

ဆွဟီးဟ် အလ်မုဒါရီ အနုစ်ချုပ်ကျမ်း

အရဗီမု အင်္ဂလိပ်သို့ ဘာသာပြန်ဆိုသူ
ဒေါက်တာ မုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းန့်ခန်း

အနုစ်ချုပ်ကျမ်းကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူ
မုဟမ္မဒ် အုဆ်မာန်း တင့်ဦးလွင် (တောင်ကြီး)

ဆွဟီးဟ် အလ်ဗုခါရီ

အနှစ်ချုပ်ကျမ်း

မုၢ်သဆွၢ် ဆွဟီးဟ် အလ်ဗုခါရီ

(အသံသဂျ်ရီးဒ် အဆွဲဆွဟီးဟ်)

မြန်မာဘာသာပြန်

(စာမူကြမ်း)

အရဗီဒီအင်္ဂလိပ်သို့ ဘာသာပြန်ဆိုသူ

ဒေါက်တာ မုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းနီနီ

ကျမ်းကိုးတွဲမှ အနှစ်ချုပ်ကျမ်းအဖြစ် စုစည်းကောက်နုတ်သူ
အလ်အိမာန် ဇိုင်နွတ်ဒီးနီ အဟ်မဒ် ဗင်နီ အဗ်ဒုလ်လသီးဖ် အဇ်ဇုဗ်ဒီးနီ

အနှစ်ချုပ်ကျမ်းကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူ

မုဟမ္မဒ် အုသ်မာန် တင်ဦးလွင်

(တောင်ကြီး)

ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီ အနှစ်ချုပ်ကျမ်း၏ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုမှု အချက်အလက်များ

- ၁။ ဤကျမ်းကို (Arabic-English) မှ (Arabic- Myanmar) သို့ ပြန်ဆိုတင်ပြထားသည်။ မူရင်းအင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ဘုခါရီကျမ်းကို ပုံစံနှစ်မျိုးဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားသည်။ ပထမပုံစံမှာ “မူရင်း ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီ” ဟု အမည်ပေးထားပြီး အတွဲကြီး(၉)တွဲအထိရှိကာ ဟဒီးဆ်တော် ပေါင်း ခုနစ်ထောင်ကျော် ပါဝင်၏။ ဒုတိယပုံစံ (ယခု- မြန်မာပြန်) ကို “အနှစ်ချုပ် ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီ” ဟု အမည်ပေးထားပြီး တစ်တွဲတည်းဖြင့် ထူထူထဲထဲ ပုံနှိပ်ထားသည်။
- ၂။ မူရင်း ကိုးတွဲကျမ်းနှင့် အနှစ်ချုပ်ကျမ်း၌ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုမှု (အချို့နေရာများတွင်) အနည်းငယ် ကွဲပြားသည်ကိုတွေ့ရ၏။ တွေ့ရသည့်အတိုင်းသာ ပြန်ဆိုထားပါ၏။ မူရင်းကျမ်း တွင် အတွဲတိုင်း၌ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်ကို (၁)မှ စတင်ထားပြီး အမှတ်စဉ်ဖော်ပြမှုကို ဤသို့ တွေ့ရမည်။
- (၁:၈၃၂) - ပထမတွဲမှ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ် (၈၃၂)
(၉:၆၅၂) - နဝမတွဲမှ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ် (၆၅၂)
- အနှစ်ချုပ်ကျမ်းတွင်မူ အတွဲခွဲမထားသဖြင့် ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်ကို အစမှအဆုံးတိုင် တောက်လျှောက် နံပါတ်တပ်ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ သို့သော် ဟဒီးဆ်တော်တိုင်း၏ အောက်ခြေ၌ မူရင်းကျမ်းအတွဲနံပါတ်နှင့် မူရင်း ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်ကို (အထက်ပါကဲ့သို့) ဖော်ပြထား၏။ အနှစ်ချုပ်ကျမ်းတွင် စုစုပေါင်း (၂၂၃၀) ပုဒ် ပါဝင်၏။
- ၃။ အလ္လာဟ် Allah နာမံတော်ကို ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်’၊ အသျှင်နာမ်စား He, Him, His ကို ‘အသျှင်မြတ်’၊ Muhammed နာမံတော်ကို ‘မုဟမ္မဒ်’၊ He, Him, His နာမ်စားကို ‘ကိုယ်တော်မြတ်’၊ The Prophet ကို ‘တမန်တော်မြတ်’၊ Allah's Messenger ကို ‘ရုလူလ္လာဟ်’၊ ကို ‘ကဏ္ဍ’၊ (Chapter) ကို ‘အခန်း’ စသည်ဖြင့် ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆိုဖော်ပြထားပါသည်။
- ၄။ ဟဒီးဆ်တော်တိုင်း၏ Introduction Phrase ဖြစ်သော ‘နဗီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြား ထားတော်မူ သည်မှာ’ ဟူသည်ကို ချန်ရစ်ပြီး ဆင့်ပြန်သူမှ ပြောပြသည့် ကိုယ်ထည်စာသား Body text ကိုသာ အဓိကထားမြန်မာပြန်ထားပါ၏။ ဆင့်ပြန်သူ အဆွဲဟတ်တော်များ၏ အမည်များ(နှင့်) မူရင်းဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်များကို ဟဒီးဆ် တစ်ပုဒ်ချင်း၏အောက်ခြေတွင် တွဲလျက်ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအနှစ်ချုပ်ကျမ်း၏ မာတိကာများကို အရှိအတိုင်းပင် တိုက်ရိုက် ပြန်ဆိုတင်ပြလိုက်ပါသည်။
- ၅။ ဤကျမ်းတွင် အင်္ဂလိပ်နှင့် အခြားဘာသာပြန်ဆိုချက်များကဲ့သို့ ဟဒီးဆ်၏ မူလစာသားများ အတွင်း ဖြည့်စွက်ရေးသားချက်များ၊ ရှင်းလင်းချက်များ၊ အယူအဆများ၊ ကောက်ယူ လမ်းကြောင်းချက်များ၊ အနက်ဖွင့်ဆိုမှုများ၊ မှတ်ချက်များ၊ တိုက်တွန်းချက်များ လုံးဝ (လုံးဝ) ထည့်သွင်းမထားပါ။ မူလပကတိ ဟဒီးဆ်စာသား (အရဗီ) ၌ ပါရှိသည့်အတိုင်းသာ မြန်မာပြန်ဆိုထားပါသည်။ စကားလုံးနှင့် အသုံးအနှုန်းကို ရှင်းလင်းထင်ရှားစေရန်အတွက်သာ ကွင်းစ ကွင်းပိတ်တို့ဖြင့် ရေးသွင်းထားပါသည်။ လိုအပ်သည့်မှတ်ချက်တို့ကို ဟဒီးဆ်၏ပြင်ပ၌သာ ဆွဲထုတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ (ထိုသို့သော အချက်အလက်များမှာ တမန်တော်မြတ်၏ ပင်မ ဟဒီးဆ်တော်၌ ပါဝင်သည်ဟု လူများစွာက မှားယွင်းစွာ ယူဆလေ့ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။) ဘုခါရီကျမ်းမှ ဟဒီးဆ်တော် တစ်ပုဒ်ချင်းစီ၏ အကျယ်တဝင့်ရှင်းလင်းချက်များမှာ ‘ဖသ်ဟုလ်ဘာရီ’ အမည်ဖြင့် သီးသန့်ကျမ်းကြီး တစ်စောင်ရှိပါသည်။ ရှာဖွေလေ့လာကြပါကုန်။

- ၆။ အရဗီမှ မြန်မာသို့ အသံဖလှယ်ခြင်းဆိုင်ရာ တစ်ပြေးညီရေးထုံးစနစ် မရှိသေးသဖြင့် ‘အသံထွက်’ နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖော်ပြထားသည့် အရဗီစာသားတို့နှင့် ယှဉ်တွဲဖတ်ရှုရန် လိုအပ်ပါမည်။
- ၇။ မူရင်း The Translation of the Meanings of Sahih Al-Bukhari ကျမ်းကြီးကိုးတွဲ၌ ဟဒီးဆ်ဖော်ပြထားသည့် (ခေါင်းစဉ်ကဏ္ဍ) (၉၂)ခုရှိပြီး ဤအနှစ်ချုပ်ကျမ်း (Summarized) ၌ ကဏ္ဍ(၈၈)ခု ဖော်ပြရေးသွင်းထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

အတိုင်းအဆမဲ့ ကြင်နာသနားတော်မူသော တုန့်ခိုင်းမမီ ကရုဏာတော်ရှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်ဖြင့် အစပြုပါ၏။

မြန်မာပြန်ဆိုပြုစုသူ၏ စကားသဝဏ်

ချီးမွမ်းထောပနာပြုခြင်းမှန်သမျှသည် ဝေနေယျအပေါင်း၏ ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင် သျှင်တော်မြတ်အလ္လာဟ်နှင့် အထိုက်တန်ဆုံးသာဖြစ်တော်မူပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ နှစ်ဘဝ အစွလာမ့် ဦးသျှောင်ဖြစ်တော်မူသော အန္တီမ တမန်တော် မြတ်ကြီး မုဟမ္မဒ် (ﷺ) နှင့်တကွ ကိုယ်တော့်အနွယ်တော်သူ အနွယ်တော်သားအပေါင်း၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ သာသနာ့ဆွေသဟာ အဆွ်ဟာတ်တော်များအပေါင်း၊ ခေတ်အဆက်ဆက် သာသနာ့ဦးဆောင်ပညာရှင်အပေါင်းတို့အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ကောင်းချီး မင်္ဂလာများ ခညောင်းသက်ရောက်ပါစေသတည်း။

xxx

အစွလာမ့်သာသနာတော်ကြီး၏ အဓိကအသိပညာမဏ္ဍိုင်ကြီးနှစ်ရပ်မှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် စွန္နဟ်(ဟဒီးဆ်တော်)ဖြစ်၏။ ကုရ်အာန်နှင့်ဟဒီးဆ်ကို “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကြိုးတော်”ဟု ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင် ဗျာဒိတ်တော်မူထား၏။ “ကုရ်အာန်နှင့်စွန္နဟ်ကို ဆုပ်ကိုင်ထားသရွေ့ မည်သည့်အခါမျှ လမ်းမှားမရောက်” ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ကိုယ်တော်တိုင်မှလည်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကုရ်အာန်နှင့်ဟဒီးဆ်သည် မုအ်မင်န်တို့၏ ဒုတိယဝိညာဉ်ဟု တင်စား ဖော်ပြရပေသည်။ အလ်ဟမ္မဒုလီလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အလိုတော်ကြောင့် ယခုသော် ဒုတိယဝိညာဉ်၏မြစ်တစ်စင်းဖြစ်သော ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီ အနှစ်ချုပ်ကျမ်းကြီးကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆို ပြီးစီးပြီးဖြစ်၍ များမကြာမီ မြန်မာနိုင်ငံရှိ မုစ်လင်မ်အပေါင်းမှ အကျိုးခံစားနိုင်အောင် စီးဆင်းပေတော့မည်။ ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ လက်ရှိအနေအထားများအရ ဤသို့သော အစွလာမ့်အနှစ်ချုပ်ကျမ်းကြီးတစ်စောင် ပြန်ဆို ရေးသားရန်နှင့် ထွက်ပေါ်လာရန်မှာ အိပ်မက်တစ်ခုနယ် ဖြစ်နေပါ၏။ အစွလာမ့်ယုံကြည်ချက်သည် အိပ်မက်ပေါင်းမြောက်မြားစွာကို လူ့လောကသို့ လက်တွေ့ခေါ်ဆောင်လာနိုင်ကြောင်း သိနားလည်ပါလျှင် ကောင်းလေစွ။ ရင်တွင်းမှ ယုံကြည်ချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် ပြင်ပလောကကြီးတစ်ခုလုံးကို မဟာတမန်တော် မြတ်ကြီး (ﷺ) နှင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏အဂ္ဂဆွေသဟာတို့မှ အကောင်းဆုံးအပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်မှာ ထာဝရသက်သေပင် ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့အားလုံးလက်ကိုင်ပြုခဲ့ကြသည့် တစ်ခုတည်းသော မူစံနစ် မှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် စွန္နဟ်(ဟဒီးဆ်)သာဖြစ်ကြောင်း၊ ဤမူစံနစ်အတွက် အသက်ကိုပင်စွန့်လွှတ်ရန် အစဉ်သဖြင့် အဆင်သင့်ရှိနေခဲ့ကြကြောင်း မမေ့လျော့အပ်ပါချေ။ ဤနှစ်များအတွင်း “ကုရ်အာန်ကို အဓိပ္ပာယ်သိရန် နှင့် နားလည်ရန် မလို၊ ဘုခါရီအပါအဝင် အခြားဟဒီးဆ်ကျမ်းဂန်များကို တတ်ကျွမ်း နားလည်ရန်မလို၊ ကလိမဟ်ကိုသာဖတ်၍ မိမိတို့၏လမ်းစဉ်နောက် လိုက်ရန်သာလိုအပ်သည်”ဟူသော နယ်လှည့် လှုံ့ဆော်ချက်များကို မကြာခဏ ကြားသိနေရပေ၏။ ကမ္ဘာ့မုစ်လင်မ်ထု တစ်ရပ်လုံးက ကုရ်အာန်နှင့်ဟဒီးဆ်ဘက်သို့ အင်တိုက်အားတိုက် မြှားဦးပြန်လှည့်နေကြစဉ် ကျွန်ုပ်တို့ထံ၌မူ ဂိုဏ်းဂဏဝါဒအား အရှိန်မြှင့်တင်ခြင်းမှာ အကျည်းတန်လှပေသည်။

ဤသည်ပင်လျှင် ဘုခါရီကျမ်းအား မြန်မာဘာသာပြန်ဆို ပြုစုရေးအတွက် ကျွန်ုပ်အဖို့ အပြင်းထန်ဆုံး တွန်းအား တစ်ရပ် ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။ ဤသို့သော အစွလာမ့်အဆီအနှစ်ကျမ်းကြီး၏နောက်ကွယ်တိုင်း၌ ကြီးမားပြင်းထန်လှစွာသည့် ကုရ်ဘာနီ(စွန့်လွှတ်စတေးမှု) များစွာရှိနေကြောင်း အစစ်အမှန် သာသနာ့ ပညာရှင်အပေါင်းမှ သိနားလည်ကြပြီး ဖြစ်ပေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ သွေးပျက်ဖွယ်ကာလတစ်ရပ်ကို ကျော်ဖြတ်ပြီးနောက်ဝယ် အမှန်ပင် ရုပ်လုံးပေါ်ခဲ့ပါသည်။

အစကနဦးပိုင်း၌ မူရင်းဆွဟီးဟ်အလံာ်ဘုခါရီကျမ်းကြီး ကိုးတွဲလုံးကို ပြန်ဆိုရေးသားရန် ရည်ရွယ်ပြီး စတင်ကြိုးပမ်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းကာလအတွင်း တိုတောင်းသော ဟဒီးဆ်တော်(၅၅၀)ကိုရွေးထုတ်၍ ကျမ်းငယ် တစ်စောင်ကိုလည်း ပြန်ဆိုပြုစုခဲ့ပါသည်။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်စွာဖြင့် ထိုကျမ်းကို အစ္စလာမ်သာသနာရေးရာ ကောင်စီဌာနချုပ်၏ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးတင်မောင်သန်းမှ တွေ့ရှိသွားခဲ့ရာမှ ဤအနှစ်ချုပ်ကျမ်းအား ပြန်ဆိုပြုစုပေးပါရန် ညွှန်ပြတိုက်တွန်းပါတော့သည်။ သို့ဖြင့် ယုံယုံကြည်ကြည် တာဝန်ပေးအပ်သည့်အပေါ် ကျွန်ုပ်၏ကဏ္ဍအတွင်းမှ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသရွေ့ အထူးအားထုတ် ထားရစ်ပေးခဲ့ပါပြီ။ မြန်မာဘာသာပြန် အစ္စလာမ့်ကျမ်းဂန်များအတွင်း လစ်လပ်နေသော ဧရာမကွက်လပ်ကြီးတစ်ရပ်ကို အစ္စလာမ်သာသနာရေးရာ ကောင်စီသည်လည်း မိမိတို့၏ကဏ္ဍအလျောက် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ဖြည့်စွမ်းသွားနိုင်ပါစေ။ ဟဒီးဆ် ချစ်သူများ သည်လည်း ဆက်လက်၍ ကိုယ်စီ တာဝန်ကျေပွန်သွားနိုင်ပါစေကြောင်း ဆုမွန်ပြုပါ၏။

အနှစ်ချုပ်အဖြစ် ရွေးချယ်ကောက်နုတ်ထားသော ဤကျမ်းသည် မူရင်းကျမ်းကြီးကိုးတွဲမှ ဟဒီးဆ်တော်ပေါင်း (၇၀၀၀)ကျော်ကို ခြုံငုံထားချက်ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ ပြန်ဆိုခြင်းဖြစ်သော်ငြား အရဗီဘက်ကို ပိုမိုဇောင်းပေး၍ ဆီလျော်အောင် ရေးသားထားပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ချက်များ၌ တွေ့ရသော မှတ်ချက်၊ ယူဆထင်မြင်ချက်၊ ဖွင့်ဆိုချက် တို့ကို မူရင်းပုံစံအတိုင်းသာ စီစဉ်ရေးသားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ၎င်းအပြင် “အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်ရေး”ကိုသာ အဓိကအားပြုထားကြောင်း အများသိစေအပ်ပါသည်။ ဤကျမ်းသည် ဘာသာပြန်ကျမ်းဖြစ်ပါသည်။ အစ္စလာမ်၏ ဇာတိရီ၊ ဘာသို့နီ ပညာတို့ဖြင့် ဖွင့်ဆိုသော ဋီကာကျမ်းမဟုတ်ပါ။ ယင်းကဲ့သို့သောကျမ်းမျိုးသည် သီးခြားရှိကြပေသည်။ ဤကျမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစ္စလာမ့်သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက်ဝယ် ဟဒီးဆ်ကျမ်းကြီးတစ်စောင် (စ-ဆုံး)ကို ပထမဦးဆုံး မြန်မာဘာသာသို့ အောင်အောင်မြင်မြင် ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ တိုတောင်းလွန်းလှသည့် လူ့ဘဝအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံမှ မုစ်လင်မ်အပေါင်း၏ ထာဝရအကျိုးငှာ ကျန်ရှိနေသေးသော ပညာမဏ္ဍိုင် ကျမ်းဂန်ကြီးများ ပေါ်ထွန်းလာရေးလမ်းကြောင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြပါဟု သာသနာ့ညီနောင်ပညာရှင်အပေါင်းကို ပြန်ဆို ကျမ်းပြုသူ ကျွန်ုပ်မှ ဖိတ်မန္တက ပြုအပ်ပါသည်။ ပညာရှင်တစ်ဦး၏ ကလောင်တံမှ မင်တစ်စက်သည် ယှဟီဒီတစ်ဦး၏ သွေးထက် မြင့်မြတ်ပါ၏။ ပညာရှိများ၊ ပညာရှင်စစ်စစ်များ တစ်စထက်တစ်စ လျော့ပါး ပျောက်ကွယ်နေသောခေတ်တွင် ကလောင်ဖြင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတင်ထားကြစေလိုပါသည်။ အမှားအယွင်း ကင်းစင်သော လူရေးကျမ်းဟူသည် ကမ္ဘာပေါ်၌ မရှိခဲ့ပါ။ ရှိမည်လည်းမဟုတ်ပါ။ သို့ပါ၍ အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားထားကြ သော်လည်း မရည်ရွယ်မထင်မှတ်သည့် အမှားအယွင်း အနာအဆာများတွေ့ရှိခဲ့ပါလျှင် ပညာရှင်တို့မှ ပြုပြင်တည့်မတ်ပေးကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။ သန့်ရှင်းသည့် နှလုံးသား၊ မှန်ကန်သည့်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြသူများ၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ချက်များ၊ အများ၏ရှေ့မှောက်နှင့် နောက်ကွယ်မှ ပါဝင်ကူညီခဲ့ကြသူများအပေါင်း အနန္တ ကရုဏာတော်ရှင်မြတ်အလ္လာဟ်၏ နှစ်မြို့သဘောတူမှု ရရှိနိုင်ကြပါစေ။ တမလွန်လွတ်မြောက်ရေးအတွက် အကြောင်းခံတစ်ရပ်တည်းဖြစ်ပါစေဟူ၍ နင့်နင့်နဲနဲ သဒ္ဓါဆုမွန် တောင်းဆိုလိုက်ရပေသတည်း။

အာမီးန်- ဆွန်းမ အာမီးန်။

(လောကီအာဂန္တု)
မုဟမ္မဒ် အုဆ်မာန်း တင့်ဦးလွင်
(တောင်ကြီး)

ဟိဂျရီ (၁၄၃၁) ရမသွင်လ (၂၆)ရက်ညဉ့်
လှိုင်းလသုလ်ကဒရ် (၆. ၉-၂၀၁၀)

အိမာမ်ဘုခါရီမိတ်ဆက်

ကမ္ဘာကျော် ဘုခါရီကျမ်းကြီး၏ မူရင်းအမည်မှာ “အလ်ဂျာမီအုလ် မုစ်နုဒ်ဆွဲ- ဆွဟီးဟ် မင့်န့် ဟဒီးဆိ ရုစူး လိလ္လာဟ် ဆွလ္လုလ္လာဟ် အလိုင်းဟ် ဝစလ္လမ် ဝစနားနီဟီး ဝအိုင်ယားမိဟီး” ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် “ခိုင်မာ မှန်ကန် စွာ ဆင့်ပြန်ထားသော ရုစုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ) ၏ဩဝါဒတော်များ၊ မိန့်ခွန်းတော်များနှင့် ပေါ်ပေါက်လာသော အကြောင်းရပ် များအား စုစည်းထားမှုကျမ်း”ဟူ၍ ရပါ၏။

ဘုခါရီကျမ်းရှင် အိမာမ်ဘုခါရီ (ရဟ်မသုလ္လာဟ် အလိုင်းဟ်)၏ အမည်ရင်းမှာကား “မုဟမ္မဒ် အစ်ဘ်နု အစ္စမာအီလ်” ဂုဏ်ပုဒ်မှာ “အဘူအဘ်ဒုလ္လာဟ်”ဟု မည်တွင်၏။ ခရစ်သက္ကရာဇ်(၈၀၉)၊ ဟိဂျရီသက္ကရာဇ်(၁၉၄)၊ ရှောင်ဝလ်လ(၁၃)ရက်၊ ဂျူမုအဟ်ဆွလာသ်အပြီးတွင် ဖွားမြင်ခဲ့၏။ ရုရှားနိုင်ငံ၊ ဘုခါရက်မြို့သားဖြစ်၍ နောင်တွင် အိမာမ်ဘုခါရီဟု ကျော်ကြား လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အိမာမ်ဘုခါရီ၏ဖခင် အစ္စမာအီလ်သည် မာလိကီမင်္ဂဟတ်ရှင် အိမာမ်မာလိက်၏ တပည့်တစ်ဦးဖြစ်၏။ သူတော်စင်လည်းဟုတ်၊ အာလင်မ်တစ်ဦးလည်းဖြစ်ကာ ဘုခါရီသခင် ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းက ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ မိမိ၏ဥစ္စာပစ္စည်း များသည် ဟလာလ်စစ်စစ်ဖြစ်ပြီး ၎င်းဖြင့် သားကို အစ္စလာမ့်သာသနာရေး၊ ပညာရေးတို့၌ ပြုစုပျိုးထောင်ရန် ဇနီးသည် အား မကွယ်လွန်မီက မှာကြားခဲ့လေ၏။ ဘုခါရီသခင်ထံ၌ အစ်ကိုတစ်ဦး၊ ညီမတစ်ဦး ရှိသည်ဟု ဆိုကြ၏။

ဘုခါရီသခင်သည် ကနဦးက မျက်စေ့နှစ်ကွင်း အလင်းရသူမဟုတ်ခဲ့။ သူတော်စင်မိခင်၏ အကြိမ်ကြိမ်ပြုသော ဒုအာကြောင့် တမန်တော်အိဘ်ရာဟီမ်(ﷺ)မှ မျက်စေ့ပြန်မြင်သည့်အကြောင်း အိပ်မက်၌ မိန့်ဆို၏။ အိပ်မက်မှ နိုးကြား၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ ဘုခါရီသခင်လေးသည် အမှန်ပင် အကောင်းပကတိ ဖြစ်နေခြင်းကို တွေ့ခဲ့ရလေ၏။

ကလေးသူငယ်ဘဝကပင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ ကိုယ်ခန္ဓာတော်ပေါ်က ယင်ကောင်များကို ဖယ်ရှား မောင်းနှင်နေသည်ဟု ဘုခါရီသခင်မှ အိပ်မက်ရခဲ့၏။ ၎င်းကို မိမိ၏ဆရာရင်းဖြစ်သူ အိမာမ်အစ္စဟာက် ဘင်န် ရဟ်ဝိုင်းဟ်အား ပြောပြရာ ဆရာက “အသင့်အနေနှင့် နောင်တစ်ချိန်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ဩဝါဒတော်များမှ မခိုင်လုံသော၊ လုပ်ကြံ ဖန်တီးထားသော ဟဒီးဆ်(ဒွအီးဖ်-ဟဒီးဆ်)များကို ပယ်ဖျက်ပြီး တိကျခိုင်လုံမှန်ကန်သော (ဆွဟီးဟ်)ဟဒီးဆ်တော်များကို ရွေးထုတ် ကျမ်းပြုနိုင်လိမ့်မည်။ ဤအမှုအတွက် ကြိုးပမ်းပါလော့”ဟု တခုတ်တရ မိန့်မှာလေ၏။ မိမိ၏အိပ်မက်၊ မိမိဆရာ၏ မိန့်မှာချက်အပြင် သာသနာ့ရောင်းရင်းအချို့၏ အထူးတိုက်တွန်းမှုကြောင့် အိမာမ်သခင်သည် ဘုခါရီကျမ်းကြီးကို အပတ် တကုတ် ကြိုးစားပြုစုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဘုခါရီသခင်သည် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ဟဒီးဆ်ပို့ချမှု-ဆွေးနွေးမှု ထိုင်ဝိုင်းများ၌သာ ကျင်လည်လေ့ရှိခဲ့၏။ ဟဒီးဆ်တော်များကို အလွန်စွဲလမ်းချစ်ခင်လျက် ကြားနာရသမျှကို အလွတ်ကျက်မှတ်လေ့ရှိ၏။ ရေးကူးမှတ်သား ခြင်းဟူ၍ မည်သည့်အခါမျှ မရှိခဲ့ချေ။ သခင်သည် သက်တော်(၁၀)နှစ်အရွယ်၌ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို အာဂုံဆောင် နိုင်သူ(ဟာဖီဇ်) ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ဟဒီးဆ်ပညာရှင်များထံ ဆည်းကပ်လေ့လာခဲ့၏။ တစ်ခါသော် မုဟဒ္ဒီးဆ် (ဟဒီးဆ်ပါရဂူ)ဖြစ်သူ အိမာမ် ဒါခီလီ က ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ကို ရှင်းပြရာတွင် ဆင့်ပြန်သူအစဉ်အဆက် (ရာဝီ) တစ်နေရာမှာ မှားယွင်းနေကြောင်း ဘုခါရီသခင်က ချက်ချင်း ပြင်ဆင်ထောက်ပြခဲ့၏။ ဆရာက မယုံ၍ စာမူမှတ်တမ်း ဟောင်းကို ပြန်လှန်ကြည့်ရာ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ခဲ့ရ၏။ ထိုစဉ်အခါက ဘုခါရီသခင်သည် အသက်တစ်ဆယ့် တစ်နှစ်သာရှိသေးသည်ဟူ၏။ တစ်ဖန် ဘုခါရက်မြို့ရှိ ဆရာများထံ ဟဒီးဆ်တော်များကို ကြားနာရာ၌ ရေးသားခြင်းမရှိသူ ဘုခါရီသခင်ကို အခြားအာလင်မ်များက ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြသဖြင့် သခင်က စိန်ခေါ်ပြီး ယင်းသူတို့ရေးမှတ်ခဲ့ကြသော ဟဒီးဆ်တော်ပေါင်း တစ်သောင်းငါးထောင်ကို ဆင့်ပြန်လာသူ အစဉ် အဆက်နှင့် တကွ အလွတ်ရွတ်ပြလိုက်သည်မှာ ရေးမှတ်ကြသူများပင် အမှားပြင်ရန် သခင့်အား ပြန်မေးယူကြရကုန်၏။ ထိုအချိန်တွင် သခင့်သက်တော်မှာ သုံးဆယ့် လေးနှစ်(အချို့အဆိုအရ ဆယ့်လေးနှစ်)သာ ရှိသေး၏။ သို့သာမက

ကျမ်းတစ်စောင်ကို တစ်ကြိမ်ကြည့်ပြီးသည် နှင့်တစ်ခါတည်း ရရှိမှတ်မိသွားသူတစ်ဦးဖြစ်လေသည်။ အိမာမ်ဘုခါရီသည် ဤသို့ဤနည်း အံ့မခန်း မှတ်ဉာဏ်ရှင်၊ ရှားပါး ပါရမီရှင်တည်း။

အသက်(၁၆)နှစ်အရွယ်တွင် မိခင်၊ အစ်ကိုဖြစ်သူ အဟ်မဒ်တို့နှင့်အတူတကွ ဟဂျ်ပြုခဲ့ကြ၏။ ဟဂျ်ပြုပြီးနောက် မက္ကဟ်ရွှေမြို့တော်၌ တစ်ဦးတည်းချန်နေရစ်ပြီး ဟဒီးဆ်ရှာပုံတော် သုတေသနခရီးစဉ် စတင်ခဲ့လေ၏။ ဟိဂျာဇ်နယ် (မက္ကဟ်၊ မဒီနဟ် အပါအဝင် ဆော်ဒီအာရေဗျ)တစ်ခွင်၌ ခြောက်နှစ်ကျော် နေထိုင်ခဲ့၏။ ထိုခေတ်က ဟဒီးဆ် ဆင့်ပြန်/ပို့ချ/ထိန်းသိမ်း သူ မည်သူမဆိုထံသို့ ခရီးဆန်၍ နာယူစုဆောင်း မှတ်တမ်းတင်လေ၏။ ဆော်ဒီအာရေဗျ (ကျွန်းဆွယ်) မက်ဆိုပိုတေးမီးယား၊ အီရန်၊ အီရတ်၊ အစ္စရေး၊ တူရကီ၊ ဆီးရီးယား၊ အီဂျစ် စသည့် နိုင်ငံဒေသအများ အပြားသို့ ကူးသန်းကာ အပြန်အလှန် သွားလာနေခဲ့၏။ အသက်(၁၈)နှစ်အရွယ်၌ပင် “အသ်သာရီဥလ် ကဘီးရ်”နှင့် “အဆွ်ဆွဟဘသု ဝသ်သာဘီအီးန ဝအကာ ဝီးလုဟူးမ်” သာဝကတော်များ၏ မဟာရာဇဝင်ကျမ်းကြီးနှစ်စောင်ကို ရေးသားစီရင်နိုင်ခဲ့၏။

ဟဒီးဆ်သုတေသီကြီးသည် ဘုခါရီကျမ်းကို ခရစ်သက္ကရာဇ်(၈၃၂)၊ ဟိဂျ်ရီ(၂၁၇)ခုနှစ်၊ သက်တော်(၂၃)နှစ် အရွယ်၌ စတင်ပြုစုမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပြီး (၁၆)နှစ်တိုင်တိုင် စီရင်ရေးသားခဲ့ရ၏။ သက်တော်(၃၈)နှစ်၌ ကျမ်းပြုပြီးစီးခဲ့၏။ ဤကျမ်းကြီးကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ပြုစုခဲ့ရာ မက္ကဟ်ရှိ ကအ်ဘဟ်ဝတ်ကျောင်း၏ ဟတီးမ်နေရာ၊ မဒီနဟ်ရှိ တမန်တော် မြတ်(ﷺ) ၏ ရောင်သွယ်တော်နှင့် မင်န်ဘရ်အကြားနေရာတို့၌ အချောသတ်ရေးသားခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ရေးသား ရာတွင် ဟဒီးဆ်တော် တစ်ပုဒ်စီမရေးသားမီ နဖီလ်ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ်စီ ဝတ်ပြုခဲ့၏။ အိမာမ်ဘုခါရီသည် ဟဒီးဆ် တော်ပေါင်းနှစ်သိန်း ကျက်မှတ်ပြီး ဆွဟီးဟ်-ဟဒီးဆ်တစ်သိန်းကို အာဂုံဆောင်ကာ စုဆောင်းဟဒီးဆ်ပေါင်း ခြောက်သိန်း အနက်မှ ရွေးချယ် ကောက်နုတ်စိစစ်လျက် ဘုခါရီကျမ်းတော်ကြီးကို ပြုစုစီရင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ကျမ်းပြုပြီးနောက် နယ်မြေအနှံ့လှည့်၍ ဟဒီးဆ် ပို့ချမှုလုပ်ငန်းကိုသာ အာရုံစိုက်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အီရတ်ရှိ ဘဆွ်ရာမှ (ဟမ်ဘလီမဇ်ဟတ် ရှင်) အိမာမ်အဟ်မဒ် အစ်ဘ်နု ဟမ်ဘလ်(ရဟ်)ထံ တပည့်ခံခဲ့လေ၏။ အိမာမ်သခင်မှာ အီရန်နိုင်ငံ၌သာ အနေများခဲ့၏။

ဘဂ္ဂဒက်မြို့ရောက်စဉ်က ပညာရှင်အုပ်စုတို့၏ ပညာစမ်းမှုကိုလည်း ကြုံခဲ့ရသေး၏။ လူအများ စုပေါင်း တိုင်ပင်ပြီး ပညာရှင်ဆယ်ပါးမှ ဟဒီးဆ်ဆယ်ပုဒ်စီကို ဆင့်ပြန်သူအစဉ်အဆက် အပြောင်းအလဲလုပ်၍ ရွတ်ဖတ်ပြခဲ့ကြ၏။ ဘုခါရီသခင်က တစ်ပုဒ်မျှမသိဟုဆိုလိုက်ရာ ၎င်းတို့က ကဲ့ရဲ့သရော်ကြလေ၏။ ဤတွင်မှသခင်သည် “ထိုသို့ မှားယွင်း စွာ ဆင့်ပြန်ထားသော ဟဒီးဆ်များကိုမသိ၊ မှန်ကန်စွာ ဆင့်ပြန်လာသည့် ကျွန်ုပ်သိသော ဟဒီးဆ်များမှာ ဤသို့ ဖြစ်၏”ဟုဆိုပြီး ဟဒီးဆ်အပုဒ်တစ်ရာလုံးကို အစဉ်အဆက် ဆင့်ပြန်သူ စနဒ်(အမှန်)များနှင့်တကွ တိကျမှန်ကန်စွာ ကရားရေလွတ် လက်တန်း ရွတ်ဆိုပြလေ၏။ သခင်ကြီး၏ ပညာရည်နှင့် အံ့မခန်းဉာဏ်စွမ်းကို လူအပေါင်းက လက်ဖျားခါ အသိအမှတ်ပြုရပေတော့သည်။

အိမာမ်သခင်၏ဘဝတာတွင် လေးကြိမ်တိုင်တိုင် နယ်နှင့်ဒဏ်ခံခဲ့ရပါ၏။ သခင်သည် ဟဒီးဆ်ပညာ၌ သရဖူ ဆောင်းသည့်၏အပြင် ကုရ်အာန်သစ်စီရ် ပညာရပ်များ၊ ဖိကဟ်-ဓမ္မသတ်ပညာရပ်များ၌ပါ ကျွမ်းကျင် နှံ့စပ် ခဲ့၏။ သို့အတွက် ချစ်ခင် လေးစားထောက်ခံသူ များပြားသလောက် မနာလိုမုန်းတီးအပြစ်ရှာသူကလည်း မနည်းခဲ့ချေ။ ပညာရှင်တစ်ဦးက လူနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့၏ မတူညီနိုင်သော သဘာဝအပေါ် ပုံတူပြခြင်းအမြင်ကို ဘုခါရီသခင်မှ ဖယ်ဝါ ဓမ္မသတ်ပေးမိသော ကြောင့် ဘုခါရီမြို့မှ ပထမဆုံးအကြိမ် နယ်နှင့်ခံရလေသည်။ တစ်ဖန် ဘုခါရီနယ်ရှိ မြို့တစ်မြို့မှ လူများထံ “အိမာမ်သည် မခ်လူးက်(အဖန်ဆင်းခံအရာ) ဟုတ်မဟုတ်” ပြဿနာပေါ်ထွက်လာရာ ဘုခါရီရှိ အာလင်မ်များအကြား အုပ်စုကွဲခဲ့ကြ၏။ “အိမာန်သည် မခ်လူးက်မဟုတ်”ဟူသည့်ဖယ်ဝါကြောင့် အိမာမ် ဘုခါရီ အပါအဝင် မုဟဒ္ဒီဆွီးန်(ဟဒီးဆ်ပညာရှင်)အများ အပြား ဘုခါရီမှ နယ်နှင့်ဒဏ်ထိခဲ့ကြ၏။ (ဆိုလိုသည်မှာ အိမာန် ရေးရာဝန်ခံခြင်းသည် လူတို့၏လုပ်ရပ်ဖြစ်၍ မခ်လူးက် ဟုတ်သည်၊ အိမာန်ရေးရာ ဟိဒါယသ်သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သဖြင့် မခ်လူးက်မဟုတ်။) ထိုစဉ် အခါက အိမာမ်ဘုခါရီသည် အသက်(၂၃)နှစ် အရွယ်ဖြစ်၏။

နောက်ပြဿနာတစ်ခုမှာ ထိုခေတ်ထိုအခါက အလွန်ပင် ရေပန်းစားခဲ့သော ခလံကိကုန်အာန် (ကုန်အာန်သည် အဖန်ဆင်းခံ အရာဟုတ်မဟုတ်) ကိစ္စဖြစ်၏။ “ပျက်စီးမည့် အဖန်ဆင်းခံအရာတစ်ခု”ဟု မုခ်သဇ္ဇိလတ် ဂိုဏ်းသားများက ဆိုကြသည်ကို (အိမာမ်ဘုခါရီ အပါအဝင်) အိမာမ်ဟမ်ဘလ်သခင်နှင့် ဟနာဘီလတ် (ဟမ်ဘလီပညာရှင်)တို့က “ကုန်အာန် (ဝဟီ)သည် ကဒီးမ်-ထာဝရတည်မြဲခြင်းအရာဖြစ်၏”ဟု ပြန်လည်ချေဖျက်ကြ၏။ ထိုအယူအဆကြောင့် အိမာမ် ဟမ်ဘလ် သခင်ကြီးမှာ သေလုမျောပါး နှိပ်စက်ခံခဲ့ရ၏။ အိမာမ်ဟမ်ဘလ် လွန်ပြီးနောက် ဟနာဘီလတ်များက “ကုန်အာန်၏ စာအုပ်၊ အရေးအသား၊ စာရွက်များသည်လည်း ကဒီးမ်ပင်”ဟု ချဲ့ထွင်လာကြရာ အိမာမ်ဘုခါရီက “ထိုအဆိုကို လက်ခံသူကားဖိရ်”ဟု မလွှဲမရှောင်သာ တုံ့ပြန်ရင်ဆိုင်ရပြန်၏။ ထို့ကြောင့် ရောက်ရာအရပ်တွင် ထိုဟနာဘီလတ်နှင့် မနာလိုသူ ခေတ်ပြိုင်အာလင်မ်များက ဒုက္ခပေးနယ်နှင့်ကြသဖြင့် အိမာမ်သခင်သည် ခိုရာစာန်(အီရန်)မှ မိမိမွေးရပ်မြေ ဘုခါရာသို့ ပြန်လာခဲ့လေ၏။

နေရင်းဒေသသို့ ပြန်ကြွလာသော အိမာမ်ကြီးကို မြို့နေလူထုက ကြောက်ခမန်းလိလိ သောင်းသောင်းဖြဖြ ကြိုဆိုခဲ့ကြ၏။ ထိုအချိန်တွင် အိမာမ်ဘုခါရီသည် သက်တော်(၆၀)နီးပါး ရှိနေလေပြီ။ သခင်သည် ဗလီဝတ်ကျောင်း တော်မှာပင် အချိန်အတန်ကြာ ဟဒီးဆ်ပို့ချနေခဲ့၏။ နောင်သော် ဘုခါရာ၏မြို့တော်ဝန်က သခင့်အား “ဘုခါရီ”နှင့် “သာရီခိ ကဘီးရ်” ကျမ်းကို နန်းတော်သို့ လာရောက်ပို့ချသင်ကြားရန် ပင့်ဖိတ်၏။ ပညာလိုလျှင် ပညာရှင်ထံသို့သာ လာရောက်သင့်ကြောင်း ပြောပြခြင်းဆိုခဲ့၏။ နောက်တစ်ခါ မြို့တော်ဝန်က သူ့အိမ်မှ ကလေးများကိုသာ သီးသန့် စာသင်ဝိုင်းပြုလုပ်ပေးရန် ဖိတ်ခေါ် သည့်အခါတွင်လည်း အထက်ပါအတိုင်း ငြင်းဆန်ခဲ့ပြန်၏။ သို့ဆိုပါက ၎င်းတို့ အားလုံး ဗလီဝတ်ကျောင်းသို့ လာရောက် နာယူသင်ကြားကြမည်။ သို့သော် အခြားမည်သူမျှ မပါဝင်စေရဟု တောင်းဆိုပြန်လေ၏။ မဖွယ်ရာမှုများကို အကြိမ်ကြိမ် ငြင်းဆိုခဲ့သဖြင့် အာဏာပိုင်နှင့် လူကုံထံအသိုင်းအဝိုင်းတို့က တစ်စထက်တစ်စ ငြိုငြင်လာပြီး အိမာမ်ဘုခါရီအား ဘုခါရာမြို့မှ နှင်ထုတ်လိုက်ကြလေသည်။ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး အပြစ်ရှာ စော်ကားနှိပ်ကွပ်ခံရသူ သူတော်စင်ပညာရှင်ကြီးသည် ဇာတိချက်ကြွေ ဘုခါရာမှမခွာမီ ရင်နှင့်စွာဖြင့် ဘဒ်-ဒုအာ ပြုလေ၏။ တစ်လအတွင်းမှာပင် ထိုသူတို့နှင့်အတူ ဆွမ်းကြီးဝိုင်းလောင်းသူ အပေါင်းအပါများအားလုံး ကျိန်စာသင့် ဘေးဆိုးတွေ့ခဲ့ရကုန်ပြီး အသေဆိုးနှင့် သေကြရလေ၏။

ဘုခါရာပြည်နယ်မှ စမရ်ကန်ဒ်သို့ ရောက်ရာတွင်လည်း အာဏာပိုင်နှင့် လူကုံထံအချို့က မလိုမုန်းတီးဒုက္ခပေးလို သည်ကို တွေ့ရ၍ ၎င်းမြို့နှင့် (၂၄)မီတာခန့်ကွာဝေးသော ခရ်သန်ဂ်ရွာသို့သွားကာ မိတ်ဆွေတစ်ဦးထံ စတည်းချတည်းခို ခဲ့၏။ ဟဒီးဆ်ပညာအရာ၌ ပြိုင်ဘက်ကင်း ကဝိတစ်ဆူဖြစ်နေခြင်း၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝန်တိုသူများက အပြိုးထား ရန်ရှာဒုက္ခပေးကြခြင်း၊ သူတော်စင်ကို စော်ကားသူများအဖို့ ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း တိုးပွားလာနိုင်ခြင်း၊ အတွင်းအပြင် သစ္စာမဲ့မှုများ များပြားနေခြင်း၊ သူ့အား ချစ်သူ- မုန်းသူ အုပ်စုများအကြား ပဋိပက္ခ ကြီးမားလာနိုင်ခြင်း အစရှိသည် တို့ကြောင့် ဘုခါရီသခင်သည် ရမ်သွာန်လ၊ နောက်ဆုံးည၌၊ သဟဂျ်ဂျူဒ် ဆွလာသ်အပြီး၌ “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကမ္ဘာမြေသည် ကြီးမားကျယ်ဝန်းသလောက် ကျွန်တော်မျိုးအဖို့ ကျဉ်းမြောင်းသွားလေပြီ။ သို့ရှိရာ ကျွန်တော်မျိုးအား ခေါ်ယူသနားတော်မူပါ”ဟု သေဆုပန်ခဲ့လေ၏။ ခရစ်သက္ကရာဇ်(၈၇၀)၊ ဟိဂျရီသက္ကရာဇ်(၂၅၆)၊ စနေနေ့ည (ထိုဆုပန် သောည၌) တည်းခိုလျက် ရှိသောအိမ်၌ ကွယ်လွန်တော်မူခဲ့၏။ အီးဒ်ဒုလ်ဖီသို့ရ်နေ့ ဇုတ်ရ်ဆွလာသ်အပြီး ခရ်သန်ဂ်ရွာတွင် ဒဗ်နာပြုခဲ့လေသည်။ (အင်းနာလိလ္လာဟ်၊ ဝ၊အင်းနာ အီလိုင်ဟ် ရာဂျီအူးန်။) သခင့်ထံ၌ သားသမီး မထွန်းကားခဲ့ပါ။

အိမာမ်ဘုခါရီသည် ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် သေးသွယ်၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်အမောင်းရှိ၏။ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသူဖြစ်ပြီး မာနနှင့်လောဘမရှိ။ လှူဒါန်းမှု၌ ရက်ရောသည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ စားစရာပင် မကျန်တတ်ချေ။ ရမ်သွာန် လမြတ်များ၌ ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်ကို တစ်နေ့လျှင် တစ်ခသမ်၊ ည၌သုံးည၌လျှင်

တစ်ခသ်နှုန်းဖြင့် ဖတ်ရွတ်သရဏ္ဍာယ် လေ့ရှိ၏။ ညာတာ စာနာသနားတတ်၏။ ခွင့်လွှတ်တတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ လစဉ်ဝင်ငွေ ရွှေဒင်္ဂါး ငါးရာအထိ ရသည့်တိုင် စာသင်သားနှင့် ပညာရေးအတွက် ပုံအောသုံးစွဲလေ့ရှိ၏။ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်မှုနှင့်အတူ စိတ်ဓာတ် အင်အား ကြီးမားသူဖြစ်၏။ တစ်ခါက ဘုခါရီသခင်ထံရှိနေသော ရောင်းကုန် ပစ္စည်းများကို (ထိုခေတ်ငွေကြေးတန်ဖိုး) အမြတ်ငါးထောင်ပေးကာ ရောင်းပါ ရန် ကုန်သည်က ကမ်းလှမ်းခဲ့၏။ သခင်က တစ်ညဉ့်စဉ်းစားမည်ဟု ပြန်ကြား၏။ ထိုညဉ့်တွင် ယင်းကုန်သည်တို့အား ရောင်းလိုက်မည်ဟု နိယာယ် ပြုဆုံးဖြတ်၏။ နံနက်လင်းသော် အခြားကုန်သည်တစ်စုမှ အမြတ်ငွေတစ်သောင်းအထိ ပေး၍ လာဝယ်ကြရာ ဘုခါရီသခင်က မိမိပြုထားသော နိယာယ်အတိုင်း ပထမကုန်သည် အဖွဲ့ကိုသာ ရောင်းချခဲ့လေသည်။ အိမာမ် ဘုခါရီ၏နှလုံးသားနှင့် နိယာယ်ဖြူစင်ခြင်းမှာ စံတင်ဖွယ်ရာပင် ဖြစ်တော့၏။

အိမာမ်ဘုခါရီမှ တွေ့ဆုံသင်ယူခဲ့သောဆရာများမှာ (၇၇)ဦး၊ ဘုခါရီကျမ်းသင်သူ တပည့်များမှာ ကိုးသောင်းခန့် အထိ ရှိခဲ့လေသည်။ ဘုခါရီသခင်၏တပည့်များအနက် မုစ်လင်မ်ကျမ်းရှင် အိမာမ်မုစ်လင်မ် ဘင်န် ဟဂ်ျားဂ်ျ ကုရ်ဇ်ရှိ သိရ်မိဇီကျမ်းရှင် အိမာမ် အဘူအီစာ၊ နစာအီကျမ်းရှင် အိမာမ် အဘ်ဒုရ် ရဟ်မန်း စသည်တို့လည်း ပါဝင်ကြ၏။

အိမာမ်ဘုခါရီသခင်အား မြေတွင်းထဲ ချခဲ့သည့်အချိန်မှစတင်၍ ရက်အတန်ကြာအထိ ကတိုးနံ့များ သင်းကြိုင်စွာ ထွက်ပေါ်ခဲ့၏။ မြှုပ်နှံမှုပြီးဆုံးသောအခါတွင်လည်း ကဘရ်တည့်တည့် ကောင်းကင်ယံတွင် ရောင်ခြည် ကွန့်မြူးနေသော မြင်းစီးသူရဲကောင်းပုံ ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်ကို လူအများက မျက်မြင် ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။

t v m[f z & b & Do n f t ၎ f u ၎ w r e ၎ w n f w (၁၆) အား ဖူးတွေ့မြင်ရာ အသင် ဘယ်သို့သွားမည်နည်း ဟု ကိုယ်တော်မြတ်က မေးမြန်း၏။ ၎င်းက မုဟမ္မဒ် အစ်ဘ်နု အစ္စမာအီလ်ထံ သွားတွေ့မည်ဟု ပြန်လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “သူ့အား ငါကိုယ်တော်ဘက်မှ စလမ်းဆိုကြောင်း ပြောလော့”ဟု မိန့်မှာခဲ့သည်ဟူ၏။

နဂိုးမ် အစ်ဘ်နု ဖဒွလ်ဆိုသူက ရောင်သွဟ်တော်မှ ကြွမြန်းထွက်ရှိလာသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ နောက်မှ နေ၍ ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နေသည့် အိမာမ်ဘုခါရီအား အိပ်မက်မြင်မက်ခဲ့၏။ အိမာမ်ဘုခါရီ၏ တပည့်ရင်းသည် လည်း အလားတူ အိပ်မက်မျိုးရရှိခဲ့၏။

မုဟမ္မဒ် အာဒမ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ်ဝါဟီဒ်က အိပ်မက်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) နှင့် အဆွ်ဟတ်တော်များ (၁၆) ကိုတွေ့မြင်ပြီး ၎င်းမှ စလမ်းဆိုရာ ကိုယ်တော်မြတ်က တုံ့ပြန်၏။ “ယာ-ရုဇးလုလ္လာဟ်၊ ဤနေရာ၌ အဘယ်ကြောင့် ရပ်နေတော်မူပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်လေသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က မုဟမ္မဒ် အစ်ဘ်နု အစ္စမာအီလ်ကို စောင့်နေကြောင်း ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ ယင်းအိပ်မက်မက်သောညဉ့်မှာ အိမာမ်ဘုခါရီ ကွယ်လွန်သည့်ညဉ့်ပင်ဖြစ်ကြောင်း နောင်သော်မှ သိခဲ့ရသောဟူ၏။

အိမာမ် အဘူဇိုင်းဒ် မရူဇီသည် မကာမိအိတ်ရာဟီမ်နေရာ၌ အိပ်စက်နေစဉ် အိပ်မက်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) က “ငါတမန်တော်၏ကျမ်းအား အဘယ်ကြောင့် ပို့ချခြင်းမပြုသေးသနည်း”ဟု အမိန့်ရှိသဖြင့် ၎င်းက မည်သည့်ကျမ်းဖြစ်ပါ သနည်းဟု မေးလျှောက်သော် ကိုယ်တော်မြတ်က “မုဟမ္မဒ် အစ်ဘ်နု အစ္စမာအီလ် ပြုစုသော ဂျာမိအ်ဘုခါရီကျမ်း”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ခြင်း ဟူလေ၏။

အိမာမ်ဘုခါရီသည် ကျမ်းများစွာရေးသားခဲ့ပြီး မိမိဘဝတစ်လျှောက်လုံး အစ္စလာမ့်စာပေ ပြုစုဖြန့်ဖြူးရေးတွင် နှစ်မြုပ်ထားခဲ့သူဖြစ်၏။ သခင်ကြီးမှ ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့သည်မှာ “ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်တွင် ဂျဟန္နမ် မှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် ဤ ဆွဟီးဟ် ဘုခါရီကျမ်းကြီးကို အားထားရာ ပြုလုပ်ထားပါသည်။”

လွန်ခဲ့သော နှစ်တစ်ထောင်ကျော်မှ ယနေ့ထက်တိုင် ပြိုင်ဘက်ကင်း ဟဒီးဆ်ဘုရင်ဖြစ်သည့် အစ္စလာမ့်လောက အတွက် တန်ဖိုးဖြတ်မရနိုင်သည့် ကြယ်တစ်ပွင့် ကြွေလွင့်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၁၁၃၀ (အစ္စလာမ့်နှစ် ၁၂၇၅) တိုင်ခဲ့သော် လည်း သူ့အမည်နှင့် သူ့အမွေအနှစ်တို့ကား ရှင်သန်နေဆဲ ဖြစ်ပါသတည်း။

အို - အဘူ အဘ်ဒုလ္လာဟ် မုဟမ္မဒ် ဘင်န် အစ္စမာအီလ် ဘုခါရီ၊
ရုဇုလ္လာဟ်(၁၆)၏ထံတော်ပါး၌ ထာဝရ ခစားငြိမ်းချမ်းနိုင်ပါစေသောပ်။

ဘုခါရီကျမ်းကြီး၏အဆင့်အတန်းနှင့် ပြုစုပုံစနစ်

အိမာမ်ဘုခါရီသည် စုဆောင်းကောက်ယူထားသော ဟဒီးဆ်တော်ခြောက်သိန်းအနက် ပထမအဆင့်၌ ပုဒ်ရေ ကိုးထောင်ကို ရွေးထုတ်ခဲ့သည်။ ၎င်းအနက်မှာမှ အမျိုးအစားတူညီသော ဟဒီးဆ်တော် ၂၅၀၀ (သို့မဟုတ်) ၃၂၇၅ ပုဒ် ကို စိတ်တိုင်းကျသည့်အဆင့်အထိ ထပ်မံရွေးချယ်ပြီးမှ ကျမ်းပြုရေးသွင်းခဲ့၏။ အချောသတ်ကာလ လေးငါးနှစ်အိ ကြာမြင့်ခဲ့သည်။ အိမာမ်သခင်သည် အကြောင်းအရာစုံလင်မှုနှင့် သရာကျိမ်း (အခန်းကဏ္ဍခွဲရာ၌ စနစ်ကျဝေဆာမှု)တို့ အပေါ် ဦးစားပေးခြင်းမပြု၊ ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ချင်း၏ တိကျမှန်ကန်ခိုင်မာမှု သက်သက်ကိုသာ ကြိုးပမ်းအားထုတ် ထားခဲ့သည်။

ကျမ်းပြု ဟဒီးဆ်ပါရဂူကြီးများထံတွင် ဟဒီးဆ်တော်များကို ရယူခြင်း၊ လက်ခံခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ ဖော်ပြခြင်း တို့၌ မူစနစ်၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စံချိန်စံညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ရှိကြ၏။ အိမာမ်ဘုခါရီ၏ ဘုခါရီကျမ်း၌ စည်ကမ်းနှင့်သတ်မှတ်စံနှုန်း နှစ်ချက်သာရှိ၏။ သို့သော် ဟဒီးဆ်ကျမ်းများအနက် အပြင်းထန်ဆုံးဖြစ်၏။ ပထမစည်းမျဉ်းမှာ- ဆင့်ပြန်သူ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် သစ္စာသမာဓိ မြင့်မားမှု၊ ဒုတိယစည်းမျဉ်းမှာ- ဆင့်ပြန်သူသည် ၎င်း၏ဆရာနှင့် အဆက်အသွယ်မပြတ် ထိတွေ့မှု။ ဤဥပဒေသ၏ ဘောင်မဝင်ပါက အလျှင်းမစဉ်းစား မထည့်သွင်း ခဲ့ချေ။

သို့ရှိရာ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ပညာရှင်အများစုက “ဘုခါရီ”ကျမ်းကို အဆင့်အမြင့်ဆုံး ဟဒီးဆ်ကျမ်းဂန်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင်ဖြစ်၏။ အနောက်နိုင်ငံမှ ပညာရှင်အချို့ကမူ “မုစ်လင်မ်”ကျမ်းကို ပို၍ အဆင့်မြည်ဟု ယူဆကြ၏။ စင်စစ်မှာ “ခိုင်မာမှု”၌ ဘုခါရီကို ယှဉ်နိုင်သော ဟဒီးဆ်ကျမ်းမရှိ။ မုစ်လင်မ်ကျမ်းသည် “အကြောင်းအရာ စုံလင်မှုနှင့် တင်ပြပုံ အစီအစဉ် ပသာဒဖြစ်မှု” အချက်ကြောင့် ယင်းသို့ ထင်မှတ်ကြဟန်တူ၏။ ကမ္ဘာ့သုတေသီတို့၏ စစ်တမ်းကို ကြည့်သော် မုစ်လင်မ်ကျမ်း၌ စောဒကတက်နိုင်ခြေရှိသော ဟဒီးဆ်(၁၃၂)ပုဒ်ပါဝင်ပြီး ဘုခါရီကျမ်း၌ (၁၁၀)ပုဒ်သာရှိသည်ကို တွေ့ကြရ၏။ ဤသည်ပင် ဘုခါရီကျမ်းကြီး၏ အဆင့်အတန်းကို ပြဆိုနေပေသည်။

ကမ္ဘာကျော်ဟဒီးဆ်ကျမ်းကြီး ခြောက်စောင်၏ ခိုင်မာမှုမအဆင့်အတန်းကို ဤကဲ့သို့ အစဉ်လိုက်ဖော်ပြ ကြပါ၏။

- (၁) ဘုခါရီကျမ်း၊ (၂) မုစ်လင်မ်ကျမ်း၊ (၃) အဘူဒါဗူးဒ်ကျမ်း၊ (၄) နစာအီကျမ်း၊ (၅) သိရ်မိဇီကျမ်း၊
(၆) အိဘ်နီမာဂျဟ်ကျမ်း

ကျမ်းကြီးခြောက်စောင်၏ သက်ဆိုင်ရာကိုယ်ပိုင်ပုံစံများ

(၁) ဘုခါရီ

ကျမ်းရှင် အိမာမ်ဘုခါရီ၏ အမည်ရင်းမှာ “အဘူအဘ်ဒုလ္လာဟ် မုဟမ္မဒ် ဘင်န် အစ္စမာအီလ်” ဖြစ်၏။ ဟိဂျရီ (၁၉၄)၊ ခရစ်(၈၀၉)ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားပြီး ဟိဂျရီ(၂၅၆)ခရစ်(၈၇၀)တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ဆင့်ပြန်ချက်(စနစ်)ခိုင်မာမှုကိုသာလက်ခံကာ ကျမ်းပြုထားသည်။ အခန်းကဏ္ဍခွဲခြင်းနှင့် အကြောင်းအရာ စုံလင်မှု ကို အားပြုမထား၊ ဟဒီးဆ်များကို စိတ်တိုင်းကျစိစစ်ပြီးမှ ကဏ္ဍခွဲ၍ တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အချို့နေရာတွင် ကဏ္ဍခေါင်းစဉ်သာပါပြီး ဟဒီးဆ်တော် ဖော်ပြထားမှုကိုမတွေ့ရ (ကျေနပ်အားရသည့်အနေအထား မရရှိခဲ့၍ မထည့်သွင်း မဖော်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ဟန်ရှိ၏။) ၎င်းအပြင် ဆင့်ပြန်သူ အမည်နှင့် စကားလုံးကွာဟမှုအနည်းငယ်မှလွဲ၍ ကဏ္ဍခေါင်းစဉ်တစ်ခု တည်း၌ပင် အကြောင်းအရာတူ-အမျိုးအစားတူ ဟဒီးဆ်ပုဒ်ရေများ ထပ်ကာ ပါဝင်နေတတ်သည်ကို တွေ့ကြရမည်။ ဟဒီးဆ်တော်များမှ ပညတ်ချက်များထုတ်ယူပုံလမ်းကြောင်းသို့ ရည်ရွယ်ဦးတည်ထား၏။

(၂) မုစ်လင်မ်

ကျမ်းရှင် အိမာမ်မုစ်လင်မ်၏အမည်ရင်းမှာ “မုစ်လင်မ် ဘင်န် ဟဂ်ျားဂ်ျ ကုရ်ဇ်ရှိ” ဖြစ်သည်။ ဟိဂ်ျရီ(၂၄)၊ ခရစ်(၈၁၉)ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားပြီး ဟိဂ်ျရီ(၂၆၁)၊ ခရစ်(၈၇၄)ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။ အိမာမ်အဟ်မဒ်နှင့် အိမာမ်ဘုခါရီ၏ တပည့်တစ်ဦးဖြစ်သည်။

အကြောင်းအရာတစ်ရပ်စီနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဟဒီးဆ်တော်များကို ကဏ္ဍခေါင်းစဉ် တစ်နေရာတည်း၌ စုပေါင်း ဖော်ပြစီရင်ထားသောကျမ်းဖြစ်သည်။ ဆင့်ပြန်သူသည် သူ၏ဆရာနှင့်တွေ့ဆုံဖူးသည်ဆိုသည်နှင့် လုံလောက်သည်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အကြောင်းကဏ္ဍအလိုက် လေ့လာရ လွယ်ကူစေသည်။

(၃) အဘူဒါဝူးဒ်

ကျမ်းရှင် အိမာမ်အဘူဒါဝူးဒ်၏ အမည်ရင်းမှာ “စုလိုင်မာန် ဘင်န် အလ်အရှ်အ(စ်)ဒိဂျစ္စသာနီ”ဖြစ်၏။ ဟိဂ်ျရီ (၂၀၂)၊ ခရစ်(၈၁၇)တွင်မွေးဖွားပြီး ဟိဂ်ျရီ(၂၇၅)၊ ခရစ်(၈၈၆)တွင် ကွယ်လွန်သည်။

အိမာမ်ဘုခါရီ၏ ဒုတိယစည်းမျဉ်းဖြင့် ကျမ်းပြုထားသည်။ မင်္ဂလာတော် အိမာမ်ကြီးလေးပါးတို့၏ ကိုယ်စီကိုင်စွဲ သော အထောက်အထားများကို အဓိကအခြေခံပြီး အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုစီ၌ (အကြောင်းကြီးငယ်မရှိပါက) ဟဒီးဆ်တော် တစ်ပုဒ်စီကိုသာ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။ အထောက်အထားစုံလင်ပြီး သိပ်သည်းကျစ်လျစ်မှုရှိသော ကျမ်းတစ်စောင် ဖြစ်သည်။

(၄) နစာအီ

ကျမ်းရှင် အိမာမ်နစာအီ၏အမည်ရင်းမှာ “အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း အဟ်မဒ် ဘင်န် ရှူအိုင်းဘ်”ဖြစ်၏။ ဟိဂ်ျရီ(၂၁၅)၊ ခရစ်(၈၃၀)ခုနှစ်တွင်မွေးဖွားပြီး ဟိဂ်ျရီ(၃၀၃)ခုနှစ်၊ ခရစ် (၉၁၅)ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ဤကျမ်းသည်လည်း အိမာမ်ဘုခါရီ၏ ဒုတိယစည်းမျဉ်းဖြင့် ကျမ်းပြုထားသည်။ သို့ရာတွင် မခိုင်မာသော၊ မှားယွင်းသော၊ ဖုံးကွယ်လျက်ရှိသော ဟဒီးဆ်များလည်း ရောနှောပါဝင်နေ၏။ ရိဝါယသ်(ဆင့်ပြန်ချက်)များကို ဆန်းစစ် လေ့လာသူတို့အဖို့ ဂရုပြု သတိထားနိုင်ရန် ဖော်ပြထားသောကျမ်းဖြစ်၏။

(၅) သိရ်မီဇီ

ကျမ်းရှင် အိမာမ်သိရ်မီဇီ၏အမည်ရင်းမှာ “အဘူအီစာ မုဟမ္မဒ်ဘင်န် အီစာ”ဖြစ်သည်။ ဟိဂ်ျရီ(၂၀၉)၊ ခရစ်(၈၂၄)ခုနှစ် တွင် မွေးဖွားပြီး ဟိဂ်ျရီ(၂၇၉)၊ ခရစ်(၈၉၄)တွင်ကွယ်လွန်သည်။

အိမာမ်ဘုခါရီ၏ မည်သည့်စည်းမျဉ်းကိုမျှ ယူမထားချေ။ မင်္ဂလာတော် အိမာမ်လေးပါးတို့၏ ကိုယ်စီအားပြုကြ သော ဟဒီးဆ်တော်များကို အဓိကရွေးထုတ်၍ အခန်းကဏ္ဍတိုင်းတွင် ထိုအိမာမ်တို့၏ အဆိုနှင့်တကွ ဖော်ပြထားသည်။ ဖိကဟ် ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လေ့လာလိုသူများအတွက် အထောက်အကူရစေသည့် လက်စွဲကျမ်း တစ်စောင်ဖြစ်သည်။

(၆) အိဘ်နီမာဂျဟ်

ကျမ်းရှင် အိမာမ် အိဘ်နီမာဂျဟ်၏အမည်ရင်းမှာ “အဘူ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မုဟမ္မဒ် ဘင်န် ယဇီးဒ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မာဂျဟ်” ဖြစ်သည်။ ဟိဂ်ျရီ(၂၀၉)၊ ခရစ်(၈၂၄)ခုနှစ်တွင်မွေးဖွားပြီး ဟိဂ်ျရီ(၂၇၃)၊ ခရစ် (၈၈၆)ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ဟဒီးဆ်၏အဆင့်အနေအထားကို ခွဲခြားခြင်းမပြုဘဲ စုဆောင်းရရှိသမျှ ဟဒီးဆ်တို့အား မှတ်တမ်းပြုဖော်ပြထား သည်။ ကျမ်း၏ဟန်မှာ သိရ်မီဇီအတိုင်းဖြစ်သည်။ ခိုင်မာသော၊ မခိုင်မာသော ၊ မှားသော၊ မှန်သော ဟဒီးဆ်များ ရောထွေး လျက်ရှိသဖြင့် ဖြစ်မြစ်ဆန်းစစ်မှုမပြုတတ်သူတို့အဖို့ အန္တရာယ်များနိုင်သည်ကို သတိပြုရမည့်ကျမ်းဖြစ်သည်။

လူသိများသော အခြားဟဒီးဆ်ကျမ်းများနှင့် ကျမ်းရှင်များ

- (က) ဒါရီမီကျမ်း၊ အိမာမ်ဒါရီမီ (အဘူမုဟမ္မဒ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း) ဟိဂျရီ(၁၈၁)ခရစ်(၇၉၇)ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားပြီး ဟိဂျရီ(၂၅၅)ခုနှစ် ခရစ်(၈၆၉)ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။
- (ခ) ဒါရီကုသ်နီကျမ်း၊ အိမာမ်ဒါရီကုသ်နီ (အဘူလ်ဟစန် ဘင်န် အလီ ဘင်န် အူမရ်) ဟိဂျရီ(၃၀၆)ခရစ်(၉၁၈)ခုနှစ်တွင်မွေးဖွားပြီး ဟိဂျရီ(၃၈၀) ခရစ်(၉၉၀)ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။
- (ဂ) ဘိုင်ဟကီကျမ်း၊ အိမာမ်ဘိုင်ဟကီ (အဘူဘကရ် အဟ်မဒ် ဘင်န် ဟုစိုင်းန်) ဟိဂျရီ(၃၈၄)ခရစ်(၉၉၄)ခုနှစ်တွင်မွေးဖွားပြီး ဟိဂျရီ(၄၅၈) ခရစ်(၁၀၆၆)ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ကျမ်းကြီးခြောက်စောင်ဖြင့် ဟဒီးဆ်တော်များကို လေ့လာနည်း

- (၁) မင်ဟတ်လေးပါး၏ သဘောသဘာဝ မည်သို့ရှိကြသည်ကို ပထမဦးစွာ “သိရ်မီဇီ”ကျမ်းဖြင့် လေ့လာမှတ်သားကြသည်။
- (၂) မင်ဟတ်ဟူသည်ကို သိနားလည်လျှင် သက်ဆိုင်ရာအထောက်အထားများအတွက် “အဘူဒါဇူးဒ်”ကျမ်း၌ ရှာဖွေ လေ့လာကြသည်။
- (၃) အထောက်အထားများမှ ပညတ်ချက်ထုတ်ယူရန် “ဘုခါရီ”ကျမ်း၌ ရှာဖွေစိစစ်ကြသည်။
- (၄) အထောက်အထား အင်အားပြည့်ရန်နှင့် ပြည့်စုံခိုင်လုံစေရန် “မုစ်လင်မ်”ကျမ်းနှင့် တိုက်ဆိုင်လေ့လာကြသည်။
- (၅) အထောက်အထားအားဖြင့် ပြည့်စုံခိုင်လုံသော ဟဒီးဆ်တော်တွင် တစ်စုံတစ်ရာ အားနည်းချက်ရှိမရှိကို “နစာအီ” ကျမ်း၌ ကြည့်ရှုသုံးသပ်ကြသည်။
- (၆) မိမိတို့၏ ဟဒီးဆ်နားလည်မှု ပညာရည်ကို “အိဘ်နီမာဂျဟ်”ကျမ်းဖြင့် အကဲဖြတ်ကြသည်။

ဟဒီးဆ်ကျမ်းများ၏ ရာဇဝင်အကျဉ်း

“ဟဒီးဆ်”ဟူသော အရဗီစကားမှာ “စကားပြောဆိုခြင်း၊ ဖွင့်ထုတ်ပြောဆိုသောစကားရပ်”ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ အစ္စလာမ်ဘာသာ၌ တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုသော ဟဒီးဆ်ဟူသည် တမန်တော်မြတ်ကြီး မုဟမ္မဒ်သခင်(ﷺ) ၏ မိန့်ကြားမှု၊ ဩဝါဒတော်များ၊ မိန့်ခွန်းများ၊ တမန်တော်မြတ်၏လုပ်ဆောင်မှု၊ တမန်တော်မြတ်မှ တားမြစ်ထားခြင်းမရှိသည့် ကိစ္စရပ်များ၊ တမန်တော်မြတ်၏ဓလေ့တော်နှင့် လျော်ညီအောင်သော သာဝကတော်တို့၏ အတည်ပြုဆောင်ရွက်ချက်များ စသည်တို့ကို ခြုံငုံခေါ်ဆိုပါသည်။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် မရှေးမနှောင်းမှာပင် ဟဒီးဆ်၏သမိုင်းလည်း စတင်ခဲ့ပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ကိုယ်တော်တိုင်နှင့် အဆွဲဟတ်တော်များက ဟဒီးဆ်ကို ဟဒီးဆ်ဟူ၍ သုံးနှုန်းပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ဖန်ဆင်းရှင် အလ္လာဟ်နှင့် အဖန်ဆင်းခံ ဝေနေယျတို့အကြားရှိ ကိုယ်စားလှယ် တမန်တော်၊ တစ်ဆင့်ထုတ်ပြန် ပို့ချ နားလည်စေသူဖြစ်သည့်အလျောက် ဟဒီးဆ်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ပထမဆုံးသော ‘အဖွင့်’ဟုဆိုက မှားယွင်းမည်မဟုတ်ချေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ပြီးလျှင် ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ဖြစ်တော်မူသကဲ့သို့ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ပြီးလျှင် ဟဒီးဆ်၏အခန်းကဏ္ဍမှာ အရေးပါလှချေပြီ။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်တစ်လျှောက်လုံး ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကိုသာ အဓိကမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ ကြသည်။ ကုရ်အာန်နှင့် ရောထွေးမည်စိုး၍ ဟဒီးဆ်တော်အား ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ခြင်းကို အဆွေတော်သာဝက အများစုက မနှစ်မြို့ကြချေ။ နှုတ်ငုံကျက် အာဂုံဆောင်ခြင်းကိုသာ အားသန်ခဲ့ကြ၏။ အချို့သာဝကတော်များ [ဥပမာ- အနတ်စ်သခင်(ﷺ)]ကမူ ရေးမှတ်ထိန်းသိမ်းကြသည်။ တမန်တော်မြတ်ကလည်း ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ကြောင်း အထင်အရှား ရှိလေသည်။ ထိုသို့ ဟဒီးဆ်ကိုကျက်မှတ်ခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ ဆင့်ပြန်ကြခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တို့မှအစ္စလာမ့်

ခေတ်ဦးကတည်းက ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်ပေသည်။

ခလီဖော်နီးသမ္မတကြီးလေးပါးခေတ်အထိ အဆွဲဟတ်တော်များနှင့် သာဘိအီးန်တို့သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို မူရင်းမပျက် မှတ်တမ်းတင်၊ ထိန်းသိမ်း၊ သင်ကြား၊ ဖြန့်ချိရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကိုသာ တစိုက်မတ်မတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသည်။ သက်ဆိုင်ရာပညာရှင်အသီးသီးတို့က ကဏ္ဍအသွယ်သွယ်မှ တာဝန်ယူခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီးနောက်ပိုင်းကာလများ၌ အစ္စလာမ့်ကျင့်ထုံးကျင့်ရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နားလည်မှု အယူအဆ၊ သတ်မှတ်ချက်များ မတူညီကြဘဲ တဖြည်းဖြည်း ဝိဝါဒကွဲလာကြသည်။ (ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်မှာတော့ တစ်ပုံစံတည်းသာဖြစ်ကြ၏။) ထိုအခါ အထောက်အထားပြုရန် ဟဒီးဆ်အခန်းကဏ္ဍသည် မဖြစ်မနေ ပါဝင် ထင်ရှားလာတော့သည်။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အခြေခံပြီး ဟဒီးဆ်တော်များဖြင့် ကျင့်သုံးမှုပြဿနာများကို အဖြေရှာခြင်းက အမှန်ပင် ခရီးရောက်ခဲ့ ကြပေသည်။

စတုတ္ထခလီဖော် အလီသခင်(عليه السلام)၏ခေတ်သမယတွင် လူတစ်ဦးသည် အလီသခင်၏ ဆင့်ပြန်ထား ချက် ဟုဆိုပြီး ဟဒီးဆ်တော်များကို မမှန်မကန်လုပ်ကြံ၍ ဖြန့်ချိခဲ့ရာ ၎င်းသူအာ အရှင်လတ်လတ်ပင် မီးရှို့သေဒဏ်ပေး၏။ သို့သော်လည်း ဟဒီးဆ်အတုများ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ပြီဖြစ်၏။ ဤဖြစ်ရပ်သည် ဟဒီးဆ်သန့်စင်ရေးအတွက် အချက်ပေးသံ ဖြစ်လာပေသည်။

အိမာမ် အဘူဟနီဖဟ်(ရဟ်)ခေတ်တွင် ဟဒီးဆ်ဟုပြောတိုင်း ဟဒီးဆ်စစ်စစ်အဖြစ် လက်ခံရန် ခဲယဉ်းသော အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်နေခဲ့၏။ စစ်မှန်ဖြောင့်မတ်သော အစ္စလာမ့်ဥပဒေများ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အဘူဟနီဖဟ်သခင်ကြီးမှ ကြိုးပမ်းရာတွင် ဟဒီးဆ်တော်များအပေါ် အလွန်ပင်စေ့စပ်သေချာစွာ ဆန်ကာတင် စိစစ်လက်ခံ ရလေ၏။ ထိုအချိန်က ဆိုင်ရာဆိုင်ရာဟဒီးဆ်စုဆောင်းသူများသာရှိပြီး ဟဒီးဆ်ကျမ်းဂန်ဟူ၍ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မပေါ်ပေါက်သေးသည့်အတွက် အိမာမ်သခင်ကြီးအား ဟဒီးဆ်ကို လက်မခံဆန့်ကျင်သူ၊ ဟဒီးဆ်ပယ်သူအဖြစ် အမြင် စောင်းခဲ့ကြ၏။ စင်စစ် ဖိကဟ်ပညာရှင်ကြီး အိမာမ် အဘူဟနီဖဟ်သည် ဟဒီးဆ်သန့်စင်ရေးလမ်းကြောင်း၏ ရှေ့ပြေးဓားစာခံတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ရခြင်းပါပေ။ ၎င်းနောက် ဆက်လက်၍ အိမာမ်မာလိက၊ အိမာမ်ရှာဖီအီ၊ အိမာမ် အဟ်မဒ် ဘင်န်ဟမ်ဘလ် စသည့် အိမာမ် အစဉ်အဆက်တို့သည် ဟဒီးဆ်တော်များအပေါ် မည်မျှအထိ အလေးထား ဂရုစိုက်ခဲ့ကြောင်း သမိုင်းမှတ်တမ်းများက အထင်အရှားဖော်ပြနေပါသည်။

ခလီဖော် အမရ်ဘင်န်အဘ်ဒုလ်အဇီးဇ် (ဟိဂျရီ ၁၀၁ ကွယ်လွန်) လက်ထက်က ဟဒီးဆ်များကိုစုစည်းရန်၊ ကျမ်းပြု ရန်၊ ဖြန့်ချိရန် ပညာရှင်များအား အမိန့်ပေးစေခိုင်းခဲ့ဖူး၏။ ထိုကာလနှင့် မတိုက်မယိုမင်းမှာပင် ဟိဂျရီ(၁၂၀) ခရစ်(၇၃၇)ခုနှစ်၌ အိမာမ်မာလိက၏ “မုအသ်သွာ”မည်သော ဟဒီးဆ်စုဆောင်းကျမ်းတစ်စောင် ထွက်ခဲ့သည်။ အခန်းကဏ္ဍခေါင်းစဉ်များဖြင့် စနစ်တကျဖော်ပြထားသောကြောင့် (ကျမ်းဂန်အသွင်ဖြင့်) လက်ဦးဟဒီးဆ်ကျမ်းဟူ၍ သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ဟဒီးဆ် ကျမ်းဂန်များ အလျှိုလျှို ပေါ်ထွန်းလာကြပေသည်။ အိမာမ်ဟမ်ဘလ် ၏ခေတ်တွင်မူ လုပ်ကြံဟဒီးဆ်များ များပြားရှုပ်ထွေး လျက် ဟဒီးဆ်စုဆောင်းသူ၊ ကျက်မှတ်သူ၊ ဆင့်ပြန်သူ၊ သင်ပေး သင်ယူသူများ တိုးပွားလာသလောက် ဟဒီးဆ်တော်နှင့် ဆင့်ပြန်မှုများ၏ ခိုင်မာမှန်ကန်မှုမှာ ပြဿနာအသွင် ဆောင်နေ ခဲ့၏။ ထိုအားနည်းချက် ကွက်လပ်ကိုဖြည့်ရန် အိမာမ် ဘုခါရီကဲ့သို့ ပညာရှင်များ စင်ပေါ်ရောက်လာကြပေသည်။ သူ၏ဘုခါရီကျမ်းသည် ပထမဦးဆုံးသော ဆွဟီးဟ်အဆင့်ဝင် ကျမ်းကြီးဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဤသို့ကျမ်းဂန်များ ထွက်ပေါ်လာရန် အချိန်ကာလနှင့် အခြေအနေအချို့အား ကျော်ဖြတ်လာခဲ့ရသည်ကို တွေ့ရ၏။ ပထမပိုင်းတွင် အဆွဲဟတ်တော်များက အလွတ်ကျက်မှတ် ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ကြ၏။ ဒုတိယပိုင်းတွင် ကွဲပြားအောင် စိစစ် ပိုင်းခြားလာကြ၏။ စတုတ္ထပိုင်းတွင် ခိုင်မာမှန်ကန်ရေးဘက် မြှားဦးလှည့်လာကြပြီးသည့်နောက် အခန်းကဏ္ဍအလိုက် ပြုစုတင်ပြလာခဲ့ကြပေသည်။

တစ်ဖန် ဆင့်ပြန်ခြင်းနှင့် ရှာဖွေစုဆောင်းခြင်းကိစ္စ အရှိန်အဟုန်မြင့်ချိန်၌ ဟဒီးဆ်များနှင့် သာဘိအီးန်တို့၏ အဆိုအမိန့်များ ရောထွေးသွားတတ်လေရာ ၎င်း(ရိဝါယသ်)တို့ကို ခွဲခြားဆန်းစစ်ရပြန်၏။ ၎င်းအပြင် လုပ်ကြံဖြည့်စွက် ဟဒီးဆ်၊ ထွင်လုံးဟဒီးဆ်များအား ဖယ်ရှားနိုင်ရန်အတွက် ပညာရှင်တို့က အမှန်ဆုံး(ဆွဟီးဟ်)၊ စံချိန်အနိမ့်ဆုံး(အီဗ်အီးဖ်)၊ အစစ်အမှန်(အဆွ်လ်)၊ အတုအယောင်(မောင်ဇူးအ်) စသည်ဖြင့် အသုံးအနှုန်းစနစ်များ ချမှတ်ကျင့်သုံးလာကြ၏။ ဆက်လက်၍ ဟဒီးဆ်တော်အား တန်ဖိုးထားသုတေသနပြုပြီး “အမျိုးအစား၊ အဆင့်အတန်း”ဟူ၍ သုံးသပ်သတ်မှတ် ကြ၏။ ယင်းသို့အဆင့်သတ်မှတ်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ဆင့်ပြန်သူ(ရာဝီ)၊ အစဉ်အဆက်အထောက်အထား(စနဒ်) တို့နှင့်

သက်ဆိုင်သော အသိ/ အတတ်ပညာများကိုလည်း ဖော်ဆောင်ကာ ခေါင်းစဉ်အသီးသီးတပ်ကြ၏။ ရှုထောင့် အသွယ်သွယ်-ကဏ္ဍအမျိုးမျိုးမှ ကြိုးပမ်းခြင်း၏ ရလဒ်အဖြစ် ဟဒီးဆ်ဆိုင်ရာ သီးသန့်ဘာသာရပ်/ပညာရပ်များ အမျိုးအစားတစ်ရာအထိ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ဟဒီးဆ်ပညာရှင်(မဟဒ္ဒီးဆ်)များဟု ထွက်ရှိထင်ရှားလာကြပေသည်။ ဤသည် မှာ အကြောင်းပေါ်တည်ပြီး အကျိုးဖြစ်ထွန်း စေသည့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏စီမံချက်များဟု ကျွန်ုပ်တို့မှ အမှန်ပင် လက်ခံကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဟဒီးဆ်တော်များအပေါ် ဖြူစင်ကြသူတို့ နှစ်ဘဝကောင်းခြင်း ရပါစေသော်။

ဟဒီးဆ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရနှင့် အသုံးအနှုန်းအချို့

အာလင်မ်	-	သာသနာ့ရေးရာ တတ်သိနားလည်ကျွမ်းကျင်သူ (အများကိန်း-အူလမာ)
ရာဝီ	-	ဆင့်ပြန်သူ
ရိုဝါယသ်	-	ဆင့်ပြန်ချက်
စနဒ်	-	ဆင့်ပြန်သူ အစဉ်အဆက်/အထောက်အထား
မဟဒ္ဒီးဆ်	-	ဟဒီးဆ်ဆိုင်ရာပညာရှင် (အများကိန်း မဟဒ္ဒီးဆီးန့်)
ရှိုင်းဗုလ်ဟဒီးဆ်	-	ဟဒီးဆ်ပါရဂူ
ဟဒီးဆ်အိုမာမ်	-	ဟဒီးဆ်လမ်းပြပညာရှင်ကြီး
မုစ်နဒ်	-	သာဝကတော်များ အစဉ်အဆက် ဆင့်ပြန်လာသော ခိုင်လုံသည့်ဟဒီးဆ်
မုစ်နဒီ	-	မုစ်နဒ် ဟဒီးဆ်အမျိုးအစားကိုသာ သီးသန့်စုဆောင်းသူ
မုရ်စရ်	-	နောက်ဆုံးဆင့်ပြန်သူ မပါဝင်သော/ကျန်သော ဟဒီးဆ်
ဆွဟီးဟ်	-	ဆင့် ပြန် သူ တို့ ၏ ကိုယ်ကျင့် တရားမြင့် မားပြီး မမေ့တတ်ခြင်း၊
စဉ်ဆက်မပြတ်ခြင်းရှိသော		ဟဒီးဆ်
ဟစံန့်	-	သက္ကဝါရှင်ဖြစ်သော်လည်း မှတ်ဉာဏ်အားနည်းသူ ရာဝီဆင့်ပြန်ထားသော ဟဒီးဆ်
ဒွအီးဖ်	-	ဆွဟီးဟ်နှင့် ဟစံန့် စည်းမျဉ်းဖြင့် မကိုက်ညီသောဟဒီးဆ်
နာစစ်ခ်	-	ပယ်ဖျက်သူ
မန်စူးခ်	-	ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသည့်အရာ
မရ်ဖူးအ်	-	တမန်တော်မြတ်၏ နှုတ်ထွက်စကားရပ်၊ လုပ်ရပ်နှင့် ကိုယ်တော်ရှေ့မှောက်ဖြစ်ရပ်များ
မောင်ကူးဖ်	-	သာဝကတော်များ၏ ပြောဆိုဆောင်ရွက်ချက်
မက်သူးအ်	-	သာဘီအီးန့်များ၏အဆို
အူစူးလီဟဒီးဆ်	-	ဟဒီးဆ်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်ဥပဒေ
ဟဒီးဆ် ကုဒူစီ	-	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏မိန့်မြွက်မှုကို တမန်တော်မြတ်မှ မိမိစကားဖြင့် မိန့်ဆိုချက်
သဖ်စီးရ်	-	အကျယ်ပြန်ခြင်း/ဖွင့်ဆိုမှု
စုနန်း	-	ဥပဒေပြုခြင်း(ပညတ်ချက်)နှင့် သက်ဆိုင်သော ဟဒီးဆ်
စုနန်း(ကျမ်း)	-	အခန်းကဏ္ဍအလိုက် ဥပဒေရေးရာ အဓိကပြုတင်ပြထားသော ဟဒီးဆ်ကျမ်း
မုစန့်နဖ်	-	စုနန်းနှင့်ဆင်တူသောကျမ်း
မုသ်သဆွိုလ် မုစ်နဒ်-		တမန်တော်မြတ်သို့တိုင် စဉ်ဆက်မပြတ်ရှိနေသော ရိုဝါယသ်
မွန်ကတိုအ်	-	ရာဝီအချို့ အဆက်ပြတ်နေသော ရိုဝါယသ်
မ(က်)လူးဘ်	-	စနဒ်(ဝါ) စာသားများ ရှေ့နောက်/ထက်အောင် မညီညွတ်သော ရိုဝါယသ်
မုဇ်တွရိဘ်	-	လက်သင့်ခံရန် ခက်ခဲသောစနဒ် (ဝါ) စာသားပါရှိနေသည့် ရိုဝါယသ်
ဝဟ်ဒါနီယာ့သ်	-	(လက်ခံနာယူသူအထိ) ရာဝီ တစ်ဦးသာရှိသော ဟဒီးဆ်
စုနာအိုလ္လာသ်	-	(လက်ခံနာယူသူအထိ) ရာဝီ နှစ်ဦးသာရှိသော ဟဒီးဆ်

စုနာစီယာသ်	-	(လက်ခံနာယူသူအထိ) ရာဝီ သုံးဦးသာရှိသော ဟဒီးဆ်
ရုဘာအီယာသ်	-	(လက်ခံနာယူသူအထိ) ရာဝီ လေးဦးသာရှိသော ဟဒီးဆ်
နီမာစီယာသ်	-	(လက်ခံနာယူသူအထိ) ရာဝီ ငါးဦးသာရှိသော ဟဒီးဆ်
အရ်ဘအီနာသ်	-	သာဝကတော် ရာဝီ (၄၀)ဦးမှ ဆင့်ပြန်လာသော ဟဒီးဆ်
စုမာနီနာသ်	-	သာဝကတော် ရာဝီ (၈၀)ဦးမှ ဆင့်ပြန်လာသော ဟဒီးဆ်
မအီနာသ်	-	သာဝကတော် ရာဝီ (၁၀၀)ဦးမှ ဆင့်ပြန်လာသော ဟဒီးဆ်
ခဘရ်	-	ဟဒီးဆ်ထုတ်ပြန်ချက်
ခဘရ်ကရီးဘ်	-	စိတ်ချရသော ရာဝီ (၁)ဦးနှင့်အထက် ဆင့်ပြန်ထားသည့် ဟဒီးဆ်အမျိုးအစား
ခဘ်ရ်အဇီးဇ်	-	စိတ်ချရသော ရာဝီ (၂)ဦးနှင့်အထက် ဆင့်ပြန်ထားသည့် ဟဒီးဆ်အမျိုးအစား
ခဘ်ရ်မရှ်ဟူးရ်	-	စိတ်ချရသော ရာဝီ (၃)ဦးနှင့်အထက် ဆင့်ပြန်ထားသည့် ဟဒီးဆ်အမျိုးအစား
ခဘ်ရ်မုသဝါသ်ရ်	-	စိတ်ချရသော ရာဝီ အလွန်များပြားစွာ ဆင့်ပြန်ထားသည့် ဟဒီးဆ်အမျိုးအစား

အိမာမ်ဘုခါရီနှင့် ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီကျမ်းအကြောင်း (အကျဉ်း)

အိမာမ်ဘုခါရီ၏ ဟဒီးဆ်ဆိုင်ရာစာပေကြိုးပမ်းမှုမှာ အခိုင်လုံဆုံးဖြစ်ကြောင်း အကွဲအလွဲမရှိ တညီတညွတ်တည်း လက်ခံထားကြပါသည်။ အလ်ဘုခါရီကျမ်းကြီး၏ ခိုင်မာမှန်ကန်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစ္စလာမ်၏ သာသနာ့ပညာရှိအပေါင်းမှ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျမ်းဂန်-(ကုရ်အာန်)၏နောက်တွင် အခိုင်လုံဆုံး အမှန်ကန်ဆုံးကျမ်းတစ်ဆူ”ဟု ဆိုစမှတ် ပြုခဲ့ကြပေသည်။

အိမာမ်ဘုခါရီကို ဟိဂျရီ(၁၉၄)ခုနှစ် ရှောင်ဝလ်လ(၁၃)ရက်၊ ခုရာစာန် (အနောက်တာကစ္စတန်)ခရိုင်ရှိ ဘုခါရာမြို့ တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ သူ၏အမည်ရင်းမှာ မုဟမ္မဒ် ဘင်န် အစ္စမာအီလ် ဘင်န် မုယီရသ် အလ်ဘုခါရီ ဖြစ်၏။

သူငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ဖခင်ဖြစ်သူကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး မိခင်၏စောင့်ရှောက်မှုဖြင့် ကြီးပြင်းလာခဲ့ရ၏။ အသက်ဆယ်နှစ်အရွယ်ကပင် ဟဒီးဆ်ပညာကို စတင်ဆည်းပူးခဲ့သည်။ အသက်(၁၆)နှစ်သို့ရောက်သော် မိခင်၊ အစ်ကိုဖြစ်သူနှင့်အတူ မက္ကဟ်မြို့တော်သို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ အိမာမ်ဘုခါရီသည် မက္ကဟ်ရွှေမြို့တော်နှင့် ၎င်းမှ သာသနာ့ပညာရှင်/ပညာရှိများကို ချစ်ခင်သဖြင့် ဟဂျ်အပြီးတွင် မိခင်နှင့်အစ်ကိုအား နှုတ်ဆက်ကာ မက္ကဟ်၌ နေရစ်ခဲ့၏။ မက္ကဟ်၌ နှစ်နှစ်နေထိုင်ပြီး မဒီနဟ် မြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ မက္ကဟ်နှင့်မဒီနဟ်အပါအဝင်ဖြစ်သော ဟိဂျာဇ်နယ်၌ ခြောက်နှစ်ကျင်လည်ပြီးလေသော် သူသည် ဘဆွံရာ၊ ကူဖာနှင့် ဘဂ္ဂဒက်သို့ အကြိမ်ရေအများဆုံး ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အိမာမ်အဟ်မဒ် ဘင်န် ဟမ်ဗာလ် အပါအဝင် သာသနာ့ထိပ်သီးပညာရှင်များစွာနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့၏။

သူသည် အုပ်ချုပ်သူဘုရင်များ၊ မင်းညီမင်းသားများကို ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်လေ့ရှိ၏။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့၏ အကြိုက်လိုက်ပြောမိမည်ကို စိုးရွံ့ဖြစ်သည်။ သူသည် ရိုးသားဖြောင့်မတ်၏။ ကြင်နာသနားတတ်၏။ စိတ်ချယုံကြည်ရသူလည်းဖြစ်၏။

အိမာမ်ဘုခါရီ၏ ဟဒီးဆ်စာပေစုဆောင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သူ၏ကြောက်မက်ဖွယ်ကြိုးပမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အဆိုစုံ၊ ဇာတ်လမ်းစုံ ရှိခဲ့ကြလေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရွှေနှုတ်ဖျားမှ ပွင့်အန်ထွက်ကျခဲ့သည့် အဖိုးထိုက်ရတနာများကို လိုက်လံစုဆောင်းရာ၌ သူသည် မြောက်မြားလှစွာသော နေရာဒေသအနှံ့ ခရီးထွက်ခဲ့ရပေသည်။ အိမာမ်ဘုခါရီသည် ဟဒီးဆ်တော်ပေါင်း သုံးသိန်းနှင့်အထက် ကောက်ယူစုစည်းနိုင်ခဲ့ပြီး (အားနည်းသော ဟဒီးဆ်အချို့အပါအဝင်) နှစ်သိန်းသော ဟဒီးဆ်တော်ကို အာဂုံဆောင် ကျက်မှတ်ထားနိုင်ခဲ့ကြောင်း အဆိုတစ်ရပ်က ဖော်ပြထား၏။ ဟဒီးဆ်တော်များမှာ ဘုရင် များနှင့် အာဏာပိုင်များအကြိုက် အသုံးချခံနေရသည့် ခေတ်ကာလအတွင်း အိမာမ်ဘုခါရီ မွေးဖွားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အိမာမ်ဘုခါရီသည် ဆွဟီးဟ်အလ်ဘုခါရီကျမ်း မပြုစုမီက အိပ်မက်တစ်ခုရရှိခဲ့၏။ အိပ်မက်၌ သူသည် ယပ်တောင် တစ်ချောင်းကိုင်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ ရပ်နေခဲ့၏။ ၎င်းပြင် ကိုယ်တော်မှ ယင်ကောင်များကို မောင်းနှင်နေခဲ့သည်ဟူ၏။ အိမာမ်ဘုခါရီမှ အိပ်မက်တိတ္ထိပညာရှင်အချို့ကိုမေးမြန်းရာ ၎င်းတို့က သူသည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)နှင့်သက်ဆိုင်သော အမှားအယွင်းများကို မောင်းနှင်ဖယ်ထုတ်နိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း အနက်ဖွင့်ခဲ့ကြကုန်၏။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဟဒီးဆ်အတုအယောင်များအကြား စစ်မှန်ခိုင်မာသော ဟဒီးဆ်တော်တို့ကို စိစစ်တင်ပြရမည့် မဟာတာဝန်မှာ အိမာမ်ဘုခါရီ၏ ပခုံးပေါ် ကျရောက်လာခဲ့လေသည်။ သူသည် ညဉ့်မအိပ် နေ့မနား ကြိုးပမ်းအားထုတ် ခဲ့၏။ အလွန်များပြားစွာ မှတ်မိသိရှိပါသော်လည်း သူသည် ဟဒီးဆ်တော်(၇၂၇၅)ပုဒ် ဝန်းကျင်၌ ရွေးထုတ်ဖော်ပြ ခဲ့၏။ ၎င်းတို့အနက် ခိုင်မာစိတ်ချရသည့် မျိုးမတူအကြောင်းအရာကွဲ ဟဒီးဆ်တော်ပေါင်း (၂၂၃၀)ခန့် ပါဝင်၏။

သူသည် ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ချင်းကို မှတ်တမ်းမတင်မီ ဂူသွှေပြု၏။ ဆွလာသ် နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုကာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံ ဆုမွန်တောင်းဆိုခဲ့ပေ၏။ မဟာဂန္ထဝင် ဟဒီးဆ်ကျမ်းကြီးဖြစ်သော ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီ အတွင်း ပညာရှင် အမြောက်အမြားမှ ပြစ်ချက်ရှာဖွေကြည့်ကြသော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ကြချေ။ ဤအချက် ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်၏နောက်တွင် အခိုင်လုံဆုံးကျမ်းမှာ ဆွဟီးဟ်အလ်ဘုခါရီပင်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းသူတို့မ တညီတညွတ်တည်း လက်ခံ ခဲ့ကြရပေသည်။

အိမာမ်ဘုခါရီသည် ဟိဂျရီ (၂၅၆)ခုနှစ်၊ ရှောင်ဝလ်(၁)ရက်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။ သူ့အား စမရ်ကန်ဒ် အနီးရှိ ခရ်သန့်ဂ်ရွာ၌ မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ကြပါသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်သည် သူ၏ဝိညာဏအပေါ်သို့ ကျရောက်ပါစေသား။

ဒေါက်တာ မုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းန် ခန်း

အစ္စလာမ်ရေးရာတက္ကသိုလ်

အလ်မဒီနဟ် အလ်မုနောင်ဝရဟ်

စအူဒီအာရေဗျ

ဟိဂျရီ(၁၃၉၀)ခုနှစ်၊ ခရစ်(၁၉၇၀)ခုနှစ်

အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ဘုခါရီကျမ်း (နှင့်) ပြန်ဆိုသူအကြောင်း

ဆွဟီးဟ်အလ်ဘုခါရီကျမ်းကြီးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူမှာ ဒေါက်တာ မုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းန် ခန်း ဖြစ်၏။ သူ၏ဖခင်မှာ မုဟီယွတ်ဒီးန် ဘင် အဟ်မဒ်အီစာ အလ် ခုအရှ်ကီ အလ်ဂျမန်ဒီ အလ် အမ်ဂန်နီ ဖြစ်ပြီး ပါကစ္စတန်၊ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ရှိ ကားဆူးရီမြို့၌ ဟိဂျရီ(၁၃၄၅)ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။

သူ၏ဘိုးဘေးတို့သည် လူမျိုးစုပဋိပက္ခနှင့် စစ်ပွဲများကြောင့် အာဖဂန်နစ္စတန်မှ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ကြသည်။ ဒေါက်တာ မုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းန်သည် ထင်ရှားသော အာဖဂန်မျိုးနွယ်စု အလ်ခုအရှ်ကီ အလ်ဂျမန်ဒီမှ ဆင်းသက်သည်။ ထိုမျိုးနွယ်စုတို့၏ အခြေစိုက်ဒေသမှာ ကန်ဒဟာမြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် အာဂတ်စတန်း တောင်ကြားဒေသဖြစ်သည်။

သူသည် ယင်းမြို့တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး လာဟို၊ ပန်ဂျပ်တက္ကသိုလ်မှ ဆေးပညာနှင့်ခွဲစိတ်ဆရာဝန်ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ လာဟို တက္ကသိုလ်ဆေးရုံတွင် အလုပ်ဝင်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် အင်္ဂလန်သို့သွားရောက်၍ လေးနှစ်ကြာ နေထိုင်ခဲ့ပြီး ဝေးလံစွာတက္ကသိုလ်မှ ရင်ဘတ်ရောဂါဆိုင်ရာ အထူးကုဒီပလိုမာဘွဲ့ကို ရယူခဲ့သည်။ ဆော်ဒီဘုရင် အဘ်ဒူလ် အဇ်ဇ် လဏ်က နှောင်းပိုင်းအတွင်း ဆော်ဒီအာရေဗျဘုရင်နိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၌ ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင် ခဲ့သည်။ (၁၅)နှစ် ခန့်မျှ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ အချိန်အများစုကို သွာအိမ်မြို့တွင် ရင်ဘတ်ဆိုင်ရာရောဂါများအတွက် အလ်ဆဒ်ဒ် ဆေးရုံ၏ ဒါရိုက်တာအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မဒီနဟ်သို့သွား၍ ဘုရင်ဆေးရုံတွင် ရင်ဘတ် ရောဂါများဆိုင်ရာဌာန၏ အကြီးအကဲအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးအလုပ်ဝင်ခဲ့သည့် ရာထူးမှာ မဒီနဟ်အစ္စလာမ့် တက္ကသိုလ်ဆေးရုံ၏ ဒါရိုက်တာ ဖြစ်ပါသည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ဆွဟီးဟ်အလ်ဘုခါရီ၊ အလ်လုအ်လုအ် ဝလ်မရ်ဂျန်းနှင့် ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန် အကျယ်ပြန့်ကျမ်းများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားနိုင်စွမ်း ချီးမြှင့်သနားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဘုခါရီ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ကျမ်းကြီးကို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သော အဘ်ဒူလ် မာလစ်က် မုဂျာဟစ်စ် (General Manager, Maktaba Dar-us-Salam, Riyadh, Saudi Arabia)၊ အမှာစာမှ ဤကျမ်းနှင့် ဘာသာပြန်သူအကြောင်း အနည်းငယ်အား ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

အစ္စလာမ်ကို နားလည်လက်ခံသူတိုင်းအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လွှဲအပ်ထားသော မဟာတာဝန်ကြီး တစ်ရပ်မှာ လူသားတို့အား အစ္စလာမ့်ဒေသနာ ပို့ချဖြန့်ဖြူးပေးရန်၊ လူသားတို့ပြောဆိုနားလည်သော ဘာသာစာပေများဖြင့် ဖိတ်ခေါ်ခြင်းပြုကြရန် ဖြစ်ပေသည်။

ဤဖော်ပြပါတာဝန်တစ်ခုကို ရင်ဘတ်ရောဂါများဆိုင်ရာ အထူးကုသမားတော်ကြီး ဒေါက်တာမုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းန် မှ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ သူသည် အလ်မဒီနဟ် အလ်မုနောင်ဝရဟ်၌ အခြေချနေထိုင်ပြီး တစ်ည၌တွင် အလွန် ခမ်းနားသည့် အိပ်မက်တစ်ခုကို ထူးခြားစွာရရှိခဲ့၏။ ထိုအိပ်မက်တွင် တမန်တော်မြတ်ကြီးမုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် ဧရာမ လူအစုအဝေး တစ်ရပ်နှင့် ရှိနေတော်မူခဲ့၏။ မုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းန်သည် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ တူရုသွား၍ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ငှားတော်များကို နမ်းရှုပ်ရန်ကြိုးစားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က လက်ခံတော်မူခြင်း မရှိချေ။ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)မှာ ချွေးတဒီးဒီး စီးကျနေလျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ မုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းန် သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ချွေးတော်များကို တင်းတိမ် ကျေနပ်အားရသည်အထိ သောက်သုံး ပါတော့သည်။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူ့ထံမှ စာရွက် တစ်ရွက်တောင်းယူကာ “ငါ အသင့်ကို အလိုရှိသည်” ဟု ရေးသားတော်မူ၍ မိမိ၏လက်စွဲတံဆိပ်တော်ဖြင့် စာရွက်ပေါ် ခတ်နှိပ်လိုက်တော်မူ၏။ ဤတွင် အိပ်မက် ပြီးဆုံးခဲ့လေသည်။

မုဟမ္မဒ် မုဟ်စင်းန် သည် အိပ်ရာမှနိုးလတ်သော် အိပ်မက်၏ကြီးကျယ်မှု၊ အံ့ဩမှု၊ ကြောက်ရွံ့မှုဖြင့် တုန်လှုပ်နေ ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူသည် အိပ်မက်သဘောကို သာသနာ့ပညာရှိတို့ထံ မေးမြန်းခဲ့လေ၏။ သူ့အနေနှင့် တမန်တော်မြတ် (ﷺ) ၏ ဟဒီးဆ်တော်များကို ဆင့်ပြန်တင်ပြရလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပညာရှင်အချို့က ဖွင့်ပြခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် ထမ်းဆောင် အပ်သည့် သူ၏သာသနာ့လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုကို ရှာဖွေခဲ့ပေသည်။ ဤတွင် လူရေးကျမ်း(ဟဒီးဆ်ကျမ်း)များ အနက် ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီသည် အမှန်ကန်ဆုံးနှင့်အခိုင်မာဆုံး ဖြစ်ကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့လူသားတို့အား ဖိတ်ခေါ်ဖြန့်ချိ နိုင်ရေးအကြံထုတ် ကျမ်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရန်လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိတွေ့မြင်ခဲ့ရလေ၏။ သို့နှင့် သူသည် ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားခြင်း ကို အစွမ်းရှိသရွေ့ ရှုထောင့်ပေါင်းစုံမှ မဆုတ်မနစ် တစိုက်မတ်မတ် ကြိုးပမ်းဆောင် ရွက်ပါတော့သည်။ ဤဘာသာပြန် လုပ်ငန်းကြီးကို (၁၂)နှစ်နီးပါးမျှ အချိန်ယူခဲ့ရပြီး အရဗီ-အင်္ဂလိပ် နှစ်ဘာသာဖြင့် အတွဲကြီး ကိုးတွဲရှိပါသည်။ နောက်ဆုံး သော်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကူညီစောင့်မူမှုဖြင့် အချောသတ်နိုင်သည့် အပြင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ချီးမွမ်းထောပနာအပေါင်းသည် လောကအားလုံး၏ဖန်ဆင်းရှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက်သာလျှင်တည်း။

အရဘီ-မြန်မာ ဝေါဟာရနှင့် အသံဖလှယ်မှု

(ဗျည်း)

အရဘီ	မြန်မာ	အရဘီ	မြန်မာ	အရဘီ	မြန်မာ
အ		သ္မ		အ	
ဘ		သ္မ		ဟ	
သ		ဇ္ဇ		ဇ	
ဆ		အ		က	
ဈ		ဃ		အသံထွက်မကွဲပြားနိုင်သည့် ဗျည်းများဖြစ်သည်။	
ဟ		ဖ			
ခ		က		(သရ)	
ဒ		က			
ဇ		လ		၁။	အ
ရ		မ		၂။	အာ/အာ့/အား
ဇ		န		၃။	အိ
စ		ဝ		၄။	အိ/အီး
ရှ/ယု		ဟ		၅။	အု
ဆွ		ယ		၆။	အူ/အူး
				၇။	အောင်း
				၈။	အိုင်း
				၉။	အင်

ပုံမှန်မဟုတ်သည့် အသံထုတ် စာလုံးများ

- 1/** ဆ(သ'ဆ ပေါင်းထုတ်သံ)
- 2/** ဟ(လည်ချောင်းမှထုတ်သံ/အသံလေး)
- 3/** ဇ(သ'ဇ ပေါင်းထုတ်သံ)
- 4/** အ(လည်ချောင်းမှထုတ်သံ/အသံလေး)
- 5/** က(ပါးစပ်ခိုင်းထုတ်သံ)-တစ်ခါတစ်ရံ ဂငယ်ဖြင့်ဖော်ပြသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ဝဟီကျရောက်ခြင်း ကဏ္ဍ	၁
အခန်း (၁)	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်-ရုစူလွလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ဝဟီကျရောက်ပုံ။	၁
၂။	အီမာန်ယုံကြည်ချက်ကဏ္ဍ	၈
အခန်း (၁)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဩဝါဒတော်ရှိ၏။ အစ္စလာမ်သည် စည်းမျဉ်းငါးရပ်အပေါ်၌အခြေခံထား၏။	၈
အခန်း (၂)	အီမာန်၏ အပြုအမူများအကြောင်း	၈
အခန်း (၃)	မွတ်စလင်ဟူသည် မိမိ၏နှုတ်လျှာနှင့် လက်များဖြင့် မွတ်စလင်များအပေါ် ဒုက္ခရောက်စေခြင်း မပြုသူကိုခေါ်ဆို၏။	၈
အခန်း (၄)	မည်သူ၏အစ္စလာမ်သည် အကောင်းဆုံးနည်း။	၈
အခန်း (၅)	ပေးကမ်းကျေးဇူးခြင်းသည် အစ္စလာမ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်၏။	၈
အခန်း (၆)	မိမိနှစ်သက်မြတ်နိုးသည့်အရာကို မိမိညီနောင်အတွက် နှစ်ခြိုက်ခြင်းသည် အီမာန်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။	၉
အခန်း (၇)	ရုစူလွလ္လာဟ်(ﷺ)အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် အီမာန်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၏။	၉
အခန်း (၈)	အီမာန်၏ချိုမြိန်ရသအကြောင်း	၉
အခန်း (၉)	အန်ဆွာရ်ကို ချစ်ခင်ခြင်းသည် အီမာန်၏ ပြယုဂ်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။	၉
အခန်း (၁၀)	အလ်ဖီသန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သာသနာ့လမ်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ခြင်း	၁၀
အခန်း (၁၁)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ဩဝါဒတော်တစ်ရပ်ရှိ၏ ‘အသင်တို့အားလုံးထက် ငါသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ပို၍သိရှိနားလည်တော်မူ၏။’	၁၀
အခန်း (၁၂)	အီမာန်ရှင်များ၏ အဆင့်အတန်းမြင့်မားခြင်းသည် မိမိတို့၏ ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များအရ သာဖြစ်ခြင်းအကြောင်း	၁၀
အခန်း (၁၃)	အလ်ဟယာအ်သည် အီမာန်၏အနက်မှဖြစ်ခြင်း	၁၁
အခန်း (၁၄)	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်-သို့ရာတွင် အကယ်၍ သူတို့သည် နောင်တတရားဖြင့် ဆွလာသ်ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဇကားသ်ပေးခြင်းပြုကြပါလျှင် ၎င်းတို့သည် လွတ်ရာလမ်းသို့ရောက်သတည်း။ (၉:၅)	၁၁
အခန်း (၁၅)	အီမာန်ဟူသည် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များဟု ပြောကြကုန်	၁၁
အခန်း (၁၆)	အစ္စလာမ်ကိုစစ်မှန်စွာသက်ဝင်ယုံကြည်သူမဟုတ်လျှင်လည်း ထိုသူအား အသတ်ခံရမည့်အပေါ် ကြောက်ရွံ့စေခြင်းနှင့် ဖိအားပေးခြင်းသာပြုရန်	၁၁
အခန်း (၁၇)	ခင်ပွန်းသည်လင်ယောက်ျားအား ကျေးဇူးကန်းခြင်းနှင့် ကုမိရ် သွေဖည်ငြင်းပယ်မှု အဆင့်အတန်း အမျိုးမျိုးရှိခြင်း	၁၂
အခန်း (၁၈)	ဒုစရိုက်ပြစ်မှုသည် အသိတရားခေါင်းပါးမှုဖြစ်လာခြင်း နှင့် ဒုစရိုက်သားသည် ရိုရိုက်အမှု မကျူးလွန်သရွေ့ ကာမိရ်ဖြစ်ခြင်း	၁၂
အခန်း (၁၉)	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်-အကယ်၍ မုအ်မင်န်များအနက် အုပ်စုနှစ်ခုသည် အငြင်းပွားတိုက်ခိုက်ကြကုန်လျှင် ၎င်းတို့အတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖန်တီးကုန်။ (၄၉:၉)	၁၂
အခန်း (၂၀)	ဇူလွမ်သည် ဇူလွမ်ကိုသာ အားပေးခြင်း	၁၃
အခန်း (၂၁)	မုနာဖိက်၏ လက္ခဏာအင်္ဂါရပ်များ	၁၃
အခန်း (၂၂)	ကဒရ်ညဉ့်မြတ်၌ စွဲမြဲရပ်တည်ခြင်းသည် အီမာန်အနက်မှဖြစ်ခြင်း	၁၃
အခန်း (၂၃)	ဂျီဟာဒ်သည် အီမာန်၏ အနက်မှဖြစ်ခြင်း	၁၃
အခန်း (၂၄)	ရမသွာန်လမြတ်၏ ညဉ့်များ၌ နဝါဖိလ်ဆွလာသ်များ တည်ဆောက်ခြင်းသည် အီမာန်၏ အနက်မှဖြစ်၏။	၁၄
အခန်း (၂၅)	အရှင်မြတ်၏ဆုလာဘ်တော်ကို မျှော်ကိုးချက်သက်သက်ဖြင့် ရမသွာန်လမြတ်၌ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်းသည် အီမာန်၏အနက်မှဖြစ်၏	၁၄
အခန်း (၂၆)	ဘဝလမ်းစဉ် (သာသနာ)သည် လွယ်ကူလှ၏	၁၄
အခန်း (၂၇)	ဆွလာသ်များဆောက်တည်ခြင်းသည် အီမာန်၏အနက်မှဖြစ်သည်	၁၄
အခန်း (၂၈)	အစ္စလာမ်အား ရိုးသားသန့်စင်စွာ လက်ခံလာသူ၏ အဆင့်အတန်း	၁၅
အခန်း (၂၉)	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ အနှစ်သက်တော်မူဆုံးသော ဒီနီသည် အမြဲမပြတ် ပုံမှန်ကျင့်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်၏။	၁၅
အခန်း (၃၀)	အီမာန်၌ အတိုးအလျှော့ အတက်အကျရှိခြင်း	၁၅
အခန်း (၃၁)	ဇကားသ်သည် အစ္စလာမ်၏အနက်မှဖြစ်၏	၁၆
အခန်း (၃၂)	ဈာပနအခမ်းအနားများ၌ပါဝင်ခြင်းသည် အီမာန်၏အနက်မှဖြစ်၏။	၁၆

အခန်း (၃၃)	မုအ်မင်နီတစ်ဦးအနေဖြင့် မိမိ၏အသိမဲ့မှုကြောင့် ကောင်းမှုများ ပယ်ဖျက်ခံရခြင်းအပေါ် ကြောက်ရွံ့ရန်ထိုက်၏။	၁၆
အခန်း (၃၄)	ဂျိဗ်ရီးလ်(عليه السلام)မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အိမာန်၊ အစ္စလာမ်နှင့် အိဟ်စာန်အကြောင်း လျှောက်ထားမေးမြန်းခြင်း	၁၇
အခန်း (၃၅)	မိမိ၏ ဒီနီသာသနာအလိုမှာ သံသယဖြစ်ဖွယ်အရာအားလုံး စွန့်လွှတ်လိုက်သူ၏ မြင့်မြတ်ခြင်းအကြောင်း	၁၈
အခန်း (၃၆)	ခုမုစ်ကို ပေးဆောင်ခြင်းသည် အိမာန်၏ အနက်မှဖြစ်သည်	၁၈
အခန်း (၃၇)	လုပ်ရပ်များ၏အကျိုးသည် ရည်စူးချက်အပေါ် မူတည်နေ၏ ဟူသော စကားရပ်၏ အနက်သဘော	၁၉
အခန်း (၃၈)	သာသနာ နဆွီဟတ်ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဩဝါဒတော်	၁၉

၃။ အသိပညာကဏ္ဍ

အခန်း (၁)	အသိပညာ၏ထွတ်မြတ်ခြင်း	၂၀
အခန်း (၂)	အသိပညာကိုဖြန့်ချိရာတွင် အသံကို မြှင့်တင်ကျယ်လောင်စေပါ။	၂၀
အခန်း (၃)	အိမာမ်သည် နောက်လိုက်များ၏ သိနားလည်မှုကို စမ်းသပ်မေးမြန်းနိုင်၏	၂၀
အခန်း (၄)	ဖတ်ရွတ်ပြီးလျှင် ပညာရှင်ရှေ့တင်ပြပါ။	၂၁
အခန်း(၅)	သတင်းအချို့ကို တစ်ဆင့်ခံရရှိသူသည် သတင်းရင်းမြစ်ကို တိုက်ရိုက်ကြားသိခဲ့ရသူထက် ပိုမို၍ နားလည်ရှင်းလင်းသဘောပေါက်၏ ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဩဝါဒတော်	၂၂
အခန်း (၆)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူတို့ပြီးငွေ့မသွားစေရန် သင့်တော်သည့် အချိန်ကို အထူး ဂရုစိုက်ရွေးချယ်ကာ တရားဟောပြောလေ့ရှိတော်မူခြင်း	၂၂
အခန်း (၇)	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူတစ်ဦးကို ကောင်းမြတ်စေလိုပါက ထိုသူအား သာသနာရေးရာ၌ သိတတ်နားလည်စေတော်မူ၏။	၂၃
အခန်း (၈)	ပညာကို သိနားလည်ခြင်း	၂၃
အခန်း (၉)	အသိပညာနှင့် မြော်မြင်ဉာဏ်ရှိသူအား ဝန်တိုအားကျဖြစ်ရမည့်အကြောင်း	၂၃
အခန်း (၁၀)	အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ သူအား ကျမ်းဂန်၏ အသိပညာများ ချီးမြှင့်တော်မူပါဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မိန့်ဆိုမှု	၂၃
အခန်း (၁၁)	သာသနာပညာကို နားဆင်ရမည့် အနိမ့်ဆုံးအသက်အရွယ်	၂၄
အခန်း (၁၂)	သာသနာပညာကို မိမိကိုယ်တိုင်သင်ယူပြီး တစ်ပါးသူအား ပြန်လည်သင်ကြားပေးခြင်း၏ ထူးမြတ်မှုအဆင့်	၂၄
အခန်း (၁၃)	အသိပညာပျောက်ကွယ်ခြင်းနှင့် အသိခေါင်းပါးမှုပေါ်ထွက်ခြင်း	၂၄
အခန်း (၁၄)	အသိပညာ၏ ထူးမြတ်ခြင်း	၂၅
အခန်း (၁၅)	တစ်စုံတစ်ရာပေါ်ရပ်နေစဉ် သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ပေါ် စီးနင်းနေစဉ် သာသနာအဆုံးအဖြတ်ပြောဆိုခြင်း	၂၅
အခန်း (၁၆)	ခေါင်းညိတ်ခြင်း သို့မဟုတ် လက်ဟန်ခြေဟန်ဖြင့် ဓမ္မသတ်ဖြတ်ထုံးပေးခြင်း	၂၅
အခန်း (၁၇)	ပြဿနာ၏အဖြေရရန် ခရီးထွက်ခြင်းနှင့် အိမ်သားတို့အား သင်ပေးခြင်း	၂၆
အခန်း (၁၈)	သာသနာပညာ ဆည်းပူးရန်အတွက် အလှည့်ကျတာဝန်ယူကြခြင်း	၂၆
အခန်း (၁၉)	တရားဟောနေစဉ် သို့မဟုတ် သင်ကြားပေးနေစဉ် မနှစ်မြို့ဖွယ်ပြုမှုသူကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အမျက်ထွက်နိုင်ကြောင်း	၂၇
အခန်း (၂၀)	တစ်ပါးသူ နားလည်သဘောပေါက်စေရန် သုံးကြိမ်တိုင်ပြောဆိုခြင်း	၂၇
အခန်း (၂၁)	မိမိ၏ မိသားစုနှင့် အိမ်စေကျွန်မအား သင်ကြားပေးသူ	၂၇
အခန်း (၂၂)	အိမာမ်က အမျိုးသမီးတို့အား ပညာပေးဟောပြောခြင်း	၂၈
အခန်း (၂၃)	ဟဒီးဆ်ကို ဆည်းပူးရန်အားသန်ခြင်း	၂၈
အခန်း (၂၄)	မည်သို့နည်းဖြင့် အသိပညာရပ်သိမ်းခံရမည်နည်း	၂၈
အခန်း (၂၅)	အမျိုးသမီးတို့အား သင်ကြားပို့ချပေးရန် နေ့ရက်သတ်မှတ်စီစဉ်ရမည်လော	၂၈
အခန်း (၂၆)	တစ်စုံတစ်ရာကြားသိခဲ့လျှင် ပြည့်စုံရှင်းလင်းအောင် ထပ်မံမေးမြန်းခြင်း	၂၉
အခန်း (၂၇)	ပညာကို မျက်မှောက်ကြားသိ/ဆည်းပူးသူက မျက်ကွယ်ရှိ ပျက်ကွက်သူထံ မဖြစ်မနေ ပို့ချဖြန့်ချိရမည့် တာဝန်ရှိ၏	၂၉
အခန်း (၂၈)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ကြံ မုသားသုံးသူ၏ပြစ်ဒဏ်	၂၉
အခန်း (၂၉)	အသိပညာကို ရေးမှတ်ခြင်း	၃၀
အခန်း (၃၀)	ညဉ့်အချိန်မှ အသိပညာနှင့် အဆုံးအမ	၃၀
အခန်း (၃၁)	ညဉ့်အချိန်၌ သာသနာပညာပြောဆိုခြင်း	၃၁

အခန်း (၃၂) အသိပညာကို ကျက်မှတ်ခြင်း	၃၁
အခန်း (၃၃) ပညာရှင်များထံတွင် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နားထောင်ကြရမည်	၃၂
အခန်း (၃၄) ပညာရှင်တစ်ဦးထံ လူသားတို့အနက် ပညာအတတ်ဆုံး မည်သူနည်းဟု မေးမြန်းခံရရာဝယ်	၃၂
အခန်း (၃၅) ထိုင်နေသော ပညာရှင်အား မတ်တပ်ရပ်လျက်မေးမြန်းခြင်း	၃၃
အခန်း (၃၆) အသင်တို့ချီးမြှင့်ခံရသည့် အသိပညာမှာ အနည်းအကျဉ်းမျှသာဖြစ်၏ဟူသော အာယတ်	၃၃
အခန်း (၃၇) သာသနာ့ပညာသင်ကြားပေးရေးအတွက် လူရွေးချယ်ရမည်။ (ပညာကို)နားမလည် ဂရုမစိုက်သူတို့ များပြားလာမည်ကို စိုးကြောက်ကြကုန်။	၃၄
အခန်း (၃၈) ပညာရေးနှင့်ရှက်ကြောက်ခြင်း	၃၄
အခန်း (၃၉) မေးမြန်းရန်ရှက်ရွံ့သူသည် မိမိကိုယ်စား တစ်ဦးဦးကို မေးမြန်းစေပါ	၃၅
အခန်း (၄၀) ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ပညာရေးရာ ပြောဆိုခြင်းနှင့် ဓမ္မသတ်ပေးခြင်း	၃၅
အခန်း (၄၁) မေးမြန်းသူကို မေးမြန်းသည်ထက် ပို၍ဖြေကြားပေးပါ	၃၅

၄။ ဂူသွူကဏ္ဍ

အခန်း (၁) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုမပြည့်စုံသော ဆွလာသ်ကို လက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိ	၃၆
အခန်း (၂) ဂူသွူ၏မြင့်မြတ်ခြင်းအကြောင်း	၃၆
အခန်း (၃) သံသယဖြစ်ရုံမျှနှင့် ဂူသွူပြန်မလုပ်အပ်၊ သေချာစွာသိရှိမှသာ ပြုလုပ်ပါ	၃၆
အခန်း (၄) သက်သာပေါ့ပါးစွာ ဂူသွူပြုရန်	၃၆
အခန်း (၅) ဂူသွူကို တိကျပြည့်စုံစွာပြုလုပ်ရမည့်အကြောင်း	၃၆
အခန်း (၆) မျက်နှာကို လက်ဝါးနှစ်ဖက်သုံးကာ လက်ခုပ်အပြည့်ပါရေဖြင့်ဆေးကြောခြင်း	၃၇
အခန်း (၇) ရေအိမ်သို့ဝင်လျှင် မည်သို့ဆိုရမည်နည်း	၃၇
အခန်း (၈) အိမ်သာ၌ရေထားရှိခြင်း	၃၇
အခန်း (၉) ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်လျှင် ကပ်မိလတ်ဘက် မျက်နှာမမူရ	၃၇
အခန်း (၁၀) အုတ်ခဲနှစ်ခု(ခြေနှင်း)ပေါ်ထိုင်၍ အခင်းသွားခြင်း	၃၈
အခန်း (၁၁) အခင်းသွားရန် အမျိုးသမီးတို့ အပြင်ထွက်လျှင်	၃၈
အခန်း (၁၂) အခင်းကြီးငယ် သွားပြီးလျှင် ရေဆေးသန့်စင်ခြင်း	၃၈
အခန်း (၁၃) အခင်းသွားရာ၌ လုံတိုဆောင်ယူသွားခြင်း	၃၈
အခန်း (၁၄) အခင်းသွားရာ၌ လက်ယာလက်ဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်းကို တားမြစ်ထားခြင်း	၃၈
အခန်း (၁၅) ဆိုင်ရာအစိတ်အပိုင်းကို ကျောက်ခဲလုံးများဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်း	၃၈
အခန်း (၁၆) တိရစ္ဆာန်တို့၏ မစင်ခြောက်တို့ဖြင့် သန့်ရှင်းရေးမလုပ်ရ	၃၉
အခန်း (၁၇) ဂူသွူ၌ အစိတ်အပိုင်းများကို တစ်ကြိမ်စီသာ ဆေးကြောခြင်း	၃၉
အခန်း (၁၈) ဂူသွူပြုရာ၌ ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို နှစ်ကြိမ်စီဆေးကြောခြင်း	၃၉
အခန်း (၁၉) ဂူသွူပြုရာ၌ ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို သုံးကြိမ်သုံးခါ ဆေးကြောခြင်း	၃၉
အခန်း (၂၀) ဂူသွူ၌ နှာခေါင်းအတွင်းရေရှူသွင်း ရှုထုတ်၍ သန့်စင်ခြင်း	၄၀
အခန်း (၂၁) ပြင်ပခန္ဓာကိုယ် မ,ဂဏန်းအရေအတွက် ကျောက်ခဲများဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်း	၄၀
အခန်း (၂၂) ဖိနပ်စီးထားသည့် အခြေအနေ၌ ဂူသွူပြုခြင်း	၄၀
အခန်း (၂၃) ဂူသွူသို့မဟုတ် ရေချိုးခြင်းကို ခန္ဓာ၏ လက်ယာဘက်မှ စတင်ခြင်း	၄၀
အခန်း (၂၄) ဆွလာသ်အချိန်ကျရောက်စဉ် ရေရှာကြခြင်း	၄၁
အခန်း (၂၅) ဦးခေါင်းရှိဆံပင်များအား ရေဖြင့် ပွတ်သပ်ခြင်း	၄၁
အခန်း (၂၆) တစ်စုံတစ်ဦး၏ အသုံးအဆောင်ခွက်ယောက်မှ ရေကို ခွေးသောက်ခဲ့လျှင်	၄၁
အခန်း (၂၇) ရှေ့နောက်အင်္ဂါဇာတ်တစ်ခုခုမှ တစ်စုံတစ်ရာထွက်ခြင်းမှအပ ဂူသွူထပ်မံပြုလုပ်ရန် မလိုအပ်ဟုမှတ်ယူမှု	၄၁
အခန်း (၂၈) မိမိ၏အဖော်အား ဂူသွူပြုရာ၌ အကူအညီပေးခြင်း	၄၂
အခန်း (၂၉) ဟဒဆ်ဖြစ်ပြီးနောက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ရွတ်ဖတ်ခြင်းနှင့် အခြားအရာများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄၂
အခန်း (၃၀) ဦးခေါင်းတစ်ခုလုံးအား မစဟ်ပြုလုပ်ခြင်းအကြောင်း	၄၂
အခန်း (၃၁) ဂူသွူပြုပြီးနောက် ကြွင်းကျန်ရေကို အသုံးပြုပုံ	၄၃
အခန်း (၃၂) လင်နှင့်မယား အတူတကွ ဂူသွူပြုခြင်း	၄၃
အခန်း (၃၃) တမန်တော်မြတ်သည် သတိလစ်နေသူအား မိမိ၏ဂူသွူကြွင်းကျန်ရေဖြင့် ပက်ဖျန်းပေးတော်မူခြင်း	၄၃
အခန်း (၃၄) ကျောက်အိုးကျောက်ခွက်များတွင် ရေချိုးခြင်းနှင့် ဂူသွူပြုလုပ်ခြင်း	၄၃
အခန်း (၃၅) မုဒ္ဒ အချိန်အတွယ်ဖြင့် ဂူသွူပြုခြင်း	၄၄
အခန်း (၃၆) သားရေခြေအိတ်များပေါ် မစဟ်ပြုခြင်း	၄၄
အခန်း (၃၇) ဂူသွူပြုပြီးသည်နှင့် ခြေအိတ်စွပ်လိုက်သူသည် နောက်တစ်ကြိမ်၌ ခြေထောက်များကို ထပ်မံဆေးကြောရန် မလိုအပ်ခြင်း	၄၅

အခန်း (၃၈)	သိုးသားနှင့် စဝီးကံ စားသုံးပြီးနောက် ဂူသွားပြန်မလုပ်ခြင်း	၄၅
အခန်း (၃၉)	စဝီးကံ စားပြီးနောက် ဂူသွားထပ်မံမလုပ်ဘဲ ပလုပ်ကျင်းခြင်း	၄၅
အခန်း (၄၀)	နို့သောက်ပြီးနောက် ပလုပ်ကျင်းရန်လိုပါသလော	၄၅
အခန်း (၄၁)	အိပ်ပျော်သွားခဲ့လျှင် ဂူသွားပြန်ပြုရမည်။ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် ငိုက်မြည်းခြင်း သို့မဟုတ် တစ်မေးမျှ အိပ်မောကျခြင်းဖြင့် ဂူသွားပြန်လုပ်ရန် လိုမလိုအကြောင်း	၄၅
အခန်း (၄၂)	ဟဒဆိမဖြစ်ဘဲ ဂူသွားပြုလုပ်ခြင်း	၄၆
အခန်း (၄၃)	မိမိ၏ကျင်ငယ်ကို မိမိ(ကိုယ်ခန္ဓာ/အဝတ်)မှ မကာကွယ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း	၄၆
အခန်း (၄၄)	ကျင်ငယ်ကို ဆေးကြောသန့်စင်မှု	၄၆
အခန်း (၄၅)	တမန်တော်မြတ်နှင့် လူတို့သည် ပလီအတွင်း ကျင်ငယ်စွန့်နေသူအား ကိစ္စပြီးသည်အထိ အနှောင့်အယှက်မပြုကြခြင်း	၄၆
အခန်း (၄၆)	ကလေးသူငယ်များ၏ ကျင်ငယ်ရေ	၄၆
အခန်း (၄၇)	ရပ်လျက် သို့မဟုတ် ထိုင်လျက် ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း	၄၇
အခန်း (၄၈)	နံရံကို အကာအကွယ်ပြု၍ မိမိ၏အဖော်ဘေး၌ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း	၄၇
အခန်း (၄၉)	သွေးကိုဆေးကြောခြင်း	၄၇
အခန်း (၅၀)	သုက်ရည်ပေါက်မှုကို ရေဖြင့် ပွတ်တိုက်ဆေးကြောရမည်	၄၇
အခန်း (၅၁)	ကုလားအုတ်၊ သိုးနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်များ၏ ကျင်ငယ်ရည်များ၊ ၎င်းတို့၏ခြံများ	၄၈
အခန်း (၅၂)	ထောပတ်အတွင်းကျရောက်သွားသော နဂျာစာသံ(ညစ်ပတ်သောအရာများ)နှင့် ပတ်သက်၍	၄၈
အခန်း (၅၃)	ရေသေ၌ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း	၄၈
အခန်း (၅၄)	လူသေကောင် သို့မဟုတ် ညစ်ညမ်းသောအရာများကို ကျောပိုးလျက် ဆွလာသိဝတ်ပြုလျှင် ထိုဆွလာသိမှာ ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရအံ့	၄၈
အခန်း (၅၅)	အဝတ်အတွင်း တံတွေးထွေးခြင်းနှင့် နှပ်ညစ်ခြင်း	၄၉
အခန်း (၅၆)	မိမိဖခင်၏မျက်နှာပေါ်မှ သွေးကိုသုတ်သင်သန့်စင်ပေးသော အမျိုးသမီး	၄၉
အခန်း (၅၇)	စိတ်ဝှက်-သွားပွတ်တံ	၄၉
အခန်း (၅၈)	မိမိတို့အနက် အသက်အကြီးဆုံးသူကို တံပူ(ဦးစွာ)ပေးရန်	၅၀
အခန်း (၅၉)	ဂူသွားဖြင့် အိပ်စက်သူ၏ မြင့်မြတ်ခြင်းအကြောင်း	၅၀

၅။ ဂုဏ်လ် - ရေချိုးသန့်စင်ခြင်းကဏ္ဍ	၅၁
အခန်း (၁) ရေမချိုးမီ ဂူသွားဦးစွာပြုခြင်း	၅၁
အခန်း (၂) လင်နှင့်မယား အတူတကွ ရေချိုးခြင်း	၅၁
အခန်း (၃) ရေအချိန် တစ်ဆွာအဖြစ်ရေချိုးခြင်း	၅၁
အခန်း (၄) ဦးခေါင်းပေါ်ရေသုံးကြိမ်လောင်းခြင်း	၅၂
အခန်း (၅) ရေချိုးသောအခါ မိမိကိုယ်ကို ဟိလ္လာဘ်(အမွှေးနံ့သာ)သို့မဟုတ် အခြား အမွှေးအကြိုင်ဖြင့် ထုံသင်းခြင်း	၅၂
အခန်း (၆) ကိုယ်လက်နှီးနှောမှုအကြိမ်ကြိမ်ပြုရာ၌ အကြိမ်တိုင်း ရေချိုးရမည်လော	၅၂
အခန်း (၇) အမွှေးအကြိုင် သုတ်လိမ်း၍ ရေချိုးရာ အမွှေးရနံ့ကျန်ရစ်စွဲထင်နေခြင်း	၅၂
အခန်း (၈) ရေချိုးစဉ် ဆံပင်များကို နှံ့နှံ့စပ်စပ်ပွတ်တိုက်ဆေးကြောပါ	၅၃
အခန်း (၉) ပလီအတွင်းရောက်ပြီးမှ ဂျူနတ်၏အဖြစ်ကို သတိရသော် ဝတ်ကျောင်းမှ ချက်ချင်းထွက်ခွာသွားရမည်။ သယံဇာတပြုစွင့်မရှိ။	၅၃
အခန်း (၁၀) ဆိတ်ကွယ်လုံခြုံရာ၌ တစ်ဦးတည်းပလာကျင်းရေချိုးခြင်း	၅၃
အခန်း (၁၁) ရေချိုးနေစဉ် မိမိကိုယ်ကို အကာအကွယ်ပြုထားရခြင်း	၅၄
အခန်း (၁၂) ဂျူနတ်၏ခွေးနှင့် မုဒိမင်န်သည် မည်သည့်အခါမျှ မညစ်ပတ်ခြင်းအကြောင်း	၅၄
အခန်း (၁၃) ဂျူနတ်အဖြစ်၌ ရေမချိုးဘဲအိပ်စက်နိုင်၏။ သို့သော် ဂူသွားပြုရမည်	၅၄
အခန်း (၁၄) အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ အင်္ဂါဇာတ်ချင်းထိခဲ့သော်	၅၄

၆။ ဓမ္မတာသွေး ကဏ္ဍ		၅၅
အခန်း (၁)	အမျိုးသမီးတို့၏ ဓမ္မတာသွေးသည် အမိန့်ချမှတ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။	၅၅
အခန်း (၂)	ဓမ္မတာသွေးပေါ်နေသူဇနီးက ခင်ပွန်းအား ခေါင်းလျှော်ပေးခြင်းနှင့် ဆံပင်ဖြီးသင်ပေးခြင်း	၅၅
အခန်း (၃)	ဓမ္မတာသွေးပေါ်သူ၏ဇနီးပေါင်ကိုမှီလျက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ရွတ်ဖတ်ခြင်း	၅၅
အခန်း (၄)	ဓမ္မတာသွေး (ဟိုင်းသို့)ကို နီဖာစိဟူ၍ သုံးနှုန်းခြင်း	၅၅
အခန်း (၅)	ဓမ္မတာသွေးပေါ်သူဇနီးနှင့် ယုယစွာကျိစယ်ခြင်း	၅၆
အခန်း (၆)	ဓမ္မတာသွေးပေါ်သူအမျိုးသမီးသည် ဆွှောင်-ဥပုသ်သီလကို စွန့်ထားရခြင်း	၅၆
အခန်း (၇)	ဓမ္မတာသွေးပေါ်သော အမျိုးသမီး၏ အိမ်သိက္ခာ	၅၆

အခန်း (၈)	ဓမ္မတာကာလပြီးဆုံး၍ ရေချိုးပြီးနောက် အမွှေးအကြိုင်သုံးစွဲခြင်း	၅၇
အခန်း (၉)	ဓမ္မတာပြီးဆုံး၍ ရေချိုးလျှင် ခန္ဓာကိုယ်အား စေ့စပ်သေချာစွာပွတ်တိုက်ဆေးကြောရမည်	၅၇
အခန်း (၁၀)	ဓမ္မတာအပြီး ရေချိုးစဉ် ဆံပင်များကိုဖိးသင်ခြင်း	၅၇
အခန်း (၁၁)	ဓမ္မတာ၏နောက် ရေချိုးရာတွင် ဆံပင်ဖြည့်ချရမည့်အကြောင်း	၅၇
အခန်း (၁၂)	ဓမ္မတာကာလအတွင်း လွတ်ခဲ့သောဆွလာသ် ဝတ်ပြုရန်မလို	၅၈
အခန်း (၁၃)	ဓမ္မတာပေါ်ချိန်ဝတ်ဆင်သည့် အဝတ်ဖြင့်ရှိနေသော သွေးဆင်းနေသူ ဇနီးနှင့်အိပ်စက်ခြင်း	၅၈
အခန်း (၁၄)	အီးဒ်ဆွလာသ်နှစ်ခု၌ ဓမ္မတာသွေးဆင်းသူအမျိုးသမီးတို့ ပါဝင်ကြခြင်း	၅၈
အခန်း (၁၅)	ဓမ္မတာပေါ်စဉ် အဝါရောင်(သွေး)ဆင်းခြင်းသည် အရေးမကြီး	၅၈
အခန်း (၁၆)	သွဝါဖ် အိဟသွဟ်ပြီးနောက် ဓမ္မတာပေါ်ခြင်း	၅၉
အခန်း (၁၇)	သူသေအမျိုးသမီးအတွက် ဈာပနဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၅၉
အခန်း (၁၈)	-	၅၉

၇။ သယမ်မွမ်ကဏ္ဍ

အခန်း (၁)	အသင်တို့ ရေကိုရှာမတွေ့သော် (အာယသ်တော်ရှေး၆)	၆၀
အခန်း (၂)	ခရီးသည်မဟုတ်သော်လည်း ရေလည်းမရ၊ ဆွလာသ်အချိန်လွတ်သွားမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်လျှင် သယမ်မွမ်ပြုနိုင်၏။	၆၁
အခန်း (၃)	သယမ်မွမ်ပြုရန် လက်တွင်လူးလေသောဖုန်ကို မှုတ်ထုတ်ရမည်လော	၆၁
အခန်း (၄)	ဂူသယူရေအစားထိုးရန်အတွက် သန့်စင်သော မြေလွှာသည် မှစ်လင်မ်အတွက်	၆၁

၈။ ဆွလာသ်ကဏ္ဍ

အခန်း (၁)	အစွရုအံ့ညဉ်၌ ဆွလာသ်ကိုဖရသွံ့အဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းပုံ	၆၃
အခန်း (၂)	အဝတ်အစားဝတ်၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်တာဝန်	၆၄
အခန်း (၃)	အဝတ်တစ်စတည်းသာဖြစ်ကာ ခန္ဓာကိုယ်အား ရစ်ပတ်၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်	၆၄
အခန်း (၄)	အဝတ်တစ်စတည်းဖြင့် ရစ်ပတ်ဝတ်ဆင်ပြီး ဝတ်ပြုပါက အနားစများကို ပခုံးများပေါ် ကန့်လန့်ဖြတ်တင်ထားရမည်။	၆၅
အခန်း (၅)	အဝတ်သည် ကြပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းနေပါက	၆၅
အခန်း (၆)	ဆီးရီးယားလုပ် ဝတ်ရုံရှည်ဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၆၆
အခန်း (၇)	အဝတ်မဲ့ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းသည် စက်ဆုပ်ဖွယ်	၆၆
အခန်း (၈)	ခန္ဓာကိုယ်အား ဖုံးအုပ်ကာကွယ်ခြင်း	၆၆
အခန်း (၉)	ပေါင်တံနှင့် ပတ်သက်သည့်အဆို	၆၇
အခန်း (၁၀)	အမျိုးသမီးသည် မည်သို့အဝတ်ဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရမည်နည်း	၆၈
အခန်း (၁၁)	အမှတ်အသားပုံစံပါသော အဝတ်အထည်ဖြင့် ဝတ်ပြုလျှင်	၆၈
အခန်း (၁၂)	လက်ဝါးကပ်တိုင် သို့မဟုတ် ရုပ်ပုံပါသော အဝတ်ဖြင့်ဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်ပျက်သလော	၆၈
အခန်း (၁၃)	ပိုးထည်ဖြင့်ရက်လုပ်သော ဖရဲရူးကို ဝတ်ဆင်လျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ချွတ်ပစ်လိုက်ခြင်း	၆၈
အခန်း (၁၄)	အနီရောင်ဝတ်ဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနိုင်သည်	၆၉
အခန်း (၁၅)	အိမ်ခေါင်မိုး၊ ဓမ္မပလ္လင်၊ သစ်ခင်းများအပေါ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၆၉
အခန်း (၁၆)	စွန်ပလွံရွက်ဖျာချပ်ပေါ်တွင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၆၉
အခန်း (၁၇)	အိပ်ရာကုတင်ပေါ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၆၉
အခန်း (၁၈)	ပူပြင်းသောရာသီ၌ အဝတ်စပေါ် ဦးချခြင်း	၇၀
အခန်း (၁၉)	ဖိနပ်စီးလျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၇၀
အခန်း (၂၀)	သားရေခြေအိပ်စွပ်လျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၇၀
အခန်း (၂၁)	ဦးချရာ၌ မိမိ၏ချိုင်းများကိုဟ၍ လက်များမှာ ခန္ဓာကိုယ်မှ ခွာထားရမည်	၇၀
အခန်း (၂၂)	ကပ်ဘတ်လတ်ဖက် မျက်နှာမူခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၇၀
အခန်း (၂၃)	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပျာဒိတ်တော် ‘မကာမိအစ်ဘ်ရာဟီမ်အား ဝတ်ပြုရာဌာန ပြုကြကုန်(၂:၁၂၅)	၇၁
အခန်း (၂၄)	မည်သည့်အရပ်ဒေသ၌ရှိစေ ကပ်ဘတ်လတ်ကိုသာ မျက်နှာမူရန်	၇၁
အခန်း (၂၅)	ကပ်ဘတ်လတ်ဘက်မဟုတ်ဘဲ မျက်နှာမူဦးတည်ရာမှားယွင်းပြီး ဝတ်ပြုခဲ့လျှင် ထိုဆွလာသ်အား ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် လိုမလို	၇၂
အခန်း (၂၆)	ဝတ်ကျောင်းတော်တွင်းမှ တံတွေးကိုလက်ဖြင့် ခြစ်ထုတ်ပစ်ခြင်း	၇၂
အခန်း (၂၇)	ဆွလာသ်ဝတ်ပြုစဉ် လက်ျာဘက်သို့ တံတွေးထွေးခြင်းကိုတားမြစ်သည်။	၇၂
အခန်း (၂၈)	ဗလီအတွင်း တံတွေးထွေးခြင်းအတွက် အလျှော်ပေးခြင်း	၇၃

အခန်း (၂၉)	ဆွလာသ်ကို သေချာကျနစွာ ဆောက်တည်ကြရန်နှင့် ကစ်ဘ်လတ်ဖက်မှ မျက်နှာမလွဲရန် အိမာမ်မှ လူတို့အား ဟောပြောသြဝါဒပြုရမည်။	၇၃
အခန်း (၃၀)	မည်သည့် လူမျိုးနွယ်စု၏ဗလီဟု အမည်မှည့်ခေါ်ခွင့်ရှိပါသလော	၇၃
အခန်း (၃၁)	ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ပစ္စည်းဥစ္စာဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် စွန့်ပလွှဲအခိုင်ကို ချိတ်ဆွဲခြင်း	၇၃
အခန်း (၃၂)	အိမ်များအတွင်း၌ရှိသော မတ်စ်ဂျိဒ်အကြောင်း	၇၄
အခန်း (၃၃)	အမိုက်ခေတ်မှ မုန့်ရစ်ကံများ၏ သင်္ချိုင်းကိုတူးခြင်းနှင့် ၎င်းနေရာအား ဝတ်ကျောင်းတည်ဆောက်ခြင်း ပြုခွင့်ရှိမရှိ	၇၄
အခန်း (၃၄)	ကုလားအုတ်ထားရာ စခန်းအတွင်း ဝတ်ပြုခြင်း	၇၅
အခန်း (၃၅)	သံရည်ကျိုမီးဖို သို့မဟုတ် မီးသို့မဟုတ် ပူဇော်သည့် ပစ္စည်းတစ်မျိုးမျိုး မိမိ၏ ရှေ့မှောက်၌ ရှိနေသော်လည်း အလ္လာဟ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ ရည်ရွယ်ဝတ်ပြုခြင်း	၇၅
အခန်း (၃၆)	သင်္ချိုင်းမြေ၌ဝတ်ပြုခြင်းမှာ မနှစ်မြို့စရာ	၇၅
အခန်း (၃၇)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၇၆
အခန်း (၃၈)	ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ အမျိုးသမီးအိပ်စက်ခြင်း	၇၆
အခန်း (၃၉)	အမျိုးသားများ ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းအိပ်စက်ခြင်း	၇၆
အခန်း (၄၀)	ဗလီတွင်းဝင်ရောက်ပြီးမထိုင်မီ ဆွလာသ်နှစ်ရကအသံဝတ်ပြုပါ	၇၇
အခန်း (၄၁)	ဗလီတည်ဆောက်ခြင်း	၇၇
အခန်း (၄၂)	ဝတ်ကျောင်းတည်လျှင် ပူပေါင်းပါဝင်	၇၇
အခန်း (၄၃)	ဗလီဝတ်ကျောင်းတည်ဆောက်သူများသည်	၇၇
အခန်း (၄၄)	မြားတံများကိုကိုင်၍ ဗလီတွင်းဝင်လျှင်	၇၈
အခန်း (၄၅)	ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ကို ဖြတ်သန်းသွားလာမှု	၇၈
အခန်း (၄၆)	ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် သာသနာ့လက်ဖက်ရည်ခွက်ခြင်း	၇၈
အခန်း (၄၇)	လုံလက်နက်သမားများ ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌	၇၈
အခန်း (၄၈)	ဗလီအတွင်းအကြွေးတောင်ခံခြင်းနှင့် အကြွေးပေးရန်ရှိသူအား အတင်းအကြပ်တောင်းခံခြင်း	၇၈
အခန်း (၄၉)	ဝတ်ကျောင်းတော်၌ တံမြက်လှည်းခြင်းနှင့် အမှိုက်သန့်ရှင်းမှုများကို ဖယ်ရှားခြင်း	၇၉
အခန်း (၅၀)	မူးယစ်သေစာ ကုန်သွယ်ရောင်းဝယ်ခြင်းကို ပိတ်ပင်သော အမိန့်အား ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းမှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။	၇၉
အခန်း (၅၁)	ကြွေးတင်သူဗြီးစား သို့မဟုတ် အကျဉ်းသားကို ဗလီအတွင်း၌ ချည်နှောင်ခြင်း	၇၉
အခန်း (၅၂)	လူနာများအတွက် ဗလီတွင်း၌ တဲထိုးခြင်း	၇၉
အခန်း (၅၃)	အခြေအနေအရလိုအပ်လျှင် ကုလားအုတ်(အစီးအနင်း)ကို ဗလီတွင်း၌ ထားနိုင်သည်	၈၀
အခန်း (၅၄)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၈၀
အခန်း (၅၅)	ဗလီအတွင်းရှိ လူသွားလမ်းနှင့် မလွယ်ပေါက်	၈၀
အခန်း (၅၆)	ကအိဘဟ်နှင့် ဗလီများ၏တံခါးနှင့်သော့များ	၈၁
အခန်း (၅၇)	ဗလီအတွင်းစုပေါင်းဝိုင်းထိုင်သော သာသနာ့အစုအရုံး	၈၁
အခန်း (၅၈)	ဗလီတွင်း၌ ကျောခင်းလဲလျောင်းခြင်း	၈၁
အခန်း (၅၉)	ဈေးအတွင်း၌တည်ထားသော ဗလီတွင် ဝတ်ပြုခြင်း	၈၁
အခန်း (၆၀)	ဗလီတွင်း သို့မဟုတ် ဗလီပြင်ပ၌ လက်ချောင်းများယှက်၍ ဆုပ်ကိုင်ခြင်း	၈၂
အခန်း (၆၁)	မဒီနာသွားလမ်းပေါ်မှ ဝတ်ကျောင်းတော်များနှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သော နေရာများ	၈၂

ဝတ်ပြုသူ၏ အကာအကွယ်ကဏ္ဍ	၈၄
အခန်း (၁) ရှေ့ဆောင်၏ စုသ်ရဟ်သည်နောက်မှသူတို့၏ စုသ်ရဟ်ပင်ဖြစ်သည်။	၈၄
အခန်း (၂) ဝတ်ပြုသူနှင့် စုသ်ရဟ်ကြားအကွာအဝေး	၈၄
အခန်း (၃) အနုဇဟ်ကို အသုံးပြု၍ ဝတ်ပြုခြင်း	၈၄
အခန်း (၄) တိုင်လုံးကို မျက်နှာမူ၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၈၄
အခန်း (၅) စုပေါင်းအစုအဝေးနှင့်မဟုတ်သော ဆွလာသ်ကို တိုင်များအကြားဝတ်ပြုခြင်း	၈၅
အခန်း (၆) အစီးအနင်း၊ ကုလားအုတ်၊ ကုလားအုတ်ကုန်းနီး၊ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့ကို မျက်မှောက်ထား၍ ဝတ်ပြုခြင်း	၈၅
အခန်း (၇) ကုတင်အား မျက်နှာမူဝတ်ပြုခြင်း	၈၅
အခန်း (၈) ဝတ်ပြုနေစဉ် မိမိ၏ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားလာသူကို တွန်းထုတ်မောင်းထုတ်ရမည်	၈၅
အခန်း (၉) ဝတ်ပြုသူရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားလာသူ၏အဖြစ်	၈၆
အခန်း (၁၀) အိပ်ပျော်နေသူ၏ နောက်မှ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၈၆
အခန်း (၁၁) မိန်းကလေးတစ်ဦးကို လည်ပင်းပေါ်တင်ဆောင်၍ ဝတ်ပြုခြင်း	၈၆

୧୬

၈၇

- ၈၇
၈၇
၈၈
၈၈
၈၈
၈၉
၈၉
၉၀
၉၀
၉၀
၉၁
၉၁
၉၁
၉၂
၉၂
၉၂
၉၃
၉၃
၉၃
၉၄
၉၄
၉၄
၉၅
၉၅
၉၆
၉၆

၉၈

- ၉၈
၉၈
၉၈
၉၈
၉၉
၉၉
၉၉
၉၉
၁၀၀
၁၀၀
၁၀၀
၁၀၀
၁၀၀
၁၀၁
၁၀၁
၁၀၁
၁၀၂
၁၀၂

အခန်း (၂၀)	စုပေါင်းဝတ်ပြုသော ဖရိုရ်ဆွလာသ်၏ ထူးမြတ်ခြင်း	၁၀၂
အခန်း (၂၁)	ဇုတ်ရ်ဆွလာသ်ကို စောစီးစွာပြုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၁၀၂
အခန်း (၂၂)	လုပ်ရပ်ကောင်း၏ ခြေလှမ်းတိုင်းသည် အကျိုးကုသိုလ်	၁၀၃
အခန်း (၂၃)	စုပေါင်းဝတ်ပြုသော အိရှာအ်ဆွလာသ်၏ ထူးမြတ်မှု	၁၀၃
အခန်း (၂၄)	ဝတ်ကျောင်းအတွင်း ဆွလာသ်အတွက် ထိုင်စောင့်နေသူနှင့် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၏ထူးမြတ်ခြင်း	၁၀၃
အခန်း (၂၅)	ဝတ်ကျောင်းတော်ကို နံနက်၊ နေ့လယ်၊ ညနေတွင် သွားရောက်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၁၀၃
အခန်း (၂၆)	အိကာမသ်ပေးပြီဆိုပါက အခြားမည်သည့် ဆွလာသ်မျှ ဝတ်မပြုရ	၁၀၄
အခန်း (၂၇)	အစုအဝေးဆွလာသ်ကို တက်ရောက်ရန် လူမမာနှင့်ဆိုင်သောအခွင့်အမိန့်	၁၀၄
အခန်း (၂၈)	အိမာမ်သည် ရောက်လာသူများနှင့်သာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း(နှင့်) မိုးရွာစဉ် သာသနာ့ အဆုံးအမစကားတင်ပြခြင်း (ခုသွံပေးခြင်း)ပြုနိုင်သလေ	၁၀၄
အခန်း (၂၉)	စားသောက်ရန်စီမံပြီးစီးသည့်အခါမှ အိကာမသ်ပေးလျှင်	၁၀၅
အခန်း (၃၀)	မိမိ၏ အိမ်မှုရေးရာအလုပ်ရှုပ်နေစဉ် အိကာမသ်ပေးသော်	၁၀၅
အခန်း (၃၁)	တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ ဆွလာသ်နှင့် စွန္နဟ်ကို သိနားလည်စေရန် လူတို့ရှေ့၌ဝတ်ပြုခြင်း	၁၀၅
အခန်း (၃၂)	သာသနာ့အသိပညာရှင်နှင့် ထိုက်တန်သူတို့မှ ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ရမည်	၁၀၅
အခန်း (၃၃)	တစ်စုံတစ်ဦးမှ ဆွလာသ်ကို အိမာမ်အဖြစ်ဆောင်ရွက်နေစဉ် မူလအိမာမ်ရောက်ရှိလာပါက	၁၀၆
အခန်း (၃၄)	ရှေ့ဆောင်ကို တင်မြှောက်ခြင်းသည် ထိုရှေ့ဆောင်အား လိုက်နာရန်ဖြစ်၏။	၁၀၇
အခန်း (၃၅)	အိမာမ်နောက်ရှိသူတို့မှ မည်သည့်အချိန်ဦးချရမည်နည်း	၁၀၇
အခန်း (၃၆)	အိမာမ်၏အလျင် ဦးခေါင်းကြွသူ၏အပြစ်	၁၀၈
အခန်း (၃၇)	အရွယ်မရောက်သေးသော ကျွန်၊ သူကောင်းပြုခံရသူ၊ ကလေးငယ်မှ ဦးဆောင်ဝတ်ပြုနိုင်သလော	၁၀၈
အခန်း (၃၈)	အိမာမ်မှ ပြည့်စုံကျနစွာ ဝတ်မပြုလျှင်လည်း နောက်လိုက်များမှ ပြည့်စုံစွာဝတ်ပြုပါ	၁၀၈
အခန်း (၃၉)	လူနှစ်ဦးတည်းဖြင့် စုပေါင်းဆွလာသ်ဝတ်ပြုလျှင် အိမာမ်၏ လက်ျာဘက်၌နေပါ	၁၀၈
အခန်း (၄၀)	အချိန်ဆွဲသော အိမာမ်ကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရှိသူသည် ဆွလာသ်မှ ထွက်ပြီး တစ်ဦးတည်းဝတ်ပြုခြင်း	၁၀၈
အခန်း (၄၁)	အိမာမ်သည် ကိယာမ်ကို တိုတောင်းစေပြီး ရုက္ခအ်နှင့် စုဂျူးဒ်အား ပြည့်စုံကျနစေရမည်။	၁၀၉
အခန်း (၄၂)	ဆွလာသ်မှာ တိုတောင်းသော်လည်း ပြည့်စုံစေ	၁၀၉
အခန်း (၄၃)	ကလေးငယ်သံကြားက ဆွလာသ်ကို လျင်မြန်စွာအဆုံးသတ်ရန်	၁၀၉
အခန်း (၄၄)	အိကာမသ်အချိန်(နှင့်) ၎င်း၏နောက် ဖြောင့်တန်းစွာ တန်းစီခြင်း	၁၁၀
အခန်း (၄၅)	စီတန်းသောလိုင်း ညီညာအောင် အိမာမ်မှလှည့်သတ်ပေးခြင်း	၁၁၀
အခန်း (၄၆)	အိမာမ်နှင့် နောက်လိုက်တို့အကြား စုသ်ရတ်သို့မဟုတ် နံရံရှိခဲ့သော်	၁၁၀
အခန်း (၄၇)	ညဉ့်ဆွလာသ်	၁၁၀
ဆွလာသ်၏ ထူးခြားမြင့်မြတ်မှုဂုဏ်အင်္ဂါများကဏ္ဍ		၁၁၁
အခန်း (၁)	ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၄၂၅)	၁၁၁
အခန်း (၂)	ဘယ်လက်အပေါ် ညာလက်တင်ခြင်း	၁၁၁
အခန်း (၃)	သပ်ကံဘီရ်အပြီး မည်သည်ကို ရွတ်ဆိုမည်နည်း	၁၁၁
အခန်း (၄)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၁၁၂
အခန်း (၅)	ဆွလာသ်အတွင်း ရှေ့ဆောင်အား အကဲခတ်ကြည့်ရှုခြင်း	၁၁၂
အခန်း (၆)	ဆွလာသ်အတွင်း ကောင်းကင်သို့ မျှော်ကြည့်ခြင်း	၁၁၂
အခန်း (၇)	ဆွလာသ်အတွင်း ဟိုဟိုသည်သည် စပ်စုကြည့်ရှုခြင်း	၁၁၂
အခန်း (၈)	ဆွလာသ်အတွင်း ကိရာအဟ်ဖတ်ရွတ်ခြင်းသည် ရှေ့ဆောင်ရော၊ နောက်လိုက်များ အတွက်ပါတာဝန်ထိုက်သက်၏။	၁၁၃
အခန်း (၉)	ဇုတ်ရ်ဆွလာသ်၌ ကိရာအဟ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း	၁၁၄
အခန်း (၁၀)	မယရစ်ဘ်ဆွလာသ်၌ ကိရာအဟ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း	၁၁၄
အခန်း (၁၁)	မယရစ်ဘ်ဆွလာသ်၌ အသံကျယ်ကျယ်ဖတ်ခြင်း	၁၁၄
အခန်း (၁၂)	အိရှာအ်ဆွလာသ်၌ စဂျ်ဒဟ် အာယသ်ဖတ်၍ ဦးချခြင်း	၁၁၄
အခန်း (၁၃)	အိရှာအ်ဆွလာသ်၌ကိရာအသ်ဖတ်ခြင်း	၁၁၅
အခန်း (၁၄)	ဖဂျရ်ဆွလာသ်ကိရာအဟ်ဖတ်ခြင်း	၁၁၅
အခန်း (၁၅)	ဖဂျရ်ဆွလာသ်၌ အသံကျယ်ကျယ်ဖတ်ကြားခြင်း	၁၁၅
အခန်း (၁၆)	လေးရကအသ်ဆွလာသ်၌ နောက်ဆုံးနှစ်ရကအသ်တွင် စူရဟ်ဖာသီဟဟ်ကို ဖတ်ရခြင်း	၁၁၆
အခန်း (၁၈)	'အာမီးန်'ကို ရှေ့ဆောင်မှ အသံထွက်ဆိုခြင်း	၁၁၆

အခန်း (၁၉)	အာမိန်ဟု ဆိုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၁၁၆
အခန်း (၂၀)	လူစီတန်းမှုအတွင်းမဝင်ရောက်မီ ဦးညွတ်ခြင်း	၁၁၆
အခန်း (၂၁)	ဦးညွတ်ရာတွင် သပ်ကံဘီရိအား ပြည့်စုံစွာဆိုရမည်	၁၁၆
အခန်း (၂၂)	ဦးချခြင်း၊ (စုဂျူးဒ်)မှ ဦးကြွရာတွင် သပ်ကံဘီရိဆိုရန်	၁၁၇
အခန်း (၂၃)	ဦးညွတ်ရာ၌ လက်(ဖဝါး)များကို ဒူးနှစ်ဖက်ပေါ်တင်ထားရန်	၁၁၇
အခန်း (၂၄)	ရုက္ခအံ-ဦးညွတ်ရာ၌ ကျောပြင်ကို ဖြောင့်တန်းစွာထားရန်နှင့် တည်ငြိမ်အေးဆေးရန်	၁၁၇
အခန်း (၂၅)	ရုက္ခအံအတွင်းမှ ဒုအာအံ	၁၁၇
အခန်း (၂၆)	'အလ္လာဟွမ္မရဘ္ဘနာ လကလ်ဟမ်းဒု ဆိုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၁၁၇
အခန်း (၂၇)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၁၁၇
အခန်း (၂၈)	ဦးညွတ်ရာမှ ဦးခေါင်းပြန်ကြွသောအခါ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာဖြင့် ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ရပ်ရန်	၁၁၈
အခန်း (၂၉)	ဦးချမှုပြုစဉ် သပ်ကံဘီရိဆိုရန်	၁၁၈
အခန်း (၃၀)	စရိုဒဟ် ဦးချခြင်း၏ ထူးခြားမြင့်မြတ်မှု	၁၁၈
အခန်း (၃၁)	အရိုးအဆစ်ခုနစ်ခုအပေါ် ဦးချကြရန်	၁၂၀
အခန်း (၃၂)	ဦးချမှုနှစ်ခုအကြား ခေတ္တငြိမ်ငြိမ်ထိုင်ရမည်။	၁၂၀
အခန်း (၃၃)	လက်ဖျံများကို မြေပေါ်ချ၍ စရိုဒဟ်မပြုရ	၁၂၁
အခန်း (၃၄)	မရေမတွက်ရှိရကအသံ၌ ဖြောင့်မတ်စွာထိုင်ပြီးနောက် ပြန်ရပ်ခြင်း	၁၂၁
အခန်း (၃၅)	ဦးချခြင်းနှစ်ကြိမ်ပြန်ရပ်ရာ၌ သပ်ကံဘီရိဆိုခြင်း	၁၂၁
အခန်း (၃၆)	သရူဟ်ဟုဒ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အထိုင်ပုံစံ	၁၂၁
အခန်း (၃၇)	ပထမသရူဟ်ဟုဒ်သည်မပြုမနေရတာဝန်ဟုတ်မဟုတ်	၁၂၂
အခန်း (၃၈)	နောက်ဆုံးရကအသံ၌ သက်သေခံခြင်း	၁၂၂
အခန်း (၃၉)	စလာမ်မလှည့်မီ ပန်ကြားရသော ဆုဒုအာအံ	၁၂၂
အခန်း (၄၀)	သရူဟ်ဟုဒ်ပြီးနောက် ထပ်မံတောင်းဆိုနိုင်သည့် အခြားဒုအာအံ	၁၂၃
အခန်း (၄၁)	ဆွလာသ်၏အဆုံးသတ်စလာမ်လှည့်ခြင်း	၁၂၃
အခန်း (၄၂)	ရှေ့ဆောင်နှင့်အတူ စလာမ်လှည့်၍ ဆွလာသ်အဆုံးသတ်ခြင်း	၁၂၃
အခန်း (၄၃)	ဆွလာသ်၏ နောက်ဖိက်ရ်-တသ သတိရခြင်း	၁၂၃
အခန်း (၄၄)	စလာမ်ဆို၍ ဆွလာသ်ပြီးသည့်နောက် ရှေ့ဆောင်သည် နောက်လိုက်များဘက်သို့ လှည့်ရမည်။	၁၂၄
အခန်း (၄၅)	ရှေ့ဆောင်သည် ဆွလာသ်ဦးဆောင်စဉ် အရေးပေါ်ကိစ္စ(ဝါ) လိုအပ်ချက်ကြောင့်လူတို့အား ကျော်လွှားဖြတ်သန်းခြင်း	၁၂၄
အခန်း (၄၆)	ဆွလာသ်ပြီးလျှင် လက်ျာသို့မဟုတ် လက်ဝဲဘက်မှ ထွက်ခွာရန်	၁၂၅
အခန်း (၄၇)	ကြက်သွန်နီ၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ကြက်သွန်မြိတ်အစိမ်းနှင့် ပတ်သက်၍	၁၂၅
အခန်း (၄၈)	လူငယ်များအတွက် ဂူသွူ	၁၂၆
အခန်း (၄၉)	အမျိုးသမီးများသည် ညဉ့်ပိုင်းအမှောင်ထု၌ ဝတ်ကျောင်းတော်သို့ သွားခြင်း	၁၂၆

၁၁။ သောကြာနေ့ကဏ္ဍ

အခန်း (၁)	သောကြာနေ့၏ အမိန့်ပညတ်များ	၁၂၇
အခန်း (၂)	သောကြာနေ့၌ အမွှေးနံ့သာစီရင်ခြင်း	၁၂၇
အခန်း (၃)	သောကြာနေ့၏ထွတ်မြတ်မှု	၁၂၇
အခန်း (၄)	သောကြာနေ့အတွက် ဦးခေါင်းတွင် ဆီလိမ်းခြင်း	၁၂၇
အခန်း (၅)	အကောင်းဆုံးအဝတ်အစားကို ဝတ်စားဆင်ယင်ပါ	၁၂၈
အခန်း (၆)	သောကြာနေ့၌သွားတိုက်ခြင်း(တံပူစားခြင်း)	၁၂၈
အခန်း (၇)	သောကြာနေ့၏ ဖရိုရ်ဆွလာသ်၌ မည်သည်ကို ဖတ်ကြားရမည်နည်း။	၁၂၈
အခန်း (၈)	မြို့၊ ရွာ၊ အရပ်ဒေသတိုင်း၌သောကြာနေ့(ဂျူမုအဟ်)ဆွလာသ်ဝတ်ပြုကြရမည်	၁၂၈
အခန်း (၉)	ဂျူမုအဟ်ဆွလာသ်သို့လာရန် တာဝန်မရှိသူများလည်း ရေချိုးရမည်လော။	၁၂၉
အခန်း (၁၀)	မည်သည့်အကွာအဝေး၌ ရှိသူသည် ဂျူမုအဟ်ကို တစ်ဦးတည်း ဝတ်ပြုနိုင်သနည်း။ ဂျူမုအဟ်ဝတ်ပြုရန် နှိုင်းချက်ရှိသူ မည်သူတို့နည်း။	၁၂၉
အခန်း (၁၁)	ဂျူမုအဟ်ဆွလာသ်အတွက် ခြွေလျင်လျှောက်ခြင်း	၁၂၉
အခန်း (၁၂)	ထိုင်လျက်ရှိနေသည့် ညီနောင်တစ်ဦးကို မိမိကြောင့် ထမရပ်မိစေနှင့်။	၁၃၀
အခန်း (၁၃)	သောကြာနေ့၌ အဇာနီပေးခြင်း	၁၃၀
အခန်း (၁၄)	သောကြာနေ့၏ မုအ်ဇင်န်သည် တစ်ဦးတည်းသာ	၁၃၀
အခန်း (၁၅)	ဓမ္မပင်ပေါ် ထိုင်နေသော အိမာမ်သည် အဇာနီကို လိုက်ဆိုရခြင်း	၁၃၀

အခန်း (၁၈)	မတ်တပ်ရပ်လျက်သာ ခုသွံဘဟ် ပေးရမည်	၁၃၀
အခန်း (၁၉)	ခုသွံဘဟ်၌ ချီးမွမ်းထောပနာပြုပြီးနောက် “အမ်းမာ ဘအ်ဒု” ဆိုခြင်း	၁၃၁
အခန်း (၂၀)	ခုသွံဘဟ်ပေးနေစဉ် ဗလီတွင်း ဝင်လာသူအား မထိုင်မီ ဝတ်ပြုလိုက်ရန် အိမာမ်မှ အမိန့်ပေးနိုင်သည်	၁၃၁
အခန်း (၂၁)	သောကြာနေ့၏ ခုသွံဘအ်အတွင်း မိုးဆုပန်ခြင်း	၁၃၂
အခန်း (၂၂)	အိမာမ်မှ ခုသွံဘဟ်မြွက်ကြားနေချိန်အတွင်း တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာနေရမည်	၁၃၂
အခန်း (၂၃)	သောကြာနေ့၏အချိန်တစ်ချိန်	၁၃၂
အခန်း (၂၄)	ဂျူမုအဟ် ဝတ်ပြုနေလျက်မှ အိမာမ်ကို ချန်ရစ်ထွက်ခွာသွားသူများ	၁၃၃
အခန်း (၂၅)	ဂျူမုအဟ် ဆွလာသ်၏အလျင် (နှင့်) ထိုဆွလာသ်နောက် ဝတ်ပြုခြင်း	၁၃၃
၁၂။ စိုးရိမ်ရသောအခြေအနေကဏ္ဍ		၁၃၄
အခန်း (၁)	စိုးရိမ်ရသော အခြေအနေမှ ဆွလာသ်	၁၃၄
အခန်း (၂)	ဆွလာသ်လံခေါင်းဖိကို ရပ်လျက် သို့မဟုတ် ထိုင်လျက်ဝတ်ပြုခြင်း	၁၃၄
အခန်း (၃)	လိုက်လံဖမ်းဆီးသူ သို့မဟုတ် လိုက်လံဖမ်းဆီးခံနေရသူ အဖို့ အရိပ်အကဲဖြင့် ဝတ်ပြုနိုင်၏။	၁၃၄
၁၃။ အီးဒ်ပွဲတော် နှစ်ရက် ကဏ္ဍ		၁၃၅
အခန်း (၁)	အီးဒ်ပွဲတော်နေ့၌ လုံများ၊ ဒိုင်းများဖြင့် သရုပ်ပြကစားခြင်း	၁၃၅
အခန်း (၂)	အီးဒ်ဒုလ် ဖစ်သွံရ် ဆွလာသ်ထွက်မသွားမီ စားသောက်ခြင်း	၁၃၅
အခန်း (၃)	ယောင်မွန်နဟရ်နေ့တွင် စားသောက်ခြင်း	၁၃၅
အခန်း (၄)	အီးဒ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေရာသို့ ဓမ္မပဏီ ယူဆောင်မသွားခြင်း	၁၃၆
အခန်း (၅)	ခြေလျင်၊ အစီးအနင်းဖြင့် အီးဒ်ဆွလာသ်အတွက်သွားခြင်း။ ခုသွံဘဟ်၏ အလျင်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း။ အဇာန်နှင့် အိကာမသ်မရှိခြင်း	၁၃၆
အခန်း (၆)	အီးဒ်ဆွလာသ်ပြီးမှ ခုသွံဘဟ်မြွက်ကြားရမည်	၁၃၆
အခန်း (၇)	ယောင်မွန် သရ်ရီးက် နေ့ရက်များ၌ ကောင်းမှုပြုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၁၃၆
အခန်း (၈)	အရ်ဖဟ်သိုသွားစဉ်နှင့် မိနာတွင်ရှိသော နေ့များ၌ သပ်ကံဘီရ်ရွတ်ဆိုရန်	၁၃၇
အခန်း (၉)	ယောင်မွန်နဟရ်တွင် မုဆွာ၌ သားကောင်များကို လှီးဖြတ်ခြင်း	၁၃၇
အခန်း (၁၀)	အီးဒ်နေ့တွင် လာရာလမ်းအတိုင်း မဟုတ်ဘဲ အခြားလမ်းမှပြန်ပါ	၁၃၇
၁၄။ ဝိသ်ရ် ဆွလာသ်ကဏ္ဍ		၁၃၈
အခန်း (၁)	ဝိသ်ရ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍-	၁၃၈
အခန်း (၂)	ဝိသ်ရ်၏ အချိန်အခါ	၁၃၈
အခန်း (၃)	ဝိသ်ရ်အား အဆုံးသတ်ဆွလာသ်အဖြစ် ဝတ်ပြုပါ	၁၃၈
အခန်း (၄)	တိရ်စ္ဆာန်တစ်ကောင်ပေါ်တွင် ဝိသ်ရ်ဝတ်ပြုခြင်း	၁၃၈
အခန်း (၅)	ဦးညွတ်မီနှင့် ဦးညွတ်ပြီးနောက် ကုန်းသ်ဖတ်ခြင်း	၁၃၈
၁၅။ မိုးဆုပန်ဆွလာသ် ကဏ္ဍ		၁၄၀
အခန်း (၁)	အစွသစွကုအ် - မိုးဆုပန်ဆွလာသ်	၁၄၀
အခန်း (၂)	တမန်တော်ယူစုဖ်၏ ခေတ်ကာလကဲ့သို့ အငတ်ဘေးဆိုက်စေရန်ဆုတောင်း	၁၄၀
အခန်း (၃)	မြို့ရွာများမှ စုစည်းညီညွတ်မှု အရှိဆုံးဗလီ၌ အစွသစွကုအ်ဖတ်ရမည်	၁၄၁
အခန်း (၄)	ဂျူမုအဟ်၏ ခုသွံဘဟ် အာဟ်အရှင်မြတ်ထံ မိုးဆုပန်ရာ၌ ကစ်ဘ်လဟ် မဟုတ်သည့် ဖက်ကို မျက်နှာမူထားခြင်း	၁၄၁
အခန်း (၅)	တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် မိမိ၏ ကျောပြင်ကို လူတို့ဖက် မည်သို့လှည့်တော်မူသနည်း	၁၄၁
အခန်း (၆)	မိုးဆုပန်ချိန် အိမာမ်က လက်အစုံကို ပင့်မြှောက်ထားရမည်	၁၄၂
အခန်း (၇)	မိုးရွာသွန်းသောအခါ ရွတ်ဆိုရန်	၁၄၂
အခန်း (၈)	လေပြင်းမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်လျှင်	၁၄၂
အခန်း (၉)	ငါသည် အောင်မြင်မှုကို ချီးမြှင့်ခံရသည်ဟူသော ဩဝါဒတော်	၁၄၂
အခန်း (၁၀)	မြေငလျင်နှင့် အခြားလက္ခဏာများဆိုင်ရာ	၁၄၂
အခန်း (၁၁)	မိုးရွာမရွာကို အာဟ်အရှင်မြတ်မှ အပ သိသူမရှိ	၁၄၃
၁၆။ နေကြတ်ခြင်း လကြတ်ခြင်းကဏ္ဍ		၁၄၄
အခန်း (၁)	နေကြတ်မှုအတွင်း ဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်	၁၄၄
အခန်း (၄)	နေကြတ်ချိန်တွင် သင်္ချိုင်းပြစ်ဒဏ်ကင်းဝေးရေးအတွက် ဆုပန်ကြ	၁၄၄

အခန်း (၅)	ကုစူးဖိ(နေကြတံခြင်း)ဆွလာသ်ကို စုပေါင်းဝတ်ပြုပါ	၁၄၄
အခန်း (၆)	နေကြတံချိန်တွင် ကျွန်အစေခံကို လွတ်လပ်ခွင့်ပေးလိုက်ကြ	၁၄၅
အခန်း (၇)	နေကြတံချိန်တွင် ဇိက်ရဲလုပ်ပါ	၁၄၅
အခန်း (၈)	ကုစူးဖိဆွလာသ်၌ ကိရာအသ်ကို ကျယ်ကျယ်ဖတ်ခြင်း	၁၄၅

၁၇။ ကုရ်အာန်၏ စုဂျူးဒ်နှင့် ၎င်း၏နည်းစနစ်ကဏ္ဍ	၁၄၆
အခန်း (၁) ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်စဉ် (စုဂျူးဒ်) ဦးချခြင်းနှင့် ၎င်း၏နည်းလမ်း	၁၄၆
အခန်း (၂) စူရဟ် ဆွဒ်(၃၈)ဖတ်ရွတ်စဉ် ဦးချခြင်း	၁၄၆
အခန်း (၃) မုစ်လင်မ်တို့နှင့်တကွ မုရ်ရစ်ကံများ၏ဦးချမှု၊ မုစ်လင်မ်တို့သည် နဂျ(စ်)- ညစ်ထေးမှု ဖြစ်ခြင်း၊ ၎င်းတို့မှာ ဂူသျှူ မပြုခြင်း	၁၄၆
အခန်း (၄) စဂျီဒဟ် အာယသ်တော်ကို ဖတ်သော်လည်း ချက်ချင်း ဦးမချခဲ့လျှင်	၁၄၆
အခန်း (၅) စူရဟ်(၈၄) ဖတ်ကြားစဉ် ဦးချခြင်း	၁၄၆
အခန်း (၆) လူထုပရိသတ်များပြား၍ ဦးချရန်နေရာ ရှာမရခြင်း	၁၄၆

၁၈။ အတိုချို့ဆွလာသ်ကဏ္ဍ		၁၄၇
အခန်း (၁)	အတိုချို့ဆွလာသ်ဟူသည်(နှင့်) အတိုချို့ဆွလာသ်အတွက် ခရီးတာ အပိုင်းအခြား	၁၄၇
အခန်း (၂)	မိနာအရပ်၌ ဝတ်ပြုခြင်း	၁၄၇
အခန်း (၃)	အတိုချို့ ဆွလာသ်အတွက် ခရီးအကွာအဝေး	၁၄၇
အခန်း (၄)	လမ်းခရီးတွင် မဃရစ်ဘ် ဆွလာသ်အား သုံးရကအသ် ဝတ်ပြုသည်	၁၄၈
အခန်း (၅)	မြည်းစီးနင်းနေလျက် သသွောင်ဝတ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၁၄၈
အခန်း (၆)	ခရီးစဉ်အတွင်း သသွောင်ဝတ်ဆွလာသ် ဝတ်မပြုခြင်း	၁၄၈
အခန်း (၇)	ဖရသျှ ဆွလာသ်များ၏ ရှေ့/နောက်တွင်မဟုတ်ဘဲ ခရီးစဉ်၌ အပိုဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၁၄၈
အခန်း (၈)	ခရီးစဉ်အတွင်း မဃရစ်ဘ်နှင့် အိရုအ်ဆွလာသ်များကို ပေါင်း၍ ဝတ်ပြုခြင်း	၁၄၉
အခန်း (၉)	မထိုင်နိုင်လျှင် နံဘေးသို့ လဲလျောင်း၍ ဝတ်ပြုခြင်း	၁၄၉
အခန်း (၁၀)	ဆွလာသ်ကို ထိုင်လျက်စတင်သော်လည်း ဝေဒနာသက်သာလာပါက ရပ်၍ဝတ်ပြုကုန်	၁၄၉

၁၉။ သဟ်ဂျီဂျူဒ် ဆွလာသ်ကဏ္ဍ	၁၅၀
အခန်း (၁) ညဉ့်အချိန်မှ သဟ်ဂျီဂျူဒ်ဆွလာသ်	၁၅၀
အခန်း (၂) သဟ်ဂျီဂျူဒ်ဆွလာသ်၏ ထူးမြတ်မှု	၁၅၀
အခန်း (၃) လူမမာနှင့် သဟ်ဂျီဂျူဒ်	၁၅၀
အခန်း (၄) သဟ်ဂျီဂျူဒ်အတွက် တမန်တော်မှ လူတို့ကို တိုက်တွန်းနှိုးဆော်သော်လည်း နဝါဖီလ်သာ ဖြစ်၏။၁၅၀	
အခန်း (၅) ခြေထောက်များ ရောင်ကိုင်သည်အထိ ဆွလာသ်ရပ်ခြင်း	၁၅၁
အခန်း (၆) ညဉ့်ယံအဆုံးသတ်ချိန်၌ အိပ်စက်ခြင်း	၁၅၁
အခန်း (၇) ညဉ့်ဆွလာသ် (သဟ်ဂျီဂျူဒ်)၌ ရှည်လျားစွာ ရပ်ခြင်း	၁၅၂
အခန်း (၈) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝတ်ပြုခဲ့သော သဟ်ဂျီဂျူဒ် ဆွလာသ်၏ ရကအသ် အရေအတွက်	၁၅၂
အခန်း (၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ ညဉ့်ဆွလာသ်အတွက် နီးထချိန်နှင့်ဆွလာသ်ရပ်သိမ်းချိန်	၁၅၂
အခန်း (၁၀) ညဉ့်ဆွလာသ်များ ဝတ်ပြုခြင်းမရှိသူ၏ ဦးခေါင်းနောက်တွင် ယိုင်သွာန်မှ အထုံးထုံးခြင်း	၁၅၂
အခန်း (၁၁) ဝတ်ပြုမှုကို လွှတ်ပြီး အိပ်စက်သူ၏နားများအတွင်း ယိုင်သွာန်မှ ကျင်ငယ်စွန့်၏	၁၅၂
အခန်း (၁၂) ညဉ့်ယံနောက်ဆုံးအချိန်၌ ဆွလာသ်တည်ဆောက်၍ ဒုအာအ် ဆုပန်ပါ	၁၅၃
အခန်း (၁၃) ညဉ့်ယံ၏ပထမပိုင်းတွင် အိပ်စက်၍ နောက်ဆုံးယံတွင် နီးထခြင်း	၁၅၃
အခန်း (၁၄) ရမ်သွာန်နှင့် အခြားလများမှာ တမန်တော်မြတ်၏ ညဉ့်ဆွလာသ်	၁၅၃
အခန်း (၁၅) ခဝပ်မှု-အိဘာဒ်၌ အကဲပိုလွန်ကျွံခြင်းမှာ မနှစ်မြို့စရာ	၁၅၃
အခန်း (၁၆) ညဉ့်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းကို ကျင့်သားရနေလျက်မှ စွန့်လွှတ်ခြင်းသည် မနှစ်မြို့စရာ	၁၅၄
အခန်း (၁၇) ညဉ့်ဆွလာသ်၌ အသံထွက်ဖတ်ကြားသူ၏ မြင့်မြတ်မှု	၁၅၄
အခန်း (၁၈) နဝါဖီလ်ကို နှစ်ရကအသ်ပြီး နှစ်ရကအသ်စီ ဝတ်ပြုရမည့်အကြောင်း	၁၅၄
အခန်း (၁၉) ဖဂျီရ်၏ (စွန္နုသ်) နှစ်ရကအသ်ကို ပုံမှန်မပြတ် ဝတ်ပြုသော်လည်း နဝါဖီလ်ဟူသာ ခေါ်ဆိုခြင်း၁၅၅	
အခန်း (၂၀) ဖဂျီရ်၏ (စွန္နုသ်) နှစ်ရကအသ်၌ ဖတ်ရွတ်ရန်စုရဟ်မှာ	၁၅၅
အခန်း (၂၁) ခရီးထွက်လေ့မရှိသူအတွက် ဒုဟာဆွလာသ်	၁၅၅
အခန်း (၂၂) ဇုဟ်ရ်ဆွလာသ်မတိုင်မီ နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုသည်လော။	၁၅၅
အခန်း (၂၃) မဃရစ်ဘ် ဆွလာသ်မတိုင်မီ နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုခြင်း	၁၅၆

၂၀။ မက္ကဟ်နှင့် မဒီနဟ် ရွှေမြို့တော်များ၌ ဝတ်ပြုခြင်းကဏ္ဍ	၁၅၇
---	-----

အခန်း (၁)	မက္ကဟ်နုဒ်မဒီနဟ်မြို့ရှိ ဝတ်ကျောင်းတော်၌ ဝတ်ပြုခြင်း၏ထူးမြတ်မှု	၁၅၇
အခန်း (၂)	ကုဘာအ် မတ်စံဂျိဒ်	၁၅၇
အခန်း (၃)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကဘာရ်နှင့် မင်န်ဘာရ်အကြားရှိ နေရာ၏ ထူးမြတ်မှု	၁၅၇

၂၁။ ဆွလာသ်အတွင်း လှုပ်ရှားပြုမူချက်များကဏ္ဍ	၁၅၈
အခန်း (၁) ဆွလာသ်အတွင်း၌ မည်သည့်ပြောဆိုချက်ကို တားမြစ်ထားသနည်း။	၁၅၈
အခန်း (၂) ဆွလာသ်၏ ဦးချရန်နေရာ၌ ကျောက်စရစ်ခဲများ ခင်းထားလျှင်	၁၅၈
အခန်း (၃) ဝတ်ပြုနေစဉ် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင် လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးသော်	၁၅၈
အခန်း (၄) ဆွလာသ်ဝတ်ပြုစဉ် စလာမ်အပေးအယူ မလုပ်ရ	၁၅၉
အခန်း (၅) ဆွလာသ်အတွင်း တင်ပါးပေါ် လက်မရောက်စေနှင့်	၁၅၉

၂၂။ စဟ်ဝ် စဂျိဒဟ် ကဏ္ဍ	၁၆၀
အခန်း (၁) ငါးရကအသ်အထိ ဝတ်ပြုမိပါလျှင်	၁၆၀
အခန်း (၂) ဆွလာသ်အတွင်း လာရောက်စကားပြောဆိုသူကို လက်ရိပ်ပြ၍ နားဆင်စေခြင်း	၁၆၀

၂၃။ ဂျနာအိဇ်ကဏ္ဍ		၁၆၁
အခန်း (၁)	“လာအိလားဟ အစ်လလွားဟ်”ဟု နောက်ဆုံးစကားဆိုခဲ့သူနှင့်စပ်လျဉ်း၍	၁၆၁
အခန်း (၂)	ဈာပနအခမ်းအနားများ၌ ပါဝင်ရန် အမိန့်	၁၆၁
အခန်း (၃)	ကဖန်ပတ်ပြီးသော သူသေထံ သွားရောက်ခြင်း	၁၆၂
အခန်း (၄)	သူသေသတင်းကို မိသားစုသားချင်းတို့ထံ အကြောင်းကြားခြင်း	၁၆၂
အခန်း (၅)	မိမိ၏ရင်သွေးငယ် သေဆုံးသော်လည်း ကြံ့ခိုင်မှုရှိသူ၏ ထူးမြတ်မှု	၁၆၃
အခန်း (၆)	သူသေကိုဆေးကြောသန့်စင်ရာတွင် မ,ဂဏန်းအကြိမ်အရေအတွက်	၁၆၃
အခန်း (၇)	သူသေအား ရေချိုးပေးသောအခါ လက်ျာဘက်မှ စတင်ပါ	၁၆၃
အခန်း (၈)	ကဖန်ပိတ်မှာ အဖြူရောင်	၁၆၃
အခန်း (၉)	ပိတ်စနစ်ပိုင်းဖြင့် ခြုံလွှမ်းရန်	၁၆၃
အခန်း (၁၀)	သူသေအတွက် ကဖန်	၁၆၃
အခန်း (၁၁)	လိုလောက်သော ကဖန်ပိတ်စမရလျှင် ဦးခေါင်းကိုသာဖုံးပါ	၁၆၄
အခန်း (၁၂)	မိမိ၏ကဖန်ကို မသေမီက ပြင်ဆင်ထားခြင်း၌ ကန့်ကွက်စရာမရှိ	၁၆၄
အခန်း (၁၃)	ဂျနာအိဇ်၌ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့်	၁၆၅
အခန်း (၁၄)	ခင်ပွန်းသည်သေဆုံးခြင်းမှအပ ကြေကွဲမဆုံး မဖြစ်ရခြင်း	၁၆၅
အခန်း (၁၅)	သင်္ချိုင်းများသို့ ဖိယာရသ်	၁၆၅
အခန်း (၁၆)	ငိုချင်းချသောအစဉ်အလာကဲ့သို့ သားချင်းအချို့၏ငိုကြွေးမှုကြောင့် သူသေမှာ ပြစ်ဒဏ်ခံစားရခြင်း	၁၆၅
အခန်း(၁၇)	မနစ်မြို့ဖွယ် ငိုချင်းချသည့်ပုံစံကြောင့်	၁၆၆
အခန်း(၁၈)	မိမိကိုယ်ကို ပါးရိုက်သူ ငါတို့အနက်မှ မဟုတ်	၁၆၇
အခန်း (၁၉)	စအဒ် ဘင်န် ခေါင်လဟ် အတွက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝမ်းနည်းမှု	၁၆၇
အခန်း (၂၀)	ပရိဒေဝ သောကကြောင့် ခေါင်းတုံးဆံရိတ်ခြင်းကို တားမြစ်သည်	၁၆၇
အခန်း (၂၁)	ဒုက္ခ၏ သောကကြောင့် ဝမ်းနည်းစိတ်ပျက် ထိုင်ချခြင်း	၁၆၈
အခန်း (၂၂)	ဒုက္ခအခက်အခဲအပေါ် ဝမ်းနည်းသောက၏လက္ခဏာ မတွေ့ရခြင်း	၁၆၈
အခန်း (၂၃)	အသင်၏ခွဲခွာမှုမှာ ငါတို့အား ဝမ်းနည်းပူဆွေးစေသည်ဟူသောစကား	၁၆၈
အခန်း (၂၄)	လူမမာအနီးငိုကြွေးခြင်း	၁၆၉
အခန်း (၂၅)	ငိုချင်းချမှုအား တားမြစ်ခြင်းနှင့် ယင်းသို့ပြုသူအား ရှုတ်ချခြင်း	၁၆၉
အခန်း (၂၆)	ဂျနာအိဇ်အတွက် မတ်တပ်ရပ်ခြင်း	၁၆၉
အခန်း (၂၇)	ဂျနာဇဟ်အတွက် ရပ်ပြီးသည့်နောက် မည်သည့်အချိန်၌ ထိုင်နိုင်သနည်း	၁၆၉
အခန်း (၂၈)	ယဟူဒီ၏ ဂျနာဇဟ်အတွက် ရပ်ခြင်း	၁၇၀
အခန်း (၂၉)	ရုပ်အလောင်းကို အမျိုးသားများသာ သယ်ဆောင်ရန်	၁၇၀
အခန်း (၃၁)	ဂျနာအိဇ် (ဈာပနအစီအစဉ်)၌ ပါဝင်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၁၇၀
အခန်း (၃၂)	သင်္ချိုင်းများအပေါ် ဝတ်ပြုနေရာတည်ဆောက်ခြင်းသည် မနစ်မြို့ဖွယ်တစ်ရပ်	၁၇၀
အခန်း (၃၃)	မီးဖွားစဉ်အတွင်း၌ ကွယ်လွန်သူအမျိုးသမီးအတွက် ဂျနာဇဟ်ဆွလာသ်	၁၇၀
အခန်း (၃၄)	ဈာပန ဆွလာသ်၌ စူရဟ်ဗာသိဟဟ် ဖတ်ရမည်	၁၇၁
အခန်း (၃၅)	သေသူသည် ရှင်သူ၏ခြေသံများကြားရ၏	၁၇၁

အခန်း (၃၆) မြင့်မြတ်သောနေရာ၌ (ဒဗန်)မြှုပ်နှံခြင်းကို နှစ်ခြိုက်သူ	၁၇၁
အခန်း (၃၇) ယုဟိဒီအတွက် ဂျနာဇော်ဆွလာသ်	၁၇၂
အခန်း (၃၈) အရွယ်မရောက်သေးသောသူငယ်လေး မှစ်လင်မိဖြစ်ပြီးနောက် သေဆုံးခဲ့လျှင် ဂျနာဇော် ဆွလာသ်ပြုရမည်လော၊ ၎င်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်က မည်သို့ဆိုထားသနည်း။	၁၇၂
အခန်း (၃၉) အကယ်၍ မုရ်ရစ်ကံတစ်ဦးသည် သူ၏နောက်ဆုံးထွက်သက်၌ လာအီလားဟ အစ်လလ္လာဟ်ကို ရွတ်ဆိုခဲ့ပါလျှင် - -	၁၇၄
အခန်း (၄၀) သင်္ချိုင်း၌ တရားပြခြင်းနှင့် ဝိုင်းထိုင်နားဆင်ခြင်း	၁၇၄
အခန်း (၄၁) မိမိကိုယ်ကို သေကြောင်းကြံခြင်းသည် - -	၁၇၄
အခန်း (၄၂) လူအများမှူးမိုးသော သူသေမှာ	၁၇၅
အခန်း (၄၃) ကဘရ်၏ အဇာဘ်အကြောင်း	၁၇၅
အခန်း (၄၄) ကဘရ်၏အဇာဘ်မှကင်းဝေးရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ	၁၇၆
အခန်း (၄၅) သူသေသည် မိမိ၏စခန်းဆုံးကို နံနက်နှင့်ညနေများ၌ တွေ့မြင်ရ၏	၁၇၆
အခန်း (၄၆) မှစ်လင်မိတို့၏ ရင်သွေးငယ်များသေဆုံးမှု	၁၇၆
အခန်း (၄၇) မုရ်ရစ်ကံတို့၏ ရင်သွေးငယ်များသေဆုံးမှု	၁၇၆
အခန်း (၄၈) လျှပ်တစ်ပြက်ရှောင်တခင် သေဆုံးခြင်း	၁၇၈
အခန်း (၄၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)၊ အုမရ်(رضي الله عنه)တို့၏ ကဘရ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍	၁၇၈
အခန်း (၅၀) သူသေအား ပြစ်တင်ခြင်းမပြုကြနှင့်	၁၇၈

၂၄။ ဇကားသ် ကဏ္ဍ ၁၈၀

အခန်း (၁) ဇကားသ်သည် တာဝန်ဖြစ်၏။	၁၈၀
အခန်း (၂) ဇကားသ် မပေးဆောင်သူ၏ပြစ်ဒဏ်	၁၈၁
အခန်း (၃) ဇကားသ်ပေးဆောင်လိုက်သော ပိုင်ဆိုင်မှုများ ကန့်သတ်မဟုတ်	၁၈၂
အခန်း (၄) ဆွဒကဟ်သည် သန့်ရှင်းစွာရှာဖွေထားသော ငွေကြေးမှဖြစ်ရမည်	၁၈၂
အခန်း (၅) လက်ခံသူမဲ့အချိန်မရောက်မီ လျှာဒါန်းကြကုန်	၁၈၂
အခန်း (၆) မဆိုစလောက်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထု သို့မဟုတ် စွန့်ပလွံသီးတစ်ခြမ်းပင်ဖြစ်စေ မိမိကိုယ်ကိုငရဲမီးမှ ကာကွယ်ကြ	၁၈၃
အခန်း (၇) မည်သည့် ဆွဒကဟ်သည် ပို၍အဆင့်မြင့်သနည်း	၁၈၃
အခန်း (၈) ခေါင်းစဉ်မရှိ	၁၈၄
အခန်း (၉) မိမိဆွဒကဟ်ပေးလိုက်သူသည် ကြွယ်ဝချမ်းသာသူမှန်း မသိရှိခဲ့ပါက	၁၈၄
အခန်း (၁၀) မိမိ၏သားမှန်းမသိဘဲ ဆွဒကဟ်ပေးမိခြင်း	၁၈၅
အခန်း (၁၁) ဆွဒကဟ်ကို မိမိကိုယ်တိုင်မပေးဘဲ အစေအပါးကိုပေးခိုင်းခြင်း	၁၈၅
အခန်း (၁၂) ဆွဒကဟ်ပေးကမ်းလိုသူသည် ကြွယ်ဝသူဖြစ်၏။	၁၈၅
အခန်း (၁၃) ဆွဒကဟ်ပေးရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ကြားဝင်အသနားခံခြင်း	၁၈၆
အခန်း (၁၄) တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ ဆွဒကဟ်ပေးလှူကြ	၁၈၆
အခန်း (၁၅) မုရ်ရစ်ကံဘဝ၌ ပေးခဲ့သောဆွဒကဟ်သည် မွတ်စလင်ဖြစ်လာလျှင်	၁၈၆
အခန်း (၁၆) အိမ်ရှင်၏စေခိုင်းမှုဖြင့် အစေခံကဖြူစင်စွာ ဆွဒကဟ်ပေးလျှင်	၁၈၇
အခန်း (၁၇) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မိန့်မြှောက်တော် (၉၂:၅-၁၀)	၁၈၇
အခန်း (၁၈) ဒါနပြုလေ့ရှိသူနှင့် ကော်တရာတို့၏ဥပမာ	၁၈၇
အခန်း (၁၉) မွတ်စလင်မိတိုင်းမှ ဆွဒကဟ်ပေးကြ၊ ပေးရန်မရှိက ပြဋ္ဌာန်းထားသောကောင်းမှုအပေါင်းကို ကျင့်ဆောင်ကြ	၁၈၇
အခန်း (၂၀) ဇကားသ်၊ ဆွဒကဟ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍	၁၈၇
အခန်း (၂၁) ဇကားသ်ကိစ္စ၌ ညှာတာပါ	၁၈၈
အခန်း (၂၂) ဇကားသ်စည်းကြပ်ရာ၌ လူအမျိုးမျိုး၏ သီးခြားပိုင်ဆိုင်မှုများကို ပေါင်းစုကောက်ခံခြင်း မပြုရ၊ ဖက်စပ်ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ခွဲခြားစိတ်ပိုင်းခြင်းလည်းမပြုရ	၁၈၈
အခန်း (၂၃) အစုစပ်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်များသည် ဇကားသ်ကို ညီမျှစွာ ပေးဆောင်ရမည်။	၁၈၈
အခန်း (၂၄) ကုလားအုတ်များ၏ ဇကားသ်	၁၈၈
အခန်း (၂၅) တစ်နှစ်သားအရွယ် ကုလားအုတ်မကို ဇကားသ်အဖြစ်ပေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း လက်ဝယ်မရှိခြင်း	၁၈၉
အခန်း (၂၆) သိုးများ၏ ဇကားသ်	၁၈၉
အခန်း (၂၇) ဇကားသ်အဖြစ်ပေးဆောင်သော တိရစ္ဆာန်များ၌ အပြစ်အနာအဆာ မပါရှိရ	၁၉၀
အခန်း (၂၈) လူတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများအနက် အကောင်းဆုံးအရာကို ဇကားသ်အဖြစ် မယူကြနှင့်	၁၉၀
အခန်း (၂၉) ဆွေမျိုးသားချင်းတို့အား ဇကားသ်ပေးခြင်း	၁၉၀

အခန်း (၃၀)	မုစ်လင်မိ၏မြင်းအပေါ် ဇကူးသံတာဝန်မရှိ	၁၉၁
အခန်း (၃၁)	ဖသက်ဆိုးကလေးတို့အား ဆွဒကဟ်ပေးကမ်းခြင်း	၁၉၁
အခန်း (၃၂)	မိမိခင်ပွန်းသည်(နှင့်) အုပ်ထိန်းသူရှိ ယသီမများအား ဇကူးသံပေးခြင်း	၁၉၂
အခန်း (၃၃)	ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၉:၆၀)	၁၉၂
အခန်း (၃၄)	တောင်းရမ်းစားသောက်ခြင်း မပြုကြနှင့်	၁၉၂
အခန်း (၃၅)	လောဘရမ္မက် သို့မဟုတ် တောင်းဆိုခြင်းမရှိသူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း	၁၉၄
အခန်း (၃၆)	မိမိ၏အနေအစားချောင်လည်ရန် တောင်းရမ်းသူ	၁၉၄
အခန်း (၃၇)	ရရှိသည့်အပေါ် တင်းတိမ်ရောင်ရဲကြ	၁၉၄
အခန်း (၃၈)	ဇကူးသံအလို့ငှာ စွန့်ပလွံပင်ပေါ် ရှိနေသောအသီးတို့၏ ပမာဏကိုခန့်မှန်းခြင်း	၁၉၄
အခန်း (၃၉)	မိုးရေသို့မဟုတ် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသောမြေယာအပေါ် အုရ်ရ်တန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက်	၁၉၅
အခန်း (၄၀)	စွန့်ပလွံသီး၏ဇကူးသံကို ၎င်းတို့အားဆွတ်ခူးရသောရာသီဥာဠာ တွက်ချက်ယူရမည်	၁၉၅
အခန်း (၄၁)	ဒါနအဖြစ်ပေးသောပစ္စည်း ဝယ်ယူခွင့်ရှိသလော	၁၉၅
အခန်း (၄၂)	ဆွဒကဟ်အပြောင်းအလဲ	၁၉၆
အခန်း (၄၄)	မည်သည့်နေရာ၌ပင်ရှိစေ ချမ်းသာသူ၏ဇကူးသံသည် ဆင်းရဲချို့တဲ့သူများအတွက်ပင်	၁၉၆
အခန်း (၄၅)	ပင်လယ်ထွက်(ရေထွက်)ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဇကူးသံအဆို	၁၉၆
အခန်း (၄၈)	အိမာမ်မှ ဇကူးသံကောက်ခံသောလုပ်ငန်းကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အာယသ်တော်(၉:၆၀)	၁၉၆
အခန်း (၄၉)	အိမာမ်က မိမိ၏လက်ဖြင့် ဇကူးသံကုလားအုတ်များအပေါ် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း	၁၉၆

၂၅။ ဆွဒကသုလ် ဖိသွံရ်ကဏ္ဍ	၁၉၈
အခန်း (၁) ဆွဒကသုလ်ဖိသွံရ်ပေးရန် အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်	၁၉၈
အခန်း (၂) အီးဒ်ဆွလာသ်မတိုင်မီ ဆွဒကသုလ်ဖိသွံရ်ပေးရမည်	၁၉၈
အခန်း (၃) ကျွန်ဖြစ်စေ၊ လွတ်လပ်သူဖြစ်စေ မွတ်စလင်တိုင်းအတွက်တာဝန်	၁၉၈

၂၆။	ဟဂ်ကဏ္ဍ	၁၉၉	
အခန်း (၁)	ဟဂ်တာဝန်နှင့် ဟဂ်၏ထူးမြတ်မှု	၁၉၉	
အခန်း (၂)	အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၂၂:၂၇-၂၈)	၁၉၉	
အခန်း (၃)	အစီးအနင်းဖြင့် ဟဂ်ခရီးသွားခြင်း	၁၉၉	
အခန်း (၄)	ဟဂ်ဂျူလ် မတ်ရှူးရ်၏ ထူးမြတ်မှု	၁၉၉	
အခန်း (၅)	ယီမင်နိုင်ငံသားများအတွက် မိကဒုသ်နေရာ	၁၉၉	
အခန်း (၆)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၂၀၀	
အခန်း (၇)	တမန်တော်မြတ်သည် ယုဂျရဟ် လမ်းကြောင်းမှ ဟဂ်သွားခြင်း	၂၀၀	
အခန်း (၈)	အကီးက် တောင်ကြားဒေသသည် ဘရ်ကသ်မဂ်လာနေရာဖြစ်၏	၂၀၀	
အခန်း (၉)	အိဟ်ရာမ်အဝတ်ပေါ်မှ အမွှေးနံ့သာကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဆေးကြောခြင်း	၂၀၀	
အခန်း (၁၀)	အိဟ်ရာမ် ဆင်မြန်းထားချိန် အမွှေးနံ့သာသုံးခြင်းနှင့် အိဟ်ရာမ်ချွတ်ခြင်း	၂၀၁	
အခန်း (၁၁)	ဦးခေါင်းရိတ် ဆံချခြင်း	၂၀၁	
အခန်း (၁၂)	ဇုလ်ဟုလိုင်းဖဟ် ဝတ်ကျောင်းတော်၌ အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းခြင်း	၂၀၁	
အခန်း (၁၃)	တစ်ကိုယ်တည်း သို့မဟုတ် အဖော်တစ်ဦးနှင့်အတူ အစီးအနင်းဖြင့် ဟဂ်ပြုခြင်း	၂၀၁	
အခန်း (၁၄)	မုဟ်ရင်မ်တစ်ဦးမှ ဆင်မြန်းရမည့် အဝတ်အမျိုးအစား	၂၀၂	
အခန်း (၁၅)	သလ်ဘီယဟ်ဟစ်ကြွေးခြင်း	၂၀၂	
အခန်း (၁၆)	အစီးအနင်းဖြင့် ခရီးသွားနေစဉ် သလ်ဘီယဟ် မဟစ်ကြွေးမီ သဟ်မီးဒ်၊ သပစ်ဘီးဟ်နှင့် သပက်ဘီးရ်ရွတ်ဆိုခြင်း	၂၀၂	
	အခန်း (၁၇)	ကစ်ဘ်လဟ်ဘက်လှည့်၍ သလ်ဘီယဟ် ဟစ်ကြွေးခြင်း	၂၀၃
	အခန်း (၁၉)	ဟဂ်နှင့်အွမ္မရဟ် တစ်ပေါင်းတည်းပြုသော တမန်တော်မြတ်၏ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အိဟ်ရာမ်ကို ဆင်မြန်းကြသူများ	၂၀၃
	အခန်း (၂၀)	ဟဂ်ရာသီနှင့်ဆိုင်သော အာယသ်တော်(၂:၁၉၇)	၂၀၃
	အခန်း (၂၁)	အသ်သမသ်သုအ်၊ အလ်အိက်ရာန်၊ အလ်အိမ်ရာဒ် ဟဂ်များ	၂၀၄
	အခန်း (၂၂)	သမသ်သုအ် ဟဂ်အကြောင်း	၂၀၆
	အခန်း (၂၃)	မက္ကဟ်မြို့သို့ မည်သည့်ဖက်မှ ဝင်ရမည်နည်း။	၂၀၆
	အခန်း (၂၄)	မက္ကဟ်မြို့တော်နှင့် ၎င်းရှိအဆောက်အဦးများ၏ ထူးမြတ်မှု	၂၀၆
	အခန်း (၂၅)	မက္ကဟ်မြို့ရှိ အိမ်များအားရောင်းဝယ်/အမွှေးခံခြင်းနှင့် မတ်စ်ဂျီဒ်ဟရာမ်အပေါ် လူအပေါင်းမှ တာဝန်ရှိခြင်း	၂၀၆
	အခန်း (၂၆)	မက္ကဟ်မြို့တော်ရှိ တမန်တော်မြတ်၏စခန်းချရာဌာန	၂၀၇

အခန်း (၂၇)	ကအိဘဟ်ကို ဖြိုဖျက်ခြင်း	၂၀၇
အခန်း (၂၈)	“ကအိဘဟ်ဝတ်ကျောင်းတော်အား ဟရာမ်ပြုတော်မူပြီ”(၅:၉၇)	၂၀၇
အခန်း (၂၉)	ကအိဘဟ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း	၂၀၇
အခန်း (၃၀)	ကျောက်နက်တုံးနှင့်စပ်လျဉ်း၍	၂၀၈
အခန်း (၃၁)	ကအိဘဟ်အတွင်းသို့မဝင်ခြင်း	၂၀၈
အခန်း (၃၂)	ကအိဘဟ်၏အတွင်း၌ သပ်ကံဘီးရံဆိုခြင်း	၂၀၈
အခန်း (၃၃)	ရမာလ် ကျင့်ရပ်မည်သို့စတင်သနည်း	၂၀၈
အခန်း (၃၄)	သွဝါမ်၏ ပထမအကြိမ်၌ ကျောက်နက်တုံးအား နမ်းရှုပ်မည်၊ သွဝါမ်၏ တတိယ အကြိမ်ထိ ရမာလ်ပြုရမည်	၂၀၉
အခန်း (၃၅)	ဟဂျ်နှင့် အဗ္ဗရဟ် နှစ်မျိုးလုံး၏ သွဝါမ်၌ ရမာလ်ပြုရမည်	၂၀၉
အခန်း (၃၆)	ကျောက်နက်တုံးကို လမ်းလျှောက်တုတ်ကောက်ဖြင့် ထိတွေ့ခြင်း	၂၀၉
အခန်း (၃၇)	ကျောက်နက်တုံးသို့ပေးသောအနမ်း	၂၀၉
အခန်း (၃၈)		၂၁၀
အခန်း (၃၉)	သွဝါမ်အတွင်း စကားပြောဆိုနိုင်၏။	၂၁၀
အခန်း (၄၀)	မုရ်ရစ်ကံသည် ဟဂျ်ပြုခွင့်မရှိ။ ကိုယ်လုံးတီးဖြင့် သွဝါမ်မလှည့်ရ။	၂၁၀
အခန်း (၄၁)	ကအိဘဟ်ကိုရောက်ရောက်ချင်း သွဝါမ်ပြုခြင်းမှအပ အရဖဟ်မှ ပြန်ရောက်သည် အထိ ထပ်မံမပြုတော့ခြင်း	၂၁၀
အခန်း (၄၂)	ဟဂျ်ပြုသူတို့အား ရေတိုက်ကျွေးခြင်း - စိကာယဟ်	၂၁၀
အခန်း (၄၃)	ဆွဟ်နှင့်မရ်ဝဟ်အကြား စအီလျှောက်ခြင်းသည် တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။	၂၁၁
အခန်း (၄၄)	စအီ၌ပြေးရန်နေရာ	၂၁၁
အခန်း (၄၅)	ဓမ္မတာပေါ်သူ အမျိုးသမီးသည် (ကအိဘဟ်၏သွဝါမ်မှအပ) ဟဂျ်ကျင့်စဉ်အပေါင်းကို ပြုနိုင်သလော၊ စအီကျင့်ရပ်၌ ဂူသုဿမ္မလီ	၂၁၂
အခန်း (၄၆)	သရ်ဝီယဟ်နွေ၌ ဇုဟ်ရ်ဆွလာသ် အဘယ်မှာရပ်သနည်း။	၂၁၂
အခန်း (၄၇)	အရဖဟ်နွေ၌ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းရခြင်း ရှိမရှိ	၂၁၂
အခန်း (၄၈)	အရ်ဖဟ်နွေတွင် အရ်ဖဟ်သို့ မွန်းမတည့်မီ ထွက်ခွာကြ	၂၁၂
အခန်း (၄၉)	အရ်ဖဟ်၌ ဆိုင်းငံ့ရန်နှင့် အရဖဟ်သို့ အလျင်မီ သွားခြင်း	၂၁၃
အခန်း (၅၀)		၂၁၃
အခန်း (၅၁)	အရဖဟ်မှ ထွက်ခွာရသည့် ပုံညွှန်	၂၁၃
အခန်း (၅၂)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အရဖဟ်မှ ငြိမ်ဆိမ်စွာထွက်ခွာရန် အမိန့်ပေးခြင်းနှင့် ကြာပွတ်ကြိုးကို ဝှေ့ရမ်းပြခြင်း	၂၁၃
အခန်း (၅၃)	မုဒ်ဒလီဖဟ်မှ မိနာသို့ မိမိ၏ မိသားစုအနက် အားနည်းသူများကို ညဉ့်ပိုင်း လထွက် အချိန်ကတည်းက ကြိုတင်ပို့နှင့်ခြင်း၊ မသွားမီမုဒ်ဒလီဖဟ်၌ ခေတ္တနေကာ ဆုမွန်တောင်းခံခြင်း	၂၁၄
အခန်း (၅၄)	ဂျမ်အ် (မုဒ်ဒလီဖဟ်)မှ ထွက်ခွာရမည့်အချိန်	၂၁၄
အခန်း (၅၅)	ဘဒနဟ် (ကုရ်ဘာနီသားကောင်) အပေါ်စီးနင်းခြင်း	၂၁၄
အခန်း (၅၆)	ဘုဒ်နီ (ဘဒနဟ်)အား ခေါ်ဆောင်လာခြင်း	၂၁၄
အခန်း (၅၇)	ဂျမ်အ်၌ ဖရ်ရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသည့်အချိန်	၂၁၅
အခန်း (၅၈)	ဟဒီအား ဇုလ်ဟုလိုင်းဖဟ်၌ ကြိုးကုံးစွပ်ခြင်းနှင့် အမှတ်အသားပြုခြင်းပြီးသည့် နောက်မှ အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ခြင်း	၂၁၅
အခန်း (၅၉)	ရောင်စုံကြိုးကုံးကို ဟဒီ၏လည်ပင်း၌ မိမိကိုယ်တိုင်လက်ဖြင့်စွပ်ခြင်း	၂၁၆
အခန်း (၆၀)	သိုးများကို သ(က်)လီးဒ် ပြုခြင်း	၂၁၆
အခန်း (၆၁)	ကလာအိဒ်(ရောင်စုံကြိုးကုံးများ)ကို ရောင်စုံသိုးမွေးဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း	၂၁၆
အခန်း (၆၂)	ဘုဒ်နီ၏ သားရေ(နှင့်) ၎င်းကို လှူဒါန်းလိုက်ခြင်း	၂၁၆
အခန်း (၆၃)	အမိန့်အရမဟုတ်ဘဲ မိမိ၏ဇနီးသည်ကိုယ်စား နွားများကို လှီးဖြတ်ခြင်း	၂၁၆
အခန်း (၆၄)	မိနာရှိ တမန်တော်မြတ်၏ မန်ဟရ်၌ သားကောင်လှီးဖြတ်ခြင်း	၂၁၆
အခန်း (၆၅)	ကုလားအုတ်ကို လှီးဖြတ်လျှင် ခြေတစ်ချောင်းကို ကြိုးချည်ထားရမည်	၂၁၇
အခန်း (၆၆)	သားကောင်လှီးဖြတ်သူအား ဟဒီအနက်မှမပေးကြနှင့်	၂၁၇
အခန်း (၆၇)	ဘုဒ်နီမှ စားရ၊ လှူရသည့်အပိုင်းများ	၂၁၇
အခန်း (၆၈)	အိဟ်ရာမ်ချွတ်သောအခါ ခေါင်းတုံးရမည်လော၊ ဆံပင်တိုတိုသာညှပ်ရမည်လော	၂၁၇
အခန်း (၆၉)	ဂျီမားရ်အား ရမီပြုခြင်း	၂၁၈
အခန်း (၇၀)	တောင်ကြား၏ အလယ်နေရာမှ ဂျီမားရ်အား ရမီပြုပါ	၂၁၈
အခန်း (၇၁)	ရမီပြုခြင်း၌ ကျောက်တုံးငယ် (၇)လုံး အသုံးပြုရန်	၂၁၈

အခန်း (၇၂)	ဂျမ်ရတ်အငယ်နှစ်ခုကို ရမိပြုပြီးလျှင် မြေပြင်ညီသို့သွား၍ ကစ်ဘတ်လတ်ဘက်လှည့်ပြီး ဆုပန်ကြကုန်	၂၁၈
အခန်း (၇၃)	သွဝါဖိလ် ဝဒါအ်	၂၁၉
အခန်း (၇၄)	သွဝါဖိလ် အိမာဒဟ်ပြီးသည်နှင့် ဓမ္မတာပေါ်လွင်လာခဲ့သော်	၂၁၉
အခန်း (၇၅)	အလ်မုဟဆ်ဆွတ်ဟူသောနေရာ	၂၁၉
အခန်း (၇၆)	မက္ကဟ်သို့အသွား ဇီသျှဝါ၊ မက္ကဟ်မှအပြန် ဇုလ်ဟုလိုင်းဖဟ်ရို အလ်ဘသွ်ဟာအိဉ်စခန်းချပါ	၂၁၉

၂၇။	အွမ္မရဟ်ကဏ္ဍ	၂၂၀
အခန်း (၁)	အွမ္မရဟ်၏ တာဝန်နှင့် ၎င်း၏ထူးမြတ်မှု	၂၂၀
အခန်း (၂)	ဟရို၏အလျှင် အွမ္မရဟ်ပြုခြင်း	၂၂၀
အခန်း (၃)	တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ အွမ္မရဟ်ပြုခြင်း	၂၂၀
အခန်း (၄)	အသ်သန်အီးမ်မှ အွမ္မရဟ်	၂၂၁
အခန်း (၅)	ဟဒီမပါရိုသူ ဟရိုပြုပြီးနောက် အွမ္မရဟ်ပြုခြင်း	၂၂၁
အခန်း (၆)	အွမ္မရဟ်၏ ဆုလာဘ်သည်	၂၂၁
အခန်း (၇)	အွမ္မရဟ်ပြုသူသည် မည်သည့်အချိန်၌ အိတ်ရာမ်ချွတ်သင့်သနည်း	၂၂၁
အခန်း (၈)	ဟရို၊ အွမ္မရဟ်နှင့် ဂျီဟာဒ်မှအပြန်တွင် ရွတ်ဆိုကြရန်	၂၂၁
အခန်း (၉)	ဟရိုပြန်သူအား ကြိုဆိုခြင်း၊ လူသုံးဦး အစီးအနင်းတစ်ကောင်	၂၂၂
အခန်း (၁၀)	အလ်အရီးယ် အချိန်၌ အိမ်ပြန်ပါ	၂၂၂
အခန်း (၁၁)	မိမိနေရပ်သို့ရောက်ရန် ကုလားအုတ်မအား အမြန်မောင်းနှင်ခြင်း	၂၂၂
အခန်း (၁၂)	ခရီးသွားခြင်းသည် ပြစ်ဒဏ်တစ်မျိုး	၂၂၂

၂၈။	မုဟ်ဆွရ် ကဏ္ဍ	၂၂၃
အခန်း (၁)	အွမ္မရဟ်ပြုရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း အထမမြောက်ခဲ့ခြင်း	၂၂၃
အခန်း (၂)	ဟရိုပြုခြင်း၌ ဟန့်တားခံရလျှင်	၂၂၃
အခန်း (၃)	မုဟ်ဆွရ်ဖြစ်သည်တိုင် ခေါင်းမရိတ်မီ လှီးဖြတ်ပါ	၂၂၃
အခန်း (၄)	အာယသ်တော်(၂:၁၉၆)အရ ဆွဒ်ကာဟ်သည် လူ(၆)ဦးစာ	၂၂၃
အခန်း (၅)	ဖစ်ဒ်ယဟ်သည် လူတစ်ဦးလျှင် (၂)စွာအံ့ဖြင့် လူ(၆)ဦးအတွက်	၂၂၄

၂၉။	မုဟ်ရင်မ်မှ အမဲလိုက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ကဏ္ဍ	၂၂၅
အခန်း (၁)	သာမန်လူတစ်ဦးမှ အမဲလိုက်၍ လက်ဆောင်ပေးလျှင် မုဟ်ရင်မ်မှ စားနိုင်သည်။	၂၂၅
အခန်း (၂)	မုဟ်ရင်မ်သည် သာမန်လူ၏ အမဲလိုက်ခြင်းအရေးအရာ၌ မကူညီရ။	၂၂၅
အခန်း (၃)	မုဟ်ရင်မ် တစ်ဦးသည် အမဲလိုက်ရန် စိတ်ပင်မကူးရချေ။	၂၂၅
အခန်း (၄)	မုဟ်ရင်မ်သည် မြည်းသတ္တဝါကို လက်ဆောင်ပေးလျှင်လည်းမယူရ	၂၂၆
အခန်း (၅)	ဟရာမ်ကျောင်းတော်အတွင်း မုဟ်ရင်မ်မှ သတ်နိုင်သည့်သတ္တဝါများ	၂၂၆
အခန်း (၆)	မက္ကဟ်မြို့တော်၌ သတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုရ	၂၂၆
အခန်း (၇)	မုဟ်ရင်မ်အတွက် ဟိဂျာမတ်	၂၂၆
အခန်း (၈)	မုဟ်ရင်မ်၏ ထိမ်းမြားခြင်း	၂၂၇
အခန်း (၉)	မုဟ်ရင်မ်၏ ရေချိုးခြင်း	၂၂၇
အခန်း (၁၀)	အိတ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ထားဘဲ ဟရာမ်နှင့် မက္ကဟ်ကိုဝင်ရောက်ခြင်း	၂၂၇
အခန်း (၁၁)	သေသူ၊ ရှင်သူများကိုယ်စား ဟရိုပြုခြင်း	၂၂၇
အခန်း (၁၂)	သူပျိုများ၊ ကလေးငယ်များ၏ဟရို	၂၂၈
အခန်း (၁၃)	အမျိုးသမီးများ၏ဟရို	၂၂၈
အခန်း (၁၄)	ကအ်ဘဟ်သို့ ခြေလျင်လျှောက်ရန် ကျိန်ဆိုသူ	၂၂၉

၃၀။	မဒီနဟ် ရွှေမြို့တော်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများကဏ္ဍ	၂၃၀
အခန်း (၁)	အလ်မဒီနဟ်၏ ဟရမ်	၂၃၀
အခန်း (၂)	မဒီနဟ်မြို့သည် အဆင့်အတန်းမြင့်မားပြီး ဒုစရိုက်သားကိုလက်မခံခြင်း	၂၃၀
အခန်း (၃)	မဒီနဟ်ကို သွာဘဟ် ဟုလည်းခေါ်ဆို၏။	၂၃၀
အခန်း (၄)	မဒီနဟ်မြို့မှ ရှောင်ဖယ်စွန့်ခွာကြခြင်း။	၂၃၁
အခန်း (၅)	အီမန်ယုံကြည်ချက်တရားသည် မဒီနဟ်သို့ပြန်လှည့်လာအံ့၊	၂၃၁
အခန်း (၆)	မဒီနဟ်လူထုအား ဒုက္ခပေး၍ သစ္စာဖောက်သောပြစ်ဒဏ်	၂၃၁
အခန်း (၇)	မဒီနဟ်၏ မြင့်မားသည့် အဆောက်အဦးများ	၂၃၁

အခန်း (၈)	ဒဂုံဂျာနယ်သည် မဒီနာဟ်အတွင်းမဝင်နိုင်	၂၃၂
အခန်း (၉)	မဒီနာဟ်သည် အလံဘတ်စံအား နှင်ထုတ်မည်	၂၃၂
အခန်း (၁၀)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၂၃၃
အခန်း (၁၁)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၂၃၃

၃၁။ ဥပုသ်သီလ ကဏ္ဍ

အခန်း (၁)	ဆွှောင်မိ၏ ထူးမြတ်မှု	၂၃၄
အခန်း (၂)	အရိရှိင်ယန်သည် ဆွှောင်မိစောင့်ထိန်းလေ့ရှိသူများအတွက်သာ	၂၃၄
အခန်း (၃)	ရမ်သွာန် (သို့) ရမ်သွာန်လ (သို့) နှစ်မျိုးလုံး ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသလော။	၂၃၅
အခန်း (၄)	မုသားစွက်သည့် ဥပုသ်မကျင့်သုံးကြနှင့်	၂၃၅
အခန်း (၅)	ကျွန်ုပ် ဥပုသ်သည်ဖြစ်သည်ဟု ပြောသူအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချသင့်သလော	၂၃၅
အခန်း (၆)	မတရားကာမမှုကျူးလွန်မိမည်ကိုစိုးရိမ်သော အိမ်ထောင်မရှိသေးသူများနှင့် ဥပုသ်သီလ	၂၃၅
အခန်း (၇)	ရမ်သွာန်အဝင်အထွက်နှင့် ဆန်းစလ	၂၃၆
အခန်း (၈)	အီးဒ်၏ လနှစ်လသည် လျော့နည်းနိုင်ကျမှုမရှိ	၂၃၆
အခန်း (၉)	ငါတို့သည် ရေးသားတွက်ချက်လေ့ မရှိကြ	၂၃၆
အခန်း (၁၀)	ရမ်သွာန်၏ရှေ့ တစ်ရက် သို့မဟုတ် နှစ်ရက်ကြိုပြီး ဥပုသ်မယူကြနှင့်	၂၃၇
အခန်း (၁၁)	အာယသ်တော် (၇:၁၈၉)နှင့်စပ်လျဉ်း၍	၂၃၇
အခန်း (၁၂)	ချည်မျှင်အနက်မှ ချည်မျှင်အဖြူ ဟူသည်မှာ	၂၃၈
အခန်း (၁၃)	စဟူးရ်နှင့် ဖျရ်ဆွလာသ် အချိန်မည်မျှခြားရမည်	၂၃၈
အခန်း (၁၄)	စဟူးရ်သည် မလုပ်မနေရမဟုတ်သော်လည်း မင်္ဂလာဖြစ်၏	၂၃၈
အခန်း (၁၅)	ဥပုသ်သီလယူရန် နေ့ပိုင်းမှ ရည်ရွယ်လျှင်	၂၃၈
အခန်း (၁၆)	ဂျူနတ်အဖြစ်၌ ဆွှောင်မိအတွက် နံနက်စာတစားလျှင်	၂၃၈
အခန်း (၁၇)	ဥပုသ်သီလယူထားစဉ် ပွေ့ဖက်နမ်းရှုပ်ခြင်း	၂၃၈
အခန်း (၁၈)	ဥပုသ်ယူထားလျက် မေ့လျော့စားသုံးမိလျှင် ဆွှောင်မိကို ပြန်လည်ဖြည့်စွက်ရမည်လော	၂၃၉
အခန်း (၁၉)	ရမ်သွာန်အတွင်း ဇနီးနှင့်ဆက်ဆံမိ၍ ဒဏ်ကြေးဆောင်ရန် မတတ်စွမ်းနိုင်လင့်ကစား ဆွဒကဟ် ပေးရမည်	၂၃၉
အခန်း (၂၀)	ဥပုသ်စောင့်ထိန်းထားစဉ် သွေးခုတ်ခြင်းနှင့်အန်ခြင်း	၂၃၉
အခန်း (၂၁)	လမ်းခရီးနှင့်ဆွှောင်မိ	၂၄၀
အခန်း (၂၂)	ရမ်သွာန်၏ရက်အချို့၌ ဥပုသ်ဆောက်တည်ပြီးနောက် ခရီးထွက်လျှင်	၂၄၀
အခန်း (၂၃)	ခေါင်းစဉ်မရှိ	၂၄၀
အခန်း (၂၄)	လမ်းခရီး၌ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားခြင်းသည် မှန်ကန်မှုမမည်	၂၄၀
အခန်း (၂၅)	ဥပုသ်သီလ ယူခြင်း၊ မယူခြင်းအပေါ် သာဝကများမှ အချင်းချင်း ဝေဖန်ရေးမပြုလုပ်ခဲ့ကြ	၂၄၁
အခန်း (၂၆)	ဆွှောင်မိ၏တာဝန်ရှိလျက် သေဆုံးသွားသူ	၂၄၁
အခန်း (၂၇)	ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းထားသူ မည်သည့်အချိန်၌ ဝါချိုးနိုင်သနည်း	၂၄၁
အခန်း (၂၈)	အိမ်သွားရအား အချိန်မီပြုကြ	၂၄၁
အခန်း (၂၉)	နေဝင်ပြီအထင်ဖြင့် ဝါဖြေမိသောအခါ	၂၄၂
အခန်း (၃၀)	သူငယ်လေးများ၏ ဆွှောင်မိ	၂၄၂
အခန်း (၃၁)	အလံဝိဆွာလ်သည် စဟ်ရ်အချိန်အထိသာ	၂၄၂
အခန်း (၃၂)	အလံဝိဆွာလ် ကျင့်ဆောင်လေ့ရှိသူအား ဒဏ်ပေးခြင်း	၂၄၂
အခန်း (၃၃)	တာဝန်မဟုတ်သော ဆွှောင်မိအားဖျက်လိုလျှင် မုစ်လင်မိတစ်ဦးမှတိုက်တွန်းလျှင်	၂၄၃
အခန်း (၃၄)	ယုအ်ဘာန်လအတွင်း ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း	၂၄၃
အခန်း (၃၅)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဥပုသ်သီလစောင့်ခြင်း၊ မစောင့်ခြင်း (ကာလများ)အကြောင်း	၂၄၄
အခန်း (၃၆)	ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ခန္ဓာကိုယ်၏အခွင့်အရေး	၂၄၄
အခန်း (၃၇)	ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိသားစု(ဇနီးသည်)၏ အခွင့်အရေး	၂၄၄
အခန်း (၃၈)	မိမိ၏ဥပုသ်ကို မဖျက်သောအလည်အပတ်သွားရောက်သူ	၂၄၄
အခန်း (၃၉)	လကုန်ရက်များ၌ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း	၂၄၅
အခန်း (၄၀)	သောကြာနေ့တွင် ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း	၂၄၅
အခန်း (၄၁)	ဆွှောင်မိအတွက် အထူးနေ့ရက်ကို ရွေးချယ်နိုင်သလော	၂၄၆
အခန်း (၄၂)	သရီရီးက နေ့ရက်များ၌ဆွှောင်မိဆောက်တည်ခြင်း	၂၄၆
အခန်း (၄၃)	အာရှုရုနေ့၌ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း	၂၄၆

၃၂။ သရာဝီးဟ် ဆွလာသ် ကဏ္ဍ

အခန်း (၁)	ရမ်သွာန်လညဉ့်များ၌ ဆွလာသ်ရပ်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၂၄၈
-----------	---	-----

အခန်း (၂)	နောက်ဆုံးခုနစ်ညတွင် ကဒ်ညဉ့်မြတ်ကိုရှာရန်	၂၄၈
အခန်း (၃)	နောက်ဆုံးဆယ်ရက်မှ မညဉ့်များ၌ ကဒ်ညဉ့်အားရှာဖွေကြ	၂၄၉
အခန်း (၄)	ရမ်သွာန်၏နောက်ဆုံးဆယ်ညတွင် (အကောင်းဆုံး)ကျင့်ကြံပါ	၂၄၉

၃၃။ အိအ်သိကွမ် ကဏ္ဍ ၂၅၀

အခန်း (၁)	ရမ်သွာန် နောက်ဆုံးဆယ်ရက်မှ အိအ်သိကွမ်ကို မည်သည့်ဝတ်ကျောင်းတော်၌မဆို စခန်းဝင်ကျင့်ကြံနိုင်ခြင်း	၂၅၀
အခန်း (၂)	စခန်းဝင်သူသည် မဖြစ်မနေလိုအပ်ချက်မဟုတ်က အိမ်ပြန်ရခြင်း	၂၅၀
အခန်း (၃)	ညဉ့်ချည်းသက်သက် စခန်းဝင်ခြင်း	၂၅၀
အခန်း (၄)	ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း တဲထိုးခြင်း	၂၅၀
အခန်း (၅)	မုအ်သကိမ်သည် ကိစ္စအရပ်ရပ်ကြောင့် ဗလီ၏ ဝင်ထွက်ပေါက်သို့ သွားနိုင်သလော	၂၅၁
အခန်း (၆)	ရမ်သွာန်လတစ်ဝက်တွင် အိအ်သိကွမ်ဝင်ခြင်း	၂၅၁

၃၄။ ရောင်းချခြင်းများ (အရောင်းအဝယ်သဘောတူညီချက်များ)ကဏ္ဍ ၂၅၂

အခန်း (၁)	ကုန်အန်အာယသ်တော် (၆၂:၁၀) ၌လာရှိသည်မှာ	၂၅၂
အခန်း (၂)	ဟလာလ်နှင့်ဟရာမ်တို့မှာ ရှင်းလင်းစွာသတ်မှတ်ပြဌာန်းပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းအရာနှစ်ခုအကြား ဒွိဟဖြစ်ဖွယ်ကိစ္စအချို့ရှိ၏။	၂၅၂
အခန်း (၃)	သံသယဒွိဟဖြစ်စေသောအရာများ ဟူသည်မှာ	၂၅၃
အခန်း (၄)	သူတစ်ထူး၏ပိုင်ဆိုင်မှုများအပေါ် သံသယဖြစ်ဖွယ်ဟု အတွေးဆိုးများမထားရခြင်း	၂၅၃
အခန်း (၅)	မိမိ၏ရှာဖွေမှု မည်သည့်နေရာမှဖြစ်သည်ကို ဂရုမစိုက်သူ	၂၅၃
အခန်း (၆)	အထည်များရောင်းဝယ်ခြင်း	၂၅၃
အခန်း (၇)	ကုန်ကူးထွက်ခြင်း	၂၅၄
အခန်း (၈)	မိမိ၏သက်မွေးမှုလုပ်ငန်းကြီးမားကျယ်ပြန့်လိုလျှင်	၂၅၄
အခန်း (၉)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကုန်ကြွေးဝယ်ယူမှု	၂၅၄
အခန်း (၁၀)	မိမိ၏လုပ်အားဖြင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းခြင်း	၂၅၄
အခန်း (၁၁)	အရောင်းအဝယ်၌ ညှာတာရမည်၊ ရက်ရောရမည်	၂၅၄
အခန်း (၁၂)	ပြည့်စုံသူတစ်ဦးပင်ဖြစ်လင့်ကစား ချေးငွေဆပ်ရန်အချိန်ပေးခြင်း	၂၅၅
အခန်း (၁၃)	ရောင်းသူဝယ်သူနှစ်ဦးစလုံး စီးပွားဆက်ဆံမှု၌အကောင်းနှင့်အဆိုးကို မပုံးမကွယ်ဖော်ပြ၍ ရိုးသားစွာညွှန်ပြပြောကြားကြလျှင်	၂၅၅
အခန်း (၁၄)	ရောထွေးနေသော စွန့်ပလွံသီးအားရောင်းချခြင်း	၂၅၅
အခန်း (၁၅)	အတိုးပေးသူ၏အမြင်	၂၅၅
အခန်း (၁၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ရိဘာကိုဖျက်ဆီး၍ ဆွဒကဟ်ကို တိုးတက်စေ တော်မူမည်(၂:၂၇၆)	၂၅၅
အခန်း (၁၇)	ပန်းပဲသမား၏ အကြောင်းဖော်ပြချက်	၂၅၆
အခန်း (၁၈)	အပ်ချုပ်သည်အကြောင်းဖော်ပြချက်	၂၅၆
အခန်း (၁၉)	မြည်းနှင့်တိရစ္ဆာန်များအား ဝယ်ယူခြင်း	၂၅၆
အခန်း (၂၀)	ရေငတ်ဒဏ်ကြောင့် ရောဂါဖြစ်နေသည့် ကုလားအုတ်အားဝယ်ယူခြင်း	၂၅၇
အခန်း (၂၁)	သွေးစုပ်ကုထုံးတတ်ကျွမ်းသူ (ဟရ်ဂျာမ်)နှင့် စပ်လျဉ်း၍	၂၅၇
အခန်း (၂၂)	မနှစ်မြို့ဖွယ်ပစ္စည်းကို ရောင်းဝယ်သက်မွေးမှုပြုခြင်း	၂၅၇
အခန်း (၂၃)	ပစ္စည်းတစ်ခုကိုဝယ်ယူပြီးရောင်းသူထံမှထွက်ခွာမီမှာပင် အခြားသူအား လက်ဆောင်ပေးခြင်း	၂၅၈
အခန်း (၂၄)	စီးပွားရေး၌ မုသားသုံးခြင်းကို မနှစ်မြို့ရခြင်း	၂၅၈
အခန်း (၂၅)	ဈေးများနှင့်စပ်လျဉ်း၍	၂၅၈
အခန်း (၂၆)	ဈေးအတွင်း၌ အသံမြင့်၍ကျယ်လောင်ဆူညံခြင်းမှာ မနှစ်မြို့ဖွယ်	၂၅၉
အခန်း (၂၇)	ရောင်းသူ သို့မဟုတ် ပေးသူမှကုန်ပစ္စည်းများအား ချင်တွယ်၊တိုင်းတာခြင်းပြုရမည်။	၂၆၀
အခန်း (၂၈)	ချိန်တွယ်တိုင်းတာ သတ်မှတ်မှုသည်နှစ်သက်စရာ	၂၆၀
အခန်း (၂၉)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွာအ်နှင့်မုဒ္ဒ၌ ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာရှိ၏။	၂၆၀
အခန်း (၃၀)	စားကုန်ရောင်းချခြင်းနှင့် သိုလှောင်ခြင်းအပေါ် မည်သို့ဆိုထားသနည်း။	၂၆၁
အခန်း (၃၁)	ဝယ်ယူသူမှမိမိဝယ်ယူထားသည့်ကုန်အား အခြားသူတစ်ဦးထံရောင်းရန် သဘောတူညီ လိုက်သော	
အခန်း (၃၂)	လေလံတင်ရောင်းချခြင်း	၂၆၁
အခန်း (၃၃)	ဃရရ် (မျက်မှောက်မဟုတ်သော ပစ္စည်းကိုရောင်းချခြင်း)နှင့် ဟဘလိဟ်ဟဘလဟ် (တိရစ္ဆာန်၏ သန္ဓေသားကိုရောင်းချခြင်း)	၂၆၂
အခန်း (၃၄)	ရောင်းသူသည် (ဈေးကောင်းရရန်အတွက်) ကုလားအုတ်၊သိုးနွားစသည့်တိရစ္ဆာန်တို့ကို	

နိမညစ်ဘဲ ကြာရှည်မထိန်းထားအပ်ခြင်း	၂၆၂
အခန်း (၃၅) ကြာဆိုတတ်သောကျွန်အား ရောင်းချခြင်း	၂၆၂
အခန်း (၃၆) ကန္တာရနေသူ၏ကုန်ပစ္စည်းကို မြို့နေသူမှအကျိုးဆောင်ခမယူဘဲ ရောင်းချပေးနိုင်သလော၊ အကူအညီ	
သို့မဟုတ် လမ်းညွှန်မှုသာပေးရမည်လော။	၂၆၂
အခန်း (၃၇) ခရီးသွားကုန်သည်တို့အား လမ်းခုလတ်၌တွေ့ဆုံခြင်းကို တားမြစ်သည်	၂၆၂
အခန်း (၃၈) စပျစ်သီးခြောက်အချင်းချင်း၊ စားဖွယ်အချင်းချင်း ဖလှယ်ရောင်းချခြင်း	၂၆၃
အခန်း (၃၉) ဘာလီဆန်အတွက် ဘာလီဆန်ကိုရောင်းချခြင်း	၂၆၃
အခန်း (၄၀) ရွှေအတွက် ရွှေကိုရောင်းချခြင်း	၂၆၃
အခန်း (၄၁)	၂၆၃
အခန်း (၄၂) ဒီနာရ်အတွက် ဒီနာရ်ကို အကြွေးဖြင့် ရောင်းချခြင်း။	၂၆၃
အခန်း (၄၃) ရွှေအတွက် ငွေကိုရောင်းရာတွင် ပေးချေမှုကြန့်ကြာခြင်း	၂၆၄
အခန်း (၄၄) မုဇာဘနဟ် ရောင်းချမှုပုံစံ-	၂၆၄
အခန်း (၄၅) ရွှေ သို့မဟုတ် ငွေအတွက် အပင်ပေါ်ရှိဆဲအသီးကို ရောင်းချခြင်း	၂၆၄
အခန်း (၄၆) ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်သောအခြေအနေမရောက်သေးသည့် သီးနှံအားရောင်းချခြင်း	၂၆၄
အခန်း (၄၇) မှိုရောဂါကင်း၍ အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းခြင်းမတိုင်မီ သီးနှံများအားရောင်းချလျှင် သီးနှံများ၌	
အခန်း (၄၈) အရည်အသွေးကောင်းသော စွန်ပလွံကို အရည်အသွေးညံ့သောစွန်ပလွံဖြင့် ဝယ်ယူလိုပါက	၂၆၅
အခန်း (၄၉) ဘိုင်းအိလ် မုခါသွရဟ်	၂၆၆
အခန်း (၅၀) ပုံသေသတ်မှတ်ချက်မရှိခဲ့လျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်း၏အစဉ်အလာနှင့် သဘောတူချက်များကို ရောင်းချ။ ငှားရမ်း၊ တိုင်းတာ၊ ချင်တွယ်ခြင်း၌ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်စွာ (တက္ကဗေဒနည်းဖြင့်) စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်	၂၆၆
အခန်း (၅၁) အစုစပ်ပစ္စည်းကို အစုဝင်တစ်ဦးမှ အခြားအစုဝင်သူကို ရောင်းချခြင်း	၂၆၆
အခန်း (၅၂) စစ်ပွဲတွင် ရန်သူထံမှ ကျွန်တစ်ဦးကိုဝယ်ယူပြီး တစ်စုံတစ်ဦးအား လက်ဆောင်အဖြစ် ပေးကာ လွတ်လပ်စေခြင်း	၂၆၆
အခန်း (၅၃) ဝက်များကိုသုတ်သင်ခြင်း	၂၆၇
အခန်း (၅၄) ဝိညာဉ်မဲ့သက်ဝင်လှုပ်ရှားမှုမရှိသည့် ရုပ်ပုံပန်းချီများရောင်းချခြင်း(နှင့်)ယင်းအလုပ်မှ မုန်းတီးရမည့်အရာ	၂၆၇
အခန်း (၅၅) လွတ်လပ်သူတစ်ဦးအား(တမင်သက်သက်သိလျက်နှင့်) ရောင်းချခြင်း၏ပြစ်ဒဏ်	၂၆၈
အခန်း (၅၆) တိရစ္ဆာန်အသေကောင်များနှင့် ရုပ်တုများကိုရောင်းချခြင်း	၂၆၈
အခန်း (၅၇) ခွေးအားဖြင့် ရသည့်ငွေ	၂၆၈

၃၅။ အတိစလမ် ကဏ္ဍ	၂၆၉
အခန်း (၁) အနုစိတ်အတိုင်းအတာကို အတိအကျသိရှိထားရမည်	၂၆၉
အခန်း (၂) ငွေလက်ငင်းပေးချေရန် မတတ်နိုင်သူအား အတိစလမ်နည်းလမ်းဖြင့် ရောင်းချခြင်း	၂၆၉

၃၆။ လက်ဦးဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကဏ္ဍ	၂၇၀
အခန်း (၁) မိမိ၏အစုရှယ်ယာကို ရောင်းလိုက မရောင်းချမီ လက်ဦးပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော မိမိ၏အဖော် စီးပွားဖက်အား အသိပေးရခြင်း	၂၇၀
အခန်း (၂) အိမ်နီးချင်းအနက် အနီးဆုံးသူကို စဉ်းစားပေးပါ	၂၇၀

၃၇။ အခပေး၍ ငှားရမ်းခြင်းကဏ္ဍ	၂၇၁
အခန်း (၁) အခပေးငှားရမ်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍	၂၇၁
အခန်း (၂) ကိရုသွံအတွက် သိုးကျောင်းခြင်း	၂၇၁
အခန်း (၃) အဆွံရ်မှ ညဉ့်ချိန်အထိ အလုပ်ခန့်ခြင်း	၂၇၁
အခန်း (၄) အလုပ်ခန့်အပ်ခံရသူမှ လုပ်ငန်းပြီးနောက် အခကြေးငွေမယူဘဲ ထွက်သွားရာ အလုပ်ရှင်မှ ငှားငွေကို တိုးပွားရန် နည်းလမ်းတစ်ခုခုဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း (ဝါ) တစ်စုံတစ်ဦး၏ငွေကြေး ကိုတိုးပွားစေရန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးခြင်း	၂၇၂
အခန်း (၅) ရု(က်) ယဟ်အတွက်အဖိုးအခပေးခြင်း	၂၇၃
အခန်း (၆) တိရစ္ဆာန်အဖို၏ သုက်သွေး (မျိုးပွားခြင်း)ဖြင့် အခကြေးငွေရယူမှု	၂၇၃

၃၈။ အကြွေးလက်ပြောင်းခြင်း ကဏ္ဍ	၂၇၄
အခန်း (၁) ကြွေးတင်နေသူ၏ကြွေးမြီကို ကြွယ်ဝသူတစ်ဦးထံ လွှဲပြောင်းကာ လက်ခံရမည်	၂၇၄

အခန်း (၂)	ကွယ်လွန်သူ၏ကြွေးမြီကို တစ်စုံတစ်ဦးထံလွှဲပြောင်းခွင့်ရှိပြီး တရားဝင်၏	၂၇၄
အခန်း (၃)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏မိန့်မက်ချက် ‘၎င်းပြင်အသင်တို့သည် ပဋိညာဉ်ပြု (ညီနောင်ဖွဲ့) ထားသော သူတို့အားလည်း ၎င်းတို့၏(ထိုက်သင့်သော) ဝေစုဝေပုံကိုပေးကြလေကုန်’	၂၇၄
အခန်း (၄)	သူသေ၏အကြွေးဆပ်ရန် တာဝန်ယူလိုက်သူသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မပြင်ရ။	၂၇၅

၃၉။ ကိုယ်စားဆောင်ရွက်စေခြင်း ကဏ္ဍ		၂၇၆
အခန်း (၁)	အစုအစပ်/တွဲဖက်သည် တစ်ဦး၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တစ်ဦးမှဆောင်ရွက်နိုင်၏။	၂၇၆
အခန်း (၂)	သိုးကျောင်းသား သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်မှ အသက်ငင်နေသော သို့မဟုတ်နစ်နာ ပျက်စီးတော့မည် ဖြစ်သော သိုးကိုတွေ့လျှင် ၎င်းကို လှီးဖြတ်နိုင်ခြင်း။ ပျက်စီးနိုင်အံ့သည်ကို ထိန်းသိမ်းခွင့်ရှိခြင်း။	၂၇၆
အခန်း (၃)	အကြွေးဆပ်စေရန် ဖိအားပေးခြင်း	၂၇၆
အခန်း (၄)	ကိုယ်စားလှယ် သို့မဟုတ် ကြားဝင်စေ့စပ်ပေးသူအား လက်ဆောင်ပေးခြင်း ပိုင်၏။	၂၇၆
အခန်း (၅)	ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူမှ သဘောတူလျှင် ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်လွှဲအပ်ခံရသူမှ တစ်စုံတစ်ရာကို ချန်ထားရန်နိုင်သည်။	၂၇၇
အခန်း (၆)	အကယ်၍ ကိုယ်စားလှယ်သည် တစ်စုံတစ်ရာများကို (တရားမဝင်) ရောင်းချပါက ယင်းလုပ်ရပ်မှာ အတည်မဖြစ် (တရားမဝင်)	၂၇၈
အခန်း (၇)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ပြဌာန်းထားသောပြစ်ဒဏ်ကို ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်စေခြင်း	၂၇၉

၄၀။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် လယ်ယာထွန်ယက်ခြင်းကဏ္ဍ		၂၈၀
အခန်း (၁)	မျိုးစေ့ကြခြင်းနှင့် အပင်စိုက်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၂၈၀
အခန်း (၂)	စိုက်ပျိုးရေး ကိရိယာများ၌ နစ်မွန်းနေခြင်း သို့မဟုတ် လူမှုကျင့်ဝတ်သတ်မှတ်ချက်ကို ချိုးဖောက်ခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြ	၂၈၀
အခန်း (၃)	ဥယျာဉ်လယ်ယာ၌ ခြံစောင့်ခွေးထားရှိခြင်း	၂၈၀
အခန်း (၄)	ထွန်ယက်ခြင်းအတွက် နွားများကို အသုံးပြုခြင်း	၂၈၁
အခန်း (၅)	‘ငါ၏ စွန့်ပလွှဲ(သို့မဟုတ်အခြား)အပင်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြီး သီးနှံကို ငါနှင့်အတူ ရယူခံစားလော့’ဟု အချင်းချင်းပြောဆိုခွင့်ရှိသည်။	၂၈၁
အခန်း (၆)	ထွက်ရှိသီးနှံ တစ်ဝက်စီပိုင်ဆိုင်ရေးအတွက် ရိတ်သိမ်းခွဲဝေသည့် ယာယီသဘောတူညီမှု	၂၈၂
အခန်း (၇)	တမန်တော်သာဝကများ၏ ထောက်ပံ့ပေးအပ်မှုများ၊ မြေယာ၏ကောင်းသ်များ၊ ရိတ်သိမ်းသီးနှံမျှယူခြင်း သဘောတူညီမှုနှင့် အခြားပဋိညာဉ်များ	၂၈၂
အခန်း (၈)	စိုက်ပျိုးမထားသော ပိုင်ရှင်မဲ့မြေ၌ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း	၂၈၂
အခန်း (၉)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ သာဝကတော်များသည် အချင်းချင်း၏ ကျေနပ်မှုဖြင့် ထွက်ရှိ သီးနှံများကို ဝေမျှယူလေ့ရှိခဲ့ကြသည်။	၂၈၃
အခန်း (၁၀)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၂၈၃

၄၁။ ရေဝေငှခြင်းကဏ္ဍ		၂၈၅
အခန်း (၁)	ရေပေးဝေခြင်း	၂၈၅
အခန်း (၂)	ရေ၏ပိုင်ရှင်သည် အားရကျေနပ်သည်အထိ သောက်နိုင်၏ဟူသောအဆို	၂၈၅
အခန်း (၃)	ရေတွင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားခြင်းနှင့် ယင်းအမှုအား ဖြေရှင်းမှု	၂၈၆
အခန်း (၄)	ခြေလျင်ခရီးသွားနှင့် အာဂန္တုများအပေါ် ရေကိုထိန်းချုပ်သူ၏ ပြစ်ဒဏ်	၂၈၆
အခန်း (၅)	ရေပေးဝေတိုက်ကျွေးခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၂၈၆
အခန်း (၆)	ရေကန် သို့မဟုတ် ရေအိပိုင်ရှင်သည် မိမိထံ တစ်ဦးတည်းထံ ရေသုံးခွင့် အပြည့်အဝရှိသည်ဟု ယူဆနေသလော	၂၈၇
အခန်း (၇)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်(ﷺ)တို့ထံမှအပ ဟိမာဟူသည်မရှိ	၂၈၇
အခန်း (၈)	လူသားများ ရေကိုသောက်သုံးသလို တိရစ္ဆာန်များကိုလည်း မြစ်ချောင်းမှ ရေကို တိုက်ကျွေးပါ။	၂၈၈
အခန်း (၉)	ထင်းနှင့် မြက်များကို ရောင်းချခြင်း	၂၈၈
အခန်း (၁၀)	ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိသော မြေရိုင်းများ(ကို ချီးမြှင့်ခြင်း)	၂၈၉
အခန်း (၁၁)	ဥယျာဉ်ခြံမြေတစ်ခုအား ဖြတ်သန်းခွင့် သို့မဟုတ် စွန့်ပလွှဲပင်များ၌ ဝေစုရှိနေခွင့်	၂၈၉

၄၂။ ချေးငွေ၊ ပေးဆပ်မှု၊ ရာဖြတ်ခြင်းနှင့် မွဲပြာကျခြင်းကဏ္ဍ		၂၉၀
အခန်း(၁)	ပြန်ဆပ်ရန် သို့မဟုတ် ဖြုန်းတီးရန်ရည်ရွယ်၍ လူတို့ထံ ငွေချေးယူခြင်း	၂၉၀
အခန်း(၂)	ကြွေးမြီကို ပေးဆပ်ခြင်း	၂၉၀
အခန်း(၃)	ရက်ရောစွာ အကြွေးဆပ်ပါ။	၂၉၀

အခန်း(၄)	အကြွေးတင်ရှိနေသူအတွက် ဂျနာဇာတ်ဆွဲလာသ်	၂၉၀
အခန်း(၅)	ငွေဖြုန်းတီးမှုကို တားမြစ်သည်	၂၉၁
၄၃။ အချင်းများ အငြင်းပွားမှုကဏ္ဍ		၂၉၂
အခန်း(၁)	ယဟူးဒ်နှင့် မှစ်လင်မ်အကြား၊ လူတို့အကြားအချင်းများခြင်း အကြောင်း	၂၉၂
အခန်း(၂)	ရန်ဖက်ယဉ်ဖက်များ၏ အချင်းချင်းအတိုက်အခံ ပြောဆိုမှု	၂၉၂
၄၄။ လက်ဝယ်ရ ပျောက်ဆုံးပစ္စည်းကဏ္ဍ		၂၉၃
အခန်း(၁)	ပျောက်ဆုံးပစ္စည်း၏ ပိုင်ရှင်သည် ၎င်း၏အချက်အလက်ကို တိကျစွာ ပြောပြနိုင်ပါက ၎င်းပစ္စည်းကို ၎င်းသူထံ ပြန်ပေးရမည်	၂၉၃
အခန်း(၂)	လူသွားလမ်းပေါ် စွန့်ပလွှဲသီးတစ်လုံးတွေ့မြင်လျှင်	၂၉၃
၄၅။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းများ ကဏ္ဍ		၂၉၄
အခန်း(၁)	ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းများအပေါ် (ကိယာမတ်နေ့မှ) အလျော်အစား	၂၉၄
အခန်း(၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏မိန့်မြွက်မှု ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျိန်စာသည် မတရား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူများပေါ်၌ ရှိနေသည်ဖြစ်ကြောင်း(ကောင်းစွာ)သတိပြုကြလေကုန်။	၂၉၄
အခန်း(၃)	မှစ်လင်မ် အချင်းချင်း မတရားမပြုရ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူထံ တွန်းမပို့ရ	၂၉၄
အခန်း(၄)	အသင့်ညီနောင်သည် နှိပ်စက်ခံဖြစ်စေ၊ နှိပ်စက်သူဖြစ်စေ ကူညီလော့	၂၉၅
အခန်း(၅)	မတရားမှုသည် ကိယာမတ်နေ့၌ အမှောင်ထုတစ်ခုဖြစ်အံ့	၂၉၅
အခန်း(၆)	အနှိပ်စက်ခံသည် နှိပ်စက်သူအား ခွင့်လွှတ်လိုက်လျှင် နှိပ်စက်သူ၏ မတရားမှုကို ထုတ်ဖော်ရန် လိုအပ်ပါသလော	၂၉၅
အခန်း(၇)	အခြားသူများ၏ မြေကို အဓမ္မရယူသူ၏ ပြစ်ဒဏ်	၂၉၅
အခန်း(၈)	ပြုခွင့်ပေးထားသော်လည်း ခွင့်ပြုချက်တောင်းပါ	၂၉၅
အခန်း(၉)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မက်တော် ‘အမှန်သော်ကား’ ထိုသူသည် ဒုက္ခအပေးဆုံး ရန်သူရန်ဖက်ဖြစ်သတည်း’ (၂:၂၀၄)	၂၉၆
အခန်း(၁၀)	မိမိမှားမှန်းသိပါလျက် အကြောင်းတစ်ခုခုအပေါ် မတရားရန်ရှာ အငြင်းသန်သူ၏ အပြစ်	၂၉၆
အခန်း(၁၁)	မတရားသူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မတရားခံရသူအတွက် နစ်နာကြေး	၂၉၆
အခန်း(၁၂)	မိမိ၏ အိမ်နံရံတွင် သစ်သားသပ်ရိုက်ထားခြင်းဖြင့် မိမိ၏အိမ်နီးချင်းအား တားဆီးခြင်း မပြုရ	၂၉၆
အခန်း (၁၃)	အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း(နှင့်) လူသွားလမ်းများအပေါ် ထိုင်နေသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍	၂၉၆
အခန်း(၁၄)	အများပိုင်လမ်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသော်	၂၉၇
အခန်း(၁၅)	ဓားပြမှုနှင့် ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းဖြတ်တောက်မှုအား တားမြစ်ချက်	၂၉၇
အခန်း(၁၆)	မိမိ၏ပိုင်ဆိုင်မှုအား ကာကွယ်ရန် တိုက်ခိုက်သူသည်	၂၉၇
အခန်း(၁၇)	တစ်စုံတစ်ဦးပိုင်ဆိုင်သော သစ်သားခွက်သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာသည် မိမိကြောင့် ကျိုးပျက်သွားလျှင် (အလျော်ပေးရမည်)	၂၉၇
၄၆။ စပ်တူပြုလုပ်ခြင်း ကဏ္ဍ		၂၉၈
အခန်း(၁)	စားရေရိက္ခာဝေငှခြင်း၊ နတ်ဒ်(ခရီးသွားတို့အကြား ညီမျှသော ဝေစုဝေပုံဖြင့် လမ်းခရီး၏ ရိက္ခာနှင့် အသုံးစရိတ်ဝေငှခြင်း)နှင့် အုရူးဒ်(အခြားပစ္စည်းများဝေငှခြင်း)အကြောင်း	၂၉၈
အခန်း(၂)	သိုးများကို ပိုင်းခြားခွဲဝေပေးခြင်း	၂၉၈
အခန်း(၃)	လုံလောက်သည့် တန်ဖိုးတစ်ခုနှင့်စပ်တူပိုင်ဆိုင်မှုကို ဖြေရှင်းခြင်း	၂၉၉
အခန်း(၄)	ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေခြင်းနှင့် အစုအစပ်များ၌ ကံစမ်းမဲ ပြုလုပ်နိုင်သလော	၂၉၉
အခန်း(၅)	အစားအသောက်နှင့် အခြားအရာများ၌ မျှဝေခြင်း	၂၉၉
၄၇။ နယ်မြေခံတို့ထံ အပေါင်ထားခြင်း ကဏ္ဍ		၃၀၁
အခန်း (၁)	အပေါင်ထား တိရစ္ဆာန်အား စီးနင်းရန် သို့မဟုတ် နို့စားအတွက်အသုံးပြုနိုင်သည်	၃၀၁
အခန်း (၂)	ပေါင်နှံသူနှင့်အပေါင်ခံအကြား ပဋိပက္ခဖြစ်လာလျှင်	၃၀၁
၄၈။ ကျွန်ုပ်တို့အား သူကောင်းပြုလွှတ်လပ်စေခြင်းနှင့် ယင်း၏ထူးမြတ်မှု		၃၀၂
အခန်း (၁)	သူကောင်းပြုလွှတ်လပ်စေခြင်းတွင် အကောင်းဆုံးအမျိုးအစား	၃၀၂

အခန်း (၂)	လူနစ်ဦးမှ ပိုင်ဆိုင်သော အမျိုးသားကျွန်သို့မဟုတ် လူတစ်စုစပ်တူပိုင်ဆိုင်ကြသော အမျိုးသမီးကျွန်တစ်ဦးအား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေပါလျှင်	၃၀၂
အခန်း (၃)	မေ့လျော့ခြင်းဖြင့် သို့မဟုတ် နည်းလမ်းမှန်စွာဖြင့် ကွာရှင်းမှု သို့မဟုတ် သူကောင်းပြု လွတ်လပ်စေမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍	၃၀၂
အခန်း (၄)	တစ်စုံတစ်ဦးက ကျွန်တစ်ဦးအား ‘အသင်သည် အလွှာဟုအတွက်’ဟု ဆိုကာ သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေလိုခြင်း နှင့် ၎င်းအပေါ်သက်သေခံခြင်း	၃၀၂
အခန်း (၅)	မုရ်ရစ်ကတစ်ဦး၏ ကျွန်လွတ်သူကောင်းပြုခြင်း	၃၀၃
အခန်း (၆)	အရတ်လူမျိုးကျွန်များကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့လျှင်	၃၀၃
အခန်း (၇)	ကျွန်ဖြစ်သူအား အထင်သေးခြင်းသည် မနှစ်မြို့စရာ	၃၀၃
အခန်း (၈)	အစေအပါးမှ အစားအသောက် ပြင်ဆင်ယူဆောင်လာပေးသော်	၃၀၄
အခန်း (၉)	ကျွန်ကိုရိုက်နှက်ဆုံးမရသည်ရှိသော် မျက်နှာကို ရှောင်ပါ။	၃၀၄
အခန်း (၁၀)	မည်သည့်အခြေအနေစည်းကမ်းများ၌ အချုပ်အနှောင် လွတ်မြောက်စေရေး ရေးသားနိုင်သနည်း။	၃၀၄

၄၉။ လက်ဆောင်များ/ လက်ဆောင်ပေးခြင်း၏ ထူးမြတ်မှုနှင့် လက်ဆောင်ပေးကြရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ချက် ကဏ္ဍ

အခန်း (၁)	လက်ဆောင်များပေးကမ်းခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၃၀၅
အခန်း (၂)	အမဲလိုက်ဟင်းလျာကို လက်ခံခြင်း	၃၀၅
အခန်း (၃)	လက်ဆောင်ကို လက်သင့်ခံရာ၌	၃၀၅
အခန်း (၄)	မိမိ၏မိတ်ဆွေအား လက်ဆောင်ပေးရာတွင် အခြားဇနီးသည်များ၏ အိမ်၌ရှိနေစဉ် သူ့အားမပေးဘဲ တစ်ဦးသော ဇနီးသည်၏ အိမ်၌ရှိနေစဉ်မှ(ရွေးချယ်)ပေးပို့ခြင်းကိစ္စ	၃၀၆
အခန်း (၅)	ငြင်းပယ်ရန်သင့်သော လက်ဆောင်အမျိုးအစား	၃၀၇
အခန်း (၆)	လက်ဆောင်အပေါ် တုံ့ပြန်အစားပေးခြင်း	၃၀၇
အခန်း (၇)	အလ်ဟိဘတ် (လက်ဆောင်များ)အတွက် သက်သေ	၃၀၈
အခန်း (၈)	ဇနီးမှ ခင်ပွန်း၊ ခင်ပွန်းမှ ဇနီးသို့ ပေးလိုက်သောလက်ဆောင်	၃၀၈
အခန်း (၉)	အမျိုးသမီးသည် မိမိခင်ပွန်းသည်အပြင် အခြားသူတစ်ဦးကို လက်ဆောင်ပေးနိုင်သည်။	
အခန်း (၁၀)	ကျွန်ုပ်နှင့် ဥစ္စာကို(လက်ဆောင်အဖြစ်)မည်သို့ ပေးကမ်းဆောင်ရွက်ရသနည်း	၃၀၈
အခန်း (၁၁)	အဝတ်အထည်များကို လက်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ၎င်းအားဝတ်ဆင်ခြင်းကို မနှစ်မြို့ခြင်း	၃၀၉
အခန်း (၁၂)	မုရ်ရစ်ကများထံမှ လက်ဆောင်ကိုလက်ခံခြင်း	၃၀၉
အခန်း (၁၃)	မုရ်ရစ်ကတို့အား လက်ဆောင်ပေးခြင်း	၃၁၀
အခန်း (၁၄)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၃၁၀
အခန်း (၁၅)	အွမ္မရဟ်နှင့် ရုကဘာဟူသည်	၃၁၀
အခန်း (၁၆)	မင်္ဂလာအချိန်၌ သတို့သမီးအတွက် တစ်စုံတစ်ရာကို ငှားရမ်းခြင်း	၃၁၀
အခန်း (၁၇)	မနီးဟတ်၏ထူးမြတ်မှု	၃၁၀

၅၀။ သက်သေခံခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)	မတရားမှုဘက်မှ သက်သေလိုက်ပေးရန် တောင်းဆိုခံရလျှင် မလိုက်လျောနှင့်	၃၁၂
အခန်း(၂)	မတရားသက်သေနှင့် စပ်လျဉ်း၍	၃၁၂
အခန်း(၃)	မျက်မြင်တစ်ဦးမှ ၎င်းထိမ်းမြားခြင်း၊ အကြောင်းကြီးငယ်၊ မင်္ဂလာကြောင်းလမ်းမှု၊ အရောင်းအဝယ်စီးပွားရေး၊ အဇာန်ပေးခြင်း၊ အသံသို့မဟုတ် စကားဆိုရာ သက်သေခံချက်များ	၃၁၂
အခန်း(၄)	မိမိတို့အချင်းချင်း၏ ကောင်းမြတ်ချက်များကို ထောက်ခံသက်သေပြုကြသည့် အမျိုးသမီးများ	၃၁၂
အခန်း(၅)	တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦးကောင်းမွန်သည့် အကျင့်စာရိတ္တကိုပြလျှင်ပင် လုံလောက်၏။	၃၁၆
အခန်း(၆)	လူပျိုဘော်ဝင်ရောက်ခြင်းနှင့် ၎င်း၏သက်သေခံမှု တရားဝင်ခြင်း	၃၁၆
အခန်း(၇)	လူတိုင်းမှ ပထမဦးစွာ ကျိန်ဆိုလိုပါလျှင်	၃၁၇
အခန်း(၈)	မည်သည့်အရာဖြင့် မည်သို့ကျိန်ဆိုရမည်နည်း	၃၁၇
အခန်း(၉)	လူတို့အကြား ငြိမ်းချမ်းရေးဖန်တီးသူသည် လူလိမ်မဟုတ်	၃၁၇
အခန်း(၁၀)	ဦးစီးခေါင်းဆောင်မှ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမည်ဟု စကားဆိုခြင်း	၃၁၇
အခန်း(၁၁)	အဘယ်သို့ရေးရမည်။ မိသားစုသို့မဟုတ် မျိုးနွယ်စုအမည်ကို မဖော်ပြဘဲမည်သူ၏ သား ဤသူသည် မည်ဝါ၏သား ထိုသူနှင့် စေ့စပ်ပြေလည်မှုပြုသည်ဟု သုံးနှုန်းရန်	၃၁၇
အခန်း(၁၂)	ငါ၏စိုင်းယစ်ဒ်ဖြစ်၏ ဟု အလမ်မာစန်ဘင်န်အလီကို ဆိုခြင်း	၃၁၈
အခန်း(၁၃)	ပြန်လည်သင့်မြတ်စေရေးအတွက် အိမာမ်မှ တိုက်တွန်းသင့်သလော	၃၁၈

၅၁။ စည်းကမ်းချက်များ ကဏ္ဍ	၃၁၉
အခန်း (၁) ထိမ်းမြားမင်္ဂလာစာချုပ်ချုပ်စဉ် မဟ်ရ်၏ သတ်မှတ်မှုနှင့် စည်းကမ်းများ	၃၁၉
အခန်း (၂) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တရားဝင်ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ပြစ်ဒဏ်အတွင်း(ကိုယ်ပိုင်) စည်းကမ်းချက်များပြုခွင့်မရှိ	၃၁၉
အခန်း (၃) ရိတ်သိမ်းသီးနှံများဖြင့် အခြေခံ၍သတ်မှတ်ပေးချေခြင်း	၃၁၉
အခန်း (၄) ဂျီဟာဒ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ပဋိညာဉ်များဆိုရာ စည်းကမ်းချက်များ၊ ယင်းရန်သူစစ်သည်များနှင့်ပြုသော စည်းကမ်းချက်အရေးအသားများ	၃၂၀
အခန်း (၅) လွတ်ငြိမ်းခွင့်ရသောအရာနှင့် ခွင့်ပြုချက်ရှိသော စည်းကမ်းချက်များ	၃၂၅

၅၂။ ဝဆွာယဟ် မှာတမ်း/သေတမ်းစာများကဏ္ဍ	၃၂၆
အခန်း(၁) အလ်ဝဆွာယာ	၃၂၆
အခန်း(၂) သေဆုံးချိန်၌ အလှူဒါနပြုခြင်း	၃၂၆
အခန်း(၃) အမျိုးသမီးနှင့်ကလေးငယ်များအား အမွေခံအဖြစ်(သေတမ်းစာ၌)ထည့်သွင်းခွင့်ရှိသလော	၃၂၆
အခန်း(၄) ကုရ်အာန်အာယသ်တော် (၄:၆)နှင့်စပ်လျဉ်း၍	၃၂၇
အခန်း(၅) ခေါင်းစဉ်မရှိ	၃၂၇
အခန်း(၆) ဝတ္တက လှူဖွယ်အား ထိန်းသိမ်းစီမံသူ၏ခံစားခွင့်လုပ်ခ	၃၂၇
အခန်း(၇) မြေတစ်ကွက် သို့မဟုတ် ရေတွင်းကိုဝတ္တကပစ္စည်းအဖြစ် တစ်စုံတစ်ဦးမှ ယူဆောင်လျှင် သို့မဟုတ် အခြားမုစ်လင်မ်များကဲ့သို့ ၎င်းရေတွင်းကိုသုံးနိုင်ရန် တောင်းဆိုလျှင်	၃၂၈
အခန်း(၈) အာယသ်တော်(၅:၁၀၆-၁၀၈)နှင့်စပ်လျဉ်း၍	၃၂၈

၅၃။ ဂျီဟာဒ် ကဏ္ဍ	၃၂၉
အခန်း(၁) ဂျီဟာဒ်၏ ထူးမြတ်မှု	၃၂၉
အခန်း(၂) မိမိ၏ဘဝနှင့်ပိုင်ဆိုင်မှု နှစ်မျိုးလုံးဖြင့် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်သူသည် မုအ်မင်န်များအနက် အကောင်းဆုံးသူ	၃၃၀
အခန်း(၃) အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ဂျီဟာဒ်ပြုသူများ- မဂျာဟီဒီးန့်၏အဆင့်အတန်း	၃၃၀
အခန်း(၄) မွန်းမတည့်မီနှင့် နေ့ခင်းအချိန်၌ အလ္လာဟ်လမ်းဝယ်ရှိကြ။ လေးကိုင်းတမျှလောက်သာ ရှိသည့် သုခဘုံမှ တစ်နေရာစာသည်-	၃၃၀
အခန်း(၅) ဟူးရ်လ်အီးန့် ဟူသည်မှာ	၃၃၁
အခန်း(၆) အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ဒဏ်ရာရသူ သို့မဟုတ် ဓားချက်ထိသူ၏ဆုလာဘ်	၃၃၁
အခန်း(၇) အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ဒဏ်ရာရသူ၏ထူးမြတ်မှု	၃၃၂
အခန်း(၈) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မုကွဒ်ပိုင်တော်(၃၃:၂၃)အကြောင်း	၃၃၂
အခန်း(၉) စစ်ပွဲ၌ မပါဝင်မီ ကောင်းမှုကျင့်ရပ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃၃၃
အခန်း(၁၀) မည်သူမည်ဝါမှန်း မသိရသူ၏ မြားချက်ဖြင့် ထိမှန်သေဆုံးရသူ	၃၃၃
အခန်း(၁၁) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စကားရပ်တော်မြင့်စွင့်ရေး၌ တိုက်ပွဲဝင်သူ	၃၃၃
အခန်း(၁၂) တိုက်ပွဲပြီးနောက် ရေချိုးခြင်းနှင့် ဖုန်လူးပေကျံခြင်း	၃၃၃
အခန်း(၁၃) မုစ်လင်မ်တစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ပြီးနောက်ဝယ် ကာဖီရ်အဖြစ်မှ အစ္စလာမ်သို့ဝင်၏။ ကောင်းမှုများ တရစပ်ကျင့်ဆောင်ပြီး အလ္လာဟ်လမ်း၌ အသတ်ဖြတ်ခံရသူ	၃၃၄
အခန်း(၁၄) ဥပုသ်သီလထက် ဂျီဟာဒ်ကိုနှစ်သက်သူ	၃၃၄
အခန်း(၁၅) ဂျီဟာဒ်၏ ယုဟီဒီအပြင် အခြားယုဟီဒီခုနစ်မျိုးရှိ၏	၃၃၄
အခန်း(၁၆) ကုရ်အာန်အာယသ်တော် (၄:၉၅-၉၆)အကြောင်း	၃၃၅
အခန်း(၁၇) မုအ်မင်န်တို့အား ဂျီဟာဒ်အတွက်နှိုးဆော်ပါလေ(၈:၆၅)	၃၃၅
အခန်း(၁၈) အလ်ခန်ဒတ်က(ကျုံး)တူးခြင်း	၃၃၅
အခန်း(၁၉) ခိုင်လုံသောအကြောင်းဖြင့် ဂျီဟာဒ်ကိုလက်လွှတ်သူများ	၃၃၆
အခန်း(၂၀) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုသက်သက်ဖြင့် (အလ္လာဟ်လမ်းအတွက်) ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းခြင်း၏ထူးမြတ်မှု	၃၃၆
အခန်း(၂၁) ယာဇီ(စစ်သည်တော်)အား စီမံပြင်ဆင်ပေးသူနှင့် ကျန်ရစ်နေသော ၎င်း၏မိသားစုအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သူ၏ ထူးမြတ်မှု	၃၃၆
အခန်း(၂၂) စစ်မက်ကာလအတွင်း ဟန္ဓာသ် ကိုသုတ်လိမ်းခြင်း	၃၃၆
အခန်း(၂၃) ရန်သူနယ်ဖောက် ကင်းထောက်သူ၏ ထူးမြတ်မှု	၃၃၇
အခန်း(၂၄) ဂျီဟာဒ်အတွက်ဆင့်ခေါ်သော မုစ်လင်မ်ခေါင်းဆောင်သည် လူဆိုးဖြစ်စေ လူကောင်းဖြစ်စေ အကောင်အထည်ဖော်ကြကုန်	၃၃၇
အခန်း(၂၅) ဂျီဟာဒ်၌ မြင်းတစ်ကောင်ကို အသုံးပြုလျှင်ပင် (၈:၆၀)	၃၃၇
အခန်း(၂၆) မြင်းနှင့်မြည်းကို အမည်ပေးခြင်း	၃၃၇

အခန်း(၂၇)	မြင်းထံ၌ မကောင်းနိမိတ်ရှိမရှိ	၃၃၈
အခန်း(၂၈)	မြင်းအတွက် ဝေစု	၃၃၈
အခန်း(၂၉)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကုလားအုတ်မ	၃၃၉
အခန်း(၃၀)	စစ်ပွဲများအတွင်း အမျိုးသမီးများသည်သားရေအိတ်ဖြင့် ရေသယ်ကြခြင်း	၃၃၉
အခန်း(၃၁)	စစ်ပွဲများအတွင်း အမျိုးသမီးတို့သည် ဒဏ်ရာရသူများကို ကုသစောင့်ရှောက်ကြခြင်း	၃၃၉
အခန်း(၃၂)	အာဟံလမ်းတော်နှင့် စစ်ပွဲကာလအတွင်း နိုးကြားသတိရှိရန်	၃၃၉
အခန်း(၃၃)	စစ်ပွဲအတွင်း ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုစုခြင်း	၃၄၀
အခန်း(၃၄)	အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ တစ်နေ့တာကင်းလှည့်စောင့်ကြပ်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၃၄၀
အခန်း(၃၅)	စစ်မက်ဖြစ်လျှင် သူဆင်းရဲနှင့်သူမွန်သူကောင်းများ၏ အကူအညီကို ရယူကြ	၃၄၀
အခန်း(၃၆)	လေးမြားပစ်ခတ်ခြင်းအတတ်ကို တိုက်တွန်းခြင်း	၃၄၁
အခန်း(၃၇)	ဒိုင်းလွှား (နှင့်) မိမိ၏အဖော်၏ ဒိုင်းလွှား(စွမ်းရည်)ဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်ခြင်း	၃၄၁
အခန်း(၃၈)	ခေါင်းစဉ်မရှိ	၃၄၁
အခန်း(၃၉)	စစ်ပွဲများအတွင်း ဆင်မြန်းခဲ့သောတမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ချပ်ဝတ်တန်ဆာနှင့် အပေါ်ရုံလွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍	၃၄၁
အခန်း(၄၀)	စစ်ပွဲအတွင်း၌ ပိုးထည်ဝတ်ဆင်ခြင်း	၃၄၂
အခန်း(၄၁)	အရမ်းမ (ဘိုင်ဇန်တိုင်း ရောမ)တို့အား ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍	၃၄၂
အခန်း(၄၂)	ယဟူဒီတို့အား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍	၃၄၂
အခန်း(၄၃)	သုရ်(တူရကီ)များအား ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍	၃၄၃
အခန်း(၄၄)	မုရှရစ်ကံတို့အား အနိုင်ရရှိရန်နှင့် ကိုင်လုပ်ရန် ဆုတောင်း	၃၄၃
အခန်း(၄၅)	မုရှရစ်ကံများ လမ်းမှန်တရားသို့ ရောက်ရန်အလို့ငှာ တောင်းဆုပန်းခြင်း	၃၄၃
အခန်း(၄၆)	လူတို့အား အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်ကြရန်၊ မိမိတမန်တော်ဖြစ်ခြင်းအပေါ် ယုံကြည် သက်ဝင်ကြရန်(နှင့်) အလ္လာဟ်မှအပ မိမိတို့ လူသားအချင်းချင်း (ကိုးကွယ်နာခံရာ) အသျှင်သခင်များအဖြစ် မပြုလုပ်ကြရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဖိတ်ခေါ်ချက်	၃၄၃
အခန်း (၄၇)	တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လမ်းမှားသို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြသည့် သောင်မတင် ရေမကျ (အလမွယ်)နည်းလမ်းဖြင့် ယဇ်ဝတ်၏ ဦးတည်ချက်အမှန်ကို ဖုံးကွယ်ထားခြင်း (နှင့်) ကြာသပတေးနေ့၌ ခရီးတင်ခြင်းကို နှစ်သက်ခြင်း	၃၄၄
အခန်း(၄၈)	နှုတ်ဆက်စကားဆိုခြင်း	၃၄၄
အခန်း(၄၉)	အလ္လာဟ်အမိန့်ကိုနာခံသော မုစ်လင်မ်ခေါင်းဆောင်(အိမာမ်)အား နားထောင်ကြရန်နှင့် နာခံကြရန်	၃၄၄
အခန်း(၅၀)	(စစ်မှန်သော) အိမာမ်အား (မုစ်လင်မ်များမှ) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးကြရမည်	၃၄၄
အခန်း(၅၁)	စစ်ပွဲအတွင်း ထွက်မပြေးရေးအတွက် ဘိုင်အသ်ပေးရခြင်း	၃၄၅
အခန်း(၅၂)	လူတို့မှစွမ်းရည်ရှိသလောက် လုပ်ဆောင်ကြရန် အိမာမ်မှ စေခိုင်းရမည်	၃၄၆
အခန်း(၅၃)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နံနက်ခင်းအစောပိုင်းကာလအတွင်း တိုက်ခိုက်မှု မစတင်ခဲ့ပါက မွန်းလွဲချိန်အထိ ရွှေ့ဆိုင်းတော်မူ၏။	၃၄၆
အခန်း(၅၄)	(ဂျီဟာဒ်အတွက်) ကြေးစားလုပ်သားများ	၃၄၇
အခန်း(၅၅)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အောင်လံတော်နှင့် ပတ်သက်၍	၃၄၇
အခန်း(၅၆)	“ငါသည် တစ်လတာခရီးအကွာအဝေးမှပင် ထိတ်လန့်မှုဖြင့် အောင်နိုင်စေခြင်းခံရသည်”	၃၄၇
အခန်း(၄၇)	စစ်ဆင်ရေး စစ်ကြောင်းတစ်ခု၌ ရိက္ခာ လုံလောက်စွာ ဆောင်ယူခြင်းနှင့် အာယသ်တော် (၂:၁၉၇)	၃၄၇
အခန်း(၅၈)	မြည်းတစ်ကောင်ပေါ် လူနှစ်ဦးထိုင်ခြင်း	၃၄၇
အခန်း(၅၉)	ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မိတ္တူကို ရန်ဘက်နိုင်ငံဒေသသို့ဆောင်ယူလျက် ခရီးမထွက်ရန် တားမြစ်ချက်	၃၄၈
အခန်း(၆၀)	သတ်ကံဘီရံဆိုရာ၌အသံကို (မတရား)မြှင့်တင်ခြင်းသည် မနှစ်မြို့စရာ	၃၄၈
အခန်း(၆၁)	တောင်ကြား(အနိမ့်ပိုင်း)သို့ဆင်းလျှင် သပ်စင်တီးဟ်ဆိုခြင်း	၃၄၈
အခန်း(၆၂)	ခရီးသည်သည်မိမိအိမ်၌ရှိစဉ် ကျင့်ကြံဆောင်ရွက်သည့်အတိုင်း ကုသိုလ်အကျိုးရရှိ၏	၃၄၈
အခန်း(၆၃)	တစ်ကိုယ်တည်းခရီးသွားခြင်း	၃၄၉
အခန်း(၆၄)	မိဘ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဂျီဟာဒ်၌ ပါဝင်ဆင်နွှဲခြင်း	၃၄၉
အခန်း(၆၅)	ကုလားအုတ်များ၏လည်ပင်း၌ခေါင်းလောင်း၊ ခြူးခလောက် စသည်တို့ ချိတ်ဆွဲခြင်းပြုနိုင်သလော	၃၄၉
အခန်း(၆၆)	လူတစ်ဦးသည် တပ်မတော်၌ စာရင်းသွင်းလိုက်ပြီးသူ၏ဇနီးမှ ဟဂျ်ခရီးထွက်သော် ထိုအကြောင်းဖြင့်သူ့အား အခွင့်ပေးအပ်ပါသလော	၃၄၉
အခန်း(၆၇)	သံကြိုးများဖြင့် ချည်နှောင်ထားသော စစ်အကျဉ်းသားများ	၃၅၀
အခန်း(၆၈)	ရန်သူတို့၏အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ်များ မတော်တဆ	

	ထိခိုက်နိုင်ခြေရှိသော် ညဉ့်တိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲနိုင်ပါသလား	၃၅၀
အခန်း(၆၉)	စစ်ပွဲအတွင်း ကလေးငယ်များကို သတ်ဖြတ်ခြင်း	၃၅၀
အခန်း(၇၀)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ စီရင်မည့်ပြစ်ဒဏ်ကဲ့သို့ လူသားအချင်းချင်း မစီရင်ရ	၃၅၀
အခန်း(၇၁)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၃၅၀
အခန်း(၇၂)	လူနေအိမ်များ၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို မီးရှို့ခြင်း	၃၅၁
အခန်း(၇၃)	စစ်ဟူသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း	၃၅၁
အခန်း(၇၄)	မည်သည့်အငြင်းပွားမှုနှင့် အပြန်အလှန်သဘောကွဲလွဲမှုများမှာ စစ်ပွဲ၌ မုန်းတီးစရာနှင့် အိမာမ်ကို ဖိဆန်ဆန့်ကျင်သူပြစ်ဒဏ်	၃၅၁
အခန်း(၇၅)	ရန်သူတို့ကိုတွေ့မြင်က လူအပေါင်းကြားသိစေရန် “ယာ-ဆွဘားဟာဟ်” ဟု အစွမ်းကုန် ဟစ်ကြွေးရန်	၃၅၂
အခန်း(၇၆)	သံပန်းကိုလွှတ်ခြင်း	၃၅၃
အခန်း(၇၇)	မုရ်ရစ်ကံများကို လစာပေးရွေးယူခြင်း	၃၅၃
အခန်း(၇၈)	ကာဖီရစ်စစ်သည်တစ်ဦးသည် မည်သည့်အာမခံ အကာအကွယ်မပါဘဲ မုစ်လင်မ်တို့၏ နယ်မြေရပ်ဝန်းသို့ ရောက်လာသော်	၃၅၄
အခန်း(၇၉)	နိုင်ငံခြား နယ်ခြားသံတမန်များသို့ ပေးသောလက်ဆောင်များ	၃၅၄
အခန်း(၈၀)	ဇင်မီများအတွက် ကြားဝင်အသနားခံခြင်းနှင့် ၎င်းတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်း ပြုနိုင်သလော	၃၅၄
အခန်း(၈၁)	(မုစ်လင်မ်မဟုတ်သော)ကလေးငယ်ကို အစ္စလာမ်အား တင်ပြပုံ	၃၅၄
အခန်း(၈၂)	အိမာမ်မှ လူတို့၏အမည်များကိုရေးချရန် (စာရင်းပြုစုရန်)	၃၅၅
အခန်း(၈၃)	ရန်သူအားအောင်နိုင်ပြီးလျှင် ၎င်းတို့၏မြို့ရွာအတွင်း သုံးရက်နေထိုင်ခြင်း	၃၅၅
အခန်း(၈၄)	မိမိ၏ဥစ္စာပစ္စည်းကို စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းအဖြစ် မုရ်ရစ်ကံများ၏သိမ်းယူခြင်းခံရသော မုစ်လင်မ်သည် နောင်သောအခါ ၎င်းအား ပြန်လည်ရယူခြင်း	၃၅၅
အခန်း(၈၅)	(ပါးရှန်း)ဗာရီစီနှင့် အရ်ဘီကို အကျွမ်းတဝင်မဖြစ်သော လေယူလေသိမ်းနှင့်ပြောဆိုခြင်း။ ကုရ်အာန်အာယသ်တော် (၁၄၄) နှင့် (၃၀၂၂)	၃၅၅
အခန်း(၈၆)	အလ်ဗုလူးလ် (စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများကို ခွဲဝေဖြန့်ဖြူးခြင်းမပြုမီ ခိုးယူခြင်း)နှင့် အာယသ်တော် (၃၁၆၁)	၃၅၆
အခန်း(၈၇)	ဗုလူးလ်သည် အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်သော်လည်း	၃၅၆
အခန်း(၈၈)	အိမ်တော်ပြန်စစ်သည်များအား ကြိုဆိုခြင်း	၃၅၇
အခန်း(၈၉)	ခရီးမှအပြန် ဆွလာသ်တည်ဆောက်ခြင်း	၃၅၇
အခန်း(၉၀)	ခုမုစ်သည် ဖရသွတ်တာဝန်	၃၅၇
အခန်း(၉၁)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ချပ်ဝတ်တန်ဆာ၊ ဝန်ထမ်း၊ ဓားလွယ်တော်၊ ခွက်ယောက်၊ လက်စွပ်တော်အကြောင်း။	၃၅၈
အခန်း(၉၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်တော် (၈၄၁)	၃၅၈
အခန်း(၉၃)	“လက်ရပည်းများသည် အသင်မုစ်လင်မ်တို့အတွက် ဟလာလ်” ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏မိန့်ဆိုမှု	၃၅၉
အခန်း(၉၄)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၃၆၀
အခန်း(၉၅)	(ဂျီဟာဒ်၌) အသတ်ခံရသူ၏ ပစ္စည်းပစ္စယများမှ ခုမုစ်ကို မယူခြင်း၊ အသတ်ခံရသူ မိစ္ဆာ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ခုမုစ်မပေးဘဲ သုတ်သင်သူမှ ပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ ဤအရေးအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမာမ်၏ဓမ္မသတ် အဆုံးအဖြတ်	၃၆၀
အခန်း(၉၆)	ယုံကြည်ချက်မခိုင်မြဲသော မုစ်လင်မ်များနှင့် အခြားမုစ်လင်မ်တို့အား ခုမုစ် သို့မဟုတ် အခြားအရင်းအမြစ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပေးကမ်းသည်များ	၃၆၁
အခန်း(၉၇)	စစ်မြေပြင်၌ လက်ရပစ္စည်းအဖြစ် ရရှိသော စားသောက်ဖွယ်ရာ	၃၆၂
အခန်း(၉၈)	ဇင်မီဟ်များထံမှ ကောက်ယူသော ဂျိဇ်ယဟ်(နှင့်) ရန်သူများ ဖြစ်ပွားသော စစ်မက်ကို ခေတ္တရပ်တန့်ခြင်း	၃၆၂
အခန်း(၉၉)	အကယ်၍ အိမာမ်သည် တိုင်းနိုင်ငံတစ်ခု၏ဘုရင်နှင့် အတိုက်အခိုက် ရပ်စဲရေး သဘော တူညီချက်ပြုခဲ့လျှင် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရန် ထိုနိုင်ငံသားအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်မှု ရှိသလော။	၃၆၄
အခန်း(၁၀၀)	မုစ်လင်မ်တို့နှင့် ပဋိညာဉ်ပြုထားသော အပြစ်မဲ့သူတစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ခြင်း၏အပြစ်	၃၆၄
အခန်း(၁၀၁)	မုရ်ရစ်ကံ တို့သည် မုစ်လင်မ်တို့အပေါ် သာမန်ထင်ရှားလျှင် ခွင့်လွှတ်နိုင်ပါသလော။	၃၆၅
အခန်း(၁၀၂)	မုရ်ရစ်ကံများနှင့် ချစ်ကြည်ရေးပြုလုပ်ခြင်း၊ ငွေကြေး သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာသော အကျိုးအမြတ်အတွက် ၎င်းတို့နှင့် ပြေလည်မှုဆောင်ရွက်ခြင်း(နှင့်) ပဋိညာဉ် စည်းကမ်း များအားမလိုက်နာသူ၏အပြစ်	၃၆၅
အခန်း(၁၀၃)	အကယ်၍ ဇင်မီတစ်ဦးမှ ပြုစားလျှင် ခွင့်လွှတ်ရမည်လော။	၃၆၆
အခန်း(၁၀၄)	သစ္စာဖောက်မှု သတိဂရုပြု	၃၆၆

အခန်း(၁၀၅)	သဘောတူညီမှုတစ်ရပ်ပြုပြီးနောက် သစ္စာဖောက်သူ၏အပြစ်	၃၆၆
အခန်း(၁၀၆)	လူကောင်းအပေါ်ဖြစ်စေ၊ လူဆိုးအပေါ်ဖြစ်စေ သစ္စာမဲ့သူ၏အပြစ်	၃၆၇

၅၄။	ဖန်ဆင်းခြင်း၏ နိဒါန်း ကဏ္ဍ	၃၆၈
အခန်း(၁)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၀:၂၇)၏ ဖော်ပြချက်	၃၆၈
အခန်း(၂)	မြေကမ္ဘာ့ခုနစ်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍	၃၆၉
အခန်း(၃)	သူရိယနေနှင့် လစန္ဒာတို့၏ စရိုက်သဘာဝလက္ခဏာများ	၃၆၉
အခန်း(၄)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်ဇွန်တော် (၇:၅၇)	၃၆၉
အခန်း(၅)	မလာအိကဟ်များသို့ ရည်ညွှန်းကိုးကားခြင်း	၃၇၀
အခန်း(၆)	ဂျန္နသ်၏လက္ခဏာချင်းရာများနှင့် ၎င်းအား အသင့်ဖန်ဆင်းထားပြီးသည့်အကြောင်း	၃၇၃
အခန်း(ရ)	ငရဲမီး၏ လက္ခဏာအခြင်းအရာများနှင့် ၎င်းအား အသင့်ဖန်ဆင်းထားပြီးသည့်အကြောင်း	၃၇၅
အခန်း(၈)	အိတ်လစ္စနှင့် ၎င်း၏စစ်သည်များ၏ လက္ခဏာခြင်းရာများ	၃၇၅
အခန်း(၉)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၆၄)နှင့် (၃:၁၀)	၃၇၇
အခန်း(၁၁)	ယင်တစ်ကောင်သည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ သောက်စရာအတွင်းကျရောက်လျှင် ၎င်းကို အရည်အတွင်းသို့ နှစ်မြှုပ်လိုက်ကုန်	၃၇၈

၅၅။	တမန်တော်များ(အမ်ဘီယာအ်)၏ အကြောင်းထုပ္ပတ်များ ကဏ္ဍ	၃၈၀
အခန်း(၁)	အာဒမ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းနှင့် သူ၏မျိုးဆက်များ	၃၈၀
အခန်း(၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏မိန့်ဇွန်တော်(၁၈:၈၃-၈၄)	၃၈၁
အခန်း(၃)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၃၈၂
အခန်း(၄)	ကအ်ဘဟ် ဝတ်ကျောင်းတော်တည်ဆောက်မှုအကြောင်း	၃၈၄
အခန်း(၅)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၉:၅၄)	၃၈၉
အခန်း(၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၁:၆၁)	၃၉၀
အခန်း(ရ)	ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၂:၁၃၃)	၃၉၀
အခန်း(၈)	အလ်ဒ်သွရ်နှင့် မူစာ(၉)အကြောင်း	၃၉၀
အခန်း(၉)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၃၉၀
အခန်း(၁၀)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆၆:၁၁-၁၂)	၃၉၀
အခန်း(၁၁)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၇:၁၃၉-၁၄၂)	၃၉၁
အခန်း(၁၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၁၆၃)	၃၉၁
အခန်း(၁၃)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၈:၃၀)	၃၉၁
အခန်း(၁၄)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၄:၄၂-၄၄)	၃၉၁
အခန်း(၁၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၉:၁၆)	၃၉၂
အခန်း(၁၇)	မရ်ယမ်(အလိုင်ဟ်မတ်စွလာမ်)၏ သားထွက်ပေါ်ခြင်း	၃၉၄
အခန်း(၁၈)	အစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်စုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ဆိုထားသနည်း	၃၉၄
အခန်း(၁၉)	ကောင်းမြတ်သည့် ဂုဏ်သိက္ခာများ	၃၉၈
အခန်း(၂၀)	ကုရ်ဒ်ရှ်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာများ	၃၉၉
အခန်း(၂၁)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၃၉၉
အခန်း(၂၂)	အတိတ်လမ်း၊ ယီဇာရ်၊ မုဒိုင်နဟ်၊ ဂျူဟိုင်းနဟ်နှင့်အရှ်ဂျအ်မျိုးနွယ်များအကြောင်း	၄၀၀
အခန်း(၂၃)	ကဟ်သွာန် မျိုးနွယ်စုအကြောင်းဖော်ပြမှု	၄၀၀
အခန်း(၂၄)	ဂျာဟ်လီယဟ်ခေတ်က မည်သည့် ဒေသဝတ်မျိုးကို တားမြစ်ထားသနည်း	၄၀၀
အခန်း(၂၅)	ခုဇာအဟ်၏ အကြောင်း	၄၀၁
အခန်း(၂၆)	အဘူဇရ်အလ်ဃစ်ဟာရီ(ﷺ)၏ အစ္စလာမ်သက်ဝင်မှုအကြောင်း	၄၀၁
အခန်း(၂၇)	အစ္စလာမ်၌ဖြစ်စေ၊ ဂျာဟ်လီယဟ်၌ဖြစ်စေ မိမိ၏ဘိုးဘေးတို့နှင့် ဆက်နွယ်ခြင်း	၄၀၂
အခန်း(၂၈)	ဘိုးဘေးဘီဘင်ကို ချစ်ခင်လေးစားသူအား မကဲ့ရဲ့ကြနှင့်	၄၀၃
အခန်း(၂၉)	ရဇူလုဟ်(ﷺ)၏ နာမဂုဏ်တော်အချို့	၄၀၃
အခန်း(၃၀)	အန္နီမ တမန်တော်(ﷺ)	၄၀၃
အခန်း(၃၁)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ခြင်း	၄၀၄
အခန်း(၃၂)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၄၀၄
အခန်း(၃၃)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အကြောင်းရာများ	၄၀၄
အခန်း(၃၄)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မျက်လုံးများ အိပ်စက်သော်လည်း နှလုံးသားမှာ အိပ်စက်လေ့မရှိ	၄၀၇
အခန်း(၃၅)	အစ္စလာမ်အတွင်းမှ နဘူဝသ်၏လက္ခဏာများ	၄၀၇
အခန်း(၃၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၂:၁၄၆)	၄၁၂

အခန်း(၃၇)	မုရ်ရစ်ကံတို့မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား နဗီ၏ သက်သေလက္ခဏာပြသရန် တောင်းဆိုခြင်း(နှင့်) ကိုယ်တော်မြတ်မှ လစန္ဒာအား ခွဲခြမ်းပြသခြင်း	၄၁၃
၅၆။ တမန်တော်	အဆွိဟာဘ်တော်တို့၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များကဏ္ဍ	၄၁၄
အခန်း(၁)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ) (အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ)	၄၁၄
အခန်း(၂)	အုမရ်ဘင်န်အလ်ခသွ်သွာလ်(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ	၄၁၇
အခန်း(၃)	အုဆ်မာန်းဘင်န် အဖွာန်း(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ	၄၁၇
အခန်း(၄)	အလီဘင်န် အဘူသွာလစ်ဘ်(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ	၄၁၈
အခန်း(၅)	ရုဗူလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)၏ ဆွေတော်မျိုးတော်များနှင့်ဆိုင်သော ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၁၈
အခန်း(၆)	သွလ်ဟ်ဘင်န် အုဘိုင်း ဒုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)အကြောင်း	၄၁၉
အခန်း(ရ)	စအဒ် ဘင်န် အဘီဝက္ကဆွ် အဇ်ဇုဟ်ရီ(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်	၄၁၉
အခန်း(၈)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ သားမက်တော်များအကြောင်း	၄၁၉
အခန်း(၉)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏သူကောင်းပြုခံစိုင်းဒ်ဘင်န်ဟာရီဆဟ်(رضي الله عنه)၏ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၂၀
အခန်း(၁၀)	အုစာမဟ် ဘင်န်စိုင်းဒ်အကြောင်း	၄၂၀
အခန်း(၁၁)	အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုမရ်ဘင်န်အလ်ခသွ်သွာဘ်(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ	၄၂၁
အခန်း(၁၂)	အဗ္ဗာရ် ဘင်န်ယာစိရ်နှင့် ဟုဇိုင်းဖဟ် ဘင်န်ယမာန်(رضي الله عنه)တို့၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၂၁
အခန်း(၁၃)	အဘူအုဘိုင်းဟ် ဘင်န် အလ်ဂျရ်ရဟ်(رضي الله عنه)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၂၁
အခန်း(၁၄)	အလ်ဟစန်နှင့် အလ်ဟုစိုင်းန် (رضي الله عنه)တို့၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ	၄၂၁
အခန်း(၁၅)	အိဘ်နု အဘ္ဘွစ်(رضي الله عنه)အကြောင်း	၄၂၂
အခန်း(၁၆)	ခါလစ်ဒ် ဘင်န် အလ်ဝလီးဒ်(رضي الله عنه)၏ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ	၄၂၂
အခန်း(၁၇)	အဘူဟုဇိုင်းဖဟ်၏ သူကောင်းပြုခံကျွန်စေ စာလင်ဖီ(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ	၄၂၂
အခန်း(၁၈)	အာအီရဟ်(رضي الله عنه)၏ အဆင့်အတန်းမြင့်မားမှု	၄၂၃
အခန်း(၁၉)	အန်ဆွာရ်တို့၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ	၄၂၃
အခန်း(၂၀)	အန်ဆွာရ်နှင့် ပတ်သက်သော ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်	၄၂၃
အခန်း(၂၁)	အန်ဆွာရ်ကို ချစ်ခင်ခြင်းသည် အီမာန်၏လက္ခဏာ	၄၂၃
အခန်း(၂၂)	“အသင်တို့သည် ငါအချစ်ဆုံးလူသားများ’ဟူသော ဟဒီးဆ်တော်	၄၂၃
အခန်း(၂၃)	အန်ဆွာရ်မိသားစုတို့၏ အဆင့်အတန်းမြင့်မားမှု	၄၂၄
အခန်း(၂၄)	“ငါ့အား အလ်ဟောင်းသွ်ဌ် ဆုံတွေ့သည်အထိ ကြံ့ကြံ့ခံကြကုန်”ဟူသော ဟဒီးဆ်	၄၂၄
အခန်း(၂၅)	ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၅၉:၉)	၄၂၅
အခန်း(၂၆)	အန်ဆွာရ်တို့အား ကောင်းစွာဆက်ဆံရန် မိန့်မှာချက်	၄၂၅
အခန်း(၂၇)	စအဒ်ဘင်န် မုအုဇ်(رضي الله عنه)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၂၆
အခန်း(၂၈)	အုဘိုင်းယ် ဘင်န် ကအဘ်(رضي الله عنه)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၂၆
အခန်း(၂၉)	စိုင်းဒ် ဘင်န် ဆာဘိသ်(رضي الله عنه)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၂၆
အခန်း(၃၀)	အဘူသွလ်ဟဟ်(رضي الله عنه)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၂၆
အခန်း(၃၁)	အဘ်ဒုဟ် ဘင်န် စလာမ်(رضي الله عنه)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ	၄၂၇
အခန်း(၃၂)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ခဒီဂျဟ်(رضي الله عنه)၏ ထိမ်းမြားမှု၊ ခဒီဂျဟ်(رضي الله عنه)၏ အဆင့်အတန်း	၄၂၇
အခန်း(၃၃)	ဟင်ဒ်ဘင်န်အုသ်ဘဟ် ဘင်န် ရဘီအဟ်(رضي الله عنه) အကြောင်း	၄၂၈
အခန်း(၃၄)	စိုင်းဒ် ဘင်န် အမ်ရ် ဘင်န် နုဇိုင်းလ်(رضي الله عنه)အကြောင်း	၄၂၈
အခန်း(၃၅)	ဂျာဟ်လီယဟ် နေရက်များ	၄၂၉
အခန်း(၃၆)	တမန်တော်အဖြစ်ပွင့်ပေါ်ခြင်း	၄၂၉
အခန်း(၃၇)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကိုယ်တော်ဆွေသဟာတို့အား မက္ကဟ်သား မုရ်ကူးန်တို့မှ ဒုက္ခပေးခြင်း	၄၃၀
အခန်း(၃၈)	ဂျင်နီသတ္တဝါများအကြောင်း	၄၃၀
အခန်း(၃၉)	ဟဘရဟ် (အီသီယိုးပီးယား)သို့ ဟိဂျရသ်ပြုခြင်း	၄၃၁
အခန်း(၄၀)	အဘူသွာလစ်ဘ် အကြောင်း	၄၃၁
အခန်း(၄၁)	အလ်အစ္စရာအ် (အဆင့်မြင့် ညဉ့်ခရီးစဉ်)အကြောင်း	၄၃၁
အခန်း(၄၂)	အလ်မိအ်ရာဂျ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍	၄၃၁
အခန်း(၄၃)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အာအီရဟ်(رضي الله عنه)တို့၏ထိမ်းမြားခြင်း	
	မဒီနာဟ်သို့ အာအီရဟ်ရောက်ရှိခြင်း၊ ထိမ်းမြားမှုအား အတည်ပြုခန်းဝင်ခြင်း	၄၃၄
အခန်း(၄၄)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အဆွဟာဘ်တော်များ အလ်မဒီနာဟ်သို့ ဟိဂျရသ်ပြုခြင်း	၄၃၅
အခန်း(၄၅)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ဆွေသဟာများ အလ်မဒီနာဟ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာခြင်း	၄၄၀
အခန်း(၄၆)	မုဟာဂျီရ်တို့မှ ဟဂျ်ကျင့်ဝတ်အဝဝ ပြီးစီးပြီးနောက် မက္ကဟ်၌ ခေတ္တနေခြင်း	၄၄၀
အခန်း(၄၇)	မဒီနာဟ်သို့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဆိုက်ရောက်စဉ် ယဟူဒီတို့လာရောက်ခြင်း	၄၄၀

အခန်း(၁)	အလံအုယိုင်းရဟ်၏ စစ်ပွဲ	၄၄၁
အခန်း(၂)	ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အာယသ်တော် (၈:၉-၁၃)	၄၄၁
အခန်း(၃)	ဘဒရ်စစ်ပွဲမှ စစ်သည်ဦးရေ	၄၄၁
အခန်း(၄)	အဘူဂျဟလ်အား သုတ်သင်ခြင်း	၄၄၁
အခန်း(၅)	ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ကောင်းကင်တမန်များ၏ ပါဝင်မှု	၄၄၂
အခန်း(၆)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၄၄၃
အခန်း(ရ)	ဘနီ နသွီးရ် မျိုးနွယ်အကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့မှ ရုစူလုဟ်အား သစ္စာဖောက်ခြင်း	၄၄၄
အခန်း(၈)	ကအာဘ်ဘင်န်အလံအရှ်ရမ်အား သုတ်သင်ခြင်း	၄၄၅
အခန်း(၉)	အဘူရာဖီအ် အဘ်ဒုဟ် ဘင်န်အဘီဟုကိုင်းကံ (ခေါ်) စလာမ် ဘင်န် အဘီလ် ဟုကိုင်းကံ အား သုတ်သင်ခြင်း	၄၄၆
အခန်း(၁၀)	အုဟုဒ် စစ်ပွဲ	၄၄၇
အခန်း(၁၁)	ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၃:၁၁၂)	၄၄၇
အခန်း(၁၂)	ကုရ်အာန်အာယသ်တော်(၃:၁၂၈)	၄၄၈
အခန်း(၁၃)	ဟမ်ဇတ် ဘင်န်အဘ်ဒုလ် မသွံသွလစ်ဘ်(ﷺ)၏ ကျဆုံးခြင်း	၄၄၈
အခန်း(၁၄)	အုဟုဒ်စစ်ပွဲ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာ	၄၄၉
အခန်း(၁၅)	အဇ်ဇ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃:၁၂၇)	၄၄၉
အခန်း(၁၆)	အလံခန်ဒတ်ကံ-ကျုံးစစ်ပွဲ (အလံအဟ်ဇာတ်စစ်ပွဲ)	၄၄၉
အခန်း(၁၇)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလံအဟ်ဇာတ်စစ်ပွဲမှ အပြန် ဘနီကုရ်ဇ်ဇွဟ်တို့ထံ သွားရောက်ခြင်း	၄၅၀
အခန်း(၁၈)	ဇာသုလ် ရိကာအ် စစ်ပွဲ	၄၅၀
အခန်း(၁၉)	ခဇာအဟ် မျိုးနွယ်စုပိုင်နက်အတွင်းမှ ဘနူအလ်မုဆွံသွလစ်ကံစစ်ပွဲ (အလံမုရ်ဇ်ဇီးအ် စစ်ပွဲ)	၄၅၁
အခန်း(၂၀)	အန်မာရ် စစ်ပွဲ	၄၅၂
အခန်း(၂၁)	ဟုဒိုင်းဘီယဟ် စစ်ပွဲနှင့် အာယသ်တော်(၄:၈၈)	၄၅၂
အခန်း(၂၂)	ဇာသိကရ်ဒ် စစ်ပွဲ	၄၅၄
အခန်း(၂၃)	ခိုင်ဘရ် စစ်ပွဲ	၄၅၄
အခန်း(၂၄)	အွမ္မရသုလ်ကသ္မာအ်	၄၅၈
အခန်း(၂၅)	ရှမ်(ဆီးရီးယား)နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားသော မုအ်သဟ်ဃဇ်ဝဟ်	၄၅၈
အခန်း(၂၆)	အုစာမဟ် ဘင်န်ဇိုင်းဒ်အားအလ် ဟုရကာဒ်သို ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ စေလွှတ်ခြင်း	၄၅၉
အခန်း(၂၇)	ရမ်သွန်လအတွင်းမှ ဖသ်ဟ်စစ်ပွဲ	၄၅၉
အခန်း(၂၈)	မက္ကဟ်ကိုအောင်မြင်သည့်နေ့က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ အောင်လံထူသောနေရာ	၄၅၉
အခန်း(၂၉)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၄၆၁
အခန်း(၃၀)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၉:၂၅-၂၇)	၄၆၁
အခန်း(၃၁)	အောင်သွာ့စစ်ပွဲ	၄၆၂
အခန်း(၃၂)	ဟိဂျ်ရီ(၈)ခုနှစ်၊ ရှောင်ဝလ်လအတွင်းမှ အသွံသွာအိမ်စစ်ပွဲ	၄၆၂
အခန်း(၃၃)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ခါလစ်ဒ်ဘင်န်အလ်ဝလီးဒ်(ﷺ)ကို ဘနူဂျဇီးမဟ်တို့အား နှိမ်နင်းရန် စေလွှတ်တော်မူခြင်း	၄၆၄
အခန်း(၃၄)	အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် ဟုဇာဖဟ် အတ်စဟ်မီ(ﷺ)နှင့် အလ်ကမဟ်ဘင်န်မုဂျဇ်ဇ် အလ်မုဒ် လိဂျ်(ﷺ)တို့၏ စစ်ဆင်ရေးတပ်စိတ် (အန်ဆွာရ်တို့၏ တပ်စိတ်ဟုလည်းခေါ်ကြ၏)	၄၆၄
အခန်း(၃၅)	နောက်ဆုံးဟဂျ်မတိုင်မီ အဘူမူစာနှင့် မုအာဇ်(ﷺ)တို့အား ယီမင်သို့စေလွှတ်ခြင်း	၄၆၅
အခန်း(၃၆)		၄၆၆
အခန်း(၃၇)	ဇုလ်ခလဆွဟ်စစ်ပွဲ	၄၆၇
အခန်း(၃၈)	ယီမင်သို့ ဂျရီးရ်(ﷺ)၏ ထွက်ခွာမှု	၄၆၇
အခန်း(၃၉)	ပင်လယ်ကမ်းခြေ ဃဇ်ဝဟ်	၄၆၈
အခန်း(၄၀)	အုယိုင်းနဟ် ဘင်န် ဟိဆွန် ဃဇ်ဝဟ်	၄၆၉
အခန်း(၄၁)	ဘနီဟနီးဖဟ်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ဆုမာမဟ်ဘင်န်အုဆာလ်၏ ပြောကြားချက်	၄၆၉
အခန်း(၄၂)	နဂျ်ရာန်နယ်သား (ခရစ်ယာန်များ)၏အကြောင်း	၄၇၀
အခန်း (၄၃)	အလံအရှ်အရီးယီးနီနှင့် ယီမင်နယ်သားများ ရောက်ရှိလာမှု	၄၇၁
အခန်း(၄၄)	ဟဂျ်သီလ်ဝဒါအ်(နောက်ဆုံးဟဂျ်)	၄၇၂
အခန်း(၄၅)	ဆင်းရဲဒုက္ခစစ်ပွဲ (ဃဇ်ဝသုလ်အလံအုစူရဟ်) သို့မဟုတ် သဘူးကံစစ်ပွဲ	၄၇၃
အခန်း(၄၆)	ကအာဘ် ဘင်န်မာလစ်ကံ(ﷺ)၏ ပြောကြားမှုနှင့် အာယသ်တော်(၉:၁၁၈)	၄၇၄
အခန်း(၄၇)	ကစ္စရာ(ခုစ်ရီး)နှင့် ကိုင်ဆွရ်(ဆီဇာ)ထံသို့ ပို့သောတမန်တော်သဝဏ်လွှာ	၄၇၈

အခန်း(၄၈)	တမန်တော်ဝေဒနာနှင့် ပရိနိဗ္ဗာန်	၄၇၉
အခန်း(၄၉)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူခြင်း	၄၈၁
၅၈။	ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ဋီကာ ကဏ္ဍ	၄၈၂
စုရဟ်	ဖွာသိဟာ (စုရဟ်အမှတ်စဉ်-၁)	
အခန်း(၁)	ဖာသိဟသုလ်ကီသုဘ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍	၄၈၂
စုရဟ်	ဘကရဟ်(စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၂)	၄၈၂
အခန်း(၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၂၂)	၄၈၂
အခန်း(၃)	အလ္လာဟ်အရှင်တော်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၅၇)	၄၈၂
အခန်း(၄)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၂:၅၈)	၄၈၃
အခန်း(၅)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၀၆)	၄၈၃
အခန်း(၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အာယသ်တော်(၂:၁၂၅)	၄၈၃
အခန်း(၈)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၃၆)	၄၈၄
အခန်း(၉)	အလ္လာဟ်အရှင်တော်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၄၃)	၄၈၄
အခန်း(၁၀)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၉၉)	၄၈၅
အခန်း(၁၁)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၂၀၁)	၄၈၅
စုရဟ်	အားလီအင်မ်ရာနီ(စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၃)	၄၈၅
အခန်း(၁၃)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်များ(၃:၃)	၄၈၅
အခန်း(၁၄)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃:၃၇)	၄၈၆
အခန်း(၅)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃:၁၃၃)	၄၈၆
အခန်း(၁၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃:၁၈၆)	၄၈၆
အခန်း(၁၇)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃:၁၈၈)	၄၈၇
စုရဟ်	အန်နီစုအ်(စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၄)	၄၈၈
အခန်း(၁၈)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၄:၃)	၄၈၈
အခန်း(၁၉)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၁၁)	၄၈၈
အခန်း(၂၀)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၄၀)	၄၈၉
အခန်း(၂၁)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၄၁)	၄၉၀
အခန်း(၂၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၄:၉၇)	၄၉၀
အခန်း(၂၃)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၁၆၃)	၄၉၀
စုရဟ်	အလ်မာအီးဟ် (စုရဟ်အမှတ်စဉ်-၅)	၄၉၀
အခန်း(၂၄)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၅:၆၇)	၄၉၀
အခန်း(၂၅)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅:၈၇)	၄၉၁
အခန်း(၂၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်	၄၉၁
အခန်း(၂၇)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅:၁၀၁)	၄၉၁
စုရဟ်	အလ်အန်အားမ် (စုရဟ်အမှတ်စဉ်-၆)	၄၉၂
အခန်း(၂၈)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၆:၆၅)	၄၉၂
အခန်း(၂၉)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၆:၉၀)	၄၉၂
အခန်း(၃၀)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆:၁၅၁)	၄၉၃
စုရဟ်	အလ်အန်ရုဗ် (စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၇)	၄၉၃
အခန်း(၃၁)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၇:၁၉၉)	၄၉၃
စုရဟ်	အလ်အန်ဖာလ် (စုရဟ်အမှတ်စဉ်-၈)	၄၉၃
အခန်း(၃၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၈:၃၉)	၄၉၃
စုရဟ်	ဘရာအဟ်(သို့မဟုတ်) စုရဟ်အသ်သောင်ဘဟ်(စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၉)	၄၉၃
အခန်း(၃၃)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၉:၁၀၂)	၄၉၃
စုရဟ်	ဟူးဒ် (စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၁)	၄၉၄
အခန်း(၃၄)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၁၁:၃)	၄၉၄
အခန်း(၃၅)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၁၁:၁၀၂)	၄၉၄
စုရဟ်	အလ် ဟီရိုရ် (စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၅)	၄၉၅
အခန်း(၃၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၁၅:၁၈)	၄၉၅
စုရဟ်	အန်နဟ်လ် (စုရဟ်အမှတ်စဉ်-၁၆)	၄၉၅
အခန်း(၃၇)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၁၆:၃၀)	၄၉၅
စုရဟ်	ဘနီ အစ္စရာအီးလ်(သို့မဟုတ်) စုရဟ်အလ်အစ္စရာအ် (စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၇)	၄၉၅
အခန်း(၃၈)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၇:၃)	၄၉၅

အခန်း(၃၉) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ဗျာဒိတ်တော်(၁၇:၇၉)	၄၉၇
အခန်း(၄၀) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၇:၁၁၀)	၄၉၈
စူရဟ်အလ်ကဟ်မ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၁၈)	၄၉၈
အခန်း(၄၁) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၈:၁၀၅)	၄၉၈
စူရဟ် မရ်ယမ်(စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၉)	၄၉၉
အခန်း(၄၂) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၉:၃၉)	၄၉၉
စူရဟ် အန်နူးရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၂၄)	၄၉၉
အခန်း(၄၃) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၄:၆)	၄၉၉
အခန်း(၄၄) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၄:၈)	၅၀၀
စူရဟ်အလ်ဖရ်ကာန် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၂၅)	၅၀၁
အခန်း(၄၅) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၅:၃၄)	၅၀၁
စူရဟ် အရ် ရူးမ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃၀)	၅၀၁
အခန်း(၄၆) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၃၀:၁-၂)	၅၀၁
စူရဟ် အတီစီရ်ဒဟ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃၂)	၅၀၂
အခန်း(၄၇) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၂:၁၇)	၅၀၂
စူရဟ် အလ်အဟ်ဇာတ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၃၃)	၅၀၂
အခန်း(၄၈) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၅၁)	၅၀၂
အခန်း(၄၉) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၅၃)	၅၀၃
အခန်း(၅၀) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၃:၅၄-၅၅)	၅၀၃
အခန်း(၅၁) အလ္လာဟ်အရှင်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၅၆)	၅၀၃
အခန်း(၅၂) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၆၉)	၅၀၄
စူရဟ်စဘာ (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃၄)	၅၀၄
အခန်း(၅၃) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၃၄:၄၆)	၅၀၄
စူရဟ်အဇ် ဇုမရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃၉)	၅၀၄
အခန်း(၅၄) အလ္လာအသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၃၉:၅၃)	၅၀၄
အခန်း(၅၅) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၉:၆၇)	၅၀၅
အခန်း(၅၆) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၃၉:၆၇)	၅၀၅
အခန်း(၅၇) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၉:၆၈)	၅၀၅
စူရဟ် အရှ်ယူရုရာ (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၄၂)	၅၀၆
အခန်း(၅၈) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၄၂:၂၃)	၅၀၆
စူရဟ် အဒ်ဒုခါးနီ (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၄၄)	၅၀၆
အခန်း(၅၉) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄၄:၁၂)	၅၀၆
စူရဟ် အလ်ရုရာဆီယဟ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၄၅)	၅၀၆
အခန်း(၆၀) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄၅:၂၄)	၅၀၆
စူရဟ် အလ်ကဘ်မ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၄၆)	၅၀၇
အခန်း(၆၁) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄၆:၂၄)	၅၀၇
စူရဟ်မဟမ္မဒ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၄)	၅၀၇
အခန်း(၆၂) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၄၇:၂၂)	၅၀၇
စူရဟ်ကဘ်မ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၅၀)	၅၀၇
အခန်း(၆၃) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၅၀:၃၀)	၅၀၇
စူရဟ် အသွ်သွူးရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၅၂)	၅၀၈
အခန်း(၆၄) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅၂:၁-၂)	၅၀၈
စူရဟ်အန်နရ်(စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၅၃)	၅၀၈
အခန်း(၆၅) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၅၃:၁၉)	၅၀၈
စူရဟ်အလ်ကမ်ရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၅၄)	၅၀၈
အခန်း(၆၆) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅၄:၄၆)	၅၀၈
စူရဟ်အရ်ရဟ်မာန်း (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၅၅)	၅၀၉
အခန်း(၆၇) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၅၅:၆၂)	၅၀၉
အခန်း(၆၈) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅၅:၇၂)	၅၀၉
စူရဟ်အလ်မူမ်သဟ်နဟ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၆၀)	၅၀၉
အခန်း(၆၉) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၀:၁)	၅၀၉
အခန်း(၇၀) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၀:၁၂)	၅၀၉
စူရဟ် အလ်ဂျုမအဟ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၆၂)	၅၁၀

အခန်း(၇၁) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၂:၃)	၅၁၀
စူရဟ် အလ်မုနာဖိကူးနံ (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၆၃)	၅၁၀
အခန်း(၇၂) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆၃:၁)	၅၁၀
စူရဟ်အသ် သဟ်ရီးမ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၆၆)	၅၁၁
အခန်း(၇၃) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆၆:၁)	၅၁၁
စူရဟ်အလ် ကလမ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၆၈)	၅၁၁
အခန်း(၇၄) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၈:၁၃)	၅၁၁
အခန်း(၇၅) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၈:၄၂)	၅၁၁
စူရဟ် အန်နာဇီအာသ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၇၉)	၅၁၂
စူရဟ် အဘ,ဘစ (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၈၀)	၅၁၂
စူရဟ် အလ်မုသွဖိဗီးနံ (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၈၃)	၅၁၂
အခန်း(၇၆) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈၃:၆)	၅၁၂
စူရဟ်အလ်အင်နိဂ်ဂီကုကု (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၈၄)	၅၁၂
အခန်း(၇၇) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈၄:၈)	၅၁၂
အခန်း(၇၈) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈၄:၁၉)	၅၁၃
စူရဟ် အဂ်ရုဗ်စ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၉၁)	၅၁၃
အခန်း(၇၉) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၉၁:၁၂)	၅၁၃
စူရဟ် အလ်အလပ်(က်) (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၉၆)	၅၁၃
အခန်း(၈၀) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၉၆:၁၅)	၅၁၃
စူရဟ် အလ်ကောင်ဆရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၀၈)	၅၁၃
အခန်း(၈၁) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၀၈:၁)	၅၁၃
စူရဟ် အလ်ဖလ်(က်) (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၁၃)	၅၁၄

၅၉။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများကဏ္ဍ	၅၁၅
အခန်း(၁) ဝဟ်ဗျာဒိတ်ကျရောက်ပုံနှင့် ရုဏ်လုလွှာဟ်(ဆွ)ထံ ပထမဦးဆုံးထုတ်ပြန်ချက်	၅၁၅
အခန်း(၂) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို မတူညီသော နည်းလမ်း(၇)မျိုးဖြင့်ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ရန် ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးခြင်းခံရ၏။	၅၁၅
အခန်း(၄) စူရဟ်အလ်အိမ်လာဆွ်၏ ထူးမြတ်မှုအဆင့်	၅၁၅
အခန်း(၅) မုအောင်းဝိဇာသ်၏ ထူးမြတ်မှု	၅၁၆
အခန်း(၆) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်နေချိန် တည်ငြိမ်သာယာခြင်းနှင့် ကောင်းကင်တမန်များ ဆင်းသက်ကျရောက်ခြင်း	၅၁၆
အခန်း(၇) ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်နေလေ့ရှိသူကို အားကျစိတ်ထားပါ	၅၁၇
အခန်း(၈) ကုရ်အာန်သင်ယူလေ့လာပြီး တစ်ပါးသူတို့အား ပြန်လည်သင်ကြားပို့ချသူသည်သာ အသင်တို့အနက် အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။	၅၁၇
အခန်း(၉) ကုရ်အာန်ကို နှုတ်ငုံကျက်မှတ်ခြင်းနှင့် အထပ်ထပ်အခါခါ ဖတ်ရွတ်ခြင်း	၅၁၇
အခန်း(၁၀) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ပီသမှန်ကန်စွာဖြေညှင်းစွာဖတ်ရမည်	၅၁၈
အခန်း(၁၁) ကုရ်အာန်ကို နှစ်လိုဖွယ်အသံဖြင့် ဖတ်ရွတ်ရန်	၅၁၈
အခန်း(၁၂) ကုရ်အာန်တစ်စောင်လုံး ဖတ်ရွတ်ရန် သင့်တော်သည့် ကာလအပိုင်းအခြား	၅၁၈
အခန်း(၁၃) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား လူထင်ကြီးအောင် ဖတ်သူသို့မဟုတ် လောကီအကျိုး တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိရေးအတွက် ဖတ်သူ၏ပြစ်ဒဏ်	၅၁၉

၆၀။ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း ကဏ္ဍ	၅၂၀
အခန်း(၁) ထိမ်းမြားလိုမှုကို စိတ်ဝင်စားစေခြင်း/ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၃)	၅၂၀
အခန်း(၂) အိမ်ထောင်မပြုခြင်းနှင့် သင်းကွပ်ဒေသင်းခြင်းမှာ မနှစ်သက်ဖွယ်	၅၂၀
အခန်း(၃) အပျိုစင်တို့အား ထိမ်းမြားခြင်း	၅၂၁
အခန်း(၄) သက်ကြီးအမျိုးသားနှင့် သက်ငယ်အမျိုးသမီးတို့၏ ထိမ်းမြားမှု	၅၂၁
အခန်း(၅) (ထိမ်းမြားသူနှစ်ဦးလုံးသည်) သာသနာတစ်ခုတည်းဖြစ်ရမည်	၅၂၁
အခန်း(၆) အမျိုးသမီး၏ မကောင်းနိမိတ်ကိုရှောင်လွှဲပါ	၅၂၂
အခန်း(၇) အာယသ်တော်(၄:၂၃)။ နို့စို့ဖက်မောင်နှမများသည် သွေး၏ ဆက်နွယ်မှုကြောင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုမပြုရ	၅၂၃
အခန်း(၈) အာယသ်တော်(၂:၂၃၃)အပေါ် နှစ်နှစ်ကျော်သော ကလေးအားနို့ဆက်မတိုက်ရ ဟူသောပြောကြားချက်(နှင့်) နို့စို့ဖက် ဆက်နွယ်မှုအကြား ထိမ်းမြားခြင်း ဟရာမ် ဖြစ်သော အတိုင်းအတာ	၅၂၃

အခန်း(၉)	အရှိယိုယာရ် အကြောင်း	၅၂၄
အခန်း(၁၀)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ နုကဟ်အလ်မုသ်အဟ်ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ထား၏။	၅၂၄
အခန်း(၁၁)	အမျိုးသမီးမှ အမျိုးသားကောင်းကို (ထိမ်းမြားလက်ဆက်ရေးအတွက်)ကမ်းလှမ်းနိုင်သည် (သို့မဟုတ်)အမျိုးသမီးကို အမျိုးသားကောင်းနှင့် လက်ဆက်ပေးနိုင်သည်။	၅၂၄
အခန်း(၁၂)	ထိမ်းမြားလက်ထပ်မည့် အမျိုးသမီးကိုကြည့်ရှုအကဲခတ်ခြင်းပိုင်၏။	၅၂၅
အခန်း(၁၃)	အမျိုးသမီး၏ ဝလီ ခွင့်ပြုမှုသာ နီကဟ်တရားဝင်သည်ဟူသော အဆိုမှန်သလော	၅၂၅
အခန်း(၁၄)	အပျိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ရှင်မဖြစ်စေ သူမ၏ ကျေနပ်သဘောတူညီမှုမပါဘဲ ဖခင်ဖြစ်သူ သို့မဟုတ် ဝလီမှ ထိမ်းမြားပေးခွင့်မရှိခြင်း	၅၂၆
အခန်း(၁၅)	သမီးဖြစ်သူမှ မလိုလားပါဘဲလျက် ဖခင်ဖြစ်သူမှ အမွေစီစဉ်လျှင် ယင်းထိမ်းမြားမှုသည် တရားမဝင်	၅၂၆
အခန်း(၁၆)	မိမိညီနောင်မုစ်လင်မိတစ်ဦးမှ ကြောင်းလမ်းထားသော အမျိုးသမီးကို မကမ်းလှမ်းရ ပထမလူ၏ထိမ်းမြားမှု သို့မဟုတ် နောက်ဆုတ်မှုအထိ စောင့်ဆိုင်းရမည်	၅၂၆
အခန်း(၁၇)	နီကဟ်ပြုခြင်း၌ ခွင့်မပြု တရားမဝင်သောစည်းကမ်းချက်များ	၅၂၆
အခန်း(၁၈)	မိမိ၏ခင်ပွန်းထံ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ဆက်သခြင်းနှင့်မင်္ဂလာဆုတောင်း	၅၂၇
အခန်း(၁၉)	မိမိ၏ ဇနီးသည်နှင့် နီးနှောစဉ်ရွတ်ဖတ်ရန်	၅၂၇
အခန်း(၂၀)	သိုးတစ်ကောင်မျှသာ တတ်စွမ်းနိုင်လျှင်လည်း ဝလီမဟ်ပြုရမည်	၅၂၇
အခန်း(၂၁)	သိုးတစ်ကောင်ထက်လျော့နည်း၍ ဝလီမဟ်ပေးခြင်း	၅၂၇
အခန်း(၂၂)	ဝလီမဟ်အတွက် ဖိတ်ကြားခံရပါက မဖြစ်မနေသွားရောက်ပါ။ (၇)ရက်တိုင်တိုင် ဖိတ်ကြားကျွေးမွေးခြင်း (ရက်မည်မျှပေးရမည်ဟု တမန်တော်မြတ်မှ အမိန့်မပေးခဲ့)	၅၂၇
အခန်း(၂၃)	အမျိုးသမီးများကို ဂရုစိုက်ရန်အထူးတိုက်တွန်းချက်	၅၂၈
အခန်း(၂၄)	မိသားစုအပေါ် သိမ်မွေ့ကြင်နာစွာဆက်ဆံပါ	၅၂၈
အခန်း(၂၅)	အမျိုးသမီးသည် လင်ယောက်ျား၏ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဥပုသ်သီလမစောင့်ထိန်းရ	၅၂၉
အခန်း(၂၆)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၅၃၀
အခန်း(၂၇)	ခရီးတစ်ခုထွက်ရန် ရည်ရွယ်လျှင် (ဇနီးတစ်ဦးကိုခေါ်သွားရန်) ဇနီးများအကြား မဲချခြင်း	၅၃၀
အခန်း(၂၈)	အိမ်ရှင်ဇနီးသည်တစ်ဦးထားရှိထားပြီး အပျိုစင်တစ်ဦးအား လက်ထပ်ထိမ်းမြားလျှင်	၅၃၀
အခန်း(၂၉)	မဟုတ်သည်ကို အဟုတ်လုပ်ပြောခြင်း(နှင့်) မိမိခင်ပွန်း၏ အခြားဇနီးအပေါ် မာနထားခြင်း	၅၃၀
အခန်း(၃၀)	ဃီရဟ် အကြောင်း	၅၃၁
အခန်း(၃၁)	အမျိုးသမီးတို့၏ ဝန်တိုမစွေရိယနှင့် အမျက်ဒေါသ	၅၃၁
အခန်း(၃၂)	အမျိုးသားတစ်ဦးသည် ဇူမဟ်ရမ်မဟုတ်က အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် သူမ၏အမျိုးသား ရှိမနေချိန် ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မနေအပ်	၅၃၂
အခန်း(၃၃)	အမျိုးသမီးသည် မိမိခင်ပွန်းမှ သတိထားမိအောင်အခြားအမျိုးသမီးကိုတို့ထိပြသခြင်းမပြုနှင့်	၅၃၂
အခန်း(၃၄)	မိသားစုနှင့် အတန်ကြာခွဲခွာပြီးနောက်(ဝါ) ခရီးသွားပြီးနောက် ပြန်လာသော် အိမ်တွင်းသို့ ညဉ့်အချိန် မဝင်ရောက်လေနှင့်။	၅၃၂

၆၁။ ကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)	ရာသီပန်းပွင့်နေစဉ်အတွင်းကွာရှင်းခံရပါက ၎င်းကို သွလာ(က်)တစ်ကြိမ်ဟူသာ သတ်မှတ်၏။	၅၃၃
အခန်း(၂)	ကွာရှင်းမှုတွင် အမျိုးသားက အမျိုးသမီးကိုမျက်နှာချင်းဆိုင် သွလာ(က်)ဟု ဆိုရမည်လော	၅၃၃
အခန်း(၃)	အာယသ်တော်(၂:၂၉)အရ သွလာ(က်)ကိစ္စ (နှင့်) အချိန်ကာလတစ်ခုတည်းတွင် (တစ်ထိုင်တည်းဖြင့်) သွလာ(က်) သုံးကြိမ်ပေးနိုင်သလော	၅၃၄
အခန်း(၄)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၆၆:၁)	၅၃၄
အခန်း(၅)	အလ်ခုလ်အ်(နှင့်) ၎င်းနှင့်အညီမည်သို့သွလာ(က်)ပေးရမည်။	၅၃၅
အခန်း(၆)	ဘရီးရဟ် ခင်ပွန်းသည်အတွက် တမန်တော်မြတ်၏ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးမှု	၅၃၅
အခန်း(၇)	လီအာန်(နှင့်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၄:၆-၉)	၅၃၆
အခန်း(၈)	အမျိုးသားဖြစ်သူမှ မိမိ၏ကလေးအပေါ်သွေးရင်းသားရင်းလောဟု သံသယစကားဆိုလျှင်	၅၃၆
အခန်း(၉)	လီအာန် အမှုဖြစ်သူနှစ်ဦးအား ‘အသင်တို့အနက်တစ်ဦးသည် လူလိမ်ဖြစ်ရာ အသင်တို့တစ်ဦးမှသောင့်ဘဟ်ပြုမည်လော’ဟု အိမာမ်မှ မေးမြန်းခြင်း	၅၃၆
အခန်း(၁၀)	အပူသည် အမျိုးသမီးသည် ခနောက်စိမ်းကို အသုံးပြုခြယ်သနိုင်သလော	၅၃၆

၆၂။ ရင်းနှီးစိုက်ထုတ်သော ထောက်ပံ့ပေးကမ်းခြင်းနှင့် မိသားစုအပေါ် ထောက်ပံ့ပေးကမ်းခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု	၅၃၈
အခန်း(၁) မိမိ၏မိသားစု ဖူလုံစေရန် တစ်နှစ်စာရိက္ခာကိုကြိုတင်စီစဉ်ခြင်း(နှင့်) မိမိ၏ လက်အောက်ခံ/ မိသားစုအပေါ် မည်သို့သုံးစွဲရမည်	၅၃၈

၆၃။ စားနပ်ရိက္ခာများ ကဏ္ဍ	၅၃၉
အခန်း(၁) စတင်စားသောက်လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏နာမံတော်ကို ဖော်ကျူးပြီး လက်ှာလက်ှာဖြင့်စားပါ	၅၃၉
အခန်း(၂) ဝမ်းပြည့်တင်းတိမ်သည်အထိ စားသောက်ကြသူများ	၅၃၉
အခန်း(၃) မုန့်ချပ်ငါးပါးနှင့် စားသောက်ဝိုင်းကြီး	၅၃၉
အခန်း(၄) လူတစ်ဦး၏ အစားအစာသည် လူနှစ်ဦးအဖို့ လုံလောက်၏။	၅၄၀
အခန်း(၅) မုအ်မင်နီဟူသည် အူတစ်ခုစာအတွက်သာ စားသောက်၏	၅၄၀
အခန်း(၆) တစ်စုံတစ်ရာကို မှီပြီးမစားသောက်နှင့်	၅၄၀
အခန်း(၇) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မည်သည့်အစားအသောက်ကိုမျှ ဝေဖန်မှုမပြု	၅၄၀
အခန်း(၈) ဘာလီ(ပြောင်းဆန်)မှုန့်မှ အခွံအမှိုက်များကို မှုတ်ထုတ်သန့်စင်ခြင်း	၅၄၁
အခန်း(၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အဆွံ့ဟတ်တော်တို့ စားလေ့ရှိသောအရာ	၅၄၁
အခန်း(၁၀) သလ်ဘီနဟ်	၅၄၁
အခန်း(၁၁) ငွေဖြင့် ဆင်ယင်ထားသော ပန်းကန်ခွက်ယောက်ဖြင့်စားခြင်း	၅၄၂
အခန်း(၁၂) မိမိ၏ညီနောင်များအတွက် စားဖွယ်ပြင်ဆင်ရာ၌ ဒုက္ခခံရခြင်း	၅၄၂
အခန်း(၁၃) သခွားရည်နှင့် လတ်ဆတ်သည့်စွန်ပလွံသီးကိုစားခြင်း	၅၄၂
အခန်း(၁၄) လတ်ဆတ်သော စွန်ပလွံသီးနှင့် စွန်ပလွံသီးခြောက်များ	၅၄၂
အခန်း(၁၅) အလ်အဂျိုဝဟ်	၅၄၃
အခန်း(၁၇) အစားစားပြီးလျှင် ဖတ်ရွတ်ရန်	၅၄၃
အခန်း(၁၈) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃း၅၃)	၅၄၄

၆၄။		
အခန်း(၁)	မွေးကင်းစကလေးငယ်အား ဖွားမြင်သည့်နေ့တွင် ကင်ပွန်းတပ်ခြင်း	၅၄၅
အခန်း(၂)	အင်္ဂါကဟ်သည် ကလေးငယ်အပေါ် ထိခိုက်စေမည့်အရာအား ဖယ်ရှားရန်ဖြစ်၏။	၅၄၅
အခန်း(၃)	အလ်ဖရအ်	၅၄၅

၆၅။ လှီးဖြတ်ခြင်းနှင့်အမဲလိုက်ခြင်းကဏ္ဍ	၅၄၇
အခန်း(၁) အမဲလိုက်ရာတွင် အာဟ်အသျှင်မြတ်၏နာမံတော်ကို တ,သပါ	၅၄၇
အခန်း(၂) လေးဖြင့် အမဲလိုက်ခြင်း	၅၄၇
အခန်း(၃) အလခဇ်ဇ်နှင့် အလ်ဘွန်ဒုကဟ်	၅၄၇
အခန်း(၄) အမဲလိုက်ခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကို စောင့်ရှောက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ခွေးကို အပျော်တမ်း မွေးမြူထားလျှင်	၅၄၈
အခန်း(၅) မုဆိုးသည် သားကောင်ကို ထိမှန်အောင် ပစ်ခတ်ခဲ့သော်လည်း (၂-၃)ရက်အထိ လက်ရဖမ်းမိခြင်းမရှိပါလျှင်	၅၄၈
အခန်း(၆) ကျိုင်းကောင်များကိုစားခြင်း	၅၄၈
အခန်း(၇) နဟ်ရ်နှင့် ဇတ်ဟ်	၅၄၈
အခန်း(၈) အလ်မုဆ်လဟ်၊ အလ်မဆွ်ဘူးရဟ်နှင့် အလ်မုဂျဆွမဟ်တို့သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ	၅၄၈
အခန်း(၉) ကြက်သား	၅၄၉
အခန်း(၁၀) အစွယ်ပါ သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့၏အသား	၅၄၉
အခန်း(၁၁) ကတိုး	၅၄၉
အခန်း(၁၂) မျက်နှာများကို တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း (အမှတ်အသားပြုခြင်း)	၅၄၉

၆၆။ အလ်အသွာဟ် ကဏ္ဍ	၅၅၀
အခန်း(၁) အလ်အသွာဟ်အသားများနှင့် စပ်လျဉ်း၍	၅၅၀

၆၇။ ဖျော်ရည် ယမကာများကဏ္ဍ	၅၅၁
အခန်း(၁) ပျားရည်ဖြင့် စီမံထားသော အလ်ဘိသ်အ်အမည်ရှိ အရက်	၅၅၁
အခန်း(၂) ယစ်မျိုးဓာတ်မပါသောယမကာအား ပန်းကန်လုံးသို့မဟုတ်သောင်ရံဖြင့်စီမံပြင်ဆင်ပေးခြင်း	၅၅၁
အခန်း(၃) တမန်တော်မြတ်သည် ဇလုံများ၊ စည်များအသုံးပြုခြင်းကိုတားမြစ်ခဲ့ပြီးနောက်မှ ပြန်လည်သတ်မှတ် အသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်း	၅၅၂
အခန်း(၄) မမှည့်သေးသော စွန်ပလွံဖျော်ရည်နှင့် စွန်ပလွံသီးမှည့်ဖျော်ရည် အချင်းချင်းကို မူးယစ်ဓာတ်ထွက်နိုင်၍ မရောနှောရ။ ချက်ပြုတ်ပြီးသော အစားအစာ နှစ်မျိုးကို ဟင်းလျာတစ်မျိုးတည်းအဖြစ်မပြုရ။	၅၅၂
အခန်း(၅) နို့ဖျော်ရည်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၁၆း၆၆)	၅၅၂

အခန်း(၆)	နို့ကိုရေရောသောက်ခြင်း	၅၅၂
အခန်း(၇)	မတ်တပ်ရပ်လျက် သောက်သုံးခြင်း	၅၅၃
အခန်း(၈)	ရေသောက်ရာတွင် ရေအိတ်/ရေပူး၏နှုတ်ခမ်းကို ကွေးကောက်ခြင်း	၅၅၃
အခန်း(၉)	ရေသောက်နေစဉ်အတွင်း၌ အသက်ရှူသွင်းခြင်းကို တားမြစ်၏။	၅၅၃
အခန်း(၁၀)	ငွေထည်ခွက်ယောက်ပန်းကန်များ	၅၅၃
အခန်း(၁၁)	သစ်သားခွက်ဖြင့် သောက်သုံးခြင်း	၅၅၃

၆၈။ နာမကျန်းသူ/ ဝေဒနာရှင်များ ကဏ္ဍ		၅၅၅
အခန်း(၁)	ဖျားနာဝေဒနာသည် အပြစ်များကို ပယ်ဖျက်ခြင်းဟူသောအဆို	၅၅၅
အခန်း(၂)	ရောဂါဝေဒနာပြင်းထန်မှု	၅၅၅
အခန်း(၃)	ဝက်ရှူးပြန်(ဝါ) အတက်ရောဂါဝေဒနာခံစားရသူ၏ ထူးမြတ်ခြင်း	၅၅၅
အခန်း(၄)	မျက်စေ့အမြင်ကွယ်ပျောက်သွားသူ၏ ထူးမြတ်မှု	၅၅၆
အခန်း(၅)	လူမမာမေးသွားရောက်ခြင်း	၅၅၆
အခန်း(၆)	လူမမာအနေဖြင့် ‘ကျွန်ုပ်ဖျားနာနေသည်’ ‘အို-ကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်း’ ‘ကျွန်ုပ်၏ ဝေဒနာ ဆိုးသထက် ဆိုးရွားသထက် ဆိုးရွားလာသည်’၊ ၎င်းအပြင် အိုင်ယူးဘ်(ႤႬ)၏ စကား (၂၁:၈၃)ဟု ပြောဆိုခွင့်ရှိပါသလော	၅၅၆
အခန်း(၇)	လူမမာ၏ သေခြင်းတရား တောင့်တမှု	၅၅၇
အခန်း(၈)	လူမမာမေးသူမှ ဝေဒနာသည်အတွက် ဆုမွန်တောင်းခြင်း	၅၅၇

၆၉။ ဆေးဝါးများ ကဏ္ဍ		၅၅၈
အခန်း(၁)	ပျောက်ကင်းစေရာ ကုသမှုနှင့်အတူတွဲလျက် အာဟာရအသွင်မြတ်သည် မည်သည့် ရောဂါကိုမျှ ချပေးထားတော်မူသည်မဟုတ်	၅၅၈
အခန်း(၂)	အကြောင်းသုံးရပ်၌ ပျောက်ကင်းချမ်းသာမှုရှိပါ၏။	၅၅၈
အခန်း(၃)	ပျားရည်ကုထုံးနှင့် အစွတ်အသွင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၆:၆၉)	၅၅၈
အခန်း(၄)	စပုံနက်	၅၅၈
အခန်း(၅)	အူးဒိလ်ဟင်နီနှင့် ဘဟ်ရီကိုရှုခြင်း	၅၅၉
အခန်း(၆)	ရောဂါဝေဒနာအတွက် သွေးစုပ်ကြ	၅၅၉
အခန်း(၇)	ရု(ကိ)နှင့် မကုသသူ(ဝါ) ကုသမှုကိုမခံသူ	၅၅၉
အခန်း(၈)	ကုဋ္ဌနူနာ ရောဂါ	၅၆၀
အခန်း(၉)	ဆွဖရ်ဟူသည်မရှိ	၅၆၀
အခန်း(၁၀)	အဆုတ်ရောင်ရောဂါ	၅၆၀
အခန်း(၁၁)	အဖျားတက်ခြင်းသည် ဂျဟန္ဓမ်၏မီးမှ ဖြစ်၏။	၅၆၀
အခန်း(၁၂)	ပလိပ်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်သောအဆို	၅၆၁
အခန်း(၁၃)	ယိုင်သွာန်၏ အရှုအတွက် ရု(ကိ)ယဟ်	၅၆၁
အခန်း(၁၄)	ကင်းထိုးခြင်းနှင့် မြွေကိုက်ခြင်းအတွက် ရု(ကိ)ယဟ်	၅၆၁
အခန်း(၁၅)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရု(ကိ)ယဟ်	၅၆၁
အခန်း(၁၆)	အလ်ဖအ်လ်- အတိတ်ကောင်းနိမိတ်ကောင်း	၅၆၁
အခန်း(၁၇)	နိမိတ်ဟော ပုရောဟိတ်များ	၅၆၂
အခန်း(၁၉)	အဒ်ဝါ ဟူသည်မရှိ	၅၆၂
အခန်း(၂၀)	အဆိပ်သောက်ခြင်း၊ အဆိပ်ဖြင့်ကုသခြင်း၊ အန္တရာယ်ရှိသော- မသန့်သော- ညစ်ညမ်းသောအရာကို (ဆေးဝါးအဖြစ်) အသုံးပြုကုသခြင်း	၅၆၃
အခန်း(၂၁)	ခွက်တစ်ခုအတွင်း ယင်ကောင်တစ်ကောင်ကျရောက်လျှင်	၅၆၃

၇၀။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ကဏ္ဍ	၅၆၄
အခန်း(၁) ခြေမျက်စေ့အောက် တွဲလွဲကျနေသော အဝတ်၏အပိုင်းသည် ---	၅၆၄
အခန်း(၁) အဖြူရောင်အဝတ်များ	၅၆၄
အခန်း(၄) ပိုးထည်များကို ဝတ်ဆင်ခြင်းနှင့် အခင်းပြုခြင်း	၅၆၅
အခန်း(၅) ပိုးသားစောင်/အခင်း	၅၆၅
အခန်း(၆) အမျိုးသားများသည် ကိုကုမံ မသုံးရ	၅၆၅
အခန်း(၇) သားရေနယ်ဖိနပ်နှင့် အခြားဖိနပ်များ	၅၆၅
အခန်း(၈) လက်ဝဲဖက်မှ ဖိနပ်ကို ဦးစွာချွတ်ရန်	၅၆၅
အခန်း(၉) ပုံတူမပြုကြရ	၅၆၆
အခန်း(၁၀) မိန်းမလျာများကို အိမ်များမှဖယ်ထုတ်ခြင်း	၅၆၆

အခန်း(၁၁)	မုတ်ဆိတ်ချန်ထား (လွှတ်ထား)ကြကုန်	၅၆၆
အခန်း(၁၂)	အလံခိသ္မာဘတ်(ဆံပင်ဆိုးဆေး)	၅၆၆
အခန်း(၁၃)	လှိုင်းတွန့်ဆံနွယ်	၅၆၆
အခန်း(၁၄)	အလံကဇာဒ်	၅၆၆
အခန်း(၁၅)	ဇနီးဖြစ်သူမှ မိမိ၏လက်ဖြင့် လင်ယောက်ျားအား နဲ့သာသုတ်လိမ်းပေးခြင်း	၅၆၇
အခန်း(၁၆)	မည်သူမျှ အမွှေးနံ့သာကို မငြင်းနှင့်	၅၆၇
အခန်း(၁၇)	အဇီဇရီးရပ် (နံ့သာတစ်မျိုး)	၅၆၇
အခန်း(၁၈)	ကိယာမသ်နေ့၌ ပုံတူပန်းချီ/ရုပ်ပုံဖန်တီးသူများ၏ ပြစ်ဒဏ်	၅၆၇
အခန်း(၁၉)	ရုပ်ပုံပန်းချီများကို တစ်စမကျန် ဖျောက်ဖျက်ခြင်း	၅၆၇

၇၁။	ကောင်းမြတ်သည့် အလေ့အထများ (ယဉ်ကျေးမှု) ကဏ္ဍ	၅၆၈
အခန်း(၁)	လူသားတို့အနက် (အခွင့်အရေးပေးရန်) တာဝန်အထိုက်သက်ဆုံးသူ	၅၆၈
အခန်း(၂)	မိမိ၏မိဘကို မဆဲဆိုနှင့်	၅၆၈
အခန်း(၃)	အလံကာသွိအ်(သားချင်းဆက်ဆံရေး ဖြတ်တောက်သူ)၏အပြစ်	၅၆၉
အခန်း(၆)	မိမိအပေါ်ထားရှိသည့် သားချင်းတို့၏ ကျေးဇူးပြန်ဆပ်သူကို အလံဝါဆွဲလ်ဟု မခေါ်ဆို	၅၆၉
အခန်း(၇)	ကလေးငယ်များကို သနားပါ။ နှမ်းရှုပ်ပါ။ ပွေ့ဖက်ပါ	၅၇၀
အခန်း(၈)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ရဟ်မသ်တော်ကို အပုံတစ်ရာ ပိုင်းစိတ်ထားတော်မူ၏	၅၇၀
အခန်း(၉)	ကလေးငယ်ကို ပေါင်ပေးတင်ခြင်း	၅၇၀
အခန်း(၁၀)	လူနှင့် တိရစ္ဆာန်များအပေါ် ကရုဏာ	၅၇၀
အခန်း(၁၁)	အိမ်နီးချင်းအပေါ် ကြင်နာစွာဆက်ဆံရန်	၅၇၁
အခန်း(၁၂)	မိမိ၏အိမ်နီးချင်းအား ဒုက္ခပေးလေ့ရှိသူ၏ အပြစ်	၅၇၁
အခန်း(၁၃)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည်သူမှန်က အိမ်နီးချင်းကို ဒုက္ခပေးနှင့်	၅၇၁
အခန်း(၁၄)	မအ်ဇူးစ် (ကိုဆောင်ရွက်ခြင်း) အပေါင်းမှာ ဆွဒကဟ်ဖြစ်၏။	၅၇၁
အခန်း(၁၅)	အရေးအရာတိုင်း၌ ကြင်နာပါ။ စနာညာတာပါ	၅၇၂
အခန်း(၁၆)	မုအ်မင်န်တို့၏ အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု	၅၇၂
အခန်း(၁၇)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖာဟ်ရီမဟုတ်၊ မုသဖဟ်ရီ လည်းမဟုတ်ပါ	၅၇၂
အခန်း(၁၈)	စာရိတ္တမွန်၊ ရက်ရောမှု၊ တွန့်တိုစေးနည်းမှု	၅၇၂
အခန်း(၁၉)	နာမည်ဆိုးဖြင့် ခေါ်တွင်ခြင်းနှင့် ကျိန်ဆဲခြင်းကို တားမြစ်သည်	၅၇၃
အခန်း(၂၁)	ချီးမွမ်း (မြှောက်ပင့်) ခြင်းသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်	၅၇၃
အခန်း(၂၂)	ဝန်တိုမစ္ဆရီယ (နှင့်) ဆက်ဆံရေးတင်းမာမှုတို့မှာ မနှစ်မြို့စရာ	၅၇၄
အခန်း(၂၃)	လက်ခံနိုင်သော သံသယအမျိုးအစား	၅၇၄
အခန်း(၂၄)	ကိုယ့်အပြစ်ကိုယ်ဖုံးပါ	၅၇၄
အခန်း(၂၅)	ခေါင်းစဉ်မရှိ	၅၇၄
အခန်း(၂၆)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၉:၁၁၉)။ မုသားဆိုခြင်းကို တားမြစ်ချက်	၅၇၅
အခန်း(၂၇)	အပြစ်ရှာဒုက္ခပေးမှုခံရလျှင် ကြံ့ခိုင်သည်းခံကြ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဗျာဒိတ်တော်(၃၉:၁၀)	၅၇၅
အခန်း(၂၈)	ဒေါသကြီးနေစဉ် သတိဂရုပြုကြ	၅၇၅
အခန်း(၂၉)	ဟယာအ်(ကုဇ္ဈေဗီဇ)	၅၇၅
အခန်း(၃၀)	မရှက်တတ်လျှင် လုပ်ချင်ရာလုပ်လေ	၅၇၆
အခန်း(၃၁)	အသင့်သာသနာရေး၌ မထိခိုက်လျှင် လူအများနှင့်၊ သင့်မိသားစုနှင့် ရောထွေးကျီစယ်နိုင်၏	၅၇၆
အခန်း(၃၂)	မုအ်မင်န်ဟူသည် တစ်ကြိမ်သာအမှားခံ၏	၅၇၆
အခန်း(၃၃)	ခွင့်ပြုချက်ရှိသော ရှအ်ရ်၊ ရဂျ်၊ ဟ်ဒါအ်နှင့် မနှစ်မြို့ဖွယ်အမျိုးအစား	၅၇၆
အခန်း(၃၄)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသိပညာ၊ ကုရ်အာန်တို့အား သတိမရတော့သည်အထိ	
	ကဗျာလင်္ကာ၌ နှစ်မွန်းခြင်းမှာ မနှစ်မြို့ဖွယ်	၅၇၇
အခန်း(၃၅)	ဝိုင်းလ(က်)ဟု ဆိုခြင်းမှာ	၅၇၇
အခန်း(၃၆)	ကိယာမသ်နေ့တွင် လူတို့အား မိမိတို့ ဖခင်၏အမည်များဖြင့် ခေါ်ခြင်း	၅၇၇
အခန်း(၃၇)	အလံကရ်မ် ဟူသည်	၅၇၇
အခန်း(၃၈)	ပို၍ကောင်းမွန်သောအမည်ကို ပြောင်းမှည့်ရန်	၅၇၇
အခန်း(၃၉)	ခေါင်းစဉ်မရှိ	၅၇၇
အခန်း(၄၀)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ နှစ်မြို့မှုမရှိဆုံး အမည်နာမ	၅၇၈
အခန်း(၄၁)	နာချေလျှင် ‘အလံဟမ္မဒုလစ်လ္လာဟ်’ ဟုရွတ်ဆိုရန်	၅၇၈
အခန်း(၄၂)	နာချေခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်မြို့ခြင်းနှင့် သမ်းဝေခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မနှစ်မြို့ခြင်း	၅၇၈

အခန်း(၁)	အနည်းစုမှ အများစုကို စတင်နှုတ်ခွန်းဆက်ကြ	၅၇၉
အခန်း(၂)	လျှောက်လှမ်းသွားလာနေသူသည် ထိုင်နေသူအား စလမ်းဆိုရမည်	၅၇၉
အခန်း(၃)	သိရှိသူရော၊ မသိရှိသူကိုပါ စလမ်းဆိုကြ	၅၇၉
အခန်း(၄)	အိမ်သူအိမ်သားများအနေနှင့် သူတစ်ပါးအမြင်မခံလိုသောကိစ္စ/ အခြေအနေရှိတတ်သဖြင့် ဝင်ခွင့်တောင်းခံမှုကိုပြဌာန်းသည်	၅၇၉
အခန်း(၅)	ခန္ဓာကိုယ်နှင့်အရက်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများမှ ဝန်ခံခြင်း	၅၇၉
အခန်း(၆)	ကလေးငယ်များကို စလမ်းဆိုခြင်း	၅၇၉
အခန်း(၇)	‘မည်သူနည်း’ ဟုမေးရာ ‘ကျွန်ုပ်’ ဟုဖြေကြားခြင်း	၅၈၀
အခန်း(၈)	ထိုင်ပိုင်းကိုချဲ့ပါ	၅၈၀
အခန်း(၉)	အိတ်သိဘာအိ	၅၈၀
အခန်း(၁၀)	အစုအဝေးတစ်ရပ်၌ လူသုံးဦးထက်ပိုရှိပါက လူနှစ်ဦးမှ အချင်းချင်း တီးတီးစကားဆိုခြင်းမှာ ပြဿနာမရှိ	၅၈၀
အခန်း(၁၁)	အိပ်ရာဝင်ချိန်၌ အိမ်တွင်းရှိ မီးများကို ငြိမ်းသတ်ကုန်	၅၈၀
အခန်း(၁၂)	အဆောက်အဦများနှင့် ပတ်သက်၍	၅၈၁

၇၃။ တောင်းဆိုမှုများ ကဏ္ဍ ၅၈၂

အခန်း(၁)	တမန်တော်မှန်သမျှထံ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကော်လက်ခံတော်မူသော တောင်းဆိုမှုနှင့် တစ်ခုစီရှိ၏။၈၂	
အခန်း(၂)	အကောင်းဆုံးသော အစွသိယ်ဖာရ် (အသျှင်မြတ်ထံ ခွင့်လွှတ်မှု တောင်းခံခြင်း)	၅၈၂
အခန်း(၃)	တမန်တော်မြတ်သည်(ﷺ)သည် နေနေညဉ့်ညဉ့် အစွသိယ်ဖာရ် တောင်းခံခြင်း	၅၈၂
အခန်း(၄)	အသံသောင်ဘဟ် (အလ္လာဟ်ထံသို့ သံဝေဂဖြင့် ပြန်လှည့်ခြင်း)	၅၈၂
အခန်း(၅)	အိပ်ရာဝင်လျှင် ရွတ်ဆိုရန်	၅၈၃
အခန်း(၆)	ခေါင်းစဉ်မရှိ	၅၈၃
အခန်း(၇)	ညဉ့်တစ်ရေးနီးသောအခါ တောင်းဆိုရန်	၅၈၃
အခန်း(၈)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၅၈၃
အခန်း(၉)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အလိုတော်ကို မည်သူမျှ တွန်းအားပေး၍မရသဖြင့် ယုံကြည်ခိုင်ခံ့စွာ အသျှင်မြတ်ထံ အသနားခံရမည်	၅၈၄
အခန်း(၁၀)	ခေါင်းစဉ်မရှိ	၅၈၄
အခန်း(၁၁)	သောကဖြစ်ချိန် ဆုပန်ရန်	၅၈၄
အခန်း(၁၂)	ဘေးဆိုးကပ်ဆိုးကျရောက်ချိန် ဒုက္ခကင်းရန် အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံကြ	၅၈၄
အခန်း(၁၃)	“ကျွန်တော်မျိုးကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦး ထိခိုက်နစ်နာခဲ့လျှင်”ဟူသော တမန်တော်ဆုတောင်း	၅၈၄
အခန်း(၁၄)	ကော်တရာ စေးနည်းသူအဖြစ်မှ ကင်းဝေးရန် ခိုလှုံမှု တောင်းခံပါ	၅၈၅
အခန်း(၁၅)	အပြစ်ဒုစရိုက်အပေါင်းနှင့် ကြွေးမြီမှ ကင်းလွတ်ရန် ခိုလှုံတောင်းခံကြ	၅၈၅
အခန်း(၁၆)	ဤလောကီ၌ ကောင်းရာကို ပေးသနားတော်မူပါ	၅၈၅
အခန်း(၁၇)	အတိတ်နှင့်အနာဂတ်မှ ပြစ်မှုများကို ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူပါ	၅၈၅
အခန်း(၁၈)	လာအိုလားဟ အစ်လ္လာလ္လာဟ် ဖတ်ခြင်း၏ထူးမြတ်မှု	၅၈၅
အခန်း(၁၉)	သင်္ဂဟ်တီးဟ် မြွက်ဆိုခြင်း၏ထူးမြတ်မှု	၅၈၆
အခန်း(၂၀)	ဇိက်ရုလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တ,သ တမ်းတခြင်း)၏ ထူးမြတ်မှု	၅၈၆

၇၄။ အရ် ရိုကဘက် ကဏ္ဍ ၅၈၈

အခန်း(၁)	ကျန်းမာရေးနှင့် အားလပ်ချိန်	၅၈၈
အခန်း(၂)	ဤလောကီဝယ် သူစိမ်းပြင်ပြင်အလား နေထိုင်ပါဟူသည့် ဟဒီးဆ်တော်	၅၈၈
အခန်း(၃)	(အသက်ရှည်ရန်နှင့် လောကီသုခများအပေါ်) မျှော်လင့်မှုနှင့် စိတ်ကူးယဉ်ခြင်း	၅၈၈
အခန်း(၃)	(အသက်ရှည်ရန်နှင့် လောကီသုခများအပေါ်) မျှော်လင့်မှုနှင့် စိတ်ကူးယဉ်ခြင်း	၅၈၉
အခန်း(၄)	အသက်(၆၀)အရွယ်ရောက်လာသူသည် သက်တမ်းတိုးရန် တောင်းဆိုခွင့်မရှိ	၅၈၉
အခန်း(၅)	အလ္လာဟ်မျက်နှာတော်(ရှစ်မြို့မူ)အလိုငှာ ပြုသောကောင်းမှု	၅၈၉
အခန်း(၆)	ကျင့်ရပ်မှန်သည့် သမာဓိရှင်များ ကွယ်လွန်သွားကုန်မည်	၅၈၉
အခန်း(၇)	ဥစ္စာနေ၏ ဖိသိန့်ဟက်ကို ရှောင်လွှဲကြ	၅၉၀
အခန်း(၈)	ကောင်းမှု၌ သုံးစွဲခြင်းမှန်သမျှ တမလွန်အတွက် ကောင်းခြင်းဖြစ်သည်	၅၉၀
အခန်း(၉)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အဆွဟတ်တော်တို့၏ ဘဝနေနည်း၊ လောကီအာရုံစွန့်ကြပုံ	၅၉၀
အခန်း(၁၀)	မဇ္ဈိမ ပဋိပဋ္ဌာလမ်းစဉ်ကိုသာ လိုက်ရန်၊ ကောင်းမှုလုပ်ရပ်ကို အစဉ်တစိုက် မှန်မှန်ပြုရန်	၅၉၂
အခန်း(၁၁)	စိုးထိတ်ကြောက်ရွံ့စွာဖြင့် မျှော်လင့်ခြင်း	၅၉၂
အခန်း(၁၂)	မိမိ၏နှုတ်လျှာကို ကာကွယ်၊ မုအိမင်နံမှန်ပါက ကောင်းရာကိုသာဆိုပါ။	

	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၅၀:၁၈)	၅၉၂
အခန်း(၁၃)	ပြစ်ဒဏ်သင့်မည့် လုပ်ရပ်များကို စွန့်လွှတ်ရန်။	၅၉၃
အခန်း(၁၄)	ဆန္ဒနှင့် စွဲလန်းမှုအပေါင်းက (ငရဲ)မီးကို ဝိုင်းရံထား၏။	၅၉၃
အခန်း(၁၅)	သုခဘုံနှင့် (ငရဲ) မီးသည် လူတိုင်းအပို့ သူ၏ ဖိနပ် (သားရေ) ကြိုးထက်ပင် နီးကပ်၏။	၅၉၄
အခန်း(၁၆)	မိမိထက်နိမ့်ကျ သူကိုကြည့်၊ မိမိထက်မြင့်မားသူကို မော့မကြည့်နှင့်	၅၉၄
အခန်း(၁၇)	မကောင်းမှု သို့မဟုတ် ကောင်းမှု ပြုရန် ရည်ရွယ်သည်၌	၅၉၄
အခန်း(၁၈)	အလ်အမာနဟ်များ ပျောက်ကွယ်ခြင်း	၅၉၄
အခန်း (၁၉)	ရိယာအ် နှင့် စွံမ်အဟ်	၅၉၅
အခန်း(၂၀)	ရိုးရိုးသားသားနိမ့်နိမ့်ချချ	၅၉၆
အခန်း(၂၁)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တွေ့ဆုံ ဆုံစည်းလိုသူကို. . . .	၅၉၆
အခန်း(၂၂)	စကရာသီလ် မောင်းသ်(သေခြင်းတရား၏ သေအံ့မှူးမှူးဖြစ်အင်များ)	၅၉၆
အခန်း(၂၃)	ကိယာမသ်နေ၌ ကမ္ဘာဂြိုဟ်တစ်ခုလုံးကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှဆုပ်ကိုင်လိုက်တော်မူအံ့။	၅၉၇
အခန်း(၂၄)	အလ်ဟရ်ရ် (ကိယာမသ်နေ၌ ပြန်လည်ထမြောက် စုရုံးကြခြင်း)	၅၉၇
အခန်း(၂၅)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈၃:၄-၆)	၅၉၈
အခန်း(၂၆)	ကိယာမသ်နေ့တွင် ကြုံရမည့် အလ်ကိဆွာဆွံ (အလျော်အစား/ ကလဲ့စား)	၅၉၈
အခန်း(၂၇)	သုခဘုံနှင့် (ငရဲ)မီး၏ အခြင်းအရာများ	၅၉၈
အခန်း(၂၈)	အလ်ဟောင်းသွံနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၁၀၈:၁)	၅၉၉
၇၅။	နဖူးစာကံ သတ်မှတ်ချက် ကဏ္ဍ	၆၀၁
အခန်း(၁)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အသိတော်အားဖြင့် ကလောင်တံ မင်ခန်းခြင်း	၆၀၁
အခန်း(၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၃:၃၈)	၆၀၁
အခန်း(၃)	မိမိအတွက် ကံသတ်မှတ်ချက်မှတစ်ပါး အခြားအရာအလိုငှာ ကိုးခြင်း (အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း)	၆၀၁
အခန်း(၄)	အလ်မအ်ဆူမံသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစောင့်အရှောက်ခံများအနက်မှ ဖြစ်၏။	၆၀၂
အခန်း(၅)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈:၂၄)	၆၀၂
၇၆။	ကျမ်းကျိန်ခြင်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း ကဏ္ဍ	၆၀၃
အခန်း(၁)	ကျမ်းကျိန်ခြင်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း	၆၀၃
အခန်း(၂)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျိန်ဆိုမိဋ္ဌာန် ပြုပုံ	၆၀၃
အခန်း(၄)	မိမိ၏ကျိန်ဆိုချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်တစ်စုံတစ်ရာကို မေ့လျော့ပြုလုပ်မိပါလျှင်	၆၀၄
အခန်း(၅)	အလ္လာဟ်အား နာခံမှုဘောင်အတွင်းမှ အဓိဋ္ဌာန်ပြု(ကိုး)ရမည်	၆၀၄
အခန်း(၆)	မိမိ၏ အဓိဋ္ဌာန်ကို မဖြည့်ဆည်းဘဲ သေဆုံးခဲ့လျှင်	၆၀၄
အခန်း(၇)	မိမိစွမ်းနိုင်သည့်အရာနှင့် မကောင်းမှုအလိုငှာ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်းဖြစ်လျှင်	၆၀၅
၇၇။	ကျိန်ဆိုချက်၏ ကမ္ဘာရဟ် ကဏ္ဍ	၆၀၆
အခန်း(၁)	အလ်မဒီနာဟ်၏ ဆွာအ်နှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မုဒွ	၆၀၆
၇၈။	ဖရာအိသွံ - အမွေခံဥပဒေများကဏ္ဍ	
အခန်း(၁)	ကွယ်လွန်သူမိဘများ၏ပိုင်ဆိုင်မှုမှ သားသမီးတို့၏ အမွေခံဝေစု	၆၀၇
အခန်း(၂)	အမွေခံသူ၏သမီးရှေ့ဝယ် အမွေခံသူ၏သားဖက်မှ သမီး၏ဝေစုမှာ-	၆၀၇
အခန်း(၃)	လွတ်လပ်သွားသောကျွန်မှာ သူ့အား သူကောင်းပြုခဲ့သည့်လူတို့မှ ပိုင်ဆိုင်(သက်ဆိုင်)၏	၆၀၇
အခန်း(၄)	ဖခင်ရင်းထက် အခြားသူအား အဖေခေါ်လျှင်	၆၀၇
၇၉။	စည်းကမ်းချိုးဖောက်သူအား စီရင်သော ပြစ်ဒဏ်၏ နယ်နိမိတ်များကဏ္ဍ	၆၀၉
အခန်း(၁)	စွန့်ပလွံရွက် ရိုးတံဖြင့်ရိုက်ခြင်း၊ ဖိနပ်ဖြင့်ရိုက်နှက်ခြင်း	၆၀၉
အခန်း(၂)	သူရိုးများကို ကျိန်ဆဲနိုင်သည်	၆၀၉
အခန်း(၃)	နောက်တစ်ကြိမ် ပြစ်မှုမကျူးလွန်ရေး သို့မဟုတ် ကောင်းမြတ်စရိုက်ပွားများ စေရေးအတွက် ပေးထိုက်သည့် ပြစ်ဒဏ်	၆၁၀
အခန်း(၄)	ကျွန်များအပေါ်သွားပုပ်လေလွင့် စွပ်စွဲခြင်း	၆၁၀
၈၁။	အဒ်ဒီယာသ်- အသက်သွေးလျော်ကြေးကဏ္ဍ	၆၁၁
အခန်း(၁)	အသက်တစ်ချောင်းကို ကယ်တင်ခြင်းမှာ လူသားထုတစ်ရပ်လုံး၏ အသက်ကို ကယ်တင်ခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်၏။ (၅:၃၂)	၆၁၁

အခန်း(၂)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅:၄၅)	၆၁၁
အခန်း(၃)	သစ္စာတရားကို မျက်ကွယ်ပြု၍ တစ်ဦးဦးကို သွေးမြေကျအောင် ကြိုးပမ်းလျှင်	၆၁၁
အခန်း(၄)	အစိုးရ၊ အာဏာပိုင်အား တင်ပြမှုမပြုဘဲ မိမိ၏အခွင့်အရေး သို့မဟုတ် ကိစ္စာဆွဲကို တစ်စုံတစ်ယောက်ထံမှ (ပြန်လည်)ရယူခြင်း ပိုင်/မပိုင်	၆၁၂
အခန်း(၅)	လက်ချောင်းများဖြတ်ခြင်းအတွက် ဒီယဟ်	၆၁၂
၈၂။ သာသနာ့ဖောက်ပြန်ရေးသမားများကို အရေးယူခြင်းနှင့် သစ္စာတရားအပေါ် ခေါင်းမာသူများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်း ကဏ္ဍ		၆၁၃
အခန်း(၁)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် အခြားတစ်စုံတစ်ရာအား ဆည်းကပ်သူ၏အပြစ်	၆၁၃
၈၃။ အိပ်မက်တိတ္ထိကဏ္ဍ		၆၁၄
အခန်း(၁)	ကျင့်ရပ်မှန် သမာဓိရင်တို့၏ အိပ်မက်များ	၆၁၄
အခန်း(၁)	အိပ်မက်ကောင်းများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်မှဖြစ်၏	၆၁၄
အခန်း(၃)	အလ်မုဘ်ရှိရသ် - ကောင်းသတင်းများ	၆၁၄
အခန်း(၄)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အိပ်မက်၌ မြင်မက်ဖူးတွေ့ရပါလျှင်	၆၁၄
အခန်း(၅)	နေ့ခင်းအိပ်မက်များ	၆၁၅
အခန်း(၆)	အိပ်မက်၌ သံခြေကျင်း ခတ်ချုပ်နှောင်ခံရသည်ဟု မက်မြင်လျှင်	၆၁၅
အခန်း(၇)	မိမိသည် တစ်နေရာရာမှ တစ်စုံတစ်ခုကိုယူ၍ နောက်နေရာတစ်ခု၌ ထားရှိသည်ဟု မြင်မက်ပါက	၆၁၆
အခန်း(၈)	မိမိမှ မမြင်မက်သည့် အိပ်မက်ကို မြင်မက်သည်ဟု မုသားသုံးပြောဆိုခြင်း	၆၁၆
အခန်း(၉)	အိပ်မက်သဘောအား မမှန်မကန် ဖွင့်ဆို ခြင်းမှာ တရားမဝင်ဟု ယူဆခြင်း	၆၁၆
၈၄။ အလ်ဖိသာန် ကဏ္ဍ		၆၁၈
အခန်း(၁)	ငါလွန်ပြီးနောက် အသင်တို့ မနှစ်သက်သည့်အရာများကို တွေ့ရပေအံ့။	၆၁၈
အခန်း(၂)	အလ်ဖိသာန် ပေါ်ထွက်ခြင်း	၆၁၈
အခန်း(၃)	ဆိုးသထက်ဆိုးဝါးသည့်အချိန်ကာလသာ ဆိုက်ရောက်လာအံ့	၆၁၈
အခန်း(၄)	ငါတို့အား လက်နက်များဖြင့် ချိန်ရွယ်သူမှာ	၆၁၉
အခန်း(၅)	ထိုင်နေသူသည် ရပ်နေသူထက် သာမြတ်ခြင်းဖြစ်လာလျှင် ဖိသ်နဟ် ဖြစ်အံ့	၆၁၉
အခန်း(၆)	ဖိသ်နဟ်ကာလအတွင်း စတည်းချရန်မှာ	၆၁၉
အခန်း(၇)	လူမျိုးတစ်မျိုးအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်လျှင်	၆၁၉
အခန်း(၈)	လူအချို့၏ရှေ့၌ တစ်မျိုးပြော၍ နောက်တစ်နေရာ၌ တစ်မျိုးပြောဆိုခြင်း	၆၁၉
အခန်း(၉)	မီးပေါ်ထွက်ခြင်း	၆၂၀
အခန်း(၁၀)	ခေါင်းစဉ်မရှိ	၆၂၀
၈၅။ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ကဏ္ဍ		၆၂၂
အခန်း(၁)	အိမာမ်သည် ကုမ်ရ်အမှုနှင့် မပတ်သေးသမျှ ၎င်းကို နားထောင်၊ နာခံကြ	၆၂၂
အခန်း(၂)	အာဏာရရေး ငမ်းငမ်းတက်ခြင်းမှာ ရွံစရာ	၆၂၂
အခန်း(၃)	အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကို အပ်နှင်းခံရသော်လည်း လူတို့အပေါ် ရိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ ဆက်ဆံခြင်း မပြုလျှင်	၆၂၂
အခန်း(၄)	လူတို့အတွင်း ဒုက္ခနှင့် ပြဿနာများ သွတ်သွင်းသူကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ့အား ဒုက္ခနှင့်ပြဿနာများအတွင်းသို့ သွတ်သွင်းတော်မူအံ့။	၆၂၂
အခန်း(၅)	တရားသူကြီးသည် ဒေါသကြီးနေစဉ် စီရင်ချက်ချနိုင်သလော	၆၂၃
အခန်း(၆)	ကလောင်ရှင်သည် ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ မြော်မြင်ဥဏ်ရှိရမည်	၆၂၃
အခန်း(၇)	အိမာမ်ကို မည်သို့ ဘိုင်အသ် ပေးရမည်နည်း	၆၂၃
အခန်း(၈)	ခလီဖဟ်တစ်ဦးကို ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခြင်း	၆၂၃
အခန်း(၉)	(ခေါင်းစဉ်မရှိ)	၆၂၄
၈၆။ လိုအင်ဆန္ဒများ ကဏ္ဍ		၆၂၅
အခန်း(၁)	မနှစ်မြို့ဖွယ်ဆန္ဒ အမျိုးအစား	၆၂၅
၈၇။ ကုရ်အာန်နှင့်စွန္နဟ်ကို လက်ကိုင်ပြုခြင်း ကဏ္ဍ		၆၂၆
အခန်း(၁)	ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ စွန္နဟ်နောက်သို့လိုက်ခြင်း	၆၂၆

အခန်း(၂)	အမေးအမြန်းထူခြင်း(နှင့်) မိမိနှင့် မသက်ဆိုင်မှုအပေါ် စွက်ဖက်ဒုက္ခပေးခြင်းသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာများ၆၂၆	
အခန်း(၃)	ကိုယ်ပိုင်အယူအဆ သို့မဟုတ် ကိယာဇ်ကိုအခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်စီရင်ခြင်း	၆၂၇
အခန်း(၄)	အသင်တို့အလျင် ရှိခဲ့ကြကုန်သူတို့၏လမ်းများသို့ အသင်တို့ လိုက်ကြလေအံ့	၆၂၇
အခန်း(၅)	အိမ်ထောင်သည်များကို ခဲပေါက်သတ်ခြင်း	၆၂၇
အခန်း(၆)	မိမိ၏အသိပညာအရ အကောင်းဆုံးကြိုးစား၍ ထုတ်ပြန်သောဓမ္မသတ်၏ အမှန်၊အမှား အပေါ် အစားပေးဆုလာဘ်	၆၂၈
အခန်း(၇)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တစ်စုံတစ်ရာကို မနှစ်မြို့ခြင်းမဖြစ်ပါက ဆိတ်ဆိတ်နေတတ် ၏(၎င်းမှာ ခွင့်ပြုချက်ပင် ဖြစ်၏။) သို့သော် ယင်းသို့အခြေအနေ၌ အခြားသူတစ်ဦးမှ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းမှာ ၎င်းမှသဘောတူသည့်လက္ခဏာဟု မမှတ်ယူအပ်	၆၂၈
၈၈။ အသ်သောင်ဟီးဒ် ကဏ္ဍ		၆၂၉
အခန်း(၁)	တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိမိ၏လူမျိုးအား သောင်ဟီးဒ်အပေါ် ဖိတ်ခေါ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍၆၂၉	
အခန်း(၃)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၄:၄) (၃၇:၁၈၀) (၆၃:၈)	၆၂၉
အခန်း(၅)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၄၈:၁၅)	၆၂၉
အခန်း(၆)	ကိယာမသ်နေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အခြားသူတို့အား ဖန်ဆင်းရှင်၏ ပြောကြားချက် ၆၃၀	
အခန်း(၇)	လုပ်ရပ်များကို ချိန်တွယ်ခြင်းနှင့် ကိယာမသ်နေ့တွင် လူတို့၏ ပြောဆိုချက်များ	၆၃၁

၁။ ဝဟီကျရောက်ခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အ-၁ဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်-ရုလူလွ-၁ဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ဝဟီကျရောက်ပုံ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် မိန့်မြှောက်တော်မူထား၏။

“(အို-တမန်တော်မဟုတ်)ကေန်စင်စစ် ငါအရှင်မြတ်သည် တမန်တော်နှုတ်နှင့် သူ၏နောက် ပွင့်ပေါ်
ကြကုန်သော နဗီတမန်တော်တို့ထံ အမိန့်ဗျာဒိတ်တော်များကို ပို့ချတော်မူဘိသကဲ့သို့ အသင့်ကိုလည်း
ပို့ပေး ချီးမြှင့်တော်မူပေပြီ။” (၄:၁၆၃)

၁။ ကျင့်ကြံမှုများ၏ရလဒ်သည် ရည်ရွယ်ချက်များအပေါ်၌သာ တည်မှီ၏။ အကြင်မည်သူမဆို သူ့
ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းသာ ရရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အကြင်သူ၏ ဟစ်ဂျ်ရသ်မှာ လောကီရေးရာ အကျိုးအမြတ် သို့မဟုတ်
အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် ထိမ်းမြားရန်အတွက်ဖြစ်မှု သူ၏ ဟစ်ဂျ်ရသ်ပြုခြင်းသည် သူ၏ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းသာ ဖြစ်သွား
ပေမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အမရ် ဗင်န် အလ်ခသ်သွဉ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁)

၂။ အလ်ဟာရစ်ဆ်ဗင်န် ဟိရှာမ်(ﷺ)က ရုလူလွလ္လာဟ်(ﷺ)အား “ယာ-ရုလူလွလ္လာဟ်၊ ဝဟီသည်ကိုယ်တော် ထံ
မည်သို့ကျရောက်လာသနည်း”ဟုမေးလျှောက်ရာ ရုလူလွလ္လာဟ်(ﷺ)က ဤသို့ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ “ဝဟီ သည် ငါ့ထံ
တစ်ခါတစ်ရံ ခေါင်းလောင်းမြည်သံကဲ့သို့ ကျရောက်၏။ ဝဟီကျရောက်ခြင်း ပုံစံများအနက် ၎င်းသည် ငါ့အဖို့
အခက်ခဲဆုံးပင်ဖြစ်၏။ ထိုအခြေအနေပြီးဆုံးချိန်၌ ငါသည် ဝဟီထုတ်ပြန်ချက်ကို အလွတ် ကျက်မှတ်ထားပြီးဖြစ်နေ၏။
တစ်ခါတစ်ရံ ကောင်းကင်တမန်သည် အမျိုးသားတစ်ဦးအသွင်ဖြင့် ရောက်လာပြီး ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ငါသည် သူပြော
သမျှအားလုံး ကျက်မှတ်ထားတော်မူ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-မိခင်မွန်အာအိရှ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂)

အာအိရှ်ဟ်(ﷺ)သခင်မက ဖြည့်စွက်ပြောပြခဲ့၏။ “ချမ်းအေးလှသော နေ့တစ်နေ့၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့
ဝဟီကျရောက်သည်ကို အမှန်ပင်ကျွန်ုပ်မြင်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင် ကိုယ်တော်၏ နဖူးတော်မှ ချွေးများ စီးကျနေပြီး ထိုအဖြစ်နှင့်ပင်
ဝဟီမှာပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။”

၃။ ရုလူလွလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ဝဟီကျရောက်ခြင်း၏ အစကနဦးပုံသွယ်မှာ နေ၏အလင်းရောင် အလား
ထင်ရှားပေါ်လွင်လာခဲ့သော အိပ်မက်များဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် တစ်ကိုယ်ရေတရားကျင့်ခြင်းကို
နှစ်သက်လာပြီး ဟီရာအ်လိုဏ်ဂူသို့ ကြွမြန်း၍တစ်ဦးတည်း စတင်အားထုတ်တော်မူခဲ့၏။ ထိုနေရာ၌ပင်သီတင်းသုံးကာ
ဘာဝနာပွားများခဲ့၏။ မိမိ၏မိသားစုထံ ရံဖန်ရံခါ ပြန်လာခြင်းမှအပ ဆက်တိုက်ရက်များစွာ သီတင်းသုံးနေလေ့ရှိခဲ့၏။
ကိုယ်တော်သည် အာဂန္တုရိက္ခာအချို့ကို မိမိနှင့်တစ်ပါတည်း ယူဆောင်သွားပြီး ရိက္ခာကုန်လေလျှင် ကြင်ရာတော် ခဒီဂျ်ဟ်ထံ
ပြန်လာ၍ အစားအသောက်အချို့ကိုယူကာ ယခင်အတိုင်း ပြန်လည်ကြွမြန်းသွားလေ့ရှိ၏။ ယင်းသို့ဖြစ်နေ သည်မှာ
ဟီရာအ်လိုဏ်ဂူအတွင်းရှိ ကိုယ်တော်ထံ သစ္စာတရား ရုတ်ခြည်းသက်ဆင်းလာချိန်အထိဖြစ်၏။ ကောင်းကင် တမန်သည်
အနီးသို့ရောက်လာပြီး ကိုယ်တော်မြတ်အား ဖတ်ရွတ်စေလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “မည်သို့ဖတ်ရ မည်ကို ကျွန်ုပ်မသိ”ဟု
ဖြေကြားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဆက်လက်မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “၎င်းနောက် ကောင်းကင်တမန်က ငါ့အားဖမ်းချုပ်၍

ငါမခံနိုင်သည်အထိ ပြင်းထန်စွာ ဖျစ်ညှစ်လေ၏။ ပြီးလျှင် ငါ့အားလွှတ်၍ ထပ်မံဖတ်ခိုင်းပြန်သဖြင့် ငါက “မည်သို့တိရမည်ကို ကျွန်ုပ်မသိ”ဟုသာ ဖြေကြားခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ငါ့အား မခံမရပ်နိုင်အောင် နောက်တစ်ကြိမ်ချုပ်၍ ဖျစ်ညှစ်ပြန်လေ၏။ ၎င်းနောက်ငါ့အားလွှတ်ကာ ထပ်မံဖတ်ရွတ်စေပြန်သဖြင့် ငါကလည်း “မည်သို့ ဖတ်ရမည်ကို ကျွန်ုပ်မသိ”ဟုပင် ဖြေကြားလေသော် ၎င်းက ငါ့ကို တတိယအကြိမ်ချုပ်ကိုင် ဖျစ်ညှစ်ပြန်လေသည်။ နောက်ဆုံးသော ငါ့ကိုလွှတ်၍ ဤသို့ပြောဆိုလျှောက်ထားလေတော့၏။

“(ဝေနေယျခပ်သိမ်းကို)ဖန်ဆင်းသည့် အရှင်ဖြစ်တော်မူသော အသင့်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် (အစပြု၍) ဖတ်ရွတ်လော့။ ထိုအရှင်သည် လူသားကို သွေးခဲဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ အသင်ဖတ်ပါလေ။ စင်စစ် အသင့်ဖန်ဆင်းရှင်သည် အတိုင်းမသိရက်ရောတော်မူသောအရှင်တည်း။” (၉၆:၁-၃)

ထို့နောက်တွင် ရုစုလွလွဟ်(✠)သည် ဝဟီကို လက်ခံပြီး နှလုံးတုန်ယင်စွာဖြင့် ပြန်လာတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆီဂျဟ်ပင်န့်သီဆိုင်လစ်(✠)ထံရောက်လျှင် “ငါ့အားစောင်ခြံပေးပါ။ ငါ့အားစောင်ခြံပေးပါ” ဟုဆိုသဖြင့် အိမ်သားတို့က ကိုယ်တော်အပေါ် အကြောက်ပြေသွားသည့်တိုင် စောင်ခြံပေးခဲ့ကြ၏။ ပြီးလျှင်ကိုယ်တော် မြတ်သည် ခဒီဂျဟ်(✠)အား ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင် ပြောပြကာ “ငါတစ်စုံတစ်ခုဖြစ်လာမှာကို စိုးကြောက်သည်”ဟု ပြောလေ၏။ ထိုအခါ ခဒီဂျဟ်သခင်မကအပြေပေးခဲ့၏။ “အဘယ်သို့ဖြစ်မည်နည်း၊ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကိုတိုင်တည် ပါ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မောင်တော့အား မည်သည့်အခါမျှ သိက္ခာကျသေးသိမ်စေမည်မဟုတ်ပါ။ မောင်တော် သည် မိမိသားချင်းတို့အပေါ် ကောင်းစွာဆက်ဆံသည်။ ခိုကိုးရာမဲ့များနှင့် သူဆင်းရဲများအားကူညီသည်။ ဧည့်သည်များ အားရက်ရောစွာ ဧည့်ဝတ်ပြုသည်။ ကူညီအပ်သည့် ဘေးဒုက္ခသားများကိုလည်း ကူညီထောက်ပံ့သူဖြစ်ပေသည်။”

ပြီးလျှင် ခဒီဂျဟ်(✠)သည် ကိုယ်တော်ကို အဖော်ပြု၍ သူမ၏ မောင်နှမတစ်ဝမ်းကွဲတော်သူ ဝရကဟ်ပင် နောင်ဖလ်ပင်န့် စအိဗ်ပင်န့် အိမ်ဒွလ်အွဇ္ဇာထံသို့ခေါ်သွားလေ၏။ ထိုသူသည်ဂျာဟီလီယဟ် (အမိုက်ခေတ်)ကာလအတွင်း ဟီဘရူးစာများကို ကောင်းစွာရေးလေ့ရှိသည့် ခရစ်ယာန်တစ်ဦးဖြစ်၏။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အလိုတော်ရှိသည့် အတိုင်းအထိ အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်းစာများကို ဟီဘရူး(အိမ်ရာနီ)စာပေဖြင့် ရေးထုတ်နိုင်ခဲ့သူဖြစ်၏။ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်ပြီးနောက် စက္ခုအလင်းကွယ်ပျောက်သွားခဲ့၏။ ခဒီဂျဟ်(✠) က သူ့အား “အို-ကျွန်မဘကြီး၏သား၊ အသင့် တူမောင်၏ အကြောင်းကို နားဆင်ကြည့်လေဦး”ဟုဆိုရာ ဝရကဟ်က “အို-ကျွန်ုပ်၏ တူတော်မောင်၊ အသင်ဘာများ တွေ့မြင်ခဲ့ပါသနည်း”ဟု မေး၏။ ရုစုလွလွဟ်(✠)က မိမိမြင်တွေ့ရသမျှကို ရှင်းလင်းပြောပြတော်မူခဲ့၏။ ဝရကဟ်က “၎င်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တမန်တော်မူစာထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့သူနှင့် တစ်ဦးတည်းပင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ငယ်ရွယ်နုပျိုနေသေးပါက၊ ၎င်းအဖြစ်အသင့်ကို အသင့်အမျိုးသားတို့နှင့်ထုတ်ကြမည့်အချိန်တိုင်အောင် အသက်ရှင်နေ သေးပါက ကောင်းလေစွ”ဟု ပြောလေသည်။ ရုစုလွလွဟ်(✠)က “သူတို့သည် ကျွန်ုပ်အားမောင်းထုတ်ကြမည်လော” ဟုမေးတော်မူရာ ဝရကဟ်က “မှန်ပေ၏။ အသင်ဆောင်ကြဉ်းလာသော ပုံသွဏ်အတိုင်း အလားတူဖြစ်ခဲ့သည် မည်သူမဆိုပင် ရန်ငြိုးအာဃာတဖြင့် ဆက်ဆံခံရသည်ချည်းဖြစ်ကြ၏။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ထိုနေ့အထိ အသက်ရှင် သန်မည်ဆိုခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပံ့ပိုးကူညီမည်”ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။ ရက်အနည်းငယ်လွန် သော် ဝရကဟ် ကွယ်လွန်ခဲ့၏။ ဝဟီကျရောက်ခြင်းသည်လည်း အခိုက်အတန့်မျှ ပြတ်တောက် ဆိုင်းငံ့သွားခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-မိခင်မွန် အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - ၁:၃-က

၄။ ဝဟီခေတ္တဆိုင်းငံ့နေစဉ်ကာလ အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်(✠)က ဤသို့မိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏။

ငါသည် လမ်းလျှောက်နေစဉ် ကောင်းကင်မှ အသံတစ်ခုကို ရုတ်တရက်ကြားလိုက်ရ၏။ ငါမော့ကြည့်လိုက် ရာ ဟီရာလိုဏ်ဂူ၌ ငါ့ထံဆက်ရှိခဲ့သော ကောင်းကင်တမန်ကိုပင် တွေ့ရပေသည်။ ၎င်းသည် ကောင်းကင်နှင့် မြေပထီအကြား ကုလားထိုင်တစ်လုံးပေါ် ထိုင်လျက်ရှိနေ၏။ ငါသည် သူ့အားကြောက်လန့်၍ အိမ်ကိုပြန်ပြီး “ငါ့အား စောင်ဖြင့် ခြံလွှမ်းပေးကြကုန်”ဟု ပြောဆိုသည်။ ဤအတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အောက်ပါ မုက္ခပါဌ်တော် များကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။

အို-စောင်ခြံထားသူ၊ အသင်သည် ထပြီးလျှင် သတိပေးနှိုးဆော်ပါလော့။ ၎င်းအပြင် အသင့်ဖန်ဆင်း ရှင်မှာ ကြီးကဲမြင့်မြတ်တော်မူဆုံးဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဆိုပါလော့။ ၎င်းအပြင် အသင်သည် မိမိအဝတ်များ ကို စင်ကြယ်သန့်ရှင်းစေလော့။ ထို့အပြင် ရုပ်တုများမှ အသင်ဝေးစွာနေလော့။ (၇၄:၁-၅)

ဤဖြစ်ရပ်၏နောက်ပိုင်း ဝဟီသည် တစ်ခုပြီးတစ်ခု စဉ်ဆက်မပြတ် အားကောင်းစွာဖြင့် ငါ့ထံ မကြာခဏ

ပြန်၍ ကျရောက်လာတော့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဗရိဗင်န် အပ်ဒွလ္လာဟ် အလ်အန်ချွမူရှင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - ၁၃(ခ)

၅။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျရောက်လာသော မုက္ခဝါဒ်တော်များကို ခဲယဉ်းပင်ပန်းစွာ လက်ခံနာယူခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်နှုတ်များကို (မြန်ဆန်စွာဖတ်ရန်)လှုပ်ရှားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ အိမ်နုအဘာစ်က “ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ) ၏ နှုတ်ခမ်းများလှုပ်ရှား(ဖတ်ကြား)သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်၏နှုတ်ခမ်းများကို လှုပ်ရှားနေခြင်းဖြစ်သည်”ဟု (လူစီး) သူနှုတ်ခမ်းကို လှုပ်ရှားရင်းပြောပြခဲ့၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ထုတ်ပြန် ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။

(အို-မဟမ္မဒ်) အသင်သည် အသင့်နှုတ်လျှာအား (လျင်မြန်စွာ) မလှုပ်ရှားလေနှင့်။ ပြေးညင်း၊ ညင်သာ စွာဖြင့် (ကုရ်အာန်)ကို ဖတ်ကြားလော့။ ကောင်းစင်စစ် ယင်း(ကုရ်အာန်)အား စုစည်းခြင်းနှင့် အသင့်အား ဖတ်ကြားစွမ်းရည် ပေးခြင်းသည် ငါအရှင်မြတ်၏တာဝန်သာဖြစ်၏။

(အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က တမန်တော်မြတ်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးသည်များအား အလွတ်မှတ်မိစေမည်ဟု ဆိုလိုသည်)

သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအရှင်မြတ်သည် ယင်း(ကုရ်အာန်ကို) အသင့်အား ဖတ်ကြားပြတော်မူသောအခါဝယ် အသင်သည် ထိုဖတ်ရွတ်မှုကို လိုက်နာလော့။

(ထိုဖတ်ရွတ်မှုကို တိတိဆိတ်ငြိမ်သက်စွာ နားဆင်ရန်ဟု ဆိုလိုသည်။)

ထို့နောက် ၎င်း(ကုရ်အာန်)ကို ရှင်းပြခြင်းမှာလည်း ငါအရှင်မြတ်၏ တာဝန်သာဖြစ်ချေသတည်း။
(၇၅:၁၆-၁၉)

(တမန်တော်မြတ်၏ နှုတ်လျှာမှ ဖတ်စေခြင်း၊ လိုရင်းသဘောကို ဖွင့်ပြခြင်းမှာ အလ္လာဟ်တာဝန်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်)

ထိုသည့်နောက်ဝယ် ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဂျစ်ဗရီးလ်မှ (မုက္ခဝါဒ်တော်ကို ယူဆောင်)ရောက်ရှိလာလေ တိုင်း ဂရုတစိုက် ခပ်မဆိပ်သာ နားဆင်တော်မူခဲ့၏။ ကောင်းကင်တမန် ပြန်သွားလေလျှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်း ဖတ်ရွတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ထပ်တူထပ်မျှ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်တော်မူလေ့ ရှိ၏။

အိမ်နုအဘာစ်(ﷺ)သည် ကုရ်အာန်(၇၅:၁၆-၁၉)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အထက်ပါကဲ့သို့ ရှင်းပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်နုအဘာစ်(ﷺ)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၄)

၆။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူသားတို့အနက် အရက်ရောဆုံးဖြစ်တော်မူ၏။ ဂျစ်ဗရီးလ်က လာရောက်တွေ့ဆုံ လေ့ရှိသော ရမသွာန်လများတွင် (အခြားကာလများထက်ပို၍) အဆုံးစွန်အထိ ရက်ရောတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ရမသွာန် လမြတ်၏ ညစဉ်ညတိုင်း ဂျစ်ဗရီးလ်က ကိုယ်တော်မြတ်အား လာရောက်တွေ့ဆုံ၍ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို လေ့ကျင့် သင်ကြားစမြဲဖြစ်၏။ ထိုအခါ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရက်ရောမှုအရာ၌ လေပြေလေညင်းများထက်ပင် သဒ္ဓါထက်သန် တော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်နုအဘာစ်(ﷺ)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၅)

၇။ အဘူစွဖ်ယာန် ဗင်န် ဟရ်ဘ်က ပြောပြခဲ့၏။ သူသည် ကုရ်ဒီးရှ် ခရီးသွား ကုန်သည်တစ်စုအကြားရှိနေ စဉ်၌ (ရောမဘုရင်) ဟီရာကလိယပ်စ်က ဆက်သားတစ်ဦးဖြင့် ဆင့်ခေါ်လိုက်၏။ သူတို့သည် ရှာမ်(ဆီးရီးယား၊ ပါလက်စတိုင်း၊ လက်ဘနွန်၊ ဂျော်ဒန်နယ်များ)တွင် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းအတွက် ရောက်နေခဲ့၏။ ထိုစဉ်ကာလဝယ် ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အဘူစွဖ်ယာန်နှင့် ကုရ်ဒီးရှ်ကာဖီရ်များအကြာ ပဋိညာဉ်ပြုထားခဲ့ချိန်ဖြစ်သည်။ သို့ရှိရာ သူတို့သည် အိလိယာဒ်(ဂျေရုဆလင်)ရှိ ဟီရာကလိယပ်စ်ထံ ထွက်ခဲ့ကြ၏။ ဟီရာကလိယပ်စ်သည် အဘူစွဖ်ယာန်နှင့် အပေါင်း အပါများကို နန်းတော်သို့ခေါ်ယူခဲ့၏။ သူဝန်းကျင်၌ ရောမ၏သက်ကြီးဝါကြီး၊ ထိပ်တန်းဂုဏ်ကြီးရှင်များ ဝန်းရံလျက် ရှိ၏။ ၎င်းနောက် မိမိ၏စကားပြန်ကိုခေါ်ယူကာ သူတို့အား မေးလေ၏။ “အသင်တို့အနက် တမန်တော်ဟု ကြေညာသူနှင့် အနီးစပ်ဆုံး သားချင်းတော်စပ်သူ မည်သူရှိသနည်း” အဘူစွဖ်ယာန်က “ကျွန်ုပ်သည် သူနှင့် သွေးအနီးစပ်ဆုံး ဆွေမျိုးတော်စပ်သူဖြစ်သည်”ဟု လျှောက်ထားရာ ဟီရာကလိယပ်စ်က “သူ့အား ငါနှင့်နီးရာသို့ ခေါ်ဆောင်လာစေ၊ သူ၏နောက်တွင် အပေါင်းအဖော်များ ရပ်ကြစေ။”ဟု

အမိန့်ပေးလိုက်၏။ ပြီးလျှင် စကားပြန်မှ တစ်ဆင့် ဤသို့ ပြောကြား၏။ “ငါသည် ထိုသူ(တမန်တော်)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤသူအား မေးခွန်းအချို့ မေးမြန်းမည်။ အကယ်၍ သူမှ လိမ်လည်ဖြေကြားလျှင် (အဖွဲ့သားများမှ)သူ့အား ငြင်းဆိုကန့်ကွက်ကြကုန်။”

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်၏အပေါင်းအသင်းများက ကျွန်ုပ်အား လူလိမ်ဟု သတ်မှတ်မည်ကို ရှက်ရွံ့ခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်ပတ်သက်၍ အမှန်တရားကို ပြောဆိုမိလိမ့်မည် မဟုတ်ချေဟုဆိုလျက် အဘူစူဖ်ယာန်က (အောက်ပါကဲ့သို့) ဆက်လက်ပြောပြခဲ့၏။

ဟီရာကလိယပ်စ်မှ ကျွန်ုပ်အား မေးမြန်းသော ပထမဆုံးမေးခွန်းမှာ “အသင်တို့အနက် သူ၏မျိုးရိုးအနေအထား မည်သို့ရှိသနည်း”ဟု ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်မှ “သူသည် ကျွန်ုပ်တို့အနက် မြင့်မြတ်သောမျိုးရိုးကောင်းမှ ဆင်းသက်သူဖြစ်ပါသည်”ဟု ဖြေကြား၏။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ သူ၏အလျင် အသင်တို့အနက် တစ်စုံတစ်ဦးက အလားတူ(တမန်တော်ဟု) ကြေညာ ကြွေးကြော်သူ ရှိခဲ့ဖူးပါသလော။

ကျွန်ုပ်။ မရှိခဲ့ဖူးပါ။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ သူ၏နောက်လိုက်များအတွင်း ရှင်ဘုရင်တစ်ဦးဦးရှိခဲ့ပါသလား။

ကျွန်ုပ်။ မရှိခဲ့ဖူးပါ။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ သူ၏နောက်လိုက်များမှာ လူကုံထံများလော၊ သူဆင်းရဲများလော။

ကျွန်ုပ်။ သူ့နောက်လိုက်သူမှာ ဆင်းရဲသူများသာဖြစ်ပါသည်။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ သူ့နောက်လိုက်များမှာ ပို၍ပို၍ တိုးပွားလာသည်လော၊ ဆုတ်ယုတ်သွားသည်လော။

ကျွန်ုပ်။ ၎င်းတို့မှာ တိုးပွားနေလျက်သာရှိပါ၏။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ သူ၏ သာသနာကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူများအနက် မကျေမနပ်ဖြစ်၍ သာသနာကို စွန့်လွှတ်သွားသူ တစ်စုံတစ်ဦးမျှ ရှိပါသလော။

ကျွန်ုပ်။ မရှိခဲ့ပါ။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ သူ၏ကြေညာမှု မတိုင်မီအလျင် အသင်တို့သည် သူ့အား မုသားပြောသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမျိုးရှိခဲ့ဖူး ပါသလား။

ကျွန်ုပ်။ မရှိခဲ့ပါ။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ သူသည် ကတိမတည်ခြင်း သို့မဟုတ် ပဋိညာဉ်ပြုချက်များကို သစ္စာဖောက်ခြင်းမျိုး ပြုလုပ်တတ် ပါသလား။

ကျွန်ုပ်။ မပြုတတ်ပါ။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် သူနှင့် ပဋိညာဉ်တစ်ရပ် ရှိနေလေရာ ယင်းအပေါ် သူမှ မည်သို့ ဆက်လုပ်မည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိရှိကြပါ။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ အသင်တို့သည် သူနှင့် စစ်မက်ဖြစ်ပွားဖူးပါသလား။

ကျွန်ုပ်။ ဖြစ်ဖူးပါသည်။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ စစ်ပွဲများ၏ ရလဒ်အဖြေ မည်သို့နည်း။

ကျွန်ုပ်။ ရံဖန်ရံခါ သူနိုင်ပြီး ရံဖန်ရံခါ ကျွန်ုပ်တို့ အနိုင်ရခဲ့ပါသည်။

ဟီရာကလိယပ်စ်။ သူသည် အသင်တို့အား မည်သည့်အချက်ကို ခိုင်းစေသနည်း

ကျွန်ုပ်။ သူကဟောကြားပြောဆိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းကိုသာ ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြရန် မည်သည့်အရာကိုမျှ ထိုအရှင်နှင့် တန်းတူထား တွဲဖက်ကိုးကွယ်ခြင်း မပြုကြရန်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘေးအစဉ်အလာအားလုံးကို စွန့်လွှတ်ရန်ဖြစ်၏။ သူခိုင်စေသည်မှာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်၊ မှန်ရာကိုသာ ပြောဆိုရန်၊ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းရန်၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် ကောင်းမွန်စွာ ဆက်ဆံရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဟီရာကလိယပ်စ်သည် စကားပြန်မှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့အား အောက်ပါအတိုင်း ပြန်ကြားဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။

ငါသည် အသင့်အား သူ၏မိသားစုမျိုးရိုးကိုမေးရာ အသင်က သူသည် အလွန်မြင့်မြတ်သော မျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်သူဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ဧကန်ပင် တမန်တော်အပေါင်းတို့သည် သူတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားထုရှိ မြင့်မြတ်သည့် မျိုးနွယ်မှ ထွက်ပေါ်လာကြသည်ချည်းဖြစ်ကုန်၏။

သင်တို့အနက် ယင်းကိစ္စမျိုးကြောညာသူ တစ်စုံတစ်ဦးရှိဖူးသလောဟု ငါသည် အသင့်အား မေးမြန်း ခဲ့ရာ အသင်က ငြင်းဆိုသော အဖြေပေးခဲ့၏။ အကယ်၍ ရှိသည်ဟု အဖြေပေးခဲ့ပါလျှင် ထိုသူသည် သူ၏အလျင် ရှေးသူတို့၏ လမ်းစဉ်အဆိုနောက်ကို လိုက်နေသူဟု ငါမှ တွေးထင်စရာ ဖြစ်မိပေဦးမည်။

၎င်းနောက် သူ့အထက်ဆက်များ၌ ရှင်ဘုရင်တစ်ဦးတစ်လေ ရှိမရှိကို ငါသည် အသင့်အား မေးခဲ့၏။ သင်က မရှိဟုဆိုခဲ့၏။ အကယ်၍ ရှိသည်ဟု ဆိုခဲ့ပါလျှင် ဤသူသည် မိမိ၏ဘိုးဘေးအဆက်အနွယ်မှ ထီးမွေနန်းမွေ ကို ပြန်လည်ရရှိလိုခြင်းဟု ငါမှ ထင်မြင်မိပေလိမ့်မည်။

တစ်ဖန် သူ၏ပြောကြားမှုများမတိုင်မီက အသင်တို့ သူ့အား လိမ်ညာပြောကြားသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းမျိုး ရှိပါသလားဟု ငါသည် အသင့်ကို မေးရာအသင်သည် မရှိဟူ၍သာ ဖြေကြားခဲ့၏။ သို့ရှိရာ မည်သူ့ကိုမှ မည်သည့် အကြောင်းနှင့် မလိမ်ညာတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိမ်ညာနေမည်မဟုတ်ဟု ငါစူးစမ်းဆင်ခြင်၏။

သူ့နောက်လိုက်ကြသူများမှာ ချမ်းသာသူလော၊ ဆင်းရဲသူများလောဟု အသင့်ကို ငါမေးသော အခါ သူ့နောက်လိုက်တို့မှာ သူဆင်းရဲများဖြစ်ကြသည်ဟု အသင်က ဖြေဆို၏။ ဧကန်ပင် ထို(ဆင်းရဲ)သူများသည်သာ တမန်တော်၏ နောက်လိုက်များဖြစ်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။

ထို့နောက် သူ့နောက်လိုက်များ တိုးပွားလာသလော၊ နည်းပါးသွားသလောဟု အသင့်ကို ငါမေးခဲ့၏။ အသင်က တိုးလျက်သာရှိ၏ဟု ဖြေဆိုသည်။ နောက်ဆုံးပြီးပြည့်စုံသည့်တိုင်အောင် စစ်မှန်သော ယုံကြည်မှု (အိမာန်)၏ လမ်းကြောင်းသည် ယင်းသို့သာဖြစ်ကြောင်း အသင်မှတ်သားလော့။

သူ့သာသနာကို လက်ခံခဲ့သော သူတစ်ဦးဦးက မကျေမနပ်ဖြစ်လျက် သာသနာစွန့်လွှတ်ခြင်းရှိခဲ့ပါသလော ဟု ငါကအသင့်အား ထပ်မံမေးရာတွင် အသင်က မရှိဟု ဖြေ၏။ စင်စစ်၍မည် စစ်မှန်သော ယုံကြည်ချက်၏ လက္ခဏာဖြစ်၏။ ထိုအိမာန်အပေါ်စိတ်ကျေနပ်မှုသည် နှလုံးသားများအတွင်း ဝင်ရောက်၍ ထိုသူတို့နှင့် တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်းဖြစ်သွားလေ့ရှိပေသည်။

သူသည် ကတိချိုးဖောက် သစ္စာဖျက်မှုရှိမရှိကို ငါမေးရာ အသင်က မရှိဟု ဖြေဆိုသည်။ တမန်တော် အပေါင်းမှာ မည်သည့်အခါမှ ကတိမဖျက်၊ သစ္စာမဖောက်တတ်ချေ။

အသင်တို့အပေါ် သူ၏ခိုင်းစေမှုကို ငါက သင့်အား မေးခဲ့သည်။ အသင်ဖြေကြားခဲ့သည်မှာ သူသည် အသင်တို့ကို အလွှာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းကိုသာ ကိုးကွယ်ရန်၊ မည်သည့်အရာကိုမျှ အရှင်မြတ်နှင့် တန်းတူထား ကိုးကွယ်ခြင်းမပြုကြရန်ဟု ဖြစ်သည်။ ရုပ်ထုများကိုးကွယ်ခြင်းကို အသင်တို့အား တားမြစ်သည်။ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုကြ ရန်၊ မှန်ရာကိုသာပြောဆိုရန်၊ သိက္ခာသမာဓိနှင့်နေကြရန် ဟောကြားသည်။ အကယ်၍သာ အသင့်ပြောဆိုမှ မှန်ကန် ပါလျှင် (ငါတို့၏ကောင်းကင်ကျရှေးကျမ်းဂန်များမှ သိရှိချက်အရ ယခုငါ၏ခြေများအောက်၌ ရှိနေသော) ဤမြေဒေသ ကို သူသည် များအကြာလှသော ကာလ၌ သိမ်းပိုက်အောင်မြင်ရန် ထွက်ပေါ်ထင်ရှားလာလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် အသင်တို့အနက်မှ ဟုတ်မဟုတ်ဆိုသည်ကို ငါမသိခဲ့ပါ အကယ်၍များ ငါသည် သူ့ထံရောက်ရှိခဲ့ပါလျှင် သူနှင့် အတူနေရဦးမည် မလွဲသေချာ ငါသည် သူ့ခြေများအား ဆေးကြောပေးရပေလိမ့်မည်။

ထိုသို့ဖြေကြားပြီးနောက် ဟီရာကလိယပ်စ်သည် ရုစလူလွှာဟ်()က သူ့ထံပေးပို့လာသည့် သဝဏ်လွှာကို တောင်းဆို၏။ သာဝက ဒိဟ်ယဟ် သယ်ဆောင်လာပြီး ဘုဆွိရာ ဘုရင်ခံမှတစ်ဆင့် ဟီရာကလိယပ်စ်သို့ ပေးပို့စေခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းဖိတ်ခေါ် သဝဏ်လွှာပါအကြောင်းအရာများကား-

မပြတ်မစဲကြင်နာသနားတော်မူထသော အနန္တကရဏာတော်ရှင် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏နာမတော်ဖြင့် (အစပြုပါ၏။) ဤစာသည် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျွန်နှင့် အစေတမန်တော်ဖြစ်သူ မဟာမ္မဒ်က ဘိုင်ဇင်တိုင်းပြည်ရှင် ဟီရာကလိယပ်စ်သို့ ပေးပို့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာသူအပေါ် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု သက်ရောက်ပါစေ။

ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား အစွလာမ်သို့ဖိတ်ခေါ်ပါ၏။ အကယ်၍ အသင်သည် မွတ်စလင်ဖြစ်လာခဲ့ပါလျှင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရမည်ဖြစ်ပြီး အလွှာဟ်အရှင်မြတ်က အကျိုးဆုလဒ် နှစ်ပြန်နှစ်ဆ ချီးမြှင့်တော်မူပေမည်။ အကယ်၍ အသင်သည် အစွလာမ် ဖိတ်ခေါ်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်ငြင်းဆန်ပါက အသင့်ပြည်သူတို့ကို လမ်းမှားစေသည့် အတွက် ပြစ်မှုကြီးတစ်ခု ကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်ပေမည်။

“အို-ကျမ်းဂန်ရသူ အပေါင်းတို့၊ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အသင်တို့အကြား မျှတညီညွတ်သော စကားရပ်ဖက်သို့ လာကြပါကုန်။ (ထိုစကားမှာ) ငါတို့မှာ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ အခြားအရာများကို မကိုးကွယ်၊ မည်သည့်အရာကိုမျှ အရှင်မြတ်နှင့် တန်းတူထား ယှဉ်ဘက်မပြု၊ အလွှာဟ်မှအပ အခြားမည်သည်ကိုမျှ

မိမိ၏ အရှင်သခင်အဖြစ် မသတ်မှတ် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုသူတို့သည် သွေဖီကျောခိုင်းသွားကြမှ ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို မချနာခံသူ)မှတ်စလင်များဖြစ်ကြသည်။’ ဟု သက်သေခံစကား ပြောဆိုကြပါကုန်။ (၃:၆၄)

ဟီရာကလိယပ်စ်မှ မိမိ၏စကားကို အဆုံးသတ်ခြင်း၊ စာကိုဖတ်ရှုခြင်း ပြီးစီးသောအခါဝယ် နန်းတော် တစ်ခွင်လုံး အာမေဇိုင်သံများဖြင့် အသွင်ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့ကိုလည်း နန်းဆောင်မှ မောင်း ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိ၏အဖော်များကို ဤသို့ဆိုခဲ့ပါ၏။ အိမ်နုအဘီကာဘ်ရှဟ် (အဘူစွဖ်ယာန်က တမန်တော်ကြီး အာဃာတတရားဖြင့် ခေါ်ဆိုခဲ့သော အမည်)၏ အကြောင်းခြင်းရာတို့သည် ဘနီအလ်အဆွဖရ် (ဘိုင်ဇင်တိုင်း)တို့၏ ဘုရင်အား အကြီးအကျယ် တုန်လှုပ်စေသည်အထိ ထင်ရှားကျော်စောလာချေပြီ။ ထိုအနေအထား အရ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မကြာလှသည့် အနာဂတ်ကာလ၌ အောင်မြင်စိုးမိုးတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ် အစွဲလားသို့ သက်ဝင်ခဲ့ပြီးသည့်တိုင်အောင် ယုံကြည်စွဲမြဲသွားခဲ့ပါတော့သည်။

အိမ်နု အန်နာသွူးရ်က ပြောပြခဲ့၏။ သူသည် ဂျေရုဆလင်၏ ဘုရင်ခံဖြစ်ပြီး ဟီရာကလိယပ်စ်သည် ရှာမ်နယ်ရှိ ခရစ်ယာန်အပေါင်း၏ ဂိုဏ်းအုပ်ဂိုဏ်းချုပ်ကြီးဖြစ်သည်။ တစ်ခါသော် ဟီရာကလိယပ်စ်သည်ဂျေရုဆလင် သို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိနေစဉ် တစ်နေ့နံနက်၌ သူသည် စိတ်လက်မကြည်မသာဖြင့် အိပ်ရာမှနိုးထလာခဲ့သည်။ သူ၏ ဘုန်းတော်ကြီးများက ယင်းအဖြစ်ကိုမေးမြန်းကြကုန်၏။ ဟီရာကလိယပ်စ်ကိုယ်တိုင်က နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင် နှင့် အနာဂတ်ဟောပုရောဟိတ်တစ်ဦးဖြစ်ရာ ဤသို့ပြောပြ၏။ “တစ်နေ့ည၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကြယ်တာရာများကို ကြည့်ရှုဆန်းစစ်နေခဲ့၏။ အရေဖျားလှီးမင်္ဂလာပြုကြသူများ၏ ခေါင်းဆောင်ကို (အောင်နိုင်သူအဖြစ်) တွေ့မြင်ခဲ့ရပေသည်။ အရေဖျားလှီးမင်္ဂလာပြုခြင်းအလေ့အထ ရှိကြသူတို့ကား အဘယ်သူများနည်း။ ထိုအခါ လူတို့က “အရေဖျားလှီးမင်္ဂလာ သည် ဂျူးတို့မှအပ ပြုသူမရှိကြပါ။ ၎င်းတို့ကိုစိုးမိုးခြင်းမရှိပါနှင့်။ တိုင်းပြည်တွင်းရှိ ဂျူး(ယဟူဒီ)အပေါင်းကို သတ်ဖြတ် လိုက်ရန် အရှင်မင်းကြီး တစ်ချက်လွှတ်အမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်ပါလော့”ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ယင်းအကြောင်းကို ဆွေးနွေးဆဲမှာပင် ဃာတ်စာန်းဘုရင်၏ သံတမန်တစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး ရုစူလွလ္လာဟ် (ꠔ)၏ သတင်းအကြောင်းကို ရှင်းလင်းတင်ပြလေသည်။ ဟီရာကလိယပ်စ်သည် နားထောင်ပြီးသည်နှင့် ထိုသံတမန် မှာ အရေဖျားလှီးထားခြင်းရှိမရှိကို စစ်ဆေးရန်သူ့လူများအား ခိုင်းစေလေသ၏။ ၎င်းတို့က စစ်ဆေးကြည့်ရှုပြီးလျှင် အရေဖျားလှီးထားသူတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံ၏။ ဟီရာကလိယပ်စ်သည် ယင်းသံတမန်အား အရပ်အကြောင်းကို မေးမြန်းရ ၎င်းက “အရပ်များသည်လည်း အရေဖျားလှီးမင်္ဂလာကို ကျင့်ဆောင်ကြသူများဖြစ်ပါ၏”ဟု လျှောက်တင် လေသည်။ ဤသည်ကို ကြားသိပြီးနောက် ဤလူမျိုးနွယ်တို့၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှု စတင်ပေါ်ပေါက်လေပြီဟု မှတ်ချက် ပြုလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ဟီရာကလိယပ်စ်သည် သူကဲ့သို့ပင် အသိပညာကြွယ်လှသော ရောမရှိ သူ့မိတ်ဆွေတစ်ဦးထံ စာရေးပို့ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဟီရာကလိယပ်စ်သည် ဆီးရီးယားရှိ ဟုမ်းစ်မြို့သို့ သွားရောက်နေထိုင်သည်မှာ သူ့မိတ်ဆွေ ထံမှ ပြန်စာရသည်အထိဖြစ်၏။ သူ့မိတ်ဆွေက သူ၏ယူဆချက်အတိုင်းပင် တမန်တော်မြတ်(ꠔ)ပွင့်ပေါ်တော်မူခြင်းနှင့် ထိုသူသည် အစစ်အမှန်တမန်တော်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကို ရေးသားထားလေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟီရာကလိယပ်စ်သည် ဘိုင်ဇင်တိုင်းခေါင်းဆောင်အားလုံးကို ဟုမ်းစ်မြို့ရှိ သူ၏ နန်းတော်သို့ ရောက်ရှိစုရုံးရန် ဖိတ်ခေါ်လိုက်၏။ စုံညီရောက်ရှိလေသောအခါ နန်းတော်တံခါးအားလုံးကို ပိတ်ရန်အမိန့်ထုတ်လိုက်ပြီး ပြောကြားသည်မှာ “အို-ဘိုင်ဇင်တိုင်းအပေါင်းတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အောင်မြင်မှုကို မြတ်နိုးပါလျှင် လမ်းမှန်ကို ရရှိလိုပါလျှင် အသင်တို့၏ အင်ပါယာပိုင်နက်ကြီးတည်တံ့လိုပါလျှင် (ပွင့်ပေါ်လာသော) ဤတမန်တော်မဟမ္မဒ်(ꠔ)အား သစ္စာခံလိုက်ကြပါကုန်” ဤတွင် လူအပေါင်းတို့သည် မြည်းရိုင်းများပမာ အပေါက်ဝများသို့ ပြေးသွားကြသော်လည်း တံခါးများပိတ်လျက်သားတွေ့ကြရကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ အစွဲလားမလိုလားမှုကို သိနားလည်သွားသော ဟီရာကလိယပ်စ် သည် အစွဲလားကို သက်ဝင်လက်ခံစေလိုသည့် မျှော်လင့်ချက်အား လက်လျှော့လိုက်ပြီး “သူတို့အား ငါ့ထံပြန်ခေါ်ခဲ့ ကြ”ဟု အမိန့်ပေး၍ ဤသို့ပြောခဲ့လေ၏။ “အသင်တို့၏ ယုံကြည်ချက်ခိုင်မာမှုအား စမ်းသပ်လို၍ ထိုကဲ့သို့ ပြောဆို လိုက်ခြင်းသာဖြစ်၏။ ယခုသော်ကား ငါတွေ့မြင်သိရှိရလေပြီ။” ဤတွင် ထိုသူတို့က ဟီရာကလိယပ်စ်အား ကျေနပ် နှစ်သက်သွားကြပြီး သူ့ကိုဦးချကြကုန်၏။ ဤသည်မှာ ဟီရာကလိယပ်စ်အကြောင်း၏ နောက်ဆုံးအခြေအနေတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစွဖ်ယာန်ဗင် ဟရ်ဗ်မှတစ်ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၆)
အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အဘ္ဘာစ်

၂။ အီမာန်ယုံကြည်ချက် ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဩဝါဒတော်ရှိ၏။ အစ္စလာမ်သည် စည်းမျဉ်းငါးရပ်အပေါ်၌ အခြေခံထား၏။

၈။ အစ္စလာမ်သည် အချက်ငါးရပ်ပေါ်တွင် အခြေခံထားသည်။

- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာဟူသည်အလျှင်းမရှိ၊ မဟုမ္မဒ်သည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်ပါသည်ဟု ထုတ်ဖော်သက်သေခံခြင်း

- ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကို စွဲမြဲတည်ဆောက်ခြင်း

- ဇကားသ်ကိုပေးဆောင်ခြင်း

- ဟဂျ်ပြုခြင်း

- ရမသွာန်လမြတ်၌ ဆွာင်မ် - ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း

ဆင့်ပြန်သူ- အိမ်န အုမရှိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၇)

အခန်း (၂) အီမာန်၏ အပြုအမူများအကြောင်း

၉။ အီမာန်၌ အကိုင်းအခက်များ (ဝါ) ဌာနခွဲပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကျော်အထိ ပါဝင်၏။ ၎င်းတို့အနက် မိမိ၏အရှက်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းခြင်း (မိမိကိုယ်ကို လေးစားမှု)၊ ရိုးဖြောင့်မှု၊ ရှက်ကြောက်တတ်မှု၊ လေးစားတတ်မှု စသည့်အချက်များ ပါဝင်နေသည့် ‘အလ်ဟယာအ်’မှာ အီမာန်၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုမျှသာဖြစ်သေးသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗူဟုရိုင်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈)

အခန်း (၃) မွတ်စလင်ဟူသည် မိမိ၏နှုတ်လျှာနှင့် လက်များဖြင့် မွတ်စလင်များအပေါ် ဒုက္ခရောက်စေခြင်း မပြုသူကိုခေါ်ဆို၏။

၁၀။ မွတ်စလင်ဟူသည် မိမိ၏နှုတ်လျှာနှင့် လက်များဖြင့် မွတ်စလင်များအပေါ် ဒုက္ခရောက်စေခြင်း မှ ရှောင်ကြဉ်သူဖြစ်၏။ မဟာဂျီရ်ဟူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တားမြစ်ထားတော်မူသော အရာမှန်သမျှ စွန့်လွှတ် ကျောခိုင်းထားသူမည်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၉)

အခန်း (၄) မည်သူ၏ အစ္စလာမ်သည် အကောင်းဆုံးနည်း။

၁၁။ လူအချို့သည် ရုဗူလ္လာဟ်(ﷺ)အား မည်သူ၏ အစ္စလာမ်သည် အကောင်းဆုံးပါနည်း။ (အကောင်းဆုံး မွတ်စလင် မည်သူနည်း)ဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ “မိမိ၏ လက်များ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှုတ်လျှာဖြင့်လည်းကောင်း မွတ်စလင်အပေါင်းတို့အား ဒုက္ခပေးခြင်းမှ ရှောင်ရှားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်။”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၀)

အခန်း (၅) ပေးကမ်းကျွေးမွေးခြင်းသည် အစွလာမ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်၏။

၁၂။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား “မည်သည့်အစွလာမ်က ကောင်းမြတ်ပါသနည်း (တစ်နည်း) အစွလာမ်၏ မည်သည့်ကျင့်ရပ်များက ကောင်းမြတ်ပါသနည်း”ဟု မေးလျှောက်ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ အဖြေပေးတော်မူခဲ့၏။ “ပေးကမ်းကျွေးမွေးခြင်းနှင့် မိမိသိရှိသူရော၊ မသိရှိသူများကိုပါ နှုတ်ဆက်ခြင်း။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒူလာဟ်ဗင်နုအိမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၁)

အခန်း(၆) မိမိနှစ်သက်မြတ်နိုးသည့်အရာကို မိမိညီနောင်အတွက် နှစ်ခြိုက်ခြင်းသည် အီမာန်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

၁၃။ မိမိနှစ်ခြိုက်သောအရာကို မိမိ၏ (မွတ်စလင်)ညီနောင်အတွက် နှစ်ခြိုက်ခြင်းမရှိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အသင်တို့ မည်သူတစ်ဦးမျှ အီမာန်ရှိသည်မမည်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၂)

အခန်း(၇) ရုလူ-၁ဟ်(ﷺ)အား ချစ်မြတ်နိုးခြင်းသည် အီမာန်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၏။

၁၄။ ငါ၏အသက်ကို ပိုင်စိုးဆုပ်ကိုင်ထားတော်မူသော အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ မိမိ၏ဖခင်နှင့် မိမိ၏ သားသမီးတို့ထက် သာပို၍ ငါ့အားချစ်မြတ်နိုးခြင်းမရှိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အသင်တို့မည်သူတစ်ဦးမျှ အီမာန် ရှိသည်မမည်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၃)

၁၅။ ငါ၏အသက်ကို ပိုင်စိုးဆုပ်ကိုင်ထားတော်မူသော အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ မိမိ၏ဖခင်၊ ၎င်းအပြင် မိမိ၏ သားသမီးများ၊ ၎င်းအပြင် လူသားထုတစ်ရပ်လုံးထက် သာပို၍ ငါ့အားချစ်မြတ်နိုးခြင်းမရှိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အသင်တို့မည်သူတစ်ဦးမျှ အီမာန် ရှိသည်မဟုတ်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၄)

အခန်း(၈) အီမာန်၏ ချိုမြိန်ရသအကြောင်း

၁၆။ အကြင်မည်သူမဆို အချက်သုံးရပ်ကို ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်သော် အီမာန်၏ ချိုမြိန်ရသကို ရရှိခံစားရမည်။ ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်(ﷺ)အား ဟူသမျှအရာတို့ထက် ချစ်မြတ်နိုးသူ၊ ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏ နှစ်မြို့မှုသက်သက်အတွက်သာ သူတစ်ဦးအား ချစ်ခင်သူ၊ ၊ ငရဲမီးအတွင်း ပစ်ချခံရမည်ကို စိုးကြောက်သည့် အလား မယုံကြည်သွေဖီသူ(ကာဖီရ်)အဖြစ်သို့ လှည့်ပြောင်းရောက်ရှိမည်ကို စိုးကြောက်ရွံရှာသူ။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၅)

အခန်း (၉) အန်ဆွာရ်ကို ချစ်ခင်ခြင်းသည် အီမာန်၏ ပြယုဂ်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။

၁၇။ အန်ဆွာရ်တို့အား ချစ်ခင်ခြင်းသည် အီမာန်၏ ပြယုဂ်အမှတ်သညာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အန်ဆွာရ်တို့အား အမျက်သို့ခြင်းသည် နီဟုက်(အရေချိုခြင်း)၏ လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၁၆)

၁၈။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဝန်းကျင်၌ သာဝကတော်တစ်စု ဝိုင်းရံလျက်ရှိနေကြစဉ် ကိုယ်တော်မြတ်ကမိန့်ကြား တော်မူ၏။ “ထိုထိုသောအချက်များအတွက် ငါ့အား ဘိုင်အသ်ပြု(သစ္စာခံ)ကြကုန်။

“ တစ်စုံတစ်ရာကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တန်းတူထားယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှု၌ မပါဝင်ခြင်း၊ “ ခိုးဝှက် မှုမပြုခြင်း၊ “ မတရားကာမမှုကို မကျူးလွန်ခြင်း၊ “ မိမိတို့၏ရင်သွေးငယ်များကို သတ်ဖြတ်မှုမပြုခြင်း၊ “ မုသားစကားဖြင့် ထိခိုက်ဆယ်ရှင် တစ်ပါးသူကို ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းအောင် မပြောခြင်း၊ “ မအိမ်ရှမ်း(အစ္စလာမ့် တစ်ဆူရှင်ဝါဒနှင့် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များ) ပြုကျင့်မှုအား မဆန့်ကျင် မသွေဖီခြင်း (တမန်တော်မြတ်ကဆက်လက်၍)

အကြင်မည်သူမဆို ဤကတိသစ္စာကိုဖြည့်စွမ်း အတည်ပြုလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဆုလာဘ်တော် ချီးမြှင့်တော်မူအံ့။ အကြင်မည်သူမဆို ဤပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ချိုးဖောက်ကျူးလွန်သော် ဤပစ္စက္ခလောက၌ပင် အရေးယူ ခြင်းခံရအံ့။ ယင်းအရေးယူမှုသည် ထိုသူ့အဖို့ ကဗ်ဖာရဟ်(အပြစ်ကြေပျက်ခြင်း)ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ အကြင်သူသည် အထက်ပါတစ်စုံတစ်ရာကို ချိုးဖောက်ပြီး၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကလည်း ဖုံးကွယ်လျှို့ဝှက်ပေးတော်မူခဲ့လျှင် ထိုသူ့အား ခွင့်လွှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အလိုတော်၌သာ မူတည်နေပေသည်။

သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်းရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်ပါးတွင် ထိုအချက်များအတွက် ဘိုင်အသ်ပေး (သစ္စာကတိပြု)ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘာဒဟ်ဗင်န် အတ်ဆွာမဗ်သ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၁၇)

အခန်း (၁၀) အလ်ဖီသန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သာသနာ့လမ်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ခြင်း

၁၉။ ခေတ်ကာလတစ်ခုဆိုက်ရောက်လာမည်။ ၎င်းကာလတွင် မွတ်စလင်တစ်ဦး၏ အကောင်းဆုံး ပိုင်ဆိုင် မှုများမှာ သိုးများဖြစ်သည်။ သူသည်၎င်းတို့ကို တောင်ထိပ်များနှင့် တောင်ကြားဒေသများသို့ ဆောင်ယူသွားလိမ့်မည်။ သို့မှသာ သူသည် သူ့သာသနာ့လမ်းစဉ်ကို အလ်ဖီသန်(ဒုက္ခပေးခြင်းနှင့် ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းများ)မှ လွတ်မြောက် စေမည်ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခဒီရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၁၈)

အခန်း (၁၁) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ဩဝါဒတော်တစ်ရပ်ရှိ၏ ‘အသင်တို့အားလုံးထက် ငါသည် အ-ဟ်အရှင်မြတ်အား ပို၍သိရှိနားလည်တော်မူ၏။’

၂၀။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မွတ်စလင်တို့အား တစ်စုံတစ်ရာကို စေခိုင်းတော်မူသည့်အခါတိုင်း ၎င်းတို့အတွက် လွယ်ကူသည့် ကျင့်ဆောင်မှုများဖြင့် ဆောင်ရွက်စေရန် ခိုင်းစေညွှန်ကြားတော်မူလေ့ရှိ၏။ လူတို့က “ယာ-ရုလ် လွလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် မတူညီနိုင်ပါ။ မုချကေန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော်၏ အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်အပြစ်များအားလုံးကို ခွင့်လွှတ်ထားတော်မူပြီးဖြစ်သည်” ဟုဆိုရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်၏ မျက်နှာ တော်၌ စိတ်ဆိုးသည့်အသွင်ပေါ်လာပြီး ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ ‘အသင်တို့အားလုံးထက်ပင် ငါသည်အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကိုကြောက်ရွံ့၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ပို၍သိရှိနားလည်တော်မူ၏။’ ”

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၁၉)

အခန်း (၁၂) အီမာန်ရှင်များ၏ အဆင့်အတန်းမြင့်မားခြင်းသည် မိမိတို့၏ ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များအရ သာဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

၂၁။ သုခဘုံသားတို့သည် ဂျန္ဓုတ်သုခဘုံသို့လည်းကောင်း၊ ငရဲသားတို့သည် ဂျဟန္ဓမ်ငရဲဘုံသို့လည်းကောင်း ဝင်ရောက်ကြရသည့်အခါဝယ် မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့အမိန့်အမိန့်တော်မူမည်။ “မုန်ညဉ်း စေတစ်စေ့၏ အလေးချိန်နှင့်ညီမျှသော အီမာန်သာ ရှိကြသူတို့ကိုလည်း ငရဲတွင်းမှခေါ်ထုတ်လိုက်ကြကုန်။” သို့ရှိရာ ၎င်းတို့ကို ဆွဲခေါ်ထုတ်ယူလိုက်ပေမည်။ သို့သော် ၎င်းတို့မှာ ကျွမ်းလောင်မည်းချိတ်နေလိမ့်မည်။ ၎င်းနောက် ‘ဟယာ’ မည်သောမြစ်၌ ထည့်သွင်းခြင်းခံရမည်။ ထို့နောက်တွင် ထိုသူတို့သည် ရေစီးသန်သော မြစ်ကမ်းပါးအနီး စိုက်ပျိုး ထားသော/ပေါက်ရောက်ဖွံ့ဖြိုးသောသီးနှံကဲ့သို့ ပြန်လည်ရှင်သန်လာပေလိမ့်မည်။ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့် မူမမှန် သည့် (ပုံဟန်)ကို အသင်တို့မမြင်တွေ့ကြပါသလော။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် အလ်ခုဒ်ဒီရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၁)

၂၂။ ငါကိုယ်တော်မြတ် စက်တော်ခေါ်အိပ်ပျော်နေစဉ် လူအချို့ကို ငါ့ရှေ့မှောက်ဝယ် ပြသခြင်းခံရသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရင်ဘတ်အထိသာရှိသော အင်္ကျီများဝတ်ဆင်ထားကြပြီး၊ အချို့မှာကား ၎င်းထက်ပင်တိုနေကြ၏။ ၎င်းနောက် ငါ့ရှေ့မှောက်၌ အုမရိပင်နီအိမ်သွားသွားသော ပြသခံရရာဝယ် သူ၏အင်္ကျီရှည်မှာ တရွတ်တိုက်ပင် ဆွဲနေပေသည်။

လူအများက “ယာ-ရုလ္လုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် မည်သို့အနက်ပြန်မည်နည်း”ဟု မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)က “၎င်းမှာ ဒီးနီ(သာသနာ)ဖြစ်သည်”ဟု ဖြေဆိုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် အလ်ခုဒ်ဒီရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၂)

_____

အခန်း(၁၃) အလ်ဟယာအ်သည် အီမာန်၏အနက်မှဖြစ်ခြင်း

၂၃။ တစ်ခါသော် ရုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အန်ဆွာရ်အမျိုးသားတစ်ဦးအနီး ဖြတ်သန်းတော်မူရာ ၎င်းသူသည် သူ၏ညီငယ်အား အလ်ဟယာအ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြင်းပြင်းထန်ထန် သတိပေးလျက်ရှိနေခဲ့သည်။ ဤသည့်အပေါ် ရုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ)က ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏။

“လွတ်ထားလော့(ဆက်၍ပြောဆိုနေပါစေ။) အကြောင်းမှာ အလ်ဟယာအ်သည် အီမာန်၏ အနက်မှ ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- အိမ်နုအုမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၃)

*အလ်ဟယာအ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၉)၌ကြည့်ပါ။

_____

အခန်း(၁၄) အ-ဟ်အရှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်-သို့ရာတွင် အကယ်၍ သူတို့သည် နောင်တတရားဖြင့် ဆွလာသ်ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဇကားသ်ပေးခြင်းပြုကြပါလျှင် ၎င်းတို့သည် လွတ်ရာလမ်းသို့ရောက်သတည်း။ (၉:၅)

၂၄။ ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် လူတို့အား “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာဟူသည် အလျှင်း မရှိ။ မဟမ္မဒ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်စင်စစ်ဖြစ်၏”ဟု သက်သေခံခြင်း၊ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း၊ ဇကားသ်ပေးဆောင်ခြင်း ပြုကြသည့်တိုင်တိုက်ခိုက်ရင်ဆိုင်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းခံရ၏။ အကယ်၍ သူတို့သည် ဤအရာအားလုံးဆောင်ရွက်ကြပါလျှင် ငါကိုယ်တော်မှလည်းကောင်း၊ အစွလာမ့်တာဝန်ဥပဒေသများမှလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အရေးယူမှုမှလည်းကောင်း ၎င်းတို့၏ဘဝနှင့်ပိုင်ဆိုင်မှုများအား ကယ်တင်လွတ်မြောက်စေခြင်း မည်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အိမ်နုအုမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၄)

_____

အခန်း (၁၅) အီမာန်ဟူသည် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များဟု ပြောကြကုန်

၂၅။ ရုစုလွလွဟ်( )အား “အကောင်းဆုံးလုပ်ရပ်သည် မည်သည့်အရာနည်း”ဟုမေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်အား သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း(အီမာန်)”ဟု ဖြေတော်မူခဲ့၏။ “နောက်ထပ် အခြားမည်သည့်ရှိပါသနည်း”ဟုမေးရာ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်(နှစ်မြို့မှုအတွက်)ကျိဟဒ်၌ ပါဝင်ခြင်း”ဟု ဖြေတော်မူခဲ့၏။ တစ်ဖန် “ထပ်မံရှိပါသေးသလော”ဟုမေးလေရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဟဂျ် မဘ်ရူးရ်”ဟုမိန့်ကြားတော် မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဟူဟုရိုင်ရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၅)

*ဟဂျ် မဘ်ရူးရ်ဟူသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နှစ်မြို့မှုတစ်ခုတည်းသက်သက်အတွက် တမန်တော်မြတ်( ) လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိအကျအတိုင်း/မည်သည့်ဖြစ်မှုမှ မကျူးလွန်ဆဲ ပြုလုပ်သောဟဂျ်ကို ခေါ်ဆို သည်။ *

အခန်း (၁၆) အစ္စလာမ်ကိုစစ်မှန်စွာသက်ဝင်ယုံကြည်သူမဟုတ်လျှင်လည်း ထိုသူအား အသတ်ခံရမည့် အပေါ် ကြောက်ရွံ့စေခြင်းနှင့် ဖိအားပေးခြင်းသာပြုရန်

၂၆။ ရုစုလွလွဟ်( )သည် တစ်စုံတစ်ရာကို လူတစ်စုအတွင်း ဖြန့်ဖြူးဝေငှတော်မူခဲ့၏။ ထိုနေရာ၌ ကျွန်ုပ်ရိုနေ ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ရုစုလွလွဟ်( )သည် ထိုလူစု၏ အကောင်းဆုံးသူဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်ထားသူတစ်ဦးကို (မပေးဘဲ) ဖြန့်တော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရုစုလွလွဟ်၊ ထိုသူအား အဘယ်ကြောင့် ချန်ရစ်တော်မူပါသနည်း” အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူသည် သက်ဝင်ယုံကြည်သူဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှတ်ယူထားပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မွတ်စလင်တစ်ဦး(ဖြစ်ရုံမျှသာ)လော”ဟု မိန့်မှတ်တော်မူပေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ခေတ္တမျှ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ သို့သော်ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူ့အကြောင်းသိနေသဖြင့် မမေးဘဲမနေနိုင်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ရုစုလွလွဟ်( )အား “ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုသူအား အဘယ်ကြောင့် ချန်ရစ်တော်မူပါသနည်း။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ် ကိုတိုင်တည်ပါ၏ သူသည် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်” ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မွတ်စလင်တစ်ဦးမျှသာလော”ဟု ထပ်မံမိန့်မှတ်တော်မူပေ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ထိုသူ့ကို သိနေသဖြင့် မမေးဘဲမနေနိုင်ဘဲ ထပ်မံမေးလျှောက်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

“အို-စအဒ်၊ အခြားသူတစ်ဦးသည် ငါ့ကိုယ်တော်အား ပိုပြီးချစ်မြတ်နိုးနေပါလျက် ငါသည် အကြင်သူ ကို ပေးကမ်းပါသော် ထိုသူမျက်နှာအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ငရဲမီးသို့ပစ်သွင်းလိုက်မည်ကို ငါ့ကိုယ်တော် ကြောက် ရွံ့သည့်အတွက်ကြောင့်ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- စအဒ်ဗင်န်အဘီဝတ္ထာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၆)

အခန်း (၁၇) ခင်ပွန်းသည်လင်ယောက်ျားအား ကျေးဇူးကန်းခြင်းနှင့် ကုဖ်ရ် သွေဖည်ငြင်းပယ်မှု အဆင့်အတန်း အမျိုးမျိုးရှိခြင်း

၂၇။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် ငရဲဘုံကို ပြသခံရပြီး ငရဲသားအများစုမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြ၏။ ထိုအမျိုး သမီးများသည် သွေဖည်ငြင်းပယ်သူ(ကာဖီရ်)နှင့် ကျေးဇူးကန်းကြသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ “ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်အား ကျေးဇူးကန်းသူများလော”မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

“၎င်းတို့၏ မိမိ၏ခင်ပွန်းသည်ကို ကျေးဇူးကန်းကြ၏။ ၎င်းတို့အပေါ် မျက်နှာသာပေးအလိုလိုက်မှုများ နှင့် ၎င်းတို့အပေါ် ကောင်းကျိုးဆောင်ပေးမှုများကို ကျေးဇူးကန်းကြကုန်၏။ အသင်သည် ထိုသူမတို့အနက် တစ်ဦးကို အချိန်ကာလတစ်ရပ်အထိ စွဲစွဲမြဲမြဲကောင်းကျိုးပြု ဆက်ဆံပါသော်လည်း ထိုသူမက အသင့်ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ စိတ်မကျေနပ်ရာ တွေ့မြင်သည်နှင့် ‘ကျွန်မသည် အသင့်ထံမှ ကောင်းတာဘာမှ မတွေ့ဖူးပါ’(အသင် ကျွန်မအပေါ် ဘာကောင်းတာရှိသလဲ) ဟုဆိုလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အိပ်နအတ္တဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၈)

အခန်း (၁၈) ဒုစရိုက်ပြစ်မှုသည် အသိတရားခေါင်းပါးမှုမှဖြစ်လာခြင်း နှင့် ဒုစရိုက်သားသည် ရှိရက် အမှု မကျူးလွန်သရွေ့ ကာဖိရ်ဖြစ်ခြင်း

၂၈။ ကျွန်ုပ်သည် လူတစ်ယောက်အား ထိုသူ့မိခင်၏ မကောင်းသောအမည်နာမဖြင့် အသုံးပြုကာ ဆဲဆို ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(က) ကျွန်ုပ်အား ဤသို့ဆုံးမပြောကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

အို-အဘူဇရ်၊ အသင်သည် သူ့အား သူ့မိခင်အမည်ကိုသုံး၍ မကောင်းသောနာမဖြင့် ဆဲဆိုလိုက်ပါ သလော။ အသင့်ထံ အသိတရားခေါင်းပါးမှု စာရိတ္တများ ရှိနေဆဲပင်။ အသင့်ကျွန်များသည် အသင့်ညီနောင်များပင် ဖြစ်ကြ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ၎င်းတို့အား အသင့်အမိန့်အောက်၌ ထားတော်မူထားခြင်းသာ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ မည်သူမဆို မိမိ၏ အမိန့်အောက်တွင် ရှိနေသော ညီနောင်အား မိမိစားသည့်အတိုင်း ကျွေးမွေးပါ။ မိမိဝတ်ဆင်သည့် အတိုင်း ဆင်ယင်ပါ။ သူ့တို့၏စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသည်ထက်ပို၍ မခိုင်းစေနှင့်။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်သည် ဤအတိုင်း ဆောင်ရွက်ကုန်သုံးပါ။ ၎င်းနောက် သူတို့အား ကူညီပါလေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဇရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၉)

အခန်း (၁၉) အ-ဘဟ်အရှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်-အကယ်၍ မုအ်မင်န်များအနက် အုပ်စုနှစ်ခုသည် အငြင်းပွားတိုက်ခိုက်ကြကုန်လျှင် ၎င်းတို့အတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖန်တီးကုန်။ (၄၉:၉)

၂၉။ မွတ်စလင်နှစ်ဦးသည် ဓားကိုယ်စီဖြင့် အချင်းချင်းတိုက်ခိုက်ကြလျှင် အသတ်ခံရသူနှင့် သတ်ဖြတ်သူ နှစ်ဦးစလုံး ငရဲဘုံသို့သာ ဝင်ရောက်ရမည်။

ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ သတ်ဖြတ်သူအတွက်ကား ဟုတ်ပါပြီ။ သို့သော် အသတ်ခံရသူ အဖို့ကား အဘယ်ကြောင့်နည်း”ဟု မေးမြန်းလေရာ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)က “သူသည်လည်း သူ့အဆွေတော်ကို သတ်ဖြတ်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည် မဟုတ်လော”ဟု ဖြေတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဘတ်ကရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၀)

အခန်း (၂၀) ဇူလွမ်သည် ဇူလွမ်ကိုသာ အားပေးခြင်း

၃၀။ “ထိုသူတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြကုန်၏။ ၎င်းအပြင် မိမိတို့၏ ယုံကြည်ချက်များကို ဇူလွမ်ဖြင့် ပတ်သက်ရှုပ်ထွေးစေခြင်းမရှိကြ”ဟူသော အာယတ်တော်ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်းခံရသောအခါ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)၏ အဆွေတော် သာဝကများက “ကျွန်ုပ်တို့အတွင်း ဇူလွမ်ပြုလုပ်ခဲ့သူ မည်သူရှိပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းကြရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါ၏။

“မုချကေန ရှိရက်(ပြစ်မှု)သည် မဟာဇူလွမ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။” (၃၁:၁၃)

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် မတ်စ်အူဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၁)

*ဇူလွမ် = ဒုက္ခဆေးခြင်း၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းခြင်း၊ မတရားပြုခြင်း၊ ဆော်ကားခြင်း *

အခန်း(၂၁) မုနာဖိက်၏ လက္ခဏာအင်္ဂါရပ်များ

၃၁။ မုနာဖိက်၏ လက္ခဏာရပ် သုံးခုရှိ၏။ မုသားမပါဘဲ စကားမပြောတတ်။ ကတိကဝတ်ပြုသည့် အခါတိုင်း (ထိုကတိကို)ချိုးဖောက်စမြဲ။ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံလိုက်လျှင် မရိုးသားစွာ ကျင့်ကြံတတ်လေ့ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၂)

*ကတိယအချက်ကို အချို့က ‘အပ်နှံပစ္စည်းပြန်မေးတတ်’ဟုရှင်းပြထားသည် *

၃၂။ လေးမျိုးသော အကျင့်စရိုက်ရှိသူသည် မုနာဖိက်စစ်စစ်ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်မျိုးတည်းသာရှိနေ လျှင်လည်း ထိုအကျင့်ကို မစွန့်လွှတ်မချင်း မုနာဖိက်အနက်မှသာဖြစ်၏။

- ယုံပုံအပ်နှံခြင်းခံရသည့်အခါတိုင်း အလွဲသုံးစားပြု၏
- စကားပြောတိုင်းလိမ်လည်လှည့်ဖြား၏
- အငြင်းပွားရန်ဖြစ်သည့်အခါတိုင်း ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းစွာပြောဆို၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န်အိုမိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၃)

အခန်း (၂၂) ကဒ်ရ်ညဉ့်မြတ်၌ စွဲမြဲရပ်တည်ခြင်းသည် အီမာန်အနက်မှဖြစ်ခြင်း

၃၃။ အကြင်မည်သူမဆို ကဒ်ရ်ညဉ့်မြတ်၌ ဆွလာသ်ဆောက်တည်ရန် ရပ်လေလျှင်၊ ၎င်းပြင် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အစားပေးမှုကို မျှော်ကိုးမှုသက်သက်အတွက် ဖြစ်ခဲ့လျှင် သူ၏ အတိတ်ကာလ ပြစ်မှုအပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်ပလပ်ခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗူဟုရိုင်ရိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၄)

အခန်း (၂၃) ဂျီဟာဒ်သည် အီမာန်၏ အနက်မှဖြစ်ခြင်း

၃၄။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူတစ်ဦးအား အရှင်လမ်းတော်၌ ပါဝင်ရန် သတ်မှတ်လိုက်လျှင် ၎င်းပြင် ထိုသူကလည်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်တမန်တော်အား ယုံကြည်ချက်ထား၍ ဆောင်ရွက်ကြိုးပမ်းပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအား ကောင်းကျိုးကုသိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဃနီမဟ်(လက်ရပစ္စည်း)ကို သော် လည်းကောင်း၊ အမတသုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ပေးခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း အစားပေးချီးမြှင့်တော်မူမည်။ ငါ၏ နောက်လိုက်သားများအဖို့ အခက်အခဲမရှိနိုင်ဆိုပါက အလ္လာဟ်လမ်းတော်သို့သွားသည့် မည်သည့် တပ်စိတ်/တပ်စု၏ နောက်တွင်မှ ငါကိုယ်တော်သည် ချန်နေရစ်မည်မဟုတ်။ အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ အသတ်ဖြတ်ခံလိုလှပေ၏။ ၎င်းနောက် ပြန်လည်ရှင်ပြန်လို၏။ တစ်ဖန် အသတ်ဖြတ်ခံရပြီးနောက် ပြန်လည်ရှင်သန်လို၏။ ထို့နောက် တစ်ဖန်ထပ်မံအသတ်ဖြတ် ခံလိုလှပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗူဟုရိုင်ရိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၅)

အခန်း (၂၄) ရမသွာန်လမြတ်၏ ညဉ့်များ၌ နဝါဖိလ်ဆွလာသ်များ တည်ဆောက်ခြင်းသည် အီမာန်၏ အနက်မှဖြစ်၏။

၃၅။ အကြင်မည်သူမဆို ရမသွာန်လမြတ်ညဉ့်များ၌ ရိုးသားသန့်စင်သော အီမာန်နှင့်တကွ အရှင်မြတ်၏ဆုလာဘ် ကိုမျှော်ကိုးလျက်(နဝါဖိလ်ဆွလာသ်များ) ဝတ်ပြုရန်ရပ်ခဲ့လျှင် ထိုသူ၏ အတိတ်ကာလပြစ်မှုအပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်ပလပ် ခြင်းခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗူဟုရိုင်ရိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၆)

အခန်း(၂၅) အရှင်မြတ်၏ ဆုလာဘ်တော်ကို မျှော်ကိုးချက်သက်သက်ဖြင့် ရမသွာန်လမြတ်၌ ဥပုသ်သီလ စောင့်တည်ခြင်းသည် အီမာန်၏အနက်မှဖြစ်၏

၃၆။ အကြင်မည်သူမဆို သန့်စင်သော အီမာန်နှင့်တကွ အရှင်မြတ်၏ အစားပေးဆုလာဘ်တော်ကို မျှော်ကိုးချက်

သက်သက်ဖြင့် ရမသွာန်လမြတ်အတွင်း ဥပုသ်သီလများ ဆောက်တည်ခဲ့သော် ထိုသူ၏ အတိတ်ကာလ ပြစ်မှုအပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်ပလပ်ခြင်းခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗ္ဗဟုရိုင်ရုံဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၇)

အခန်း (၂၆) ဘဝလမ်းစဉ် (သာသနာ)သည် လွယ်ကူလှ၏

၃၇။ ဘဝလမ်းစဉ်(ဒီနီ)ဟူသည် အမှန်ပင်လွယ်ကူလှ၏။ အကြင်မည်သူပင်ဖြစ်စေ မိမိ၏ဘဝလမ်းစဉ်တွင် မိမိကိုယ်မိမိ ဝန်ပိစေပါက ထိုဘဝတည်ဆောက်မှုလမ်းစဉ်မျိုးဆက်လက် မပြုကျင့်ရ။ သို့ရှိရာ အသင်တို့သည် အစွန်းရောက်သူများ မဖြစ်ကြကုန်နှင့်။ သို့ရာတွင် ပြည့်စုံနိုင်သလောက် ပြည့်စုံအောင် ကြိုးပမ်းကြကုန်။ အစားပေး ဆုလာဘ်တည်းဟူသော ကောင်းချီးမင်္ဂလာများ အမိအရယူကုန်။ နံနက်ခင်းများ၊ နေ့လယ်ခင်းများနှင့် ညဉ့်၏နောက်ဆုံး အချိန်ပိုင်းများ၌ ဝတ်ပြုဆုတောင်းကြခြင်းဖြင့် အသင်တို့ အားအင်များရယူကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗ္ဗဟုရိုင်ရုံဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၈)

အခန်း(၂၇) ဆွလာသ်များဆောက်တည်ခြင်းသည် အီမာန်၏အနက်မှဖြစ်သည်

၃၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မဒီနဟ်မြို့သို့ရောက်လာရာဝယ် ကိုယ်တော်သည် အန်ဆွာရ်များအနက်မှ မိမိ၏အဘိုးများ (ဝါ) မိမိမယ်တော်ဘက်မှ ဦးရီးတော်များထံ၌ ခေတ္တစတည်းချတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဘိုင်သုလ်မုကဒိဆ်(ဂျေရုဆလင်)ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ ၁၆-လ သို့မဟုတ် ၁၇ လအထိ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်သည် ကအ်ဘဟ်ဝတ်ကျောင်းတော်ဘက်သို့ မျက်နှာမူလိုသော ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော် မြတ်သည် လူတစ်စုနှင့်အတူ ကအ်ဘဟ်ကို မျက်နှာမူဝတ်ပြုခဲ့သော ပထမဆုံးဆွလာသ်မှာ အဆွရ်ဆွလာသ်ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ထိုဆွလာသ်၌ဝတ်ပြုခဲ့သည့် လူတစ်ဦးက လူတစ်စုထံဖြတ်သန်း ရောက်ရှိလာ၏။ ထိုလူစုမှာ ဗလီဝတ်ကျောင်းတစ်နေရာ၌ ဂျေရုဆလင်ဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက် ဆွလာသ်အတွင်းရုက္ခအံ ဦးညွတ်နေ လျက်ရှိ၏။ ထိုသူက ၎င်းတို့အားဦးတည်၍ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သက်သေပြုပြောဆိုပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရုက္ခလွလ္လာဟ်နှင့်အတူတကွ မက္ကာသို့မျက်နှာမူပြီး ဝတ်ပြုလိုက်ကြပြီဖြစ်ပါ၏”ဟု ပြောဆိုလိုက်၏။ ဤတွင် ထိုလူစုသည် ချက်ခြင်းပင် မိမိတို့၏မျက်နှာမူရာကို ကအ်ဘဟ်ဘက်သို့ ဦးတည်ပြောင်းလဲလိုက်ကုန်၏။ ဂျူးများနှင့် ရှေးကျမ်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဂျေရုဆလင်ဘက်သို့ မျက်နှာမူဝတ်ပြုနေခြင်းကို နှစ်သက်သဘောကျနေလေ့ ရှိခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မျက်နှာမူရာကို ကအ်ဘဟ်ကျောင်းတော်ဘက်သို့ ပြောင်းလဲရှေ့ရှုလိုက်သောအခါ ၎င်းတို့မှာ မကျေမနပ်ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရာဗ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၉)

အခန်း (၂၈) အစ္စလာမ်အား ရိုးသားသန့်စင်စွာ လက်ခံလာသူ၏ အဆင့်အတန်း

၃၉။ အကယ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အစ္စလာမ်ကို သန့်စင်ရိုးသားစွာ သက်ဝင်လက်ခံခဲ့သော် သူ၏ အတိတ် ကာလ ပြစ်မှုအပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်သနားခံရ၏။ ၎င်း၏နောက်တွင်မှ ကောင်းဆိုးစာရင်းများကို စတင်သက်ဝင်စေ၏။ သူ၏ ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များ၏ အကျိုးကုသိုလ် ဆယ်ဆမှ အဆပေါင်း ခုနစ်ရာအထိ ကောင်းမှုတစ်ခုချင်းအတွက် မှတ်တမ်းတင်ခံရ၏။ ပြစ်မှုလုပ်ရပ်တစ်ခုအတွက်မူ ထိုတစ်ခုအတွက်သာ မှတ်တမ်းတင်ခံရပြီးအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်မှုမရှိမချင်း(မှတ်တမ်းဝင်နေမည်ဖြစ်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ်အလ်ခုဒ်ရီ

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၀)

၄၀။ u R o n f t r s o r d v p r e s h t x k k h e p o f w r e a w n f r w ( ) ကြွမ်းရောက်ရှိလာခဲ့၏။
 ကိုယ်တော်မြတ်က “သူမမည်သူနည်း” ဟုမေးတော်မူရာ ကျွန်မက “သူမမည်မည်သူမည်ဝါဖြစ်၏” ဟုဖြေဆိုပြီး
 ထိုသူမ၏(များမြောင်စွာ)ဝတ်ပြုမှုအကြောင်းကို လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် နှစ်မြို့တော်မူခြင်းမရှိဘဲ
 ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏။ “အသင်တို့စွမ်းဆောင်နိုင်သော ဘောင်အတွင်းမှသာ ကျင့်မှုဆောက်တည်ကြကုန်။ အကြောင်းမှာ
 အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မောပန်းနွမ်းလျတော်မူသည်မဟုတ်။ အသင်တို့သာ မောပန်းနွမ်းလျသွားပေမည်။ အလ္လာဟ်
 အရှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ နှစ်သက်မြတ်နိုးမှု အရှိဆုံးဒီန့်ဟူသည် အမြဲမပြတ်ပုံမှန်ကျင့်ဆောင်သော (အိဗာဒသ်)လုပ်ထုံး ပင်ဖြစ်၏။
 ဆင့်ပြန်သူ- အာအိုရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၁၄၁)

၄၁။ မည်သူပင်ဖြစ်စေ လားအိလားဟအစ်လလွှာဟ်(အလွှာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာဟူသည် အလျှင်းမရှိ)ဟု ရွတ်ဆိုခဲ့ပြီး၊ သူ၏နှလုံးသား၌ ထို(အိမာန်)ကောင်းမြတ်မှုမှ ဘာလီစေ့ တစ်စေ့၏ အလေးချိန် ပမာဏခန့်သာရှိနေပါလျှင် သူသည် ငရဲဘုံမှ ထုတ်ယူခံရမည်။ အကြင်မည်သူမဆို လားအိလားဟအစ်လလွှာဟ် ဟုရွတ်ဆိုခဲ့ပြီး သူ့နှလုံးသား၌ ထိုကောင်းမြတ်မှုမှ ဂျုံစေ့တစ်စေ့၏ အလေးချိန်ပမာဏခန့်သာရှိနေလျှင်လည်း သူသည် ငရဲဘုံမှ ထုတ်ခံရမည်။ မည်သူပင်ဖြစ်စေ လားအိလားဟအစ်လလွှာဟ်ဟု ရွတ်ဆိုပြီး သူ့နှလုံးသား၌ ထိုကောင်းမြတ် မှုမှ ပုရွက်ဆိတ်လေးတစ်ကော် သို့မဟုတ် အဏုမြူမှုန်တစ်မှုန်စာ ပမာဏအလေးချိန်ခန့်သာ ရှိနေလျှင်လည်း ထိုသူသည် ငရဲဘုံတွင်းမှ ဆွဲထုတ်ဆောင်ယူခြင်းခံရမည်။

၄၂။ တစ်ခါသော် ဂျူးတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်အား “အို-မုအ်မင်နီတို့၏ခေါင်းဆောင်ကြီး၊ အသင်တို့အားလုံး ဖတ်ရွတ်နေကြသော ကျမ်းတော်မြတ်အတွင်း ပါဒတော်တစ်ခုရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ယဟူဒီအမျိုးသားများထံ ထုတ် ပြန်ခြင်းခံခဲ့ရပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည်သည် ထို(ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်းခံရသော)နေ့ကို ပျော်ရွှင်ပွဲနေ့(အီးဒ်)ဖြစ်ပြုလုပ်ကြ မည်ဖြစ်၏”ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က“မည်သည့်ပါဒတော်ဖြစ်ပါသနည်း”ဟုမေးရာ ထိုသူက ဖတ်ရွတ်ပြ၏။ ‘ငါ အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အဖို့ အသင်တို့၏ သာသနာတော်ကို ဤနေ့၌ပြီးပြည့်စုံစေတော်မူပြီ။ အသင်တို့အပေါ် ငါအရှင်၏ နှစ်သက်မှုအတိအကျတော်မူပေ။ အစွလာမ်ကို အသင်တို့အတွက် ဘဝကျင့်စဉ်(သာသနာ)တော်အဖြစ် ရွေးချယ်တော်မူလိုက်ပေပြီ။(၅:၃)’ ကျွန်ုပ်ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့၏။ “ထိုအာယတ်တော်မှာ မည်သည့်အချိန်၊ မည်သည့် နေရာ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချခံရသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့မှ မချွတ်မလွှဲသိရှိကြကုန်၏။ ထိုနေ့သည် သောကြာ နေ့ဖြစ်ပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (ဟာဂျ်ကျင့်စဉ်အတွင်း)အရဖဟ်၌ ရပ်နေတော်မူခဲ့၏။”

၄၃။ နဂျဗ်မှ လူတစ်ဦးသည် မပြီးမသင်သော ဆံပင်နှင့် ရုစုလွလွဟ်(၁)ထံတော်သို့ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ သူ၏ အသံကျယ်လောင်သည်ကို ကြားရပါသော်လည်း သူဘာပြောနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ နားမလည်ကြချေ။ သူအနီးသို့ ရောက်လာမှသာ အစွလာမ်အကြောင်း မေးမြန်းနေခြင်းကို သိကြရကုန်၏။ ရုစုလွလွဟ်(၁)ကမိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အသင်သည် တစ်နေ့နှင့် တစ်ညညီအတွင်း ဆွလာသ်ငါးကြိမ်ကို ပြည့်စုံကျနစွာတတ်ပြုလော့။” ထိုသူက “ကျွန်ုပ်အပေါ် အခြားဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ထပ်မံရိုပါသေးသလော” ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မရှိပါ။ သို့သော် အသင် ဆန္ဒရှိပါက နဝါဖိလ်ဆွလာသ်များ

ဝတ်ပြုလော့”ဟုဖြေကြားတော်မူပြီး ထပ်မံ၍ “အသင်သည် ရမသွာန်လအတွင်း (တစ်လလုံး)ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းလော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ၎င်းသူက “ကျွန်ုပ်အပေါ် အခြားဆွီယာမ် စောင့်ထိန်းရန်ရှိပါသေးသလော”ဟုမေးသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က “မရှိပါ။ သို့သော် အသင်ဆန္ဒရှိပါက နဝါမိလ် ဆွီယာမ်များစောင့်ထိန်းလော့”ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ရုစုလ္လ္လာဟ်(ﷺ)ကဆက်၍ “အသင်သည် ဇကားသ်ကို ပေးဆောင်လော့”ဟုမိန့်ကြားရာ ထိုသူက“ဇကားသ်အပြင် ကျွန်ုပ်ထံအခြားပေးရန် တာဝန်ရှိပါသေးသလော”ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က“မရှိပါ။ အသင်ဆန္ဒအလျောက် လှူဒါန်းလိုက ပြုလေလော့”ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ ၎င်းနောက်ထိုသူသည် ဤသို့ဆို၍ပြန်သွား၏။ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအရာထက် ပိုလည်းမလုပ်၊ လျော့လည်းလုပ်မည်မဟုတ်ပါ။” ထိုအခါရုစုလ္လ္လာဟ်(ﷺ)က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အကယ်၍ ထိုသူသည် ပြောသည့်အတိုင်း မှန်ကန်ပါက သူသည်အောင်မြင်လွတ်မြောက်သူဖြစ်ပြီ။”

ဆင့်ပြန်သူ- သွလ်ဟဟ်ဗင်န်အုဘို န်ဒွဗ္ဗွဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၄)

အခန်း (၃၂) ဈာပန အခမ်းအနားများ၌ ပါဝင်ခြင်းသည် အီမာန်၏အနက်မှဖြစ်၏။

၄၄။ အကြင်သူသည် စစ်မှန်ရိုးသားသော အီမာန်နှင့်တကွ အရှင်မြတ်၏ ဆုလာဘ်တော်ကို မျှော်ကိုး၍ မွတ်စလင်စ်ဦး၏ ဈာပနအခမ်းအနား၌ ဂျနာဇဟ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုပြီးသည်အထိ၊ ၎င်းနောက် မြှုပ်နှံသဂြိုဟ်ပြီးသည် အထိ ဆုံးခန်းတိုင်အောင် ပါဝင်လျှင် ထိုသူသည် ကီရုသ်သွံ နှစ်ခုစာမျှ ကုသိုလ်ဆုလာဘ် ပြန်လည်ရရှိမည်။ ကီရုသ်သွံ တစ်ခုသည် အူဟွဒ်တောင်၏ အရွယ်အစားမျှရှိသည်။

အကြင်သူသည် ဈာပနဆွလာသ်သာဝတ်ပြုပြီး မြှုပ်နှံသဂြိုဟ်မှုမပြုမီ လှည့်ပြန်လာလျှင် ကီရုသ်သွံတစ်ခု ၏ အကျိုးကုသိုလ်သာ ရရှိပေမည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၅)

အခန်း (၃၃) မုအ်မင်န်တစ်ဦးအနေဖြင့် မိမိ၏အသိမဲ့မှုကြောင့် ကောင်းမှုများ ပယ်ဖျက်ခံရခြင်းအပေါ် ကြောက်ရွံ့ရန်ထိုက်၏။

၄၅။ မွတ်စလင်တစ်ဦးအား ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းသည် ဖုစူးက်(ဒုစရိုက်သား)ဖြစ်ပြီး၊ သတ်ဖြတ်လိုက်ခြင်းသည် ကုဖ်ရ်(မယုံကြည်သွေဖည်ခြင်း)ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မတ်စ်အူဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၆က)

၄၆။ ရုစုလ္လ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကဒ်ရ်ညဉ့်မြတ်အကြောင်း သတင်းပေးရန် ကြွမြန်းတော်မူခဲ့ရာ ထိုနေရာ၌ မွတ်စလင်စ်ဦး၏ ငြင်းခုံရန်ဖြစ်မှုနှင့် ကြုံခဲ့ရ၏။ ထိုအခါကိုယ်တော်မြတ်က “ငါသည် အသင်တို့အား ကဒ်ရ်ညဉ့်မြတ် အကြောင်း ကောင်းသတင်းပေးရန် ထွက်လာခဲ့၏။ သို့သော် အသင်တို့၏ ဤသို့ငြင်းခုံရန်ပွဲကြောင့် ထိုအသိပညာမှာ ရုပ်သိမ်းခံရ၏။ ဤသည်အသင်တို့အတွက် ထိုက်တန်မှုသာဖြစ်ကောင်းပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုသော် အသင်တို့အဖို့ (ရမသွာန်၏ နောက်ဆုံးဆယ်ညဉ့်အနက်) သတ္တမ၊ နဝမနှင့် ပဉ္စမမြောက်ညဉ့်များ၌ရှာဖွေကြကုန်” ဟုမိန့်တော်မူ လိုက်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုဘာဒဟ် ဘင်န် ဆွာမဇ်ဗ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၆ခ)

၄၈။ ဟလာလ်(တရားတော်နှင့် ညီညွတ်သောအရာ)နှင့် ဟရမ်(တရားတော်နှင့် ဘောင်မဝင်သောအရာ) နှစ်မျိုးလုံးမှာ ရှင်းလင်းထင်ရှားလှ၏။ သို့ရာတွင် ထိုနှစ်ခုစပ်ကြား သံသယဖြစ်ဖွယ်အရာများ ရှိနေကြသည်ကို များစွာသော လူတို့ထံ၌ ထိုအသိပညာမရှိကြချေ။ မည်သူ့မဆို မိမိကိုယ်၌က ထိုသံသယဖြစ်ဖွယ်ရာများမှ ထိန်းသိမ်း လျှင် သူ့သာသနာနှင့်သူ့

ဂုဏ်သိက္ခာကို သူကိုယ်တိုင် ထိန်းသိမ်းခြင်းပင်ဖြစ်၏။ မည်သူမဆို ထိုသံသယဖြစ်ဖွယ် ရာများ၌သာ လိုက်စားပျော်ရွှင်နေလျှင် ထိုသူသည် မိမိ၏တိရစ္ဆာန်များကို တစ်ပါးသူ၏ ကိုယ်ပိုင်စားကျက်မြေအနီး လွှတ်ကျောင်းထားသော သိုးကျောင်းသားနဲ့တူပြီး ချိန်ခါမရွေး ထိုစားကျက်မြေအတွင်း(ယင်းတိရစ္ဆာန်များ) ဝင်ရောက် သွားစေနိုင်သူပင်ဖြစ်၏။ သတိပြုကြကုန်- ဘုရင်တိုင်း၌ သီးသန့်ကိုယ်ပိုင်စားကျက်မြေရှိ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ သီးသန့်စားကျက်မြေမှာ ထိုအရှင်က ကမ္ဘာမြေတွင် ဟရာမ်ဟု သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အရာများသာတည်း။ သတိပြုကြကုန် - ခန္ဓာကိုယ်တွင် အသားတစ်တုံးရှိ၏။ ထိုအသားတုံးကောင်းမွန်နေလျှင် ကိုယ်ခန္ဓာအားလုံးကောင်း၍ ထိုအသားတုံးပျက်စီးသော် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးပျက်၏။ ထိုအရာကား နှလုံးသားပင်ဖြစ်လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အန်နအ်မာန် ဘင်န် ဘရှီးရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၉)

အခန်း (၃၆) ခုမုစ်ကို ပေးဆောင်ခြင်းသည် အီမာန်၏ အနက်မှဖြစ်သည်

၄၉။ အဓိဒ္ဓလ်ကိုင်းစ်မျိုးနွယ်စုမှ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်လာခဲ့ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “(အသင်တို့)မည်သည့်လူစုနည်း သို့မဟုတ် မည်သည့်ကိုယ်စားလှယ်များနည်း”ဟု မေးမြန်းတော် မူ၏။ ၎င်းတို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည် ရဘီးအဟ်မျိုးနွယ်မှဖြစ်ကြ၏”ဟုဖြေကြားကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “အို- လူစုတို့(ဝါ) ကိုယ်စားလှယ်များတို့၊ ကြိုဆိုပါ၏။ အသင်တို့သည် အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းခြင်းသော်လည်း ကောင်း၊ ယူကျုံးမရအဖြစ်သော်လည်းကောင်း မဖြစ်ကြစေကုန်နှင့်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းတို့ကပြောဆိုလျှောက်တင် ကြသည်မှာ “ယာ-ရုစလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်ထံသို့ မြင့်မြတ်သော (ဟရာမ်)လများမှအပ မလာရောက် နိုင်ကြပါ။ (ကျွန်ုပ်တို့ဒေသ၌)ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့အကြား ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယှက်လေ့ရှိသော သစ္စာမဲ့ မုဒ္ဒရ်မျိုးနွယ်စု ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျန်ရစ်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ အမျိုးသားတို့အား အကြောင်းကြား အသိပေးနိုင် ရန် သာသနာ့ကောင်းမှုကျင့်ရပ် အချို့ကို ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် ညွှန်ကြားတော်မူပါ။ ယင်းသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့(အားလုံး) သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက် နိုင်ကြပေမည်။”ဟူ၍ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် သူတို့သည် ဖျော်ရည်ယမကာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ (မည်သည့်ကမ္ဘာလား၊ ဟရာမ်ဟူသည်ကို) လျှောက်ထားမေးမြန်းကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုသူတို့အား အချက်လေးချက်ကို လိုက်နာရန်နှင့် အချက်လေးချက်ကို ရှောင်ကြဉ်ရန် အမိန့်ပေးညွှန်ကြားတော်မူခဲ့၏။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းကိုသာ ယုံကြည်သက်ဝင်ရန် အမိန့်ရှိတော်မူပြီးနောက် ကိုယ်တော်မြတ်က ၎င်းတို့အား “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းကိုသာ ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်း၏ ဆိုလိုချက်အား အသင်တို့ သိရှိကြပါသလော” ဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။

၎င်းတို့က “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်သာ ပို၍သိတော်မူကြပါသည်”ဟု လျှောက်ထား ကြကုန်၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ရှင်းပြတော်မူခဲ့၏။ “၎င်း၏ ဆိုလိုချက်မှာ ‘လားအီလားဟ အီလ္လာဟ် မဟမ္မဒ္ဒရ် ရုစလ္လာဟ်ကို သက်သေခံထုတ်ဖော်ခြင်း၊ ဆွလာသ်ကို ပြည့်စုံစွဲမြဲစွာ ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဧကားသီးဆောင်ခြင်း၊ ရမသွာန်လတွင် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းခြင်း၊ ခုမုစ်ကို ပေးဆောင်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြ၏။’ သူတို့အား တားမြစ်ရှောင်ကြဉ်စေသည့် အချက်များမှာ အလ်ဟန်သမ်၊ အဒ်ဒုဘ္ဘာအ်၊ အန်နကီးရ်၊ အလ်မုဇ်ဗသ်(ဝိ) အလ်အလ်မု ကိုင်းယရ် (ပိုင်အရက်၏ အမည်များနှင့် အရက်ထည့်သည့် ခွက်/စည်၏အမည်များ) ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော် မြတ်က ဆက်လက်မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ထိုအချက်တို့ကို စွဲစွဲမြဲမြဲမှတ်သားကြကုန်။ ပြီးလျှင် အသင်တို့၏ ချန်ရစ် ခဲ့သော အသင့်အမျိုးသားတို့ထံ ဖြန့်ချိကြကုန်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အိပ်နအဘ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၀)

*မှတ်ချက် * ခုမုစ် = အလ္လာဟ် လမ်းဆော်၌ ငွေ၊ လှူဒါန၊ စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများအနက် ငါးပုံ တစ်ပုံအစု

အခန်း (၃၇) လုပ်ရပ်များ၏ အကျိုးသည် ရည်စူးချက်အပေါ် မူတည်နေ၏ ဟူသော စကားရပ်၏ အနက်သဘော

၅၀။ ကျင့်ကြံမှုများ၏ ရလဒ်သည် ရည်ရွယ်ချက်များအပေါ်၌သာ တည်မှီနေ၏။ အကြင်မည်သူမဆို သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းသာ ရရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အကြင်သူ၏ ဟိဂျ်ရသ်မှာ လောကီရေးရာ သို့မဟုတ် အမျိုးသမီး တစ်ဦးနှင့် ထိမ်းမြားလက်ဆက်နိုင်ရန်ဖြစ်မှု သူ၏ ဟိဂျ်ရသ်ပြုခြင်းသည် သူ၏ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းသာဖြစ်ပေမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ် ဘင်န် အလ်ခသ်သွာဗ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၁)

၅၁။ အကယ်၍ အကြင်သူတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှ အရင်းခံအားဖြင့် အရှင့်ထံမှ ဆုလာဘ် တော်ကို ရည်ရွယ်မျှော်ကိုးလျက် မိမိ၏ မိသားစုအပေါ် သုံးစွဲပေးကမ်းလျှင် ၎င်းမှာ ထိုသူအတွက် ဆွဒကဟ်(အလှူ ဒါန) တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ မတ်စ်အိုင်းဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၂)

အခန်း (၃၈) သာသနာ နဆွီဟဟ်ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဩဝါဒတော်

၅၂။ ကျွန်ုပ်သည်ရှုလွလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်ပါး၌ ဆွလာသ်ဆောက်တည်ရန်၊ ၎င်းပြင် ကောင်းသ်ပေးဆောင်ရန်၊ ၎င်းအပြင် မွတ်စလင်တို့အပေါ် ဖြူစင်စေတနာဖြင့် မှန်ကန်စွာဆက်ဆံရန် ဘိုင်အသ်(သစ္စာခံကတိ)ပြုခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျရီးရ် ဘင်န် အဘ်ဒွလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄)

၅၃။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အစစစားဝင်၍ “ကျွန်ုပ်သည် အစ္စလာမ်အတွက် ဘိုင်အသ် ပြုပါ၏”ဟုလျှောက်တင်ခဲ့၏။ ဤသည့်အပေါ်တမန်တော်မြတ်က ဤသို့သတ်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ “မွတ်စလင်တိုင်း အပေါ် ဖြူစင်ရိုးသားစွာ မှန်မှန်ကန်ကန် ဆက်ဆံလော့”။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအချက်ကို ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျရီးရ် ဘင်န် အဘ်ဒွလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၅)

မှတ်ချက် - ‘နဆွီ ဟဟ်’၏ အဓိပ္ပာယ်မှာဖြူစင်ရိုးသားရန်၊ မှန်ကန်ဖြင့် မတ်ရန်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

- နဆွီ ဟဟ်၌ အပိုင်း(၃)ပိုင်းပါဝင်၏။ (က)အလ်မအ်ရှူးဖ်(အစ္စလာမ်တစ်ဆူရှင်ဝါဒနှင့် အစ္စလာမ်က ညွှန်ကြားမှုအတွက်အချက် ညွှန်ပြခြင်း၊ (ခ)အလ်မွန်ကရ်(ကုဖ်ရ်၊ ရှိရ်ကံနှင့် အစ္စလာမ်ကပိတ်ပင်သော အချက် များ)အတွက်(စွတ်မြတ်ခြင်း၊ အားလုံးအပေါ် ကြင်နာရန်၊ ကရုဏာထားရန်၊ ကောင်းကျိုးဆောင် ကူညီရန်။

(၁) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ်ထားရှိရမည့် နဆွီဟဟ်

အစ္စလာမ်၏ တစ်ဆူရှင်ဝါဒ(သင်္သကဗျာ)၏ လမ်းစဉ်ကို နောက်လိုက်ပြုမည့် အရှင်မြတ်အား အံ့ဩခံစားမှုဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ အရှင့် နှစ်မြို့မှအတွက် ဂျဟနမ်ပြင်း၊ အရှင့် ကိုသာပုံအပ်ယုံ ကြည်ခြင်း၊ အရှင်မြတ်အားတော်အသိမ်းကို စွန့်လွှတ်ရှောင်ကြဉ်မှုဖြင့် အရှင်မြတ်အား အကြောက်တရားထားရှိခြင်း၊ အရှင်မြတ်က ခွင့်ပြုတော်မူသည့် ကောင်းမှုအသိမ်းကို အပြစ်ချွတ်ခြင်းအား အချစ် တရားထားရှိခြင်း။

(၂) ရှုလွလ္လာဟ်(အပေါ်ထားရှိရမည့် နဆွီဟဟ်

ကို ယ်ဆော်မြတ်အား အထွတ်အမြတ်ထား လေးစားသမှုရှိခြင်း၊ ကို ယ်ဆော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ခံစားနိုင်စွမ်းထက်စွဲ ယုံကြည်ခြင်း၊ ကို ယ်ဆော်မြတ်၏ ဆတ်ကာလအတွင်းနှင့် ကို ယ်ဆော်မြတ်လွန်ပြီးနောက် ကာလများ၌ ကို ယ်ဆော်မြတ်နှင့် ကာကွယ်တုန့်ပြန်ရန်ဆိုင်ခြင်း၊ ကို ယ်ဆော်မြတ်၏ လမ်းစဉ်(စူနဟ်)ကို နောက်လိုက်ပြုခြင်း။

(၃) မွတ်စလင်ဆောင်းဆောင်နှင့် အာဏာပိုင်များအပေါ် ထားရှိရမည့် နဆွီဟဟ်

အများမွတ်စလင်တို့ လမ်းမှန်တရားပေါ်တည်ရှိစေရန် ဦးဆောင်မှုပေးနေသော ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီခြင်း၊ ဟဒီးဆ်နှင့် မညီညွတ်ဘဲ) ချွတ်ချွတ်တိမ်းဆင်းပါက သတိပေးခြင်း။

(၄) မွတ်စလင်အချင်းချင်းအပေါ် ထားရှိရမည့် နဆွီဟဟ်

ကောင်းရာကို ညွှန်ပြခြင်း(အလ်မအ်ရှူးဖ်)၊ မကောင်းရာကို တားမြစ်ခြင်း(အလ်မွန်ကရ်)၊ ကြင်နာစာနာဆောင်ရွက်မှုထားခြင်း၊ ကောင်းကျိုးဆောင်ကူညီခြင်း။

(ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဇူဇာကို ညွှန်းထားသည်။)

၃။ အသိပညာကဏ္ဍ

အခန်း (၁) အသိပညာ၏ ထွတ်မြတ်ခြင်း

၅၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူတစ်စုအတွင်း တစ်စုံတစ်ရာကို ပြောကြားနေစဉ် ကျေးတောသားတစ်ဦး ရောက်ရှိလာပြီး ဤသို့မေးမြန်းလေ၏။ “လောကပျက်သုဉ်းမည့် နောက်ဆုံးကာလ မည်သည့်အချိန် ဆိုက်ရောက် ပါမည်နည်း။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ပြောကြားနေမှုကို မရပ်ဘဲ ဆက်လက်၍သာ ပြောနေတော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကျေးတောသား မေးမြန်းသည်ကို ကြားပါသော်လည်း ၎င်း၏မေးမြန်းမှုကို ကိုယ်တော်မြတ် မနှစ်သက် ဟု လူအချို့ကဆိုကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ မိန့်ဆိုမှုပြီးဆုံးသွားမှသာ “မေးမြန်းသူ အဘယ်မှာနည်း။ လောက ပျက်သုဉ်းမည့်ကာလအကြောင်း သိလိုသူ အဘယ်မှာနည်း”ဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကျေးတောသားက “ယာ-ရုစုလွလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့မှာရှိပါသည်”ဟု အဖြေပေး၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်က “အမာနဟ် ပျောက်ဆုံး ပြီဆိုလျှင် ထိုပျက်သုဉ်းမည့်ကာလကို စောင့်မျှော်လေလော့”ဟု မိန့်ကြားရာ ၎င်းသူက “၎င်းသည် အဘယ်ကဲ့သို့ ပျောက်ဆုံးပါမည်နည်း”ဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ မိန့်တော်မူခဲ့၏။ “အာဏာ သို့မဟုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့် စွမ်းအားသည် မလျော်ကန်သူများ၏ လက်ဝယ်ရောက်ရှိသွားသောအခါ လောကပျက်သုဉ်းမည့် ကာလကို စောင့်ကြကုန်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၆)

*မှတ်ချက် *

အမာနဟ် - စိတ်ချယုံကြည်စွာ အပ်နှံခြင်း၊ ရိုးသားမှုဖြင့် တာဝန်ခံခြင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဖြစ်ပေါ်စေသော တာဝန်ထွာရာများ(ကျေခံခြင်း)။*

အခန်း (၂) အသိပညာကို ဖြန့်ချိရာတွင် အသံကို မြှင့်တင်ကျယ်လောင်စေပါ။

၅၅။ တစ်ခါသော် ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးတစ်ခုထွက်ခဲ့ရာ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့နောက်တွင် နောက်ကျကျန်ရစ်နေတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်တို့ မှီလာချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နောက်ကျနေသည့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ဂူသွယ်ပြုလျက်ရှိနေကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် (အလျင်စလိုပြီးစီးရန် သေချာစွာ မဆေးကြောဘဲ) ရေစိုလက်ဖြင့် ခြေများအား ပွတ်သပ်နေခဲ့ကြ၏။ သို့ရှိရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျယ်လောင်သော အသံဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အား နှစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်-

“သင်တို့၏ ခြေဖနောင့်များကို ငရဲမီးမသင့်အောင် ကာကွယ်ကြ”ဟုအော်ဟစ်ကာ သတိပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၇)

အခန်း (၃) အိမာမ်သည် နောက်လိုက်များ၏ သိနားလည်မှုကို စမ်းသပ်မေးမြန်းနိုင်၏

၅၆။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)ကမေးမြန်းတော်မူခဲ့၏။ “သစ်ပင်များအနက် အပင်တစ်မျိုးရှိ၏။ ၎င်း၏အရွက်သည် မကြွေတတ်၊ ၎င်းသည် မွတ်စလင်နှင့်တူ၏။ ထိုသစ်ပင်၏အမည်အား ပြောကြကုန်။” လူတိုင်းက ကန္တာရနယ်ပယ် အတွင်းရှိ အပင်များကို စဉ်းစားကြလေတော့၏။ ကျွန်ုပ်သည် စွန်ပလွံပင်ဟု စဉ်းစားမိခဲ့သော်လည်း (ပြောဆိုရန်) ရှက်ရွံ့နေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အခြားသူများက “ယာ-ရုစုလွလ္လာဟ်၊ မည်သည့်အပင်ဟူသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အား မိန့်ကြားတော်မူပါ။”ဟု လျှောက်တတ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ဖြေတော်မူခဲ့၏။ “၎င်းကား စွန်ပလွံပင်တည်း”

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်နုအုမရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၈)

အခန်း (၄) ဖတ်ရွတ်ပြီးလျှင် ပညာရှင်ရှေ့တင်ပြပါ။

၅၇။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ထိုင်နေကြစဉ် လူတစ်ဦး သည် ကုလားအုတ်စီးနင်းလျက်ရောက်လာခဲ့၏။ ထိုသူသည်ကုလားအုတ်ကို ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ဒူးထောက် စေလိုက်ပြီး ရှေ့ခြေထောက်ကို ချည်နှောင်လိုက်ကာ “အသင်တို့အနက် မည်သူမဟုမ္မဒ်နည်း”ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအချိန် တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အကြား၌ မိမိ၏လက်တော်ကို မှီလျက်ထိုင်နေတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့က “မိမိ

လက်ပေါ်မှီလျက်ရှိသည့် ဖြူစင်သူဖြစ်၏”ဟု ဖြေကြ၏။ ထိုသူက ကိုယ်တော့်အား “အို-အဘိဒွလ်မုသ်သွလစ်ဘ်၏ သား(သွေး)”ဟုစတင်ပြောရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) “အသင့်မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုရန် ငါ့ကိုယ်တော်အသင့်ရှိနေ၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူက ကိုယ်တော့်အား “ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့်ကို အကြောင်းအချို့ မေးမြန်းလို၏။ မေးမြန်းမှု အနည်းငယ် ကြမ်းတမ်းနိုင်ပါသဖြင့် အမျက်မထွက်ပါနှင့်”ဟုပြောလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်မေးလိုရာ မေးလော့ဟု မိန့်ရာ ထိုသူက မေးမြန်းလေ၏။ “ကိုယ်တော်အရှင်၊ ကိုယ်တော့်ရှေ့မှောက်ရှိသူများ၏ အရှင်ကို တိုင်တည်၍ မေးမြန်းပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော်အား လူသားထုတစ်ရပ်လုံးအားတွက် စေတမန် တော်အဖြစ် စေလွှတ်တော်မူလိုက်သည်မှာ ဟုတ်မှန်ပါသလော။”

တမန်တော်မြတ်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဟုတ်မှန်ပါ၏။

ထိုသူ ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၍ မေးမြန်းပါ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော့်အား တစ်နေ့တစ်ညအတွင်း ဆွလာသ်ငါးကြိမ်ဝတ်ပြုရန် အမိန့်ပညတ်တော်မူထားပါသလား။

တမန်တော်မြတ်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဟုတ်မှန်ပါ၏။

ထိုသူ။ ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၍ မေးမြန်းပါ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော့်အား နှစ်စဉ် ဤလ(ရမသွာန်)၌ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းရန် အမိန့်ပညတ်တော်မူထားပါသလော။

တမန်တော်မြတ်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဟုတ်မှန်ပါ၏။

ထိုသူ။ ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၍ မေးမြန်းပါ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော့်အား ကျွန်ုပ်တို့၏ ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများထံ ကောင်းသ်ကောက်ခံ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆင်းရဲသားများထံ ဖြန့်ဝေပေးရန် အမိန့် ပညတ်တော်မူထားပါသလော။

တမန်တော်မြတ်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဟုတ်မှန်ပါ၏။

ထိုရောအခါ ထိုသူ ဤသို့လျှောက်တင်ခဲ့ပါ၏။ “ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ပို့လွှတ်လိုက်လေသမျှ အလုံးစုံ ကို ကျွန်ုပ်သက်ဝင်ယုံကြည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏အမျိုးသားများအုပ်စုမှ စေလွှတ်လိုက်သော ကိုယ်စားလှယ် တမန်ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် သွိုမာမ်ဘင်န် ဆအ်လဘဟ် ဖြစ်ပြီး ဘနီ စအ်ဒိ ဘင်န် ဘကရ်၏ ညီနောင်များအနက် မှ ဖြစ်ပါသည်။ ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၆၃)

၅၈။ တစ်ခါတွင် ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူတစ်ဦးကို စာတစ်စောင်ပေးခဲ့၏။ ထိုစာကို ဆောင်ယူ၍ ဘဟ်ရိုင်းန(ဘာရ်န)၏အုပ်ချုပ်သူ ဘုရင်ခံအား ပေးပို့ရန် စေခိုင်းတော်မူခဲ့၏။ ဘာရ်နဘုရင်ခံ ကစွရာ(ခုဇီး)ထံ ပေးပို့လေ၏။ ၎င်းသည် စာကို ဖတ်ပြီးနောက် အပိုင်းပိုင်းဆုတ်ဖြလိုက်လေ၏။ (အစ်ဘ်နုမုစိင်ယဘ်က ပြောပြသည်မှာ) ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)က၎င်းတို့အပေါ် ဤသို့ ဒုအာပြုဆုပန်တော်မူခဲ့၏။ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာဖြစ်အောင် ဖြဲဆုတ်တော်မူပါစေသား။ တစ်စမကျန် ပြန်ကျဲလွင့်ပျောက်သွားစေသား”

ဆင့်ပြန်သူ- အိမ်နုအဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၆၄)

၅၉။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စာတစ်စောင်ကို ရေးတော်မူ၏။ သို့မဟုတ်ရေးသားစေ တော်မူ၏။ အုပ်ချုပ်သူဘုရင်များသည် ချိတ်ပိတ်ထားခြင်းမရှိသော စာများကို ဖတ်ရှုခြင်းမရှိဟု ကိုယ်တော်မြတ်အား ပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ငွေလက်စွပ်တစ်ကွင်းကို ယူ၍ ၎င်းအပေါ် “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)ဟူသော စာသားကို ထွင်းစေတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ လက်တော်ကွင်းမှ ထိုလက်စွပ်၏ အဖြူရောင် တောက်ပနေမှုကို ကျွန်ုပ်စူးစမ်းကြည့်ရှုနေခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၆၅)

၆၀။ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူအချို့နှင့်အတူဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ ထိုင်နေတော်မူစဉ် လူသံဦး ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ လူနှစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ရှေ့တော်မှောက်သို့ လာရောက်ပြီး နောက်တစ်ဦးမှာ အပြင်သို့ ထွက်ခွာသွား၏။ (ဆင့်ပြန်သူက ဖြည့်စွက်ပြောပြသည်မှာ) ထိုသူနှစ်ဦးသည် ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ တစ်အောင်မျှ ရပ်နေကြပြီး တစ်ဦးသည် အနီးဝန်းကျင်တွင် နေရာတစ်ခုရှာကာ ဝင်ထိုင်လိုက်၏။ ဒုတိယတစ်ဦးမှာ ထိုသူ (လူ အစုအဝေး)တို့၏ နောက်ဘက်တွင် ဝင်ထိုင်ခဲ့၏။ တတိယတစ်ဦးမှာ ကျောခိုင်းထွက်ခွာသွား၏။ ရုလူလ္လာဟ် (ﷺ)သည် မိမိ၏ဟောကြားမှုပြီးဆုံးသောအခါ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ငါ့ကိုယ်တော်သည် ဤသုံးဦးအကြောင်းကို အသင်တို့အား ပြောပြရမည်လော။ ပထမတစ်ဦးသည်

မိမိကိုယ်ကို အလွှာဟုထံသို့ လွှဲအပ်လေရာ အလွှာဟုအရှင်မြတ်က မိမိ၏မင်္ဂလာနှင့် ကရုဏာတော်အတွင်း ထိုသူအား နေရာထိုင်ခင်း ပေးတော်မူခဲ့၏။ ဒုတိယတစ်ဦးက အလွှာဟုအရှင် မြတ်အား ရှက်နေသည်ဖြစ်ရာ အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ကရုဏာတော်အတွင်း ထိုသူအား လုံခြုံမှုပေးတော်မူခဲ့၏။ (အပြစ်မယူ)။ တတိယတစ်ဦးမှာကား အလွှာဟုအရှင်မြတ်ထံတော်မှ မိမိ၏မျက်နှာ လွှဲဖယ်လိုက်သဖြင့် အလွှာဟု အရှင်မြတ်သည်လည်း မိမိမျက်နှာတော်ကို ထိုသူထံမှ လွှဲဖယ်တော်မူခဲ့၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဝါကစ်ဒ် အလ်လှိုင်ဆီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၆၆)

အခန်း(၅) သတင်းအချို့ကို တစ်ဆင့်ခံရရှိသူသည် သတင်းရင်းမြစ်ကို တိုက်ရိုက်ကြားသိခဲ့ရသူ ထက် ပိုမို၍ နားလည်ရှင်းလင်းသဘောပေါက်၏ ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဩဝါဒတော်

၆၁။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ကုလားအုတ်ပေါ် စီးနင်းလျက် လူတစ်ဦးက ဇက်ကြိုးကို ကိုင်ထားလျက် အနေအထား၌ “ဤနေ့သည် မည်သည့်နေ့နည်း”ဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုနေ့ကို အမည်သစ်တစ်ခုပေးမည်လောဟု ထင်မြင်၍ ကျွန်ုပ်တို့မှာ နှုတ်ဆိတ်နေကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဤနေ့သည် ယောင်မွန်နဟရ်(ကုရ်ဘာနီပြုသောနေ့)မဟုတ်ပါသလော”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့မှ “ဟုတ်မှန် ပါ၏”ဟု ဖြေကြ၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်မြတ်က “ဤလသည် မည်သည့်လဖြစ်သနည်း”ဟု မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ထိုလကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ အမည်သစ်တစ်ခုပေးမည်လောဟု ထင်မြင်ပြီး နှုတ်ဆိတ်နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဤလသည် ဇုလ်ဟိဂျ်ဂျဟ်လ မဟုတ်ပြီလော”ဟု မေးမြန်းသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့မှ “ဟုတ်မှန်ပါ၏” ဟု ဖြေကြားကြလေသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အသင်တို့ ဤမြို့ရွာအတွင်းရှိသော၊ အသင်တို့၏ ဤလအတွင်းရှိသော၊ အသင်တို့၏ ဤနေ့ရက်၏မြင့်မြတ်မှုအလား အသင်တို့၏သွေး၊ ပိုင်ဆိုင်မှု နှင့်အချိန်အခါတို့သည် (မှတ်လင်မိအချင်းချင်းထံ၌) အပြန်အလှန် မြင့်မြတ်မှုရှိနေကြကုန်၏။ ယခု မျက်မှောက်၌ ရှိနေကြသူတို့သည် (ငါမိန့်ဆိုသမျှကို) မျက်ကွယ်၌ ရှိကြသူများထံ အသိပေးလက်ဆင့်ကမ်းရန်မှာ ဧကန်မုချ တာဝန် ဝတ္တရားကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ မျက်ကွယ်၌ ရှိနေသူတို့သည် ယခု မျက်မှောက်ပရိသတ်ထက်သာပို၍ သဘောပေါက်နားလည်နိုင်စွမ်း ရှိတတ်မည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘီဘကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၆၇)

အခန်း (၆) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူတို့ပြီးငွေ့မသွားစေရန် သင့်တော်သည့် အချိန်ကို အထူး ဂရုစိုက်ရွေးချယ်ကာ တရားဟောပြောလေ့ရှိတော်မူခြင်း

၆၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ ပျင်းရိပြီးငွေ့မသွားစေရန်အတွက် အထူးတလည် ဂရုစိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့အား တရားဟောပြောမည့် အချိန်ကို ရွေးချယ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ (ချိန်ခါမလပ် သာသနာ့ရေးရာ စကားနှင့် အသိပညာများ ဟောပြောခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ရှုပ်မွန်းကြပ်စေခြင်းကို ကိုယ်တော်မြတ်ရှောင်ကြဉ်တော်မူ၏)။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်နုမတ်စ်အိုဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၆၈)

၆၃။ လူတို့အား(သာသနာ့ရေးရာများ၌)လွယ်ကူကြစေကုန်။ ခက်ခဲမှုမဖြစ်စေနှင့်။ လူတို့အား ကောင်းချီး သတင်းပေးကြကုန်။ (အစ္စလာမ်မှ)ကျောခိုင်းထွက်ခွာသွားအောင် မပြုကြနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဗင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၆၉)

အခန်း (၇) အ-ဘဟ်အရှင်မြတ်သည် လူတစ်ဦးကို ကောင်းမြတ်စေလိုပါက ထိုသူအား သာသနာ့ရေးရာ၌ သိတတ်နားလည်စေတော်မူ၏။

၆၄။ အကယ်၍ အလွှာဟုအရှင်မြတ်သည် လူတစ်ဦးကို ကောင်းမြတ်စေလိုတော်မူပါက အရှင်မြတ်သည် ထိုသူကို သာသနာ့ရေးရာများ၌ သိတတ်နားလည်အောင် ပြုတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဖြန့်ချိသော ဖြစ်၍ အလွှာဟု အရှင်မြတ်ကသာ ချီးမြှင့်သနားတော်မူသော အရှင်ဖြစ်၏။ ဤလူမျိုး(မုအ်မင်န်)များသည် အလွှာဟုအရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်များကို နာခံမပြတ်ရှိနေကြလိမ့်မည်။ အလွှာဟုအရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်(တရားစီရင်မည့်နေ့) ဆိုက်ရောက် လာသည်အထိ ထိုသူတို့ မည်သည့် ဆန့်ကျင်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ထိခိုက်နစ်နာစေနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- မုအာဝီယ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၇၁)

အခန်း (၈) ပညာကို သိနားလည်ခြင်း

၆၅။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိနေစဉ် ကိုယ်တော်ထံ စွန့်ပလွှဲပင်တစ်ပင် တူးယူဆက်သလာသည်။ ၎င်းအပေါ် ကိုယ်တော်မြတ်က မိန့်တော်မူ၏။ “သစ်ပင်များအနက် အပင်တစ်မျိုးရှိ၏။ ၎င်း၏အရွက်သည် မကြွေတတ်၊ ၎င်းသည် မွတ်စလင်နှင့်တူ၏။ ထိုသစ်ပင်၏အမည်အား ပြောကြကုန်။” လူတိုင်းက ကန္တာရနယ်ပယ်အတွင်းရှိ အပင်များကို စဉ်းစားကြလေတော့၏။ ကျွန်ုပ်သည် စွန့်ပလွှဲပင်ဟု စဉ်းစားမိခဲ့သော်လည်း (ပြောဆိုရန်) နှစ်ရွံ့နေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အခြားသူများက “ယာ-ရုလ်လွလ္လာဟ်၊ မည်သည့်အပင်ဟူသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အား မိန့်ကြားတော်မူပါ။”ဟု လျှောက်တင်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ဖြေတော်မူခဲ့၏။ “၎င်းကား စွန့်ပလွှဲပင်တည်း”

ကျွန်ုပ်မှာ အားလုံးအနက် အသက်အရွယ်အငယ်ဆုံးဖြစ်နေ၍ နှုတ်ဆိတ်လျက်သာ နေခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်နုအုပ်စု(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၇၂)

အခန်း (၉) အသိပညာနှင့် မြော်မြင်ဉာဏ်ရှိသူအား ဝန်တိုအားကျဖြစ်ရမည့်အကြောင်း

၆၆။ လူနှစ်မျိုးနှစ်စားမှအပ ဝန်တိုအားကျစရာအကြောင်းမရှိ။ ပထမပုဂ္ဂိုလ်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ့အား ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုပေးသနားထားတော်မူပြီး ၎င်းမှ ဖြောင့်မှန်စွာသုံးစွဲသူ။ နောက်တစ်ဦးမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ့အား မြော်မြင်ဉာဏ်ပေးသနားထားတော်မူပြီး ၎င်းမှထိုအတိုင်းကျင့်ကြံ၍ အခြားသူများကိုလည်း သင်ကြားပေးသူ။

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် မတ်စ်ရှူးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၇၃)

*မှတ်ချက် *

ဖြောင့် မတ်မှန်ကန်စွာသုံးစွဲခြင်းလွယ်အရှင်မြတ် သတ်မှတ်ဆက်မူထားသောမှန်ကန်မှုတည်သည့် သံ့စွဲ ဇာန်မံမှု ဖြစ်မြင်ဉာဏ်(ဟစ်က်မတ်) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် စွန္နဟ်(တမန်ဆာ် လမ်းစဉ်)၏ အသိပညာများ (ဖသ်ဟုလ်ဘာရီကျမ်း၊ အတွဲ(၁)၊ စာမျက်နှာ(၁၇၇)မှ ရှင်းပြချက်)

အခန်း (၁၀) အို-အ-၁ဟ်အရှင်မြတ်၊ သူ့အား ကျမ်းဂန်၏ အသိပညာများ ချီးမြှင့်တော်မူပါဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မိန့်ဆိုမှု

၆၇။ တစ်ခါတွင် ရုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အားဖက်၍ ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ “အို-အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၊ သူ့အား(ကုရ်အာန်)ကျမ်းဂန်၏ အသိပညာရပ်များ ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါ။”

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်နုအဘူစစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၇၅)

အခန်း (၁၁) သာသနာ့ပညာကို နားဆင်ရမည့် အနိမ့်ဆုံးအသက်အရွယ်

၆၈။ တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် မြည်းမတစ်ကောင် စီးနင်းနေလျက်မှ အရွယ်ရောက်/လူပျိုဘော်ဝင်ရောက် လာခဲ့၏။ ရုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိန့်၍ ဆွလ္လာသ်ဝတ်ပြုနေတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်ကျွန်ုပ်တို့ မည်သည့် အကာအရံတံတိုင်းမရှိခဲ့ချေ။ ဝတ်ပြုလျက်ရှိသော လူတို့၏ဆွမ်အတန်းအချို့ရှေ့မှ ကျွန်ုပ်ဖြတ်သန်းခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် မြည်းမကို စားကျက်သို့လွှတ်ထားလိုက်ပြီး၊ ဆွမ်အတန်းတွင်းသို့ ဝင်ရပ်ခဲ့၏။ ဤသည်ကို မည်သူမှ ကန့်ကွက်တားဆီးသူမရှိခဲ့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်နုအဘူစစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၇၆)

၆၉။ ကျွန်ုပ် ငါးနှစ်သားအရွယ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေငင်ပုံးအတွင်းမှရေကို မိမိနှုတ်တော်ဖြင့် ငုံယူ၍ ကျွန်ုပ်မျက်နှာပေါ်ထွေးထုတ် စီးဖြန်းတော်မူခဲ့သည့် အဖြစ်ကို မှတ်မိနေခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-မဟ်မူဒ်ဗင်န် ရာဘီအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် ၁၇၇)

အခန်း (၁၂) သာသနာ့ပညာကို မိမိကိုယ်တိုင်သင်ယူပြီး တစ်ပါးသူအား ပြန်လည်သင်ကြားပေးခြင်း၏ ထူးမြတ်မှုအဆင့်

၇၀။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ငါကိုယ်တော်နှင့် တကွ ပို့လွှတ်တော်မူလိုက်သော လမ်းညွှန်တရား အသိပညာရပ်မှာ ကမ္ဘာမြေပေါ်အားကောင်းစွာကျရောက်သည့် မိုးနှယ်ဖြစ်၏။ အချို့မှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမြေဖြစ်သဖြင့် ထိုမိုးရေ ကို

စုပ်ယူလျက် သီးနှံဟင်းရွက်နှင့် မြက်များ ပေါကြွယ်စေလေ၏။ အခြားမြေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမှာ မာကျောပြီး မိုးရေကိုထိန်းသိမ်းထား၏။ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုအရာဖြင့် လူသားတို့အား အသုံးချ/သောက်သုံးစေရန် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေတော်မူ၏။ အခြားမြေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမှာ ရေကို ထိန်းသိမ်းခြင်းလည်းမရှိ။ သီးနှံဟင်းရွက်တို့ထံ သယ်ဆောင်ပို့လွှတ်ခြင်းလည်း မရှိချေ။ ပထမ ဥဒါဟရုဏ်မှာ လူတစ်ဦးကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် အလွှာဟ်အရှင်မြတ် ၏ ဒီဇိုသုဉ်းသနာကို သိနားလည်အောင် ကြိုးပမ်း၏။ ငါ့ကိုယ်တော်မှတစ်ဆင့် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ ထုတ်ပြန်ထား ချက်အပေါ် အကျိုးခံစား ဆည်းပူးလေ့လာ၏။ ၎င်းနောက်တစ်ပါးသူတို့အား ပို့ချသင်ကြားပေးလေ၏။ နောက်ဥဒါဟရုဏ် မှာ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ၎င်းသူသည် ထိုအခြင်းအရာကို အရေးမလုပ် ဂရုမစိုက်သည့်အပြင် ငါ့ကိုယ်တော်မှတစ်ဆင့် ထုတ်ပြန်ပို့ချထားတော်မူသော အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန်ချက်ကို ရယူကျင့်သုံးခြင်းမပြုသူဖြစ်ပေသည်။ (ထိုသူ သည် ဖုန်းဆိုးမြေကဲ့သို့တည်း။)

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူမူစာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၇၉)

အခန်း (၁၃) အသိပညာပျောက်ကွယ်ခြင်းနှင့် အသိခေါင်းပါးမှုပေါ်ထွက်ခြင်း

၇၁။ လောကပျက်သုဉ်းမည့်နောက်ဆုံးခေတ်ကာလ၏ နိမိတ်လက္ခဏာများအနက် အချို့မှာ

- (သာသနာ့)အသိပညာများ ရုပ်သိမ်းခံရမည်။
- အသိမဲ့ခြင်း/အသိတရားခေါင်းပါးမှုများ ထင်ရှားပွင့်လင်းပေါ်ထွက်လာမည်
- အရက်သေစာများ သုံးစွဲသောက်သုံးမှုများလွန်းလာမည်
- တရားမဝင်ကာမမှုများ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းကျင့်သုံးမှုဖြစ်ပေါ်လာမည်။

ဆင့်ပြန်သူ - အနုတ်စီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈၀)

၇၁။ ကျွန်ုပ်၏နောက် မည်သူမျှ ဆင့်ပြန်မည်မဟုတ်သော ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ကို ကျွန်ုပ်ဆင့်ပြန်တင်ပြ ပါမည်။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလွလ္လာ(ﷺ)၏မိန့်ဆိုမှုကို ဤသို့ကြားနာခဲ့ရ၏။ “လောကပျက်သုဉ်းမည့် နောက်ဆုံးခေတ်၏ နိမိတ်လက္ခဏာများအနက် အချို့မှာ

- (သာသနာ့)အသိပညာများ ရုပ်သိမ်းခံရမည်။
- အသိမဲ့မှု/အသိခေါင်းပါးမှုများ ထင်ရှားပေါ်ထွက်မည်။
- တရားမဝင်ကာမမှုများကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ကျင့်သုံးလာကြမည်။
- အမျိုးသမီးအရေအတွက် တိုးတက်များပြားလာပြီး အမျိုးသားတို့၏အရေအတွက် နည်းပါးကျဆင်းလာမည်မှာ အမျိုးသားတစ်ဦးစီမှ အမျိုးသမီး ငါးဆယ်အား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရသည်အထိပင်ဖြစ်လိမ့်မည်။”

ဆင့်ပြန်သူ - အနုပိစ္စ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈၁)

အခန်း (၁၄) အသိပညာ၏ ထူးမြတ်ခြင်း

၇၃။ “ငါ့ကိုယ်တော်မြတ် အိပ်ပျော်နေခဲ့စဉ် နို့အပြည့်ပါသော ခွက်တစ်ခု ငါ့ထံဆောင်ကြဉ်းလာခဲ့၏။ ငါ၏ လက်သည်းများ၌ ယင်းနို့၏ စွတ်စိုမှုထွက်ပေါ်လာသည်ကို သတိပြုမိသည့်တိုင်အောင် ငါသည် အားပါးတရ သောက်သုံး တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကျန်သည်ကို အုမရိဗင်န် အလ်သ်သွဘ်အား ပေးတော်မူခဲ့၏။”

“ကိုယ်တော်သည် မည်သည့်အနက်ကို ကောက်ယူပါသနည်း”ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ) က “၎င်းသည် အသိပညာဖြစ်၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အိဗ်နုအုမိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈၂)

အခန်း (၁၅) တစ်စုံတစ်ရာပေါ် ရပ်နေစဉ် သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ပေါ် စီးနင်းနေစဉ် သာသနာ့ အဆုံးအဖြတ်ပြောဆိုခြင်း

၇၄။ ရုစုလွလ္လာ(ﷺ)သည် မိမိ၏နောက်ဆုံးဟကျ် ခရီးစဉ်တွင် လူအများ(မေးလိုရာ)မေးမြန်းနိုင်ရန်အတွက် မိနာအရပ်၌ ခေတ္တခဏမျှ ရပ်တန့်တော်မူ၏။ လူတစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး “ကျွန်ုပ်မေ့လျော့သွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သားကောင်မလှီးဖြတ်မီအလျင် ဦးခေါင်းရိတ်ခဲ့မိပါသည်။”ဟုလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိပါ။

သားကောင်ကိုသွား၍ လှီးဖြတ်ချေလော့”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ နောက်လူတစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး “ကျွန်ုပ် မေ့လျော့သွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ရမိ(ခဲပစ်ခြင်း)မတိုင်မီ သားကောင်လှီးဖြတ်မိပါသည်”ဟု တင်လျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ယခုပင် ရမိကို ဆောင်ရွက်လော့။ ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိပါ”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

(ဆင့်ပြန်သူက ဆက်လက်ဖြည့်စွက်ပြောခဲ့၏) ထိုနေ့၌ သက်ဆိုင်ရာအချိန် မတိုင်မီနှင့် နောက်ပိုင်းပြုလုပ် မိကြသော အရာအားလုံးကို မေးမြန်းကြရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်၏ အဖြေမှာ “ထိုအရာကို(ယခုပင်)ဆောင်ရွက်လော့၊ ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိပါ”ဟူလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အမ်ရ် ဗင်န် အ်ဆွ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈၃)

အခန်း (၁၆) ခေါင်းညိတ်ခြင်း သို့မဟုတ် လက်ဟန်ခြေဟန်ဖြင့် ဓမ္မသတ်ဖြတ်ထုံးပေးခြင်း

၇၅။ အသိပညာများ ရုပ်သိမ်းခံရလိမ့်မည်။ အသိမဲ့မှုများနှင့် အလံဖိသန်များ ပေါ်ထွက်လာကြလိမ့်မည်။ ဟရ်ဂျ်သည်လည်း တိုးပွားများပြားလာလိမ့်မည်။

“ယာရုလူလ္လာဟ်၊ ဟရ်ဂျ် အဘယ်အရာပါနည်း”ဟု မေးမြန်းကြရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိမိ၏ လက်ဟန်ညွှန်ပြ၍ “သတ်ဖြတ်ခြင်း”ကို ရည်ညွှန်းဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈၅)

၇၆။ အာအီရုဟ်(رضي الله عنه)ဝတ်ပြုနေစဉ် ကျွန်မသည် သူမထံရောက်ရှိသွားခဲ့ပြီး “လူအများဘာဖြစ်သွားကြပါ သနည်း” ဟု မေးရာ သူမကကောင်းကင်ကို ညွှန်ပြခဲ့ပါ၏။ ကျွန်မသည် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း လူအများ ဝတ်ပြုနေကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ အာအီရုဟ်မှ ‘စုဘ်ဟားနုလ္လာဟ်’ဟု ရွတ်ဆိုလေ၏။ ကျွန်မက သူမအား “ဤသည် မှာ နီမိတ်လက္ခဏာတစ်ခုလေလော့”ဟု မေးသောအခါ သူမက ဟုတ်မှန်ကြောင်း ခေါင်းညိတ်ပြသခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်မသည်လည်း သတိလစ်လုမတတ်အထိ (နေကြတ်ဆွလားအတွက်)ရပ်ခဲ့၏။ ပြီးလျှင်ကျွန်မသည် မိမိ၏ခေါင်းပေါ် ရေများလောင်းချခဲ့ပေသည်။ ဆွလားသိပြီးဆုံးသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်အား ချီးမွမ်းတော်မူပြီးနောက် ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏-

“ယခု အခိုက်အတန့်ကလေးမှာပင် ဤနေရာ၌ ငါကိုယ်တော် အလျှင်းတွေ့မြင်ဖူးခြင်းမရှိသည့် အရာကို တွေ့မြင်လိုက်ရ၏။ သုခဘုံနှင့် ငရဲလည်း အပါအဝင်ဖြစ်၏။ ငါကိုယ်တော်သည် ဤသို့ ဒိဋ္ဌဿပုံ အသိပေးတော်မူခြင်း ခံရ၏။ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ သင်္ချိုင်းဂူအတွင်း အစမ်းသပ်ခံရပေဦးမည်။ ထိုစမ်းသပ်မှုမှာ မစီးဟ်/အဒ်ဒဂျ်ဂျလ် (ဆင့်ပြန်သူမှ မကွဲပြား)၏ စမ်းသပ်ခံရမှုများ သို့မဟုတ် အလားတူနီးပါး ဖြစ်လိမ့်မည်။ “ဤပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင် ဘာသိထားကြသနည်း”ဟု မေးမြန်းခံရလိမ့်မည်။ ထိုအခါ စစ်မှန်သော မုအ်မင်န်တစ်ဦးဖြစ်ပါက “ဤပုဂ္ဂိုလ် သည် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ထင်ရှားသော သာဓက များ၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ရောက်လာခဲ့သူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း သူ့အဆုံးအမကို လက်ခံ၍ သူ၏ နောက်လိုက်များအဖြစ်ပြုခဲ့ကြပါ၏။ သူသည် မုဟမ္မဒ်ပင်တည်း။” ဟု သုံးကြိမ်တိုင် ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြေဆိုပေ လိမ့်မည်။ ထိုအခါကောင်းကင်တမန်များက “အသင်သည် စစ်မှန်သော မုအ်မင်န်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့မှန်း ကျွန်ုပ်တို့ သိရလေ ပြီ။ သို့ဖြစ်လေရာ အသင်သည် ငြိမ်းချမ်းစွာ အိပ်စက်ပါလော့”ဟု ပြောဆိုကြပေမည်။ အခြားတစ်ဖက်၌မူ မုနာဖစ်က် သို့မဟုတ် ဒွိဟသံသယိုရူ တစ်ဦးဖြစ်နေသော် ဤသို့ ဖြေကြားလိမ့်မည်။ “မသိပါ။ လူတို့၏ ပြောဆိုမှုများကို ကြားသိသည့်အတိုင်းသာ ကျွန်ုပ် ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ - အတ်စ်မာအ် ဘင်န်သိ အဘူဘ်ဂါရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈၆)

အခန်း (၁၇) ပြဿနာ၏အဖြေရရန် ခရီးထွက်ခြင်းနှင့် အိမ်သားတို့အား သင်ပေးခြင်း

၇၇။ အု(က်)ဘဟ်ဗင်န် အလ်ဟာရီဆ်(رضي الله عنه)က ပြောပြခဲ့၏။ သူသည် အဘီအီဟ့ဘ်၏ သမီးနှင့် လက်ထပ် ထိမ်းမြားခဲ့၏။ နောင်သောအခါအမျိုးသမီးတစ်ဦးက သူ့ထံလာရောက်ပြီး “ကျွန်မသည် အု(က်)ဘဟ်နှင့် သူလက်ဆက် ထားသော

အမျိုးသမီးကို နို့တိုက်ကျွေးခဲ့ဖူးပါ၏။”ဟု ပြောပြလေ၏။ အု(က်)ဘတ်မှ သူမအား “အသင်မကျွန်ုပ်အား နို့တိုက်ကျွေးဖူးကြောင်း ကျွန်ုပ်မသိခဲ့သလို အသင်မ ကျွန်ုပ်ကိုလည်း ပြောပြခဲ့ခြင်းမရှိပါ”ဟု ဆိုလိုက်၏။ ၎င်းနောက် သူသည် မဒီနဟ်သို့ ရုလူလွလွဟ်(ﷺ)နှင့် တွေ့ဆုံရန် ဒုန်းစိုင်းကာ ခရီးနှင်လာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်ထံ မေးမြန်းလျှောက် တင်လေ၏။ ထိုအခါ ရုလူလွလွဟ်(ﷺ)က “ယင်းသို့ (နို့စို့ဖက် မောင်နှမ)ဟု ပြောကြားလာပြီဖြစ်ရာ (ဇနီးအဖြစ်) အသင် မည်သို့ရှေ့ဆက်နိုင်ပါနည်း။”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ အု(က်)ဘတ်သည် ထိုသူမအား ကွာရှင်း လိုက်၏။ သူမလည်း အခြားသူတစ်ဦးနှင့် လက်ဆက်ထိမ်းမြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် မုလိုဝှိကာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈၈)

အခန်း (၁၈) သာသနာ့ပညာ ဆည်းပူးရန်အတွက် အလှည့်ကျ တာဝန်ယူကြခြင်း

၈၈။ ကျွန်ုပ်နှင့် မဒီနဟ်ရှိ အဝါလီအရပ်၌ နေထိုင်သောဗနီအုမိုင်ယဟ် အနွယ်မှ ကျွန်ုပ်၏အိမ်နီးချင်း အန်ဆွာရ် တစ်ဦးတို့သည် ရုလူလွလွဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အလှည့်ကျ အစားဝင်လေ့ရှိ၏။ သူသည်နေ့တစ်နေ့၌သွားလျှင် ကျွန်ုပ် သည် နောက်တစ်နေ့၌ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သွားရောက်လေတိုင်း ထိုနေ့တွင် သိရှိရသည့် ဝဟီဗျာဒိတ်တော် အပြင် အခြားအကြောင်းရပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့်သတင်းတို့ကို ကျွန်ုပ် ယူဆောင်လာလေ့ရှိ၏။ ထိုသူလည်း ကျွန်ုပ်အတွက် အလားတူစွာပင် ဆောင်ရွက်လေ့ရှိခဲ့၏။ တစ်ကြိမ်တွင် ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေ အန်ဆွာရ်၏ အလှည့်၌ (ပြန်လာသောအခါဝယ်) ကျွန်ုပ်ရှိမရှိ မေးမြန်းလျက် အိမ်တံခါးကို ပြင်းထန်စွာ ခေါက်လေ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ တုန်လှုပ်သွားပြီး သူ့အား ထွက်တွေ့လေ၏။ သူက“ယနေ့တွင် အလွန်ကြီးမားသော ကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်လေပြီ”ဟု ပြောဆို၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဟမ်ဆွဟ်ထံ သွားရောက်ရာ သူမငိုကြွေးလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်က သူမအား “ရုလူလွလွဟ်(ﷺ)သည် အသင်မတို့အားလုံးကို ကွာရှင်းတော်မူလိုက်ပြီလေ”ဟု မေးမြန်းသည်၌ သူမက“ကျွန်မ မသိပါ”ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အစားဝင်ရောက်၍ မတ်တပ်ရပ်လျက် “ကိုယ်တော်၏ ကြင်ရာအပေါင်းကို ကိုယ်တော် ကွာရှင်းလိုက်ပြီလော”ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် က “အလျှင်းမဟုတ်”ဟု အဖြေပေးတော်မူ၏။ ဤသည့်အပေါ် ကျွန်ုပ်က “အလ္လာဟ်ဟုအက္ကဘရ်”ဟု ရွတ်ဆိုခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမိုက်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၈၉)

အခန်း (၁၉) တရားဟောနေစဉ် သို့မဟုတ် သင်ကြားပေးနေစဉ် မနှစ်မြို့ဖွယ်ပြုမှုသူကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အမျက်ထွက်နိုင်ကြောင်း

၈၉။ တစ်ခါသော် လူတစ်ဦးသည်“ယာ-ရုလူလွလွဟ်၊ မည်သူမည်ဝါသည် ရှေ့ဆောင်ဆွလာသ် ဝတ်ပြု ရာတွင် ထိုသို့ထိုနှယ် ရှည်လျားကြာညောင်းလှသဖြင့် ထို(ဖရသ်)ဆွလာသ်၌ ကျွန်ုပ် မပါဝင်နိုင်(ပါဝင်ရန်မလွယ်)ပါ”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ဆင့်ပြန်သူက ဆက်လက်တင်ပြသည်မှာ “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ အို-လူသားတို့၊ အသင်တို့အနက်မှ အချို့သည် အခြားသူတို့အား မကောင်းပြုလိုက်ချေပြီ။ သို့ရှိရာ မည်သူပင်ဖြစ်စေ၊ လူထုဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်လျှင် တို့တောင်းစေကုန်။ အကြောင်းမှာ လူထုအတွင်း၌ နာမကျန်းသူများ၊ အင်အား ချိန်သူများနှင့် လိုအပ်ချက်ရှိသူ(အလုပ်များမြှောင်သူ)များပါဝင်နေကြပေ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဗူမတ်စ်အူးဒ် အလ်အန်ဆွာရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၉၀)

၉၀။ လူတစ်ဦးသည် ရုလူလွလွဟ်(ﷺ)ထံလာရောက်၍လုကသွဟ်(ကောက်ရပစ္စည်း)အကြောင်း မေးမြန်းခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ “ထိုပစ္စည်း/ပိုက်ဆံအိတ်နှင့် ၎င်း၏ချည်ကြိုးစသည့် အချက် အလက်ကို

မှတ်ထားပါ။ ထိုကောက်ရပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ အများသိအောင် တစ်နှစ်တိုင်တိုင်ကြေညာပါ။ ၎င်းနောက် (ပိုင်ရှင်မပေါ်က) အသင်အသုံးပြုနိုင်သည်။ သို့သော် ၎င်း၏ပိုင်ရှင်ရောက်လာခဲ့သော် ပြန်ပေးလိုက်ရမည်” ၎င်းနောက် ထိုသူသည် ဖတ်ဆုံးသော (မိမိလက်ဝယ်ရောက်) ကုလားအုတ်အကြောင်းကို မေးမြန်း၏။ ထိုသည့်အပေါ် ကိုယ်တော့် ပါးပြင်(ဝါ)မျက်နှာတော်မှာ နီမြန်း၍ ဒေါသဖြစ်တော်မူပြီး “၎င်းသည် အသင်နှင့် အလျှင်းမသက်ဆိုင်။ ၎င်းတွင် ၎င်း၏ရေလှောင်ကန်(ဘုံ)နှင့် ခြေထောက်များပါ၏။ ၎င်း၏ပိုင်ရှင်က ပြန်လည်ရှာတွေ့သည်အထိ ၎င်းသည်ရေရှာ သောက်နိုင်၏။ အပင်များရှာဖွေစားသောက်နိုင်၏”ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ဆက်လက်၍ ထိုသူသည် သိုးတစ်ကောင် ဆိုပါက မည်သို့ရှိမည်ကို မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “၎င်းသည် အသင့်အတွက် သို့မဟုတ် (အခြားသူ)သင့် ညီနောင်အတွက် သို့မဟုတ် ဝံပုလွေအတွက် ဖြစ်သွားပေမည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်းဒ်ဗင်န် ခါလစ်ဒ် အလံဂျူဖာနီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၅၁)

၈၁။ wreaw nī w f ( )သည် မိမိမနှစ်မြို့သည်ကို မေးမြန်းကြသူများက တိုး၍ မေးမြန်းကြရာတွင် ကိုယ်တော်သည် အမျက်ထွက်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်က လူတို့အား “အသင်တို့နှစ်သက်ရာ မည်သည်ကို မဆို မေးမြန်းကြလေသော့”ဟု မိန့်လေ၏။ တစ်ဦးသောသူက “ကျွန်ုပ်၏ဖခင် မည်သူနည်း”ဟုမေးရာ ကိုယ်တော် မြတ်က“အသင့်ဖခင်သည် ဟုဇာဖဟ်ဖြစ်သည်”ဟု ဖြေတော်မူ၏။ နောက်တစ်ဦးကလည်း ထရပ်၍ “ယာ-ရုလ် လွလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်မည်သူပါနည်း”ဟု မေးမြန်းပြန်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “သင့်ဖခင်သည် ယှိုင်ဘဟ်မှ လွတ်ပေးလိုက်သော ကျွန် စာလင်ဖြစ်သည်”ဟု ဖြေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အုမရ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ မျက်နှာတော် (အနေအထား)ကို တွေ့မြင်ပြီးနောက် “ယာ-ရုလ်လွလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်သို့ ပြန်လည် ကြပါပြီ(သောင်ဗဟ်ပြုပါသည်)”ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၅၂)

အခန်း (၂၀) တစ်ပါးသူ နားလည်သဘောပေါက်စေရန် သုံးကြိမ်တိုင်ပြောဆိုခြင်း

၈၂။ တမန်တော်မြတ်( )သည် စကားတစ်ရပ်ကို အမိန့်ရှိလေတိုင်း ၎င်းကို လူတို့နားလည်စေရန်အတွက် သုံးကြိမ်သုံးခါ မိန့်ဆိုလေ့ရှိတော်မူ၏။ ထိုနည်းတူ အိမ်တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်တောင်းသည့်အခါတိုင်း သုံးကြိမ်သုံးခါ စလမ်း ဆို(တံခါးခေါက်)လေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၅၃)

အခန်း (၂၁) မိမိ၏ မိသားစုနှင့် အိမ်စေကျွန်မအား သင်ကြားပေးသူ

၈၃။ သုံးမျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျိုးကုသိုလ်၌ နှစ်ပြန်နှစ်ဆ အစားပေးခြင်းခံရမည်။

- ရှေးကျမ်းဂန်ရအုပ်စုအနက်မှ ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏တမန်တော်ကို ယုံကြည်ခဲ့သည့်ပြင် တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်( ) ကိုလည်း ယုံကြည်ခဲ့သူ

- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ဆိုင်သော တာဝန်များကိုလည်းကောင်း၊ မိမိသခင်၏ တာဝန်များကိုလည်းကောင်း ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်သောကျွန်

- မိမိ၏ကျွန် အမျိုးသမီးအား ကောင်းမြတ်သည့် (ယဉ်ကျေးမှု)အကျင့်စာရိုက်များကို သင်ကြားပေး၏။ အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံး ပညာသင်ပေး၏။ ၎င်းနောက် သူမအား လွတ်လပ်စေပြီးလျှင် သူမအား လက်ထပ် ထိမ်းမြားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၅၄)

အခန်း (၂၂) အိမာမ်က အမျိုးသမီးတို့အား ပညာပေးဟောပြောခြင်း

၈၄။ တစ်ခါတွင် ရုစုလ္လွလာဟ်(ﷺ) သည် ဘီလာလ်ကို အဖော်ပြု၍ ထွက်လာတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ် သည် မိမိ၏ဟောကြားမှုကို ကြားနိုင်ရန်အလို့ငှာ အမျိုးသမီးတို့ထံ တူရူကြွမြန်းသွား၏။ ကိုယ်တော်ဟောကြားပြီးလျှင် ဆွဒကဟ်(ဒါန)ပေးကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ အမျိုးသမီးတို့သည် အချို့ကမိမိတို့၏နားဌောင်း/နားကပ် များ၊ အချို့က လက်စွပ်များကို ပေးလှူကြရာ ဘီလာလ်သည် မိမိ၏အဝတ်စ ထောင့်အနားဖြင့် လိုက်လံကောက်ခံ သိမ်းသွင်းခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်နု အဘ(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၇၅)

အခန်း (၂၃) ဟဒီးဆ်ကို ဆည်းပူးရန်အားသန်ခြင်း

၈၅။ ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရုစုလ္လွလာဟ်၊ ကိယာမတ်နေ၌ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ရှုဖွေအသ်(ကြားဝင်အသနားခံမှု) ဖြင့် ကံအထူးဆုံးသူမှာ မည်သူဖြစ်ပါသနည်း”ဟု မေးလျှောက်ရာတွင် ရုစုလ္လွလာဟ်(ﷺ) ကဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ ခဲ့၏။ “အို- အဘူဟုရိုင်ရဟ်၊ အသင့်မတိုင်မီ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ဤဟဒီးဆ်ခြင်းရာမျိုး မေးမြန်းဖူးသူ မရှိဟု ငါကိုယ်တော်မြတ် ထင်မြင်ပါအံ့။ အသင်သည် ဟဒီးဆ်တော်များအပေါ်(ဆည်းပူးရန်)စိတ်အားထက်သန်လှ သည်ကို ငါကိုယ်တော် သိရှိသည်ရှိသော် နားဆင်လော့။ ကိယာမတ်နေ၌ ငါကိုယ်တော်၏ ရှုဖွေအသ်ဖြင့် ကံအထူးဆုံး သူမှာ မိမိနှလုံးသား၏ အနက်ရှိုင်းဆုံးနေရာမှ ဖြူစင်ရိုးသားလှစွာ ‘လားအိလားဟ အိလ္လွလာဟ်’ဟု ရွတ်ဆိုခဲ့သူပင် ဖြစ်သတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရဟ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၈၈)

အခန်း (၂၄) မည်သို့နည်းဖြင့် အသိပညာရုပ်သိမ်းခံရမည်နည်း

၈၆။ လူတို့၏နှလုံးသားများထံမှ အသိပညာများ ယူထုတ်လိုက်ခြင်းမရှိဘဲ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသိပညာများကို ရုပ်သိမ်းတော်မူမည်မဟုတ်။ (သာသနာရေးရာ)သိတတ်နားလည်သူများအား တစ်ဦးမကျန်အောင် သေဆုံးသွားစေခြင်းဖြင့် ယူထုတ်တော်မူမည်ဖြစ်၏။ လူတို့သည် အသိတရားခေါင်းပါးသူများကို ခေါင်းဆောင်တင်ကြ လိမ့်မည်။ ၎င်းတို့ထံ လူတို့မှ တိုင်ပင်မေးမြန်းကြလေသောအခါ ၎င်းတို့သည် ပညာမဲ့ဟောပြော ညွှန်ကြားကြမည် ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် လမ်းမှား၍ လူတို့ကိုလည်း လမ်းမှားချွတ်ချော်စေလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အမ်ရ်ဗင်န်အာစ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၀၀)

အခန်း (၂၅) အမျိုးသမီးတို့အား သင်ကြားပို့ချပေးရန် နေ့ရက်သတ်မှတ်စီစဉ်ရမည်လော

၈၇(က)။ အမျိုးသမီးအချို့သည် အမျိုးသားတို့ရသည့် အခွင့်အရေးအတိုင်း နေ့တစ်နေ့ သတ်မှတ်ပေးရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ကြ၏။ သို့ရှိရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူတို့အား ဓမ္မဟောကြားမှုနှင့် ပညတ်ချက်များအတွက် နေ့တစ်နေ့ပေးမည်ဟု ကတိပြုတော်မူခဲ့၏။ တစ်ခါသော် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ သင်ခန်းစာပေးမိန့်တော်မူ၏။ “အကြင်အမျိုးသမီး၏ ရင်သွေးငယ်သုံးဦး သေဆုံးခဲ့လျှင် ထိုကလေးငယ်တို့သည် သူမအား ငရဲမီးမှ အကာအကွယ်ပြုပေးကြပေလိမ့်မည်။” ဤသည့်အပေါ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက “အကယ်၍ နှစ်ဦးတည်းသာ ဆုံးပါးသွားပါလျှင်”ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “နှစ်ဦးတည်းပင်ဖြစ်စေ(ထိုနည်းလည်းကောင်း)”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ်အလ်နုဒ်ရီ(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၀၁)

၈၇(ခ)။ အထက်ပါဟဒီးဆ်တော်၌ ရည်ညွှန်းထားသော ရင်သွေးငယ်ဟူသည် အပြစ်ဒုစရိုက် မကျူးလွန်တတ် သေးသော

/အရွယ်မရောက်သေးသော ကလေးများဟု အဘူဟုရိုင်းရတ်(ﷺ)ကဖြည့်စွက်တင်ပြထားခဲ့၏။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၀၂)

အခန်း (၂၆) တစ်စုံတစ်ရာကြားသိခဲ့လျှင် ပြည့်စုံရှင်းလင်းအောင် ထပ်မံမေးမြန်းခြင်း

၈၈။ အာအီရဟ်(ﷺ)သည် မိမိကြားသိမှုကို နားမလည်ဖြစ်သည့်အခါတိုင်း ရှင်းလင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်သည်အထိ ထပ်မံ၍ မေးမြန်းတတ်လေ့ရှိခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က“အကြင်မည်သူမဆို စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းအတွက် ခေါ်ယူခံရလျှင် ထိုသူမှာ အပြစ်ပေးခံရရန် သေချာသွားအံ့”ဟုမိန့်တော်မူရာ အာအီရဟ်က “ထိုသူသည် လွယ်ကူစွာ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းခံရအံ့(၈၄:၈)”ဟု အလွှာဟ်အရှင်မြတ်က မိန့်တော်မူထားပါသည် (မဟုတ်လော)”ဟုလျှောက်တင်သည့်အခါ ကိုယ်တော်မြတ်ကဤသို့ဖြေဆိုတော်မူခဲ့၏။ “၎င်းမှာ စာရင်းအင်းများတင်ပြပေးအပ်ခံရခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော် မည်သူပင်ဖြစ်စေ သူ၏စာရင်းအင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အခြေအတင်ဖြစ်ပါက (စိစစ်စေ့စပ်စွာ စစ်ဆေးခြင်းခံရပါက) ထိုသူသည် မုချပျက်စီးဆုံးရှုံးမည့်သူသာဖြစ်ပေ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်နုအဘီမုလိုဖီကာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၀၃)

အခန်း (၂၇) ပညာကို မျက်မှောက်ကြားသိ/ဆည်းပူးသူက မျက်ကွယ်ရှိ ပျက်ကွက်သူထံ မဖြစ်မနေ ပို့ချဖြန့်ချိရမည့် တာဝန်ရှိ၏

၈၉။ အဘူရူရိုင်း(ﷺ)က ပြောပြခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)ထံမှ ကြားသိခဲ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်၏ နားရွက် များက နားစွင့်ပြီးကျွန်ုပ်၏ နှလုံးသားက မှတ်သားထားခဲ့ပါသည်။ မက္ကဟ်ကို အောင်မြင်ပြီး နောက်တစ်ရပ် ထိုနေ့တွင် ထိတော်မြတ်က မိန့်ကြားသည်ကို ကျွန်ုပ်မျက်စိနှင့် တပ်အပ်တွေ့မြင်ခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အား ဇာတိမြို့မင်းခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်းပြုပြီးနောက် ဤသို့မိန့်မြွက်တော်မူခဲ့၏။ “ဧကန်မုချ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် မက္ကဟ်မြို့ကို ဟရာမ်ပြုတော်မူပြီ။ လူသားတို့မှာကား မက္ကဟ်ကို ဟရာမ်မပြုလုပ်သေးချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့တော်ကို ယုံကြည်သူ မည်သူမဆို မက္ကဟ်မြို့တွင်း သွေးမြေကျစေခြင်း မပြုလုပ်ရ။ မြို့မှ အပင်များကို မခုတ်ဖြတ်ကြရ။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်က ရုစုလွလ္လာဟ်ကဲ့သို့ မက္ကဟ်မြို့တွင်း တိုက်ခိုက် ခွင့်ရှိသည်ဟု စောဒကတက်လာပါလျှင် ထိုသူအား ပြောဆိုလိုက်ကြကုန်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မိမိ၏ စေတမန်တော် ကိုသာ ခွင့်ပြုချက်ပေးတော်မူခြင်းဖြစ်၏။ အသင်တို့အဖို့ မဟုတ်ချေဟု ထိုနေ့တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ငါကိုယ်တော်ကို နာရီပိုင်းမျှသာ ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ယနေ့သောကား မက္ကဟ်၏မြင့်မြတ်မှုသည် ရှေးယခင်များ ကဲ့သို့သာ ဖြစ်သတည်း။ သို့ဖြစ်လေရာ ဤသည့်အချက်(အဆုံးအမ)ကို မျက်မှောက်ရှိနေကြသူတို့အားလုံးက (ဤနေရာ၌ ပျက်ကွက်နေသူ)မျက်ကွယ်ရှိသူတို့အား ပို့ချဖြန့်ချိရမည်မှာ မဖြစ်မနေ တာဝန်တစ်ရပ် ဖြစ်သတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-စအီးနီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၁၀၄)

အခန်း (၂၈) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် စပ်လျဉ်း၍လုပ်ကြံ မုသားသုံးသူ၏ ပြစ်ဒဏ်

၉၀။ အသင်တို့သည် ငါကိုယ်တော်မြတ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲလုပ်ကြံ မပြောဆိုကြကုန်နှင့်။ ငါကိုယ်တော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန် မုသားပြောဆိုသူသည် မုချဧကန် ငရဲမီးသို့ ဝင်ရောက်ရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဂ်ဝီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၁၀၅)

၉၁။ မည်သူပင်ဖြစ်စေကာမူ ငါကိုယ်တော်မြတ် မပြောဆို၊ မမိန့်ကြားခဲ့သည်ကို ဖော်ပြပြောဆိုပါက သူ၏ နေရာကို

ငရဲမီး၌ ရှာဖွေရယူစေကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ် ဗင်န် အတ်ကံစံအံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁:၁၀၉)

၉၂။ ငါ၏နာမတော်ဖြင့် အသင်တို့ အမည်မှည့်ခေါ်ကြကုန်။ သို့သော် ငါ၏ကွန်ယသ်(ဂုဏ်တော်/ဂုဏ်ပြု အမည်)ဖြင့် မှည့်ခေါ်ခြင်းမပြုကြကုန်နှင့်။ အကြင်မည်သူမဆို ငါ့အား အိပ်မက်၌ ဖူးမြင်ရလျှင် ထိုသူသည် ငါ့အား မုချတွေ့မြင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ရှိင်တွာန်သည် ငါကိုယ်တော်မြတ်၏ ပုံတူကို မဆောင်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်တဝ ငါနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်မမှန်လုပ်ကြံပြောဆိုသူအဖို့ သူ၏နေရာကို ငရဲမီး၌ ရှာစေလော့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗူဟုရိုင်ရဲဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁:၁၁၀)

အခန်း (၂၉) အသိပညာကို ရေးမှတ်ခြင်း

၉၃။ မုချကေန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မက္ကဟ်မြို့မှ ဆင်တပ်(သို့မဟုတ်)သတ်ဖြတ်ခြင်းကို တားဆီးတော် မူ၏။ သို့ရာတွင် အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏စေတမန်တော်နှင့် မုအ်မင်န်တို့အား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့အပေါ် အောင်မြင်လွှမ်းမိုးစေ တော်မူလေပြီ။ သတ်ဖြတ်ကြကုန်။ မက္ကဟ်မြို့အတွင်း တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ငါ၏အလျင်က မည်သူ့ကိုမျှ ခွင့်ပြုခြင်းမရှိ။ ငါ၏နာမတော်တွင်လည်း မည်သူ့ကိုမျှ ခွင့်ပြုခြင်းရှိမည်မဟုတ်ချေ။ ထိုတစ်နေ့ သို့မဟုတ် ထိုနေ့၏ နာရီပိုင်းမျှသာ ငါကိုယ်တော်အဖို့ တရားဝင် ခွင့်ပြုချက်ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုသော်ကား ဤနယ်မြေဟရာမ်ဖြစ်ပြီကို သတ်ဖြတ်ကြကုန်။ ဤမြို့တွင် ဆူးကိုင်းဆူးပင်များ၊ အပင်များနုတ်ခြင်းမပြုရ။ ပိုင်ရှင်ကို ရှာဖွေမည့်သူမှအပ ကျပျောက် ပစ္စည်းများအား မကောက်ယူရ။ တစ်စုံတစ်ဦး အသတ်ခံရသည်ရှိသော် (အနီးဆုံးသားချင်းမှ)အခွင့်အရေး နှစ်ရပ်အနက် တစ်ခုကို ရွေးချယ်ကြကုန်။ အသက်သွေးလျှော့ခြင်းနှင့် သတ်သူကို အဆုံးစီရင်ခွင့်ဖြစ်၏။

ထိုစဉ်အတွင်း ယီမင်မှ လူတစ်ဦးရောက်လာပြီး “ယာ-ရစ္စလွလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်အတွက် ရေးသားပေး သနားတော်မူပါ”ဟု လျှောက်တင်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုသူ့အတွက် ရေးသားပေးလိုက်ရန် သာဝကတော် တို့အား အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကုရ်ဒ်ရှ်အနက် တစ်ဦးက “ယာရစ္စလွလ္လာဟ်၊ အစ်ဇ်ဇိရ်မြက်ကို ကျွန်ုပ် တို့၏ အိမ်များနှင့် သင်္ချိုင်းများတွင် အသုံးပြုကြရသဖြင့် ခြွင်းချက်ပြုတော်မူပါ”ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “အစ်ဇ်ဇိရ် မှအပ (ထိုမြက်ကိုသာခူးနုတ်ယူခွင့်ရှိ၏)”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗူဟုရိုင်ရဲဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁:၁၀၂)

*မှတ်ချက် *

အစ်ဇ်ဇိရ် ➤ ရနံ့မွှေးကြိုင်သာမြက်တစ်မျိုး *

၉၄။ အစ်ဘ်နု အဘားစ်(رضي الله عنه)က ပြောပြခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အဖျားဝေဒနာ ဆိုးဝါးလာသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါ့အတွက်ရေးမှတ်ရန် စာရွက်ယူဆောင်လာကြလော့။ အသင်တို့ လမ်းမှားမရောက်ကြစေရန် အလို့ငှာ အသင်တို့အတွက် ငါကိုယ်တော် ရေးသားခဲ့မည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ အုမရ်(رضي الله عنه)က “တမန်တော်မြတ် သည် မုချပင် ဝေဒနာပြင်းထန်လွန်းနေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရရှိထားသည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်သည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လုံလောက်ပါသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ဤကိစ္စအပေါ် လူတို့က သဘောထားကွဲပြားပြီး ပွက်လောရိုက် ဆူညံကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်တို့ထွက်သွားကြကုန်။ ငါ့ရှေ့မှောက်၌ အသင်တို့ငြင်းခုံကြရန် အခွင့်မရှိ”ဟု အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုဘိုင်ဒ္ဒလ္လာဟ်ဗင် အဗ်ဒ္ဒလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁:၁၁၄)

အခန်း (၃၀) ညဉ့်အချိန်မှ အသိပညာနှင့် အဆုံးအမ

၉၅။ တစ်ညည့်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နိုးထလာပြီး ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “စွမ်ဟာနုလ္လာဟ်။ ဤညဉ့် တွင် များလှစွာသော ရတနာဘဏ္ဍာများ ပွင့်အံ့ကုန်ပြီဖြစ်ခြင်း၊ ဤအဆောင်ခန်းများ၌ ရှိနေကြသူ(ကြင်ရာတော်)များ အား သွားနှိုးလေလော့။ ဤလောကီ၌ အကောင်းဆုံးဆင်ယင်ဝတ်စားသူသည် နောင်တမလွန်၌ ဗလာကျင်းဖြစ်လိမ့်မည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အစ္စမူဗလ်(၁) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၁၅))

အခန်း (၃၁) ညဉ့်အချိန်၌ သာသနာ့ပညာပြောဆိုခြင်း

၉၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်ဆုံးနေ့တော်များအတွင်း တစ်ညည့်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ အား အိရုအ်ဆွလာသ် ဦးဆောင်ဝတ်ပြုတော်မူပြီးနောက် ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ “ဤညဉ့်၏(အရေးပါမှု) အကြောင်းကို အသင်တို့သိနားလည်ပါ၏လော။ ဤညဉ့်၏နောက် နှစ်ပေါင်း တစ်ရာလွန်မြောက်ပြီးသည့်နောက် ဤ ကမ္ဘာမြေပေါ်ဝယ် မည်သူတစ်ဦးမျှ ကြွင်းကျန်ရစ်မည်မဟုတ်။”
ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ် ဗင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၁၆))

၉၇။ ကျွန်ုပ်သည် အဒေါ်ဖြစ်သူ(တမန်တော်မြတ်၏ ကြင်ရာတော်) မိုင်မူးနီဗင်နီသီ အလ်ဟာရီဆ်(ﷺ)၏ အိမ်၌ တစ်ညည့်အိပ်စက်ခဲ့၏။ ထိုညည့်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဤအိမ်၌ အလှည့်ကျသော ညဉ့်ဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိရုအ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် စက်တော်ခေါ်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက်အိပ်ရာထတော်မူ ပြီး၊ “ကောင်ကလေး၊ အိပ်စက်နေပြီလော”(သို့မဟုတ် အလားတူစကားမျိုးဖြင့်)မေးမြန်းတော်မူ၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ရပ်တော်မူသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ လက်ဝဲဖက်တွင်ရပ်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်အား လက်ယာဖက်တွင် ရပ်စေ၏။ ပြီးလျှင် ၅-ရကအသ် ဝတ်ပြုလေ၏။ ၎င်း၏နောက်ဝယ် ၂-ရကအသ် ထပ်မံဝတ်ပြုတော်မူ၏။ ထို့နောက် စက်တော်ခေါ်တော်မူလေရာ ကျွန်ုပ်သည် ဟောက်သံကိုပင် ကြားခဲ့ ရ၏။ ၎င်းနောက်(များမကြာမီ) ကိုယ်တော်မြတ်သည် (ဖျရ်)ဆွလာသ်အတွက် ထွက်ကြွသွားတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်နုအဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၁၇))

အခန်း (၃၂) အသိပညာကို ကျက်မှတ်ခြင်း

၉၈။ ကျွန်ုပ်သည် ဟဒီးဆ်တော်ကို များမြောင်စွာ ဆင့်ပြန်ထားသည်ဟု လူတို့က ပြောဆိုကြ၏။ ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်မှ အာယတ်တော်နှစ်ရပ်တော်ကြောင့်သာ မဟုတ်ခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်သည် ဟဒီးဆ်တစ်ပုဒ်ကိုမျှ ဆင့်ပြန်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါလေ။ (အာယတ်တော် ၂:၁၅၉မှ ၁၆၀ထိ ရွတ်ဖတ်ပြခဲ့၏) ကျွန်ုပ်တို့၏ မဟာဂျိရ် ညီနောင်များသည် ဈေးအတွင်း မိမိတို့၏ အရောင်းအဝယ်၌ လုံးပန်းနေခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အန်ဆွာရ်ညီနောင်များသည်လည်း မိမိတို့၏ ဥစ္စာ(လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး)၌ အလုပ်များနေခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင်ကျွန်ုပ်သည်ကား မိမိ၏ဝမ်းဗိုက်ကျေနပ်စေရေး အတွက် ရုစုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်ပါး၌သာ ချဉ်းကပ်ခစားနေလေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ သူတို့မလာရောက်နိုင်သည့် အချိန် များတွင် ကျွန်ုပ်ခစားနေမြဲရှိခဲ့၏။ သူတို့ကျက်မှတ်လေ့မရှိသည်ကို ကျွန်ုပ်ကျက်မှတ်ထားမြဲ ရှိခဲ့လေသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(၁) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၁၈))

၉၉။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလ္လာဟ်(ﷺ)အားလျှောက်တင်ခဲ့၏။ “ယာ-ရုစုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ထံမှ ဟဒီးဆ်မြောက်မြားစွာ ကြားနာခဲ့ပါသော်လည်း မေ့လျော့သွားစမြဲဖြစ်ပါသည်။” ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်၏ရိဒါ (ကိုယ်အထက်ပိုင်းခြုံထားသည့်အဝတ်ပိုင်း)ကို ဖြန့်လိုက်လေလော့”ဟု ဆိုရာ ကျွန်ုပ်ထိုအတိုင်းပင် ပြုလုပ်လိုက်၏။

ထို့နောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိလက်တော်ဖြင့် (ရိဒါအတွင်းမှ တစ်စုံတစ်ရာကို ရှင်းဖယ်လိုက်ပြီး)တစ်စုံတစ်ရာကို ကျုံးထည့်သကဲ့သို့ ပြုတော်မူ၏။ ပြီးလျှင် “ဤရုံလွှာကို ပတ်လိုက်လေ”ဟုမိန့်တော်မူခဲ့၏။ မိန့်သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ် ရုံလိုက်၏။ ထို့နောက်တွင်ကား ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်အရာကိုမျှ မေ့လျော့မူမရှိပါတော့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၁၉)

၁၀၀။ u ။ f & p l v ။ f ( )ထံတော်မှ အသိပညာနှစ်မျိုးကို ကျက်မှတ်ထားခဲ့ပါ၏။ ၎င်းအနက်တစ်မျိုး ကို ကျွန်ုပ်အသင်တို့ထံဖြန့်ဖြူးပေးခဲ့၏။ ဒုတိယတစ်မျိုးကို ကျွန်ုပ်ဖြန့်ဖြူးမည်ဆိုပါက ကျွန်ုပ်၏လည်ပင်း အဖြတ်ချ မည်ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၂၀)

*မှတ်ချက် *

‘ဒုတိယပညာ’ကို မင်းဆို မင်းညစ်များအကြောင်း၊မုအ်မင်န်နှင့် မုနုဖ်ဟ်ခွဲခြားခြင်းအတတ်အရပ်ရပ်တို့၏အခြေခံသဘောအရ သည်ဖြင့် ယူဆမှုအမျိုးမျိုးရှိကြ၏။မည်သူမျှအတိအကျမသိခဲ့ပါ။*

အခန်း(၃၃) ပညာရှင်များထံတွင် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နားထောင်ကြရမည်

၁၀၁။ တမန်တော်မြတ်( )က မိမိ၏နောက်ဆုံးဟရ်ခရီးစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်အား ဤသို့မိန့်ကြား ခိုင်းစေတော်မူခဲ့ ပါသည်။ “လူအပေါင်းကို ဆိတ်ငြိမ်စွာရှိစေကုန်”။ ၎င်းနောက် မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ “ငါလွန်ပြီးနောက် အသင်တို့ သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လည်ပင်းဖြတ်တောက်ကြခြင်းဖြင့် သွေဖည်ငြင်းဆန်မှုဘက်သို့ လှည့်ပြောင်းမသွားကြကုန်နှင့်”။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျရီးရ်ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လီဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၁၂၂)

အခန်း(၃၄) ပညာရှင်တစ်ဦးထံ လူသားတို့အနက် ပညာအတတ်ဆုံး မည်သူနည်းဟု မေးမြန်ခံရရာဝယ်

၁၀၂။ အခါတစ်ပါးတွင် တမန်တော်မူစာ( )သည် ဘနီအစ္စရာအီလ်တို့အား ဓမ္မတရားကို ရပ်လျက် ဟောပြော နေခဲ့၏ ။ တမန်တော်မူစာအား “လူသားတို့အနက် ပညာအတတ်ဆုံးမည်သူနည်း” ဟုမေးမြန်းကြရာ “ကျွန်ုပ်သည် ပညာအတတ်ဆုံးသူဖြစ်သည်”ဟု သူကပြောဆိုလေ၏။ ဤတွင် အကြွင်းမဲ့သိမြင်နားလည်သော ပညာမှာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ထံတော်၌သာ တည်ရှိကြောင်း မဟောပြောသည့်အပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ့အား သတိပေးတော်မူ လေ၏။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က “အသင့်ထက် ပညာတတ်မြောက်သော ငါ၏ကျွန်များအနက်တစ်ဦးမှာ မြစ်နှစ်သွယ်၏ဆုံစည်းရာနေရာ၌ ရှိ၏”ဟု ဝဟီဗျာဒိတ်ရောက်လေ၏။ မူစာက “အို ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးမှ သူ့အားမည်သို့ တွေ့ဆုံရမည်နည်း”ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ အရှင်မြတ်က “ငါးတစ်ကောင်ကို ခြင်းတစ်ခုအတွင်းထည့်၍ ယူဆောင်သွားလော့၊ ထိုငါးပျောက်ဆုံးသောနေရာ၌ အသင် သူ့အားတွေ့ရလတ္တံ့”ဟု မိန့်မြွက်တော်မူ၏။

သို့ဖြစ်ရာ မူစာ( )သည် မိမိ၏အစေခံသူငယ်ဖြစ်သူ ယူးရှအ် ဘင်န် နူးန့်နှင့်အတူ ခရီးထွက်လေ၏။ ငါးတစ်ကောင်ကို ခြင်းတောင်းတစ်လုံးအတွင်း ထည့်၍ဆောင်ယူသွားကြ၏။ ကျောက်ဆောင်တစ်ခုသို့ရောက်လျှင် သူတို့သည် ဦးခေါင်းချ၍အိပ်စက်ကြလေ၏။ ငါးသည် တောင်းအတွင်းမှ ခုန်ထွက်လာပြီး ပင်လယ်အတွင်းသို့ မိမိဖာသာ လမ်းကြောင်းလျက် ဝင်ရောက်သွားခဲ့၏။ မူစာနှင့် သူငယ်တို့နှစ်ဦးစလုံး ဤအခြင်းအရာအပေါ် အံ့သြမင်သက်ခဲ့ ကြကုန်၏။ သူတို့သည် ခရီးဆက်ခဲ့ရာ တစ်ညလုံး အချိန်ကုန်လွန်ပြီး နော်ကတစ်နေ့ နံနက်လင်းလေလျှင် မူစာက လူရွယ်အား “ငါတို့၏နံနက်စာကိုပြင်ဆင်လော့။ ဤခရီးလမ်း၌ ငါတို့သည် အမှန်ပင် မောပန်းနွမ်းလျဖြစ်လျက်ရှိချေပြီ” ဟု ပြောဆို၏။ မူစာသည် သူ့အားညွှန်ကြားထားသော နေရာမလွန်မချင်း မောပန်းနွမ်းနယ်မှု အလျှင်းမဖြစ်ခဲ့ပေ။ ထိုအခါ အစေခံသူငယ်က မူစာအား “ကျွန်ုပ်တို့ ကျောက်ဆောင်နေရာ၌ အနားယူခဲ့ချိန်ကို သခင်အမှတ်ရပါသလော။ ကျွန်ုပ်သည် အမှန်ပင် ငါး(ကိစ္စ)ကို မေ့လျော့သွားခဲ့ပါသည်” ဟု ဆိုရာ မူစာက“၎င်းသည် ငါတို့ရှာဖွေနေသော နေရာတည်း”ဟု မှတ်ချက်ပြုလေ၏။

သို့နှင့် သူတို့သည် နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်၍ ခြေရာခံလိုက်ကြလေ၏။ ထိုကျောက်ဆောင်နေရာသို့ ရောက်လျှင် ခြုံထည်တစ်ခု ရုံလွှမ်းဝတ်ဆင်ထားသူ တစ်ဦးကို တွေ့ရလေ၏။ မူစာသည် ထိုသူကိုနှုတ်ဆက်လေ၏။ ထိုသူ ခဿွီရ်က “ အသင်တို့တိုင်းပြည်ရှိသူများမှ အချင်းချင်းမည်သို့ မိတ်ဆက်ကြပါသနည်း” ဟု တုန့်ပြန်ပြောဆို၏။ မူစာက “ကျွန်ုပ်သည်

အစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်စုမှ မူစာဖြစ်၏”ဟု ပြောဆို၏။ ခဿွိရ်က “ဘနီအစ္စရာအီလ်၏မူစာလော” ဟု မေးသဖြင့် မူစာက “မှန်ပါ၏”ဟုဆိုပြီး “အသင့်အား သင်ကြားပေးခြင်းခံရသောပညာကို ကျွန်ုပ်အား သင်ကြား ပေးနိုင်ရန် ကျွန်ုပ်သည် အသင့်နောက်သို့လိုက်ပါရစေ”ဟု ခွင့်ပန်လေ၏။ ထိုအခါ ခဿွိရ်က “မချကေနီ အသင်သည် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ(အဖော်ပြုရန်) ဆွဘရ်တရားထားရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ အို-မူဆာ ကျွန်ုပ်ထံ၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သင်ကြားပေးသနားတော်မူသော ပညာရပ်အချို့ရှိပါသည်။ ထိုပညာကို အသင်မသိ။ ထိုနည်းတူ အသင့်ထံ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သင်ကြားချီးမြှင့်ထားသော ပညာရပ်အချို့ကို ကျွန်ုပ်မသိပါ။”ဟုပြောသဖြင့် မူစာက “အင်ရှာ အလ္လာဟ် အသင်သည် ကျွန်ုပ်အား ဆွဘရ်ထားရှိသူအဖြစ်မြင်ရပါမည်၊ ထို့အပြင် အသင့်အား မည်သည့်အရာကိုမျှ ဖီဆန်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါလေ”ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

၎င်းနောက် သူတို့နှစ်ဦးသည် လှေတစ်စင်းမျှမရှိသဖြင့် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ခြေလျင်ခရီး နှင်ကြလေတော့၏။ ယင်းအခိုက် သူတို့အနီး လှေငယ်တစ်စင်းဖြတ်သန်းဆိုက်ရောက်လာရာ တင်ဆောင်ခေါ်ယူပါရန် လှေသမားအား မေတ္တာရပ်ကြ၏။ လှေသမားကလည်း ခဿွိရ်မှန်းသိရှိသွားရာ၌ သူတို့အား အခမဲ့တင်ဆောင်လိုက်၏။ ၎င်းနောက် စာကလေးတစ်ကောင်သည် လှေဦးစွန်း၌လာရောက်ရပ်နား၏။ ပင်လယ်အတွင်းသို့ ၎င်း၏နှုတ်သီးဖြင့် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် နှစ်ကြိမ်နှစ်မြှုပ်လိုက်၏။ ခဿွိရ်က “အို မူဆာ၊ ဤစာသုငယ်သည် သူ၏နှုတ်သီးဖြင့် ယူဆောင် လိုက်သော ပင်လယ်ရေ၏ ပမာဏခန့်မျှပင်လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အသိပညာတော်ကို ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦး၏ပညာက ယုတ်လျော့စေမည်မဟုတ်ပါ(လိုက်မမီနိုင်စွမ်းပါ)”ဟုဆိုလျက် လှေသင်္ဘော၏ ပျဉ်ချပ်များကို ဆွဲခွာလေ၏။ မူစာ “ဤများသည် ကျွန်ုပ်တို့အား အခမဲ့တင်ဆောင်ခဲ့သော်လည်း အသင်သည် သူတို့၏လှေကို ချိုးဖဲ့၍ သူတို့အား မနေအမြန် နှစ်မြှုပ်စေရပါသလော”ဟု ပြောဆိုသောအခါ ခဿွိရ်က “အသင်သည် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူနေပြီး သည်းညည်း ခံနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်အသင့်အား မပြောခဲ့ပါသလော”ဟု အဖြေပေးလေ၏။ မူစာကလည်း “ ကျွန်ုပ်မေ့လျော့ သွားသည့်အပေါ် ငွေမယူပါလေနှင့်” ဟု ဆိုလေ၏။ မေ့လျော့သွားခြင်းသည် မူစာ၏ ပထမခြွင်းချက်(ပထမအကြိမ် ခွင့်လွှတ်လိုက်ခြင်း)ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

ဆက်လက်ပြီး သူတို့သည် ရှေ့သို့ခရီးနှင်ကြရာတွင် ကလေးအများနှင့် ဆော့ကစားနေသော ကလေး ငယ်တစ်ဦးကို တွေ့ခဲ့၏။ ခဿွိရ်သည် ထိုကလေး၏ ဦးခေါင်းထိပ်ကို မိမိလက်ဖြင့် ဆွဲကိုင်ကာဆွဲနှုတ်(သတ်ဖြတ်) လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ မူစာက “မည်သူ့ကိုမျှမသတ်ဖူးသော အပြစ်ကင်းသူကို အသင်သတ်ဖြတ်ရလေသလော” ဟု ဆိုလေရာ ခဿွိရ်က “အသင်သည် ကျွန်ုပ်နှင့် အတူ နေပြီး သည်းညည်းခံ နိုင်လိမ့် မည်မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်အသင့်အား မပြောခဲ့လေသလော”ဟုအဖြေပေးပြန်၏။ ၎င်းနောက်သူတို့သည် ရှေ့ဆက်ပြန်ရာ မြို့တစ်မြို့သို့ရောက်ရှိ၏။ ထိုမြို့သူ မြို့သားတို့ထံ သူတို့အား အစာရေစောကျွေးမွေးရန် တောင်းဆိုရာ ၎င်းတို့ကငြင်းဆန်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက်သူတို့သည် ပြိုအံ့ဆဲဆဲ နံရံတိုင်းတစ်ခုကိုတွေ့လေ၏။ ထိုအခါ ခဿွိရ်က မိမိ၏လက်ဖြင့်ပင် ပြန်လည်တည်မတ်ပြင်ဆင်လေ၏။ မူဆာက “အသင် ဆန္ဒရှိက ဤလုပ်ဆောင်မှုအတွက် လက်ခရယူသင့်သည်” ဟုပြောလေသည်။ ဤတွင် ခဿွိရ်က “ဤသည် ကျွန်ုပ်နှင့်အသင့်အကြား လမ်းခွဲခြင်းဖြစ်လေပြီ”ဟု ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့လေသတည်း။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဆက်လက်မိန့်ကြားခဲ့၏။ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် မူစာထံ ဂရုဏာသက်ရောက် ပါစေ။ သူသာ နောက်ထပ်အနည်းငယ်မျှ သည်းညည်းခံခဲ့ပါက ငါတို့သည် ထိုအခြင်းအရာအကြောင်းများကို ပို၍ သိရှိနားလည်သွားနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိုင်းယံ ဘင်နံ ကအိုဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁:၁၂၄)

အခန်း (၃၅) ထိုင်နေသော ပညာရှင်အား မတ်တပ်ရပ်လျက်မေးမြန်းခြင်း

၁၀၃။ လူတစ်ယောက်သည် တမန်တော်မြတ်ထံ အစားဝင်လာပြီး “ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ မည်သည့် တိုက်ခိုက် မှုကို အလ္လာဟ်လမ်းဟု ခေါ်ပါသနည်း” (မေးရသည့်)အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ အနက် အချို့သူတို့သည် ဒေါသအမျက် ဖြင့် တိုက်ခိုက်၏။ အချို့မှာကား မာန်မာနနှင့် ပလ္လာမူဖြင့် တိုက်ခိုက်ကြကုန်၏။” တမန်တော်မြတ်သည် ဦးခေါင်း ကိုမော့၍ ရပ်လျက်မေးမြန်းနေသူအား ဖြေကြားခဲ့သည်။ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စကားရပ်တော်ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင် ၍ တိုက်ခိုက်သူသာလျှင် အလ္လာဟ်လမ်း၌ တိုက်ခိုက်သူမည်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁:၁၂၅)

အခန်း (၃၆)   အသင်တို့ချီးမြှင့်ခံရသည့် အသိပညာမှာ အနည်းအကျဉ်းမျှသာဖြစ်၏၊ ဟူသော အာယတ်

၁၀၄။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ မဒီနဟ်၏ ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော နေရာများတစ်လျှောက် လမ်းလျှောက်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် စွန့်ပလွံပင်၏ ရိုးတံကိုးကို မှီကိုင်ရင်း လျှောက်လှမ်းနေတော်မူခဲ့၏။ ဂျူး (ယဟူးဒါ)တစ်စု အနီးဖြတ်သွားရာ ၎င်းတို့အနက် အချို့သည် အချို့အား ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ရူးဟ်(ဝိညာဉ်)အကြောင်း မေးမြန်းစေလိုကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ပေးသောအဖြေသည် မိမိတို့မနှစ်မြို့စရာဖြစ်လာနိုင်သဖြင့် ကိုယ်တော်အား မမေးမြန်းကြရန် လူအချို့က ပြောကြလေ၏။ သို့ရာတွင် လူအချို့က မေးမြန်းရေးအတွက် တွန်းအားပေးနေသဖြင့် ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးက ရပ်၍ မေးမြန်းလေတော့၏။ “အို-အဘူကာစင်မ်၊ ရူဟ်ဟူသည် အဘယ်အရာပါနည်း။” ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ တည်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်ထံသို့ ဝဟီဗျာဒိတ် သက်ဆင်းသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆွေးဆ မိပြီး ထိုအခြေအနေပြီးသည်အထိ ကျွန်ုပ်ရပ်စောင့်နေ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် အောက်ပါ အာယတ်တော် ကို သရဇ္ဈာယ်တော်မူလိုက်၏။

“၎င်းတို့သည် အသင့်အား ရူဟ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းကြကုန်၏။ အသင်ပြောကြားလိုက်ပါလေ။ ၎င်းသည် ငါအရှင်သခင်၏ အသိပညာ အမိန့်တစ်ရပ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ထို့ပြင်တဝ အသင်တို့ချီးမြှင့်ခံရသည့် အသိပညာမှာ အနည်းအကျဉ်းလေးမျှသာ ဖြစ်ပေ၏။” (၁၇:၈၅)

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် မတ်စ်အူဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၂၇)

အခန်း (၃၇)   သာသနာ့ပညာသင်ကြားပေးရေးအတွက် လူရွေးချယ်ရမည်။ (ပညာကို)နားမလည် ဂရုမစိုက်သူတို့ များပြားလာမည်ကို စိုးကြောက်ကြကုန်။

၁၀၅။ တစ်ခါတွင် မုအာဇ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏နောက်မှ ကိုယ်တော်ခရီးသွားဖော်အဖြစ် အစီးအနင်း ပေါ်စီးနင်းလိုက်ပါလာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အို-မုအာဇ်” ဟုခေါ်ရာ မုအာဇ်က “ယာရဗူလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ် အံ့ဏှိနေပါ၏။ နာခံဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေပါ၏။” ဟုဖြေကြား၏။ တစ်ဖန်ကိုယ်တော်မြတ်က “အို-မုအာဇ်” ဟုခေါ်ဆိုပြန်ရာ မုအာဇ်က “ယာရဗူလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်အသင့်ရှိနေပါ၏။ နာခံဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေပါ၏။” ဟု ပင် ဖြေဆို၏။ ဤသို့သုံးကြိမ်တိုင်ခေါ်ဆိုဖြေကြားပြီးသော် ကိုယ်တော်မြတ်က “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝင်ကိုးကွယ် အပ်ရာ ဟူသည် လူတို့အနက် အလျဉ်းမရှိ။ မုဟမ္မဒ်သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော် ကေန်မုချဖြစ်၏ ဟု နှလုံးသားမှ စစ်စစ်မှန်မှန် သက်သေခံသူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိပြီလော။ ထိုအချက်တစ်ခုနှင့်ပင် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် ထိုသူအပေါ် ငရဲမီးမှ ဟရာမ်ပြုတော်မူမည်ဖြစ်၏” ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ထိုအခါ မုအာဇ်က “ယာ- ရဗူလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ပျော်ရွှင်စရာသတင်းကောင်းအဖြစ် လူတို့အား အသိပေးရပါပြီလော။” ဟု လျှောက်တင် သည်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်က “ထိုအရာ(တစ်ခုတည်း)အပေါ်၌သာ လူတို့မှီခိုအားထားကြကုန်လိမ့်မည်” ဟု မိန့်မှတ် တော်မူသည်။

မုအာဇ်သည် ဤဖော်ပြပါဟဒီးဆ်တော်ကို သေဆုံးအံ့ဆဲဆဲအချိန်ကျမှသာ ‘ပညာကို ထိမ်ချန်သော ပြစ်မှုကြီး’ ကျူးလွန်မိရာရောက်မည်ကို ကြောက်ရွံ့သဖြင့် ဆင့်ပြန်ခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဗင်န် မာလ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၃၀)

အခန်း (၃၈)   ပညာရေးနှင့်ရှက်ကြောက်ခြင်း

၁၀၆။ အွမ္မုရုလိုင်မ်(رضي الله عنه)သည် ရဗူလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ အခစားဝင်ရောက်၍ “မုချကေန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည် မှန်ရာကိုဆိုခြင်း၌ ရှက်တော်မူခြင်းမရှိပါ။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ကာမစပ်ယှက်မှုဆိုင်ရာ အိပ်မက်မြင်မက်ပြီး နောက် ရေချိုးသန့်စင်ရန် လိုအပ်ပါသလော” ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်က “မှန်၏။ သူမသည် ထုတ်လွှတ်ထွက်ရှိသည့် အရာကို သတိပြုမိပါလျှင်” ဟုဖြေကြားတော်မူ၏။

အွမ္မုရုလိုင်သည် မိမိ၏မျက်နှာကို အုပ်လျက် “ယာ-ရဗူလ္လာဟ်၊ အမျိုးသမီးမှာ ထိုအရာမျိုး ထွက်ရှိပါ၏လော။” ဟု မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အသင်မ၏ယာဘက်လက် ဖုန်အတွင်းရှိပါစေ၊ (ဖုန်လှူပါစေ)

သားဖြစ်သူသည် မိခင်နှင့် ဆင်တူခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ထိုအရာကြောင့်ပင်ဖြစ်၏”

ဆင့်ပြန်သူ-အမွှာစလမ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၃၂)

မှတ်ချက်

‘အသင့် လက်ဖုန်လူးပါဆာ’ ကျွန်ုပ်၏မိခင်/ဖခင် အသင့် ထံအပ်နှံ ၏’ စသည့် စကားများသည် အရပ် ရှိနေကြောင်းအနှစ်မှ

အခန်း (၃၉) မေးမြန်းရန်ရှက်ရွံ့သူသည် မိမိကိုယ်စား တစ်ဦးဦးကို မေးမြန်းစေပါ

၁၀၇။ ကျွန်ုပ်သည် ‘မဇီ’အလွန်ထွက်လေ့ရှိသူဖြစ်၏။ သို့ရှိရာ အလ်မစ်ကဒ်ဒါဒ်ကို တမန်တော်မြတ်ထံ သွားရောက် မေးမြန်းစေခဲ့သည်။ မစ်ကဒ်ဒါဒ်က မေးမြန်းလျှောက်တင်လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်က “(ထိုသို့ဖြစ်လျှင်) ကိုယ်လက် သန့်စင်ခြင်း၊ ဂုဏ်ကိုပြုလော့” ဟုမိန့်ဆိုခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အလီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၃၄)

*မှတ်ချက် *

မဇီ - သုက်ရည်

မဇီ - သုက်ရည်အဆင့် မဆုတ်မီ ကာမိတ်ကြောင့် စိမ့် ထွက်သောအရည်ကြည်

အခန်း (၄၀) ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ပညာရေးရာ ပြောဆိုခြင်းနှင့် ဓမ္မသတ်ပေးခြင်း

၁၀၈။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် လူတစ်ဦးသည် ရပ်၍ “ယာရုလ္လုလ္လာဟ်၊ မည်သည့်နေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့က အိတ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ရမည်ကို အမိန့်ရှိတော်မူပါ” ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ ရုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ) “မဒီနဟ်မြို့ခံများသည် အိတ်ရာမ်ကို ဇီလ်ဟုလိုင်ဖတ်၌လည်းကောင်း၊ ရှာမ်နယ်မှ လူများသည် အလ်ဂျဟ်ဖတ်၌လည်းကောင်း၊ နဂျီဒ်နယ်မှ လူများသည် ကရန်၌ လည်းကောင်း ဆင်မြန်းရမည်” ဟု မိန့်ကြား၏။ တစ်ဖန် အစ်ဘ်နုအုမရ်က “ယီမင်နယ်သား တို့သည် အိတ်ရာမ်ကို ယလမ်လမ်၌ဆင်မြန်းရမည်ဟုလည်း မိန့်ဆိုခဲ့သည်ဟု လူတို့က အဆိုရှိကြ၏” ဟု ပြောဆိုကာ ဤသို့ မှတ်ချက်ပြုခဲ့ပေသည်။ “ရုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ)က ၎င်းနောက်ဆုံး စကားရပ်အား ပြောဆိုတော်မူခြင်း ရှိမရှိ ဟူသည်ကို ကျွန်ုပ်မမှတ်မိပါ။”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နု အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၁၃၅)

အခန်း (၄၁) မေးမြန်းသူကို မေးမြန်းသည်ထက် ပို၍ဖြေကြားပေးပါ

၁၀၉။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား “မုဟ်ရင်မ် တစ်ဦးအနေနှင့် မည်သို့ဝတ်ဆင်ရပါမည်နည်း” ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ “ထိုသူသည် ကမီးဆွံ(ရုပ်/အင်္ကျီရည်)မဝတ်ရ၊ ဦးရစ်မောင်းထုပ်(ခေါင်းပေါင်း) မဆောင်းရ၊ ဘောင်းဘီမဝတ်ရ၊ ဦးခေါင်းအဖုံးအစွပ် မဆင်မြန်းရ၊ ဝရ်စ်(အမွှေးနံ့သာ တစ်မျိုး)သို့မဟုတ် အိဇ်ဇာန်(ကုန်ပစ္စည်း)ဖြင့် ထုံသင်းသော အဝတ်မဝတ်ရ။ အကယ်၍ သူ့ထံ ညှပ်ဖိနပ်စီးရန်မရှိက သားရေခြေစွပ် စွပ်ထားနိုင်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ကို ခြေမျက်စိများပေါ်လွင်အောင် ကိုက်ဖြတ်ထားရပေမည်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်နုအိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၁၃၆)

၄။ ဝူသွူကဏ္ဍ

အခန်း (၁) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်မှုမပြည့်စုံသော ဆွလာသ်ကို လက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိ

၁၁၀။ ဟဒ်စ်ဖြစ်သူ၏ ဆွလာသ်ကို ဝူသွူနောက်တစ်ဖန် ပြန်မလုပ်သမျှကာလပတ်လုံး အလျှင်းလက်ခံသဘောတူမည်မဟုတ်။

ဟဒ်စ်ရမောင်းသ်မှ လူတစ်ဦးက အဘူဟုရိုင်ရဟ်အား “ဟဒ်စ်ဟူသည် အဘယ်အရာပါနည်း”ဟု မေးရာ သူက “ဟဒ်စ်ဟူသည် လေလည်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းသည်”ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၁၃၇)

အခန်း (၂) ဝူသွူ၏မြင့်မြတ်ခြင်းအကြောင်း

၁၁၁။ ကိယာမသ်နေ့တွင် ငါကိုယ်တော်နောက်လိုက်တို့သည် ဝူသွူ(မပြတ်)ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် “သန့်စင်တောက်ပြောင်သော အစိတ်အပိုင်းတို့၏ပိုင်ရှင်များ”ဟူ၍ (ဂုဏ်ပြု)ခေါ်ဆိုခံရအံ့။ သို့ဖြစ်ပေရာ မည်သူပင်ဖြစ်စေ မိမိ၏ တောက်ပရွန်းလက်မှုနေရာများကို ပိုမိုတိုးတက်အောင် ပြုကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၁၃၈)

အခန်း (၃) သံသယဖြစ်ရုံမျှနှင့် ဝူသွူပြန်မလုပ်အပ်၊ သေချာစွာသိရှိမှသာ ပြုလုပ်ပါ

၁၁၂။ ကျွန်ုပ်ကရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)အား “လူတစ်ဦးသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုအတွင်း လေလည်သည်ဟု မိမိဖာသာ ထင်မြင်ယူဆမိ၏။ ထိုသည့်အပေါ် မည်သို့ရှိပါသနည်း”ဟု မေးလျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အကြင်သူသည် လေလည်သံမကြားသရွေ့၊ တစ်စုံတစ်ရာ အနံ့အသက် မရရှိသရွေ့ သူ၏ ဆွလာသ်မှ မထွက်ခွာရ” ဟု အဖြေပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နံ ယဇီးဒ်အလ်အနီဆွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၁၃၉)

အခန်း (၄) သက်သာပေါ့ပါးစွာ ဝူသွူပြုရန်

၁၁၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တစ်ခါသော် ဟောက်သံထွက်သည်အထိ စံတော်ခေါ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဝူသွူမပြုတော့ဘဲ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ ပြီးလျှင်အသက်ရှူသံပြင်းပြင်းကြားရသည်အထိ လဲလျောင်းတော်မူခဲ့၏။ တစ်ဖန် ပြန်လည်ထ၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်နုအဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၁၄၀)

အခန်း (၅) ဝူသွူကို တိကျပြည့်စုံစွာပြုလုပ်ရမည့်အကြောင်း

၁၁၄။ ကရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အရဖဟ်မှ ခရီးဆက်၍ တောင်ကြားလမ်းတစ်ခုသို့ ရောက်လျှင် အစီးအနင်း ပေါ်မှဆင်းကာ ကျင်ငယ်စွန့်ပြီး ဝူသွူပြုတော်မူ၏။ သို့သော် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မဖြစ်ခဲ့ချေ။ ကျွန်ုပ်က “ယာရုလူလ္လာဟ်၊

ဆွလာသ်(အချိန်ရောက်ပြီ)လော”ဟု မေးရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဆွလာသ်သည် အသင်၏ရှေ့(ခရီး)၌ဖြစ်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အလ်မုန်ဒလိဖဟ် ရောက်သည်အထိ စီးနင်းလာပြီးနောက် အောက်သို့ဆင်းကာ ဂူသွူကို ပြည့်စုံကျန စွာပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အိကာမတ်ပေးပြီးလျှင် မင်ရိမ်ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ဝတ်ပြု၏။ ၎င်းနောက်တွင် လူတိုင်းက မိမိတို့၏ ကုလားအုတ်များကို ရောက်သည့်နေရာ၌ ဒူးထောက်ထိုင်စေလိုက်ကြ၏။ ပြီးလျှင် အိရှာအ် အတွက်ပေးလေရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထို (မင်ရိမ်နှင့် အိရှာအ်)ဆွလာသ်နှစ်ခုစပ်ကြား တွင် အခြားမည်သည့်အပိုဆွလာသ်ကိုမျှ ဝတ်ပြုတော်မူခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အုစာမဟ်ဗင်နံ ဇိုဝိုးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၄၁)

အခန်း (၆) မျက်နှာကို လက်ဝါးနှစ်ဖက်သုံးကာ လက်ခုပ်အပြည့်ပါရေဖြင့်ဆေးကြောခြင်း

၁၁၅။ အိမ်နုအဘားစ်(ﷺ)သည် ဖော်ပြပါနည်းအတိုင်း မျက်နှာသစ်ဂူသွူပြုလေ့ရှိခဲ့၏။ သူသည် လက်တစ်ခုစီ စာရက်ကို ခပ်ယူ၍ မိမိ၏ ခံတွင်းကို သန့်စင်စေ၏။ ၎င်းနောက်နှာခေါင်းတွင်းရေသွင်း၍ ရှူထုတ်သန့်စင်၏။ ဤနည်း အတိုင်းရေကို လက်ဝါးနှစ်ဖက်ပူးကာ လက်ခုပ်ပြီးခပ်ယူပြီးနောက် မျက်နှာကို ဆေးကြော၏။ နောက်ထပ်ရေ လက်တစ်ခုစီ ခပ်ယူ၍ ယာဘက်လက်(တံတောင်ဆစ်အထိ)ကို ဆေး၏။ ရေလက်တစ်ခုစီ ထပ်မံယူ၍ လက်ဝဲ လက်ကို ဆေးကြော၏။ ပြီးလျှင် ရေစိုလက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကိုပွတ်သပ်လိုက်၏။ နောက်ထပ်လက်တစ်ခုစီစာရက်ကို ခပ်ယူပြီး ယာဘက်ခြေကို လောင်းချကာ ကျနစွာ ပွတ်သပ်ဆေးကြော၏။ ၎င်းနောက်ရေလက်တစ်ခုစီ ထပ်ယူလက် လက်ဝဲခြေကို (ခြေမျက်စိအထိ) လောင်းချကာ သေသေချာချာ ဆေးကြော၏။ ပြီးလျှင် “ရစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)က ဤနည်းအတိုင်းပင် ဂူသွူပြုတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့၏။”ဟု ပြောပြခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အသွာဗင်နံ ယ်စရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၄၂)

အခန်း (၇) ရေအိမ်သို့ဝင်လျှင် မည်သို့ဆိုရမည်နည်း

၁၁၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေအိမ်(အလေး/အပေါ့)သွားသည့်အခါတိုင်း ဤသို့ဖတ်ဆိုတော်မူလေ့ ရှိ၏။
(ညစ်စုတ်ဆိုးသွမ်းသည့် အဖိုနှင့်အမများမှ ကျွန်တော်မျိုးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ အကာအကွယ် ရယူပါ၏)

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်ိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၄၄)

အခန်း (၈) အိမ်သာ၌ရေထားရှိခြင်း

၁၁၇။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်သည် အိမ်သာသို့ ကြွသွားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ဂူသွူပြုလုပ်နိုင်ရန် ကျွန်ုပ်သည် ဂူသွူရေကို ပြင်ထားပေးခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်က “မည်သူထားပေးထားသနည်း”ဟုမေးရာ လူအများက လျှောက်တင်ကြ၏။ ထိုအခါကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ဆုပန်တော်မူ၏။ “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ သူ့အား သာသနာ့ရေးရာ နားလည်ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်စေတော်မူပါ။”

ဆင့်ပြန်သူ-အိမ်နုအဘားစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၄၅)

အခန်း (၉) ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်လျှင် ကစ်ဗ်လဟ်ဘက် မျက်နှာမမူရ

၁၁၈။ အသင်တို့မည်သူမျှ ဟင်းလင်းပြင်၌ အိမ်သာမသွားရ။ သို့သာမက ကစ်ဘ်လဟ်အား မျက်နှာမူခြင်းနှင့်

ကျောပေးခြင်းလည်း မပြုကြရ။ အရှေ့သို့မဟုတ် အနောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကြကုန်။
ဆင့်ပြန်သူ-အတူအိုက်ယူဘဲ အလ်အရှိဆွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၄၆)
မှတ်ချက်

မဒီနာမြို့၏ ကစ်ဘ်လဟ်သည် ဆာင်ဘက်အရပ်သို့ဖြစ်၏။မဒီနာမြို့သည် မက္ကာမြို့၏မြောက် အရပ်၌တည်ရှိသည်။

အခန်း (၁၀) အုတ်ခဲနှစ်ခု(ခြေနင်း)ပေါ်ထိုင်၍ အခင်းသွားခြင်း

၁၁၉။ အသင် အခင်းသွားလေတိုင်း ကစ်ဘ်လဟ်ဘက်သို့လည်းကောင်း၊ ဘိုင်သုလ်မုကဒတ်စ်(ဂျေရုဆလင်) ဘက်သို့လည်းကောင်း မျက်နှာမမူရဟု လူတို့ပြောဆိုရာ ကျွန်ုပ်က ၎င်းတို့အား ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ “ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ) သည် အုတ်တုံးနှစ်ခုပေါ်ထိုင်လျက် ဘိုင်သုလ်မုကဒတ်စ်ဘက် မျက်နှာမူ၍ အခင်းသွားတော်မူခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ မြင်ခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အမ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၄၇)
*မှတ်ချက် *

အခင်းသွားရာ၌အကာအကွယ်ရှိခဲ့၏ (ဖယ်ဟုလ်ဘာရီ၊တွဲ -၁၊စာ-၂၈)*

အခန်း (၁၁) အခင်းသွားရန် အမျိုးသမီးတို့ အပြင်ထွက်လျှင်

၁၂၀။ တမန်တော်မြတ်၏ ကြင်ရာတော်တို့သည် ညဉ့်အခါ အလ်မနာဆွ်(မဒီနာ၏ ဘက်အိန်နရာအနီး) လွင်ပြင်ကျယ်သို့ အခင်းသွားလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ အုမရ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား “ကိုယ်တော်မြတ်၏ ကြင်ရာတော် တို့ကို ဟိဂျာဘ်နှင့် ရှိစေတော်မူပါ”ဟုလျှောက်ထားလေ့ရှိစေကာမူ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)က မပြုခဲ့ချေ။ တစ်ည၌တွင် တမန်တော်မြတ်၏ ကြင်ရာတော် တစ်ပါးဖြစ်သော စောင့်ဒဟ်ဘင်န်သီ ဖမ်အဟ်သည် အိဂျာအိအချိန်၌ အပြင်ထွက် လေ၏။ သူမသည် အတန်ငယ်အရပ်မြင့်သူဖြစ်၏။ အုမရ်သည် သူမအား “အို-စောင့်ဒဟ်၊ ကျွန်ုပ်အသင့်အား မှတ်မိ နေသည်”ဟု အသိပေးပြောကြားလိုက်၏။ ယင်းသို့ဆိုခြင်းမှာ ဟိဂျာဘ်နှင့် ဆိုင်သော ဗျာဒိတ်တော်ကျရောက် လာစေလိုသည့် ဆန္ဒ အုမရ်(ﷺ)တွင်ပြင်းထန်လွန်း၍ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဟိဂျာဘ်နှင့် သက်ဆိုင် သော အာယတ်တော်များ ထုတ်ပြန်သနားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိုရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၄၈)

အခန်း (၁၂) အခင်းကြီးငယ် သွားပြီးလျှင် ရေဆေးသန့်စင်ခြင်း

၁၂၁။ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ) အခင်းသွားသည့်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်သည် လူငယ်လေးတစ်ဦးနှင့်အတူ ရေထည့်ထား သော ခွက်ရှည်တစ်လုံးဖြင့် လိုက်ပါလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်ဘင်န် မာဘီက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၅၂)

အခန်း (၁၃) အခင်းသွားရာ၌ လုံတိုဆောင်ယူသွားခြင်း

၁၂၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အခင်းသွားရန် ကွင်းပြင်သို့ ထွက်တော်မူသည့်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်သည် လူငယ်လေးတစ်ဦးနှင့်အတူ ရေအပြည့်ပါသော ခွက်တစ်လုံးနှင့် လုံတို(လုံသွားတပ်တုတ်ငယ်)တစ်ချောင်းကိုပါ ဆောင်ယူ

သွားလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စံဘင်န်မာ့ဝိက်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၅၄)

အခန်း (၁၄) အခင်းသွားရာ၌ လက်ယာလက်ဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်းကို တားမြစ်ထားခြင်း

၁၂၃။ အသင်တို့မည်သူပင်ဖြစ်စေ ရေသောက်နေစဉ် အသက်မရှူနှင့်။ အခင်းသွားလေသောအခါ မိမိ၏ အင်္ဂါဇာတ်ကို လက်ယာလက်ဖြင့် မကိုင်တွယ်၊ မဆေးကြောကြကုန်နှင့်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဗူကာသဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၅၅)

အခန်း (၁၅) ဆိုင်ရာအစိတ်အပိုင်းကို ကျောက်ခဲလုံးများဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်း

၁၂၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အခင်းသွားရန်ကြွတော်မူသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တောင့်နောက်လိုက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်ရှုတော်မူလေမရှိ။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တောင့်အနီးရောက်သော် ကိုယ်တော်က “အစိတ်အပိုင်းများသန့်ရှင်းရေးပြုရန်အလို့ငှာ ခဲလုံးများကို ရှာကောက်ခဲ့လော့။ အရိုး သို့မဟုတ် မြင်း/မြည်းတို့၏ မစင်များကို မယူဆောင်လေနှင့်” ဟု ကျွန်ုပ်အား မှာကြားတော်မူ၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် အင်္ကျီထောင့်စွန်းအနားစ တွင် ခဲလုံးများထည့်ယူလာခဲ့၏။ ကိုယ်တောင့်အနီး၌ ထားခဲ့ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်သည် အဝေးသို့ ရှောင်ထွက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော် သည် ကိစ္စပြီးသော် ထိုခဲလုံးများကို အသုံးပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဗူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၅၇)

အခန်း (၁၆) တိရိစ္ဆာန်တို့၏ မစင်ခြောက်တို့ဖြင့် သန့်ရှင်းရေးမလုပ်ရ

၁၂၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အခင်းသွားသောအခါ မြေကြီးခဲသုံးခဲရှာယူလာရန် စေခိုင်းတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ခဲနှစ်လုံးသာရှာတွေ့ပြီး တတိယတစ်လုံးကိုမူ ရှာမတွေ့ခဲ့ချေ။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် (မြင်း/မြည်း၏)မစင် ချေးခြောက်တစ်စကို ကိုယ်တောင့်ထံယူဆောင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျောက်ခဲနှစ်ခုကိုသာ ယူငင်ပြီး မစင်ခြောက် ကို အဝေးသို့လွှင့်ပစ်လျက် ဤသို့မိန့်ဆိုခဲ့၏ “ဤသည်မှာ နိမ့်ကျညံ့ဖျင်းသောအညစ်အကြေးဖြစ်၏”

ဆင့် ပြန်သူ-အိမ်နုမတ်စ်အိုဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၅၈)

အခန်း (၁၇) ဂူသွ၍ အစိတ်အပိုင်းများကို တစ်ကြိမ်စီသာ ဆေးကြောခြင်း

၁၂၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဂူသွ၍ပြုရာ၌ ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို တစ်ကြိမ်စီသာ ဆေးကြောသန့်စင် တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အိမ်နုအဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၅၉)

အခန်း (၁၈) ဂူသွ၍ပြုရာ၌ ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို နှစ်ကြိမ်စီဆေးကြောခြင်း

၁၂၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဂူသွ၍ပြုရာတွင် ကိုယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို နှစ်ကြိမ်စီဆေးကြော သန့်စင် တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီဇ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၆၀)

အခန်း (၁၉) ဂူသွ၍ပြုရာ၌ ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို သုံးကြိမ်သုံးခါ ဆေးကြောခြင်း

၁၂၈။ t k f meAi ét zÉme(ꣳ)က ရေတစ်ခွက်(ရေတစ်အိုး)တောင်းဆိုခြင်းကို ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့၏။ သူသည် ထိုရေဖြင့် လက်များပေါ်လောင်းချပြီး သုံးကြိမ်ဆေးကြော၏။ ၎င်းနောက် အိုးအတွင်း လက်ယာလက်ထည့်၍ (ရေခပ်ယူပြီး) ခံတွင်းသန့်စင်၏။ နှာခေါင်းတွင်းရေသွင်းရှူထုတ်ဆေးကြော၏။ ပြီးလျှင် မျက်နှာနှင့်လက်များ(တံတောင် ဆစ်အထိ)ကို သုံးကြိမ်သုံးခါ ဆေးကြော၏။ ပြီးလျှင် ဦးခေါင်းကို မစဟ်ပြု၏။ ခြေထောက်များကို ခြေမျက်စိအထိ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဆေးကြောလေ၏။ ၎င်းနောက် ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ “အကြင်မည်သူမဆို ယခုငါပြုသကဲ့သို့ ဂူသွ၍ ပြု၍ မည်သည့်အရာကိုမျှ မစဉ်းစားမတွေးတောဘဲ ဆွလှာသ် နှစ်ရကအတ်ဆောက်တည်ခဲ့လျှင် သူ၏ အတိတ်ပြစ်မှုများ မှာ ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရအံ့ဟု ရုစုလွလ္လာဟ်(ꣳ)မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အုဆ်မာန်း၏အဆေတော် အုမိရာန်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၆၁-က)

၁၂၉။ အသင်တို့အား ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ကို ကျွန်ုပ်ပြောပြမည်။ အကယ်၍အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန် ၌ရှိသော အာယတ်တော်တစ်ခုကြောင့်သာဗဟုတံပါလျှင် (ပြောမည်မဟုတ်)(ထိုအာယတ်တော်ကား ၂:၁၅၉ဖြစ်၏) တမန်တော်မြတ်(ꣳ)၏ မိန့်ဆိုမှုကို ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရသည်မှာ “အကယ်၍ အကြင်သူတစ်ဦးသည် ဂူသွ၍သေချာကျနစွာ ပြုလုပ်၏။ ၎င်းနောက် ဆွလှာသ်ကို တည်ဆောက်ဝတ်ပြု၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုဆွလှာသ်နှင့် နောက် လာမည့်ဆွလှာသ်အကြား မေ့မှားကျူးလွန်သော အပြစ်ကို ခွင့်လွှတ်တော်မူပေအံ့”ဟူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုဆ်မာန်းဗင်န်အဖ်ဖျားန်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၆၁-ခ)

အခန်း (၂၀) ဂူသွ၍၌ နှာခေါင်းအတွင်းရေရ-သွင်း ရ-ထုတ်၍ သန့်စင်ခြင်း

၁၃၀။ အကြင်မည်သူမဆို ဂူသွ၍ပြုလုပ်ရာတွင် နှာခေါင်းတွင်းသို့ ရေကိုရှူသွင်းရှူထုတ်၍ ဆေးကြောသန့်စင် ကြကုန်။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိ၏ ပြင်ပခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို ကျောက်တုံးကျောက်ခဲဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ် လျှင် မ,ဂဏန်း အရေအတွက်ဖြင့် အသုံးပြုကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဖ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၆၂)

အခန်း (၂၁) ပြင်ပခန္ဓာကိုယ် မ,ဂဏန်းအရေအတွက် ကျောက်ခဲများဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်း

၁၃၁။ အကြင်မည်သူမဆို ဂူသွ၍ပြုလုပ်ရာတွင် နှာခေါင်းတွင်းသို့ ရေကိုရှူသွင်းရှူထုတ်၍ ဆေးကြောသန့်စင် ကြကုန်။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိ၏ ပြင်ပခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို ကျောက်တုံးကျောက်ခဲဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ် လျှင် မ,ဂဏန်း အရေအတွက်ဖြင့် အသုံးပြုကြကုန်။ ထို့ပြင်အကြင်မည်သူမဆို အိပ်ရာမှ နိုးထလာလေတိုင်း မိမိလက် များကို ဂူသွ၍ပြုမည့်အတွင်း မနီက်မိဉ္ဇီစွာဆေးကြောကြကုန်။ အကြောင်းမှာ အိပ်ပျော်နေစဉ် မိမိ၏လက်များ ဘယ်ရောက်ခဲ့သည်ကို မည်သူမျှမသိနိုင်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဖ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၆၃)

အခန်း (၂၂) ဖိနပ်စီးထားသည့် အခြေအနေ၌ ဂူသွ၍ပြုခြင်း

၁၃၂။ အိမ်နုဂျူရိုင်းဂျီ(ꣳ)က အိမ်နုအုမရ်(ꣳ)အား ဤသို့ပြောကြားလေ၏။ “အသင်သည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန် တော်၏ (ယီမင်ဘက်)တောင်ဘက်သို့ မျက်နှာမူသော ထောင့်နေရာများမှအပ အခြားမည်သည်ကိုမျှ တို့ထိသည်ကို ကျွန်ုပ်မတွေ့ဖူးပါ။ အသင်သည် သားရေနယ်ဖိနပ်များစီးခြင်းကိုသာ တွေ့ခဲ့ရ၏။ အသင့်ဆံပင်ကို ဆိုးဆေးတစ်မျိုး ဆိုးထားသည်ကိုသာ

တွေ့ရ၏။ အသင်သည် မက္ကဟ်သို့ရောက်လေတိုင်း လူတို့က ဆန်းဦးစလကို ကြည့်ပြီး အိတ်ရာမ် ဝတ်ဆင်သော်လည်း အသင်သည် (ဇုလ်ဟ်ဂျ်ဂျဟ် ၈ ရက်) သရ်ဝီယဟ်နေတိုင်အောင် အိတ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ခြင်းမရှိသည်ကို ကျွန်ုပ် သတိပြုမိပါသည်။” အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီအုမရ်က ဤသို့ဖြေကြားခဲ့၏။

“ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်၏ထောင့်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဆိုရလျှင် ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ယမာနီထောင့် မှအပ အခြားနေရာများအား ထိကိုင်ခြင်း ကျွန်ုပ်မတွေ့ခဲ့ရပါ။ သားရေနယ်ဖိနပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ကား ရုလူလ္လာဟ် သည် အမွေးအမင်မပါသော ဖိနပ်ဆင်မြန်းတော်မူခြင်းကိုသာ တွေ့ခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်သည် ဖိနပ်စီးနင်းထားလျက် မှပင် ဝူသွ့ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည်လည်း အလားတူဖိနပ်မျိုးစီးနင်းခြင်းကို နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်၏။ ဆံပင်အရောင်ဆိုးခြင်းကိုစွဉ် ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)၏ဆံတော် အရောင်ဆိုးထားခဲ့ခြင်းကို မြင်တွေ့ခဲ့ရသောကြောင့် ထိုသို့ အရောင်(ဒန်း)ဆိုးခြင်းအပေါ် ကျွန်ုပ်နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။ အိတ်လာလ်(အိတ်ရာမ်ဝတ်ထားခြင်း)ကိုစွမူကား ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဟဂျ်ခရီးစတင်မထွက်ခွာမချင်း အိတ်ရာမ်ဝတ်ဆင်တော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်မတွေ့ခဲ့ရပါ။

ဆင့် ပြန်သူ-အိပ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၆၇)

အခန်း (၂၃) ဝူသွ့သို့မဟုတ် ရေချိုးခြင်းကို ခန္ဓာ၏ လက်ယာဘက်မှ စတင်ခြင်း

၁၃၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖိနပ်စီးနင်းရာတွင်လည်းကောင်း၊ ခေါင်းပြီးရာတွင်လည်းကောင်း၊ သန့်စင် ဆေးကြောမှုပြုရာတွင်လည်းကောင်း မိမိ၏လက်ယာဘက်မှ စတင်သည်ကို နှစ်သက်တော်မူလေ့ရှိသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၆၈)

အခန်း (၂၄) ဆွလာသ်အချိန်ကျရောက်စဉ် ရေရှာကြခြင်း

၁၃၄။ ကျွန်ုပ်သည် ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)ကို အဆွရ်ဆွလာသ်ကျရောက်ချိန်၌ ဤသို့တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ထိုအခိုက် လူတို့က ဝူသွ့ပြုရန် ရေရှာကြသော်လည်း ရှာမရခဲ့ကြချေ။ နောက်ဆုံးတွင် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ဝူသွ့အတွက် (ရေတစ်အိုး)ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုအိုးအတွင်းသို့ မိမိ၏လက်တော်ကို ထည့်ထားတော်မူ၏။ ၎င်းနောက်ထိုအိုးမှရေဖြင့် လူတို့အား ဝူသွ့ပြုစေခဲ့၏။ လူအားလုံးဝူသွ့ပြုပြီးသည့်တိုင် ကိုယ်တော်လက်ချောင်းများ အောက်မှ ရေများပန်းထွက်လျက်ရှိနေခြင်းကို ကျွန်ုပ်မြင်တွေ့ခဲ့ရ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ်ဗင်နီမာလီက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၇၀)

အခန်း (၂၅) ဦးခေါင်းရှိဆံပင်များအား ရေဖြင့် ပွတ်သပ်ခြင်း

၁၃၅။ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိဦးခေါင်း၏ ဆံတော်ကို ရိတ်ဖြတ်တော်မူသောအခါ ထိုဆံတော်များကို ပထမဦးဆုံး ပထမဦးဆုံးယူငင်သူမှာ အဘူသွလ်ဟဟ်ဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၇၂)

အခန်း (၂၆) တစ်စုံတစ်ဦး၏ အသုံးအဆောင်ခွက်ယောက်မှ ရေကို ခွေးသောက်ခဲ့လျှင်

၁၃၆။ အကယ်၍ အသင်တို့တစ်ဦး၏ ခွက်ယောက်ပန်းကန် အသုံးအဆောင်များမှ (ရေ/တစ်စုံတစ်ရာကို) ခွေးသတ္တဝါက သောက်စားခဲ့ပါလျှင် ၎င်းကို ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ဆေးကြောကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၇၇)

၁၃၇။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်၌ ခွေးများသည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ကျင်ငယ်စွန့်လေ့ ရှိခဲ့ကြ၏။ သို့တစေလူတို့သည် ထို(မသန့်များ)အား ရေလောင်းသန့်စင်ခြင်း ပြုလေ့မရှိခဲ့ကြချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီအိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၇၄-ခ)

အခန်း (၂၇) ရှေ့နောက်အင်္ဂါဇာတ်တစ်ခုခုမှ တစ်စုံတစ်ရာထွက်ခြင်းမှအပ ဝူသွ့ထပ်မံပြုလုပ်ရန် မလိုအပ်ဟု မှတ်ယူမှု

၁၃၈။ အကြင်သူသည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရေးအတွက် စောင့်စားနေသမျှ ဟဒီးဆ် မဖြစ်သေးသရွေ့ ဆွလာသ်အတွင်း၌ တည်ရှိသည်ဟုဆိုနိုင်ပါအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၇၆)

*မှတ်ချက် *

ဟဒီးဆ် ➤ဆလည်ခြင်း၊ ဝူသွ့ပြုခြင်း *

၁၃၉။ ကျွန်ုပ်သည် သံဝါသမှုရှိသော်လည်း သုက်မလွှတ်သူအကြောင်း အုဆ်မာန်းဗင်နီအဗ်ဟးနီ(ﷺ)အား မေးမြန်းခဲ့၏။ အုဆ်မာန်းက “သူသည် သာမန်ဆွလာသ်(ဝတ်ပြုရန်)အတွက် ဝူသွ့ပြုသကဲ့သို့ ဝူသွ့ပြုလုပ်လိုက်ရမည်။ သို့သော် မိမိ၏အင်္ဂါဇာတ်ကိုမူ ဆေးကြောရပေမည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအကြောင်းအား ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်မှ ကြားနာခဲ့ရသည်”ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က အလီ၊ အဇ်ဇာဒိုင်းရ်၊ သွလ်ဟဟ်နှင့် အုဘိုင်းယ်ဗင်နီကအိတ်(ﷺ)တို့အား မေးမြန်းရာတွင်လည်း သူတို့အားလုံး ဤသို့သာအဖြေပေးခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်းဒ်ဗင်နီခါလ်စ်ဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၇၉)

၁၄၀။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အန်ဆွာရ်တစ်ဦးကို ဆင့်ခေါ်စေတော်မူ၏။ ထိုသူသည် ဦးခေါင်း၌ရေစက်လက် ဖြင့် ရောက်လာခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ငါတို့သည် အသင့်အားအလျင်စလို ဖြစ်သွားစေခဲ့သည်လော”ဟု မိန့်ရာ သူက “ဟုတ်မှန်ပါ၏”ဟု ဖြေဆိုခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထပ်မံ၍ “အကယ်၍ အသင်သည် (သံဝါသပြုစဉ် အတွင်း)အလျင်စလိုဖြစ်စေခြင်းခံရသော် ထိုမှတစ်ပါး သုက်မလွှတ်ခဲ့သော် ဝူသွ့ပြုလိုက်ရပါမည်။”ဟု မိန့်ကြားတော် မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ်အလီနီဒ်ရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၈၀)

*မှတ်ချက် *

ဤညွှန်ကြားချက်သည် နှာငယ်ပြန်လည်ရုပ်သိမ်း၍ နေ့ရက်အမှတ်နံပါတ်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကြည့် ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် ၂၀၂*

အခန်း (၂၈) မိမိ၏အဖော်အား ဝူသွ့ပြုရာ၌ အကူအညီပေးခြင်း

၁၄၁။ ခရီးစဉ်တစ်ခုတွင် ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ အဖော်ပြုပါဝင်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော် မြတ်သည် အခင်းသွားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ် ဝူသွ့ပြုရာကျွန်ုပ်က နေလောင်းပေးခဲ့၏။ ကိုယ်တော် သည် မျက်နှာသစ်၏။ လက်များကိုဆေးကြော၏။ ဦးခေါင်းတော်ကို မစဟ်ပြုပြီးနောက် မိမိ၏ ခုဖ်ဖိုင်းနီကိုလည်း မစဟ်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မုဟီရ်ဗင်နီအိုဗဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၈၂)

*မှတ်ချက် *

မစဟ် ➤ နေ့ရက် လက်ဖြင့် ပွတ်သပ်ခြင်း၊ ခုဖ်ဖိုင်းနီ ➤ သားအမြှေးစွပ်နှစ်ဖက်

ဆင့်ပြန်သူ-စာအိတ်ဗင်န် ယဇီဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၈၇)

အခန်း (၃၂) လင်နှင့်မယား အတူတကွဝူသွားပြခြင်း

၁၄၆။ ရုစုလွလွဟ်(၉)၏ လက်ထက်တော်အတွင်း အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့သည် အတူတကွပင် ဝူသွားပြလုပ်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်မနု အုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-အတွဲ(၁)၊ ဝူသွားပြကဏ္ဍ၊ အခန်း(၄၅)

အခန်း (၃၃) တမန်တော်မြတ်သည် သတိလစ်နေသူအား မိမိ၏ဝူသွားကြွင်းကျန်ရေဖြင့် ပက်ဖျန်းပေးတော်မူခြင်း

၁၄၇။ ကျွန်ုပ်သည် အပြင်းဖျား၍ သတိလစ်နေသောရုစုလွလွဟ်(၉)မှ ကြွမြန်းရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဝူသွားပြလုပ်ပြီး ကြွင်းကျန်ရေဖြင့် ကျွန်ုပ်အပေါ် ပက်ဖျန်းတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်သည် ပြန်လည်သတိလည်လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ “ယား- ရုစုလွလွဟ်၊ ကျွန်ုပ်ထံ၌ အထက်ဆက်၊ အောက်ဆက် သားချင်းများ မရှိပါ၍ မည်သူ့အား ကျွန်ုပ်၏အမွေခံအဖြစ် ထားရှိပါမည်နည်း”ဟု မေးလျှောက်ခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ဖရာအိသွံ (အမွေ ဆိုင်ရာ) အာယသ်တော်များ ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်း ခံရပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတီရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၉၃)

အခန်း (၃၄) ကျောက်အိုးကျောက်ခွက်များတွင် ရေချိုးခြင်းနှင့် ဝူသွားပြလုပ်ခြင်း

၁၄၈။ ဆွလာသ်အချိန်ကျရောက်လေလျှင် အိမ်နှင့်နီးသူများက မိမိတို့၏ အိမ်သူအိမ်သားများထံ ပြန်သွားကြ၏။ လူအချို့မှာ ကျန်နေရစ်ကြ၏။ ထို့နောက် ဆေးခြယ်ဆင်ယင်ထားပြီး ရေထည့်ထားသည့် ကျောက်ရေအိုးတစ်လုံး သည် ရုစုလွလွဟ်(၉)ထံ ဆက်သရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ထိုအိုးမှာ သေးငယ်နေသဖြင့် အိုးအတွင်း၌ လက်ဆန့်၍ပင် မရချေ။ သို့စေကာမူ (ထိုအိုးမှရေဖြင့်) လူအားလုံး ဝူသွားပြလုပ်ခဲ့ကြလေ၏။

“ထိုစဉ်က အသင်တို့ လူဘယ်နှစ်ဦး ရှိခဲ့ကြသနည်း” ဟု မေးမြန်းကြရာ ကျွန်ုပ်မှ “လူဦးရေ ရှစ်ဆယ် နှင့်အထက် ရှိခဲ့ကြပါသည်”ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၉၄)

၁၄၉။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေပါသောဖန်ခွက်ရှည်တစ်လုံးကို တောင်းယူတော်မူ၏။ ၎င်းအတွင်း၌ မျက်နှာနှင့်လက်များကို ဆေးကြော၏။ ထို့ပြင် ၎င်းရေတစ်ဝိုက်ဖြင့် ပလုပ်ကျင်းတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၉၅)

၁၅၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နာမကျန်းမှုပြင်းထန်၍ ဝေဒနာဆိုးဝါးလာတော်မူသည့်အခါ ကိုယ်တော်မြတ် သည် ကျွန်ုပ်၏အိမ်၌သာ ပြုစုကုသမှုခံယူရန် ကြင်ရာတော်များကို ခွင့်ပန်တော်မူ၏။ သူတို့အားလုံးကလည်း ခွင့်ပြုခဲ့ ကြ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ပြုစုတွဲခေါ်သူ အမျိုးသားနှစ်ဦးနှင့်အတူ ကြွမြန်းလာ၏။ အဘားစ်နှင့် နောက်တစ်ဦးက ကိုယ်တော်ကို တစ်ဖက်တစ်ချက်စီ တွဲလျက် ကိုယ်တော်ခြေတော်များမှာ မြေပြင်၌ တရွတ်တိုက် ဆွဲနေတော်မူခဲ့၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ရောက်သော် ဖျားနာမှုပိုဆိုးလာခဲ့၏။ “ငါ့ကိုယ်တော်သည် လူတို့အား မှာကြားရန်အချက်အချို့ရှိနေ၏။ ငါ့အပေါ်သို့ရေအိတ် ခုနစ်အိတ် လောင်းချကြကုန်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ လူတို့က

တမန်တော်မြတ်၏ ကြင်ရာတော် ဟစ်ဆွတ်ပိုင်သော စည်ပိုင်းပေါ်၌ ကိုယ်တော်မြတ်အား ထိုင်စေလိုက် ၏။
၎င်းနောက်ကျွန်မတို့အားလုံး ရေအိတ်မှရေများဖြင့် သွန်းလောင်းခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်က ရပ်တန့်ရန် အရိပ်လက္ခဏာ
ပြသသောအခါမှ ကျွန်မတို့ရပ်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူတို့ထံကြွမြန်းထွက်သွားတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၉၇)

၁၅၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ရေတောင်းတော်မူသောအခါ ကျယ်ဝန်း၍တိမ်သော ခွက်(ဇလုံ)တစ်လုံး၌
ရေအနည်းငယ်မျှဖြင့် ဆောင်ကြဉ်းရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်က မိမိ၏ လက်ချောင်းတော်များကို ဇလုံအတွင်း
ထည့်နှစ်လိုက်၏။ ကိုယ်တော်၏ လက်ချောင်းတော်ကြားမှ ရေများစီးထွေကျလာသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်သတိပြုမိခဲ့ ပါ၏။
၎င်းရေဖြင့် ဝူသွ့ပြုခဲ့ကြသောလူဦးရေမှာ ခုနစ်ဆယ်မှ ရှစ်ဆယ်အထိရှိမည်ဟု ကျွန်ုပ်ခန့်မှန်းရပါသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(ဆင့် ပြောသူ-ဆာဘစ်သ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၉၈)

အခန်း (၃၅) မုဒ္ဒ အချိန်အတွယ်ဖြင့် ဝူသွ့ပြုခြင်း

၁၅၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေ (၁)ဆွာအံဖြင့် ရေချိုးသန့်စင်တော်မူပြီး ဝူသွ့ကို ရေ(၁)မုဒ္ဒဖြင့် ပြုလုပ်
တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၉၉)
*မှတ်ချက် *
(၁)မုဒ္ဒ ➢ ၂/၃ ကီလို၊ (၁)ဆွာအံ ➢ (၄)မုဒ္ဒ(၃ကီလိုနီးပါး)*

အခန်း (၃၆) သားရေခြေအိတ်များပေါ် မစဟ်ပြုခြင်း

၁၅၃။ စအိဗင်နီအာအိကွာဆွ်(رضي الله عنه)က “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ သားရေခြေစွပ်များအပေါ် မစဟ် ပြုတော်မူခဲ့၏။
”ဟုဆိုလေသဖြင့် အိဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီအုမရ်(رضي الله عنه)က (သူ့ဖခင်)အုမရ်(رضي الله عنه)ကိုမေးလေ၏။ အုမရ်က “မှန်၏။ စအိဗင်က
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ကို ဆင့်ပြန်ပြီဆိုလျှင် (ထိုဟဒီးဆ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍) အခြား မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံ
ထပ်မံသွားရောက် မေးမြန်းရန် မလိုအပ်ချေ။”ဟုဖြေကြားခဲ့လေ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်ဒုလ္လာဟ်ဗင်နီအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၉၉)

၁၅၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ သားရေခြေအိတ်များအပေါ် ရေစိုလက်ဖြင့် မစဟ်ပြုတော်မူခဲ့သည် ကို
ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်ဗင်နီအုမရ်(ယဟ်အတ်)သွဗ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၉၉)

၁၅၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ဦးရစ်ဗောင်းထုပ်နှင့် ခြေအိပ်များအပေါ် မစဟ်ပြုတော်မူကြောင်း
ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၁၉၉)

အခန်း (၃၇) ဝူသွဲပြုပြီးသည်နှင့် ခြေအိတ်စွပ်လိုက်သူသည် နောက်တစ်ကြိမ်၌ ခြေထောက်များကို ထပ်မံဆေးကြောရန် မလိုအပ်ခြင်း

၁၅၆။ တစ်ခါသော် ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော် မြတ်၏ခြေအိတ်များကို ချွတ်ပေးရန် ရည်ရွယ်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ထိုအတိုင်း သာရှိပါစေ။ ငါသည် ၎င်းတို့ကို သန့်စင်မှုပြုပြီး စီးနင်းထားတော်မူခြင်းဖြစ်၏” ကိုယ်တော်သည် ထိုခြေအိတ်များအပေါ် မစဟ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မုဃီရဟ်ဗင်နံ ရှုအိဉ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၀၅)

ရိုးသည်မဟုတ်သူအဖို့ (၂၄)နာရီ၊ခရီးသည်အတွက် (၃)ရက် ထိုအတိုင်းပြုခွင့်ရှိ၏

အခန်း (၃၈) သိုးသားနှင့် စဝီးက် စားသုံးပြီးနောက် ဝူသွဲပြန်မလုပ်ခြင်း

၁၅၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သိုးပုခုံးသား အနည်းငယ် သုံးဆောင်တော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့၏။ ဆွလာသ်အတွက် ဖိတ်ခေါ်သော အခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဓားကိုချ၍ ဝူသွဲထပ်မံပြုလုပ်ခြင်းမရှိဘဲ ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အမ်ရ်ဗင်နံ အုဗိုင်ယံဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၀၇)

အခန်း (၃၉) စဝီးက် စားပြီးနောက် ဝူသွဲထပ်မံမလုပ်ဘဲ ပလုပ်ကျင်းခြင်း

၁၅၈။ ခိုင်ဘရ်ကို အောင်မြင်သောနှစ်၌ ကျွန်ုပ်သည် ရုဗူလွလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခိုင်ဘရ်အနီး ဆွဟ်ဘာအိ အရပ်သို့ဆုတ်သော် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အဆွန်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အစားအစာတောင်း၏။ ကျွန်ုပ်တို့ထံ စဝီးက်မှလွဲ၍ ဘာမှပါမလာခဲ့ချေ။ ကိုယ်တော်မြတ်က ၎င်းအား ရေနှင့် နှူးစေတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး စားသုံးကြ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် မဂရိပ်ဆွလာသ်အတွက်ရပ်၏။ ရေဖြင့် ပလုပ်ကျင်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ထိုအတိုင်း လုပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ ပြီးလျှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဝူသွဲ ထပ်မံမပြုလိုပေတော့ဘဲ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စုဝိုင်းဒ်ဗင်နံအန်နုအိဉ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၀၈)

၁၅၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သိုး၏ပုခုံးသားကို သုံးဆောင်ပြီးနောက် ထပ်မံဝူသွဲမပြုလုပ်ဘဲ ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-မိုင်မုနိဉ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၀၉)

အခန်း (၄၀) နို့သောက်ပြီးနောက် ပလုပ်ကျင်းရန်လိုပါသလော

၁၆၀။ ရုဗူလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် နို့ကိုသောက်သုံးပြီး ပလုပ်ကျင်းတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် “၎င်း၌အဆီပါဝင်နေ၏” ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိပ်နုအဘ်ဂ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၁၀)

အခန်း (၄၁) အိပ်ပျော်သွားခဲ့လျှင် ဝူသွဲပြန်ပြုရမည်။ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် ငိုက်မြည်းခြင်း သို့မဟုတ် တစ်မွေးမျှ အိပ်မောကျခြင်းဖြင့် ဝူသွဲပြန်လုပ်ရန် လိုမလိုအကြောင်း

၁၆၁။ အကြင်မည်သူမဆို ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေစဉ် အလွန်အမင်းငိုက်မြည်းပါက အိပ်မောကျသည်အထိ သွားအိပ် လိုက်ကုန်။ အကြောင်းမှာ ငိုက်မြည်းလျက်ရှိသူသည် ဆွလာသ်အတွင်း၌ ခွင့်လွှတ်မှု သို့မဟုတ် မိမိအတွက် မကောင်း သည့် ကိစ္စကို တောင်းခံမိခြင်းလောဟူ၍ သိရှိတော့မည်မဟုတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှါ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၁)

၁၆၂။ အကယ်၍ အကြင်သူတစ်ဦးသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေစဉ် အလွန်အမင်း ငိုက်မြည်းလာခဲ့သော မိမိ ဖတ်ရွတ်သည်ကို မိမိကိုယ်တိုင် နားလည်နိုင်သည်အထိ အိပ်စက်လိုက်လေလော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၂)

အခန်း (၄၂) ဟဒ်ဆ်မဖြစ်ဘဲ ဂူသွပြုလုပ်ခြင်း

၁၆၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှု(အကြိမ်တိုင်း)အတွက် ဂူသွပြုလေ့ရှိတော်မူလောဟု ကျွန်ုပ်သည် အနတ်စ်(رضي الله عنه)အား “အသင်ရော မည်သို့ကျင့်ကြံလေ့ရှိပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းရာ သူက “ကျွန်ုပ်သည် ဟဒ်ဆ်အားဖြင့် ဂူသွပြုမပျက်မချင်း ထိုဂူသွဖြင့်သာ ဝတ်ပြုနေလေ့ရှိခဲ့ကြပါ၏”ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အမ်ရ်ဗင်န်အာဖ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၃)

အခန်း (၄၃) မိမိ၏ကျင်ငယ်ကို မိမိ(ကိုယ်ခန္ဓာ/အဝတ်)မှ မကာကွယ်ခြင်းသည် ပြစ်မှုကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း

၁၆၄။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ် သို့မဟုတ် မဒီနဟ်၏ ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် သင်္ချိုင်းများ အနီး ဖြတ်သန်းသွားတော်မူခိုက် မိမိတို့၏ဂူများအတွင်း ပြစ်ဒဏ်ခံရမှုကြောင့် ထွက်လာသည့် လူနှစ်ဦး၏အသံကို ကြားသိတော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ဤသူနှစ်ဦးသည် ကြီးမားလှသော ကိစ္စကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ပြစ်ဒဏ် ခံစားနေရခြင်းဖြစ်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ဆက်လက်၍ “အဟုတ်ကန်ပင် ၎င်းအနက်တစ်ဦးမှာ မိမိ၏ကျင်ငယ်ကို မိမိအပေါ် ပေကျံစေလေ့ရှိခြင်းနှင့် နောက်တစ်ဦးမှာ (မိမိညီနောင်အကြား ရန်ငြိုးဖြစ်ကြအောင်) ကုန်းချောကုန်းတိုက် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေ၏” ဟု ရှင်းပြပြီးနောက် စိမ်းစိုလတ်ဆတ်သော သစ်ကိုင်းတစ်ခုကို တောင်းယူ၍ နှစ်ပိုင်းချိုးလိုက် ၏။ သင်္ချိုင်းမြေပုံတစ်ခုစီ၌ စိုက်တော်မူလိုက်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဤသို့ဆောင်ရွက်တော်မူသည်ကို မေးမြန်းလျှောက်ထား ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဤ(သစ်ကိုင်းများ)ခြောက်သွေ့မသွားမီအထိ သူတို့၏ ပြစ်ဒဏ်ခံနေရမှု လျော့ပါးသွားစေရန် ငါကိုယ်တော်မျှော်လင့်ပါ၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိပ်နအဘ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၅)

အခန်း (၄၄) ကျင်ငယ်ကို ဆေးကြောသန့်စင်မှု

၁၆၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အခင်းကြီးငယ်သွားတော်မူလေတိုင်း ကိုယ်တော်ခန္ဓာသန့်ရှင်းရေးပြုတော်မူ ရန် အတွက် ကျွန်ုပ်သည် ရေကို ယူဆောင်ဆက်သ စမြဲရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဗင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၆)

အခန်း (၄၅) တမန်တော်မြတ်နှင့် လူတို့သည် ဗလီအတွင်း ကျင်ငယ်စွန့်နေသူအား ကိစ္စပြီးသည်အထိ အနှောင့်အယှက်မပြုကြခြင်း

၁၆၆။ ကျေးတောသားတစ်ဦးသည် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းရပ်ပြီး ကျင်ငယ်စွန့်လေ၏။ လူတို့က ထိုသူအား ဖမ်းချုပ်လိုက်ကြကုန်၏။ သို့သော် တမန်တော်မြတ်သည် လူတို့ကို ၎င်းသူအားလွှတ်လိုက်ရန်နှင့် ထိုသူကျင်ငယ်စွန့်

သည်နေရာအား ရေတစ်ပုံဖြင့် လောင်းသွန်လိုက်ကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ မိန့်ဆိုခဲ့ပါ၏။ “အသင်တို့သည် အရေးအရာကိစ္စများကို လွယ်ကူစေရန် နှင့် ခက်ခဲမှုကို မဖန်တီးရန် စေလွှတ်ခြင်း ခံရသူများဖြစ်ကြကုန်၏”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၉)

အခန်း (၄၆) ကလေးသူငယ်များ၏ ကျင်ငယ်ရေး

၁၆၇။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အစားမဝင်သော သားငယ်လေးကို ရုစုလွလွဟ်(ﷺ)ထံတော်ပါးသို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကလေးကို ခေါ်၍ မိမိ၏ပေါင်ပေါ်၌ တင်ဆောင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ကလေးငယ်သည် ကိုယ်တော့်အဝတ်အပေါ် ကျင်ငယ်စွန့်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရေကိုတောင်းယူပြီး ပေကျံသော နေရာကို ပက်ဖြန်းလိုက်၏။ အဝတ်ကို လျှောက်ဖွပ်ဆေးကြောခြင်းမပြုခဲ့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မူကိုင်းစ်ဗင်န်သိ မိဟ်ဒွံန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၃)

အခန်း (၄၇) ရပ်လျက် သို့မဟုတ် ထိုင်လျက် ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း

၁၆၈။ တစ်ခါက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူအချို့၏ အမှိုက်ပုံနေရာသို့ ကြွမြန်း၍ ရပ်လျက် ကျင်ငယ်စွန့် တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရေကို တောင်းယူရာကျွန်ုပ်ကဆက်သပေးသောအခါ ကိုယ်တော်သည် ဝူသုပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုဇိုင်ဖျ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၄)

အခန်း (၄၈) နံရံကို အကာအကွယ်ပြု၍ မိမိ၏အဖော်ဘေး၌ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း

၁၆၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လမ်းလျှောက်နေခဲ့ကြရာ လူအချို့၏ အမှိုက်ပုံနေရာသို့ရောက်လျှင် ကိုယ်တော်မြတ် ရပ်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ရှောင်ထွက်သွားသော်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်က အရိပ်အကဲဖြင့် ကျွန်ုပ်အား ခေါ်ယူ၏။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ကိုယ်တော့်ထံ ချဉ်းကပ်၍ ကိစ္စပြီးသည်အထိ ကိုယ်တော့်နောက်ကျောအနီး၌ ရပ်နေခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုဇိုင်ဖျ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၅)

အခန်း (၄၉) သွေးကိုဆေးကြောခြင်း

၁၇၀။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အစားဝင်ရောက်ပြီး “ကျွန်မတို့တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ အဝတ်များအပေါ် ဓမ္မတာသွေးစွန်းပေပါက ထိုသူမသည် မည်သို့ဆောင်ရွက်ရပါမည်နည်း”ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က (ပေကျံစွန်းထင်းနေသော နေရာကို)သူမအနေနှင့် ပွတ်တိုက်ရမည်။ ရေဆွတ်၍ ပွတ်တိုက်လိုက်ရ မည်။ သွေးအစအနမကျန်အောင် ပွတ်တိုက်ပြီးနောက် ရေလောင်းကာ ဆေးကြောလိုက်ရမည်။ ၎င်းနောက် သူမသည် ထိုအဝတ်ဖြင့်ပင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနိုင်၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စ်မာဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၇)

၁၇၁။ ဖာသွမာဟ် ဘင်နံသိ အဘီ ဟုရိုင်းရှ်(ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အခစားဝင်ရောက် ကာ “ယာ-ရုစုလွလ္လာဟ်၊ ကျွန်မသည် (သားအိမ်မှ) မပြတ်သွေးဆင်းနေသူတစ်ဦး ဖြစ်သဖြင့် သန့်ရှင်းမှု မရှိနိုင်ပါ။ ကျွန်မသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကို စွန့်လွှတ်ရမည်လော”ဟု တင်ပြလေ၏။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)က “မစွန့်နှင့်။ ၎င်းသည် ဓမ္မတာရာသီသွေးမဟုတ်၊ ၎င်းသည် သွေးအိမ်မှ ယိုစီးထွက်လာခြင်းသာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်မအဖို့ ဓမ္မတာသွေး အမှန်ပေါ်လျှင် ဆွလာသ်ကို စွန့်ထားလော့။ ပြီးဆုံးပါက သွေးကိုဆေးကြောလိုက်ပြီး ဆွလာသ်ကို ဝင်ရောက် ဆောက်တည်လော့”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “နောက်တစ်ကြိမ် ဓမ္မတာပေါ်ချိန်အထိ ဆွလာသ်အချိန်တိုင်းအတွက် ဝူသွမ္မုပြုလုပ်ပါလော့”ဟု မိန့်ဆိုကြောင်းကို ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ ဟိရှာမ်က ဖြည့်စွက်ဖော်ပြထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၂၈)

အခန်း (၅၀) သုက်ရည်ပေကျံမှုကို ရေဖြင့် ပွတ်တိုက်ဆေးကြောရမည်

၁၇၂။ ကျွန်မသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အဝတ်ပေါ်၌ ပေကျံနေသော သုက်ရည်ကို အစအနမကျန်အောင် ပွတ်တိုက်ဆေးကြောလေ့ရှိ၏။ ကိုယ်တော့်အပေါ်၌ (ဆေးကြောထားသော) ရေစိုကွက်/အရာရှိနေလျက်မှပင် ကိုယ်တော် သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ထွက်ခွာသွားလေ့ရှိတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၂၉)

အခန်း (၅၁) ကုလားအုတ်၊ သိုးနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်များ၏ ကျင်ငယ်ရည်များ၊ ၎င်းတို့၏ခြံများ

၁၇၃။ အနတ်စ်(ﷺ)မှ ပြောပြခဲ့၏။ “အုကဟ် သို့မဟုတ် အုရိုင်းနဟ် မျိုးနွယ်စုမှ လူအချို့မှာ မဒီနဟ်သို့ ရောက်လာကြရာဝယ် မဒီနဟ်၏ရာသီဥတုသည် ၎င်းတို့နှင့် မစပ်ဟပ်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူတို့အား ကုလားအုတ်အုပ်စုထံသွား၍ ၎င်းတို့၏နို့နှင့်ကျင်ငယ်ရေကို (ဆေးဝါးအဖြစ်) သောက်သုံးရန် အမိန့်ပေး တော်မူခဲ့၏။ သူတို့သည် ခိုင်းစေသည့်အတိုင်း သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ နေကောင်းကျန်းမာလာပြီးသည့်နောက် ကိုယ်တော်မြတ်၏သိုးထိန်းအား သတ်ဖြတ်လိုက်ကာ ကုလားအုတ်အားလုံးကို မောင်းထုတ်ခေါ်ဆောင်သွားကြ၏။ နံနက်စောစောတွင် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ သတင်းရောက်သောအခါ ကိုယ်တော်သည် လူများကိုစေလွှတ်ပြီး ဖမ်းဆီး စေခဲ့၏။ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် တရားခံများကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်လာကြ၏။ ၎င်းတို့၏လက်များနှင့်ခြေများကို ဖြတ်တောက် ရန် ကိုယ်တော်မြတ်က အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် ၎င်းတို့၏မျက်လုံးများကို မီးဖုတ်သံပူဖြင့် ကပ်နှိပ်စေ၏။ သူတို့အား ဟရ်ရဟ်နေရာတွင် ထိန်းသိမ်းထားခဲ့၏။ သူတို့မှ ရေကိုသောက်ရန်တောင်းလျှင်လည်း ရေတိုက်ကျွေးမှု မပြုပေးခဲ့ကြချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူကီလဘဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၃၄)

အဘူကီလဘဟ်မှ ဖြည့်စွက်တင်ပြထားသည်မှာ ထိုသူတို့သည် လူသတ်၏၊ ပစ္စည်းခိုးယူ၏၊ အစ္စလာမ်ကို လက်ခံပြီးနောက် သွေဖည်ငြင်းဆန်ပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်မြတ်အား ဆန့်ကျင်ရန်လုပ်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်၏။

၁၇၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဝတ်ပြုကျောင်းတော် မတည်ဆောက်သေးမီက သိုးခြံများအတွင်း ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၃၅)

အခန်း (၅၂) ထောပတ်အတွင်းကျရောက်သွားသော နဂျာစာသ်(ညစ်ပတ်သောအရာများ)နှင့် ပတ်သက်၍

၁၇၅။ ကြွက်တစ်ကောင်ကျရောက်သွားသော ဟင်းချက်ထောပတ်ဆီနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရုက္ခလွလ္လာဟ်(🌿)ထံ တော်ပါး၌ မေးမြန်းလျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ ကြွက်ကျရောက်ရာ နေရာတစ်ဝိုက်မှ ထောပတ်ကိုလွှင့်ပစ်လိုက်ပါ ကျန်သည် ကို အသုံးပြုပါ”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- မိုင်မှူးနဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၃၆)

၁၇၆။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ ရရှိခဲ့သော မုစ်လင်မ်တစ်ဦး၏ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်သည် ကိယာမသ် နေ၌ သူခံစားခဲ့ရသည့်အတိုင်း ပြန်လည်ထွက်ပေါ်လာမည်။ သူ၏သွေးမှာ ဒဏ်ရာမှစီးကျနေလျက်ရှိပြီး အရောင်မှာ ထိုသွေးရောင်အတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ သို့သော် ကတိုးနံ့သာကဲ့သို့ သင်းကြိုင်မွှေးပျံ့နေလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၃၈)

အခန်း (၅၃) ရေသေ၌ ကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း

၁၇၇။ အသင်တို့သည် ရေသေအတွင်း ကျင်ငယ်မစွန့်ကြနှင့်။ ၎င်းသည် စီးဆင်းသွားလာမှုမရှိ၍ ဖြစ်၏။ ထိုအတွင်း အသင်တို့ သန့်စင်ဆေးကြောမှုများ ပြုကောင်းပြုရပေမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၃၉)

အခန်း (၅၄) လူသေကောင် သို့မဟုတ် ညစ်ညမ်းသောအရာများကို ကျောပိုးလျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုလျှင် ထိုဆွလာသ်မှာ ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရအံ့

၁၇၈။ တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကအိဘဟ်ကျောင်းတော်၌ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေတော်မူခဲ့၏။ အဘူဂျဟလ်သည်လည်း မိမိအပေါင်းအဖော်များနှင့် ထိုင်နေခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးက ၎င်းတို့အား “မည်သည် မည်ဝါ မျိုးနွယ်၏ ကုလားအုတ်မှ အူများ၊ဝမ်းတွင်းသားများကိုယူလာ၍ ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓမှ ဦးချခြင်းပြုစဉ် သူ့ကျောပေါ်သို့ အသင်တို့အနက် မည်သူက တင်ဆောင်ပါမည်နည်း”ဟု မေးလေ၏။ ၎င်းတို့အနက် ကံအဆိုးဆုံးသူက ထရပ်၍ ယူဆောင်လာခဲ့၏။ ၎င်းသူသည် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဦးချသည့်အချိန်အထိစောင့်ကာ ကိုယ်တော်မြတ်၏နောက်ကျောနှင့် ပခုံးများအကြားတွင် ထိုအရာကိုတင်လေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် စောင့်ကြည့်လျက်ရှိနေပြီး ဘာမျှမတတ်စွမ်းနိုင်ခဲ့ပါ။ ၎င်းတို့ အား ရင်ဆိုင်ရှင်းလင်းရန် ကျွန်ုပ်ထံ လူအချို့ရှိလျှင် ကောင်းလေစွဟု ဆန္ဒဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သူတို့သည် တစ်ဦးအပေါ် တစ်ဦး လဲကျသည်အထိ ရယ်ပွဲဖွဲ့နေခဲ့ကြ၏။ ရုက္ခလွလ္လာဟ်(🌿)သည် ဦးချလျက်အနေအထား၌ ဦးခေါင်းတော် မကြွနိုင်ခဲ့ပေ။ (သမီးတော်) ဖာသွိုမဟ် ရောက်ရှိလာပြီး ကိုယ်တော်ကျောပေါ်မှ ထို(အညစ်အကြေးများ)ကို ဖယ်ပစ် လိုက်လေ၏။ ထိုအခါမှသာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဦးခေါင်းကြွပြီး “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကုရ်ခင်းရှိတို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူပါ”ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်အရွတ်တော်မူလေ၏။ သူတို့၏ ကျူးလွန်စော်ကားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆုပန်သောအခါ အဘူဂျဟလ်နှင့်အပေါင်းအဖော်တို့သည် နေမထီထိုင်မသာ အခံရဆိုးလေ တော့၏။ အကြောင်းမှာ ဤမြို့(မက္ကဟ်)၌ ပြုဆောင်သောဆုပန်မှုများမှာ မုချလက်ခံခြင်းခံရသည်ဟု ၎င်းတို့မှ သိနားလည်ထားသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ဆိုလေ၏။ “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အဘူဂျဟလ်၊ အုသ်ဘဟ် ဘင်န် ရဘီအဟ်၊ ယှိုင်ဘဟ် ဘင်န် ရဘီအဟ်၊ အလ်ဝလီးဒ် ဘင်န် အုသ်ဘဟ်၊ အုမိုင်ယဟ် ဘင်န် ခလစ် နှင့် အု(က်)ဘဟ် ဘင်န် အဘီ မုအိုင်းသွ်တို့အား ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မူပါ။”

(သတ္တမမြောက်အမည်ကို မမှတ်မိခဲ့ဟု ဆင့်ပြန်သူက ဖော်ပြထား၏။) ကျွန်ုပ်၏ဝိညာဉ်ကို ပိုင်စိုးတော် မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်၏။ ရုက္ခလွလ္လာဟ်(🌿)မှ ရေတွက်ဖော်ပြခဲ့သော ထိုသူတို့၏ရုပ်အလောင်း များကို ဘဒ်ရစ်စ်မြေပြင်၏ ကလီးဘ်ရေတွင်း၌ ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘီဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မတ်စ်အူဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၄၁)

အခန်း (၅၅) အဝတ်အတွင်း တံတွေးထွေးခြင်းနှင့် နှပ်ညစ်ခြင်း

၁၇၉။ တစ်ခါတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏အဝတ်အတွင်း တံတွေးထွေးတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၄၂)

အခန်း (၅၆) မိမိဖခင်၏မျက်နှာပေါ်မှ သွေးကို သုတ်သင်သန့်စင်ပေးသော အမျိုးသမီး

၁၈၀။ လူတို့က စဟ်လ် ဘင်န် စအ်ဒ် အတ်စာအိဒီ(رضي الله عنه)အား “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ဒဏ်ရာကို မည်သည့် အရာသုံး၍ ကုသခဲ့ပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းကြ၏။ စဟ်လ်မှ ဤသို့ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ “အသက်ရှင်နေဆဲလူများ အနက် (ဤကိစ္စကို) ကျွန်ုပ်အသိဆုံးဖြစ်၏။ အလီက မိမိ၏ဒိုင်းလွှားအတွင်း ရေထည့်ယူလာပြီး ဖာသွိုမဟ်က ထိုရေဖြင့် ကိုယ်တော်မျက်နှာတံအား ဆေးကြောသုတ်သင်ပေးခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကောက်ရိုးဖျာကိုမီးရှို့၍ ၎င်း(ပြာ) ဖြင့် ဒဏ်ရာကို သိပ်ပေးခဲ့ပါသည်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟာဇီးမ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၄၄)

အခန်း (၅၇) စိဝိုက်-သွားပွတ်တံ

၁၈၁။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အခစားဝင်ရောက်ရာတွင် ကိုယ်တော်သည် လက်တော်၌ စိဝိုက်ကိုကိုင်လျက် သွားတိုက်(တံပူစား)နေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်၏ခံတွင်းတော်အတွင်း တံပူတံ ရှိနေသဖြင့် ပျို့အန်မည်ကဲ့သို့ “အု၊ အု”ဟု အသံတော် ထွက်နေခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၄၅)

၁၈၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ညဉ့်အခါ၌ နီးကြားလာသည့်အခါတိုင်း မိမိခံတွင်းကို စိဝိုက်ဖြင့် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်စေတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဟုဇိုင်ဖျော်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၄၆-က)

စိဝိုက် = ‘အရောက်’ဟုခေါ်သည့်သစ်ပင်၏ အမြစ်များဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော သွားတိုက်တံ(တံပူ)

အခန်း (၅၈) မိမိတို့အနက် အသက်အကြီးဆုံးသူကို တံပူ(ဦးစွာ)ပေးရန်

၁၈၃။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် စိဝိုက်တစ်ချောင်းဖြင့် တံပူစားနေတော်မူစဉ် လူနှစ်ဦးရောက်ရှိလာသည်ဟု အိပ်မက်မက်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးက အသက်အရွယ်ပိုကြီး၏။ ငါသည် ပို၍ငယ်သူအား စိဝိုက်ပေးတော် မူရာ အသက်အရွယ်ပိုကြီးသူကို ပေးရမည်ဟု ပြောကြားခြင်းခံရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ငါ့ကိုယ်တော်လည်း ထိုအတိုင်း ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအိုမှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၁၄၆)

အခန်း (၅၉) ဂူသွူဖြင့် အိပ်စက်သူ၏ မြင့်မြတ်ခြင်းအကြောင်း

၁၈၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား မိန့်ဆိုသင်ကြားပေးခဲ့သည်မှာ “အသင်သည် ညဉ့်အိပ်ရာဝင် လေတိုင်း ဆွလာသ်အတွက် ဂူသွူပြုသကဲ့သို့လုပ်ကာ လက်ျာဘက်သို့ လဲလျောင်း၍ ဤသို့ရွတ်ဆိုပါလေ-

ثُمَّ قُلْ اللَّهُمَّ اسْلُمْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ وَقَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنَاجَا
مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ اللَّهُمَّ آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

၎င်းနောက် အသင်သည် သေဆုံးသော် ဖြူစင်သောအိမ်မာန်နှင့်တကွ ကွယ်လွန်ရလေအံ့။ (မအိပ်စက်မီ
နောက်ဆုံးအချိန်၌ အသင့် ရွတ်ဖတ်စကား ဖြစ်စေလော့။)

ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်ရှေ့မှောက်၌ပင် ထပ်၍ရွတ်ဖတ်၏။ ကျွန်ုပ်သည်(၁၂၅)အရောက်တွင် ‘ ‘
ဟု ဖတ်ရမည်လော”ဟုမေးရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မဟုတ်၊ ၎င်းအစား
ဖတ်လေလော့”ဟု မိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏။ ဟု

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရာအ် ဘင်န် အာဇီတ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၄၇)
အထက်ပါ ဒိုအာမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

اللَّهُمَّ اسْلُمْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ وَقَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنَاجَا
مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ اللَّهُمَّ آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

အဓိပ္ပာယ်

အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်ဘက်တော်သို့ နာခံကျိုးနွံမှုဖြင့် လှည့်ပါပြီ။ ကျွန်တော်မျိုး၏
အရေးအရာအဝဝကို အသျှင်ထံတော်သို့ အပ်နှံပါပြီ။ အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် ကျွန်တော်မျိုး၏ မျှော်ကိုးရာ၊
ကြောက်ရွံ့နည်းရာအဖြစ် မှီခိုအားထားပါသည်။ မည်သည့်အရာမျှ အသျှင်ထံတော်မှ မလွတ်မြောက်နိုင်၊ အသျှင်မြတ်အရှင်သာ
မဟုတ်လျှင် လုံခြုံဘေးကင်းခိုလှုံနိုင်စရာနေရာဟူသည် မရှိတော့ပါ။ အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်မြတ်မှ
ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားသော ကျမ်းဂန်(ကုရ်အာန်)ကို ယုံကြည်ပါ၏။ ထို့ပြင် အသျှင်မြတ် မှ စေလွှတ်တော်မူသော
နဗီတမန်တော်မြတ်ကိုလည်း ယုံကြည်ပါ၏။

၅။ ဂုဏ်လ် - ရေချိုးသန့်စင်ခြင်းကဏ္ဍ

အခန်း (၁) ရေမချိုးမီ ဂူသွေ့ဦးစွာပြုခြင်း

၁၈၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဂျနာဘသ်(ကိုယ်လက်နှီးနှောမှု)ပြီးနောက် ရေချိုးသန့်စင်လေသည့် အခါတိုင်း မိမိ၏ လက်တော်များမှ စတင်ဆေးကြောတော်မူ၏။ ၎င်းနောက်တွင် ဆွလာသ်အတွက် ဂူသွေ့ပြုသကဲ့သို့ ပြုတော် မူ၏။ ပြီးလျှင် မိမိ၏ လက်ချောင်းများကို ရေတွင်နှစ်၍ ဆံတော်ရင်းထိရောက်အောင် လက်ချောင်းများဖြင့် ဖြိုးသင်၏။^(ဆာလ်လုပ်၏) ထို့နောက်၎ယ် လက်ခုပ်သုံးခုစာ ရေဖြင့် ဦးခေါင်းတော်ကို လောင်းချပြီးသော် မိမိ၏ ခန္ဓာအပေါ် ရေလောင်းချိုးတော်မူလေ့ရှိ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၄၈)

၁၈၆။ ရုစုလွလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်အတွက် ဂူသွေ့ပြုတော်မူသည့်သို့ ပြုလုပ်သော်လည်း ခြေတော်များ ကိုမူ ဆေးကြောခြင်း မရှိချေ။ ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းမှ မသန့်သည်တို့ကို ဆေးကြောလိုက်ပြီး ခန္ဓာကိုယ်ပေါ် ရေလောင်း ချတော်မူ၏။ ထို(ရေချိုးသည့်) နေရာမှ ခြေများကို ရွှေ့ယူပြီးမှ ခြေတော်များကို ဆေးကြောတော်မူ၏။ ဤသည် ဂျနာဘသ်ပြီးနောက် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ရေချိုးသန့်စင်သော နည်းနာဖြစ်တော်မူ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-မိုင်မူနဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၄၉)

အခန်း (၂) လင်နှင့်မယား အတူတကွ ရေချိုးခြင်း

၁၈၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကျွန်ုပ်မသည် ဖရ(က်)မည်သော အိုးတစ်လုံးတည်းမှ အတူတကွ ရေချိုးလေ့ ရှိခဲ့ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၅၀)

*မှတ်ချက် *

ဖရ(က်) > အတိုင်းအတာယဟာဏရှိသော လေ့ကြီးတစ်မျိုး

အခန်း (၃) ရေအချိန် တစ်ဆွာအဖြင့်ရေချိုးခြင်း

၁၈၈။ အာအိရှ်ဟ်(ﷺ)ထံ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရေချိုးသန့်စင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းခဲ့ကြ၏။ သူမသည် တစ်ဆွာအိခန့်ရှိသော ရေတစ်အိုးကို ယူ၏။ ၎င်းဖြင့်ရေချိုး၏။ ဦးခေါင်းပေါ်သို့ ရေလောင်းချခဲ့၏။ ထိုသို့ (လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ပြသော)အချိန်တွင် သခင်မနှင့် မေးမြန်းသူများအကြား အကာအကွယ်ရှိနေခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၅၁)

၁၈၉။ လူတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်ထံ ရေချိုးခြင်းအကြောင်းကို မေးမြန်းခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က “ရေတစ်ဆွာအိသည် အသင့်အဖို့ လုံလောက်သည်”ဟု ဖြေကြားရာ ထိုသူ “ကျွန်ုပ်အတွက် ရေတစ်ဆွာအိဖြင့် မလုံလောက်ပါ”ဟု ဆို၏။ ကျွန်ုပ်မှ “အသုဋ်ထက် ဆံပင်များသော၊ အသင့်ထက်ကောင်းမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်(တမန်တော်)သည် ရေတစ်ဆွာအိ ဖြင့်လုံလောက်တော်မူပါသည်”ဟု ပြောခဲ့ပြီး အဝတ်တစ်ထည်ဝတ်ဆင်၍ ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘ်ရ်ဗင်န် အာဘ်ဒုလ္လ့ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၅၂)

အခန်း (၄) ဦးခေါင်းပေါ်ရေသုံးကြိမ်လောင်းခြင်း

၁၉၀။ “ငါ့အဖို့မှာကား ဦးခေါင်းကို ရေသုံးကြိမ်အထိ လောင်း၏”(ကိုယ်တော်မြတ်(၌))သည် မိမိ၏လက်ဖြင့် ပုံစံပြသတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျူဘိုင်းရ် ဗင်န် မုသွ်အိုင်မ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၄)

အခန်း (၅) ရေချိုးသောအခါ မိမိကိုယ်ကို ဟိလ္လာတ်(အမွှေးနံ့သာ)သို့မဟုတ် အခြား အမွှေးအကြိုင်ဖြင့် ထုံသင်းခြင်း

၁၉၁။ တမန်တော်မြတ်(၌)သည် ဂျနာဘသ်အတွက် ရေချိုးရာဝယ် ဟိလ္လာတ် သို့မဟုတ် အခြားအမွှေးအကြိုင် တစ်မျိုးမျိုးကို တောင်းဆိုတော်မူလေ့ရှိ၏။ ၎င်းနောက် မိမိလက်တွင်းသို့ထည့်ကာ ဦးခေါင်း၏ ယာဘက်၊ နောက် ဝဲဘက်၊ နောက် ဦးခေါင်းအလယ်သို့ ပွတ်သပ်တော်မူလေ့ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၅)

*မှတ်ချက် *

ဟိလ္လာတ် ➢ အမွှေးနံ့သာတစ်မျိုး၏ အမည်

ဂျနာဘသ် ➢ ကိုယ်လက်နှီးနွှာခြင်းသို့မဟုတ် သုက်လွှတ်ခြင်းဖြစ်ထားသောအခြေအနေ

အခန်း (၆) ကိုယ်လက်နှီးနွှာမှုအကြိမ်ကြိမ်ပြုရာ၌ အကြိမ်တိုင်း ရေချိုးရမည်လော

၁၉၂။ အာအိရ်ဟ်(၌)သည် ရုစုလွလ္လာဟ်(၌)အား အမွှေးနံ့သာသုတ်လိမ်းပေးလေ့ရှိ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် သည် ကြင်ရာတော်များထံ လှည့်ပတ်ကြွမြန်းတော်မူခဲ့၏။ နံနက်ခင်းတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အိမ်ရာမ်ဝတ်ရုံတော်ကို ဆင်မြန်လေရာ (ကိုယ်တော်ခန္ဓာကိုယ်မှ)အမွှေးအကြိုင်ရနံ့ သင်းလှိုင်နေဆဲဖြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၆)

၁၉၃။ အနတ်စ်ဗင်န်မာလက်စ်(၌)က “တမန်တော်မြတ်(၌)သည် တစ်နေ့နှင့် တစ်ည၌အတွင်း ကြင်ရာတော် အပေါင်းထံ တစ်ကြိမ်စီလှည့်ပတ်ကြွမြန်းလေ့ရှိ၏။ ကိုယ်တော်ကြင်ရာတော်များမှာ (၁၁)ဦးရှိခဲ့၏။”ဟု ပြောပြရာ ကျွန်ုပ်က “တမန်တော်မြတ်(၌)ထံတော်၌ (ထိုမျှ)အင်အားရှိတော်မူပါသလော”ဟု မေးမြန်းသည်တွင် အနတ်စ်က “တမန်တော်မြတ်(၌)သည် အမျိုးသား သုံးဆယ်၏ ခွန်အားကို ချီးမြှင့်သနားခံရသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့ ကြ၏” ဟု အဖြေပေးခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ကသာဒ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၆)

*မှတ်ချက် *

ကသာဒ်ဟ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်မှတစ်ဆင့် စာအုပ်ကြီးက ပြောခဲ့ သည်မှာအနတ်စ်မှ သူ့အား ကြင် ရာတော် ကိုယ်ကြွယ်သောအခါဆို ခဲ

အခန်း (၇) အမွှေးအကြိုင် သုတ်လိမ်း၍ ရေချိုးရာ အမွှေးရနံ့ကျန်ရစ်စွဲထင်နေခြင်း

၁၉၄။ တမန်တော်မြတ်(၌)သည် မဟ်ရင်မ်(အိတ်ရာမ်ဆင်မြန်းထားသည့်)အခြေအနေ၌ ဆံတော်ခွဲကြောင်း အတွင်း အမွှေးနံ့သာ၏ တောက်ပမှုကို ကျွန်ုပ်မမှာ ယခုတိုင်မြင်ယောင်နေဆဲဖြစ်နေပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၇)

အခန်း (၈) ရေချိုးစဉ် ဆံပင်များကို နှံ့နှံ့စပ်စပ်ပွတ်တိုက်ဆေးကြောပါ

၁၉၅။ ရုစုလွလွဟ်(ꨀ)သည် ဂျနာဘာသ်အတွက် ရေချိုးသည့်အခါတိုင်း လက်တော်ကို (ဦးစွာ)သန့်စင်၏။ ဆွလာသ်အတွက် ဂူသွါပြုသကဲ့သို့ ပြုလုပ်၏။ ၎င်းနောက်ရေလောင်းချိုးပြီး ဆံပင်ကို ပွတ်သပ်(ခေါင်းလျှော်)လေ၏။ ဦးခေါင်းတော်၏ ဦးရေပြားတစ်ခုလုံးစိုစွတ်သွားစေသည် အထိဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက် ရေသုံးကြိမ်လောင်းပြီးမှ ခန္ဓာ ကိုယ်၏ ကျန်အပိုင်းများကို ဆေးကြောတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၇)

အခန်း (၉) ဗလီအတွင်းရောက်ပြီးမှ ဂျူနုဘ်၏အဖြစ်ကို သတိရသော် ဝတ်ကျောင်းမှ ချက်ချင်းထွက်ခွာသွားရမည်။ သယမ္ပံမပြုခွင့်မရှိ။

၁၉၆။ တစ်ခါ၌ ဆွလာသ်အတွက် အိကာမသ်ကို ကြေညာပြီးနောက် လူအများက တန်းစီခဲ့ကြ၏။ ရုစုလွလွဟ်(ꨀ) ထွက်ရှိလာပြီး မိမိ၏ ဝတ်ပြုရန်နေရာ၌ ရပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါကျမှ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏ဂျူနုဘ်အဖြစ်ကို သတိရသွား၏။ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မိမိတို့၏ နေရာ၌ပင် ခေတ္တဆိုင်းငံ့ရန် မိန့်တော်မူပြီး ရေပြန်ချိုးတော် မူ၏။ ၎င်းနောက် ဦးခေါင်းတော်မှ ရေစက် များကျနေလျက်ဖြင့် ပြန်ရောက်လာတော် မူခဲ့ သည်။ ကိုယ်တော် မြတ် မှ သတ်ကဘီရ်ရွတ်ဆိုတော်မူသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးဆွလာသ်၌ ပါဝင်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၇၄)

*မှတ်ချက် *

ဂျူနုဘ် ➤ ဂျူနုဘာသ်အဖြစ်၌ ဖျတ်ချီးရသေးခြင်း

အခန်း (၁၀) ဆိတ်ကွယ်လုံခြုံရာ၌ တစ်ဦးတည်းဗလာကျင်းရေချိုးခြင်း

၁၉၇။ ဘနီအစ္စရာအီလ်အမျိုးသားတို့သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ကြည့်ရှုကာ ကိုယ်လုံးတည်း ရေချိုးလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မူစာ(ﷺ)မှာမူ တစ်ဦးတည်းသာ ရေချိုးလေ့ရှိသည်။ ၎င်းတို့က “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ မူစာသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ရေမချိုးခြင်းမှာ သူ့ထံ၌ ကပ်ပယ်အိတ်ဆိုင်ရာ ရောဂါရှိနေခြင်းမှအပ အခြားမဟုတ်နိုင်” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ တစ်ခါသော် မူစာသည် ရေချိုးရန်ထွက်လာပြီး မိမိ၏အဝတ်များကို ကျောက်တုံးတစ်ခုပေါ်တွင် တင်ထားလေ၏။ ထိုအခါ ကျောက်တုံးက အဝတ်များကို သယ်ပြေးလေ၏။ မူစာမှ ကျောက်တုံးအား “ဟေ့-ကျောက်တုံး၊ ငါအဝတ်၊ဟေ့-ကျောက်တုံး၊ ငါအဝတ်များဖြစ်၏”ဟု အော်ဟစ်ပြောဆိုရင်းလိုက်လေ၏။ ဘနီအစ္စရာအီလ် တို့က တွေ့မြင်ပြီးနောက် “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ မူစာ၏ခန္ဓာကိုယ်၌ မည်သည့် အနာအဆာမှ မရှိပါ။”ဟု ဆိုကြကုန်၏။ မူစာသည် အဝတ်များကို ပြန်ယူဝတ်ဆင်ပြီးနောက် ကျောက်တုံးအား ရိုက်နှက်ပေတော့၏။

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ပြင်းထန်သည့် ရိုက်ချက်ကြောင့် ကျောက်တုံးပေါ်၌ အမှတ်အသား ဖြေ သို့မဟုတ် ၇ ခုအထိ ပေါ်လွင်ခဲ့၏”ဟု အဘူဟုရိုင်ရဟ်က ထပ်မံဖြည့်စွက်ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၇၇-က)

၁၉၈။ တမန်တော်အိုင်ယူးဘ်(ﷺ)သည် ဗလာကျင်းဖြင့် ရေချိုးနေစဉ် သူ့အပေါ်သို့ ရွှေရောင်ကျိုင်းကောင်များ ကျရောက်လာခဲ့၏။ အိုင်ယူးဘ်သည် မိမိ၏ အဝတ်အတွင်းသို့ လိုက်လံကောက်ထည့်လေ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် “အို-အိုင်ယူးဘ်၊ အသင်သည် ထိုအရာများကို လိုအပ်မှုမရှိလေအောင် ငါအရှင်မြတ်က အသင့်အား လုံလောက်စွာ မချီးမြှင့်ခဲ့လေသလော”ဟု မိန့်မြွက်တော်မူရာ အိုင်ယူးဘ်က ဤသို့ဖြေကြားလျှောက်တင်လေ၏။ “မှန်လှပါ။ တန်ခိုးအာဏာကြီးမြင့်တော်မူသော အရှင်၊ သို့ရာတွင် အရှင်မြတ်၏ ဘရကသ်တော်များမှ ကျွန်ုပ်တို့ တင်းတိမ်အားရသည်ဟူ၍

မရှိကြောင်းပါအရှင်”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၇၇-ခ)

အခန်း (၁၁) ရေချိုးနေစဉ် မိမိကိုယ်ကို အကာအကွယ်ပြုထားရခြင်း

၁၉၉။ မက္ကာကို အောင်မြင်သည့်နှစ်က ကျွန်ုပ်မသည် ရုဟူလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဖာသိုမဟ်(ﷺ)က ကာကွယ်ပေးထားလျက် ကိုယ်တော်မြတ်ရေချိုးတော်မူနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “မည်သူနည်း”ဟုမေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က “ကျွန်ုပ်မသည် အွမ္မဟာနီဖြစ်၏”ဟုဖြေကြားလျှောက်ထားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မဟာနီဗင်နံသိ အဘီသွာလ်စ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၇၈)

အခန်း (၁၂) ဂျူနုတ်၏ခွေး နှင့် မုအ်မင်န်သည် မည်သည့်အခါမျှ မညစ်ပတ်ခြင်းအကြောင်း

၂၀၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကျွန်ုပ်သည် မဒီနဟ်မြို့၏ လမ်းမများ၌ ပက်ပင်းဆုံမိခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်မှာ ထိုအချိန်က ဂျူနုတ်ဖြစ်နေခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်ကို ရှောင်၍ ရေပြန်ချိုးခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်ထံ ကျွန်ုပ် ပြန်လှည့်လာရာဝယ် ကိုယ်တော်မြတ်က “အို-အဘူဟုရိုင်ရဟ်၊ အသင်ဘယ်ရောက်နေပါသနည်း”ဟု မေးတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က “ကျွန်ုပ်သည် ဂျူနုတ်ဖြစ်နေခဲ့သဖြင့် ကိုယ်တော်အနီးအပါးတွင် မထိုင်လိုခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြေ၏”ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “စုတ်ဟားနုလ္လာဟ်။ မုအ်မင်န် တစ်ဦးသည် ဘယ်သောအခါမှ မသန့်မဖြစ်။ (ညစ်ပတ်သည့်အဖြစ်၌ကြာကြာရှိမနေတတ်)”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၈၁)

*မှတ်ချက် *ကြည့် ➤ ကုရ်အာန် (၉:၂၈)

အခန်း (၁၃) ဂျူနုတ်အဖြစ်၌ ရေမချိုးဘဲအိပ်စက်နိုင်၏။ သို့သော် ဂူသွူပြုရမည်

၂၀၁။ ကျွန်ုပ်သည် ရုဟူလ္လာဟ်(ﷺ)အား “တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဂျူနုတ်ဖြစ်လျက်နှင့် အိပ်စက်နိုင်ပါသလား” ဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အိပ်နိုင်၏။ အကယ်၍သူသည် ဂူသွူပြုလိုက်ပါက ဂျူနုတ်ဖြစ်လျက် နှင့်ပင် အိပ်စက်နိုင်၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ်ဗင်နံအလ်သင်သွဲဘော်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၈၅)

အခန်း (၁၄) အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ အင်္ဂါဇာတ်ခြင်းထိခဲ့သော်

၂၀၂။ အမျိုးသားတစ်ဦးသည် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ အစိတ်အပိုင်းလေးခုအကြားထိုင်ပြီးနောက် စခန်းသွားခဲ့ ပါလျှင် ရေချိုးရန် တာဝန်ထိုက်သက်သွားပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၂၉၀)

*မှတ်ချက် *

အမျိုးသား၏အင်္ဂါဆင်သည် အမျိုးသမီး၏ အစိတ်အပိုင်းသို့ ဝင်သည်နှင့် ‘စခန်းသွားခြင်း’အထမြောက်၏

အခန်း (၅) ဓမ္မတာသွေးပေါ်သူဇနီးနှင့် ယုယစွာကျီစယ်ခြင်း

၂၀၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကျွန်မတို့သည် ဂျနုတ်အခြေအနေ၌ အိုးတစ်လုံးတည်းမှအတူ ရေချိုးလေ့ ရှိခဲ့၏။ ဓမ္မတာရာသီပေါ်စဉ်အတွင်း ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်မအား ‘အိဇာရ်’ဝတ်ဆင်ရန် စေခိုင်းပြီး ကျွန်မအား ယုယစွာ ကလူကျီစယ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အိအ်သိကားဖ်စခန်းဝင်စဉ်ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏ ဦးခေါင်းတော်ကို ကျွန်မအနီးသို့ ထိုးပေးခဲ့၏။ ကျွန်မ၏ ဓမ္မတာပေါ်စဉ်ကာလအတွင်း ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မသည် ခေါင်းလျှော်ပေးခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၉)

*မှတ်ချက် *အိဇာရ်➤ဓမ္မတာပေါ်စဉ် ခါးအောက်ပိုင်း၌ ဝတ်ဆင်ရသည့် အမျိုးသမီးအဝတ်တစ်မျိုး

၂

၀၉။ အာအိရ်ဟ်(ﷺ)ကပြောပြခဲ့၏။ “ဓမ္မတာပေါ်နေသော ကျွန်မတို့ကြင်ရာတော်များအနက် တစ်ဦးဦးကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ချော့မြူကျီစယ်လိုတော်မူသောအခါ သူမအား အိဇာရ်ဝတ်ဆင်ခိုင်းလေ့ ရှိတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကလူကျီစယ်တော်မူလေ့ရှိပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကဲ့သို့ ကာမရာဂစိတ် ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းကို မည်သူတစ်ဦးမျှ စွမ်းဆောင်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။”

ဆင့်ပြန်သူ- ဖခင်၏ဆင့်ပြန်ချက်မှတစ်ဆင့် အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်းဘင်န်အလ်အဆွ်ဝဒ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၉၉)

အခန်း (၆) ဓမ္မတာသွေးပေါ်သူအမျိုးသမီးသည် ဆွောင်-ဥပုသ်သီလကို စွန့်ထားရခြင်း

၂၁၀။ တစ်ခါသော် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အီးဒုလ်အသွ်ဟာ သို့မဟုတ် အီးဒုလ်ဖိသွ်ရ်ဆွလာသ်အတွက် မုဆွလ္လာသို့ ကြွမြန်းတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အမျိုးသမီးများအနီးမှ ဖြတ်သန်းတော်မူသောအခါ ၎င်းတို့အား “အို-အမျိုးသမီးတို့၊ အလှူဒါနပေးကြလေကုန်။ ငရဲမီးသင့်သူများ(ငရဲသား)အများစုမှာ အသင်တို့အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ကြောင်း ငါကိုယ်တော်မြတ်မှ တွေ့ရှိထားပြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းတို့က “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အဘယ်ကြောင့် ယင်းသို့ဖြစ်ရပါသနည်း”ဟု မေးလျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်မတို့သည် မကြာခဏ ကျိန်ဆဲတတ်ကြ၏။ ၎င်းနောက် မိမိတို့၏ခင်ပွန်းများအား ကျေးဇူးကန်းလေ့ရှိ၏။ အသင်မတို့ထက်ပို၍ အသိတရား နှင့် ဘဝတည်ဆောက်မှုအရာ၌ ချို့တဲ့သူများကို ငါကိုယ်တော်မှ မတွေ့ခဲ့ဘူးပါ။ အသင်မတို့အနက် အချို့သည် ဉာဏ်ပညာပြည့်စုံသောအမျိုးသားကိုပင် လမ်းမှားသို့ ရောက်သွားစေပေသည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ထိုအခါ အမျိုးသမီးတို့က “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အသိတရားနှင့် ဘဝတည်ဆောက်ခြင်းသည် မည်သည့်အရာပါနည်း”ဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က “အမျိုးသမီးသက်သေနှစ်ဦးသည် အမျိုးသားသက်သေတစ်ဦးတည်း နှင့် မညီမျှပါသလော”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းတို့မှ ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဆိုကြကုန်၏။ ဆက်၍ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဤသည်မှာ အသင်မတို့၏ အသိတရားအရာ ချို့တဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ဓမ္မတာသွေးပေါ်နေစဉ် အတွင်း ဝတ်ပြုမှုနှင့် ဥပုသ်သီလမဆောက်တည်ရသည်မှာ မမှန်ကန်ပါသလော”ဟု မိန့်တော်မူရာ အမျိုးသမီးများက ဟုတ်မှန်ပါကြောင်း လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ “ဤသည်ပင် အသင်မတို့၏ ဘဝတည်ဆောက်မှုအရာ၌ ချို့တဲ့ခြင်းဖြစ်လေ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၀၁)

အခန်း (၇) ဓမ္မတာသွေးပေါ်သော အမျိုးသမီး၏ အိအ်သိကွာဖ်

၂၁၁။ တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ကြင်ရာတော်တစ်ပါးကလည်း အိအ်သိကွာဖ်တရားစခန်း ဝင်လေ၏။ ထိုကာလအတွင်း သူမသည် ဓမ္မတာသွေး ပေါ်လာခဲ့၏။ သူမသည် ၎င်းကို စောင့်ကြည့် အကဲခတ်နေ လေ့ရှိပြီး (သွေးဆင်းနေမှုကြောင့်) အများအားဖြင့် မိမိ၏အောက်၌ ပန်းကန်ပြားတစ်ချပ် ခံထားလေ့ရှိခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၀၆)

အခန်း (၈)   ဓမ္မတာကာလပြီးဆုံး၍ ရေချိုးပြီးနောက် အမွှေးအကြိုင်သုံးစွဲခြင်း

၂၁၂။ ကွယ်လွန်သေဆုံးသူတစ်ဦးအတွက် သုံးရက်ထက်ပို၍ ဖြေမဆည်အောင် ဝမ်းနည်းပူဆွေးမှုမျိုး မပြုရ ဟု ကျွန်မတို့အား တားမြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကွယ်လွန်သူမှာ ခင်ပွန်းသည်ဖြစ်မှု (၄)လနှင့် (၁၀)ရက် အထိ ခြွင်းချက်ပေးထားပါသည်။ (ထိုစဉ်အတောအတွင်း) မျက်စေ့များကို အလှတန်ဆာဆင်ယင်ခြယ်သခြင်း၊ အမွှေး နံ့သာအသုံးပြုခြင်း၊ ရောင်စုံအဝတ်အစားများဝတ်ဆင်ခြင်းအတွက် ခွင့်ပြုချက်မရှိပါ။ ထူထဲကြမ်းတမ်းသော ယိမင်လုပ် အထည်များကိုသာ ဝတ်ဆင်ခွင့်ရှိ၏။ ဓမ္မတာကာလ၏နောက် ရေချိုးပြီးလျှင် မဆိုစလောက်သာ ရန်ရှိသည့် အမွှေး အကြိုင်များကိုမူ အသုံးပြုခွင့်ရှိ၏။ ဈာပနအခမ်းအနားသို့သွားရောက်ခြင်းကိုလည်း တားမြစ်ထားခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အမွှေးအသွီးယှက်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၁၀)

အခန်း (၉)   ဓမ္မတာပြီးဆုံး၍ ရေချိုးလျှင် ခန္ဓာကိုယ်အား စေ့စပ်သေချာစွာပွတ်တိုက်ဆေးကြောရမည်

၂၁၃။ ဓမ္မတာအပြီး ရေချိုးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မေးမြန်းလျှောက် တင်ခဲ့၏။ မည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်ကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ကတိုးနံ့သာသုတ်လိမ်းထားသော အဝတ်ပိုင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သန့်စင်မှုပြုပါလော့။” ထိုအမျိုးသမီးက “ငင်းဖြင့် ကျွန်မသည် မည်ကဲ့သို့ မိမိဖာသာ သန့်စင်မြူရပါမည်နည်း”ဟု မေးမြန်းပြန်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “စုတ်ဟားနုလွှာဟ်၊ မိမိဖာသာ သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်ပါလေ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ ထိုသူမကို ကျွန်မဆွဲခေါ်လာပြီး “သွေးပေကျသောနေရာကို ထို အဝတ်ဖြင့် ပွတ်သပ်သုတ်သင်လေလော့”ဟု ပြောကြားခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အာအိရူဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၁၁)

အခန်း (၁၀)   ဓမ္မတာအပြီး ရေချိုးစဉ် ဆံပင်များကို ပြီးသင်ခြင်း

၂၁၄။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ နောက်ဆုံးဟာဂျီတွင် ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်နှင့်အတူ အိတ်ရာမ်ဝတ်စုံကို ဆင်မြန်းခဲ့၏။ ကျွန်မသည် ‘သမသ်သုအ်’ဟာဂျီအမျိုးအစားပြုရန် ရည်ရွယ်ထားသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ဟဒီ(လှီးဖြတ်ရန်သားကောင်)မရှိဘဲချေ။ ကျွန်မသည် ဓမ္မတာသွေးပေါ်ခဲ့ပြီး အရဖဟ်ညဉ့်အထိ မသန့်ရှင်းနိုင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်မက “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မသည် အွမ္မရဟ်နှင့်တကွ သမသ်သုအ်ဟာဂျီပြုရန် ရည်စူးခဲ့ပါသည်”ဟု လျှောက်တင်သော် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “အသင်မ၏ဆံပင်ကို ဖြည့်ချလိုက်ပါ။ ခေါင်းဖိုးပါ။ အွမ္မရဟ်အား ခေတ္တရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ပါ”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်မသည် ထိုအတိုင်းပင်ပြု၍ ဟာဂျီကို ပြီးဆုံးစေခဲ့ပါသည်။ ဟဆ်ဘဟ်၏ညဉ့်တွင် (ကျွန်မ၏ အစ်ကို) အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်းအား ကျွန်မကို ‘သန်အီးမ်’သို့ ခေါ်ဆောင်သွားရန် ကိုယ်တော်မြတ်က ခိုင်းစေတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်မရည်ရွယ်ခဲ့သော သမသ်သုအ်ဟာဂျီအလိုငှာ အွမ္မရဟ်အတွတ် အိတ်ရာမ်ဝတ်စုံကို ထိုနေရာ၌ပင် ဝတ်ဆင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အာအိရူဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၁၃)

*မှတ်ချက် *

သမသ်သုဟ် ➤ ဟဂျီနှင့် အွမ္မရဟ်ကို တဆင်းတစည်းတည်း ပြုလုပ်ခြင်းအမျိုးအစား

အဆ်ဟဆ် ဘဟ် ➤ မိနာဉ်ဟဂျီကျင့် စဉ်မှာပြီးဆုံးပြီးနောက် ဟဂျီပြုသူတို့ သွားရောက်ဆိုင်ခံ့ရာ မက္ကဟ်မြို့နှင့် ရှိ အရပ်တ

အခန်း (၁၁)   ဓမ္မတာ၏နောက် ရေချိုးရာတွင် ဆံပင်ဖြည့်ချရမည့်အကြောင်း

၂၁၅။ ဇုလ်ဟ်ရ်ဂျဟ်လ(၁)ရက်နေ့တွင် ကျွန်မတို့သည် ဟာဂျီပြုရန် ရည်ရွယ်၍ ခရီးစတင်ထွက်ခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ “မည်သူမဆို အွမ္မရဟ်အတွက် အိတ်ရာမ်ကို ဝတ်လိုက ဝတ်ဆင်လော့။ ငါနှင့်အတူ ဟဒီးသားကောင်များ

ပါမလာခဲ့သည်ရှိသော် ငါသည်လည်း အဗ္ဗုရဟ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ဆင်မြန်းမည်ဖြစ်၏”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်မထိုအခိုက် အချို့သည် အဗ္ဗုရဟ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ဝတ်ကြပြီး အချို့မှာ ဟဂျ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ဝတ် လိုက်ကြကုန်၏။ ကျွန်မသည် အဗ္ဗုရဟ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်သူများအနက်မှ ဖြစ်၏။ ကျွန်မမှာ အရဖဟ်နေ့ တိုင်အောင် ဓမ္မတာသွေးဆင်းနေခဲ့သဖြင့် ထိုအကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ငြီးတွားပြောပြခဲ့၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်မ၏အဗ္ဗုရဟ်အား ရွှေဆိုင်းလိုက်ရန်၊ ဆံဖြည့်ချပြီး ဆံပင်ကိုဖြီးသင်ရန်၊ ဟဂျ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ဝတ်ရန် မိန့်တော်မူသဖြင့် ကျွန်မလည်း ထိုအတိုင်းပင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ဟဆွ်ဘဟ်၏ညဉ့်ရောက်သော် ကိုယ်တော်သည် ကျွန်မ၏အိမ်ကို အဘ်ဒုရ်ရဟ်အာန ဘင်န် အဘီဘကရ်ကို ကျွန်မနှင့်အတူ အသံသန်အီးမ်သို့ စေလွှတ်တော်မူ၏။ ထိုနေရာ၌ ကျွန်မသည် ပြုရန်ကျန်နေသည့် အဗ္ဗုရဟ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ဝတ်ဆင်ခဲ့ပေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အာအိရဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၁၄)

အခန်း (၁၂) ဓမ္မတာကာလအတွင်း လွတ်ခဲ့သော ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်မလို

၂၁၆။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ အာအိရဟ်(ﷺ)အား “ဓမ္မတာပေါ်ခြင်းကြောင့် မပြုလိုက်ရသည့် ဆွလာသ်များကို ဝတ်ပြုရမည်လော”ဟု မေးမြန်းရာ အာအိရဟ်က “အသင်မသည် ဟရူးရီယဟ်နယ်မှလော၊ ကျွန်မတို့သည် ဓမ္မတာ ကာလအတွင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုဆွလာသ်များ (ပြန်လည်)ဝတ်ပြုရန် စေခိုင်းတော်မူခြင်း အလျှင်းမရှိခဲ့ချေ” (သို့တည်းမဟုတ် အာအိရဟ်မှ ဤသို့) ပြောဆိုခဲ့၏။ “ထိုဆွလာသ်များကို ကျွန်မတို့ ဝတ်မပြုခဲ့ချေ။”

ဆင့် ပြန်သူ- မုအာဇဟ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၁၈)

*မှတ်ချက် *

ဟရူးရီယဟ်သည် အီရတ်၊ ကူဖုမြို့အနီးမှ ရွာဖြစ်၏။ ခဝါရ်ဂျိုဂ် ဇာ်အခြေစိုက်ရာ ပထမနေရာဖြစ်ခဲ့ ၏။ ထိုအခိုက်မှာ ဓမ္မတာကာလအတွင်း လွတ်ခဲ့ သောဆွလာသ်များ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရမည် ဟု ဆို ၏။

အခန်း (၁၃) ဓမ္မတာပေါ်ချိန်ဝတ်ဆင်သည့် အဝတ်ဖြင့်ရှိနေသော သွေးဆင်းနေသူ ဇနီးနှင့်အိပ်စက်ခြင်း

၂၁၇။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ် ၂၀၇ အတိုင်းဖြစ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲပါရှိသည်မှာ)

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်မအား နမ်းတော်မူလေ့ရှိပါ၏။ ထိုစဉ်ကာလ၌ ကိုယ်တော်သည် ဥပုသ် သီလဆောက်တည်လျက် ရှိနေခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဗ္ဗုရဟ်မဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၁၉)

အခန်း (၁၄) အီးဒ်ဆွလာသ်နှစ်ခု၌ ဓမ္မတာသွေးဆင်းသူအမျိုးသမီးတို့ ပါဝင်ကြခြင်း

၂၁၈။ “လက်မထပ်ရသေးသည့် အပျိုစင်များ၊ ရင့်ကျက်သူ မိန်းမရွယ်များ၊ ဓမ္မတာသွေးပေါ်နေသူ အမျိုးသမီး များ (အားလုံး) ထွက်လာကြကုန်။ မုအ်မင်န်များနှင့်အတူ ကောင်းမှုကျင့်ရပ်များနှင့် ဆုမွန်တောင်းဆိုခြင်းများ၌ ပါဝင်ကြကုန်။ သို့သော် ဓမ္မတာသွေးပေါ်သူအမျိုးသမီးများမှာ မုဆွလ္လာ (ဝတ်ပြုသောနေရာမှ) ဝေးစွာ ခွာနေကြရမည်” ဟူသော ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားမှုကို ကျွန်မကြားနာခဲ့ရ၏။ ထိုအခါ ကျွန်မအား “ဓမ္မတာသွေးပေါ်နေသော အမျိုးသမီးများဟု ပြောလိုက်လေသလော”ဟု (အံ့အားတသင့်) မေးမြန်းရာ ကျွန်မက ဤသို့ အဖြေပေးခဲ့ပါ၏။ “အရဖဟ်(ဟဂျ်)နှင့် ထိုထိုသောကောင်းမှုကျင့်စဉ်များ၌ ဓမ္မတာသွေးပေါ်သူအမျိုးသမီးများ မတက်ရောက်မပါဝင်ကြ လေသလော။”

ဆင့် ပြန်သူ- အဗ္ဗုအသွီးယဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၂၁)

အခန်း (၁၅) ဓမ္မတာပေါ်စဉ် အဝါရောင်(သွေး)ဆင်းခြင်းသည် အရေးမကြီး

၂၁၉။ ကျွန်မတို့သည် အဝါရောင်(သွေး)ဆင်းခြင်းကို အရေးကြီးကိစ္စဟု မည်သည့်အခါမျှ ယူဆလေ့ မရှိခဲ့ကြပါ။
(ဓမ္မတာသွေးဆင်းချိန် မဟုတ်လျှင်လည်း)။

ဆင့်ပြန်သူ-အမွှာအသွီးယှက်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၂၃)

အခန်း (၁၆) သွဝါမ် အိဗာသွတ်ပြီးနောက် ဓမ္မတာပေါ်ခြင်း

၂၂၀။ ကျွန်မသည် ဆွဖီယတ် ဘင်နီသ် ဟုယိုင်းယံ မှ ဓမ္မတာသွေးပေါ်ခဲ့ကြောင်း ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား အသိပေး
လျှောက်ထားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ “သူမသည် ငါတို့သည် (ထွက်ခွာရန်) နှောင့်နှေးစေပြီ။ သူမသည် အသင်မတို့နှင့်
သွဝါမ် အိဗာသွတ်ပြုခဲ့ပါသလော့”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်မတို့က ပြုခဲ့ပါကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြ၏။ ၎င်းအပေါ် ကိုယ်တော်မြတ်က
သူမအား ထွက်ခွာရန် မိန့်တော်မူလိုက်လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၂၅)

အခန်း (၁၇) သူသေအမျိုးသမီးအတွက် ဈာပနဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၂၂၁။ မီးဖွားတွင်း၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဈာပနဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။
ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူသေအမျိုးသမီး၏ အလယ်နေရာ၌ ရပ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စမုရဟ် ဘင်နီ ဂျန်ဒ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၂၈)

အခန်း (၁၈) -

၂၂၂။ ကျွန်မ၏ ဓမ္မတာကာလအတွင်း ကျွန်မသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း အလျှင်းမရှိပါ။ သို့သော် ရုစုလုလ္လာဟ်
(ﷺ)၏ ဝတ်ကျောင်းတော်နံဘေး ဖျာတစ်ချပ်ပေါ်၌ ထိုင်လေ့ရှိခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိအခင်းပေါ်၌ ဝတ်ပြု ခဲ့ပြီး
ဦးချရာ၌ ကိုယ်တော်အဝတ်စများသည် ကျွန်မအား ထိခတ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- တမန်တော်မြတ်၏

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၂၉)

ကြင်ရာတော် မိုင်မူးနဟ်(

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဂျဟ် င်းမ်ဘင်နီအလ်ဟာရိဆ်အလ်အန်ဆွာရ်မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၃၃)

- ကမ္ဘာမြေကြီးကို ငါ့အတွက် ဝတ်ပြုဦးချရန်နေရာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ (သယမ်မွန်အလိုငှာ) သန့်ရှင်း
စင်ကြယ်စေသော အရာအဖြစ်လည်းကောင်း ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းထားတော်မူရာ ငါ၏နောက်လိုက်သားများအဖို့ အချိန်ကျ
လျှင် မည်သည့်နေရာ၌မဆို ဝတ်ပြုနိုင်မူ

- စစ်နိုင်လက်ရပ်စွည်းများအား ငါအဖို့ တရားဝင် (ဟလာဟ်)အဖြစ်သတ်မှတ်ခံရမှု

- ငါ့အား (နောက်လိုက်များအတွက်) ကြားဝင်အသနားခံချွတ်ကယ်မှုအခွင့်အရေးကို ချီးမြှင့်မှု

- တမန်တော်တိုင်းသည် မိမိတို့၏ လူမျိုးတစ်စုတည်းအတွက်သာ စေလွှတ်ခံရစမြဲအဖြစ်သော်လည်း
ငါကိုယ်တော်မြတ်မှာမူ လူသားတစ်ရပ်လုံးအတွက် စေလွှတ်ခြင်းခံရမှု

(အနုတ်စ်ဘင်နီမာလစ်က်မှ ဆက်လက်ဆင့်ပြန်သည်မှာ) ထိုသည့်နောက်ဝယ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်

ငါ့ကိုယ်တော်၏နောက်လိုက်များအပေါ် ဆွလာသ်အကြိမ်ငါးဆယ်ကို (ဖရသွ်)သတ်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ ငါသည်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ယူဆောင်ပြန်လာရာ လမ်းခုလတ်၌ မူစာ(ﷺ)နှင့် တွေ့သော် သူက ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင့်နောက်လိုက်သားများအပေါ် မည်သည့်တာဝန်ချမှတ်လိုက်တော်မူသနည်း’ဟု မေး၏။ ငါ့ကိုယ်တော်က ‘သူတို့ အပေါ် အကြိမ်ငါးဆယ်သော ဆွလာသ်ကို ဖရသွ်ပြဌာန်းတော်မူပါသည်’ဟု ဖြေကြားရာ မူစာက ‘အရှင်မြတ်ထံ ပြန်လှည့် (အသနားခံ)လေလော့။ အသင်၏နောက်လိုက်သားများမှာ ထိုတာဝန်ကို ခံနိုင်ရည် (တာဝန် ထမ်းဆောင် နိုင်ခြင်း)ရှိမည် မဟုတ်ပါ’ဟု ဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက် အရှင်မြတ်က အကြိမ်ရေတစ်ဝက်လျှော့ချ သနားတော်မူလိုက်၏။ ငါ့ကိုယ်တော်သည် မူစာအနီး ထပ်မံဖြတ်သန်းသောအခါ ဤအကြောင်းကို သူ့အားအသိပေးလေ၏။ ထိုအခါတွင်လည်း မူစာက ‘အသင့်အရှင်မြတ်ထံ လှည့်ပြန်လေလော့။ အသင့်နောက်လိုက်သားများမှာ ထိုတာဝန်ကို ခံနိုင်ရည်မရှိ’ဟူ၍သာ ပြောကြားကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်သို့ ထပ်မံအစားဝင်လေရာ အရှင်မြတ်က ထိုတာဝန်၏ထက်ဝက်ကို ထပ်မံလျှော့ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ ငါသည် မူစာအနီးပြန်လည်ဖြတ်သန်းလာသောအခါ တွင်လည်း မူစာက ‘အသင့်အရှင်မြတ်ထံ လှည့်ပြန်လေလော့။ အသင့်နောက်လိုက်သားများမှာ ထိုတာဝန်ကို ခံနိုင်ရည် မရှိ’ဟူ၍သာ ပြောကြားပြန်၏။ သို့နှင့် ငါသည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်သို့ ထပ်မံအစားဝင်ရာ၌ အရှင်မြတ်က ‘ဤသည်မှာ (ဆွလာသ်)ငါးကြိမ် (အတည်ဖြစ်၏)တည်း။ ဤ(ငါးကြိမ်)သည်မှာ အကြိမ်ငါးဆယ်နှင့် ညီမျှ၏။ ငါ၏ဗျာဒိတ်တော်မှာ အပြောင်းအလဲမရှိပြီ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ငါသည် မူစာထံသို့ပြန်ရောက်လေလျှင် သူသည်ငါ့အား နောက်တစ်ကြိမ်သွားစေပြန်သဖြင့် ငါက ‘ကျွန်ုပ်၏ အရှင်သခင်အား ထပ်မံသွားရောက်အသနားခံရန် ကျွန်ုပ် ရှက်လှပြီ ဖြစ်ပါသည်’ဟု ဖြေကြားလိုက်ပါ၏။

ဆက်လက်ပြီး ဂျစ်ဘ်ရီးလ်သည် ငါ့အား ‘စစ်ဒ်ရသုလ် မွန်သဟာ’အထိ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့၏။ ၎င်းသည် မဖော်ပြနိုင်စွမ်းသောသော အရောင်မျိုးစုံဖြင့် ခြုံလွှမ်းထား၏။ ၎င်းနောက်ငါ့အား ဂျန္ဓသ်သုခဘုံသို့ ဝင်ခွင့်ပြုခဲ့ရာ ထိုနေရာ၏နံရံများမှာ ပုလဲနှင့်အတိပြီးနေကြပြီး ၎င်း၏မြေမှာ ကတိုးဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဇရ်(ရသွ်)မှတစ်ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၄၅)
အနုတ်စ်ဘင်န် မာလစ်က်(

၂၂၉။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဆွလာသ်အား ဖရသွ်တာဝန်အဖြစ် ပြဌာန်းတော်မူသောအခါ နေရပ်၌ဖြစ်စေ၊ ခရီးလမ်း၌ဖြစ်စေ (အကြိမ်တိုင်းအတွက်) နှစ်ရက်အသ်တည်းသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ နောက်ပိုင်းတွင်(စဖရ်)ခရီးလမ်းဆွလာသ်မှာ ထိုအတိုင်းပင်တည်ရှိခဲ့ပြီး နေရပ်၌ရှိသူ၏ ဆွလာသ်မှာမူ (ရက်အသ်ကို) တိုးမြှင့်ခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- မုအ်မင်န်တို့၏ မိခင်မွန် အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၄၆)

အခန်း(၂) အဝတ်အစားဝတ်၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်တာဝန်

၂၃၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဝတ်တစ်စတည်း ဝတ်ဆင်၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အစ၏အနားနှစ်ဖက်ကို ပခုံးနှစ်ဖက်ပေါ် ကန့်လန့်ဖြတ်လှန်တင်ထားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အမရ်ဘင်န် အဘီစလ်မုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၃၅၀)

အခန်း(၃) အဝတ်တစ်စတည်းသာဖြစ်က ခန္ဓာကိုယ်အား ရစ်ပတ်၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်

၂၃၁။ (ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် ၁၉၉အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍ဖော်ပြသည်မှာ)

၂၃၂။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဝတ်တစ်စတည်းဖြင့် ခန္ဓာအားပတ်၍ ဆွလာသ်ရှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြုပြီးသော် ကျွန်မက ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မမှ ခိုလှုံခွင့်ပေးထားသော သူတစ်ဦးကို သတ်မည်ဟု ကျွန်မ၏ မောင်က ပြောထားပါသည်။ ထိုသူသည် ဟုဘိုင်ရတ်၏သား မည်သူမည်ဝါဖြစ်ပါ၏။’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင်မခိုလှုံခွင့်ပေးထားသူကို ငါတို့မှလည်း ခိုလှုံခွင့်ပေး၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ (ဆင့်ပြန်သူမှ

၇။ သယံဇာတကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အသင်တို့ ရေကိုရှာမတွေ့သော် (အာယသ်တော်၅:၆)

၂၂၃။ ကျွန်မတို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးတစ်ခုထွက်ခဲ့ကြ၏။ ဘိုင်ဒါအ်သိုမဟုတ် ဇာသုလ်ဂျိုင်းရ် နေရာသို့ရောက်သော ကျွန်မ၏လည်ဆွဲတစ်ကုံးပြတ်ကျ(ကျပျောက်)ခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ထိုနေရာ၌ ၎င်းကိုရှာဖွေရန် ခေတ္တနားတော်မူရာ လူအားလုံးကလည်း အတူနားကြကုန်၏။ ထိုနေရာ၌ ရေမရှိပါ။ လူတို့သည် အဘူဘကရ်(ﷺ)ထံ သွား၍ ‘အာအိရုဟ်မည်သို့ပြုသည်ကို အသင်တွေ့မြင်ပါ၏လော၊ သူမသည် ရုစုလုလ္လာဟ်နှင့် လူအများကို ရေမရှိသည့် နေရာ၌ ရပ်တန့်စေခဲ့၏။ လူတို့ထံ၌လည်း ရေပါမလာကြပေ’ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ အဘူဘကရ်ရောက်လာသောအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်မ၏ ပေါင်ပေါ်ဦးခေါင်းတော်တင်လျက် ကျိန်းစက်နေတော်မူခဲ့၏။ သူမငြိမ်သမှု ကျွန်မအား ‘အသင်မသည် ရုစုလုလ္လာဟ်နှင့် လူအများကို ရေမရရှိသည့်နေရာ၌ ဆိုင်ငံထားစေခဲ့သည်။ လူတို့ထံ၌ ရေပါလာကြသည်မဟုတ်’ဟု ပြောဆို၏။ သူသည် ကျွန်မအားဆူပူကြိမ်းမောင်း၏။ ၎င်းနောက်(အလ္လာဟ် အလိုတော်အရ ပြောဆိုပြီးနောက်) ကျွန်မ၏နံဘေးကို သူလက်ဖြင့် ရိုက်နှက်ခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်မ၏ပေါင်ပေါ်အိပ်ပျော်နေခြင်းကြောင့် မည်သို့မျှ လှုပ်ရှားမရအောင်ဖြစ်နေခဲ့ပါသည်။ နံနက်မိုးသောက်သောအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နီးထတော်မူ ခဲ့၏။ အသုံးပြုရန်ရေလည်းမရှိခဲ့ပါ။ ဤတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သယံဇာတနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဗျာဒိတ်အာယသ် တော်များ ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ အုစိုင်းဒ် ဘင်န် ဟုသျှိုင်းရ်(ﷺ)က ‘အု-အဘူဘကရ်၏ မိသားစု ဝင်များတို့/ ဤသည်မှာ အသင်တို့(ခံစားရသော) ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာများအနက် ဦးစွာပထမမဟုတ်ပါလေ’ဟု ဂုဏ်ပြု စကားဆိုလေ၏။ ထို့နောက် ကျွန်မစီးနင်းလာသော ကုလားအုတ်သည် ခရီးပြန်ဆက်ရန် စတင်ရွေ့လျားလိုက် သည်တွင် ယင်းကုလားအုတ်အောက်မှ ကျွန်မ၏လည်ဆွဲကို ပြန်တွေ့ခဲ့ရလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- တမန်တော်မြတ်(ﷺ)
ကြင်ရာဆာ်အာအိရုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၃၀)

၂၂၄။ ငါကိုယ်တော်မြတ်၏အလျင်က မည်သူမျှမရရှိဖူးသော အရာငါးမျိုးသည် ငါကိုယ်တော်အား ချီးမြှင့်ခံရ၏။

- ရန်သူများသည် ငါ့အတွက် တစ်လတာခရီးအကွာမှာပင် ကြောက်ရွံ့နေစေသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကူညီစောင့်မမှု၊

- ကမ္ဘာမြေကြီးကို ငါ့အတွက် ဝတ်ပြုဦးချရန်နေရာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ (သယံဇာတ်အလို့ငှာ) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေသော အရာအဖြစ်လည်းကောင်း ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းထားတော်မူရာ ငါ၏နောက်လိုက်သားများအဖို့ အချိန်ကျလျှင် မည်သည့်နေရာ၌မဆို ဝတ်ပြုနိုင်မှု

- စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများအား ငါအဖို့ တရားဝင် (ဟလာဟ်)အဖြစ်သတ်မှတ်ခံရမှု

- ငါ့အား (နောက်လိုက်များအတွက်) ကြားဝင်အသနားခံချွတ်ကယ်မှုအခွင့်အရေးကို ချီးမြှင့်မှု

- တမန်တော်တိုင်းသည် မိမိတို့၏ လူမျိုးတစ်စုတည်းအတွက်သာ စေလွှတ်ခံရစမြဲအဖြစ်သော်လည်း ငါကိုယ်တော်မြတ်မှာမူ လူသားတစ်ရပ်လုံးအတွက် စေလွှတ်ခြင်းခံရမှု

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ်ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၃၁)

အခန်း(၂) ခရီးသည်မဟုတ်သော်လည်း ရေလည်းမရ၊ ဆွလာသ်အချိန်လွတ်သွားမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်လျှင် သယံဇာတပြုနိုင်၏။

၂၂၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘီအ်ရီဂျမလ်အရပ်မှ ကြွမြန်းရောက်ရှိလာတော်မူရာ လူတစ်ဦးက ကိုယ်တော်နှင့် တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် တုံ့ပြန်မှုမပြုဘဲ(ရွံ့စေး)နံရံသို့ ကြွမြန်းသွား၏။ မိမိ၏လက်တော်များနှင့် (နံရံကို) ပွတ်သပ်၏။ ၎င်း၏ဖုန်မှုန့်ဖြင့် လက်တော်နှင့်မျက်နှာတော်ကို ပွတ်သပ်၏။ ပြီးသောအခါမှလှည့်၍ စလ်ဗြန်တော်မူခဲ့၏။

အခန်း(၃) သယံဇာတပြုရန် လက်တွင်လူးလေသောဖုန်ကို မှုတ်ထုတ်ရမည်လော

၂၂၆။ ကျွန်ုပ်သည် အုမရ်ဘင်န် အလ်ခသ်သွဘ်(رضي الله عنه)ကို ပြောပြခဲ့၏။ ‘အသင်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် (နှစ်ဦးလုံး ဂျူနာ်အဖြစ်၌) ခရီးတစ်ခုအတူထွက်ခဲ့၏။ အသင်သည် ဆွလာသ်ဝတ်မပြု၊ ကျွန်ုပ်မှာကား မြေပေါ်လှိမ့်လူးပြီးနောက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ဤအဖြစ်ကိုအသင်မှတ်မိပါသလော။ ထိုအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်မှ တမန်တော်မြတ်အား တင်ပြလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင့်အတွက် ဤသို့ပြုလုပ်လျှင်ပင် လုံလောက်ပြီးဖြစ်သည်’ဟု မိန့်လျက် မိမိလက်တော်များဖြင့် မြေကြီးကို ညင်သာစွာ ရိုက်ပုတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဖုန်မှုန့်များကို မှုတ်ထုတ်တော်မူပြီး မျက်နှာနှင့် လက်များကို ပွတ်သပ်တော်မူခဲ့ပါ၏။’
ဆင့်ပြန်သူ - အမ္မာရ်ဘင်န်ယာစီရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၃၄)

အခန်း(၄) ဂူသွဂျူရေအစားထိုးရန်အတွက် သန့်စင်သော မြေလွှာသည် မုစ်လမ်အတွက်

၂၂၇။ တစ်ခါက ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ညဉ့်၏ နောက်ဆုံးယံအချိန်ထိ ခရီးနှင့်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် နေရာတစ်ခု၌ စခန်းချအိပ်စက်ခဲ့ကြ၏။ ခရီးသည်တစ်ဦးအဖို့ ညဉ့်ယံ၏ နောက်ဆုံးပိုင်း၌ အိပ်စက်ရသည်ထက် ကောင်းခြင်းမရှိပါလေ။ နေ၏အပူရှိန်ကြောင့်သာ ကျွန်ုပ်တို့ နိုးထလာကြ၏။ မည်သူမည်ဝါသည် ဦးစွာနိုးထပြီး ထိုထိုသူသူများ အသီးသီးနိုးထလာကြကုန်၏။ စတုတ္ထမြောက် နိုးကြားလာသူမှာ အုမရ်ဘင်န်အလ်ခသ်သွဘ်ဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အိပ်စက်အနားယူလျှင် မိမိဖာသာ နိုးထတော်မူသည့် တိုင်အောင် ကျွန်ုပ်တို့ မည်သူမျှ သွားနှိုးလေ့မရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်အိပ်စက်နေစဉ် ဘာဖြစ်နေခဲ့သည် ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိကြသည်မဟုတ်ချေ။ အုမရ်နိုးလာလျှင် လူတို့၏အခြေအနေကိုတွေ့မြင်လာသော် မိမိ၏အသံကို မြှင့်တင်၍ ‘အလ္လာဟုအတိတ်ဘရ်’ဟု အဆက်မပြတ်ဆိုလေ၏။ ထိုကျယ်လောင်သောအသံကြောင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) နိုးတော်မူခဲ့၏။ လူတို့က (မိမိတို့ထံ ဖြစ်ပျက်မှုတစ်စုံတစ်ရာကို) ကိုယ်တော်မြတ်အား လျှောက်တင်ကြရာ ‘မည်သည့်ထိခိုက်နစ်နာစရာ မရှိပါ။ ခရီးဆက်ကြကုန်’ဟု မိန့်လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့အားလုံး နေရာမှ ခွာကြကုန်၏။ ခရီးအတန်ငယ်ရောက်လျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ရပ်တန့်လိုက်ပြီး ဂူသွဂျူအတွက် ရေတောင်းယူတော်မူကာ ဂူသွဂျူပြုတော်မူခဲ့၏။ အဇာန်ပေးပြီးလျှင် လူတို့ကို ဦးဆောင်ကာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ ဆွလာသ်ပြီးစီးသော် လူတစ်ဦးသည် အများနှင့်အတူ ဝတ်ပြုခြင်းမရှိဘဲ တစ်ဦးတည်းထိုင်နေသည်ကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ တွေ့ရသဖြင့် ‘အို- မည်သူမည်ဝါ၊ ငါတို့နှင့်အတူ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းမှ အဘယ်အရာက အသင့်အား တားဆီးထားပါသနည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ထိုသူက ‘ကျွန်ုပ်မှာ ‘ကျွန်ုပ်မှာ ဂျူနာ်ဖြစ်နေပါသည်။ ရေလည်းမရှိ၍ ဖြစ်ပါသည်’ဟု ဖြေကြားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မြေကြီးဖြင့် သယံဇာတပြုလော့၊ ၎င်းသည်အသင့်အဖို့ လုံလောက်ပါ၏’ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ရှေ့သို့ခရီးဆက်ခဲ့၏။ လူတို့က ရေငတ်သည့်အကြောင်း ကိုယ်တော်ထံ ပြီးတွား လျှောက်ထားကြရာ (အစီးအနင်းအပေါ်မှ) ဆင်းသက်တော်မူပြီး အလီနှင့် လူတစ်ဦးကို ရေရှာရန်ခိုင်းစေတော်မူခဲ့၏။

သူတို့မှ ရေရှာထွက်ကြရာဝယ် ကုလားအုတ်ပေါ်ထိုင်နေသည့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးကိုတွေ့၏။ ကုလားအုတ် တစ်ဖက်တစ်ချက်၌ ရေအိတ်တစ်အိတ်စီရှိနေ၏။ သူတို့က သူမအား ‘အဘယ်အရပ်၌ ကျွန်ုပ်တို့ ရေရှာရနိုင်သနည်း’ဟု မေးသော် ‘မနေ့က ဤရေရှိသောနေရာ၌ ဤအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်မရှိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ လူစုအဖော်များက အနောက်မှ လိုက်လာနေကြပါသည်။ ဟုဖြေကြားလေလျှင် မိမိတို့နှင့်လိုက်ခဲ့ပါရန် ထိုအမျိုးသမီးကို မေတ္တာရပ်ကြလေ၏။ ‘မည်သည့်နေရာကိုနည်း’ဟု သူမမေး၏။ ‘ရုဗုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)ထံတော်သို့’ဟု ဆိုလေလျှင် သူမက ‘ဆွာဘီအ် (သာသနာ သစ် ပိုင်ရှင်)ဟု အမည်တွင်သူကို အသင်တို့ရည်ညွှန်းနေခြင်းလော’ဟု မေးလေ၏။ သူတို့က ‘ဟုတ်ပါ၏’ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရှိရာ အတူလိုက်ခဲ့ပါလော့’ဟု ဖြေကြားပြောဆို၏။ သူတို့သည် သူမအား ရုဗုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)ထံတော်ပါး သို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ပြီး ကြုံတွေ့မှုကို အလုံးစုံ လျှောက်တင်ခဲ့ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူမအား အစီးအနင်း အောက်သို့ ချပေးကြကုန်’ဟု မိန့်လေ၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိုးတစ်လုံးကို တောင်းယူတော်မူလေ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်က ရေအိတ်အဖုံးများကို အိုးတွင်းသို့ ရေအနည်းငယ် လောင်းထည့်တော်မူ၏။ ပြီးလျှင် ရေအိတ်များမှ အပေါက်ကြီးများကို ပိတ်ကာ အပေါက်ငယ်များကိုဖွင့်ထားပြီး လူနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့ကို ရေသောက်သုံးစေတော်မူခဲ့၏။ လူတို့သည် မိမိတို့၏ တိရစ္ဆာန်အပေါင်းကို ရေတိုက်ခဲ့ကြသည်သာမက မိမိတို့ကလည်း ကျေနပ်တင်းတိမ်အားရသည်အထိ သောက်သုံးကြ ရလေ၏။ နောက်ဆုံးသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေအပြည့်ပါသော အိုးတစ်လုံးကို ဂျူနတ်ဖြစ်နေသူအားပေး၍ ရေလောင်းချိုးလိုက်ရန် မိန့်တော်မူခဲ့၏။ (ရေပိုင်ရင်)အမျိုးသမီးသည် လူတို့မှ မိမိ၏ရေကို အသုံးပြုနေကြပုံကို ရပ်လျက် ကြည့်နေခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုရေအိတ်များကို ပြန်လည်အပ်နှံသောအခါ ရေအိတ်များအတွင်းမှ ရေသည် မူလရှိသည်ထက်ပင် ပိုများနေသည်ဟုပင် ထင်မြင်ကြရကုန်၏။

၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုအမျိုးသမီး(အားပေးကမ်းရန်)အတွက် အရာတစ်ချို့ ကို စုဆောင်းစေတော်မူ၏။ သို့နှင့် စွန်ပလွံသီး၊ ဂျုံနှင့် စပီးက် စသည့်စားကောင်းသောက်ဖွယ် အတော်အတန်စုမိခဲ့၏။ ၎င်းတို့ကို အဝတ်ပိုင်းတစ်ခုအတွင်း ထည့်ပေးလိုက်ကြ၏။ သူမအား ကုလားအုတ်ပေါ်တင်ဆောင်ပေးလိုက်ကြ၏။ စားဖွယ်အထုပ်သည်လည်း သူမ၏ရှေ့တွင်ဆောင်ပေးလိုက်ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူမအား ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်မထံမှ ရေကိုယူသုံးလိုက်ကြခြင်းမဟုတ်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကျွန်ုပ်တို့အား ရေတိုက်ကျွေး တော်မူလိုက်ခြင်းဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားခဲ့၏။

ထိုအမျိုးသမီးသည် မိမိ၏ရပ်ဌာနီသို့ပြန်ရောက်သွားသော် သူမ၏သားချင်းများက ‘အို-မည်သူမည်ဝါ၊ အသင်မသည် အဘယ်ကြောင့်နှောင့်နှေးကျန်ရစ်နေရပါသနည်း’ဟု ဝိုင်းဝန်းမေးမြန်းကြကုန်၏။ သူမက ဤသို့ ပြောပြခဲ့၏။ ‘ထူးဆန်းလှပေစွာ၊ ကျွန်မသည် လူနှစ်ဦးနှင့် ဆုံမိပြီး ဆွာဘီအိမ်သည်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထံ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသို့ထိုနယ်(ထူးဆန်းအံ့ဖွယ်) ပြုခဲ့ပါသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားတိုင်တည်ပါ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် (ကောင်းကင်နှင့် မြေပြင်ကို လက်များဖြင့် ရည်ညွှန်းပြသလျက်) ဤသည်နှင့် ဤသည်အကြား အဆင့်အမြင့်ဆုံး မှော်ပညာရှင်ကြီးဖြစ်မည်၊ သို့တည်းမဟုတ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်စင်စစ်သာဖြစ်ပေသည်။’

နောင်သောအခါဝယ် မုစ်လင်မိတို့သည် ထိုအမျိုးသမီး၏မှီတင်းရာ ဒေသတစ်ဝိုက်ရှိ မုန့်ရစ်က်များအား တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော်လည်း သူမ၏ ရွာကိုမူ ထိပ်မထိခဲ့ကြချေ။ တစ်နေ့တွင်သူမသည် မိမိ၏ရွာလူထုကို ‘ဤသူတို့သည် အသင်တို့အား တမင်ပင် ချန်ရစ်ရှောင်ဖယ်ထားကြသည်ဟု ကျွန်မထင်မြင်မိ၏။ အသင်တို့သည် အစွလာမ်ဖက်သို့ စိတ်တိမ်းညွတ်ခြင်းမရှိကြလေသလော’ဟု ပြောကြားလေ၏။ ဤတွင် သူမကိုနာခံခဲ့ကြပြီး ၎င်းတို့အား တစ်ဦးမကျန် အစွလာမ်သာသနာကို သက်ဝင်လက်ခံခဲ့ကြကုန်သတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ- အင်မ်ဘင်နီဟုဆိုင်းနီအလ် ခ်)ဧအီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၂၂၇)

‘သယမ်မွန်ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏

ပြောပြသည်မှာ) ‘ထို (ဆွလာသ်)သည်ဒုဟာ ဆွလာသ်ဖြစ်၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ္ဗဟာနီဘင် န်သီအဘီသွာ(လစ်ဘ်) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၃၅၃)

*မှတ်ချက် *

‘ကျွန်ုပ်သ်’ ဆွလာသ်၏ အမည်မှန်မှာ ‘ဒုဟာ’ဆွလာသ်ဖြစ်၏။ မွန်းမတည့် မီအချိန်ထိ ဝတ်ပြုနိုင်၏။

၂၃၃။ လူတစ်ဦးသည် အဝတ်တစ်ထည်(တစ်စ)တည်းဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းကိစ္စကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား မေးမြန်းလျှောက်ထားလေ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အသင်တို့အသီးသီး၌ အဝတ်ထည်နှစ်စရှိနေပါသလားဟု ဖြေကြား တော်မူခဲ့ပါ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၃၅၄)

အခန်း(၄) အဝတ်တစ်စတည်းဖြင့် ရစ်ပတ်ဝတ်ဆင်ပြီး ဝတ်ပြုပါက အနားစများကို ပခုံးများပေါ် ကန့်လန့်ဖြတ်တင်ထား ရမည်။

၂၃၄။ မိမိ၏ပခုံးများကို လုံခြုံစွာ ဖုံးအုပ်ထားနိုင်သည့် အဝတ်တစ်စတည်းဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းကို အသင်တို့ မည်သူမျှ မပြုကြနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၃၅၅)

၂၃၅။ ရုစုလု-ဘ်(ဆွ)ထံတော်မှ ကြားနာခဲ့ရကြောင်း ကျွန်ုပ်သက်သေခံပါ၏။

‘အကြင်မည်သူမဆို အဝတ်တစ်စတည်းဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုလျှင် အနားစများကို (မိမိပခုံးများအပေါ်) ကန့်လန့်ဖြတ်လွှား တင်ထားရမည်’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၃၅၆)

အခန်း(၅) အဝတ်သည် ကြပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းနေပါက

၂၃၆။ ဂျာဘီရ်(ﷺ)မှ ပြောပြခဲ့၏။ ‘ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ လိုက်ပါခဲ့၏။ ည၌ အချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကိစ္စတစ်ရပ်အလို့ငှာ ကိုယ်တော့် ထံအစားဝင်လေရာ ထိုအချိန်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေလျက်ရှိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ပခုံးသားများဖုံးထားလျက်အနေအထားဖြင့် အဝတ်တစ်စ ဝတ်ဆင်ထား၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့်နံဘေး၌ ဝင်ရပ်ကာ ဝတ်ပြုခဲ့ပါ၏။ ဆွလာသ်ပြီးဆုံးသော် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အို-ဂျာဘီရ်၊ အဘယ်ကြောင့်ကြောင့် အသင်ရောက်လာရသနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ကိစ္စကို တင်ပြလျှောက် ထားခဲ့၏။ လျှောက်တင်မှုပြီးဆုံးသော် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင့်ပခုံးသားများကို ဖုံးလွှမ်းထားသည့် ငါတွေ့မြင်ရသော ထိုအဝတ်မှာ အဘယ်သို့နည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်က ‘၎င်းမှာ အဝတ်တစ်စတည်းဖြစ်ပါ၏။ (ကျဉ်းကြပ်တိုတောင်း နေ၏)’ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

‘အဝတ်စမှာ ကြီးမားကျယ်ဝန်းလျှင် ခန္ဓာကိုယ်(တစ်ခုလုံးကို) ရစ်ပတ်ဝတ်ဆင်ပါလေ။ အကယ်၍ တိုနဲ့ကျဉ်းကြပ်သော အဝတ်ဖြစ်ပါက အီဇာရ်အဖြစ်သာ သုံးပါလေ။’

ဆင့်ပြန်သူ- စအီးဒ် ဘင်န်အလ်ဟာရီဆ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၁၃၅၇)

*မှတ်ချက် *

အီဇာရ် = ခါးမှ ဂွေးအောက်အထိ ဆင်မြန်းသော အဝတ်(ပုဆိုး)

၂၃၇။ အမျိုးသားတို့သည် မိမိတို့၏အိဇာရ(ပုဆိုးများကို) မိမိတို့၏ လည်ကုပ်များပေါ် ကလေးသူငယ်များကဲ့သို့ ချည်နှောင်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုလေ့ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့်ကိုယ်တော်မြတ်က အမျိုးသမီး တို့အား အမျိုးသားများ သေသပ်ပိရိစ္ဆာထိုင်ပြီးသည့်အခါမှသာ (ဦးချခြင်းမှ) ဦးခေါင်းကြွရန်မှာကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၅၈)

အခန်း(၆) ဆီးရီးယားလုပ် ဝတ်ရုံရှည်ဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၂၃၈။ တစ်ကြိမ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးသွားနေလျက် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အို-မုဟီရဟ်၊ အသင်ဤရေခွက်ကို ယူလာလေလော့’ဟု မှာကြားတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ယူဆောင်သွားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူမြင်ကွင်းမှ ကွယ်ပျောက်သည်အထိသွား၍ အခင်းသွားလေ၏။ ကိုယ်တော်သည် ဆီးရီးယား ပြည်ဖြစ်ဝတ်ရုံရှည်ကို ဆင်မြန်းထားတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်သည် ထိုအင်္ကျီ၏လက်မှ လက်တော်များထုတ်ရန် ကြိုးစား သော်လည်း ကျဉ်းကြပ်လွန်းသည်ဖြစ်၍ ဝတ်ရုံအောက်မှ လက်ကိုထုတ်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှရေလောင်းပေးလေရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆွလာသ်၏ ဂူသွေ့ကဲ့သို့ဆေးကြောသန့်စင်၏။ ၎င်းနောက် မိမိ၏သားရေခြေစွပ်များအပေါ် ရေစိုလက်ဖြင့် ပွတ်သပ်၏(မစဟ်ပြု၏)ပြီးနောက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- မုဟီရဟ် ဘင်နီယုအ်ဘ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၅၉)

အခန်း(၇) အဝတ်မဲ့ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းသည် စက်ဆုပ်ဖွယ်

၂၃၉။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်အား ပြုပြင်ရေး၌ ပုဆိုးကိုဆင်မြန်းလျက် မက္ကဟ်သား တို့နှင့်အတူ ကျောက်တုံးများကို သယ်ဆောင်နေတော်မူခဲ့၏။ ဦးရီးတော်ဖြစ်သူ အလ်အဘ္ဘွစ်မှ ‘အို-တူမောင်၊ အသင့်ပုဆိုးကိုချွတ်၍ ပုခုံးပေါ်တင်လျက် ကျောက်တုံးကို ထမ်းလိုက်ပါလျှင် (ပိုမကောင်းပေဘူးလော)ဟု ပြောဆို၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ပုဆိုးကိုချွတ်ပြီး မိမိ၏ပုခုံးပေါ်တင်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် သတိလစ်လဲကျသွားတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါမှစတင်ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်အား အဝတ်မပါသည့်အဖြစ်ကို အလျှင်း မြင်တွေ့ရခြင်းမရှိတော့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ် ဘင်နီအာဒ်လ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၃၆၀)

အခန်း(၈) ခန္ဓာကိုယ်အား ဖုံးအုပ်ကာကွယ်ခြင်း

၂၄၀။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် (အိရ်သီမာလစ်ဆွမ္မာအ်) မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်အား အဝတ်ထည်(အဝတ်စ)ဖြင့် အနား စများပင့်မြှောက်၍ သို့မဟုတ် မိမိ၏လက်အား အပြင်ထုတ်မရအောင် ရစ်ပတ်ဝတ်ဆင်ခြင်းမျိုးကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ ထို့အပြင် (အိဟ်သီဘာ) ခူးထောက်၍ တင်ပါးဆုံးပေါ်ထိုင်ပြီး ဝမ်းဗိုက်နှင့်ကပ်လျက် ခူးနှင့်ခြေကို လက်များဖြင့် ရစ်သိုင်းကာနေခြင်းမျိုး အဝတ်တစ်စပါသော်လည်း အရှက်အား ဖုံးအုပ်ထားသော အဝတ်တစ်စမျှ ရှိမနေခြင်းမျိုးကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ်အလ်ခွ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၃၆၃)

၂၄၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ်လီမာ့စ်နှင့် အန့်နီဘာ့ဇ်ဟူသော ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုနှစ်မျိုးကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူ၏။ ၎င်းအပြင် အိရ်သီမာလစ် ဆွမ္မာအ်နှင့် အိဘ်သီဘာကိုလည်း တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့၏။

*မှတ်ချက် *

အလ်လိမ္မာ်=ကုန်ပစ္စည်းကို ဆာချာစွာကြည့်ရှု၊ စစ်ဆေးခြင်းမပြုဘဲ ဝယ်သူမှတို့ထိ အာဇာနည်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။

အန့်နိဘာ၃=ဆုသူက ဝယ်သူအားကြည့်ရှု၊ စစ်ဆေးတို့ထိခြင်းအခွင့် အရေးအလျှင်းမပေးဘဲ ရောင်းချမှုစည်းချာပသိုက်ယုံဖြင့် အဆုင်းအဝယ်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။

၂၄၂။ ယောင်မွန်နဟရ်(ရုလ်ဟိဂျ်ဂျ်ဟ်လ ၁၀ရက်)နေ့တွင် အဘူဘကရ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား အခြား ကြေညာသူများနှင့်အတူ အများသိကြေညာချက်တစ်ခုပြန်ကြားရန် မိနာသို့စေလွှတ်ခဲ့၏။ ‘ဤနှစ်လွန်ပြီးနောက် မည်သည့် မုရ်ရစ်ကံများမှ ဟဂျ်ပြုခြင်းအတွက် ခွင့်မပြုနိုင်တော့ပြီ။ အဝတ်မပါဘဲလောကကျင်းသူများသည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်အား သွဝါဖ်လုည့်ခွင့်မရှိတော့ပြီ။ ၎င်းနောက် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အလီ(ﷺ)ကို စေလွှတ်ပြီးလူတို့ထံ စုရဟ်ဘရာအဟ်ကို ဖတ်ကြားစေတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ မိနာ၌ အလီသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ယောင်မွန်နဟ်ရ်နေ့တွင် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့၏။ ‘ဤနှစ်လွန်ပြီးနောက် မည်သည့်မုရ်ရစ်ကံမှ ဟဂျ်ပြုခွင့်မရှိတော့ပြီ။ အဝတ်မပါ ဗလာကျင်းသူများသည် ကအ်ဘဟ် ဗိမာန်တော်အား သွဝါဖ်လုည့်ခွင့်မရှိတော့ပြီ။’

*မှတ်ချက် *

ထိုနှစ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နောက်ဆုံး ဟဂျ်မတိုင်မီ တစ်နှစ်အလျင်ဖြစ်၏။ ထိုဟဂျ်ကို အဘူအာသ်(ပွား)က ရောက်ခဲ့၏။

အခန်း(၉) ပေါင်တံနှင့် ပတ်သက်သည့်အဆို

၂၄၃။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ခိုင်ဘရ်ကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်တော်မူစဉ်က ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုနေရာ၌ မှောင်ပိန်း နေဆဲမှာပင် ဖဂျ်ရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစီးအနင်းဖြင့် ကြွမြန်းတော်မူ၏။ အဘူ သွလ်ဟဟ်သည်လည်း အစီးအနင်းဖြင့်လိုက်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အဘူသွလ်ဟဟ်၏ နောက်မှ စီးနင်းလိုက်ပါခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ခိုင်ဘရ်၏ တောင်ကြားလမ်းကို လျင်လျင်မြန်မြန်ဖြတ်သန်းသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ဒူးသည် ကိုယ်တော် မြတ်၏ ပေါင်တော်ကို ထိခတ်မိလျက်ရှိနေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ အစ်ဇရ်ပွင့်လှန်၍ ကိုယ်တော်ပေါင်တော် ပေါ်လွင် တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဖြူလွသောပေါင်တော်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မြို့တွင်းသို့ ဝင်ရောက်သောအခါ ‘အလ္လာဟု အတိတ်ဘရ်၊ ခိုင်ဘရ်သည် ပျက်စီးရပြီ။ ငါတို့သည် လူမျိုး/ဌာနီတစ်ခုသို့ ချဉ်းကပ်ရောက်ရှိလေတိုင်း သတိပေးခံထားရသော ၎င်းတို့၏ နံနက်ခင်းမှာ အမင်္ဂလာဖြစ်ရပေ၏’ဟု ကိုယ်တော်မှ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မိန့်ဆိုခဲ့၏။ လူတို့သည် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်ရန် အပြင်ထွက်လာကြရာ အချို့က ‘မုဟမ္မဒ်နှင့် သူ၏စစ်တပ်ကြီး (ရောက်လာပြီ)’ဟု ပြောကြကုန်၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ခိုင်ဘရ်အား သိမ်းပိုက်အောင်မြင်ခဲ့ပြီး သုံ့ပန်းများနှင့် စစ်နိုင်ပစ္စည်းများကို စုစည်း လိုက်ကြ၏။ ဒိဟ်ယဟ်ရောက်ရှိလာပြီး ‘အို-အလ္လာဟ်၏တမန်တော်၊ ကျွန်ုပ်အား သုံ့ပန်းများမှ ကျွန်ုပ်မိန်းကလေးတစ်ဦးကို ပေးတော်မူပါ’ဟု တောင်းခံလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မည်သည့်ကျွန်ုပ်မိန်းကလေးကိုမဆို သွားယူလိုက်လော့’ဟု မိန့်ရာ သူသည် ဆွဖီယဟဘင်န်သ်ဟုယိုင်းယံကို ယူခဲ့၏။ ထိုအခိုက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ လူတစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် ဆွဖီယဟဘင်န်သ် ဟုယိုင်းယံကို ဒိဟ်ယဟ်ထံပေးတော်မူခဲ့၏။ သူမသည် ကုရ်ဇ်ဇွတ်နှင့်နသွီးရ်မြို့နယ်စု၏ အကြီးအကဲအမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်နေပါသည်။ သူမသည်ကိုယ်တော်မြတ်မှအပ မည်သူမျှ မထိုက်တန်ပါ’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထို့ကြောင့်ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘သူ့အားသူမနှင့်အတူ ရှေ့တော် သွင်းစေ’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဒိဟ်ယဟ်သည် သူမနှင့်အတူအစားရောက်လာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သူမအား တွေ့မြင်သောအခါ ဒိဟ်ယဟ်အား ‘သူမမှအပ မည်သည့်ကျွန်ုပ်မိန်းကလေးကိုမဆို သုံ့ပန်းအနက်မှ ယူလေလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူမအား ကျွန်ုပ်အဖြစ်မှ (သူကောင်းပြု) လွတ်မြောက်စေလိုက်ပြီး သူမနှင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုတော်မူခဲ့၏။ (ဆာဘစ်သ်မှ အနုတ်စ်အား ‘အို-အဘူဟမ်ဇဟ်၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သူမအား မည်သည့်ကို

(မဟ်ရ်အဖြစ်)ပေးတော်မူခဲ့သနည်း’ဟု မေးရာ အနတ်စ်က ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည်သူမအား သူကောင်းပြုပြီး လက်ဆက်တော်မူသောကြောင့် သူမ၏ မဟရ်သည် သူမကိုယ်တိုင်ပင်ဖြစ်၏’ဖြေကြားခဲ့၏။

လမ်းခရီး၌ အဗ္ဗုရုလိုင်ဇ်မိက သူမအား မင်္ဂလာဝတ်စုံဆင်မြန်းပေးခဲ့၏။ ညဉ့်ရောက်သော် သူမသည် ဆွယီဟ်အား သတို့သမီးအဖြစ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ပို့သလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မင်္ဂလာသတို့သား ဖြစ်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘တစ်စုံတစ်ရာ (စားသောက်စရာ)ရှိနေကြသူတိုင်း ယူဆောင်လာကြကုန်ဟု မိန့်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သားရေတစ်ချပ်ကို ခင်းကျင်းတော်မူ၏။ အချို့သည် စွန်ပလွံသီးများ၊ အချို့မှာ ထောပတ် ယူလာကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် သူတို့သည် ဟိုင်းစ်မည်သော စားဖွယ်တစ်မျိုးကို စီစဉ်ကြ၏။ သို့ဖြင့် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဝလီမဟ် (မင်္ဂလာညွှန်ခံပွဲ) ဖြစ်ခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(တစ်ဆင့် အဘ်ဒုလ်အဇီးဇ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၆၇)

အခန်း(၁၀) အမျိုးသမီးသည် မည်သို့အဝတ်ဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရမည်နည်း

၂၄၄။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဖရုရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသောအခါ မုအ်မင်န်အမျိုးသမီးအချို့သည် မိမိတို့၏ ရုံထည်များကိုခြုံလွှမ်း၍ ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ဝတ်ပြုလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် သူတို့သည် မိမိ၏အိမ်သို့ အသီးသီး ပြန်ကြရာတွင် မည်သူတစ်ဦးမျှ သူတို့အား မမှတ်မိခဲ့ကြချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၆၈)

အခန်း(၁၁) အမှတ်အသားပုံစံပါသော အဝတ်အထည်ဖြင့် ဝတ်ပြုလျှင်

၂၄၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အမှတ်အသား(ပုံ)ပါသော လေးထောင့်ကွက်အထည်(စောင်)ဖြင့် ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ဆွလာသ်အတွင်း ကိုယ်တော်မြတ်သည် ယင်းပုံကိုကြည့်ရှုမိခဲ့၏။ သို့နှင့် ဆွလာသ်ပြီးဆုံးသော် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါ၏ဤခမီဆွဟ်ကို အဘူဂျဟ်စ်သို့ ပေးလိုက်လော့၊ သူ၏ (ပုံမပါသောသိုးမွေးစောင်) အန်ဘီ ဂျာနီယ်ကို ငါ့ထံယူခဲ့လော့။ ထို(ပုံ)သည် ငါ၏အာရုံကို ဆွလာသ်မှ လမ်းကြောင်းပြောင်းသွားစေခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏’ဟုနိဂြိုဟ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၆၉)

အခန်း(၁၂) လက်ဝါးကပ်တိုင် သို့မဟုတ် ရုပ်ပုံပါသော အဝတ်ဖြင့်ဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်ပျက်သလော

၂၄၆။ အာအိရှဟ် (ﷺ)ထံ၌ ကီရာမ်(ရုပ်ပုံအနည်းငယ်ပါသော သိုးမွေးခန်းဆီး)တစ်ခုရှိခဲ့ပြီး သူမ၏ အိမ်တစ်ဖက် ခြမ်း၌ ကာရံထားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘အသင်မ၏ဤကီရာမ်အား ဖယ်ရှားလိုက်ပါလေ။ အကြောင်းမှာ ထိုရုပ်ပုံများသည် ငါ၏ဆွလာသ်အတွင်း ငါ၏ရှေ့မှောက်၌ ပေါ်လွင်ထင်ရှားဆဲရှိနေ၏။’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၇၁)

အခန်း(၁၃) ပိုးထည်ဖြင့်ရက်လုပ်သော ဖရ်ရူးဂျ်ကို ဝတ်ဆင်လျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ချွတ်ပစ်လိုက်ခြင်း

၂၄၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ပိုးချည်ဖြင့် ယက်လုပ်ထားသော ဖရ်ရူးဂျ်တစ်ထည်ကို ဆက်သလာခဲ့၏။

ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရာတွင် ဝတ်ဆင်တော်မူခဲ့၏။ ဆွလာသ်ပြီးသော ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းကို ရွံ့ရှာစက်ဆုပ်သည့်အနေနှင့် ပြင်းထန်ကြမ်းတမ်းစွာ ချွတ်ပစ်ပြီးနောက် ‘ဤသည်မှာ မုသက္ကီန်တို့၏ အဝတ်မဟုတ်’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အ(က်)ဘဟ်ဘင်န်အ်မိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၇၁)

*မှတ်ချက် *

ဖရ်ရှုးဂျ= နောက်ကျော၌ထားသည့် အဆီယံခြံလွှာထက်ရုံ တစ်မျိုး

မုသက္ကီန်= တာဝန်ထားသော ဒုစိုက်အလုံးစုံကို ရှောင်ကြဉ်သည်အထိ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို နှစ်ခြမ်းသွားစွာ နှစ်ခြမ်းနှစ်ခြမ်း မှန်သမျှ ကျင့်ဆောင်သည်အထိ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်း၊ သီလစင်ကြယ်ခြင်း၊ ပြောဆိုမှုနှင့် အကျင့်အစားအနာများမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း(၁၄) အနီရောင်ဝတ်ဖြင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနိုင်သည်

၂၄၈။ ကျွန်ုပ်သည်ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား အနီရောင်သားရေဝတ်အတွင်း၌ တွေ့ခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် ဘီလ္လာလ်(رضي الله عنه) ကိုလည်း ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဝူသွဂျူကြွင်းကျန်ရေအား ယူငင်လျက်ရှိကြောင်းတွေ့ရ၏။ လူအပေါင်းတို့မှာလည်း ထိုကြွင်းကျန်ရေကို အလျှင်းမရရှိသူတို့သည် အခြားသူတို့၏ လက်မှ အစိုဓါတ်ကို ယူငင်(မျှယူ)ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ဘီလ္လာလ်သည် အသွားပါသောတောင်ဝှေးတစ်ချောင်းကို မြေပြင်ပေါ်စိုက်ထူလိုက်၏။ အနီရောင်ဝတ်ရုံကို ဆင်မြန်းထား တော်မူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဝတ်ရုံစအားသိမ်းမလျက် ကြွမြန်းလာကာ ထိုတောင်ဝှေးကို စုသ်ရဟ်(အကာ) ပြု၍ လူအများကို ဦးဆောင်စေပြီး ဆွလာသ်နှစ်ရက်အသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ လူအချို့နှင့် တိရစ္ဆာန်တို့သည် ထိုတောင်ဝှေး၏ တစ်ဖက်ခြမ်းမှ ဖြတ်သန်းသွားလာလျက်ရှိခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဂျူဟိုင်ဖ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၇၃)

အခန်း(၁၅) အိမ်ခေါင်မိုး၊ ဓမ္မပ-င်၊ သစ်ခင်းများအပေါ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၂၄၉။ စဟ်လ် ဘင်န်စအ်ဒ်(رضي الله عنه)အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဓမ္မပလ္လင်တော်(မင်နာဘရ်)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းသည် မည်သည့်အရာဖြင့် ပြုလုပ်ထားကြောင်း မေးမြန်းခဲ့ရာ သူက ‘ထိုအကြောင်းအရာအား ကျွန်ုပ်ထက်ပိုပြီး သိရှိသူဟူ၍ ရှင်သန်ကျန်ရစ်နေသူအနက် တစ်ဦးမျှ မရှိတော့ပါ။ ၎င်းသည် တောနက်အတွင်းမှ သစ်တစ်မျိုးဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းကို မည်သူမည်ဝါနှင့် မည်သူမည်ဝါတို့၏ကျွန်က ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ထိုအပေါ်တက်ရောက်တော်မူ၏။ ကစ်ဘ်လဟ်ကို မျက်နှာမူ၍ သတ်က်ဘီရ်ကို ဆိုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် လူအများက ကိုယ်တော်မြတ်အရှင်(ဝတ်ပြုရန်) ရပ်လိုက်ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် (ကုရ်အာန်ကို) ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ပြီး ဦးညွတ်တော်မူရာ ကိုယ်တော်မြတ် နောက်မှ လူအများကလည်း ဦးညွတ်ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် ဦးခေါင်းကိုကြွ၍ နောက်သို့ဆုတ်၍ (မင်နာဘရ်ပေါ်မှ) အောက်ဆင်းခဲ့၏။ ပြီးလျှင် မြေပေါ်၌ဦးချတော်မူခဲ့၏။ ထို့နောက် ဓမ္မပလ္လင်ထက် ပြန်တက်၏။ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်၏။ ဦးညွတ်၏။ ဦးခေါင်းပြန်မတ်၏။ နောက်ဆုတ်၍ အောင်သို့ဆင်း၏။ မြေပြင်ပေါ်၌ (စစ်ဂျီဒ်ဟ်ပြု) ဦးချတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်သိသော ဓမ္မပလ္လင်တော်အကြောင်းမှာ ဤသည်ပင်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟာဇင်မ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၇၄)

အခန်း(၁၆) စွန်ပလွံရွက်ဖျာချပ်ပေါ်တွင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၂၅၀။ အနတ်စ်ဘင်န်မာလစ်(رضي الله عنه)မှ ပြောပြခဲ့၏ ‘ကျွန်ုပ်၏ အဖွားဖြစ်သူ မုလိုင်ကဟ်(رضي الله عنه)သည် မိမိကိုယ်တိုင် ပြင်ဆင်ထားသော အစားအသောက်ကို သုံးဆောင်တော်မူရန် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဖိတ်ကြားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်

သည် ပြီးနောက် ‘ထရပ်ကြကုန်၊ အသင်တို့အား ဦးဆောင်ထားသည့် ဖျာချပ်ကို’ယူ၍ ရေဖြင့်ဆေးကြော၏။ ၎င်းမှာ အသုံးပြုကာလကြာမြင့်ပြီဖြစ်၍ မည်းညစ်နေပါသည်။ ၎င်းနောက်ရုဇာလုလ္လာဟ်သည် ထိုဖျာချပ်ပေါ် ရပ်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်နှင့် ဖသက်ဆိုးသူငယ်တစ်ဦးသည် ကိုယ်တော့်ဆွလာသ်နှစ်ရက်အသိဦးဆောင်ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ ထွက်ခွါကြွမြန်း သွားခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ္စဟာက် **မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၇၇)**

အခန်း(၁၇) အိပ်ရာကုတင်ပေါ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၂၅၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်အာအီရဟ်(رضي الله عنه)မှ ပြောပြခဲ့၏။ ‘ကျွန်မသည်ရုဇာလုလ္လာဟ်၏ အရှေ့ဖက်၌ အိပ်လေ့ရှိရာ ကျွန်မ၏ ခြေထောက်များသည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ကစ်ဘ်လဟ်အား တူရှုပြုလျက်ရှိခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ စဂျိဒဟ်ဦးချသည့်အခါ ကျွန်မ၏ခြေများကိုတွန်းဖယ်သဖြင့် ကျွန်မမှ ခြေရုပ်သိမ်းပေးခဲ့၏။ ကိုယ်တော် မှတ်တပ်ရပ်တော်မူလျှင် ကျွန်မသည်ခြေကိုပြန်ဆန့်၏။ ထိုစဉ်ကာလများ၌ အိမ်များတွင် မီးထွန်းခြင်းမရှိခဲ့ကြပါ။’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစလမဟ် **မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၇၉)**

၂၅၂။ ကျွန်မသည် အိပ်ရာကုတင်ထက်ပေါ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကစ်ဘ်လဟ်အကြား သူသေတစ်ဦး ပမာ လဲလျောင်းနေစဉ် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအီရဟ်(رضي الله عنه) **မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၈၀)**

အခန်း(၁၈) ပူပြင်းသောရာသီ၌ အဝတ်စပေါ် ဦးချခြင်း

၂၅၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ရာသီဥတုပူပြင်းလွန်း သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့အနက်အချို့သည် မိမိအဝတ်အစား၏ အနားစများကို ဦးချသည့်နေရာ၌ ဖြန့်ခင်းလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်န်မာလစ်(رضي الله عنه) **မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၈၂)**

အခန်း(၁၉) ဖိနပ်စီးလျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၂၅၄။ စအီးဒ်ဘင်န်ယဇီးဒ်အလ်အဇ်ဒီ(رضي الله عنه)မှ ပြောပြခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် အနတ်စ်ဘင်န် မာလစ်(رضي الله عنه)အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖိနပ်စီးထားလျက်မှ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ခြင်းရှိမရှိကို မေးမြန်းရာ သူက ‘ရှိ၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမတ်စ်လမဟ် **မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၈၃)**

အခန်း(၂၀) သားရေခြေအိပ်စွပ်လျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၂၅၅။ ဟမ္မာန်ဘင်န်အလ်ဟာရီဆ်မှ ပြောပြခဲ့၏။ ‘ဂျရီးရ်ဘင်န်အဘ်ဒုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)သည် ကျင်လည်စွန့်ပြီနောက် ဂူသျှပြု၏။ မိမိ၏သားရေခြေအိတ်အပေါ် မစပ်ပြု၏။ ၎င်းနောက် ရပ်၍ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်မှ တွေ့မြင်ရာ သူ့အား ယင်းအကြောင်းမေးမြန်းခဲ့၏။ သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ထိုအတိုင်းပင် ဆောင်ရွက်တော် မူကြောင်းတွေ့မြင်ခဲ့ရသည်ဟု

ဖြေကြားခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်ရာဟီမ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၃၈၄)

မှတ်ချက်

ဆင့်ပြန်သူနှင့် ပြောပြသူတို့သည် ဤဆင့်ပြန်ချက်ကို ဂုရ်းရိတ်မှရယူခြင်းမှာ ဂုရ်းရိတ်သည် အစ္စလာမ်ကို အောက်ဆုံးသူ အုပ်စုအနက်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းဟူ၏။

အခန်း(၂၁) ဦးချရာ၌ မိမိ၏ချိုင်းများကိုဟ၍ လက်များမှာ ခန္ဓာကိုယ်မှ ခွာထားရမည်

၂၅၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသောအခါ၌ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏လက်များကို ချိုင်းများ မြင်တွေ့ရသည်အထိ ခန္ဓာကိုယ်နှင့် ခွာထားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီမာလစ်ကဘင်နီဘူ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၃၈၅-၈)

အခန်း(၂၂) ကစ်ဘ်လဟ်ဖက် မျက်နှာမူခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၂၅၇။ အကြင်မည်သူမဆို ငါတို့အတိုင်းဆွလာသ်ဝတ်ပြု၏။ ကစ်ဘ်လဟ်ဖက် မျက်နှာမူ၏။ ငါတို့၏လိုဦးဖြတ်ထားသော သားကောင်များကို စားသုံး၏။ ထိုသူသည် မုစ်လင်မ်ဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်အရှင်တမန်တော်၏အကာအကွယ်ပေးမှုအောက်၌ ရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် အရှင်ကာကွယ်မှုအတွင်းရှိသူများကို သစ္စာဖောက်ခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား သစ္စာမဖောက်ကြကုန်နှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်နီမာလစ်က(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၃၈၆)

အခန်း(၂၃) အ-ဘဟ်အရှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် ‘မကာမိအစ်ဘ်ရာဟီမ်အား ဝတ်ပြုရာဌာန ပြုကြကုန်(၂:၁၂၅)

၂၅၈။ ကျွန်ုပ်သည် အစ်ဘ်နအုမရ်(رضي الله عنه)အား မေးမြန်းခဲ့၏။ ‘ဆွဟနှင့် မရ်ဝဟ်အကြား စအီမပြုကျင့်သေးဘဲ အွမ္မရဟအတွက် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်အား သွဝါမ်ကျင့်ရပ်ဆောင်ရွက်ထားသူအဖို့ မိမိ၏ဇနီးနှင့် နီးနှောခွင့် ရှိပါသလော။ အစ်ဘ်နအုမရ်မှ ဤသို့အဖြေပေးခဲ့၏။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကာဟ်ရောက်စဉ်က ကအ်ဘဟ်ကို သွဝါမ် (ခုနစ်ကြိမ်) ပြုတော်မူခဲ့၏။ မကာမိ(မကာမိအစ်ဘ်ရာဟီမ်)၏ နောက်တွင် ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဆွဟနှင့် မရ်ဝဟ်ကို စအီမပြုကျင့်၏။ အသင်တို့အနက် နောက်လိုက်ပြုရန် အကောင်းဆုံးသောစံနမူနာသည် ရဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ၌ မလွဲသေချာစွာ ရှိနေတော်မူ၏။ (၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလားတူမေးခွန်းကိုပင် ဂျာဘီရ်ဘင်နီအဘ်ဒုလ္လာဟ်ထံ မေးမြန်းကြရာ ထိုအတိုင်းပင် ဖြေကြားခဲ့၏။ ‘အဆီဆွဟနှင့် အလ်မရ်ဝဟ်အား သွဝါမ်(စအီကျင့်ရပ်) မပြီးဆုံးသေးဘဲနှင့် မိမိ၏ဇနီးသည်ထံပါး အလျှင်း မချဉ်းကပ်ရ။’

ဆင့်ပြန်သူ- အမ်ရ်ဘင်နီဒီနားရ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၃၈၉)

၂၅၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကအ်ဘ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်သောအခါ ကအ်ဘဟ်၏ ထောင့်တိုင်း/ မျက်နှာတိုင်း၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုမွန်တောင်းခံခဲ့၏။ ဗိမာန်တော်၏ အပြင်သို့ထွက်လာသည်အထိ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ ၎င်းနောက်မှ ကအ်ဘဟ်ကို မျက်နှာမူလျက် ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုတော်မူပြီးနောက် ‘ဤသည်မှာ ကစ်ဘ်လဟ်ပင်တည်း’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

အခန်း(၂၄) မည်သည့်အရပ်ဒေသ၌ရှိစေ ကစ်ဘ်လဟ်ကိုသာ မျက်နှာမူရန်

၂၆၀။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် (မက္ကဟ်မြို့ရှိ) ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်ကိုသာ မျက်နှာမူလိုသော်လည်း ဘိုင်းသုလ်မတ်ကံ ဒိစ် ဖက်သို့သာ (၁၆)သို့မဟုတ်(၁၇)လတိုင်တိုင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရာ၌မျက်နှာတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ အမိန့်တော်ထုတ်ပြန်ချမှတ်သည်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည်(ကအ်ဘဟ်သို့) လှည့်ပြောင်းကာ မျက်နှာမူတူရူပြုတော် မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဘရာအ်ဘင်န်အာဇ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၃၉၂)

*မှတ်ချက် *

ကအ်ဘဟ်ဖက်သို့ ကစ်ဘ်လဟ်ပြုစာသာကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်မှာ(၂၁၄၂-၁၄၄)ဖြစ်၏+

၂၆၁။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အစီးအနင်းပေါ်ရှိနေစဉ်တွင် မည်သည့်ဖက်မျက်နှာမူသည်ဖြစ်စေ (နဖီလ်) ဆွလာသ်များကို ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ သို့သော်လည်း ဖရသွ်ဆွလာသ်များကို ဝတ်ပြုလိုသော် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အစီးအနင်းပေါ်မှ ဆင်းသက်၍ ကစ်ဘ်လဟ်ဖက်သို့ မျက်နှာမူဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီနီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၃၉၃)

၂၆၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ဝတ်ပြုပြီးသောအခါ ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ဆွလာသ်များ၌ တစ်စုံတစ်ရာအပြောင်းအလဲရှိပြီလော’ဟု မေးမြန်းကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဘာများဖြစ်သနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ လူတို့က ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် များစွာများစွာ(ပို၍) ဝတ်ပြုနေတော်မူခဲ့၏’ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ဤတွင်ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ခြေနှစ်ဖက်ကို ကျုံ့လျက်ကစ်ဘ်လဟ်ဖက်မျက်နှာမူပြီး စိရ်ဒဟ်နှစ်ကြိမ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ စလာမ်လှည့် ပြီးသော် ကျွန်ုပ်တို့ဖက်လှည့်၍ ‘အကယ်၍များ ဆွလာသ်အတွင်း၌ တစ်စုံတစ်ရာအပြောင်းအလဲရှိခဲ့လျှင် မချကေန် ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်မှ အသင်တို့အား သိရှိစေမည်။ သို့တစေ ငါသည် အသင်တို့ကဲ့သို့ပုထုဇဉ်လူသားသာဖြစ်၏။ သို့ရှိရာ အကယ်၍ ငါ့ကိုယ်တော်မေ့မှားလျှင် ငါ့အား သတိပေးကြလော့။ အကယ်၍ အသင်တို့အနက် တစ်ဦး တစ်ယောက်သည် မိမိ၏ဆွလာသ်၌ သံသယဝင်သော်မှန်ကန်သည်ထင်သည့်ဖက်သို့ လိုက်၍ ဆွလာသ်ကိုဖြစ်စေအောင် ဝတ်ပြုပြီးလျှင် စိရ်ဒဟ်နှစ်ကြိမ်ဦးချလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်မတ်စီအူးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၃၉၄)

အခန်း(၂၅) ကစ်ဘ်လဟ်ဖက်မဟုတ်ဘဲ မျက်နှာမူဦးတည်ရာမှားယွင်းပြီး ဝတ်ပြုခဲ့လျှင် ထိုဆွလာသ်အား ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် လိုမလို

၂၆၃။ ကျွန်ုပ်၏အရှင်သခင်သည် အချက်သုံးချက်၌ ကျွန်ုပ်အား သဘောတူတော်မူခဲ့၏။ (ဆုတောင်းပြည့်ခဲ့၏) -ကျွန်ုပ်မှ ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ အချို့ဆွလာသ်အတွက် ဝတ်ပြုရာကို မကာမိသာဖြစ်လိုက်ချင်၏’ဟု တင်ပြခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ‘မကာမိအစ်ဘ်ရာဟီရမ်(နေရာ)ကို ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရာအဖြစ် ပြုကြကုန်လော့’ဟူသည့် ဗျာဒိတ်တော် ထုတ်ပြန်ကျရောက်ခဲ့၏။

(အချို့ဆွလာသ်=ဥပမာ- သွဝါမ်ပြီးနောက် နှစ်ရက်အသ်ဝတ်ပြုခြင်း)

-အမျိုးသမီးများအတွက် အကွယ်အကာခြုံလွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏ ကြင်ရာတော်များအပေါ် အခြားအမျိုးသားများ (ကြည့်ရှုခြင်း)မှ မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်ဖုံးထားရန် အမိန့်ပေးစေလိုသော ဆန္ဒကျွန်ုပ်ထံရှိပါ၏။ အကြောင်းမှာ သူတို့နှင့် စကားပြောဆိုကြသူများမှာ အကောင်းရောအဆိုးပါရှိကြ၍ဖြစ်၏’ဟူ၍ကတိထားရာ

ဟိဂျာဘ်နှင့် ဆိုင်သော အာယသ်တော်ကျရောက်လာခဲ့ပါ၏။

-တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ကြင်ရာတော်များက စုပေါင်းစိတ်ကောက်ပွဲလုပ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်မှ သူမတို့အား ‘အကယ်၍ ကိုယ်တော်မြတ်မှ အသင်တို့ကိုကွာရှင်းတော်မူခဲ့လျှင်လည်း အသင်မတို့နေရာတွင် အသင်မတို့ ထက်သာပိုကောင်းမြတ်သူများကိုအရှင်မြတ်က ကိုယ်တော်အားချီးမြှင့်တော်မူမည်ဖြစ်၏’ဟု ပြောခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ (ကျွန်ုပ်၏စကားအတိုင်း) ဤအာယသ်တော်(၆၆၆၅) ကျရောက်လာခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အမှန်ဘင်န်အလ်ခသ်သွဲဘက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၉၅)

အခန်း(၂၆) ဝတ်ကျောင်းတော်တွင်းမှ တံတွေးကိုလက်ဖြင့် ခြစ်ထုတ်ပစ်ခြင်း

၂၆၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကစ်ဘ်လ်ဖက်နေရာ (ဝတ်ကျောင်းနံရံ)၌ တံတွေးထွေးထားမှုအချို့ကို မြင်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် နှစ်မြို့တော်မူခြင်းမရှိသဖြင့် ကိုယ်တော်မျက်နှာတော်၌ ရွံရှာမှုလက္ခဏာများ ပေါ်လွင်တော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်ကိုယ်တော်မြတ်သည်ထရပ်ပြီး မိမိ၏လက်ဖြင့်(တစ်စုံတစ်ခုသောအရာနှင့်) ၎င်းကို ခြစ်ထုတ်လိုက်ပြီး နောက် ‘အသင်တို့အနက်တစ်ဦးမှ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ရပ်လေလျှင် သူသည် သူ၏အရှင်နှင့် သီးသန့် စကားပြောဆိုနေခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင်သူ၏အရှင်သည် ထိုသူနှင့်ထိုသူ၏မျက်နှာမူရာအကြား၌ တည်ရှိနေ တော်မူရာ အသင်တို့ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ကစ်ဘ်လ်ဖက်ဖက်ကို တံတွေးမထွေးရ။ သို့ရာတွင် မိမိ၏ဝဲဖက် သို့မဟုတ် ခြေထောက်အောက်၌ တံတွေးထွေးနိုင်၏’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏အခင်းမှ အနားစကိုကိုင်၍ ၎င်းအတွင်းသို့ တံတွေးထွေးကာ ခေါက်လိပ်လိုက်ပြီး ‘သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့ ဤအတိုင်းပြုကြကုန်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်န်မာလ်စ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၃၉၆)

အခန်း(၂၇) ဆွလာသ်ဝတ်ပြုစဉ် လက်ျာဘက်သို့ တံတွေးထွေးခြင်းကိုတားမြစ်သည်။

၂၆၅။ ချွဲသလိပ်ဟပ်ထုတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြောပြီးသည့်နောက် ကိုယ်တော်မြတ်က မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘လက်ျာဖက်သို့ တံတွေးမထွေးရ’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရဟ်နှင့် အဘူစအီးဒ် (ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၀၃)

အခန်း(၂၈) ဗလီအတွင်း တံတွေးထွေးခြင်းအတွက် အလျော်ပေးခြင်း

၂၆၆။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း တံတွေးထွေးခြင်းသည် မကောင်းမှုတစ်ခုပင်ဖြစ်၏။ ၎င်း၏လျော်ကြေး (ကမ္ဘာရဟ်)မှာ ၎င်းကို မြေဖုံးမြုပ်နှံလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န်မာလ်စ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၀၇)

အခန်း(၂၉) ဆွလာသ်ကို သေချာကျနစွာ ဆောက်တည်ကြရန်နှင့် ကစ်ဘ်လ်ဖက်မှ မျက်နှာ မလွှဲရန် အိမာမ်မှ လူတို့အား ဟောပြောသြဝါဒပြုရမည်။

၂၆၇။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်၏ မျက်နှာသည် ကစ်ဘ်လ်ဖက်သို့သာ တူရှုပြုနေသည်ဟု အသင်တို့တွေ့မြင် သလော (ဝါ) ယူဆနေကြသလော’ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တည်တည်ပါ၏။ အသင်တို့၏လိုက်နာ နာခံမှုသည် လည်းကောင်း အသင်တို့၏ ဦးညွှတ်မှုသည်လည်းကောင်း ငါ့ကိုယ်တော်ထံမှ ဖုံးကွယ်ထား၍မရပါ။ မုချကေန် ငါသည် အသင်တို့အား ငါ၏ကျောမှ မြင်ရ၏။

အခန်း(၃၀)

မည်သည့် လူမျိုးနွယ်စု၏ဗလီဟု အမည်မှည့်ခေါ်ခွင့်ရှိပါသလော

၂၆၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မြင်းပြိုင်ပွဲတစ်ရပ်ကို စီရင်ပြုလုပ်စေတော်မူခဲ့၏။ လေ့ကျင့်ပေးထားပြီးသော မြင်းများကို အလံဗဟ်ယာအ်ဟူသောနေရာမှ ဆန်းယုသုလ်ဝဒါအ် ဟူသော နေရာအထိပြေးစေခဲ့၏။ လေ့ကျင့်ပေးထား ခြင်းမရှိသော မြင်းများကိုမူ အလ်ဆန်းယဟ်နေရာမှ ဇရိုင်းက်မျိုးနွယ်စု၏ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အထိ ပြေးလွှားစေခဲ့၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက ‘အဘ်ဒုလ္လာဟ်သည် ထိုပြိုင်ပွဲဝင်များအနက် တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၏’ဟု ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၁၂)

အခန်း(၃၁) ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ပစ္စည်းဥစ္စာဖြန့်ဝေခြင်းနှင့် စွန့်ပလွှဲအခိုင်ကို ချိတ်ဆွဲခြင်း

၂၆၉။ ဘာရ်နီးမှ ပစ္စည်းအချို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ဆက်သရောက်ရှိလာ၏။ ၎င်းတို့အား ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း လူတို့ကို ဖြန့်ကြဲထားလိုက်ရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ထိုကဲ့သို့ ကြီးမားလှသည့် ပစ္စည်းပမာဏမျိုးကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ မရရှိခဲ့ဖူးချေ။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းအားတစ်ချက်မျှပင် မကြည့်ဘဲ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ထွက်ခွာကြွမြန်းတော်မူခဲ့၏။ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ထွက်ခွာကြွမြန်းတော်မူခဲ့၏။ ဆွလာသ်ပြီးဆုံးလျှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုပစ္စည်းများအနီး၌ထိုင်ကာ မိမိတွေ့မြင်သမျှလူတို့ကိုပေးကမ်းတော်မူခဲ့၏။ အလ်အဘ္ဘွာစ်(ﷺ)မှ ရောက်ရှိလာပြီး ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ် ကိုလည်းပေးကမ်းပါလော့၊ ကျွန်ုပ် သည် မိမိကိုယ်ကို အတွက်နှင့်အကီးလ်အတွက်လည်း သုံးပန်းရွေးငွေကိုပေးဆောင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်’ဟုလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကူ‘ဆ’ဟု ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် သူသည် မိမိ၏အဝတ်အတွင်းသို့ ကျုံးထည့်၏။ အဝေးသို့သယ်သွား ရန် ကြိုးစားရာတွင် မသယ်မနိုင်တော့ချေ။ ထိုအခါသူသည် ကိုယ်တော်မြတ်အား ‘ဤအရာကိုမ,ယူပင့်မြှောက်ရန် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကျေးဇူးပြုကူညီပေးနိုင်ပါမည်လော’ဟု ဆိုရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ငြင်းဆန်တော်မူခဲ့၏။ (နှစ်ကြိမ် တိုင်တိုင် အကူအညီတောင်းသော်လည်း အငြင်းခံရ၏) သို့ဖြစ်ရာ အလ်အဘ္ဘွာစ်သည် ထိုပစ္စည်းအချို့ကို ဖယ်ထုတ်လိုက် ပြီး မ,ယူကြည့်သော်လည်း မရခဲ့ချေ။ ၎င်းနောက်သူသည် မိမိပန်းပေါ်ထမ်းပိုးလျက် ထွက်ခွာသွားခဲ့၏။ သူ့အား ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏မြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားသည်အထိ စောင့်ကြည့်နေခဲ့ပြီး သူ၏လောဘအပေါ် တအံ့တဩဖြစ်နေတော်မူခဲ့ပါ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် နောက်ဆုံးသော ဒိရ်ဟမ်တစ်ပြား ဖြန့်ချိပေးကမ်းမှု မပြီးမချင်း ထတော်မူခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၁၃)

အခန်း(၃၂) အိမ်များအတွင်း၌ရှိသော မတ်စ်ဂျိဒ်အကြောင်း

၂၇၀။ ရုစုလုလ္လာ(ﷺ)၏ သာဝကတော်များအနက်တစ်ဦးဖြစ်သော ဘဒရ်စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သူ အစ်သ်ဘားန် ဘင်န်မာလစ်က်(ရသွီ)မှ ပြောပြခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်၌ ဤသို့လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ‘ကျွန်ုပ်သည် မျက်စေ့အမြင်အားနည်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး မိမိ၏အမျိုးသားများကို ကွင်းပြင်၌ရေများစီးဆင်းသဖြင့် ကျွန်ုပ်မှာ ၎င်းတို့၏ဗလီသို့ ၎င်းတို့အား ဆွလာသ်ဦးဆောင်ရန် သွားရောက်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ ကြွမြန်း၍အိမ်အတွင်း၌ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပါရန် ကျွန်ုပ်မှ ဆန္ဒဖြစ်ပါ၏။ ထိုနေရာကို ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် နေရာအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါ၏။’ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘အကယ်၍အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ အလိုတော်ရှိပါလျှင် ငါသည် ယင်းသို့ပြုပါအံ့’ဟု မိန့်လေ၏။

နောက်တစ်နေ့နေမြင့်သောအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အဘူဘကရ်(ﷺ)နှင့်အတူ ကြွရောက် တော်မူခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အတွင်းသို့ဝင်ရောက်ရန် ခွင့်တောင်းတော်မူပြီး ကျွန်ုပ်မှလည်းခွင့်ပြုခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အိမ်အတွင်းသို့ ဝင်လျှင်ဝင်ချင်းမထိုင်သေးဘဲ ‘ငါကိုယ်တော်အား မည်သည့်နေရာ၌ ဝတ်ပြု စေလိုသနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ

အိမ်တွင်းရှိနေရာတစ်ခုကို ညွှန်ပြလိုက်၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုနေရာ၌ရပ်ကာ သတ်ကံဘီရံဆိုတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ထလာကြပြီး ကိုယ်တော်နောက်မှ တန်းစီလျက် ဆွလာသံနှစ်ရကအသံ တည်ဆောက်ကြကုန်၏။ စလာမိလှည့်ကာ အဆုံးသတ်ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့မှ ကိုယ်တော်အတွက် ပြင်ဆင်ထားသော ခဇီးရဟ်ဟူသော စားဖွယ်ကိုသုံးဆောင်နိုင်ရန် ကိုယ်တော်မြတ်အား မေတ္တာ ရပ်ခံကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မိသားစု သားချင်းအများအပြားအိမ်အတွင်း၌ စုရုံးရောက်ရှိနေကြ၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးက ‘မာလစ်ကံ ဘင်န်အဒ်ဒုခိုင်း ရင်န် (ဝါ) အစိတ်အပိုင်းခွဲခွဲရှုရှုအဘယ်မှာနည်း’ ဟုမေးမြန်းရာတွင် လူတစ်ဦးက ‘သူသည် မုနာဖ်ကံဖြစ်ပြီ အလ္လာဟ်နှင့် အစွတ်ရုလ်ကို ချစ်ခင်သူမဟုတ်’ ဟု ဆိုလေ၏။ ဤတွင် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘ယင်းသို့မပြောဆိုရပါ။ သူသည် လားအီလားဟ အစ်လလ္လာဟ်ဟု အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုသက်သက်အားဖြင့်သာ ရွတ်ဆိုသည်ကို အသင်တို့ မတွေ့မြင်ဖူးကြပါသလော’ ဟုမိန့်ကြားရာ ၎င်းက ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်ရုလ်သည် သာ အသိတော်မူဆုံးဖြစ်ကြပါ၏။ ထိုသူသည် မုနာဖ်ကံများအား ကူညီခြင်းနှင့်အကြံပေးခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့မှ တွေ့မြင်ခဲ့ကြကုန်၏’ ဟူ၍ လျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ ရုလုလ္လာဟ်ဟူ၍ဆိုသူများကို ငရဲမီးမှ ဟရာမ်ပြုတော်မူထား၏။ ထိုရွတ်ဆိုမှုသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုသက်သက်တစ်ခုတည်းအတွက်သာ ဖြစ်ခဲ့လျှင်’

ဆင့်ပြန်သူ- မဟ်မူးဒ်ဘင်န် ရာဘီးအ်အာအ်အီဆွရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၁၇)

အခန်း(၃၃) အမိုက်ခေတ်မှ မုရ်ရစ်ကံများ၏ သင်္ချိုင်းကိုတူခြင်းနှင့် ၎င်းနေရာအား ဝတ်ကျောင်းတည်ဆောက်ခြင်း ပြုခွင့်ရှိမရှိ

၂၇၁။ အွမ္မဟဘီးဘဟ်နှင့် အွမ္မစလမဟ် (ﷺ)တို့က သူတို့မြင်ခဲ့ဖူးသည့် အီသီယိုးပီးယားမှ ခရစ်ယာန် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတစ်ခုအကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့၏။ ထိုကျောင်း၌ ရုပ်ပုံများရှိကြ၏။ သူတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အားပြောပြရာ၌ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘အကယ်၍ ထိုအမျိုးသားများအတွင်း သာသနာကိုင်းရှိုင်းသူ (သူတော်မွန်) တစ်ဦးဦးသေဆုံးလျှင် ၎င်းတို့သည် ထိုသူ၏ သင်္ချိုင်းကို ဝတ်ပြုရာနေရာအဖြစ် တည်ဆောက်လိုက်ကြပြီး ၎င်းအတွင်း ရုပ်ပုံများကို ဖန်တီးပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကိယာမသ်နေ၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အဖန်ဆင်းခံများအနက် အဆိုးဝါးဆုံးဖြစ်ကြလတ္တံ့’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရူဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၁၉)

၂၇၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မဒီနာဟ်သို့ရောက်ရှိလာသောအခါ မဒီနာဟ်မြို့၏အထက်ပိုင်းအရပ်၌ရှိသော ဘန္နအမ်ရ် ဘင်န်အောင်းဖ်မျိုးနွယ်စုအကြား (အစီးအနင်းပေါ်မှ) ဆင်းသက်တော်မူခဲ့၏။ ထိုနေရာ၌(၁၄)ည၌ တည်းခို တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဘန်နဂျ်ဂျားရ်တို့ကို ဆင့်ခေါ်တော်မူရာ ၎င်းတို့သည် ဓားကိုယ်စီဖြင့် ရောက်ရှိလာကြ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ အငေးသားကြည့်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏အစီးအနင်းပေါ်၌ ရှိနေတော်မူ၏။ အဘူဘကရ်(ﷺ)သည် ထိုအစီးအနင်းအပေါ်မှပင် ကိုယ်တော်နောက်၌ ထိုင်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ အဘူ အိုင်းယူးဘ်၏ ခြံဝင်း၌ဆင်းသက်တော်မူသည်အထိ ဘန္နအန်နဂျ်ဂျားရ်အပေါင်းမှ ဝိုင်းရံထားခဲ့ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ဆွလာသံအချိန်ကျရောက်လျှင်ကျရောက်ချင်း သိုးခြံများ၌ ဖြစ်စေကာမူ ဆွလာသံဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ နောင်သော် ဝတ်ကျောင်းတော်တစ်ခုတည်ဆောက်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဘန္နအန်နဂျ်ဂျားရ် အမျိုးသားတို့အား ဆင့်ခေါ်၍ ‘အို-ဘန္နအန် နဂျ်ဂျားရ်တို့၊ အသင်တို့၏ ဤမြေအစိပ်အပိုင်း၏ အဖိုးအခကို ငါ့ထံတင်ပြ တောင်းဆိုလော့’ မိန့်တော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘တောင်းဆိုမည်မဟုတ်ပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်း၏တန်ခိုးကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှတစ်ပါး မည်သူထံမှ တောင်းဆိုကြမည်မဟုတ်ပါလေ’ ဟု ဖြေကြားကြကုန် ၏။

ထိုမြေနေရာ၌ မုရ်ရစ်ကံတို့၏ သင်္ချိုင်းများရှိနေ၏။ မြေအနေအထားမညီသည့်အပြင် စွန်ပလွံပင် အချို့လည်း ရှိနေကြ၏။ မုရ်ရစ်ကံတို့၏ သင်္ချိုင်းများကို တူထုတ်လိုက်ကြရန်၊ မြေအနိမ့်အမြင့်ကို ညီအောင်ညှိရန်နှင့် စွန်ပလွံပင်များအားခုတ်ပစ်ရန် ကိုယ်တော်မြတ်မှ အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ သာဝကတော်များသည် ခုတ်ဖြတ်ပြီးသော စွန်ပလွံပင်များကို ကစ်ဘ်လဟ်ဖက်၌ (နံရံအဖြစ်) စီတန်း၍ထားခဲ့ကြ၏။ ဘေးတစ်ဖက်စီကို ကျောက်တုံးနံရံများ တည်ဆောက်ခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်၏ သာဝကတော်များသည် တေးကဗျာ(လင်္ကာ)အချို့ကို ရွတ်ဆိုလျက် ကျောက်တုံးများအား ယူဆောင်သယ်မကြလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူတို့နှင့်အတူရှိနေပြီး အောက်ပါအတိုင်း

(လင်္ကာ)ရင့်ကျူးနေလျက်ရှိတော်မူခဲ့၏။

‘အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ တမလွန်၏ကောင်းခြင်းထက် ပို၍ကောင်းမြတ်သောအရာဟူ၍အလျှင်းမရှိပါ။ သို့ဖြစ်လေရာ အန်ဆွာရ်နှင့် မဟာဂျီရ်တို့အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်သနားတော်မူပါ။’
ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၂၀)

အခန်း(၃၄) ကုလားအုတ်ထားရာ စခန်းအတွင်း ဝတ်ပြုခြင်း

၂၇၃။ ကျွန်ုပ်သည် အစ်ဘ်နုအုမရ်(ﷺ)အား ၎င်း၏ကုလားအုပ်အား (အကာအဖြစ်)မိမိရှေ့မှောက်၌ထား၍ ဝတ်ပြုနေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ၎င်းနောက်သူက ‘ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤအတိုင်းပင် ကျင့်ဆောင် တော်မူသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့၏’ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။
ဆင့်ပြန်သူ- နာဖိအ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၂၂)

အခန်း(၃၅) သံရည်ကျိုမီးဖို သို့မဟုတ် မီးသို့မဟုတ် ပူဇော်သည့် ပစ္စည်းတစ်မျိုးမျိုး မိမိ၏ ရှေ့မှောက်၌ ရှိနေသော်လည်း အ-ဘ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ ရည်ရွယ်ဝတ်ပြုခြင်း
၂၇၄။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေစဉ်အတွင်း ငါ၏ရှေ့မှောက်၌ ငရဲမီးကို ပြသခြင်းခံခဲ့ရ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- အတွဲ(၁)၊ ဆွလာသ် ကဏ္ဍ၊ အခန်း(၅၁)

အခန်း(၃၆) သင်္ချိုင်းမြေ၌ဝတ်ပြုခြင်းမှာ မနှစ်မြို့စရာ

၂၇၅။ အသင်တို့၏ အချို့(နဝါဖိလ်)ဆွလာသ်များကို နေအိမ်၌ ဝတ်ပြုကြလော့။ မိမိတို့၏အိမ်များကို သင်္ချိုင်း များကဲ့သို့ မပြုကြကုန်လင့်။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၂၄)

အခန်း(၃၇) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၂၇၆။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ သက်တမ်းနောက်ဆုံးချိန်ရောက်တော်မူသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ သိုးမွေးစောင်ဖြင့် မျက်နှာတော်ကို ခြုံလွှမ်းတော်မူတော့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အပူဒဏ်ကိုခံစားရပြီး ဝေဒနာ ပြင်းထန်သောအခါ မျက်နှာပေါ်မှ ခြုံစောင်ကိုဖယ်ခွာ၍ ‘ယဟူးဒ်နှင့်နဆွ်ရာများအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျိန်စာ သက်ရောက်တော်မူပါစေ။ အကြောင်းမှာ သူတို့သည် မိမိတို့တမန်တော်များ၏ သင်္ချိုင်းများကို ဝတ်ပြုရာဌာနများ အဖြစ်တည်ဆောက်ခဲ့ ခြင်းကြောင်းဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ (ယင်းသို့မပြုကြရန် သတိပေးတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်၏)။
ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(နှင့်) အဘ်ဒူလ္လာဟ်ဘင်နီအ်အစ္စရစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၂၇)

အခန်း(၃၈) ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ အမျိုးသမီးအိပ်စက်ခြင်း

၂၇၇။ တစ်ခါက အာရတ်မျိုးနွယ်စုတစ်ခု၏ လူမည်းကျွန်မိန်းမငယ်တစ်ဦးရှိခဲ့၏။ ၎င်းတို့က သူမကို သူကောင်း ပြုလွှတ်လပ်စေခဲ့သော်လည်း သူမသည် ၎င်းတို့နှင့်သာ အတူနေထိုင်ခဲ့၏။ ထိုကျွန်မိန်းမငယ်မှ ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ ‘တစ်ကြိမ်၌ ထိုအမျိုးနွယ်မှ မိန်းကလေးတစ်ဦးသည် ရတနာစီခြယ်ထားသော သားရေလည်စည်းပုဝါတစ်ထည်ကို ဆင်မြန်းလျက်အပြင်ထွက်ခဲ့၏။ ၎င်းသည် သူမထံမှကျပျောက်သွား၏ သို့မဟုတ် တစ်နေရာရာ၌ထားခဲ့မိ၏။ စွန့်တစ်ကောင်မှဖြစ်သန်းလာရာ ၎င်းကို ထိုနေရာ၌ကျနေသည်ကိုတွေ့မြင်ပြီး အသားတစ်စဟု အမှတ်မှားကာ သုတ်ချီပျံထွက်သွား၏။ ထိုသူတို့သည် အနံ့ရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့ရှိခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့က ကျွန်မအား ခိုးယူသူအဖြစ် စွပ်စွဲကာ ကျွန်မထံရှာဖွေတော့၏။ ကျွန်မ၏ ခန္ဓာတစ်နေရာမျှ မကျန်အောင်ရှာခဲ့ကြကုန်၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်မသည် ထိုသူတို့နှင့်အတူ ရပ်လျက်ရှိနေစဉ် အထက်ပါ စွန့်ကပင် ဖြတ်သန်းပျံဝဲလာပြီး သူတို့အကြားသို့ ပုဝါအနီအား လွှတ်ချခဲ့လေ၏။ ကျွန်မသည် သူတို့အား ‘ဤသည်မှာ အသင်တို့ ကျွန်မကို စွပ်စွဲခဲ့သည့်အရာပင်ဖြစ်၏။ ကျွန်မသည်အပြစ်ကင်းသူဖြစ်၏။ ယခုသော်ဤအရာကို တွေ့ရပြီ မဟုတ်လော’ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။

(အာအိရှဟ်မှ ဆက်လက်ပြောပြခဲ့၏) ထိုကျွန်မိန်းမငယ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)ထံသို့ ရောက်ရှိလာပြီး အစွလာမိန်ကို သက်ဝင်လက်ခံခဲ့၏။ သူမသည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ရွက်ထည်တဲသို့မဟုတ် အမိုးနိမ့်အခန်း ငယ်လေးတစ်ခုနှင့် ရှိနေခဲ့၏။ သူမသည် ကျွန်မထံလာရောက်၍ စကားစမြည်ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့၏။ ကျွန်မနှင့်အတူထိုင် သည့်အခါတိုင်း သူမက ‘ထိုပုဝါနှင့်ဆိုင်သောနေ့သည် ကျွန်မတို့အရှင်သခင်၏ အံ့ဖွယ်(တန်ခိုးတော်)များအနက်တစ်ခုဖြစ် ပါ၏။ အရှင်မြတ်သည် ကျွန်မအား ကာဖိရ်တို့၏ ဌာနီမှကယ်တင်တော်မူခဲ့ပါ၏’ဟု လင်္ကာရွတ်လေ့ရှိခဲ့၏။ တစ်ခါတွင် ကျွန်မက သူမကို ‘အသင်မည် ကျွန်မနှင့်ထိုင်သည့်အခါတိုင်းဤလင်္ကာများကို အစဉ်ရွတ်နေသည်မှာ အဘယ်ကြောင့် ပါနည်း’ဟု မေးမြန်းသဖြင့် သူမမှထိုဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်လုံးကို ကျွန်မအားပြောပြခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၄၃၀)

အခန်း(၃၉) အမျိုးသားများ ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းအိပ်စက်ခြင်း

၂၇၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သမီးတော်ဖာသွီမဟ်(ﷺ)ထံ ကြွမြန်းသွားရာ သူမကိုသာ တွေ့ရပြီး အလီ(ﷺ)ကို တွေ့တော်မူခဲ့ခြင်းမရှိချေ။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်မ၏ (ငါ၏)ဝမ်းကွဲညီအစ်ကို(အလီ)အဘယ်မှာနည်း’ ဟု မေးမြန်းရာ သူမက ‘သူနှင့်ကျွန်မအကြား တစ်စုံတစ်ရာအချင်းများ၍ စိတ်ဆိုးပြီးအပြင်သို့ အပြင်သို့ ထွက်သွားပါသည် သူသည် အိမ်၌မအိပ်ခဲ့ပါဟု ဖြေကြား၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူတစ်ဦးကို အလီအားရှာစေခဲ့၏။ ထိုသူပြန်ရောက်လာပြီးလျှင် ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ သူသည်ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း အိပ်စက်နေပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အလီလဲလျောင်းနေရာသို့ ကြွမြန်းတော်မူခဲ့၏။ အလီ၏ ကိုယ်အပေါ်ပိုင်းရုံလွှာမှာ သူ့ခန္ဓာတစ်ဖက်သို့ ကျနေပြီး သူတစ်ကိုယ်လုံး ဖုန်များပေကျနေခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သူ့အားဖုန်ခါသန့်စင်ပေးလျက် ‘အဘာ သုရ္ဘတ် (ဖုန်များ၏ဖခင်) ထလော့၊ အို-ဖုန်များ၏ဖခင်၊ ထလေလော့’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ်ဘင်န်စအ်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၄၃၂)

အခန်း(၄၀) ဗလီတွင်းဝင်ရောက်ပြီးမထိုင်မီ ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုပါ

၂၇၉။ အသင်တို့မည်သူမဆို ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လျှင် မထိုင်မီအလျှင် ဆွလာသ် နှစ်ရကအသ် တည်ဆောက်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူကသာဒဟ် အတ်စ်ဂ်မိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၄၃၅)

အခန်း(၄၁) ဗလီတည်ဆောက်ခြင်း

၂၈၀။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်က (တမန်တော်) ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သည် (မီးမပုတ်ရသေး သော) အုတ်စိမ်းချပ်များဖြင့် တည်ဆောက်ထားခဲ့၏။ အမိုးမှာ စွန်ပလွံပင်၏အရွက်များဖြစ်ပြီး ဗလီ၏တိုင်များမှာ စွန်ပလွံပင် စည်များဖြစ်ခဲ့၏။ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)သည် (ထိုပုံစံ)ကို မပြောင်းလဲခဲ့။ အမရ်(رضي الله عنه)သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်မှ ပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်း အုတ်စိမ်းချပ်များ၊ စွန်ပလွံရွက်များကို သုံး၍ဗလီကို တိုးချဲ့ခဲ့၏။ တိုင်များကို သစ်သားတို့အဖြစ်ပြောင်းလဲခဲ့၏။ အုဆ်မာန်း(رضي الله عنه)သည် ဝတ်ကျောင်းတော်ကို အလွန်ကျယ်ပြန့်စွာ တိုးချဲ့ခဲ့ရာတွင် ထွင်းထုကျောက်တုံးနှင့် ထုံးရောကာ နံရံကိုတည်ဆောက်၏။ တိုင်များကို ကျောက်တိုင်များအဖြစ်ပြုလုပ်ကာ အမိုးကို ကျွန်းသားဖြင့် ပြုပြင်တည်ဆောက်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအ်အ်မရ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၇၇)

အခန်း(၄၂) ဝတ်ကျောင်းတည်လျှင် ပူပေါင်းပါဝင်

၂၈၁။ (တမန်တော်မြတ်၏ဝတ်ကျောင်းတော်) တည်ဆောက်စဉ်အခါက ကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်ကြိမ်လျှင် အုတ်ကျောက်တစ်တုံးစီသာ သယ်ယူကြသော်လည်း အမ္မာရ်ဘင်နီယာစိရ်(رضي الله عنه)သည် နှစ်တုံးသယ်ယူနေခဲ့၏။ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)မှ တွေးမြင်တော်မူပြီး သူ့ကိုယ်ပေါ်မှ ဖုန်များကိုဖယ်ရှားပေးယင်း ‘အမ္မရ်သို့ အရှင်မြတ်၏သနားကြင်နာမှု သက်ရောက်တော်မူပါစေ။ သူ့အား အဓမ္မဝါဒီ (သူပုန်)အုပ်စုတစ်စုမှ သတ်ဖြတ်လိမ့်မည်။ သူသည် ၎င်း(သူပုန်)တို့အား ဂျန္နသ်သို့ဖိတ်ခေါ်လျက်ရှိနေမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်း(သူပုန်)တို့မှာမူ သူ့အား ငရဲမီးသို့ ဖိတ်ခေါ်ကြလိမ့်မည်’ဟု ဖိတ်ခေါ် လျက်ရှိနေမည် ဖြစ်ပြီး ၎င်း(သူပုန်)တို့မှာမူ သူ့အား ငရဲမီးသို့ ဖိတ်ခေါ်ကြလိမ့်မည်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ အမ္မရ်မှ ‘အလ်ဖိသန် (အရှုပ်အထွေးနှင့် အားပြိုင်မှုများ)မှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ၏’ဟု ဆိုခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ်အလ်ခွဲဒ်ရီ( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၇၈)

အခန်း(၄၃) ဗလီဝတ်ကျောင်းတည်ဆောက်သူများသည်

၂၈၂။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဝတ်ကျောင်းတော်အား ပြန်လည်တည်ဆောက်တိုးချဲ့ရေးအတွက် အုဆ်မာန်း (رضي الله عنه)၏ရည်ရွယ်ချက်အပေါ် လူတို့မှ အပြင်းအထန်ငြင်းခုံရာဝယ် အုဆ်မာန်းမှ ဤသို့ပြောဆိုခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြားသိခဲ့ရ၏။ ‘အသင်တို့စကားများလွန်းလှချေပြီ။ ‘အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုသက်သက် အတွက်သာ ရည်စူး၍ ဝတ်ကျောင်းတစ်ဆောင်တည်ဆောက်သူအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ထိုသူအတွက် အလားတူနေရာတစ်ခုကို ဂျန္နသ်တွင်တည်ဆောက်ပေးတော်မူအံ့’ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားမှုကို ကျွန်ုပ်တို့ကြားနာဖူးပါ၏’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိုင်းဒုလ္လာဟ်အလ်ခေါင်လာနီ( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၇၉)

အခန်း(၄၄) မြားတံများကိုကိုင်၍ ဗလီတွင်းဝင်လျှင်

၂၈၃။ လူတစ်ဦးသည် မြားတံများကိုကိုင်ဆောင်၍ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းမှ ဖြတ်သန်းသွားခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ထိုသူတို့အား ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ‘၎င်းအပြင်(မြားတံ)တို့ကို ၎င်းတို့၏(အသွား)ထိပ်မှ ကိုင်ဆောင် လော့’

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာတီရ်ဘင်နီအဘ်ဒုလ္လာဟ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၈၂)

အခန်း(၄၅) ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ကို ဖြတ်သန်းသွားလာမှု

၂၈၄။ ငါတို့၏ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်များနှင့် ဈေးများကို ဖြတ်သန်းသွားလာသူ မည်သူပင်မဆို မြားတံ

လက်နက်များနှင့်ဖြစ်နေပါက မုခ်လင်မ်တစ်ဦးတစ်လေအား ထိခိုက်မှုမရှိအောင် ၎င်းတို့၏အသွားထိပ်များမှ ကိုင်ဆောင်ကြလော့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူဇ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၄၃)

အခန်း(၄၆) ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင် သာသနာ့လင်္ကာဖတ်ရွတ်ခြင်း

၂၈၅။ ကျွန်ုပ်သည် အဘူဟုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)အား ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်မှ ‘အို-ဟပ်စာန်း။ ရုစုလုလ္လာဟ်၏ကိုယ်စား ပြန်ကြားပြောဆိုလိုက်လော့၊ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ သူ့အား ရူးဟုလ်ကုဒစ်ဖြင့် ကူညီတော်မူပါ’ဟူ၍ ရွတ်ဆိုတော်မူခြင်းကို ကြားနာခဲ့ဖူးခြင်းရှိမရှိ ကျွန်ုပ်အားပြောလော့’ဟု မေးမြန်းခဲ့၏။ အဘူဟုရိုင်ရဟ်က ‘အမှန်ပင်ဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဟပ်စာန်း ဘင်န်ဆာဘာဗျီသ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၄၄)

*မှတ်ချက် *

ရူးဟုလ်ကုဒစ်=ကောင်းကင်တမန်ချုပ် ဂျစ်ဗျီရီးသ်(

အခန်း(၄၇) လုံ့လက်နက်သမားများ ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌

၂၈၆။ တစ်ခါက ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်မ၏အိမ်တံခါးမှ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ အီသီယိုးပီးယန်းများ(၏ လုံ့တံစွမ်းရည်ပြ)ကစားနေခြင်းအား (ကြည့်ရှုတော်မူခြင်းကို) ကျွန်မတွေ့မြင်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က မိမိ၏ကိုယ်အထက်ရုံလွှာဖြင့် ကျွန်မအား အကာအကွယ်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ကစားနေမှုကို ကြည့်ရှုခွင့် ပြုတော်မူ ခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၄၅)

အခန်း(၄၈) ဗလီအတွင်းအကြွေးတောင်ခံခြင်းနှင့် အကြွေးပေးရန်ရှိသူအား အတင်းအကြပ်တောင်းခံခြင်း

၂၈၇။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ ကျွန်ုပ်သည်အစ်ဘ်နုအဘီဟဒ်ရဒ်ထံမှ အကြွေးတောင်းယူခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ အသံများကျယ်လောင်လာခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က မိမိ၏အိမ်တော်မှနေ၍ ကြားနေခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိအခန်း၏ အခန်းစီးကိုမ,တင်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ထံကြွမြန်းလာကာ ‘အို-ကအ်ဘ်’ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်မှနာခံရန်အသင့်ရှိပါကြောင်း’ဟု ဖြေကြား၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ မိမိလက်ဟန်ဖြင့် ထက်ဝက် ပိုင်းပြလျက် ‘အို-ကအ်ဘ်၊ အသင့်အကြွေးကို လျှော့ချလိုက်လော့’ဟုမိန့်ရာ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ထိုအတိုင်းပင် ကျွန်ုပ်ဆောင်ရွက်ပါပြီ’ဟု လျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် (အစ်ဘ်နုအဘီဟဒ်ရဒ်အား) ‘ထလော့၊ သူ့အားကြွေးဆပ်လိုက်လော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ကအ်ဘ်ဘင်န်မာလီဖျီက်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၄၇)

အခန်း(၄၉) ဝတ်ကျောင်းတော်၌ တံမြက်လှည်းခြင်းနှင့် အမှိုက်သရိုက်များကို ဖယ်ရှားခြင်း

၂၈၈။ လူမည်းအမျိုးသား သို့မဟုတ် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အား သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ပေးလေ့ရှိခဲ့၏။ သူ/သူမကွယ်လွန်သွားခဲ့၏။ ၎င်းနောက်မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုသူ/သူမကို မေးမြန်းရာ ကွယ်လွန်

သွားခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း လျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့ငါ့အား အဘယ်ကြောင့် အကြောင်း
မကြားခဲ့ပါသနည်း။ ထိုသူ/သူမ၏ သင်္ချိုင်းသို့သွားကာ ဂျနာဇော်ဆွလာသ်တည်ဆောက်တော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၄၈)

အခန်း(၅၀) မူးယစ်သေစာ ကုန်သွယ်ရောင်းဝယ်ခြင်းကို ပိတ်ပင်သော အမိန့်အား ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းမှ
ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၈၉။ စူရဟ်ဘကရဟ်မှ အတိုးနှင့်စပ်လျဉ်းသော အာယသ်တော်များ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ခံရသောအခါ တမန်တော်
မြတ်(ﷺ)သည် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းသို့ ကြွမြန်းသွား၏။ ၎င်း (အာယသ်တော်များ)ကို လူထုပရိသတ်ရှေ့မှောက်၌
ဖတ်ကြားပြကာ မူးယစ်သေစာ ကုန်သွယ်ရောင်းဝယ်ခြင်းအား တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့သည်။
ဆင့်ပြန်သူ- အာအိုရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၄၉)

အခန်း(၅၁) ကြွေးတင်သူမြီစား သို့မဟုတ် အကျဉ်းသားကို ဗလီအတွင်း၌ ချည်နှောင်ခြင်း

၂၉၀။ တစ်နေ့ည၌တွင် ဂျင်နီသတ္တဝါများအနက်မှ အဓိဇီးသ်(မိစ္ဆာဂျင်နီဆိုး)တစ်ကောင် ငါကိုယ်တော်မြတ်ထံ
ရောက်ရှိလာပြီး ငါ၏ဆွလာသ်အား နှောင့်ယှက်ရန် ကြံစည်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ငါ့အားသူ့အပေါ်
အနိုင်ယူလွှမ်းမိုးစေတော်မူခဲ့၏။ ငါသည်၎င်းကို ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းမှ တိုင်တစ်တိုင်၌ ချည်နှောင်ထားလို တော်မူခဲ့၏။
သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့အားလုံး ၎င်းအား နံနက်ခင်းတွင် တွေ့ကြရမည်ဖြစ်၏။ သို့စေကာမူ ငါသည် ငါ၏ နောင်တော်
တမန်တော်စုလိုင်မာန်(ﷺ)၏ ဆုပန်စကားကို သတိရသွားခဲ့၏။ အို-ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်သခင်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား
ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူပါ။ ၎င်းနောက် ကျွန်တော်မျိုး၏နောက် မည်သူတစ်ဦးမျှ ပိုင်ဆိုင်မည် မဟုတ်သော စိုးမိုးဇာဏာစက်ကို
ကျွန်တော်မျိုးအား ချီးမြှင့်သနားတော်မူပါ (၃၈:၃၅)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၀-၁)

အခန်း(၅၂) လူနာများအတွက် ဗလီတွင်း၌ တဲထိုးခြင်း

၂၉၁။ ခန်ဒတ်ကံစစ်ပွဲကာလအတွင်း စအိဘင်နီမုအုခ်(ရသွီ) လက်မောင်း၏သွေးလွှတ်ကြော (ဝါ) သွေးပြန်
ကြော၌ ဒဏ်ရာရှိသွားရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းအတွင်း တဲထိုး၍ သူ့အား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်
တော်မူခဲ့၏။ ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ ဘနီဃိဖာရ်တို့၏ တဲတစ်လုံးလည်းရှိနေခဲ့၏။ စအိထံမှ သွေးများသည်
ဘနီဃိဖာရ်တို့၏တဲသို့ စီးတွေလာလေရာ ၎င်းတို့က ‘အို-တဲအတွင်းရှိသူ (တဲပိုင်ရှင်)တို့၊ အသင်တို့ထံမှ မည်သည့်
အရာသည် ကျွန်ုပ်တို့ထံရောက်လာပါသနည်း’ဟု လန့်ဖျပ်ဟစ်အော်ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် စအိ၏ဒဏ်ရာမှ သွေးများ
ဒလဟော လွန်ကဲစွာယိုစီးနေကြောင်း သူတို့မှ တွေ့မြင်ခဲ့ကြ၏။ စအိသည် မိမိ၏တဲအတွင်း၌ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိုရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၂)

အခန်း(၅၃) အခြေအနေအရလိုအပ်လျှင် ကုလားအုတ်(အစီးအနင်း)ကို ဗလီတွင်း၌ ထားနိုင်သည်

၂၉၂။ ကျွန်မသည် နေထိုင်မကောင်းဖြစ်နေကြောင်း ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား တင်ပြလျှောက်ထားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က

ကျွန်မအားအစီးအနင်းပေါ်မှာပင် လူအများ၏နောက်မှ သွဝါရ်ပြုရန် မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်မလည်း ထိုအတိုင်း ဆောင်ရွက်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်နံဘေးတွင် စုရဟ်(၅၂)ကို ဖတ်ရွတ် သရဇ္ဈာယ်လျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြု နေတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အမွှာစုလမဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၃)

အခန်း(၅၄) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၂၉၃။ မှောက်မိုက်သော ညဉ့်တစ်ညတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ သာဝကတော်များအနက် နှစ်ဦးသည် ကိုယ်တော်မြတ်ထံမှ ထွက်ခွာခဲ့ကြ၏။ သူတို့နှစ်ဦးအား လင်းရောင်ခြည်နှစ်ခုက လမ်းကို(မြင်သာအောင်)သူတို့၏ ရှေ့ဖက်မှ လမ်းပြဦးဆောင်သွားနေခဲ့၏။ သူတို့နှစ်ဦးလမ်းခွဲကြသောအခါ သက်ဆိုင်ရာ အိမ်သို့ရောက်သည်အထိ ထိုအလင်းရောင်ခြည်တစ်ခုစီက သူတို့တစ်ဦးချင်းစီနှင့် လိုက်ပါသွားခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်မာလဖိုက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၄)

အခန်း(၅၅) ဗလီအတွင်းရှိ လူသွားလမ်းနှင့် မလွယ်ပေါက်

၂၉၄။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ကျွန်တစ်ဦးအား ဤလောကီသို့မဟုတ် နောင်တမလွန်၍ အရှင်မြတ်နှင့် အတူရှိသည့်အရာတစ်ခုကို ရွေးချယ်စေတော်မူခဲ့၏။ ထိုသူသည် ဒုတိယတစ်မျိုးကို ရွေးချယ်ခဲ့လေသည်။

တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ မိန့်ကြားမှုအပေါ်အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)မှ ငိုကြွေးခဲ့၏။ (ဆင့်ပြန်သူ) ကျွန်ုပ်က ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကျွန်တစ်ဦးကို ဤလောကီလော သို့မဟုတ် နောင်တမလွန်၍ အရှင်မြတ်နှင့်အတူရှိသည့် အရာလောဟူ၍ ရွေးချယ်စေတော်မူရာ ထိုသူက ဒုတိယတစ်မျိုးကိုရွေးချယ်လိုက်သည်ဟု ဆိုသည်တွင် ရှိုင်းခ် (ခေါင်းဆောင်ကြီး)မှ အဘယ်ကြောင့်ငိုကြွေးရပါသနည်း’ဟု မိမိဖာသာ ပြောမိလေ၏။

ထိုကျွန်တစ်ဦးသည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ပင်ဖြစ်ကြောင်း အဘူဘကရ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ထက် ပိုမိုသိရှိရှိသူဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အဘူဘကရ်အား ‘အို-အဘူဘကရ်၊ မငိုကြွေးလေနှင့်’ဟု ‘အဘူဘကရ်သည် ငါ့အားဥစ္စာနေနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု၌ လူသားတို့အနက် အများဆုံးအကျိုးဆောင်သူဖြစ်၏။ အကယ်၍ လူသားများအနက်မှ ငါသည် ခလီးလ်တစ်ဦး သတ်မှတ်ခွင့်ရှိပါလျှင် ငါသည်အဘူဘကရ်အား သတ်မှတ်တော်မူမည်။ သို့ရာတွင် အစွလာမ့်ညီနောင် ဝါဒနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုဖြင့် လုံလောက်လေပြီ။ အဘူဘကရ်၏ တံခါးမှအပ ဝတ်ကျောင်းတော်ရှိတံခါးအားလုံးပိတ် လိုက်ကြလော့’ဟူ၍ မိန့်ကြားခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ်အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၅)

*မှတ်ချက် *

ခလီးလ်=ရင်နှင့် အချစ်ခင်ရင်းနှီးရာညီသူ (အချစ်ဆော်/အကြည်ဆော်)။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ခလီးလ်’ဟု ပြောကြားရာမှ ဆက်လည်း ‘ခလီးလ်’ဟု တစ်ဦးတည်းရှိ ဆော်မှု၏။- ၎င်းမှာအလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သာလျှင်တည်း။

၂၉၅။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရောဂါဝေဒနာပြင်းထန်နေလျက်နှင့် ဦးခေါင်းတော်ကို အဝတ်တစ်စဖြင့် ပတ်စည်းချည်နှောင်၍ အပြင်သို့ထွက်လာပြီး ဓမ္မပလ္လင်ထက်၌ ထိုင်တော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကျေးဇူး ဥပကာရနှင့် ချီးမွမ်းထောပနာပြုတော်မူပြီးနောက် ‘ဥစ္စာနေနှင့် ဘဝဖြင့် ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်အား အကျိုးဆောင်ခဲ့ရာ၌ အဘူဘကရ်ဘင်နီအဘီ

ကုဟာဖတ်ထက် သာပိုသူဟူ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှမရှိ၊ အကယ်၍ငါကိုယ်တော်သည် ခလီးလံတစ်ဦးကိုထားရှိမည်ဆိုပါက ငါသည် အဘူဘကရ်အား မလွဲမသွေထားရှိနိုင်ကောင်းမည်။ သို့ရာတွင် အစ္စလာမ့် ညီနောင်ဝါဒသည်သာ အကောင်းဆုံးတည်း။ အဘူဘကရ်၏ တံခါးမှအပ ခေါင်ခတ် (မလွယ်ပေါက်/တံခါးငယ်များ) အားလုံးပိတ်လိုက်ကြလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၆)

အခန်း(၅၆) ကအ်ဘဟ်နှင့် ဗလီများ၏တံခါးနှင့်သော့များ

၂၉၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်မြို့တော်သို့ရောက်သော် အုဆ်မာန်း ဘင်နီသွလ်ဟဟ်အား ဆင့်ခေါ် တော်မူခဲ့၏။ သူသည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်၏ တံခါးကိုဖွင့်လှစ်ရာ ကအ်ဘဟ်အတွင်းသို့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ ဘီလာလ်၊ အုစာမဟ်ဘင်နီဇိုင်းဒ်နှင့် အုဆ်မာန်း ဘင်နီသွလ်ဟဟ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက်ကအ်ဘဟ်တံခါးကို (အတွင်းမှ) ပိတ်လိုက်ကြ၏။ သူတို့အားလုံးအတွင်း၌ တစ်နာရီအကြာနေခဲ့ကြပြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာလာခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဘီလာလ်ထံကသုတ်ကရက်ပြေးကာ မေးမြန်းခဲ့၏။ ဘီလာလ်က ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဗိမာန်အတွင်း၌ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏’ ဟု ဖြေကြား၏။ ကျွန်ုပ်က ‘မည်သည့်နေရာတွင်နည်း’ဟု မေးသော ဘီလာလ်မှ ‘တိုင်နှစ်တိုင်၏ အကြား၌’ဟု ဖြေဆိုခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်အတွင်း၌ ရက်အသံမည်မျှ ဝတ်ပြုတော်မူခြင်း ကိုမူမေးမြန်းရန် ကျွန်ုပ်မှ မေ့လျော့သွားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဖ်ဖရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၇)

အခန်း(၅၇) ဗလီအတွင်းစုပေါင်းဝိုင်းထိုင်သော သာသနာ့အစုအရုံး

၂၉၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဓမ္မပလ္လင်ထက်၌ရှိနေတော်မူစဉ် လူတစ်ဦးက ညဉ့်ဆွလာသ် မည်သို့ ဝတ်ပြုရမည်ကို မေးမြန်းလျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘တစ်ကြိမ်လျှင် နှစ်ရက်အသံဖတ်လော့။ ၎င်းနောက် နှစ်(ရက်အသံ)၊ ၎င်းနောက် နှစ်(ရက်အသံ) စသဖြင့်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ အသင်သည် နံနက်အာရုဏ်ချိန်(ရောက်မည်)ကို စိုးရိမ်ပါလျှင် (ဖုရ်ရ်အချိန်နိမ့်မည်ကို စိုးရိမ်လျှင်) တစ်ရက်အသံသာ ဝတ်ပြုလော့- ၎င်းသည် အသင်ဝတ်ပြုထားသော ရက်အသံအား လုံး၏ ‘ဝိသ်ရ်’ ဖြစ်သွားပေမည်’

အထက်ပါအတိုင်းပြီးနောက် အစ်ဘ်နု အုမရ်(رضي الله عنه)က ဤသို့ဆက်လက်ပြောကြား၏။ ‘အသင်တို့၏ ညဉ့်ဆွလာသ်အား တစ်ရက်အသံတည်းသော ဆွလာသ်ဖြင့် အဆုံးသတ်ပါ။ အကြောင်းမှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ထိုအတိုင်းပင် အမိန့်ပေးထားခဲ့၍ ဖြစ်၏’

ဆင့်ပြန်သူ- နာဖီအ်(အစ်ဘ်နုအုမရ်မှတစ်ဆင့်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၈)

အခန်း(၅၈) ဗလီတွင်း၌ ကျောခင်းလဲလျောင်းခြင်း

၂၉၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ခြေတစ်ဖက်ပေါ် နောက်ခြေတစ်ဖက်တင်ကာ ကျောခင်းလျက် လဲလျောင်းနေခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်မှတွေ့မြင်ဖူးပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီဇိုင်းဒ်အလ်အိုဆ်ဆွာရှီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၅၉)

အခန်း(၉)   ဈေးအတွင်း၌တည်ထားသော ဗလီတွင် ဝတ်ပြုခြင်း

၂၉၉။ မိမိ၏အိမ်သို့မဟုတ် ရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်ရာဌာနအတွင်း တစ်ဦးတည်းဝတ်ပြုခြင်းထက် လူအများစုပေါင်း ဝတ်ပြုခြင်းက (၂၅)ဆ သာပိုထူးမြတ်၏။ အကြောင်းမှာ (ဤသို့ဖြစ်၏)။ အကယ်၍ အကြင်သူသည် ဝူသျှူကို ကျန ကောင်းမွန်စွာပြု၏။ ပြီးလျှင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်သက်သက်သာ ရည်ရွယ်လျက် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့သွား၏။ ဗလီသို့ရှေ့ရှုသောသူ၏ခြေတစ်လှမ်းစီအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ့အား (ကုသိုလ်) အဆင့်အတန်းတစ်ဆင့်စီ မြှင့်တင်ပေးတော်မူပြီး ဗလီဝတ်ကျောင်းသို့ဝင်ရောက်သည်အထိ အပြစ်တစ်ခုစီကို ပလပ်ပေးတော်မူ၏။ ဗလီဝတ်ကျောင်း တော်သို့ရောက်ရှိပြီး ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် စောင့်ဆိုင်းနေစဉ်ကာလပတ်လုံး မလာအိကဟ် (ကောင်းကင်တမန်များ)က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်သနားခြင်းကို ထိုသူအတွက် ဤသို့ တောင်းဆိုပေးနေကြလိမ့်မည်ဖြစ်၏။ ‘အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ထိုသူအား ရဟ်မသ်(ကရုဏာ)သက်တော်မူပါ။ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ထိုသူအား (ဝတ်ပြုသော နေရာ၌လေလည်မှုမပြုမချင်း ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူပါ။’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၆၆)

အခန်း(၆၀) ဗလီတွင်း သို့မဟုတ် ဗလီပြင်ပ၌ လက်ချောင်းများယှက်၍ ဆုပ်ကိုင်ခြင်း

၃၀၀။ မုအ်မင်န်တစ်ဦးသည် မုအ်မင်န်တစ်ဦးအပေါ်(မုအ်မင်န်အချင်းချင်းသည်) အချင်းချင်းအား ပြုလျက်ရှိသော နံရံတစ်ခုမှ အုတ်ချပ်များကဲ့သို့တည်း။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏လက်ချောင်းများကိုယှက်၍ လက်တော်များကို ဆုပ်ကိုင်ပြသကာ အထက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၆၈)

၃၀၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား (မဃရစ်ဘ်သို့မဟုတ် အိရုအ်) ဆွလာသ်နှစ်ခုအနက် တစ်ခုကို ဦးဆောင်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် နှစ်ရကအသ်ပြီးသော စလာမ်လှည့်၍ ဆွလာသ်အဆုံးသတ်တော် မူ၏။ ဝတ်ကျောင်းတော်တွင် ကန့်လန့်ဖြတ်ထောင်လှဲထားသော မျဉ်းတစ်ချပ်အနီး ရပ်တော်မူ၏။ ဒေါသဖြစ်နေတော် မူသကဲ့သို့ ၎င်းအပေါ်တွင် မှီနေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဝဲဖက်လက်ဖမိုးအပေါ် မိမိ၏ယာဖက်ပါးပြင်တင်တော်မူခဲ့၏။ လူအချို့မှာ ဗလီ၏ တံခါးများမှ အလျင်စလို ထွက်ခွာသွားကြ၏။ ဆွလာသ်အား အဘယ်ကြောင့်လျှော့လိုက်သည်ကို လူတို့မှ အံ့အားသင့်နေကြ၏။ ၎င်းတို့ထဲ အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်တို့ရှိနေကြသော်လည်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မေးမြန်းလျှောက်တင်ရန် တွန့်ဆုတ်နေခဲ့ကြ၏။ ဇုလ်ယဒိုင်န်ဟု အမည်ပေးထားသော လက်တံရှည်သူတစ်ဦးက ကိုယ်တော်မြတ်အား ‘ယာ-ရစ္စလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် မေ့လျော့သွားခဲ့ပါသလော သို့တည်းမဟုတ် ဆွလာသ်မှာ လျှော့ချခံရပါသလော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါ့မေ့လျော့သွားသည်မဟုတ်၊ ဆွလာသ်အား လျှော့ချလိုက်ခြင်းလည်း မဟုတ်’ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ ဆက်လက်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ဇုလ်ယဒိုင်န် ပြောလိုက်သည်မှာ အမှန်ပင်လော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ လူတို့က ‘ဟုတ်မှန်ပါ၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့ကြ၏။ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)သည် နောက်တစ်ခါက ပြန်ရပ်ကာ မိမိမှမေ့လျော့သွားသော ကျန်ရှိဆွလာသ်ကို ပြန်လည်ဦးဆောင်တော်မူခဲ့၏။ စလာမ်လှည့်ပြီးသောအခါ သပက်ဘီရ်ဆိုပြီး ခါတိုင်းကဲ့သို့ သို့မဟုတ် ခါတိုင်းထက်ကြာမြင့်စွာ ဦးချတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် သပက်ဘီရ်ဆိုကာ ဦးခေါင်းပြန်ကြွ၏။ ၎င်းနောက် သပက်ဘီရ်ဆို၍ ခါတိုင်းကဲ့သို့ သို့မဟုတ် ခါတိုင်းထက် ကြာမြင့်စွာ (ဒုတိယအကြိမ်)ဦးချတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် သပက်ဘီရ်ဆိုကာ ဦးခေါင်းပြန်ကြွပြီးလျှင် စလာမ်ဖြင့် အဆုံးသတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(အိဘ်နုစ်ရီးန် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၄၆၉)

အခန်း(၆၁)   မဒီနဟ်သွားလမ်းပေါ်မှ ဝတ်ကျောင်းတော်များနှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သော နေရာများ

၃၀၂။ အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအုမရ်သည် လမ်းတစ်လျှောက်နေရာများစွာ၌ ဝတ်ပြုခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤနေရာများ၌ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ကြောင်း သူတွေ့မြင်ခဲ့သည်ဟု ပြောပြခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၄၇၀)

၃၀၃။ ဤဟဒီးဆ်သည် အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအုမရ်(رضي الله عنه)မှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုတော် မူခဲ့သည့် မဒီနာမှ မက္ကဟ်မြို့သို့ သွားရာလမ်းခရီးတစ်လျှောက်ရှိ နေရာအမျိုးမျိုးနှင့် တည်ရှိပုံအမျိုးမျိုးတို့၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ နေရာနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်အမည်နာမများသာဖြစ်နေပါ၍ (အင်္ဂလိပ်ဖြင့်) ဘာသာပြန်ဆိုမှုကို ဖော်မပြတော့ပါ။
မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၄၇၁)

၃၀၄။ (အထက်ပါအတိုင်း)
ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၄၇၁)

၃၀၅။ (အထက်ပါအတိုင်း)

၃၀၆။ (အထက်ပါအတိုင်း)

၃၀၇။ (အထက်ပါအတိုင်း)

၃၀၈။ (အထက်ပါအတိုင်း)

၃၀၉။ (အထက်ပါအတိုင်း)

၃၁၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်မြို့အနီးရောက်လာလျှင် ဇိလ်သွါဝါနေရာ၌ အစီးအနင်းပေါ်မှ ဆင်းသက်တော်မူလေ့ရှိ၏။ ထိုနေရာ၌ ညဉ့်အိပ်ရပ်နားလေ့ရှိ၏။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုခဲ့တော်မူသောနေရာမှာ တောင်ပူစာအကြီးတစ်ခုပေါ်တွင် ဖြစ်၏။ နောက်ပိုင်းတွင် တည်ဆောက်ခဲ့ကြသော မလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ မဟုတ်ခဲ့ပါ။ ထိုနေရာထက် နိမ့်သော တောင်ပူစာကြီးတစ်ခုပေါ်၌သာ ဖြစ်၏။

၃၁၁။ ဤဟဒီးဆ်တော်သည်လည်း နေရာနှင့် တည်ရှိမှုအမည်များသာဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၄၇၁)

ဝတ်ပြုသူ၏ အကာအကွယ်ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ရှေ့ဆောင်၏ စုသ်ရဟ်သည်နောက်မှသူတို့၏ စုသ်ရဟ်ပင်ဖြစ်သည်။

၃၁၂။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အီးဒ်နေ့တွင်အပြင်သို့ကြွမြန်းလာခဲ့၏။ မိမိ၏ရှေ့တွင် ဟရ်ဘဟ်(လုံတို)တစ်ချောင်း ထိုးစိုက်ထားရန် အမိန့်ပေးတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ထိုအရာကိုမျက်နှာချင်းဆိုင်ပြုလျက် လူအများကို မိမိ၏ နောက်ဖက်တွင်ရှိစေပြီး ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ လမ်းခရီးများ၌လည်း ဤအတိုင်းပင် ကျင့်ဆောင်တော်မူလေ့ ရှိခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ် လွန်တော်မူပြီးနောက် (ကိုယ်တော်လမ်းစဉ်နောက်လိုက်သော) မုစ်လင်မ်ဘုရင်များမှ ဤ ကျင့်ကြံမှုကို ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအိုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၇၃)

*မှတ်ချက် *

စုသ်ရဟ်=တိုင်၊ နံရံ၊ တုတ်၊ လုံ၊ ကဲ့သို့ သို့သော် ထောင်မတ်နိုင်သည့် အရာတစ်ခု၊ အမြင့်မှာလူ၏ ခြေခွံထက်အမြင့်ပြုလုပ်၍ မိမိနှင့် အခြားသူများအကြားအကာအကွယ်သင်္ကေတအနေဖြင့် ထားသည်။

၃၁၃။ အလ်ဘသွ်ဟာအ်အရပ်၌ အနုဇဟ်(လုံသွားတပ်တုတ်တို့)တစ်ချောင်းကို ရှေ့မှစိုက်ထားလျက် တမန် တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဇုဟ်ရ်ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ်၊ ၎င်းနောက် အဆွ်ရ်ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ်ကို ဦးဆောင်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထိုအချိန်အတွင်း (အနုဇဟ်၏တစ်ဖက်ခြမ်း) ကိုယ်တော်မြတ်၏ရှေ့ဖက်တွင် အမျိုးသမီး များ၊ မြည်းများ ဖြတ်သန်းသွားလာနေခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဂျဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၇၄)

အခန်း(၂) ဝတ်ပြုသူနှင့် စုသ်ရဟ်ကြားအကာအဝေး

၃၁၄။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဝတ်ပြုနေရာသည် နံရံနှင့် သိုးတစ်ကောင်မှ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်သွားလာနိုင်သော အကာအဝေးခန့်ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ်ဘင်နီအိုဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၇၅)

အခန်း(၃) အနုဇဟ်ကို အသုံးပြု၍ ဝတ်ပြုခြင်း

၃၁၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အခင်းသွားလေသည့်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်နှင့်နောက်သူငယ်လေးတစ်ဦးသည် တောင်ဝေး၊ တုတ်ချောင်းသို့မဟုတ် အနုဇဟ်တစ်ခုနှင့် ရေတစ်ခွက်ဖြင့် ကိုယ်တော်နောက်မှ လိုက်ပါလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ အခင်းသွားပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်ထံ ရေခွက်ကိုကမ်းပေးခဲ့ကြလေကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနုတ်စ် ဘင်နီမာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၇၆)

အခန်း(၄) တိုင်လုံးကို မျက်နှာမူ၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၃၁၆။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တိုင်တစ်တိုင်၏နောက်တွင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုလေ့ရှိခဲ့၏။ ၎င်းသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ထားသည့် နေရာအနီး၌ဖြစ်၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ) ယဇီးဒ်က ‘အို-အဘူမုစ်လင်မ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်အသင့်အား ဤတိုင်၏ နောက်တွင်အမြဲ တစေ ဝတ်ပြုတော်မူခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ခဲ့ရပါ၏’ဟု ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ် ဘင်နီအတ်ကီဝန်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၈)

အခန်း(၅) စုပေါင်းအစုအဝေးနှင့် မဟုတ်သော ဆွလာသ်ကို တိုင်များအကြားဝတ်ပြုခြင်း

၃၁၇။ t pb Ek k&f(ﷺ)မှ ပြောပြခဲ့၏။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်အတွင်း ဝင်သွားတော်မူခဲ့၏။ (ဘိလ္လာလ်ထွက်လာသည့်အခါ) ကျွန်ုပ်က ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မည်သည်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသနည်း’ဟု မေးသော် သူက ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် လက်ဝဲဖက်၌တိုင်တစ်လုံး၊ လက်ကျ်ဖက်၌တိုင်တစ်လုံး၊ နောက်ဖက်၌တိုင်တစ်လုံး(အနေ အထား၌) ဆွလာသ်တည်ဆောက်တော်မူခဲ့၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်မှာ တိုင်ခြောက်လုံး ဖြင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားပါ၏။

မာလစ်က်၏ ဆင့်ပြန်ချက်အရ ‘ကိုယ်တော်မြတ်၏ လက်ကျ်ဖက်ခြမ်းတွင် တိုင်နှစ်လုံးရှိခဲ့၏’ဟု ဖော်ပြထား၏။
ဆင့်ပြန်သူ- နာဖိအ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၈၇)

အခန်း(၆) အစီးအနင်း၊ ကုလားအုတ်၊ ကုလားအုတ်ကုန်းနှီး၊ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့ကို မျက်မှောက်ထား၍ ဝတ်ပြုခြင်း

၃၁၈။ အစ်ဘ်နုအုမရ်(ﷺ)မှ ပြောပြခဲ့၏။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ကုလားအုတ်မကို ကန့်လန့် အနေအထားဖြင့်ထိုင်စေပြီး ၎င်းကို မျက်မှောက်ထားကာ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ထိုကုလားအုတ်မက ထ,ထွက်လာသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှ မည်သို့ဆောင်ရွက်တော်မူပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကုလားအုတ်၏ကုန်းနှီးကိုဆွဲယူ၍ မိမိ၏ရှေ့မှောက်၌ထားပြီး ၎င်းကုန်းနှီး၏ နောက်ဖက်ပိုင်းကို (စုသ်ရဟ် အဖြစ်) မျက်နှာမူဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ပါသည်ဟု ဖြေကြားခဲ့ပေသည်။ အစ်ဘ်နုအုမရ်သည်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ပြုကျင့် ဆောင်ရွက်လေ့ရှိခဲ့၏။’
ဆင့်ပြန်သူ- နာဖိအ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၈၈)

အခန်း(၇) ကုတင်အား မျက်နှာမူဝတ်ပြုခြင်း

၃၁၉။ အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ခွေးများသို့မဟုတ် မြည်းများနှင့် တန်းတူထားနေကြပါသလော။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကုတင်ပေါ်လဲလျောင်းနေစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ရောက်ရှိလာပြီး ကုတင်၏ဗဟိုကိုမျက်နှာမူလျက် ဝတ်ပြုတော်မူ လေ့ရှိခဲ့၏။ ဆွလာသ်ရှေ့မှောက်၌ ရှိနေခြင်းမှာ မကောင်းဟု တွေးဆမိသဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့သည် ခြုံစောင်၏ အပြင်ရောက်သည် အထိ ကုတင်ခြေရင်းမှ တိတ်တဆိတ်ဖြေးညှင်းစွာလျှောထွက်လာလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၈၉)

အခန်း(၈) ဝတ်ပြုနေစဉ် မိမိ၏ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားလာသူကို တွန်းထုတ်မောင်းထုတ်ရမည်

၃၂၀။ ဂျူမုအဟ်နူတစ်နေ့၌ အဘူစအီးဒ် အလ်ခုဒ်ရီ(ﷺ)သည် အရာတစ်ခုကို စုသ်ရဟ်ပြု၍ ဝတ်ပြုနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့မြင်ခဲ့၏။ ဘနီအဘီမုအိုင်းသ်တို့အနက် လူငယ်တစ်ဦးသည် သူ၏ရှေ့မောင်းထုတ်လိုက်၏။ ၎င်းမှာ အခြားလမ်း

မေတ္တေဘဲ နောက်တစ်ကြိမ်ထိုအတိုင်း ထပ်မံဖြတ်သန်းရန် ပြုပြင်ရာတွင်လည်း အဘူစအီးဒ်မှ ပို၍ပြင်းထန်စွာ တွန့်ထုတ်လေ၏။ ထိုသူငယ်မှ အဘူစအီးဒ်အား ဆဲဆိုရေရွတ်ပြီး မရိဝါန်ထံသွားကာ အဘူစအီးဒ်နှင့်စပ်လျဉ်းသော မကြေနပ်ချက်ကို တိုင်တန်းလေ၏။ အဘူစအီးဒ်ကလည်း ထိုသူငယ်နောက်လိုက်သွား၏။ မရိဝါန်က ‘အို-အဘူစအီးဒ်၊ အသင်နှင့် အသင့်ညီနောင်၏သားအကြားမည်သို့ဖြစ်ပျက်လာရသနည်း’ဟု မေးရာအဘူစအီးဒ်မှ ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။

‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မိန့်ဆိုမှုကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏။ -အကယ်၍ အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို စုသ်ရဟ်ကဲ့သို့သော အရာတစ်ခု၏နောက်မှ ဝတ်ပြုနေစဉ် သူ၏ရှေ့ဖက်ကို တစ်စုံတစ်ဦးက ဖြတ်သန်းဝင်ရောက်ရန် ကြိုးစားလာလျှင် ၎င်းသူအား ဝတ်ပြုသူမှ တွန်းဖယ်လော့။ အကယ်၍ ထိုသူက ငြင်းဆန်ပါလျှင် အင်အားသုံး၍ တုန်ပြန်လော့။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ထိုသူသည် ယှိုင်သွန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း’

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူဆွာလိဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၈၈)

အခန်း(၉) ဝတ်ပြုသူရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားလာသူ၏အဖြစ်

၃၂၁။ အကယ်၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသူရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားလာသူသည် မိမိ၏(ထို)ပြစ်မှု၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏအား သိရှိသွားမည်ဆိုပါက ထိုသူသည် ဝတ်ပြုသူရှေ့ဖြတ်သန်းခြင်းထက် (၄၀)တိုင်တိုင်စောင့်ဆိုင်းနေခြင်းကို ပိုကောင်းသည်ဟု မှတ်ယူလိမ့်မည်ဖြစ်၏။

ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ အဘူအန်နသွ်ရ်က ‘သူပြောခဲ့သည့် (၄၀)သည် ရက်လော၊ လလော၊ နှစ်လောဟူသည် ကို ကျွန်ုပ်မှ အတိအကျမမှတ်မိတော့ပါ’ဟု ဆိုခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူဂျဟိုဇ်(မ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၈၉)

အခန်း(၁၀) အိပ်ပျော်နေသူ၏ နောက်မှ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၃၂၂။ ကျွန်ုပ်မသည် ကုတင်ပေါ်၌ ကန့်လန့်ဖြတ်နေ၍ အိပ်နေစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော် မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဝိသ်ရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်ပြင်သောအခါ ကျွန်ုပ်အား နိုးဆော်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မလည်ဝိသ်ရ်ဝတ်ပြု၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အာအိရှိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၉၁)

အခန်း(၁၁) မိန်းကလေးတစ်ဦးကို လည်ပင်းပေါ်တင်ဆောင်၍ ဝတ်ပြုခြင်း

၃၂၃။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သမီးတော်ဇိုင်နာ(ﷺ)နှင့် အလ်အာဆွ်ဘင်န်ရဘီးအ်ဘင်န်အဘ်ဒီရှာမ့်စ်၏ သမီး အုမမဟ်အား မိမိ၏လည်ပင်းပေါ်တင်ဆောင်လျက် ဝတ်ပြုနေတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဦးချသောအခါ သူမ(ကလေးငယ်အား အောက်သို့ချတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ပြန်ရပ်သောအခါ သူမအား (ပြန်လည်)တင်ဆောင် တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူကသာဒဟ် အလ်အန်ဆွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၉၂)

အခန်း(၁၂) အမျိုးသမီးသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသူထံမှ အညစ်အကြေးသို့မဟုတ် ဒုက္ခရောက်စေသော အရာကို

ဖယ်ရှားပေးနိုင်၏။

၃၂၄။ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်(၁၇၈)ပင်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်မတ်ဖီအုဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၄၅၅)

‘ဝတ်ပြုသူ၏ အကာအကွယ်ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။

၉။ ဆွလာသ်၏ အချိန်များကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ဆွလာသ်၏ အချိန်များနှင့် အချိန်မှန် ဝတ်ပြုမှု၏မြင့်မြတ်ခြင်း

၃၂၅။ အီရတ်တွင် တစ်နေ့၌ အလ်မုဗီရဟ် ဘင်နီယူအိဘဟ်သည် ဆွလာသ်ဝန်ပြုရန် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာခဲ့၏။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်သည် သူထံသွား၍ ပြောဆိုခဲ့၏။ ‘အို-မုဗီရဟ်၊ ဘယ်အရာပါနည်း။ အသင်မသိလေရောသလား၊ တစ်ကြိမ်တွင် ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷺ) ဆင်းသက်လာကာ (ဖုဂရ်)ဝတ်ပြုခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်လည်း ဝတ်ပြု တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်သူက (အဆွံ ရ်)ဆွလာသ်ဝတ်ပြုကြပြန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်လည်း ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူက(အဆွံ ရ်)ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြန်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည်လည်း ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူက (အိရာအိ)ဆွလာသ်ထပ်မံဝတ်ပြု၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည်လည်း ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ပြီးလျှင် သူက ‘ကျွန်ုပ်အား ထိုသို့ပြုလုပ်ရန် အမိန့်ပေးခြင်းခံရပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုမတ်စ်အူးဒ် အလ်အနီဆွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၅၀၀-က)

*မှတ်ချက် *

ဂျစ်ဘ်ရီးလီ(ﷺ)မှ ဆွလာသ်ငါးကြိမ်၏ အချိန်များကို လက်ဆွဲသရုပ်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၂) ဆွလာသ်သည်အလျော်ပေးကြေပျက်စေခြင်း ဖြစ်၏။

၃၂၆။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အုမရ်(ရသဒ္ဒါ)နှင့်ထိုင်နေကြစဉ် တစ်ချိန်တွင် သူမှ ‘အသင်တို့အနက် မည်သူသည် မိသ်နဟ်နှင့်ပတ်သက်သော ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားချက်ကို မှတ်မိပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်က ‘တမန်တော်မြတ်မှ မိန့်မှတ်တော်မူသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်သိရှိ၏’ဟု ဖြေခဲ့၏။ အုမရ်က ‘အသင်သည် အမှန်ပင် ရဲရင့်သူဖြစ်၏’ဟု ပြော၏။ ကျွန်ုပ်မှ ‘အမျိုးသားတစ်ဦးအတွက် ဖိသ်နဟ်ဖြစ်စေသည်များမှာ သူ၏ဇနီး၊ ငွေကြေး၊ ရင်သွေးငယ်များနှင့် အိမ်နီးတို့ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်း(ဖိသ်နဟ်)သည် ထိုသူ၏ ဆွလာသ်၊ ဆွာင်မ်(ဥပုသ်သီလ)၊ ဆွဒကဟ်(အလှူဒါန)၊ သာသနာ့ပညတ်ချက်များ (ကျင့်ရန်၊ ကြဉ်ရန်များ)အားဖြင့် ကြေပျက်(အပြစ်ပြော)သွားစေ ပါသည်’ဟု ပြောပြခဲ့၏။ အုမရ်က ‘ယင်းသို့မေးမြန်းခြင်းမှာ အခြားကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ဖိသ်နဟ်သည် ပင်လယ်လှိုင်း များအလား ပျံ့နှံ့လာလိမ့်မည်ဖြစ်၏’ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က ‘အို-မုအ်မင်နီတို့၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး၊ အသင်နှင့် ထိုအရာအကြောင်း (ပိတ်ထားသော) တံခါးတစ်ချပ်သာ ခြားလျက်ရှိမည်ဆိုလျှင်လည်း စိုးရိမ်စရာမလိုပါ’ဟု ပြောသဖြင့် အုမရ်က ‘ထိုတံခါးသည် ချိုးဖျက်ခံရမည်လော သို့မဟုတ်ပွင့်သွားမည်လော’ဟု မေးလေ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ‘၎င်းမှာ ရိုက်ချိုးဖျက်ဆီးခြင်းခံရလိမ့်မည်ဟု ဖြေခဲ့၏။ အုမရ်က ‘၎င်းသည် ဘယ်သောအခါမျှ ထပ်မံပိတ်တော့ မည်မဟုတ်’ဟု ပြောလေ၏။ ထိုတံခါးကို အုမရ်မှ သိမသိဟူသည်ကို ကျွန်ုပ်အား မေးမြန်းကြ၏။ နောက်တစ်နေ့မတိုင်မီ ညဉ့်ရှိနေသည်ကို တပ်အပ်သိရှိနေကြသကဲ့သို့ သူသည်လည်း ထိုတံခါးကို သိရှိနေပါသည်ဟု ကျွန်ုပ်မှ ဖြေကြားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်ကို အမှားအယွင်းမရှိ ဆွဲငြိန်ခဲ့လေပြီ။

ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက တင်ပြခဲ့၏။ သူတို့သည် မတ်ရူးကီအား ကိုယ်စားလွှတ်ပြီး ထိုတံခါးအကြောင်းကို ဟုဇိုင်ဖဟ်ထံ မေးမြန်းစေခဲ့၏။ ဟုဇိုင်ဖဟ်က ‘၎င်းသည် အုမရ်ကိုယ်တိုင်ပင်ဖြစ်ပါ၏’ဟု ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုဇိုင်ဖဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁၅၀၃)

၃၂၇။ လူတစ်ဦးသည် အမျိုးသမီးကို (တရားဝင်)နမ်းလိုက်မိ၏။ ၎င်းနောက်တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံသို့သွား၍ (ထိုအကြောင်းကို) လျှောက်ထားခဲ့၏။ ဤတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ‘နေ့၏အစွန်းနှစ်ဖက်၊ ၎င်းအပြင် ညဉ့်၏ အချိန်အချဉ် ဆွလာသ်ရပ်တည်ကြကုန်။ မုချကေန် ကောင်းမှုများသည် မကောင်းမှုများကို ဖယ်ရှားပစ်လေသည်။ (၁၁:၁၁၄)’ဟု ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်တော်မြတ်အား ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ဤသည်မှာ ကျွန်ုပ်တစ်ဦးတည်းအတွက် ညွှန်ကြားချက်လေလော့’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဤသည်မှာ ငါ၏နောက်လိုက်သား အပေါင်းအတွက်

ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုမတ်စ်အိုးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၀၄)

၃၂၈။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ အထက်ပါဟဒီးဆ်တော်၏ နောက်တွဲ၍လာရှိသည်မှာ-

‘ဤသည်မှာ ဖော်ပြပါကိစ္စကို ကျူးလွန်မိသော ငါ၏နောက်လိုက်သားများအတွက်သာဖြစ်၏’ဟု ဖော်ပြထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နုမတ်စ်အိုးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၀၄)

အခန်း(၃) သတ်မှတ်ချိန်၌ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၃၂၉။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘မည်သည့်လုပ်ရပ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အနှစ်သက်ဆုံး ဖြစ်ပါသနည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဆွလာသ်ကို ၎င်း၏အချိန်အတွင်း ဝတ်ပြုခြင်း’ဟု ဖြေကြား တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ထပ်မံပါရှိပါသေးသလော’ဟုမေးရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင့်မိဘများကို ကောင်းကျိုး ဆောင်ခြင်း’ဟု ဖြေတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ထပ်မံပါရှိပါသေးသလော’ဟု ထပ်ဆင့်မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နှစ် မြို့မူသက်သက်အဖို့သာ ဂျီဟာဒ်ပြုခြင်း’ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ ဤသည်မှာ ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)၏ ပြောကြားချက်များ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်မှ ပို၍မေးမြန်းခဲ့ပါကကိုယ်တော်မြတ်သည်လည်း ဆက်၍မိန့်ကြား တော်မူမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နုမတ်စ်အိုးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၀၅)

အခန်း(၄) ငါးကြိမ်ဆွလာသ်သည် (အပြစ်ကို) ကျေပျက်စေခြင်း

၃၃၀။ ‘အကယ်၍ အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို မိမိ၏အိမ်တံခါးတွင် မြစ်တစ်စင်းရှိပြီး တစ်နေ့လျှင် ငါးကြိမ်တိုင် ၎င်းအတွင်း ရေချိုးခဲ့ပါက ၎င်းသူပေါ်၌ မည်သည့်အညစ်အကြေးကို အသင်တို့တွေ့မြင်ရပါနည်း’ဟု တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ မေးမြန်းတော်မူရာ ‘အညစ်အကြေး အစွန်းအစမျှပင် ကျန်ရစ်မည်မဟုတ်ပါ’ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဤသည်မှာ ငါးကြိမ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မကောင်းမှုများကို ပယ်ဖျက်တော်မူခြင်း၏ ဥပမာပင်တည်း’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၀၆)

အခန်း(၅) ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသူသည် မိမိ၏အရှင်သခင်နှင့် သီးသန့်စကားဆိုခြင်းဖြစ်၏

၃၃၁။ ဦးချခြင်းကို ကျကျနနပြုကြကုန်။ ခွေးတစ်ကောင်ကဲ့သို့ အသင်တို့၏ လက်နှင့်တံတောင်များကို မြေပြင်ပေါ် ထိကပ်လျက် ဖြန့်ချဲထားကြကုန်နှင့်။ အသင်တို့တံတွေးထွေးလိုလျှင် အရှေ့ဖက်သို့ သို့ဖြစ်စေ၊ လက်ျာဖက်သို့ဖြစ်စေ အလျဉ်းမထွေးရ။ အကြောင်းသော် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသူသည် မိမိ၏အရှင်မြတ်အား တီးတိုးစွာ ပန်ကြားနေခြင်းကြောင့် တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၀၇)

အခန်း(၆) ပူပြင်းသောရာသီ၌ ဇုဟ်ရ်ကို နေအေးချိန်မှာ ဝတ်ပြုပါ

၃၃၂။ အလွန်ပူပြင်းသော ရာသီ၌ ဇုဟရ်ဆွလာသ်ကို နေအေးချိန်ထိ ဆိုင်ငုံဝတ်ပြုကြကုန်။ အကြောင်းကား (ထို)အပူရှိန်ပြင်းထန်မှုသည် ငရဲမီး၏ အရှိန်မြင့်တက်မှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ ငရဲမီးက မိမိ၏အရှင်မြတ်ထံ- အို-အာရှုန်တော်မျိုး၏ အစိပ်အပိုင်းများမှ တစ်ခုကိုတစ်ခု အပြန်အလှန်ဝါးမျှကုန်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားရာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က ၎င်းကို နှစ်ကြိမ်တိတိအသက်ရှူခွင့် ပေးတော်မူခဲ့၏။ တစ်ကြိမ်မှာ ဆောင်းရာသီ၌ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ကြိမ်မှာ နွေရာသီ၌ဖြစ်၏။ အသင်တို့ခံစားနေရသော အပြင်းထန်ဆုံး အပူရှိန်နှင့် အအေးဓာတ်သည် ၎င်းမှ အသက်ရှူသွင်း၊ ရှူထုတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၁၂)

၃၃၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ ပါဝင်ခဲ့၏။ မုအပ်ဇင်န်(ဝတ်ပြုရန်)အတွက် ဖိတ်ခေါ်သူသည် အဇာန်ပေးချင်နေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘နေအေးပါစေဦး’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူသည် ထပ်မံ၍ အဇာန်ပေးလိုပြန်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘နေအေးပါစေဦး၊ တောင်ပူစာအရိပ်များပေါ်ထွက်ခြင်းကို တွေ့ရသည့်တိုက်ဂုသာ မိန့်ဆိုပြန်၏။ ဆက်လက်၍လည်း ‘အပူချိန်ပြင်းထန်မှုသည် ငရဲမီး၏အရှိန်မြင့်မှုမှ ဖြစ်၏။ ပူပြင်းလွန်းလှသည့်ရာသီ၌ နေအေးသောအခါမှသာ ဝတ်ပြုကြကုန်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဇရ်အလ်ဃစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၁၄)

အခန်း(၇) နေစောင်းချိန်သည် ဇုဟရ်ဆွလာသ်ချိန်

၃၃၄။ မွန်းတည့်ချိန်မှ နေစောင်းသောအခါ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထွက်ရှိလာပြီး ဇုဟရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် မွေပလ္လင်ပေါ်တက်မြန်းကာ လောကခပ်သိမ်းပျက်သုဉ်းမည့်နေ့အကြောင်း၊ ယင်းကိစ္စ တွင်ရှိ ကြီးမားသည့် အဖြစ်အပျက်နှင့် အကြောင်းအရာများအကြောင်းကို မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ‘အကြင်မည်သူမဆို ငါကိုယ်တော်အား မေးမြန်းလိုသမျှ မေးမြန်းကြကုန်။ ငါကိုယ်တော်သည် ငါ၏ဤနေရာ၌ ရှိနေသေးသမျှ ဖြေကြား တော်မူမည်’ဟု အမိန့်ရှိရာ လူအားလုံးနီးပါး ငိုကြွေးကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါ့အားမေးမြန်းလော့’ဟု ထပ်မံမိန့်ဆိုရာ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီဟုဇာဖဟ်အတ်စ်မီမှ ရပ်ပြီး ‘ကျွန်ုပ်၏ဖခင်မည်သူပါနည်း’ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်၏ဖခင်သည် ဟုဇာဖဟ်ဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘ငါ့အား မေးမြန်းကြလော့’ဟု ဆက်၍ ဆိုပြန်၏။ ၎င်းနောက် အုမရ်(ﷺ)သည် ကိုယ်တော်ရှေ့မှောက် ဒူးထောက်ချကာ ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ကျွန်ုပ်တို့၏အရှင်သခင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အစ္စလာမ်ကို ကျွန်ုပ်တို့၏ သာသနာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မုဟမ္မဒ်ကို ကျွန်ုပ်တို့၏ တမန်တော်မြတ်အဖြစ်လည်းကောင်း နှစ်သက်ကျေနပ်ကြ ပါ၏’ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်လည်း ဆိတ်ငြိမ်နေပြီးနောက် ‘ငါ၏ရှေ့မှောက်ရှိန်ပေါ်၌ ယခုလေးတင် သုခဘုံနှင့်ငရဲကို ပြသခြင်းခံရ၏။ ငါကိုယ်တော်သည် ထိုမျှကောင်းခြင်းနှင့် ဆိုးဝါးခြင်းကို တစ်ခါမျှ မတွေ့မြင်ဖူးချေ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်နီဗာလ်စ်အ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၁၅)

*မှတ်ချက် *

အလားတူဟဒီးဆ်မှာ အသိ ယဉာဏ်လျှာ၊ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၈)၌ ပါရှိပြီဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဤဟဒီးဆ် ဆက်၌ အပူပြင်းအရက်ပိ စကားလုံး ကွဲပြားမှုရှိပါသည်။

၃၃၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏အနီးထိုင်နေသူအချင်းချင်းသိရှိမှတ်မိနိုင်သည့် အချိန်တွင် ဖရိုရ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဆွလာသ်ပြီးဆုံးသည့်နောက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်(၆၀)မှ(၁၀၀)အကြား ဖတ်ရွတ်သရာဇ္ဈာယ်လေ့ရှိတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မွန်းတည့်ချိန်မှ နေစောင်းသည်နှင့် (မွန်းတိမ်းသည်နှင့်) ဇုဟရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ အဆွရ်ဆွလာသ်ကို လူတစ်ဦး မဒီနဟ်မြို့စွန်သို့သွားပြီး ပြန်လာချိန်- နေအပူရှိန် ရှိနေသေးချိန်၌ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူမှ မဃရစ်ဘ်အကြောင်းမေ့လျော့သွား၏) ကိုယ်တော်မြတ် သည်

အိရှအ်ကို ညဉ်ဇာ်သုးပံတစ်ပံသိုမဟုတ် ညဉ်ဝက်အထိ ဆိုင်ငံခြင်း၌ ကရပြုတော်မူခြင်းမရှိခဲ့ချေ။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဘရ်ဇ်ဆင့် ပြန်မှုမှတစ်ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၁၆)
အဘူအလ်မင်န်ဟိလ်

အခန်း(၈) ဇုဟရ်ကို အဆွံရ်အထိ အချိန်ဆိုင်းခြင်း
၃၃၆။ မဒီနာဟ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇုဟရ်နှင့် အဆွံရ်ကို (၈)ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ မဃရစ်ဘ်နှင့်
အိရှအ်ကို (၇)ရကအသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွံစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၁၈)

အခန်း(၉) အဆွံရ်ဆွလာသ်အချိန်
၃၃၇။ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၃၃၅)အတိုင်းဖြစ်၏။ ဤဟဒီးဆ်တော်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိရှအ်ဆွလာသ် မတိုင်မီ
အိပ်စက်ခြင်းနှင့် အိရှအ်ပြီးနောက် စကားပြောဆိုခြင်းကို မနှစ်သက်ဟု ထပ်တိုးဖော်ပြထား၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဘရ်ဇ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၂၂)

၃၃၈။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွလာသ်ကို ဝတ်ပြုလေ့ရှိကြ၏။ ဆွလာသ်ပြီးနောက် အကယ်၍ အကြင်သူတစ်ဦးသည်
ဘနီအမ်ရ်ဘင်နီအောင်းဖ်တို့ထံ သွားရောက်ပါက ၎င်းတို့မှာ ဝတ်ပြုနေဆဲဟူသည်ကို တွေ့ရပေမည်။
ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်နီမာလ်စိုက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၂၃)

၃၃၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဆွံရ်ဆွလာသ်ကို နေပူဆဲ နေလုံးမြင့်နေဆဲတွင် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ အကယ်၍
လူတစ်ဦးသည် အလ်အဝါလီထံသွားပါက ထိုနေရာသို့ နေလုံးမြင့်နေဆဲအချိန်တွင် ရောက်ရှိမည်။ မဒီနာဟ်မှ
အလ်အဝါအလီအရပ်သည် မြို့တွင်းနှင့်(၄)မိုင်ဝန်းကျင်ခန့်ကွာဝေး၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်နီမာလ်စိုက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၂၅) *မှတ်ချက် *
အလ်အဝါလီ=မြို့၏ဆင်ကြွေ ဘစ်နေရာ

အခန်း(၁၀) အဆွံရ်ဆွလာသ်ကို လက်လွှတ်လိုက်လျှင်
၃၄၀။ အကြင်မည်သူမဆို အဆွံရ်ဆွလာသ်ကို လက်လွှတ်လိုက်ပါက ၎င်းသူသည် မိမိ၏မိသားစုနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှု
ဆုံးရှုံးသွားသည်ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွံစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၂၇)

အခန်း(၁၁) အဆွိန်ဆွလှာသ်ဝတ်မပြုပါက

၃၄၁။ မိုးအုံ့သော နေ့တွင် အဆွိန်ဆွလှာသ်ကို စောစောဝတ်ပြုကြကုန်။ ‘အဆွိန်ဆွလှာသ်ကို စွန့်လွှတ်သူသည် မိမိကောင်းမှုအားလုံးကို ဆုံးရှုံးသူဖြစ်၏’ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားထားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဘုရင်အိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၈)

အခန်း(၁၂) အဆွိန်ဆွလှာသ်၏ ထူးမြတ်မှု

၃၄၂။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူရှိနေကြစဉ် ကိုယ်တော်မြတ်သည် လပြည့်ညဉ့်၏ လမင်း စန္ဒာကို ကြည့်ပြီးနောက် ‘အသင်တို့သည် ဤလမင်းစန္ဒာကို တွေ့ရဘိသကဲ့သို့ မုချအလွဲမိမိတို့၏ အရှင်မြတ်ကို တွေ့မြင်ကြရလိမ့်မည်။ အရှင်မြတ်အား မြင်တွေ့ရမှည့် အသင်တို့ထံ မည်သည့်အခက်အခဲမျှရှိကြမည်မဟုတ်။ သို့ရှိရာ အကယ်၍ အသင်တို့သည် နေမထွက်မီ ဆွလှာသ်တစ်ခုနှင့် နေမဝင်မီ ဆွလှာသ်တစ်ခုအား စွန့်လွှတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် နိုင်ခဲ့သော် ထိုအတိုင်းပင် မဖြစ်မနေပြုလုပ်ကြရန် (စွဲမြဲကြကုန်)’ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ‘မိမိတို့၏ အရှင်သခင်အား နေမထွက်မီနှင့် နေမဝင်မီနှင့် နေမဝင်မီအချိန်များ၌ ဂုဏ်တော်မွှမ်း ချီးကျူးသရဇ္ဈာယ်လျက်ရှိပါလေ (၅၀:၃၉)’ကို ဖတ်ရွတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျရီးရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၉)

၃၄၃။ နေနှင့်ဆိုင်သော ကောင်းကင်တမန်များ၊ ညဉ့်နှင့်ဆိုင်သော ကောင်းကင်တမန်များတို့သည် အသင်တို့ထံ အသုတ်လိုက် အစဉ်အဆက် သက်ဆင်းရောက်လာလေရှိ၏။ ၎င်းတို့အားလုံးမှာ ဖရိုရ်နှင့် အဆွိန်အချိန်များ၌ ဆုံစည်း မိလေ့ရှိကြကုန်၏။ အသင်တို့နှင့်အတူ တစ်ညညလုံးရှိခဲ့သော ကောင်းကင်တမန်မှ ပြန်တက်လေသော် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အကြောင်းအဝဝသိရှိတော်မူသော်လည်း ၎င်းတို့အား မေးမြန်းတော်မူ၏။ ‘မည်သည့် အခြေအနေ၌ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်၏ ကျွန်များကို အသင်တို့ခွဲခွာလာခဲ့ကြသနည်း’။ ထိုအခါကောင်းကင်တမန်များက ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် သူတို့ထံမှ ထွက်ခွာလာရာဝယ် သူတို့သည် ဝတ်ပြုလျက်ရှိနေခဲ့ကြ၏။ ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် သူတို့ထံအောက်ကြရာတွင်လည်း သူတို့သည် ဝတ်ပြုနေမြဲရှိကြကုန်၏’ဟု ဖြေကြားကြမည်ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၁၀)

အခန်း(၁၃) နေမဝင်မီ အဆွိန်ဆွလှာသ်၏ တစ်ရကအသ်သာရရှိလျှင်

၃၄၄။ အကယ်၍ အသင်တို့မည်သူမဆို နေမဝင်မီအဆွိန်ဆွလှာသ်၏ တစ်ရကအသ်သာရရှိပါက ထိုသူသည် သူ့ဆွလှာသ်ကို ဆုံးခန်းတိုင်သည်အထိ ဝတ်ပြုလော့။ အကယ်၍ အသင်တို့မည်သူမဆို နေမထွက်မီ ဖရိုရ်ဆွလှာသ်၏ တစ်ရကအသ်သာ ရှိပါက ထိုသူသည် သူ့ဆွလှာသ်ကို ဆုံးခန်းတိုင်သည်အထိ ဝတ်ပြုလော့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၁၁)

၃၄၅။ အသင်တို့နေထိုင်ရမည့်ကာလသည် လွန်လေပြီးသော လူမျိုးများနှင့် နှိုင်းစာလျှင် အဆွိန်ဆွလှာသ်နှင့် နေဝင်ချိန်ကြားကာလအချိန်နှင့် ညီမျှ၏။ သောင်ရားဟ်ကျမ်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ခံရသော သောင်ရားဟ်ဘက်တော်သားများ သည် မွန်းတည့်ချိန်တိုင်အောင် ကျင့်ကြံကြပြီးနောက်တွင် ၎င်းတို့သည် ခြေကုန်လက်ပန်းကျကုန်၏။ သူတို့သည် နှုတ်သွယ်တစ်ခု ချီးမြှင့်ခံရ၏။ ပြီးလျှင် အင်န်ဂျီးလ်ကျမ်းဂန်ကို ချီးမြှင့်ခံရသော အင်န်ဂျီးလ်ဘက်တော်သားများသည် အဆွိန်အချိန်တိုင်အောင် ကျင့်ကြံကြပြီးနောက်တွင် ၎င်းတို့သည် ခြေကုန်လက်ပန်းကျကုန်၏။ သူတို့သည် ကီးရုသွယ်တစ်ခု ချီးမြှင့်ခံရ၏။ ထို့နောက်ဝယ်

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသူတို့ထက် ပို၍ကျင့်ကြံခဲ့ ကြသူများဖြစ်ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ‘ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် အသင်တို့၏ ရပိုင်ခွင့်ကို အဓမ္မပြုခြင်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းတို့မှ ‘မဟုတ်ရကြောင်းပါအရှင်’ဟု လျှောက်လဲကြကုန်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ဗျာဒိတ်၏မူ၏။ ‘ဤသည်မှာ ငါဆန္ဒရှိတော်မူသည့် မည်သူ့ကိုမဆို ငါ့ကိုယ်တော်မှ ချီးမြှင့်တော်မူသော ကောင်းခြီးမင်္ဂလာပင် ဖြစ်သတည်း’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်အိုမာ(**မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၃)**

*မှတ်ချက် *

ကီးရာသွံ = အုဟုဒ်တောင်၏ ပမာဏရှိသော အလေးချိန်(ကောင်စု)

အခန်း(၁၄) မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်အချိန်

၃၄၆။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုကြလေ့ရှိ၏။ ဆွလာသ် ပြီးဆုံးလျှင် ကျွန်ုပ်တို့တစ်ဦးဦးသည်လေးမှ ပစ်လွှတ်သော မြားစိုက်ရာ နေရာအထိသွားကြည့်ရှုတွေ့မြင်နိုင်သေး၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ရာဖီအ်ဘင်အိုမာ(**မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၃၄)**

၃၄၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မွန်းတည့်ချိန်၌ ဇဟ်ရ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ အဆွံရ်ကို နေရောင် တောက်ပဆဲအချိန်၌ ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ မဃရစ်ဘ်ကို နေဝင်ပြီးနောက်၌လည်းကောင်း၊ အိရုအ်ကို အချိန်အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲ၍လည်းကောင်း ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူအများမှ စုရုံးပြီးသည်ကို မြင်သည့်အခါ စောစီးစွာဝတ်ပြု လေ့ရှိပြီး လူအများမှ နှောင့်နှေးလျှင် ကိုယ်တော်သည်လည်း နှောင့်နှေး(ရွှေ့ဆိုင်း)တော်မူလေ့ရှိ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် လူအပေါင်းသည် မှောင်မှိုက်ဆဲအချိန်မှပင် ဖရ်ရ်ဆွလာသ်ကို ဝတ်ပြုလေ့ရှိကြပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဟ်ရ်ဘင်အဘ်ဒုလ္လာဟ်(**မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၃၅)**

အခန်း(၁၅) မဃရစ်ဘ်ကို အိရုအ်အဖြစ်အမည်မပေးကြနှင့်

၃၄၈။ အသင်တို့၏ မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်ကို (အိရုအ်)ဟု အမည်မေးကြကုန်သော ကျေးတော်သားတို့၏ လွှမ်းမိုးမှု ဩဇာကို မခံကြကုန်နှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်အလ်မိုစနီ(**မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၃၈)**

အခန်း(၁၆) အိရုအ်ဆွလာသ်၏ ထူးမြတ်မှု

၃၄၉။ အစ္စလာမ်သာသနာတော်ကျယ်ပြန့်စွာ မထွန်းကားမီ ကာလများ၌ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် အိရုအ် ဆွလာသ်ကို နှောင့်နှေးရွှေ့ဆိုင်းတော်မူခဲ့၏။ အုမရ်(ﷺ)မှ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ်များ အိပ်မောကျကုန်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း သွားရောက်အသိပေးသည့်တိုင် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မြန်းထွက်တော်မူခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ် ထွက်လာကြပြီး ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းရှိ လူတို့အား ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏ ‘ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် အသင်တို့မှ အပ ၎င်း(ဆွလာသ်)အတွက် စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိနေကြသူဟူ၍မရှိကြ’

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရူဟ်(**မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄၁)**

၃၅၀။ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေများသည် ကျွန်ုပ်၏လှေပေါ်တွင် လိုက်ပါလာခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဘာကီးဒ်ဘုသွံဟာန်

မည်သောနေရာ၌ ကမ်းဆိုက်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုအချိန်က မဒီနာဟ်၌ စံပယ်နေတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့အနက် တစ်ဦးဦးသည် အိရှာအိဆွလာသ်အချိန်၌ ညစဉ်ညတိုင်းအလည့်ကျသွားရောက်ခစားခဲ့ကြ၏။ တစ်ခါသော်ကျွန်ုပ်သည် မိတ်ဆွေများနှင့်တကွ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့သွားခဲ့ရာ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏ အရေးအရာအချို့ဖြင့် အလုပ်များလျက်ရှိနေတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အိရှာအိဆွလာသ်မှာ ညဉ့်သန်းခေါင်ချိန်တိုင် အောင် နှောင့်နှေးသွားခဲ့ရ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် ထွက်ရှိလာပြီး ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ခဲ့၏။ ဆွလာသ်ပြီး ဆုံးသော် ထိုနေရာ၌ ရှိနေကြသူအား ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘စိတ်ရှည်ကြကုန်၊ မပြန်ကြကုန်နှင့်၊ ကောင်းသတင်း ရှိလေပြီ၊ ၎င်းသည် အသင်တို့အပေါ်အလွှာဟ်အရှင်မြတ်မ၏ ကျေးဇူးပြုမှုတစ်ရပ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤအချိန်၌ ဆွလာသ်ဝတ် ပြုကြသူဟူ၍ လူသားများအနက် အသင်တို့မှအပ မည်သူမျှမရှိ’ သို့တည်းမဟုတ် ‘အသင်တို့မှအပ ဤအချိန်၌ ဝတ်ပြုလိုက်ကြသူဟူ၍ မရှိ’

ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်မှ ကြားနာပြီးနောက် ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်စွာ ပြန်ခဲ့ကြလေတော့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄၂)

အခန်း(၁၇) အိပ်ချင်စိတ်ဖိစီးနေသူ အိရှာအိ ဆွလာသ်မတိုင်မီ အိပ်စက်ခြင်း

၃၅၁။ တစ်ကြိမ်တွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အူမရ်(ﷺ)မှ လာရောက်သတိပေးရသည့်အချိန်အထိ အိရှာအိဆွလာသ် နှောင့်နှေးခဲ့ပါသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိရှာအိဆွလာသ်ကို ဆည်းဆာရောင်နီ ပျောက်ချိန်(နှင့်) ညဉ့်၏ပထမ သုံးပုံတစ်ပုံအဆုံး-ကြားအချိန်၌ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှုပိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄၄)

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ထွက်လာတော်မူသောအခါ ကျွန်ုပ်မှ ငေးကြည့်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဦးခေါင်း ပေါ်လက်တော်တင်ပြီးနောက် ‘ငါ၏နောက်လိုက်များအဖို့ ခက်ခဲပြင်းထန်မည်ဟု မယူဆရပါလျှင် ငါသည် ဤအချိန်၌ (အိရှာအိ) ဆွလာသ်ဝတ်ပြုကြရန် အမိန့်ပေးမိမည်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄၅)

၃၅၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဦးခေါင်းတော်အပေါ်မည်သို့လက်တင်သည်ကို အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်(ﷺ)အား မေးမြန်းခဲ့ကြကုန်၏။ (အထက်ပါဟဒီးဆ်၏ အဆက်ဖြစ်၏။ ထပ်ဆင့်ဆင့်ပြန်သူမှ လက်တွေ့သရုပ်ပြခဲ့၏။ မိမိ၏ လက်ချောင်းများကို အောက်စိုက်၍ (ဦးခေါင်းနောက်သို့) ဆွဲယူသွားရာ လက်မသည် နားထင်နှင့် မုတ်ဆိတ်နေရာအနီး နားရွက်၏ နားပန်ကို ထိသည်အထိဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ယင်းသို့ပြုရာ၌ နှေးလွန်းခြင်း၊ မြန်လွန်းခြင်းမရှိခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အသွာအိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄၅-ခ)

အခန်း(၁၈)

၃၅၃။ အိရှာအိဝတ်ပြုချိန်သည် ညဉ့်သန်းခေါင်အထိ နှောင့်နှေးရွှေ့ဆိုင်းတော်မူခဲ့၏။ ထိုဟဒီးဆ်တော်အတိုင်း၊ ထိုနေ့ညဉ့်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်စွပ်တော် ပြောင်လက်နေမှုကို ယခုတိုင် ကျွန်ုပ်မှ မြင်ယောင်နေဆဲဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄၆)

အခန်း(၁၉) ဖဂျရ်ဆွလာသ်၏ ထူးမြတ်မှု

၃၅၄။ အေးမြသည့် ဆွလာသ်နှစ်မျိုးကို ဝတ်ပြုကြသူတိုင်း သုခဘုံသို့ဝင်ရောက်ရမည်။
ဆင့်ပြန်သူ - အဘူမူ၁(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄၈)
မှတ်ချက်
ဖဂျ်ရ်နှင့် အဆွ်ရ်ဆွလာသ်နှစ်မျိုးကို ရည်ညွှန်း၏

အခန်း(၂၀) ဖဂျ်ရ်ဆွလာသ်၏ အချိန်

၃၅၅။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အရုဏ်မကျင်းမီ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ စဟူးရ်ပြုခဲ့ကြ၏။ ပြီးလျှင် ဆွလာသ် ရပ်ခဲ့ကြကုန်၏။
ထိုအရာနှစ်ခု (စဟူးရ်နှင့် ဖဂျ်ရ်ဆွလာသ်)အကြားအချိန်မည်မျှကွာသည်ကို ကျွန်ုပ်မှ မေးမြန်းသော် ကိုယ်တော် မြတ်က
ဤသို့ဖြေဆိုတော်မူခဲ့၏။
‘ထိုအရာနှစ်ခုကြားကာလအပိုင်းအခြားမှာ အာယသ်တော်(၅၀)မှ (၆၀)အထိဖတ်ရွတ်နိုင်အောင် လုံလောက်
သည့်အချိန်မျှသာ ဖြစ်၏’
ဆင့်ပြန်သူ - ဇိုင်ဒ်ဘင်နီဆာဘ်အိုဗ်ဆင် အနတ်စ်မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၄၉)

၃၅၆။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏မိသားစုနှင့်အတူ စဟူးရ်ပြုကြရာတွင် ရုဗူလူဟ်(ﷺ)နှင့် အတူဖဂျ်ရ် ဆွလာသ် အမီ
ဝတ်ပြုနိုင်ရန်အလို့ငှာ ကသောကမျော စားသောက်ခဲ့ရပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ - စဟ်လ်ဘင်နီအိုဗ်ဆင်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၅၀)
မှတ်ချက်
စဟူးရ်=ဆွာင်မ်(ဥပသ် သီလ)နှင့် ထိန်းရန်အတွက် နံနက်စာစာသောက်ခြင်း။ မြန်မာလို နားလည်နေကြောင်းကြောက်ရုံ ဆိုလိုသည်။
(မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း(၂၁) ဖဂျ်ရ်ဆွလာသ်အပြီးမှ နေထွက်ချိန်စပ်ကြား၌ ဝတ်ပြုခြင်း

၃၅၇။ ကျွန်ုပ်အား အထူးချစ်ခင်နှစ်သက်သော သီလဖြူစင်ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သူများအနက် တစ်ဦးဖြစ်သည့် အုမရ်(ﷺ)မှ
ပြောပြခဲ့၏ ‘ဖဂျ်ရ်ဆွလာသ်အပြီးမှ နေထွက်ချိန်အထိ ၎င်းအပြင် အဆွ်ရ်ဆွလာသ်အပြီးမှ နေဝင်ချိန် အထိ(ထိုကာလများအတွင်း)
ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့၏’
ဆင့်ပြန်သူ - အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၅၅)

၃၅၈။ နေထွက်ချိန်နှင့် နေဝင်ချိန်၌ ဆွလာသ်ဝတ်မပြုရ။
ဆင့်ပြန်သူ - အစ်ဘ်နုအိုဗ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၅၇-၈)

၃၅၉။ အကယ်၍နေမင်း၏ ထောင့်စွန်းထွက်ပြုလာလျှင် နေမြင့်လာသည်အထိ ဆွလာသ်ကို ရွှေ့ဆိုင်းထားကြ
ကုန်။ အကယ်၍ နေမင်း၏ ထောင့်စွန်းပျောက်ကွယ်လျှင် နေ(လုံးဝ)ဝင်ရောက်သည်အထိ ဆွလာသ်ကို ရွှေ့ဆိုင်း ထားကြကုန်။
ဆင့်ပြန်သူ - အစ်ဘ်နုအိုဗ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၅၇)

၃၆၀။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အရောင်းအဝယ်နှစ်မျိုး၊ အဝတ်အစားနှစ်မျိုးနှင့် ဆွလာသ်နှစ်မျိုးကို တားမြစ် ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၅၈)

အခန်း(၂၂) နေဝင် မပြီးမချင်း ဝတ်မပြုရ

၃၆၁။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုခြင်းကို ကိုယ်တော်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဆွလာသ်အားအသင်တို့ ဝတ်ပြုကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ (အဆွရ်ပြီးနောက် နှစ်ရက်အသ်ဝတ်ပြုခြင်း)။

ဆင့်ပြန်သူ- မုအာဘီယ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၅၉)

အခန်း(၂၃) အဆွရ်ဆွလာသ်ပြီးနောက် လွတ်ခဲ့သော ဆွလာသ်အား ပြန်ဖြည့်ခြင်း

၃၆၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်သွားတော်မူသောအရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ တမန် တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဆွရ်ပြီးဆွလာသ်နှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြုခြင်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံတော်မူသည့် တိုင် မည်သည့်အခါမျှ လက်လွှတ်တော်မူခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် မဆုံတွေ့မီက ကိုယ်တော်မြတ်အတွက် ရပ်လျက်ဝတ်ပြုခြင်းမှာ လေးလံဝန်ပိလာသောအခါ ကိုယ်တော်သည် ဆွလာသ်အများစုကို ထိုင်လျက်သာ ဝတ်ပြုတော်မူ ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုဆွလာသ်ကို အိမ်အတွင်း၌ဝတ်ပြုလေ့ရှိပြီးပထဝီကျောင်း၌ ဝတ်ပြုတော်မူခြင်း အလျှင်းမရှိခဲ့ပေ။ မိမိ၏နောက်လိုက်များအဖို့ ခက်ခဲသွားကုန်မည်ကို စိုးရိမ်တော်မူခဲ့၍ ဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်သည် သူတို့အဖို့ လွယ်ကူမှုကိုသာ မြတ်နိုးတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၆၄)

၃၆၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဖျရ်ဆွလာသ်မတိုင်မီနှင့် အဆွရ်ဆွလာသ်၏ နောက်တွင်ဆွလာသ် နှစ်ရက်အသ် ကို ထင်ရှားသွားသော်လည်းကောင်း လျှို့ဝှက်စွာသော်လည်းကောင်း မည်သည့်အခါမျှ မလွတ်ခဲ့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၆၆)

*မှတ်ချက် *

အဆွရ် အစဉ်ဆွ လာသ်နှစ်ရက်အသ်မှာ တမန်တော်မြတ်၏ သီဆန့်ဆွလာသ် တစ်မျိုးဖြစ်၏

အခန်း(၂၄) ဆွလာသ်၏အချိန်လွန်မှ အဇာန်ပေးခြင်း

၃၆၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးသွားနေစဉ် တစ်ည၌ လူတို့မှ ‘ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူ ညဉ့်၏နောက်ဆုံးယံ၌ အနားယူသော် ကောင်းလေစွ’ဟု ဆိုကြလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့ အိပ်ပျော်၍ ဖျရ်ဆွလာသ်လွတ်ကုန်မည်ကို ငါကိုယ်တော်စိုးရိမ်၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘီလ္လာလ်(رضي الله عنه)က ‘အသင်တို့ကို ကျွန်ုပ်နှိုးမည်’ဟု ပြောဆို၏။ သို့သော် သူသည် အလွန်အမင်းအိပ်ငိုက်လာသဖြင့် အိပ်ပျော်သွားလေ၏။ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)မှ နီးထလာရာတွင် နေမင်း၏ အနားစွန်းမှာ မြင့်တက်လျက်နေပေပြီ။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အို-ဘီလ္လာလ်၊ အသင့်စကား မည်သို့ဖြစ်ရသနည်း’ဟု

မေးတော်မူရာ ဘိလ္လာလ်က ‘ယင်းသို့ အိပ်စက်ခြင်းမျိုး ကျွန်ုပ်တို့တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မအိပ်ပျော်ဖူးပါ’ ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ အလိုတော်ရှိပါလျှင် အသင်တို့၏ အသက်ဝိညာဉ်များအား ဆောင်ယူတော်မူလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ အလိုတော်ရှိပါလျှင် ထိုဝိညာဉ်များကို အသင်တို့ထံ ပြန်ပို့ဆောင်ပေးတော်မူလိမ့်မည်။ အို-ဘိလ္လာလ်၊ ထလော့၊ ဆွလာသ်အတွက် အဇာန်ကြွေးကြော် လေလော့’ ဟု အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဝူသွ့ပြုလုပ်တော်မူခဲ့၏။ နေထွက်ပြီး အလင်းရောင်ဖြာ ချိန်ဝယ် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရပ်၍ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူကဿအိဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၆၉)

အခန်း(၂၅) ဆွလာသ်အချိန်လွန်ပြီးမှ လူထုအား ဦးဆောင်ဝတ်ပြုခြင်း

၃၆၅။ ခန့်ဒတ်ကံစစ်ပွဲနေ့၊ နေဝင်ပြီးချိန်တွင် အုမရ်ဘင်နီအလ်သ်သွဘ်(رضي الله عنه)သည် ကာဖိရ်တို့အား ကျိန်ဆဲရင်း ရောက်လာခဲ့၏။ သူက ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် နေဝင်ပြီးသည့်တိုင်အောင် အဆွံ့ရ်ဆွလာသ်ဝတ်မပြုနိုင်ခဲ့ပါ။’ ဟု လျှောက်ထားရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၏။ ငါသည်လည်း ဆွလာသ် ဝတ်မပြုရသေးပါ’ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုသ်ဟန်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် မှ ဝူသွ့ပြုတော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဝူသွ့ပြုကြ၏။ နေဝင်ပြီးချိန်၌ အဆွံ့ရ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်တည်ဆောက်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ်ဘင်နီအဘ်ဒူလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၇၀)

အခန်း(၂၆) မေ့လျော့သွားသည့်ဆွလာသ်သတိရလျှင် ဝတ်ပြုပါ

၃၆၆။ အကြင်မည်သူမဆို ဆွလာသ်တစ်ခုကို မေ့လျော့သွားပါက သတိရလျှင် ထိုဆွလာသ်အား ဝတ်ပြုလော့။ ထိုအရာကို ထိုအတိုင်းပြန်လည်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှအပ အပြစ်ပြေပျောက်သည်ဟူ၍ မရှိချေ။

၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ‘ငါအရှင်မြတ်အား သတိရခြင်းအလို့ငှာ ဆွလာသ်ရပ်ကြကုန် (၂၀:၁၄)’ ဟူ၍ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်နီမာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၇၁)

အခန်း(၂၇) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၃၆၇။ လူတို့သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် စောင့်ဆိုင်းနေကြစဉ်ကာလပတ်လုံး ဆွလာသ်အတွင်း၌ ရှိနေသည်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၇၄)

အခန်း(၂၈) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၃၆၈။ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၉၆)အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ အခြားဆင့်ပြန်မှု၌ ဆင့်ပြန်သူရင်းပြထားသည်မှာ ‘ဤခေတ် ကာလအတွင်းရှိ လူအပေါင်းသည် ထိုရာစုနှစ် (လာမည့်နှစ်တစ်ရာ)တွင် သေဆုံးသွားရပေမည်’

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအိုမ္မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၇၅)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ ထို စကားမိန့်တော်မူခဲ့ သည့် နှစ်မှ စတင်၍နှစ်ပေါင်းဘစ်ရာတိတိကြာမြင့် သောအခါတို့အနက်က နောက်ဆုံး ကျန်သူ ‘အဘူအသ်သွဂြိုင်းဗ် အဓိရ်ဘင်န် ဝါဆီလဟ်(ရေသွို) ကွယ်လွန်ခဲ့ ၏။(ကွယ်လွန်ချိန်တွင်အဘူအသ်(ဆွ)၏ နှုတ်မိန့်တော်မှာအတိအကျဖြစ်ကြောင်းတွေ့မြင်ခဲ့ ရ၏။

၃၆၉။ ဆွဖဟ်ရှိသာဝကတော်များမှာ ဆင်းရဲလှ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အကြင်မည်သူမဆို လူနှစ်ဦးစာ အစာရေသာရှိပါက ၎င်းတို့(အဆွိဟာဘိဆွဖဟ်များ)အနက်မှ (တစ်ဦးကို) တတိယလူအဖြစ် ခေါ်ယူကြကုန်၊ အကြင် မည်သူမဆို လူလေးဦးစာ အစားအသောက်ရှိက ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးသို့မဟုတ် နှစ်ဦးကို ခေါ်ယူကြကုန်’ အဘူဘကရ် (၁၃)မှ လူသုံးဦးကို ခေါ်ယူပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဆယ်ဦးကိုခေါ်ယူ (ကျွေးမွေး)တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်ထံတွင် ကျွန်ုပ်၏ဖခင်၊ မိခင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ရှိကြ၏။ (ကျွန်ုပ်၏အိမ်နှင့် အဘူဘကရ်၏အိမ်နှစ်ခုလုံး၏ အစေခံနှင့် ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးသည်လည်းရှိ၏ ဟူသောစကားပါဝင်ခြင်းရှိမရှိကို ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက မမှတ်မိခဲ့)

အဘူဘကရ်သည် မိမိ၏ညစာကို ယူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ သုံးဆောင်ခဲ့ကြ၏။ ထိုနေရာ၌ အိရာအိခွလာသ်ဝတ်ပြုသည်အထိနေခဲ့၏။ ပြီးနောက်ပြန်သွားကာ ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ရှိနေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ညစာသုံးဆောင်ပြီးတော်မူသည်အထိနေပြီးမှ အဘူဘကရ်သည် မိမိအိမ်သို့ပြန်ခဲ့၏။ အဘူဘကရ်၏ဇနီးက ‘အသင့်ညွှတ်သည်များမှ အသင့်ကို အဘယ်အရာက ထိန်းချုပ်ထားပါသနည်း’ဟု ပြောဆို၏။ သူက ‘ထိုသူတို့အား မစီမံပေးရသေးသလော’ဟု မေးရာ သူမက ‘အသင်မပြန်မလာမချင်းမစားဟု ဆိုကြ၏။ သူတို့အတွက် အစားအသောက် စီမံပေးပါသော်လည်း သူတို့ငြင်းခဲ့ကြ၏’ဟု ပြောဆို၏။

ကျွန်ုပ်မှာ ရှောင်ထွက်၍ ပုန်းနေခဲ့၏။ ဖခင်ဖြစ်သူအဘူဘကရ်မှ ကျွန်ုပ်အား ကြမ်းတမ်းစွာဆဲဆိုခေါ်ယူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ‘စားကြ၊ မမြိန်ကြပါစေနှင့်’ဟုပြောပြီး ထိုအစားအသောက်ကို မစားဟု ကျိန်ဆိုချက်တစ်ခုပြုလေ၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အနက်(ညွှတ်သည်များအပါအဝင်) တစ်ဦးဦးမှ ထိုစားဖွယ် များအနက် တစ်စုံတစ်ရာကို ယူလိုက်သည့်အခါတိုင်း ထိုအစားအစာအောက်မှ ပို၍ပွားများလာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ကျေနပ်အားရအောင် စားသောက်ကြ၏။ စားဖွယ်မှာ စီမံထားခဲ့သည်ထက်ပိုများနေတော့၏။ အဘူဘကရ်မှ ကြည့်လေရာ နဂိုစီမံထားသည်ထက် ပိုမိုများပြားလာကြောင်းတွေ့ရလေသဖြင့် ဇနီးသည်အား ‘အို-ဖိရ်ခစ်မျိုးနွယ်မှ နှမတော်၊ မည်သို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း’ဟု မေးလေ၏။ သူမက ‘အို-ကျွန်မမျက်လုံးများ၏ သာယာခြင်း၊ အစားအသောက်များမှာ ယခင်ထက် ယခုမှာ သုံးဆများပြားနေပေပြီ’ဟု ပြောဆို၏။ အဘူဘကရ်လည်း ၎င်းမှယူစားခဲ့လေ၏။ ၎င်းနောက် ‘ထို(မစားသောက်ဟု) ကျိန်ဆိုချက်မှာ ယှိုင်သွာန်ဘက်မှ ဖြစ်ခဲ့၏’ဟု ဆိုလျက်ပါးစပ်အပြည့် တစ်လုတ်စားသုံးပြန်၏။ ပြီးလျှင် ကျန်နေသေးသောစားဖွယ်များကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ယူဆောင်သွားခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ် သည်လည်း သုံးဆောင်တော်မူခဲ့ပါ၏။ (ကိုယ်တော်မြတ်ထံရောက်ရှိသွား၏)။

ထိုအချိန်က ကျွန်ုပ်တို့နှင့် လူတစ်စုအကြား ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်ရှိခဲ့၏။ ထိုပဋိညာဉ်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသွား သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အုပ်စု (၁၂)စု ခွဲလိုက်တော်မူခဲ့၏။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လျှင် ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးစီ ခန့်တော်မူရာ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးထံ လူမည်မျှရှိမည်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် အသိတော်မူဆုံး ဖြစ်ပါ၏။ ထိုသူ(အဖွဲ့ဝင်များ) အားလုံးတို့သည်လည်း ယင်းစားဖွယ်ကို စားသောက်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း ဘင်န်အဘီဘဲကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၁:၅၇၆)

*မှတ်ချက် *

အဆွိ ဟာဘိဆွဖဟ်=တမန်တော်မြတ်၏ ဗလီထက်ကျောင်းဆော်ဆောင့် တစ်နေရာ၌ဆွဖဟ်၏ကနားဖြင့် တကြည့်စာအထိဝတ်များ အရာရာအားလုံးကို စွန့်လွှတ်ကာကို ယ်ဆော်မြတ်ထံမှ အစွဲလမ်း ဒေသနာဆော် များကို ဆည်ပူးသင်ကြားကြည့်ရှုရန်ဆို သူ)

၁၀။ အဇာန်ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ဆွလာသအတွက် အဇာန်မည်သို့ စတင်ဖြစ်လာသနည်း

၃၇၀။ မုစ်လင်မ်တို့သည် မဒီနဟ်မြို့သို့ရောက်ရှိကာစ ဆွလာသအတွက် စုရုံးမှုပြုလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ဆွလာသအတွက် အချိန်ကို ချင့်ချိန်တွေးတောကြကုန်၏။ ထိုနေ့ရက်များအတွင်း ဆွလာသအတွက် အဇာန်၏နည်းလမ်းများကို အလျှင်း မစဉ်းစားမိကြသေးချေ။ တစ်နေ့သောအခါ ထိုအရေးအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြကုန်၏။ အချို့က ခရိယာန်(နဆွာရာ)များကဲ့သို့ ခေါင်းလောင်းကို အသုံးပြုရန်အကြံပြုကြ၏။ အချို့မှာဂျူး(ယဟူးဒီ)များကဲ့သို့ တိရစ္ဆာန် ဦးချိုခရာများသုံးရန် အဆိုပြုကြ၏။ ဤတွင် အုမရ်(ﷺ)က ဆွလာသအတွင်း ဖိတ်ခေါ်ခြင်းကို လူတစ်ဦးမှ ပြုလုပ်စေရန် စတင်အကြံပြုလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဘိလ္လာလ်အား ‘အို-ထရပ်လော့၊ ဆွလာသအတွက် အဇာန်ပြုကြေညာလေလော့’ဟု အမိန့်ပေးခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအ်မရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၇၈)

အခန်း(၂) ဆွလာသအတွက် အဇာန်၏ စကားများကို နှစ်ကြိမ်နှစ်ခါကြေညာခြင်း

၃၇၁။ ဘိလ္လာလ်(ရသ့)သည် ဆွလာသအတွက် အဇာန်၏ စကားစာသားများကို နှစ်ကြိမ်နှစ်ခါထပ်ဆိုရန် ကိုလည်းကောင်း အမိန့်တော်ပေးခြင်းခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတိုစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၇၉)

အခန်း(၃) အဇာန်၏ ထူးမြတ်ခြင်း

၃၇၂။ ဆွလာသဝတ်ပြုရန် အဇာန်ကြွေးကြော်သောအခါ ယှိုင်သွာန်သည် သုတ်ခြေတင်ပြေးလေ၏။ အဇာန်သံ ကို မကြားရအောင် ကျယ်လောင်စွာ လေလည်လေ၏။ အဇာန်ပြီးဆုံးက သူပြန်ရောက်လေ၏။ တစ်ဖန် အိကာမသ် ကြွေးကြော်သောအခါ သုတ်ခြေတင်ပြေးပြန်၏။ အိကာမသ်ပြီးဆုံးက သူပြန်ရောက်လာ၏။ တစ်ဖန် အိကာမသ် ကြွေးကြော်သောအခါ သုတ်ခြေတင်ပြေးပြန်၏။ အိကာမသ်ပြီးသွားလျှင် ပြန်လည်ဆောက်ရှိလာပြီး (ဝတ်ပြု)သူ၏ နှလုံးသားတွင်းသို့ (အာရုံလွင့်ပါးစေရန်) တီးတိုးပြောကြားလေတော့၏။ ဆွလာသမတိုင်မီက အသိတရား၌ မမှတ်မိသော အရေးကိစ္စများကို သတိရစေ၏။ ဤသို့အားဖြင့် ဝတ်ပြုသူမှာ (ရကအသ်) မည်မျှဝတ်ပြုပြီးကြောင်း မေ့လျော့သွားစေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၈၀)

အခန်း(၄) အဇာန်ကိုအသံမြင့်၍ ကြေညာခြင်း

၃၇၃။ လူသားဖြစ်စေ၊ ဂျင်နဖြစ်စေ အခြားအဖန်ဆင်းခံသတ္တဝါဖြစ်စေ အဇာန်ကို ကြားသိနားဆင်သူတိုင်းက အသံတို့၏ ကျယ်လောင်စွာ အဇာန်ပေးခြင်း)အတွက် ကိယာမသ်နေ၌ သက်သေတစ်ဦးကျစီ ဖြစ်လိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၈၁)

အခန်း(၅) အဇာန်သံကြားလျှင် အတိုက်အခိုက်ရပ်တန့်ရန်

၃၇၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မည်သည့်ရန်သူကိုဖြစ်စေ တိုက်ခိုက်ရန် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူစစ်ထွက်လေတိုင်း နံနက်ခင်းထိတိုင်အောင် တိုက်ခိုက်ခြင်းကို အလျှင်းခွင့်မပြုခဲ့ချေ။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် စောင့်ကြည့်နေလေ့ရှိတော်မူပြီး အဇာန်ကို မကြားရပါက ရန်သူတို့အား တိုက်ခိုက်နေစေခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စံဘင်န်မာလ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၈၄)

အခန်း(၆) အဇာန်ကိုကြားလျှင် မည်သည်ကိုဆိုရမည်နည်း

၃၇၅။ အသင်တို့သည် အဇာန်ကိုကြားသည့်အခါတိုင်း မုအပ်ဇင်န့်ဆိုသကဲ့သို့ ရွတ်ဆိုကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ်အလီဖ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၈၅)

၃၇၆။ (အထက်ပါဟဒီးဆ်၏ စကားတိုင်းဖြစ်၏။ ၎င်းနောက်) မုအပ်ဇင်န့်မှ ‘ဟိုင်းယအလဆ် ဆွလားဟ်’ဟု ဆိုသောအခါ မုအာဝီယဟ်(ﷺ)က ‘လာဟောင်းလ၊ ဝလာကူးဝ၊သ၊ အစ်လာဘီလ္လားဟ်’ဟု ဆိုခဲ့ပြီး ‘တမန်တော်မြတ် (ဆွ)မှ ဤအတိုင်းရွတ်ဆိုတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရ၏’ဟု ပြောခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-မုအာဝီယ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၈၆)

အခန်း(၇) အဇာန်ပြီးနောက် ဆုပန်ခြင်း

၃၇၇။ အကြင်မည်သူမဆို အဇာန်ဆိုမှုကို နားဆင်ပြီးနောက်- အို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ပြည့်စုံသော ဤဖိတ်ခေါ်မှု၏ အရှင်သခင်၊ ပုံမှန်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကိုပြဋ္ဌာန်းတော်မူသော အရှင်သခင်၊ အရှင်မြတ်မှ ကိုယ်တော့်အား ကတိတော်ရှိသည့်အတိုင်း မဟာမွဒ်အား ကြားဝင်အသနားခံမည့် အခွင့်ထူးနှင့် မြင့်မြတ်ဂုဏ်ဆင်းကို ချီးမြှင့်သနားတော်မူပါ။ ၎င်းအပြင် ဂျန္နသ်၏အဆင့်အမြင့်ဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံးနေရာသို့ ပို့ဆောင်သနားတော်မူပါဟူ၍ ရွတ်ဆိုခဲ့ပါလျှင် ထိုသူသည် ထာမသ်နေ၌ ငါကိုယ်တော်မြတ်၏ ကြားဝင်အသနားခံပေးမှုကို ရလိမ့်မည်ဖြစ်၏။

ဆင့်- ဂျာဘီရ်ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၈၈)

+အဇာန်ပြီးဒုအာအ်မာအာက်ပါတိုင်းဖြစ်၏+

اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ آتِ مُحَمَّدًا
الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ

အခန်း(၈) အဇာန်ပေးရေးအတွက် မဲခွဲခြင်း

၃၇၈။ အကယ်၍ လူသားတို့သည် အဇာန်ဖိတ်ခေါ်မှုနှင့် ဣဆ်မတန်း၌ ဝတ်ပြုမှု(၏ကောင်းခြင်းများ)ကို သိရှိခဲ့ပါက ထိုအရာတို့ကို ရရှိရန် မဲခွဲဆုံးဖြတ်ခြင်းမှအပ အခြားနည်းလမ်းရှိမည်မဟုတ်ခဲ့သော် သူတို့သည် မုချ မဲခွဲ ခြေတံကြပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ပထမအချိန် ဆွလာသ်(ဆွလာသ်ကို အစ၊မှ မိခြင်း၏အကျိုး)ကို သိခဲ့ကြပါ လျှင် ထိုသူတို့သည် အလုအယက်ပြိုင်ဆိုင်ကြိုးပမ်းကြပေမည်။ အကယ်၍ ဖရိုရ်နှင့် အိရှာအ်ဆွလာသ် (စုပေါင်းဝတ်ပြုမှု အကျိုးကို) သိခဲ့ကြလျှင် သူတို့သည် ဝတ်ပြုရန်အတွက် တွားသွား၍ လာရသည့်တိုင်အောင်ဖြစ်လျှင်လည်း မုချလာကြ ကုန်လိမ့်မည်။

အခန်း(၉) မျက်မမြင်မှ အဇာန်ပေးခြင်း

၃၇၉။ ဘီလူးလံသည် ညဉ့်အချိန်၌ အဇာန်ပေးလေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အစ်ဘ်နုအွမ္မိမတ်ကသူးမိမှ အဇာန် မပေးမချင်း စားသောက်နေကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအွမ္မိ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၉၁)

စာလင်မိမှ ပြောခဲ့၏။ အစ်ဘ်နု အွမ္မိ မတ်ကသူးမိသည် မျက်မမြင်တစ်ဦးဖြစ်၏။ နံနက်အရုဏ်တော်ကြီးဖြစ်ချိန်၌ အဇာန် ပေးလေ့ရှိ၏။

အခန်း(၁၀) အရုဏ်တက်ပြီးနောက် အဇာန်ပေးခြင်း

၃၈၀။ မုအပ်ဇင်သည် ဖရိုရ်အတွက် အဇာန်ပေးသောအခါ အရုဏ်မှာ ထင်ရှားနေခဲ့၏။ (မိုးသောက်ချိန် ရောက်နေ၏)။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စုပေါင်းဆွလာသ်မပြုမီ နှစ်ရက်အသ်ဆွလာသ် (စွန့်သ်)ကို ပေါ့ပါး သွက်လက်စွာဝတ်ပြုတော် မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟမ်ဆွဲ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၉၂)

အခန်း(၁၁) အရုဏ်မတိုင်မီ အဇာန်ပေးခြင်း

၃၈၁။ ဘီလူးလံမှ ကြေညာသော အဇာန်ကြောင့် အသင်တို့၏ စဟူးရ်ကို မရပ်စဲကြလေနှင့်။ အကြောင်းမှာ သူသည် ညဉ့်အဇာန်ပေးခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့အနက် ညဉ့်နှောင်းပိုင်းဆွလာသ်(ဝတ်ပြုနေသူအဖို့ အမြန်ဆောင်ရွက်ကုန်။ အသင်တို့အနက် အိပ်စက်နေသူအဖို့ နိုးထကြကုန်။ ၎င်းမှာ ဖရိုရ်(အချိန်)စတင်ဝင်ရောက်ခြင်း ကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။

၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏လက်ချောင်းကို (ကောင်းကင်ပေါ်) ပင့်မြှောက်ညွှန်ပြ၏။ ပြီးလျှင် လက်ချောင်းများကို အောက်သို့နိမ့်၍ (မြေကြီးဘက်သို့ ညွှန်၍) ဤသို့ပြသတော်မူခဲ့ပါ၏။ (ဆင့်ပြန်သူသည် တမန်မြတ်(ﷺ)၏ သရုပ်ဖော်မှုပုံစံကို ပုံတူလုပ်ပြခဲ့၏)

အဇ်ဇာဒ်ရ်သည် မိမိ၏လက်ညှိုးနှစ်ချောင်းကို တစ်ခုပေါ်တစ်ခုထပ်တင်ပြီးနောက် ဝဲဘက်နှင့်ယာဘက်သို့ ချဲဆန့်ပြသခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ မတ်စီအူးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၉၃)

အခန်း(၁၂) အဇာန်နှင့် အိကာမသ်အကြားဆန္ဒရှိသူ ဝတ်ပြုနိုင်၏။

၃၈၂။ (အဇာန်နှင့် အိကာမသ်) ‘အဇာန်နှစ်ခုအကြား၌ ဆွလာသ်ရှိ၏’ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မိန့်ကြားတော်မူပြီး နောက် တတိယအကြိမ်တွင် ရုဗူလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဆက်၍ ‘ဆန္ဒရှိသူအဖို့ ဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့် - အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီမုဗာဖွာလ် အလ်မုဇ်နီ(ရသ့)

မူစဉ်-(၁:၆၀၀)

အခန်း(၁၃) ခရီးစဉ်တစ်ခုတွင် မုအပ်ဇင်န်တစ်ဦးရှိရမည်လော

၃၈၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မျိုးနွယ်စုမှ လူအချို့နှင့်အတူတမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ညဉ့်နှစ်ဆယ်အထိ နေထိုင်ခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အလွန်ကြင်နာ၍ ကရုဏာထားတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ မိမိတို့ မိသားစုများအား တမ်းတနေသည်ကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ ရိပ်စားမိသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့အား ‘အသင်တို့ မိသားစုများအား တမ်းတနေသည်ကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ ရိပ်စားမိသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့အား ‘အသင်တို့ မိသားစုများထံ ပြန်၍နေထိုင်ကြပါလေ။ သူတို့အား သင်ကြားပေးကြကုန်။ ဆွလာသ်တည်ဆောက်ကြကုန်။ အချိန်ကျလျှင်ဆွလာသ်အတွက် အဇာန်ကြေညာရန် မုအပ်ဇင်န်တစ်ဦးခန့်ထားကြကုန်။ အသင်တို့အနက် အသက်အရွယ် အကြီးရင့်ဆုံးသူအား ဆွလာသ်ဦးဆောင်စေကြကုန်’ဟု မိန့်ကြားခဲ့ပါ၏။

ဆင့်- မာလစ်ကံ ဘင်န်ဟုဇိုင်ရိဆ်(ရသ့)

မူစဉ်-(၁၆၀၀)

၃၈၄။ လူနှစ်ဦးသည် ခရီးထွက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏ ‘အသင်တို့နှစ်ဦးခရီးထွက်လျှင် အဇာန်နှင့် အိကာမသ်ကြေညာပြီး အသက်ကြီးရင့်သူမှ ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်လော့’။

ဆင့်- မာလစ်ကံဘင်န်ဟုဇိုင်ရိဆ်(ရသ့)

မူစဉ်-(၁၆၀၃)

အခန်း(၁၄) ခရီးသည်အစုအဝေးဖြစ်လျှင် အဇာန်နှင့် အိကာမသ်ဆိုရမည်

၃၈၅။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မုအပ်ဇင်န်အား ဆွလာသ်အတွက် အဇာန်ဆိုရန် ခိုင်းစေတော်မူ၏။ ပြီးဆုံးသော် ‘အသင်တို့၏ ရိဟာလ် (အိမ်သို့မဟုတ် ရွက်ထည်တဲများ)၌ ဝတ်ပြုကြကုန်’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ထိုခရီးစဉ်ကာလအတွင်း အလွန်အမင်းချမ်းအေးသော (ဝါ) မိုးသည်းသော ညဉ့်၌ ဖြစ်၏။

ဆင့်- အစ်ဘ်နုအုမရ်(ရသ့)

မူစဉ်-(၁၆၀၅)

အခန်း(၁၅) ဆွလာသ်လွတ်သွားပြီဟု ပြောကြားခြင်း

၃၈၆။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဝတ်ပြုနေကြစဉ် လူအချို့၏ဆူညံသံကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကြားရလေ၏။ ဆွလာသ်ပြီးသော ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဘာဖြစ်ကြပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘ဆွလာသ်အတွက် အလျင်စလိုဖြစ်နေကြပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ‘ဆွလာသ်အတွက် အလျင်စလို ကသုတ်ကရက်မပြုကြလေနှင့်။ ဆွလာသ်အတွက် လာသည့်အခါတိုင်း တည်ငြိမ်စွာဖြင့် လာကြကုန်။ အသင်တို့မိသမျှလိုက်၍ ဝတ်ပြုကြကုန်။ အသင်တို့လွတ်သွားခဲ့သည်များကို (ဆက်လက်)ပြီးဆုံးအောင် ဝတ်ပြုကြကုန်’။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူကာသ်အိဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၀၈)

အခန်း(၁၆) အိကာမသ်ဆိုစဉ် အိမာမ်အားတွေ့ရပါက လူတို့သည် မည်သည့်အချိန်ဆွလာသ်အတွက် ရပ်ကြရမည်နည်း။

၃၈၇။ အကယ်၍ အိကာမသ်ကြေညာသော်လည်း အသင်တို့(ရှေ့မှောက်၌)ငါ့အား မတွေ့မရချင်း ဆွလာသ် ဝတ်ပြုရန် ထမရပ်ကြကုန်နှင့်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူကာသ်အိဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၁၀)

အခန်း(၁၇) အိကာမသ်ပြီးမှ အိမာမ်သည် ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာရှိလာသော်

၃၈၈။ တစ်ခါတွင် အိကာမသ်ပေးလိုက်သောလည်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူတစ်ဦးနှင့် ဗလီဝတ်ကျောင်း တော်၏ ထောင့်တစ်နေရာ၌ စကားစမြည်ပြောကြားနေကြ၏။ လူအချို့မှ အိပ်ပျော်ကုန်သည်အထိ ကိုယ်တော်မြတ် သည် ဆွလာသ်ကို ဦးမဆောင်ခဲ့သေးချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်ိစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၁၅)

အခန်း(၁၈) အစုအဝေးဖြင့် ဝတ်ပြုရန်မှာ တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။

၃၈၉။ ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်ကို ပိုင်စိုးဆုပ်ကိုင်ထားသော အရှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ထင်းချောင်း(လောင်စာ) များကို ကောက်ယူစုစည်းကြစေရန် ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ရည်ရွယ်ခဲ့၏ သို့မဟုတ် စီစဉ်ခဲ့၏ သို့မဟုတ် အမိန့်ပေးလုနီးပါး ဖြစ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဆွလာသ်အတွက် အဇာန်ပေးရန် စေခိုင်းမည်။ ၎င်းနောက် တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ဆွလာသ်ကို ဦးစောင်စေမည်၊ ၎င်းနောက် ငါသည် (စုဝေးဝတ်ပြုမှု၏) နောက်မှ ထွက်ခွာပြီး ဆွလာသ်၌ တက်ရောက်မှုမရှိကြသူများ၏ အိမ်တို့ကို မီးတင်ရှို့မည်ဖြစ်သည်။ ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်ကို ပိုင်စိုးဆုပ်ကိုင် ထားသောအရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ၎င်းတို့အတွင်းမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အကယ်၍ အသားကောင်းများဖုံးနေသည့် အရိုးတစ်ချောင်းသို့မဟုတ် နံရိုးနှစ်ဖက်ကြားရှိ အသားနှစ်ဖဲ့နှစ်တုံးမျှ တွေ့ရမည်ဆိုလျှင် ပင် ထိုလူ(စားမျိုး)သည် အိရှာအိဆွလာသ်အတွက် အရောက်လာကြပေလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဖ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၁၇)

ဇဟာရီ၏ အကျဉ်းချုပ်ချုပ်ဆိုမှု ဗလီသို့ ဆွလာသ်အတွက် လာတတ်ကြသောအထက်ပါ လူစုများသည် နေ့စဉ်အသက်ဝတ်တို့မှ သတ်မှတ်ထား၏။ (ကြည့် - မူရင်းဆွဟီးဟ် ဘုခါရီကျမ်းမှ ရှင်းလင်းချက်)

အခန်း(၁၉) စုပေါင်းဝတ်ပြုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၃၉၀။ စုပေါင်းဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်သည် တစ်ကိုယ်တည်းဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်ထက် အဆင့်အတန်း အားဖြင့် (၂၇) ဆင့် သာလွန်ထူးမြတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒူလ္လာဟ်ဘင်နီအိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၁၈)

အခန်း(၂၀) စုပေါင်းဝတ်ပြုသော ဖရ်ရ်ဆွာလသ်၏ ထူးမြတ်ခြင်း

၃၉၁။ စုပေါင်းဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်၏ အကျိုးကုသိုလ်သည် တစ်ကိုယ်တည်းဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်ထက် (၂၅)ဆ ပိုမို၏။ ညဉ့်ပိုင်းဆင်းသက်သော ကောင်းကင်တမန်များနှင့် နေ့ပိုင်းဆင်းသက်သော ကောင်းကင်တမန်များသည် ဖရ်ရ်ဆွာလသ်အချိန်၌ စုစည်းလေ့ရှိကြ၏။

(ဆင့်ပြန်သူမှ ဖြည့်စွက်ပြောကြားသည်မှာ) အသင်တို့ဆန္ဒရှိသည်ဆိုက(ကုရ်အာန်)ကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ် ကြလော့။ အကြောင်းသော် ‘မုချကေန၊ ဖရ်ရ်အချိန်၌ ကုရ်အာန်ဖတ်ကြားသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို (အလှည့်ကျကောင်းကင် တမန်များမှ) သက်သေခံတစ်ရပ်ဖြစ်မည်တည်း (၁၃:၇၈)’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဖ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၂၁)

၃၉၂။ ဆွလာသ်အတွက် အလှူပယ်ကုသိုလ်ကြသူများမှာကား (ဝတ်ကျောင်းတော်နှင့်) အဝေးလံဆုံး အရပ်၌ရှိသူ၊ ၎င်းနောက် ၎င်းနေရာနှင့်ကပ်လျက် အဝေးလံဆုံးအရပ်၌ ရှိနေကြသူများဖြစ်ကြကုန်၏။ အလားတူစွာပင် အိမာမ်နှင့်တကွ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် စောင့်ဆိုင်းနေသူသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီး အိပ်ရာဝင်သူထက် ကုသိုလ်အကျိုး သာပိုများပြား၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုဏ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၂၃)

အခန်း(၂၁) ဇုဟ်ရ်ဆွလာသ်ကို စောစီးစွာပြုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၃၉၂။ လူတစ်ဦးသည် မိမိသွားရာလမ်း၌ ဆူကိုင်တစ်ချောင်းကိုတွေ့မြင်ရာ ၎င်းအား လမ်းပေါ်မှ ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းသူ၏လုပ်ရပ်ကို နှစ်သက်တော်မူပြီး လွတ်ငြိမ်ချမ်းသာခွင့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ယုဟီဒီ ငါးမျိုးရှိ၏။ ပလိပ်ရောဂါဖြင့်ကွယ်လွန်သူ၊ ဝမ်းဗိုက်ဆိုင်ရာရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သူ၊ အမြင့်မှပြုတ်ကျ၍ ကွယ်လွန်သူ၊ အရှင်လတ်လတ် မြေမြှုပ်နှံခံရသူ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှစ်မြို့မှုအတွက် အသတ်ခံရသူ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၂၄)

ကျန်ရှိသည့် အပိုင်းမှာဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၃၇၈)၌ဖော်ပြပြီး

အခန်း(၂၂) လုပ်ရပ်ကောင်း၏ ခြေလှမ်းတိုင်းသည် အကျိုးကုသိုလ်

၃၉၄။ ဘန္တလမဟ်မျိုးနွယ်စုတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် နီးရာသို့ရွှေ့ပြောင်းလာလိုကြ၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) သည် မဒီနာဟ်မြို့ပုံပြောင်းသွားမည်ကို မလိုလားသဖြင့် (မြို့အစွန်အဖျား၌နေသူမရှိ မဖြစ်စေလိုသဖြင့်) ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏ ‘အသင်တို့၏ လမ်းကြောင်းခြေရာတိုင်း၌ အကျိုးကုသိုလ်မရှိဟု အသင်တို့ ထင်မှတ်နေကြပါသလော။’

ဆင့်- အနတ်စ်(ရသ့၌)မှ တဆင့် ဟုမိုင်းဒ် မူစဉ်-(၁၆၂၅)

အခန်း(၂၃) စုပေါင်းဝတ်ပြုသော အိရှာအ်ဆွလာသ်၏ ထူးမြတ်မှု

၃၉၅။ မုနာဖစ်က်များအဖို့ ဖဂျရ်နှင့် အိရှာအ်များထက် လေးလံသော ဆွလာသ်ဟူသည်မရှိ။ အကယ်၍သူတို့သည် ထိုဆွလာသ်များ၏ အကျိုးကုသိုလ်ကို သိရှိခဲ့ကြမည်ဆိုလျှင် တွားသွားပြီးလာရမည်ဆိုငြား (ဝတ်ကျောင်းတော်သို့) မရောက်အရောက် လာကြပေလိမ့်မည်။

ဆင့်- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(ရသ့၌) မူစဉ်-(၁၆၂၆)

အခန်း(၂၄) ဝတ်ကျောင်းအတွင်း ဆွလာသ်အတွက် ထိုင်စောင့်နေသူနှင့် ပလီဝတ်ကျောင်းတော်၏ထူးမြတ်ခြင်း

၃၉၆။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အေးရိပ်ဆာယာမှအပ အခြားမည်သည့်အရိပ်မျှမရှိသော နေ့တော်တွင် အရှင်မြတ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်မျိုးကို အရိပ်ပေးတော်မူမည်။ သမာသမတ်ရှိသော အုပ်ချုပ်သူ/ဘုရင်၊ အိဘာဒသ်(ခ,ဝပ်မှု) ၌ လုံးပန်းနေခဲ့သော လုလင်ပျို/ မိန်းမပျို၊ (ဝတ်ပြုရန်အတွက်) ပလီဝတ်ကျောင်းတော်အား နှလုံးသား၌ စိတ်စွဲနေသူ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုသက်သက်အတွက်သာ တွေ့ဆုံစုပေါင်းဆောင်ရွက်သူနှစ်ဦး၊ မြင့်မြတ်သော အသိုင်း အပိုင်းရှိ လှပသောအမျိုးသမီးတစ်ဦးက မိမိနှင့်တရားမဝင်ကာမမှုအလို့ငှာ ခေါ်ယူပါသော်လည်း ‘ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကိုကြောက်၏။’ဟု ပြောဆိုငြင်းဆန်သူ၊ မိမိ၏ယာဘက်လက်မှပေးသည်ကို မိမိ၏ဝဲဘက်လက်ပင် မသိရှိဘဲ လျှို့ဝှက်စွာအလှူဒါနပေးလေ့ရှိသူ၊ တစ်ဦးတည်းရှိသော

အခြေအနေ၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တမ်းတသတိရပြီး (ဖိကိရ်ပြုပြီး) မျက်ဝန်းမှ မျက်ရည်များယိုစီးလေ့ရှိသူ။
ဆင့် - အဘူဟုရိုင်ရ်(ရသွိ) မူစဉ်-(၁:၆၂၉)

အခန်း(၂၅) ဝတ်ကျောင်းတော်ကို နံနက်၊ နေ့လယ်၊ ညနေတွင် သွားရောက်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု
၃၉၇။ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့ နံနက်နှင့် နေ့လယ်ပိုင်းများတွင် သွားရောက်လေ့ရှိသူအား ယင်းသို့နံနက်နှင့်
နေ့လယ်ပိုင်းများတွင် သွားရောက်ခြင်းအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအဖို့ ဂျန္နုသ်တွင် ကောင်းမြတ်သော
ညွှတ်ဝတ်ပြုမှုနှင့်တစ်ကွ မြင့်မြတ်သောနေရာတစ်ခုကို ပြင်ဆင်စီမံပေးတော်မူလိမ့်မည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရ်(ရသွိ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၆၃၁)

အခန်း(၂၆) အိကာမသ်ပေးပြီးဆိုပါက အခြားမည်သည့် ဆွလာသ်မျှ ဝတ်မပြုရ
၃၉၈။ အိကာမသ်ပေးလိုက်ပြီးဖြစ်သော်လည်း ဆွလာသ်နှစ်ရက်အသံဝတ်ပြုဆဲရှိနေသည့် လူတစ်ဦးကို ရုဟူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ
တွေ့မြင်တော်မူခဲ့၏။ ရုဟူလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ထိုသူအား (ပြင်းထန်စွာ) ‘ဖျရ်ဆွလာသ်၌ လေး ရက်အသံရှိပါသလော၊
ဖျရ်ဆွလာသ်၌ လေးရက်အသံရှိပါသလော’ဟု ကြိမ်းမောင်းတော်မူခဲ့၏။
ဆင့် - အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီမလစ်ကဘင်နီဘုဟိုင်းနဟ်(ရသွိ)- မူစဉ်-(၁:၆၃၂)
အဖ်ဒ်မီးနွယ်ဝင်တစ်ဦး

အခန်း(၂၇) အစုအဝေးဆွလာသ်ကို တက်ရောက်ရန် လူမမာနှင့်ဆိုင်သောအခွင့်အမိန့်
၃၉၉။ ရုဟူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဝေဒနာဖိစီး၍ မမာမကျန်းဖြစ်နေတော်မူခဲ့၏။ ဆွလာသ်အချိန်ရောက်လျှင်
အဇာန်ကြေညာသည်၌ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဆွလာသ်၌ လူထုအား ဦးဆောင်ဝတ်ပြုရန် အဘူဘကရ်အား ပြောလိုက်
လေတော့’ဟုမိန့်တော်မူ၏။ အဘူဘကရ်သည် နှလုံးသားနှူးညှံသူဖြစ်သဖြင့် ကိုယ်တော်နေရာမှ ဆွလာသ်ကို
ဦးဆောင်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု လျှောက်တင်ကြလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ထိုအမိန့်ကိုပင် ပေးတော်မူသော်လည်း ထိုအတိုင်းပင်
ပြန်လည်လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုအမိန့်ကိုသာ တတိယအကြိမ်ပေးတော်မူ ပြီးနောက် ‘အသင်မတို့သည်
တမန်တော်ယူစုဖ်၏ အဆွခင်ပွန်းများဖြစ်ကြကုန်၏။ ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ရန် အဘူဘကရ်အား သွားပြောကြချေ’ဟု
အမိန့်ရှိတော်မူလိုက်၏။ သို့ဖြင့် အဘူဘကရ်ထွက်လာပြီး ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်နိုင်ခဲ့၏။ ထိုရောအခါဝယ်
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အခြေအနေမှာ မဆိုစလောက် ကောင်းမွန်တိုးတက်လာ ခဲ့သဖြင့် မိမိ၏တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင်
အမျိုးသားနှစ်ဦး၏ အကူအညီယူ၍ ကွဲမြန်းထွက်ရှိလာခဲ့၏။ ရောဂါ၏ဒဏ်ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ခြေတော်များသည်
မြေပေါ်တရွတ်တိုက်ဆွဲနေခဲ့ခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့မြင်ယောင်နေဆဲဖြစ်၏။ အဘူဘကရ်မှ နောက်ဆုတ်ဖယ်ခွာလိုသော်လည်း
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိမိနေရာ၌ ဆက်လက်ရပ်တည်နေရန် အရိပ်အကဲပြသ တော်မူခဲ့၏။ အဘူဘကရ်၏ နံဘေးသို့
သယ်ဆောင်သွားကြပြီး ကိုယ်တော်မြတ်မှ ထိုင်တော်မူခဲ့၏။ ထိုဆွလာသ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုတော်မူရာ အဘူဘကရ်မှ
ကိုယ်တော်အား နောက်လိုက်ပြု၏။ လူအပေါင်းတို့ကလည်း အဘူဘကရ်အား နောက်လိုက်ပြုကြကုန်၏။
(အဘူမုအာဝီယဟ်ဆင့်ပြန်သော အခြားဟဒီးဆ်တစ်ရပ်၌) အဘူဘကရ်မှ ရပ်လျက်ဝတ်ပြုနေချိန်
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဘူဘကရ်၏ လက်ဝဲဘက်ခြမ်း၌ ထိုင်နေတော်မူခဲ့၏။
ဆင့် - အဘ်အိရှဟ်(ရသွိ)-ဟာ) မူစဉ်-(၁:၆၃၃)

၄၀၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နာမကျန်းမှုဆိုးဝါးလာသောအခါ ကျွန်မ၏အိမ်၌ ပြုစုကုသမှုခံယူနိုင်ရန် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကြင်ရာတော်အပေါင်းထံ ခွင့်တောင်းတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်အား ခွင့်ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အမျိုးသားနှစ်ဦးကို မိမိ၏တစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင် ထားရှိအကူအညီယူကာ ထွက်ခွာ ကြွမြန်းတော်မူခဲ့၏။

(ဆက်လက်ဖော်ပြထားသည်မှာ အထက်ပါဟဒီးဆ်တော်အတိုင်းပင်ဖြစ်၏)

ဆင့် - အာအိရဟ်(ရသ့) - ဟာ)

မူစဉ် - (ဒးဖီ၃၄)

အခန်း(၂၈) အိမာမ်သည် ရောက်လာသူများနှင့်သာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း(နှင့်) မိုးရွာစဉ် သာသနာ့ အဆုံးအမစကားတင်ပြခြင်း (ခုသွံပေးခြင်း)ပြုနိုင်သလေ

၄၀၁။ ရွံ့စွံထူထပ်သော (မိုးကြီးသော)နေ့တစ်နေ့၌ အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ် (رضي الله عنه)သည် လူတို့အား ခုသွံဘဟ်ပေး နေခဲ့၏။ မုအပ်ဇင်နီမှ ‘ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်လာရောက်ကြကုန်’ဟု ဆင့်ခေါ်ရာ သူကမုအပ်ဇင်နီအား ‘မိမိတို့၏ အိမ်တွင်းမှပင် ဝတ်ပြုကြကုန်’ဟု ဆိုရန်အမိန့်ပေးလေ၏။ ဤသည်ကို မနှစ်မြို့သည့်အလား လူတို့သည် တစ်ဦးကို တစ်ဦးကြည့်ရှုကြကုန်၏။ အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်က ‘ဤအရာကို မကောင်းဟု အသင်တို့ယူဆကြသည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ထက်သာလွန်ကောင်းမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မွန်(တမန်တော်မြတ်)မှ အမှန်ပင် ဤသို့ပြုတော်မူခဲ့၏။ ဤသည်မှာ ဝတ်ပြုသည့် အမိန့်တော်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ အသင်တို့ ထွက်ခွာသွားကြမည်ကို ကျွန်ုပ်မလိုလားပါ’ဟု ပြောဆိုခဲ့ပါ၏။

ဆင့် - အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်(ရသ့)

မူစဉ် - (ဒးဖီ၃၇)

၄၀၂။ အန်ဆွာရ်အနက် လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ဝတ်ပြုနိုင်စွမ်းမရှိပါ’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ သူသည် အလွန်အမင်းဝမ်းသာလှ၏။ ၎င်းသူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အတွက် စားဖွယ်ရာများပြင်ဆင်ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်ကို မိမိအိမ်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့၏။ သူသည်ကိုယ်တော်မြတ်အတွက် ဖျာတစ်ချင်းပေးခဲ့၏။ ထိုဖျာ၏ မျက်နှာပြင်တစ်ဖက်ကို ရေဖြင့်ဆေးကြောထား၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ထိုဖျားချပ်ပေါ်တွင် ဆွလာသ်နှစ်ရက်အသ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ပါသည်။

အလ်ဂျာရူးသ် မိသားစုဝင်တစ်ဦးက ဆင့်ပြန်သူအား ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သွဂ္ဂဟာဆွလာသ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိပါသလော’ဟုမေးမြန်းရာ ‘ထိုတစ်နေ့မှအပ သွဂ္ဂဟာဆွလာသ်အား ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဝတ်ပြု တော်မူခြင်းကို မတွေ့ခဲ့ဖူးပါ’ဟု ဖြေဆိုခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ - အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (ဒးဖီ၃၉)

အခန်း(၂၉) စားသောက်ရန်စီမံပြီးစီးသည့်အခါမှ အိကာမသ်ပေးလျှင်

၄၀၃။ အကယ်၍ ညဉ့်စာကို စီမံထားပြီး စတင်စားသောက်နေဆဲဖြစ်လျှင် မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုခြင်း မတိုင်မီ ဖြစ်နေလျှင်လည်း ကသုတ်ကရက်ဖြင့် ပြီးစီးအောင် စားသောက်ခြင်းမပြုနှင့်။

ဆင့် ပြန်သူ - အနတ်စ်ဘင်နီမာလစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (ဒးဖီ၄၁)

အခန်း(၃၀) မိမိ၏ အိမ်မှုရေးရာအလုပ်ရှုပ်နေစဉ် အိကာမသ်ပေးသော်

၄၀၄။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏အိမ်တွင်း၌ မည်သည်ကို ဆောင်ရွက်တော်မူလေ့ရှိပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းကြရာ ကျွန်မက ‘မိမိ၏မိသားစုရေးရာများကို ကိုယ်တော်မြတ်က ဆောင်ရွက်နေလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။ ဆွလာသ် အချိန်ကျရောက်သော် ဝတ်ပြုရန်ထွက်သွားတော်မူခဲ့၏။’

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရူဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၄၄)

အခန်း(၃၁) တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ ဆွလာသ်နှင့် စွန့်ဟ်ကို သိနားလည်စေရန် လူတို့ရှေ့၌ဝတ်ပြုခြင်း

၄၀၅။ အသင်တို့၏ ရှေ့မှောက်၌ ကျွန်ုပ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြု (ပြသရန်)မဟုတ်၊ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုခဲ့သော နည်းလမ်း(ကို အသင်တို့ သိမြင်စေလိုခြင်းကြောင့်) ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၄၅)

အခန်း(၃၂) သာသနာ့အသိပညာရှင်နှင့် ထိုက်တန်သူတို့မှ ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ရမည်

၄၀၆။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အပြင်းဖျားနေစဉ် ‘လူထုကို ဆွလာသ်ဦးဆောင်ရန် အဘူဘကရ်အား ပြောလိုက်လေလော့’ ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်မက ကိုယ်တော်မြတ်အား ‘အကယ်၍ အဘူဘကရ်သည် ကိုယ်တော် နေရာ၌ ရပ်ခဲ့ပါလျှင် သူ၏ငိုကြွေးတတ်မှုကြောင့် လူအများမှကောင်းစွာကြားရလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဆွလာသ် ဦးဆောင်ရန် အုမရ်ဂိုသာ အမိန့်ပေးစေလိုပါသည်’ဟု လျှောက်တင်၏။

ကျွန်မသည် ဟမ်ဆွဟ်(ﷺ)အား ‘ကိုယ်တော်မြတ်အား လျှောက်တင်ပေးပေါလော့။ အကယ်၍ အဘူ ဘကရ်သည် ဆွလာသ်၌ လူထုကိုဦးဆောင်ပါက သူ၏ ငိုကြွေးတတ်မှုကြောင့် လူထုသည် ကောင်းစွာကြားရမည် မဟုတ်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျေးဇူးပြုပြီးအုမရ်ဂိုသာ ဆွလာသ်ဦးဆောင်ရေး အမိန့်ပေးရန် လျှောက်တင်ပေးပါလော့’ဟု ပြောကြားခဲ့၏။ ဟမ်ဆွဟ်မှလျှောက်တင်သော် ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘ဆိတ်ဆိတ်နေကြကုန်လော့။ အမှန်ပင် အသင်မ (အမျိုးသမီးတို့မှာ) တမန်တော်ယူစုမိ၏ အဖော်များသာတည်း။ ဆွလာသ်၌ လူထုအား ဦးဆောင်ရန် အဘူဘကရ်အား သွားပြောချေ’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ ဟမ်ဆွဟ်က ကျွန်မအား ‘မည်သည့်ကောင်းခြင်းကိုမ အသင်မထံ ကျွန်မ မရခဲ့ဖူးပါ’ဟု ဆိုခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရူဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၄၇)

၄၀၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကျန်းမာရေးဆိုးဝါးနေချိန်ကာလအတွင်း အဘူဘကရ်(ရသွီ)သည် လူထုတို့အား ဦးဆောင်၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေခဲ့သည်မှာ တနင်္လာနေ့တိုင်အောင်ဖြစ်ခဲ့၏။ လူတို့သည် ဆွလာသ်အတွက် တန်းစီကြ သောအခါ ထိုအချိန်တွင် မိမိ၏အိမ်မှ ခန်းဆီးကို မ,တင်ကာ ကျွန်ုပ်တို့အား ရပ်လျက်စောင့်ကြည့်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်ကတော်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ စာမျက်နှာကဲ့သို့ဖြစ်နေပြီး မြတ်နိုးဖွယ်ပြီးတော်မူခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား တွေ့မြင်ရသည့် ကြည့်ရှုမှုကြောင့် စမ်းသပ်မှုကြီးအတွင်း တိုးဝင်လုမတတ်ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ အဘူဘကရ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆွလာသ်ကိုဦးဆောင်မည်အထင်ဖြင့် နောက်သို့ဆုတ်၍ ဝတ်ပြုတန်း အတွင်း ပါဝင်လိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဝတ်ပြုမှုကိုပြီးစီးအောင်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ကြရန် အရိပ်အကဲပြသ တော်မူပြီး ခန်းဆီးကန့်လန့်ကာကို ချလိုက်တော်မူ၏။ ထိုနေ့တွင်ပင် ကိုယ်တော်မြတ်မှာ ပရိနီဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န်မာလ်ရှ်ဟ်(စ်ဆင့် အိဇ်ဇ်ဟ်ရှ်ဟ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၄၈)

အခန်း(၃၃) တစ်စုံတစ်ဦးမှ ဆွလာသ်ကို အိမာမ်အဖြစ်ဆောင်ရွက်နေစဉ် မူလအိမာမ်ရောက်ရှိလာပါက

၄၀၈။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဘဏ္ဍာအိမ်ရံဘင်နီအောင်းဖိမျိုးနွယ်စုထံ ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စအလို့ငှာ ကြွမြန်းသွားခဲ့၏။ ထိုစဉ်အတောအတွင်း ဆွလာသ်အချိန်ဝင်ရောက်သော် မုအပ်ဇင်နီသည် အဘူဘကရ်(ﷺ)ထံသွား၍ ‘ကျွန်ုပ်သည် အဇာနီကြေညာရမည်ဖြစ်သဖြင့် အသင်သည် ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်မည်လော’ဟု မေးမြန်းရာ ‘ဦးဆောင်မည်’ဟု အဘူဘကရ်မှ ဖြေကြားပြီး ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ဝတ်ပြုခဲ့၏။ လူအများဝတ်ပြုနေဆဲဝယ် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ပြန်လည် ရောက်ရှိလာပြီး ဝတ်ပြုနေသောလူတို့၏ အတန်းအတွင်းဝင်ရောက်နေရာယူခဲ့၏။ လူအများက လက်ခုပ်တီးကြကုန်၏။ (သတိပေးကြ၏)။ အဘူဘကရ်သည် မိမိ၏ဆွလာသ်၌ ဘေးဘီဝဲယာကို ငဲ့စောင်းကြည့်ရှုလေ့ အလျှင်းမရှိတတ်ချေ။ သို့ရာတွင် လူတို့မှ အဆက်မပြတ်လက်ခုပ်တီးကြသောအခါ အဘူဘကရ်မှ ကြည့်လိုက်သည်တွင် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ကို တွေ့မြင်သွားခဲ့၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ သူ့အား မိမိနေရာ၌ပင် ဆက်လက်ရှိစေရန် အရိပ်အကဲပြသသတော်မူခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အဘူဘကရ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ညွှန်ကြားချက်အပေါ် မိမိ၏လက်အစုံကို မြှောက်ကာ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်အား ချီးမွမ်းထောပနာပြုပြီး ပထမတန်းအထိ နောက်ဆုတ်လာခဲ့၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ရှေ့သို့တက်ကာ ဆွလာသ်ကို ဆက်လက်ဦးဆောင်တော်မူခဲ့၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုမှုပြီးဆုံးသော် ‘အို-အဘူဘကရ်၊ အသင့်အား မိမိနေရာ၌ပင်ရှိနေရန် ငါအမိန့်ပေးပါလျက် အဘယ်သို့ဖြစ်ရပါသနည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ အဘူဘကရ်မှ ‘ရုဇုလုလ္လာဟ် ၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ အစိတ်အပိုင်းအတိုင်းကုဟာဖဟ်(ကျွန်ုပ်)မှ ဆွလာသ်ကို မည်သို့ဦးဆောင်နိုင်ပါအံ့နည်း’ဟု ဖြေကြား၏။ ထိုအခါ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ) မှ ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘အသင်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် လွန်လွန်ကဲကဲ လက်ခုပ်တီးကြ ပါသနည်း။ အကယ်၍ မည်သူမဆို မိမိ၏ဆွလာသ်အတွင်းတစ်စုံတစ်ခုဖြစ်လေလျှင် စုတ်ဟားနုလ္လာဟ်ဟု ရွတ်ဆိုကြ။ ယင်းသို့ဆိုခြင်းဖြင့် သူ့အဝေးဆွလာသ်ကို အာရုံစိုက်ပါစေ။ လက်ခုပ်တီးခြင်းသည် အမျိုးသမီးများအဖို့ဖြစ်၏’

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ်ဘင်နီစအ်ဒ်အတ်စ်အိဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၅၅)

အခန်း(၃၄) ရှေ့ဆောင်ကို တင်မြှောက်ခြင်းသည် ထိုရှေ့ဆောင်အား လိုက်နာရန်ဖြစ်၏။

၄၀၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နာမကျန်းမှု ပြင်းထန်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘လူတို့မှ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီး ကြပြီလော’မေးမြန်းရာ ‘ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ ဝတ်မပြုကြသေးပါ။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်ကို စောင့်ဆိုင်းလျက် ရှိကြပါသည်’ဟု ကျွန်မတို့မှ ဖြေကြားကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါ့အတွက် (အဝကျယ်သော)အိုးအတွင်း ရေထည့်ပေး ကြ’ဟု ခိုင်းစရာ ကျွန်မတို့ဆောင်ရွက်ပေးကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရေချိုးသန့်စင်ပြီး ထရပ်ရန်ကြိုးစားသော် လည်း သတိလစ်တော်မူ၏။ သတိလည်လာသောအခါ ‘လူတို့ဝတ်ပြုပြီးကြပြီလော’ဟု မေးမြန်းပြန်ရာ ကျွန်မတို့က ‘မပြုရသေးပါ။ ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ သူတို့သည် ကိုယ်တော်ကို စောင့်ဆိုင်းနေလျက်ရှိပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါ့အတွက် အိုးအတွင်းရေထည့်ပေးကြ’ဟု ထပ်မံခိုင်းစေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုင်ပြီး ရေချိုးတော်မူ၏။ မတ်တပ်ရပ်ရန်ကြိုးစားရာ ထပ်မံ၍ သတိလစ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သတိလည်လာသောအခါ ‘လူတို့ဝတ်ပြုပြီး ပြီလော’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်မတို့က ‘ယာရုဇုလုလ္လာဟ်၊ မပြုရသေးပါ။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်အား စောင့်မျှော်နေကြပါသည်’ဟု ဖြေကြားကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါ့အတွက် အိုးအတွင်း ရေထည့် ပေးကြ’ဟု ခိုင်းတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုင်၍ မိမိကိုယ်ကို ဆေးကြောသန့်စင်တော်မူ၏။ ထရပ်ရန်ကြိုးစားရာ သတိလစ်ပြန်လေ၏။ သတိပြန်ရသောအခါ ‘လူတို့ ဝတ်ပြုပြီးကြပြီလော’ဟုသာ မေးမြန်းတော်မူ၏။ ကျွန်မတို့က ‘ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ မပြုကြရသေးပါ။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်အား စောင့်မျှော်လျက်ရှိကြပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။

လူအများက ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ အိရ္လာအ် ဆွလာသ်အတွက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား စောင့်မျှော်နေခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်တွင် လူထုအား ဦးဆောင်ရန် အဘူဘကရ်(ﷺ)အား ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့၏။ စေလွှတ်ခံရသူသည် အဘူဘကရ်ထံသွားပြီး ‘ရုဇုလုလ္လာဟ်က အသင့်အား ဆွလာသ်တွင် လူထုအား ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက်ပြုရန် အမိန့်ပေးတော်မူ၏’ဟု ပြောဆို၏။ အဘူဘကရ်သည် နှလုံးသားနှူးညှံသူဖြစ်ရကား ဆွလာသ်ဦးဆောင်ရန် အုမရ်(ﷺ)အား စေခိုင်းလေ၏။ သို့သော် အုမရ်က ‘အသင်သာလျှင် အထိုက်အတန်းဆုံးသူ ဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အဘူဘကရ်သည် ထိုနေ့ရက်များ၌ ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ခဲ့ပါသည်။ (ဤဟဒီးဆ်၏ ကျန်သော အချက်များမှာ အမှတ်စဉ်(၃၉၉)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်းပင်ဖြစ်၏)

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၅၅)

၄၁၀။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(၆၆)သည် နာမကျန်းဖြစ်နေစဉ် မိမိ၏အိမ်တော်၌သာ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ (ဤဟဒီးဆ်၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ) ‘ရှေ့ဆောင်သည် ထိုင်လျက်ဝတ်ပြုလျှင် အသင်တို့လည်း ထိုင်လျက်ပင် ဝတ်ပြုကြကုန်’ဟု မိန့်ဆိုခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရူဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၁၆၅၆)
*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်ဆုံး အချိန်ဆောင်ရွက်ပြုမူချက်များက ဤဟဒီးဆ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အလိုအလျောက် ယယ်ဖျက်ပြီးဖြစ်၏။ ကြွ
ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၃၅)။

အခန်း(၃၅) အိမာမ်နောက်ရှိသူတို့မှ မည်သည့်အချိန်ဦးချရမည်နည်း

၄၁၁။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(၆၆)မှ ‘စမိအလ္လာဟ် လိမန်ဟမိဒဟ်’ဆိုတော်မူသောအခါကျွန်ုပ်တို့ မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ ကျောကိုညွှတ်ကိုင်မထားခဲ့ကြပါ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပီရိသေသပ်စွာ (စဂျီဒဟ်)ဦးချပြီးတော်မူ သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော့်နောက်မှ ဦးချခဲ့ကြပေ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၁၆၅၈)

အခန်း(၃၆) အိမာမ်၏အလျင် ဦးခေါင်းကြွသူ၏အပြစ်

၄၁၂။ အိမာမ်၏အလျင် ဦးခေါင်းကြွသူအနေဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ၏ဦးခေါင်းကို မြည်း၏ ဦးခေါင်းသို့ လည်းကောင်း၊ သူ၏သွင်ပြင်လက္ခဏာကို မြည်း၏သွင်ပြင်လက္ခဏာအဖြစ်လည်းကောင်း အသွင်ပြောင်းလိုက်တော် မူမည်ကို မကြောက်ရွံ့လေသလော။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၁၆၆၀)
*မှတ်ချက် *

လာမည့် ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၄၂)နှင့် ၎င်း၏မှတ်ချက်ကို ကြည့် ရှုပါ။

အခန်း(၃၇) အရွယ်မရောက်သေးသော ကျွန်၊ သူကောင်းပြုခံရသူ၊ ကလေးငယ်မှ ဦးဆောင်ဝတ်ပြုနိုင်သလော

၄၁၃။ ဦးခေါင်းမှာ စပျစ်သီးခြောက် ပုံစံကဲ့သို့ရှိနေသော်ငြား အသင်တို့၏ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ခန့်အပ်ခံရလျှင် အသင်တို့သည် ထိုသူအား နားထောင်ကြ၊ နာခံကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၁၆၆၂)

အခန်း(၃၈) အိမာမ်မှ ပြည့်စုံကျနစွာ ဝတ်မပြုလျှင်လည်း နောက်လိုက်များမှ ပြည့်စုံစွာဝတ်ပြုပါ

၄၁၄။ အကယ်၍သူတို့သည် မှန်ကန်ကောင်းမွန်စွာ ဆွလာသ်ကိုဦးဆောင်လျှင် သူတို့ရော အသင်တို့ပါ ကုသိုလ် အကျိုး ရရှိကြမည်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍သူတို့မှ အမှားအယွင်းရှိသော် အသင်တို့သည် ဆွလာသ်အတွက် ကုသိုလ် အကျိုးရရှိပြီး အပြစ်မှာ သူတို့အတွက်သာဖြစ်လေ၏။

အခန်း(၃၉) လူနှစ်ဦးတည်းဖြင့် စုပေါင်းဆွလာသ်ဝတ်ပြုလျှင် အိမာမ်၏ လက်ျာဘက်၌နေပါ

၄၁၅။ တစ်ကြိမ်က ကျွန်ုပ်သည် အဒေါ်ဖြစ်သူ (မိုင်မူနဟ်)၏ အိမ်၌ ညဉ့်အိပ်ခဲ့၏။ (ထိုဟဒီးဆ်၏ နောက်ဆက်တွဲ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိပ်စက်တော်မူရာ ဟောက်သံပင် ထွက်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှာ အိပ်ပျော်သည့်အခါတိုင်း ဟောက်သံထွက်တော်မူ၏။ မုအပ်ဇင်နီမှ ကိုယ်တော်မြတ်ထံမှ ရောက်ရှိ လာသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အပြင်သို့ကြွမြန်းသွားပြီး ဂူသျှူပြုလုပ်ခြင်းမရှိဘဲ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၆၅)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အမှန်ပင် အိပ်ပျော်သွားခဲ့သည်အားလုံးကို မြည်းသည်အားဖြင့် ဟုသာရှင်များကြားအမြင်ကွဲပြားကြ၏။

အခန်း(၄၀) အချိန်ဆွဲသော အိမာမ်ကြောင့် အရေးပေါ်ကိစ္စရှိသူသည် ဆွလာသ်မှ ထွက်ပြီး တစ်ဦးတည်းဝတ်ပြုခြင်း

၄၁၆။ မုအာဇ်ဘင်နီဂျာ(رضي الله عنه)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် သူ့အမျိုးသား များထံသွား၍ ဆွလာသ်ဦးဆောင်လေ့ရှိခဲ့၏။ တစ်ကြိမ်သည် သူသည် အိရှာအိဆွလာသ်အား ဦးဆောင်ဝတ်ပြုခြင်း၌ စူရဟ်ဘကရဟ်ကို ဖတ်ကြားလေ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ဆွလာသ်မှ ထွက်ခွာသွားခဲ့ရာ မုအာဇ်သည် ထိုသူအား ဝေဖန်ပြစ်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ဤသတင်းရောက်လတ်သော် ကိုယ်တော်မြတ်က မုအာဇ်အား ‘အသင်သည် လူတို့အား စမ်းသပ်မှုအတွင်းသို့ သွတ်သွင်းနေ၏။ (လူတို့အား ဒုက္ခရောက်စေသည်)’ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မိန့်တော်မူပြီးနောက် မုဆ်ဆွလ်အနက် အလယ်အလတ်စူရဟ်နှစ်ပုဒ်ကို (ဖတ်ကြားရန်) အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - ဂျာဘီရ်ဘင်နီအဘ်ဒုလ္လာဟ်(رحمته الله)မှတ်စုဆင့် အိမာမ်မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၆၇)

*မှတ်ချက် *

စူရဟ်အမှတ်စဉ် (၅၁)မှ (၁၁၄)အထိ အပိုင်းအခြားကို ‘မုဆ်ဆွလ်’ဟု ခေါ်ဆို၏။

အခန်း(၄၁) အိမာမ်သည် ကိယာမ်ကို တိုတောင်းစေပြီး ရုက္ကူးအ်နှင့် စုဂျူးဒ်အား ပြည့်စုံကျနစေရမည်။

၄၁၇။ လူတစ်ဦးမှ ရောက်ရှိလာပြီး ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဆွလာသ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့အား ဦးဆောင်သူမည်သူမည်ဝါသည် ဆွလာသ်အား အချိန်ဆွဲလေ့ရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်မှ နံနက်ခင်းဆွလာသ် မှ ဝတ်ပြုခြင်းလက်လွှတ်ရပါသည်’ဟု တင်ပြလျှောက်တင်ထားလေ၏။

ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ညွှန်ကြားချက်ပေးရာတွင် ထိုအချိန်ကလောက် ဒေါသအမျက်ထွက်တော်မူခြင်းကို ကျွန်ုပ် မတွေ့မြင်ခဲ့ဖူးပါ။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့အနက် လူတစ်ချို့သည် လူတို့အပေါ် ကျင့်ရပ်ကောင်း (ဆွလာသ်)များအား မနှစ်သက်အောင်ပြုလုပ်ဖော်ဆောင်ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့အနက် မည်သူပင်ဖြစ်စေကာမူ ဆွလာသ်တွင် လူတို့အားရှေ့ဆောင်ပြုပါက ဆွလာသ်အား တိုတောင်းစေကုန်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့အနက် အင်အား ချည့်နဲ့သူများ၊ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူများ၊ အလုပ်များမြှောင် အလျင်လိုနေကြသူများ ပါဝင်နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူမတ်စ်အိုဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၇၀)

၄၁၈။ (မုအာဇ်ဆင့်ပြန်သော ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-၄၁၆အတိုင်းဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍ ကျွန်ုပ်အား တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က ‘အသင်သည် ဆွလာသ်တွင် စူရဟ်အလ်အာလာ(၈၇)၊ စူရဟ်အရှ်ရှာမ်စ်(၉)၊ စူရဟ် အလ်လိုင်လ်(၉၂)ကို အဘယ်ကြောင့် မဖတ်ကြားခဲ့ပါသနည်း’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

အခန်း(၄၂) ဆွလာသ်မှာ တိုတောင်းသော်လည်း ပြည့်စုံစေ

၄၁၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တိုတောင်းသော ဆွလာသ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသော်လည်း ပြည့်စုံကျနစွာ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၇၄)

အခန်း(၄၃) ကလေးငိုသံကြားက ဆွလာသ်ကို လျင်မြန်စွာအဆုံးသတ်ရန်

၄၂၀။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆွလာသ်အတွက် ရပ်တော်မူသောအခါ ရှည်ရှည်လျားလျားဝတ်ပြုရန် ရည်ရွယ် တော်မူခဲ့၏။ သို့ပင်သို့ငြား ကလေးငယ်တစ်ဦး၏ ငိုသံကြားရသည်၌ ကလေးငယ်၏မိခင် ဒုက္ခမရောက်စေလိုသည့် အတွက် ဆွလာသ်ကို တိုတောင်းစေတော်မူလိုက်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အတူကသာဖျော်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၇၅)

အခန်း(၄၄) အိကာမသ်အချိန်(နှင့်) ၎င်း၏နောက် ဖြောင့်တန်းစွာ တန်းစီခြင်း

၄၂၁။ အသင်တို့၏စီတန်းမှုကို ဖြောင့်မတ်ညီညာစေကုန်။ သို့မဟုတ်ပါက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏ မျက်နှာအား ပြောင်းလွှဲစေတော်မူလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အန်နအ်မာန်း ဘင်နီဘိုရှီးရှ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၇၆)

*မှတ်ချက် *

၁။ ဤသည်မှာ တင်းကြပ်သော အမိန့်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ မျက်နှာများကို တိရစ္ဆာန်တို့၏ အသွင်သဏ္ဌာန်အစီအစဉ်အတိုင်းပြုပြင်ခြင်း = ယယ်ဟုလ်ဘာရီ၊အတွဲ (၂)၊စာ(၃၄၉)

၂။ အသွင်ပြောင်းခံရမည်ဟုဆို ရှဉ့်အချို့က ရုပ်သဏ္ဌာန်ဟုလည်းကောင်း၊ အချို့က စိတ်သဏ္ဌာန်ဟုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့၏ ဦးစည်ချက်/ရပ်တည်ချက်/ယုံကြည်ချက် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အကျယ်ပြန့်ယဉ်ရှင်များအကြား အယူအဆကွဲပြားခြင်းဟုလည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အခန်း(၄၅) စီတန်းသောလိုင်း ညီညာအောင် အိမာမ်မှလှည့်သတိပေးခြင်း

၄၂၂။ တစ်ခါသော် အိကာမသ်ကြေညာပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့အား မျက်နှာချင်းဆိုင် လှည့်၍ ‘အသင်တို့၏ စီတန်းမှုလိုင်းများကို ညီညာဖြောင့်မတ်စေကုန်။ နီးနီးကပ်ကပ်ရပ်ကြကုန်။ ငါ့ကိုယ်တော်သည် ငါ၏ကျောပြင်နောက်ဖက်မှ အသင်တို့အား မြင်တွေ့တော်မူ၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်နီမာလီဖ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၇၇)

အခန်း(၄၆) အိမာမ်နှင့် နောက်လိုက်တို့အကြား စုသ်ရဟ်သို့မဟုတ် နံရံရှိခဲ့သော်

၄၂၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ညဉ့်နက်ပိုင်းတွင် မိမိအိမ်တော်ခန်းတွင်း၌သာ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ အခန်း၏ နံရံ(အကာ)မှာ တိုနိမ့်နေသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်အား လူတို့မှ တွေ့မြင်ကြရ၏။ ၎င်းတို့အချို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်အား ဆွလာသ်တွင် ရပ်ကြကုန်၏။ နံနက်ရောက်လျှင် ၎င်းတို့သည် ထိုသတင်းကို ပြောဆိုကြကုန်၏။ နောက်တစ်နေ့ည၌

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆွလာသ်အတွက် ရပ်တော်မူသောအခါတွင်လည်း လူတို့က ကိုယ်တော့်အား နောက်လိုက်ပြု ဆွလာသ်၏ ထူးခြားမြင့်မြတ်မှုဂုဏ်အင်္ဂါများကဏ္ဍ

အခန်း(၁)၊ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၄၂၅)

၄၂၅။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်၏အဖွင့် စတင်သည်နှင့် မိမိ၏လက်အစုံကို လက်အစုံကို ပခုံးနှင့်အညီ ပင့်မြှောက်တော်မူလေ့ရှိ၏။ ၎င်းနောက် (ရုကူအ်)ဦးညွှတ်ရန် သပ်ကံဘီရ်ဆိုသောအခါ (နှင့်) ရုကူအ်မှ ဦးခေါင်းပြန်ကြွ တော်မူသောအခါ အလားတူစွာပင် လက်မြှောက်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် စမိအလွှားဟု လိမန်ဟမိဒဟ်၊ ရဘ္ဘနာဝ၊လကလ် ဟမ္မဒဟု ရွတ်ဆိုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် (စဂျီဒဟ်) ဦးချရာတွင် ယင်းသို့ (လက်မြှောင်ခြင်း) ပြုတော်မူခြင်း မရှိချေ။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအိုဗ်ဆိုင်(သားဖြစ်သူ) စာလင်မ်ဘင်နီအဘ်ဒုလ္လာဟ်

အခန်း(၂) ဘယ်လက်အပေါ် ညာလက်တင်ခြင်း

၄၂၆။ ဆွလာသ်အတွင်း၌ ဝဲဘက်လက်ဖျံ (လက်ကောက်ဝတ်နှင့် တံတောင်ဆစ်အကြား) အပေါ်ယာဘက်လက် တင်ထားကြရန် လူတို့မှာ အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းခံခဲ့ရ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ်ဘင်နီ စအိုဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၀၇)

အခန်း(၃) သပ်ကံဘီရ်အပြီး မည်သည်ကို ရွတ်ဆိုမည်နည်း

၄၂၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)နှင့် အုမရ်(رضي الله عنه)တို့သည် ဝတ်ပြုခြင်းကို အလ်ဟမ္မဒုလစ်လားဟု ရဘိလ်အားလမ်းနီဖြင့် အစချီးရွတ်ဆိုခဲ့ကြပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အနုတ်စ်ဘင်နီမာလစ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၁၀)

၄၂၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သပ်အကဲ့ဘီရ်နှင့် ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်း (စူရဟ် ဖာသီဟဟ်) အကြားတွင် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူလေ့ရှိပြီး ထိုဆိတ်ငြိမ်နေချိန်သည် အလွန်တိုတောင်းပါ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ မိဘများအား ကိုယ်တော့်အပေါ်စွန့်လှူခြင်းဖြစ်ပါစေ။ ကိုယ်တော်သည် သပ်ကံဘီရ်နှင့် ကိရာအဟ်အကြား ခေတ္တရပ်တန့်စဉ် မည်သည်ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။
‘ငါ့ကိုယ်တော်ဖတ်ကြားသည်မှာ ဤသို့ဖြစ်၏’ဟု

အခန်း(၄) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၄၂၉။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေကြွတ်ဆွလာသ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ (လာမည့် ဟဒီးဆ် တော် အမှတ်စဉ် -၄၃၀ နှင့် ၇၆ ၌ ရှုကြကုန်)

ဆင့် ပြန်သူ - အတိတ်မာအံဘင်နဲ့သိအတိတ်ကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၁၂)

၄၃၀။ ဂျန္နုသ်သုခဘုံမှာ ငါကိုယ်တော်မြတ်အား အလွန်နီးကပ်စွာ ပြသခြင်းခံရ၏။ မည်မျှအထိဆိုသော် ငါကိုယ်တော်သည် ထို(ဂျန္နုသ်၏ သစ်သီး)တစ်ခိုင်ကို အသင်တို့အတွက် ဆွတ်ယူအံ့နိုးနိုး ဖြစ်တော်မူ၏။ ‘အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင်သခင်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် ထိုလူစားများအနက်မှလော’ဟု ပြောမိသည်အထိ ငရဲဘုံသည်လည်း နီးကပ်စွာ (ပြသခံရမှု)ရှိခဲ့၏။ ထိုအခိုက်အတန့်မှာပင် ကြောင်တစ်ကောင်သည် ၎င်း၏လက်သည်းများဖြင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား ကုတ်ခြစ်နေခြင်းကို တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ‘မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်နည်း’ဟု မေးမြန်းစုံစမ်းတော်မူရာ ‘ထိုအမျိုးသမီးသည် ၎င်းကြောင်ကို ပိတ်လှောင်ထားခဲ့ရာ ထိုကြောင်မှာ အစာရေစာငတ်မွတ်မှုကြောင့် သေဆုံးသွားခဲ့၏။ သူမသည် ယင်းကြောင်အား အစာလည်းမကျွေး၊ မိမိဖာသာ မြေသတ္တဝါ(ပိုးကောင်)များ ရှာစားနိုင်ရန်လည်း လွှတ် မပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါ၏’ဟု ငါ့အားလျှောက်တင်ကြကုန်၏။

ဆင့် ပြန်သူ - အတိတ်မာအံဘင်နဲ့သိ အတိတ်ကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၁၂)

အခန်း(၅) ဆွလာသ်အတွင်း ရှေ့ဆောင်အား အကဲခတ်ကြည့်ရှုခြင်း

၄၃၁။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဇုဟ်ရ်နှင့် အဆွိရ် ဆွလာသ်များအတွင်း (ကုရ်အာန်) ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်မှုရှိမရှိကို ခတ္တာဘ်(ﷻ)ထံ ကျွန်ုပ်တို့ မေးမြန်းခဲ့ကြ၏။ ရှိကြောင်းဖြေဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့က ‘အသင်မည်သို့ ရှိပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းပြန်ရာ သူမှ ‘ကိုယ်တော်မြတ်၏ မုတ်ဆိတ်တော် လှုပ်ရှားနေမှုကြောင့် သိရပါသည်’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ - အဘူမအ်မာရ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၁၃)

အခန်း(၆) ဆွလာသ်အတွင်း ကောင်းကင်သို့ မျှော်ကြည့်ခြင်း

၄၃၂။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)မှ ‘ဆွလာသ်ဝတ်ပြုအတွင်း ထိုသူများ ကောင်းကင်သို့မျှော်ကြည့်ခြင်းမှာ အဘယ်နည်း’ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဆက်လက်၍ ကိုယ်တော်မြတ်မိန့်ကြားမှပြင်းထန်လာပြီးနောက် ‘၎င်းတို့သည် (ယင်းသို့ကြည့်ရှုခြင်းကို) ရပ်တန့်လိုက်ကြရမည်။ သို့မဟုတ်ပါက သူတို့၏မျက်လုံးများမှာ ဆွဲယူနှိုက်ထုတ်ခြင်းခံကြရလိမ့်မည်’ဟု အမိန့်ရှိတော် မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ - အနတ်စ်ဘင်န်မာလ်စ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၁၄)

အခန်း(၇) ဆွလာသ်အတွင်း ဟိုဟိုသည်သည် စပ်စုကြည့်ရှုခြင်း

၄၃၃။ ကျွန်ုပ်မသည် ရုစုလုလ္လာ(ﷺ)အား ဆွလာသ်အတွင်း ဟိုဟိုသည်သည် ကြည့်ရှုခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်း လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘၎င်းသည် လူတစ်ဦး၏ ဆွလာသ်(မှ အစိတ်အပိုင်း) ကို ခိုးယူလေ့ရှိသော ရှိုင်သွာန်၏ နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်၏’

ဆင့် ပြန်သူ - အာအိရူဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၁၅)

အခန်း(၈) ဆွလာသ်အတွင်း ကိရာအဟ်ဖတ်ရွတ်ခြင်းသည် ရှေ့ဆောင်ရော၊ နောက်လိုက်များ အတွက်ပါ တာဝန်ထိုက်သက်၏။

ကုန်၏။ နှစ်ညဉ့်သို့မဟုတ် သုံးညဉ့်ဆက်တိုက်ဖြစ်လာသည့်အခါ နောက်တစ်ညဉ့် ရှုလုလွှာ(၈)သည် ဆွလာသ်အတွက် ရပ်ခြင်းမပြုတော့ချေ။ အပြင်သို့လည်း ထွက်တော်မူခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ နံနက်ရောက်လျှင်လူအများက ယင်းအကြောင်းကို ကိုယ်တော်အား လျှောက်တင်မေးမြန်းကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ညဉ့်ဆွလာသ်ကို အသင်တို့အပေါ် (မပြုမနေရ တာဝန်အဖြစ်) ပြဋ္ဌာန်းလိုက်မည်ကို ငါ့ကိုယ်တော်မှ စိုးရိမ်သောကြောင့်ဖြစ်၏’ဟု ရှင်းပြတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၉၆)

*မှတ်ချက် *

ညဉ့်ဆွလာသ်(ဆွလာသ်လုံ င်းလ်)ဟု ဖော်ပြရန်အများစုမှာ သဟဂျုဂျဗ်ဆွလာသ် ဖြစ်ကြောင်း ဟောပြောကြားလေ့ရှိသည်။

အခန်း(၄၇) ညဉ့်ဆွလာသ်

၄၂၄။ (အထက်ပါ ဟဒီးဆ်တော်အတိုင်းဖြစ်၏။ ထပ်မံတိုး၍ ပါရှိသည်မှာ)

အသင်တို့ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ကို ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်မှ တွေ့မြင်၏။ နားလည်၏။ အို-လူသားတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ အိမ်အတွင်း၌ ဝတ်ပြုကြကုန်။ အကြောင်းသော်ကား အစုအဝေးဖြင့်မဖြစ်မနေ ဝတ်ပြုရသော ဆွလာသ်များမှအပ အကြင်သူ၏ အကောင်းဆုံးဆွလာသ်မှာ မိမိ၏အိမ်အတွင်း၌ ဆွာသ်တည်ဆောက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်ဒ် ဘင်န်ဆာတူဖီသ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၆၉၈)

၄၃၄။ ကူဖတ်မြို့နေလူတို့က အုန်း(ﷺ)ထံသို့ စအဒ်(ﷺ)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စောဒကဝင်တိုင်ကြားခဲ့ကြ၏။ နောင်သော် စအဒ်အား ရာထူးလက်လွှတ်စေပြီး သူ၏နေရာ၌ အမွှာရ်(ﷺ)အား ဘုရင်ခံအဖြစ် အုပ်ချုပ်စေခဲ့၏။ ထိုသူတို့သည် စအဒ်အား အချက်များစွာတိုင်တန်းခဲ့ကြရာ စအဒ်က ဆွလာသ်ကို ကောင်းမွန်ပီပြင်စွာ ဝတ်မပြုတတ်ဟူ၍လည်း ပါဝင်လေ၏။ ထိုအခါ အုမရ်က စအဒ်ကို ဆင့်ခေါ်၍မေးမြန်းခဲ့၏‘အို-အဘူအစ္စဟာ့က်၊ အသင်သည် ဆွလာသ်ကို ကောင်းမွန်ပီပြင်စွာ ဝတ်ပြုခြင်းမရှိဟု ဤသူများက တိုင်တန်းကြကုန်၏။ အဘူအစ္စဟာ့က်က ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့နှင့် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ နည်းနာအတိုင်း ဝတ်ပြုခဲ့ပါ၏။ တစ်စုံတစ်ရာမျှ လျော့ပေါ့သည်မရှိပါ။ အိရ္ရာအ်ဆွလာသ်၏ ပထမနှစ်ရက်အသ်ကို ရှည်လျားစေပြီး ဒုတိယနှစ်ရက်အသ်ကို တိုတောင်း စေခဲ့ပါသည်’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ အုမရ်က ‘အို-အဘူအစ္စဟာ့က်၊ ဤသည်မှာ ကျွန်ုပ်မှ အသင့်အပေါ်ယူဆခဲ့သည်အတိုင်း ပင် ဖြစ်ပါ၏’ဟု ပြောခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ၎င်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လူတို့ထံ မေးမြန်းစုံစမ်းစေရန် အုမရ်သည် သူနှင့်အတူ လူတစ်ဦး သို့မဟုတ် လူအချို့ကိုစေလွှတ်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုသူတို့သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတစ်ခုမျှ မကျန်အောင်သွား ပြီး စအဒ်အကြောင်းကို မေးမြန်းကြတော့၏။ ဘနီအဘ်လူမျိုးစု၏ ဗလီမှအပ လူအပေါင်းမှာ စအဒ်အား ချီးကျူးခဲ့ ကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယင်းမျိုးနွယ်စုမှ အဘာအ်ဒဟ်ဟု ဘွဲ့အမည်ရသူ အုစာမဟ်ဘင်န် ကသာဒဟ်က ရပ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏။ ‘အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ကျမ်းကျိန်ပြောဆိုစေ၍သာ မဖြစ်မနေပြောဆိုရခြင်းဖြစ်သည်။ စအဒ်သည် (ဂျီဟာဒ်အတွက်) စစ်တပ်နှင့်အတူ မည်သည့်အခါမျှ မလိုက်ပါ။ သာတူညီမျှစွာ ဖြန့်ဝေပေးကမ်းခြင်း အလျဉ်းမရှိပါ။ အမှုစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ တရားမျှတမှု လုံးဝမရှိပါလေ’။ (ဤသည့်အပေါ်) စအဒ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် အရာသုံးမျိုးကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျွန်များအနက် ဤသူသည် လူလိမ်တစ်ဦးဖြစ်ပြ ထင်ပေါ်ရေးအလို့ငှာ ရပ်ခြင်းဖြစ်ပါက သူ၏ဘဝသက်တမ်းကို ရှည်လျားစေတော်မူပါ။ သူ၏ဆင်းရဲတွင်းနက်စေတော်မူပါ။ ၎င်းနောက် ပြဿနာပေါင်းစုံ၌ နစ်မြုပ်သွားစေတော်မူပါ’ဟု ဆိုခဲ့လေ၏။ နောင်တစ်ချိန်၌ ထိုသူအား အခြေအနေမည့်ရှိသည်ကို မေးမြန်းစုံစမ်းကြည့်သောအခါဝယ် သူသည် စအဒ်၏ ကျိန်စာကြောင့် ပြဿနာတောမု သူအိုကြီးဖြစ်နေရကြောင်း အဖြေပေးလေ့ရှိခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ ဂျာဘီရ်မှ ပြောပြခဲ့၏ ‘ထိုကာလ၏နောက်ပိုင်း ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူ(အုစာမဟ်)အား သူ၏မျက်ခုံး မွေးများသည် သူ့မျက်လုံးပေါ်တွဲကျနေသည်အထိ အိုစာနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ၎င်းအပြင် ထိုသူသည် လမ်းများပေါ် တွင် မိန်းမငယ်များအား နောက်ပြောင်စော်ကားနေလေ့သာရှိနေခဲ့ပါ၏’

ဆင့်ပြန်သူ - ဂျာဘီရ်ဘင်န် စမုရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၇၂)

၄၃၅။ အကြင်မည်သူပင်ဖြစ်စေ သူ၏ဆွလာသ်အတွင်း စူရဟ်ဖာသ်ဟဟ်ဖတ်ရွတ် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းမရှိလျှင် ဆွလာသ်မမည် (အထမမြောက်)

ဆင့်ပြန်သူ - အဘာဒဟ် ဘင်န်အဆ်ဆွာမ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၂၃)

‘၄၃၆။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ကြွမြန်းလာရာ လူတစ်ဦးကလည်း လိုက်၍ ဝင်လာ ခဲ့၏။ ထိုသူသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ သွားရောက်ကာ စလားမ်ဆက်သ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် မှ စလားမ်ပြန်ပြီးလျှင် ‘အသင်သည် ပြန်သွား၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုချေ၊ အကြောင်းမှာ အသင်သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုမရှိသေး’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ပင် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအခါထိုသူမှ ‘ကိုယ်တော်အား အမွန်တရားဖြင့် စေလွှတ်တော်မူသော အရှင်သခင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဤသည်ထက်ပိုကောင်းအောင် ဆွလာသ်မတည်ဆောက်တတ်တော့ပါ။ မည်သို့ ဝတ်ပြုရမည်ကို ကျွန်ုပ်အား တဆိတ်သင်ကြားပေးသနားတော်မူပါ’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ဤတွင်ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားသင်ပြတော်မူခဲ့၏။ ‘အသင်သည် ဝတ်ပြုရန်ရပ်သောအခါ သပ်ကံဘီရီဆိုလော့၊ ၎င်းနောက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်မှ (အသင်နှုတ်ငုံရသည်ကို) ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်လော့၊ ၎င်းနောက် နေသားကျသည်အထိ ဦးညွတ်လော့၊ ၎င်းနောက် ဦးခေါင်းကြွ၍ ဖြောင့်မတ်စွာ ရပ်ပြန်လော့။ ၎င်းနောက် စဂျီဒဟ်၌ နေသားတကျဖြစ်သည် အထိ ဦးချလော့။ ၎င်းနောက်နေသားတကျဖြစ်သည်အထိ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာထိုင်လော့။အသင့်ဝတ်ပြုခြင်းမှန်သမျှ၌ ဤအတိုင်းပင် ဆောင်ရွက်လော့’

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရ်ဒ်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၂၄)

အခန်း(၉) ဇုတ်ရ်ဆွလာသ်၌ ကိရာအဟ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း

၄၃၇။ ဇုတ်ရ်ဆွလာသ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ပထမနှစ်ရကအသ်တွင် စူရဟ်ဖာသီဟဟ်နှင့် တစ်ကွအခြား စူရဟ် နှစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရွတ်သရဏ္ဍာယ်တော်မူခဲ့၏။ ရှည်သည့်စူရဟ်မှာ ပထမရကအသ်၌ဖြစ်ပြီး ထိုသည့်စူရဟ်မှာ ဒုတိယရကအသ်တွင်ဖြစ်၏။ လူတို့ကြားသိအောင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရံဖန်ရံခါ အာယသ်တော်ကို အသံထွက်ဖတ်ပြ တော်မူခဲ့၏။ အဆွ်ရ်ဆွလာသ်တွင် ကိုယ်တော်သည် ပထမနှစ်ရကအသ်၌ စူရဟ်ဖာသီဟဟ်နှင့်တစ်ကွ အခြားစူရဟ် နှစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရွတ်တော်မူခဲ့ပြီး ပထမရကအသ်အား ရှည်ကြာစေတော်မူ၏။ ဖျရ်ဆွလာသ်၏ ပထမရကအသ်ကို ရှည်ကြာစေပြီ ဒုတိယရကအသ်ကို တိုတောင်းစေလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူကာသ်ဖ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၂၆)

အခန်း(၁၀) မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်၌ ကိရာအဟ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း

၄၃၈။ ကျွန်ုပ်မှ ဝလ်မုရ်သစလားသ်အုရ်ဖန်-စူရဟ်(၇၇)အား ဖတ်ရွတ်ခြင်းကို ကြားသော (မိခင်ဖြစ်သူ) အွမ္မုလ် ဖသ္မုလ်က ‘အို-ငါ့သား၊ ငါ့ကြားနာခဲ့ရသော ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ နောက်ဆုံးဖတ်ရွတ်တော်မူခဲ့သည့် စူရဟ်ဖြစ်ကြောင်း အသင့်ဖတ်ရွတ်မှုက ငါ့အား အမှတ်ရစေလိုက်ပေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းစူရဟ်အား မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်၌ ဖတ်ရွတ်သရဏ္ဍာယ်တော်မူခဲ့၏’ဟု ပြောကြားခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အိဗ်ဗွာစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၃၀)

၄၃၉။ ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်၌ ရှည်လျားသော စူရဟ်နှစ်ပုဒ်၏ အတော်အတန် ရှည်လျား သည့်အပိုင်းကို ဖတ်ရွတ်သရဏ္ဍာယ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ဖူး၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဇိုင်ဒ်ဘင်န်ဆာဘ်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၃၁)

*မှတ်ချက် *

စူရဟ်အအ်ရုဖ်နှင့် စူရဟ်မာအိဒ်ဟ်(သို့မဟုတ်)စူရဟ်အအ်ရုဖ်နှင့် စူရဟ်အန်အာမ်

အခန်း(၁၁) မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်၌ အသံကျယ်ကျယ်ဖတ်ခြင်း

၄၄၀။ ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်၌ စူးရဟ်သွဂ္ဂ်(၅၂)ကို ရွတ်ဖတ်သရဏ္ဍာယ်တော်မူခြင်းကို ကျွန်ုပ်မှ ကြားနာခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျုဘိုင်းရ် ဘင်န်မုသ်အိုင်မ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၃၂)

အခန်း(၁၂) အိရှာအ်ဆွလာသ်၌ စဂျ်ဒ်ဟ် အာယသ်ဖတ်၍ ဦးချခြင်း

၄၄၁။ တစ်ကြိမ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် အဘူကာစင်မ်(တမန်တော်မြတ်ﷺ)၏ နောက်မှနေ၍ အိရှာအ် ဆွလာသ် ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကဏ္ဍ(၈၄)ဖတ်ပြီး (စဂျ်ဒ်ဟ်အာယသ်၌) ဦးချတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်အား တွေ့ဆုံချိန်ထိတိုင်အောင် ဤပုံစံအတိုင်းပင် ဝတ်ပြုသွားမည်ဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၃၅)

အခန်း(၁၃) အိရှာအိဆွလာသ်၌ကိရာအသ်ဖတ်ခြင်း

၄၂၂။ ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိရှာအိဆွလာသ်တွင် ဝသ်သီးနို ဝဇ်ခိုင်သူးနို (ကဏ္ဍ၉၅) ကို ဖတ်ရွတ်သရဏ္ဍာယ်ခဲ့မှုအား ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏။ (အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌) ထို(စုရဟ်)ကို ဖတ်ရွတ်သော ကိုယ်တော်မြတ်၏ ထိုမျှချို့မြန်သောအသံ သို့တည်းမဟုတ် ထိုမျှကောင်းမွန်သော ဖတ်ရွတ်ခြင်း နည်းစံနစ်မျိုးအား ကျွန်ုပ်တစ်ပါးမျှ ကြားနာခဲ့ဖူးခြင်းမရှိပါ။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရ်(ခ)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၃၆)

အခန်း(၁၄) ဖရုရ်ဆွလာသ်ကိရာအဟ်ဖတ်ခြင်း

၄၄၃။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ဆွလာသ်တိုင်း၌ ရွတ်ဖတ်ရပါ၏။ ရုဟူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ကြားသိစေ ရန် ကျယ်ကျယ်ဖတ်ရွတ်တော်မူသော ထိုဆွလာသ်များ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း အသင်တို့အား ကြားသိစေရန် ကျယ်ကျယ် ဖတ်ရွတ်ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တီးတိုးဖတ်ရွတ်တော်မူခဲ့သောဆွလာသ်များ၌ ကျွန်ုပ်တို့လည်း တီးတိုးသာ ရွတ်ဖတ်ကြကုန်၏။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် စုရဟ်ဖာသ်ဟဟ်တစ်ပုဒ်တည်း ဖတ်ရွတ်လျှင်ပင် လုံလောက်သော်လည်း ထပ်တိုးပြီး ဖတ်ရွတ်နိုင်ပါက သာဝိုကောင်းမြတ်ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(ခ)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၃၉)

အခန်း(၁၅) ဖရုရ်ဆွလာသ်၌ အသံကျယ်ကျယ်ဖတ်ကြားခြင်း

၄၄၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ဆွေသဟာအချို့နှင့်အတူ အုကုဇ်ဇွဲဇွဲသွားရန် ရည်ရွယ်၍ ထွက်လာတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခိုက် ရှိုင်းတွာန်အင်အားစုနှင့် ကောင်းကင်ဘုံသတင်းများအကြား အတားအဆီးတစ်ခု ချမှတ်စေ၏။ ၎င်းတို့မှာ လောင်မီးများဖြင့် ပစ်ခတ်ခံခဲ့ရ၏။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ အုပ်စုထံပြန်ရောက်သော် ‘အသင်တို့ ဘာဖြစ်လာကြသနည်း’ဟု မြေးမြန်းကြကုန်၏။ ၎င်းတို့က ‘ကောင်းကင်ဘုံသတင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အကြား အတားအဆီး ကျရောက်လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ လောင်မီးများဖြင့် အပစ်ခတ်ခံရ၏’ဟု ဖြေကြားကြ၏။ ထိုအခါ ‘ကောင်းကင်ဘုံသတင်းများနှင့် အသင်တို့အကြား အတားအဆီးဖြစ်ရသောကိစ္စသည် မုချကေန် လတ်တလော ဖြစ်ပျက်မှုတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ဖြစ်ရမည်။ အရှေ့အရပ်နှင့် အနောက်အရပ်တစ်ခွင်သို့ သွားရောက်ကြကုန်။ ကောင်းကင်ဘုံသတင်းနှင့် အသင်တို့အကြားရှိ အတားအဆီးကို ရှာဖွေကြကုန်’ဟု ပြောကြကုန်၏။ သိစာမဟ် ဘက်သို့ ထွက်လာကြကုန်သော အုပ်စုသည် အုကုဇ်ဇွဲဇွဲသွားရာ လမ်းခုလတ်မှ နစ်လတ်အမည်ရှိနေရာ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)တို့နှင့် ပက်ပင်းတိုးလေ၏။ ထိုအချိန်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် သာဝကတော်များနှင့်အတူ ဖရုရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေတော်မူ၏။ ၎င်းတို့သည် ကုရ်အာန်(ဖတ်သံ)ကြားရသောအခါ နားဆင်ကြပြီးနောက်တွင် ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကောင်းကင်သတင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အကြား ချမှတ်ခံရသောအတားအဆီးမှာ ဤသည်ပင်ဖြစ်၏’ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် သူတို့သည် မိမိတို့အမျိုးသားထုသွားရောက်ကာ ‘အို-ကျွန်ုပ်တို့၏ အမျိုးသားထုများ၊ ကေန်ပင်ကျွန်ုပ်တို့မှာ အံ့ချီးဘနန်း ဖတ်ရွတ်သရဏ္ဍာယ်မှုကို ကြားနာခဲ့ရလေပြီ။ ၎င်းမှာ လမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြလျက်ရှိပါ၏။ ၎င်းအတွင်းမှ အရာဟူသရွေ့ကို ကျွန်ုပ်မှ ယုံကြည်သက်ဝင်လေပြီ။ ၎င်းအပြင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏အရှင်သခင်မှအပ အခြားမည်သည့်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ အရှင်နှင့် တန်းတူထား ကိုးကွယ် မည်မဟုတ်တော့ချေ’ဟု ပြောပြလေ၏။ ဤတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ‘အသင် ပြောလော့၊ ငါ့ထံသို့ ဝဟီကျရောက်လေပြီ (ကဏ္ဍ-၇၂)’ဟူသော အာယသ်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော် မြတ်ထံ ထုတ်ပြန်ချမှတ်မှုမှာ ဂျင်နီသတ္တဝါတို့အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ပြောဆိုချက်များ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ်(ခ)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၄၀)

၄၄၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျယ်လောင်စွာဖတ်ကြားရန် အမိန့်ပေးခံရသည့် ဆွလာသ်၌ ကျယ်ကျယ် ဖတ်ရွတ်တော်မူပြီး တိုးတိတ်စွာ ဖတ်ကြားရန် အမိန့်ပေးခံရသည့်ဆွလာသ်၌ တိုးတိတ်စွာ ဖတ်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ အသင်၏ အရှင်သခင်သည် မေ့လျော့ခြင်း အလျှင်းရှိတော်မူမည်မဟုတ်(၁၉:၆၇)။ မုချကေန်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်များအတွင်း အသင့်ထံ၌ အကောင်းမြတ်ဆုံး စံနမူများရှိသတည်း။ (၃၃:၂၁)

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအတ္တူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၄၁)

အခန်း(၁၇) လေးရကအသ်ဆွလာသ်၌ နောက်ဆုံးနှစ်ရကအသ်တွင် စူရဟ်ဖာသီဟဟ်ကို ဖတ်ရခြင်း

၄၄၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖတ်ရဆွလာသ်၏ ပထမနှစ်ရကအသ်၌ စူရဟ်ဖာသီဟဟ်၏ နောက်အခြား စူရဟ်ကို ဖတ်ရွတ်တော်မူလေ့ရှိ၏။ နောက်ဆုံးနှစ်ရကအသ်တွင်မူ ဖာသီဟဟ်ကိုသာ ဖတ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ရံဖန်ရံခါ အာယသ်တော်တစ်ခုသို့မဟုတ် အချို့ကိုအများကြားသိအောင် ဖတ်ကြားတတ်၏။ ပထမရကအသ်ကို ဒုတိယရကအသ် ထက်ရှည်လျားစေတတ်၏။ အဆွံ့ရ်နှင့် ဖျရ်ဆွလာသ်များ၌လည်း ဤနည်းနှင့်ပင် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါ၏။

အခန်း(၁၈) ‘အာမီးန်’ကို ရှေ့ဆောင်မှ အသံထွက်ဆိုခြင်း

၄၄၈။ ရှေ့ဆောင်မှ အာမီးန်ဆိုလျှင် အာမီးန်ဟု လိုက်ဆိုကြကုန်။ အသင်တို့မည်သူမဆို ဖတ်ရွတ်လိုက်သည့် အာမီးန် သည် ကောင်းကင်တမန်များ၏ တစ်ထပ်တည်းကျသွားပါက ထိုသူ၏ အတိတ်ကာလ ပြစ်မှုအပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာ ခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၄၇)

အခန်း(၁၉) အာမီးန်ဟု ဆိုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၄၄၉။ အသင်တို့အနက် မည်သူပင်မဆို အာမီးန်ဟု ဆိုရမည်။ ကောင်းကင်လောကများမှ မလာအိကဟ်များ ကလည်း အာမီးန်ဟု ဆိုကြမည်။ အကယ်၍ ယင်းအာမီးန်နှစ်ခုတိုက်ဆိုင်သွားခဲ့ပါလျှင် ထိုလူ၏အတိတ်ကာလ ပြစ်မှုအပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၄၈)

အခန်း(၂၀) လူစီတန်းမှုအတွင်းမဝင်ရောက်မီ ဦးညွှတ်ခြင်း

၄၅၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆွလာသ်အတွင်း ဦးညွှတ်နေတော်မူစဉ် ကျွန်ုပ်သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်ထံ ရောက်လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း လူအများရပ်ရာအတန်းသို့ မဝင်ရောက်မီလိုက်၍ဦးညွှတ်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံသို့ ကျွန်ုပ်မှ လျှောက်ထားတင်ပြရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏ ‘ကောင်းမြတ်မှုအတွက် ထားသော သင့်အုဏ်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ တိုးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါစေ။ သို့ရာတွင် ယင်း(သို့ ပုံညွှတ်မှုမျိုး)ကို ထပ်မံ မပြုလုပ်လေနှင့်’။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဘကရ်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၅၀)

အခန်း(၂၁) ဦးညွတ်ရာတွင် သပ်ကံဘီရ်အား ပြည့်စုံစွာဆိုရမည်

၄၅၁။ ဘဆွံရ်ဟ်၌ ကျွန်ုပ်သည် အလီ(ﷺ)နှင့် အတူဝတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့ ဝတ်ပြုခဲ့မှုကို အလီက ပြန်လည်သတိရစေခဲ့သည်။ အလီသည် ဦးကြွခြင်းနှင့် ဦးညွတ်ခြင်း အကြိမ်တိုင်း သပ်ကံဘီရ်အား ရွတ်ဆိုခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အင်မ်ရုန်းဘင်န် ဟုဆိုပြီးနောက် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၅၅၁)

အခန်း(၂၂) ဦးချခြင်း၊ (စုဂျူးဒ်)မှ ဦးကြွရာတွင် သပ်ကံဘီရ်ဆိုရန်

၄၅၂။ ရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ဆွလာသ်ရပ်တော်မူသည့်အခါတိုင်း ဆွလာသ်စလျှင်စချင်း သပ်ကံဘီရ်ရွတ်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ဦးညွတ်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် (ဦးညွတ်မှုမှ ပြန်ထလျှင်) ‘စမိအလ္လာဟု လိမန်ဟမိဒဟ်’ဖတ်တော် မူ၏။ ဦးညွတ်ရာမှ ဖြောင့်တန်းစွာ မတ်မတ်ရပ်သည့်အခါတိုင်း ‘ရတ္တနာဝလကလ်ဟမ္မဒု’ကို ရွတ်ဖတ်လေ့ရှိတော်မူ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရဟ်(ရသ့ဗွီ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၇၁-၁)

အခန်း(၂၃) ဦးညွတ်ရာ၌ လက်(ဖဝါး)များကို ဒူးနှစ်ဖက်ပေါ်တင်ထားရန်

၄၅၃။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဖခင်နံဘေး၌ ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ လက်နှစ်ဖက်အနေအထားသည် ဒူးခေါင်းနှစ်ခု အကြားသို့ ရောက်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ဖခင် (စအဒ်ဘင်န်အဘီဝက္ကာဆွ-ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား ယင်းသို့မပြုလုပ်ရန် သွန်သင်၏။ ၎င်းနောက် ‘ငါတို့သည်လည်းထိုအတိုင်းဆောင်ရွက်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က တားမြစ်တော်မူပြီး လက်များကို ဒူးခေါင်းများအပေါ်တင်ထားရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- မုဆွံ အဘ်ဘင်န်စဲအဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၇၆)

အခန်း(၂၄) ရုကူအ်-ဦးညွတ်ရာ၌ ကျောပြင်ကို ဖြောင့်တန်းစွာထားရန်နှင့် တည်ငြိမ်အေးဆေးရန်

၄၅၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကိယာမ်မှအပ အခြားသော ဦးညွတ်ခြင်း၊ ဦးချခြင်း၊ စဂျိဒဟ်နှစ်ခုအကြား ထိုင်ခြင်း၊ စဂျိဒဟ်နှစ်ခုအပြီး ပြန်ရပ်ခြင်း၊ ကုအူးဒ်(ကအ်ဒဟ်)ထိုင်ခြင်းတို့ကို (ကြာညောင်းချိန်မှာ) အတူတူနီးပါး ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရူအီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၇၈)

အခန်း(၂၅) ရုကူအ်အတွင်းမှ ဒုအာအ်

၄၅၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ဦးညွတ်ခြင်းနှင့် ဦးချထိုင်ခြင်းတို့၌ ဤသို့ရွတ်ဆိုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အအိရူဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၆၀)

အခန်း(၂၆) ‘အ-၁ဟွမ္မရတ္တနာ လကလ်ဟမ်းဒု ဆိုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၄၅၇။ ရှေ့ဆောင်အိမာမ်မှ ‘စမိအလ္လာဟု လိမန် ဟမိဒဟ်’ဆိုသောအခါ အသင်တို့သည် ‘အလ္လာဟွမ္မရတ္တနာ

လကဟ် ဟမ်းဒု’ဟု ရွတ်ဆိုကြကုန်။ အကယ်၍ အသင်တို့တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ရွတ်ဆိုမှုသည် မလာအိကဟ် တို့၏ ရွတ်ဆိုခြင်းနှင့် တိုက်ဆိုင် ထပ်တူကျသွားပါက ထိုသူ၏ အတိတ်ကာလပြစ်မှုအပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်သနားခံရ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ဒး၇၆၂)

အခန်း(၂၇) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၄၅၈။ ‘ငါ၏ဆွလာသ်(ဝတ်ပြုပုံ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွလာသ်အတိုင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားသံသယ မရှိကြကုန်နှင့်’ဟု အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (رضي الله عنه)မှ ပြောခဲ့၏။ အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်သည် ဇဟ်ရ် အိရှာအ်နှင့် ဖဂျရ်ဆွလာသ်များ၏ နောက်ဆုံး ရကအသ်၌ စမိအလ္လာဟ် လိမန်ဟမိဒဟ် ဆိုပြီးနောက် ဆုမွန်တောင်းလေ့ရှိ၏။ သူ၏ဆုတောင်းမှာ စစ်မှန်သော မုအ်မင်များအတွက် အရင်မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်မှု(နှင့်) ကာဖိရ်များအတွက် အရင်မြတ်၏ လအ်နသ်ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစလမ္မဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ဒးအခန်း ၄၄)

*မှတ်ချက် *

လအ်နသ်- ပျက်စီးမှုကြောင့် ကျိန်ဆဲခြင်း

၄၅၉။ မဃရစ်ဘ်နှင့် ဖဂျရ်ဆွလာသ်များအတွင်း ‘ကုနူးသ်’ကို ရွတ်ဆိုလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ဒး၇၆၃)

၄၆၀။ တစ်နေ့၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်မှ ဝတ်ပြုနေခဲ့ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဦးညွတ်ရာမှ ဦးကြွတော်မူသောအခါ ‘စမိအလ္လာဟ် လိမန်ဟမိဒဟ်’ကို ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ လူတစ်ဦးက ‘ရတ္တနာဝလကလ်ဟမ္မဒု၊ ဟမ္မဒန် ကဆီးရန်သွိုင်းယိဘန် မုဘားရကန် ဖီးဟ်’ဟု ရွတ်ဖတ်ခဲ့၏။ ဆွလာသ်ပြီးဆုံးသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ထိုစာသားများကို မည်သူဖတ်ရွတ်လိုက်ပါသနည်း’ဟု မေမြန်းတော်မူရာ ထိုသူက ‘ကျွန်ုပ်ဖြစ်ပါသည်’ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါ့ကိုယ်တော်သည် ကောင်းကင်တမန်(၃၀)မှ သူထက်ငါအလျင်ဦးအောင် ၎င်း(ဖတ်ရွတ်မှု)ကို အပြိုင်အဆိုင် ရေးမှတ်နေကြောင်းတွေမြင်ခဲ့၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။
ဆင့်ပြန်သူ- ရီဟအဟ် ဘင်န်ရာဖိအ် အဇ်ဇ်ရှ်ကီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ဒး၇၆၄)

အခန်း(၂၈) ဦးညွတ်ရာမှ ဦးခေါင်းပြန်ကြသောအခါ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာဖြင့် ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ရပ်ရန်

၄၆၁။ အနတ်စ်(رضي الله عنه)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ (ဝတ်ပြုပုံ)ကို သရုပ်ပြသလေ့ရှိခဲ့၏။ ယင်းသို့ သရုပ်ပြရာတွင်သူသည် ဦးညွတ်ရာမှ ဦးခေါင်းကြွပြီး ရပ်နေလိုက်သည်မှာ (ဦးချရန်) မေ့လျော့သွားသည်ဟုပင် ဖြောင့်မည်အထိ ကြာညောင်းခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဆာဘစ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ဒး၇၆၅)

အခန်း(၂၉) ဦးချမှုပြုစဉ် သပ်ကံဘီရ်ဆိုရန်

၄၆၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဦးညွတ်ခြင်းမှ ဦးခေါင်းကြွတော်မူသောအခါ ‘စမိအလွှားဟု လိမာန် ဟမိဒဟ်၊ ရဘ္ဘနာ ဝလကလ်ဟမ္မဒု’ဟု ရွတ်ဆိုတော်မူလေ့ရှိ၏။ ၎င်းနောက် အချို့သူများအတွက် အမည်နာမများနှင့် တစ်ကွ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားလေ့ရှိခဲ့၏ ‘အို-အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၊ ဝလီးဒ်ဘင်န်အလ်ဝလီးဒ်၊ စလမဟ်ဘင်န် ဟိရှာမ်၊ အိုင်ယားရှ် ဘင်န်ရဘီအဟ်နှင့် မုအ်မင်န်များအနက် ချညွှနဲ့ချို့တဲ့သူများအား ကယ်တင်ကူညီတော်မူပါ။ အို-အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၊ မုသွရ်မျိုးနွယ်စုအပေါ်ဒုက္ခ(ခက်ခဲမှု)များ ကျရောက်စေတော်မူပြီး တမန်တော်ယူစုဖ်၏ ခေတ် ကာလလူများကဲ့သို့ ခံစားရစေတော်မူပါ။’ ထိုနေ့ရက်ကာလများအတွင်း အရှေ့ဘက်နယ်မြေမှ မုသွရ် မျိုးနွယ်စု သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ပြင်းထန်စွာ ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၆၈-ခ)

*မှတ်ချက် *

၁။ မက္ကဟ်မြို့ ကာဖ်ဒ်ဒ်မြို့များက မုအ်မင်န်တို့ကို အပြင်းအထန်နှိပ်စက်ကလူပြုနေချိန်ဖြစ်၏။

၂။ တမန်တော်ယူစုဖ်(ခ)ဆက်ကာလလူများထံ ဒုဗ္ဘိက္ခန္ဓာကပ်ဆိုး(အငတ်ဆား)ဖြစ်ကာကျဆက်ခဲ့၏။

၃။ အကောင်းနှင့် အဆိုး တစ်ပြိုင်နက်တည်းတွဲ၍ ဆုပန်မှုကို ‘ကုနုသ်’ဟု ဆိုဆို လေ့ရှိ၏။

အခန်း(၃၀) စဂျီဒဟ် ဦးချခြင်း၏ ထူးခြားမြင့်မြတ်မှု

၄၆၃။ လူအများက ‘ယာ-ရစူလုလ္လာဟ်၊ ကိယာမသ်နေဉ် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်အား ဖူးမြင် ကြရမည်လော’ဟု မေးမြန်းကြ၏။ ရစူလုလ္လာဟ်(ဆွ)က ‘မိုးတိမ်မိုးသားကင်းစင်သော ညဉ့်တစ်ညဉ့်မှ လပြည့်ဝန်းအား တွေ့မြင်ခြင်း၌ အသင်တို့မှ မသဲမကွဲမရှင်းမလင်းရှိကြပါသလော’ဟု မိန့်တော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘ယာ-ရစူလုလ္လာဟ်၊ ယင်းသို့ အလျှင်းမဖြစ်ပါ’ဟုဖြေကြားကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ဆက်၍ ‘မိုးတိမ်ကင်းစင်သော နေဉ် သူရိယနေမင်း ကို တွေ့မြင်ရာ၌ အသင်တို့ ခွဲဟတစ်စုံတစ်ရာ ရှိပါသလော’ဟု မေးတော်မူသဖြင့် ၎င်းတို့က ‘ယာ-ရစူလုလ္လာဟ်၊ အလျှင်း မရှိပါ’ဟု ဖြေဆိုကြကုန်၏။ ဤတွင်ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ထိုကဲ့သို့ပင် အသင်တို့သည် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်အား တွေ့မြင်ဖူးမြော်ကြရလိမ့်မည်။ ကိယာမသ်နေဉ် လူတို့မှာ စုရုံးခံကြရမည်၊ မိမိတို့ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည့် နောက်တွင် ရှိကြစေရန်အမိန့်ပေးခံရမည်။ ၎င်းတို့အနက် အချို့သည် နေမင်းနောက်လိုက်ကြမည်၊ အချို့မှာ လမင်းစန္ဒာနောက်(ဖော်)ကြမည်၊ အချို့က ဆိုင်ရာအမျိုးအစားများနောက်သို့ အသီးသီးလိုက်ကုန်ကြလိမ့်မည်။ ငါ၏လူသားများ (မုစ်လင်မ် များ) သည့်ဘာလျှင် ကျန်ရစ်နေခဲ့ပြီး မနာဖ်ဟ်များလည်း ရောနှောပါဝင်နေလိမ့်မည်။ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူတို့ထံ ကြွမြန်းရောက်ရှိလာကာ ‘အသင်တို့၏ အရှင်သခင်သည် ငါပင်ဖြစ်တော်မူ၏’ဟု မိန့်မြွက်တော်မူမည်။ ၎င်းတို့က ‘ကျွန်တော်မျိုး/မတို့သည် ကျွန်တော်မျိုး/မတို့၏ အရှင်သခင်ကြွမြန်းလာသည့်တိုင် ဤနေရာ၌ စောင့်ဆိုင်း နေကြရပါမည်။ ကျွန်တော်မျိုး/မတို့၏ အရှင်သခင် ဆိုက်ရောက်တော်မူပါက ကျွန်တော်မျိုး/မတို့ မှတ်မိသိရှိနိုင်ကြ ပါမည်’ဟု ပြောကြားပေမည်။ ထို့နောက်အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူတို့ထံ တစ်ဖန်ပြန်လည် ကြွမြန်းရောက်လာ တော်မူ၍ ‘ငါသည် အသင်တို့၏အရှင်သခင်သာတည်း’ဟု ဗျာဒိတ်တော်မူမည်။ သူတို့မှ ‘အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော် မျိုး/မတို့၏ အရှင်သခင်ဖြစ်တော်မူပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်က သူတို့အား ခေါ်ယူတော်မူပြီး ငရဲဘုံအပေါ် ကန့်လန့်ဖြတ်တံတားတစ်စင်း ခင်းတော်မူပေမည်။ ပြီးလျှင် ထိုတံတားအား မိမိနောက်လိုက်များနှင့်အတူ ဖြတ်ကျော် မည်မှာ ငါကိုယ်တော်ပင်ဖြစ်မည်။ ထိုရောအခါ တမန်တော်များမှအပ မည်သူတစ်ဦးမျှ စကားဆိုနိုင်ကြတော့ မည်မဟုတ်။ တမန်တော်အပေါင်းကလည်း ‘အို-အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကယ်ဆယ်သနားတော်မူပါ။ အို-အလွှာဟ် အရှင်မြတ်၊ ကယ်ဆယ်သနားတော်မူပါ’ဟု ဆုပန်ကြားနေကြမည်။ ငရဲဘုံ၌ (ရှားစောင်း) ဆူးချွန်များပါဝင်သည့် ချိတ်ကောက်များရှိနေမည်။ ‘အသင်တို့သည် ထို(စအ်ဒါန်၏)ဆူးချွန်များကို တွေ့မြင်ဖူးကြ၏လော’ဟု ကိုယ်တော်မြတ်က မေးမြန်းရာ လူအပေါင်းက ‘တွေ့မြင်ရကြောင်းပါ’ဟု ဖြေကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဆက်လက် မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ယင်းချိတ်ကောက်များမှာ ရှားစမ်းဆူးနှင့် ညွှတ်တူသော်လည်း ၎င်းတို့မှာ မည်မျှကြီးမားကြသည်ကို အလွှာဟ်အရှင် မြတ်မှအပ သိသူမရှိ။ ယင်းချိတ်ကောက်များက လူသားတို့အား မိမိတို့၏ကျင့်ရပ်များနှင့်အညီချိတ်ယူသွားကြမည်။ ၎င်းတို့အနက် အချို့မှာ ငရဲဘုံမှ ဆွဲထုတ်ခံကြရပေမည်။ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်မှ ငရဲဘုံသားများအနက် မိမိ၏ ကရုဏာ တော်သက်ရောက်တော်မူသော မည်သူကိုမဆို ကောင်းကင်တမန်များအား အမိန့်ပေး၍ ဆွဲထုတ်စေတော်မူမည်။ (ထိုအချိန်အထိ ပြစ်ဒဏ်ခံစားရမည်)။ (ကရုဏာတော်အားဖြင့် ဆွဲထုတ်ခံရသော) သူတို့မှာ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်တစ်ပါး တည်းအမှပ အခြားမည်သည်ကိုမျှ အရှင်မြတ်နှင့်

တန်းတူထားကိုးကွယ်ကြသူများ မဟုတ်ကြချေ။ မလာအိကဟ် ကောင်းကင်တမန်များသည် ထိုသူ၏ဦးချခြင်း၏ လက္ခဏာသဲလွန်စအပေါ် မှတ်မိသိရှိကြပြီး ၎င်းအားဖြင့် ခေါ်ထုတ်ကြ မည်။ အကြောင်းမှာ ထိုလက္ခဏာရပ်များအား ငရဲမီးမှဝါးမျိုခြင်းမပြုရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တားမြစ်တော်မူထား သောကြောင့်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ငရဲမီးမှ ထွက်လာသော သူတို့အဖို့ဦးချခြင်း၏လက္ခဏာ(အစိတ်အပိုင်း)မှ လွဲ၍ ကျန်သည့် ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းအားလုံးမှာ ငရဲမီး၏စားသောက်ဝါးမျိုခြင်းခံခဲ့ရ၏။ ထိုအချိန်တွင် သူတို့သည် ငရဲမီးတွင်းမှ အရိုးစု၏ ပုံအတိုင်းသာ ထွက်လာကြရပေမည်။ ‘ရှင်သန်ခြင်းရေစင်’ကို ၎င်းတို့အပေါ် လောင်းချလိုက်ရာ-ရေစီး ကောင်းသော မြစ်ကမ်းဘေး၌ စိုက်ထားသည့် သစ်ဈေးပမာ ပြန်လည်ရှင်သန် ပြည့်ဖြူသောအဖြစ်ကို ရရှိကြမည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မိမိ၏ဖန်ဆင်းမှုဝေနေယျအပေါင်းအကြား စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုအဆုံးသတ်သောအခါဝယ် လူတစ်ဦးသည် ငရဲဘုံနှင့် သုခဘုံစပ်ကြား၌ ကျန်ရစ်နေလိမ့်မည်။ ထိုသူမှာ ငရဲဘုံမှ ဆွဲထုတ်ပြီး သုခဘုံသို့ဝင်ရောက် စေခြင်းခံရသူများအနက် နောက်ဆုံးလူဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ယင်းသူ၏မျက်နှာမှာ ငရဲဘုံဖက်ကိုသာ လှည့်မြဲရှိနေမည် ဖြစ်ပြီး ‘အို-အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၊ ငရဲမီးဘက်ရှိနေသော ကျွန်တော်မျိုး၏မျက်နှာကို ပြန်လည်လှည့်ပြောင်း ပေးသနား တော်မူပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်း(ငရဲ)၏ တိုက်ခတ်သောလေသည် ကျွန်တော်မျိုးအစ မွဲခြောက်သွားစေပြီး ၎င်း၏အငွေဓာတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား လောင်ကျွမ်းစေပါသည်’ဟု လျှောက်တင်မည်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ့အား ‘အသင်၏ဤ လိုလားမှုကို ချီးမြှင့်ပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ရာကို အသင်မှ ထပ်မံတောင်းဆိုဦးမည်လော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းက ‘အရှင်မြတ်၏ ဘုန်းတေဇာတော်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ တောင်းဆိုတော့မည်မဟုတ်ပါအရှင်’ဟု လျှောက်တင်မည်။ ၎င်းနောက် ၎င်းသူသည် ကတိပဋိညာဉ်ပြုမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ထိုသူမျက်နှာအား ငရဲဘုံဘက်မှ လှည့်ပြောင်းစေတော်မူမည်။ သူ၏မျက်နှာ သုခဘုံဘက်လှည့်လာရှင် သုခဘုံ၏ သာယာနှစ်မြို့ဖွယ် များကို တွေ့မြင်ရပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဆန္ဒရှိတော်မူသည့်အချိန်အထိ ငြိမ်သက်မိန်းမောသွားလိမ့်မည်။ ယင်း နောက်ဝယ် ထိုသူသည် ‘အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင်သခင်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား ဂျန္နသ်၏တံခါးထံ သွားခွင့် ပြုတော်မူပါ’ဟု လျှောက်တင်မည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ့အား ‘အသင်ပထမပန်ကြားခဲ့သောအရာမှအပ အခြားမည်သည်ကိုမျှ ထပ်မံမတောင်းဆိုတော့ပါဟု အသင်မှ ပဋိညာဉ်ပြုခဲ့လေသလော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းက ‘အို-ကျွန်တော်မျိုး ၏အရှင်မြတ်၊ အရှင်ဖန်ဆင်းမှုဝေနေယျများအနက် ကျွန်တော်မျိုးအား အစုတ်ချာဆုံးဖြစ်အောင် ပြုတော်မမူပါနှင့်အရှင်’ လျှောက်ထားတောင်းပန်ကြား ပေမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ‘ဤမေတ္တာရပ်ခံချက်အား ဖြည့်စွက်ပေးပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ရာကို ထပ်မံတောင်းဆိုဦးမည်လော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းက ‘အရှင်မြတ်၏ ဘုန်းတန်ခိုးတေဇာတော်အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်း ထိုသူက ထပ်မံမတောင်းဆိုတော့ပါ’ဟု လျှောက်ထားမည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဆန္ဒရှိသည့်အတိုင်း ထိုသူကထပ်မံ၍ ကတိပဋိညာဉ်ပြုမည်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ့အား ဂျန္နသ်၏တံခါးသို့ သွားခွင့်ပြုတော်မူမည်။ ထိုနေ့ရက်ဧကန်၍ ဂျန္နသ်၏ ရှင်သန်မှုများ၊ စွဲမက်နှစ်မြို့ဖွယ်များကို တွေ့မြင်လေသော် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အလိုတော်ရှိသမျှ အချိန်အထိဆိတ်ငြိမ်မိန်းမောသွားမည်ဖြစ်၏။ ပြီးလျှင် ‘အို-ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်သခင်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား အမတသစ္စာဘုံသို့ ဝင်ခွင့်ပြုတော်မူပါ’ဟု လျှောက်တင်ပေမည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် က ‘အို-အာဒမ်၏သား၊ ငါ၏ကရုဏာတော် အသင့်အပေါ် လွှမ်းခြုံစေသား၊ အသင်သည် သစ္စာဖောက်ရလေခြင်း၊ အသင်ချီးမြှင့်ခံရသည်ထက်ပို၍ အခြားမည်သည်ကိုမျှ တောင်းဆိုမှုမပြုတော့ဟု အသင်မှ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ထားခဲ့ပြီးမဟုတ် လေလော’ဟု မေးမြန်းတော်မူပေမည်။ ထိုသူက ‘အို- ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင်သခင်၊ အရှင်ဖန်ဆင်းခံများအနက် ကျွန်တော်မျိုးအား အစုတ်ချာဆုံးဖြစ်အောင် ပြုတော်မမူပါနှင့်’ဟု လျှောက်တင်လိမ့်မည်။ ထိုသည့်အပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ရယ်မောတော်မူပေမည်။ ပြီးလျှင် သူ့အားဂျန္နသ်သို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုတော်မူပြီး ၎င်းသူမှဆန္ဒရှိရာကိုပန်ကြားရန် တောင်းဆိုစေတော်မူမည်။ ထိုသူလည်း တောင်းဆိုပြီး ထိုသူဆန္ဒအဝ ပြည့်ဝတင်းတိမ် သည်အထိ ဖြည့်ဆည်းခံရမည်။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ‘ထိုထိုသည်သည်အရာများထက်ပို၍ တောင်းခံလေဦး’ဟု မိန့်မြွက်တော်မူမည်။ ပြီးနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ‘ဤအရာအားလုံးကို အသင့်အား ချီးမြှင့်တော်မူပေပြီ။ ဤသို့အလားတူ အတိုင်းအတာ ပမာဏမျိုးကိုလည်း ထပ်မံချီးမြှင့်တော်မူပြီ’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူမည်တည်း။

အဘူစအီးဒ်အလ်ခဒ်ရီ (رضي الله عنه)မှ အဘူဟုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)အား ‘ဤသည်မှာ အသင့်အဖို့ဖြစ်ပြီး အလားတူ ပမာဏ၏ ဆယ်ဆထပ်မံချီးမြှင့်တော်မူပြီဟူ၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မိန့်မြွက်တော်မူကြောင်း ရုစုလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏’ဟု ပြောခဲ့၏။ အဘူဟုရိုင်ရဟ်က ‘ရုစုလုလ္လာဟ်၏ မိန့်ကြားမှုမှ- ဤအရာအားလုံးကို အသင့်အား ချီးမြှင့်တော်မူပေပြီ။ ဤသို့အလားတူ အတိုင်းအတာပမာဏမျိုးကိုလည်း ထပ်မံချီးမြှင့်တော်မူပြီ- ဟူသည်မှအပ ကျွန်ုပ်မှမမှတ်မိပါ’ဟု ဆိုသဖြင့် အဘူစအီးဒ်က ‘ဤသည်မှာ အသင့်အဖို့ဖြစ်ပြီး အလားတူ ပမာဏ၏ဆယ်ဆ ထပ်မံချီးမြှင့်တော်မူပြီးဟု မိန့်ဆိုခဲ့ကြောင်း ကိုယ်တော်မြတ်ထံမှ ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏’ဟု ပြောကြားခဲ့၏။

အခန်း(၃၁)   အရိုးအဆစ်ခုနှစ်ခုအပေါ် ဦးချကြရန်

၄၆၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အရိုးအဆစ်ခုနှစ်ခုအပေါ် ဦးချကြရန် အမိန့်ပေးခြင်းခံရ၏။ မိမိ၏နှာခေါင်းတော်ကို ညွှန်ပြလျက် ထိပ်ဖျားနှင့်တကွ၊ လက်နှစ်ဖက်၊ ဒူးနှစ်ခု၊ ခြေနှစ်ဖက်မှ ခြေချောင်းများ၊ ၎င်းနောက် အဝတ်နှင့် ဆံပင်များအား ပင့်တင်ဆုပ်ကိုင်ကစားခြင်းမျိုး မပြုကြရန်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအတ္တူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၇၄)

အခန်း(၃၂)   ဦးချမှုနှစ်ခုအကြား ခေတ္တငြိမ်ငြိမ်ထိုင်ရမည်။

၄၆၅။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ဝတ်ပြုသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အားဆောင်ရွက်ပြသမည်။ ကျွန်ုပ်သည် လှည့်မကြည့်ဘဲ ခဲတစ်လုံးပင်ချန်မည်မဟုတ် (အလေးအနက်ထားခြင်းကို ဆိုလိုသည်)’ဟု အနတ်စ်(رضي الله عنه)မှ ပြောပြခဲ့၏။

ဆက်လက်၍ လာရှိသည်မှာ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်(၄၆၁)အတိုင်းပင်ဖြစ်၏

ဆင့်ပြန်သူ- ဆာဘစ်ဘီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၈၄)

အခန်း(၃၃)   လက်ဖျံများကို မြေပေါ်ချ၍ စဂျီဒဟ်မပြုရ

၄၆၆။ ဦးချရာတွင် ဖြောင့်တန်းတည့်မတ်ကြကုန်။ အသင်တို့ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ခွေးသတ္တဝါကဲ့သို့ အလား မိမိလက်ဖျံများကို မြေပေါ်၌ ချခင်းမထားကြနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်နီမာလစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၈၅)

အခန်း(၃၄)   မရေမတွက်ရှိရကအသ်၌ ဖြောင့်မတ်စွာထိုင်ပြီးနောက် ပြန်ရပ်ခြင်း

၄၆၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဝတ်ပြုတော်မူရာ မ,ရကအသ်၌ ခေတ္တဆိုင်ငံထိုင်တော်မူဇွဲမှ ပြန်လည် ရပ်တော်မူကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- မာလစ်က ဘင်နီဟုဝိုင်ရစ်ဆ်အလ်လျိုင်ဇူဇီးကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၈၆)

အခန်း(၃၅)   ဦးချခြင်းနှစ်ကြိမ်ပြန်ရပ်ရာ၌ သပ်ကဲဘီရ်ဆိုခြင်း

၄၆၈။ အဘူစအီးဒ်အလ်ခုဒ်ရီ(رضي الله عنه)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဦးဆောင်ဝတ်ပြုခဲ့၏။ သူသည်ဦးချခြင်းမှ ပြန်ရပ်ရာ၌ လည်းကောင်း၊ ဦးချစဉ်လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းပြန်ကြွရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယကအသ်မှ ပြန်ရပ်ရာတွင်လည်း ကောင်း သပ်ကဲဘီရ်ကိုကျယ်လောင်စွာဆိုခဲ့၏။ အဘူစအီးဒ်က ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤအတိုင်းပင် ပြုကျင့်တော် မူကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့သည်’ဟု ဆိုခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စအီးဒ်ဘင်နီအလ်ဟာဖီဆ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၈၈)

အခန်း(၃၆) သရုပ်ဖော်ခြင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အထိုင်ပုံစံ

၄၆၉။ အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုမရ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်အတွင်း ထိုင်ရာ၌ခြေနှစ်ချောင်းကို ကန့်လန့်ဖြတ်ထိုင်သည် ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့၏။ ထိုစဉ်က တက်သစ်စလူငယ်လေးသာဖြစ်သေးသော ကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ပြုလုပ်ခဲ့၏။ အဘိဒုလ္လာဟ်က ကျွန်ုပ်အား ထိုသို့မပြုရန်တားမြစ်ပြီး သူက ‘အမှန်စင်စစ် စွန္နဟ်တော်၏ နည်းလမ်း မှန်မှာ ဆွလာသ်တွင် ယာဖက်ခြေကို ခြေဖျားထောက်ထောင်ထားပြီး ဝဲဖက်ခြေကို လှဲထားရမည်’ဟု ပြောပြခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က သူ့အား ‘သို့ရာတွင် အသင့်မှာမူ ယခုပုံအတိုင်းပြုကျင့်နေပါသည်’ဟု စောဒကတက်ရာ သူက ‘ငါ၏ခြေထောက် များသည် ငါ့ခန္ဓာ၏အလေးချိန်ကို မခံနိုင်၍ဖြစ်၏’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အဘိဒုလ္လာဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၉၀)

၄၇၀။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပုံကို အသင်တို့အားလုံးထက် ကျွန်ုပ်မှ ပိုမိုမှတ်မိပါ၏။ ကိုယ်တော် မြတ်သည် မိမိလက်အစုံကို ပခုံးနှင့်အညီမြှောက်လျက် သပ်ကံဘီရ်ဆိုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ဦးညွတ်ရာ၌ လက်နှစ်ဖက်ကို ဒူးများပေါ်တင်၍ ကျောပြင်ကို ဖြောင့်တန်းစွာ ကွေးညွတ်၏။ ၎င်းနောက် ကျောရိုးအနေအထား ပုံမှန်ပြန်ရောက်သည် အထိ ဦးညွတ်ရာမှ ဖြောင့်မတ်စွာ ပြန်ရပ်၏။ ဦးချရာ၌မိမိ၏လက်များကို မြေပေါ်ချ၏။ လက်ဖျံ(တံတောင်)များကို မြေကြီးမှလည်းကောင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်မှလည်းကောင်း ခွာထားတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ခြေဖျားများမှာ ကာဗ်လဟ်ဘက်သို့ လှည့်လျက်ရှိ၏။ ဒုတိယရကအသ်အတွင်း ထိုင်ရာတွင် ဝဲဘက်ခြေပေါ်ထိုင်ချ၍ ယာဘက်ခြေကိုထောက်လျက် ထောင်ထားတော်မူ၏။ နောက်ဆုံးရကအသ်တွင်မူ မိမိ၏ဝဲဘက်ခြေအား ရှေ့သို့ အနည်းငယ်တိုးပြီး ယာဘက်ခြေကိုထောင်ကာ တင်ပါးဆုံပေါ်၌ ထိုင်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုမိုင်းဒ် အတ်စအိုဒီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၉၁)

အခန်း(၃၇) ပထမသရုပ်ဖော်ခြင်းသည်မပြုမနေရတာဝန်ဟုတ်မဟုတ်

၄၇၁။ တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဇုဟ်ရ်ဆွလာသ်ဦးဆောင်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ဒုတိယရကအသ်ပြီးသော်မထိုင်ဘဲနှင့် ပြန်ရပ်တော်မူခဲ့၏။ လူအများကလည်း ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ရပ်ကြ၏။ ဆွလာသ်ပြီး ဆုံးကာနီး လူအများမှ စလာမ်ဆိုခြင်းကို စောင့်နေချိန်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်ထိုင်လျက်မှ သပ်ကံဘီရ်ဆို၏။ ဦးချခြင်း နှစ်ကြိမ်ပြု၏။ ၎င်းနောက်မှာမှ စလာမ်လှည့်အဆုံးသတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၉၂)

*မှတ်ချက် *

(ဤသာဓကဆော်သည် အဇ်ဒ်မူနွယ်စုမှ ဖြစ်ပြီး အဘိဒုလ်မနွယ်စု၏ မဟာမိတ်ဖြစ်၏။

အခန်း(၃၈) နောက်ဆုံးရကအသ်၌ သက်သေခံခြင်း

၄၇၂။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏နောက်တွင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုလေတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့က အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ ဂျစ်ဘရီးလ်နှင့် မီကာအီးလ်အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ မည်သူမည်ဝါ အပေါ်သို့ လည်းကောင်း ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု သက်ရောက်ပါစေဟု ရွတ်ဆိုလေ့ရှိကြကုန်၏။ တစ်ကြိမ်တွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား လှည့်ကြည့်ကာ ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်ကပင် စလာမ်ဖြစ်တော်မူ၏။ အသင်တို့မည်သူမဆို ဤသို့ ရွတ်ဖတ်လေလော့၊

التحيات لله، والصلوات والطيبات، السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته،
السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين

အကယ်၍ အသင်တို့သည် (အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်)ရွတ်ဖတ်ပါက ကောင်းကင်အာကာသနှင့် မြေကမ္ဘာရှိ
အဖန်အဆင်းခံတို့အတွက် (မေတ္တာပို့သခြင်း) ဖြစ်လိမ့်မည်။

أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمدا عبده ورسوله

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဓမ္မာသင်တန်းမတ်(၁) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၉၄)

အခန်း(၃၉) စလာမ်မလှည့်မီ ပန်ကြားရသော ဆုဒုအာအ်

၄၇၃။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်အတွင်း၌ ဤဆုဒုအာကို တောင်းခံလေ့ရှိပါ၏။

اللهم إني أعوذ بك من عذاب القبر، وأعوذ بك من فتنة المسيح الدجال، وأعوذ بك من فتنة الحيا
وفتنة الممات، اللهم إني أعوذ بك من المأثم والمغرم

တစ်စုံတစ်ဦးက ကိုယ်တော်မြတ်အား ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကြွေးမြီကင်းလွတ်ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ
မကြာခဏဆိုသလို တောင်းဆိုတော်မူသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့
ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘ကြွေးနှစ်နေသူသည် စကားပြောဆိုလျှင် လိမ်လည်တတ်လေ့ရှိပြီး ကတိပြုသည့်အခါတိုင်း (ယင်းကတိကို)
ချိုးဖောက်လေ့ရှိတတ်၏’

ဆင့်ပြန်သူ- တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကြင်ရာဆော် အာအိရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၉၅)

၄၇၄။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဆွလာသ်အတွင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတောင်းခံရမည့် ဒုအာအ်ကို သင်ကြား ပေးရန်
ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ မေးမြန်းခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ ဆုပန်ရန်ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့၏။

اللهم إني ظلمت نفسي ظلما كثيرا، ولا يغفر الذنوب إلا أنت، فاغفر لي مغفرة من عندك، وارحمني،
إنك أنت الغفور الرحيم

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဘကာရ်အဆ်ဆွစ်နီးက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၉၆)

အခန်း(၄၀) သရူဟ်ဟုဒ်ပြီးနောက် ထပ်မံတောင်းဆိုနိုင်သည့် အခြားဒုအာအ်

၄၇၅။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၄၇၂အတိုင်းပင်ဖြစ်ပြီး ဆက်လက်ရှိပါရှိသည်မှာ) အသင်တို့နှစ်သက်ရာ (ကောင်းမွန်သော)
ဆုတောင်းကို ရွေးချယ်ရွတ်ဖတ်ပန်ကြားကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဓမ္မာသင်တန်းမတ်(၁) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၉၇)

အခန်း(၄၁) ဆွလာသ်၏အဆုံးသတ်စလမ်းလှည့်ခြင်း

၄၇၆။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ စလမ်းလှည့်၍ ဆွလာသ်အဆုံးသတ်သည်နှင့် အမျိုးသမီးတို့သည် ထရပ်(ပြန်သွား) လေ့ရှိကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှာ မထသေးဘဲ မိမိနေရာ၌ပင် ခေတ္တခဏမျှ ထိုင်နေတော်မူလေ့ရှိပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဗ္ဗူဗလ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၇၇၉)

အခန်း(၄၂) ရှေ့ဆောင်နှင့်အတူ စလမ်းလှည့်၍ ဆွလာသ်အဆုံးသတ်ခြင်း

၄၇၇။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဝတ်ပြုကြပြီး ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူတကွ စလမ်း လှည့်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆွလာသ်ကို ပြီးဆုံးစေလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အိသ်ဘာန်ဘင်န်မာလိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၈၀၀)

*မှတ်ချက် *

‘အိမာမ်နှင့် အတူတကွ’ဟု ဆို ရ၍ အချို့က ‘တစ်ပြိုင်တည်း’ဟုသာ အဆို ကို နှစ်ခြိုက်ကြ၏။

အခန်း(၄၃) ဆွလာသ်၏ နောက်ဇိက်ရ်-တသ သတိရခြင်း

၄၇၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်အတွင်း လူတို့သည် စုပေါင်းဝတ်ပြုမှုပြီးသည့်နောက် ဇိက်ရ်ကို အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့် ပြုလုပ်ကြသော အစဉ်အလာရှိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဇိက်ရ်၏ အသံကြားရပါက စုပေါင်းဝတ်ပြုမှုပြီးဆုံးပြီးဖြစ်ကြောင်း သိနားလည်နိုင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘာစ်(ရာသွီ)မှတစ်ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၈၀၂)

၎င်းမှ သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေလိုက်သူ အဘူမအ်ဘင်(

၄၇၉။ သူဆင်းရဲအချို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်လာကြပြီး ‘ကြွယ်ဝချမ်းသာကြသူများသည် ပို၍ မြင့်မားလာသော အဆင့်အတန်းနှင့် ထာဝရစည်းစိမ်များရရှိကြပေမည်။ သူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် ဝတ်ပြုကြပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းသည်အတိုင်းသူတို့ စောင့်ထိန်းကြကုန်၏။ သူတို့ပိုင်ဆိုင်သော ငွေကြေးမနများဖြင့် ဟဂ်နှင့် အဗ္ဗူရဟ်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ကြ၏။ ဂျီဟာဒ်အလုပ်များနှင့် လှူဒါန်းမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ကြ၏’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘အသင်တို့အား ကျော်လွန်သွားသူတို့အပေါ် အမှီလိုက်နိုင်သည့် ကျင့်ရပ်တစ်ခုကို ငါကိုယ်တော်မှ အသင်တို့အား မပြောရပြီလေ။ ထိုကဲ့သို့ ကျင့်ဆောင်သူများမှအပ အသင်တို့နေထိုင်သော လူသားတို့အကြားမည်သူမျှ အသင်တို့ထက် မသာနိုင်၊ မလွှမ်းမိုးနိုင်ပါချေ။ (စုပေါင်း)ဆွလာသ်တိုင်း၏ နောက်ဝယ် စုတ်ဟားနုလ္လာဟ်၊ အလ်ဟမ္မဒုလ်လားဟ်၊ အလ္လာဟ်အတိတ်ကဘရ်ကို (၃၃)ကြိမ်စီ ရွတ်ဆိုကြပါကုန်’။

ကျွန်ုပ်တို့အနက် အချို့က စုတ်ဟားနုလ္လာဟ်(၃၃)ကြိမ်၊ အလ်ဟမ္မဒုလ်လားဟ်(၃၃) ကြိမ်၊ အလ္လာဟ်အတိတ်ကဘရ်(၃၃)ကြိမ်ဟုပြောကာ အယူအဆကွဲပြားကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ သွားရောက်ရာ ကိုယ်တော်မှ ‘စုတ်ဟားနုလ္လာဟ် ဝလ်ဟမ္မဒုလ်လားဟ် ဝလ္လာဟ်အတိတ်ကရ်ဟု (၃၃)ကြိမ် ရွတ်ဆိုလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၈၀၄)

၄၈၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စုပေါင်းဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်တိုင်း၏နောက်တွင် ဤသို့ရွတ်ဆိုဖတ်ကြား တော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

(لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك، وله الحمد، وهو على كل شيء قدير. اللهم لا مانع لما أعطيت، ولا معطي لما منعت، ولا ينفع ذا الجند منك الجد)

‘အလ်ဂျဒ်’ဟူသည် ချမ်းသာခြင်း (စီးပွားဖြစ်ထွန်းခြင်း)ဖြစ်သည်ဟု အလ်ဟစန်မှ ပြောခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အလ်မုဗီရ် ဘင်နီယုအ်ဘတ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၈၀၅)

အခန်း(၄၄) စလာမ်ဆို၍ ဆွလာသ်ပြီးသည့်နောက် ရှေ့ဆောင်သည် နောက်လိုက်များဘက်သို့ လှည့်ရမည်။

၄၈၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ်ပြီးဆုံးသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်ကို မျက်နှာလှည့်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- စမုရ်ဘင်နီဂျန်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၈၀၆)

၄၈၂။ မိုးသည်းညှံ့အပြီး ဟုဒိုင်းဘီယတ်အရပ်၌ ရှိနေစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဖျရ် ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ဆွလာသ်ပြီးဆုံးလျှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူတို့ဘက် မျက်နှာလှည့်တော် မူပြီး ‘အသင်တို့၏ဖန်ဆင်းရှင်မှ မည်သည့်အရာအားလုံးအား ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခြင်းကို အသင်တို့ သိရှိကြပါသလော’ ဟု မေးတော်မူရာ လူတို့က ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်သည်သာ အသိရှိဆုံးဖြစ်တော်မူကြပါသည်’ဟု ပြေအံ့၏။ ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မြွက်ကြားတော်မူသည်မှာ- ဤနံနက်ခင်း၌ ငါအရှင်မြတ်၏ ကျွန်များအနက် အချို့မှာ မုအ်မင်နီအဖြစ်တည်ရှိပြီးအချို့သည် ကာဖိရ်ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ မိုးရွာသွန်းခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကောင်းကျိုးတော်နှင့် ကရုဏာတော်ကြောင့်သာဖြစ်၏ဟု ပြောဆိုသူမှာ ငါအရှင်မြတ်အား ယုံကြည်သက်ဝင် သူဖြစ်၏။ အကြင်သူသည် ကြယ်နက္ခတ်များအား ယုံကြည်ခြင်းရှိသူမဟုတ်၊ သက်ဆိုင်ရာ ကြယ်ဂြိုဟ်နက္ခတ်တာရာ ကြောင့် မိုးရွာသွန်းသည်ဟု ပြောဆိုသူသည် ငါအရှင်မြတ်အား မယုံကြည်သွေဖည်သူဖြစ်ပြီး နက္ခတ်တာရာကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူပင် ဖြစ်၏’ ဟူ၍ ကိုယ်တော်မြတ်က မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဇိုင်းဒ်ဘင်နီခါလစ်ဒ်အလ်ဂျီဟနီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၈၀၇)

အခန်း(၄၅) ရှေ့ဆောင်သည် ဆွလာသ်ဦးဆောင်စဉ် အရေးပေါ်ကိစ္စ(ဝါ)လိုအပ်ချက်ကြောင့်လူတို့အား ကျော်လွှားဖြတ်သန်းခြင်း

၄၈၃။ မဒီနဟ်မြို့၌ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏နောက်မှ အဆွရ်ဆွာလ်ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ် သည် စလာမ်ဖြင့် ဆွလာသ်အဆုံးသတ်ပြီးသည်နှင့် ရေးကြီးသုတ်ပြာထရပ်တော်မူပြီး လူတို့အစီအတန်းကြားမှ ဖြတ်သန်းကာ ကြင်ရာတော်များ၏အဆောင်သို့ ထွက်ခွာကြွမြန်းသွားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ မြန်ဆန်မှုအပေါ် လူတို့မှ အထိတ်တလန့်ဖြစ်နေခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ပြန်ရောက်လာပြီး မိမိ၏ကသုတ်ကရက်နိုင်မှုအပေါ် တအံ့တဩဖြစ်နေသော လူတို့အား ဤသို့ရှင်းပြတော်မူခဲ့၏။ ‘ငါ၏အိမ်တော်အတွင်း ကျန်ရစ်နေသည့် ရွှေတစ်စကို ငါကိုယ်တော်မှ သတိရတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းကြောင့် ငါ၏ခပ်မုဟ်အာရုံ လွင့်ပါးမည်ကို ငါမလိုလား။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအားဖြန့်ဝေ(လှူဒါန်း) လိုက်ရန် ငါကိုယ်တော် မှခိုင်းစေခဲ့ပြီဖြစ်၏။’

ဆင့်ပြန်သူ- အု(က်)ဘဟီ(

အခန်း(၄၆) ဆွလာသ်ပြီးလျှင် လက်ျာသို့မဟုတ် လက်ဝဲဘက်မှ ထွက်ခွာရန်

၄၈၄။ (ဆွလာသ်ပြီးက) မိမိ၏လက်ျာဘက်မှသာ ထွက်ခွာမည်ဟူသော အတွေးဖြင့် မိမိတို့၏ ဆွလာသ် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုကို ရှိုင်းသွန်အား မပေးပစ်ကုန်နှင့်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မကြာခဏပင် မိမိ၏လက်ဝဲဘက်မှ ထွက်ခွာတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့မြင်ခဲ့ရပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်နီမတ်စီအူးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၈၈၁)

အခန်း(၄၇) ကြက်သွန်နီ၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ကြက်သွန်မိတ်အစိမ်းနှင့် ပတ်သက်၍

၄၈၅။ အကြင်မည်သူမဆို ဤအပင်(ကြက်သွန်ဖြူ)ကိုစားသုံးလျှင် ငါတို့၏ဝတ်ကျောင်းတော်မှ ဝေးစွာ ရှောင်လော့။

ကျွန်ုပ်က ဂျာဘီရ်ဘင်နီအဘိဒုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မည်သည်ကို ရည်ညွှန်းတော် မူပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ သူက ‘ကိုယ်တော်မှ(ချက်ပြုတ်ကြော်လှော်ခြင်းမပြုရသေးသည့်) ကြက်သွန်ဖြူ အစိမ်းသက်သက်ကိုသာ ဆီဏှည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်၏’ဟု အဖြေပေးခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အသွာအံ မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၈၈၃)

၄၈၆။ အကြင်မည်သူမဆို ကြက်သွန်ဖြူသို့မဟုတ် ကြက်သွန်နီစားသုံးလျှင် ထိုသူသည် ငါတို့ထံမှ သို့မဟုတ် ငါတို့၏ဝတ်ကျောင်းတော်မှ ဝေးစွာရှောင်လော့။ သို့မဟုတ် မိမိ၏အိမ်တွင်း၌ နေရစ်လော့။

(နောက်ထပ် ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌)

တစ်ခါတွင် ချက်ပြုတ်ပြီး အသီးအရွက်များပါသော အိုးကြီးတစ်လုံးဆက်သ၊လာခဲ့၏။ မနှစ်မြို့ဖွယ်ရနံ့ကိုရ သဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ဤဟင်းအတွင်းမည်သည့်အရာပါဝင်သနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ထိုဟင်းသီး ဟင်းရွက်၏ အမည်အပေါင်းကို လျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်သည် မိမိနှင့်အတူရှိနေသော သာဝကတော်အချို့ထံ ပေးလိုက်ရန် စေခိုင်းတော်မူ၏။ ၎င်းကို တွေ့မြင်ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်မှ စားသုံးတော်မူလိုခြင်း မရှိခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့စားကြကုန်။ အကြောင်းမှာ ငါသည် ထို(ကောင်းကင်တမန်)များနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံ သူဖြစ်ပြီး အသင်တို့မှာမူ ၎င်းတို့နှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်းမရှိ၍ ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ်ဘင်နီအဘိဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၈၈၄)

၄၈၇။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ‘အသီးအရွက်များ ပါဝင်သော ဟင်းလျာတစ်မျိုး’ဟု ဖော်ပြထား၏။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၈၈၄)

အခန်း(၄၈) လူငယ်များအတွက် ဝူသ္မူ

၄၈၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အခြားသင်္ချိုင်းနှင့် သီးခြားဖြစ်နေသော သင်္ချိုင်းမြေပုံအနီး ဖြတ်သန်းသွား တော်မူရာ လူတို့အား ဂျနာဟ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုစေတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်နောက်မှ လူအများတန်းစီခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၈၈၆)

*မှတ်ချက် *

ထို သံချင်းမြို့ မှာ ကလေးသူငယ်တစ်ဦးအတွက် ဖြစ်ကြောင်းရှင်းပြထား၏။

၄၈၉။ အရွယ်ရောက်သောလူတိုင်းအဖို့ သောကြာနေ့၌ရေချိုးရန် တာဝန်ရှိ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ်အဘ်ခွ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၈၇)

၄၉၀။ လူတစ်ဦးက အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ် (رضي الله عنه)အား ‘အသင်ကိုယ်တိုင်မှ ရှစ်လလွှာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ အီးဒ်ဆွလာသ်၌ ပါဝင်ခဲ့ဖူးပါသလော’ဟု မေးရာ သူက ‘ပါဝင်ဖူး၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ သားချင်းဆက်နွယ်မှုသာ မဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် ယင်းသို့ပါဝင်နိုင်ခဲ့မည်မဟုတ် (အလွန်ငယ်ရွယ်သေးသည့်အတွက်ကြောင့် ဖြစ်၏)။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ကဆီရ်ဘင်န် အဆ်ဆွလ်သ်၏ အိမ်အနီး၌ အမှတ်အသားပြုထားသော နေရာသို့သွား၍ ဓမ္မမိန့်ခွန်းမိန့်ခြွေတော် မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အမျိုးသမီးများထံ ကြွမြန်းသွားခဲ့၏။ အလှူပေးဒါနပေးကမ်းကြရန် ၎င်းတို့အား သတိပေးနှိုးဆော်မှု၏။ သို့ဖြစ်ရာ အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ မိမိ၏လည်ပင်းရှိ လည်ဆွဲဘယက်ကို ဖြုတ်ပြီး ဘီလ္လာလ် (رضي الله عنه)၏ အဝတ်စအတွင်းသို့ထည့်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် ဘီလ္လာလ်တို့သည် အိမ်တော်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြ ပါ၏’ဟူ၍ ဖြေကြားခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်ဘင်န် အာဘိစ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၈၂၂)

အခန်း(၄၉) အမျိုးသမီးများသည် ညဉ့်ပိုင်းအမှောင်ထု၌ ဝတ်ကျောင်းတော်သို့ သွားခြင်း

၄၉၁။ အကယ်၍ အသင်တို့၏ အမျိုးသမီး(ဇနီး)များမှ ညဉ့်အချိန်ဗလီတော်ကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်ရန် ခွင့်တောင်းပါက သူတို့အားခွင့်ပြုလိုက်ကြကုန်။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အုမရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၈၂၄)

‘ဆွလာသ်၏ ထူးခြားမြင့်မြတ်မှု ဂုဏ်အင်္ဂါများ ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။

+ ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီ မူရင်းကျမ်းကြီး(ကိုးတွဲ)မှ ‘ပထမတွဲ’ ဤတွင်ပြီး၏ +

၁၁။ သောကြာနေ့ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) သောကြာနေ့၏ အမိန့်ပညတ်များ

၄၉၂။ ငါတို့(မုစ်လင်မ်များ)သည် နောက်ဆုံးမှ ထွက်ပေါ်လာကြသူများဖြစ်ပြီး၊ ငါတို့ထက်အလျင် မြင့်မြတ်ကျမ်းဂန်များကို ချီးမြှင့်ခံရသူများထက် ကိယာမသ်နေ့၌ ဦးစွာဖြစ်ကြမည်။ ၎င်းနောက် ဤနေ့(သောကြာနေ့)သည် ၎င်းတို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချီးမြှင့်တော်မူခဲ့သော်လည်း ၎င်းတို့က ဤသည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဘောထားကွဲလွဲခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်း(သောကြာနေ့)အတွက် ငါတို့အား လမ်းညွှန် တော်မူခဲ့ပြီး အခြားလူသားတို့ကို ဤသည်၏နောက်မှ ဖြစ်စေတော်မူခဲ့၏။ ယဟူးဒ်(ဂျူး)တို့၏နေ့သည် ၎င်း၏ နောက်တစ်နေ့(စနေနေ့)၊ နဆွာရာ(ခရစ်ယာန်)တို့၏နေ့သည် နောက်တစ်နေ့(တနင်္ဂနွေနေ့)ဖြစ်သွားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၂၁)
× × မူရင်းဗုခါရီကျမ်းကြီး ကိုးတွဲမှ ဒုတိယတွဲ ဤတွင် အစပြုသည် × ×

အခန်း (၂) သောကြာနေ့၌ အမွှေးနံ့သာစီရင်ခြင်း

၄၉၃။ အရွယ်ရောက်ပြီးသော မုစ်လင်မ်တိုင်းအတွက် သောကြာနေ့တွင် ရေချိုးခြင်းသည် တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ဖြစ်နိုင်ပါလျှင် ခံတွင်း သန့်ရှင်းရေးအတွက် သွားတိုက်ခြင်း၊ အမွှေးအကြိုင်အသုံးပြုခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ်အလ်ခွဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၂၅)

အခန်း (၃) သောကြာနေ့၏ထွတ်မြတ်မှု

၄၉၄။ အကြင်မည်သူမဆို သောကြာနေ့၌ ဂျနာဘာသ်အတွက် ရေချိုးသကဲ့သို့ ရေချိုးသန့်စင်မည်၊ ၎င်းနောက် ဝတ်ပြုရန်အတွက် သွားလျှင် ထိုသူသည် (အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌)ကုလားအုတ်တစ်ကောင် ကုန်ဘာနီပြုသည့်အကျိုး ကိုရရှိပေအံ့။ ဒုတိယအချိန်ပိုင်းတွင်(ဝတ်ပြုရန်)သွားသူအဖို့ နှာမတစ်ကောင်ကို ကုန်ဘာနီပြုသည့်အကျိုးကို ရရှိ ပေအံ့။ တတိယအချိန်ပိုင်းတွင် သွားသူအဖို့ ဦးချိုပါ သိုးထီးတစ်ကောင်ကို ကုန်ဘာနီပြုသည့်အကျိုးကိုရရှိပေအံ့။ စတုတ္ထအချိန်ပိုင်းတွင် သွားသူအဖို့ ကြက်မတစ်ကောင်ကုန်ဘာနီပြုသည့် အကျိုးကို ရရှိ ပေအံ့ ။ ပဉ္စမအချိန်ပိုင်းတွင် သွားရောက်သူအဖို့ ကြက်ဥတစ်လုံးကိုလှူဒါန်းသည့်အကျိုးကို(အသီးသီး)ရရှိပေအံ့။ (ဓမ္မမိန့်ခွန်းဟောကြားရန်) အိမာမ် ထွက်လာသောအခါ မလာအိကဟ်အပေါင်းတို့သည် ဟောကြားမှုကို နားဆင်ရန် ပါဝင်လာကြပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၂၆)

အခန်း (၄) သောကြာနေ့အတွက် ဦးခေါင်းတွင် ဆီလိမ်းခြင်း

၄၉၅။ အကြင်မည်သူမဆို သောကြာနေ့တွင် ရေချိုးမည်၊ တတ်စွမ်းသမျှ မိမိကိုယ်ကို သန့်ရှင်းရေးပြုမည်။ ဦးခေါင်းဆီလိမ်းခြင်းနှင့် မိမိအိမ်မှ အမွှေးနံ့သာ သုတ်လိမ်းဆွတ်ဖြန်းမည်၊ ၎င်းနောက်(ဝတ်ပြုရန်)သွားရောက်မည်။ ၎င်းနောက်ထိုင်နေလျက်ရှိသူနှစ်ဦးအကြား နေရာဝင်ယူခြင်းမပြုလုပ် (အရှင်မြတ်သတ်မှတ်ထားတော်မူသည် နှင့်အမျှ) များနိုင်သမျှ များများ ဝတ်ပြုမည်၊ ၎င်းနောက်အိမာမ်မှ ဓမ္မမိန့်ခွန်းဟောကြားစဉ် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာနေမည်ဟု ဆိုငြားအံ့။ ပြီးခဲ့သော သောကြာနေ့နှင့် လက်ရှိသောကြားနေ့အကြားရှိ ထိုသူ၏ အပြစ်များကို ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူ ခြင်းခံရလတ္တံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-စလ်မာန်အလ်ဖာရီစီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၂၈)

၄၉၆။ ကျွန်ုပ်သည် အိမ်နုအဘားစ်(ﷺ)ကို “အသင်တို့သည် ဂျူနတ်မဖြစ်လျှင်လည်း သောကြာနေ့တွင် ရေချိုး၊ ခေါင်းလျှော်၊ အမွှေးအကြိုင်သုံးကြကုန်”ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြောင်း လူတို့က ပြောဆိုလျက်ရှိပါသည်”ဟူ၍ ပြောပြခဲ့၏။ ဤသည့်အပေါ် အိမ်နုအဘားစ်က “ရေချိုးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်ုပ် သိရှိပါသော်လည်း အမွှေးအကြိုင် အသုံးပြုခြင်းကိစ္စကို ကျွန်ုပ်မသိရှိ”ဟုဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-သွာအူ(စ်)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၉)

အခန်း (၅) အကောင်းဆုံးအဝတ်အစားကို ဝတ်စားဆင်ယင်ပါ

၄၉၇။ အုမရ်ဘင်န်အလ်သ်သွဘ်(ﷺ)သည် ဝတ်ကျောင်းတော်တံခါးဝ၌(ရောင်းချနေသည့်) ပိုးထည်ဝတ်ရုံ ကို တွေ့ရှိရာ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား “ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ်၊ သောကြာနေ့များနှင့်၊ သံတမန်များရောက်လာသည့် အခြေအနေများ၌ဝတ်ဆင်ရန် ဤဝတ်ရုံကို တမန်တော်မြတ်အား ဝယ်ယူစေချင်ပါ၏”ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော် မြတ်က “နောင်တမလွန်၌ ဝေစုဝေပုံရှိမည်မဟုတ်သော သူတစ်ဦးမှသာ ၎င်းကို ဝတ်ဆင်ပေးလိမ့်မည်”ဟု ဖြေကြား တော်မူခဲ့၏။ နောင်သော် အလားတူကဲ့သို့ ဝတ်ရုံများမှာ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ ဆက်သခံရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ယင်းတို့အနက် အုမရ်ဘင်န်အလ်သ်သွဘ်အား တစ်ထည်ချီးမြှင့်ခဲ့၏။ ဤတွင် အုမရ်က “ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ်၊ (ဗလီတံခါး၌ ပိုးဝတ်ရုံရောင်းချနေခဲ့သော)အသွာရစ်ဒ်၏ ဝတ်ရုံအပေါ် ကိုယ်တော်မြတ် ဤသို့ဤနှယ် မှတ်ချက်ပြုတော် မူခဲ့သော်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား ဤဝတ်ရုံကို ပေးတော်မူပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ရာတွင် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “အသင်ဝတ်ဆင်ရန် ငါကိုယ်တော်ပေးကမ်းခြင်းမဟုတ်”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ သို့ရှိရာ အုမရ်ဘင်န် အလ်သ်သွဘ်သည် မက္ကဟ်မြို့ရှိ မိမိ၏ညီနောင် မွတ်ရှ်ရစ်က်တစ်ဦးကို ဝတ်ဆင်ရန်ပေးခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒူလ္လာဟ်ဘင်နီအူမရ်(စ်)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၅၁)

အခန်း (၆) သောကြာနေ့၌သွားတိုက်ခြင်း(တံပူစားခြင်း)

၄၉၈။ အကယ်၍ ငါ၏နောက်လိုက်များ သို့မဟုတ် လူသားများအဖို့ ဝန်ပိခြင်းဖြစ်မည်မဟုတ်လျှင် ဝတ်ပြုမှု တိုင်းအတွက် ၎င်းတို့၏ သွားများကို သွားတိုက်(တံပူစား)သန့်ရှင်းရေးလုပ်စေရန် ငါကိုယ်တော် သူတို့အား အမိန့်ပေးမည် ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(စ်)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၅၂)

၄၉၉။ ငါသည် အသင်တို့အား သွားတိုက်ကြရန်(ခံတွင်းသန့်ရှင်းရေးလုပ်ကြရန်) ထပ်ခါတလဲလဲ မှာကြားခဲ့ ပြီးဖြစ်ချေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတီစ်(စ်)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၅၃)

အခန်း (၇) သောကြာနေ့၏ ဖဂျရ်ဆွလာသ်၌ မည်သည်ကို ဖတ်ကြားရမည်နည်း။

၅၀၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သောကြာနေ့ ဖဂျရ်ဆွလာသ်တွင် ဂူရဟ်စဂျ်ဒဟ်(၃၂)နှင့် ဂူရဟ်ဒဟ်ရ် (၇၆)ကို ဖတ်ကြားသရဇ္ဈာယ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(စ်)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၅၆)

အခန်း (၈) မြို့၊ ရွာ၊ အရပ်ဒေသတိုင်း၌သောကြာနေ့(ဂျူမုအဟ်)ဆွလာသ်ဝတ်ပြုကြရမည်

၅၀၁။ အသင်တို့အားလုံးသည် ဆိုင်ရာဆိုင်ရာနှင့် အသင်တို့စောင့်ရှောက်ရသည်များအတွက် တာဝန်ရှိသော အုပ်ထိန်းသူများ အသီးသီးဖြစ်ကြကုန်၏။ အိမာမ်(ခေါင်းဆောင်)သည် သူ၏နောက်လိုက်များ၏ အုပ်ထိန်းသူဖြစ်ပြီး ထို့အတွက် တာဝန်ခံရ၏။ အမျိုးသားတစ်ဦးသည် သူ့မိသားစု၏ အုပ်ထိန်းသူဖြစ်ပြီး သူတို့အတွက် တာဝန်ခံရ၏။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် မိမိခင်ပွန်း၏ အိမ်ရာအုပ်ထိန်းသူဖြစ်ပြီး ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ခံရ၏။ အစေအပါး တစ်ဦးသည် မိမိသခင်/အိမ်ရှင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများအပေါ် အုပ်ထိန်းသူဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အတွက် တာဝန်ခံရ၏။ (ဆင့်ပြန်သူ က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူသေးသည်ဟု ထင်ခဲ့၏။)

အမျိုးသားတစ်ဦးသည် သူ့ဖခင်ပိုင်ဆိုင်မှု၏ အုပ်ထိန်းသူဖြစ်ပြီး ၎င်းအတွက် တာဝန်ခံရ၏။ အသင်တို့ အားလုံးသည် ဆိုင်ရာဆိုင်ရာကဏ္ဍနှင့် အသင်တို့ စောင့်ရှောက်အုပ်ထိန်းရသည်များအတွက် အုပ်ထိန်းသူများ၊ တာဝန်ခံ များ ဖြစ်ကြကုန်၏။
ဆင့်ပြန်သူ - အစ်ဘ်နု အုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၁၈)

အခန်း (၉) ဂျူမုအဟ်ဆွလာသ်သို့လာရန် တာဝန်မရှိသူများလည်း ရေချိုးရမည်လော။

၅၀၂။ မည်သည့်မုစ်လင်မ်ပင်ဖြစ်စေ သူ့အဖို့ ခုနစ်ရက်လျှင် တစ်ကြိမ် ရေချိုးရမည်။ သူ၏ဦးခေါင်းနှင့် ခန္ဓာ ကိုယ်အား ဆေးကြောသန့်စင်ရမည်။
ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရိုင်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၁)

အခန်း (၁၀) မည်သည့်အကွာအဝေး၌ ရှိသူသည် ဂျူမုအဟ်ကို တစ်ဦးတည်း ဝတ်ပြုနိုင်သနည်း။
ဂျူမုအဟ်ဝတ်ပြုရန် ဖျခင်းချက်ရှိသူ မည်သူတို့နည်း။

၅၀၃။ လူတို့သည် မိမိတို့ မှီတင်းနေထိုင်ရာ အရပ်များနှင့် အလ်အဝါလီအရပ်များမှ လာရောက်လေ့ ရှိခဲ့ကြ၏။ သူတို့သည် ဖုန်တောများကို ဖြတ်သန်းလာကြ၏။ ချွေးများဖြင့် ရွှဲရွှဲစိုကုန်ကြ၏။ ဖုန်မှုန့်များ လူးပေကြကုန်၏။ ချွေးများမှာ တစက်စက် ယိုစီးနေကြ၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးသောသူသည် ကျွန်မ၏အိမ်တွင်းသို့ ရုဏ်လုလွှာ(၁) အား အခစားဝင်လာခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “ဤနေ့ဤရက်၌ အသင်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို သန့်ရှင်းရေးပြုကြ ရန်နှင့် သန့်သန့်စင်စင်နေကြရန် ငါကိုယ်တော်မှ အသင်တို့အပေါ် ဆန္ဒရှိတော်မူ၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၅)

*မှတ်ချက် *

အလ်အဝါလီ - မဒီနဟ်မြို့တော်မှ (၄)မိုင်နှင့် အထက် ကွာဆေးသော ဆင်ခြေဖူး/မြို့ရွာအရပ်များ။

၅၀၄။ လူတို့သည် ကိုယ်စီ လုပ်ငန်းခွင် ဝင်ခဲ့ကြ၏။ သူတို့သည် ဂျူမုအဟ်ဆွလာသ် သွားရောက်လေတိုင်း အလုပ်လုပ်နေကြသော အနေအထားပုံစံဖြင့်ပင် ဝတ်ကျောင်းတော်သို့ သွားခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ မှာ သောကြာနေ့တွင် ရေချိုးကြရန် အမိန့်ပေးခံခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၇)

၅၀၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရာသီဥတု အေးမြလွန်းလျှင် စောစီးစွာဝတ်ပြုတော်မူပြီး ရာသီဥတု ပူပြင်း လွန်းပါက ဆွလာသ်ကို နှောင့်နှေး ဆိုင်းငံ့လေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။ ဂျူမုအဟ် ဆွလာသ်ကို ရည်ညွှန်းပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ - အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၉)

အခန်း (၁၂) ဂျူမုအဟ်ဆွလာသ်အတွက် ခြေလျင်လျှောက်ခြင်း

၅၀၇။ ကျွန်ုပ်သည် ဂျူမုအဟ်ဆွလာသ်အတွက် လမ်းလျှောက်သွားနေခဲ့ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဤသို့ မိန့်ကြားမှုကို ကြားနာခဲ့ရပါ၏။

“အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ ဖုန်လူးပေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ခြေထောက်များကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ငရဲမီးမှ ဟရာမ်ပြုတော်မူ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူအဘ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၀)

အခန်း (၁၃) ထိုင်လျက်ရှိနေသည့် ညီနောင်တစ်ဦးကို မိမိကြောင့် ထမရပ်မိစေနှင့်။

၅၀၈။ နာဖိအ်မှ ပြောခဲ့၏။ “ထိုင်နေသူတစ်ဦးအား ထစေပြီး ၎င်း၏နေရာဝင်ယူခြင်းအမှုကို တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့၏”ဟူ၍ အစ်ဘ်နုအုမရ်(رحمته)မှတစ်ဆင့် ဆင့်ပြန်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က နာဖိအ် အား “ဤသည်မှာ ဂျူမုအဟ်ဆွလာသ်အတွက် သာလောဋ္ဌ”ဟု မေးမြန်းရာ သူက “ဂျူမုအဟ်နှင့် အခြားဆွလာသ် အားလုံးအတွက်” ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု ဂျရိုင်းရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၄)

အခန်း (၁၄) သောကြာနေ့၌ အဇာန်ပေးခြင်း

၅၀၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ အဘူဘကရ်(رحمته)၊ အုမရ်(رحمته)တို့၏ ခေတ်သမယ၌ အိမာမ်ရှေ့ဆောင်သည် မင်န်ဘရ်(ဓမ္မပလ္လင်)ပေါ် ထိုင်သည့်အခါမှ အဇာန်ကြွေးကြော်လေ့ရှိခဲ့၏။ သို့သော် အုဆန်မာန်(رحمته)လက်ထက်၌ မုစ်လင်မိဦးရေ တိုးတက်များပြားလာသည့်အတွက် အဇာန်ရောအိနေရာ၌ တတိယအဇာန်ကို ကြွေးကြော်စေခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စအိဘ် ဘင်န် ယ်ဒီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၅)

*မှတ်ချက် *

အဇာန်ရောအိ - မဒီနဟ်မြို့၏ ဆူးကြီးအတွင်းရှိ နေရာတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း အဘူအဘ်ဒူလ္လာဟ် (အိမာမ် ဘုခါရီ)မှ ပြောပြခဲ့ ၏။

အခန်း (၁၅) သောကြာနေ့၏ မုအ်ဇင်န်သည် တစ်ဦးတည်းသာ

၅၁၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခေတ်သမယ၌ မုအ်ဇင်န်သည် တစ်ဦးတည်းသာရှိခဲ့၏။ အိမာမ်သည် (ဓမ္မ ပလ္လင်ပေါ်) နေရာယူပြီးမှသာ အဇာန်ကြွေးကြော်မှု ပြုလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အတ်စအိဘ် ဘင်န် ယ်ဒီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၆)

အခန်း (၁၆) ဓမ္မပ-င်ပေါ် ထိုင်နေသော အိမာမ်သည် အဇာန်ကို လိုက်ဆိုရခြင်း

၅၁၁။ မုအာရီယဟ် ဘင်န် အဘီ ဓုဖ်ယာန်(رحمته)သည် ဓမ္မပလ္လင်ပေါ် ထိုင်သောအခါ မုအ်ဇင်န်မှ အဇာန်ပေး ၏။ မုအ်ဇင်န်မှ အလ္လာဟ်အုတ်ကံဘရ် အလ္လာဟ်အုတ်ကံဘရ် ဟု ဆိုလျှင် မုအာရီယဟ်က အလ္လာဟ်အုတ်ကံဘရ် အလ္လာဟ်အုတ်ကံဘရ် ဟု လိုက်ဆို၏။ မုအ်ဇင်န်က အရှ်ဟဒု အလ္လာဟ်အိလားဟ အစ်လလ္လာဟ် ဟုဆိုလျှင် မုအာရီယဟ်မှ “ကျွန်ုပ်သည် ထိုနည်းလည်းကောင်း”ဟု ဆို၏။ မုအ်ဇင်န်မှ အရှ်ဟဒု အန်န မုဟမ္မဒ်န် ရစူးလုလ္လာဟ်ဟု ဆိုလျှင် မုအာရီယဟ်က “ကျွန်ုပ်သည် ထိုနည်းလည်းကောင်း”ဟု ဆိုလေ၏။ အဇာန်ပြီးဆုံးသော် မုအာရီယဟ် မှ

ဤသို့ပြောကြား၏။ “အို-လူသားတို့၊ မုခ်ဇင်နီမှ အဇာန်ကြွေးကြော်သောအခါ ဤဓမ္မပလ္လင်ထက်မှ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ဇ္ဇ) ရွတ်ဆိုတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ် ကြားရသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်မှ ရွတ်ဆိုခြင်းအား အသင်တို့ ကြားသိရပေပြီ။”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူအုမာမဟ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၁)

ဘင်နီစဟ်လ်ဘင်နီ ဟုနီဇ်း(

အခန်း (၁၈) မတ်တပ်ရပ်လျက်သာ ခုသွံဘဟ် ပေးရမည်

၅၁၄။ ယနေ့ခေတ်၌ အသင်တို့ ကျင့်ဆောင်ကြသည့်အတိုင်းပင် တမန်တော်မြတ်(ဇ္ဇ)သည် ရပ်လျက် အနေအထားဖြင့်သာ ဓမ္မမိန့်ခွန်း ခြွေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ခေတ္တထိုင်၍ တစ်ဖန်ပြန်လည် ရပ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အုမိုရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၃)

အခန်း (၁၉) ခုသွံဘဟ်၌ ချီးမွမ်းထောပနာပြုပြီးနောက် “အမ်းမာ ဘာအ်ဒု” ဆိုခြင်း

၅၁၅။ ဥစ္စာဓန သို့မဟုတ် ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ရာသည် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ဇ္ဇ)ထံတော်သို့ ဆက်သခံရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဖြန့်ဝေပေးကမ်းတော်မူခဲ့၏။ အချို့ကိုပေး၍ အချို့ကို လျစ်လျူရှုထားတော်မူခဲ့၏။ များမကြာမီ လျစ်လျူရှုခံရသောသူများမှ ကျေနပ်မှုမရှိသည့်သတင်းကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ ရရှိလေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဂုဏ်တော်မွှမ်း ချီးကျူးသရဇ္ဈာယ်ပြီးနောက် “အမ်းမာ ဘာအ်ဒု၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါကိုယ်တော်သည် လူတစ်ဦးကိုပေး၍ နောက်တစ်ဦးကို လျစ်လျူရှုမိကောင်းပေမည်။ ငါလျစ်လျူရှုသူသည် ငါပေးကမ်းသည်သူထက် ငါ့အား ပိုမိုချစ်ခင်မြတ်နိုးသူ ဖြစ်ပေမည်။ သို့ရာတွင် လူအချို့၏ နှလုံးသားများ၌ စိတ်ရှည်သည်းခံမှုနှင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှုရှိဟု ငါခံစားရသဖြင့် ၎င်းတို့အား ပေးကမ်းခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ နှလုံးသားများအတွင်း ထည့်သွင်းချီးမြှင့်တော်မူထားသော ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် (စိတ်၏) ကြွယ်ဝခြင်းတို့အားဖြင့် စိတ်ရှည် သည်းခံမှုနှင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှုရှိသူများ (ဟု ထင်မြင်ခံစားရသူများ)ကို ငါကိုယ်တော်သည် လျစ်လျူရှုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူသည် ၎င်းတို့အနက် အပါအဝင်ဖြစ်ပြီး ဤသို့ဆိုခဲ့၏။ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ဇ္ဇ)၏ ထိုဩဝါဒစကားရပ်များသည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံး ကုလားအုတ်နီများထက်ပင် နှစ်သက်မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်သွားခဲ့ပါ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အမ်ရ်ဘင်နီ သဗ်လ်စ်ဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၅)

၅၁၆။ တစ်ည၌ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ဇ္ဇ)သည် ဆွလာသ်အပြီး ရပ်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ဂုဏ်တော်မွှမ်း ချီးကျူးသရဇ္ဈာယ်ပြီးနောက် “အမ်ဘာအ်ဒု”ဟုပြောဆိုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုမိုင်းဒ် အတ်စ်အိဒီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၇)

၅၁၇။ တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ဇ္ဇ)သည် ဓမ္မပလ္လင်ပေါ်သို့တက်တော်မူ၏။ ၎င်းသည် ကိုယ်တော်မြတ် ပါဝင်တော်မူသည့် နောက်ဆုံးသော အစုအရုံးအခမ်းအနားဖြစ်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် ပခုံးပေါ်၌ရုံထည်ကြီးတစ်ထည် ခြုံလွှမ်းထားပြီး၊ ဆီရွဲနေသော ပတ်တီးအဝတ်ဖြင့် မိမိဦးခေါင်းတော်အား ကြပ်စည်းထားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော် မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဂုဏ်တော်မွှမ်း ချီးကျူးသရဇ္ဈာယ်တော်မူပြီးနောက် “အို-လူအပေါင်းတို့၊ ငါ့အနီးရောက်လာကြန်”ဟု အမိန့်ရှိရာ လူထုပရိသတ်တို့မှာ ကိုယ်တော်ဝန်းကျင်၌ ဝိုင်းရံစုရုံးကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်က “အမ်းမာ အဘ်ဒု၊ ယခုအချိန်မှ စတင်၍ ရှေ့ဆက်ကာလများတွင် အန်ဆွာရီ မျိုးနွယ်စုတို့ နည်းပါးကုန်ပြီ။ အခြားလူမျိုးတို့ တိုးပွားလာကြမည်။ သို့ဖြစ်ရာ မုဟမ္မဒ်၏ နောက်လိုက်များအား အုပ်ချုပ်သူ ဖြစ်လာဖြစ်ပြီး လူထုအား ကောင်းကျိုး

သို့မဟုတ် ဆိုးကျိုးပေးနိုင်စွမ်းရည်ရှိလာသူ မည်သူပင်ဖြစ်စေ အန်ဆွာရ်တို့ အနက် စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းရှိသူ၏ ကောင်းမြတ်ခြင်း(လုပ်ရပ်)ကို လက်ခံကြ။ သူတို့အတွင်းမှ မကောင်းသူတို့၏ မှားယွင်းမှုများအပေါ် ဗွေမယူကြလေနှင့်”ဟု မိန့်မြွက်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဘ်ဒူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၉)

*မှတ်ချက် *

အိမ်မကောင်းသည် ‘ရှုဆက်၍လာသည်မှာ/ဆို ရည်မှာ’ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။မည်သည့် ခုသို့ အိမ်(အိမ်)နှင့်အညီအရှင်မြတ်အား ဂုဏ်ထောက်မွမ်းခြင်းနှင့် ချီးကျူးသရဏ္ဍာန်ခြင်းသာဖြစ်ရ၏။မည်သည့် အကြောင်းရပ်ကို မဆိုဟုပြောနိုင်ပြီ။အရှင်မြတ် အိမ်မကောင်း ဟူ၍သုံးနှုန်းသည်။

အခန်း (၂၀) ခသွံဘဟ်ပေးနေစဉ် ဗလီတွင်း ဝင်လာသူအား မထိုင်မီ ဝတ်ပြုလိုက်ရန် အိမာမ်မှ အမိန့်ပေးနိုင်သည်

၅၁၈။ သောကြာနေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ခသွံဘဟ် မိန့်ကြားနေတော်မူစဉ် လူတစ်ဦးသည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က သူ့အား “အသင်သည် ဆွလာသ်တည်ဆောက် ပြီးပြီလော”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက “မတည်ဆောက်ရသေးပါ”ဟု ဖြေကြား၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “ရပ်လော့။ နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုလော့”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာတီရ် ဘင်နီ အဘ်ဒူလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၂၅၂)

အခန်း (၂၁) သောကြာနေ့၏ ခသွံဘအိအတွင်း မိုးဆုပန်ခြင်း

၅၁၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်က တစ်ခါတွင် မိုးခေါင်ရေရှားမှုကြောင့် လူတို့မှာ ကိုယ်စိတ် ဆင်းရဲကြရကုန်၏။ သောကြာနေ့တစ်နေ့၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ခသွံဘဟ် မိန့်ကြားတော်မူစဉ် အအိရာဘီ (ခြေသလုံးအိမ်တိုင်ကျေးတောသား) တစ်ဦးက ထရပ်ပြီး “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများ (လယ်မြေများ) ပျက်စီးကုန်ပါပြီ။ ကလေးသူငယ်များလည်း ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေကြကုန်ပါပြီ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်သို့ (မိုး)ဆုပန်ပေးတော်မူပါ”ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် လက်တော်အစုံကို ပင့်မြှောက် (ဆုပန်)တော်မူလေ၏။ ထိုအချိန် ကောင်းကင်ယံ၌ တိမ်တိုက်တစ်စမျှ မရှိခဲ့ချေ။ ကျွန်ုပ်၏ အသက်ဝိညာဉ်ကို ပိုင်စိုး တော်မူသော အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏လက်တော်များအား အောက်ချသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိုးသားတိမ်တိုက်များမှာ တောင်တန်းများအလား စုဖွဲ့လာကြကုန်၏။ ဓမ္မပလ္လင်ထက်မှ မဆင်းသက်မီ မှာပင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မုတ်ဆိတ်တော်၌ မိုးစက်များ ကျရောက်ထိခတ်လာသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်လိုက်ရပါ၏။ ထိုနေ့၊ နောက်တစ်နေ့၊ တတိယနေ့၊ စတုတ္ထနေ့တွင် မိုးရွာသွန်းလိုက်သည်မှာ နောက်သောကြာနေ့တိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ကနဦး ကျေးတောသား သို့မဟုတ် နောက်လူတစ်ဦးမှ “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ အိမ်များမှာ ပြိုလဲကုန်ပါပြီ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖြိုဆိုင်မှုများနှင့် မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်များ ရေမြုပ်ကုန်ပါပြီ၊ ကိုယ်တော်မြတ်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ တော်သို့ (မိုးရပ်ရန်) ဆုပန်ကြားပေးသနားတော်မူပါလော့”ဟု မတ်တပ်ရပ်၍ လျှောက်တင်လေ၏။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လက်တော်အစုံကို ပင့်မြှောက်ကာ “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ဝန်းကျင်တစ်ခွင်အတွက် ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်တွင် မဟုတ်ပါ”ဟု ဆုပန်တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ လက်ညွှန်ရာလားရာအတိုင်းပင် တိမ်တိုက်များမှာ ပြိုကွဲဆုတ်ခွာသွားတော့၏။ တိမ်တိုက်ကြားမှ တွင်းပေါက်အလား မဒီနဟ်မြို့၏ ကောင်းကင်မှာ ကြည်လင်သွားခဲ့၏။ ကနာသ်တောင်ကြားလမ်းမှာ တစ်လတိုင်တိုင် ရေလျှံစီးတွေနေ သဖြင့် ပြင်ပမှလာရောက်သူတိုင်းက မိုးကြီးမှုအကြော၏ကိုသာ ပြောဆိုမဆုံး ရှိခဲ့ကြပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်နီ မာလစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -(၂၅၅)

အခန်း (၂၂) အိမာမ်မှ ခုသွံဘတ်ဏ်မက်ကြားနေချိန်အတွင်း တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာနေရမည်

၅၂၀။ အိမာမ်မှ ခုသွံဘတ် မြွက်ကြားနေစဉ်အတွင်း အသင်သည် သင့်အဖော်အား တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာ နေရန်နှင့် (ဓမ္မစကား) နားဆင်ရန် ပြောဆိုစေခိုင်းခြင်းသည်လည်း အဓိပ္ပာယ်မဲ့ လုပ်ရပ်သာဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၆)

*မှတ်ချက် *

မည်သူပင် ဖြစ်စကားမှ နှုတ်ပိတ် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာနေရမည်ကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း (၂၃) သောကြာနေ့၏အချိန်တစ်ချိန်

၅၂၁။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သောကြာနေ့၏အကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူပြီးနောက် “သောကြာနေ့ တွင် အချိန်တစ်ချိန်ရှိ၏။ အကယ်၍ မှစ်လင်မိတစ်ဦးသည် ထိုအချိန်အား ဆုံတွေ့ရရှိလျှင် ထိုသူသည် ရပ်၍ ဝတ်ပြုနေပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆန္ဒရှိရာ တောင်းဆိုပါလျှင် အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏တောင်းဆိုချက်ကို အပြည့်အဝ ဖြည့်စွမ်းပေးတော်မူ၏” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၇)

အခန်း (၂၄) ဂျူမုအဟ် ဝတ်ပြုနေလျက်မှ အိမာမ်ကို ချန်ရစ်ထွက်ခွာသွားသူများ

၅၂၂။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဝတ်ပြုလျက်ရှိစဉ် ရိက္ခာတင်ဆောင်ထားသော ကုလား အုတ်အချို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့၏။ လူတို့သည် ထိုကုလားအုတ်များထံ အာရုံပြောင်းကုန်ကြ၏(ထွက်ခွာသွားကြ၏။) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ လူပုဂ္ဂိုလ်(၁၂)ဦးသာ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြ၏။ ဤတွင် အောက်ပါမုက္ခပါဌ်တော် ကျရောက် လာခဲ့၏။

“သူတို့သည် အချို့သော ကုန်စည်စသည်များနှင့် အပျော်အပါးတို့ကို တွေ့မြင်လေသောအခါ ရပ်၍ (ဝတ်ပြု)နေသော အသင်(မုဟမ္မဒ်)ကို စွန့်ခွာပြီး ထိုအရာများထံ အစုလိုက် တစ်ရှိန်ထိုး သွားရောက်ကြကုန်၏။” (၆၂:၁၁)

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၈)

*မှတ်ချက် *

ထို ကုလားအုတ်များမှာ ဆီးရီးယား(ရှမ်း)မှ ပြန်ဆုတ်လာသောကုန်သည်တို့နှင့် ပါလာခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း (၂၅) ဂျူမုအဟ် ဆွလာသ်၏အလျင် (နှင့်) ထိုဆွလာသ်နောက် ဝတ်ပြုခြင်း

၅၂၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဇဟ်ရ် ဆွလာသ်မတိုင်မီ နှစ်ရကအသ်၊ ဇဟ်ရ် ဆွလာသ် ပြီးနောက်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ ထို့အတူ မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်ပြီးသည့်နောက် မိမိ၏ အိမ်တော်တွင် နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုလေ့ ရှိတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အိရာဆွလာသ်အပြီး ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်မှ မထွက်ခွာမီ နှစ်ရကအသ်၊ ပြီးလျှင် (အိမ်၌)နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အိမ်နုအိုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၉)

“သောကြာနေ့ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၁၂။ စိုးရိမ်ရသောအခြေအနေကဏ္ဍ

အခန်း (၁) စိုးရိမ်ရသော အခြေအနေမှ ဆွလှာသ်

၅၂၄။ e* \$ £, w G jzpfao m C ZD[(ppf) u Bf n f & p v k h f ( ) နှင့်အတူ ပါဝင်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရန်သူများနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် လူတန်းများဖြင့် စီစဉ်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် ရုရုလုလွှာဟ်( )သည် ဆွလှာသ်ဦးဆောင်ရန် ရပ်တော်မူခဲ့၏။ အုပ်စုတစ်စုသည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်တကွ ဆွလှာသ်ဝတ်ပြုစဉ် နောက်တစ်စု က ရန်သူတို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ထားကြကုန်၏။ ရုရုလုလွှာဟ်နှင့်အတူ ပထမအုပ်စုသည် ဦးညွှတ်ပြီးနောက် ဦးချခြင်းနှစ်ကြိမ်ပြုခဲ့ကြ၏။ (၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သ် ဒုတိယရကအသ်၏ ကိယာမိဉ်သာ ရပ်နေခဲ့ပြီး ကျန်သူများက နှစ်ရကအသ်ပြီးအောင် ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ဝတ်ပြု၍ စလမ်းလှည့်ခဲ့ကြကုန်၏။) ပြီးလျှင် သူတို့အုပ်စုသည် (ရန်သူနှင့် ရင်ဆိုင်ရန်) ထွက်ခွာသွားကြ၏။ ဝတ်မပြုရသေးသော ဒုတိယအုပ်စုမှာ ပထမအုပ်စု၏ နေရာကို ဝင်ယူကြ၏။ (ထို အချိန်အထိ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဒုတိယရကအသ်၏ ကိယာမိဉ်ရပ်နေဆဲဖြစ်၏။) ရုရုလုလွှာဟ်( )သည် နောက်ထပ် တစ်ရကအသ်ကို စဂ်ဒဟ်နှစ်ကြိမ်နှင့် ဝတ်ပြုပြီး စလမ်းလှည့်ကာ အဆုံးသတ်တော်မူခဲ့၏။ (ဒုတိယအုပ်စုမှ)သူတို့ မှာ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ တစ်ကြိမ်စီ ဦးညွှတ်၍ နှစ်ကြိမ်စီဦးချခဲ့ကြကုန်၏။ (ကျန်ရှိ တစ်ရကအသ်ကို အသီးသီးမှ အဆုံးသတ် ဝတ်ပြုလိုက်ကြ၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၆၄)

အခန်း (၂) ဆွလှာသ်လ်ခေါင်းဖ်ကို ရပ်လျက် သို့မဟုတ် ထိုင်လျက်ဝတ်ပြုခြင်း

၅၂၅။ အကယ်၍ ရန်သူတို့၏အင်အားမှာ မိမိတို့ထက် သာလွန်များပြားနေပါက ဆွလှာသ်ကို ရပ်လျက်သော် လည်းကောင်း၊ ထိုင်လျက်သော်လည်းကောင်း (အသီးသီးကိုယ်စီ) ဝတ်ပြုနိုင်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၆၅)

အခန်း (၃) လိုက်လံဖမ်းဆီးသူ သို့မဟုတ် လိုက်လံဖမ်းဆီးခံနေရသူ အဖို့ အရိပ်အကဲဖြင့် ဝတ်ပြုနိုင်၏။

၅၂၆။ တမန်တော်မြတ်( )သည် အလ်အဟ်ဇုတ်(မဟာမိတ်များ)စစ်ပွဲမှ အပြန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့အား“ဘနီ ကုရိုင်ဇွဟ် အရပ်သို့ ရောက်သည်အထိ မည်သူမျှ အဆွံ့ရ်ဆွလှာသ် ဝတ်မပြုကြလေနှင့်”ဟု အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ အဆွံ့ရ်အချိန်ဝင်ရောက်သောအခါ လူအချို့သည် လမ်းခုလပ်၌ ရှိနေဆဲဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့အနက် အချို့က ဘနီကုရိုင်ဇွဟ်သို့ မရောက်မချင်း ဝတ်မပြုဟု ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ အချို့မှာမူ ရောက်သည့်အရပ်ရှိသည့်အခြေအနေ အတိုင်း ဝတ်ပြုမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြကုန်ပြီး၊ တမန်တော်မြတ်( )၏ ရည်ရွယ်ရင်းကို ထို(ဝတ်မပြုသော)အုပ်စု နှမလည်ခဲ့ကြဟု ဝေဖန်ပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်( )ထံတော်သို့ တင်ပြကြရာ၌ ကိုယ်တော် မြတ်သည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ပြစ်တင်ပြောဆိုတော်မူခြင်း မရှိခဲ့ပါချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇-ခ)

“စိုးရိမ်ရသောအခြေအနေကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၁၃။ အီးဒ်ပွဲတော် နှစ်ရက် ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) အီးဒ်ပွဲတော်နေ့၌ လုံများ၊ ခိုင်းများဖြင့် သရုပ်ပြကစားခြင်း

၅၂၇။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်မ၏အိမ်သို့ ကြွမြန်းလာတော်မူခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်မ၏ နံဘေးတွင် မိန်းမငယ်လေး နှစ်ဦးသည် ‘ဘုအာဆ်’သီချင်းကို သီဆိုနေလျက်ရှိကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် လဲလျောင်းတော်မူ ပြီး တစ်ဖက်သို့ မျက်နှာလွှဲနေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)ရောက်ရှိလာပြီး ကျွန်မအား “တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏ အနီးအပါးတွင် ယှဉ်တွာန်၏ ဂီတတူရိယာများ(ရှိနေရပါသလော)”ဟု ကြမ်းတမ်းခက်ထန်စွာ ကြိမ်းမောင်း လေ၏။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သူ့ဖက်လှည့်ကြည့်ကာ “သူတို့အား လွှတ်ထားလော့”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ အဘူ ဘကရ်မှ အာရုံပြောင်းသွားစဉ် ထိုမိန်းမငယ်လေးနှစ်ဦးအား ထွက်သွားရန် ကျွန်မက အရိပ်အကဲပြသလိုက်သဖြင့် ထွက်ခွာသွားခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၇၀)

*မှတ်ချက် *

ဘုအာဆ် - အစ္စလာမ်မတိုင်မီ အန်ဆွာရ်မျိုးနွယ်စု(၂)ခုဖြစ်သော ခင်ရာဂျ်နှင့် အာင်းစ်တို့အကြားဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း

အခန်း (၂) အီးဒ်ဒုလ် ဖစ်သွ်ရ် ဆွလာသ်ထွက်မသွားမီ စားသောက်ခြင်း

၅၂၈။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အီးဒ်ဒုလ်ဖစ်သွ်ရ်နေ့၌ စွန်ပလွံသီးအနည်းငယ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းမပြုဘဲ ပြင်ပ သို့ ထွက်ခွာတော်မူလေ့ မရှိခဲ့ချေ။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် စွန်ပလွံသီးကို မ,ဂဏန်းအရေအတွက်ဖြင့် စားသုံးတော် မူလေ့ ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၇၃)

*မှတ်ချက် *

မာဏန်အာဆာဆွာဂ် ၁, ၃, ၅, ၇, ၉, ...

အခန်း (၃) ယောင်မွန်နဟရ်နေ့တွင် စားသောက်ခြင်း

၅၂၉။ ငါတို့၏ ဤနေ့တော်၌ ပထမဦးဆုံးပြုရမည်မှာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း ဖြစ်၏။ (ဆွလာသ်မှ) ပြန်လျှင် ငါတို့၏ သားကောင်များကို လှီးဖြတ်ခြင်းဖြစ်၏။ အကြင်မည်သူမဆို ဤအတိုင်းပြုလုပ်ပါက ငါတို့၏လမ်းစဉ်အပေါ် ကျင့်ဆောင်ခြင်း မည်၏။(ﷺ)

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရာအ် ဘင်န် အာဇီဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၇၅)

၅၃၀။ ယောင်မွန်နဟရ်နေ့ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ခွန်းခြေတော်မူခဲ့၏။ “အကြင် မည်သူမဆို ငါတို့အတိုင်း ဝတ်ပြုပြီး ငါတို့အတိုင်း သူ၏သားကောင်ကို လှီးဖြတ်လျှင် သူ၏ ကုရ်ဘာနီမှာ လက်ခံ တော်မူခြင်း ခံရ၏။ အကြင်မည်သူမဆို အီးဒ်ဆွလာသ်မတိုင်မီ မိမိ၏သားကောင်ကို လှီးဖြတ်သော် ထိုသူသည် ကုရ်ဘာနီ လုပ်ခြင်း မမည်။”

အဘူ ဘုရဒဟ် ဘင်န် နီယာရ် (ဆင့်ပြန်သူ၏ ဦးရီး)က “ယာ-ရှုလုလ္လာဟ်၊ အီးဒ်ဆွလာသ် မတိုင်မီ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏သိုးများကို လှီးဖြတ်လိုက်မိပါသည်။ ဤနေ့ကို စားခြင်းသောက်ခြင်း၏နေ့ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆမိပါ

သည်။ ကျွန်ုပ်၏သိုးများကို ကျွန်ုပ်၏အိမ်၌ ပထမဆုံးလီးဖြတ်လိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆွလာသ်အတွက် မလာမီ ကျွန်ုပ်သည် သိုးများကို လီးဖြတ်၍ စားသောက်လာခဲ့မိပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်လီးဖြတ်လိုက်သော သိုးများသည် ဟင်းလျာသက်သက်သာ ဖြစ်သွား၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့နှင့်သူက “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်ထံ၌ သိုးနှစ်ကောင်ထက်ပင် နှစ်သက်မြတ်နိုးရသော ဆိတ်မဒန်းတစ်ကောင် ရှိပါ၏။ ၎င်းသည် ကျွန်ုပ်အတွက် ကုန်ဘာနီသားကောင်အဖြစ် လုံလောက်ပါမည်လော”ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ် က “လုံလောက်၏။ ထိုလုံလောက်မှုသည် အသင့်အဖို့သာ ဖြစ်၏။ အသင့်အပြင် အခြားမည်သူတစ်ဦးအတွက်မျှ မဟုတ်” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်ဘရာအ် ဘင်န် အာဇီဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၅)

အခန်း (၄) အီးဒ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေရာသို့ ဓမ္မပ-င် ယူဆောင်မသွားခြင်း

၅၃၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖစ်သွ်ရ်(နှင့်) အသွ်ဟာ နေ့ရက်များ၌မုဆွလ္လာ(ဝတ်ပြုနေရာ)သို့ကြွမြန်း သွားလေ့ရှိ၏။ ပထမဦးဆုံးဆောင်ရွက်တော်မူသည်မှာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူထုရှေ့မှောက်၌ရပ်ပြီး လူထုမှာ မိမိတို့၏ အတန်းများ၌ ထိုင်နေကြ၏။ ပြီးလျှင် ၎င်းတို့အား ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဟောပြောမှု၊ လမ်းညွှန်မှုနှင့် အမိန့်ပညတ်များ မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် စစ်တပ်တစ်ခု ကိုစေလွှတ်လိုက် စေလွှတ်တော်မူ၏။ သို့တည်းမဟုတ် အမိန့်ပညတ်လိုက် ပညတ်တော်မူပြီး ထွက်ခွာ ကြွမြန်းတော်မူ ခဲ့၏။

လူတို့သည် ဤအစဉ်အလာအတိုင်းပင် ပြုကျင့်လာခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မဒီနဟ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး မရ်ဝါန်နှင့်အတူ အီဒုလ်အသွ်ဟာ သို့မဟုတ် အီဒုလ်ဖ်သွ်ရ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ထွက်လာခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မုဆွလ္လာသို့ရောက်လေလျှင် ကဆီးရ်ဘင်န် အဆ်ဆွလ်သ်ပြုလုပ်ထားသော ဓမ္မပလ္လင်တစ်ခုကိုတွေ့ရလေ၏။ မရ်ဝါန်က ဆွလာသ်မစတင်မီ ဓမ္မပလ္လင်ပေါ်တက်ရောက်လိုခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် သူ၏ အဝတ်များကို ဆွဲကိုင်လိုက်သော်လည်း မရ်ဝါန်သည် ရုန်းဖယ်လျက် မင်နီဘရ်ပေါ်တက်ကာ ဆလားသ်မတိုင်မီ ခုသွ်ဘဟ်ပေးလေ၏။ ကျွန်ုပ်က သူ့အား “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်သည် အပြောင်းအလဲပြုလိုက်ချေပြီ”ဟု ပြောရာ ၎င်းက “အို- အဘူစအီးဒ်၊ အသင်သိသော အရာမှာ ပြီးဆုံးသွားလေပြီ” ဟုဖြေလေ၏။ ကျွန်ုပ်က “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်မသိသော အရာထက် ကျွန်ုပ်သိရှိသောအရာက ပို၍ကောင်းမြတ်၏”ဟုဆိုရာ မရ်ဝါန်က ဆွလာသ် မစမီ ခုသွ်ဘဟ်ပေးခြင်းဖြစ်၏”ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခိုဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၆)

အခန်း (၅) ခြေလျင်၊ အစီးအနင်းဖြင့် အီးဒ်ဆွလာသ်အတွက်သွားခြင်း။ ခုသွ်ဘဟ်၏ အလျင်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း။ အဇာန်နှင့် အိကာမသ်မရှိခြင်း

၅၃၂။ အီဒုလ်ဖ်သွ်ရ်နှင့် အီဒုလ်အသွ်ဟာ ဆွလာသ်များအတွက် အဇာန်နှင့် အိကာမသ်မရှိပါဟု အစိတ်စု အဘားစ်နှင့် ဂျာဘီရ်ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)တို့မှ ပြောကြားခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အသွ်အီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၈-ဂ)

အခန်း (၆) အီးဒ်ဆွလာသ်ပြီးမှ ခုသွ်ဘဟ်မြွက်ကြားရမည်

၅၃၃။ ကျွန်ုပ်သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၊ အဘူဘကရ်၊ အုမရ်၊ အုဆ်မာန်း(رضي الله عنه) လူအပေါင်းနှင့်တကွ အီးဒ် ဆွလာသ် ဝတ်ပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုဆွလာသ်သည် ခုသွ်ဘဟ်၏ အလျင်ဖြစ်ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစိတ်စုအဘ်အီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၉)

အခန်း (၇) ယောင်မှန် သရုပ်ဖော် နေ့ရက်များ၌ ကောင်းမှုပြုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၅၃၄။ အခြားနေ့ရက်များတွင် ပြုလုပ်သော ကောင်းမှုများမှာ ဤနေ့ရက်များ၌ပြုသည့် ကောင်းမှုများထက် ပိုလွန်သာမြတ်သည်မရှိ။

သာဝကအချို့က “ဂျီဟာဒ်ပင်လျှင် မသာမြတ်ပါသလော”ဟု မေးလျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မသာမြတ်နိုင်။ မိမိကိုယ်ကိုနှင့် မိမိ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအား အန္တရာယ်အတွင်း ထည့်သွင်းပြီးနောက် ထိုအရာများနှင့် ပြန်ရောက်လာခြင်းမရှိသူ(ယုဟီဒီ)မှအပ” ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအဘ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၈၆)

အခန်း (၈) အရ်ဖဟ်သို့သွားစဉ်နှင့် မိနာတွင်ရှိသော နေ့များ၌ သပ်ကံဘီရ်ရွတ်ဆိုရန်

၅၃၅။ (မိနာမှ အရ်ဖဟ်ခရီးစဉ်၌) ကျွန်ုပ်တို့သည် အနတ်စံဘင်နီ မာလစ်က(رضي الله عنه)အား သလ်ဘီယဟ်နှင့် စပ်လျဉ်း ၍ “အသင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့စဉ်က သလ်ဘီယဟ်ကို မည်သို့ ဆိုခဲ့ပါသနည်း”ဟု မေးမြန်း ရာ သူက “သလ်ဘီယဟ်ကို ဆိုသူက ဆိုကြ၏။ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့ခြင်းမရှိ။ သပ်ကံဘီရ်ကို ဆိုသူက ဆိုကြ၏။ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းမရှိ။ သပ်ကံဘီရ်ကို ဆိုသူက ဆိုကြ၏။ ၎င်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်းလည်း မရှိခဲ့”ဟု ဖြေကြား ခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-မုဟမ္မဒ်ဘင်နီ အဘီဘကရ် အလ်ဆဲကဖီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၈၇)

အခန်း (၉) ယောင်မှန်နဟရ်တွင် မုဆွ-၁၌ သားကောင်များကို လှီးဖြတ်ခြင်း

၅၃၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ယောင်မှန်နဟရ်(အီဒုလ်အသွ်ဟာနဲ့)တွင် (အီဒ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြသောနေရာ) မုဆွလ္လာဟ်၌ သားကောင်များကို လှီးဖြတ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအဘ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၉၈)

အခန်း (၁၀) အီးဒ်နေ့တွင် လာရာလမ်းအတိုင်း မဟုတ်ဘဲ အခြားလမ်းမှပြန်ပါ

၅၃၇။ အီးဒ်နေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိသွားခဲ့သောလမ်းနှင့် မတူညီသော အခြားလမ်းအတိုင်း မှ ပြန်လာလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာတီရ်ဘင်နီ အဘီဒုလ္လ့ဟ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၀၂)

၅၃၈။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၂၈၆ အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

(ဗလီအတွင်း လှံကစားနေသော အီသီယိုးပီးယန်းတို့ကို) အုမရ်(رضي الله عنه)မှ ကြိမ်းမောင်းခဲ့၏။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “သူတို့အားလွှတ်ထားလော့။ ထိုသူ(ဘနီအရ်ဖိဒ်ဟ်)တို့အား ငါကိုယ်တော်မှ ခိုလှုံမှု ပေးထားပြီးဖြစ်၏”ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

*ယောင်မှန်နဟ်ရ် = ဇုလ်ဟိဂျူဂျဟ်လ(၁၀)ရက် = အီဒုလ်အသွ် ဟာ = ကုရ်ဘာနီအီးဒ်နေ့

ယောင်မှန်သရုပ်ဖော် = ဇုလ်ဟိဂျူဂျဟ်လ(၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃)ရက်များ

“အီးဒ်ပွဲတော်နှစ်ရပ်ကဏ္ဍ” ဤတွင် ပြီး၏။

၁၄။ ဝိသိရ် ဆွလာသ်ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) ဝိသိရ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍-

၅၃၉။ တစ်ခါသော် လူတစ်ဦးသည် ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ဗုဒ္ဓ)အား ညဉ့်ဆွလာသ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးလျှောက်ရာ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ဗုဒ္ဓ)မှ “ညဉ့်ဆွလာသ်သည် နှစ်ရကအသ်၊ နောက်ထပ်နှစ်ရကအသ်(စသည်ဖြင့်ဆက်ကာ) ဝတ်ပြုရ၏။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် အရုဏ်ဦးချိန်(ဖုဂျရ်ဝင်ချိန်)နီးကပ်လာသည့်အပေါ် စိုးရိမ်ပါက တစ်ရကအသ်တည်းသာ ဝတ်ပြုလော့။ ၎င်းသည် ထိုသူဝတ်ပြုခဲ့သမျှသော ရကအသ်အပေါင်း၏ ဝိသိရ်ဖြစ်သွား၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နအ်မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၀၅)

၅၄၀။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ဗုဒ္ဓ)သည် ညဉ့်တွင် ဆယ့်တစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ ၎င်းသည် ကိုယ်တော် ၏ ညဉ့်ဆွလာသ်ဖြစ်၏။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ဗုဒ္ဓ)၏ ဦးချခြင်းနှင့် ဦးကြွခြင်းအကြား ကြာညောင်းချိန်မှာလူတစ်ဦးမှ အာယတ် တော်(၅၀) ဖတ်နိုင်သည်ခန့်ရှိခဲ့၏။ (အကြိမ်တိုင်းဖြစ်၏) ထို့အတူ ဖျိုဆွလာသ်မတိုင်မီ နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုတော် မူ၏။ (ဖုဂျရ်၏စွန္ဒသ်ဖြစ်၏) ၎င်းနောက် လက်ယာဘက်စောင်း၍ လဲလျောင်းတော်မူ၏။ မုအပ်ဇင်နီမှ ဆွလာသ်အတွက် ကိုယ်တော့်ထံ ရောက်လာချိန်အထိ ဖြစ်ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၀၈)

အခန်း (၂) ဝိသိရ်၏ အချိန်အခါ

၅၄၁။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ဗုဒ္ဓ)သည် ညဉ့်အပိုင်းအခြား အသီးသီး၌ ဝိသိရ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထို အပိုင်းအခြားသည် (အိရာအိအပြီးမှ စ၍) ညဉ့်ယံနောက်ဆုံးပိုင်း(စဟ်ရ်)အချိန်အထိ ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၁၀)

အခန်း (၃) ဝိသိရ်အား အဆုံးသတ်ဆွလာသ်အဖြစ် ဝတ်ပြုပါ

၅၄၂။ ညဉ့်အချိန်တွင် အသင်တို့၏ အဆုံးသတ်ဆွလာသ်အဖြစ် ဝိသိရ်ကို ဝတ်ပြုကြကုန်။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအ်မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၁၂)

အခန်း (၄) တိရိစ္ဆာန်တစ်ကောင်ပေါ်တွင် ဝိသိရ်ဝတ်ပြုခြင်း

၅၄၃။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ဗုဒ္ဓ)သည် ကုလားအုတ်၏ကျောထက်ဝယ် ဝိသိရ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်နအ်မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၁၃)
လမ်ဆီးဗျို၏

အခန်း (၅) ဦးမညွတ်မီနှင့် ဦးညွတ်ပြီးနောက် ကုန်းသ်ဖတ်ခြင်း

၅၄၄။ “တမန်တော်မြတ်(ဗုဒ္ဓ)သည် ဖုဂျရ်ဆွလာသ်တွင် ကုန်းသ် ဖတ်ရွတ်တော်မူပါသလော”ဟု မေးရာ အနတ်စ်(ခ)က “ဖတ်၏”ဟုဖြေကြားသည်။ “ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဦးမညွတ်မီ ဖတ်ရွတ်ခြင်းလော”ဟု မေးပြန်ရာ အနတ်စ်က

“ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဦးညွှတ်ပြီးနောက်တွင်လည်း ရံဖန်ရံခါ ဖတ်တော်မူခဲ့သည်”ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-မဟမ္မဒ်ဘင်နီစီးနီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၁၅)

၅၄၅။ အာဆွင်မ်မှ အနတ်စ်ဘင်နီမာလစ်က(رضي الله عنه)အား “အမှန်ပင် ကုန်းသီးကို ဖတ်ခဲ့သော အစဉ်အလာရှိ ပါသလော”ဟု မေးမြန်းရာ အနတ်စ်(رضي الله عنه)“အမှန်ပင်ဖတ်ခဲ့၏”ဟု ဖြေကြား၏။ “ဦးညွှတ်ပြီးမှလော၊ ဦးမညွှတ်မီလော” ဟု မေးမြန်းပြန်ရာ သူက “ဦးမညွှတ်မီ”ဟု ဖြေလေ၏။ “အသင်မှ ဦးညွှတ်ပြီးမှ ဖတ်သည်”ဟု ပြောကြားကြောင်း မည်သူမည်ဝါက ကျွန်ုပ်အား ပြောပြခဲ့၏”ဟုဆိုရာ အနတ်စ်က “ထိုသူသည် မသားဆိုခြင်းဖြစ်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) သည် ဦးညွှတ်ခြင်း(ရူကုအ်)၏နောက် ကုန်းသီးကို တစ်လတိုင်တိုင် ဖတ်ရွတ်တော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူ(ရဝ)ဦးကို မုရှ်ရစ်ကများထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ဤဦးရေမှာ မုရှ်ရစ်ကများထက် နည်းပါးခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) နှင့် ထိုမုရှ်ရစ်ကများအကြား ငြိမ်းချမ်းရေး ပဋိညာဉ် တစ်ရပ်ရှိနေခဲ့၏။ (၎င်းတို့၏ သစ္စာပျက်မှုကြောင့်) အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်မှ ထိုမုရှ်ရစ်ကတို့အား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်တော်မူရန် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် တစ်လတိုင်တိုင် ကုန်းသီးဖတ်၍ ဆုပန်တော်မူခဲ့၏”ဟုရှင်းပြခဲ့ပေသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အာဆွင်မ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၁၆)

*တမန်တော်မြတ်(ဆွ)အလွတ်ဆော်မူသောလူ(၇၀)မှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အန်ကို အင်အားထက်သာသော ဆုပန်ကြွေးဆို၍ နှိပ်စက်၏။ ထိုနယ်မှ ရိအ်လ်(နှင့်) ဇုက်ဝါန် မျိုးနွယ်စုတို့သည် ငြိမ်းချမ်းရေးအတော်အတန်ရရှိ(၇၀)လုံးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။

*

၅၄၆။ ဖဂျရ်နှင့် မယ်ရစ်ဘ် ဆွလာသ်များ၌ ကုန်းသီးကို ဖတ်ကြားလေ့ ရှိခဲ့ကြပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၁၈)

_____

၁၅။ မိုးဆုပန်ဆွလာသ် ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) အစွသစွကကအ် - မိုးဆုပန်ဆွလာသ်

၅၄၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစွသစွကကအ်(မိုးဆုပန်ဆွလာသ်)ဝတ်ပြုရန် ထွက်ကြွတော်မူခဲ့၏။ မိမိ၏ ဝတ်ရုံတော်ကို အတွင်းမှ အပြင်သို့လှန်၍ဆင်မြန်းတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် နှစ်ရက်အသံဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီဇိုင်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၁၉)

အခန်း (၂) တမန်တော်ယူစုဖ်၏ ခေတ်ကာလကဲ့သို့ အငတ်ဘေးဆိုက်စေရန်ဆုတောင်း

၅၄၈။ (ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-၅၄၅ အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ ဆက်တွဲ၍ ပါရှိသည်မှာ)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ယိဖာရ်မျိုးနွယ်စုတို့အား ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူခဲ့ပြီး အတိတ်လမ်းမျိုးနွယ်စု တို့အား ကယ်တင်စောင့်မတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၂၀)

၅၄၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစွလာမ်ကို လက်ခံရန် ငြင်းဆိုသွေဖည်ကြကုန်သော သူတို့ကို တွေ့မြင် သောအခါ “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ တမန်တော်ယူစုဖ်၏ ခေတ်ကာလကဲ့သို့ ဒုဒ္ဓိက္ခန္ဓာရကပ်ဆိုး ၇-နှစ်ဆိုက်ရောက် စေတော်မူပါ”ဟု ဆုပန်တော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့အပေါ် တစ်နှစ်တိုင်တိုင် မိုးခေါင်ရေရှားဖြစ်ခဲ့၏။ ရှင်သန်မှု အပေါင်းပျက်စီးကုန်သဖြင့် လူတို့သည် သားရေစိမ်းများ၊ တိရစ္ဆာန်အသေကောင်များ၊ အပုပ်ကောင်များကို စားသုံးကြ ရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းသူတို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ကောင်းကင်သို့မျှော်ကြည့်ပါက (အမှန်တကယ်မရှိသော) အခိုးအငွေ့များကိုသာ တွေ့မြင်ရအောင် အငတ်ဒုက္ခခံစားခဲ့ရ၏။ သို့နှင့် အဘူစုဖ်ယာန် သည် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)ထံသွား၍ “အို-မုဟမ္မဒ်၊ အသင်သည် လူတို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို နာမ်ကြရန်(နှင့်) သားချင်းတို့အား ကောင်းမွန်စွာဆက်ဆံကြရန် အမိန့်ပေးခဲ့၏။ အသင့်လူမျိုးစုမှာ ဧကန်ပင် သေဆုံးကြပေတော့မည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်သည် သူတို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားပေးပါလော့”ဟု ပြောလေ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အောက်ပါ မုက္ခပါဠိတော်ကို ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့၏။

“ကောင်းကင်တစ်ခွင်၌ မြင်သာသော အခိုးအငွေ့များ ပိုင်းရံထားမည့်နေ့ကို အသင်တို့ စောင့်မျှော် ကြကုန်။
” . . . . . “အသင်တို့သည် ပြန်လှန်ဖိဆန်ဦးမည်သာ။ တစ်နေ့သောအခါတွင်
ငါအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား မိရ ပိုင်နိုင်စွာ အရေးယူတော်မူအံ့။”(၄၄:၁၀-၁၆)

ဆင့်ပြန်သူက ယင်းအာယသ်တော်များအတွင်းမှ အချက်များအားလုံးမှာ ဆိုင်ရာကဏ္ဍများ၌ အမှန်တကယ် ဖြစ်ပွားကျော်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ မတ်စ်ဇ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၂၁)

၅၅၀။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရွှေမျက်နှာတော်အား ဖူးကြည့်နေလျက်မှ အောက်ပါလင်္ကာ စာသားအချို့ကို အတွေးအပေါ်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မိုးဆုပန်ကြားနေတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် ဓမ္မပလ္လင်ထက်မှ မဆင်းသက်မီမှပင် အိမ်အမိုးရေတံလျောက်တိုင်းမှ မိုးရေတို့မှာ ဒလဟော စီးကျလာတော့၏။ ထိုစာသားများမှာ အဘူသွာလစ်ဘ်မှ စပ်ဆိုခဲ့၏။

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ မိုးဆုပန်ပေးရေးအတွက် တောင်းဆိုခံရပါက ဖသက်ဆိုးများကိုစောင့်ရှောက် လေ့ရှိသော မုဆိုးမများ၏ အုပ်ထိန်းသူဖြစ်သော ဖြူစင်ဝင်းပ မျက်နှာတော်ရှင်”

ဆင့်ပြန်သူ-အိဗ်နုအ်ဖ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၂၂)

၅၅၁။ r k a c g b n f c g v k f t k & b i e f t v t o b ၏ (၆၆)သည် အလ်အဘားစံဘင်န် အဘိဒုလ်မုသ် သွလစ်ဘ်(၆၆)အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ မိုးဆုပန်ရန် မေတ္တာရပ်ခံလေ့ရှိခဲ့၏။ အုမရ်က “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ မိုးဆုပန်ကြားရန် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် နဘီတမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မေတ္တာရပ်ခံလေ့ ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ယခုသော် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဦးရီးတော်အား မေတ္တာရပ်ကြပါသည်။ မိုးရွာ သွန်းစေခြင်းဖြင့် အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပေးသနားတော်မူပါ”ဟု ဆိုလေ့ရှိခဲ့၏။ အမှန်ပင် မိုးရွာသွန်းခဲ့ပေသည်။
ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၂၃)

အခန်း (၃) မြို့ရွာများမှ စုစည်းညီညွတ်မှု အရှိဆုံးဗလီ၌ အစ္စသစ္စကားအဖတ်ရမည်

၅၅၂။ လူတစ်ဦးသည် စုစည်းညီညွတ်မှုအရှိဆုံးသော ဗလီသို့ဝင်ရောက်လာခဲ့၏။ ထိုစဉ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ဂျမုအဟ်၏ ခုသွံဘဟ် ဟောကြားလျက်ရှိတော်မူ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မိုးဆုပန်ရန် ကြိမ်ဖန်များစွာ မေတ္တာရပ်လေ၏။ (ထပ်မံဖြည့်စွက်ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ) “ကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်ပတ်တိုင်တိုင် နေကို မတွေ့ခဲ့ကြရချေ” (ထပ်မံဖြည့်စွက် ဆင့်ပြန်ထားသည်မှာ) ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ လက်အစုံကို မြှောက်၍ “အို-အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၊ မိုးရွာသွန်းစေခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးသနားတော်မူပါ”ဟု သုံးကြိမ် ပြောကြား ဆုပန်တော်မူခဲ့၏။ (ထပ်မံဖြည့်စွက်ဆင့်ပြန်သည်မှာ) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကောင်းကင်ယံ၌ တိမ်၏ အစအစကို စိုးစဉ်းမျှ မတွေ့ခဲ့ကြပါ။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် စိလဟ်တောင်တန်းများအကြား မည်သည့် အဆောက်အဦးမျှ မရှိခဲ့ပါ။ ထိုစဉ် ဒိုင်းလွှားပမာ တိမ်တိုက်ကြီးတစ်ခုသည် ယင်းတောင်နောက်မှ ပေါ်ထွက်လာပြီး ကောင်းကင်ယံ၏ ဗဟိုသို့ရောက်သော် ပြန့်ကားသွား၏။ ၎င်းနောက် မိုးရွာသွန်းခဲ့၏”(ထပ်မံဖြည့်စွက် ဆင့်ပြန်ထား သည်မှာ) ထိုသူက “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ တိရစ္ဆာန်များသေကြေပျက်စီးကုန်ပါပြီ။ လမ်းများလည်း ပြတ်တောက်ကုန် ပါပြီ။ မိုးကိုထိန်းချုပ်ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ပေးပါလော့”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လက်အစုံကိုမြှောက်၍ “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးတို့ အပေါ် မဟုတ်ရပါ။ တောင်ထိပ်၊ တောင်တန်း၊ တောင်ကုန်း၊ ချိုင့်ဝှမ်းနှင့် သစ်ပင်ပေါက်ရောက်ရာ ဒေသများ အပေါ်သို့ ဖြစ်ပါသည်”ဟု ပန်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မိုးရွာသွန်းခြင်း ရပ်တန့်သွား၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း နေရောင်အောက်တွင် လမ်းထွက်လျှောက်ခဲ့ကြ၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န် မာသ်(၆၆)ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၂၆)
ရှုရိုးကံဘင်န်အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘိနမီးရ်

အခန်း (၄) ဂျမုအဟ်၏ ခုသွံဘဟ် အ-၁ဟ်အရှင်မြတ်ထံ မိုးဆုပန်ရာ၌ ကစ်ဘ်လဟ် မဟုတ်သည့် ဖက်ကို မျက်နှာမူထားခြင်း

၅၅၃။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ လက်အစုံကို ပင့်မြှောက်၍ “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး တို့အပေါ် မိုးရွာသွန်းစေတော်မူပါ”ဟု သုံးကြိမ်ဆုပန်ခဲ့၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န် မာသ်(၆၆)ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၂၇)

အခန်း (၅) တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် မိမိ၏ ကျောပြင်ကို လူတို့ဖက် မည်သို့လှည့်တော်မူသနည်း

၅၅၄။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ် ၅၄၇ အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ နောက်ဆက်တွဲပါရှိသည်မှာ-)

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူထုပရိသတ်ကို ကျောပေးတော်မူ၏။ ကစ်ဘ်လဟ်ကို မျက်နှာမူတော်မူ ၏။ ၎င်းနောက် (မိုး)ဆုပန်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ ဝတ်ရုံတော်ကို အတွင်းမှ အပြင်သို့ ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့အား ဦးဆောင်၍ ကျယ်လောင်သောအသံဖြင့် နှစ်ရကအသံ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်န်ဖိုင်းဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၃၇)

အခန်း (၆) မိုးဆုပန်ချိန် အိမာမ်က လက်အစုံကို ပင့်မြှောက်ထားရမည်

၅၅၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မည်သည့်ဆုတောင်းကိုမျှ လက်တော်အစုံကိုမြှောက်၍ တောင်းခံသည်ဟူ၍ မရှိ။ သို့ရာတွင် အစ္စသစ္စကာအိဌ မိမိ၏ လက်အစုံကို ပင့်မြှောက်ထားသည်မှာ ကိုယ်တော်၏ ဖွေးဖြူသော ချိုင်းတော်များအား တွေ့မြင်ရသည်အထိ ဖြစ်ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်ဘင်န် မာလွှဲကံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၄၁)

*မှတ်ချက် *

အနတ်စံ(ရသွိ)သည် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ လက်တော်မြောက် ဒုအာပဒ်းနှင့် ဆွေဆုံကြကြမ်းကြမ်းဆွေဆုံ။
အစ္စသစ္စကုအာအပြင် အခြားအကြောင်းရပ်များ၌ကို ယ်တော်မြတ်သည် လက်တော်မြောက်လျက် ဆုတောင်းမှုခံယူအာပတ်စုံ
၈၅၇ နှင့် ၁၆၆၇)

အခန်း (၇) မိုးရွာသွန်းသောအခါ ရွတ်ဆိုရန်

၅၅၆။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိုးရွာသွန်းမှုကို မြင်လေသည့်အခါတိုင်း “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ၎င်းကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသော မိုးဖြစ်စေတော်မူပါ”ဟု ရွတ်ဆိုတော်မူလေ့ရှိ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အာအိဂျိန်(မူရင်းကုမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၄၂)

အခန်း (၈) လေပြင်းမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်လျှင်

၅၅၄။ လေပြင်းမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်သည့် အခါတိုင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မျက်နှာတော်ဝယ် စိုးရိမ်ကြောင့် ကြမူလက္ခဏာများ ပေါ်လွင်လာလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနုတိ)စ်(မူရင်းကုမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၄၄)

အခန်း (၉) ငါသည် အောင်မြင်မှုကို ချီးမြှင့်ခံရသည်ဟူသော သြဝါဒတော်

၅၅၈။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆွဘာ(အရှေ့ယွန်းယွန်းမှ တိုက်ခတ်သောလေ)ဖြင့် အောင်မြင်မှုကို ချီးမြှင့်ခံရပြီး၊ အာဒိ လူမျိုးတို့သည် ဒဘားရ်(အနောက်ယွန်းယွန်းမှ တိုက်ခတ်သောလေဖြင့်) ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ကြရကုန်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အစ်ဘ်နအော့)စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၄၅)

အခန်း (၁၀)   မြေလျင်နှင့် အခြားလက္ခဏာများဆိုင်ရာ

၅၅၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ရှာမ်(ဆီးရီးယားနယ်)နှင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ယီမင်ပြည်ကို ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးသနားတော်မူပါ”ဟု ဆုပန်ရာ လူတို့က “ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ နဂျဒ်နယ်သည်လည်း”ဟုလျှောက်ထားကြ၏။ ထပ်မံ၍ ကိုယ်တော်မြတ်က “ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ရှာမ်နှင့် ကျွန်တော် မျိုးတို့၏ ယီမင်ကို ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးတော်မူပါ။ အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်”ဟု ဆုပန်သော် ၎င်းတို့က “ကျွန်တော် မျိုးတို့၏ နဂျဒ်နယ်သည်လည်း”ဟုလျှောက်ထားကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က“ထိုနေရာဒေသတွင် မြေငလျင် များနှင့် ဖိသန်များ ပေါ်ပေါက်အံ့။ ၎င်းမှပင် ယှိုင်တွာန်ခေါင်းဆောင်၏ ဘက်တော်သားများ ထွက်ပေါ်လာအံ့”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၄၇)

*မိသန့်(ဖိသ်)နတ်များ၊ပြဿနာ၊အရှုပ်အထွေး၊ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊စမ်းသပ်ချက်၊ဒုက္ခ၊လွယ်သည့်တိုက်ခတ်မှု၊အခက်

အခန်း (၁၁) မိုးရွာမရွာကို အ-ဘတ်အရှင်မြတ်မှ အပ သိသူမရှိ

၅၆၀။ ‘ယိုင်းဘ်’၏ သော့(၅)ချောင်း ရှိ၏။ ၎င်းတို့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ အပ သိသူမရှိ။

- နောက်တစ်နေ့ဘာဖြစ်လာမည်ကို မည်သူမျှမသိ
- သားအိမ်တွင်းရှိ အရာကို မည်သူမျှမသိ
- နောက်တစ်နေ့ မိမိရရှိမည့် အရာကို မည်သူမျှမသိ
- မိမိသေဆုံးရမည့်နေရာဌာနကို မည်သူမျှမသိ
- မိုးရွာမရွာ(မိုးရွာချိန်)ကို မည်သူမျှမသိ

ဆင့် ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအ်မရ်(

မူရင်ကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၅၅)

“မိုးဆုပန် ဆွလာသ်ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၁၆။ နေကြတ်ခြင်း လကြတ်ခြင်းကဏ္ဍ

အခန်း (၁)   နေကြတ်မှုအတွင်း ဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်

၅၆၁။   နေကြတ်ချိန်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိနေခဲ့ကြ၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ထရပ်လိုက်ပြီး၊ ဝတ်ရုံတော်မှာ(မြေပေါ်) တရွတ်တိုက်ဆွဲလျက် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ဦးဆောင်၍ ဆွလာသ် နှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြုတော်မူသည်မှာ နေမင်းကြည်လင်သွား သည် အထိ(နေကြတ်ခြင်း ပြီးဆုံးသည်အထိ)ဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းနောက်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “တစ်စုံတစ်ဦး၏ ကွယ်လွန် သေဆုံးမှုကြောင့် နေကြတ်ခြင်း၊ လကြတ်ခြင်းဖြစ်သည်မရှိ။ ထို့ကြောင့် အသင်တို့သည် ဤ(နေကြတ်/လကြတ်ခြင်း) များကို ကြုံတွေ့သည့်အခါတိုင်း ဝတ်ပြုကြကုန်။ (နေ/လ)ကြတ်ခြင်း ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် ဒုအာအ် ဆုပန်ကြကုန်” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

(အခြားဆင့်ပြန်ချက်၌ ဤသို့လည်းပါဝင်၏။)

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (နေ/လ)ကြတ်ခြင်းဖြင့် မိမိ၏ ကျွန်များကို အကြောက်တရား ဝင်ရောက်စေ တော်မူခြင်းဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဘကရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

(နေ/လ ကြတ်ခြင်း ဟဒီးဆ်တော်များမှာ အလားတူ ကြိမ်ဖန်များစွာ ဆင့်ပြန်ချက်များ ရှိ၏။ ၎င်းတို့အနက် ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်မှာ)

ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်တွင် နေကြတ်ခဲ့၏။ ထိုနေ့သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ သားတော် အစ်ဘ်ရာဟီမ် ကွယ်လွန်သည့်နေ့ဖြစ်၏။ ထိုအခါ လူတို့သည် အစ်ဘ်ရာဟီမ်၏ ကွယ်လွန်မှုကြောင့် နေကြတ်ရသည် ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ ဤတွင် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “တစ်စုံတစ်ဦး၏ ကွယ်လွန်သေဆုံးမှု သို့မဟုတ် မွေးဖွားမှု ကြောင့် နေကြတ်ခြင်း၊ လကြတ်ခြင်းဖြစ်သည်မရှိ။ ထို့ကြောင့် အသင်တို့သည် (နေ/လ)ကြတ်ခြင်းကို ကြုံတွေ့ကြလျှင် ဝတ်ပြုကြလော့။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားကြကုန်လော့” ဟုအမိန့်ရှိခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-မုဗီရ်ဘင်နီ ယူအ်ဘ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၁၅၀၊ ၁၅၃၊ ၁၅၈)

အခန်း (၄)   နေကြတ်ချိန်တွင် သချိုင်းပြစ်ဒဏ်ကင်းဝေးရေးအတွက် ဆုပန်ကြ

၅၆၄။   ယဟူဒီအမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ကျွန်မထံလာရောက်ပြီး တစ်စုံတစ်ရာကို တောင်းရမ်းခဲ့၏။ သူမသည် ကျွန်မကို “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင်မအား သချိုင်းပြစ်ဒဏ်မှ ခိုလှုံခွင့်ပေးပါစေသား(ကင်းဝေးပါစေသား)” ဟုပြောကြားခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်မသည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား “လူတို့သည် မိမိတို့၏ သချိုင်း(ကဘရ်)အတွင်း၌ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံရပါမည်လော”ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “သချိုင်း၏ ပြစ်ဒဏ်များမှ ကင်းလွတ် ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်၌ ခိုလှုံပါ၏”ဟု ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့၏။

(ဟုတ်မှန်ကြောင်း အဖြေပေးသည့်သဘောဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍လာသည်မှာ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ် ၅၆၂ နေကြတ်ခြင်းကိစ္စကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး အဆုံး၌ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူတို့အား(နေကြတ်ချိန်၌)သချိုင်း၏ ပြစ်ဒဏ်များမှ အရှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံမှုတောင်းဆို ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအီရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၁၅၉)

အခန်း (၅) ကုစူးဖ်(နေကြတ်ခြင်း)ဆွလာသ်ကို စုပေါင်းဝတ်ပြုပါ

၅၆၅။ (နေကြတ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော အချက်များကို ဆင့်ပြန်ပြီးနောက်)

w r e a w n f w f (၆)အား “ယာ-ရစူလ်လုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏နေရာမှ တစ်စုံတစ်ရာအား ယူငင်ခြင်း၊ ၎င်းနောက် နောက်သို့ပြန်ဆုတ်ခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့မြင်ခဲ့ရပါ၏” ဟုလျှောက်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က “ငါသည် အမတ သုခဘုံနှင့် (၎င်းတွင်းရှိ) သစ်သီးတစ်ခိုင်ကို တွေ့မြင်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအား ငါသာ ဆွတ်ယူခဲ့ပါက ကမ္ဘာတည်သရွေ့ အသင်တို့ စားသုံးနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ ငါသည် ငရဲမီးကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ယင်းသို့ တုန်လှုပ်ဖွယ်မြင်ကွင်းမျိုးကို ငါကိုယ်တော် တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးခြင်းအလျှင်းမရှိ (ထို့ကြောင့် နောက်ဆုတ်မိ၏) ၎င်းဘုံသားအများစုမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်နေကြောင်း ငါတွေ့မြင်ခဲ့ပေသည်”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ လူအများက “ယာ-ရစူလုလ္လာဟ်၊ ယင်းသို့အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ရပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “သူတို့၏ ကျေးဇူးကန်းမှုကြောင့်ဖြစ်၏” ဖြေကြား၏။ လူတို့က “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကျေးဇူးကန်းခြင်းကြောင့် လော”ဟု မေးလျှောက်ပြန်လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “၎င်းအမျိုးသမီးတို့သည် မိမိတို့၏ ဘဝကြင်ဖော်(ခင်ပွန်း)တို့ကို ကျေးဇူးကန်းကြကုန်၏။ သူတို့အား အလိုလိုက်အကြိုက်ဆောင်မှုကို ကျေးဇူးကန်းကြ ကုန်၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ် အသင်မှ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အလိုလိုက် အကြိုက်ဆောင်ခဲ့ သော်ငြား အကယ်၍ အသင့်ထံမှ သူမအလိုမကျသည့် တစ်စုံတစ်ရာကို သတိပြုတွေ့ရှိမိပါလျှင် “ကျွန်မသည် အသင့်ထံမည်သည့်ကောင်းမွန်မှုကိုမျှ မရခဲ့စဖူးပါ”ဟု(ကျေးစွပ်စကား)ပြောကြားတတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအဘ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၆၀)

အခန်း (၆) နေကြတ်ချိန်တွင် ကျွန်အစေခံကို လွတ်လပ်ခွင့်ပေးလိုက်ကြ

၅၆၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေကြတ်ချိန်တွင် ကျွန်များကို (သူကောင်းပြု) လွှတ်လိုက်ကြရန် လူအများ သို့ အမှန်ပင် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စ်မာအ်ဘင်နုသိ အဘူဘို(စ်)ကရ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၆၁)

အခန်း (၇) နေကြတ်ချိန်တွင် ဇိက်ရ်လုပ်ပါ

၅၆၇။ နေကြတ်သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လောကပျက်သုဉ်းသည့်နေ့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကို စိုးကြောက်သည့်အလား ထရပ်တော်မူပြီး ဝတ်ကျောင်းတော်သို့ ကြွမြန်းသွားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိယာမ်ရပ်ခြင်း၊ ဦးညွတ်ခြင်း၊ ဦးချခြင်းတို့ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ဖူးသည်ထက်ပင် ရှည်လျားကြာညောင်းစွာဖြင့် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ပို့ဆောင်ပြုလုပ်တော်မူသော ဤနိမိတ် လက္ခဏာများသည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ သေဆုံးခြင်းနှင့် မွေးဖွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမဟုတ်။ စင်စစ်၌ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်မှ မိမိအား ခဝပ်သူကျွန်များကို အကြောက်တရားရှိစေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ထိုအခြင်းအရာအတွင်း တစ်စုံတစ်ရာကို အသင်တို့တွေ့မြင်ရလျှင် အရှင်မြတ်အား တသ သတိရကြကုန်(ဇိက်ရ် ဘာဝနာစီးဖြန်းကုန်)၊ အရှင် ထံဆုပန်ကြကုန် အရှင်မြတ်ထံ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို အသနားခံကြလေကုန်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုဗ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၆၇)

အခန်း (၈) ကုစူးဖ်ဆွလာသ်၌ ကိရာအသ်ကို ကျယ်ကျယ်ဖတ်ခြင်း

၅၆၈။ နေကြတ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုစဉ် ကိရာအသ် အတွင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အသံကျယ်ကျယ် ဖတ်ကြားသရဇ္ဈာယ်တော်မူခဲ့၏ ဖတ်ကြားမှုပြီးဆုံးလျှင် သပ်ကံဘီရ် ဆို၍ ဦးညွတ်တော်မူ၏။ ဦးညွတ်ပြီးသော် စမိအလ္လာဟု

လိမ့်မည်ဟုဆို၍၊ ရပ်ဘန်ဘဏ္ဍာလကလံဟစ်ဒ် ဆိုလျက် ကိယာမ်ပြန်ရပ်၍ ကိရုအသံဖတ်ကြားပြန်၏။ နေကြတ်ဆွလာသံ
နှစ်ရကအသံအတွင်း ရုက္ခအိ(၄)ကြိမ်၊ စဂျီဒတ်(၄)ကြိမ် ပါရှိ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၇၂-က)

“နေကြတ်ခြင်း၊ လကြတ်ခြင်းကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏

(၁၇) ကုန်အာန်၏ စုဂျူးဒ်နှင့် ၎င်း၏နည်းစနစ်ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) ကုန်အာန်ဖတ်ရွတ်စဉ် (စုဂျူးဒ်) ဦးချခြင်း နှင့် ၎င်း၏နည်းလမ်း

၅၆၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်မြို့၌ စူရဟ် အန်နဂ်မ်(၅၃) ဖတ်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ဖတ်နေလျက်နှင့် ဦးချတော်မူရာ အတူရှိနေကြသူအပေါင်းမှလည်း လိုက်၍ ဦးချကြကုန်၏။ အဖိုးအိုတစ်ဦးမှာမူ ဦးချခြင်းမပြုခဲ့ဘဲကျောက်စရစ်ခဲ သို့မဟုတ် မြေကြီးလက်တစ်ဆုပ်စာယူ၍ မိမိ၏နဖူးပေါ်တင်ပြီး “ကျွန်ုပ်အဖို့ ဤမျှနှင့်လုံလောက်၏” ဟု ပြောခဲ့လေ၏။ နောင်သောအခါ ထိုသူသည် ကာဖိရ်တစ်ဦးဘဝ၌ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မတ်စ်(ရှေး) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၇၃)

အခန်း (၂) စူရဟ် ဆွဒ်ဒ်(၃၈)ဖတ်ရွတ်စဉ် ဦးချခြင်း

၅၇၀။ စူရဟ်ဆွဒ်ဒ်မှ စဂျ်ဒ်ဟ်သည် မပြုမနေရ မဟုတ်ပါသော်လည်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ၎င်းကို ဖတ်ကြား သရဇ္ဈာယ်တော်မူစဉ် ဦးချတော်မူခဲ့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တွေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၇၅)

အခန်း (၃) မုစ်လင်မ်တို့နှင့်တကွ မုရှ်ရစ်က်များ၏ဦးချမှု၊ မုစ်လင်မ်တို့သည် နဂျ(စ်)- ညစ်ထေးမှု ဖြစ်ခြင်း၊ ၎င်းတို့မှာ ဝူသွဂျူ မပြုခြင်း

၅၇၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စူရဟ်နဂျ်မ်(၅၃)ကို ဖတ်ကြားသရဇ္ဈာယ်တော်မူခဲ့၏။ (ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ်- ၅၆၉ အတိုင်းဖြစ်သည်။ ထပ်မံမရှိပါသည်။) ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ဦးချကြရာ၌ မုစ်လင်မ်များ၊ မုရှ်ရစ်က်များ၊ ဂျင်နီသတ္တဝါများ၊ လူသတ္တဝါများ ပါဝင်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘွစ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၇၇)

အခန်း (၄) စဂျ်ဒ်ဟ် အာယသ်တော်ကို ဖတ်သော်လည်း ချက်ချင်း ဦးမချခဲ့လျှင်

၅၇၂။ ကျွန်ုပ်သည် စူရဟ်နဂျ်မ်(၅၃)ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှာ ဦးချခြင်း ပြုတော်မမူခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- ဇိုင်းဒ် ဘင်န် ဆာဘ်စ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၇၉)

အခန်း (၅) စူရဟ်(၈၄) ဖတ်ကြားစဉ် ဦးချခြင်း

၅၇၃။ ကျွန်ုပ်သည် အဘူဟုရိုင်ရဟ်(رضي الله عنه)အား အိဇာစ် စမားအွန် ရှပ်ကသ် (စူရဟ်-၈၄)ဖတ်ကြားနေလျက် ဦးချလိုက်သည်ကို တွေ့ရ၏။ ယင်းအကြောင်းကိုမေးရာ “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဦးချတော်မူခြင်းကို မတွေ့မြင် ခဲ့ရပါလျှင် ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဦးချလိမ့်မည်မဟုတ်”ဟု ပြောခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစလ်မိာ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၈၀)

အခန်း (၆) လူထုပရိသတ်များပြား၍ ဦးချရန်နေရာ ရှာမရခြင်း

၅၇၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စင်္ကြံပေါ်သော စုရဟ်ကို ဖတ်ကြားသည့်အခါတိုင်း ဦးချတော်မူလေ့ ရှိခဲ့၏။
ကျွန်ုပ်တို့မှလည်း ထိုအတိုင်းပင်လိုက်၍ ဆောင်ရွက်ရာ၌ အချို့သူတို့မှာ ဦးချရန်အတွက် နေရာရှာမရခဲ့ကြ ချေ။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအိုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၈၅)

---

(၁၈) အတိုချုံးဆွလှာသ်ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) အတိုချုံးဆွလှာသ်ဟူသည်(နှင့်) အတိုချုံးဆွလှာသ်အတွက် ခရီးတာ အပိုင်းအခြား

၅၇၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခရီးစဉ်တစ်ခုမှာ (၁၉)ရက်ကြာခဲ့၏။ ထိုစဉ်အတွင်း ကိုယ်တော်သည် ဆွလှာသ် ကို အကျဉ်းချုံးဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘွဲစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၈၆)

၅၇၆။ “ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ မဒီနဟ်မှ မက္ကဟ်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့ကြ၏။ မဒီနဟ် ပြန်ရောက်သည်အထိ (ဆွလှာသ်တိုင်းကို) နှစ်ရက်အသ်သာ ဝတ်ပြုခဲ့ကြကုန်၏”ဟု အနတ်စ်(رضي الله عنه)မှ ပြောပြရာ ကျွန်ုပ်က “မက္ကဟ်၌ ခေတ္တခဏ စတည်းချသေးသလော”ဟု မေးလျှင် သူက “ကျွန်ုပ်တို့သည် မက္ကဟ်၌ ဆယ်ရက် တိုင်တိုင် နေခဲ့ကြပါသည်” ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ယဟ်ယာ ဘင်နု အစ္စဟ်ဂ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၈၇)

အခန်း (၂) မိနာအရပ်၌ ဝတ်ပြုခြင်း

၅၇၇။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)၊ အုမရ်(رضي الله عنه)တို့နှင့်အတူ မိနာအရပ်တွင် ဆွလှာသ် နှစ်ရက်အသ်သာ ဝတ်ပြုခဲ့၏။ အုဆ်မာန်း(رضي الله عنه)သည် သူ၏အုပ်ချုပ်မှုကာလ အစောပိုင်းတွင် ယင်းပုံစံအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဆွလှာသ်ကို (ရက်အသ်)အပြည့် ဝတ်ပြုခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၈၈)

၅၇၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိနာအရပ်၌ ကျွန်ုပ်တို့အား ဦးဆောင်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းမှာ နှစ်ရက်အသ် တည်း ဖြစ်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဟာရီဆဟ် ဘင်နု ဝဟ်ဗ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၈၉)

၅၇၉။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိနာအရပ်၌ အုဆ်မာန်း ဘင်နု အဗ္ဗာန်း(رضي الله عنه)၏ နောက်မှ ဆွလှာသ်(၄)ရက်အသ် ဝတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နု မတ်စ်အူးန်(رضي الله عنه)မှ သိရှိလေသော် ဤသို့ ဝမ်းနည်းစွာ ပြောကြားခဲ့၏။ “မုချ ကေန် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက်သာဖြစ်ပြီး အသျှင်မြတ်ထံသို့သာ အမှန်ပင် လှည့်ပြန်ကြရမည် သာတည်း။ ကျွန်ုပ်သည် မိနာအရပ်၌ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)နှင့်အတူ နှစ်ရက်အသ်သာ ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ၎င်းပြင် ကျွန်ုပ်သည် မိနာအရပ်၌ အုမရ်(رضي الله عنه)နှင့်အတူ နှစ်ရက်အသ်သာ ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် လေရက်အသ်အနက်မှ လက်ခံသဘောတူ နှစ်ရက်အသ်ရခဲ့သည်မှာ ကံထူးလှပေစွာ။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်နု ယ်ဇီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၉၀)

အခန်း (၃) အတိုချုံး ဆွလှာသ်အတွက် ခရီးအကွာအဝေး

၅၈၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည်သော အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် မိမိ၏ မဟ်ရမ် မပါဘဲ တစ်နေ့နှင့်တစ်ညတာ (အကွာအဝေးရှိ) ခရီးထွက်ခြင်းအပေါ် အခွင့်မရှိ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၉၄)

*မှတ်ချက် *

အစ်ဘ်နအုမရ်နှင့် အစ်ဘ်နအုဒူအိဗ်ဗဲဗ်ကကဆွံ ရ်ဆွလဿ် ဝတ်ပြုရမည့် ခရီးအကွာအဝေးကို (၄)တုရူသ်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၏။
(၁)တုရူသ် ၁၂ မိုင်ဝန်းကျင်ခန့်။

---

၇ အခန်း (၄) လမ်းခရီးတွင် မယရစ်ဘ် ဆွလာသ်အား သုံးရကအသ် ဝတ်ပြုသည်

၅၈၁။ ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မယရစ်ဘ်ဆွလာသ်ကို (အိရှာအ် အချိန် တိုင်အောင်) နှောင့်နှေးရွှေ့ဆိုင်းကာ ဝတ်ပြုနေကျအတိုင်း သုံးရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် စလာမ်လှည့် တော်မူပြီး ခေတ္တခဏ ဆိုင်းတော်မူ၏။ အိရှာအ်ဆွလာသ်အတွက် အိကာမသ်ကြွေးကြော်သောအခါ နှစ်ရကအသ် သာ ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ စလာမ်လှည့်တော်မူ၏။ အိရှာအ်ဆွလာသ်အပြီးမှ ညဉ့်သန်းခေါင်ယံအချိန်အထိ မည်သည့် အပိုဆွလာသ်ကိုမှဝတ်ပြုတော်မူခြင်း မရှိတော့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုဗ်ရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၉၇)

*မှတ်ချက် *

၁။ ဟဂျ်ခရီးစဉ်၌ဖြစ်၏။

၂။ ညဉ့်သန်းခေါင်ယံအောက်ပိုင်းအချိန်မှစ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ဆွလာသ်ကို အစဉ်အမြဲ ဝတ်ပြုဆုရရှိဆော်မူခဲ့၏။ (မြန်မာပြန်ဆို)

၅၈၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစီးအနင်းပေါ် စီးနင်းနေချိန်၌ မျက်နှာမူရာမှာ ကစ်ဘ်လဟ်ဘက် မဟုတ် သော်လည်း မပြုမနေရမဟုတ်သော ဆွလာသ်များကို ဝတ်ပြုလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာတီရ်ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၁၉၈)

*မှတ်ချက် *

ဖျာသွံ (မြေမနေရ)မဟုတ်သောအပို ဆွလာသ်များကို နဝါဖိလ် (၁)သသွာင်ဝုအ် ဟုခေါ်ဆို၏။

အခန်း (၅) မြည်းစီးနင်းနေလျက် သသွာင်ဝုအ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၅၈၃။ ကျွန်ုပ်သည် မြည်းတစ်ကောင်ပေါ် စီးနင်းနေလျက်မှ ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ကစ်ဘ်လဟ်၏လက်ဝဲဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက် ဖြစ်နေခဲ့၏။ တစ်ဦးသောသူက “ကစ်ဘ်လဟ်မဟုတ်သောအရပ်ကို မျက်နှာမူ၍ အသင်ဝတ်ပြုနေခြင်း ကို ကျွန်ုပ်တွေ့ရပါ၏”ဟု ဆိုရာ ကျွန်ုပ်က “အကယ်၍ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့ပြုတော်မူခြင်းကို ကျွန်ုပ်မှ မတွေ့မြင်ခဲ့ရလျှင် ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဤသို့ပြုမည်မဟုတ်ရပါလေ”ဟု အဖြေပေးခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတီစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၂၀၄)

အခန်း (၆) ခရီးစဉ်အတွင်း သသွာင်ဝုအ်ဆွလာသ် ဝတ်မပြုခြင်း

၅၈၄။ ခရီးစဉ်တစ်ခုသွားနေစဉ် အစ်ဘ်နအုမရ်(ﷺ)မှ ဤသို့ ပြောပြခဲ့၏။ “ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) နှင့် (ခရီး၌) အဖော်ပြုခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ခရီးစဉ်အတွင်း အပိုဆွလာသ်များကို ဝတ်မပြုခဲ့ချေ။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှ မိန့်မြွက်တော်မူထားသည်မှာ- “မလွဲကေန် ရုလုလ္လာဟ်ထံ၌ အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံး စံနမူနာ များရှိ၏။” (၃၃:၂၁)

ဆင့်ပြန်သူ- ဟဗ်ဆွံ ဘင်န် အာဆွဉ်နီစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၂၀၅)

အခန်း (၇) ဖရသွံ ဆွလာသ်များ၏ ရှေ့/နောက်တွင်မဟုတ်ဘဲ ခရီးစဉ်၌ အပိုဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၅၈၅။ လမ်းခရီး၏ ညဉ့်အချိန်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏အစီးအနင်းပေါ်မှာပင် မည်သည့်ဘက် မျက်နှာမူနေသည်ဖြစ်စေ (နဝါဖိလ်)ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာမိရ် ဘင်န် ရာဘီအိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇၇-ခ)

အခန်း (၈) ခရီးစဉ်အတွင်း မဃရစ်ဘ်နှင့် အိရှာအ်ဆွလာသ်များကို ပေါင်း၍ ဝတ်ပြုခြင်း

၅၈၆။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ခရီးစဉ်များ၌ ဖုဟ်ရ်နှင့် အဆွရ်ဆွလာသ်များကို အတူပေါင်း၍ ဝတ်ပြုလေ့ ရှိ၏။ အလားတူစွာပင် မဃရစ်ဘ်နှင့်အိရှာအ်ကိုလည်း ပေါင်း၍ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၈၉-ခ)

အခန်း (၉) မထိုင်နိုင်လျှင် နံဘေးသို့ လဲလျောင်း၍ ဝတ်ပြုခြင်း

၅၈၇။ ကျွန်ုပ်ထံ၌ လိပ်ခေါင်းရောဂါရှိနေသည့်အတွက် ဆွလာသ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ဆိုခဲ့ပါ၏။ “ဆွလာသ်ကို ရပ်လျက် ဝတ်ပြုပါ။ မရပ်နိုင်လျှင် ထိုင်လျက် ဝတ်ပြုပါ။ မထိုင်နိုင်တော့လျှင် နံဘေးတစောင်း လဲလျောင်း၍ ဝတ်ပြုပါ။”

ဆင့်ပြန်သူ- အင်မရန်းဘင်န်ဟုဆွိုဗ်းန်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၉၈)

အခန်း (၁၀) ဆွလာသ်ကို ထိုင်လျက်စတင်သော်လည်း ဝေဒနာသက်သာလာပါက ရပ်၍ဝတ်ပြုကုန်

၅၈၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာချိန်မှအပ ထိုင်လျက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခြင်း အဖြစ်ကို ကျွန်မအနေဖြင့် မတွေ့မြင်ခဲ့ဘူးပါ။ (အိုမင်းချိန်ဝယ်) ထိုင်လျက်သာ ကိရာအသ် ဖတ်ကြားတော်မူ၏။ ဦးညွတ်လိုသည့်အခါတိုင်း မတ်တပ်ထရပ်၍ အာယသ်တော်(၃၀) သို့မဟုတ် (၄၀)ခန့် ဖတ်ရွတ်ပြီးမှ ဦးညွတ်တော် မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- မုအ်မင်တို့၏မိခင်မွန် အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၉၉)

၅၈၉။ အထက်ပါအတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ထပ်မံတိုး၍ ပါရှိသည်မှာ)

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဒုတိယရကအသ်တွင်လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ ရှိခဲ့ ပါ၏။ ဆွလာသ်ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ကျွန်မအား ကြည့်လေ့ရှိတော်မူ၏။ ကျွန်မနီးကြားလေလျှင် ကျွန်မနှင့် စကား လက်ဆုံ ဆိုတော်မူပြီး အကယ်၍ ကျွန်မအိပ်ပျော်သွားပါက ကိုယ်တော်လည်း လဲလျောင်းတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၂၀)

“အတိုချုံ့ဆွလာသ်ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

(၁၉) သဟဂျ်ဂျူဒ် ဆွလာသ်ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) ညဉ့်အချိန်မှ သဟဂျ်ဂျူဒ်ဆွလာသ်

၅၉၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ညဉ့်အချိန် သဟဂျ်ဂျူဒ်ဆွလာသ်အတွက် နီးထတော်မူသည့်အခါတိုင်း ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့၏။

(اللهم لك الحمد، أنت قيم السماوات والأرض ومن فيهن، ولك الحمد، لك ملك السموات والأرض ومن فيهن، ولك الحمد_ أنت ملك السموات والأرض، ولك الحمد، أنت الحق، ووعدك الحق، ولقاؤك حق، وقولك حق، والجنة حق، والنار حق، والنبيون حق، ومحمد صلى الله عليه وسلم حق، والساعة حق، اللهم لك أسلمت، وبك آمنت، وعليك توكلت، وإليك أنبت، وبك خاصمت، وإليك حاكمت، فاغفر لي ما قدمت وما أخرت، وما أسررت وما أعلنت، أنت المقدم، وأنت المؤخر، لا إله إلا أنت، أو: لا إله غيرك).

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူဗ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၂၀)

အခန်း (၂) သဟဂျ်ဂျူဒ်ဆွလာသ်၏ ထူးမြတ်မှု

၅၉၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏လက်ထက်တော်အတွင်း အိပ်မက်မြင်မက်သူတိုင်းက ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော် သို့ တင်ပြလျှောက်ထားလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား တင်ပြနိုင်ရန် အိပ်မက်တစ်ခု မြင်မက်လိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်နေခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်သည် အရွယ်ရောက်ကာစဖြစ်ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်၏ ခေတ် ကာလအတွင်း ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်၌ အိပ်စက်လေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှ အိပ်မက်မြင်မက်သည်တွင် ကောင်းကင် တမန်နှစ်ဦးက ကျွန်ုပ်အားချုပ်ကိုင်၍ (ငရဲ)မီးရှိရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ကြ၏။ ထိုမီးမှာ ကောင်းစွာ မွမ်းမံ တည်ဆောက်ထားသည့် ရေတွင်းအလား ကျွန်ုပ်၏ပတ်လည်၌ ဝန်းရံလျက်ရှိပြီး ၎င်းအတွင်း အပေါက်နှစ်ခုရှိနေ၏။ ထိုတွင်းပေါက်ရှိလူတို့မှာ ကျွန်ုပ်အားသိရှိကြကုန်၏။ “ငရဲမီးမှ (ကင်းဝေးရန်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ကျွန်တော်မျိုး ခိုလှုံပါ၏”ဟု ကျွန်ုပ်မှရေရွတ်ပါတော့သည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် အခြား ကောင်းကင်တမန်တစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံရာ ၎င်းက ကျွန်ုပ်အား မကြောက်ရွံ့ရန် ပြောကြားခဲ့၏။ ယင်းအိပ်မက်ကို ကျွန်ုပ်သည် (အမေ ဖြစ်သူ) ဟမ်ဆွဟ်(ﷺ)ထံ ပြောပြခဲ့၏။ သူမက ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ ပြောကြားလျှောက်တင်သည်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်က “အဘ်ဒုလ္လာဟ်သည် သူမွန်သူမြတ်တစ်ဦး ဖြစ်၏။ ငါသည် သူ့အား သဟဂျ်ဂျူဒ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် လိုလားတော်မူ၏”ဟု မိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏။ ထိုအဖြစ်၏နောက် ကျွန်ုပ်သည် ညဉ့်ဘက်တွင် အနည်းငယ်မျှသာ အိပ်စက်မှုပြုခဲ့ပါတော့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင် အိုမ္မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၂၂)

အခန်း (၃) လူမမာနှင့် သဟဂျ်ဂျူဒ်

၅၉၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်တော်မူခဲ့ရာတွင် တစ်ည၌ သို့မဟုတ် နှစ်ည၌အထိ အိပ်စက်ခြင်းမှ (ဆွလာသ်အတွက်) နီးထတော်မူခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-ဌန်ဒဘ် ဘင်နီ အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၂၄)

အခန်း (၄) သဟဂျူလူဒ်အတွက် တမန်တော်မှ လူတို့ကို တိုက်တွန်းနှိုးဆော်သော်လည်း နဝါဖိလ်သာ ဖြစ်၏။

၅၉၃။ တစ်ညတွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်နှင့်ဖာသွီမဟ် (တမန်တော်မြတ်၏သမီးတော်)ထံ ကြွမြန်း လာပြီး “အသင်တို့သည် (ညဉ့်ဆွလာသ်) ဝတ်မပြုကြပါသလော” ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရုစု လုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ အသက်ဝိညာဉ်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လက်တော်များအတွင်း၌ ရှိကြပါ၏။ ထို့ကြောင့် အကယ်၍ အရှင်မြတ်မှအလိုတော်ရှိပါက ကျွန်ုပ်တို့အား နီးထစေတော်မူမည်ဖြစ်ပါ၏”ဟု ပြန်လည် လျှောက်တင် သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှာ စကားတစ်ခွန်းမျှမဆိုဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ ထွက်ခွာသွားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ခင်တော်ကို ရိုက်ခတ်လျက် “(လောကတွင်) လူသားထက်ပို၍ အငြင်းသန်သူ မရှိရလေတကား”ဟု မိန့်ဆို ခဲ့ကြောင်း (နောင်သော်) ကျွန်ုပ်မှ ကြားသိခဲ့ရပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလီဘင်န် အဘီသွာလ်စ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၂၂၇)

၅၉၄။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိကိုယ်၌က နှစ်သက်မြတ်နိုးလှပါသော်လည်း လူတို့မှ (လိုက်လံ) ပြုကျင့် ကြပြီးနောက် ဖရသွံတာဝန်ဖြစ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်တော်မူသည့်အတွက် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်တို့အား စွန့်လွှတ်တော် မူလေ့ရှိခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဒုဟာဆွလာသ်ကို မည်သည့်အခါမျှ ဝတ်ပြုတော်မူခြင်း မရှိသော်လည်း ကျွန်ုပ်မှာ ဝတ်ပြုလေ့ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရူဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၂၂၈)

အခန်း (၅) ခြေထောက်များ ရောင်ကိုင်းသည်အထိ ဆွလာသ်ရပ်ခြင်း

၅၉၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခြေထောက်များ (ဝါ) ခြေခုံများ ရောင်ကိုင်းလာသည်အထိပင် ဆွလာသ် ရပ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ဤသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်တင်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ မိန့်ခဲ့၏။ “ငါ ကိုယ်စေသည် ကျေးဇူးသိတတ်သည့် ကျွန်ကောင်းတစ်ဦး မဖြစ်ရပြီလော။”

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မုဟီရဟ် ဘင်န် ယူအ်ဖာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၂၃၀)

အခန်း (၆) ညဉ့်ယံအဆုံးသတ်ချိန်၌ အိပ်စက်ခြင်း

၅၉၆။ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အနှစ်သက်တော်မူဆုံး ဆွလာသ်သည် တမန်တော် ဒါဝုဒ်၏ ဆွလာသ်ဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အနှစ်သက်တော်မူဆုံး ဆွီယမ်(ဥပုသ်သီလ)သည် တမန်တော်ဒါဝုဒ်၏ ဆွီယမ် ဖြစ်၏။ ထိုတမန်တော်သည် ညဉ့်တစ်ဝက်ကို အိပ်စက်လေ့ရှိ၏။ ညဉ့်၏သုံးပုံတစ်ပုံကို ဆွလာသ် ဝတ်ပြုလေ့ရှိ၏။ ၎င်းနောက် ညဉ့်အပိုင်း၏ ခြောက်ပုံတစ်ပုံကို ပြန်၍ အိပ်စက်လေ့ရှိခဲ့၏။ ထို့အပြင်တစ်ရက်ခြားတစ်ခါ ဆွီယမ် စောင့်ထိန်းလေ့ရှိ၏” ဟု ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အား ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

၅၉၇။ “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အနှစ်သက်ဆုံး ကျင့်ရပ်သည် ဘယ်အရာပါနည်း” ဟု ကျွန်ုပ်က အာအိရူဟ် (ﷺ)အား မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့၏။ သူမက “အစဉ်အမြဲ ပုံမှန်ပြုလုပ်သော ကျင့်ရပ်” ဟုဖြေကြားရာ ကျွန်ုပ်ကထပ်ပြီး “မည်သည့်အချိန်၌ နီးထတော်မူသနည်း”ဟု မေးသဖြင့် သူမက “ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကြက်ဖထွန်သံကြားရလျှင် နီးထတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏”ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-မတ်စ်ရူဗ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၂၃၂)

၅၉၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (သဟဂျီဂျူဒ်) ဆွလာသ်အတွက် ကြက်ဖတွန်သံကြားရသည့်အခါတိုင်း (အိပ်စက်နေရာမှ) နိုးထတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်အရှ်အာ့စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၃၃)

၅၉၉။ ကျွန်မ၏နေအိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ညဉ့်ယံ၏နောက်ဆုံးသော အဆုံးသတ်ချိန်များကို အိပ်စက်ခြင်းဖြင့် ကျော်ဖြတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၃၄)

အခန်း (၇) ညဉ့်ဆွလာသ် (သဟဂျီဂျူဒ်)၌ ရှည်လျားစွာ ရပ်ခြင်း

၆၀၀။ တစ်ညတွင် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ သဟဂျီဂျူဒ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ရပ်တော်မူလျက်ရှိခဲ့သည်မှာ ကျွန်ုပ်ထံ အတွေးဆိုးတစ်ခု ဝင်ရောက်လာသည်အထိပင် ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ထိုအတွေးဆိုးမှာ ထိုင်ချလိုက်ခြင်းဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပါးမှ ထွက်ခွာသွားခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မတ်စ်အူဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၃၆)

အခန်း (၈) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝတ်ပြုခဲ့သော သဟဂျီဂျူဒ် ဆွလာသ်၏ ရကအသ် အရေအတွက်

၆၀၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (၁၃)ရကအသ်ကို အစဉ်ဝတ်ပြုလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။ ညဉ့်ဆွလာသ်ကို ဆိုလို ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၃၉)

၆၀၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ညဉ့်ဆွလာသ်များကို (၁၃)ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ၎င်းမှာ ဝိသ်ရ်ဆွလာသ်နှင့် ဖဂ်ရ်ဆွလာသ်(စွန္နုသ်) နှစ်ရကအသ် အပါအဝင် ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၄၁)

အခန်း (၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ ညဉ့်ဆွလာသ်အတွက် နိုးထချိန်နှင့်ဆွလာသ်ရုပ်သိမ်းချိန်

၆၀၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရံဖန်ရံခါ၌ ဥပုသ်သီလကို စွန့်လွှတ်သည်မှာ ထိုလ(တစ်လလုံး)တွင် ဥပုသ် သီလ မစောင့်ထိန်းတော့ဟု ကျွန်ုပ်တို့မှ ထင်ခဲ့ကြရကုန်၏။ ကိုယ်တော်သည် ရံဖန်ရံခါ၌ ဥပုသ်သီလအား စောင့်ထိန်းလေ့ရှိသည်မှာ တစ်လလုံး(ဆက်တိုက်) ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းတော့မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မှ ထင်မြင်ရသည် အထိ ဖြစ်၏။

အကယ်၍ အသင်တို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်အား ညဉ့်ဝတ်ပြုနေခြင်းကို တွေ့မြင်လိုကြလျှင် ကိုယ်တော်မှ ဝတ်ပြုနေလျက်ရှိကြောင်း အသင်တို့ တွေ့မြင်ကြရလိမ့်မည်။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ကိုယ်တော် မြတ်အား အိပ်စက်နေခြင်းကို တွေ့မြင်လိုကြလျှင် ကိုယ်တော်မှ အိပ်စက်နေတော်မူကြောင်း အသင်တို့ တွေ့မြင် ကြရမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနုတ်စ်ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၄၂)

အခန်း (၁၀) ညဉ့်ဆွလာသ်များ ဝတ်ပြုခြင်းမရှိသူ၏ ဦးခေါင်းနောက်တွင် ယှိုင်သွာန်မှ အထုံးထုံးခြင်း

၆၀၄။ အသင်တို့ အိပ်မောကျလျက်ရှိစဉ် ယှိုင်သွာန်သည် အသင်တို့တစ်ဦးချင်းစီ၏ ဦးခေါင်းနောက်တွင် အထုံးသုံးခု ထုံးဖွဲ့လေ့ရှိ၏။ အထုံးထုံးတိုင်း ၎င်းသည် “ညတာသည် အသင့်အဖို့ ရှည်လျားပါ၏။ သို့ရှိရာ နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်စက်လော့”

ဟူ၍ ပြောဆိုမိန်းမုတ်သွားလေ့ရှိ၏။ အကြင်သူသည် နီးထလာပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို သတိရလျှင် အထုံးတစ်ထုံး ပြောသွား၏။ ဝူသွဂျူပြုလိုက်လျှင် ဒုတိယအထုံး ပြောသွား၏။ ဆွလာသ် ဝတ်ပြုလိုက်လျှင် တတိယအထုံး ပြောသွားလေ၏။ နံနက်ခင်းတွင် သူ၏နံစိသည် တက်ကြွရွှင်လန်းလေတော့၏။ ထိုသို့မဟုတ်ခဲ့ပါက သူသည်စိတ်လက် မကြည်မသာဖြင့် နီးထရလိမ့်မည်။

qf h j y e d - t b [k ' k i f & f (ﷺ)
18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 (2, 243)

အခန်း (၁၁) ဝတ်ပြုမှုကို လွှတ်ပြီး အိပ်စက်သူ၏နားများအတွင်း ယှိုင်သွာန်မှ ကျင်ငယ်စွန့်၏

၆၀၅။ လူတစ်ဦးသည် နံနက်လင်းသည့်တိုင် အိပ်စက်နေခဲ့ပြီး (ဖဂျရ်)ဆွလာသ်ကို ဝတ်မပြုခဲ့ကြောင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ ပြောပြလျှောက်ထားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “သူ၏နားများအတွင်း ယှိုင်သွာန်မှ ကျင်ငယ်စွန့်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏”ဟု ပြောပြတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ - အာဒုလ္လာဟ်(ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၄၅)

အခန်း (၁၂) ညဉ့်ယံနောက်ဆုံးအချိန်၌ ဆွလာသ်တည်ဆောက်၍ ဒုအာအ် ဆုပန်ပါ

၆၀၆။ မြင့်မြတ်ကြီးကဲတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ညဉ့်ယံ၏တတိယမြောက် နောက်ဆုံး အစိတ်အပိုင်းကာလအတွင်း ညဉ့်ညတိုင်း ကောင်းကင်လွှာနှင့်အနီးဆုံးအထိ ဆင်းသက်တော်မူလေ့ရှိ၏။ အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်မြွက် ဗျာဒိတ်တော်မူလေ့ရှိပါ၏။

ငါအသျှင်မြတ်မှ လက်ခံတော်မူရန် ငါ့ထံ ဆုပန်ကြားသူ ရှိပါ၏လော။

ငါအသျှင်မြတ်မှ ချီးမြှင့်တော်မူရန် ငါ့ထံ တစ်စုံတစ်ရာတောင်းခံသူ ရှိပါ၏လော။

ငါအသျှင်မြတ်မှ ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူရန် ငါ့ထံ ခွင့်လွှတ်မှုကို အသနားခံသူ ရှိပါ၏လော။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၄၇)

အခန်း (၁၃) ညဉ့်ယံ၏ပထမပိုင်းတွင် အိပ်စက်၍ နောက်ဆုံးယံတွင် နီးထခြင်း

၆၀၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ညဉ့်ဆွလာသ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်ုပ်သည် အာအိရှ်ဟ်(ﷺ)အား မေးမြန်းရာ သူမက ဤသို့ပြောကြားခဲ့၏။ “ကိုယ်တော်မြတ်သည် ညဉ့်၏ပထမအစိတ်အပိုင်း၌ အိပ်စက်ပြီး ညဉ့်၏နောက်ဆုံးယံ၌ နီးထကာ ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ပြန်၍ အိပ်ရာဝင်တော်မူခဲ့၏။ မုအပ်ဇင်နီမှ အဇာန်ကြေညာသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အိပ်ရာမှထ၏။ ရေချိုးရန်လိုအပ်လျှင် ရေချိုးတော်မူပြီး မလိုအပ်ပါက ဝူသွဂျူပြု၏။ (ဖဂျရ် ဆွလာသ်)အတွက် ကြွမြန်းထွက်ခွာသွားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။”

ဆင့်ပြန်သူ - အလ်အဆွ်ဝဒ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၄၇)

အခန်း (၁၄) ရမ်သွာန်နှင့် အခြားလများမှာ တမန်တော်မြတ်၏ ညဉ့်ဆွလာသ်

၆၀၈။ ရမ်သွာန်လအတွင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ညဉ့်ဆွလာသ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်ုပ်သည် အာအိရှ်ဟ်(ﷺ)အား မေးမြန်းရာ၌ သူမက ဤသို့အဖြေပေးခဲ့ပါ၏။ “ရုဟူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရမ်သွာန်နှင့် အခြားလများ၌ ညဉ့်ဆွလာသ်များကို (၁၁)ရက်အသံထက်ပို၍ ဝတ်ပြုခြင်း အလျဉ်းမရှိခဲ့ပါ။ ကိုယ်တော်သည် (၄)ရက်အသံ ဝတ်ပြု၏။ ထိုဆွလာသ်၏တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ကြာညောင်းချိန်ကို ကျွန်မအား မမေးမြန်းလေနှင့်။ ၎င်းနောက် (၄)ရက်အသံ ဝတ်ပြုပြန်၏။ ထိုဆွလာသ်၏တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ကြာညောင်းချိန်ကို ကျွန်မအား မမေးမြန်းလေနှင့်။ ၎င်းနောက် (၃)ရက်အသံ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိ၏။ ကျွန်မက “ယာ-

ဆင့် ပြန်သူ - အဘူစလမဟ် ဘင်န် အဘ်ဒုရ်ရဟ်^(၁)မှန်းမူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၄၇)

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စံ ဘင်န် မာလဖိုက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၅၁-က)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာဘိဝံသဝိသုဒ္ဓိ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အလီအာဆီဒ်(ကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၅၅)

ဆင့် ပြန်သူ-အဘာဒဟ် ဘင်နီ အတ်ဆွာဗ်သ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၅၃)

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟရိုင်(၅)ဟ်(မှုင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၄)

၆၁၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်အတွင်း ကျွန်ုပ်သည် အိပ်မက်တစ်ခု မြင်မက်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ လက်ထဲ၌ ပိုးထည်တစ်စ ရှိနေခဲ့၏။ ၎င်းသည် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ သုခဘုံ၌ ကျွန်ုပ်သွားလိုရာ မည်သည့်နေရာဌာနကို မဆို ယုံသန်သွားခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်(ကောင်းကင်တမန်)နှစ်ဦး ကျွန်ုပ်ထံ လာရောက်ခြင်းကို တွေ့မြင် ခဲ့၏။ (ဆက်၍လာရှိသည်မှာ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၅၉ အတိုင်း ဖြစ်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၅၅)

အခန်း (၁၈) နဝါဖိလ်ကို နှစ်ရကအသံပြီး နှစ်ရကအသံစီ ဝတ်ပြုရမည့်အကြောင်း

၆၁၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ စူရဟ်များကို သင်ကြားတော်မူ သကဲ့သို့ အကြောင်းရပ်တိုင်း၌ အစွဲသိခါရတ်ပြုရေးနည်းလမ်းကို သင်ကြားလမ်းညွှန်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အကယ်၍ အသင်တို့တစ်ဦးဦးသည် တစ်စုံတစ်ရာသောအလုပ်ကို ပြုလုပ်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ပါက ပြုအပ်သည့် ဆွလာသ် များ၏နောက် ဆွလာသ်နှစ်ရကအသံ ဝတ်ပြုပြီး ဤသို့ ပန်ကြား ရွတ်ဆိုကုန်။

اللهم إني أستخيرك بعلمك، وأستقدرك بقدرتك، وأسألك من فضلك العظيم، فإنك تقدر ولا أقدر،
وتعلم ولا أعلم، وأنت علام الغيوب. اللهم إن كنت تعلم أن هذا الأمر خير لي، في ديني ومعاشي
وعاقبة أمري، عاجل أمري وآجله، فاقدره لي ويسره لي، ثم بارك لي فيه، وإن كنت تعلم أن هذا
الأمر شر لي، في ديني ومعاشي وعاقبة أمري، في عاجل أمري وآجله، فاصرفه عني واصرفني عنه،
واقدر لي الخير حيث كان، ثم أرضني به.

ပြီးလျှင် မိမိလိုအပ်ချက်ကို ဖော်ပြတောင်းခံလော့။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာတီရ် ဘင်န အဘ်ဒူလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၆၃)

အခန်း (၁၉) ဖရ်ရ်၏ (စွန္နုသ်) နှစ်ရကအသံကို ပုံမှန်မပြတ် ဝတ်ပြုသော်လည်း နဝါဖိလ်ဟူသာ ခေါ်ဆိုခြင်း

၆၁၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖရ်ရ်ဆွလာသ်၏(စွန္နုသ်) နှစ်ရကအသံထက်ပို၍ မည်သည့်နဝါဖိလ်ကိုမျှ ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ပုံမှန်မပြတ် ဝတ်ပြုတော်မူခြင်း မရှိခဲ့ပါချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၂၆၀)

အခန်း (၂၀) ဖရ်ရ်၏ (စွန္နုသ်) နှစ်ရကအသံ၌ ဖတ်ရွတ်ရန်စူရဟ်မှာ

၆၁၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖရ်ရ်ဆွလာသ်မတိုင်မီ ဆွလာသ်နှစ်ရကအသံကို အစဉ်အမြဲ ဝတ်ပြုတော် မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ယင်းသို့ဝတ်ပြုရာ၌ မည်မျှပေါ့ပါးသွက်လက်သည်ဆိုသော် ကိုယ်တော်မြတ်မှာ စူရဟ်ဖာသီဟဟ် တစ်ပုဒ် တည်းကိုသာ (နှစ်ရကအသံလုံး၌) ဖတ်ရွတ်ခဲ့လေရောသလားဟုပင် ထင်မှတ်ခဲ့ရပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၆၂)

အခန်း (၂၁) ခရီးထွက်လေ့မရှိသူအတွက် ဒုဟာဆွလာသ်

၆၁၇။ ကျွန်ုပ်၏အဆွေမွန်ကြီး (တမန်တော်မြတ် ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အား အရာသုံးမျိုး ကျင့်ဆောင်ရန် လမ်းညွှန် မှာကြားတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သေဆုံးသည့်တိုင် ၎င်းတို့ကို လက်လွှတ်လိမ့်မည်မဟုတ်။

- လစဉ်လတိုင်း ဥပုသ်သီလ သုံးရက်စောင့်ထိန်းရန်
- ဒုဟာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်
- မအိပ်စက်မီ ဝိသ်ရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၇၄)

အခန်း (၂၂) ဇုဟ်ရ်ဆွလာသ်မတိုင်မီ နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုသည်လော။

၆၁၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇုဟ်ရ်ဆွလာသ်မတိုင်မီ ဆွလာသ် လေးရကအသ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖရိုရ် ဆွလာသ်မတိုင်မီ ဆွလာသ် နှစ်ရကအသ်ကိုလည်းကောင်း မည်သည့်အခါမျှ လက်လွှတ်တော်မူခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၇၆)

အခန်း (၂၃) မဃရစ်ဘ် ဆွလာသ်မတိုင်မီ နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုခြင်း

၆၁၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် “မဃရစ်ဘ် ဆွလာသ်မတိုင်မီ ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုကြကုန်”ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မိန့်ကြားပြီးနောက် တတိယအကြိမ်တွင် “အကြင်မည်သူမဆို ဆန္ဒရှိလျှင် ဝတ်ပြုနိုင်၏”ဟု မိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းကို လူအများမှ စွန့်သ်တော်အဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်မည်ကို စိုးရိမ်တော်မူ၍ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် အလ်မူဇီနီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၇၇)

“သဟ်ရ်ဂျုဒ်ဆွလာသ်ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၂၀။ မက္ကဟ်နွံ မဒိနဟ် ရွှေမြို့တော်များ၌ ဝတ်ပြုခြင်းကဏ္ဍ

အခန်း (၁) မက္ကဟ်နွံ မဒိနဟ်မြို့ရှိ ဝတ်ကျောင်းတော်၌ ဝတ်ပြုခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၆၂၀။ ဝတ်ကျောင်းတော် (၃)ခုမှအပ ခရီးထွက်သွားရောက်ခြင်း မပြုကြကုန်နှင့်။ ၎င်းတို့မှာ မတ်စ်ဂျီဒိလ် ဟရာမ်၊ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မတ်စ်ဂျီဒိလ် မတ်စ်ဂျီဒိလ် အ(က်)ဆွာ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ရှ်ဟ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၈၁)

*မှတ်ချက် *

၁။ မတ်စ်ဂျီဒိလ်၏အဓိပ္ပာယ်မှာ (စုဆင်း)ဝတ်ပြုရာနေရာဌာနဖြစ်၏။ ဗလီဝတ်ကျောင်းကို ဆိုလိုသည်။

၂။ အထက်ပါ ဟဒီးဆ်ဆက်၏ဆိုလိုချက်မှာ မတ်စ်ဂျီဒိလ် မတ်စ်ဂျီဒိလ် ယင်းဝတ်ကျောင်းဆက်သုံးခုထက်ပို၍ အခြားဝတ်ကျောင်းတော်များ၌ ဦးစားမေးအပ်ရာ ဟူ၏။ တစ်ဖန် ဟဂျ်ခရီးစဉ်၌ မတ်စ်ဂျီဒိလ် သွားအပ်သည့် မတ်စ်ဂျီဒိလ်(၃)ခုဟူ၍ အချို့ပညာရှင်ကြီး၏ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

၆၂၁။ မတ်စ်ဂျီဒိလ် ဟရာမ်မှအပ ငါ၏ဝတ်ကျောင်းတော်၌ ဆွလာသ်တစ်ကြိမ် ဝတ်ပြုခြင်းသည် အခြားမည်သည့်ဝတ်ကျောင်းတော်၌မဆို ဝတ်ပြုခြင်းထက် အဆတစ်ထောင် သာမြတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ရှ်ဟ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၈၂)

အခန်း (၂) ကုဘာအ် မတ်စ်ဂျီဒိလ်

၆၂၂။ အစ်ဘ်နုအုမရ်(رضي الله عنه)သည် အခြေအနေနှစ်ရပ်မှအပ ဒုဟာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း အလျှင်းမရှိခဲ့ချေ။ မက္ကဟ်မြို့တော်သို့ ရောက်သည့်အခါတိုင်း- သူသည် မက္ကဟ်သို့ မွန်းမတည့်မီ ရောက်လေ့ရှိ၏။ သူသည် ကအ်ဘဟ် ဗိမာန်တော်ကို သွဝါဖ်ပြုပြီးနောက် မကာမိအစ်ဘ်ရာဟီမ်၏ နောက်မြီးပိုင်းတွင် ဆွလာသ်နှစ်ရက်အသ် ဝတ်ပြုလေ့ ရှိခဲ့၏။ ကုဘာအ်သို့ သွားရောက်သည့်အခါတိုင်း - သူသည် ကုဘာအ်ဗလီသို့ ဝင်ရောက်လျှင် ဝတ်ပြုလိုက်ခြင်း မရှိဘဲ ပြန်လည်ထွက်ခွာခြင်းကို မနှစ်သက်ပေ။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကုဘာအ်ဗလီသို့ ခြေလျင်တစ်မျိုး၊ အစီးအနင်း တစ်ဖုံဖြင့် ကြွမြန်းတော်မူလေ့ရှိသည်ဟု အစ်ဘ်နုအုမရ်က ပြောပြပြီးနောက် “ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏အဆွေမွန်ကြီး (တမန်တော်မြတ်) ကျင့်ဆောင်လေ့ရှိသည်ကိုသာ ပြုကျင့်၏။ နေဝင်ချိန်နှင့် နေထွက်ချိန်၌ တမင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသူ ကိုမှအပ နေ့နေ့ညည မည်သည့်အချိန်အခါတွင်မဆို ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ကျွန်ုပ်သည် မည်သူ့ကိုမျှ တားဆီးမည် မဟုတ်ပါချေ”ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-နာအိအ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၈၃)

အခန်း (၃) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကဘရ်နှင့် မင်န်ဘရ်အကြားရှိ နေရာ၏ ထူးမြတ်မှု

၆၂၃။ ငါ၏စံအိမ်တော်နှင့် ငါ၏ဓမ္မပလ္လင်တော်ကြား၌ ဥယျာဉ်တစ်ခုရှိပြီး ၎င်းမှာ ဂျန္နသ်၏ဥယျာဉ်တော်များ အနက်မှ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ရှ်ဟ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၈၄)

“မက္ကဟ်နွံ မဒိနဟ် ရွှေမြို့တော်များ၌ ဝတ်ပြုခြင်းကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၂၁။ ဆွလာသ်အတွင်း လှုပ်ရှားပြုမူချက်များကဏ္ဍ

အခန်း (၁) ဆွလာသ်အတွင်း၌ မည်သည့်ပြောဆိုချက်ကို တားမြစ်ထားသနည်း။

၆၂၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ဝတ်ပြုနေစဉ်အတွင်းမှာပင် စလာမ်ဆို နှုတ်ခွန်းဆက်လေ့ ရှိခဲ့ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်လည်း စလာမ်ပြန်လေ့ရှိတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် (အီသီယိုပီးယားဘုရင်)နဂျာရှိထံမှ ပြန်ရောက်လာသောအခါ စလာမ်ဆိုနှုတ်ဆက်ရာတွင် (ဝတ်ပြုနေသော) ကိုယ်တော်မြတ်မှ စလာမ်ပြန်ခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ (ဆွလာသ် ပြီးသော်) ကိုယ်တော်မြတ်က “ဆွလာသ်အတွင်း၌ အပြည့်အဝ နစ်မြုပ်အာရုံစိုက်ရမည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာဘင်္ဂ မတ်စ်(ရှေး) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၅၀)

၆၂၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခေတ်ကာလ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝတ်ပြုလျက်ရှိနေစဉ်မှာပင် အချင်းချင်း စကား စမြည် ပြောလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အနက် လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏လိုအပ်ဆန္ဒများကို မိမိ၏အဖော်နှင့် ပြောဆိုလျက် ရှိနေစဉ် အောက်ပါအာယသ်တော် ကျရောက်လာခဲ့၏။

“ဆွလာသ်များအတွင်း လုံးဝဥသို နစ်မြုပ်လျက် အာရုံစိုက်ကြကုန်။ အထူးသဖြင့် အလယ်ဗဟို ဆွလာသ်၌ ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်တစ်ဝ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ရှေ့တော်မှောက်၌ ရိုကျိုးနာခံမှုအတိဖြင့် ရပ်ကြလော့။” (၂:၂၃၈)

၎င်း၏နောက်ဝယ် ဆွလာသ်အတွင်း တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်ကြရန် ကျွန်ုပ်တို့မှာ အမိန့်ပေးခံခဲ့ကြရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်ဒ် ဘင်္ဂ အရ်ဂိုမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၃၂)

အခန်း (၂) ဆွလာသ်၏ ဦးချရန်နေရာ၌ ကျောက်စရစ်ခဲများ ခင်းထားလျှင်

၆၂၆။ ကျောက်ခဲမြေများ ခင်းထားသည့်အပေါ် ဦးချသူတစ်ဦးအကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပြောကြား ပြီးနောက် “အကယ်၍ အသင်တို့မှ ထိုသို့ကြိုရလျှင် တစ်ကြိမ်သာ ဦးချကြကုန်”ဟု မိန့်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-မုအိုင်းကီဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၂၀၃)

အခန်း (၃) ဝတ်ပြုနေစဉ် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင် လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးသော်

၆၂၇။ စစ်ပွဲတစ်ခု၌ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏တိရစ္ဆာန်(အစီးအနင်း)၏ ဇက်ကြိုးကို ဆုပ်ကိုင်လျက် ဝတ်ပြုနေခဲ့၏။ ဝတ်ပြုလျက်မှ ၎င်း၏နောက်သို့ လိုက်ပါနေခဲ့၏။ ဆွလာသ်ပြီးဆုံးသော် မေးသူတို့အား ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ ဖြေကြားခဲ့ပါ၏။ “ကျွန်ုပ်သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ စစ်ပွဲ(၆)ပွဲ သို့မဟုတ် (၇)ပွဲ သို့မဟုတ် (၈)ပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ် ၏ ထောက်ထားညှာတာမှုကို တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့ ပိုမိုဒုက္ခများစေအံ့သော မြင်းစောင်းသို့ ၎င်းအား ပြန်သွား စေခြင်းထက် ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းအား မလွှဲသေချာ ထိန်းကိုင်ထားအပ်သည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဘရ်ဇာ အလ် အတ်စ်လမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၃၀၂)

၆၂၈။ (ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ် ၅၆၂ အတိုင်းဖြစ်၏။ ထပ်မံတိုး၍ ပါရှိသည်မှာ-) ငရဲမီးမှာ အစိတ်အပိုင်း များ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ဖျက်ဆီးနေသည်ကို ငါကိုယ်တော်မှ တပ်အပ် မြင်တွေ့ခဲ့ရ၏။ ၎င်းအတွင်း၌ အတ်စဝါအိတ် အစဉ်အလာကို အစပြုခဲ့သူ အမ်ရ် ဘင်္ဂ လုဟိုင်းယ် ကိုတွေ့ခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၃၀၃)

*မှတ်ချက် *

အော်ထိအိတ် - ရုပ်ပွားဆင်းတုများ၏ အမည်နာမဖြင့် ကုလားအုတ်များအား ဆားမဲ့ လွှတ်ခြင်း၊ ၎င်းအပြင် မှားယွင်းဆောင်ရွက်မှုကို ကွယ်ပုံစံများ။

အခန်း (၄) ဆွလာသ်ဝတ်ပြုစဉ် စလမ်အပေးအယူ မလုပ်ရ

၆၂၉။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ကိစ္စတစ်ရပ်ဖြင့် စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ကိစ္စပြီး၍ ပြန်ရောက်လာ သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်ရောက်၍ စလမ်ဆို နှုတ်ခွန်းဆက်သသော်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်မှ စလမ်မပြန်ခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်မှာ မည်မျှထိ ဝမ်းနည်းသွားသည်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် အသိတော် မူဆုံး ဖြစ်ပါ၏။ “ငါသည် မြန်ဆန်စွာ ပြန်မလာသည့်အတွက် ရုစုလုလ္လာဟ်မှ စိတ်ဆိုးတော်မူခြင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ် ပေလိမ့်မည်”ဟု မိမိကိုယ်မိမိ ပြစ်တင်လျက် ကိုယ်တော်မြတ်အား ထပ်မံ စလမ်ဆိုလိုက်၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ် မှ တုံ့ပြန်ခြင်းမရှိခဲ့။ ကျွန်ုပ်မှာ ပထမအကြိမ်ထက်ပင် ဝမ်းပန်းတနည်း ဖြစ်ရပါလေ၏။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်မှ ထပ်မံ စလမ်ဆိုသောအခါဝယ် ကိုယ်တော်မြတ်က စလမ်ပြန်ကြားတော်မူပြီး “ငါမှ အသင့်အား စလမ်မပြန်စေရန် တားဆီးသည့်အချက်ကား ငါ့ကိုယ်တော်သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေခြင်းကြောင့်တည်း”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ထိုအချိန်၌ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏အစီးအနင်းပေါ် ရှိနေတော်မူပြီး မျက်နှာမူရာမှာ ကင်္ဘာလတ်ဘက်သို့ မဟုတ်ခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတိရ်ဘင်နီ အတ်ဒုလ္လာဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၀၈)

အခန်း (၅) ဆွလာသ်အတွင်း တင်ပါးပေါ် လက်မရောက်စေနှင့်

၆၃၀။ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေစဉ်အတွင်း တင်ပါးများအပေါ် လက်ဖြင့် တင်ဆောင်လှုပ်ရှားခြင်းကို တမန် တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၁၀)

“ဆွလာသ်အတွင်း လှုပ်ရှားပြုမူချက်များကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၂၂။ စဟ်ဝ် စဂျိဒဟ် ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) ငါးရကအသ်အထိ ဝတ်ပြုမိပါလျှင်

၆၃၁။ တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇဟ်ရ်ဆွလာသ်၌ ငါးရကအသ်အထိ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ “ဆွလာသ်၌ (ရကအသ်) တိုးမြှင့်လာခဲ့သလော”ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်မှ မေးမြန်းလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ “ဘာများနည်း”ဟု မိန့်လေ၏။ ထိုအခါ ၎င်းက “ကိုယ်တော်သည် ငါးရကအသ် ဝတ်ပြုလိုက်ပါသည်”ဟု လျှောက်တင် ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် စဂျိဒဟ်နှစ်ကြိမ်ပြုပြီးနောက် စလာမ်လှည့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မတ်စ်အူန(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၃၁၇)

အခန်း (၂) ဆွလာသ်အတွင်း လာရောက်စကားပြောဆိုသူကို လက်ရိပ်ပြု၍ နားဆင်စေခြင်း

၆၃၂။ ကျွန်မသည် အဆွ်ရ်ဆွလာသ်ပြီးသည့်နောက် ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်မပြုကြရန် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခြင်းကို ကြားသိခဲ့ရ၏။ နောင်သော် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အဆွ်ရ်ဆွလာသ်အပြီး ယင်းသို့ ဝတ်ပြုကြောင်း ကျွန်မတွေ့မြင်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်မနှင့်အတူ အန်ဆွာရ် အမျိုးသမီးအချို့ ရှိနေကြ၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်မသည် မိမိ၏ ကျွန်အစေခံမလေးအား ခေါ်ယူ၍ “ကိုယ်တော်မြတ်အနီး၌ ရပ်ပြီးလျှင် ယာ-ရုဇူလုလ္လာဟ်၊ ယင်းသို့ ဆွလာသ်မတည်ဆောက်ရန် ကိုယ်တော်မြတ်မှ တားမြစ်ခဲ့ခြင်းကို ကျွန်မ ကြားနာဖူး၏ဟူ၍ အွမ္မုစလမဟ်မှ ကိုယ်တော်အား ပြောကြားလိုက်ကြောင်း တင်လျှောက်ချေ။ အကယ်၍ ကိုယ်တော်မြတ်မှ လက်ဆွဲရမ်းပြပါက ကိုယ်တော်အား စောင့်နေလော့”ဟု ပြောဆိုမှာကြားလေ၏။ ကျွန်အစေခံမလေးကလည်း ထိုအတိုင်းပင် ဆောင်ရွက် ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူမအား လက်ရိပ်ပြသဖြင့် သူမက စောင့်နေလေ၏။ ဆွလာသ်ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

“အို-အဘူအုမိုင်ယဟ်၏သမီး၊ အသင်မသည် ငါ့အား အဆွ်ရ်ဆွလာသ်ပြီးသည့်နောက် ဝတ်ပြုသော နှစ်ရကအသ်အကြောင်းကို မေးမြန်း၏။ အဘ်ဒုလ် ကိုင်းစ်မျိုးနွယ်စုမှ လူတို့သည် ငါ့ထံရောက်ရှိလာပြီး အလုပ် မြားမြောင်သွားစေခဲ့ရာ ဇဟ်ရ်ဆွလာသ်၏နောက် ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ်ကို (ယခုတိုင်) ငါ့ကိုယ်တော်မှ ဝတ်မပြုရသေး။ (ယခုဝတ်ပြုလိုက်သော) ဤနှစ်ရကအသ်မှာ ၎င်းဆွလာသ်ပင်ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မုစလမဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၃၂၅)

“စဟ်ဝ် စဂျိဒဟ် ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၂၃။ ဂျပန်အိမ်ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) “လာအိုလားဟာ အစ်လ-ဘေးဟ်” ဟု နောက်ဆုံးစကားဆိုခဲ့သူနှင့် စပ်လျဉ်း၍

၆၃၃။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ငါ၏အသျှင်သခင်ထံမှ တစ်စုံတစ်ဦး ရောက်ရှိလာပြီး ကောင်းသတင်းပေးခဲ့၏။ ၎င်းမှာ ငါ၏နောက်လိုက်သား မည်သူပင်မဆို မည်သည့်အရာကိုမျှ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ရင်ဘောင်တန်း တန်းတူထား ကိုးကွယ်ခဝပ်ခြင်း အလျှင်းမရှိဘဲ သေဆုံးခဲ့လျှင် ထိုသူသည် အမတသုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရလတ္တံ့။

ကျွန်ုပ်က “အကယ်၍ ထိုသူသည် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်ခဲ့သည်၊ ခိုးဝှက်ခဲ့သည်ဆိုပါက” ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “အကယ်၍ ထိုသူသည် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံနှင့် ခိုးဝှက်ခြင်း ကျူးလွန်ခဲ့သူပင် ဖြစ်စေကာမူ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဇိုရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၃၂၉)

၆၃၄။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ “အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ရှုရစ်က်ပြုသူတိုင်း ငရဲဘုံသို့ မချောင်ရအံ့”ဟု ဆိုတော် မူသောအခါ ကျွန်ုပ်ကလည်း ရှုရစ်က်ကင်း၍ သေဆုံးသူတိုင်း သုခဘုံသို့ မချောင်ရအံ့”ဟု ဆိုခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၃၃၀)

အခန်း (၂) စာပဒနအခမ်းအနားများ၌ ပါဝင်ရန် အမိန့်

၆၃၅။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အရာခုနစ်မျိုးကို ကျင့်ဆောင်ရန်နှင့် အရာခုနစ်မျိုးကို ကြဉ်ရှောင် ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

- ဂျပန်အိမ်(စာပဒန) အစီအစဉ်များ၌ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ရန်
- ဖျားနာသူကို သွားရောက်ကြည့်ရှု(အားပေးရန်)
- ဖိတ်ကြားမှုများကို လက်ခံရန်
- နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းဖိနှိပ်ခံရသူများကို ကူညီရန်
- ကစမ်(ကျိန်ဆိုချက်)များကို ဖြည့်ဆည်းရန်
- စလာမ်ကို တုံ့ပြန်လက်ခံရန်
- နှာချေသူကို ပြန်ကြားရန်

ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်တို့အား တားမြစ်တော်မူသည်မှာ-

- ငွေထည်ပစ္စည်းများ အသုံးပြုခြင်း
- ငွေထည် ပန်းကန်ခွက်ယောက်များ အသုံးပြုခြင်း
- ရွှေလက်စွပ်ကို ဝတ်ဆင်ခြင်း
- ပိုးသားကို အသုံးပြုခြင်း/ဝတ်စားဆင်ယင်ခြင်း
- ပိုးထည်ကို အသုံးပြုခြင်း/ဝတ်စားဆင်ယင်ခြင်း
- ကတ်စွဲကို အသုံးပြုခြင်း/ဝတ်စားဆင်ယင်ခြင်း
- အစွသတ်ရာ(က်)ကို အသုံးပြုခြင်း/ဝတ်စားဆင်ယင်ခြင်း

ဆင့်ပြန်သူ-ဘရာအ် ဘင်န် အာဇီဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၃၃၁)

*မှတ်ချက် *

ပိုးထည်အဝတ်များကို ဒီဘာဂျီဟု ခေါ်၏။ ကတ်စွဲနှင့် အစွဲသတ်ရ(က်)မှာပိုးအမျိုးအစားထံ အထည်နှစ်မျိုးဖြစ်၏

အခန်း (၃) ကဖန်ပတ်ပြီးသော သူသေထံ သွားရောက်ခြင်း

၆၃၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ဘိုင်အသ်ပေး(သစ္စာခံယူ)ခဲ့သော အန်ဆွာရ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်သူ အွမ္မုလ် အလားအံ့(رضي الله عنها)က ကျွန်ုပ်အား ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။

မုဟာဂျီရ်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့အကြား မဲနှိုက်၍ ခွဲဝေပေးခဲ့၏(တာဝန်ယူစေ၏)။ ကျွန်ုပ်တို့အကြား မဲနှိုက်၍ ခွဲဝေတာဝန်ပေးခဲ့၏(တာဝန်ယူစေ၏)။ ကျွန်ုပ်တို့ထံ အုစ်မာန်း ဘင်န် မဇ်အူးနီ(رضي الله عنه)က ခွဲတမ်းအဖြစ် ကျခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သူ့အား ကျွန်ုပ်တို့အိမ်၌ နေထိုင်စေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူသည် ရောဂါတစ်ခုဖြစ်ကာ အကြီးအကျယ် အခြေအနေ ဆိုးဝါးခဲ့၏။ သူကွယ်လွန်လျှင် သူ့အား ရေချိုးပေးကြ၏။ သူ့အဝတ်ဖြင့်ပင် ကဖန်ထုပ်ပိုးပေးခဲ့ကြ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه) ကြွမြန်းလာတော်မူသောအခါ ကျွန်ုပ်မက “အို-အဘူစာအိတ်၊ အသင့်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကြင်နာမှုသက်ရောက်ပါစေသား၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ဂုဏ်ပြုတော်မူကြောင်း ကျွန်ုပ်မမှ သက်သေ ထွက်ဆိုပါ၏”ဟု (သူသေကို)တိုင်တည်ပြောဆိုလိုက်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ဂုဏ်ပြုတော်မူကြောင်း အသင်မ မည်သို့သိရှိပါသနည်း”ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်မက “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်မ၏ ဖခင်သည် ကိုယ်တော်အတွက် စွန့်လှူခြင်းဖြစ်ပါစေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မည်သူ့အပေါ် ဂုဏ်ပြုတော်မူပါ သနည်း”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “သေခြင်းတရားသည် အမှန်ပင် သူ့ထံ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါ့ကိုယ်တော်သည်လည်း သူ့အား ကောင်းမြတ်စေခြင်းကိုသာ လိုလား၏။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပြောဆိုရပါလျှင် ငါ့ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန် တော်ဖြစ်သော်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါ့အား မည်သို့စီရင်လိမ့်မည်ကို ငါမသိချေ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ ပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုအဖြစ်၏နောက်ပိုင်း ကျွန်ုပ်မသည် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ သီလသမာဓိဂုဏ်ကိုမျှ သက်သေခံပြောဆိုခြင်းမျိုးကို မပြုတော့ပါလေ။

ဆင့်ပြန်သူ-ခါရီဂျဟ် ဘင်န် ဇိုင်ဒ် ဘင်န် ဆာဘစ်သန့်ရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၃၆)

၆၃၇။ ကျွန်ုပ်မ၏ဖခင် ယုဟီးဒ်ဖြစ်သွားသောအခါ မျက်နှာရံလွှာအား မကြည့်၍ ကျွန်ုပ် ငိုကြွေးခဲ့၏။ လူအများက မငိုရန် တားမြစ်ကြသော်လည်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကမူ ပိတ်ပင်တော်မူခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်၏ဒေါ်လေး ဖာသွိုမဟ်က ငိုကြွေးလေသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က သူမအား “အသင်မ ငိုကြွေးသည်ဖြစ်စေ၊ မငိုကြွေးသည် ဖြစ်စေ ဘာမျှထူးခြားသွားသည်မဟုတ်ပါ။ အသင်တို့ သူ့အား (စစ်မြေပြင်မှ) ရွှေ့လိုက်ချိန်အထိ မလာအိကဟ်များက ၎င်းတို့၏တောင်ပံများဖြင့် သူ့အား အဆက်မပြတ် အရိပ်မိုးပေးခဲ့ကြကုန်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘီရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၃၆)

အခန်း (၄) သူသေသတင်းကို မိသားစုသားချင်းတို့ထံ အကြောင်းကြားခြင်း

၆၃၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)သည် (အီသီယိုးပီးယားဘုရင်) အန်နဂျာရီ ကွယ်လွန်သည့်နေ့မှာပင် ၎င်းကွယ်လွန် သည့်သတင်းကို အသိပေး မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မုဆွလ္လာသို့ တူရုကြွမြန်းသွား၏။ လူထုကလည်း ကိုယ်တော်နောက်တွင် တန်းစီရပ်ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သပ်ကဘီရ် (၄)ကြိမ် ဆိုတော်မူခဲ့၏။ (ဂျနာဖဟ် ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။)

၆၃၉။ ဇိုင်းဒ် သည် အောင်လံတော်ကို ကိုင်ယူထားခဲ့၏။ သူသည် ယုဟီးဒ်ဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဂျာအ်ဖရ် မှ အောင်လံတော်ကို ကိုင်ဆောင်၏။ သူလည်း ယုဟီးဒ်ဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် ရဝါဟဟ်မှ အောင်လံတော်အား ဆက်လက်ကိုင်ဆောင်သော်လည်း သူသည် ယုဟီးဒ်ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏။

ယင်းသို့ပြောကြားခဲ့သော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မျက်ဝန်းတော်၌ ရွှေမျက်ရည်များ ပြည့်လျှံနေတော် မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဆက်လက် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “၎င်းနောက်ဝယ် စစ်ဦးစီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရခြင်းမရှိခဲ့သော ခါလစ်ဒ် ဘင်န် အလ်ဝလီးဒ်မှ အောင်လံတော်ကို ဆွဲယူဆုပ်ကိုင်လိုက်ပြီး အောင်နိုင်ခြင်းမရှိလာ ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရ၏။”

အခန်း (၅) မိမိ၏ရင်သွေးငယ် သေဆုံးသော်လည်း ကြံ့ခိုင်မှုရှိသူ၏ ထူးမြတ်မှု

၆၄၀။ မုစ်လင်မိတ်ဦးထံ အရွယ်မရောက်သေးသော မိမိရင်သွေးငယ် (၃)ဦး သေဆုံးသွားခဲ့ပါလျှင် ၎င်းတို့အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်အားဖြင့် ၎င်းသူအား အမတသုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်စေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်ဖို (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၄၀)

အခန်း (၆) သူသေကိုဆေးကြောသန့်စင်ရာတွင် မ,ဂဏန်းအကြိမ်အရေအတွက်

၆၄၁။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏သမီးတော် ကွယ်လွန်သောအခါ ကျွန်မတို့ထံ ကြွမြန်းလာခဲ့ပြီး “ရေနှင့် သစ်ရွက် ရောစပ်ရည်ဖြင့် သူမအား လိုအပ်သလို သုံးကြိမ် သို့မဟုတ် ငါးကြိမ် သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပို၍ ဆေးကြော ပေးကြကုန်။ ပရုတ် သို့မဟုတ် ပရုတ်ပါသောအရာတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် အဆုံးသတ်၍ ပက်ဖြန်းပေးကြကုန်။ အသင်မတို့ ဆောင်ရွက်မှုပြီးစီးပါက ငါ့အား အကြောင်းကြားကြကုန်”ဟု မိန့်မှာတော်မူခဲ့၏။ ပြီးဆုံးသောအခါ ကျွန်မတို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်အား သတိအောင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က မိမိ၏ခါးဝတ်ပုဆိုးတော်ကိုပေးကာ သမီးတော်အား ခြုံလွှမ်း လိုက်ရန် ကျွန်မတို့ကို မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မအသွီးယဟ် အလ် အန်ဆွာရီယဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၄၅)

အခန်း (၇) သူသေအား ရေချိုးပေးသောအခါ လက်ျာဘက်မှ စတင်ပါ

၆၄၂။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကွယ်လွန်သောသမီးတော်အား ရေချိုးပေးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ မိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏။ “လက်ျာဘက်မှ စတင်ကြ၊ အစိတ်အပိုင်းများကို ဂူသွယ်ပြုသည့်အတိုင်း ဆေးကြောကြ။”

ကျွန်မတို့သည် သမီးတော်အား ဆံပင်ဖြိုးသင်ပေးကြ၏။ ၎င်းနောက် ဆံပင်ကျစ်မြီး (၃)သွယ် ခွဲပေးခဲ့ပါ၏။

အခန်း (၈) ကဖန်ပိတ်မှာ အဖြူရောင်

၆၄၃။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ကဖန်မှာ ယီမင်နိုင်ငံလုပ် အဖြူရောင်ချည်ထည် ပိတ်စပိုင်းများ ဖြစ်တော်မူခဲ့၏။ ကဖန်အတွင်း၌ အင်္ကျီနှင့် ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်း မပါဝင်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှါဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၅၄)

အခန်း (၉) ပိတ်စနှစ်ပိုင်းဖြင့် ခြုံလွှမ်းရန်

၆၄၄။ လူတစ်ဦးသည် အရဟ်၌ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိနေတော်မူစဉ် မိမိ၏အစီးအနင်းပေါ်မှ အောက်သို့ ကျပြီး လည်ပင်းကျိုးသွားခဲ့၏(သေဆုံးခဲ့၏။) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ မိန့်တော်မူခဲ့၏။ “စိဒ်ရ် ရောသည့်ရေဖြင့် သူ့အား ဆေးကြောပေးလိုက်ကြ။ ပိတ်စနှစ်ပိုင်းဖြင့် ခြုံလွှမ်းထုပ်ပိုးပေးကြ၊ အမွှေးအကြိုင်မသုံးနှင့်၊ ဦးခေါင်းကိုလည်း

မဖုံးနှင့်။ အကြောင်းသော် သူသည် ကိယာမသ်နေ၌ လတ်ဘိုင်းကံ ဟု ရွတ်ဆိုလျက် ရှင်ပြန်ထမြောက်လာပေအံ့။”

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နအတ္တစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၅၆)

*မှတ်ချက် *

စိဒ်ရ် - ‘နတ်ခံ’အပင်၏ သစ်ရွက်များ။

အခန်း (၁၀) သူသေအတွက် ကဖန်

၆၄၅။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုဘိုင်းယ် သေဆုံးသောအခါ သူ၏သားဖြစ်သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ရောက်ရှိလာပြီး “ယာ-ရုဟုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်အား ခြုံလွှမ်းပေးရန်အလို့ငှာ ကိုယ်တော့်အကျီကို ပေးသနား တော်မူပါ။ ဈာပနဆွလာသ်ကို ဝတ်ပြုပေးတော်မူပါ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်မှုကို တောင်းခံပေးသနားတော် မူပါ” ဟု အသနားခံ လျှောက်တင်ခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏အကျီကိုပေးလိုက်ပြီး “(အဆင်သင့် ဖြစ်က) ဈာပနဆွလာသ် ဝတ်ပြုရန် ငါ့အားအကြောင်းကြားလော့” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ အုမရ်(ﷺ)က ကိုယ်တော့်လက် ကို ဆုပ်ကိုင်၍ “မုနာဖစ်ကံများအတွက် ဈာပန ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကိုယ်တော့်အား မတားမြစ်တော်မူပြီလော့” ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ ငါသည် ရွေးချယ်ခြင်း (အခွင့်အရေး)ကို ချီးမြှင့်ခံရသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိန့်မြှုပ်တော်မူသည်မှာ- အသင်သည် ၎င်းတို့အတွက် ခွင့်လွှတ်မှုကို တောင်းဆိုသည်ဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုမှုမပြုသည်ဖြစ်စေ၊ အကယ်၍ ၎င်းတို့အတွက် ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာခြင်းကို အကြိမ် ခုနစ်ဆယ်တိုင်တိုင် တောင်းခံသော်ငြား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ခွင့်လွှတ်တော်မူခြင်း မရှိချေ(၉:၈၀)” ဟု မိန့်ကြားလိုက်ပြီး ဈာပနဆွလာသ်ကို ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထိုသည့်အပေါ် အောက်ပါမုက္ခဝါဒ်တော် ကျရောက် လာခဲ့၏။

“၎င်းအပြင် သေဆုံးသွားသော (မုနာဖစ်ကံ)များအနက် မည်သူ့အတွက်ကိုမျှ (ဈာပန)ဆွလာသ်ဝတ်ပြု ပေးခြင်း အလျှင်းမပြုရ။ (၉:၈၄)”

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နအုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၅၇)

၆၄၆။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုဘိုင်းယ်၏ ခန္ဓာကိုယ်အား မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ပြီးသော် ၎င်းထံ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့၏။ သူ၏အလောင်းမှာ မြေပေါ်၌ ရောက်နေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏တံတွေး တော်အား ရုပ်အလောင်းပေါ်ရောက်စေပြီး မိမိ၏ အကျီဖြင့် ဖုံးဝတ်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျုတီရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၆၀)

*မှတ်ချက် *

အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုဘိုင်းယ်သည် မဒီနာမြို့၏ မုနာဖစ်ကံ ဆိုင်းဆောင်ကြီးဖြစ်၏။

အခန်း (၁၁) လုံလောက်သော ကဖန်ပိတ်စမရလျှင် ဦးခေါင်းကိုသာဖုံးပါ

၆၄၇။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏မျက်နှာတော်အားဖြင့် (နှစ်မြို့မှုအတွက်) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူ ဟ်ရိုရသ်ပြုခဲ့ကြ၏။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ဆုလာဘ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် တည်မှီခဲ့၏ (အသျှင်မြတ် မှ ချီးမြှင့်ခံစားစေတော်မူခဲ့၏။) ကျွန်ုပ်တို့မှ အချို့သည် လောကီရေးရာဆုလာဘ် တစ်စုံတစ်ရာမျှ မခံစားရဘဲ သေဆုံး ကွယ်လွန်သွားခဲ့ကြပါ၏။ ၎င်းတို့အနက် မုဆွ်အဘ် ဘင်န် အုမိုင်းရ်(ﷺ)လည်း အပါအဝင်ဖြစ်ခဲ့၏။ အခြား သူများအဖို့ (အနည်းနှင့်အများ) အကျိုးခံစားခွင့် ရခဲ့ကြကုန်၏။ မုဆွ်အဘ် ဘင်န် အုမိုင်းရ် မှာ အုဟုဒ်စစ်ပွဲနေ့တွင် ကျဆုံး ယုဟီးဒ်ဖြစ်ခဲ့၏။ သူ့အား ကဖန်ပတ်ပေးရန် လေးထောင့်စပ်စပ် အဝတ်ပိုင်း(ဘုရင်ဖက်)တစ်စမှအပ ရှာမရ ခဲ့ကြချေ။ သူ၏ဦးခေါင်းကိုဖုံးလျှင် ခြေထောက်များမလုံ၊ ခြေကိုဖုံးသော် ဦးခေါင်းမလုံ ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)က သူ၏ဦးခေါင်းကိုသာ ဖုံးလွှမ်းလိုက်ကြရန်နှင့် သူ၏ခြေများအား ချုံမြက်များဖြင့် ဖုံးလွှမ်းပေးကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ခတ္တုဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၆၆)

အခန်း (၁၂) မိမိ၏ကဖန်ကို မသေမီက ပြင်ဆင်ထားခြင်း၌ ကန့်ကွက်စရာမရှိ

၆၄၈။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် အနားသတ်ပါသော သိုးမွေးဘုရားတစ်ထည်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ဆက်သခဲ့၏။ စဟ်လ် က အနီးရှိသူတို့ကို ဘုရားဟောသည် မည်သည့်အရာနည်းဟု သိမသိမေးကြည့်ရာ ၎င်းတို့က ခြုံ့ထည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြ၏။ စဟ်လ်က မှန်ကြောင်းထောက်ခံ၏။ ထိုအမျိုးသမီးက “ဤအထည်ကို ကျွန်မ ကိုယ်တိုင် လက်ဖြင့်ထိုးခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်တော်မှဆင်မြန်းနိုင်ရန် ဆက်သခြင်းဖြစ်ပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော် မြတ်က လက်ခံတော်မူခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ကိုယ်တော်မှာ အမှန်ပင် လိုအပ်နေတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းကို ခါးဝတ်ပုဆိုးအဖြစ် ဆင်မြန်းလျက် အပြင်သို့ ကြွမြန်းတော်မူခဲ့၏။ လူတစ်ဦးက ယင်းပုဆိုးကို ချီးမွမ်းလျက် “အို- ကောင်းလှသည့်အဝတ်ပါတကား၊ ကိုယ်တော်မှ ကျွန်ုပ်အား ပေးသနားပါမည်လော”ဟု ပြောဆို၏။ နောက် လူတစ်ဦးက “အသင့် လုပ်ရပ် မမှန်ပေ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ၎င်းကို(ဝတ်ဆင်ရန်) လိုအပ်နေပါသည်။ ကိုယ်တော် မြတ်သည် တစ်စုံတစ်ဦး၏တောင်းဆိုမှုကို ပယ်ချလေ့မရှိတတ်ကြောင်း သိပါလျက်နှင့် အသင်တောင်းဆိုချေပြီ”ဟု ပြောဆို(ပြစ်တင်)လိုက်၏။ ထိုအခါ (တောင်းခံ)သူက “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဝတ်ဆင်ရန် တောင်းဆိုခြင်းမဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်၏ ကဖန်ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်ပါသည်”ဟု ဆိုခဲ့လေ၏။ များမကြာမီ ထိုအဝတ်မှာ ထိုသူ၏ ကဖန် ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၆၇)

အခန်း (၁၃) ဂျနာအိဇ်၌ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့်

၆၄၉။ ကျွန်မတို့သည် ဂျနာအိဇ်၌ မပါဝင်ရန် တားမြစ်ခံခဲ့ကြရ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းမှာ တင်းကြပ်သော တားမြစ် ချက်တစ်ရပ် မဟုတ်ပေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ္စမ္မာဒ် အသွီးယှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၆၈)

အခန်း (၁၄) ခင်ပွန်းသည်သေဆုံးခြင်းမှအပ ကြေကွဲမဆုံး မဖြစ်ရခြင်း

၆၅၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကိုယုံကြည်သော အမျိုးသမီးတစ်ဦးအဖို့ မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည်မှအပ မည်သည့်သူသေအတွက်မှ သုံးရက်ထက်ကျော်လွန်ပြီး ကြေကွဲမဆုံး မဖြစ်ရ။ သူမသည် ခင်ပွန်းသည်အတွက် လေးလနှင့် ဆယ်ရက်တိုင်တိုင် ပူဆွေးကြေကွဲနိုင်၏။

အခန်း (၁၅) သင်္ချိုင်းများသို့ ဇိယာရသ်

၆၅၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သင်္ချိုင်းမြေပုံတစ်ခုဘေး၌ ငိုကြွေးမြည်တမ်းနေသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် ဖြတ်သန်းကြုံကြိုက်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်ရွံ့ပါလော့၊ ခန္တီတရား လက်ကိုင်ထားပါလော့”ဟု အားပေးတော်မူခဲ့၏။ သို့သော် သူမက “ကျွန်မအပါးမှ ခွာလော့။ အသင်သည် ကျွန်မ၏ ဒုက္ခမျိုး ခံစားဖူးခြင်း ရှိသည်မဟုတ်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။ သူမသည် ကိုယ်တော်မြတ်အား မမှတ်မိခဲ့ပေ။ နောင်သော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဖြစ်တော်မူကြောင်းပြောပြရာ သူမသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အိမ်တော်သို့ သွားရောက်လေ၏။ အိမ်တော်တွင် မည်သည့်အစောင့်အကြပ်ကိုမျှ သူမ မတွေ့ရချေ။ ၎င်းနောက် သူမက “ကျွန်မ သည် ကိုယ်တော်မြတ်အား မမှတ်မိဖြစ်ခဲ့ကြောင်းပါ”ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မချကေန် ဆွာရ် တရားသည် ဘေးဒုက္ခ၏ ပထမဆုံး ရိုက်ချက်အတွင်းတွင် တည်ရှိ၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၃၇၂)

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရဟိ)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၇၆)

အခန်း(၁၇) မနုစ်မြို့ဖွယ် ငိုချင်းချသည့်ပုံစံကြောင့်

၆၅၆။ ငါကိုယ်တော်မြတ်အပေါ်ပြုသည့် မုသားသည် အခြားသူတစ်ဦးဦးအပေါ် ပြုသော မုသားနှင့် အလျှင်း တူညီသည်မဟုတ်။ အကြင် မည်သူပင်ဖြစ်စေ ငါ(၏ အဖြစ်မှန်)နှင့် ဆန့်ကျင်၏။ မုသားတစ်ခု တမင်ပြောဆိုခဲ့လျှင် သူ၏နေရာထိုင်ခင်းကို သူ့အား ငရဲမီးတွင်း၌ နေရာယူစေကုန်။

ငိုချင်းချခံရသော သူသေသည် ယင်းငိုချင်းချမှုကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မုဗီရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၇၈)

အခန်း(၁၈) မိမိကိုယ်ကို ပါးရိုက်သူ ငါတို့အနက်မှ မဟုတ်

၆၅၇။ မိမိကိုယ်မိမိ ပါးရိုက်သူ၊ မိမိအဝတ်အစားအား ဆုတ်ဖြဲသူ၊ အသိတရားမဲ့ လုပ်ရပ်အစဉ်အလာ လုပ်ဆောင်သူနှင့် ဖိတ်ခေါ်ဆွဲဆောင်သူသည် ငါတို့အနက်မှမဟုတ်

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၇၉)

---

*မှတ်ချက် *

‘ဣဟ်လိယဟ်’ကို အသိတရားမဲ့ ထင်ရာစိုင်းဆတ်ဟု ဘာသာပြန်ပါသည်။ အမှတ်စဉ်(၂၃၇၉)အလိုက် အသိတရားမဲ့ဟူ၍လည်း ဘာသာပြန်ကြသည်။ ‘ရု ဆင်ခြင်တုံ တရားမဲ့ပြီး မိုက်ရှူးရဲ ထင်ရာစိုင်းသူကို ခေါ်ဆို၏။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း (၁၉) စအဒ် ဘင်န် ခေါင်လဟ် အတွက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝမ်းနည်းမှု

၆၅၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ နောက်ဆုံးဟဂျီပြုတော်မူသောနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ပြင်းထန်စွာ နာမကျန်း ဖြစ်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်ထံ ကြွမြန်းလာပြီး ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို မေးမြန်းစုံစမ်းတော် မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ကိုယ်တော်မြတ်အား “ကျွန်ုပ်သည် ဖျားနာမှုကြောင့် ဤအခြေအနေအထိ ယုတ်လျော့ ကျဆင်း နေပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကြွယ်ဝချမ်းသာပြီး သမီးတစ်ဦးမှအပ အမွေစားအမွေခံဟူ၍ မရှိပါ။ ကျွန်ုပ်၏ပိုင်ဆိုင် ဥစ္စာများမှ (၃)ပုံ(၂)ပုံကို အလှူဒါနပြုနိုင်ပါမည်လော”ဟု လျှောက်တင်မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မပြုရပါ” ဟု မိန့်၏။ ကျွန်ုပ်က “တစ်ဝက်”ဟု လျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မပြုရပါ” ဟု မိန့်၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်က “(၃)ပုံ(၁)ပုံ ပြုလော့၊ (၃)ပုံ(၁)ပုံ ပင်လျှင် များလွန်းလှ ချေပြီ။ အသင်၏အမွေခံ များကို ဆင်းရဲသော အဖြစ် နှင့် သူတစ်ပါးထံ တောင်းရမ်းစားသောက်ရသောအဖြစ်နှင့် ချန်ရစ်ထားခဲ့ခြင်းထက် တင့်တောင့်တင့်တယ် ထားရစ်ခဲ့ခြင်းက ပို၍ ကောင်းပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုအတွက် အသင်သုံးစွဲသမျှ၌ အစားပေး ဆုလာဘ်တော် ရရှိပေအံ့- အသင့်ဇနီးအား ခွဲကျွေးသော အစားတစ်လုတ်ပင် ဖြစ်စေ”ဟူ၍ မိန့်ကြားတော် မူခဲ့၏။

ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေများ လွန်ပြီးသည့်နောက် ကျွန်ုပ်မှာ တစ်ဦးတည်း ကျန်ရစ်နိုင်ပါမည်လော”ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အကယ်၍ အသင်သည် (မသေဘဲ) ကျန်ရစ်ခဲ့လျှင် ကောင်းမြတ်သောလုပ်ရပ်များကို အသင်ကျင့်ဆောင်လေတိုင်း ၎င်းက အသင့်အား မြင့်မားသည့် အဆင့်အတန်းကို ပို့ဆောင်ပေးမည်။ အသင်သည် ရှည်လျားလှသည့် သက်တမ်းကို ရကောင်းရပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်လျှင် လူအချို့သည် အသင့်အားဖြင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာရရှိပြီး လူအချို့မှာ အသင့်အားဖြင့် ထိခိုက်နစ်နာအံ့။ အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ ဆွေသဟာမ္မန် မဟာဂျီရ်တို့အား ပြီးပြည့်စုံစေတော်မူပါ။ ထို့အပြင် သူတို့အား ဖောက်ပြန်ရေးဘက်သို့ လှည့်တော်မူပါနှင့် အသျှင်”ဟု မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ သို့တစေ စအဒ် ဘင်န် ခေါင်လဟ်သည် မက္ကဟ်မြို့၌ ကွယ်လွန်သောအခါ ရဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဝမ်းနည်းခံစားခဲ့ရပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စအဒ် ဘင်န် အဘီဝက္ကာဆ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၈၃-က)

---

*မှတ်ချက် *

စအဒ် ဘင်န် အဘီဝက္ကာဆ် သည် ကိုယ်တော်မြတ် လွန်ပြီးနောက် နှစ်ဆင်းများစွာအသက်ရှည်ခဲ့ ၏။

အခန်း (၂၀) ပရိဒေဝ သောကကြောင့် ခေါင်းတုံးဆံရိတ်ခြင်းကို တားမြစ်သည်

၆၅၉။ ကျွန်ုပ်သည် အပြင်းအထန် ဖျားနားလေရာ သတိလစ်သွားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ဇနီးသည်၏ ပေါင်ပေါ် ဦးခေါင်းတင် လဲလျောင်းနေပြီး ဇနီးသည်အား စကားမပြန်နိုင်ခဲ့ချေ။ သတိပြန်လည်လာသောအခါ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပါသည်။
“ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကင်းစင်တော်မူသောသူတို့ထံမှ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ကင်းရှင်းပါ၏။ (ပရိဒေဝ သောကကြောင့်) ကျယ်လောင်စွာ ဟစ်အော်လိုသော- ခေါင်းတုံးဆံရိတ်သော- မိမိ၏အဝတ်အစားများကို ဆွဲဖြဲသော အမျိုးသမီး(တို့)မှ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကင်းစင်တော်မူခဲ့၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူ့စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၈၃-ခ)

အခန်း (၂၁) ဒုက္ခ၏ သောကကြောင့် ဝမ်းနည်းစိတ်ပျက် ထိုင်ချခြင်း

၆၆၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစ်ဘ်နု ဟာရီဆဟ်၊ ဂျအ်ဖရ် နှင့် အစ်ဘ်နုရဝါဟဟ်(ﷺ)တို့၏ ကျဆုံးမှုသတင်း ရရှိလေသောအခါ ကိုယ်တော်သည် ဝမ်းနည်းပက်လက် ထိုင်ချတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် တံခါး ကြားမှ ကိုယ်တော်အား ကြည့်ရှုနေခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ လူတစ်ဦး ရောက်ရှိလာပြီး ဂျအ်ဖရ်(မိသားစုမှ) အမျိုးသမီးများ ငိုကြွေးနေကြကြောင်းကိုယ်တော်အား လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခြင်းအရာကို တားမြစ်လိုက်စေရန် ကိုယ်တော်မှ ထိုသူအား အမိန့်ရှိလိုက်၏။ ၎င်းသူမှ ထွက်ခွာပြီး ပြန်ရောက်လာကာ ထိုသူမတို့သည် ၎င်း၏စကားကို နားမထောင်ကြောင်း လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “၎င်းတို့အား တားမြစ်လော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသူမှ ထွက်သွားပြန်၏။ တစ်ဖန် ထိုသူသည် တတိယအကြိမ် ပြန်ရောက်လာပြီး “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူမတို့သည် ကျွန်ုပ်စကားကို အလျှင်းနားမဝင်ကြပါ”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုရောအခါ ၎င်းတို့၏ပါးစပ်များအတွင်း မြေများ/ဖုန်များ ထည့်သွင်းလိုက်ရန် ကိုယ်တော်မှ ထိုသူအား အမိန့်ပေး တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအိရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၈၆)

အခန်း (၂၂) ဒုက္ခအခက်အခဲအပေါ် ဝမ်းနည်းသောက၏လက္ခဏာ မတွေ့ရခြင်း

၆၆၁။ အဘူသွလ်ဟဟ်(ﷺ)၏ သားငယ်တစ်ဦးသည် ဖျားနာ၍ သေဆုံးသွားခဲ့၏။ ထိုစဉ်က အဘူသွလ်ဟဟ် သည် အိမ်၌ ရှိမနေခဲ့ချေ။ သူ၏ဇနီးသည်မှ ကလေးငယ်သေဆုံးသွားသည်ကိုတွေ့သော် နေအိမ်၏တစ်နေရာ၌ ပြင်ဆင် နေရာရွှေ့ထားခဲ့၏။ အဘူသွလ်ဟဟ် ပြန်ရောက်လျှင် “ကလေးငယ်၏အခြေအနေ မည်သို့နည်း”ဟု မေးမြန်းရာ သူမက “ကလေးမှာ ငြိမ်သက်လျက်ရှိပါသည်။ သူသည် ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ရှိနေမည်ဟု ကျွန်ုပ် မျှော်လင့်ပါ၏”ဟု အဖြေအမတ်ခဲ့လေ၏။ ထိုည၌လွန်မြောက်ပြီး နံနက်တွင် အဘူသွလ်ဟဟ် ရေချိုးပြီးနောက် အပြင်သို့ထွက်ရန် ပြင်စဉ် ဇနီးသည်က သားငယ်လေး သေဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း အသိပေးလေ၏။ အဘူသွလ်ဟဟ် သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ (ဖရိုရ်)ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးသော် မိမိတို့၏ဖြစ်အင်ကို ကိုယ်တော်မြတ်အား လျှောက်တင်၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ “အသင်တို့၏ (လွန်ခဲ့သော)ညတာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့နှစ်ဦးစလုံးအပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာ ချီးမြှင့်တော်မူပါစေသား”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

အန်ဆွာရ် အမျိုးသားတစ်ဦးမှ ဤသို့ ပြောပြခဲ့၏။ “သူတို့ ဇနီးမောင်နှံ၌ (နောက်ထပ်) သားကိုးဦး ထွန်းကား၏။ သားကိုးဦးစလုံးမှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို (အာဂုံဆောင်)ဖတ်ကြားသူများ ဖြစ်လာခဲ့ကြပါ၏။”

အခန်း (၂၃) အသင်၏ခွဲခွာမှုမှာ ငါတို့အား ဝမ်းနည်းပူဆွေးစေသည်ဟူသောစကား

၆၆၂။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ပန်းပဲသမား အဘူစိုင်းဖ်ထံ သွားရောက်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်း၏ ဇနီးသည်မှာ (ကိုယ်တော်မြတ်၏သားတော်) အစ်ဘ်ရာဟီမ်၏ နို့ထိန်းမိခင်ဖြစ်၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သားတော် လေးအား ခေါ်ယူကာ နမ်းရှုပ်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ အဘူစိုင်းဖ်၏အိမ်တွင်းသို့ဝင်ရောက်ချိန် အစ်ဘ်ရာဟီမ် လေးမှာ နောက်ဆုံးထွက်သက်အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မျက်လုံးတော်မှ ရွှေမျက်ရည် များ ယိုစီးကျဆင်းလာတော်မူ၏။ အဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်န် အေအင်းဖ်က “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်ပင်လျှင်

ငိုချေပြီ”ဟုလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အို-အစ်ဘ်နအောင်းဖ်၊ ဤသည်မှာ ကြင်နာသနားခြင်းဖြစ်၏”ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ထပ်မံ၍ ငိုကြွေးနေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်မှ “မျက်ဝန်းအစုံမှ မျက်ရည်များ စီးနေလေပြီ၊ နှလုံးသားကို ပူဆွေးစေပြီ။ ငါတို့အသျှင် နှစ်မြို့တော်မူသည်မှတစ်ပါး အခြားစကား ငါတို့မဆိုပြီ၊ အို-အစ်ဘ်ရာဟံ၊ အမှန်ပင် အသင်၏ခွဲခွာမှုမှာ ငါတို့အား ဝမ်းနည်းပူဆွေးစေသည်”ဟု ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်နံ မာလစ်က(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၉၀)

အခန်း (၂၄) လူမမာအနီးငိုကြွေးခြင်း

၆၆၃။ စအဒ် ဘင်နံ အုဘာဒဟ်(رضي الله عنه)မှ ဖျားနာသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဘ်ဒူရ် ရဟ်မန်း ဘင်နံ အောင်းဖ်၊ စအဒ် ဘင်နံ အဘီဝက္ကာဒ်၊ အဘ်ဒူလ္လာဟ် ဘင်နံ မတ်စ်အူးဒ်(رضي الله عنه)တို့နှင့်အတူ ၎င်း၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေအား စနည်းနာရန် သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့ကြ၏။ ရောက်ရှိလေသောအခါ သူ့အနီး၌ သူမိသားစု များ ပိုင်းရံလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က “သူ သေဆုံးပြီးလော”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “ယာ-ရစူလုလ္လာဟ်၊ သေဆုံးခြင်းမဟုတ်ပါ”ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ငိုကြွေးမှုကိုတွေ့မြင်ပြီး သူတို့လည်း ငိုကြွေးကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်တို့ နားထောင်ကြမည် မဟုတ်လော။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မျက်ရည်ကျခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ နှလုံးသားကြေကွဲပူဆွေးမှုကိုသော်လည်းကောင်း ပြစ်ဒဏ် ခတ်တော်မူခြင်းမရှိ။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်သော်လည်းကောင်း၊ ကရုဏာတော်သည်လည်း ကောင်း ဤအရာကြောင့်ပင် ဖြစ်ရချေ၏”ဟူ၍ မိမိလျှောက် ပြောပြကာ မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ဆက်လက်၍ “သေဆုံး သူသည် ၎င်း၏မိသားစုသားချင်းများမှ ၎င်းအပေါ် ငိုချင်းချမှု(ငိုယိုညည်းတွား ဟစ်အော်သောင်းကျန်းမှု)ပြုလုပ်လျှင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံရပေ၏”ဟု စကားတော်မူခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒူလ္လာဟ် ဘင်နံ အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၉၁)

အခန်း (၂၅) ငိုချင်းချမှုအား တားမြစ်ခြင်းနှင့် ယင်းသို့ပြုသူအား ရှုတ်ချခြင်း

၆၆၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ဘိုင်အသ်ပေးကြချိန်က ငိုချင်းချမှု မပြုလုပ်ပါဟူသည့်အချက်သည် လည်း အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ယင်းပဋိညာဉ်ကို မပြုခဲ့ကြသူ အမျိုးသမီးငါးဦးရှိခဲ့၏။ ၎င်းတို့မှာ အွမ္မုရုလိုင်မီး၊ အွမ္မုအလားအ်၊ (အဘီစဘ်ရဟ်၏ သမီး)၊ မုအာဒ်၏ဇနီးနှင့် အခြားအမျိုးသမီးနှစ်ဦး သို့တည်းမဟုတ် အဘီစဘ်ရဟ် ၏သမီး၊ မုအာဒ်၏ဇနီးနှင့် အခြားအမျိုးသမီးတစ်ဦးတို့ ဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မုအသီးယ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၉၂)

*မှတ်ချက် *

ဘိုင်အသ်ပေးခြင်း = တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ကတိသစ္စာပေးခြင်း၊ ပဋိညာဉ်ခံခြင်း
(လလငညါ အုန ရူနီန အသ အုန ဣမသစုနစ) “ဘိုင်အသ် ယူသည်”ဟု သုံးနှုန်းပြောဆို က အဓိပ္ပာယ်မှာ
ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားကြောင်းသတိပြုရပါသည်။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း (၂၆) ဂျနာအိဇ်အတွက် မတ်တပ်ရပ်ခြင်း

၆၆၅။ အကယ်၍ အသင်တို့တစ်ဦးဦးမှ ဂျနာဇော်အား တွေ့မြင်၏။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ၎င်းနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားခြင်း မဟုတ်ခဲ့လျှင် (လမ်းလျှောက်နေရာမှ) ရပ်တန့်ရမည်။ သူသည် ဂျနာဇော်၏ နောက် သို့မဟုတ် ဂျနာဇော်သည် သူ၏နောက် ရောက်သွားသည်အထိ သို့တည်းမဟုတ် မိမိရှေ့မှသွားနေသော ရပ်အလောင်းကို အောက်သို့ချသည်အထိ ရပ်နေရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာမိရ် ဘင်နံ ရာဘီအိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၉၅)

အခန်း (၂၇) ဂျနာဇာတ်အတွက် ရပ်ပြီးသည့်နောက် မည်သည့်အချိန်၌ ထိုင်နိုင်သနည်း

၆၆၆။ (* ænɹ̥ ft pD pCɔw pɛk) t b [kɛkɛ (ꠔꠔ)သည် မရ်ဝါန်၏လက်ကိုကိုင်ပြီး ရုပ်အလောင်း အောက်သို့မချမီ ၎င်းတို့ ထိုင်ချခဲ့ကြ၏။ အဘူစအီးဒ်(ꠔꠔ)ရောက်ရှိလာပြီး မရ်ဝါန်၏လက်ကိုကိုင်ဆွဲကာ “ထရပ်လော့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ပြုခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့ကြောင်း ဤပုဂ္ဂိုလ်(အဘူဟုရိုင်ရဟ်)က ကောင်းစွာသိရှိ၏”ဟု ဆိုလေရာ အဘူဟုရိုင်ရဟ်က “သူသည် မှန်ရာကိုဆို၏”ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စအီးဒ် အလ်မ(က်)ဘူရီ(သူ၏ဖခင်မှတစ်ဆင့် ကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၉၆)

ကြားသိခြင်း)

အခန်း (၂၈) ယဟူဒီ၏ ဂျနာဇာတ်အတွက် ရပ်ခြင်း

၆၆၇။ ဂျနာဇာတ်တစ်ခုသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မတ်တပ်ရပ်တော် မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း လိုက်၍ရပ်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့က “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ၎င်းမှာ ယဟူဒီတစ်ဦး၏ ဂျနာဇာတ် ဖြစ်ပါသည်” ဟု လျှောက်တင်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်တို့သည် ဂျနာဇာတ်ကို မြင်တွေ့သည့်အခါတိုင်း ရပ်ကြကုန်”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘီရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၃၉၈)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်ဆုံး ပြုမူချက်များအရ အထက်ပါအမိန့်မှာ ဖျက်သိမ်းပြီးဖြစ်သည်ကို ဆွဟီးဟ် မုစ်လင်(ဆင့်ပြန်သူ၏) ဟဒီးဆ်၌ ဆွေ့ရ၏။ (ကြည့် -ဖယ်ဟုလ်ဘာရီ၊အတွဲ (၃) စာမျက်နှာ-၄၂၄)

အခန်း (၂၉) ရုပ်အလောင်းကို အမျိုးသားများသာ သယ်ဆောင်ရန်

၆၆၈။ ဂျနာဇာတ်မှာ အဆင်သင့်ဖြစ်လျှင် ၎င်းကို အမျိုးသားများမှ မိမိတို့၏ ပခုံးများပေါ်တင်၍ သယ်ဆောင်ကြ။ အကယ်၍ သူသေမှာ သူတော်မွန်တစ်ဦးဖြစ်လျှင် “ကျွန်ုပ်အား (အမြန်ဆုံး သွားရောက်)ဆက်သ ပို့ဆောင်လော့” ဟု ပြောဆိုမည်။ အကယ်၍ သူသေမှာ မကောင်းမြတ်သူဖြစ်က “ကျွန်ုပ် ပျက်စီးရချေပြီ။ ကျွန်ုပ်အား မည်သည့် နေရာဌာနသို့ ယူဆောင်သွားနေကြသနည်း”ဟူ၍ (ဟစ်အော်)ပြောဆိုပေမည်။ ၎င်း၏အသံကို လူသားမှအပ ဝေနေယျအပေါင်းက ကြားသိကြမည်။ အကယ်၍ လူသားကသာ ကြားသိရလျှင် သတိလွတ် မေ့မြောသွားမည် ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၀၀)

အခန်း (၃၁) ဂျနာအိင် (ဈာပနအစီအစဉ်)၌ ပါဝင်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၆၇၀။ “အကြင်မည်သူမဆို ဂျနာဇာတ်၌ ပါဝင်ခဲ့လျှင် ‘ကီးရုသွံ’တစ်ခုနှင့် ညီမျှသော အကျိုးဆုလာဘ်ကို ရရှိမည်”ဟု အဘူဟုရိုင်ရဟ်မှတစ်ဆင့် ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း အစ်ဘ်နုအုမရ်က ပြောပြကြ၏။ အစ်ဘ်နုအုမရ်က “အလွန်ကြီးမားသည့် ရောမကုသိုလ်ဟု အဘူဟုရိုင်ရဟ်မှ ပြောဆိုခြင်းဖြစ်၏”ဟု ဆိုလေ၏။ အာအိရှဟ်(ꠔꠔ)က လည်း အဘူဟုရိုင်ရဟ်၏ ဆင့်ပြန်ချက်ကို ထောက်ခံပြီး “ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အလားတူပင် မိန့်ဆိုခဲ့ကြောင်း ကျွန်မ ကြားနာခဲ့ရ၏”ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ အစ်ဘ်နု အုမရ်က ဆက်၍ပြောသည်မှာ “ကျွန်ုပ်တို့သည် ကီးရုသွံ ပေါင်း မြောက်မြားစွာ လက်လွှတ်ခဲ့ကြပြီဖြစ်၏” ဟုလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-နာအိအ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၀၉)

*မှတ်ချက် *

ကီးရုသွံ- အုဟုဒ်ဆာင်၏ အလေးချိန်နှင့် အရှိုလ်ဆာအကျိုးကုသိုလ်

အခန်း (၃၂) သင်္ချိုင်းများအပေါ် ဝတ်ပြုနေရာတည်ဆောက်ခြင်းသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်တစ်ရပ်

၆၇၁။ wreaw n̄r w f(၁၁)သည် ကျန်းမာရေးအခြေအနေ ဆိုးရွားခဲ့စဉ်က “ယဟူးဒ်နှင့်နဆွာရာတို့သည် ၎င်းတို့ တမန်တော်များ၏ ကဘရ်(သင်္ချိုင်းမြေပုံ)များအပေါ် ဝတ်ပြုဌာနများ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ကျိန်ဆဲခြင်း(လအ်နသ်)ခံကြရ၏”ဟု အာအိရဟ်(၁၂)မှ ဆင့်ပြန်ခဲ့၏။ အာအိရဟ်က “အကယ်၍များ ယင်းသို့မဖြစ်ခဲ့သော် တမန်တော် မြတ် (ﷺ)၏ကဘရ်အား ကြီးကျယ်ထင်ရှားစွာ ပြုလုပ်မိကောင်းပေမည်။ သို့ရာတွင် လူတို့၏ဦးချရာနေရာဌာနဖြစ်သွားမည်ကို ကျွန်ုပ်စိုးကြောက်၍ ဖြစ်ပါ၏”ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အရ်ဝဟ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၁၄)

အခန်း (၃၃) မီးဖွားစဉ်အတွင်း၌ ကွယ်လွန်သူအမျိုးသမီးအတွက် ဂျနာဇဟ်ဆွလာသ်

၆၇၂။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏နောက်တော်ပါးမှနေ၍ မီးဖွားစဉ်ကွယ်လွန်ခဲ့သော အမျိုးသမီး အတွက် ဂျနာဇဟ်ဆွလာသ် တည်ဆောက်ခဲ့ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရုပ်အလောင်း၏ ဗဟိုနေရာ၌ ရပ်တော်မူ ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စမုရဟ် ဘင်န် ဂျန်ဒ်(၁၃)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၁၅)

*မှတ်ချက် *

(က) အမျိုးသား၏ ရုပ်အလောင်းဖြစ်ပါက အိမ်သို့ ငှက်အိုးဆင်းနေရ၍ ရပ်ရမည်။

(ခ) ဂျနာဇဟ်ဆွလာသ်ကို ဤသို့ တည်ဆောက်ပါ။

၁။ ယထာအကြိမ် သပ်ကံဘီရ်ဆိုပြီးလျှင် စုရဟ်ဖာသ်ဟ် ဖတ်ရမည်။

၂။ ဒုတိယအကြိမ် သပ်ကံဘီရ်ဆိုပြီးလျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အသေခံရသည့် အတ္တသို့ သရမည်။

၃။ တတိယအကြိမ် သပ်ကံဘီရ်ဆိုပြီးလျှင် ဆာဆု သူအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ရမည်။

၄။ စတုတ္ထအကြိမ် သပ်ကံဘီရ်ဆိုပြီးလျှင် မိမိနှင့် မှစ်လင်မ်အားလုံး အတွက် ဆုပန်ကြားရမည်။

(ကြည့်-ဆွဟ်ဗ် အလ်ဘုခါရီ အနှစ်ချုပ်ကျမ်း၊ စာမျက်နှာ-၃၃၁၊ အောက်ခြေမှတ်ချက်)

အခန်း (၃၄) ဈာပန ဆွလာသ်၌ စုရဟ်ဖာသ်ဟ် ဖတ်ရမည်

၆၇၃။ ကျွန်ုပ်သည် အစ်ဘ်နု အဘ္ဘွစ်(၁၄)၏နောက်မှ ဈာပနဆွလာသ်ဝတ်ပြုရာ သူသည် စုရဟ်အလ် ဖာသ်ဟ် ဖတ်ကြားခဲ့၏။ အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်မှ ဤသို့မကြားခဲ့၏။ “ဂျနာဇဟ်ဆွလာသ်၌ စုရဟ်ဖာသ်ဟ် ဖတ်ကြားခြင်းသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စွန္နသ်တော်ဖြစ်ကြောင်း အသင်တို့ သိမှတ်ရ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-သွလ်ဟ်ဘင်န်အာဒ်လ္လာဟ်ဘင်န်အာဇ်ဇဟ်(ကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၁၆))

အခန်း (၁၇) သေသူသည် ရှင်သူ၏ ခြေသံများကြားရ၏

၆၇၄။ သူသေအား ၎င်း၏ တွင်းထဲသို့ချပြီးနောက် လှည့်ပြန်သွားကြကုန်သော အဖော်အပေါင်းမိတ်ဆွေတို့၏ ခြေသံများကို ၎င်းသူသေမှ ကြားရ၏။ ကောင်းကင်တမန်နှစ်ပါးရောက်လာပြီး ၎င်းသူသေအား ထိုင်စေ၍ “အသင်သည် ဤပုဂ္ဂိုလ်မဟမ္မဒ်(ဆွ)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့သနည်း”ဟု မေးမြန်းကြ၏။ သူသေမှ “ဤပုဂ္ဂိုလ်မှန်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အစေကျွန်တော်နှင့် စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်သက်သေခံပါ၏”ဟု ပြောဆိုမည်ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် “ငရဲမီးပုံတွင်းရှိ အသင့်နေရာကို ရှုစားလော့။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်းအစား ဂျန္နသ်၏ နေရာတစ်ခု ကို အသင့်အား ပြောင်းလဲချီးမြှင့်တော်မူလိုက်လေပြီ”ဟု ပြောကြားကြမည်ဖြစ်၏။ သေဆုံးသူသည် သူ၏နေရာဌာန နှစ်ရပ်စလုံး တွေ့မြင်ရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သူသေသည် ကာဖီရ် သို့မဟုတ် မုနာဖစ်ကံ ဖြစ်သော် ၎င်းက ကောင်းကင်တမန်တို့အား “ကျွန်ုပ် မသိရှိပါ။ သို့သော် လူတို့ပြောဆိုခဲ့ကြသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်မှ ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့ပါ၏”

ဟူ၍ အဖြေပေးလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ကောင်းကင်တမန်များက “အသင်သည် (ကုရ်အာန်) လမ်းညွှန်တရားကို သိလည်း မသိခဲ့၊ လိုက်နာခြင်းလည်း မရှိခဲ့လေတကား”ဟု ဆိုကာ ၎င်းသူသေ၏ နားရွက်နှစ်ဖက်အကြား သံထည်တင်းပုတ်ဖြင့် ထုနှက်ကြမည်။ ၎င်းသူ၏ဟစ်အော်သံကို လူသားနှင့်ဂျင်နီတို့မှ အပ ၎င်းအနီးရှိ အရာအားလုံး ကြားသိကြမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်၌(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၂၂)

*မှတ်ချက် *

ကုရ်အာန်လမ်းညွှန်အကြောင်းကို မှစ်နှစ်အလ်အဟ်မင်းကျမ်းနှင့် ဖယ်ဟုလ်ဘာရီ၊တွဲ (၃)၊စာ(၄၈၂)၌ဆန့်လက် ဆွေလာကြရ

အခန်း (၃၆) မြင့်မြတ်သောနေရာ၌ (ဒဖန်)မြှုပ်နှံခြင်းကို နှစ်ခြိုက်သူ

၆၇၅။ သေခြင်းတရား၏ကောင်းကင်တမန် (မလကုလ်မောင်းသ်)သည် တမန်တော်မူစာ(ﷺ)ထံသို့ စေလွှတ် ခံရ၏။ မူစာက ၎င်းအား လက်ဝါးဖြင့်ရိုက်ချလိုက်ရာ ကောင်းကင်တမန်၏မျက်လုံးတစ်ဖက် ပျက်စီးသွား၏။ ထိုအခါ ကောင်းကင်တမန်က မိမိ၏အသျှင်မြတ်ထံ ပြန်သွားပြီး “အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား မသေချင်သေးသည့် ကျွန်တစ်ဦးထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့ပါသည်”ဟု လျှောက်တင်လေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်း၏မျက်လုံးကို ပြန်လည်၍ ပကတိအတိုင်း ဖြစ်စေပြီးနောက် “သူထံပြန်သွား၍ ဤသို့ပြောချေလော့။ သူ၏လက်ကို နွားထီးတစ်ကောင် ၏ကျောပေါ် တင်စေလော့။ သူ၏လက်၌ ကပ်ပါလာသည့်အမွှေးအမျှင် အရေအတွက်နှင့်အညီ ထိုနှစ်ကာလများအထိ သူ့အား ရှင်သန်ခွင့်ပြုပေးမည်ဟု ဆိုလော့”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ (မိန့်မြွက်သည့်အတိုင်း ကောင်းကင်တမန်မှ ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။) ၎င်း၏နောက်ဝယ် တမန်တော်မူစာက- “အို-ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်၊ ၎င်းနောက် ဘာဆက်ဖြစ်ဦး မည်နည်း”ဟု မေးလျှောက်ရာ အသျှင်မြတ်က “၎င်းနောက် သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်အံ့”ဟု မိန့်မြွက်တော် မူသဖြင့် မူစာက “ယခုချက်ချင်းပင် ချီးမြှင့်တော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထို့နောက် မူစာက ခဲတစ်ပစ်စာ အကွာအဝေးရှိ သန့်ရှင်းသောနေရာသို့ ဆောင်ကြဉ်းပေးတော်မူရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ အသနားခံ တောင်းဆို ခဲ့လေ၏။

ရုဟုလ္လာဟ်(ﷺ)က “ငါသည် ထိုနေရာသို့ ရောက်ခဲ့ပါသော် အနီရောင်သဲတောင်ကုန်းအနီး သွားလမ်း တစ်ဖက်မှ တမန်တော်မူစာ၏ သင်္ချိုင်းကို အသင်တို့အား ပြသတော်မူပေမည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၂၃)

အခန်း (၃၇) ယုဟီဒီအတွက် ဂျနာဇ်ဆွလာသ်

၆၇၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အုဟုဒ်တွင် ကျဆုံးခဲ့သော သာသနာ့အာဇာနည်များကို အဝတ်တစ်စလျှင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ဖြင့် စုစည်းစေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်မှ “ယင်းနှစ်ဦးအနက် မည်သူသည် ကုရ်အာန် ပညာကို ပိုသိသနည်း”ဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။ တစ်ဦးကို ညွှန်ပြလျှင် ထိုသူအား ကိုယ်တော်မြတ်က မြေတွင်းထဲ ဦးစွာထည့်တော်မူပြီး “ဂီဃာမသ်နေဉ် ငါသည် ဤသူများ၏သက်သေဖြစ်တော်မူအံ့”ဟု ဆိုနေခဲ့ပေ၏။ ယုဟီဒီများ အား သွေးများပေကျံနေသော ခန္ဓာကိုယ်အတိုင်း မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ရန် ကိုယ်တော်မြတ်က အမိန့်ပေးတော်မူသဖြင့် ၎င်းတို့အား ရေဆေးသန့်စင်ခြင်းမရှိသလို ၎င်းတို့အတွက် ဂျနာဇ်ဆွလာသ်လည်း ဝတ်မပြုခဲ့ချေ။

အခန်း (၃၈) အရွယ်မရောက်သေးသောသူငယ်လေး မုစ်လင်မ်ဖြစ်ပြီးနောက် သေဆုံးခဲ့လျှင် ဂျနာဇ် ဆွလာသ် ပြုရမည်လော၊ ၎င်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အ လာမ်က မည်သို့ဆိုထားသနည်း။

၆၇၇။ တစ်နေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ထွက်ကြွတော်မူပြီး အုဟုဒ်၏ယုဟီဒီများအတွက် ဂျနာဇ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် မင်နီဘရ်ပေါ်တက်မြန်းပြီး “ ငါသည် အသင်တို့အတွက် လမ်းခင်းပေးသော ရှေ့ဆုံးမှလူ(နှင့်) အသင်တို့အားလုံးအပေါ် သက်သေဖြစ်အံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါသည် ယခုလေးတင်ပင် ငါ၏ရေကန်တော်အား တွေ့မြင်ရ၏။ ၎င်းပြင် ငါသည် ကမ္ဘာ့ရတနာများ၏သော့များ သို့တည်း မဟုတ် ကမ္ဘာမြေ၏သော့များကို ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရပေ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်တို့ ရှုရစ်က် ပြစ်မှုကျူးလွန်မည်ကို ငါမကြောက်။

အသင်တို့အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်မည်ကိုသာ ငါကိုယ်တော် စိုးရိမ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အု(က်)ဘဟ် ဘင်န် အာ်ခါရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၂၈)

၆၇၈။ အုမရ်(ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား နောက်လိုက်ပြု၍ လူတစ်စုနှင့်အတူ အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ် ထံသို့ ထွက်လာခဲ့၏။ ဘနီမဃာလဟ် တောင်ပူစာများအနီး၌ ကလေးငယ်များနှင့်အတူ ဆော့ကစားနေသော သူ့ကို တွေ့ခဲ့ကြကုန်၏။ အစ်ဘ်နု ဆွိုင်းယဒ်မှာ ထိုစဉ်က လူပျိုဖော်ဝင်အံ့ဆဲဆဲ အခြေအနေ၌ ဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မှ လက်တော်ဖြင့် သူ့အား အသာအယာပုတ်လိုက်သည့်အခါမှ သူသည် ကျွန်ုပ်တို့အား သတိပြုမိလေ၏။ ကိုယ်တော် မြတ်သည် သူ့အား “ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း အသင် သက်သေခံ ပါသလား”ဟု မေးရာ အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ်က ကိုယ်တော်ကိုကြည့်လျက် “အသင်သည် စာပေသင်ကြားဖူးခြင်းမရှိသူ တို့၏ စေတမန်တော်အဖြစ် ကျွန်ုပ်သက်သေခံ၏”ဟု (မထီမဲ့မြင်)ပြောဆို၏။ တစ်ဖန် ၎င်းက “ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း အသင်မှ သက်သေခံပါမည်လော”ဟု ပြန်၍မေး၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) က ငြင်းဆန်ပြီး “ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်ကိုသာ သက်ဝင်ယုံကြည်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၍ “အသင် မည်သို့ထင်မြင်သနည်း”ဟု မေးမြန်းလိုက်တော်မူ၏။ အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ်က “မှန်ကန်သူနှင့် လိမ်လည်သူများ ကျွန်ုပ်ထံ ရောက်လာကြသည်”ဟု ဆိုလေသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်သည် ဤအရေးအရာ၌ အတွေးချော်နေလေပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါ၏(အသိ)ထံ၌ အသင့်အတွက် တစ်စုံ တစ်ရာ ကိန်းအောင်းနေ၏ (အသင် ထုတ်ဖော်နိုင်၏လော)”ဟု မိန့်ရာ သူက “၎င်းသည် အခိုးအငွေဖြစ်၏” ဟု ပြောပြလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သူ့အား “အသရေပျက်ခြင်း၌ အသင်ရှိစေရော့ အသင်သည် ကန့်သတ်ချက် ဘောင်ကို မကျော်လွန်နိုင်” ဟု အမိန့်ရှိတော်မူလိုက်၏။ ဤတွင် အုမရ်က “ယာ-ရစ္စလုလ္လာဟ်၊ ဤသူငယ်၏ဦးခေါင်းကို ခုတ်ပိုင်းလိုက်ရန် ကျွန်ုပ်အား ခွင့်ပြုတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်တင်လေရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အကယ်၍ သူသည် ၎င်းသူ(ဒဂျီဂျာလ်)ဖြစ်က အသင်သည် သူ့အား မလွှမ်းမိုးနိုင်။ ယင်းသို့မဟုတ်ခဲ့လျှင်လည်း သူ့ကိုသတ်ခြင်း မှာ မည်သည့်ကောင်းကျိုးမျှမရှိ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

နောင်သောအခါ ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အုဘိုင်းယ် ဘင်န် ကအာ်(ﷺ)နှင့်အတူ အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ် နေထိုင်သော စွန်ပလုံဒ်သို့ ကြွမြန်းခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိအား မတွေ့မြင်မီ အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ်၏ တစ်စုံ တစ်ရာသောစကားကို ကြားသိလိုခဲ့၏။ အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ်မှာ စောင်တစ်ထည်ကိုခြုံ၍ တစ်စုံတစ်ရာကို တီးတိုးရွတ် နေကြောင်း တွေ့ရ၏။ စွန်ပလုံပင်စည်းများနောက် ပုန်းလှိုးနေတော်မူသော ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ်၏ မိခင်မှ တွေ့မြင်သွားခဲ့ပြီး “အို-ဆွာ့ဖ်၊ မဟုမ္မဒ်ရောက်ရှိနေသည်”ဟု သတိပေးပြောဆိုလိုက်သဖြင့် အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ် သည် (လဲလျောင်းရေ၏နေရာမှ) ထရပ်လိုက်လေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ- “အကယ်၍ ဤအမျိုးသမီးမှ ၎င်းအား (အသိမပေးဘဲ) လွှတ်ထားလိုက်ပါက အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ်သည် မိမိအတွင်းရေး ၏အဖြစ်မှန်ကို ဖော်ထုတ်ပြောဆိုပေလိမ့်မည်ဖြစ်သည်”ဟူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဲမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၃၇)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိမိအသိထဲ၌ရှိသော ‘ရုရုဒ်ခါး’ကို ရည်ရွယ်၍အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ်အား ထုတ်ပြောဆရာ ၎င်းက ‘ဒုခ်’ဟု မပြည့် မစုံဖြင့် သာမှန်ဆပြောနိုင်ခဲ့သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က အစ်ဘ်နု ဆွိုင်းယဒ်အား အသိသာပြန်ကြောင်း သက်သေပြတော်မူခဲ့ ၏။ အစ်ဘ်နုဆွိုင်းယဒ်သည် ဝိညာဉ်ဇာတာမှ အာရုံခံသတင်းအတို အချက်နှင့် အာရုံခံသတင်းအတို အချက်တို့ကို အသိသာပြန်တော်မူခဲ့၏။

၆၇၉။ ယဟူဒီ ကလေးငယ်တစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား လုပ်ကျွေးပြုစု ခစားလေ့ရှိနေခဲ့၏။ ထိုသူငယ် မကျန်းမာသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူ့ထံ သွားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူ၏ခေါင်းရင်း၌ ထိုင်ပြီး အစွလွှာမိသို့သက်ဝင်ရန် သူငယ်အား မိန့်တော်မူ၏။ ကလေးငယ်သည် ထိုနေရာ၌ ထိုင်နေသော မိမိဖခင်ကို ကြည့်ရှုခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဖခင်ဖြစ်သူက အဘူကာစင်မ်(ﷺ)အား လိုက်နာလက်ခံရန် ကလေးငယ်ကို ပြောကြားလိုက်ရာ ကလေးငယ်မှ အစွလွှာမိကို လက်ခံသက်ဝင်လိုက်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အပြင်သို့ထွက်လာပြီးလျှင် “ချီးမွမ်းထောပနာအပေါင်းသည် ဤသူငယ်အား ငရဲမီးမှ ကယ်တင်တော်မူသည့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက်သာ တည်း”ဟု ဆိုတော်မူခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၃၈)

၆၈၀။ ရင်သွေးငယ်တိုင်းသည် ဖိသွံ့ရဟ်(ပကတိသန့်စင်ခြင်း)အဖြစ်နှင့် မွေးဖွားလာကြသူများဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏မိဘများက ၎င်းတို့အား ယဟူးဒ်၊ နဆွရာ၊ မဂျူးစ်(မီးကိုးကွယ်သူ)အဖြစ် ပုံသွင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ တိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်မှ တိရစ္ဆာန်လေးအား ပြောင်မြောက်စွာ မွေးဖွားလိုက်သကဲ့သို့တည်း။ ၎င်း၌ ကိုယ်လက်အင်္ဂါမစုံခြင်းကို အသင်တွေ့မြင်ရပါသလော။

၎င်းနောက် အဘူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က အောက်ပါအာယသ်တော်များကို ဖတ်ကြားခဲ့၏။

“လူသားတို့အား ဖန်ဆင်းတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဖန်ဆင်းမှု သဘာဝဓမ္မသည် မည်သည့် ပြောင်းလဲခြင်းမျှ အလျှင်းမရှိပြီ။ ဤသည်ပင် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်ဖြစ်၏။ သို့စေကာမူ လူအများစုမှာ သိတတ်နားလည်ခြင်း မရှိကြချေ။” (၃၀:၃၀)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၄၁)

အခန်း (၃၉) အကယ်၍ မုရ်ရစ်ကတစ်ဦးသည် သူ၏နောက်ဆုံးထွက်သက်၌ လာအီလားဟ အစ်လ-ဘဟ်ကို ရွတ်ဆိုခဲ့ပါလျှင် - -

၆၈၁။ အဘူသွာလစ်ဘ်၏သေဆုံးချိန်နီးကပ်လာသောအခါ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သူထံကြွမြန်းသွားခဲ့၏။ သူ၏အနီး၌ အဘူဂျဟလ် ဘင်န် ဟ်ရှာမ်၊ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘီအုမိုင်ယဟ် ဘင်န် အလ်မုဃီရဟ်တို့ ရှိနေ ကြောင်း တွေ့ရ၏။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က အဘူသွာလစ်ဘ်အား “အို-ဘကြီးတော်၊ လာအီလားဟ အစ်လလ္လာဟ် ဟု ရွတ်ဆိုလိုက်ပါလော့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ရှေ့တော်မှောက်၌ ဤအချက်အားဖြင့် ကျွန်ုပ်မှ အသင့်အတွက် သက်သေပြုပါမည်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အဘူဂျဟလ်နှင့် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘီအုမိုင်ယဟ် က “အို- အဘူ သွာလစ်ဘ်၊ အသင်သည် အဘ်ဒုလ် မုသ်သွံလစ်ဘ်၏သာသနာကို စွန့်လွှတ်တော့မည်လော”ဟု ပြောဆိုကြ၏။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အဘူသွာလစ်ဘ်အား ယင်းသို့(သက်သေခံကလိမတ်စကား)ပြောစေရန်ကိုသာ တသွင်သွင် ဖိတ်ခေါ် တိုက်တွန်းနေတော်မူ၏။ အဘူဂျဟလ်နှင့် အဘ်ဒုလ္လာဟ်တို့ကလည်း အထက်ပါအတိုင်းသာ ထပ်ကာထပ်ကာ ပြောကြား နေခဲ့ကြ၏။ နောက်ဆုံးသော် အဘူသွာလစ်ဘ်သည် လာအီလားဟ အစ်လလ္လာဟ်ကို ရွတ်ဆိုရန်ငြင်းလျက် မိမိသည် အဘ်ဒုလ် မုသ်သွံလစ်ဘ်၏သာသနာလမ်းစဉ်ပေါ်သာရှိကြောင်း ပြောဆိုလိုက်၏။ ၎င်းနောက် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အတွက် အလ္လာဟ်ထံတော်မှ ခွင့်လွှတ်မှုကို အသနားခံလျက် ရှိနေမည်သာဖြစ်၏။ ယင်းသို့ပြုခြင်းကို အသျှင်မြတ်မှ တားမြစ်တော်မူထားသော်ငြား --”ဟု ပြောဆိုတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (၉:၁၁၃)မုက္ခပါဌ်တော်အား ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ် မုစိုင်ယဘ် ဘင်န် ဟ်ဇ်န်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၄၂)

အခန်း (၄၀) သင်္ချိုင်း၌ တရားပြခြင်းနှင့် ဝိုင်းထိုင်နားဆင်ခြင်း

၆၈၂။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘကီးအိလ်ဃရ်ကဒ်ရှိ ဂျနာဟ်အစီအစဉ်၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) ကျွန်ုပ်တို့ထံကြွမြန်းလာပြီး ထိုင်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ကိုယ်တော့်အား ဝိုင်းရံ၍ထိုင်ကြ၏။ ကိုယ်တော့် လက်၌ တုတ်ချောင်းငယ်တစ်ခုကိုင်ဆောင်ထားပြီး ၎င်းနှင့် မြေကြီးပေါ် ခြစ်ဆွဲ(ရေးဆွဲ)လိုက်၏။ ပြီးနောက် “အသင်တို့ အားလုံး သို့မဟုတ် တစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ် သူ၏နေရာသည် ဂျန္နုသ် သို့မဟုတ် ဂျဟန္နမ် ဟူ၍ ကြိုတင်သတ်မှတ် ထားခြင်း အလျှင်းမရှိ။ ၎င်းအား ကောင်းမြတ်သူ သို့မဟုတ် ယုတ်မာသူအနက်မှဟူ၍လည်း မှတ်တမ်းရေးသား သတ်မှတ်ထားခြင်း အလျှင်းမရှိ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ထိုအခါ လူတစ်ဦးက “ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျင့်ရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ထားမှု၌ ကျွန်ုပ်တို့မှ တည်မှီနေရမည်မဟုတ်ပါလော့။ ကျွန်ုပ်တို့ အနက် ကောင်းမြတ်သူတိုင်းမှ ကောင်းမြတ်သူတို့၏လုပ်ရပ်များကို ပြုလုပ်ကြမည်၊ ကျွန်ုပ်တို့အနက် ဆိုးယုတ်သူ တိုင်းက ဆိုးယုတ်သူတို့၏လုပ်ရပ်များကို ပြုလုပ်ကြမည်။ ဤသို့မဟုတ်ပါလော့”ဟု မေးမြန်လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ကျင့်ရပ်ကောင်းများသည် ကောင်းမြတ်သူအဖို့ လွယ်ကူစေသည်။ မကောင်းမှုများသည် ဆိုးယုတ် သူအဖို့ လွယ်ကူစေသည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီးနောက် အောက်ပါမုက္ခပါဌ်တော်များကို ဖတ်ကြားသရဇ္ဈာယ်တော် မူခဲ့၏။

“မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အကြင်သူသည် ပေးကမ်းလှူဒါန်းပြီး (အသျှင်မြတ်အား)ရိုကျိုး ကြောက်ရွံ့၏။ ၎င်းပြင် ကောင်းမြတ်သည့်အရာကို မှန်ကန်ကြောင်း ယုံကြည်လက်ခံ၏။ သို့ရှိရာ များမကြာမီ ငါအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏လမ်းကို လွယ်ကူစေတော်မူမည်ဖြစ်၏။” (ဥး၅-၇)

ဆင့်ပြန်သူ- အလီဘင်နီ အဘိသွာလ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၄၄)

အခန်း (၄၁) မိမိကိုယ်ကို သေကြောင်းကြံခြင်းသည် - -

၆၈၃။ အကြင်မည်သူပင်မဆို အစ္စလာမ်မှအပ အခြားလမ်းစဉ်(သာသနာ)၏(အမည်)ဖြင့် တမင်လိမ်ညာကျိန်ဆို ခဲ့လျှင် သူသည် ပြောဆိုသည့်အတိုင်း (အခြားသာသနာဝင်)ဖြစ်သွားအံ့။ ထို့ပြင်တစ်ဝ မည်သူပင်ဖြစ်စေ သံတိုတစ်စ ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သေကြောင်းကြံစည်ပါက ထိုသူသည် ငရဲဘုံ၌ ထိုသံစဖြစ်ပင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံရအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-ဆာဘစ်သ် ဘင်နီ အဒ်သွဟ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၄၅)

*မှတ်ချက် *

ဥပမာ- အကယ်၍ထို အရာသည် မှန်ကန်ခဲ့ပါက ငါသည် ဂျဏ်အံ့ ဟု တိုင်တည် ကျိန်ဆို ခဲ့ ဆာ ၎င်းသူသည် လူတို့မိမိ၏ အမှတ်စဉ်သွားအံ့ ။

၆၈၄။ ဒဏ်ရာ၏ ပြင်းထန်မှုဝေဒနာခံစားရသည့် လူတစ်ဦးသည် မိမိကိုယ်ကို သေကြောင်းကြံခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က “ငါ၏ကျွန်သည် (မိမိဆန္ဒကို ဦးစားပေးကာ) ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆောတလျှင် သေကြောင်း ကြံလိုက်ပေရာ သူ့အဖို့ ဂျန္နုသ်သည် ဟရာမ်အဖြစ် ငါအသျှင်မြတ်မှ ပြုတော်မူသည်”ဟု မိန့်မြှောက်တော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ရွန်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၄၅)

၆၈၅။ မိမိကိုယ်ကို ဖျစ်ညှစ်၍ သေကြောင်းကြံသူသည် ငရဲဘုံ၌ မိမိကိုယ်ကို ထာဝရဖျစ်ညှစ်နေရလတ္တံ့။မိမိကိုယ်ကို (ဓား/အချွန်ဖြင့်)ထိုး၍ သေကြောင်းကြံသူသည် ငရဲဘုံ၌ မိမိကိုယ်ကို ထာဝရထိုးခုတ်၍သာ နေနေရ လတ္တံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၄၆)

အခန်း (၄၂) လူအများမှ ချီးမွမ်းသောသူသေမှာ

၆၈၆။ ဂျနာဟ်တစ်ခုဖြတ်သန်းသွားရာ လူတို့မှ ထိုသူသေအား ချီးမွမ်းခဲ့ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “ထိုသူ(သူသေ)အတွက် အတည်ဖြစ်လေပြီ”ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ တစ်ဖန် အခြားဂျနာဟ်တစ်ခုဖြတ်သန်းသွားရာ လူတို့က ထိုသူသေအား မကောင်းဆိုကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “ထိုသူ(သူသေ)အတွက် အတည်ဖြစ်လေပြီ”ဟု မိန့်မှတ်တော်မူပြန်၏။ အုမရ် ဘင်နီ အလ်ခသ်သွာဘ်(رضي الله عنه)က “အတည်ဖြစ်ခြင်းမှာ မည်သည်ပါလဲ”ဟု မေးမြန်း လျှောက်ထားရာ ရုစုလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)က “အသင်တို့၏ချီးမွမ်းမှုကို ခံယူရရှိသွာသူအဖို့ ဂျန္နုသ်မှာ အတည်ဖြစ်သွား၏။ အသင်တို့မှ သေးသိမ်စေလိုက်သော သူအဖို့မှာကား ဂျဟန္နမ်သည် အတည်ဖြစ်သွား၏။ အသင်တို့ (မုစ်လင်မ် လူထု)သည် ကမ္ဘာမြေပေါ်ဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေများ ဖြစ်ကြကုန်၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

၆၈၇။ “မည်သည့်မုစ်လင်မ်ပင်ဖြစ်စေ၊ သူသည် ကောင်းမြတ်ကြောင်း လူလေးဦး၏သက်သေခံချက်ရှိလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအား ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရောက်စေတော်မူပေအံ့”ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်ကြား တော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့က “အကယ်၍ သူကောင်းမြတ်ကြောင်း သက်သေခံသူ သုံးဦးသာရှိခဲ့လျှင် အသို့ပါနည်း”ဟု မေးလျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “သုံးဦးသာရှိလျှင်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း”ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ တစ်ခါ ကျွန်ုပ်တို့က “နှစ်ဦးသာရှိခဲ့ပါလျှင်”ဟု မေးလျှောက်ပြန်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “နှစ်ဦးတည်းပင် ဖြစ်စေကာမူ” ဟူ၍ ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

သက်သေခံတစ်ဦးတည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်တို့မှ မေးမြန်းလျှောက်တင်ခြင်းမပြုခဲ့ကြချေ။
ဆင့် ပြန်သူ-အုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၄၉)

အခန်း (၄၃) ကဘရ်၏ အဖွဲ့အစည်းကြောင်း

၆၈၈။ မုအ်မင်န်တစ်ဦးသည် ကဘရ်အတွင်း၌ ထိုင်စေခြင်းခံရပြီးနောက် ကောင်းကင်တမန်များမှ သူ့ထံ လာရောက်ပြန်၏။ သူမှ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားခဝင်ကိုးကွယ်အပ်ရာဟူသည် အလျှင်းမရှိ၊ ၎င်းအပြင် မုဟမ္မဒ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်၏”ဟု သက်သေခံဝန်ခံသည်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မိန့်မြွက်တော်၌ ဤသို့လာရှိ၏။ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အား ယင်းတည်တံ့ခိုင်မြဲသော စကားဖြင့် လောကီနှင့်နောင်တမလွန်ဘဝများ၌ တည်တံ့မြဲမြံစေတော်မူ၏။” (၁၄:၂၇)

၆၉၀။ (ဘဒရ်စစ်ပွဲတွင်) ရေတွင်း၌ရှိနေသော သူသေများကို ကြည့်လျက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အသင် တို့၏ အသျှင်သခင်မှ အသင်တို့အား ပြုတော်မူထားသည့်ကတိတော် မှန်ကန်ကြောင်း အသင်တို့ တွေ့မြင်ကြရပြီ မဟုတ်လော”ဟု ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်က ကိုယ်တော်အား “ကိုယ်တော်သည် သူသေတို့အား ပြောဆိုနေခြင်းလော” ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “သေသူများထက် အသင်တို့ ပို၍မကြားပါ။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့မှ အဖြေမပေးနိုင်ကြတော့ချေ”ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအိုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၅၂)

၆၉၀။ “ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်မှ ၎င်းတို့အား ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ယခုမူ ၎င်းတို့ သိနားလည်သွားကြလေပြီ” ဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က (ဘဒရ်စစ်ပွဲမှ မုရ်ရစ်ကံအလောင်းများကိုကြည့်၍) ပြောဆို တော်မူခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မျှ ဗျာဒိတ်လာတော်မူသည်မှာ- “ဧကန်စင်စစ် အသင်သည် သူသေတို့အား ကြားစေနိုင်သည်မဟုတ်။ ထိုနည်းတူ ကျောခိုင်းလှည့်ပြန်သွားကြသော နားပင်းသူများကိုလည်း ကြားစေနိုင်သည် မဟုတ်ပေ။” (၂၇:၈၀)

၆၉၁။ တစ်ခါက ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မွေမိန့်ခွန်းခြွေရာတွင် မိမိတို့၏ ကဘရ် သင်္ချိုင်းအတွင်း ခံစားကြရမည့် ဘေးဘယဒုက္ခများအကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။ ထိုအကြောင်းကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဟောကြားနေစဉ် မုစ်လင်မ်အပေါင်းမှာ ကျယ်လောင်စွာငိုကြွေးကြတော့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အတ်စ်မာအ် ဘဒ်နီသီ အဘီဘဲကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၅၅)

အခန်း (၄၄) ကဘရ်၏အဖွဲ့အစည်းမှ ကင်းဝေးရန် အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ

၆၉၂။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေဝင်ပြီးနောက် အပြင်သို့ကြွမြန်းလေရာ ကြောက်စဖွယ် အသံတစ်ခု ကြားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအပေါ် ကိုယ်တော်မြတ်က “ယဟူဒီများမှာ ၎င်းတို့၏ကဘရ်များအတွင်း၌ ပြစ်ဒဏ် ခံစားနေကြရန်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူအို န်ယိုဗ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၅၇)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၅၉)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၆၁)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၆၄)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၆၅)

၆၉၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (ဖဂျရ်)ဆွလာသ်ပြီးဆုံးလေသည့်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ဘက် မျက်နှာလှည့်၍ “ပြီးခဲ့သည့်ည၌ အသင်တို့အနက် မည်သူ အိပ်မက်မက်မြင်သနည်း”ဟု မေးမြန်းလေ့ရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် မြင်မက်သူက မိမိ၏အိပ်မက်ကို ပြောပြလေ့ရှိပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “မာရှာအလ္လာဟ်”ဟု ဆိုလေ့ရှိတော် မူ၏။ တစ်နေ့တွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်တို့အား “မည်သူ အိပ်မက်မက်မြင်ခဲ့သနည်း”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးက “မက်မြင်ခြင်းမရှိပါကြောင်း” လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “သို့တစေ တစ်နေ့ည၌က ငါ့ကိုယ်တော်မှ ဤသို့ မြင်မက်၏။ လူနှစ်ဦး ငါ့ထံလာရောက်၏။ ငါ၏လက်ကိုဆွဲကိုင်၍ ငါ့အား မြင်မြတ်နယ်မြေတစ်ခုသို့ ဆောင်ကြဉ်းသွားခဲ့ကြ၏။ ထိုနေရာ၌ လူတစ်ဦးက ထိုင်လျက်ရှိပြီး နောက်သူတစ်ဦးက သံချိတ်ကောက်ကြီးတစ်ခုကို လက်ဝယ်ကိုင်ကာ ရပ်လျက်ရှိ၏။ ၎င်းသူ မိမိ၏သံချိတ်ကောက်ဖြင့် ထိုင်နေသူပါးစပ် အတွင်း ထိုးထည့်ရာ မေးရိုးတစ်ဆုံးထိ ရောက်ရှိလေ၏။ တစ်ဖန် နောက်မေးရိုးတစ်ဖက်ကိုလည်း အလားတူပင် ထိုးသွင်းလေ၏။ ထိုစဉ်ခဏ ထိုးသွင်းခံရသော ပထမပါးစောင်မှာ ပကတိအတိုင်း ပြန်ကောင်းမွန်သွား၏။ ၎င်းနောက် အထက်ပါအတိုင်း ပြန်၍ကျော၍ ပြုနေသည့်အပေါ် ငါ့ကိုယ်တော်မှ ‘ဤသည်မှာ ဘာများပါနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ၎င်းတို့က ငါ့အား ရှေ့ဆက်သွားရန်ကိုသာ ပြောကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ဆက်၍ ခရီးထွက်လာရာ လူတစ်ဦးကို မှောက်လျက် အနေအထား၌ တွေ့ရ၏။ နောက်လူတစ်ဦးကို ထိုသူ၏ခေါင်းထိ

ကျောက်တုံးကြီးတစ်ခုကိုင်ထားလျက် တွေ့ရပြီး မှောက်လဲနေသူ၏ ဦးခေါင်းအား ယင်းကျောက်တုံးဖြင့် ထုချေနေလေ၏။ ယင်းသို့ အထုခံရပြီးလျှင် ကျောက်တုံးသည် အဝေးသို့ လိမ့်သွား၏။ ထုနှက်သူသည် ကျောက်တုံးကိုသွားကောက်၍ လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်း ပြန်ရောက်လာ၏။ ကွဲကြွေသွားသည့်ဦးခေါင်းမှာ မူလပုံစံအတိုင်း ပြန်ကောင်းသွား၏။ ပြန်ရော်ထားသူက ၎င်းသူ၏ ဦးခေါင်းကို ထုချေနေပြန်၏။ ငါ့ကိုယ်တော်မှ ‘ဤသည်မှာ ဘာများပါနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ခေါ်ဆောင်လာသူတို့က ငါ့အား ရှေ့ဆက်သွားစေပြန်၏။ သို့နှင့် ငါတို့သည် ရှေ့ခရီးဆက်ကြရာ ထိပ်ကျဉ်းပြီး အောက်ခြေကျယ်သော မီးဖိုညွှန် တွင်းပေါက်အနီး ဖြတ်သန်းကြ၏။ ထိုတွင်းပေါက်၏အောက်တွင် မီးများ တောက်လောင်လျက် ရှိနေ၏။ မီးတောက်မီးလျှံ များ အရှိန်မြင့်တက်လာသည့်အခါတိုင်း လူများသည် ယင်းမီးစွယ်နှင့်အတူ လိုက်ပါလာကြပြီး တွင်းဝအပြင်သို့ ထွက်ကျအံ့ဆဲဆဲ ဖြစ်နေကြ၏။ တစ်ခါမီးစွယ်ကျသွားလေတိုင်း ထိုသူတို့သည် တွင်းပေါက်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားကြ ပြန်၏။ ၎င်းအမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတို့မှာ အဝတ်အစားမဲ့ ဗလာကျင်း ဖြစ်နေကြကုန်၏။ ငါ့ကိုယ်တော်မှ ‘၎င်းမှာ အဘယ်သူများနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ခေါ်ဆောင်လာသူများက ရှေ့ဆက်သွားရန်ကိုသာ ပြောကြ၏။ ငါတို့မှ ရှေ့ဆက်ကြရာတွင် သွေးနှင့်အတိပြီးသော မြစ်တစ်ကြောင်း တွေ့၏။ မြစ်အတွင်း၌ လူတစ်ယောက်ရှိနေပြီး ၎င်း၏ရှေ့ (မြစ်ကမ်းပါးပေါ်)၌ အခြားလူတစ်ဦးသည် ကျောက်တုံးများနှင့်အတူ ရှိနေ၏။ မြစ်တွင်းမှလူသည် ကမ်းပေါ်တက်ရန် ကြိုးစားလေတိုင်း သူ၏ပါးစပ်တွင်းသို့ ဒုတိယလူမှ ကျောက်တုံးတစ်တုံးဖြင့် ပစ်ပေါက်လေသဖြင့် ထိုသူမှာ မိမိ၏ မူလနေရာသို့ ပြန်ရောက်သွား၏။ တစ်ဖန် မြစ်တွင်းရှိလူက ထွက်လာရန်ကြိုးစားလေတိုင်း ဒုတိယလူက ကျောက်တုံး ဖြင့် သူ၏ပါးစပ်တွင်းသို့ ပစ်ပေါက်ပြန်သဖြင့် မိမိ၏မူလနေရာသို့ ပြန်ပြန်ဆုတ်နေရလေ၏။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘ဤသည်မှာ ဘာများပါနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ခေါ်ဆောင်လာသူများက ရှေ့ဆက်သွားရန်ကိုသာ ပြောကြား ကြ၏။ ငါတို့လည်း ရှေ့ဆက်ထွက်လာကြရာ စိမ်းလန်းဝေစည်လှသော ဥယျာဉ်တစ်ခုကို တွေ့ရလေ၏။ ၎င်းအတွင်း ရောမသစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ရှိပြီး အပင်အောက်၌ သူအိုတစ်ဦးသည် လူမမယ်ကလေးငယ်များနှင့် ထိုင်လျက် ရှိနေ၏။ သစ်ပင်အနီး၌ နောက်လူတစ်ဦးကိုတွေ့ရပြီး သူ၏ရှေ့၌ မီးပုံတစ်ခုရှိကာ မီးတောက်အောင်ပြုလျက်ရှိနေ၏။ ငါ၏အဖော် နှစ်ဦးသည် ငါ့အား ယင်းသစ်ပင်ကြီးပေါ် တက်ရောက်ရန် ဆောင်ကြဉ်းပေးပြီး စံအိမ်တစ်ဆောင်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက် စေခဲ့၏။ ယင်းသို့စံအိမ်မျိုး ငါ့ကိုယ်တော်မှ မြင်တွေ့ဖူးခြင်း အလျဉ်းမရှိ။ ၎င်းအတွင်း၌ သူအိုများ၊ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးငယ်များရှိနေကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် စံအိမ်အပြင်ဘက်သို့ ထွက်လာပြီး သစ်ပင်အထက် ဆက်တံရန် ငါ့အားဆောင်ကြဉ်းသွားပြန်၏။ ပို၍ကောင်းမွန်အဆင့်မြင့်လှသည့် နောက်ထပ်စံအိမ်တစ်ခုအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စေပြန်ရာ ၎င်းအတွင်း၌ သူအိုများနှင့် လူငယ်များကိုတွေ့ရ၏။ ထိုအခါ ငါ့ကိုယ်တော်သည် အဖော်နှစ်ဦးအား “အသင်တို့သည် ငါ့အား တစ်ညလုံး လှည့်ပတ်သွားလာစေခဲ့ကြပြီးဖြစ်၏။ ငါတွေ့မြင်ခဲ့ရသမျှ အကြောင်းကို ရှင်းပြလော့”ဟု ပြောကြားရာ ၎င်းတို့မှ ရှင်းပြလျှောက်ထားခဲ့ကြ၏။ “မှန်လှပါ။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ တွေ့မြင်ခဲ့ရသည့် ပါးပြင်ကို ဆုတ်ဖြုတ်ဖောက်ခံနေရသူမှာ လူလိမ်တစ်ဦးဖြစ်၏။ မုသားများကိုသာပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့၏။ လူတို့ကလည်း သူ့ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မုသားများအား တင်ပြကြလေရာ ကမ္ဘာတစ်ခွင် ပျံ့နှံ့သွားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းမုသားဝါဒသည် ကိယာမသ်နေ့တိုင်အောင် ယင်းသို့အပြစ်ဖော်ခြင်း ခံနေရမည်ဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်တွေ့မြင်ခဲ့ရသည့် ဦးခေါင်းကိုထုချေခံနေရသူမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ၎င်းသူအား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏အသိပညာ ချီးမြှင့်တော် မူထားသော်လည်း ညဉ့်ဘက်တွင် အိပ်လျက်သာရှိခဲ့ပြီး နေ့ဘက်တွင် ယင်းအသိပညာအပေါ် ဘာမျှကျင့်ကြံဆောင်ရွက် ခြင်း မရှိခဲ့သူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ယင်းပြစ်ဒဏ်သည် ကိယာမသ်နေ့တိုင်အောင် ရှိနေပေမည်။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ တွေ့မြင်ခဲ့ရသည့် တွင်းပေါက်အတွင်းမှ သူတို့မှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်ခဲ့ကြသူများဖြစ်ကုန်၏။ ကိုယ်တော် တွေ့ခဲ့ရသော သွေးပင်လယ်ထဲရှိ သူများမှာ အတိုးနှင့်ပတ်သက်ခဲ့ကြသူများဖြစ်၏။ သစ်ပင်အောက်ခြေ၌ ထိုင်နေသူ မှာ တမန်တော်အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ခ.အဗရဟံ)ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်လေးများမှာ လူသားတို့၏ ရင်သွေးငယ်များ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုင်၍မီးမွှေးနေသူမှာ ငရဲဘုံ၏တံခါးမှူး မာလစ်ကံ ဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ် ဝင်ရောက်ခဲ့သော ပထမစံအိမ်မှလူများမှာ သာမန် မုဆိပ်မင်္ဂလများဖြစ်ကြပြီး ဒုတိယစံအိမ်မှလူများမှာ သာသနာ့အာဇာနည် ယုဟီဒီများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဂျစ်ဘရီးလ်ဖြစ်၍ အဖော်ဖြစ်သူမှာ မိကာအီးလ်ဖြစ်ပါ၏။ အို-ကိုယ်တော်၊ ဦးခေါင်းကို မော့၍ ရှုပါလော့။” ငါသည် ဦးခေါင်းမော့ကြည့်ရာ ငါ၏အထက်ဝယ် တိမ်တိုက်ကဲ့သို့အရာတစ်ခု အုပ်မိုးလျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့က “ထိုအရာသည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ စခန်းဌာနဖြစ်ပါ၏”ဟုပြောကြသဖြင့် ငါက “ငါ၏နေရာသို့ ငါ့အား ဝင်ခွင့်ပေးကြကုန်”ဟုပြောရာ ၎င်းတို့က ဤသို့လျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ “ကိုယ်တော်ထံ၌ မပြီးပြတ်သေးသော ဘဝဖြစ်စဉ်အချို့ ကျန်ရှိနေသေး၏။ ကိုယ်တော်မှ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးတော်မူသောအခါ ကိုယ်တော် သည် မိမိစခန်းတော်သို့ ဧကန်ဝင်ရောက်ရပါလိမ့်မည်။”

အခန်း (၄၈) လျှပ်တစ်ပြက် ရှောင်တခင် သေဆုံးခြင်း

၆၉၈။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား “ကျွန်ုပ်၏မိခင်မှာ မမျှော်လင့်ဘဲ ရုတ်တရက် ကွယ်လွန် သွားခဲ့ပါသည်။ အကယ်၍ သူမသည် အသက်ရှင်လျက်ရှိမည်ဆိုပါက သူမသည် ဆွဒကဟ်ဒါနပြုမည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆပါ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အကယ်၍ သူမကိုယ်စား ကျွန်ုပ်မှ အလှူဒါနကို ယခုပေးလှူသော် သူမအနေဖြင့် ကုသိုလ် အကျိုး ရရှိပါမည်လော”ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ရရှိမည်ဖြစ်၏”ဟု ပြောကြားတော်မူခဲ့ ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှါဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၇၀)

အခန်း (၄၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)၊ အုမရ်(رضي الله عنه)တို့၏ ကဘရ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍

၆၉၉။ ရုစူလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)သည် မမာမကျန်းဖြစ်စဉ်ကာလအတွင်း “ယနေ့ ငါအဘယ်မှာပါနည်း၊ နောက်တစ်နေ့ ငါ အဘယ်ကိုရောက်မည်နည်း”ဟူ၍အထပ်ထပ် အခါခါ ဆိုနေတော်မူခဲ့ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ အလှည့်ကျမည့်နေ့ကို စောင့်မျှော်နေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့အလှည့်ရောက်သည့်နေ့တွင်တော့ ကျွန်ုပ်တို့ ရင်ခွင့်နှင့်လက်များအကြားမှ ကိုယ်တော်မြတ်၏ဝိညာဉ်တော်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ပြန်လည်ယူဆောင်သွားတော် မူခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်ကို ကျွန်ုပ်တို့အိမ်တွင်း၌ပင် မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်မှု(ဖုဒ်) ပြုခဲ့ကြပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -

အခန်း (၅၀) သူသေအား ပြစ်တင်ခြင်း မပြုကြနှင့်

၇၀၁။ သူသေတို့အား ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ခြင်း အလျဉ်းမပြုလုပ်ရ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် သူတို့၏ ဦးတည်ရာစခန်းသို့ ရောက်နှင့်ကြပြီး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှါဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၇၆)

“ဂျနာအိဇ်ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၂၄။ ကောင်းသ် ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) ကောင်းသ်သည် တာဝန်ဖြစ်၏။

၇၀၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မုအာဖ်(ﷻ)အား ယီမင်နိုင်ငံသို့စေလွှတ်တော်မူရာ၌ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ ခဲ့၏။
“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာဟူသည် အလျှင်းမရှိ၊ ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံထွက်ဆိုကြရန် လူတို့အား ဖိတ်ခေါ်လေလော့။ အကယ်၍သူတို့မှ ယင်းအပေါ်နာခံလိုက်နာပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နေနှင့်ညတိုင်း၌ ၎င်းတို့အပေါ် ဆွလာသ်ငါးကြိမ် တာဝန် သတ်မှတ်တော်မူကြောင်း သူတို့အားသိရှိစေလော့။ အကယ်၍သူတို့မှ အသင့်စကားကိုနာခံလျှင် မိမိတို့၏ပိုင်ဆိုင် မှုများမှ ဆွဒကဟ်(ကောင်းသ်)ပေးဆောင်ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ၎င်းတို့အတွက် မပြုမနေရတာဝန်ချမှတ်တော်မူ ကြောင်း ၎င်းတို့အားသိရှိစေလော့ ထိုဆွဒကဟ်ကို သူတို့အနက်ကြွယ်ဝချမ်းသာသူများထံမှ ကောက်ယူ၍ ၎င်းတို့ အနက် ဆင်ရဲသူများထံ ပေးကမ်းလော့”။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၇၈)

*မှတ်ချက် *

၁။ အလှူဒါနနှင့်သမ္မုကို အရ်ဘီဘာသာစကားအရဆွဒကဟ်ဟုခေါ်ဆို သည်။ ‘ကောင်းသ်’သည် ဆွဒကဟ် အဓိပ္ပာယ်တော်ဖြစ်၏။ တိကျသောစည်းမျဉ်းနည်းလမ်းတို့ဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသောမှစ်လင်မ်များထံမှ ကောက်ယူပြီးနောက်ဆင့်ပြန်သူများသည် ဒါနပို့ကြ၏။ ဤကျမ်း၏ကောင်းသ်ကဏ္ဍရှိ ဟဒီးဆ်တော်များမှ ဆွဒကဟ်ဟူသည် အစ္စလာမ့် သစ္စာ၏ ယ်မဏ္ဍိုင်ငါးရပ်အနက် အပါအဝင်ဖြစ်သောဤသ သနာတာဝန်(ကောင်းသ်)ကို ရည်ညွှန်းထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကောင်းသ်၏အဓိပ္ပာယ်ဆောင်နေလျှင် ကောင်းသ်ဟူ၍သဘောတရားများ ယေကမ်ဆွန်လှခြင်းအလှူဒါန၏ အဓိပ္ပာယ်ဆောင်နေပါက ၎င်း၏ဇယာဘုယျာစကားလုံး ဖြစ်သောဆွဒကဟ်ဟူသည့်စကားကို ပြန်၍ ကောင်းသ်ဟူသည် တိကျသောမှတ်တမ်းရှိသောသစ္စာ၏အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၏။မှစ်လင်မ်တစ်ဦး၏ ကောင်းသ်တို့ကိုတစ်ဆင့် ကောင်းသ်ကို မှစ်လင်မ်လူအဖွဲ့အစည်းရှိ သူဆင်းရဲတို့၏အကျိုးငှာနှစ်စဉ် ယေဆောင်လှူဒါန်းရ၏။ ကောင်းသ်တော်၏ပြုမနေရ မဏ္ဍိုင်ငါးရပ်အနက်တစ်ခုဖြစ်ပါ၏။လူမှုရေးရာသာတူညီမှုကို တည်ဆောက်ရန်မှစ်လင်မ်တို့ နှိုင်းအတိုင်းဖြစ်တန်ခိုး ဦးတည်ဆောင် ရည်ရွယ်သည့် ငွေကြေးလည်ပတ်မှုစနစ်ဟုသိမှတ်ရ၏။ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်(၉:၆၀)အရကောင်းသ်ကို လမ်းခွေ(၆)ပြောင်း(၆)ဖျက် ဖုကရာအ်- ချို့တဲ့နှမ်းပါးသော်လည်း တောင်းရမ်းခြင်းမပြုတတ်သူများ (၂) မဇာကီးန်-ဆင်းရဲပြီး တောင်းဆောင်သူများ (၃) ကောင်းသ် ကောက်ရန်တာဝန်ယခံရသောသူများ (၄)အစ္စလာမ့် ဆောင် အတွင်းဝင်ဆုရန် စိတ်တိမ်းညွတ်သူများ (၅)အစ္စလာမ့်သမ္မု လွတ်မြောက်ဆုရန် (၆)ကြွယ်ဝသူများ (၇)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နှစ်မြို့ဆော်မှုသမ္မုလမ်း(ကိစ္စအရပ်ရပ်)မှစ်လင်မ်(၈) ပြတ်လပ်သွားသော ခရီးသည်များစသည်တို့ဖြစ်ကြ၏။ဤသည်မှာအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဌာန်းချက်ယ်ဖြစ်၏။

၇၀၃။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ကျွန်ုပ်ကိုဂျန္နသ်သို့ဝင်ရောက်စေမည့် ကျင့်ရပ်တစ်ခုညွှန်ကြား ပေးတော်မူပါ’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ လူတို့က “သူဘာများဖြစ်သနည်း၊ သူဘာများဖြစ်သနည်း”ဟု မေးကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “သူ၏လိုအပ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာကြောင့်ဖြစ်၏။”ဟု မိန့်ကြားပြီးနောက် “အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ ကိုးကွယ်ခဝပ်ပါ။ အရှင်မြတ်အား အခြားမည့်သည့်တစ်စုံတစ်ရာနှင့်မျှ တန်းတူမထားလေနှင့်။ ဆွလာသ်ကိုစွဲမြဲပါ။ ကောင်းသ်ကိုပေးဆောင်ပါ။ အသင်၏သားချင်းတို့နှင့် ကောင်းမြတ်စွာဆက် ဆံပါ”ဟု ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအိုင်ယျ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၄၇၉)

၇၀၄။ အအ်ရာဘီတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်ပြီး “အကယ်၍ကျွန်ုပ်မှ ဆောင်ရွက်လျှင် ကျွန်ုပ်အားသုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်စေမည့် ကျင့်ရပ်တစ်ခုအား ပြောပြပါလော့။ အသျှင်မြတ်အား အခြားမည့်သည့်တစ် စုံတစ်ရာနှင့်မျှ တန်းတူမထားနှင့်။ ဆွလာသ်ကိုစွဲမြဲလော့။ ကောင်းသ်ကိုပေးဆောင်လော့။ ရပ်သျှင်လတွင် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းလော့”ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ထိုအအ်ရာဘီမှ “ကျွန်ုပ်၏အသက်ပိညာဉ်ကို ပိုင်စိုးတော်မူသော အသျှင် မြတ်အား

တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအရာများမှအပ အပိုမလုပ်”ဟုဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုသူပြန်သွားပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ “သုခသုံးသားတစ်ဦးကို မြင်တွေ့လိုသည့် အကြင်မည်သူမဆို ဤသူအား ကြည်ရှုကြလော့”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၈၀)

*မှတ်ချက် *

အအ်ရာဟီ = ဘန်သကဿကန္တအာတွင်းအခြေတကျမှီဦးတည်ရာမဲ့ သွားလာကျက်စားသူ
(ကျော့ဆာသားဟူ၍လည်းဘာသာပြန်လေ့ရှိ၏။)

၇၀၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီးနောက် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)၏ လက်ထက်တွင်အရော်အချို့မှာ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ပြုကုန်ကြ၏။ ထိုအခါ အုမရ်(رضي الله عنه)က အဘူဘကရ်အား “ထိုသူများအား အသင်မည်သို့ တိုက်ခိုက်နိုင်ပါသနည်း၊ ရုဗူလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)မှ ဤသို့မိန့်ကြားခဲ့သည်မဟုတ်လော- လာအီလားဟအစ်လလ္လာဟ် ဆိုကြသည့်တိုင်အောင် သွေဖည်သူတို့အား တိုက်ခိုက်ရန် ငါကိုယ်တော်အားအမိန့်ပေးခံရ၏။ မည်သူမဆို ယင်းသို့ ပြောဆိုဝေဖန်လျှင် သူ၏အသက်နှင့်ဥစ္စာသည် ငါကိုယ်တော်ထံမှ လုံခြုံကယ်တင်မှုရရှိမည်။ ဥပဒေကိုချိုးဖောက်ခြင်း အရေးအရာတွင်မူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အရေးယူခြင်းသာဖြစ်အံ့။ အဘူဘကရ် “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ဆွလာသ်နှင့်ဇကားသ်ကို ခွဲခြားလိုက်နာသူတို့အား ကျွန်ုပ်တို့တိုက်ရလိမ့်မည်။ အကြောင်းမှာ ဇကားသ် ကိုပိုင်ဆိုင်မှုများမှ မဖြစ်မနေကောက်ခံရမည်တာဝန် ရှိ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍သူတို့သည် ရုဗူလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)လက်ထက်တော်က ပေးဆောင်လေ့ရှိသော တိရစ္ဆာန်လေးတစ်ကောင်ပင်လျှင် ဖြစ်စေ ပေးရန်ငြင်းဆန် ပါက ၎င်းကိုလက်ဝယ်ရောက်ရန် သူတို့နှင့်စစ်ခင်းရပေမည်။”ဟု ပြောကြား၏။ဤတွင် အုမရ်က “အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဤသည်မှာ (တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းရေးအလို့ငှာ) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အဘူဘကရ်ကို ရင်ဖွင့် ပေးတော်မူခြင်းမှတစ်ပါး အခြားမဟုတ်။ သူ၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှန်ကန်ကြောင်း ကျွန်ုပ်သိလိုက်ရလေပြီ”ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၄၈၁)

အခန်း (၂) ဇကားသ် မပေးဆောင်သူ၏ပြစ်ဒဏ်

၇၀၆။ (ကိယာမသ်နေ့တွင်) ကုလားအုတ်များသည် လောကီတွင်ရှိခဲ့ဖူးသော အကောင်းဆုံးကျန်းမာရေး အခြေ အနေမျိုးဖြင့် ၎င်းတို့၏ပိုင်ရှင်ထံလာရောက်ကြမည်။ အကယ်၍ထိုသူသည် ၎င်းတို့၏ဇကားသ်ကို ပေးဆောင်ခဲ့ခြင်း မရှိလျှင် ၎င်းတို့ကသူ့အား ခြေထောက်များဖြင့်နှင်းကြလိမ့်မည်။ အလားတူစွာပင် သိုးများသည်လည်း လောကီတွင် ရှိခဲ့ဖူးသော အကောင်းဆုံးကျန်းမာရေးအခြေအနေမျိုးဖြင့် ၎င်းတို့၏ပိုင်ရှင်ထံလာရောက်ကြမည်။ အကယ်၍ထိုသူသည် ၎င်းတို့နှုတ်သီးသော ဇကားသ်ကိုပေးဆောင်ခဲ့ခြင်းမရှိသော် ၎င်းတို့ကသူ့အား ခွါများဖြင့်နှင်းပေါက်ကြလိမ့်မည်၊ ဦးချိုများဖြင့်ဝှေ့ကြလိမ့်မည်။ (ပေးဆပ်ရမည့်) ၎င်းတို့၏အခွင့်အရေးများအနက် တစ်ခုမှာ ၎င်းတို့၏ရှေ့ဝယ်ရေကို ထားရှိပြီး နို့ညှစ်ခံရခြင်းဖြစ်၏။ အသင် တို့အနက် မည်သူပင်ဖြစ်စေ ကိယာမသ်နေ့တွင် မိမိ၏လည်ပင်းပေါ်အော်မြည် နေသော သိုးတစ်ကောင်(ဝါ)ကုလားအုတ်တစ်ကောင်အာ ချိတ်ဆွဲလျက် ငါ့ထံရောက်လာမည်ကို ငါမလိုလား။ ထိုသို့သောသူက “အို-မုဟမ္မဒ်”ဟု အကူအညီတောင်းရန် ဟစ်အော်မည်။ ငါကိုယ်တော်မှ သူ့အား“ငါသည်အသင့် အား မကူနိုင်၊အကြောမှာ ငါသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပျာဒိတ်သတင်းအားလုံးကို အသင်တို့ထံပို့ဆောင် ဖြန့်ချိပြီးဖြစ်၏။” ဟု ပြောဆိုမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၈၂)

၇၀၇။ အကြင်မည်သူပင်ဖြစ်စေ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ကြွယ်ဝချမ်းသာစေတော်မူခဲ့ပြီး မိမိ၏ကြွယ်ဝမှုမှ ဇကားသ် ပေးဆောင်ခြင်းမပြုခဲ့လျှင် ကိယာမသ်နေ့၌ သူ၏ကြွယ်ဝမှုသည် မျက်လုံးပေါ်အမည်းစက်နှစ်ခု (တစ်နည်းပါးစပ် အတွင်း အဆိပ်ရည်အိပ်နှစ်ခု) ပါရှိသောဦးခေါင်းပြောင်၍ အဆိပ်ပြင်းလှသည့် မြွေထီးကြီးတစ်ကောင်အဖြစ်ဖန်ဆင်းခံ ရမည်ဆိုမြွေသည် ထိုသူ၏လည်ပင်းကိုရစ်ပတ်၍ ထိုသူပါးပြင်များကို ကိုက်ပေါက်လျက်“ကျွန်ုပ်သည် အသင်၏ ကြွယ်ဝစည်းစိမ်ဖြစ်၏။” “ကျွန်ုပ်သည် အသင်၏ရတနာများ(ကန့်စဲ)ဖြစ်၏။”ဟု ပြောဆိုနေမည်ဖြစ်၏။

၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အာယသ်တော်(၃:၁၈၀)အား ဖတ်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၈၆)
မှတ်ချက်
ကန့်ဇ် ကောင်းသ်မထုတ်ခဲ့ သောငွေကြေးဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုများ

အခန်း (၃) ကောင်းသ်ပေးဆောင်လိုက်သော ပိုင်ဆိုင်မှုများ ကန့်ဇ်မဟုတ်
၇၀၈။ ငွေ(အလေးချိန်) ၅အောင်ကီယတ်ထက်နည်းပါးသော ပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ် ကောင်းသ်တာဝန်မရှိ။ ကုလားအုတ်
၅ကောင်ထက်နည်းနေလျှင် ကောင်းသ်တာဝန်မရှိ။ အလေးချိန်၅ဝဲစ်ထက်ထက်နည်းပါးလျှင် ကောင်းသ်တာဝန်မရှိ။
ဆင့်ပြန်သူ - အဘူစအီးဒ် အလ်ခိုဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၈၇)
မှတ်ချက်
(၁)ဝဲစ်စ်/ (၁)ဆာင်စ(က်)= (၆၀)ဆွဒ် (၁)ဆွဒ်=(၃)ကီလို ဝန်းကျင်

အခန်း(၄) ဆွဒ်ကဟ်သည် သန့်ရှင်းစွာရှာဖွေထားသော ငွေကြေးမှဖြစ်ရမည်
၇၀၉။ အကယ်၍ အကြင်သူတစ်ဦးသည် ရိုးသားစွာ ရှာဖွေထားသော ငွေကြေးမှ စွန့်ပလွံသီး တစ်လုံးစာမျှ
လှူဒါန်းနိုင်သော်ငြား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သန့်စင်သည့်ဝင်ငွေကိုသာ လက်ခံတော်မူရာ ထိုလှူဒါန်းမှုကို မိမိ၏
လက်ယာလက်ဖြင့် ဆောင်ကြဉ်းတော်မူ၏။ ၎င်းနောက်တွင် အသင်တို့တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မွေးမြူထားသော မြင်းပေါက်လေ့စ
တောင်တန်းတစ်ခုအလား အဆမတန်ကြီးထွားလာဘိသကဲ့သို့ ထိုလှူဒါန်းပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးဆုလဒ် သည်လည်း ဆတက်ထမ်းပိုး
ပွားများလာလေသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၉၁)

အခန်း(၅) လက်ခံသူမဲ့အချိန်မရောက်မီ လှူဒါန်းကြကုန်
၇၁၀။ အို-လူသားတို့၊ အလှူဒါနပြုကြလေကုန်။ အကြောင်းမှာအသင်တို့ထံ ခေတ်ကာလတစ်ခုဆိုက်ရောက်လာ
အံ့။ ထိုကာလတွင် လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏လှူဖွယ်ဝတ္ထုများနှင့်တစ်ကွ နေရာအနှံ့လျှောက်သွားသော်လည်း ထိုအရာကို
လက်ခံသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တွေ့ရလိမ့်မည်မဟုတ်။ (ထိုကောင်းသ်ကို)ပေးခံရသူက “အသင်သည်ထိုအရာကို
မနေ့ကယူဆောင်လာခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်မှ လက်ခံသင်ခဲ့မည်ဖြစ်၏။ ယနေ့သော်ကား ထိုသို့သောအရာကို ကျွန်ုပ်မလို အစဉ်ပြီ”ဟု
ပြောဆိုမည်ဖြစ်အံ့။
ဆင့်ပြန်သူ-ဟာရီဆဟ် ဘင်န်ဝဟ်သ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၉၂)

၇၁၁။ အသင်တို့၏ကြွယ်ဝမှုသည် တိုးသည်ထက်တိုးပွားလာပြီး ကောင်းသ်လက်ခံသူမရှိတော့မည်ကို စိုးရိမ်လာ
ကြသည်မည်။ တစ်စုံတစ်ဦးမှ တစ်ယောက်ယောက်ကို (ကောင်းသ်)ပေးကမ်းသောအခါ “ကျွန်ုပ်သည် ထိုအရာကို မလိုအပ်”ဟု
ပြန်လည်ဖြေကြားလိမ့်မည်။ ထိုအခြေအနေမရောက်သေးမချင်း လောကပျက်သုန်းမည့် နောက်ဆုံး ကာလမရောက်သေး။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၉၃)

၇၁၂။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူထိုင်နေခိုက် လူနှစ်ဦးရောက်ရှိလာခဲ့၏။ တစ်ဦးသောသူက ၎င်း၏
ဆင်းရဲနံ့ချာမှုကို ငြီးငြူလျှောက်တင်၏။ နောက်တစ်ဦးက နေရာအနှံ့ဝေးပြတိုက်ခြင်းဖြစ်ပွားနေမှုအပေါ် ငြီးတွားလျှောက်တင်၏။

ရုစုလုလွာတ်( )က “ခိုးဝှက်ခြင်းနှင့်ခားပြတိုက်မှုကို ဆိုရပါလျှင် မကြာမီအတောအတွင်း ခရီးသွားကုန်တန်းတစ်ခုသည် မည်သည့်အစောင့်ကြပ်မှုမပါပဲ (မဒီနဟ်မှ) မက္ကဟ်သို့ သွားကြလိမ့်မည်။ ဆင်းရဲနံ့ချာ ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဆိုရပါလျှင် အသင်တို့မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လှူဖွယ်ဝတ္ထုများနှင့်တကွ နေရာအနှံ့ လျှောက်သွား သော်လည်း ထိုအရာကိုလက်ခံသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တွေ့ရလိမ့်မည်မဟုတ်သောကာလ မရောက်မချင်း လောက ပျက်သုန်းမည့်နောက်ဆုံးနေ့ မရောက်ရှိသေး။ အသင်တို့တစ်ဦးချင်းစီသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ ရပ်ကြရလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ဖျိုအကြား အတားအဆီးသော်လည်းကောင်း၊ ကြားခံပြောကြားပေးသူသော် လည်းကောင်း ရှိမည်မဟုတ်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအား “ငါအရှင်မြတ်သည် အသင့်ကို ကြွယ်ဝမှု မချီးမြှင့်ခဲ့ပေသလော”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းကပေးတော်မူခဲ့ပါကြောင်း လျှောက်တင်မည်။ တဖန်အရှင်မြတ်က “ငါအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့ထံ တမန်တော်တစ်ပါး မစေလွှတ်ခဲ့လွှတ်ခဲ့လေသလော”ဟု မေးမြန်းတော်မူပြန်ရာ ၎င်းကလည်း “စေလွှတ်တော်မူခဲ့ပါကြောင်း”လျှောက်တင်မည်။ ၎င်းနောက်ထိုသူသည် မိမိ၏လက်ယာဖက်သို့ ကြည့် လိုက်ရာ ငရဲမီးကိုသာတွေ့ရ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ အသင်တို့သည် စွန့်ပလွံသီးတစ်ခြမ်းဖြင့်ဖြစ်စေ လှူဒါန်း၍ မိမိကိုယ်ကို ငရဲမီးမှ ကိုယ်စီကယ်တင်ကြလေကုန်။ အကယ်၍အသင်တို့သည် စွန့်ပလွံသီးတစ်ခြမ်းသော်မျှ မလှူဒါန်းနိုင်ခဲ့လျှင် သန့်စင်ကောင်းမြတ်သော စကားကိုသာ ဆိုကြလေကုန်”ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဒိဘင်နီဟာသိုင်မံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၉၄)

အခန်း (၆) မဆိုစလောက်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထု သို့မဟုတ် စွန့်ပလွံသီးတစ်ခြမ်းဖြင့်ပင်ဖြစ်စေ မိမိကိုယ်ကိုငရဲမီးမှ ကာကွယ်ကြ

၇၃၃။ လူသားတို့ထံ ခေတ်ကာလတစ်ခု ဆိုက်ရောက်လာမည်။ ထိုကာလတွင် လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ကောင်းသ် ရွှေများနှင့်တစ်ကွ နေရာအနှံ့လျှောက်သွားသော်လည်း ၎င်းကိုလက်ခံသူ တစ်ဦးတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တွေ့ရလိမ့်မည် မဟုတ်။ ၎င်းပြင်အမျိုးသားများရှားပါးကုန်ပြီး အမျိုးသမီးတို့၏ဦးရေ တိုးတက်များပြားလွန်းသဖြင့် အမျိုးသားတစ်ဦး ကို အမျိုးသမီး(၄၀)ဦးမှ မိမိတို့၏အုပ်ထိန်းသူဖြစ်စေရန် နောက်လိုက်ခြင်းပြုကြလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၉၅)

၇၃၄။ ရုစုလုလွာတ်( )က ကျွန်ုပ်တို့အား အလှူဒါနပြုကြရန် မိန့်ကြားသည့်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ဈေးသို့သွား၍ ကုန်တင်ကုန်ချ ကူလီအလုပ်များလုပ်ကိုင်ကြရာ သီးနှံအစေ့အဆံများ အလေးချိန်(၁)မုဒ္ဒရရှိကြ၏။ ၎င်းကို ဆွဒကဟ်အဖြစ် ပေးလှူခဲ့ကြ၏။ ယနေ့တွင်မူ ကျွန်ုပ်တို့အနက်အချို့သည် (ကြွယ်ဝလာသဖြင့်) တစ်သိန်းအထိပင် ပိုင်ဆိုင်နေကြပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမတ်စ်အူးဒ် အလ်အန်စွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၉၇)

*မှတ်ချက် *

(၁)မုဒ္ဒ=(၂/၃)ကီလို

၇၃၅။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ၎င်း၏သမီးနှစ်ယောက်နှင့်အတူ ကျွန်မထံလာရောက်တောင်းရမ်းခဲ့၏။ ကျွန်မ၌ စွန့်ပလွံသီးတစ်လုံးမှအပ သူမအားပေးကမ်းရန် အခြားဘာမျှမရှိသည်ကို သူမတွေ့ရှိခဲ့၏။ သို့နှင့်သူမသည် စွန့်ပလွံ သီးကို သူမ၏သမီးငယ်များအား တစ်ဝက်စီပေးလိုက်ပြီး သူမကိုယ်တိုင်မှာမူ အလျှင်းမစားခဲ့ချေ။ ၎င်းနောက်ထပ်ပြန် သွားခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက်တမန်တော်မြတ်( ) ရောက်ရှိလာတော်မူသောအခါ ဤအကြောင်းကို ကျွန်မက လျှောက် တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ “အကြင်မည်သူပင်မဆို ဤသမီးများ(မိမိ၏ရင်သွေးငယ် များ)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စမ်းသပ်မှု အခက်အခဲ ကြုံရသည့်အခါ ၎င်းတို့အား ကြင်နာ ရက်ရောစွာ ဆက်ဆံမည်ဆိုပါက ဤသမီးများ (ရင်သွေးငယ်များ)သည် ထိုသူအတွက် ငရဲမီးမှ(ကာကွယ်ပေးသော) ဒိုင်းလွှားသဖွယ် ဖြစ်လာကြပေအံ့”။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှါဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၄၉၉)

အခန်း (၇) မည်သည့် ဆွဒကဟသ်သည် ပို၍အဆင့်မြင့်သနည်း

၇၁၆။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ရောက်ရှိလာပြီး “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ မည်သည့် အလှူဒါန သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်အရာ၌ အဆင့်အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပါသနည်း”ဟု မေးလျှောက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့အဖြေ ပေး မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အသင်ကျန်းမာလျက်ရှိနေစဉ်၊ နှုတ်ကမ္ဘာတော်တို့စိတ်ကြီးမားနေချိန်၊ ဆင်းရဲမည်ကို ကြောက်ရွံ့ နေချိန်၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာလာရန် လိုလားနေချိန်တို့တွင် အလှူဒါနပြုလော့။ မည်သူမည်ဝါအား မည်ရွေ့မည်မျှ ပေးဝေ လိုက်ကြပါဟု ပြောဆိုရမည့်သေခြင်းတရား နီးကပ်ချိန်တိုင်အောင် လှူဒါန်းခြင်းကို အချိန်မဆွဲထားလေနှင့်”။

အခန်း(၈) ခေါင်းစဉ်မရှိ

၇၁၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်အချို့က ကိုယ်တော်အား “ကျွန်မတို့အနက် မည်သည့်ကိုယ်တော် နောက်သို့ ဦးစွာလိုက်ရမည်နည်း (ကွယ်လွန်မည်နည်း)ဟု မေးလျှောက်ကြရာ “လက်အရှည်ဆုံးသူ”ဟု ကိုယ်တော် မှမိန့်ကြားခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့သည် တုတ်ရှည်တစ်ချောင်းဖြင့် ၎င်းတို့၏လက်များကိုတိုင်းထွာကြရာ ဆာဖ်(ﷺ)၏လက်သည် အရှည်ဆုံးဖြစ်ကြောင်းတွေ့ကြရ၏။ နောင်သောအခါမှ လက်အရှည်ဆုံးသူဟူသည် အလှူဒါန ပြုခြင်း၏ လက္ခဏာကို ဆိုလိုကြောင်း ကျွန်မတို့ သိနားလည်ခဲ့ပါ၏။ ထိုသူမသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်တော် သို့ပထမဦးဆုံးလိုက်ခဲ့ပြီး အစဉ်အမြဲဆွဒကဟ် ပေးနေလေ့ရှိခဲ့သူဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၀၀)

*မှတ်ချက် *

၁။မိခင်မွန်များအနက် ဇိုင်နတ်ဘင့် န်သိုဟ်ရှ်(လီဖတ်အုမိ)၏ လက်ထက်အတွင်းပထမဆုံး ကွယ်လွန်ခဲ့ ပါ၏။သူမသည် ဆွဒကဟ်ပေးခြင်း၌ပါသနာထုံ ၏။

၂။မိခင်မွန်များအနက် ဆာင်ဒ်ဝ်(ဥဝ်) ခလီဖာအုမိ၏ လက်ထက်အတွင်းနောက်ဆုံး ကွယ် လွန်ခဲ့ ပါ၏။

အခန်း (၉) မိမိဆွဒကဟ်ပေးလိုက်သူသည် ကြွယ်ဝချမ်းသာသူမှန်း မသိရှိခဲ့ပါက

၇၁၈။ ငါသည် တစ်စုံတစ်ရာကို ဒါနပြု(ဆွဒအာဟ်)ပေးမည်ဟု လူတစ်ဦးက ဆိုလိုက်၏။ သူသည်သူ၏ အလှူပစ္စည်းနှင့်အတူ အပြင်သို့ထွက်၏။ သူ့ခိုးတစ်ဦးကို (သူ့ခိုးမှန်း)မသိရှိဘဲ ပေးကမ်းခဲ့၏။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် သူသည် လှူဖွယ်ပစ္စည်းကို သူ့ခိုးတစ်ဦးအားပေးခဲ့ကြောင်း လူတို့ကပြောပြကြ၏။ ထိုအခါသူက “အို- အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၊ ချီးမွမ်းခြင်းအပေါင်းတို့သည် အရှင့်အတွက်သာတည်း။ ကျွန်တော်မျိုးသည် ထပ်မံ၍ဆွဒအာဟ် ပေးပါဦးမည်” ဟု ပြောလိုက်၏။ သို့နှင့်သူသည် သူ၏အလှူပစ္စည်းနှင့်တကွ အပြင်သို့ထွက်ပြန်၏။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ပြည့်တန်ဆာမ ဖြစ်မှန်းမသိရှိဘဲ ပေးကမ်းခဲ့၏။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် သူသည်လှူဖွယ်ပစ္စည်းကို တစ်နေ့ညဉ့်က ပြည့်တန်ဆာ မတစ်ဦးအား ပေးခဲ့ကြောင်းလူတို့ ပြောပြ၏။ ထိုအခါသူက “အို- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ချီးမွမ်းခြင်းအပေါင်းတို့ သည် အရှင့်အတွက်သာတည်း။ ပြည့်တန်ဆာမတစ်ဦးလော့၊ ကျွန်တော်မျိုးသည်ထပ်မံ၍ ဆွဒကဟ်ပေးပါအံ့။” ဟု ဆိုလိုက်၏။ တစ်ခါသူသည် အလှူပစ္စည်းနှင့်အတူ အပြင်သို့ထွက်ခဲ့ပြန်သည်။ လူတစ်ဦးကိုသူကြွယ်မှန်းမသိဘဲ ပေးကမ်းခဲ့လေ၏။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် သူသည်လှူဖွယ်ပစ္စည်းကို သူကြွယ်တစ်ဦးအားပေးခဲ့ကြောင်း လူတို့ ပြောပြကြသည်။ ထိုအခါထိုသူက “အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ ချီးမွမ်းခြင်းအပေါင်းတို့သည် အရှင့်အတွက်သာတည်း။ သူ့ခိုး၊ ပြည့်တန်ဆာမနှင့် သူကြွယ်ထံသို့ (ဆွဒဟ်ပေးမိချေပြီ)”ဟု ပြောလေ၏။ ၎င်းနောက်တစ်စုံတစ်ဦးမှ ရောက်လာပြီး သူ့အားဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ “အသင်ပေးလိုက်သော ဆွဒကဟ်သည် ထိုသူ့ခိုးကိုခိုးဝှက်ခြင်းအမှု ရှောင် ကြဉ်ကင်းလွတ်သွားစေခဲ့၏။ အသင်ပေးလိုက်သော ဆွဒကဟ်သည် ထိုပြည့်တန်ဆာမကို ကာမေသုမိစ္ဆာစာရက် အမှု ရှောင်ကြဉ်စွန့်လွှတ်သွားစေခဲ့၏။ အသင်ပေးလိုက်သော ဆွဒကဟ်သည် ထိုသူကြွယ်ကို သင်ခန်းစာတစ်ရပ် ရစေခဲ့ရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က သူ့အားချီးမြှင့်သော ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုအား အရှင်မြတ်၏နှစ်မြို့မှုများအတွင်း သုံးစွဲမှုပြုပြီဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-မအ်န် ဘင်န် ယဇ်ဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၁၂)

အခန်း (၁၀) မိမိ၏သားမှန်းမသိဘဲ ဆွဒကဟ်ပေးမိခြင်း

၇၁၉။ ကျွန်ုပ်၏အဖိုး၊ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်နှင့်ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုရုလုလွှာဟ်(၇၁၉)ထံတော်သို့ ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ကြ၏။ (ကတိသစ္စာခံယူခဲ့ကြ၏။) ကျွန်ုပ်၏စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းခြင်းနှင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြုခြင်းတို့ကို ကိုယ်တော်မြတ်က ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူခဲ့၏။ တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်ထံသွား၍ မကျေနပ်ချက်တစ်ခုကို လျှောက်ထား တိုင်တန်းခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ဖခင် ယဇီးဒ်သည် ရွှေစာချို့ကို ဆွဒကဟ်ပေးခဲ့ပါ၏။ သူသည်လူတစ်ဦးနှင့်အတူ ဗလီ ဝတ်ကျောင်းတော်သို့ (ဝေငှပေးကမ်းရန်)ယူဆောင်သွားခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည်၎င်း(ဆွဒကဟ် ရွှေစာများ)ကို သွားယူပြီး ဖခင်ထံသို့ယူဆောင်လာခဲ့ရာ သူက“ငါသည်၎င်းရွှေတို့အား အသင့်ကိုပေးရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်မဟုတ်”ဟု ကြိမ်မောင်း ခဲ့၏။ ဤဖြစ်ရပ်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အို-ယဇီးဒ်၊အသင်၏ရည်ရွယ်မှုအတွက် အသင့်အဖို့ အစားပေး ကုသိုလ်ရရှိမည်ဖြစ်၏။ အို-မအ်နံ၊ အသင်ယူဆောင်လိုက်သောအရာသည် အသင့်အဖို့သာဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-မအ်နံဘင်နံယဇီးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၀၃)

အခန်း (၁၁) ဆွဒကဟ်ကို မိမိကိုယ်တိုင်မပေးဘဲ အစေအပါးကိုပေးခိုင်းခြင်း

၇၂၀။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ဖြုန်းတီးနစ်နာစေခြင်းမဟုတ်ဘဲ (မိသားစု၏) အိမ်တွင်းရိက္ခာအချို့ကို ဒါန ပြုပေးကမ်းလေ့ရှိ၏။ သူမ၏သုံးစွဲမှုအတွက် သူမသည် ကုသိုလ်ဆုလဒ်ရရှိအံ့။ သူမ၏ခင်ပွန်းသည်လည်း သူမ၏ရှာဖွေမှု အကြောင်းကြောင့် ကုသိုလ်ဆုလဒ်ရရှိလေအံ့။ မိမိရသောကုသိုလ်သည် အခြားသူ၏ကုသိုလ်များအား လျော့ပါးစေ ခြင်းမရှိ။ (တန်းတူရ၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၀၆)

အခန်း(၁၂) ဆွဒကဟ်ပေးကမ်းလိုသူသည် ကြွယ်ဝသူဖြစ်၏။

၇၂၁။ အထက်လက်သည် အောက်လက်ထက်ကောင်းမြတ်၏။ ပေးကမ်းလှူဒါန်းလျှင် မိမိအား မှီခိုနေသူတို့ ဘက်မှ ပထမဆုံးစတင်ပါလေ။ ချမ်းသာကြွယ်ဝသူတို့မှ ပေးကမ်းသောဆွဒကဟ်သည် ကောင်းမြတ်၏။ အကြင်မည်သူ မဆို ငွေကြေးအခက်အခဲကြောင့် အခြားသူများထံမှ (အားကိုး)တောင်းဆိုခြင်းကို စွန့်လွှတ်လျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူအားအခြားသူထံ တောင်းရမ်းရခြင်းမှကင်းလွတ်စေမည်ဖြစ်ပြီး အရှင်မြတ် သူ့အားချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပေအံ့။ အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ့အား ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နိုင်စွမ်းကို ချီးမြှင့်သနားတော်မူအံ့။

အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပေးကမ်းချီးမြှင့်မှုအပေါ် နှစ်သက်ကျေနပ်ပါက အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် သူ့အားရောင့်ရဲတင်းတိမ်နိုင်စွမ်းကို ချီးမြှင့်သနားတော်မူအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟကီးမ်ဘင်နံဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၀၈)

၇၂၂။ ရုရုလုလွှာဟ်(၇၂၂)သည် မွေပလ္လင်ထက်မှဆွဒကဟ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ဟောကြားရာတွင် ငွေကြေးအကူအညီ အလို့ငှာ အခြားသူများထံ အားကိုးတောင်းခံခြင်းနှင့် တောင်းရမ်းစားသောက်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရန် အမိန့်ပေးတော် ပြီးနောက် ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

“အထက်လက်သည် အောက်လက်ထက် ကောင်းမြတ်၏။ အထက်လက်ဟူသည်မှာ ပေးကမ်းလှူဒါန်းသူ ဖြစ်ပြီး အောက်လက်ဟူသည်မှာ တောင်းရမ်းစားသောက်သူဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နံ အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၀၉)

အခန်း(၁၃) ဆွဒကဟ်ပေးရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ကြားဝင်အသနားခံခြင်း

၇၂၃။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ တောင်းရမ်းစားသောက်သူတစ်ဦး ရောက်ရှိလေတိုင်း သို့တည်းမဟုတ် ၎င်း၏လိုအပ်ချက်အတွက် ကြားဝင်အသနားခံလျှောက်တင်လာလေတိုင်း ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ၏။ “သူ့အားကူညီ၍ အားပေးသမှုပြုလိုက်ကြကုန်။ ဤအရေးအရာအတွက် အသင်တို့ အကျိုးကုသိုလ်ခံစားကြရမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏စေတမန်တော် နှုတ်လျှာမှထွက်လာသည်တို့ကို နှစ်မြို့သဘောတူတော်မူမည်ဖြစ် ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၁၂)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ဆွဒသဟာသာကာဆာ်များအား လိုအပ်ချက်(၁)အဆက်အခံဖြစ်နေသောမိမိတို့၏ မွတ်စလင်ညီနောင်များကို ကြားဝင်ဖြန့်ဖြူးကူညီကြရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်တော်မူခဲ့၏။ ထိုသို့ လူကောင်းသူကောင်းများကို နှစ်မြို့သဘောတူ အသိအမှတ်ပြုပေးကာ ထာဝရနာစွင့် ထားတော်မူခြင်းကို ဆိုလို၏။ ယင်းသို့ ဝင်ရောက်ကူညီမှုအတွက် ကုသိုလ်သားတို့ ရရှိခံစားရမည်ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခရောက်အောင် ဖြစ်မှုကျလွန်အောင် ကြားဝင်အကျိုးဆောင်ခြင်းကိုမူ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)တော်မူခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဌာန်းချက်ဖြစ်ပြီး မည်သည့် အကြောင်းနှင့်မျှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခွင့် မရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။

၇၂၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့အား ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အသင်မ၏ငွေများကို ထိန်းချုပ်မထား နှင့်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကို အသင်ထံမှ ထိန်းချုပ်တော်မူလိမ့်မည်”(အခြား ဆင့်ပြန်ချက် တစ်ရပ်၌ လာရှိသည်မှာ) “အသင်မ၏ငွေများကို ရေတွက် စုဆောင်းမှုဖြင့် မထားနှင့်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည် မိမိ၏ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကို အသင်ထံမှ ထိန်းချုပ်တော်မူမည်ကို စိုးရိမ်ရပေသည်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်မာန် ဘင်နုသ် အဘူဘိုကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၅၁၃၅၁၄)

*မှတ်ချက် *

အကျယ်ကို ရှုရန်-ယမ်ဟုလ်ဘာရီကျမ်းအတွဲ (၄)စာမျက်နှာ(၃၃)

အခန်း(၁၄) တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ ဆွဒကဟ်ပေးလှူကြ

၇၂၅။ အသင်တို့၏ပိုက်ဆံအိတ်ကို ပိတ်မထားကြကုန်နှင့်။ သို့မဟုတ်ပါက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကောင်းချီးမင်္ဂလာများကို အသင်တို့ထံမှ ထိန်းချုပ်လိုက်တော်မူလိမ့်မည်။ အသင်တို့အစွမ်းရှိသမျှ အသုံးပြုကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စ်မာန် ဘင်နုသ် အဘူဘိုကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၅၁၅)

*မှတ်ချက် *

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှစ်မြို့တော်မူသောလမ်း(အကြောင်းကိစ္စများ)၌ သုံးစွဲခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း(၁၅) မုရှ်ရစ်က်ဘဝ၌ ပေးခဲ့သောဆွဒကဟ်သည် မွတ်စလင်ဖြစ်လာလျှင်

၇၂၆။ ကျွန်ုပ်တို့သည်ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား “အစ္စလာမ်သို့သက်ဝင်ခြင်းမပြုမီ ဂျာဟီလီယဟ်ခေတ်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွဒကဟ်ပေးခြင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ကိုသူကောင်းပြုလွှတ်ခြင်း၊ သားချင်းတို့နှင့် ကောင်းမြတ်သောဆက်ဆံ ရေးထားရှိခြင်း စသည့်ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များ ပြုကျင့်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ ထိုအရာများတွက် ကျွန်ုပ်တို့အကျိုးကုသိုလ် ရရှိမည် လော” ယူမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်သည်လွန်လေပြီးသော ကောင်းမှုလုပ်ရပ်အပေါင်းနှင့်အတူ မွတ်စလင်ဖြစ်လာခဲ့ပေ၏။”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟာကီးမ်ဘင်နု ဟ်ဖ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၁၉)

*မှတ်ချက် *

ဆွဒကဟ်ပေးသူနှင့် ခါဇင်မ်နှစ်ဦးစလုံး အကျိုးကုသိုလ် တူညီခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း(၁၆)   အိမ်ရှင်၏စေခိုင်းမှုဖြင့် အစေခံကဖြူစင်စွာ ဆွဒကဟ်ပေးလျှင်

၇၂၇။   မိမိ၏အိမ်ရှင်(အထက်လူ)၏ အမိန့်ဖြင့် ဆွဒကဟ်ကို သယ်ဆောင်လာပြီး ညွှန်ကြားသူ လက်ဝယ် အရောက် စိတ်နှလုံးဖြူစင်စွာ အပြည့်အဝပေးအပ်သော ခိုးဖြောင့်သည့် မွတ်စလင်ခါဇင်မ်(ပစ္စည်းထိန်း/ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံခြင်းခံရသူ)သည် ဒါနပြုသူနှစ်ဦးအနက်မှ တစ်ဦးအဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်းခံရ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူ မူစှာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၁၉)

*မှတ်ချက် *

ဆွဒကဟ်ပေးသူနှင့် ခါဇင်မ်နှစ်ဦးစလုံး အကျိုးကျေးဇူးကို လိုက်နာကြိုဆို လို သည်။

အခန်း(၁၇)   အ-ဘဟ်အရှင်မြတ်၏ မိန့်ဇာမက်တော် (၉၂၅-၁၀)

၇၂၈။   နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကောင်းကင်တမန်နှစ်ပါးသည် ဆင်းသက်လာလေ့ရှိပြီး ၎င်းတို့အနက်တစ်ဦးက “အို- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ စေးနည်းတွန့်တိုသူကို ဖျက်ဆီးတော်မူပါ”ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၂၂)

အခန်း(၁၈)   ဒါနပြုလေ့ရှိသူနှင့် ကော်တရာတို့၏ ဥပမာ

၇၂၉။   ကပ်စေးနည်းကော်တရာနှင့် ဒါနပြုသူတို့၏ဥပမာမှာ သံချပ်ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားသောလူနှစ်ဦးကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ (ဤသို့လည်း ထပ်မံမိန့်ကြားထား၏။) ဒါနပြုသူနှင့်ကော်တရာတို့၏ဥပမာမှာ ရင်ဘတ်မှညှပ်ရိုးအထိရှိသော သံချပ်ဝတ်စုံကိုယ်စီ ဝတ်ဆင်ထားသူနှစ်ဦးကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဒါနပြုသူမှ(ဆွဒကဟ်)ပေးကမ်းရာတွင် ၎င်းဝတ်စုံကြီးမား ဆန့်ထွက်လာသည်မှာ သူ၏ခန္ဓာတစ်ခုလုံးအပြင် သူ့ခြေဖျားထိပ်များကိုသာမက သူ့ခြေရာများကိုပင်လျှင် ဖုံးအုပ်သွား လေ၏။ ကော်တရာမှသုံးစွဲ(ပေးကမ်း)လိုသောအခါ သံထည်အကျီသည် ကြပ်တည်းသွား၏။ လက်မောင်းပေါက်များ အားလုံးကျဉ်းမြောင်းသွားကုန်၏။ ၎င်းသူမှ ချဲ့ရန်ကြိုးစားသော်လည်း ကျယ်ဟမလာတော့ချေ။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၂၃)

အခန်း(၁၉)   မွတ်စလင်မ်တိုင်းမှ ဆွဒကဟ်ပေးကြ၊ ပေးရန်မရှိက ပြဋ္ဌာန်းထားသောကောင်းမှု အပေါင်းကို ကျင့်ဆောင်ကြ

၇၃၀။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “မွတ်စလင်မ်တိုင်းမှ ဆွဒကဟ်ပေးကြရမည်”ဟုမိန့်ကြားရာ လူတို့က “ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ အကယ်၍ထိုအရာကိုပင် လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိက ဟု မေးလျှောက်ပြန်လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်က “သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသူသည် မအံ့ရှမ်း(အစ္စလာမ်ပြဋ္ဌာန်း/ခွင့်ပြုထားသော ကောင်းမှုမှန်သမျှအားလုံး)ကို ပြုကျင့်လော့” (အစ္စလာမ်မှီတိပင်တားမြစ်ထားသော) မကောင်းမှုမှန်သမျှ ထားစွာရှောင်လော့၊ ဤသည်ပင်လျှင် ဆွဒကဟ်များအနက်မှ ဖြစ်၏။” ဟူ၍ ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူမူစှာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၂၄)

အခန်း(၂၀)   ဇကားသ်၊ဆွဒကဟ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍

၇၃၁။   နှုစိုင်းဘဟ် အလ်အန်ဆွာရီယဟ်(ﷺ)သည် သိုးသားဟင်းအနည်းငယ်ကို အာအိရူဟ်(ﷺ)ထံ ပေးပို့ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အာအိရူဟ်အား “စားစရာဘာများရှိသနည်း”ဟု မေးမြန်းတော်မူသောအခါ အာအိရူဟ်က

“နစိုင်းဘတ်မှပေးပို့ထားသော သိုးသားဟင်းမှအပ အခြားမရှိပါ”ဟု လျှောက်တင်ဖြေကြား၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က “ယူဆောင်လာခဲ့လော့။ ၎င်းဟင်းသည် ရောက်သင့်ရာသို့ ရောက်လာခဲ့ပြီဖြစ်၏။”ဟု ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အမွှာအသီးယိုသ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၅)

*မှတ်ချက် *

အမွှာအသီးယိုသ်သည် နစိုင်းဘတ်ထံသို့ ဆွဒကဟ်အဖြစ် သိုးသားဟင်းတစ်ခုကို ပေးခဲ့၏။ နစိုင်းဘတ်သည် ဤအမွှာအသီးယိုသ်ကို အာအိရှဟ်ထံလက်ဆောင်အဖြစ်ပို့လိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်သည် ဆွဒကဟ် စာသေ့မှိုဖြင့် နစိုင်းဘတ်အား ဆွဒကဟ်ဖြစ်သော်လည်း မိမိတို့အဖို့ လက်ဆောင် ဖြစ်ကြောင်း ဆိုလိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

အခန်း(၂၁) ကောင်းသ်ကိစ္စ၌ ညာတာပါ

၇၃၂။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မိမိ၏စေတမန်တော်(ﷺ)အား (ကောင်းသ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍) ညွှန်ကြားချက်များကို အဘူဘကရ်(ရသွီ)က ကျွန်ုပ်ထံ ဤသို့စာရေးသားပေးပို့ခဲ့၏။ တစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်အား ကောင်းသ် အဖြစ်ပေးဆောင်ရမည့်သူသည် (ပေးဆောင်ရမည့်အချိန်၌) လက်ဝယ်ရှိမနေဘဲ နှစ်နှစ်အရွယ်ကုလားအုတ်မ လက်ဝယ်မရှိပဲ နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်ထီးသာရှိနေပါက ၎င်းကိုကောင်းသ်အဖြစ် လက်ခံနိုင်၏။ သို့ရာတွင် မည်သည်ကိုမျှ ပြန်အမ်းရန်မလိုတော့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၅)

အခန်း(၂၂) ကောင်းသ်စည်းကြပ်ရာ၌ လူအမျိုးမျိုး၏ သီးခြားပိုင်ဆိုင်မှုများကို ပေါင်းစုကောက်ခံခြင်း မပြုရ၊ ဖက်စပ်ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ခွဲခြားစိတ်ပိုင်းခြင်းလည်းမပြုရ

၇၃၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဖရသွံသတ်မှတ်ချက်များကို အဘူဘကရ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်ထံ ဤသို့ စာရေးပေးပို့ ခဲ့၏။ လူအသီးသီးတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများအား (တစ်နေရာတည်း၊ တစ်ချိန်တည်း၊ တစ်ပြိုင်တည်း)ပေါင်းစုကောက်ခံခြင်း ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကောင်းသ်ကို ကြောက်ရွံ့သည့်အတွက် စပ်တူပစ္စည်းများအား အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာပိုင်းစိတ် ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း မဖြစ်စေနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၅၃၀)

အခန်း (၂၃) အစုစပ်ပစ္စည်းပိုင်ရှင်များသည် ကော့သ်ကို ညီမျှစွာ ပေးဆောင်ရမည်။

၇၃၄။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဖရသွံသတ်မှတ်ချက်များကို အဘူဘကရ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်ထံရေးပို့သော စာ၌ ဤအချက်လည်းပါဝင်၏။ အကယ်၍ ပစ္စည်းတစ်ခုသည် အစုစပ်နှစ်ဦးမှ ညီတူမျှတူပိုင်ဆိုင်ခဲ့လျှင် ကော့သ်ကို စုပေါင်းပေးဆောင်ရမည်။ နှစ်ဦးစလုံးမှ ကော့သ်ကို ညီတူမျှတူပေးဆောင်စေရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၃၁)

*မှတ်ချက် *

ဥပမာ-သို့ အကယ်၍(၁၂)အတွက် ကော့သ်ပေးဆောင်ရန်မှာ သို့ ဘစ်ကောင်တည်းဖြစ်၏။ အကယ်၍လူ(၃)ဦးသည်(၁၀) အကောင်(၁၀)အသီးသီးပိုင်ဆိုင်လည်းကောင်း၊(၃)ဦးဆင်းကာအကောင်(၁၂)အတွက် တစ်ကောင်တည်းကို သာပေးဆောင်အကြံချင်စဉ်တည်းမှ သို့ အကောင်(၄၀)ပိုင်ဆိုင်လည်းကောင်းမေးလိုသဖြင့် ခွဲခြားပိုင်ဆိုင်ခြင်းမျိုးမပြုရ။ (၁၂)အကောင်(၄၀)အသီးသီးမှာ တစ်ကောင်ဖြစ်၏။ ကော့သ် စည်းကြပ်သူမှလည်းပိုရလိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထိုကဲ့သို့လုပ်ရန်မျိုးဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ အစုစပ်နှစ်ဦးတို့ကြီး၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ခွဲစိတ်ပိုင်ခြင်းတွက်ချက်ခြင်း(သို့မဟုတ်) လူအသီးသီးတို့၏ ပစ္စည်းများကို ဆင်းစု တွက်ချက်ခြင်းမပြုလုပ်

အခန်း(၂၄) ကုလားအုတ်များ၏ ဇကားသ်

၇၃၅။ t t &nb W pD n f &plv k hfi (ꣳ)အား ဟိဂျိရသ်အကြောင်းကို လျှောက်တင်မေးမြန်းခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အရှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော် အသင့်ထံသက်ရောက်ပါစေ။ ဟိဂျိရသ်၏ အရေးအရာမှာ ခက်ခဲ ပြင်းထန်လွန်းဘိ၏။ အသင့်ထံ ကုလားအုတ်များရှိသလော။ ၎င်းတို့၏ ဇကားသ်ကို ပေးဆောင်ပါသလော။” ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက “မှန်လှပါ။ ကျွန်ုပ်ထံ ကုလားအုတ်များရှိပြီး ၎င်းတို့၏ဇကားသ်ကိုလည်း ပေးဆောင် ပါသည်” ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

“ပင်လယ်များ၏ ဝေးရာဘက်၌ လှုပ်ရှားရှင်သန်ပါလော့။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင့်ကြိုပမ်း ဆောင်ရွက်မှု တစ်ခုတစ်လေကိုမျှ ယုတ်လျော့သွားစေတော်မူမည်မဟုတ်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအိဒ်အလ်ခွဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇၂)

အခန်း(၂၅) တစ်နှစ်သားအရွယ် ကုလားအုတ်မကို ဇကားသ်အဖြစ်ပေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း လက်ဝယ် မရှိခြင်း

၇၃၆။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မိမိ၏တမန်တော်(ꣳ)ထံ ချမှတ်တော်မူခဲ့သော ဇကားသ်အမိန့်အကြောင်းကို အဘူဘကရ်(ꣳ)က ကျွန်ုပ်တို့စာရေးသားပေးပို့ခဲ့၏။ မည်သူမဆို မိမိ၏ ကုလားအုတ် အုပ်စုအနက်မှ လေးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ တစ်ကောင်ကို ဇကားသ်အဖြစ် ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းအမျိုးအစားသည် မိမိ၏လက်ဝယ်ရှိမနေ ဘဲ သုံးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မသာရှိနေပါက ယင်းကုလားအုတ်နှင့်အတူ သုံးနှစ်ကောင် သို့မဟုတ် ဒီရ်ဟမ်(၂၀) ကို ပေးဆောင်သူထံမှ ဇကားသ်အဖြစ် လက်ခံရမည်။ တစ်ဖန် မည်သူမဆို သုံးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မကို ဇကားသ်အဖြစ် ပေးဆောင်ရန် ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းအမျိုးအစားမှာ လက်ဝယ်မရှိဘဲ လေးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မသာ ရှိနေပါက ၎င်းကို ဇကားသ်အဖြစ်လက်ခံ၍ ဇကားသ်စည်းကြပ်သူမှ သုံးနှစ်ကောင်သို့မဟုတ် ဒီရ်ဟမ်(၂၀)ကို ပြန်အမ်းရမည်။ တစ်ခါ မည်သူမဆို သုံးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မကို ဇကားသ်အဖြစ် ပေးဆောင်ရန်ဖြစ်ပြီး ၎င်းအမျိုးအစားမှာ လက်ဝယ်မရှိဘဲ နှစ်နှစ်အရွယ်ကုလားအုတ်မသာ ရှိနေပါက ၎င်းကုလားအုတ်မနှင့်တကွ သုံးနှစ်ကောင် သို့မဟုတ် ဒီရ်ဟမ်(၂၀)ကို ပေးဆောင်သူထံမှ ဇကားသ်အဖြစ်လက်ခံရမည်။ ၎င်းအပြင် မည်သူမဆို နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မကို ဇကားသ်အဖြစ် ပေးဆောင်ရန်ဖြစ်ပြီး သုံးနှစ်အရွယ်ကုလားအုတ်မသာ လက်ဝယ်ရှိနေပါက ၎င်းကို ဇကားသ်အဖြစ် လက်ခံ၍ ဇကားသ်စည်းကြပ်သူမှ ဒီရ်ဟမ်(၂၀)သို့မဟုတ် သုံးနှစ်ကောင် အားပြန်အမ်းရမည်။ ထို့အပြင် မည်သူမဆို နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မကို ဇကားသ်အဖြစ် ပေးဆောင်ရန်ဖြစ်သော်လည်း လက်ဝယ်မရှိဘဲ တစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မသာရှိပါက ၎င်းနှင့်အတူ ဒီရ်ဟမ်(၂၀)သို့မဟုတ် သုံးနှစ်ကောင်ကို ပေးဆောင်သူထံမှ ဇကားသ်အဖြစ် လက်ခံရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတီစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇၃)

*မှတ်ချက် *

*၁ ဒီရ်ဟမ် = ငွေသား ၃၁/၅၇၆

လေးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ=ဂျုအေဟ်

သုံးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ=ဟစ်ကဟ်

နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ=ဘင့် န်သိ လဘူန်

တစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ=ဘင့် န်သိ မချါဆွ်

နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်ထီး=အစ်ဘ်နု လဘူန်

အခန်း (၂၆) သိုးများ၏ ဇကားသ်

၇၃၇။ t b b u & ( )သည် ကျွန်ုပ်အား (ဇကားသ်ကောက်ခံရေးအတွက်)ဘာရိန်းသို့စေလွှတ်ပြီးနောက် အောက်ပါ အတိုင်း စာရေးသားပေးပို့ခဲ့၏။

အလျဉ်းမပြတ်ကြင်နာသနားတော်မူသော တုနိုင်းမဲ့မဟာကရုဏာတော်ရှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် (အစပြုပါ၏)

ဤရေးသားချက်များမှ ဇကားအတွက် အမိန့်တော်ဖြစ်ပြီး ရုလူလ္လာဟ်( )မှ မှစ်လင်မ်ထုတစ်ရပ်လုံး အတွက် ဖရသွံတာဝန်အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မိမိ၏ စေတမန်တော်အား လိုက်နာ နာခံစေရန် ပေးတော်မူခဲ့သော အမိန့်တော်ဖြစ်၏။

မှစ်လင်မ်များအနက် အကြင်မည်သူမဆို သက်ဆိုင်ရာ ဇကားသ်ကို ပေးဆောင်ရန်(ဇကားသ်စည်းကြပ် သူ)မှ တောင်းဆိုလျှင် ပေးဆောင်ကြကုန်။ အကြင်မည်သူမဆို(သတ်မှတ်ချက်ထက်)ပိုပြီးတောင်းခံခြင်း ခံရပါက (စည်းကြပ်သူအား) ပေးဆောင်ခြင်းမပြုကြနှင့်။ (၂၄)ကောင်နှင့်အောက် ကုလားအုတ်များနှင့် သိုးများအတွက် ဇကားသ် ပေးဆောင်ရမည်။ ကုလားအုတ် (၅)ကောင်လျှင် (၁)ကောင်၊ ကုလားအုတ်(၂၅မှ ၃၅)ကောင်အထိဆိုလျှင် တစ်နှစ် အရွယ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်၊ ကုလားအုတ်(၂၅မှ ၃၅)အထိဆိုလျှင် တစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်၊ ကုလားအုတ်(၃၆မှ ၄၅)ကောင်အထိဆိုလျှင် နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်၊ ကုလားအုတ်(၄၆မှ ၆၀)အထိ ဆိုလျှင် အရွယ်ရောက်ပြီး သုံးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်၊ ကုလားအုတ်(၆၁မှ ၇၅)ကောင်အထိဆိုလျှင် လေးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်၊ ကုလားအုတ် (၇၆မှ ၉၀)အထိဆိုလျှင် နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ (၂)ကောင်၊ ကုလားအုတ်(၉၁မှ ၁၂၀)အထိဆိုလျှင် သုံးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ(၂)ကောင်၊ ကုလားအုတ်ကောင်(၁၂၀)အထက်ရှိနေလျှင် ထပ်တိုးရှိသော ကုလားအုတ်(၄၀)လျှင် နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်၊ ထပ်တိုးသော ကုလားအုတ်(၅၀)လျှင် သုံးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်နှုန်းဖြင့် ဇကားသ်ပေးဆောင်ကြရမည်။ အကြင် မည်သူမဆို ကုလားအုတ်(၄)ကောင်တည်းသာရှိပါက ဇကားသ်ပေးရန်မလို။ သို့သော် တစ်စုံတစ်ရာကို ပေးလိုက ပေးနိုင်၏။ အကယ်၍ ၅-ကောင်အထိ တိုးပွားလာပါက ဇကားသ်အဖြစ် သိုးတစ်ကောင်ကို ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

သိုးများအတွက် ဇကားသ်မှာ အကောင်ရေ(၄၀မှ ၁၂၀)အတွင်းဆိုလျှင် တစ်ကောင်၊ (၁၂၀မှ ၂၀၀)အတွင်း ဆိုလျှင် နှစ်ကောင်၊ (၂၀၀မှ ၃၀၀)အတွင်းဆိုလျှင် သုံးကောင်၊ အကောင်ရေ(၃၀၀)အထက်ရှိ နေပါက ထပ်တိုးကောင်ရေ(၁၀၀)လျှင် တစ်ကောင်ကျနှုန်းဖြင့် ဇကားသ်ကို ပေးဆောင်ရမည်။ အကယ်၍ အကြင်သူသည် အကောင်ရေ (၄၀)အောက်ပါရှိပါက ဇကားသ်ပေးဆောင်ရန် မလိုချေ။ သို့ရာတွင် တစ်စုံတစ်ရာကို ဆန္ဒရှိက ပေးနိုင်၏။

ငွေသားအတွက်မှာကား (အစုအပုံ၏)လေးပုံတစ်ပုံ( )ဖြစ်ပြီး အကယ်၍ ၎င်း၏တန်ဖိုးမှာ ဒိရ်ဟမ်(၂၀၀) (၆၄၀၀ရမ်ခန့်မျှ) ထက်နည်းပါးလျှင် ဇကားသ်မရှိ။ သို့ရာတွင် ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူသည် ဆန္ဒရှိက တစ်စုံတစ်ရာကို ပေးနိုင်၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၅၃၄)

အခန်း (၂၇) ဇကားသ်အဖြစ်ပေးဆောင်သော တိရစ္ဆာန်များ၌ အပြစ်အနာအဆာ မပါရှိရ

၇၃၈။ (အထက်ပါ ဖော်ပြပြီးသော ဟဒီးဆ်တော်များအတိုင်း ဖြစ်ပြီး ထပ်တိုးပါရှိသည်မှာ)

အိုမင်းရင့်ရော်သော သို့တည်းမဟုတ် အပြစ်အနာ ချို့ယွင်းချက်ပါရှိသော တိရစ္ဆာန်များနှင့် ဆိတ်ထီးများ ကို ဇကားသ်အဖြစ် လက်ခံခြင်းမပြုရ။ သို့တစေ ဇကားသ်စည်းကြပ်သူမှ သဘောတူလျှင် (လက်ခံနိုင်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၅၃၅)

*မှတ်ချက် *

အခြားကျွန်ုပ်တို့၏အထက်ပါတိရစ္ဆာန်များကို အခြေအနေအရလက်ခံနိုင်ပါကြောင်း။

အခန်း (၂၈) လူတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများအနက် အကောင်းဆုံးအရာကို ဇနီးသ်အဖြစ် မယူကြနှင့်

၇၃၉။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၇၀၂ အတိုင်းဖြစ်၏။ ဆက်လက်ပါရှိသည်မှာ)

အသင်သည် ကောင်းကင်ကျကျမ်းဂန် ရရှိခဲ့သူများထံ သွားရလိမ့်မည်။ (အဆုံးသတ်၌ ဤသို့ပါဝင်၏) လူတို့၏ အကောင်းဆုံး ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ဇနီးသ်အဖြစ် (ကောက်ခံခြင်းမှ) ရှောင်ကြဉ်လေလော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအဘ္ဘ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၈၇၇)

အခန်း (၂၉) ဆွေမျိုးသားချင်းတို့အား ဇနီးသ်ပေးခြင်း

၇၄၀။ အဘူသွလ်ဟဟ်(رضي الله عنه)သည် မဒီနဟ်ရှိ အန်ဆွာရ်များအနက် စွန်ပလွံပင်များကို အများဆုံးပိုင်ဆိုင်ထား သူဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အနက် ဘိုင်းရဟာအ်အမည်ရှိ ခြံကြီးမှာ သူ့အလွန်နှစ်သက်သော စွန်ပလွံခြံဖြစ်ပြီး တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏ ဝတ်ကျောင်းတော်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တည်ရှိခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ထိုခြံသို့ မကြာခဏကြွမြန်း သွားပြီး ထိုခြံတွင်းမှ သန့်ရှင်းသည့်ရေကို သောက်သုံးတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၃:၉၂)ထုတ်ပြန် လာသောအခါ အဘူသွလ်ဟဟ်သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား “ယာရုလုလ္လာဟ်၊ ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာနှင့်ပြည့်စုံတော် မူသော မြင့်မြတ်ကြီးကျယ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ဗျာဒိတ်တော်မူပါသည်။

အသင်တို့သည် မိမိတို့နှစ်သက်ကုန်သော ဥစ္စာများအနက်မှ လှူဒါန်းသုံးစွဲခြင်း မပြုသမျှကာလပတ်လုံး စစ်မှန်သော အကျိုးကျေးဇူးကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ရယူနိုင်ကြမည်မဟုတ်။

ကျွန်ုပ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများအနက် ဘိုင်းရဟာအ်ဥယျာဉ်မှာ ကျွန်ုပ်နှစ်သက် အမြတ်နိုးဆုံးဖြစ်ပါ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုအတွက် ဆွဒကဟ်ပေးလိုပါ၏။ ထိုသို့ပေးလှူမှုအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အစားပေး ဆုလဒ်ကို ရမည်ဟုလည်း ယုံကြည်မျှော်လင့်ပါ၏။ ယာရုလုလ္လာဟ်၊ ၎င်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နှစ်မြို့ဖွယ်ဖြစ်သောနေရာ၌ ကိုယ်တော်မြတ်သုံးပါလော့”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။

ဤသည့်အပေါ် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “အို-ချီးကျူးဂုဏ်ယူဖွယ် ကောင်းလေစွ၊ ၎င်းမှာ အသုံးကျသော အရာဖြစ်၏။ အသင်လျှောက်တင်သည်ကို ငါကြားသိလေပြီ။ အသင်သည် ၎င်းဥယျာဉ်ကို အသင့် သားချင်းတို့ထံ ပေးကမ်းလိုက်ခြင်းက ပိုမိုလျော်မှန်ကန်မည်ဟု ငါကိုယ်တော်ထင်မြင်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အဘူသွလ်ဟဟ်သည် မိမိ၏ဝမ်းကွဲမောင်နှမများနှင့် ဆွေမျိုးညာတကာတို့အကြား ထိုဥယျာဉ်ကို ခွဲခြမ်းဖြန့်ဝေပေးလိုက် လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န်မာလစ် မှတစ်ဆင့်အစ္စဟာက်ဘင်န် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၈၄၀)

အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အဘီသွလ်ဟ်(ဟ်)

အခန်း (၃၀) မုစ်လင်မ်၏မြင်းအပေါ် ဇနီးသ်တာဝန်မရှိ

၇၄၂။ မုစ်လင်မ်တစ်ဦးမှပိုင်ဆိုင်သော မြင်း သို့မဟုတ် ကျွန်အပေါ် ဇနီးသ်မရှိ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ဟ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၈၄၂)

အခန်း (၃၁) ဖသက်ဆိုးကလေးတို့အား ဆွဒကဟ်ပေးကမ်းခြင်း

၇၄၃။ တစ်နေ့သ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မေ့ပလွင်ပေါ် ထိုင်တော်မူရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ကိုယ်တော် အား ပိုင်းရံထိုင်လိုက်ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ငါလွန်ပြီးသည့်နောက် အသင်တို့အတွက် ငါအကြောက်ဆုံးအရာကား လောကီသာယာမှု၊ ခမ်းနားထည်ဝါမှု၏အလှအပများ အသင်တို့ထံ ထင်ရှားလာခြင်းပင် ဖြစ်၏”ဟု

မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ တစ်ဦးသောသူမှ “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ အကောင်းသည် အဆိုးသို့ဖြစ်သွားနိုင်ပါသလော” ဟုမေးလျှောက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခေတ္တမျှ ငြိမ်သက်နေပြီးနောက် “အသင်ဘာများဖြစ်နေသနည်း၊ အသင့်အား ပြောဆိုနေခြင်းမရှိသော တမန်တော်အား အသင်စကားပြောဆိုနေ၏”ဟု ၎င်းသူအား မိန့်ကြားတော် မူသဖြင့် ကိုယ်တော်အပေါ် ဝဟီကျရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့မှ သတိပြုမိကြကုန်၏။ (ဝဟီပြီးဆုံးသည့်နောက်) ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ချွေးတော်များကို သုတ်တော်မူ၍ “မေးမြန်းသူ အဘယ်မှာနည်း”ဟု မေးတော်မူ၏။ ထိုသူ၏မေးခွန်းကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ နှစ်သက်ဟန်ရှိတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။

“ကောင်းမှုသည် မည်သည့်အခါမျှ မကောင်းမှုဖြင့် မထိခိုက်နိုင်။ မုချကေန် ၎င်းသည် ဤသို့ အလား ညွှန်တူ၏။ စမ်းချောင်းတစ်ခု၏ကမ်းပါးယံ၌ ပေါက်ရောက်နေသောအပင်သည် ၎င်း၏ ‘ခသ္မာရဟ်’အစိတ်အပိုင်း ကို စားသုံးမိသောတိရစ္ဆာန်အား သေစေနိုင်၏ သို့မဟုတ် ဖျားနာသွားစေ၏။ (၎င်းအပိုင်းကို စားသုံးမိခြင်းမရှိသော တိရစ္ဆာန်မှာ) ဝမ်းဝအောင် စားသုံးပြီးလျှင် နေစာလှူ၏။ ၎င်းနောက် ကျင်ကြီးကျင်ငယ် မစင်စွန့်၏။ ၎င်းနောက် စားကျက်သို့ ဝင်ပြန်လေသည်။ ဤသို့ စည်းစိမ်မှာ အမှန်ပင် လန်းဆန်းချိုမြိန်၏။ သူဆင်းရဲများ၊ ဖသက်ဆိုးကလေး များ၊ ခရီးသည်များတို့အား ကျွေးမွေးပေးကမ်းသည့် မုစ်လင်မိတစ်ဦး၏ နေစည်းစိမ်သည်သာ ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်၏။ (သို့မဟုတ် အလားတူစကားမျိုး ဆို၏။) အကြင်မည်သူမဆို ၎င်း(အလှူဒါန)ကို ယူခွင့်မရှိဘဲ ယူသူဖြစ်ပါက စားသောက်သလောက် မတင်းတိမ်နိုင်သူနုဏ္ဏ၏။ ၎င်းနောက် ကိယာမသ်နေ၌ ထိုအရာသည် ထိုသူနှင့် အတိုက်အခံ ပြုလျက် သက်သေထူလိမ့်မည်ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ် ခုန့်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၄၄)

အခန်း (၃၂) မိမိခင်ပွန်းသည်(နှင့်) အုပ်ထိန်းသူရှိ ယသီမ်များအား ဇကားသ်ပေးခြင်း

၇၄၄။ (ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ် ၇၄၁ အတိုင်းဖြစ်၏။ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

ကျွန်မသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့သွားရောက်ရာ ကိုယ်တော်အိမ်တံခါးဝ၌ အန်ဆွာရီအမျိုးသမီး တစ်ဦးကိုတွေ့ရ၏။ သူမလည်း ကျွန်မကိစ္စအတိုင်းပင်ဖြစ်နေ၏။ ကျွန်မတို့အနီးမှ ဖြတ်သန်းသော ဘီလာ့လ်(ﷺ)အား ကျွန်မတို့က “ကျွန်မ၏ခင်ပွန်းသည်နှင့် ကျွန်မ၏အုပ်ထိန်းမှုအောက်ရှိ ယသီမ်တို့အား အလှူဒါနပေးကမ်းနိုင်ပါသလော ဟူသည်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ တဆိတ်မေးမြန်းလျှောက်တင်ပေးပါ”ဟု တောင်းဆိုခဲ့၏။ သို့နှင့် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)အား မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ပြုနိုင်၏။ ယင်းသို့ပြုခြင်း၌ သူမသည် နှစ်ပြန်နှစ်ဆ ဆုလာဘ်ရရှိပေအံ့။ ဆွဒကဟ်ပေးကမ်းခြင်းနှင့် မိမိ၏ဆွေမျိုးသားချင်းတို့အား ကူညီခြင်းပြုရာရောက်သောကြောင့်ဖြစ်၏”ဟူ၍ မိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီမတ်စ်အူးဒ်၏ဇနီး မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၄၅)

အမ်ရ် ဘင်နီ အလ်ဟာရီဆ်

၇၄၅။ “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မ၏ ထောက်ပံ့မှုအောက်ရှိ အဘူစလမဟ်၏သားများ၊ ၎င်းပြင် ကျွန်မ၏ သားများလည်း ဖြစ်သူတို့အတွက် ပေးကမ်းသုံးစွဲခဲ့သော် ကျွန်မသည် ကုသိုလ်အကျိုးရရှိနိုင်ပါမည်လော”ဟု ကျွန်မက မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “၎င်းတို့အပေါ် သုံးစွဲလော့။ သူတို့အတွက် သုံးစွဲသမျှ အသင်မ အကျိုးကုသိုလ် ရရှိမည်” ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မု စလမဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၄၆)

အခန်း (၃၃) ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၉:၆၀)

၇၄၆။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဇကားသ်တောင်းခံရန် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သူသည် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီး အစ်ဘ်နု ဂျမီးလ်၊ ခါလစ်ဒ် ဘင်နီ အလ်ဝလီးဒ်၊ အဘ္ဘူစ် ဘင်နီ အဘ်ဒုလ် မုသ်သွလစ်ဘ်တို့မှ ဇကားသ်ပေးရန် ငြင်းဆန် ခဲ့ကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားလေ၏။ “အစ်ဘ်နုဂျမီးလ်မှာ ဆင်းရဲခဲ့သော်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်

တမန်တော်မှ သူ့အား ကြွယ်ဝစေတော်မူပြီးဖြစ်ပါလျက် မည်သည့်အချက်က သူ့အား ကောင်းသံပေးဆောင်ရန် ငြင်းဆန်စေခဲ့ပါသနည်း။ သို့သော် အသင်သည် ခါလစ်ဒ်ထံ ကောင်းသံကောက်ခံခြင်းမှာ မတရားရာရောက်၏။ အကြောင်းသော် သူသည် သူ၏ချပ်ဝတ်တန်ဆာကို အလွှာဟံလမ်းတော်၌ အပ်နှံထားပြီးဖြစ်၏။ အတ္တုဘင် ဘင်နီ အဘိဒုလ်မုသွ်သွလစ်ဘ်မှာ ရုစုလုလွှာဟံ၏ဦးရီးတော်ဖြစ်သော်လည်း သူ့အဖို့ ကောင်းသံပေးခြင်းမှာ တာဝန်ရှိ၏။ ၎င်း၏ကောင်းသံနှင့်ညီမျှသော ကုသိုလ်ပမာဏ ရရှိမည်ပင်ဖြစ်၏”ဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၄)

အခန်း(၃၄) တောင်းရမ်းစားသောက်ခြင်း မပြုကြနှင့်

၇၄၇။ အန်ဆွာရ်အချို့သည် ရုစုလုလွှာဟ်(ﷺ)ထံ၌ တောင်းရမ်းကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ပေးကမ်းတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့က နောက်တစ်ကြိမ်တောင်းရာ၌လည်း ကိုယ်တော်မြတ်က ပေးကမ်းတော်မူခဲ့၏။ နောက်ထပ်တစ်ဖန် ၎င်းတို့ တောင်းရမ်းသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ် ပေးကမ်းတော်မူသော်လည်း ၎င်းမှာနောက်ဆုံးအကြိမ်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အကယ်၍ ငါကိုယ်တော်ထံ တစ်စုံတစ်ရာရှိနေသေးလျှင် အသင်တို့နှင့် ဝေးရာထားမည်မဟုတ် (ပေးကမ်းနေဦးမည်)။ (မှတ်သားကြကုန် အကြင်မည်သူမဆိုတစ်ပါးသူထံမှ တောင်းရမ်း စားသောက်ခြင်းကို စွန့်လွှတ်ပါက အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ့အား တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေတော်မူ၏။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိကိုယ်ကို ရောင့်ရဲတတ်ရန် ကြိုးစားပါက အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ့အားတင်းတိမ်ရောင့်ရဲစေတော်မူ၏။ အကြင် မည်သူမဆို မိမိကိုယ်ကို ရောင့်ရဲရန် ကြိုးစားပါက အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ့အား တင်းတိမ် ကျေနပ်နိုင်စွမ်း ကို ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ အကြင်မည်သူမဆို ခန္တီစတရားထားရှိပါက အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူ့အားကြုံကြုံခံနိုင်စွမ်းကို ချီးမြှင့်တော်မူမည်။ ဆွဘရ်တရားထက် အဆင့်မြင့်သော၊ ကောင်းမွန်သော ချီးမြှင့်မှုဟူသည် မရှိချေ”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစုအီးဒ်အလ်ခွဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၄၈)

*မှတ်ချက် *

အရ်ဘီဆါဟာရ ‘ဆွဘရ်’ဟူသည် သည်းခံခြင်း၊ စိတ်ရှည်ခြင်း၊ တစုံ က်မတ်မတ်ပြုခြင်း၊ မယို မယွင်းအနပ်အညံ့ဖြစ်မှုဟူသော အဓိပ္ပါယ်များ ယင်းစာပါဝင်နေပါသည်။

(ကြည့် - ဆွဟီးဟ်အလ်ဘုခါရ အနှစ်ချုပ်ကျမ်းစာမှတ်စု(၃၇၁)အောက်ခြေမှတ်ချက်)

၇၄၈။ ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်ကို ပိုင်စိုးထိန်းချုပ်ထားတော်မူသော အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်တို့တစ်ဦး တစ်ယောက်သည် ကြိုးတစ်ချောင်းကို ယူမည်၊ ထင်းခုတ်မည်။ ၎င်း(ကြိုးဖြင့်စည်းထားသော ထင်းများ)ကို ကျောပေါ် တင်မည်၊ ၎င်းကိုရောင်းချမည်။ ထိုသို့သောသူသည် ပေးကမ်းလိုခြင်းရှိမရှိကိုမသိရသော သူတစ်ပါးထံ တောင်းရမ်းစားသောက်သည့် လူစားမျိုးထက်ကောင်းမြတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၄၉)

၇၄၉။ အသင်တို့တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ကြိုးတစ်ချောင်းကိုယူ၍ သူ၏ကျောပြင်ပေါ် ထင်းတစ်စည်းကို တင် ဆောင်ပြီး ၎င်းတို့အားရောင်းချခြင်းက ပေးမည်မပေးမည်ကိုမသိရသော လူအများထံတောင်းရမ်းသူထက် ပိုကောင်း၏။ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏ဆောင်ရွက်မှု (ရိုးသားစွာအသက်မွေးမှု)ကြောင့် ထိုသူ၏မျက်နှာကို (ငရဲမီးမှ) ကယ်တင်တော်မူအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဇ်ဇေဘိုင်းရ် ဘင်နီအလ်အိုဝါးမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၅၀)

၇၅၀။ တစ်ခါသော်ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ တောင်းရမ်းခဲ့ရာကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်အားပေးကမ်းတော်မူ၏။ နောက်တစ်ခါထပ်တောင်းရာ ကိုယ်တော်မူပေးခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ ခဲ့၏။ “အို-ဟာကီးမ်၊ ဤပစ္စည်းသည် လတ်ဆတ်ချို့မြန်သောသစ်သီးအလားဖြစ်၏။ မည်သူမဆို၎င်းကို လောဘရမ္မက်ဖြင့် ရယူလျှင်ထိုသူသည် မင်္ဂလာမဲ့သူဖြစ်၍ စားသမျှအားမရသူနှင့်တူ၏။ “အထက်လက်သည် အောက်လက်ထက် ကောင်းမြတ်၏။”ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်ကကိုယ်တော်အား “ယာ-ရုဗုလ္လာဟ်၊ကိုယ်တော်ကို သစ္စာတရား ဖြင့်စေလွှတ်ထူထောင်အရှင်အားတိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်ထံမှယူပြီးနောက်ဝယ် ကျွန်ုပ်သည်ဤလောက မှ ထွက်ခွာချိန်ထိတိုင်အောင်မည်သူ့ထံမှ မည်သည့်အရာကိုမျှလက်ခံတော့မည် မဟုတ်တော့ပါ”ဟု ပြောကြားခဲ့လေ၏။
(ထပ်ဆင့်ဆင့်ပြန်သူများဖြစ်သော အရိပ်တံဘင်န်အစ်ဘိုင်းရ်နှင့် စအီးဒ်ဘင်န်အလ် မုစိုင်ယတ်တို့မှ ဤသို့ ပြောပြခဲ့၏။)

အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)က မိမိလက်ထက်တွင် ဟာကီးမ်(رضي الله عنه)ကိုခေါ်ယူ၍ သူရထိုက်သည့်စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်း ဝေစုကိုပေးလေ၏။ သို့ရာတွင် ဟာကီးမ်သည်မည်သည့်အရာကိုမျှ လက်မခံခဲ့ချေ။ ၎င်းနောက် အုမရ်(رضي الله عنه)က မိမိ၏ လက်ထက်တွင်လည်း သူ့အားခေါ်ယူ၍ သူရသင့်သည့်စေတုကို ဖောက်ခွဲသော်လည်း အလှူငွေမယူခဲ့။ ၎င်းအပေါ် အုမရ်က“အို-မွတ်စလင်အပေါင်းတို့၊ ကျွန်ုပ်သည်ဤစစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများမှ ဟာကီးမ်၏ဝေစုအတွက်သူ့အား ပေးအပ် ပါသော်လည်းသူမှ လက်ခံရန်ငြင်းဆန်ကြောင်းအသင်တို့သက်သေပြကြကုန်”ဟူ၍ ကြေငြာခဲ့ပေ၏။ ဟာကီးမ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) လွန်မြောက်တော်မူပြီးနောက် မည်သူ့ထံမှမည်သည့်အရာကိုမျှ မယူတော့သည်မှာ သူ၏ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-ဟာကီးမ်ဘင်န်ဟီဆ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၅)

အခန်း(၃၅) လောဘရမ္မက် သို့မဟုတ် တောင်းဆိုခြင်းမရှိသူကို အ-ဘဟ်အရှင်မြတ်မှ ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း

၇၅၁။ ရုဗုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)သည် ကျွန်ုပ်အားပစ္စည်းပစ္စယအချို့ကို ပေးကမ်းတော်မူလေရာ ကျွန်ုပ်ကကိုယ်တော် မြတ်အား “ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်ထက်ပို၍လိုအပ်သူနှင့် ပို၍ဆင်းရဲသူတစ်ဦးကို ပေးကမ်းတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်အားဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏။ “ယူလေလော့။ အကယ်၍အသင်သည် ဤပစ္စည်းများမှ တစ်စုံတစ်ရာကို တောင်းဆိုခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ မျှော်လင့်လောဘသော်လည်းကောင်း မရှိဘဲနှင့် ပေးကမ်းခြင်းခံရသော် ယူလေလော့။ အကယ်၍ပေးကမ်းခြင်းမခံရလျှင်လည်း သောကပွားမနေနှင့်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အုမာရ်ဘင်န် အလ်ဆာသ်သွဲဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၅)

အခန်း(၃၆) မိမိ၏အနေအစားချောင်လည်ရန် တောင်းရမ်းသူ

၇၅၂။ သူတစ်ပါးတို့ထံ တစ်စုံတစ်ရာကို ထာဝစဉ် တောင်းရမ်းနေသူသည် ကိယာမသ်နေ့တွင် မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ အသားမရှိသည့်အဖြစ်နှင့် ပေါ်ထွက်ရောက်ရှိလာရအံ့။

ကိယာမသ်နေ့တွင် နေမင်းသည် နီးကပ်လာသည်မှာ လူတို့၏ ချွေးများသည် မိမိတို့၏ အလယ်နေရာသို့ ရောက်လာသည့်တိုင် (နှစ်မြှုပ်ကုန်သည့်တိုင်)အထိ ဖြစ်ကြအံ့။ ထိုအခြေအနေသို့ရောက်လျှင် လူသားအပေါင်းသည် တမန်တော်အာဒမ်(عليه السلام)၊ ၎င်းနောက်တမန်တော်မူစာ(عليه السلام)၊ ၎င်းနောက် ငါ (မုဟမ္မဒ်-ﷺ)ထံ အကူအညီတောင်းခံ ကြကုန်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒူလ္လာဟ် ဘင်န်အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇)

အခန်း (၃၇) ရရှိသည့်အပေါ် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲကြ

၇၅၃။ သူဆင်းရဲ(အလ်မစ္စကီးန်)ဟူသည့် အစားတစ်လုတ်(ဝါ)နှစ်လုတ် သို့မဟုတ် စွန့်ပလွံသီတစ်လုံး (ဝါ) နှစ်လုံးအတွက် လူအများအကြား လှည့်ပတ်တောင်းရမ်းသူကို ခေါ်ဆိုခြင်းမဟုတ်။ အလ်မစ္စကီးန်ဟူသည်မှာ မိမိထံ၌ စားဝတ်နေရေး ပြေလည်အောင် လုံလောက်မှုမရှိသော်လည်း ယင်းအခြေအနေကို လူသိမခံသူ၊ သို့သာမက လူအများမှ သူ့အား ဆွအကဟ် အနည်းအကျဉ်း ပေးကောင်းပေးကြမည်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းကိုယ်တိုင်လူတို့ထံလိုက်လံ တောင်းရမ်းခြင်းမပြုသူကိုခေါ်ဆို၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၆)

မှတ်ချက်

မစ္စကီနီ၏အဓိပ္ပာယ်ကို တမန်တော်ပြုလိုက်တိုင်း အထက်ပါအတိုင်း အနက်ဖွင့် ပြထားတော်မူ၏။ ယနေ့ခေတ်၌ ကောင်းသ်နှင့် ဆွဒကာဟ်ပေးကမ်းနေကြသူများမှာ “သူဆင်းရဲ”နှင့် “သူဖုန်းစား”ကို မှားယွင်းယူဆလျက် ရှိကြောင်းတို့ပြောဆိုပါသည်။

(မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း(၃၈)   ဇနီးသ်အလိုဌာ စွန်ပလုံပင်ပေါ် ရှိနေသော အသီးတို့၏ ပမာဏကိုခန့်မှန်းခြင်း

၇၅၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ သဘူးကံစစ်ပွဲ၌ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝါဒီအလံ ကုရာ အရပ်သို့ရောက်လျှင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို သူမပိုင်ဥယျာဉ်အတွင်း၌တွေ့ရ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် မိမိ၏သာဝကတော်တို့အား ဥယျာဉ်အတွင်းရှိ သီးနှံများ၏ပမာဏကို တွက်ချက်ခန့်မှန်းစေတော်မူခဲ့၏။ ရုရုလုလ္လာဟ် (ﷺ)မှ အောင်စု(ကံ)တစ်ဆယ်ဟုခန့်မှန်း တွက်ချက်တော်မူခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်မြတ်က ထိုအမျိုးသမီးအား “အသင်မ၏ ဥယျာဉ်(ရှိ သီးနှံများ)၏တန်ဖိုးကို ဆိုလေလော့”ဟုမိန့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သဘူးကံသို့ရောက်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဤညဉ့်တွင် လေပြင်းမုန်တိုင်းတစ်ခုကျရောက်လာအံ့။ သို့ဖြစ်ရာမည်သူတစ်ဦးမျှ ရပ်မနေကြနှင့်။ ကုလားအုတ်ရှိသူတိုင်း မြဲမြံစွာချည်နှောင်လိုက်ကြကုန်”ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်တို့သည် ကုလားအုတ် များကို ခိုင်မြဲစွာ ချည်နှောင်လိုက်ကြကုန်၏။ ညဉ့်ရောက်သော် လေမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်လေ၏။ လူတစ်ဦး ထရပ်လိုက်ရာ ထိုသူမှာသွိုင်အံ့ဟု အမည်ရှိသော တောင်တစ်လုံးအထိ လွင့်ပါသွားခဲ့၏။ အိုင်းလဟ်ဘုရင်မှကိုယ်တော်မြတ်ထံ မြည်းဖြူတစ်ကောင် လက်ဆောင်ပို့ပေးခဲ့ပြီး မိမိ၏ပြည်သူလူထုမှာ မိမိတို့၏နေရပ်၌သာနေလိုပါကြောင်း (ဂျိဇ်ယဟ် အခွန်ဆောင်ပြီး လက်အောက်ခံမည်ဖြစ်ကြောင်း)သဝဏ်လွှာပါးလာခဲ့၏။ ဝါဒီအလံကုရာအရပ်ရောက်စဉ်က “အသင်မ ဥယျာဉ်မှ သီးနှံမည်မျှထွက်ပါသနည်း”ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မေးတော်မူရာထိုအမျိုးသမီးက “အောင်စု(ကံ) တစ်ဆယ်”ဟု ဖြေကြားသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ခန့်မှန်းချက်အတိုင်းပင် ဖြစ်နေခဲ့၏။ ၎င်းနောက်တွင်ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါသည်နီဟ်သို့ အမြန်ရောက်လိုလှ၏။” အသင်တို့အနက် ငါနှင့်အတူအဖော်ပြုလိုသူတိုင်း ခပ်သွက်သွက် ခရီးနှင့် ကြကုန်”ဟု ဆိုခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည်မဒီနဟ်အား လှမ်းမြင်သည့်အခိုက် “ဤသည်သွားဘဟ်ဖြစ်၏။”ဟုလည်း ကောင်း၊ အုဟုဒ် တောင်တန်းကိုတွေ့မြင်သည့်အခါ “ဤတောင်တန်းသည် ငါတို့ကိုချစ်၏။ ငါတို့လည်း ဤတောင်တန်း ကို ချစ်ခင်၏။ အန်ဆွာရ်များအနက် အကောင်းဆုံးသူမည်သူမည်ဝါဟူသည်ကို အသင်တို့အားငါကိုယ်တော်မှ ပြောပြ ရမည်လော” ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့မှသိလိုကြောင်း လျှောက်တင်ကြရာကိုယ်တော်က “ဘနီအန်နရ်ဂျာရ် မိသားစု၊ ၎င်းနောက် ဘနီစာအိဒ်ဟ်မိသားစု၊ ၎င်းနောက်ဘနီဟာရိဆ်ဘင်န် အလ်ခဗ်ရ်ဂျ်မိသားစုတို့ဖြစ်ကြ၏။ သို့တစေ အန်ဆွာရ် မိသားစု အပေါင်းမှာလည်း ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကြပေ၏။” ဟူ၍မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၅၉)

*မှတ်ချက် *

ဂိုဏ်းယတ် - မစ်လင်မ်တို့၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိကြသော ကျေးကွန်းရပ်ကွက်တို့မှထမ်းဆောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။

အခန်း(၃၉) မိုးရေညို့မဟုတ် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးသောမြေယာအပေါ် အရှိန်တန်ဖိုးသတ်မှတ်ချက်

၇၅၅။ ဆည်ရေသို့ဟုတ် သဘာသဆည်မြောင်း(ချောင်း)သို့ဟုတ် အနီးဝန်းကျင်ရှိဆည်မြောင်း တာတမံ၏ ရေဓာတ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးသောမြေယာ(မှ ထွက်ရှိသီးနှံများ)အတွက် အုတ်ရံပေးရန်တာဝန်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ယင်းလက်ယာမြေမှ ရေတွင်းရေဖြင့် အသုံးပြုစိုက်ပျိုးထားပါက စုစုပေါင်းအုတ်ရံ၏တန်ဖိုးထက်ဝက်ကို ပေးဆောင်ရန်တာဝန်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာဟံ ဘင်န်အိုမာရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၆၀)

* မှတ်ချက် *

‘အရှ်ရ်’သည် သိန်း များ၏ ကောင်း ဖြစ်၏။ ထွက် ရှိ သမျှ သိန်း အလုံး ၏ ဆယ်ပုံ တစ်ပုံ ရှိ၏။ အလုံး အဆုံး ပြုထားကာ အရှ်ရ်မှာ နှစ်ဆယ်ပုံ တစ်ပုံ ဖြစ်၏။

အခန်း(၄၀) စွန်ပလွံသီး၏ဇာတိကို ၎င်းတို့အားဆွတ်ခူးရသောရာသီ၌သာ တွက်ချက်ယူရမည်

၇၅၆။ စွန်ပလွံသီးများကိုဆွတ်ခူးပြီးသည်နှင့် ချက်ခြင်းပင်ရုဏ်းလုလွှာဟ်(၆၆၆)ထံသို့ ယူဆောင်လာလေ့ရှိကြ၏။ လူအသီးသီးတို့ကလည်း အလ်ဟစန်နှင့် အလ်ဟစိုင်းန် (၆၆၆)တို့နှစ်ဦးသည် ထိုစွန်ပလွံသီးများနှင့်ကစားနေခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့အနက်တစ်ဦးက စွန်ပလွံသီးတစ်လုံးကိုပါးစပ်အတွင်းသို့ ထည့်လိုက်ရာတွင် ရုဏ်းလုလွှာဟ်(၆၆၆)သည် သူ့ပါးစပ် အတွင်းမှ ပြန်လည်ထုတ်ယူ၍ သူ့အားကြည့်လျက် “မဟမ္မဒ်၏မျိုးဆက်သည် ဆွဒကဟ်မည်သည့်အခါမျှ မစားသည် ကိုအသင် မသိလေရောသလား”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရိုဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၆)

အခန်း(၄၁) ဒါနအဖြစ်ပေးသောပစ္စည်း ဝယ်ယူခွင့်ရှိသလော

၇၅၇။ တစ်ခါသော်ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်အတွင်း မြင်းတစ်ကောင်ကိုပေးလှူခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ထိုသူသည်မြင်းကို ကောင်းစွာဂရုမစိုက်ခဲ့။ ကျွန်ုပ်မှထိုမြင်းကို ပြန်လည်ဝယ်လိုခဲ့၏။ ၎င်းသူမှလည်း ဈေးအနည်းငယ်ဖြင့်သာ ရောင်းမည်ဟုလည်းထင်မြင်ထားခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာဤအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်မှတမန်တော်မြတ်(၆၆၆) အား လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကဤသို့ ဩဝါဒပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။ “အသင်ပေးလှူပြီးသော ပစ္စည်းများကို ပြန်ယူခြင်း သို့မဟုတ် ဝယ်ယူခြင်း အလျှင်းရောင်းလိုသူမှ ဒီရ်ဟမ်တစ်ပြားဖြင့်သာ ရောင်းချပေးသည့်တိုင် (စိတ်မဝင် စားနှင့်)။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ မိမိ၏အလှူပစ္စည်းကို ပြန်ယူသူသည် မိမိ၏မစင်ကိုမိမိကိုယ်တိုင် ပြန်မျှချသူနှင့်သူသော ကြောင့်ပင်တည်း။”

ဆင့်ပြန်သူ-အုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၆)

အခန်း(၄၂) ဆွဒကဟ်အပြောင်းအလဲ

၇၅၉။ အသား(ဟင်းလျာ)အချို့သည် တမန်တော်မြတ်(၆၆၆)ထံတော်သို့ လက်ဆောင်ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ၎င်းမှ (တစ်ဦးသောသူမှ) ဘရီးရဟ်ထံပို့ပေးခဲ့သော ဆွဒကဟ်ဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(၆၆၆)က “ဤအသားမှာဘရီးရဟ် အတွက် ဆွဒကဟ်ဖြစ်သော်လည်း ငါတို့အတွက်မူ လက်ဆောင်ဖြစ်၏။”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ််စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇)

*မှတ်ချက် *

လက်ဆောင်=ဟဒီးဆ်

ဘရီးရဟ်သည် အာအိုရှ်(၆၆၆)ကောင်းပြုလွှတ်လယ်ဆလို က်သာကွန်မေးဖြစ်၏။

အခန်း(၄၄) မည်သည့်နေရာ၌ပင်ရှိစေ ချမ်းသာသူ၏ဇာတိသည် ဆင်းရဲချို့တဲ့သူများအတွက်ပင်

၇၆၀။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၇၀၂နှင့်၇၃၉ အတိုင်းဖြစ်၏။ ဆက်၍ပါရှိသည်မှာ)

မတရားပြုကျင့်ဆက်ဆံခံရသူတစ်ဦး၏ ဒုအာအ်ကိုကြောက်ရွံ့ကြကုန်။ အကြောင်းမှာထိုသူ၏ပန်ကြားချက် နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အကြား၌ မည်သည့်အကာအကွယ်မျှမရှိဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-မုအ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇)

အခန်း(၄၅) ပင်လယ်ထွက်(ရေထွက်)ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဇယားသ်အဆို

၇၆၂။ ဘနီအစ္စရာအီလ်မှလူတစ်ဦးသည် ဘနီအစ္စရာအီလ်မှ အမျိုးသားတစ်ဦးထံဒီနာရ်တစ်ထောင် ချေးငှား ပေးပါရန် အကူညီတောင်းခံခဲ့၏။ ထိုသူလည်းချေးငှားပေးလိုက်၏။ (အကြွေးဆပ်ချိန်တန်သော်) ခြံစားသည်ပင်လယ်ခရီး စဉ်၌ ထင်းချောင်းတစ်ခုယူပြီး ထွင်းဖောက်ကာ၎င်းအတွင်း ဒီနာရ်တစ်ထောင်ထည့်သွင်းလိုက်ကာ ပင်လယ်ထဲသို့ ပစ်ချလိုက်လေ၏။ ခြံရှင်သည် မိမိ၏မိသားစု အသုံးပြုရန်အတွက် ထင်းချောင်းအတွင်းကြည့်လိုက်သောအခါ မိမိ၏ ငွေကိုတွေ့ရှိခဲ့လေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇၄)

*မှတ်ချက် *

ရိက္ခာ - ရာနာတွင်း ရာနာမြေ

စုမ္မစ် - တွင်းထွက်ရာနားများသို့ မဟုတ် စစ်နိုင်လက်ရစွည်းများ၏ ငါးပုံးဘစ်ပုံကို အလွှာသို့ လမ်း၌ မေးလျှူကြွေ
(တွင်းထွက်ရာနား၏ ကော့သ်)

အခန်း(၄၈)   အိမာမ်မှ ဇနီးသက်တော်ခံသောလုပ်ငန်းကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အာယသ်တော်(၉:၆၀)

၇၆၄။ ရုဇူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဘနီဇုလိုင်းမိတိုထံမှ ဇကားသ်ကောက်ခံရန် အလ်အတံစ်ဒ်မျိုးနွယ်စုမှ အစိတ်နုလု သဘီးယဟ်အမည်ရှိ လူတစ်ဦးကိုခန့်အပ်တာဝန်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ထိုသူမှပြန်လည်ရောက်ရှိလာရာတွင် ကိုယ်တော် မြတ်သည် ၎င်းတို့နှင့်အတူ စာရင်းစစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုမိုင်းဒ် အတ်စာအိဒီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၅၇၆)

အခန်း(၄၉) အိမာမ်က မိမိ၏လက်ဖြင့် ဇနီးသတ်မှုများအပေါ် တံဆိပ်ခပ်နှိပ်ခြင်း

၇၆၅။ ကျွန်ုပ်သည်အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအဘူသွလ်ကို ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ သဟ်နီးက်ပြုရန်အတွက်
ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏လက်တော်တွင် တံဆိပ်ခတ်နိုင်သော ကိရိယာတန်ဆာပလာများ ကိုင်တွယ် ထားသည်ကို
ကျွန်ုပ်မှတွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည်ဇကားသ် ကုလားအုတ်များက တံဆိပ်ခပ်နိုင်နေတော် မူခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န်မလစ်က(

မုရင်းကျွမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇၈)

*မှတ်ချက် *

သဟနီးက မုစ်လင်မဲတို့၏အစဉ်အလာတစ်ခုဖြစ်ခဲ့၏။ သူတို့သည် ကလေးငယ်တစ်ဦးမွေးဖွားလာတိုင်း (၁)နှစ်တာ မြတ် ယူဆောင်သွားလေ့ရှိ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် စွန်ပလွံသီးအနည်းငယ်ကိုဝါး၍ ထိုအရည်ကို ကလေးငယ်၏ပါးစပ်အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းသောက်သုံးဆောင်မှလေ့ရှိ၏။

“ကောင်းသ် ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၂၅။ ဆွဒကသုလ် ဖိသွံရ်ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ဆွဒကသုလ်ဖိသွံရ်ပေးရန် အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်

ရ၆၆။ ကျွန်ုပ်တို့စေ လွတ်လပ်သူဖြစ်စေ၊ အမျိုးသားဖြစ်စေ၊ အမျိုးသမီးဖြစ်စေ၊ လူငယ်ဖြစ်စေသက်ကြီးရွယ်အို ဖြစ်စေ မွတ်စလင်တိုင်းအပေါ် ကောင်းသုလ်ဖိသွံရ်အဖြစ် စွန့်ပလွံသီးသို့မဟုတ် ဘာလီအလေးချိန်ဆွာအ် ပေးဆောင်ရမည် ဟု &plv k hñ f (၆)မှ အမိန့်ပညတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းကိုအီးဒ်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုရန်မထွက်ခွာမီမှာပင် ပေးဆောင်ရမည်ဟု ကိုယ်တော်မြတ်မှအမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအ်မာရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၇၉)

*မှတ်ချက် *

ဆွဒကသုလ် ဖိသွံ ရ် = ကောင်းသုလ်ဖိသွံ ရ် = ရန်သူ့ဂိုဏ်းအား ဖိသွံ ရ်နေ့တွင် ဆေးရဆာ ဆွဒကဟ် "

(၁)ဆွာအ် = (၃)ကီလို ဝန်းကျင်

အခန်း(၂) အီးဒ်ဆွလာသ်မတိုင်မီ ဆွဒကသုလ်ဖိသွံရ်ပေးရမည်

ရ၆၇။ ရုစုလုလ္လာဟ်(၆)၏လက်ထက်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့သည် စားဖွယ်ရိက္ခာမှတစ်ဆွာအ်ကို ဆွဒကသုလ်ဖိသွံရ် အဖြစ်(သူဆင်းရဲတို့အား) ပေးခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ရိက္ခာစားဖွယ်များမှာ ဘာလီသို့မဟုတ် စပျစ်သီးခြောက် သို့မဟုတ် နို့ချဉ်အခြောက်(ဝါ)ဒိန်ခဲ သို့မဟုတ် စွန့်ပလွံသီးများဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၈၆)

အခန်း(၃) ကျွန်ုပ်တို့စေ၊ လွတ်လပ်သူဖြစ်စေ မွတ်စလင်တိုင်းအတွက်တာဝန်

ရ၆၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(၆)သည် ဆွဒကသုလ်ဖိသွံရ်ကို မပြုမနေရတာဝန်အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့၏။ ပျိုရွယ်သူများ နှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ၎င်းအပြင်လွတ်လပ်သူများသာမက ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ဘာလီသို့မဟုတ် စွန့်ပလွံသီးကို စ်ဆွာအ် ကိုယ်စီပေးဆောင်စေတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အ်မာရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၅၈၈)

၂၆။ ဟဂျိကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ဟဂျိတာဝန်နှင့် ဟဂျိ၏ထူးမြတ်မှု

၇၆၉။ အလံဖသွလ် ဘင်န် အဘ္ဘာစ်(ရသွိ)သည် ရုစုလ္လုဟ်(ﷺ)၏နောက်တော်မှ အစီးအနင်းဖြင့် လိုက်ပါလာခဲ့၏။ ခဆ်အမ်မျိုးနွယ်မှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးရောက်လာရာ အလံဖသွလ်မှ သူမအား ကြည့်ရှုလိုက်၏။ ထိုအမျိုးသမီးသည်လည်း သူ့ကိုကြည့်ရှုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အလံဖသွလ်၏မျက်နှာကို တစ်ဖက်သို့လှည့်စေတော် မူလိုက်၏။ ထိုအမျိုးသမီးက ‘ယာ-ရုစုလ္လုဟ်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရှင်အား နာခံကြသူတို့အပေါ်ဝယ် ဟဂျိတာဝန်ကို ပြဋ္ဌာန်းတော်မူလိုက်ရာ ကျွန်မ၏ဖခင်ထံ၌ ဟဂျိပြုရန်တာဝန် ထိုက်သက်နေပါသည်။ သူသည် အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်ကာ အားအင်ချည့်နဲ့နေပြီး အစီးအနင်းပေါ် မြဲမြံအောင် မထိုင်နိုင်တော့ပါ။ ကျွန်မသည် သူ့ကိုယ်စား ဟဂျိပြုနိုင်ပါမည်လော’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ပြုလုပ်နိုင်၏။’ဟု ဖြေကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။ ၎င်းမှာ ဟဂျိဂျသုလ် ဝိဒ္ဓါအံ အတွင်းဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင် အဘ္ဘူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၉)

*မှတ်ချက် *

ဟဂျိဂျသုလ် ဝိဒ္ဓါအံ -တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နောက်ဆုံး ဟဂျိခရီးစဉ်

အခန်း (၂) အ-ဟ်အရှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၂၂:၂၇-၂၈)

၇၇၀။ ရုစုလ္လုဟ်(ﷺ)သည် ဇုလ်ဟုလိုင်းဖဟ်အရပ်တွင် အစီးအနင်းက မတ်စွာရပ်စဉ် အစီးအနင်းပေါ်မှ နေ၍ ‘လဘ်ဘိုင်းက’ဟု စတင်ကြွေးကြော်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အိုမဲရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၉၀)

အခန်း (၃) အစီးအနင်းဖြင့် ဟဂျိခရီးသွားခြင်း

၇၇၁။ ယာရုစုလ္လုဟ်(ﷺ)သည် (ကုလားအုတ်၏) ထိုင်ခင်းကုန်းနီးပေါ်မှနေ၍ ဟဂျိပြုတော်မူခဲ့၏။ အလားတူ အစီးအနင်းတစ်ကောင်လည်းပါလာပြီး ၎င်းအပေါ် ကိုယ်တော်မြတ်၏ဝန်စည်စလယ်များကို တင်ဆောင်ထားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၉၂)

အခန်း (၄) ဟဂျိဂျူလ် မတ်ရူးရ်၏ ထူးမြတ်မှု

၇၇၂။ ‘ယာ-ရုစုလ္လုဟ်၊ ကျွန်မတို့သည် ဂျီဟာဒ်ကို အကောင်းဆုံး ကျင့်ရပ်ဟုယူဆပါသည်။ ကျွန်မတို့အနေ နှင့် ဂျီဟာဒ်စစ်ပွဲများ၌ မပါဝင်ရပါသလော’ဟု ကျွန်မက လျှောက်ထားရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အလျှင်းမဟုတ်၊ အကောင်းဆုံးဂျီဟာဒ်သည် ဟဂျိဂျူလ်မတ်ရူးရ်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- မုအ်မင်န်တို့၏မိခင်မွန် အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၅၉၅)

*မှတ်ချက် *

အမျိုးသမီးများအတွက်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

‘ဟဂျိဂျူလ် မတ်ရူးရ်’ဟူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့သဘောတူရေးသက်သက်အတွက်သာ ရည်ရွယ်၍မည်သည့် ဖြစ်မှုကိုမျှမကျလွန်မိအောင် တမန်(ﷺ)၏မြတ်စွာစည်းစနစ်(စူနုသ်ဆက်)ဖြင့် ပြုကျင့် ဆောင်ရွက် သောဟဂျိကို ဆိုလို၏။ထိုသို့ သောဟဂျိသ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံဆက်၌လက်ခံသဘောတူငြိမ်ရ၏။

အခန်း (၅) ယီမင်နိုင်ငံသားများအတွက် မိကဒ်နေရာ

၇၇၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မဒီနာမှလူများအတွက် ဇုလ်ဟုလိုင်ဗဟ်ဥလည်းကောင်း၊ ရှာမ် (ဆီးရီးယား တစ်ပိုက်) နယ်သားများအတွက်၊ အလ်ဂျူဟ်ဗဟ်ဥလည်းကောင်း၊ နဂျိဒ်နယ်သားများအတွက် ကရ်နုလ်မနာဇိလ်ဥ လည်းကောင်း၊ ယီမင်နိုင်ငံသားများအတွက် ယလမ်လမ်ဥလည်းကောင်း မိကဒ်(ဟဂျ်ကျင့်စဉ်အတွက် အိဟ်ရာမ် - ဟဂျ်ဝတ်စုံစတင်ဆင်မြန်းရမည့်နေရာ)အဖြစ် သတ်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ ဤမဝါကစ်သ်(မိကဒ်ကျမ်း)မှာ ထိုအရပ်ဒေသ၏ လားရာတစ်လျှောက် နေထိုင်ကြသူများအတွက် ဖြစ်၏။ ၎င်းပြင် ဟဂျ်နှင့် အွမ္မရဟ်ပြုရန်အလို့ငှာ ထိုဒေသများကို ဖြတ်သန်း လာသူအပေါင်းအတွက်ဖြစ်၏။ ဤမဝါကစ်သ်ဒေသတွင်း နေထိုင်ကြသူများသည် (ဟဂျ်ခရီး) စတင်သည့် နေရာဥပင် အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းလိုက်ရမည်။ မက္ကဟ်မြို့နေလူထုအဖို့ မက္ကဟ်မြို့မှာပင် အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၆၀၅)

*မှတ်ချက် *

အိဟ်ရာမ်-ဟဂျ်ပြုသူများထက်ရန်အတွက် သတ်မှတ်ထုတ်စုံ ၊ ခန္ဓာအထက်ပိုင်းအတွက် ပိတ်စာအုပ်(ရီဗီအီး)နှင့်ပတ် ပိတ်စဉ်(အိဇရ်)သာဆင်မြန်းရ၏။

မုဟ်ရင်မ်-အိဟ်ရာမ်ကို ဆင်မြန်းသူ

အခန်း (၆) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၇၇၅။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် ဇုလ်ဟုလိုင်ဗဟ်ရှိ ဘသွ်ဟာအ်နေရာ၌ မိမိ၏ကုလားအုတ်ကို ထိုင်ချစေတော် မူခဲ့၏။ (ထိုနေရာသို့ဆင်းသက်၍) ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမရ်(ရသွီ)သည် ထိုကဲ့သို့ တစ်ထပ်တည့် ပြုကျင့်လေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၆၀၇)

အခန်း (၇) တမန်တော်မြတ်သည် ယုဂျရဟ် လမ်းကြောင်းမှ ဟဂျ်သွားခြင်း

၇၇၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဟဂျ်ခရီးစဉ်ကို ယုဂျရဟ် လမ်းကြောင်းမှ ကွဲမြန်းသွားလေ့ရှိပြီး မုအရ်ရုစ် လမ်းကြောင်းမှ ပြန်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ရုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်သို့သွားရာတွင် အရ်ယုဂျရဟ် ဝတ်ကျောင်းတော်၌ ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိပြီး အပြန်ခရီးတွင် ဇုလ်ဟုလိုင်ဗဟ်အရပ် တောင်ကြားလမ်း အလယ်ဗဟ်၌ ဆွလာသ်တည်ဆောက် လေ့ရှိကာ ထိုနေရာဥပင် နောက်တစ်နေ့နံနက်အထိ ညဉ့်စခန်းချတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၆၀၈)

အခန်း (၈) အကီးက် တောင်ကြားဒေသသည် ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာနေရာဖြစ်၏

၇၇၇။ အလ်အကီးက် တောင်ကြားအရပ်တွင် ရုလ္လုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရ၏။ ‘ညဉ့်အချိန်၌ ငါ၏အချွန်မြတ်ထံတော်မှ စေတမန်တစ်ပါး ငါ့ထံရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ဤမင်္ဂလာ တောင်ကြားတွင် ဝတ်ပြုရန်နှင့် အွမ္မရဟ်ပါဝင်သော ဟဂျ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းရန် ငါ့အား မှာကြားခဲ့၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၆၀၉)

၇၇၈။ ဇုလ်ဟုလိုင်ဗဟ်ရှိ မုအရ်ရုစ်အရပ်မှ တောင်ကြားလမ်း အနိမ့်ဆုံးပိုင်းတွင် စခန်းတစ်ထောက် ရပ်နားစဉ်က မိမိသည် အိပ်မက်အတွင်းမှ လမ်းညွှန်ချက်ရရှိခဲ့ကြောင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ထိုနေရာတွင်

ခရီးသည်များအဖို့ ညဉ့်အိမ်ရာခန့်သတ်ပေးရန်အတွင်း စခန်းချကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အုမရ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၁၀-က)

အခန်း (၉) အိတ်ရမ်အဝတ်ပေါ်မှ အမွှေးနံ့သာကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဆေးကြောခြင်း

၇၇၉။ ‘တမန်တော်မြတ်(ဆွ)ထံတော်သို့ ဝဟီကျရောက်ချိန်ကို ကျွန်ုပ်အား ပြသပါလော့’ဟု ကျွန်ုပ်က အုမရ်(ﷺ)အား မှာကြားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဂျီအ်ရာနဟ် (သာဝကတော်အချို့နှင့် အတူထိုင်နေခြင်း)၌ ရှိနေစဉ် လူတစ်ဦးရောက်လာပြီး ‘ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ အွမ္မရဟ်အတွက် အိတ်ရမ်ဝတ်ဆင်ပြီး အမွှေးနံ့သာ ဆွတ်ဖြန်း ထားသူနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့်အဆုံးအဖြတ်ရှိပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခေတ္တမျှ ငြိမ်သက်သွားတော်မူ၏။ ကိုယ်တော့်ထံ ဝဟီကျရောက်လာခဲ့၏။ ဤတွင်အုမရ်က ကျွန်ုပ်အား အရိပ်အကဲပြသ သဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်းထလာခဲ့၏။ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)အား စောင်တစ်ထည်ဖြင့် အကာအရံပြုထား၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းအတွင်း ခေါင်းလျှို၍ကြည့်လေရာ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မျက်နှာတော်မှာနီရဲနေပြီး ဟောက်ညည်းသံ ထွက်နေတော်မူ သည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ထိုအခြေအနေပြီးဆုံးသော် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အွမ္မရဟ်အကြောင်း မေးမြန်းသောပုဂ္ဂိုလ် အဘယ်မှာနည်း’ ဟု မေးမြန်းတော်မူသဖြင့် ထိုသူအား ကိုယ်တော့်ထံ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ အမိန့် ရှိတော်မူခဲ့၏။ ‘အသင့်ခန္ဓာကိုယ်မှ အမွှေးနံ့သာအား သုံးကြိမ်သုံးခါ ဆေးကြောလော့။ ရံ့ထည်အင်္ကျီကိုချွတ်ပစ်လော့၊ ဟင်္ဂျီကျင့်စဉ်ကဲ့သို့ပင် အွမ္မရဟ်ကို ပြုကျင့်လော့’။

ဆင့်ပြန်သူ-ယအ်လာ ဘင်န် အုမိုင်ယ်(ဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၁၀-ခ)

အခန်း (၁၀) အိတ်ရမ် ဆင်မြန်းထားချိန် အမွှေးနံ့သာသုံးခြင်းနှင့် အိတ်ရမ်ချွတ်ခြင်း

၇၈၀။ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အိတ်ရမ် ဆင်မြန်းလိုတော်မူသောအခါ ၎င်းပြင် အိတ်ရမ်ချွတ်သောအခါ ကျွန်ုပ်မ သည် ကိုယ်တော့်အား အမွှေးနံ့သာ ဆွတ်ဖြန်းပေးလေ့ရှိပါ၏။ ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်အား နောက်ဆုံးလှည့်ပတ်မှု (သွဝါဖလ်အီဗာဒဟ်) မပြုမီ အိတ်ရမ်ကို ချွတ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-တမန်တော်မြတ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၁၂)

ကြင်ရာတော်အာအိရာဟ်(

အခန်း (၁၁) ဦးခေါင်းရိတ် ဆံချခြင်း

၇၈၁။ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သလ်ဘီယဟ် ရွတ်ဆိုသည်နှင့် အိတ်ရမ်ဝတ်ခြင်း၊ ဆံတော်ရိတ်ခြင်း ကို တစ်ပြိုင်တည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်ကြားသိခဲ့ရ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အုမရ် (ရသ့ဗွို)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၁၃)

*မှတ်ချက် *

သလ်ဘီယဟ်ကို လာမည့် အမှတ်စဉ်(၇၈၅)၌ရှုရန်

အခန်း (၁၂) ဇုလ်ဟုလိုင်ဖဟ် ဝတ်ကျောင်းတော်၌ အိတ်ရမ်ဆင်မြန်းခြင်း

၇၈၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇုလ်ဟုလိုင်ဖဟ် ဗလီဝတ်ကျောင်းသို့ မရောက်မချင်း သလ်ဘီယဟ် ဟစ်ကြွေးခြင်း နှင့် အိတ်ရမ်ဆင်မြန်းခြင်းကို အလျဉ်းပြုတော်မူခဲ့ချေ။

ဆင့် ပြန်သူ- အလ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၁၄)

*မှတ်ချက် *

ဟင်္ဂျီ/အွမ္မရဟ် ပြဿာမဒီနဟ် နယ်သားများအတွက်ဖြစ်၏။

အခန်း (၁၃) တစ်ကိုယ်တည်း သို့မဟုတ် အဖော်တစ်ဦးဦးနှင့်အတူ အစီးအနင်းဖြင့် ဟဂျ်ပြုခြင်း

၇၈၃။ အာဇာမဟ် (ﷺ)သည် အရဖဟ်မှ အလ်မုဇ်ဒလ်ဖဟ်အထိ ရုလူလွလာဟ်(ﷺ)၏နောက်တော်ဝယ် စီးနင်းလိုက်ပါလာခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်တော်မှ အလ်ဖသွလ်(ﷺ)က အလ်မုဇ်ဒလ်ဖဟ်မှ မိနာအထိ စီးနင်းလိုက်ပါခဲ့၏။ သူတို့နှစ်ဦးလုံးမှ ပြောခဲ့ကြသည်မှာ- ရုလူလွလာဟ်(ﷺ)သည် ဂျမ်သုလ်အက်ဘဟ်၌ ရမီ(ခဲပစ်ခြင်း) ပြုချိန်အထိ သလ်ဘီယဟ်ကို ရွတ်ဆိုဟစ်ကြွေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂၆၁၆)

အခန်း(၁၄) မုဟ်ရင်မ်တစ်ဦးမှ ဆင်မြန်းရမည့် အဝတ်အမျိုးအစား

၇၈၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခေါင်းဖီးခြင်း၊ ဦးခေါင်း၌ဆီလိမ်းခြင်း၊ အိဟ်ရာမ်၏ ပိတ်စနစ်ပိုင်း (ရီဒါအ်နှင့် အီဇာရ်) ဝတ်ဆင်မြန်းပြီးနောက် ဆွေသဟာသဝကတော်များနှင့်အတူ အလ်မဒီနာဟ်မှထွက်ခွာတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော် မြတ်သည် ဇော်ဖရန်နှင့် အဆာင်ဆိုးထားသောအဝတ်မှတစ်ပါး မည်သည့်ခြုံအဝတ်မျိုးကိုမျှ တားဆီးပိတ်ပင်တော် မူခဲ့ခြင်းမရှိချေ။ ဇော်ဖရန်သည် အသားအရေပေါ်၌ အနံ့စွဲကျန်တတ်၍ ဖြစ်၏။ နံနက်ပိုင်းတွင် ဇလ်ဟုလိုင်းဖဟ်သို့ ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် သာဝကတော်အပေါင်းတို့သည် သလ်ဘီယဟ်ကိုကြွေးကြော်ကြပြီးနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ (ကုရ်ဘာနီ) သားကောင်အတွက် သက်လိဒ်အခမ်းအနားပြုတော်မူခဲ့၏။ ထိုနေ့မှာ ဇလ်ကအ်အိဟ်(၂၅)ရက်ဖြစ်၏။ ဇလ်ဟိဂျ်ဂျဟ်လ(၄)ရက်တွင် မက္ကဟ်သို့ ရောက်ရှိကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်ကို သွဝါဖ်(လှည့်ပတ်) တော်မူ၏။ အဆ်ဆွဖာနှင့် အလ်မရ်ဝါအကြား စအီပြုကျင့်၏။ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏ ဘဒနဟ်(ကုရ်ဘာနီသားကောင်) အား ကြိုးပန်းကုံးစွပ်ခဲ့သည့်အချိန်က အိဟ်ရာမ်ကိုသာဆင်မြန်းထားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် အလ်ဟဂျူးန်အနီး မက္ကဟ်၏ အမြင့်ဆုံးနေရာသို့ ကြွမြန်းသွားတော်မူပြီး ဟဂျ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ဆင်မြန်းတော်မူခဲ့၏။ ကအ်ဘဟ်ကို သွဝါဖ်ပြုပြီးချိန်မှစပြီး အရ်ဖဟ်မှပြန်လည်ရောက်ရှိချိန်အထိ ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်အနီး မသွားခဲ့ချေ။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော် မြတ်သည် မိမိ၏ ဆွေသဟာများအား ကအ်ဘဟ်ကို သွဝါဖ်လှည့်ရန် ၎င်းနောက် ဆွဖာဟ်နှင့်မရ်ဝဟ်ကို စအီပြုရန် ၎င်းနောက် ဆံပင်များကိုတိုတိုညှပ်ကြရန်၊ ၎င်းနောက် အိဟ်ရာမ်ချွတ်လိုက်ရန် ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ဤညွှန်ကြားချက် မှာ ကုရ်ဘာနီသားကောင်မရှိသူများနှင့် သားကောင်ကို ကြိုးပန်းကုံးစွပ်ခဲ့ကြသူများအဖို့ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့မှာ ဇနီးသည်များရှိပါက ပြန်လည်ဆက်ဆံခြင်း၊ ရေမွှေးနံ့သာအသုံးပြုခြင်းနှင့် သာမန်အဝတ်အထည်များ ဝတ်ဆင်ခြင်း အခွင့်ရှိနေခဲ့ကြ၏။ (၎င်းနောက် ထိုသူတို့သည် ဇလ်ဟိဂျ်ဂျဟ်လ(၈)ရက်တွင် အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းကာ သမသ်သုအ်ဟဂျ် ပြုခဲ့ကြကုန်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အာဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘ္ဘွစ်(ရသ့) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၁၇)

*မှတ်ချက် *

၁။ သက်လိဒ် အခမ်းအနားဟူသည် မိမိတို့နှင့် အတူ ဆောင်ယူလာသော ကုရ်ဘာနီသားကောင်များ၏ လည်ပင်း၌ဖြန့်ဝေစွဲကြီးမ ယ်းကုံးကြိုးကုံးစွပ်ကြသောအမှတ်အသားပြုလုပ်ကြသောအစီအစဉ်ဖြစ်၏။

၂။ စအီ၏ ယေဘုယျအဓိပ္ပာယ်မှာ သွားခြင်း၊ လမ်းဆွဲကင်းခြင်းဟူ၍ဖြစ်ပြီး ဆွဖာနှင့် မရ်ဝဟ်ကြား လှည့် ပတ်ယူသောလှ ကျင့် ရပ်ကို ဆိုလိုသည်။ အသွားအပြန်နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ဆ်သွက်သွက်ဆွဲကင်းရ၏။

၃။ သမသ်သုအ် ဟဂျ်သည် အွမ္မရဟ် ပါဝင်သောဟဂျ်အမျိုးအစားဖြစ်၏။

၄။ ဇော်ဖရန်= ကုံ ကုမံ

အခန်း(၁၅) သလ်ဘီယဟ်ဟစ်ကြွေးခြင်း

၇၈၅။ ရုလူလွလာဟ်(ﷺ)၏ သလ်ဘီယဟ်မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

~~~~~

ဆင့်ပြန်သူ- အာဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၁၇)

အခန်း(၁၆)   အစိုးအနင်းဖြင့် ခရီးသွားနေစဉ် သလံဘီယတ် မဟစ်ကြွေးမီ သဟ်မီးဒ်၊ သပ်စ်ဘီးဟ်နှင့် သပ်က်ဘီးရ်ရွတ်ဆိုခြင်း

၇၈၆။ ရုဏ္ဏလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အလံမဒီနဟ်၌ ဇုတ်ရ်ဆွလာသ်(၄)ရကအသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း အတူပါဝင်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ဇုလုဟိုင်းဖတ်၌ အဆွံရ် ဆွလာသ်ကို (၂)ရကအသ်သာ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထိုနေရာ၌ ညဉ့်စခန်း ချခဲ့ပြီး နံနက်အာရုဏ်တတ်လျှင် အစိုးအနင်းဖြင့် စတင်ခရီးဆက်၏။ အလံဘိုင်ဒါအိအရပ်သို့ရောက်သော် ကိုယ်တော်မြတ် မှ သဟ်မီးဒ်၊ သပ်စ်ဘီးဟ်နှင့် သပ်က်ဘီးရ်ကို ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်နှင့်တကွ လူအပေါင်းတို့သည် ဟဂ်ျ်နှင့်အွမ္မရဟ်ပြုရေးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သလံဘီယတ်ကို ဟစ်ကြွေးကြကုန်၏။ မက္ကဟ်သို့ ရောက်လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်တို့အား (အွမ္မရဟ်ပြီးသောအခါ) အိဟ်ရာမ်ကို ချွတ်စေတော်မူ၏။ ဇုလ်ဟိဂ်ျဟ်လ (၈)ရက် သရ်ဝီယဟ်နေ့သို့ ရောက်လျှင် ဟဂ်ျ်အတွက်ကို မိမိ၏လက်တော်ဖြင့် ကုရ်ဘာနီပြုလုပ်လှီးဖြတ်တော်မူခဲ့၏။ မဒီနာဟ်၌ရှိစဉ်ကလည်း ဦးချိုပါသော အနက်ရောင်နှင့် အဖြူရောင် သိုးထီးတစ်ကောင်စီကို ကုရ်ဘာနီပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။

သဟ်မီးဒ်-ﷺ ချီးမွမ်းခြင်းအပေါင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အတွက် ဖြစ်တော်မူ၏။

သပ်စ်ဘီးဟ်-ﷺ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တုနိုင်းမဲ့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူ၏။

သပ်က်ဘီရ်-ﷺ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တုနိုင်းမဲ့ အကြီးကဲဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်ဂ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၂၃)

အခန်း(၁၇)   ကစ်ဘ်လဟ်ဖက်လှည့်၍ သလံဘီယတ် ဟစ်ကြွေးခြင်း

၇၈၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဟရာမ်နယ်မြေ၏ နယ်စပ်နေရာသို့ရောက်လျှင် သလံဘီယတ်ကို ဟစ်ကြွေး တော်မူလေ့ရှိ၏။ ဇိလ်သျှါဝါ အရပ်သို့ရောက်လျှင် သလံဘီယတ်ကို ရပ်တန့်စေတော်မူပြီး ထိုနေရာ၌ပင် ညဉ့်အခါကို ကုန်ဆုံးစေတော်မူ၏။ ဖရုရ်ဆွလာသ်ပြီးလျှင် ရေချိုးသန့်စင်တော်မူ၏။ ဆင့်ပြန်သူသည်လည်း ထိုအတိုင်း တစ်ထပ်တည်း ပြုလုပ်ကြောင်းဖော်ပြထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အိုမ္မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၂၄)

အခန်း(၁၉)   ဟဂ်ျ်နှင့် အွမ္မရဟ် တစ်ပေါင်းတည်းပြုသော တမန်တော်မြတ်၏ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အိဟ်ရာမ်ကို ဆင်မြန်းကြသူများ

၇၈၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ယီမင်နိုင်ငံရှိ လူတစ်ချို့ထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်ပြန်လာ ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်အား အလံဘာသွ်ဟာအိ၌ တွေ့ရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်အား ‘အသင်သည် မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် (ဟဂ်ျ် သို့မဟုတ် အွမ္မရဟ် သို့မဟုတ် နှစ်မျိုးလုံးအတွက်) အိဟ်ရာမ်ကိုဝတ်ထားသနည်း’ ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မျိုးဖြင့်သာ အိဟ်ရာမ်ကိုဝတ်ဆင်ထားပါသည်’ ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်က ‘အသင်နှင့်အတူ ဟဒီး(ကုရ်ဘာနီအတွက်ရည်စူးထားသောသားကောင်) ပါလာပါသလော’ ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ပါမလာကြောင်း ဖြေကြားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်အား ကအဘဟ်ကို သွဝါမ်ပြုရန်၊ စအီပြုရန်၊ ၎င်းနောက် အိဟ်ရာမ်ချွတ်ရန်အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်လည်း တစ်သဝေမတိမ်း ပြုခဲ့၏။ ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ မျိုးနွယ်စုမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးထံသွား၍ ဆံပင်ဖြူ ခေါင်းလျှော်စေခဲ့၏။ ထိုနောက်ဝယ် အုမ္မ(ﷺ)သည် ခလီဖ်ဖြစ်လာပြီးနောက် ‘အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်ကို လိုက်နာကြလျှင် အမိန့်အတိုင်းဟဂ်ျ်ကျင့်စဉ်ပြီးမြောက်သည်အထိ အိဟ်ရာမ်ဝတ်စဉ်အခြေအနေဖြင့်ပင် နေကြရမည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ‘ဟဂ်ျ်နှင့် အွမ္မရဟ်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မူသက်သက်အတွက်သာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ကြကုန် (၂:၁၉၆)’ ဟူ၍ မိန့်မြွက်တော်မူထားသည် မဟုတ်လော၊ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စွန္နဟ်-နည်းစနစ်တော်အား လိုက်နာကြလျှင် အကြင်သူသည် သူ၏ကုရ်ဘာနီ သားကောင်အား လှီးဖြတ်သည့်အချိန်ထိ အိဟ်ရာမ်ကို မချွတ်ရပေ’ ဟု ပြောကြားခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူဗ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၀)

*မှတ်ချက် *

ကုန်အခွန်ကတစ်မျိုး၊ ဟဒီးစ်(စွန့်ပယ်)ကတစ်မျိုးဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်ပါ။ ကုန်အခွန်မှ ရည်ညွှန်းပါသည်။ မာဂျီ(အိမ်ရှေ့) ဟုဆိုလိုသည်။ ဤဟဒီးစ်သည် ဖော်ပြဆောင်ရွက်သည် (အမွေရပါဝင်သည့် ဟဂျီ) သမသ်သုအိတ်(အိမ်ရှေ့)အား ဖော်ပြရာမှ အမွေရ၏ အမြင်ရှုထောင့် တစ်ရပ်ဖြစ်၏။

အခန်း(၂၀) ဟဂျီရာသီနှင့်ဆိုင်သော အာယသ်တော်(၂:၁၉၇)

၇၉၀။ အာအိရဟ်(ﷺ) အာယသ်တော် (၂:၁၉၇)

ကျွန်မတို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဟဂျီ၏လများအတွင်း၊ ဟဂျီ၏ညဉ့်များအတွင်း၊ ဟဂျီ၏ အချိန်နှင့် အခြေအနေများ၊ နေရာများ၌ ခရီးထွက်ခဲ့(ရှိနေခဲ့)ကြ၏။ ကျွန်မတို့သည် (မက္ကဟ်မှ ဆယ်မိုင်ဝေးကွာသော) စရိမ်ဟူသောရွာ၌ (အစီးအနင်းပေါ်မှ) ဆင်းသက်ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိမိ၏သာဝကတော် များအား ညွှန်ကြားချက်ပြုတော်မူသည်မှာ ‘ဟာဒီပါရီမလာကြသူများ ဟဂျီအစား အမွေရဟ်ကို ပြုလုပ်လိုသူ မည်သူမဆို ပြုကြတော့ကုန် (သမသ်သုအိတ်ဟဂျီ ကိုဆိုလို၏)။ ဟဒီပါရီမလာသူများမှာ အမွေရဟ်ဆောင်ရွက်မှုပြီးသည့်နောက် တွင်လည်း အိတ်ရာမ်မချွတ်ကြနှင့် (ကိရာန်ဟဂျီကိုဆိုလို၏)’ဟူ၍ဖြစ်၏။ သာဝကအပေါင်းတို့ကလည်း ဤညွှန်ကြားချက် ကို လိုက်နာခဲ့ကြကုန်၏။ (ဟဒီ ပါမလာကြသော)သူအချို့က အမွေရဟ်ပြီးသော် အိတ်ရာမ်ချွတ်ကြကုန်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)၏ သာဝကတော်အများစုမှာ ဟဒီ များပါလာခဲ့ ကြပြီး အမွေရဟ်မပြုခဲ့ကြချေ (သို့ရာတွင် အမွေရဟ် နှင့် ဟဂျီ နှစ်မျိုးစလုံး၌ အိတ်ရာမ်တစ်ဆက်တည်းဝတ်ဆင်စေခဲ့၏။)

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ကာဆင်မ်ဘင်နီမဟမ္မဒ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးစ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၁)

အခန်း(၂၁) အသ်သမသ်သုအိတ်၊ အလ်အိတ်ရာန်၊ အလ်အိမ်ရာဒ် ဟဂျီများ

ဟဒီမပါသူ ဟဂျီ၏အိတ်ရာမ်ကိုချွတ်၍ အမွေရဟ်ပြု၊ ဟဂျီဟ်အတွက် အိတ်ရာသီးသန့် ပြန်ဝတ်

၇၉၁။ ကျွန်မတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဟဂျီပြုရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ခရီးထွက်ခဲ့ကြကုန်၏။ မက္ကဟ် ရောက်လျှင် ကျွန်မတို့မှ ကအ်ဘဟ်ကို သွဝါမ်ပြုကြ၏။ (စအီကျင့်ရပ်ပြီးနောက်) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိမိနှင့်အတူဟဒီကို ခေါ်ဆောင်လာခြင်းမရှိသူတို့အား အိတ်ရာမ် ချွတ်စေတော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မိမိနှင့်အတူ ဟဒီ တစ်ပါတည်းပါမလာသူတို့မှ အိတ်ရာမ်ကို ချွတ်ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြံရာတော်များသည်လည်း ကိုယ်စီဟဒီများပါမလာကြသဖြင့် အိတ်ရာမ်ကို ခွာကြကုန်လေ၏။ ဆွဖီယဟ်(ﷺ)က ‘ကျွန်မက အသင်တို့အားလုံးကို နှောင့်နှေးစေမည့်ကိစ္စပေါ်ပါသည်’ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ဪ- ဖြစ်ရလေစွ၊ အသင်မသည် ယောင်မွန်နဟရ် နေ၌ ကအ်ဘဟ်ကို သွဝါမ်ပြုခဲ့လေသလော’ ဟုမေးတော်မူရာ သူမက ‘ပြုခဲ့ကြောင်းပါ’ ဟု လျှောက်တင်ဖြေကြား သော် ကိုယ်တော်က ‘ငါတို့နှင့်အတူ ရှေ့ဆက်သွားရန် အသင်မအတွက် နှစ်နာမူမရှိပါလေ’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရဟ်(တစ်ဆင့် အလ်အိတ်ရာဒ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးစ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၂)

*မှတ်ချက် *

ယောင်မွန်နဟရ်တွင် ပြုဆောင်သွင်သည် သွဝါမ်အိတ်ရာဒ် ဖြစ်၏။

၇၉၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ နောက်ဆုံးဟဂျီဟ်ပြုသောနှစ်တွင် ကျွန်မတို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဟဂျီဟ်ခရီးထွက်ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်မတို့အနက် လူအချို့သည် အမွေရဟ် တစ်ခုတည်းအတွက် အိတ်ရာဆင်မြန်းခဲ့ကြ၏။ အချို့က ဟဂျီနှင့် အမွေရဟ် နှစ်မျိုးလုံးအတွက် ဝတ်ဆင်ပြီး အချို့ကမူ ဟဂျီတစ်မျိုးတည်းအတွက်သာ ဝတ်ဆင်ခဲ့ကြ ကုန်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဟဂျီအတွက်သာ အိတ်ရာမ်ဆင်မြန်းတော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မည်သူပင်မဆို ဟဂျီ သို့မဟုတ် ဟဂျီနှင့်အမွေရဟ်(နှစ်မျိုးလုံး)အတွက် အိတ်ရာဝတ်ဆင်ပါက ယောင်မွန်နဟရ်နေ့တိုင်အောင် မချွတ်ရပါ။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးစ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၄)

၇၉၃။ အုဆ်မာန်း(ﷺ)သည် (သူ၏လက်ထက်၌) လူတို့အား သမသ်သုအ်နှင့် ကိရန်ဟဂျ်အမျိုးအစားများ မပြုကြရန် တားမြစ်လေ့ရှိ၏။(ဟဂျ်သီးသန့် တစ်မျိုးတည်း ပြုလုပ်စေလိုခဲ့၏။)ဤသည်ကို အလီ(ﷺ)မှ တွေ့ မြင်သော် သူသည် ဟဂျ်နှင့်အွမ္မရဟ် တစ်ပေါင်းတည်းပြုရန် အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်၍ အွမ္မရဟ်နှင့်ဟဂျ်နှစ်မျိုးလုံးအတွက် ‘လတ်ဘိုင်းက’ ကြွေးကြော်၏။ ၎င်းနောက် အလီက ‘ကျွန်ုပ်သည် တစ်စုံတစ်ဦး၏ အဆိုအမိန့်ကြောင့် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏ စွန္နသ်တော်ကို အလျှင်းစွန့်လွှတ်မည်မဟုတ်’ ဟုပြောကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- မရ်ဝါန် ဘင်န် အလ်ဟကံမ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၄)

*မှတ်ချက် *

ဟဂျ်၏အမျိုးအစားသုံးမျိုးရှိ၏။

(က)သမသ်သုအ်ဟဂျ် - မိမိနှင့် အတူ ဟဒီး(ကုရ်ဘာနီပြုရန် သားကောင်)ပါမလာခဲ့ ။ပထမဦးစွာအွမ္မရဟ်အစားကုရ်ဘာနီပြုလျှင် အိဟ်ရာမ်ဆွတ်၏။၎င်းနောက် ဟဂျ်အတွက် နောက်ထပ်အိဟ်ရာမ်ထုတ်၏။သို့သော် ကုရ်ဘာနီပြုရ၏။

(ခ)ကိရန် ဟဂျ် -မိမိနှင့် အတူ ဟဒီးပါလာ၏။အွမ္မရဟ်ပြု၏။ပြီးနောက် ဟဂျ်ပြု၏။အွမ္မရဟ်နှင့် ဟဂျ်နှစ်မျိုးစလုံးတည်းသာ ဆက်တိုက် ထုတ်ဆင့်၏။

(ဂ)အိမ်ရာဒ် ဟဂျ် -ဟဂျ်တစ်ခုတည်းအတွက်သာအိဟ်ရာထုတ်၏။အွမ္မရဟ်မပြု။မက္ကမ္မမြို့နေလူထုအတွက်သာသင့် ဆော်၏။

၇၉၄။ (ဂျာဟီလီယသ်ခေတ်၌)လူတို့သည် ဟဂျ်၏လများအတွင်း အွမ္မရဟ်ပြုခြင်းကို ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ဝယ် အကြီးမားဆုံးပြစ်မှုဟု ထင်မှတ်ခဲ့ကြ၏။ထို့နည်းတူ ဆွဖရ်လကို တားမြစ်ထားသောလ (လထူးလမြတ်)ဟုလည်း ယူဆခဲ့ကြ၏။ ‘ကုလားအုတ်ကျောပေါ်မှ ဒဏ်ရာများကို ကုသ၍ ထိုဒဏ်ရာများရှင်းစွာပျောက်ကင်း၍ ဆွဖရ်လ ကျော်လွန်မှသာ အွမ္မရဟ်ပြုလိုသူများအဖို့ အွမ္မရဟ်ပြုခွင့်ရှိ၏။’ ဟုလည်းဆိုလေ့ရှိကြ၏။(ဟဂျ်မပြန်လာပြီးနောက် ဆွဖရ်လကျော်လွန်မှသာ နောက်တစ်ကြိမ် အွမ္မရဟ်သွားပြုရ၏။)ဇုလ်လ်ဂျ်ဂျဟ်လ (၄)ရက် နံနက်ခင်းတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်သားကတော်များသည် မက္ကဟ်သို့ ရောက်ရှိ၏။ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိအဖို့ ဟဂျ်အတွက် အိဟ်ရာမ် ဝတ်ဆင်ရန် စေခိုင်းတော်မူခဲ့၏။သူတို့သည် တစ်စုံတစ်ရာအရေးပေါ်ပြီဟုထင်မှတ်ပြီး ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ မည်သည့် အိဟ်ရာမ်အမျိုးအစားကို (ချွတ်ရန်)ဆိုလိုပါသနည်း’ ဟု မေးလျှောက်တင်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ မုဟ်ရင်မ် မဟုတ်သူများကဲ့သို့ အိဟ်ရာမ်အား ချွတ်လိုက်ကြပါကုန်’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၅)

၇၉၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော် ဟဖ်ဆွဟ်(ﷺ)က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ အွမ္မရဟ် ကျင့်ရပ်ပြီးဆုံး သော်လည်း ကိုယ်တော်မှာ အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းထားဆဲဖြစ်သော်လည်း လူအများက အိဟ်ရာမ်ချွတ်ကြခြင်းမှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း’ ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘ငါသည် ဆံတော်ရိတ် ခဲ့၏(ဦးခေါင်းတုံးခဲ့၏) ငါ၏ဟဒီးကို ကြိုးကုံးစွပ်ထားခဲ့၏(ကုရ်ဘာနီအတွက် အတည်ပြုခြင်း)။ သို့ဖြစ်ရာ ငါသည် သားကောင်မလှီးဖြတ်သေးသရွေ့ ငါ၏အိဇ်နမ်ကို ချွတ်မည်မဟုတ်’။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အုမ္မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၇)

၇၉၆။ ကျွန်ုပ်အား လူတစ်ဦးက သမသ်သုအ်ဟဂျ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ‘ကျွန်ုပ်အား ၎င်းဟဂျ် အမျိုးအစားမပြုလုပ်ရန် လူများကပြောဆိုကြပါသည်’ဟုမေးလေရာ ကျွန်ုပ်က ၎င်းကိုသာပြုရန် ညွှန်ကြားလိုက်၏။ထိုသူလည်း ညွှန်သည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ခဲ့၏။ နောင်သောအခါ ထိုသူသည် အိပ်မက်အတွင်းလူတစ်ဦးကိုတွေ့ရာ ၎င်းက ‘သဘောတူခြင်းခံရသော အွမ္မရဟ်နှင့် မဘ်ရူးရ်ဟဂျ်ဖြစ်သတည်း’ဟုပြောကြားလေ၏။ထိုအခါ ထိုသူကသူ၏အိပ်မက်ကို ကျွန်ုပ်အားပြောပြရာ ကျွန်ုပ်က ဤသို့ မှတ်ချက်ချခဲ့ပါ၏ ‘ဤသည်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စွန္နသ်တော်ပင်တည်း’။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၈)

၇၉၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိမိနှင့်အတူ ကုလားအုတ်များမောင်းနှင်ယူဆောင်လာသောနေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ဟဂျ်ပြုခဲ့၏။ လူအများက အိမ်ရှေ့ - ဟဂျ်အတွက်သာ အိမ်ရှေ့ဝတ်ဆင်ခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က သူတို့အား ကအ်ဘဟ်သွဝါဖ်လှည့်ခြင်း၊ စအီလျှောက်ခြင်းပြီးလျှင် အိမ်ရှေ့ကိုချွတ်ကာ ဆံပင်ညှပ်၍ မက္ကဟ်မြို့တွင်ပင် သရ်ဝီယဟ် နေ့အထိ နေထိုင်စောင့်ဆိုင်းကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ သူတို့သည် ဟဂျ်အတွက် အိမ်ရှေ့ဝတ်သောအခါအမွှေရဟ်ပြုစဉ်ကဝတ်သော အိမ်ရှေ့ကိုပင် ဝတ်ဆင်ကြရန် အမိန့်တော်ရောက်လာခဲ့၏။ ၎င်းတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ဟဂျ်အတွက်သာ ရည်ရွယ်ထားကြသဖြင့် မည်သို့ပြုနိုင်ကြပါမည်နည်း’ ဟု လျှောက်တင် သည်၌ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘ငါအမိန့်ပေးသည်အတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ကြကုန်။ ငါသည် ငါနှင့်အတူ ဟဒီကိုယူဆောင်မလာခဲ့ပါလျှင် ငါသည်လည်း ထိုအတိုင်းသာ ပြုကျင့်မည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ငါသည် အိမ်ရှေ့ကိုမချွတ်ခြင်းမှာ ဟဒီသည် သူ၏ပန်းတိုင်မရောက်သေး၍ (ကုရ်ဘာနီ မပြုရသေး၍) ဖြစ်၏။’ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့မှကိုယ်တော်အမိန့်ကို နာခံခဲ့ကြကုန်၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတိရ် ဘင်န် အဘ်ဒူလ္လာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၃၉)

အခန်း(၂၂) သမသ်သုအ် ဟဂျ်အကြောင်း

၇၉၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ကျွန်ုပ်တို့သည် သမသ်သုအ်ဟဂျ် ပြုခဲ့ကြ၏။ (ဤဟဂျ် အမျိုးအစားနှင့်စပ်လျဉ်း၍) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယသ်တော်များ ကျရောက်လာရာတွင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ‘၎င်းမှာ ကျွန်ုပ်ဆန္ဒရှိနေသော အရာပင်ဖြစ်၏။’ ဟုပြောခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အင်မ်ရာနီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၄၂)

*မှတ်ချက် *

ထိုသို့ပြောဆိုသူမှာ အမရ်ဘင်န် အလ်စာဝ်(စာအုပ်ကြီး) ဖသ်ဟုလ်ဘာရီကျမ်း၊ အတွဲ(၄)၊ စာမျက်နှာ (၁၇၇)၌ ဖော်ပြထား၏။

အခန်း(၂၃) မက္ကဟ်မြို့သို့ မည်သည့်ဖက်မှ ဝင်ရမည်နည်း။

၇၉၉။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် မက္ကဟ်မြို့သို့ ဆနီးယသ်လ်အုလ်ယာ အမြင့်ပိုင်းရှိ ဘသွ်ဟာအ်အရပ် ကဒါအ် နေရာမှ ဝင်ရောက်တော်မူလေ့ရှိပြီး ဆနီးယသ်စ်စုဖ်လာ အနိမ့်ပိုင်းမှ ပြန်လည်ထွက်ခွာ ကြွမြန်းတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၄၆)

အခန်း(၂၄) မက္ကဟ်မြို့တော်နှင့် ၎င်းရှိအဆောက်အဦးများ၏ ထူးမြတ်မှု

၈၀၀။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်၏ အစိတ်အပိုင်းအတွင်း တံတိုင်းငယ် အကွေးလေးမှာ အပါအဝင် ဖြစ်ပါသလော’ ဟုမေးရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ပါဝင်၏’ ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ထပ်မံ၍ ‘ထိုသူတို့ ဘာဖြစ်ကြသနည်း၊ ထိုသူတို့ အဘယ်ကြောင့် ၎င်းအရာကို ကအ်ဘဟ်၏အဆောက်အဦးအတွင်း ထည့်သွင်းတည်ဆောက်မှု မပြုခဲ့ကြသနည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က ‘အသင်မ၏လူမျိုး (ကုရ်ရှင်းရ်)တို့မှာ (တည်ဆောက်မှုမပြီးမီ) စရိတ် အဘယ်ကြောင့်မြင့်လွန်းနေရပါသနည်း’ဟု မေးရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်မ၏လူမျိုး များမှ ယင်းသို့ပြုလုပ်ထားခြင်းမှာ ၎င်းတို့အလိုတူသောသူကိုသာ ဝင်ခွင့်ပြုရန် (မဝင်ရောက်စေရန်) သူတို့ဆန္ဒရှိသူအား တားဆီးရန်ဖြစ်၏။ အကယ်၍များ အသင်မ၏လူမျိုးတို့သည် အသိတရားခေါင်းပါးမှုနှင့်မနီးကပ်ခဲ့လျှင် ၎င်းတို့မှ စက်ဆုပ်မည်ကို မစိုးရိမ်ရပါလျှင် မုချပင် ငါကိုယ်တော်သည် ၎င်း(နံရံအကွေး)ကို ကအ်ဘဟ်၏အဆောက်အဦးအတွင်း သို့ ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ပြီး ဗိမာန်တော်၏တံခါးကို မြေပြင်နှင့်အညီ ထားရှိလိုက်မည်ဖြစ်၏။’ ဟု အဖြေပေးတော်မူ ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၅၄)

၈၀၁။ အကယ်၍ အသင်မ၏လူမျိုးတို့သည် အသိတရားခေါင်းပါးမှုနှင့် မနီးကပ်ခဲ့ပါလျှင် ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်ကိုဖြိုဖျက်ပြီး တမန်တော်အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ﷺ)မှ ချမှတ်ခဲ့သော မူလအုတ်မြစ်များအပေါ်၌ အသစ် တစ်ဖန် ပြန်လည်တည်ဆောက်လိုက်မည် ဖြစ်၏။ ၎င်းပြင် ဗိမာန်တော်၌ အရှေ့တံခါးနှင့် အနောက်တံခါးဟူ၍

တည်ဆောက်လိုက်မည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၅၆)

*မှတ်ချက် *

ကုရ်ခင်းရှ် များက ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်၏ဧရိယာကို ချဲ့၍ တည်ဆောက်မွမ်းမံခဲ့ကြ၏။

အခန်း(၂၅)

မက္ကဟ်မြို့ရှိ အိမ်များအားရောင်းဝယ်/အမွေခံခြင်းနှင့် မတ်စ်ဂျီဒီဟရာမ်အပေါ်
လူအပေါင်းမှ တာဝန်ရှိခြင်း

၈၀၂။ ကျွန်ုပ်က‘ယာ- ရုစုလုလ္လာဟ်၊မက္ကဟ်တွင် မည်သည့်နေရာ၌ ကိုယ်တော်မြတ်မှ တည်းခိုနေထိုင်မည်နည်း။ ကိုယ်တော်မြတ်၏(ယခင်)အိမ်၌ နေထိုင်မည်လော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က ‘အကီးလ်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ တစ်စုံတစ်ရာ သို့မဟုတ် အိမ်တစ်လုံးတလေ ချန်ရစ်ထားပါသလော’ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ အကီးလ်သည် သွာလစ်ဘ်နှင့်အတူ အဘူသွာလစ်ဘ်ထံမှ အမွေခံခဲ့ကြ၏။ ဂျအ်ဖရ်(ﷺ)နှင့် အလီ(ﷺ)တို့မှာ အမွေဥစ္စာ တစ်စုံ တစ်ရာမျှ မရရှိခဲ့ကြပေ။ အကြောင်းမှာ သူတို့သည် မုစ်လင်မ်များဖြစ်ခဲ့ကြပြီး အကီးလ်နှင့်သွာလစ်ဘ်မှာ ကာဖီရ်များဖြစ်ခဲ့ သောကြောင့် ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အုစာမဟ် ဘင်န် ဇိုင်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၅၈)

အခန်း(၂၆) မက္ကဟ်မြို့တော်ရှိ တမန်တော်မြတ်၏စခန်းချရာဌာန

၈၀၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် မက္ကဟ်မြို့အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရန် ရည်ရွယ်တော်မူသောအခါ ‘ငါတို့၏ နောက်တစ်နေ့စခန်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အလိုတော်တူပါလျှင် ခိုင်းဖ်ဘနီကီနာနဟ် အရပ်၌ဖြစ်လိမ့်မည်။ထိုနေရာ၌ ကာဖီရ်တို့မှ ကျိန်ဆိုသစ္စာပြုခဲ့သော နေရာဖြစ်၏’ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့၏။ကိုယ်တော်မြတ်က အလ်မုဟဆ်ဆွဘ် နေရာကို ဆိုလိုတော်မူခြင်းဖြစ်၏။ထိုနေရာတွင် တစ်ခါက ကုရ်ခင်းရှ်မျိုးနွယ်စုနှင့် ဘနီကီနာနဟ်မျိုးနွယ်စုတို့က မိမိတို့လက်ထဲ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)အား မလွှဲအပ်မချင်း ဘနီဟာရုင်မ်နှင့် ဘနီအလ်မုသ်သွလစ်ဘ် မျိုးနွယ်စုတို့အား သားပေး သမီးယူကိုသော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးဆက်ဆံမှုကိုသော်လည်းကောင်း အလျှင်းမပြုလုပ်ဟူ၍ ပဋိညာဉ်သတ်မှတ် ခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၅၉)(၅:၂၂)

အခန်း(၂၇) ကအ်ဘဟ်ကို ဖြိုဖျက်ခြင်း

၈၀၄။ အီသီယိုးပီးယား(ဟဘယဟ်)မှ ခြေထောက်နှစ်ချောင်းသိမ်နေသူသည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်အား ဖြိုဖျက်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရ်ဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၆၀)

အခန်း(၂၈) “ကအ်ဘဟ်ဝတ်ကျောင်းတော်အား ဟရာမ်ပြုတော်မူပြီ”(၅:၉၇)

၈၀၅။ ရမ်သွာန်လ၏ ဥပုသ်သီလများကို ဖရသွံတာဝန်အဖြစ်မပြဋ္ဌာန်းမီ လူတို့သည် အာရှရာဟ်နေ၌ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုနေ့တွင် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်၏ ရံလွှာကိုလဲလှယ်လေ့ရှိကြ၏။အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က ရမ်သွာန်၏တာဝန်ကို ပြဋ္ဌာန်းတော်မူသောအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘အကြင်မည်သူမဆို (ထိုအာရှ ရာဟ်နေ၌) ဆန္ဒရှိက ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းနိုင်ပြီး ဆန္ဒမရှိက စွန့်လွှတ်နိုင်၏’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၆၂)

၈၀၆။ ယအ်ဂျူးဂျ်နှင့် မအ်ဂျူးဂျ်တို့ ထွက်ပေါ်လာကြပြီးသည့်နောက်မှာပင်လျှင် လူတို့သည်ကအ်ဘဟ်သို့လာပြီး ဟဂျ်နှင့်အွမ္မရဟ် ပြုလျက်သာရှိနေကြမည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ စအီးဒ် အလ်စုဒ်ရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၆၅)

အခန်း(၂၉) ကအိဘဟ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း

၈၀၇။ သေးသိမ်သည့်ခြေများရှိသော လူမည်းတစ်ဦးသည် ကအိဘဟ်ဗိမာန်၏ ကျောက်တုံးများအား တစ်ခုပြီးတစ်ခု နှုတ်ယူခွာချနေသည်ကို ငါကိုယ်တော်မြတ်မှ မြင်ယောင်လျက်ရှိတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူဘီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၆၅)

အခန်း(၃၀) ကျောက်နက်တုံးနှင့်စပ်လျဉ်း၍

၈၀၈။ အုမရ်(ﷺ)သည် ကျောက်နက်တုံးအနီးသို့ရောက်ရှိလာပြီး ၎င်းကို နမ်းရှုံ့ခဲ့၏။ ၎င်းနောက်‘အသင်သည် ကောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ဆိုးခြင်းတစ်စုံတစ်ရာ ပြုနိုင်စွမ်းမရှိသော ကျောက်တုံးသာဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ကောင်းစွာသိရှိ၏။ရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)မှ အသင့်အားနမ်းရှုံ့တော်မူခြင်းကိုသာ ကျွန်ုပ်မှမမြင်တွေ့ခဲ့ပါလျှင် အသင့်အားနမ်းရှုံ့ မိလိမ့်မည်မဟုတ်’ ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အုမရ်(ﷺ)တစ်ဆင့် အာတိစ်ဘင်န်ရဘီအပ်မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၆၇)

အခန်း(၃၁) ကအိဘဟ်အတွင်းသို့မဝင်ခြင်း

၈၀၉။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အဗ္ဗရဟ်ကို ပြုတော်မူခဲ့၏။ ကအိဘဟ်ကို သွဝါဖ်လှည့်ပြီးနောက်မကာမ် (မကာမီ အစ်ဘ်ရာဟီ နေရာ)၏ နောက်တွင် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်နှင့်ပါလာကြသူများက လူအများမှ (မနောင့်ယုကီစရန်) ကာဆီးထားပေးကြကုန်၏။တစ်စုံတစ်ယောက်က ‘ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကအိဘဟ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်တော်မူခဲ့ပါသလော’ မေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘မဝင်ခဲ့ပါ’ ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘူအာဗီဗ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၀)
မှတစ်ဆင့် အစ္စမာအီလ် ဘင်န် အဘူခါလစ်ဒ်

အခန်း(၃၂) ကအိဘဟ်၏အတွင်း၌ သပ်ကဲဘီးရ်ဆိုခြင်း

၈၁၀။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ မက္ကဟ်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ ကအိဘဟ်ဗိမာန်အတွင်း ရုပ်တုများရှိနေသဖြင့် ကိုယ်တော်မှ ကအိဘဟ်အတွင်း မဝင်ရောက်လိုခဲ့ချေ။(ထို့အရာများအား ထုတ်ပစ်ရန်) ကိုယ်တော်မြတ်မှ အမိန့်ပေးလျှင် လူအများက တမန်တော် အစ်ဘ်ရာဟီမ်(အလိုင်)နှင့် တမန်တော်အစ္စမာအီလ်(ﷺ)၏ ရုပ်ပုံများကို ထုတ်ယူလာကြ သော ၎င်းတမန်တော်များ၏လက်တွင်း၌ တောင်ဓဇးများကိုင်ထားသည်ကို တွေ့ကြရ၏။ဤသည်အပေါ် ရုလုလ္လာဟ် (ﷺ)က‘(ယင်းသို့ဖန်တီးထားသော) ထိုသူများအပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျိန်စာ သက်ရောက်ပါစေ။အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အစ်ဘ်ရာဟီမ်နှင့် အစ္စမာအီလ် နှစ်ပါးစလုံးသည် တောင်ဓဇးဖြင့် နိမိတ်အစွမ်းပြသခြင်းမျိုး အလျှင်းပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်မဟုတ်’ ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကအိဘဟ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကာ အဆောက်အဦး၏ထောင့်တိုင်း၌ သပ်ကဲဘီးရ် ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအတွင်း၌ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော် မူခြင်း မရှိခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူဘီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၁)

အခန်း(၃၃) ရမာလ် ကျင့်ရပ်မည်သို့စတင်သနည်း

၈၁၁။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် သာဝကတော်များ မက္ကဟ်သို့ဝင်ရောက်လာသောအခါ မုရ်ရစ်ကံတို့သည် အုပ်စုကြီး တစ်ခု မိမိတို့ထံ လာနေကြောင်း လှည့်ပတ်ပြောဆိုကြကုန်၏။ သူတို့သည် ယဆ်ရိဘ် (မဒီနဟ်)၏ အင်အားစုကြောင့် ချည်နဲ့ပျော့ညံ့သွားကြကုန်လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သာဝကတော်တို့အား ကအိဘဟ်ကို သွဝါဖ် (ခုနစ်ကြိမ်ပတ်ရာတွင် ပထမ)သုံးကြိမ်၌ ရမာဟ်ပြုလုပ်ကြရန်နှင့် ထောင့်နှစ်ထောင့်အကြား လမ်းလျှောက်ပြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူတို့အားသနားသဖြင့် သွဝါဖ်ခုနစ်ကြိမ်လုံး၌ ရမာလ်ပြုရန် အမိန့် မပေးခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူဘီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၂)

*မှတ်ချက် *

- ရမာလ် ခြေနှင့် လက်များကို အင်နှင့် အားနှင့် လှုပ်ရှားလျက် သွက်လက်မြန်ဆန်စွာ လမ်းလျှောက်ခြင်း။
မိမိ၏ကာယစွမ်းရည် (ကြံ့ခိုင်သန်စွမ်းမှု) ကို ပြသရန် အလို့ငှာဖြစ်၏။ ကအိဘဟ်အား သွဝါမ်လှည့်စဉ် စဉ်းသံ (သုံးယတ်) ခြံ ဤသို့ ဆောင်ရွက်၏။ အမျိုးသားများအတွက်သာဖြစ်၏။ အမျိုးသမီးတို့ထံ တာဝန်မရှိ။
- ဆာဉ် နှစ်ဆာဉ် - ကအိဘဟ်၏ ယမာနီဆာဉ် မှ ကျောက်နက်တုံးသည် ရာဆာဉ် ထိ

အခန်း (၃၄) သွဝါမ်၏ ပထမအကြိမ်၌ ကျောက်နက်တုံးအား နမ်းရှုပ်မည်၊ သွဝါမ်၏ တတိယ အကြိမ်ထိ ရမာလ်ပြုရမည်

၈၁၂။ &plv k hfi f (❀)သည် မက္ကဟ်သို့ရောက်စဉ် သွဝါမ်လှည့်ခြင်း ပထမအကြိမ်၌မှာပင် ကျောက်နက်တုံးကို နမ်းရှုပ်တော်မူပြီး သွဝါမ်ခုနစ်ကြိမ်မှ စဉ်းသုံးကြိမ်လှည့်စဉ်အတွင်း ရမာလ်ကို ပြုကျင့်ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အုမရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၃)

အခန်း(၃၅) ဟရ်နှင့် အွမ္မရဟ် နှစ်မျိုးလုံး၏ သွဝါမ်၌ ရမာလ်ပြုရမည်

၈၁၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မုရ်ရစ်ကံများ၏ရှေ့ဝယ် ဟန်ရေးအင်အားပြလိုခြင်းမှအပ အခြားအကြောင်းကြောင့် ရမာလ်ပြုခဲ့ကြသည်မဟုတ်။ ယခုသော်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ဖျက်ဆီးတော်မူခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(❀)မှ ထိုအတိုင်းကိုပြုကျင့်တော်မူခဲ့သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ဤ(ရမာလ်)ကျင့်ရပ်ကို စွန့်ရန်မလိုလားကြ။
ဆင့်ပြန်သူ- အုမရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၄)

၈၁၄။ ကျွန်ုပ်သည် ကအိဘဟ်၏ ဤထောင့်နှစ်ထောင့် (ကျောက်နက်တုံးနှင့် ယမာနီထောင့်)အား ထိတွေ့ ကိုင်တွယ်ခြင်းကို မည်သည့်အခါမျှ လက်မလွှတ်ခဲ့ချေ။ လူအုပ်အတွင်း၌ ရှိနေသည်ဖြစ်စေ၊ လူတို့၏ ကွယ်ရာ၌ဖြစ်စေ၊ အကြောင်းသော် တမန်တော်မြတ် (ဆွ)မှ ၎င်းတို့အား ထိကိုင်ခဲ့မှုကို ကျွန်ုပ်မှ တွေ့မြင်ခဲ့၍ ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အုမရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၅)

အခန်း(၃၆) ကျောက်နက်တုံးကို လမ်းလျှောက်တုတ်ကောက်ဖြင့် ထိတွေ့ခြင်း

၈၁၅။ တမန်တော်မြတ်(❀)သည် မိမိ၏နောက်ဆုံးဟရ်တွင် ကုလားအုတ်ကို စီးနင်းလျက်သွဝါမ် လှည့်တော် မူပြီး မိမိ၏ လမ်းလျှောက်တုတ်ကောက်ဖြင့် ကျောက်နက်တုံးအား ထိတွေ့တော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၇)

အခန်း(၃၇) ကျောက်နက်တုံးသို့ပေးသောအနမ်း

၈၁၆။ လူတစ်ဦးသည် အစ်ဘ်နု အုမရ် (❀)အား ကျောက်နက်တုံးကို ထိတွေ့ခြင်းအကြောင်း မေးမြန်းရာ အစ်ဘ်နုအုမရ်က ‘ရုဟ်လုလ္လာဟ်(❀)မှ ၎င်းအား ထိုကိုင်ခြင်းနှင့် နမ်းရှုပ်တော်မူခြင်းကို ကျွန်ုပ်မှတွေ့ခဲ့၏။’ ဟု ပြောပြ၏။ သို့ရာတွင် မေးမြန်းသူက ‘အကယ်၍ ကအိဘဟ်ပတ်လည်၌ လူအုပ်ကြီးဖြစ်နေပြီး လူတို့မှ ကျွန်ုပ်အား ဖုံးလွှမ်းနေခဲ့သော် (မည်သို့ ပြုရမည်နည်း)’ ဟု စောဒကဝင်လေလျှင် အစ်ဘ်နုအုမရ်က စိတ်ဆိုးစွာဖြင့် ‘ယီမင်၌သာ နေရစ်ချေလော့။ ရုဟ်လုလ္လာဟ်(❀)မှ ၎င်းအားထိကိုင်ခြင်းနှင့် နမ်းရှုပ်တော်မူခြင်းကို ကျွန်ုပ်မှတွေ့ခဲ့၏။’ ဟု ဖြေကြားလိုက်ပေသည်။
ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဇုဘိုင်းရ် ဘင်နု အအ်ရာဘီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၈၀)

*မှတ်ချက် *

အခြေခံသူသည် ယီမင်နိုင်ငံသားဖြစ်၏။

အခန်း(၃၈)

၈၁၇။ မက္ကဟ်သို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်မှာ ဂူသွေပြုပြီး သည်နှင့်သွဝါမ်လှည့်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ၎င်းမှာ အဓမ္မရဟ် တစ်ခုတည်း၌သာမဟုတ် (ကုရာန်ဟဂျ်၌လည်း ဤသို့ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။ နောင်သော် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)နှင့် အုမာရ်(رضي الله عنه)တို့သည်လည်း မိမိတို့၏ ဟဂျ်များ၌ အလားတူ ပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှ်လီမှတစ်ဆင့် အုရ်ဝဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၈၃)

၈၁၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သွဝါမ်ပြုပြီးသောအခါ ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုပြီးနောက် ဆွဖါနှင့် မရ်ဝဟ်ကို သွဝါမ်(စအီ) ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်န အုမာရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၈၄)

အခန်း(၃၉) သွဝါမ်အတွင်း စကားပြောဆိုနိုင်၏။

၈၁၉။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ကအ်ဘဟ်၏သွဝါမ်ကို ဆောင်ရွက်နေတော်မူစဉ် လူတစ်ဦးမှ နောက်တစ်ဦး ၏ လက်များအား ကြိုးသို့မဟုတ် အရာတစ်ခုခုဖြင့် ချည်နှောင်ခေါ်ဆောင်လျက်ရှိသည်ကို ကြုံတွေ့တော်မူ၏။ ထိုအခါမန်တော် မြတ် (ဆွ)သည် မိမိ၏လက်တော်များနှင့် ၎င်းကို ဖြစ်တောက်ပစ်ပြီး ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘သူ့အား လက်နှင့်တွဲ၍ခေါ်ဆောင်လော့’။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်န အဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၈၇)

အခန်း(၄၀) မုရ်ရစ်ကသည် ဟဂျ်ပြုခွင့်မရှိ။ကိုယ်လုံးတီးဖြင့် သွဝါမ် မလှည့်ရ။

၈၂၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်ဆုံးဟဂျ်မတိုင်မီ တစ်နှစ်အလျင်က ရုဟုလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)သည် အဘူဘကရ် (رضي الله عنه)ကို ဟဂျ်အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ခန့်အပ်တော်မူခဲ့၏။ နောင်တွင် အဘူဘကရ် ကျွန်ုပ်အား လူတစ်ဖွဲ့နှင့်အတူ ယောင်မွန်နဟ်ရန်တွင် မိနာ၌ ကြေငြာချက်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်ရန်စေလွှတ်ခဲ့၏။ ဤနှစ်ပြီးလျှင် မည်သည့်မုရ်ရစ်ကမျှ ဟဂျ်ပြုခွင့်မရှိ၊ မည်သူမျှ အဝတ်မပါ ဗလာကျင်းဖြင့် ကအ်ဘဟ်၏ သွဝါမ်ကို ပြုလုပ်ခွင့်မရှိ။(ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် ၂၄၂၅ဖော်ပြပြီး)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၈၉)

အခန်း(၄၁) ကအ်ဘဟ်ကိုရောက်ရောက်ချင်း သွဝါမ်ပြုခြင်းမှအပ အရဖဟ်မှ ပြန်ရောက်သည် အထိ ထပ်မံမပြုတော့ခြင်း

၈၂၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် ကအ်ဘဟ်၏သွဝါမ်ကို ပြုတော်မူခဲ့၏။ ဆွဖါနှင့် မရ်ဝဟ်အကြား စအီလျှောက်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် အရဖဟ်မှ ပြန်ရောက်သည်အထိ ကအ်ဘဟ် ဗိမာန်အနီး မသွားခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၉၁)

အခန်း(၄၂) ဟဂျ်ပြုသူတို့အား ရေတိုက်ကျွေးခြင်း - စိကာယဟ်

၈၂၂။ ဟဂျ်ပြုလာရောက်သူများအား ရေတိုက်ကျွေးမှုပြုလုပ်နိုင်ရန် အလ်အဘ္ဘွစ် ဘင်န် အဘ်နုလ် မုသ် သွလစ်ဘ်(رضي الله عنه)သည် မိနာ၏ညဉ့်များအတွင်း ရုဟုလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)ထံတော်၌ မက္ကဟ်တွင်နေထိုင်ခွင့်အတွက် ပန်ကြား တောင်းဆိုခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သူ့အားခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၉၅)

၈၂၃။ ရုဇုလုလ္လာဟ်သည် ရေတိုက်ကျွေးရာနေရာသို့ ကြွမြန်းတော်မူလာပြီး သောက်ရေကို တောင်းတော်မူ၏။ အလ်အဘ္ဘွစ် (ﷺ)မှ ‘အို - ဖသွလ် ၊ အသင့်မိခင်ထံသွား၍ ရုဇုလုလ္လာဟ်အတွက် ရေသွားယူလာချေလော့’ဟု ခိုင်းစေလိုက်၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘ငါ့အားသောက်ရန်ရေကို ပေးလေလော့’ဟုမိန့်ရာ အလ်အဘ္ဘွစ်က ‘လူတို့သည် ရေအတွင်းလက်များဖြင့် ထိတွေ့ထားခဲ့ကြပါသည်’ဟု လျှောက်တင်သော်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါ့အား သောက်ရေ ကိုပေးလော့’ဟု ထပ်မံမိန့်ကြားလေ၏။သို့နှင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုရေကိုသောက်သုံးတော်မူပြီးနောက် ဇံမံဇံမံ ရေတွင်းသို့ကြွမြန်းသွားခဲ့၏။ထိုနေရာ၌ လူအချို့သည် ရေတွင်းမှရေငင်၍ လူအများအား ရေဝေတိုက်ကျွေးမှုများ ဆောင်ရွက်နေကြကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကိုယ်တော်မြတ်က‘ဆက်လုပ်ကြပါလေကုန်။အသင်တို့သည် ကောင်းမြတ် သည့်လုပ်ငန်းများ(အမလိဆွာလိဟလ)ကိုဆောင်ရွက်နေကြခြင်းဖြစ်၏။’ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီးနောက် ‘အခြားသူတို့သည် အသင်တို့နှင့် အပြိုင်အဆိုင်လုယက်လုပ်ကိုင်ခြင်းလာနိုင်ခြင်းကိုသာ မစိုးရိမ်ရပါလျှင် ငါကိုယ်တော် ကိုယ်တိုင် ကြိုးတစ်ချောင်းကိုယူပြီး ဤနေရာပေါ်တင်၍(ရေဆွဲခြင်းအမှုကို) ဆောင်ရွက်မိမည်ဖြစ်၏’ ဟူ၍ မိမိ၏ပခုံးတော်ကို ညွှန်ပြကာ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၀၀)

၈၂၄။ ကျွန်ုပ်သည် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဇံမံဇံမံရေစင်ကို ဆက်သရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ မတ်တပ်ရပ်လျက် သောက်သုံးတော်မူခဲ့ပါ၏။(ထိုနေ့၌ ကိုယ်တော်သည် ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ကို စီးနင်းသွားလာလျက်ရှိကြောင်း အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်တွင် ဖော်ပြထားရှိ၏။)

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၀၀)

အခန်း(၄၃) ဆွဖာနှင့်မရ်ဝဟ်အကြား စအီလျှောက်ခြင်းသည် တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။

၈၂၅။ ကျွန်ုပ်သည် (ဆွဖာ၊ မရ်ဝဟ်အကြား စအီလျှောက်ဖြင့်ပါဝင်သော) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် အာယသ်တော် (၂:၁၅၈)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အာအီရဟ်(ﷺ)အား ‘ကျွန်ုပ်ရွတ်ဖတ်ပြသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မုက္ခပါဌ်တော်အရ အကြင်သူသည် ဆွဖာနှင့်မရ်ဝဟ်)တို့အကြား သွဝါဖ်မပြုခဲ့လျှင်လည်း ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိမည်မဟုတ်ဟု အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပြောဆိုပါ၏’ဟု ဆိုရာတွင် အာအီရဟ်က ‘အို-တူမောင်၊အသင်၏ ဖွင့်ဆိုမှုသည် မမှန်ပါ။ အကယ်၍များ အသင့်ဖွင့်ဆိုချက်မှာ လျှောက်ပတ်မှန်ကန်သည်ဆိုခဲ့ပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မုက္ခပါဌ်တော် သည် ‘၎င်း(ဆွဖာနှင့်မရ်ဝဟ်)တို့အကြား သွဝါဖ်မပြုခဲ့လျှင်လည်း အကြင်သူထံ၌ တစ်စုံတစ်ရာအပြစ်မရှိချေ’ဟု ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ အမှန်မှာ ဤမုက္ခပါဌ်တော်သည် အန်ဆွဇ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။အစ္စလာမ်သို့သက်ဆိုင်ကြပြီးသည့်နောက် သူတို့သည် ယင်းကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ‘အို-ကိုယ်တော် မြတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆွဖာနှင့်မရ်ဝဟ်အကြား သွဝါဖ်ပြုခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်လေ့ရှိခဲ့ကြပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ‘မုချကေန် ဆွဖာနှင့်မရ်ဝဟ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သက်သေ လက္ခဏာ တော်(များအနက်)တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်၏’ဟူသော မုက္ခပါဌ်တော်ကို ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆွဖာနှင့်မရ်ဝဟ်အကြား သွဝါဖ်ပြုခြင်းကို လမ်းစဉ်အဖြစ်အမှန်ပင် ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်လေရာ မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ ဆွဖာနှင့်မရ်ဝဟ်အကြားရှိ သွဝါဖ်ကို ချန်ရစ်ထားခွင့်မရှိလေပြီ ဟု ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အုရ်ဝဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-၂၇၀၆)

အခန်း(၄၄) စအီဦးပြေးရန်နေရာ

၈၂၆။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ပထမဆုံးသွဝါဖ်ပြုတော်မူသောအခါ ပထမသုံးကြိမ်လှည့်စဉ်အတွင်း ရမာဟ်ကို ဆောင်ရွက်ပြီး ကျန်ရှိသည့် လေးကြိမ်၌(ကအ်ဘဟ်ကို)လမ်းလျှောက်၍သာ လှည့်ပတ်တော်မူခဲ့၏။ဆွဖာနှင့် မရ်ဝဟ် အကြား သွဝါဖ်ပြုရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ‘မိုးရေစကြို’၏ ဗဟိုနေရာ၌ ပြေးလွှားတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အုရ်ဝဟ်(အစ်ဘ်နုအစ်ဘ်နုအစ်ဘ်နု) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၀၇)

အခန်း(၄၅) ဓမ္မတာပေါ်သူ အမျိုးသမီးသည် (ကအိဘဟ်၏သွဝါမ်မှအပ) ဟဂျ်ကျင့်စဉ်အပေါင်းကို ပြုနိုင်သလော၊ စအိကျင့်ရပ်၌ ဂူဿုမလို

၈၂၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် သာဓကတော်တို့သည် ဟဂျ်အတွက် အိဟ်ရာမ် ဆင်မြန်းခဲ့ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်နှင့် သွလ်ဟဟ်(ﷺ)တို့မှအပ အခြားမည်သူထံမှ ဟဒီပါမလာကြချေ။ အလီ(ﷺ)သည် ဟဒီတစ်ကောင် နှင့်တကွ ယီမင်မှရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ‘ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရည်ရွယ်မှုအတိုင်း အိဟ်ရာမ်ကို ဝတ်ဆင် လိုက်ပြီ’ဟု ဆိုလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သာဝကတော်တို့အား မိမိတို့ဝတ်ဆင်ထားသော အိဟ်ရာမ်နှင့်ပင် အွမ္မရာဟ်ပြုကြရန်၊ (ကအိဘဟ်၊ ဆွဝါနှင့်မရ်ဝဟ်တို့အား) သွဝါမ်ပြုပြီးလျှင် ဆံပင်တိုတိုညှပ်ကြရန် ၎င်းနောက် ဟဒီလက်ဝယ်ရှိသူမှအပ အိဟ်ရာမ်ကိုချွတ်ကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ လူတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့၏ဇနီးမယားများနှင့် ဆက်ဆံပေါင်းသင်းပြီးနောက် (ဟဂျ်အတွက်) မီနာသို့ မည်သို့ရှေ့ဆက်နိုင်ပါမည်နည်း’ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဤသတင်း ကြားလတ်သော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အကယ်၍ ငါကိုယ်တော်သည် ယခုမှသိရှိလိုက်သောအကြောင်းကို ယခင် ကတည်းက သိရှိခဲ့ပါလျှင် ငါသည် ဟဒီကိုငါနှင့်အတူ ယူဆောင်လာလိမ့်မည်မဟုတ်၊ ငါနှင့်အတူ ဟဒီရှိမနေခဲ့ပါလျှင် ငါသည်လည်း အိဟ်ရာမ်ချွတ်ထားသောအခြေအနေ၌ပင် ရှိနေမည်ဖြစ်အံ့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - ဂျာဘီရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၁၅)

အခန်း(၄၆) သရ်ဝီယဟ်နေ၌ ဇုဟ်ရ်ဆွလာသ် အဘယ်မှာရပ်သနည်း။

၈၂၈။ ကျွန်ုပ်သည် အနတ်စ်ဘင်န် မာလစ်က(ﷺ)အား ‘ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံမှ အသင်မှတ်မိသည်ကို ကျွန်ုပ်အား ပြောပြပါလော့၊ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သရ်ဝီယဟ်နေ၌ ဇုဟ်ရ်နှင့် အဆွရ်ဆွလာသ်ကို မည်သည့်အရပ်တွင် ဝတ်ပြုတော် မူခဲ့ပါသနည်း’ ဟုမေးမြန်းရာ သူက ‘မီနာ၌ဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြား၏။ ကျွန်ုပ်ဆက်၍ ‘(မီနာမှထွက်ခွာသော) နဖ်ရ်နေ့တွင် အဆွရ်ဆွလာသ်ကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ မည်သည့်အရပ်၌ ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့သနည်း’ဟု မေးရာ သူက ‘အလ်ဘအိသွဟ်’၌ ဖြစ်၏။ အသင်သည် အသင်၏ခေါင်းဆောင်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်လော့’ ဟု ဖြေကြားပြောဆိုခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ် အဇီးဇ် ဘင်န် ရုဖအီ မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၁၅)

အခန်း(၄၇) အရဖဟ်နေ၌ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းရခြင်း ရှိမရှိ

၈၂၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အရဖဟ်နေ့တွင် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားခြင်း ရှိမရှိကို လူတို့မှ ဇေဝဇဝါ ဖြစ်လျက် ရှိနေခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်မက ကိုယ်တော်ထံ သောက်သုံးစရာတစ်စုံတစ်ရာကို ပေးပို့ဆက်သသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သောက်သုံးတော်မူခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အွမ္မု အလ်ဖသွဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၂၀)

အခန်း(၄၈) အရ်ဖဟ်နေ့တွင် အရ်ဖဟ်သို့ မွန်းမတည့်မီ ထွက်ခွာကြ

၈၃၀။ အရ်ဖဟ်နေ့၏ မွန်းတည့်ချိန်ရောက်အံ့ဆဲဆဲတွင် ကျွန်ုပ်သည် အလ်ဟဂျ်ဂျားဂျ်၏ အဝတ်တဲ (ရွက်ထည်တဲ)အနီး ဟစ်ခေါ်ခဲ့၏။ အလ်ဟဂျ်ဂျားဂျ်သည် နန္ဒင်းရောက် ပုဆိုးကိုခါးမှာပတ်၍ အပြင်သို့ထွက်လာခဲ့ပြီး ‘အို-အဘူအဘ်ဒုရ်ဟ်မာန်း၊ ဘာဖြစ်သနည်း’ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘အကယ်၍အသင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာလိုပါမူ (အရ်ဖဟ်သို့) အချိန်မီ သွားလော့’ဟု ပြော၏။ သူက ‘ယခုပင်လော့’ဟု မေးမြန်းခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၂၂)

*မှတ်ချက် *

အဘ်နု အုမရ်၏ သားဖြစ်သူ စာလင်မ်က ဤသို့ ဆက်လက်ပြောပြခဲ့၏။ အဘ်နုအုမရ်မှ ‘ယခုပင်ဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြားရာ အလ်ဟဂျ်ဂျားဂျ်က ‘ကျွန်ုပ်၏အပြင်သို့ ထွက်လာသည်အထိ ဆော့ဆော့ပါ’ဟု ပြောပြလေ၏။ အဘ်နုအုမရ်သည် အလ်ဟဂျ်ဂျားဂျ် ထွက်လာသည်အထိ ဆော့ဆော့ ဆိုင်းခဲ့၏။ ၎င်းသူသည် ကျွန်ုပ်နှင့် ဖခင် (အဘ်နုအုမရ်)အတူတူ ဤသို့ ပြောခဲ့သည်။

‘အကယ်၍အသင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာလိုပါမူ ဓမ္မစကားအနည်းငယ်ပြောကြားပြီးအရဟံ၌ဆိုင်းခုံ အရာတွက် အခြေခံဆွဲကံ ဆရာ’ဟုပြောလိုက်လေ၏။အလံဟင်္ဂုဏ်များမှ မိမိအားစုစည်းသည့် အကြည့်ဖြင့် ကြည့်သည့်အခါ ဂုဏ်တော်(အစိတ်အပိုင်း)က သူသည် (ကျွန်ုပ်သည်)မှန်ရာကို ဆိုကြောင်းပြောလိုက်လေ၏။။ဟင်္ဂုဏ်လအတွင်းအစိတ်အပိုင်းမှန်ရာကို ကြည့်သည့်အခါ ဂုဏ်တော်(အစိတ်အပိုင်း)က အဘိဒလံ မာလစ်ကံမှ စာရေးသေပို့ထားခဲ့၏။

အခန်း (၄၉) အရဟံ၌ ဆိုင်းခုံရန်နှင့် အရဟံသို့ အလျင်မီ သွားခြင်း

အခန်း(၅၀)

၈၃၁။ အရဟံနေ့တွင် ကျွန်ုပ်၏ကုလားအုတ် ပျောက်ဆုံးလေရာ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကိုအရှာထွက်လာခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် အရဟံတောင်ပေါ်၌ ရပ်လျက်ရှိတော်မူသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ ဖာသာရေရွက်မိချေ၏။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟုမ်စ် အနက်မှပင် ဖြစ်နေပါ ရော့လား၊ ဤသူသည် ဤနေရာ၌ အဘယ်ကြောင့် ရောက်နေပါအံ့’။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျဟိုင်းရ် ဘင်နီ မုသွ်အိစ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၅)

*မှတ်ချက် *

(ဟုမ်စ်)မှာ ‘သာသနာ့ကိုင်ရှင်’နှင့်အထွဋ်အထိပ်ရောက်သူ ‘ဟူသော ကုရ်ဂိုင်းရှ်တို့၏ အသုံးအနှုန်းဖြစ်၏။ ယင်းသို့သော လူစားမျိုးက ငါတို့သည် အလ္လာဟ်ဘက်ဆက်သားများဖြစ်ကြပြီး မြင့်မြတ်နယ်မြေကို စွန့်ခွာလေကြောင်းကို တော်

အခန်း(၅၁) အရဟံမှ ထွက်ခွာရသည့် ပုံသ-၁နီ

၈၃၂။ အုစာမဟ် ဘင်နီ ဇိုင်းဒ် (رضي الله عنه)အား ‘ဟင်္ဂုဏ်သုလ်ဝိဒါအိအတွင်း ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အရဟံမှ မည်ကဲ့သို့ ထွက်ခွာတော်မူခဲ့သနည်း (ကသုတ်ကရက်လော၊ အေးဆေးစွာဖြင့်လော)’ဟု မေးမြန်းကြရာ သူက ဤသို့ဖြေဆိုခဲ့၏။ ‘တမန်တော်မြတ်သည် အိန္ဒြေသိက္ခာဖြင့် တစ်လှမ်းချင်း မှန်မှန်ထွက်ခွာ၏။ အရှိန်ရသောအခါတွင် (ကုလားအုတ်ကို) အလွန် လျင်မြန်စေတော်မူခဲ့၏’

ဆင့်ပြန်သူ-အရ်ဟ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၇)

အခန်း (၅၂) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အရဟံမှ ငြိမ်ဆိမ်စွာထွက်ခွာရန် အမိန့်ပေးခြင်းနှင့် ကြာပွတ်ကြိုးကို ဝှေ့ရမ်းပြခြင်း

၈၃၃။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ အရဟံနေ့၌ ထွက်ခွာလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ နောက်တွင် ဆူညံလှစွာသော ဟစ်အော်သံများ၊ ကုလားအုတ်နှင့်သံများကို ကြားတော်မူရာ မိမိ၏ကြာပွတ်ကြိုးကို ဝှေ့ရမ်း၍ အရိပ်အကဲပြသကာ ‘အို-လူသားအပေါင်းတို့၊ ငြိမ်ဆိမ်တိတ်ဆိတ်စွာ ရှိကြကုန်၊ အဆောတလျင် ကသောကမျောပြုခြင်းသည် မှန်ကန်မှု၏ လက္ခဏာမဟုတ်’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့် -အစိတ်အပိုင်းအတ္တစ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၆၇၁)

အခန်း (၅၃) မုဒ်လိယဟ်မှ မိနာသို့ မိမိ၏ မိသားစုအနက် အားနည်းသူများကို ညဉ့်ပိုင်းလထွက် အချိန်ကတည်းက ကြိုတင်ပို့နှင့်ခြင်း၊ မသွားမီမုဒ်လိယဟ်၌ ခေတ္တနေကာ ဆုမွန်တောင်းခံခြင်း

၈၃၄။ အတိစ်မာအ် ဘင်နီသီ အဘူဘကရ် (رضي الله عنه) သည် မုဒ်လိယဟ်၌ရှိစဉ် ဂျမ်အ် ညဉ့်များအတွင်း ရံဖန်ရံခါ ညဉ့်၌ထကာ ဝတ်ပြုလေ့ရှိ၏။ (ထိုညဉ့်က) ယင်းသို့ဝတ်ပြုပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်အား ‘အို-ငါ့သား၊ လမင်း ထွက်ပြု လာပြီလော’ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘မထွက်သေးပါ’ဟု ဖြေခဲ့၏။ သူမသည် ထပ်မံပြီး အချိန်အတန်ကြာထွက်ပြုပြီး နောက် ‘လမင်းထွက်ပြီလော’ဟု မေးပြန်ရာ ကျွန်ုပ်က ‘လထွက်လာပြီ’ဟု ဖြေကြား၏။ သို့ရှိရာ ငါတို့သည် (မိနာသို့) ခရီးထွက်မည်ဟု သူမကဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့ထွက်ခွာခဲ့ကြလေ၏။ ဂျမ်ရဟ်သို့ရောက်ပြီး ခဲများပစ်ပေါက်ပြီးသော် သူမသည် စခန်းချတည်းခိုရာသို့

ပြန်လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်ကသူမအား ‘အို-ဟန့်သဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ညဉ့်ကတည်းကပင် (မိနာ)သို့ စောစီးစွာထွက်လာကြည့်ဟု ထင်မြင်ပါ၏’ဟု ပြောရာ သူမက ‘အို-ငါ့သား၊ ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အမျိုးသမီးများအတွက် ဤအခွင့်အရေးကိုပေးတော်မူခဲ့၏’ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အော်ဒုလ္လာဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၇၉)
(အတ်စ်မာအ် ဘင်န်သီ အဘူဘာကရ်၏ ကျွန်ဆာအ်)

*မှတ်ချက် *

ဟန့်သဟ် -အမည်နာမကို မသုံးဘဲ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏အမည်ကိုသာ အရ်ဘီအသုံးဆွဲနှုန်း

အခန်း (၅၅) ဂျမ်အ် (မုဇ်ဒလီဖဟ်)မှ ထွက်ခွာရမည့်အချိန်

၈၃၇။ အုမရ် (ﷺ)သည် ဂျမ်အ်၌ ဖျစ်ဆွလှသံဝတ်ပြုသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်၏။ ၎င်းနောက်သူသည် မတ်တပ်ရပ်ကာ ဤသို့ပြောကြားခဲ့၏ ။ မုရ်ရစ်က်တို့သည် နေမြင့်သည်အထိ ဤနေရာမှ ထွက်ခွာခြင်းမရှိခဲ့ကြ။ နေမင်းသည် ဆဘီးရ် တောင်ပေါ်ရောက်ပါစေဦးဟူ၍ပင် ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် ၎င်းတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ပြု၍ ဂျမ်အ်မှ နေမထွက်မီ ထွက်ခွာတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အမ်ရ် ဘင်န် မိုင်မူးန် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၄၄)

အခန်း(၅၆) ဘဒနဟ် (ကုရ်ဘာနီသားကောင်) အပေါ်စီးနင်းခြင်း

၈၃၈။ ရစူလုလ္လာ(ﷺ)သည် မိမိ၏ဘဒနဟ်အား မောင်းခေါ်လာသည့် သူတစ်ဦးအား တွေ့မြင်ရာ ‘၎င်းအပေါ် စီးနင်းလော့’ ဟု မိန့်လေ၏။ ထိုသူက ‘၎င်းမှာ ဘဒနဟ်ဖြစ်ကြောင်းပါ’ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းအပေါ်စီးနင်းလော့’ဟု မိန့်ပြန်ရာ ‘၎င်းမှာ ဘဒနဟ်ဖြစ်ကြောင်းပါ’ဟု ပင်လျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းအပေါ်စီးနင်းလော့’ဟု ၎င်းသူအား ဒုတိယ သို့မဟုတ် တတိယအကြိမ် မိန့်ကြားပြီး ‘အသင့်အဖို့ ပျက်စီးခြင်း သာတည်း’ဟု ပြောဆိုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၄၈)

အခန်း (၅၇) ဘုဒ်န် (ဘဒနဟ်)အား ခေါ်ဆောင်လာခြင်း

၈၃၉။ ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ နောက်ဆုံးဟဂျ်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အွမ္မရဟ်နှင့် ဟဂျ်ကို ပေါင်း၍ ဆောင်ရွက် တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်သည် ဟဒီကို ဖုလ်ဟုလိုင်းဖဟ်မှ မိမိနှင့်အတူ မောင်းနှင်လာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် အွမ္မရဟ်နှင့် ဟဂျ်နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ဆင်မြန်းတော်မူခဲ့၏။ ကုရ်ဘာနီပြုလုပ်တော်မူခဲ့၏။ လူတို့ကလည်း ကိုယ်တော် နှင့်အတူ ဟဂျ်နှင့် အွမ္မရဟ်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကုန်၏။ လူအချို့မှာ မိမိတို့နှင့်အတူ ဟဒီကို မောင်းနှင် ခေါ်ဆောင် လာခဲ့ကြပြီး ကျန်သူများမှာ မပါရှိခဲ့ကြပေ။ ထို့ကြောင့် မက္ကာဟ်သို့ရောက်လျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က လူတို့အား ‘အသင်တို့အနက် ဟဒီကို မောင်းနှင်ခေါ်ဆောင်လာကြသူများသည် ဟဂျ်ကျင့်စဉ်ပြီး မြောက်သည်အထိ မိမိတို့၏ အိဟ်ရာမ်ကိုမချွတ်ကြနှင့်၊ ကအ်ဘဟ်ကို သွဝါမိပြုပြီး ဆွဟ်နှင့်မရ်ဝါအကြား စအီပြုကြ၊ ပြီးလျှင် ဆံပင်တိုတိုညှပ်ကြ၊ ၎င်းနောက် အိဟ်ရာမ်ကိုချွတ်ကြကုန်၊ တစ်ဖန် ဟဂျ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ပြန်ဝတ်ဆင်ကြ၊ သို့သော် ထိုသူသည် ကုရ်ဘာနီပြုရပေမည်။ ဟဒီ အတွက် မတတ်စွမ်းနိုင်သူသည် ဟဂျ်ကာလအတွင်း ဥပုသ်သီလ (၃)ရက် စောင့်ထိန်း၍ မိမိနေရပ်ဌာနသို့ ပြန်ရောက်လျှင် ဥပုသ်သီလ (၇)ရက် စောင့်ထိန်းကြကုန်’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၅၀-က)

၈၄၅။ ဂျမ်အ်ညဉ့် (မုဇ်ဒလီဖဟ်၌ရှိနေစဉ် ညဉ့်များ)၌ စောစီးစွာ ထွက်ခွာနိုင်ရန်အတွက် စောင်ဒဟ် (ရသွိ- ဟာ)က တမန်တော်မြတ်(ဆွ)ထံ ခွင့်ပန်ခဲ့၏။ သူမသည် ဝဗြီး၍ နှေးကွေးလှသူတစ်ဦးဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ သူမကို ခွင့်ပြုတော်မူရာ သူမသည် လူတို့အုံးအုံးကျွတ်ကျွတ်မဖြစ်မီပင် ထွက်ခွာလေတော့၏။ ကျွန်မတို့မှာမူ နံနက် အာရုဏ်ဦးချိန်ထိ အလ်မုဇ်ဒလီဖဟ်၌ နေခဲ့ကြပြီးမှ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)နှင့်အတူ ခရီးထွက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်း၏နောက် တွင်တော့ (မ သဘာဝကိစ္စကြောင့်) ငါသည် ရစူလုလ္လာဟ်ထံခွင့်ပန်ပြီး စောင်ဒဟ်အတိုင်းပြုလုပ်မိပါက အခြားပျော်ရွှင်မှု များထက်ပင် နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ခဲ့ပေမည်ဟု ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၄၀၊ ၇၄၁)

အခန်း (၅၄) ဂျမ်အ်၌ ဖရုရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုသည့်အချိန်

၈၃၆။ ကျွန်ုပ်သည် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးထွက်ခဲ့၏။ (အရဖဟ်မှ) ဂျမ်အ်သို့ရောက်သောအခါ သူသည် ဆွလာသ်နှစ်မျိုး (မဃရစ်ဘ်နှင့် အိရှာအ်)အား တစ်ပေါင်းတည်း ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ဆွလာသ်တစ်မျိုးစီအတွက် အဇာန်နှင့် အိကာမသ်ကို သီးခြားစီပြုခဲ့၏။ ယင်းဆွလာသ်နှစ်ခုအကြား၌ ညစာအနည်းငယ်ကို စားသောက်ခဲ့၏။ နံနက်အာရုဏ်ချိန် ဝင်သည်နှင့် ဖရုရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခဲ့လေသည်။ လူအချို့က ‘အရုဏ်ကျင်းပြီ’ဟု ဆိုကြလျက် အခြားသူများက ‘အရုဏ်ချိန် မရောက်သေး’ဟု ပြောဆိုကြလေ၏။ ထိုအခါ အဘ်ဒုလ္လာဟ်က ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ဤ(မုဇ်ဒလီဖဟ်) တစ်နေရာတည်း၌သာ ဤဆွလာသ်နှစ်မျိုးကို ၎င်းတို့၏မူလအချိန်များမှ ရွှေ့ပြောင်း ထားပေသည်။ မဃရစ်ဘ်ကိုအလျင် အိရှာအ်ကို နောက်တွင်ဝတ်ပြုရ၏။ လူတို့သည် အိရှာအ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုချိန်ထက် ဝတ်ပြုရပေသည်။’ဟု ပြောပြပြီး ထိုနေရာတွင်ပင် အနည်းငယ် အလင်းရောင်သန့်လာသည်အထိ ခေတ္တ နေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူက အကယ်၍ မုအ်မန်တို့၏ ခေါင်းဆောင်သည် မိနာသို့ယခုချက်ချင်း ခရီးနှင့်သည်ရှိသော် ထိုသူသည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)၏ လမ်းစဉ်နောက်လိုက်သူ မည်၏’ ဟုပြောဆိုလိုက်လေ၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်၏ ပြောကြားမှုက အလျင်လော-အုဆ်မာန်း(ﷺ)၏ ထွက်ခွာခြင်းက အလျင်လောဟူသည်ကို ကျွန်ုပ်မသိပါ။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်သည် ယောင်မွန်နဟရ် ရောက်သည်အထိ သလ်ဘီယဟ်အား မပြတ်တမ်းကြွေးကြော်နေခဲ့၏။ ထိုနေ့တွင် သူသည် ဂျမ်သုလ်အကဘဟ်၌ ခဲလုံးများ ပစ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်န် ဃဇီးဒ် မူရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၄၃)

အခန်း (၅၈) ဟဒီးအား ဇုလ်ဟုလိုင်ဖဟ်၌ ကြိုးကုံးစွပ်ခြင်းနှင့် အမှတ်အသားပြုခြင်းပြီးသည့် နောက်မှ အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ခြင်း

၈၄၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွေသဟာ သာဝကတော်ပေါင်း တစ်သောင်းကျော်နှင့်တစ်ကွ မဒီနဟ်မှ ခရီးထွက်တော်မူခဲ့၏။ ထိုကာလသည် ဟုဒိုင်းဘီးယဟ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားချိန်ဖြစ်၏။ ဇုလ်ဟုလိုင်ဖဟ်သို့ ရောက်သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ဟဒီးအား ရောင်စုံကြိုးကုံးစွပ်ပြီး အမှတ်အသားပြု၏။ ၎င်းနောက် အွမ္မရဟ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ဆင်မြန်းတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်မစ္စဝရ် ဘင်န် မစ်ရမဟ်နှင့် မရ်ဝါနီ(မူရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၅၂)

အခန်း (၅၉) ရောင်စုံကြိုးကုံးကို ဟဒီး၏လည်ပင်း၌ မိမိကိုယ်တိုင်လက်ဖြင့်စွပ်ခြင်း

၈၄၁။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိ၏ဟဒီးကို (ကအ်ဘဟ်)သို့ ပို့ဆောင်လျှင် ဟဂ်ျုသူတစ်ဦးအတွက် ဟရာမ်ဟု ပညတ်သမျှ အားလုံးသည် ၎င်းသူအဖို့ ဟရာမ်ဖြစ်သွားသည်မှာ မိမိ၏သားကောင်ကို လှီးဖြတ်ချိန်အထိဖြစ်၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင် အဘ္ဘွစ်(ﷺ)မှ အထက်ပါအတိုင်း အာအိရှာဟ်(ﷺ)အား ပြောပြခဲ့၏။ အာအိရှာဟ်က ‘အစ်ဘ်နု အဘ္ဘွစ်၏ ပြောဆိုမှုနှင့် မတူညီခြင်း ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်မသည် ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဟဒီးအတွက် ရောင်စုံကြိုးများကို ကျစ်ထုံးပေးခဲ့ရ၏။ ၎င်းနောက် ရုဗုလ္လာဟ်မှ မိမိ၏လက်တော်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ပင် ဟဒီး၏ လည်ပင်း၌စွပ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်မ၏ဖခင်နှင့်အတူ (မက္ကဟ်)သို့ ပို့ဆောင်စေတော်မူခဲ့၏။ သို့တစေ ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)အပေါ် မည်သည့် အရာကမျှ သားကောင်လှီးဖြတ်ချိန်အထိ ဟရာမ်မဖြစ်ခဲ့ပါ’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အမွရဟ် မူရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၅၇)

အခန်း (၆၀) သိုးများကို သ(က်)လီးဒ် ပြုခြင်း

၈၄၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သိုးများကို ဟဒီးအဖြစ် ပို့ဆောင်တော်မူခဲ့၏။ (အခြားဆင့်ပြန်ချက်၌ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ) ကိုယ်တော်မြတ်သည် သိုးများအား သ(က်)လီးဒ်ပြုပြီးနောက် မိမိ၏မိသားစုနှင့်အတူ မုဟ်ရင်မ်၏ နည်းစနစ်အတိုင်း မဟုတ်ဘဲနေခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှာဟ်(ﷺ) မူရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၆၀)

*မှတ်ချက် *

သ(က်)လီးဒ် -ဆာ်ပြီ:

အခန်း (၆၁) ကလာအိဒ် (ရောင်စုံကြိုးကုံးများ)ကို ရောင်စုံသိုးမွေးဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း

၈၄၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဟဒီအတွက် ကြိုးကုံးများကို မိမိနှင့်အတူ ယူဆောင်လာသော ရောင်စုံသိုးမွေးများဖြင့် ကျစ်ထုံးပြုလုပ်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၇၆၂)

အခန်း (၆၂) ဘုဒ်နီ၏ သားရေ(နှင့်) ၎င်းကို လျှံဒါန်းလိုက်ခြင်း

၈၄၄။ ကျွန်ုပ်တို့မှ လှီးဖြတ်ခဲ့သော ဘုဒ်နီ (ကုရ်ဘာနီ ကုလားအုတ်)၏ သားရေနှင့် အရေပြားများကို ဆွဒကဟ်ပြု လျှံဒါန်းလိုက်ရန် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလီ)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၇၆၅)

အခန်း (၆၃) အမိန့်အရမဟုတ်ဘဲ မိမိ၏ဇနီးသည်ကိုယ်စား နွားများကို လှီးဖြတ်ခြင်း

၈၄၅။ ဇုလ်ကအ်ဒဟ်လ ကုန်ရက်မတိုင်မီ ငါးရက်အလို၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ဆွ)၏ အစုအဖွဲ့ဖြင့် မဒီနဟ်မှ ထွက်ခွာခဲ့ကြ၏။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ် ၇၉၁ နှင့် ၇၉၂ အတိုင်းဖြစ်၍ ထပ်တွဲပါရှိသည်မှာ) ယောင်မွန် နဟရ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ထံ အမဲသားများ ပို့ဆက်လာကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့က ‘မည်သည့်အရာပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ‘ရုဗူလုလ္လာဟ်(ဆွ)မှ မိမိ၏ကြင်ရာတော်များကိုယ်စား နွားမများကို လှီးဖြတ်တော်မူခြင်းဖြစ်၏’ဟု ပြောပြကြလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်)(မူတစ်ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၇၆၇)

အမွေရဟ် ဘင်နီသီ အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း

အခန်း (၆၄) မိနာရီ တမန်တော်မြတ်၏ မန်ဟရ်၌ သားကောင်လှီးဖြတ်ခြင်း

၈၄၆။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီ အုမရ် (ﷺ)သည် မန်ဟရ်၌ပင် သားကောင်ကိုလှီးဖြတ်လေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- နာဖီအ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၇၆၈)

*မှတ်ချက် *

မန်ဟရ် - မိနာရီ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ သားကောင်များကို လှီးဖြတ်ဆက်မူခဲ့သည့် နေရာ

အခန်း (၆၅) ကုလားအုတ်ကို လှီးဖြတ်လျှင် ခြေတစ်ချောင်းကို ကြိုးချည်ထားရမည်

၈၄၇။ အစ်ဘ်နုအုမရ် (ﷺ)သည် လူတစ်ဦးအနီးမှ ဖြတ်သန်းသွားရာ ထိုသူသည် မိမိ၏ဘဒနဟ်အား ထိုင်စေ၍ လှီးဖြတ်မည်ပြု၏။ ထိုအခါ အစ်ဘ်နု အုမရ်က ‘၎င်း၏ ခြေထောက်တစ်ချောင်းကို ချည်နှောင်ပြီး ၎င်း၏ရပ်လျက်အနေ အထား၌ လှီးဖြတ်ပါ။ ဤသည်မှာ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)၏ လမ်းစဉ်ဖြစ်၏’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဇိုင်ဒ် ဘင်နီ ဂျူဘိုင်းရ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၇၇၁)

အခန်း(၆၆) သားကောင်လှီးဖြတ်သူအား ဟဒီအနက်မှမပေးကြနှင့်

၈၄၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ကုလားအုတ်များ၏ ကုရ်ဘာနီကိစ္စကို ကြီးကြပ်ရန်နှင့် လှီးဖြတ်သူ တို့အား ဟဒီ၏(အသား)တစ်စုံတစ်ရာမျှ မပေးရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အင်္ဂါ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၇၄)

*မှတ်ချက် *

သားကောင်လှီးဖြတ်ကို ငွယ်ခြင်း၏အဖို့ အခအားဟဒီ၏အသားဖြင့် တန်ဖိုးဖြတ်သွင်းပြန်ရန်ကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း(၆၇) ဘုဒ်နီမှ စားရ၊ လှူရသည့်အပိုင်းများ

၈၄၉။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိနာမှ ဘုဒ်နီအသားများကို သုံးရက်ကျော်လွန်လျှင် အလျှင်းမစားသုံးကြတော့ချေ။ နောင်သော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘စားသုံးလော့၊ ၎င်းနောက်အသင်တို့နှင့်အတူ ယူဆောင်သွားကြလော့’ဟူ၍ ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အချို့ကိုစားသုံးပြီး အချို့ကို ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တစ်ပါတည်း ယူဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်-ဣတိရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(တစ်ဆင့် အသွာအ် မှတစ်ဆင့် အစ်ဘ်နုဂျူရိုင်းဂျ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၇၇)

*မှတ်ချက် *

အချို့ကို စား၊ အချို့ကို သယ်ယူ၍ အချို့ကို လှူဒါန်းခဲ့ ကြ၏။

အခန်း (၆၈) အိတ်ရမ်ချွတ်သောအခါ ခေါင်းတုံးရမည်လော၊ ဆံပင်တိုတိုသာညှပ်ရမည်လော

၈၅၀။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ဟင်္ဂျ်ကျင့်စဉ်ပြီးဆုံးသော် ခေါင်းတုံးရိတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၈၄)

၈၅၁။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ခေါင်းတုံးရိတ်သောသူများအား ကြင်နာ သနားတော်မူပါ’ ဟု ဆုပန်သော် လူအများက ‘ယာ-ရုဗုလုလ္လာဟ်၊ ဆံပင်တိုတိုညှပ်ကြသူများကိုလည်း’ဟု လျှောက်တင်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အို -အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ဆံပင်တိုတိုပိတ်ကြသူများကိုလည်း ကြင်နာသနားတော်မူပါ’ဟု ဆုပန် တော်မူခဲ့၏။ (ဤအတိုင်းပင် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ဖြစ်ခဲ့၏)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၈၅)

၈၅၂။ (ဟဒီဆ် အမှတ်စဉ် -၈၅၁ အတိုင်းဖြစ်ပြီး ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

‘သနားကြင်နာတော်မူပါ’ အစား ‘ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးတော်မူပါ’ဟု သုံးကြိမ်ဆုပန်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ‘မိမိတို့၏ ဆံပင်များအား တိုတိုညှပ်ကြကုန်သောသူများအတွက်’ ဟု အဆုံးသတ်ပြောတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၈၆)

၈၅၃။ ကျွန်ုပ်သည် မြားထိပ်ဖူးမှ ရှည်လျားသောဓားပါးဖြင့် ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆံတော်ကို တိုတောင်းအောင် ညှပ်ဖြတ်ပေးခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- မုအာဝီယဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၇၈၇-ခ)

အခန်း(၆၉) ဂျီမားရ် အားရမီပြုခြင်း

၈၅၄။ လူတစ်ဦးမှ ကျွန်ုပ်အား ‘ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်အချိန်၌ ဂျီမာလ်အား ရမီပြုရမည်နည်း’ဟု မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်က ‘အသင်၏ခေါင်းဆောင် (ဦးစီး)မှ ပြုသည့်အချိန်’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ထိုသူက ဤမေးခွန်းကိုပင် ပြန်မေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် မွန်းတိမ်းချိန်အထိ စောင့်စားခဲ့ကြပြီး ရမီကို ပြုကျင့်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၈၀၂)

*မှတ်ချက် *

ဇုလ်ဟိဂျီဂျာလ်ဇာ (၁၁)ရက်၊ (၁၂)ရက်နေ့များကို ဆိုလိုသည်။
-ရမီ-ခဲလုံးများဖြင့် ယ်ဆက်ခြင်း၊ ဂျီမားရ် - ဂျမ်ရ်များ
-ဂျမ်ရ် - တံတိုင်းနေရာတစ်ခုမှ ကျောက်များဖြင့် တည်ဆောက်ထားသောတိုင်တစ်လုံး၊ မိနာအရပ်၌ ဂျမ်ရ်တိုင်၏အစွန်းတိုင်များကို အီဒုလ်အသွင်ဟာဇာ (၄)ရက်အတွင်း ကျောက်ခဲများဖြင့် ယ်ဆက်ခြင်းသည် ဟဂျီကျင့် စဉ်များအနက် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်

အခန်း(၇၀) တောင်ကြား၏ အလယ်နေရာမှ ဂျီမားရ်အား ရမီပြုပါ

၈၅၅။ ကျွန်ုပ်သည် တောင်ကြား၏ အလယ်ဗဟိုနေရာမှ ရမီကိုပြုခဲ့၏။ လူအချို့မှာ ရမီကို တောင်ကြား၏ အထက်ပိုင်းမှ ပြုလုပ်ကြကြောင်း ကျွန်ုပ်အားပြောကြားကြ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ပြောပြခဲ့ပါ၏။ ‘ခဝ်ကီးကွယ်အပ်ရာ အခံထိုက်ဆုံးသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ဤနေရာသည် စူရဟ်ဘကရဟ်ပို့ချပေးခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်မွန် (တမန်တော်မြတ်-ဆွ)မှ ခဲပစ်ခဲ့သောနေရာပင်တည်း။’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မတ်စ်အူးဒ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၈၀၃)

အခန်း (၇၁) ရမီပြုခြင်း၌ ကျောက်တုံးငယ် (၇)လုံး အသုံးပြုရန်

၈၅၆။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် မတ်စ်အူးဒ် (رضي الله عنه)သည် ဂျမ်ရ်အကြီး (ဂျမ်ရသုလ် အကဘဟ်)သို့ ရောက်လေလျှင် ကအ်ဘဟ်ကို မိမိ၏လက်ဝဲဖက်၊ မိနာကို မိမိ၏လက်ျာဖက်၌ ထားရှိပြီး ကျောက်တုံးငယ် (၇)လုံးဖြင့် (ဂျမ်ရဟ်အား) ပစ်ပေါက်ခဲ့ကာ ဤသို့ပြောဆိုခဲ့၏။ ‘စူရဟ်ဘကရဟ်ပို့ချခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်မွန်(တမန်တော်မြတ်-ﷺ)မှ ရမီကို အလားတူပင် ပြုကျင့်တော်မူခဲ့’။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်န် ယဇီးဒ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၂:၈၀၄)

အခန်း (၇၂) ဂျမ်ရဟ်အငယ်နှစ်ခုကို ရမီပြုပြီးလျှင် မြေပြင်ညီသို့သွား၍ ကစ်ဘ်လဟ်ဖက်လှည့်ပြီး ဆုပန်ကြကုန်

၈၅၇။ အစ်ဘ်နု အုမရ် (رضي الله عنه)သည် ဂျမ်ရသုဒ်ဒန္နယာအား ကျောက်ခဲငယ်(၇)လုံးဖြင့် တစ်လုံးစီပစ်ပေါက်ရာ၌ သပ်ကဘီးရ်ကိုလည်း တစ်ကြိမ်စီ ကြွေးကြော်လေ့ရှိခဲ့၏။ ၎င်းနောက် မြေပြင်ညီမြေပြန့်ထိသွား၍ ကစ်ဘ်လဟ်အား မုနာဟုလျက် လက်အစုံကိုမြှောက်ပြီး အလွန်ရှည်ကြာစွာရပ်ကာ ဆုပန်နေလေ့ရှိခဲ့၏။ ၎င်းနောက်သူသည် ဂျမ်ရသုလ် ဝစ်သွာအား ရမီပြု၏။ ၎င်းနောက် ဗဟိုကွင်းပြင်၏ ဝဲဖက်ယွန်းယွန်းသို့သွားကာ ကစ်ဘ်လဟ်ဘက်မျက်နှာမူ၏။ လက်အစုံကိုမြှောက်ကာ အလွန်ကြာမြင့်စွာရပ်၍ ဆုပန်နေလေ့ရှိ၏။ ၎င်းနောက်သူသည် ဂျမ်ရသုလ်အကဘဟ်အား တောင်ကြား၏ ဗဟိုနေရာမှနေ၍ ရမီပြုလေ၏။ သို့ရာတွင် ထိုနေရာ၌ ကြာကြာမနေဘဲ ထွက်ခွာလေ့ရှိပြီး ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ ပြုကျင့်သည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့ပါ၏’ဟု ပြောပြလေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ - စာလင်မ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၈၀၇)

အခန်း (၇၃) သွဝါဖိလ် ဝဒါအ်

၈၅၈။ မက္ကာဟ်ရွှေမြို့တော်မှမထွက်ခွာမီ နောက်ဆုံးကျင့်ရပ်အဖြစ် ကအ်ဘဟ် ဗိမာန်တော်အား သွဝါဖိလ်လှည့်ပတ် ကြရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ လူတို့ကို အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ဓမ္မတာပေါ်သူ အမျိုးသမီးများအဖို့မူ ယင်းသို့ပြုရန် ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ်စ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၈၀၈)

၈၅၉။ အလ်မုဟဆ်ဆွဘ်ဟူသောနေရာ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇုဟ်ရ်၊ အဆွ်ရ်၊ မယရစ်ဘ်နှင့် အီရုဟ် ဆွလာသ်များ ဝတ်ပြုပြီး ခေတ္တမျှ အိပ်စက်နားနေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အစီးအနင်းဖြင့် ကအ်ဘဟ်သို့ကြွမြန်းကာ သွဝါဖိလ် ဝဒါအ် ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်က် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂:၈၀၈)

အခန်း (၇၄) သွဝါဖိလ် အိဗာဒဟ်ပြီးသည်နှင့် ဓမ္မတာပေါ်လွင်လာခဲ့သော်

၈၆၀။ သွဝါဖိလ် အိဗာဒဟ် (စဦးကဦး သွဝါဖိ) ပြုပြီးသည့်နောက် ဓမ္မတာပေါ်လွင်လာခဲ့သော အမျိုးသမီး တစ်ဦးကို မက္ကဟ်မှ ထွက်ခွာခွင့်ပေးခဲ့၏။ အစ်ဘ်နု အုမရ် (ﷺ)က ထိုအမျိုးသမီးအား မထွက်ခွာရဟု ဆိုခဲ့သော်လည်း နောက်သော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထို(သို့သော) အမျိုးသမီးများကို ထွက်ခွာခွင့် ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အတ္တူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၈၈၄)

အခန်း (၇၅) အလ်မုဟမ်ဆွတ်ဟူသောနေရာ

၈၆၁။ အလ်မုဟမ်ဆွတ်အရပ်၌ ခေတ္တဆိုင်းငံ့နားနေခြင်းမှာ ဟဂျ်ကျင့်စဉ်များအနက်မှ မဟုတ်ပါ သို့ရာတွင် ထိုနေရာ၌ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ စခန်းချတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အတ္တူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၈၈၅)

*မှတ်ချက် *

ထို နေရာသည် မက္ကဟ်နှင့် မိနအကြားတွင်ရှိ ၏။အလ်အဘ် သွဟ်၊ဟဆွ် ဘဟ်၊ခိုင်းဖ်ဘနီကိနာနဟ် စသဖြင့် ခေါ်ဆို ကြ၏။

အခန်း (၇၆) မက္ကဟ်သို့အသွား ဇီသွါဝါ၊ မက္ကဟ်မှအပြန် ဇုလ်ဟုလိုင်ဖ်ဟ်ရှိ အလ်ဘသွ်ဟာအ်၌ စခန်းချပါ

၈၆၂။ အစ်ဘ်နုအုမရ် (ﷺ)သည် မက္ကဟ်မြို့သို့ နီးကပ်စွာရောက်ရှိလာလေတိုင်း ဇီသွါဝါနေရာ၌ နံနက် အာရုဏ်တက်ချိန်အထိ ညဉ့်အိပ်စခန်းချလေ့ရှိ၏။ ၎င်းနောက်မှ မက္ကဟ်သို့ ဝင်ရောက်လေ၏။ မက္ကဟ်မှ ပြန်လာရာဝယ် ဇီသွါဝါကို ဖြတ်သန်းပြီး ယင်းနေရာ၌ နံနက်အာရုဏ်တက်ချိန်အထိ ညဉ့်အိပ်စခန်းချလေ့ရှိ၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် ဤသို့ပင် ပြုကျင့်တော်မူလေ့ရှိကြောင်း သူမှပြောပြလေ့ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၂၈၈၆)

၂၇။ အွမ္မရဟ်ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အွမ္မရဟ်၏ တာဝန်နှင့် ၎င်း၏ထူးမြတ်မှု

၈၆၃။ အွမ္မရဟ်ဟူသည် လက်ရှိနှင့်လွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကို ချေဖျက်ခြင်း တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ ထိုမှတစ်ပါး အလံဟဂျုံ ဂျုလ်မာရ်ရူးရ်၏ ဆုလဒ်မှာ အမတသုခသုံမှအပ အခြားမဟုတ်ပြီ။

ဆင့်ပြန်သူ -အဘူဟုရိုင်ရိုဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁)

အခန်း(၂) ဟဂျုံ၏အလျင် အွမ္မရဟ်ပြုခြင်း

၈၆၄။ အစ်ဘ်နုအုမရ်(ၷ)အား ဟဂျုံ၏အလျင် အွမ္မရဟ်ပြုခြင်းအကြောင်းကိုမေးမြန်းရာ သူက ‘မည်သည့် ထိခိုက် နှစ်နာမှုမရှိ’ဟုလည်းကောင်း၊ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဟဂျုံပြုခြင်း၏အလျင် အွမ္မရဟ်ကို ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏’ဟု အဖြေပေးခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ကရ်မဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂)

အခန်း(၃) တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ အွမ္မရဟ်ပြုခြင်း

၈၆၅။ အစ်ဘ်နုအုမရ်(ရသွိ)အား ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အွမ္မရဟ် ဘယ်နှစ်ကြိမ် ပြုတော်မူခဲ့သနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ သူ ‘လေးကြိမ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ကြိမ်မှာ ရျာဘ်လအတွင်း၌ ဖြစ်ခဲ့၏။’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ အာအိရှာဟ် (ၷ)ထံ ‘အို-မိခင်မွန်ကြီး၊ အဘူအဘ်ဒုရဟ်မာန်းမှ ဘာပြောသည်ကို ကြားမိပါသလော’ဟု ပြောရာ သူမက ‘သူဘာပြောသနည်း’ဟု မေးလေ၏။ သို့နှင့် အစ်ဘ်နုအုမရ်၏ (အထက်ပါ)စကားကို ပြောပြရာ အာအိရှာဟ်က ဤသို့ပြောကြားခဲ့၏။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အဘူအဘ်ဒုရဟ်မာန်းအား ကြင်နာသနားတော်မူပါစေ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မည်သည့်အွမ္မရဟ်တွင်မှ သူ(အစ်ဘ်နုအုမရ်) မပါခဲ့။ ၎င်းအပြင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရျာဘ်လ၌ မည်သည့်အခါမျှ အွမ္မရဟ်ပြုတော်မူခြင်း မရှိခဲ့ပါလေ’။

ဆင့်ပြန်သူ-အုရ်လ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၄)

၈၆၆။ ကျွန်ုပ်သည် အနတ်စ်(ၷ)အား ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အကြိမ်မည်မျှ အွမ္မရဟ်ပြုတော်မူခဲ့ပါ သနည်း’ ဟုမေးမြန်းရာ သူက ‘လေးကြိမ်ဖြစ်တော်မူ၏။ မုရ်ရစ်ကများက ကိုယ်တော်အားတားဆီးကြစဉ် အချိန်အခါက ဇုလ်ကအ်ဒဟ်လအတွင်းပြုခဲ့သော အွမ္မရဟ်၊ နောက်တစ်နှစ် ၎င်းမုရ်ရစ်ကတို့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးပဋိညာဉ်ချုပ်ဆိုပြီး ဇုလ်ကအ်ဒဟ်လအတွင်း ပြုခဲ့သောအွမ္မရဟ်၊ ကိုယ်တော်မှ စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများဖြန့်ဝေခဲ့ရာ အလ်ဂျီအ်ရာနဟ်အရပ်မှ သွားရောက်ခဲ့သော အွမ္မရဟ်တို့ဖြစ်ကြကုန်၏။ (ဆင့်ပြန်သူက ဟုဒိုင်းနစ်စစ်ပွဲမှ လက်ရပစ္စည်းများဟု ယူဆ၏)။ ကျွန်ကဆက်၍ ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် အကြိမ်မည်မျှ ဟဂျုံပြုတော်မူခဲ့ပါသနည်း’ဟု မေးရာ အနတ်စ်က ‘တစ်ကြိမ် တည်းသာ’ဟု ဖြေကြားခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ - ကသာဒဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၆)

*မှတ်ချက် *

စတုတ္ထအကြိမ် အွမ္မရဟ်ကို ကိုယ်ဆော်မြတ်မှ ဟဂျုံနှင့် တစ်ဆင်းတည်း ပြုတော်မူခဲ့၏။

၈၆၇။ မုရ်ရစ်ကများက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား လှည့်ပြန်သွားစေရန် ပြုလုပ်ကြစဉ်က ကိုယ်တော်မြတ်သည် (ပထမ) အွမ္မရဟ်ပြုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ဟုဒိုင်းဘီယဟ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုစဉ်က ပြုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက်တစ်ကြိမ်မှာ ဇုလ်ကအ်ဒဟ် လအတွင်း၌ ဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက်တစ်ကြိမ်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်၏ဟဂျုံနှင့် အတူတကွဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်( ) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၇)

၈၆၈။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ဟဂျ်မပြုမိက အွမ္မရဟ်နှစ်ကြိမ်ကို ဇုလ်ကအိဒဟ်လအတွင်း၌ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အလ်ဘရာအ် ဘင်န် အာဇီဖ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၉)

အခန်း(၄) အသ်သ်န်အီးမ်မှ အွမ္မရဟ်

၈၆၉။ အာအီရဟ်(ﷺ)ကို မိမိ၏နောက်မှ လိုက်ပါစီးနင်းရန်နှင့် သန်အီးမ်အရပ်မှ သူမအား အွမ္မရဟ်ပြုစေရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာဒုရ်ရဟ်မာန်း ဘင်န် အဘူဘဂ္ဂါရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၂)

*မှတ်ချက် *

အလ်အကာဘဟ်အရပ် (ဂျမ်ရုသုလ်အကာဘဟ်)တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နေစဉ် ဂျရာကဟ် ဘင်န် မာလစ်က ဘင်န် ဂျအ်ရှမ်းက ‘ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ ဤသည်မှာကို ယ်ဆော်တစ်ဦးစည်းအတွက် အခွင့်အခံနဲ့ပါလာဟု ဆန်းသုတေသနပြုကာ (အထူးအလို) ထာဝရဖြစ်၏’ဟု မိန့်ဆော်မူခဲ့လေသည်။ (မှစ်လင်မ် အဆင်းသည် ဟဂျ်၏အလျင် အွမ္မရဟ်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အွမ္မရဟ်ပြုခြင်းကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်၏) ကြည့် - ဖသ်ဟုလ်ဘာရီ၊ အတွဲ (၄) စာမျက်နှာ (၃၅၈)

အခန်း(၅) ဟဒီးမပါရှိသူ ဟဂျ်ပြုပြီးနောက် အွမ္မရဟ်ပြုခြင်း

၈၇၀။ ဟဒီးစ်တော်အမှတ်စဉ် - ၇၉၁၊ ၇၉၂၊ ၈၆၉၌ အကြိမ်ကြိမ်ပါရှိပြီးဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအီရဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၄)

အခန်း(၆) အွမ္မရဟ်၏ ဆုလာဘ်သည်

၈၇၁။ အွမ္မရဟ်ပြုသော အကျိုးဆုလာဘ်သည် အသင်မ၏ ကုန်ကျစရိတ်အစုစု သို့တည်းမဟုတ် တွေ့ကြုံ ရင်ဆိုင်ရသည့် ဒုက္ခအခက်အခဲအပေါ်၌ မူတည်နေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအီရဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၅)

အခန်း(၇) အွမ္မရဟ်ပြုသူသည် မည်သည့်အချိန်၌ အိတ်ရာမ်ချွတ်သင့်သနည်း

၈၇၂။ အတိမ်မာအ်ဘင်န်သီ အဘူဘကရ် (ﷺ)သည် အလ်ဟဂျူးန် နေရာသို့ ဖြတ်သန်းသွားသည့်အခါတိုင်း ဤသို့ပြန်ပြောင်းပြောပြလေ့ရှိခဲ့၏။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာအဖြာဖြာသည် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အပေါ် သက်ရောက်ပါ စေသား။ ငါတို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ဤနေရာတွင် (အစီးအနင်းထက်မှ) ဆင်းသက်ခဲ့ဖူး၏။ ထိုစဉ်အခါက ငါတို့သည် ပေါ့ပါးသော ဝန်စည်စလယ်၊ အချိုးကျရိက္ခာအနည်းငယ်နှင့်တကွ ခရီးထွက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ငါ၊ ငါ့ညီမ-အာအီရဟ်(ﷺ)၊ အဇ်ဇုဘိုင်းရ်(ﷺ)နှင့် ထိုထိုသူသူများသည် အွမ္မရဟ်ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ ငါတို့သည် ကအ်ဘဟ် ကျောင်းတော် လက်လွှဲပြီးသောအခါ (ကအ်ဘဟ်၏သွဝါဖ်နှင့် ဆွဟ-မရ်ဝဟ် သွဝါဖ်ပြီးသောအခါ) အိတ်ရာမ်ကို ကိုယ်မှခွာခဲ့ကြကုန်၏။ တစ်ဖန် ထိုနေ့ညနေခင်းမှာပင် ဟဂျ်အတွက် အိတ်ရာမ်ကို ဝတ်ဆင်ခဲ့ကြပြန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအီရဟ်၏ကျွန်ဆောင် အာဒုလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၂)

အခန်း(၈) ဟဂျ်၊ အွမ္မရဟ်နှင့် ဂျ်ဟဒ်မှအပြန်တွင် ရွတ်ဆိုကြရန်

၈၇၃။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ဟဂျ်(ဝါ) အွမ္မရဟ် (ဝါ)ဂျ်ဟဒ်မှ ပြန်လာသည့်အခါတိုင်း မြေပြင်အမြင့်သို့ တစ်ခါတက်လျှင် သင်္ဂဟ်ဘီးရ် သုံးကြိမ် ကြွေးကြော်ပြီးနောက် ဤသို့ရွတ်ဆိုတော်မူလေ့ရှိ၏။

~~~~~

ဆင့်ပြန်သူ- အာဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမ္မာ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၃)

အခန်း(၉) ဟင်္ဂျပြန်သူအား ကြိုဆိုခြင်း၊ လူသုံးဦး အစီးအနင်းတစ်ကောင်

၈၇၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်မြို့သို့ ရောက်ရှိလေရာသားအခါ ဘင်္ဂအာဒ်ဒုလ် မုသ်သွလစ်ဘ် မျိုးနွယ်မှ ယောက်ျားလေးအချို့သည် ကိုယ်တော်ထံသွား၍ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်ကြလေ၏။ အစီးအနင်းပေါ်ရှိနေသော ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့အနက် ကလေးတစ်ဦးကို မိမိ၏ရှေ့၌လည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ဦးကို မိမိ၏နောက်၌ လည်းကောင်း တင်ဆောင်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၄)

အခန်း (၁၀) အလ်အရှီးယံ အချိန်၌ အိမ်ပြန်ပါ

၈၇၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခရီးစဉ်တစ်ခုခုမှ မိမိ၏မိသားစုထံညဉ့်အချိန်တွင် မည်သည့်အခါမျှ ပြန်တော်မူလေ့ မရှိချေ။ နံနက်ခင်း သို့မဟုတ် နေ့ခင်းပိုင်းတွင်သာ ပြန်လာလေ့ရှိတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၆)

*မှတ်ချက် *

အလ်အရှီးယံ-မွန်းတည့် ချိန်မှ နှစ်ချိန်အထိ

၈၇၆။ သူတစ်ပါး၏ မိသားစုထံ ညဉ့်အချိန်၌သွားရောက်ခြင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဟ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၇)

အခန်း(၁၁) မိမိနေရပ်သို့ရောက်ရန် ကုလားအုတ်မအား အမြန်မောင်းနှင်ခြင်း

၈၇၇။ ရုဟူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ခရီးစဉ်တစ်ခုခုမှပြန်လာလေတိုင်း မဒီနာဟ်၏အမြင့်ပိုင်းနေရာများကို တွေ့မြင် ရလျှင် ကိုယ်တော်သည် ကုလားအုတ်မကို ပို၍မြန်အောင် အသော့နှင်တော်မူလေ့ရှိပါ၏။ အကယ်၍၎င်းမှာ ကုလားအုတ်မ မဖြစ်ဆဲ အခြားတိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ဖြစ်ခဲ့ပါက ထို့ထက်ပင်ပို၍ မြန်စေတော်မူခဲ့၏။ (အခြားဆင့်ပြန်ချက် ၌ ထပ်တွဲပါရှိသည်မှာ) မဒီနာဟ်ကိုချစ်သောအချစ်က ကိုယ်တော်အား ပို၍ မြန်စေခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မှတ်စဉ်ဆင့် ဟုမိုင်းဒ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၈)

အခန်း (၁၂) ခရီးသွားခြင်းသည် ပြစ်ဒဏ်တစ်မျိုး

၈၇၈။ ခရီးသွားခြင်းမှာ မိမိ၏စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း၊ အိပ်စက်ခြင်းတို့အား အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့်အတွက် ပြစ်ဒဏ်တစ်မျိုးပင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ မိမိ၏ဆောင်ရေးဝန်တာ ပြီးမြောက်သွားသည်နှင့် မိမိ၏မိသားစုထံ အလျင်အမြန် ပြန်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရိုင်ရ်စ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၃၁)

‘အွမ္မရဟ် ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။

၂၈။ မုဟ်ဆွရ် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အွမ္မရဟ်ပြုရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း အထမမြောက်ခဲ့ခြင်း

၈၇၉။ ရုဏ္ဏလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အွမ္မရဟ်ပြုတော်မူရာတွင် တားဆီးမှုကို ကြုံတွေ့တော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော် မြတ်သည် ခေါင်းတုံးတုံး၏။ မိမိ၏ကြင်ရာတော်တို့နှင့် ဆက်ဆံပေါင်းသင်း၏။ မိမိ၏ဟဒီးကိုလည်း လှီးဖြတ်တော် မူပေသည်။ နောက်တစ်နှစ်မှသာ အွမ္မရဟ်ပြုနိုင်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူဗ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၃၆)

*မှတ်ချက် *

အလ်မုဟ်ဆွရ်-ဟဂျ် သို့မဟုတ် အွမ္မရဟ်ပြုရန် ရည်ရွယ်ပြီး အိဟ်ရမ်ဆင်းမြို့သို့ က်သ်အကြွင်းအဆောင်များစီရင်သူ။

အခန်း(၂) ဟဂျ်ပြုခြင်း၌ ဟန့်တားခံရလျှင်

၈၈၀။ ရုဏ္ဏလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လမ်းစဉ်သည် အသင်တို့အဖို့ မလုံလောက်လေသလော၊ အကယ်၍ အသင်တို့ အနက် တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဟဂျ်ကျင့်ရပ်များ၌ တားဆီးပိတ်ပင်ခံရလျှင်၊ တစ်စုံတစ်ရာ ဟန့်တားမှုခံရလျှင်လည်း ကအိဘဟ်ကို သွဝါမ်ပြုလော့၊ ဆွပါနှင့်မရ်ဝါဟ်အကြား စအီ လျှောက်လော့၊ ပြီးလျှင် အိဟ်ရမ်ကို ချွတ်လော့၊ (မုဟ်ရင်မ်အခြေအနေမှ) ဟရာမ်အပေါင်းသည် သူ့အတွက် ဟလာမ်ဖြစ်သွားချေမည်။ နောက်တစ်နှစ်တွင်မှ ဟဂျ်ပြုလော့၊ ထိုသူသည် ဟဒီးကိုလည်း လှီးဖြတ်ရပေမည်။ သို့မဟုတ် မတတ်စွမ်းနိုင်သူဖြစ်က ဥပုသ်သီလထားလော့။

အစ်ဘ်နုအုမရ် (ﷺ)က အထက်ပါအတိုင်း ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စာလင်မ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၃၇)

အခန်း(၃) မုဟ်ဆွရ်ဖြစ်သည့်တိုင် ခေါင်းမရိတ်မီ လှီးဖြတ်ပါ

၈၈၁။ ရုဏ္ဏလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆံတော်မရိတ်မီ သားကောင်ကို လှီးဖြတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် မိမိ၏သာဝက တော်များအား ဤသို့ ကျင့်ဆောင်ကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ် မစ္စဝရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၃၈)

အခန်း(၄) အာယသ်တော် (၂:၁၉၆)အရ ဆွဒ်ကာဟ်သည် လူ(၆)ဦးစာ

၈၈၂။ အလ်ဟုဒိုင်းဘီယဟ်၌ ရုဏ္ဏလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်၏နံဘေးအနီး၌ ရပ်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ခေါင်း ပေါ်ဝယ် သန်းများ တဖွဲဖွဲကျရောက်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်အား ‘အသင်သည် သန်းတုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘မှန်လှပါ’ ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မှ ကျွန်ုပ်အား ဆံရိတ်ခေါင်းတုံးလိုက်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ (မိနာသို့ မရောက်မီ ဦးခေါင်းမရိတ်ကြနှင့်) သို့ရာတွင် အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် နာမကျန်းဖြစ်ခဲ့သော် သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ ဦးခေါင်း၌ တစ်စုံတစ်ရာ အနာရောဂါ စွဲကပ်ခဲ့သော် (ဦးခေါင်းရိတ်ရပါလျှင်) ထိုသူသည် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆွဒ်ကာဟ်ပေးဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် သားကောင်လှီးဖြတ်ခြင်းဖြင့် အစားပေးကြရမည်။ (၂:၁၉၆) ဟူသော အာယသ်တော်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်လာခြင်းဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား ဥပုသ်သီလ(၃)ရက်ဆောက်တည်ရန် သို့တည်းမဟုတ် သူဆင်းရဲ(၆)ဦး ကို (၁)ဖရက်(က်) ဆွဒ်ကာဟ်ပေးရန် သို့တည်းမဟုတ် သိုး(ရရာသားကောင်)တစ်ကောင်ကို ကုရ်ဘာနီပြုရန် အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ကအိဘ် ဘင်န် အုဂျ်ရ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၄၂)

*မှတ်ချက် *

(၁)-ဖရက်(က်)- စွန်ပလွန်သီးအလေးချိန် (၃)ဆွာအိ

အခန်း(၅) ဖိတ်ခေါ်သည် လူတစ်ဦးလျှင် (-)ဆွာအံ့ဖြင့် လူ(၆)ဦးအတွက်

၈၈၃။ (အထက်ပါ ဟဒီးစ်တော်-၈၈၂ အတိုင်းဖြစ်၏။ ထပ်မံပါဝင်နေသည်မှာ)

ဤအာယသ်တော်မှာ ကျွန်ုပ်အား အထူးပြု၍ ကျရောက်ခဲ့သော်ငြား အသင်တို့အားလုံးနှင့်လည်း သက်ဆိုင်နေပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- ကအိတ် ဘင်န် အုဂျ်ရဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးစ်အမှတ်စဉ် - (၃ : ၄၃)

*မှတ်ချက် *

ဖိတ်ခေါ် - တာဝန်ပျက်ကွက်မှု တစ်စုံတစ်ရာအတွက် အစားအရည်သင့်ကြပါသည်။

ဆွဒကဟ်သည် လှူဒါန်းဆုကမ်းမှုအခေါင်းကို ခြုံငုံ သုံးစွဲသောဆာဟာရဖြစ်ပြန်။

မုဟ်ဆွရ် ကဏ္ဍ ဤတွင်ပြီး၏။

၂၉။ မုဟ်ရင်မ်မှ အမဲလိုက်ခြင်း၏ ပြစ်ဒဏ်ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) သာမန်လူတစ်ဦးမှ အမဲလိုက်၍ လက်ဆောင်ပေးလျှင် မုဟ်ရင်မ်မှ စားနိုင်သည်။

၈၈၄။ [kɪfɔ D [f(pnɔɪtɪŋ ɔ ɲ)ɛpɪ u ɛɪw ɪ n fwɛɪw ɲ wɛ])နှင့်အတူ သွားရောက် ခဲ့ကြသည်။ သာဝကတော်များမှ အိတ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ခဲ့ကြသော်လည်း ကျွန်ုပ်မဝတ်ခဲ့။ ရန်သူအချို့မှာ ယိုင်းကဟ်အရပ်၌ ရှိနေကြကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ သတင်းရရှိခဲ့ကြ၏။ သို့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းတို့ထံ တူရသွားခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်၏ အဖော်များက ဖွတ်စစ်ရန်တစ်ကောင်ကို တွေ့ကြပြီး ၎င်းတို့အချင်းချင်း ရယ်ပွဲပွဲကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်ကြည့်ရှုရာ ၎င်းကို တွေ့မြင်သဖြင့် မြင်းနှင့်လိုက်၏။ စားဖြင့်ထိုးကာ ဖမ်းဆီးလိုက်၏။ ၎င်းကိုလှီးဖြတ်ရန် အဖော်များ၏ အကူညီလိုပါ သော်လည်း ထိုမကူကြချေ။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ၎င်းကိုစားသုံးခဲ့ကြသည်။ ၎င်းနောက် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် မျက်ခြည်ပြတ်မည်ကိုစိုး၍ အမိလိုက်ကြတော့၏။ ကျွန်ုပ်သည်တစ်ခါတစ်ရံ မြင်းကို ကဆုန်စိုင်းစေလျက် တစ်ခါတစ်ရံ နှေးနှေးမှန်မှန်စီးနင်းလာခဲ့၏။ ညဉ့်သန်းခေါင်ချိန် လမ်းခရီး၌ ဘနီယီဗာရ မျိုးနွယ်မှ လူတစ်ဦးနှင့်တွေ့ရာ ကျွန်ုပ်က သူ့အား ‘ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် လမ်းခရီးတွင် မည်သည့်နေရာ၌ကြုံဆုံခဲ့သနည်း’ဟုမေးသော် ၎င်းက ‘ကိုယ်တော်မြတ် နှင့် သအိဟင်မ် ဟူသောနေရာ၌ ဆုံတွေ့ခဲ့ပြီး စုက်ယာအရပ်တွင် နေ့လယ်ပိုင်း အနားယူစတည်းချရန် ကိုယ်တော်မှ ရည်ရွယ်ထား၏’ဟု ပြောပြခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်လည်းလိုက်လေရာ ကိုယ်တော်မြတ်အား မိသည့်တွင် ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ စေလွှတ်ခံရသော အဖော်အပေါင်းတို့က ကိုယ်တော်အား စလမ်းမေတ္တာမင်္ဂလာ ပို့ဆက် လိုက်ပါသည်။ သူတို့နှင့် ကိုယ်တော်အကြား ရန်သူများ ကြားဖောက်ဝင်လာမည်ကို သူတို့မှ စိုးရိမ်နေကြပါ၏။ သို့ဖြစ်ပါ၍ သူတို့အား စောင့်ဆိုင်းတော်မူပါ’ ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း စောင့်ဆိုင်းတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်မှ ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖွတ်တစ်ကောင်ကို အမဲလိုက်ကာ ၎င်းကို စားသုံးခဲ့ကြပါ၏။ ကျန်သည်ကိုလည်း ဆောင်ယူလာ ကြပါသည်’ဟု လျှောက်ထားရာ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က မုဟ်ရင်မ် အခြေအနေ၌ ရှိနေကြသော သာဝကတော်များကိုလည်း စားသုံးကြရန် ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူကဟ်ဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၅၈)

*မှတ်ချက် *

အမဲလိုက်ခြင်းနှင့် သားကောင်လို ဖြတ်မှုကို သူ၏အပေါင်းအဖော်များမှ ကူညီရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ခြင်းအား အမဲလိုက်ကြောင့် ဖြစ်၏။

အခန်း(၂) မုဟ်ရင်မ်သည် သာမန်လူ၏ အမဲလိုက်ခြင်းအရေးအရာ၌ မကူညီရ။

၈၈၅။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကာဟဟ်အရပ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုနေရာမှာ မဒီနဟ်မှ သုံးစခန်းကွာဝေး၏။ ကျွန်ုပ်တို့အနက် အချို့က အိတ်ရာမ်ကိုဝတ်၍ အချို့မှာ မဝတ်ဆင်ခဲ့ချေ။ (၎င်းနောက် အထက်ပါ ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ်-၈၈၄ အတိုင်းဖြစ်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူကဟ်ဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၄၉)

အခန်း(၃) မုဟ်ရင်မ် တစ်ဦးသည် အမဲလိုက်ရန် စိတ်ပင်မကူးရချေ။

၈၈၆။ ထိုသူများရောက်လာကြသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ သူ(အဘူကဟ်ဒ်)အား သားကောင်ကို ညွှန်ပြခြင်းနှင့် အမဲလိုက်စေခြင်း ပြုခဲ့ကြပါသလော’ ဟု မေးမြန်းတော် မူရာ ၎င်းတို့က ‘အလျှင်းမပြုခဲ့ကြပါ’ဟု ပြောကြားကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သို့ဆိုလျှင် ကျန်နေသော (ယူဆောင်လော) ထိုအသားကို စားသုံးကြကုန်’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူကဟ်ဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၅၀)

အခန်း(၄) မုဟ်ရင်မ်သည် မြည်းသတ္တဝါကို လက်ဆောင်ပေးလျှင်လည်းမယူရ

၈၈၇။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အလ်အဘ်ဝါအ် သို့မဟုတ် ဝဒ္ဒါးန်အရပ်၌ ရှိနေတော်မူစဉ် အတ်ဆွအ်ဘ် ဘင်န်

ဂျပန်ဆာမဟ် အလံလိုင်ဆီက ကိုယ်တော့အား မြည်းတစ်ကောင်ကို လက်ဆောင်ဆက်သခွဲလေရာ ကိုယ်တော် မြတ်မှ လက်ခံရန်ငြင်းပယ်တော်မူခဲ့၏။ အတ်ဆွအိတ်မှာ စိတ်လက်မကြည်မသာဖြစ်သွားသည့်လက္ခဏာကိုသတိပြုမိ သဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က သူ့အား ‘ငါသည် မဟ်ရင်မိဖြစ်နေသည့်အတွက်ကြောင့်သာ အသင့်အား ပြန်ပေးရခြင်း ဖြစ်၏’ဟု ပြောဆိုနှစ်သိမ့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘ္ဘွာစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၅၁)

အခန်း(၅) ဟရာမ်ကျောင်းတော်အတွင်း မဟ်ရင်မိမှ သတ်နိုင်သည့်သတ္တဝါများ

၈၈၈။ ဟရာမ်ဝတ်ကျောင်းတော်၏ ပရဝုဏ်အတွင်း ဖြစ်နေလင့်ကစား အန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့် တိရစ္ဆာန်ငါးမျိုးကို သတ်ခွင့်ရှိ၏။ ၎င်းတို့မှာ ကျီးကန်း၊ စွန်၊ ကင်းမြီးကောက်၊ ကြွက်စုတ်နှင့် ခွေးရူးတို့ဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၅၅)

၈၈၉။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ မီနာရှိ ဂူတစ်ခုအတွင်း၌ ရှိနေကြစဉ် စူရဟ်မုရ်စလာ့သ် ထုတ်ပြန်ကျရောက်လာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဖတ်ရွတ်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်ရွှေ့နှုတ်တော်မူ လတ်လတ်ဆတ် ဆတ် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ကျွန်ုပ်မှ နားနှင့်ဆတ်ဆတ် (တိုက်ရိုက်) ကြားနာခဲ့ရပါ၏။ ရုတ်တရက်ပင် မြွေတစ်ကောင် သည် ကျွန်ုပ်ထံ ခုန်ပေါက်ရောက်ရှိလာ၏။ ဤတွင်ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သတ်လော့’ ဟု အမိန့်ပေးတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ အပြေးအလွှားလိုက်သတ်သော်လည်း ၎င်းမှာ လွတ်မြောက်သွားခဲ့၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘၎င်းသည် အသင်တို့၏ ဒုက္ခပေးမှုမှ လွတ်မြောက်သွားပြီဖြစ်၏။ အသင်တို့သည်လည်း ၎င်းပေးမည့် ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်သွားကြပြီဖြစ်၏။’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၅၆)

၈၉၀။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အိမ်မြှောင်ကို မကောင်းသည့်တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးဟု ခေါ်ဆိုခဲ့သော်လည်း ၎င်းအား သတ်မိန့်ပေးခြင်းကိုမူ ကျွန်ုပ်မှ မကြားခဲ့ဖူးချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၅၇)

အခန်း(၆) မက္ကဟ်မြို့တော်၌ သတ်ဖြတ်ခြင်းမပြုရ

၈၉၁။ မက္ကဟ်ကိုအောင်မြင်သောနေ့က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘ဂျီဟာဒ်(နှင့်) ရည်စူးချက်မှအပ် ဟ်ရိုရသ်ဟူသည်မရှိတော့။ ၎င်းတို့အတွက် ဆင့်ခေါ်ခံရပြီဆိုလေတိုင်း အသင်တို့အမြန် သွားရောက်ကြကုန်။’

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွာစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၆၀)

*မှတ်ချက် *

မက္ကဟ်မြို့မှ ထပ်မံထွက်ခွာရသည့် မဟာဂျိုရ်ဟူသည်မရှိတော့ကြောင်းကို ဆိုလို၏။ သာသနာကြီးရေးရာကိုစိစစ်၍ ပူးဆင်းပါဝင်လိုသည့် ရည်စူးချက်တို့မှာထားစဉ်ရှိနေရသည့် အကြောင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၇) မဟ်ရင်မိအတွက် ဟိဂျာမဟ်

၈၉၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ထားသောအခြေအနေ၌ ဦးခေါင်းတော်၏ ဗဟိုနေရာရှိ ‘လဟ်ယီဂျမလ်’တွင် သွေးစုပ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု ဘုဟိုင်းနုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၆၂)

*မှတ်ချက် *

ဟိဂျာမဟ်=သွေးစုပ်ခြင်း=ခန္ဓာမှ သွေးများထွက်အောင်ပြုပြီး ခွက်ဖြင့် အုပ်၍စုပ်ယူရသောကုထုံးတစ်မျိုး-

အခန်း(၈) မုဟ်ရင်မ်၏ ထိမ်းမြားခြင်း

၈၉၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းထားသည့် အခြေအနေ၌ မိုင်မူးနဟ်(ﷺ)အား ထိမ်းမြားလက်ဆက်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအဿ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၆၃)

*မှတ်ချက် *

လက်ထပ်ထိမ်းမြားသောနိကာဟ်အခမ်းအနားအစီအစဉ်ကို သာပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၉) မုဟ်ရင်မ်၏ ရေချိုးခြင်း

၈၉၄။ အဘူအိုင်းယူးဘ် အလ်အန်ဆွာရီ(ﷺ) ရေချိုးနေစဉ် သူ့အား ‘ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းထားသောအခြေအနေ၌ မည်သို့ခေါင်းလျှော်ဆေးကြောတော်မူပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းခဲ့၏။ ထိုအခါ ရေချိုးစဉ် အကာအကွယ်ပြုထားသော အဝတ်စ (ကန့်လန့်ကာ)ကို ကိုင်၍ ဆွဲချရာ ကျွန်ုပ်ရှေ့၌သူ၏ ဦးခေါင်း ပေါ်လွင်လာ၏။ ၎င်းနောက် တစ်စုံတစ်ဦးကို သူ့ခေါင်းပေါ်သို့ ရေလောင်းချရန် ပြောဆို၏။ ခေါင်းပေါ်ရေလောင်းချသော် မိမိ၏လက်များဖြင့် ဦးခေါင်းကို နောက်မှရှေ့သို့၊ ရှေ့မှနောက်သို့ ပွတ်တိုက်ဆေးကြောခဲ့ပြီး ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤအတိုင်း ပြုတော်မူခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့၏’ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် ဟုနိုင်းန်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၃)

အခန်း(၁၀) အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်မထားဘဲ ဟရာမ်နှင့် မက္ကဟ်ကိုဝင်ရောက်ခြင်း

၈၉၅။ မက္ကဟ်ကိုအောင်မြင်သောနှစ်၌ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)မှ မက္ကဟ်မြို့သို့ဝင်ရောက်လာရာတွင် အရက်ရိုးရာ သံခမောက်ကို ချွတ်လိုက်စဉ် လူတစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး ‘အစ်ဘ်နုအသွလ်သည် ကအ်ဘဟ် ဗိမာန်၏ အဖုံး(အနားစ) ကိုကိုင်တွယ်လျက် ရှိနေပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းအား သတ်စေ’ဟု အမိန့်ပေးတော် မူခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်က် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၇၂)

*မှတ်ချက် *

၁။ မုဟ်ရင်မ်တစ်ဦး၏ ဦးခေါင်းဆီ၌မည်သည့် အဖုံး၊အကာ၊ဦးထုပ်မရှိရပါ။ ကိုယ်တော်မြတ်သည်အမိန့်ဖြင့် မက္ကဟ်သို့ဝင်ရောက်ဆက်ဆံမှုမရှိစေရန် မဟုတ်သည်ကို သိရှိနိုင်၏။

၂။ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်ကိုအောင်မြင်ရာ၌ အစ္စလာမ်နှင့် မုစ်လင်မ်တို့အား အပြင်းစား ၃ ကွဲပေးခဲ့သည့် အခါ၌လည်း လူအချို့ မက္ကဟ်လူထုအပေါင်းကို ခွင့် လွှတ်တော်မူခဲ့ ၏။

၃။ ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်၏အဖုံးကို လွှာကို ကိုင်တွယ်ထားပြီး နာလွတ်ငြိမ်ခွင့် ခံ လျှောက်ထားသောအခါ၌လည်း ချွတ်ရန်မရပါ။

အခန်း(၁၁) သေသူ၊ ရှင်သူများကိုယ်စား ဟဂ်ျုခြင်း

၈၉၆။ ဂျူဟိုင်းနဟ်မျိုးနွယ်စုမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အစားဝင်၍ ‘ကျွန်မ၏ မိခင်သည် ဟဂ်ျုပြုရန် နရေ(ကျိန်ဆိုမိဋ္ဌာန်) ပြုခဲ့ပါ၏။ သို့ရာတွင် ဟဂ်ျုမပြုမီကွယ်လွန်သွားခဲ့၏။ ကျွန်မသည် သူမကိုယ်စားဟဂ်ျုပြုပေးနိုင်ပါသလော’ဟု မေးလျှောက်ခဲ့ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူမကိုယ်စား ဟဂ်ျုပြုပေးလိုက်လေ လော၊ အသင်မ၏ မိခင်ထံတင်ရှိဆေနသောအကြွေးကို အသင်မမှ ပြန်ဆပ်မည်ပင်မဟုတ်လော၊ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏အကြွေးကို ဆပ်ပါလေ၊ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် အထိုက်တန်ဆုံးသော မြီရှင် ဖြစ်တော်မူသတည်း’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဿ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၇၇)

အခန်း(၁၂) သူပျိုများ၊ ကလေးငယ်များ၏ဟင်္ဂ

၈၉၇။ (မိဘများက) ကျွန်ုပ်အား ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဟင်္ဂပြုစေခဲ့ကြ၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်သည် (၇)နှစ် အရွယ်သာရှိသေးသော ကလေးငယ်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အတ်စာအိတ် ဘင်နံ ယဇ်ဒ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၈၂)

အခန်း(၁၃) အမျိုးသမီးများ၏ဟင်္ဂ

၈၉၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဟင်္ဂပြုခြင်းမှ ပြန်ရောက်လာသောအခါ အွမ္မုဖ်နန်း အလ်အန်ဆွာရီယဟ် (ﷺ)အား ‘မည်သည့်အရာက အသင်မကို ဟင်္ဂပြုခြင်းမှ တားမြစ်ထားခဲ့ပါသနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ သူမက ‘မည်သူမည်ဝါ၏ဖခင် (ကျွန်မ၏ခင်ပွန်းသည်)၌ ကုလားအုတ်နှစ်ကောင်ရှိပါ၏။ သူသည် ဟင်္ဂပြုရန် တစ်ကောင်ကို စီးနင်းသွားခဲ့၏။ နောက်တစ်ကောင်မှာမူ ကျွန်မတို့၏လယ်ယာ ထွန်ယက်ခြင်း၌ အသုံးပြုနေခဲ့ရပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ဖြေကြားလေ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ရမသွာန်လတွင် အွမ္မုရဟ်ပြုလော့၊ ၎င်းသည် ငါကိုယ်တော်နှင့်အတူ ဟင်္ဂသွားခြင်း (၏ကုသိုလ်အရနှင့် ညီတူညီမျှပင် ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဿ္ဘိစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၈၆)

၈၉၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ယဇ်ဒ်(၁၂)ပွဲ ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သူ အဘူစအိစ်(ﷺ)မှ ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ ‘ကျွန်ုပ်သည် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံမှ အချက်(၄)ချက်ကို ကြားနာခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်အဖို့အလွန် နှစ်မြို့တန်ဖိုးထားရပေသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- မည်သည့်အမျိုးသမီးမှ မိမိ၏ခင်ပွန်း သို့မဟုတ် မဟ်ရမ်မပါရှိဘဲ နှစ်ရက်ခရီးကို မသွားရ။
- ဖိသွံရနှင့် အသွံဟာ အီးဒ်နှစ်ရက်၌ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်မှု အလျှင်းမပြုရ။
- ဆွလာသ်နှစ်မျိုး၏နောက် မည်သည့်ဆွလာသ်မှ ဝတ်မပြုရ၊ အဆွံရ်ဆွလာသ်အပြီးမှ နေဝင်ချိန်ထိ (နှင့်) ဖဂျရ် ဆွလာသ်အပြီးမှ နေထွက်ချိန်အထိ။
- ဝတ်ကျောင်းတော်သုံးခုမှအပ မည်သည့်ဝတ်ကျောင်းတော်ကိုမျှ မသွားရ၊ မတ်စ်ဂျီဒီလ်ဟရာမ်၊ ငါကိုယ်တော်၏ ဝတ်ကျောင်းတော်နှင့် မတ်စ်ဂျီဒီလ် အ(က်)ဆွာ။

ဆင့်ပြန်သူ- ကဇ်အာဟ် (ဇီယာဒ်၏ ကျွန်စေတော်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၈၇)

အခန်း(၁၄) ကအ်ဘဟ်သို့ ခြေလျင်လျှောက်ရန် ကျိန်ဆိုသူ

၉၀၀။ မိမိ၏သားနှစ်ယောက်ကို အားပြုလမ်းလျှောက်နေသော သူအိုတစ်ဦးကိုတွေ့မြင်ရာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က ထိုသူ့အကြောင်း မေးမြန်းတီးခေါက်တော်မူခဲ့၏။ ထိုသူအိုသည် ကအ်ဘဟ်သို့ ခြေလျင်သွားမည်ဟု နှစ်ပြုထား ကြောင်း လူတို့မှ လျှောက်တင်ကြလေ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဤသူအို၏ မိမိကို မိမိညှင်းပန်းနှိပ်စက်နေမှု ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လိုအပ်နေတော်မူသည်မဟုတ်’ဟု မိန့်ကြားပြီး အစီးအနင်းဖြင့်သွားရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၈၈)

၉၀၁။ ကျွန်ုပ်၏အစ်မဖြစ်သူသည် ကအ်ဘဟ်သို့ ခြေလျင်လျှောက်မည်ဟု နှစ်ပြုခဲ့၏။ ယင်းအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသောအဆုံးအဖြတ်ကို ကျွန်ုပ်အားရုဇုလုလ္လာဟ်(ဆွ)ထံတော်သို့ မေးလျှောက်စေရာ ကျွန်ုပ်လည်းလျှောက်တင် ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘ခြေလျင်ဖြင့်သွားစေ၊ အစီးအနင်းကိုလည်း စီးနင်းစေ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အု(က်)ဘဟ် ဘင်နံ အာမီရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၈၉)

၃၀။ မဒီနဟ် ရွှေမြို့တော်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အလ်မဒီနဟ်၏ ဟရမ်

၉၀၂။ အလ်မဒီနဟ်သည် ထိုနေရာမှ ထိုနေရာအထိ ဟရမ်နယ်မြေဖြစ်၏။ ၎င်း၏သစ်ပင်များကို ခုတ်ခြင်းမပြုရ၊ ၎င်းအတွင်း (မှန်ကန်သည့် အယူအဆကို ကန္တကပြုသည့်) တီထွင်ဖန်တီးချက်များကိုလည်းကောင်း၊ ဒုစရိုက်ပြစ်မှု တစ်စုံတစ်ရာကိုသော်လည်းကောင်း မပြုရ၊ မဒီနဟ်အတွင်း အကြင်မည်သူမဆို လမ်းမှားသည့်အယူအဆကို တီထွင် ဖန်တီးခဲ့လျှင် သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကျူးလွန်ခဲ့လျှင် ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ မလာအီကဟ် (ကောင်းကင်တမန်များ)နှင့် လူသားအပေါင်း၏ ကျိန်စာသက်ရောက်ပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်)(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၉၁)

၉၀၃။ ‘ငါသည် မဒီနဟ်မြို့အား ၎င်း၏တောင်နှစ်လုံးအကြား ဟရမ်အဖြစ်သတ်မှတ်သည်’။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘနီဟာရီဆဟ် မျိုးနွယ်စုထံသွားရောက်စေတော်မူပြီး ‘အသင်တို့သည် ဟရမ်နယ်မြေ ပြင်ပသို့ရောက်ရှိနေသည်ဟု ငါထင်မြင်အံ့’ဟု ဆိုပြီးနောက် လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုလိုက်ကာ ‘မဟုတ်ချေတကား၊ အသင်တို့မှာ ဟရမ်နယ်မြေအတွင်း၌ပင် ရှိကြကုန်၏’ မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ ဟုရိုင်ရဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၉၃)

၉၀၄။ ငါတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်နှင့် တမန်တော်ထံမှကျမ်းချက်များမှအပ ဘာမျှ မပိုင်ဆိုင် ကြပြီ။ မဒီနဟ်မြို့သည် အာအီရ်တောင်မှစ၍ ဤဤသောနေရာအထိ ဟရမ်နယ်မြေဖြစ်၏။ အကြင်မည်သူမဆို ၎င်း(နယ်မြေ)အတွင်း လမ်းမှားအယူအဆကို တီထွင်သည် သို့မဟုတ် ပြစ်မှုဒုစရိုက် ကျူးလွန်သည်ဆိုလျှင်၊ ထိုမှတစ်ပါး ယင်းတီထွင်သူ သို့မဟုတ် ဒုစရိုက်သားကို အကာအကွယ်ပေးသည်ဆိုလျှင်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကောင်းကင်တမန် များနှင့် လူအပေါင်း၏ ကျိန်စာသက်ရောက်ပေအံ့။ တာဝန်အရသော်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ဆန္ဒအရသော်လည်း ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မည်သည့်ကောင်းမှုကိုမျှ သဘောတူခြင်းခံရမည်မဟုတ်၊ ၎င်းပြင် မှစ်လင်မ်တစ်ဦးဦးမှ အကာအကွယ် အကွယ်ခိုလှုံခွင့်ထားသူ အခြားမှစ်လင်မ်တို့၏ဘေးရန်မှ ကင်းရှင်းစေကုန်၊ မှစ်လင်မ်တစ်ဦးအပေါ် ဤအရေးအရာနှင့် ပတ်သက်၍ သစ္စာဖောက်သူ မည်သူပင်မဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကောင်းကင်တမန်များနှင့် လူအပေါင်း၏ကျိန်စာ သက်ရောက်ပေအံ့။ သူ၏တာဝန် သို့မဟုတ် ဆန္ဒအလျောက်ပြုသော မည်သည့်ကောင်းမှုကိုမျှ သဘောတူခြင်းခံရမည် မဟုတ်၊ ၎င်းအပြင် မည်သူပင်မဆို မိမိအား သူကောင်းပြု လွတ်လပ်စေသူများမှအပ အခြားသူအား သခင်ဟု သတ်မှတ်လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကောင်းကင်တမန်များနှင့် လူအပေါင်း၏ ကျိန်စာသက်ရောက်ပေအံ့။ တာဝန် အရဖြစ်စေ၊ ဆန္ဒအလျောက်ဖြစ်စေ ထိုသူပြုလုပ်သည့်မည်သည့် ကောင်းမှုမျှ သဘောတူခြင်းခံရမည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ- အလီ)(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၉၄)

အခန်း(၂) မဒီနဟ်မြို့သည် အဆင့်အတန်းမြင့်မားပြီး ဒုစရိုက်သားကိုလက်မခံခြင်း

၉၀၅။ ငါသည် မြို့တစ်မြို့ကို ရွှေပြောင်းထွက်ခွာရန် အမိန့်ပေးခဲ့ရ၏။ ၎င်းသည်အချို့မြို့များကို (အောင်နိုင်)ပြီး ယဆ်ရိဘ်ဟုခေါ်တွင်သည်။ ၎င်းသည် အလ်မဒီနဟ်ဖြစ်၏။ ၎င်းမြို့သည်သံ၏ချေးညှော်ကို ချွတ်ဆေးသော မီးဖိုတစ်လုံးနယ် လူတို့အားပြောင်းလဲစေလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၉၅)

အခန်း(၃) မဒီနဟ်ကို သွာဘဟ် ဟုလည်းခေါ်ဆို၏။

၉၀၆။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)နှင့်အတူ သာဘူးက်မှပြန်လာပြီး မဒီနဟ်မြို့အနီးသို့ရောက်လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ‘ဤမြို့သည် သွာဘဟ်ဖြစ်၏။’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုမိုင်းဒ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၉၆)

အခန်း(၄) မဒီနဟ်မြို့မှ ရှောင်ဖယ်စွန့်ခွာကြခြင်း။

၉၀၇။ မဒီနဟ်မြို့သည် အကောင်းဆုံးအခြေအနေ၌ရှိသော်ငြား လူတို့သည်စွန့်ခွာ၍ထွက်သွားကြလတ္တံ့။ တောငှက်များနှင့် သားရဲတိရစ္ဆာန်များသာ မြို့တွင်း၌နေထိုင်ကျန်ရစ်အံ့။ ၎င်း၌သေဆုံးမည့် နောက်ဆုံးသော လူနှစ်ဦးမှာ မုဒိုင်းနဟ်မျိုးနွယ်မှ သိုးထိန်းများဖြစ်ကြအံ့။ သူတို့သည် မိမိတို့၏သိုးများကို မဒီနဟ်သို့ဦးတည်မောင်းနှင် လာကြလိမ့် မည်ဖြစ်ပြီး မဒီနဟ်အတွင်းမည်သူ့ကိုမျှ တွေ့ကြရလိမ့်မည်မဟုတ်။ ၎င်းတို့သည်ဆနီးယဟ် တောင်ကြားသို့ ရောက်သော အခါ တောင်အောက်သို့ကျ၍ မှောက်လျက်သေဆုံးသွားရပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ ဟုရီင်ရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၉၈)

၉၀၈။ ယီမင်နိုင်ငံသည် အောင်မြင်စိုးမိုးမှုရရှိလာအံ့။ မဒီနဟ်မှလူအချို့သည် ပြောင်းရွှေ့သွားကြပေအံ့။ အလ်မဒီနဟ်၌ ၎င်းတို့အဖို့အကောင်းဆုံးဌာနီဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့သည်မိမိတို့၏ မိသားစုသားချင်းများနှင့် မိမိတို့၏ဩဇာများကို (ယီမင်သို့) ပြောင်းရွှေ့ရန် တွန်းအားပေးကြအံ့။ ရှာမ်(ဆီးရီးယားဒေသ)သည်လည်း အောင်မြင် စိုးမိုးမှုရရှိလာအံ့။ ထိုအခါ လူအချို့သည် မဒီနဟ်မှာ ၎င်းတို့အဖို့ အကောင်းဆုံးဌာနီဖြစ်သော်ငြား မိမိတို့၏ သားချင်း မိသားစုများနှင့် မိမိတို့၏ဩဇာများကို ရှာမ်သို့ မိမိတို့နှင့်အတူ ပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာရန် တွန်းအားပေးကြအံ့။ အီရတ် သည်လည်းအောင်မြင်စိုးမိုးမှုဖြစ်လာပြီး လူအချို့သည် (မဒီနဟ်)မှ ပြောင်းရွှေ့ကြကုန်အံ့။ အလ်မဒီနဟ်သည် ၎င်းတို့အဖို့ အကောင်းဆုံးဌာနီဟု သိပင်သိငြား မိမိတို့၏မိသားစုသားချင်းများနှင့် မိမိတို့၏ ဩဇာများကို (အီရတ်သို့) ပြောင်းရွှေ့ ထွက်ခွာသွားကြရန် တွန်းအားပေးကြကုန်အံ့။ မဒီနဟ်သည် သူတို့အတွက် အကောင်းဆုံးဟူသည်ကို သူတို့ မသိရှိကြ လေတကား။

ဆင့်ပြန်သူ- စုဖ်ယာန် ဘင်န် အဘူဇဟိုင်းန် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၉၉)

အခန်း(၅) အီမာန်ယုံကြည်ချက်တရားသည် မဒီနဟ်သို့ပြန်လှည့်လာအံ့။

၉၀၉။ မြွေသည်၎င်းတို့၏ တွင်းပေါက်သို့ ပြန်လည်လှည့်ဝင်သွားသည့်အလား မုချကေန်အီမာန်သည် မဒီနဟ်မြို့ သို့ ပြန်လည်လှည့်ပြန်သွားလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရီင်ရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၀)

အခန်း(၆) မဒီနဟ်လူထုအား ဒုက္ခပေး၍ သစ္စာဖောက်သောပြစ်ဒဏ်

၉၁၀။ မဒီနဟ်မြို့နေလူထုအား ပျက်စီးအောင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ကြံစည်လိမ့်မည်မဟုတ်။ သို့သော် ဆားသည်ရေထဲ၌ ပျော်ဝင်သွားသကဲ့သို့ ၎င်း(တို့)မှာ ပျော်ဝင်(ပျက်စီး)ဖို့ရာသာရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စအဒ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၁)

အခန်း(၇) မဒီနဟ်၏ မြင့်မားသည့် အဆောက်အဦးများ

၉၁၁။ တစ်ခါတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မဒီနဟ်၏ ရဲတိုက်များအနက် အမြင့်ဆုံးအဆောက်အဦး အပေါ်တွင် ရပ်လျက် ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ‘ငါမြင်သည်ကို အသင်တို့တွေ့မြင်ကြပါသလော၊ ဖိသံန် (ပြဿနာအရှုပ် အထွေးများ)သော အစက်အပြောက်များသည် အသင်တို့၏ အိမ်များအကြား မိုးသီးမိုးပေါက်များ ဒလဟော ကျရောက်သကဲ့သို့ ကျရောက်လာအံ့။’

ဆင့်ပြန်သူ- အုစာမဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၂)

အခန်း(၈)   ဒဂုံဂျာလ်သည် မဒီနဟ်အတွင်းမဝင်နိုင်

၉၁၂။   အလ်မဆီးဟစ် ဒဂုံဂျာလ်သည်၏ အန္တရာယ်သည် မဒီနဟ်အတွင်းသို့ ဝင်မလာနိုင်၊ ထိုအချိန်တွင် မဒီနဟ်၌ ဝင်ပေါက် (၇)ခုရှိပြီး ဝင်ပေါက်တစ်ခုစီ၌ ကောင်းကင်တမန်နှစ်ပါးစီ စောင့်ကြပ်နေမည်ဖြစ်၏။

ဆင့် -အဘူဘကရဟ်)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၃)

၉၁၃။   မဒီနဟ်၏ ဝင်ပေါက်များတွင် ကောင်းကင်တမန်များ စောင့်ကြပ်လျက်ရှိမည်ဖြစ်ပြီး ဒဂုံဂျာလ်သော် လည်းကောင်း၊ (၎င်း၏) မဟာနှောင့်ယှက်မှုသော်လည်းကောင်း၊ ဝင်ရောက်နိုင်မည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၄)

*မှတ်ချက် *

အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၌ ဒုစူခါကနဒ ဟုဖော်ပြထားသော်လည်း ပလိပ်-ကပ်ဆရာဂါကို ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဒုစူခါကနဒ ၏ဆောက်အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးဖြစ်သော ‘လွန်မင်းစွာဒုက္ခဇာတိ’ကို အသုံးပြုထား၏။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

၉၁၄။   မက္ကဟ်နှင့်မဒီနဟ်မှအပ ဒဂုံဂျာလ်အဖို့ မဝင်နိုင်သည့်မြို့ဟူ၍ ရှိမည်မဟုတ်။ မဒီနဟ်ရှိဝင်ပေါက်တိုင်း၌ ကောင်းကင်တမန်များမှာ အတန်းလိုက်ရပ်လျက် (၎င်းအား ကာကွယ်စောင့်ကြပ်နေအံ့၊ မဒီနဟ်မြေသည် သုံးကြိမ် လှုပ်ခါ (ငလျင်လှုပ်)အံ့၊ ထိုသောအခါ အသျှင်မြတ်သည် မြို့တွင်းရှိ ကာဖီရ်နှင့် မုနာဖစ်က်အပေါင်းတို့ကို မြို့ပြင်ပသို့ရောက်စေတော်မူအံ့၊

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်က် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၅)

၉၁၅။   ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဒဂုံဂျာလ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရှည်လျားများပြားလှစွာ မိန့်ကြားတော်မူ ခဲ့သည့်အချက်များမှ အချို့မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

ဒဂုံဂျာလ်သည် ထွက်ပေါ်လာလိမ့်မည်။ သူသည်မဒီနဟ်မြို့၏ ဝင်ပေါက်များအား ဖြတ်သန်းခြင်းအပေါ် တားမြစ်ပိတ်ပင်ခံရမည်။ ၎င်းသည် မဒီနဟ်မြို့ပြင်ရှိ ဆားပေါက်သော ဖုန်းဆိုးမြေများအတွင်း စခန်းချ စောင့်နေလိမ့်မည်။ တစ်နေ့လူသားအနက် အကောင်းဆုံးသူ သို့မဟုတ် အကောင်းဆုံးလူများအနက် လူတစ်ဦးထွက်ရှိလာပြီး ၎င်းအား ‘အသင်သည် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဖော်ပြရှင်းလင်းတော်မူခဲ့သော ဒဂုံဂျာလ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်သက်သေခံ၏’ဟု ပြောကြားလိမ့်မည်။ ဒဂုံဂျာလ်က လူတို့အား ‘အကယ်၍ ငါသည်ဤလူကို သတ်ပြီး အသက်ပြန်သွင်းပြပါက ငါ၏ (အသျှင်သခင်ဖြစ်ကြောင်း) ကြွေးကြော်ချက်ကို သံသယရှိကြပါမည်လော’ဟုမေးရာ ၎င်းတို့က ‘မရှိပါ’ဟု ဖြေဆိုကြ လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဒဂုံဂျာလ်က ထိုသူအား သတ်ဖြတ်လိုက်၏။ ပြီးလျှင် အသက်ပြန်သွင်း လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ထိုသူက ‘ယခုသော်ကား အသင်၏သရုပ်မှန်ကို ပို၍ပို၍ ရှင်းလင်းစွာ သိရပေပြီ’ ဟု ပြောမည်ဖြစ်၏။ ဤတွင်ဒဂုံဂျာလ်က ‘ငါသည် သူ့ကို ထပ်မံသတ်လိုသော်ငြား ငါမစွမ်းတော့လေပြီ’ ဟုငြီးတွားရမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် အလ်ခုဒ်ရှီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၆)

အခန်း(၉) မဒီနဟ်သည် အလ်ခဘတ်စ်အား နှင်ထုတ်မည်

၉၁၆။   အအ်ရာဘီတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံလာရောက်၍ အစ္စလာမ်သက်ဝင်ခြင်းအတွက် ဘိုင်အသ် ဖေခဲ့၏။ နောက်တစ်နေ့တွင် ၎င်းသူသည် စိုးရိမ်တကြီးရောက်ရှိလာပြီး ‘ကျွန်ုပ်၏ သစ္စာခံချက်ကို တဆိတ်ရပ်သိမ်း ပေးတော်မူပါ’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ငြင်းပယ်တော်မူပြီး ‘မဒီနဟ်သည် သတ္တုမီးဖိုအလား ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ၎င်း၏အလ်ခဘတ်စ်ကို နှင်ထုတ်ခွာချပစ်ပြီး ကောင်းမြတ်သူများကို ရွေးချယ် စုဆောင်းကာ ထိုသူတို့ကို ပြည့်ဝစေ၏။’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၇)

tvf၁၆၈

-

၇၇၇,၇၁၇,၇၁၇

'၇၁၆၈၇၁၇

v၇၇၇၇၇၇၇

*မှတ်ချက် *

အအံ့ရာတီ၏ ဆတ္တာရုပ်ခံချက်မှာမဒီနဟ်သို့ ဟဂ်ပြုလာရောက်မည့် ကိစ္စဖြစ်၏။
အလ်ခာတ်စ် - ညစ်ညမ်းမှုများ၊ ဒုစရိုက်ကံသားများ၊ လူဆိုးလူသွမ်းများ အစရှိသည်ဖြင့် ။

အခန်း(၁၀) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၉၁၇။ အို- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်မှ မက္ကဟ်မြို့သို့ ချပေးသနားတော်မူသော ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာ၏ နှစ်ဆကို မဒီနဟ်မြို့သို့ ချပေးသနားတော်မူပါ။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၀၉)

အခန်း(၁၁) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၉၁၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မဒီနဟ်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)နှင့်ဘီလာလ်(رضي الله عنه)တို့ မမာမကျန်းဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ အဘူဘကရ်သည် နာမကျန်းမှုဆိုးဝါးလာရာဝယ် အောက်ပါအတိုင်း လင်္ကာသီကျူး လေ၏။

လူတိုင်းလူတိုင်း ကိုယ့်လူဝိုင်းနှင့် ရှင်သန်နေသွားလိုကြသည်။

သူမရဏက သူ့ဖိနပ်ကြိုးထက် သူနှင့်နီးနေပါရောလား၊

အစ်မိရ်နှင့် ဂျလီးလ်က ဝိုင်းရံထားကြ ငါ့ကိုလေ

ထိုတောင်ကြားမှ တစ်ညညတာ ငါသည်နေခဲ့ရပါလျှင်

မဂျင်နဟ်မှ ရေတစ်ပေါက် ငါသည်သောက်ခဲ့ရပါလျှင်

ရှာမဟ်၊ သွဖီးလ် တောင်စဉ်များ ငါ့ရှေ့ပေါ်လွင်ခဲ့ပါလျှင်

တမန်တော်မြတ် ﷺ မှ ဤသို့ ဆုမွန်ပန်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ယိုင်ဘဟ် ဘင်န် ရဘီအဟ်၊ အုသ်ဘဟ် ဘင်န် ရဘီအဟ်၊ အုမိုင်ယဟ် ဘင်န် ခလဖ်တို့သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား မိမိတို့၏မြေမှ ကူးစက်ရောဂါဖြစ်သောမြေသို့ လှည့်ပြောင်းရောက်ရှိ စေသည့်အတွက် ၎င်းတို့အား အသျှင်ကျိန်စာသက်ရောက်စေတော်မူပါ။

-အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား မက္ကဟ်ကို မိမိတို့ချစ်သကဲ့သို့ သို့မဟုတ် ထို့ထက် ပို၍ပင် မဒီနဟ်ကိုချစ်အောင် ပြုပေးသနားတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ဆွာအ်နှင့် မုဒွ(အချင်အတွယ် တင်းတောင်း) တို့၌ ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာပေးသနားတော်မူပါ။ မဒီနဟ်၏ရာသီဥတုကို ကျွန်တော်မျိုးတို့နှင့် လျော်ကန်သင့်မြတ်စေတော် မူပါ။ ဤမြို့၏ဝေဒနာကို အလ်ဂျဟ်ဖဟ်ဖက်သို့ ခွဲထုတ်ပို့ဆောင်လိုက်တော်မူပါ။

ကျွန်မတို့ရောက်ရှိကာစ မဒီနဟ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မြေများအနက် အလွန်ပင် အကျည်းတန်ခဲ့ပြီး ဘုသ်ဟာန်(မဒီနဟ်) တောင်ကြား၌ စီးနေသောရေမှာ နောက်ကျိန်နေခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှာဟ်)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၁၃)

‘မဒီနဟ် ရွှေမြို့တော်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။

၃၁။ ဥပုသ် သီလ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ဆွှာင်မ်၏ ထူးမြတ်မှု

၉၁၉။ ဆွှာင်မ်သည် ဒိုင်းလွှားတစ်ခုဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဆွှာင်မ် (ဥပုသ်သီလ) ဆောက်တည်သူသည် မိမိ၏ဇနီးသည်နှင့် စခန်းသွားပေါင်းသင်းခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ ဆင်ခြင်တုံတရားကင်းမဲ့ခြင်းနှင့် ရမ်းကားခြင်းမျိုး မပြုလုပ်ရ။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်မှ သူ့အားခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားလျှင် သို့မဟုတ် ဆဲရေးတိုင်းထွာပြောဆိုလာလျှင် ‘ကျွန်ုပ်သည် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းထားပါသည်’ဟု နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်ပြောကြားရမည်။ ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်အား စိုးပိုင်တော်မူသော အသျှင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားသူတစ်ဦး၏ အာခံတွင်းမှထွက်သော အနံ့အသက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ကတိုး၏ရနံ့ထက် သင်းကြိုင်၏။ ‘အကြင်သူသည် အစာရေစာနှင့် တဏှာပေမများကို ငါ၏နှစ်မြို့မှုအတွက် စွန့်လွှတ်ထား၏။ ဥပုသ်သီလသည် ငါအသျှင်မြတ် အတွက်သာတည်း။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းအတွက် ကုသိုလ်အစားပေးအံ့၊ ယင်းကောင်းမှု၏ ကုသိုလ်ရလဒ်မှာ ဆယ်ကြိမ်ဆယ်ဆဖြစ်လေအံ့’ဟု အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က မိန့်မြွက်တော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ ဟုရိုင်ရဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၁၈)

*မှတ်ချက် *

၁။ ဒိုင်းလွှား’ဟု ဆိုထားခြင်း၏အကျယ်ကို ဖယ်ဟုလ်ဘာရီကျမ်း၊ အတွဲ (၅)၊ စာမျက်နှာ(၅)၌ရှုကြကုန်။

၂။ အိဘာဒ်-နာခံခပ်မှုအခေါင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက်သာလျှင်ဖြစ်သော်ငြားလည်း ဤနေရာ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ သီးသန့်အထူးပြုမိန့်မြွက်ထားတော်မူ၏။ အဘယ်ကြောင့် ဟူမူ ဥပုသ်သီလသည် ပြာကြားဝါ ဖိုသက်သက်အတွက် (၁) ဆိုထားရာတွင် သူတစ်ဦးမှ အမှန်တစ်ကယ် ဆွှာင်မ်တည်ဆောက်ထားခြင်းရှိ မရှိကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အကြီးအကျယ်ဆုံးဆုံးမချီးမြှင့်ပေးခြင်းဖြင့် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်အောင် မလုပ်ဆောင်နိုင်သည့် သန့်စင်သောကျင့် ရပ်ဟု ဆို ရမည်။

(ကြည့် -ဖယ်ဟုလ်ဘာရီ၊အတွဲ -၅၊စာမျက်နှာ-၁၀)

အခန်း(၂) အရ်ရိုင်ယန်သည် ဆွှာင်မ်စောင့်ထိန်းလေ့ရှိသူများအတွက်သာ

၉၂၀။ ဂျန္နုသ်သုခဘုံ၌ အရ်ရိုင်ယန်မည်သော ဝင်ပေါက်တံခါးတစ်ခုရှိ၏။ ကိယာမသ်နေ့တွင် ဆွှာင်မ်စောင့်ထိန်းလေ့ရှိသူများမှအပ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ထိုတံခါးပေါက်မှ ဝင်ရောက်ရမည်မဟုတ်။ ‘ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းလေ့ရှိသူများမှ အဘယ်နည်း’ဟု မေးမြန်းခံရလေသောအခါ ထိုသူတို့ မတ်တပ်ရပ်ကြပေမည်။ ၎င်းနောက် ရိုင်ယန်ဝင်ပေါက်ကိုဖြတ်သန်း၍ (သုခဘုံ)သို့ ဝင်ရောက်ကြရအံ့။ ထိုသူတို့ဝင်ရောက်ကြပြီးနောက် တံခါးပိတ်သွား မည်ဖြစ်အံ့။ ထိုဝင်ပေါက်တံခါးကို မည်သူမျှထပ်မံဖြတ်သန်းဝင်ရောက်(ခွင့်ရှိကြ)မည်မဟုတ်တော့။

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၁၂၀)

၉၂၁။ အကြင်မည်သူမဆို အလှူဒါနနှစ်မျိုးပေးကမ်းလေ့ရှိလျှင် ဂျန္နုသ်၏တံခါးပေါက်များက ဤသို့ဆို၍ ၎င်းကို ဖိတ်ခေါ်ကြရပေအံ့။ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျွန်ုပ်များ၊ အသင်တို့၏ထိုက်တန်မှုမှာ ဤနေရာပင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ လူသားတို့အနက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှုစွဲမြဲသူတိုင်းအား ဆွလာသ်၏တံခါးက ဖိတ်ခေါ်အံ့၊ လူသားတို့အနက် ဂျီဟာဒ်၌ပါဝင်လေ့ရှိသူတိုင်းအား ဂျီဟာဒ်၏တံခါးက ဖိတ်ခေါ်အံ့၊ လူသားတို့အနက် ဆွှာင်မ်ကို ထိန်းသိမ်းဆောက်တည်လေ့ရှိသူတိုင်းအား အရ်ရိုင်ယန်၏တံခါးက ဖိတ်ခေါ်အံ့၊ လူသားတို့အနက် ဆွဒကဟ် ဒါနပေးလေ့ရှိသူတိုင်းအား အဆ်ဆွဒကဟ်၏တံခါးက ဖိတ်ခေါ်အံ့။

အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)က ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏မိဘများသည် ကိုယ်တော့်အပေါ် စွန့်လှူခြင်း ဖြစ်ပါစေ။ ထိုတံခါးများမှဖိတ်ခေါ်ခြင်းခံရသူအဖို့ မည်သည့်သောကနှင့် လိုအပ်ချက်ဟူသည်ရှိသည်မဟုတ်တော့ပါ။ထိုတံခါး အားလုံးမှ လူတစ်ဦးတည်းကို တစ်ပြိုင်တည်းဖိတ်ခေါ်ခြင်း ရှိပါမည်လော’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က “ရှိ၏။ အသင်သည် ထိုသူတို့အနက်မှ တစ်ဦးဖြစ်မည်ဟု ငါမျှော်လင့်တော်မူ၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၂၁)

၉၂၂။ ရမ်သွာန်လ စတင်သည်နှင့် ဂျန္ဓသ်၏တံခါးအပေါင်းပွင့်သွား၏။ ယှိုင်သွာန်မိစ္ဆာအပေါင်းမှာ သံကြိုးဖြင့် ချည်ခတ်ခြင်း ခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၃)

အခန်း (၃) ရမ်သွာန် (သို့) ရမ်သွာန်လ (သို့) နှစ်မျိုးလုံး ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသလော။

၉၂၄။ အသင်တို့သည် ဆန်းစလကို တွေ့မြင်လျှင် ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ကြ။ အသင်တို့သည် ဆန်းစလ ကို တွေ့မြင်လျှင် ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်းကို (လွှတ်ကြ) ရပ်တန့်ကြ။ အကယ်၍ ကောင်းကင်၌ တိမ်ဖုံးနေသော် ရမ်သွာန်၏ ဆန်းစလအား ဂရုတစိုက် သတိပြုစိုက်ကြည့်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်နအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၄)

*မှတ်ချက် *

ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ရန် ကြည့်ရှုရမည့် ဆန်းစလသည် ယုအ်ဘာန်လ၏နောက်ဆုံးရက်မှ ဆန်းစလဖြစ်၏။ ထို့ပြင်လျှင် ၎င်း ရမ်သွာန်လ(၁)ရက်၏နောက်ပြီးဥပုသ်သီလဆင့် ထိန်ရသည်။ဥပုသ်သီလ ရပ်တန့်ရန် ကြည့်ရှုရမည့် ဆန်းစလသည်ရက်အရက်မှ ဆန်းစလဖြစ်၏။(မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း (၄) မုသားစွက်သည့် ဥပုသ်မကျင့်သုံးကြနှင့်

၉၂၅။ အကြင်မည်သူမဆို မုသားဝါဒများကို မရှောင်ကြဉ်စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ မုသားနှင့်ဒုစရိုက်များကို ဆက်လက် ကျင့်သုံးနေခြင်း အလျှင်းမပြုကြနှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ၏အစားနှင့်အသောက် စွန့်လွှတ်ခြင်းကို လိုအပ် နေတော်မူသည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၅)

*မှတ်ချက် *

ယင်းသို့ဆောဥပုသ်သီလမျိုးကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လက်ခံဆော်မူခြင်းအလျှင်းအရှိကြောင်းကို မိုဟ်မ္မာဒ်လ်သည်ကြောင်း အတွဲ (၅)စာမျက်နှာ-၁၈)

အခန်း (၅) ကျွန်ုပ် ဥပုသ်သည်ဖြစ်သည်ဟု ပြောသူအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချသင့်သလော

၉၂၆။ (ဟဒီးဆ်တော် အမှတ် ၉၂၅ အတိုင်းဖြစ်ပြီး ဆက်လက်ပါရှိသည်မှာ)

အာဒမ်၏မျိုးဆက်(လူသား)တို့၏ ကျင့်ကြံမှုများသည် သူတို့အဖို့ဖြစ်၏။ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းမှုများသည် သာ ငါအသျှင်မြတ်အဖို့ဖြစ်၏။ ငါအသျှင်မြတ်မှ ၎င်းအတွက် ဆုလာဘ်အစားပေးမည်ဖြစ်၏။ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည် ကြသောသူများအဖို့ ပျော်ရွှင်မှုနှစ်ရပ်ရှိ၏။ တစ်ခုမှာ ဝါလွတ်ချိန်(ဝါဖြေချိန်)ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ခုမှာ သူ၏အသျှင်သခင် နှင့် ဆုံစည်းတွေ့ဆုံရမည့်အချိန်ဖြစ်၏။ (ထိုရောအခါ) ထိုသူသည် သူ၏ဥပုသ်သီလကြောင့် နှစ်မြို့သဘောတူတော်မူခြင်း ခံရမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၆)

အခန်း (၆) မတရားကာမမှုကျူးလွန်မိမည်ကို စိုးရိမ်သော အိမ်ထောင်မရှိသေးသူများနှင့် ဥပုသ်သီလ

၉၂၇။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့ကြစဉ်က ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ “လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းကို ပြုနိုင်စွမ်းရှိသူတို့ အိမ်ထောင်ထူကြကုန်။ အကြောင်းမှာ ယင်းအမှုသည် သူ၏ (မတော် တရော်)ကြည့်ရှုမှုကို လျော့ပါးသွားစေပြီး သူ၏အရှက်အင်္ဂါကို (တရားမဝင်ကာမမှုမှ) ထိန်းသိမ်းပေးလိမ့်မည်။ လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်းကို ပြုနိုင်စွမ်းမရှိသူမှာ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းကြကုန်။ အကြောင်းသော် ဥပုသ်သီလသည် သူ၏ ကာမ အင်အားကို လျော့ပါးသွားစေမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းအလ်ကမဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၇)

အခန်း (၇) ရမ်သွာန်အဝင်အထွက်နှင့် ဆန်းစစ်

၉၂၈။ လတစ်လသည် (၂၉)ည၌ (၂၉ ရက်)လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အသင်တို့သည် ဆန်းစစ်မှုကို မတွေ့မချင်း ဥပုသ်သီလ မဆောက်တည်ရ။ အကယ်၍ ကောင်းကင်၌ တိမ်ဖုံးမိုးအုံ့နေသော် (ပြီးခဲ့သောယုဒဘာန်လကို) ရက် (၃၀)အဖြစ် ဖြည့်လိုက်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်နံ အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၃၁)

၉၂၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ကြင်ရာတော်များမှ တစ်လတာ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေထိုင်ရန် အဓိဋ္ဌာန် ပြုတော်မူခဲ့၏။ (၂၉)ရက်လွန်မြောက်သော နံနက် သို့မဟုတ် နေ့လယ်ခင်း၌ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏ကြင်ရာတော် များထံ ကြွမြန်းသွားတော်မူခဲ့၏။ တစ်စုံတစ်ဦးက ကိုယ်တော်အား “ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိကြင်ရာတော်များထံ တစ်လတိုင်တိုင် မသွားဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူထားပါသည်”ဟု မေးစမ်းလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဤလ သည် (၂၉)ရက်ဖြစ်၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဗ္ဗူမုလမရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၃၄)

အခန်း (၈) အီးဒ်၏ လနှစ်လသည် လျော့နည်းနိမ့်ကျမှုမရှိ

၉၃၀။ အီးဒ်၏ လများဖြစ်သော လနှစ်လသည် လျော့နည်းနိမ့်ကျမှုမရှိ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဘကရ်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၃၆)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ ဟဒီးဆ်ဆော်အမှတ်စဉ်(၉၂၈)မှ ရက်(၃၀)အဖြစ် ဖြည့် လို က်ကြကုန် ဟူသည်မှာယုဒဘာန်လကြိုက်သောဥပုသ်သီလနှင့် ပတ်သက်၍ အဆိုညီခဲ့ကြပြီးဖြစ်၏။ ရမ်သွာန်အား ရက်သုံး ဆယ် ဖြည့် ခိုင်း ထားခြင်း မဟုတ်ပါ။
- ၂။ ဟဒီးဆ်ဆော်အမှတ်စဉ်(၉၃၀)၏ ဖွင့် ဆို ချက် အကြောက်အမြားရှိခဲ့ ကြ၏။ ညီညွတ်သောအဆို တစ်ခုမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ အီ (ရမ်သွာန်နှင့် ဇုလ်ဟိဂျီဂျဟ်)မှာ (၂၉)ရက်ဖြစ်စေ၊ (၃၀)ရက်ဖြစ်စေ ထိုလများ အတွင်း ကျင့် ဆောင်သည့် တာဝန်များ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု ကျပ်သလျှင် မရှိ။ (ကုသို လ်အကျိုးအမြတ်ရသည့် ဆယ်အပြည့် အဖြစ် မှတ်ယူသည်။) ဆန်းစစ်မှုအား ရှိသမျှ တကမ္ဘာတဝှမ်း ကျင့်ကြံ ပါလျက်နှင့် အမှန်တကယ်ဖြစ်သောနေ့ရက်နှင့် လွဲ နှစ်ပြီး ဥပုသ်သီလအတွင်း အမှန်တကယ် ဖြစ်ပြီး ပြုလုပ်မိလျှင်လည်း ယင်းမှားယွင်းမှု၌ ထိခိုက် နစ်နာမှုမရှိချေ။ ဥပမာ- ဆန်းစစ်မှုအား မြင် ကြောင်း ထုတ်ဖော်အော်ဟစ်တိုက်ခိုက်မှု ဥပုသ်သီလအတွင်း ထိခိုက်ခြင်းနှင့် အရိယာ၌ ဆိုင်းခံခြင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးနောက်မှ သက်ဆိုင်ရာပြန်လှည့်လာသည့် လရက်မှ စစ်လင်မအဆင်း၏ ကျင့် ဆောင်မှုကို အလွယ်အသွယ်ဖြင့် ယ်ရဆော်မှုမည် မဟုတ်ချေ။ (ကြည့် -အဘူဗူရ်အမှတ်စဉ် ၂၆-၂၇)

အခန်း (၉) ငါတို့သည် ရေးသားတွက်ချက်လေ့ မရှိကြ

၉၃၁။ ငါတို့သည် စာပေမတတ်မြောက်ကြသော လူမျိုး ဖြစ်ကုန်၏။ ငါတို့သည် ရေးသားတွက်ချက်လေ့ မရှိကြသောကြောင့်ဖြစ်၏။ လတစ်လသည် ဤသို့နှင့်ဤသို့ဖြစ်ပေ၏။ (တစ်ခါတစ်ရံ ၂၉ ရက်ဖြစ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ ၃၀ ရက်ဖြစ်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၃၇)

*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်ဆော်၌ ‘မကျေမတွက်ရ’ဟု ဆို ထားခြင်း မရှိပါ။ စာပေအသိဉာဏ် ဖတ်ရှုခြင်း တွက်ချက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တွန်းအားပေးခြင်း၊ လက်ဟန်ချေဟန်ဖြင့် ကျေကွင်းပုံစံပြတော်မူခြင်း သတိ ထားမိနိုင် ပေသည်။ ဤဟဒီးဆ်ဆော်၌ အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူ၏။ ‘အဓိဋ္ဌာန်’သည် ယုံကြည်စိတ်ချရသော သင်ကြားပြောမှုကို ခံယူခြင်း မရှိခဲ့ သူ (တစ်နည်း) အလွယ်အသွယ်ဖြင့် အမှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်နေသော အရာကို ခံယူခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယုံကြည်စိတ်ချရသော အရာမှ စာပေမတတ် ဖြစ်သူ များဖြစ်နေပါလျှင် အမှန်တကယ်ဖြစ်ပေါ်သည့် အရာကို အမှန်တကယ် ခံယူရန် ရှိတော်မူခဲ့၏။

အခန်း (၁၀) ရမ်သွာန်၏ရှေ့ တစ်ရက် သို့မဟုတ် နှစ်ရက်ကြိုပြီး ဥပုသ်မယူကြနှင့်

၉၃၂။ အသင်တို့ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ရမ်သွာန်လ၏ရှေ့ တစ်ရက် သို့မဟုတ် နှစ်ရက်ကြိုပြီး ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း အလျှင်းမပြုလုပ်ရ။ သူ့ထံ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း၏အလေ့အထ ရှိနေသည်ဖြစ်စေ (အကယ်၍ လကုန်ရက်များ၌ နဝိဇိလ-ဆွောင့် စောင့်ထိန်းနေကျဖြစ်ကာ ထိုနေ့ရက်များနှင့် တိုက်ဆိုင်သွားလျှင်) ထိုသူသည် ထိုနေ့၌ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်နိုင်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၃၈)

အခန်း (၁၁) အာယသ်တော် (၇:၁၈၉)နှင့်စပ်လျဉ်း၍

၉၃၃။ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာ သာဝကတော်များအကြား အလေ့အထတစ်ခုရှိခဲ့၏။ ၎င်းတို့တစ်ဦးဦးမှာ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားပြီး (အိမ်သွားရအတွက်) စားစရာလက်ဆောင်ရလာလျှင်လည်း မစားသောက်ဘဲ အိပ်စက် လိုက်၏။ ထိုနေ့ည၌ မစားသည့်အပြင် နောက်တစ်နေ့ နေဝင်ချိန်တိုင်အောင်လည်း စားသည်မရှိခဲ့။ ကိုင်းစ် ဘင်န် ဆွိုရ်မဟ် အလ်အန်ဆွာရီသည် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားလျက်ရှိပြီး အိမ်သွားရအချိန်တွင် သူ့ဇနီးသည်ကို စားစရာ တစ်စုံတစ်ရာရှိမရှိကိုမေးမြန်းရာ သူမက “မရှိပါ။ သို့သော် အသင့်အတွက် တစ်စုံတစ်ရာကို သွားရှာဆောင်ယူလာ ခဲ့မည်”ဟု ပြောဆို(ထွက်ခွာသွား)၏။ သူသည် နေခင်းတစ်နေ့လုံး ပင်ပန်းကြီးစွာ အလုပ်လုပ်ထားရသဖြင့် အိပ်ချင် စိတ်လွှမ်းမိုးကာ အိပ်ပျော်သွားခဲ့၏။ ဇနီးဖြစ်သူမှ ပြန်ရောက်လာပြီး ၎င်း၏အဖြစ်ကို တွေ့လေလျှင် “အသင့်အတွက် စိတ်ညစ်ရလေစွ”ဟု ပြောဆိုလေ၏။ နောက်တစ်နေ့လယ်တွင် ယင်းအဖြစ်တစ်ရပ်လုံးကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပြောပြတော်မူရာ သူ့မှာတုန်လှုပ်သွားလေ၏။ ၎င်းနောက် အောက်ပါ မုက္ခဝါဠိတော် ကျရောက်လာခဲ့၏။

အသင်တို့အဖို့ အသင်တို့၏ဇနီးသည်များနှင့် ဥပုသ်သီလအညီများ၌ ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်းကို ခွင့်ပြု တော်မူစေ ထိုဇနီးသည်များသည် အသင်တို့အဖို့ ဝတ်စားတန်ဆာများဖြစ်ကြကုန်၏။ အသင်တို့သည်လည်း သူမတို့အဖို့ ဝတ်စားတန်ဆာများဖြစ်ကုန်၏။ အသင်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို လှည့်စားလျက်ရှိသည်ကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှ ကောင်းစွာသိရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ် ကရုဏာဖြင့် ပြန်လှည့်၍ အသင်တို့အား ခွင့်လွှတ်တော်မူလေပြီ။ သို့အတွက်ကြောင့် အသင်တို့သည် ၎င်းတို့(ဇနီးသည် များ)နှင့် ယခုမှစ ပြန်လည်ဆက်ဆံကြပြီးနောက် အသင်တို့အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ သတ်မှတ်ထား ပြီးသော ပြဌာန်းချက်(ရင်သွေးမျိုးဆက်)ကို တောင်းခံကြလေကုန်။(၂:၁၈၇)

သူတို့သည် ဤသတင်းကောင်းအပေါ် လွန်စွာမှ ဝမ်းမြောက် ရွှင်လန်းကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့လည်း ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။

၎င်းပြင် အသင်တို့ထံ ချည်မျှင်အနက် (ညဉ့်၏အမှောင်ထု)မှ ခွဲထွက်ထင်ရှားလာသော အရုဏ်၏ ချည်မျှင်အဖြူ(အလင်းဦး)တိုင်အောင် စားသောက်ကြကုန်။ ၎င်းနောက် အသင်တို့၏ ဥပုသ်သီလအား ညဉ့်အချိန် ဝင်ရောက်သည်အထိ (ပြည့်စုံအောင်) ကြိုးပမ်းတည်ဆောက်ကြလေကုန်။ (၂:၁၈၇)

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်ဘရာအ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၃၉)

*မှတ်ချက် *

အထက်ဖော်ပြပါ အာယသ်တော်မှ ညွှန်းဆောင်ရာဆွေသဟ်အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

+++ (၇၁၈၇)

အခန်း (၁၂) ချည်မျှင်အနက်မှ ချည်မျှင်အဖြူ ဟူသည်မှာ

၉၃၄။ “ချည်မျှင်အနက်မှ ချည်မျှင်အဖြူ ခွဲထွက်၍ အသင်တို့ထံ ထင်ရှားလာချိန်တိုင်အောင်”ဟူသော အာယသ်တော် ထုတ်ပြန်ချမှတ်သောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ဆံပင်အနက်တစ်မျှင်၊ အဖြူတစ်မျှင်ကို ယူ၍ ကျွန်ုပ်၏ ခေါင်းအုံးအောက်၌ ထားရှိခဲ့၏။ ၎င်းနောက် တစ်ညညီတာလုံး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုနေလေရာ မည်သည့်ထူးခြားမှုကိုမျှ မတွေ့ခဲ့ရချေ။ သို့ဖြစ်ရာ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ရုဏ်လုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ အခစားဝင်၍ ဖြစ်ရပ်ကို လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်အား ဤသို့ရှင်းပြတော်မူခဲ့ပါ၏။ “ထိုအာယသ်တော်မှ ရည်ညွှန်းသည်မှာ ညဉ့်၏အမှောင်ထုနှင့် အရုဏ်၏အဖြူရောင် (ထွက်ပေါ်)မှုဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဒီ ဘင်န် ဟာသ်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၄၀)

အခန်း (၁၃) စဟူးရ်နှင့် ဖရုရ်ဆွလာသ် အချိန်မည်မျှခြားရမည်

၉၃၅။ ဇိုင်းဒ် ဘင်န် ဆာဘစ်သ်(ﷺ)က “ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ စဟူးရ်ပြုခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် (ဖရုရ်)ဆွလာသ်(ဝတ်ပြုသွားရန်)အတွက် ရပ်တော်မူခဲ့ပါ၏”ဟု ပြောပြရာ ကျွန်ုပ်က “စဟူးရ်နှင့်အတန်အကြား အချိန်အပိုင်းအခြား မည်မျှရှိပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းခဲ့၏။ သူက “အချိန်အပိုင်း အခြားမှာ ကုရ်အာန်အာယသ်တော် (၅၀) လုံလုံလောက်လောက် ဖတ်ရွတ်နိုင်သည့် အချိန်မျှဖြစ်၏” ဖြေကြားခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၄၄)

အခန်း (၁၄) စဟူးရ်သည် မလုပ်မနေရမဟုတ်သော်လည်း မင်္ဂလာဖြစ်၏

၉၃၆။ စဟူးရ်ကို ပြုလုပ်ကြကုန်။ အကြောင်းမှာ စဟူးရ်အတွင်း၌ ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာရှိနေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၄၅)

*မှတ်ချက် *

စဟူးရ်-ဥပုသ်သီလဆောက်တည်နေအလိုငှာအရှင်ခွန်မဆုက်မိ နံနက်စာစားသောက်ခြင်း။

အခန်း (၁၅) ဥပုသ်သီလယူရန် နေ့ပိုင်းမှ ရည်ရွယ်လျှင်

၉၃၇။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူတစ်ဦးကို အာရှုရာနေ၌ ဤသို့ကြေညာစေတော်မူခဲ့၏။ “အကြင်မည်သူမဆို စားသောက်ပြီးဖြစ်က မည်သည့်အရာမျှ ထပ်မံမစားသောက်ဘဲ ဥပုသ်သီလယူကြ။ မစားသောက် ရသေးသူသည်လည်း ထပ်မံမစားသောက်ရ။ သူ၏ဆွေငယ် ကို (နေ့အချိန်ကုန်သည်အထိ) ဆုံးခန်းတိုင်ကြစေ။”

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ် ဘင်န် အလ်အတ်(ဂ်)ဝါ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၄၇)

*မှတ်ချက် *

အာရှုရာနေ - မဟာရ်ရမ်လ(၁၀)ရက်နေ့

အခန်း (၁၆) ဂျူနတ်အဖြစ်၌ ဆွေငယ်အတွက် နံနက်စာစားလျှင်

၉၃၈။ အချို့အချိန်အခါများတွင် ရုဗူလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဂျူနတ်အဖြစ်၌ နံနက်စောစော နီးထတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်သည် ရေချိုးသန့်စင်ပြီးနောက် ဆွေငယ် စောင့်ထိန်းတတ်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်နှင့် အွမ္မု(စ်)မဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၄၈)

အခန်း (၁၇) ဥပုသ်သီလယူထားစဉ် ပွေ့ဖက်နမ်းရှုပ်ခြင်း

၉၃၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဥပုသ်သီလယူထားစဉ်အတွင်း (ကြင်ရာတော်တို့အား) ဖက်ပွေ့နမ်းရှုပ်တော် မူလေ့ရှိ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှာ အသင်တို့အသီးသီးထက် သာပို၍ ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်း ကြီးမားတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၄၉)

အခန်း (၁၈) ဥပုသ်ယူထားလျက် မေ့လျော့စားသုံးမိလျှင် ဆွေငယ်ကို ပြန်လည်ဖြည့်စွက်ရမည်လော

၉၄၀။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် မေ့လျော့၍ စားသုံးမိခဲ့ပါက သူ၏ ဥပုသ်သီလအား ပြီးဆုံးသည်အထိ ဆက်လက် စောင့်ထိန်းရမည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းသူသည် မည်သည့်အရာကို စားသောက်မိသည်ဖြစ်စေ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကပင် ကျွေးမွေးတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(စ်)ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၅၄)

အခန်း (၁၉) ရမ်သွာန်အတွင်း ဇနီးနှင့်ဆက်ဆံမိ၍ ဒဏ်ကြေးဆောင်ရန် မတတ်စွမ်းနိုင်လင့်ကစား ဆွဒကဟ် ပေးရမည်

၉၄၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ထိုင်နေကြစဉ် လူတစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး “ယာ-ရုဗူလူလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်မှာ

အပျက်ကြီးပျက်စီးရလေပြီ”ဟုလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဘာဖြစ်ပါသနည်း”ဟု မေးတော်မူ၏။ သူက “ကျွန်ုပ်သည် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းဆဲရှိစဉ်အတွင်း ဇနီးသည်နှင့် နီးနှောမိခဲ့ပါသည်”ဟု ပြောပြ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) က သူ့အား “ကျွန်တစ်ဦးအား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေရန် အသင် တတ်စွမ်းနိုင်ပါသလော”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက “မတတ်စွမ်းနိုင်ပါ”ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဥပုသ်သီလကို နှစ်လတိုင်တိုင် တစ်ဆက်တည်း စောင့်ထိန်းနိုင်ပါသလော” ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက “မစောင့်ထိန်းနိုင်ပါ”ဟု လျှောက်တင်၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်မြတ် မှ “အသင်သည် သူဆင်းရဲ(၆၀)ဦးကို ကျွေးမွေးရန် တတ်စွမ်းနိုင်သလော”ဟု မေးလေသော် ၎င်းက “မတတ်စွမ်းနိုင်ပါ” ဟုပင် ပြောကြားလျှောက်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း အလားတူအခြေအနေ၌ ရှိဆဲတွင် ခြင်းတောင်းကြီးတစ်လုံးနှင့်အပြည့် စွန့်ပလွံသီးများမှာ ကိုယ်တော်ထံ ဆက်သ ရေရှိစေခဲ့၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “မေးမြန်းသူ အဘယ်မှာနည်း”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက “ကျွန်ုပ် ရှိကြောင်းပါ”ဟု လျှောက်ထား၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က သူ့အား “ဤသည်ကိုယူဆောင်၍ ဆွဒကဟ်ဒါန ပေးလိုက် လေလော့”ဟု မိန့်တော်မူရာ ၎င်းသူက “ကျွန်ုပ် ထက်ဆင်းရဲသူကို ပေးလှူရမည်လော။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ မဒီနဟ်၏တောင်နှစ်လုံးအကြား ကျွန်ုပ်ထက်ဆင်းရဲသောမိသားစုဟူသည် မရှိကြောင်းပါ”ဟု လျှောက်တင်လေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရှေ့သွားများပေါ်လွင်သွားသည်အထိ ပြီးရယ်တော်မူပြီး “ဤအရာ ဖြင့် အသင့်မိသားစုကိုသာ ကျွေးမွေးလိုက်ပေရော့”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၅၇)

အခန်း (၂၀) ဥပုသ်စောင့်ထိန်းထားစဉ် သွေးခုပ်ခြင်းနှင့်အန်ခြင်း

၉၄၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းထားစဉ်ကလည်းကောင်း၊ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားစဉ် ကလည်းကောင်း သွေးခုပ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နအဘ္ဘွာစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၅၉)

*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်ဆက်သည် အလ်ဟဒ်နှင့် ပြန်ထားသောဟဒီးဆ်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက်ရှိ၏။ ယင်းသို့ ဆန့်ကျင်ကွဲပြားနေမှုအပေါ် မှစ်လ ဓမ္မသတ်ရှင်များမှ စနက်အမျိုးမျိုး ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ အိမာမ်ရှာဖီအီက “ဟဒီးဆ်ဆက်နှစ်ဆင့်သင့်တော်ကြောင်း၊ ဆင့်ပြန်ချက်မှာ အနည်းငယ်ပြီးထန်နေ၏။ အကောင်းဆုံးမှာ ဥပုသ်ယူထားစဉ် သွေးခုပ်ခြင်းကဲ့သို့ အမှုမျိုးကို ရှိသမျှအခွင့်အလမ်းတိုင်းဖြင့် ပြုတ်ချက်မှာ ဤဟဒီးဆ်ဆက်မှပင် ယူရမည်။ ကျွန်ုပ်နားလည်ထားသည်မှာ- တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အပေါင်း၎င်းတို့၏နောက်လိုက်များနှင့် မှစ်လင်မ်ပညာရှင်အားလုံးက သွေးခုပ်ခြင်းမှာ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားခြင်းကို ပျက်ပြယ်သွားစေနိုင်ပါသည်ဟု ယူဆသိခဲ့သည်။ အစ်ဘ်နဟဒ်ဇ်၏ယူဆချက်မှာ- အစ်ဘ်အိဗ် ဖြန့်ချက်ဖြစ်သော ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားသူတစ်ဦးအား သွေးခုပ်ခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏’ဟူသည့် ဟဒီးဆ်ဆက်က အလ်ဟဒ်၏ဟဒီးဆ်ကို ပျက်ပြယ်သွားစေသည်ဟူ၏။

ကြည့်-ဖယ်ဟုလ်ဘာရီ၊အတွဲ(၅)၊စာမျက်နှာ(၇၉-၈၀)

အခန်း (၂၁) လမ်းခရီးနှင့်ဆွှောင်မံ

၉၄၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ လမ်းခရီးတစ်ခု၌ ရှိခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က လူတစ်ဦး အား “ငါ့ကိုယ်တော်အတွက် ရေနံစီးကို ရောစပ်၍ ယူဆောင်လာလော့”ဟု စေခိုင်းတော်မူ၏။ ထိုသူက “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ နေမဝင်သေးပါ”ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ထပ်၍ “သွားလော့၊ ငါ့ကိုယ်တော် အတွက် ရေနံစီးကို ရောစပ်၍ ယူဆောင်လာလော့”ဟုမိန့်ရာ ထိုသူကလည်း “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ နေမဝင် သေးပါ”ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က တတိယအကြိမ်အထိ “သွားလော့၊ ငါ့ကိုယ်တော်အတွက် ရေနံ စီးကို ရောစပ်၍ ယူဆောင်လာလော့”ဟုပင် မိန့်တော်မူသည့်အတွက် ထိုသူသည် အနီးအနားပေါ်မှဆင်းကာ ရေနံစီးကို ကိုယ်တော်အတွက် ရောစပ်ပေးခဲ့၏။ ၎င်းကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ သောက်သုံးပြီးနောက် (အရှေ့အရပ် ကို) လက်ဖြင့်ညွှန်ပြလျက် “ဤအရပ်၌ ညဉ့်အချိန်ကျရောက်သည်ကို အသင်တို့မြင်တွေ့လျှင် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်း ထားသူအဖို့ သူ၏ဆွှောင်မံကို လွှတ်လိုက်ချေလော့”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ အဘီ အေဆ်ဖ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၆၂)

*မှတ်ချက် *

စိတ် - ပုံနှိပ်သို့မဟုတ် ဘာလီပုံနှိပ်ဖြင့် ဆောင်းသော/ စီမံထားသော အစားအစာတစ်မျိုး

၉၄၄။ မကြာခဏဆိုသလို ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းလေ့ရှိသူ ဟမ်ဇတ် ဘင်နီ အမ်ရီအ(စ်)လဗီ(စ်)က တမန်တော် မြတ်(ﷺ)အား “ခရီးသွားသည့်အခါ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းရမည်လော”ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်ဆန္ဒရှိက ဥပုသ်ယူ၊ အသင်ဆန္ဒမရှိက (လွှတ်လိုက) လွှတ်လေလော့”ဟု ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၆၄)

အခန်း (၂၂) ရမ်သွာန်၏ရက်အချို့၌ ဥပုသ်ဆောက်တည်ပြီးနောက် ခရီးထွက်လျှင်

၉၄၅။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရမ်သွာန်လအတွင်း မက္ကဟ်သို့ ခရီးထွက်တော်မူခဲ့၏။ ဥပုသ်သီလလည်း စောင့်ထိန်းထားတော်မူခဲ့၏။ ကဒီးဒ်အရပ်သို့ရောက်သော် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဝါလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ လူတို့ကလည်း လိုက်၍ ဝါလွှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအတ္တိဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၆၅)

*မှတ်ချက် *

ကဒီးဒ်သည် အုစ်ဖန်နှင့် ကုဒိုင်ဒ်အကြား နေပွဲသွမ်းသောဒေသတစ်ခုဟု အဘူအာဒ်ဒုလ္လာဟ် (အိဗ်အိဗ်အိဗ်)မှ ဖော်

အခန်း (၂၃) ခေါင်းစဉ်မရှိ

၉၄၆။ အလွန်ပူပြင်းသောနေ့တစ်နေ့၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးတစ်ခုထွက်ခဲ့ကြ၏။ အပူဒဏ်ပြင်းထန်လွန်းသည့်အတွက် လူတို့သည် မိမိတို့၏လက်များကို ဦးခေါင်းပေါ် တင်ထားရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အစ်ဘ်နုရဝါဟ်(စ်)မှအပ ကျွန်ုပ်တို့ မည်သူမျှ ဥပုသ်သီလယူထားခြင်းမရှိခဲ့ကြချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၆၆)

အခန်း (၂၄) လမ်းခရီး၌ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားခြင်းသည် မှန်ကန်မှုမမည်

၉၄၇။ ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူတစ်စုကို တွေ့မြင်တော်မူ၏။ ၎င်းတို့သည် လူတစ်ဦးအား အရိပ်အကာ မိုးပေးလျက် ရှိကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ “ဘာဖြစ်ပါသနည်း”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “သူသည် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းထားပါသည်”ဟု ဖြေကြားကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “လမ်းခရီးအတွင်း ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ခြင်းမှာ မှန်ကန်မှုအနက်မှမဟုတ်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ်ဘင်နီ အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၆၇)

*မှတ်ချက် *

ခရီးသည်သည် ဥပုသ်သီလယူသည်ဖြစ်စေ၊ မယူသည်ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက်ရှိကြောင်း ဤဟဒီးဆ်တော်မှ ဖော်ပြနေပါသည်။ သို့ ကျန်းမာသန်စွမ်းသူအဖို့ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ရန် ညွှန်ကြားချက်ရှိသကဲ့သို့ ချဉ်းနဲ့/ပုန်းတိမ်းသူတို့သည် ဥပုသ်သီလထားသည်။ အားနည်းချဉ်းနဲ့သူ သို့မဟုတ် ကျန်းမာရေးမကောင်းသူမှ ဥပုသ်ယူထားခြင်းသည် သူ့အား ဆေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေပါသည်။ သူအဖို့ အိမ်သွား(ဝါလွှတ်)လို က်ရမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က မိမိ၏နာမ်ပျော်အစီအစဉ်ကို ဖော်ပြခြင်းကို လိုလားဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိ၍ဖြစ်၏။ ကြည့် - ဘုခါရီ အနှစ်ချုပ်ကျမ်း၊ စာမျက်နှာ(၄၄၈)မှ ဆောက်မြေတစ်စု။

အခန်း (၂၅) ဥပုသ်သီလ ယူခြင်း၊ မယူခြင်းအပေါ် သာဝကများမှ အချင်းချင်း ဝေဖန်ရေးမပြုလုပ်ခဲ့ကြ

၉၄၈။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူတကွ ခရီးထွက်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ (ခရီးစဉ်များ၌) ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းကြသူများက ဥပုသ်မယူသူများကို ဝေဖန်ကြ။ ဥပုသ်သီလမစောင့်ထိန်းထားသူများကလည်း ဥပုသ်သည် များကို ဝေဖန်ရေးအလျှင်းမလုပ်ခဲ့ကြချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်နီ မာလစ်(စ်)က(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၆၉)

အခန်း (၂၆) ဆွောင်မိ၏တာဝန်ရှိလျက် သေဆုံးသွားသူ

၉၄၉။ သူတစ်ဦးသည် (လွတ်သွားသောရပ်သွာန်နေရက်များအတွက်) ဆွောင်မိ၏တာဝန်ကျန်ရှိလျက် သေဆုံးသွားခဲ့သော် သူ၏အုပ်ထိန်းသူများက သူ့ကိုယ်စား ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ကြရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၇၃)

၉၅၀။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏မိခင်ကွယ်လွန်သွားပါသည်။ သူမထံ၌ ဆွောင်မိ၏တာဝန် တစ်လစာတင်ရှိနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သူမကိုယ်စား ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းရပါမည်လော”ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “စောင့်ထိန်းဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အကြွေးကို ပေးဆပ်ရန်မှာ အကြီးဆုံး တာဝန်ဝတ္တရားဖြစ်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအဿ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၇၄)

အခန်း (၂၇) ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းထားသူ မည်သည့်အချိန်၌ ဝါချိုးနိုင်သနည်း

၉၅၁။ (ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-၉၄၃ အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

“ဤအရပ်၌ ညဉ့်အချိန်ကျရောက်သည်ကို အသင်တို့မြင်တွေ့လျှင် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းထားသူအဖို့ သူ၏ဆွောင်မိကို လွှတ်လိုက်ချေလော့”ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ လက်ညှိုးတော်ဖြင့် အရှေ့အရပ်ဘက်သို့ ညွှန်ပြတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘီအာဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၇၇)

*မှတ်ချက် *

အကျယ်ကို ဖယ်ဟုလ်ဘာရီကျမ်း၊အတွဲ (၅)၊စာမျက်နှာ(၁၀)၌ရှုကြကုန်။

အခန်း (၂၈) အိမ်သွာရ်အား အချိန်မီပြုကြ

၉၅၂။ လူတို့သည် အိမ်သွာရ်အား အချိန်မီ ခပ်သွက်သွက်ပြုကျင့်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး လမ်းမှန်တရားပေါ်၌ တည်ရှိနေလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ်ဘင်န် စအိဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၇၈)

အခန်း (၂၉) နေဝင်ပြီအထင်ဖြင့် ဝါဖြေမိသောအခါ

၉၅၃။ အတိမ်မာအ် ဘင်န်သီ အဘီဘကရ်(رضي الله عنه)မှ ဤသို့ပြောကြားခဲ့၏။ “တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ် မိုးအုံ့သောနေ့တစ်နေ့၌ ဝါဖြေခဲ့ပြီးနောက်တွင် နေထွက်ပြုလာခဲ့၏”

ဆင့်ပြန်သူ-ဟသျှိမဟ်(တစ်ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၈၀)

ဟိရှာမ် ဘင်န် အုရ်ဝဟ် မှတစ်ဆင့် အဘူအုစာမဟ်

*မှတ်ချက် *

သာသနာ့ဗဟုသုတအများစုထဲ၌ထို သို့သောနေ့မျိုးအတွက် ပြန်လည်၍ဥပုသ်သီလဆောင် ရမည်ဟု ဆိုထားကြ၏။(တရားရည် -ဖယ်ဟုအတွဲ -၅၊စာမျက်နှာ-၁၀၃)

အခန်း(၃၀) သူငယ်လေးများ၏ ဆွောင်မိ

၉၅၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အာရှုရာနေ့၏နံနက်ခင်းတွင် အန်ဆွာတို့၏ကျွေးရွာသို့ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး ကို စေလွှတ်ပြီး ဤသို့ကြေညာစေတော်မူခဲ့၏။ “အစားအစာစားသောက်ထားကြသူများ (ထပ်မံ)မစားသောက်ကြဘဲ ဆွောင်မိကိုပြီးဆုံးအောင် စောင့်ထိန်းကြ။ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားကြသော သူတို့လည်း ဆွောင်မိကိုပြီး ဆုံးအောင်

စောင့်ထိန်းကြကုန်။”ထိုအခါကာလမှစတင်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထို(အာရှရာ)နှင့် အမြဲတစေ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းခဲ့ကြသည်သာမက ကျွန်ုပ်တို့၏သူငယ်လေးများ (ကလေးငယ်များ)ကိုလည်း ဥပုသ်ယူစေခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုကလေးငယ်များအတွက် သိုးမွေးအရပ်လေးများကို ပြုလုပ်ထားကြ၏။ ၎င်းတို့အနက်တစ်ဦးဦးကို အစားအစာ တောင်းဆိုလာသောအခါဝယ် ယင်းအရပ်လေးများကို ထိုသူငယ်အား အိမ်သွားအချိန်အထိ ပေး(ဆော့)ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အရံရှာတိုင်းအံ ဘင့်နံသိ မုအောဝီဝိဇ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၈၈၁)

အခန်း(၃၁) အလ်ဝိဆွာလ်သည် စဟ်ရ်အချိန်အထိသာ

၉၅၅။ ဝိဆွာလ်(ဝါမဖြော့ဘဲ တစ်ဆက်တည်း ရက်များစွာ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း)ကို မကျင့်ကြံကြနှင့်။ အကယ်၍ အသင်တို့၏ဆွောင်မကို ရှည်ကြာစေလိုလျှင် စဟ်ရ်အချိန်အထိသာ စောင့်ထိန်းကြကုန်။

ထိုအခါလူများက “ယာ-ရုဇူလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်မှာ ဝိဆွာလ်ကိုကျင့်မူပါ၏။”ဟု လျှောက်တင်ကြ သဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါသည် အသင်တို့နှင့် မတူချေ။ ငါအိပ်စက်နေစဉ်ကာလ၌ ငါ၏စားခြင်းနှင့်သောက်ခြင်း ကို (အသျှင်မြတ်ထံမှ) ရရှိခံစားစေ၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၈၈၄)

အခန်း(၃၂) အလ်ဝိဆွာလ် ကျင့်ဆောင်လေ့ရှိသူအား ဒဏ်ပေးခြင်း

၉၅၆။ ရုဇူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆွောင်မစောင့်ထိန်းမှုတွင် အလ်ဝိဆွာလ်ကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ မုစ်လင်မ်တစ်ဦးက “ ယာ-ရုဇူလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်အဖို့မှာမူ ဝိဆွာလ်ကိုကျင့်ဆောင်တော်မူပါ၏။”ဟု လျှောက် တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်တို့အနက် အဘယ်သူသည် ငါကိုယ်တော်နှင့်တူညီနိုင်အံ့နည်း၊ ငါကိုယ်တော် အား ညဉ့်ကာလအံ့တွင် ငါကိုယ်တော်မြတ်၏အသျှင်သခင်က အစာရေစာ ပေးကမ်းချီးမြှင့်တော်မူ၏။ဟု ဖြေကြား တော်မူခဲ့ပါသည်။ လူတို့က ဝိဆွာလ်အကျင့်မူကို ရပ်လိုက်ရန်ငြင်းဆန်ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့နှင့်အ တူပင် တစ်နေ့၊ နောက်တစ်နေ့စသဖြင့် (ရှောင်ဝါလ်လ၏) ဆန်းစလတွေ့မြင်သည့်တိုင် နေ့ရောညပါ ဥပုသ်သီလ စောင့် ထိန်းတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းနောက်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ (စိတ်ဆိုးစွာဖြင့်) “အကယ်၍ ၎င်း(ဆန်းစီးစလ)သာ ပေါ်မလာခဲ့ပါက ငါသည်အသင်တို့အား ကာလကြာရှည်စွာ ထပ်မံ ဥပုသ်ယူနေစေလိုမည် ဖြစ်၏” ဟုမိန့်ကြား တော်မူခဲ့ပါ၏။ ၎င်းမှာ ၎င်းတို့၏ငြင်းဆန်မှုအတွက် ဒဏ်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ (အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှာ ဤသို့မိန့်ထားခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။) “ယင်းလုပ်ရပ်မျိုး မြားမြောင်စွာ ကျင့်ဆောင်နိုင်မှု စွမ်းရည်ရှိနိုင်လျှင် ပြုကြချေ”။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃၈၈၆)

*မှတ်ချက် *

ခံနိုင်ရည်ထက် မလွန်ကဲကြောင်းကို ဆို လို ၏။အကျယ်ကို ဖယ်ဟုလ်ဘာရီကျမ်း(အတွဲ (၅)၊စာမျက်နှာ(၁၁၀)၌ရှုပါရန်

အခန်း(၃၃) တာဝန်မဟုတ်သော ဆွောင်မအားဖျက်လိုလျှင် မုစ်လင်မ်တစ်ဦးမှတိုက်တွန်းလျှင်

၉၅၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စလ်မာန်(ﷺ)နှင့် အဘူအဒ်ဒရ်(ﷺ)တို့ကို ညီနောင်ဖွဲ့ပေးတော်မူခဲ့၏။ စလ်မာန်သည် အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ်ထံ အလည်အပတ်သွားရောက်ရာ အွမ္မုအဒ်ဒရ်ဒါအ်(ﷺ)အား နွမ်းညစ် မွဲခြောက်သော အဝတ်အစားဖြင့်တွေ့ရသဖြင့် အဘယ်ကြောင့်ထိုသို့ဖြစ်သည်ကို မေးမြန်းသည့်အခါ သူမက“အသင့်ညီနောင် အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ်မှာ ဤလောကီကိုစိတ်ဝင်စားသည်မဟုတ်”ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ထိုစဉ် အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ် ပြန်ရောက် လာပြီး စလ်မာန်အတွက် စားစရာပြင်ဆင်၏။ စလ်မာန်က မိမိနှင့်အတူစားသောက်ရန် မေတ္တာရပ်သော်လည်း အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ်က “ကျွန်ုပ်သည် ဥပုသ်စောင့်ထိန်းထားပါ၏”ဟု ပြောပြ၏။ သို့ရာတွင်စလ်မာန်က “အသင်မစားက ကျွန်ုပ်လည်း စားမည်မဟုတ်”ဟု ပြောလေရာ အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ်မှ စားခဲ့လေ၏။ ညဉ့်အချိန် (တစ်ချိန်)တွင် အဘူ အဒ်ဒရ်ဒါအ်မှ (ညဉ့်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်) နိုးထ၏။ စလ်မာန်မှ သူ့အား အိပ်စက်ရန်ပြောသဖြင့် အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ်မှ ပြန်အိပ်၏။ အချိန်အနည်းငယ်ကြာပြီးနောက် တစ်ဖန် အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ်မှ နိုးထလာပြန်၍ စလ်မာန်မှ သူ့အား အိပ်စက်စေပြန်၏။ သို့နှင့် ညဉ့်ယံ၏နောက်ဆုံးပိုင်းသောအခါမှ စလ်မာန်သည် သူ့အားနိုးထရန်ပြောပြီး နှစ်ဦးသား ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ စလ်မာန်က အဘူအဒ်ဒရ်ဒါအ်အား “အသင်၏အသျှင်သခင်သည် အသင့်အပေါ်အခွင့်ရေး ရှိတော်မူ၏။ အသင်၏နဖ်စ် (ခန္ဓာနှင့်အသက်)သည် အသင့်အပေါ်

အခွင့်အရေးရှိ၏။ အသင့်အပေါ် အသင့်မိသားစု၏ အခွင့်အရေးရှိ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင့်အပေါ်အခွင့်အရေးရှိသူအပေါင်း၏ အခွင့်အရေးများကို အသင်ပေးရမည်ဖြစ်၏”ဟု ပြောခဲ့လေသည်။ အဘူအဒ်ဒရ်ဒါဒ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အစားဝင်ပြီးဖြစ်ရပ်ကို လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “စလ်မာန်သည် မှန်ရာကိုဆို၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဂျဟိုင်းဖဟီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃၁၈၉)

အခန်း(၃၄) ယှအ်ဘာန်လအတွင်း ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း

၉၅၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် တစ်စုံတစ်ဦးထံမှ ကိုယ်တော်မှာ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း ရပ်တန့်တော့မည်မ ဟုတ်ဟု (ထင်မြင်)ပြောဆိုလာနိုင်သည်အထိ ဆွှတ်ခံ စောင့်ထိန်းတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ တစ်ဖန် တစ်စုံတစ်ဦးက ကိုယ်တော်မှာ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း အလျှင်းမရှိတော့ဟု (ထင်မြင်)ပြောဆိုလာနိုင်သည်အထိ ဆွှတ်ခံ မစောင့် ထိန်းဘဲ နေလေ့ရှိတော်မူ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရမ်သွာန်လမှအပ တစ်လလုံးလုံး ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းကို အခြားမည်သည့်လများတွင် ကျွန်မ အလျှင်းမမြင်တွေ့ခဲ့ဖူးပါ။ ထို့ပြင် ဆွှတ်ခံစောင့်ထိန်းခြင်းကို ယှအ်ဘာန်လထက် ပို၍ အခြားမည်သည့်လတွင်မျှ မတွေ့ခဲ့ရပါချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှလီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၉၁)

၉၅၉။ (ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ်-၉၅၈ ဖြစ်ပြီးထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အသင်တို့အဖို့ လွယ်ကူစွာကျင့်ဆောင်နိုင်သော ကျင့်ရပ်များအနက်မှ ကျင့် ဆောင်ကြကုန်။ အကြောင်းမူကား အသင်တို့ ပျင်းရိနွမ်းလျသွားကြသည့်တိုင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှာ ပင်ပန်း နွမ်းနယ်တော်မူသည်မဟုတ်ခြင်းကြောင့်တည်း”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ အနှစ်သက်ဆုံးဆွလာသ်သည် နည်းပင်နည်းငြား မပြတ်စတမ်းပုံမှန်ကျင့်ဆောင် လေ့ရှိသည့် ဆွလာသ်ဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆွလာသ်တစ်ခုကို ကျင့်ဆောင်တော်မူတိုင်း ထိုဆွလာသ်အား ပုံမှန်မြတ် ဝတ်ပြုလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှလီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၉၁)

*မှတ်ချက် *

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကျိုးဆုလောက်ပေးကမ်းချီးမြှင့် ရာ၌ပင်ပန်းဆာ်မူသည်မရှိ ။

အခန်း(၃၅) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဥပုသ်သီလစောင့်ခြင်း၊ မစောင့်ခြင်း (ကာလများ)အကြောင်း

၉၆၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဥပုသ်သီလအကြောင်းမေးမြန်းလာသောအခါ ကျွန်ုပ်က “ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မည်သည့်လ၌မဆို ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားသည်ကို တွေ့မြင်လိုတိုင်း(ထိုအတိုင်းပင်) ကျွန်ုပ် မြင်ခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်အား ဥပုသ်စောင့်ထိန်းခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့မြင်လိုသည့်အခါတိုင်း(ထိုအတိုင်းပင်)ကျွန်ုပ်မြင်ခဲ့ရ၏။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်မှကိုယ်တော်အား အိပ်စက်နေတော်မူသည်ကို တွေ့မြင်လိုသောအခါ(ထိုအတွင်း ပင်)ကျွန်ုပ်မြင်ခဲ့ရပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏လက်တော်ထက် ပိုမိုနူးညံ့သော ပိုးသား(သို့မဟုတ်) ကတ္တီပါဟူ၍ မတို့ထိခဲ့ဖူးချေ။ ၎င်းပြင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏သင်းရနံ့ထက် သာပိုမွှေးကြိုင်လန်းဆန်းသော အမွှေးနံ့သာ သို့မဟုတ် ကတိုးဟူ၍ မရှူရှိုက်ခဲ့ဖူးချေ”ဟု ဖြေကြားပြောပြခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၉၄)

၉၆၁။ (ရှေ့ဆက်လာမည့် ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၉၆၂နှင့်၉၆၃ အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။)
ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အမ်ရ် ဘင်န် အလ်အူရ်(ကွမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၉၆))

အခန်း(၃၆) ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ခန္ဓာကိုယ်၏အခွင့်အရေး

၉၆၂။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်သည် အသက်ရွယ်ကြီးရင့်လာသောအခါ ဤသို့ပြောဆိုရေရွတ်လေ့ရှိခဲ့ပုံ၏။
“အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခွင့်ပြုချက်ကို လက်ခံလိုက်နာခဲ့ပါက ကျွန်ုပ်အဖို့အကောင်းဆုံး ဖြစ်မည်တကား”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အမ်ရ် ဘင်န် အလ်အူရ်(ကွမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၉၆))

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခွင့်ပြုချက်ဟူသည်မှာသူ့အားတစ်လလျှင်သုံး ရက်သာဥပုသ်သီလဆာသံ ထိန်းဆောက်မှုခွင့် ခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၃၇) ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မိသားစု(ဇနီးသည်)၏ အခွင့်အရေး

၉၆၃။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် တမန်တော်ဒါဝဒ်(ﷺ)၏ ဥပုသ်သီလအကြောင်းကို ပြောပြတော်မူပြီးနောက် “သူ(ဒါဝဒ်)သည် (ရန်သူများနှင့်) ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံခြင်း၌ ထွက်ပြေးလေ့မရှိ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရုစု လုလ္လာဟ်၊ ထိုသို့သော အခွင့်အလမ်းနှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

“နေ့စဉ်မပြတ်စတမ်း ဥပုသ်သီလ ထာဝစဉ်ဆောက်တည်သွားသူသည် ဥပုသ်သီလကို ဆောက်တည်လေ့ အလျှင်းမရှိသူကဲ့သို့ပင်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အမ်ရ်ဘင်န် အလ်အူရ်(ကွမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၉၈))

အခန်း(၃၈) မိမိ၏ဥပုသ်ကို မဖျက်သောအလည်အပတ်သွားရောက်သူ

၉၆၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အွမ္မုရ်လိုင်ဗ်(ﷺ)ထံသို့ အလည်အပတ်ကြွသွားတော်မူရာ သူမသည် ကိုယ်တော်ရှေ့မှောက်၌ စွန့်ပလွံသီးများနှင့်ထောပတ်ကို တည်ခင်းပေးခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “စွန့်ပလွံသီးနှုတ်ထောပတ်တို့ကို ၎င်းတို့၏နေရာသို့ ပြန်လည်ဆောင်ယူသိမ်းဆည်းပါလော့၊ အကြောင်းမှာ ငါ့ကိုယ်တော်သည် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းထား၍ဖြစ်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မေးမြန်းခဲ့သူမှာ လစဉ်လတိုင်း၏ လကုန်ရက် များ နှင့် ဆောင်မိစောင့်ထိန်းခြင်း အလေ့အထရှိဟန်တူ၏။ သို့သော် ထိုအလေ့အထကို ယုအ်ဘာန်အထိ ဆက်လက် မကျင့်သုံးခဲ့။ အကြောင်းမှာ ရမ်သွာန်၏အကြံနဲ့ရက်၌ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းမှုကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)မှ တားမြစ်တော် မူခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ဤဟဒီးဆ်တော်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုသူ့အား ၎င်းလွတ်ခဲ့သော ရှောင်ဝါလ်လအတွင်းမှ ဆောင်မိများကို ယု အ် ဘာန် ၏နေ့ရက် များ၌ ပြန်လည် ဆောက် တည်ရန် အမိန့် ပေးတော် မူ ထား၏။ ဆိုလို သည် မှာ အိဘာဒ်သ်တစ်ရပ်၏အလေ့အထများကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းကျင့်ဆောင်ရန်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ အကြင်သူသည် လစဉ်လတိုင်း၏ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များ၌ ဆောင်မိစောင့်ထိန်းခြင်းအလေ့အထ ရှိလျက်ဖြစ်နေသော် ထိုသူအဖို့ ယုအ်ဘာန်လ၏ နောက်ဆုံးနေ့များတွင် ဥပုသ်စောင့်ထိန်းမှုမှာ ပြဿနာမရှိချေ။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် အိမ်၏တစ်နေရာ၌ရပ်ပြီးလျှင် (တာဝန်မဟုတ်သော)ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူ၏။ အွမ္မုရ်လိုင်ဗ်နှင့် သူမ၏မိသားစုအတွက် ဆုမွန်ဒုအာဒ်အံပြု ပေးတော်မူ၏။ အွမ္မုရ်လိုင်ဗ်က “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ အထူးပန်ကြား တောင်းဆိုရန် ရှိနေ၏”ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဘာများပါနည်း”ဟု မေးတော်မူ၏။ သူမက “ကိုယ်တော်အား ခယဝန်ထမ်းနေသော အနတ်စ်(အတွက် ဆုပန်စေလိုပါ၏။)”ဟု ဖြေဆိုလျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဆုပန်တောင်းဆိုမှုသာမရှိခဲ့ပါက ကျွန်ုပ်အပေါ်၌ လောကီနှင့်တမလွန်၏ကောင်းခြင်းဟူ၍ ရှိမည်မဟုတ်ပါ။ ရုစုလ္လာဟ်(ﷺ) မှ ဤသို့ ဆုမွန်ပန်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ “အို- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ သူ့(အနတ်စ်)အား ခေဥစ္စာ၊ ရင်သွေးရတနာများ နှင့် အသျှင်မြတ်၏ဘရ်ကယ်မင်္ဂလာတော်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါ”။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အန်ဆွာရ်များအနက် အကြွယ်ဝဆုံးသူတစ်ဦး ဖြစ်လာပေသည်။ ကျွန်ုပ်၏သမီးဖြစ်သူ အုမိုင်နတ်မှပြောပြခဲ့သည်မှာ ဟဂျီဂျားဂျီသည် ဘဆ်ရဟ်သို့ရောက်လာခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်၏မျိုးဆက်ဦးရေ(၁၂၀)ကျော် မြှုပ်နှံခံလိုက်ရသည်ဟူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကွမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၀၃))

အခန်း(၃၉) လကုန်ရက်များ၌ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း

၉၆၅။ w r e ā w ṇ ī w f ( ) မှ လူတစ်ဦးအား “အို-အဘူ(မည်သူမည်ဝါ)၊ အသင်သည် လကုန်ရက်များ၌ ဆွှေခွေထိန်းပါသလော” ဟု မေးတော်မူရာ ထိုသူက “ဆောက်တည်ခြင်းမရှိပါ။ ယာ-ရုလုလ္လာဟ်” ဟု ဖြေကြား လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်၏(ရပ်သွားနံ) ဆွှေခွေထိန်းဆုံးသွားလေသောအခါ (ရှောင်ဝါလ်လအတွင်း) ဆွှေခွေထိန်းရက်စောင့်ထိန်းပါလော့” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ အင်မိရာန်က “ယုအိဘာန်၏နောက်ဆုံးနေ့များ၌ အသင်သည် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းပါသလော” ဟု တမန်တော်မြတ်( ) မှ မေးမြန်းတော်မူခဲ့ကြောင်း ပြောပြထား၏။

ဝါရ်ယုဝါရ် ဟိရ်ယုဝါရ် ဟိရ်ယုဝါရ် ( )

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၀၄)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်( ) မှ မေးမြန်းခဲ့ သူမှာ လစဉ်လတိုင်း၏လကုန်ရက်များနှင့် ဆွှေခွေထိန်းခြင်း အဆုတ်အထ ရှိဟန်တူ၏။ သို့သော် အဆုတ်အထကို ယုအိဘာန်အထိဆက်လက်မကျင့် သံ့ ခဲ့ ။ အကြောင်းမှာ ရပ်သွားနံ၏ အကြံအစည်ကို ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းမတားမြစ်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤဟဒီးဆ်တော်၌ တမန်တော်မြတ်( ) အား ၎င်းလွတ်ခဲ့သောရှောင်ဝါလ်လအတွင်းမှ ဆွှေခွေထိန်းမှုကို ယုအိဘာန်၏အစွဲအနွယ်များ၌ ပြန်လည်ဆောက်တည်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူထား၏။ ဆိုလိုသည်မှာ အိဘာဒ်တစ်ရပ် ၏အစွဲအနွယ်များ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းကျင့်ဆောင်ရန်ဖြစ်၏။ အကယ်၍အကြင်သူသည် လစဉ်လတိုင်း၏ နောက်ဆုံးနေ့ရက်များ၌ ဆွှေခွေထိန်းခြင်းအဆုတ်အထရှိလျက်ဖြစ်နေသော် ထိုသူအဖို့ ယုအိဘာန်လ၏နောက်ဆုံးနေ့ရက်တစ်ရပ်သာဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

အခန်း(၄၀) သောကြာနေ့တွင် ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း

၉၆၆။ “တမန်တော်မြတ်( ) သည် သောကြာနေ့တွင် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းကို တားမြစ်တော်မူ ခဲ့ပါသလား” ဟု မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်က “တားမြစ်တော်မူခဲ့၏” ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၀၅)

၉၆၇။ တမန်တော်မြတ်( ) သည် ဂျူဝိုင်းရီယဟ်( ) ထံ အလည်အပတ်သွားရောက်တော်မူရာ၌ သူမမှာ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ထားကြောင်းတွေ့ရ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်မသည် မနေ့က ဆွှေခွေထိန်းခဲ့သလော” ဟု မေးတော်မူရာ သူမက “မစောင့်ထိန်းခဲ့ပါကြောင်း” ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော် မြတ်က “အသင်မသည် မနက်ဖြန် ဆွှေခွေထိန်းရန် ရည်ရွယ်ထားသလော” ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ သူမက “မရည်ရွယ်ထားပါ” ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “သို့ဆိုလျှင် အသင်မ၏ ဥပုသ်သီလအား ချိုးလိုက်လေလော့ (ဝါလွတ်လိုက်ချည်လော့)” ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျူဝိုင်းရီယဟ် ဘင့်နီသီအလ်ဟ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၀၇)

အခန်း(၄၁) ဆွှေခွေထိန်းအတွက် အထူးနေ့ရက်ကို ရွေးချယ်နိုင်သလော

၉၆၈။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အာအီရဟ်( ) အား “ရုလုလ္လာဟ်( ) သည် အထူးနေ့ရက်များ၌ အခြားအိဘာဒ် များ ဆောင်ရွက်တော်မူလေ့ရှိပါသလော” ဟု မေးရာ သူမက “မရှိပါ။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်ကျင့်ရပ်များမှာ ပုံမှန် လည်ပတ်မှုနှင့် စွဲမြဲမှုရှိပါ၏။ ရုလုလ္လာဟ်( ) ၏ စွဲမြဲကျင့်ဆောင်တော်မူကို အသင်တို့အနက် မည်သူစွမ်းနိုင်ပါ သနည်း” ဟု ဖြေကြားပြောဆိုခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ကမဟ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၀၈)

အခန်း(၄၂) သရိုရီးက နေ့ရက်များ၌ဆောင်မိဆောက်တည်ခြင်း

၉၆၉။ ဟဒီအတွက်မတတ်စွမ်းနိုင်သူမှအပ သရိုရီးကနေ့ရက်များ၌ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ရန် မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ခွင့်မပြု။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိုရှဟ်)နှင့် အစ်ဘ်နုအုမိန်မြူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၆)

*မှတ်ချက် *

သရိုရီးကနေ့ရက်များ- ဇုလ်ဟိဂျူဟ်လ၏ ၁၁၀၂၁၃ ရက်များ

အခန်း(၄၃) အာရှူရာနေ့၌ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ခြင်း

၉၇၀။ (အသိတရားခေါင်းပါးသော) ဂျာဟီလီးယဟ် ကာလက ကုရိုင်းရှ်တို့သည် အာရှူရာနေ့၌ ဥပုသ်သီလစောင့် ထိန်းလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(၂)သည်လည်း ထိုနေ့တွင် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ကိုယ်တော် မြတ်သည် အလ်မဒီနဟ်သို့ လာရောက်တော်မူသောအခါ ထိုနေ့၌ ဥပုသ်ယူခြင်းကို မိမိကိုယ်တိုင်လည်းကျင့်ဆောင် တော်မူသကဲ့သို့ အခြားသူများကိုလည်း အလားတူကျင့်ဆောင်ရန် အမိန့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ နောင်တွင် ရမ်သွာန်လ၏ ဆွောင်မ်(အမိန့်)ကို ချမှတ်ပြဌာန်းလာရာ ကိုယ်တော်မြတ်က အာရှူရာနေ့၌ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းမှုကို စွန့်လွှတ်တော် မူခဲ့၏။ ၎င်းကျင့်တင်မှုအား မိမိဆန္ဒအလျောက် ဥပုသ်ယူလိုကယူနိုင်ပြီး စွန့်လိုကစွန့်နိုင်သောကိစ္စ ဖြစ်သွားခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိုရှဟ်)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၂၀)

၉၇၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ်မဒီနဟ်သို့ ရောက်ရှိစံပယ်တော်မူသောအခါ ယဟူးဒ်(ဂျူး)တို့သည် အာရှူရာနေ့၌ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းလေ့ရှိကြကြောင်း တွေ့မြင်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မှသူတို့အား ထိုအကြောင်း ကို မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းတို့က “ဤနေ့သည် နေ့ကောင်းရက်မြတ်ဖြစ်၏။ ဤနေ့တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဘနီအစ္စရာအီလ်အမျိုးသားထုအား ၎င်းတို့၏ရန်သူလက်မှ ကယ်တင်တော်မူခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြစ်သဖြင့် တမန်တော်မူစဉ်(ﷺ)က ဤနေ့တွင် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းခဲ့၏”ဟု ဖြေဆိုကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်တို့ထက် တမန်တော်မူစာအပေါ် တာဝန်ရှိကြ၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင် ထိုနေ့တွင် ဆွောင်မ်ကိုစောင့်ထိန်းပြီး(မုစ်လင်မ်တို့ကိုလည်း) ဥပုသ်သီလယူကြရန် အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နုအုဘူဝ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၂၂)

*မှတ်ချက် *

အာရှူရာနေ့- အစ္စလာမ်ပထမဆုံးလမှဟရ်ရ်လ(၁၀)ရက်နေ့

“ဥပုသ်သီလဏှ” ဤတွင်ပြီး၏။

၃၂။ သရာဝီးဟ် ဆွလာသ် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ရမ်သွန်လညဉ်များ၌ ဆွလာသ်ရပ်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၉၇၂။ ရဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ညဉ့်သန်းခေါင်ချိန်တွင် အပြင်သို့ထွက်ကြွ၍ ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ အမျိုးသားအချို့သည် ကိုယ်တော့်နောက်မှဝတ်ပြုခဲ့ကြ၏။ (ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ်- ၄၂၃ နှင့် ၄၂၄ အတိုင်းဖြစ်၏။ ဆက်၍ပါရှိသည်မှာ) ရဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူခဲ့သော်လည်း ဤအနေအထား မှာ ဆက်လက်ကျန်ရစ်တည်ရှိနေခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၂၉)

*မှတ်ချက် *

လူတို့သည် ဆက်လက်၍ကို ယ်စီကို ယ်ငှ ထပ်ပြုနေခဲ့ ကြကုန်၏။

အခန်း(၂) နောက်ဆုံးခုနစ်ညဉ်တွင် ကဒရ်ညဉ်မြတ်ကိုရှာရန်

၉၇၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာသာဝကတော်များအနက် အမျိုးသားအချို့မှာ ရမ်သွန်လ၏ နောက်ဆုံးခုနစ်အတွင်း ကဒရ်ညဉ်မြတ်ကို သူတို့၏အိပ်မက်များ၌ ပြသခြင်းခံခဲ့ရကုန်၏။ ရဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “ကဒရ် ညဉ်မြတ်မှာ နောက်ဆုံးခုနစ်ညဉ်အတွင်းမှာပင်ရှိနေကြောင်း အသင်တို့အိပ်မက်များက ဆိုဟန်ရှိနေ၏။ သို့ဖြစ်ပေ ရာ အကြင်မည်သူမဆို ၎င်း(ညဉ်)အား ရှာဖွေလိုပါက (ရမ်သွန်လ၏) နောက်ဆုံးခုနစ်(ညဉ်)၌ ရှာဖွေကြကုန်” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၃၂)

၉၇၄။ (ကဒရ်ညဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍) ကျွန်ုပ်သည် အဘူစအီးဒ်(رضي الله عنه)အား မေးမြန်းရာသူမှ “ကျွန်ုပ်တို့သည် ရမ်သွန်လလယ် တတိယမြောက်နေ့တွင် အိမ်သိကွာဖ်စခန်းဝင်ခဲ့ကြကုန်၏။ ရမ်သွန်(၂၀)ရက်နေ့၏ နံနက်ခင်းတွင် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)မှရောက်ရှိလာပြီး “ငါ့ကိုယ်တော်အား(ကဒရ်ညဉ်ကို) အသိပေးခြင်းခံခဲ့ရ၏။ သို့ရာတွင် ငါ့ကိုယ်တော် အား မေ့ပျောက်သွားစေခြင်းလည်း ခံခဲ့ရ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ ရမ်သွန်လ၏ နောက်ဆုံးဆယ်ရက်ရှိ မညဉ်များတွင် ၎င်းကိုရှာဖွေကြ။ ငါ့ကိုယ်တော်သည် ရေနင့်ရွှံ့အတွင်း ဦးချနေခြင်းဟု ငါ(အိပ်မက်၌) တွေ့ခဲ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ငါနှင့်အတူ အိမ်သိကွာဖ်၌ရှိခဲ့ကြသူတိုင်း ၎င်းအရာထံ (၎င်းညဉ်ကိုရှာဖွေရန်) ငါနှင့်အတူ ပြန်လှည့်ကြကုန် (နောက်ထပ် ဆယ်ရက်စခန်းဝင်ကြကုန်)ဟု လမ်းညွှန်တော်မူခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း နောက်တစ်ကျော့ ပြန်စကြကုန်၏။ ထိုအချိန် ကောင်းကင်ယံ၌ မည်သည့်တိမ်ရိပ်မိုးသားများ မရှိခဲ့သော်လည်း ချက်ချင်းပင် တိမ်စိုင့်တစ်ခု ပေါ်လာခဲ့ပြီး မိုးရွာသွန်းရာ ဝတ်ကျောင်း၏အမိုးများ မိုးရေပေါက်ပေါက်ကျရောက်သည်အထိ ဖြစ်ခဲ့လေ၏။ စွန်ပလွံပင်၏ရိုးတံရွက်များပင် ထောင်မတ်လန်းဆန်းလာကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုကြလေသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေနင့်ရွှံ့အတွင်း ဦးချတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်(မျက်ဝါးထင်ထင်) တွေ့မြင်ခဲ့ရလေ၏။ ၎င်းအပြင် ကိုယ်တော့်နဖူးတော် ထက်ဝယ် ရွှံ့စက်အစအနများကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရပေ၏”ဟု ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစလဖ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၃၃)

အခန်း(၃) နောက်ဆုံးဆယ်ရက်မှ မညဉ်များ၌ ကဒရ်ညဉ်အားရှာဖွေကြ

၉၇၅။ ကဒရ်ညဉ်မြတ်အား ရမ်သွန်လ၏နောက်ဆုံးဆယ်ညဉ်အတွင်း ရှာဖွေကြ။ ထိုဆယ်ညဉ်အနက် နဝမ သို့မဟုတ် သတ္တမ သို့မဟုတ် ပဉ္စမမြောက်ညဉ်နှင့် ကျန်ရှိ(အလားတူ မညဉ်)များ၌ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၃၈)

*မှတ်ချက် *

-တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံဆာ်မှ တိုက်ရိုက်ဆင့်ပြန်ခဲ့သူမှာ အဘ္ဘဟ်ဘင်အိုဗ်၏ဆွေမာ်သ်(

-ရမ်သွန်လ၏(၂၁၊ ၂၃၊ ၂၅၊ ၂၇၊ ၂၉)ညဉ်များကိုဆိုလို၏။

-အစ္စလာမ်၌ညဉ်ကို ဦးစွာဆရာဂုဏ်၏။

၉၇၆။ ကဒ်ညဉ့်သည် (ဤ)လ၏ နောက်ဆုံးဆယ်ညဉ့်အတွင်းရှိ၏။ ပထမကိုးညဉ့်သော်လည်းကောင်း၊ ကျန် ရှိ) နောက်ဆုံးခုနစ်ညဉ့်သော်လည်းကောင်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နုအတ္တုစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၇)

အခန်း(၄) ရမ်သွာန်၏နောက်ဆုံးဆယ်ညဉ့်တွင် (အကောင်းဆုံး)ကျင့်ကြံပါ

၉၇၇။ (ရမ်သွာန်လ၏ နောက်ဆုံးဆယ်ညဉ့်အကြောင်းကို ဖော်ပြပြီးနောက်)

(ထိုညဉ့်များတွင်) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ခါးစည်းကြိုးကိုတင်းစွာချည်၍ တစ်ညလုံး ဝတ်ပြု တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ မိမိ၏မိသားစု အိမ်သားတို့ကိုလည်း ဆွလာသ်အတွက် နီးကြားနေစေလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၄)

“သရာဝီးဟ် ဆွလာသ်ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏

၃၃။ အိအ်သိကုမ် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ရမ်သွာန် နောက်ဆုံးဆယ်ရက်မှ အိအ်သိကုမ်ကို မည်သည့်ဝတ်ကျောင်းတော်၌မဆို စခန်းဝင်ကျင့်ကြံနိုင်ခြင်း

၉၇၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရမ်သွာန်လ၏နောက်ဆုံးဆယ်ရက်တွင် အိအ်သိကုမ် စခန်းဝင်တော်မူသည် မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်ချိန်အထိပင်ဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်လွန်ပြီးနောက် ကိုယ်တော်ကြင်ရာတော်များမှလည်း စခန်းဝင် လေ့သာ ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-ကြင်ရာတော်အာအိုရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၄၃)

အခန်း(၂) စခန်းဝင်သူသည် မဖြစ်မနေလိုအပ်ချက်မဟုတ်က အိမ်မပြန်ရခြင်း

၉၇၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ရှိနေစဉ် မိမိ၏ဦးခေါင်းအား အိမ်တော်အတွင်း သို့ လျှိုသွင်းရာ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်အားခေါင်းပြီးခြင်းနှင့် ဆံတော်ဆီလိမ်းခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ရှိခဲ့၏။ စခန်းဝင်နေစဉ်အတွင်း ကိုယ်တော်မြတ်သည် မလိုအပ်ဘဲ အိမ်အတွင်းသို့ ဝင်တော်မူလေ့မရှိခဲ့ချေ။

ဆင့် ပြန်သူ-ကြင်ရာတော်အာအိုရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၄၆)

၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ကြင်ရာတော်အာအိုရှ်ဟ်၏အိမ်တော်သည် ဗလီဝတ်ကျောင်းနှင့် ကပ်လျက် ဖြစ်၏။ အိမ်တော်နှင့် ဝတ်ကျောင်းတော်အကြား ကန့်လန့်ကာအဝတ်တစ်ထည်ခြားကာထားပြီး ဝတ်ကျောင်း၏ပရုဏ်အတွင်းဘက်၌ ကိုယ်တော်မြတ်မှ စခန်းဝင်တော်မူလေ့ရှိ ။ မဖြစ်မနေလိုအပ်ချက်မဟုတ်ဘဲ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ခြင်းနှင့် ဂူသွေ့ပြခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ မုအ်သိကုမ် (ဆန်ခင်သူ)သည် ဝတ်ကျောင်းပရုဏ်ပြင်ယိုထွက်၍စားသောက်ပိုင်ခွင့်ရှိမရှိကိစ္စမှာပညာရှင်များအကြားကွဲလွဲသွားကြောင်းအကြောင်းအရာများကို နှုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ဖူးသည်။ (၁-၁၇၈)။

အခန်း(၃) ညဉ့်ချည်းသက်သက် စခန်းဝင်ခြင်း

၉၈၀။ အုမရ်(رضي الله عنه)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား “ကျွန်ုပ်သည် ဂျာဟီလီယဟ် ကာလအမတ်စ်ဂျီဒီလ်ဟရမ် ၌ တစ်ညဉ့်တာ အိအ်သိကုမ်ပြုမည်ဟု နဖရ်(မိဋ္ဌာန်)ပြုခဲ့ပါ၏” ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်၏ကို ဖြည့်လော့”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၄၈)

အခန်း(၄) ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း တဲထိုးခြင်း

၉၈၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အိအ်သိကုမ်ပြုကျင့်ရန် ရည်ရွယ်တော်မူခဲ့၏။ မိမိမှအိအ်သိကုမ်ပြုရန် ရည်ရွယ်ထားသောနေရာသို့ရောက်သော် အာအိုရှ်ဟ်၊ဟဗ်ဆွဟ်၊ဇိုင်နတ်(رضي الله عنه)တို့၏ ရွက်ထည်တဲအချို့ကို အသီးသီး တွေ့ရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ယင်းသို့ပြုခြင်းမှာ မှန်ကန်၏ဟု အသင်မတို့ယူဆကြသလော”ဟုမိန့်တော်မူပြီး အိအ်သိကုမ်ပြုဘဲ ထွက်ခွာသွားတော်မူခဲ့၏။ သို့ရာတွင်(ယင်းအား) ရှောင်ဝါလအတွင်း ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဆယ်ရက် စခန်းဝင်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အာအိုရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၅၀)

အခန်း(၅) မုအ်သကိမ်သည် ကိစ္စအရပ်ရပ်ကြောင့် ဗလီ၏ ဝင်ထွက်ပေါက်သို့ သွားနိုင်သလော

၉၈၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော် ဆွဖီယဟ်(رضي الله عنه)မှ ကျွန်ုပ်အား ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ သူမသည် ရမ်သွာန်၏နောက်ဆုံးဆယ်ရက်အတွင်း အိအ်သိကုမ်စခန်းဝင်နေတော်မူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ အလည် အပတ်သွားခဲ့၏။ ခေတ္တမျှစကားဆိုပြီးနောက် အိမ်ပြန်ရန် ထွက်လာရာ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း အဖော်ပြု တော်မူခဲ့၏။ အွမ္မုစလမဟ်(رضي الله عنه) အိမ်တံခါးနှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင်၌ရှိသော ဗလီတံခါးဝသို့ရောက်သော် အန်ဆွာရ် အမျိုးသားနှစ်ဦးနှင့်

ဖြတ်သန်းကြိုကြိုက်၏။ ၎င်းတို့က ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား စလာမ်နှုတ်ခွန်းဆက်သခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ၎င်းတို့အား “မရှောင်ဖယ်ကြကုန်နှင့်။သူမသည် (ငါ၏ကြင်ရာတော်) ဆွဖီယဟ် ဘင့်နံသိဟုယိုင်းယံ ဖြစ်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ သူတို့မှ “စုတ်ဟားဒုလ္လာယာ-ရစူလုလ္လာဟ်”ဟုဆိုလျက် (ငါတို့မှ ပြစ်မှုကျူးလွန်မိပြီလောဟု) ခံစားမိခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ရှိုင်သွာန်သည် လူ့ခန္ဓာအတွင်းသွေးများ လှည့်ပတ် ရောက်ရှိသည့် နေရာတိုင်းရောက်ရှိတက်၏။ အသင်တို့၏အသိအတွင်း ရှိုင်သွာန်မှ အတွေးဆိုးထည့်သွင်းလိုက်မည်ကို ငါကိုယ်တော်မှစိုးရိမ်၍ဖြစ်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အလီဘင်နီ အလ်ဟုစိုဇ်းနီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၅၁)

အခန်း(၆) ရမ်သွာန်လတစ်ဝက်တွင် အိအ်သိကုဗ်ဝင်ခြင်း

၉၈၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ရမ်သွာန်လ၌ ဆယ်ရက်စခန်းဝင်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ပရိနီဗ္ဗာန်စံဝင်မည့်နှစ်တွင်မူ ရက်နှစ်ဆယ်တိုင်တိုင် အိအ်သိကုဗ် ဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၃:၂၆၀)

“အိအ်သိကုဗ် ကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၃၄။ ရောင်းချခြင်းများ (အရောင်းအဝယ်သဘောတူညီချက်များ)ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ကုန်အာနိအာယသံတော် (၆၂:၁၀) ၌လာရှိသည်မှာ

၉၈၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလံမဒီနဟ်သို့ ရွှေပြောင်းအခြေချရောက်ရှိလာသောအခါ ရစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်နှင့် စအိဘင်နီအရ်ရဘီးဒ်(ﷺ)အကြား ညီနောင်ဖွဲ့ပေးတော်မူခဲ့၏။ စအိဘင်နီ အရ်ရဘီးဒ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် အန်ဆွာရ်များ အနက် အချမ်းသာဆုံးသူဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်၏ပိုင်ဆိုင်မှု ထက်ဝက်ကိုအသင့်အားပေးမည်၊ ကျွန်ုပ်၏ဇနီးနှစ်ဦးကို ကြည့်ရှု၍ ထိုသူမနှစ်ဦးအနက် အသင်နှစ်သက်ရာတစ်ဦးအား ရွေးချယ်ပါလော့၊ ကျွန်ုပ်သည် သူမအား ကွာရှင်းလိုက်မည် ဖြစ်ပြီး ထိုသူမ၏သတ်မှတ်ကာလပြီးမြောက်လျှင် အသင်သည် ထိုသူမအား ထိမ်းမြားလက်ဆက်နိုင်ပေသည်’ ဟု ပြောဆိုလာသဖြင့် ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် ထိုအရာတစ်ခုကိုမျှ မလိုအပ်ပါ။ ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားမှုများ ပြုလုပ်ရာ ဈေးနေရာတစ်ခုခုရှိပါသလော’ဟု ဆိုသောအခါ သူက ‘ကိုင်နကာအိဈေးဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ် (အဘိန ရဟ်မာန်း ဘင်နီ အောင်းဖ်) သည် နောက်တစ်နေ့တွင် ဈေးသို့သွား၍ ဒိန်ချဉ်ဒိန်ခဲ ခြောက်နှင့် ထောပတ်များကို ဆောင်ယူသွား၏။ ၎င်းနောက်ထိုဈေးသို့ ပုံမှန်သွားနေလေ့ရှိတော့၏။ ရက်အနည်းငယ်ကြာပြီးသော် ကျွန်ုပ်၏ခန္ဓာ၌ အဝါရောင်အစွန်းအစများ (မွှေးနံ့သာ)နှင့်တကွ ရောက်လာသော် ရစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အသင်သည် လက်ထပ်ထိမ်းမြား ခဲ့ပြီးလော’ဟု မေးတော်မူရာ ဟုတ်မှန်ကြောင်းလျှောက်တင်လျှင် ကိုယ်တော်က ‘သူမအား အသင်မှ (မင်္ဂလာကြေး) မည်မျှပေးဆောင်ခဲ့သနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ‘စွန်ပလွန်သီးတစ်လုံးစာ အလေးချိန်ရှိသော ရွှေစ (သို့တည်းမဟုတ်) စွန်ပလွန်သီးတစ်လုံးစာ မမာဏရှိသော ရွှေစ ဖြစ်ကြောင်းပါ’ဟု လျှောက်တင်သော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သိုး တစ်ကောင်ဖြင့်ပင်ဖြစ်စေ ဝလီမဟ်ပြုလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိနရ် ရဟ်မာန်း ဘင်နီ အောင်းဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၆၄)

ထို့နောက် (ဂျူမုအဟ်) ဆွလာသ်ပြီးဆုံးခဲ့သောအခါ အသင်တို့သည် ပထဝီမြေအနှံ့အပြားသို့ သွားလာကြ လျက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော် (ချီးမြှင့်မှု)များကို (လုပ်ကိုင်) ရှာဖွေကြလေကုန်။ ထို့ပြင်တဝ အသင် တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား များမြှောင်စွာ တသ သတိရလော့၊ သို့မှသာလျှင် အသင်တို့ အောင်မြင်ကြကုန်အံ့သတည်း (၆၂:၁၀)

အခန်း (၂) ဟလာလ်နှင့်ဟရာမ်တို့မှာ ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းအရာနှစ်ခု အကြား ခွဲဟဖြစ်ဖွယ်ကိစ္စအချို့ရှိ၏။

၉၈၅။ ဟလာဟ်သည်သိသာထင်ရှား၏။ ဟရာမ်သည်လည်း သိသာထင်ရှား၏။ ၎င်းအရာနှစ်ခုအကြား ခွဲဟ သံသ ယဖြစ်ဖွယ်အရာများရှိကြ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ အကြင်မည်သူမဆို အပြစ်ကျူးလွန်မိမည်ကိုစိုး၍ ထိုသံသယဖြစ်ဖွယ်အရာများကို စွန့်လွှတ်သော် ထိုသူသည် ရှင်းလင်းလှသည့်ဟရာမ်ကို ပြတ်သားစွာရှောင်ကြဉ်လိုက်ခြင်းမည်၏။ အကြင်မည်သူမဆို ဤသံသယဖြစ်ဖွယ် အရာများသို့ ရဲတင်းစွာတိုးဝင်ပါက ထိုသူသည် ရှင်းလင်းလှသည့် ဟရာမ် ကို ကျူးလွန်ရာရောက်မည်ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ အပြစ်ဒုစရိုက်များဟူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏သီးသန့်ကိုယ်ပိုင် စားကျက်မြေ ဖြစ်၏။ အကြင်မည်သူမဆို (မိမိ၏သိုးများအား) ထိုစားကျက်အနီးလွှတ်ကျောင်းခြင်းသည် အချိန်အခါမရွေးထို (စားကျက်မြေ)အတွင်း ဝင်ရောက်သွားစေခြင်း၏အလားသဏ္ဌာန်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အန်နုအ်မာန်း ဘင်နီ ဘိုရှီးရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၆၇)

မှတ်ချက်

ဤနေရာတွင် လူသားကို သိုးထိန်းတစ်ဦးနှင့် ပုံပမာဉ်နှိုင်းထားသည်။ သူ၏ဆန္ဒနှင့် ကံစရာတို့သည်အတိအကျပြုမည်ဟု သူတစ်ထူး၏ ကိုယ်ပိုင်စားကျက်မြေအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သံသယဖြစ်ဖွယ်အရာများ ကို ထိုစားကျက်တစ်ဝိုက်အသားအရောင် စားကျက်လွှတ်ကျောင်းမှုအဖြစ်လည်းကောင်း ပုံပမာပြထားပါ ၏။ ထိုနေရာ၌လွှတ်ကျောင်းခြင်းမှာ မိမိ၏သို့အရည်ထိုး(၎င်း၏) သီးသန့်စားကျက်မြေအတွင်းသို့ဝင်သွားရန် လမ်းကြောင်းရာဇာဏ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ဝင်ရောက်မှုသည်အချိန်အတိုက်မရှိဘဲ ခံရမည်ဖြစ်၏။

အခန်း (၃) သံသယဒွိဟဖြစ်စေသောအရာများ ဟူသည်မှာ

၉၈၆။ အုတ်ဘတ် ဘင်န်အဘိဝက္ကဒ်သို့မိမိ၏ညီဖြစ်သော စအ်ဘင်န်လီဝက္ကဒ်သို့(၁၃)ထံမှ ကတိတစ်ခုကို ခိုင်ခိုင်မာမာတောင်းဆိုခဲ့၏။ ၎င်းမှာ အုတ်ဘတ်သည်မိမိနှင့်မိမိ၏ကျွန်မ ဇမ်အဟ်မှရရှိလာသော မိမိ၏သားကို အုပ်ထိန်းစောင့်ရှောက်စေခြင်းငှာ စအ်ဒိမုတာဝန်ယူစေလိုခြင်းဖြစ်၏။ မက္ကဟ်ကို အောင်မြင်သောနှစ်၌ စအ်ဒိဘင်န် အဘိဝက္ကဒ်သို့သည့် ထိုသူငယ်မှာ မိမိအစ်ကို၏သားဖြစ်ပြီး (အုပ်ထိန်းစောင့်ရှောက်ရေးအလို့ငှာ) အစ်ကိုဖြစ်သူက မိမိအား ယင်းသို့ကတိယူခဲ့ကြောင်း ပြောဆို၍ ထိုသူငယ်အားခေါ်ယူလေ၏။ အဘ်ဒိဘင်န် ဇမ်အဟ်အထရပ်ကာ “ဤသူငယ်သည် ကျွန်ုပ်၏ညီဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ဖခင်၏ ကျွန်မ၏သားဖြစ်၏။ သူသည် ကျွန်ုပ်ဖခင်၏ခုတင်အိပ်ရာထက်၌ မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။”ဟု ပြောလေ၏။ ၎င်းနောက်သူတို့နှစ်ဦးစလုံး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်ပါးသို့ သွားခဲ့ကြ၏။ စအ်ဒိက “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ထိုသူငယ်သည် ကျွန်ုပ်အစ်ကို၏သားဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်မှထိုသူငယ်အား ဆောင်ယူ အုပ်ထိန်းရန် အစ်ကိုဖြစ်သူက ကျွန်ုပ်ထံမှကတိတစ်ခုရယူခဲ့ပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ရာ အဘ်ဒိဘင်န်ဇမ်အဟ်ကလည်း “သူသည် ကျွန်ုပ်ညီဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ဖခင်၏ကျွန်မ၏ သားဖြစ်၏။ သူ့အားကျွန်ုပ်ဖခင်၏ကုတင်ထက်၌ မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။”ဟုလျှောက် တင်လေသည်။ ရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)က “အို- အဘ်ဒိဘင်န်ဇမ်အဟ်၊ ထိုသူငယ်သည် အသင့်အတွက်ပင် ဖြစ်၏။”ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဆက်လက်၍ကုတင်သည် သားအတွက်၊ ကျောက်ခဲများသည် တရားမဝင်ကာမ ကျူးလွန်မှုအတွက်ပင်ဖြစ်၏။”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကြင်ရာတော် စောင့်ဒဟ် ဘင်န်သီ ဇမ်အဟ်(၁၄)အား ထိုသူငယ်နှင့်သူမအကြား အကာအကွယ်ပြုရန် မှာကြားတော်မူခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ ထိုသူငယ်သည် သေဆုံးသည့်တိုင် သူမအား မတွေ့မြင်ခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၆)

*မှတ်ချက် *

‘ကုတင်သည် သားအတွက်’ဟုဆို လိုခြင်းမှာတစ်နေရာတည်းမှ မွေးဖွားလာသောတစ်အူတုံ ဆင်းနား၏အခွင့် အရေးဟူ၏’

အခန်း (၄) သူတစ်ထူး၏ပိုင်ဆိုင်မှုများအပေါ် သံသယဖြစ်ဖွယ်ဟု အတွေးဆိုးများမထားရခြင်း

၉၈၇။ လူအချို့က“ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ တစ်ချို့သောလူများထံမှ အသားများကျွန်ုပ်တို့ဆီ ရောက်ရှိလာကြ ပါသည်။ ထိုအရာများအပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏နာမတော်အား တ,သဖော်ညွှန်းထားခဲ့ခြင်း ရှိမရှိကိုကျွန်ုပ်တို့ မသေချာလှပါ” ဟုလျှောက်တင်ကြလေသော် ရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)က “ထိုအရာများအပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် နာမတော်ကို တ,သ၍စားသုံးကြကုန်” ဟူ၍အမိန့်တော်ရှိခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၇)

အခန်း (၅) မိမိ၏ရှာဖွေမှု မည်သည့်နေရာမှဖြစ်သည်ကို ဂရုမစိုက်သူ

၉၈၈။ လူသားတို့အပေါ် အချိန်ကာလတစ်ရပ် ဆိုက်ရောက်လာအံ့။ ထိုအခါကာလ၌ ဟလာဟ်ဖြစ်စေ၊ ဟရာမဖြစ် စေ တစ်ဦး၏ငွေကြေး(ဥစ္စာ)များကို တစ်ဦးက မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် ရရှိကြောင်းကို မည်သူမျှဂရုစိုက်ကြ မည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၈)

အခန်း(၆) အထည်များရောင်းဝယ်ခြင်း

၉၈၉။ ကျွန်ုပ်တို့သည်ရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)အား ငွေကြေးဖလှယ်မှုဆိုင်ရာအကြောင်းကို မေးမြန်လျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ “အကယ်၍၎င်းသည် တစ်ဦး၏လက်မှ နောက်တစ်ဦး၏လက်သို့ တိုက်ရိုက်ဖလှယ်မှုဖြစ်ပါက မည်သည့်ထိခိုက်နစ် နာမှုမရှိ၊ ထိုသို့မဟုတ်ခဲ့ပါက ၎င်းမှာခွင့်ပြုချက်မရှိပါလေ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်းဒ်ဘင်န် အရ်ကမ်နှင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၉)

အလ်ဘရာအ် ဘင်န် အာဇီဘီ(

*မှတ်ချက် *

ထိုဆင့်ပြန်သူနှစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကလအတွင်းကုန်သည်ကြီးများဖြစ်ခဲ့၏။

အခန်း(၇) ကုန်ကူးထွက်ခြင်း

၉၉၀။ အဘူမူစာအရှ်အရီ(ﷺ)သည် ဝင်ခွင့်တောင်းခဲ့သော်လည်း အုမရ်(ﷺ)မှာ အလုပ်များပြားနေသဖြင့် ဝင်ခွင့်မရခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အဘူမူစာ ပြန်သွားခဲ့၏။ အုမရ်သည် လုပ်ငန်းကိစ္စများပြီးစီးသော် “ကျွန်ုပ်သည် အဘ် ဒုလ္လာဟ် ဘင်နိုင်းစ်၏အသံကို မကြားမိခဲ့ချေ။ သူ့အား ဝင်လာစေကုန်”ဟုဆိုရာ ပြန်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ပြောပြကြ၏။ ထို့ကြောင့် အုမရ်က သူ့အား အခေါ်လွှတ်လေ၏။ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော အဘူမူစာက “ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသို့(သုံးကြိမ်ဝင်ခွင့်တောင်း၍ အခွင့်မရပါကလှည့်ပြန်ခြင်း) ပြုလုပ်ရန် အမိန့်ပေးခြင်းခံခဲ့ရပါ၏။”ဟု ပြောရာအုမရ်က “အသင့်စကား၏သက်သေကို ခေါ်ဆောင်လာလော့”ဟု ပြောလေ၏။ အဘူမူစာသည် အန်ဆွာရ်တို့၏စုရပ်နေရာသို့ သွားရောက်ပြီးမေးမြန်းလေ၏။ ၎င်းတို့က “ကျွန်ုပ်တို့အနက် အသက်အငယ်ဆုံးဖြစ်သော အဘူစအီးဒ်အလ်ရဒ်ရီမှ အပ အခြားမည်သူမျှ သက်သေထူကြလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ”ဟု ဆိုကြလေ၏။ သို့ဖြင့်အဘူမူစာက အဘူစအီးဒ်(ﷺ)ကိုပင် ခေါ်ဆောင်သွားလေရာ အုမရ်မှတအံ့တဩဖြင့် “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဤအမိန့်တော်မှာ ကျွန်ုပ်ထံမှ ကွယ်ဝှက်ခံရပြီလော။ ကျွန်ုပ်မှာဈေးများအတွင်း ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း (ကုန်သွယ်ကုသန်းခြင်း)ဖြင့် အလုပ် မြားမြောင်နေလေ့ရှိခဲ့ခြင်း တည်း”ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုဘိုင်းဒ်ဘင်နီ အုမိုင်းရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၇၇)

အခန်း (၈) မိမိ၏သက်မွေးမှုလုပ်ငန်းကြီးမားကျယ်ပြန့်လိုလျှင်

၉၉၁။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိ၏သက်မွေးမှုလုပ်ငန်း(ဝါ) အထောက်အပံ့ရိက္ခာနှင့် သက်တမ်းကိုရှည်လျားကြီးမား စေလိုလျှင် သူ၏သားချင်းများနှင့် ကောင်းမြတ်စွာဆက်ဆံလော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်နီ မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၈၁)

အခန်း(၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကုန်ကြွေးဝယ်ယူမှု

၉၉၂။ အနတ်စ်(ﷺ)သည် ဆီအနည်းငယ်ပေကျံနေသော ဘာလီပေါင်မုန့်နှင့်အတူ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ တော်သို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏သံချပ်အင်္ကျီကို မဒီနဟ်ရှိဟာဘူဒီတစ်ဦးထံ ပေါင်နှံထားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ရေရွက်တော်မူသည်ကို အနတ်စ်မှကြားသိခဲ့ရပေ၏။“ဪ-အိမ်ထောင် ဦးစီးဖြစ်သော မုဟ်(ﷺ)သည် ဇနီးသည်ကိုးဦးရှိပါသော်လည်း သူ့ထံ၌ဂျုံသို့မဟုတ် စားဖွယ်သီးနှံ အချိန် တစ်ဆွာအံ့မျှပင် ညစာအတွက် မပိုင်နိုင်ခဲ့လေပြီ”။

ဆင့်ပြန်သူ-ကသာဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၈၃)

အခန်း(၁၀) မိမိ၏လုပ်အားဖြင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းခြင်း

၉၉၃။ မိမိ၏လက်များဖြင့် လုပ်ကိုင်ရှာဖွေစားသောက်ခြင်းထက် သာမြတ်သောအရာဟူသည်မရှိ။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏တမန်တော် ဒါဝူးဒ်(ﷺ)သည် မိမိ၏လက်မှအလုပ်ဖြင့် ရှာဖွေစားသောက်လေ့ ရှိခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မစ်က်)မ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၈၆)

အခန်း (၁၁) အရောင်းအဝယ်၌ ညှာတာရမည်၊ရက်ရောရမည်

၉၉၄။ မိမိ၏ရောင်းချခြင်း၊ ဝယ်ယူခြင်းနှင့် မိမိငွေကိုတောင်းယူခြင်းကဏ္ဍများ၌ သက်ညှာထောက်ထားတက်သူ အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သနားကြင်နာမှု သက်ရောက်ပါစေသား။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ် ဘင်နီ အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၉၀)

အခန်း (၁၂) ပြည့်စုံသူတစ်ဦးပင်ဖြစ်လင့်ကစား ချေးငွေဆပ်ရန်အချိန်ပေးခြင်း

၉၉၅။ အသင်တို့၏ခေတ်ကာလမတိုင်မီတစ်ချိန်က ကောင်းကင်တမန်များသည် လူတစ်ဦး၏အသက်ဝိညာဉ်ကို နှုတ်ယူ၍ ဤသို့မေးမြန်းခဲ့ကြ၏။ “အသင်သည်တစ်စုံတစ်ရာသော ကောင်းမှုကျင့်ရပ်များကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသလော။ ထိုသူက “ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏လက်အောက်ငယ်သားများကို ချမ်းသာသူဖြစ်က အကြွေးဆပ်ရာတွင်အဆင်ပြေစေရန် ခွင့်လွှတ်လိုက်ဖို့ အမိန့်ပေးညွှန်ကြားလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။”ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ သို့ဖြစ်လေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ကောင်းကင်တမန်တို့အား “သူ့အားခွင့်လွှတ်လိုက်ကြကုန်လော့”ဟု မိန့်မြွက်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုဇိုင်ဖိုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၉၁)

အခန်း (၁၃) ရောင်းသူဝယ်သူနှစ်ဦးစလုံး စီးပွားဆက်ဆံမှု၌အကောင်းနှင့်အဆိုးကို မဖုံးမကွယ်ဖော်ပြ၍ ရိုးသားစွာညွှန်ပြပြောကြားကြလျှင်

၉၉၆။ ရောင်းသူနှင့်ဝယ်သူတို့သည် ၎င်းတို့လမ်းခွဲပြန်သွားခြင်း မရှိသေးသမျှကာလပတ်လုံး သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့ထွက်ခွါကြသည့်တိုင်အောင် ကုန်ပစ္စည်းများကို ယူဆောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း သို့တည်းမဟုတ်ပြန်ပေးခြင်းအခွင့်အရေးရှိကြ၏။ အကယ်၍နှစ်ဖက်နှစ်စလုံးမှ (ပစ္စည်း၏)အနာအဆာများနှင့် အရည်အသွေးများကိုဖော်ပြပြီး မှန်သောစကားဆိုကြပါလျှင် ၎င်းတို့၏စီးပွားဆက်ဆံမှု၌ ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာချီးမြှင့်ခံရ၏။ အကယ်၍၎င်းတို့သည် မုသားစ ကားစကားဆိုခြင်းနှင့် ဝိစုစာစ်ရာကို ဖုံးကွယ်ခြင်းရှိခဲ့လျှင် ၎င်းတို့၏စီးပွားဆက်ဆံမှု၌ ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာဆုံးရှုံးပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟကီးမ်ဘင်န် ဟ်ဇိုမ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၉၃)

အခန်း (၁၄) ရောထွေးနေသော စွန်ပလွံသီးအားရောင်းချခြင်း

၉၉၇။ ကျွန်ုပ်တို့သည်(စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများနှင့်) အရောရောအနှောနှောဖြစ်နေသည့် စွန်ပလွံသီးများကို ပေးကမ်း ခံရလေ့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ယင်းစွန်ပလွံသီးအချိန်(၂)ဆွာအ်ကို စွန်ပလွံသီးများကိုပေးကမ်းခံရလေ့ရှိရာ ကျွန်ုပ်တို့ကလည်း ယင်းစွန်ပလွံသီးအချိန်(၂)ဆွာအ်ကို စွန်ပလွံသီး(အကောင်း) အချိန်(၁)ဆွာအ်ဖြင့်ရောင်းချ(ဖလှယ်) လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)က “အချိတ်(၁)ဆွာအ်အတွက် အချိန်(၂)ဆွာအ်(ဖြင့်ကုန်ဖလှယ်ခြင်း)မပြုရ၊ ဒိရ်ဟမ်(၁)ပြားအတွက် ဒိရ်ဟမ်(၂)ပြား ပြုခွင့်မရှိ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၉၄)

*မှတ်ချက် *

ဖော်ပြပါကဲ့သို့ပြခြင်းသည် ‘အတိုး’၏အမျိုးအစား၌ပါဝင်သွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

အခန်း(၁၅) အတိုးပေးသူ၏အမြင်

၉၉၈။ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည် သွေးစုပ်ပညာတတ်ကျွမ်းသော ကျွန်တစ်ဦးကို ဝယ်ယူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ် ဖခင်သည် ထိုသူ၏(သွေးစုပ်ခြင်း) ပစ္စည်းကိရိယာများကို တောင်းယူကာချိုးဖျက်လိုက်လေ၏။ (ယင်းအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်မှ မေးမြန်းရာ) သူက“ခွေးသို့မဟုတ်သွေးနှင့်ဆိုင်သော ငွေကြေးလက်ခံမှုကိုတမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော် မူခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် ဆေးမင်ကြောင်ထိုးပေးခြင်း၊ ဆေးမင်ကြောင်အထိုးခံခြင်း၊ အတိုးပေးခြင်းနှင့် အတိုးယူခြင်း(စားသုံး ခြင်း)တို့ကိုလည်း တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ထို့အပြင်ပုံတူပန်းချီ/ရုပ်ပုံဖန်တီးသူများကိုလည်း ကျိန်စာပြုတော်မူခဲ့၏” ဟုရှင်းပြခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဂျဟ်ဇိုင်ဖိုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၂၉၉)

အခန်း (၁၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်သည် ရိဘာကိုဖျက်ဆီး၍ ဆွဒကဟ်ကို တိုးတက်စေတော်မူမည်(၂:၂၇၆)

၉၉၉။ (ရောင်းချသူ၏လိမ်လည်)ကျိန်ဆိုမှုသည် ဝယ်သူအားကုန်ပစ္စည်းဝယ်ယူအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်ကောင်းမည် ဖြစ်သော်လည်း ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာမှာရုပ်သိမ်းခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဖိုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၀၀)

*မှတ်ချက် *

တရားဝင်(ဟရမ်)နည်းလမ်းဖြင့် ရှာဖွေသည်ရှိသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘုရင်ကယ်ဆောင်ရက်သို့ မခံပြောနိုင်ပေ။ ဤဟဒီးဆ် ဆက်က အတည်ပြုလျက်ရှိ၏။ အလားတူစွာပင် ဆွဒကဟ်ဒါန မေးလှူလျှောက်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဘုရင်ကယ်ဆောင်အစားရရှိမည်ဖြစ်ပြီး နောင်တမလွန်၌လည်း ၎င်း၏အကျိုးကုသိုလ်ချီးမြှင့်ခံရဦးမည်ဖြစ်၏။

အခန်း(၁၇) ပန်းပဲသမား၏ အကြောင်းဖော်ပြချက်

၁၀၀၀။ ကျွန်ုပ်သည်ဂျာဟီလီယဟ်ကာလက ပန်းဘဲသမားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၏။ အာဆွံဘင်နီဝါအိလ်ထံမှ ရရန်ရှိသော အကြွေးကို ကျွန်ုပ်မှသွားရောက်တောင်းခံရာ ၎င်းက“အသင်သည် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အား သွေဖည်ငြင်းဆန်မှုမပြုမချင်း ကျွန်ုပ်သည်အသင့်ကို အကြွေးဆပ်မည်မဟုတ်”ဟု ပြောလေ၏။ ကျွန်ုပ်က “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား သေစေတော်မူပြီးနောက် အသင်မှရှင်ပြန်ထမြောက်သည်အထိ ကျွန်ုပ်သည်ကိုယ်တော်မြတ်အား သွေဖည်ငြင်းဆန်ခြင်း ပြုမည်မဟုတ်”ဟု ပြန်ပြောလိုက်၏။ ထိုအခါ၎င်းက “သို့ဆိုလျှင်ကျွန်ုပ်သေလွန်ပြီး ပြန်ရှင်ချိန်အထိ ကျွန်ုပ်အား လွှတ်ထားလော့(အသင်စောင့်နေလော့)။ ထိုရောအခါ ကျွန်ုပ်အားချီးမြှင့်ခံရမည့် ဤဖြစ်အင်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ဆွ) ထံတော်သို့ဗျာဒိတ်ကျရောက်လာခဲ့လေ၏။

“(အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည်အကြင်သူအား မြင်ခဲ့လေသလော။ ထိုသူသည်ငါအသျှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကိုလည်း ငြင်းပယ်ခဲ့သေး၏။ ၎င်းအပြင်အမှန်မူချ ကျွန်ုပ်သည်ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် သားသမီး များကို (တမလွန်ဘဝ၌)ချီးမြှင့်ခံရဦးမည်ဟုလည်း ပြောဆိုခဲ့၏။ အသို့ပါနည်း၊ ထိုသူတို့သည်အကွယ်၌ရှိသည်ကို သိရှိခဲ့လေသလော။ သို့တည်းမဟုတ်ထိုသူသည် အန်ရဟ်မာန်-ကရုဏာတော်ရှင်ထံ၌ တစ်စုံတစ်ရာသော ပဋိညာဉ်ကို ဖွဲ့ခဲ့လေသလော”(၁၉:၇၇-၇၈)

ဆင့်ပြန်သူ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

အခန်း(၁၈) အပ်ချုပ်သည်အကြောင်း ဖော်ပြချက်

၁၀၀၁။ အပ်ချုပ်သမားတစ်ဦးသည် မိမိပြင်ဆင်ထားသော စားဖွယ်ရာကိုပွဲတော်တည်ရန် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဖိတ်ကြားခဲ့၏။ ထိုစားဖွယ်ကိုသုံးဆောင်ရာ၌ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ကျွန်ုပ်လည်းအဖော်အဖြစ်ပါခဲ့ပါ၏။ ထိုသူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ပေါင်မုန့်၊ ဘူးသီးဟင်းချို၊ အသားခြောက်များဖြင့် တည်ခင်းညှော်ခံလေ၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် စားဖွယ်များအနက် ဟင်းရည်အတွင်းမှ ဘူးသီးစများကိုယူငင်သုံးဆောင်တော်မူနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင် ခဲ့၏။ ထိုနေ့မှစတင်ပြီး ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဘူးသီးကို အစဉ်သဖြင့် နှစ်သက်သွားခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စံဘင်နီမာလ်ဟ်က(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၁၀၅)

အခန်း(၁၉) မြည်းနှင့်တိရစ္ဆာန်များအား ဝယ်ယူခြင်း

၁၀၀၂။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဃဇ်ဝဟ်(စစ်ချီမှု)တစ်ခု၌ပါဝင်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ကုလားအုတ်မှာ နှေးကွေးပြီးပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်ထံကြွမြန်းလာပြီး “အို-ဂျာဘီရ်”ဟုခေါ်တော်မူရာမှ “မှန်လှပါ”ဟုထူးလေ၏။ ကိုယ်တော်က“အသင် ဘာများဖြစ်နေသနည်း”ဟု မေးတော်မူရာကျွန်ုပ်က “ကျွန်ုပ်၏ ကုလားအုတ်မှာနှေးကွေးပြီး မောပန်းလျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်မှာ နောက်ကျကျန်ရစ်နေရပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအခါကိုယ်တော်မြတ်သည် အစီးအနင်းပေါ်မှဆင်းသက်၍ မိမိ၏တောင်ဝှေးတုတ်ဖြင့် ကုလား အုတ်ကိုထိုးဆွလိုက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်အားမောင်းနှင်စီးနင်းရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်ကုလားအုတ်အား စီးနင်းမောင်းနှင်ရာတွင် ၎င်းမှာအလွန်မြန်ဆန်လှသည်ဖြစ်၍ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ရှေ့သို့ကျော်မသွားစေရန် ကျွန်ုပ်မှ ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်ခဲ့ရပေသည်။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား “အသင်သည်ထိမ်းမြား လက်ထပ် ပြီးပြီလော” မေးတော်မူရာကျွန်ုပ်က

ဟုတ်မှန်ကြောင်းဖြေဆို၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အပျိုစင်လော၊ အိမ်ရှင်မနှင့်လော” မေးတော်မူရာကျွန်ုပ်က “အိမ်ထောင်ရှင်မတစ်ဦးနှင့် ကျွန်ုပ်လက်ထပ်ခဲ့ပါသည်”ဟု ဖြေကြားသော် ကိုယ်တော် က “အသင်သည် အပျိုစင်တစ်ဦးနှင့် အဘယ့်ကြောင့်မထိမ်းမြားခဲ့ရပါသနည်း၊ သို့ဖြစ်က အသင်သည် သူမဖြင့် သူမသည် အသင့်ဖြင့် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးရပေမည်”ဟု မိန့်လေ၏။ ကျွန်ုပ်က “ကျွန်ုပ်ထံ၌ ညီမငယ်လေးများ ရှိကြပါ၏။ သူတို့အား စုစုစည်းစည်းရှိစေရန်၊ သူတို့ဆံပင်ကိုဖြိုးသင်ရန်၊ သူတို့အားအုပ်ထိန်းစောင့်ရှောက်ရန်အတွက် ကျွန်ုပ်သည် အိမ်ထောင်ရှိခဲ့သူ အမျိုးသမီးကိုသာ ထိမ်းမြားခြင်းဖြစ်ကြောင်းပါ”ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်သည် အိမ်သို့ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ (ထက်မြက်သောသားတစ်ဦးရရှိရန်) အသင့်ဇနီးနှင့်ပူးပေါင်း လော့”ဟု အမိန့်ရှိပြီးနောက် “အသင့်ကုလားအုတ်ကို ရောင်းချလိုပါသလား” မေးတော်မူသဖြင့် ကျွန်ုပ်က “မှန်လှပါ”ဟု လျှောက်တင်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၎င်းအား ရွှေအချိန်(၁)အုက်ယဟ်ဖြင့် ဝယ်ယူတော်မူခဲ့လေ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်ထက်အလျင် ဦးစွာရောက်လာတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှာ နံနက်ခင်းမှ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့ သွားသည်တွင် ကိုယ်တော်အား ဗလီတံခါးဝ၌တွေ့ခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်ကကျွန်ုပ်အား “ယခုမှအသင်ပြန်ရောက်လာခြင်းလော”မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်ကဟုတ်မှန်ကြောင်းဖြေဆိုသော် ကိုယ်တော်က “အသင့် ကုလားအုတ်ကိုထား၍ အတွင်းသို့ဝင်လာပြီး ဆွလာသ်နှစ်ရကဝသ်ပြုလော့”ဟု မိန့်လေ၏။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဗလီအတွင်းသို့ဝင်ရောက်၍ နှစ်ရကအသ်ဝတ်ပြုလေ၏။ ကိုယ်တော်က ဘီလ္လာလ်(ﷺ)အား ရွှေ(၁)အုက်ယဟ်ချိန်စက် ၍ ကျွန်ုပ်ကိုပေးရန် မှာကြားတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဘီလ္လာလ်က ကျွန်ုပ်ကိုတကျစွာချိန်စက်ပေးခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်ထွက်ခွာသွား ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အားဆင့်ခေါ်တော်မူသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည်ကျွန်ုပ်အား ကုလားအုတ်ပြန် ပေးတော့မည်ဟု ကျွန်ုပ်မှထင်မြင်မိလေ၏။ ၎င်းမှာ ကျွန်ုပ်မဖြစ်ချင်ဆုံးသောအရာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပင်။ သို့ပင်သို့ငြား ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်အားဤသို့မိန့်ခဲ့ပါ၏။ “အသင်၏ကုလားအုတ်ရော၊ ၎င်း၏ကျသင့်တန်ဖိုးကိုပါယူသွားချေ လော့”။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ် ဘင်န် အဘ်ဒူလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၁၀)

*မှတ်ချက် *

(၁)အုက်ယဟ်= ဇွဒ်ဂါးဒ်ရ်ဟမ်(၄၀)နှင့် ညီမျှသောအဆုတ်ချိန်*

အခန်း(၂၀) ရေငတ်ဒဏ်ကြောင့် ရောဂါဖြစ်နေသည့် ကုလားအုတ်အားဝယ်ယူခြင်း

၁၀၀၃။ (ကျွန်ုပ်)အစ်ဘ်နုအုမရ်(ﷺ)သည် အစုစပ်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးထံမှ ရေငတ်ဝေဒနာကို အလွန်အကျွံ ခံစား နေရသော ကုလားအုတ်တစ်ကောင်အား ဝယ်ယူခဲ့၏။ ထိုသူ၏စီးပွားဖက်သည် ကျွန်ုပ်ထံလာရောက်ပြီး “ကျွန်ုပ်၏ စီးပွားဖက်သည် အသင့်အား ရေငတ်ဝေဒနာပြင်းစွာခံစားနေရသည့်ကုလားအုတ်ကို ရောင်းချခဲ့ပါသည်။ သူသည်အသင့်ကို သိရှိသူမဟုတ်ပါ”ဟု ပြောလေရာသူ့အား ကုလားအုတ်ပြန်ယူသွားစေလိုက်၏။ ထိုသူသည် ကုလားအုတ်ကို ယူဆောင် သွားရန် ပြင်သောအခါ ကျွန်ုပ်ကသူ့အားဤသို့ပြောလိုက်ပါ၏။ “ရှိစေလော့(ထားရစ်ပါလော့)။ အကြောင်းမှာ အိဒ်ဝါ ဟူသည် မရှိဟူသော ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ကျေနပ်သဘောတူသောကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၁၂)

*မှတ်ချက် *

အိဒ်ဝါဟူသည်မရှိ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခွင့်အမိန့်မရှိဘဲ မည်သည့် ဧရာဂါမျှ ကူးစက်ပြန့်ပွားခြင်းမဖြစ်။

အခန်း (၂၁) သွေးစုပ်ကုထုံးတတ်ကျွမ်းသူ (ဟရ်ဂျာမ်)နှင့် စပ်လျဉ်း၍

၁၀၀၄။ အဘူသွိုင်ဘဟ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား သွေးစုပ်ပေးခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်ကထိုသူ့အား စွန့်ပလွံ သီးအချိန် (၁)ဆွာအိပေးရန်(နှင့်) ထိုသူ့သခင်များအနေဖြင့် ထိုသူ့ထံမှအခွန်လျော့ယူရန် အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်ဘင်န်ဗာလ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၁၆)

အခန်း (၂၂) မနှစ်မြို့ဖွယ်ပစ္စည်းကို ရောင်းဝယ်သက်မွေးမှုပြုခြင်း

၁၀၀၆။ ကျွန်မသည်ရုပ်ပုံများပါသော အခင်းအထည်တစ်စကို ဝယ်ယူခဲ့၏။ ရုရှလူလွှာဟ်(❀)မှ ၎င်းကိုတွေ့မြင်ရာဝယ် အိမ်အတွင်းသို့မဝင်ဘဲ တံခါးဝ၌သာ ရပ်လျက်ရှိနေတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏မျက်နှာတော်၌ စက်ဆုပ်ခြင်း၏လက္ခဏာရုပ်ကို ကျွန်မသတိပြုမိသဖြင့် “ယာ-ရုရှလူလွှာဟ်၊ ကျွန်မသည်အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်တော်ထံ ပြန်လှည့်ပါ၏။ (သောင်ဘတ်ပြုပါ၏။) ကျွန်မကျူးလွန်မိသည့်အပြစ်မှာ ဘယ်အရာပါနည်း”ဟုဆိုရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ဤအခင်းမှာ အဘယ်သို့နည်း”ဟု မေးမြန်းတော်၏။ ကျွန်မက “ကျွန်မသည်ကိုယ်တော်မြတ် ထိုင်ရန်နံလဲလျောင်းတော်မူရန်အတွက် ၎င်းကိုဝယ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏။”ဟု ဖြေကြားသော် ရုရှလူလွှာဟ်(❀)က “ဤရုပ်ပုံများအားရေးဆွဲဖန်တီးသူများ (နှင့်ပိုင်ရှင်များ)မှာ ကိယာမသ်နေ၌ပြစ်ဒဏ်ခံစားကြရအံ့။ အသင်တို့ဖန်တီးခဲ့ကြကုန်သောအရာတို့အား အသက်သွင်းလော့ဟူ၍ ထိုသူတို့မှာခိုင်းစေကြရပေအံ့။ (ထို့နောက် ဆက်လက်၍ရုပ်ပုံများ ရှိနေကြသောအိမ်သို့ ကောင်းကင်တမန်များ ဝင်ရောက်ကြသည်မဟုတ်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၁၈)

အခန်း (၂၃) ပစ္စည်းတစ်ခုကိုဝယ်ယူပြီးရောင်းသူထံမှထွက်ခွာမိမှာပင် အခြားသူအား လက်ဆောင်ပေးခြင်း

၁၀၀၇။ ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(❀)နှင့်အတူ ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ အုမရ်ပိုင်သောကုလားအုတ်များအနက် တစ်ကောင်ကိုကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးနှင့်နေခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ၎င်းသည် အစုအဖွဲ့၏ရှေ့သို့ ရောက်သွားလေ့ရှိ၏။ အုမရ်(❀)မှ သတိပြုတွေ့ရှိသောအခါ ၎င်းကိုနောက်သို့ပြန်ဆုတ်စေ၏။ ၎င်းကရှေ့သို့ကျော်တက်ပြန်လေလျှင် အုမရ်က လည်းနောက်ပြန်ဆုတ်ရန်မောင်းလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)က ထိုကုလားအုတ်ကိုမိမိအားရောင်းပေးရန် အုမရ်ထံ တောင်းဆိုတော်မူ၏။ အုမရ်က “ယာ-ရုရှလူလွှာဟ်၊ ၎င်းသည်ကိုယ်တော်အတွက်ဖြစ်ပါသည်”ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်သည်၌ ရုရှလူလွှာဟ်(ဆွ)က မိမိအားရောင်းချပေးရန် အုမရ်ထံတောင်းဆိုတော်မူ၏။ အုမရ်က “ယာ-ရုရှလူလွှာဟ်၊ ၎င်းသည်ကိုယ်တော်အတွက်ဖြစ်ပါသည်။”ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်သည်၌ ရုရှလူလွှာဟ်(❀)က မိမိရောင်းချပေးရန် (မိမိအား လက်ဆောင်အဖြစ် မပေးဆက်ရန်) အုမရ်ကိုမိန့်တော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာအုမရ်သည် ထိုကုလားအုတ်ကို ရုရှလူလွှာဟ်(❀)ထံ ရောင်းချခဲ့၏။ ၎င်းနောက်တမန်တော်မြတ်(❀)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား“အို- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမရ်၊ ဤကုလားအုတ်သည် အသင့်အတွက် (ငါ၏လက်ဆောင်)ဖြစ်၏။ “အသင်နှစ်သက်သလို အသုံးပြုလော့” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၂၇)၏နောက် အခန်းအမှတ်စဉ်(၄၈)

အခန်း(၂၄) စီးပွားရေး၌ မုသားသုံးခြင်းကို မနှစ်မြို့ရခြင်း

၁၀၀၈။ လူတစ်ဦးသည်တမန်တော်မြတ်(❀)ထံတော်သို့ အခစားဝင်၍မိမိမှာ ကုန်ဝယ်ရာ၌အမြဲပင် သစ္စာမဲ့ခံရကြောင်း လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအခါကိုယ်တော်မြတ်က သူ့အားကုန်ဝယ်သည့်အခါတိုင်း “မုသားလိမ်ညာမပြုပါနှင့်” ဟုပြောကြားစေရန် မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၂၈)

*မှတ်ချက် *

ယယ်ဆာကုန်၌နှစ်သက်ဖွယ်တစ်စုံတစ်ရာဆွဲရပါက နှောင်းသူထံပြန်ပေးရန် ယယ်သူမှအခွင့်အရေးရှိကြောင်းကို ဆို

အခန်း (၂၅) ဈေးများနှင့်စပ်လျဉ်း၍

၁၀၀၉။ ရုရှလူလွှာဟ်(❀)က “စစ်တပ်ကြီးတစ်ခုသည် ကအ်ဘတ်ကျောင်းတော်အား စီးနင်း ကျူးကျော်လာ လိမ့်မည်။ ထိုကျူးကျော်သူများသည် အလံဘိုင်ဒါအ်အရပ်သို့ရောက်လျှင် မြေပြင်မှာချိုင့်ဝင်သွားလျက် စစ်တပ်တစ်ခုလုံးကို ဝါးမျိုလိုက်ပေမည်” ဟု မိန့်တော်မူရာ ကျွန်မက“ထိုအုပ်စုဝင်မဟုတ်သူများနှင့် ဈေးများအတွင်းရှိနေကြသူများ (မကျူးကျော်သူများ)လည်းရှိရာ ယင်းသူတို့မှာ မြေပြင်အောက်မည်သို့ နှစ်မြှုပ်သွားပါအံ့နည်း”ဟု လျှောက်တင်သည်၌ ကိုယ်တော်မြတ်က“ထိုသူတို့အားလုံးပင် တစ်ဦးမကျန်နှစ်မြှုပ်သွားကြပေမည်။ သို့ရာတွင် ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထမြောက်သောအခါ ၎င်းတို့၏ကိုယ်စီရည်ရွယ်ချက် (နိယာသ်)အတိုင်းသာ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခံကြရမည်”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့ ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၂၉)

၁၀၁၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဈေးအတွင်း၌ရှိနေခဲ့စဉ် လူတစ်ဦးက“အို- အဘူလ်ကာစင်မ”ဟုခေါ်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှလှည့်ကြည့်တော်မူသောအခါ ထိုသူက“ကျွန်ုပ်သည် ၎င်း(အခြား)သူကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်”ဟုပြောလေ၏။ ထိုအခါတမန်တော်မြတ်(ဆွ)က “ငါ၏နာမတော်ဖြင့် အသင်တို့ အမည်မှည့်ကြ၊ သို့သော်ငါ၏ကွန်ယက်ဖြင့် မှည့်ခေါ်ခြင်း မပြုကြကုန်နှင့်”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(က) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၃၁)

*မှတ်ချက် *

ကွန်ယက်-ဂုဏ်ပုဒ်အမည်(ကွန္နယက်)

အရာရှိ နှစ်ယောက်တို့သည် အသံတစ်ခုတည်းရှိသော အသံတစ်ခုကို မခေါ်လို ပါက ၎င်းသူ၏သား၏အမည်(အို)ခေါ်ခိုင်းခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)ထံ ဆက်၌ ကာစင်မမည် သာသားတစ်ဦးရှိ ဆက်မူခဲ့ ၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော် အဘူလ်ကာစင်မဟုတ်၏။

၁၀၁၁။ တစ်ခါတွင်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နေ့ခင်းဖက်၌အပြင်ထွက် ကြွမြန်းတော်မူခဲ့၏။ ဘနီကိုင်နုကာအ်ဈေးသို့ ရောက်သည်အထိ ကိုယ်တော်သည်ကျွန်ုပ်အားလည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်သည်ကိုယ်တော်အားလည်းကောင်း စကားမဆို ခဲ့ကြချေ။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဖာသွီမဟ်၏အိမ်ဝင်းအတွင်း(ဝင်)ထိုင်တော်မူပြီး သူငယ်လေး (မြေးတော် အလ်ဟစန်)ကို မေးမြန်းတော်မူလေ၏။ သို့သော်ဖာသွီမဟ်သည် ကလေးငယ်အား အတွင်း၌ ခေတ္တနေခိုင်းခဲ့၏။ သူမသည်ကလေးငယ်အား အဝတ်လဲပေးနေခြင်း သို့မဟုတ် နေချိုးပေးနေခြင်းဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆင်ခြင်၏။ ခေတ္တကြာပြီး နောက်ကလေးငယ်မှာ ပြေး၍ထွက်ရှိလာရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သူ့အားပေ့ဖက်နှမ်းရှုံ့ပြီး ဤသို့ဆိုတော်မူခဲ့၏။ “အို- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ သူ့အားချစ်တော်မူပါ။ သူ့ကိုချစ်ကြသူတိုင်းအပေါ်လည်း ချစ်တော်မူပါ”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ဟ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၃၃)

၁၀၁၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏လက်ထက်တော်က လူတို့သည်ခရီးသွားကုန်သည်များထံမှ အစာရေစာများကို ဝယ်ယူလေ့ရှိခဲ့ကြကြောင်း အစ်ဘ်နုအုမရ်(رحمته)က ကျွန်ုပ်တို့ကိုပြောပြခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူတို့အပေါ် ကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူခဲ့သည့်နေရာ၌ပင် (ပြန်လည်)ရောင်းချခြင်း မပြုရန်တားမြစ်ပြီး စားသောက်ကုန်ရောင်းချရာ ဈေးသို့ ၎င်းတို့မှသယ်ဆောင်လာသည်အထိ (စောင့်ဆိုင်း)ဝယ်ယူရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ အစ်ဘ်နု အုမရ်မှဆက်လက် ပြောပြသည်မှာ “မိမိ၏လက်ဝယ်စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းများအား အချင်အတွယ်အတိုင်းအထွာအတိအကျ လက်ခံရခြင်း မရှိသေးဘဲ ပြန်လည်ရောင်းချခြင်းကိုလည်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-နာအိအ်(မ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၃၄)

အခန်း(၂၆) ဈေးအတွင်း၌ အသံမြင့်၍ကျယ်လောင်ဆူညံခြင်းမှာ မနှစ်မြို့ဖွယ်

၁၀၁၃။ သောင်ရားဟ် ကျမ်းဂန်၌ဖော်ပြပါဝင်သော ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏အကြောင်းခြင်းရာကို ကျွန်ုပ်အားမေးမြန်း ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့မှဤသို့အဖြေပေးခဲ့ပါ၏။ “မှန်စွာ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ သူ(ကိုယ်တော်မြတ်)သည် သောင်ရားဟ်ကျမ်းဂန်၌ ဖော်ပြခံရပါ၏။ (အလားတူစွာ) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌လည်း ကိုယ်တော်၏ဂုဏ်တော်အရည် အသွေးအုံ့ချ အောက်ပါအတိုင်းရှိပါ၏။

အို- နဘီတမန်တော်၊ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စစ်မှန်သောသာသနာ အတွက်) သက်သေခံအဖြစ်လည်းကောင်း၊ (သက်ဝင်ယုံကြည်သူများအတွက်) သတင်းကောင်းများပေးသူအဖြစ်လည်း ကောင်း၊ (သွေဖည်ငြင်းဆန်သူများအတွက်) သတိပေးသူအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပညာမဲ့များ၏အုပ်ထိန်းသူအဖြစ်လည်း ကောင်း စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေပြီ။ အသင်သည်ငါအသျှင်မြတ်၏ကျွန်၊ ၎င်းစေတမန်တော်ဖြစ်၏။ ငါအသျှင်သည် အသင့်အား မုသဝင်ကိလ်(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားပုံပါမီခိုသူ)ဟူ၍ အမည်ပညတ်ထား၏။ အသင်သည်ရိုင်းစိုင်းသူ၊ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သူ၊ ဈေးများ၌ကျယ်လောင်စွာ ဆူညံသူမဟုတ်။ ထို့ပြင်တဝ အသင့်ကိုဒုက္ခပေးသူတို့အားအသင် သည် ဒုက္ခပေးသည်သာမက ၎င်းတို့အပေါ်ခွင့်လွှတ်မှု၊ ကြင်နာမှုဖြင့်ဆက်ဆံလေ့ရှိသူတည်း။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကွေ့ကောက်သူတို့၏ ကန်းနေသောမျက်လုံးများ၊ ပင်းနေသောနားများနှင့် ပိတ်ဖုံးနေသောနှလုံးသားများကို လာအီလားဟအစ်လ္လာဟ် ဆိုစေခြင်းဖြင့် ပွင့်လန်းစေပြီးဖြောင့်မတ်တည်ကြည်လာကြ အောင် မစွမ်းဆောင်မပြီးမချင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ကိုယ်တော်မြတ်အား ပရိနီဗ္ဗာန်စံဝင်ခြင်း မဖြစ်စေတော်မူခဲ့ ပါလေ”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာဘိဝံသ ဘင်္ဂအိမ်ရံ ဘင်္ဂအိမ်ရံ အနုပညာရှင်ကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၃၅)

အခန်း (၂၇) ရောင်းသူ သို့မဟုတ် ပေးသူမှကုန်ပစ္စည်းများအား ချင်တွယ်တိုင်းတာခြင်းပြုရမည်။

၁၀၁၄။ အဘိဓမ္မာဘိဝံသ ဘင်္ဂ အိမ်ရံ ဘင်္ဂ ဟရားမ(ﷺ)ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ အခြားသူများထံကြွေးမြီတင်ရှိနေခဲ့၏။ သူ၏ကြွေးမြီများလျှော့ပေါ့စေရေးအတွက် ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် ကျွန်ုပ်မှတမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အသနားခံ လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ၎င်းမြီရှင်တို့အား မေတ္တာရပ်ခံတော်မူသော်လည်း ၎င်းတို့ကလက်ခံခဲ့ခြင်း မရှိချေ။ သို့ဖြစ်ရာတမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား“အသင်၏စွန့်ပလွံသီးများကို သက်ဆိုင်ရာအမျိုးအစားများအလိုက် သွား၍စုပုံလေလော့။ အရုပ်တို့ကိုတစ်ဖက်မှာထား၊ နောက်တစ်ဖက်၌ ဇိုင်းဒ်၏အစုအပုံ စသဖြင့်ဖြစ်ပါစေ။ ၎င်းနောက် ငါ့ကိုယ်တော်အား ခေါ်လေလော့”ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်းထိုသို့ဆောင်ရွက်ပြီးလျှင် ကိုယ့်တော် အားခေါ်ခဲ့ ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှရောက်ရှိလာပြီး ထိုအစုအပုံ၏ထိပ်သို့မဟုတ် ဗဟိုနေရာ၌ထိုင်ပြီး ကျွန်ုပ်ကို “၎င်း(မြီရှင်) တို့အတွက် (စွန့်ပလွံသီးများအား) ချိန်တွယ်ပေးလိုက်လော့”ဟူ၍ ခိုင်းစေတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်ကြွေးမြီများအားလုံး စေပ်နိုင်သည်အထိ ၎င်းတို့ကိုချိန်တွယ်ပေးခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏စွန့်ပလွံသီးများမှာ ၎င်းတို့အတွက် ဘာမျှမပေးရသေးသည့် အလား ကျန်ရစ်နေလျက်ရှိသည်(ကိုတွေ့ခဲ့ရ၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၃၇)

အခန်း(၂၈) ချိန်တွယ်တိုင်းတာ သတ်မှတ်မှုသည်နှစ်သက်စရာ

၁၀၁၅။ အသင်တို့၏စားကုန်ပစ္စည်းတို့ကို ချင်တွယ်တိုင်းတာသတ်မှတ်ကြကုန်။ အသင်တို့ထံ၌ ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာ ဖြစ်ထွန်းအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မစ်ကံဒါမ် ဘင်္ဂ မအ်ဒီးကရ်ရှ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၃၈)

အခန်း (၂၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွာအ်နှင့်မုဒ္ဒ်၌ ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာရှိ၏။

၁၀၁၆။ တမန်တော်အစ်ဘ်ရာဟီ(ﷺ)သည် မက္ကဟ်မြို့ကို မြင့်မြတ်နယ်မြေ(ဟရာမ်)ဖြစ်စေပြီး ၎င်းမြို့၌မင်္ဂလာ ရှိရန် ဆိုမုန့်တောင်းဆိုခဲ့၏။ အစ်ဘ်ရာဟီမူ မက္ကဟ်အတွက် ဆုပန်ခဲ့သည့်အတိုင်း ငါသည်(မဒီနဟ်၏) မုဒ္ဒ်နှင့်ဆွာအ်အ တွင်း (ဘရ်ကသ်မင်္ဂလာအလို့ငှာ) ဆုပန်ကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာဘိဝံသ ဘင်္ဂမြိုင်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၃၉)

အခန်း (၃၀) စားကုန်ရောင်းချခြင်းနှင့် သိုလှောင်ခြင်းအပေါ် မည်သို့ဆိုထားသနည်း၊

၁၀၁၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏လက်ထက်တော်၌ စားသောက်ကုန်များကို ချိန်စက်တိုင်းထွာခြင်းမရှိဘဲ ဝယ်ယူပြီး မိမိတို့၏ အိမ်များသို့ သယ်ဆောင်မသွားမီ (ပြန်လည်)ရောင်းချသူများမှာ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံရကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ဖူးခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အမ္မာရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၄၁)

၁၀၁၈။ စားသောက်ကုန်များအား ချင်တွယ်တိုင်းထွာမှုမပြုမီ ရောင်းချခြင်း(နှင့်) သူတစ်ဦးထံလက်ပြောင်းခြင်း အမှုကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။“ထိုအရာမှာမည်သို့နည်း”ဟုမေးရာ ကျွန်ုပ်က“၎င်းမှာငွေကြေး အတွက်ငွေကြေးရောင်းချခြင်းနှင့် အလားညီဖြစ်တူသွား၏။ အကြောင်းသော် မူလဝယ်ယူသူသည် စားသောက်ကုန် များ မိမိလက်ဝယ်သို့မရောက်မီမှာပင် ရောင်းချလိုက်သူဖြစ်သွားသောကြောင့်တည်း”ဟု အဖြေပေးခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဗ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၄၂)

၁၀၁၉။ တူညီသောပမာဏဖြင့် တစ်ဦးလက်မှနောက်တစ်ဦးလက်သို့ လွှဲပြောင်းခြင်းမှတစ်ပါး ရွှေသားအတွက် ရွှေသားနှင့်ဖလှယ်ခြင်းသည် ရိဘာ(အတိုး)ဖြစ်၏။ တူညီသောပမာဏဖြင့် တစ်ဦးလက်မှနောက်တစ်ဦးလက်သို့ လွှဲပြောင်းခြင်းမှတစ်ပါး စွန့်ပလွံသီးအတွက်စွန့်ပလွံသီးနှင့် ဖလှယ်ခြင်းသည်အတိုးဖြစ်၏။ တူညီသောပမာဏဖြင့် တစ်ဦးလက်မှနောက်တစ်ဦးလက်သို့ လွှဲပြောင်းခြင်းမှတစ်ပါး ဘာလီစပါးအတွက်ဘာလီစပါးနှင့်ဖလှယ်ခြင်းသည် အတိုးဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ် ဘင်္ဂ အလ်ခသ်သွဲဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၃၄၄)

အခန်း (၃၁) ဝယ်ယူသူမှမိမိဝယ်ယူထားသည့်ကုန်အား အခြားသူတစ်ဦးထံရောင်းရန် သဘောတူညီ လိုက်သော အရောင်းအဝယ်ကို မူလရောင်းချသူမှ ပြန်မဝယ်ရ (ဈေးကွက်မဖျက်ရ)

၁၀၂၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကန္တာရနေသူကိုယ်စား မြို့နေသူမှကုန်စည်ရောင်းချခြင်း(နှင့်) နဂါးကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင်မူလရောင်းချသူ၏ပစ္စည်းကို ထိုသူကိုယ်တိုင်(ပြန်လည်)ဝယ်ယူရေးအတွက် ကုန်ပစ္စည်းများပြန်ပေးရန် မည်သူတစ်ဦးကိုမျှ တွန်းအားမပေးရပါ။ ၎င်းပြင်တစ်စုံတစ်ဦးနှင့် စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းပြီးသော မိန်းမငယ်အားကမ်းလှမ်းခြင်းလည်း မပြုရပါ။ ၎င်းပြင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် နောက်အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား ကွာရှင်းစေ ပြီး(အိမ်ထောင်ကွစေပြီး) ထိုသူမ၏နေရာဝင်ယူခြင်းမျိုး မပြုရပါ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၅၀)

*မှတ်ချက် *

နဂါးဟူသည် တစ်စုံတစ်ရာသာပစ္စည်းကို အမှန်တကယ်ဝယ်ယူလိုသူအားလှည့်ပြောင်းလဲသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် (တကယ်တမ်း) အဆမတန်ဆွေးနွေးလိုက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ထိုသို့သောလူစားမျိုးမှာ ဝယ်ယူမှုအား လိမ်ညာလှည့်ပြောင်းလဲနေသူနှင့် ကနဦးကယ်စည်းခါးရိုက်ထားဖြစ်၏။ ထိုသို့သောသူနှင့် ကုန်ဆောင်သူနှစ်ဦးစလုံးမှာ ခြေထောက်မရှိဘဲ နောင်ချသူကမိမိသည် ထိုပစ္စည်းကို (တန်ရာတန်ကြေးထက်ပိုလွန်)ဖြင့် မေးသောအားဖြင့် ဝယ်ယူထားရသည်ကို ဆိုသမျှတိုင်းပေး၏။

အခန်း (၃၂) လေလံတင်ရောင်းချခြင်း

၁၀၂၁။ လူတစ်ယောက်သည် မိမိမသေဆုံးမီ မိမိ၏ကျွန်များအနက်တစ်ဦးကို သူကောင်းပြုလွတ်လပ်ခွင့်ပေးမည် ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏။ နောင်သော်ထိုသူသည် ငွေကြေးအကြပ်အတည်းဖြစ်လာခဲ့ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က (ထိုသူ ရည်ရွယ်ခဲ့သော) ၎င်းကျွန်အား ခေါ်ဆောင်၍ “ဤကျွန်ကို ငါကိုယ်တော်ထံမှ မည်သူဝယ်ယူမည်နည်း။” ဟု ပြောဆို (ကြေငြာ)တော်မူ၏။ နုအိုင်းမ်ဘင်နီအဘ်ဒုလ္လာဟ်မှ ထိုရွှေထိုမျှနန်းထားဖြင့် ဝယ်ယူသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူ့အား ၎င်းကျွန်ကိုပေးတော်မူခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ် ဘင်နီအဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၅၁)

အခန်း (၃၃) ဃရရ် (မျက်မှောက်မဟုတ်သော ပစ္စည်းကိုရောင်းချခြင်း)နှင့် ဟဘလိဟ်ဟဘလဟ် (တိရစ္ဆာန်၏ သန္ဓေသားကိုရောင်းချခြင်း)

၁၀၂၂။ ရုခုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဂျာဟီလီယဟ်ကာလမှ အရောင်းအဝယ်တစ်မျိုးဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်၏ သန္ဓေသားရောင်းဝယ်မှုကို ပိတ်ပင်တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ အကြင်သူသည် မွေးဖွားအံ့ဆဲဆဲဖြစ်သော ကုလားအုတ်မ သာမက ၎င်း၏မျိုးဆက်သန္ဓေအတွက်ပါ တန်ဖိုးပေးချေရမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအူမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၅၂)

*မှတ်ချက် *

ဖမ်းဆီးခြင်းအလျှင် မရှိသေးသော ငါးသို့မဟုတ်ငှက်များကို နှင်းခဲဖြင့်ကဲ့သို့ အမှုမျိုးဆိုင်ရာမရှိဟု ဆ

အခန်း (၃၄) ရောင်းသူသည် (ဈေးကောင်းရရန်အတွက်) ကုလားအုတ်၊ သိုး၊ နွားစသည့်တိရစ္ဆာန်တို့ကို နို့မညှစ်ဘဲ ကြာရှည်မထိန်းထားအပ်ခြင်း

၁၀၂၃။ အကြင်မည်သူမဆို အချိန်ကြာမြင့်စွာ နို့ညှစ်မထားသော သိုးတစ်ကောင်ဝယ်ယူသော် အကယ်၍ ထိုသူ ကျေနပ်ပါက ပြန်ပေးနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူသည် နို့အတွက် စွန့်ပလွှဲအချိန်တစ်ဆွာအိမ်ပေးရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၅၃)

အခန်း (၃၅) ကြာခိုတတ်သောကျွန်အား ရောင်းချခြင်း

၁၀၂၄။ အကယ်၍ကျွန်အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ဇိနာ(တရားမဝင်ကာမမှု) ကျူးလွန်၍ သံသယမဲ့သက်သေရှိသော် သူမ၏သခင်မှ သူမအားကြိမ်းမောင်းရိုက်နှက်နိုင်၏။ ပြစ်ဒဏ်ပေးပြီးနောက် သူမအားပြစ်တင်ပုတ်ခတ်ခြင်းမပြုရ။

အကယ်၍သူမသည် နောက်တစ်ဖန်ဒီနာကျူးလွန်လျှင် သခင်ဖြစ်သူမှထပ်မံ ရိုက်နှက်ဆုံးမနိုင်၏။ ပြစ်ဒဏ်ပေးပြီးနောက် သူမအား ပြစ်တင်ပုတ်ခတ်ခြင်းမပြုရ။ အကယ်၍သူမသည် တတိယအကြိမ်ကျူးလွန်သော သခင်ဖြစ်သူသည် သူမအား ဆံချည်တစ်ချောင်းသာ တန်ဖိုးမျှနှင့်ပင်ဖြစ်စေ ရောင်းချလိုက်ရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၆၂)

အခန်း (၃၆) ကန္နာရနေသူ၏ကုန်ပစ္စည်းကို မြို့နေသူမှအကျိုးဆောင်ခမယူဘဲ ရောင်းချပေးနိုင်သလော၊
အကူအညီ သို့မဟုတ် လမ်းညွှန်မှုသာပေးရမည်လော။။

၁၀၂၅။ ခရီးသွားကုန်သည်များအား ၎င်းတို့၏လမ်းခုလတ်၌ မတွေ့ဆုံလေနှင့်(၎င်းတို့အား ကုန်ပစ္စည်း၏ပေါက် ဈေးကိုမသိစေဘဲ ၎င်းတို့၏ကုန်ကို သွားရောက်ဝယ်ယူခြင်းမပြုနှင့်) ကန္နာရနေသူကိုယ်စား မြို့နေသူမှ ၎င်း၏ကုန်ကို ရောင်းချပေးခြင်းမပြုရ။

ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဤဩဝါဒအပေါ် ကျွန်ုပ်အား“ကန္နာရနေသူ၏ကုန်ပစ္စည်းကို မြို့နေသူမှရောင်းမပေးရဟူ သည်မှာ ဘာကိုဆိုလိုပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်က“(မြို့နေ)သူသည် (ကန္နာရနေ)သူ၏ ပွဲစားဖြစ်လာမည် မဟုတ်”ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဿ္ဘိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၆၇)

အခန်း (၃၇) ခရီးသွားကုန်သည်တို့အား လမ်းခုလတ်၌တွေ့ဆုံခြင်းကို တားမြစ်သည်

၁၀၂၆။ အသင်တို့သည်အချင်းချင်းအပြန်အလှန် ဝယ်ယူမှုများပျက်ပြယ်အောင် မကြိုးစားကြကုန်နှင့်။ ၎င်းအပြင် ခရီးသွားကုန်သည်များ (၏ရောင်းကုန်များ) ဈေးသို့မရောက်အချင်း ၎င်းတို့ကိုရှေ့ပြေးတွေ့ဆုံခြင်း မပြုကြကုန်နှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၇၄)

အခန်း (၃၈) စပျစ်သီးခြောက်အချင်းချင်း၊ စားဖွယ်အချင်းချင်း ဖလှယ်ရောင်းချခြင်း

၁၀၂၇။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မုဇာဘနဟ်ကိုတားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့၏။ မုဇာဘနဟ်ဟူသည် သက်ရင့် စွန့်ပလွံသီးခြောက်များကိုရရန်အတွက် လတ်ဆတ်သောစွန့်ပလွံသီးအား အချိန်အတွယ်ဖြင့် ဖလှယ်ရောင်းချခြင်းဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၈၀)

အခန်း (၃၉) ဘာလီဆန်အတွက် ဘာလီဆန်ကိုရောင်းချခြင်း

၁၀၂၈။ ကျွန်ုပ်(မာလစ်က်)သည် ဒီနာရ်ဒဂီး(၁၀၀)လဲလှယ်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိခဲ့၏။ သွလ်ဟဟ်ဘင်နီ အုဘိုင်း ဒုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အားခေါ်ယူပြီး ယင်းကိစ္စကိုဆွေးနွေးပြီး ကျွန်ုပ်၏ဒဂီးများကို ဖလှယ်ရန် သဘောတူညီခဲ့၏။ သူသည် ရွှေစများကိုယူလာပြီး သူ့လက်များဖြင့် လှန်ချလိုက်ကာ ‘ကျွန်ုပ်၏ဘဏ္ဍာထိန်း တောတွင်းမှ ပြန်ရောက်သည် အထိ စောင့်ပါလော့’ဟု ကျွန်ုပ်အားပြောလေ၏။ အုမရ်(ﷺ)က ဤသည်ကိုနားထောင်ပြီးနောက် ‘အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်သည်သွလ်ဟဟ်ထံမှ မရရှိသေးသမျှ သူ့အားခွဲခွာ မသွားလေနှင့်။ အကြောင်းမှာ ညီမျှသောပမာဏဖြင့် လက်ပြောင်းဖလှယ်ခြင်းမှအပ ရွှေအတွက် ရွှေကိုဝယ်ယူခြင်းသည် အတိုးဖြစ်၏ဟု ရုစူလုလ္လာဟ် (ﷺ)မှ မိန့်မူထားခဲ့ပါသည်’ဟု ဆိုလေ၏။ (ဆက်လက်လာရှိသည်မှာ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၁၀၉ အတိုင်းပင်ဖြစ်၏)။

ဆင့်ပြန်သူ-မာလစ်က် ဘင်နီ မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၈၂)

အောင်စံမှတဆင့် အစ်ဘ်နုရှိဟဒ်ဘ်(

အခန်း (၄၀) ရွှေအတွက် ရွှေကိုရောင်းချခြင်း

၁၀၂၉။ သာတူညီမျှသော အလေးချိန်ဖြင့်မဟုတ်လျှင် ရွှေအတွက်ရွှေ၊ ငွေသားအတွက် ငွေသားကို ရောင်းချခြင်း မပြုရ။ သို့ရာတွင် ငွေအတွက် ရွှေ သို့မဟုတ် ရွှေအတွက်ငွေကို အသင်တို့ နှစ်သက်သလို ရောင်းချနိုင်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဘကရ်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၈၃)

အခန်း (၄၁)

၁၀၃၀။ တစ်ဦးမှ နောက်တစ်ဦး၏လက်သို့ သာတူညီမျှအလေးချိန်ဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းမဟုတ်လျှင် ရွှေအတွက်ရွှေကို မရောင်းချရ။ ထို့ပြင်များပြားသော ပမာဏအတွက် နည်းပါးသော ပမာဏကိုလည်းကောင်း၊ နည်းပါးသော ပမာဏ အတွက် များပြားသောပမာဏကိုလည်းကောင်း မရောင်းချရ။ ၎င်းအပြင် တစ်ဦးမှနောက်တစ်ဦး၏လက်သို့ သာတူညီမျှ အလေးချိန်ဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းမဟုတ်လျှင် ငွေထည်အတွက် ငွေထည်ကိုမရောင်းချရ။ ထို့ပြင်များပြားသော ပမာဏ အတွက် နည်းပါးသောပမာဏကိုလည်းကောင်း၊ နည်းပါးသောပမာဏအတွက် များပြားသောပမာဏကို လည်းကောင်း၊ မရောင်းချရ။ မျက်မှောက်၌ရှိသော ရွှေသို့မဟုတ် ငွေအတွက် ဖလှယ်မှုပြုချိန်၌ မျက်ကွယ်၌ရှိသော ရွှေသို့မဟုတ် ငွေကိုမရောင်းချရ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၈၅)

အခန်း (၄၂) ဒီနာရ်အတွက် ဒီနာရ်ကို အကြွေးဖြင့် ရောင်းချခြင်း။

၁၀၃၁။ ‘ဒီနာရ်အတွက် ဒီနာရ်၊ ဒီရ်ဟမ်အတွက် ဒီရ်ဒမ်ကို ရောင်းချနိုင်၏’ဟု ကျွန်ုပ်မှဆိုရာ ‘အစ်ဘ်နု အဘ္ဘွစ်အား ‘ဤသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်မှ ကြားနာဖူးခြင်း သို့တည်းမဟုတ် ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်၌ တွေ့မြင်ခြင်းရှိခဲ့ပါသလော’ဟု မေးမြန်းခဲ့၏။ အစ်ဘ်နုအဘ္ဘွစ်မှ ဤသို့ဖြေကြားခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်မှထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုသည်မဟုတ်။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်ထက်သာမြတ်ကြောင်း အသင်သိပေ၏။ သို့ရာတွင် ငွေကြေးဖလှယ် မှု၌ တစ်ဦးမှ တစ်ဦးထံ တိုက်ရိုက်လွှဲပြောင်းမှုမဟုတ်လျှင် (ပေးချေရာ၌ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာခြင်းဖြစ်လျှင်)လည်း ၎င်းမှာ အတိုးမဟုတ်ပါဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်တော်မူခဲ့ကြောင်း အုစာမဟ် (ﷺ)က ကျွန်ုပ်ကိုပြောကြား ခဲ့၍ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၈၆)

အခန်း (၄၃) ရွှေအတွက် ငွေကိုရောင်းရာတွင် ပေးချေမှုကြန့်ကြာခြင်း

၁၀၃၂။ ကျွန်ုပ်သည် ငွေကြေးဖလှယ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဘရာအ်ဘင်န်အာဇိဘ် (ﷺ)နှင့် ဇိုင်းဒ်ဘင်န်အရ်ကမ် အား (ﷺ)အား မေးမြန်းခဲ့၏။ သူတို့သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ‘သူသည်ကျွန်ုပ်ထက်ပိုသိ၏’ဟု ပြောကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် သူတို့နှစ်ဦးစလုံးကပင် ‘ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ရွှေအတွက်ငွေကို အကြွေးစနစ်ဖြင့် ရောင်းချခြင်းအမှုအား တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့ပါ၏’ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ အလ် မင်န်ဟာ့လ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၈၇)

အခန်း(၄၄) မုဇာဘနဟ် ရောင်းချမှုပုံစံ-

၁၀၃၃။ စွန်ပလွံပင်မှ အသီးများကို (ပိုးစားမှုတက်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခံရခြင်းစသော) ဒုက္ခအပေါင်းမှ ကင်းလွတ်သွားခြင်း မရှိသေးသရွေ့ ရောင်းချမှုမပြုကြရန်၊ ၎င်းပြင် စွန်ပလွံသီးအခြောက်များအတွက် စိမ်းစိုလတ်ဆတ်သော စွန်ပလွံသီးများ ကို မရောင်းချနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ် ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဲမရ်(

ဇိုင်းဒ် ဘင်န်ဆာသစ်(ﷺ)မှ ပြောကြားခဲ့သည်မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ နောင်သောအခါ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လတ်ဆတ်သော စွန်ပလွံသီး သို့မဟုတ် စွန်ပလွံသီးခြောက်အတွက် အပင်များပေါ်မှ ရင့်မှည့်သည့်အသီးများ ရောင်းချခြင်း ဘိုင်းအိလ်အရီးယဟ်အားဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ အခြားရောင်းချမှုပုံစံမျိုးကိုမူ ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းမရှိခဲ့။

ဆင့်ပြန်သူ-စာလင်မ် နှင့် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၈၈)

*မှတ်ချက် *

၁။ ‘ဘိုင်းအိလ်မုဇာနဟ်’ဟူသည် သစ်ယင်ထက်ဝယ်ရှိနေဆဲ လတ်ဆတ်သောစွန်ပလွံ သီးများအတွက် စွန်ပလွံသီးများအဖြစ်ဆိုင်ခိုဆိုလိုသည်။ လတ်ဆတ်သောစွန်ပလွံသီးများအတွက် စွန်ပလွံသီးခြောက်များကို ရောင်းချခြင်းသည်လည်း ဤသို့ ယူဆိဆိုသည်။

၂။ ‘ဘိုင်းအိလ်အရီးယဟ်’ဟူသည် စွန်ပလွံ သီးခြောက်များအတွက် အပင်ပေါ်ရှိဆဲ ရင့်မှည့် သိင်္ဃန်းပလွံသီးများအဖြစ်ဆိုင်ခိုဆိုလိုသည်။

၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ‘မုဇာနဟ်’နှင့် ‘မုဟာကလဟ်’ ရောင်းချမှုပုံစံနှစ်မျိုးအား တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်ဟု အဆင့်ပြန်၏။ ‘မုဟာကလဟ်’ဟူသည် ဂျုနုအတွက်ဂျုဆုကို အကြာသက်သက်ဖြင့် ယ် ရောင်းချခြင်းကို ဆိုလို၏။

အခန်း(၄၅) ရွှေ သို့မဟုတ် ငွေအတွက် အပင်ပေါ်ရှိဆဲအသီးကို ရောင်းချခြင်း

၁၀၃၅။ အပင်ပေါ်ရှိရင့်မှည့်သော စွန်ပလွံသီးများမှာ (၅)အောင်စု(က်)ဝန်းကျင်ရှိနေခဲ့လျှင် ရောင်းချနိုင်ကြောင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၃၉၅)

*မှတ်ချက် *

(၅) အောင်စု(က်) = (၆၇၅) နီးပါး

အောင်စု(က်)၏ ဧကဝှစ် အသံ အနှုန်းသည် ဝါစက်ဖြစ်၏။ ဝါစက် = (၆၀) ဆွအာနီးပါး

အခန်း(၄၆) ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်သောအခြေအနေမရောက်သေးသည့် သီးနှံအားရောင်းချခြင်း

၁၀၃၆။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်က လူတို့သည် သစ်သီးဝလံများဖြင့် ကုန်သွယ်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ သူတို့သည် မိမိတို့၏စွန်ပလွံသီးများကို ခုတ်ဖြတ်ချိန် (ကြိုတင်) ဝယ်ယူထားသူများရောက်ရှိလာပြီး အရေးဆိုသောအခါ ရောင်းသူတို့မှ ဤသို့ပြောဆိုလေ့ရှိကြ၏။ ‘ကျွန်ုပ်၏ စွန်ပလွံသီးများ ဆွေးပုပ်ကုန်ပြီ။ ၎င်းတို့မှာ မှီရောဂါကြောင့် ပျက်စီးလေပြီ၊ ၎င်းတို့မှာ ကုရူမ် (မမှည့်မီ ကြွေကျစေသောရောဂါ)၏ ဒဏ်မိသွားကြသည်’။ သူတို့မှာ ၎င်းတို့၏ ဝယ်ယူထားမှုအတွင်း ချို့ယွင်းချက်အနာအဆာများအကြောင်းသာ စောဒကဆက်၍ တက်လေ့ရှိကြ၏။ ထိုအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘သီးနှံတို့၏ကောင်းခြင်းမထင်ရှားမီ (အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းခြင်းမရှိသေးမီ) ၎င်းတို့အား ရောင်းချ ခြင်းမပြုရ’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ထိုသူတို့၏ အငြင်းသန်မှုကြောင့် ယင်းသို့ လမ်းညွှန်မိန့်မှတ်တော်မူခြင်းဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်းဒ် ဘင်န် ဆာဘစ်သ်(

ခါရီဂျဟ် ဘင်န် ဇိုင်းဒ် ဘင်န် ဆာဘစ်သ် ကပြောပြသည်မှာ ဇိုင်းဒ်ဘင်န် ဆာဘစ်သ်သည် ‘နွေဦး ကြယ်စင်’ ထွက်ပေါ်လာမှုမရှိသေးမချင်း မိမိ၏ခြံထွက်သီးနှံကို ရောင်းချလေ့မရှိခဲ့ချေ။ ထိုကာလတွင် (ရင့်မှည့်သော) အနီရောင်အသီးများကြားမှ အဝါရောင်သီးနှံများကို သတိပြုတွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။

အတွဲ(၃)၊ အခန်း(၈၇)၊ ဟဒီးဆ် အမှတ်စဉ် (၃၉၇)၏ နောက်ဆက်တွဲ

*မှတ်ချက် *

နွေဦးကြယ်စင်ဟူသည်မှာ နွေဦးရာသီအတွင်း အာရုဏ်ဦးအချိန်၌ စတင်ထွက်ပေါ်လေ့ရှိသည့် ကြယ်စင်ကြယ်စင်တစ်ခုဖြစ်၏။ သီးနှံများစတင်ရင့်မှည့် သည့် ရာသီဖြစ်ပြီး ဟိဇ္ဇာဇ်နယ်၌ အလွန်ပူပြင်းလှ၏။ ဤကြယ် စင်တစ်ခုသည် ခြင်္သေ့အသံအတိုင်း တစ်ဖန်တစ်ဖန် ရပ်တန့်နေ၏။

၁၀၃၇။ (စွန်ပလွံ)အသီးများ အနီရောင် သို့မဟုတ် အဝါရောင်ဖြစ်လာပြီး စားသုံးရန် အသင့်ဖြစ်ချိန်မရောက်ရှိမီ ရောင်းချခြင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဟ်ရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၄၀၀)

အခန်း(၄၇) မှီရောဂါကင်း၍ အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းခြင်းမတိုင်မီ သီးနှံများအားရောင်းချလျှင် သီးနှံများ၌ အပြစ်အနာအဆာများရှိပါက ရောင်းသူအား ပြန်ပေးနိုင်သည်။

၁၀၃၈။ အပြည့်အဝမမှည့်သေးသော သီးနှံရောင်းချမှုကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ အပြည့်အဝ ရင့်မှည့်ခြင်းဟူသည် မည်သည်ကို ဆိုလိုကြောင်း မေးမြန်းလျှောက်တင်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းတို့ အနီရောင် သန်းလာသည့်တိုင်’ဟု ဖြေကြားတော်မူပြီးနောက် ‘အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ သီးနှံများကို ပျက်သုဉ်းစေ တော်မူကာ မိမိညီနောင်၏ ငွေကြေးကို ယူငင်ရန် မည်သူထံမည်သည့်အခွင့်အရေး ရှိနိုင်အံ့နည်း’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ် ဘင်န် မာလစ်က်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၄၀၃-က)

အခန်း (၄၈) အရည်အသွေးကောင်းသော စွန်ပလွံကို အရည်အသွေးညံ့သောစွန်ပလွံဖြင့် ဝယ်ယူလိုပါက

၁၀၃၉။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူတစ်ဦးကို ခိုင်ဘရ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် ခန့်အပ်တော်မူခဲ့၏။ ထိုအုပ်ချုပ် ရေးမှူးသည် (ခိုင်ဘရ်)မှ အကောင်းဆုံးစွန်ပလွံသီးအမျိုးအစားကို ကိုယ်တော်ထံယူဆောင်ဆက်သခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ် (ဆွ)က ‘ခိုင်ဘရ်မှ စွန်ပလွံသီးအားလုံးမှာ ဤကဲ့သို့ပင်လော’ဟု မေးတော်မူရာ ထိုသူက ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ မဟုတ်ရကြောင်းပါ။ ၎င်းအမျိုးအစား နှစ်ဆွာအ်ကို ကျွန်ုပ်တို့၏(စွန်ပလွံသီး)

သုံးဆွာအိမ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဖလှယ်ရပါသည်ဟု လျှောက်တင်လေ၏။တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘ယင်းသို့မပြုလေနှင့်။ (အရည်အသွေးနိမ့်ကျသော) အရောအနှောစွန့်ပလွံသီးများကိုရောင်းချ၍ ရရှိသည့် ငွေကြေးဖြင့် ကောင်းသော စွန့်ပလွံသီးများကို ဝယ်ယူကြကုန်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခုဒ်ရီ(နှင့်)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၀၅)

t b [k&l [f)

*မှတ်ချက် *

အရည်အသွေးကွာခြားသော်လည်းတစ်မျိုးတည်းသောကုန်စည်အချင်းချင်းဖလှယ်မှုမှာအတို ဖြစ်၏။

အခန်း (၄၉) ဘိုင်းအိလ် မုခါသွရဟ်

၁၀၄၀။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မဟာကလဟ်၊ မုခါသွရဟ်၊ မုလာမစဟ်၊ မုနာဘဇဟ်နှင့် မုဇာဘနဟ် အရောင်းအဝယ် စနစ်များကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၀၉)

*မှတ်ချက် *

မဟာဇဟ်   ဖော်ပြပြီး   မုလာမစဟ်   ဖော်ပြထားခြင်းမရှိ

မုဇာဘနဟ်   မုနာဘဇဟ်

မုခါသွရဟ် - ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်ခြင်းမရှိသေးသောဟင်းသီးဟင်းရွက် (ဝါ)အစေ့အဆံ/အနှံများကို ရောင်းချခြင်း

အခန်း (၅၀) ပုံသေသတ်မှတ်ချက်မရှိခဲ့လျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်း၏ အစဉ်အလာနှင့် သဘောတူချက် များကို ရောင်းချ၊ ငှားရမ်း၊ တိုင်းတာ၊ ချင်တွယ်ခြင်း၌ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်စွာ (တက္ကဗေဒနည်းဖြင့်) စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန်

၁၀၄၁။ မုအာဝီယဟ်(ﷺ)၏မိခင် ဟင်းဒ်မှ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ‘(ကျွန်မ၏ခင်ပွန်း) အဘူစုဖ်ယာန်သည် ကော်တရာကပ်စေးနဲ့တစ်ဦးဖြစ်၏။ ကျွန်မသည် သူ၏ငွေကြေးမှ တိတ်တဆိတ်ယူခွင့်ရှိပါသလော’ဟု မေးမြန်းလျှောက် တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်မနှင့် အသင်မ၏သားများသည် ကျိုးကြောင်းဆီလျော်ပြီး တရားသဖြင့် လုံလောက် ရုံမျှ ယူနိုင်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၁၃)

အခန်း (၅၁) အစုစပ်ပစ္စည်းကို အစုဝင်တစ်ဦးမှ အခြားအစုဝင်သူကို ရောင်းချခြင်း

၁၀၄၂။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အစုစပ်ပိုင်ဆိုင်မှုတိုင်းတွင် (မိမိ၏ အစုစပ်သူအား) တင်ကြိုလက်ဦးဝယ်ယူပိုင်ဆိုင် ခွင့်ပေးတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့သော်ပိုင်ဆိုင်မှုနယ်ပယ်ကို ကန့်သတ်လိုက်ပါက သို့မဟုတ် လမ်းကြောင်းနှင့်လမ်းများ သတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်က တင်ကြိုလက်ဦးဝယ်ယူစေခြင်းမရှိစေခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတီရှ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၁၅)

အခန်း (၅၂) စစ်ပွဲတွင် ရန်သူထံမှ ကျွန်တစ်ဦးကိုဝယ်ယူပြီး တစ်စုံတစ်ဦးအား လက်ဆောင်အဖြစ် ပေးကာ လွတ်လပ်စေခြင်း

၁၀၄၃။ တမန်တော် အစ်ဘ်ရာဟီမ် (ﷺ)သည် ကြင်ရာတော် စာရဟ်နှင့်အတူ ဟိုဂျီရသ်ပြုခဲ့၏။ ဘုရင်များအနက် ဘုရင်တစ်ဦး သို့မဟုတ် နိုင်လိုမင်းထက်မင်းများအနက် တစ်ဦးရှိနေသော ရွာကြီး (နယ်ပယ်ဒေသ)တစ်ခုသို့ ဝင်ရောက် ခဲ့ကြ၏။ အစ်ဘ်ရာဟီမ်သည် အလှပဆုံးအမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်အတူ ဝင်ရောက်လာကြောင်း သတင်းရောက်သော် ထိုဘုရင်သည် အစ်ဘ်ရာဟီမ်အား ဆင့်ခေါ်၍ ‘အို- အစ်ဘ်ရာဟီမ်၊ အသင်နှင့်အတူပါလာသော အမျိုးသမီးမှာ မည်သူနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ အစ်ဘ်ရာဟီမ်က ‘သူမသည် ကျွန်ုပ်၏(သာသနာ့ရေးရာ) နှမငယ်ဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အီဘ်ရာဟီမ်သည် သူမထံပြန်သွားပြီး ‘ငါ၏ပြောကြားချက်အပေါ် အငြင်းမဝင်လေနှင့်။ အကြောင်းမှာ အသင်မသည် ငါ၏နှမဟု ၎င်းတို့အား အသိပေးခဲ့ပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဤမြေပထဝီဝယ် အသင်မနှင့်ငါမှအပ စစ်မှန်စွာသက်ဆက်ယုံကြည်သူ

(မုအ်မင်နံ)ဟူ၍ မရှိတော့ပါလေ'ဟု ပြောကြားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အစိတ်ရာဟိမ်သည် သူမအား ဘုရင်ထံပို့လွှတ်လေ၏။ ဘုရင်မှသူမအား ကိုယ်ထိလက်ရောက်ကြံစည်ရန် ကြိုးစားလေ သောအခါ သူမသည်ထ၍ ဝူဿုပြုပြီး ဆွလာသံဝတ်ပြုလေ၏။ ပြီးလျှင် 'အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်မသည် အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်တော်အား သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမှန်ပါက ကျွန်မ၏အရှက်ကို ကျွန်မ၏ခင်ပွန်းမှလွဲ၍ အခြားသူတို့ထံမှ လုံခြုံစေတော်မူပါ။' ၎င်းနောက် ကျွန်မအပေါ် ဤကာဖိရ်၏လွှမ်းမိုးမှုမသက်ရောက်စေတော်မူပါစေနှင့်' ဟု ဆုပန်လေ၏။ ဤတွင်ဘုရင်ဖြစ်သူမှာ သတိလစ်မေ့မျောသွား၏။ သို့မဟုတ် ဝက်ရူးပြန်ရောဂါဖြစ်လျက် ခြေထောက်များလှုပ်ခတ်ရွေ့လျားသွားလေတော့၏။ ဘုရင်၏ဖြစ်ပုံကိုမြင်သောအခါ စာရဟ်မှ 'အို -အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်၊ အကယ်၍ သူသေဆုံးသွားပါက သူ့အားကျွန်မသတ်ပစ်သည်ဟု လူတို့မှဆိုကြကုန်ရော့ပါမည်'ဟု လျှောက်ထား လေ၏။ ဘုရင်သည်မိမိ၏မူလအခြေအနေပြန်ရောက်လာပြီး သူမအား ချည်းကပ်ရန်ကြံစည်ပြန်၏။ သို့ရာတွင် သူမသည် ထ၍ဝူဿုပြုပြီး ဆွလာသံဝတ်ပြုကာ 'အို - အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်မသည်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်တော် အသက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမှန်ပါက ကျွန်မ၏အရှက်ကို ကျွန်မ၏ခင်ပွန်းမှလွဲ၍ အခြားသူတို့ထံမှ လုံခြုံစေပါ'ဟု ဆုပန်လေ၏။ ဤတွင်ဘုရင်ဖြစ်သူမှာ သတိလစ်လဲကျန်ပြန်၏။ သို့မဟုတ် ဝက်ရူးပြန်ကာ ခြေထောက်များ လှုပ်ခတ် ရွေ့လျားပြန်လေ၏။ ဘုရင်၏ဖြစ်ပုံကိုမြင်လျှင် စာရဟ်မှ 'အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အကယ်၍သူသေဆုံးသွားပါက သူ့အားကျွန်မသတ်ပစ်သည်ဟု လူတို့မှဆိုကြကုန်ရော့ပါမည်'ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ဘုရင်သည် ဤအဖြစ်ကို နှစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် သုံးကြိမ်ကြုံတွေ့လေ၏။ နောက်ဆုံးအကြိမ်ကြုံပြီး သတိပြန်လည်လာသောအခါ ၎င်းက 'အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသျှင်မြတ်သည်ကျွန်တော်မျိုးထံ ယိုင်သွာန်တစ်ကောင် စေလွှတ်တော်မူလေပြီ။ သူမအား အစိတ်ရာဟိမ်ထံပြန်ပို့ချေ။ အာဂျင်(ဟာဂျရဟ်)ကို သူမအားပေးလိုက်ကြကုန်'ဟု ဆိုလိုက်လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူမသည် အစိတ်ရာဟိမ်ထံပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီး 'မချကေန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကာဖိရ်အား အရှက်တကွ အကျိုးနည်းဖြစ်စေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအပြင်ကျွန်မတို့အား လုပ်ကျွေးပြုစုရန် ကျွန်မိန်းကလေးတစ်ဦးကို ပေးတော်မူခဲ့ ပါ၏'ဟု ပြောကြားခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၂၀)

*မှတ်ချက် *

တမန်ဆော် အစိတ်ရာဟိမ်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိထံမှ လက်ဆောင်ကို လက်ခံခဲ့ ၏။

အခန်း(၅၃) ဝက်များကိုသုတ်သင်ခြင်း

၁၀၄၄။ ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်ကို ပိုင်စိုးထိန်းချုပ်ထားတော်မူသော အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အမှန်ပင် မရိယမ်၏ သား အီစာသည် များမကြာမီ အသင်တို့ (မုစ်လင်မ်များအကြား) ဆင်းသက်လာလိမ့်မည်။ လူသားအပေါင်းကို ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ဥပဒေသဖြင့်မှန်ကန်မျှတစွာ စီရင်(အုပ်ချုပ်)လိမ့်မည်။ လက်ဝါးကပ်တိုင်ကို ချိုးဖျက်မည်။ ဝက်များအားသုတ်သင်မည်။ ဂျိဇ်ယဟ်ကိုဖျက်သိမ်းလိမ့်မည်။ ၎င်းနောက် ငွေကြေးများအလှုံ့ယယ်ဖြစ်လာပြီး တစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကို လက်ခံကြတော့မည် မဟုတ်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၂၁)

*မှတ်ချက် *

၁။ မရိယမ်၏သား တမန်ဆော်အီစာသည် မုစ်လင်မ်တို့၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဆင်းသက်ရောက်ရှိလာမည်။ အီစာ၏နောက်လိုက်များဟု ကြွေးကြော်ကြကုန်သော ခရိယာန်များအပေါ် အပြင်းထန်ဆုံး ရိုက်ခတ်မှုဖြစ်မည်။ အီစာသည် လူတို့၏စိတ်ကို ချုပ်သင်ရှင်းလင်းခြင်း၊ ဂျိဇ်ယဟ်ကို ဖျက်သိမ်းခြင်း ပြုလိမ့်မည်။ လူသားအပေါင်းတို့မှာ အစ္စလာမ်ကို သက်ဝင်လက်ခံခြင်းဖြင့်သာ လက်ခံကြတော့မည် မဟုတ်။ ။ ဂျိဇ်ယဟ်ဟူသည် မုစ်လင်မ်အစိုးရ၏ အကာအကွယ်ကို ရယူထားသော မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများထံမှ ကာကွယ်မှုသည့် အခွန်အကြွေး

အခန်း (၅၄) ဝိညာဉ်မဲ့သက်ဝင်လှုပ်ရှားမှုမရှိသည့် ရုပ်ပုံပန်းချီများရောင်းချခြင်း(နှင့်)ယင်းအလုပ်မှ မုန်းတီးရမည့်အရာ

၁၀၄၅။ လူတစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး 'အို - အစိတ်နုအဘွား၊ ကျွန်ုပ်သည်လူသားတစ်ဦးဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်၏ သက်မွေးဝမ်း ကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်၏လက်မှုကျွမ်းကျင်ခြင်းအနက်မှဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဤဤသောရုပ်ပုံများဖန်တီးရပါသည်'ဟု ပြောလျှော့ ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရမှုကို အသင့်အားပြောပြပါအံ့။ ရုပ်ပုံဖန်တီးသောအကြင်မည်သူမဆို ၎င်းအတွင်း ထိုသူမှ အသက်ဝိညာဉ်မထည့်သွင်းနိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်း ခံရလိမ့်မည်။ ထိုသူသည် ၎င်းအတွင်းမည်သို့မျှ အသက်ဝိညာဉ်ထည့်သွင်းနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟူ၍ ကိုယ်တော်၏မိန့်ဆိုမှုကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏'ဟု

ပြောလိုက်လေ၏။ ဤသည်ကိုကြားသိသော ပင့်သက်ရှိကလျက် သူ၏မျက်နှာမှာ သွေးဆုတ် ဖြူလျော်သွားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မူအား ဤသို့ပြောခဲ့ပါ၏။ ‘သနားဖွယ်ကောင်းလေခြင်း၊ အကယ်၍ အသင်သည်ရုပ်ပုံဖန်တီးမှု၌ ဆက်လက် စွဲမြဲနေပါလျှင် ကျွန်ုပ်မူအသင့်အား အကြံပြုလိုသည်မှာ အသင်သည် သစ်ပင်ပန်းမာန်များ၊ ဝိညာဉ်မဲ့ ရွေ့လျားလှုပ်ရှား ခြင်းမရှိသည့်အရာများကိုသာ ရုပ်ပုံအဖြစ်ရေးဆွဲဖန်တီးပါလေ။’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာဘင်္ဂ ဘင်္ဂ အဘိဓမ္မာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၂၈)

*မှတ်ချက် *

အဆေးစိတ်ရှင်းလင်းချက်ကို ဖတ်ဟုလ်ဘာရီကျမ်း၊အတွဲ(၁၂)၊စာမျက်နှာ(၅၀၃မှ ၅၁၅)အထိကြည့်ရှုရန်။

အခန်း(၅၅) လွတ်လပ်သူတစ်ဦးအား(တမင်သက်သက်သိလျက်နှင့်) ရောင်းချခြင်း၏ပြစ်ဒဏ်

၁၀၄၆။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်မြွက်ထားတော်မူ၏။ ‘ကိယာမသ်နေ၌ ငါအသျှင်မြတ်သည် လူသုံးမျိုးနှင့် ဖီလာဆန်ကျင်ပြုတော်မူမည်။

- ငါအသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် ပဋိညာဉ်ပြုပြီးနောက် သစ္စာဖောက်ဖျက်သူ
- လွတ်လပ်သူတစ်ဦးကို ကျွန်အဖြစ်ရောင်းစားသူ
- လုပ်သားတစ်ဦးကို အလုပ်ခန့်၍ ၎င်း၏လုပ်အားကို အပြည့်အဝရယူပြီး ၎င်း၏လုပ်ခကို မပေးသူ’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၃၀)

အခန်း (၅၆) တိရစ္ဆာန်အသေကောင်များနှင့် ရုပ်တုများကိုရောင်းချခြင်း

၁၀၄၇။ ru ṭu ṭat niḥrīb n ḥaywā & pl k hī ( )မှ ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတေမန်တော်မှ နှုတ်သေရည်များ၊ တိရစ္ဆာန်အသေကောင်များ၊ ဝက်များနှင့် ရုပ်တုများအား ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားကုန်သွယ်ခြင်းကို ဟရာမ်အဖြစ်ပြုတော်မူပြီ။’ ထိုအခါလူတို့က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ အသေကောင်တို့၏အဆီနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ရှိပါသနည်း၊ ၎င်းကို လေ့သဘောနှင့် သားရေစိမ်းများ ဆီသုတ် လိမ်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ လူတို့မှမီးထွန်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ အသုံးပြုလေ့ရှိခဲ့ပါသည်’ ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်သည်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မသုံးရ၊ ၎င်းသည်ဟရာမ်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျိန်စာသည် ယဟူဒီတို့ထံ ကျရောက်ပါစေသား။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (တိရစ္ဆာန်များ၏) ပြအဆီကို ၎င်းတို့အဖို့ ဟရာမ်ဟု ပြဋ္ဌာန်းသော်ငြား ၎င်းတို့သည် အဆီကို အရည်ပျော်စေပြီး ရောင်းစားခဲ့ကြကုန်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ် ဘင်္ဂ အဘိဓမ္မာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၃၈)

အခန်း (၅၇) ခွေးအားဖြင့် ရသည့်ငွေ

၁၀၄၈။ ရုလုလ္လာဟ်( )သည် ခွေးအားဖြင့်၊ ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်းအားဖြင့်၊ နိမိတ်ဖတ်ပရောဟိတ် သက်မွေးမှု အားဖြင့် အခကြေးငွေရယူခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမတ်စ်အူဒ် အလ်အန်စွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၃၉)

‘ရောင်းချခြင်းများကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။

၃၅။ အတ် စလမ် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)   အနုစိပ်အတိုင်းအတာကို အတိအကျသိရှိထားရမည်

၁၀၄၉။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မဒီနာဟ်သို့ရောက်လာသောအခါက လူတို့သည် သီးနှံ၏ကျသင့်တန်ဖိုးကို လက်ငင်းငွေချေ၍ သီးနှံများအား တစ်နှစ် သို့မဟုတ် နှစ်နှစ်အတွင်း ပေးအပ်လေ့ရှိခဲ့၏။ (သို့တည်းမဟုတ် တစ်နှစ်မှ သုံးနှစ် အတွင်း ကုန်ပစ္စည်းကိုပေးအပ်လေ့ရှိ၏။) ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘အကြင်မည်သူမဆို စွန့်ပလွံသီးများအတွက် (ကုန်ကိုနောက်မှပေးအပ်စေပြီး) လက်ငင်းငွေချေပါက (၎င်းကုန်၏) အလေးချိန်နှင့် အတိုင်းအတာပမာဏအား အတိအကျ (သိရှိ/သတ်မှတ်ပြီး) ဖြစ်ရမည်။’ (အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ လာရှိသည်မှာ) ‘တိကျသောအချိန်ကာလအပိုင်းအခြားကို သိရှိထားရမည်။’

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဿ်နုစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၄၁)

*မှတ်ချက် *

အတ်စလမ်ဟူသည် ကုန်ပစ္စည်းတန်ဖိုးကို လက်ငင်းပေးချေဆောင်လည်းကုန်ပစ္စည်းကိုမူ နောက်မှပေးချေသောစည်းမျဉ်း ခေါ်ဆို၏။*

အခန်း (၂)   ငွေလက်ငင်းပေးချေရန် မတတ်နိုင်သူအား အတ်စလမ်နည်းလမ်းဖြင့် ရောင်းချခြင်း

၁၀၅၀။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်အတွင်း ကျွန်ုပ်တို့သည် လက်ငင်းငွေချေလေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်(رضي الله عنه)တို့ကလည်း ဂျုံ၊ ဘာလီ၊ စပျစ်သီးခြောက်နှင့် စွန့်ပလွံသီးများအတွက် အလားတူစွာပင် ပြုကျင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဘူ အောဗ္ဗီဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၄၆)

၁၀၅၁။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂျုံ၊ ဘာလီနှင့် ဆီအတွက် တိကျသောအချိန်အပိုင်းအခြား၌ တိကျသောအချင်အတွယ်ဖြင့် ပေးအပ်ရန် ရှာမ်နယ်မှ တောင်သူလယ်သမားများအား လက်ငင်းငွေချေဝယ်ယူလေ့ရှိခဲ့ကြပါ၏။ ‘ကုန်ပစ္စည်းကို နောင်သောအခါမှ ပေးအပ်မည့်ထိုသူတို့အား ကျသင့်ငွေကို လက်ငင်းပေးချေခြင်းလော’ဟု မေးမြန်းကြရာ ကျွန်ုပ်က ကျွန်ုပ်တို့သည် ဩတို့အား ၎င်းအကြောင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းလေ့မရှိခဲ့ကြပေ’ဟု ပြောကြားခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အဘူ အောဗ္ဗီဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၄၅)

၃၆။ လက်ဦးဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကဏ္ဍ

အခန်း (၁) မိမိ၏အစုရှယ်ယာကို ရောင်းလိုက မရောင်းချမီ လက်ဦးပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသော မိမိ၏အဖော်
စီးပွားဖက်အား အသိပေးရခြင်း

၁၀၅၂။ ရစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေခဲ့သော ကျွန်ဖြစ်သူ အဘူရာဖီအ် (ﷺ)သည် စအိဘင်နီ အဘီဝက္ကာဆ် (ﷺ)ထံသွား၍ မိမိအိမ်တွင်ရှိ ပရိဘောဂနစ်ခုကိုဝယ်ယူပါရန် ပြောကြားခဲ့၏။ စအိဘင်နီက ‘အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် (ဒိရ်ဟမ်) လေးထောင်ထက်ပိုပေးမည်မဟုတ်ပါ’ဟု ဆို၏။ အဘူရာဖီအ်က ‘ကျွန်ုပ်မှာ (၎င်းပစ္စည်းအတွက်) ဒီနာရ်ငါးရာဖြင့် ကမ်းလှမ်းခံထားရပေသည်။ အိမ်နီးချင်းသည် သူ၏နီးကပ်မှုကြောင့် အခြားသူတို့ထက် ပိုမိုအခွင့်အရေးရှိ၏ ဟူသော ရစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)၏ မိန့်ဆိုချက်ကိုသာ ကျွန်ုပ်မကြားသိခဲ့ပါလျှင်ဒီနာရ်ငါးရာဖြင့် ကမ်းလှမ်းခံထားရသော ထိုပစ္စည်းကို အသင့်ထံ ဒိရ်ဟမ်လေးထောင်ဖြင့် ပေးမည်မဟုတ်ပါ’ဟု ပြောကြားကာ စအိဘင်နီရောင်းချခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ရာဖီအ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၄၅၉)

*မှတ်ချက် *

၁၀၀ ဒိရ်ဟမ် = ၁ ဒီနာရ်

အခန်း (၂) အိမ်နီးချင်းအနက် အနီးဆုံးသူကို စဉ်းစားပေးပါ

၁၀၅၃။ ‘ယာ-ရစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မထံ အိမ်နီးချင်းနှစ်ဦးရှိပါသည်။ သို့ရှိရာ မည်သူ့အား လက်ဆောင်ပေးကမ်းသင့် သည်ကို သိလိုပါ၏’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်လျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင်မနှင့် ပို၍နီးကပ်သော တံခါး၏ ပိုင်ရှင်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှာဖ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၄၆၀)

‘လက်ဦးဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခွင့် ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။

၃၇။ အခပေး၍ ငှားရမ်းခြင်းကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အခပေးငှားရမ်းခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍

၁၀၅၄။ ကျွန်ုပ်သည် အရှ်အရီမျိုးနွယ်စုဝင် အမျိုးသားနှစ်ဦးနှင့်အတူ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ အခစား ဝင်ရောက်ပြီး ‘သူတို့မှ အလုပ်လိုအပ်ခြင်းရှိမရှိ ကျွန်ုပ်မသိပါ’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်က ‘ငင်းတို့အတွက် အလုပ်ပေးမည်’ မဟုတ်။ ငါတို့သည် စိတ်လက်မပါသူ မည်သူကိုမျှ အလုပ်ခန့်လေ့မရှိ’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူဗာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၆၂)

အခန်း(၂) ကိရုသွံအတွက် သိုးကျောင်းခြင်း

၁၀၅၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားထားတော်မူ၏။ ‘သိုးမကျောင်းခဲ့သော မည်သည့် တမန်တော်ကိုမျှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က စေလွှတ်တော်မမူ’။ သာဝကအဆွေတော်များက ‘ကိုယ်တော်လည်း ထို့အတူပင်လော’ဟု မေးလျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘မှန်၏။ ငါသည် ကိရုသွံအနည်းငယ်မျှအတွက် မက္ကဟ်သားတို့၏ သိုးများကို ကျောင်းလေ့ရှိခဲ့၏’ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၆၃)

*မှတ်ချက် *

ကိရုသွံ ၏ ပထမအဓိပ္ပာယ်မှာ ‘မဒီနာရှိ အဟုဒ်ဆာ်ကဲ့သို့ အလွန်ကြီးမားမှု (ကုသိုလ်)ဖြင့်ကြွယ်ဝမှု’ကိုဆိုလိုသည်။

-(၁)ကိရုသွံ =(၁၅)ဒါနိုက် -ကိရုသွံ ၏ ဗဟုဝစ်သည် ‘ကရုဇ်သွံ ဖြစ်၏။

-(၁)ဒါနိုက်-(၁/၆)ဒိရ်ဟမ်

အခန်း(၃) အဆွံရ်မှ ညဉ့်ချိန်အထိ အလုပ်ခန့်ခြင်း

၁၀၅၆။ မုစ်လင်မ်များ၊ ယဟူးဒ်နှင့်နဆွရာတို့၏ ဥပမာသည် ဤသို့ဖြစ်၏။ လူတစ်ဦးသည် လုပ်သားဝန်ထမ်းများကို တိကျသောလုပ်ဆောင်ခဖြင့် နံနက်မှ ညဉ့်အထိ အလုပ်လုပ်စေ၏။ ၎င်းတို့သည် မွန်းတည့်ချိန်တိုင်အောင် လုပ်ကိုင် ပြီးသော် ‘အသင် သတ်မှတ်ပေးသည့်အခကြေးငွေကို ကျွန်ုပ်တို့ မလိုအပ်တော့ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်ပြီး သမျှကို ဖျက်သိမ်းပါလော’ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုသူက ‘အလုပ်ကိုမစွန့်ကြနှင့်။ ပြီးမြောက်အောင်ပြုလုပ်၍ လုပ်အား ခကို အပြည့်အဝရယူကြကုန်’ဟု ပြောကြားသော်လည်း ၎င်းတို့မှ ငြင်းဆန်လျက်ထွက်ခွာသွားခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသူသည် နောက်ထပ်လူတစ်စုကို အလုပ်ခန့်ပြီးနောက် ‘ကျန်သောနေ့အချိန်ကုန်လွန်သည်အထိ လုပ်ဆောင်ကြကုန်၊ အသင်တို့၏ လုပ်အားခမှာ ပထမအသုတ်အပေါ် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်းပင်ဖြစ်၏’ဟု မှာကြား၏။ သို့နှင့်၎င်းတို့သည် အဆွံရ် အချိန်အထိလုပ်ကိုင်ကြပြီးနောက် ‘ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့သမျှ ရှိပါစေတော့။ ကျွန်ုပ်တို့အားပေးရန် ကတိပြုထားသော လုပ်အားခများကို အသင်ကိုယ်တိုင်ပင် ယူထားလော့’ဟုဆိုကြရာ ထိုသူမှ ‘နေ့တာကုန်ဆုံးရန် အချိန်အနည်းငယ်မျှသာ ကျန်တော့သဖြင့် ကျန်ရှိအလုပ်ကိုပြီးမြောက်ကြစေကုန်’ဟု ပြောကြားပါသော်လည်း ၎င်းတို့မှငြင်းဆန်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့နောက်ဝယ်သူသည် နောက်ထပ်လူတစ်စုကိုနေ့တာ၏ ကျန်ရှိအချိန်များ၌ အလုပ်လုပ်ရန် ခန့်အပ်လေ၏။ ထိုသူတို့ သည် နေဝင်သည့်တိုင်အောင်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ကနဦးအုပ်စုနှစ်စုအတွက် (သတ်မှတ်ထားသည့်) လုပ်အားခကို (အပြည့်အဝ) လက်ခံရရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ဤသည်ပင် ထိုသူများ (မုစ်လင်မ်များ)တို့၏ဥပမာဖြစ်ပြီး ထိုသူတို့မှ လိုလားနှစ်သက်စွာ လက်ခံလိုက်ကြသော နူရ် (လင်းရောင်ခြည်) ၏ဥပမာတစ်ရပ်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူဗာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၁)

*မှတ်ချက် *

၁။ နူရ် (လင်းရောင်ခြည်)ဟူသည်မှာ အစ္စလာမ်၏တစ်ဆူရှင်ဝါဒ၊ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် စွန့်သ် (တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ ဆောင်ယူခဲ့သည့် လမ်းညွှန်ချက်များကို ဆိုလိုသည်။

၂။ ဂျု(ယဟူဒီ)တို့သည် တမန်တော်(ခ)ဆောင်ယူလာသောဗုဒ္ဓိတ်သတင်းကို ယုံကြည်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ကြသဖြင့် သူတို့၏လုပ်ငန်းအား ဖျက်သိမ်းခံခဲ့ရ၏။ အလားတူစွာပင် ခရိယာန်တို့မှလည်းတမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓိတ်သတင်းကို လက်ခံရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ကြသဖြင့် သူတို့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုသည်လည်း ဖျက်သိမ်းခံခဲ့ရ၏။ ထိုသူတို့သည် ၎င်းတို့၏ကျန်ရှိ စာမန်တော်တော်ကြည့်ရှုစဉ်

ငြင်းပယ်ခြင်းနှင့် သွေဖည်သူများအဖြစ် ဆဲဆိုကြခြင်း၊ ထို့ကြောင့် မည်သည့် ကောင်းကျိုးကုသျှိန်မှခံစားရဘဲမရှိ။ ၎င်းတို့မှာ အန္တိမ(အဆုံးသတ်)တမန်ဆော်အပေါ်သက်ထိယုံကြည်ရန် (ပုံ ရှည်) ထို ကံသင့် လှ ယူသည်။ အကြောင်းမှာ အဆုံးသတ်တမန်ဆော်သည် ၎င်းတို့၏ကောင်းမှုလုပ်ရပ်၏ အကျိုးကုသိုလ်များမှာ ၎င်းတို့၏ သာသနာ့မောင်းအပေါ် ခေါင်းမာစွာဆက်လက် ရပ်ဆိုင်းခြင်း ဖြစ်ပေလျှင် ကုန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေ၏။ အခြားတစ်ဖက်၌မူ မှစ်လင်မ်တို့က တမန်ဆော်သုံးပါးစလုံးအပေါ်တွင် ခြုံငုံစုတ်တော့ရာ လာဘ်ကို အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ထိုကံတန်ခိုးချီးမြှင့် ဆော်မှုခံခြင်းဖြစ်၏။

ကြည့် - အလံကတ်စံသလာနီ၊ အတွဲ (၄)၊ စာမျက်နှာ (၁၃၃)

အခန်း(၄)   အလုပ်ခန့်အပ်ခံရသူမှ လုပ်ငန်းပြီးနောက် အခကြေးငွေမယူဘဲ ထွက်သွားရာ အလုပ်ရှင်မှ ၎င်းငွေကို တိုးပွားရန် နည်းလမ်းတစ်ခုခုဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း (၁) တစ်စုံ တစ်ဦး၏ငွေကြေးကိုတိုးပွားစေရန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးခြင်း

၁၀၅၅။   အသင်တို့(၏ခေတ်ကာလ)မတိုင်မီ လူများအနက် လူသုံးဦးသည် ခရီးတစ်ခုထွက်ခဲ့ကြ၏။ ညဉ့်ရောက် ဂူတစ်လုံးကို တွေ့ရာဝင်ခဲ့ကြကုန်၏။ အလွန်ကြီးသည့်ကျောက်တုံးတစ်ခုသည် တောင်ပေါ်မှလိမ့်ကျလာပြီး ဂူပေါက်ဝအား ပိတ်ဆို့သွားလေ၏။ ၎င်းတို့က ‘အသင်တို့ပြုခဲ့သော ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များကို အကြောင်းခံ၍ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြခြင်းမှအပ ကျောက်တုံးကြီး(အားဖယ်ရှားရန်)မှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း မရှိလေပြီ’ဟု (အချင်းချင်း) ပြောကြ ကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ တစ်ဦးသောသူက ‘အို-အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးထံ၌ သက်ကြားအို မိဘနှစ်ပါး ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့အလျင် ကျွန်တော်မျိုးသည် မိမိ၏မိသားစုအား နို့တိုက်ကျွေးခြင်း မည်သည့်အခါမျှမပြုခဲ့ပါ။ တစ်နေ့သ၌ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကြန့်ကြာမှုတစ်ခုကြောင့် ညဉ့်အချိန်အိမ်ပြန်နောက်ကျခဲ့သောသူတို့မှာ အိပ်စက် လျက်ရှိနေကြပါသည် ကျွန်ုပ်သည်ဦးများထံမှ နို့ညှစ်၍ သူတို့(မိဘများ)ထံ ယူလာခဲ့ပါ၏။ သို့သော်သူတို့ အိပ်ပျော်နေ ခဲ့ကြကုန်၏။ သူတို့အား မတိုက်ကျွေးမီအလျင် ကျွန်တော်မျိုး၏မိသားစုဝင်တို့အား တိုက်ကျွေးပေးကမ်းရန် မနှစ်မြို့ ပါသဖြင့် နို့ခွက်ကိုလက်ယံကိုင်လျက် စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ပါသည်။ သူတို့အိပ်ရာမှ နိုးသည့်တိုင်အောင် စောင့်ဆိုင်းနေပြီး အာရုဏ်ချိန်တွင် သူတို့မှန်းထလာ၍ နို့ကိုသောက်သုံးခဲ့ကြ၏။ အို-အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အကယ်၍ အလွှာဟ် အသျှင်မြတ် နှစ်မြို့မှုသက်သက်အတွက်သာ ကျွန်တော်မျိုးမှ (ထိုသို့)ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှန်ပါက ဤကျောက်တုံးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရသည့် အကျဉ်းအကြပ်အခြေအနေကို ဖယ်ရှားပေးသနားတော်မူပါ’ဟု တိုင်တန်းဆုပန်လေ၏။ ဤတွင် ကျောက်တုံးကြီးသည် အနည်းငယ်ရွေ့လျားသွား၏။ သို့သော်သူတို့မှ အပြင်မထွက်သာခဲ့ပေ။

၎င်းနောက် ဒုတိယလူက ‘အို-အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၊ လူသားတို့အနက် ကျွန်တော်မျိုးမှ အချစ်အနှစ် သက်ဆုံး ဝမ်းကွဲနုမတစ်ဦးရှိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးသည် သူမနှင့်ကာမမှုပြုလိုရာ၌ သူမကငြင်းဆန်ခဲ့ပါသည်။ အငတ်ဘေးကြုံတွေ့သောနှစ်တွင် သူမသည်ကျွန်တော်မျိုးထံရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုး၏ဆန္ဒကို လိုက်လျော မည်ဆိုပါက သူမကို ဒီနာရ် (၁၂၀)ပေးမည်ဟုဆိုရာ သူမမှသဘောတူခဲ့၏။ ကျွန်တော်မျိုး၏ဆန္ဒကိုဖြည့်စွမ်းမည့်ဆဲဆဲ၌ သူမက ‘တရားဝင်ထိမ်းမြားမှုမပြုဘဲ ကျွန်မ၏စင်ကြယ်မှုကို စော်ကားကျူးလွန်ခြင်းမှာ အသင့်အဖို့ဟရာမပင်ဖြစ်၏’ဟု ပြောခဲ့ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးသည် ယင်းအမှုမှာ ဒုစရိုက်ဟုမှတ်၍ သူမသည်လူသားများအနက် ကျွန်တော်မျိုးမှ အချစ်ရဆုံးဖြစ်သော်လည်း သူမအား သူမကိုပေးခဲ့သည့်ရွှေစုများနှင့်အတူ ချန်ရစ်ကျောခိုင်းခဲ့ပါ၏။ အို- အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးသည် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏နှစ်မြို့မှုသက်သက်အတွက်သာ (ထိုသို့)ဆောင်ရွက် ခဲ့ခြင်းမှန်ပါက ကျွန်တော်မျိုးတို့အား လတ်တလောဒုက္ခမှ ဖယ်ရှားပေးသနားတော်မူပါဟု’ တိုင်တည်ဆုပန်လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျောက်တုံးသည် အနည်းငယ်မျှ (ထပ်မံ)ရွေ့လျားသွားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူတို့အဖို့ အပြင်သို့မထွက်သာ သေးချေ။

၎င်းနောက် တတိယလူက ‘အို- အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် လုပ်သားဝန်ထမ်းအချို့ကို ခန့်အပ်ခဲ့ပြီး သူတို့၏လုပ်အားခများကို (မှန်ကန်စွာ)ပေးခဲ့ပါ၏။ သို့သော် လူတစ်ဦးမှာ မိမိ၏လုပ်အားခကိုမယူဘဲ ထွက်ခွာသွားခဲ့ပါ၏။ ကျွန်တော်မျိုးသည် ထိုသူ၏လုပ်အားခကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားရာ (၎င်းမှ) ဥစ္စာပစ္စည်းများစွာ(တိုးပွား) ရရှိခဲ့ပါသည်။ (အချိန်တစ်ချို့ကျော်လွန်ပြီးနောက်) ထိုသူမှရောက်ရှိလာပြီး ကျွန်တော်မျိုးအား ‘အို-အလွှာဟ်အသျှင်မြတ် ၏ကျွန်၊ ကျွန်ုပ်၏လုပ်ခကို ပေးပါလော့’ဟု တောင်းဆိုရာ ကျွန်တော်မျိုးက ‘အသင်တွေ့မြင်ရသော နွား၊ သိုးနှင့် ကျွန်အစေခံအပေါင်းတို့မှာ အသင့်(လုပ်ခ)အတွက် ဖြစ်ကြကုန်၏’ဟု ပြောခဲ့ပါ၏။ သူက ‘အို-အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျွန်၊ ကျွန်ုပ်အားမကျီစားလေနှင့်’ဟု ဆိုရာ ကျွန်တော်မျိုးက ‘ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ကျီစားနောက်ပြောင် နေကြမဟုတ်ပါ’ဟု

ပြောသဖြင့် ထိုသူသည် ဘာတစ်ခုမျှမချန် တိရစ္ဆာန်အုပ်ကို မောင်းနှင်ထွက်ခွာသွားခဲ့ပါ၏။ အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏နှစ်မြို့မှုသက်သက်အတွက်သာ (ထိုသို့)ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမှန်ပါက ကျွန်တော်မျိုးတို့အား လက်ရှိအခက်အခဲမှ ဖယ်ရှားပေးသနားတော်မူပါ’ဟူ၍ တိုင်တည်ဆုပန်လေ၏။ ထိုသောအခါ ကျောက်တုံးကြီးမှာ လုံးလုံးလျားလျား ရွေ့လျားသွားခဲ့ပြီး သူတို့သည် ပြင်ပသို့ လျှောက်ထွက်လာခဲ့ကြလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၇၂)

အခန်း (၅) ရု(က်) ယဟ်အတွက်အဖိုးအခပေးခြင်း

၁၀၅၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာသာဝကတော်အချို့သည် ခရီးတစ်ခုထွက်ခဲ့ကြရာ ညဉ့်အချိန်၌ အရတ်မျိုးနွယ်စုအချို့ထံရောက်ခဲ့၏။ မိမိတို့အား ဧည့်သည်များအဖြစ် လက်ခံရန် ပြောကြားတောင်းဆိုသော်လည်း ၎င်းတို့က ငြင်းဆန်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုမျိုးနွယ်စုခေါင်းဆောင်မှာ မြွေကိုက်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ကင်းမြီးကောက်ထိုးခြင်း ခံထားရ၏။ ထိုသူတို့သည် အကောင်းဆုံးကြိုးစားကုသကြပါသော်လည်း အချည်းအနှီးဖြစ်နေခဲ့၏။ လူအချို့က ‘သူ့အတွက် အကြောင်းမထူးတော့ပါ။ ဤနေရာတွင်ညဉ့်အခါက စတည်းချရန် ရောက်ရှိလာခဲ့သူတို့ထံ မသွားကြလေ သလော’ သူတို့ထံ၌ တစ်စုံတစ်ရာသော (ဆေးဝါးကုသနည်း) ရှိကောင်းရှိပေမည်’ဟု ဆိုကြရာ သူတို့သည် သာဝကတော်များ အုပ်စုထံသွား၍ ‘ကျွန်ုပ်တို့၏ခေါင်းဆောင်မှာ မြွေပေါက် (သို့မဟုတ် ကင်းတုပ်) ခံထားရပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ကြိုးစားခဲ့ပါသော်လည်း သူ့အား မသက်သာစေခဲ့ပါ။ အသင်တို့တစ်စုံတစ်ရာ စွမ်းဆောင်နိုင်ကြပါသလော’ ဟု ပြောကြားကြလေ၏။ သာဝကတော်တစ်ဦးက ‘ရှိ၏။ သို့သော်အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ဧည့်သည်အဖြစ်လက်ခံရန် ငြင်းဆိုခဲ့ကြ၍ အသင်တို့ထံမှ အဖိုးအခအချို့မရယူဘဲ ကျွန်ုပ်မှ ရု(က်)ယဟ် အမှုဆောင်ရွက်ပေးမည်မဟုတ်ပါ’ဟု အဖြေပေးခဲ့၏။ သူတို့မှ သိုးတစ်အုပ်ပေးရန် သဘောတူခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် သာဝကတော်တစ်ဦးသည် သွားရောက်၍ စူရာဖာသိဟာဟ်ကို ဖတ်ကြားသရဇ္ဈာယ်ပြီး ထိုခေါင်းဆောင်အား မန်းမှုတ်ပေးလိုက်ရာ ၎င်းသည် အချုပ်အနှောင်မှ လွတ်မြောက်လာသူအလား အကြွင်းမဲ့ကောင်းမွန်သွားပြီးနောက် ထရပ် လမ်းလျှောက်လေတော့၏။ မည်သည့်ဇာတိမျှ မကျန်ရှိကြောင်း ပြသလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ သဘောတူညီချက်အတိုင်းပေးခဲ့ကြ၏။ သာဝကတော်အချို့သည် ၎င်းရရှိမှုအပေါ် ခွဲယူကြရန်အဆိုပြုသောအခါ ဖတ်ရွတ်မန်းမှုတ်ခဲ့သူက ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့သွား၍ အဖြစ်အပျက်ကို တင်ပြလျှောက်ထား ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်၏ အမိန့်မရမချင်း ခွဲဝေရယူခြင်းမပြုကြနှင့်’ဟု ပြောကြားလေ၏။ သို့နှင့်သူတို့သည် ရု(က်)ယဟ် (ﷺ)ထံသို့ အခစားဝင်ရောက်ကာ အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားခဲ့ကြ၏။ ရု(က်)ယဟ်(ﷺ)က ‘ရု(က်)ယဟ်အဖြစ် စူရာဟ်ဖာသိဟာဟ် ဖတ်ရွတ်ရမည်ကို အသင်မည်သို့သိရှိခဲ့ပါသနည်း၊ အသင်တို့၏ဆောင်ရွက်ချက် မှန်ကန်ခဲ့လေပြီ၊ ခွဲဝေလိုက်ကြကုန်၊ ငါကိုယ်တော့်အတွက်လည်း ဝေစုတစ်စုသတ်မှတ်လိုက်ကြကုန်’ဟု မိန့်ကြားကာ ပြီးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ စအီဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၇၆)

အခန်း (၆) တိရစ္ဆာန်အဖို၏ သုက်သွေး (မျိုးပွားခြင်း)ဖြင့် အခကြေးငွေရယူမှု

၁၀၅၉။ တိရစ္ဆာန်များမျိုးပွားခြင်းအတွက် အခကြေးငွေရယူမှုကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ်ဘ်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၈၄)

‘အခပေး၍ ငှားရမ်းခြင်း ကဏ္ဍ’ ဤတွင် ပြီး၏။

၃၈။ အကြွေးလက်ပြောင်းခြင်း ကဏ္ဍ'

အခန်း(၁) ကြွေးတင်နေသူ၏ကြွေးမြီကို ကြွယ်ဝသူတစ်ဦးထံ လွှဲပြောင်းကာ လက်ခံရမည်

၁၀၆၀။ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူတစ်ဦးမှ အကြွေးဆပ်ခြင်းကို အချိန်ဆွဲနှောင့်နှေးစေခြင်းသည် မတရားမှုပင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့၏ကြွေးမြီများသည် ကြွေးတင်သူမှ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူတစ်ဦးထံ လွှဲပြောင်းပေးပါက အသင်တို့ လက်ခံသဘောတူမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရိုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၈၆)

*မှတ်ချက် *

ကြွယ်ဝသူတစ်ဦးမှ အကြွေးဆပ်ရန် အချိန်ဆွဲ ခြင်းသည် မတရားရာအရာ၏။ အကြွေးကို လက်ပြောင်းပေးသူထက် အကြွေးတင်သူတစ်ဦး အကြွေးသိမ်းခြင်းကပို၍ လွယ်ကူသည့် အတွက် အကြွေးလက်ပြောင်းမှုကို လက်သင့် ခံကြရမည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အဘူဟုရိုင်ရိုဟ်တို့အား ကူညီရာအရာ၏။

အခန်း(၂) ကွယ်လွန်သူ၏ကြွေးမြီကို တစ်စုံတစ်ဦးထံလွှဲပြောင်းခွင့်ရှိပြီး တရားဝင်၏

၁၀၆၁။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အစုအရုံးတွင် ထိုင်နေကြစဉ် တစ်ချိန်က သူသေတစ်ဦးကို ယူဆောင်လာကြ၏။ သူသေအတွက် ဂျနာဇာဟ်ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ဝတ်ပြုပေးတော်မူရန် ကိုယ်တော်မြတ်အား မေတ္တာရပ်ခံကြားကြလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သူ့ထံအကြွေးတင်လျက်ရှိသလော’ဟု မေးတော်မူရာ လူတို့က မရှိကြောင်း ဖြေဆိုကြ၏။ ကိုယ်တော်က ‘သူသည် နေဥစ္စာတစ်စုံတစ်ရာ ချန်ရစ်ခဲ့ပါသလော’ဟု မေးမြန်းရာ ၎င်းတို့က ‘မကျန်ရစ်ပါ’ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်ကြ၏။ သို့ဖြင့် ၎င်းသူအတွက် ဂျနာဇာဟ်ဆွလာသ်ကို ကိုယ်တော်မြတ် မှ ဦးဆောင်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့၏။ တစ်ဖန် သူသေနောက်တစ်ဦးကို ယူဆောင်လာကြပြီး ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ သူ၏ ဂျနာဇာဟ်ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ပေးတော်မူပါ’ဟု လျှောက်ထားကြရာ ကိုယ်တော်က ‘သူ့ထံအကြွေးတင်လျက် ရှိသလော’ဟု မေးတော်မူ၏။ ၎င်းတို့က ‘ရှိပါ၏’ဟု ဖြေကြားလေ၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်က ‘သူသည် နေဥစ္စာတစ်စုံ တစ်ရာချန်ရစ်ခဲ့ပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က သုံးဒီနာရ်ဖြစ်ကြောင်းပါ’ဟု လျှောက်တင်ကြလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူသည် နေဥစ္စာတစ်စုံတစ်ရာချန်ရစ်ခဲ့ပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ လူတို့က ‘မချန်ရစ်ကြောင်းပါ’ ဟု လျှောက်တင်ကြလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူသည် နေဥစ္စာတစ်စုံတစ်ရာ ချန်ရစ်ခဲ့ပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ လူတို့က ‘မချန်ရစ်ကြောင်းပါ’ ဟု လျှောက်တင်ကြလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူသည် ကြွေးတင်လျက်ရှိပါသလော’ ဟု မေးတော်မူရာ လူတို့က ‘(ဆပ်ရန်ရှိသည့် သူ့အကြွေးမှာ) သုံးဒီနာရ်ဖြစ်ပါကြောင်း’ဟု လျှောက်တင်ကြရာဝယ် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့၏ဆွေသဟာအတွက် အသင်တို့(သာ) ဝတ်ပြုကြကုန်’ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ ဤတွင် အဘူကသာဒ်(رضي الله عنه)က ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ သူ၏အကြွေးကို ကျွန်ုပ်မှပေးချေလိုက်ပါမည်။ သူ၏ဂျနာဇာဟ် ဆွလာသ်အား ဦးဆောင်ပေးတော်မူပေါ့လော့’ဟု လျှောက်တင်သဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဆွလာသ်ဦးဆောင်တော်မူ ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ် ဘင်န် အလ်အတ်(က)မအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၈၈-က)

အခန်း(၃) အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏မိန့်ဖူးမက်ချက် ‘၎င်းပြင်အသင်တို့သည် ပဋိညာဉ်ပြု (ညီနောင်ဖွဲ့) ထားသော သူတို့အားလည်း ၎င်းတို့၏(ထိုက်သင့်သော) ဝေစုဝေပုံကိုပေးကြလေကုန်’

၁၀၆၂။ ‘အစ္စလာမ့်၌ မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်းဟူသည်မရှိ’ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ မိန့်ကြားချက်ကို အသင်မှ ပို့ချ ဖြန့်ချိ သို့မဟုတ် ကြားနာခဲ့ဖူးပါသလောဟူ၍ ကျွန်ုပ်အား မေးမြန်းလာရာ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ဖြေကြားခဲ့ပါ၏။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်၏နေအိမ်၌ ကုရ်ဇ်ရှ်နှင့် အန်ဆွာရ်တို့အကြား မဟာမိတ်(ညီနောင်) ဖွဲ့ပေးတော် မူခဲ့ပါ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(က)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၉၁)

အခန်း(၄) သူသေ၏အကြွေးဆပ်ရန် တာဝန်ယူလိုက်သူသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မပြင်ရ။

၁၀၆၃။ တစ်ခါက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ‘အကယ်၍ ဘာရိန်းမှ ငွေကြေးများရောက်ရှိလာလျှင် ငါသည်အသင့်အား ဤရွှေဤမျှအထိ (ပမာဏတစ်ရပ်) ပေးကမ်းတော်မူမည်’ဟု ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။ တမန် တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘာရိန်းမှငွေကြေးများ ရောက်မလာမီ ပရိနီဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ဘာရိန်းမှ ငွေကြေးများ

ရောက်ရှိလာသောအခါ အဘူဘကရ်(ﷺ)မှ ‘တမန်တော်မြတ်မှ ကတိပေးခဲ့သူ မည်သူမဆို ကျွန်ုပ်တို့ထံလာကြကုန်’ဟု ကြေငြာလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အဘူဘကရ်ထံသွား၍ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ဤရွှေဤမျှ (ပေးရန်) ကတိပြုတော်မူခဲ့ပါ၏’ဟု ပြောလေရာ အဘူဘကရ်က လက်တစ်ဆုပ်စာဒဂါးများကို ကျွန်ုပ်အားပေး၍ ရေတွက်ခိုင်းလေ၏။ ကျွန်ုပ်ရေတွက်ရာ ဒဂါး (၅၀၀)ရှိကြောင်းတွေ့ရ၏။ ဤတွင် အဘူဘကရ်မှ ‘အသင်ယူထားသည့် ပမာဏထက် နှစ်ဆကို (ထပ်ပြီး) ယူလေလော့’ဟု ပြောကြားခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတိရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၄၇၃)

‘အကြွေး လက်ပြောင်းခြင်း’ကဏ္ဍ ဤတွင်ပြီး၏။

၃၉။ ကိုယ်စားဆောင်ရွက်စေခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)   အစုအစပ်/တွဲဖက်သည် တစ်ဦး၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တစ်ဦးမှဆောင်ရွက်နိုင်၏။

၁၀၆၄။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သာဝကတော်များအကြား ခွဲဝေဖြန့်ချိပေးရန် အု(က်)သာဟ် ဘင်နံ အာမိရ်ကို သိုးများပေးတော်မူခဲ့၏။ (ဖြန့်ဝေပြီးနောက်) သိုးထီးလေးတစ်ကောင်ကျန်သဖြင့် တမန်တော်မြတ်ထံအကြောင်းကြားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်၏ ကိုယ်စား ကုရ်ဘာနီသားကောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်လိုက်လေတော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အု(က်)သာဟ် ဘင်နံ အာမိရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၄၉၇)

အခန်း(၂)   သိုးကျောင်းသား သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်မှ အသက်ငင်နေသော သို့မဟုတ် နစ်နာ ပျက်စီးတော့မည် ဖြစ်သော သိုးကိုတွေ့လျှင် ၎င်းကို လှီးဖြတ်နိုင်ခြင်း။ ပျက်စီးနိုင် အံ့သည်ကို ထိန်းသိမ်းခွင့်ရှိခြင်း။

၁၀၆၅။   ကျွန်ုပ်တို့ထံ သိုးအချို့ရှိပြီး ၎င်းတို့အား စလ်အ်(နေရာ)၌ လွှတ်ကျောင်း (စားကျက်လှန်)လေ့ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျွန်မိန်းမငယ်တစ်ဦးသည် အသက်ငင်နေသော သိုးတစ်ကောင်ကို မြင်တွေ့လေရာ သူမသည် ကျောက်တုံးတစ်ခုကိုခွဲ၍ ၎င်းဖြင့် သိုးအားလှီးဖြတ်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်က ‘ငါသည် သို့မဟုတ် ငါ၏စေလွှတ်သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ဤအကြောင်းကို မမေးပြီးမချင်း မစားသုံးကြကုန်လေနှင့်’ဟု သူတို့အားပြောလေ၏။ သူ သို့မဟုတ် စေလွှတ်သူမှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ မေးမြန်းလျှောက်ထားသည်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ထိုသူတို့အား ၎င်း (သိုးသားကို) စားခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ကအ်ဘ် ဘင်နံ မာလစ််(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၀၀)

အခန်း(၃)   အကြွေးဆပ်စေရန် ဖိအားပေးခြင်း

၁၀၆၆။   လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ရောက်လာပြီး မိမိ၏အကြွေးပြန်ဆပ်ရန် တောင်းဆိုလျက် ရိုင်းစိုင်းစွာ ပြုမူဆက်ဆံလေ၏။ ဆွေသဟာသာဝကတော်များက ထိုသူ့ကို ရန်ပြုရန်ပြင်သောအခါ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘သူ့အားလွှတ်ထားကြလော့ (ရှိစေတော့)။ အကြောင်းသော် မြီရှင်ထံ၌ ပြောရေးဆိုတာ အခွင့်အရေးရှိ၏။ သူ့ကုလားအုတ် နှင့် သက်တူရွယ်တူ ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ကို သူ့အားပေးလိုက်ကြလော့’ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ လူတို့က ‘ယာ-ရုဗုလုလ္လာဟ်၊ သူ့ကုလားအုတ်ထက် သက်တမ်းပိုရင့်သော၊ ပိုပြီးကောင်းသော ကုလားအုတ်သာရှိပါ၏’ လျှောက်တင် ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူ့အားပေးလိုက်ပါလေ။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အသင်တို့အနက်အကောင်းဆုံးသူသည် အခြားသူတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ရက်ရောစွာပေးတတ်သူပင်ဖြစ်သဖြင့်တည်း’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၀၂)

အခန်း(၄)   ကိုယ်စားလှယ် သို့မဟုတ် ကြားဝင်စေ့စပ်ပေးသူအား လက်ဆောင်ပေးခြင်း ပိုင်၏။

၁၀၆၇။   ဟဝါဇင်နံ မျိုးနွယ်စုတို့သည် အစ္စလာမ်ကို သက်ဝင်ပြီးနောက် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ ရောက်ရှိလာကြသော ကိုယ်တော်မြတ်မှ ထ,လာတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် အကျဉ်းသား များကို ပြန်ပေးရန် ကိုယ်တော်ထံ အသနားခံကြလေ၏။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ၎င်းတို့အား ‘ငါကိုယ်တော်မြတ်မှ အမြတ်နိုးဆုံး စကားရပ်သည်မှန်သော စကားဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများပြန်ယူကြမည်လော သို့တည်းမဟုတ် အကျဉ်းသားများကို ပြန်ယူကြမည်လော ဟူသည့်ဈေးချယ်မှု ရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ငါသည် ထိုအရာတို့အား ခွဲဝေဖြန့်ဖြူးရန် နှောင့်နှေးလျက်ရှိနေပေသည်’ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သွာအိမ်မှ ပြန်ပြီးနောက် ၎င်းတို့အား ဆယ်ရက်မက စောင့်ဆိုင်းနေတော်မူခဲ့ပေ၏။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ထိုအရာနှစ်မျိုးအနက် တစ်မျိုးကိုသာ ပြန်ပေးတော်မူမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့မှ ရိပ်စားမိသောအခါ ‘ကျွန်ုပ်တို့၏အကျဉ်းသားများကိုသာ ရွေးချယ်ကြပါမည်’ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်

ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မုစ်လင်မ် လူအစုအဝေးအတွင်း ရပ်တော် မူ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားထိုက်တန်စွာ ချီးမွမ်းထောပနာပြုပြီးနောက် ‘အမ္မာ ဘာအ်ဒါ၊ အသင်တို့၏ ဤညီနောင်များ သည် အသင်တို့ထံ နောင်တသံဝေဂဖြင့် ရောက်လာကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏အကျဉ်းသားများကို ၎င်းတို့ထံ ပြန်ပေးခြင်း မှာ သင့်တော်သည်ဟု ငါမြင်၏။ အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို ထိုသို့ဆောက်ရွက်သည်ကို နှစ်သက်ပါလျှင် ထိုသို့ ပြုနိုင်၏။ ထို့ပြင်အသင်တို့မှ မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ငါတို့အပေါ် ချီးမြှင့်တော်မူသည့် လက်ရှိ စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းအနက် ငါတို့ပေးမည့် ကိုယ်စီဝေစုအား စိတ်စွဲနေသည်ရှိပါက ထိုသူသည် ထိုသို့ပင်ပြုနိုင်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူရာ လူအများက ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ နှစ်မြို့မှုအတွက် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝေစုဝေပုံများ ကို လက်လွှတ်လိုက်ရန် လိုလိုလားလား သဘောတူကြပါ၏။’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အသင်တို့အနက် မည်သူက သဘောတူ၍မည်သူက သဘောမတူဟူသည်ကို ငါတို့မသိ။ အသင်တို့၏အမြင်ကို ငါတို့အားတင်ပြနိုင်ရန် အသင်တို့၏ ခေါင်းဆောင်များထံ ပြန်သွားကြကုန်’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြင့်အသီးသီး ပြန်သွားကြကုန်၏။ ထို့နောက် သူတို့သည် ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ ပြန်လည်အခစားဝင်ကာ မိမိတို့၏ဝေစုဝေပုံများကို လိုလားစွာနှင့် ဝမ်းမြောက်စွာ လက်လွှတ်လိုက်ကြပြီဖြစ်ပါကြောင်း ကိုယ်တော့်အား လျှောက်တင်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်မစ္စဝရ် ဘင်န် မခ်ရမဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၇၃)

အခန်း(၅) ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူမှ သဘောတူလျှင် ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်လွှဲအပ်ခံရသူမှ တစ်စုံတစ်ရာကို ချန်ထားရစ်နိုင် သည်။

၁၀၆၈။ ရုဇာလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ကျွန်ုပ်အား ရမ်သွာန်ဧကသုသိမ်းကောက်ရန် ကိုယ်သားလှယ်လွှဲအပ်တော်မူခဲ့၏။ အကြင်သူတစ်ဦးရောက်လာပြီး စားစရာများကို လက်ခုပ်နှစ်ဖက်ဖြင့် ခိုးယူလေရာ ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းကို ဖမ်းချုပ်လိုက်ကာ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ ခေါ်ဆောင်သွားမည်’ဟု ဆိုသောအခါ ၎င်းက ‘ကျွန်ုပ်သည် လိုအပ်ချက်ရှိနေပြီး မှီခိုသူများစွာရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ အလွန်အမင်း ဒုက္ခရောက် (လိုအပ်)နေပါသည်’ ဟု ပြောလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကို လွှတ်ခဲ့လေ၏။ နံနက်ရောက်လျှင် ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား ‘မနေ့တုန်းက အသင့်အကျဉ်းသားမှာ ဘာလုပ်ခဲ့ပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုဇာလုလ္လာဟ်။ ထိုသူသည် လိုအပ် (ဒုက္ခရောက်)လျက်ရှိသူ ၎င်းအပြင် မှီခိုထောက်ပံ့ခံများစွာရှိနေသူဟု အကြောင်းပြ ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ၎င်းကို သနားပြီးလွှတ်ပေးလိုက်ပါသည်’ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မလွဲဧကန် ၎င်းသူသည် အသင့်အား လိမ်ညာခဲ့လေပြီ၊ ၎င်းမှာ နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်ရောက်လာဦးမည်ဖြစ်အံ့’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းသူမှ ပြန်လာဦးမည်ဟု ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားမှုအတိုင်း ၎င်းသူသည် ထပ်မံပေါ်လာ (ကိုယ်ထင်ပြု)ဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှ တစ်ထစ်ချယုံကြည်ခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကို သတိပေးရန်ဖြင့် စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့၏။ ၎င်းသူသည် စားစရာများကို လက်ခုပ်များဖြင့် ခိုးယူပြန်သောအခါ ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းကို ထပ်မံဖမ်းချုပ်လိုက်ပြီး မုချဧကန် ကျွန်ုပ်သည်အသင့်အား ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားအံ့’ဟု ပြောလိုက်ရာ ၎င်းက ‘ကျွန်ုပ်အား လွှတ်ပါလော့။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်သည် ဒုက္ခရောက်နေပြီး (ကျွန်ုပ်အား) မှီခိုသူများစွာရှိနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည်ပြန်မလာတော့ပါဟု ကတိပြုပါ၏’ဟု ပြောလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည်၎င်းကို သနားသွားပြီး သွားစေလိုက်၏။ နံနက်ရောက်လေလျှင် ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား ‘အသင့်အကျဉ်းသား ဘာလုပ်ခဲ့သနည်း’ဟု မေတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုဇာလုလ္လာဟ်၊ သူ၏ဒုက္ခကြီးမားမှုနှင့် မှီခိုသူများစွာရှိနေမှုကို အကြောင်းပြခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည်သနားကရုဏာသက်၍ လွှတ်ပေးခဲ့ပါသည်’ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အမှန်ပင်၎င်းသည် အသင့်အား လိမ်ညာခဲ့ လေပြီ။ ၎င်းသည်ပြန်လာဦးမည်ဖြစ်အံ့’ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်း၏ တတိယအကြိမ်အတွက် နီးကြားစွာ စောင့်မျှော်နေခဲ့၏။ ၎င်းသည်အစာရေစာကို လက်ဆုပ်များဖြင့် ခိုးယူပြန်သောအခါ ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းအားဖမ်းချုပ်ကာ ‘ဤသည်မှာ တတိယအကြိမ်မြောက်ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ရုဇာလုလ္လာဟ်(ဆွ)ထံ မုချခေါ်ဆောင် သွားရပေအံ့။ အသင်ပြန်မလာတော့ပါဟု ကတိပေးခဲ့သော်ငြား ကတိကဝတ်ကိုချိုးဖောက်၍ ပြန်လာခဲ့၏’ဟု ပြောလိုက်၏။ ၎င်းက ‘(ကျွန်ုပ်အား ခွင့်လွှတ်ပါလေ)။ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ကောင်းကျိုးများ ခံစားနိုင်ရန်အလို့ငှာ ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ကလီမာဟ်(စကားရပ်)အချို့ကို သင်ကြားပေးပါအံ့’ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘၎င်းမှာ အဘယ်အရာများပါနည်းဟု’ မေးသည်၌ ဤသို့ဖြေကြားလေ၏။ ‘အသင်သည် အိပ်ရာဝင်လေတိုင်း အာယသုလ်ကုရ်စီ တစ်ပိုင်းလုံး ဖတ်ရွတ်ပါလော့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အစောင့်အရှောက်တစ်ဦးကို အသင်နှင့်အတူ ရှိနေစေရန် ခန့်အပ်တော်မူပေအံ့။ နံနက်လင်းသည့်တိုင် မည်သည့်ယှိုင်သွာန်မှ အသင့်အနီးသို့မကပ်နိုင်။’

နံနက်ရောက် လေလျှင် ရုဇလုလ္လာဟ်(ဆွ)က ‘မနောက အသင်အကျဉ်းသားဘာလုပ်ခဲ့သနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထံတော်မှ ကောင်းကျိုးတရားများခံစားနိုင်ရန်အလို့ငှာ စကားရပ်တစ်ချို့ကို သင်ကြားပေးမည်ဟု ဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းအားလွှတ်ခဲ့ပါသည်’ ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းမှာ အဘယ်အရာ များပါနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘၎င်းသူသည် ကျွန်ုပ်အားပြောပြခဲ့သည်မှာ -အသင်သည် အိပ်ရာဝင်လေတိုင်း အာယသုလ်ကုရ်စီကို အစအဆုံးရွတ်ဖတ်လော့ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ၎င်းမှ ထပ်မံပြောကြားသည်မှာ -အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အစောင့်အရှောက်တစ်ဦးကို အသင်နှင့်အတူရှိနေစေရန် ခန့်အပ်တော်မူပေအံ့။ နံနက်လင်းသည့်တိုင် မည်သည့် ယှိုင်သွာန်မှ အသင့်အနီးသို့မကပ်နိုင် ဟူ၍ဖြစ်ပါ၏’ ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်ခဲ့ပါသည်။ (ဆွဟာဘဟ်များမှ ကောင်းမှုများ ပြုကျင့်ရန် အထူးစိတ်အားထက်သန်ပြင်းပြခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ဆင့်ပြန်သူမှ ကြားညှပ်ဆိုထား၏)။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘၎င်းသူသည် လုံးဝဥဿုံ မုသာဝါဒီဖြစ်သော်လည်း အမှန်တကယ်ပင် မှန်ရာကိုဆိုခဲ့လေပြီ။ ဤသုံးည၌ အသင်ပြောဆိုဆက်ဆံခဲ့သူမှာ မည်သူဟူသည် အသင်သိပါသလော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ‘မသိကြောင်း ပါ’ဟု လျှောက်တင်သည်၌ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းမှာ ယှိုင်သွာန်ပင်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၀၅-၈)

*မှတ်ချက် *

၁။ ရုဇလုလ္လာဟ်သည် အဘူဟုရိုင်ရှဟ်သည်သည်ကိုမျှ ဆျောက်တင်ခြင်းမရှိပါဘဲနှင့် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မေးမြန်းဆက်မူခဲ့ခြင်းမှာ ထိုဖြစ်ရပ်ကို ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဝဟီအားဖြင့် သိရှိနာဆော်မှုခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

၂။ အာယသုလ်ကုရ်စီ (၂:၂၅၅)သည် စုရ်ဘကရ်မှ အာယသ်ဆော်များဖြစ်၏။

၃။ ယှိုင်သွာန်သည် မှန်သောစကားကို မည်သည့် အခါမျှဆို လေ့မရှိတတ်။ မိမိ၏ပျက်စီးမှုမှ လွတ်မြောက်ခြင်းအတွက် (အသင်တို့အတိုင်း) မှန်ရာကို ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်း(၆)   အကယ်၍ ကိုယ်စားလှယ်သည် တစ်စုံတစ်ရာများကို (တရားမဝင်) ရောင်းချပါက ယင်းလုပ်ရပ်မှာ အတည်မဖြစ် (တရားမဝင်)

၁၀၆၉။ တစ်ခါသော် ဘီလာလ်(رضي الله عنه)သည် ဘရနီ အမျိုးအစားစွန်ပလွံသီးများကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ယူဆောင်လာခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူ့အား ‘ဤအရာများကို အသင်မည်သည့်နေရာမှ ယူဆောင်လာ သနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ဘီလာလ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့ထံ၌ အမျိုးအစားညံ့သော စွန်ပလွံသီးအချို့ရှိခဲ့ပါသည်။ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)မှ သုံးဆောင်လိုသဖြင့် ၎င်းအချိန် (၂)ဆွာအ်ကို ဘရနီစွန်ပလွံသီး (၁)ဆွာအ်ဖြင့် လဲလှယ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏’ ဟု ဖြေကြားလေ၏။ ထိုသည့်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ ‘သတိရှိလော့၊ သတိရှိလေလော့၊ မချကေန် အတိုးဖြစ်၏၊ ယင်းသို့မပြုလေနှင့်။ အကယ်၍ အသင်သည် (အမျိုးအစားကောင်းမွန်သော စွန်ပလွံသီးများ) ဝယ်ယူလိုပါက အရည်အသွေးနိမ့်သော စွန်ပလွံသီးများကို ရောင်းချပါ၊ ၎င်းနောက်ယင်းမှရရှိသော ငွေကြေးဖြင့်သာ ဝယ်ယူလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် အလ် ခုဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၀၆)

အခန်း(၇)   အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်မှ ပြဌာန်းထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်စေခြင်း

၁၀၇၀။ အန်နအိုဇ်မန် သို့မဟုတ် ၎င်း၏သားဖြစ်သူမှ(သေရည်)မူးယစ် ရီဝေနေသော အခြေအနေ၌ ခေါ်ယူလာခြင်းခံရ၏။ ရုဇလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏အိမ်တော်အတွင်းရှိနေကြသူအပေါင်းကို ရိုက်နှက်ကြရန် အမိန့်ရှိ တော်မူခဲ့၏။ ထိုသူအား ရိုက်နှက်ကြသူများအနက် ကျွန်ုပ်လည်းအပါအဝင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသူကို ဖိနှပ်များ၊ စွန်ပလွံ ရိုးတံများဖြင့် ရိုက်နှက်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အု(က်)ဘဟ် ဘင်န် အလ်ဟရီဗ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၀၇)

ကိုယ်စားဆောင်ရွက်/စေခြင်းကဏ္ဍ ဤတွင်ပြီး၏။

၄၀။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် လယ်ယာထွန်ယက်ခြင်းကဏ္ဍ

အခန်း(၁) မျိုးစေ့ကြခြင်းနှင့် အပင်စိုက်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၁၀၇၀။ မုစ်လင်မိတို့အနက် မည်သူပင်ဖြစ်စေ အကြင်သူသည် အပင်တစ်ပင်စိုက်မည်သို့မဟုတ် မျိုးစေ့များ ကြပက်မည်။ ၎င်းနောက် ငှက်တစ်ကောင် သို့မဟုတ် လူတစ်ဦးသို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးမျိုးမှ ၎င်း(အပင်)မှ (ထွက်သည့်)အရာကို စားသုံးလိုက်သော်လည်း ၎င်းမှာ ထို(အပင်စိုက်)သူမှ ပေးလှူသော ဆွဒကဟ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံ ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(၁) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၁၃)

အခန်း(၂) စိုက်ပျိုးရေး ကိရိယာများ၌ နစ်မွန်းနေခြင်း သို့မဟုတ် လူမှုကျင့်ဝတ်သတ်မှတ်ချက်ကို ချိုးဖောက်ခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်ကို ကြောက်ရွံ့ကြ

၁၀၇၂။ ဆင့်ပြန်သူသည် လယ်ယာသုံးစိုက်ပျိုးရေးကိရိယာအချို့ကို တွေ့မြင်ရာ၌ ‘ဤပစ္စည်းကိရိယာများ ဝင်ရောက်သောနေအိမ်မှတစ်ပါး အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းသေတော်မူသည့် အိမ်ဟူသည်မရှိ-ဟူသော တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏ မိန့်ဆိုမှုကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရသည်’ဟု ပြောဆိုခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူအုမမဟ် အလ်ဘာဟ်(၁) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၁၄)

*မှတ်ချက် *

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးသက်မွေးမှုသည် အမြဲလိုလိုပင် မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စံနစ်ကြောင့် ဖိနှိပ်ထိခိုက်ခြင်းခံရခြင်းကို ခံရတတ်သည်။ ဤလုပ်ငန်း၌ နစ်မွန်းနေသူသည် ဂျဟဒ်နှင့် တကွ အလွှာဟ်အရှင် မြတ်မှ ဆွဒကဟ်တစ်ခုခုကို အသိ လက်လျှောက်ဖြင့် သွားနိုင်သည်။ ဤဟဒီးဆ်၏ အခြားဆိုလိုချက်တစ်ခုမှာ ရန်သူများအနီး၌ နေထိုင်ကြရခြင်း၊ ထိုသူတို့သည် စိုက်ပျိုးရေး(သက်မွေးမှုများ)၌ သာလုံးပန်းနေပြီး ဂျဟဒ်ကို စွန့်လွှတ်ထားပါက ရန်သူများသည် သူတို့၏အိမ်ထောင်အတွက် အကျိုးနည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့အတွက် ဟဒီးဆ်ကို ဆိုဟာရာသက်သက်အားဖြင့် သာမှတ်ယူထားရန် မသင့် နှင့် အလွန်အလေးထားသော အရာဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ ၎င်း(သက်မွေးမှုလုပ်ငန်း)အတွင်း အလွန်အကျွံ နစ်မွန်းခြင်း၏ မကောင်းကျိုးအခေါ်ဝေါ်မှုဖြစ်ရန် ကြည့် - ဖယ်ဟုလ်ဘာရီကျမ်း၊ အတွဲ (၅)၊ စာမျက်နှာ(၄၀၂)

အခန်း(၃) ဥယျဉ်လယ်ယာ၌ ခြံစောင့်ခွေးထားရှိခြင်း

၁၀၇၃။ တိရစ္ဆာန်အုပ် သို့မဟုတ် လယ်ယာမြေကို စောင့်ရှောက်ရန်အတွက် မဟုတ်ဘဲလျက် ခွေးကိုမွေးမြူထားသော အကြင်မည်သူမဆို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ သူ၏ကောင်းမှုကုသိုလ်များမှ ကီရုသ်တစ်ခုစာအထိ ဖြတ်တောက်ခြင်းခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်(၁) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၁၅)

၁၀၇၄။ အခြားဆင့်ပြန်မှုတစ်ရပ်၌ ‘သိုးများ သို့မဟုတ် လယ်ယာခြံမြေများ သို့မဟုတ် အမဲလိုက်ခြင်းတို့အတွက် ခွေး (ကို မွေးမြူထားခြင်း) မဟုတ်လျှင်’ ဟု ဖော်ပြထား၏။

ဆင့် - အဘူဟုရိုင်ရ်(၁) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၁၅)

၁၀၇၅။ နောက်ထပ်ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ‘အမဲလိုက်ခြင်း သို့တည်းမဟုတ် တိရစ္ဆာန်အုပ် (ကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှု) အတွက် မွေးမြူထားရှိခြင်း မဟုတ်လျှင်’ဟု ဖော်ပြထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်(၁) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၁၅)

အခန်း(၄) ထွန်ယက်ခြင်းအတွက် နွားများကို အသုံးပြုခြင်း

၁၀၇၆။ လူတစ်ဦးသည် နွားမတစ်ကောင်ကို စီးနင်းနေစဉ် ထိုနွားမသည် ၎င်းသူအား လှည့်ကြည့်၍ ဤသို့ပြော၏ ‘ကျွန်မသည် ဤသို့ (အစီးအနင်းခံရန်) အတွက် ဖန်ဆင်းခံရခြင်းမဟုတ်။ မြေယာထွန်ယက်ခြင်းအတွက်သာဖြစ်၏။ ဤဖြစ်အငိုက ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်၊ အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်တို့မှ လက်ခံယူကြသည်ကြ၏။ ဝံပုလွေတစ်ကောင်သည် သိုးတစ်ကောင်အားဖမ်းယူရာ

သိုးထိန်းမှ ၎င်းအားမောင်းထုတ်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ဝံပုလွေက ‘သိုးထိန်းဟူ၍ မရှိတော့သည့် အခါ သားရိုင်းတိရစ္ဆာန်များသာရှိသောနေ့ဝယ် ကျွန်ုပ်မှ အပမည်သူသည် အစောင့်အရှောက်ဖြစ်မည်နည်း’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။ ဤဖြစ်အပ်ကိုလည်း ငါကိုယ်တော်မြတ်၊ အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်တို့မှ လက်ခံယုံကြည်ကြ၏။

w r e a w n f ( )မှ အထက်ပါအတိုင်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့စဉ် အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်( ) တို့ရှိမနေခဲ့ကြပါဟု အဘူဟုရိုင်ရတ် ( )မှ ဆင့်ပြန်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- (ထပ်ဆင့် ဆင့်ပြန်သူ) အဘူစလ်မဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၅၁၇)

*မှတ်ချက် *

မုစ်နဒ်အိမာမ် ကျမ်း၌ အဘူစအီးဒ် အမိန့်တော်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်မှာ တမန်တော်မြတ်(လက်ထက်ဆက်အတွင်း၌လည်း မီးနဟ်မြို့အနီးတွင် သိုးထိန်းတစ်ဦးကို ဝံပုလွေတစ်ကောင်မှ စကားဆိုခဲ့သော အဖြစ်(ရိုးအမျက်နှာပြင်)၌ ဖော်ပြထား၏။

သို့ ကျောင်းသားသည် မိမိ၏သို့ အုပ်အတွင်းရှိနေခဲ့စဉ် ဝံပုလွေတစ်ကောင်သည် သိုးတစ်ကောင်ထိတ်ရွံ့စွာ ခြံရံခဲ့၏။ သိုးထိန်းမှ ဝံပုလွေအား လိုက်ဖမ်း၍ သိုးကို ပြန်လည်ရယူသောအခါ ဝံပုလွေသည် ၎င်း၏အမြီးပါကြောင့် ထိုသိုး(သတ်)၏ သိုးထိန်းအား ဤသို့ ပြောလေ၏။ ‘အလွှာအသွင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ပါလော့။ အလွှာအသွင်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်အသိရှိရာတွင် ထိုကောင်သည် လိုက်လံပြီ ထိုအခါ သိုးထိန်းက အံ့ဖွယ်ပါတကား ဝံပုလွေတစ်ကောင်မှာ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်လျက် ကျွန်ုပ်အသိရှိရာတွင် ထိုကောင်သည် လိုက်လံပြီ ဝံပုလွေက ‘ဤသည်ထက် ထူးဆန်းအံ့ဖွယ်ရာကို ကျွန်ုပ်မှ အသင့်အား ပြောပြရမည်လော။ အတိတ်ဆတ်၏ သတင်းအချက်အလက်ကို အသိပေးလျက်ရှိတော်မူသော ရှာလုလ္လာ( )သည် ယခင်ရိတ် (မဒီနဟ်) မြို့၌ မဟုတ်မီ( )နှင့် စံပယ်နေတော်မူ၏’ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ (ဤသည်ကို ကြားပြီးနောက်) သိုးကျောင်းသားသည် သိုးများကို ဆောင့်လျက် မီးနဟ်မြို့သို့ သုတ်ဖြတ်သွားတစ်နေရာ၌ စုထားခဲ့ပြီး ရှာလုလ္လာ( )တော်မူသည့် အစောင့်အရှောက်က ဖြစ်ကြောင်း ကျန်စင် လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တစ်နေ့သည် ဖြစ်သည့်အခါ ဆွလ္လာသ် အတွက် အစာနံ့အနံ့ အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ထွက်ရှိလာပြီး ၎င်းသို့ ထိန်းသိမ်း အားဖြည့်လေ့ ဆိုင်းတော်မူခဲ့၏။ ထိုသူငယ်သည် လူတို့အား ပြောပြခဲ့၏။ ပြီးလျှင် ရှာလုလ္လာ( ) သိုးထိန်းမှ မှာမန်ရာကို ဆိုခဲ့လေပြီ။ ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်ကို စိုးပိုင်ထိန်းချုပ်မှုသော အရှင်သခင်အား တိုင်ကြားပါ၏။ တာရိုင်းတိရစ္ဆာန်များသည် လူသားတို့နှင့် (အပြန်အလှန်) စွဲအပ်နေကြပြီး သူတို့၏ မျက်မှောက်မှ ၎င်းတို့၏ ပိုင်ရှင်အား စကားပြောဆို သေးသရွှေ့- မိမိကွယ်လွန်ပြီးနောက် မိမိ၏ မိသားစု၏ အမိမိ၏ အကြောင်းအရာ ပြောပြသေးသရွှေ့ ကိယာမသ်နေ့ မဆိုက်ဆက်သေးချေ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

အဘူစအီးဒ် အလ်ရဒီ( ) (ဆင့်ပြန်ချက်၊ မုစ်နဒ်အိမာမ် အဟ်မဒ်ကျမ်း)

အခန်း(၅) ‘ငါ၏ စွန့်ပလွံ(သို့မဟုတ်အခြား)အပင်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြီး သီးနှံကို ငါနှင့် အတူ ရယူခံစားလော့’ဟု အချင်းချင်းပြောဆိုခွင့်ရှိသည်။

၁၀၇၇။ အန်ဆွရ်များက တမန်တော်မြတ်( )အား ‘ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ မဟာဂျီရ် ညီနောင်များအကြား (ကျွန်ုပ်တို့၏) စွန့်ပလွံပင်များကို ခွဲဝေပေးတော်မူပါ’ဟု လျှောက်တင်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မပြုပါ’ဟု မိန့်တော် မူ၏။ ထိုအခါ အန်ဆွရ်တို့က (မဟာဂျီရ်တို့အား) ‘ကျွန်ုပ်တို့၏အပင်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍ သီးနှံများကို ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ဝေမျှခံစားကြပါလော့’ဟု ဆိုရာတွင် မဟာဂျီရ်တို့မှ ‘ကျွန်ုပ်တို့မှ နားထောင်၍ လိုက်နာပါ၏’ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရတ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၅၁၈)

၁၀၇၈။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မဒီနာဟ်ရှိ လူတိုင်းထက်ပင် လယ်ယာမြေများ၌ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လယ်ယာမြေမှ သတ်မှတ်ကန့်သတ်ထားသည့် သက်ဆိုင်ရာအစိတ်အပိုင်းမှ ထွက်ရှိသည့်သီးနှံကို မြေရှင်အား မြေငှားရမ်းခအဖြစ် ဝေမျှကြ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ ထိုသတ်မှတ်အစိတ်အပိုင်းများမှ ဖြစ်စေ၊ ကျန်ရှိသည့် (ကျွန်ုပ်တို့ ၏)မြေအစိတ်အပိုင်းမှဖြစ်စေ ထွက်ရှိသည့် ကောက်ပဲသီးနှံများမှာ ပိုးကျ/မှိုစွဲ ပျက်စီးသွားလေ့ရှိတတ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် ထိုသို့ကျင့်ဆောင်ကြသည့် အလေ့အထကို တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ထိုစဉ်အခါ (မြေငှားရမ်းခ အဖြစ်) ရွှေသော်လည်းကောင်း၊ ငွေကိုသော်လည်းကောင်း အသုံးမပြုခဲ့ကြချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- ရာဖီအ် ဘင်နဒီးဂျီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၅၂၀)

အခန်း(၆) ထွက်ရှိသီးနှံ တစ်ဝက်စီပိုင်ဆိုင်ရေးအတွက် ရိတ်သိမ်းခဲ့သောသည့် ယာယီသဘောတူညီမှု

၁၀၇၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခိုင်ဘရ်မြို့သားများနှင့် ထွက်ရှိသည့်ကောက်ပဲသီးနှံတစ်ဝက်ကို ၎င်းတို့အတွက် မြေအသုံးပြုခအဖြစ်ပေးရန် အဆုံးသတ်သဘောတူချက် ပြုတော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ကြင်ရာတော်များကို စွန့်ပလွံသီး ဝါစိက် (၈၀)နှင့် ဘာလီ ဝါစိက် (၂၀)၊ စုစုပေါင်း ဝါစိက် (၁၀၀)စီ ပေးတော်မူလေ့ ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အိုမရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၁)

၁၀၈၀။ ရိတ်သိမ်းသီးနှံ မျှဝေယူခြင်းအမှုကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် ‘အကြင်သူတစ်ဦးသည် မိမိ၏မြေကို မိမိ၏ညီနောင်အား ငှားရမ်းသတ်မှတ်ယူဆောင်ခြင်းထက် အခမဲ့ အသုံးပြု စေခြင်းက ပို၍ကောင်းမြတ်ပေ၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အဘ္ဘာစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၃)

အခန်း(၇) တမန်တော်သဘာဝကများ၏ ထောက်ပံ့ပေးအပ်မှုများ၊ မြေယာ၏ဇကားသ်များ၊ ရိတ်သိမ်း သီးနှံမျှယူခြင်း သဘောတူညီမှုနှင့် အခြားပဋိညာဉ်များ

၁၀၈၁။ အနာဂတ်မုစ်လင်မ်မျိုးဆက်များအတွက်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ခိုင်ဘရ်၏မြေကို စစ်သည်များအကြား ဖြန့်ဝေပေးတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်အောင်နိုင်သော တောရွာများ၏မြေတို့ကို ကျွန်ုပ်အောင်နိုင် သော ဖြန့်ဝေပေးကမ်းလိုက်ချင်စမ်းပါဘိ။

ဆင့်ပြန်သူ- အမရ် ဘင်န် အလ်ခသ်သွ့ဘ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၇)

အခန်း(၈) စိုက်ပျိုးမထားသော ပိုင်ရှင်မဲ့မြေ၌ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း

၁၀၈၂။ ပိုင်ရှင်မဲ့မြေ၌ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးသူသည် (ထိုမြေကို ပိုင်ဆိုင်ရန်) ပိုမိုထိုက်တန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ အထက်ပါမိန့်ဆိုချက်အတိုင်း အမရ်(رض)သည် မိမိ၏လက်ထက်၌ အလားတူပင် ဆုံးဖြတ်စီရင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၂၈)

၁၀၈၃။ အမရ်(رض)သည် ယဟူးဒ်နှင့် နဆွာရာတို့ကို ဟိဂျာဇ်နယ်မြေမှ နှင်ထုတ်ခဲ့၏။ ခိုင်ဘရ်ကိုအောင်နိုင်ခဲ့စဉ်အခါ က ရုစုလုလ္လာဟ်(رض)သည် ယင်းနေရာကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊အရှင်စေတမန်တော်နှင့် မုစ်လင်မ်တို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှု ဖြစ်လာစေရေးအတွက် ၎င်းမှ ယဟူးဒ်နှင့် နဆွာရာတို့အား နှင်ထုတ်လိုတော်မူခဲ့သော်လည်း ၎င်းတို့က ထွက်ရှိသီးနှံ တစ်ဝက်သာယူပြီး အလုပ်အကျွေးပြုပါမည်ဟု မေတ္တာရပ်ခံပန်ကြားကြရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘ငါတို့မှ ဆန္ဒရှိသရွေ့ ဤအခြေအနေ၌ အသင်တို့အား နေခွင့်ပြုထားမည်’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အမရ်မှ ၎င်းတို့အား သိုင်းမာအ်နှင့် အရီးဟအ်အရပ်သို့ နှင်ထုတ်ချိန်ထိ ၎င်းတို့ ထိုနေရာ၌ နေထိုင်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အစ်ဘ်နု အိုမရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၁၃၁)

အခန်း(၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ သာဝကတော်များသည် အချင်းချင်း၏ ကျေနပ်မှုဖြင့် ထွက်ရှိ သီးနှံများကို ဝေမျှယူလေ့ရှိခဲ့ကြသည်။

၁၀၈၄။ ကျွန်ုပ်၏ ဦးရီးဖြစ်သူ ဇဟိုင်းရ်ဘင်န် ရာဖီအ်မှ ‘ရုစုလုလ္လာဟ်(رض)သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အထောက်အကူပြု အရင်းအမြစ်တစ်ရပ်ကို (မကျင့်မူရန်) တားမြစ်တော်မူခဲ့၏’ဟု ဆိုရာ ကျွန်ုပ်က ‘ရုစုလုလ္လာဟ်(رض) မိန့်ကြားသမျှမှာ အမှန်တရားသာဖြစ်၏ဟု ပြောလိုက်၏။ သူမှ ဤသို့ဆက်၍ပြောပြခဲ့၏။ ‘ရုစုလုလ္လာဟ်(رض)သည် ကျွန်ုပ်အား ဆင့် ခေါ်တော်မူပြီး- အသင့်လယ်ယာမြေများဖြင့် အသင်ဘာလုပ်ပါသနည်း’ ဟု မေးတော်မူသဖြင့် ကျွန်ုပ်က-ကျွန်ုပ်တို့သည် မြစ်ချောင်းကမ်းပါး/ သောင်များအပေါ်မှ ထွက်ရှိသီးနှံကို ရယူမည်ဟူသော အချက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏မြေယာများအား အငှားချကြပါသည်။ သို့တည်းမဟုတ်ပါက ငှားရမ်းခအတွက် ဘာလီနှင့် စွန့်ပလွံသီး အောင်စု(က်) အချို့ကိုရယူကြပါ သည်ဟု လျှောက်ထားသ်ထွင် ကိုယ်တော်မြတ်က- ယင်းသို့မကျင့်မူကြကုန်နှင့်။ အသင်တို့ကိုယ်တိုင် ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးကြ၊ သို့တည်းမဟုတ် မစိုက်ပျိုးဘဲ ထားရှိလိုက်ကြကုန်ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့မှ ကြားနာရ၍ နာခံလိုက်နာ၏’ဟု ပြောခဲ့ပါသည်။

၁၀၈၅။ အဘားဘကရ်၊ အုမရ်နှင့် အုဆ်မာန်း (ﷺ) လက်ထက်ကာလများအတွင်း အစ်ဘ်နုအုမရ် (ﷺ)သည် မိမိ၏မြေယာများကို အငှားချလေ့ရှိခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မြေယာများအငှားချခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့သည်ဟု သော ရာဖီအ်ဘင်နီ ခဒီးဂျီ(ﷺ)၏ ဆင့်ပြန်ချက်အားကြားသိခဲ့ရာတွင် အစ်ဘ်နုအုမရ်မှ ရာဖီအ်ထံ သွားရောက်သည် ၌ ကျွန်ုပ်လည်း အတူလိုက်ပါခဲ့၏။ သူ၏အမေးကို ရာဖီအ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မြေယာများငှားရမ်းခြင်း အပေါ် တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါ၏ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ အစ်နုအုမရ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော် အတွင်း မြေယာများကို မြစ်ချောင်းကမ်းပါး/သောင်များပေါ်မှ ထွက်ရှိသီးနှံများအား ရယူမည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရိတ်ဖြတ်ပြီးကောက်ပင်များ၏ တိကျသောအချိန်အတွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း အငှားချလေ့ရှိခဲ့ကြသည်ကို အသင်သိရှိ ပါ၏’ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- နာဖီအ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၃၂)

၁၀၈၆။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ အုမရ် (ﷺ)က ‘ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်အတွင်း စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မြေယာများ အငှားချခြင်းကို ကျွန်ုပ်သိရှိခဲ့၏’ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ နောင်သောအခါဝယ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ယင်းအမှု အား တားမြစ်တော်မူခဲ့ခြင်း၊ ၎င်းအပြင် ယင်းကိစ္စ၏ ဗဟုသုတမရှိခြင်းတို့ကြောင့် အစ်ဘ်နုအုမရ်သည် မိမိ၏ မြေယာအငှားချခြင်း အလုပ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စာလင်မ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၃၆)

*မှတ်ချက် *

သာသနာ့ဗျာဉ်အများစုထံ၌တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထွက်ရှိသီးနှံများအားငှားရမ်းအဖြစ် ယူ၍ငှားခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့ ကြောင်းအဆို ညီညွတ်ကြ၏။ သို့သော် ငွေကြေးဖြင့် အငှားချခြင်းမှာပြခွင့် ရှိ၏။ ကြည့် -ဖယ်ဟုလ် ဘာရ်စာအုပ်(၁၅)။

အခန်း(၁၀) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၀၈၇။ တစ်ခါက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အကြောင်းတစ်ရပ်ကို ပြောကြားနေတော်မူစဉ် ကျေးတောသား တစ်ဦးသည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် အတူထိုင်လျက်ရှိနေခဲ့၏။

‘သူခဘုံသားတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ လယ်မြေထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခွင့်ကို လျှောက်ထား တောင်းခံမည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ့အား ‘အသင်သည် အသင်နှစ်သက်ရာ သုခချမ်းသာများဖြင့် စံစားနေရသည် မဟုတ်ပေသလော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းက ‘မှန်လှပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်မျိုးသည် လယ်မြေထွန်ယက် စိုက်ပျိုးခြင်းကို ပြုလုပ်လိုပါ၏’ဟု လျှောက်တင်မည်ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် (အခွင့်အမိန့်တော်ရရှိပြီး) မျိုးစေ့များကို ကြပ်ကဲလေလျှင် အပင်များပေါက်ကာ ရိတ်သိမ်းရန်အသင့်ဖြစ်သည်အထိ ဝင်းမှည့်သွားပါလေ၏။ ယင်းအပင်များမှာ မျက်စေ့တစ်မှိတ် စာအချိန်အတွင်း တောင်တန်းများအလားကြီးထွားကုန်မည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအား ‘အို-အာဒမ်၏သား၊ (ထွက်ရှိသီးနှံကို) စိတ်ကျေနပ်မှုမရမချင်း ရိတ်သိမ်းရယူလော့’ဟု မိန့်မြွက်တော်မူမည် ဖြစ်၏။

ဤသည့်အပေါ် ကျေးတောသားက ‘ထိုသူသည် ကုရိုင်းရှ် (မဟာဂျိရ်) သို့မဟုတ် အန်ဆွာရ်တို့အနက်မှ သာ ဖြစ်ရပေမည်။ အကြောင်းမှာ သူတို့သည် လယ်ယာထွန်ယက်စိုက်ပျိုးသူများဖြစ်ကြကုန်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့မှာမူ လယ်ယာများ မဟုတ်ကြ၍ဖြစ်၏’ ပြောဆိုလိုက်ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပြုံးတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၃၈)

တစ်စုံတစ်ဦး၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကိုယုတ်လျော့ချည်နဲ့သွားစေရန် လိမ်လည်ကျိန်ဆိုသော အကြံမည်သို့ပင်ဖြစ်စေ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဒေါသအမျက်ပြင်းထန်နေတော်မူအဖြစ်နှင့် ဆုံတွေ့ရပေအံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့ ထုတ်ပြန် မိန့်မြွက်ထားတော်မူ၏။ ‘ဧကန်ပင် အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် (မိမိတို့ထားရှိခဲ့သည့်)ပဋိညာဉ်နှင့် မိမိတို့၏ ကျိန်ဆိုချက်များကို မဆိုစလောက်သော အဖိုးအခမျှဖြင့် လဲလှယ်ရောင်းချကြကုန်၏။’ (၃:၇၇)

(ဤဟဒီးဆ်အား ဆင့်ပြန်/ကြားနာသောနေရာသို့) အလ်အရှ်အဆ်(ﷺ) ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ‘အဘူအဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်းက အသင်တို့အား မည်သည်ကို ပြောကြားနေလျက်ရှိခဲ့သနည်း စင်စစ် ‘ယင်းအာယသ်တော်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျရောက်လာခဲ့ရပါ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ညီအစ်ကိုဝမ်းကွဲတစ်ဦး၏မြေ၌ ကျွန်ုပ်ပိုင်သော ဧကတွင်းတစ်ခုရှိခဲ့၏။ (ဤအချက်ကို အတည်ပြုရန်) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား သက်သေကို ခေါ်ဆောင်လာစေတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ‘ကျွန်ုပ်ထံ၌ သက်သေမရှိပါ’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သို့ဖြစ်လျှင် အသင့်တရားပြိုင်အား ကျိန်ဆိုထွက်ချက်ပေးစေလေ’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ထိုသူသည် မဆွပင် (မသား)ကျိန်ဆိုမှု ပြုပါလိမ့်မည်’ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အထက်ပါအတိုင်းမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပြီး ယင်းအချက်မှန်ကန် ကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤအာယသ်တော်အား ထုတ်ပြန်အတည်ပြုတော်မူခဲ့၏’ဟု ပြောပြခဲ့၏

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် မတ်စ်ရှူးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၄၆)

အခန်း(၄) ခြေလျင်ခရီးသွားနှင့် အာဂန္တုများအပေါ် ရေကိုထိန်းချုပ်သူ၏ ပြစ်ဒဏ်

၁၀၉၃။ သုံးမျိုးသုံးစားသော လူတို့ကို ကိယာမသ်နေ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တစ်ချက်မျှပင် ကြည့်ရှုတော်မူ မည်မဟုတ်၊ ၎င်းတို့၏ (အပြစ်များ)ကို သန့်စင်ပေးတော်လိမ့်မည်လည်း မဟုတ်ချေ။ သို့သာမက ၎င်းတို့မှာ ပြင်းပြ နာကျင်သော ပြစ်ဒဏ်ခံရပေဦးမည်။ ၎င်းတို့မှာ

-ခရီးလမ်းကြောင်း၌ အားကောင်းသောရေအရင်းအမြစ် ပိုင်ဆိုင်ထားသော်လည်း အာဂန္တုတို့အား အသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်းမှ ထိန်းချုပ်ခဲ့သူ

-လောကီရေးရာအကျိုးအမြတ်သက်သက်အတွက် အကြီးအကဲ (အုပ်ချုပ်သူ)အား သစ္စာခံခြင်း(ဘိုင်အသ်) ပြုခဲ့သူ။ အကယ်၍ အုပ်ချုပ်သူအကြီးအကဲမှ ထိုသူအား တစ်စုံတစ်ရာပေးကမ်းလျှင် ဝမ်းမြောက်ကျေနပ်လေ့ရှိပြီး တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိပါက (ထိန်းချုပ်ခံရပါက) ထိုသူမှာမကျေနပ်ဖြစ်လေ့ရှိ၏။

-လူအချို့မှ ယုံကြည်(ဝယ်ယူ)သွားစေရန် ‘ခဝပ်ကိုးကွယ်ထိုက်တော်မူသော တစ်ပါးတည်းအသျှင်မြတ် ဖြစ်သည့် အလ္လာဟ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်၏ကုန်ပစ္စည်းများကို ဈေးကြီးပေး၍ ဝယ်ယူခဲ့ရပါသည်’ဟု (မသားကျိန်ဆို) ပြောကြားပြီး ၎င်း၏ကုန်များကို ခင်းကျင်းပြသရောင်းချခဲ့သူ။

၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်တော်မူခဲ့၏။

‘ဧကန်ပင် အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် (မိမိတို့ထားရှိခဲ့သည့် ပဋိညာဉ်(နှင့်) မိမိတို့၏ ကျိန်ဆိုချက်များကို မဆိုစလောက်သော အဖိုးအခမျှဖြင့် လဲလှယ်ရောင်းချကြကုန်၏။’ (၃:၇၇)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၄၇)

အခန်း(၅) ရေပေးဝေတိုက်ကျွေးခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၁၀၉၄။ လမ်းလျှောက်နေသူတစ်ဦးသည် ရေဆာလောင်သဖြင့် ရေတွင်းတစ်ခုထဲဆင်း၍ တွင်းရေကို သောက်သုံး ခဲ့၏။ တွင်းအပြင်သို့ထွက်လာသောအခါ ရေငတ်အလွန်းသဖြင့် ဖုတ်လှိုက်ဖြစ်လျက် ရွှံ့ကိုစားနေသည့် ခွေးတစ်ကောင်အား တွေ့ရလေ၏။ ထိုသူက ‘ဤခွေးသည် ငါ၏ဒုက္ခအတိုင်း ခံစားနေရရှာပကော’ဟု ဆိုကာ (ရေတွင်းထဲဆင်း၍) မိမိ၏ဖိနပ်အတွင်း ရေခပ်ဖြည့်၏။ ၎င်းကို မိမိ၏သွားဖြင့် ကိုက်ချီလျက် အပေါ်သို့ပြန်တက်ကာ ခွေးအား တိုက်ကျွေး ခဲ့လေ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူလုပ်ရပ်အား ကျေးဇူးတင် (အသိအမှတ်ပြု)ပြီး သူ့အား ခွင့်လွှတ်တော်မူခဲ့၏။

ဤမိန့်ကြားချက်အပေါ် လူတို့က ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ တိရစ္ဆာန်များကိုပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၌ ကုသိုလ် ဆုလာဘ်ရရှိပါသလော’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ကြရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘မည်သည့် တိရစ္ဆာန်ကိုမဆို ပြုစုစောင့် ရှောက်ခြင်း၌ အကျိုးကုသိုလ် အမွန်ရှိ၏’ ဟုမိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၅၁)

၁၀၉၈။ ‘မြင်းများကို မွေးမြူထားခြင်းသည် အချို့သူတို့အတွက် ကုသိုလ်အကြောင်းခံတစ်ရပ်ဖြစ်၏။ အချို့သူတို့အတွက် (အမိုးအကာ) ခိုလှုံမှု (စားဝတ်နေရေးဝမ်းကျောင်းမှု၏ အကြောင်းခံ) တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အချို့သူတို့အဖို့မှာမူ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတစ်ခုဖြစ်၏။ မိမိ၏မြင်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်တွင်အသုံးချလျှင် ၎င်းမှာ ကုသိုလ်၏ အကြောင်းခံ

တစ်ရပ်ဖြစ်လေ၏။ ၎င်းအပြင် မြင်းကို ရှည်လျားလှသည့် ကြိုးဖြင့်ချည်၍ စားကျက်လှန်ထားလျှင် ဥယျာဉ်သို့မဟုတ် စားကျက်မြေအတွင်း ကြိုးရှည်ရှိသလောက် ၎င်းမြင်းမှ လှည့်ပတ်သွားလာစားသုံးနိုင်သည့် ပမာဏနှင့် ညီမျှသော အကျိုးကုသိုလ်ကို ထိုသူမှ ရရှိပေမည်။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ထိုမြင်းမှာကြိုးပြတ်၍ တောင်ကုန်းတစ်ခုသို့မဟုတ် နှစ်ခုဖြတ်ကျော်သွားလေလျှင် ၎င်း၏ခြေလှမ်းများ၊ မစင်များနှင့်အမျှ ထိုမြင်းရှင်အတွက် ကုသိုလ်တစ်ခုစီအဖြစ် ရေတွက် သတ်မှတ်ခံရ၏။ သို့သာမက မြင်းသည် မြစ်ချောင်းတစ်ခုကို ဖြတ်သန်းရောက်ပြီး မြစ်ရေကို သောက်သုံး ခဲ့သော် မြင်းရှင်သည် ထိုမြင်းအား ရေတိုက်ကျွေးရန် မရည်ရွယ်ထားသော်ငြား ကောင်းမှုကျင့်ရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရ၏။

ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား မြည်သတ္တဝါများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းကြလေသောအခါ ကိုယ်တော်က ‘ယင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော မည်သည့်အကြောင်းအချက်မျှ ငါကိုယ်တော့်ထံ ထုတ်ပြန်ကျရောက်လာခဲ့သည်မရှိ။ သို့ရာတွင် ဟူဟူသမျှနှင့်သက်ဆိုင်နေသော အာယသ်တော်မှာ ဤသို့တည်း။ သို့ဖြစ်ပေရာ မည်သူမဆို ကောင်းမှု တစ်စုံတစ်ရာကို အဏုမြူမှုန့်ခန့်မှုပင် ပြုမူခဲ့သော် ထိုသူသည် ထိုကောင်းမှုကို တွေ့မြင်ရအံ့။ ထိုနည်းတူစွာ မည်သူမဆို မကောင်းမှုတစ်စုံတစ်ရာအား အဏုမြူမှုန့်ခန့်မှုပင် ပြုမူခဲ့လျှင်လည်း ထိုသူသည် ယင်းမကောင်းမှုအား (ကိယာမသ်နေ့ တွင်)တွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပေအံ့’ဟူ၍ ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၅၅၉)

*မှတ်ချက် *

- အထက်ပါအာယသ်ဆော်သည် (၈၃၇)ဖြစ်၏+
  - ‘အလ္လာဟ်အခွင့်အရာကို မဆယ်ခြင်း’ဟူသည်မှာ မြင်းများအားမိမိ၏လုပ်ငန်း၌အသုံးပြုပြီးနောက်မှသာ ထုတ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
  - အကြင်သူသည် မိမိ၏မြင်း(တိရစ္ဆာန်)များကို ကြင်နာစွာဆက်ခံပြီးလျှင် (သက်ညှာထောက်ပံ့စောင့်ရှောက်မှု)ပေး နောင်တမလွန်၍ဆုလောက်အကျိုးမြင့် ခံရမည်။ အကယ်၍၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ပြု၍ ဆက် ယဉ်ထိန်းဆက်ခံရာ၌လွန်ခြင်းဖြစ်၏။
- ကြည့် -ကတ်စ်သလာနီကျမ်း၊ အတွဲ (၄)၊ အတွဲ (၄)၊ စာမျက်နှာ (၂၀၇)။

အခန်း(၉) ထင်းနှင့် မြက်များကို ရောင်းချခြင်း

၁၀၉၉။ ကျွန်ုပ်သည် ဘဒရ်စစ်ပွဲမှ စစ်နိုင်ပစ္စည်းဝေစုအဖြစ် ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်ရရှိခဲ့၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ) က ကျွန်ုပ်အား ကုလားအုတ်မတစ်ကောင် ထပ်မံချီးမြှင့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်ကုလားအုတ်နှစ်ကောင်လုံးကို အန်ဆွရ်တစ်ဦး၏ အိမ်တံခါးဝ၌ ခူးထောက်ထိုင်စေခဲ့၏။ ၎င်းတို့အပေါ် အိမ်ခံစား မြက်များတင်ဆောင်ပြီး ရောင်းချရရှိလာသည့် ငွေများဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့်ဖာသွီမဟ်(رضي الله عنه)၏ ဝလီမဟ်အတွက် အသုံးပြုမည်ဟု ရည်ရွယ်ထားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်နှင့် အတူ ဘနီကိုင်နုကအ်မီးနွယ်ဝင် ရွှေပန်းတိမ်သမားတစ်ဦးလည်း ပါရှိခဲ့၏။ ထိုအိမ်ထဲတွင် ဟမ်ဇဟ်ဘင်နီ အဘ်ဒုလ်မုသ် သွလစ်ဘ်(رضي الله عنه)က ဝိုင်အရက်သောက်လျက်ရှိနေပြီး အမျိုးသမီးအဆိုရှင်တစ်ဦးက ‘အို-ဟမ်ဇဟ်၊ ဝပြိုးသော ထို ကုလားအုတ်မနှစ်ကောင်ကိုသတ်၍ ဧည့်သည်များအား ဧည့်ခံလိုက်ပါလေ’ဟုသီဆိုလေရာ ဟမ်ဇဟ်သည် စားကိုကိုင်ပြီး ကုလားအုတ်မနှစ်ကောင်ထံ သွားကာ ၎င်းတို့၏ဘို့များကို လှီးဖြတ်လေ၏။ ၎င်းနောက် နံဘေးသားကိုဖွင့်ထုတ်၍ အသည်းများကို ထုတ်ယူလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုကြောက်ဖွယ်မြင်ကွင်းအား တွေ့ရလျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ သွား၍ အကြောင်းကို လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် မိမိနှင့်အတူရှိနေသော ဇိုင်းဒ်ဘင်နီ ဟာရီဆဟ်(رضي الله عنه)နှင့်တကွ ထွက်ကြွလာတော်မူရာ ကျွန်ုပ်လည်း အတူလိုက်ပါသွားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဟမ်ဇဟ်ထံသွား၍ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြောကြားဆုံးမတော်မူခဲ့၏။ ဟမ်ဇဟ်က စူးစမ်းသော အကြည့်ဖြင့်ကြည့်လျက် ‘အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်ဘိုးဘေးများ၏ ကျွန်များသာ မဟုတ်ကြပေသလော’ဟု ပြောလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပြန်လှည့်ထွက်ခွာ တော်မူခဲ့၏။ ဤဖြစ်ရပ်မှာ အရက်သေစာသောက်စားခြင်းကို ဟရာမ် မပြုမီ အချိန်က ဖြစ်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလီဘင်နီအဘီသွလ်ဗ်ရှ်ဆ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၅၆၃)

ဟုစိုင်းနီ ဘင်နီအလီ (ရသ့၌)

*မှတ်ချက် *

အိမ်ခံစား= ဟိဂ္ဂုဇ်နယ်မှ ထွက်သည့် အလွန်မွှေးကြိုင်သောမြက်ပင်တစ်မျိုး

အခန်း(၁၀) ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိသော မြေရိုင်းများ(ကို ချီးမြှင့်ခြင်း)

၁၁၀၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘာရိန်းမှ မြေလွတ်မြေရိုင်း အပိုင်းတစ်ပိုင်းကို အန်ဆွရ်တို့အား ချီးမြှင့်ရန် ဆုံးဖြတ်တော်မူခဲ့၏။ အန်ဆွရ်တို့က ‘ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မဟာဂျီရီညီနောင်(ကုရိုင်းရ်)များအား အလားတူ အစိတ်အပိုင်းကို ချီးမြှင့်သနားတော်မူပါမှ (ကျွန်ုပ်တို့လက်ခံကြပါမည်)’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ် က ‘အို-အန်ဆွရ်တို့၊ မကြာမြင့်မီ အခြားသူတို့ထက် မျက်နှာပေးခံရသည့်သူများကို အသင်တို့ မြင်ကြရပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် ငါကိုယ်တော်နှင့်(တမလွန်၌ ပြန်လည်) တွေ့ဆုံချိန်ထိတိုင်အောင် ကြံ့ကြံ့ခံရပ်တည်ကြ ကုန်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၅၆၄)

*မှတ်ချက် *

ဤသည်မှာရှာရုလုလ္လာ(၁)၏(တမန်တော်ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာတစ်ပါးဖြစ်၏။ကို ယ်ဆာ် မိန့်ဆိုမှုအတိုင်းအမှန်ပင် ကုရိုင်းရ် ဘုရင်များ ဥစ္စာနှင့် တန်ခိုးအားဏာများ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြကုန်၏။အန်ဆွရ်များမှ လက်လွှတ်ခဲ့သော ချမ်းသာသူ ခမ္မာသတ်တို့နှင့် မဟာဆုလာတ်ဆော်ကြီးအဖြစ် အစားထိုးချီးမြှင့်ခံရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ကြံ့ကြံ့ခံဆာ် ဆိုင်ကြခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၁၁) ဥယျာဉ်ခြံမြေတစ်ခုအား ဖြတ်သန်းခွင့် သို့မဟုတ် စွန်ပလွံပင်များ၌ ဝေစုရရှိနေခွင့်

၁၁၀၁။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ဝတ်မှုန်ကူးထားပြီးသော စွန်ပလွံပင်များကို ဝယ်ယူခဲ့လျှင် ဝယ်သူမှ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့် တင်ပြတောင်းဆိုချက်မပြုသော် ယင်းစွန်ပလွံသီးများမှာ ရောင်းချသူမှ ပိုင်ဆိုင်မည်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ပိုင်ဆိုင်မှုအချို့ရှိသော ကျွန်တစ်ဦးကိုဝယ်ယူခဲ့လျှင် ဝယ်ယူသူမှ ယင်းပိုင်ဆိုင်မှုမှာ မိမိပိုင်ဖြစ်ရမည်ဟု တင်ပြတောင်းဆိုချက်မပြုသော် ယင်းပိုင်ဆိုင်မှုကို ကျွန်ရောင်းသူမှ ပိုင်ဆိုင်မည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၅၆၆-က)

‘ရေဝေငှခြင်း ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။’

၄၂။ ချေးငွေ၊ ပေးဆပ်မှု၊ ရာဖြတ်ခြင်းနှင့် မွဲပြာကျခြင်းကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ပြန်ဆပ်ရန် သို့မဟုတ် ဖြုန်းတီးရန်ရည်ရွယ်၍ လူတို့ထံ ငွေချေးယူခြင်း

၁၁၀၂။ အကြင်မည်သူမဆိုပြန်လည်ပေးဆပ်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လူတို့ထံမှ ငွေကြေး (ချေးငှား) ရယူလျှင် ၎င်းသူ၏ကိုယ်စား အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ပြန်လည်ပေးဆပ်တော်မူအံ့။ အကြင်မည်သူမဆို ဖြုန်းတီးရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ၎င်း(ငွေကြေး)ကို (ချေးငှား)ရယူလျှင် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအား ဖျက်ဆီးတော်မူမည်ဖြစ်အံ့’
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၇၂)

အခန်း(၂) ကြွေးမြီကို ပေးဆပ်ခြင်း

၁၁၀၃။ တစ်ကြိမ်တွင် ကျွန်ုပ်သည်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အစုအဝေးနှင့်ရှိနေစဉ် ကိုယ်တော်သည် အဟုဒ် တောင်တန်းကို ကြည့်မြင်လျက် ‘ငါကိုယ်တော့်ထံ၌ ရွှေတစ်စမျှမရှိသော်လည်း ငါအဖို့ ဤတောင်တန်းတစ်ခုလုံးမှာ ရွှေအတိပြီးသော်ငြား ငါနှင့်အတူ ဒီနာရ်ဒဂါးတစ်ချပ် သံရက်ထက်ပို၍ရှိနေခြင်းကို ငါသည် မနှစ်သက်။ ထိုဒီနာရ်သည် လည်း ကြွေးမြီပြန်ဆပ်ရန်မှအပ အခြားမဟုတ်။ ဤလောကီ၌ ကြွယ်ဝချမ်းသာကြသူများသည် နောင်တမလွန်၌ မဆိုစလောက်သော အစားပေးကုသိုလ်ကိုသာ ရရှိကြပေအံ့။ ဟိုဟိုသည်သည် (အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ နှစ်သက်တော်မူ သည့် နေရာတိုင်း)တွင် သုံးစွဲကြသူတို့သာလျှင် (ကင်းလွတ်၏)။ ထိုသို့သောသူကြွယ်များမှာ ဦးရေအားဖြင့် အလွန် နည်းပါး၏’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ (၎င်းနောက်ဝယ်) ကျွန်ုပ်သည် အသံတစ်ခုကိုကြားခဲ့ပြီး ကိုယ်တော့်ထံ သွားလိုပါ သော်လည်း ‘ငါပြန်လာသည်အထိ အသင့်နေရာ၌ပင် နေရစ်လော့’ဟူသော အမိန့်တော်ကို သတိရခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မှ ပြန်ရောက်လာတော်မူသောအခါ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရစ္စလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရသည်မှာ မည်သည့်အသံမျိုးနည်း’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်က ‘အသံတစ်စုံတစ်ရာကို ကြားခဲ့သလော’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘မှန်လှပါ’ဟု လျှောက်တင်သည်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဂျစ်ဘာရီးလ်(ﷺ)မှ ငါ့ထံရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ဤသို့ပြောပြခဲ့၏- ကိုယ်တော့် နောက်လိုက်များအနက် မည်သူပင်ဖြစ်စေ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်အား မည်သည့်အရာနှင့်မျှ ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်းမပြုဘဲ သေဆုံးကွယ်လွန်သော် ထိုသူသည် အမတသုခဘုံသို့ဝင်ရအံ့’ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘အကယ်၍ ၎င်းသည် (ခိုးဝှက်ခြင်း၊ တရားမဝင်ကာမအမှုစသည့်) ထိုထိုသောအရာများကို ကျူးလွန်ခဲ့လျှင်လည်း (သုခဘုံသို့ အမှန်ပင် ဝင်ရောက်ရအံ့လော)’ဟု မေးလျက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အမှန်ပင်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဇရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၇၃)

အခန်း(၃) ရက်ရာစွာ အကြွေးဆပ်ပါ။

၁၁၀၄။ မွန်းလွဲချိန်တွင် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ရှိနေသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ကျွန်ုပ်သွားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)က ဆွလာသ် နှစ်ရကအသ် (ဦးစွာ) ဝတ်ပြုရန် မိန့်မှာတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်ထံကြွေးမြီ အနည်းငယ်တင်ရှိနေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အား ကြွေးမြီပေးဆပ်ရာ (ချေးငှားထားသည့် ငွေကြေး ထက်) ပို၍ပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာတိရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၇၄)

အခန်း(၄) အကြွေးတင်ရှိနေသူအတွက် ဂျနာဇဟ်ဆွလာသ်

၁၁၀၅။ ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် မုအ်မင်န်များနှင့် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ထက်ပင် ဤလောကီနှင့်တမလွန်၌ ပိုမို၍နီးကပ် မှု ရှိ၏။ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်မြှောက်တော်ကို အသင်တို့ ဖတ်လိုကဖတ်ရွတ်လော့ ‘နဗီတမန်တော်မြတ်သည် မုအ်မင်န်နှင့် ၎င်းတို့ကိုယ်ထက်ပင် ပို၍ နီးကပ်မှုရှိ၏ (၃:၃၆)’။ သို့ဖြစ်ရာ အကယ်၍ စစ်မှန်သော မုအ်မင်န်တစ်ဦး သေဆုံးပြီး ပိုင်ဆိုင်မှုအချို့ကို ချန်ရစ်ခဲ့လျှင် ၎င်းသည် သူ၏အမွေခံများအတွက်ဖြစ်ပေမည်။ အကယ်၍ ၎င်းသူသည် အကြွေးတစ်ချို့ တင်ရှိခဲ့ခြင်း သို့တည်းမဟုတ် ချို့တဲ့သော မျိုးဆက်ချန်ရစ်ခဲ့လျှင် ၎င်းတို့သည် ငါ့ထံလာရောက်၍ ငါသည် ၎င်းတို့၏ အုပ်ထိန်းစောင့်ရှောက်သူဖြစ်ကြပါစေကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၇၄၊ ၅၇၄)

*မှတ်ချက် *

အစ္စလာမ်ကပြောထားသောအမွေအနှစ်ခံယူပုံသည် ဖော်ပြချက်မှ ဖြစ်၏။

အခန်း(၅)   ငွေဖြုန်းတီးမှုကို တားမြစ်သည်

၁၁၀၆။   အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အသင်တို့အား တားမြစ်တော်မူထားသည်မှာ-

- အသင်တို့၏ မွေးသမိခင်များအပေါ် တာဝန်မဲ့ခြင်း
- အသင်တို့၏ သမီးများကို အရှင်လတ်လတ် မြေမြှုပ်ခြင်း
- သူဆင်းရဲနှင့် အခြားသူတို့၏ အခွင့်အရေးကို မပေးခြင်း (အလှူဒါန မပြုခြင်း)
- တောင်းရမ်းစားသောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းနောက်

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မုန်းတီးတော်မူသည့်အရာလုပ်ရပ်များမှာ-

- အကျိုးမဲ့စကားနှင့် ပြစ်ဒဏ်သင့်သည့်စကား (အတင်း)များကို ပြောဆိုခြင်း (စကားများလွန်းခြင်း)
- (သာသနာရေး ငြင်းခုံမှုအလို့ငှာ အမေးအမြန်းထူခြင်း)
- နေဥစ္စာကို (အဆင်ခြင်မဲ့ ပုံအော၍) ဖြုန်းတီးခြင်းတို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်မုဃီရဟ် ဘင်န် ယူအ်ဘိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၉၁)

‘ချေးငွေ၊ ပေးဆပ်မှု၊ ရာဖြတ်ခြင်းနှင့် မွဲပြာကျခြင်း ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏’

၄၃။ အချင်းများ အငြင်းပွားမှုကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ယဟူးဒ်နှင့် မုစ်လင်မ်အကြား၊ လူတို့အကြားအချင်းများခြင်း အကြောင်း

၁၁၀၇။ ကျွန်ုပ်ကြားနာဖူးသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဖတ်ရွတ်မှုနှင့် မတူကွဲပြားစွာ လူတစ်ဦးမှ အာယသ်တော် ဖတ်ကြားနေခြင်းကို ကျွန်ုပ်ကြားသိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏လက်ကိုဖမ်းကိုင်၍ ရုစုလုလွှာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ခေါ်ဆောင်လာသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်လုံး မှန်ကန်၏။ အကြောင်းသော် အသင်တို့ အလျင်ရှိ လူမျိုးနွယ်တို့မှာ ကွဲလွဲခဲ့ကြကုန်ပြီး (၎င်းကြောင့်ပင် ၎င်းတို့၏နိဂုံးမှာ) ပျက်စီးခဲ့ကြရကုန်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မတ်စ်အူဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၉၃)

၁၁၀၈။ မုစ်လင်မ်တစ်ဦးနှင့် ယဟူဒီတစ်ဦး အချင်းများခဲ့ကြ၏။ မုစ်လင်မ်ဖြစ်သူက ‘မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အား ဝေနေယျ အပေါင်းထက် ရွေးမြှောက်စေတော်မူသော အရှင်သခင်ကို တိုင်တည်ပါ၏’ဟု ပြောခဲ့ရာ ယဟူဒီက ‘မူစာ (ﷺ)အား ဝေနေယျအပေါင်းထက် ရွေးမြှောက်သာမြတ်စေတော်မူသောအရှင်သခင်ကို တိုင်တည်ပါ၏’ဟု ပြောသဖြင့် မုစ်လင်မ် ဖြစ်သူသည် မိမိလက်ကိုပင့်မြှောက်ကာ ယဟူဒီ၏မျက်နှာသို့ ရိုက်ချခဲ့လေ၏။ ယဟူဒီသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံတော်သို့ အခစားဝင်၍ သူနှင့် ယင်းမုစ်လင်မ်အကြားဖြစ်ပျက်မှုကို လျှောက်တင်(တိုင်တန်း)ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မုစ်လင်မ်ဖြစ်သူအား ဆင့်ခေါ်၍ ထိုအကြောင်းကို မေးမြန်းတော်မူရာ ယင်းမုစ်လင်မ်မှ ဖြစ်ပျက်ပုံကို လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က ‘ငါ့အား တမန်တော်မူစာထက်ပို၍ သာမြတ်သည်ဟု အထူးမပြုကြကုန်နှင့်။ အကြောင်းသော် ကား ကိယာမသ်နေ့တွင် လူသားအပေါင်းမှာ သတိသမ္ပဇ်ကပ်ငြိနေကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ ငါသည်လည်း ၎င်းတို့အနက် အပါအဝင်ဖြစ်အံ့။ သို့ရာတွင် ငါကိုယ်တော်သည် ပထမဦးဆုံးသော သတိဝင်ဦးကြားလာသူ ဖြစ်ပေအံ့။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မူစားအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရာပေလွှင်တော်အနီးရပ်လျက် ပလ္လင်တော်ကိုကိုင်ထားကြောင်း တွေ့ရပေအံ့။ မူစာသည် သတိလက်လွတ်ဖြစ်သွားခဲ့ပြီးနောက် ငါ၏အလျင် နီးထလာသည်လော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုရိုက်ခတ်မှုဒဏ်မှ သူ့အားအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကင်းလွတ်စေတော်မူသလော ဟူသည်ကို ငါမသိရ ရပါလေ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၉၄)

၁၁၀၉။ ယဟူဒီတစ်ဦးသည် မိန်းကလေးတစ်ဦး၏ ဦးခေါင်းကို ကျောက်တုံးနှစ်လုံးဖြင့်ညှပ်၍ ထုချေခဲ့၏။ သူမအား မည်သူက ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သူမရှေ့ဝယ် အမည်အချို့ကို ပြောပြလျက် မေးမြန်းကြရာ ၎င်းယဟူဒီ၏အမည်ကို ကြားသည်တွင် သူမမှ အတည်ပြုခေါင်းညိတ်ပြခဲ့၏။ ထိုယဟူဒီအား ဖမ်းဆီးခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းမှ ဝန်ခံသောအခါ ၎င်း၏ဦးခေါင်းကို ကျောက်တုံးနှစ်လုံးဖြင့်ညှပ်၍ ထုချေလိုက်ရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၉၆)

အခန်း(၂) ရန်ဖက်ယှဉ်ဖက်များ၏ အချင်းချင်းအတိုက်အခံ ပြောဆိုမှု

၁၁၁၀။ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်(၁၀၉၂)နှင့် ထပ်တူနီးပါးဖြစ်၏။ ဤဟဒီးတော်၌ မိမိသည် ဟသ္မာရ်၏ ပိုင်ရှင် ဟု ဆိုလျက် အလ်အယ်အဆ်(ﷺ)နှင့် အချင်းများခဲ့သူမှာ ယဟူဒီတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာလ်အရှ်အိမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၅၉၉)

‘အချင်းများ အငြင်းပွားမှု ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။

၄၄။ လက်ဝယ်ရ ပျောက်ဆုံးပစ္စည်းကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ပျောက်ဆုံးပစ္စည်း၏ ပိုင်ရှင်သည် ၎င်း၏အချက်အလက်ကို တိကျစွာ ပြောပြနိုင်ပါက
၎င်းပစ္စည်းကို ၎င်းသူထံ ပြန်ပေးရမည်

၁၁၁၁။ ဒီနာရီ ဒဂီး(၁၀၀)ပါသော ပိုက်ဆံအိတ်တစ်လုံးကို ကျွန်ုပ်(ကောကီ) တွေ့ခဲ့သောကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ထံ
သွားရောက်(အကြောင်းကြား)လေရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင်သည် ၎င်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်နှစ်တိုင်တိုင် အများသိအောင်
ကြေညာလေလော့’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ ထိုအတိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း မည်သူမျှ လာရောက်တောင်းယူခြင်း
မရှိခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ထပ်မံသွားရောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အများသိကြေညာချက်ကို
နောက်တစ် နှစ် ပြုလုပ်လေဦး’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ ထိုအတိုင်း ဆောင်ရွက်သော်လည်း
မည်သူမျှလာရောက်တောင်းယူခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ထံ တတိယအကြိမ် သွားပြန်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က
‘ပိုက်ဆံအိတ်နှင့် ၎င်း၏(ချည်နှောင်စည်းပတ်သည့်) ကြိုးကို သိမ်းထား၊ ပါရှိသော ငွေကြေးကို ရေတွက်ထား၊ အကယ်၍
၎င်း၏ ပိုင်ရှင်ရောက်လာလျှင် ပေးလိုက်၊ ယင်းသို့မဟုတ်ပါက ၎င်းကို သုံးလိုက်လေလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘိုငယ် ဘင်န် ကအိတ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၀၈)

အခန်း(၂) လူသွားလမ်းပေါ် စွန်ပလွံသီးတစ်လုံးတွေ့မြင်လျှင်

၁၁၁၂။ ရံဖန်ရံခါ ငါအိမ်ပြန်ရောက်လျှင် အိပ်ရာထက်၌ စွန်ပလွံသီးတစ်လုံး ကျရောက်လျှင်ရှိသည်ကို တွေ့မြင်
ရလေ့ရှိ၏။ ၎င်းကိုစားသုံးရန် ကောက်ယူလိုက်သော်လည်း ၎င်းသည် ဆွဒကဟ်များအနက်မှ ဖြစ်နေမည်ကို စိုးကြောက်သဖြင့်
ငါသည် ၎င်းအား အဝေးသို့ လွှင့်ပစ်လိုက်၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရိုဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၁၂-၁)

‘လက်ဝယ်ရ ပျောက်ဆုံးပစ္စည်း ကဏ္ဍ’ ဤတွင်ပြီး၏။

၄၅။ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းများ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းများအပေါ် (ကိယာမတ်နေ့မှ) အလျော်အစား

၁၁၁၃။ မုအ်မင်န်တို့သည် ငရဲမီး(ပေါ်ရှိ တံတား)ပေါ်မှ ဘေးကင်းစွာ ဖြတ်သန်းကြစဉ်။ (အချို့) သူတို့မှာ ဂျန္နုသ်နှင့် ဂျဟန္နုမ်အကြား တံတား၏ ခုံးထနေသောနေရာ၌ ရပ်တန့်စေခြင်းခံရမည်။ ထိုနေရာ၌ ၎င်းတို့အကြား လောကီ၌ ပြုခဲ့သော မတရားမှုများအတွက် အချင်းချင်း အလျော်အစားပြုကြလိမ့်မည်။ ၎င်းတို့၏ အပြစ်များ သန့်စင်သွားသောအခါ ဂျန္နုသ်တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ရကြလိမ့်မည်။ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)၏ အသက်ဝိညာဉ်ကို ဆုပ်ကိုင်ထိန်းချုပ် ထားတော်မူသော အရှင်သခင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ လူတိုင်းလူတိုင်းသည် ဤလောကီထက် ဂျန္နုသ်၌ နေထိုင်ရှင်သန်မှုက ပို၍ သာလွန်ကောင်းမွန်ကြောင်း နားလည်လက်ခံကြကုန်မည် ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် အလ်ခုဒ်ရီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၂၀)

အခန်း(၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်အမိန့်မက်မှု ‘အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျိန်စာသည် မတရား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူများအပေါ်၌ ရှိနေသည် ဖြစ်ကြောင်း (ကောင်းစွာ) သတိပြုကြ လေကုန်’ (၁၁၁၈)

၁၁၁၄။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိအနီးသို့ မုအ်မင်န်တစ်ဦးအား ခေါ်ယူတော်မူအံ့။ အသျှင်မြတ်၏ကာရံတော်နှင့် ထိုသူကို ကာကွယ်တော်မူပြီးနောက် ‘အသင်သည် ဤဤသော ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့သလော’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက ‘မှန်လှပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏ အရှင်’ဟု ပြောကြားလျှောက်တင်အံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူမှ ၎င်း၏ ပြစ်မှုအားလုံး ဝန်ခံထွက်ဆိုလာသည်အထိ ဆက်လက်မေးမြန်းနေတော်မူပေအံ့။ ၎င်းသူက မိမိမှာ ပျက်စီးလေပြီဟု တွေးထင်လေအံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ‘ငါအသျှင်မြတ်သည် ဒွန္နုယာ၌ အသင့်ပြစ်မှုများကို ဖုံးကွယ်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ယနေ့တွင် ငါအရှင်သည် အသင်အတွက် ၎င်းပြစ်မှုများကို ခွင့်လွှတ်တော်မူချေပြီ’ဟု မိန့်မြွက်တော်မူအံ့။ ၎င်းနောက် သူသည် သူ၏ကောင်းမှုကျင့်ရပ်မှတ်တမ်းကို ချီးမြှင့်ပေးသနားခံရလတ္တံ့။ ကာဖီရ်နှင့် မုနာဖစ်ကများအဖို့မှာကား (၎င်းတို့၏ လုပ်ရပ်ဆိုးတို့မှာ လူသိရှင်ကြား ဖွင့်လှစ်ပြသခံရမည်ဖြစ်ပြီး) သက်သေခံမှ ဤသို့ဆိုသည်ကို ခံရပေအံ့ ‘ထိုသူများမှာ မိမိတို့၏ အရှင်သခင်အား ခြောင်လိမ်ခဲ့ကြသူများသာတည်း။ သတိ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျိန်စာသည် မတရားညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူများအပေါ်၌ ရှိနေတော်မူ၏။ (၁၁၁၈)’။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်နုအုမာ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၂၁)

*မှတ်ချက် *

မတရားညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူများဟူသည် မုရှ်ရစ်ကများ၊ ညှဉ်းပန်းသူများ၊ မတရားသူ ဒုစရိုက်သားများဖြစ်ကြ၏။

အခန်း(၃) မုစ်လင်မ် အချင်းချင်း မတရားမပြုရ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူထံ တွန်းမပို့ရ

၁၁၁၅။ မုစ်လင်မ်တစ်ဦးသည် အခြားမုစ်လင်မ်အတွက် ညီနောင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မတရားညှဉ်းပန်းနှိပ် စက်ခြင်းမပြုရ၊ သို့သာမက ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူထံ လက်ပြောင်းတွန်းပို့ခြင်းလည်း မပြုရ။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိညီနောင်၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းပေးလျှင် (ဒုက္ခကိုကူညီလျှင်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ၏လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းပေးတော်မူမည်။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိ၏ (မုစ်လင်မ်) ညီနောင်တစ်ဦးအား စိတ်မချမ်းမြေ့မှုမှဆွဲထုတ်ပေးလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကိယာမတ်နေ့၏ စိတ်မချမ်းမှုများမှ ထိုသူကိုဆွဲထုတ်ပေး တော်မူမည်။ အကြင်မည်သူမဆို မုစ်လင်မ်တစ်ဦးအား ကာကွယ် ပေးလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကိယာမတ်နေ့၌ ထိုသူအား ကာကွယ်ပေးသနားတော်မူလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမာ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၂၂)

အခန်း(၄) အသင့်ညီနောင်သည် နှိပ်စက်ခံဖြစ်စေ၊ နှိပ်စက်သူဖြစ်စေ ကူညီလော့

၁၁၁၆။ ‘အသင့်ညီနောင်သည် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းဒုက္ခပေးသူ (မတရားသူ)ဖြစ်စေ၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း ဒုက္ခပေးခံရသူ (မတရားခံရသူ)ဖြစ်စေ ကူညီလော့’ဟု ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူရာ လူတို့က ‘ယာ-ရှုလုလ္လာဟ်၊ ထိုသူသည်

အခန်း(၁၀) မိမိမှားမှန်းသိပါလျက် အကြောင်းတစ်ခုခုအပေါ် မတရားရန်ရှာ အငြင်းသန်သူ၏ အပြစ်

၁၁၂၃။ ရုဇလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိစံအိမ်တော်တံခါးဝ၌ လူအချို့၏ အချင်းများနေသံများကို ကြားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အပြင်သို့ထွက်လာပြီးနောက် ‘ငါ့ကိုယ်တော်သည် ပုထုဇဉ် လူသားတစ်ဦးသာဖြစ်၏။ ရန်ဖက်ယှဉ် ဖက်များမှာ (၎င်းတို့၏ ပြဿနာဖြေရှင်းရန်) ငါ့ထံရောက်ရှိလာပြီ။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏အရေးအရာများကို တစ်ပါးသူထက်ပို၍ အပြောကောင်းစွာဖြင့် တင်ပြကောင်းတင်ပြပေမည်၊ ထိုသည့်အပေါ် ၎င်းမှ မှန်ကန်သည်ဟု ငါ့ကိုယ်တော်မှ ယူဆ၍ ၎င်းအားအသားပေးဆုံးဖြတ်မိကောင်းပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ အကယ်၍ ငါသည် မှန်လင်မိတစ်ဦး၏ အခွင့်အရေးကိုအခြားသူအားမှားယွင်းချွတ်ချော်ပေးခဲ့မိပါလျှင် ၎င်းသည်ငရဲမီး၏ အစိတ်အပိုင်း ပင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းသူသည် (ယင်းအဆုံးအဖြတ်အား) လက်ခံခြင်း သို့တည်းမဟုတ် စွန့်လွှတ်ခြင်းတစ်ခုခု ကို ရွေးနိုင်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကြင်ရာတော် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၈၃)
အစ္စမ္မုလမဟ်(၂)

အခန်း(၁၁) မတရားသူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မတရားခံရသူအတွက် နစ်နာကြေး

၁၁၂၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့ကို အပြင်သို့လွှတ်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ညွှန်ခံခြင်း (ကြိုဆိုခြင်း) မရှိကြသူများနှင့် တွေ့ဆုံနေထိုင်ရပါလျှင် ကိုယ်တော်မှ မည်သို့ အမိန့်ရှိလိုပါသနည်း’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ကျွန်ုပ်တို့အား ‘အသင်တို့သည် လူအချို့နှင့် နေထိုင်ရပြီး ၎င်းတို့မှ ညွှန်သည်တစ်ဦးအပေါ်ထားရှိမည့် ဝတ္တရားကျေပွန်လျှင် ၎င်းတို့၏ ညွှန်ဝတ်ပြုခြင်းကို လက်ခံကြကုန်။ သို့သော် အကယ်၍ ၎င်းတို့မှ ထိုသို့မပြုကြလျှင် အသင်တို့သည် ၎င်းတို့ထံမှ ညွှန်သည်၏ အခွင့် အရေးကို ယူကြလေကုန်’ဟု မိန့်မှာတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အု(က်) ဘဟ်ဘင်န်အာ်မိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၄၁)

အခန်း(၁၂) မိမိ၏ အိမ်နံရံတွင် သစ်သားသစ်ရိုက်ထားခြင်းဖြင့် မိမိ၏ အိမ်နီးချင်းအား တားဆီးခြင်း မပြုရ

၁၁၂၅။ ရုဇလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘အကြင်မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မိမိ၏ အိမ်နံရံတွင် သစ်သားသစ်ရိုက်ထား ခြင်းဖြင့် မိမိ၏ အိမ်နီးချင်းအား တားဆီးခြင်းမပြုရ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ဤအချက်အပေါ်) အသင်တို့မှ နှစ်သက်လိုလားမှုမရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်မှ အသင်တို့ထံ ဤအကြောင်းကို မဖြစ်မနေ ဆင့်ပြန်ပြောရပေမည်။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၄၃)

အခန်း (၁၃) အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း(နှင့်) လူသွားလမ်းများအပေါ် ထိုင်နေသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍

၁၁၂၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သတိပြုကြကုန်။ (လူသွား)လမ်းမများပေါ်ထိုင်နေကြခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြ ကုန်’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူရာ လူအများက ‘ထိုနေရာများမှအပ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ထိုင်၍ စကားဆိုကြမည့် နေရာဌာနဟူ၍မရှိကြ ပါ’ဟု လျှောက်တင်ကြသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အကယ်၍ အသင်တို့ ယင်းနေရာ၌ မထိုင်မဖြစ် ထိုင်ရပါလျှင် လမ်း၏ အခွင့်အရေးကို ကျေပွန်လော့’ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ လူတို့က ‘လမ်း၏အခွင့်အရေးဟူသည် အဘယ်အရာ ပါနည်း’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ကြသော် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘အသင်တို့ မျက်လွှာအရှုများ ကို အောက်ချထားကြကုန်။ လူတို့အား ထိခိုက်နစ်နာမှုမဖြစ်ကြစေကြနှင့်။ စလမ်ကိုပြန်ကြားကြ။ (သာသနာ) ကောင်းမှုအရေးအရာမှန်သမျှ၌ ပါဝင်ကြ၊ (အစ္စလာမ်မှ ညွှန်ပြထားသော) မကောင်းမှုမှန်သမျှကို တားမြစ်ကြကုန်လော့။’

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူစအီးဒ် အလ်ခွန်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၄၅)

အခန်း(၁၄) အများပိုင်လမ်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသော်

၁၁၂၇။ မြေနေရာနှင့် ပတ်သက်၍ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခဲ့လျှင် အများပိုင်လူသွားလမ်းအလို့ငှာ ခုနှစ်ကောင်စာ နေရာချန် လှုပ်ရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၅၃)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် ယဇီးဒ် အလ်အဓိဆူရ်ဂျင်းကွမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၅၄)

ဆင့် ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အမ်ရ် ဘင်န် အလီအာဆီ(ကျမ်း၏ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၃:၆၆၀)

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စီ) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၃၆၆၁)

ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းများကဏ္ဍ ဤတွင်ပြီး၏

(၄၆)စပ်တူပြုလုပ်ခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) စားရေရိက္ခာဝေငှခြင်း၊ နတ်ဒ်(ခရီးသွားတို့အကြား ညီမျှသော ဝေစုဝေပုံဖြင့် လမ်းခရီး၏ ရိက္ခာနှင့် အသုံးစရိတ်ဝေငှခြင်း)နှင့် အုရုဒ်(အခြားပစ္စယများ ဝေငှခြင်း) အကြောင်း

၁၁၃၁။ တစ်ခါသော် လမ်းခရီး၏ ရိက္ခာလျော့ပါးသွားသဖြင့်လူတို့သည် (အစားအသောက်) ဆင်းရဲခြင်းအဖြစ် သို့ရောက်ခဲ့ကြကုန်၏။ သူတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့သွားရောက်ကာ မိမိတို့၏ ကုလားအုတ်များကို လှီးဖြတ်ခွင့်တောင်း ခံခဲ့ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သူတို့အား ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ အုမရ်(ﷺ)မှ သူတို့အား တွေ့ဆုံရာ ထိုသူတို့က ယင်းအကြောင်းကို ပြောပြကြလျှင် အုမရ်က ‘အသင်တို့၏ ကုလားအုတ်များကို လှီးဖြတ်ပြီးနောက် အသင်တို့မှ မည်သို့မည်ပုံ ရှင်သန်ကျန်ရစ်နိုင်အံ့နည်း (မည်သို့ရှေ့ဆက်နိုင်ဦးမည်နည်း)’ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ အစားဝင်၍ ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ သူတို့၏ကုလားအုတ်များကို လှီးဖြတ်ခြင်း၏ နောက်- ထိုသူတို့မှာ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်လက် ရှေ့ဆက်နိုင်ပါအံ့နည်း’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအခါရုလုလ္လာဟ်(ﷺ) က ‘မိမိတို့၏ ကျန်ရှိရိက္ခာများ ယူဆောင်လာကြရန်လူတို့အား ဆင့်ခေါ်လော့’ဟု အုမရ်အား အမိန့်ရှိလေ၏။ သားရေချပ်တစ်ခုကို ဖြန့်ခင်း၍ ၎င်းအပေါ်သို့(ကျန်ရှိသမျှ)လမ်းခရီးရိက္ခာများကို ကောက်ယူစုပုံထားစေ၏။ ရုလုလ္လာဟ် (ﷺ)သည် ရပ်ပြီး ၎င်းရိက္ခာအပေါ် ကောင်းချီးမင်္ဂလာ (ဘရ်ကသ်) ဖြစ်စေရန် အလ္လာဟ်ထံသို့ ဆုမွန်ပန်ကြားတော်မူ၏။ ပြီးလျှင်လူအပေါင်းကို မိမိတို့၏ အိုးခွက်ပန်းကန်များနှင့်တကွ လာရောက်ကြရန် ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထိုသူတို့သည် ၎င်းရိက္ခာပုံမှ မိမိတို့အဖို့ ကိုယ်စီယူဆောင်ခဲ့ကြလေရာ ၎င်းတို့အားလုံးအတွက် ပြည့်ဝဖူလုံသည်အထိပင် ရရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက်ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့မြွက်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာဟူသည် အလျှင်းမရှိကြောင်း၊ ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ငါကိုယ်တော်မှ ခံဝန်ထွက်ဆို ပါ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ- စလမဟ်ဘင်န် အလ်အ(က်)အ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၆၄)

၁၁၃၂။ အရှုရီးမျိုးနွယ်လူတို့သည် ယဇ်ဝတ်(စစ်ဆင်ရေး)များ၌ ဖြစ်စေ၊ မဒီနဟ်မြို့တွင်း၌ဖြစ်စေ စားနပ်ရိက္ခာ ပြတ်လပ်သွားသောအခါ သူတို့သည် ကျန်ရှိရိက္ခာများကို စောင်/အခင်းတစ်ထည်အတွင်း စုဆောင်းထားရှိခဲ့ကြပြီးနောက် ပန်းကန်(ခွက်ကြီး)တစ်ခုဖြင့် ချင်တွယ်၍ ၎င်းတို့အချင်းချင်းအကြား သာတူညီမျှစွာ ဖြန့်ဝေပေးလေ့ရှိကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုသူတို့သည် ငါကိုယ်တော်ထံမှဖြစ်ပြီး ငါကိုယ်တော်သည် သူတို့ထံမှ ဖြစ်တော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစု(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၆၆)

*မှတ်ချက် *

‘ငါကိုယ်တော်ထံမှ/သူတို့ထံမှ’အစား‘ငါကိုယ်တော်/သူတို့အနက်မှ’ဟူ၍လည်းဘာသာပြန်ကြ၏။

အခန်း(၂) သိုးများကို ပိုင်းခြားခွဲဝေပေးခြင်း

၁၁၃၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဇုလ်ဟုလိုင်းဖဟ်အရပ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူရှိခဲ့ကြကုန်၏။ လူတို့သည် ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုကို ပြင်းသွားခံစားကြရသဖြင့် (စစ်နိုင်လက်ရ/ သို့ပန်းပစ္စည်းအနက်မှ) ကုလားအုတ်နှင့် သိုးအချို့ကို ဖမ်းဆီးခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှာ လူတို့၏မျက်ကွယ်၌ ရှိနေတော်မူခဲ့၏။ လူတို့သည် အဆောတလျင်ပင် တိရစ္ဆာန်များကိုလှီးဖြတ်၍ အသားများကို အိုးထဲထည့်ကာ ချက်ပြုတ်ကြလေတော့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ (ရောက်ရှိလာတော်မူသောအခါ) ယင်းအသားအိုးများကို သွန်ပစ်လိုက်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် (သို့ပန်းလက် ရ ပစ္စည်းဖြစ်သော) တိရစ္ဆာန်များအား ခွဲဝေပေးတော်မူခဲ့၏။ ကုလားအုတ်တစ်ကောင်လျှင် သိုးဆယ်ကောင်နှုန်းကျ သတ်မှတ်တော်မူ၏။ ကုလားအုတ်တစ်ကောင်မှ လွတ်မြောက်ထွက်ပြေးလာရာ လူတို့ကခြေကုန်လက်ပန်းကျသည်အထိ ပြေးလိုက်ကြကုန်၏။ ထိုအချိန်တွင် မြင်းများမှာ ရှားပါးနေခဲ့သည်။ လူတစ်ဦးသည် ကုလားအုတ်ထံသို့ ပြေးလွှား ခုန်အုပ်လိုက်ခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းကုလားအုတ်အား ရပ်တန့်သွားစေခဲ့ပေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ဤတိရစ္ဆာန်များအနက် အချို့မှာ စိတ်ရိုင်းဝင်ဆဲ ဖြစ်ဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် တိရစ္ဆာန် တစ်ကောင်ကောင်ကို ထိန်းသိမ်းမရဖြစ်လာလျှင် အသင်တို့သည် ၎င်းအား ဤအတိုင်းဆက်ဆံလိုက်ကြကုန်’ဟု (မြားတံဖြင့် ရိုက်ပြ၍)

မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဓားများမရှိကြဘဲ နောက်တစ်နေ့ ရန်သူများနှင့် ဆုံတွေ့နိုင်သည့်အပေါ် စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်ကြစွာ ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် တိရစ္ဆာန်များအား ကျူးပင်ကျူးရိုးဖြင့် လှီးဖြတ်နိုင်ပါသလော’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

‘သွေးထွက်အောင်ပြုလုပ်နိုင်သော မည်သည့်အရာကိုပင်မဆို အသုံးပြုကြကုန်။ ထိုတိရစ္ဆာန်များကို အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်အားဖော်ပြရွတ်ဆိုလှီးဖြတ်ထားပါက စားသုံးကြကုန်။ လှီးဖြတ်ရာ၌သွားများ၊ လက်သည်းများဖြင့် အသုံးမပြုရ။ အဘယ်ကြောင့်ဟူသည် အသင်တို့အား ငါပြောပြအံ့။ သွားများသည် အရိုးများဖြစ်ကြ၏။ လက်သည်း (အချွန်/အရှည်)တို့သည် အီသီယိုးပီးယန်းတို့၏ အသုံးအဆောင်လက်နက်များ ဖြစ်ကြခြင်းကြောင့်တည်း’

ဆင့်ပြန်သူ- ရာဖီအ် ဘင်န် ခဒီးဂျီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၆၈)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခွဲဆွဲဖြန့်ချိပေးခြင်းမရှိသေးသော စစ်နိုင်ငံလက်ရတိရစ္ဆာန်များအား လှီးဖြတ် ခြင်းကို သဘောတူတော်မူခဲ့
- ၂။ သွားများဖြင့် ကိုက်ဖြတ်ခြင်းသည် (ဓားများကဲ့သို့) ပိတ်ကျန်စွာ ပြတ်ဆောက်နိုင်သည်မဟုတ်။ လျှာနှင့်အညီ ပြုတ်အောင် ဟတ်ရှို ကာဖိရ်တို့၏ ဆေးဖြစ်၍ ယင်းသို့ မတုတ်ကြရန် မိန့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်း(၃) လုံလောက်သည့် တန်ဖိုးတစ်ခုနှင့်စပ်တူပိုင်ဆိုင်မှုကို ဖြေရှင်းခြင်း

၁၁၃၄။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိနှင့်အစုအစပ်ပိုင်ဆိုင်ထားသော ကျွန်မတစ်ဦးအား မလွဲမရှောင်သာ လုံးလုံး လျားလျား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်ခွင့် ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး (အခြားသူ၏ ဝေစုမှ) ကျန်ရှိတန်ဖိုးကိုလည်း ပေးချေလိုက်ရန် ထိုသူအတွက် လုံလောက်သည့် ငွေကြေးမတတ်စွမ်းနိုင်ခဲ့သော် ကျွန်မ၏ တန်ဖိုးကို တရားသဖြင့် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ပါ။ ထိုသူ(ကျွန်)အား မိမိ၏ လွတ်မြောက်ရေး ပမာဏနှင့် ညီမျှစွာ(၎င်းအားဝန်မပိစေဘဲ) လုပ်ကိုင်ရှာဖွေခွင့်ပြုလိုက်လေလော့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၇၂)

အခန်း(၄) ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေခြင်းနှင့် အစုအစပ်များ၌ ကံစမ်းမဲ ပြုလုပ်နိုင်သလော

၁၁၃၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ‘အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်များ၊ ကန့်သတ်ချက်များ ကို လိုက်နာသောသူနှင့် ထိုအရာများကို ဖောက်ဖျက်စော်ကားသူတို့၏ ဥပမာကားလေသဘောအတွင်း မိမိတို့၏ နေရာရရန် ကံစမ်းခဲ့ကြသော အကြင်သူတို့နှင့် အလားညီဖြစ်တူ၏။ အကြင်သူအချို့သည် အမြင့်ပိုင်း၌နေရာရကြပြီး ကျန်သူများ မှာ အနိမ့်ပိုင်း၌ ရှိနေကြသူတို့သည် ဧည့်သောအခါ အထက်သို့တက်၍ဒုက္ခဖြစ်စေရန် ကျွန်ုပ်တို့လည်း စပ်တူပါဝင်နေကြသော ဤလေသဘော၌အပေါက်တစ်ပေါက် ဖောက်ခွင့်ပြုပါလော့’ဟု ဆိုကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အကယ်၍ အထက်ပိုင်းရှိ လူတို့သည် အောက်မှလူတို့၏ ဆန္ဒအလိုအတိုင်းခွင့်ပြုလျှင် သူတို့အားလုံး ပျက်သုဉ်းကြ ရမည်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ သူတို့သည် ယဉ်ကျေးမှု တားဆီးခဲ့ကြပါလျှင် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့လုံး လွတ်ကင်းချမ်းသာရာ ရမည်ဖြစ်၏’

ဆင့်ပြန်သူ- အန်နုအ်မာန်း ဘင်န် ဘရီးဂျီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၇၃)

အခန်း(၅) အစားအသောက်နှင့် အခြားအရာများ၌ မျှဝေခြင်း

၁၁၃၆။ အဘီဒုလ္လာဟ်ဘင်န်ဟီရှာမီးကို မိခင်ဖြစ်သူဇိုင်နတ် ဘင်နီသီ ဟုမိုင်းဒ် (ﷺ)မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံတော်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ သူထံမှ ဘိုင်အသ် (ကတိသစ္စာ)ကို ရယူတော်မူပါလော့’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ သို့သော် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူသည် ပဋိညာဉ်ခံယူရန် ငယ်ရွယ်လွန်း၏’ဟု မိန့်ကြားကာ သူငယ်၏ဦးခေါင်းကို မိမိ၏လက်တော်ဖြင့် သုံးသပ်၍အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာကို ပန်ကြားပေးတော် မူခဲ့၏။ အဘီဒုလ္လာဟ် ဘင်န် ဟီရှာမီးသည် ဈေးသို့သွား၍ စားသောက်ကုန်စည်များ ဝယ်ယူလေ့ရှိရာ အိဘ်နုအုမရ်နှင့် အိဘ်နု အဇ်ဇုဒ်ဂိုင်းရ် (ﷺ)တို့မှ တွေ့ဆုံလေလျှင် သူ့အား ‘အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အသင့်အား ဘရ်ကသ် မင်္ဂလာပြု တော်မူရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဆုပန်ထားတော်မူသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ စပ်တူစီးပွားဖက်များ ဖြစ်ကြပါစို့ရဲ့’ဟု ပြောကြားကြလေ၏။ သို့နှင့် အကျိုးတူအစုအစပ်များ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ မကြာခဏဆိုသလိုပင် သူသည် ကုလားအုတ် တစ်စီးစာ ကုန်စည်ရရှိပြီး ဌာနီသို့ ပို့ဆောင်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဓမ္မာဘိဝံသ ဘင်န် ဟိရိုမိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၆၈၀)

“စပ်တူပြုလုပ်ခြင်းကဏ္ဍ” ဤတွင်ပြီး၏။

၄၇။ နယ်မြေခံတို့ထံ အပေါင်ထားခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အပေါင်ထား တိရစ္ဆာန်အား စီးနင်းရန် သို့မဟုတ် နို့စားအတွက်အသုံးပြုနိုင်သည်

၁၁၃၇။ ပေါင်နှံထားခြင်းခံရသော တိရစ္ဆာန်အား ကျွေးမွေးထားသရွေ့အစီးအနင်းအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်၏။ နို့ထွက်တိရစ္ဆာန် ဖြစ်လျှင် ၎င်းအပေါ်သုံးစွဲသည်နှင့်အညီ ၎င်း၏နို့ကို သောက်သုံးနိုင်၏။ တိရစ္ဆာန်စီးနင်းသူ၊ ၎င်း၏နို့ကိုသောက်သုံးသူ သည် ၎င်း၏စရိတ်ကို ကုန်ကျခံရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၆၈၉)

အခန်း(၂) ပေါင်နှံသူနှင့်အပေါင်ခံအကြား ပဋိပက္ခဖြစ်လာလျှင်

၁၁၃၈။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် တရားခံမှလည်း ကျမ်းကျိန်ထွက်ဆိုရမည်ဟု ဓမ္မသတ်ပေးတော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နု အဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၆၉၁)

၄၈။ ကျွန်များအား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေခြင်းနှင့် ယင်း၏ထူးမြတ်မှု

၁၁၃၉။ အကြင်မည်သူမဆို မှစ်လင်မိကျွန်တစ်ဦးအား လွတ်လပ်စေခဲ့လျှင်သူသည် ကျွန်၏ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်စေသည့်အတိုင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သူ၏ ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းအားလုံးကို (ငရဲ)မီးမှ ကယ်ဆယ်ကာကွယ်တော်မူလတ္တံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၆၉၄)

အခန်း(၁) သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေခြင်းတွင် အကောင်းဆုံးအမျိုးအစား

၁၁၄၀။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)အား ‘မည်သည့်ကျင့်ရပ်သည် အကောင်းဆုံးပါနည်း’ဟု မေးမြန်း လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ ဂျီဟာဒ်(သက်စွန့်ကြိုးပမ်းမှု) ပြုခြင်း’ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်က ‘သူကောင်းပြု လွတ်လပ်စေခြင်းတွင် မည်သည့်အမျိုးအစားက အကောင်းဆုံးပါနည်း’ ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ကြေးအကြီးဆုံးနှင့် သခင်ဖြစ်သူမှ အမြတ်နိုးဆုံးကျွန်အား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေခြင်း’ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘အကယ်၍ ကျွန်ုပ်မှ ထိုအရာများကို ပြုရန်မတတ်စွမ်းနိုင်ပါလျှင်’ ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ချည့်နဲ့နိမ့်ကျသူကို ကူညီလော့ သို့တည်းမဟုတ် မိမိဖာသာ အလုပ်မလုပ်နိုင်သူအတွက် ကောင်းရာကို ဆောင်ရွက် လော့’ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်မှ ‘အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည်ထိုအရာကိုလည်းမပြုနိုင်ပါလျှင်’ဟု မေး လျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့လေသည့် ‘တစ်ပါးသူတို့အား ထိခိုက်နစ်နာစေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် လော့။ ယင်းသို့ပြုသည့်အတွက် အသင့်ကိုပိုင်ကောင်းမှု၌ လျှူဒါန်းမှုလုပ်ရပ်တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရပါအံ့’။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဇ်နီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၆၉၄)

အခန်း(၂) လူနှစ်ဦးမှ ပိုင်ဆိုင်သော အမျိုးသားကျွန်သို့မဟုတ် လူတစ်စုစပ်တူပိုင်ဆိုင်ကြသော အမျိုးသမီးကျွန်တစ်ဦးအား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေပါလျှင်

၁၁၄၁။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိမှအစုအစပ်ပါဝင်ထားသော ကျွန်တစ်ဦးအား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်ရေး အလို့ငှာ အကြွင်းမဲ့ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ငွေကြေးလုံလောက်လျှင် သူသည် သမာသမတ်ကျသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား ယင်း၏ တန်ဖိုးကို ခန့်မှန်းသတ်မှတ်စေရမည်။ ၎င်းနောက် အခြားအစုအဝင်များကို ၎င်းတို့၏ အစုအစပ်ပမာဏ တန်ဖိုးအားပေးလိုက်ပြီး ကျွန်ကို သူကောင်းပြု လွတ်လပ်စေပါ။ ထိုသို့မဟုတ်ခဲ့ပါလျှင် (ငွေကြေးလုံလုံလောက်လောက် မရှိခဲ့ပါလျှင်) ထိုသူသည် ကျွန်ဖြစ်သူအား တစ်ပိုင်းတစ်စအားဖြင့် လွတ်မြောက်စေခြင်းသာ ဖြစ်၏’

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၆၉၈)

အခန်း(၃) မေ့လျော့ခြင်းဖြင့် သို့မဟုတ် နည်းလမ်းမှန်စွာဖြင့် ကွာရှင်းမှု သို့မဟုတ် သူကောင်းပြု လွတ်လပ်စေမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍

၁၁၄၂။ ငါကိုယ်တော့်နောက်လိုက်တို့၏ နှလုံးသားတွင်းမှ တီးတိုးသံများကို ၎င်းတို့မှ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သို့တည်းမဟုတ် ပြောထွက်ပွင့်အံ့ခြင်းမရှိသမျှကာလပတ်လုံး ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူပါဟူသော ငါကိုယ်တော်မြတ် ၏ နိမ့်မှုအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လက်ခံတော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၀၅)

အခန်း(၄) တစ်စုံတစ်ဦးက ကျွန်တစ်ဦးအား ‘အသင်သည် အ-ဘဟ်အတွက်’ဟု ဆိုကာ သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေလိုခြင်း နှင့် ၎င်းအပေါ်သက်သေခံခြင်း

၁၁၄၃။ အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်သည် သူ၏ကျွန်နှင့်အဖော်ပြု၍ အစွလာမ်သာသနာသို့သက်ဆုံးရေးအတွက် ဆီးထွက် လာခဲ့ကြရာ လမ်းတစ်ဝက်၌ လူစုကွဲခဲ့လေ၏။ ၎င်းနောက် အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ထိုင်နေခိုက် ကျွန်ဖြစ်သူရောက်လာ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘အို-အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်၊ အသင်၏ ကျွန်စေ ပြန်ရောက်လာ ချေပြီ’ဟု မိန့်တော်မူရာ အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် သူ့အား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အမှန်ပင် ကိုယ်တော်မှ

သက်သေပြုတော်မူရန် ကျွန်ုပ်လိုလားပါသည်’ဟု ဆိုလေ၏။ ယင်းသို့ပြုပြီးချိန်ဝယ် အဘူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)မှ (အောက်ပါကဲ့သို့) လက်ာသီကျူးခဲ့ပါသည်။

‘ဒီည ပျင်းတွဲရှည်ကြာ ငြီးငွေ့စရာကောင်းပါလျက်ကယ်နှင့်
တို့တွေကိုတော့ ဖယ်ထုတ်လိုက်ပြီ ကာမိရ်-သွေဖယ်နယ်မြေက’

ဆင့်ပြန်သူ- ကိုင်းစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:ရဝရ)

အခန်း(၅) မုရှ်ရစ်က်တစ်ဦး၏ ကျွန်လွှတ်သူကောင်းပြုခြင်း

၁၁၄၄။ ဟကီးမ်ဘင်နီ ဟိဇီးမ်သည် အစ္စလာမ်မတိုင်မီ(ဂျာဟီလီယဟ်)ခေတ်က ကျွန်ပေါင်း (၁၀၀)ကို သူကောင်း ပြုလွှတ်လပ်စေခဲ့၏။ ၎င်းအပြင်(ဖြန့်ဝေလှူဒါနရေးအတွက်) ကုလားအုတ်အကောင် (၁၀၀)ကိုလည်း လှီးဖြတ်ခြင်း ပြုခဲ့၏။ သူသည် အစ္စလာမ်သို့သက်ဝင်လိုက်သည့်အခါ ကုလားအုတ်အကောင်(၁၀၀)ကို လှီးဖြတ်၍ ကျွန်အယောက် (၁၀၀)အား သူကောင်းပြုလွှတ်လပ်စေပြန်၏။ သူက ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ‘ယာ-ရုဗုလုလ္လာဟ်၊ အစ္စလာမ်မတိုင်မီ အသိခေါင်းပါးခေတ်က ကျွန်ပြုလေ့ရှိခဲ့သော လုပ်ရပ်(ကောင်းမှု)များကို တော်တည့်ဖြောင့်မှန်သော လုပ်ရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မည်သို့ ထင်မြင်ယူဆတော်မူသနည်း’ ဟု မေးလျှောက်ခဲ့၏။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အသင်ပြုခဲ့သမျှ ကောင်းမှုကျင့်ရပ်များနှင့်အတူ အသင်သည် အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်ခဲ့ပြီးလေပြီ’ဟု မိန့်ကြားတော် မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟကီးမ်ဘင်နီဟီဆမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၁၅)

*မှတ်ချက် *

ဧကားသ် ကဏ္ဍ၊ ဟဒီးဆ်ဆော်အမှတ်စဉ် (၇၂၆)၌ရှုပါရန်။

အခန်း(၆) အရတ်လူမျိုးကျွန်များကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့လျှင်

၁၁၄၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘနီ မုစ်သလိက်တို့အား (အလစ်ဝင်ရောက်စီးနင်း) တိုက်ခိုက်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့၏တိရစ္ဆာန်အုပ်များအား ရေတိုက်နေဆဲအချိန်ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့၏ တိုက်ခိုက်ရေးသမားများ ကျဆုံးကုန်ပြီး ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများ ၊ ကလေးငယ်များမှာ သံ့ပန်း(ကျွန်) များဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုနေ့တွင်ပင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် (၎င်းတို့အနက်မှ) ဂျူပိုင်းရီယဟ် (ﷻ)အား ရွေးကောက်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီ အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၁၇)

၁၁၄၆။ ကျွန်ုပ်သည် ဘနီသမီးမိမျိုးနွယ်စုမှ လူတို့ကို ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ၎င်းတို့အပေါ် မိန့်ဆိုချက် သုံးရပ်အား ကြားသိပြီးကတည်းက ချစ်ခင်နှစ်သက်ခဲ့ပါ၏။ ‘ဤသူများမှာ ငါတို့ရိုးရာလူမျိုးစု၏ ဆွဒကဟ်ပင် ဖြစ်တော့သည်’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ တစ်ခါ အာအိရဟ်(ﷻ)ထံ၌ ထိုအမျိုးနွယ်ဝင် ကျွန်မိန်းမငယ်တစ်ဦးရှိခဲ့ရာ ကိုယ်တော်မြတ် မှ ‘သူမသည် (တမန်တော်) အစ္စမာအီလ်(ﷺ)၏ မျိုးဆက်ဖြစ်နေသဖြင့် သူမအား သူကောင်းပြုလွှတ်လပ်စေလိုက် လော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၁၉)

*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်ဆော်၌ ‘ဆွဒကဟ်’သည် ‘လက်ဆောင်ကို ရည်ညွှန်းထားခြင်း’ဖြစ်၏။

အခန်း(၇) ကျွန်ဖြစ်သူအား အထင်သေးခြင်းသည် မနှစ်မြို့စရာ

၁၁၄၇။ ‘အသင်၏အရှင်သခင်(ရဘ္ဘက)အား ကျွေးမွေးလော့၊ အသင်၏ အရှင်သခင် ဂူသျှူပြုရာ၌ ကူညီလော့(ဝါ) ရဘ္ဘကအား ရေပေးကမ်းလော့’ ဟူ၍ မပြောဆိုလေနှင့်။ ကျွန်ုပ်၏ ဆရာသမား (စိုင်းယီဒီ)သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်၏ အုပ်ထိန်းသူ (မောင်လိုင်းယ်)’ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်။

၎င်းအပြင် ‘ငါ၏ကျွန် (အ,ဘ,ဒီ) သို့မဟုတ် ငါ၏ကျွန်စေမိန်းကလေး (အ,မ,ဒီ)ဟု မပြောဆိုကြကုန်နှင့်။ ငိုရဲ့ကောင်လေး (ဖ,သိုင်းယ်) သို့မဟုတ် ငိုရဲ့ကောင်မလေး (ဖသားသီ)နှင့် ငိုရဲ့လုလင်ပျို (ယုလားမီ)’ ဟူ၍မပြောဆိုကြပါကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၂၈)

*မှတ်ချက် *

ဤအခန်း၌ အိမ်ထောင်အား ‘ကျွန်ုပ်’ဟု မခေါ်ဆို ရကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အကြောင်းမှာ အလွယ်တကူ အသိပို့ကြောင့် အာရုံကိုမှ အကြောင်းမှာ စွဲ၍ သုံးနှုန်းအောင် မှုကြာညဉ့် ခေါ်ဟောရသည်ဖြစ်၏။ အရ်ဘီ ဘာသာစကား၌ အမျိုးသားကျွန်း (ကျွန်းပုဂံ) နှင့် အမျိုးသမီးကျွန်းကို ‘အမ’နှင့် ‘ယသားသ’ဟုလည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်ိုင်ရှင်ကို စိုင်ယန်ဒ(ဝါ)ရှာ ခေါ်ဆိုသည်ဖြစ်၏။

အခန်း(၈) အစေအပါးမှ အစားအသောက် ပြင်ဆင်ယူဆောင်လာပေးသော်

၁၄၈။ အသင်တို့၏အစေခံသည် အသင်တို့တွက် စားဖွယ်ကို ပြင်ဆင်ယူဆောင်လာပေးသော် အကယ်၍ အသင်တို့မှလည်း သူ့အားအတူထိုင်၍ မစားသောက်စေလိုလျှင် ထိုစားဖွယ်များမှ တစ်လုတ် သို့မဟုတ် နှစ်လုတ်ကို လည်းကောင်း၊ တစ်နှပ်သို့မဟုတ် နှစ်နှပ်စာကိုလည်းကောင်း အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် ပေးကမ်းလိုက်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃၈၇၄)

အခန်း(၉) ကျွန်ကိုရိုက်နှက်ဆုံးမရသည်ရှိသော် မျက်နှာကို ရှောင်ပါ။

၁၁၄၉။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် တိုက်ခိုက်ရပါလျှင် (တစ်ဦးဦးကိုရိုက်နှက်ရပါလျှင်) မျက်နှာကို (ရိုက်နှက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ) ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(၅)ဟ်(

အခန်း(၁၀) မည်သည့်အခြေအနေစဉ်းကမ်းများ၌ အချုပ်အနှောင်လွတ်မြောက်စေရေး ရေးသားနိုင် သနည်း။

၁၅၀။ ဘရီရဟ်သည် မိမိ၏ အချုပ်အနှောင်လွတ်မြောက်စေရေး ရေးသား(မှတ်သား)မှု၌ (သေချာစေရန်) အာအိရဟ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိအကူအညီတောင်းခဲ့၏။ ထိုအချိန်၌ သူမထံပေးစရာ ဘာမျှမရှိဖြစ်နေခဲ့၏။ အာအိရဟ်မှ သူမအား ‘အသင်မ၏ သခင်များထံပြန်သွားလေ။ အကယ်၍ ၎င်းတို့မှ သဘောတူလျှင် အသင်၏ လွတ်မြောက်ရေး သဝဏ် ကျသင့်တန်ဖိုးကို ငါပေးမည်၊ အသင်မ၏ဝလာအ်ကိုရယူမည်ဟု’ ဟူ၍ပြောလိုက်၏။ ဘရီရဟ်မှ မိမိ၏သခင် များထံ ထိုအကြောင်းအသိပေးရာ ၎င်းတို့က ‘အကယ်၍ သူမ(အာအိရဟ်)သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဆုလာဘ်ကို ရရန်ရည်မျှော်ပါလျှင် သူမမှ ယင်းသို့ပြုနိုင်၏။ သို့ရာတွင် အသင်မ၏ ဝလာအ်သည် ငါတို့အတွက်သာ ဖြစ်ရပေအံ့’ဟု ငြင်းဆန်ပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ အာအိရဟ်(ﷺ)မှ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား တင်ပြရာဝယ် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘သူမအားဝယ်ယူ၍ လွတ်လပ်စေလိုက်လော့။ အကြောင်းမှာဝလာအ်သည်လွတ်မြောက်သူအဖို့သာဖြစ်၏’ဟု ပြောကြားတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မတ်တပ်ရပ်ကာ ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေသတော်၌ မပါဝင်သော စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ကြသူများမှ ဘာများပါနည်း။ မည်သူပင်ဖြစ်စေ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေသတော်၌ ၎င်းသူမှ အကြိမ်တစ်ရာတိုင်တိုင် သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းပါသော်လည်း အလျှင်းတရားဝင်ဖြစ်မည်မဟုတ်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များ သာလျှင် ပရမတ္တသစ္စာဖြစ်၏- အခိုင်အမဲဆုံး အကျစ်အလျစ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိုရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၃၅-ခ)

*မှတ်ချက် *

ဝလာအ်= ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်ပိုင်သီးသန့်ပိုင်ဆိုင်မှုများ

၄၉။ လက်ဆောင်များ/ လက်ဆောင်ပေးခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု နှင့်
လက်ဆောင်ပေးကြရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ချက် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) လက်ဆောင်များပေးကမ်းခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၁၁၅၁။ အို- မှစ်လင်မိအမျိုးသမီးတို့ အသင်မတို့၏ အိမ်နီးချင်း အမျိုးသမီးမှ ပေးပို့လာသော လက်ဆောင်သည် (အသားမပါသော) သိုးခြေထောက်များပင် ဖြစ်နေစေကာမူ အသင်မတို့ မည်သူတစ်ဦးမျှ ၎င်းအပေါ် အထင်မသေးကြ ကုန်နှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၄၀)

၁၁၅၂။ အာအိရဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အား ‘အို-ငါ၏တူမောင်၊ ငါတို့သည် ဆန်းစလကို စောင့်မျှော်ကြည့်ရှုလေ့ ရှိကြ၏။ ဤနည်းအတိုင်း နှစ်လအတွင်း ဆန်းစလသုံးကြိမ်တွေ့သည့်တိုင်အောင် ရုဗူလူလ္လာဟ်(ﷺ)၏ အိမ်တော်များ၌ (ချက်ပြုတ်ရန်) မီးမမွှေးနိုင်ခဲ့ချေ’ဟူ၍ ပြောပြခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က ‘အို-ဒေါ်လေး၊ သို့ဖြစ်လျှင် အသင်တို့သည် မည်သည့် အရာဖြင့် အသက်ဆက်ခဲ့ကြပါသနည်း’ဟု မေးရာ အာအိရဟ်က ‘စွန့်ပလွံသီးများနှင့် ရေတည်းဟူသော အနက်ရောင် အရာနှစ်မျိုး၊ ငါတို့၏ အိမ်နီးချင်းအန်ဆုရ်တို့ထံမှ ‘မနာအီးဟ်’ အချို့လည်း ရရှိခဲ့ကြ၏။ ၎င်းအပြင်သူတို့သည် ရုဗူလူလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ၎င်းတို့၏ နို့များကိုလည်း ဆက်သခဲ့ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ငါတို့အားတိုက်ကျွေးတော်မူ ခဲ့၏’ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရဟ်(ﷺ)တစ်ဆင့် အုရ်လူဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၄၀)

*မှတ်ချက် *

မနာအီးဟ်သည် မနီးဟတ်၏ ဗဟုဂုဏ်နာမ်ဖြစ်၏။ နို့ညှစ်သောက်သုံး နိုင်ရန်အလို့ငှာ ကုလားအုတ်မ သို့မဟုတ်အုတ်သီးမတ ယာယီပေးအပ်ထားခြင်း၊ ၎င်းနောက်မှလုပ်ငန်းရှင်ထံ ပြန်ပေးခြင်းဟူသော လက်ဆောင်ပေးခြင်းပုံ ဖြစ်သည်ကို ဆို

၁၁၅၃။ ဆိတ်ခြေထောက်အရိုးဟင်း စားဖွယ်ဖြင့် ဖိတ်ကြားမှုပင်ဖြစ်စေကာမူ ငါကိုယ်တော်မြတ်မှ လက်ခံမည် ဖြစ်၏။ ဆိတ်တစ်ကောင်၏လက် သို့မဟုတ် ခြေထောက်ရိုးတစ်ချောင်းပင်ဖြစ်နေပါလျှင်လည်း ယင်းလက်ဆောင်ကို ငါကိုယ်တော်မြတ် လက်သင့်ခံတော်မူမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၄၂)

အခန်း(၂) အမဲလိုက်ဟင်းလျာကို လက်ခံခြင်း

၁၁၅၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မရ်အာဇ်ဇဟ်ရာန်အရပ်၌ ယုန်တစ်ကောင်ထောင်ဖမ်းကြရာ ၎င်းမှာ ခုန်ပေါက် ထွက်သွား၏။ လူအများမှ ၎င်းနောက်သို့ပြေးလိုက်ကြသော်လည်း မောဟိုက်ကြကုန်၏။ (နောက်ဆုံးတွင်) ကျွန်ုပ်မှ အောင်အောင်မြင်မြင် ၎င်းကို ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ပြီး အဘူသွလ်ဟတ်(ﷺ)ထံ ပေးခဲ့၏။ သူက ၎င်းအားလှီးဖြတ်၍ ၎င်း၏ တင်ပါးဆုံသား သို့မဟုတ် ပေါင်နှစ်ချောင်းကို ရုဗူလူလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ပေးပို့ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ လက်ခံတော်မူခဲ့၏။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းအသားကို စားသုံးတော်မူသည်ဟု ဆိုထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတီစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၄၆)

အခန်း(၃) လက်ဆောင်ကို လက်သင့်ခံရာ၌

၁၁၅၅။ ကျွန်ုပ်၏အဒေါ်ဖြစ်သူ အွမ္မဟုဖိုင်းဒ်သည် ဒိန်ခဲခြောက်၊ မခမ်းနှင့် ကန္တာရပုတ်သင် အချို့ကို တမန်တော် မြတ်(ﷺ)အား လက်ဆောင်အဖြစ်ပေးပို့ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဒိန်ခဲခြောက်နှင့် မခမ်းထောပတ်ကို သုံးဆောင် တော်မူပြီး ကန္တာရပုတ်သင်ကိုမူ ချန်ထားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ၎င်းအား နှစ်မြို့ခြင်းမရှိ၍ ဖြစ်သည်။

အိဘ်နုအဘ္ဘွစ်က ‘ရုဗူလူလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ပွဲတော်တည်ခင်းရာ၌ ကန္တာရပုတ်သင်ပါဝင်နေခဲ့၏။ အကယ်၍ စားသုံးပိုင်ခွင့်မရှိပါက ရုဗူလူလ္လာဟ်(ﷺ)၏စားပွဲထက်၌ ရောက်ရှိလာစရာအကြောင်းမရှိပေ’ဟု ပြောခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၄၉)

၁၁၅၆။ &plv k hñ (ꣳ)ထံသို့ စားဖွယ်ရာတစ်ခုခု ဆက်သလာသည့်အခါတိုင်း ကိုယ်တော်မြတ်က ၎င်းသည် လက်ဆောင်လော၊ ဆွဒကဟ်လောဟု မေးမြန်းတော်မူလေ့ရှိ၏။ အကယ်၍ ဆွဒကဟ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိပါက ၎င်းကို သာဝကတော်များ စားသုံးကြရန် မှာကြားတော်မူလေ့ရှိ၏။ မိမိကိုယ်တော်တိုင်ကမူ မတို့မထိချေ။ အကယ်၍ ၎င်းသည် လက်ဆောင်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့နှင့် အတူတစ်ကွ(လက်ရည်တစ်ပြင်တည်း) ခွဲဝေ သုံးဆောင်တော် မူလေ့ရှိပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၅၀)

၁၁၅၇။ တမန်တော်မြတ်(ꣳ)၏ထံတော်သို့ အသားတစ်ချို့ဆက်သလာရာ ယင်းအသားသည် ဘရီးရဟ်ထံ ပေးခြင်းခံရသော ဆွဒကဟ်ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြကုန်၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းသည် ဘရီးရဟ်အတွက် ဆွဒကဟ် ဖြစ်သော်လည်း ငါတို့အတွက်မူ လက်ဆောင်ဖြစ်၏’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၅၁)

အခန်း(၄) မိမိ၏မိတ်ဆွေအား လက်ဆောင်ပေးရာတွင် အခြားဇနီးသည်များ၏ အိမ်၌ရှိနေစဉ် သူ့အားမပေးဘဲ တစ်ဦးသော ဇနီးသည်၏ အိမ်၌ရှိနေစဉ်မှ (ရွေးချယ်)ပေးပို့ခြင်းကိစ္စ

၁၁၅၈။ အာအိရဟ်(ꣳ)မှ ပြောပြခဲ့သည် ‘ရုလုလ္လာဟ်(ꣳ)၏ ကြင်ရာတော်များအတွင်း အုပ်စုနှစ်ခုဖြစ်ခဲ့၏။ (ဆင့်ပြန်သူမှာ ဤသို့ဖြစ်စွက်ရှင်းပြထား၏) ပထမအုပ်စုတွင် အာအိရဟ်၊ ဟမ်ဆွဒ်၊ ဆွဖီယဟ်နှင့်စောင့်ဒဟ် တို့ပါဝင်ပြီး အခြားအုပ်စု၌ အွမ္မုစလမဟ်နှင့် တမန်တော်မြတ်၏ အခြားကြင်ရာတော်များဖြစ်ကြ၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ꣳ) သည် အာအိရဟ်၏အိမ်သို့ ကိုယ်တော်မြတ်ရောက်ရှိပြီး ထိုအိမ်၌ ရှိနေစဉ်မှသာ ၎င်းသူမှ ကိုယ်တော်အား ပေးပို့လေ့ ရှိတတ်၏။ ဤအရေးအရာကို အွမ္မုစလမဟ်၏ အစုအဖွဲ့က အချင်းချင်းနှီးနှောတိုင်ပင်ကြပြီးနောက် ရုလုလ္လာဟ်(ꣳ) သည် မိမိ၏ကြင်ရာတော်များအနက် မည်သူ့အိမ်၌ရှိနေသည်ဖြစ်စေ ကိုယ်တော်ထံ လက်ဆောင်ပေးပို့ကြရန် လူတို့အား ကိုယ်တော်မြတ်မှ မိန့်မှာစေရေးအတွက် အွမ္မုစလမဟ်က ကိုယ်တော်ကို အရေးဆိုပေးရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ သို့နှင့် အွမ္မုစလမဟ်က ရုလုလ္လာဟ်(ꣳ)အား သူတို့၏ပြောဆိုမှုကို ပြောပြလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က မည်သည်ကိုမျှ ဖြေကြားတော်မူခြင်းမရှိခဲ့။ ၎င်းနောက်သူတို့ (အခြားကြင်ရာတော်များ)က အွမ္မုစလမဟ်အား ယင်းအကြောင်းကို မေးမြန်းကြ၏။ သူမက ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်မအား မည်သည့်အရာကိုမျှ ပြောဆိုတော်မူခြင်း မရှိခဲ့ပါ’ဟု ပြောပြလေလျှင် ကိုယ်တော်မြတ်အား နောက်တစ်ခါအရေးဆိုရန် ၎င်းတို့မှ သူမကိုတိုက်တွန်းကြ၏။ သို့ရှိရာ အွမ္မုစလမဟ်က မိမိ၏အလှည့်ကျနေ့၌ ကိုယ်တော်မြတ်အား တွေ့လေလျှင် လျှောက်တင်ပြန်လေ၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မည်သည့်အဖြေမှ မပေးတော်မူခဲ့။ ၎င်းသူမများက မေးမြန်းကြရာသူမက မည်သည့်ပြန်ကြား ချက်ကိုမျှ ပေးတော်မမူခဲ့ကြောင်း ပြန်ပြောပြ၏။ ထိုအခါသူမတို့က ‘ကိုယ်တော်မြတ်မှ အဖြေပေးတော်မူသည်အထိ ကိုယ်တော်အား လျှောက်တင်ပါလေ’ဟု တောင်းဆိုကြကုန်၏။ အွမ္မုစလမဟ်ကလည်း မိမိ၏အလှည့်ကျနေ့ရောက်ပြန် သောအခါ ကိုယ်တော်အား ထပ်မံတင်လျှောက်၏။ ဤတွင်ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အာအိရဟ်ကို အကြောင်းပြု၍ငါ့အား မထိခိုက်စေကြနှင့်။ အကြောင်းမှ ကြင်ရာတော်ကောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသောဝဟီသည် အာအိရဟ်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူ့အတွက်မျှ ငါ့ထံရောက်သည်မရှိ၍ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။ ဤတွင် အွမ္မုစလမဟ်က ‘ကိုယ်တော်အား ထိခိုက်အောင်ပြုမိသည့်အတွက် ကျွန်မသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံပြန်လှည့်ပါ၏။ (သောင်ဘဟ်ပြုပါ ၏)’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက်ဝယ် အွမ္မုစလမဟ်၏အုပ်စုသည် ရုလုလ္လာဟ်(ꣳ)၏ သမီးတော် ဖာသွီမဟ်(ꣳ)အား ခေါ်ယူကြပြီး ‘အဘူဘကရ်၏သမီးနှင့် ကိုယ်တော်ကြင်ရာတော်များကို တန်းတူအလှည့်ပေး ဆက်ဆံတော်မူပါရန်၎င်းတို့မှ မေတ္တာရပ်ခံလိုက်ပါကြောင်း’ လျှောက်တင်ပေးပါရန် ကိုယ်တော်ထံ စေလွှတ်ကြလေ၏။ ၎င်းနောက်ဖာသွီမဟ်သည် ဤသတင်းကို ကိုယ်တော်ထံ ပို့ဆောင်ရာကိုယ်တော်မြတ်က ‘အို-သမီးတော်၊ ငါချစ်သော သူကို အသင်မ ချစ်လေသလောဟု မေးသဖြင့် ချစ်ပါ၏ဟု သူမမှ ဖြေကြား၏။ ၎င်းနောက် သူတို့ထံပြန်၍ အခြေအနေကို ပြောပြခဲ့၏။ ၎င်းတို့မှလည်း ကိုယ်တော်ထံ နောက်ထပ်တစ်ကြိမ်တင်လျှောက်ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်သော် လည်း ဖာသွီမဟ်မှ ငြင်းဆန်ခဲ့လေ၏။ ထို့နောက်သ် သူတို့သည် ဇိုင်နတ်ဘင်န်အိုဟ်ရှ်(ꣳ)ကို စေလွှတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ သူမသည်လည်း ကိုယ်တော်ထံ အခစားဝင်ကာ စကားလုံးပြင်းပြင်းဖြင့် လျှောက်တင်တော့၏။ ‘ကိုယ်တော်ကြင်ရာတော် များသည် အိတ်နအဘူကဟ်ဖဟ်၏ သမီးနှင့် ၎င်းတို့အကြား သာတူညီမျှ အလှည့်ပေးမှုဖြင့် ဆက်ဆံတော်မူပါရန် မေတ္တာရပ်ခံ(တောင်းဆို)လိုက်ပါသည်။’

သူမသည် ထိုင်လျက်ရှိသော အာအိရုဟ်ထံလှည့်ကာ ယင်းသို့အသံမြင့်ပြောဆို ပြီးလေလျှင် ဆက်လက်စောကားပြောဆိုပါတော့သည်။ ရုရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် အာအိရုဟ်မှ ဆတ်ဆတ်မခံ ပြန်လှန် ချေပခြင်း ရှိမရှိကို ကြည့်ရှုနေတော်မူ၏။ အာအိရုဟ်မှလည်း ဇိုင်နတ်အား ငြိမ်ကျသွားသည်အထိ ပြန်လှန်ပြောဆိုလိုက်ပေ သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အာအိရုဟ်အားကြည့်၍ ‘သူမသည် အဘူဘကရ်၏သမီးစင်စစ်ဖြစ်ပေစွ’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုရ်ဟ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၇၅)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြံရာဆော်များ- မုအ်မင်န်တို့၏ မိခင်မွန်များသည် မိန်းမသားပီပီလက်ဆောင်နှင့် မျက်နှာညှပ်ထားပြီး အပေါ် အနေဆို ကြင်ဖြစ်သည်။ ‘ကာဆေန္ဒ’အတွက်ဟု ယုတ်ညံ့စွာမတွေးဆီမိကြရန်အကြောင်းပါသည်။
- ၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကြံရာဆော်အားလုံး အပေါ်တန်းတူညီမျှအောင် အနေဖြင့် တစ်ပြည့်သာဆက်ဆံဆော်မူခဲ့ ပါသည်။ အထက်ပါ ကိုယ်ဆော်မြတ်မှ ဖန်တီးခြင်းမဟုတ်ဘဲ အများစုလင်မိမ့်အပေါ်တူညီရှိကြသည့် နားလည်မှုသဒ္ဒါတရားကြောင့် အာအိရုဟ်(အခွင့်ထူးရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာဆော်ဖြစ်၏။
- ၃။ မိမိ၏ကြံရာဆော်အလောင်းအလျာအဖြစ် အာအိရုဟ်တည်းကိုသာ ကိုယ်ဆော်မြတ်မှ အိပ်မက်အားဖြင့် ယဟီရုရ်ဆော်မူခဲ့ ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ‘ယဟီဗုဒ်’အား အသက်စွန့်တန်ဖိုးထားသူဖြစ်၏။
- ၄။ အာအိရုဟ်(၂)သည် ကြံရာဆော်အားလုံးအနက် ဉာဏ်ရည်အထက်မြက်ဆုံးနှင့် အပါးနပ်ဆုံးဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မလွဲမရှောင်သာအခြေအနေမှအပ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ အစ္စလာမ့်သွန်သင်မှုများကို အမျိုးသမီးထုထံ ကြံရာဆော်များမှတ သင်ကြားပို့ချပေးဆော်မူလေ့သာရှိခဲ့ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ရုရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)၏အိမ်၌ပိုမိုဆွေကြင်ခြင်းတစ်ကြောင်းဖြစ်၏။ ခလီဖ်ကြီးအပါးဆက်ဆက်မှ အာအိရုဟ်သခင်မသည် ကမ္ဘာ့ပထမဆုံး အမျိုးသမီးဟဒီးဆ်ပါရာ(မုဟမ္မဒ်)ဆက်ဖြစ်၏။

အခန်း(၅) ငြင်းပယ်ရန်သင့်သော လက်ဆောင်အမျိုးအစား

၁၁၅၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေမွှေးနံ့သာလက်ဆောင်ပေးခြင်းကို ငြင်းပယ်တော်မူလေ့မရှိခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်ဖီ (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၇၆)

အခန်း(၆) လက်ဆောင်အပေါ် တုံ့ပြန်အစားပေးခြင်း

၁၁၆၀။ ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လက်ဆောင်များကို လက်သင့်ခံတော်မူလေ့ရှိပြီး အပြန်အလှန်အားဖြင့် တစ်စုံ တစ်ရာကိုလည်း ပြန်ပေးတော်မူတတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၇၈)

အခန်း(ရ) အလ်ဟိဘဟ် (လက်ဆောင်များ)အတွက် သက်သေ

၁၁၆၁။ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည် ကျွန်ုပ်အား လက်ဆောင်တစ်ခုပေးခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏မိခင် အမွေရာအ် ဘင်န်သီရဝါဟဟ်က သူ(ဖခင်ဖြစ်သူ)သည် ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား သက်သေအဖြစ်ဆောင်ရွက်စေတော်မူခြင်း မရှိဘဲ သဘောမတူနိုင်ကြောင်း ဆိုလေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်သည် ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့သွားရောက်၍ ‘ယာ- ရုရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် အမွေရာအ်ဘင်န်သီရဝါဟဟ်ထံမှ ကျွန်ုပ်၏သားသို့ လက်ဆောင်တစ်ခုပေးလိုက်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်မှ သက်သေအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူရန် သူမက ကျွန်ုပ်အားခိုင်းစေခဲ့ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘အသင်၏သားအားလုံးကို (အလားတူလက်ဆောင်) ပေးခဲ့ပါသလော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ သူက ပေးကမ်းခြင်းမရှိကြောင်း ဖြေကြား၏။ ထိုအခါ ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အား ကြောက်ရွံ့ပါလော့’။ အသင်၏ကလေးငယ်များအားလုံးအပေါ်မျှတစွာ ဆက်ဆံလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်၏ဖခင်ပြန်လာပြီး သူ၏လက်ဆောင်ကို ပြန်သိမ်းယူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-နအ်မာန်း ဘင်န်ဘရီ)ရှိ (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၆၀)

အခန်း(၈)   ဇနီးမှ ခင်ပွန်း၊ ခင်ပွန်းမှ ဇနီးသို့ ပေးလိုက်သောလက်ဆောင်

၁၁၆၂။   မိမိ၏(ပေးကမ်းပြီး)လက်ဆောင်ကို ပြန်ယူသူသည် မိမိ၏အန်ဖတ်ကို ကိုယ်တိုင် ပြန်မျှသော ခွေးနှင့်တူ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အဘွား(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၆၂)

အခန်း(၉)   အမျိုးသမီးသည် မိမိခင်ပွန်းသည်အပြင် အခြားသူတစ်ဦးဦးကို လက်ဆောင်ပေးနိုင်သည်။
ခင်ပွန်းဖြစ်သူ အသက်ရှိထင်ရှားရှိနေစဉ် မိမိ၏ကျွန်များကို လွတ်လပ်ခွင့် ပေးနိုင်သည်

၁၁၆၃။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ကြင်ရာတော် မိုင်မူးနဟ်(ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ခွင့်ပြုချက်မရယူဘဲ ဘဲ မိမိ၏ ကျွန်မမိန်းမငယ်အား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်ခွင့်ပေးခဲ့၏။ သူမ၏ အလှည့်ကျနေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ဆွ) မှ သူမထံကြွရောက်လာတော်မူသောအခါ သူမက ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မ၏ကျွန်မိန်းကလေးကို ကျွန်မမှ လွတ်လပ်ခွင့်ပေးလိုက်ကြောင်း ကိုယ်တော်သိတော်မူပါ၏လော’ဟု ပြောကြားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ယင်းသို့ပြု လိုက်ပြီးပြီးလော’ဟု မေးတော်မူရာ သူမက ‘မှန်လှပါ’ဟု ပြော၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အကယ်၍ အသင်မသည် အသင်မ၏ မိခင်ဘက်မှ ဦးရီးများထံ ထိုသူမကို ပေးကမ်းလိုက်ပါလျှင် အသင်မရရှိမည့် အကျိုးကုသိုလ် ပိုမိုများကြည်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ကြင်ရာတော်   မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁:၇၆၅)
မိုင်မူးနဟ်ဘင့်နသ်အလ်ဟာရီခွ်(

၁၁၆၄။   ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ခရီးစဉ်ထွက်မည့်အခါတိုင်း မိမိနှင့်အတူလိုက်ပါနိုင်စေရန် မိမိ၏ကြင်ရာတော်များ အကြား မဲချလေ့ရှိတော်မူ၏။ မဲကျသည့်အမည်ရှင်အား ကိုယ်တော်မြတ်မှ ခေါ်ဆောင်သွားလေ့ရှိပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ကြင်ရာတော်တစ်ဦးချင်းကို တစ်နေ့နှင့်တစ်ညညီစီ အလှည့်ပေးတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ (ထပ်မံ ဆင့်ပြန်သူမှ ပြောပြခဲ့သည်မှာ) စောင်ဒတ်ဘင့်နသ်ဗွေအဟ်(ﷺ)သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏နှစ်မြို့မှုအလိုငှာ သူမ၏ တစ်နေ့နှင့် တစ်ညညီ(အလှည့်)ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်အာအိရဟ်(ﷺ)အတွက် စွန့်လွှတ်ပေးခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၇၆)

အခန်း(၁၀)   ကျွန်ုပ်နှင့် ဥစ္စာကို(လက်ဆောင်အဖြစ်)မည်သို့ ပေးကမ်းဆောင်ရွက်ရသနည်း

၁၁၆၅။   ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရံလွှာအချို့ကို ဖုဒွေကမ်းတော်မူခဲ့၏။ သို့သော် မခ်ရမဟ်(ﷺ)အတွက်မူ မည်သည်ကိုမျှ မပေးတော်မူခဲ့ချေ။ မခ်ရမဟ်က ကျွန်ုပ်အား ‘ငါ့သား၊ ငါနှင့်အတူ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံလိုက်ခဲ့လော့’ဟု ကျွန်ုပ်တို့အတူသွားခဲ့ကြ၏။ ‘ငါ့ကိုယ်စားကိုယ်တော်အားခေါ်ယူလော့’ဟု ပြောရာ ကျွန်ုပ်လည်း မိမိခင်အတွက် ကိုယ်တော်မြတ်အား ခေါ်ယူလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုရံလွှာများအနက်တစ်ထည်ကို ဆင်မြန်းထားလျက် ထွက်ကြွလာတော်မူပြီး ‘(အို-မခ်ရမဟ်)၊ ဤသည် (ရံထည်)ကို အသင့်အတွက် ငါတို့ချန်ထားခဲ့၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မခ်ရမဟ်သည် ထိုရံထည်ကိုကြည့်၍ ‘မခ်ရမဟ်ကျေနပ်ရပါပြီ’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏ (သို့တည်းမဟုတ်) တမန်တော်မြတ် (ဆွ)က ‘ကျေနပ်ပြီလော မခ်ရမဟ်’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်ဗစ္စဝရ်ဘင်န် မခ်ရမဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၇၁)

အခန်း(၁၁)   အဝတ်အထည်များကို လက်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ၎င်းအားဝတ်ဆင်ခြင်းကို မနှစ်မြို့ခြင်း

၁၁၆၆။   တစ်ခါတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖသွိမဟ်(ﷺ)၏ အိမ်သို့ကြွမြန်သွားခဲ့၏။ သို့သော် အိမ်တွင်းသို့ ဝင်တော်မမူခဲ့ချေ။ အလီ(ﷺ)မှ ပြန်ရောက်လာရာ သူမက သူအား ယင်းအကြောင်းပြောပြခဲ့၏။ အလီမှ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)အား မေးမြန်းလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူ၏အိမ်တံခါးဝ၌ လှပတင့်တယ်စွာ ဆင်ယင်ထားသော ခန်းဆီးထည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ငါသည် လောကီရေးရာများကို စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိ’ဟု မိန့်လေ၏။ အလီကလည်း ဖာသွိမဟ်ထံသွား၍

ပြောပြခဲ့၏။ ဖာသွိုမဟ်က ‘ကိုယ်တော်မြတ်မှ အကြံပြုတော်မူသည့်အတိုင်း ၎င်းကို ပစ်ပယ်ရန် ကျွန်ုပ်တို့ အဆင့်သို့တင်ပို့ပါ၏’ ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူမအား ထိုထိုသော လိုအပ်နေသူများထံ ပေးပို့လိုက်ရန် မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အိတ်နု အုမိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၃၈)

*မှတ်ချက် *

အထက်ပါ ခန့်ဆီစာအုပ်အုပ်စုဖြင့် အခြေပြသထားကြောင်းအပ်ပြထား၏။

၁၁၆၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ပိုးသားဝတ်စုံတစ်ထည်ကို ကျွန်ုပ်အား လက်ဆောင်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းကိုဝတ်ဆင်ခဲ့ရာ ကိုယ်တော့မျက်နှာပေါ်၌ ဒေါသ၏လက္ခဏာများတွေ့ရလေသော် ကျွန်ုပ်သည် ထိုအထည်ကို အပိုင်းပိုင်းဖြတ်တောက်ကာ ကျွန်ုပ်၏ဇနီးသည်များအကြား ဖြန့်ဝေပေးလိုက်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၈၄)

အခန်း(၁၂) မုရ်ရစ်ကံများထံမှ လက်ဆောင်ကိုလက်ခံခြင်း

၁၁၆၈။ လူဦးရေ (၁၃၀)ရှိ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ မည်သူထံ ရိက္ခာရှိကြောင်းမေးတော်မူရာ လူတစ်ဦးထံ၌ (မုန့်ဖုတ်ရန်) ရေဖြင့်နယ်နှပ်ထားသော ဂျုံနယ်မုန့်ညက် တစ်ဆွာအိမ်ရှိကြောင်း ဆို၏။ ထို့နောက် အလွန်အရပ်မြင့်သည့်မုရ်ရစ်ကံတစ်ဦးသည် သိုးများကိုမောင်းနှင်၍ ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၎င်းအား ‘အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား (သိုးတစ်ကောင်ရောင်းမည်လော သို့တည်းမဟုတ် လက်ဆောင်အဖြစ်ပေးမည်လော’ ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက ‘ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အား ရောင်းချမည်’ ဟု ဆိုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သိုးတစ်ကောင်အား ဝယ်ယူပြီးလှီးဖြတ်စေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်း၏အသည်းနှင့် ဝမ်းဗိုက်အစိတ်အပိုင်းများကို မီးကင်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည် ပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူ (၁၃၀)လုံးကို အသားတစ်တုံးစီကျပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။ ရှေ့မှောက်၌ရှိသူအပေါင်းကို ပေးတော်မူသည့်အပြင် မျက်ကွယ်ရှိနေသူတို့အဖို့လည်း ခွဲတမ်းချန်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ၎င်းနောက်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သိုးသားများကို ရောမဇလုံကြီးနှစ်ခုအတွင်း ထည့်တော်မူခဲ့၏။ လူအားလုံးတို့မှ ဝမ်းပြည့်သည်အထိ စားသုံးခဲ့ကြကုန်၏။ သို့တိုင်အောင် ဇလုံတွင်း၌ အသားများကျန်ရှိနေသေးရာ ကုလားအုတ်များကို စားစေခဲ့ကြလေ၏ (သို့မဟုတ် ယင်းသို့ အလားတူပြောခဲ့၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုရ်ရမာန်းဘင်န် အဘူဘိုကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၈၇)

အခန်း(၁၃) မုရ်ရစ်ကံတို့အား လက်ဆောင်ပေးခြင်း

၁၁၆၉။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ကျွန်ုပ်၏မိခင်သည် ကျွန်ုပ်ထံ လာရောက်ခဲ့၏။ သူမသည် မုရ်ရိကဟ် (မုရ်ရိကအမျိုးသမီး) ဖြစ်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ‘ကျွန်ုပ်၏ မိခင်သည် ကျွန်ုပ်ထံရောက် ရှိလာချေပြီ။ သူမသည် ကျွန်ုပ်ထံမှ ဆုလာဘ်(ကောင်းကျိုး)တစ်ခု လက်ခံရရှိရန် ဆန္ဒရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် သူမအား ကောင်းမွန်စွာဆက်ဆံရပါမည်လော’ ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘မှန်စွာ သူမအား ကောင်းစွာ ဆက်ဆံပါလော့’ ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်မာအ် ဘင်န်သီ အဘူဘိုကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၈၉)

အခန်း(၁၄) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၁၇၀။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဆွဟိုင်းဘ်အား အိမ်နှစ်လုံးနှင့် အခန်းတစ်ဆောင်ပေးတော်မူခဲ့ကြောင်း အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမရ်(ﷺ)က ၎င်းဖက်မှ မရိပ်နီထံ သက်သေခံထွက်ဆိုခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ မရိပ်နီသည် မိမိ၏ သားဖြစ်သူ ဆွဟိုင်းဘ်အား (အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမရ်၏ သက်သေခံချက်အရ) အသာပေး အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၉၂-၁)

အခန်း(၁၅)   အွမ္မရဟ်နှင့် ရုက္ခဘာဟူသည်

၁၁၇၁။   အွမ္မရဟ်ဟူသည် (၎င်းအွမ္မရဟ်ပြုသော) သူတစ်ဦးအဖို့ လက်ဆောင်ရရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၉၃)

*မှတ်ချက် *

အွမ္မရဟ်ကဲ့သို့သော လက်ဆောင်အမျိုးအစားကို ရုက္ခဘာဟူလည်း ခေါ်ဆို၏။ ‘ဆင့် ဆိုင်းသည်’ဟူသော အရ်ဘီကြိယာပုဒ်မှ ဆင်းသက်သည့် စကားလုံး ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ လက်ဆောင်ပေးသူ (ရှင်မြတ်) နှင့် လက်ဆောင် ခံရသူတို့အကြား (အကြောင်း) သေခြင်းစာရာတို့ နှစ်ဦးစလုံး အဆင့် ဆိုင်းကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ၎င်းသဘောကို ထာဝရလက်ဆောင်ဖြစ်၍ ယခင်အကြောင်းအရာများမှာ ယထာဏီသဖြစ်၏။

အခန်း(၁၆)   မင်္ဂလာအချိန်၌ သတို့သမီးအတွက် တစ်စုံတစ်ရာကို ငှားရမ်းခြင်း

၁၁၇၂။   ကျွန်မသည် ကိသွံရ် (ချည်ကြမ်းသားဝတ်စုံ)ကို ဆင်မြန်းနေစဉ် အိုင်မန်မှ ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ (အခြား ဆင့်ပြန်ချက်၌ ချည်ထည်ဝတ်စုံဟု ဆိုထား၏။ ၎င်းဝတ်စုံ၏တန်ဖိုးမှာ ငါးဒိရ်ဟမ်ဖြစ်၏။ ကျွန်မက ဤသို့ပြောလိုက်ပါ၏။ ‘ကျွန်မ၏ ကျွန်မိန်းကလေးကို ကြည့်လေလော့။ သူမသည် အိမ်တွင်း၌ပင် ဤသည်ကိုဝတ်ရန် ငြင်းဆန်နေ၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ချိန်က ကျွန်မထံ ယင်းသို့ ဝတ်စုံတစ်စုံရှိခဲ့ပါသော်လည်း မည်သည့်အမျိုးသမီး မှ သူတို့(၏ ခင်ပွန်းရှေ့ဝယ်) ကျောရှင်းပေါ်လွင်စေရန် ကျွန်မထံ ငှားရမ်းလိုသော ဆန္ဒမရှိခဲ့ကြချေ’

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၉၆)

အခန်း(၁၇)   မနီးဟတ်၏ထူးမြတ်မှု

၁၁၇၃။   မက္ကဟ်မြို့မှ မဟာဂျီရုန်း အလ်မဒီနဟ်သို့ ရောက်လာကြရာဝယ် သူတို့ထံ ဘာမျှမရှိခဲ့ကြ။ အန်ဆွာရ်များ၌ မြေယာနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ အန်ဆွာရ်တို့က မိမိတို့၏ လယ်ယာမြေများကို သူတို့အားပေးခဲ့ကြကုန်၏။ မဟာဂျီရုန်းမှ ထိုမြေများအပေါ် လုပ်ကိုင်မည်၊ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးမှုအတွက် အကူအညီများပေးပြီး နှစ်စဉ်ထွက်ရှိသီးနှံ၏ ထက်ဝက်ကို မိမိတို့အားပြန်ပေးရန် ဟူသောအခြေအနေပေါ်၌ ပေးခဲ့ကြကုန်၏။ အနတ်စ်(ﷺ)၏ မိခင်တဖြစ်လဲ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအဘူသွလ်ဟတ်(ﷺ)၏ မိခင်ဖြစ်သူအွမ္မဟုလိုင်မ(ﷺ)ကလည်း ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား စွန့်ပလွံပင် အချို့ကို ပေးအပ်ဆက်သခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အုစာမဟ်ဘင်နီ ဇိုင်းဒ်(ﷺ)၏ မိခင်ဖြစ်သူ (မိမိ၏ သူကောင်းပြုခဲ့သူ ကျွန်အမျိုးသမီး အွမ္မအိုင်မန်)ကိုမှ အုစာမဟ်ဘင်နီ ဇိုင်းဒ်(ﷺ)၏ မိခင်ဖြစ်သူ (မိမိ၏သူကောင်းပြုခဲ့သော ကျွန်အမျိုးသမီး အွမ္မအိုင်မန်)ကို ၎င်းထံပေးတော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခိုင်ဘရ်သားတို့အား တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းပြီးနောက် မဒီနဟ်သို့ ပြန်လာသောအခါမဟာဂျီရုန်းသည် အာန်ဆွာရ်များမှ မိမိတို့အား ပေးခဲ့ကြသော သီးနှံလက်ဆောင်များနှင့် အညီ အန်ဆွာရ်တို့ကို ပြန်ပေးခဲ့ကြပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်လည်း အနတ်စ်၏မိခင်အား သူမ၏စွန့်ပလွံပင်တို့ကို ပြန်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အွမ္မအိုင်မန်ကိုလည်း သူမ၏ ယခင်လက်ဆောင်၏အစား မိမိ၏ ဥယျာဉ်အတွင်းမှ အပင်အချို့ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်နီဗာလ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၇၉၉)

*မှတ်ချက် *

မနီးဟတ်လက်ဆောင်ဟူသည် ကာလတစ်ခုအထိ ဆွတ္တငှားရန်အသုံးပြုပြီးမှလုပ်ငန်းရှင်ထံ ပြန်ပေးဆွဲသောကြောင့် များသောအားဖြင့် နို့စားကုလားအုတ်များ သို့မဟုတ် အတွက် ဤဆါဟာရကို အသုံးပြု၏။

၁၁၇၄။ ကောင်းမြတ်လှစွာသောဂုဏ်အင် (ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော လုပ်ရပ်များ) လေးဆယ်ရှိ၏။ ၎င်းအရာများအနက် ဆိတ်မတစ်ကောင်အား မနီးဟဟ်အဖြစ် လက်ဆောင်ပေးခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။ အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစားပေးဆုလာဘ်အပေါ် မြဲမြံမြဲ ယုံကြည်လျှင် ယင်းလုပ်ရပ်ကောင်းများအနက် တစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါက ထိုသူသည် ယင်းဆုလာဘ်ကိုလည်း ရရှိမည့်အပြင် ထိုလုပ်ရပ်ကို အကြောင်းခံပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သည် ထိုသူအား အမတ်သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်စေတော်မူပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အိမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၀၀)

၅၀။ သက်သေခံခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) မတရားမှုဘက်မှ သက်သေလိုက်ပေးရန် တောင်းဆိုခံရလျှင် မလိုက်လျောနှင်

၁၁၇၅။ ငါ၏ရာစုနှစ်အတွင်းရှိ လူ(မျိုးဆက်)တို့သည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့၏ နောက်လိုက်ကြသူများဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ယင်းနောက်လိုက်သူတို့၏ နောက်လိုက်များဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်း၏နောက်တွင် ကား မကျိန်ဆိုမီ သက်သေခံကြပြီး သက်သေမခံမီ ကျိန်ဆိုကြသည့် သူများပေါ်ပေါက်လာကြအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာဘိဇ္ဇာ ဘင်္ဂမတ်စ်)အရှင်ကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၂၀)

အခန်း(၂) မတရားသက်သေနှင့် စပ်လျဉ်း၍

၁၁၇၆။ ‘ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် အသင်တို့အား အကြီးတကွအကြီးမားဆုံးပြစ်မှုများကို မသိစေရပြီလော’ဟု သုံကြွမိတိုင်တိုင် ဆိုတော်မူရာ လူတို့က ‘ယာ-ရုဗုလ္လာဟ်၊ ပြောပြတော်မူပါလော့’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အခြားအရာများကို တန်းတူထား ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်ခြင်း
- မိမိ၏ မိဘများအပေါ်တာဝန်မကျေပွန်ခြင်း

၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မှီအုံးပေါ်လဲလျောင်းနေရာမှ ထ၊ထိုင်တော်မူပြီး မိန့်ကြားတော် မူလေ၏။ ‘လီဆည် မုသားစကားများ အလျှင်းမဆိုကြရန် ငါကိုယ်တော်မှ အသင်တို့အား သတိပေးတော်မူသည်။’ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဤသတိပေးချက်အား အထပ်ထပ် ပြောကြားနေတော်မူသည်မှာ မရပ်တန့်နိုင်တော့ဟု ကျွန်ုပ်တို့မှ ထင်မိသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဘတ်ကီရှဟ်(မူရင်းကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၂၂)

အခန်း(၃) မျက်မမြင်တစ်ဦးမှ ၎င်းထိမ်းမြားခြင်း၊ အကြောင်းကြီးငယ်၊ မင်္ဂလာကြောင်းလမ်းမှု၊ အရောင်းအဝယ်စီးပွားရေး၊ အဇာန်ပေးခြင်း၊ အသံ သို့မဟုတ် စကားဆိုင်ရာ သက်သေခံချက်များ

၁၁၇၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း လူတစ်ဦး၏ (ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ကြားနေ သော) အသံကို ကြားတော်မူရာ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော် ထိုသူထံ သက်ရောက်ပါစေသား။ အမှန်ပင် ထိုသူသည် ငါကိုယ်တော်(မှတ်သားထားမှု)မှ လွတ်ကျခဲ့သည့် (မေ့လျော့နေသည့်) ထိုထိုသော ပါဒတော်များနှင့် ထိုထိုသော ကဏ္ဍမိစ္ဆာကို ငါကိုယ်တော်အား သတိရစေခဲ့၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၂၃-က)

၁၁၇၈။ ကျွန်မ၏အိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သဟဂျ်ဂျူဒ် ဆွလာသ် တည်ဆောက်တော်မူပြီးနောက် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေသော အဘ္ဘွဒ် (ဗူဒ်)၏ (ကုရ်အာန်ဖတ်ခြင်း)အသံကို ကြားရသော် ကိုယ်တော်မြတ် က ‘အို-အာအိရ်ဟ်၊ ၎င်းသည် အဘ္ဘွဒ်၏ အသံလေလော’ဟု မေးတော်မူ၏။ ကျွန်မက ‘မှန်လှပါ’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အဘ္ဘွဒ်အား ကြင်နာသနားတော်မူပါ’ဟု ဆိုခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၂၃-ခ)

အခန်း(၄) မိမိတို့အချင်းချင်း၏ ကောင်းမြတ်ချက်များကို ထောက်ခံသက်သေပြုကြသည့် အမျိုးသမီးများ

၁၁၇၉။ ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ခရီးစဉ်တစ်ရပ်ထွက်ရန် ရည်ရွယ်လေတိုင်း မိမိ၏ကြင်ရာတော်အကြား မဲချတော် မူလေ့ရှိ၏။ မဲကျသူတစ်ဦးကို အတူခေါ်ဆောင်သွားလေ့ရှိတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်၏ ဃဝေဟ် (စစ်ဆင်ရေး)ကာလတစ်ခု အတွင်း ကျွန်မတို့အကြားမဲချရာ ကျွန်မ မဲကျခဲ့၏။ သို့နှင့် ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ဆက်လက်ခရီးနှင့်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်က အမျိုးသမီးများအဖို့ လုံခြုံစွာဝတ်စားဆင်ယင်ရေး (ဟ်ဂျာဘ်) အမိန့်ကျရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ကျွန်မအား ‘ဟောင်ဒဂျ်’ (ကုလားအုတ်ပေါ် လူတင်ဆောင်ရန်ပြုထားသည့်အရာ ဝေါ) အတွင်း၌ နေစေပြီးဆုံး၍ အိမ်တော်ပြန်ရာ မဒီနဟ်မြို့အနီးရောက်လတ်သော် ညဉ့်အချိန်၌ခရီးရှေ့ဆက်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ခရီးဆက်ရန် အမိန့်ပေးနေ တော်မူစဉ်

ကျွန်မသည် တပ်စခန်းနောက်ဖက်သို့ တစ်ပိုတစ်ပါးအတွက် ထွက်ခဲ့၏။ ကိစ္စပြီးလေလျှင် ခရီးဆက်ရန် ပြန်လာခဲ့၏။ ရုတ်တရက် ကျွန်မ၏ ရင်ဘတ်ပေါ်၌ လည်ဆွဲဘယက်မရှိတော့ကြောင်း သတိပြုလိုက်မိ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအားရှာဖွေရန် ပြန်လှည့်သွားခဲ့ပေသည်။ ယင်းကိစ္စကြောင့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြားသွားခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်မ၏ ဟောင်ဒဂျီအား သယ်ဆောင်နေကျသူတို့သည် ၎င်းထံရောက်လာပြီး ၎င်းအတွင်း ကျွန်မရှိနေသည်အထင်ဖြင့် ကုလားအုတ်၏ကျောပေါ်မတင်လိုက်ကြ၏။ ထိုကာလများ၌ အမျိုးသမီးတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ့ပါးကြ၏။ ပိန်သေး သွယ်လျှကြ၏။ အစားအသောက်အလွန် နည်းပါးခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်၍ ယင်းသူတို့သည် ဟောင်ဒဂျီ၏ အလေးအပေါ့ကို သတိမပြုမိဘဲ ကုလားအုတ်ပေါ်တင်လိုက်ကြခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအခါ ကျွန်မသည် အလွန်ငယ်ရွယ်နုပျိုနေခဲ့၏။ သူတို့သည် ကုလားအုတ်ကို မောင်းနှင်ကာ ခရီးဆက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်မ၏ လည်ဆွဲဘယက်ကို ရှာတွေ့သောအခါ စစ်တပ်မှ ထွက်ခွာသွားကြကုန်လေပြီ။ စခန်းချသည့်နေရာသို့ ရောက်လာရာတွင် မည်သူတစ်ဦးကိုမျှ မတွေ့ရတော့ချေ။ ကျွန်မပျောက်ဆုံးနေသည်ကို ပြန်လာပြီး ရှာဖွေနေကြလိမ့်မည်အထင်ဖြင့် ကျွန်မနားနေကျနေရာသို့ ထွက်လာခဲ့၏။ ထိုအခြေအနေမှာပင် ကျွန်မသည် အိပ်ငိုက်လာပြီး အိပ်ပျော်သွားခဲ့၏။ စစ်တပ်၏နောက်ဆုံးမှ လိုက်ပါခဲ့သော် ဆွစ်ဇာန်ဘင်မုအသွံသွလ်အတ်စလပ် အင်ဇကီးနီ(ခ)သည် နံနက်ခင်းတွင် ကျွန်မရှိရာသို့ ရောက်လာခဲ့၏။ သူသည် အိပ်ပျော်နေသူတစ်ဦးကိုတွေ့သဖြင့် ကျွန်မထံလာရောက်ခဲ့၏။ သူသည်ကျွန်မအား ဟိဂျာဘ်မဆင်မြန်းမီကပင် တွေ့မြင် နေကျဖြစ်၏။ သူက ‘အင်းနာလစ်လွားဟိ ဝအင်းနာ အိလိင်းဟိ ရာဂျီအူးနီ (၂:၁၅၆)’ ဟု ရွတ်ဖတ်လိုက်သည်ကို ကြားသော် ကျွန်မနိုးလာခဲ့၏။ သူသည် သူ့ကုလားအုတ်အား ဒူးထောက်စေလိုက်၏။ သူသည်ကုလားအုတ်မှ ဆင်းကာ သူ့ခြေကိုကုလားအုတ်၏ရှေ့ခြေပေါ် တင်တည်၏။ ၎င်းမှ ကျွန်မသည် ကုလားအုတ်ပေါ်သို့တက်၍ ထိုင်၏။ သူသည် ကုလားအုတ်ကို ကြိုးဖြင့်ဆွဲခေါ်ပြီး လမ်းလျှောက်လာခဲ့ပေသည်။ စစ်တပ်ကို နေ့လယ်ပိုင်း ခရီးတစ်ထောက်နားချိန်၌ လိုက်မီခဲ့ပါ၏။ ၎င်းနောက်ဝယ်လူအချို့မှ ကျွန်မအား မဟုတ်မလျားစွာစွဲသိက္ခာချပါတော့သည်။ ထိုသူတို့၏ ခေါင်းဆောင် မှာ အဘီဒုလ္လာဟ်ဘင်အုဘိုင်းယ်ဘင်နီစလူးလ် ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်မတို့ မဒီနဟ်သို့ပြန်ရောက်သောအခါ မတရားစွာစွဲသူတို့၏ သွားပုပ်လေလွင့်စကားများက လူတို့အကြားဖွဲ့နွဲ့ကြစဉ်အတွင်း ကျွန်မမှာ တစ်လတိုင်တိုင် နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခဲ့ရ၏။ ထိုနေထိုင်မကောင်းစဉ်ကာလအတွင်း ကျွန်မဖျားနာခဲ့စဉ်က ကိုယ်တော်မြတ်ထံမှ ရရှိနေကျ ကြင်နာယုယမှုကို ခါတိုင်းကဲ့သို့ မရရှိတော့သလို ခံစားခဲ့ရပေ၏။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လာရောက်မြဲ၊ နှုတ်ဆက်မြဲ၊ ‘အဘယ်သို့နည်း၊ ကလေးမ’ ဟု ဆိုတော်မူမြဲသာ။ နေမကောင်းမှုမှ ပြန်လည်နာလန်ထလာသည့်တိုင်အောင် ဘာတွေဖြစ်နေလျက်ရှိသည်ကို ကျွန်မသည် အလျှင်းပင်မသိရှိခဲ့ပါ။ ၎င်းနောက် ကျွန်မတို့မှ တစ်ပိုတစ်ပါး သွားနေကျ နေရာသို့ အွမ္မုမစ္စသွဟ်နှင့် အတူထွက်လာခဲ့၏။ ကျွန်မတို့သည် နေအိမ်အနီး အိမ်သာတည်ဆောက်ခြင်းမရှိသေးမီက ညဉ့်ပိုင်းမှသာ ဤသို့သွားလေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်မတို့၏ ဤသို့သော အလေ့အထမှ ရှေးခေတ်အာရပ်မျိုးစု၏ အလေ့အထနှင့် ဆင်တူ၏ (လူနေအိမ်ခြေများ၏ ဝေးရာအရပ်သို့သွားစွန့်ခဲ့ကြ၏။) ကျွန်မနှင့် အွမ္မုမစ္စသွဟ် ဘင်နီသီ အဘီရဟ်မိတို့ လမ်းလျှောက်၍ ထွက်လာခဲ့ကြ၏။ အွမ္မုမစ္စသွဟ်သည် သူမ၏ဝတ်ရုံရှည်ကြောင့် မကြာခဏ ခလုတ် တိုက်မိရာ သူမက ‘မစ္စသွဟ်တော့ ပျက်စီးရလေခြင်း’ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ကျွန်မက ‘အသင်မသည် မကောင်းသော စကားကိုဆိုနေချေပြီ။ အသင်မသည် ဘဒရ်စစ်ပွဲပါဝင်ခဲ့သူတစ်ဦးအား အဘယ်ကြောင့် ပြစ်တင်ဆဲဆိုနေရပါသနည်း’ဟု ပြောလေရာ သူမက ‘ဟယ်-အသင်မ သူတို့ဘာပြောနေသည်ကို အသင်မမသိလေရောလား’ဟု ဆိုကာ မတရား စွာစွဲသူတို့၏ ကောလဟာလများကို ကျွန်မအား ပြောပြလေ၏။ ကျွန်မ၏နာမကျန်းမှုဝေဒနာမှာ ပိုမိုဆိုးရွားလာတော့၏။ ကျွန်မအိမ်ပြန်ရောက်သော် ရုစုလုလ္လာဟ်(ခ)ကြွရောက် လာ၏။ နှုတ်ဆက်ပြီးနောက် ‘အဘယ်သို့နည်း ကလေးမ’ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ကျွန်မသည် မိမိ၏ မိဘများထံ ပြန်သွားရန် ကိုယ်တော်အား ခွင့်ပန်ခဲ့၏။ လူတို့ထံ ထွက်နေသည့် သတင်းကို သေသေချာချာသိလို၍ဖြစ်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ခ)မှ ခွင့်ပြုတော်မူသဖြင့် ကျွန်မသည် မိဘများထံပြန်၍ မိခင်အားမေးမြန်းခဲ့၏ ‘လူတို့မှ ဘာများ ပြောနေကြပါသနည်း’။ သူမက ‘အို-သမီးငယ်၊ ဤအရေးအရာနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရိမ်မကြီးပါလေနှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အခြားကြင်ရာတော်များရှိပါသော်လည်း ချစ်စရာ အိုသမီးကို ချစ်မြတ်နိုးစွာသည့် ထိုခင်ပွန်းမျိုးမရှိတော့လေပြီ’ဟု ပြောလေ၏။ ကျွန်မမှ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူလှပါ၏။ လူတို့သည် ဤအရေးအရာကို အမှန်တကယ်ပင်ပြောဆိုနေကြကုန်ပြီလော’ဟု ဆိုမိချေ၏။ ကျွန်မသည် ထိုတစ်ည၌လုံး ငိုကြွေးနေပြီး နံနက်လင်းသည်အထိ မအိပ်စက်နိုင်ခဲ့ပါ။

(ထပ်မံဆင့်ပြန်သူမှ ဤသို့ဖြည့်စွက်ပြောပြခဲ့၏) နံနက်ရောက်လျှင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ခ)သည် အလီဘင်နီ အဘူသွာလစ်ဘ်နှင့် အုစာမဟ်ဘင်နီဇိုင်းဒ်(ခ)တို့အား ခေါ်ယူတော်မူ၏။ ဝဟီဗျာဒိတ်တော်ကျရောက်မှု ဆုတ်ဆိုင်း နှောင့်နှေးနေသဖြင့် သူမ(အာအီရှဟ်)အား ကွာရှင်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့နှင့် တိုင်ပင်နှီးနှောတော်မူလေသည်။ အုစာမဟ်ဘင်နီဇိုင်းဒ်က ကိုယ်တော့်ကြင်ရာတော်များ၏ ကောင်းခြင်းဂုဏ်သတင်းကို သူသိကြောင်းပြောပြီး ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊(ကွာရှင်းခြင်းမပြုဘဲ) ကိုယ်တော့်ကြင်ရာတော်အား ထိန်းသိမ်းဆောင်ကြဉ်းထားတော်မူပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်

မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သူမနှင့်ပတ်သက်၍ ကောင်းမြတ်ခြင်းမှအပ အခြားမည်သည်မျှ မသိကြ ပါလေ' ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ အလီမှ 'ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော့်အား အဓမ္မကန့်သတ် ချုပ်ခြယ်မှုပြုထားခြင်း မရှိတော်မူပါ။ သူမအပြင် အခြားမိန်းမ(ကောင်း)များစွာရှိပါ၏။ သို့သော်ကိုယ်တော့်အဖွင့် ကိုယ်တော့်ကို မှန်ရာပြောဆိုနိုင်သော အစေခံအမျိုးသမီးအား မေးမြန်းအပ်ပေသည်' ဟု လျှောက်တင်၏။ ဤသည့်အပေါ် ရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ဘရီးရဟ်ကို ဆင့်ခေါ်မေးမြန်းတော်မူ၏ 'အို-ဘရီးရဟ်၊ သူမနှင့်ပတ်သက်၍ သံသယဖြစ်ဖွယ် အချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို အသင်မ၊ တွေ့မြင်ခဲ့ရခြင်းရှိပါသလော၊ ထိုအခါ ဘရီးရဟ်က 'အလျှင်းမရှိပါ။ ကိုယ်တော့်အား သစ္စာတရားဖြင့် စေလွှတ်လိုက်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ သူမသည် ရင့်ကျက်သည့် အသက်အရွယ်မရောက်ရှိသေးခြင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ အိပ်စက်နေလေ့ရှိပြီး တစ်ခါတစ်ရံ ဆိတ်များကို ဂျုံမှုန့်ညက်များ ပစ်ကျွေးခြင်းမှအပ အခြားမည်သည့် ပြစ်ချက်ဟူ၍ သူမထံမှ ကျွန်မ မတွေ့မြင်ခဲ့ဖူးပါ' ဟု ဖြေလျှောက်ခဲ့၏။ ထိုနေ့တွင်ပင် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဓမ္မစင်မြင့်ထက်သို့တက်ရောက်၍ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုဘိုင်းယ် ဘင်န် စလူးလ်အား တစ်စုံတစ်ဦးမှ ဒဏ်ခတ်ရေးအတွက် အရေးဆိုတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ 'ငါကိုယ်တော့် မိသားစု၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ကျဆင်းအောင် မတရားစွပ်စွဲ၍ ငါ့အား ထိခိုက်စေသော ထိုသူအား ဒဏ်ခတ်ရာ၌ မည်သူငါ့အား ကူမည်နည်း။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါ၏မိသားစုဝင်များအကြောင်းကို ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်ခြင်းဟူသည်မှ အပ ငါမသိ။ ကောင်းမြတ်ခြင်း(အရည်အသွေး)မှအပ ငါမသိသော ငါ့မိသားစုဝင်တစ်ဦးနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုသူတို့မှ သိက္ခာချ စွပ်စွဲခဲ့ကြလေပြီ။ ထိုသူသည် ငါ၏အစုအဝေးမှအပ ငါ့အိမ်တော်သို့ မည်သည့်အခါမျှ မဝင်ရောက်ခဲ့ဖူးချေ။' စအိဘင်န် မုအာစ်(ﷺ)မှ ချက်ချင်းရပ်၍ 'ယာ-ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော့်ကို သူ၏ဒုက္ခပေးမှုမှ ကျွန်ုပ်မှ သက်သာရာရစေပါအံ့။ အကယ်၍ ၎င်းသူသည် အောင်းစ်မျိုးနွယ်မှ ဖြစ်လျှင်ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသူဦးခေါင်းကို ဖြတ်ပစ်ပါအံ့။ အကယ်၍ထိုသူသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ညီနောင်ခင်ရင်မျိုးနွယ်အနက်မှ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ် တို့အား အမိန့်ပေးတော်မူဟူ၍ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော့်အား ပြည့်ဝစွာ ဖြည့်ဆည်းကြပါအံ့' ဟု လျှောက်တင်လေ၏။

ဤဖြစ်ရပ်မတိုင်မီက ဖြူစင်သမာဓိကြီးလှသော ခင်ရင်မျိုးနွယ်စုခေါင်းဆောင် စအိဘင်န်အုဘာဒဟ် (ﷺ)မှ မိမိတို့၏ မျိုးချစ်စိတ်အားဖြင့် ဤသို့ဆိုလေ၏။ 'အသင် မုသားဆိုလေပြီ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည် ပါ၏ အသင်တို့သည် သူ့အားသတ်နိုင်မည်မဟုတ်။ အသင်တို့အား ထိုသူကို သတ်ခွင့်ပြုမည်မဟုတ်။' ဤတွင် အုစိုင်းဒ် ဘင်န်ဟုသျှိုင်းရ်(ﷺ)မှ ထရပ်၍ (စအိဘင်န်အုဘာဒဟ် အား) ဤသို့ပြောလေသည် 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကို တိုင်တည်ပါ၏' အသင်သည် လူလိမ်တည်း။ အသင်သည် မုနာဖစ်က်(အတွင်းလိုက်သမား)များကို အကာအကွယ် ပေးနေသော မုနာဖစ်က်တစ်ဦးပင်တည်း။ ဤသို့ဖြင့် ဓမ္မပလ္လာင်ထက်၌ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ရပ်နေတော်မူလျက် ရှိနေစဉ်မှာပင် အောင်းစ်နှင့်ခင်ရင်မျိုးနွယ်စုနှစ်ခုမှာ ကြီးစွာစိတ်လှုပ်ရှားလျက် အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်လုမတတ် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အောက်သို့ဆင်းလာပြီး ဆိတ်ဆိတ်နေကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့ အားလုံးငြိမ်သက်သွားခဲ့ကြပါသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း ဆိတ်ဆိတ်သာ နေတော်မူခဲ့ပေသည်။

အာအိရဟ်သခင်မ(ﷺ)မှ ဆက်လက်ဆင့်ပြန်သည်မှာ-

ထိုနေ့တွင် ကျွန်မသည် မျက်ရည်မတိတ်နိုင် အောင် ငိုကြွေးပြီးရင်း ငိုကြွေးနေခဲ့ပါသည်။ အိပ်လည်း မအိပ်နိုင်။ နံနက်လင်းသော် မိဘများ ကျွန်မထံရှိနေခဲ့ကြ၏။ ကျွန်မမှာ နှစ်ည၌နှင့် တစ်ရက်အထိ ငိုကြွေးရသဖြင့် ယင်းငိုကြွေးကြောင့် ကျွန်မ၏အသည်းမှာ ပွင့်အံ့ပေါက်ကွဲတော့အံ့ဟုပင် ထင်ခဲ့ရပေသည်။ သူတို့သည် ကျွန်မနှင့် ထိုင်နေကြပြီး ကျွန်မငိုကြွေးနေလျက်ရှိစဉ် အန်ဆွာဒ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ ကျွန်မထံအိမ်ထဲ ဝင်ခွင့်တောင်းခံလာ၏။ ကျွန်မခွင့်ပြုလျှင် သူမသည် အိမ်အတွင်းသို့ ဝင်လာ၏။ ၎င်းနောက်ထိုင်ပြီးလျှင် ကျွန်မနှင့်အတူ ငိုကြွေးလေတော့၏။ ထိုသို့ဖြစ်နေကြစဉ်၌ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ကြွလာပြီး (အနီး၌)ထိုင်တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့မှ သိက္ခာချစွပ်စွဲ သည့်နေ့ကတည်းကပင် ကျွန်မနှင့်အတူ ထိုင်တော်မူခြင်းမရှိခဲ့ပါလေ။ ကျွန်မနှင့်စပ်လျဉ်းသက်ဆိုင်သည့်ဟိမ္မာ တစ်လတိုင်တိုင်ကျဏှက်လာခြင်းမရှိခဲ့။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် 'ရုဟာဒဟ်'ကို ရွတ်ဖတ်ပြီးနောက် ဤသို့ မိန့်ကြား တော်မူခဲ့ပါ၏။ 'အို-အာအိရဟ်၊ အသင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဤသို့ဤနှယ် ငါ့အား ပြောဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ အကယ်၍ အသင်မသည် အပြစ်ကင်းစင်ပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အသင်မ အပြစ်ကင်း ကြောင်း များမကြာမီ ထုတ်ပြန်ချမှတ် တော်မူပါအံ့။ အကယ်၍ အသင်မသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့မိပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ပြန်လှည့်ပါလော့၊ အသင်မအား ခွင့်လွှတ်တော်မူရန်အရှင့်ထံ အသနားခံလေလော့။ အကြောင်းမှာ လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ပြစ်မှုကို ခံဝန်ပါလျှင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က သူ၏နောင်တသံဝေဂကို လက်ခံသနားတော်မူ ပေသည်။' ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားမှုပြီးဆုံးသောအခါ ကျွန်မ၏မျက်ရည်များ လုံးဝရပ်ဆိုင်းသွားသည်သာမက မျက်ရည်တစ်ပေါက်မျှ ပင်မရှိတော့ပါချေ။ ကျွန်မသည် ကျွန်မ ကိုယ်စား ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ပြန်ကြားပေးပါရန် ဖခင်ဖြစ်သူကို မေတ္တာ ရပ်ခံ၏။ ဖခင်က ဤသို့ဆိုလေ၏ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။

ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဘာပြောရမည်ကို ငါမသိပါ'ဟုပင် ဆိုလေ၏။ ကျွန်မသည် ငယ်ရွယ်လှသူဖြစ်ရာ ကုရ်အာန်၏ အသိပညာ များစွာမရှိခဲ့ပေ။ ကျွန်မမှ ကိုယ်တော်အား ဤသို့ဆိုခဲ့ပါလေ၏ 'အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်မ သိပါသည်။ ကိုယ်တော်သည် လူအများမှ ပြောဆိုနေသည်များကို နားထောင်တော်မူခဲ့သည်။ ကိုယ်တော်အတွေးများ၌ ၎င်းမှာစိုက်ပျိုးခံရပြီးနောက် ကိုယ်တော်က ၎င်းကိုအမှန်ဟု ထင်မြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ယခုအချိန်တွင် အကယ်၍ ကျွန်မအနေဖြင့် 'ကျွန်မသည် အပြစ်ကင်းစင်ပါ၏။ ကျွန်မ၌ အပြစ်ကင်းကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သိရှိ တော်မူပါ၏'ဟု ပြောဆိုလျှင် ကိုယ်တော်မှ ယုံကြည်တော်မူမည်မဟုတ်။ အကယ်၍များ ကျွန်မမှ အပြစ်ရှိကြောင်း လွဲလွဲမှားမှားဝန်ခံခဲ့ပါလျှင် ကိုယ်တော်မှ ယုံကြည် ပေတော့မည်။ ကျွန်မ၌ အပြစ်ကင်းကြောင်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် သိရှိ တော် မူပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်မနှင့် ကိုယ်တော်အကြား ပြဿနာ ဥပမာတစ်ရပ်သာ ကျွန်မထံရှိပါတော့သည်။ ၎င်းမှာ (တမန်တော်)ယူစုဖ်(ﷺ)၏ဖခင် (တမန်တော်) ယအ်ကူးဘ်၏ ဆိုစကားသာဖြစ်ပါသည် 'သို့ဖြစ်ပေရာ (ကျွန်ုပ်တို့အဖို့) သည်းခံခြင်းသည်သာလျှင် အကောင်းဆုံးတည်း။ ထို့ပြင် အသင်တို့လုပ်ကြ လီဆည်ပြောဆို သော အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကူအညီတောင်း အသနားခံအပ်သည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (တစ်ပါးတည်းသာ) ဖြစ်ချိမ့်တည်း။ (၁၂:၁၈)။

၎င်းနောက် ကျွန်မသည် ကုတင်၏ အခြားတစ်ဖက်သို့ လှည့်နေလိုက်ပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်မ၏ အပြစ်ကင်းစင်မှုကို သက်သေပြတော်မူလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်နေမိခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်မ၏အရေးကိစ္စအတွင်း ဝဟီဗျာဒိတ် ထုတ်ပြန်တော်မူလိမ့်မည်ဟုအလျှင်းမထင်ခဲ့ မိပါ-အကြောင်းမှာ ကျွန်မသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အတွင်းပါဝင်ရန် မထိုက်တန်လွန်းပါဟု ယူဆထားသောကြောင့်ဖြစ် ပါ၏။ ကျွန်မမှ မျှော်လင့်ခဲ့မိသည်မှာ ကျွန်မအပြစ်ကင်းကြောင်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား အိမ်မက်ပေး၍ သက်သေထူစေလိုတော်မူခြင်းသာဖြစ်ပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ထ,မရပ်ခဲ့သလို မည်သူမှလည်း အိမ်တွင်းမှ ထွက်မသွားခဲ့ချေ။ (ထိုအခိုက်) ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ထံတော်သို့ ဝဟီဗျာဒိတ် ရောက်ရှိလာတော့၏။ သို့နှင့် ခါတိုင်း ဝဟီထုတ်ပြန်ခံရသည့်အခြေအနေနည်းတူ ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ထိုအခြေအနေ ဆိုက်ရောက်၏။ ချမ်းအေးသော နေ့တစ်နေ့ပင်ဖြစ်ပြီး ကိုယ်တော်မှ ချွေးတဒီးဒီးယိုစီးနေခဲ့သည်မှာ ချွေးသီးချွေးပေါက် တို့သည် ပုလဲလုံးများပမာဖြစ်နေခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ထိုအခြေအနေမှ လွန်မြောက်သော် ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်ဖြင့် ဤသို့ပထမဆုံးစကားဆိုတော်မူ၏ 'အို- အာအိရူဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကျေးဇူးတင်ချေလော့။ အသင်မ အပြစ်ကင်းစင်ကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကြေညာတော်မူလေပြီ' ကျွန်မ၏မိခင်က ကျွန်မအား ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ထံတော်သို့ သွားရန်ပြောကြား၏။ ကျွန်မက 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော်ထံ ကျွန်မသွားမည် မဟုတ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ (မည်သူ့ကိုမျှ)ကျေးဇူးတင်လိမ့်မည်မဟုတ်'ဟု ဖြေကြားလိုက်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က 'ဧကန်အမှန် မုသားစွပ်စွဲချက်ကို ဖြန့်ချိခဲ့သူတို့ကား အသင်တို့အနက်မှ အုပ်စုတစ်စုပင် ဖြစ်၏(၂၄:၁၁)ဟူ၍ ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့ပါ၏။ ကျွန်မ၏အပြစ်ကင်းခြင်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကြေညာချက် ပေးတော်မူသောအခါ အဘူဘကရ် ဆွစ်ဒီးက်(ﷺ)မှ 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မစွဲသွတ် ဘင်နီ အဆာဆတ်အား မည်သည့်အရာကိုမျှ ထောက်ပံ့ပေးကမ်းခြင်းမပြုတော့ပါ။ သူသည် အာအိရူဟ်အပေါ် ပြောဆိုချက်များကြောင့်ဖြစ်၏'ဟု ပြောလေတော့၏။ အဘူဘကရ်သည် မိမိ၏သားချင်းဖြစ်သော မစွဲသွတ်ဘင်နီ အဆာဆတ်အား ပေးကမ်းထောက်ပံ့နေလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့ရာတွင် နောင်သောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့ထုတ်ပြန် ချမှတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

'၎င်းအပြင် အသင်တို့အနက် ဂုဏ်အသရေနှင့် ကုံလုံကြွယ်ဝမှုရှိသူများသည် ဆွေမျိုးရင်းချာများ ကိုလည်းကောင်း၊ သူဆင်းရဲများအားလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်လမ်းတော်အတွင်းရှိ မဟာဘိရ်များကို လည်းကောင်း ပေးကမ်းထောက်ပံ့မှုမပြုကြတော့ဟူ၍ ကျိန်ဆိုခြင်း မပြုအပ်ရာ။ စင်စစ် ၎င်းတို့သည် (ထိုသူတို့အား) ခွင့်လွှတ်သင့်၏။ လျစ်လျူပြုထားသင့်၏။ မိမိတို့အား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က အပြစ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ပေးသနား တော်မူသည်ကို အသင်တို့ မနှစ်သက် မလိုလားကြပါသလော၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အလွန်တရာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ပေးသနား တော်မူသော-အလွန်တရာသနားညှာတာတော်မူသော အရှင်သခင်မဟုတ်ပါသလော' (၂၄:၂၂)

၎င်း၏နောက် အဘူဘကရ်(ﷺ)က 'မှန်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်အား ခွင့်လွှတ်တော်မူစေရန် ကျွန်ုပ်နှစ်သက်၏ဟုဆိုကာ မစွဲသွတ်ကို ယခင်နည်းတူ ပြန်လည်ထောက်ပံ့ပေးကမ်း ခဲ့ပါ၏။

ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည်(ကြင်ရာတော်တစ်ဦးဖြစ်သူ) ဇိုင်နတ်ဘင်နီသိ ဂျာဘ်ရှ်(ﷺ)ကိုလည်း ကျွန်မနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့မေးမြန်းတော်မူခဲ့၏ 'အသင်မ ဘာသိထားသနည်း၊ အသင်ဘာတွေ့ခဲ့သနည်း'။ သူမမှ ဤသို့ ဖြေကြားလျှောက်တင်ခဲ့၏ 'ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မ(ကိုယ်တိုင်) မကြားမိ တွေ့မိသည်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်မသည် အာအိရူဟ်နှင့် ပတ်သက်၍

ဂုဏ်သိက္ခာကောင်းဟူသည်မှအပ ဘာမျှမသိရှိပါ’

ဇိုင်နတ်သည် (သူမ၏အလှနှင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏အချစ်အရာ၌) ကျွန်မနှင့်အပြိုင် ဖြစ်နေခဲ့သော်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူမအား (အဘိဇ္ဈာများသည့် အဖြစ်မှ) ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းတော်မူခဲ့ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် သူမသည် သမာဓိဖြူစင်၍ဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၂၉)

အခန်း(၅) တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦးကောင်းမွန်သည့် အကျင့်စာရိတ္တကိုပြလျှင်ပင် လုံလောက်၏။

၁၁၈၀။ လူတစ်ဦးသည် အခြားသူတစ်ဦးကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရှေ့မှောက်၌ ချီးမွမ်းခဲ့၏ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ထိုသူအား ‘အသင်ပျက်စီးစေသား၊ အသင့်မိတ်ဆွေ၏လည်ပင်းကို အသင်ဖြတ်တောက်လိုက်ပေပြီ၊ အသင့်မိတ်ဆွေ၏ လည်ပင်းကို အသင်ဖြတ်တောက်လိုက်ပေပြီ’ ဟူ၍ ကြိမ်ဖန်များစွာ ဆိုလေတော့၏။ ၎င်းနောက် ဤသို့ ဆက်လက်မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

“အသင်တို့အနက် မည်သူပင်ဖြစ်စေ မိမိညီနောင်အား ချီးမွမ်းလိုပါလျှင် ‘သူသည် ထိုထိုသောလူစား ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ထင်မြင်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သော အမှန်ကို တိကျစွာသိတော်မူ၏’ ဟု ပြောဆိုကြကုန်။ ၎င်းအထင် ထိုထိုသောသူအပေါ် ငါသည်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက် အကျင့်စာရိတ္တမွန် ကိုမျှ ထောက်ခံအတည်ပြုပေးတော်မူမည်မဟုတ်။ ထိုသူပင်လျှင် မိမိပြောသော ၎င်းသူ၏အကြောင်းကို အမှန်ပင် သိရှိသူဖြစ်ပါမှ (အတည်ပြုတော်မူမည်ဖြစ်၏)’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဘတ်တီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၃၀)

အခန်း(၆) လူပျိုဘော်ဝင်ရောက်ခြင်းနှင့် ၎င်း၏သက်သေခံမှု တရားဝင်ခြင်း

၁၁၈၁။ အုဟုဒ်စစ်ပွဲအကြိုနေ့က ရုခုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အားခေါ်ယူ၍ ကိုယ်တော်ရှေ့မှောက်၌ အသင့် ရပ်ပြစေတော်မူခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်၏အသက်မှာ (၁၄)နှစ်သာ ရှိသေး၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား စစ်ပွဲအတွင်း ပါဝင်ခွင့်မပြုတော်မူခဲ့ချေ။ သို့ရာတွင် ကျုံးစစ်ပွဲအကြိုနေ့၌ ကျွန်ုပ်အားကိုယ်တော်ရှေ့မှောက်သို့ အခစား ဝင်စေခဲ့၏။ ထိုအချိန်ဝယ် ကျွန်ုပ်မှာ အသက်(၁၅)နှစ်ရှိပြီဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်အားခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၃၂)

အခန်း(၇) လူတိုင်းမှ ပထမဦးစွာ ကျိန်ဆိုလိုပါလျှင်

၁၁၈၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူအချို့ကို ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုစေတော်မူရာ လူတို့မှ သူထက်ငါ အလျင်ပြုရန် ကသုတ်ကရက်ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ပထမဦးစွာကျိန်ဆိုလိုသူအလိုငှာ ၎င်းတို့အကြား မဲချကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၄၀)

အခန်း(၈) မည်သည့်အရာဖြင့် မည်သို့ကျိန်ဆိုရမည်နည်း

၁၁၈၃။ အကြင်မည်သူမဆို ကျိန်ဆိုရန် အကြောင်းဖန်လာလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာ တိုင်တည် ကျိန်ဆို လေလော့ သို့မဟုတ် ဆိတ်ဆိတ်နေလော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၄၄)

အခန်း(၉) လူတို့အကြား ငြိမ်းချမ်းရေးဖန်တီးသူသည် လူလိမ်မဟုတ်

၁၁၈၄။ ကောင်းမြတ်သော သတင်းအချက်အလက်ကို ဖန်တီး၍သော်လည်းကောင်း၊ ကောင်းသည့်အရာကို ပြောဆို၍သော်လည်းကောင်း လူတို့အကြား ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်သူမှာ လူလိမ် မမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ္စမ္မာကုလ်ဆူးမ် ဘင်န် သီအု(ကီ)ဘဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၅၇)

အခန်း(၁၀) ဦးစီးခေါင်းဆောင်မှ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမည်ဟု စကားဆိုခြင်း

၁၁၈၅။ တစ်ခါက ကုဘာအိမ်မှ လူတို့အချင်းများကြရာ အချင်းချင်း ခဲနှင့်ပစ်ပေါက်သည်အထိ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြကုန်၏။ &plv k hñ f (၁၀၈၅)မှ ၎င်းသတင်းရရှိလေသော်(သာဝကတို့အား) ဤသို့ မိန့်လေ၏။ ‘၎င်းတို့အကြားပြန်လည်စေ့စပ် ညှိနှိုင်းပြေလည်ရေး ဖော်ဆောင်ရန် ငါတို့တစ်တွေ သွားကြပါစို့’။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ် ဘင်န် စအိဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၅၈)

အခန်း(၁၁) အဘယ်သို့ရေးရမည်။ မိသားစုသို့မဟုတ် မျိုးနွယ်စုအမည်ကို မဖော်ပြဘဲ မည်သူ၏ သား ဤသူသည် မည်ဝါ၏သား ထိုသူနှင့် စေ့စပ်ပြေလည်မှုပြုသည်ဟု သုံးနှုန်းရန်

၁၁၈၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇုလ်ကအ်ဒဟ်လအတွင်း အွမ္မရဟ်ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်တော်မူခဲ့၏။ သို့သော် မက္ကဟ်အတွင်း သုံးရက်တည်းသာ နေမည်ဟု ၎င်းတို့အား ကတိပြုတော်မူသော်အခါမှ ကိစ္စပြေလည်ခဲ့ပါ၏။ ပဋိညာဉ် စာချုပ်အတွင်းဤသို့ရေးသွင်းဖော်ပြခဲ့၏။ ‘ဤအရာများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်မုဟမ္မဒ်(ﷺ)မှ သဘောတူညီသော အချက်များဖြစ်၏။ ထိုအခါ ငါတို့က ‘ဤသို့ရေးသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့မှ သဘောမတူ၊ အကြောင်းမှာ အကယ်၍သာ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏စေတမန်တော်ဖြစ်ခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်ခဲ့ပါက အသင့်အား ကျွန်ုပ်တို့မှတားဆီးကြမည်မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်အသင်သည် မုဟမ္မဒ်ဘင်န်အဘ်ဒုလ္လာဟ်သာဖြစ်ပါ၏’ဟု ပြောကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်တစ်ပါး မဟုတ်ပေ။ မုဟမ္မဒ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလီအား ‘ရုဗုလ္လာဟ်(ဟူသော စာသား)ကို ဖျက်လေလော့’ ဟု မိန့်ရာ အလီက ‘မဖျက်နိုင်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်၏ ဂုဏ်နာမတော် အား မည်သည့်အခါမျှ ဖျက်ပစ်လိမ့်မည်မဟုတ်’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ပဋိညာဉ်စာရွက် ကိုယူ၍ ဤသို့ရေးသားတော်မူခဲ့၏။

‘ဤသည်မှာ မုဟမ္မဒ်ဘင်န်အဘ်ဒုလ္လာဟ်မှ သဘောတူချက်များ ဖြစ်၏။

မိမိတို့၏ အရေးအရာအကြောင်းအတွက်မှအပ မက္ကဟ်မြို့တွင်းသို့ မည်သည့်လက်နက်မှ ယူဆောင် ဝင်ရောက်ခြင်းမပြု။ မည်သည့်မက္ကဟ်သားမှ သူ(မုဟမ္မဒ်)နှင့် အတူသွားခွင့်မပြု- အကယ်၍ ထိုသူကိုယ်တိုင်ပင် သူ(မုဟမ္မဒ်)နောက်လိုက်လိုသည် ဖြစ်စေကာမူ သူ(မုဟမ္မဒ်)၏ အဆွေတော်များအနက် မက္ကဟ်တွင် နေထိုင်(ကျန်ရစ်) လိုသူ မည်သူ့ကိုမျှ သူ(မုဟမ္မဒ်)မှ မတားဆီး(တားဆီးခွင့်မရှိ)’

ကန့်သတ်ကာလကျော်လွန်ပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်သားတို့သည် အလီထံ သွားရောက်၍ ‘အသင့်မိတ်ဆွေ(တမန်တော်မြတ်)ကို ထွက်သွားရန် ပြောချေလော့၊ အကြောင်းမှာ (သဘောတူထားသော) အချိန်ကာလပြီး ဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်၏’ဟု ပြောကြလေ၏။ သို့ဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မက္ကဟ်မှ ထွက်ခွာတော်မူခဲ့၏။

တမန်တော်မြတ်နှင့် သာဝကတော်များနောက်သို့ ဟမ်ဇဟ်(ﷺ)၏ သမီးဖြစ်သူမှ ‘ဦးရီးတော်၊ ဦးရီးတော်’ဟု တစာစာခေါ်၍ အပြေးလိုက်လာခဲ့၏။ သူမအား အလီမှ လက်ခံကြိုဆို၍ ဖာသွိုမဟ်(ﷺ)ထံ ခေါ်သွားပြီး ဤသို့ပြောလိုက်၏။ ‘အသင့်ဦးရီးတော်၏ သမီးထံတော်၌နေလော့’ ဤတွင် သူမနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပိုမိုအခွင့်အရေးရှိ၏။ အကြောင်းမှာ သူမသည် ကျွန်ုပ်ဦးလေး၏သမီးဖြစ်၏’ဟု ပြော၏။ ဂျအ်ဖရ်ကလည်း ‘သူမသည် ကျွန်ုပ်ဦးလေး၏ သမီးဖြစ်သည့်အပြင် သူမ၏အဒေါ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဇနီးဖြစ်၏’ဟု ဆို၏။ ဇိုင်းဒ်ကလည်း ‘သူမသည် ကျွန်ုပ်၏ ညီနောင်သမီးဖြစ်၏’ဟု ပြောပြန်၏။ အဒေါ်သည် မိခင်ကဲ့သို့ဖြစ်သည့်အတွက် သူမ၏အဒေါ်ထံ သူမကိုပေးလိုက်ရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီးနောက် အလီအား ‘အသင်သည် ငါ့ထံမှ၊ ငါသည် အသင့်ထံမှ ဖြစ်တော်မူ၏’ ဟုမိန့်တော်မူ၏။ တစ်ဖန် ဂျအ်ဖရ်အား ‘အသင်သည် ငါ့၏ရုပ်သွင်နှင့် စာရိတ္တအရာနှစ်မျိုးလုံး၌ ဆင်တူ၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ဇိုင်းဒ်အား ‘အသင်သည် ငါတို့၏ ညီနောင်နှင့် ငါတို့၏ သူကောင်းပြုထားသော ကျွန်ုပ်တို့’ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်ဘရာအ် ဘင်န်အာဇ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၆၃)

*မှတ်ချက် *

၁။ အထက်ပါစာချုပ်ချုပ်ဆို သောနှစ်၌ အွမ္မရဟ်မြို့ ရပါ။ နောက်တစ်နှစ်ကျမှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သွားရောက်ခဲ့ ရပါ၏။

၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏သူကောင်းပြုကျန်ဖြစ်သောဇိုင်းဒ်(နှင့်)မိမိ၏ဦးရီးတော်ဖြစ်သောဟမ်ဇဟ်ကို ညှိနှိုင်းပေးဆောင်မ ထိုးကြောင့်ဇိုင်းဒ်မှ ‘သူမသည် ကျွန်ုပ်၏ညီနောင် သမီးဖြစ်သည်’ဟု ပြောခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ဟမ်ဇဟ်၏သမီးနှင့်ညီနောင်သက်

အရေးဆိုသူ သုံးဦးစလုံးအား ကိုယ်တော်မြတ်ကမိမိနှင့် ၎င်းတို့ဆက်နွယ်မှုကို ဖယ်ပြန်သိမ်းဆည်းပေးလိုက်တော်မူသည်ကို ယုံတော် အဆုံးအဖြတ် အပေါ်မကျေနပ် ဖြစ်မနေခဲ့ကြတော့ချေ။

အခန်း(၁၂) ငါ၏စိုင်းယစ်ဒ်ဖြစ်၏ ဟု အလမ်မာစန်ဘင်န်အလီကို ဆိုခြင်း

၁၁၈၇။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဓမ္မပလ္လင်ထက်၌တွေ့ခဲ့၏။ ကိုယ်တော့်ဘေး၌ အလ်ဟစန် အလီ (ﷺ)ရှိနေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူထုကို တစ်ချက်၊ အလ်ဟစန်ဘင်န်အလီကို တစ်ချက်ကြည့်ကာ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

‘ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဤသားသည်စိုင်းယစ်ဒ်ဖြစ်၏။ သူ့အားအကြောင်းခံ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မှန်လင်မံအင်အားစုကြီးနှစ်ရပ်အကြား ငြိမ်းချမ်းရေးရစေတော်မူအံ့’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဘတ်ကီရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၆၇)

*မှတ်ချက် *

စိုင်းယစ်ဒ်=သတိုးနွယ်၊အထက်တန်းသွား

အခန်း(၁၃) ပြန်လည်သင့်မြတ်စေရေးအတွက် အိမာမ်မှ တိုက်တွန်းသင့်သလော

၁၁၈၈။ အိမ်တံခါးဝ၌ လူနှစ်ဦးမှ အပြန်အလှန်အချင်းများနေသံကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ကြားတော်မူခဲ့၏။ တစ်ဦးတည်းသောသူက မိမိ၏ကြွေးမြီများကို လျှော့ချဖြတ်တောက်၍ သက်ညှာပေးပါရန်နောက် တစ်ဦးကို အသနားခံနေ၏။ သို့ရာတွင် ကြွေးရှင်ဖြစ်သူက ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ထိုသို့ပြုလုပ်မည် မဟုတ်’ဟု ပြောလေ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သူတို့ထံ ထွက်ကြွတော်မူပြီး ‘မိမိသည် အဆင်ပြေအောင် မလုပ်ပါဟု အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ကျိန်ဆိုနေသူမှာ အဘယ်သူများနည်း’ဟု အမိန့်ရှိရာ (ကြွေးရှင်ဖြစ်သော) ထိုသူက ‘ကျွန်ုပ်ပင်ဖြစ်ပါစေ။ ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ သူနှစ်သက်သလို ကျွန်ုပ်အလျှော့ပေးပါတော့မည်’ဟူ၍ တင်လျှောက်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၆၈)

၅၁။ စည်းကမ်းချက်များ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ထိမ်းမြားမင်္ဂလာစာချုပ်ချုပ်စဉ် မဟ်ရ်၏ သတ်မှတ်မှုနှင့် စည်းကမ်းများ

၁၁၈၉။ အသင်တို့ ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်အပ်သည့် စည်းကမ်းချက်အပေါင်းတို့အနက် အသင်တို့အတွက် တရားဝင်လိင်ဆက်ဆံမှုများကို ရရှိစေသည့် စည်းကမ်းချက်များ(ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ပဋိညာဉ်)ကို အပြည့်အဝဖြည့်ဆည်း ပေးရန်မှာ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အု(က်)ဘဟ် ဘင်န် အာမီရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၈၂)

အခန်း(၂) အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်တရားဝင်ပြဌာန်းချက်တွင် ပြစ်ဒဏ်အတွင်း(ကိုယ်ပိုင်) စည်းကမ်းချက်များပြုခွင့်မရှိ

၁၁၉၀။ ကျေးတောသားတစ်ဦးသည် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိလာပြီး ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏အရေးကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဥပဒေသအတိုင်း တရားစီရင်ပေးပါရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ တိုင်တည်၍ ကျွန်ုပ်မှ ကိုယ်တော် အား တောင်းဆိုပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ၎င်းသူထက်ပို၍ ပညာတတ်သော(လည်သော) ၎င်း၏ တရားပြိုင်က ‘မှန်လှပါ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေသအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့အကြားစီရင်ပေးတော်မူပါ။ ၎င်းအပြင် ကျွန်ုပ်အား လျှောက်လွှဲခွင့်လည်းပေးတော်မူပါ’ဟု ပြောလေ၏။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘လျှောက်တင်လော့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ (၎င်းတို့နှစ်ဦးအနက်) တစ်ဦးမှ ဤသို့လျှောက်ထားလေသည်။ ‘ကျွန်ုပ်၏သားသည် ဤသူထံ၌ လုပ်သားဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက် ဤသူ၏ဇနီးနှင့် တရားမဝင်ကာမူကျူးလွန်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏သားသည် ခဲပစ် သေဒဏ် မချခံယူရမည်ဟု လူတို့က ကျွန်ုပ်အားပြောကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းဖြစ်မှု လျော်ကြေးအတွက် ကျွန်ုပ်သည် သိုးအကောင်တစ်ရာနှင့် ကျွန်ုပ်မိန်းကလေးတစ်ဦးကိုပေး၍ သားဖြစ်သူနှင့် အလဲအလှယ်ပြုခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည်ယင်းအကြောင်းကို သာသနာရေးပညာရှင်များထံ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့မှ ပြောပြသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏သားမှာ ကြိမ်ဒဏ်တစ်ရာဖြစ်သောတကွ တစ်နှစ်နယ်နှင့်ဒဏ်ခံရမည်၊ ဤသူ၏ ဇနီးမှာ ခဲပစ်သေဒဏ်ခံရမည်ဟူ၍ ဖြစ်ပါ၏’ ဤသည့်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်ကို စိုးပိုင်ထိန်းချုပ်ထားတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဥပဒေသအတိုင်း အသင်တို့နှစ်ဦး အကြားစီရင်ဆုံးဖြတ်ပါအံ့။ ကျွန်ုပ်မိန်းကလေးနှင့် သိုးများကို ပြန်လည်ယူဆောင်လိုက်ပါ။ အသင်၏သားသည် ကြိမ်ဒဏ်တစ်ရာနှင့် တစ်နှစ် နယ်နှင့်ဒဏ်ခံစေ။ အို-အုနိုင်းစ်၊ ဤသူ၏ဇနီးထံသွားလော့(မေးလော့)။ အကယ်၍ သူမသည် အပြစ်ဝန်ခံပါက ခဲပစ်သေဒဏ်ယူစေ’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူလေ၏။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် အုနိုင်းစ်သည် ထိုအမျိုးသမီးထံသွားရောက်ရာ ၎င်းမှ ခံဝန်ချက်ပေးခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ သူမအဖို့ ခဲပစ်သေဒဏ်ခံယူရန် အမိန့်ချမှတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရဟ်နှင့် (ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၈၅)

*မှတ်ချက် *

တရားဆွေးနည်းလမ်းဖြင့် မဟုတ်ဘဲ သူတစ်ပါး၏ကာမကို ရယူသူသည် အိမ်ထောင်ရှိပါကခဲပစ်ခံ သေဒဏ်ယူရန်၊ အိမ်ထောင် မရှိပါက နှိပ်စက်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ ကြိမ်ဒဏ်နှင့် နယ်နှင့်ရန်မှာအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တိုက်ရိုက်ဥပဒေသဖြစ်၏။

အခန်း(၃) ရိတ်သိမ်းသီးနှံများဖြင့် အခြေခံ၍သတ်မှတ်ပေးချေခြင်း

၁၁၉၁။ ခိုင်ခာရ်နယ်သားတို့သည် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အုမရ်(ﷺ)အား ခြေလက်အဆစ်လွဲသည့် ဒဏ်ရာရရှိစေ ခဲ့သောအခါ အုမရ်(ﷺ)မှရပ်၍ ခုတ္တဘဟ်(ဓမ္မမိန့်ခွန်း) ပြောကြားလေ၏။ ‘ဧကန်ပင် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ယဟူဒီ တို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းတို့နှင့်သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ခွင့်ပြုထားသမျှငါတို့သည်လည်း အသင်တို့အား (မိမိဌာနေ၌မိမိရပ်တည်ရန်) ခွင့်ပြု၏’ဟု မိန့်တော် မူခဲ့ပါသည်။ သို့သော်ကား အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုမရ်မှ ထိုဒေသသို့သွားရာ ညဉ့်ပိုင်းတွင် အတိုက်ခိုက်ခံရပြီးနောက် ခြေလက်များ အဆစ်လွဲသွားပေသည်။ ထိုနေရာ၌ ၎င်းယဟူဒီများမှအပ ကျွန်ုပ်တို့ထံအခြားရန်သူမရှိခြင်း၊ ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ရန်သူများဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့အား နယ်နှင့်မောင်းထုတ်ရန် ကျွန်ုပ်မှ စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်ပြီဖြစ်သည်။’ အုမရ်သည် မိမိ၏ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် စိုင်းပြင်းလေသော် အဘူအလ်ဟုကိုင်းက၏ သားများ အနက်တစ်ဦးက အုမရ်ထံလာရောက်ပြီး

‘အို-မုအ်မန်တိုအိုဦးစီးခေါင်းဆောင် အုမရ်၊ မဟမ္မဒ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မိမိတို့၏ရပ်ဌာန၌ နေထိုင်ခွင့်ပေးထားခဲ့ပါလျက်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သဘောတူချက်ပြုခဲ့ပါလျက်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏မြေ၌ ကျွန်ုပ်တို့၏အခြေချအိမ်ဆိုင်ရာ စည်ကမ်းချက်များကို လက်ခံထားပါလျက်နှင့် အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား နှင်ထုတ်တော့မည်လော’ဟူ၍ အရေးဆိုလေ၏။ အုမရ်က ‘အသင်တို့သည် ခိုင်ဘရ်မှ ဆွဲထုတ်ခံရပြီး အသင်တို့၏ ကုလားအုတ်များမှာ အသင်တို့အား တစ်ည၌ပြီးတစ်ည၌ သယ်ယူသွားကြသော အခြေအနေကိုအသင်တို့ ကြိုမည်ဆိုလျှင်ဟူသော ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားခဲ့မှုအား ကျွန်ုပ်မှ မေ့လျော့သွားပြီဟု အသင်တို့ထင်မြင်ကြ ပါသလော’ဟု ပြောကြားရာ ယဟူဒီက ‘၎င်းမှာ အဘူကာစင်မ်မှ ရယ်ဖွယ်အဖြစ်သာ ပြောခဲ့ခြင်းဖြစ်၏’ဟု ပြောလေ၏။ ထိုအခါ အုမရ်က ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရန်သူ၊ အသင်တို့မှ မုသားဆိုချေပြီ’ဟု ပြောကြားပြီးနောက် ၎င်းတို့အား မောင်းထုတ်လိုက်လော့သည်။ ၎င်းတို့ပိုင်ဆိုင်မှုများ၏ တန်ဖိုးငွေကြေး၊ သီးနှံများ၊ ကုလားအုတ်ကုန်းနီးတန်ဆာပလာများ၊ ကြိုးများအစရှိသည်တို့ဖြင့် (အစားထိုးတွက်ချက်၍) ပေးခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၉၀)

အခန်း(၄)   ဂျီဟာဒ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ပဋိညာဉ်များဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များ၊
ယင်းရန်သူစစ်သည်များနှင့်ပြုသော စည်းကမ်းချက်အရေးအသားများ

၁၁၉၂။   အလ်ဟုဒ်ဒီးဘီးယဟ်စာချုပ်ချုပ်ဆိုချိန်က ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ခရီးထွက်လာခဲ့ကြရာ အတန်ငယ် ခရီးပေါက်လျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘ခါလစ်ဒ်ဘင်နီအလ်ဝဇီးဒ်သည် ကုရ်ဂ်းရ် မြင်းသည်တော်တို့ကို ဦးဆောင်ပြီး စစ်တပ်ရှေ့၌ နေရာယူထား၏။ အလ်ဗမီးမ်။ ထို့ကြောင့် လက်ျာဘက်လမ်းကြောမှ ချီတက်လော့’ဟု အမိန့်ပေးတော်မူ ခဲ့၏။ ခါလစ်ဒ်ခများ မုစ်လင်မ်စစ်တပ်၏ ချီတက်မှုဖုန်လုံးကြီး သူ့ထံရောက်လာမှသာ မုစ်လင်မ်တို့၏ ဆိုက်ရောက်လာမှုကို သိမြင်လိုက်ရပေသည်။ ၎င်းနောက်သူသည် ကုရ်ဂ်းရ်တို့ထံ ကသောကမျောပြန်၍ အကြောင်းကြားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ဆနီးယဟ်ဟူသောအရပ်သို့တိုင် ရှေ့ဆက်ချီတက်တော်မူခဲ့၏။ (ထိုနေရာသည် တောင်ထူထပ်သည့် လမ်းကြောဖြစ်ပြီး) ထိုနေရာမှဖြတ်လျှင် ၎င်း(ကုရ်ဂ်းရ်)တို့ထံ (အလွယ်တကူ)ရောက်နိုင်၏။ (ထိုနေရာဝယ်) တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏ ကုလားအုတ်မ ထိုင်ချလိုက်လေသည်။ ကုလားအုတ်မအား ပြန်ထလာစေရန်လူတို့မှ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကြိုးပမ်းကြသော်လည်း အချည်းအနှီးပင်၊ ၎င်းတို့က ‘အလ်ကဆွ်ဝါအ်(ယင်းကုလားအုတ်မ၏အမည်) ခေါင်းမာ လာလေပြီ၊ ကဆွ်ဝါအ်ခေါင်းမာလာလေပြီ’ဟု ဆိုကြသဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အလ်ကဆွ်ဝါအ်သည် ခေါင်းမာလာ ခြင်းမဟုတ်၊ သူမထံ ခေါင်းမာတတ်သည့် စရိုက်သာစာမရှိသို့သော် ဆင်များကို ရပ်တန့်စေတော်မူခဲ့သည် အသျှင်မြတ်က သူမအား ရပ်စေလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏’ဟု မိန့်လေ၏။ ၎င်းနောက်ဆက်လက်၍ ‘ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်ကို ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ်ထားတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့်(ဆိုပါအံ့)။ အကယ်၍ ထိုသူတို့ (ကုရ်ဂ်းရ်မိစ္ဆာများ)သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအပေါ် လေးစားသမှုဖြင့် တောင်းဆိုပါလျှင် မည်သည့်ရာပင်မဆို ၎င်းတို့အား ငါလိုက်လျောပေအံ့ ဟု မိန့်ကြားလေ၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကုလားအုတ်မကို ဟန့်လိုက်ရာ၎င်းမှ ထလာခဲ့၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခရီးလမ်းကြောင်းကို ပြောင်းတော်မူ၏။ အလ်ဟုဒ်ဒီးဘီးယဟ်၏ နယ်နိမိတ် အဖျားရှိ ရေတွင်းငယ်တစ်ခုအနီးရောက်မှ ဆင်းသက်ရပ်နားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းရေတွင်း၌ လူတို့သောက်လောက်ရုံသာ ရေအနည်းငယ်ရှိနေခဲ့၏။ အချိန်တိုလေးအတွင်းမှာပင် ၎င်းရေများမှာ လူတို့အသုံးပြု၍ ကုန်စင်သွားလေ၏။ ၎င်းနောက် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ရေငတ်ရပါကြောင်းလျှောက်တင်ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မြားဘူးတွင်းမှ မြားတစ် ချောင်းကို ထုတ်ယူလိုက်ပြီး ၎င်းကိုရေတွင်းငယ်ထဲသို့ထည့်လိုက်ရန် လူတို့အား အမိန့်ပေးတော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ရေသည် တစ်စထက်တစ်စ စိမ့်ထွက်လာလေရာ လူအပေါင်းမှ တင်းတိမ်အားရသည်အထိ အသုံးပြုခဲ့ကြပြီး ကျေနပ်စွာပြန်လာခဲ့ကြကုန်၏။ ယင်းအခြေအနေ၌ ဘုဒိုင်းလ်ဘင်နီဝရ်ကုဒ်အလ်ဇုဇာအီသည် သူ၏မျိုးနွယ်စုဇုဇာအဟ်မှာ လူအချို့နှင့်အတူ ရောက်လာခဲ့၏။ ယင်းသူတို့သည် သီဟာမဟ်နယ်မှဖြစ်ပြီး ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ) ၏ အတွင်းရေးအကြံပေးလူယုံတော်များ ဖြစ်ကြ၏။ ဘုဒိုင်းလ်မှ ‘ကျွန်ုပ်သည်ဟုဒ်ဒီးဘီးယဟ်၏ ရေပေါ်ကြွယ်ရာ၌ ကအဘ်ဘင်နီလုအိုင်းယ်နှင့် အာမိရ်ဘင်နီလုအိုင်းယ်တို့အား တပ်စွဲနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ နို့စားကုလားအုတ်များ (သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့၏ဇနီးများနှင့် ကလေးများ)ရှိနေပါသည်။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်တို့အား စစ်ဆင်ပါလိမ့်မည်၊ ထို့ပြင် ကိုယ်တော်တို့အား ကအ်ဘဟ်ကျောင်းတော်သို့ သွားခြင်းမှ တားဆီးကြပါလိမ့်မည်’ဧည့်ကျက်တင်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏ ‘ငါတို့သည် မည်သူကိုမျှတိုက်ခိုက်ရန်လာခြင်းမဟုတ်။ အစ္စမုရ်ပြုရန်သက်သက်သာဖြစ်၏။ အမှန်ပင် ကုရ်ဂ်းရ်အပြင် အခြားအာရတ်ဒိဌီများ)အကြားစွက်ဖက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ရမည်။ အကယ်၍ ငါသည် ယင်းဒိဌီများကိုအောင်နိုင်လျှင် အခြားသူများကဲ့သို့ အစ္စလာမ်အတွင်းဝင်ရောက်ခြင်းကို ရွေးချယ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ သူတို့မှ ဆန္ဒမရှိကြပါလျှင်စစ်မက်တိုက်ခိုက်ရန် အာမွေးထားကြပါစေလေ။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ စာချုပ်ပြုရန် လက်မခံကြပါလျှင်

ငါ၏နိမိတ်ကို ထိန်းချုပ်ကိုင်တွယ်ထားတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါအံ့။ ငါသည်အသတ်ခံရသည့်တိုင် ငါ၏ရပ်တည်ချက်လမ်းစဉ်ကို ကာကွယ်ရန် ၎င်းတို့နှင့်တိုက်ပွဲဝင်ရပေလိမ့် မည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ လမ်းစဉ်(အစ္စလာမ်)ကို အပြတ်အသတ်အောင်နိုင်စေမည်မှာ အသေအချာပင် တည်း။

ဘုဒိုင်းလ်မှ ‘ကိုယ်တော်၏ မိန့်ကြားချက်ကို ၎င်းတို့အား ကျွန်ုပ်မှ သိရှိစေပါအံ့’ ဟုလျှောက်တင်ခဲ့၏။ သို့သော် u k̤if&B a&nu c&E&S u / xi fienu f o l u ju E&f w B n f x B (r k r E)ထံမှ လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အသင်တို့မှ နှစ်မြို့ပါလျှင် သူထံမှကြားရသည့်အကြောင်းအချို့ကို အသင်တို့အား ဖွင့်ပြောပြ ပါအံ့’ ဟု ဆိုလေရာ ၎င်းကရိုင်းရိုတို့အနက် ရူးကြောင်ကြောင်လူအချို့က ဤသတင်းကို အလိုမရှိဟု ဟစ်အော်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အမြော်အမြင်ကြီးသူတို့က ‘အသင်တို့ သူထံမှ ကြားခဲ့သည်ကို ဖောက်သည်ချပါလေ’ ဟု ဆိုလေ၏။ ဘုဒိုင်းလ်ကလည်း သူ့အားမှာကြားတော်မူသမျှ ဖောက်သည်ချခဲ့၏။ ဤတွင်အုပ်စုတစ်ဖွဲ့မှ ထရပ်ပြီး ‘အို-လူအပေါင်းတို့ အသင်တို့သည် (ငါ၏)သားများမဟုတ်လေသလော၊ ဟုမေးရာ ၎င်းတို့က ‘ဟုတ်မှန်ပါ၏’ ဟု ဆိုကြ၏။ တစ်ဖန် သူက ‘ငါသည် အသင်တို့၏ဖခင်မဟုတ်လေသလော’ ဟု မေးရာ ၎င်းတို့က ‘ဟုတ်မှန်ပါ၏’ ဟု ဆိုကြ၏။ တစ်ဖန် သူက ‘ငါသည် အသင်တို့၏ ဖခင်မဟုတ်လေသလော၊ ဟု မေးရာ ၎င်းတို့က ‘ဟုတ်မှန်ပါ၏’ ဟု ဆိုကြ၏။ သူက ‘အသင်တို့ငါ့အား ယုံမှားကြသလော’ ဟု မေးပြန်ရာ ၎င်းတို့က ‘မမှားပါ’ ဟု ပြောကြ၏။ သူမှ ဆက်လက်၍ ‘အသင်တို့သိကြပေ၏။ ငါသည် ငါ၏အကူအညီအတွင်း အုကုဇွတ်တို့ကို လက်ကမ်းဖိတ်ခေါ်ခဲ့၏။ ၎င်းတို့မှ ငြင်းဆန်သောအခါ ငါသည်ငါ၏သားချင်းများ၊ သားသမီးများ၊ ငါ့အားနာခံသူများကို ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည် မဟုတ်ပေလော’ ဟုပြောရာ ၎င်းတို့က ‘ဟုတ်မှန်ပါ၏’ ဟု ဖြေကြ၏။ ထိုအခါသူက ‘ကောင်းလေပြီ။ ယခုသူ (မုဟမ္မဒ်) သည် အသင်တို့အား အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ကမ်းလှမ်းချက်တစ်ခုကို ပေးလာလေပြီ။ ငါ့အား သူနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ပြုကြ’ ဟု ပြောကြားရာ ၎င်းတို့က ‘(သို့ဆိုလျှင်) အသင်သူနှင့်တွေ့ကြည့်ပါလေ’ ဟု ပြောကြားလေ၏။ သို့ဖြင့် သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့သွား၍ ဆွေးနွေးပြောပြ၏။ ၎င်းနောက် အုပ်စုတစ်ဖွဲ့က ‘အို-မုဟမ္မဒ် အသင့်သားချင်းများအား အမြစ်လှန်၌ အသင်သည် ဆင်ခြင်ထောက်ထားခြင်း မပြုနိုင်တော့ပြီလော၊ အာရတ်များအနက် မိမိ၏သားချင်းဆွေမျိုးတို့အား အမြစ်လှန်မျိုးဖြုတ်သူတစ်ဦးတစ်လေကိုအသင်သည် (အသင်မတိုင်မီက) ကြားခဲ့ဖူးပါ သလော၊ နောက်တစ်နည်း စဉ်းစားကြည့်ပါလေ။ အကယ်၍ (အသင်ယုံကြည်သော)ဖြစ်ရပ်ပြောင်းပြန်လှန်ခဲ့လျှင် အသင့်လောက်သိက္ခာကျနိုင်သူကို ကျွန်ုပ်မမြင်၊ မျိုးနွယ်စုတိုင်းမှ လူအပေါင်းသည် အသင့်အား ထားရစ်ကျောခိုင်းသွား ကြကုန်မည်ဟု အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၍ ပြောလိုပေသည်’ ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ဤသည်ကိုကြားသော အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)သူအား ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား တစ်ပါးတည်းချန်ရစ်ကာ ကျောခိုင်းထွက်ပြေးမည် ဟု အသင်ဆိုလိုခြင်းလော’ ဟု ပြစ်တင်ပြောဆို၏။ အုပ်စုတစ်ဖွဲ့က ‘ထိုသူမည်သူနည်း (မည်သူမှ ဤသို့ဆိုလိုက်သနည်း)’ ဟု မေးရာ လူတို့က အဘူဘကရ်ပင်ဖြစ်သည်’ ဟု ပြောကြ၏။ အုပ်စုတစ်ဖွဲ့က အဘူဘကရ်အား ‘ကျွန်ုပ်၏ဘဝကို ပိုင်စိုး ထိန်းချုပ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားတိုင်တည်ပါ၏။ အသင်သည် ကျွန်ုပ်အား ကောင်းကျိုးပြုထားခြင်း မရှိခဲ့လျှင်၊ ယင်းအချက်အပေါ် အစားမပေးခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ဒေါမာန်ဖြင့် တုံ့ပြန်မိပေအံ့’ ဟု ဆိုလိုက်၏။ အုပ်စုတစ်ဖွဲ့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မုတ်ဆိတ်တော်ကို သိမ်းကိုင်ရန်ကြိုးစား၍ ဆက်လက် စကားဆို နေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ ဦးခေါင်းတော်အနီး၌ အလ်မုသီးရဟ်က စားနောင်ဖြင့်ရိုက်ချလျက် ‘ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ၏ မုတ်ဆိတ်တော်ထံမှ အသင့်လက်ကို ရုတ်သိမ်းလော့’ ဟု ဆိုလေ၏။ အုပ်စုတစ်ဖွဲ့က ‘ထိုသူမည်သူနည်း’ ဟု မော့ကြည့်ကာ မေး၏။ လူတို့က ‘ထိုသူသည် အလ်မုသီးရဟ်ဘင်န် ယူအ်ဘဟ်’ ဟု ပြောကြ၏။ ဤတွင် အုပ်စုတစ်ဖွဲ့က ဤသို့ပြောတော့သည် ‘အို-သစ္စာဖောက်၊ အသင့်သစ္စာဖောက်ခြင်း၏ ဖြစ်ရပ်ဆိုးကို ကျွန်ုပ်မှ မဖွင့်ချရပေဘူးလော၊ အစ္စလာမ်သက်ဝင်မီ အလ်မုသီးရဟ်သည် ထိုထိုသော သူတို့၏ အဖွဲ့သားဖြစ်ခဲ့၏။ သူသည် ထိုသူများကို သတ်ဖြတ်ပြီး ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းများ ယူဆောင်ကာ အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်ရန် (မဒီနာသို့) ထွက်သွားခဲ့၏။’ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ အုပ်စုတစ်ဖွဲ့အား ‘အစ္စလာမ်အကြောင်းခံဖြင့် ၎င်းကို ကျွန်ုပ်လက်ခံ၏။ ပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် ဆိုလျှင်ကား ၎င်းအရာများတစ်ခုမျှ ယူမည်မဟုတ်’ ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ ထို့နောက်ဝယ် အုပ်စုတစ်ဖွဲ့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာ သာဝကတော် များကို လေ့လာကြည့်ရှုမိတော့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တံတွေးတစ်ချက် ထွေးတော်မူတိုင်း ၎င်းတို့အနက်တစ်ဦးဦး၏ လက်ပေါ်သို့ကျရောက်လျှင်ပင် ထိုသူသည် မိမိ၏မျက်နှာနှင့်ခန္ဓာအသားများ အား သုတ်လိမ်းပွတ်သပ်လိုက်လေသည်။ အကယ်၍ ကိုယ်တော်မှ အမိန့်ပေးလျှင် သူတို့သည် အမိန့်အတိုင်းမတုန်မဆိုး ဆောင်ရွက်ကြကုန်၏။ အကယ်၍ကိုယ်တော်မှ ဝူသျှုပြုတော်မူလျှင် ကိုယ်တော်ကြွင်းကျန်ရေအား အလုအယက်ယူငင် ကြကုန်၏။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်အား စကားပြောဆိုလျှင် မိမိတို့၏ အသံနှိမ့်ချကာ လေးစားသမှုဖြင့် မျက်နှာမကြည့် ခေါင်းငုံ့နေခဲ့ကြကုန်၏။ အုပ်စုတစ်ဖွဲ့သည် မိမိ၏ အမျိုးသားတို့ထံ ပြန်ရောက်လျှင် ဤသို့ပြောပြလေ၏။

‘အို-လူအပေါင်းတို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါသည် ဆီဇာ၊ ခုစ်ရီး၊ အန်နဂျာရီနှင့်

(အခြား)ဘုရင်များထံ ရောက်ခဲ့ဖူး၏။ သို့သော် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)၏ အဆွေတော်သာဝကများက မုဟမ္မဒ်အား လေးစား ကိုင်းရှိုင်းကြသလောက် ရံရွေတော်များက ရိုသေလေးစားခံရသည့် ဘုရင်ဟူ၍ တစ်သက်ပတ်လုံး တစ်ခါမျှမကြုံခဲ့ဖူး ပါလေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍ သူ (မုဟမ္မဒ်)မှ တံတွေးထွေး၍ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးဦးထံ ယင်းတံတွေးကျရောက်ပါက မိမိမျက်နှာနှင့် ခန္ဓာအသားတို့အား သုတ်လိမ်းပွတ်သပ်လေ၏။ အကယ်၍ သူသည် ကိုယ်လက်သန့်စင်ဆေးကြောလေလျှင် ၎င်းတို့သည်ကြွင်းကျန်ရေကို အလှအယက်ယူငင်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့မှ စကားပြောဆိုသော မိမိတို့၏ အသံကိုနှိမ့်ချပြီးသကာလ ရိုသေလေးစားမှုအတိအကျဖြင့် သူမျက်နှာအား မကြည့်ဘဲ နေလေ့ရှိကြ၏။ ဧကန်မလွဲ သူသည် အသင်တို့အား ကောင်းမြတ်လျောက်ပတ်စွာသော အဆိုပြုချက်ကို လက်ဆောင် ပေးလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်လေရာ ၎င်းကို လက်ခံကြပါကုန်။ ဘနီကီနာနဟ်မျိုးစုဝင်လူတစ်ဦးက ‘ကျွန်ုပ်အား သူ့ဆီသွားရန် ခွင့်ပြုပါ’ဟုဆိုသဖြင့် ၎င်းတို့မှ ခွင့်ပြုလိုက်ကြကုန်၏။ သူသည်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် သာသနာတော်များထံ ဦးကပ် ရောက်ရှိလာသည်တွင် ရုဇုလ္လာဟ်(ﷺ) ‘သူသည် ကုရ်ဘာနီသားကောင် (ဘုဒ်နီ)များကို လေးစားသည့် မျိုးနွယ်စုမှ မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာသူ၏ ရှေ့သို့ဘုဒ်နီများယူဆောင်လာကြကုန်’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် လူတို့မှ ဘုဒ်နီကိုထိုသူရှေ့သို့ ယူဆောင်ထားရှိလိုက်ကြပြီး သလ်ဘီယဟ်ကို ရွတ်ဖတ်လျက် သူ့အားကြိုဆိုလက်ခံကြကုန်၏။ ထိုသူသည် ယင်းမြင်ကွင်းအား မြင်တွေ့ရာဝယ် ‘စုဘ်ဟားနုလ္လာဟ်၊ ကအ်ဘဟ်ဝတ်ကျောင်းသို့သွားရောက်ခြင်းမှ ဤသူတို့ပြန်ရောက်လျှင် ‘ကျွန်ုပ်သည် ရောင်စုံကြိုးကုံးစွပ်ထားသော၊ ကျောပြင်၌ တံဆိပ်ခတ်လက္ခဏာပြုထားသော ဘုဒ်နီများကိုတွေ့ခဲ့ရ၏။ သူတို့အား ကအ်ဘဟ်ကျောင်းတော်သို့ သွားခြင်းမှ တားမြစ်ခြင်းသည် မသင့်လျော်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်၏’ဟု ပြောဆိုခဲ့ပေသည်။ ၎င်းနောက် မိက်ရစ်ဘင်နီဟ်ဆွ်မည်သောသူတစ်ဦးမှ ထရပ်၍ မုဟမ္မဒ်(ﷺ) ထံသွားရန် အခွင့်တောင်းဆိုရာ ၎င်းတို့က သူ့အား ခွင့်ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ သူသည် မုစ်လင်မ်တို့အနီးအပါးသို့ ရောက်လာ သော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ထိုသူသည် မိက်ရစ်ဖြစ်၏။ သူသည် ရက်စက်တတ်သူတစ်ဦးဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မိက်ရစ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် စကားဆိုလေတော့၏။ ယင်းသို့ပြောဆိုနေစဉ် စုဟိုင်းလ် ဘင်နီ အမ်ရ် ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ထိုသောအခါ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ‘ယခုသော် အရေးအရာသည် ပြေလည်မှုဖြစ်လာပေအံ့’ဟု မိန့်ဆိုလိုက်၏။ စုဟိုင်းလ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ကျွန်ုပ်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးပဋိညာဉ်ချုပ်ဆိုပါလော့’ဟု ပြောကြားသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က စားရေးတော်ကို ခေါ်ယူမိန့်ကြား၏။ ‘ဘစွမစ်လ္လားဟ်ရဟ်မာနစ်ရဟ်းရမ်ဟု (စတင်)ရေးသားလော့’။ ဤတွင် စုဟိုင်းလ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အရ်ရဟ်မာနစ်ဟူသည် ဘာကိုရည်ညွှန်းသည်ကို ကျွန်ုပ်မသိ။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်ရေးသားဖူးလေ့ရှိသည့်အတိုင်း ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အရှင်နာမံတော်အားဖြင့်’ဟုသာ ရေးသားပါလော့’ဟု ဆိုလေ၏။ မုစ်လင်မ်တို့က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ‘ဘစွမစ်လ္လားဟ်ရဟ်မာနစ်ရဟ်းရမ်’မှ အပ အခြားကိုရေးသားမည်မဟုတ်’ဟု ပြောကြ၏။ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)က ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အရှင်နာမံတော်အားဖြင့်ဟုသာ ရေးလိုက်လော့’ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့နှုတ်တိုက်ချပေး၏ ‘ဤသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏စေတမန်တော် မုဟမ္မဒ်မှ အတည်ပြု ချက်များ ဖြစ်၏။ သို့သော် စုဟိုင်းလ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍ အသင်သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏စေတမန်တော်အဖြစ် ကျွန်ုပ်တို့မှ သိရှိ(လက်ခံ)ခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား ဘာအ်ဘဟ်သို့ သွားခြင်းမှ တားဆီးကြမည်မဟုတ်။ အသင့်အားရန်ပြုတိုက်ခိုက်ကြမည်လည်းမဟုတ်။ သို့ဖြစ်၍ မုဟမ္မဒ်ဘင်နီ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဟုသာ ရေးသားပါလော့’ဟု ဆိုပြန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်နှင့်အသင့်အမျိုးသားတို့မှ ကျွန်ုပ်အား သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း မပြုကြသော်ငြား ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ရွေးချယ်စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်သာဖြစ်ပါ၏။ (သို့ဖြစ်ရာ) မုဟမ္မဒ်ဘင်နီအဘ်ဒုလ္လာဟ် ဟုသာ ရေးသား လေလော့’ဟု မိန့်၍ စုဟိုင်းလ်အား ‘အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အိမ်တော် (ကအ်ဘဟ်)သို့ သွားရောက်ခွင့်ပြုပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကအ်ဘဟ်အား သွဝါဖ်ပြုနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါ၏’ဟု ဆိုတော်မူ၏။ စုဟိုင်းလ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ ခွင့်မပြုနိုင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်အသင်တို့အား အလျှော့ပေးလိုက်ရသည်ဟု အခြားအာရတ် များ၏ ပြောဆိုရန်အခွင့်အရေးမပေးနိုင်ပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်တို့အား နောက်တစ်နှစ်၌ ခွင့်ပြုပါမည်’ဟု ပြောကြားလေ၏။ ထို့ကြောင့်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤအချက်ကို ရေးသွင်းစေလိုက်၏။ စုဟိုင်းလ်မှ ဆက်၍ပြော သည်မှာ ‘အသင်တို့၏ သာသနာကို လက်ခံထားသော်ငြား ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အသင်တို့ထံ ရောက်ရှိလာလျှင် အသင်တို့မှ သူ့အားကျွန်ုပ်တို့ထံ ပြန်အပ်ရန်ကိုလည်းတောင်းဆိုလိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ မုစ်လင်မ် အပေါင်းက ‘စုဘ်ဟားနုလ္လာဟ်၊ မုစ်လင်မ်တစ်ဦးဖြစ်ပြီးသော သူတစ်ဦးကို မရရှိရစ်ကံများ၏ လက်သို့ပြန်အပ်ရန် မည်သို့ဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း’ဟု ဆိုကြကုန်လေ၏။ ထိုအခိုက်မှာ ပင် အဘူဂျန်ဒလ်ဘင်နီ စုဟိုင်းလ်ဘင်နီ အမ်ရ်သည် မက္ကဟ်တောင်ကြားမှ သံခြေကျင်းနှင့်တစ်ကွ ဒယီးဒယိုင်ရောက်လာခဲ့ပြီး မုစ်လင်မ်တို့အကြား လဲကြသွားလေ၏။ စုဟိုင်းလ်က ‘အို-မုဟမ္မဒ်၊ ဤသည်မှာ အသင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ပြုသော ငြိမ်းချမ်းရေး၏

ပထမဆုံးသော အချက်ပင်တည်း ‘(အဘူဂျန်ဒလ်ကို သူ့အားပြန်အပ်ရန်ကို ဆိုလိုပါသည်)’ဟု ပြောရာ တမန်တော်မြတ်က ‘ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်မှာ ယခုတိုင် ရေးမပြီးသေးပါ’ဟု မိန့်၏။ စုဟိုင်းလ်မှ ‘သူ့အား အသင်မှ ခေါ်ယူထိန်းသိမ်းရန် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလျှင်း ခွင့်ပြုမည်မဟုတ်’ဟု ဆိုပြန်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည်အတိုင်းသာ) ပြုပါလေ’ဟု မိန့်သည်ကို စုဟိုင်းလ်က ‘ကျွန်ုပ်ပြုမည်မဟုတ်’ဟုသာ ပြောလေ၏။ မိက်ရစ်မှ စုဟိုင်းလ်အား ‘ကျွန်ုပ်တို့မှ အသင့်အား (အဘူဂျန်ဒလ်ကို ပြန်ခေါ်ရန်) ခွင့်ပြုလိုလားသည်’ဟု ဆိုလေ၏။ အဘူဂျန်ဒလ်မှ ‘အို- မုစ်လင်မ်အပေါင်းတို့၊ ကျွန်ုပ်တို့အား မရှိရစ်ကံများထံ ပြန်ထည့်လွှတ်တော့မည်လော၊ ကျွန်ုပ်မှာ မည်မျှအထိ ခံစားရသည်ကို အသင်တို့ မတွေ့ကြပါသလော’ဟု ပြောရှာ၏။ အဘူဂျန်ဒလ်(ရသ့)သည် အလ္လာဟ်လမ်းအတွက် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး နှိပ်စက်ခံထားရ၏။

အုမရ်ဘင်နီ အလ်ခသွ်သွ့ဘ်(ﷺ) ဤသို့ပြောခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ သွား၍ ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ စေလွှတ်ရွေးချယ်တော်မူသည့် တမန်တော်မဟုတ်ပြီလော’ဟု မေးရာ ကိုယ်တော် ‘ငါသည် မုချကေန် တမန်တော်ဖြစ်၏’ဟု ဖြေတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ဆက်လက်၍ ‘ရန်သူတို့၏ ရပ်တည်မှု သည် မတရားခြင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရပ်တည်မှုသည် တရားမျှတခြင်း ဟူသည် ဟုတ်ပါစေလော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က ‘ဟုတ်ပေစွ’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ‘သို့ဆိုပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ သာသနာ၌ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မဝင်ဝါနိုင်မ့်ချရပါသနည်း’ဟု ဆိုရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါသည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ စေတမန် တော်ဖြစ်၏။ ငါသည် ထိုအရှင်အား ဖီဆန်ခြင်းမပြု၊ ၎င်းနောက် ထိုအရှင်သည် ငါ့အားအောင်နိုင်စေ တော်မူပေအံ့’ဟု မိန့်လေ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ကအ်ဘဟ်သို့သွားရမည်၊ ၎င်း(ကအ်ဘဟ်)ကိုလှည့်ပတ်ကြည့်ညိုခြင်း (သွဝါမ်)ပြုကြ ရမည်ဟု ကိုယ်တော်မှ ကျွန်ုပ်တို့အားပြောကြားခဲ့သည် မဟုတ်လော’မေးရာ ကိုယ်တော်က ‘မှန်ပေ၏။ သို့သော် ကအ်ဘဟ်သို့ သွားရောက်မည်မှာ ဤနှစ်ဟု ငါကိုယ်တော်မှ အသင်တို့အား ပြောဆိုခဲ့ပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘မပြောပါ’ဟု လျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့သည် ကအ်ဘဟ်သို့သွား၍ သွဝါမ်ပြုခြင်းကို မုချပြုရပါလိမ့်မည်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ကျွန်ုပ်(အုမရ်)သည် အဘူဘကရ်(ﷺ)ထံသွားရောက်ပြီး ‘အို-အဘူဘကရ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ရွေးချယ်စေလွှတ်တော်မူသည့် တမန်တော်မဟုတ်ပြီလော’ဟု ပြောရာ သူက ‘ဟုတ်မှန်၏’ ဖြေကြား၏။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်က ‘ရန်သူတို့၏ ရပ်တည်ချက်သည် မတရားခြင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရပ်တည်ချက်သည် တရားမျှတခြင်းဟူသည် ဟုတ်ပါသလော’ဟု ဆိုလေရာ သူက ‘ဟုတ်ပေစွ’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ ဆက်၍ ကျွန်ုပ်က ‘သို့ဆိုပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ သာသနာ၌ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မဝင်ဝါနိုင်မ့်ချကြရပါသနည်း’ဟု ဆိုလေရာသူက ‘ကေန်စင်စစ်ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်၏။ သူ၏အရှင်သခင်ကို သူသည် ဖီဆန်ခြင်းမပြု၊ ၎င်းနောက် ထိုအရှင်သည် ကိုယ်တော်အား အောင်နိုင်စေတော်မူပေအံ့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော်သည် သစ္စာတရားအပေါ်၌ အမှန်ပင်တည်ရှိနေတော်မူ၏’ဟု ပြောကြားလေသည်။ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ကအ်ဘဟ်သို့သွားရောက်၍ သွဝါမ်ပြုကြရမည်ဟု ကိုယ်တော်မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောကြားခဲ့ သည် မဟုတ်လော’ဟုဆိုရာ သူက ‘မှန်စွ။ သို့သော် ကအ်ဘဟ်သို့သွားရောက်မည်မှာ ဤနှစ်ဟုကိုယ်တော်မြတ်က အသင်တို့ကို ပြောဆိုခဲ့တော်မူပါသလော’မေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်က ‘မပြောပါ’ဟု ဖြေကြား၏။ ဤတွင်သူက ‘အသင်တို့သည် ကအ်ဘဟ် သို့သွား၍ သွဝါမ်ပြုခြင်းကို မုချပြုရပါလိမ့်မည်’ဟူ၍ ပြောခဲ့လေသည်။

၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်၏မဖွယ်မရာမေးခွန်းအတွက် (အပြစ်များပလပ်ပါစေရန်) ကုသိုလ်ရေး အလုပ်များ များစွာပြုကျင့်ခဲ့ပါ၏။ ငြိမ်းချမ်းရေး စာချုပ်ရေးသားပြီးစီးလေသောအခါ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သာဝကတော်တို့အား ‘ထရပ်ကြကုန်။ အသင်တို့၏ (ကုရ်ဘာနီ)သားကောင်များကို လှီးဖြတ်ကြကုန်။ အသင်တို့ ခေါင်းတုံးကြပါကုန်’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ထမရပ်ခဲ့ကြချေ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အမိန့်ပေးပါသော်လည်း တစ်ဦးမျှ မထကြသဖြင့် ကိုယ်တော်သည် ၎င်းတို့ထံမှ ထွက်ခွာတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် အွမ္မုစလမဟ်(ﷺ)ထံ ကြွမြန်းသွားပြီး မိမိအပေါ် လူတို့၏သဘောထားကို ပြောပြတော်မူခဲ့၏။ အွမ္မုစလမဟ်က ‘အို- နဘီယုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်အမိန့်အတိုင်းဆောင်ရွက်စေလိုပါသလော၊ ကိုယ်တော်မှ အပြင်သို့ထွက်ကြွတော်မူပါ။ မိမိ၏ ကုရ်ဘာနီသားကောင်ကို လှီးဖြတ်တော်မူပါ။ မည်သူ့ကိုမျှ မည်သည့် စကားတစ်ခွန်းမှ မဆိုပါလေနှင့်။ ကိုယ်တော်ဆံသုသူကို ဆင့်ခေါ်၍ ကိုယ်တော်ဦးခေါင်းတော်ကို ရိတ်တော်မူပါ။ ထိုအချိန်ထိ မည်သူ့ကိုမျှ မည်သည့်စကားတစ်ခွန်းမဆိုပါလေနှင့်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။

သို့ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ထွက်ကြွတော်မူ၍ ထိုအရေးအရာများဆောင်ရွက်ပြီးသည့်တိုင်အောင် မည်သူ့ကိုမျှ စကားတစ်ခွန်းမဆိုခဲ့ချေ။ ဤအခြင်းအရာကို မြင်လျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ သာဝကတော်တို့သည် မိမိတို့၏ တစ်ဦးချင်းစီ၌ သေဘေးကြုံရသည့် အလား ကသုတ်ကရက်ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ မုအ်မင် အမျိုးသမီးအချို့ရောက်လာခဲ့ကြ၏။ ဤတွင်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှာ အောက်ပါအာယသ်တော်ကို ထုတ်ပြန်

ချမှတ်တော်မူလေသည်။

‘အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့ထံ သက်ဝင်ယုံကြည်သူအမျိုးသမီးများ ရွှေ့ပြောင်း လာကြလေသောအခါ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား စမ်းသပ်စစ်ဆေးကြလေကုန်...’ (၆၀:၁၀)

၎င်းနောက် အုမရ်(ﷺ)သည် မုရ်ရစ်ကံဖြစ်နေသော မိမိ၏ဇနီးနှစ်ဦးကို ကွာရှင်းခဲ့လေသည်။ နောင်သော အခါ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးကို မုအာဝီယဟ် ဘင်နီအဘီစုဗ်ယာန်းကလည်းကောင်း၊ နောက်တစ်ဦးကို ဆွဖ်ဝါးနီ ဘင်နီ အုမိုင်ယဟ်မှ လည်းကောင်း လက်ထပ်ထိမ်းမြားခဲ့ကြ၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မဒီနဟ်သို့ ပြန်ရောက်တော်မူသောအခါ အစ္စလာမ်လက်ခံပြီးစ ကုရ်ခင်းရှိအမျိုးသား ဖြစ်သူ အဘူဘဆွီးရ်(رضي الله عنه)မှ ကိုယ်တော်ထံ လာရောက်ခဲ့၏။ သူ့နောက်လိုက်လာခဲ့သော ကာဖီရ်နှစ်ဦးက ကိုယ်တော်အား ‘ကျွန်ုပ်တို့အား အသင်ပေးခဲ့သည့် ကတိကိုလိုက်နာပါလော့’ဟုဆိုလေသဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သူ့အား ၎င်းတို့ ထံ လွှဲအပ်ပေးတော်မူရလေ၏။ ၎င်းတို့သည် သူ့အား(မြို့ပြင်သို့) ခေါ်ထုတ်သွားခဲ့၏။ ဇုလ်ဟုလိုင်ဗ်အရပ်သို့ ရောက်သော် အစီးအနင်းအပေါ်မှဆင်း၍ ၎င်းတို့နှင့်အတူပါလာသော စွန်ပလွံသီးအချို့ကို စားကြလေ၏။ အဘူဘဆွီးရ်က ၎င်းတို့ အနက်တစ်ဦးကို ‘အို-မည်သူမည်ဝါ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်၏ဓားမှာ ကောင်းလွန်းလှချေ တကား’ဟု ပြောရာ ၎င်းသူက ဓားကိုဓားအိမ်မှဆွဲထုတ်ကာ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဤဓားမှာအလွန် ကောင်း အလွန်ထက်လှပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည်အကြိမ်များစွာ စမ်းသပ်အသုံးပြုဖူးပြီဖြစ်၏’ဟူ၍ ပြောလေသည်။အဘူ ဘဆွီးရ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် တစ်ချက်မျှ ကြည့်ရှုပါရစေ’ဟုပြောရာ ထိုသူက ဓားကိုကမ်းပေးလေ၏။ ဤတွင် သူသည် ၎င်းကို တစ်ခါတည်း ခုတ်သတ်လိုက်လေသည်။ ကျန်သူတစ်ဦးမှာ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားကာ မဒီနဟ်သို့ ရောက်လာပြီး ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်သို့အပြေးဝင်လာခဲ့၏။ ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ သူ့အားမြင်တော်မူလျှင် ‘ဤသူသည် ကြောက်လန့်တကြားပေါ်လာပြန်ပကော’ဟု ဆိုတော်မူလေ၏။ ထိုသူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံသို့ရောက်သော် ‘ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေမှာ အသတ်ခံလိုက်ရလေပြီ၊ ကျွန်ုပ်သည်လည်း အသတ်ခံရတော့မည်ထင်ပါအံ့’ ဟု ပြောဆိုလေ၏။ အဘူဘဆွီးရ်ရောက်လာပြီး ‘ယာ-ရစူလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား ၎င်းတို့ထံ ပြန်ထည့်လိုက်ခြင်းဖြင့် ကိုယ်တော်တာဝန်ကျေပွန်တော်မူပြီးဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား ၎င်းတို့ထံမှကယ်တင်တော်မူလိုက်ပေပြီ’ဟုလျှောက်တင်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သုမိခင်အပေါ် ဒုက္ခကြီးစွာ သူသည် တကယ့်စစ်မီးမွှေးပြီလော၊ သူ့ထံထောက်ခံအားပေးသူ ရှိရမည်လော’ဟု မိန့်ကြား တော်မူလေသည်။ ဤသည်ကိုကြားလျှင် အဘူဘဆွီးသည် မိမိအား ကိုယ်တော်မြတ်က ၎င်းတို့ထံ ပြန်အပ်တော့မည်ကို နားလည်လိုက်၏။ ထို့ကြောင့်သူသည် ပင်လယ်ကမ်းခြေသို့တိုင် ခရီးနှင့်ထွက်ခွာခဲ့၏။ အဘူဂျန်ဒလ် ဘင်နီစုဟိုင်းသည်လည်း ၎င်း(ကာဖီရ်) များထံမှ အလွတ်ရုန်းထွက်လာကာ အဘူဘဆွီးရ်နှင့် ပူးပေါင်းလိုက်လေ၏။ သို့ဖြင့် အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်လာသည့် ကုရ်ခင်းရှိအမျိုးသားတိုင်းက အဘူဘဆွီးရ်နှင့် ပူးပေါင်းလိုက်လေ၏။ သို့ဖြင့် အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်လာသည့် ကုရ်ခင်းရှိ အမျိုးသားတိုင်းက အဘူဘဆွီးရ်နောက်လိုက်သွားပြီး အင်အားစုကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်တည်လာတော့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကို တိုင်တည်ပါ၏။ သူတို့သည် ကုရ်ခင်းရှိကုန်သည်များ ရှာမ်ဖက်သို့ ခရီးသွားခြင်းကို ကြားသိရလေတိုင်း သူတို့သည် ယင်းခရီးသွားကုန်သည်အုပ်စုကို ရပ်တန့်အောင်ပြုပြီး တိုက်ခိုက်ကာ ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းများကို သိမ်းယူခဲ့ကြကုန်၏။

ကုရ်ခင်းရှိအမျိုးသားတို့သည် မိမိတို့အနက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ လာရောက်သူ မည်သူမဆို ဘေးကင်း လုံခြုံစေရန် အဘူဘဆွီးရ်နှင့် အဖွဲ့သားတို့အား ဆင့်ခေါ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်(နှင့်)သွေးသားမျိုးနွယ်ကို ထောက်ထား၍ ၎င်းတို့ထံမှ ကတိယူပေးပါဟု မေတ္တာရပ်ညွှတ်သတင်းကို ပို့ကြလေ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အဘူဘဆွီးရ်နှင့်အဖွဲ့ကို ဆင့်ခေါ်တော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အောက်ပါအာယသ်တော်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော် မူခဲ့သည်။

‘ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ထိုသူ(ကာဖီရ်)များ၏ (အန္တရာယ်ပေးမှု)မှ လည်းကောင်း၊ ထိုသူတို့အား အသင်တို့မှ ၎င်းသူတို့အပေါ်ဝယ် အောင်နိုင်သည့်တိုင်အောင်’ (၄၈:၂၄)မှ

‘အကြင်အခါဝယ် ကာဖီရ်တို့သည် အသိတရားမဲ့ခေတ်၏ အစွဲအလမ်းအတိုင်း ၎င်းတို့၏ စိတ်နှလုံးများတွင် မာန်မာနနှင့် မောက်မာခြင်း ထည့်သွင်းထားခဲ့ကြကုန်၏’ (၄၈:၂၆)အထိ

၎င်းတို့၏မာန်မာနနှင့်မောက်မာပလွှားမှုဆိုသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်အဖြစ် (စာချုပ်အတွင်း၌) ဝန်ခံမှုမပြုခြင်း၊ ‘ဘစ္စမစ်လ္လာဟ်ဟစ်ရဟ်မား နစ်ရ်ရဟီးမ်’ကို ထည့်သွင်း ရေးသားရန် ငြင်းဆို ခြင်း၊ မုစ်လင်မိတို့အား ကအ်ဘဟ်ကျောင်းတော်သို့သွားရာ၌ ဟန့်တားခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မစ္စဝရ် ဘင်နီ မန်ရမဟ်(နှင့်) မရ်ဝါနီရ်(ရှင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၃:၈၇၁)

အခန်း(၅) လွတ်ငြိမ်းခွင့်ရသောအရာနှင့် ခွင့်ပြုချက်ရှိသော စည်းကမ်းချက်များ

၁၁၉၃။ မုချကေနိ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ တစ်ရာတွင် တစ်လျော့သည့် (၉၉)ပါးသော နာမံတော်ရှိတော်မူ၏။

ယင်းနာမံတော်များအား အလေးအနက်ထားသူ မည်သူမဆို အမတသုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ)(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

၅၂။ ဝဆွာယဟ် မှာတမ်း/သေတမ်းစာများကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အလ်ဝဆွာယာ

၁၁၉၄။ မည်သည့်မုခ်လင်မ်ပင်ဖြစ်စေ မိမိ၏တစ်စုံတစ်ရာသောဆန္ဒကို သေတမ်းစာပြုပြီး မိမိနှင့်အတူ ဆောင် ထားခြင်းမရှိဘဲ နှစ်ညဉ့်ထက် ကျော်လွန်၍ မနေရ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမာရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁)

၁၁၉၅။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ပရိနိဗ္ဗာန်စင်တော်မူစဉ်က မြည်ဖြူတစ်ကောင် လက်နက်ကိရိယာများနှင့် လှူဒါန်း ထားပြီးသော မြေတစ်ကွက်စာမျှအပ မည်သည့် ဒီရ်ဟမ်၊ ဒီနာရ် ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မည်သည့်ကျွန်အမျိုးသား သို့မဟုတ် ကျွန်အမျိုးသမီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ မည်သည့်အရာကိုမျှသော်လည်းကောင်း ချန်ရစ်တော်မူခဲ့ခြင်း မရှိ ပါချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ကြင်ရာတော် ဂျိုင်းရိယဟ် ဘင်န် သီ အလ်ဟာ်(၁)၏(၁)ကို ဖြစ်သူ အမ်ရ် ဘင်န် အလ်ဟာ်(၁)ရိဆ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂)

၁၁၉၆။ ကျွန်ုပ်သည် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘူအောင်ဖာ(ﷺ)အား “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သေတမ်းစာ ပြုတော်မူခဲ့ပါသလော”ဟုမေးရာ သူက “မပြုတော်မူခဲ့ပါ”ဟု ဖြေကြား၏။ ကျွန်ုပ်က “သို့ဆိုလျှင် လူတို့အပေါ် မှာတမ်းပြုရန် ပြဌာန်းထားခြင်းမှာ အဘယ်သို့နည်း”ဟု မေးသည်တွင် သူက ဤသို့ ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ရေးခဲ့တော်မူသည့်သေတမ်းစာမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျမ်းတော်(ကုရ်အာန်) ဖြစ်ပါ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-သွလ်ဟဟ် ဘင်န် မုဆွရ်ရိဖ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃)

အခန်း(၂) သေဆုံးချိန်၌ အလှူဒါနပြုခြင်း

၁၁၉၇။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မေးမြန်းလျှောက်တင်ခဲ့၏။ “ယာ-ရုဟုလုလ္လာဟ်၊ မည်သည့် အလှူဒါနအမျိုးအစားမှာ အကောင်းဆုံးပါနည်း။” ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ “အသင်သည် ကျန်းမာသန်စွမ်း၍ လောဘတက်နေချိန်၊ ကြွယ်ဝခြင်းကိုမျှော်လင့်ကာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမည်ကို စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ချိန်တွင် အလှူဒါနပြုခြင်းဖြစ်၏။ မည်သူမည်ဝါကို မည်ရွှေ့မည်မျှပေးလိုက်ပါ စသဖြင့်ပြောရသော သေအံ့မှူးမှူးအချိန်အထိ အသင်သည် အလှူဒါနပေးကမ်းခြင်းအား မနှောင့်နှေး မဖင့်နွဲ့ပါစေနှင့်။ ထိုအချိန်ဝယ် ပိုင်ဆိုင်မှုတို့သည် အသင့် ပိုင်ဆိုင်မှုမဟုတ်တော့၊ ထိုထိုသူသူ (အသင့်အမွေခံ)များ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုဖြစ်သွား၍တည်း။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရီ င််ရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄)

အခန်း(၃) အမျိုးသမီးနှင့်ကလေးငယ်များအား အမွေခံအဖြစ် (သေတမ်းစာ၌) ထည့်သွင်းခွင့်ရှိသလော

၁၁၉၈။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ “၎င်းအပြင် အသင်သည် မိမိ၏နီးစပ်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကို သတိပေး နှိုးဆော်ပါလေ” (၂၆:၂၁၄) ဟူ၍ ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူရာတွင် ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ထရပ်၍ “အို- ကုရ်ဇီးရ် အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ (သို့မဟုတ် အလားတူစကားလုံးမျိုး အသုံးပြုခဲ့၏) ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုမှ မကယ်တင်နိုင်သဖြင့် အသင်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို ဝယ်ယူကြပါကုန်။ အို-ဘနီ အဘ်ဒုလ်မနာဖ်၊ ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အပြစ်ဒဏ်မှ မကယ်တင်နိုင်ပါ။ အို- အလ္လာဟ် တမန်တော်၏ဒေါ်လေးဖြစ်သော ဆွဖီယဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် အသင်မအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုမှ မကယ်တင်နိုင်ပါ။ အို-ဖာသွီမဟ် ဘင်န်သီ မုဟမ္မဒ်၊ ငါ၏စည်းစိမ်အနက်မှ အသင်မနှစ်သက်ရာတောင်းဆိုလော့၊ သို့သော် ငါသည် အသင်မအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုမှ မကယ်တင်နိုင်” ဟူ၍ မိန့်ကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရီ င််ရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅)

အခန်း(၄) ကုရ်အာန်အာယသ်တော် (၄:၆)နှင့်စပ်လျဉ်း၍

၁၁၉၉။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိခဲ့စဉ်က အုမရ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ပိုင်ဆိုင်မှုအနက်မှ ဆမ်းဃ် အမည်ရှိ စွန်ပလွံခြံတစ်ခြံကို ပေးလှူခဲ့၏။ အုမရ်က “ယာ-ရုဟုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်မှ မြင့်မြင့်မားမား ဆုလာဘ်ရထားသည့် ငှက်ပျံအချို့ကို

အလှူဒါနပေးလိုပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “၎င်းမြေနှင့် သစ်ပင်များကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ လက်ဆောင်ပေးခြင်း၊ သေတမ်းစာ၌ ထည့်သွင်းခြင်းပြုမည်မဟုတ်ဟူသော အခြေအနေ အပေါ်၌ ၎င်းကို အလှူဒါနပြုလော့”ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ သို့ဖြင့် အုမရ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်တည်း ဟူသော ကျွန်ုပ်တို့အား လွတ်လပ်ခွင့်ရရှိစေခြင်း၊ သူဆင်းရဲများ၊ ဧည့်သည်များ၊ အာဂဇ္ဈာန်သွားများ၊ ဆွေမျိုးသားချင်း များ စသည်တို့အတွက် အလှူဒါန ပေးခဲ့လေ၏။ ယင်းဥယျာဉ်အား စီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်သူအနေဖြင့် တော်သင့်မှုတရပ်မျှ စားသုံးနိုင်ကြ၏။ မိမိ၏ရိက္ခာဆရာအနက် မိတ်ဆွေကိုလည်း စားသုံးစေနိုင်၏။ အကယ်၍ ယင်းဥယျာဉ်၏ အကျိုးအမြတ်အားဖြင့် ကြွယ်ဝလိုသော ရည်ရွယ်ချက်မရှိခဲ့လျှင်။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၆)

အခန်း(၅)

၁၂၀၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အပျက်ကြီးပျက်စီးစေမည့် မဟာပြစ်မှု ခုနစ်မျိုးကို ရှောင်ကြဉ်ကြ”ဟု မိန့်တော် မူရာ လူအများက “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ၎င်းတို့မှာ အဘယ်အရာများနည်း”ဟု မေးကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

- အခြားအရာများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တန်းတူထား ယှဉ်ပြိုင်တွဲဖက်ခြင်း
- မှော်ပညာ စုန်းကဝေအတတ်ကို လိုက်စားခြင်း
- တရားမျှတမှုအကြောင်းမှအပ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ပိတ်ပင်ထားတော်မူသော အသက်ကိုသတ်ခြင်း
- အတိုးကိစ္စ၌ စားသုံးပါဝင်ခြင်း
- မိဘမဲ့၏ဥစ္စာကို စားသောက်သုံးစွဲခြင်း
- ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ချိန်၌ စစ်မြေပြင်မှထွက်ပြေးကာ ရန်သူကို ကျောပေးခြင်း
- တွေ့ထိစဉ်းစားဖူးခြင်း အလျှင်းမရှိသော သီလကောင်းမွန်သည့် မုအ်မင်န် အမျိုးသမီးများကို စော်ကားစွပ်စွဲခြင်း

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၈)

အခန်း(၆) ဝတ္တက လှူဖွယ်အား ထိန်းသိမ်းစီမံသူ၏ခံစားခွင့်လုပ်ခ

၁၂၀၁။ ငါ၏ အမွေစားအမွေခံများသည် ဒိရ်ဟမ် သို့မဟုတ် ဒိနာရ် တစ်ပြားတစ်ချပ်မျှ အမွေရရှိမည် မဟုတ်၊ အကြောင်းမှာ ငါချန်ရစ်ခဲ့လေသမျှမှာ အလှူဒါနပေးရန်အတွက်သာ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၇)

*မှတ်ချက် *

အလှူဒါနဟူသော အထက်ပါအချက်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာဆော်များအတွက် လုံလောက်သော ဆောက်ပံ့မှုများ ကို ယ်ဆာ့၍ ဝန်ထမ်းများ၏လစာများမပါဝင်ချေ။

အခန်း(၇) မြေတစ်ကွက် သို့မဟုတ် ရေတွင်းကိုဝတ္တကပစ္စည်းအဖြစ် တစ်စုံတစ်ဦးမှ ယူဆောင်လျှင် သို့မဟုတ် အခြားမုစ်လင်မ်များကဲ့သို့ ၎င်းရေတွင်းကိုသုံးနိုင်ရန် တောင်းဆိုလျှင်

၁၂၀၂။ အုဆ်မာန်း(رضي الله عنه)သည် သူပုန်သူကန်တို့၏ ဝိုင်းရံမှုကို ခံရသောအခါဝယ် ဤသို့ပြောဆိုခဲ့၏။ “ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၍ အသင်တို့အား မေးမြန်းပါ၏။ ငါသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အဆွေတော်များ မှအပ မည်သူ့ကိုမျှ မေးမြန်းသည်မရှိ။ အကြင်မည်သူမဆို ရူးမတ်၏ရေတွင်းကိုတူးလျှင် ဂျန္နုသ်သုခဘုံ ချီးမြှင့်ခံရဘဲ ဟု ရဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းအားတူးဖော်ခဲ့သည်ကို အသင်တို့ မသိ လေရောသလား။ အကြင်မည်သူမဆို အုစ်ရတ်တပ်မတော်အား ပြည့်စုံစေလျှင် ဂျန္နုသ်သုခဘုံ ချီးမြှင့်ခံရအံ့ဟု ရဗူလုလ္လာဟ် (ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းအား ပြည့်စုံစေခဲ့သည်ကို အသင်တို့ မသိလေရောသလား” ထိုတို့သည် အုဆ်မာန်းပြောဆိုသမျှ ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဝန်ခံခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အုဆ်မာန်း(မူရင်း- ဘုခါရီကျမ်း၊ အတွဲ-၄၊ အခန်း-၃၄

*မှတ်ချက် *

အုစ်ရတ်သည် သဘူအ်စ်စ်ပွဲ ကို ရည်ညွှန်း၏။ ရှုအ်ဟ်သည်

အခန်း(၈)   အာယသ်တော်(၅:၁၀၆-၁၀၈)နှင့်စပ်လျဉ်း၍

၁၂၀၃။ ဘနီစဟ်မ် မျိုးနွယ်စုမှ လူတစ်ဦးသည် သမီးမိ အဒ်ဒါရီနှင့် အဒီဘင်နီဘဒ္ဒါအ်အုပ်စုအတွင်းသို့ ထွက်သွားခဲ့၏။ ယင်းစဟ်မိပုဂ္ဂိုလ်သည် မုစ်လင်မ်တစ်ဦး မရှိသည့်နေရာ၌ ကွယ်လွန်ခဲ့၏။ ယင်းသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်တကွ နိဗ္ဗာန်ကြွသော သမီးမိနှင့်အဒီမျိုးနွယ်ဝင်များသည် သူတို့ထံမှ ရွှေကွပ်ထားသည့် ငွေဖလားတစ်လုံး ပျောက်ဆုံးကြောင်း သတင်းလွှင့်လေ၏။ (၎င်းသတင်းကို အတည်ပြုနိုင်ရန်) ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ၎င်းသူတို့အား ကျိန်ဆိုစေတော်မူ၏။ ၎င်း၏နောက်ဝယ် ထိုဖလားကို မက္ကဟ်မြို့ လူအချို့ထံ ရှာတွေ့ခဲ့ကြပြီး ၎င်းတို့က သမီးမိနှင့်အဒီမျိုးနွယ်ဝင်များထံမှ ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း ဆိုကြ၏။ ၎င်းနောက် ကွယ်လွန်သူ၏သားချင်းများအနက် သက်သေနှစ်ဦးက ထရပ်ကြပြီး မိမိတို့၏ သက်သေခံမှုသည် သမီးမိနှင့်အဒီတို့၏ သက်သေခံမှုထက် ပို၍တရားဝင်ပါကြောင်း၊ ထိုဖလားမှာ မိမိတို့၏သားချင်း သူသေမှ ပိုင်ဆိုင်ပါကြောင်း ကျိန်ဆိုပြောကြားကြလေ၏။ ဤတွင် ဤအရေးအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါမုက္ခပါဌ် တော် ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။

“အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့အနက် ဝဆီယသ်ပြုခဲ့သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံ မရဏတရား ဆိုက်ရောက်လေလျှင် အသင်တို့အနက်မှ မှန်ကန်မျှတသူနှစ်ဦးအား သက်သေအဖြစ် ထွက်ဆိုစေ။ သို့တည်း မဟုတ် အသင်တို့သည် ခရီးထွက်စဉ် မုစ်လင်မ်မရှိသောမြေပြင်၌ သေဘေးဆိုက်ခဲ့သည်ရှိသော် အခြား(သာသနာဝင်) တို့အနက်မှ သက်သေနှစ်ဦး ရှိကြရမည်။” (၅:၁၀၆)

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အတ္တုစ်(

မူရင်း- ဘုခါရီကျမ်း၊ အတွဲ-၄၊ အခန်း-၃၆

၅၃။ ဂျီဟုဒ် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)   ဂျီဟုဒ်၏ ထူးမြတ်မှု

၁၂၀၄။   v l w p n f & p l w k h i f ( ) ထံတော်သို့ အစောစင်ကာ “ဂျီဟုဒ်နှင့်ထပ်တူညီမျှသော ကျင့်ရပ် မျိုးတစ်ခုကို ကျွန်ုပ်အား လမ်းညွှန်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “ယင်းသို့ကျင့်ရပ်မျိုး ငါ ရှာမတွေ့” ဟု ပြောတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ဤသို့ ဆက်လက်မိန့်ဆိုခဲ့၏။ “မှစ်လင်မ်စစ်သည်မှ ဂျီဟုဒ်အတွက် ထွက်သွားချိန်ကစပြီး အသင်သည် မချိုးဖျက်တော့သော ဥပုသ်သီလနှင့်တကွ အသင့်မလိတ်ကျောင်းအတွင်းသို့ ဝင်ကာ မနေမနား အလျှင်းမရပ်တန့်တော့ဘဲ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနိုင်ပါသလော။” ထိုအခါ ၎င်းသူက “အဘယ်သူ ယင်းသို့ ပြုနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟုလျှောက်တင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟရီ ဝိုင်ရှင်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၄)

*မှတ်ချက် *

၁။   အူရုဘာသာစကား၌ ဂျီဟုဒ်ကို ‘စစ်တိုက်ခြင်း’ ဟု သော အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုတည်းအတွက်သာ အသုံးပြု၏။ အူရုဘာသာစကားနှင့် အစ္စလာမ်သာသနာမှ ပြဆို သော ဂျီဟုဒ်မှာ အဓိပ္ပာယ် မတူကွာပြန်၏။ ‘မတရားမှု များကို ပြန်လည်ထွန်တီးတိုက်ခိုက်ခြင်း’ သို့ စွဲ က သင့် မည် ဟု ထင်ပါ၏။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်သူ များက ဂျီဟုဒ်ကို ‘သူပံ့ ငါ့အညါ (မြင့်မြတ်သော အာရှ်အာရှ်အာရှ်အာရှ်) မှစ်လင်မ်များ’ အဖြစ် ဆွဲဆောင် လို နေသူများအဖြစ် မှားယွင်းထင်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဟာဂျ်ကွန် စည်သမီးမှတ်တမ်း၌ ဂျီဟုဒ်ဟုလည်း ဧကား၊ ဧကား၊ ဧကားဟုလည်း ဘဲ ဧကား၊ ဧကားဟုလည်း ခွင်သစ်တိုက်ရိုင်းအား ချွန်မခြင်းကို ‘ဧကား’ ဟုလည်း ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက် တရားရန်၊ တရားရန် (သာသနာဆက်အတွက်) မှစ်လင်မ်ထု၏ ဧကားကို အတွက် အသက်ကို ယ်လျှင် ပစ္စည်းတစ်ခု မိမိတို့ ထံရှိ သမျှပစ္စည်းတို့ကို ရှေးအသုံးအဆောင်များ အထုတ်သွားခြင်းကို ဂျီဟုဒ်ဟု ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဂျီဟုဒ်အားဖြင့် သာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ စကားရပ်ဆော် (လာအိုလ်လာဟ်) ဆိုလွင်ထူးကဲထင်ရှားရသည် ဟုလည်း အထက်ပါ အကြောင်းနှင့် ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါ၏။ နေရာတကာ ခြားနားခြင်းအတွက်ပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး ပိုက်ကတစ်ခုခု၏ ဝါဒဆောင်ချ်အောက်မှ တိုက်ပွဲ ယ်ခြင်း မဖြစ်ရပါ။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အလ္လာဟ်၊ တမန်ဆော်နှင့် ဆွသဟာသာကဆော်များမှ အတည်ပြုနှစ်သက်လက်ခံပြီးသော အရေးအရာကိစ္စများကို သာဆိုလို ထားခြင်း ဖြစ်၏။ တရားရန်နှင့် ဂျီဟုဒ်ဆော်လည်း ဧကား၊ အလ္လာဟ် လမ်းဟူ၍ ဆော်လည်း ဧကား ဖြစ်လာမည် မဟုတ်ပါ။ ထို့အတူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စကားရ (ကလိမန်နှင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အန်)၊ တမန်ဆော်မြတ်ဆော် (ဟဒီးဆ်နှင့် စွန့်ဟ်)၊ အဆွဲ ဟတ်ဆော်တို့၏ အတည်ပြုသော လမ်းညွှန်ချက် (အိဂျ်အ်)တို့နှင့် ကိုက်ညီသော အမင်ဆော်သည် စည်ကမ်းချက်များကို ဆွသဟာသာ ယ် ဆွသဟာသာ (မှတ်တမ်း) ခွင်ပါကြောင်း၊ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ၏ မှတ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။)

၂။   လူသူလက်နက်အင်အား အပြည့် အစုံဖြင့် အလ္လာဟ် လမ်းဆော်၌ ဂျီဟုဒ်ပြုခြင်း (မြင့်မြတ်စွာသော နှစ်ခြင်းသော အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အရေးအကြီးဆုံး အချက်ဖြစ်ပြီး အစ္စလာမ်၏ မဏ္ဍိုင်တစ်ခုဖြစ်၏။ ဂျီဟုဒ်အားဖြင့် အစ္စလာမ်ကို စောင့်ရှောက်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စကားရပ်ဆော် (လာအိုလ်လာဟ်အာအ်လ္လာဟ်) ကို မြှင့်စွင့် ဆွသဟာသာ။ ထိုအသျှင်၏ အမိန့်များကို ပိုမိုထိရောက်လျှင် အစ္စလာမ်သည် ပျက်ဆီးခံရပြီး မှစ်လင်မ်တို့မှာ ဆေးသိမ်သော အနေအထားသို့ ရောက်မည်။ သူတို့၏ ကျင့်သုံးမှုများကို စောင့်ရှောက်ခြင်းများ ခိုးယူခံရမည်။ သူတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ပျက်သုဉ်းမည်ဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ်သာသနာ၌ ရှိသော မှတ်တမ်းတိုင်းအတွက် ပြောနေရာကန်ဖြစ်သည်နှင့် အညီ ဤကိစ္စကို ထိရောက်စွာ ရှောင်လွှဲ ကျင့်သုံးခြင်းနှင့် သို့တည်းမဟုတ် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းအား အနက်ရှိုင်းဆုံး ဆွသဟာသာ အကြံပြုသည် မှတ်တမ်းတစ်ခုနှင့် တွဲ၍ ဆွသဟာသာ အကြံပြုသည်။ (အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုသူ၏ မှတ်ချက်)

၃။   အမှန်ပင် အားလပ်ချိန်မှ ရှိ မရပ်မနား ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် အတူ ဝါလွတ်ခြင်းမရှိ ရက်များစွာ ဆွသဟာသာ ယ်ခြင်းကို (စစ်သည်များ စစ်ကြောင်းထွက်ချိန်မှ စပြီး ဖြစ်ရောက်လာချိန်အထိ) မည်သူတစ်ဦးမှ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းမရှိပါ။ ဧကား၊ ဧကား ရပ်မျှပြုပါ။ ဂျီဟုဒ်ပြုခြင်း၏ အကျိုးကုသိုလ်နှင့် ညီမျှခြင်းသည် ဟု အထက်ပါဟဒီးဆ်ဆော်မှ ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၂) မိမိ၏ဘဝနှင့်ပိုင်ဆိုင်မှု နှစ်မျိုးလုံးဖြင့် အ-ဘဟုံလမ်းတော်၌ အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်သူသည် မုအ်မင်န်များအနက် အကောင်းဆုံးသူ

၁၂၀၅။ တစ်စုံတစ်ဦးသောသူက “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ လူတို့အနက် အကောင်းဆုံးသူမှာ မည်သူဖြစ်ပါသနည်း” ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “မိမိဘဝ၊ မိမိ၏ပိုင်ဆိုင်မှုတို့ဖြင့် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ အစွမ်းရှိ သမျှ အစွမ်းကုန်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သော မုအ်မင်န်”ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် လူတို့က “(၎င်းသူ) ပြီးလျှင် ထပ်မံ၍ မည်သူဖြစ်ပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “တောင်ကြားလမ်းတစ်ခု၌ နေထိုင်ပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သပ်ကံဝါတရားထားရှိလျက် မည်သည့်လူသားကိုမျှ မိမိကြောင့် လမ်းမမှားစေသည့် မုအ်မင်န်” ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆)

၁၂၀၆။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏လမ်းတော်အတွင်း မည်သူမျှ အစစ်အမှန်ကြိုးပမ်းနေသည်ကို အသိတော်မူဆုံး ဖြစ်၏။ မုဂျာဟစ်ဒ်တစ်ဦး၏ ဥပမာသည်ကား ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားလျက် မရပ်မတန့် မနေမနား ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေသူအလား ဖြစ်၏။ မိမိ၏လမ်းတော်မှ မုဂျာဟစ်ဒ်ကို ကတိပြုထားတော်မူသည်မှာ အကယ်၍ ထိုသူသည် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရပါက သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်စေတော်မူမည်။ သို့တည်းမဟုတ် အကျိုးဆုလာဘ်များ၊ စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများနှင့်တကွ မိမိနေအိမ်သို့ ဘေးကင်းချောမောစွာ ပြန်လွှတ်တော်မူမည်။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆)

အခန်း(၃) အ-ဘဟုံလမ်းတော်၌ ဂျီဟာဒ်ပြုသူများ- မုဂျာဟီဒီးန့်၏အဆင့်အတန်း

၁၂၀၇။ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်တော်အား သက်ဝင်ယုံကြည်သူ မည်သူမဆို ဆွလာသ်ကို စွဲမြဲစွာတည်ဆောက်ခြင်း၊ ရမ်သွာန်လ၌ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းရှိလျှင် ထိုသူအား အမတသုခဘုံသို့ ဝင်ရောက် စေရန်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တာဝန်ဖြစ်တော်မူလတ္တံ့။ ထိုသူသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ တိုက်ပွဲဝင်နေသူ ဖြစ်စေ မိမိ၏မွေးရပ်ဌာန၌ ကျန်ရစ်သည်ဖြစ်စေ” ဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူရာ လူအများက “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤဝမ်းမြောက်ဖွယ်သတင်းကို လူတို့အား သိရှိစေသင့်ပါသလော” ဟု မေးလျှောက် ကြလေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

“အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်မှ မုဂျာဟီဒီးန့်တို့အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဂျန္နသ်သုခဘုံ၌ အဆင့်အတန်းပေါင်းတစ်ရာ စီရင်ထားရှိတော်မူ၏။ အဆင့်နှစ်ခုကြား အကွာအဝေးမှာ ကောင်းကင်နှင့်မြေကြီးတမျှ ကွာဝေးသည့်အလား ဖြစ်၍။ သို့ဖြစ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ တောင်းဆိုလျှင် အလ်ဖိရ်ဒေါင်းစ်ကို တောင်းခံကြကုန်၊ ၎င်းသည် သုခဘုံ၏အမြင့်ဆုံးအပိုင်းနှင့် ဗဟိုဌာနဖြစ်၏။ ၎င်း၏အထက်၌ ကရုဏာတော်ရှင်၏ ပလ္လင်္စစ်ရှိပြီး ၎င်းမှ ဂျန္နသ်၏မြစ်ချောင်းများ ဒလဟော စီးဆင်းလျက်ရှိ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၈)

အခန်း(၄) မွန်းမတည့်မီနှင့် နေ့ခင်းအချိန်၌ အ-ဘဟုံလမ်းဝယ် ရှိကြ။ လေးကိုင်းတမျှလောက်သာ ရှိသည့် သုခဘုံမှ တစ်နေရာစာသည်-

၁၂၀၈။ မွန်းမတည့်မီ သို့မဟုတ် နေ့ခင်းအချိန်အတွင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ တစ်ကြိမ်မျှသော ကြိုးစားအားထုတ်မှုသည် လောကနှင့် လောကရှိအရာအပေါင်းတို့ထက် သာမြတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနုတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၀)

၁၂၀၉။ လေးကိုင်းမျှလောက်သာ သေးငယ်သော ဂျန္နသ်၏တစ်နေရာစာသည် နေထွက်ခြင်းနှင့် နေဝင်ခြင်းခံရသည့် အရာအပေါင်းတို့ထက် သာမြတ်၏။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ မွန်းမတည့်မီ သို့မဟုတ် နေ့ခင်းအချိန်အတွင်း ကြိုးစားအားထုတ်မှု တစ်ချက်သည် နေထွက်၊ နေဝင် သက်ရောက်ခံရသည့်အရာအားလုံးထက် မြင့်မြတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၁)

အခန်း(၅) ဟူးရိလ်အီးန် ဟူသည်မှာ

၁၂၁၀။ သုခဘုံသားတို့အနက် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ကမ္ဘာမြေမှ လူတို့အား ပြသစေခြင်းခံရလျှင် သူမသည် ကောင်းကင်နှင့်ပထဝီအကြား နေရာမလပ် လင်းရောင်ခြည်နှင့် သင်းပျံ့ရနံ့များဖြင့် ဖြည့်တင်းလိုက်ပေမည်။ ၎င်းအပြင် သူမ၏ ဦးခေါင်းရံလွှာမှာ လောကနှင့်လောကရှိအရာအပေါင်းထက် ကောင်းမွန်သာမြတ်လှ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(က) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၃-ခ)

အခန်း(၆) အ-၁ဟုံလမ်းတော်၌ ဒဏ်ရာရသူ သို့မဟုတ် ဓားချက်ထိသူ၏ဆုလာဘ်

၁၂၁၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘနီစုလိုင်းမိမျိုးနွယ်စုမှ အမျိုးသား(ရဝ)ဦးကို ဘနီအာမိရ် မျိုးနွယ်စုထံသို့ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ သူတို့သည် ထိုနေရာသို့ရောက်သော် ကျွန်ုပ်၏မိခင်ဘက်မှ ဦးလေးက ၎င်းတို့အား “ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့၏ရှေ့မှ ကြိုသွားနှင့်မည်။ အကယ်၍ ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်အား ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ သတင်းသဝဏ် ဖြန့်ခွင့်ပေးက (အဆင်ပြေသွားမည်ဖြစ်၏) သို့မဟုတ်ပါက အသင်တို့သည် ကျွန်ုပ်နှင့် နီးစွာ ရှိကြပါလေ”ဟုပြော၍ ရှေ့မှ ကြိုသွားနှင့်ခဲ့၏။ မုရ်ရစ်က်များက သူ၏လိုခြံမှုကို အာမခံခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ သတင်းသဝဏ်အား တင်ပြနေစဉ်မှာပင် ၎င်းတို့မှ အရိပ်အခြည်ပြလိုက်ရာ ၎င်းတို့အနက်မှတစ်ဦးက သူ့အား ဓားဖြင့် ထိုး၍ အဆုံးစီရင်လိုက်လေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ဦးလေးမှ “အလ္လာဟုအတိတ်ဘ၇၊ ကအိဘဟ်ကျောင်းတော်၏ အရှင်သခင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်တော်မျိုး အောင်မြင်သွားပါပြီ”ဟု ပြောဆိုသွားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့သည် ကျန်သည့် အဖွဲ့သားများကိုတိုက်ခိုက်ရာ ခြေထောင့်နေသူတစ်ဦးမှအပ ကျန်သူအပေါင်း ကျဆုံးသွားခဲ့၏။ ထိုသူမှာ တောင်ထိပ် အထိ တက်ပြေး(လွတ်မြောက်)သွား၏။ ထိုကျဆုံးသွားသူတို့သည် မိမိတို့၏အသျှင်သခင်နှင့် တွေ့ဆုံရပါကြောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်သည် သူတို့အား နှစ်သက်ခံစားတော်မူပြီး ၎င်းတို့ကိုလည်း နှစ်သိမ့်ကျေနပ်တော်မူကြောင်း ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷺ)မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အသိပေးခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် “ငါတို့သည် ငါတို့၏အသျှင်သခင်ကို တွေ့ဆုံရ လေပြီ၊ အသျှင်မြတ်သည် ငါတို့အား နှစ်သက်လက်ခံတော်မူပြီး ငါတို့ကိုလည်း နှစ်သက်စေခဲ့ပြီဟူ၍ ငါတို့အမျိုးသား တို့အား အကြောင်းကြားသိစေ”ဟု ရွတ်ဆိုလေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ နောင်သောအခါ ဤကုရ်အာန် အာယသ်တော်မှာ ပယ်ဖျက်ရုပ်သိမ်းခံခဲ့ရပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရိအ်လ်၊ ဇ(က)ဝါးန်၊ ဘနီလိဟ်ယာန်၊ ဘနီအဆွိုင်းယဟ် မျိုးနွယ်စုမှ လူသတ်သမားများအပေါ် ကျိန်စာသင့်စေရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ရက်ပေါင်း(၄၀)တိုင်တိုင် ဆုပန် တောင်းဆို တော်မူခဲ့ပါ၏။ ၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်တော်(ﷺ)အား ငြင်းပယ်ဖိဆန်သူများ ဖြစ်၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ ဟမ္မာမ်က လွတ်မြောက်လာသူမှာ နှစ်ဦးဖြစ်ဟန်တူ၏ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။)

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(က) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၇)

၁၂၁၂။ တိုက်ပွဲတစ်ခုတွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်ညှိုးတစ်ချောင်းမှာ (ဒဏ်ရာရပြီး) သွေးပါ စီးတော်မူခဲ့၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်သည် သွေးယိုစီးသော လက်ညှိုးတစ်ချောင်းသာ ဖြစ်သေး၏။ ဤ(ဒဏ်ရာ)သည် အလ္လာဟုံလမ်းတော်၌ ရခြင်းတည်း”ဟု ဆိုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျန်ဒဟ် ဘင်န် စုဖ်ယာန်(က) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၈)

အခန်း(၇) အ-၁ဟုံလမ်းတော်၌ ဒဏ်ရာရသူ၏ထူးမြတ်မှု

၁၂၁၃။ ငါ၏အသက်ဝိညာဉ်ကို ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ်ထားတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မိမိလမ်းတော်၌ ဒဏ်ရာရသူကို ကောင်းစွာ သိရှိတော်မူရာ အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် ရရှိခဲ့လျှင် ထိုသူသည် သွေးရောင်လွှမ်းသော မိမိ၏ဒဏ်ရာဖြင့် ကိယာမသ်နေ့တွင် ရောက်လာမည်ဖြစ်အံ့။ သို့ရာတွင် ၎င်းသည် ကတိုးနံ့သာဖြင့် သင်းကြိုင်နေပေအံ့

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(က) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၉)

အခန်း(၈) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ မုက္ကပါဌ်တော်(၃၃:၂၃)အကြောင်း

၁၂၁၄။ ကျွန်ုပ်၏ဦးရီးဖြစ်သူ အနတ်စ် ဘင်န် အန်နသွရ်(ﷺ)သည် ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ မပါဝင်ခဲ့ရချေ။ သူက “ယာ- ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မှ မုရ်ရစ်က်တို့အား ပထမဦးဆုံး တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်တော်မူသော ဘဒရ် စစ်ပွဲ၌ မပါဝင်ခဲ့ရပါ။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်အား မုရ်ရစ်က်တို့ကို တိုက်ခိုက်ရန် အခွင့်အရေးတစ်ခု ပေးတော်မူပါလျှင်

ကျွန်ုပ်သည် မည်မျှ(ရဲရင့်စွာ) တိုက်ခိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ တွေ့မြင်တော် မူရအံ့” ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ အုဟဒ်စစ်ပွဲဖြစ်ပွားသောနေ့တွင် မုစ်လင်မ်တို့မှ ကျောပေးထွက်ပြေးကြသောအခါ၌ သူက “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ (ကျွန်ုပ်၏အဖော်များဖြစ်သော) ဤသူတို့ပြုလုပ်ကြပုံအတွက် ကျွန်တော်မျိုးသည် အသျှင်မြတ်အား တောင်းပန်ခံယူပါ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်တော်မျိုးသည် ဤ(မုရ်ရစ်ကံများ)၏ပြုမူပုံကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချ ပါ၏”ဟုဆိုပြီးနောက် ရှေ့သို့ထိုးတက်ရာ စအဒ်ဘင်န် မုအာဖ်(ﷺ)နှင့်ဆုံလေ၏။ သူက “အို- စအဒ် ဘင်န် မုအာဖ်၊ အန်နသွ်ရ်၏ အသျှင်သခင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အမှန်ပင် ဂျန္နုသ်ပင်တည်း။ အုဟဒ်တောင်၏ရှေ့မှောက်မှ ထွက်လာသော ဂျန္နုသ်၏ချိုမြိန်ရနံ့ကိုကျွန်ုပ် ရရှိခံစားနေရပါ၏”ဟု ပြောလေသည်။ နောင်သောအခါ စအဒ်က “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ အနတ်စ်ဘင်န်အန်နသွ်ရ် လုပ်သည့်အရာကို ကျွန်ုပ်စွမ်းဆောင်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သူ့ခန္ဓာကိုယ်၌ ဓားချက်နှင့်မြားဒဏ်ရာပေါင်း(၈၀)မက တွေ့ရှိခဲ့ကြပါသည်။ သူ့ခန္ဓာသည် ဆိုးဝါးလွန်းစွာ ပြတ်တောက် ပျက်စီးနေသည်မှာ မည်သူမျှ မမှတ်မိနိုင်ခဲ့ကြ၊ သူ၏လက်ချောင်းများကြောင့်သာ သူ၏ညီမမှ မှတ်မိသွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သူနှင့်သူကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤအာယသ်တော်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်ခဲ့သည်ဟု တွေးဆခဲ့ကြပေ၏။ “မုအ်မင်န်များအနက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် မိမိတို့ပြုထားကြသော ပဋိညာဉ်နှင့်အညီ မှန်ကန်စွာ ကျင့်ဆောင်ခဲ့ကြသူများလည်း ရှိကုန်၏။ - - ” (၃၃:၂၃)

ကျွန်ုပ်၏ညီမ အရ်ရုဘိုင်းအ်သည် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ရှေ့သွားတစ်ချောင်းကို ရိုက်ချိုးခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ် (ﷺ)မှ လက်စားချေအစားယူစေရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ဤသည့်အပေါ် ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော် အား အမှန်တရားနှင့်အတူ စေလွှတ်တော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်ညီမ၏သွားကို ရိုက်ချိုးခြင်း မပြုစေလိုပါ”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်ညီမ၏ရန်ဘက်များက လျော်ကြေးပေးခြင်းကိုလက်ခံပြီး လက်စား ချေခြင်းကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ဤတွင် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျွန်များအနက် မိမိတို့ စောင့်စည်းသော ကျိန်ဆိုချက်များကို အသျှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်မှ ဖြည့်ဆည်းသနားတော်မူသည့်သူအချို့လည်း အမှန်ပင် ရှိကြကုန်၏”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(က) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၁)

၁၂၁၅။ ကျွန်ုပ်သည် အမျိုးမျိုးသော လက်ရေးမူများမှ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ပြန်လည်စုစည်းပြုစုရာတွင် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်မှ ကြားနေကျ အာယသ်တော်တစ်ပါး လစ်ဟင်းနေခဲ့ရ၏။ (နောက်ဆုံးသော်) ယင်းအာယသ် တော်ကို ခုခိုင်မဟ်ဘင်န်ဆာဘစ်သ် အလ်အန်ဆွာရ်(ﷺ)ထံမှတစ်ပါး မည်သူထံမှ ကျွန်ုပ်ရှာမရခဲ့ချေ။ ခုခိုင်မဟ်၏ ထွက်ဆိုချက်သည် အမျိုးသားသက်သေနှစ်ဦးနှင့် ညီမျှသည်ဟု ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ညွှန်းဆိုတော်မူထားခဲ့၏။ ယင်း အာယသ်တော်မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ “မုအ်မင်န်များအနက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် မိမိတို့ပြုထားကြသော ပဋိညာဉ်နှင့်အညီ မှန်ကန်စွာ ကျင့်ဆောင်သူများလည်း ရှိကုန်၏။ - - ” (၃၃:၂၃)

ဆင့်ပြန်သူ- ဇိုင်းဘင်န်ဆာဘစ်(က)နှင့် ခါရီဂျီဘင်န်ဇိုင်းဒ်မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၂)

အခန်း(၉) စစ်ပွဲ၌ မပါဝင်မီ ကောင်းမှုကျင့်ရပ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၂၁၆။ သံချပ်မျက်နှာဖုံးစွပ်ထားသူတစ်ဦးသည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အခစာဝင်ရောက်လာပြီး “ယာ- ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် တိုက်ပွဲဝင်ခြင်း သို့မဟုတ် အစွလာမ်သို့သက်ဝင်ခြင်း၌ မည်သည်ကို ပထမဦးစွာ ပြုရပါ မည်နည်း”ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ပထမဦးစွာ အစွလာမ်သို့ သက်ဝင်ခြင်းပြုပါ။ ၎င်းနောက် တိုက်ပွဲဝင်ပါ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့ဖြင့် ထိုသူသည် အစွလာမ်သို့သက်ဝင်လိုက်၏။ ၎င်းနောက် ကျဆုံးသွားခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ “ကျင့်ဆောင်မှုမှာ မဆိုစလောက်သာဖြစ်သော်လည်း အကျိုး ဆုလာဘ် ကြီးမားလှပါဘိ”

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရာအ်(က) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၃)

အခန်း(၁၀) မည်သူမည်ဝါမှန်း မသိရသူ၏ မြားချက်ဖြင့် ထိမှန်သေဆုံးရသူ

၁၂၁၇။ ဟာရီဆဟ် ဘင်န် စုရာကဟ်(ﷺ)၏မိခင်ဖြစ်သူ အွမ္မုအရ်ရုဘိုင်းအ် ဘင်န်သ် အလ်ဘရာအ် (ﷺ)သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အခစာဝင်ရောက်ပြီး “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် ဟာရီဆဟ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်မအာ ပြောပြနိုင်ပါသလော”ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ဟာရီဆဟ်သည် ဘဒ်ရစစ်ပွဲ၌ မည်သူမည်ဝါမှန်း မသိရသူ၏ မြားချက်ဖြင့် ကျဆုံးသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သူမက ဆက်လက်၍ “အကယ်၍ သူသည် သုခဘုံ၌ရှိနေပါက ကျွန်မသည် ကြံ့ခိုင်သည်းခံစွာရှိမည်။ ယင်းသို့မဟုတ်ခဲ့သော် ကျွန်မသည် သူ့အတွက် သည်းထန်စွာငိုကြွေးရပါတော့မည်”ဟု ဆိုလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အို-ဟာရီဆဟ်၏မိခင်၊ ဂျန္နုသ်သုခဘုံ၌ ဥယျာဉ်များ ရှိကြပါ၏။ အသင်မ၏သားသည် အလ်ဖ်ရ်ဒေါင်းစ်အလ်အအ်လာ

(သုခဘုံရှိ အကောင်းဆုံးနေရာဌာန) ကိုရရှိခဲ့ပေသည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနုတ်စ် ဘင်နီ မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၄)

အခန်း(၁၁) အ-ဟ်အသျှင်မြတ်၏ စကားရပ်တော်မြင့်စွင့်ရေး၌ တိုက်ပွဲဝင်သူ

၁၂၁၈။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံလာရောက်၍ “လူတစ်ဦးမှာ စစ်နိုင်ပစ္စည်းအလိုငှာ တိုက်ပွဲဝင်၏။ နောက်တစ်ဦးမှာ ကျော်ကြားမှုအလိုငှာ တိုက်ပွဲဝင်၏။ တတိယတစ်ဦးမှာ အပြသက်သက်အလိုငှာ တိုက်ပွဲဝင်၏။ မည်သူသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ တိုက်ပွဲဝင်သူဖြစ်သနည်း”ဟု မေးလျှောက်လေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေ၏။

“အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စကားရပ်တော်မြင့်စွင့်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်သူသည်သာ အလ္လာဟ်လမ်း၌ တိုက်ပွဲဝင်သူမည်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅)

အခန်း(၁၂) တိုက်ပွဲပြီးနောက် ရေချိုးခြင်းနှင့် ဖုန်လူးပေကျခြင်း

၁၂၁၉။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အလ်ခန်ဒတ်(ကျုံး)စစ်ပွဲမှ ပြန်ရောက်လာသောအခါ မိမိ၏လက်နက်များကို လွှတ်ချ၍ ရေချိုးသန့်စင်တော်မူခဲ့၏။ ထိုစဉ် ဦးခေါင်းတစ်ခုလုံး မြေဖုံးလူးပေနေသော ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷺ)သည် ကိုယ်တော် ထံရောက်လာပြီး “အသင်၏လက်နက်များ လွှတ်ချထားသလော။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်မူ ယခုတိုင် ကျွန်ုပ်၏လက်နက်များကို လွှတ်မချသေးပါ”ဟု ပြောလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အဘယ်သို့ (ဆက်ရဦးမည်) နည်း”ဟု မေးတော်မူရာ ဂျစ်ဘရီးလ်က “ဤလမ်းဖြစ်၏”ဟု လျှောက်တင်၍ ဘနီကုရိုင်ဗေ မျိုးနွယ်စုများ ရှိရာဘက် သို့ ညွှန်ပြခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည်လည်း ၎င်းတို့ဘက် ရှေးရှု၍ ထွက်ကြွသွားတော့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၈)

အခန်း(၁၃) မုစ်လင်မ်တစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ပြီးနောက်ဝယ် ကာဖိရ်အဖြစ်မှ အစ္စလာမ်သို့ဝင်၏။ ကောင်းမှုများ တရစပ်ကျင့်ဆောင်ပြီး အ-ဟ်လမ်း၌ အသတ်ဖြတ်ခံရသူ

၁၂၂၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူနှစ်ဦးကို အပြီးဖြင့် ကြိုဆိုတော်မူ၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးမှာ ဒုတိယ လူကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ပြီး နှစ်ဦးစလုံး သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရ၏။ တစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ တိုက်ပွဲဝင်ပြီး သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရ၏။ နောင်သောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သတ်သူအား ခွင့်လွှတ်တော်မူလိုက်၏။ ထိုသတ်ဖြတ် ခဲ့သူသည်လည်း ယုဟီဒီ ဖြစ်သွားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၀-က)

၁၂၂၁။ ခိုင်ဘရ်သည် မုစ်လင်မ်တို့၏လက်တွင်း ကျရောက်ပြီးသော် ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ရှိရာ ထိုနေရာ သို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်အား ဝေစုတစ်စု ပေးသနားတော်မူပါ”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ စအီးဒ် ဘင်နီ အလ်အာဆွ်၏သားတစ်ဦးမှ “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ သူ့အား ဝေစုပေးတော်မူနှင့်”ဟု ဆိုလေ၏။ ကျွန်ုပ်က “ဤသူသည် အိဘ်နု ကောင်ကလ် ကိုသတ်သော တရားခံတည်း”ဟု ပြောရာ စအီးဒ် ဘင်နီ အလ် အာဆွ်၏သားက ဤသို့ ပြန်ပြောလေ၏။ “ဟယ်-သိုးစားကျက်တောင်ပေါ်မှ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ဆင်းလာခဲ့သောပူးသတ္တဝါ က ကျွန်ုပ်အား မုစ်လင်မ်တစ်ဦးကို သတ်မိခြင်းအပေါ် ပြောဆိုနေသကဲ့သို့။ ထိုသူသည် ကျွန်ုပ်အားဖြင့် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အဆင့်မြင့်ပေးခြင်းကို ခံယူရရှိခဲ့သည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏လက်တော်များအတွင်း ကျွန်ုပ်အား အရှက်တကွဲဖြစ်စေတော်မူမည်မဟုတ်”ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၀-ခ)

*မှတ်ချက် *

ထပ်ဆင့် ပြန်သူက “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(ခ)စုစုတစ်စု ပေးတော်မူခဲ့ခြင်းရှိမရှိကို ကျွန်ုပ်မသိ”ဟု ဆိုခဲ့ပါ၏။

၁၂၂၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိခဲ့စဉ်က အဘူသွလ်ဟဟ်(رضي الله عنه)သည် ဂျီဟာဒ်အတွက်ဖြင့် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းမရှိခဲ့။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီးနောက်ဝယ် သူသည် အီးဒုလ် ဖိသွံရ်နှင့် အီးဒုလ်အသွံဟာမှအပ ဝါလွတ်ထားခြင်းကို ကျွန်ုပ်မှ အလျှင်း မတွေ့မြင်ရတော့ချေ။

၁၂၃။ ပလိပ်ကပ်ရောဂါသည် မှစ်လင်မီအတွက် ယူဟီဒီ၏အကြောင်းခံတစ်ရပ်ဖြစ်၏။

ဤမှတ်ချက်၌ ယုဟီဒီဖြစ်သော သေခြင်းရှစ်မျိုးကို ဤသို့ ဖော်ပြထား၏။ ပလိပ်နုဂါ၊ ဝမ်းဗို ဖြစ်ခြင်း၊ ဖောအာဂါ၊ နှုတ်ခြင်း၊ တစ်စုံ တစ်ရာဖြင့် ပိတ်ညွှပ်ပိတ်ခံခြင်း၊ အလ္လာဟ် လမ်း၌တိုက်ပွဲ ဝင်ခြင်း၊ မီးလောင်စွမ်းခြင်း၊ အရူးသွပ်သွပ်စွာ စီးတွင်း၌ သေဆုံးခြင်း၊ ထုတ်တိုက်ခြင်း။

၁၂၂၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်ကျွန်ုပ်အားရေးမှတ်ရန် “မုအ်မင်နီတို့အနက်(အိမ်တွင်း၌) ထိုင်နေကြသူ များနှင့် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌အားထုတ်ကြိုးပမ်းသူများမှာ အလျှင်းတူညီမှုမရှိ”ဟူသော အာယသ်တော်ကို နှုတ်တိုက်ချ ပေးလျက် ရှိနေတော်မူစဉ် အိတ်နအွဗ္ဗိ(ကိ)သူးမ် ဝင်ရောက်လာပြီး ဤသို့ပြောဆိုလျှောက်ထားလေ၏။ “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ထံစွမ်းအားရှိခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်သည် မုဗ္ဗာနန်ဂျီဟာဒ်၌ပါဝင်ခဲ့မည်ဖြစ်ပါ၏။” ထိုသူ သည် မျက်မမြင်ဒုက္ခိတတစ်ဦးဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏စေတမန်တော်ထံ ဗျာဒိတ်တော်ချမှတ် ပို့ဆောင်လာတော့၏။ ထိုအချိန် ကိုယ်တော်မြတ်၏ပေါင်တော်မှာ ကျွန်ုပ်၏ပေါင်တံပေါ်၌ရှိနေတော်မူပြီး ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် အလွန်မှပင်လေးလံလာရာ ကျွန်ုပ်၏ပေါင်ကျိုးရတော့မည်ဟုပင် စိုးရွံ့ခဲ့ရ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ထုတ်ပြန်ချက်(၄း၉၆)အထိ ပြီးဆုံးသွားသောအခါမှသာ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ၎င်းအခြေအနေ လွန်မြောက် ခဲ့ပေ၏။

၁၂၂၅။ ။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(❀)သည် ကျုံးရှိရာသို့ကြွမြန်းလာခဲ့၏။ မိမိတို့အတွက် လုပ်ဆောင်ပေးရန် ကျွန်အစေခံများ မရှိကြသဖြင့် ချမ်းအေးလှသည့် နံနက်ခင်းမှာပင် ကိုယ်တိုင်ကျုံးတူးနေကြသော မုဟာဂျီရ်နှင့် အန်ဆွာရ်များကိုစွဲမြင်တော်မူ၏။ သူတို့၏ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုနှင့် ဆာလောင်မှုကို သတိပြုမိတော်မူသော ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့(လင်္ကာ)ရွတ်ဆိုတော်မူ၏။

ဤသည့်အပေါ် မဟာဂိုဏ်းနှင့်အန်ဆွာရ်အပေါင်းတို့မှ ဤသို့ တုံ့ပြန်သိကျူးခဲ့ကြ၏။ “ကျွန်ုပ်တို့သည် မဟာမင်းကြီးအား ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ပြီးကြပြီ။ ၎င်းမှာ-ရှင်သန်နေသရွေ့ ဂျီဟာဒ်ပြုကြမည်”

၁၂၂၆။ မူဟာဂိုရီးနံနှင့် အန်ဆွာရ်တို့သည် အလ်မဒီနဟ်မြို့ပတ်လည်၌ ကျုံးတူးကာ မြေကြီးများကို ကျောပေါ်သယ်ပိုးကြလျက် ဂ်သို ရွတ်ဆိုသီကျုံးကြလေ၏။

“ကျွန်ုပ်တို့သည် မဟာမ္မဒ်(ﷺ)အား ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ပြီးကြပြီ ၎င်းမှာ ရှင်သန်နေသရွေ့ ဂျီဟာဒ်ပြုကြမည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည်လည်း ဂျာသို တုံပြန်သီကြွေးတော်မူခဲ့ပါ၏။

“အို-သျှင်တော်မြတ် အလ္လာဟ်၊ နောင်တမလွန်၏ ကောင်းခြင်းထက်ကောင်းသည်ဟူ၍ မရှိပါ။ မဟာဂျိရ်နှင့်အန်ဆွာရ်အပေါ် ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးသနားတော်မူပါ။”

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၈)

၁၂၂၇။ ။ အလ်အဟ်ဇာဘ်စစ်ပွဲနေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မြေကြီးများသယ်ယူလျက်၊ ကိုယ်တော်ဝမ်းဗိုက်သား ဖြူဖြူပေါ်၌လည်း မြေကြီးများဖုံးလွှမ်းပေကျံလျက် အောက်ပါလင်္ကာကို သီကျူလျက်ရှိနေ တော်မူသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရပါ၏။

“သျှင်တော်မြတ်အလ္လာဟ် အလိုတော်မရှိလေလျှင် လမ်းမှန်တရား၊ ဒါနပေးမှု၊ ဝတ်ပြုခြင်း ကျွန်တော်မျိုး တို့ အလျှင်းမရပေ။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမင်္ဂလာ ကျွန်တော်တို့အား ချီးမြှင့်ပါ။ ရန်သူများနှင့်ကြုံလေလျှင် ကျွန်တော်တို့၏ ခြေအစုံမြဲမြံကုန်စေသား။ ပုန်ကန်ကြသူ ရန်သူများ ဒုက္ခ ယူဆောင်လာငြားအံ့။ အားလျှော့ရှုံးပေး အလျှင်းဝေးသည့် ကျွန်တော်မျိုးတို့ဖြစ်ပါသတည်း”။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်ဘရ်အ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၉၀)

အခန်း(၁၉) ခိုင်လုံသောအကြောင်းဖြင့် ဂျီဟာဒ်ကိုလက်လွှတ်သူများ

၁၂၂၈။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ယဇ်ဝတ်တစ်ခု၌ ရှိနေစဉ် ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “လူအချို့သည် ငါတို့နှင့်အတူ ပါမလာဘဲ အလ်မဒီနဟ်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြ၏။ ငါတို့သည် တောင်ပတ်လမ်းကိုလည်းကောင်း၊ တောင်ကြား လမ်းကိုလည်းကောင်း မဖြတ်ကျော်ခဲ့ကြသော်လည်း ထိုသူတို့သည် ငါတို့နှင့် အတူတူ ရှိကြ၏။ အကြောင်းမှာ သူတို့သည် လျှောက်ပတ်ခိုင်လုံသည့်အကြောင်းရင်းကြောင့် ချန်ရစ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၉၂)

အခန်း(၂၀) အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှုသက်သက်ဖြင့် (အ-ဘဟ်လမ်းအတွက်) ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းခြင်း၏ထူးမြတ်မှု

၁၉၉၄။ အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏နှစ်မြို့မှုသက်သက်အတွက်အားဖြင့် ဥပုသ်သီလ တစ်ရက် စောင့်ထိန်းလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ၏မျက်နှာကို (ငရဲ)မီးမှ နှစ်ပေါင်းခုနစ်ဆယ် ကင်းဝေးစေတော် မူအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အတူစအိုးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၉၃)

မှတ်ချက် နှစ်ပေါင်းခုနစ်ဆယ်အထိ သွားရသော ခရီးအကွာအဝေးဟု အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၌ ဖွင့်ဆိုထား၏။

အခန်း(၂၁) ယာဇီ(စစ်သည်တော်)အား စီမံပြင်ဆင်ပေးသူနှင့် ကျန်ရစ်နေသော ၎င်း၏မိသားစုအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သူ၏ ထူးမြတ်မှု

၁၂၃၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ တိုက်ပွဲဝင်မည့် ယာဇီအား ပြင်ဆင်စီမံပေးသူသည်လည်း ယာဇီပင်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ တိုက်ပွဲဝင်နေသည့် ယာဇီ၏မိမိသားစုတို့အား ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သူသည်လည်း ယာဇီပင်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဇိုင်ဒ် ဘင်န် ခါလ်စ်ဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၉၆)

မှတ်ချက် ပြင်ဆင်စီမံပေးခြင်းနှင့် ကျန်နေသူတို့အား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးခြင်းသည် ဂျီဟာဒ်ပြင်ဆင်မှုအတိုင်း ဖွင့်ဆို ထားပါသည်။

၁၂၃၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကြင်ရာတော်များ၏အိမ်များမှတစ်ပါး အွမ္မုရ်လိုင်ဒ်၏အိမ်မှလွဲ၍ မဒီနဟ်ရှိ မည်သည့်အမျိုးသမီးအိမ်ကိုမျှ ဝင်တော်မူလေ့မရှိခဲ့။ အဘယ်ကြောင့်ဟူသည်ကို မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော် မြတ်က “သူမ၏အစ်ကိုသည် ငါ၏အစုအဝေးအတွင်း သတ်ဖြတ်ခံရခြင်းကြောင့် ငါကိုယ်တော်သည် သူမအား ကရုဏာသက်ရပေ၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နအတ္တူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၇၄)

အခန်း(၂၂) စစ်မက်ကာလအတွင်း ဟန္တာသ် ကိုသုတ်လိမ်းခြင်း

၁၂၃၁။ ယမာမဟ်စစ်ပွဲနေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဆာဘစ်သ် ဘင်န် ကိုင်းစ်(ﷺ)ထံသို့ သွားခဲ့၏။ သူသည် ဝတ်ရုံကို ပေါင်များအထက်သို့ လှန်တင်ထားကာ မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာအား ဟန္တာသ် (သူသေအား သုတ်လိမ်းပေးသည့် အမွှေးနံ့သာ တစ်မျိုး)ကို သုတ်လိမ်းလျက် ရှိနေခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က “မည်သည်က အသင့်အား (စစ်ပွဲမှ) နောက်ကျန်ရစ်စေသနည်း” ဟုမေးရာ သူက “အို-ငါတူ၊ ယခုပင် ငါလာတော့မည်”ဟု ဖြေကြားပြီးနောက် ဟန္တာသ်ကို ဆက်၍သာ သုတ်လိမ်း နေခဲ့၏။ ပြီးလျှင် ထွက်လာပြီး (လူအတန်းကြား၌) ထိုင်လေ၏။ လူတို့သည် စစ်မြေပြင်မှထွက်ပြေးကြောင်း ကျွန်ုပ်မှ ပြောပြရာ ဆာဘစ်သ်က “ရန်သူကိုတိုက်ရန် ငါ့အတွက် လမ်းရှင်းပေးကြကုန်။ ငါတို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့ကြစဉ်က ယင်းအမှုမျိုး အလျှင်းပြုကြသည်မဟုတ်။ အသင်တို့၏ ရန်သူများထံမှ အသင်တို့ရယူလိုက်သည့် အကျင့် စာကမ္ဘာ ဆိုးဝါးလှပါဘိခြင်း” ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၉၈)

မှတ်ချက် ၎င်း(ပုနုဖစ်ကံများနှင့် ဖြစ်ခဲ့သော)ယမာမဟ်စစ်ပွဲ၌ဆာဘစ်သ် ဘင်န် ကိုင်းစ်(ﷺ)တို့ က်ခို က်ရင်းကျဆုံးသွားခဲ့၏။ (မြန်မာပြန်သူ)

အခန်း(၂၃) ရန်သူနယ်ဖောက် ကင်းထောက်သူ၏ ထူးမြတ်မှု

၁၂၃၃။ အဟ်ဇာဘ်စစ်ပွဲနေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “မည်သူသည် ရန်သူများ၏သတင်းကို (စုံစမ်း ထောက်လှမ်း၍) ငါ့ထံ ယူဆောင်လာပေးမည်နည်း”ဟု မေးတော်မူရာ “ကျွန်ုပ်မှပြုပါမည်”ဟု အဇ်ဇာဘ်(ﷺ)မှ ဆိုလေ၏။ တစ်ဖန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “မည်သူသည် ရန်သူများ၏သတင်းကို ငါ့ထံ ယူဆောင်လာပေးမည်နည်း”ဟု မေးပြန်ရာ “ကျွန်ုပ်မှပြုပါမည်”ဟု အဇ်ဇာဘ်(ﷺ)မှပင် ဆိုပြန်လေ၏။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “တမန်တော်တိုင်း၌ တပည့်သာဝကဟူသည် ရှိခဲ့ကြ၏။ ငါ၏ တပည့်သာဝက(ဟဝါရီ)သည် အဇ်ဇာဘ်(ﷺ) ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာတီရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၉၉)

အခန်း(၂၄) ဂျီဟာဒ်အတွက်ဆင့်ခေါ်သော မုစ်လင်မ်ခေါင်းဆောင်သည် လူဆိုးဖြစ်စေ လူကောင်းဖြစ်စေ အကောင်အထည်ဖော်ကြကုန်

၁၂၃၄။ ကောင်းမြတ်ခြင်းသည် မြင်းများ၏နဖူးဆံစများအတွင်း ကိယာမသ်နေ့တိုင် တည်မြဲနေမည်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် (နောင်တမလွန်၌) ဆုလာဘ်ကိုလည်းကောင်း၊ (လောကီ၌) စစ်နိုင်ပစ္စည်းကိုလည်းကောင်း ဆောင်ယူရာ အကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ- အုရ်ဝဟ် အလ် ဘာရီကီးန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၀၄)

၁၂၃၅။ ဘရ်ကသ်တည်းဟူသော ကောင်းချီးမင်္ဂလာသည် မြင်းများ၏ နဖူးဆံစများ၌ ရှိနေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၀၃-ခ)

မှတ်ချက်

မာရားကို ဆော်လှန်သူများ၊ ဆော်လှန်ရန်လှုံ့ ဆော်သူများ၊ ဆော်လှန်နေနှင့် ခုခံနေသို ခံရသူများအားလုံးက အစ္စလာမ်များနှင့် နှစ်သက်သည်ဟု ဆို လို သည် ထင်အံ့ ။

အခန်း(၂၅) ဂျီဟာဒ်၌ မြင်းတစ်ကောင်ကို အသုံးချလျှင်ပင် (၈:၆၀)

၁၂၃၆။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်ဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သက်သက်အတွက် အားဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်ကတိတော်အပေါ် ယုံကြည်ချက်အားဖြင့် မြင်းတစ်ကောင်ကို ထည့်သွင်း အသုံးချလျှင် ထိုသူသည် ကိယာမသ်နေ့၌ ထိုမြင်း စားသောက်ခဲ့သည်နှင့်အညီ ထိုမြင်းစွန့်ထုတ်ခဲ့သော အလေးအပေါ့ နှင့်အညီ အကျိုးဆုလာဘ်ကို ချီးမြှင့်ခံရလေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟရီရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၀၅)

အခန်း(၂၆) မြင်းနှင့်မြည်းကို အမည်ပေးခြင်း

၁၂၃၇။ ကျွန်ုပ်တို့၏ပိုင်နက်အတွင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော မြင်းတစ်ကောင်ရှိခဲ့၏။ ၎င်းအား အလ်လုဟိုင်းဖ် (ဝါ) အလ်လုခိုင်းဖ် ဟုခေါ်ဆိုခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ် ဘင်န် စအိုဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၀၇)

၁၂၃၈။ ကျွန်ုပ်သည် အုဖိုင်းရ်အမည်ရှိ မြည်းတစ်ကောင်ကို စီးနင်း၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်တော်ပါး အစီးအနင်းဖော် ဖြစ်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ မေးတော်မူခဲ့၏။

“အို-မုအာဒ်၊ မိမိ၏ကျွန်များအပေါ်ရှိသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အခွင့်အရေး(နှင့်) အသျှင်မြတ် အပေါ်တွင်ရှိသော ထိုကျွန်များ၏အခွင့်အရေးကို အသင် သိပါလေစ ---”

မှတ်ချက် (ဤကျမ်းမှ ဟဒီးဆ်ဆက်အမှတ်စဉ်-၁၅၅၅ပါရန်)

ဆင့်ပြန်သူ- မုအာဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၀၈)

၁၂၃၉။ အခါတစ်ပါး၌ အလ်မဒီနဟ်တွင် စိုးထိတ်တုန်လှုပ်ဖွယ် အကြောင်းတစ်ရပ် ပေါ်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ပိုင် မန်ဒူးဘ်အမည်ရှိမြင်းကို ငှားရမ်းတော်မူခဲ့၏။ (၎င်းနောက် စီးနင်းထွက်ခွာ တော်မူ၏။ ပြန်ရောက်သောအခါ) ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါသည် မည်သည့်စိုးထိတ်တုန်လှုပ်ဖွယ်ရာကိုမျှ တွေ့မလာ ခဲ့ရပါချေ။ ဤ(မြေ)မှာ အလွန်လျင်မြန်လှသည်ကို ငါမြင်ခဲ့ရ၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၀၉)

အခန်း(၂၇) မြင်းထံ၌ မကောင်းနိမိတ်ရှိမရှိ

၁၂၄၀။ မကောင်းသည့် အတိတ်နိမိတ်သည် အရာသုံးမျိုး၌ရှိ၏။ မြင်း၊ အမျိုးသမီး၊ နေအိမ်။

၂၀၀၃။ သည် အမွှေးနံ့သာ (လက်ဆောင်)ကို မည်သည့်အခါမျှ မငြင်းဆိုတော်မူခဲ့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်နုလ္လာဟ် ဘင်န် အုမာရ်(ရသွ့) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၁၀)

မှတ်ချက်

အစ္စလာမ်၌အယူသည်မြင်းမှာ မှန်စွာဖြစ်၏။ထို့ရာတွင် မကောင်းနိမိတ်ရှိ ကောင်း၏ဟု ယူဆခြင်းသည် မှန်သည်။(၁) မြင်း-ဆိုင်အရှည် သို့မဟုတ် အရှည်အလျား မဟုတ် ဂျဟာဒ် အတွက်အသုံး ရသောမြင်း(အစီးအနင်း)။(၂) အမြဲသမီးသုံးမြတ် ပြုတတ်သော သို့မဟုတ် ပာမာနန် ရှင်းရှင်းပြုပြုတတ်သောမိန်းမ။(၃) နေအိမ်- မကျယ်ဝန်းသော သို့မဟုတ် ထိုကျောင်းမရောက်ဆီခင်သော သို့မဟုတ် ဆို သွမ်းသည့် အိမ်နီးချင်းရှိ ရသောနေအိမ်။

အခန်း(၂၈) မြင်းအတွက် ဝေစု

၁၂၄၁။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် (စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများမှ) မြင်းအတွက်ဝေစု နှစ်စု ၎င်းအားစီးနင်းသူအတွက် ဝေစုတစ်စု သတ်မှတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အုမာရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၁၁)

၁၂၄၂။ လူတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်အား “အသင်သည် ဟုနိုင်းနီစစ်ပွဲ၌ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား စွန့်ခွာ၍ အလွတ်ရုန်း ထွက်ပြေးခဲ့လေသလော”ဟုမေးရာ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့အဖြေပေးခဲ့၏။ “သို့သော် ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှာ အလွတ်ရုန်း ထွက်ပြေးခြင်း ပြုတော်မူခဲ့ပါ။ ဟဝါဇင်နီမျိုးနွယ်မှ လူတို့သည် ထူချန်သော လေးသည်တော်များဖြစ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ် တို့သည် သူတို့နှင့်တွေ့ဆုံပြီ တိုက်ခိုက်ကြသောအခါ သူတို့ ထွက်ပြေးခဲ့ကြကုန်၏။ မုစ်လင်မ်တို့မှ စစ်နိုင်လက်ရ ပစ္စည်းများကို ကောက်ယူသိမ်းဆည်းကြခိုက် မုရ်ရစ်က်တို့မှ ကျွန်ုပ်တို့အား မြားဖြင့် ပစ်လွှတ်ခဲ့ကြပြန်၏။ သို့သော်လည်း ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ထွက်ပြေးခြင်း ပြုတော်မူခဲ့ချေ။ ကျွန်ုပ်မှ တပ်အပ်တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏ မြည်းဖြူပေါ်၌ ရှိနေတော်မူပြီး ဇက်ကြိုးကိုအာဖ်ယာန်(ﷺ)မှ ကိုင်ထားလျက် ရှိခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ “ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် မုသားမဆိုသည့်

တမန်တော်ဖြစ်တော်မူ၏။ ငါသည် အဘိဓမ္မာ မသိသွယ်လတ်၏သားဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- အလံဘရာအံ ဘင်နံ အဘိဓမ္မာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၁၆)

*မှတ်ချက် *

၁။ထို အချိန်တွင် အာဂျင်တီးနားသည် အစ္စလာမ်ကို လက်ခံလို က်ပြီဖြစ်၏။

၂။ဆွေးနာချက်ကို ‘သား’ဟု ခေါ်ဝေါ်လည်းသုံးနှုန်းဆွဲ၍ကြ၏။

အခန်း(၂၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကုလားအုတ်မ

၁၂၄၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်၌ ကုလားအုတ်မတစ်ကောင်ရှိပြီး အလံအသွင်ဘာဟ် ဟုခေါ်တွင်ကာ (အပြေး)ပြိုင်ပွဲဝင်ရန် မစွမ်းခဲ့ချေ။ တစ်ခါသော် ကျေးတောသားတစ်ဦးသည် အသက်ခြောက်နှစ်လောက်အရွယ်ရှိ ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ကို စီးနင်းလျက် ၎င်း(အလံအသွင်ဘာဟ်)အား ဖြတ်သန်းကျော်တက်သွားခဲ့၏။ ဤအခြင်းအရာ အပေါ် မှစ်လင်မ်တို့မှ မခံချိမခံသာ ခံစားရသည်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သတိပြုမိလေလျှင် ဤသို့ မိန့်ကြားတော် မူခဲ့၏။ “ဤလောကီ၌ ပို၍ တိုးတက်သာလွန်သည့်အရာမှန်သမျှ ချပေးတော်မူခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အဖို့ လုပ်ရန်စဉ် ဖြစ်တော်မူပေ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၁၄)

အခန်း(၃၀) စစ်ပွဲများအတွင်း အမျိုးသမီးများသည်သားရေအိတ်ဖြင့် ရေသယ်ကြခြင်း

၁၂၄၄။ အုမရ် ဘင်နံ အလံသွင်သွာဘ်(ﷺ)သည် အထည်စအချို့ကို ဇီနဟ်ရှိ အမျိုးသမီးများအကြား ခွဲဝေ ဖြန့်ဖြူးပေးခဲ့၏။ အထည်ကောင်းတစ်စကျန်နေသော် သူနှင့်အတူရှိနေသူတစ်ဦးက “အို-မှစ်လင်မ်တို့၏ ဦးစီးခေါင်းဆောင်၊ ဤအထည်စကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မြေးဖြစ်သော အသင့်ဇနီးအား ပေးကမ်းလိုက်ပါလော့”ဟု ပြောလေ၏။ သူတို့ ဆိုလိုသည်မှာ အဇ်ဇ်(ﷺ)၏သမီး အွမ္မု ကုလ်ဆူးမ် ဖြစ်၏။ အုမရ်က “အွမ္မုစလီးသွံ သည် ပို၍အခွင့်အရေးရှိ၏”ဟု ပြောကြားလေ၏။ အွမ္မုစလီးသွံ သည် အန်ဆွာရ်အမျိုးသမီးများအနက်မှဖြစ်ပြီး ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့သူ တစ်ဦးဖြစ်၏။ အုမရ်မှ ဆက်၍ပြောသည်မှာ “သူမသည် အုဟုဒ်စစ်ပွဲအတွင်း သားရေအိတ်ဖြင့် ရေသယ်ပေးနေခဲ့၏” ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဆအ်လတဟ် ဘင်နံ အဘိဓမ္မာ(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၁၂)

အခန်း(၃၁) စစ်ပွဲများအတွင်း အမျိုးသမီးတို့သည် ဒဏ်ရာရသူများကို ကုသစောင့်ရှောက်ကြခြင်း

၁၂၄၅။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ စစ်ပွဲများ၌ ပါဝင်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ လူတို့အား ရေတိုက်ကျွေး ခြင်း၊ ဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သူသေများနှင့် ဒဏ်ရာရသူများကို အလံမဒီနဟ်သို့ ပြန်ပို့ခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ရုဘိုင်းအံ ဘင်နံ သိ မုအောဇ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၁၄)

အခန်း(၃၂) အ-၁ဟုံလမ်းတော်နှင့် စစ်ပွဲကာလအတွင်း နိုးကြားသတိရှိရန်

၁၂၄၆။ တစ်ည၌တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နိုးကြားဖျတ်လတ်နေခဲ့၏။ အလံမဒီနဟ်သို့ရောက်လျှင် ကိုယ်တော်က “ငါ၏အဆွေတော်များအနက် ဖြူစင်တည်ကြည်သူတစ်ဦးမှ ငါ့အား ဤည၌တွင် စောင့်ကြပ်ပေးမည်လော” ဟု ပြောကြားတော်မူ၏။ ရုတ်ချည်းပင် လက်နက်ကိရိယာများ ချောက်ချောက်ချက်ချက်မြည်သံကို ကျွန်ုပ်တို့ ကြားလိုက် ရာဖြင့် ကိုယ်တော်က “ထိုသူ မည်သူနည်း”ဟု မေးတော်မူ၏။ ထို(ရောက်လာ)သူက “ကျွန်ုပ်သည် စအဒ် ဘင်နံ အဘိဓမ္မာဆွံ ဖြစ်ပါ၏။ ကိုယ်တော့အား စောင့်ကြပ်ပေးရန် ရောက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်”ဟု ဖြေကြားလေ၏။ သို့ဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (စိတ်ချလက်ချ) အိပ်စက်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အအိရူဟ်(စ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၁၆)

၁၂၄၇။ ဒီနာရ်၏ကျွန်၊ ဒီရ်ဟမ်၏ကျွန် နှင့် ခမီးဆွတ် (ဖိမ်ခံပစ္စည်း/ အဝတ်အစားများ၌ မွေ့လျော်သူ)သည် ပျက်သုဉ်းပါစေသား။ အကြောင်းသော် ထိုသူသည် ယင်းအရာများကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည့်အခါ ကျေနပ်အားရလျက် ရှိပြီး ချီးမြှင့်ခြင်းမခံရလျှင် မကျေမနပ် ဖြစ်လေ့ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ယင်းသို့လူစားမျိုး နိမ့်လျှော့ကျဆင်း၍ ပျက်သုဉ်း စေသား။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ဆူးတစ်ချောင်း စူးဝင်လျှင်ပင် ဆူးထွင် ဆူးနုတ်ပေးသူ တစ်ဦးမျှ ရှာမတွေ့ပါစေနှင့်။

“သွူးဘာ”သည် ထိုသို့သောသူအတွက် ဖြစ်၏။ ၎င်းသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော် အတွင်း မိမိမြင်း၏ ဇက်ကြိုးကိုကိုင်၍ ကြိုးစားအားထုတ်၏။ သူ၏ဆံပင်မှာ ပြီးသင်နိုင်ခြင်းမရှိ၊ သူ၏ခြေများမှာ ဖုန်ပေကျလျက်ရှိနေ၏။ အကယ်၍ သူ့အား ရှေ့ပြေးစစ်သည်အဖြစ် ခန့်အပ်လျှင် သူသည် ကျရာတာဝန်၌ ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်၏။ အကယ်၍ သူ့အား နောက်ပိုင်းအစောင့်စစ်သားအဖြစ် ခန့်အပ်လျှင် သူသည်ကျရာတာဝန် ၌ ကျေနပ်စွာ ထမ်းဆောင်၏။ အကယ်၍ သူ့အား နောက်ပိုင်းအစောင့်တပ်သားအဖြစ်ခန့်အပ်လျှင်လည်း သူ၏ကဏ္ဍကို ကျေနပ်စွာ လက်ခံ၏ (သူသည် မည်မျှအထိ ရိုးသား၏ မကြီးပွားလိုသနည်း ဆိုသော်) သူမှခွင့်တောင်းသည့်အရာမှာ ခွင့်ပြုချက်ပေးမခံရ၊ ၎င်းအပြင် ကြားဝင်လျှောက်လဲလျှင်လည်း သူ၏ ကြားဝင်လျှောက်လဲမှုကို လက်မခံကြပေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၃၇)

*မှတ်ချက် *

၁။ သွူးဘာ-စစ်မှန်သော ဖျော်ရွှင်မှုအပေါင်း(သို့မဟုတ်) ဂန္ဓသ်ရှိ သစ်ယင်တစ်မျိုး

၂။ ဒုတိယလူစားသည် ဇာကာအုရုဦးဆောင်မှုများကို အလျှင်းစိတ်မဝင်ဘဲ အလ္လာဟ်နှစ်မြို့မှု နှင့် ဂန္ဓသ်ကို သာအောင်မှန်း၏။

အခန်း(၃၃) စစ်ပွဲအတွင်း ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုစုခြင်း

၁၂၄၈။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုစုရန်အတွက် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ ခိုင်ဘရ်သို့ လိုက်ပါသွားခဲ့၏။ (၎င်း၏နောက်)အိမ်တော်ပြန်လမ်း၌ အုဟုဒ်တောင်အားမြင်သည့်အခါဝယ် ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ ဆိုတော်မူခဲ့၏။ “ဤတောင်သည် ငါတို့ကိုချစ်၏။ ငါတို့ကလည်း ၎င်းကို ချစ်မြတ်နိုး၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ် ဘင်န် မာလ်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၃၉)

*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်ဆော်၏ နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်သောမဒီနာအတွက် ဆုမွန်ပြခြင်းကို လွန်ခဲ့ သော ‘မဒီနာ ကဏ္ဍ’၌ပါရှိ။

၁၂၄၉။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ (ခရီးစဉ်တစ်ခု၌) ရှိခဲ့ကြ၏။ မိမိ၏အဝတ်ကို ကိုယ်တိုင် အုပ်မိုးခြင်းမှအပ မည်သည့်အရိပ်မျှ မရှိခဲ့ချေ။ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားသူများသည် မည်သည့်အလုပ်မျှ မလုပ်ခဲ့ကြ။ ဥပုသ်သီလ မစောင့်ထိန်းထားသည့်သူတို့သည် ကုလားအုတ်များကို ကြည့်ရှုခြင်း၊ လူတို့အတွက် ရေသယ်ပေးခြင်း၊ မကျန်းမာသူနှင့် ဒဏ်ရာရသူများကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “ယနေ့သော် ဥပုသ်သီလ မစောင့်ထိန်းထားသောသူတို့သည် အကျိုးဆုလာဘ်(အပေါင်း)ကို ယူဆောင်သွားကြလေပြီ” ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနုတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၄၀)

*မှတ်ချက် *

ဥပုသ်သီလစောင့် ထိန်းထားသူတို့သည် မိမိတို့၏တာဝန်သာမကဥပုသ်စောင့် ထားသူတို့၏ တာဝန်များကိုပါ ဝန်ဆောင်မှုပြု နှစ်ဆရရှိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

အခန်း(၃၄) အ-၁ဟုံလမ်းတော်၌ တစ်နေ့တာကင်းလှည့်စောင့်ကြပ်ခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု

၁၂၅၀။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ တစ်ရက်တာ ကင်းလှည့်စောင့်ကြပ်ခြင်းသည်ဤလောကနှင့် လောကတွင်းရှိ အရာအားလုံးထက် ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်၏။ အသင်တို့၏ ကြာပွတ်တစ်ချောင်းစာမျှသာရှိသော ဂျန္နသ်၏ သေးငယ်လှသည့်တစ်နေရာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်လမ်းတော်၌ ထွက်လာသော ကျွန်တစ်ဦး၏ နံနက်ခင်း သို့မဟုတ် ညနေခင်း ခရီးလေးသည် ဤလောကနှင့် လောကတွင်းရှိ အရာအားလုံးထက် မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ် ဘင်န် စအဲဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၄၂)

အခန်း(၃၅) စစ်မက်ဖြစ်လျှင် သူဆင်းရဲနှင့်သူမွန်သူကောင်းများ၏ အကူအညီကို ရယူကြ

၁၂၅၁။ အသင်တို့အတွင်းရှိ သူဆင်းရဲများ၏ အကြောင်းခံဖြင့်သာ မဟုတ်ပါလျှင် အသင်တို့သည် မည်သည့် အောင်မြင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမျှ ဖြစ်ထွန်းမည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ- စအိတ် ဘင်နီ အဘီဝက္ကရာဆွဲ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၄၅)

*မှတ်ချက် *

သူဆင်းရဲတို့၏အကြောင်းခံဟူသည် ၎င်းတို့၏ ဆုမွန်ဒုအာနှင့် ဘရ်ကသ်ဟူ၍ဖြင့် ဆို ဖော်ပြထား၏။

၁၂၅၂။ ကာလတစ်ရပ် ဆိုက်ရောက်လာအံ့။ လူစုများသည် စစ်ထွက်ကြသောအခါ “အသင်တို့အနက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အစုအဝေးကို ကြည်ဖြူနှစ်သက်တစ်ဦးတစ်လေ ရှိပါ၏လော”ဟု မေးမြန်းခြင်းခံရ၏။ “ရှိပါ၏” ဟု အဖြေရလေရာ သူတို့သည် အောင်နိုင်မှုကို ချီးမြှင့်ခံကြရအံ့။ တစ်ဖန် ကာလတစ်ရပ် ဆိုက်ရောက်အံ့။ စစ်ချီအုပ်စုကို “အသင်တို့အနက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အစုအဝေးကို ကြည်ဖြူနှစ်သက်တစ်ဦးတစ်လေ ရှိပါ၏လော”ဟု မေးမြန်းခံရအံ့။ ရှိကြောင်းအဖြေရလေရာ ၎င်းတို့သည် အောင်နိုင်မှုကို ချီးမြှင့်ခံကြရအံ့။ ၎င်းနောက် ကာလတစ်ရပ် ဆိုက်ရောက်လေအံ့။ “အသင်တို့အနက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အစုအဝေးကို ကြည်ဖြူနှစ်သက်တစ်ဦးတစ်လေ ရှိပါ၏ လော”ဟု မေးမြန်းခံရရာဝယ် ရှိကြောင်းအဖြေရအံ့။ ထိုအခါ ၎င်းတို့သည် အောင်နိုင်မှုကို ချီးမြှင့်ခံကြရအံ့။

အခန်း(၃၆) လေးမြားပစ်ခတ်ခြင်းအတတ်ကို တိုက်တွန်းခြင်း

၁၂၅၃။ ဘဒရ်စစ်ပွဲတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကုရိုင်းရှ်စစ်တပ်နှင့်ရင်ဆိုင်ရန် တန်းစီရပ်ကြရာတွင် ၎င်းတို့ကလည်း ကျွန်ုပ်တို့အား ရင်ဆိုင်ရန် တန်းစီရပ်ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “၎င်းတို့သည် အသင်တို့နှင့် နီးကပ်လာသော အခါ ၎င်းတို့ထံ မြားပစ်လွှတ်ကြကုန်”ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူအုစိုဗ်းဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၄၆)

အခန်း(၃၇) ဒိုင်းလွှား (နှင့်) မိမိ၏အဖော်၏ ဒိုင်းလွှား(စွမ်းရည်)ဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်ခြင်း

၁၂၅၄။ ဘနီးအန်နသဗီးရ်တို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများအဖြစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏စေတမန်တော်(ﷺ)အား လွှဲပြောင်းပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ မြင်းများ၊ ကုလားအုတ်များရှိသော မုစ်လင်မ်တို့သည် ၎င်းမှ ဝေစု မရရှိခဲ့ကြ။ ယင်းဥစ္စာတို့မှာရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)တစ်ပါးတည်းအတွက် အထူးသီးသန့် ပိုင်ဆိုင်စေရာဖြစ်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းပစ္စည်းဥစ္စာများဖြင့် မိမိသားစုဝင်များ၏ နှစ်စဉ်ကုန်ကျထိတ်များ၌ အသုံးပြုတော်မူခဲ့ပြီး ကျန်သည်များကို အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ အသုံးပြုရမည့် မြင်းများ၊ လက်နက်တန်ဆာများအပေါ် သုံးစွဲတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အုမာ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၄၇)

၁၂၅၅။ စအိတ် ဘင်နီ မာလစ်က် (ဝါ) စအိတ် ဘင်နီ အဘီဝက္ကရာဆွဲ(ﷺ)၏နောက်ဝယ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မည်သူတစ်ဦးကိုမျှ “ငါ၏မိဘများသည် အသင့်အတွက် စွန့်လှူသည် ဖြစ်စေသား”ဟု မိန့်ကြားသည်ကို ကျွန်ုပ် ကြားဖူးခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်မှ စအိတ်အား ဤသို့ မိန့်ကြားသည်ကို ကြားခဲ့ရပါ၏။

“(အို-စအိတ်၊ မြားကို) ပစ်လွှတ်လေလော့။ ငါ၏မိဘများသည် အသင့်အတွက် စွန့်လှူသည် ဖြစ်စေသား။”

ဆင့်ပြန်သူ- အင်္ဂီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၄၈)

အခန်း(၃၈)

၁၂၅၆။ လူအချို့သည် တိုင်းပြည်နိုင်ငံများစွာကို အောင်နိုင်အုပ်စိုးကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ ဓားများကို ရွှေနှင့်သော် လည်းကောင်း၊ ငွေနှင့်သော်လည်းကောင်း အလှဆင်ထားခြင်း မရှိ။ သားရေ၊ ခဲနှင့်သံ တို့ဖြင့်သာ ဆင်ယင် အသုံးပြု ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ အုမာ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၄၉)

အခန်း(၃၉) ပပျံ့ဝေမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် အခန်း(၃၉)၏ချုပ်ဝတ်တန်ဆာနှင့် အပေါ်ရုံလွှာ နှင့် စပ်လျဉ်း၍

၁၂၅၇။ (တစ်ခုသော စစ်ပွဲကာလအတွင်း) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရွက်ဖျင်တဲတစ်ခုအတွင်း၌ ဆုပန် တော်မူခဲ့၏။ “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်၏ ပဋိညာဉ်နှင့် ကတိတော်ကို ဖြည့်စွမ်းပေးတော်မူပါရန် ကျွန်တော်မျိုးမှအနားခံပါ၏။ အို- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ဤနေ့၏နောက်ပိုင်း အသျှင်မြတ်အား ကိုးကွယ်ခယသူ မည်သူမျှမရှိတော့မည်ကို အသျှင်မြတ်မှ လိုလားတော်မူပါသလော။” ထိုအခါ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)က ကိုယ်တော်မြတ်အား လက်ဖြင့်ဆုပ်ကိုင်ကာ “ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ ဤမျှဖြင့်ပင် လုံလောက်ပါလေပြီ။ ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏အရှင်သခင်အား ဖိအားပေးရာ ရောက်လွန်းနေပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သံချပ်ဝတ်စုံကို ဝတ်စားဆင်မြန်းထားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အား ဤသို့ပြောဆိုရေရွတ်ရင်း ထွက်ခွာသွားတော်မူခဲ့၏။

“ယင်းအုပ်စုမှာ မကြာမြင့်မီမှာပင် အရေးနိမ့်၍ ကျောခိုင်းထွက်ပြေးကြရပေမည်။ စင်စစ်မှာကား (ရှင်ပြန် ထမြောက်မည့်) အချိန်ကာလသည် ၎င်းတို့အား ချိန်းချက်ထားသော ကာလဖြစ်၏။ ထိုမှတစ်ပါး ယင်းကာလသည် ပို၍ပြင်းထန် ပို၍နာကျည်းပြင်းထန်ဖွယ်ဖြစ်သည်။” (၅၄:၄၅-၄၆)

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နုအဘ္ဘွားစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၆၄)

*မှတ်ချက် *

အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ၎င်းမှာဘဒရ်စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားသောနေ့ဟု ခါလစ်ဒ်မှ ဆိုခဲ့၏။

အခန်း(၄၀) စစ်ပွဲအတွင်း၌ ပိုးထည်ဝတ်ဆင်ခြင်း

၁၂၅၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း ဘင်န် အောင်းဖ်(رضي الله عنه)နှင့် အင်ဖုတိုင်းရ်(رضي الله عنه)တို့အား ပိုးထည်အင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ခွင့်ပြုခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့ထံ၌ ယားယံတတ်သည့် အရေပြားရောဂါ ရှိခဲ့ကြ၍ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတိုစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၆၈)

၁၂၅၉။ (အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း ဘင်န် အောင်းဖ်(رضي الله عنه)နှင့် အင်ဖုတိုင်းရ်(رضي الله عنه)တို့မှ ယားနာဖြစ်စေသော) သန်းကောင်များ အကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား တင်ပြလျှောက်ထားကြရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၎င်းတို့အား ပိုးထည် အဝတ်များ ဝတ်ဆင်ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတိုစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၇၀)

အခန်း(၄၁) အရ်ရူးမ် (ဘိုင်ဇန်တိုင်း ရောမ)တို့အား ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍

၁၂၆၀။ “ရေကြောင်းစစ်ဆင်ရေးကို တာဝန်ယူရသော ငါ့ကိုယ်တော်၏ ပထမဆုံး အွမ္မသ်(နောက်လိုက်)များမှာ သုခဘုံကိုချီးမြှင့်ခြင်း ခံကြရမည်။” ဤသည်ကို ကြားနာမိသဖြင့် ကျွန်မက “ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ ယင်းအသုတ်ထဲ ကျွန်မ ပါဝင်မည်လော”ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ အသင်မသည် ၎င်းတို့အသုတ်အတွင်း ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “ ကိုင်းဆွရ်(ဆီဇာ)ဘုရင်၏ နန်းမြို့ကို ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ကြမည့် ငါ၏အွမ္မသ်မှ ပထမဆုံးတပ်မတော်သည် ၎င်းတို့၏အပြစ်များမှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိကြပေအံ့”ဟု မိန့်ကြားရာ ကျွန်မက “ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ ၎င်းတို့အထဲ၌ ကျွန်မပါဝင်မည်လော”ဟု ဝေဖန် လျှောက်တင်သော် ကိုယ်တော်က “ပါဝင်မည်မဟုတ်”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မိ ဟရ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၇၅)

အခန်း(၄၂) ယဟူဒီတို့အား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍

၁၂၆၁။ အသင် (မုစ်လင်မ်)တို့သည် ယဟူဒီတို့အား ၎င်းတို့မှ အချို့သည် ကျောက်တုံးများ၏နောက်၌ ပုန်းကွယ် ကြရသည့်တိုင်အောင် တိုက်ခိုက်ကြရမည်ဖြစ်၏။ အို-အဘ်ဒုလ္လာဟ်၊ ငါ၏နောက် ပုန်းကွယ်နေသော ယဟူဒီ တစ်ယောက်ရှိနေ သူ့အား ကွပ်မျက်လိုက်ပါလေ။ (အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌) အသင်တို့သည် ယဟူဒီ များအား “တော်လှန်တိုက်ခိုက်ချိန်တိုင်အောင် (စကြဝဠာပျက်သုဉ်းမည့်) နောက်ဆုံးကာလ ဆိုက်ရောက်ဦးမည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၇၆-၁၇၇)

အခန်း(၄၃) သုရ်(တူရကီ)များအား ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၏

၁၂၆၂။ အသင်တို့သည် သေးငယ်သောမျက်လုံး၊ နီမြန်းသောမျက်နှာ၊ ပြားကပ်သောနှာခေါင်း ရှိကြသော တူရကီများနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်သေးသရွေ့ နောက်ဆုံးကာလ ဆိုက်ရောက်မည်မဟုတ်သေး။ အသင်တို့သည် အမွေးအမျှင်များဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် ဖိနပ်များဝတ်ဆင်ထားသူများနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြသည်အထိ နောက်ဆုံး ကာလ ဆိုက်ရောက်မည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၇၉)

အခန်း(၄၄) မုရ်ရစ်ကံတို့အား အနိုင်ရရှိရန်နှင့် ကိုင်လုပ်ရန် ဆုတောင်း

၁၂၆၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ်အဟ်ဇာတ်စစ်ပွဲ၌ မုရ်ရစ်ကံများအပေါ် ဤသို့ ဆုပန်တော်မူခဲ့၏။ “အသင့်ထံ သေခြင်းတရားကျရောက်ပါစေ။” ထိုအခါ ကျွန်မက ၎င်းတို့အား ကျိန်ဆဲလိုက်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) က “ဘာများဖြစ်လို့နည်း”ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်မက “ကိုယ်တော်သည် ၎င်းတို့၏ ပြောဆိုမှုကို မကြားမိပါသလော”ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်က “အသင်မသည် ၎င်းတို့အား ငါ၏တုံ့ပြန်ဖြေကြားမှုကို မကြားမိလေသလော။ ဝ,အလိုင်း ကွန်းမ်(အသင်တို့သည်လည်း အလားတူပင် ဖြစ်စေသတည်း)ဟူ၍ဖြစ်သည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၈၆)

*မှတ်ချက် *

၁။ အာရုတ်ဘာသာစကား၌ငြိမ်းချမ်းမှု(စလမ်)နှင့် ဆွေငြိမ်းတရား(စမ်)တို့၏ ဆါဟာရများမှာအမှတ်တမဲ့ ဆင်တူတို့ရှိသည်ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အလေးထားနှုတ်ဆက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ကျိန်စာတိုက်သည့် သဘောမျိုးဖြင့် ‘အတ်စလာမုအထိုင်းကွန်းမ်’အ ‘အတ်စမုအလိုင်းကွန်းမ်’ဟု ဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းကို ထုတ်ဖော်ပြောကြား(အထက်ပါအထိုင်းပြန်လည် ပြန်ကြားဆက်မူခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်၏ဆုပန်မှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လက်ခံသဘောတူဆက်မူသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ပြောဆိုမှုကို ကျိန်စာတိုက်မ ပြန်လှည့် သွားသဖြင့် ၎င်းတို့သာဆုံးရှုံးပျက်စီးခဲ့ ရမည်။

၂။ စလမ်ဆိုခြင်း၊စလမ်ပြန်ကြားခြင်းသည် နှုတ်ဆက်မှုသာမကတစ်ဦးအမျှတစ်ဦး(အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ)ရာထူးအဖြစ် မလေးမခန့် စလမ်ဆိုခြင်း/ပြန်ကြားခြင်းမျိုး မပြုလုပ်ကြရန်(နှင့်) မပြုလုပ်ကြစေရန် အရေးကြီးပါသည်။

(မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း(၄၅) မုရ်ရစ်ကံများ လမ်းမှန်တရားသို့ ရောက်ရန်အလို့ငှာ တောင်းဆုပန်းခြင်း

၁၂၆၅။ သူ့ဖိုင်းလ် ဘင်န် အမ် အဒ်ဒေါင်(စမ်)နှင့် အဖော်တစ်စုတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်ရှိလာကြပြီး “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ဒေါင်းစ်မျိုးနွယ်ဝင် လူတို့သည် ကိုယ်တော့်နောက်လိုက်ရန် ငြင်းပယ်ကာ ဖိဆန်ကြကုန်၏။ သို့ပါ၍ ၎င်းတို့အပေါ် (မကောင်းကျိုးသက်ရောက်စေရန်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြား တော်မူပါ”ဟု လျှောက်တင်၏။ လူအများက “ဒေါင်းစ်မျိုးနွယ်စု ပျက်စီးပါစေ”ဟု ဆိုကြကုန်၏။ (သို့ရာတွင်)တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မှ ဤသို့ ဆုပန်တော်မူခဲ့၏။

“အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ဒေါင်းစ်မျိုးနွယ်ဝင်လူတို့အား လမ်းမှန်တရား ပေးသနား၍ ၎င်းတို့မှ အစွဲလမ်း သို့ သက်ဝင်လာစေတော်မူပါ။”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၈၈)

အခန်း(၄၆) လူတို့အား အ လာမ်သို့ သက်ဝင်ကြရန်၊ မိမိတမန်တော်ဖြစ်ခြင်းအပေါ် ယုံကြည် သက်ဝင်ကြ ရန်(နှင့်) အ-၁ဟ်မှအပ မိမိတို့ လူသားအချင်းချင်း (ကိုးကွယ်နာခံရာ) အသျှင်သခင်များအဖြစ် မပြုလုပ်ကြရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဖိတ်ခေါ်ချက်

၁၂၆၆။ ခိုင်ဘရ်စစ်ပွဲနေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့၏။ “အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှ အောင်နိုင်မှုချီးမြှင့်တော်မူမည့် လူတစ်ဦး၏လက်ဝယ်သို့ ငါသည် အောင်လံတော်ကိုပေးအံ့။” သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာအပေါင်းတို့သည် အောင်လံတော်အပ်နှင်းခံရမည့်သူ မည်သူဖြစ်သည်ကို တွေ့လိုစေ ဖြင့် ထရပ်ကြကုန်ပြီး လူတိုင်းကပင် အောင်လံတော်အပ်နှင်းခံရရန် လိုလားလျက် ရှိခဲ့ကြကုန်၏။သို့သော် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)က အလီ(စမ်)အား ဆင့်ခေါ်တော်မူလိုက်၏။ အလီမှာ မျက်လုံးဝေဒနာခံစားနေရကြောင်း တစ်စုံတစ်ဦးမှ အသိပေးသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က

အလီကို မိမိရှေ့တော်မှောက်သို့ ဆောင်ကြဉ်းလာစေရန် အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလီ၏မျက်လုံးများအတွင်းသို့ တံတွေးထွေးတော်မူလိုက်ရာ သူသည် မည်သည့် မျက်လုံးဝေဒနာ မခံခဲ့ရသည့်အလား ချက်ချင်းပင် မျက်လုံးများ ကောင်းမွန်သွားခဲ့၏။ အလီက “ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်း(ကာဖိရ်) တို့အား ကျွန်ုပ်တို့သို့ (မုစ်လင်မ်များ) ဖြစ်လာသည်အထိ တိုက်ခိုက်ကြပါမည်”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ “၎င်းတို့နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံချိန်အထိ သည်းခံကြကုန်။ ၎င်းတို့အား အစွလာမ်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားမှုကို သိရှိ စေခြင်းကို (ဦးစွာ)ပြုကြကုန်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ထိုစဉ်ပါ၏။ အကယ်၍များ အသင်တို့၏လက်ဝယ်၌ (အသင်တို့အားဖြင့်) ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးမျှ အစွလာမ်သို့ သက်ဝင်ခဲ့ပါလျှင် ယင်းအရာသည် အနီရောင်ကုလားအုတ်များထက် အသင်တို့အဖို့ ပို၍ပင် ကောင်းမြတ်လှချေသတည်း။”

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ် ဘင်န် စ်အဲဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၉၂)

အခန်း(၄၇) တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လမ်းမှားသို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြသည့် သောင်မတင် ရေမကျ (အလမ္မယ်)နည်းလမ်းဖြင့် ယဇ်ဝဟ်၏ ဦးတည်ချက်အမှန်ကို ဖုံးကွယ်ထားခြင်း (နှင့်) ကြာသပတေးနေ့၌ ခရီးတင်ခြင်းကို နှစ်သက်ခြင်း

၁၂၆၇။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကြာသပတေးနေ့မှအပ အခြားနေ့ရက်များ၌ ခရီးစဉ်တစ်ခု စတင်ခြင်းမှာ အလွန်တရာမှ မရှိသလောက် ဖြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ကအတ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၁၉၈)

အခန်း(၄၈) နှုတ်ဆက်စကားဆိုခြင်း

၁၂၆၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား စစ်ကြောင်းတစ်ခုစေလွှတ်စဉ်က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အကယ်၍ အသင်တို့သည် မည်သူနှင့်မည်ဝါ (ကုရိုင်းရှ်အနက် အမျိုးသားနှစ်ဦး)ကို တွေ့လျှင် ၎င်းတို့အား မီးလောင် တိုက်သွင်းကြလော့။ ” ကျွန်ုပ်တို့မှ နီးစပ်သည့်အချိန် ကိုယ်တော်အား နှုတ်ဆက်စကားဆိုရန် ရောက်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “မည်သူနှင့်မည်ဝါကို မီးလောင်တိုက်သွင်းရန် ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့အား အမိန့်ရှိလိုက်၏။ သို့ရာတွင် မီးဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူမျှ ပြုရမည်မဟုတ်။ သို့ရှိရာ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား လက်ရဖမ်းဆီးမိပါက သေဒဏ်သာ စီရင်ကြကုန်”ဟု မှာကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၀၂-၁)

အခန်း(၄၉) အ-၁ဟ်အမိန့်ကိုနာခံသော မုစ်လင်မ်ခေါင်းဆောင် (အိမာမ်)အား နားထောင်ကြရန်နှင့် နာခံကြရန်

၁၂၆၉။ (မုစ်လင်မ်ခေါင်းဆောင်၏အမိန့်များကို) နားထောင်ရန်နှင့် နာခံရန်မှာ လူတစ်ဦးချင်း၏တာဝန်ဖြစ်၏။ ဤအမိန့်များသည် သွေဖည်သူနှင့် သက်ဆိုင်ပတ်သက်ခြင်းမရှိ။ သို့ပင်သို့ငြား (ထိုခေါင်းဆောင်မှ) သွေဖည်ခြင်း၏ လုပ်ရပ်တစ်ခုတစ်လေအား အတင်းအကြပ်လိုက်နာဆောင်ရွက်စေပါလျှင် ယင်းအရာအား မည်သူမျှ နားထောင်ခြင်း၊ နာခံခြင်း မပြုကြရ။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၀၃)

အခန်း(၅၀) (စစ်မှန်သော) အိမာမ်အား (မုစ်လင်မ်များမှ) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးကြရမည်

၁၂၇၀။ ငါတို့သည် နောက်ဆုံးသူများဖြစ်ကြသော်လည်း (သုခဘုံသို့ဝင်မည့်) ပထမဦးဆုံးသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ငါ့အားနာခံသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား နာခံသူမည်၏။ ငါ့အားသွေဖည်သူသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား သွေဖည်သူမည်၏။ မုစ်လင်မ်တို့၏ ဦးစီးနာယကကို နာခံသူသည် ငါ့အား နာခံသူမည်၏။ မုစ်လင်မ်တို့၏ ဦးစီးနာယကကို သွေဖည်သူသည် ငါ့အား သွေဖည်သူမည်၏။ အိမာမ်သည် အမိုးအကာတစ်ခုနှင့်တူ၏။ သူ၏လုံခြုံ ဘေးကင်းရေးအတွက် မုစ်လင်မ်တို့ ရပ်တည်တိုက်ခိုက်ကြရမည်။ (ထိုအမိုးအကာသည်) မုစ်လင်မ်တို့မှ အကာအကွယ် ရှာဖွေရာဖြစ်၏။ အကယ်၍ တရားမျှတစွာ အုပ်ချုပ်(စီရင်)လျှင် ယင်းအတွက် ထိုသူသည် ဆုလာဘ်တော် ခံစားရအံ့။ အကယ်၍ ၎င်းသူသည် ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုကျင့်ပါက ၎င်းအတွက် တာဝန်ခံရအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၀၄)

*မှတ်ချက် *

မုခ်လင်မ်တို့မှ တင်ပြကြသောကြောင့် ခေါင်းဆောင်နေရာကို အမွေရယူသောကြောင့် မုခ်လင်မ်တို့၏ ဦးဆောင်မှု/အာဏာ စသဖြင့် ဖြစ်လာပါ။ ယူရီအဟ်၏ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှသာ ခေါင်းဆောင်/အိမ်မက်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ ခုလထုအိမ်ရှေ့နန်း(ခလီဖာကြီးလမ်း)တို့၏ အရည်အချင်းများရှိပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ စစ်ဆေးသောစံနှုန်းမှာ မုခ်လင်မ်အပေါင်းမှ ကာကွယ်ရန်၊ ဆင့်ကျက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းသို့ သောလူစာသည် မုခ်လင်မ်တို့အတွက် လေးစားမှုအာဏာရှိသည့် ချီးမွမ်းမှု အမိုး အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့်လည်း အမိုး အကာအကွယ်ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အခြေခံထားသောကြောင့် သည်လည်း မိမိ၏အတ္တနှင့် ဝါအတွက် အောက်ပါဟဒီးဆ်ဆော်ကို ခုတ် ခံလုပ်အပ်ပါ။

အခန်း(၅၁) စစ်ပွဲအတွင်း ထွက်မပြေးရေးအတွက် ဘိုင်အသ်ပေးခြင်း

၁၂၇၁။ (ဟုဒိုင်ဘီယတ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး) နောက်တစ်နှစ်၌ ကျွန်ုပ်(အိဘ်နုအုမရ်)တို့သည် (ထိုအရပ်သို့) ရောက်ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းသစ်ပင်သည် ကျွန်ုပ်တို့မှ ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ကြသည့်သစ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့အနက် လူနှစ်ဦးဖြစ်သောသူတို့၏ မရှိကြချေ။ ဤသည်မှာ အလွှာအသွင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်ကြောင့်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၅)

*မှတ်ချက် *

အန်ဆွာရ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးအုပ်စုသည် ယင်းသစ်ပင်အောက်၌ အစွဲလမ်းလက်ခံခဲ့ခြင်းကြောင့် လူတို့မှ ယင်းသစ်ပင်အာ အတွတ်အမြတ်ထားကုန်ကြသည်ဟု ချီးမွမ်းခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် လူတို့မှ သေဆုံးမှုနှင့် မှတ်မိကြသဖြင့် အကျိုးတင်ရှိကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဤဟဒီးဆ်ကို ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ နှစ်ဦးအား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ မည်သည့် အကြောင်းအရာအတွက် ဘိုင်အသ်ယူခဲ့ပါသနည်း ဆိုခြင်းတရားအတွက် လောဟု မေးမြန်းကြရာ သူက “အလျှင်းမဟုတ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့ထံမှ ကြံ့ခိုင်ခြင်း ဘိုင်အသ်ယူတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်”ဟု ပြောခဲ့၏။

၁၂၇၂။ ဟရ်ရတ် စစ်ပွဲကာလအတွင်း လူတစ်ယောက်သည် ကျွန်ုပ်ထံ လာရောက်၍ “အိဘ်နုဟန်ဇာလဟ် သည် လူတို့ထံမှ သေခြင်းတရား (အသေခံတိုက်ပွဲဝင်ရန်)အတွက် ဘိုင်အသ်ယူနေပါသည်”ဟု ပြောဆိုရာ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ပြောခဲ့၏။]U R f b n f & p l v k h f ( )၏နောက် ထိုအရေးအရာအတွက် အခြားမည်သူတစ်ဦးထံမှ ဘိုင်အသ် အလျှင်းပေးတော့မည်မဟုတ်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီဇိုင်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၆)

၁၂၇၃။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်( )ထံတော်သို့ ဘိုင်အသ်ပေးပြီးနောက် သစ်ပင်တစ်ပင်၏အောက်သို့ သွားရောက်နေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်( )၏ဝန်းကျင်မှ လူများ ကွယ်ပျောက်သွားကြသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “အို-အိဘ်နုအလ်အတ်ကီဝ်အ်၊ အသင်သည် ငါ့အား ဘိုင်အသ်ပေးမည်မဟုတ်ပေလော”ဟု ဆိုတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်အား ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ပြီးပါပေကော”ဟု ပြောလျှောက်လေ၏။ ကိုယ်တော်က “နောက်တစ်နှစ် ပြန်ပြုလော့”ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဒုတိယအကြိမ် ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ပေသည်။

ကျွန်ုပ်အား “အို-အဘူမုစ်လင်မ်၊ ထိုနေ့၌ အသင်တို့သည် မည်သည့်အရာအတွက် ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ ကြပါသနည်း” ဟုမေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်က “ကျွန်ုပ်တို့သည် သေခြင်းတရားအတွက် ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ကြကုန်၏” ဟု ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ် ဘင်နီ အလ်အတ်ကီဝ်အ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇)

၁၂၇၄။ ကျွန်ုပ်တို့ညီအစ်ကိုနှစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်( )ထံ အစောင့်ခံခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံမှကျရသ်အတွက် ဘိုင်အသ်ယူတော်မူရန် ကိုယ်တော်အား မေတ္တာရပ်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “ပြောင်းရွှေ့ခြင်း (ဟိရ်ရသ်)သည် ပြောင်းရွှေ့သူနှင့်အတူ ပါသွားခဲ့ပြီးဖြစ်၏”ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် ကျွန်ုပ်က “သို့ဆိုလျှင် ကိုယ်တော် မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ မည်သည့်အတွက် ဘိုင်အသ်ယူတော်မူမည်နည်း”ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါသည် ငြိမ်းချမ်းရေး(အစွဲလမ်း)နှင့် မတရားမှုကိုတော်လှန်ခြင်း (ဂျီဟာဒ်)အတွက် ဘိုင်အသ်ယူတော်မူမည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-မုဂျာရှိအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၈-၈)

အခန်း(၅၃) လူတို့မှစွမ်းရည်ရှိသလောက် လုပ်ဆောင်ကြရန် အိမ်မိမိမှ စေခိုင်းရမည်

၁၂၇၅။ လူတစ်ဦးသည် ကျွန်ုပ်ထံလာ၍ မေးခွန်းတစ်ခု မေးမြန်းခဲ့၏။ ၎င်းအပေါ် မည်သို့အဖြေပေးရမည်ကို ကျွန်ုပ်မသိခဲ့။ ၎င်းသူက ပြောကြားသည်မှာ “အကယ်၍ ကြွယ်ဝကုန်လုံ ဖျတ်လတ်၍ လက်နက်အင်အား အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားသူသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဦးစီးများနှင့်အတူ စစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ်အတွက် သွား၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူသည် ကျွန်ုပ်တို့ မစွမ်းဆောင်နိုင်သော အရာများပြုလုပ်ရန် အမိန့်ပေး၏။ (ကျွန်ုပ်တို့မှ ၎င်းအား နာခံရမည်လောဟူသည်ကို) ကျွန်ုပ်အား ပြောပြပါလေ”ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ အဖြေပေးခဲ့ပါသည်။

“အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင့်အား မည်သည့်အဖြေပေးရမည်ကို ကျွန်ုပ်မသိ။ တစ်ခုတော့ရှိပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အစုအဝေး၌ရှိခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်တို့အား အလုပ်များပြီးစီး သည့်တိုင် တစ်ကြိမ်လျှင် အရာတစ်ခုကိုသာ ခိုင်းစေတော်မူခဲ့၏။ ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား နာခံ(ကြောက်ရွံ့) နေသမျှကာလပတ်လုံး အသင်တို့အနက် လူတိုင်းသည် ကောင်းမြတ်သောအခြေအနေ၌ တည်ရှိနေကြမည်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ရာ၏တရားဝင်မှုအပေါ်ဒွိဟ ရှိနေပါလျှင်သူသည် သူ့အကြောင်းအရာအခြေအနေနှင့် တစ်ဦးကို မေးမြန်းရလိမ့်မည်။ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခံထိုက်ရာ တစ်ပါးတည်းသော အသျှင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဤလောကီကို ဖြတ်သန်း လာခဲ့ရသည်။ အပေါ် ငါမြင်သော ဥပမာကား ဤသို့ဖြစ်၏။ သန့်စင်သောရေ အကုန်အစင်အသုံးပြုပြီးနောက် ရွံ့ဖွတ်ရေမျှသာကျန်ရစ်တော့သည့် ရေအိုင်ငယ် တစ်ခုအလားသာတည်း”။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု မတ်စ်အိုဗ်ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၅)
အဘ်ဒုလ္လာဟ်(

အခန်း(၅၃) w r e ā w n f (ﷺ)သည် နံနက်ခင်းအစောပိုင်းကာလအတွင်း တိုက်ခိုက်မှု မစတင်ခဲ့ပါက မွန်းလွဲချိန်အထိ ရွှေ့ဆိုင်းတော်မူ၏။

၁၂၇၆။ စစ်ပွဲများအနက် တစ်ကြိမ်တွင် ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် နေတိမ်းချိန်အထိ စောင့်ဆိုင်းပြီးနောက် လူတို့အကြားရပ်တော်မူလျက် “အို-လူအပေါင်းတို့၊ ရန်သူများနှင့် ရင်ဆိုင်ရေးကို ဆန္ဒမပြုကြကုန်နှင့်၊ ဘေးကင်း ချမ်းသာမှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ တောင်းခံကြကုန်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ အသင်တို့သည် ရန်သူများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသော် ဆွဘရ်တရားထားရှိကြကုန်။ အသင်တို့မှ သိရှိထားအပ်သည်မှာ သုခဘုံ၏ အရိပ်သည် ဓားများ၏ အောက်၌ရှိ၏”ဟုမိန့်ကြားတော်မူကာ ဤသို့ဆုပန်တော်မူခဲ့၏။ “ကျမ်းဂန်တော်ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချတော်မူသော- မိုးတိမ်များအားရွှေ့လျားစေတော်မူသော- အလ် အဟ်ဇာဘ်(မိစ္ဆာ တပ်ပေါင်းစု မဟာမိတ်)ကို ရှုံးနိမ့်စေတော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ၎င်းသူ(ကာဖိရ်) တို့အား ရှုံးနိမ့်စေတော်မူပါ။ ၎င်းပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်အောင်နိုင်မှုကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါ”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘီဆာ့ဇ်ဖာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၀)

အခန်း(၅၄) (ဂျီဟာဒ်အတွက်) ကြေးစားလုပ်သားများ

၁၂၇၇။ ကျွန်ုပ်ငှားရမ်းလာခဲ့သော လုပ်သားတစ်ဦးသည် အခြားလူတစ်ယောက်နှင့် အချင်းများခဲ့၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးသည် တစ်ဦး၏လက်ကို ကိုက်လေ၏။ ဒုတိယလူသည် မိမိ၏လက်ကို ရှေ့သွားဖြင့်ကိုက်ထားသော ပထမလူ၏ ပါးစပ်မှ ဆွဲထုတ်လေ၏။ ၎င်းနောက် ပထမလူသည် ဒုတိယလူကို ကနဦးပုံစံအတိုင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ ပြုလုပ်ပြန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ယင်းအပြုအမူအား ဤသို့ကန့်ကွက်ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။ “ကုလားအုတ်ထီးတစ်ကောင် (အသီးအပင်များကို) ချိုးဆတ်စားသလို စားစေရန် ထိုသူမှ သူ၏လက်ကို အသင့်ထံ ဆန့်ပေးထားလိမ့်မည်ဟု အသင်မျှော်လင့်နေပါသလော။”

ဆင့်ပြန်သူ- ယအ်လာဘင်န် အုမိုင်(ပဲ)ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၇)

အခန်း(၅၅) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အောင်လံတော်နှင့် ပတ်သက်၍

၁၂၇၈။ အလ်အတ္တာစ်(ﷺ) မှ အဇ်ဇာဘ်(မိစ္ဆာ)အားဤသို့ ပြောနေသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရ၏။ “အောင်လံတော်ကို ဤနေရာ၌ ထူလွှင့်ရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အသင့်အား စေခိုင်းတော်မူခဲ့ပေ၏”။

ဆင့်ပြန်သူ- နာဖီအ် ဘင်န် ဂျာဘိုင်းရ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၉-၂)

အခန်း(၅၆) “ငါသည် တစ်လတာခရီးအကွာအဝေးမှပင် ထိတ်လန့်မှုဖြင့် အောင်နိုင်စေခြင်းခံရသည်”

၁၂၇၉။ ငါသည် အကျယ်ပြန့်ဆုံးအဓိပ္ပာယ် ပါဝင်သည့် အတိုတောင်းဆုံးစကားများဖြင့် စေလွှတ်ခံရ၏။ ငါသည် တစ်လတာ ခရီးအကွာအဝေးမှပင် (ရန်သူနှလုံးသားများ၌) ထိတ်လန့်မှုဖြင့် အောင်နိုင်စေခြင်းခံရ၏။ ၎င်းပြင် ငါ အိပ်စက်နေတော်မူစဉ် မြေကမ္ဘာရှိ ရတနာတို့၏သော့များသည် ငါ့ထံသို့ဆောင်ယူလာခြင်းခံရပြီး ငါ၏လက်တွင်းသို့ ထည့်ပေးခြင်းခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ ဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၂၀)

အဘူ ဟုရိုင်ရ်ဟ်(၁)သည် ဤသို့ပြောကြားခဲ့သည်။ ။ ရှူဟုလ္လာဟ်(၂)က ကို ရန် ရှစ်ဆာ်မူ ခဲ့ လေပြီ။ ယနေ့ အသင်လူသားတို့မှကား ထို ရတနာများကို ထုတ်ယူနေလျက် ရှိကြကုန်၏ (တမန်ဆာ်မြတ်သည် ထို အရာတို့ဖြင့် အကျိုးအမြတ်ကြီးမားစွာ ရရှိခဲ့သည်။)

အခန်း(၄၇) စစ်ဆင်ရေး စစ်ကြောင်းတစ်ခု၌ ရိက္ခာ လုံလောက်စွာ ဆောင်ယူခြင်းနှင့် အာယသ်တော် (၂:၁၉၇)

၁၂၈၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည်မဒီနဟ်သို့ ဟ်ဂျီရသ်ပြုရန် ရည်ရွယ်တော်မူသောအခါ ကျွန်မသည် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)၏အိမ်တွင် ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အတွက် ခရီးလမ်း စားရေရိက္ခာကိုစီစဉ်ခဲ့၏။ ကျွန်မသည် ရိက္ခာထုပ်နှင့် ရေအိတ်ကို ချည်နှောင်မည့်အရာ ရှာမရသည့်အဆုံး ကျွန်မသည် အဘူဘကရ်အား“အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည် ပါ၏။ ကျွန်မသည် ကျွန်မ၏ ခါးပတ်(ခါးစည်းကြိုး)မှအပ မည်သည့်ချည်နှောင်စရာကိုမျှ ရှာမရခဲ့ပါ” ဟု ပြောဆိုရာသူက “၎င်းကိုနှုတ်ပိုင်း၌ တစ်ပိုင်းကို ရေအိတ်၊ နောက်တစ်ပိုင်းကို ရိက္ခာထုပ်အား ချည်နှောင်လိုက်လေ” ဟုဆိုခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အတစ်မာန်ဘင်န်သ် အဘူဘကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၂၂)

*မှတ်ချက် *

ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက သူမ(အတစ်မာန်)သည် ယင်းအတိုင်းပင် ဆာ်ရှက်ခဲ့သည့် အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ (ချစ်နီနှင့်စာတိုင်း ပိုင်ရှင်) ဟုအဆင်တွင်ခဲ့သည်ဟူ၍ပြောခဲ့၏။

အခန်း(၅၈) မြည်းတစ်ကောင်ပေါ် လူနှစ်ဦးထိုင်ခြင်း

၁၂၈၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မြည်းတစ်ကောင်အား စီးနင်းမောင်းနှင်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းမြည်းပေါ်၌ ကတ္တီပါ စောင်ဖြင့်ဖုံးထားသော ကုန်းနှီးရှိ၏။ ကိုယ်တော်နောက်တွင် အုစာမဟ်အား ထိုင်၍ စီးနင်းစေတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အုစာမဟ် ဘင်န် ဇိုင်းဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၃၀)

မှတစ်ဆင့် အရ်ဝဟ်(

၁၂၈၂။ မက္ကဟ်ကိုအောင်နိုင်သောနေ့တွင် မက္ကဟ်မြို့၏ မြင့်မားသောအပိုင်းမှ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ကုလားအုတ်မကို စီးနင်းလျက် မြို့တွင်းသို့ ဝင်ရောက်တော်မူခဲ့၏။ ထိုကုလားအုတ်မပေါ်တွင် အုစာမဟ်ဘင်န်ဇိုင်းဒ် (رضي الله عنه)သည် ကိုယ်တော်၏နောက်မှ အတူစီးနင်းပါလာခဲ့၏။ ဘီလာလ်နှင့် အုဆ်မာန်း ဘင်န် သွလ်ဟဟ်(رضي الله عنه)တို့လည်း ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ပါလာခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်သည် မိမိကုလားအုတ်ကို ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း ခူးထောက်ထိုင် စေလိုက်ပြီး အလ်ဟဂျာဟ်ထံမှ ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်၏သော့ကို ယူလာရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းသူသည် ကအ်ဘဟ်၏တံခါးကိုဖွင့်ပြီး ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်တော်မူခဲ့၏။ (ဤဟဒီးဆ်၏ ကျန်ရှိအပိုင်းကို ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၃၁၇ ၌ ရှုပါရန်)

ဆင့်ပြန်သူ- အာ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၃၀)

*မှတ်ချက် *

အသ်ဟျာဟ် = ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်ဆာ်၏ တံခါးသော့ကို နှင့် ကအ်ဘဟ်၏ ဝန်ဆာ်ဆာ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသူ

အခန်း(၅၉) ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်မိတ္တူကို ရန်ဘက်နိုင်ငံဒေသသို့ဆောင်ယူလျက် ခရီးမထွက်ရန် တားမြစ်ချက်

၁၂၈၃။ ရန်ဘက်နိုင်ငံတိုင်းပြည်တစ်ခုသို့ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကို သယ်ဆောင်လျက် ခရီးမသွားကြရန် ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ လူတို့အား တားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့၏။

အခန်း(၆၀) သတ်ကံဘီရ်ဆိုရာ၌အသံကို (မတရား)မြှင့်တင်ခြင်းသည် မနှစ်မြို့စရာ

၁၂၈၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် (ဟဂျ်ပြုစဉ်ကာလအတွင်း) ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အမြင့် တစ်နေရာသို့တက်လေတိုင်း “လာအိဘားဟာ အစ်လလ္လာဟဟု ဝလ္လာဟုအတိတ်ဘရ်”ဟု ကျယ်လောင်လှစွာ ဆိုလေ့ ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ “အို-လူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို သနားကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အသင်တို့သည် ရှိမနေသော သို့မဟုတ် နားစွင့်နေခြင်းမရှိသောသူ ကို ခေါ်ယူနေခြင်းမဟုတ်၊ ထိုအသျှင်သည် အသင်တို့နှင့်အတူ ရှိတော်မူပြီး မုချကေန် ထိုအသျှင်သည် အကြွင်းမဲ့ ကြားစေ့သော၊ အရာအားလုံးနှင့် ထာဝစဉ် နီးကပ်လျက်ရှိတော်မူသော အသျှင်သခင်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုစာ အလ်အရှိုအရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၃၅)

အခန်း(၆၁) တောင်ကြား(အနိမ့်ပိုင်း)သို့ဆင်းလျှင် သပ်စင်ဘီးဟ်ဆိုခြင်း

၁၂၈၅။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အမြင့်တစ်နေရာရာကို တက်လေတိုင်း အလ္လာဟုအတိတ်ဘရ်ဟုလည်းကောင်း၊ အနိမ့်ပိုင်း တစ်နေရာရာ ဆင်းသက်လေတိုင်း စွတ်ဟားနုလ္လာဟ်ဟုလည်းကောင်း ဆိုလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတိရ် ဘင်န် အဘိဒုလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၃၆)

အခန်း(၆၂) ခရီးသည်သည်မိမိအိမ်၌ရှိစဉ် ကျင့်ကြံဆောင်ရွက်သည့်အတိုင်း ကုသိုလ်အကျိုးရရှိ၏

၁၂၈၆။ အကယ်၍ ကျွန်တစ်ဦး(နာခံသူမုအ်မန်တစ်ဦး) သည် ဖျားနာခြင်း သို့မဟုတ် ခရီးထွက်ခြင်း ရှိနေလျှင် ထိုသူသည် ကျန်းကျန်းမာမာဖြင့် မိမိအိမ်၌ရှိစဉ်က ကျင့်ဆောင်လေ့ရှိသော ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များ၏ အကျိုးကုသိုလ်အတိုင်းပင် (ထိုသူ၏ ကောင်းမှုမှတ်တမ်း၌) ရေးသွင်းချီးမြှင့်ခံရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုစာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၃၉)

အခန်း(၆၃) တစ်ကိုယ်တည်း ခရီးသွားခြင်း

၁၂၈၇။ တစ်ကိုယ်တည်းခရီးထွက်ခြင်းအကြောင်းကို ငါသိသမျှ လူတို့ သိရှိခဲ့ကြပါလျှင် ညဉ့်အခါ တစ်ကိုယ်တည်း ခရီးထွက်ခြင်းကို မည်သူမျှ ပြုကြမည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်န အဲမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၄၂)

အခန်း(၆၄) မိဘ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဂျီဟာဒ်၌ ပါဝင်ဆင်နွှဲခြင်း

၁၂၈၈။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အစားဝင်ရောက်ပြီး မိမိအား ဂျီဟာဒ်၌ ပါဝင်ဆင်နွှဲ ခွင့်ပြုပါရန် ခွင့်ပန်လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူ့အား “အသင့်မိဘများ သက်ရှိထင်ရှား ရှိပါသေး သလော”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက ရှိပါကြောင်း ဖြေကြားလျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၎င်းအား “သို့ဆိုလျှင် ၎င်းတို့အား ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေး၌သာ ဂျီဟာဒ်ပြုပါလေ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဲမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၄၈)

*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်ဆက်မှ ဂျီဟာဒ်စကားလုံးကို အင်္ဂလိပ်လို နထရနမအ-ကို ယ်ဖ်ရင်ဖ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ပြန်ဆိုကြရာအခါမှ

အခန်း(၆၅) ကုလားအုတ်များ၏လည်ပင်း၌ခေါင်းလောင်း၊ ခြုံခလောက် စသည်တို့ ချိတ်ဆွဲခြင်း ပြုနိုင်သလော

၁၂၈၉။ ခရီးစဉ်အချို့၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ရှိခဲ့၏။ လူတို့သည် မိမိတို့၏ အိပ်စက်နားနေရာ၌ ရှိခဲ့ကြ၏။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အစေတော်တစ်ဦးကို စေလွှတ်၍ ဤသို့ အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ “ကြိုးလည်ဆွဲဖြစ်စေ၊ အခြားလည်ဆွဲဖြစ်စေ မည်သည့်လည်ဆွဲအမျိုးအစားမျှ ကုလားအုတ်တို့၏လည်တိုင်များ၌ ရှိမနေစေရ။ ၎င်းတို့အား လျှို့ဝှက်စဉ် (အချိန်အခါ)မှတစ်ပါး။”

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဘရီးရ် အလ်အန်(၁၅၁)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၉)

*မှတ်ချက် *

သားကောင်များ မလို ဖြတ်မီ အမှတ်အသားပြုရန်သာ ပန်းကုံးလည် ဆွဲ စသည်တို့အား ချိတ်ဆွဲ ဆင်ယင် ခွင့် ပြု၏။

အခန်း(၆၆) လူတစ်ဦးသည် တပ်မတော်၌ စာရင်းသွင်းလိုက်ပြီး သူ၏ဇနီးမှ ဟဂ်ခရီးထွက်သော်
ထိုအကြောင်းဖြင့် သူ့အား အခွင့်ပေးအပ်ပါသလော

၁၂၉၀။ “အမျိုးသားတစ်ဦးအဖို့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ အတူရှိမနေရ။ ၎င်းပြင်မည်သည့်အမျိုးသမီးမှ
မဟ်ရမ် တစ်ဦးမပါရှိဘဲ ခရီးမထွက်ရ” ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ဤတွင် လူတစ်ဦးမှ ထရပ်ပြီး
“ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ထိုထိုသောဗင်္ဇင်ဟ်အတွက် တပ်မတော်၌ စာရင်းပေးသွင်းလိုက်ပြီး ဖြစ်ပါ သည်။ ကျွန်ုပ်၏
ဇနီးမှာလည်း ဟဂ်အလိုရာ ခရီးထွက်ခွါတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။” ဟူလျှောက်တင်ရာ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ) မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

“အသင့် ဇနီးသည်နှင့်အတူ ဟဂ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် သွားလေလော့။

ဆင့် ပြန်သူ- အိဘ်နု အဘ္ဘစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၀)

*မှတ်ချက် *

မဟ်ရမ် = အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ဆင်ပွန်းသို့ တည်းမဟုတ် သူမအတွက် အလျှင်းလက်ထပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသောလူတစ်ဦးကို

အခန်း(၆၇) သံကြိုးများဖြင့် ချည်နှောင်ထားသော စစ်အကျဉ်းသားများ

၁၂၉၁။ သံကြိုးများဖြင့် ချည်နှောင်ခံရလျက် ဂျန္နုသ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြမည့် သူတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ
အံ့ဩဝမ်းသာ ဖြစ်တော်မူအံ့။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူ ဟူရိုင်ရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၄)

*မှတ်ချက် *

စစ်သုံးပန်းတို့သည် မုစ်လင်မ် တို့၏ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သံကြိုးများဖြင့် ချည်နှောင်ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် အကျဉ်းထပ် အစွဲလမ်းသို့
သက်ဝင်လာကြကုန်၏။ ယင်းသို့ သံကြိုးဆက်နှောင်ခံရခြင်း) စစ်အကျဉ်းသားဖြစ်ခြင်းသည် ဂျန္နုသ်တွင်းအကျဉ်းထပ်များမှ ဖွင့် ဆို ကြ၏။

အခန်း(၆၈) ရန်သူတို့၏အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ်များ မတော်တဆ ထိခိုက်နိုင်ခြေရှိသော ညဉ့်တိုက်ပွဲကို
ဆင်နွှဲနိုင်ပါသလား

၁၂၉၂။ ကျွန်ုပ်နှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ်အဘ်ဝါအ်(ဝါ)ဝဒွဒ်နီ မည်သော အရပ်၌ ကြုံဆုံမိကြရာ ကျွန်ုပ်က
မုရ်ရစ်က်များအပေါ် ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ်များအား ထိခိုက်နိုင်ခြေရှိသော ညဉ့်တိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲခွင့်ရှိ
မရှိမေးမြန်းခဲ့ပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)က “သူတို့သည်လည်း ၎င်း(မုရ်ရစ်က်) တို့အနက်မှပင် ဖြစ်၏” ဟု မိန့်ကြားခဲ့ပါ၏။
“ဟိမာ၏ ဥပဒေသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်တော်မှ တစ်ပါး အခြားမည်သူအတွက်မျှ မဟုတ်” ဟူ၍
မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဆွ် ဆွအဘ် ဘင်န် ဂျဆ္ဘာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၆)

*မှတ်ချက် *

‘ဟိမာ’အကြောင်း ယခင်ရှုပုံ င်းလူများ၌ ရှင်းလင်းဖော်ပြပြီး။

အခန်း(၆၉) စစ်ပွဲအတွင်း ကလေးငယ်များကို သတ်ဖြတ်ခြင်း

၁၂၉၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စစ်ပွဲများအနက်တစ်ခု၌ အသက်ခံရသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို တွေ့ခဲ့ရာ
ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးငယ်များအား သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ရှုတ်ချတော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘ်နုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၇)

အခန်း(၇၀) အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်မှ စီရင်မည့်ပြစ်ဒဏ်ကဲ့သို့ လူသားအချင်းချင်း မစီရင်ရ

၁၂၉၄။ အလီ(ရသေ့) သည်လူတစ်ချို့ကို မီးတင်ရှို့ခဲ့၏။ ယင်းသတင်းမှာ အိဘ်နု အဘ္ဘစ် (ﷺ) ထံရောက်လေလျှင်

သူက “သူ့နေရာ၌ကျွန်ုပ်သာရှိခဲ့က ထိုသူတို့အား မီးရှို့မည်မဟုတ်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်စီရင်မှုမျိုးဖြင့် (မည်သူ့ကိုမျှ) အပြစ်မပေးရ” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ဧကန်ချ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့အား(မီးတင်ရှို့ခြင်းအစား) သတ်ဖြတ်ခြင်းသာပြုပေမည်။ အကြောင်းမှာ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)က “အကယ်၍(မုစ်လင်မ်အနက်) တစ်စုံတစ်ဦးသည် မိမိ၏သာသနာကို ခွင့်လွှတ်ပစ်ပယ်လျှင် ထိုသူအား သတ်လော့” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၍ ဖြစ်ပါ၏။ ဟုပြောကြားခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နု အသွယ်(ဆင့် အိက်ရမဟ်) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၆၀)

အခန်း(၇၁) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၂၉၅။ တမန်တော်များအနက် တမန်တော်တစ်ပါးကို ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင်မှ ကိုက်ခဲခဲ့ရာ သူသည် ပုရွက်ဆိတ်တို့၏ နေရာအားမီးရှို့စေခဲ့၏။ “အသင့်အား ပုရွက်ဆိတ်တစ်ကောင် ကိုက်ရုံမျှနှင့် အသင်သည် အုပ်စုများစွာအနက်မှ အသိုက်အဝန်းတစ်ခုအား မီးရှို့လိုက်သည့်လုပ်ရပ်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အမွမ်းတင်ခြင်းပေလော့”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ ဟူရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၆၁)

အခန်း(၇၂) လူနေအိမ်များ၊ စွန်ပလွံပင်များကို မီးရှို့ခြင်း

၁၂၉၆။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား“အသင်သည် ငါ့ကိုယ်တော်အား ဇလ်ခလဆွတ် ထံမှ (စိတ်ခံစားမှု) သက်သာစေမည်လော” ဟုမိန့်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်း ဇလ်ခလဆွတ်သည် ခဆ်အမ်မျိုးနွယ်စုပိုင် အိမ်တစ်ဆောင်ဖြစ်ပြီး အာဇ်ဘဟ် အလ်ယမာနီယဟ် ဟုလည်းခေါ်ဆိုကြ၏။ ၎င်းသည် အဒ်ဒေါင်းစ်၊ ခဆ်အမ်၊ ဘဂျိုင်လာ မျိုးနွယ်စုတို့၏ ရုပ်ပွားဆင်းတုများ ထားရှိပူဇော်ရာ နေရာတစ်ခု ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့်ကျွန်ုပ်သည် အဟ်မတ်စ် မျိုးနွယ်စုမှ သူရဲကောင်းများ ဖြစ်ကြသော မြင်းသည်တော်(၁၅၀)ဦးနှင့်အတူ ထိုနေရာသို့ သွားရောက်ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မြင်းပေါ်၌ တည်တည်မြဲမြဲ ထိုင်နိုင်စွမ်းမရှိဖြစ်နေလေရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်၏ရင်ဘတ်ကိုရိုက်ချလိုက်လေသည်။ ကျွန်ုပ်ရင်ဘက်ပေါ်၌ ကိုယ်တော်လက်ချောင်းရာများကိုပင် တွေ့ရ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်က“အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ သူ့အား တည်ငြိမ်မြဲမြဲစေတော်မူပါ။ သူ့အား လမ်းမှန်တရားနှင့် လမ်းညွှန်သူတစ်ဦး ဖြစ်စေတော်မူပါ” ဟုဆိုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်သည် ယင်းအိမ်သို့ရောက်သွားကာ ဖြိုဖျက်၍ မီးတင်ရှို့ခဲ့၏။ ပြီးလျှင်မိမိထံမှ စေတမန်ဆက်သားတစ်ဦးကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ) ထံစေလွှတ်ပြီး ထိုအကြောင်းကို တင်ပြစေခဲ့၏။ ၎င်းဆက်သားက“ကိုယ်တော်အား အမှန်တရားနှင့်အတူ စေလွှတ်တော်မူလိုက်သော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ၎င်းဆက်သားက ထိုအိမ်မှာ ပိန်ချုံးဝဲစွဲသော ကုလားအုတ် သဏ္ဌာန်အတိုင်းဖြစ်သွားမှ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ထံ ထွက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ၏”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် အဟ်မတ်စ်မျိုးနွယ်စု အမျိုးသားများနှင့် မြင်းများအပေါ် ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ပေးသနားတော်မူရန် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံ ငါးကြိမ်တိုင်တိုင် ဆုပန်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျရီးရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၆၂)

အခန်း(၇၃) စစ်ဟူသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း

၁၂၉၇။ ကစွရာ(ခစ်ရီး)သည် ပျက်စီးအံ့၊ သူ၏နောက်တွင် (နောက်ထပ်) ကစွရာဟူသည် ရှိတော့မည်မဟုတ်။ ၎င်းပြင် ကိုင်းဆွရ် ဟူသည်ရှိတော့မည်မဟုတ်။ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့၏ အဖိုးတန်ရတနာများကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော် အသုံးပြုကြရပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟူရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၆၇)

၁၂၉၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် စစ်ကို ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တော်မူခဲ့သည်မှာ “ကောက်ကျစ်ခြင်း”ဟူ၍ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟူရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၆၈)

အခန်း(၇၄) မည်သည့်အငြင်းပွားမှုနှင့် အပြန်အလှန်သဘောကွဲလွဲမှုများမှာ စစ်ပွဲ၌ မုန်းတီးစရာနှင့် အိမာမ်ကို ဖိဆန်ဆန့်ကျင်သူပြစ်ဒဏ်

၁၂၉၉။ အုဟုဒ်စစ်ပွဲနေ့အတွက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်ဂျုအိုင်းရ်(رضي الله عنه)အား ခြေလျင် စစ်သည် လေးသည်တော်တို့၏ဦးစီးအဖြစ် ခန့်အပ်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ၎င်းတို့အား ဤသို့ညွှန်ကြားတော် မူခဲ့၏။ အသင်တို့သည်

မိမိတို့၏ နေရာမှ မရွေ့စမ်းရှိကြစေ။ အကယ်၍ငှက်များက ငါတို့အား ထိုးဆိတ်သုတ်ယူသည်ကို မြင်ရသည့်တိုင် ငါထိတော်က အသင်တို့အား ဆင့်ခေါ်မှု မပြုသရွေ့ အလျင်းမထွက်ခွာကြနှင့်။ အကယ်၍ ငါတို့မှ ရန်သူကာဖိရ်များကို အနိုင်ရပြီး ၎င်းတို့အား ထွက်ပြေးစေသည်ကို အသင်တို့မြင်ကြစေဦး။ ထိုအခြေအနေမှာပင်လျှင် ငါကိုယ်တော် အသင်တို့အား မဆွမ်းသမျှ အသင်တို့နေရာမှ မခွာကြလေနှင့်” ထို့နောက်ဝယ် ရန်သူများ ရှုံးနိုင်ခဲ့ ကြကုန်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများမှာ မိမိတို့၏ ခြေတံများ၊ ခြေကျင်းတန်ဆာ များ ပေါ်လွင်သည့်တိုင် အဆတ်များမ၍ ထွက်ပြေးကြသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့တွေ့မြင်ခဲ့ပေ၏။ ဤတွင် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ ဂျုဘိုင်းရ်၏ အပေါင်းအဖော် (စစ်သည်)များက “ဟယ်- ယနီမဟ်(လက်ရပစ္စည်းများ)။ အို-လူအပေါင်းတို့၊ လက်ရပစ္စည်း များ(ကိုကောက်ယူသိမ်းဆည်းကြပါတော့လား) အသင်တို့၏ သဟာအပေါင်းတို့အနိုင်ရရှိကြလေပြီ။ ယခုသော် အသင်တို့ ဘာကို စောင့်နေကြဦးမည်နည်း”ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီဂျုဘိုင်းရ်က “ရုလုလ္လာဟ်က အသင်တို့ အားမှာကြားတော်မူခဲ့သည်ကို အသင်တို့မေ့လျော့ကြစိန်ပြာ”ဟု ပြောဆိုရာ ၎င်းတို့က အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူတို့ (ရန်သူတို့ထံ)သွားရောက်ပြီး စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝေစုကို ကောက်ယူသိမ်းဆည်းရပါအံ့”ဟု ဖြေကြားလေသည်။ သူတို့မှ သွားရောက်ကြလေသောအခါ မိမိတို့မှ ပြန်လည် ဆုံးရှုံးသည်အထိ ခံစားခဲ့ရလေ၏။ထိုကာလ၌ရုလုလ္လာဟ်(၁)က နောက်မှနေ၍ ၎င်းတို့အား ပြန်လာကြရန် ခေါ်ယူနေ တော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ပုဂ္ဂိုလ် (၁၂)ဦးသာ ကျန်ခဲ့၏။ ရန်သူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏လူ ၇၀ ဦးကို သုတ်သင်သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ဘဒရ စစ်ပွဲဖြစ်စဉ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ဆွေသဟဟာတို့သည် မုရ်ရိုက်ပေါင်း (၁၄၀)ကို ဆုံးရှုံးသွားစေခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ လူ ၇၀ ဦးမှာ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံထားရပြီး၊ ကျန် ၇၀ဦးမှာ အသတ်ဖြတ် ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤတွင် အဘူဇုဖ်ယာန်က “ဤသူတို့(သတ်ခံရသူတို့)အကြား မဟမ္မဒ်ရှိနေသေးသလော”ဟုသုံးကြိမ် တိုင်(ဟစ်အော်)မေးမြန်းလေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိမိဆွေသဟာများကို သူ့အားအဖြေပေးရန် မိန့်တော်မူ ခဲ့၏။ ၎င်းနောက်သူသည် “ဤသူတို့အကြား အဘူကုဟာဖဟ်၏သား ရှိနေသေးသလော”ဟု သုံးကြိမ်တိုင် မေးမြန်း လေ၏။ တစ်ဖန်သူက “ဤသူတို့အကြား အလ်ခသ်သွဘ်၏သား ရှိနေသေးသလော”ဟု သုံးကြိမ်တိုင် ထပ်မံမေး လေ၏။ ထို့နောက်သူသည် သူ၏အပေါင်းအဖော်ဘက်သို့ လှည့်ကာ “သို့ဆိုလျှင်ဖြင့် ဤသူများအသတ်ခံရပြီး ဖြစ်ချေပြီ” ဟု ပြောကြားသည်တွင် အုမရ်(၁)က သည်းခံထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း မရှိတော့ဘဲ ၎င်းအား “အသင်မုသား ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ရန်သူ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင် ဖော်ပြခဲ့သူအပေါင်းမှာ သက်ရှိ ထင်ရှား ရှိနေကြကုန်၏။ အသင့်အား မပျော်ရွှင်စေသည့်အရာသည် ယခုတိုင် ရှိနေဆဲဖြစ်၏”ဟု ပြောဆိုလိုက်လေသည်။ အဘူစုဖ်ယာန်က “ယနေ့ ကျွန်ုပ်တို့၏အောင်နိုင်မှုသည် အသင်တို့၏ ဘဒရစစ်ပွဲအောင်နိုင်မှုအပေါ် ထပ်တူထပ်မျှ ဘဲစားဘဲချေ ဖြစ်၏။ စစ်ပွဲ၌ (အောင်နိုင်မှုဟူသည်) ထာဝစဉ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားသည့်အတိုင်းမဟုတ်၊ ရန်ဘက်များမှ အတုံ့အလှည့်ပေးတတ်ပါ၏။ အသင်တို့၏လူအချို့မှာ အစိတ်စိတ်အပိုင်းပိုင်း ဖြတ်တောက်(သတ်ဖြတ်)ခံရသည်တိုင်သင်တို့ တွေ့မြင်ကြပေမည်။ ယင်းသို့ပြုရန် ကျွန်ုပ်၏လူများကို ကျွန်ုပ်မှ တိုက်တွန်းထားသည်မဟုတ်သော်ငြား ၎င်းတို့၏လုပ်ရပ်အပေါ် ကျွန်ုပ်မှ ဝမ်းနည်းမှုမခံစားရ”ဟုပြောပြီးနောက် ကြည်လင်ရှင်လန်းစွာဖြင့် “အို-ဟုဘလ်၊ မြင့်စွင်ပါစေသား” ဟု ရွတ်ဆိုလေတော့၏။ ၎င်းအပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “သူ့အား ပြန်လည်တုံ့ပြန် အဖြေပေး လိုက်ပါတော့လား”ဟု မိန့်ရာ သာဝကတော်များက “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ မည်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုရမည်နည်း”ဟု မေးလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အမြင့်စွင့်ဆုံးနှင့် အထွဋ်မြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူ၏ဟု ဆိုကြ လေကုန်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤတွင် အဘူစုဖ်ယာန်က ‘ကျွန်ုပ်တို့ထံ အလ်အုဇ္ဇာ ရှိ၏၊ အသင်တို့ထံ အလ်အုဇ္ဇာ မရှိ’ ဟု ဆိုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သာဝကတော်တို့အား “သူ့အားပြန်လည်တုံ့ပြန်အဖြေပေးပါတော့လား”ဟု မိန့်ရာ ၎င်းတို့က “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ မည်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုရမည်နည်း”ဟု မေးကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏မောင်လာနာဖြစ်၏။ အသင်တို့ထံ မောင်လာ ဟူသည်မရှိဟု ရွတ်ဆိုကြကုန်လော့။”

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရာအ် ဘင်နီ အာဇီဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၆)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ ဟုဘလ်ဟူသည် အစ္စလာမ်မတိုင်မီဆတ်ကကန်ဘဟ် ဗိမာန်ဆတ်အတွင်း၌ရှိခဲ့ သောရုပ်ပွားဆင်းတုတစ်ခု၏ အမည်ဖြစ်၏။
- ၂။ အလ်အုဇ္ဇာသည်လည်းကျေးအဆုတ်များကို ကွယ်ကြသည့် ရုပ်တုများအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။
- ၃။ ဆင်လာနာ၏အဓိပ္ပာယ်မှာ- ‘ကျွန်ုပ်တို့၏ကို ကွယ်ရာအသျှင်သခင်၊ နာယက၊ အားပေးထောက်ခံသူ၊ အကူအညီဖြစ်ရန်၊ ပြာ (ကြည့် -ဆွဟ်းမ် အလ်ဘုခါရီအနှစ်ချုပ်ကျမ်း၊ ၈(၆၁-၆၇)၊ ဟဒီးဆ်ဆတ်အတွင်းကွယ်ကြွယ်မှု၊ ဆိုင်ကြွယ်ကြွယ် ရက်များ)

အခန်း (၇၅) ရန်သူတို့ကိုတွေ့မြင်က လူအပေါင်းကြားသိစေရန် “ယာ-ဆွဘားဟာဟ်”ဟု အစွမ်းကုန် ဟစ်ကြွေးရန်

၁၃၀၀။ ကျွန်ုပ်သည် အလ်မဒီနဟ်မှ အလ်လဘဘဟ်အရပ်သို့ ထွက်လာခဲ့၏။ အလ်လဘဘဟ်၏ တောင်တန်း လမ်းကြောင်း၌ ကျွန်ုပ်သည် အဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်န် အောင်းဖ်(ﷺ)၏ ကျွန်စေတစ်ဦးနှင့်တွေ့ရာ ကျွန်ုပ်က အသင် ဒုက္ခရောက်စေသား၊ အသင်သည် ဤနေရာသို့ မည်သည့်အတွက်ကြောင့် ရောက်လာရသနည်း”ဟုပြောရာ သူက “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကုလားအုတ်မများ ခိုးယူခေါ်ဆောင်သွားခြင်း ခံရပါသည်”ဟု ဖြေလေ၏။ ကျွန်ုပ်က “၎င်းတို့ကို မည်သူတို့မှ ယူဆောင်သွားသနည်း”ဟုမေးသော် ၎င်းက ဗသွဖာန်း နှင့် ဖဇာရဟ်(အုပ်စု)တို့ ဖြစ်ပါ၏” ဟု အဖြေပေးသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်း(အလ်မဒီနဟ်)၏တောင်နှစ်လုံးကြားရှိ လူတို့မှ ကြားသိစေရန် “ယာ-ဆွဘားဟာဟ်၊ ယာ-ဆွဘားဟာဟ်”ဟု အလွန်အမင်း ကျယ်လောင်စွာ သုံးကြိမ်ဟစ်ကြွေးလိုက်လေ၏။ ၎င်းနောက် ကုလားအုတ်များအား ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သော ၎င်းသူတို့ကို တွေ့သည်အထိ ကျွန်ုပ်မှ တက်သုတ်နှင့် အမီလိုက်ခဲ့၏။ ပြီးလျှင် “ငါသည် အလ်အတ်ကံဝအ်၏သား၊ လူယုတ်လူညံ့များကို ယနေ့ချေမှုန်းပြီး”ဟု ရွတ်ဆိုလျက် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့ထံ မြားတံများ ပစ်လွှတ်လေတော့၏။ သို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည် (ကုလားအုတ်မများ၏ နို့ကိုညှစ်ယူ) မသောက်သုံးနိုင်မိမှာပင် ၎င်းတို့ထံမှ ကုလားအုတ်မများအား အလျဉ်မီသိမ်းယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှ ကုလားအုတ်များ ကို မောင်းနှင်ပြန်လာရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တွေ့ဆုံတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ထိုသူများမှာ ရေငတ်လျက်ရှိနေပါသည်။ ၎င်းတို့အား (တစ်စုံတစ်ရာ)သောက်သုံးခြင်းမပြုစေရန် ကျွန်ုပ်မှ တားဆီးထားခဲ့ပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။ “အို-အိဘ်နု အလ်အတ်ကံဝအ်၊ အသင်သည် (ရန်သူအား) လွှမ်းမိုးစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် (၎င်းတို့ကို) ခွင့်လွှတ်လိုက်ပါလေ။ ယခုသော်ကား ထိုသူ တို့မှာ သူတို့သားချင်းများ၏ ဖျော်ဖြေမှုကို ခံစားရတော့မည်ဖြစ်ပါအံ့။”

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ် ဘင်န် အလ်အတ်ကံဝအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၇၈)

*မှတ်ချက် *

‘ယာ-ဆွဘားဟာဟ်’ဟူသည် အကူအညီတောင်းခြင်းနှင့် ဆိုင်သောအာဆဋ္ဌိတ် စကားရပ်မျိုးဖြစ်၏။

အခန်း (၇၆) သံ့ပန်းကိုလွှတ်ခြင်း

၁၃၀၁။ သံ့ပန်းအကျဉ်းသားများကိုလွှတ်ကြ။ ဆာလောင်သူကို ကျွေးမွေးကြ။ မကျန်းမာသူထံ သွားရောက် လည်ပတ် (တွေ့ဆုံအားပေး)ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုဗ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၈၂)

၁၃၀၂။ ကျွန်ုပ်သည် အလီ(ﷺ)အား “အသင့်ထံ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျမ်းဂန်အတွင်းရှိ ဝဟ်ယ်(ဝဟ် ဗျာဒိတ်များ)အပြင် အခြားတစ်စုံတစ်ရာ အသိပညာရှိပါသလော”ဟု မေးရာ အလီက “မရှိပါ။ အသက်ကို ဖန်ဆင်း တော်မူသော ဂျုံပင်၏အစေ့အနှံကို ခွဲဖြာကွဲထွက်စေတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ယင်းသို့သော အသိပညာမျိုးရှိကြသည်ဟု ကျွန်ုပ်မထင်။ သို့ရာတွင် လူတစ်သီးအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ချီးမြှင့် ပေးတော်မူသည် နားလည်နိုင်စွမ်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရှိပါ၏။ သို့ဖြစ်၍လည်း ထိုသူသည် ကုရ်အာန်ကို နားလည်နိုင်၏။ ထို့အတူ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဤစာရွက်အတွင်း ရေးသားထားသည်များကို နားလည်နိုင်ပေ၏”ဟု ဖြေကြားခဲ့ပါ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က “ဤစာရွက်(ပေလွှာ)၏ ရေးသားထားသည်မှာ ဘာများပါနည်း”ဟု မေးရာ သူက ဤသို့ အဖြေပေးခဲ့ပါ၏။ “အလ်အတ်ကံလ် (သွေးကြွေးအလျော်ပေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ)၊ သံ့ပန်းအကျဉ်းသားတို့အား လွှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ အစားပေးရွေးယူမှု၊ ကာဖီရ်တစ်ဦးကိုသတ်ရန် မည်သည့်မုစ်လင်မ်ကိုမျှ မသတ်ဖြတ်ရဟူသော စီရင်ချက်။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဂျဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၈၃)

အခန်း (၇၇) မုရ်ရစ်ကံများကို လစာပေးရွေးယူခြင်း

၁၃၀၃။ အချို့အန်ဆွာရ်အမျိုးသားတို့သည် ရဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဤသို့ ခွင့်ပန်ခဲ့ကြကုန်၏။ “ယာ-ရဗူ လုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏တူမောင်ဖြစ်သော အဘွာစ်၏ သံ့ပန်းရွေးငွေ ယူဆောင်ခြင်းမှ ကျွန်ုပ်တို့အား ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုတော်မူပါ။” သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ “ယင်းအရေးအရာ၌ ဒိရ်ဟမ်တစ်ပြား ပင်လျှင် မကျန်ရစ်စေနှင့်။”

*မှတ်ချက် *

အစ္စလာမ်သို့ မသက်ဝင်မီက အတ္တုဘ်သည် မုစ်လင်မ်တို့၏ အကျဉ်းသားဖြစ်ခဲ့ပြီး သုံးပန်းရွေးချွေခံရပြီးနောက် အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်ပြီးနောက် မိမိ မုရ်ရစ်ကံဘဝ၌ ယေဘုယျသော သုံးပန်းရွေးချွေအတွက် နှစ်နာကြေးကို ဆောင်ပေးခဲ့၏။ (မုရ်ရစ်ကံ ချုပ်ကျမ်းစာ-၁၆၊ အောက်ခြေမှတ်ချက်)

အခန်း (၇၈) ကာဖိရ်စစ်သည်တစ်ဦးသည် မည်သည့်အာမခံ အကာအကွယ်မပါဘဲ မုစ်လင်မ်တို့၏ နယ်မြေရပ်ဝန်းသို့ ရောက်လာသော်

၁၃၀၄။ ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ မုရ်ရစ်ကံသူလျှို့ဝှက်တစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ လာရောက်ခဲ့၏။ ယင်း သူလျှို့ဝှက်သည် တမန်တော်မြတ်၏ဆွေသဟာများနှင့် ထိုင်ကာ စကားစမြည်ပြောဆိုပြီးနောက် ထွက်ခွာသွားခဲ့၏။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “သူ့နောက်လိုက်၍ သေဒဏ်စီရင်လော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းအား သုတ်သင်ခဲ့၏။ ယင်းသူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများကို ကျွန်ုပ်အား (စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းအဖြစ်) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အား ပေးတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ် ဘင်န် အလ်အတ်ကီအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၈၆)

အခန်း (၇၉) နိုင်ငံခြား နယ်ခြားသံတမန်များသို့ ပေးသောလက်ဆောင်များ

အခန်း(၈၀) ဇင်မီများအတွက် ကြားဝင်အသနားခံခြင်းနှင့် ၎င်းတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်း ပြုနိုင်သလော

၁၃၀၅။ “ကြာသပတေးနေ့- ယင်းကြာသပတေးနေ့၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါသည်”ဟု အိဘ်နုအတ္တုဘ်(رضي الله عنه)မှ ပြောဆို ပြီးနောက် မြေပြင်ရှိ ကျောက်စရစ်ခဲများအပေါ် မျက်ရည်များဖြင့် (ကျရောက်)စိုစွတ်သည်အထိ ငိုကြွေးလေတော့၏။ ၎င်းနောက် သူက “ရုဇူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ အဖျားဝေဒနာသည် ကြာသပတေးနေ့၌ ဆိုးရွားပြင်းထန်လာတော်မူရာ ကိုယ်တော်က “ငါ့ထံ စာရွက်ယူလာခဲ့ချေ။ အသင်တို့ မည်သည့်အခါမျှ လမ်းမှားမရောက်စေရန် အသင်တို့အတွက် မှာကြားချက်တစ်ရပ် ငါရေးတော်မူအံ့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုနေ့ရက်၌ရှိကြကုန်သော လူတို့သည် ယင်းအရေးအရာ၌ ကွဲလွဲခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်တစ်ပါး၏ရှေ့မှောက်တွင် လူတို့အနေဖြင့် မကွဲလွဲသင့်ပါလေ။ ၎င်းတို့က “ရုဇူလုလ္လာဟ် သည် နာမကျန်းမှု ပြင်းထန်လျက်ရှိသည်”ဟု ဆိုကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ငါ၏လက်ရှိအခြေအနေအတိုင်းသာ ငါ့အား ထားရစ်ကြကုန်။ ဤသည်မှာ အသင်တို့ တောင်းဆိုနေသည့်အရာထက် ပို၍ကောင်းပေသည်”ဟု မိန့်တော်မူ လိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ပရိနီဗ္ဗာန်စံဝင်အံ့ဆဲဆဲတွင် အမိန့်သုံးရပ်ကို ပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။ “အာရေဗျ ကျွန်းဆွယ်မှ မုရ်ရစ်ကံများကို မောင်းထုတ်လိုက်ကြကုန်။ နိုင်ငံရပ်ခြား သံတမန်တို့အား ငါကိုယ်တော်မှ ၎င်းတို့ကို ဆက်ဆံသည့်အတိုင်း လေးစားကြ၊ လက်ဆောင်များပေးကြကုန်။ တတိယအမိန့်ကိုမူ ကျွန်ုပ် မေ့လျော့သွားခဲ့၏”ဟူ၍ ပြောပြခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအတ္တုဘ်(رضي الله عنه)၏စာအုပ်ဆင့် စအီးဒ်ဘင်န် ဂျာဘိုင်းရ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၈၈)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ ဇင်မီဟူသည် အစ္စလာမ် အစိုးရ၏ ကာကွယ်မှုအောက်၌ မှီတင်းနေထိုင်ကြသော မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများကို ဆိုလို၏။
- ၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ တတိယအမိန့်ဆက်သက်ပါအချက်များအနက် တစ်ခုဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုကြ၏။
  - (က) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏အမိန့်များအပေါ် ကျင့်သုံးကြရန်
  - (ခ) အုစာမဟ်(၂)၏ ဦးစီးမှုအောက်မှ တပ်မတော်ဖွဲ့ စစ်ချီရန်
  - (ဂ) တမန်တော်၏သံချိုင်းဆက်ကို ကိုးကွယ်ရာဌာနအဖြစ် ပြုလုပ်ကြရန်
  - (ဃ) ဆွလ္လာယ်များကို ကောင်းမွန်ပြည့်စုံစွာဖြည့်ဆည်းစာည်ဆောက်ရန် (နှင့်) မိမိတို့၏ကျွန်ဆ (လက်အောက်ခံ)များကို ကောင်းစွာဆက်ဆံကြရန်

အခန်း (၈၁) (မှတ်လင်မ့်မဟုတ်သော)ကလေးငယ်ကို အစ္စလာမ်အား တင်ပြပုံ

၁၃၀၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူပုံအလယ်ထရပ်ပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အသျှင်ဂုဏ်တော်နှင့်အညီ ချီးမွမ်းထောပနာပြီးနောက် ဒဂျ်ဂျာလ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ ဖော်ပြမိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ငါသည် အသင်တို့အား ၎င်းသူ(ဒဂျ်ဂျာလ်)အကြောင်းကို သတိပေးသည်။ ၎င်း၏အကြောင်းအား မိမိ၏အမျိုးသားတို့ကို သတိမပေးခဲ့သော တမန်တော်ဟူသည်မရှိ။ (တမန်တော်)နှူးဟ်သည်လည်း သူ၏လူမျိုးနွယ်အား ၎င်းသူ့အကြောင်းကို သတိပေးခဲ့၏။ သို့သော် မည်သည့်တမန်တော်မှ ၎င်းတို့၏အမျိုးသားတို့အပေါ် မပြောကြားခဲ့သည့် စကားတစ်ရပ်ကို ငါသည် အသင် တို့အား ပြောပြမည်။ ထိုသူသည် အမှန်ပင် မျက်လုံတစ်လုံးသာရှိသည်ကို အသင်တို့ နားလည်ထားရမည်။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မျက်လုံးတစ်ဖက်သာရှိသည့် အသျှင် မဟုတ်တော်မူ။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အုမာ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၂၀၀၈)

အခန်း (၈၂) အိမာမ်မှ လူတို့၏အမည်များကိုရေးချရန် (စာရင်းပြုစုရန်)

၁၃၀၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “မိမိကိုယ်ကို မှစ်လင်မိဖြစ်ကြောင်း ကြေညာကြသော ထိုသူတို့၏ အမည်နာမများအား စာရင်းပြုစုကြကုန်။” ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့မှ စာရင်းပြုစုရာတွင် အမျိုးသားတစ်ထောင့်ငါးရာဦး ရှိသည်ကို တွေ့ခဲ့ကြ၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်တို့က အံ့သြဝမ်းသာစွာဖြင့် “ငါတို့၏ဦးရေ သည် တစ်ထောင့်ငါးရာ ရှိနေပါလျက် ကျွန်ုပ်တို့မှ (ရန်သူတို့ကို) ကြောက်ရွံ့နေရမည်လော”ဟု ဆိုခဲ့ကြ၏။ သူတို့သည် တစ်ဦးချင်း ကြောက်ရွံ့စွာဖြင့် တစ်ဦးတည်း ထီးတည်း ဆွလှာသံဝတ်ပြုရသည့်အခြေအနေဆိုးကို မုချဒဏ် ကျွန်ုပ် တို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ကြုံဆုံခဲ့ရပေ၏။

ဆင့် ပြန် သူ-ဟု ခိုင် ဖွဲ့ က် (မူရင်း ကျမ်း အင်္ဂါ ဟဒီးဆ် အမှတ် စဉ် - (၄၂၃)

*မှတ်ချက် *

ခလီဖော် အုဆံဖိုနာကထက်အတွင်းအချို့နယ်စား(အုပ်ချုပ်ရေးမှူး)များအားလူထုမှ ကြောက်ရုံကို ဆင့်ပြန်သူမှ ချစ်ညွှန်းသည်။ ကုမ္ပဏီမြို့တော်ဝန်ဖြစ်သောအလ်ဝလီဒ် ဘင်န် အုက်ဘဟ် သည် ဆွလာယ် အားအချိန်ဆွဲနေဘဲ နေ့စဉ်အသုံးပြုသော ဆောင်ရွက်မှုမရှိခဲ့။ သို့ဖြစ်ရာလူကောင်းသူမွန် တို့သည် လျှို့ဝှက်စွာတစ်ဦးချင်းစီဝတ်ပြုခဲ့ကြပြီးနောက် ဝတ်ပြုကြကုန်၏။ ၎င်းသူမှ ဒုက္ခပေးမည်ကို ကြောက်ရုံဖြစ်၏။

အခန်း (၈၃) ရန်သူအားအောင်နိုင်ပြီးလျှင် ၎င်းတို့၏မြို့ရွာအတွင်း သုံးရက်နေထိုင်ခြင်း

၁၃၀၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အုပ်စုအချို့ကို အောင်နိုင်စိုးမိုးတော်မူသည့်အခါတိုင်း ၎င်းတို့၏မြို့ရွာအတွင်း သုံးညဉ့်အထိ နေထိုင်စံပယ်တော်မူလေ့ရှိ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အကုသုလ်ဟ်(မှန်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၀၀)

အခန်း (၈၄) မိမိ၏ဥ ၁၁ ည်းကို စစ်နိုင်လက်ရပ ည်းအဖြစ် မုရ်ရစ်ကံများ၏သိမ်းယူခြင်းခံရသော မှတ်လင်မ်သည် နောင်သောအခါ ၎င်းအား ပြန်လည်ရယူခြင်း

၁၃၀၉။ အဘိနန္ဒာဟိ ဘင်နိ အုမာရ်(ﷺ)၏ မြင်းတစ်ကောင်မှာ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားရာ၌ ၎င်းကို ရန်သူများက သိမ်းယူခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် မုစ်လင်မ်တို့က ရန်သူများကို အောင်မြင်စိုးမိုးခဲ့ကြ၏။ ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ကာလအတွင်း သူ့ထံသူ့မြင်းကို ပြန်ပေးခဲ့ကြကုန်၏။ အလားတူပင် အိဘ်နုအုမရ်၏ ကျွန်တစ်ဦးသည် ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ကာ ရူးမ်(ဘိုင်ဇန်တိုင်း)တို့နှင့် ပူးပေါင်းခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီးနောက် မုစ်လင်မ်တို့က ဘိုင်ဇန်တိုင်းတို့အား အောင်မြင်စိုးမိုးသောအခါတွင် ခါလစ်ခ် ဘင်နိ အလိဝလီးခ် (ﷺ)သည် ထိုကျွန်ကို သူ့အားပြန်လည်ဆောင်ယူပေးခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-နာဖို့အိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၀၂-က)

အခန်း (၈၅) (ပါးရှန်း) ဖာရိုစီနှင့် အရ်ဘီကို အကျွမ်းတဝင်မဖြစ်သော လေယူလေသိမ်းနှင့် ပြောဆိုခြင်း။
ကုန်အာန်အာယသ်တော် (၁၄:၄) နှင့် (၃၀:၂၂)

၁၃၁၀။ ကျွန်ုပ်က “ယာရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ သိုးပေါက်တစ်ကောင်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လှီးဖြတ်ထားခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် ဘာလီအချိန် တစ်ဆွာအ်ကိုလည်း အမှုန့်ကြိတ်(မုန့်ညက်)ပြုထားလျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျယ်လောင်သောအသံဖြင့် ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏။ “အို-ကျုံးတူးအဖွဲ့သားတို့၊ ဂျာဘီရ်သည် စူးရ်ကို အသင့်ပြင် ထား၏။ အတူတကွလာကြကုန်။”

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘီရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၀၄)

*မှတ်ချက် *

စူးရ် သည် ဖာရိုစီစကားဖြစ်ပြီး စာဖွယ်ရာဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါ၏။

၁၃၁၁။ ကျွန်ုပ်မသည် (ငယ်စဉ်က) ဖခင်ဖြစ်သူနှင့်အတူ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မသည် အဝါရောင်အင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ထားခဲ့ပါသည်။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “စနဟ်၊ စနဟ်”ဟု ဆိုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်မသည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ နဘူသ်တံဆိပ်တော်အား ထိကိုင်ဆော့ကစားလေတော့သည်။ ဖခင်ဖြစ်သူက ကျွန်ုပ်မ အား ကြမ်းတမ်းစွာ ပြစ်တင်ရာ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “သူမကိုလွှတ်ထားလော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ပြီးလျှင် ရုလုလ္လာဟ် (ﷺ)က “ဤအဝတ်အထည်အား ဆွေးမြေ့ကုန်သည်အထိ ဝတ်ဆင်လော့”ဟု သုံးကြိမ်သုံးခါ ပြောကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ခါလစ်ဒ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၀၅)

အစ္စမုခါလစ်ဒ်()

*မှတ်ချက် *

၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အထက်ပါစကားသည် အသက်ရှည်ကျန်းမာရေး အလွှာအသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်မှု ဖြစ်၏။

၂။ ‘စနဟ်’သည် ဟတ်ရီ(အိသီယိုစီးယန်း)စကားဖြစ်ပြီး ‘လှလိုက်ဆခြင်း’ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်၏။

အခန်း (၈၆) အလ်ဃုလူးလ် (စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများကို ခွဲဝေဖြန့်ဖြူးခြင်းမပြုမီ ခိုးယူခြင်း)နှင့် အာယသ်တော်
(၃:၁၆၁)

၁၃၁၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အကြား ထရပ်တော်မူပြီး အလ်ဃုလူးလ်အကြောင်းကို ဖော်ပြ၏။ ယင်း၏ပမာဏကို တိကျစွာရှင်းပြ၏။ ၎င်းနောက် ယင်းအမှုသည် မဟာပြစ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ၏။ “ဃုလူးလ်အမှုကို အလျှင်းမကျူးလွန်လေနှင့်။ ကိယာမသ်နေ၌ အသင်တို့အနက် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို မျှသူ၏လည်ပင်းပေါ်၌ အော်မြည်နေသော သိုးတစ်ကောင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟီနေသောမြင်းတစ်ကောင်ကို လည်း ကောင်း တင်ဆောင်လျက်ရှိနေသည်ကို ငါသည် မမြင်လို။ ယင်းသို့သောလူစားမှာ “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ် အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထံပါး၌ ကြားဝင်အသနားခံပေးတော်မူပါ” ဟု ဆိုနေလိမ့်မည်။ ငါကိုယ်တော်မှ “ငါသည် အသင့်အား မကူညီနိုင်၊ အကြောင်းသော ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သတင်းသဝဏ်ကို အသင် တို့ထံ ဖြန့်ချိပို့ချခဲ့ပြီးဖြစ်သည်”ဟု ဖြေဆိုမည်ဖြစ်အံ့။ ထို့အတူ မိမိလည်ပင်းပေါ် အော်ညည်းလျက်ရှိသည့် ကုလားအုတ် တစ်ကောင် သယ်ဆောင်ထားသူကိုလည်း ငါမမြင်တွေ့လို။ ယင်းသို့သောလူစားမှာ “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ကြားဝင်အသနားခံပေးတော်မူပါ”ဟု ဆိုနေလိမ့်မည်။ ငါကိုယ်တော်မှ “ ငါသည် အသင့်အား မကူညီနိုင်၊ အကြောင်းသော ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သတင်းသဝဏ်ကို အသင်တို့ထံ ဖြန့်ချိ ပို့ချခဲ့ပြီးဖြစ်သည်”ဟု ဖြေဆိုမည်ဖြစ်အံ့။ တစ်ဖန် မိမိလည်ပင်းပေါ် ရွှေနှင့်ငွေ သယ်ဆောင်ထားသူကိုလည်း မမြင်တွေ့ လို။ ယင်းသို့သောလူစားမှာ “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ ကြားဝင် အသနားခံပေးတော်မူပါ”ဟု ဆိုနေလိမ့်မည်။ ငါကိုယ်တော်မှ “ ငါသည် အသင့်အား မကူညီနိုင်၊ အကြောင်းသော ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သတင်းသဝဏ်ကို အသင်တို့ထံ ဖြန့်ချိ ပို့ချခဲ့ပြီးဖြစ်သည်”ဟု ဖြေကြားမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၀၇)

အခန်း (၈၇) ယုလူးလ်သည် အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်သော်လည်း

၁၃၁၃။ w reāw nī w f (𐎧)၏ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် မိသားစုတို့ကို စောင့်ရှောက်ခဲ့သောလူတစ်ဦးရှိခဲ့၏။ ထိုသူ၏ အမည်မှာ ကိရ်ကိရ်ဟ် ဖြစ်၏။ ထိုသူသေဆုံးသောအခါ ရုဗုလုလ္လာဟ်(𐎧)မှ “ထိုသူသည် ငရဲမီးအတွင်း၌ ရှိနေ၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ လူတို့သည် ၎င်းသူထံ သွားရောက်ကြည့်ရှုခဲ့ကြရာ ထိုသူသည် စစ်နိုင်လက်ရံပစ္စည်းအနက် ဝတ်ရုံ တစ်ထည်ကို နိယူထားကြောင်း ထိုသူ၏နေရာဌာန၌ တွေ့ခဲ့ကြရကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၀၈)

အခန်း (၈၈) အိမ်တော်ပြန်စစ်သည်များအား ကြိုဆိုခြင်း

၁၃၁၄။ အိဘ်နုအုဇ်ဇုဒိုင်းရ်(𐎧)မှ အိဘ်နုဂျအ်ဖရ်(𐎧)အား “ကျွန်ုပ်၊ အသင်နှင့် အိဘ်နုအဘ္ဘွစ်တို့မှ ရုဗုလုလ္လာဟ် (𐎧)အား ထွက်ကြိုခဲ့ချိန်ကို အသင် မှတ်မိပါသလော”ဟုဆိုရာ အိဘ်နုဂျအ်ဖရ်မှ မှတ်မိကြောင်းပြေလေ၏။ ၎င်းနောက် အဇ်ဇုဒိုင်းရ် က ဆက်လက်၍ “ရုဗုလုလ္လာဟ်(𐎧)သည် ကျွန်ုပ်(နှင့် အိဘ်နုအဘ္ဘွစ်)တို့အား သူနှင့်အတူ စီးနင်းစေခဲ့ပြီး အသင့်ကို ချန်ထားတော်မူခဲ့၏”ဟု ပြောခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအုဇ်ဇုဒိုင်းရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၁၅)

၁၃၁၅ ကျွန်ုပ်သည် သူငယ်လေးအချို့နှင့်အတူ ဆနီးယသုလ် ဝဒါအ် အရပ်၌ ရုဗုလုလ္လာဟ်(𐎧)သည် မိမိ၏ ကုလားအုတ်မထက်ဝယ် ဆွဖီယဟ် ဘင်န်သိ ဟုယိုင်းယ်(𐎧)အား နောက်တော်ပါး၌ တင်လျက် စီးနင်းတော်မူခဲ့၏။ ယင်းကုလားအုတ်မမှ ခြေချော်သွားသည်တွင် ကိုယ်တော်တို့နှစ်ဦးသား အောက်သို့လိမ့်ကျလေ၏။ အဘူသွလ်ဟဟ်(𐎧)သည် ၎င်း၏ကုလားအုတ်မှ ခုန်ဆင်းလာပြီး “ယာ-ရုဗုလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော့် အတွက် ကျွန်ုပ်အား စတေးတော်မူပါစေ”ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(𐎧)က “အမျိုးသမီးကို ဂရုစိုက် လေလော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အဘူသွလ်ဟဟ်သည် မိမိ၏မျက်နှာကို အဝတ်တစ်စဖြင့် ဖုံးအုပ်ကာ ဆွဖီယဟ်ထံသွားရောက်၍ ထိုအဝတ်ဖြင့် သူမအား ဖုံးအုပ်ပေးခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူသည် ကိုယ်တော်တို့၏ ကုလားအုတ် အခြေအနေမှန် ပြန်ရောက်အောင် ပြုလုပ်ပေးခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ကိုယ်တော်တို့နှစ်ဦးသား (ပြန်လည်)စီးနင်းနိုင်ခဲ့ပေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မဒီနာသို့နီးကပ်လာသောအခါ တမန်တော်မြတ်(𐎧)သည် အလ်မဒီနဟ်သို့ ဝင်ရောက်သည်အထိ ဤသို့ရွတ်ဆိုနေတော်မူခဲ့၏။ “ငါတို့သည် နောင်တတရားနှင့်တကွ၊ ခဝပ်ခြင်းနှင့်တကွ ငါတို့၏အရှင်အား ချီးမွမ်း ထောပနာပြုခြင်း နှင့်တကွ အိမ်တော်ပြန်နေကြပါ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၁၈)

အခန်း (၈၉) ခရီးမှအပြန် ဆွလားသ်တည်ဆောက်ခြင်း

၁၃၁၆။ တမန်တော်မြတ်(𐎧)သည် မွန်းမတည့်မီ ခရီးစဉ်တစ်ခုမှ ပြန်လာသည့်အခါတိုင်း ဗလီဝတ်ကျောင်း တော်သို့ ဝင်ရောက်၍ မတိုင်မီအလျင် ဆွလားသ်နှစ်ရကအသ် တည်ဆောက်တော်မူလေ့ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ကအ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၂၁)

အခန်း (၉၀) ခုမုစ်သည် ဖရသွံတာဝန်

၁၃၁၈။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(𐎧)က “ငါတို့(တမန်တော်များ)၏ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေပေးခွင့်မရှိ။ ငါတို့ ချန်ရစ်ခဲ့သမျှသည် ဆွဒကဟ်သာဖြစ်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိမိသားစု၏ အသုံး စရိတ်များကို ဤပိုင်ဆိုင်မှုမှသာ သုံးစွဲတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ဤပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ကိုယ်တော့်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ချီးမြှင့်ပေးတော်မူသည့် ‘ဟအ်’ဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းမှပိုသမျှကို ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ သုံးစွဲရန် သိုမှီးထားတော်မူပါသည်။ (အထက်ပါအတိုင်း မိန့်တော်မူပြီးနောက်) ကိုယ်တော်သည် မျက်မှောက်ရှိ ဆွဟာဘဟ်များအား “ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၍ အသင်တို့အား မေးမြန်းသည်၊ မည်သူ၏အခွင့် အမိန့်အားဖြင့် မြေကမ္ဘာနှင့် အာကာသများဖြစ်တည်လာရခြင်းကို အသင်တို့သိပါသလော”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းတို့က သိရှိပါကြောင်း ပြောကြားကြကုန်၏။ ဤအစုအဝေးတွင် ရှိခဲ့ကြသူများမှာ အလီ၊ အဘ္ဘွစ်၊ အုဆ်မာန်း၊ အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း ဘင်န် အောင်းဖ်၊ ဇုဒိုင်းရ် နှင့် စအ်ဒ်ဘင်န် အဘီ ဝက္ကာဆ်(𐎧)တို့ဖြစ်ကြပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ် ဘင်န် အလ်ခသွံ သွဲဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၂၆)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ အဆာစိတ်ဖော်ပြချက်ကို မူရင်းဆွဟီးဘုခါရီကျမ်းအတွဲ -၄၊ဟဒီဆ်ဆာတ်စဉ်(၃၆)၌လေ့လာကြရန်။
- ၂။ ခုမစ်ဟူသည် လက်ရစွဲသည်များမှ ငါးပုံ တစ်ပုံ ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းဆက်၌ပေးဆောင်ရန် ပြောဆိုသည် ယမာက
- ၃။ ‘ဖာအ်သည် စစ်ကော်ဖြစ်ပွားမှုမှမဟုတ်ဘဲ ရရှိလာသည့် လက်ရစွဲသည်များကို ခေါ်ဆို သည်။’

အခန်း (၉၁) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ချပ်ဝတ်တန်ဆာ၊ ဝန်ထမ်း၊ ဓားလွယ်တော်၊ ခွက်ယောက်၊ လက်စွပ်တော်အကြောင်း။

ခွဲဝေဖြန့်ချိမှုမပြုခဲ့သည့် ယင်းအရာများကို ကိုယ်တော်မြတ်၏နောက် ခလီဖ်များက မည်သို့ အသုံးပြုခဲ့သနည်း။

ကိုယ်တော်မြတ်၏ဆံတော်၊ ခြေနှင်းတော်နှင့် အသုံးအဆောင်တို့ကို အဆွံဟတ်တော် များက ကိုယ်တော်၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီးနောက်ဝယ် မင်္ဂလာပ ည်းများအဖြစ် အလေး ထားကြခြင်း

၁၃၁၉။ အနတ်စ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ဆွေးမြေ့ဟောင်းနွမ်းနေသော သားရေဖိနပ်နှစ်ဖက်ကို ထုတ်ယူပြသ ခဲ့၏။ ၎င်းတို့၌ အမွှေးအမျှင်များမပါရှိ၊ သားရေချည်ကြိုးပြားများ အပိုင်းအစအနည်းငယ်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ (နောင် သောအခါ ဆာဘိသ် အလ် ဘနားနီ က ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောပြခဲ့သည်။) ၎င်းတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခြေနှင်းတော်များဖြစ်ကြောင်း အနတ်စ်မှ ပြောပြခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အီစာဘင်န် သွဟ်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၃၉)

၁၃၂၀။ အာအိရူဟ်(ﷺ)သည် အဖာအထေးများပါသော သိုးမွှေးအင်္ကျီတစ်ထည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အား ထုတ်ပြခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူမက “ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဤအရာကိုဝတ်ဆင်ထားခိုက် ကိုယ်တော်ဝိညာဉ်တော် ရုပ်သိမ်းခံခဲ့ ရပါ၏’ ဟု (အမှတ်တရ)ပြောပြခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဘုရ်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၄၀)

၁၃၂၁။ (အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ဤသို့ဆိုထား၏။)

အာအိရူဟ်(ﷺ)သည် ယီမင်နိုင်ငံလုပ် အထည်နှင့်တူသော ထူထဲသည့် ခါးဝတ်ပုဆိုးကိုလည်းကောင်း၊ အလ်မုလ်ဘွဒဟ် အမည်တွင်သော အဝတ်မျိုးတစ်ထည်ကိုလည်းကောင်း ထုတ်ပြခဲ့၏။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၄၀)

၁၃၂၂။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ရေခွက်တော် ကျိုးပဲ့သွားလေရာ ကျွန်ုပ်သည် အက်ကြောင်းနေရာကို ငွေကြိုးမျှင် ဖြင့် စည်းနှောင်ဆက်စပ်ပေးခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န် မာလ်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၄၁)

အခန်း (၉၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်ကြားမက်တော် (၈:၄၁)

၁၃၂၃။ ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ လူတစ်ဦးသည် သားယောက်ျားတစ်ဦး ရရှိခဲ့၏။ ၎င်းသူက ကလေးငယ်အား အလ် ကာစင်မ် ဟု အမည်ပေးခဲ့၏။ ၎င်းအပေါ် အန်ဆွာရ်တို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား အဘူကာစင်မ် ဟု အလျှင်းခေါ်ဆိုကြမည်မဟုတ်”ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြ၏။ သို့နှင့် ထိုသူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်၍ “ယာ- ရုဟုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် သားယောက်ျားလေးတစ်ဦး ရရှိလာခဲ့ပြီး အလ်ကာစင်မ်ဟု အမည်မှည့်ခဲ့ပါသည်။ ဤသည်ကို အန်ဆွာရ်တို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား အဘူကာစင်မ်ဟု ခေါ်ဆိုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယင်း ဘွဲ့နာမ၏အသင့်အား အသိအမှတ်ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း အလျှင်းပြုကြမည်မဟုတ်ဟု ပြောကြားကြပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အန်ဆွာရ်တို့၏လုပ်ဆောင်ချက် ကောင်း လေခြင်း၊ ငါ၏အမည်နာမဖြင့် ကင်ပွန်းတပ်လော့၊ သို့ရာတွင် ငါ၏ဘွဲ့နာမဖြင့် အမည်မပေးနှင့်။ အကြောင်းမှာ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကာစင်မ်ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘီရ်ဘင်န်အာဒ်ဒုလ္လာဟ် အလ်အန်ဆွာရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၄၅)

*မှတ်ချက် *

ဘွဲ့ နာမ(ကွနုယဟ်)ဟူသည် အာရပ်တို့၏ ရိုးရာဆယ့် အဆါအဆါတစ်မျိုးဖြစ်၏။အမျိုးသားကို မည်သူ မည်သူ၏အမည် ဟု မည်သူမည်ဝါ၏မိခင်ဟု ဆါဆို ခြင်းဖြစ်၏။

၁၃၂၄။ ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့အား ဘာမျှမပေး၊ အသင်တို့ထံ၌ ထိမ်ချန်မှု ဘာမျှမရှိ။ ငါသည် ကာစင်မ် သာဖြစ်ပြီး အမိန့်တော်ရှိသည့်အတိုင်းသာ ငါကိုယ်တော်မှ ပေးတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၄၆)

*မှတ်ချက် *

အထက်ပါ ဟဒီးဆ်ဆက်နစ်ပုဒ်မှ ‘ကာစင်မ်’ဟူသည် တရုတ်စာတိုက်တွဲ ဆက်များအနက် မှဖြစ်သည်။ကာစင်မ်၏အဓိပ္ပာယ်မှာ ဖြန့်ချိပေးဆောင်ဟူ၍ဖြစ်သည်။(ပြန်ဆို သူ)

၁၂၃၅။ လူအချို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နေစည်းစိမ်(ဘဏ္ဍာ)တော်ကို အလွဲသုံးစားပြုကြ၏။ ထိုလူစား မျိုးသည် ကိယာမသ်နေ့တွင် (ငရဲ)မီးအတွင်း ပစ်ထည့်ခြင်း ခံရလတ္တံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အိုင်လဟ် အလ် အန်ဆွာရီယှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၄၇)

*မှတ်ချက် *

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဘဏ္ဍာဆက်ဟူသည် မှစ်လင်မ်တို့နှင့် သက်ဆိုင်သောအများမှစ်လင်မ်တို့အတွက်အသုံးပြုရန်ဖြစ်သ ဆိုလိုသည်။(ပြန်ဆို သူ)

အခန်း (၉၃) “လက်ရပ ည်းများသည် အသင်မှစ်လင်မ်တို့အတွက် ဟလာလ်”ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏မိန့်ဆိုမှု

၁၃၂၆။ တမန်တော်များအနက် တမန်တော်တစ်ပါးသည် စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုထွက်ခဲ့စဉ်က သူ၏နောက်လိုက်များ ကို ဤသို့မိန့်ဆိုခဲ့၏။ “အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား ထိမ်းမြားထားပြီး ထိမ်းမြားမှုကို ပြီးမြောက်လိုသော၊ ခန်းဝင်မှု မပြုရသေးသော မည်သည့်အမျိုးသားမျှလည်းကောင်း၊ အိမ်တစ်ဆောင်ဆောက်လုပ်ပြီးသော်လည်း အမိုးမမိုးရသေး သူသည်လည်းကောင်း၊ ငါနှင့်အတူ မပါဝင်ရ။” ၎င်းနောက် တမန်တော်သည် စစ်ဆင်ရေးထွက်ခဲ့ရာ အချိန်တစ်ချိန် သို့မဟုတ် အဆွံ့ရဆွလာသ်ဝတ်ပြုချိန်နီးသော် မြို့တစ်မြို့သို့ထွက်ရှိသောအခါ သူသည် သူရိယနေမင်းအား “အို- နေမင်း၊ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အောက်၌ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အောက်၌ရှိ၏။ အို- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ၎င်း (နေ)ကို ဝင်ရောက်ပျောက်ကွယ်ခြင်းမှ ရပ်တန့်စေတော် မူပါ”ဟု ဦးတည်ပြောဆိုခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့အား အောင်နိုင်မှုရသည့်တိုင် နေကို (မဝင်စေဘဲ) ရပ်တန့်စေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူသည် စစ်နိုင်လက်ရပစွည်းများကို စုစည်းလိုက်၏။ ၎င်းပစ္စည်းတို့အပေါ် မီးစကျရောက်လေသောအခါ လောင်ကျွမ်းမှု မဖြစ်ခဲ့ချေ။ ဤတွင် တမန်တော်က (သူ့လူများအား) “အသင်တို့အနက် မှ အချို့သည် လက်ရပစွည်းများအနက် (အချို့ကို) ခိုးယူထားလေပြီ။ ထို့ကြောင့် အုပ်စုတိုင်းမှ လူတစ်ဦးသည် (ငါ့ထံလာရောက်ကာ) ငါ့လက်အားကိုင်လုပ်၍ ဘိုင်အသ်ပေးကြကုန်”ဟု ပြောလေ၏။ (ယင်းသို့ပြုရာဝယ်) လူတစ်ဦး ၏လက်သည် ထိုတမန်တော်လက်နှင့် ခွာမရအောင် ကပ်နေလေ၏။ တမန်တော်က သူ့အား “အသင့်လူများမှ ခိုးမှု ကျူးလွန်ထားကြောင်း ထင်ရှား၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်၏လူအသုံး ငါ့အား လက်ဆွဲကိုင်လုပ်၍ ဘိုင်အသ်ပေးကြ ရမည်”ဟု ဆို၏။ လူနှစ်ဦး သို့မဟုတ် သုံးဦး၏လက်များသည် တမန်တော်၏လက်နှင့်ကပ်ကုန်ရာ တမန်တော်က “အသင်တို့မှာ ခိုးမှုကျူးလွန်ထားခဲ့ကြပြီ”ဟု မိန့်မှတ်လေ၏။ ၎င်းနောက် သူတို့သည် နွားခေါင်းပုံအလား ရွှေပမာဏ တစ်ခုကို သယ်ဆောင်လာပြီး အောက်ချသည်တွင် မီးစကျရောက်လျက် ၎င်းလက်ရပစွည်း(အားလုံး) လောင်ကျွမ်း ခဲ့ပေသည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါတို့၏အားနည်းချက်နှင့် မစွမ်းဆောင်ရန်ကို သိမြင်တော်မူသည်နှင့်အညီ ငါကိုယ်တော်မြတ်တို့အားလုံးအတွက်မူ လက်ရပစွည်းကို ဟလာလ်ပြုတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၅၁)

*မှတ်ချက် *

ရှားတမန်ဆက်များလက်ထက်တွင် စစ်နိုင်/အောင်ပွဲ လက်ရပစွည်းကို သိမ်းပိုက်အသုံး ရှောင် ပြန်ထားရန်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆက်မှ မီးစကျရောက် ကာလောင်ကျွမ်းသွားဆောင် ရှိခဲ့ ၏။

အခန်း (၉၄) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၃၂၇။ &pl & hfi (၁၃၂၇)သည် နဂိုဒီနယ်သို့ စရီးယဟ်(စစ်ဆင်ရေးတပ်စိတ်)တစ်ခုကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ယင်းစရီးယဟ်၌ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း ပါဝင်တော်မူခဲ့၏။ သူတို့သည် မြားမြောင်လှစွာသော ကုလားအုတ်များကို စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများအဖြစ် ရရှိခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့ တစ်ဦးချင်းစီ၏ ဝေစုဝေပုံမှာ ကုလားအုတ်(၁၁)ကောင် သို့မဟုတ် (၁၂)ကောင်စီဖြစ်ပြီး ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ကိုလည်း အပိုရရှိခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအို(၁၃၂၇)နှင့် နာဖိအ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၆၂)

၁၃၂၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(၁၃၂၈)သည် ဂျိအ်ရာနဟ်အရပ်၌ လက်ရပစ္စည်းများ ဖြန့်ချိပေးဝေနေစဉ် လူတစ်ဦးမှ ကိုယ်တော်အား “(ဖြန့်ချိခွင့်ရင်း၌) မျှတမှုရှိပါစေ”ဟု ပြောဆိုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “အကယ်၍ ငါသည် တရားမျှတစွာ မဆောင်ရွက်ခဲ့လျှင် ငါသည် မုချပင် တန်ဖိုးမဲ့သူဖြစ်အံ့”ဟု အဖြေပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာတိရ် ဘင် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(၁၃၂၈) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၆၆)

၁၃၂၉။ အုမရ်(၁၃၂၉)သည် ဟုနိုင်းနစ်စစ်ပွဲမှ စစ်အကျဉ်းသားများအနက် အမျိုးသမီးသုံးပန်းနှစ်ဦးကို ရရှိခဲ့၏။ သူသည် ၎င်းတို့အား မက္ကဟ်ရှိ အိမ်အချို့တွင် ထားရစ်ခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(၁၃၂၉)သည် ဟုနိုင်းနစ်စစ်ပွဲမှ စစ်သုံးပန်းတို့ကို ပြန်ရွေးငွေမယူပါဘဲ လွတ်လပ်ခွင့်ပေးတော်မူသောအခါ ၎င်းတို့သည် လမ်းမများသို့ လမ်းလျှောက်ထွက်လာခဲ့ကြ ကုန်၏။ အုမရ်မှ (သားဖြစ်သူအား) “အို-အဘ်ဒုလ္လာဟ်၊ ဘာဖြစ်နေသနည်း၊ ကြည့်လေဦး”ဟုဆိုရာ အဘ်ဒုလ္လာဟ် က “ရုစုလုလ္လာဟ်(၁၃၂၉)သည် ကျန်သုံးပန်းတို့ကို ရွေးငွေမယူဘဲ လွတ်လပ်ခွင့်ပေးတော်မူလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်”ဟု ဖြေကြား၏။ ထိုအခါ အုမရ်က “(သို့ဆိုလျှင် ငါတို့၏) ထိုကျွန်အမျိုးသမီးနှစ်ဦးကို သွား၍ လွှတ်လိုက်ချေ”ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(၁၃၂၉) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၇၂)

အခန်း (၉၅) (ဂျီဟာဒ်၌) အသတ်ခံရသူ၏ ပ ည်းပ ယများမှ ခုမုစ်ကို မယူခြင်း၊ အသတ်ခံရသူ မိစ္ဆာ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ခုမုစ်မပေးဘဲ သုတ်သင်သူမှ ပိုင်ဆိုင်ခြင်း၊ ဤအရေးအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမာမ်၏ဓမ္မသတ် အဆုံးအဖြတ်

၁၃၃၀။ ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ စစ်သည်အတန်းအတွင်း ကျွန်ုပ်ရပ်နေခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်သည် ဝဲယာကိုကြည့်ရှုရာ အန်ဆွာရ် သူငယ်လေးနှစ်ဦးကို တွေ့ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့ထက်ပို၍ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားမည်ဟု အထင်ရောက်နေခဲ့၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးက ကျွန်ုပ်အား တလေးတစားဖြင့် “အို-ဦးရီးတော်၊ အဘူဂျဟလ်ကို အသင် သိရှိပါသလော”ဟု ပြောရာ သူက “ထိုသူသည် ရုစုလုလ္လာဟ်(၁၃၂၉)အား အထူးစော်ကားပြစ်မှားသူဟု ကျွန်ုပ်သိရှိထားပါ၏။ ကျွန်ုပ်၏ အသက်ကို ပိုင်စိုးတော်မူသော အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းအား တွေ့မြင်ခဲ့သည် ရှိသော် ၎င်းနှင့်ကျွန်ုပ်တို့အနက် တစ်ဦးဦး သေခြင်းတရားနှင့် မကြုံဆုံသရွေ့ ကျွန်ုပ်၏ခန္ဓာသည် ၎င်း၏ခန္ဓာအား ခွာလိမ့်မည်မဟုတ်”ဟု ဆိုလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ယင်းပြောကြားမှုအပေါ် အံ့သြမုင်တက်သွားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အခြားသူငယ်တစ်ဦးက ကျွန်ုပ်အား တလေးတစားခေါ်ကာ အထက်ပါအတိုင်းပင် ထပ်တူဆိုခဲ့လေ၏။ ခေတ္တအကြာ မိမိ၏ လူတို့အကြား လမ်းသလားနေသည့် အဘူဂျဟလ်ကို ကျွန်ုပ်မှ တွေ့လေလျှင် (ယင်းသူငယ်တို့အား) “ကြည့်လော့၊ အသင်တို့ ကျွန်ုပ်အား မေးမြန်းသည့်လူမှာ ၎င်းပင်ဖြစ်၏”ဟု ပြောဆိုလိုက်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးလုံး စား ကိုယ်စီဖြင့် တိုက်ခိုက်လေတော့၏။ ၎င်းအား အသေခတ်ပြီးနောက် ရုစုလုလ္လာဟ်(၁၃၂၉)ထံပြန်လာ၍ သံတော်ဦးတင် ခဲ့ကြ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(၁၃၂၉)က “အသင်တို့အနက် မည်သူသည် ၎င်းအား သုတ်သင်လာခဲ့သနည်း”ဟု မေးတော်မူရာ “၎င်းအား ကျွန်ုပ်မှ လျှောက်တင်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်”ဟု အသီးသီး လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်က “အသင်တို့၏ဓားများကို သန့်စင်မှုပြုပြီးပြီလော”ဟု မေးတော်မူရာ သူတို့က “မပြုရသေးပါ”ဟု ဆိုလေသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ဓားများကိုကြည့်ရှုတော်မူပြီးနောက် “အမှန်ပင် အသင်တို့နှစ်ဦးသားမှ ၎င်းသူအား သုတ်သင်ခဲ့လေပြီ။ ၎င်းသူ၏ ပစ္စည်းပစ္စယများကို မုအာဇ် ဘင်န် အမ်ရ် ဘင်န် အလ်ဂျမူးဟ် အားပေးစေ”ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ ထိုသူငယ်နှစ်ဦးမှာ မုအာဇ် ဘင်န် အမ်ရ်အ် နှင့် မုအာဇ် ဘင်န် အမ်ရ် ဘင်န် အလ်ဂျမူးဟ် တို့ ဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်န် အာဝ်းဖ်(၁၃၃၀) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၆၉)

*မှတ်ချက် *

မုအာဇ် ဘင်န် အမ်ရ် ဘင်န် အလ်ဂျမူးဟ် ၏ဓားမှာအဘူဂျဟလ်၏ခန္ဓာကို ယ်အတွင်းပိုမို နက်ရှိုင်းစွာဝင်ရောက်ခြင်း

သတိပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ အိမ္မိ(ဆင်းဆောင်)သည် အသုတ်သင်ခံ ရန် ဖွဲ့စည်းရာအား မိမိနှင့်သူတို့ဆရာတော်တို့ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဟဒီးဆ်တော်မှ ပြောနေပါ၏။

အခန်း (၉၆)   ယုံကြည်ချက်မခိုင်မြဲသော မုစ်လင်မ်များနှင့် အခြားမုစ်လင်မ်တို့အား ခုမုစ် သို့မဟုတ် အခြား
 တစ်ခုခုကို ပေးအပ်ရန် ချီတက်နေသော အခြားမုစ်လင်မ်များ

၁၃၃၁။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကုရ်ခင်းရှိတို့အား ၎င်းတို့၏နှလုံးသားများအား ဆွဲဆောင်၏။ အစ္စလာမ့်၌ စွဲကပ်သွားစေရေး၏အလို့ငှာ ပေးကမ်းတော်မူ၏။ အကြောင်းမှာ သူတို့သည် သူတို့၏ ဂျာဟီလီယဟ် လူနေမှုဘဝနှင့် နီးကပ်စွာရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနုတိမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၇၄)
*မှတ်ချက် *

ရည်ညွှန်းချက်ပါ ကုရိုင်းရှ်ဟူသည် အစ္စလာမ်သို့ သစ်သစ်လွင်လွင် လက်ခံကာစဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ နှလုံးသွင်းများ ခိုင်မာအားကောင်းမှုမရှိနိုင်သောများကို ဆိုလိုသည်။

၁၃၃၂။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏စေတမန်တော်(ﷺ)အား ဟဝါဇင်နံ မျိုးနွယ်စု၏ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ဖာအ်(လက်ရပစ္စည်းများ)အဖြစ် ချီးမြှင့်သနားတော်မူရာဝယ် ကိုယ်တော်သည် ကုရ်ဇ်ရှ်အမျိုးသားအချို့ကို တစ်ဦးလျှင် ကုလားအုတ်အကောင်(၁၀၀)တိုင်တိုင် ပေးကမ်းတော်မူလေ၏။ ထိုသည့်အပေါ် အန်ဆွာရ်အချို့က ရဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ဆိုကြလေ၏။ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိစေတမန်တော်အား ခွင့်လွှတ်တော်မူပါစေ။ ကျွန်ုပ် တို့၏ ဓားများသည် (ရန်သူတို့၏)သွေးများ တစက်စက်ကျနေဆဲဖြစ်လင့်ကစား ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ချန်လှပ် ၍ ကုရ်ဇ်ရှ်တို့ကို ပေးကမ်းနေချေပြီ။” ၎င်းတို့၏ပြောဆိုမှုမှာ ကိုယ်တော်ထံ သတင်းရောက်သော် ကိုယ်တော်မှင်းအန်ဆွာရ်တို့အား စုရုံးကြရန် ဆင့်ခေါ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့ စုရုံးမိသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကြွရောက် လာပြီး “အသင်တို့ဧရာဝတီကြွသော၊ ငါ့ကိုယ်တော်ထံသတင်းရောက်သော အသင်တို့၏ ပြောဆိုချက်မှာ အဘယ် အရာပါနည်း”ဟု မေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့အနက် ဖုကဟာအ်(တတ်သိနားလည်ကြသူများ)က ဤသို့ ဖြေကြားကြ ကုန်၏။ “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့အနက် မြော်မြင်ဘာဏ်ရိသူများသည် မည်သည့်တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ မပြောဆို ခဲ့ကြပါ။”

ဆင့် ပြန်သူ-အနုတ်စ် ဘင်နီ မာလစ်ကံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၇၅)
*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်ဆက်နောက်ပိုင်းဆင့် ပြန်ချက်အားဤကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် ၁၆၇၁၌ရှုကြပါရန်။

၁၃၃၃။ ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူတို့နှင့်အတူ ဟုနိုင်းနိမ့်မှ အပြန်လမ်းဝယ် ကျွန်ုပ်လည်း ပါဝင်ခဲ့၏။ ကျေးတောသားအချို့သည် ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်မှ ပစ္စည်းများကို တောင်းဆိုကြတော့၏။ မည်မျှအထိ (ကျူးလွန်သနည်း) ဆိုသော် ၎င်းတို့သည် ကိုယ်တော်အား စမုရဟ် သစ်တစ်ပင်အောက်သို့ အဓမ္မသွားရောက်စေကြပြီး ကိုယ်တော်၏ ကိုယ်အထက်၌လွှာ (ရိဒါအ်)မှာ အဝေးသို့ ဆွဲယူခြင်းခံရတော်မူ၏။ ဤတွင် ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မတ်တပ်ရပ် ကာ ၎င်းတို့ကို ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏။ “ငါ့အဝတ်ကို ငါ့ထံပြန်ပေးလော့။ အကယ်၍ ငါ့ထံ၌ ဤသစ်ပင်များနှင့်အမျှ ကုလားအုတ်များရှိခဲ့ပါလျှင် ၎င်းတို့အား အသင်တို့အကြား ဖြန့်ချိလိုက်မည်ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်တစ်ဝ ငါ့ကိုယ်တော်အား စေးနည်းတွန့်တိုသူအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မုသာဝါဒီအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သူရဲဘောကြောင်သူအဖြစ်လည်းကောင်း အသင်တို့မှ အလျှင်းတွေ့ရလိမ့်မည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဇိုင်းရ် ဘင်နီ မသွံ့အိမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၇၆)

၁၃၃၄။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ လမ်းလျှောက်နေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် အနားစုကို ထူထဲစွာ ခေါက်လိပ်ချုပ်ထားသော နဂါးရန်နယ်ထွက် ဘုရင်(အပေါ်ရုံသည်)ကို ဝတ်ဆင်ထားတော်မူခဲ့၏။ ကျေးတောသား တစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အနီးသို့ လာရောက်ပြီး ကိုယ်တော်အင်္ကျီအား ပြင်းထန်ကြမ်းတမ်းစွာ ဆွဲလေ၏။ ယင်းဆွဲယူမှု၏ပြင်းထန်မှုကြောင့် ကိုယ်တော်လည်တိုင်၌ အင်္ကျီ၏အနားလုံးအရာထင်သွားရသည်အထိပင် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှတ်မိ၏။ ၎င်းနောက် ယင်းကျေးတောသားက “အသင့်ထံရှိသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏နေမှ ကျွန်ုပ်အတွက် တစ်စုံတစ်ရာကို (ကျွန်ုပ်အားပေးရန်) အမိန့်ပေးလော့”ဟု ဆိုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းအား လှည့်ကြည့်ကာ ပြီးတော်မူပြီးနောက် ၎င်းသူအား လက်ဆောင်တစ်ခုပေးလိုက်ရန် အမိန့်ရိုတော်မူခဲ့ပါ၏။

၁၃၃၇။ ဟုနိုင်းနစ်ပွဲနေ့တွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူအချို့ကို လက်ရပစ္စည်းများအား (အများထက်ပို၍) ဖြန့်ချိပေးစေခြင်းဖြင့် နှစ်သိမ့်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် အလ်အ(က်)ရအ် ဘင်နီ ဟာဘစ္စ အား ကုလားအုတ် အကောင်(၁၀၀)ပေးတော်မူ၏။ ထင်ရှားသောအာရတ်များအနက် အချို့ကိုလည်း ၎င်းတို့၏ဂုဏ်အင်နှင့်အညီ ပေးသနား တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် လူတစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီး “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဤဖြန့်ဝေမှု၌ တရား မျှတမှုဖြင့် ကျင့်ဆောင်ခြင်းမဟုတ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏နှစ်မြို့မှုအတွက် ရည်ရွယ်သည်လည်း မဟုတ်”ဟု ပြောဆိုရာ ကျွန်ုပ်က “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား (အသင့် ပြောဆိုမှုကို) မချ အကြောင်းကြား အသိပေးအံ့”ဟု ပြောလိုက်၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ထံသွား၍ အသိပေးလေရာ ကိုယ်တော်က “အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်တော်က တရားမျှတစွာ မကျင့်မူပါက တရားမျှတစွာကျင့်ဆောင်သူ မည်သူရှိဦးမည်နည်း။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (တမန်တော်) မူစာ(ﷺ)အား ကရုဏာသက်တော်မူပါစေ။ အကြောင်းသော်ကား သူသည် ဤသည်ထက်ပင် ထိခိုက်နစ်နာ ဒုက္ခရောက် ခဲ့သော်လည်း ဆွဘရ်(ကြံ့ခိုင်ခြင်းတရား) လက်ကိုင်ထားခဲ့ပေ၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အခန်း(၉၇) စစ်မြေပြင်၌ လက်ရပ ည်းအဖြစ် ရရှိသော စားသောက်ဖွယ်ရာ

၁၃၃၈။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စစ်ဆင်ရေးတိုက်ပွဲများ၌ ပျားရည်နှင့်စပျစ်သီးတို့ကို စစ်နိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ရလေ့ရှိခဲ့ကြ ကုန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ စားသောက်ကြပြီး သိုလှောင်သိမ်းဆည်းခြင်းမပြုခဲ့ကြ။

အခန်း(၉၈) ဇင်မိတ်များထံမှ ကောက်ယူသော ဂျိဇ်ယဟ်(နှင့်) ရန်သူများ ဖြစ်ပွားသော စစ်မက်ကို ခေတ္တရပ်တန့်ခြင်း

၁၃၃၉။ အုမရ်ဘင်နီ အလ်ခသ်သွဘ်(ﷺ)သည် မကွယ်လွန်မီ တစ်နှစ်အလျင်က ဘဆွရစ်(အီရတ်)နယ်သား များထံ ဤသို့ စာရေးပေးပို့ခဲ့၏။ “မဂျူစီများအကြား ဇိလ်မဟ်ရမ်အားဖြင့် သဘောတူထားသော လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှု မှန်သမျှ ရုပ်သိမ်းပယ်ဖျက်ကြကုန်။” ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဟဂျရ်နယ်ရှိ မဂျူစီများထံမှ ဂျိဇ်ယဟ်ကို ကောက်ယူ တော်မူခဲ့ကြောင်း အဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်နီ အောင်းဖ်(ﷺ)၏ သက်သေခံချက်မပြုမီ အချိန်အထိ အုမရ်(ﷺ)သည် မဂျူစီများထံမှ ဂျိဇ်ယဟ်ကို မကောက်ခံခဲ့ချေ။

*မှတ်ချက် *

မဂျူစီ/မဂျူစီ = မီးကို ကွယ်သူများ(ငြိည)

ဇိလ်မဟ်ရမ် = မဂျူစီတို့နှင့် သားရဲဆွေမျိုးနီးနပ်ဆက်စပ်သူ။(နောက်အဓိပ္ပာယ်မှာ)အစ္စလာမ် တရား၏အပြစ်တရားကို နှစ်သိမ့်တော်မူသူများ ဇင်မိတ် အစ္စလာမ် အစိုးရအား ဂျိဇ်ယဟ်ဟူသောအခွန်ကို ဆောင်၍လက်ဆောက်ခံအဖြစ် နေထိုင်ကြသည့် မုစ်လင်မ် မဟုတ်သူများ။

အုမရ်သည် ၎င်းတို့၏ ရိုးရာဓလေ့များကို စွန့်လွှတ်ရန် တွန်းအားပေးလိုခဲ့ ။ သို့ရာတွင် အစ္စလာမ်၌ တားမြစ်ထားသောအရ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ကျင့် သုံးခြင်းမှ ၎င်းတို့အား တားမြစ်ခဲ့ ၏။

(အနှစ်ချုပ်ကျမ်း၊ စာ-၆၃၃၊ ဆောက်မြေတံချက်)

၁၃၃၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အဘူအုဘိုင်ဒဟ် ဘင်နီ အလ်ဂျရ်ရာဟ်(ﷺ)အား ဘဟ်ရိုင်းနီ(ဘာရိုင်း)ကို စေလွှတ်၍ ဂျိဇ်ယဟ်များ ကောက်ခံသိမ်းယူစေခဲ့ ၏။ (ထိုစဉ်က) ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဘာရိုင်းပြည်သူတို့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ၎င်းတို့၏အုပ်ချုပ်ရေးမှူး (ဝါ) ဘုရင်ခံအဖြစ် အလ်အလာအ် ဘင်နီ ဟသ်ရမ် အား ခန့်အပ်ထားတော်မူခဲ့၏။ ငွေကြေးများနှင့်တကွ အဘူအုဘိုင်ဒဟ် သည် ဘာရိုင်းမှပြန်လာသောအခါ အန်ဆွာရ် တို့သည် သူ၏ပြန်လည်ရောက်ရှိမှုကို ကြားသိခဲ့ကြ၏။ ထိုအချိန်သည် ဖဂျရ်ဆွလာသ်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူဝတ်ပြုနေကြချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ၎င်းတို့အား ဖဂျရ်ဆွလာသ်ကို ဦးဆောင်ဝတ်ပြုခြင်း ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ အန်ဆွာရ်တို့က ကိုယ်တော်အနီး တိုးကပ်လာကြ၏။ ကိုယ်တော်မှ ၎င်းတို့အား ကြည့်ရှုရာ ၎င်းတို့၏အဖြစ်ကိုမြင်၍ ပြုံးတော်မူပြီး

အဘူအုဘိုင်ဒဟ်သည် တစ်စုံတစ်ရာကို ဆောင်ယူလာခဲ့ပြီဟု အသင်တို့ ကြားသိထားပြီဖြစ်ကြောင်း ငါခံစားရ၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းတို့က “ဟုတ်မှန်ပါသည်။ ယာ-ရုလုလ္လာဟ်” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ် က “ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းကြကုန်၊ အသင်တို့အဖို့ ကျေနပ်ဖွယ်ဖြစ်စေကြောင်း မျှော်လင့် ကြကုန်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါကိုယ်တော်သည် အသင်တို့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမည်ကို မစိုးရိမ်။ လွန်ခဲ့သောလူမျိုးများကဲ့သို့ စည်းစိမ်ဘဝသို့ အသင်တို့ ရှေ့ရှုကြမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းအရေးအရာ၌ ယင်း ကိစ္စအတွက် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြိုင်ဆိုင်ကြမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအရာသည် ထိုသူတို့ (လွန်ခဲ့သောလူမျိုးစုတို့အား) ဖျက်ဆီးပစ်သကဲ့သို့ အသင်တို့အား ဖျက်ဆီးပစ်မည်ကိုလည်းကောင်း ငါကိုယ်တော်မှ စိုးရိမ်တော်မူ၏”ဟု မိန့်တော် မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဘနီ အမ်ရ်ဘင်နီလုအိုင်းယံ၏ မဟာမိတ်တစ်ဦးအရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၈၅)
၎င်းအပြင် ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့သူ အမ်ရ်ဘင်နီ
အောင်းဖ် အလ်အန်ဆွာနီ(

၁၃၃၉။ အုမရ်(ﷺ)သည် လူတို့ကို(မုစ်လင်မ်တို့ကို) အင်အားကြီးနိုင်ငံများသို့ မှုန်ရစ်ကမ်းများအား တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်း ရန် စေလွှတ်ခဲ့၏။ အလ်ဟုရ်မုဇာနီးသည် အစွလာမသို့ သက်ဝင်သောအခါ အုမရ်က သူ့အား “ကျွန်ုပ်မှ ဝင်ရောက် စီးနင်းရန် ရည်ရွယ်သောနိုင်ငံများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်ုပ်သည် အသင်နှင့် တိုင်ပင်လို၏”ဟု ပြောဆို၏။ အလ်ဟုမုဇာနီး က ဤပြောပြခဲ့၏။

“အမှန်ပင်ဖြစ်၏။ ဤတိုင်းနိုင်ငံများနှင့် ယင်းနိုင်ငံသားတို့မှာ မုစ်လင်မ်တို့၏ရန်သူများ ဖြစ်ကြပါ၏။ ၎င်းတို့မှာ အတောင်နှစ်ဖက်၊ ခြေနှစ်ချောင်းနှင့် ဦးခေါင်းတစ်လုံးပါသော ငှက်နှင့် အလားညီတူပေ၏။ ၎င်း၏ အတောင်ပံတစ်ဖက် ကျိုးခဲ့သော် ၎င်းသည် ခြေနှစ်ချောင်း၊ အတောင်တစ်ဖက်၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ပြန်ထမည်ဖြစ်၏။ အကယ်၍ နောက်အတောင်တစ်ဖက်ကျိုးခဲ့လျှင် ၎င်းသည် ခြေနှစ်ချောင်း၊ ဦးခေါင်းနှင့်အတူ ပြန်ထမည်ဖြစ်၏။ သို့သော် အကယ်၍ ၎င်း၏ဦးခေါင်း ချေမှုန်းခံရလျှင်မူ ခြေနှစ်ချောင်း၊ အတောင်နှစ်ဖက်နှင့် ဦးခေါင်းတို့မှာ အသုံးဝင် တော့မည်မဟုတ်ပါ။ ဦးခေါင်းဟူသည် ကစွရာကိုလည်းကောင်း၊ အတောင်ပံတစ်ဖက်မှာ ကိုင်းဆွဲကိုလည်းကောင်း၊ နောက် အတောင်တစ်ဖက်မှာ ဖာရစ္စကိုလည်းကောင်း ရည်ညွှန်းပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မုစ်လင်မ်တို့အား ခုတ်ရိုး(ကစွရာ) ထံသို့သာ ဦးတည်စေရန် အိန္ဒိယလေ။”

သို့ဖြင့် အုမရ်သည် အန်နုအ်မာနီး ဘင်နီ မုကရ်ရင်မ်အား စစ်ဦးစီးအဖြစ်ခန့်အပ်ကာ ကျွန်ုပ်တို့ကို စေလွှတ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရန်သူနယ်မြေရောက်သောအခါ ကစွရာ၏သံတမန်သည် စစ်သည်ရဲမက် လေးသောင်း နှင့်တကွ ဆိုက်ရောက်လာကြပြီး စကားပြန်တစ်ဦးမှ ထ၍ “အသင်တို့အနက်မှ တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့် ကျွန်ုပ်အား စကားဆိုခွင့်ပြုပါလော့”ဟု ပြောလေ၏။ အလ်မုဃီရဟ်က “အသင်ဆန္ဒရှိသည်ကို မေးမြန်းနိုင်သည်”ဟု ဖြေကြား၏။ ထိုစကားပြန်က “အသင်တို့ မည်သူများပါနည်း”ဟု မေးရာ အလ်မုဃီရဟ်က “ကျွန်ုပ်တို့သည် အာရတ်လူမျိုး အချို့ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကြမ်းတမ်းဆိုးဝါးလှစွာသော၊ ဒုက္ခပြွမ်းသောဘဝကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြသူများဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆာလောင်မွတ်သိပ်လျှင် တိရစ္ဆာန်တို့၏သားရေနှင့် စွန်ပလွံသီးများကို စုပ်ယူသုံးဆောင်တတ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆိတ်တို့၏အမွှေးအမျှင်နှင့် ကုလားအုတ်တို့၏သားမွှေးဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော အဝတ်များကို ဝတ်ဆင် ကြ၏။ ၎င်းအပြင် သစ်ပင်များ၊ ကျောက်တုံးများကို ကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့ကြ၏။ ထိုအခြေအနေ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ရှိနေကြစဉ် အာကာသကောင်းကင်များနှင့် မြေကမ္ဘာများ၏ ဖန်ဆင်းစိုးပိုင်ရှင် မပြတ်တသရာ အမြင့်မားဆုံးသော အသျှင်သခင် သည် ကျွန်ုပ်တို့(လူမျိုး)အကြား တမန်တော်တစ်ပါး စေလွှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုတမန်တော်၏ခံစားရုံနှင့်ဖခင်သည် ကျွန်ုပ်တို့မှ ကောင်းစွာသိကျွမ်းကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အသျှင်သခင်၏ စေတမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ- အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ ဆပ်ကိုးကွယ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဂျိဇ်ယဟ်ပေးခြင်းပြုသည့်တိုင်အောင် ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်ရန် ကျွန်ုပ်တို့အား အမိန့်ပေးထားခဲ့ပြီဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့အသျှင်သခင်၏ မိန့်မြွက်မှုကို ကျွန်ုပ်တို့၏ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ဤသို့ အသိပေးတော်မူခဲ့၏- ကျွန်ုပ်တို့အနက် အသတ်ခံရသူ မည်သူမဆို သုခဘုံသို့ သွားရအံ့၊ ၎င်း၌ သူ့အတွက် အလျှင်းမမြင်ခဲ့ဖူးသော စည်းစိမ်ဘဝကို ရရှိအံ့။ ကျွန်ုပ်တို့အနက် အသက် ရှင်ကျန်ရစ်သူ မည်သူမဆို အသင်တို့၏ အာစရီယဖြစ်အံ့”ဟူ၍ အဖြေပေးခဲ့လေသည်။

အန်နုအ်မာနီး က အလ်မုဃီရဟ် အား “အကယ်၍ အသင်သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ အလားတူ စစ်ပွဲမျိုး၌ ပါဝင်ခဲ့ပါက (ဤသို့) စောင့်ဆိုင်းမှုအတွက် ကိုယ်တော်သည် အသင့်အား ပြစ်တင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ သိက္ခာကျစေခြင်းသော်လည်းကောင်း ပြုတော်မူလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့မူ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ စစ်ပွဲပေါင်းများစွာ ကြုံခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏လေ့တော်မှာ- ကိုယ်တော်သည် နေ့အချိန်၌ ဆောလျင်စွာ တိုက်ခိုက် တော်မူလေ့မရှိ။

လေများစတင်တိုက်ခတ်သောအခါ(နှင့်) ဆွလာသ်ဝတ်ပြုချိန်ကျရောက်လာသောအခါ (မွန်းလွဲသော အခါ)တိုင်အောင် စောင့်ဆိုင်းတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏”ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၈၆)

အခန်း (၉၉) အကယ်၍ အိမာမ်သည် တိုင်းနိုင်ငံတစ်ခု၏ဘုရင်နှင့် အတိုက်အခိုက် ရပ်စဲရေး သဘော တူညီချက်ပြုခဲ့လျှင် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရန် ထိုနိုင်ငံသားအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်မှု ရှိသလော။

၁၃၄၀။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ သဘူးကံစစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့ကြ၏။ အိုင်းလဟ်၏ ဘုရင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား မြည်းဖြူတစ်ကောင်နှင့် ဝတ်ရုံတစ်ထည်ကို လက်ဆောင်အဖြစ် ဆက်သခဲ့၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူ၏တိုင်းနိုင်ငံအဝှမ်း ငြိမ်းချမ်းမှုတည်စေရန် သူ့အား ပဋိညာဉ်တစ်ရပ် ရေးပေးတော် မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုမိုင်းဒ် အတ်စ်အိဒီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၈၇)

အခန်း (၁၀၀) မုစ်လင်မ်တို့နှင့် ပဋိညာဉ်ပြုထားသော အပြစ်မဲ့သူတစ်ဦးအား သတ်ဖြတ်ခြင်း၏အပြစ်

၁၃၄၁။ မည်သူပင်ဖြစ်စေ မုစ်လင်မ်တို့နှင့် ပဋိညာဉ်ပြုထားသူတစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့လျှင် ထိုသူသည် ဂျန္နသ်၏ရန်နံ့ ကို ၎င်းဂျန္နသ်၏နှစ်ပေါင်းလေးဆယ် ခရီးအကွာအဝေးမှပင် ခံစားရရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၉၁)

အခန်း (၁၀၁) မုရ်ရစ်ကံ တို့သည် မုစ်လင်မ်တို့အပေါ် သ ဘမဲ့မှုထင်ရှားလျှင် ခွင့်လွှတ်နိုင်ပါသလော။

၁၃၄၂။ ဒိုင်ဘရ်ကို အောင်နိုင်ခဲ့သောအခါ အဆိပ်ခတ်ထားသော သိုးသားဟင်းလျာတစ်ပွဲသည် (ဂျူးများထံမှ) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ လက်ဆောင်အဖြစ် ဆက်သခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ဤအရပ်၌ ရှိကုန် သော ယဟူးဒီအပေါင်းကို ငါ့ရှေ့မှောက်၌ စုရုံးရောက်ရှိစေကုန်”ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့အား စုစည်းမိလေ သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၎င်းတို့အား “ငါသည် အသင်တို့ကို မေးခွန်းတစ်ခု မေးပါအံ့၊ အသင်တို့မှ အမှန်ကို ဆိုမည်လော”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းတို့က “မှန်လှပါ”ဟု လျှောက်ထားကြ၏။ တမန်တော်မြတ်က “အသင်တို့၏ဖခင်မှာ မည်သူနည်း”ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းတို့က မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားကြလေ၏။ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်တို့ မုသားဆိုချေပြီ၊ အသင်တို့၏ဖခင်သည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်၏”ဟု ပြောကြားတော် မူသဖြင့် ၎င်းတို့က “ကိုယ်တော်သည် မှန်ကန်ပါ၏”ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်က “အကယ်၍ ငါသည် အသင်တို့အား တစ်စုံတစ်ရာကို မေးမြန်းလျှင် အသင်တို့မှ မှန်ရာကို ပြောပြကြမည်လော”ဟု မိန့်ရာ ၎င်း တို့က “မှန်လှပါ၊ အို-အဘူကာစင်မ်၊ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့မှ မုသားဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖခင်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်တော် ပြုမူသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့၏မုသားကို ကိုယ်တော်သိရှိနိုင်ပါအံ့”ဟု ပြောလေ၏။ ဤတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က “ငရဲဘုံ သားများမှာ မည်သူတို့နည်း”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည် ငရဲဘုံ အတွင်း ကာလတိုတစ်ခုအထိ နေကြရပါမည်။ ထို့နောက်ဝယ် အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား နေရာရွှေ့ပြောင်းပေးပါလိမ့်မည်”ဟု ဖြေကြားလေသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အသင်တို့သည် ၎င်း(ငရဲ)အတွင်း ကျိန်စာသင့် ပြစ်ဒဏ်ကျအံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါတို့သည် အသင်တို့အား နေရာရွှေ့ပြောင်းပေးကြလိမ့်မည် အလျှင်းမဟုတ်။ အကယ်၍ ငါသည် အသင်တို့အား နေရာရွှေ့ပြောင်းပေးကြလိမ့်မည် အလျှင်းမဟုတ်။ အကယ်၍ ငါသည် အသင်တို့အား မေးခွန်းတစ်ခု ကို ယခုမေးမြန်းလျှင် အသင်တို့မှ မှန်ရာကို ဆိုကြဦးမည်လော”ဟု မိန့်တော်မူရာ ၎င်းတို့က “ဖြေဆိုပါမည်၊ အို- အဘူကာစင်မ်”ဟု ပြောကြားကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်တို့သည် ဤသိုး(ဟင်းလျာ)အတွင်း အဆိပ်ခတ်ထားပါသလော”ဟု မေးရာ ၎င်းတို့က ဟုတ်မှန်ကြောင်း ထွက်ဆို၏။ ကိုယ်တော်က “မည်သည်က အသင်တို့အား ဤသို့ပြုစေသနည်း”ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “အသင်သည် မုသာဝါဒီ လူလိမ်တစ်ဦး ဟုတ် မဟုတ်ကို သိရှိလို၍ ဖြစ်ပါ၏။ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အား အပျောက်ရင်းရပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ အသင်သည် တမန်တော်တစ်ပါး ဖြစ်ပါက ဤအဆိပ်သည် အသင့်ကို ထိခိုက်စေနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ”ဟု ဖြေကြားခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၉၄)

အခန်း (၁၀၂) မုရ်ရစ်ကံများနှင့် ချစ်ကြည်ရေးပြုလုပ်ခြင်း၊ ငွေကြေး သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာသော အကျိုးအမြတ်အတွက် ၎င်းတို့နှင့် ပြေလည်မှုဆောင်ရွက်ခြင်း(နှင့်) ပဋိညာဉ်စည်းကမ်း များအား မလိုက်နာသူ၏အပြစ်

၁၃၄၃။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် စဟ်လ် နှင့် မုဟိုင်းယီဆွဟ် ဘင်န် မတ်စ်အူးဒ် ဘင်န် ဇိုင်းဒ်(ﷺ)တို့သည် ခိုင်ဘရ်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုစဉ်က ထိုဒေသသားတို့သည် မုစ်လင်မ်များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားခဲ့၏။ သူတို့ လမ်းခွဲခဲ့ကြပြီးနောက် မုဟိုင်းယီဆွဟ်မှ ပြန်လာသည့်အခါ သွေးအိုင်များအကြား တုန်လှုပ်ဖွယ် သတ်ဖြတ် လုပ်ကြံထားရသည့် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် စဟ်လ်အား တွေ့ခဲ့ရ၏။ သူသည် အဘ်ဒုလ္လာဟ်အား မြှုပ်နှံပြီးနောက် အလ်မဒီနဟ်သို့ ပြန်လာခဲ့၏။ အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း ဘင်န် စဟ်လ်၊ မုဟိုင်းယီဆွဟ် နှင့် ဟုဒိုင်းယီဆွဟ် (မတ်စ်အူးဒ် ၏ သားနှစ်ဦး)တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်ရောက်ကြပြီး အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်းမှ လျှောက်တင်ရန် ရည်ရွယ်သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အသင်တို့အနက် အသက်အကြီးဆုံးသူမှ လျှောက်တင်လော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်းမှာ အငယ်ဆုံးဖြစ်ရကား ဆိုတ် ဆိုတ် နေခဲ့ ၏။ ကျန် နှစ်ဦးမှ ပြောကြားလျှောက်တင် ခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “လူသတ်မှုကျူးလွန်လိုက်သူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျိန်ဆိုကြကုန်။ သို့မှသာလျှင် ယင်း လုပ်ကြံသူထံ အသင်တို့၏အခွင့်အရေးကို ရခွင့်ရှိမည်မဟုတ်လော”ဟု မိန့်ကြားတော်မူရာ ၎င်းတို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည် လုပ်ကြံသူအပေါ် သက်သေခံမရှိဘဲလျက်၊ လုပ်ကြံသူကို မတွေ့မြင်ရပါဘဲလျက် ကျွန်ုပ်တို့မှ မည်သို့ကျိန်ဆိုရပါမည် နည်း”ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “သို့ဆိုလျှင် ယဟူဒီများမှ မိမိတို့သည် သတ်ဖြတ်မှု မကျူးလွန် ကြောင်း ကျိန်ဆိုချက်ဖြင့် ဤအရေးမှ အလွတ်ရုန်းနိုင်ပေသည်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ၎င်းတို့က “ကျွန်ုပ်တို့သည် ကာဖီရ်တို့၏ ကျိန်ဆိုပြောကြားချက်အပေါ် အဘယ်ကဲ့သို့ ယုံစားရပါမည်နည်း”ဟု လျှောက်တင်ကြသည်တွင် တမန် တော်မြတ်(ﷺ) ကိုယ်တော်တိုင်မှပင် အဘ်ဒုလ္လာဟ်၏ အသက်လျော်ကြေးကို ပေးဆောင်တော်မူခဲ့ပေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-စဟ်လ် ဘင်န် အဘီဟဆ်)မှ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၃၉၈)

အခန်း (၁၀၃) အကယ်၍ ဇင်မီတစ်ဦးမှ ပြုစားလျှင် ခွင့်လွှတ်ရမည်လော။

၁၃၄၄။ တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အပြုစားခံခဲ့ရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကိုယ်တော်သည် မိမိမှ အလျှင်း မပြုသောအရာကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ထင်ယောင်သွားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၀၀)

အခန်း (၁၀၄) သ ဘဖောက်မှု သတိဂရုပြု

၁၃၄၅။ သဘူးကံစစ်ပွဲကာ၌ ကျွန်ုပ်သည် သားရေတဲတစ်လုံးအတွင်း ထိုင်နေတော်မူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံ အခစား ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “စကြဝဠာ၏ နောက်ဆုံးကာလ နီးကပ်လာသော နိမိတ်လက္ခဏာ ခြောက်ရပ်ရှိ၏-

- ငါ၏ကွယ်လွန်မှု (ပရိုနီဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း)
- ၎င်းနောက် ဘိုင်းသုလ်မတ်ကံဒစ္စ(ဂျေရုဆလင်)အား အောင်နိုင်ခြင်း
- ၎င်းနောက် သိုးများထံကျရောက်သည့်အတိုင်း အသင်တို့ထံ ပလိပ်ရောဂါ(ကပ်ဆိုး)ကျရောက်လာခြင်း
- လူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား ဒီနာရ်တစ်ရာပေးလျှင် ၎င်းသူသည် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု မရနိုင်သည်အထိ ဓနဥစ္စာ ကြွယ်ဝများပြားလာခြင်း
- ၎င်းနောက် အာရဗ်အိမ်တစ်အိမ်မှ မလွတ်မြောက်နိုင်သည့် ပြဿနာ ဒုက္ခတစ်ရပ် ဖြစ်လာခြင်း
- ၎င်းနောက် ဘနီအလ်အဆွ်ဖရ် (ဘိုင်ဇန်တိုင်း)တို့သည် အသင်တို့နှင့် ပြုထားသည့်ပဋိညာဉ်ကို သစ္စာ ဖောက်၍ အလံပေါင်း(၈၀)အောက်မှ အသင်တို့အား တိုက်ခိုက်လာကြမည်ဖြစ်ပြီး အလံတစ်ခုတိုင်း၏ အောက်ဝယ် စစ်သည်ပေါင်း တစ်သောင်းနှစ်ထောင် ရှိမည်ဖြစ်ခြင်း။”

ဆင့် ပြန်သူ-အောင်းဖ် ဘင်န် မာလစ်)က(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၀၀)

အခန်း (၁၀၅) သဘောတူညီမှုတစ်ရပ်ပြုပြီးနောက် သာဗောက်သူ၏အပြစ်

၁၃၄၆။ တစ်ခါသော် အဘူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)က လူတို့အား “အသင်တို့သည် (ဇင်မီများထံမှ အခွန်အခ)အဖြစ် ဒိရ်ဟမ် သို့မဟုတ် ဒီနာရ် အလျှင်းမရနိုင်ခဲ့လျှင် မည်သို့ဖြစ်ကြအံ့နည်း”ဟု ဆိုခဲ့၏။ ၎င်းအပေါ် အချို့သူများက “အို-အဘူဟုရိုင်ရဟ်၊ ၎င်းမှာ မည်သို့အခြေအနေဖြစ်သည်ကို အသင် မည်သို့သိရှိထားပါသနည်း”ဟု မေးကြရာ သူက “အဘူဟုရိုင်ရဟ်၏ နှစ်ကို ထိန်းချုပ်စိုးပိုင်တော်မူသောအသျှင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အမှန်တကား အမှန်ဆုံးအသိ ကို ချီးမြှင့်ခံရသူ၏ စကားရပ်မှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကို သိရှိထားပါ၏”ဟု ပြောဆိုသဖြင့် လူတို့က “၎င်း ဟဒီးဆ်တော်မှာ ဘာများနည်း”ဟု မေးမြန်းကြလေ၏။ အဘူဟုရိုင်ရဟ်က ဤသို့ဖြေကြားခဲ့ပေသည်။ “အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်တော်တို့၏ ခိုလှုံခွင့်ပေးထားသူများသည် အကြမ်းပတမ်း ဆက်ဆံခံကြရအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းဇင်မီတို့၏ နှလုံးသားများအတွင်း ၎င်းတို့မှ ပေးရန်ရှိသည့် ဂျီဇ်ယဟ်အား ပေးရန် ငြင်းဆန်သည့် ရဲတင်းမှု ဖြစ်ပွားစေတော်မူအံ့။”

ဆင့်ပြန်သူ-စအီးနဲ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၀၄-ခ)

အခန်း (၁၀၆) လူကောင်းအပေါ်ဖြစ်စေ၊ လူဆိုးအပေါ်ဖြစ်စေ သ ၁မဲ့သူ၏အပြစ်

၁၃၄၇။ “ကိယာမသ်နေ့တွင် သစ္စာဖောက်တိုင်းထံ၌ အလံတစ်ခုရှိနေအံ့။”

ဆင့်ပြန်သူနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးက “ထိုအလံသည် ထိုသူထံ၌ တပ်ဆင်ထားခြင်းဖြစ်သည်”ဟု ဆိုပြီး နောက်တစ်ဦးက “သစ္စာဖောက်မှန်း (လူတိုင်း) သိရှိမှတ်မိသွားစေရန် ကိယာမသ်နေ့တွင် ထိုအလံဖြင့် ပြသခြင်း ခံရမည်”ဟု ပြောပြခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်နှင့် အနဲဟ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၁၀)

---

(၅၄)ဖန်ဆင်းခြင်း၏ နိဒါန်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၀:၂၇)၏ ဖော်ပြချက်

၁၃၈၄။   ဘနီသမီးမိမျိုးနွယ်စုမှ လူအချို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိလာခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ၎င်းတို့အား ‘အို-သမိမ် မျိုးနွယ်ဝင်တို့ ကောင်းချီးသတင်းဖြင့်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်ဟု မိန့်တော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့အား ကိုယ်တော်သည် ကောင်းသတင်းများဖြင့် ဝမ်းမြောက်စေခဲ့ပါပြီ။ ယခုသော် ကျွန်ုပ်တို့အား တစ်စုံတစ်ရာ ကို ပေးပါလော့’ဟု ဆိုကြလေ၏။ ဤသည်ကိုကြားသောအခါ ကိုယ်တော်မျက်နှာတော်မှာ အသွေးအရောင်ပြောင်းလဲ သွားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ယီမင်မှလူများသည် ကိုယ်တော်ထံရောက်ရှိလာရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အို-ယီမင်သားတို့၊ ကောင်းချီးသတင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်မှုများကို လက်ခံကြလော့၊ ဘနီသမီးမိတို့မှာမူ ၎င်းတို့အား ငြင်းဆန်ခဲ့ချေပြီဟု မိန့်တော်မူသည်၌ ယီမင်နယ်သားတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့မှ ၎င်းအရာတို့အား လက်ခံပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ၎င်းနောက်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖန်ဆင်းခြင်း၏ နိဒါန်းနှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ပလ္လင်တော်အကြောင်းကို ဟောပြောတော်မူလေ၏။ ထိုအခိုက် လူတစ်ဦးရောက်လာပြီး ‘အို-အင်မ်ရာန်၊ အသင်၏ကုလားအုတ်မမှာ ထွက်ပြေးသွား လေပြီ’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။ (ကျွန်ုပ်မှာ ထွက်သွားခဲ့မိ၏)။ သို့သော်ကျွန်ုပ်သည် ထိုနေရာသို့ မသွားခဲ့မိလျှင် ကောင်းသားဟု (နောင်သော်) ဆန္ဒဖြစ်ခဲ့မိပါသည်(ရုဇူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားမှုများကို လက်လွှတ်သွားခဲ့၍ ဖြစ်ပါသည်)

ဆင့်ပြန်သူ- အင်မ်ရာန်ဘင်န် ဟုဆိုခြင်းနံ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၁၃)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရွှေမျက်နှာတော်အရောင်ပြောင်းလဲသွားခြင်းဟူသည်မှာ ကိုယ်တော်သည် ယင်းလူစုကို ဆွေ့ရခြင်းမှ စိတ်ပျက်ဆုံးမသွားခြင်းဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ဂန္ဓုသ်ကို ရရှိနိုင်စရာ တမလွန်၏ အသိပညာအထိရောက်ခြင်းကိုသာ ဦးစားသေးသောကြောင့် ဖြစ်၏ (တစ်နည်း) ထိုသူတို့၏ တောင်းဆိုမှု၌ နှစ်မြို့စရာ အလျှင်းမရှိ၍ဖြစ်သည်။

၁၃၈၅။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ‘အရာခပ်သိမ်းမှန်သမျှ အလျှင်းမရှိခဲ့စဉ် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းသာရှိနေတော်မူ၏။ အသျှင်မြတ်၏ ပလ္လင်တော်သည် ရေပေါ်၌ရှိနေတော်မူ၏။ အသျှင်မြတ်သည် မှတ်တမ်းတော်၌ အရာခပ်သိမ်းအား ရေးမှတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် စကြဝဠာအာကာသများနှင့် မြေကမ္ဘာကို ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့၏။ ဤတွင် လူတစ်ဦးမှ ‘အို-အင်မ်ရာန်၊ အသင့်ကုလားအုတ်မသည် ဝေးရာသွားလေပြီ’ဟု ဟစ်အော်သဖြင့် ကျွန်ုပ်ထွက်ခွာသွားခဲ့၏။ သို့သော် တံလျှပ်များကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကုလားအုတ်မကို မတွေ့ခဲ့ချေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် (စုရုံးနားဆင်မှုအတွင်း၌သာ နေပြီး) ထိုကုလားအုတ်မကို ချန်ရစ်ခဲ့လျှင် ကောင်းလေစွ။

ဆင့်ပြန်သူ- အင်မ်ရာန် ဘင်န် ဟုဆိုခြင်းနံ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၁၄)

၁၃၈၆။   အမြင့်အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်မြွက်တော်မူခဲ့၏။ ‘အာဒမ်၏သား (လူသား)သည် ငါအရှင်အား မထီလေးစားပြု၏။ စင်စစ်သူသည် ငါအရှင်အား မခန့်မညားမပြုအပ်။ ၎င်းအပြင် သူသည် ငါအရှင်အား လီဆယ် မုသားဆို၏။ စင်စစ်သူသည် ငါအရှင်အား ယင်းသို့အလျှင်းမပြုသင့်။ ငါအသျှင်မြတ်ထံ သားတစ်ပါး (ဝါ) မျိုးဆက်ရှိသည်ဟု ဆို၏။ ငါအသျှင်မြတ်အပေါ် လီဆယ်ပြောဆိုသော (မယုံကြည်သေဖည်သော) သူ၏မုသားစကားများမှာ -ငါအသျှင်သည် သူ့အား ဖန်ဆင်းထားတော်မူသည့်အတိုင်း သူ့ကို ငါအသျှင်မြတ်မှ ထပ်မံ ဖန်ဆင်းမည်မဟုတ်’ ဟူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရိုဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၁၅)

၁၃၈၇။   အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အလုံးစုံကို ဖန်ဆင်းပြီးတော်မူသောအခါ အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ပလ္လင်တော်ပေါ်၌ မိမိနှင့်အတူရှိသောအရာ(စာတန်း)ကို မိမိ၏မှတ်တမ်းတော်၌ ရေးမှတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းစာတန်းမှာ ‘ငါ၏ သနားကြင်နာမှု သည် ငါ၏အမျက်တော်အား လွှမ်းခြုံစိုးမိုးသွားလေပြီ’ဟူ၍ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရိုဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၁၆)

အခန်း(၂)   မြေကမ္ဘာခုနစ်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍

၁၃၈၈။   အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အာကာသကောင်းကင်များနှင့် မြေကမ္ဘာကိုဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့စဉ်က ပကတိ အခြေအနေအတိုင်း အချိန်ကာလတစ်ကျော့ပြန်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ တစ်နှစ်တွင် ဆယ့်နှစ်လရှိပြီး မွန်မြတ်သောလ လေးလရှိ၏။

၎င်းအနက် လသုံးလမှာ ဆက်တိုက်ဖြစ်၏။ ဇုလ်ကအိဒဟ်လ၊ ဇုလ်ဟ်ဂျီရဂျဟ်၊ အလ်မုဟရ်ရမ်၊ (ဂျူမာဒဆ်ဆာနီယဟ်နှင့် ရုအ်ဘာန်အကြားရှိ) ရဂျဟ်မုသွရ်လ ဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဘတ်ကီရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၁၉)

*မှတ်ချက် *

မုသွရ်မြို့နယ်စုမှ အလွန်အလေးထားခဲ့သဖြင့် ရှက်မုသွရ်ဟု အမည်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၃) သူရိယနေနှင့် လစန္ဒာတို့၏ စရိုက်သဘာဝလက္ခဏာများ

၁၃၅၃။ နေဝင်ချိန်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ‘နေမင်းသည် မည်သည့်အရပ်သို့သွားရောက်သည်ကို အသင်သိပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်တို့သာ သိတော်မူဆုံး ဖြစ်ကြပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏ ‘၎င်းနေမင်းသည် အသျှင်မြတ်၏ ပလ္လင်အောက်၌ ၎င်းကိုယ်တိုင် ဦးချဝပ်တွားသည်အထိ သွားရောက်၏။ တစ်ဖန်ပြန်ထွက်လာရန် ခွင့်ပြုချက်ရယူ၏။ ၎င်းမှာ ခွင့်ပြုခံရ၏။ ထို့နောက်ဝယ် (အချိန်ကာလတစ်ရပ်ဆိုက်ရောက်လျှင်) ၎င်းမှ ဦးချဝပ်တွားမည့်ဆဲဆဲ ၎င်း၏ ဦးချမှုမှာ လက်သင့်မခံရတော့၊ မိမိ၏လမ်းကြောင်း(ပတ်လမ်း)အတိုင်းဆက်သွားရန် ၎င်းမှ ခွင့်တောင်းခံသော်လည်း ခွင့်ပြုချက်ရတော့မည်မဟုတ်။ ၎င်းနောက် လာသည့်နေရာသို့ပြန်လှည့်ရန် ခိုင်းစေပြီး ၎င်းသည် အနောက်အရပ်မှ စတင် ထွက်ပေါ်လာပေအံ့။ ဤသည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်မြွက်တော်မူ၏။ ၎င်းအပြင် သူရိယနေသည်လည်း သက်သေလက္ခဏာတစ်ရပ်ပင်။ ထိုနေသည် မိမိ၏ (လှည့်ပတ်ရာ) ပတ်လမ်းအတိုင်း သွားလျက် ရှိနေလေ၏။ ဤသည်ကား အလွန်တရာ လွှမ်းမိုးနိုင် နင်းတော်မူသော - အကြွင်းမဲ့သိရှိတော်မူသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် ၏ စီမံသတ်မှတ်ထားချက်ဖြစ်သတည်း။ (၃၆:၃၈)’

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဇရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၂၁)

*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်ဆက်မှာ အော်ပြထားသော သူရိယနေ၏ လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့် ဆင့် (နှင့်) ကုရ်အန်အာယသ် အော်ပြပါရှိသော်လည်း ကြယ်တာရာအစရှိသည်တို့၏ ဦးချဝပ်တွားမှုကို သို့သော်အကြောင်းအရာများမှာ စကြဝဠာဆိုင်ရာ ကျွန်ုပ်တို့၏အားလုံးအတွက် အလွန်၌ တည်ရှိနေပါသည်။ ယင်းသို့ အော်ပြခြင်းမှာ ထိုစဉ်ကာလ စကြဝဠာအပေါ်လူသားတို့၏ သိနားလည်နိုင်စွမ်းအား အစွမ်းပြပါသည်။

ဘုခါရီအနှစ်ချုပ်ကျမ်း၊ စာမျက်နှာ(၆၄၂) အောက်ခြေပတ်ရာ

၁၃၅၄။ သူရိယနေနှင့် လစန္ဒာတို့သည် ကိယာမသ်နေ၌ ခေါက်လိပ်ထုပ်ပိုးခံကြရအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၂၂)

*မှတ်ချက် *

နေနှင့် လတို့သည် တစ်သားတည်းဆင်းစပ်သွားမည်ဟု လည်းအောင်း၊ ၎င်းတို့၏အလင်းအရောင်သည် များလှသောကြောင့် ဖွင့်ဆို အော်ပြထားသည်။

အခန်း(၄) အ-ဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်ကြားမက်တော် (၇:၅၇)

၁၃၅၅။ အာအိရ်(ﷺ)မှ ပြောပြခဲ့၏။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကောင်းကင်ယံ၌ တိမ်တိုက်တစ်ခုကို တွေ့သောအခါ ခေါက်တုန့်ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်လျက်၊ ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်ဖြင့် စိတ်လှုပ်ရှားနေတတ်၏။ ကိုယ်တော် မျက်နှာတော်အရောင်အသွေးလည်း ပြောင်းသွားတတ်၏။ အကယ်၍ မိုးရွာခဲ့လျှင် ထိုအခါမှ သက်သာမှုရတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ထိုအခြေအနေကို အာအိရ်ဟ်မှ ကောင်းစွာသိရှိခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော် မူခဲ့ပါသည် ‘ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အတွင်းအာယသ်တော်(တစ်ပိုဒ်)မှ ရည်ညွှန်းထားသော လူအချို့တို့၏ အလား ညွှန် နီးတူ ဖြစ်ပျက်လာမည်လော ဟူသည်ကို ငါမသိ(စိုးရိမ်တော်မူ၏)။ ၎င်းမှာ-

ထို့နောက် ၎င်းတို့သည် ယင်းပြစ်ဒဏ်ကို မိမိတို့ (နေထိုင်ရာ)တောင်ကြားအရပ်ဒေသများသို့ တူရူ လာသော မိုးတိမ်အဖြစ်တွေ့မြင်ခဲ့ကြလေသောအခါ ဤသည်ကျွန်ုပ်တို့အပေါ်၌ ရွာသွန်းအံ့သော မိုးတိမ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသို့ အလျဉ်းမဟုတ်၊ စင်စစ်မှာကား ယင်းသည် အသင်တို့မှ အလျင်စလို တောင်းဆိုခဲ့ကြသော အရာ(ပြစ်ဒဏ်)ပင်

ဖြစ်၏။ ယင်းလေပြင်းမုန်တိုင်း၌ နာကျင်ဖွယ် ပြစ်ဒဏ်ရှိနေပေသည် (၄၆:၂၄) ဟူ၍ ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှုဟ်(၂) တစ်ဆင့် အသွာအံ မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၂၈)

အခန်း(၅) မလာအိကဟ်များသို့ ရည်ညွှန်းကိုးကားခြင်း

၁၃၅၆။ မုန်ကန်သူများ၏ အမှန်ဆုံးသောဖြစ်သော ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘မနုဿ လူသားတို့သည် မိခင်၏ ဝမ်းကြာသိုက်အတွင်း ရက်လေးဆယ်အတွင်း စုစည်းထည့်သွင်းခံရ၏။ ၎င်းနောက်သူသည် အလားတူ ကာလတစ်ရပ်တွင် ထူထဲသည့် သွေးခဲတုံးတစ်ခုဖြစ်လာ၏။ ၎င်းနောက်သူသည် အလားတူ (နောက်) ကာလတစ်ခုတွင် အသားတုံးအသားစအဖြစ် အသွင်ပြောင်းလာ၏။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းကင် တမန်တစ်ပါးကို စေလွှတ်တော်မူပြီး အရာလေးမျိုးကိုရေးမှတ်စေ၏။ အမိန့်ပေးရေးမှတ်စေသည်မှာ- ၎င်းသူ၏ လုပ်ရပ်ကျင့်မှုချက်များ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု၊ သေခြင်း၊ ကောင်းချီးပေးခံရသူသို့မဟုတ် ကံဆိုးသူတို့ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းနောက်ဝယ် ၎င်းသူအတွင်း အသက်ဝိညာဉ် မှတ်သွင်းခံရ၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အသင်တို့အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် သူနှင့်ဂျန္နသ်တစ်တောင်မျှသာ ခြားထားသည်အထိ(ကောင်းမှု)ကျင့်မှုများပြုကောင်းပြုမည်။ ၎င်းနောက် သူ့အတွက် မှတ်တမ်းတင်ချက်များက သူ၏တုန့်ပြန်ချက်အပြုအမူအား ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် သူသည် ငရဲသားတို့၏ စရိုက်သဘာဝ ဖြစ်သော(ဒုစရိုက်) လုပ်ရပ်များကို ကျင့်ဆောင်တော့သည်။ အလားတူစွာပင် အသင်တို့ အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် (ငရဲမီး)နှင့် သူ့အကြား တစ်တောင်အကွာအဝေးမျှသာ ခြားထားသည်အထိ (ဒုစရိုက်) ကျင့်မှုများ ပြုကောင်းပြုမည်။ ၎င်းနောက် သူ့အတွက် မှတ်တမ်းတင်ထားချက်များက သူ၏ တုန့်ပြန်ချက်အပြုအမူအား ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် သူသည် သုခဘုံသားတို့၏ စရိုက်သဘာဝဖြစ်သော (ကောင်းမှု) လုပ်ရပ်များကို ကျင့်ဆောင်တော့သည်’

ဆင့်ပြန်သူ- အာဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီမတ်စ်ရှားဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၃၀)

၁၃၅၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူတစ်ဦးကို ချစ်ကြည်တော်မူလျှင် ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷺ)အား ခေါ်ယူ၍ ‘မချကေန် ငါအလ္လာဟ်သည် ယင်းသူအား ချစ်မြတ်နိုးတော်မူရာ အသင်သည် သူ့ကို ချစ်မြတ်နိုးလော့’ဟု မိန့်မြွက်တော်သဖြင့် ဂျစ်ဘရီးလ်ကလည်း ၎င်းသူကို ချစ်မြတ်နိုးကာ ကောင်းကင်ဘုံသားတို့အကြား ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မည်သူမည်ဝါ ကို ချစ်မြတ်နိုးတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်၍ အသင်တို့လည်း ၎င်းသူအား ချစ်မြတ်နိုးကြကုန်’ဟူ၍ ကြေငြာချက်ထုတ်ပြန်၏။ ထို့ကြောင့် ကောင်းကင်ဘုံသားအပေါင်းတို့သည်လည်း ထိုသူအား ချစ်ခင်ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူသည် ကမ္ဘာမြေအနှံ့၏ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်းကို ချီးမြှင့်ခံရလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၃၁)

၁၃၅၈။ ကောင်းကင်တမန်တို့သည် တိမ်တိုက်များအတွင်း ဆင်းသက်လာပြီး ပြဋ္ဌာန်းချမှတ်သည်တို့ကို ကောင်းကင်ယံ၌ ထုတ်ဖော်ပြောကြားလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့သောအကြောင်းအရာကို အဖျက်မိစ္ဆာ(ယှိုင်သွာန်)များက တိတ်တဆိတ် ခိုးနားထောင်၍ (မြေပေါ်)ဆင်းသက်လာပြီး အနာဂတ္တိဟောကြားသူများကို အသိပေးလေ့ရှိ၏။ ၎င်း၏ နောက် ယင်းဟောကြားသူ သည် မူလအကြောင်းအချက်ကို မသားပေါင်းတစ်ရာ ပေါင်းထည့်လိုက်ကြလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၃၂)

၁၃၅၉။ သောကြာနေ့တိုင်တွင် ဗလီဝတ်ကျောင်း၏ အဝင်အဝတိုင်း၌ ကောင်းကင်တမန်တို့သည် ကိုယ်စီနေရာ၌ ရပ်လျက် (ဂျူမုအဟ်အတွက် အချိန်ပိုင်းအလိုက် ဝင်ရောက်လာသော) လူတို့၏အမည်များကို အစဉ်လိုက်ရေးမှတ်ကြ၏။ အိမာမ်မှ (မင်နီဘာရ်ပေါ်)ထိုင်သောအခါ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ပုရပိုက်များအား ခေါက်လိပ်၍ (ဓမ္မမိန့်ခွန်း) မြွက်ဟတသမှုကို နားဆင်ရန်ပြင်လေ့ရှိကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၃၃)

၁၃၆၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဟတ်စာန်း(ﷺ)အား ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏ ‘ထိုသူ(မုရ်ရစ်က်)များအား သရော်ထိုးနက် စာဖွဲ့လော့၊ ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷺ)သည် အသင်နှင့်အတူရှိ၏’

ဆင့်ပြန်သူ-အလံဘရာဇ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၃၅)

*မှတ်ချက် *

ဟတ်စန်သည် စာဆို ကျော် လင်္ကာရှင်ကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။

၁၃၆၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အာအိရဟ် (ﷻ)အားဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ‘အို-အာအိရဟ်၊ ဤသည်မှာ ဂျစ်ဘရီးလ်ဖြစ်၏။ သူသည် အသင်မအား စလမ်းဆီ နှုတ်ဆက်၏။’ အာအိရဟ်မှ (ဂျစ်ဘရီးလ်ကိုရည်ညွှန်းလျက်) ဝအလိုင်းဟစ္စလမ်း ဝရ်မသုလ္လာဟ် ဝဘရ်ကားသုဟ်ဟု စလမ်းပြန်ပြီးနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ဂျန်မ မမြင်သည်ကို ကိုယ်တော်မြင်ရပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစလ်မိဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၄၀)

၁၃၆၂။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷻ)အား ‘အသင်လာနေကျထက်ပို၍ ကျွန်ုပ်တို့အား လာတွေ့ပါတော့ လား’ဟု မိန့်တော်မူရာ အောက်ပါအာယသ်တော်ကျရောက်လာခဲ့၏။ ‘(အို-မုဟမ္မဒ်)၊ စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့ (ကောင်းကင် တမန်များ)သည် အသင့်ဖန်ဆင်းရှင်၏ အမိန့်မရှိဘဲ ဆင်းသက်ကြသည်မဟုတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရှေ့-နောက်၊ ယင်းအကြား၌ ရှိသမျှမှာ ထိုအသျှင်မြတ်ပိုင်ဆိုင်တော်မူသော အရာများသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ စင်စစ် အသင်၏ ဖန်ဆင်းရှင်သည် မေ့လျော့တော်မူသောအရှင် အလျှင်းမဟုတ်ချေ။’ (၁၉:၆၄)

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၄၁)

၁၃၆၃။ ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷻ)သည် ငါကိုယ်တော်အား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို (သံနေသံထား)နည်းတစ်မျိုးဖြင့် ဖတ်ပြခဲ့၏။ ငါသည်သူ့အား အခြားနည်းလမ်းဖြင့် ဖတ်ပြရန်(ဆင့်၍ဆင့်၍)တောင်းဆိုရာ သူသည် နည်းလမ်း ခုနစ်မျိုးတိုင်တိုင် ဖတ်ပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၄၂)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ဆော်ရှို ထူးဆွေကွဲ ပြေးသောအာရပ်လူမျိုးစုများအားလုံးမှ ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်ကိုရှိယံကူစွာဖတ် နားလည်ရန် လို လားဆော်မူခဲ့ ၏။

၁၃၆၄။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဓမ္မပလ္လင်ပေါ် အာယသ်တော်(၄၃:ရရ) ဖတ်ကြားတော်မူနေသည်ကို ကြားနာခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ယအ်လိ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၅၃)

*မှတ်ချက် *

(၄၃:ရရ)သည် ငရဲမှူးမာလစ်က်နှင့် ငရဲသားတို့၏ အပြန်အလှန်စကားဆို မှုများ ဖြစ်၏။

၁၃၆၅။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘အဟုဒ် စစ်ပွဲထက် ပြင်းထန်ခက်ခဲသော နေ့မျိုးကို ကိုယ်တော်မှ ကြိုဆိုခဲ့ဖူးပါသလော’ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင်၏ လူမျိုးစုများသည် ငါ့အား အလွန်အမင်း စွာ ဒုက္ခပေးထားကြကုန်၏။ ယင်းထက်ဆိုးသောဒုက္ခမှာ အလ်အကာဘဟ်နေ၌ ကြုံခဲ့ရသည့် ဒုက္ခဖြစ်၏။ ငါကိုယ်တော် သည် ငါအကြောင်းကို အိဘ်နုအာအိယာလီလ်ဘင်န် အာအိကုလာလ်အား တင်ပြရာဝယ် ၎င်းကငါ၏တောင်းဆိုချက်အ ပေါ်မတုန်ပြန်ခဲ့၊ သို့ဖြင့်ငါကိုယ်တော်သည် လွန်ကဲစွာသေစမ်းနည်းမှုဖူးလွှမ်းလျက် ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီ ဦးခေါင်းကို ကောင်းကင်သို့ မော့ကြည့်လိုက်ရာ တိမ်တိုက်တစ်ခု ငါ့အား အုပ်မိုးထားသည်ကို မမျှော်လင့်ဘဲတွေ့ခဲ့ရ၏။ ငါကိုယ်တော် မှ ကြည့်ရှုရာ ၎င်းအတွင်း ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷻ)အား တွေ့ရ၏။ ၎င်းက ငါ့အားဟစ်ခေါ်၍ ဤသို့လျှောက်တင်၏။ ‘အသင့်အမျိုးသားတို့မှ အသင့်အားပြောဆိုသမျှကို လည်းကောင်း၊ အသင်မှ ၎င်းတို့အား ဖြေကြားမှုကိုလည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကြားသိတော်မူပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က တောင်စွယ်တောင်တန်းများ၏ ကောင်းကင်တမန်ကို အသင့်ထံ စေလွှတ်လိုက်တော်မူပါ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်မှ အသင့်အမျိုးသားတို့အား ပြုလိုသမျှ ၎င်းကို အမိန့်ပေး နိုင်ပါသည်’ တောင်တန်းကောင်းကင်တမန်သည် ငါ့အား စလမ်းဆီပြီးနောက် ‘အို-မုဟမ္မဒ်၊ အသင့်ဆန္ဒရှိသလို အမိန့်ပေးပါလော့။ အကယ်၍ အသင်နှစ်သက်မည်ဆိုလျှင် ၎င်းတို့အပေါ် အလ်အခံယုဘိုင်းန်ကို ကျရောက်စေလိုက်အံ့’ ဟုပြောဆိုလေ၏။

ငါ့ကိုယ်တော်မှ သူ့အား ‘မပြုလေနှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် တစ်ပါး တည်းကိုသာ ကိုးကွယ်ခဝံ့၍ ရှုရစ်ကံပြုမည်မဟုတ်သော သားသမီးတို့ကို ၎င်းတို့အား ရရှိစေလိုမည်ဟု ကျွန်ုပ်မှ မျှော်လင့်ပါ၏’ဟု ပြောကြားခဲ့၏’ဟူ၍ ပြောပြတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-တမန်ဆော်မြူ၏(ကြင်ရာတော် အာအိရှဟ်)(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၅၄)

*မှတ်ချက် *

အလ်အဆ်ယုလိုင်းန-ဖော်ပြပြီး(ဆောင်နှစ်လုံး၏ အမည်)။

၁၃၆၆။ ‘၎င်း(ဂျစ်ဘ်ရီးလ်)သည် လေးနှစ်ပြန်မျှသာ ဝေးကွာလေတော့၏။ သို့တည်းမဟုတ် ထို့ထက်ပင် ပို၍နီးကပ်စွာရှိခဲ့လေ၏။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ကျွန်(မဟမ္မဒ်)ထံသို့ မိမိမှသိရှိစေလိုသည်ကို (ဂျစ်ဘ်ရီးလ်မှတစ်ဆင့်) ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏’ ဟူသောအသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၅၃:၉-ဆ)နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အိဘ်နမတ်စ်အူးဒ် က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဂျစ်ဘ်ရီးလ် (ﷺ)အား တောင်းပံပေါင်းခြောက်ရာဖြင့် တွေ့မြင်တော် မူခဲ့ရကြောင်း ဆင့်ပြန်ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နမတ်စ်အူးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၅၅)

၁၃၆၇။ ‘ကေန်မလွဲ ထိုသူ(မဟမ္မဒ်)သည် သူ့ဖန်ဆင်းရှင်၏ ကြီးကျယ်လှစွာသော သက်သေလက္ခဏာတော်များကို တွေ့မြင်ခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်တည်း’ဟူသော အာယသ်တော်(၅၃:၁၈)နှင့်ပတ်သက်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကောင်းကင်၏ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းအနံ့ အစိမ်းရောင်ကော်ဇောတစ်ချပ် ခင်းဖြန့်ထားခြင်းကို တွေ့မြင်တော်မူခဲ့မှုဖြစ်၏။

၁၃၆၈။ မဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် မိမိ၏အရှင်သခင်အား (ပကတီမျက်မြင်ဖြင့်) ဖူးတွေ့ခဲ့ရသည်ဟု ပြောကြားသူမည်သူပင်ဖြစ်စေ မဟာပြစ်မှုကြီးတစ်ရပ် ကျူးလွန်သူပင်ဖြစ်အံ့။ အကြောင်းမှာ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြုံစေရာ ဖန်ဆင်းခံထားရသော ပကတီညွှတ်ဖြင့် ဂျစ်ဘ်ရီးလ်(ﷺ)အား ကိုယ်တော်မြတ်မှ တွေ့မြင်တော်မူခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၅၇)

၁၃၆၉။ အကယ်၍ လင်ယောကျ်ားသည် ဇနီးဖြစ်သူအား အိပ်စက်(ဆက်ဆံ)ရန် ခေါ်ယူမည်၊ သူမမှ ငြင်းဆန်ပြီး ခင်ပွန်းသည်အား ဒေါသဖြစ်လျက် အိပ်စက်စေခဲ့မည်ဆိုလျှင် ကောင်းကင်တမန်များသည် ထိုသူမကို နံနက်လင်း သည့်တိုင် ကျိန်ဆဲကြလေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆၀)

၁၃၇၀။ ကောင်ကင်ခရီးစဉ် ကြွချီခဲ့သော ညဉ့်ငါ့ကိုယ်တော်သည် မူစာ(ﷺ)ကို ယုနုးအဟ်မျိုးနွယ်စုဝင် လူတစ်ဦးအတိုင်း တွန့်လိမ်နေသောအညိုရောင်ဆံပင်ရှည်ဖြင့် တွေ့တော်မူခဲ့၏။ အီဇာ(ﷺ)ကိုလည်း မနိမ့်မမြင့်၊ အနီရောင်နှင့် အဖြူရောင်ကြားရှိသည့် အသားအရေ၊ ကျဲပါးသည့် ဆံပင်ပိုင်ရှင်အဖြစ် တွေ့တော်မူခဲ့၏။ ငါသည် (ငရဲ)မီး၏ တံခါးမှူးမာလစ်ကံကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရ၏။ ၎င်းအပြင် အဒ်ဒဂျ်ကိုလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ငါ့အား ပြသတော်မူသော လက္ခဏာများဖြင့် မြင်ခဲ့ရပေ၏။ (ထို့နောက် အောက်ပါအာယသ်တော်အား ရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့၏)

‘သို့ဖြစ်လေရာ ကျမ်းဂန်ချီးမြှင့်ခံရသော ထိုသူ(မူစာ)အား တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်သည် ဒွီဟ သံသယ အလျှင်းမရှိလေနှင့်’ (၃၂:၂၃)

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်န အဘ္ဘူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆၂)

အခန်း(၆) ဂျန္နုသ်၏လက္ခဏာချင်းရာများနှင့် ၎င်းအား အသင့်ဖန်ဆင်းထားပြီးသည့်အကြောင်း

၁၃၇၁။ အသင်တို့ မည်သူမဆို သေဆုံးပါက မွန်းမတည့်မီ မွန်းတိမ်းပြီးအချိန်တိုင်း သူ့ရှေ့မှောက်၌ သူ၏နောက်ဆုံး လားရာကို ပြသခံရ၏။ ထို့ကြောင့် အကယ်၍ ထိုသူသည် သုခဘုံသားများအနက်ဖြစ်ပါက ဂျန္နုသ်ရှိသူ၏နေရာကို ပြသခံရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အကယ်၍ ထိုသူသည် ငရဲဘုံသားများအနက်မှ ဖြစ်ပါက ငရဲမီးရှိ သူ၏နေရာကို ပြသခံရမည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဓမ္မာဘိဝံသ (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆၃)

၁၃၇၂။ ငါသည် ဂျန္ဓုသ်အတွင်းသို့ကြည့်ရှုရာ သုခဘုံသားအများစုသည် သူဆင်းရဲများ ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့တော်မူ၏။ တစ်ဖန် ငါသည် ငရဲမီးအတွင်းသို့ကြည့်ရှုရာ ငရဲသားအများစုသည် အမျိုးသမီးများဖြစ်နေကြောင်း တွေ့တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အင်မိရာန်း ဘင်န် ဟုဆို၏(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆၄)

၁၃၇၃။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါသည် အိပ်ပျော်နေစဉ်က မိမိကိုယ်ကို ဂျန္ဓုသ်တွင်း၌ တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ၎င်း၌နန်းဆောင်တစ်ခု၏ နံဘေးအနီး ဂူသွယ်ပြုနေသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား တွေ့ကြုံရာ ငါက ‘ဤနန်းဆောင်မှာ မည်သူပိုင်ဆိုင်သနည်း’ဟု မေးတော်မူခဲ့၏။ (သုခဘုံသားများက) ‘အုမရဘင်န် အလ်ခသွ် သွာဘ် ဖြစ်ပါသည်’ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ဤတွင်ငါသည် အမျိုးသမီးတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသောအုမရ်၏ သိက္ခာထိန်းမှုကို မှတ်မိသွားပြီးနောက် ငါသည် ယင်းနန်းဆောင်မှ အလျင်အမြန်ထွက်ခွာခဲ့ပေသည်’ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ ထိုအခါ အုမရ်(ﷺ)သည် ငိုကြွေးလျက် ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ သိက္ခာထိန်းမှုသည် ကိုယ်တော့်အား နှောင့်ယှက်မိပါ ပကောလား’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆၅)

၁၃၇၄။ သုခဘုံအတွင်းသို့ ပထမဦးဆုံး ဝင်ရောက်ရမည့် အုပ်စုသည် လပြည့်ညဉ့်၏ လမင်းစန္ဒာသဖွယ် ဖြစ်ကြလေအံ့။ ထိုနေရာ၌ သူတို့သည် တံတွေးထွေးခြင်း၊ နှပ်ညစ်ခြင်း၊ အပေါ့အလေးသွားခြင်း အလျှင်းပြုကြ လိမ့်မည်မဟုတ်။ ထိုနေရာ၌ သူတို့၏ အသုံးအဆောင် ခွက်ယောက်များမှာ ရွှေအတိပြီးနေပြီး သူတို့၏ ခေါင်းဘီးများမှာ ရွှေဘီး၊ ငွေဘီး များဖြစ်ကြအံ့။ သူတို့၏ နံ့သာထွန်းခွက်မှာ မုတ်ခါးပင်အသားဖြင့် အသုံးပြုထားအံ့။ သူတို့၏ချွေးများမှာ ကတိုးနံ့ကဲ့သို့ သင်းကြိုင်အံ့။ ၎င်းတို့အနက် လူတိုင်း၌ ဇနီးနှစ်ဦးစီရှိကြအံ့။ ယင်းအမျိုးသမီးများ၏ ခြေထောက် အရိုးတွင်းရှိ ရိုးတွင်းခြင်ဆီများသည် အသားကိုပင် လွန်ကဲလှသည့်အလှတရားဖြင့် ဖြတ်သန်းထွက်ပေါ်နေသည်ကို မြင်ကြအံ့။ ၎င်းတို့အချင်းချင်းထံတွင် ဖွားမြင်မှုများ၊ အမုန်းအာယတများ ရှိကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ သူတို့၏ နှလုံးသား များသည် တစ်ခုတည်းသော နှလုံးသားအလားဖြစ်သွားအံ့။ သူတို့သည် နံနက်ခင်းနှင့် ညနေခင်းတိုင်း အလ္လာဟ် အချုပ်အခြာတော်အား ဂုဏ်တော်မွှမ်းလျက်ရှိနေကြပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆၆)

၁၃၇၅။ (သုခဘုံအတွင်းသို့) ထပ်မံဝင်ရောက်မည့်သူများသည် ကြယ်တာရာများအလား ထွန်းတောက်နေအံ့။ သူတို့၏နှလုံးသားမှာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ စိတ်နှလုံးအလား ဖြစ်ကြအံ့။ အကြောင်းမှာ သူတို့ထံ၌ အချင်းချင်း ကွဲပြားခြင်းနှင့် မုန်းတီးရန်လိုခြင်း မရှိကြ၍ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့တစ်ဦးချင်း၌ ဇနီးနှစ်ဦးစီရှိအံ့။ ထိုဇနီးတိုင်းသည် လှပ၍ သန့်စင်၏။ သူမတို့ခြေထောက်များ၏ အရိုးတွင်းရှိ ရိုးတွင်းခြင်ဆီမှာ အသားကိုဖောက်ထွင်း၍ပင်မြင်ကြရအံ့။ ထိုသူတို့ သည်နံနက်ခင်းနှင့် မွန်းတိမ်ချိန်တိုင်း အလ္လာဟ်အချုပ်အခြာတော်အား ဂုဏ်တော်မွှမ်းလျက်သာရှိကြအံ့။ သူတို့သည် မည်သည့်အခါမျှ ဖျားနာခြင်း ရှိတော့မည်မဟုတ်။ သူတို့သည် နှပ်ညစ်ခြင်း၊ တံတွေးထွေးခြင်းလည်း ပြုအံ့မည်မဟုတ်

(ကျန်ရှိသည့် ဟဒီးဆ်မှာ အထက်ပါအမှတ်စဉ်-၁၃၇၄ အတိုင်းဖြစ်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၆၇)

၁၃၇၆။ ကေနီအမှန် ခုနစ်သောင်းသို့မဟုတ် ခုနစ်သန်းသော ငါ၏နောက်လိုက်များသည် ဂျန္ဓုသ်တွင်းသို့ တစုတစည်းတည်း ဝင်ရောက်ကြရလေအံ့။ သူတို့အတွင်းမှ ပထမဦးဆုံးသူနှင့် နောက်ဆုံးသူသည်တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဝင်ရောက်ကြရအံ့။ သူတို့၏မျက်နှာများမှာ လပြည့်ညဉ့်၏ လပြည့်ဝန်းအလား ထိန်ထိန်သာလျက်ရှိကြအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ် ဘင်န် စအ်ဖ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၇၀)

၁၃၇၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ပိုးဝတ်ရုံတစ်ထည်ဆက်သလာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် (အမျိုးသားများ) ပိုးထည်အသုံးပြုခြင်းကို တားမြစ်တော်မူလေရှိသည့်အတိုင်း လူတို့မှ ယင်းဝတ်ရုံအပေါ် မက်မောနှစ်သက်နေ(သည်ကို တွေ့သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏ ‘မုဟမ္မဒ်၏ နဖစ်ကို စိုးပိုင်ကိုင်ထားတော်မူသော အလ္လာဟ်မြတ်အား

တိုင်တည်ပါ၏။ ဂျန္ဓသံတွင် စအိဒ်ဘင်န် မုအာဇ်၏ လက်ကိုင်ပဝါများသည် ဤအရာထက်ပင် သာလွန်ကောင်းမြတ်လေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၇၁)

၁၃၇၈။ ဂျန္ဓသံ၌ သစ်ပင်တစ်ပင်ရှိ၏။ အကယ်၍ အစီးအနင်းစီးနင်းသူသည် ၎င်း၏အရိပ်အတွင်းနှစ်ပေါင်းတစ်ရာ အထိ ခရီးနှင့်သော်လည်း ထိုအရိပ်ကို မကျော်ဖြတ်နိုင်။

ဆင့် ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၇၄)

၁၃၇၉။ အစီးအနင်း စီးနင်းသူတစ်ဦးမှ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာတိုင် ခရီးနှင့်ရမည့် သစ်ပင်တစ်ပင် သုခဘုံ၌ရှိ၏။ အကယ်၍ အသင်တို့မှ ဆန္ဒရှိလျှင် ‘ထိုအပြင် ကျယ်ဝန်းပြန့်ပြူး၍ မြဲသော အရိပ်အာဝါသ၌ ရှိကြပေမည် (၅၆:၃၀)’အား ဖတ်ရွတ်ကြကုန်။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၇၅)

၁၃၈၀။ ‘မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း၏ အရှေ့အရပ်မှ သို့မဟုတ်အနောက်အရပ်မှ ဝေလံလှသည့် ထွန်းတောက်ကြယ်အား ကြည့်ရှုကြရသကဲ့သို့ ဂျန္ဓသံသုခဘုံသားတို့သည် မိမိတို့၏ အထက်အဆင့်ဆင့်၌ စံပယ်နေကြသူများကို ကြည့်ရှုကြရ ပေအံ့။ ဤသည်မှာ တစ်ဦးထက်တစ်ဦး ထူးမြတ်သာလွန်မှုကြောင့်ဖြစ်၏။’ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူ သည်တွင် လူတို့က ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ထိုသို့(ပို၍မြင့်မားသာလွန်သော) နေရာဌာနများမှ အခြားမည်သူတို့မှ မရောက်ရှိနိုင်စွမ်းသည့် တမန်တော်များအတွက် မဟုတ်ပါသလော’ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ဖြေကြားတော် မူခဲ့ပါသည် ‘အလျှင်းမဟုတ်ချေ။ ငါ၏နစ်နာကို ကိုင်ချုပ်ထားတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၏။ ၎င်း(နေရာများသည်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး စေတမန်တော်များအပေါ် မှန်ကန်မှုရှိခဲ့ကြသူ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်တည်း။’

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၇၈)

အခန်း(ရ) ငရဲမီး၏ လက္ခဏာအခြင်းအရာများနှင့် ၎င်းအား အသင့်ဖန်ဆင်းထားပြီးသည့်အကြောင်း

၁၃၈၁။ အဖျားတက်ခြင်းသည် ဂျဟန္နမ်၏ အပူရှိန်မှ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းကို ရေဖြင့်လျော့ပါးစေကုန်။

ဆင့် ပြန်သူ- အာအိရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၈၅)

၁၃၈၂။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အသင်တို့၏ (လောကီရှိ)မီးသည် ဂျဟန္နမ်မီး၏ အပုံခုနစ်ဆယ်မှ တစ်ပုံဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားရာ တစ်ဦးသောသူက ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ဤ(လောကီရှိ)မီးနှင့်ပင် (ဒဏ်ခတ်ရန်အတွက်) မလုံလောက်နိုင်ပေ ဘူးလော’ဟု မေးသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငရဲမီးသည် ဤ(လောကီရှိ) မီးထက်(၆၉)ပိုင်း ပိုများ၏။ ၎င်းတစ်ဦး ချင်းသည် ဤလောကီရှိ မီးများအတိုင်း ပူလောင်၏’ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၈၆)

၁၃၈၃။ ကိယာမသ်နေဉ်လူတစ်ဦးမှာ ခေါ်ထုတ်ခံရပြီး ငရဲမီးထဲသို့ ပစ်ချခံရအံ့။ သို့ဖြင့်သူ၏အူများထွက်ကျပြီး ၎င်းသူ၏ မြည်းတစ်ကောင်အလား ကျောက်ကြိတ်ဆုံကြီးတစ်ခုကို လှည့်ပတ်သွားလာနေရအံ့။ ငရဲဘုံသားများသည် သူ့အနီးစုရုံလာပြီး ‘အို-မည်သူမည်ဝါ၊ အသင်ဘာဖြစ်သွားသနည်း’ အသင်သည်ပင်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့အား ကောင်းရာ ညွှန်ကြား မကောင်းဖြစ်တားခဲ့သည်မဟုတ်လော’ ဟုပြောဆိုကြအံ့။ ၎င်းသူမှ ဤသို့အဖြေပေးလေအံ့ ‘အမှန်ပင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အား ကောင်းမှုညွှန်ကြားလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ကမူ မပြုကျင့်ခဲ့။ အသင်တို့အား မကောင်းမှုမှ ဖြစ်တားလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်ကမူ မပြုကျင့်ခဲ့ပါလေ’။

ဆင့် ပြန်သူ- အုစာမဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၈၉)

အခန်း(၈)   အိတ်လစွနှင့် ၎င်း၏စစ်သည်များ၏ လက္ခဏာခြင်းရာများ

၁၃၈၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ပြုစားခြင်းခံရလေရာ ကိုယ်တော်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသည်ကို ပြုသည့်အလား ထင်မြင်တော်မူလေ၏။ တစ်နေ့တွင် ကိုယ်တော်ကောင်းမြတ်သည် ကြာညောင်းလှစွာ ဆုမွန်ကန်စွာ တောင်းဆိုပြီးနောက် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ‘ငါသည် မိမိကိုယ်ကို မည်သို့ကုသရမည်ကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှ အသိပေးတော်မူလိုက်ပြီထင်၏။ (အိမ်မက်တွင်) လူနှစ်ဦးသည် ငါ့ထံလာရောက်ကာ ထိုင်ကြ၏။ တစ်ဦးမှာ ငါ၏ဦးခေါင်း၊ နောက်တစ်ဦးမှာ ငါ၏ခြေထောက်နှင့် ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတစ်ဦးက နောက်တစ်ဦးအား ‘ဤသူ၏ ဝေဒနာမှာ ဘာများနည်း’ဟု မေးရာအခြားတစ်ဦးက ‘သူသည် ပယောဂပြုစားခံရခြင်းဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြား၏။ ပထမလူက ‘မည်သူ မည်သူ့အား ပြုစားထားသနည်း’ဟု မေးရာ အခြားတစ်ဦးက ‘လဘီးဒ်ဘင်န် အလ်အအ်ဆွမ်ဖြစ်၏’ဟု ဖြေ၏။ ပထမလူက ‘ဆံပင်ဆံစများစုပေါင်းထားသည့် ခေါင်းဘီးတစ်ချောင်း၊ စွန်ပလွံအဖိုပင်၏ဝတ်မှုန်မှ အပေါ်ယံ လွှာ’ဟု ဖြေ၏။ ပထမလူက ‘ထိုအရာသည် အဘယ်နေရာ၌ရှိနေသနည်း’ဟုမေးရာ ဒုတိယလူက ‘၎င်းသည် ဇရဝါးရ်၏ ရေတွင်းထဲ၌ ရှိသည်’ဟု ဖြေကြား၏။’

၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းရေတွင်းသို့ ထွက်ကြသွားပြီး ပြန်လည်ကြွမြန်းလာ၏။ ပြန်လာရာဝယ် ကျွန်မအား ‘ထို (နေရာရှိ) စွန်ပလွံပင်များမှာ ယှိုင်သွာန်တို့၏ ဦးခေါင်းများနှင့် ညွှန်တူကြကုန်၏’ဟု ပြောပြတော်မူ၏။ ကျွန်မက ‘ပြုစားမှု၌ အသုံးချခဲ့သော ယင်းပစ္စည်းကို ကိုယ်တော်မှ ထုတ်ယူလိုက်ပါသလော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က ‘မထုတ်ယူခဲ့ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါ့အား ပျောက်ကင်း ချမ်းသာစေခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ ငါ့ကိုယ်တော်မှ စိုးကြောက်သည်မှာ လူတို့အကြား ဤမကောင်းမှုလုပ်ရပ် ပျံ့နှံ့ကုန်မည့်အရေး ဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

အာအိရ်ဟ်!

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၉၀)

၁၃၈၅။ ယှိုင်သွာန်သည် အသင်တို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံလာရောက်၍ ‘မည်သူမည်ဝါကိုမည်သူက ဖန်ဆင်း ခဲ့သနည်း၊ ထိုထိုသောအရာကို မည်သူက ဖန်ဆင်းခဲ့သနည်း’ဟူ၍ ပြောရာ (အသင်၏ဖန်ဆင်းရှင်ကို မည်သူက ဖန်ဆင်းထားသနည်း’ဟု မေးမြန်းသည်အထိပင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းမှ ဤသို့မေးခွန်းမျိုးပေးလာလျှင် အကြင်သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပြီး ယင်းသို့သောအတွေးများကို စွန့်လွှတ်လော့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၉၆)

၁၃၈၆။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)အား အရှေ့အရပ်သို့ လက်ညှိုးညွှန်ပြရင်း ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ‘ကြည့်လော့။ (ထိုအရပ်ဖက်၌) အလ်ဖိသ်နဟ်ရှိလိမ့်မည်။ ယှိုင်သွာန်၏ ခေါင်းဆောင်ထွက်ရှိလာမည့် ယင်းအရပ်ဖက်မှ အလ်ဖိသ်နဟ်သည် ပေါ်ထွက်လာအံ့’။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၉၉)

*မှတ်ချက် *

အလ်ဖိသ် နဟ်=အဆက်အခံ/ဩဿနာ/အနှောင့် အယှက်/စမ်သပ်မှု။

၁၃၈၇။ ညဉ့်အချိန်ဝင်ရောက်လာလေလျှင် အသင်တို့၏ ကလေးငယ်များကို အသင်တို့၏ အနီး၌ ရှိကြစေကုန်၊ အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်၌ ယှိုင်သွာန်များ အနှံ့အပြား ထွက်ကြကုန်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ တစ်နာရီလွန်ပြီးနောက် အသင်တို့သည် ၎င်း(ကလေးငယ်)တို့အား လွှတ်ထားနိုင်ကြသည်။ ပြီးလျှင်အသင်တို့၏ အိမ်တံခါးများကို ပိတ်လိုက်ကြ လေ။ ယင်းသို့ပြုရာဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်အားတသကြကုန်။ ၎င်းနောက် အသင်တို့၏ အသုံးဆောင် ခွက်ယောက်များကိုလည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်အားတသ ဖုံးအုပ်ထားကြကုန်။ (အကာအဖုံးမရှိခဲ့လျှင်) တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် ကန့်လန့်ဖြတ်ထားလိုက်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၀၀)

*မှတ်ချက် *

အိုခွက်ယံးကန်စသည်တို့အပေါ်ဖုံးအုပ်ကာကွယ်ရမည့် ယဉ်းမရှိက တုတ်ချောင်းစသဖြင့် တစ်ခုခုဖြင့် ထားရန်လိုအပ်သည်။

၁၃၈။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အစုအဝေး၌ ထိုင်နေစဉ် လူနစ်ဦးသည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ပြစ်တင် ဆဲဆိုကြလေ၏။ တစ်ဦးသောသူ၏ မျက်နှာမှာ ဒေါသကြောင့် နီရဲလာပြီး လည်ပင်းသွေးကြောပင် ထောင်တက်လာခဲ့၏။ ထိုသည့်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါသိရှိသော စကားတစ်ခွန်း၏၊ အကယ်၍ ထိုသူသည် ယင်းစကားရပ်ကို ရွတ်ဆိုပါက သက်သာပြေလျော့မှုကို ရစေ၏။ ၎င်းမှာ အအူးဇု ဘစ်လွှားဟိ မိန့်၍ ယှိုင်သွာန်ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက်တွင် သူ၏ ဒေါသအပေါင်းအဝေးသို့ ထွက်ခွာသွားပေအံ့’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ တစ်စုံတစ်ဦးမှ ထိုသူအား ‘ယှိုင်သွာန်၏ ထိုးဆွမှု’မှ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံလော့ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆိုတော်မူချေပြီ’ဟု ပြောရာ ဒေါသကြီးနေသူက ‘ကျွန်ုပ်ရူးနေ၍လော’ဟု ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စုလိုင်မာန် ဘင်န် ဆွဲ၍ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၀၂)

၁၃၉။ သမီးဝေခြင်းသည် ယှိုင်သွာန်ဘက်မှ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ အသင်တို့အနက် တစ်စုံတစ်ယောက်မှ သမီးဝေသော် မိမိ၏သမီးဝေမှုကို တတ်စွမ်းသမျှ ထိန်းချုပ်လော့။ အကြောင်းမှာ အသင်တို့တစ်ဦးဦးမှ (သမီးဝေစဉ်) ‘ဟား’ဟု ဆိုမိပါက (အသံထွက်ပါက) ယှိုင်သွာန်သည် ထိုသူအား ဟားတိုက်ရယ်မောမည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရိုဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၀၉)

၁၄၀။ ကောင်းမြတ်သောအိမ်မက်သည် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဖြစ်၏။ အိမ်မက်ဆိုးသည် ယှိုင်သွာန် ဘက်မှ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အကယ်၍ အသင်တို့တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ အိမ်မက်ဆိုးတစ်ခုမက်မြင်၍ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့သော် မိမိ၏လက်ဝဲဖက်သို့ တံတွေးထွေးပါ။ ယင်း၏ မကောင်းကျိုးမှ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါလေ။ ဤသို့အားဖြင့် ၎င်း (အိမ်မက်ဆိုး၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု)သည် သူ့အား ထိခိုက်နစ်နာစေမည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူကာသဒ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၁၃)

၁၄၁။ အကယ်၍ အသင်တို့တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အိပ်စက်ရာမှ လန့်နိုးလာခဲ့သော် ထိုသူသည် ဝုသ္မုပြုလော့ မိမိ၏နှာခေါင်းအတွင်းသို့ ရေ(ရှူသွင်း၍) သုံးကြိမ်မှတ်ထုတ် ဆေးကြောလော့။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ယှိုင်သွာန်သည် တစ်ညလုံး ထိုသူနှာခေါင်းအထက်ပိုင်း၌ နေထိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရိုဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၁၆)

*မှတ်ချက် *

အထက်ဖော်ပြပါအချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့မှ ဉာဏ်မီကြမည်မဟုတ်။ မျက်ကွယ်ယာကအကြောင်းအား တဖန်တော်မြတ်(ﷺ) အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အသံမျှကိုသာ ကျွန်ုပ်တို့ သိကြရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

အခန်း(၉) အ-ဘ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၆၄)နှင့် (၃:၁၀)

၁၄၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဓမ္မပလ္လင်ထက်မှ ဤသို့မိန့်ခွန်းမြွေတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏။ ‘မြွေများ ကို သတ်ကြ။ ကျောပြင်ပေါ် အဖြူစင်းနှစ်စင်းရှိသော မြွေနှင့်အမြီးပြတ်(ဝါ)အမြီးတိုနဲ့ဖြစ်သော မြွေကို သတ်ကြကုန်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့သည် လူတို့အား မျက်လုံးကန်းစေသည်သာမက (ကိုယ်ဝန်ဆောင်များက) သားလျှောသားပျက် ဖြစ်စေသောကြောင့် ဖြစ်၏။

တစ်ခါက ကျွန်ုပ်တို့သည် မြွေတစ်ကောင်ကို သတ်ဖြတ်ရန် လိုက်ဖမ်းနေစဉ် အဘူလုဘာဟ်မှ ကျွန်ုပ်အား ခေါ်၍ ‘၎င်းအားမသတ်နှင့်’ဟု ပြောခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ရုလုလွှာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မြွေများကို သတ်ရန်အမိန့် ပေးခဲ့၏’ဟု ဆိုရာသူက ‘သို့သော်နောက်ပိုင်းတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူနေအိမ်များအတွင်းနေထိုင်သော မြွေများကို သတ်ဖြတ်ခြင်းအပေါ်တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အိုမရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၁၈)

အခန်း(၁၀) မှတ်တမ်းတစ်ဦး၏ အကောင်းဆုံးပိုင်ဆိုင်မှုမှာ သိုးများဖြစ်လာအံ့။ သူသည် တောင်ထိပ် များပေါ်၌ စားကျက်ပြုအံ့။

၁၃၉၃။ သွေဖည်ခြင်း၏ ဦးသျှောင်သည် အရှေ့အရပ်၌ရှိ၏။ မြင်းများနှင့်ကုလားအုတ်များ ပိုင်ရှင်တို့၏ စရိုက်လက္ခဏာ မာန်မာနနှင့် ဝင့်ဝါမှုဖြစ်၏။ ကျေးတောသား (ပညာမဲ့) အုပ်ချုပ်သူများသည် ၎င်းတို့၏ ကုလားအုတ်များ ဖြင့်သာ အလုပ်ရှုပ်လျက် သာသနာရေးကို အလေးထားမည်မဟုတ်။ သိုးပိုင်ရှင်များ၏ စရိုက်လက္ခဏာမှာ ရိုးသားမှုနှင့် သိမ်မွေ့မှုဖြစ်ကြအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၀)

၁၃၉၄။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ယီမင်နယ်ဖက် လက်ညှိုးတော်ညွှန်၍ ‘အီမာန်သည် ယီမင်နယ်သားများဘက်မှ ဖြစ်၏။ မိမိတို့၏ ကုလားအုတ်များဖြင့် အလုပ်ရှုပ်လျက် သာသနာရေးကို အရေးမစိုက်ကြသော ကျေးတောသား အုပ်ချုပ်သူတို့၏ အရည်အသွေးမှာ အာဏာပြခြင်းနှင့် အကြင်နာတရားကင်းမဲ့ခြင်းတို့ ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ပြီးနောက် အရှေ့အရပ်ဖက်သို့ညွှန်ပြကာ ‘ထိုအရပ်မှ ယှိုင်သွာန်ခေါင်းဆောင်၏ ဘက်တော်သားနှစ်ရပ်ပေါ်ထွက်လာအံ့။ အမည်အားဖြင့် ရဘီးအဟ်နှင့် မုသွရ် လူမျိုးစုဟူ၍ ဖြစ်အံ့’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အု(က်)တဟ်ဘင်နီအမ်ရ်ဘင်နီအဘူမတ်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၁)

၁၃၉၅။ အသင်တို့သည် ကြက်ဖတွန်သံကြားသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ကောင်းခြင်းတရားများကို တောင်းခံ ကြကုန်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းသည် ကောင်းကင်တမန်ကိုတွေ့မြင်လိုက်၍(တွန်ခြင်း)ဖြစ်၏။ အသင်တို့သည် မြည်း၏ အော်ဟစ်သံကြားရသော် ယှိုင်သွာန်(၏နှောင့်ယှက်မှု)မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံကြကုန်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းသည် ယှိုင်သွာန်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရ၍ (အော်မြည်ခြင်း) ဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၂)

၁၃၉၆။ ‘အစ္စရာအီလ်(အစ္စရေး) မျိုးနွယ်စုမှ တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့မှာ ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့ကြကုန်၏။ သူတို့ဘာလုပ်ခဲ့ကြ သည်ကို မည်သူမျှမသိ။ ၎င်းတို့မှာ ကျိန်စာသင့်ကာ ကြွက်အသွင်ပြောင်းသွားခဲ့ခြင်းဟူသည်မှတစ်ပါး ငါသည် အခြားကို မမြင်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကယ်၍ အသင်တို့သည် ကုလားအုတ်နို့ကို ကြွက်များ၏ရှေ့၌ ချခဲ့ပါက ၎င်းတို့မှ မသောက်ကြ၊ အကယ်၍ သိုးနို့ကို ချပေးခဲ့ပါက ၎င်းတို့မှ သောက်သုံးကြလိမ့်မည်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်အား မေးမြန်းသော ကအဘ်ကို ကျွန်ုပ်မှ ပြောပြခဲ့၏။ ကအဘ်က ကျွန်ုပ်အား ‘အသင်သည် ဤအကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ ကြားသိခဲ့ခြင်းလော’ဟု မေးရာကျွန်ုပ်က ‘ဟုတ်မှန်၏’ဟု ဖြေ၏။ ကအဘ်က ကျွန်ုပ်အား ဤမေးခွန်းကိုပင် အကြိမ်ဖန်များစွာမေးနေလေရာ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် သောင်ရားဟ် ကျမ်းဂန်ဖတ်ခြင်းလော။ (တမန်တော်မြတ်ထံမှ ဆင့်ပြန်နေခြင်းတည်း)’ဟု ကအဘ်အား ပြောခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၃)

*မှတ်ချက် *

၁။ အစ္စရေးမျိုးနွယ်စုများအတွက် ကုလားအုတ်၏ နို့နှင့် အသားမှာ ဟရမ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး သိုး၏အသားကို စားသုံးခြင်းမရှိ။ ခွင် ကြွက်များ၏အသေအထအပေါ် အဓိပ္ပာယ်ကောက်၍ အချို့အစ္စရေးမျိုးနွယ်စုမှာ ကြွက်အသွင် ပြောင်းသွားခဲ့ သည်ဟုဆိုကာ မာန်ဆာန် မိန့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

၂။ အဘူဟုရိုင်ရှပ်မှ ကအဘ်အားပြောကြားမှုမှာ-ဆင် သာအခါ ထို အစ္စရေးမျိုးနွယ်စုတို့သည် ဘာနှင့် ဖြစ်သွားကြောင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အမည်ဖြင့် သိရှိစေခဲ့ သည်ဟူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

၁၃၉၇။ အကယ်၍ အသင်တို့တစ်ဦးဦး၏ သောက်စရာအတွင်း ယင်ကောင်များကျရောက်လေလျှင် ၎င်း(ယင် ကောင်)အား အရည်ထဲသို့ နစ်မြုပ်လိုက်ကုန်။ အကြောင်းမှာ ၎င်း၏ အတောင်တစ်ဖက်၌ ရောဂါရှိနေပြီး ကျန်တစ်ဖက်၌ ရောဂါပျောက်ကင်းစေသည့်ဓာတ်ပါရှိနေ၍ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၃၇)

ဆေးသိပ္ပံ အကြောင်းနားလည်သူမရှိသလောက်ဖြစ်သောလွန်ခဲ့သည့် နှစ်ဆယ်(၁၄၀၀)ကျော်ကတည်းက ဤအကြောင်းကို တန်ဆာန် ဖော်ပြဆက်မူခဲ့သည်။ ယခုသော်ကား ဆေးပညာအရ ဤအကြောင်းအချက်မှာ ထင်ရှားလှ၏။ အလားတူစွာပင် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ် ရှုပ်ကလ်စည်းများကို လည်းကောင်း၊ ဧရာဂါသတ် အင်္ဂါယန္တရားများကို လည်းကောင်း ဖန်ဆင်းဆက်မူထား၏။ ပြင်ပမှဝင်ပြီးမှသာ သို့သော် သုဘာသနပြုချက်တစ်ရပ်ကို ကြပ်မတ်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ယင်ကောင်သည် ဧရာဂါပိုးနှင့် ၎င်းဧရာဂါဧရာဂါတို့တွင် ပြောင်းလဲပြောင်းလဲ အတည်တကျနေထိုင်တတ်ပြီး သယ်ဆောင်ထားကြောင်းတွေ့ရှိခဲ့ကြပြီဖြစ်သည်။ သာမန်အားဖြင့် အရည်တစ်ခုခုထဲသို့ ဝင်ရောက်နေထိုင်ပြီးမှသာ ၎င်းသယ်ဆောင်ထားသော ဧရာဂါပိုးမှာ ဝင်ရောက်သွားလေ့ရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုဧရာဂါပိုးအား တန်ပြန်ချေပသောအခါမှသာ ယင်ကောင်အားစုံစုံနစ်မြုပ်စေရမည်ဖြစ်၏။ အိဂျစ်ပြည်၊ ကိုင်ရိုမြို့၊ အလ်အဇ်စဟရ် တက္ကသိုလ်၊ အိဂျစ်ပြည်သူ့အကြံပေးဌာနမှ မိတ်ဆွေ ++++ ဤအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဟဒီးဆ်ဆက်ကို မူတည်ပြီး ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးသားခဲ့ပါ၏။ ထိုဆောင်းပါးသည် ဤစာများကို ဤသို့ ဖော်ပြခဲ့၏။ ယင်ကောင်၏ဝမ်းဗိုက်တွင်၌ အလျားလိုက်သဏ္ဌာန်တဆ အပြင်ဆင်လ် မှာ အကြီးဆုံး ဂုဏ်တော်ရှိ၏။ ယင်ဆဲလ်တို့သည် မိမိတို့၏ ရှင်သန်လည်ပတ်မှုအတွက် ယင်ကောင်၏ အသက်ရှူပြန် မှားမှ တစ်ဆင့်တစ်ဆင့် ယင်ကောင်၏ အရည်တစ်ခုခုအတွင်း နစ်ချလိုက်ပါက ၎င်းဆဲလ်တို့သည် အရည်အတွင်း ဝေါက်ကွဲလွင့်စင်ကုန်ပြီး ထိုဆဲလ်အချို့မှာ ယင်ကောင်သယ်ဆောင်လာသည့် ဧရာဂါများအတွက် ပြောင်းလဲလက်ဖြစ်သွားပါသည်။ (++++)

၁၃၉၈။ ပြည့်တန်ဆာမတစ်ဦးသည် ဖုတ်လိုက်ဖြစ်နေသော ခွေးတစ်ကောင်ကို ရေတွင်းတစ်ခုအနီး ဖြတ်သန်း တွေ့ရှိခဲ့၏။ ခွေးမှာ ရေငတ်ခြင်းကြောင့် သေလုမျောပါးဖြစ်နေသည်ကို မြင်ရသော် သူမသည် သူမ၏သားရေခြေစွပ် (ဝါ)ဖိနပ်ကို ချွတ်၏။ မိမိ၏ဦးခေါင်းရံလွှာဖြင့် ဖိနပ်ကိုချည်နှောင်ကာ ထိုခွေးအတွက် ရေအနည်းငယ်ခပ်ယူပေးခဲ့လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းလုပ်ရပ်ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူမအား ခွင့်လွှတ်တော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၃၈)

_____

၅၅။ တမန်တော်များ(အမ်ဘီယာအ်)၏ အကြောင်းထုပ္ပတ်များ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အာဒမ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းနှင့် သူ၏မျိုးဆက်များ

၁၃၉၉။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အာဒမ်(ﷺ)ကို အတောင်(၆၀)မြင့်မားသော လူသားအဖြစ် ဖန်ဆင်း တော်မူခဲ့၏။ အသျှင်မြတ်မှ သူ့အား ‘ကောင်းကင်တမန်များ၏ အစုအဝေးသို့သွား၍ စလာမ်ဆိုနှုတ်ခွန်းဆက်လော့၊ ၎င်းတို့၏ ပြန်ကြားမှုကိုနားဆင်လော့၊ အကြောင်းသော်ကား ၎င်းသည် အသင်နှင့်အသင့်မျိုးဆက်တို့၏ နှုတ်ခွန်း ဆက်ခြင်း ဖြစ်လာအံ့’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြင့် အာဒမ်မှ ‘အတ်စလာမုအလိုင်းကွန်းမ်’ဟုဆိုရာ ကောင်းကင် တမန်များက ‘အတ်စလာမု အလိုင်းက ဝရဟ်မသုလ္လာဟ်’ဟု ဖြေကြကုန်၏။ ကောင်းကင်တမန်များသည် အာဒမ်အား ပြန်ကြားမှု၌ ‘ဝရဟ်မသုလ္လာဟ်’ကို ထည့်သွင်းခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရောက်မည့်သူတိုင်းသည် အာဒမ်နှင့်တူဆင် မည်ဖြစ်အံ့။ အာဒမ်ကို ဖန်ဆင်းခဲ့ချိန်မှ စပြီးလူတို့သည် တစ်နေ့တစ်ခြား အရပ်အမောင်း နိမ့်ကျလာခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ရှဟ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၄)

*မှတ်ချက် *

ဘုခါရီအင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် အနှစ်ချုပ်ကျမ်း၌ ‘ဆွးရသ်အာဒမ်’ကို သွင်ပြင်လက္ခဏာနှင့် ကိုယ်လုံးဆို ဖြစ်သည်။ ဟဒီးဆ်ဆော်၏သဘောအရအာဒမ်နှင့် ဆင်တူသူများသည် ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရောက်လိမ့် မည်ဟု ဆို သည်မှာ အဆင်ပြေကြောင်း သဘော ရုပ်ရည်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ဖြစ်ရမည် ဟု ဖွင့် ဆို က မှားယွင်းပါသည်။

(မြန်မာပြန်ဆို သူ)

၁၄၀၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ်မဒီနဟ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူကြောင်း အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် စလာမ် (ﷺ)မှ ကြားလေလျှင် ကိုယ်တော်ထံသွားရောက်၍ ဤသို့ပြောဆိုလျှောက်တင်၏။ ‘ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မှအပ မည်သူမျှ မသိရှိသောအကြောင်းသုံးရပ်ကို အသင့်အားမေးမြန်းပါအံ့။

- (စကြဝဠာပျက်သုဉ်းမည့်နိဂုံး)ကာလ၏ ပထမဆုံးနိမိတ်လက္ခဏာမှာ အဘယ်အရာနည်း။
- (သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်သူများ၏ ပထမဦးဆုံး ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်မှာ အဘယ်နည်း။
- (ကလေးသူငယ်သည် သူ၏ဖခင်နှင့်လည်းကောင်း၊ မိခင်ဘက်မှဦးလေးနှင့်လည်းကောင်း အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဆင်တူရပါသနည်း။’

ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘၎င်းတို့၏ အဖြေများကို ဂျစ်ဘရီးလ်က ငါ့အား ယခုလေးတင် ပြောပြလိုက်ပြီ ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ရာ အဘ်ဒုလ္လာဟ်က ‘ကောင်းကင်တမန်အားလုံးအနက် ဂျစ်ဘရီးလ်သည် ယဟူဒီတို့၏ ရန်သူဖြစ်၏’ဟု ပြောကြား၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားခဲ့သည်။

‘နောက်ဆုံးကာလ၏ ပထမဆုံးနိမိတ်လက္ခဏာမှာ လူတို့အား အရှေ့အရပ်မှ အနောက်အရပ်သို့ စုလည်း စုရုံးသွားစေမည့် မီးတစ်စဖြစ်အံ့။ သုခဘုံသားတို့၏ ပထမဦးဆုံးစားဖွယ်ရာမှာ ငါအသည်း၏ ပြင်ပ(မြီးပုံရှိ) အခွံဖုဖြစ်အံ့။ ကလေးငယ်သည် သူ့မိဘများနှင့် ဆင်တူရခြင်းမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ အကြင်လင်မယားဆက်ဆံမှု၌ အမျိုးသားဖြစ်သူမှ ဦးစွာ ကာမဂုဏ်အာရုံပြီးမြောက်လျှင် ကလေးသည် ဖခင်နှင့်ဆင်တူအံ့။ အကယ်၍ အမျိုးသမီးမှ ဦးစွာ ကာမဂုဏ် အာရုံပြီးမြောက်လျှင် ကလေးသည် မိခင်နှင့် ဆင်တူပေအံ့။ ဤတွင် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် စလာမ်က ‘ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှ သက်သေခံပါ၏’ဟု ဆိုပြီးနောက် ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ယဟူဒီများသည် မုသာဝါဒီများဖြစ်ကြပါ၏။ အကယ်၍ သူတို့သည် ကိုယ်တော်ရှေ့မှောက်၌ ကျွန်ုပ် အစွလာမ် သက်ဝင်ခြင်းကိုသိရှိသွားပါက ကိုယ်တော်မှ သူတို့အား (ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို) မေးမြန်းလျှင် ကျွန်ုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့မှ မုသားဆိုကြပေအံ့’ဟု လျှောက်တင်လေသည်။ ယဟူဒီများသည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ လာကြသောအခါ အဘ်ဒုလ္လာဟ်သည် အိမ်အတွင်းသို့ ဝင်သွားခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အသင်တို့အနက်မှ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် စလာမ်ဟု ခေါ်သူသည် မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘သူသည် ကျွန်ုပ်တို့အနက် ပညာအရှိဆုံး၊ အကောင်းအမွန်ဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံးသော(မျိုးဆက်ဝင်) ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်’ ဟုဖြေကြားကြကုန်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အကယ်၍ သူသည် အစွလာမ်သို့သက်ဝင်ခဲ့လျှင် အသင်တို့မည်သို့မြင်မည်နည်းဟု မိန့်ဆိုရာ ၎င်းတို့က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ထိုအရာမှ ကယ်တင်တော်မူပါစေ’ဟု ပြောကြလေ၏။ ဤတွင် အဘ်ဒုလ္လာဟ်သည် ၎င်းတို့ရှေ့မှောက်သို့ထွက် ရှိလာပြီး

‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ ခ,ဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာ ဟူသည် အလျှင်းမရှိ၊ မဟုတ်သည့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်၏ဟု ကျွန်ုပ်မှ သက်သေခံ ထွက်ဆိုပါ၏’ဟု ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုသည့်အပေါ် ၎င်းရဟူဒီတို့က ‘သူသည် ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ အယုတ်မာဆုံးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အနက် အဆိုးယုတ်ဆုံးသူ၏ သားဖြစ်၏’ဟု ဆိုကြပြီးနောက် အဘိဒုလ္လာဟ် မကောင်းကြောင်းကိုသာ ဆက်၍ ပြောဆိုခဲ့ကြ လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်ိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ပါဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၄၆)

၁၄၀၁။ ဘနီအစ္စရာအီလ်(အစ္စရေးမျိုးစိတ်ကြီး)အဖို့ အသားများကို ပုပ်သိုးပျက်စီးအောင်ထားခွင့်မရှိ။ ဟောင်ဝါဒ် အတွက်မှာကား ဇနီးများသည် ၎င်းတို့၏ခင်ပွန်းတို့အပေါ် သစ္စာဖောက်ခွင့် အလျှင်းမရှိ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ပါဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၄၇)

*မှတ်ချက် *

အစ္စရေးတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ပေးကမ်းဆက်သွယ်သောအသားတို့ကို တားမြစ်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်သို့ ရှိသဖြင့် အသျှင်မြတ်သည် ယင်းသို့သိမ်းဆည်းထားသောအသားများကို ပုပ်သိုးပျက်စီးဆက်သွယ်ခွင့်မရှိ။ ဟောင်ဝါဒ်အတွက်အသားများ အပင်မှစားသုံးဆရန် သွေးဆောင်ခဲ့သဖြင့် ခင်ပွန်းအား လိမ်ညာလှည့် စားရာအောက်ခံရ၏။

၁၄၀၂။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငရဲသားများအနက်ပြစ်ဒဏ်အနိမ့်ဆုံးခံရသူအား ‘အကယ်၍အသင်ထံ၌ ကမ္ဘာမြေပေါ်မှ အရာအားလုံး ရှိနေသည်ဆိုငြားအံ့ ရှိနေသည်ဆိုငြားအံ့၊ ၎င်းဖြင့်အသင်သည် မိမိကိုယ်ကိုလွတ်မြောက် အောင် အစားပေးရွေးယူမည်လော’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက ‘မှန်လှပါ အသျှင်မြတ်’ဟု လျှောက်တင်လေအံ့။ ၎င်း နောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ဤသည်ထက်သာမက မေးမြန်းတော်မူခဲ့၏။ ငါအသျှင်မြတ်မှအပ အခြားမည်သည်ကိုမှ ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှုမပြုရန် ခိုင်းစေတော်မူခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အသင်သည် ရှိရိက်၌သာ စွဲမြဲနေခဲ့ ပေ၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်ိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ပါဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၅၁)

၁၄၀၃။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မတရားအသတ်ခံရလေတိုင်း ယင်းကျူးလွန်မှု ပြစ်ဒဏ်မှ ဝေစုဝေပုံတစ်ရပ်ကို အာဒမ်၏ သားကြီးလည်းရရှိ၏။ အကြောင်းမှာ သူသည် လူသတ်ခြင်းအစဉ်အလာကို ပထမဦးဆုံး စတင်ခဲ့သူဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ပါဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၅၂)

အခန်း(၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏မိန့်ကမံမက်တော်(၁၈:၈၃-၈၄)

၁၄၀၄။ တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်မထံ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်သောအခြေအနေဖြင့် ကြွရောက်လာ တော်မူပြီး ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာဟူသည် အလျှင်းရှိသည်မဟုတ်။ များမကြာမီလာလတ္တံ့သော ဘေးအန္တရာယ်တစ်ရပ်သည် အာရတ်များအပေါ်ဒုက္ခအဖြစ်ကျရောက်အံ့။ ယအ်ဂျူးရ်နှင့် မအ်ဂျူးဂျ်၏နံရံ၌ ထွက်ပေါက် တစ်ခုမှာ ဤသို့ဖြစ်သွားချေပြီ’ဟု လက်မနှင့် လက်ညှိုးကို စက်ဝိုင်းသွင်တစ်ခုပြကာ မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်မက ‘ယာ-ရုဗုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မတို့အကြား ကောင်းမြတ်သူများရှိနေလျှင်လည်း ကျွန်မတို့မှာ ချေမှုန်းခြင်းခံရပါမည်လော’ဟု အလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က ‘မှန်၏။ အလ်ခာဆ် တိုးတက်များပြားလာသည့်အခါ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်နတ်ဘင့်နသိဂျ်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ပါဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၆၉)

*မှတ်ချက် *

‘အလ်ခာဆ်’ကို တရားမဝင်ကာမျှ၊ ၎င်းအားဖြင့် ဇွဲဖွားလာသည့် ကလေးများ မကောင်းမှု အမျိုးအစား အစဉ်တိုင်းတစ်ကြိမ်၊ အတွဲ (၁၆)၊ ၈(၂၂)၅၅၄၅ ဆို ဖော်ပြထား၏။

၁၄၀၅။ (ကိယာမသ်နေ၌) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အာဒမ်(ﷺ)အား ‘အို-အာဒမ်’ဟု ခေါ်တော်မူရာ အာဒမ်မှ ‘လတ်ဘိုင်းကံ ဝစဒ်ခိုင်းကံ၊ ကောင်းခြင်းမှန်သမျှ အရှင်လက်ဝယ်ရှိပါ၏’ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်အံ့။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှ ‘ငရဲသားများအား ထုတ်ယူလိုက်လော့’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူရာ အာဒမ်မှ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ငရဲမီးအတွင်းမှ လူဦးရေ မည်မျှကို ထုတ်ယူရမည်နည်း’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူရာ အာဒမ်မှ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ လူတစ်သောင်းလျှင် တစ်ဦးကျီဖြင့် လူပေါင်းကိုးရာကိုးဆယ်ကိုးဦးကို ထုတ်ယူလော့’ဟု ဖြေကြားတော်မူအံ့။ ကလေး ငယ်များသည်ဦးခေါင်းမှ ဆံပင်များဖြူရောင်သွားကုန်အံ့။ ကိုယ်ဝန်သည်အမျိုးသမီးတို့သည် ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျသွားကုန်အံ့။ လူသားတို့ကို

အရက်မသောက်ထားသော်လည်း မူးယစ်ယိမ်းယိုင်နေသူများအဖြစ် မြင်ရလတ္တံ့။ အကြောင်းမှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမျက်တော်သင့်မည်ကို မတရားကြောက်လန့်နေကြခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။

(အထက်ပါအတိုင်းမိန့်ကြားသောအခါ) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အဆွေတော်များက ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့အနက် မည်သူတို့သည် (ကယ်တင်ခံရမည့်) ထိုအုပ်စုအတွင်းပါဝင်ကြပါမည်နည်း’ဟု မေးလျှောက်ကြရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘ကောင်းသတင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်။ အသင်တို့အနက်မှ အမျိုးသားတစ်ဦးဖြစ်လေအံ့။ ယအ်ဂျူးဂျီနှင့် မအ်ဂျူးဂျီမှ လူတစ်ထောင်ဖြစ်ပေအံ့’ ဟူ၍ မိန့်ပြီးနောက် ထပ်မံ၍ ‘ငါ၏ နဖစ်ကို ချုပ်ကိုင်ထားတော် မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်တို့သည် သုခဘုံသား(အားလုံး)၏ လေးပုံတစ်ပုံဖြစ်အံ့ဟု ငါကိုယ်တော်မှ မျှော်လင့်၏’ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ ‘အလ္လာဟ်ဟု အတိတ်ဘဝ’ဟု ဟစ်ကြွေးမိကြ၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်က ‘အသင်တို့သည် သုခဘုံသားတို့၏ သုံးပုံတစ်ပုံ ဖြစ်အံ့ဟု ငါကိုယ်တော်မှ မျှော်လင့်၏’ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ ‘အလ္လာဟ်ဟု အတိတ်ဘဝ’ဟု ဟစ်ကြွေးမိကြ၏။ တစ်ဖန်ကိုယ်တော်က ‘အသင်တို့သည် သုခဘုံသားတို့၏ သုံးပုံတစ်ပုံဖြစ် အံ့ဟု ငါကိုယ်တော်မှ မျှော်လင့်၏’ဟု မိန့်ရာ ကျွန်ုပ်တို့မှ ‘အလ္လာဟ်ဟု အတိတ်ဘဝ’ဟု ဟစ်ကြွေးမိကြ၏။ တစ်ခါ ကိုယ်တော်က ‘အသင်တို့သည် သုခဘုံသားတို့၏ သုံးပုံတစ်ပုံဖြစ်အံ့ဟု ငါကိုယ်တော်မှ မျှော်လင့်၏’ဟု မိန့်ရာ ကျွန်ုပ်တို့မှ ‘အလ္လာဟ်ဟု အတိတ်ဘဝ’ဟု ဟစ်ကြွေးမိကြကုန်၏။ ဆက်လက်၍ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြား ခဲ့ပါသည်။ ‘အသင်(မုစ်လင်မ်)တို့၏ အလားညီအစ်မများမှာ အဖြူရောင်နွားထီးကိုယ်မှ အမွေးနက်သို့တည်းမဟုတ် အနက်ရောင်နွားထီးကိုယ်မှ အမွေးဖြူနှင့်တူ၏။’

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၆၇)

*မှတ်ချက် *

မုစ်လင်မ်တို့သည် အခြားအမွယ်များနှင့် ယှဉ်လျှင် အနက်အတွက်လွန်စွာနည်းပါးသော်လည်း သူတို့၏အမွယ်ကို အပြုအမူဖြင့် ချီးမြှင့်နိုင်ကြသည်။

အခန်း(၃) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၄၀၆။ ကိယာမသ်နေ့တွင် အသင်တို့သည် ဗလာကျင်းခြေ၊ ကိုယ်လုံးတီးနှင့် အရေဖျားလှီးဖြတ် မင်္ဂလာ မပြုသေးသော အဖြစ်၌ ပြန်လည်စုရုံးခံရအံ့။ (ကုရ်အာန်၌ လာရှိသည်မှာ)

‘ငါအသျှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းကို ပထမဆုံး စတင်ဖန်ဆင်းတော်မူသကဲ့သို့ ထိုအရာကိုပင်ထပ်မံ၍ ဖန်ဆင်းတော်မူအံ့။ အသျှင်မြတ်မှ မိမိကိုယ်ကို ပြုသောကတိတော်နှင့်အညီ မုချကေန်ဆောင်ရွက်တော်မူ မည် ဖြစ်ပေသတည်း’။ (၂၁:၁၀၄)

ကိယာမသ်နေ့၌ ပထမဦးဆုံးအဝတ်စားဝတ်စေခြင်းခံရသူမှာ (တမန်တော်)အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ၴ)ဖြစ်အံ့။ ငါ၏ ဆွေသဟာတစ်အချို့မှာ လက်ဝဲဘက် (ငရဲမီး)သို့ ရှေ့ဆောင်ယူခြင်းကိုခံရအံ့။ ဤတွင်ငါကိုယ်တော်မှ ‘(ထိုသူတို့ သည်) ကျွန်ုပ်၏ ဆွေသဟာများ၊ ကျွန်ုပ်၏ဆွေသဟာများ’ဟု ဆိုတော်မူသောအခါ ‘အသင်မှ သူတို့အား ထားရစ်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း ၎င်းတို့သည် ဘက်ပြောင်းသွားခဲ့ကြကုန်၏’ဟူ၍ အသံတော်ရောက်အံ့။ ၎င်းနောက် ငါကိုယ်တော်သည် အဘ်ဒုဆ် ခွာလိဟ် (တမန်တော်အီစ)၏ စကားကို လျှောက်တင်မည်ဖြစ်အံ့။

‘ထို့ပြင်တစ်ဝ ကျွန်တော်မျိုးသည် ၎င်းတို့အတွင်းရှိစဉ်တလျှောက် ၎င်းတို့(အကြောင်း)ကို သိရှိသူ သက်သေဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား ဆောင်ယူတော်မူသောအခါ ၎င်းတို့အကြောင်းကို သိရှိသူမှာ အသျှင်မြတ်သာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ်သော်ကား အသျှင်မြတ်သည်သာ အရာခပ်သိမ်းကို သိရှိတော်မူ ပေသည်။’

အကယ်၍ အသျှင်မြတ်မှ၎င်းတို့အား ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မူပါလျှင် ၎င်းတို့သည် အသျှင်မြတ်၏ ကျွန်များသာဖြစ်ပါ၏။ အကယ်၍ အသျှင်မြတ်မှ ၎င်းတို့အား ခွင့်လွှတ်ပေးသနားတော်မူပါလျှင် ကေန်စင်စစ် အသျှင်မြတ်သာလျှင် တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် အပြည့်စုံတော်မူဆုံး၊ အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်ဉာဏ် အပြည့်စုံဆုံး ဖြစ်တော်မူပါသည်။ (၅:၁၇၇-၁၈၈)

ဆင့် ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၆၈)

၁၄၀၇။ ကိယာမသ်နေ့တော် (တမန်တော်)အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ၴ)သည် သူ၏ ဖခင်အာဇ်နှင့် တွေ့ဆုံရာအာဇ်၏ မျက်နှာသည် ဖုန်မြေလူး၍ မဲမှောင်နေပေအံ့။ အစ်ဘ်ရာဟီမ်က ၎င်းအား ‘ကျွန်ုပ်အား ဖီဆန်ငြင်းပယ်မှုမပြုရန် ကျွန်ုပ်မှ အသင့်အား ဖီဆန်ငြင်းပယ်ခြင်း မပြု’ဟု ဖြေကြားလေအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ အစ်ဘ်ရာဟီမ်က ‘အို-ဖန်ဆင်းရှင်။ အရှင်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား ကိယာမသ်နေ့၌ အရှက်တကွဲအကျိုးနည်းခြင်း(သိက္ခာကျခြင်း) ပြုတော်မူမည်မဟုတ်ဟု ကတိတော်ပြုတော်မူခဲ့ပါသည်။’

ကျွန်ုပ်၏ဖခင်ဖြစ်သူအား သေးသိမ်စေမှုနှင့် ကျိန်စာသင့်မှုထက် ကျွန်တော်မျိုးအား သိက္ခာကျစေခြင်း ရှိပါဦးမည်လော’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ‘ငါသည် ကာဖီရ်များအပေါ် ဂျန္နသ်(ဝင်ရခြင်း)ကို ဟရာမ်ပြုထားတော်မူပြီး ဖြစ်၏။ အို-အစ်ဘ်ရာဟီမ်၊ အသင့်ခြေထောက်များ အောက်၌ အဘယ်အရာ ဟူသည်ကို ကြည့်ရှုလေလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူအံ့။ အစ်ဘ်ရာဟီမ်မှ ကြည့်လေရာ ၎င်းနေရာတွင် သွေးစွန်းနေသည့် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို တွေ့ရလေအံ့။ ၎င်းနောက်ဝယ် ထိုတိရစ္ဆာန်သည် ခြေထောက်များကို ဖမ်းယူ၍ ငရဲမီးအတွင်းသို့ ပစ်ချလိုက်ခြင်း ခံရလတ္တံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(၅)ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၆၉)

*မှတ်ချက် *

တမန်ဆော် အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ခ)၏ ဖခင်မှာ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အဖြစ် အသွင်ပြောင်းခံရပြီး ငရဲမီးထဲသို့ ပစ်သွင်းခံရသောအံ့ ။ ၎င်းသူသည် ကာဖီရ်ဖြစ်သဖြင့် သာဖြစ်သူ မှစ်လင်မိ၏ ကြားဝင်အသနားခံမှုသည်လည်း အရာမရောက်နိုင်ချေ။ ထိုသောအခါ၌ အစ်ဘ်ရာဟီမ်၏ ဖခင်အမျိုးတော်ပြတ်ကင်းသွားမည်ဖြစ်အံ့ ။

၁၄၀၈။ လူအများက ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့အနက် ဂုဏ်ပေးမှုနှင့် အထိုက်တန်ဆုံးမှာ မည်သူပါနည်း’ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့အနက် သပ်ကဝါတရားအမြင့်မားဆုံးသူ’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ လူတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မတောင်းဆိုကြပါ’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဆက်လက်၍ ‘၎င်း(သူ၏) နောက်ဝယ်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တမန်တော်ယူစုဖ်(ခ)ဖြစ်၏။ ၎င်းသူသည် ခလီးလုလ္လာဟ်၏သား (ထိုတမန်တော်)၏သားဖြစ်သည်ဟုမိန့်ရာ လူတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မတောင်းဆိုပါ’ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏’ သို့ဆိုလျှင် အသင်တို့မှ တောင်းဆိုမေးမြန်း လိုသည်မှာ အာရတ်တို့၏အဆက်အနွယ်များအကြောင်း မဟုတ်ပေသလော၊ အစ္စလာမ်မတိုင်မီ အသိမဲ့ခေတ်က အကောင်းဆုံးဖြစ်ခဲ့ကြသူတို့သည်လည်း သာသနာ့အသိပညာနားလည်သဘောပေါက်မှုဖြင့် အကောင်းဆုံးသူများ ဖြစ်လာကြပေအံ့။’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(၅)ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၇၇)

*မှတ်ချက် *

ခလီးလုလ္လာဟ်=တမန်ဆော်အစ်ဘ်ရာဟီမ်(အလိုငါး)၏ ဘွဲ့ထူးတစ်ခု

၁၄၀၉။ လူနှစ်ဦးသည် ညဉ့်အခါ၌ ငါကိုယ်တော့်ထံရောက်လာခဲ့ကြ၏။ (ငါ့အားခေါ်ဆောင်သွားရာ ငါတို့သည် လွန်စွာအရပ်မြင့်သူတစ်ဦးအား ဖြတ်သန်း(တွေ့ရှိ)ခဲ့၏။ သူ့အရပ်မှာ သူ၏ဦးခေါင်းကို ငါမှ မတွေ့မြင်နိုင်သည့်အထိ မြင့်မား၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ခ)ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စမုရ်ဟ်ဘင်န် ဂျန်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၇၇)

*မှတ်ချက် *

အထက်ပါဆွေဆုံမှုသည် အိပ်မက်အတွင်း၌ဖြစ်ခဲ့ ၏ဟု ဖွင့်ဆို ဖော်ပြထားသည်။

၁၄၁၀။ အကယ်၍အသင်တို့မှ အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ခ)အား မြင်တွေ့လိုလျှင် အသင်တို့၏ဆွေသဟာ(ငါကိုယ်တော် မြတ်)အား ကြည့်ရှုကြကုန်။ မူစာ(ခ)မှာကား ခွေလိပ်တွန့်ကောက်သောဆံနွယ်နှင့် စွန်ပလွံအမျှင်များဖြင့် ကျစ်ထား ၏။ သူသည် တောင်ကြားလမ်းသို့ ယခုပင် ဆင်းသက်လာသည့်နှယ် ငါမြင်ယောင်လျက်ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အတ္တုဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၇၄)

*မှတ်ချက် *

တမန်ဆော်မြတ်(ခ)နှင့် တမန်ဆော်အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ခ)သည် ရုပ်ရည်အားဖြင့် ဆင်တူကြ၏။

၁၄၁၁။ t pb & D(၁၄၁၁)သည် သက်တော်ရှစ်ဆယ်၌ ကဒ်နူးမံဖြင့် အရေဖျားလှီးဖြတ်မင်္ဂလာပြုခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၅၅)

၁၄၁၂။ အခြားဆင့်ပြန်မှုတစ်ရပ်တွင်လည်း ‘ပဲခွပ်တစ်ခုဖြင့်’ဟု တွေ့ရ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၅၆)

၁၄၁၃။ တမန်တော်အစ်ဘ်ရာဟီမ်(၁၄၁၃)သည် အခြေအနေသုံးရပ်မှအပ မုသားမဆိုခဲ့။ ‘ကျွန်ုပ်နေမကောင်းပါ’နှင့် ‘၎င်းအခေါင်ချုပ် ရုပ်တု(နတ်ဘုရား)က ၎င်းလုပ်ရပ်အား ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်’ဟူ၍ အလွှာဟ်နစ်မြို့မှအရ နှစ်ခါ ပြောဆိုခဲ့၏။ တတိယအချက်မှာ(ဤသို့ဖြစ်၏)-အစ်ဘ်ရာဟီမ်နှင့်စာရ်ရဟ်တို့ ခရီးထွက်ကြရာ မင်းဆိုးတစ်ပါး ၏(နယ်ပယ်အတွင်း ဖြတ်သန်းသွားခဲ့ကြ၏။ ၎င်းမင်းဆိုးအား တစ်စုံတစ်ယောက်က ‘ထိုသူ(အစ်ဘ်ရာဟီမ်)နှင့်အတူ လှပတင့်တယ်စွာသော အမျိုးသမီးတစ်ဦး ပါ၏’ဟု ပြောရာ ထိုမင်းဆိုးသည် အစ်ဘ်ရာဟီမ်အားဆင့်ခေါ်၍ စာရ်ရဟ် အကြောင်းမေးလေ၏။ ‘ဤအမျိုးသမီးမှာ မည်သူနည်း’။ အစ်ဘ်ရာဟီမ်က ‘သူသည် ကျွန်ုပ်၏ ညီမဖြစ်သည်’ဟု ပြောဆို၍ စာရ်ရဟ်ထံသွားပြီး ----(ကျန်ရှိဟဒီးဆ်ကို အမှတ်စဉ်-၁၀၄၃၅၅ ရှုကြပါရန်)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၅၈)

*မှတ်ချက် *

ရုပ်တုကို ကွယ်သူမှာ မြို့ပြင်ရှိ ၎င်းတို့၏ အဆစ်အနာ၌ပါဝင် ရှိသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၏။ သို့သော် သူက ‘ကျွန်ုပ်နေမကောင်းပါ’ဟု ဆို၍ငြင်းယှဉ်ခဲ့၏။ သူတစ်ဦးတည်းကျန်ရစ်လျှင် မြို့တွင်းရှိ(အကြီးဆုံး နတ်ဘုရားရုပ်တုမှအပ) ရုပ်တုအပေါ်၌ ချန်ရစ်ထားသော ရုပ်တု၏ လက်၌ဆိန်တစ်လက်ထည့် ထား၏။ ရုပ်တုဝါဒီများ မေးမြန်းသောအခါ အစ်ဘ်ရာဟီမ်က ‘၎င်းတို့၏အရုပ်ရုပ်အား ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်’ဟု ယိုးမှတ်ပြောဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၄၁၄။ ရုလုလ္လာဟ်(၁၄၁၄)မှ အိမ်မြှောင်ကို သတ်ရန်အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ဆက်လက်၍ ‘၎င်းသည် အစ်ဘ်ရာဟီမ် အပေါ် လေဖြင့်မှုတ်ခဲ့၍ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစ္စမရှရီးက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ် အစ်ဘ် ရာဟီမ်အား မီးတွင်းထဲထည့် ၍မီးရှိ ခဲ့ကြစဉ် တိစ္ဆာန်အခေါင်းက ထို ကြိုးပေးကြတန်၏။ သို့ရာတွင် အိမ်မြှောင်သည် ကားမီးကို ပို၍ ဆောက်လောင်အောင် လျှောက်သွင်းခဲ့ ၏။

ကအ်ဘဟ် ဝတ်ကျောင်းတော်တည်ဆောက်မှုအကြောင်း

၁၄၁၅။ ခါးစည်းအတွင်းခံ (ခါးကို ရစ်ပတ်စည်းနှောင်ဝတ်ဆင်ရသော အမျိုးသမီးအတွင်းခံတစ်မျိုး)ကို ပထမဦးဆုံး စတင်အသုံးပြုခဲ့သူမှာ အစ္စမာအီလ်(၁၄၁၅)၏ မိခင်ဖြစ်၏။ သူမ၏ခြေရာများအား စာရဟ်(၏ ခြေရာခံလိုက်မှု)မှ ဖုံးကွယ်ရန် အလိုငှာ ၎င်း(တရုတ်တိုက်ကါဝန်ရှည်)ကို အသုံးပြု(ဝတ်ဆင်)ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သူမနှင့် သူမ၏သား နို့တိုက်အရွယ်မျှ သာရှိသေးသော အစ္စမာအီလ်ကို အစ်ဘ်ရာဟီမ်(၁၄၁၅)က ခေါ်ဆောင်၍ ကအ်ဘဟ်အနီး သစ်ပင်တစ်ပင် အောက်ရှိ ဇမ်ဇမ်(ရေထွက်သည်) နေရာ၌ထားခဲ့၏။ (ထိုစဉ်က) ထိုနေရာသည် ဝတ်ကျောင်းတော်၏ အမြင့်ဆုံးနေရာ၌ ရှိခဲ့၏။ ထိုအချိန်ကာလများ၌ မက္ကဟ်တွင် လူတစ်ဦးမျှမရှိ၊ ရေတစ်ပေါက်မျှမရှိခဲ့ချေ။ သို့ဖြင့် အစ်ဘ်ရာဟီမ်သည် သူတို့အား ထိုနေရာအပေါ်ထိုင်စေပြီး သူတို့အနီးတွင် စွန်ပလွံသီးအချို့ပါသော သားရေအိတ်တစ်လုံးနှင့် ရေအနည်းငယ် ပါသော ရေအိတ်တစ်ခုကို ထားစေပြီးနောက် ဇာတိမြေသို့အပြန်ခရီးနှင့်ခဲ့၏။ အစ္စမာအီလ်၏ မိခင်သည် သူ့နောက်လိုက် ယင်း ‘အို-အစ်ဘ်ရာဟီမ်၊ အသင်အဘယ်သို့သွားမည်နည်း’ ကျွန်ုပ်တို့အား အဖော်ပြုသူ တစ်ဦးတစ်လေမျှမရှိသည့် ဘာဆိုဘာမျှမရှိသည့် ဤတောင်ကြားဝယ် ချန်ရစ်ထားရပါသလော’ဟူ၍ ကြိမ်ဖန်များသွား မေးမြန်းပြောဆိုသော်လည်း သူသည်သူမကို အလျဉ်းလှည့်မကြည့်ခဲ့ချေ။ နောက်ဆုံးသော် သူမက ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ဤသို့ပြုစေရန် အမိန့်ရှိနေတော်မူထားသလော’ဟုမေးရာ လျစ်လျူရှုတော်မူလိမ့်မည်မဟုတ်’ဟု ပြောကာ လှည့်ပြန်ခဲ့ လေသည်။ အစ်ဘ်ရာဟီမ်သည်လည်း ရှေ့ဆက်လျှောက်လာခဲ့ရာ သူတို့မှ သူ့အားမမြင်နိုင်တော့သော ဆန်းယဟ်အရပ် သို့ရောက်လျှင် ကအ်ဘဟ်ကို မျက်နှာမူ၍ လက်အစုံပင့်မြှောက်ကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ သံတော်ဦးတင် ဆုပန်လေ၏။

‘အို ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင်၊ ကောန်အမှန် ကျွန်တော်မျိုးသည် လယ်ယာကင်းကျွန်း မရှိသော အရှင်အိမ်တော်ပါး၌ မိမိ၏မျိုးဆက်အချို့ကို အမိန့်တော်အတိုင်း ထားခဲ့ပါသည်။ အို- ကျွန်တော်မျိုးတ ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင်၊ ၎င်းတို့အား ဆွလာသ်ဆောက်တည်မှု စွဲမြဲစေတော်မူပါ။ သို့ဖြစ်ပေရာ လူတို့၏စိတ်နှလုံးများကို ၎င်းတို့ဖက် ယိမ်းညွတ်လာအောင် ပြုလုပ်ပေးသနားတော်မူပါ။ သူတို့သည် အရှင်ကျေးဇူးတော်အား သိနားလည်အံ့သောငှာ သူတို့အား သစ်သီးဝလံရိက္ခာများ ချီးမြှင့် ပေးသနားတော်မူပါ’ (၁၄:၃၇)

အစ္စမာအီလ်၏ မိခင်သည်လည်း အစ္စမာအီလ်အား နို့ချိုတိုက်ကျွေးလျက်၊ ရေကိုသာမှီဝဲလျက်နေခဲ့လေ၏။ ရေအိတ်အတွင်းမှ ရေအားလုံး ကုန်စင်လေသောအခါ သူမနှင့် ကလေးငယ်တို့သည် ရေငတ်မွတ်ကြတော့၏။ သူမသည် ကလေးငယ်ကိုကြည့်သော် ၎င်းမှာ ရေငတ်ဒဏ်ကြောင့် ယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားလျက်ရှိလေသည်။ သူမသည် ကလေးအား ဆက်လက်ကြည့်ရှုနေနိုင်တော့သည်အတွက် ကလေးငယ်ကို ချန်ထားရ၏။ ထိုနေရာ၌ သူမနှင့်အနီးဆုံးမှာ အဆွံ့ဆွဖာ တောင်ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရ၏။ သူမသည် တောင်ကြားအတွင်းတစ်စုံတစ်ဦးကို တွေ့လိုတွေ့ငြား ၎င်းတောင်ပေါ်မှ စိတ်အားထက်သန်စွာဖြင့် ကြည့်ရှုလေ၏။ သို့ရာတွင် မည်သူတစ်ယောက်ကိုမျှ မတွေ့ခဲ့ရ။ ထို့နောက် အဆွံ့ဆွဖာမှ ဆင်း၍ တောင်ကြားသို့သော်သူမသည် (ခါးစည်း)ကြိုးကိုတင်းစွာချည်၍ တောင်ကြားလမ်းတွင် ပရိဒေဝမီးတောက်ကာ ဆောက်တည်ရာမရသူမမှာ တောင်ကြားကိုဖြတ်ပြီး အလ်မရ်ဝဟ်တောင်ထိပ်အထိပြေးလေ၏။ သူမသည် ထိုနေရာတွင် ရပ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးကိုတွေ့ရန်မျှော်လင့်တကြီး ကြည့်ရှု(ရှာဖွေ)ပါသော်လည်း မည်သူကိုမျှ မတွေ့ခဲ့ရချေ။ သူမသည် ယင်းသို့ (အဆွံ့ဆွဖန်နှင့် အလ်မရ်ဝဟ်အကြား ခေါက်တုံခေါက်ပြန် ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ပြေးလွှားခဲ့ပါ၏။ ဤသည်မှာ လူတို့၏ စအီကျင့်စဉ်အလား အရင်းအမြစ်ပင်ဖြစ်၏။ သူမသည် အလ်မရ်ဝဟ်တောင်ပေါ်သို့ (နောက်ဆုံးအကြိမ်) ရောက်သော် အသံတစ်သံကိုကြား၏။ မိမိကိုယ်ကို ငြိမ်သက်စေလျက် ဂရုပြုအာရုံစိုက်နားထောင်လေ၏။ ထိုအသံကို ထပ်မံကြားရလျှင် သူမက ‘အို-အကြင်သူ၊ အသင်၏အသံကို ကျွန်မအား ကြားသိစေ၏။ ကျွန်မအား တစ်စုံတစ်ရာ ကူညီနိုင်ပါ၏လော’ဟု ပြောသည်တွင် ကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးသည် ဖေဖေ၏နေရာ၌ ၎င်း၏ခြေဖနောင့် (သို့မဟုတ် ၎င်း၏တောင်ပံ)ဖြင့် မြေတူးနေသည်ကို တွေ့ရလေတော့၏။ ယင်းသို့တူးရာ ထိုနေရာမှ ရေများစီဆင်းလာ သည်အထိဖြစ်၏။ ထိုအခါသူမသည် မိမိ၏လက်များဖြင့် ရေအိတ်အတွင်း ရေခပ်ထည့်၏။ လက်ခုပ်ဖြင့်ရေများ ခပ်ထည့်ပြီးနောက် ရေများဆက်၍ စီဆင်းနေခဲ့၏။ အွမ္မုအစ္စမာအီလ်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော်သက် ရောက်ပါစေ။ အကယ်၍ သူမသည် ဖေဖေမပြုခဲ့ပါလျှင် (မရပ်တန့်စေခဲ့လျှင်) ယင်းဖေဖေရေစင်သည် ကမ္ဘာမြေတစ်လွှား မြစ်ချောင်းကဲ့သို့ စီးတွေသွားလိမ့်မည်ဖြစ်အံ့။

၎င်းနောက် သူမသည်ရေကိုသောက်သုံးကာ ကလေးငယ်အား နို့ချိုတိုက်ကျွေးခဲ့၏။ ကောင်းကင်တမန်က သူမအား ‘ဥပက္ခောပြုခံရခြင်းအပေါ် မစိုးရိမ်လင့်။ အကြောင်းမှာ ဤ(နေရာ)သည် ဤသူငယ်နှင့် သူ့ဖခင်တို့မှ တည်ဆောက်အံ့သော အလ္လာဟ်အိမ်တော်ဖြစ်နေ၍တည်း။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏လူ (ဘက်တော်သား)များကို မည်သည့်အခါမျှ ဥပက္ခောပြုတော်မူသည်မဟုတ်ပါ’ဟု အသိပေးခဲ့၏။ အိမ်တော်မှာ ထိုစဉ်က တောင်ကုန်းဆန်ဆန်အမြင့် တစ်ခု၌ ရှိခဲ့၏။ ပြင်းထန်သော ရေစီးကြောင်းများက အိမ်တော်၏ ဝဲယာမှ(မြေများကိုတိုက်စား)စီးဆင်းသွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူမသည် ယင်းသို့ပင် ဆက်လက်နေထိုင်သွားရာ (တစ်နေ့တွင်) ဂျူရ်ဟုမီးမျိုးနွယ်မှ လူတစ်စုသို့မဟုတ် ဂျူရ်ဟုမျိုးနွယ်အနက် မိသားစုတစ်စုမှ ဖြတ်သန်းတွေ့ရှိကြ၏။ သူတို့သည် ကဒါဟ်လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်မှ ရောက်လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ ရေရှိရာအရပ်မနီး မခွာစတမ်းပျံသန်းဝေဝဲနေတတ်သည့် စရိုက်သဘာဝရှိငှက်တစ်ကောင် ကို မက္ကဟ်၏မြေနှိမ့်ပိုင်း၌ တွေ့သဖြင့် သူတို့သည် ထိုနေရာ၌ (အစီးအနင်းပေါ်မှ) ဆင်းသက်ကြလေ၏။ သူတို့က ‘ဤငှက်သည် ရေရှိရာတစ်ဝိုက် ပျံသန်းနေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ပင်သို့ငြား ဤတောင်ကြားဒေသ၌ ရေအလျှင်းမရှိကြောင်း ငါတို့သိရှိထားကြပေသည်’ဟု ဆိုကုန်၏။ သူတို့က လူတစ်ဦး(ဝါ) နှစ်ဦးကိုလွှတ်၍ ရေရှာစေရာ ၎င်းတို့မှ ပြန်ရောက် လာပြီး ရေရှိကြောင်း သတင်းပို့လေ၏။ ထိုအခါ သူတို့အားလုံး (ရေရှိရာသို့) ရောက်လာကြကုန်၏။ အစ္စမာအီလ်၏ မိခင်သည် ရေရှိရာအရပ်အနီး ထိုင်လျက်ရှိနေခဲ့၏။ ၎င်းတို့က သူမအား ‘အသင်မနှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်ရန် အသင်မ ခွင့်ပြုပါသလော’ မေးကြရာသူမက ‘ခွင့်ပြုပါ၏။ သို့ရာတွင် အသင်တို့သည် ဤရေကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ပါ’ဟု ဖြေကြားသော် ၎င်းတို့မှ သဘောတူခဲ့ကြကုန်၏။

အစ္စမာအီလ်၏ မိခင်သည်လူအဖွဲ့အစည်းနှင့်သာ နေထိုင်မှုကို နှစ်မြို့သဖြင့် ထိုအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကျေနပ်ပျော်ရွှင်ခဲ့ပေ၏။ သို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည် ထိုနေရာ၌ပင်အခြေချကြလေ၏။ နောင်သောအခါ ၎င်းတို့သည် ၎င်းတို့၏မိသားစုများကို ၎င်းတို့ထံလာရောက်၍ ၎င်းတို့နှင့်အတူနေကြရန်ဆင့်ခေါ်လာခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် အိမ်ထောင်စု အချို့သည် ထိုနေရာ၌ အပြီးအပိုင်အခြေတကျ နေထိုင်သူများ ဖြစ်လာခဲ့ကြ၏။ ကလေးငယ်သည် ကြီးပြင်းလာပြီး ထိုသူတို့ထံမှ အရံဘီကို လေ့လာသင်ကြားခဲ့၏။ ကလေးကြီးပြင်လာသည်နှင့်အမျှ ၎င်းတို့က သူ့အား ချစ်ခင်လေးစား ခဲ့ကြကုန်၏။ သူငယ်(အစ္စမာအီလ်) အရွယ်ရောက်လေလျှင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့အနက်မှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်

ထိမ်းမြားလက်ဆက်ပေးခဲ့၏။ အစ္စမာအီလ်၏ မိခင်ကွယ်လွန်ဆုံးပါးခဲ့ပြီးနောက်၊ အစ္စမာအီလ်မှ အိမ်ထောင်ကျခဲ့ပြီး နောက် အစ်ဘ်ရာဟိမ်သည် သူချန်ရစ်ထားခဲ့သည့် မိသားစုအား တွေ့မြင်ရန် ရောက်လာခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အစ္စမာအီလ်အား မတွေ့ခဲ့ရ။ သူသည် သားအကြောင်းကို အစ္စမာအီလ်၏ ဇနီးအား မေးမြန်းရာ သူမက ‘သူသည် ဘဝရပ်တည်ရေး ဝမ်းစာရှာထွက်သွားသည်’ဟု ဖြေကြား၏။ ၎င်းနောက် သူက ၎င်းတို့၏စားဝတ်နေရေးနှင့် အခြေအနေကို မေးမြန်းရာ သူမက ‘ကျွန်မတို့သည် ကိုယ်၊ စိတ် ဆင်းရဲစွာနေထိုင်နေကြ ရပါသည်။ ကျွန်မတို့သည် အားကိုးရာမဲ့ခြင်းနှင့် ဒုက္ခဒုဏ်းရဲခြင်း နှင့် နေထိုင်ရပါသည်’ဟု ငြီးငြူဖြေကြားလေ၏။ သူ(အစ်ဘ်ရာဟိမ်)က ‘အသင်မ၏ ခင်ပွန်းပြန်လာလျှင် ငါမှစလမ်းဆိုကြောင်း သူ့အားသိစေလော့။ မိမိအိမ်တံခါးပေါက်၏တံခါးတက်အား လဲလှယ်ရန် လိုကြောင်း သူ့အား ပြောလိုက်ပါလေ’ဟု မှာကြား၏။ အစ္စမာအီလ် ရောက်လာသောအခါ တစ်စုံတစ်ရာ တစ်မူထူးခြား သည်ကို ခံစားမိသဖြင့် သူ့ဇနီးအား ‘တစ်စုံတစ်ဦးမှ အသင်မထံ အလည်အပတ်ရောက်လာခဲ့လေသလော’ဟု မေးရာ သူမက ‘လာခဲ့ပါသည်။ မည်သူမည်ဝါဟု ဖော်ပြမှုနှင့်အတူ အဘိုးအိုတစ်ဦးရောက်လာပြီး အသင့်အကြောင်းကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ ကျွန်မက အသိပေးပြောကြားရာ သူကကျွန်မတို့၏ ဘဝနေထိုင်မှုကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ ကျွန်မက အသိပေးပြောကြားရာ သူကကျွန်မတို့၏ ဘဝနေထိုင်မှုကို မေးမြန်းခဲ့၏။ ကျွန်မတို့သည် ခက်ခဲမှုနှင့် ဆင်းရဲမှုအတွင်း နေထိုင်နေရကြောင်း သူ့အားပြောပြခဲ့သည်’ဟု ဖြေကြားလေ၏။ ဤသည့်အခါ အစ္စမာအီလ်က ‘သူသည် အသင်မကို ညွှန်ကြားမှု တစ်စုံတစ်ရာပြုခဲ့ပါသလော’ဟု မေးရာ သူမက ‘ပြုခဲ့၏။ သူ၏စလမ်းကို အသင့်အားဆိုလိုက်ကြောင်း၊ အသင့်တံခါး၏ တံခါးတက်ကို လဲလှယ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ကျွန်မအား မှာကြားခဲ့ပါသည်’ဟုဖြေကြား၏။ ဤတွင် အစ္စမာအီလ်သည် ထိုသူနှင့်ကွာရှင်းလိုက်ကာ ၎င်း(ဂျူရ်ဟုမ်) တို့အနက်မှပင် နောက်ထပ် အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် လက်ထက်ထိမ်းမြားခဲ့ ၏။ ထို့နောက်ဝယ် အစ်ဘ်ရာဟိမ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အလိုတော်ရှိသရွေ့ ကာလတစ်ခုအထိ သူတို့နှင့်ဝေးကွာနေခဲ့ပြီး တစ်ဖန်သူတို့ထံ လာရောက်တွေ့ဆုံပြန်သော်လည်း အစ္စမာအီလ်အား မတွေ့ခဲ့ရပြန်။ သို့ဖြစ်ရာ သူသည်အစ္စမာအီလ်၏အကြောင်းကို သူ့ဇနီးထံ မေးမြန်းလေ၏။ သူမက‘သူသည် ကျွန်မတို့၏ ဝမ်းစာအတွက်အရှာထွက် သွားခဲ့ပါသည်’ဟု ဖြေကြား၏။ အစ်ဘ်ရာဟိမ်က ‘အသင်တို့မည်သို့ စခန်းသွားနေကြသနည်း’ဟု ၎င်းတို့၏ အာဟာရနှင့် လူနေမှုဘဝအပေါ်မေးမြန်းရာ သူမက ‘ကျွန်မတို့မှာစီးပွားဖြစ်ထွန်း၍ ဖောသီကြွယ်ဝနေကြပါသည်’ဟု ဖြေကြားပြီး နောက် သူမမှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကျေးဇူးတင်စကားဆိုလေ၏။ အစ်ဘ်ရာဟိမ်က ‘အသင်တို့သည် မည်သို့သော အစာရိက္ခာကို စားသုံးကြ သနည်း’ဟု မေးရာ သူမက ‘အသားဖြစ်၏’ဟု ဖြေ၏။ တစ်ဖန် သူက‘အသင်တို့ မည်သည်ကို သောက်သုံးကြသနည်း’ဟု မေးရာ သူမက ‘ရေ’ဟုဖြေသော် သူက ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ သူတို့၏ (ရိက္ခာဖြစ်သော) အသားနှင့်ရေ၌ ဘရ်ကသ် ကောင်းချီးမင်္ဂလာပေးသနားတော်မူပါ’ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထိုအချိန်၌ သူတို့ထံ (ဂျူ၊ ပြောင်း စသော) သီးနှံမရှိခဲ့၊ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးထံ၌ ဤအရာနှစ်မျိုးသာ အစာအဟာရအဖြစ်ရှိပြီး ထိုသူသည် မက္ကဟ်တွင်နေထိုင်သူမဟုတ်ခဲ့ပါက ထိုသူ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် စိတ်နေစိတ်ထားမှာ ဆိုးဆိုးရွားရွား ထိခိုက် ကုန်မည်ဖြစ်၏။

၎င်းနောက်အစ်ဘ်ရာဟိမ်မှ အစ္စမာအီလ်၏ ဇနီးဖြစ်သူကို ‘အသင်မ၏ ခင်ပွန်းပြန်လာလေလျှင် ငါသည် သူ့အား စလမ်းဆို နှုတ်ခွန်းဆက်ခဲ့ကြောင်း၊ သူ့အိမ်တံခါး၏ တံခါးတက်အား ခိုင်မြဲစွာထားရှိရန်လိုကြောင်းပြောကြား လိုက်ပါလေ’ဟု မှာကြားခဲ့ပေသည်။ အစ္စမာအီလ်ပြန်ရောက်သောအခါ သူသည်ဇနီးဖြစ်သူအား ‘အသင်မကို တစ်စုံတစ်ဦးမှ လာတွေ့ခဲ့ပါသလော’ဟု မေးရာ သူမက‘တွေ့ခဲ့ပါ၏။ နှစ်မြို့ဖွယ်တင့်တယ်သူ၏ အဖိုးအိုတစ်ဦးမှ ကျွန်မထံလာရောက်ခဲ့ပါ၏’ဟု ဖြေကြားလေသည်။ ယင်းသို့ချီးမွမ်းစကားဆိုပြီးနောက် ဆက်လက်၍ သူမက ‘သူသည် အသင့်အားမေးမြန်းရာ ကျွန်မပြောပြခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူသည် ကျွန်မတို့၏ စားဝတ်နေရေးကို မေးရာ ကျွန်မတို့သည် ကောင်းမွန်သောအခြေအနေ၌ ရှိပါကြောင်း သူ့အားကျွန်မပြောပြခဲ့ပါ၏’ဟု ဖြေလေ၏။ အစ္စမာအီလ်က ‘သူသည် အသင်မအား လမ်းညွှန်ချက် အချို့ပေးခဲ့ပါသလောဟု မေးရာ သူမက ‘ပေးခဲ့၏။ သူသည် အသင့်အား စလမ်းဆို နှုတ်ခွန်းဆက်ကြောင်း၊ အသင့်အိမ်တံခါး၏ တံခါးတက်အား ခိုင်မြဲစွာ ထားရန်လိုကြောင်း ကျွန်မကို မှာကြားခဲ့၏’ဟု ဖြေကြားလေ၏။ ဤတွင် အစ္စမာအီလ်က ‘၎င်းသည် ငါ၏ဖခင်တည်း။ အသင်မသည် တံခါးတက်ပင်တည်း။ သူသည် ငါ့အား အသင်မနှင့်အတူ (သေတပန်သက်တစ်ဆုံး)နေရန် အမိန့်ပေးသွားခြင်းတည်း’ဟု ပြောပြခဲ့၏။

ယင်းနောက် အစ်ဘ်ရာဟိမ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အလိုတော်ရှိသရွေ့ ကာလတစ်ရပ်အထိ သူတို့နှင့် ဝေးကွာနေခဲ့ပြီး တစ်ဖန် သူတို့နှင့်တွေ့ဆုံရန် လာရောက်ခဲ့ပြန်၏။ (ရောက်သောအခါ) သူသည် အစ္စမာအီလ်အား ဇမ်ဇမ်ရေတွင်းအနီးရှိ သစ်တစ်ပင်အောက်၌ထိုင်၍ မြားတံများအား ချွန်မြဲအောင်သ၊နေသည်ကိုတွေ့ရလေ၏။ အစ္စမာအီလ်မှမြင်တွေ့လေလျှင် ချက်ချင်းရပ်၍ အစ်ဘ်ရာဟိမ်အား (သားအဖတို့၏ လှိုက်လှဲဝမ်းသာမှုဖြင့်) ကြိုဆိုခဲ့ လေသည်။ အစ်ဘ်ရာဟိမ်က ‘အို-သားတော်အစ္စမာအီလ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါ့အား အမိန့်တစ်ရပ် ပေးလိုက် တော်မူပြီ’ဟု ဆိုရာ အစ္စမာအီလ်က ‘ဖခမည်းတော်၏ အရှင်သခင်မှ အမိန့်ပြုတော်မူသည့်အတိုင်းသာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ပါလော့’ပြော၏။

အစ်ဘ်ရာဟီမ်က ‘အသင့်ငါ့အား ကူမည်လော’ဟုမေးရာ အစ္စမာအီလ်က ‘ကျွန်ုပ်မှ ခမည်းတော် အား ကူညီပါမည်’ဟု ပြောသဖြင့် အစ်ဘ်ရာဟီမ်က ပတ်ဝန်းကျင်မြေသားများထက်မြင့်နေသော တောင်ပူစာတစ်ခုအား ညွှန်ပြရင်း ‘ဤနေရာ၌ အိမ်တော်ဆောက်ရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ငါ့အားအမိန့်ပေးတော်မူလိုက်၏’ဟု ပြောလေ သည်။

၎င်းနောက်သူတို့သည် အိမ်တော်(ကအ်ဘဟ်)၏ အုတ်မြစ်များကို မြှင့်တင်ခဲ့ကြ၏။ အစ္စမာအီလ်မှ ကျောက်တုံးများကိုသယ်ယူ၍ အစ်ဘ်ရာဟီမ်မှ တည်ဆောက်လေရာ အိမ်တော်နံရံများ မြင့်မားလာသည်၌ အစ်ဘ်ရာဟီမ် မှ (ဆင့်)ရပ်ရန် အစ္စမာအီလ်မှ ကျောက်တုံးတစ်တုံးကို ထားပေးခဲ့၏။ ဆက်လက်၍ အစ္စမာအီလ်မှ ကျောက်တုံးများကို အစ်ဘ်ရာဟီမ်ထံ သယ်ယူလှမ်းပေးယင်း နှစ်ဦးသားမှ ဤသို့သီကျူးဆုပန်နေခဲ့ကြကုန်၏။

‘အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးထံမှ ဤသည် (ကျင့်ဆောင်ချက်)ကို လက်ခံသဘောတူတော်မူပါ။ မုချကေန် အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ကြားတော်မူသော- အလုံးစုံကိုသိရှိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်ပါ၏။’ (၂:၁၂၇)

ထို့နောက် သူတို့နှစ်ဦးသားသည် ဆက်လက်တည်ဆောက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းအပြင် ကအ်ဘဟ်ကို လှည့်ပတ်သွား ကြသည့်အခါတွင်းလည်း ဤသို့သာရွတ်ဆိုနေခဲ့ကြပေသည်။

အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်တော်မူသော အရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ထံမှ ဤသည် (ကျင့်ဆောင်ချက်)ကို လက်ခံသဘောတူတော်မူပါ။ မုချကေန် အသျှင်မြတ်သည်သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ကြားတော်မူသော အလုံးစုံကို သိရှိတော်မူသောအရှင်ဖြစ်ပါ၏။ (၂:၁၂၇)

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နအတ္တူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၈၃)

မှတ်ချက်

- ၁။ အိတ်နအတ္တူစ်သည် တမန်တော်မြတ်၏ အခွင့်အမိန့်ဖြင့် ဤဟဒီးဆ်တော်ကို ဆင့်ပြန်ခဲ့ကြောင်းဖော်ပြလျက် ကျမ်းအတွဲ (စာမျက်နှာ(၂၀)၌ရှင်းလင်းတင်ပြထား၏။
- ၂။ တမန်တော် အစ္စမာအီလ်၏ မိခင်သည် တရုတ်တိုက် ဂါဝန်ရှည်ကို စတင်ဝတ်ဆင်ခဲ့သည့် အဖြစ်မှာ ဤသို့တည်း။ တမန်တော် အစ်ဘ်ရာဟီမ်သည် ဟာဂျရ်အလက်ဆက်ခဲ့ပြီးနောက် ဟာဂျရ်သည် အစ္စမာအီလ် ကို ရရှိခဲ့ ၏။ အစ်ဘ်ရာဟီမ်၏ ယထာဏ်ဇာတိ သူမအား ဝန်တို မွှေရိယဖြစ်ကာ သူမအစိတ်အပိုင်းသုံးခုကို ဖြတ်တောက်မည်ဟူ၍ ကျိန်ဆို နှင့်သတ်ကြသော်လည်း ခါး၌ပတ်၍ထွက်ပြေးလေ၏။ စာရ်မှ နောက်သောက်ခံလိုက်လာသည်ဆို ဤမိမိ၏ ဂါဝန်စည်းကြိုးကို ရေရှည်တွင် ဝတ်ဆင်ခဲ့၏။ မိမိ၏ခြေရာမထင်ကျန်အံ့ရန် ဖြစ်၏။
- ၃။ ကအ်ဘဟ်(အိမ်တော်)တည်ဆောက်စဉ် တမန်တော်အစ်ဘ်ရာဟီမ်မှ တက်ရပ်ခဲ့သောကျောက်တုံးမှာ သူ၏ ယထာဏ်ဇာတိနှင့် အတူ မဏ္ဍပ်မြို့ဝတ်ကျောင်းဆက်၌ ထိန်းသိမ်းထားရှိ၏။ ကအ်ဘဟ်နှင့် ဖေဖေရောင်အကြားတွင် ဆွေမြင်နိုင်၏။
- ၄။ တမန်တော် အစ်ဘ်ရာဟီမ်
တမန်တော် အစ္စမာအီလ်
ဟာဂျရ် သခင်မ
စာရ် သခင်မ
တမန်တော် အစ္စမာအီလ်
တမန်တော် လူးသွံ
တမန်တော် ယရုဖ်
တမန်တော် ယူနစ်
မရ်ယမ် သခင်မ
တမန်တော် ဒါဂူဒ်
တမန်တော် ဝုလိုင်မန်
ဇော့ရ် ကျမ်းဂန်
တမန်တော် အီစာ
တမန်တော် မူစာ
ဂျစ်ဘ်ရာအီလ်

မိကဆိလ်

သောင်းရာဟ် ကျမ်းဂန်

၁၄၆၁။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ မည်သည့် ဝတ်ကျောင်းတော်ကို ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်၌ ပထမဦးဆုံး တည်ဆောက်ခဲ့ပါသနည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အလ်မတ်စ်ဂျိန် အလ်ဟရာမ်’ဟု ဖြေတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘မည်သည့်ဝတ်ကျောင်းတော်ကို ဒုတိယမြောက် တည်ဆောက်ခဲ့ပါသနည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အလ်မတ်စ်ဂျိန် အလ်အတ်က်ဆွာ’ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘နှစ်လေးဆယ်’ဟု ဖြေတော်မူပြီး ဤသို့ဆက်လက် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘(အသင်တို့သည်) မည်သည့်နေရာ၌ ရှိသည်ဖြစ်စေ ဆွလာသ် ဝတ်ပြုမှု အချိန်ကျလျှင် ထိုနေရာ၌သာ ဝတ်ပြုကုန်။ အကြောင်းမှာ ယင်းသို့ပြုခြင်း၌ ကောင်းခြင်းတရားများ ရှိနေ ပေသည်။’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဇိုင်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၈၅)

၁၄၇၂။ လူတို့က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်ထံ ဆွလ္လာဟ်(ဆွလဝါသ်) မည်သို့ပို့ဆက်ရပါမည်နည်း’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘ဤသို့ ဖတ်ရွတ်ကြကုန်။’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုဗိုင်းမဒ် အတ်စ်အိဒီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၈၈)

မှတ်ချက်

ဆွလ္လာဟ်/ဆွလဝါသ် = အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်၍ တမန်ဆက်ခံအဖြစ် ပို့ဆက်ခြင်း

ဆင့်ပြန်သူ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

၁၄၈၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ‘အသင်တို့၏ ဘိုးဘေးတော်ကြီးမှ အစွမာအီလ်နှင့် အစွဟဘက်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံမှုကိုတောင်းဆိုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘူစ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၉၀)

မှတ်ချက်

အသင်တို့၏ ဘိုးဘေးတော်ကြီးဟူသည် တမန်ဆက်ခံအဖြစ် အဘ္ဘူစ်(ခေါ်ခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၄) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ မိန့်ကမ်းမက်တော်(၁၅:၅၁)နှင့် (၂:၂၆၀)

၁၄၉၉။ ငါတို့သည် အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ﷺ)၏ လျှောက်ထားချက်ထက် ပိုပြီး သံသယဝင်ရန် အလားအလာများ ကောင်း၏။ (၎င်းတို့မှာ) ‘အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ ဖန်ဆင်းတော်ရှင်၊ အသျှင်မြတ်သည် သူသေများအား နည်သို့ ပြန်လည် အသက်စုန်သည်ကို ကျွန်တော်မျိုးကို ပြသတော်မူပါ’ဟု အစ်ဘ်ရာဟီမ်မှ လျှောက်တင်သောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် က ‘အသင်သည် (ယင်းအရေးအရာအား)မယုံကြည်ပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ အစ်ဘ်ရာဟီမ်မှ ‘ထိုသို့မဟုတ်ပါ၊ မုချပင်ယုံကြည်ပါ၏။ သို့ရာတွင် မိမိ၏နှလုံးသားကို နှစ်သိမ့်မှုရှိစေရန် (ယုံကြည်ချက်အားကောင်းရန်) အလို့ငှာဖြစ်ပါ သည်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့လေ၏။ (၂:၂၆၀) ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အသနားတော်သည် လူးသ်(ﷺ)ပေါ် ကျရောက်ပါရောက်ပါစေသား။ စင်စစ်၌သူသည် အင်အားကြီးအထောက်အကူတစ်ရပ်အပေါ် မှီခိုအားထားခဲ့၏။ အကယ်၍များ ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ယူစုမ်(အလိုင်)ကဲ့သို့ အကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ ကာလကြာရှည်စွာ နေခဲ့သည် ရှိသော် ငါသည်(သူထံ ကမ်းလှမ်းခံရသော) ကမ်းလှမ်းမှုအား လက်ခံကောင်းလက်ခံမိပေလိမ့်မည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၉၁)

*မှတ်ချက် *

၁။ တမန်ဆက်ခံအဖြစ် ဆက်လက်လာသောကောင်းကင်တမန်များကို ယ် ဆွ့မရှုင် လိုင်တူချင်း ကာမုဂ်ဆက်ဆံ ရန် ဆို ခြမ်းနယ်သော အကြပ်ကို င်ဆောင်းဆို ခဲ့ ကြသည့် အခါ လူးသ် သည် လူသားပီပီ ချီတင်ကဲ ဤသို့ညည်းညူမိခဲ့ ၏။

‘ဪ-အကယ်၍ငါ့မှာအသင်တို့အားခံနိုင်ရန်စွမ်းအားသို့တည်းမဟုတ် အားကောင်းသောအိုဆာဟ်ဆာဟ်ဆာဟ်ရှိခဲ့လျှင်

(၁၈၈၁)

- ၂။ တမန်တော်ယူစု(၁)ကြောင်းအပြစ်တွင် တမန်တော်မြတ်သည် ယူစုဖိထက် ဆွဘရ်တရားနည်းပါးသည်ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ တမန်တော်ယူစုသည် အလွန်ပင် ဆွဘရ်အင်အားကောင်းခဲ့ခြင်းကို ပိုမိုမျှော်လင့်အောင် ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ မိမိမှာအပြစ်ကင်းစင်ကြောင်းမိမိ၏တရားလိုများက ဖွင့်ဟကြေညာခြင်းပြုသရွှေ့ အကူအညီမရဘဲ မလွတ်မြောက်ပိုင်ရန်က နှစ်ဆင်းများစွာတင်းခံခဲ့သူဖြစ်၏။
- ၃။ နှင်းလူတို့၏ ယုံကြည်ချက်သည် နှုတ်ကမူများထက် ပို၍အားနည်းသောလူနိုင်းကြောင်းဤဟဒီးဆ်အတိုင်းလင်းပြစေ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)
-

အခန်း(၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၉:၅၄)

၁၄၂၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လေးမြားအတတ်ပစ်ခတ်လေ့ကျင့်နေကြသောအတိတ်လမ် မျိုးနွယ်ဝင် လူအချို့အနီး ကြုံကြုံကြုံဖြတ်သန်းသွားခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အို-အစ္စမာအီလ်၏ မျိုးဆက်များ၊ အသင်တို့၏ ဖခင်ကြီးသည် ကြီးကဲသည့်လေးသည်တော်(မြားပစ်ကျွမ်းကျင်လှသူ)ဖြစ်ခဲ့၏။ ငါ့ကိုယ်တော်သည် မည်သူမည်ဝါ၏ သားဘက်မှရှိ၏’ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ ဤသည်ကိုကြားသော် ၎င်းအဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့အနက် တစ်သင်းသည် မြားပစ် ရပ်တန့်လိုက်ကြကုန်၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ၎င်းတို့အား ‘အသင်တို့သည် အဘယ်ကြောင့်ဆက်မပစ်ကြပါသနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည်ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် (ပြိုင်ဘက်) အသင်းနှင့် ရှိတော်မူရာ ကျွန်ုပ်အဖို့မည်သို့ ဆက်လက်ပစ်ခတ်နိုင်ပါအံ့နည်း’ဟု ဖြေကြားကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ပစ်လွှတ်ကြလော့။ ငါသည် အသင်တို့အားလုံးနှင့် အတူရှိနေတော်မူ၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ်ဘင်န်အလ်အ(က်)အမ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၉၂)

အခန်း(၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၁:၆၁)

၁၄၂၁။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သဘူးကံ စစ်ပွဲကာလအတွင်း အလ်ဟ်ဂျရ် မြေ၌ ခြေချတော်မူသည့်အခါ ၎င်းရှိရေတွင်းမှရေကို မသောက်ကြရန် သို့မဟုတ် သိုလှောင်သိမ်းဆည်းမှုမပြုကြရန် မိမိ၏ဆွေသဟာတို့အား အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းရေဖြင့်မုန့်ညှက်ကိုပင်နယ်ပြီးကြလေပြီ၊ ရေအိတ်အသီးသီးအတွင်း ၎င်းရေကို ဖြည့်တင်းပြီးကြလေပြီ’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က နယ်ပြီးမုန့်ညှက်ကို လွှင့်ပစ်ရန်နှင့် ရေများကို သွန်ထုတ်လိုက်ကြရန် သူတို့အား အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၆၈)

အခန်း(၇) ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၂:၁၃၃)

၁၄၂၂။ ဂုဏ်ကြီးမြင့်သူသည် ဂုဏ်မြင့်သူ၏သား၊ ၎င်းဂုဏ်မြင့်သူ၏သားဖြစ်၏။ (ဆိုလိုသည်မှာ) ယူစုဖိဘင်န် ယအ်ကူးဘ်ဘင်န် အစ္စဟာက်ဘက်န် အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ﷺ)ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၅၆၉)

အခန်း(၈) အလ်ဒိသွရ်နှင့် မူစာ(ﷺ)အကြောင်း

၁၄၂၃။ အလ်ဒိသွရ်ဟု အမည်နာမတွင်ခဲ့ခြင်းမှာ-သူသည် အဖြူရောင်ဖုန်းဆိုးမြေပေါ်ထိုင်ချခဲ့ရာ၌ ထိုသို့ထိုင်ပြီး နောက်ထိုမြေသည် အပင်များပေါက်ရောက်ရှင်သန်နေပြီး စိမ်းစိုမှုသို့ ပြောင်းသွားခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ဟ်) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၄၁)

အခန်း(၉) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၄၂၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုရှလူလွတ်(၆)နှင့်အတူ အလံကဘာဆစ်များကို ခူးယူနေကြရာ ရုရှလူလွတ်(၆)မှ ‘၎င်းတို့အနက် အနက်ရောင်များကို ရွေးယူလော့၊ ၎င်းတို့မှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဆွေသဟာ သာဝကတော်များက ‘ကိုယ်တော်သည် သိုးထိန်းဖြစ်ခဲ့ပါသလော’ဟု မေးလျှောက်ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ဖြေတော်မူခဲ့၏ ‘တမန်တော်အနက် သိုးထိန်းမဖြစ်ခဲ့ဖူးသူရှိပါသလော’

ဆင့်ပြန်သူ-ကုတ်ရံဘင်နီ အဘိဒုလ္လိဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၁၈)

မှတ်ချက်

အလံကဘာဆစ်သည် အရက်အပင်မှ အသီးများဖြစ်သည်။ အနက်ရောင်အသီးများကို ဤထူးကဲကောင်းမွန်သောအရာအားဖြင့် သိရှိခဲ့ကြ၏။

အခန်း(၁၀) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆၆:၁၁-၁၂)

၁၄၂၅။ အမျိုးသားတို့အနက် များစွာသောသူတို့မှာ အထွဋ်အထိပ်(အဆင့်သို့) ရောက်ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အမျိုးသမီးတို့အနက်မှာမူ ဖိရ်အောင်နီ၏ ဇနီးအာစီယဟ်၊ အင်မ်ရန်၏ သမီးမရ်ယမ်နှင့် အာအိရုဟ်တို့မှအပ ထိုအဆင့်သို့ ရောက်သည်မရှိခဲ့။ ဧကန်ပင် အာအိရုဟ်၏ ထူးမြတ်မှုသည် အခြားအမျိုးသမီးများနှင့် နှိုင်းယှဉ်က အခြားစားဖွယ်များ အပေါ် ဆရီးဒ်မှ သာမြတ်သကဲ့သို့တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၂၃)

မှတ်ချက်

ဆရီးဒ်= အသားနှင့် ဆင်မုန့်(ဂျုံမုန့်)အရ စင်စစ်မထားသော စားဖွယ်ဟင်းလျာတစ်မျိုး

အခန်း(၁၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၇:၁၃၉-၁၄၂)

၁၄၂၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘ငါသည် ယူနစ်ဘင်နီ မသ်သာထက် သာမြတ်သည်ဟု မည်သည့်ကျွန်(လူသား)မှ ပြောခွင့်မရှိ’ဟုဆိုကာ သူ့အမည်နှင့် သူ့ဖခင်အမည်ကို ဖော်ပြတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအဘ္ဘာစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၂၅)

အခန်း(၁၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၁၆၃)

၁၄၂၇။ တမန်တော်ဒါရူးဒ်(ﷺ)အဖို့ ဘေးရန်ကျမ်းဂန်ဖတ်ရွတ်ခြင်းမှာ လွယ်ကူစေခဲ့၏။ သူ၏အစီးအနင်း တိရစ္ဆာန်များအပေါ် ကုန်းနီးတင်ရန် အမိန့်ပေးပြီး ၎င်းတို့အပေါ် ကုန်းနီးတင်မပြီးမီ သူသည် ဘေးရန်ကျမ်းဂန်ကို ဖတ်ရွတ်ပြီးစီးသွားလေ့ရှိခဲ့၏။ ထို့ပြင်သူသည် မိမိလက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ရှာဖွေမှုမှတစ်ပါး မည်သည်ကိုမျှ စားသောက်ခြင်း မပြုခဲ့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၂၈)

အခန်း(၁၃) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၈:၃၀)

၁၄၂၈။ ငါနှင့် လူသားတို့၏ ဥပမာကား ဤသို့တည်း။ ငါ၏ဥပမာမှာ မီးတစ်စကို ထွန်းညှိသူများ အနက်မှ ဖြစ်သည်။ လူတို့မှာကား ထိုမီးအတွင်း ကျရောက်မည့် ပိုးဖလံများနှင့် အခြားပိုးမွှားများကဲ့သို့ဖြစ်၏။

အမျိုးသမီးနှစ်ဦးထံ၌ ကလေးတစ်ယောက်စီ ကိုယ်စီရှိခဲ့ကြ၏။ ဝံပုလွေတစ်ကောင်ရောက်လာပြီး အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ကလေးငယ်ကို ဆွဲပြေးသွားခဲ့၏။ ကျန်အမျိုးသမီးက ‘အသင်မကလေးငယ်ကို ဝံပုလွေချီသွားပြီ’ဟု ပြောရာ ပထမတစ်ဦးက ‘အသင်မ၏ကလေးငယ်ကိုသာ ၎င်းမှချီသွားခြင်းဖြစ်၏’ဟု ပြောရာ ပထမတစ်ဦးက ‘အသင်မ၏ ကလေးငယ်ကိုသာ ၎င်းမှချီသွားခြင်းဖြစ်၏’ဟု ဆိုလေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့နှစ်ဦးသည် ယင်းပြဿနာကို တမန်တော် ဒါရူးဒ်(ﷺ)ထံ ရှေ့တော်သွင်းကြ၏။ ဒါရူးဒ်က ရှင်သန်ကျန်ရှိသော ကလေးငယ်ကို အသက်အရွယ် ပိုမိုကြီးရင့်သည့်

အမျိုးသမီးအားပေးရန် စီရင်ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့်နှစ်ဦးသားမှာ ဒါဂူးဒ်၏တမန်တော်စုလိုင်မာန်(ꣳ)ထံ သွားရောက် တင်ပြ ကြကုန်၏။ စုလိုင်မာန်က ‘ငါ့အား ဓားတစ်ချောင်းပေးလော့။ ဤကလေးငယ်အား နှစ်ပိုင်းပိုင်း၍ သူတို့အား တစ်ပိုင်းစီခွဲဝေပေးအံ့’ဟု အမိန့်ရှိရာ ငယ်ရွယ်သောအမျိုးသမီးက ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ကရုဏာ သက်တော်မူပါစေ။ ယင်းသို့မပြုပါနှင့် ကလေးငယ်အား ငယ်ရွယ်သူအမျိုးသမီးထံ ပေးအပ်လိုက်တော့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ရှ်ဟ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၃၇-က)

အခန်း(၁၄) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၄:၄၂-၄၄)

၁၄၉၂။ အင်မ်ရာန်၏သမီး မရ်ယမ်သည် အမျိုးသမီးများအနက် အကောင်းမွန်ဆုံးသူဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ခဒီဂျဟ် သည် အမျိုးသမီးများအနက် အကောင်းမွန်ဆုံးသူဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဂ်္ဂီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၄၂)

*မှတ်ချက် *

‘သက်ဆိုင်ရာဆက်ကာလနှင့် သက်ဆိုင်ရာလူမျိုးအတွင်းမှ’ဟု ဖွင့် ဆို ဖော်ပြထား၏။

၁၄၉၀။ ကုလားအုတ်များစီးနင်းကြသော အမျိုးသမီးအပေါင်း၌ ကုရိုင်းရှ်နွယ်ဝင် အမျိုးသမီးတို့မှာ အကောင်းမွန် ဆုံး ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် မိမိတို့၏ သားသမီးမျိုးဆက်ကို ချစ်ခင်ကြင်နာကြ၏။ မိမိတို့ခင်ပွန်း၏ပိုင်ဆိုင်မှုများအား ထိန်းသိမ်းပေးကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ရှ်ဟ်) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၇၁)

အခန်း(၁၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၉:၁၆)

၁၄၉၂။ လူသုံးဦးမှအပ ပုခက်အတွင်းစကားပြောဆိုသူမရှိခဲ့။ (ပထမကလေးငယ်မှာ) အီစာ(အလိုင်)ဖြစ်၏။ (ဒုတိယ ကလေးငယ်မှာကား) ဘနီအစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်မှ ဂျူရိုင်းဂျီအမည်တွင်သူတစ်ဦးရှိခဲ့၏။ သူဝတ်ပြုလျက်ရှိစဉ်၊ သူ့မိခင် ဧရာကလာပြီး သူ့အားခေါ်ဆို၏။ ‘ငါသည် ခေါ်သံကိုထူးရမည်လော သို့မဟုတ် ဆက်လက် ဝတ်ပြုရ မည်လော’ဟု (ဖာသာ)ဆိုမိ၏။ (ပြန်မထူးလာသောအခါ) သူ့မိခင်က ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ သူသည် ပြည့်တန်ဆာမ များက မျက်နှာများကို မတွေ့မမြင်ရသေးဘဲ သူ့အား မသေဆုံးပါစေနှင့်’ဟု ပြောခဲ့လေသည်။ သို့နှင့် သူသည် မိမိ၏ တရားရိပ်သာ၌ရှိနေစဉ် အမျိုးသမီးတစ်ဦးရောက်လာပြီး ကာမဆက်ဆံရေးအတွက် သွေးဆောင်မြူဆွယ်ရာ သူမငြင်း ဆန်ခဲ့၏။ ထိုအခါ၎င်းအမျိုးသမီးသည် သိုးကျောင်းသားတစ်ယောက်ထံသွားပြီး မိမိနှင့်အတူ ကာမဂုဏ်ခံစား ရယူစေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူမသည် ကလေးတစ်ဦးမွေးဖွားခဲ့ပြီး ထိုကလေး၏ ပိုင်ရှင်သည် ဂျူရိုင်းဂျီဖြစ်သည်ဟု ကြေညာ လေသည်။ ထိုအခါ လူတို့သည် သူ့ထံလာရောက်ကာ သူ၏တရားစခန်းဂေဟာကို ဖျက်ဆီးဆွဲဖြုတ်ကြပြီး သူ့အား အပြင်သို့ဆွဲထုတ်၍ ဆဲဆိုပြစ်တင်ကြတော့၏။ ဂျူရိုင်းဂျီသည် ဂူသွါပြု၍ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုလေ၏။ ပြီးနောက် ထို ကလေးငယ်ထံရောက်လာပြီး ‘အို-ကလေးငယ်၊ အသင့်ဖခင်မည်သူပါနည်း’ဟု မေးသောအခါ ကလေးငယ်က ‘သိုးကျောင်းသား’ဟု ဖြေကြားလေသည်။ (ဤသည် ကိုကြားကုန်သော) လူတို့မှ ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင် ၏တရားစခန်း ရိပ်သာကို ရွှေဖြင့်ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးကြပါမည်။’ ဆိုသော်လည်း သူက ‘ယင်းသို့မပြုပါနှင့်။ (တည်ဆောက်ပေး လျှင်) ရွှံ့စေးမြေကိုသာ သုံးပါလော့’ဟု ပြောကြားခဲ့လေ၏။

(တတိယကလေးငယ်မှာကား-----) ဘနီအစ္စရာအီလ်အနွယ်ဝင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် မိမိ၏ ကလေးငယ်အား နို့တိုက်နေစဉ် ချောမောခန့်ညားလှသူတစ်ဦးအနီးမှ စီးနင်းဖြတ်သန်းသွား၏။ ထိုအမျိုးသမီးက ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်မ၏ကလေးငယ်အား ယင်းသူနှင့်တူစေတော်မူပါ’ဟု ဆိုလိုက်၏။ ထိုအခါ ကလေးငယ် သည် နို့ကိုလွှတ်ကာ အစီးအနင်နှင့် လူဘက်မျက်နှာလည့်၍ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးကို ထိုသူနှင့် မတူပါစေနှင့်’ဟု ပြောလိုက်ပြီး မိခင်နို့ကို ပြန်စို့နေလေ၏။ (ဆင့်ပြန်သူက -သရုပ်ဖော်ပြသသော တမန်တော်မြတ်(ꣳ) လက်တော်စုပ်နေပုံကို မြင်ယောင်နေမိပါ၏ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။)

တစ်အောင့်အကြာ လူတစ်စုသည် ကျွန်အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်အတူ ဖြတ်သန်းသွားရာ သူမ(ကလေး မိခင်)က ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်မ၏ကလေးငယ်ကို ထိုကျွန်အမျိုးသမီးနှင့် မတူပါစေနှင့်’ဟု ဆိုလိုက်၏။ ထိုအခါကလေးက နို့ကိုလွှတ်ပြီး ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား ထိုအမျိုးသမီးနှင့် တူစေတော် မူပါ’ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

အဘယ်ကြောင့်ဟူသည်ကို သူမမှမေးရာ ကလေးငယ်က ‘အစီးအနင်း စီးနင်းလာခဲ့သူသည် မင်းဆိုးမင်းညစ်တစ်ဦးဖြစ်၏။ ဤကျွန်အမျိုးသမီးမှာကား ခိုးမှုနှင့် တရားမဝင်ကာမကျူးလွန်မှုအဖြစ် မတရားစွပ်စွဲခံရ သော (အပြစ်ကင်း)သူဖြစ်ပါ၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၄၅)

၁၄၃၃။ ငါသည် မူစာ၊ အီစာနှင့် အစ်ဘ်ရာဟီမ်(အလိုင်းဟိမ္မစ္စလာမ်)တို့အား တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ အီစာသည် နီစပ်သော အသားအရေ၊ တွန့်ခွေသောဆံနွယ်၊ ကျယ်ပြန့်သောရင်တော်နှင့် ဖြစ်၏။ မူစာသည် ညိုသောအသားရေ၊ ဖြောင့်စင်းသောဆံနွယ်၊ အဇိဇူးသွံအမျိုးသားများကဲ့သို့ ရှည်လျားသောအရပ်အမောင်းနှင့် ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၄၈)

၁၄၃၄။ ‘တစ်နေ့ညဉ့်က ကအ်ဘဟ်အနီး အိပ်ပျော်နေစဉ် ငါသည် အိပ်မက်၌ အညိုရောင်များအကြား လှပထင်ပေါ်သော အမျိုးသားတစ်ဦးကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ သူ့ဆံပင်များရှည်လျားပြီး သူ့ပခုံးနှစ်ဖက်ကြားတွင် ကျဆင်းနေ၏။ သူ့ဆံပင်သည် ပါးလွှာပြီး သူ့ခေါင်းပေါ်မှ ရေစက်ရေပေါက်များ တစက်စက်ကျလျက်ရှိ၏။ သူသည် လူနှစ်ဦး၏ ပခုံးများအပေါ် လက်များတင်လျက် ကအ်ဘဟ်ကို လှည့်ပတ်နေခဲ့၏’

ငါက ‘ဤသူ မည်သူနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ လူတို့က ‘ဤသူကား မရ်ယမ်၏သားအီစာဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြားကြကုန်၏။ တစ်ဖန် ထိုသူ၏နောက်ဝယ် လူတစ်ဦးကို တွေ့ရ၏။ တိုနီနီနှင့် ခွေလိပ်သောဆံပင်၊ ယာဘက်မျက်လုံးကန်းနေပြီး အဆင်းညွှန့်မှာ အိဘ်နုကသွ(နီ)နှင့် ဆင်တူ၏။ ကအ်ဘဟ်ကို သွဝါ့ဖ်ပြုစဉ် ၎င်းသူသည် လူတစ်ဦး၏ပခုံးများပေါ် သူ့လက်များတင်ထား၏။ ငါက ‘ဤသူမည်သူနည်း’ဟု မေးမြန်းရာ လူတို့က ‘မစီးဟ် အဒ်ဒဂျ်ဂျာလ်ဗျာ ဖြေကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၄၉)

၁၄၃၅။ အလျှင်းမဟုတ်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အီစာသည် အနီရောင်အသား အရေပိုင်ရှင်ဟု မပြောခဲ့သော်လည်း ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏။

‘ငါကိုယ်တော် အိပ်ပျော်နေစဉ် (အိပ်မက်၌) ငါသည် ကအ်ဘဟ်အား သွဝါ့ဖ်လည့်နေသည်ကို မြင်ခဲ့၏ ရုတ်ခြည်းပင် ငါသည် အညိုရောင်အသားအရေ၊ ကျဲပါးသော ဆံပင်နှင့် လူနှစ်ဦးအကြား လမ်းလျှောက်နေသူတစ်ဦးကို တွေ့ရ၏။ ဦးခေါင်းမှရေများတစက်စက်ကျနေ၏။ ငါကိုယ်တော်မှ ‘ဤသူမည်သူနည်း’ဟု မေးရာ လူတို့က ‘ဤသူ သည် မရ်ယမ်၏ သားအီစာဖြစ်၏။’ဟု ပြောကြကုန်၏။ တဖန်ငါစည် ကျောဖက်ကို ကြည့်ရာ နီစပ်သောအသားအရေရှိ သော အသားအရေရှိသော၊ ဝဗြီးသော၊ ဆံပင်တွန့်လိပ်သော၊ ယာဘက်မျက်လုံးကန်းနေပြီး ထိုမျက်လုံးမှာ စပျစ်သီး ကဲ့သို့ ဖောင်းကားစူထွက်နေသာ လူတစ်ယောက်ကို တွေ့ရ၏။ ငါကိုယ်တော်က ‘ဤသူမည်သူနည်း’ဟု မေးရာ လူတို့က ‘သူသည် အဒ်ဒဂျ်ဂျာလ်ဖြစ်၏’ဟု ပြောကြကုန်၏။ လူတို့အနက် ၎င်းနှင့် ဆင်တူသော သူမှာအိဘ်နု ကသွ(နီ)ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၀)

၁၄၆၃။ ငါသည်အခြားသူများထက် မရ်ယမ်၏သား(အီစာ)နှင့် အနီးကပ်ဆုံးဖြစ်တော်မူ၏။ တမန်တော်အပေါင်းမှာ ညီနောင်များသာဖြစ်ကြ၏။ ငါနှင့်(အီစာ)အကြားမည်သည့် တမန်တော်မှ ပွင့်ပေါ်ခြင်းမရှိခဲ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၁)

၁၄၇၃။ လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနလုံး၌ ငါသည်လူသားအပေါင်း မရ်ယမ်၏သား အီစာနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ဖြစ်၏။ တမန်တော်အပေါင်းမှာ ဖအေတူသားများဖြစ်ကြ၏။ သူတို့၏ မိခင်များမှာမူ ကွဲပြားကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် သူတို့၏ ဘဝတည်ဆောက်မှုလမ်းစဉ်(ဒီးနီ)မှာ တစ်ခုတည်းသာဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၂)

*မှတ်ချက် *

၁၄၃၈။ မရိယမ်၏သား အီစာ(✠)သည် ခိုးဝှက်နေသူတစ်ဦးကို မြင်၍ ၎င်းအား ‘အသင်သည် ခိုးဝှက်မှုပြုခဲ့သလော’ဟုမေးရာ ၎င်းသူက ‘မပြုပါ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုအသျှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်ခံထိုက်ရာဟူသည်မရှိ’ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုအခါ အီစာက ‘ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်၏။ ငါ၏မျက်လုံးများကိုမူ သံသယရှိပါသည်’ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၃)

၁၄၃၉။ နဆွာရာတို့မှ မရိယမ်၏သားအား အမွှမ်းတင်ချီးကျူးသကဲ့သို့ ငါကိုယ်တော်မြတ်အား ပုံကြီးချဲ့ချီးမွမ်းခန်းဖွင့်ခြင်းမပြုကြကုန်နှင့်။ အကြောင်းမှာငါသည်(အသျှင်မြတ်၏) ကျွန်တစ်ဦးသာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါ့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစေကျွန်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်ဟုသာခေါ်ဆိုကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၄)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(အခမ်းနားအမွှမ်းတင်ချီးကျူးမှုမပြုဟု ဆို ထာသည်မဟုတ်။ ခရိယာန်တို့ကဲ့သို့အမွှမ်းတင်ခြင်းနှင့် ယှဉ်ပြိုင်တန်းတူပြုသည့် အဆင့် အထိ အလွန်အကျွံ ချီးမွမ်းခဲ့ ကြသောကြောင့် ဖြစ်၏။ (ကြည့် - ဆွဟီး-အီဗ်အိုဗ်တူဗ်ခါဗီရာန်-၁-၆၈၊ အောက်ခြေမှတ်ချက်)

အခန်း(၁၇) မရိယမ်(အလိုင်ဟိမတ်စွလာမ်)၏ သားထွက်ပေါ်ခြင်း

၁၄၄၀။ အသင်တို့အကြား မရိယမ်၏သား သက်ဆင်းလာလျှင် အသင်တို့မည်သို့ရှိဘိသနည်း။ (ယင်းသို့ ဆင်းသက်လာပြီးနောက်) သူသည် လူတို့အား ဦးဆောင်မည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၈)

*မှတ်ချက် *

အီစာ(✠)သည် လူတို့ကို ကုရ်အာန်၏ ဥပဒေဖြင့် သာဦးဆောင်သွားမည်ဖြစ်၏။ အကျယ်ကို ဖယ်ဟုလ်ဘာရီ ကျမ်းအတွဲ (ရ)၊ စာမျက်နှာ (၃၀၄၊ ၃၀၅)၌ ရှိပါရန်။

အခန်း(၁၈) အစ္စရာအီလ်မျိုးနွယ်စုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ဆိုထားသနည်း

၁၄၄၁။ အဒ်ဒဂျ်ဂျာလ်ထွက်ပေါ်လာသောအခါ သူနှင့်အတူ မီးနှင့်ရေတွဲလျက်ရှိနေအံ့။ လူသားတို့မှ မီးဟုထင်မြင်ယူဆသောနေရာမှာ (စင်စစ်၌)အေးမြသောရေဖြစ်အံ့။ လူသားတို့မှ အေးမြသည့်ရေဟု ထင်မြင်ယူဆသောအရာမှာ (စင်စစ်၌) လောင်ကျွမ်းစေမည့်မီး ဖြစ်နေအံ့။ အကယ်၍ အသင်တို့မည်သူမဆို ဤအရာနှင့် ကြုံကြိုက်ရလေလျှင် ထိုသူသည် ၎င်းဒဂျ်ဂျာလ်ထံမှ ထွက်ပေါ်လာသော လောင်မီးအတွင်း ဆင်းသက်လိုက်ပါလေ၊ အကြောင်းသော် ဧကန်စင်စစ် ၎င်းမှာ ကြည်လင်အေးချမ်း ချိုမြသောရေဖြစ်နေ၍တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုရိုင်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၉)

၁၄၄၂။ တစ်ခါသော် သေအံ့မှူးမူးလူတစ်ဦးသည် ဆက်လက်ရှင်သန်ရေးမျှော်လင့်ချက်အပေါင်းကို စိတ်လျှော့၍ သူ့မိသားစုအား ‘ငါသေဆုံးလျှင် ငါ့အတွက်ကြီးမားသော ထင်းပုံတစ်ခုစုစည်း၍ မီးတင်ရှိလော့။ မီးသည် ငါ၏အသားများကို ဝါးမျို၍ အရိုးများသို့ရောက်သော် ထိုအရိုးများကိုယူပြီး အမှုန့်ဖြစ်အောင် ထုချေလော့။ ၎င်းနောက် လေပြင်းတိုက်သောနေ့ကိုစောင့်၍ ပင်လယ်ပြင်ပေါ်မှ ယင်းလေအတွင်း ထိုအမှုန့်များကို လွှင့်ပစ်လိုက်လော့’ဟူ၍ မှာကြားခဲ့လေ၏။ သူတို့သည် ထိုအတိုင်းပင် ပြုခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းအရပ်ရပ်ကို ပြန်လည်စုစည်းပြီး ‘အဘယ်အကြောင်းကြောင့် အသင်သည် ယင်းသို့ပြုရသနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာထိုသူက ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကြောက်လန့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူပါ’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။

၁၄၄၃။ ‘ဘနီအစ္စရာအီလ်တို့သည် တမန်တော်များ၏ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လမ်းညွှန်မှုကို ခံယူရရှိခဲ့ကြကုန်၏။ တမန်တော် တစ်ပါးမှ ကွယ်လွန်လေသည့်အခါတိုင်း သူ့နေရာ၌ နောက်တစ်ပါးအစားဝင်လေ့ရှိခဲ့၏။ ငါကိုယ်တော်မြတ်၏ နောက်ဝယ်မှု မည်သည့်တမန်တော်မှရမည်မဟုတ်။ သို့သော်များပြားလှစွာသော ခုလဖာအိ(ကိုယ်စားလှယ်များ) ပေါ်ထွန်းကြကုန်အံ့’

w r e f a w n f r w ( )မှ အထက်ပါအတိုင်း မိန့်ဆိုလျှင် လူတို့က ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့အား မည်သည့်အမိန့်တော်ပေးပါမည်နည်း’ဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော် မူခဲ့ပါ၏။ ‘ပထမဦးဆုံး ဘိုင်အသ်ပေးခြင်းခံရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထံ၌ ကတိသစ္စာပြုကြကုန်။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့အား နာခံခြင်းဖြင့် အသင်တို့၏ ဝတ္တရားကျေပွန်ကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်၌ ထားရှိခဲ့သူတို့အပေါ် အုပ်ချုပ်စီရင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့အား မေးမြန်းတော်မူမည် ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။’

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၆)

*မှတ်ချက် *

အကယ်၍ခလီးစ်တစ်ဦးအား ဘိုင်အသ် (ကတိသစ္စာ)ပေးပြီးနောက်မိ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ လူအချို့သည်ဦးဆုံးအား ဘိုင်အသ်ပေးခြင်းရှိသော် ပထမခလီးစ်ကိုသာမှန်လင်မ်အဆင်းက နာခံကြရမည်။ နောက်ထပ်ရှေးရုပ်အစဉ်ဖြစ်သည်သာလျှင်မဝင်။

၁၄၄၄။ ‘မလွဲသေချာ အသင်(မှန်လင်မ်)တို့သည် အသင်တို့မတိုင်မီက ရှိနှင့်သောလူမျိုးတို့၏ လမ်းစဉ်များနောက်သို့ တစ်ထွာချင်း၊ တစ်တောင်ချင်း (ထပ်တူထပ်မျှအတိုင်း) လိုက်ကြလတ္တံ့။ အကယ်၍ ၎င်းတို့မှ ဖွတ်တွင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်ကြလျှင် အသင်တို့သည်လည်း ၎င်းနောက်လိုက်ဝင်ကြသည် အထိဖြစ်ရလတ္တံ့။’

တမန်တော်မြတ်( )မှ အထက်ပါအတိုင်း မိန့်ဆိုတော်မူသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့က ‘ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် ယဟူးဒီနှင့် နဆွာရာတို့အား ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပါသလော’ဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားသော် ကိုယ်တော် မြတ်က ‘အဘယ်သူများ ဖြစ်ရပါဦးမည်နည်း’ဟု ဖြေကြားတော်မူပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၇)

၁၄၄၅။ (ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏) အာယတ်တော်ကြောင့်(သို့မဟုတ် ငါ့ထံမှ စကားတစ်ခွန်းပင်ဖြစ်စေ ဖြန့်ချိကြကုန်။ ဘနီအစ္စရာအီလ်တို့၏ အကြောင်းများကို အခြားသူတို့အား ပြောပြကြကုန်၊ ယင်းသို့ပြခြင်း၌ အပြစ်မရှိချေ။ အကြင် မည်သူပင်ဖြစ်စေ ငါကိုယ်တော်နှင့်ပတ်သက်၍ မမှန်မှသားတစ်ခုပင် ပြောဆိုသည်ဖြစ်ငြား ကေနီပင် ထိုသူသည် ငရဲမီး၌ မိမိ၏ နေရာထိုင်ခင်းကို ကိုယ်တိုင်နေရာရယူသူ ဖြစ်စေအံ့။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအမ်ရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၅၇)

၁၄၄၆။ ယဟူးဒီ နဆွာရာတို့သည် (ဆံပင်နှင့် မုတ်ဆိတ်များအား) ဆေးဆိုးခြင်းမပြုကြ။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် ၎င်းတို့ပြုသည်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် ပြုလုပ်ကြကုန်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၄၄၈)

*မှတ်ချက် *

ထင်ရှားသော သမိုင်းမှတ်တမ်းနှင့် အကျယ်ပြန့်ချက်များအရ စစ်ပွဲကာလအတွင်း သူ့လူကို ယုံ လူခွဲခြားရန်အတွက် ခေမိန့်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်းသိ ရသည် (မြန်မာပြန်ဆို သူ)

၁၄၄၇။ အသင်တို့၏အလျင်က လူမျိုးများအနက် လူတစ်ယောက်သည် ဒဏ်ရာတစ်ခုရရှိခဲ့၏။ ထိုသူသည် (နာကျင်ခြင်းကို) သည်းညည်းမခံနိုင်မှု ကြီးမားလာရာ ဓားတစ်ချောင်းကို ယူ၍ မိမိ၏လက်ကို ခုတ်ဖြတ်လိုက်လေ၏။ ၎င်းနောက် သေဆုံးသွားသည့် သွေးထွက်မရပ်တန့်ခဲ့ချေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ ‘ငါ၏ ကျွန်သည် မိမိကိုယ်ကို အဆောတလျှင်သေကြောင်းကြံခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ငါအသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ဂျန္နသ်(သို့ဝင်ရောက်) ခြင်းမှ တားမြစ်တော်မူလိုက်၏။’

ကုဋ္ဌနုနာရောဂါသည်၊ ခေါင်းပြောင်သူနှင့် မျက်မမြင်တို့၏ ဇာတ်လမ်း၏

၁၄၄၈။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကုဋ္ဌနုနာသည်၊ ဦးခေါင်းပြောင်သူနှင့် မျက်မမြင်ဟူသော ဘင်္ဂီအစွရအီလ် သုံးဦးကို စမ်းသပ်လိုတော်မူသဖြင့် ၎င်းတို့ထံ ကောင်းကင်တမန်တစ်ပါးကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ကောင်းကင်တမန်သည် ကုဋ္ဌနုနာရောဂါသည်ထံလာပြီး ‘အသင်သည် မည်သည့်အရာကို အနှစ်အသက်ဆုံးနည်း’ဟု မေးရာ ၎င်းက ‘ကောင်းမွန်သော အသားအရောင်နှင့် ကောင်းမွန်သော အရေပြားအကြောင်းမှာ လူအများက ကျွန်ုပ်အားပြင်းပြင်းထန်ထန် မနှစ်သက်မလိုလားကြ၍ ဖြစ်ပါသည်’ဟု ဖြေလေ၏။ ကောင်းကင်တမန်က ၎င်းတို့အား တို့ထိလိုက်ရာ ၎င်း၏ ဝေဒနာကင်းပျောက်လေ၏။ ၎င်းမှာကောင်းမွန်သော အသားအရောင်နှင့် တင့်တယ်သော အသားအရေရရှိသွားခဲ့၏။ ကောင်းကင်တမန်က ‘မည်သည့် ဥစ္စာပစ္စည်းကို အသင်အနှစ်အသက်ဆုံးပါနည်း’ဟု မေးရာ ၎င်းက ‘ကုလားအုတ်များ’ဟု ဖြေဆို၏။ ကောင်းကင်တမန်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ထိုအရာ၌ မင်္ဂလာပေးသနားတော်မူပါစေ’ဟု ပြောကြား (ဆုပန်ပေး)ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကောင်းကင်တမန်သည် ဆံပင်မပေါက်သော ဦးခေါင်းပြောင်သူထံ သွား၍ ‘မည်သည့်အရာကို အသင်နှစ်သက်ဆုံးဖြစ်ပါသနည်း’ဟု မေးရာ ၎င်းက ‘ကျွန်ုပ်သည် ဆံပင်ကောင်းကောင်းယကို နှစ်သက်ပါသည်၊ ဤရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေလိုပါသည်။ အကြောင်းမှာ လူအများမှ ဤသည်ကို မနှစ်မြို့ကြ၍ ဖြစ်သည်’ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ကောင်းကင်တမန်က ၎င်းအား တို့ထိလိုက်ရာ ၎င်း၏ ဝေဒနာပျောက်ကင်း၍ ကောင်းမွန် သော ဆံကေသာကိုရရှိသွားလေ၏။ ကောင်းကင်တမန်က ‘မည်သို့သော ဥစ္စာပစ္စည်းကို အသင်အနှစ်အသက်ဆုံးပါ သနည်း’ဟု မေးသော် ၎င်းက ‘နွားမများ’ ဟု ဖြေရာ ကောင်းကင်တမန်က ဇီးရှိသော နွားမတစ်ကောင်ကို ပေးပြီး ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ထိုအရာ၌ မင်္ဂလာပေးသနားတော်မူပါစေ’ဟု ပြောကြား (ဆုပန်ပေး)ခဲ့၏။ တဖန်ကောင်းကင်တမန်သည် မျက်မမြင်ထံသွား၍ ‘မည်သည့်အရာကို အသင်အနှစ်အသက်ဆုံးဖြစ်ပါသနည်း’ဟု မေးရာ ၎င်းက ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်၏ မျက်စေ့အမြင်ကို ပြန်လည်ထည့်သွင်းပေးတော်မူခြင်းကို လိုလား ပါသည်။ သို့မှသာ လူအများကို မြင်တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်’ဟု ပြောဆို၏။ ကောင်းကင်တမန်မှ ၎င်း၏မျက်လုံးများကို တို့ထိလိုက်ရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ၎င်း၏မျက်စေ့အမြင်အာရုံကို ပေးသနားတော်မူလိုက်၏။ ကောင်းကင်တမန်က ‘မည်သည့် ဥစ္စာပစ္စည်းမျိုးကို အသင်အနှစ်သက်ဆုံးနည်း’ဟု မေးရာ ၎င်းက ‘သိုးများ’ဟု ဖြေဆို၏။ ကောင်းကင်တမန် က ၎င်းအား ဇီးရှိသော သိုးတစ်ကောင်ကို ပေးခဲ့လေ၏။ ထို့သည့်နောက်ဝယ် ဇီးရှိသော တိရစ္ဆာန်သုံးမျိုးလုံးမှ တစ်ကောင်စီမွေးဖွား၏။ ၎င်းမှ ဆက်၍ဆက်၍ တိုးပွားလာရာ တစ်ဦးသည် တောင်ကြားအပြည့် ကုလားအုတ်အစု ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ဦးမှာ တောင်ကြားအပြည့် ကုလားအုတ်အစုကြီးကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ဦးမှာ တောင်ကြား အပြည့် နွားအုပ်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ဦးမှာ တောင်ကြားနှင့်အပြည့် သိုးအုပ်ကြီးကိုလည်းကောင်း ရရှိလာခဲ့ကြ ကုန်၏။

ထိုအခါကောင်းကင်တမန်သည် ကုဋ္ဌနုနာရောဂါသည် တစ်ဦး၏ ရုပ်ရည်နှင့် အသွင်အပြင်လက္ခဏာအဖြစ် ရုပ်ဖျက်ပြီး၊ (ယခင်) ကိုယ်ရေပြားရောဂါသည်ထံသွားကာ ‘ကျွန်ုပ်သည် ဆင်းရဲသားတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ လမ်းခရီးတစ်ခု၌ ကျွန်ုပ်ရှာဖွေပိုင်ဆိုင်မှုအပေါင်းဆုံးရှုံးသွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ လိုအပ်ချက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသင်မှအပ အခြားမည်သူ့ကိုမျှ နှစ်မြို့စေမည်မဟုတ်ပါ။ အသင့်အား ကောင်းမွန်သောအသားအရေနှင့် လှပသော အသားအရောင်နှင့် ဤမျှမြှားမြှောင်သောပိုင်ဆိုင်မှုကို ချီးမြှင့်တော်မူထားသည့် အရှင်၏နာမတော်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ခရီးဆုံးသို့ သွားရောက်နိုင်ရေးအတွက် ကျွန်ုပ်အား ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ပေးပါရန် အသင့်ထံတောင်းဆိုပါ၏’ဟု ပြောကြား လေ၏။ ထိုသူက ‘ကျွန်ုပ်ထံ လုပ်ရန်လုပ်ငန်းတာဝန်များစွာရှိနေ၏။ (ထို့ကြောင့်အသင့်အာမပေးနိုင်)’ဟု ဖြေလေ၏။ ကောင်းကင်တမန်က ‘သင့်ကို ကျွန်ုပ်သိရှိသည်ထင်ပါ၏။ အသင်သည် လူအများမှ ပြင်းပြင်းထန်ထန် မလိုလား မနှစ်သက်ခံရသူ ကိုယ်ရေပြားရောဂါသည်တစ်ဦး မဟုတ်ခဲ့ပါသလော။ အသင်သည် သူဆင်းရဲသားတစ်ဦး မဟုတ်ခဲ့ပါ သလော။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အသင့်အား ပေးကမ်းချီးမြှင့်တော်မူခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါသလော’ ဟု ပြောဆိုရာ ၎င်းက ‘အလို၊ ကျွန်ုပ်သည် ဤပိုင်ဆိုင်မှုကို ကျွန်ုပ်၏ ဘိုးဘေးများထံမှတစ်ဆင့်အမွေရရှိခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏’ဟု ဖြေလေသောအခါ ကောင်းကင်တမန်က ‘အကယ်၍ အသင်သည် မုသားစကားဆိုနေပါက အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် အသင့်အား နဂိုဘဝအတိုင်းပြုတော်မူပါစေ’ဟု ပြောကြားခဲ့လေ၏။ ထို့နောက် ကောင်းကင်တမန်သည် ဦးခေါင်းပြောင်နေသူ၏ ရုပ်သွင်နှင့်ပုံပန်းသကဲ့သို့ရုပ်ဖျက်ပြီး (ယခင်)ဦးခေါင်းပြောင်သူထံ သွားရောက်ခဲ့၏။ ပထမ တစ်ဦးအား ပြောဆိုသကဲ့သို့ ၎င်းအားပြောဆိုရာ ၎င်းသည်လည်း ပထမလူအတိုင်းပင် အလားတူအဖြေပေးခဲ့၏။ ကောင်းကင်တမန်မှ ‘အကယ်၍ အသင်သည် မုသားစကားဆိုနေပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်ကို နှိပ်စက် အတိုင်း ပြုတော်မူပါစေ’ဟု ပြောကြားခဲ့၏။ တစ်ဖန် ကောင်းကင်တမန်သည် မျက်မမြင်၏ပုံအလား ရုပ်ဖျက်ကာ (ယခင်)မျက်မမြင်ထံသွား၍ ‘ကျွန်ုပ်သည်

သူဆင်းရဲတစ်ဦးဖြစ်၏။ ခရီးသည်တစ်ဦးဖြစ်၏။ လမ်းခရီးတစ်ခု၌ ကျွန်ုပ်ရှာဖွေထားသမျှအပေါင်း ကုန်စင်သွားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်ထံ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ၊ ထိုအရှင်ပြီးနောက် အသင်မှအပ ကျွန်ုပ်အား ကူညီသူမရှိတော့ပါ။ အသင့်အား မျက်စေ့အမြင်အာရုံနှင့် သိုးတစ်ကောင်ကိုပေးသနားတော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်အား သိုးတစ်ကောင်ပေးပါလေ၊ ယင်းအကူအညီအားဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ ခရီးစဉ်ပြီးဆုံးနိုင်ပါလိမ့်မည်’ဟု ပြောကြားလေ၏။ ၎င်းသူက ‘မှန်စွာ ကျွန်ုပ်သည် မျက်မမြင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား အမြင်အာရုံပေးသနား တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဆင်းရဲခဲ့ပြီး အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်က ကျွန်ုပ်အား ကြွယ်ဝစေတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှ အသင်ဆန္ဒရှိသမျှယူပါလော့။ အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှအရ ကျွန်ုပ်၏ပိုင်ဆိုင်မှုမှ အသင်သည် မည်သည့်အရာကို ယူသည်ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်မှအသင့်ကို အလျှင်းတားဆီးမည်မဟုတ်’ဟူ၍ ပြောကြားလေ၏။ အသင်တို့အား စမ်းသပ် လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ အလွှာဟ်ပိုင်ဆိုင်မှုကို အသင့်နှင့် အတူသာရှိကြစေကုန်။ အသင်တို့အား စမ်းသပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အားနှစ်မြို့သဘောတူတော်မူပြီး အသင့်မိတ်ဆွေနှစ်ဦးကိုမူ အမျက်တော်ရှလေပြီ’ဟု အဖြေပေးခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၇၀)

၁၄၄၉။ ဘနီအစ္စရာအီလ်အနက် လူတစ်ဦးရှိခဲ့၏။ ထိုသူသည် လူ(၉၉)ဦးသတ်ဖြတ်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူသည်(သူ၏ သောင်ဘဟ်မှာ လက်ခံရခြင်းရှိနိုင်မရှိနိုင်ကို) လိုက်လံမေးမြန်းလေ၏။ သူသည် ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးထံ ရောက်ရှိ ပြီး သူ၏သောင်ဘဟ်မှာ လက်ခံသဘောတူခြင်းရှိနိုင်မရှိနိုင်ကို မေးမြန်းလေ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးက ‘မရှိ’ဟုဖြေရာ ထိုသူမှ သတ်ဖြတ်ခဲ့လေ၏။ ထိုသူသည် ရှေ့ဆက်မေးမြန်းနေခဲ့ရာ လူတစ်ဦးနှင့်ဆုံပြီး ထိုထိုသောကျေးရွာသို့သွားရန် အကြမ်းညွှန်ခဲ့၏။ သို့သော်လမ်းခုလတ်၌ သူ့ထံ သေခြင်းတရားဆိုက်ရောက်လာခဲ့၏။ အသက်ငင်နေစဉ် သူသည် မိမိရင်ဘတ်ကို ထိုကျေးရွာဘက်သို့ (မိမိ၏သောင်ဘဟ် လက်ခံရေးမျှော်လင့်ချက်ဖြင့်) လှည့်ခဲ့လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ယင်းသူနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ကရုဏာကောင်းကင်တမန်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ကောင်းကင်တမန်တို့ အချင်းများခဲ့ကြကုန်၏။ အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်သည် (ထိုသူသွားရန်ရည်စူးခဲ့သော) ထိုရွာကို ထိုသူ့အနီသို့လာရန် အမိန့်ပေးတော်မူ၏။ (ထိုသူထွက်ခွာ လာခဲ့သော) ရွာကိုဆားကွာစေရန် အမိန့်ပေးတော်မူ၏။ ၎င်းနောက်ထိုသူ၏ခန္ဓာနှင့် ကျေးရွာနှစ်ရွာအကြားရှိ အကွာ အဆားများကို တိုင်တာကြည့်ရန် အသျှင်မြတ်မှ ကောင်းကင်တမန်တို့အား အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ ထိုသူသည်(သွားရောက်ရန် ရည်စူးခဲ့သော)ရွာနှင့် အကွာအဆားတစ်ထွာ ပို၍နီးကပ်ကြောင်းတွေ့ခဲ့ရကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုသူသည် ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူခြင်းခံခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၇၆)

၁၄၅၀။ လူတစ်ဦးသည် အခြားလူတစ်ဦးထံမှ မြေတစ်ကွက် ဝယ်ယူခဲ့၏။ ဝယ်ယူက ယင်းမြေကွက်အတွင်း၌ မြေအိုးတစ်အိုးနှင့်အပြည့် ရွှေများကို တွေ့ရှိခဲ့ရာ ရောင်းချလိုက်သူအား ‘အသင့်ရွှေများကို ပြန်ယူလေလော့။ ကျွန်ုပ်သည် အသင့်ထံမှ မြေကွက်ကိုသာဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အသင်ထံမှ ရွှေကိုဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမဟုတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ပြောလေ၏။ မြေကွက်၏ ပထမပိုင်ရှင်က ‘ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ဤမြေကွက်၌ ပါဝင်သမျှကို ရောင်းချလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏’ဟု ဆိုလေ၏။ သို့ဖြင့် သူတို့နှစ်ဦးသားသည် ဤအရေးအရာကို ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးထံတင်ပြကြရာ ၎င်းက ‘အသင်တို့ထံ သားသမီးများရှိကြပါ၏လော’ဟု မေးမြန်း၏။ တစ်ဦးသောသူက ‘ကျွန်ုပ်ထံ လူပျိုအရွယ်တစ်ဦးရှိ၏’ ဟု ပြော၏။ ကျန်တစ်ဦးက ‘ကျွန်ုပ်ထံ အပျိုအရွယ်တစ်ဦးရှိ၏’ဟု ပြောရာ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်မှ ဤသို့ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏ ‘ထိုသူပျိုနှင့် အပျိုကို ထိမ်းမြားလက်ဆက်ပေးလိုက်လော့။ သူတို့နှစ်ဦးအပေါ် ယင်းငွေများကို အသုံးပြုလော့။ ပိုသည့်ငွေများကို အလှူပြုလေလော့’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၇၈)

၁၄၅၁။ ပလိပ်ရောဂါသည် ဘနီအစ္စရာအီလ်အနက် လူတစ်စုအပေါ်သို့ ကျရောက်ခဲ့သော ပြစ်ဒဏ်အကျိုး တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် နယ်တစ်နယ်၌ ၎င်းရောဂါပြန့်ပွားမှုကို ကြားသိရပါက ထိုဒေသသို့ အလျှင်းမချဉ်းကပ်ကြလေနှင့်။ အကယ်၍ ပလိပ်ရောဂါသည် အသင်တို့ရှိရာအရပ်၌ ဖြစ်ပေါ်သည်ရှိသော အသင်တို့သည် ထိုကပ်ရောဂါမှ ရှောင်ပြေးရန်အတွက် မထွက်ခွာသွားကြကုန်နှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အစာမဟ် ဘင်န် ဇိုဗီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၇၉)

၁၄၅၂။ ကျွန်မသည်ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ပလိပ်ရောဂါအကြောင်း မေးမြန်းခဲ့၏။ ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိမိ အလိုတော်ရှိသူများအပေါ်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူသော ပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ မုအ်မန်များအတွက် ၎င်းရောဂါမှာ အလ္လာဟ်ကရုဏာတော်၏ အကြောင်းခံတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အကြင်သူသည် ထိုသို့ ပလိပ်ရောဂါ ပြန့်ပွားကူးစက်ချိန် တွင် မိမိ၏ဌာနေ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အစားပေးမှုကိုမျှော်ကိုးလျက် ကြံ့ခိုင်ခြင်းဖြင့် နေထိုင်ခဲ့သည့်အပြင်၊ မိမိအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ရေးမှတ်တော်မူသည်မှအပ မည်သည့်အရာမျှ မိမိအပေါ် မကျရောက်နိုင်ဟု နားလည် ယုံကြည်လျက်ရှိခဲ့ပါက ထိုသူသည် ယုဟီဒီတစ်ဦး၏ ဆုလာဘ်ကဲ့သို့ အကျိုးရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဂုဏ်အား ပြောပြတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှါဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၈၀)

၁၄၅၃။ ‘တမန်တော်များအနက် တမန်တော်တစ်ပါးကို သူ့အမျိုးသား(လူမျိုးစု)တို့က သွေးယိုစီးသည်အထိ ရိုက်နှက်ခဲ့ကြ၏။ သူသည် မိမိမျက်နှာပေါ်မှ သွေးများကို သုတ်နေလျက်နှင့် -အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ လူမျိုးစုကို ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူပါ။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့ထံ အသိပညာအလျှင်းမရှိကြ၍ ဖြစ်ပါ၏ဟု တောင်းဆို ပြောကြားခဲ့လေ၏ဟု မိန့်ကြားတော်မူနေခဲ့သော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ကျွန်ုပ်မှ မြင်ယောင်ဆဲဖြစ်ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုမတ်စ်အိုဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၈၁)

၁၄၅၄။ လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ဝတ်စုံကို မာန်မာနဖြင့် တရွတ်တိုက်ဆွဲ၍ လမ်းလျှောက်နေခဲ့၏။ ထိုသူသည် မြေမျိုခြင်းကို ခံခဲ့ရ၏။ ၎င်းအပြင် ကိယာမသ်နေ့၌ မြေကြီးအတွင်း နစ်ဝင်နေလိမ့်မည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၉၂)

အခန်း(၁၉) ကောင်းမြတ်သည့် ဂုဏ်သိက္ခာများ

၁၄၅၅။ လူသားတို့မှာ သတ္တုများ(၏ ညွှန်အတိုင်း) ဖြစ်ကြောင်း အသင်တို့ သိမြင်ကြကုန်။ အစ္စလာမ်မတိုင်မီ အသိနိမ့်ခေတ်မှ အကောင်းဆုံးလူများသည် သာသနာ့အသိပညာကို သိနားလည်ပါက အစ္စလာမ်၌လည်း အကောင်းဆုံး သူများပင် ဖြစ်ကြကုန်၏။ အသင်တို့ သိမြင်ကြကုန်- အုပ်ချုပ်ရေး၌ အကောင်းဆုံးလူသားများသည် ၎င်းအရေးအရာကို အမုန်းဆုံးသူများဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းအပြင် အသင်တို့သိမြင်ကြကုန်- လူသားများအနက် အဆိုးဆုံးသည် ဤသူများ ထံ၌ မျက်နှာတစ်မျိုး၊ အခြားသူများထံ၌ နောက်မျက်နှာတစ်မျိုးဖြင့် မျက်နှာနှစ်မျိုးရှိသူများဖြစ်ကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၆၉၅)

၁၄၅၆။ ကုရိုင်းရှ်မျိုးနွယ်စုသည် ဤအဆက်အသွယ်(အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်)၌ လူသားတို့အပေါ်ပို၍ သာမြတ်၏။ ၎င်းတို့အနက် မုစ်လင်မ်များသည် မုစ်လင်မ်တို့၏ နောက်သို့လိုက်၏။ ၎င်းတို့အနက် ကာဖိရ်များသည် ကာဖိရ်တို့၏ နောက်သို့လိုက်ကြ၏။ လူသားတို့မှာ သတ္တုများ(၏ ညွှန်အတိုင်း) ဖြစ်ကြကုန်၏။ အစ္စလာမ်မတိုင်မီ အသိနိမ့်ခေတ်မှ အကောင်းဆုံးလူများသည် သာသနာ့အသိပညာကို သိနားလည်ပါက အစ္စလာမ်၌လည်း အကောင်းဆုံးသူများပင် ဖြစ်ကြကုန်၏။ လူသားများအနက် ဤ(အုပ်ချုပ်ရေး)အရာ၌ အကောင်းဆုံးသူများ မိမိအား သစ္စာခံကြစေကာမူ ၎င်းအရေးအရာကို အမုန်းဆုံးသူများ ဖြစ်ကြောင်း အသင်တို့မှ တွေ့ကြရပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၀၀)

အခန်း(၂၀) ကုရိုင်းရှ်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာများ

၁၄၅၇။ ကဟ်သွာန်မျိုးနွယ်စုမှ ဘုရင်တစ်ပါးထွန်းပေါ်မည်ဟု အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အမ်ရ် ဘင်န်အလ်အာဆ်(၁)မှတစ်ဆင့် မုအာဝီယဟ်(ﷺ)ထံ သတင်းရောက်၏။ ဤသည်၌ မုအာဝီယဟ်သည် ဒေါသဖြစ်လျက် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်အား အရှင်ဂုဏ်တော်နှင့်အညီ ချီးကျူးသရဇ္ဈာယ်ပြီးနောက် ‘အမ်းမာဘအ်ဒ်၊ အသင်တို့အနက် လူအချို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်တော်၌လည်းကောင်း၊ ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားမှု၌လည်းကောင်း မပါဝင်သည်များ ကို ဆင့်ပြန်ပြောဆိုနေကြောင်း ကျွန်ုပ်ကြားသိလိုက်ရ၏။ ထိုသူများသည် အသင်တို့အနက် အသိမဲ့သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လူတို့အား လမ်းမှားလမ်းမှန်မည်

ထိုသို့သော မျှော်လင့်ချက်များကို သတိပြုကြကုန်။ အကြောင်းမှာ ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)ထံမှ ငါသည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရ၏။ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာသည် ကုရ်ရှ်တို့အတွင်းမှာပင် တည်ရှိနေအံ့။ ၎င်းတို့သည် သာသနာဥပဒေသကို လိုက်နာနေသမျှ သူတို့အား အာဃာတထားသူ မည်သူ့ကိုမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ဖျက်ဆီး ချေမှုန်းတော်မူပေအံ့’ဟု ပြောကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-မုအာဝီယိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၄)

၁၄၅၈။ ကုရ်ရှ်းရ်၊ အန်ဆွာရ်၊ ဂျူဟိုင်းနဟ်၊ မုဇိုင်းနဟ်၊ အတစ်လမ်၊ အရ်ဂျအ်နှင့် ယီဟာရ် မျိုးနွယ်တို့သည် ငါ၏ ကူညီကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူများဖြစ်ကြ၏။ သူတို့ထံ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်မှအပ ကူညီကာကွယ် စောင့်ရှောက်ပေးသူဟူ၍ မရှိ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၅)

၁၄၅၉။ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာသည် ကုရ်ရှ်းရ်တို့အတွင်းမှာပင် ကျန်နေရစ်အံ့၊ ယုတ်စွအဆုံး ကုရ်ရှ်းရ်မျိုးနွယ်၌ လူနှစ်ဦးတည်းသာ ကျန်ရစ်လျှင်လည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၆)

၁၄၆၀။ အုဆ်မာန်း ဘင်န် အဖွာန်း(ﷺ)နှင့် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ သွားရောက်၍ ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် ဘနီအလ်မုသ်ဂ်သွလ်ဘ်တို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာများပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးတို့သည် ကိုယ်တော်နှင့် ဆက်နွယ်နေမှု၌ ဂုဏ်ရည်အဆင့်ချင်းတူညီလင့်ကစား ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မပေးကမ်းခဲ့ပါ’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ဘနီဟာရ်လ်မိနှင့် ဘနီမုသ်ဂ်သွလ်ဘ်တို့ သာလျှင် တစ်မျိုးတစ်စားတည်း (မျိုးနွယ်တစ်ခုတည်းမှ ဆင်းသက်လာခဲ့ခြင်း) ဖြစ်ကြ၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျူဟိုင်းရ် ဘင်န် မုသ်ဂ်အိုမ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၇)

အခန်း(၂၁) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၄၆၁။ မိမိ၏ဖခင်ရင်းအပြင် အခြားသူတစ်ဦးဦး၏သားဟု သိသိကြီးနှင့် မကြေညာမပြောကြားရ။ ၎င်းအပြင် တစ်စုံတစ်ဦးသည် မိမိ၏လူမျိုးမဟုတ်ဘဲ အခြားလူမျိုးစုအဖြစ်ကြေညာပြောကြားခဲ့သော် ထိုသို့သော လူစားသည် ငိုအတွင်း ကိုယ့်နေရာကိုယ် ယူစေလော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဖိုရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၈)

၁၄၆၂။ မုချကေန် အဆိုဝါးဆုံးသော မုသားတစ်ရပ်မှာ မိမိ၏ဖခင်အရင်းထက် အခြားသူတစ်ဦးဦး၏သားအဖြစ် ကြေညာခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မိမိမြင်မက်သော အိမ်မက်ကို မြင်မက်ခဲ့သည်ဟု ကြေညာခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် ငါကိုယ်တော်မှ မပြောထားသည်ကို ယိုးမှတ်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဝါဆိလဟ် ဘင်န် အလ်အတစ်ဟ်ကအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၉)

အခန်း(၂၂) အတစ်လမ်၊ ယီဟာရ်၊ မုဇိုင်းနဟ်၊ ဂျူဟိုင်းနဟ်နှင့် အရ်ဂျအ် မျိုးနွယ်များအကြောင်း ဖော်ပြချက်

၁၄၆၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဓမ္မပလ္လင်ထက်ပေါ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘ယီဟာရ် မျိုးနွယ်အား အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က ခွင့်လွှတ်တော်မူခဲ့၏။ အတစ်လမ်မျိုးနွယ်အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ကယ်တင်စောင့်မတော်မူခဲ့၏။ အုဆိုင်းယဟ်မျိုးနွယ်မှာကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်တမန်တော်ကို ပုန်ကန်ခဲ့ကြ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၉၀)

၁၄၆၄။ အလ်အ(က်)ရအ် ဘင်န် ဟာဘိစ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ဟာဂျီတို့ကို လုယက်တိုက်ခိုက်သော အတစ်လမ် မျိုးနွယ်စုမှ ဓားပြများ၊ အတစ်လမ်မျိုးနွယ်စုနှင့် မုဇိုင်းနဟ်မျိုးနွယ်စုတို့မှအပ အခြားမည်သူမျှ ကိုယ်တော် အား

ဘိုင်အသ်မပေးခဲ့ကြပါ’ဟု လျှောက်တင်၏။ (ထပ်ဆင့်ဆင့်ပြန်သူ အိတ်နအဘီ ယအ်ကူးဘ်က ယင်းစကား၌ ဂျူဟိုင်းနဟ်နွယ်စု ပါဝင်ခြင်းရှိမရှိ ဇေဝဇဝါ ဖြစ်ခဲ့၏) တမန်တော်မြတ်(ဆွ)က ‘အတ်စ်လမ်၊ ယီဖာရ်၊ မုဇိုင်းနဟ် (နှင့် ဂျူဟိုင်းနဟ်) မျိုးနွယ်စုတို့သည် ဘနီသမီးမ်၊ ဘနီ အာမိရ်၊ အစဒ်၊ ယသွဖာန် မျိုးနွယ်စုတို့ထက် ပိုမိုကောင်းမြတ် သည်ဟု အသင်မယူဆပါသလော’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက် ‘၎င်းသူ (ဒုတိယ အုပ်စုတို့မှာ အောင်မြင် မှုမရသူများနှင့် ရှုံးနိမ့်သူများသာတည်း’ဟု ဆိုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘မှန်စွာ၊ ငါ၏ နဖ်စ်ကို ကိုင်တွယ်စိုးပိုင် တော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူတို့ (ပထမအုပ်စု)သည် ၎င်းသူတို့ (ဒုတိယအုပ်စု)ထက် ပိုမို ကောင်းမြတ်ပေ၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အတူဘတ်က်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

၁၄၆၅။ ဘနီအတ်စ်လမ်၊ ယီဖာရ်နှင့် မုဇိုင်းနဟ် (သို့မဟုတ် ဂျူဟိုင်းနဟ်) မျိုးနွယ်စုမှ လူအချို့သည် (ကိယာမသ် နေ့တော်၌ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ထံတော်ပါး၌) အစဒ်၊ သမီးမ်၊ ဟဝါဇင်န်နှင့် ယသွဖာန် မျိုးနွယ်စု တို့ထက် သာလွန်ကောင်းမြတ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အတူဟုရိုင်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၁၉)

အခန်း(၂၃) ကဟ်သွာန် မျိုးနွယ်စုအကြောင်းဖော်ပြမှု

၁၄၆၆။ ကဟ်သွာန်မျိုးနွယ်စုမှ လူတစ်ဦးပေါ်ပေါက်လာပြီး လူတို့ကို ၎င်း၏တောင်ပေးတုတ်ဖြင့် မောင်းနှင်ခြင်း မရှိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး စကြဝဠာပျက်သုဉ်းမည့် နောက်ဆုံးကာလ မရောက်သေး။

ဆင့် ပြန်သူ-အတူဟုရိုင်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၂၀-က)

*မှတ်ချက် *

တုတ်ဖြင့် မောင်းနှင်ခြင်း ဟူသည် ပြင်းထန်ရက်စက် ဖိနှိပ်မှုဖြင့် အုပ်ချုပ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း(၂၄) ဂျာဟီလီယဟ်ခေတ်က မည်သည့် ဒဏ်ဝတ်မျိုးကို တားမြစ်ထားသနည်း

၁၄၆၇။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ယဇ်ဝဟ်၌ ပါဝင်ခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်နှင့် အတူပါဝင်သော မဟာဂျီရီးန်၏ ဦးရေသည်လည်း အလွန်ပင်များပြားခဲ့၏။ မဟာဂျီရီးန်အနက် ကျီစယ်နောက်ပြောင်တတ်သော လူတစ်ဦး ရှိ၏။ ထိုသူသည် (အပြောင်အပျက် သဘောဖြင့်) အာန်ဆွာရ်တစ်ဦး၏ တင်ပါးကို ရိုက်ခဲ့၏။ ယင်းအာန်ဆွာရ်မှာ ဒေါသပြင်းစွာထွက်၍ ‘အို-အာန်ဆွာရ်၊ ကယ်ပါဦး’ဟု ဟစ်ခေါ်လေ၏။ မဟာဂျီရ်ကလည်း ‘အို-မဟာဂျီရီးန်၊ ကယ်ပါဦး’ဟု ဟစ်အော်ခေါ်ယူလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ထွက်ရှိလာပြီး ‘ဂျာဟီလီယဟ်ခေတ်၏ ဖိတ်ခေါ်သံများဖြင့် လူတို့သည် ဘာများဖြစ်နေကြသနည်း၊ သူတို့ဘာတွေဖြစ်နေကြသနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ မဟာဂျီရ်မှ အာန်ဆွာရ်အား (ကျီစယ်) ရိုက်ပုတ်သည့်အကြောင်းကို ကိုယ်တော်အား လျှောက်တင်ကြလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ယင်းသို့ပြုခြင်းမှ ရပ်လော့၊ ၎င်းမှာ မကောင်းသော ဖိတ်ခေါ်မှုဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အဘီဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အုဘိုင်းယ်ဘင်န် စလူးလ်က ‘မဟာဂျီရီးန်သည် (ကျွန်ုပ်တို့အား ဆန့်ကျင်စုရုံးမှုပြုရန်) ဖိတ်ခေါ်အော်ဟစ်ခဲ့ကြ လေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ မဒီနာဟ်ပြန်ရောက်လေလျှင် ပို၍ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသူများက အမျိုးယုတ်ကို ဧကန်ပင် မဒီနာဟ်အပြင်သို့ မောင်းထုတ်မည်ဖြစ်အံ့’ဟု ပြောလေ၏။ ဤတွင် အုမရ်(رضي الله عنه)က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့မှ ဤသူယုတ်ကို မသတ်သင့်ပေဘူးလား’ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘မပြုလေနှင့်။ မဟမ္မဒ်သည် သူ၏အဆွိဟတ် တော်များကို သတ်သည်ဟု လူတို့မှ ဆိုစမှတ်ပြုကုန်မည်စိုး၍ ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-ဂျာဟီရီ (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၂၀)

*မှတ်ချက် *

မဒီနာဟ်မြို့သားအဘီဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အုဘို င်းယ် ဘင်န်စလူးလ်သည် မုနာဖ်ကံတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်သောကြောင့် တမန် အမြို့ယုတ်ဟု ပြောထွက်သည်အထိ ယ် လာသူဖြစ်၏။ ထို သူသည် အထက်ပါအတိုင်းအခွင့် အခွင့်ချုပ်ချုပ်ဖြင့် အုပ်စိုးခဲ့၏။ ၎င်းသူသည် သေဒဏ်ထိုင်သက်နေပါသော်လည်း စစ်ပွဲ ကာလအတွင်း ဖြစ်၍ တစ်ကြောင်း၊ မုနာဖ်ကံ များဟု သူ၏နာမကြီးကြီးကို အကွက်ချောင်းနေတတ်၍ တစ်ကြောင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သူ့အား လွှတ်ဆောင်မှုခွင့် ခြွင်းအကြောင်း တစ်ခုဖြစ်၏။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း(၂၅) ခုဇာအဟ်၏ အကြောင်း

၁၄၆၈။ အမ်ရ်ဘင်နီလုဟိုင်းယံ ဘင်နီ ကမအဟ် ဘင်နီ ခင်နီဒိမ်သည် ခုဇာအဟ်၏ ဖခင်ဖြစ်ခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၂၂)

၁၄၆၉။ ငါသည် အမ်ရ်ဘင်နီ အာမိရ်ဘင်နီ လုဟိုင်းယံ အလ်ခုဇာအီကို အူများတွဲလောင်းကျတရွတ်တိုက်ဆွဲလျက် (၁၆) မီးအတွင်း၌ တွေ့မြင်တော်မူခဲ့၏။ သူသည် စဝါအိဘ် အစဉ်အလာကို စတင်ခဲ့သူဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၂၃)

*မှတ်ချက် *

စဝါအိဘ် = နတ်ရုပ်တုများနှင့် အခြားကို ကွယ်ရာများ၏အမည်ဖြင့် တိုင်တည်၍ ကုလားအုတ်များကို ဆားမဲ့လွှတ်ခြင်း

အခန်း(၂၆) အဘူဇရ်အလ်ယစ်ဟာရီ(رضي الله عنه)၏ အစ္စလာမ်သက်ဝင်မှုအကြောင်း

၁၄၇၀။ အိဘ်နုအဘ္ဘွစ်(رضي الله عنه)က ‘အဘူဇရ်၏ အစ္စလာမ်သို့ ကူးပြောင်းသက်ဝင်လာမှု ဖြစ်ရပ်ကို အသင်တို့အား ပြောရမည်လော’ဟုမေးရာ ကျွန်ုပ်တို့က ‘ပြောပြပါ’ဟု ဆိုကြသဖြင့် အဘူဇရ်(رضي الله عنه)၏ ကိုယ်တိုင်ရှင်းပြချက်ကို ဤသို့ ပြောပြခဲ့၏။

ကျွန်ုပ်သည် ယီဟာရ် မျိုးနွယ်စုဝင် အမျိုးသားတစ်ဦးဖြစ်၏။ မက္ကဟ်မြို့၌ တမန်တော်ဟု ကြေညာသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ပေါ်ထွန်းလာကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ကြားသိခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ညီဖြစ်သူအား ‘ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထံသွားလော့၊ သူနှင့် စကားစမြည်ပြော၍ သူ့သတင်း ငါ့ထံဆောင်ယူခဲ့လော့’ဟု ပြော၏။ သူသည် ခရီးထွက်ကာ သွားရောက်တွေ့ ဆုံပြီး ပြန်လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်က သူ့အား ‘ဘာသတင်းထူးလာသနည်း’ဟု မေးရာ ၎င်းက ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည်ကောင်းရာကို တိုက်တွန်းပြီး မကောင်းရာကို တားမြစ်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား တွေ့ခဲ့ရပါသည်’ဟု ဖြေလေ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ဤမျှသောသတင်းလေးဖြင့် ငါ့အား ကျေနပ်နှစ်မြို့စေသည်မဟုတ်’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်သည် ရေဘူးတစ်လုံး၊ တုတ်ရှည်တစ်ချောင်းဖြင့် မက္ကဟ်သို့ ခရီးနှင်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်ကို မသိရှိ၊ သူ့အကြောင်းကို မည်သူ့ထံမှလည်း မမေးမြန်းချင်ခဲ့ချေ။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်မျှ ဖိတ်ခေါ်မှုကို သောက်လျက် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ တည်းခိုနေခဲ့၏။ ထို့နောက် အလီ(عليه السلام)သည် ကျွန်ုပ်နှင့် ကြုံဆုံပြီး ‘အသင်သည် အာဂန္တုသူစိမ်းတစ်ဦးဖြစ်သည်ထင်အံ့’ဟုပြောရာ ကျွန်ုပ်က ‘ဟုတ်ပါ၏’ဟု ဖြေ၏။ သူသည် အိမ်သို့သွားရာ ကျွန်ုပ်လည်း အဖော်လိုက်ခဲ့၏။ သူသည် ကျွန်ုပ်အား ဘာဆိုဘာမျှမမေးသလို ကျွန်ုပ်လည်း ဘာဆို ဘာမျှမပြောဆိုခဲ့ပါ။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်သည်ဝတ်ကျောင်းတော်သို့သွားပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အကြောင်းကို မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်ကို မည်သူမျှ တစ်စုံတစ်ရာ ပြောကြားခြင်းမရှိပါ။ အလီသည် ကျွန်ုပ်နှင့် ထပ်မံ ကြုံကြိုက်ပြန်သဖြင့် ‘အသင်သည် မိမိတည်းခိုသောနေရာကို မမှတ်မိနိုင်အောင် ဖြစ်နေပါသလော’ဟု မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်က ‘မဟုတ်ပါ’ဟု ပြော၏။ သူက ‘ကျွန်ုပ်နှင့် အတူလိုက်ခဲ့လော့’ဟု ဆို၏။ ၎င်းနောက် သူက ‘အသင်ဘာလုပ်ပါသနည်း’ မည်သည့်အကြောင်းဖြင့် ဤမြို့ကိုရောက်လာရသနည်း’ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘လျှို့ဝှက်ချက်ကို ထိန်းသိမ်းပါမည်ဆိုပါက အသင့်အား ကျွန်ုပ် ပြောပြအံ့’ဟု ပြောသော် သူက ‘ထိန်းသိမ်းပါမည်’ဟု ဆိုလေ၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်က ‘ဤနေရာ၌ တမန်တော်ဟု ကြေညာသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ထွန်ပေါ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့မှ ကြားသိထားကြ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ညီဖြစ်သူကို လွှတ်၍ သူနှင့် သွားရောက်စကားဆိုစေခဲ့၏။ သူပြန်ရောက်လာသော် ကျေနပ်လောက်အောင် သတင်းအချက်အလက်များ ယူမလာခဲ့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် သူနှင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့ဆုံရန် ယူဆဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်’ဟု ပြောပြခဲ့၏။ အလီက ‘အသင်သည် အသင့်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ပြီဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် သူ့ထံသို့ ယခုပင်သွားမည်ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်နောက် လိုက်ခဲ့ပါလော့။ မည်သည့်နေရာသို့ ကျွန်ုပ်ဝင်သည်ဖြစ်စေ အသင်လိုက်ဝင်ခဲ့လော့။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည်အသင့်အား တစ်စုံတစ်ရာ ဒုက္ခပေးနိုင်သူတစ်ဦးဦးကို တွေ့မြင်ပါက ကျွန်ုပ်သည် နံရံတစ်ခုအနီး ရပ်၍ ဖိနပ်ကြိုးချည်နေသကဲ့သို့ ဟန်ပြုမည်။ သို့ဆိုလျှင် အသင်ဝေးရာထွက်သွားလော့’ဟု ပြောလေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း သူနှင့်အတူလိုက်သွားရာ သူသည်တစ်နေရာသို့ ဝင်လေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အစ္စလာမ်ကို လက်ခံသက်ဝင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော် မြတ်က ကျွန်ုပ်အား ‘အို-အဘူဇရ်၊ အစ္စလာမ်သို့ အသင်မှ ကူးပြောင်းသက်ဝင်မှုကို လျှို့ဝှက်ထားပြီး အသင်မြို့သို့ ပြန်လော့။ အသင်သည် ငါတို့၏အောင်မြင်မှုကို ကြားသောအချိန်မှသာ ငါတို့ထံ ပြန်လာခဲ့လော့’ဟု မိန့်ကြားလေသည်။ ကျွန်ုပ်က ‘ကိုယ်တော်အား နိစ္စသစ္စာနှင့်တစ်ကွစေလွှတ်တော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ၎င်းသူ (ကာဖိရ်)များအကြား ကျွန်ုပ်၏ အစ္စလာမ္မီ

ကူးပြောင်းသက်ဝင်ခြင်းကို လူသိရှင်ကြား ကြေညာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဟု လျှောက်တင်ပြီး ဝတ်ကျောင်းတော် သို့ သွားရောက်ခဲ့၏။ ထိုနေရာတွင် ကုရ်ခင်းရှ်အချို့ရှိနေကြရာ ‘အို-ကုရ်ခင်းရှ်အမျိုးသားတို့၊ ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်မှအပ ခ၊ဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာဟူသည် အလျှင်းမရှိကြောင်း၊ မဟမ္မဒ်သည် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ကျွန်စေတော်နှင့် တမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှ သက်သေခံထွက်ဆို၏’ဟု ပြောကြားလိုက်သောအခါ ကုရ်ခင်းရှ်တို့က ‘ဤဆွာဘီအား ရှင်းကြပါစို့’ဟု ဆိုကြပြီး ထရပ်ရှ်ရိုက်ကြလေရာ ကျွန်ုပ်သည် သေလုမျောပါးဖြစ်ခဲ့ရပါ၏။ အလ်အဘ္ဘာစ်မှ ကျွန်ုပ်အား တွေ့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ထံတိုးဝင်လာပြီး ကျွန်ုပ်အား (ရိုက်နှက်နေခြင်းမှ) ကာကွယ်ပေးခဲ့ပါသည်။ သူသည် ၎င်းတို့အား ရင်ဆိုင်၍ ‘အသင်တို့ပျက်စီးအံ့။ အသင်တို့၏ ကုန်သွယ်မှုနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းမှာ ယိဖာရ်တို့၏ ပိုင်နက်အား ဖြတ်သန်းဆောင်ရွက်နေရလင့်ကစား အသင့်ထည် ယိဖာရ်မျိုးနွယ်ဝင်တစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်လိုကြသလောဟု ပြောဆို သောအခါ ၎င်းသည် ကျွန်ုပ်အား စွန့်ထားခဲ့ကြကုန်၏။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် တစ်နေ့က ဆိုလေသည့် အတိုင်းထပ်တူထပ်မျှပြော(ကြေညာ)ပြန်ရာ ၎င်းတို့က ‘ဤဆွာဘီအား ရှင်းကြပါစို့’ဟု ဆိုကြပြန်၏။ ၎င်းနောက် တစ်နေ့ကအတိုင်းပင် ကျွန်ုပ်အပေါ် ဆက်ဆံပြန်၏။ အလ်အဘ္ဘာစ်သည်လည်း ကျွန်ုပ်အား ထပ်မံတွေ့ရှိသော် ကျွန်ုပ်ထံတိုးဝင်လျက် ကာကွယ်ပေးခဲ့ပြန်ပါသည်။ သူသည် တစ်နေ့ကအတိုင်းပင် ၎င်းတို့အား ထပ်မံပြောကြားခဲ့ ပါသည်။

ဤသည်မှာ အဘူဇရ်(ရဟ်မဟုလ္လာဟ်)၏ ကူးပြောင်းသက်ဝင်မှုဖြစ်ရပ်တည်း။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဂျွမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၂၅)

အခန်း(၂၇) အစ္စလာမ်၌ဖြစ်စေ၊ ဂျာဟီလီယတ်၌ဖြစ်စေ မိမိ၏ဘိုးဘေးတို့နှင့် ဆက်နွယ်ခြင်း
၁၄၇၁။ ‘၎င်းအပြင် အသင်သည် မိမိနှင့် နီးစပ်သော ဆွေမျိုးသားချင်းကို သတိပေးနှိုးဆော်ပါလေ’ဟူသော အာယသ်တော် (၂၆:၂၁၄) ထုတ်ပြန်ခံရသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘အို- ဘနီဖိဟ်ရ်၊ အို- ဘနီအဒီ’ဟူ၍ ခေါ်ယူတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအဘ္ဘာစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၂၇)

အခန်း(၂၈) ဘိုးဘေးဘီဘင်ကို ချစ်ခင်လေးစားသူအား မကဲ့ရဲ့ကြနှင့်
၁၄၇၂။ တစ်ခါက ဟတ်စာန်းဘင်နီ ဆာဘိသ် (رضي الله عنه)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်၌ ကာဖီရ်တို့အပေါ် လင်္ကာစပ်ဆိုသရော်ခွင့်ကို တောင်းခံခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါသည် ၎င်းတို့နှင့် သားချင်းဖြစ်နေသည့်အပေါ် မည်သို့ ဖြစ်မည်နည်း’ဟု မိန့်တော်မူရာ ဟတ်စာန်းက ‘မုန့်ညက်အတွင်းမှ ဆံမျှင်တစ်ချောင်းကို ဆွဲထုတ်ဘိသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့်အား ၎င်းတို့အတွင်းမှ ဆွဲထုတ်လိုက်ပါမည်’ဟု ဖြေကြားခဲ့လေ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၃၀-က)

အခန်း(၂၉) ရဗူလု-၁ဟ်(رضي الله عنه)၏ နာမဂုဏ်တော်အချို့
၁၄၇၃။ ငါကိုယ်တော်မြတ်ထံ နာမံတော်ငါးပါးရှိ၏။ ငါသည် မဟမ္မဒ်၊ ၎င်းအဟ်မဒ်ဖြစ်၏။ ငါသည် မာဟီဖြစ်၍ ငါ့အားဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကုဖ်ရ်(ဝါဒ)ကို ဖယ်ထုတ်တော်မူမည်ဖြစ်၏။ ငါသည် ဟာရီရ်ဖြစ်ရာ ငါကိုယ်တော်မှာ ပထမဦးဆုံး ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထမြောက်မည့်သူဖြစ်အံ့။ လူသားတို့မှ ငါ၏နောက်တွင်မှ ရှင်ပြန်ထမြောက်ကြရအံ့။ ထို့ပြင်တစ်ဝ ငါသည် အာကိဘ်(ငါ၏နောက်ဝယ် မည်သည့်တမန်တော်မှ ထပ်မံ မပွင့်ပေါ်လာတော့သည့် အဆင့် အတန်းရှိသူ) ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ-ဂျူဘိုင်းရ် ဘင်နီ မုသွ်အိုင်မ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၃၂)

၁၄၇၄။ ကုရ်ခင်းရှ်တို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းနှင့် ကျိန်ဆဲခြင်းမှ ငါ့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က မည်သို့မည်ပုံ ကာကွယ်တော် မူထားသည်ကို အသင်တို့ အံ့အားတသင့် မဖြစ်ကြလေသလော။ သူတို့သည် ငါ့အား မုဇ္ဈမာဟု ကဲ့ရဲ့၏။ မုဇ္ဈမာဟု ကျိန်ဆဲကြ၏။ သို့တစေ ငါသည် မဟမ္မဒ်ဖြစ်တော်မူ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၃၃)

*မှတ်ချက် *

၁။ မုဗ္ဗမာ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘အလွန်အမင်းရှုတ်ချခြင်းခံထိုက်သူ ဖြစ်ပြီး၊ မုဟမ္မဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘အလွန်အမင်းရှုတ်ချထိုက်သူ’ ဖြစ်၏။ ကာဖီရ်တို့သည် အမုန်းတရားကြောင့် တမန်တော်အပေါ် ဖျက်၍ ကဲ့ရဲ့ကျိန်ဆဲ ခေါ်ဆိုကြသော်လည်း ကိုယ်ဆက်မြတ်၏ နာမဆက်မှ မဟမ္မဒ်သာဖြစ်နေသဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိခဲ့ချေ။

(၂) ဤဟဒီးဆ်ဆက်အရ မုစ်လင်မ်မှန်ပါလျှင် တမန်တော်(ﷺ)၏ အမည်မှာ မုစ်လင်မ်မှန်ကန်ပီသစွာ ခေါ်ဆိုကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း အထူးသတိပြုအပ်သည်။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း(၃၀)   အန္တိမ တမန်တော် (ﷺ)

၁၄၇၅။   ငါကိုယ်တော်မြတ်၏ ဥပမာနှင့် အခြားတမန်တော်များ၏ ဥပမာမှာ ဤသို့တည်း။ လူတစ်ဦးသည် အိမ်တစ်ဆောင်အား ပြီးပြည့်စုံစွာနှင့် ပြောင်မြောက်လှစွာ တည်ဆောက်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် အုတ်တစ်ချပ်ချန်ရစ်ထား၏။ လူအများမှ ၎င်းအိမ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုကြရာ ၎င်း၏လှပတင့်တယ်မှုအပေါ် အံ့ဩဘနန်းဖြစ်ကြသော်လည်း ‘ဤအုတ်တစ်ချပ်စာနေရာလွတ်လျက်ရှိ၏’ ဟု ဆိုကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂုတ်ရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၄)

၁၄၇၆။   (အထက်ပါဟဒီးဆ်တော်အတိုင်းပင် ဆင့်ပြန်ထား၏။ ထပ်မံတွဲ၍ ပါရှိသည်မှာ)

အိမ်၏ထောင့်တစ်ထောင့်တွင် အုတ်တစ်ချပ်စာ နေရာလွတ်လျက်ရှိ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ယင်းအုတ်တစ်ချပ်ပင်ဖြစ်ပြီး ငါကိုယ်တော်သည် တမန်တော်အပေါင်း၏ အဆုံးစသတ် အန္တိမ ဖြစ်တော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၅)

အခန်း(၃၁)   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ခြင်း

၁၄၇၇။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သက်တော်(၆၃)နှစ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၆)

အခန်း(၃၂) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၄၇၈။   အတ်စာအိဘ်ဘင်န် ယဇီးဒ် (ﷺ)သည် အသက်(၉၄)နှစ်ရှိသော်လည်း သန်မာဖျတ်လတ်နေဆဲဖြစ်ခဲ့၏။ သူက ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ ‘ကျွန်ုပ်၏ အကြား၊ အမြင်စွမ်းရည်ကောင်းစွာရှိနေခြင်းမှာ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆုပန်ပေးမှုကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်သိနားလည်၏။ ကျွန်ုပ်၏ အဒေါ်သည် ကျွန်ုပ်အား ခေါ်ယူသွားပြီး ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ တူမောင်မှာ နာမကျန်းဖြစ်နေပါသည်။ (ချူချာပါသည်)။ သို့ပါ၍ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အတွက် ဆုပန်ကြာပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စာအိဘ် ဘင်န် ယဇီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၇)

အခန်း(၃၃)   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အကြောင်းရာများ

၁၄၇၉။   အဘူဘကရ်(ﷺ)သည် အဆွံ့ရိ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီး လမ်းထွက်လျှောက်ရာ ကလေးငယ်တစ်ယောက်နှင့် ဆော့ကစားနေသော အလ်ဟစန်(ﷺ)ကိုတွေ့သဖြင့် မိမိ၏ပခုံးပေါ်သူအား ချီးမြှောက်တင်ယူပြီး ‘ငါ့မိဘများသည် အသင့်အတွက် စွန့်လွှတ်သည် ဖြစ်စေသား။ အသင်သည် အလီနှင့်မတူ၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် တူဆင်ပေ၏’ ဟု ပြောခဲ့၏။ အလီ(ﷺ)သည် ပြုံးရွှင်နေလျက်ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အု(က်)ဘဟ် ဘင်န် အလ်ဟာရှ်ဆ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၈)

၁၄၈၀။ အဘူဂျဟိုင်ဖဟ်(ﷺ)က ‘ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား တွေ့မြင်ခဲ့၏။ အလ်ဟစန် ဘင်န် အလီ(ﷺ)သည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် ဆင်တူ၏’ဟုပြောရာ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ) အစ္စမာအီလ်က ‘ကိုယ်တော်အကြောင်း ကျွန်ုပ်အား ပြောပြ’ဟု မေး၏။ သူက ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် အသားဖြူတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မုတ်ဆိတ်တော်မှာ အနည်းငယ်ဖြူသည်မှအပ မည်းနက်တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ကုလားအုတ်မ(၁၃)ကောင် ချီးမြှင့်သနား ရန် ကတိပေးခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့မရရှိမီ ပရိနီဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူခဲ့၏’ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဂျဟိုင်ဖဟ်(ရသ့)မှတစ်ဆင့်စွမာအီလ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၄)

၁၄၈၁။ ကျွန်ုပ်က အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီဘုစ်ရ် (ﷺ)အား အသင်အရွယ်ကြီးရင့်လာသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အား အသင်တွေ့ခဲ့ဖူးပါသလော’ဟု မေးရာ သူက ‘ကိုယ်တော်မြတ်၏ အောက်နှုတ်ခမ်းနှင့် မေးစေအကြားရှိ မုတ်ဆိတ်အောက် ၌ အနည်းငယ်ဖြူနေတော်မူခဲ့ပါ၏’ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟရီးဇ်ဘင် အုဆ်မိန်း(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၆)

၁၄၈၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလယ်အလတ်အရပ်အမောင်းရှိတော်မူ၏။ လူအများအကြား၌ မြင့်ခြင်း၊ နိမ့်ခြင်းမရှိ (အနေတော်ဖြစ်တော်မူ၏)။ ကိုယ်တော်သည် အဖြူဆွတ်ဆွတ်လည်း မဟုတ်၊ နီညိုရောင်လည်းမဟုတ်သော ပန်းရောင်လွှမ်းသည့်အသားအရေနှင့် ဖြစ်တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဆံတော်မှာ တွန့်လိပ်လွန်းခြင်းမဟုတ်သလို ဖြောင့်စင်းလွန်းခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။ ကိုယ်တော်သည် သက်တော်(၄၀)နှစ်တွင် ဝဟီဗျာဒိတ်တော်ကို လက်ခံရရှိတော် မူခဲ့၏။ ဝဟီကျရောက်ချိန်မှ (၁၀)နှစ်အထိ မက္ကဟ်မြို့၌နေထိုင်ခဲ့ပြီး အလ်မဒီနဟ်မြို့၌ နောက်ထပ် (၁၀)နှစ် နေထိုင်တော် မူခဲ့၏။ ပရိနီဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူချိန်၌ ကိုယ်တော်ဦးခေါင်းတော်နှင့် မုတ်ဆိတ်တော်တွင် ဆံဖြူ(အဖြူရောင်အမွေးအမျှင်)မှာ နှစ်ဆယ်ပင်သာ ရှားရှားပါးပါး ရှိနေတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ် ဘင်နီမာလစ်(မှတ်စုဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၇)

ရဘီးအဟ် ဘင်နီအဘီ အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း

၁၄၈၃။ ရဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မပုလွန်းမရှည်လွန်းသော အရပ်အမောင်းတော်၊ မဖြူလွန်း မညိုလွန်းသော အသားအရောင်တော်၊ မခွေလိပ်လွန်း မဖြောင့်စင်းလွန်းသော ဆံတော်နှင့်ဖြစ်တော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော်အား သက်တော်လေးဆယ်တွင် (တမန်တော်အဖြစ်) စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မက္ကဟ်၌ဆယ်နှစ်၊ အလ်မဒီနဟ်၌ ဆယ်နှစ် စံပယ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဆောင်ယူတော်မူစဉ် ကိုယ်တော်ဆံတော်နှင့် မုတ်ဆိတ်တော်၌ အဖြူရောင်သန်းသော အမွေးအမျှင်ပေါင်း နှစ်ဆယ်မျှသာရှိတော်မူခဲ့၏။ (ကျန်ရှိ ဟဒီးဆ်ကို အမှတ်စဉ်-၁၅၈၀၌ ဆက်ရှုကြပါရန်)

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၈)

၁၄၈၄။ ရဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူသားအပေါင်း၌ အတင့်တယ်တော်မူဆုံး၊ အကောင်းဆုံး ကြန်အင်လက္ခဏာနှင့် ဖြစ်တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်(၏ အရပ်အမောင်းတော်)သည် မနိမ့်လွန်းမမြင့်လွန်းဖြစ်တော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်ဘရိုအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၄၉)

၁၄၈၅။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆံတော်ဆေးဆိုးလေ့ရှိခဲ့ပါသလော’ဟု မေးကြရာ ကျွန်ုပ်က ‘မရှိတော်မူခဲ့ပါ။ သို့အတွက်ကြောင့် ကိုယ်တော်နားသယ်၌ ဆံဖြူများအနည်းငယ်ရှိတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၅၀)

၁၄၈၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလယ်အလတ်အရပ်အမောင်းတော်၊ ကျယ်ပြန့်သော ပခုံးတော်၊ နားပန်းတိုင်ရောက်သော ဆံတော်ရှည်နှင့် ဖြစ်တော်မူ၏။ တစ်ခါသော ကျွန်ုပ်သည် အနီရောင်ဝတ်ရုံနှင့် ကိုယ်တော်အား

တွေ့ခဲ့ရာ ကိုယ်တော့်ထက် ကြည့်ကောင်းသူဟူ၍ ကျွန်ုပ်မှ တစ်သက်တစ်ကိုယ် မမြင်ဖူးခဲ့ပါ။
ဆင့် ပြန်သူ-အလံဘရာအံ ဘင်နီအိုအိုအိုဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၅၁)
အဘူအစ္စဟာက်

၁၄၈၇။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မျက်နှာတော်သည် ဓားတစ်စင်းကဲ့သို့ (တောက်ပြောင်ခြင်း)လော’ မေးရာ ကျွန်ုပ်က
‘အလျှင်းမဟုတ်၊ လမင်းစန္ဒာကဲ့သို့ (ဝင်းထိန်ခြင်း)သာဖြစ်၏’ဟု ဖြေဆိုခဲ့၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အလံဘရာအံ ဘင်နီအိုအိုဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၅၂)
အဘူအစ္စဟာက်

၁၄၈၈။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၃၁၃အတိုင်းဖြစ်၏။ ဤဟဒီးဆ်၌ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ-)
လူတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏လက်တော်များကို (ထသွား)ဆုပ်ကိုင်ကြပြီး မိမိတို့၏မျက်နှာများအပေါ်
သုတ်သပ်ကြလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ကိုယ်တော့်လက်တော်ကို ကိုင်၍ကျွန်ုပ်၏ မျက်နှာပေါ်တင်လေ၏။ ဤတွင်
ကိုယ်တော်မြတ်၏ လက်တော်သည် ရေခဲထက်အေးမြ၍ ကတိုးနံ့သာထက် မွှေးကြိုင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှ သတိပြုမိခဲ့ပါ၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဂျဟိုင်းဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၅၃)

၁၄၈၉။ လူသားဟူ၍ ဖန်ဆင်းခြင်းခံရကတည်းက ဘနီအာဒမ်၏ မျိုးဆက်အပေါင်းမှ အကောင်းဆုံးရာစုနှစ်၌ ငါ့အား
(စေတမန်တော်အဖြစ်) စေလွှတ်ခြင်းခံရချေပြီ။
ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၅၄)

၁၄၉၀။ ကာဖီရ်များက ၎င်းတို့၏ ဆံပင်ကိုခွဲထား(ပြီးသင်)လေ့ရှိစဉ်က ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ဆံတော်ကို
အစင်းသားချထားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ရှေးကျမ်းရသူများသည် ဆံပင်ကို အစင်းသားချထားလေ့ရှိရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည်
အခြားညွှန်ကြားချက်မရှိက ယင်းရှေးကျမ်းရသူများအတိုင်းသာ ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ နောင်သောအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်
(ﷺ)သည် မိမိ၏ ဆံတော်ကို ခွဲခဲ့ပေ၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အိဘ်နုအဘ္ဘာစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၅၅)

၁၄၉၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖာဟ်ရှ်လည်းမဟုတ်သလို မုသဖဟ်ဟ်ရှ်လည်း မဟုတ်ခဲ့ပါ။ ကိုယ်တော်မြတ် က
‘အသင်တို့အနက် အကောင်းဆုံးသူများဟူသည် ကိုယ်ကျင့်တရားအကောင်းဆုံးသူများ ဖြစ်ကုန်၏’ဟု မိန့်ကြား လေ့ရှိခဲ့၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီ အိမ်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၅၆)

*မှတ်ချက် *

ဖာဟ်ရှ်=စကားကောင်းကို မဆို သူ (သိမ်ဖျင်းယုတ်ညံ့ သောစကားသာဆို တတ်သူ)
မုသဖဟ်ဟ်ရှ်=လူအများရယ်အာဆန် ညစ်ညမ်းစကားဆို ဆွေရှိသူ

၁၄၉၂။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အရေးအရာအနက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ရွေးချယ်ရသည်ရှိသော် အကယ်၍ အပြစ် သက်ရောက်
မှုမရှိနိုင်ခဲ့လျှင် ပိုမိုလွယ်ကူသော ရွေးချယ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့သော် အကယ်၍ ယင်းသို့ပြုရာ၌ အပြစ်သက်ရောက်နိုင်လျှင်
၎င်းအနီးချဉ်းကပ်မှုအလျှင်းမပြုတတ်ချေ။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ သဘောဆန္ဒ အလျောက် ကလဲ့စားချေခြင်း
မည်သည့် အခါမျှ ပြုတော် မမူ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေသကို ချိုးဖောက်
ကျူးလွန်စော်ကားသည့်အရေးအရာ၌သာ ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အတွက် တုန့်ပြန်အရေးယူတော်မူ လေ့ရှိခဲ့၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အာအိရှ်ဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၅၇)

၁၄၉၃။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်ဖဝါးတော်ထက် သာပိုပျော့ပျောင်းနူးညံ့သောဝိုးနှင့် ဒီဘာဂျုံကို မထိကိုင်ဖူးခဲ့။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ချွေးတော်ထက် သာပိုမွှေးကြိုင်သော အမွှေးနံ့သာကို မရှုရှိုက်ဖူးခဲ့ပါ။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၆၁)

*မှတ်ချက် *

ဒီဘာဂျုံ=အထူစားပိုသည်တစ်မျိုး

၁၄၉၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခေါင်းမြီးခြုံထားသော အပျိုစင်တစ်ဦးထက်ပင် အရှက်တရားကြီးမား တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၆၂)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရှက်ဖွယ်လိလိနှင့် မဖွယ်မရာများကို ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပြောဆိုခြင်းမှ လုံးလုံး လွတ်ငြိမ်းနေကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ ၎င်းအပြင် မိမိ၏လူတို့မှ ယင်းသို့ပြုလုပ်ပြောဆိုခြင်းအပေါ် မနှစ်မြို့မှုကို ဆိုလိုသည်။ (အဘူဇုနုအ်အီဒ်အမှတ်စဉ်-၁၇၀၀ အောက်ခြေမှတ်စု)

၁၄၉၅။ (အထက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။ ထပ်မံတိုး၍ ပါရှိသည်မှာ)

ထို့အပြင် အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ရာကို မနှစ်မြို့ပါက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မျက်နှာတော်ပေါ်၌ မလိုလားမနှစ်သက်သည့် လက္ခဏာများပေါ်လွင်လာတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-ယုအ်ဘဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၆၃)

၁၄၉၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မည်သည့်စားဖွယ်ရာကိုမျှ ဝေဖန်ခြင်းမပြုခဲ့။ သို့သော် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းအရာကို နှစ်သက်ပါက သုံးဆောင်တော်မူပြီး မနှစ်သက်ပါက ချန်ထားလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၆၄)

၁၄၉၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စကားကို အလွန်ရှင်းလင်းစွာပြောဆိုလေ့ရှိရကား အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးမှ ကိုယ်တော်စကားလုံးအရေအတွက်အား မှတ်သားရေတွက်လိုလျှင်ပင် ယင်းသို့ပြုနိုင်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၆၈-က)

၁၄၉၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အသင်တို့ကဲ့သို့ စကားကို မြန်ဆန်စွာသော်လည်းကောင်း၊ မသဲမကွဲမရေရာ မသေချာ မပြတ်မသား ပြောဆိုတော်မူခြင်းသော်လည်းကောင်း အလျှင်းမရှိခဲ့ချေ။

ဆင့် ပြန်သူ-အအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၆၈)

အခန်း(၃၄) တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မျက်လုံးများ အိပ်စက်သော်လည်း နှလုံးသားမှာ အိပ်စက်လေ့မရှိ

၁၄၉၉။ အနတ်စ် ဘင်နီမဂလစ်က်(رضي الله عنه)သည် (မိအ်ရဂျုံ) ညဉ့်အကြောင်းကို ပြောပြခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် မတ်စ်ဂျီဒီလ် ကအ်ဘဟ်မှ ခရီးနှင့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဝဟီအမိန့်မကျရောက်မီ မတ်စ်ဂျီဒီလ်ဟရာမ၌ အိပ်စက် နေတော်မူစဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးသည် ကိုယ်တော်အနီးသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ပထမတစ်ဦးက ‘၎င်းတို့အနက် ထိုသူမည်သူ နည်း’ဟု မေးမြန်း၏။ ဒုတိယတစ်ဦးက ‘သူသည် ၎င်းတို့အနက် အကောင်းအမြတ်ဆုံးသူဖြစ်၏’ဟု ဖြေကြား၏။ တတိယတစ်ဦးက ‘သို့ဆိုလျှင် အကောင်းဆုံးသူကို ဆောင်ယူကြပါစို့’ဟု ပြောလေ၏။ ဖြစ်စဉ်မှာ ထိုမျှသာဖြစ်၍ ကိုယ်တော်သည် သူတို့အား မတွေ့မြင်ခဲ့ချေ။ သူတို့သည် နောက်တစ်ည၌ ရောက်လာပြန်၏။ ၎င်းတို့၏ရောက်ရှိခြင်းကို ကိုယ်တော်သည် မိမိနှလုံးသားမှ ခံစားသိရှိတော်မူခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ ကိုယ်တော်မျက်လုံးများပိတ်၍ အိပ်မောကျနေ သော်လည်း ကိုယ်တော်နှလုံးသားမှာမူ အိပ်စက်ခြင်းမရှိ၍ဖြစ်၏။ ဤသည်မှာ တမန်တော်အပေါင်း၏ စရိုက်သဘာဝ ဖြစ်၏။ သူတို့၏ မျက်လုံးများ အိပ်စက်သော်လည်း

သူတို့၏နည်းသားများမှာ အိပ်စက်လေ့မရှိကြချေ။ ၎င်းနောက် ဂျစ်ဘ်ရီး၏(၁၆)သည် ကိုယ်တော်မြတ်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍ ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ထက်အာကာယသို့ တက်ခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်နမာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၇၀)

အခန်း(၃၅) အစ္စလာမ်အတွင်းမှ နဘူဝသ်၏လက္ခဏာများ

၁၅၀၀။ ဇောင်ရဒ် အရပ်၌ရှိစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရေလေးတစ်လုံးဆောင်ယူလာကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏လက်တော်ကို ၎င်းအတွင်း ထည့်တော်မူ၏။ ဤတွင်ကိုယ်တော်၏ လက်ချောင်းများအကြား ရေများစီးတွေထွက်ရှိလာ၏။ လူအပေါင်းမှာ (ထိုရေဖြင့်) ဂူသွေးပြုခဲ့ကြကုန်၏။ ကသာဒဟ်မှ ‘အသင်တို့ လူဦးရေ မည်မျှရှိခဲ့ကြသနည်း’ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘လူအယောက်သုံးရာ သို့မဟုတ် သုံးရာနီးပါးခန့်ရှိခဲ့ကြ၏’ဟု ဖြေကြား ခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၇၂)

၁၅၀၁။ ကျွန်ုပ်တို့သည် (ထူခြားအံ့ဖွယ်) သက်သေလက္ခဏာတော်များကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကောင်းချီး မင်္ဂလာတော်များအဖြစ် ထင်မှတ်ယူဆလေ့ရှိခဲ့သော်လည်း အသင်တို့အဖို့မှာမူ သတိပေးချက်အဖြစ် ထင်မှတ် ယူဆကြပါလေ။ တစ်ခါက ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဗူလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခရီးတစ်ခု၌ ရှိခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရေပြတ်လပ်သွားလေရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့ထံ ကျန်ရှိနေသောရေကို ယူဆောင်လာခဲ့လော့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ လူတို့က ရေအနည်းငယ်မျှသာ ကျန်ရှိသော ခွက်တစ်ခုအား ယူဆောင်ဆက်သခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိလက်တော်ကို ၎င်းအတွင်းထည့်၍ ‘ကောင်းချီးမင်္ဂလာပြုခံရသော (ဤ)ရေထံသို့ လာရောက်ကြကုန်၊ (ဤရေသည်) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ကောင်းချီးမင်္ဂလာတော်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ် ၏ လက်ချောင်းများအကြားမှ ရေများစီးတွေထွက်ရှိလာသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ဧကန်ဆတ်ဆတ် ကိုယ်တော်မြတ် ပွဲတော်တည်နေသော စားဖွယ်ရာများ၏ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဂုဏ်တော်မွမ်းနေသံကို ကြားရလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၇၉)

၁၅၀၂။ အသင်တို့သည် အမွေးအမှင်ပါ ဖိနပ်စီးလေ့ရှိသည့် လူမျိုးတို့နှင့် တိုက်ခိုက်ရချိန်တိုင်အောင် (စကြဝဠာ၏ နိဂုံး) ကာလမဆိုက်ရောက်သေး။ (ဟဒီးဆ် အမှတ်စဉ်- ၁၂၆၂၅၅ပါရန်။ ဤဆင့်ပြန်ချက်၏ အဆုံးသတ်၌ ဤသို့ ဆက်လက်ဖော်ပြထား၏) အသင်တို့ တစ်ဦးချင်းသည် မိမိ၏ မိသားစုနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုနှစ်ဆတိုးရရှိသည်ထက် ငါ့ကိုယ်တော် မြတ်အား တွေ့မြင်ရရေး၌ မက်မောနှစ်သက်ကြမည့် အချိန်ကာလတစ်ခု ဆိုက်ရောက်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၈၇)

၁၅၀၃။ အသင်တို့သည် အာရတ်မဟုတ်သူများအနက်မှ ခူဇာနှင့်ကဗ်ရ်မာန်လူမျိုးတို့နှင့် မတိုက်ခိုက်ရသေးသမျှ (စကြဝဠာ ၏နိဂုံး) ကာလကြီးဆိုက်ရောက်ဦးမည်မဟုတ်။ ၎င်းသူတို့သည် နီမြန်းသောမျက်နှာ၊ ပြားကပ်သောနှာတံ၊ သေးငယ်သော မျက်စေ့များနှင့်ဖြစ်ကြပြီး သူတို့၏ မျက်နှာများမှာ ပြားကပ်သည့် ဒိုင်းလွှာများနှင့် တူအံ့၊ ၎င်းတို့၏ ဖိနပ်များမှာ အမွေးအမှင်များနှင့်ဖြစ်ပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၈၈)

၁၅၀၄။ ရုဗူလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘ကုရိုင်းရှိ၏ ဤအဆက်အနွယ်မှ လူတို့ကိုဖျက်ဆီးကြအံ့’ဟု မိန့်တော်မူရာ လူတို့ (သဘာဝတို့)က ‘ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မည်သည့်အမိန့်ပေးမည်နည်း’ဟု မေးလျှောက်ကြလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘လူတို့သည် ၎င်းသူတို့နှင့် ဝေးရာနေကြရန် ငါ့ကိုယ်တော်မှ အကြံပေးတော်မူအံ့’ဟု မိန့်ကြား တော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၇၈၀)

၁၅၀၅။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုက်တန်စွာ စစ်မှန်စွာ အသိပေးခြင်းခံရသူ (တမန်တော်မြတ်-ﷺ)ထံတော်မှ ဤသို့ ကြားနာခဲ့၏။

ငါ့နောက်လိုက်တို့၏ ပျက်စီးမှုကို ကုရိုင်းရှ်အနက် လူငယ်အချို့၏လက်များက သယ်ဆောင်လာကြပေအံ့။ အကယ်၍ အသင်တို့သိလိုပါက ၎င်းတို့၏ အမည်များကို ပြောပြအံ့။ ထိုသူတို့သည် ထိုထိုသူသူ၏ သားသမီးများနှင့် ထိုထိုသူသူ၏ သားသမီးများဖြစ်ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၀၂)

*မှတ်ချက် *

ဤနေရာ၌သာသမီးလူငယ်များသည် မျိုးဆက်ကို လည်ဆိုင် လို သည်။

၁၅၀၆။ လူတို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ကောင်းမြတ်ရာကို မေးလေ့ရှိကြသော်လည်း ကျွန်ုပ်မူ မကောင်း ရာကိုသာ မေးမြန်းလေ့ရှိခဲ့၏။ ၎င်းအရာမှာ ကျွန်ုပ်အား လွှမ်းမိုးမည်ကို ကြောက်ရွံ့၍ဖြစ်ပါ၏။ တစ်ကြိမ်တွင် ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသိတရားနိမ့်ကျခြင်းနှင့် မကောင်းမှုများအတွင်း၌ ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ယခုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အားကောင်းခြင်းကို ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့ပေပြီ။ ဤကောင်းခြင်း ၏နောက် မကောင်းခြင်းရှိပါ ဦးမည်လော’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်က ‘ရှိ၏’ဟု မိန့်လေ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ယင်းမကောင်းခြင်း၏ နောက်ဝယ် ကောင်းခြင်းရှိပါဦးမည်လော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘လူအချို့သည် ငါ၏စွန္နုဟ် (တရားဝင်လမ်းစဉ်)ထက် အခြားသော ဥပဒေသစည်းမျဉ်းများဖြင့် (မုစ်လင်မ်တို့အား) ဦးဆောင်လာကြအံ့။ ၎င်းတို့၏ လုပ်ရပ်များကို အသင်တို့ တွေ့မြင်ကြရအံ့။ ၎င်းနောက် ၎င်းတို့အပေါ်မနှစ်သက်မှုကို ပြသကြလေအံ့ဟု မိန့်ကြားတော် မူလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က ‘ထိုကောင်းခြင်းနောက်ဝယ် မကောင်းခြင်းရှိပါသေးသလားဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ရှိ၏။ လူအများတို့ကို (ငရဲ)မီး၏ ဝင်ပေါက်များထံ ဖိတ်ခေါ်မှုကို လက်ခံကြသူ မည်သူမဆို ၎င်းငရဲမီးအတွင်းသို့ ပစ်သွင်းခံကြရပေအံ့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ထိုသူတို့ အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့အား ဖော်ပြပေးပါလော့’ဟုဈာန်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူတို့သည် ငါတို့အနက်မှဖြစ်ပြီး ငါတို့၏ ဘာသာစကားကို ပြောဆိုကြလေအံ့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အကယ်၍ ထိုသို့အခြင်အရာမျိုး ကျွန်ုပ်၏ဘဝသက်တမ်း၌ နေရာယူ(ကြုံတွေ့ရ)လေလျှင် ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အား မည်သည့်အမိန့်ပေးမည်နည်း’ ဟု မေးလျှောက်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘(စစ်မှန်သော) မုစ်လင်မ်တို့၏ အစု အဝေးနှင့် သူတို့၏ ခေါင်းဆောင်၌ စွဲကပ်မြဲမြံကြကုန်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘အကယ်၍များ ယင်းသို့သော မုစ်လင်မ်အစုအဝေးနှင့် ခေါင်းဆောင် မရှိခဲ့ပါလျှင် (မည်သို့ပြုရမည်နည်း)’ဟု မေးလျှောက်ရာကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသီးသီးအသကရှိကြကုန်သော ဂိုဏ်းအုပ်စုအပေါင်းနှင့် ကင်းရှင်းစွာနေကြကုန်။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် သစ်မြစ် များကို ဝါး(စား)နေရပါလျှင်လည်း ထိုအခြေအနေနှင့်ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အသင်တို့တွေ့ဆုံကြရသည်အထိ (ထိုကဲ့သို့နေကြကုန်)’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုဇိုင်ဖဟ်ဘင်န် အလ်ယိုမာန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၀၃)

၁၅၀၇။ ကျွန်ုပ်သည် အသင်တို့အား ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မိန့်မှာချက်ကို ရှင်လင်းတင်ပြပါ၏။ ကိုယ်တော်ထံမှားယွင်းစွာ ဆင့်ပြန်မှုထက် ကျွန်ုပ်သည်ကောင်းကင်မှ ပြုတ်ကျခြင်းကို ပို၍နှစ်သက်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်နှင့်အသင်တို့အကြားရှိ အကြောင်းတစ်ရပ်ကို ပြောပြရလျှင်ကား မုချကေန် လှည့်စားမာယာဉာဏ်များသည့် စစ်ပွဲဖြစ်ပွားအံ့။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)ထံတော်မှ ဤသို့ကြားနာခဲ့ရ၏။ ‘ဤလောက၏ နောက်ဆုံးကာလနေ့ရက်များ၌ မိုက်မဲလှစွာသော လူငယ်အချို့ပေါ်ထွက်လာကြအံ့။ ၎င်းတို့သည် လူအများထံ၌ အကောင်းဆုံးသော စကားရပ်များ၌ မိုက်မဲလှစွာသော လူငယ်အချို့ပေါ်ထွက်လာကြအံ့။ သားကောင်ကို ဖောက်ဖြတ်ထွက်သွားသော မြှားတံကဲ့သို့ ၎င်းတို့သည် အစွလာမ်အား စွန့်ပစ်ကြကုန်အံ့။ သူတို့၏ ယုံကြည်မှုတရား(အီမာန်)မှာ သူ၏လည်ချောင်းများအပြင်ဖက်သို့ ကျော်လွန်ကြမည်မဟုတ်။ သို့ဖြစ်လေရာ ၎င်းတို့အားတွေ့ရာအရပ်၌ အသင်တို့မှ သတ်လိုက်ကြကုန်။ သူတို့အားသတ်သူသည် ကိယာမသ်နေ့၌ ဆုလဒ်ကြီးတစ်ရပ်ရလတ္တံ့။’

ဆင့်ပြန်သူ-အလီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၀၈)

*မှတ်ချက် *

အကောင်းဆုံး သောအစွလာန် စကားရပ်များသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စကားရပ်ဆော် (ကျမ်းပြုတ် ကုရ်အန်)၏ တမန် ဖြစ်သော စကားရပ်များ (ဟဒီးဆ်/စွန္နုဟ်)သာ ဖြစ်၏။ နောက်ဆုံး ဆက်သယေတွင် ကုရ်အန်နှင့် စွန္နုဟ်တို့တွင် ထွင်၍အာဟ်မဒ်စွန္နုဟ်အပြင်

အပြောတစ်ခြားအလုပ်တစ်ခြားဖြစ်သောမျိုးဆက် များ ဆိုထွက်လာကြပေမည်။ အထက်ပါဟဒီးဆ်ဆာနစ်ပုဒ်အရတစ်ခုချင်းစီကို လိုရာဆွဲပြန်ဆိုမှုများစွန့်ပယ်မဟုတ်သည်ကို အုပ်စုဖွဲ့ပြီးစွန့်ပယ်ခေါင်းစဉ်တပ်ကာအသံထုတ်သောအခါအသံကြွင်းအများစုလင်မိတို့မှာ (သာသနာအသိပညာနည်းပါးနိမ့်ကျခြင်းကြောင့်) ၎င်းကိုပင် အစွလာမ့်လမ်းစဉ်ဟုထင်မှတ်မှား၍ နောက်လိုက်ပြုရန်ကြံ အကြောင်းရှင်းလင်းစွာသိကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အစွလာမ့်လမ်းစဉ်ကို အမြဲမှ လှူမြှူကြံနေသကဲ့သို့ (မည်သို့သော လူစုမျိုးပင် ဖြစ်စေကာမူ) တမလွန်အဆင့် သတ်လားရာမှာလဲမိမိဖြစ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ ဤလောကီ၌လည်း ဘာမှမရှိတတ်သေး မိးဆောင်းထို ပြထား ပြီးဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့ သိရှိလေ့လာထားကြသော သာသနာပညာများမှာ ကုရ်အာန်နှင့်အညီတကယ် ဆက်သွယ်ခြင်း/အခြေခံထားခြင်းရှိမရှိကို ဆုလောဆန်းစစ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

၁၅၀၈။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကအိဘဟ်၏ အရိပ်အဝါသအတွင်း မိမိ၏ ရုံလွှာအပေါ် လဲလျောင်းနေစဉ် ကျွန်ုပ်တို့သည် (ကာဖိရ်များ၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပညာပြုမှုများနှင့် ပတ်သက်၍) ကိုယ်တော်ကို စောဒကဝင်လျှောက်ထား ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ ‘ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အကူအညီတောင်းခံပါမည်လော၊ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ကိုယ်တော်မ ဆုပန်ပေးပါမည်လော’ဟု ဆိုကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘အသင်တို့၏ အကျင့်လူမျိုးနွယ်များအနက် လူတစ်ဦးသည် သူ့အတွက်တူးထားသော တွင်းတစ်ခုထဲထည့်ခံရ၏။ သူ့ခေါင်းပေါ်လွှတစ်ချောင်းတင်၍ သူ့ဦးခေါင်းကို နှစ်ခြမ်းခွဲဖြတ်ခံခဲ့ရ၏။ သို့တိုင်အောင် ယင်း(သို့ပြုမှုခြင်း)မှာ သူ့အား သူ၏သာသနာစွန့်လွှတ်စေခြင်းကို မဖန်တီးနိုင်ခဲ့။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကိုလည်း အရိုး၊ အကြောများမှ အသားစများ ပဲ့ထွက်လာသည်အထိ သံဘီးဖြင့် ခြစ်ထုတ်ခံရသော်လည်း သူ့သာသနာ စွန့်ပစ်စေခြင်း ကို မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ (ယီမင်ရှိ) စန်အာမှ ဟသွံရမောင်းသံအထိ သွားမည့်ခရီးသည်သည် မိမိ၏သိုးများအပေါ် မြေခွေး(၏ရန်)မှလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားမည်သည်ကို မျှလည်းကောင်း အကြောက်တရား ရှိလိမ့် မည်မဟုတ်သည်အထိ ဤသာသနာက အကျိုးဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်လာလတ္တံ့။ သို့တစေ အသင်(လူသား)တို့မှာ အလျင်စလိုနိုင်ပါဘိခြင်း။’

ဆင့်ပြန်သူ-ဆတ္တဘ် ဘင်န် အလ်အိုဗ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၀၉)

၁၅၀၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆာဘိသ်ဘင်န်ကိုင်းစ်(رضي الله عنه) ပျက်ကွက်မှုကို သတိပြုခဲ့မိ၏။ လူတစ်ဦးက ‘ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ်၊ သူ့သတင်းကို ကျွန်ုပ်ဆောင်ယူလာခဲ့ပါမည်’ဟု လျှောက်တင်၍ သူထံသွားရောက်ခဲ့၏။ ဆာဘိသ် သည် သူ့အိမ်အတွင်း၌ ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျလျက် ထိုင်နေသည်ကို တွေ့ရလေသောအခါ ‘မည်သည့် အကြောင်းရှိပါ သနည်း’ဟုဇော ဆာဘိသ်က ‘ဆိုလှပေစွတကား’ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အသံတော်ထက် မိမိ၏အသံကို မြှင့်တင်ကျယ်လောင်စေလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာသူ၏ကောင်းမှုအပေါင်း ပယ်ချခံရပြီး သူသည်လည်း ငရဲသားအနက် အပါအဝင်ဖြစ်လေပြီ’ဟု (မိမိကိုယ်ကို ရည်ညွှန်း၍ ဝမ်းပန်းတနည်း) ဖြေကြားလေ၏။ ထိုသူသည် ပြန်လာပြီး ဆာဘိသ်မှ ဤသို့ဤနယ်ပြောဆိုကြောင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံလျှောက်ထားလေ၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က ‘ဆာဘိသ်ထံသွား၍ ပြောလော့။ အသင်သည် ငရဲဘုံသားအနက်မှ မဟုတ်၊ သုခဘုံသားအနက်မှဖြစ်၏-ဟူ၍’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ မူစာဘင်န်အနုတ်စ်က ထိုသူသည် ဆာဘိသ်ထံ ကောင်းသတင်းနှင့် တကွ ပြန်သွားခဲ့ကြောင်းပြောပြခဲ့၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၁၀)

*မှတ်ချက် *

ဆာဘိသ်ဘင်န်ကိုင်းစ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကို ယ်စား သံတမန်များ၊ ကိုယ်စားလှယ်များကို ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှတစ်ဆင့် ကိုယ်စား အသံထက် ကျယ်လောင်လွှင့် မှီကြောင်းအသံသံဆော် (၄၉) ကျောက်နှုတ်အသံမြင်းတို့သည် အထက်ပါအတိုင်း ဝမ်းနည်းပူဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ (အနုတ်စ်ဆိုသူ)

၁၅၁၀။ လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏အိမ်အတွင်း၌ ဝတ်ပြုလျက် စူရဟ်ကဟ်စ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်နေခဲ့၏။ ထိုအခိုက် သူ၏အစီးအနင်းသတ္တဝါသည် ကြောက်လန့်တကြားထ၍ခုန်ပေါက်လေတော့၏။ ထိုသူသည် စလာမ်လှည့်ပြီး ဆွလာသ် ပြီးဆုံးစေပြီး ကြည့်ရှုရာမြူခိုး(ဝါ) တိမ်စိုင့်တစ်ခုသည် မိမိအပေါ်တုံ့ရပ်အံ့ဆိုင်းနေကြောင်းတွေ့မြင်လိုက်ရ၏။ သို့နှင့် သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ယင်းအကြောင်းကို လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏ ‘အို-မည်သူမည်ဝါ၊ ထိုအရာမှာ ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်ခြင်းအတွက် သက်ဆင်းလာသည့် အတိမ် စကီးနဟ်ဖြစ်၏’

ဆင့်ပြန်သူ-အလံဘရာဟ္မာန်အဘိဓာန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ငှးကသ)

*မှတ်ချက် *

အော်စကီးနပ်=ကောင်းကင်တမန်များနှင့် အတူ ဆောက်ရှိလာသောသံသယကင်းစင်ခြင်းနှင့်အညီအချစ်အမြတ်ပြစ်ချစ်သောလက္ခဏာတစ်မျိုး

၁၅၁၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် နာမကျန်းဖြစ်နေသော အအိရာဘီတစ်ဦးထံ သွားရောက်လည်ပတ် (တွေ့ဆုံ) တော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူမမာတစ်ဦးဦးထံ သွားရောက်တွေ့ဆုံလျှင် မိန့်ကြားတော်မူလေ့ရှိသည့် အတိုင်း ၎င်းအအိရာဘီအား ‘အသင့်အပေါ်မည်သည့် ဘေးဒုက္ခမျှကျရောက်ရန်မရှိပါ။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အလိုတော် ရှိပါလျှင် ၎င်းဝေဒနာသည် (မိမိဖြစ်မှု၏) ချေဖျက်ခြင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါအံ့’ ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ၎င်းအအိရာဘီက ‘အသင်သည် ချေဖျက်ခြင်းတစ်ရပ်ဟုဆိုလေသလော၊ အလျှင်းမဟုတ်။ ၎င်းသည် သက်ကြီးရွယ်အိုတစ်ဦးကို ဆူပွက်စေ သော သို့မဟုတ် ဒုက္ခပေးသော ဖျားနာမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး ထိုသူအား သင်္ချိုင်းသို့ ခေါ်ဆောင်သွားမည့်အရာသာဖြစ်၏’ ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သို့ဖြစ်လေလျှင်လည်း အသင်ဆိုသည့်အတိုင်းဖြစ်ပါစေ’ ဟု မိန့်တော် မူခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တိစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ငှးကသ)

*မှတ်ချက် *

အအိရာဘီကို အဆုတ်ကျေးဆာသားဟူ၍ပြန်ဆို လေ့ရှိကြ၏။ ဟညာမဲ့ သော၊ အသိနိမ့် သော၊ တရားကို တရားနှင့်အညီ ရှိလက်မ ရိုင်းစိုင်းသောသူများကို ခြုံ့ ခေါ်ဆို မှုဖြစ်၏။

၁၅၁၂။ ခရိယာန်သာသနာမှ အစွလာမိသို့ သက်ဝင်လာခဲ့သူတစ်ဦးရှိခဲ့၏။ ၎င်းသူသည် စူရဟ်အလံဘကရဟ်နှင့် စူရဟ်အားလီအင်မိရာန်ကို ဖတ်ရွတ်လေ့ရှိခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အတွက် (ဝဟီမှတ်တမ်းတင်မှုကို) ရေးသားပေးလေ့ရှိခဲ့၏။ နောင်သော် ထိုသူသည် ခရိယာန်သာသနာဖက်ပြောင်းလှည့်သွားပြန်ပြီး ‘သူ့အတွက် ကျွန်ုပ် ရေးပေးထားသော အရာများမှအပ မဟာမ္မဒ်သည် ဘာမျှသိရှိသူမဟုတ်’ ဟု ပြောဆိုနေလေ့ရှိခဲ့ပေသည်။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ့အားသေစေတော်မူပြီး လူတို့က သူ့အားမြှုပ်နှံခဲ့ကြ၏။ သို့သော် နံနက်ရောက်လေလျှင် ၎င်းသူ၏ခန္ဓာကိုယ်အား မြေကြီးမှ ပြန်အန်ထုတ်ထားသည်ကို လူတို့မှတွေ့ကြရကုန်၏။ ထို (နဆွာရာ)တို့က ‘ဤသည်မှာ မဟာမ္မဒ်နှင့် ဆွေသဟာတို့၏ လုပ်ရပ်ပင်တည်း။ သူတို့သည် ငါတို့၏ဆွေသဟာ၏ သင်္ချိုင်းကိုတူးခဲ့ပြီး ရုပ်အလောင်းကို အပြင်ထုတ်ထားကြခြင်းဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသူသည် ၎င်းတို့ထံမှ ထွက်ပြေးလာခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏’ ဟု ပြောဆိုကြပြန်၏။ ထို့နောက် ၎င်းသူတို့သည် ထိုသူ၏သင်္ချိုင်းအား မိမိတို့စွမ်းသမျှ နက်ရှိုင်းစွာတူးခဲ့ကြ၏။ သို့သော်လည်း နံနက်ခင်းရောက်လေလျှင် ၎င်း၏ရုပ်ခန္ဓာကိုမြေကြီးမှ အန်ထုတ်ထားကြောင်း တွေ့ရပြန်လေ၏။ ထိုအခါမှ ဤဖြစ်အင်သည် လူသားတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်မဟုတ်ကြောင်းယုံကြည်သွားပြီး ၎င်းသူ၏ ရုပ်အလောင်းကို (မြေပြင်ပေါ်၌ သာ) စွန့်ပစ်ချန်ရစ်ထားခဲ့ကြလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ငှးကငှ)

၁၅၁၃။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင့်ကော်ဇောများရှိပါသလော’ ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့မှာ မည်သည့်အရပ်မှ ကောဇောများရရှိလေအံ့’ ဟု မိန့်ခဲ့ပါသည်။ နောင်သောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဇနီး အား ‘ငါ၏မြင်ကွင်းမှ အသင်မ၏ ကော်ဇောများကိုဖယ်ရှားလိုက်လော့’ ဟု ဆိုလေသည့်အခါတိုင်း သူမက ‘များမကြာမီ အသင်သည် ကော်ဇောများရရှိလေအံ့’ ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အသင့်အား မမိန့်ကြားခဲ့ပါသလော’ ဟု ပြောဆို တတ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏တောင်းဆိုမှုအား လက်လျှော့ခဲ့ရပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာတီစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ငှးက၂၅)

၁၅၁၄။ ကျွန်ုပ်သည် အုမိုင်ယဟ်ဘင်နီခလစ်အား ‘မဟာမ္မဒ်သည် အသင့်အားသတ်မည်ဟု သူကိုယ်တိုင်၏ ပြောဆိုမှုကို ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရ၏’ ဟုပြောပြရာ ၎င်းက ‘သူသည် ငါ့အား သတ်မည်လော’ ဟု မေး၍ ကျွန်ုပ်က ‘ဟုတ်ပါ၏’ ဟု ဖြေ၏။ သူက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ မဟာမ္မဒ်ပြောဆိုသည့်အရာ၌ မသားဟူ၍မပါရှိ’ ဟု ပြောခဲ့လေ၏။ သို့နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ အဆုံးစီရင်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စအဒ် မုအ်ဒ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(ငှးက၂၆)

၁၅၁၅။ ဂျစ်ဘရီးလ်(✠)သည် တမန်တော်မြတ်(✠)ထံ ဆိုက်ရောက်လာလေရာ အွမ္မုစလမဟ်(✠)လည်းရှိ နေခဲ့၏။ ဂျစ်ဘရီးလ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် ပြောဆိုပြီးနောက် ထွက်ခွာသွားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(✠)က ‘ထိုသူမည်သူဟူသည်ကို အသင်မသိပါသလော’ဟု (သို့မဟုတ် အလားတူမေးခွန်းမျိုး)မေးတော်မူရာ အွမ္မုစလမဟ်က ‘ထိုသူသည် ဒိဟ်ယဟ်ဖြစ်၏’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ နောင်သောအခါ အွမ္မုစလမဟ်မှ ဤသို့ပြောပြခဲ့၏ ‘အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူသည် ဒိဟ်ယဟ်မှအပ အခြားသူမဟုတ်ဟု ကျွန်မထင်မြင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ် (✠)က မိမိ၏ ခုသွံဘဟ်၌ ဂျစ်ဘရီးလ်ဖြစ်ကြောင်း မိန့်ကြားမှုကို ကျွန်မကြားသိသောအခါမှသာ (အမှန်ပင် ဂျစ်ဘရီးလ် ဖြစ်ကြောင်း သိသွားခဲ့၏)’

ဆင့်ပြန်သူ-အုစာမဟ်ဘင်န် ဇိုဝီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၂၇)

*မှတ်ချက် *

ဒိဟ်ယဟ်သည် တမန်တော်မြတ်၏ ဆွေသဟာဆာ်များအနက် အဆူအဆံ့ : အဆန်ညာဆံ့ : သူတစ်ဦးဖြစ်၏။

၁၅၁၆။ (အိပ်မက်အတွင်း၌) ငါကိုယ်တော်သည် စုရုံးစီတန်းထားသော လူများကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ၎င်းနောက် အဘူဘကရ်(✠)ထရပ်၍ ရေပုံးတစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုဖြင့် (ရေတွင်းတစ်ခုမှ) ရေငင်လေ၏။ သို့သော်လည်း သူ့ရေငင်ခြင်း၌ အားနည်းမှုရှိခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့အား သနားကရုဏာထားပါစေသား။ ၎င်းနောက် အုမရ်(✠)သည် ရေပုံးကိုယူလိုက်ရာ သူ့လက်အတွင်း၌ ရောမရေပုံးကြီးအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားခဲ့၏။ အုမရ်ကဲ့သို့ ရေငင်ရာ၌ အားကောင်း မောင်းသန်ဖြစ်ခြင်းမျိုးကို ငါကိုယ်တော်သည် လူအများအနက် မည်သူ့ကိုမျှ မတွေ့ခဲ့ရစဖူးချေ။ (သူသည်) လူအပေါင်းမှ ဝမ်းဝတင်းတိမ်အောင် သောက်သုံးကြပြီး ၎င်းတို့၏ ကုလားအုတ်များ ဒူးထောက်ထိုင်ချ သွားအောင် တိုက်ကျွေးနိုင် သည်အထိပင် (ရေငင်တိုက်ကျွေးခဲ့၏)။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၂၈)

အခန်း(၃၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၂:၁၄၆)

၁၅၁၇။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(✠)ထံတော်သို့ ယဟူးဒ်များရောက်ရှိလာကြပြီး ၎င်းတို့အတွင်းမှ အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် အမျိုးသမီး တစ်ဦးသည် တရားမဝင်ကာမမှုကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပြောဆို(တိုင်ကြား)ခဲ့ကြ၏။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(✠)က ‘အရ်ရုဂ်မ်၏ပြစ်ဒဏ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သောင်ရားဟ်ကျမ်းဂန်၌ မည်သည်ကို အသင်တို့တွေ့ကြရသနည်း’ဟု မေးမြန်း တော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် သူတို့၏ ဒုစရိုက်ကိုကြေညာပြီး ကြာပွတ်ဖြင့် ရိုက်လေ့ရှိပါသည်’ဟု ဖြေကြား၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်စလာမ်(✠)က ‘အသင်တို့ မုသားဆိုနေကြ၏။ သောင်ရားဟ်၌ အရ်ရုဂ်မ်၏ အမိန့်ပါဝင်၏’ဟု ပြောလိုက်လေ၏။ ၎င်းတို့သည် သောင်းရားဟ်ကျမ်းကို ယူဆောင်လာပြီး ဖွင့်လိုက်၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးက အရ်ရုဂ်မ်၏ ပါဒတော်အပေါ် သူ့လက်ဖြင့်ပိတ်လျက်ပါဒတော်များရှေ့ဆက်ကျော်ကာ ဖတ်ရွတ်သွားလေ၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် စလာမ်က ထိုသူ့အား ‘အသင့်လက်ကို ပင့်မလိုက်လော့’ဟု ပြောလိုက်လေ၏။ ထိုသူသည် သူ့လက်ကို ပင့်မြှောက်လိုက်သောအခါ ရုဂ်မ်၏ အာယသ်တော်မှာ ထိုနေရာ၌ရှိနေကြောင်းတွေ့ရလေ၏။ ၎င်းတို့က ‘မုဟမ္မဒ်သည် အမှန်တရားကို ဆိုချေပြီ။ သောင်ရားဟ်ရှိနေ(ကြောင်းတွေ့ရ)လေ၏။ ၎င်းတို့က ‘မုဟမ္မဒ်သည် အမှန်တရားကိုဆိုချေပြီ။ သောင်ရားဟ်ကျမ်းဂန်၌ ရုဂ်မ်၏ အာယသ်တော်ပါရှိပါ၏’ဟု ပြောကြားကြလေသည်။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(✠)က အပြစ်သားနှစ်ဦးစလုံးကို ရုဂ်မ်၏ ပြစ်ဒဏ်ခတ်ရန် အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၂၉)

*မှတ်ချက် *

အရ်ရုဂ်မ် = နှစ်ဖက်စလုံး အိမ်ထောင်ရှိနေပါလျက် မတရားကာမမှုကျူးလွန်သူတို့အား မဿမရ်ဒ် ကျောက်ခဲဖြင့် ပစ်သတ်ခြင်း။

အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် စလာမ်သည် မုစ်လင်မ်မြစ်မီက မဒီနာဟ်ရှိ ယဟူးဒ်တို့အကြား သောင်ရားဟ်ကျမ်းဂန်ကို ကျေညက်သူ ပညာရှိသူခမိန်တစ်ပါးဖြစ်ခဲ့၏။ မုစ်လင်မ်မြစ်လာပြီးနောက်တွင်လည်း အစ္စလာမ်၏ သာသနာပညာရှင်တစ်ပါးဖြစ်လာခဲ့

အခန်း(၃၇) မုရ်ရစ်က်တို့မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား နဗီ၏ သက်သေလက္ခဏာပြသရန် တောင်းဆိုခြင်း(နှင့်)
ကိုယ်တော်မြတ်မှ လစန္ဒာအား ခွဲခြမ်းပြသခြင်း

၁၅၁၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ကိုယ်တော်သည် လစန္ဒာကို နှစ်ခြမ်းခွဲတော်မူပြီးနောက်
ထိုအခြင်းအရာအပေါ်ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့ သက်သေပြုကြကုန်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် မတ်စီအူးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၇၀)

၁၅၁၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိအဖို့သိုးကောင်းဝယ်ရန်အတွက် အုရ်ဝဟ်အလ်ဘာရီကီ(ﷺ)အား ဒီနာရ်ဒဂီး
တစ်ချပ်ပေးတော်မူခဲ့၏။ အုရ်ဝဟ်သည် ထိုငွေဖြင့် ကိုယ်တော်အတွက် သိုးနှစ်ကောင်ဝယ်ယူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ၎င်းတို့အနက်
တစ်ကောင်ကို ဒီနာရ်ဒဂီးတစ်ချပ်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့၏။ ပြီးလျှင်သိုးတစ်ကောင်နှင့် ဒီနာရ်ဒဂီးတစ်ချပ် ကို မန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့
ဆက်သခဲ့၏။ ဤသည့်အပေါ်ကိုယ်တော်မြတ်က သူ၏အရောင်းအဝယ်များ၌ ဘရ်ကသ် ဖြစ်စေရန် ဆုမွန်ပြုတော်မူခဲ့၏။
သို့ဖြစ်ရာ အုရ်ဝဟ်သည် ဖုန်မြေမှုန့်များကို ဝယ်ယူသည့်တိုင်အောင် (ပြန်ရောင်းရာ၌) အမြတ်အစွန်းရလေ့သာ ရှိခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုရ်ဝဟ်အလ်ဘာရီကီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၄၈၇၆)

၅၆။ တမန်တော် အဆွဲဟာတ်တော်တို့၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များကဏ္ဍ

အခန်း(၁) (ခေါင်းစဉ်မရှိ) (အဘူဘကရ်(ﷺ)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ)

၁၅၂၀။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က မိမိထံနောက် တစ်ကြိမ်ပြန်လာရန် အမိန့်ရှိတော်မူရာ သူမဟာ “အကယ်၍ ကျွန်မရောက်လာသောအခါ ကိုယ်တော်အား မတွေ့ ပါက အဘယ်သို့နည်း” ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ “အကယ်၍ ကိုယ်တော်သည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီး ဖြစ် ပါလျှင်” ဟု သူမကဆိုလိုဟန်ရှိ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အကယ်၍များ အသင်မ ငါ့အား မတွေ့ခဲ့ ပါလျှင် အဘူကရ်ထံသွားလော့” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျူဟိုင်းရ် ဘင်န် မုသွ်အင်္ဂ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၁)

၁၅၂၁။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား တွေ့မြင်စဉ်က ကိုယ်တော်အနီး၌ ကျွန်စေတော်(၅)ဦး၊ အမျိုးသ မီး နှစ်ဦးနှင့် အဘူကရ် (ﷺ)မှအပ အခြားမည်သူမျှ ရှိမနေခဲ့ကြပါ။

ဆင့်ပြန်သူ- အမွာရ်(၂) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၂)

*မှတ်ချက် *

လက်ဦးပထမဆုံး မုစ်လင်မ် အုပ်စုလေးကို ဆိုလို၏။

၁၅၂၂။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ထိုင်လျက်ရှိစဉ် အဘူကရ်(ﷺ)သည် ၎င်း၏ အဝတ် အနားတစ်စကို ကိုင်ဆွဲထားပြီး ဒူးခေါင်းပေါ်ကွင်းလျက် ရောက်ရှိလာခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား “အသင့်မိတ်ဆွေမှာ အချင်းများလာခဲ့ချေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အဘူကရ်သည် စလမ်ဆို နှုတ်ခွန်းဆက်ပြီး “ယာ-ရာစူလုလ္လာဟ်” ကျွန်ုပ်နှင့် အလံခသ်သွာလ်၏သား အကြားဝယ် အချင်းများခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် သူ့အားကြမ်း တမ်းစွာ ပြောဆိုမိပြီနောက် ထိုအရာအတွက် နောင်တရခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်အား ခွင့်လွှတ်ပါရန် သူ့ကို မေတ္တာရပ်သော်လည်း သူ့မှလက်သင့်မခံခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ထံသို့ ရောက်ရှိခစားရခြင်းဖြစ်ပါသည်” ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အို- အဘူဘကရ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူပါစေ” ဟု သုံးကြိမ်မိန့်ကြားလေ၏။ ထိုအချိန်အတွင်း (အဘူဘကရ်၏ မေတ္တာရပ်မှုအား လက်မခံသဖြင့်) နောင်တရသွားသော အုမရ်(ﷺ)သည် အဘူဘကရ်၏အိမ်သို့သွားကာ သူရှိမရှိကို မေးမြန်း၏။ အိမ်သားများမှ မရှိကြောင်း ဖြေဆိုရ၏။ သို့ဖြင့် သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ရောက်လာခဲ့ပြီး စလမ်ဆိုနှုတ် ခွန်းဆက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မျက်နှာတော်၌ မနှစ်မြို့သည့်လက္ခဏာများ ပေါ်လွင်လျက်ရှိနေသည်မှာ အဘူဘကရ်မှ (အုမရ်အား) ကရုဏာသက်မိသည့် အထိပင်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအခါ အုမရ်သည် ဒူးထောက်၍ “ယာ- ရုစူလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ (အဘူဘကရ်မှ ကျွန်ုပ်အပေါ် ဆက်ဆံခဲ့သည်ထက်) ကျွန်ုပ်သည် အဘူဘကရ်အပေါ် ပိုကဲ၍မတရားပြုမိပါသည်” ဟု နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် လျှောက်ထားလေ၏။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

“အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါ့အား အသင်တို့ထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ထိုစဉ်က အသင်တို့သည် ငါ့အား မုသားစကားကိုဆိုနေသည်ဟု ပြောခဲ့ကြလေ၏။ သို့ရာတွင် အဘူဘကရ်က သူသည်မှန်ရာကို ပြောဆိုနေ သည်ဟု (လူတိုင်းအား) ပြောကြားခဲ့လေ၏။ ၎င်းအပြင် အဘူဘကရ်သည် သူ့ကိုယ်တိုင်နှင့် သူ၏ငွေကြေးဖြင့် ငါ့ကိုယ်တော်အား နှစ်သိမ့်မှုပေးခဲ့ပေသည်။” ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် “သို့ရှိရာ အသင်တို့သည် ငါ့ကိုယ်တော်၏ ဆွေသဟာအား ထိခိုက်နှစ်နာအောင် ပြုလိုသေးသလော” ဟု နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါကာလ၏နောက်ပိုင်း ယှဉ်သူကမျှ အဘူဘကရ်အား ထိခိုက်နှစ်နာအောင် မပြုကြတော့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူအဒ်ဒရ်အ်(၁)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၃)

၁၅၂၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ဇာသစ် စလာစိလ် တပ်မတော်၏ဦးစီးအဖြစ် ခန့်အပ်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်ထံအစစားဝင်၍ “ကိုယ်တော်မြတ်မှ (လူသားအနက်) အချစ်ဆုံးသူမည်သူနည်း”ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က “အာအီရဟ်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်က “အမျိုးသားများအနက် မည်သူ ပါနည်း” ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က “သူမ၏ဖခင်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဆက်လက်၍ ကျွန်ုပ်က “၎င်းနောက် မည်သူနည်း”ဟု မေးလျှောက်ပြန်ရာ ကိုယ်တော်က “အာမရ်ဘင်န် အလ်ခသ်သွာဘ်”ဟု မိန့်ပြီးနောက် အခြား အမျိုးသမီး၏ အမည်များကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အမ်ရ်ဘင်န် အလ်အာ့ဆွ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးအမှတ်စဉ်-(၅၁၄)

၁၅၂၄။ “မာန်တက်ထောင်လွှားပြီး မိမိ၏ ဝတ်ရုံ/ခြုံထည်အား တရွတ်တိုက်ဆွဲ(သွားလာ)လေ့ရှိသူကို ကိယာမသ် နေ့တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကြည့်ရှုမည်မဟုတ်”ဟု ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)မှ မိန့်ကြားတော်မူသောအခါ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه) က “ကျွန်ုပ်၏ ဝတ်ရုံအနားစတစ်ဖက်မှာ သတိထားနေပါလျက်နှင့် တွဲလွဲကျနေလေ့ရှိပါသည်”ဟု လျှောက်တင် လေသည်။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေ၏။ “အသင့်အပြုအမူသည် မာန်တက် ထောင်လွှားမှုများ မပါဝင်”။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အ်မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးအမှတ်စဉ်-(၅၁၇)

၁၅၂၅။ ကျွန်ုပ်သည် အိမ်၌ဂူသွင်းပြီးနောက် အပြင်ထွက်ကာ “ယနေ့သော်ကား ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ) ထံပါး၌ စွဲမြဲစားအံ့။ တစ်နေကုန် ကိုယ်တော်နှင့်နေ၍ ကိုယ်တော့အကျိုးဆောင်လေအံ့”ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဝတ်ကျောင်းတော်သို့သွား၍ ကိုယ်တော့အား မေးမြန်းစုံစမ်း၏။ လူတို့က “ကိုယ်တော်သည် ဤလားရာ အတိုင်း တူရုထွက်ကြသွားတော်မူ၏”ဟု ပြောပြ၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ယင်းလမ်းအတိုင်းလိုက်ကာ ကိုယ်တော့အား မေးမြန်းနေခဲ့ပြီး ကိုယ်တော်သည် ဘ်အ်အ်-အရီးစ်မည်သောနေရာသို့ ဝင်ရောက်သွားတော်မူကြောင်းသိရ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အခင်းသွား၍ ဂူသွားပြုတော်မူသည့်အချိန်ထိ ကျွန်ုပ်သည် စွန်ပလွံရွက်များဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ၎င်း၏ တံခါးဝ၌ထိုင်စောင့်နေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အရီးစ်ရေတွင်း နှုတ်ခမ်းစွန်း၏ အလယ်ဗဟို၌ ဗလာခြေကျင်းဖြင့် ရေတွင်းထဲ ခြေများကို တွဲလောင်းချ ထိုင်နေတော်မူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ကျွန်ုပ်မှ ထသွားတွေ့ဆုံခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့အား စလာမ်ဆိုပြီးနောက် တံခါးဝသို့ ပြန်သွားထိုင်နေခဲ့၏။ ၎င်းနောက် “ယနေ့အဖို့ကား ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်၏ တံခါးမှူးဖြစ်ပါအံ့” ဟုပြောဆိုခဲ့၏။ အဘူကရ်(رضي الله عنه)ရောက်လာပြီး တံခါးကိုတွန်းသော အခါ ကျွန်ုပ်က “မည်သူနည်း”ဟု မေးမြန်းသည်၌ “အဘူဘကရ်”ဟု ဖြေဆို၏။ ကျွန်ုပ်သည်သူအား ခေတ္တစောင့်စေပြီး အတွင်းသို့ဝင်ကာ “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အဘူဘကရ်မှ ဝင်ခွင့် တောင်းပါသည်”ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “သူအား ခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။ ၎င်းနောက်သူသည် ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရအံ့ဟု သူအား သတင်းကောင်းပေးချေလော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် အပြင်သို့ထွက်လာပြီး အဘူဘကရ်အား “အတွင်းသို့ ဝင်ပါလေ။ အသင်သည် ဂျန္နုသ်သို့ဝင်ရအံ့ဟု ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အသင့်အား သတင်းကောင်းပေးတော်မူပါသည်”ဟု ပြောပြ၏။ အဘူဘကရ် သည် အတွင်းသို့ဝင်ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်၏ လက်ဝဲဖက်သို့သွားကာ ကိုယ်တော်မြတ်အတိုင်းပင် ရေတွင်းနှုတ်ခမ်းသား၌ ဗလာခြေကျင်းဖြင့် ရေတွင်းထဲ ခြေများကို တွဲလောင်းချထိုင်လေ၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်သည် ပြန်လှည့်လာပြီး (တံခါး၌) ထိုင်နေခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဂူသွားပြုနေသော ညီဖြစ်သူကိုချန်ရစ်ပြီး ထွက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည် ကျွန်ုပ်နောက် လိုက်လိုခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် “မည်သူမည်ဝါ (ကျွန်ုပ်၏ညီ)သည် ကောင်းခြင်းနှင့်ထိုက်ပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူအား ဤနေရာသို့ ပို့ဆောင်တော်မူအံ့”ဟု ဖာသာရေရွတ်လိုက်၏။ ရုတ်ခြည်းပင်တစ်စုံတစ်ဦးမှ တံခါးကိုတွန်းလေရာ ကျွန်ုပ်က “မည်သူနည်း”ဟု မေးမြန်း၏။ “အုမရ် ဘင်န်အလ်ခသ်သွာဘ်” ဟုပြောကြားသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် သူအား ခေတ္တစောင့်စေပြီး အတွင်းသို့ဝင်၏။ ကိုယ်တော့အား စလာမ်ဆိုပြီးနောက် “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အုမရ်ဘင်န်အလ် ခသ်သွာဘ်မှ ဝင်ခွင့်တောင်းပါသည်”ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “သူအား ခွင့်ပြုလိုက်လေ။ ၎င်းနောက် သူသည် ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရအံ့ဟု သူအား သတင်းကောင်းပေးချေလော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် အပြင်သို့ ထွက်လာပြီး အုမရ် (رضي الله عنه)အား “အတွင်းသို့ဝင်ပါလေ။ အသင်သည် ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရအံ့ဟု ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အသင့်အား သတင်းကောင်း ပေးတော်မူပါသည်” ဟုပြောပြ၏။ အုမရ်သည် အတွင်းသို့ဝင်ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်၏ လက်ဝဲဖက်သို့သွားကာ ကိုယ်တော်မြတ်အတိုင်းပင် ရေတွင်းနှုတ်ခမ်းသား၌ ဗလာခြေကျင်းဖြင့် တွဲလောင်းချ ထိုင်လေ၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်သည် ပြန်လှည့်လာပြီး (တံခါး၌)ထိုင်နေခဲ့၏။ ပြီးလျှင် “အကယ်၍ မည်သူမည်ဝါသည် ကောင်းခြင်းနှင့် ထိုက်ပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူအားဤနေရာသို့ ပို့ဆောင်တော်မူပါအံ့”ဟု ဖာသာရေရွတ်လိုက်၏။ ထိုအခိုက် တစ်စုံတစ်ဦးသည် တံခါးကိုတွန်းလေရာ

ကျွန်ုပ်က“မည်သူနည်း”ဟု မေးမြန်း၏။ “အုဆိမာန်းဘင်န်အဖွား” ဟု ပြောကြားသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် သူအား ခေတ္တစောင့်စေပြီးအတွင်းသို့ ဝင်၏။ ကိုယ်တော်အား စလမ်းဆိုပြီးနောက်“ ယာရုလုလ္လာဟ်၊ အုဆိမာန်းဘင်န်အဖွားမှ ဝင်ခွင့်တောင်းပါသည်”ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “သူ့အား ဝင်ခွင့်ပြုလိုက်လေ။ ၎င်းနောက်သူထံ ဘေးဆိုးဒုက္ခတစ်ခုကျရောက်ပြီးနောက် သူသည် ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရအံ့ဟု သူ့အား ကောင်းသတင်းပေးချေလော့” မိန့်တော်မူ၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် အပြင်သို့ ထွက်လာပြီး အုဆိမာန်းအား “အတွင်းသို့ ဝင်ပါလေ။ အသင့်ထံဘေးဆိုးဒုက္ခတစ်ခု ကျရောက်ပြီးနောက် အသင်သည် ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရောက်ရအံ့ဟု ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အသင့်ကို ကောင်းသတင်း ပေးတော်မူပါသည်”ဟု ပြောပြ၏။ ၎င်းနောက် အုဆိမာန်း(ﷺ)သည် အတွင်းသို့ဝင်ရာ တွင်းနှုတ်ခမ်း၌ နေရာမရှိတော့ကြောင်းတွေ့ရသဖြင့် သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အခြားတစ်ဖက်၌ ထိုင်ခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာအရှ်အိုရီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၃)

၁၅၂၆။ ငါ၏ဆွေသဟာများကို ပြစ်မှားပြောဆိုခြင်း မပြုကြကုန်နှင့်။ အကယ်၍ အသင်တို့အနက် တစ်ဦး တစ်ယောက်က (အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌) အုဟုဒ်တောင်နှင့်အမျှ ရွှေများကို အသုံးပြုခြင်းမှာ ၎င်းတို့ တစ်ဦးဦးမှ (၁) မုဒ္ဒ သို့မဟုတ် မုဒ္ဒ တစ်ဝက် အသုံးပြုခြင်းနှင့်ပင် ညီမျှနိုင်သည် မဟုတ်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခုဒ်ရီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၂)

*မှတ်ချက် *

အချိန်အတွယ်-(၁)မုဒ္ဒ=(၂/၃)ကီလိုဂရမ်

၁၅၂၇။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဘူဘကရ်၊ အုမရ်၊ အုဆိမာန်း(ﷺ)တို့နှင့်အတူ အုဟုဒ် တောင်ပေါ်တက်ရာ တောင်တော်မှာ ခါရမ်းလေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အို-အုဟုဒ်၊ တည်ငြိမ်လော့။ အကြောင်းမှာ အသင့်အပေါ်၌ တမန်တော်တစ်ပါး၊ ဆွစ်ဒီးက် (သစ္စာ၏သက်သေရှင်)တစ်ပါးနှင့် ယုဟီဒီ (သာသနာ့ ဇာနည်) နှစ်ပါး ရှိနေကြကုန်၏”ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်က် (ရသ့ဗွို) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၄)

၁၅၂၈။ အုမရ်ဘင်န် အလ်ခသွ်သွာဟ်(ﷺ) ကွယ်လွန်အံ့ဆဲဆဲအချိန်၌ သူ့အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားနေကြကုန်သော လူစုအတွင်း ကျွန်ုပ်ရပ်နေခဲ့၏။ ထိုစဉ် ကျွန်ုပ်၏ နောက်ကျောမှလူတစ်ဦးသည် ကျွန်ုပ်၏ ပခုံးပေါ် သူ၏တံတောင်ဆစ်များတင်လျက် “(အို-အုမရ်)၊ သင့်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကရုဏာ သက်ရောက် တော်မူပါစေ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်မိတ်ဆွေနှစ်ဦးနှင့်အတူ အသင့်အားထားရှိရန် ကျွန်ုပ်မှ အစဉ်အမြဲ မျှော်လင့်ခဲ့ပါ၏။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်မှ ဤသို့ မကြာခဏ ကြားနာခဲ့ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်၏-

ငါကိုယ်တော်မြတ်၊ အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်တို့မှာ (သီးခြားနေရာ၌) ရှိခဲ့ကြ၏။

ငါကိုယ်တော်မြတ်၊ အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်တို့မှာ (သီးခြားကိစ္စတစ်ရပ်အား) ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။ ငါကိုယ်တော်မြတ်၊ အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်တို့မှာ (အတူ)ခရီးနှင့်ခဲ့ကြကုန်၏-ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်သည် အသဏ္ဌား သူတို့နှင့် အတူထားရှိအံ့ဟု မျှော်လင့်မိပါ၏”ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။ ကျွန်ုပ်မှ နောက်သို့လှည့်၍ ကြည့်လိုက်ရာ ပြောကြားသူသည် အလီဘင်န်အဘီသွာလစ်ဘ်(ﷺ) ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ခဲ့ရပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘူဗွိုစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၆)

အခန်း(၂) အုမရ်ဘင်န်အလ်ခသွ်သွာဟ်(ﷺ)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ

၁၅၂၉။ “ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ဂျန္နုသ်တွင်း ဝင်ရောက်ခြင်းကို မြင်မက်တော်မူခဲ့၏။ အဘူသွလ်ဟ်၏ ဇနီး ဖြစ်သူကို တွေ့လိုက်ရ၏။ ခြေသံ(လမ်းလျှောက်သံ)ကို ကြားရသဖြင့် ငါကိုယ်တော်က “ထိုသူမှာ မည်သူနည်း” ဟု မေးသော် တစ်စုံတစ်ဦးက “ထိုသူသည် ဘီလားလ် ဖြစ်၏”ဟု ပြောကြား၏။ တစ်ဖန် ငါကိုယ်တော်သည် နန်းဆောင်တစ်ခုကိုတွေ့ရပြီး ၎င်းခြံဝင်းအတွင်း အမျိုးသမီးတစ်ဦးထိုင်လျက်ရှိ၏။ ငါကိုယ်တော်က “ဤနန်းဆောင်

သည်မည်သူ့အတွက်နည်း”ဟု မေးမြန်းရာ တစ်စုံတစ်ဦးမှ “၎င်းသည် အုမရ် အတွက်ဖြစ်၏”ဟု အဖြေပေးခဲ့၏။ ငါသည်၎င်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း ၎င်းမှာ အုမရ်၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု အတွေးဝင်ခဲ့ပေ၏” ဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူသည်တွင် အုမရ်(رضي الله عنه)က “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ မိန့်ခံဖသည် ကိုယ်တော့်အား စွန့်လှူသည်ဖြစ်ပါစေ။ ကျွန်ုပ်၏ ဂုဏ်သိက္ခာ(သီးရအ်)သည် ကိုယ်တော့်အား အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေရလေခြင်း”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၂၈)

၁၅၃၀။ လူတစ်ဦးသည် နောက်ဆုံးကာလနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား “နောက်ဆုံးကာလ မည်သည့် အချိန်ဆိုက်ရောက်မည်နည်း”ဟု မေးမြန်း၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)က “အသင်သည် ၎င်းအတွက်မည်သည့် အရာကို ပြင်ဆင်ထားသနည်း”ဟု အမိန့်ရှိရာ ထိုသူက “ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်မြတ်စေတမန် တော်မြတ်အား ချစ်ခင်ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားမည်သည်မျှ မရှိပါ”ဟု လျှောက်တင်ခဲ့လေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)မှ “အသင်ချစ်သောသူတို့နှင့်အတူ အသင်ရှိရပေအံ့”ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော် မြတ်(ﷺ)ထံတော်မှ “အသင်ချစ်သောသူနှင့်အတူ အသင်ရှိရပေအံ့”ဟူသော မိန့်ကြားမှုကို ကြားသိကြရာဝယ် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ထိုမျှလောက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၊ အဘူဘကရ်နှင့် အုမရ်(رضي الله عنه)တို့အား အချစ်ထား၏။ ကျွန်ုပ်၏ ကျင့်ဆောင်မှုမှာ သူတို့၏ကျင့်ရပ်များနှင့် မတူနိုင်ပါသော်လည်း သူတို့ အပေါ်ထားရှိသော အချစ်တရားအားဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် သူတို့နှင့် အတူတကွ ရှိပေအံ့ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနက်ဖို့ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၇)

၁၅၃၁။ အသင်တို့၏ အလျှင်ရှိခဲ့ကြကုန်သော ဘနီအစ္စရာအီလ်အန္ဓယ်ဝင် အမျိုးသားတို့အနက်အချို့သည် တမန်တော်များမဟုတ်သော်လည်း လမ်းမှန်တရား ပြသခြင်းခံရလေ့ရှိကြ၏။ ငါ၏ နောက်လိုက်သားများအနက် ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးရှိခဲ့ပါလျှင် ထိုသူမှာ အုမရ်ပင်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ ဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၈)

အခန်း(၃) အုဆ်မာန်းဘင်န် အဖွာန်း(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ

၁၅၃၂။ အီဂျစ်နိုင်ငံသားတစ်ဦးသည် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုမရ် (رضي الله عنه)ထံ လာရောက်ပြီး “အုဆ်မာန်းသည် အုဟုဒ်စစ်ပွဲနှင့် ရှောင်ထွက်သွားကြောင်း အသင်သိရှိပါသလော”မေးရာ အိဘ်နုအုမရ်က “သိရှိပါ၏”ဟု ဖြေ၏။ ၎င်းနောက် “အုဆ်မာန်းသည် ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ မပါဝင်ခြင်းနှင့် ပျက်ကွက်ခြင်းကို အသင်သိပါသလော”ဟု မေးမြန်း ပြန်ရာ အိဘ်နုအုမရ်က “သိရှိပါ၏” ဟု ဖြေဆို၏။ တစ်ခါ ထိုသူက “အုဆ်မာန်းသည် ရိသွံဝါးနီ သစ္စာခံယူပွဲ မတက်ရောက်သည်သာမက ၎င်း (ဟုဒ်းဘီယဟ် သစ္စာခံခြင်း)ကိုလည်း မကြုံဆုံခဲ့ကြောင်း အသင်သိရှိပါသလော” ဟုမေးရာတွင်လည်း အိဘ်နုအုမရ်က “သိရှိပါ၏”ဟုသာ ဖြေကြားခဲ့၏။ ထိုသူမှ “အလ္လာဟ် အတိတ်ဘဝ” ဟု ရေရွတ်လေသည်။ ထိုအခါ အိဘ်နုအုမရ်က ဤသို့ပြောကြားလေသည်။

“(ထို့အကြောင်းများကို) ကျွန်ုပ်မှ ရှင်းလင်းပါအံ့။ အုဟုဒ်စစ်ပွဲ၌ သူ၏ထွက်ရှောင်သွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ခွင့်ပြုချက်နှင့် ခွင့်လွှတ်မှုပေးထားတော်မူကြောင်း ကျွန်ုပ်မှသက်သေခံ၏။ သူသည် ဘဒရ်စစ်ပွဲဝင်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရာဇုလုလ္လာဟ်(ဆွ)၏ သမီးတော်ဖြစ်သော် သူ့ဇနီးသည်မှာ ကျန်းမာရေး ဆိုးဝါးနေသောကြောင့် ဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ သူ့အား“(အသင်၏ဇနီး-ငါ့သမီးတော်အား ပြုစုစောင့်ရှောက်သည့်အတွက် ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်သူတို့ ရရှိသော အကျိုးကုသိုလ်နှင့် (လက်ရပစ္စည်း) ဝေစုအတိုင်း ထပ်တူ ထပ်မျှ အသင်ရရှိအံ့” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ ရိသွံဝါးနီ သစ္စာခံပွဲမတက်ရောက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ကား- မတ်ကဟ်မြို့၌ အုဆ်မာန်းထက်ပို၍ (ကိုယ်တော်မြတ်၏ ကိုယ်စားလှယ်တော်အဖြစ်) ဂုဏ်ပေးခံရမည့်သူရှိပါ၏လော-ရုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိကိုယ်စား စေလွှတ်တော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပေမည်။ အမှန်ပင် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သူ့အား စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ သူသည်မက္ကဟ်သို့ ထွက်ခွာသွားပြီးနောက်ပိုင်းမှ ရိသွံဝါးနီ သစ္စာခံပွဲဖြစ်ခဲ့၏။ရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)မှ မိမိ၏ယာလက်ကို ဖြန့်ထုတ်လျက် “ဤသည်မှာ အုဆ်မာန်း၏လက်ဖြစ်၏”ဟု ဆိုကာ နောက် လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ရိုက်အုပ်လိုက်ရင်း“ဤသည်မှာ အုဆ်မာန်းကိုယ်စား (သစ္စာခံတိုင်အသ်)ဖြစ်၏”ဟု မိန့်ကြား တော်မူခဲ့ပေသည်။” ၎င်းနောက် အိဘ်နုအုမရ်သည် ထိုသူအား “အသင်သည်

ဤခြွင်းချက်များအကြောင်းကို သေတစ်ပန်သက်တစ်ဆုံး နှလုံးသွင်းမှတ်သားလော့”ဟု ပြောခဲ့လေသတည်း။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအိုမရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၈)

အခန်း(၄) အလီဘင်နီ အဘူသွာလစ်ဘ်(رضي الله عنه)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ

၁၅၃၃။ ဖာသွိုမဟ်(رضي الله عنه)သည် လက်ကြိတ်ဆုံကြောင့်ဖြစ်ရသည့် ပင်ပန်းမှုအပေါ် ငြီးငြူနေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံတော်သို့ သုံးပန်းအချို့ကို ခေါ်ဆောင်ဆက်သလာကြသောအခါ သူမသည် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ရောက်ရှိခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်အား အိမ်တော်၌မတွေ့ရသဖြင့် အိမ်၌ရှိနေသော အာအိရဟ်(رضي الله عنه)အား (အစေခံတစ်ဦး တောင်းလို ကြောင်းကို) မှာကြားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပြန်ရောက်လာလေလျှင် အာအိရဟ် က ဖာသွိုမဟ်၏ လာရောက်ခြင်း အကြောင်းကို တင်ပြခဲ့၏။ အလီ(رضي الله عنه)မှ ဤသို့ဆက်လက်ပြောပြခဲ့၏။ “ကျွန်ုပ်တို့သည် အိပ်စက်အံ့ဆဲဆဲ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ကြွရောက်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်ထရပ်လိုပါသော်လည်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “မိမိနေရာ၌သာ ဆက်လက်ရှိနေ(လဲလျောင်းနေ)လော့” ဟု မိန့်တော်မူပြီး ကျွန်ုပ်(နှင့် ဖာသွိုမဟ်)နှစ်ဦးအကြား၌ ထိုင်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ရင်ဘတ်ပေါ်ရောက်နေသော ကိုယ်တော်မြတ်ခြေထောက်မှာ အေးစက်နေသည်ကို သတိပြုမိ ခဲ့ပါ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေ၏- အသင်တို့ ငါ့ထံတောင်းဆိုထားသောအရာထက် ပိုမိုကောင်းမြတ်သည့်အရာတစ်ခုကို ငါကိုယ်တော်မှ အသင်တို့အား သင်ကြားပေးရမည်လော။ အသင်တို့ အိပ်ရာ ဝင်လေတိုင် ၁၂(၃၄)ကြိမ် ၁၂(၃၃)ကြိမ်နှင့် ၁၂(၃၃)ကြိမ် ရွတ်ဆိုလော့၊ အကြောင်းသော်ကား အသင်တို့ နှစ်ဦးလုံးအတွက် (လိုအပ်နေသည့်) အစေခံတစ်ဦးထက်ပင် ကောင်းကျိုးရှိ၍ ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- အလီ(رضي الله عنه) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၅)

အခန်း(၅) ရုလုလု-၁ဟ်(رضي الله عنه)၏ ဆွေတော်မျိုးတော်များနှင့်ဆိုင်သော ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၃၄။ အလ်အဟ်ဇာတ် စစ်ပွဲကာလအတွင်း ကျွန်ုပ်နှင့် အုမရ်ဘင်နီအဘီ စလမဟ်(رضي الله عنه)တို့သည် အမျိုးသမီး၏နောက်၌ နေရာချပေးခံခဲ့ရလေ၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် (ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်ဖြစ်သူ) အဇ်ဇာဘိုင်းရ်(رضي الله عنه)မှာ ဘနီ ကုရိုင်းဇွဟ်တို့ထံ မြင်းတစ်စီးဖြင့် နှစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် သုံးကြိမ်အထိ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် သွားလာနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် ပြန်ရောက်လာပြီးသည့် နောက် “အို-ဖခင်၊ အသင်သည် ဘနီ ကုရိုင်းဇွဟ်တို့ထံ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်သွားလာနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့ရပါ၏”ဟု ဆိုရာ သူက “အို-ငါ့သား၊ အသင်တို့သည် အမှန်ပင် ငါ့အားတွေ့ခဲ့လေသလော”ဟု မေးမြန်းသဖြင့် ကျွန်ုပ်က “ဟုတ်မှန်၏”ဟု ဖြေ၏။ ထိုအခါ သူမှ ဤသို့ပြောပြခဲ့၏-

ရုလုလုဟ်(رضي الله عنه)က “မည်သူသည် ဘနီ ကုရိုင်းဇွဟ်တို့ထံ သွား၍ ၎င်းတို့၏ သတင်းအချက်အလက်များကို ငါ့ထံဆောင် ယူလာမည်နည်း” မိန့်တော်မူသဖြင့် ငါ့သွားခဲ့၏။ ပြန်ရောက်လာသောအခါ ငါ့အားရည်ညွှန်း၍ ရုလုလုဟ်(رضي الله عنه)မှ “ငါကိုယ်တော်၏ မိန့်တော်သည် အသင့်အတွက် စွန့်လွှတ်လှူသည်ဖြစ်ပါစေ”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအဇ်ဇာဘိုင်းရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၆)

အခန်း(၆) သွလ်ဟ်ဘင်နီ အုဘိုင်း ဒု-၁ဟ်(ရသွိ)အကြောင်း

၁၅၃၅။ ရုလုလုဟ်(ဆွ)ပါဝင်သော စစ်ပွဲတစ်ခု၌ တိုက်ခိုက်နေကြစဉ်အတွင်း ကိုယ်တော်အနီးအပါး၌ ကျွန်ုပ်နှင့် စအဒ် (رضي الله عنه)မှ အပ မည်သူမျှမရှိခဲ့ကြချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-သွလ်ဟ်ဘင်နီ အုဘိုင်းဒုလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၇)

၁၅၃၆။ သွလ်ဟ်သည် မိမိ၏လက်ကို မပြတ်လှုပ်ရှား၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား (မြားချက်များမှ) ကာကွယ် ခဲ့ခြင်းကို ကျွန်ုပ်မှ တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ကိုင်းစ်ဘင်နီ အဘီဟာဇီမ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၈)

အခန်း(၈) pt 'fb i éft b Du útt tē ZZk &Q (၆၆)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်

၁၅၃၇။ အုဟုဒ်စစ်ပွဲနေ့၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အားရည်ညွှန်းလျက် “ငါ၏မိဘများသည် အသင့် အတွက် စွန့်လှူသည်ဖြစ်စေသား”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စာဒင်ဘင်္ဂအဘိဏ္ဍာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၇၁)

အခန်း(၉) တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ သားမက်တော်များအကြောင်း

၁၅၃၈။ အလီ(ခ)သည် အဘူဂျဟလ်၏ သမီးကို ကမ်းလှမ်းခဲ့၏။ ဖာသွိုမဟ်(ခ)မှ ကြားသိသော ရုစုလုလ္လာဟ် (ခ)ထံသွား၍ “ကိုယ်တော့်သမီး၏ မနှစ်မြို့မှုသည် ကိုယ်တော်အား အမျက်မဖြစ်ပါစေဟု ကိုယ်တော့် နောက်လိုက်သား များက ထင်မြင်ယူဆနေကြပါ၏။ ဤသို့ဆိုခြင်းမှာ အလီသည် အဘူဂျဟလ်၏သမီးကို ထိမ်းမြားရန် ကမ်းလှမ်းနေသော ကြောင့် ဖြစ်ပါ၏” ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ၎င်းအပေါ် ရုစုလုလ္လာဟ်(ခ)က ထရပ်ကာ သရဟ်ဟဒ် (ကာလီမဟ် ရှဟာဒသ်)ရွတ်ဖတ်ပြီးတော်မူပြီးနောက် “အမွှာဘာအိဒ် အစွလာမ်မတိုင်မီက ငါသည် ငါ၏သမီးတော်တစ်ဦး(ဇိုင်နတ်- ခ)ကို အဘူအလ်အာဆွ်ဘင်္ဂအရ်ရဘီးအ်နှင့် ထိမ်းမြားလက်ဆက်စေခဲ့၏။ ထိုသူသည် ငါ့အားပြောဆိုသမျှအပေါ် မှန်ကန်တည်ကြည်စွာ သက်သေပြခဲ့၏။ အမှန်ပင် ဖာသွိုမဟ်သည် ငါ့ကိုယ်တော်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်၏။ သူမဒုက္ခရောက်သည်ကို ငါမမြင်လို။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်စေတမန်တော်၏ သမီးတော်နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်ရန်သူ၏ သမီးတို့သည်လူတစ်ဦး၏ ဇနီးကြင်ရာများ မဖြစ်နိုင်”ဟူသော မိန့်ကြားချက်အား ကျွန်ုပ် ကြားခဲ့ရ၏။ သို့ဖြစ်သော်ကြောင့် အလီ(ခ)သည် ယင်းကမ်းလှမ်းမှုကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မစ္စဝရ်ဘင်္ဂ မခ်ရမ္မဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၇၆)

၁၅၃၉။ တမန်တော်မြတ်(ခ)သည် ဘနီအာဘ်ဒ်ရှမ်စ်မျိုးနွယ်ဝင်မှ မိမိ၏သားမက်အား ၎င်း၏ဆက်ဆံရေး အပေါ် အထူးချီးကျူးဖော်ပြမိန့်မှုချက်ကို ကျွန်ုပ်မှကြားနာခဲ့ရ၏ “သူသည် ငါ့ကိုယ်တော်အား မှန်ရာကိုသာပြောဆိုလေ့ ရှိခဲ့၏။ သူသည် ငါ့အားကတိပြုလေတိုင်းတည်ကြည်ကျေပွန်ခဲ့၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မစ္စဝရ် ဘင်္ဂ မခ်ရမ္မဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၇၆)

အခန်း(၉) တမန်တော်မြတ်(ခ)၏ သူကောင်းပြုခဲ့ကျွန်စေ ဇိုင်းဒ်ဘင်္ဂဟာရီဆဟ်(ခ)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၄၀။ တမန်တော်မြတ်(ခ)သည် တပ်မတော်တစ်ခုကို အုစာမဟ် ဘင်္ဂဇိုင်းဒ်(ခ)၏ လက်အောက်မှ နေရ၍ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ သူ၏ဦးဆောင်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လူအချို့မှ ဝေဖန်ကြသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ခ) မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏ “အသင်တို့သည် အုစာမဟ်၏ ဦးဆောင်မှုကို ဝေဖန်နေကြသလော၊ တစ်ချိန်က သူ့ဖခင်၏ ဦးဆောင်မှုကိုလည်း အသင်တို့ ဝေဖန်နေလေ့သာရှိခဲ့ကြကုန်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားတိုင်တည်ပါ၏။ သူသည်ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ထိုက်တန်ခဲ့၏။ ၎င်းအပြင်ငါအချစ်ဆုံးသူများအနက် တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ပြင်တစ်ဝ ယခုဤသူ (အုစာမဟ်)သည်လည်း ထိုသူ(ဇိုင်းဒ်)၏နောက် ငါအချစ်ဆုံးသူများအနက်မှ တစ်ဦးပင် ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်္ဂ အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၇၉)

*မှတ်ချက် *

ဇိုင်းဒ်ဘင်္ဂဟာရီသည်(တမန်တော်မြတ်)၏ထံကျွန်ဖြစ်၏။၎င်းနောက် ကျွန်အဖြစ်မှ သူကောင်းပြုကာမွေးသောအဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့ ၏ (သွေးရင်းသားရင်းမဟုတ်က သားသမီးအဖြစ် သတ်မှတ်ခွင့် မရှိ သည့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ဥပဒေ မကျရောက်မီအထိဖြစ်၏)။ သက်ဝင်ယုံ ကြည်သူများအနက်မှဖြစ်၏။ဇိုင်းဒ်သည်လည်းကောင်း၊သာဖြစ် သောအုစာမဟ်သည်လည်းကောင်းတစ်ဦးဖြစ်၏။ဇိုင်းဒ်မှာ ဂျီဟာဒ်၌ယှဟီးဒ်ဖြစ်သွားခဲ့ ၏။အုစာမဟ်အား စစ်ဦးစီးအဖြစ်ခန့်အပ်သောအခါ ဖခင်ဖြစ်သူဇိုင်းဒ်အားစစ်ဦးစီးတိုင်း လူအချို့မှ ယေခံခဲ့ ကြ၏။အရပ်ဆို ခ်အကျဉ်းတန်ခြင်း၊ကျွန်ဖြစ်ခဲ့ ဖူးခြင်း၊ကျွန်ဖြစ်ဖူးသူ၏ သားဖြစ်ခြင်း၊(၈၅)ထုတ်အကြိမ်အရင်းဆင်းစသည့် အချက်များကြောင့် ဖြစ်သည်။အလွန်ယုတ်ညံ့ သော ‘လူတန်းသား’ခွဲခြားမှုဝါဒအား တစ်နှုတ်နှုတ်လုပ်ရပ်တို့ဖြင့် အမြဲလှန်ပြန်ကြောင်း သိအပ်ပေသည်။(မြန်မာပြန်ဆို သူ၏ မှတ်ချက်)

၁၅၄၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူရှိနေစဉ် ကျွန်မထံ “ကာအိဖ်”တစ်ဦးရောက်ရှိလာ၏။ အုစာမဟ် ဘင်နိုင်းဒ်နှင့် ဇိုင်းဒ် ဘင် န် ဟာရီဆဟ်(ﷺ)တို့မှ လဲလျောင်းအိပ်ပျော်နေကြ၏။ ယင်းကာအိဖ်က “ဤ(သားအဖ နှစ်ဦး၏)ခြေထောက်များ၏ပိုင်ရှင်တို့သည် မျိုးရိုးတစ်ခုတည်းဖြစ်၏”ဟုပြောကြားလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိကိုဘဝင်ကျစေသည့် ယင်းပြောကြားမှုအား နှစ်မြို့တော်မူခဲ့ပြီး အာအိရဟ် (ﷺ)အား ထိုကိစ္စကို ပြောပြတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရဟ်(ﷺ)တစ်ဆင့် အူရ်ဝ်အိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၈)

*မှတ်ချက် *

ကာအိဖ် = ကလေးသူငယ်၏ ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှု၍ မျိုးရိုးဆင်းတုတ်နိုင်သည့်အချိန်မှ ဟညာရှင်

အခန်း(၁၀) အုစာမဟ် ဘင်နိုင်းဒ်အကြောင်း

၁၅၄၂။ ဘနီမစ်ဇ်အနွယ်ဝင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ခိုးမှုကျူးလွန်ခဲ့ရာ လူတို့က “မည်သူသည် သူမအတွက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပါး ကြားဝင်မေတ္တာရပ်မည်နည်း”ဟု ပြောကြကုန်၏။ ထိုအခါ အုစာမဟ်ဘင်နို ဇိုင်းဒ်(ﷺ) မှအပ အခြားမည်သူမျှ ကိုယ်တော့်အား မလျှောက်ထားဝံ့ခဲ့ကြပေ။ ၎င်းအပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ဘနီအစ္စရာအီလ် မျိုးဆက်နောက်လိုက်များသည် ၎င်းတို့အနက် ဂုဏ်ကြီးသူတစ်ဦးမှ ခိုးမှုကျူးလွန်လျှင် ၎င်းတို့မှ ခွင့်လွှတ်လေ့ရှိကြ၏။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူတစ်ဦးဦးကျူးလွန်လျှင်ကား ၎င်းတို့မှ ထိုသူလက်ကိုဖြတ်တောက်လိုက်လေ့ရှိကုန်၏။ သို့ရာတွင် ငါ့အဖို့မူ အကယ်၍ဖာသွိုမဟ်မှ ခိုးမှုကျူးလွန်လျှင်(သူမသည် တမန်တော်သမီးတော်ဖြစ်လင့်ကစား) သူမ၏ လက်ဖြစ် လျှင်လည်း ဖြတ်တောက်မည်ဖြစ်၏” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရဟ်(ﷺ) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၉)

၁၅၄၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်နှင့် အလ်ဟစ်န်(ﷺ)အား (ပေါင်ခွင်ပေါ်တင်ဆောင်)ခေါ်ယူပြီး “အို- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးမှ သူတို့အား ချစ်ခင်သကဲ့သို့ အသျှင်မြတ်မှ သူတို့အား ချစ်ခင်တော်မူပါ”ဟု ဆိုတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အုစာမဟ် ဘင်နိုင်းဒ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၀)

အခန်း(၁၁) အဘ်ဒု-၁ဟ်ဘင်နိုအုမရ်ဘင်နိုအလ်ခသွသ်သွာဘ်(ရသွိ)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ

၁၅၄၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အဘ်ဒုလ္လာဟ်သည် သာသနာကိုးရှိုင်းသူ သူမွန်တစ်ဦးဖြစ်သည်”ဟု ကျွန်မအား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- (အမေဖြစ်သူ) ဟမ်ဆွဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၄)

အခန်း(၁၂) အမ္မာရ် ဘင်နိုယာစိရ်နှင့် ဟုဇိုင်ဖဟ် ဘင်နိုယမာန်(ﷺ)တို့၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၄၅။ ရှာမ်(ဆီးရီးယား)မှ ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်တစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်၏ဘေးအနီး သူငယ်တစ်ဦးသည် ထိုင်လျက် “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား သာသနာကိုးရှိုင်းသောသူမွန်တစ်ပါး၏ အဖော်အပေါင်းအ ဖြစ် ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါ” တောင်းဆိုလေ၏။ ကျွန်ုပ်က “အသင်မည်သည့်အရပ်ကနည်း”ဟု မေးရာ ၎င်းက “ကျွန်ုပ်သည် အလ်ကူဖာဟ် နယ်သားတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်”ဟု ဖြေကြား၏။ ကျွန်ုပ်က “သူမှတစ်ပါး မည်သူမျှ မရှိ သော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို ထိန်းသိမ်းထားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်(ဟုဇိုင်ဖဟ်)သည် အသင်တို့အတွင်း ဌ မရှိပါသလော”ဟု မေးရာ ၎င်းက “ရှိပါ၏” ဟုဖြေ၏။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်က “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မေတ္တာရပ်မှု အားဖြင့် ယှိုင်သွာန်(၏ဘေးရန်)မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ခိုလှုံခွင့်ပေးထားသော ပုဂ္ဂိုလ်(အမ္မာရ်)သည် အသင်တို့အတွင်း၌ မရှိပါသလော”ဟုမေးရာ “ရှိပါ၏” ဟုဖြေဆို၏။ ၎င်းအပြင် ကျွန်ုပ်က “(တမန်တော်မြတ်အတွက်) စိဝိုက်၊ ဂူသွဂူရေနှင့် အခင်း/မိုအုံးကို အစဉ်သဖြင့် သယ်ဆောင်ပေးလေ့ရှိခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်(အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နိုမတ်စ်အူးဒ်)သည် အသင်တို့ အတွင်း၌မရှိပြီလော” ဟုမေးရာ ၎င်းက “ရှိပါ၏”ဟုဖြေ၏။ ကျွန်ုပ်က အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နိုမတ်စ်အူးဒ်သည် ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်၏ ကဏ္ဍ(၉၂)အား မည်သို့ဖတ်ကြောင်းပြောပြခဲ့၏။ (ဖတ်ရင်းနှင့်) တတိယအာယသ်တော်အစမှ စကားလုံး အချို့မေ့လျော့သွားခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ

ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ပြောကြားခဲ့ပေသည် “ဤ(ရှာမ်နယ်)မှလူတို့သည် ရုရုလုလ္လာဟ် (ﷺ)ထံမှ ကျွန်ုပ်ကြားနားခဲ့သည့်အရာထက် အခြားတစ်စုံတစ်ရာကို ကျွန်ုပ်မှ လက်ခံလာအောင် အပြင်းအထန် ကြိုးစားခဲ့ကြကုန်၏”

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဒရ်ဒါအ်(ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၈၅)

အခန်း(၁၃) အဘူအုဘိုင်ဒဟ် ဘင်န် အလ်ဂျရ်ရဟ်(ﷺ)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၄၆။ လူမျိုးတိုင်း၌ စိတ်ချယုံစားအပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်(အမိန်း) တစ်ဦးစီရှိကြ၏။ ဤအွမ္မသ်၏ အမီးန်သည်ကား အဘူအုဘိုင်ဒဟ် ဘင်န် ဂျရ်ရဟ် ပင်ဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န် မာလစ်က်(ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၈၇)

အခန်း(၁၄) အလ်ဟစန်နှင့် အလ်ဟုစိုင်းန် (ﷺ)တို့၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ

၁၅၄၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ်ဟစန်ဘင်န်အလီ(ﷺ)အား ပခုံးပေါ်တင်လျက် “အို-အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် သူ့အား ချစ်ခင်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသျှင်မြတ်လည်း သူ့အားချစ်ခင်တော်မူပါ”ဟု ဆိုတော်မူကြောင်း ကျွန်ုပ်မှ တွေ့ခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အလ်ဘရူအ်(ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၈၉)

၁၅၄၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် (အရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ခြင်းတွင်)တူဆင်မှု၌ အလ်ဟစန်ဘင်န်အလီ(ﷺ)အပြင် မည်သူမျှ မရှိခဲ့။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်ဖီ (ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၉၅)

၁၅၄၉။ လူတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်အား “မဟ်ရင်မ် (အိဟ်ရာမ် ဆင်မြန်းထားသူ) တစ်ယောက်အနေနှင့် ယင်ကောင် များကို သတ်ပိုင်ခွင့် ရှိပါသလော”ဟု မေးမြန်းသည်ကို ကြားပြီး ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ဆိုခဲ့ပါ၏။ “အီရတ်မှ လူတို့သည် ယင်ကောင်များကို သတ်ခြင်းအကြောင်း ကျွန်ုပ်အား မေးမြန်းနေ၏။ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်မှာမူကား ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ သမီးတော်၏ သားဖြစ်သူကိုလုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ သူတို့ (ဟစန်နှင့် ဟုစိုင်းန်)သည် ဤလောကဝယ် ငါကိုယ်တော်မြတ်၏ ချိုမြိန်စွာသော ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်နှစ်မျိုးဖြစ်၏ ဟူသည့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြား တော်မူခဲ့သော်လည်း - -----”။

ဆင့် ပြန်သူ- အိဘ်နုအိုမ္မရ်(ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၉၆)

အခန်း(၁၅) အိဘ်နု အတ္တုစ်(ﷺ)အကြောင်း

၁၅၅၀။ တစ်ခါက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား (ရင်းချင်းကပ်) ပွေ့ဖက်ပြီး “အို-အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၊ သူ့အား ဟိက်မသ်(ထိုးထွင်း သိမြင်နိုင်သောပညာ)ကို သင်ကြားပေးသနားတော်မူပါ” ဟု ဆုပန်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အိဘ်နု အတ္တုစ်(ﷺ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၀၀)

၁၅၅၁။ (အထက်ပါ ဟဒီးဆ်တော်အတိုင်းဖြစ်သော်လည်း ဆုပန်စကားအနည်းငယ်ကွာခြား၏)

“အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ သူ့အား ကျမ်းဂန် (ကုရ်အာန်ပညာ)ကို သင်ကြားပေးသနားတော်မူပါ”

ဆင့် ပြန်သူ-အတ်ဒုလ် ဝါရီဆ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၀၀)

အခန်း(၁၆) ခါလစ်ဒ် ဘင်နီ အလ်ဝလီးဒ်(❧)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ

၁၅၅၂။ တမန်တော်မြတ်(❧)သည် ဇိုင်းဒါ၊ ဂျာဖ်နှင့် အိဘ်နု ရဝါဟဟ်(❧)တို့၏ (ကျဆုံးမှု) အကြောင်းကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ (၎င်းနောက် ဟဒီးဆ် အမှတ်စဉ်-၆၃၉ အတိုင်းဖြစ်၏) ၎င်းနောက် “(နောက်ဆုံး တွင်ကား အောင်လံတော်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဓားတော်များအနက် ဓားတစ်ချောင်း (ခါလစ်ဒ်ဘင်နီ အလ်ဝလီးဒ်)မှ ဆောင်ယူလိုက်၏။ ၎င်းနောက်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုသူ(မုစ်လင်မ်)တို့အား အောင်နိုင်မှုကို ချီးမြှင့်သနား တော်မူခဲ့၏”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၀၂)

အခန်း(၁၇) အဘူဟုဇိုင်ဖဟ်၏ သူကောင်းပြုခံကျွန်စေ စာလင်မ်(❧)၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ

၁၅၅၃။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီမတ်စ်အူးဒါ၊ စာလင်မ်မောင်လာ အဘူဟုဇိုင်ဖဟ်၊ အုဘိုင်းယ်ဘင်နီကအ်ဘ်၊ မုအာဇ် ဘင်နီဂျာလ် (❧)-တို့လေးဦးထံမှ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်ခြင်း (ကိရာအသံပညာ)ကို အသင်တို့ သင်ယူ လေ့လာကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၀၃)

အခန်း(၁၈) အာအိရှဟ်(❧)၏ အဆင့်အတန်းမြင့်မားမှု

၁၅၅၄။ ကျွန်မသည် အတ်စ်မာအ် (❧)ထံမှ ဘယက်တစ်ကုံး ငှားရမ်း(ဝတ်ဆင်)ခဲ့ပြီး ၎င်းမှာ ကျပျောက်သွားခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ်(❧)မှ မိမိ၏ ဆွေသဟာအချို့ကို အရှာလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့၏ ခရီးစဉ်အတွင်း ဆွလာသ်ဝတ်ပြုချိန် ကျရောက်လေရာ သူတို့သည် ဂူသွူမပါဘဲ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ သူတို့သည် တမန်တော်မြတ်(❧)ထံတော်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ယင်းကိစ္စအပေါ် သို့လောသို့လော ဖြစ်နေခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် သယမ်မွန်မ်၏ အာယသ် တော်ကျရောက်ခဲ့ပါ၏။ (ကျန်ရှိသည်များမှာ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-၂၂၃ အတိုင်းဖြစ်၏)။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၀၄)

အခန်း(၁၉) အန်ဆွာရ်တို့၏ ထူးမြတ်ဂုဏ်ရည်များ

၁၅၅၅။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဘုအာ့ဆ် စစ်ပွဲအား ဖြစ်ပေါ်စေတော်မူခဲ့ခြင်းသည် အရှင်စေတမန်တော် (ဆွ)အဖို့ ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းစေခဲ့ပါသည်။ ရုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် (မဒီနဟ်သို့) ရောက်လေသောအခါ အလ်မဒီနဟ်ရှိ မျိုးနွယ်စုမှာ အကွဲကွဲအပြားပြား ဖြစ်နေ၏။ ၎င်းတို့၏ ခေါင်းဆောင်တို့မှာလည်း သေသူသေ၊ နာသူနာဖြစ်နေခဲ့ကြ ကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့(အန်ဆွာရ်များ)မှ အစွလာမ်သို့ သက်ဝင်လာစေသော အကြောင်းတစ်ရပ်အလို့ငှာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်မှ စစ်ပွဲဖြစ်စေတော်မူခြင်းသည် မိမိ၏ စေတမန်တော်(ဆွ)အဖို့ ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၀၅)

အခန်း(၂၀) အန်ဆွာရ်နှင့် ပတ်သက်သော ဟဒီးဆ်တော်တစ်ပုဒ်

၁၅၅၆။ အကယ်၍များ ဟိဂျ်ရသ် ဟူသည်မရှိခဲ့လျှင် ငါသည်အန်ဆွာရ်များအနက်မှ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၀၆)

အခန်း(၂၁) အန်ဆွာရ်ကို ချစ်ခင်ခြင်းသည် အီမာန်၏လက္ခဏာ

၁၅၅၇။ အန်ဆွာရ်ကို မချစ်ခင်သူ မုအ်မင်နီမဟုတ်၊ မုနာဖ်ဟ်မှအပ အန်ဆွာရ်တို့အားမုန်းတီးသူဟူ၍မရှိ။ သို့အတွက် သူတို့(အန်ဆွာရ်)အား ချစ်ခင်သူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ချစ်ခင်တော်မူပြီး သူတို့အား မုန်းတီးသူကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ မုန်းတီးတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလ်ဘရာအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၀၇)

အခန်း(၂၂) “အသင်တို့သည် ငါအချစ်ဆုံးလူသားများ’ဟူသော ဟဒီးဆ်တော်

၁၅၅၈။ w reāw nī w f (ﷺ)သည် မိမိထံ တူရုလ္လာနေကြသော(အန်ဆွာရ်) အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများကို တွေ့မြင်သော် ထရပ်လျက် “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်တို့သည် ငါအချစ်ဆုံးလူသားများအနက်မှ ဖြစ်ကြကုန်၏”ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၂၉)

*မှတ်ချက် *

ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက ၎င်းတို့မှ မင်္ဂလာအခမ်းအနားတစ်ခုမှ အိမ်ပြန်ကြခြင်းဟုလည်း အနတ်စီမှ ဖြေကြားခဲ့၏။

၁၅၅၉။ တစ်ခါက အန်ဆွာရီ (အမျိုးသမီး)တစ်ဦးသည် သူမ၏သားတစ်ဦးနှင့်အတူ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ ရောက်လာခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သူမနှင့် စကားစမြည်ဆိုပြီးနောက် “ငါ၏ပိညာဉ်ကို စိုးပိုင်ထိန်းချုပ်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်တို့သည် ငါအချစ်ဆုံးလူသားများအနက်မှ ဖြစ်ကြကုန်၏”ဟု နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၃၀)

၁၅၆၀။ အန်ဆွာရ်များက “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ တမန်တော်တိုင်း၌ နောက်လိုက်သားများဟူသည် ရှိခဲ့ကြ ကုန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်အား နောက်လိုက်ပြခဲ့ကြပေပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ နောက်လိုက်များသည်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အနက်မှ ဖြစ်ပါစေကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံဆုပန်ကြားတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ သို့နှင့် ကိုယ်တော်မြတ်လည်း ထိုအတိုင်းပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်းဒ် ဘင်န် အရ်ဂိုမိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၃၁)

အခန်း(၂၃) အန်ဆွာရ်မိသားစုတို့၏ အဆင့်အတန်းမြင့်မားမှု

၁၅၆၁။ “အကောင်းဆုံးသော အန်ဆွာရ်များမှာ ဘန္တအန်နုဂျားရ်၊ ၎င်းနောက် ဘန္တအဘ်ဒုလ်အရှ်ဟလ်၊ ၎င်းနောက် ဘန္တအလ်ဟာရီဆ်၊ ၎င်းနောက် ဘန္တ စာအီဒဟ် မိသားစုဝင်များဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းအပြင် အန်ဆွာရ် မိသားစုများအားလုံး၌ ကောင်းခြင်းတရားရှိကြကုန်၏”ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ စအဒ်ဘင်န်အုဘာဒဟ် (ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့နောက်လိုက်လာပြီး “အို-အဘူအုစိုင်းဒ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား နောက်ဆုံးအဆင့်၌ ထားရှိကာ နှိုင်းယှဉ်တော်မူခဲ့သည်ကို အသင်တို့ မတွေ့ကြလေသလော့”ဟု ဆိုလေ၏။ ထို့နောက်တွင် စအဒ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အားတွေ့ဆုံ၍ “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အန်ဆွာရ် မိသားစု များကို နှိုင်းယှဉ်မိန့်ကြားရာ၌ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား နောက်ဆုံးအဆင့်၌ ထားတော်မူခဲ့ပါသည်”ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က “အကောင်းဆုံးအဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသူများအတွင်း ပါဝင်နေခြင်း ကပင်လျှင် အသင်တို့အဖို့ မလုံလောက်သေးသလော့”ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုမိုဖီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၃၅)

အခန်း(၂၄) “ငါ့အား အလ်ဟောင်းသွ်၌ ဆုံတွေ့သည်အထိ ကြံ့ကြံ့ခံကြကုန်”ဟူသော ဟဒီးဆ်

၁၅၆၂။ အန်ဆွာရ်အနက်လူတစ်ဦးသည် “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် မည်သူမည်ဝါအား တာဝန်ပေး အပ်ထားခဲ့သလို ကျွန်ုပ်ကိုလည်း (တာဝန်တစ်ရပ်ရပ်) အပ်နှင်းပါမည်လော့”ဟု မေးလျှောက်လေရာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က “ငါ့ကိုယ်တော်၏နောက်တွင် အသင်တို့အကြိုက်လိုက်မည့် သူများကိုအသင်တွေ့ကြုံရအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် ငါ့အား (ကိယာမသ်နေ့တွင်) အလ်ဟောင်းသွ် (ကောင်ဆရ်ကန်တော်)၌ ဆုံတွေ့ကြသည့်တိုင် ကြံ့ကြံ့ခံကြကုန်လော့”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုစိုင်းဒ်ဘင်န်ဟုသွ်ဖီးရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၃၆)

အသင်တို့အဖို့ ကတိပြုထားသည့်(ဆုံတွေ့ရန်)နေရာသည် အလ်ဟောင်းသို့ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န်မာလစ်)က် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၃၇)

အခန်း(၂၅) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၅၉:၉)

၁၅၆၄။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်လာခဲ့၏။ (ထိုသူအား တစ်စုံတစ်ရာ ကျွေးမွေးနိုင်ရန်) ကိုယ်တော်မြတ်သည် အစေတော်တစ်ဦးကို ကြင်ရာတော်များထံမှ စေလွှတ်တော်မူ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့ထံ၌ ရေမှအပ ဘာမျှမရှိကြောင်း ပြောဆို (အကြောင်းပြန်)ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “မည်သူသည် ဤသူ့အားခေါ်ဆောင်မည်နည်း(သို့တည်းမဟုတ်) ဧည့်သည်အဖြစ် ဧည့်ဝတ်ပြုမည်နည်း”ဟု မေးတော်မူရာ အန်ဆွာရ်များအနက် တစ်ဦးသောသူက “ကျွန်ုပ်မှ တာဝန်ယူပါမည်”ဟု လျှောက်တင်လာလေ၏။ သို့ဖြင့် ထိုသူသည် ဧည့်သည်အား မိမိ၏ဇနီးထံခေါ်ဆောင်သွားကာ“ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဧည့်သည်တော်အား ရက်ရောစွာ ဧည့်ဝတ်ပြုလော့”ဟု ပြောကြား၏။ သူမက ‘ကျွန်မကလေးများအတွက် အသားတစ်ချို့မှအပ ကျွန်မတို့ထံ ဘာမှ မရနိုင်ပါ’ဟု ပြောရာ ထိုသူက “၎င်းစားဖွဲ့ထိုသာ ပြင်ဆင်လော့၊ မီးအိမ်ကို ထွန်းညှိလော့၊ ကလေးငယ်များ သည် ညစာအတွက် တောင်းဆိုက ၎င်းတို့အား အိပ်စေလော့”ဟု မှာကြားလေ၏။ သို့နှင့် သူမသည် စားဖွယ်ကို ပြင်ဆင်၏။ မီးအိမ်ကို ထွန်းညှိ၏။ သူမ၏ ကလေးငယ်များကို အိပ်စေလိုက်၏။ ပြီးလေလျှင် သူမသည် မီးအိမ်အား ပြင်ဆင်သလို နှင့် မီးငြိမ်းအမှောင် ချလိုက်၏။ ၎င်းနောက် သူတို့(လင်မယား)နှစ်ဦးသည်လည်း(အတူ) စားသောက်ဟန်ပြု ခဲ့ကြပြီး ဆာလောင်မွတ်သိပ်စွာဖြင့် အိပ်ရာဝင်ခဲ့ကြလေ၏။ နံနက်လင်းသော် ရောက်ရှိလာသော ၎င်းအန်ဆွာရ်အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “တစ်နေ့ညက အသင်တို့၏လုပ်ရပ်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (နှစ်သက်စွာ) ရယ်မော တော်မူခဲ့၏ (သို့မဟုတ်) အံ့ဩဝမ်းသာဖြစ်တော်မူခဲ့၏”ဟု မိန့်လေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အောက်ပါ အာယသ်တော်ထုတ်ပြန် ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။

“ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ငတ်မွတ်နေပါသော်လည်း (ထိုမှဟာဂျီရုန်းတို့အား) မိမိတို့ ထက် ဦးစားပေးခဲ့ကြကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား မည်သူမဆို မိမိ၏ တပ်မက်မှု (လောဘတဏှာ)အား ကင်းဝေးစေ ပါလျှင် ယင်းသို့လူစားတို့သည် အောင်မြင်သူများ ဖြစ်လတ္တံ့။” (၅၉:၉)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရ်)က် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၄၂)

အခန်း(၂၆) အန်ဆွာရ်တို့အား ကောင်းစွာဆက်ဆံရန် မိန့်မှာချက်

၁၅၆၅။ အဘူဘာကရ်နှင့် အလ်အဘ္ဘူ(رضي الله عنه)တို့သည် ဖြတ်သန်းသွားလာရင်း အန်ဆွာရ်အုပ်စုတစ်စုမှ ဝမ်းပန်း တနည်း ငိုကြွေးနေကြသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ သူတို့နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးက “အဘယ်ကြောင့် အသင်တို့ ငိုကြွေးနေ ကြသနည်း”ဟု မေးရာ ၎င်းတို့က “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကျွန်ုပ်တို့အတူ စုစည်းဝိုင်းဖွဲ့မှု (ထိုထိုင်း)ကို သတိရ၍ ငိုကြွေးနေခြင်းဖြစ်ပါသည်”ဟု ဖြေကြလေ၏။ (ထိုကာလ၌ တမန်တော်မြတ်သည် ဖျားနာမှုပြင်းထန်နေတော် မူခဲ့၏။ အန်ဆွာရ် သာဝကများက မိမိတို့ထိုင်ပိုင်းတွင် ကိုယ်တော်အား မတွေ့ရတော့မည်ကို အလွန်စိုးရိမ်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။) သို့ဖြစ်ရာ အဘူဘာကရ်သည် တမန်တော်မြတ်ထံ အခစားဝင်၍ ထိုအကြောင်းကို လျှောက်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် စောင်နားစတစ်စဖြင့် ဦးခေါင်းကို စည်းနှောင်လျက် ထွက်ကြွလာတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ဓမ္မပလ္လင်ထက်သို့ တက်မြန်း၏။ ကိုယ်တော်အဖို့ ဓမ္မပလ္လင်ပေါ် တက်မြန်းခြင်းသည် ထိုနေ့က နောက်ဆုံးဖြစ်တော် မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောမနာပြုခြင်း၊ ဂုဏ်တင်ခြင်းပြုပြီးနောက် “အန်ဆွာရ်တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့ အား ငါကိုယ်တော်မှ မှာကြားသည်။ သူတို့သည် ငါ၏ ပုဂ္ဂလအတွင်းရေးလျှို့ဝှက်ချက်များကို ငါကိုယ်တော်မှ အသိပေးခြင်း ခံရကုန်သော ငါကိုယ်တော်၏ နီးကပ်သည့် ဆွေသဟာများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သူတို့သည် အမိန့်ပေးခံခဲ့ရ သော တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများကို ကျေပွန်အောင် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် သူတို့အတွက်(အခြားတာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ)ရှိသေး၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့အနက် လူကောင်းသူမွန်များ၏ ကောင်းကျိုးပြုချက်များကို လက်ခံကြ၊ သူတို့အနက် မကောင်းမှုပြုသူများကို ခြွင်းချက်ထုတ်ကြကုန်” ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်န်မာလစ်)က် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၄၃)

၁၅၆၆။ (ဝေဒနာပြင်းထန်နေစဉ်ကာလအတွင်း) ရုဇုလုလ္လာဟ်(၉၆)သည် ဦးခေါင်းတော်ကို ဆွဲစို့နေသော အဆတ်ပိတ်ဖြင့် စည်းနှောင်ထားပြီး ပုခုံးပေါ်စောင်တစ်ထည် ပတ်ခြုံထားလျက် အပြင်သို့ ထွက်ကြွလာတော်မူခဲ့၏။ ဓမ္မပလ္လင်ပေါ်တက်တော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချီးကျူးသရဏ္ဍယ်ခြင်းနှင့် ဂုဏ်တော်မွမ်းခြင်းပြုလုပ်ပြီးနောက် ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ “အမ္မာဘအိဒ်၊ အို-လူသားအပေါင်းတို့၊ လူဦးရေတိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ အန်ဆွာရ်တို့ မှာ ဟင်းလျာတွင်ခတ်သော ဆာဗာသို့ နည်းသထက်နည်းပါးသွားပေအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့အနက် မည်သူမဆို အုပ်ချုပ်သူဖြစ်လာပြီး လူတို့အား ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးပေးနိုင်စွမ်းရှိလာလျှင် သူတို့အနက် သူမွန်သူမြတ်များ၏ ကောင်းကျိုးပြုချက်များကို လိမ်ခြံ့၊ သူတို့အနက် မကောင်းသူများကို ခြွင်းချက်ထားလိုက်ကြကုန်”။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၄၄)

အခန်း(၂၇) စအိဘင်နန် မုအာဇ်(၉၆)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၆၇။ စအိဘင်နန်မုအာဇ်(၉၆)၏ ကွယ်လွန်သေဆုံးခြင်းသည် အရိရှိတော်အား လှုပ်ခါသွားစေခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၄၇)

*မှတ်ချက် *

အမတသုဆာ် သို့တက်လာသော စအိဘင်နန်သည် အာရ်ရို ဆာ်မှ နှစ်မြို့မှကို ပြသခြင်းဟု ဖွင့် ဆို ဖော်ပြထား၏။

အခန်း(၂၈) အုဘိုင်းယ် ဘင်နန် ကအာဘ်(၉၆)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၆၈။ “အသင့်အား ကုရ်အာန်ကဏ္ဍ(၉၈) ဖတ်ရွတ်ပြရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ကို အမိန့်ရှိတော်မူလိုက်လေပြီ”ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က အုဘိုင်းယ်အား မိန့်တော်မူ၏။ အုဘိုင်းယ်(၉၆)က “အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်၏အမည်အား ထည့်သွင်းဖော်ပြထားတော်မူပါသလော”ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဆိုသည်တွင် အုဘိုင်းယ်မှာ ငိုကြွေးလေတော့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်နန် မာလစ်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၅၄)

အခန်း(၂၉) ဇိုင်းဒ် ဘင်နန် ဆာဘီသ်(၉၆)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၆၉။ အနတ်စ်(ရသ့)က “တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှာရှိစဉ်က ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးမှ စုစည်းခဲ့ကြ၏။ သူတို့အားလုံးသည် အန်ဆွာရ်များဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့မှာ အုဘိုင်းယ်၊ မုအာဇ်ဘင်နန်ဂျာဘလ်၊ အဘူဇိုင်းဒ်နှင့် ဇိုင်းဒ်ဘင်နန်ဆာဘီသ်(၉၆) ဖြစ်ကြ၏”ဟု ပြောပြရာ ကျွန်ုပ်က “အဘူဇိုင်းဒ်ဟူသည် မည်သူနည်း”ဟု မေး၍ သူက“ကျွန်ုပ်၏ ဦးရီးများအနက်တစ်ဦး”ဟု ဆိုခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ကသာဒ်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၅၅)

အခန်း(၃၀) အဘူသွလ်ဟဟ်(၉၆)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၇၀။ အုဟုဒ်စစ်ပွဲနေ့က လူတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ချန်ရစ်ထားကာ ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြေးခဲ့ကြ ကုန်၏။ သို့သော်လည်း အဘူသွလ်ဟဟ်(၉၆)သည် ကိုယ်တော်၏ရှေ့၌ (မားမားမတ်မတ်ရပ်ကာ) မိမိ၏ ဒိုင်းလွှာဖြင့် ကိုယ်တော်အား ကာကွယ်နေလျက်ရှိခဲ့၏။ အဘူသွလ်ဟဟ်သည် အလွန်သန်မာသည်သာမက မိမိ၏ လေးကိုင်းကို အစဉ်သဖြင့်တောင့်တင်းပြီး ပစ်အားကောင်းအောင်ပြုတတ်သူ အတွေ့အကြုံရင့် လေးသည်တော်တစ်ဦးဖြစ်၏။ ထိုနေ့က သူ၏ လေးကိုင်းနှစ်လက် သို့မဟုတ် သုံးလက်အထိ ကျိုးပြတ်သွားခဲ့၏။ မြားတံအပြည့် မြားကျည်တောက် သယ်ဆောင်လာသူ တစ်ဦးဦးကိုတွေ့လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ အဘူသွလ်ဟဟ်၏ရှေ့မှောက်၌ အကုန်အစင် ထုတ်လိုက်ကြကုန်”ဟု မိန့်လျက်ရှိခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရန်သူများဘက် မိမိဦးခေါင်းကို မော့ကြည့် လိုက်တော်မူသောအခါ အဘူသွလ်ဟဟ်က “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏မိနှင့်ဘသည် ကိုယ်တော့်အတွက် စွန့်လှူသည် ဖြစ်ပါစေ။ ကိုယ်တော်သည် ဦးခေါင်းတော်မကြွပါနှင့်၊

ဦးခေါင်းတော်အား (ရန်သူများမှ) မမြင်ပါစေနှင့်။ ကိုယ်တော်အား ရန်သူများချက်မှန်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ရပါ၏။ ကိုယ်တော်၏ လည်တော်နှင့် ရင်တော်အစား ကျွန်ုပ်၏ ထိုနေရာများ၌သာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသွားပါစေ”ဟု လျှောက်ထားခဲ့လေ၏။ ထိုနေ့၌ အာဒိရဟ်ဘင်္ဂ်သီအဘူဘကရ်နှင့် အွမ္မုစုလိုင်မိ(ﷺ)တို့အား နင်တို့၏ခြေထောက်များမှ အလှဆင်ပစ္စည်းများ တွေ့မြင်နိုင်သည့်တိုင်အောင် အဝတ်များကို မလျက် ရေအိတ်များကို သယ်ယူကာ ရေငတ်သူများအား ရေတိုက်ကျွေးခြင်း၊ ရေကုန်လျှင် ရေအိတ်များအတွင်း ရေဖြည့်ရန်ပြန်သွားခြင်း၊ တစ်ဖန်ပြန်လာ၍ လူတို့၏ ပါးစပ်အတွင်း ရေလောင်းတိုက်ကျွေးခြင်းတို့ဖြင့် ခေါက်တံခေါက်ပြန် ပြုလုပ်နေကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့တွေ့မြင်ခဲ့၏။ ထိုနေ့တွင် အဘူသွလ်ဟ်၏ ဓားသည် သူ၏လက်မှ နှစ်ကြိမ်သို့မဟုတ် သုံးကြိမ် အထိပင် လွတ်ကျသွားခဲ့ရပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၅၆)

အခန်း(၃၁) အဘ်ဒု-၁ဟ် ဘင်္ဂ် စလာမ်(ﷺ)၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းများ

၁၅၇၁။ “ဂျန္နုသ်၏ အုပ်စုဝင်တစ်ဦး ကမ္ဘာမြေပေါ်ဝယ် သွားလာလျက်ရှိသည်”ဟု အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်္ဂ် စလာမ် (ﷺ)အား ညွှန်းဆိုမိန့်မှုချက်မှအပ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ပြောဆိုခြင်းမျိုး ကျွန်ုပ် မကြား စဖူးပါ။ အောက်ပါကုရ်အာန် အာယသ်တော်သည် သူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်ပြန်ကျရောက်လာခြင်းဖြစ်၏။

“စင်စစ်သော်ကား ယင်း ကုရ်အာန်ကဲ့သို့ ကျမ်းဂန် (သောင်ရားဟ်)ကို အစွရာအီလ်အမျိုးသားများအနက် သက်သေတစ်ဦးမှ (ကုရ်အာန်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံထွက်ဆိုပြီးဖြစ်သော်လည်း-----’(၄၆:၁၀)

၁၅၇၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ကျွန်ုပ်သည် အိပ်မက်တစ်ခုမက်မြင်ရာ ၎င်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ လျှောက်ထားတင်ပြခဲ့၏။ ‘ကျွန်ုပ်သည် ဥယျာဉ်တစ်ခုအတွင်းရောက်နေသည့်အလား မြင်မက်ခဲ့ ပါ၏။ (အိပ်မက်အကြောင်းကို အလုံးစုံဆက်လက်တင်ပြခဲ့၏။) ၎င်းထိပ်စွန်း၌ (ကွင်းသူဏ်)လက်ကိုင်တစ်ခုရှိနေ၏။ ထိုတိုင်ပေါ်သို့တက်ရန်အမိန့်ရောက်ရာ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်မတတ်နိုင်စွမ်းပါ’ဟု ပြောခဲ့၏။ ထိုအခါ အစေတော်တစ်ဦး ကျွန်ုပ်ထံရောက်ရှိလာပြီး နောက်ဖက်မှနေ၍ ကျွန်ုပ်အဝတ်များဆွဲမလေရာ ကျွန်ုပ်သည် တိုင်ထိပ်သို့ ရောက်သွားလေ ၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်မှ လက်ကိုင်ကိုဆုပ်ကိုင်သည်တွင် ယင်းလက်ကိုင်အား တင်းကြပ်စွာ စွဲကိုင်ထားရန် အမိန့်ရောက်လာခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်နိုးလာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏လက်အတွင်း၌ လက်ကိုင်ကွင်းကို (ဆုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည့် ပုံသူဏ်မျိုးဖြင့်) တွေ့ရပါ၏။”။ ယင်းသို့တင်ပြလာသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ဥယျာဉ်နှင့်တိုင်ကြီးသည် အစွလာမ်ဖြစ်၏။ လက်ကိုင်ကွင်းသည် အလွန်အလွန်မှ မှန်လှစွာသော လက်ကိုင်ထားမှုဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်သည် သေသည့်တိုင် အောင် အစွလာမ်အပေါ်၌ ရှိနေလတ္တံ့”ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်္ဂ်စဉ်ဘမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၅၈)

*မှတ်ချက် *

အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်္ဂ်စဉ်ဘမ်သည် မဒီနဟ်ရှိ ယဟူဒီများအနက် သောင်းရာဟ်ကျမ်းဂန်အတတ်၌ပါရှု ဖြောက် ကျွမ်းကျင်ပြီး သူဆာ်မွန်တစ်ဦးလည်းဖြစ်၏။ မဒီနဟ်သို့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ရောက်သည့် နောက် ကိုယ်တော်၏ မှောက်၌ အစွလာမ်အား တရားဝင်လက်ခံခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မွန်ဖြစ်၏။ လက်ခံလိုက်သည့် အချိန်မှစ၍ ယဟူဒီအဆင်း၏ ရန်သူဖြစ်ခဲ့၏။ (ပြန်ဆို

အခန်း(၃၂) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ခဒီဂျဟ်(ﷺ)၏ ထိမ်းမြားမှု၊ ခဒီဂျဟ်(ﷺ)၏ အဆင့်အတန်း

၁၅၇၃။ ကျွန်ုပ်သည် ခဒီဂျဟ်အား မမြင်ဖူးခဲ့သော်လည်း ခဒီဂျဟ်(ﷺ)အပေါ်ရှိသော ကျွန်ုပ်၏ ဝန်တိုအားကျ စိတ်မျိုးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အခြားမည်သည့် ကြင်ရာတော်များအပေါ်မှာမှ မရှိခဲ့ချေ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် သူမအကြောင်း မကြာခဏပင် ပြောဆိုတတ်၏။ ကိုယ်တော်မှ သိုးတစ်ကောင်ကို လှီးဖြတ်လေတိုင်း အစိတ်အပိုင်း အချို့ကို ဖြတ်တောက်ကာ ခဒီဂျဟ်၏ အမျိုးသမီးမိတ်ဆွေများထံ ပို့ဆောင်ပေးတော်မူလေ့ရှိ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်ုပ်က “(ခဒီဂျဟ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ) ကိုယ်တော်အဖို့ ခဒီဂျဟ်မှအပ ဤကမ္ဘာမြေဝယ် အမျိုးသမီးဟူ၍ မရှိတော့သကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါ၏”ဟုဆိုရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ခဒီဂျဟ်သည် ဤသို့သော အမျိုးသမီး တည်း-ငါသည် သူမထံမှသာ သားသမီးများရခဲ့ပေ၏”ဟု မိန့်တော်မူလေ့ရှိခဲ့ပေသည်။

၁၅၇၄။ ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷺ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ဆိုက်ရောက်လာပြီး ဤသို့လျှောက်ထားခဲ့၏။ “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ဤသည်မှာ- အသားပြုတ်ရည် သို့မဟုတ် စားဖွယ် သို့မဟုတ် အဖျော်ယမကာတစ်မျိုး ထည့်ထားသော ပန်းကန်နှင့်အတူ အသင့်ထံလာနေသည့် ခဒီဂျဟ်တည်း။ သူမသည် အသင့်ထံရောက်လာတိုင်း သူမ၏ အရှင်သခင်နှင့် ကျွန်ုပ်ကိုယ်စား ကိုယ်တော်မှ သူမအပေါ် စလာမ်ဆိုပါလေ။ ၎င်းအပြင် မည်သည့်ဆူညံမှုနှင့် အနှောင့်အယှက်/ ကြောင့်ကြမှုမရှိလေသော ဂျန္နုသ်အတွင်းရှိ ကဆွာဘ် နန်းတစ်ဆောင်ရမည့်အကြောင်း ကိုယ်တော်မှ သူမအား ကောင်းသတင်း ပေးလိုက်ပါလေ”။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၆၈-က)

၁၅၇၅။ တစ်ခါက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ခဒီဂျဟ်(ﷺ)၏ ညီမဖြစ်သူ ဟာလဟ်ဘင်နီသီဒုပိုင်လစ်ဒ်မှ ဝင်ခွင့်တောင်းခံ၏။ ၎င်းအပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခဒီဂျဟ်၏ ဝင်ခွင့်တောင်းခံလေ့ရှိပုံကို အမှတ်ရသွားခဲ့ပြီး စိတ်ထိခိုက်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ဟာလဟ်သာဖြစ်ပါသည်”ဟု ဆိုတော်မူခဲ့၏။ ဤတွင် ကျွန်မသည် ဝန်တိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်လာပြီး “ကိုယ်တော်သည် ကွယ်လွန်ချိန်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီးသော- (သွားမပါတော့သည့်) သွားဖုံးနီနီနှင့်ဖြစ်သော ကုရိုင်းရှ် အမယ်အိုများအနက်မှ အမယ်အိုတစ်ဦးကို သတ်ရဆဲဖြစ်ရလေခြင်း၊ သူမ၏နေရာ၌ သူမထက်သာသော တစ်စုံတစ်ဦးကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ကိုယ်တော်အား ချီးမြှင့်ပေးသနားထားတော်မူပြီး မဟုတ်ပါလော”ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၆၈-ခ)

အခန်း(၃၃) ဟင်းဒ်ဘင်နီသီအုသ်ဘဟ် ဘင်န် ရဘီအဟ် (ﷺ) အကြောင်း

၁၅၇၆။ ဟင်းဒ် ဘင်နီသီ အုသ်ဘဟ်သည် ရောက်ရှိလာပြီး “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ (အစ္စလာမ်သို့ မဝင်ရောက် မီက) ဤကမ္ဘာမြေပေါ်၌ ကိုယ်တော်မိသားစု သိက္ခာကျသေးသိမ်ခြင်းကို ကျွန်မလောက် တွေ့မြင်လိုသူဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် ယနေ့သော်ကား ဤကမ္ဘာမြေပေါ်၌ ကိုယ်တော်မိသားစု ဂုဏ်သိက္ခာကြီးမြင့်ခြင်းကို ကျွန်မလောက် တွေ့မြင်လိုသူဟူ၍ မရှိပါ”ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ငါ၏ နှစ်စိတ်အား စိုးပိုင်ထိန်းချုပ်တော်မူသော အရှင်အား တည်တည်ပါ၏။ ထိုအရေးအရာနှစ်ရပ်လုံး အတူတူပင်ဖြစ်ကြောင်း ငါယူဆ၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၆၈-ဂ)

*မှတ်ချက် *

ဟင်းဒ်မှ ထပ်မံ၍ “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အဘူစုဖ်ယာန်သည် ကပ်ဆန့် ကော်တရဖြစ်၏။ သူပိုင်ဆိုင်ရာ အာသ်အိဗ်အာဇ်လး ယူဗုဒ္ဓအဖြစ်ရှိပါသလော”ဟု မေးလျှောက်ရာကို ယ်ဆာ်မြတ်က ‘အသင်မ၏ လို အပ်ချက်အပေါ် ထို က်သင့် သမ္မုဒ္ဓိသဘာဝအပေါ် ငါကို ယ်ဆာ်မှ ခွင့် မပြု’ဟု မိန့်ဆော်မူခဲ့၏+

အခန်း(၃၄) ဇိုင်းဒ် ဘင်န် အမ်ရ် ဘင်န် နုဖိုင်းလ်(ﷺ)အကြောင်း

၁၅၇၇။ မည်သည့် ဝဟီဗျာဒိတ်တော် မကျရောက်သေးမီက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇိုင်းဒ်ဘင်နီအမ်ရ် လင်နီနုဖိုင်းလ်နှင့် ဘလ်ဒဟ်တောင်ခြေ၌ ဆုံတွေ့ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အသားဟင်းလျာတစ်ပွဲ လက်ဆောင် ရောက်လာရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ၎င်းကိုစားရန် ငြင်းဆိုခဲ့၏။ ဇိုင်းဒ်အား လက်ဆောင်ပေးရာ၌လည်း ဇိုင်းဒ်က “အသင်တို့၏ အန်ဆွာဘ်များ၌ လှီးဖြတ်ထားသော မည်သည့်အရာကိုမှ ကျွန်ုပ်မစား၊ လှီးဖြတ်ချိန်ဝယ် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်အား တ,သထားသည့်အရာများကိုသာ ကျွန်ုပ်စား၏”ဟု ပြောခဲ့လေသည်။ ဇိုင်းဒ်ဘင်နီအမ်ရ် သည် ကုရိုင်းရှ်တို့မှ သားကောင်လှီးဖြတ်သည့် နည်းလမ်းအပေါ် အမြဲတစေ ရွတ်ချဝေဖန်လေ့ရှိခဲ့ပြီး ဤလင်္ကာကို ရွတ်ဆိုနေလေ့ရှိတတ်၏။ “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သိုးများကိုဖန်ဆင်းတော်မူပြီး ၎င်းတို့အဖို့ရေကို ကောင်းကင်မှ ချပေးသနားတော်မူထား၏။ ၎င်းတို့အတွက် မြက်ပင်ကိုလည်းကောင်း မြေကြီးမှ ပေါက်ရောက်ရှင်သန်စေတော်မူ၏။ သို့တိုင်အောင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်မှအပ အခြားအရာများကို တ,သလှီးဖြတ်လျက်ပါ တကား” ဇိုင်းဒ်သည် ထိုအပြုအမူကို

စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ကန့်ကွက်ခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမိုရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၆၉)

*မှတ်ချက် *

အန်ဆွဘတ်(နုဆွဉ်၏ မဟုဂ်နာမ်) သီချိုင်းသို့မဟုတ် သတ်မှတ်နေရာရှိ ကျောက်သားယဇ်ပလ္လင်၊ ယဇ်နေရာများရှိ ရှင်နီ၊ ကောင်းကင်တမန်၊ သူကောင်းသူမွန်၊ သူဆာ်စင် စရှိသည်တို့ကို ပူဇော်ရန် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏အသံများကို ချောင်လှည်း သားကောင်များကို လှိုဉ်ဖြတ် ဝှန်လှူဆုရရှိကြ၏။

အခန်း(၃၅) ဂျာဟီလီယဟ် နေ့ရက်များ

၁၅၇၈။ “အကယ်၍ အကြင်သူမည်သူမဆို ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုရပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုသာလျှင် တိုင်တည်သမှု ပြုကြကုန်”ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ကုရ်ခင်းရှိတို့သည် မိမိတို့၏ ဘိုးဘေး တို့ကို တိုင်တည်လေ့ရှိခဲ့ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အသင်တို့၏ ဘိုးဘေးများဖြင့် တိုင်တည်ကျိန်ဆိုခြင်း မပြုကြကုန် လင့်”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမိုရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၇၇)

၁၅၇၉။ လင်္ကာဆရာတစ်ဦး၏ အမှန်ဆုံးစကားတစ်ရပ်ရှိခဲ့၏။ ၎င်းမှာ

“မလွဲကေန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အရာအားလုံး ပျက်သုဉ်းရမည်သာတည်း”ဟူသော လင်္ကာ၏ စာသားဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် အိုမိုရ်ယဟ် ဘင်န် အဘီ အဆွ်ဆွလ်သ်မှာ မှစ်လင်မိတစ်ဦးအဖြစ် ရောက်အံ့ဆဲဆဲဖြစ်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၈၁)

*မှတ်ချက် *

ဖယ်ဟုလ်ဘာအို၊အတွဲ (၈)၊စာမျက်နှာ(၁၅)၌ဆက်၍ပါရန်။

အခန်း(၃၆) တမန်တော်အဖြစ်ပွင့်ပေါ်ခြင်း

၁၅၈၀။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သက်တော်လေးဆယ်၌ ဝဟီဗျာဒိတ်တော်ကို(စတင်) ချီးမြှင့်ခံရ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မက္ကဟ်၌ (၁၃)နှစ်နေထိုင်ခဲ့ပြီးလျှင် မွေးမြေစွန့်ပြောင်းရွှေ့ရန် (ဟိဂျ်ရသ်ပြုရန်) အမိန့်ပေးခြင်းခံခဲ့ရ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလ်မဒီနဟ်သို့ ဟိဂျ်ရသ်ပြုတော်မူပြီး ၎င်းနောက် (၁၀)နှစ် နေထိုင်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ပရိုနီဗွန် စံလွန်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအဘ္ဘူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၉၀)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပျို့နွယ်ဆက်

မုဟမ္မဒ် ဘင်န် အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဘိဒုလ် မုသွ် သွလစ်ဘ် ဘင်န် ဟာရှင်မ် ဘင်န် အဘိဒုလ် မနာဖ် ဘင်န် အဘိဒုလ် ခိဇ္ဈာဘ် ဘင်န် မုရ်ရဟ် ဘင်န် ကအာဘ် ဘင်န် လုအိုင်းယ် ဘင်န် ယာလစ်ဘ် ဘင်န် ဖိဟ်ရ် ဘင်န် မုလွဉ်ရ် ဘင်န် အနာဟ် ဘင်န် ခုဇိုင်းမဟ် ဘင်န် မုဒ်ရိကဟ် ဘင်န် အိလ်ယာစ် ဘင်န် မုသွရ် ဘင်န် ခိဇ္ဈာရ် ဘင်န် မအဒ် ဘင်န် အဒ်နာန်။

ဆွဟီဟ် ဟဒီးဆ်မှာ၌တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပျို့နွယ်ဆက်ကို အဒ်နာန် အထိသာအများအပြား ဆွဲရ၏။ အဒ်နာန်၏ဥယ်တက်ဆ တမန်တော် အစ်ဘ်ရဟ်(ခ)အိုမိုရ်ကားအဆို ကွဲပြားရှိသည်သာမကမှတ်တမ်းတင်ရာ၌ပျို့ဆက်ပြတ်ဆောက်ကျန်ရစ်မှုများရှိသဖြင့် ယင်းစာကို လျစ်လျူကြရန် ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်မှာချက် အချို့ရှိ၏။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း(၃၇) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကိုယ်တော်ဆွေသဟာတို့အား မက္ကဟ်သား မုရ်ကူးန်တို့မှ ဒုက္ခပေးခြင်း

၁၅၈၁။ မုရ်ရစ်က်များမှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အပေါ် အဆိုးဝါးဆုံးဒုက္ခပေးမှုကို မေးမြန်းရာ ကျွန်ုပ်က ဤသို့ အဖြေပေးခဲ့၏။ “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကအိဘဟ်၏ ဟိဂျ်ရ်အတွင်း ဆွလသ်ဆောက်တည်နေစဉ် အုက်ဘဟ်

ဘင်္ဂအဘိ မုအိုင်းသ် ရောက်လာခဲ့၏။ ၎င်းသည်သူ၏ အဝတ်စဖြင့် တမန်တော်မြတ်၏ လည်တော်အား ပတ်၍ ပြင်းထန်စွာ ညှစ်လေ၏။ ထိုအခိုက် အဘူဘကရ်(၉)ရောက်ပြီး ၎င်း၏ပုခုံးကိုကိုင်ကာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ဆေးရာသို့ တွန်ထုတ်လိုက်၏။ ၎င်းနောက် သူက “ငါ၏ ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင်သည် အလ္လာဟ်ဖြစ်တော်မူ၏ဟူသော စကားကြောင့် အသင်တို့သည် ထို(စကားဆို)သူကို သတ်ဖြတ်မည်လော”ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အန်ရ် ဘင်္ဂ အလ်အ်ဆွ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၉၅)

*မှတ်ချက် *

အဘူဘကရ်(၉)၏ အထက်ပါစကားမှာကျမ်းပြတ်ကုရ်အာန် (၄၁၂၈)၌ထည့် သွင်းခံရ၏။

အခန်း(၃၈) ဂျင်နီသတ္တဝါများအကြောင်း

၁၅၂၈။ “ကျမ်းတော်မြတ် ကုရ်အာန် သရဇ္ဈာယ်မှုကို ညဉ့်အချိန်၌ ကုန်သောဂျင်နီများအကြောင်းကို မည်သူမည်ဝါက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ သံတော်ဦးတင်လျှောက်ထားခဲ့ပါသနည်း”ဟု ကျွန်ုပ်အား မေးမြန်းကြရာ ကျွန်ုပ်က “ထိုဂျင်နီများအကြောင်းကို သစ်ပင်တစ်ပင်မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား သံတော်ဦးတင် လျှောက်ထားခဲ့၏”ဟု ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်္ဂ မတ်စ်အူဒ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၁၉၉)

၁၅၈၃။ တစ်ခါက ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဂူသွ၍ပြုရန်နှင့် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများဆေးကြောရန် ရေအိုးကို ကိုယ်တော်နောက်မှ ယူဆောင်လိုက်ပါသွားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “မည်သူနည်း”ဟုမေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘အဘူဟုရိုင်ရဟ် ဖြစ်ပါသည်’ဟု ပြောကြား၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါ၏ သန့်ရှင်းရေးအလို့ငှာ ကျောက်တုံးများ ယူဆောင်လာလော့။ သို့ရာတွင် အရိုးများ၊ တရိစ္ဆာန်တို့၏ မစင်ခြောက်များကို အလျှင်းမယူလာနှင့်’ ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် ကျောက်တုံးအချို့ကိုရှာယူ၍ ကျွန်ုပ်၏ ခြံထည်ထောင့်စွန်းနားစအတွင်း ထည့်ယူသယ်ဆောင်ပြီး ကိုယ်တော်နံဘေး၌ချထားကာ ရှောင်ထွက်လာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်၏ ခင်ကြီးခင်းငယ်ပြီးစီး၍ ကိုယ်တော်နှင့်အတူ လမ်းလျှောက်နေရင်း ကျွန်ုပ်က “အရိုးများနှင့် တရိစ္ဆာန်မစင်ခြောက်များမှာ အဘယ်သို့နည်း (မည်သည်ကြောင့် သန့်ရှင်းမှုပြုရာ၌ အသုံးမပြုသနည်း)ဟု မေးလျှောက်သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “၎င်းတို့သည် ဂျင်နီသတ္တဝါတို့၏ အစားအစာဖြစ်၍တည်း”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၂၀၀)

၁၅၈၄။ နဆွီးဘီးန်အရပ်မှ ဂျင်နီများ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ငါ့ထံရောက်ရှိလာခဲ့၏။ ထိုဂျင်နီများအဖို့ ကောင်းလေစွ၊ ၎င်းတို့သည် လူသားတို့၏ စားကြွင်းစားကျန်များကို ငါ့ထံမှ တောင်းဆိုကြ၏။ ၎င်းတို့အတွက် အရိုးသို့မဟုတ် တရိစ္ဆာန်၏ မစင်ခြောက်သာလျှင် ၎င်းတို့၏ စားဖွယ်ဖြစ်စေရန် ငါ့ကိုယ်တော်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ပေးတော်မူ၏။ (အထက်ပါ-၅၂၀၀ ဟဒီးဆ်တော်၌ ထပ်မံတွဲ၍ ပါရှိချက်များဖြစ်၏။)

အခန်း(၃၉) ဟဘရူဟ် (အီသီယိုးပီးယား)သို့ ဟိဂျရသ်ပြုခြင်း

၁၅၈၅။ ကျွန်မသည် အီသီယိုးပီးယားမှ (မဒီနာဟ်သို့) ပြန်လာစဉ် မိန်းမအရွယ်လေးသာဖြစ်ခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)သည် အမှတ်အသားများပါသော ခြံလွှာတစ်ထည်ကို ကျွန်မအား ဝတ်ဆင်ပေးပြီး ယင်းအမှတ်အသားများအား လက်တော်ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရင်း “စနာဟ်၊ စနာဟ်”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မု ခါလစ်ဒ် ဘင်္ဂသီ ခါလစ်ဒ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၂၁၄)

*မှတ်ချက် *

‘စနာဟ်’သည် ဟတ်ဂျီ စကားဖြစ်၏။ ‘ကာဆ်’သည် တင့်တယ်လှသည်’ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

အခန်း(၄၀)   အဘူသွာလစ်တ် အကြောင်း

၁၅၈။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော့် ဦးရီးတော် (အဘူသွာလစ်ဘ်)သည် ကိုယ်တော့်ကို ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ကိုယ်တော့်ကိုယ်စား ဒေါမာန်ပွားခြင်းပြုလေ့ ရှိခဲ့သူဖြစ်၏။ (သို့ဖြစ်လင့်ကစား) ကိုယ်တော်သည် သူ့အား မည်သည့်အကျိုးကျေးဇူးကိုမျှ မဖြစ်ထွန်းစေပြီလော” ဟု မေးမြန်းတင်ကြွက်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “သူသည် (ငရဲ)မီး၏ တိမ်လှစွာသော နေရာ၌ရှိနေ၏။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ် (အပေါ် အကျိုးဆောင်ရွက်ခြင်း)အတွက်သာမဟုတ်ပါလျှင် သူသည် (ငရဲ)မီး၏အောက်ခြေ၌ပင် ရှိကောင်းရှိနေပေအံ့” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အလံအက္ခရာစစ် ဘင်နံ အဘိဓာန်မသွယ်သွယ်လမ်းညွှန်ကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၂၂)

၁၅၈၇။ တစ်စုံတစ်ဦးက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဦးရီးတော်(အဘူသွာလစ်ဘ်)အကြောင်း ပြောဆိုသည်၌ ကိုယ်တော်မြတ်မှ “ကိယာမသ်နေ၌ ငါကိုယ်တော်မြတ်၏ ယုဖာအသ်(ကြားဝင်အသနားခံလျှောက်လဲခြင်း)သည် သူ့အား အကျိုးပြုမည်ဆိုက သူသည် သူ၏ခြေမျက်စေ့များအထိသာရှိသော (ငရဲ)မီးတိမ်တိမ်အတွင်း ထည့်သွင်း ခံရကောင်း နိုင်ကောင်းအံ့။ (သို့ရာတွင် ထိုမျှလောက်သော ငရဲမီးသည်) သူ၏ဦးနှောက်ကိုပင် ဆူပွက်စေမည်ဖြစ်အံ့” ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ စအီးဒ် အလ်ခွ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၂၄)

အခန်း(၄၁) အလ်အစွဲရာအ် (အဆင့်မြင့် ညဉ့်ခရီးစဉ်)အကြောင်း

၁၅၈။ ကုရိုင်းရ်အမျိုးသားတို့သည် ငါကိုယ်တော်မြတ်၏ ကောင်းကင်ကြွ အဆင့်မြင့်ညဉ့်ခရီးစဉ်)အား အယုံအကြည်မဲ့ခဲ့ကြစဉ်က ငါသည် အလ်ဟ်ရ်အတွင်း ထရပ်လိုက်၏။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါ့ရှေ့မှောက်၌ ဂျေရုဆလင်ကို ပြသတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ငါသည် ၎င်းကို ကြည့်ရှုနေလျက်နှင့် ထိုသူတို့ အလုံးစုံ ဖော်ပြတော်မူခဲ့၏ ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာတိရ်ဘင်နီအဘ်ဒုလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၂၆)

ဆင့် ပြန်သူ-ကုတိရ်ဘင်နီအတ်ဒုလ္လှ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၂၆)

အခန်း(၄၂)   အလံမိအ်ရောဂျ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍

၁၅၈၉။ ရုရှလူလွှာဟ်(🕌)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား လိုင်းလသီ အုစွာ(မအ်ရုဂျ်)အကြောင်းကို ဤသို့ရှင်းလင်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ဟသွီးမ် သို့တည်းမဟုတ် ဟိဂျ်ရ်န့် လဲလျောင်းနေခဲ့စဉ် တစ်စုံတစ်ဦး သည် ငါ့ထံ ရုတ်ခြည်းရောက်ရှိလာပြီး ငါ၏ ခန္ဓာကိုယ်အား ဤနေရာမှဤနေရာထိ ခွဲဖွင့်လိုက်၏။ (လည်ပင်းတော်မှ ဆီးခုံဝန်းကျင်အထိကို ဆိုလိုကြောင်း ဆင့်ပြန်သူက ရှင်းပြထား၏။ ၎င်းနောက်ထိုသူသည် ငါ၏နှလုံးသားကိုထုတ်ယူ၏။ ပြီးလျှင် ‘အီမာန်’နှင့် ပြည့်နှက်နေသော ရွှေလင်ပန်းတစ်ချပ် ယူဆောင်လာပြီးလျှင် ငါ၏နှလုံးသားအား ဆေးကြော လိုက်ရာ ငါ၏နှလုံးသားသည် အီမာန်ပြည့်နှက်သွားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ၎င်းနှလုံးသားကို ၎င်း၏မူလနေရာ၌ ပြန်လည် ထည့်သွင်းလိုက်၏။ ထို့နောက် လားထက်ငယ်ပြီး မြည်းထက်ကြီးသော အဖြူရောင်တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင် ငါ့ထံ ဆောင်ယူလေ၏။ (ဆင့်ပြန်သူက ၎င်းအရာသည် ဘုရားဖြစ်၏ဟု ရှင်းပြခဲ့၏။) ထိုသတ္တဝါခြေလှမ်းမှာ (မည်မျှ ကျယ်ပြန့်သည်ဆိုသော်) ၎င်း၏ခြေတစ်လှမ်းအတွင်းမှာပင် အတိတ်ဆွာသို့ ရောက်သွားခဲ့၏။ ငါသည် ထိုအရာဖြင့် သယ်ဆောင်သွားခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းနောက်ဂျစ်ဘ်ရီးလ်(🕌)သည် ငါနှင့်အတူ ခရီးနှင့်ရာ မြေကမ္ဘာနှင့် အနီးဆုံး ကောင်းကင်အလွှာသို့ရောက်ရှိလေ၏။ ဂျစ်ဘ်ရီးလ်က ကောင်းကင်တံခါးကို ဖွင့်ခိုင်းရာ “မည်သူနည်း”ဟု မေးလေ၏။ ၎င်းက ‘ဂျစ်ဘ်ရီးလ်ဖြစ်၏’ဟုဖြေလျှင် ‘အသင်နှင့်အတူ မည်သူပါလာသနည်း’ဟု မေးပြန်လေ၏။ ဂျစ်ဘ်ရီးလ်က “မုဟမ္မဒ်”ဟု ဖြေဆို၏။ “သူသည် ခေါ်ယူခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်လော”ဟု မေးရာ ဂျစ်ဘ်ရီးလ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်း ပြောကြားသော်“သူ့အားကြိုဆိုပါ၏။ သူ၏ဆို ကံရောက် ခြင်းမှာ ထူးကဲကောင်းမြတ် လိုက်လေခြင်း”ဟုဆိုကာ တံခါးပွင့် သွားလေ၏။ ငါသည်ဒုတိယကောင်းကင်လွှာအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ဖြတ်သန်းရာ ဝမ်းကွဲညီနောင်များဖြစ်ခဲ့သော ယဟ်ယာနှင့် အီစာကို ထိုနေရာ၌ တွေ့မြင်ခဲ့၏။ ဂျစ်ဘ်ရီးလ်က ‘ဤသူတို့သည် ယဟ်ယာနှင့် အီစာတို့ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့အား စလမ်နုတ်ခွန်းဆက်ပါလော့’ဟုလျှောက်ရာ ငါသည် သူတို့အား စလမ်နုတ်ဆက်၏။ သူတို့က စလမ် ပြန်ကြပြီးနောက် “အို-မြတ်စွာသော ညီနောင်နှင့် ကောင်းမြတ်စွာသော နဗီတမန်တော်၊ အသင်အား ကြိုဆိုပါ၏” ဟု ပြောကြားကုန်ကြ၏။

၎င်းနောက်ဂျစ်ဘီရီးလ်သည် ငါနှင့်အတူ တတိယကောင်းကင်အလွှာသို့ တက်ရောက်ပြီး တံခါးဖွင့်ခိုင်းသောအခါ ‘မည်သူနည်း’ဟုမေးလျှင် ၎င်းကဂျစ်ဘီရီးလ်’ဟု ဖြေ၏။ ‘အသင်နှင့်အတူ မည်သူ ပါလာသနည်း’ဟု မေးပြန်ရာ ဂျစ်ဘီရီးလ်က ‘မဟမ္မဒ်’ဟုဖြေ၏။ သူသည် ခေါ်ယူခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်လော’ဟုမေးရာ ဂျစ်ဘီရီးလ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်းဖြေသော် ‘သူ့အားကြိုဆိုပါ၏။ သူ့ဆိုက်ရောက်ခြင်းမှာ ထူးကဲကောင်းမြတ် လိုက်လေခြင်း’ဟု ဆိုကာ တံခါးဖွင့်သွားလေ၏။

ငါသည်တတိယကောင်းကင်အလွှာအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ဖြတ်သန်းရာ ထိုနေရာ၌ ယူစုဖ်ကိုတွေ့၏။ ဂျစ်ဘီရီးလ်က “ဤသူသည် ယူစုဖ် ဖြစ်၏။ သူ့အား စလမ်းဆို နှုတ်ခွန်းဆက်ပါလော့”ဟု လျှောက်ရာ ငါသည် သူ့အား စလမ်းဆို နှုတ်ဆက်၏။ သူမှ စလမ်းပြန်ကြားပြီးနောက် ‘အို-ကောင်းမြတ်စွာသော ညီနောင်နှင့် ကောင်းမြတ်စွာသော နဘီတမန်တော်၊ အသင့်အားကြိုဆိုပါ၏’ဟု ဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက် ဂျစ်ဘီရီးလ်သည် ငါနှင့်အတူ စတုတ္ထကောင်းကင်အလွှာသို့ တက်ရောက်ပြီး တံခါးဖွင့်ခိုင်းသောအခါ ‘မည်သူနည်း’ဟု မေးလျှင် ၎င်းက ‘ဂျစ်ဘီရီးလ်’ဟု ဖြေ၏။ “အသင်နှင့်အတူမည်သူပါလာသနည်း”ဟု မေးပြန်ရာ ဂျစ်ဘီရီးလ်က ‘မဟမ္မဒ်’ဟု ဖြေ၏။ “သူသည် ခေါ်ယူခြင်းခံရသောပုဂ္ဂိုလ်လော’ဟု မေးလျှင် ဂျစ်ဘီရီးလ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်းဖြေသော် “သူ့အား ကြိုဆိုပါ၏။ သူ့ဆိုက်ရောက်ခြင်းမှာ ထူးကဲကောင်းမြတ်လေခြင်း”ဟုဆိုကာ တံခါးဖွင့်သွားလေ၏။

ငါသည် စတုတ္ထကောင်းကင်အလွှာအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ဖြတ်သန်းရာ ထိုနေရာ၌ အိဒ်ရီးစ်ကို တွေ့ခဲ့၏။ ဂျစ်ဘီရီးလ်က “ဤသူသည် အိဒ်ရီးစ် ဖြစ်၏။ သူ့အား စလမ်းဆို နှုတ်ခွန်းဆက်ပါလော့”ဟုလျှောက်ရာ ငါသည် သူ့အား စလမ်းဆို နှုတ်ဆက်၏။ သူမှ စလမ်းပြန်ကြားပြီးနောက် ‘အို-ကောင်းမြတ်စွာသော ညီနောင်နှင့် ကောင်းမြတ်စွာသော နဘီတမန်တော်၊ အသင့်အားကြိုဆိုပါ၏’ဟု ဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက် ဂျစ်ဘီရီးလ်သည် ငါနှင့်အတူ ပဉ္စမကောင်းကင် အလွှာသို့တက်ရောက်ပြီး တံခါးဖွင့်ခိုင်းသောအခါ “မည်သူနည်း”ဟု မေးလျှင် ၎င်းက ‘ဂျစ်ဘီရီးလ်’ဟု ပြန်ဖြေ၏။ “အသင်နှင့်အတူ မည်သူပါလာသနည်း”ဟု မေးပြန်ရာ ဂျစ်ဘီရီးလ်က ‘မဟမ္မဒ်’ဟု ဖြေ၏။ ‘သူသည် ခေါ်ယူခြင်း ခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်လော’ ဟု မေးလျှင် ဂျစ်ဘီရီးလ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်းဖြေသော် “သူ့အားကြိုဆိုပါ၏။ သူ၏ ဆိုက်ရောက်ခြင်းမှာ ထူးကဲကောင်းမြတ်လိုက်လေခြင်း”ဟု ဆိုကာ တံခါးဖွင့်သွားလေ၏။

ငါသည် ပဉ္စမကောင်းကင် အလွှာအတွင်း ဝင်ရောက်ဖြတ်သန်းရာ ထိုနေရာ၌ ဟာရူးန်ကို တွေ့ခဲ့၏။ ဂျစ်ဘီရီးလ်က ‘ဤသူသည် ဟာရူးန်ဖြစ်၏။ သူ့အား စလမ်းဆို နှုတ်ခွန်းဆက်ပါလော့’ဟုလျှောက်လျှင် ငါသည် သူ့အား စလမ်းဆိုနှုတ်ဆက်၏။ သူမှ စလမ်း ပြန်ကြားပြီးနောက် “အို-ကောင်းမြတ်စွာသော ညီနောင်နှင့် ကောင်းမြတ်စွာသော နဘီတမန်တော်၊ အသင့်အား ကြိုဆိုပါ၏”ဟု ဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက်ဂျစ်ဘီရီးလ်သည် ဆဋ္ဌမကောင်းကင်အလွှာသို့ တက်ရောက်ပြီး တံခါးဖွင့်ခိုင်း သောအခါ ‘မည်သူနည်း’ဟု မေးလျှင် ၎င်းက “ဂျစ်ဘီရီးလ်”ဟု ဖြေ၏။ “သင်နှင့်အတူ မည်သူပါလာသနည်း”ဟု မေးပြန်လျှင် ၎င်းက ‘မဟမ္မဒ်’ဟု ဖြေ၏။ ‘သူသည် ခေါ်ယူခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်လော’ဟု မေးသဖြင့် ဂျစ်ဘီရီးလ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်းဖြေဆိုသော် “သူ့အားကြိုဆိုပါ၏။ သူ၏ဆိုက်ရောက်ခြင်းမှာ ထူးကဲကောင်းမြတ်လိုက် လေခြင်း” ဟုဆိုကာ တံခါးဖွင့်သွားလေ၏။

ငါသည်ဆဋ္ဌမကောင်းကင်အလွှာအတွင်း ဝင်ရောက်ဖြတ်သန်းရာ မူစာနှင့် တွေ့ခဲ့၏။ ဂျစ်ဘီရီးလ်က ‘ဤသူသည် မူစာဖြစ်၏။ သူ့အား စလမ်းဆိုနှုတ်ခွန်း ဆက်သပါလော့’ဟုလျှောက်လျှင် ငါသည်သူ့အား စလမ်းဆိုနှုတ်ခွန်းဆက်၏။ သူမှ စလမ်းပြန်ကြားပြီးနောက် ‘အို-ကောင်းမြတ်စွာသော ညီနောင်နှင့်၊ ကောင်းမြတ် လှစွာသော နဘီတမန်တော်၊ အသင့်အား ကြိုဆိုပါ၏။”ဟု ဆိုလေ၏။ ငါမှထွက်ခွာရာဝယ် မူစာမှ ငိုကြွေးရာ “မည်သည့်အရာက အသင့်အားငိုကြွေးစေသနည်း”ဟု မေး၏။ မူစာက ကျွန်ုပ်နောက်ဝယ် ကျွန်ုပ်၏ နောက်လိုက်သား များထက် ဦးရေများပြားသာလွန်စွာသည့် နောက်လိုက်တို့၏ သူပျိုတစ်ဦး စေလွှတ်လိုက်ပြီဖြစ်သောကြောင့် ငိုကြွေးရခြင်း တည်း”ဟု ဆိုလေ၏။

၎င်းနောက် ဂျစ်ဘီရီးလ်သည် ငါနှင့်အတူ သတ္တမကောင်းကင်အလွှာသို့ တက်ရောက်ပြီး တံခါးဖွင့်ခိုင်းသောအခါ ‘မည်သူနည်း’ဟု မေးလျှင် ၎င်းကောင်းကင်တမန်က ‘ဂျစ်ဘီရီးလ်’ဟု ဖြေ၏။ “သင်နှင့်အတူ မည်သူပါလာသနည်း”ဟုမေးပြန်လျှင် ၎င်းက ‘မဟမ္မဒ်’ဟု ဖြေ၏။ ‘သူသည် ခေါ်ယူခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်လော’ဟု မေးသဖြင့် ဂျစ်ဘီရီးလ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်းဖြေဆိုသော် “သူ့အားကြိုဆိုပါ၏။ သူ၏ဆိုက်ရောက်ခြင်းမှာ ထူးကဲ ကောင်းမြတ်လိုက်လေခြင်း”ဟုဆိုကာ တံခါးဖွင့်သွားလေ၏။

ငါသည် သတ္တမကောင်းကင်အလွှာအတွင်း ဝင်ရောက် ဖြတ်သန်းရာ အစ်ဘ်ရာဟီမ်နှင့် တွေ့ခဲ့၏။ ဂျစ်ဘီရီးလ်က ‘ဤသူသည် ကိုယ်တော်၏ဖခင်(ဘိုးဘေး)ဖြစ်၏။ သူ့အား စလမ်းဆိုနှုတ်ခွန်းဆက်ပါလော့’ဟု လျှောက်လျှင် ငါသည် သူ့အား စလမ်းဆိုနှုတ်ဆက်၏။ သူမှ စလမ်း ပြန်ကြားပြီး နောက် ‘အို-ကောင်းမြတ်စွာသောသား (မျိုးဆက်သွေးသား)နှင့် ကောင်းမြတ်လှစွာသော နဘီတမန်တော်၊ အသင့်အား ကြိုဆိုပါ၏’ဟုဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက်ငါသည် စိဒ်ရသုလ်မွန်သဟာ (အဆုံးစွန်နယ်နိမိတ်၏ ဆီးပင်-မှတ်တိုင်)အထိ မြှင့်တင်ခြင်းခံခဲ့ရ၏။ ထိုအပင်၏ အသီးများမှာ (မဒီနဟ်အနီးရှိ) ဟဂျ်ရ်အရပ်မှ အဝကျယ်အိုးများနှင့် ညွှန်တူ၏။ ၎င်း၏သစ်ရွက်များမှာ ဆင်နားရွက်များကဲ့သို့ ကြီးမားလှချေ၏။ ဂျစ်ဘီရီးလ်က ‘ဤကား စိဒ်ရသုလ်မွန်သဟာ ဖြစ်ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်၏။ ထိုနေရာ၌ပင် မြစ်လေးသွယ်ရှိ၏။ မြစ်နှစ်သွယ်မှာဖုံးကွယ်နေပြီး မြစ်နှစ်သွယ်မှာကား မြင်တွေ့ရသဖြင့် ငါကိုယ်တော်မှ ‘ဤမြစ်အမျိုးအစားနှစ်ခုမှာ ဘာများဖြစ်သနည်း’ဟု မေးလျှင် ဂျစ်ဘီရီးလ်က

‘ကွယ်ဝှက်ဖုံးအုပ်နေသောမြစ်များမှာကား ဂျန္ဓသံမှ မြစ်နှစ်သွယ်ဖြစ်၏။ ပွင့်လင်းထင်ရှားသောမြစ်များမှာကား နိုင်းလ်နှင့် ယူဖရေးတီးမြစ်တို့ဖြစ်ကြကုန်၏’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ၎င်းနောက် ငါသည် ဘိုင်းသုလ်မအိမူးရ်ကို ပြသခြင်းခံရ၏။ ၎င်းအတွင်းသို့ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကောင်းကင်တမန် ခုနစ်သောင်းတို့ ဝင်ရောက်မပြတ်ရှိကြ၏။ ၎င်းနောက်ငါ့ထံ အရက်၊ နို့၊ ပျားရည်၊ အသီးသီးအပြည့်ထည့်ထားသောခွက်များ ယူဆောင်လာ၏။ ငါသည် နို့ကိုသာယူလိုက်၏။ ဂျစ်ဘရီးလ်က ‘ဤသည်မှာ ကိုယ်တော်နှင့် ကိုယ်တော်နောက်လိုက်များမှ လိုက်နာလျက်ရှိကြသော (အစ္စလာမ်)သာသနာတည်း’ဟု မှတ်ချက်ပြုလေ၏။ ထို့နောက် တစ်နေ့လျှင် အကြိမ်ငါးဆယ် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ငါ့အပေါ်တာဝန်ကျရောက်လာလေ၏။ ငါ့ကိုယ်တော်၏ အပြန်လမ်းဝယ် မူစာနှင့်ကြိုဆိုရာ သူက ‘အသင်သည် မည်သည်ကို ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ပေးခံရ သနည်း’ဟု မေးလေ၏။ ငါက ‘တစ်နေ့လျှင် အကြိမ်(၅၀)ဆွလာသ်ဆောက်တည်ရန် အမိန့်ပေးခံရပါသည်’ဟု ဖြေကြား၏။ ထိုအခါမူစာက ‘အသင့်နောက်လိုက်သားတို့သည် တစ်နေ့လျှင် ဆွလာသ် အကြိမ်ငါးဆယ် ဆောက်တည်ရန် ခံနိုင်စွမ်းရှိမည်မဟုတ်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင့်အလျင်က အမျိုးသားတို့ကို ကျွန်ုပ်မှစမ်းသပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။ ဘနီအစ္စရာအီလ်အမျိုးသားတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်ုပ်သည်အကောင်းဆုံး ကြိုးစားခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ အသင့်အရှင် သခင်ထံပြန်၍ အသင့်နောက်လိုက်တို့၏ ဝန်ထုပ်အားလျှော့ချပေးရန် အသနားခံပါလော့’ဟု ဆိုလေ၏။ သို့နှင့် ငါသည် ပြန်သွားခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ငါ့အတွက်ဆွလာသ်ကို ဆယ်ကြိမ် လျှော့ပေါ့ပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ တစ်ဖန် ငါသည် မူစာထံရောက်လတ်သော် သူသည် ယခင်အတိုင်းပင်ဆိုပြန်၏။ ၎င်းနောက် ငါလည်း အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံ ထပ်မံသွားခဲ့ပြန်၏။ အသျှင်မြတ်သည် ဆွလာသ်ကို ဆယ်ကြိမ် ထပ်မံလျှော့ပေါ့ပေးတော်မူ၏။ ငါသည် မူစာထံပြန်ရောက်လာ၍ သူသည် ယခင်အတိုင်းပင် ဆိုပြန်၏။ သို့ဖြင့်ငါ့ကိုယ်တော်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ထပ်မံအစားဝင်ခဲ့ရာ အသျှင်မြတ်သည် ငါ့အားတစ်နေ့လျှင် ဆယ်ကြိမ် ဆွလာသ်ဆောက်တည်ရန် အမိန့်ချမှတ်တော်မူ၏။ ငါသည်မူစာထံသို့ ပြန်ရောက်လျှင်သူသည် ယခင်အတိုင်း ထပ်မံ၍ အကြံပြုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံပြန်၍ အစားဝင်ရောက်သော် တစ်နေ့လျှင် ဆွလာသ်ငါးကြိမ် ဆောက်တည်ရန် အမိန့်ပေးခံရလေ၏။ ငါသည် မူစာထံပြန်ရောက်သောအခါ သူက‘သင့်အား မည်သည့် အမိန့်ချမှတ်တော်မူလိုက်ပါသနည်း’ဟု မေးရာ ငါက ‘တစ်နေ့လျှင် ဆွလာသ်ငါးကြိမ်ဆောက်တည်ရန် ကျွန်ုပ်အား အမိန့်ချမှတ်တော်မူလိုက်ပါသည်’ဟုဖြေကြား၏။ သို့သော် မူစာက ‘အသင့်နောက်လိုက်များမှာ တစ်နေ့လျှင်ငါးကြိမ် ဆွလာသ်ဆောက်တည်နိုင်မည်မဟုတ်။ ဧကန်ပင် ကျွန်ုပ်သည် အသင့်မတိုင်မီ အမျိုးသားတို့နှင့် အတွေ့အကြုံရထားပြီး ဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် ဘနီအစ္စရာအီလ်တို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်ုပ်မှ အတတ်နိုင်ဆုံးကြိုးစားခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင့်အရှင်သခင်ထံပြန်၍ အသင့်နောက်လိုက်များ၏ ဝန်ထုပ်ကိုလျှော့ချပေးသနားရန် လျှော့ပေးရန် လျှောက်တင်ပါ လော့’ဟု ပြော၏။ ငါက ‘ကျွန်ုပ်၏အရှင်ထံ ကျွန်ုပ်မှ ကြိမ်ဖန်များစွာ အသနားခံပြီးဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်မှာ ရှက်လှပေပြီ။ ယခုသော် ကျွန်ုပ်ကျေနပ်ပေပြီ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်အား လုံးလုံးလျားလျား နာခံပေပြီ’ဟု ပြောကြားပြီး ငါ့ကိုယ်တော်မှ ထွက်လာရာ ‘ငါ၏အမိန့်တော်မှာ အတည် ဖြစ်လေပြီ။ ငါ့အား နာခံခ,ဝပ်သူများ၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို လျှော့ပေါ့ပြီး ဖြစ်ချေပြီ’ဟူသော အသံတော်ကို ကြားခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၇)

*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်တော်နှင့် (ဤကျမ်း၏)ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-၂၈၈မှာအနတ်စ်တစ်ဦးတည်းမှ ဆင့် ပြန် ထားသောကြောင့်ထို့ မှာအချ ဆွေရ၏။

၁၅၉၀။ ‘ထို့အပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည် (ညဉ့်ခရီးစဉ်၌) အသင့်အား ပြသတော်မူခဲ့သောမြင်ကွင်းမှာ စင်စစ်အားဖြင့် လူတို့အား စမ်းသပ်မှုအလို့ငှာဖြစ်၏’ (၁၇:၆၀) ဟူ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဗျာဓိတော်မူထားသည်။ (ကျွန်ုပ်မှ ပြောလိုသည်မှာ) ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ညဉ့်ခရီးစဉ်၌ ပြသခံရသည့် မြင်ကွင်းများမှာ ဘိုင်းသုလ် မတ်ကီဒ်စ် (ဂျေရု ဆလင်)သို့ ဆောင်ယူခံရစဉ်ကဖြစ်ပြီး မုချ မျက်မြင်ဒီဒ္ဓဖြစ်ပါ၏ (အိမ်မက်အလျှင်းမဟုတ်ချေ)။ ၎င်းအပြင် ‘ကုရ်အာန်၌ ရှုတ်ချခြင်းခံရသောသစ်ပင်’ (၁၇:၆၀)မှာ ဧက္ကူးမ်၏အပင်ဖြစ်၏။

ဇိုပြန်သူ-အိဘ်နအဘ္ဘွစ်(ရသ့၌) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၈)

*မှတ်ချက် *

အလ် အစ္စရာအ်=တမန်တော်မြတ်(အဆင့် မြင့် ညဉ့် ခရီးစဉ် (အားဖြင့် ခေါ်ဆို ခြင်း)

အလ် မိအ်ရာဂ်=တမန်တော်မြတ်သည် ရုပ်ခန္ဓာနှင့် နာမ်ဝိညာဉ်တွဲ လျက် ကောင်းကင်ယံများသို့ အဆင့် ဆင့် တက်ကြွတော်မူခြင်း

အခန်း(၄၃) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အာအိရှဟ်(ﷺ)တို့၏ ထိမ်းမြားခြင်း၊ မဒီနာဟ်သို့ အာအိရှဟ်ရောက်ရှိခြင်း၊ ထိမ်းမြားမှုအား အတည်ပြုခန်းဝင်ခြင်း

၁၅၉၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ကျွန်မ၏ ထိမ်းမြားခြင်း သဘောတူညီမှုသည် ကျွန်မ၏အသက် (၆)နှစ်သမီး အရွယ်၌ ဖြစ်ခဲ့၏။ ကျွန်မတို့ အလ်မဒီနာဟ်သို့ရောက်လျှင် ဘနီအလ်ဟာရိဆ် ဘင်နီခရ်ဂျီတို့၏ အရပ်၌ (အစီးအနင်းပေါ် မှ)ဆင်းသက်ကြ၏။ ထိုအခါ ကျွန်မသည် နေမကောင်းဖြစ်ပြီး ဆံပင်များကျွတ်ကျကုန်၏။ နောင်သောအခါ ဆံပင်အသစ် ပြန်ပေါက်လာခဲ့ပါ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်မသည် မိန်းမအရွယ် သူငယ်ချင်းတို့နှင့်အတူ ဒန်းစီးကစားနေကြစဉ် ကျွန်မ၏ မိခင် အဗ္ဗူရူးမာန်ရောက်လာပြီး ကျွန်မကိုခေါ်သဖြင့် သူမထံသွားခဲ့၏။ ကျွန်မအား မည်သည်ကို ပြုစေလိုကြောင်း မသိခဲ့ပေ။ မိခင်သည် ကျွန်မအားကိုင်၍ အိမ်တံခါး၌ရပ်နေစေ၏။ ကျွန်မမှာ အသက်ရှုကျပ်လျက်ရှိပြီး ပုံမှန်ပြန်ဖြစ် သွားသောအခါ သူမသည် ရေအနည်းငယ်ယူလာလျက် ကျွန်မ၏မျက်နှာကို ပွတ်သပ်သုတ်သင်ပေး၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်မကို အိမ်တွင်းသို့ခေါ်ဝင်လာရာ အန်ဆွာရ် အမျိုးသမီးအချို့ကိုတွေ့ရလေ၏။ ၎င်းတို့က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထံတော်မှ) ကောင်းခြင်းတရားနှင့် မင်္ဂလာတော်များ အသင်မအပေါ်ကျရောက်ပါစေသား’ဟု ပြောကြားကြကုန်၏။ မိခင်သည် ကျွန်မအားသူတို့ထံအပ်နှံပြီးနောက် (ထိမ်းမြားမင်္ဂလာအတွက်) ကျွန်မကို ပြင်ဆင်ပေးကြလေ၏။ မွန်းမတည့်မီ၌ ရုဟ်လုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရုတ်တရက်ရောက်လာတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်မ၏ မိခင်သည် ကျွန်မအား ကိုယ်တော်ထံ လွှဲအပ်တော်မူခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်မသည် အသက်(၉)နှစ်အရွယ် မိန်းကလေးဖြစ်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၄၄)

၁၅၂၉။ ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် အိပ်မက်အတွင်း၌ အသင်မအား ပြသခြင်းကို ခံရ၏။ ပိုးထည်တစ်စအပေါ်ရေးဆွဲထားသော အသင်မ၏ပုံကို တွေ့ခဲ့ရခြင်းဖြစ်၏။ တစ်စုံတစ်ဦးက ငါ့အား ‘သူမသည်အသင့် ကြင်ရာတော်ဖြစ်၏’ဟု ဆိုခဲ့၏။ ငါကိုယ်တော်မှ ပန်းချီကား၏အဖုံးအကာကိုဖယ်လိုက်ရာ အသင်မ၏ ရုပ်ပုံကို တွေ့ခဲ့ရပေ၏။ ငါကိုယ်တော်မှ ‘အကယ်၍ ဤအရာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဖြစ်တော်မူပါလျှင် အမှန်ပင် အထမြောက်လာပေအံ့’ဟု ဆိုခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်( ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၃၅)

*မှတ်ချက် *

အာအိရှဟ် သခင်( )၏ ထိမ်းမြားစဉ်က သက်ဆက်နှင့် ဟ်သက်သောအချက်မှာအငြင်းပွားနေခဲ့ဖူး၏။ အစ္စလာမ့် ရန်သူများနှင့် မုနာဖ်ဟ်တို့မှ လွန်စွာအကြိုက်ဆွေလျက်ရှိနေကြ၏။ ဤအကြောင်းအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍အစ္စလာမ့်မင်းတို့၏အကြောင်းအရာမှာ (အလားတူ)ဟဒီးဆ်ဆက်များတွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်းခန့်ခွင့်ချိန် အာအိရှဟ်သခင်မ၏ သက်ဆက်တို့(၇)နှစ်ထက်ပို၏။ ၎င်းမှာ(၁)တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ မုအ်ဂျီဇာတစ်ပါးသို့မဟုတ် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)တစ်ပါးတည်းနှင့် သည့်ဘက်ဆိုင်ရာ(၂)လောက်၏ ညစ်ယှက်ရှုပ်ထွေးမှု ဂယက်ရိုက်ဆတ်မံရမီ အာအိရှဟ်သခင်မ၏ အလွန်ဖြူသန့်ရှင်းသည့်အသွယ်အသွယ်အသွယ်(၃) အနီးကပ် သင်ကြားပို့ချဆက်မူခြင်းဖြင့် အစ္စလာမ့်ယဉ်ကျေးမှုသန့်သန့်ကို ပြည့် ပြည့် ထရိုက်ကြွယ်ဝစွာဖော်ပြသောဟဒီးဆ်ဆက်များ၌ ပါဝင်နေသဖြင့် မှားယွင်းချွတ်ဆုတ်နေသည်ဟု မဆိုရကြောင်းစသည့် အကြောင်းအရာများကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤတစ်ဆက်တော်မြတ်၏ စာရိတ္တမွန်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အန်အတိုင်းသာဖြစ်သည်ဟူသောအာအိရှဟ်သခင်မ၏ အဆို အရည်အချင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ ထိမ်းမြားမှုအကြောင်းအရာကိုမပါဝင်သည့် အပြင် အရွယ်အကျော်ပြီးသူများအတွက်သာသုံးနှုန်းသည့် အချက်အလက်များကြောင့် အချို့သောအချက်အလက်များကြောင့် (၂)ဆက်အဆက်ဆက် မှတ်တမ်းတင်သမိုင်းများမှာခိုင်လုံသည့် အချက်အလက်များကြောင့် အသက်ဖော်ပြခြင်းကြောင့်အသက် ထင်ရှားနေခြင်း(ဥပမာတစ်ရပ်မှာ-အာအိရှဟ်သခင်မသည် အစ်မဖြစ်သူထက် ဆယ်နှစ်တိတိ ငယ်ရွယ်ခြင်းစသည့်အချက်များ)အတိအကျအသက်(၂၉)နှစ်ဖြစ်ခြင်း၌အစ္စလာမ့်သမိုင်းပညာရှင် အာလ်ဒ်အိုဗ် ညီညွတ်ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာအာအိရှဟ်သခင်မ၏ဟ်ဂျီ(၃)ခုနှစ်ပင်ဖြစ်၍အတိအကျအသက် ဆယ်နှစ်ငယ်သောအာအိရှဟ်သည် အသက်(၁၉)နှစ်ဖြစ်ကြောင်း(၃)ခုနှစ်ရှိအခါအထိ ဟဒီးဆ်ကျမ်းများအားအစဉ်အဆက် လက်ကျန်ဖြင့် ကူးယူမိတ္တူပွားလာကြသည့် အဆင့် တစ်ဆင့် ဆင့်၌(၆/၁၇၂) (၆/၁၇၃)မှစ၍မူရင်း သို့တည်းမဟုတ် အစ္စလာမ့်ရန်သူနှင့် မုနာဖ်ဟ်များမှ စနစ်တကျ တမင်ကြံစည်ထည့်သွင်းခဲ့မှုဖြစ်နိုင်ခြင်း(၇)ရ်အာန်မှအပ အခြားမည်သည့် ကျမ်းဂန်မှ အလုံးစုံအကြောင်းမဲ့မှန်ကန်နေသည်ဟူ၍ မရှိခြင်းစသည်တို့ကြောင့် မိမိတို့၏ထုတ်ဖော်ချက်အား တင်ပြတတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အလားတူ ဟဒီးဆ်ဆက်များကို (လာမည့်) ၁၃ ခုရှိသည့်မတူ ၁၃ ကဏ္ဍကဏ္ဍ အစဉ်ဖြင့်(၁၆)ခုစီစုစည်း၍ ပြန်လည်သုံးသပ်သို့ဆို ဆက်ပြပါအုပ်စုနှစ်ခုလုံးသည် အစ္စလာမ့်ပြန်လည်ထူထောင်ရေး( )၏ ဂုဏ်သိက္ခာဆက်များအားမိမိတို့၏သန်ရာရှုထောင့် အမြင်တို့ဖြင့်

ပြန်လည်ကာကွယ်ခြင်းဟူသည်ကို သတိပြုအပ်သောသည်။
(မြန်မာပြန်ဆိုသူ၏ မှတ်ချက်)

အခန်း(၄၄) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အဆွဟတ်တော်များ အလ်မဒီနာဟ်သို့ ဟိဂျရသ်ပြုခြင်း

၁၅၉၃။ ကျွန်ုပ်တို့ မှတ်မိသမျှဆိုရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏မိဘများသည် စစ်မှန်သော(အစ္စလာမ်)လမ်းစဉ်မှအပ မည်သည့် လမ်းစဉ်(သာသနာ)ကိုမျှ ယုံကြည်သည်မဟုတ်ခဲ့။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နံနက်ခင်းနှင့် ညနေခင်းတိုင်း ရုစုလုလွှာဟ် (ﷺ)ထံ မသွားရောက်ကြသည်မရှိခဲ့ချေ။ မှတ်လင်မိတို့သည် (မုရ်ရစ်က်များ၏ ဒုက္ခပေးခြင်း၌) စမ်းသပ်ခံကြရသောအခါ (ကျွန်ုပ်တို့၏ဖခင်) အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)သည် အီသီယိုးပီးယားနယ်မြေသို့ ဟိဂျရသ်ပြုရန်ထွက်ခွာခဲ့၏။ သူသည် (မက္ကာဟ် မှ ၁၄၀ ကီလိုမီတာခန့်ဝေးသော ယီမင်သို့သွားရာလမ်းရှိခဲ့၍) ဘရ်ကလ်ယီမာဒ် သို့ရောက်သော အိဘ်နအဒ်ဒ်ယီနဟ်နှင့် ဆုံတွေ့၏။ ကာရဟ်မျိုးစု၏ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော အိဘ်န အဒ်ဒ်ယီနဟ်မှ ‘အို-အဘူဘကရ်၊ အဘယ်အရပ်သို့ အသင်သွားနေပါသနည်း’ဟု မေးရာ အဘူဘကရ်က “ကျွန်ုပ်အမျိုးသားတို့သည် ကျွန်ုပ်အားမောင်းထုတ်ကြပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် မြေပထဝီပေါ်လှည့်လည်၍ ကျွန်ုပ်၏အရှင်သခင်အား ကိုးကွယ်ခဝပ်ပေအံ့”ဟု ပြောကြားလေ၏။ အိဘ်နအဒ်ဒ်ယီနဟ်က ‘အို-အဘူဘကရ်၊ အသင်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိမွေးရပ်ဌာနီမှ မခွာအပ်၊ မောင်းထုတ်ခံရခြင်း လည်း မဖြစ်အပ်ပါလေ။ အကြောင်းမှာ အသင်သည် ခိုကိုးရာမဲ့သူများကို ကူညီ၏။ ၎င်းတို့၏ ရှင်သန်ရေးအတွက် အလုပ်ပေး၏။ အသင့်သားချင်းများအပေါ် ကောင်းစွာဆက်ဆံ၏။ အားနည်းသူနှင့် ဆင်းရဲသူတို့အားကူညီပံ့ပိုး၏ ဧည့်သည်များကို ရက်ရောစွာဧည့်ဝတ်ပြု၏။ ဘေးဒုက္ခသည်များကိုလည်း ကူညီ၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည်အသင့်အား ကာကွယ်မှုပေးအံ့။ အသင့်ဌာနီကိုပြန်၍ အရှင်အားဆည်းကပ်လေလော့’ဟု ပြောကြားလေ၏။ ထို့ကြောင့် အဘူဘကရ် သည် အိဘ်နအဒ်ဒ်ယီနဟ်နှင့်အတူ ပြန်လှည့်လာခဲ့ပေသည်။ ညနေခင်းရောက်လျှင် အိဘ်နအဒ်ဒ်ယီနဟ်သည် ကုရ်ဒ်ရှ် လူကုမ္မာန်သို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံကာ ‘အဘူဘကရ်သို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ မွေးရပ်ဌာနီမှ မခွာအပ်၊ မောင်းထုတ်ခံရခြင်း လည်း မဖြစ်အပ်ပါလေ။ အသင်တို့သည် ခိုကိုးရာမဲ့သူများကို ကူညီသော၊ ၎င်းတို့ရှင်သန်ရေးအတွက် အလုပ်ပေးသော၊ သူ၏ သားချင်းများအပေါ် ကောင်းစွာဆက်ဆံသော၊ အားနည်းသူနှင့် သူဆင်းရဲများကို ကူညီပံ့ပိုးသော၊ ဧည့်သည်များ အား ရက်ရောစွာဧည့်ဝတ်ပြုသော၊ ဘေးဒုက္ခသည်များအား ကူညီလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို မောင်းထုတ်ကြရ ပါသလောဟု ပြောလေ၏။ ကုရ်ဒ်ရှ် အမျိုးသားတို့သည် အိဘ်နအဒ်ဒ်ယီနဟ်၏ ခိုလှုံမှုပေးခြင်းအပေါ် မငြင်းဆန်နိုင်ကြ တော့ ဘဲ ‘အဘူဘကရ်သည် သူ၏ အရှင်သခင်အား သူ့အိမ်အတွင်း၌ပင် ဆည်းကပ်ပါစေ။ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို အိမ်းတွင်း၌ သူကြိုက်ရာပြုနိုင်၏။ သို့သော် ၎င်းအရာဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အား မထိခိုက်ပါစေနှင့်၊ ၎င်းတို့ကို လူသိရှင်ကြားမပြုရ။ အကြောင်းမှာ ငါတို့၏ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများအပေါ် သူ၏ဩဇာလွှမ်းမည် ကို စိုးရိမ်၍ဖြစ်၏’ဟု ပြောကြားကြကုန်၏။ ထိုအကြောင်းအားလုံးကို အိဘ်နအဒ်ဒ်ယီနဟ်မှ အဘူဘကရ်အား ပြောပြခဲ့၏။ အဘူဘကရ်သည် ထိုအခြေအနေမှပင် မိမိ၏အိမ်တွင်း၌ အသျှင်မြတ်အား အိဘာဒ်သ်ပြုနေခဲ့၏။ ဆွလာသ်ဝတ် ပြုခြင်းနှင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်ခြင်းကို အိမ်၏ပြင်ပ၌ မပြုခဲ့ချေ။ ၎င်းနောက်အဘူဘကရ်သည် အကြံရသဖြင့် မိမိ၏အိမ်ရှေ့၌ ဗလီ(ဦးချရန်နေရာ)တည်ဆောက်၍ ၎င်း၌ဆွလာသ်ဝတ်ပြု၍ ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်တော့၏။ မုရ်ရစ်က် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးငယ်များသည် သူ့အနီး၌ တအုံတကျင်း စုရုံးလာကြကုန်ပြီး သူ့ကိုကြည့်ကာ တအုံတကြဲ ဖြစ်နေကြလေ့ရှိကုန်၏။ အဘူဘကရ်သည် များစွာငိုကြွေးလေ့ရှိသူဖြစ်ရကား ကုရ်အာန်ဖတ်လေတိုင်း ငိုကြွေးလေ၏။ ယင်းလုပ်ရပ်မှာ လူကုမ္မာန် ကုရ်ဒ်ရှ် မုရ်ရစ်က်တို့အားအထိနာသွားစေခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့်၎င်းတို့သည် အိဘ်နအဒ်ဒ်ယီနဟ်ကို ဆင့်ခေါ်ကြ၏။ ရောက်လေလျှင် ၎င်းတို့မှ ‘အဘူဘကရ်ပေါ်ပေးသော အသင့်ခိုလှုံမှုကို ကျွန်ုပ်တို့မှ လက်ခံခဲ့ကြသည်မှာ- သူ၏အိမ်တွင်း၌ပင် သူ၏အရှင်သခင်အား ခဝပ်ဆည်းကပ်မည်ဟူသည့် အခြေအနေ၌ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သူသည် ဤစည်းကမ်းချက်များကို ချိုးဖောက်ပြီး သူ့အိမ်ရှေ့၌ ဗလီတည်လိုက်ကာ ၎င်းတွင်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုခြင်းနှင့် ကုရ်အာန်ဖတ်ခြင်းကို ခြောင်ကျကျဆောင်ရွက်နေချေပြီ။ ယခုသော် ကျွန်ုပ်တို့ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးများအား သူ့ဩဇာလွှမ်းမိုးမည်ကို စိုးရိမ်လာ၍ မထောက်ထားနိုင်ပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်သည် သူ့အား ယင်း လုပ်ဆောင်ချက်မှ တားဆီးလေလော့။ အကယ်၍ သူသည် သူ့အရှင်သခင်အား သူ့အိမ်တွင်း၌သာပိတ်လှောင် ခဝပ်လိုက ခဝပ်နိုင်၏။ သို့သော် အကယ်၍ သူမှ ပွင့်လင်းစွာဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေပါလျှင် အကြောင်းမှာ အသင်နှင့် ပြုထားသော သဘောတူချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့မှ ချိုးဖျက်ရန်မနှစ်မြို့ပါ။ အဘူဘကရ်၏ လူသိရှင်ကြားပြုလုပ်သော ယင်းလုပ်ခွင့်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့မှ ငြင်းဆိုပယ်ချ၏။ အသင်မှသူ့အား ကာကွယ်ခိုလှုံခွင့်ကို ပေးထားမှုကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းရန် သူ့အား အသင့်ထံတောင်းဆိုစေလော့’ဟူ၍ ပြောကြလေ၏။ အိဘ်နအဒ်ဒ်ယီနဟ်သည် အဘူဘကရ် ထံသွားပြီး “အသင့်ကိုယ်စား ကျွန်ုပ်ပြုလုပ်ခဲ့သော သဘောတူညီချက်ကို

အသင်ကောင်းစွာသိပါ၏။ ယခုတွင်ကား အသင်သည် ၎င်းအချက်များကို လိုက်နာမညလော သို့တည်းမဟုတ် ကျွန်ုပ်မှအသင့်အား ပြုပေးထားသည့် ကာကွယ်မှု ကို အသင် စွန့်လွှတ်မည်လော။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ တစ်ပါးသူကိုယ်စား ကျွန်ုပ်ပြုထားသည့် သဘောတူချက်အပေါ် ကျွန်ုပ်အမျိုးသားများ သိက္ခာကျဆင်းမှုကို ကျွန်ုပ်မှ အာရတ်တို့ကို မကြားသိစေလို၍ဖြစ်၏”ဟု ပြောကြားလေသည်။ အဘူဘကရ်က “ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်အပေါ်ပြုသော အသင့်ကာကွယ်မှုကို စွန့်လွှတ်ပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အကာအကွယ်ပေးမှုကိုသာ ကျွန်ုပ်ကျေနပ်ပါ၏”ဟု ဖြေကြားလိုက်လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် မက္ကဟ်မြို့၌ရှိ နေသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မုစ်လင်မ်တို့အား “အသင်တို့ ပြောင်းရွှေ့အခြေချရမည့်နယ်မြေတစ်ခုကို ငါသည် အိပ်မက်တစ်ခု အတွင်း ပြသခြင်း ခံရ၏။ ၎င်းအရပ်မှာ စွန့်ပလ္လင်များ ဖြစ်ထွန်း၏။ ကျောက်တုံးထူထပ်သော တောင်နှစ်လုံးအကြား၌ တည်ရှိ၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့ဖြင့် လူအချို့သည် အ်ဇဇီနဟ် ဟ်ဂျီရသ်ပြုခဲ့ကြ၏။ အီသီယိုးပီးယားနယ်သို့ ဟ်ဂျီရသ်ပြုခဲ့ကြသော လူအများစုလည်း အလ်မဒီနဟ်သို့ လှည့်ခဲ့ကြကုန်၏။ အဘူဘကရ်သည်လည်း မဒီနဟ်သို့ထွက်ခွာ ရန် ပြင်ဆင်သော်လည်း ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က သူ့အား ‘ခေတ္တစောင့်ဆိုင်းလေဦး၊ ငါသည်လည်း ဟ်ဂျီရသ်ပြုခွင့်ရမည်ဟု မျှော်လင့်ခြင်း ဖြစ်ပါသလော။ ကျွန်ုပ်၏မိန့်တော်သည် ကိုယ်တော်အတွက် စွန့်လှူသည်ဖြစ်ပါစေ၊ ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်”ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘မွန်၏’ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အဘူဘကရ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် အဖော်ပြုရန်အလိုငှာ ပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာမသွားခဲ့ပေ။ သူသည် တုတ်တစ်ချောင်းဖြင့် စုမရ်သစ်ပင်မှ အရွက်များကို ရိုက်ချပြီး သူပိုင်သည့် ကုလားအုတ်မ(၂)ကောင်အား လေးလတိုင်တိုင် ကျွေးမွေးနေခဲ့ရပေ၏။ တစ်နေ့မွန်းတိမ်းချိန်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် အဘူဘကရ်၏ အိမ်တွင် နေထိုင်နေကြစဉ် တစ်စုံတစ်ဦးက အဘူဘကရ်အား ‘ဦးခေါင်းဖုံးအုပ်၍ ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ) ကြွလာနေပါ၏။ မည်သည့်အခါမျှ မလာစဖူးအချိန်ထူးတည်း’ဟု ပြောကြားရာ အဘူဘကရ်က ‘ငါ၏ မိန့်တော်သည် သူ့အတွက် စွန့်လှူခြင်း ဖြစ်ပါစေသား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဤအခါကာလ၌ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကြွရောက်လာခြင်းမှာ သေရေးရှင်ရေးမှအပ အခြားမဟုတ်ပြီ’ဟု ဆိုလေ၏။ သို့ဖြင့် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ရောက်လာပြီးဝင်ခွင့်တောင်းခံကာ အခွင့်ပြုသော် အိမ်အတွင်းဝင်ရောက်လာသည်နှင့် အဘူဘကရ်အား ‘အသင်နှင့် ရှိနေသူအပေါင်း ထွက်ခွာသွားရန်ပြောလော့’ဟု မိန့်လေ၏။ အဘူဘကရ်မှ ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ မိန့်တော်သည် ကိုယ်တော်အတွက် စွန့်လှူရသည် ဖြစ်ပါစေသား။ သူတို့သည်ကိုယ်တော် မိသားစုဝင်များသာ ဖြစ်ပါ၏’ဟု ဖြေကြားလျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါကိုယ်တော်မှ ဟ်ဂျီရသ်ပြုခွင့်ရလေပြီ’ဟုမိန့်ရာ အဘူ ဘကရ်က ‘ယာ-ရုစုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ မိန့်တော်သည် ကိုယ်တော်အတွက်စွန့်လှူသည်ဖြစ်ပါစေသား။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်အား အဖော်ပြုရမည်လော’ဟု ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဟုတ်ကြောင်းမိန့်၏။ အဘူဘကရ်မှ ‘ယာ-ရုစု လုလ္လာဟ်၊ကျွန်ုပ်၏ မိန့်တော်သည် ကိုယ်တော်အတွက်စွန့်လှူသည် ဖြစ်စေသား။ ဤကုလားအုတ်မှနှစ်ကောင်အနက် တစ်ကောင်ကို ကိုယ်တော်မှ ဆောင်ယူပါလော့’ဟု လျှောက်ရာ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘၎င်းအတွက် (နောင်သော်) အခပေးချေအံ့’ဟု ဖြေတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝန်စလယ်များကို အလျင်အမြန် ပြင်ဆင်ခဲ့ကြ၏။ သူတို့အတွက် လမ်းခရီးရိက္ခာအချို့ကို သားရေအိတ်တစ်လုံးအတွင်း ထည့်၏။ (ကျွန်ုပ်၏ အစ်မတော်) အတိမ်မာအ် ဘင်နီသီအဘူဘကရ် (ﷺ)သည် သူမ၏ခါးစည်းကြိုးကို(တစ်ခြမ်း)ဖြတ်တောက်၍ ၎င်းဖြင့် သားရေအိတ်ဝကို စည်းနှောင် ပေးခဲ့၏။ ယင်းအချက်ကြောင့် သူမသည် ဇာသွန် နီသွာကိုင်းနီ (ခါးပတ်နှစ်ချောင်း၏ပိုင်ရှင်)ဟူ၍ ဘွဲ့နာမ တွင်ခဲ့ပေသည်။ ၎င်းနောက် ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)နှင့်အဘူဘကရ်တို့သည် ဆောင်ရ်အမည်ရှိ တောင်ထိပ်မှဂူတစ်ခုသို့ရောက်ပြီး ၎င်း၌ သုံးညဉ့်တာ စတည်းချခဲ့ကြ၏။ အကင်းပါး၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ထက်သော အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအသီဘကရ်သည် ညဉ့်ပိုင်း၌ သူတို့နှင့် (လာရောက်အဖော်ပြု)နေပေးလေ့ရှိခဲ့၏။ သူသည်နံနက်မိုးမလင်းမီ နံနက်မိုးမလင်းမီ ပြန်လည်ထွက်ခွာ လာတတ်ကာ ညဉ့်ပိုင်း၌ မက္ကဟ်၌ပင်ရှိနေခဲ့သည့်အလား နံနက်ခင်းတွင် သူသည် ကုရိုင်းရှ်များနှင့် အတူရှိနေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်အား ဆန့်ကျင်သော မည်သည့်အကွက်ဆင်မှုကိုမဆို သေချာမှတ်သား၍ မှောင်စပျိုးချိန်တွင် ကိုယ်တော်ထံသို့ သွားရောက် အသိပေးခဲ့လေ၏။ အဘူဘကရ်မှ သူကောင်းပြုခဲ့သူ အာမိရ်ဘင်နီဖဟိုင်းရဟ်ကလည်း ထိုနေရာအနီး သိုးများကို ခေတ္တနှစ်ပြီး နေဝင်ပြီးတစ်အောင်တွင် ကိုယ်တော်ထံသို့ သူနီများ ယူဆောင်လာဖေလေ့ရှိ၏။သို့ဖြစ်ရာ မိမိတို့၏သိုးများမှ လတ်ဆတ်သည့်နို့ကို ညဉ့်တိုင်း သောက်သုံးနိုင်ခဲ့၏။ သူတို့သည် ကျောက်တုံးများမီးခတ်၍ နို့များကို ပူဇွေးစေခဲ့၏။ အာမိရ် ဘင်နီဖဟိုင်းရဟ်သည် မိုးစိုးစိုးမချုပ်မီ သိုးအုပ်များကို ခေါ်ပြန်သွားလေ့ရှိ၏။ သုံးညဉ့်လုံးသူသည် ထိုအတိုင်းသာ ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် အဘူဘကရ်(ﷺ)တို့သည် ဘနီအဒ်ဒီးလ် မျိုးနွယ်စုဝင် ဘနီအဘ်ဒီဘင်နီ ဝါအိလ်အတ်စဟ်မီ မိသားစုတို့၏ မဟာမိတ်ဖြစ်ပြီး ကုရိုင်းရှ်တို့၏ ကာမိရ်သာသနာ၌ ရှိခဲ့သူဖြစ်၏။ ကုလားအုတ်မ(၂)ကောင်ကို ပေးလိုက်ပြီး သုံးညဉ့်လွန်မြောက်ပြီး နောက်တစ်နေ့ နံနက်ခင်းတွင် ဆောင်ရ်တောင်ထိပ်လိုက်သို့ ၎င်းကုလားအုတ်များနှင့်အတူ လိုက်လာရန် ကတိယူခဲ့ကြ၏။ (ကတိအတိုင်း ရောက်လာ ၏)။ ခရီးထွက်ကြသောအခါ အမိရ်ဘင်နီဖဟိုင်းရဟ်နှင့် လမ်းပြသမားတို့ အတူလိုက်ပါခဲ့ကြ၏။ လမ်းပြသည် သူတို့အား ပင်လယ်ကမ်းခြေလမ်းကြောတစ်လျှောက် ဦးဆောင်ခေါ်ယူသွားခဲ့၏။ (စုရာကဟ် ဘင်နီ ဂျုအ်ရှမ်၏ တူဖြစ်သူက ၎င်း၏ဖခင်ပြောပြချက်ကို ဤသို့ ကြားသိခဲ့၏)။ စုရာကဟ် ဘင်နီမာလစ်က်ဘင်နီဂျုအ်ရှမ်က ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ ‘ကုရိုင်းရှ်

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ အစေတော်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ရောက်လာပြီး ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် အဘူဘကရ်အား သတ်ဖြတ်ခြင်း သို့မဟုတ် လက်ရဖမ်းခြင်းပြုလုပ်ပေးသူကို သူတို့၏အသက်လျော်ကြေးနှင့် ညီမျှသော ဆုလာဘ် (ကုလားအုတ်အကောင်တစ်ခု) ချီးမြှင့်မည်ဟု ပြောကုန်ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်၏ မျိုးနွယ်စု ဘနီ မုဒ်လစ်ဂျီမှ အုပ်စုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ထိုင်နေခဲ့၏။ ၎င်းတို့အနက် လူတစ်ဦးက ထိုင်နေကြသောကျွန်ုပ်တို့ထံ လာရပ်ကာ ‘အို-စုရာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ဝေးလံသော သောင်ပြင်ပေါ်၌ လူအချို့ကို မုချတွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ သူတို့သည်မုဟမ္မဒ်နှင့်သူ့မိတ်ဆွေများဟု ကျွန်ုပ် ထင်မြင်၏’ဟု ဆိုလေရာ ကျွန်ုပ်သည် ကေန်သူတို့ပင်ဖြစ်ကြောင်း သိနားလည်လိုက်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်က ‘ထိုသူများ အလျှင်းမဟုတ်ချေ။ အသင်မြင်ခဲ့ရသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း တွေ့ခဲ့ရသည့် ထိုထိုသော ခရီးထွက်သူများသာ ဖြစ်၏’ဟု ပြောလိုက်လေ၏။ ကျွန်ုပ်သည်ထိုအစုအဝေး၌ ခေတ္တနေပြီးနောက် ထရပ်ကာ နေအိမ်သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်၏ကျွန်စေမိန်းကလေးကို တောင်ကုန်းနောက်၌ထားရှိသော ကျွန်ုပ်၏မြင်းအား ခေါ်ယူလာပြီး အဆင်သင့်ပြင်ထားရန်ခိုင်းစေလိုက်၏။ ၎င်းနောက် အိမ်နောက်ပေးတံခါးမှ လှံတံကိုနှိမ့်ချ၍ မြေပြင်ပေါ် တရွတ်တိုက် ဆွဲလျက်ယူထွက်ခဲ့၏။ (အခြားမည် သူမှမမြင်စေရန်ဖြစ်၏။ အခြားသူများလည်း လိုက်ပါလာပြီး ထုတ်ထားသော ဝရမ်းဆုလာဘ်ကို ဝေမျှခွဲယူမည်စိုးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။) ပြီးလျှင် မြင်းထံရောက်သော် တက်စီး၍ကဆုန်ဆိုင်းကာ လိုက်ပါတော့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် သူတို့နောက်လိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်၏ခြံစည် ပတတ်ရပ်လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ် ပြုတ်ကျလေ၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်သည် ရပ်ပြီး မြားကျည်တောက်မှုကို ကောက်ယူလာ၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်မှ သူတို့အား ဒုက္ခပေးနိုင်ခြင်းရှိမရှိကို နိမိတ်ကောက် ကံစမ်းမြားနှိုက်လေ၏။ ကျွန်ုပ် မနှစ်သက်သည့်မဲ ကျလာ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် မြား၏နိမိတ်ကိုဥပက္ခာပြု၍ မြင်းပေါ်ထပ်မံတက်၍ ကဆုန်ဆိုင်းပြန်၏။ (မိလုမိခင်၌) အဘူ ဘကရ်မှ ဘေးဘီဝဲယာကို မကြာခဏကြည့်နေသော်လည်း ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဟိုဟိုသည်သည် အကျဉ်းမကြည့်ဘဲ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အား ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်လျက်ရှိသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားရ၏။ ထိုအခိုက် ရုတ်တရက် ကျွန်ုပ်မြင်း၏ရှေ့ခြေများမှာ မြေကြီးထဲသို့ ဒူးခေါင်းထိနစ်ဝင် သွားသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည်မြင်းပေါ်မှ အောက်ကျလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မြင်းကိုဆဲဆိုရာ မြင်းသည်၎င်း၏ရှေ့ခြေများကို ခဲယဉ်းစွာထုတ်ရလေ၏။ ၎င်းမှ မတ်မတ်ပြန်ရပ်နိုင်သည့်အခါ ၎င်းရှေ့ခြေများမှ ဖုန်မှုန့်များသည် ကောင်းကင်သို့ မီးခိုးလုံးသဖွယ် တက်သွားခဲ့ပေ၏။ တစ်ဖန် ကျွန်ုပ်သည်မြားတံများဖြင့် ကံစမ်းပြန်ရာ ကျွန်ုပ်မနှစ်သက်သည့်မဲသာ ထွက်ပေါ်လာပြန်၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် အန္တရာယ်ပြုမည်မဟုတ်ကြောင်း သူတို့အား ဟစ်အော်ရာ သူတို့သည် ရပ်တန့်လိုက်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း မြင်းပေါ်ပြန်တက်ကာ သူတို့ထံသွားခဲ့၏။ သူတို့အား ဒုက္ခပေးမှု၌အတားအဆီးရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့လိုက်ရာဝယ် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏လမ်းစဉ်သည် မုချ အောင်နိုင်မှုရှိလတ္တံ့ဟု အသိဝင်လာခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်က အသင်တို့၏အမျိုးသားတို့သည် အသင်တို့၏ဦးခေါင်း အတွက် အသက်လျော်ကြေးနှင့်ညီမျှသော ဆုကြေးထုတ်လိုက်ကြလေပြီ’ဟု ပြောပြလိုက်၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်တို့ အပေါ် မကွဟ်မြို့သားတို့၏ အကြံအစည်အချက်ပေါင်းကို ပြောပြခဲ့ပါ၏။ ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ခရီးရိက္ခာနှင့် ပစ္စည်းအချို့ကိုပေးကမ်းသော်လည်း ဘာမျှမယူဘဲ ငြင်းဆန်ခဲ့ကြ၏။ ဘာကိုမျှလည်းမတောင်းဆိုခဲ့ကြချေ။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ ‘ငါတို့အကြောင်း အခြားသူတို့ကို အလျှင်းမပြောလေနှင့်’ဟုသာ မှာကြားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်အတွက် ငြိမ်းချမ်းလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အထောက်အထားတစ်ရပ်ရေးပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခဲ့၏။ ကိုဇ်ဘတ်မြတ်က ကျွန်ုပ်အတွက် ပုရပိုက်တစ်ခုပေါ်၌ အိမ်ရံဘင်နီဖုဟိုင်း ရဟ်အား ရေးသားစေခဲ့၏။ ပြီးလျှင် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရှေ့ဆက်ခရီးနှင့်တော်မူခဲ့ပေသည်။

(အရ်ဝဟ်ဘင်နီ အဇ်ဇုဟိုင်းရ်မှ ဤသို့ပြောပြခဲ့၏) ရှာမ်မှ ပြန်လာကြသော မုစ်လင်မ်ကုန်သည် ခရီးသွား အုပ်စုမှ အဇ်ဇုဟိုင်းရ်သည် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် ဆုံတွေ့ခဲ့၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)အား အဇ်ဇုဟိုင်းရ်(رضي الله عنه)မှ ဝတ်ရန် ပိတ်ဖြူများကို ဆက်သခဲ့၏။ အလ်မဒီ နာဟ် ရှိ မုစ်လင်မ် တို့သည် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ထွက်ခွာလာမှုသတင်းကိုကြားသောအခါ ဟရ်ရဟ်အရပ်သို့ နေ့စဉ်နံနက်တိုင်းသွား၍ စောင့်မျှော်ကြလေ၏။ မွန်းတည့်ချိန် အပူရှိန်ပြင်းထန်လာသောအခါမှသာ ပြန်လေ့ရှိကြကုန်၏။ တစ်နေ့အတန်ကြာမျှော်နေပြီးနောက် ပြန်လာခဲ့ကြပြီးမိမိတို့ အိမ်အတွင်းသို့ ဝင်သောအခိုက် ယဟူဒီတစ်ဦးသည် မိမိအမျိုးသားတို့ပိုင် ခံတပ်တစ်ခု၏ ခေါင်မိုးအပေါ်တက်၍ လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုရာ တံလျှပ်များအကြားမှ အဖြူရောင်ဝတ်စုံဝတ်ဆင်ထားကြသည့် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် ဆွေသဟာ များကို တွေ့လိုက်ရ၏။ ဤတွင် ယင်းယဟူဒီမှ အသံကုန်ဟစ်အော်မိတော့၏။ ‘အို-အသင် အရတ်များ၊ အသင်တို့ စောင့်မျှော်နေကြကုန်သော အသင်တို့၏ထူးမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးရောက်လာပေပြီတည်း’။ သို့ဖြင့် မုစ်လင်မ်အပေါင်းတို့သည် ကသောကမျောပြေး၍ ဟရ်ရဟ်၏အစွန်အဖျား၌ ကြိုဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့နှင့်အတူ လကျှာရစ်လှည့်ပတ်ပြီးနောက် ဘနီအမ်ရ်ဘင်နီအောင်းဖ်တို့၏ရပ်ကွက်၌ ဆင်းသက်တော်မူခဲ့၏။ ထိုနေ့သည် ရာဘီအုလ်အောင်ဝလ်လ၊ တနင်္လာနေ့ဖြစ်၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ထိုင်ပြီးငြိမ်သက်နေတော်မူစဉ် အဘူဘကရ်မှ ရပ်လျက် လူတို့အား လက်ခံတွေ့ဆုံနေခဲ့၏။ ရောက်လာကြသော အန်ဆွာရ်အချို့မှာ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား မမြင်ဖူး ကြသဖြင့် အဘူဘကရ်အား နှုတ်ဆက်ကြလေတော့၏။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အပေါ်သို့ နေရောင်ထိုးကျ၍ အဘူဘကရ်မှ

မိမိ၏စောင်ဖြင့်သွားရောက် အရိပ်မိုးပေးသောအခါကျမှသာ လူတို့မှ ရုဇလုလ္လာဟ်(ဆွ)မည်သူဟူသည်ကို သိနားလည် သွားကြကုန်၏။ ရုဇလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဘနီအမ်ရ်ဘင်နီအောင်ဖီတို့ထံ ဆယ်ညဉ့်တိုင်တိုင် တည်းခိုတော်မူပြီး ဝတ်ကျောင်းတော်တည် ဆောက်တော်မူ၏။ ယင်း(ကုဘဟ်)ဝတ်ကျောင်းတော်မှာ သပ်ကံဝါအပေါ် တည်ဆောက်တော် မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ရုဇလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည်ဝတ်ပြုတော်မူပြီးနောက် မိမိ၏ကုလားအုတ်မ၊ပေါ်တက်ကာ လူတို့နှင့်ရှေ့ဆက် ထွက်တော်မူ၏။ အလ်မဒီနဟ်တွင် ရုဇလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဝတ်ကျောင်းတော်(နေရာ)သို့ဧကန်လျှင် ကိုယ်တော် ကုလားအုတ်မသည် ခူးထောက်ထိုင်ချခဲ့၏။ ထိုရက်များအတွင်း အချို့မုတ်လင်မ်တို့သည် ထိုနေရာ၌ ဆွလာသ်ဝတ်ပြု နေခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုနေရာ သည် အတ်စ်အဒ်ဘင်နီဇရုရဟ်၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်ရှိ စုဟိုင်းလ်နှင့် စဟ်မည်သော ယသီးမ် နှစ်ဦးပိုင် စွန်ပလွံသီးများ အခြောက်လှန်းရာ ခြံဝင်းဖြစ်၏။ မိမိ၏ကုလားအုတ်မမှ ခူးထောက်ထိုင်ချလိုက်သည့် အခါ ရုဇလုလ္လာဟ်(ဆွ)က ‘အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အလိုတော်တူပါက ဤနေရာသည် ငါတို့၏ အခြေစိုက်ဌာန ဖြစ်လတ္တံ့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရုဇလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ယသီးမ်ကလေးနှစ်ဦးကိုခေါ်ယူကာ ထိုနေရာကို ဝတ်ကျောင်း တည်လိုသည်ဖြစ်၍ မြေကွက်၏ အဖိုးအခအား ဈေးဆိုရန် မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါသူငယ်နှစ်ဦးက “ယာ-ရုဇလုလ္လာဟ်၊ မည်သည့်အဖိုးအခမှ မယူပါ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းကိုလက်ဆောင်အဖြစ်ဆက်သပါသည်”ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ရုဇလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လက်ဆောင်ပေးခြင်းကိုငြင်းတော်မူပြီး ၎င်းတို့ထံမှ ဝယ်ယူတော်မူခဲ့ပါ၏။ ဤတွင် ရုဇလုလ္လာဟ် (ﷺ)က ထိုနေရာ၌ ဝတ်ကျောင်းတော်တစ်လုံး တည်ဆောက်တော်မူခဲ့၏။ ဗလီတည်ဆောက်ရာတွင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ကိုယ်တော်တိုင်ပင် (မီးမဖုတ်ရသေးသည့်) အုတ်စိမ်းတုံးများကို သယ်ယူနေရင်း အောက်ပါ (အဓိပ္ပာယ်ထွက် သည့်)လင်္ကာကို ကျူးရင့်နေစေခဲ့၏။ ‘ဤဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးသည် ခိုင်ခံ့စွာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးထက် ကောင်းမြတ်၏။ ပို၍သန်စွမ်းပြီး ပို၍ထိုက်တန်ပေ၏။ အကြောင်းသော်ကား အသျှင်မြတ်အားကိုး၍ ၎င်းရသ် ပိုမိုသောကြောင့်တည်း’ ၎င်းအပြင် ဤသို့ (အဓိပ္ပာယ်ရသည့်) လင်္ကာကိုလည်းရွတ်ဆိုတော်မူခဲ့ပေသည်။

‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ နောင်တမလွန်၌ရမည့် ဆုလာဘ်သာလျှင် စစ်မှန်သောဆုလာဘ်ဖြစ်ပါ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ မုဟာဂျီရုန်းနီနှင့် အန်ဆွာရ်တို့အပေါ် ကြင်နာသနားတော်မူပါလော့’

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရဟ် ဘင်နီသီအဘူဘက်ရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၅:၂၄၅)

၁၅၉၄။ ကျွန်မသည် နေ့စေ့လစေ့ကိုယ်ဝန်ဖြင့် အလ်မဒီနဟ်သို့ ဟိဂျ်ရသ် ပြုခဲ့၏။ ကုဘဟ်၌ဆင်းသက်ပြီး အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအဇ်ဘိုင်းရ်(ﷺ)ကို ဖွားမြင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းနောက်ကျွန်မသည် သူ့အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံတော်သို့ ယူဆောင်လာပြီး ကိုယ်တော့ပေါင်ခွင်အတွင်းသို့ တင်ပေးလိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က စွန်ပလွံသီး တစ်လုံးကို တောင်းယူကာ ဝါးတော်မူ၏။ ပြီးလျှင် ၎င်း၏အရည်ကို ကလေးငယ်၏ ပါးစပ်အတွင်းသို့ထည့်(တိုက်ကျွေး) တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ကလေးငယ်၏ ဝမ်းဗိုက်အတွင်းပထမဦးဆုံး ဝင်ရောက်သောအရာသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ၏ တံတွေးတော်တည်း။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စွန်ပလွံသီးဖြင့် ကလေး၏ခံတွင်းကိုပွတ်သပ်ပြီး ကလေးငယ်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံမှ ဘရ်ကသ်ကျရောက်စေရန် ဆုမွန်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထို့ပြင်တစ်ဝသူသည် အစွလာမ့်နယ်မြေ (မဒီနာဟ်)၌ (မုဟာဂျီရုန်းအနက်) ပထမဦးဆုံး ဖွားမြင်သော ကလေးငယ်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စ်မာအ် ဘင်နီသီ အဘူဘက်ရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၅:၂၄၈)

၁၅၉၅။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ လိုဏ်ဂူအတွင်း၌ရှိနေခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ ဦးခေါင်းမော့ကြည့်ရာ လူတို့၏ခြေထောက်များကို တွေ့ရသဖြင့် ‘ယာ-ရုဇလုလ္လာဟ်၊ ၎င်းတို့အနက် တစ်စုံတစ်ယောက်မှ ငုံ့ကြည့်လိုက်ပါက ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးအား တွေ့သွားပါတော့အံ့’ဟု လျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အို-အဘူဘက်ရ်၊ တိတ်ဆိတ်စွာနေလော့။ နှစ်ဦးဟုတ်စ၊ တတိယတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် ငါတို့နှင့် အတူရှိ၏)’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဘက်ရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၅:၂၄၉)

အခန်း(၄၅) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ဆွေသဟာများ အလ်မဒီနဟ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာခြင်း

၁၅၉၆။ ကျွန်ုပ်တို့(၏ မဒီနဟ်မြို့)ထံ ပထမဦးဆုံးရောက်လာသူများမှာ မုဆွ်အဘ်ဘင်နီအုမိုင်းရ်နှင့် အိဘ်နု အွမ္မုမတ်က်သူးမ် (ﷺ)တို့ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတို့ကလူတို့အား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို သင်ကြားပေးနေခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက်

ဘိလပ်၊ စအိနှင့် အမွှာရံဘင်နီယာစိရ် (ﷺ)တို့ရောက်လာကြ၏။ ထို့နောက်ဝယ် အုမရ်ဘင်နီ အလ်ခသွံသွာတ်(ﷺ) သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကိုယ်တော်တိုင် ရောက်လာတော်မူခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆိုက်ရောက်လာမှုအပေါ် မဒီနဟ်မြို့သားတို့မှ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်လိုက်သည်မှာ တစ်သက်တစ်ကိုယ် ကျွန်ုပ်မမြင်တွေ့ဖူးခဲ့ချေ။ ကျွန်စေမိန်းကလေး များကပင်လျှင် ‘ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ဆိုက်ရောက်တော်မူပြီ’ဟူ၍ ရွတ်ဆိုနေခဲ့ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မဆိုက်ရောက်မီ ကျွန်ုပ်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၊ စူရဟ်ကဏ္ဍ(၈၇)နှင့်တကွ အလ်မူဖဆွံဆွလ်မှ စူရဟ်များကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်ဘရာအ် ဘင်နီအာဇ်ဇ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၆၂)

*မှတ်ချက် *

‘အလ်မူဖဆွံ ဆွလ်’ဟူသည် စူရဟ်အမှတ်စဉ် (၅၁)မှ (၁၁၄)အဆုံး ဆို အပိုင်းအခြားကို ခေါ်သည်။

အခန်း(၄၆) မုဟာဂျိရ်တို့မှ ဟဂျ်ကျင့်ဝတ်အဝဝ ပြီးစီးပြီးနောက် မက္ကဟ်၌ ခေတ္တနေခြင်း

၁၅၉၇။ (ဟဂျ်ကျင့်ရပ် အဝဝပြီးစီး၍) မိနာမှ ထွက်ခွာလာပြီးနောက် မက္ကဟ်၌ သုံးရက်နေထိုင်ရန် ငါ့ကိုယ်တော် မြတ် မုဟာဂျိရ်တစ်ဦးအား ခွင့်ပြုချက်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်-အလ်အလားအ် ဘင်နီ ဟသွံဖ်ဇ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၇၀)

အခန်း (၄၇) မဒီနဟ်သို့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဆိုက်ရောက်စဉ် ယဟူဒီတို့လာရောက်ခြင်း

၁၅၉၈။ ယဟူဒီ(ခေါင်းဆောင်များ)အနက် ပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်ဦးမျှသာ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်အား သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ပါ က ယဟူဒီအပေါင်းသည် ဧကန်ဆတ်ဆတ် ငါ့အား သက်ဝင်ယုံကြည်ကြမည်ဖြစ်ပေအံ့

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရဟ်(ရသွံ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၂၇၃)

(ကဏ္ဍ (၅၆) ဤတွင်ပြီး၏)

၅၇။ အလ်မဃာဇီ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)   အလ်အုယှိုင်းရဟ်၏ စစ်ပွဲ

၁၅၉၉။   ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ယဇ်ဝဟ်မည်မျှကို ဆင်နွဲတော်မူခဲ့ပါသနည်ဟုမေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘တစ်ဆယ့်ကိုး’ဟု ဖြေ၏။ ၎င်းတို့က ‘အသင်သည် ယဇ်ဝဟ် မည်မျှ၌ ပါဝင်ခဲ့သနည်း’ဟု မေးရာ ‘တစ်ဆယ့်ခွန်’ဟု ဖြေ၏။ ‘ယဇ်ဝဟ်များအနက် မည်သည်က ပထမဦးဆုံးနည်း’ဟု မေးပြန်ရာ ‘အလ်အုယှိုင်းရဟ်သို့မဟုတ် အလ်အုယှိုင်းရဟ် ဖြစ်၏’ဟု ဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-ဇိုင်းဒ်ဘင်န်အရ်ဂမ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၂၈၅)

အခန်း(၂)   ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အာယသ်တော် (၈:၉-၁၃)

၁၆၀၀။   ကျွန်ုပ်သည် အလ်မစ်ကဏ္ဍဒ် ဘင်န်အလ်အတ်စ်ဒ်(ﷺ)၏ လုပ်ရပ်မြင်ကွင်းတစ်ခုကို မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရာ နှစ်ဦးလွန်းလှသဖြင့် ယဇ်မြင်ကွင်း၏ သူရဲကောင်းမှာ ကျွန်ုပ်ပင်ဖြစ်လိုက်လျှင် ကောင်းလေစွ(ဟု တွေးထင်နေမိ၏)။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မုရ်ရစ်ကာဖိရ်တို့အား တုံ့ပြန်တွန်းလှန်ရန် မုစ်လင်မ်များကို တိုက်တွန်းနေ တော်မူစဉ် သူ(အလ် မစ်ကဏ္ဍဒ်)ရောက်လာပြီးနောက် “အသင်သည် အသင့်အရှင်သခင်ထံသွား၍ ထိုအရှင်နှင့်အတူ နှစ်ဦးတည်းသာ တိုက်ခိုက်စေဟု ကျွန်ုပ်တို့မှာမူကား ထိုင်လျက် (စောင့်ကြည့်)နေကြအံ့ (၅:၂၄)-ဟူသော တမန်တော် မူစာ(ﷻ)၏ နောက်လိုက်သားများကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့မှ ပြောကြားမည်မဟုတ်ပါ။ (ကျွန်ုပ်မှ ပြောကြားပါအံ့)။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ လက်ျာဖက်စည်းကောင်း၊ လက်ဝဲဖက်မှလည်းကောင်း၊ ရှေ့ဖက်မှ လည်းကောင်း၊ နောက်ကျော ဖက်မှ လည်းကောင်း (ရန်သူတို့အား) တိုက်ခိုက်ကြမည်ဖြစ်ပါအံ့’ ဟူ၍ လျှောက်ထား ပြောကြားခဲ့ပါ၏။ ယင်းဆိုစကားမှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ဘဝင်ကျသွားစေရကား ကိုယ်တော်မျက်နှာတော်သည် ပျော်ရွှင်မှုဖြင့် တောက်ပသွားတော်မူ သည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့ရပေ၏။

ဆင့်-အိဘ်နုမတ်စ်အူဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၂၈၈)

*မှတ်ချက် *

‘အလ်မဃာဇီ’သည် ‘အယ်လ်ဃဇ်ယာ်’၏ ဗျာဉ်နာမ်ဖြစ်၏။ တရားသာစစ်၊ ဆာ်လုန်၊ နှစ်စဉ်ပွားရာ ဆံသံအရ်အာဇ်ဟာ ဃာဇီ (အစ္စလာမ့်စစ်သည်များ)၏ လုပ်ရပ်နှင့် ထူးခြားဂုဏ်ရည်များစသဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ထွက်၏။

အခန်း(၃)   ဘဒရ်စစ်ပွဲမှ စစ်သည်ဦးရေ

၁၆၀၁။   ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ခဲ့ကြကုန်သော မုဟမ္မဒ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာ (အဆွေဟတ်တော်)များ၏ ဦးရေသည် သွာလူးသ် ဘုရင်၏ နောက်လိုက်အရေအတွက်တိုင်း ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်ခဲ့၏။ သွာလူးသ်ဘုရင်နှင့် ၎င်း၏နောက်လိုက် များသည် ဂျော်ဒန်မြစ်ကို ဖြတ်ကူးခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့၏ဦးရေမှာ (၃၁၀)နှင့်အထက် ရှိခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ သူနှင့်အတူ မြစ်ကူးရာ၌ ပါဝင်ခဲ့သူများမှာ မုအ်မင်န်မဟုတ်သူ မရှိခဲ့ချေ။

ဆင့် ပြန်သူ-အလ်ဘရာအ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၂၉၃)

*မှတ်ချက် *

ကုရ်အာန်(၂:၂၄၉)တွင် သွာလူသ်ဘုရင်အကြောင်းရှုရန်။

အခန်း(၄)   အဘူဂျဟလ်အား သုတ်သင်ခြင်း

၁၆၀၂။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အဘူဂျဟလ် ဘာဖြစ်သွားသည်ကို မည်သူမှ သွားရောက်ကြည့်ရှု မည်နည်း’ ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ အိဘ်နု မတ်စ်အူဒ်(ﷺ)မှ သွားရောက်ရှာဖွေကြည့်ရှုရာတွင် အိဗ်ရုအ်၏သားများက ၎င်းကို သေလုမျောပါး ရိုက်နှက်ခတ်ဖြတ်ထားသည်ကို တွေ့လေ၏ (အသက်ငင်နေပြီဖြစ်၏)။ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင် မတ်စ်အူဒ်က ‘အသင်သည်

အဘူဂျဟလ်လော’ဟု ဆိုကာ ၎င်း၏မှတ်ဆိတ်ကို ကိုင်ဆွဲလေ၏။ အဘူဂျဟလ်က ‘သူတို့မှ သတ်ဖြတ် လိုက်သော (သို့မဟုတ်) သူ၏အမျိုးသားများကိုယ်တိုင်က သတ်ဖြတ်လိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်ထက် အဆင့်မြင့်သူ ရှိသေး လော’ဟု ဆိုခဲ့လေ၏။
ဆင့် ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၀၀)

*မှတ်ချက် *

အဘူဂျဟလ်သည် ဆာသည့် တိုင် မိမိကို ယ်ကို အထင်တကြီးမာနထားခဲ့ ၏။

၁၆၀၃။ ဘဒရ်စစ်ပွဲနေ့က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကုရ်ဒ်ရ်ခေါင်းဆောင်(၂၄)ဦး၏ ရုပ်အလောင်းများကို ဘဒရ်အရပ်ရှိ ညစ်ပတ်သည့် ရေတွင်းဟောင်းများအတွင်းသို့ ပစ်ချရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရန်သူအချို့အပေါ် အောင်နိုင်သည့်အခါတိုင်း စစ်မြေပြင်၌ သုံးညဉ့်တိုင်တိုင် နေလေ့နေထရှိတော်မူခဲ့၏။ ဘဒရ်စစ်ပွဲ သုံးရက်မြောက်နေ့တွင် မိမိ၏ကုလားအုတ်မအပေါ် ကုန်းနှီးတင်ရန် မိန့်တော်မူပြီး စီးနင်းထွက်ခွာတော်မူ၏။ အဆွဲဟတ် တော်များက ကိုယ်တော်မြတ်မှ လိုက်ပါရင်း ‘ဧကန်ပင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အရေးပါကိစ္စတစ်ရပ်ဖြင့် ခရီးဆက်ခြင်း ဖြစ်သည်’ဟု အချင်းချင်းပြောဆိုကြ၏။ ရေတွင်းထောင့်သို့ရောက်လျှင် ကိုယ်တော်သည် ရပ်တန့်ပြီးနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကုရ်ဒ်ရ်ကာဖိရ် ရုပ်အလောင်းများအား ရည်ညွှန်းလျက် ၎င်းတို့၏အမည်ကို ၎င်းတို့၏ဖခင် အမည်နှင့် တွဲခေါ်ပြီး ‘အို-မည်သူမည်ဝါ၏သား မည်သူမည်ဝါနှင့် မည်သူမည်ဝါ၏သား မည်သူမည်ဝါတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်အား နှာခံသမှုပြုခဲ့ပါက နှစ်သက်မှုခံစားကြရမည်ဖြစ်၏။ ယခုသော်ကား ငါတို့၏အသျှင်မြတ်မှ ငါတို့အပေါ် ကတိပြုထားချက်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ကြောင်း အသင်တို့လည်းတွေ့ကြရပြီ မဟုတ်လော’ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ထိုအခါ အုမရ်(رضي الله عنه)က ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် ဝိညာဉ်မဲ့ ရုပ်အလောင်းများအား စကားဆိုနေပါသလော’ဟု လျှောက်ထားရာ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘မဟမ္မဒ်၏ ဝိညာဉ်ကို စိုးပိုင်ထိန်းချုပ်ထားတော်မူသော အသျှင်မြတ်အားတိုင်တည်ပါ၏။ ၎င်းတို့သည် ငါ၏ပြောဆိုမှုကို အသင်တို့ထက်ပင် ကောင်းစွာ ကြားသိကုန်၏’ဟု မိန့်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူသွလ်(စ်) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၁၄)

အခန်း(၅) ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ကောင်းကင်တမန်များ၏ ပါဝင်မှု

၁၆၀၄။ ဂျစ်ဘရီးလ်(عليه السلام)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ‘ဘဒရ် စစ်သည်များအပေါ် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မည်သို့အမြင်ရှိပါသနည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ကျေးဇူးတော်များ ချီးမြှင့် ခံရသော မုစ်လင်မ်များအနက်မှ ဖြစ်ကြသည်’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤတွင် ဂျစ်ဘရီးလ်က ‘၎င်းတို့သာမက ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်သူများအနက် ကောင်းကင်တမန်များလည်း ပါဝင်ခဲ့ပါ၏’ဟု ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-ရိဖာအဟ် ဘင်န် ရာဖီအ် အဇ်ဇ်ဇ်ကီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၂၇)

*မှတ်ချက် *

ဘဒ်ရ်စစ်သည်ဆတ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။

၁၆၀၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘဒရ်စစ်ပွဲနေ့၌ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

‘ဤသည်မှာ ဂျစ်ဘရီးလ် ဖြစ်၏။ သူသည် သူ့မြင်း၏ ဦးခေါင်းကိုကိုင်ထား၏။ စစ်ပွဲအတွက် လက်နက်များ တပ်ဆင်(ဆင်ယင်)ထား၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အိဘ်နုအဘ္ဘူ(စ်) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၃၀)

အခန်း(၆) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၆၀၆။ အဇ်ဇ်ဇ်ကီ(عليه السلام)မှ ကျွန်ုပ်အားပြောပြခဲ့၏။

‘ကျွန်ုပ်သည် ဘဒရ်စစ်ပွဲနေ့က သံချပ်ဝတ်စုံကို အပြည့်အစုံဝတ်ဆင်ထားသော အုဘိုင်းဒဟ်ဘင်န် စအီးဒ်ဘင်န် အလ်အာဆ်နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ၏။ သူ၏မျက်လုံးများကိုသာ မြင်ခဲ့ရသည်(အထိကာကွယ်ထား၏)။ သူသည် ‘အဘူဇာသီလ် ကရ်ရှ်’ဟူသော ဘွဲ့နာမရထားသူဖြစ်ရာ ၎င်းက ‘ကျွန်ုပ်သည် အဘူဇာသီလ်ကရ်ရှ်ဖြစ်၏’ဟု (ဝင့်ဝါစွာ)ကြွေးကြော်ခဲ့၏။

ကျွန်ုပ်သည်လုံတံဖြင့် သူ့အားတိုက်ခိုက်၏။ သူ၏မျက်လုံးများကို လုံတံဖြင့် ထိုးဖောက်ရာ ၎င်းသေဆုံးသွား၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်း၏အလောင်းပေါ် ခြေထောက်တင်ပြီး လုံတံကို ပြန်နုတ်ရာဝယ် အားအင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် အသုံးပြုဆွဲယူသော်လည်း လုံ၏ အစွန်းနှစ်ဖက်လုံး ကျိုးပဲ့သွားခဲ့ပါ၏။

(ထပ်မံဆင့်ပြန်သူမှ ပြောပြသည်မှာ-) နောင်သောအခါ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ယင်းလုံတံကို အင်စုတိုင်းရိထံမှ တောင်းယူတော်မူသဖြင့် သူသည် ကိုယ်တော်အားပေးအပ်ခဲ့၏။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူသောအခါ ယင်းလုံတံကို အင်စုတိုင်းရိမှ ပြန်ယူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)မှ တောင်းရာ သူမှ ပေးခဲ့၏။ အဘူဘကရ် ကွယ်လွန်သော်ပြန်ယူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အုမရ်(رضي الله عنه)မှ တောင်းရာတွင်လည်း သူကပေးခဲ့၏။ အုမရ် ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ပြန်လည်ယူဆောင်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် တစ်ဖန် အုဆ်မာန်း(رضي الله عنه)မှ တောင်းပြန်လျှင် သူက ပေးလိုက်လေ၏။ အုဆ်မာန်းလုပ်ကြံခံရသောအခါ ထိုလုံတံသည် အလီ(رضي الله عنه)၏ မျိုးဆက်များ၌ ရှိနေခဲ့၏။ ထို့နောက်သ်(သားဖြစ်သူ) အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နုဇုတိုင်းရိ(رضي الله عنه)က လုံတံကို ပြန်လည်တောင်းယူခဲ့ရာ သူလုပ်ကြံခံရချိန် အထိ ရှိနေခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အုရ်ဝဟ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၃၃)

၁၆၀၈။ နံနက်ပိုင်း ထိမ်းမြားမင်္ဂလာပြီးစီးသည့် နောက်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်မထံကြွရောက်လာပြီး ယခု အသင်(ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ) ထိုင်နေသကဲ့သို့ ကျွန်မ၏ကုတင်ပေါ်သို့ ထိုင်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် မိန်းမငယ်လေး များသည် တစ်ဖက်ပိတ်ပုံတိုကို တီးရင်း၊ ဘဒ်ရ်စစ်ပွဲ၌ အသတ်ဖြတ်ခံရသည့် ကျွန်မ၏ဖခင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဝမ်းနည်းမှု အကြောင်း သိဆိုကြ၏။ မိန်းမငယ်လေးတစ်ဦးက ‘ကျွန်မတို့အတွင်း၌ နောက်တစ်နေ့ ဘာဖြစ်မည်ကို သိရှိသော တမန်တော်တစ်ပါးရှိတုံ့၍ ဆိုလိုက်သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူမအား ‘ဤအချက်ကို မဆိုနှင့်။ အသင်တို့ ဆိုခဲ့သော ရှေ့ပိုင်းမှအကြောင်းများသာ ဆက်ဆိုလော့’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အရ်ရုတိုင်းအ် ဘင့်နုသိ မုအောင်ဂ်စ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၃၆)

၁၆၀၉။ ဘဒ်ရ်စစ်သည်တော်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော၊ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော အဘူသွလ်ဟဟ် (رضي الله عنه)မှ ကျွန်ုပ်အား ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ ‘ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။-ခွေးသို့မဟုတ် ပုံတူ ပန်းချီ/ရုပ်ပုံများရှိသော အိမ်အတွင်း ကောင်းကင်တမန်များ ဝင်ရောက်ကြလေ့မရှိ။’

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအတ္တှာစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၃၈)

၁၆၁၀။ ကျွန်ုပ်၏သမီးဖြစ်သူ ဟမ်ဆွဟ်ဘင့်နုသိအုမရ်(رضي الله عنه)၏ခင်ပွန်းသည် ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာ တစ်ဦး၊ ၎င်းအပြင် ဘဒ်ရ် စစ်သည်တော်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၏။ သူသည် အလ်မဒီနာဟ်တွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်သည် အုဆ်မာန်းဘင်နုအဖွာန်း(رضي الله عنه)အား တွေ့ဆုံပြီး ဟမ်ဆွဟ်ကို ထိမ်းမြားလက်ဆက်စေရေးအတွက် ‘အကယ်၍ အသင်ဆန္ဒရှိပါလျှင် ဟမ်ဆွဟ်ကို အသင်နှင့် လက်ဆက်ပေးလိုပါသည်’ဟု တိုက်တွန်းစကားဆိုခဲ့၏။ ၎င်းအပေါ် အုဆ်မာန်းက ‘ကျွန်ုပ်မှ စဉ်းစားထားပါမည်’ဟု ပြောဆို၏။ ကျွန်ုပ်မှ ရက်အနည်းငယ်စောင့်နေခဲ့ပြီးနောက် သူက ‘လက်တလောအချိန်၌ ကျွန်ုပ်သည် သူမအား မထိမ်းမြားအပ်ဟု ကျွန်ုပ်မြင်ပါ၏’ဟူ၍ ပြောကြားလေသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)အားတွေ့ဆုံ၍ ‘အကယ်၍ အသင်ဆန္ဒရှိပါလျှင် ဟမ်ဆွဟ် ဘင့်နုသိ အုမရ်ကို အသင်နှင့် လက်ဆက်ပေးလိုပါသည်’ဟု ပြောဆိုရာ သူသည် မည်သည့်အဖြေမှမပေးဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် သူ့အား အုဆ်မာန်းထက်ပင် စိတ်ဆိုးခဲ့လေသည်။ ရက်အနည်းငယ်လွန်မြောက်ပြီးသောအခါ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ) က သူမအား ထိမ်းမြားရန် ကမ်းလှမ်းလာတော်မူသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် သူမအား ကိုယ်တော်နှင့် လက်ဆက်စေလိုက်၏။ နောင်တွင် အဘူဘကရ်မှ ကျွန်ုပ်အားတွေ့ဆုံပြီး ‘အသင်သည် ဟမ်ဆွဟ်ကို ကျွန်ုပ်ထံကမ်းလှမ်းလာခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်မှ မည်သည့်အဖြေမပေးခဲ့သည့်အပေါ် အသင်သည် ကျွန်ုပ်အား စိတ်ဆိုးသွားခဲ့ပါသလော’ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘မှန်၏’ဟု ပြော၏။ ထိုအခါ အဘူဘကရ်မှ ဤသို့ရှင်းပြခဲ့ပါ၏။ ‘အသင်ကမ်းလှမ်းမှုကို လက်ခံရန် ကျွန်ုပ်အား တားဆီးခဲ့သော အရာမှာအခြားမဟုတ်ချေ။ ရုဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဟမ်ဆွဟ်အား ရည်ရွယ်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ် နားလည် သဘောပေါက်ပြီဖြစ်ရာ ရုဗုလုလ္လာဟ်၏ လျှို့ဝှက်ချက်ကို ကျွန်ုပ်မှ မဖွင့်ချလို၍ ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍များ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သူမအား မကမ်းလှမ်းခဲ့သည်ရှိသော် ကျွန်ုပ်သည်သူမကို မလွှဲမသွေလက်ခံမည် ဖြစ်၏’

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ် ဘင်နု အလ်သွ် သျှဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၄၅)

မှတစ်ဆင့် အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နုအိုမရ်(

၁၆၁၁။ ဘနီဇုတ်ရတ်မျိုးနွယ်၏ မဟာမိတ်ဖြစ်သော၊ ၎င်းအပြင် ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် အတူ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အလ်မစ်ကီဒီ ဘင်နီအဇ်အိ အလ်ကင်ဒီ(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အား ပြောပြခဲ့သည်မှာ သူသည် ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ‘ယာ-ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်၊ ဆိုကြပါစို့။ ကျွန်ုပ်သည် ကာဖီရ်တစ်ဦးနှင့်တွေ့ဆုံ၍ တိုက်ခိုက်ကြ၏။ သူသည် ကျွန်ုပ်အား ဓားဖြင့်ခုတ်ရာ ကျွန်ုပ်လက်တစ်ဖက်ပြတ်ကျသွား၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူသည် သစ်ပင်တစ်ပင် အောက်၌ ပုန်းခိုရင်း ‘ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ လက်နက်ချပါ၏ (မုစ်လင်မ်၏ ဘဝကိုခံယူပါမည်)’ဟု ဆိုလိုက်၏။ ယင်းသို့ဆိုပြီးနောက် ကျွန်ုပ်မှ သူ့အား သတ်ပစ်နိုင်ပါသလော။’ မေးမြန်းလျှောက်ထားခဲ့၏။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ် (ﷺ)က ‘အသင်သည် ထိုသူအားမသတ်ရ’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ‘ယာ-ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်၊ သူသည် ကျွန်ုပ်၏ လက်တစ်ဖက်ကို ဖြတ်တောက်လိုက်ပြီးမှ ယင်းစကားများအားဆိုခြင်းဖြစ်ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ရာတွင် ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ် (ﷺ)မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

‘အသင်သည် သူ့အားမသတ်ဖြတ်ရ။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အကယ်၍ အသင်သည် ထိုသူအား သတ်ဖြတ် လိုက်သည်ရှိသော် သူ့အားမသတ်ဖြတ်မီကရှိနှင့်သော အသင့်နေရာသို့ ထိုသူရောက်သွားအံ့။ ၎င်းအပြင် ထိုစကားရပ် များကို မရေရွတ်မီက ရှိနှင့်သော ထိုသူ့နေရာသို့ အသင်သည်ရောက်ရှိသွားပေအံ့။’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိုင်းဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအဒီဘင်နီအလ်ခီဗရ်ကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၅၄)

၁၆၁၂။ မဃရစ်ဘ်ဆွလာသ်အတွင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ စူရဟ်သွူးရ်(ကဏ္ဍ-၅၂)အား ဖတ်ရွတ်နေခြင်း ကို ကြားသိချိန်မှစ၍ ကျွန်ုပ်နှလုံးသားအတွင်း အီမာန်အခြေတည်မှုစတင်ခဲ့ပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘဒရ်၏ စစ်သုံ့ပန်းများအကြောင်းကို ပြောနေလျက်နှင့် ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ‘အကယ်၍သာ အလ်မုသွ်အင်မ် ဘင်နီအဒီသည် သက်ရှိထင်ရှားရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး ဤလူဆိုးလူညစ်များအတွက် ငါ့ထံကြားဝင်အသနားခံခဲ့သည်ရှိသော် ဧကန်ပင် ငါသည်သူ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကြောင့် ၎င်းတို့အား ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးလိုက်မည်ဖြစ်အံ့။’

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘိုင်းရ် ဘင်နီ မုသွ်အသိမ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၅၈)

*မှတ်ချက် *

ထိုသူသည် တစ်ခါက တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ခိုလှုံမှုဇုဒ် ဖူးသူဖြစ်၏။

အခန်း(ရ) ဘနီ နသွီးရ် မျိုးနွယ်အကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့မှ ရုဗ္ဗလု-၁ဟ်အား သစ္စာဖောက်ခြင်း

၁၆၁၃။ ဘနီအန်နသွီးရ်နှင့် ဘနီကုရိုင်းဇုတ်မျိုးနွယ်စုတို့သည် (ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ကိုချိုးဖောက်ကာ) တမန်တော် မြတ်(ﷺ)အား ပုန်ကန်ခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘနီ အန်နသွီးရ်တို့ကို နယ်နှင့်ဒဏ် ပေးတော်မူခဲ့ ၏။ ဘနီကုရိုင်းဇုတ်တို့အား ၎င်းတို့ထံမှ မည်သည်ကိုမျှမယူဘဲ မဒီနဟ်ရှိ ၎င်းတို့အရပ်မှာပင် တမန်တော်မြတ် အား ထပ်မံဆန့်ကျင်ခြင်းမပြုသေးသမျှ နေခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့၏ အမျိုးသားတို့ကို သေဒဏ်ပေးခဲ့ပြီး ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးငယ်များနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုတို့ကို မုစ်လင်မ်တို့အကြား ဖြန့်ဝေပေးတော်မူခဲ့၏။ သို့သော် အမျိုးသား အချို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်လာ(အသနားခံ)ကြသဖြင့် ကိုယ်တော်မှ ၎င်းတို့အား ချမ်းသာ ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့သည် အစွလာမ်သို့ သက်ဝင် ခဲ့ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော် မြတ်သည် အလ်မဒီနာဟ်ရှိဘနီကိုင်နုကာအ်(အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီ စလာမ်၏ မျိုးနွယ်စု)၊ ဘရီဟာရီဆဟ်မှ ဂျူးများနှင့်တကွ ယဟူဒီအပေါင်းကို နယ်နှင့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအုမိရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၆၂)

၁၆၁၄။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အလ်ဘုဝိုင်းရဟ်အရပ်မှ ဘနီအန်နသွီးရ်တို့၏ စွန့်ပလွံပင်များကို ခုတ်ချကာ မီးလောင်တိုက်သွင်းတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အရှင်တော်မြတ်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည်မှာ-

‘အသင် (မုစ်လင်မ်)တို့မှ (ရန်သူတို့၏၎င်း)စွန့်ပလွံပင်များကို ခုတ်လှဲခြင်းနှင့်၎င်း(ပင်စည်)တို့ကို ၎င်းတို့နေရာ ၌ ချန်ရစ်ထားခဲ့ခြင်းမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် အရှင်အမိန့်တော်ကို ဖီဆန်သူတို့အပေါ် အရှက်တကွဲအကျိုးနည်း ဖြစ်စေရန်တည်း။’ (၅၉:၅)

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နု အုမိရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၆၅)

၁၆၁၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်များသည် အုဆိမာန်း(ﷺ)ကို အဘူဘကရ်(ﷺ)ထံစေလွှတ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ရုဏ်လုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ချီးမြှင့်တော်မူထားသော ဖာအ်(သီးသန့်ခံစားခွင့်)၏ ရှစ်ပုံတစ်ပုံကို တောင်းယူစေခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်မသည် သူမတို့အား ဤသို့ပြောဆိုလေ့ရှိခဲ့၏ ‘အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အား မကြောက်ရွံ့ကြလေသလော။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ- ငါတို့ (တမန်တော်များ)၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမွေပေးရန် မဟုတ်။ ငါတို့ချန်ရစ်ထားခဲ့သမျှမှာ ဆွဒကဟ်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူလေ့ရှိခဲ့ခြင်းကို အသင်တို့ မသိကြလေသလော။ ဆက်လက်၍-မုဟမ္မဒ်၏ မိသားစုများအဖို့ ဤပိုင်ဆိုင်မှုမှ ၎င်းတို့၏ စားဝတ်နေရေး လုံလောက်ရုံမျှသာ ယူငင်သုံးစွဲနိုင်၏ဟူ၍လည်း မိန့်တော်မူခဲ့သည်(ကို သတိပြုကြလော့)’။ ထိုအကြောင်းကို ကျွန်မ ပြောပြလိုက်သည့်အခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်တို့ ဆက်လက်တောင်းခံမှု မပြုကြတော့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရူဟ်) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၃၆၇)

အခန်း(၈) ကအဘ်ဘင်န်အလ်အရှ်ရဖ်အား သုတ်သင်ခြင်း

၁၆၁၆။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်အား ထိခိုက်နာကျင်စေသူ ကအဘ်ဘင်န်အလ် အရှ်ရဖ်အား မည်သူမှ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမည်နည်း’ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မေးတော်မူခဲ့၏။ ဤတွင် မုဟမ္မဒ်ဘင်န်မတ်စ်လမဟ် (ရသွိ)ထ,ရပ်ကာ ‘ယာ-ရုဏ်လုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းသူအားသုတ်သင်ရန် ကိုယ်တော်မှ နှစ်သက်ပါ၏လော’ လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ အတည်ပြုတော်မူ၏။ မုဟမ္မဒ်ဘင်န်မတ်စ်လမဟ်က ‘သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်အား (ပရိယာယ်ဆင်ရန်) ကိစ္စတစ်ရပ်ပြောခွင့်ပြုပါလော့’ဟု လျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်ပြောဆိုနိုင်၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ သို့နှင့် မုဟမ္မဒ်ဘင်န်မတ်စ်လမဟ်သည် ကအဘ်ထံသွား၍ ‘ယင်းသူ (မုဟမ္မဒ်)သည် ကျွန်ုပ်ထံမှ ဆွဒကဟ်တောင်းခံနေ ၏။ သူသည်ကျွန်ုပ်တို့အား ဒုက္ခပေးချေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် အသင့်ထံ တစ်စုံတစ်ရာချေးယူရန် ရောက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဟု ပြောဆိုရာ ကအဘ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ သူ့အားဖြင့် အသင်သည် အမောဆိုပါအံ့’ဟု ပြောလေ၏။ မုဟမ္မဒ်ဘင်န်မတ်စ်လမဟ်က ‘ယခုသော်ကား ကျွန်ုပ်တို့သည် သူ့အား နောက်လိုက်ပြုသကဲ့သို့ရှိပြီ။ သူ၏ အဆုံးသတ်မည်သို့ဖြစ်မည်ကို မမြင်ရသေးမချင်း ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ သူ့အား မခွာလိုသေး။ ယခုမူ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်ထံမှ ကုလားအုတ်တစ်ကောင်သို့မဟုတ် နှစ်ကောင်စာ ရိက္ခာများ ချေးငှားလိုပါသည်’ဟုဆိုရာ ကအဘ်က ‘ရ၏။ သို့သော် အသင်သည် တစ်စုံတစ်ရာကို ကျွန်ုပ်ထံ အပေါင်ထား ရပါမည်’ဟု ပြော၏။ မုဟမ္မဒ်ဘင်န်မတ်စ်လမဟ်နှင့်အဖော်ဖြစ်သူတို့မှာ ‘အသင်ဘာကိုအလိုရှိသနည်း’ဟုမေးသော် ကအဘ်က ‘အသင်တို့ မိန်းမများကို ကျွန်ုပ်ထံအပေါင်ထားလော့’ဟုဆိုလေသည်။ သူတို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့မိန်းမများကို အသင့်ထံ အဘယ်သို့ အပေါင်ထားနိုင်အံ့နည်း၊ အသင်သည် အာရတ်များအနက် အချောမောဆုံးသူ ဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော့’ဟု ပြော၏။ ကအဘ်က ‘သို့ဆိုလျှင် အသင်တို့သားများကို ကျွန်ုပ်ထံ အပေါင်ထားလော့’ဟုဆိုရာ သူတို့မှ ‘ကျွန်ုပ်တို့၏သားများ ကိုအသင့်ထံ အဘယ်ကဲ့သို့အပေါင်ထားနိုင်အံ့နည်း၊ မည်သူမည်ဝါသည် ကုလားအုတ်တစ်စီးစာရိက္ခာအတွက် အပေါင်အနှံခံထားရသည်ဟူ၍ နောင်သောအခါ သူတို့ခမျာ ကဲ့ရဲ့ခံရပါလိမ့်မည်။ ယင်းကိစ္စမှာ ကျွန်ုပ်တို့အား အထူးသိက္ခာကျ စေနိုင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏ လက်နက်တန်ဆာ ပလာများကို အသင့်ထံ ပေါင်နှံမည် ဖြစ်ပါသည်’ဟု ပြောဆို၏။ သူတို့မှ မချပြန်လာကြမည်ဟု ကတိပေးခဲ့ကြ၏။ ညဉ့်ရောက်သောအခါ မုဟမ္မဒ်ဘင်န် မတ်စ်လမဟ်သည် ကအဘ်၏နို့ဖိုဖက်ညီနောင်ဖြစ်သော အဘူနာအိလဟ်နှင့်အတူ ရောက်လာသော် ကအဘ်သည် မိမိ၏ ခံတပ်အတွင်းသို့ ဝင်ရန်ဖိတ်ခေါ်လာလေ၏။ ၎င်းနောက် သူသည် ၎င်းတို့ထံ ဆင်းလာခဲ့၏။ သူ၏ဇနီးက ‘ဒီအချိန်ကျမှ အသင်ဘယ်သွားမည်နည်း’ဟုမေးရာ ၎င်းက ‘ထိုရောက်ရှိလာသူတို့သည် မုဟမ္မဒ်ဘင်န်မတ်စ်လမဟ်နှင့် ငါ၏နို့ဖိုဖက်ညီနောင် အဘူနာ အိလဟ်မှအပ အခြားမဟုတ်’ဟု ဖြေလေ၏။ သူ၏ဇနီးက ‘ထိုသူထံမှ သွေးစက်ယိုကျသံအလား ကျွန်မကြားရ၏’ ဟုဆို၏။ ကအဘ်က ‘သူတို့သည် ငါ၏ ညီနောင် မုဟမ္မဒ်ဘင်န် မတ်စ်လမဟ်နှင့် ငါ၏နို့ဖိုဖက်ညီနောင် အဘူနာအိလဟ် ဖြစ်ကြ၏’ဟု ပြန်ပြောခဲ့လေသည်။ မုဟမ္မဒ်ဘင်န် မတ်စ်လမဟ် သည် အဖော်နှစ်ဦးနှင့် အတူသွားရောက်ခဲ့၏။(အချို့ဆင့်ပြန်ချက်များ၌ အဖော်ပါသွားသူတို့မှာ အဘူအဘ်ဘင်န်ဂျာရ် အလ်ဟာရိဆ် ဘင်န်အောင်စ်နှင့် အဘူဒ်ဘင်န် ဘိရ်ရ် ဟူ၍ဖော်ပြထား၏။) သို့ဖြင့် မုဟမ္မဒ်ဘင်န်မတ်စ်လမဟ်သည် အဖော်များနှင့်အတွင်းသို့ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး အဖော်တို့အား ‘ကအဘ်ထွက်လာလျှင် ကျွန်ုပ်သည် သူ၏ဆံပင်ကို ထိကိုင်၍ နမ်းရှုပ်မည်။ သူ၏ဦးခေါင်းကို ကျွန်ုပ်မှ ပိုင်နိုင်စွာကိုင်နေသည်ကို အသင်တို့တွေ့လျှင် သူ့အား ခုတ်ဖြတ်လိုက်လေ တော့’ဟူ၍မှာကြားခဲ့၏။ (‘ကျွန်ုပ်သည် သူ့ဦးခေါင်းကို အသင်တို့အားလည်း နမ်းရှုပ်စေမည်’ဟု ထပ်မံဆင့်ပြန်သူဖော်ပြထား၏။) ကအဘ်ဘင်န် အလ်အရှ်ရဖ်သည် ဝတ်ရုံခြုံ၊ ရေမွှေးဆွတ်လျက် သူတို့ထံ ဆင်းလာခဲ့၏။ မုဟမ္မဒ်ဘင်န် မတ်စ်လမဟ်က

‘ဤရေမွှေးနံ့မျိုး ကျွန်ုပ်တစ်ခါမျှ မရှူရှိုက်ဖူးပါ’ ဟုဆိုရာ ကအဘိက ‘အဆင့်မြင့်ရေမွှေးနံ့သာအား မည်သို့အသုံးပြုရမည်ကို သိရှိသော အာရတ်အမျိုးသမီးများအားလုံးကို ကျွန်ုပ်ရရှိထားသောကြောင့် ဖြစ်၏’ ဟု ကြွားဝါလေ၏။ မဟာမ္မဒ် ဘင်နမတ်လမဟ်က ‘အသင့်ဦးခေါင်းကို နမ်းရှုပ်ရန် ခွင့်တောင်းပြန်ရာ ၎င်းက ထပ်မံ ခွင့်ပြုလေ၏။ ဤတစ်ခေါက်တွင် ၎င်းအား မဟာမ္မဒ်ဘင်နမတ်လမဟ်မှ ပြင်းထန်စွာ ချုပ်ကိုင်လိုက်ပြီး အဖော်များကို ‘သူ့အားသုတ်သင်လိုက်ကြကုန်’ ဟု ဆိုလိုက်တော့၏။ သို့နှင့် သူတို့သည် ကအဘိကကို သုတ်သင်လိုက်ပြီး တမန်တော်မြတ် (ﷺ) ထံ သွားကာအကြောင်းစုံကို တင်ပြခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ - ဂျာဘီရ် ဘင်နအဘ်ဒုလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် - (၅၃၆၉)

အခန်း(၉) အဘူရာဖိအ် အဘ်ဒု-ဂဟ် ဘင်နအဘီဟုကိုင်က (ခေါ်) စလာမ် ဘင်န အဘီလ် ဟုကိုင်က အား သုတ်သင်ခြင်း

၁၆၁၇။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နအသီးက(ﷺ)အား ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ခန့်အပ်ထား သော အန်ဆွာရ်အမျိုးသားအချို့ကို အဘူရာဖိအ်ထံ (သုတ်သင်ရှင်းလင်းရန်) စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ အဘူရာဖိအ်သည် ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ထိခိုက်နစ်နာစေသည်သာမက ကိုယ်တော့်အား ဆန့်ကျင်သူများကို ကူညီလေ့ရှိ၏။ သူသည် ဟိဂျာဇ်နယ်၌ ကိုယ်ပိုင်ရဲတိုက်ကြီးဖြင့် နေထိုင်၏။ ထိုအစေတော်တို့သည် ရဲတိုက်အနီး နေဝင်ပြီးနောက် ရောက်ရှိ သွားချိန်၌ လူတို့သည် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းအသီးသီးသိမ်းကာ အိမ်ပြန်ကုန်ကြပြီဖြစ်၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်သည် သူ့အဖော်များ အား ‘မိမိနေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်။ ငါသည် ရဲတိုက်အတွင်း ဝင်နိုင်အောင် တံခါးစောင့်ထံသွား၍ ပရိယယ်ဆင်ပါအံ့’ ဟု ပြောကြားပြီး ထွက်သွားလေ၏။ ရဲတိုက်၏တံခါးနီးသို့ရောက်သော် သူသည် မိမိကိုယ်ကို အဝတ်များဖြင့် ဖုံးကာ၍ အခင်းသွားသကဲ့သို့ ဟန်ပြုလေ၏။ လူတို့မှ ရဲတိုက်အတွင်း ဝင်ရောက်ပြီးကုန်သောအခါ တံခါးစောင့်က (မိမိတို့ရဲတိုက် မှ လုပ်သားတစ်ဦးအထင်ဖြင့်) ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ကျွန်၊ ဝင်လိုကဝင်လိုက်လော့၊ ငါတံခါးပိတ်လိုပြီ’ ဟု ပြောလေ၏။ (အဘ်ဒုလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင်မှ ဤသို့ပြန်လည်ပြောပြခဲ့၏။) သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည်ထလာပြီး မင်းတုန်းဖြုတ် ကာ တံခါးဖွင့်ထားလိုက်လေ၏။ အတွင်းသို့လူအပေါင်းရောက်သွားသောအခါ တံခါးစောင့်သည် တံခါးကိုပိတ်၍သစ်သား မင်းတုန်းဖြင့် ချပ်တံလိုက်လေ၏။ (လူရှင်းသွားလျှင်) ကျွန်ုပ်သည် ထလာပြီး မင်းတုန်းဖြုတ်ကာတံခါးဖွင့်ထားလိုက်လေ၏။ အဘူရာဖိအ်၏ အခန်းတွင်း၌ လူအချို့သည် ညဉ့်နက်သည့်တိုင်အောင် အားပါးတရ အလ္လာဟ်သလ္လာဟ် ဆိုနေခဲ့ကြ၏။ ၎င်း၏ ညစဉ်ဆုံတွေ့ခဲ့သော အပေါင်းအသင်းများထွက်ခွာသွားကြသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် သူ့ရိုရာ(အပေါ်ထပ်)သို့ တက်သွားခဲ့ ၏။ တံခါးတစ်ချပ်ဖွင့်(ဝင်)လိုက်တိုင်း ကျွန်ုပ်သည် အတွင်းဘက်မှ ပြန်ပိတ်လိုက်ပါ၏။ ‘ဤနေရာ၌ရှိနေသူ များသည် ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းအားသတ်ဖြတ်နိုင်ချိန်အထိ ကျွန်ုပ်ကို မတွေ့မြင်၊ မဖမ်းဆီးနိုင်ပါစေနှင့်’ ဟု ဖာသာ ရေရွတ်လိုက် ပါ၏။ သို့ဖြင့် ၎င်းထံ ကျွန်ုပ်ရောက်သော် မှောင်ပိန်းနေသောနေရာ၌ မိသားစုများအကြား အိပ်စက်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ သူသည်အိပ်ခန်းအတွင်း မည်သည့်နေရာ၌ရှိနေသည်ကို ကျွန်ုပ်မှ မခန့်မှန်းနိုင်ခဲ့။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်က ‘အို-အဘူရာဖိအ်’ ဟု အော်လိုက်ရာ ၎င်းက ‘မည်သူနည်း’ ဟု မေးလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အသံထွက်ရာသို့ရှေ့ဆက်သွား ပြီး ဓားဖြင့်ထိုးလိုက်၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်၏စိတ်ရှုပ်ထွေးမှုကြောင့် သူ့အားမသတ်နိုင်ခဲ့။ အဘူရာဖိအ်မှ ကျယ်လောင်စွာ အော်ဟစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည်အခန်းပြင်သို့ထွက်လာပြီး တအောင့်မျှစောင့်ကာ ၎င်းထံတစ်ဖန်ပြန်သွား၍ ‘အို-အဘူရာဖိအ်၊ ဘာအသံများနွှေး’ ဟု ပြောလိုက်လေ၏။ ၎င်းက ‘အသင့်မိခင်ဒုက္ခရောက်စေသား၊ အခန်တွင်း၌လူတစ်ယောက်သည် ငါ့အား ဓားဖြင့်ထိုး၏’ ဟုဆို၏။ ကျွန်ုပ်မှ သူ့အားထပ်မံ၍ဓားဖြင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန်ထိုးပါသော်လည်း မသတ်နိုင်ခဲ့။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ဓားကို ၎င်း၏ဝမ်းဗိုက်ထံ ဦးတည်လိုက်ပြီး သူ့နောက်ကျောသို့ ဖောက်ထွက်သည့်တိုင် ထိုးသွင်းလိုက်တော့၏။ သူ့အား ကျွန်ုပ်မှ သတ်လိုက်နိုင်ပြီကို သိသွားသဖြင့် တံခါးတစ်ချပ်ပြီးတစ်ချပ်ဖွင့်ကာ လှေကားမှ အောက်သို့ ဆင်းလေ၏။ ၎င်းနောက် (လှေကားထစ်ဆုံး၌ မြေပြင်ပေါ်ရောက်ပြီအထင်နှင့် ခြေလှမ်းလိုက်သည်တွင် အောက်သို့ပြုတ်ကျပြီး ထိုလမှိုက်ညဉ့်၌ ကျွန်ုပ်ခြေကျိုးသွားလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ခေါင်းပေါင်းစဖြင့် ခြေထောက်အား စည်းနှောင်ကာ တံခါးဝသို့ရောက်သည်အထိ သွားပြီးထိုင်လိုက်၏။ ‘ငါသည် ၎င်းအားအသေသတ်လိုက်နိုင်သည်ကို မသိရမချင်း ဤညဉ့်အပြင်သို့မထွက်’ ဟု ဆိုခဲ့၏။ သို့ဖြင့်ကြက်ဖတွန်ချိန်သို့ရောက်လျှင် နာရေးကြေညာသူမှ တံတိုင်းပေါ်တက်ရပ်လျက် ‘ဟိဂျာဇ်နယ်၏ ကုန်သည်ကြီး အဘူရာဖိအ် ကွယ်လွန်ကြောင်းကြေညာပါ၏’ ဟု ဆိုသော် အခါမှ ကျွန်ုပ်သည်အဖော်များထံပြန်သွားခဲ့ပြီး ‘လွတ်အောင်ပြေးကြပါစို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အဘူရာဖိအ်အား သတ်ဖြတ်တော်မူလိုက်ပြီဖြစ်၏’ ဟု ပြောပြလိုက်၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်(နှင့်အဖော်များ)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ သွားရောက်၍ အကြောင်းအဝဝကို တင်ပြလျှောက်ထားခဲ့၏။ ကိုယ်တော်က ‘အသင့်ခြေကို ဆန့်ထုတ်လော့’ ဟု မိန့်ရာ ကျွန်ုပ်သည် ခြေထောက်ကို ဆန့်ထုတ်လိုက်၏။ ကိုယ်တော်သည်

ကျိုးသွားသောခြေကိုပွတ်သပ်လိုက်ရာတွင် မည်သည့် အနာတရမျှ မရထားသကဲ့သို့ အကောင်းပကတိဖြစ်သွားခဲ့ပေသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အလံဘရာဟံ ဘင်နံအာနိတ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၇၁)

အခန်း(၁၀) အုဟုဒ် စစ်ပွဲ

၁၆၁၈။ အုဟုဒ်စစ်ပွဲနေ့က လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိလာပြီး ‘အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် (ဤစစ်ပွဲ၌) အသတ်ဖြတ်ခံရပါက ကျွန်ုပ် အဘယ်သို့ရောက်မည်ကို ကိုယ်တော်မှ ပြောပြနိုင်ပါသလော’ဟု ဆိုရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ဂျန္နုသ်တွင်းသို့ရောက်အံ့’ဟု ဖြေကြားတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ ထိုသူသည် သယ်ဆောင် လာသော စွန်ပလွံသီးအချို့ကို အဝေးသို့လွှင့်ပစ်လိုက်ကာ ယုဟီးဒ်ဖြစ်သည်အထိ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျဟာရ် ဘင်နံ အဘီဒုလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၇၇)

အခန်း(၁၁) ကုရ်အာန် အာယသ်တော်(၃:၁၁၂)

၁၆၁၉။ ကျွန်ုပ်သည် အုဟုဒ်စစ်ပွဲနေ့၌ လူနှစ်ဦးက ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား အဖော်ပြုလျက် ကိုယ်တော့် ကိုယ်စား တိုက်ပွဲဝင်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၏။ ၎င်းတို့သည် အဖြူရောင်ဝတ်စုံများ ဝတ်ဆင်ထားကြပြီး အလွန်တရာ ရဲရင့်စွာ တိုက်ခိုက်နေခဲ့ကြ၏။ ထိုသူတို့အား ကျွန်ုပ်သည် အလျင်တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးခဲ့သလို နောင်သောအခါတွင်လည်း လုံးဝ မတွေ့ခဲ့ရတော့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-စအဒ် ဘင်နံ အဘီ စက္ကာဆွ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၈၄)

*မှတ်ချက် *

ထိုသူနှစ်ဦးမှာ ကောင်းကင်တမန် ဂျဟာရ်(ကအီးဇ်)တို့ဖြစ်ကြောင်း။

၁၆၂၀။ အုဟုဒ်စစ်ပွဲနေ့၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အတွက် မြားကျည်တောက်ဘူးကိုထုတ်ပေးပြီး ‘ငါ၏ မိနှင့်ဘသည် အသင့်အတွက်စွန့်လှူသည် ဖြစ်ပါစေ။ ရန်သူတို့အား မြားဖြင့်ပစ်လွှတ်တော်လေလော့’ဟု အမိန့်ရှိတော် မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စအဒ်ဘင်နံအဘီစက္ကာဆွ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၈၅)

အခန်း(၁၂) ကုရ်အာန်အာယသ်တော်(၃:၁၂၈)

၁၆၂၁။ အုဟုဒ်စစ်ပွဲနေ့က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မျက်နှာတော်၌ ဒဏ်ရာရရှိသွားသည့်အပေါ် ကိုယ်တော် မြတ် က ‘မိမိတို့၏ တမန်တော်မျက်နှာကို ဒဏ်ရာရစေသည့် အမျိုးသားတို့မှာ အဘယ်ကဲ့သို့ အောင်မြင်နိုင်မည်နည်း’ ဟု ဆိုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အောက်ပါ အာသ်တော်ကျရောက်လာတော့သည်။

‘(အို-မုဟမ္မဒ်) ဤသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်သည် တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်စွက်ပိုင်ခွင့်မရှိပါချေ။ အသျှင်မြတ် သည် ထိုသူတို့ဘက်သို့ ကရုဏာတော်ဖြင့် ပြန်လှည့်သည်ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ခတ်တော်မူသည်ဖြစ်စေ အကြောင်းမှာ ထိုသို့ထည် ကေနီပင် ကျူးလွန်ကြသူများ ဖြစ်၍တည်း’ (၃:၁၂၈)

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်နံမာလ်စက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၉၇-က)

၁၆၂၂။ ရုလုလ္လာဟ်သည် ဖျရ်ဆွလာသ်၏ နောက်ဆုံးရကအသ်တွင် ဦးခေါင်းတော်မော၍ ‘အို-အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၊ မည်သူမည်ဝါ၊ ထိုထိုသူသူ အကြင်သူတို့အား ကျိန်ဆဲတော်မူပါဟု ဆိုတော်မူ၏။ ‘စမီအလ္လာဟ် လိမန်ဟမီဒ်-ရတ္တနာ ဝဘာကလ်ဟမ္မဒ်’ ဆိုပြီးသည့်နောက်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (အထက်ဖော်ပြပါ) အာယသ်တော်(၃:၁၂၈)အား ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အုမီရှ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၃၉၇-ခ)

ဆင့်ပြန်သူ-ကုတ်ရံဘင်န်အော်ဒရလွှာ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၅၈)

အခန်း(၁၉) ခဏအဟ် မျိုးနွယ်စုပိုင်နက်အတွင်းမှ ဘနူအလ်မုဆွံသွလစ်ကံစစ်ပွဲ
စစ်ပွဲ)

(အလံမုရိုင်းစီးအံ)

၁၆၃၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုရှလူလွှာဟ်(❀)နှင့် အတူ ဘန္တအလံမုဆွ်သွလစ်ကံစစ်ပွဲအတွက်သွားခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် အာရော်ကျန်များအနက် သုံ့ပန်းများကို ရရှိခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အမျိုးသမီးများကို တောင့်တခဲ့ကြကုန်၏။ ရာဂဖိစီးမှုပြင်းထန်လာရာဝယ် အလိုမတူ ကာမဆက်ဆံမှုကိုပြုလိုခဲ့ကြ၏။ ယင်းသို့ပြုရန် ရည်ရွယ်သည်တွင် ကျွန်ုပ်တို့မှ ‘ရုရှလူလွှာဟ်(❀)သည် ကျွန်ုပ်တို့အကြား ရှိနေတော်မူပါလျက်နှင့် ကိုယ်တော့်အား ခွင့်မပန်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့မှ ယင်းအမှုကို မည်သို့ပြုနိုင်အံ့နည်း’ဟု ဆိုကြလေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ယင်းကိစ္စကို မေးမြန်း လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ် (❀)က ‘ယင်းအမှုမပြုခြင်းသည် အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။ ထာဝရရှင်သန် သွားနိုင်မည့် ကံကြမ္မာသည် မည်သူ့ထံမှာမှမရှိ။ သို့ရာတွင် ကိယာမသ်နေ့ရောက်မှသာ ထာဝရရှင်သန်မှု ရနိုင်မည်ဖြစ်၏’ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်-အဘူစအိးဒ် အလ်ခို်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၅)

အခန်း(၂၀)   အန်မာရ် စစ်ပွဲ

၁၆၃၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အန်မာရ် စစ်ပွဲကာလအတွင်းအရှေ့ဘက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူထားသော အစီးအနင်းပေါ်မှ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုတော်မူခဲ့ကြောင်း ကွန်ပိတွေ့ခဲ့ရ၏။

ဆင့်-ဂျာတီရ် ဘင်နီ အော်ဒုလ္လာ အလ်အန်ဆွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၆၁)

*မှတ်ချက် *

ထို ဆွလ္လာသ်ကို နဝါဖိလ် ဆွလ္လာသ်ဟု ဖွင့်ဆို ဖော်ပြထား၏။

အခန်း(၂၁)   ဟုဒိုင်းဘိယဟ် စဉ်ပွဲန့ဉ် အာယသ်တော်(၄၈:၁၈)

၁၆၃၆။ မက္ကဟ်အား အောင်နိုင်ခြင်းကို အသင်တို့သည် အောင်မြင်မှုဟု ထင်နေကြပါသလော၊ မက္ကဟ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းကို အောင်မြင်မှုဟုတ်ခွဲပါသလော၊ အောင်မြင်မှုအစစ်အမှန်သည် ဟုဒိုင်းဘိယဟ်နေ၌ ကျွန်ုပ်တို့မှ ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့သော (သစ္စာကတိပြုခဲ့ကြသော) ရိသ္မတ္တဝါးနိသစ္စာခံပွဲသာလျှင်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့မှ အမှန်ပင် ယူဆကြကုန်၏။ ၎င်း ဟုဒိုင်းဘိယဟ်နေ၌ ကျွန်ုပ်တို့အပါအဝင်လူ(၁၄၀၀)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူရှိခဲ့ ကြ၏။ အလ်ဟုဒိုင်းဘိယဟ်သည် ရေတွင်းတစ်ခု၏ အမည်ဖြစ်၏။ ထိုရေတွင်းမှ ရေကို ကျွန်ုပ်တို့အသုံးပြုကြရာ ရေတစ်စက်မျှပင် မကျန်ခဲ့ချေ။ ယင်းအကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အကြောင်းကြားလျှောက်ထားကြသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှ လာရောက်ပြီးနောက် တွင်းနှုတ်ခမ်း၌ထိုင်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်သည် ရေထည့်ထားသည့် ခွက်တစ်လုံးကို တောင်းယူ၏။ ၎င်းတွင်းမှရေဖြင့် ဝူသ္မုပြု၏။ နှုတ်တော်ကျင်း၏။ ဒုအာအိပြု၏။ ၎င်းနောက် ကျန်ရှိသောရေကို ရေတွင်းထဲလောင်းထည့်တော်မူလိုက်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းနေရာ၌ခေတ္တနေပြီးနောက် ရေတွင်းမှ ရေများမှာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အစီးအနင်းတိရစ္ဆာန်များ လိုအပ်သလောက် ထွက်ရှိလာခဲ့ပေသည်။

ဆင့် ပြန်သူ- အလံဘရံအံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၇၇)

၁၆၃၇။ အလ်ဟုဒိုင်ဘိယဟ်၏နွေတစ်နွေတွင် ရုဗုလုလ္လာဟ်(❶)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ‘အသင်တို့သည် ကမ္ဘာမြေ ပေါ်ဝယ် အကောင်းဆုံးလူသားများဖြစ်ကြ၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်တို့လူဦးရေ တစ်ထောင့်လေးရာ ရှိခဲ့ကြ၏။ အကယ်၍ ယခုသွားကြည့်နိုင်လျှင် ကျွန်ုပ်သည်အသင်တို့အား (ကျွန်ုပ်တို့ ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့သော) သစ်ပင်၏ (အောက်ရှိ) နေရာကို ပြသမည်ဖြစ်ပါအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-ကုသိရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၄၇)

၁၆၃၈။ ရှုလုလ္လာဟ်(၁၆၃၈)နှင့် သူဇာ်ဆွေသဟာများကို တံပူများပေးခဲ့ရာ သူတို့သည် ဝါးခွဲကြကုန်၏။ (တံပူစားခွဲကြ၏)။

ဆင့် ပြန်သူ- ရသွင်ဝါးနဲ့ သစ္စာခံယူပွဲ၌ ပါဝင်သူတစ်ဦး မှုရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၄၇၂)

ဖြစ်သော စုဝိုင်းဒ် ဘင်န် အန်နုအ်မာန်း(

၁၆၃၉။ n On ph On G u Bf n f wreaw n f (၁၆၃၉)နှင့်အတူ လမ်းခရီးဆက်နေရင်း ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်အား (အကြောင်းတစ်ရပ်ကို) မေးမြန်းရာ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အား အဖြေပေးခဲ့။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မေးမြန်းရာတွင်လည်း ကိုယ်တော်မှ ဖြေကြားတော်မူခြင်းမရှိခဲ့ချေ။ ထိုသည့်အပေါ် ကျွန်ုပ်သည်မိမိကိုယ်ကို ရည်ညွှန်းပြီး ‘အို-အုမရ်၊ အသင့်မိခင်သည် အသင့်အား လက်လွှတ် ဆုံးရှုံးသွားပါစေ။ အသင်သည် ရုဏ်လုလွှာဟ်(၁၆၃၉)အား သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်မေးမြန်းလိုက်သော်လည်း ကိုယ်တော်မှ ဖြေကြားခြင်းမပြုခဲ့ချေပြီ’ ဟု ပြောဆိုမိလေ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် အခြားမုစ်လင်မ်များ၏ ရှေ့သို့ရောက်အောင် ကုလားအုတ်ကို အလျင်အမြန် ပြေးစေခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆက်နွယ်ပြီး တစ်စုံတစ်ရာ ထုတ်ပြန်ချမှတ်လာမည်ကို စိုးထိတ်နေခဲ့ပေ၏။ တစ်စုံတစ်ဦးမှ ကျွန်ုပ်အားခေါ်သည်ကိုကြားလျှင် ကျွန်ုပ်သည် တစ်ခဏတာမျှပင် မစောင့်နိုင်တော့ဘဲ (မအောင့်အည်း နိုင်တော့ဘဲ) ‘ကျွန်ုပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစ်စုံတစ်ရာ(သော ဗျာဒိတ်တော်) ထုတ်ပြန်ကျရောက်လာမည်ကို ကျွန်ုပ်စိုးထိတ်နေ ခဲ့၏’ဟု ပြောဆိုလိုက်လေသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည်ရုဏ်လုလွှာဟ်(၁၆၃၉)ထံသို့ အစစအရာရာ စလမ်းဆီနှုတ်ခွန်းဆက် ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘နေ(ရောင်ခြည်)သက်ရောက်ခြင်းကိုခံရသော (လောကရှိအရာပေါင်း) ထက် ငါ့ကိုယ်တော်နှစ်သက် တော်မူသော စုရဟ်တစ်ပုဒ်မှာ ဤညဉ့်ထုတ်ပြန်ပို့ချခံရလေပြီ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီး နောက် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ် တော်မူခဲ့ပါ၏။

‘(အို-မုဟမ္မဒ်) ငါအသျှင်မြတ်သည် ထင်ရှားလှစွာသော အောင်မြင်မှုတစ်ရပ်ကို ဧကန်မလွဲ အသင့်အား ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူလိုက်လေပြီ’ (၄၈:၁)

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ် ဘင်န်အလ်ခသွ် သွှာတ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၄၉၄)

*မှတ်ချက် *

ရုရဟ် ဖယ်ဟ်ဖြစ်၏။

၁၆၄၀။ အလ်ဟူးဒိုင်းဘိယဟ်(အဖြစ်အပျက်)၏နှစ်အတွင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ဆွေသဟာ ပေါင်း တစ်ထောင်ကျော်နှင့်အတူ ခရီးထွက်တော်မူခဲ့၏။ ဇုလ်ဟုလိုင်းဖတ် အရပ်သို့ရောက်လျှင် ကိုယ်တော်သည် မိမိ၏ ကုရ်ဘာနီသားကောင်ကို ကြိုးပန်းကုံးစွပ်တော်မူ၏။ ထိုနေရာမှ စ၍အွမ်ရဟ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ဆင်မြန်း တော်မူခဲ့၏။ ခုဇာအဟ်မျိုးနွယ်အုပ်စုမှ မိမိ၏လူယုံသူလျှို့ဝှက်တစ်ဦးကို စေလွှတ်တော်မူလိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆက်လက် ခရီးနှင့်တော်မူရာ ဃဒီးရ်အလ်အရှ်သွာသွ် အမည်ရှိရွာသို့ရောက်လျှင် ထိုသူလျှို့ဝှက်လာပြီး ‘ကုရ်ဒီးရ်ထို့၌ ကိုယ်တော်အား ရင်ဆိုင်ရန် မြောက်မြားလှစွာသောလူတို့အား ခေါ်ယူစုဆောင်းထားကြ၏။ ၎င်းတို့သည် အီသီယိုပီးယန်းတို့ကိုလည်း ခေါ်ယူထားကြကုန်၏။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်အား တိုက်ခိုက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကအ်ဘဟ်အတွင်း မဝင်ရောက်နိုင်အောင်တာဆီးပိတ်ပင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ပြုလုပ်ကြပေအံ့’ဟု လျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ် (ဆွ)က ‘အို-လူအပေါင်းတို့ ငါ့အား အသင်တို့ အသိပေးကြကုန်။ ငါတို့အား ကအ်ဘဟ်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းမှ တာဆီးလိုသူတို့၏ မျိုးဆက်များနှင့် မိသားစုများကို ချေမှုန်းမည်ဆိုပါလျှင် အသင်တို့ထောက်ခံကြ ပါသလော။ အကယ်၍သူတို့သည် ငါတို့ထံ (ငြိမ်းချမ်းရေးအလို့ငှာ) လာရောက်ကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မုရ်ရစ်က်များအနက် သူလျှို့ဝှက်တစ်ဦးကို ခေါ်ယူ၍ ယင်းသို့မဟုတ်ခဲ့ပါက ငါတို့သည် ၎င်းတို့အား အခြေအနေဆိုး တစ်ခုအတွင်းသို့ ထားရစ်လိုက်ပါအံ့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ထိုရောအခါ အဘူဘကရ်(၁၆၄၀)က ‘ယာ-ရုဏ်လုလွှာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် ကအ်ဘဟ်အိမ်တော်ကား ဖူးမြော်ရန်ရည်စူးချက်ဖြင့် ရောက်လာခြင်းဖြစ်တော်မူပါသည်။ တစ်စုံတစ်ဦး အား တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းရန်အတွက် မဟုတ်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ ရှေ့ဆောင်မူပါလော့။ ဤအရေးအရာများအပေါ် ကျွန်ုပ်တို့အား တာဆီးသူ မည်သူမဆို ကျွန်ုပ်တို့မှ တိုက်ခိုက်ပါအံ့’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်အားဖြင့် ရှေ့ဆက်ကြကုန်လော့’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မစ္စဝရ် ဘင်န်မာရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၄၉၅)

၁၆၄၁။ အုမရ်သည် မိမိမြင်းကို အန်ဆွာရီအမျိုးသားတစ်ဦးထံမှ ယူဆောင်လာရန်သားဖြစ်သူ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အုမရ်(၁၆၄၁)အား စေလွှတ်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်ထိ လူတို့သည် သစ်ပင်အနီး ရုဏ်လုလွှာဟ်(၁၆၄၁)ထံသို့ ဘိုင်းအသ် ပေးနေကြသည်ကို အုမရ်မှ သတိမပြုမိခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်ရာ အိဘ်နုအုမရ်သည် ဦးစွာဘိုင်းအသ် သွားရောက်ပေးခဲ့၏။ ၎င်းနောက်မြင်းကိုသွားယူပြီး

အုမရ်ထံဆောင်ယူလာခဲ့၏။ အုမရ်သည် တိုက်ပွဲဝင်ရန်အတွက် ချပ်ဝတ်တန်စာ ဆင်မြန်း လျက်ရှိစဉ် အိတ်နုအုမရ်က လူတို့မှာ သစ်ပင်အောက်၌ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဘိုင်အသ်ပေးနေကြကြောင်း အသိပေး လိုက်၏။ သို့နှင့် အုမရ်သည် အိတ်နုအုမရ်နှင့်အတူ ထွက်လာ၍ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ပါ၏။ ဤဖြစ်အင် အပေါ် ‘အိတ်နုအုမရ်သည် အုမရ်ထက်အလျင် အစွလာမ်သို့သက်ဝင်ခဲ့သည်’ဟူ၍ လူတို့အကြား ဆိုစကားတွင်ခဲ့ ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-နယ်အိမ် **မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၀၀)**

၁၆၄၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အွမ္မရဟ်ပြုတော်မူစဉ်က ကျွန်ုပ်တို့လည်းအတူရှိခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သွါဖ်ပြုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့လည်း လိုက်ပြု၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုလျှင်ကျွန်ုပ်တို့လည်း ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ဝတ်ပြုနေကြ၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်မှ အဆွံဆွဟ်နှင့် အလ်မရ်ဝတ်အကြား စအီလျှောက်တော်မူသောအခါ မည်သူမျှ ကိုယ်တော်အား ဒုက္ခမပေးနိုင်အောင် မကွက်သားတို့အားအံ့တု၍ ကိုယ်တော်ကို ကာကွယ်လိုက်ပါခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအဘီဆိုင်ဖာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၀၀)

အခန်း(၂၂) ဇာသိကရ်ဒ် စစ်ပွဲ

၁၆၄၃။ တစ်ကြိမ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဖရ်ရဆွလာသ်၏ ပထမအဇာန်မတိုင်မီ (မဒီနဟ်မှ ဃာဘဟ်)သို့ ထွက်လာ ခဲ့၏။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ကုလားအုတ်မများကို ဇီကရ်ဒ်နေရာ၌ ကျောင်းလွှတ်လေ့ရှိ၏။ (လမ်းခုလတ်၌) အဘ်ဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်နီအောင်းဖ်(رضي الله عنه)၏ ကျွန်စေတစ်ဦးနှင့် ဆုံတွေ့ရာ ၎င်းက‘ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ကုလားအုတ်များမှ အဓမ္မယူဆောင်သွားခြင်း ခံရလေပြီ’ဟု ပြောကြားလေ၏။ (ဆက်လက်၍ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-၁၃၀၀ အတိုင်းဖြစ် ၏။ အဆိုသတ်၌ ထပ်မံဖော်ပြထားသည်မှာ) ယင်းအရေးပြီးဆုံးသော် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ပြန်လာခဲ့ကြ၏။ ရှုလုလ္လာဟ် (ﷺ)သည် မိမိ၏ကုလားအုတ်ထက်ဝယ် ကျွန်ုပ်တို့အားကိုယ်တော်နောက်ကျောဖက်မှ ထိုင်စေပြီး မဒီနဟ်ဝင်သည် အထိ စီးနင်းလာခဲ့ကြပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ် ဘင်နီအလ်အတ်ကီဝ်အိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၀၆)

အခန်း(၂၃) ခိုင်ဘရ် စစ်ပွဲ

၁၆၄၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ခိုင်ဘရ်သို့ခရီးနှင့်ခဲ့ကြ၏။ ညဉ့်အချိန်၌ ခရီးဆက် နေကြစဉ် အုပ်စုအတွင်းမှ လူတစ်ဦးက အာမိရ်(رضي الله عنه)အား ‘အို-အာမိရ်၊ အသင်၏လင်္ကာတေးကို ကျွန်ုပ်တို့မှ မကြားရပေ ဘူးလော’ဟု ပြောလေ၏။ အာမရ်သည် လင်္ကာစာဆိုတစ်ဦးဖြစ်၏။ သို့ဖြင့်သူသည် (အစီးအနင်းပေါ်မှ) အောက်ဆင်း ကာ ကုလားအုတ်ခြေလှမ်းများ၏ စည်းကမ်းချက်အတိုင်း လင်္ကာတေးကိုလူတို့အတွက် ရွတ်ဆိုလေတော့၏။ (လင်္ကာအဓိပ္ပာယ်မှာ-

‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်။ အသျှင်မြတ်၏ ညွှန်ပြမှုသာမရှိပါလျှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် လမ်းမှန်ပေါ်ရှိကြ မည် မဟုတ်ပါ။ ဆွဒကဟ်ပေးခြင်းနှင့် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်းဟူ၍လည်း ရှိပေအံ့မည်မဟုတ်ပါ။ သို့ဖြစ်လေရာ ကျွန်တော်မျိုးတို့ ကျူးလွန်မိသည့်ပြစ်မှုများကို ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးသနားတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အရေးအရာ အပေါင်းမှာ နှုတ်လမ်းတော်၌ စွန့်လျှစ်တေးခြင်း ဖြစ်ကြပါစေ။ ၎င်းအပြင်ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု မင်္ဂလာ ပို့ဆောင်ပေးသနားတော်မူပါ။ ရန်သူများနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ဆုံစဉ် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ခြေများကို မြဲမြံစေတော်မူပါ။ အကယ်၍များ ၎င်းတို့မှ ကျွန်တော်မျိုးတို့ကို မတရားမှုဖက်သို့ ဖိတ်ခေါ်သော် ကျွန်တော်မျိုးတို့မှ ငြင်းဆန်ကြပါအံ့။ (ထို)ကာမိရ်တို့သည် အခြားသောအရာများထံ အကူအညီရယူရေးအတွက် ကျွန်တော်မျိုးတို့နှင့် ဆန့်ကျင်လျက် ဟစ်သံညာသံများ ပြုကြကုန်၏’

၎င်းအပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ထိုကုလားအုတ်ကို မောင်းနှင်သူ(လင်္ကာရွတ်ဆိုသူ) မည်သူ နည်း’ဟုမေးမြန်းတော်မူရာ လူတို့က ‘သူသည် အာမိရ်ဘင်နီအလ် အတ်ကီဝ်အိ ဖြစ်ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကြင်နာသနားမှု သူ့ထံ သက်ရောက်တော်မူပါစေ’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ လူတို့အနက် တစ်စုံတစ်ယောက်က ‘ယာ-ရှုလုလ္လာဟ် ထိုအရာ (ယုဟီးဒ်ဖြစ်ခြင်း)သည် သူ့အပေါ်အတည် ဖြစ်နေ၍လော၊ သူနှင့်အတူ ကျွန်ုပ်တို့သည် တာရှည်မနေရနှင့်တော်ပြီလော’ဟု ဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ခိုင်ဘရ်သို့ရောက်ပြီး မြို့ကို ဝိုင်းရံပိတ်ဆို့ထားခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည်(အစာရေစာပြတ်တောက်ပြီး)ဆာလောင်မှု ပြင်းပြင်းထန်ထန်ခံစားရကုန်သည်အထိ

ဝိုင်းရံပိတ်ဆို့ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မှစ်လင်မ်တို့အား အောင်မြင်စိုးမိုးရန် ကူညီစောင့်မတော်မူခဲ့ပါသည်။ မြို့ကိုသိမ်းပိုက်နိုင်သည့်နေ့၏ ညနေခင်းတွင် မှစ်လင်မ်တို့သည် မီးပုံကြီးကိုမွှေးခဲ့ကြကုန်၏။ တမန်တော်(ﷺ)မှ ‘ဤမီးများမှာ ဘာများနည်း’ မည်သည့်အရာကို ချက်ပြုတ်ရန် မီးမွှေးနေကြသလော’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ လူတို့က ‘အသားများချက်ပြုတ်ရန် ဖြစ်ကြောင်းပါ’ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ကိုယ်တော်က ‘မည်သည့်အသားနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘မြည်းသတ္တဝါတို့၏ အသားများဖြစ်ကြပါသည်’ဟု လျှောက်တင်သော် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘အသားများကို လွှင့်ပစ်၍ (ချက်ပြုတ်သော)အိုးများကို ရိုက်ခွဲလိုက်ကြကုန်’ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ တစ်ဦးသောသူက ‘ယာ-ရဗုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းသို့ပြုမည့်အစား အသားများလွှင့်ပစ်၍ အိုးများကိုစင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောခြင်း ပြုနိုင်ပါသလော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ပြုလိုကပြုစေ’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ စစ်သည်များတန်းစီပြီးတိုက်ခိုက်ကြရာဝယ် အာမိန်(ﷺ)သည် ယဟူဒီတစ်ဦးကို ခြေထောက်ကို ခုတ်ဖြတ်ရန်အားထုတ်ခဲ့၏။ သူ၏ဓားမှာ တိုလွန်းနေသဖြင့် ထက်မြဲသောဓားသွားမှာ သူထံပြန်လှည့်လာ၍ သူ၏ဒူး ထိခိုက်သွားလေ၏။ ၎င်းဖြင့်သူကျဆုံးသွားခဲ့ပေသည်။ မှစ်လင်မ်တို့ စစ်မြေပြင်မှ ပြန်လာကြသောအခါ ရဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အား (ဝမ်းနည်းကြေကွဲနေသည်ကို) တွေ့မြင်လျှင် ‘အသင် ဘာအနှောင့်အယှက်ကြုံနေရသနည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်၏မိနှင့်ဘသည် ကိုယ်တော့်အတွက် စွန့်လှူသည်ဖြစ်ပါစေ။ အာမိန်၏(ကောင်းမှု) လုပ်ရပ်များ အချည်းအနှီးဖြစ်ရလေပြီဟု လူတို့မှပြောဆိုနေကြပါသည်’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ (အာမိန်သည် မိမိကိုယ်ကို သတ်သေရသည့်ဇာတ် ဖြစ်သွားသည်ကို ရည်ညွှန်းသည်။) ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ယင်းသို့ပြောဆိုသူတိုင်း မှား၏။ အကြောင်းမှာ အာမိန်သည် အကျိုးကုသိုလ်နှစ်ဆနှစ်ပြန် ဆွတ်ခူးသွား၍ ဖြစ်၏’ဟု ဆိုပြီး လက်ညှိုး နှစ်ချောင်းထောင်ကာ ဆက်လက်၍ ‘သူသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ဇွဲနပ်ဖြင့် ရုန်းကန်ခဲ့သူဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် အာမိန်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် လုပ်ရပ်မျိုးအောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သူမှာ အာရတ်လူမျိုး၌ အနည်းအကျဉ်းမျှသာ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ အလားတူ ဟဒီးဆ်တစ်ရပ်၌ ‘သူသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ရုန်းကန်အားထုတ်ခဲ့သူဖြစ်၏’ဟု ဆင်ပြန်ထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စလမတ် ဘင်န်အလ်အတ်က်(၁) (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၀၉)

*မှတ်ချက် *

လူအနည်းငယ်မှာသာဆောင်ရွက်နိုင်သောလုပ်ရပ်မျိုးဟု သတ်မှတ်လူမျိုးစဉ်းလက်အမိန့်တော်ကြောင့် ပြုကြကုန်ရာမှ ဂျဟာဒ်၌ စိတ်ဓာတ်မြင့်တင်ပေးခြင်း၊ ရန်သူနှင့် ရင်ဆိုင်ရစဉ် အကောင်းဆုံး အားထုတ်သွားခြင်းတို့ကို အားထုတ်နိုင်ရန် အကျိုးရှိပါသည်။

၁၆၅၄။ ရဗုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ခိုင်ဘရ်သို့ ညဉ့်ပိုင်း၌ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့၏။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၂၄၃ အတိုင်းဖြစ်ပြီး၊ ထပ်မံတွဲ၍ ပါရှိသည်မှာ) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ယင်းရန်သူတပ်သားတို့ကို သေဒဏ်စီရင်တော်မူ ပြီး ၎င်းတို့၏ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များအား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်လာစေခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၁၀)

၁၆၄၆။ ရဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ခိုင်ဘရ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့ရာတွင် လူတို့သည် (အမြင့်တစ်နေရာကို ဖြတ်ကျော်သည့် အခါတိုင်း) တောင်ကြားအပေါ်စီးမှကြည့်ကာ အသံများကိုမြှင့်တင်၍ ‘အလ္လာဟ်အုတ်ကဘရ်၊ အလ္လာဟ် အုတ်ကဘရ်’ဟု ဟစ်အော်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းအပေါ် ရဗုလုလ္လာဟ်(ဆွ)က ‘အသင်တို့၏ အသံများကိုနှိမ်လိုက်ကြကုန်။ အကြောင်းမှာ အစဉ်အလာ နားပင်းနေသော၊ တည်ရှိမနေသောသူအား ခေါ်ဆိုနေကြခြင်းမဟုတ်လော၊ စင်စစ် အသင်တို့အော် ခေါ်နေကြသည်မှာ အသင်တို့နှင့် နီးကပ်စွာရှိသော အကြွင်းမဲ့ကြားတော်မူသော- အသင်တို့နှင့်အတူ ရှိနေသည့် အရှင်သခင် ဖြစ်တော်မူ၏’ဟုအမိန့်ရှိခဲ့ပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ရဗုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ အစီအနင်းတော်နောက်မှရှိနေပြီး ကျွန်ုပ်၏ ‘လာဟောင်းလ ဝလာကူးဝသ အစ်လ္လာဘီလ္လာဟ်’ဟူသော ဆိုသံကို ကြားတော်မူသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်အား ‘အို-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်ကိုင်စ်’ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရဗုလုလ္လာဟ်၊ လဘ်ဘိုင်းက (အသင့်ရှိပါကြောင်း)’ဟု ထူးလိုက်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါသည် ဂျန္နုသ်၏ရတနာများအနက် တစ်မျိုးကိုအသင့်အား ပြောပြရမည်လော’ဟု မိန့်ရာကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရဗုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏မိနှင့်ဘသည် ကိုယ်တော့်အတွက် စွန့်လှူသည် ဖြစ်စေသား’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းမှာ လာဟောင်းလ ဝလာကူးဝသ အစ်လ္လာဘီလ္လာဟ်ပင် ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစာ အလ်အရအိုရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၁၆)

၁၆၄၇။ ဃဇ်ဝဟ်တစ်ခု၌ဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မုရ်ရစ်ကများနှင့်တွေ့ဆုံကာ နှစ်ဖက်စစ်တပ် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြကုန်၏။ နှစ်ဖက်စစ်တပ်မှ သက်ဆိုင်ရာ တပ်စခန်းသို့ အသီးသီးပြန်လှည့်ကြရာတွင် မိုဗင်မ်တို့အနက်

လူတစ်ဦးသည် (ပြန်လည်မလာဘဲ ရှေ့ဆက်ကာ) လူစုကွဲနေသော ရန်သူတစ်ဦးချင်းနောက်သို့လိုက်၍ ဓားဖြင့် လိုက်လံခုတ်လျက်ရှိနေ၏။ ‘ယာ-ရုလုလွှာဟ်၊ ထိုသူ(အမည်ကိုဖော်ပြလျက်)ကဲ့သို့ မည်သူတစ်ဦးမျှ ပြောင်မြောက်စွာ မတိုက်ခိုက်နိုင်လေပြီ’ဟုလျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ထိုသူသည် ငရဲသားအနက်မှ ပင်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက်လူတို့အနက်တစ်ဦးက ‘ကျွန်ုပ်သည်ထိုသူ့နောက်လိုက်ပြီး သူ၏နှေးသော၊ မြန်သောလှုပ်ရှားမှုများ၌ သူနှစ်ဦးတို့ရှိပါအံ့ (လိုက်ကြည့်အံ့)’ဟု ဆိုလေ၏။ ရဲဝံ့စွာတိုက်ခိုက်လျက်ရှိသူသည် ဒဏ်ရာရထိခိုက်သွားပြီး ချက်ချင်းသေဆုံးလိုခဲ့၏။ ထိုအခါ သူသည် ဓားလက်ကိုင်ကို မြေတွင်စိုက်ပြီး ဓားသွားကို မိမိ၏ရင်ညွန့်၌ထားကာ ၎င်းအပေါ်ထိုးဝင်၍ သေကြောင်းကြံခဲ့လေ၏။ ၎င်းနောက် လိုက်သွားကြည့်သူသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပြန်လာပြီး ‘မုချကေန် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှ သက်သေခံပါ၏’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘မည်သူကို ဆိုခြင်းနည်း’ဟု မေးတော်မူခဲ့ပါ သည်။ ‘တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လူအများစုမှ သုခဘုံသားဟု ထင်မြင်ရသောလုပ်ရပ်များ ပြုကောင်းပြုနေသော်လည်း စင်စစ်၌ ထိုသူသည် ငရဲသားများအနက်မှ ဖြစ်နေ၏။ ထို့အတူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လူအများမှ ငရဲဘုံသားဟု တင်မြင်ရသော လုပ်ရပ်များပြုကောင်းပြုနေသော်လည်း စင်စစ်၌ ထိုသူသည်သုခဘုံသားအနက်မှ ဖြစ်နေ၏’။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ် ဘင်န် စအ် အတ်စာဖ်ဒီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၈၈)

၁၆၄၈။ (အထက်ပါ ဟဒီးဆ်တော်ရှိ ကိုယ်တော်မိန့်ကြားချက်ကို အခြားဆင့်ပြန်မှုတစ်ရပ်၌ ဤသို့တွေ့ရ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ-

‘အို-မည်သူမည်ဝါ၊ မုအ်မင်န်အပ မည်သူမျှ ဂျန္နုသ်သို့ဝင်ရောက်ရမည်မဟုတ်ဟု ထရ်၍ ကြေညာ လိုက်လော့။ မုချကေန် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကောက်ကျစ်ယုတ်မာသူဖြင့် သာသနာအား အထောက်အကူ ပြုတော်မူမည်ဖြစ်အံ့’။

rl&f;urf;\l 'DqftrSwpD (5 ; 5 1 5)

*မှတ်ချက် *

ကောက်ကျစ်ယုတ်မာသူများကြောင့် ဖြင့် မတ်မှန်ကန်သူတို့သည် သာသနာအပေါ် ရပ်တည်မှုပိုမိုကြံ့ခိုင်လာသည်။

၁၆၄၉။ ခိုင်ဘရ်စစ်ပွဲ၌ ကျွန်ုပ်၏ခြေထောက်တွင် ဒဏ်ရာတစ်ခုရသွားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ထံ တော်သို့သွားရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းဒဏ်ရာအပေါ်သို့ တံတွေးသံကြိမ်ထွေးတော်မူခဲ့၏။ ထိုအချိန်မှစ၍ ယနေ့ချိန်ထိ ကျွန်ုပ်မှာမည်သည့် နာကျင်မှုကိုမျှ မခံစားရတော့ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ်ဘင်န် အလ်အတ်ကီဝ်အ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၈၇)

၁၆၅၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခိုင်ဘရ်နှင့် အလ်မဒီနစ်ကြား၌ သုံးညဉ့်နေထိုင်ပြီးနောက် ဆွဖီယဟ် (ﷺ)အား လက်ဆက်ထိမ်းမြားတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်၏ မင်္ဂလာအခမ်းအနားသို့ မုစ်လင်မ်များကို ကျွန်ုပ်မှ ဖိတ်ကြား ခဲ့၏။ ယင်းအခမ်းအနား၌ အသားသော်လည်းကောင်း၊ မုန့်သော်လည်းကောင်း မရှိခဲ့ချေ။ သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ဘီလုဟ်(ﷺ)အား သားရေချပ်များကို ဖြန့်ခင်းရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ယင်းတို့အပေါ် စွန့်ပလွံသီးများ၊ ဒိန်ခဲခြောက်များ၊ ထောပတ်တို့ကို ထားရှိစေတော်မူခဲ့၏။ ‘သူမ (ဆွဖီယဟ်)သည် မုအ်မင်န်တို့၏ မိခင်မွန်များ၌ အပါအဝင် ဖြစ်လာမည်လော၊ ကိုယ်တော်လကျာလက်မှ ပိုင်ဆိုင်သောသူ (ကျွန်သို့ပန်း)သာ ဖြစ်လာမည်လော’ဟု မုစ်လင်မ်တို့သည် အချင်းချင်းပြောဆိုခဲ့ကြပေ၏။ ၎င်းနောက်အချိန်က ‘အကယ်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သူမအား ခြံပင်ဆောင်းစေပါလျှင် သူမသည် မုအ်မင်န်တို့၏ မိခင်မွန်များ (ကိုယ်တော်ကြင်ရာတော်များ)အနက် အပါအဝင် ဖြစ်ပေအံ့။ အကယ်၍ ကိုယ်တော်မြတ်သည်သူမအား ခြံပင်အကာအကွယ် မဆောင်းစေခဲ့ပါက သူမသည် ကိုယ်တော် ကျွန်စေအမျိုးသမီးများအနက်မှ ဖြစ်ပေအံ့’ဟု ဆိုကြလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ထွက်ခွာကြွချီသောအခါ ကိုယ်တော် ကုလားအုတ်ပေါ် ကိုယ်တော်ကျောဖက်၌ သူမအတွက် နေရာစီစဉ်ပြီး သူမအား ခြံပင်အကာအကွယ် ဆောင်းအုပ်စေ တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၄၄)

၁၆၅၁။ ခိုင်ဘရ်စစ်ပွဲနေ့က ရုလုလွှာဟ်(ﷺ)သည် မုသ်အသင်နီစာအ်(အမျိုးသမီးများကို ယာယီထိမ်းမြား ခြင်း)နှင့် မြည်းသားစားခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

၁၆၅၂။ ခိုင်ဘရ်စစ်ပွဲနေ့၌ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် (ခိုင်ဘရ် စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများကို) မြင်းပိုင်ရှင် (မြင်းသည် တော်)တို့အားဝေစုနှစ်စု၊ ခြေလျင်စစ်သည်များအား ဝေစုတစ်စုနှုန်းဖြင့် ခွဲဝေပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအုမရှိ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၇၇)

၁၆၅၃- တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဟိဂျရ်သ်ပြုသည့်သတင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ယီမင်၌ ရှိနေစဉ် ရရှိခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်မြတ်ရှိရာသို့ မဟာဂျိရုန်းနံများအဖြစ် ခရီးထွက်လာကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ညီအစ်ကိုသုံးဦး၌ ကျွန်ုပ်သည် အထွေးဆုံးဖြစ်၏။ အစ်ကိုနှစ်ဦးမှာ အဘူဘုရ်ဒဟ်နှင့် အဘူရုဟ်မိတို့ဖြစ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး စုစုပေါင်း (၅၃)ဦးဖြစ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လှေတစ်စီးဖြင့် အီသီယိုးပီးယားရှိ နဂျာရှီ(နဂပ်စ် ဘုရင်)ထံသို့ သွားခဲ့ကြကုန်၏။ ယင်းနေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂျအ်ဖရ် ဘင်န အဘီသွာလစ်ဘ်(ﷺ)နှင့်တွေ့ဆုံပြီး သူနှင့်အတူနေခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး (မဒီနဟ်သို့)ထွက်လာကြရာ ခိုင်ဘရ်ကိုသိမ်းပိုက်နိုင်ချိန်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ဆုံစည်းခဲ့ကြ၏။ လှေသမားများဟုအမည်တွင်သည့် ကျွန်ုပ်တို့အား လူအချို့က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်တို့ထက်အလျင် ဟိဂျရ်သ်ပြုခဲ့ကြ၏’ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူပါလာသော အတစ်မာအ်ဘင်နသ် အုမိုင်းစ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်ဟမ်ဆွဟ်(ﷺ)၏ ဧည့်သည်ဖြစ်၏။ သူမသည် နာဂျရှီသို့ ပြောင်းရွှေ့ ခဲ့ကြသော အခြားမုစ်လင်မ်တို့နှင့်အတူ ဟိဂျရ်သ်ပြုခဲ့ရသူတစ်ဦးဖြစ်၏။ အတစ်မာအ် လင်နသ် အုမိုင်းသ်(ﷺ)သည် ဟမ်ဆွဟ်(ﷺ) နှင့် အတူရှိနေကြစဉ် အုမရ်(ﷺ)ရောက် ရှိ လာ၏။ အတစ်မာအ် ကိုတွေ့သော် ‘မည်သူနည်း’ဟု မေးလေရာ သူမက ‘အတစ်မာအ်ဘင်နသ်အုမိုင်းစ်’ဟုပြောပြ၏။ အုမရ်က ‘သူမသည် အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံသူလော၊ သူမသည် တိုင်းတစ်ပါးသူ မဟုတ်လော’ဟု မေးရာ အတစ်မာအ်က ‘မှန်၏’ဟု ဖြေလေသည်။ ထိုအခါ အုမရ်က ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်မတို့ထက်အလျင် ဟိဂျရ်သ်ပြုခဲ့ကြသူများဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင်မတို့ထက်ပို၍ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ) အပေါ် အခွင့်အရေးရထားပြီးဖြစ်သည်’ဟု ပြောလေ၏။ ဤတွင် အတစ်မာအ်သည် ဒေါသထွက်လာပြီး ‘အလျှင်းမဟုတ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်တို့အနက်မှ ဆာလောင်သူတို့ကို ကျွေးမွေးနေခဲ့သော-အသင်တို့အနက်မှ အသိနိမ့်ပါးသူများကို လမ်းညွှန်နေတော်မူခဲ့သော ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဝေးလံခေါင်သီ မနေချင်စရာ အီသီယိုး ပီးယားနယ်မြေ၌ ရှိနေခဲ့ကြ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အသင်ပြောသမျှကို ကျွန်မသည် ရုစူလုလ္လာဟ် (ﷺ)ထံ မတင်ပြသေးသမျှကာလပတ်လုံး စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း အလျှင်းပြုမည်မဟုတ်။ ထိုစဉ်က ကျွန်မတို့မှ ဒုက္ခခံခဲ့ကြရ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုလည်း ခံခဲ့ကြရကုန်၏။ ကျွန်မသည် ဤအကြောင်းအား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ တင်ပြပြီး အရေးဆိုပါအံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်မသည် မည်သည့်မုသားကိုမျှဆိုမည်မဟုတ်၊ အသင့်စကားကိုလည်း လိုတိုးပိုလျှော့မလုပ်’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ကြွရောက်လာတော်မူသောအခါ သူမက ‘ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ်၊ အုမရ်မှ ဤသို့ဤနယ် ပြောခဲ့ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က ‘သူ(အုမရ်)သည် အသင်တို့ထက်သာပို၍ ငါ့အပေါ်၌ အခွင့်အရေးမရှိ။ သူနှင့်သူ့အပေါင်းအပါတို့သည် ဟိဂျရ်သ်တစ်ခု၏ကုသိုလ်ရှင်များသာဖြစ်ပြီး အသင်တို့ လှေသမား များမှာမူ ဟိဂျရ်သ်နှစ်ခု၏ ကုသိုလ်ရှင်များ ဖြစ်ကြ ပေသည်’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၇၉-က)

၁၆၅၄။ အရ်အရီးယူးန်အုပ်စုတို့သည် ညဉ့်အချိန်၌ မိမိတို့၏အိမ်သို့ ပြန်ဝင်ရောက်ပြီး ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ဖတ် ရွတ်လေ့ရှိကြသည့် အသံများကို ငါကိုယ်တော်မှ အမှတ်တရရှိလှပေ၏။ နေ့အချိန်အတွင်း သူတို့သည် အိမ်အတွင်း၌ ရှိနေလျှင် သူတို့၏အိမ်မှန်းငါမသိရ။ ငါသည်သူတို့၏ နေအိမ်များအားညဉ့်အခါ၌ မမြင်ရသော်လည်း ၎င်းတို့၏ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်သံများကြောင့် ၎င်းတို့၏နေအိမ်များကို မှတ်မိသိရှိရပေ၏။ ၎င်းတို့အနက် ဟကီးမ်သည် ရန်သူ မြင်းသည်တော်တို့နှင့် ဆုံတွေ့လေတိုင်း ‘ကျွန်ုပ်၏အဆွေအပေါင်းတို့က သူတို့အားစောင့်နေရန် အသင်တို့ကို အမိန့်ပေး ကြသည်’ဟု ဆိုသူတို့အား ပြောလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာအရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၇၉-ခ)

၁၆၅၅။ ခိုင်ဘရ်အား အောင်နိုင်သိမ်းပိုက်ပြီးကာစ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) (ရိုရာ မဒီနာသို့ ဟိဂျရသ်ပြု ရောက်လာတွေ့ဆုံတွေ့ခဲ့ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား (စစ်နိုင်လက်ရ ပစ္စည်းများမှ) ဝေစုတစ်စု ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့မှအပ စစ်ပွဲအတွင်း မပါဝင်သူအား ပေးကမ်းချီးမြှင့်သည် ဟူ၍ မရှိခဲ့ချေ။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၄၀)

အခန်း(၂၄) အွမ္မရသုလ်ကသွာအ်
၁၆၅၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိုင်မူနဟ်(ﷺ)အား (အွမ္မရဟ်၏ အိတ်ရာမ်ကို ဝတ်ဆင်ထားသော) မဟ်ရင်မ်၏ အခြေအနေ၌ ထိမ်းမြားတော်မူခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် မဟ်ရင်မ်၏ အခြေအနေလွန်မြောက် ပြီးမှ ထိမ်းမြားခြင်းကိုအတည်ပြုတော်မူခဲ့၏။ (ခန်းဝင်တော်မူခဲ့၏။) မိုင်မူနဟ်(ﷺ)သည် စိရိဖ်အရပ်၌ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘူမုစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၅၉)

*မှတ်ချက် *
၁။ အွမ္မရသုလ် ကသွာအ်= ပျက်ကွက်သွားသော သို့မဟုတ် လွတ်သွားသော သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာ၏တားဆီးမှုခံရသူအဖြစ် ပြန်လည်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
၂။ စိရိဖ်သည် မက္ကာဟ်မြို့အနီးမှ အရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

အခန်း(၂၅) ရှမ်(ဆီးရီးယား)နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားသော မုအ်သဟ်ယင်ဝဟ်
၁၆၅၇။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မုအ်သဟ်စစ်ပွဲကာလအတွင်း ဇိုင်းဒ်ဘင်နီဟာရီဆဟ်(ﷺ)အား တပ်မတော် ၏ ဦးစီးအဖြစ် ခန့်အပ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ‘အကယ်၍ ဇိုင်းဒ်သည်ကျဆုံးလျှင် ဂျအ်ဖရ်သည် သူ့နေရာသို့ ဝင်စေ။ အကယ်၍ ဂျအ်ဖရ်ကျဆုံးလျှင် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီရဝါဟဟ်သည် သူ့နေရာသို့ဝင်စေ’ဟူ၍မိန့်မှာတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထိုစစ်ပွဲတွင် ၎င်းတို့အတူပါဝင်ခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ပသည်ယဟ်ဒီတို့၏ ရုပ်ကလာပ်များအကြား ဂျအ်ဖရ် ဘင်နီအဘီ သွာလစ်ဘ်(ﷺ)အား ရှာဖွေကြရာ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်၌ ဓားသို့မဟုတ်မြား၏ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ပေါင်း (၉၀)ကျော်ကို တွေ့ခဲ့ကြရကုန်၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နုအုမ္မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၆၀)

*မှတ်ချက် *
မုအ်သဟ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ထံ၌ဆောင်သာ/မူသဟ် ဟူ၍အသံပြုကြ၏။

အခန်း(၂၆) အူစာမဟ် ဘင်နီဇိုင်းဒ်အားအလ် ဟုရကုသ်သို့ ရုလုလ်-၁ဟ်(ﷺ)မှ စေလွှတ်ခြင်း
၁၆၅၈။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား (ဂျူဟိုင်းနဟ်မျိုးနွယ်စုတို့၏ နေရာတစ်ခုဖြစ်သော အလ်ဟု ရကုသ်သို့ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ နံနက်ခင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းတို့အား ထိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့အား အောင်မြင်ခဲ့ပါ၏။ ၎င်းတို့အနက် လူတစ်ဦးနောက်သို့ ကျွန်ုပ်နှင့် အန်ဆွာရီအမျိုးသားတစ်ဦးမှ လိုက်ခဲ့ကြ၏။ လိုက်မီသောအခါ ၎င်းသူက ‘လာအီလားဟ အစ်လလ္လာဟ်’ဟု ရွတ်ဆိုလေ၏။ ဤသည်ကိုကြားသော် အန်ဆွာရီမှ ရပ်တန့်ခဲ့သော်လည်း ကျွန်ုပ်မှာမူ ၎င်းသူအား လုံဖြင့်ထိုး၍ သတ်ခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ပြန်ရောက်၍ ထိုအကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သိရှိလေသော အခါ ‘အို- အူစာမဟ်၊ သူသည် လာအီလားဟ အစ်လလ္လာဟ်ဆိုပြီးနောက် သူ့အား အသင်မှ သတ်ဖြတ်ခဲ့ရသလော’ဟု မေးတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘သို့ရာတွင် ထိုသူသည် သူ၏လွတ်မြောက်ချမ်းသာရေးအတွက်သာ ရွတ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ သည်’ဟု လျှောက်အံ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အထက်ပါစကားကိုပင် ထပ်ပြန်တလဲလဲ မိန့်နေတော်မူခဲ့ သည်မှာ ကျွန်ုပ်မှာ ထိုနေ့မတိုင်မီက အစ္စလာမ်ကိုသက်ဝင်လက်ခံမှု မပြုရသေးသူအလား ထင်မိလေတော့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အူစာမဟ် ဘင်နီဇိုင်းဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၆၁)

၁၆၅၉။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)နှင့်အတူ ယစ်ဝတ်(ရ)ပွဲ ဆင်နွဲ့ခဲ့ပေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ စေလွှတ်တော်မူသည့် စစ်ပွဲကိုးပွဲကို တိုက်ခိုက်ခဲ့၏။ တစ်ကြိမ်တွင်ကျွန်ုပ်တို့၏ စစ်ဦးစီးချုပ်မှာ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه) ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ကြိမ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ စစ်ဦးစီးချုပ်သည် အုစာမဟ် ဘင်နိုင်းဒ်(رضي الله عنه)ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စလမဟ် ဘင်နို အလ်အတ်က်)အိ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၆၉)

အခန်း(၂၇) ရမ်သွန်လအတွင်းမှ ဖတ်ဟ်စစ်ပွဲ

၁၆၆၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရမ်သွန်လမြတ်တွင် အလ်မဒီနဟ်မှ(မက္ကဟ်သို့) လူပေါင်းတစ်ထောင်နှင့် အတူ ထွက်ခွာလာခဲ့၏။ ၎င်းကိုယ်တော်မြတ်၏ ဟိဂျ်ရသ်ပြီးနောက် ရှစ်နှစ်ခွဲအကြာ၌ဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အတူပါလာသော မုစ်လင်မ်တို့သည် မက္ကဟ်သို့ တစိုက်မတ်မတ်သွားခဲ့ကြ၏။ သို့သော် အုစ်ဟန်နှင့် ကုဒိုင်းဒ်အကြား ရှိ ကဒီးဒ်ဟူသည့် နေရာသို့ ရောက်လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အမ်သွရ်(ဝါလွတ်ခြင်း) ပြုတော်မူရာ ကျန်သူများက လည်း အလားတူပင် ပြုကျင့်ခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်န အဘ္ဘွစ်(ရာသွိ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၇၄)

၁၆၆၁။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရမ်သွန်လအတွင်း ဟုဒိုင်းသို့ ဦးတည် ထွက်ခွာတော်မူခဲ့၏။ လူအချို့မှာ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားကြပြီး အချို့သူများမှာ ဥပုသ်သီလ မစောင့်ထိန်းထားကြချေ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ ကုလားအုတ်မပေါ်တက်၍ ရေသို့မဟုတ်နို့တစ်ခွက်ကို တောင်းယူတော်မူပြီး ၎င်းတို့ကို မိမိ၏လက်ဖဝါးတော် သို့မဟုတ် အစီးအနင်းပေါ်တင်လိုက်၏။ ၎င်းနောက်လူတို့မှာ စောင့်ကြည့်နေခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့နောက်ဝယ် ဥပုသ်သီလ မစောင့်ထိန်းကြသူများသည် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းထားကြကုန်သော သူတို့ကိုဝါလွတ်လိုက်ရန် ပြောကြားခဲ့ကြ၏။ (တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဝါလွတ်တော်မူလိုက်၍ ဖြစ်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ- အိတ်နအဘ္ဘွစ်(ရာသွိ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၇၅)

အခန်း(၂၈) မက္ကဟ်ကိုအောင်မြင်သည့်နေ့က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှ အောင်လံထူသောနေရာ

၁၆၆၂။ မက္ကဟ်ကိုအောင်မြင်ခဲ့သည်နှစ်အတွင်း ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် (မက္ကဟ်သို့) ခရီးထွက်တော်မူ၏။ ဤသတင်းသည် (ကုရိုင်းရှ် ကာဖိရ်တို့ထံ) ရောက်လေလျှင် အဘူစုဖ်ယာန်ဘင်နိုဟရ်ဘ်၊ ဟကီးမ်ဘင်နို ဟ်ဇာမ်နှင့် ဘုဒိုင်းလ် ဘင်နိုဝ်ကာအ်တို့သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်ပတ်သက်၍ စနည်းနာထွက်ခဲ့လာခဲ့ကြ၏။ သူတို့သည် ခရီးနှင့်လာကြရာ (မက္ကဟ်အနီးရှိ)မရ်ရတ်ဖွတ်ရာန်ဟူသော အရပ်သို့ရောက်လေလျှင် (မွေးထားသော)မီးများကို အရေဖတ်၏ မီးများအလား တွေ့မြင်ကြကုန်၏။ အဘူစုဖ်ယာန်က ‘ဘာများနည်း’ အရေဖတ်၏ မီးများနှင့် တူလှချေ၏’ဟု ဆိုရာ ဘုဒိုင်းလ်ဘင်နိုဝ်ကာအ်က ‘ဘနီအမ်ရ်၏ မီးများဖြစ်ကြ၏’ဟု ပြောလေ၏။ အဘူစုဖ်ယာန်က ‘ဘနီအမ်ရ်တို့သည် (ယခုမြင်ရသည်ထက်) လူဦးရေနည်း၏’ဟု ဆိုလေသည်။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ကိုယ်ရံတော်အချို့သည် ၎င်းတို့ကို တွေ့မြင်သွားပြီး ၎င်းတို့ကို လိုက်လံဖမ်းဆီးကာ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ ဣတော်သွင်းခဲ့ကြ၏။ အဘူစုဖ်ယာန်သည် အစွလာမ်ကို သက်လက်ခံခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခရီးဆက်သော်အခါ အလ်အဘ္ဘွစ်(رضي الله عنه)အား ‘အဘူ စုဖ်ယာန်အား တောင်ထိပ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားကာရပ်နေလေလော့။ သို့မှသာ သူသည် မုစ်လင်မ်တို့အား ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုအကဲခတ်နိုင်ပေမည်’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြင့် အဘ္ဘွစ်လည်းသူအားခေါ်ကာ ထိုနေရာ၌ ရပ်နေစေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လူမျိုးစုများနှင့်အတူ အဘူစုဖ်ယာန်၏ ရှေ့မှ စစ်ကြောင်းအသွင်တစ်သုတ်ပြီး တစ်သုတ် ဖြတ်သန်းသွားလေ၏။ စစ်ကြောင်းတစ်သုတ်ဖြတ်သွားရာ အဘူစုဖ်ယာန်က ‘အို-အဘ္ဘွစ်၊ ဤသူတို့မှာ မည်သူများနည်း’ ဟု မေးလျှင် အဘ္ဘွစ်က ‘၎င်းတို့သည် ဘနူယစ်ဖရ်ဖြစ်၏’ဟု ပြော၏။ အဘူစုဖ်ယာန်က ‘ကျွန်ုပ်နှင့် ယစ်ဟရ် ဘာမျှမဆိုင်’ဟု ဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက် ဂျူဟိုင်းနဟ်မျိုးနွယ်စုစစ်ကြောင်းဖြတ်သွားရာ သူ(အဘူ စုဖ်ယာန်)သည် အလားတူပင် ပြောဆို၏။ ၎င်းနောက် စအိဒ်ဘင်နိုဟုဒိုင်းမ် မျိုးနွယ်စု စစ်ကြောင်းဖြတ်သန်းသောအခါတွင်လည်း သူသည် အထက်ပါအတိုင်းပင် ပြောဆို၏။ ထို့နောက်ဝယ် နောက်ထပ်စစ်ကြောင်းတစ်သုတ်ဖြတ်သန်းလာသည်တွင် အဘူ စုဖ်ယာန်မှ မမြင်တွေ့ဖူးသည်ဖြစ်၍ ‘အို-အဘ္ဘွစ်၊ ဤသူများ မည်သူတို့နည်း’ဟု မေးလေ၏။ သူတို့သည် အန်ဆွာရ်များဖြစ်ကြကုန်၏။ စအိဒ်ဘင်နိုအဘာဒဟ်အဘူစုဖ်ယာန်၊ ယနေ့သည်ကား မဟာစစ်ပွဲကြီးပင်တည်း။ ကအိဘဟ်ကျောင်းတော်တွင်း (မပြုရဟု တားမြစ်ထားသည်များကို) ပြုခွင့်ရှိသောနေ့တည်း’ဟု ပြောလိုက်လေ၏။ အနည်းဆုံးသော စစ်ကြောင်းတစ်ခု ဖြတ်သန်းလာ၏။ ၎င်း၌ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်

ဆွေသဟာတော်များပါဝင်ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အောင်လံတော်ကို အဇ်ဇာဒိုင်းရ်ဘင်န်အလ်အောင်းဝါးမ်(ﷺ)မှ သယ်ဆောင်ထား၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဖြတ်သန်းသွားသော အဘူစုဖ်ယာန်က ‘စအဒ်ဘင်န် အဘာဒဟ်မှ ပြောဆိုခဲ့သည်ကို ကိုယ်တော်မှသိရှိတော်မူ ပါသလော’ဟု ပြောလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘မည်သည်ကို သူပြောခဲ့သနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ အဘူစုဖ်ယာန် က ‘သူသည် ဤသို့ဤနည်း ပြောဆိုခဲ့ပါ၏’ ဟုပြောလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘စအဒ်မှ မသားဆိုခြင်းဖြစ်၏။ ယနေ့သည်ကား ကအ်ဘဟ်ကျောင်းတော်၏အဆင့်အတန်းကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မြှင့်တင်မည့်နေ့၊ ၎င်းအပြင် အဖုံးအကာဖြင့် ကအ်ဘဟ်အား ခြုံလွှမ်းနေမည့်နေ့ဖြစ်သတည်း’ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိမိ၏အောင်လံတော်ကို အလ်ဟဂျူးန် နေရာ၌စိုက်ထူရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ အလ်အဘ္ဘူ့စ်မှ အဇ်ဇာဒိုင်းရ်ဘင်န်အလ်အောင်းဝါးမ်အား ‘အို-အဘူအဘ်ဒုလ္လာဟ်၊ ဤနေရာ၌အောင်လံတော်ကို စိုက်ထူရန်အသင့်အား ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့သလော’ ဟု မေးခဲ့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ခါလစ်ဒ် ဘင်န် အလ်ဝလီးဒ် (ﷺ)အား မက္ကဟ်မြို့သို့ ၎င်း၏အမြင့်ပိုင်းနေရာ ကအ်အ်မုဝင်ရောက်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ခါလစ်ဒ်ဘင်န် အလ်ဝလီးဒ်၏ မြင်းသည်တော်တပ်မှ ဟုရိုင်းရ်ဘင်န်အလ်အရ်နှင့် ကုရ်စ် ဘင်န် ဂျာဘ်ရ် အလ်ဖိဟ်ရီ(ﷺ)တို့နှစ်ဦးမှာ ထိုနေ့တွင် ယုဟီးဒ်ဖြစ်ခဲ့ရလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အန်ဝဟ် ဘင်န် ဇုဘိုင်း)ရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၇၅)

၁၆၆၃။ မက္ကဟ်ကို အောင်မြင်သောနေ့က ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ကုလားအုတ်မအပေါ်မှ စူရဟ် အလ်ဖသ်ဟ်ကို တုန်ယင်နေသောအသံတော်ဖြင့် စွမ်းအင်ပြည့်တက်ကြွစွာ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်လျက်ရှိတော်မူခဲ့ကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ မုအာဝိယဟ်မှ ထပ်မံတိုး၍ ဖော်ပြထားသည်မှာ) ‘အကယ်၍များ ငါ့ကိုယ်တော် ထံ လူအများမှ ဝိုင်းရံစုရုံးလာမည်ကို မစိုးရိမ်ရလျှင် ငါ့ကိုယ်တော်မှ အောင်မြင်တုန်ခါသောအသံဖြင့် ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ် အံ့’ ဟူ၏။

ဆင့် - အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်မုဗဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၇၈)

၁၆၆၄။ အောင်မြင်ခြင်း၏ နေ့တော်၌တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မက္ကဟ်သို့ ဝင်ရောက်တော်မူခဲ့ချိန်က ကအ်ဘဟ် ပတ်လည်တွင် ရုပ်တုပေါင်(၃၆၀)ရှိနေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လက်တော်အတွင်းရှိတောင်ပေးတော်ဖြင့် ၎င်းတို့အား ရိုက်ခွဲလျက် ‘သစ္စာတရား ဆိုက်ရောက်လာချေပြီ။ မိစ္ဆာတရား ပပျောက်ချေပြီ။ (သစ္စာတရား ဆိုက်ရောက်မှု ကြောင့်) ကေန်မလွဲ မိစ္ဆာတရားမှာ နုလန်မထူအောင် ကွယ်ပျောက်ရမည်အရာသာ ဖြစ်သတည်း’ (၁၃း၈၁)ဟူ၍ သရဇ္ဈာယ်နေတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၈၃)

အခန်း(၂၉) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၁၆၆၅။ လူအများမှ ဥဒဟိုဖြတ်သန်းကြရာနေရာတစ်ခု၌ ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အနီးဖြတ်သန်း သွားကြကုန်သော ခရီးသွားကုန်သည်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့မှ ‘လူတို့တစ်တွေ ဘာဖြစ်နေကြသနည်း၊ လူအများမှ ဘာများ ဖြစ်နေကြသနည်း’ ထိုသူမည်သူနည်းဟု မေးနေခဲ့ကြ။ ၎င်းတို့က ‘ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ့အား (တမန်တော်အဖြစ်)စေလွှတ်တော်မူသည်၊ ဝဟီဗျာဒိတ်တော် ချီးမြှင့်ခံရသည်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ထိုသို့ထိုနယ်ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးတော်မူသည် ဟူ၍ကြေညာပြောဆိုနေသည်’ဟု ပြောကြားခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကောင်းကင်ကျ ကျမ်းချက်များကို အလွတ်ကျက်မှတ်လေ့ရှိပြီး ကျွန်ုပ်၏ ရင်ဘတ်တွင်၌စွဲမြဲနေသည်ဟု ခံစားမိပေ၏။ (ကုရ်င်းရှ်မဟုတ်သောအခြား)အာရတ်များသည် အစ္စလာမ်သို့ကူးပြောင်းသက်ဝင်ခြင်းကို မက္ကဟ်အားအောင်မြင်ချိန်ထိ ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့မှ ‘မဟာမ္မဒ်နှင့် သူ့အမျိုးသား ကုရ်င်းရှ်တို့ကို လွှတ်ထားကြလော့။ သူသည်(အမျိုးသား)တို့ အား လွှမ်းမိုးသွားလျှင် သူသည် စစ်မှန်သော တမန်တော်ဖြစ်၏’ဟု ဆိုလေ့ရှိကြကုန်၏။ မက္ကဟ်ကို အောင်နိုင်သွား သောအခါဝယ် လူမျိုးစုတိုင်းက သူထက်ငါအလျှင် အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်ခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည်(တမန်တော် မြတ်(ﷺ)ထံမှ) မိမိအမျိုးသားများဆီ ပြန်လာသည့်အခါ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ကျိန်းသေတွေ့ဆုံပြီး အသင်တို့ထံပြန်လာခြင်းဖြစ်သည်’ဟု ဆိုလေ၏။ နောက်ပိုင်းတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သူတို့အား ‘ထိုထိုသော ဆွလာသ်များကို ထိုထိုသော အချိန်များ၌ဝတ်ပြုကြကုန်။ ဆွလာသ်အချိန် ဆိုက်ဇာကုန် လျှင် အသင်တို့တစ်ဦးမှ အဇာန်ကြွေးကြော်ကြေညာလော့။ ၎င်းနောက်အသင်တို့အနက် ကျမ်းတော်မြတ် ကုရ်အာန်ကိုအသိရှိအနားလည်ဆုံးသူကို

ဆွလာသံဃ်ဦးဆောင်ပါစေ'ဟု မိန့်မှာတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့သည် ယင်းသို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရှာဖွေကြည့်ရာတွင် ကျွန်ုပ်ထက်ပို၍ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား သိနားလည်သူဟူ၍ ရှာမတွေ့ ခဲ့ကြချေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် ခရီးသွားကုန်သည်များထံမှ လေ့လာနာယူလေ့ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါ၏။ သို့ဖြင့် သူတို့သည်ကျွန်ုပ်အား (ဆွလာသံအတွက်ရှေ့ဆောင်)အိမာမ်အဖြစ် ခန့်အပ်တင်မြှောက်ကြလေ၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်မှာ ခြောက်နှစ်သို့မဟုတ် ခုနစ်နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်သာဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ဝတ်ဆင်သော ဘုရင်ဒတ် (အနက်ရောင် နံပိုင်းစ)မှာ ကျွန်ုပ်အဖို့ လွန်စွာတိုနံ့ဖြစ်နေ၏။(ဆွလာသံဝတ်ပြုရာ၌ ကျွန်ုပ်၏ အစိတ်အပိုင်းအချို့မှာ မလုံမခြုံဖြစ်၏)။ မျိုးနွယ်စုမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက 'အသင်တို့ရှေ့ဆောင်ဖတ်ကြားသူ၏ တင်ပါးဆံများကို ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အသင်တို့မှ မဖုံးကာပေးနိုင်ပါသလော'ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုအခါ သူတို့သည်(အထည်တစ်စ)ဝယ်၍ ကျွန်ုပ်အတွက် အင်္ကျီတစ်ထည် ချုပ်လုပ်ဆင်ယင်ပေးခဲ့ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ထိုအင်္ကျီကိုရရှိခဲ့သည့်အတွက် မည်သည့်အရာနှင့်မျှမတူအောင် ပျော်ရွှင်ခဲ့ရ လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အမ်ရ်ဘင်န် စလမ္မဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၅၅၅)

အခန်း(၃၀) အ-ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၉:၂၅-၂၇)

၁၆၆၆။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဆင်နွှဲခဲ့သော ဟုနိုင်းနံစစ်ပွဲတွင်ကျွန်ုပ်၏လက်၌ ရိုက်ချက် (ဓားချက်) ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အဘီအော့င်ဖာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၀၄)

အခန်း(၃၁) အောင်သွာစ်စစ်ပွဲ

၁၆၆၇။ ဟုနိုင်းနံစစ်ပွဲ၏ အရေးအရာပြီးဆုံးသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အောင်သွာစ်မျိုးနွယ်စုသို့ ၎င်းတို့ကို အရေးယူရန် စစ်တပ်တစ်တပ်အား အဘူအာမိရ်(رضي الله عنه)မှ ဦးဆောင်စေ၍ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ သူသည် ဒုရိုင်းဒ် ဘင်န်အဆွဲဆွင်မွတ်နှင့် တွေ့ဆုံတိုက်ခိုက်ရာဒုရိုင်းဒ်သေဆုံးပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏အဆွဟာတ်တော် ကို အနိုင်ရရှိစေတော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်အားအဘူအာမိရ်နှင့်အတူစေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ အဘူအာမိရ် သည် ဒူးခေါင်း၌ပြားမှန်ခဲ့၏။ ဂျူရှမ်မျိုးနွယ်စုဝင် သူဒူးအား ချိန်ရွယ်ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် သူထံသွားပြီး 'အို-ဦးရီးတော်၊ အသင့်အားပစ်ခတ်ခဲ့သူမှာ မည်သူနည်း'ဟု မေးရာ သူသည် သူ့အား လုပ်ကြံဖက်ညွှန်ပြ၍ 'ငါ့အား ပစ်ခတ်လုပ်ကြံသူမှာ ထိုသူပင်ဖြစ်၏'ဟု ပြောပြလေ၏။ သို့နှင့်ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းသူထံ ဦးတည်သွား၍ လိုက်လေ၏။ ထိုသူသည် ကျွန်ုပ်အားတွေ့မြင်လျှင် ထွက်ပြေး၏။ ကျွန်ုပ်ကသူ့နောက်လိုက်ကာ 'အသင်မရှက်ပေ ဘူးလော' အသင်မရပ် တော့ပါသလော'ဟု ဆိုလိုက်၏။ ထိုအခါ ၎င်းသူကရပ်လိုက်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အပြန်အလှန် ဓားချင်းခုတ်သတ်ကြ ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းအားသုတ်သင်ခဲ့၏။ ထို့နောက်ကျွန်ုပ်သည် အဘူအာမိရ်အား 'အသင့်ကို လုပ်ကြံသူအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ သုတ်သင်တော်မူလိုက်ပြီဖြစ်၏'ဟု ပြောကြားရာ သူက 'ဤမြားတံကို ဆွဲနုတ်လော့'ဟု ခိုင်းလေ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ဆွဲနုတ်သောအခါ ဒဏ်ရာမှာ ပျစ်ချသောအရည်များထွက်လာခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူက 'အို-ငါ့ညီ၏ သားတော်မော်ဇ် ငါ၏စလာမ်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ပို့ဆောင်ဆက်သပေးလော့။ ငါ့အတွက် မာသ်ဖီရသ်ကိုတောင်းဆိုပေးပါရန် ကိုယ်တော့်အားမေတ္တာရပ်ခံလော့'ဟု ပြောလေ၏။ အဘူအာမိရ်သည် လူတို့(စစ်တပ်) အား ကွပ်ကဲရန် ကျွန်ုပ်ကို လွှဲအပ်၏။ သူသည် ခေတ္တခဏမျှနေပြီးနောက် ကွယ်လွန်သွားပါသည်။ ကျွန်ုပ်ပြန်ရောက် သော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အိမ်တော်၌ ကိုယ်တော့်ထံအခစားဝင်ခဲ့၏။ စွန်ပလွံရွက်၊ ရိုးတံတို့ကို ကြိုးများဖြင့် သီထားသော၊ အိပ်ရာခင်းထားသည့် ကုတင်ပေါ်၌ ကိုယ်တော့်အား လဲလျောင်းနေလျက်သား တွေ့ခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ကျောပြင်နှင့် နံဘေးသားတို့အပေါ် ကုတင်မှ ကြိုးချောင်းမျှင်များ၏အရာကိုတွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် အဘူအာမိရ်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏သတင်းကိုသာမက အဘူအာမိရ်၏မှာကြားချက်ကိုလည်း ပြောပြလျှောက်တင် ခဲ့ပါ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည်ရေကိုတောင်းယူ၍ ဂူသွယ်ပြုပြီးနောက် လက်အစုံကိုပင့်မြှောက်ရင်း 'အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အဘိုင်းဒ်အဘီအာမိရ်အား ခွင့်လွှတ်ချမ်း သာပေးသနားတော်မူပါ'ဟု ဆုပန်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်၏ ချိုင်းသားဖြူဖြူတို့ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရ၏။ ဆက်လက်ပြီးကိုယ်တော်မြတ်က 'အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်၏ဖန်ဆင်းခံလူသားများစွာထက် သူ (အဘူအာမိရ်)အား ကိယာမသ်နေ့တွင် အဆင့်အတန်းမြင့်မားစေ တော်မူပါ'ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က 'ကျွန်ုပ်အတွက်ပါ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် တောင်းဆိုပေး ပါလော့'ဟု မေတ္တာရပ် လေရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ 'အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အဘီအိုင်းစ်၏အပြစ်များကို ခွင့်လွှတ် သနားတော် မူပါ။ ၎င်းအပြင် ကိယာမသ်နေ့၌ သူ့အားကောင်းမြတ်စွာသော ဝင်ရောက်ခွင့် (ဂျန္နသ်ဝင်ခွင့်)

ပြတော် မူပါ’ဟူ၍ ဆုပန်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၁၂)

*မှတ်ချက် *

အဘူမူစာအလ် အရှ်အရီ၏ အမည်နောက်တစ်မျိုးကား အဘ် ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ ကို င်ဆ်ဖြစ်၏။

အခန်း(၃၂) ဟိဂျရီ(၈)ခုနှစ်၊ ရှောင်ဝလ်လအတွင်းမှ အသွံသွာအိမ်စစ်ပွဲ

၁၆၆၈။ ကျွန်မသည်မိန်းမဆန်သော အမျိုးသား(မိန်းမလျာ)တစ်ဦးနှင့် ထိုင်လျက်ရှိနေစဉ် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) သည် ကျွန်မထံ ကြွရောက်လာခဲ့၏။ ၎င်းမိန်းမလျာမှ အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီအဘီအုမိုင်ယဟ်အား ‘အို-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီ အဘီ အုမိုင်ယဟ်အား ‘အို-အဘ်ဒုလ္လာဟ်၊ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား နောက်တစ်နေ့၌ သွာအိမ်ကို အောင်နိုင်စေခဲ့သည် ဆိုပါစို့၊ သို့ဆိုလျှင် ယိုင်းလာန်၏ သမီးကို (ထိမ်းမြားရန်) အရယူလော့။ အကြောင်းသော် (သူမသည် ချောမောလှပခြင်းသာမက လုံးကြီးပေါက်လှဖြစ်နေပုံမှာ)သူမသည် အသင်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်လျှင် သူမ၏ အသားစိုင့်လေးထပ်ပေါ်လွင်လျက်ရှိ၏။ သူမသည် အသင့်အား ကျောပေးထားလျှင် (ရှေ့ပိုင်းအလှလေးမျိုး၏ အစွန်းများလည်းတွေ့ရသဖြင့် အသားစိုင့်)ရှစ်ထပ်(သွဏ်)ဖြစ်လျက် ရှိ၏’ဟူ၍ ပြောကြောင်း ကျွန်မကြားရလေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘ယင်းသို့သောသူ(မိန်းမလျာ)များအား အသင်မတို့ထံ မည်သည့်အခါမျှ အလာမခံကြ စေနှင့်’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မုစလမဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၁၃)

၁၆၆၉။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သွာအိမ်ကို ဝိုင်းရံပိတ်ဆို့ထားပြီး ၎င်းမြို့သားတို့အပေါ် စိုးမိုးအောင်နိုင်မှုမရှိ စဉ်က ‘အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အလိုတော်ရှိပါလျှင် (မဒီနာဟ်သို့) ငါတို့ပြန်ကြရအံ့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အဆွံဟတ်တော်များသည် စိတ်ညှိုးငယ်သွားပြီး ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် သွာအိမ်ကိုမအောင်နိုင်ဘဲ ထွက်ခွာရတော့မည် လော’ဟုဆိုကြကုန်၏။ တစ်ကြိမ်တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါတို့ပြန်ကြစို့’ဟု မိန့်တော်မူပြီး နောက်တစ်ဖန် ‘မနက်ဖြန်တွင် တိုက်ကြစို့’ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ သူတို့သည် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပြီး (များစွာသောသူတို့) ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသည့်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အလိုတော်ရှိပါလျှင် (မဒီနာဟ်သို့) ငါတို့ပြန်ကြရအံ့’ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ ထိုရောအခါ အဆွံဟတ်တော်များ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားလေရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ယင်းအဖြစ်အပေါ် ပြုံးတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ အိုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၁၅)

၁၆၇၀။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် မိမိဖခင်မှ အပအခြားသူတစ်ယောက်၏သားအဖြစ်သိပါလျက်နှင့် တမင်ထုတ်ဖော်ပြောကြားလျှင် ထိုသူတို့အပေါ် ဂျန္နုသ်သည် ဟရာမ်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စအဒ်နှင့် အဘူဘတ်ကရ်ဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၁၆-က)

၁၆၇၁။ အခြားဆင့်ပြန်ချင်တစ်ရပ်၌ စအဒ်နှင့်အဘူဘတ်ကရ်ဟ်အနက်တစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ပထမဦးဆုံးမြှာပစ်လွှတ်သူဖြစ်ပြီး၊ ကျန်တစ်ဦးမှာ လူအချို့နှင့်အတူ သွာအိမ်ခံတပ်တံတိုင်းကို ကျော်၍ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံ ရောက်လာခဲ့သူဖြစ်၏။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်မှာ လူ(၂၃)ဦး၏ သုံးပုံတစ်ပုံမျှ အစုအဖွဲ့လေးသည် သွာအိမ်မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ လာရောက်ခဲ့ကြ၏ဟု ဆိုထားသည်။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၁၆)

*မှတ်ချက် *

အဘူဘက်ရ်နှင့် အဘူဘတ်ကရ်ဟ်(ကို မှားယွင်းစာတ်ဆွဲရှိကြောင်းသတိပြုပါ။

၁၆၂၇။ မက္ကဟ်နွံ အလံမဒီနဟ်ကြားရို အလံဂျိအ်ရာနဟ်နောရ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ စခန်းချနေတော်မူ စဉ် ကျွန်ုပ်နွံ ဘီလ္လာလ်(رضي الله عنه)တို့ အတူရှိခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ အအ်ရာဘီ တစ်ယောက်ရောက်လာပြီး ‘ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အားပေးထားသော ကတိကိုတည်ကြည်ပါမည်လော’ဟု မေးလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်သည် ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်လေလော့ (ငါ့ကိုယ်တော်မှ မုချဖြည့်ဆည်းအံ့)’ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အအ်ရာဘီက ‘ကိုယ်တော်သည် ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်လေလော့ဟူသော စကားသာလျှင် မကြာခဏဆိုပါသည်ဟု ပြောလေသည်။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဒေါသအမျက်ထွက်တော်မူလျက် ကျွန်ုပ်နွံ ဘီလ္လာလ်ထံလှည့်ကာ ‘ယင်းကျေးတောသား သည် ကောင်းသတင်းကို ငြင်းဆိုနေချေပြီ။ သို့ဖြစ်ရာအသင်တို့နှစ်ဦးမှ ယင်း(ကောင်းသတင်း)တို့အား လက်ခံလိုက် ကြကုန်’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်နွံ ဘီလ္လာလ်တို့မှ ‘ကျွန်ုပ်တို့မှ လက်ခံပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ကြကုန်’ဟု လျှောက်တင် ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေထည့်ထားသော သောက်ရေဖလားကို တောင်းယူ၏။ ယင်းဖလားအတွင်း မျက်နှာတော်နှင့် လက်တော်ကို ဆေးကြောတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ရေတစ်ငုံငုံပြီးဖလားအတွင်း သို့ ထွေးတော်မူလိုက်ကာ ‘၎င်းကိုသောက်လော့၊ အသင်တို့၏မျက်နှာနှင့် ရင်ဘတ်များအပေါ်လောင်းချလိုက်ကြကုန်လော့။ ဤကောင်းသတင်းအပေါ် ဝမ်းမြောက်ကြလော့’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ဦးစလုံး ၎င်းရေဖလားကိုယူပြီး ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ပြုခဲ့ကြ၏။ ထိုအခိုက် အွမ္မုစလမဟ် (رضي الله عنه)သည် အကွယ်၏ တစ်နေရာမှ ‘အသင်တို့၏ မိခင်မွန် (တမန်တော်ကြင်ရာတော်ဖြစ်သော ကျွန်မ)အဖို့ အနည်းငယ်ချန်ထားလော့’ဟု ပြောကြားရာ ကျွန်ုပ်တို့မှ သူမအတွက် ၎င်းရေအနည်းငယ်ချန်ထားလော့’ဟု ပြောကြားရာကျွန်ုပ်တို့မှ သူမအတွက် ၎င်းရေ အနည်းငယ်ချန်ရစ်ထား ခဲ့ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစု(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၁၇)

၁၆၂၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အန်ဆွရ်အချို့ကို စုရုံးတော်မူပြီး ‘ကုရ်ဇ်ရ်အမျိုးသားတို့မှာ ၎င်းတို့တို့၏ အသိနိမ့်ကာလ (ဂျာဟ်လီယဟ်)နှင့်နီးကပ်ဆဲ အသိနိမ့်ဝေဒနာကို ခံစားနေကြရဆဲဖြစ်၏။ ငါသည်သူတို့အား ကူညီလို၏။ သူတို့၏နုလုံးသားများကို (စစ်နိုင်လက်ရ ပစ္စည်းများပေးခြင်းဖြင့်) စွဲဆောင်လို၏။ လူတို့သည် လောကီပစ္စည်းများကို ဆောင်ယူသွားကြခိုက် အသင်တို့သည် အသင်တို့၏အိမ်များသို့ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား အသင်တို့နှင့်အတူ ဆောင်ယူ သွားသည့်အပေါ် အသင်တို့မှ ကျေနပ်နှစ်မြို့ခြင်းမရှိကြပါသလော’ဟု မိန့်တော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘မှန်လှပါ (ကျေနပ်ပါပြီ)’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အကယ်၍ လူအများမှ တောင်ကြားလမ်းကို ရွေးချယ်ပြီး အန်ဆွရ်များက တောင်တက်လမ်းကို လမ်းကြောင်းအဖြစ်ရွေးချယ်သည်ဆိုပါက ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် အန်ဆွရ်တို့၏ တောင်ကြား(ဝါ) အန်ဆွရ်တို့၏တောင်တက်လမ်းကိုသာ ရွေးချယ်လျှောက်လှမ်းတော်မူပေအံ့’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ သတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်န် မာလဗီက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၂၃)

အခန်း(၃၃) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ခါလစ်ဒ်ဘင်န်အလ်ဝလီးဒ်(رضي الله عنه)ကို ဘန္တူဂျဇီးမဟ်တို့အား နှိမ်နင်း ရန် စေလွှတ်တော်မူခြင်း

၁၆၂၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ခါလစ်ဒ်ဘင်န်အလ်ဝလီးဒ်(ရသ့၌)အား ဂျဇီးမဟ်မျိုးနွယ်စုတို့ထံ စေလွှတ် တော်မူခဲ့၏။ ခါလစ်ဒ်သည် ၎င်းတို့အား (အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်ရန် ကမ်းလှမ်းခြင်း) ဒဏ်ဝဟ်ပြုလေရာ ၎င်းတို့သည် ‘ကျွန်ုပ်တို့အစ္စလာမ်ကို သက်ဝင်လိုက်ပါပြီ’ဟူသော စကားအစား ‘ကျွန်ုပ်တို့မှ ဘာသာပြောင်းပါပြီ’ဟု ပြောဆိုကြလေ ၏။ ဤတွင် ခါလစ်ဒ်မှ ၎င်းတို့အား အချို့ကိုသတ်၍ အချို့ကိုကျွန်ုပ်တို့အား တစ်ဦးကျစီပေးလေပြီး မိမိ၏သံ့ပန်းကို ကိုယ်စီသတ်စေ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် သံ့ပန်းကိုသတ်မည်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေ(အဆွေဟတ်တော်)များအနက် မည်သူမျှ သံ့ပန်းကိုသတ်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်’ဟု ဆိုခဲ့လေ၏။ (ထိုအခါမှ သတ်ဖြတ်မှုရပ်သွားလေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိ၍ အဖြစ်အစုံကို လျှောက်တင်ကြ သောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိ၏လက်အစုံကိုပင့်မြှောက်တော်မူပြီး ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် ခါလစ်ဒ်ပြုလုပ်လိုက်သည်များမှ ကင်းစင်ပါ၏။’ဟု နှစ်ကြိမ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ဆိုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၂၈)

၁၆၄၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အန်ဆွရ်တစ်ဦး၏ဦးဆောင်မှုအောက်မှ စစ်ဆင်ရေးတပ်စိတ် (စရီးယဟ်) တစ်ခုကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ စစ်သည်တော်များကို ထိုသူ့အားနာခံကြရန်လည်းအမိန့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ထိုခေါင်းဆောင် သည် (စစ်ဆင်ရေးကာလအတွင်း) ဒေါသအမျက်ထွက်လာသည်၌ ‘အသင်တို့ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ငါ့အား နာခံရန် အမိန့်မပေးခဲ့လေသလော’ ဟုမေးရာ ၎င်းတို့က ‘မှန်၏’ ဟုဖြေဆိုကြ၏။ ၎င်းသူက ‘ငါ့အတွက် ထင်းများ ကောက်ယူလာကြ’ ဟုဆိုရာ ၎င်းတို့မှကောက်ယူပေးခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းသူက ‘မီးမွှေးလိုက်ကြ’ ဟု အမိန့်ပေးလေသည်။ ထိုအခါ ၎င်းတို့မှ မီးမွှေးလိုက်ကြ၏။ တစ်ဖန် ၎င်းသူက ‘(အသင်တို့) မီးပုံအတွင်းဝင်ရောက်လိုက်ကြ’ ဟု အမိန့်ပေးလေသည်။ ထိုအခါ၎င်းတို့သည် ထိုအတိုင်းပင်ပြုကြရန် တစ်ဦးကိုတစ်ဦးဆုပ်ကိုင်ကြလျက် ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤမီးပုံအတွင်းမှ (လွတ်မြောက်ရန်) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အပြေးလာကြပါပြီ၊ (ကိုယ်တော်ထံသို့လှုံ့ပါ၏)’ ဟု ဆိုကြတော့၏။ ယင်းသို့ဆိုနေကြရာ မီးသည်ငြိမ်းသက်သွားပြီး ဦးစီးခေါင်းဆောင်သည်လည်း အမျက်ပြေသွားခဲ့၏။ ထိုသတင်းသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်သောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အကယ်၍ ၎င်းသူတို့သည် ယင်း(မီးပုံ)အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပါက ၎င်းတို့မှာ ကိယာမသ်နေ့တိုင်အောင် ၎င်း(မီး)အတွင်းမှ ထွက်လာနိုင်ကြတော့မည် မဟုတ်ချေ။ (တစ်စုံတစ်ဦးကိုအမိန့်နာခံခြင်း ဟူသည်မှာ ၎င်းသူ၏ စေခိုင်းမှုသည် အလ်မအိရူးဖ်ဘောင်အတွင်းဖြစ်မှသာ (ထိုအမိန့်ကို) နာခံရန်လိုအပ်၏’ ဟူ၍ မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၅၆၂၉)

၁။ အလံမာရုန်း=အစ္စလာမ် တစ်ဆူရှင်ဝါဒနှင့် (အလ္လာဟ်နှင့် ရှာလ်တို့၏)အစ္စလာမ့်တရားဝင် ပြဌာန်းချက်များ
 ၂။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးဆ်ဆော်တို့၏ ထင်ရှားလှစွာသည့် မူရင်းဆို လို ချက်များနှင့်အဆီဆပ်မည့်သွတ်မည်သည့် အမိန့်၊
 လုပ်ဆောင်ချက်ကိုမျှ ယူရီအသ်ဟု မခေါ်ဆိုပါ။မည်သို့သော ဆရာ၊သခင်၊အကြီးအကဲ၊ခေါင်းဆောင်၊မိဘသားတို့ပြုစုဆောင်ရွက်မှု
 ၎င်းတို့၏ ခိုင်းဆချက်၊ညွှန်ကြားချက်၊သတ်မှတ်ချက်၊အတည်ပြုချက်၊အဆိုပြုချက်၊အကြပ်ကိုင်နှုန်းချက်၊အမိန့်ချက်၊အမိန့်ချက်၊
 ဟဒီးဆ်ဆော်တို့နှင့် ဆန့်ကျင် ဆွေဖွယ်နေပါလျှင် မည်သည့် မှစ်လင်မ်မှ လိုက်နာရန်တာဝန် မရှိ။မရှိသည့်အားဖြင့်အစ္စလာမ်၏
 အစစ်အမှန် ယူရီအသ်အပေါ်မာမတ်ကြံ့ခိုင်စွာရပ်တည်ရာရောက်၏။ထို သို့သောလူစားမျိုးရှင်ကြွယ်စာရီအနိစ္စရှုတ်သေးသော်ပြင်အ
 အကယ်၍ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ မိမိတို့၏ ရောက်ပွက်စာအကျိုးအမြတ် အတွက်သော်လည်းကောင်း၊နစ်နာရှုံးချက်မှတစ်ပါးကောင်း
 မှက်ကန်းရောက်လိုက်နာခဲ့ပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တရားဝန်ပြန်(ရောက်ဘဲ ‘လူလူချင်းအပြန်အလှန်ကို ကွယ်ကြသည့်
 ရုစက်’သားဖြစ်ကြောင်းယဟဒီတို့ကို ဥပမာပြုတမန်ရှုတ်ပြော(မာဆော်မုထားပါသည်။

၁၆၇၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဘူမူစာနှင့် မုအာဇ်ဘင်နီ ဂျာလ်(ﷺ)တို့အား ယီမင်နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ယီမင်၌ ပြည်နယ်ကြီးနှစ်ခုရှိသည်ဖြစ်ရာ တစ်နယ်စီအတွက် ၎င်းတို့တစ်ဦးစီကို စီမံအုပ်ချုပ် သူအဖြစ် စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘လူတို့အတွက်အရေးအရာများကို လွယ်ကူပါစေ၊ ၎င်းတို့ အပေါ် မတင်းမာကြနှင့်။ လူတို့အားကောင်းသတင်းပေးကြ။ ပြန်လည်တွန်းထုတ်ခြင်း မပြုကြရ’ ဟူ၍ မိန့်မှာတော် မူခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည်တာဝန်ကိုယ်စီထမ်းဆောင်ခဲ့ကြ၏။ တစ်ဦး၏ ပိုင်နက်(နယ်စပ်)အနီး နောက်တစ်ဦးမှ ရောက်ရှိသည် ကြားလျှင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦးသွားရောက်တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ တစ်ခါသော်မုအာဇ်သည်မိမိ၏ ပြည်နယ်တွင်း လှည့်ပတ်နေပန်း မိမိ၏မိတ်ဆွေအဘူမူစာ၏ ပိုင်နက်နယ်စပ်အနီးသို့ရောက်ရာ အဘူမူစာရှိသည့် နေရာအထိပင် မုအာဇ်သည် မိမိ၏လားဖြင့် စီးနင်းရောက်လာခဲ့၏။ အဘူမူစာသည်ထိုင်နေပြီး သူ့ပတ်လည်၌ လူအများမှ ဝိုင်းရံစုရုံးလျက် ရှိကြ၏။ တစ်ဆက်တည်းပင် ထိုနေရာ၌ လူတစ်ဦးကို လက်ဖျားလည်ပင်း၏နောက်၌ ကြိုးတုပ်ထား သည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ မုအာဇ်က အဘူမူစာအား ‘အို-အဘ်ဒုလ္လာဘင်နီကိုမိမိ ဘာများဖြစ်လေသနည်း’ ဟု မေးရာ အဘူမူစာက ‘ဤသူသည် အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်ပြီးနောက်မှ ကာဖီရအဖြစ်ကူးပြောင်းသွားသူဖြစ်၏’ဟု ဖြေလေ၏။ မုအာဇ်က ‘သူ့အား သေဒဏ်မစီမရင်မချင်း ကျွန်ုပ်သည် (အစီးအနပ်ပါ) အောက်သို့ဆင်းမည်မဟုတ်’ဟု ဆိုရာ အဘူမူစာက ‘သူ့အား ဤရည်ရွယ်ချက်အတွက်နှင့်ပင် ခေါ်ယူလာခြင်းဖြစ်ရာ အသင်သည်ဆင်းလာပါလော့’ဟု အဖြေ ပေးလေ၏။ သို့သော်မုအာဇ်က ‘သူ့အားသေဒဏ်မစီမရင်မချင်း

ကျွန်ုပ်သည်အောက်သို့မဆင်း’ဟု ပြောပြန်၏။ သို့ဖြင့် အဘူမူစာမှ ၎င်းသူအားသေဒဏ်စီရင်ရန်အမိန့်ပေးလိုက်ရာ ထိုသူအား ကွပ်မျက်လိုက်ကြ၏။ ထိုအခါမှ မုအာဇ်သည် အောက်သို့ဆင်းလာပြီး ‘အို-အဘီဒုလ္လာဟ်၊အသင်သည် ကုန်အာန်ကို မည်ကဲ့သို့ ဖတ်ရွတ်ပါသနည်း’ဟု မေး၏။ အဘူမူစာက ‘ကျွန်ုပ်သည် ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်အား အစဉ်သဖြင့် အပိုင်းလိုက် ဖတ်ရွတ်သွားလေ့ရှိပါ၏။ အို-မုအာဇ်၊ အသင်ရောမည်သို့ဖတ်ရွတ်ပါသနည်း’ဟု ဆိုရာ မုအာဇ်က ‘ညဉ့်၏ပထမအပိုင်း၌ ကျွန်ုပ်အိပ်စက်၏။ သတ်မှတ်ထားသော ကျွန်ုပ်၏အိပ်စက်ချိန်ပြီးစီးလျှင် အိပ်ယာမှထ၏။ ၎င်းနောက်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်အတွက် ရေးသား(သတ်မှတ်)ထားတော်မူသလောက် ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် အိပ်စက်ခြင်းရော၊နိုးကြား(ဖတ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည်အိပ်စက်ခြင်းရော၊ နိုးကြားဖတ်ရွတ်ခြင်းအတွက်ပါ အကျိုးကုသိုလ်ရရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတောင်းခံပါ၏’ဟု ပြောပြခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၃၀)

*မှတ်ချက် *

အိပ်စက်ခြင်းအတွက်ပါ အကျိုးကုသိုလ်ရရန်ကို သည်ခြင်း၌မုအာဇ်သည်အိဘာဒ်အတွက် အင်အားပြည့်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်းသော

၁၆၇၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်ကိုယီမင်သို့စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်ယီမင်၌ သောက်သုံး ဧည့်ခံလေ့ရှိကြသော ယမကာများအကြောင်းကို မေးလျှောက်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘၎င်းတို့သည် မည်သည့် အရာများနည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘၎င်းတို့မှာ အလ်ဘိသ်အ်နှင့် အလ်မိဇ်ရ်တို့ဖြစ်ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ယစ်မူးစေတတ်သောအရာမှန်သမျှ ဟရာမ်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာအလ်အရှ်အိုရီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၃၁)

*မှတ်ချက် *

အလ်ဘိသ်အ်=ဖျားနာခြင်းနှင့် ပြုလုပ်သောအရက်

အလ်မိဇ်ရ်=ဘာလီနှင့် ပြုလုပ်သောအရက်

အခန်း(၃၆)

နောက်ဆုံးဟဂျ်မတိုင်မီ အလီဘင်နီအဘီသွာလစ်ဘ်နှင့် ခါလစ်ဒ်ဘင်နီ အလ်ဝလီးဒ် (رضي الله عنه)တို့အား ယီမင်သို့စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ နောက်ပိုင်းတွင် သူ့နေရာ၌အလီဘင်နီအဘီသွာလစ်ဘ်(ရသွယ်)အား ကိုယ်တော်မြတ်မှ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလီအား ‘ခါလစ်ဒ်၏ အပေါင်းအဖော်တို့ကို မဒီနဟ်သို့ပြန်လာခြင်း သို့မဟုတ် အသင်နှင့်အတူနေခြင်းအား နှစ်သက်ရာ ရွေးပါစေလော့’ဟု မိန့်မှာတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်အလီနှင့်အတူ နေရစ်သူများအနက်အပါအဝင်ဖြစ်ပြီး(ရွှေ)အဝါက်များစွာကို စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများမှ ရရှိခံစားရပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်ဘရာအို (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၃၆)

၁၆၇၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလီ(رضي الله عنه)ကို ခါလစ်ဒ်(رضي الله عنه)ထံ စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်း၏ ခမုစ်အား ဆောင်ယူလာရန် စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်အလီကို မုနီတီးခဲ့၏။ အလီသည်(ခမုစ်အနက်မှ ကျွန်ုပ်မအမျိုးသမီး တစ်ဦး သံဝါသပြုပြီးနောက်) ရေချိုးခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်မှခါလစ်ဒ်အား ‘ဤသည်ကို အသင်မတွေ့မြင်ပါသလော’ဟုဆိုခဲ့ လေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ရောက်သော်ကျွန်ုပ်သည် အလီ၏အကြောင်းကိုတင်ပြခဲ့၏။ ကိုယ်တော် မြတ်က ‘အို-ဘုရင်ဒဟ်၊ အသင်သည် အလီကို မုနီးပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘မုနီးပါ’ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူ့အား မမုနီးလေနှင့်။ အကြောင်းမှာ သူသည် ခမုစ်အနက်မှ ၎င်းအရာထက်ပင် ထိုက်တန်၍ ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- ဘုရင်ဒဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၃၇)

၁၆၈၀။ အလီဘင်အဘီသွာလစ်ဘ်(ﷺ)သည် မသန်စင်ရသေးသောရွှေရိုင်းတစ်တုံးကို အညိုရောင် အခြောက်ခံသားရေအိတ်အတွင်းထည့်၍ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ ပို့ဆောင်ခဲ့၏။ ရုလူလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အုယိုင်းနဟ်ဘင်နီဘင်ရ်၊ အတိတ်ရအ်ဘင်နီဟာဘိစ်၊ ဇိုင်းဒ်အလ်ခိုင်းလ်၊ အလ်ကမဟ်(သို့မဟုတ်)အာမိရ်ဘင်နီသွါဖိုင်းလ်-လေးဦးအကြား ယင်းရွှေကို ခွဲဝေပေးခဲ့၏။ ၎င်းအပေါ် အဆွ်ဟဘ်တော်များအနက်တစ်ဦးက ‘ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤလူလေးဦးထက် ၎င်းရွှေကိုရရန် ပို၍ထိုက်တန်ပါ၏’ဟု ဆိုလိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ သတင်းရောက်လျှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါသည်ကောင်းကင်ဘုံများရှိ အရှင်၏ယုံကြည်ကိုးစားမှု အခံရဆုံးသူ၊ ၎င်းအပြင်ကောင်းကင်၏သတင်းကို နံနက်ခင်းနှင့် ညနေခင်း၌ ရရှိနေသူအဖြစ် အသင်တို့မှ ငါကိုယ်တော်အား မယုံစားကြလေသလော’ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ ထိုအခါ မျက်လုံးခွက်ခွက် မေးရိုးကားကား၊ နဖူးမောက်မောက်၊ မုတ်ဆိတ်ထူထူ၊ ဦးပြည်းပြောင်ပြောင်၊ ခါးဝတ်ပုဆိုးကို ဖရိုဖရဲ လုံးထွေးဝတ်ဆင်ထားသော လူတစ်ဦးမှ ထ၍ ‘ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကြောက်ရွံ့ပါ သလော’ဟု ပြောလေရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ကမ္ဘာလူသားများအနက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အား အကြောက်အခွံဆုံး အဖြစ်ပညတ်ခံထားရသူ မဟုတ်ပါသလော’ဟု မိန့်လေရာ ၎င်းသူမှာထွက်ခွာသွားလေ၏။ ခါလစ်ဒ်ဘင်အလ်ဝလီဒ် (ﷺ)က ‘ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ ထိုသူလည်ပင်းကို ကျွန်ုပ်ဖြတ်ချရမည်လော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မပြုနှင့်။ ၎င်းသူသည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေလေ့ရှိသူဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်အံ့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ခါလစ်ဒ်က ‘များစွာသော လူတို့သည် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေကြသော်လည်း ၎င်းတို့၏နုလုံးသားများ၌ မရှိသည့် အရာကို သူတို့၏နှုတ်လျှာများဖြင့် ပြောဆိုနေလေ့ရှိပေသည်’ဟုလျှောက်ထားလေ၏။ ရုလူလ္လာဟ်(ဆွ)မှ ‘ငါသည် ထိုသူတို့၏ နုလုံးသားများကို စူးစမ်းရှာဖွေရန် သို့မဟုတ် သူတို့၏ဝမ်းဗိုက်များကို ဖောက်ဖွင့်ရန်အမိန့်ပေးခံထားရခြင်းမရှိ’ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ထိုသူအား စိုက်ကြည့်နေတော်မူခဲ့ပြီး ၎င်းသူအဝေးသို့ရောက်သွားလျှင် ‘ထိုသူ၏ မျိုးဆက်မှလူတစ်မျိုးထွက်ပေါ်လာအံ့။ ၎င်းသူ၏လည်ချောင်းများထက် ကျော်လွန်လာမည်မဟုတ်။ သားကောင်ကိုထွင်းဖောက်ဖြတ်ထွက်သွားသည့် မြားတစ်စင်းအလား ၎င်းတို့သည် သာသနာ၏ပြင်ပသို့ ရောက်အံ့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။(ဤသို့လည်းမိန့်ဆိုသေးကြောင်း ဆင့်ပြန်သူမှထင်မြင်ပြောပြခဲ့၏။) “အကယ်၍ ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့၏ခေတ်သမယ၌ရှိနေခဲ့ပါလျှင် ဆမူးဒ်အိုဗားများ သုတ်သင်ခံခဲ့ကြရသကဲ့သို့ ငါသည် ထိုသူအား ကွပ်မျက်တော်မူမည်ဖြစ်အံ့။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ်အလ်ခွဲဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၃၈)

*မှတ်ချက် *

‘ကုရ်အန်ဖတ်ရွတ်ခြင်းသည် လည်ချောင်းမှထက် ကျော်လွန်လာမည်မဟုတ်’ဆို သည်မှာ၎င်းတို့ သည်နှစ်ဦးအကြားရှိ အဓိပ္ပာယ်နားလည်ကြသလို (နားလည်သည့် တိုင်)ကုရ်အန်အတိုင်းလက်ဆွေ ကျင့်ကြံမှု လည်းမရှိ ကြခြင်းကို လို ၏။

အခန်း(၃၇) ဇုလ်ခလဆွဟ်စစ်ပွဲ

၁၆၈၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား “ငါကိုယ်တော်အား ဇုလ်ခလဆွဟ်(နှင့် ပတ်သက်ပြီးခံစားနေမှု)မှ အသင်သည် လျော့နည်းသက်သက်အောင် ပြုလုပ်ပေးမည်လော”ဟုမိန့်တော်မူခဲ့၏။(ဤဟဒီးဆ်၌ ဤသို့ဆက်လက် ဖော်ပြထား၏) ဇုလ်ခလဆွဟ်သည် ယီမင်နိုင်ငံမှ ခဆ်အမ်မျိုးနွယ်စုပိုင် ဗိမာန်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းအတွင်း ရပ်တုဆင်းတု များကို တည်ထားကိုးကွယ်ကြ၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်သည် မျိုးနွယ်စုပိုင် ယီမင်သို့ရောက်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် လူတစ်ဦးသည်အတိတ်ကိုဟော၍ မြားတံဖြင့်အတိတ်နိမိတ်ကောက်သော အလုပ်လုပ်လျက်ရှိ၏။ ၎င်းသူကို တစ်ဦးတည်းသောသူက ‘ရုလူလ္လာဟ်(ဆွ)၏ စေတမန်တော်သည် ဤအရပ်သို့ရောက်နေလေပြီ။ အကယ်၍ သူသည် အသင့်ကို လက်ပူး လက်ကြပ် မိလိုက်လျှင်ကား သူသည်အသင့်လည်ပင်းကို ဖြတ်ချလေအံ့’ဟု သတိပေးခဲ့၏။ တစ်နေ့သော် ထိုသူသည် ထိုအရာ(မြားတံ) များကို (အနာဂတ်ဟောခြင်းနှင့် အတိတ်နိမိတ်ကောက်ခြင်းအတွက်)အသုံးပြုနေစဉ် ကျွန်ုပ်သည် ထိုနေရာ၌ရပ်တန့်လိုက်ပြီး ‘၎င်းမြားတံများကို ချိုးပစ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ ခ,ဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာ အရှင်သခင် ဟူသည် မရှိကြောင်း ဝန်ခံထွက်ဆိုလော့။ သို့မဟုတ်ပါက ကျွန်ုပ်သည် အသင့်လည်ပင်းအား ဖြတ်ချရပါအံ့’ဟု ပြောလိုက်လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းသူမှာမြားတံများကို ချိုးပြီးနောက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ ခ,ဝပ်ကိုးကွယ်ရာ အရှင်သခင်ဟူသည် အလျှင်းမရှိကြောင်း ဝန်ခံထွက်ဆိုခဲ့ပါသည်။

ဆင့်-ဂျရီးရိုမြတ်ဆင့် ကိုင်းစ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၄၂)

အခန်း(၃၈) , Di ၆ ၈ ၉ (၉)၏ ထွက်ခွာမှု

၁၆၈၂။ ကျွန်ုပ်ယီမင်ဌိရှိခဲ့စဉ်က ဇူးကလာအ်နှင့်ဇူးအမ်ရ်အမည်ရှိလူနှစ်ဦးနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)၏ အကြောင်းကို ထိုသူတို့အား ရှင်းလင်းပြပြရာ ဇူးအမ်ရ်က ကျွန်ုပ်အား ‘အကယ်၍ အသင်ပြော ပြောနေသော အသင့်မိတ်ဆွေမွန်အကြောင်းအမှန်ဖြစ်က ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လွန်ခဲ့သောသုံးရက်က ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏’ဟု ပြောလေ၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူနှစ်ဦးသည် ကျွန်ုပ်နှင့်အလ်မဒီနာဟ်သို့ အတူလိုက်ပါလာခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မဒီနာဟ်လမ်းကြော၌ အတန်ငယ်ခရီးပေါက်လေလျှင် အလ်မဒီနာဟ်မှလာသော စီးနင်းသူအချို့ကိုတွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ သူတို့အားမေးမြန်းရာ ‘ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းနောက်အဘူဘကရ်(ﷺ)မှ ခလီးဖ် (တမန်တော်၏ ကိုယ်စားလှယ်)အဖြစ် ခန့်အပ်ခံရ၏။ လူတို့၏အခြေအနေကောင်းမွန်နေကြပါသည်’ဟု သူတို့မှ ပြောပြလေ၏။ ထိုအခါ (လိုက်လာသူ) ၎င်းတို့မှ ‘အသင်မိတ်ဆွေ (အဘူဘကရ်)အားကျွန်ုပ်တို့မှ လာရန်ရည်ရွယ်ခဲ့ ကြောင်းပြောပြလိုက်လော့။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အလိုတော်တူပါလျှင်ကျွန်ုပ်တို့ ထပ်မံလာရောက်ပါအံ့’ဟု ပြောကြားကာ ယီမင်သို့ပြန်သွားခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာရီးရှီ(မူရင်း:ကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၄၅)

အခန်း(၃၉) ပင်လယ်ကမ်းခြေ ဃင်ဝဟ်

၁၆၈၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ပင်လယ်ကမ်းခြေသို့ တပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့၏ ဦးစီးဦးဆောင်အဖြစ် အဘူအုဘိုင်းဒဟ် ဘင်နန်ဂျရ်ရာဟ်(ﷺ)အားခန့်အပ်တော်မူခဲ့၏။ လူဦးရေမှာ (၃၀၀)ဖြစ်၏။ (ဂျာဘီရ်မှ ပြောပြသည်မှာ) ကျွန်ုပ်တို့ ခရီးထွက်ခဲ့ကြရာ အတန်အငယ်ခရီးပေါက်လေလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ရိက္ခာမှာ ပြတ်လုခမန်း ခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အဘူအုဘိုင်းဒဟ်သည် တပ်ဖွဲ့နှင့်အတူ ကျန်နေသေးသော ရိက္ခာအားလုံးကို စုစည်းထိုင်ကြရန် အမိန့်ပေးသဖြင့် ရိက္ခာကိုစုလိုက်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏လမ်းခရီးရိက္ခာမှာ စွန်ပလွံသီးများ သာဖြစ်၏။ အုဘိုင်းဒဟ်သည် နေ့စဉ်ရိက္ခာကို နည်းနည်းချင်းအပိုင်းလိုက်သာ ကျွန်ုပ်တို့အားပေးနေခဲ့သည်။ သို့နှင့်နောက်ဆုံး၌ ကျွန်ုပ်တို့စားသုံးစီးအတွက် စွန်ပလွံသီးတစ်လုံးစီသာ ကျန်တော့သည်အထိ ရိက္ခာခန်းသွားလေ သည်။ ကျွန်ုပ်က ‘စွန်ပလွံသီးတစ်လုံးတည်းဖြင့် အသင်တို့အဖို့မည်သို့အကျိုးထူးဦးမည်နည်း’ဟုမေးရာ ဂျာဘီရ်က ‘၎င်းတစ်လုံးတည်းသောရိက္ခာ ကုန်သွားချိန်၌ နှစ်တန်ဖိုးကို ကျွန်ုပ်တို့မှ သိရှိလာရပေအံ့’ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ သို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ပင်လယ်ကမ်း ခြေသို့ရောက်သော် တောင်ငယ်တစ်လုံးစာမျှရှိသော ငါးကြီးတစ်ကောင်ကို တွေ့လိုက်ရ တော့၏။ (တပ်ဖွဲ့ဝင်)လူများသည် ၎င်းကို (၁၈)ညဉ့် (၁၈-ရက်)တိုင်တိုင် စားသုံးခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် အဘူ အုဘိုင်းဒဟ်သည် ငါး၏ နံရိုးနှစ်ချောင်းကို မြေပေါ်၌(လေးကိုင်းသဖွယ်)စိုက်ထောင်ရန် အမိန့်ပေးလေ၏။ ၎င်း၏အောက်မှ ကုလားအုတ်ကို မောင်းနှင်စေခဲ့ရာ ကုလားအုတ်သည် ထိုအရိုးများအားမထိမိဘဲ ဖြတ်သန်းသွားခဲ့ပေသည်။ (ငါး၏အမြင့် သည် ကုလားအုတ်တစ်ကောင်မှ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ဖြတ်သွားနိုင်အောင်ကြီးမားသည်ကို ဆိုလိုပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာဘီရ် ဘင်နန်အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်း:ကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၄၆)

၁၆၈၄။ အလ်အန်ဘရ်ဟုခေါ်သော တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်မှာ ပင်လယ်အတွင်းမှ(သောင်ပြင်ပေါ်သို့) လွင့်ကျ လာခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းအား လတစ်ဝက်ခန့်စားသုံးကြ၏။ ၎င်း၏အဆီကို ကျွန်ုပ်တို့၏ခန္ဓာကိုယ်ပေါ် ပွတ်သပ်သုတ်လိမ်းခဲ့ကြရာ ကျွန်ုပ်တို့ခန္ဓာကိုယ်များမှာ မူလအခြေအနေအတိုင်း ပြန်လည်(ကျမ်းမာသန်စွမ်း အားအင် ပြည့်ဝမှု)ဖြစ်လာခဲ့ကြ၏။ (ဂျာဘီရ် ဘင်နန် အဘ်ဒုလ္လာဟ်၏ နောက်ထပ် ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။)

*မှတ်ချက် *

အလ်အန်ဘရ်=ဆလး

(အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ တွေ့ရသည်မှာ)

အဘူအုဘိုင်းဒဟ်မှ ‘စားသုံးကြကုန်’ဟု ဆိုခဲ့၏။ အလ်မဒီနာဟ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့မှပြန်ရောက်လေလျှင် ထိုအကြောင်းကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အစီရင်ခံလျှောက်ထားခဲ့ကြရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှ ထုတ်ပေးတော်မူလိုက်သော ရိက္ခာအာဟာရတစ်မျိုးဖြစ်သည့်အတွက် စားသုံးကြကုန်။ အသင်တို့ထံ၌ ကျန်ရှိသေးပါက ငါတို့ကိုလည်း ကျွေးမွေးကြလော့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့နှင့် (၎င်းငါးအသားတစ်ချို့ကို)ဆက်သရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သုံးဆောင်တော်မူခဲ့ပေသည်။

အခန်း(၄၀) အုယိုင်းနဟ် ဘင်နီ ဟိဆွန် ယဇ်ဝဟ်

၁၆၈၅။ ဘန္နသမ်းမိမျိုးနွယ်ဝင်လူတစ်စုသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ အစီးအနင်းဖြင့် ရောက်ရှိလာ ကြ၏။ အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)က ‘၎င်းတို့အားအုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲစေရန် အလ်ကအ်ကာအ်ဘင်နီမအ်ဘဒ်(رضي الله عنه) အားခန့်အပ်တော် မူပါ’ဟု ကိုယ်တော်မြတ်အား လျှောက်တင်ရာအဘူဘကရ်က သူ့အား ‘အသင်သည် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုခြင်း ဖြစ်၏ဟု ပြော၏။ အမှန်က ‘ကျွန်ုပ်သည် အသင်နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုခြင်း မဟုတ်’ဟု ပြောလေ၏။ သို့နှင့် နှစ်ဦးသား ငြိမ်ချကြလေရာ သူတို့၏အသံများ ကျယ်လောင်လာတော့၏။ ဤတွင် အောက်ပါအာယသ်တော် ကျရောက်လာ တော့၏။

‘အို-သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူအပေါင်းတို့။ အသင်တို့သည် (မည်သည့်ကိစ္စရပ်မှာမဆို) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် နှင့် အရှင်စေတမန်တော်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ ရှေ့သို့မကျော်တက်ကြကုန်လင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အကြောက် တရား ထားရှိကြကုန်။ မုချကေန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကြွင်းမဲ့ကြားတော်မူသော- အကြွင်းမဲ့သိရှိတော် မူသောအရှင် ဖြစ်သတည်း’။ (၄၉:၁)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအဇ်ဇိုဘိုင်းရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၅၃)

အခန်း(၄၁) ဘနီဟနီးဖဟ်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ဆုမာမဟ်ဘင်နီအုဆာလ်၏ ပြောကြားချက်

၁၆၈၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မြင်းသည်တော်အချို့ကို နဂျ်ဒ်နယ်သို့ စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့သည် ဘနီဟနီးဖဟ်မျိုးနွယ်စုမှ ဆုမာမဟ်ဘင်နီအုဆာလ်ဆိုသူကို ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ပြီးဗလီဝတ်ကျောင်းတွင်းရှိ တိုင်တစ်လုံး၌ ချည်နှောင်လိုက်ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ သူထံကြွသွားကာ ‘အို-ဆုမာမဟ်အသင့်အား ငါကိုယ်တော်မှ ဘာလုပ်မည် ဟုထင်သနည်း’ဟု မေးမြန်းတော်မူရာ ၎င်းက ‘အို-မုဟမ္မဒ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ကောင်းရာကိုသာ ထင်မြင်၏။ အကယ်၍ အသင်သည် ကျွန်ုပ်ကိုသတ်ပါက တစ်စုံတစ်ဦးကိုသတ်ထားပြီးသည့် လူတစ်ယောက်ကို အသင်မှသတ်လိုက် ခြင်း (လက်စားချေခြင်း)သာဖြစ်၏။ အကယ်၍ အသင်သည် ကျွန်ုပ်အားလွှတ်ပါက ကျေးဇူးသိတတ်သူတစ်ဦးအပေါ် ချီးမြှောက်ခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင်အသင်သည်ဥစ္စာနေများကို ဆန္ဒရှိပါက ကျွန်ုပ်ထံအသင်အလိုရှိသမျှတောင်းလော့’ ဟု ပြောဆိုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုသူ့အား ထားရစ်ထွက်ခွာလာတော်မူ၏။ တစ်နေ့တွင် ကိုယ်တော်မြတ် က ‘အို-ဆုမာမဟ်၊ အသင့်အား ငါမှ ဘာဆက်လုပ်မည်ဟုထင်သနည်း’ဟုမေးရာ ၎င်းက‘ကျွန်ုပ်မှ ပြောဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း ပင် ကျွန်ုပ်ယူဆထား၏’ဟု ဖြေလေ၏။ ထိုရောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သူ့အား(ဆုမာမဟ်အား) လွှတ်လိုက်ကြကုန်’ဟုအမိန့်ရှိလေ၏။ သို့ဖြင့်ထိုသူသည် ဝတ်ကျောင်းတော်အနီးစွန်ပလွံပင်များရှိရာ ခြံတစ်ခြံသို့ထွက်ပြီး ရေချိုးသန့်စင်၏။ ၎င်းနောက် ဝတ်ကျောင်းတော်သို့ဝင်လာပြီး ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ ခ,ဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာ အရှင်သခင်ဟူသည် မရှိတော်မူကြောင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်မှ သက်သေခံထွက်ဆိုပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည် ပါ၏။ အို-မုဟမ္မဒ်၊ ဤကမ္ဘာမြေဝယ် ကျွန်ုပ်အဖို့ အသင့်မျက်နှာထက် မုန်းတီးဖွယ်မျက်နှာဟူသည်မရှိခဲ့၊ သို့ရာတွင် ယခုသော်ကား ဤကမ္ဘာမြေဝယ် ကျွန်ုပ်အဖို့ အသင့်မျက်နှာထက် ချစ်ဖွယ်မျက်နှာဟူသည်မရှိ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့ အသင့်သာသနာထက် မုန်းတီးဖွယ်သာသနာဟူသည် မရှိခဲ့၊ သို့ရာတွင် ယခုသော်ကား ကျွန်ုပ်အဖို့ အသင့်သာသနာထက် ချစ်ဖွယ်သာသနာဟူသည် မရှိ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့ အသင့်မြို့တော်ထက် မုန်းတီးဖွယ်သာသနာဟူသည်မရှိခဲ့။ သို့ရာတွင် ယခုသော်ကား ကျွန်ုပ်အဖို့ အသင့်မြို့တော်ထက် ချစ်ဖွယ်မြို့ဟူသည် မရှိ။ ကျွန်ုပ်မှ အမွှာရဟ်ပြုရန် ရည်ရွယ်နေစဉ်မှာပင် အသင့်မြင်းသည်တော်များက ကျွန်ုပ်အစဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဆိုလျှင် ကိုယ်တော်သည်မည်သို့မြင်ပါသနည်း’ဟူ၍ ပြောလေတော့သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ) မှ သူ့အားကောင်းသတင်း ပေး၏(ချီးကျူးဂုဏ်ပြု၏)။ အမွှာရဟ်သွားပြုရန် အမိန့်ရှိတော်မူလိုက်ပေသည်။ သို့ဖြင့်သူသည် မက္ကဟ်သို့ထွက်ခဲ့စဉ် တစ်စုံတစ်ဦးက ‘အသင်သည်ဆွာဘီ (ဘာသာပြောင်းသူ)ဖြစ်သွားပြီလော’ဟုမေးရာ သူက ‘အလျှင်းမဟုတ်ပြီ၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်စေတမန်တော် မုဟမ္မဒ်အားဖြင့် အစွလာမ်သို့ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းသာဖြစ်၏။ အကျဉ်းမဟုတ်ပြီ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏ အခွင့်အမိန့်မရှိပါ ဘဲလျက် ယမာမဟ်မှ ဂျုံစေ့တစ်စေ့သည်ပင် အသင်တို့ထံ ရောက်လာအံ့မည်မထင်ပါ’ဟု ပြောကြားခဲ့လေသတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်းရ်ဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၅၈)

၁၆၈၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သက်တော်ထင်ရှားရှိနေစဉ်က မုစိုင်းလိမဟ်အလ်ကဇ္ဇာတ်သည် ‘အကယ်၍ မုဟမ္မဒ်သည် ငါ့အား သူ၏နောက်ဆက်ခံအုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးက ငါသည်သူ့နောက်လိုက်အံ့’ဟု ဆို၍လာရောက်ခဲ့လေသည်။ သူသည် သူ၏မျိုးနွယ်စုဝင်မြောက်မြားစွာနှင့်တကွ အလ်အီနဟ်သို့ဆုတ်ခိုလှုံ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆာဘိသ် ဘင်န်ကိုင်စ်(رضي الله عنه)အား အဖော်ပြု၍ ၎င်းတို့ထံသွားခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ လက်တော်၌ စွန်ပလွံသာ တောင်ဝှေးတော်ကိုင်ထားတော်မူ၏။ မုစိုင်းလိမဟ်သည် ၎င်း၏ အုပ်စုအကြား၌ရှိနေခဲ့၏။ ၎င်းအနီး၌ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ကရပ်တန့်၍ ‘အကယ်၍ အသင်သည် ငါ့ထံမှ ဤတောင်းဝှေးအပိုင်းလေးကို တောင်းဆိုလျှင်ပင် ငါမပေးမည် မဟုတ်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အပေါ် အသင်ရှောင်တိမ်းနိုင်သည်မဟုတ်။ အကယ်၍ အသင်သည် ဤသာသနာမှ ကျောခိုင်းလိုက်လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ဖျက်ဆီးပေအံ့။ ၎င်းအပြင် ငါ၏အိမ်မက် အတွင်း၌ ပြသခံရသည့် သူမှာ အသင်ပင်ဖြစ်မည်ဟု ငါထင်မြင်၏။ ငါ၏ကိုယ်စားအသင့်မေးခွန်းများကို ဖြေကြား မည့်သူမှာ ဤသူ ဆာဘိသ် ဘင်န်ကိုင်စ် ဖြစ်လေ၏’ဟု မိန့်ကြားပြီးနောက် ၎င်းတို့မှ ထွက်ခွာတော်မူခဲ့ပေ၏။

ကျွန်ုပ်သည်ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ (အထက်ပါ)မိန့်ကြားချက်ကို မေးမြန်းရာအဘူဟုရိုင်းရဟ်(رضي الله عنه)က ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။

‘ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်အိပ်ပျော်နေစဉ် (အိပ်မက်၌)ငါ၏လက်တော်များ၌ ရွှေလက်ကောက်နှစ်ရံကိုတွေ့မြင်ရာ ငါသည် စိုးရိမ်ပူပန်သွားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ငါ့ကိုယ်တော်မှ ထိုအရာများအပေါ် လေနှင့်မှုတ်ထုတ်ရန် အသိပေးခြင်းခံရ သဖြင့် လေဖြင့်မှုတ်လိုက်သော် ၎င်းလက်ကောက်နှစ်ရံမှာယုံတက်သွားခဲ့၏။ ယင်းအိပ်မက်၏သဘောမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ ငါ၏နောက်ဝယ် လူလိမ်ကြီးနှစ်ဦးထွက်ပေါ်မည်။ တစ်ဦးမှာ အလ်အန်စီဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ဦးမှာ မုစိုင်းလိမဟ်ဖြစ်၏။’

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နုအဘ္ဘွစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၉၅)

၁၆၈၈။ ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်မှ အိပ်မောကျနေခိုက် မြေကမ္ဘာဝယ်ရတနာများ ငါ့အားပေးခြင်းခံရ၏။ ငါ၏လက် များအတွင်း ရွှေလက်ကောက်နှစ်ရံ ထည့်ပေးခြင်းခံရ၏။ ငါသည်နှစ်မြို့တော်မူခြင်းမရှိခဲ့။ သို့သော် ၎င်းတို့အပေါ် လေနှင့်မှုတ် လိုက်ရန် ဝဟီရောက်သဖြင့် ထိုအတိုင်းပြုလုပ်လေရာ ၎င်းလက်ကောက်နှစ်ရံစလုံး ရုတ်ခြည်း ပျောက်ကွယ် သွားကြကုန်၏။ အိပ်မက်၏တိတ္ထိမှာ ငါ့ကိုယ်တော်နှင့် လူလိမ်နှစ်ဦးအကြားကိစ္စကိုဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။ (၎င်းလူလိမ်နှစ်ဦးမှာ) ဆွ(န်)အာအ်၏ ခေါင်းဆောင်နှင့် ယမာမဟ်၏ ခေါင်းဆောင်ပင်ဖြစ်၏။

ဆင့်-အဘူဟုရိုင်းရဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၉၆)

*မှတ်ချက် *

ဆွ(န်)အာအ်၏ခေါင်းဆောင် အလ်အန်စီနှင့် ယမာမဟ်၏ခေါင်းဆောင် မုစိုင်းလိမဟ်တို့သည်(၁)တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏အမိန့်ကြားနာမှုကို မိမိကိုယ်ကို တမန်တော်များအဖြစ် ကြေညာခဲ့ကြ၏။

အခန်း(၄၂) နဂျီရာန်နယ်သား (ခရစ်ယာန်များ)၏အကြောင်း

၁၆၈၉။ နဂျီရာန်နယ်၏အကြီးအမှူးများဖြစ်ကြသော အလ်အာကီဘ်နှင့် စိုင်ယစ်ဒ်တို့သည် လိအာန်ပြုရေးရည် ရွယ်ချက်ဖြင့် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံရောက်လာခဲ့ကြ၏။ ထိုသူနှစ်ဦးအနက်တစ်ဦးက ‘၎င်း (လိအာန်)ကို မပြုလေနှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားတိုင်တည်ပါ၏။ အကြောင်းသော်အကယ်၍ သူသည်တမန်တော်ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤလိအာန် ပြုလိုက်ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့၏သားစဉ်မြေးဆက်တို့သည်လည်းကောင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ နောက်ဝယ် အောင်မြင်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ’ဟု နောက်တစ်ဦးအားပြောလေ၏။ ၎င်းနောက်ထိုသူတို့နှစ်ဦးလုံးမှ ‘ကိုယ်တော်မှ တောင်းသည့်အရာကို ကျွန်ုပ်တို့မှ ပေးပါအံ့။ သို့သော်ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ စိတ်ချ ယုံကြည်မှုနှင့်ထိုက်တန်သူ (အမီးန်)တစ်ဦးကိုစေလွှတ်ပေးရပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ အမီးန်မဟုတ်သူကို လွှတ်မပေး ပါနှင့်’ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါသည်စိတ်ချယုံကြည်မှုနှင့် အမှန်ပင်ထိုက်တန်လှသူတစ်ဦးကို စေလွှတ်ပါအံ့’ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ ဤတွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)၏ ဆွေသဟာတိုင်းမှ ထို(စေလွှတ်ခံရမည့်)သူဖြစ်ရန် လိုလားလျက်ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အို-အဘူအုဘိုင်ဒဟ် ဘင်န်အလ်ဂျရ်ရဟ်၊ ထလော့’ ဟု အမိန့်ရှိလေ၏။ သူမှ ထရပ်သောအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘ဤသူသည် ဤအမှုသ်၏ အမိန့်ပင် ဖြစ်လေ၏’ဟူ၍ မိန့်ကြားခဲ့ပေသည်။

ဆင့်-ဟုဇိုင်ဖဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၉၇)

၁၆၉၀။ လူမျိုးတိုင်း၌ အမီးန်ဟူသည်ရှိ၏။ ဤအွဗ္ဗသံ၏ အမီးန်သည် အဘူအုဘိုင်ဒဟ်ဘင်န်အလ်ဂျရ်ရာဟ် (ﷺ)ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၆၅)

*မှတ်ချက် *

၁။ လိအာန်=မတူကွဲပြားသော လူနှစ်ဖွဲ့သည် မိမိတို့၏ မျိုးနွယ်ဝင်တို့ကို အဆေးတစ်နေရာတွင် ညှိအောင်ပြုစုသော အုပ်စုအပေါ် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျိန်စာသို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်စေရန် အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်တောင်းဆိုခြင်း။ ဤပြစ်ဒဏ်ကျရောက်စေရန် ကုရ်အာန်အာယသ်ဆာ်(၃၁၃၈)သည် တမန်ဆာ်မြတ်(ဆွ)ထံ ကျရောက်လာခဲ့သည်။ (ကြည့်-ဟယ်ဟုလ်ဘာအီ၊

အတွဲ-၉၈-၁၅၅မှ ၁၅၈)

၂။ အမီးန်=စိတ်ချယုံကြည်မှုနှင့် အထိုက်အတန်ဆုံးသူ၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူ၊ သမာဓိရှင်

အခန်း (၄၃) အလ်အရှ်အရီးယီးန်နှင့် ယီမင်နယ်သားများ ရောက်ရှိလာမှု

၁၆၉၁။ အလ်အရှ်အရီးယီးန်လူစု ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသွားရောက်၍ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် တစ်စုံတစ်ရာသော အစီးအနင်းကိုတောင်းခံခဲ့ကြရာ ကိုယ်တော်မှငြင်းဆိုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော် မြတ်ထံနောက်တစ်ကြိမ်တောင်းဆိုရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့အားမည်သည့်အစီးအနင်းမှ ပေးမည်မဟုတ်ကြောင်း ကျိန်ဆိုတော်မူ၏။ များမကြာမီ ကုလားအုတ်အချို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ စစ်နိုင်လက်ရ ပစ္စည်းအဖြစ်ဆက်သံရ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့အားကုလားအုတ်ငါးကောင်ပေးရန် အမိန့်ရှိ တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယင်းကုလားအုတ်များကို ယူဆောင်သည့်အခါဝယ် 'တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိမိ၏ကျိန်ဆိုချက် ကို မေ့လျော့အောင်ကျွန်ုပ်တို့လုပ်မိကြချေပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအရေးအရာ၏နောက် ကျွန်ုပ်တို့သည်မည်သည့်အခါမျှ အောင်မြင်မှုမရဘဲရှိအံ့'ဆိုကြကုန်၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)ထံ အခစားဝင်ပြီး 'ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မည်သည့်အစီးအနင်းမျှမပေးဟု ကျိန်ဆိုတော်မူခဲ့၏။ သို့ရာတွင် (ယခုသော်) ကျွန်ုပ်တို့ အားပေးလိုက်ချေပြီ'ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က 'မှန်၏။ အကြောင်းမှာ အကယ်၍ ငါသည် ကျိန်ဆိုချက် တစ်ခုပြု၏။ နောင်သော် ထိုအရာထက်ကောင်းမွန်သော ရလဒ်အဖြေကိုတွေ့လေလျှင် (ထိုကောင်းမွန်သော နည်းလမ်းကိုသာ)ဆောင်ရွက်လေ့ရှိခြင်းကြောင့်တည်း'ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ (အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုကျိန်ဆိုမှုအတွက် လျော်ကြေးပေးတော်မူခဲ့ပါသည်ဟု ဖော်ပြထား၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာ အလ်အရှ်အရီ (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၆၈)

၁၆၉၂။ အသင်တို့ထံ ယီမင်နယ်သားများရောက်ရှိလာလေပြီ။ သူတို့သည် ပို၍နူးညံ့သိမ်မွေ့ကြပြီးပို၍ နှလုံးသားပျော့ပြောင်းကြသူများဖြစ်၏။ အီမာန်သည် ယီမင်၏ဖက်မှ ဖြစ်၏။ ဟိက်မသ်သည်လည်း ယီမင်၏ဖက်မှဖြစ်၏။ မာန်မာနှင့်) မောက်မာထောင်လွှားခြင်းသည် ကုလားအုတ်ပိုင်ရှင်များ၏အရည်အချင်းဖြစ်ပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းခြင်း (နှင့်) အလေးအနက်ထားခြင်းသည် သိုးပိုင်ရှင်များ၏စရိုက်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရီရ်ရဟ် (ရသ့သို့)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၇၁)

*မှတ်ချက် *

ဒုန္နယာကို ကိုးကွယ်သည့် (နှလုံးသားမာကြောသည့် ဥစ္စာခန့်ရှင်တို့သည်မာကြီး၍မောက်မာဆောင့်ထွန်နေတို့ဖြစ်၍၊ ဆေးနက်တည်ငြိမ်မှုမရှိတတ်ခြင်း၊ ယီမင်နယ်သားတို့၏ စရိုက်ကောင်းများဖြစ်ခဲ့သော သိမ်မွေ့နူးညံ့ပြောင်းခြင်းတို့မှာ အီမာန်နှင့် ဟိက်မသ် (မြေမြင်ဉာဏ်ကြီးမှု)၏ လက္ခဏာတစ်ရပ် ဖြစ်ကြောင်းသိမှတ်ရ၏။ ဤလူစုနှစ်မျိုးကို ကုလားအုတ်အဖြစ်ပိုင်ဆိုင်ထား၏။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

၁၆၉၆။ ဟဂျုံသီလိဝဒါအ်ကာလအတွင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် ဆွေသဟာအချို့တို့သည် ဆံရိတ် ခေါင်းတုံးခွဲကြပြီး အချို့သော ကိုယ်တော်ဆွေသဟာများမှာမူ ဆံပင်တိုတိုညှပ်ခဲ့ကြကုန်၏။

အခန်း(၄၅) ဆင်းရဲဒုက္ခစစ်ပွဲ (ယဇ်ဝသုလ်အလ်အုစွရဟ်) သို့မဟုတ် သဘူးကံစစ်ပွဲ

၁၆၉၇။ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေများသည်အလ်အုစွရဟ်၏ တပ်မတော်အတွင်း(သဘူးကံစစ်ပွဲအတွက်) အစီးအနင်း အချို့ကို ကျွန်ုပ်အား ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံမှ တောင်းဆိုရန် စေလွှတ်ခဲ့ကြ၏။ ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ မိတ်ဆွေများသည် ခရီးသွားလာရေးအလို့ငှာ ၎င်းတို့အား (အစီးအနင်း) ထောက်ပံ့ပေးပါရန် ကိုယ်တော်ထံ ကျွန်ုပ်အား စေလွှတ်ကြပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါသည် အသင်တို့အား မည်သည့်အစီးအနင်းမျှ ဆောင်ရွက်ပေးမည်မဟုတ်’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကျွန်ုပ် မှ သတိပြုမိခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ငြင်းဆန်မှုကြောင့် ဝမ်းနည်းစိတ်ဝင်၍ ပြန်လာခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် ကျွန်ုပ်ကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ထပ်မံအမျက်ထွက်တော်မူမည်လားဟူ၍လည်း ပူပန်နေခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် (ကျွန်ုပ်၏လူ)မိတ်ဆွေများထံ ပြန်လာခဲ့ပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားမှုကို ပြောပြအသိပေးလိုက်၏။ အချိန်အခိုက် အတန့်လွန်လျှင် ဘီလ္လာလ်(رضي الله عنه)မှ ‘အို-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီကိုင်စ်’ဟု ခေါ်သံကိုကြားလေရာ ကျွန်ုပ်မှပြန်ထူးလိုက်၏။ ဘီလ္လာလ်က ‘အသင့်အား ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ခေါ်ဆိုမှုကိုတုံ့ပြန်လေလော့’ဟု ပြောလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မြတ်ထံသွားသော် ကိုယ်တော်က‘တွဲချည်ထားသော ဤကုလားအုတ်နှစ်ကောင်ကို ယူလော့။ တွဲချည် ထားသည့် ဤ ကုလားအုတ် နှစ်ကောင်ကိုလည်း ယူလေလော့’ ဟုမိန့်ကာ စအဒ်ထံမှ ယူဆောင်လာခဲ့သော ကုလားအုတ်ခြောက်ကောင်အထိ ပေးတော်မူလေတော့၏။ ၎င်းနောက် ‘၎င်းတို့အား အသင့်မိတ်ဆွေများထံ ယူသွား လော့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ၎င်းတို့ကို စီးနင်းရန် ခွင့်ပြုတော်မူကြောင်း ပြောပြချေလော့’ဟု တစ်ဆက်တည်းမိန့်မှာတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် ထိုကုလားအုတ်များကို ၎င်းတို့ထံယူဆောင်လာပြီး ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဤကုလားအုတ်များကို အသက်တို့ စီးနင်းရန်ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ သို့သော် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏စကားကို ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ကြားသိခဲ့ရသူတို့ထံ အသင်တို့မှ လူအချို့ ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ မလိုက်မချင်း ကျွန်ုပ်မထွက်ခွာ။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ မမိန့်သည့်စကားတစ်ရပ်ကို အသင်တို့အား ကျွန်ုပ် မှ ပြောဆိုသည်ဟု မထင်မြင် ကြပါလေနင့်’ ပြောကြားရာ ၎င်းတို့က ‘အသင်သည်မှန်ရာကိုသာဆိုတတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့မှအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အသင်ဆန္ဒရှိရာကို ကျွန်ုပ် တို့ပြုပေအံ့’ဟု ပြောကြားကြကုန်၏။ သို့နှင့် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ သူတို့အား(အစီးအနင်းပေးရန်) ငြင်းဆိုချက်နှင့် သူတို့အားပေးရန် မိန့်ကြားချက်နှစ်မျိုးလုံး ကြားသိခဲ့သူများထံ ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ သူတို့အနက်လူအချို့မှ သွားရောက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါ (ကြားသိခဲ့ကုန်သော) ၎င်းသူများက ကျွန်ုပ်မှပြောပြခဲ့သည့်အတိုင်းပင် သူတို့အား ပြောပြခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူမူစာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၉၅)

၁၆၉၈။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အလီ(رضي الله عنه)အား (အလ်မဒီနဟ်၌)မိမိ၏ကိုယ်စားခန့်အပ်ကာ သဘူးကံစစ်ပွဲ အတွက် ကြွချီတော်မူခဲ့၏။ အလီက ‘ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးငယ်များနှင့်တစ်ကွ ချန်ရစ်ထားလိုပါသလော’ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ဟာရူးနီ(رضي الله عنه)သည် မူစာ(رضي الله عنه)အတွက် ကဲ့သို့ အသင်သည် ငါကိုယ်တော်မြတ်(၏ကိုယ်စား) အတွက်ဖြစ်သည့်အပေါ် အသင်မနှစ်မြို့နိုင်ပြီလော၊ သို့ရာတွင် ငါ၏နောက်ဝယ် မည်သည့်တမန်တော်မှ ပွင့်မည်မဟုတ်ချေ’ဟူ၍ မိန့်ကြားခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စအ်ဒ်ဘင်နီ အဘီဝက္ကရာဆွံ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၆၉၀)

အခန်း(၄၆) ကအဘ် ဘင်နီမာလစ်က(رضي الله عنه)၏ ပြောကြားမှုနှင့် အာယသ်တော်(၉:၁၁၈)

၁၆၉၉။ ကျွန်ုပ်သည်ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ပါဝင်ဆင်နွှဲသော ယဇ်ဝဟ်များအနက် သဘူးကံစစ်ပွဲမှ ကိုယ်တော်နောက်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဟူ၍မရှိခဲ့ချေ။ ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ခြင်းကိုမူ ကျွန်ုပ်မှ လွတ်သွားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သည် ၎င်းစစ်ပွဲ၌ပါဝင်ခဲ့ကြသော မည်သူ့ကိုမျှ ကြိမ်းမောင်းသတိပေးတော်မူခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ သို့အတွက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် မုစ်လင်မ်တို့အား မည်သည့်ချိန်းချက်မှုမျှမရှိဘဲ တွေ့ဆုံရင်ဆိုင်စေတော်မူခဲ့၏။ ရုဗူလုလ္လာဟ် (ﷺ)သည် လည်း ကုရ်ခင်းရှိကုန်သည်ခရီးတန်းများကို ရှာဖွေ(တားဆီး)လျက်သာရှိနေတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ အစ္စလာမ်အတွက် သစ္စာကတိပြုစဉ်က ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ အလ်အ(က်)ဘဟ်၏ညဉ့်များကိုကြိုဆိုခဲ့ရ၏။ ယင်း

အလ်အ(က်)ဘတ် သစ္စာခံယူပွဲမှာ လူတို့အကြားဝယ် ဘဒရ်စစ်ပွဲလောက် လူသိများ ကျော်ကြားမှုမရှိသော်လည်း ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကို ဘဒရ်စစ်ပွဲနှင့် အလဲအလှယ်မလုပ်နိုင်ပါ။

ထို(သဘူးက)စစ်ပွဲ၌ ကျွန်ုပ်သည်တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်ဝယ် ကျန်ရစ်ခဲ့စဉ်ကာလက ကျွန်ုပ်မှာ ရှေးယခင်အချိန်များထက်ပင် ကျန်းမာသန်စွမ်းနေခဲ့၏။ သို့မဟုတ် ပို၍ကြွယ်ဝနေခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ၎င်းအလျင်က ကျွန်ုပ်သည် ကုလားအုတ်နှစ်ကောင်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ဖူးသည်ဟူ၍ မရှိခဲ့သော်လည်း ဤစစ်ပွဲ (ဖြစ်ပွား)ချိန်တွင် ရရှိပိုင်ဆိုင်နေခဲ့၏။ ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ယဇ်ဗတ်တစ်ပွဲဆင်နွှဲလိုတိုင်းဤ(သဘူးက)စစ်ပွဲ မဖြစ်ပွားမီအထိ မိမိ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ယဇ်ဗတ်အကြောင်း အပေါ်ယံမျှ ညွှန်းဆိုခြင်းဖြင့် သိုသိပ်ထားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ဤစစ်ပွဲ၌ကား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ပြင်းထန်ဆိုးဝါးလှသော အပူဒဏ်အတွင်းရှည်လျားလှသည့် ကန္တာရခရီးရှည် ကို ဖြတ်သန်းကာ အင်အားကြီးရန်သူကို တိုက်ခိုက်တော်မူခဲ့ရ၏။ သို့ဖြစ်ရာ မုစ်လင်မ်တို့အဖို့ မိမိတို့၏ယဇ်ဗတ်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုရမည်ဖြစ်သဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိသွားမည့်ပန်းတိုင်ကို ရှင်းလင်းပြတ်သား ထင်ရှားစွာ ကြေညာအသိပေးတော်မူခဲ့ပေ၏။ စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ဖို့ရာ မလုံလောက်နိုင်လေသော မုစ်လင်မ်များစွာတို့သည် ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်တကွ ပါဝင်ခဲ့ကြကုန်၏။

(အလ္လာဟ်လမ်းတော်မှ) ချန်ရစ်နေလိုသူတိုင်းက ၎င်းတို့၏အရေးအရာသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဝဟီအားဖြင့် ထုတ်ပြန်အသိပေးမှု မပြုမချင်း ဖုံးကွယ်နေလျက်ရှိအံ့ဟု ယူဆနေခဲ့ကြ၏။ သို့နှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် ထိုစစ်ပွဲကို သီးနှံများမှည့်ဝင်းပြီး ပုံညွှန်များအလွန်ကြည့်ကောင်းလှချိန်တွင် တိုက်ခိုက်ဆင်နွှဲခဲ့လေသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့နှင့်အတူ မိမိအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်စီမံရန်ထွက်ခဲ့သော်လည်း ဘာမျှမလုပ်ဖြစ်ဘဲ ကျွန်ုပ်လည်း လုပ်နိုင်သည်ဟု ဖာသာပြောဆို၍ ပြန်လှည့်လာခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဟိုလိုလိုဒီလိုလိုဖြင့် ဖင့်နွဲ့ နှောင့်နှေးနေရတို့မှ အသင့်ဖြစ်ကြသည့် အချိန်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ မုစ်လင်မ်တို့သည် ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် တကွ ထွက်ခွာသွားသော် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ကျွန်ုပ်၏ထွက်ခွာ(လိုက်ပါ)မှုအတွက် ဘာမျှအသင့်မဖြစ်ခဲ့ချေ။ ကျွန်ုပ်က ‘ကိုယ်တော် (ထွက်ခွာမှု)၏ နောက်တစ်ရက် နှစ်ရက်အတွင်းပြင်ဆင်ပြီး သူတို့နှင့်(အမီလိုက်)ပူးပေါင်းအံ့’ဟု ဖာသာဆိုပြန်၏။ သူတို့ထွက်ခွာသွားပြီး ဇနတ်တစ်နေ့နံနက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် စီမံဆောင်ရွက်ရန် ထွက်လာပါသော်လည်း ဘာမျှမလုပ် ဖြစ်ဘဲ ပြန်လာခဲ့၏။ သူတို့မှ လိုက်မမီနိုင်အောင်အဆုံးသို့ရောက်သွားသည့်တိုင် ကျွန်ုပ်မှသင်းကဲ့သို့ပင်ဖြစ်နေခဲ့ သဖြင့် စစ်ပွဲကိုလွတ်သွားပါတော့သည်။ ထိုအချိန်ရောက်သည့်တိုင် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့အားအမီလိုက်ရန် ထွက်ခွာနေလို သေးလေ၏။ တစ်ခါတည်း ပါဝင်သွားနိုင်ခဲ့လျှင်ကောင်းလေစွ၊ သို့သော် ၎င်း(ကိစ္စ)သည် ကျွန်ုပ်၏ကြံ့ခိုင်မှု မပါရှိခဲ့ ပါလေ။ ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ) ထွက်ခွာပြီးနောက် ကျွန်ုပ်သည် လူတို့အကြားထွက်၍ သွားလာလေတိုင်း အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ် မှ ခြွင်းချက်ပေးတော်မူထားသော မသန်မစွမ်း/ချည့်နဲ့သူတစ်ဦးဦးသို့မဟုတ် အရေခြုံကြောင်သူတော်တစ်ဦးဦးကို တွေ့ရလေလျှင် ကျွန်ုပ်မှာ ပူဆွေးသောကဖြစ်ရလေတော့၏။

ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သဘူးကသို့ ဆိုက်ရောက်သည့်အချိန်ထိ ကျွန်ုပ်အားသတိမရခဲ့ချေ။ သို့နှင့် သဘူးက၌ လူတို့အကြား ထိုင်နေသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ကအဘ် ဘာလုပ်ခဲ့သနည်း’ဟု မေးတော်မူခဲ့၏။ ဘနီစလီမဟ် အနက်အမျိုးသားတစ်ဦးက ‘ယာ-ရုဗုလ္လာဟ်၊ ထိုသူ့အား ၎င်းဝတ်စုံနှစ်ထည်က တားဆီးထား လိုက်ချေပြီ။ ၎င်းသူသည် သူ့တောင်ပံများကို ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားမှုဖြင့်သာ ကြည့်နေခဲ့ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ရာ မအာဇ်ဘင်န် ဂျဘလ်(ﷺ)က ‘အသင့်ပြောကြားချက်မှာ ဆိုးရွားလွန်းလှခြင်း၊ ယာ-ရုဗုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သူ(ကအဘ်)အား လူကောင်းသူမွန်ဟူသည်မှအပ သိရှိကြမည်မဟုတ်ပါ’ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆိတ်ဆိတ်သာနေတော်မူခဲ့၏။

ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ်မဒီနဟ်အပြန်လမ်းသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ကြားသိရာဝယ် စိုးရိမ်မှုအတွင်း လုံးလုံးမြုပ်ဝင်လျက် ဆင်ခြေအတုအယောင်များ(ပေးရန်)အတွေးဝင်မိတော့လေသည်။ ‘မနက်ဖြန်ဝယ် ကိုယ်တော်၏ဒေါသကို ကျွန်ုပ်မှ မည်သို့ရှောင်နိုင်အံ့နည်း’ဟူ၍ ရေရွတ်နေမိပေသည်။ ၎င်းအပြင်ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ မိသားစုမှ အမြော်အမြင်ကြီးသူများနှင့် ဤအရေးအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကြံယူခဲ့လေ၏။ ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်လာကြောင်း သိရှိရလေသောအခါ ဆင်ခြေအတုအယောင်အပေါင်းတို့သည် ကျွန်ုပ်၏ အသိမှ ပျောက်ကွယ်သွားတော့၏။ ဤပြဿနာထွင်စကားလုံးများဖြင့် ကျွန်ုပ်မှဖြေရှင်းနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်မှ ကောင်းစွာသိလိုက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်သည် မှန်ရာကိုသာဆိုရန် ဆုံးဖြတ်ချက် ခိုင်ခိုင်ချခဲ့လေတော့၏။ ရုဗုလ္လာဟ် (ﷺ)သည် နံနက်ခင်း၌ ဆိုက်ရောက်တော်မူပြီး ကိုယ်တော်အစဉ်အလာအတိုင်း ကိုယ်တော်သည် အခြားအရာထက် အလျင်ဦးစွာ ဗလီဝတ်ကျောင်းသို့ဝင်၍ ဆွလာသ်နသ်ရကအသ် ဝတ်ပြု၏။ ၎င်းနောက် လူအများနှင့်အတူ ထိုင်တော်မူ ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ထိုအရာအားလုံး ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသွားလျှင် (သဘူးက)စစ်ပွဲ၌ မပါဝင်ခဲ့ကြသူတို့ရောက်လာပြီ ဆင်ခြေအသီးသီးပေးလျက်

ကိုယ်တော်ရှေ့၌ ကျန်ဆိုပြောကြားကြကုန်၏။ ထိုအမျိုးသားတို့မှာ အယောက်(၈၀)အထက် ရှိခဲ့ကြ၏။ ရုဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့မှ ဖော်ကျူးတင်ပြသောအကြောင်းပြချက်များကို လက်ခံတော်မူ၏။ ၎င်းတို့ နှလုံးသားရှိ လျှို့ဝှက်ချက်ကိုမူကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ တရားစီရင်ရန် ချန်ရစ်ထားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ထံ အခစားဝင်လေ၏။ ကျွန်ုပ်မှ စလမ်းဆိုနုတ်ဆက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ အမျက်ထွက်နေသူ၏ အပြုံးမျိုးဖြင့်ပြုံးတော်မူပြီး ‘ငါတို့နှင့်အတူ ပါဝင်ရန် အသင့်အား မည်သည့်အရာက တားဆီးခဲ့သနည်း။ အသင့်အား သယ်ဆောင်ရန် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကို အသင်မဝယ်ထားခဲ့၍လော’ဟု မေးမြန်းတော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုဗလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍ ကိုယ်တော်မြတ်မဟုတ်တော်မူဘဲ ကမ္ဘာလူသားများ အနက် တစ်ဦးဦး၏ရှေ့၌ ကျွန်ုပ်တိုင်နေခြင်းဖြစ်က ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူ၏ဒေါသအမျက်ကို အကြောင်းပြဆင်ခြေတစ်ရပ်ဖြင့် ရှောင်လွှဲမည်ဖြစ်ပါအံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် စကားပြောကောင်းလှသောစွမ်းရည်ကို ချီးမြှင့်ခံထားရပါ၏။ သို့ရာတွင်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါမည်။ အကယ်၍ ယနေ့၌ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်ကျေနပ်ရန် မုသားတစ်ရပ်ဆိုခဲ့ပါလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် များမကြာလှသောအနာဂတ်တွင် ကိုယ်တော် အား မချကေန် ကျွန်ုပ်မှကိုယ်တော်အား မှန်ရာကိုဆိုလိုပါလျှင်လည်း ၎င်းအတွက် ကိုယ်တော်မှ ဒေါသအမျက်ဖြစ်တော် မူပေမည်။ သို့ပင်သို့ငြား ကျွန်ုပ်သည် ဧကန်ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ခွင့်လွှတ်မှုကို မျှော်လင့်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်ဆင်ခြေကိုမျှ မပေးပါလေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်နောက်တွင် ချန်ရစ်နေခဲ့ချိန်ကလောက် မည်သည့်အခါကမှ ကျန်းမာသန်စွမ်းခြင်းနှင့် ကြွယ်ဝခြင်း မရှိခဲ့ဘူးပါ’ ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ရုဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘စင်စစ် ဤသူကား ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို ဆိုချေပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ အသင့်အရေးအရာကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဆုံးဖြတ်သည်အထိ ရပ်လော့(စောင့်နေလော့)’ဟု မိန့်တော်မူလိုက် ပေသည်။ ကျွန်ုပ်မှ ထ,ရပ်လိုက်ပြီးနောက် ဘန္တုလိမတ်မျိုးနွယ်စုမှ အမျိုးသားများစွာတို့သည်ကျွန်ုပ်နောက်သို့ လိုက်လာပြီး ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ဤအရေးအရာမတိုင်မီက အသင်သည် မည်သည့်ပြစ်မှုများ ကျူးလွန်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မမြင်ဖူးခဲ့။ ရုဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့်အတူ မပါဝင်ခဲ့ကြသူများမှ ကိုယ်တော်အား ဆင်ခြေပေး နှစ်သိမ့်သကဲ့သို့ အသင်မပြုခဲ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အသင့်အားခွင့်လွှတ်ရန် ရုဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ပန်ကြားမှု သည်ကိုသာ အသင့်အဖို့ လုံလောက်နိုင် ကောင်းပေအံ့’ဟူ၍ ပြောကြလေ၏။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ၎င်းတို့မှ ကျွန်ုပ်တို့အား မနေမနား ပြစ်တင်ပြောဆိုနေကြသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် (ကိုယ်တော်)ထံ ပြန်သွား၍ မုသား ဆိုလိုက်ရန် အတွေးဆိုးဝင်မိသည်ထိ ဖြစ်၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့အား ‘ကျွန်ုပ်ကြုံတွေ့ရသောအဖြစ်မျိုး ထပ်တူကြုံတွေ့သူရှိပါသေးသလော’ ဟု ဆိုရာ ၎င်းတို့က ‘ရှိ၏။ အသင့်အတိုင်း ထပ်တူပြောဆို၍ အသင့်အတိုင်းပင် အမိန့်ချမှတ်ခံရသူ နှစ်ဦးရှိ၏’ဟု ဖြေကြ၏။ ကျွန်ုပ်မှ စံနမူနာယူရသူများ ဖြစ်နေခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့အကြောင်း ထိုသူတို့ပြောပြရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မပြောင်းလဲတော့ချေ။ ထိုစစ်ပွဲမှ နောက်ချန်ရစ်ကြသူများဖြစ်ကြသူ အားလုံးအနက်မှ ကျွန်ုပ်တို့ ဤသုံးဦးအပေါ်သာ မည်သည့်မှတ်လင်မိမျှ ခေါ်ပြောဆက်ဆံမှုမပြုကြရန် ရုဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)က တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူတို့၏ အပယ်ခံများဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ လူတို့မှ ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် သဘောထား ပြောင်းလဲသွားသည်မှာ ဤနယ်မြေသည် ကျွန်ုပ်မသိရှိသော ထူးဆန်းသည့်အရာအသွင် ဖြစ်နေခဲ့ရပေ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအခြေအနေ၌ ညဉ့်ပေါင်း(၅၀) အထိရှိနေခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏မိတ်ဆွေနှစ်ဦးမှာ အိမ်တွင်း အောင်းပြီး ငိုကြွေးနေလျက်သာ ရှိခဲ့ပေသည်။ သို့သော်ကျွန်ုပ်သည် သူတို့အနက် အသက်အငယ်ဆုံးနှင့် စိတ်အနိုင်ဆုံးသူ ဖြစ်ရကား ကျွန်ုပ်သည် အပြင်သို့ထွက်၏။ မုစ်စလင်မိတို့နှင့်အတူတကွ ဆွလာသ်တည်ဆောက်၏။ ဈေးများသို့ လှည့်ပတ်သွားလာ၏။ သို့သော် မည်သူမျှ ကျွန်ုပ်အား စကားမဆိုခဲ့ချေ။ ဆွလာသ်အပြီးလူတို့နှင့် ဝိုင်းထိုင်နေသော ရုဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်ပြီး စလမ်းဆိုနုတ်ဆက်လေ့သာရှိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်စလမ်းပြန်ရာ၌ ကိုယ်တော်နှုတ်ခမ်းတော် လှုပ်ရှားခြင်းရှိမရှိကိုလည်း စုစမ်းလေ့ရှိခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်အနီးအပါး၌ ဝတ်ပြုပြီးကိုယ်တော်အား ခိုးကြည့်နေလေ့ရှိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ကျွန်ုပ်ဆွလာသ်နှင့် အလုပ်ရှုပ်နေစဉ်အာရုံဝင်စားနေစဉ် ကိုယ်တော်မျက်နှာသည် ကျွန်ုပ်ထံမှာ လှည့်တတ်၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်မျက်နှာ ကိုယ်တော်ထံ လှည့်လျှင် ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်ထံမှ မျက်နှာတော်လွှဲယံတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ဆိုးရွားသောဆက်ဆံမှု ကြုံရည်လာသောအခါ ကျွန်ုပ်သည်ကျွန်ုပ်၏ ဝမ်းကွဲညီအစ်ကို၊ ၎င်းအပြင် အချစ်ဆုံးသူ တစ်ဦးလည်းဖြစ်သော အဘူကသာဒဟ်(رضي الله عنه)၏ ဥယျာဉ်သို့လျှောက်သွား၏။ ဥယျာဉ်နံရံပေါ်တက်ပြီး သူ့အား စလမ်းဆို၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ သူသည် ကျွန်ုပ်အား စလမ်း မပြန်ခဲ့ချေ။ ကျွန်ုပ်က ‘အို- အဘူကသာဒဟ်၊ အလ္လာဟ်ကို တိုင်တည်၍ ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အားတောင်းပန်ခယပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်အား ကျွန်ုပ်ချစ်ခင်သည်ကို အသင် သိသည်မဟုတ်လော’ဟု မေးရာ သူသည် ခပ်မဆိတ်သာ နေလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၍ သူ့အားထပ်မံမေးမြန်းရာ တွင်လည်း သူသည် တိတ်ဆိတ်လျက်သာရှိခဲ့၏။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်က အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏နာမံတော်ဖြင့်တိုင်တည်ပြီး မေးပြန်သော အခါ သူက‘ထိုကိစ္စကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်သည်သာ အသိတော်မူဆုံးဖြစ်၏’ဟု ဆိုလေ၏။ ဤတွင်

ကျွန်ုပ်၏မျက်လုံးအစုံမှ မျက်ရည်များစီးကျလျက် ကျွန်ုပ်သည် ပြန်လှည့်၍ နံရံတံတိုင်းပေါ်မှ ခုန်ချခဲ့ပါ၏။

ကျွန်ုပ်သည် အလ်မဒီနဟ်၏ဈေးအတွင်း လမ်းလျှောက်နေခဲ့စဉ် ရုတ်တရက် နဘာသွီ(ခရိယာန်လယ်သမား) တစ်ဦးကို တွေ့လိုက်ရ၏။ သူသည်ရှာမန်နယ်ရှိ အန်ဘာသွီ(နဘာသွီများ)အနက် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး မဒီနဟ်တွင် ၎င်း၏သီးနှံများ ရောင်းရန်လာခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းသူက ‘ကျွန်ုပ်အား ကအဘ်ဘင်နီ မာလစ်ကံထံသို့ မည်သူလမ်းပြမည်နည်း’ဟု မေးနေလေရာ လူတို့က ၎င်းသူအား ကျွန်ုပ်ဘက်သို့ညွှန်ပြကြ၏။ ထိုသူသည် ကျွန်ုပ်ထံလာပြီး ဃတ်စာနီးတို့၏ဘုရင်ထံမှ စာတစ်စောင်ကို ပေးလေ၏။ စာအတွင်း၌ပါရှိသည်မှာ ‘အမ္မာဘာအိဒ်၊ အသင့်မိတ်ဆွေ (တမန်တော်မြတ်ﷺ)သည် အသင့်အား ကြမ်းတမ်းစွာဆက်ဆံနေကြောင်း ကျွန်ုပ်သတင်းရရှိ၏။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ အသင့်အခွင့်အရေး ပျောက်ဆုံးပြီး အသင်မှ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးခံစားနေရသည့်နေရာ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အသင့်အား နေထိုင်စေတော် မူမည်မဟုတ်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းလော့။ ကျွန်ုပ်တို့မှအသင့်အား နှစ်သိမ့်ကျေနပ်စေပါအံ့’ဟုလေ၏။ ကျွန်ုပ်ဖတ်ရှုစဉ်မှာ ‘ဤသည်မှာလည်း စမ်းသပ်မှုတစ်မျိုးသာတည်း’ဟု မိမိဖာသာဆိုလျက် ထိုစာကို မီးဖိုတွင်း ထည့်ကာ မီးရှို့လိုက်ပါ၏။ ရက်ငါးဆယ်မပြည့်မီ ရက်လေးဆယ်မြောက်တွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ အစေတော်တစ်ဦး ရောက်ရှိလာပြီး ကျွန်ုပ်အား ‘အသင်သည် အသင့်ဇနီးနှင့် ကင်းရှင်းစွာနေရန် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အမိန့်တော်ရှိ လိုက်ပါသည်’ဟု ပြောကြားရာ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် သူမအား ကွာရှင်းရမည်လော၊ သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်ဘာလုပ်ရ မည်နည်း’ဟု မေး၏။ ၎င်းက ‘မဟုတ်ပါ။ သူမနှင့် ကင်းစွာနေ၍ လင်မယားဆက်ဆံမှု မပြုရန်ကိုသာဆိုလိုသည်’ဟု ပြောပြ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်၏အခြား အဖော်နှစ်ဦးကိုလည်း အလားတူအမိန့်ချမှတ်တော်မူခဲ့တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ဇနီးဖြစ်သူအား ‘ဤအရေးအရာ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်စီရင်တော်မူချိန်အထိ အသင်မ၏ မိဘများထံသွား၍ နေထိုင်နေချေလော့’ဟု ပြောခဲ့ပေ၏။

ဟိလာလ် ဘင်နန် အုမိုင်ယဟ်(ﷺ)၏ ဇနီးသည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ အခစားဝင်ပြီး ‘ယာ-ရုစု လုလ္လာဟ်၊ ဟိလာလ် ဘင်နန် အုမိုင်ယဟ်သည် အားကိုးရာမဲ့သူအိုတစ်ဦးဖြစ်သည့်အပြင် သူ့အားပြုစုရန်မည်သည့် အစေအပါးမျှမရှိပါ။ သူ့အား ကျွန်မ အလုပ်အကျွေးပြုရန် ကိုယ်တော်မြတ်မှ မနှစ်မြို့ပါသလော’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ယင်းသို့မဟုတ် (ပြုစုနိုင်၏)။ သို့သော် သူသည် အသင်အနီးသို့မလာစေရ’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သူမက ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ သူသည်မည်သည့်အရာကိုမျှ ဆန္ဒမရှိတော့ပါ။ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ သူ၏အရေးကိစ္စ စတင်ချိန်မှ ယနေ့တိုင်အောင် သူသည်ငိုကြွေးနေခြင်းကို မရပ်နား သေးပါလေ’ဟု လျှောက်ထားခဲ့လေ၏။ ၎င်းအပေါ် ကျွန်ုပ်၏ မိသားစုဝင်အချို့မှ ကျွန်ုပ်အား ‘ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဟိလာလ်ဘင်နန် အု မိုင်ယဟ်၏ ဇနီးအားလင်ဖြစ်သူ အပေါ်ပြုစုခွင့်ပေးတော်မူသကဲ့သို့ အသင်သည်လည်း အသင့်ဇနီးနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တော့်ထံ တောင်းဆိုလေလော့’ဟု ပြောဆိုကြ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် သူမနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်ပါး၌ အခွင့်တောင်းခံမည်မဟုတ်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်သည်လူငယ် တစ်ဦးဖြစ်နေပါလျက်နှင့် (ကျွန်ုပ်အား ပြုစုစေရန်)သူမကို ခွင့်ပြုရေးအတွက် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ တောင်းဆိုပါက ကိုယ်တော်မှ မည်သို့မိန့်တော်မူမည်ကို ကျွန်ုပ်မသိပါလေ’ဟု ပြောကြားခဲ့၏။ ထိုသို့သော အခြေအနေ အတိုင်းပင် ကျွန်ုပ်မှာ နောက်ထပ်ဆယ်ည၌တိုင်တိုင် ရှိနေခဲ့ပါ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ လူတို့အား ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အပြောအဆိုမပြုရန် တားမြစ်တော်မူခဲ့သည့် ရက်(၅၀)ကာလမှာ ဤသို့ဖြင့် ပြီးဆုံးခဲ့လေသည်။ ရက်(၅၀)မြောက် နံနက်ခင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်ခေါင်မိုးတစ်ခုအပေါ် ဖျရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုအပြီး ကျွန်ုပ်တိုင်နေခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ဝိညာဉ်နှင့် ကျွန်ုပ်မှာ ရေလက်ကြားတစ်ခုခြားနေသည့်အလား၊ ကျယ်ဝန်းလှသည့်မြေကမ္ဘာသည် ကျွန်ုပ်အဖို့ ကျဉ်းမြောင်းနေသည့်အလား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ (ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌)ဖော်ပြထားသည့် အခြေအနေအတွင်း ရှိနေခဲ့ပေ၏။ ထိုသို့ရှိနေစဉ် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူမှ စလ်အိတောင်ပေါ်တက်၍ အသံကုန်ဟစ်ခေါ်သံကို ဤသို့ကြားလိုက်ရ၏။ ‘အို-ကအဘ် ဘင်နီ မာလစ်ကံ၊ ဝမ်းမြောက်ပါလေလော့’။ ကျွန်ုပ်သည် လွတ်မြောက်သက်သာမှု ရောက်လာပြီဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်ရသည်နှင့် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား) ဝပ်တွားဦးချလေတော့၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) သည် ဖျရ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့၏ နောင်တသံဝေဂကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လက်ခံတော်မူကြောင်း ကြေညာတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ လူတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ချီးကျူးရန်ထွက်ရှိလာကြကုန်၏။ သတင်းကောင်းသယ်ဆောင် သူအချို့က ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေနှစ်ဦးထံ ထွက်သွားခဲ့ကြ၏။ မြင်းသည်တော်တစ်ဦးသည် ကျွန်ုပ်ထံ မနွေးမမြန်ရောက်လာ ခဲ့၏။ ဘန္နအတ်စ်လမ်မှ လူတစ်ဦးသည် တောင်ပေါ်အပြေးတက်၍ (ဖော်ပြပြီးသည့်အတိုင်း) ဟစ်အော်ရာ သူ၏အသံမှာ မြင်းထက်ပင် လျင်မြန်စွာ ကျွန်ုပ်ထံရောက်ခဲ့ပေ၏။ ယင်းအသံရှင်သည် ကျွန်ုပ်ထံလာပြီး သတင်းကောင်းပေးလေလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏အဝတ်များမှအပ ကျွန်ုပ်ပိုင်ဆိုင်သောအဝတ်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် အထည်နှစ်စကို ငှားရမ်းဝတ်ဆင်ပြီး ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသွားခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်တို့၏နောင်တသံဝေဂကို လက်ခံတော်မူ သည့်အပေါ် လူတို့သည် အတန်းလိုက်ရပ်ကာ ကျွန်ုပ်အားကြိုဆိုချီးကျူးကြလေတော့သည်။ ‘အသင်၏ နောင်တသံဝေဂ အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လက်ခံတော်မူသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အသင့်အားချီးကျူးပါ၏’ ဟု ဆိုကြလေ၏။

အခန်း(၄၇) ကစွရာ(ခရစ်ရိုး)နှင့် ကိုင်ဆွရ်(ဆီဇာ)ထံသို့ ပို့သောတမန်တော်သဝဏ်လွှာ

၁၃၀၀။ ဂျမလ် စစ်ပွဲကာလအတွင်းကျွန်ုပ်သည် အလ်ဂျမလ်အုပ်စုနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ၎င်းတို့နှင့် အတူတိုက်ပွဲဝင်လှ
q d u & p v k h f ( )၏ စကားတစ်ရပ်တော်တစ်ခွန်းဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အားအကျိုးရှိစေတော်မူ
ခဲ့ပါသည်။ ဖာရိစ် (ပါရှန်းနိုင်ငံသားများသည်) ကစွရာ၏သမီးတော်ကို မိမိတို့၏ အုပ်ချုပ်သူအဖြစ် သရဖူဆောင်းပေးသည်ကို
သတင်းရသော ရုစလုလ္လာဟ်( )က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှ အုပ်ချုပ်သော လူမျိုး(တိုင်းပြည်)မျိုးမှာ
မည်သည့်အခါမျှအောင်မြင်မှု မရရှိနိုင်’။

ဆင့် - အဘူဘတ်ကရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၇၀၉)

*မှတ်ချက် *

အဘူဘတ်ကရ်ဟ်သည် ထိုအုပ်စုနှင့် ပါဝင်တိုက်ခိုက်မှုမပြုခဲ့။ အကြောင်းမှာ ၎င်းတို့ကို ဦးဆောင်သည့် (အာဆီရ်ဟ်) ဖြစ်နေ၍
ဖြစ်၏။

အခန်း(၄၈) တမန်တော်ဝေဒနာနှင့် ပရိနိဗ္ဗာန်

၁၃၀၁။ တမန်တော်မြတ်( )သည် ဝေဒနာပြင်းထန်ဆိုးရွားနေစဉ် ဖာသွိုမဟ်( )အား ခေါ်ယူ၍သူမအား တစ်စုံတစ်ရာ
လျှို့ဝှက်ပြောကြားတော်မူသောအခါ သူမငိုယိုလေ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူမကို နောက်တစ်ခါ
ခေါ်ယူပြီးတစ်စုံတစ်ရာလျှို့ဝှက်ပြောကြားပြန်ရာ သူမသည် ရယ်မောလေတော့၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ သူမအားမေးမြန်းသောအခါ
သူမသည်ဤသို့ ပြောပြခဲ့၏ ‘တမန်တော်မြတ်( )မှ ကျွန်ုပ်အား ဦးစွာ လျှို့ဝှက်မိန့်ကြား သည်မှာ- ကိုယ်တော်သည်
ထိုဝေဒနာဖြင့်ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ရမည်ဟူ၍ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်မငိုကြွေးခဲ့ပါ။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်အား
လျှို့ဝှက်မိန့်ကြားသည်မှာ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်မိသားစုအနက် ကိုယ်တော် နောက် ပထမဦးဆုံးလိုက်ရမည်ဟူ၍ဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ရယ်မောမိခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အာအိရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၇၁၈)

၁၃၀၂။ ဤလောကီဘဝကိုဖြစ်စေ၊ နောင်တမလွန်ဘဝကိုဖြစ်စေ ရွေးချယ်မှုတစ်ခုကို ပေးခြင်းမခံရ ဘဲကွယ်လွန်ရ
သော တမန်တော်ဟူသည် မရှိချေဟူ၍ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်( )ထံမှ ကြားနာရလေ့ရှိခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်
( )သည် ဝေဒနာအလွန်ပြင်းထန်နေစဉ်က အက်ရှသောအသံဖြင့် ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏။
‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်တမန်တော်အား လိုက်နာသောသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျေးဇူးတော်ပြုတော်
မူထားသည့် တမန်တော်များ၊ သစ္စာဝါဒီများ၊ (အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ကြိုးပမ်းသက်စွန့်ခဲ့သူ) ယုဟီဒီများ၊ (သူမွန်ကောင်း)
ဆွာလိဟ်များနှင့် အတူတကွရှိကြလတ္တံ့။ အမှန်ဆိုလျှင် ယင်းသူတို့သည် အဘသ်မျှလောက် ကောင်းမွန်တင့်တယ်လှစွာ
သော မိတ်ဖက်သဟာရများဖြစ်ကြပေသနည်း’ (၄:၉၆)။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်( )သည် ရွေးချယ်မှုတစ်ရပ်
ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်ရိပ်စားမိခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ - အာအိရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၇၁၉)

၁၃၀၃။ ရုစလုလ္လာဟ်( )သည် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်နေခဲ့စဉ်က ‘တမန်တော်တစ်ပါးသည် သုခဘုံအတွင်းရှိ
မိမိ၏နေရာကို ပြသခြင်းမခံရဘဲ၊ ၎င်းအပြင် လောကီဘဝသို့မဟုတ် အခြားရွေးချယ်မှုကို ပေးခြင်းမခံရဘဲ ကွယ်လွန်သည်
ဟူ၍မရှိချေ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်( )သည် နာမကျန်းဖြစ်၍ ကိုယ်တော် ဦးခေါင်းတော်သည်
ကျွန်ုပ်၏ ပေါင်ပေါ်တင်လျက် နောက်ဆုံးအချိန်အခါ ဆိုက်ရောက်တော်မူစဉ် သတိလစ်သွားခဲ့၏။ သတိပြန်လည်လာပြီး
အိမ်ခေါင်မိုးကို ကြည့်ရှုနေတော်မူရင်း ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်၏ အမြင့်မားဆုံး မိတ်သဟာယများအနက်
ကျွန်ုပ်တော်မျိုးအား သွတ်သွင်းပေးသနားတော်မူပါ’ဟူ၍ ရွတ်ဆိုတော်မူ၏။ ထိုရောအခါ ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်စဉ်က
ကိုယ်တော်မှ ပြောပြလေ့ရှိသည့်အချက်မှာ အတည်ဖြစ်သော အခြေအနေသို့ ရောက်နေကြောင်း ကျွန်ုပ်သိရှိသွားခဲ့ပါတော့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အာအိရ်ဟ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၇၂၀)

၁၇၀၄။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဖျားနာသည့်အခါတိုင်း မုအောင်းဝိဇ္ဇာသံကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်၍ မိမိကိုယ်ကို လေဖြင့်မှုတ်ကာ(မန်းမှုတ်ကာ) မိမိခန္ဓာကိုယ်အား လက်တော်အစုံဖြင့် ပွတ်သပ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြင့် ကိုယ်တော် သည် နာမကျန်းမှုပြင်းထန်ဆိုးဝါးလေသောအခါ ကျွန်မသည်မုအောင်းဝိဇ္ဇာသံကိုဖတ်ရွတ်ပြီး ကိုယ်တော်မှ ပြုလေ့ ရှိသကဲ့သို့ ကိုယ်တော်အား မန်းမှုတ်ပေးခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်လက်များဖြင့် ကိုယ်တော်ခန္ဓာကိုယ်အား ပွတ်သပ်သုတ်သနိုင်အောင် ကျွန်မဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၇၂၃)

*မှတ်ချက် *

မုအောင်းဝိဇ္ဇာသံ= ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်စူရဟ် အမှတ်စဉ် (၁၁၃)နှင့် (၁၁၄)

၁၇၀၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံလွန်မီ ကျွန်မအပေါ်မှီလျက်ရှိစဉ် ကိုယ်တော်၏ရွတ်ဆိုမှုကို နားစိုက်ထောင်သည်၌ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးအား ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာသနားတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုး အပေါ်အကြင်နာသနားတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား အဆင့်မြင့်ဆုံးမိတ်သဟာယတို့နှင့် ဆုံတွေ့ခွင့်ပြုပါလော့’ဟု ၍ ကြားခဲ့ရပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၇၂၄)

၁၇၀၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်မရင်ခွင်အတွင်း၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏နောက် ကျွန်မသည်တစ်စုံတစ်ဦး၏ သေခြင်းတရားဒုက္ခဝေဒနာအပေါ် မည်သည့်အခါမျှ မငြိုငြင်တော့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၇၂၅)

၁၇၀၇။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ) ဝေဒနာပြင်းထန်နေစဉ်အတွင်း အလီဘင်နီအဘီသွာလစ်ဘ်(ﷺ)သည် ကိုယ်တော် အိမ်တော်မှ အပြင်ထွက်လာခဲ့၏။ လူတို့က ‘အို-အဘူဟစန်၊ ဤနံနက်ခင်း၌ ကိုယ်တော်၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ မည်သို့ရှိတော်မူပါသနည်း’ဟု မေးရာ အလီက ‘ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက် ရှိပါသည်’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။ အဘွဲ့စစ်ဘင်နီအဘီဒုလ်မုသ်သွလစ်ဘ်(ﷺ)သည် အလီအား လက်ဖြင့်ဆုပ်ကိုင်၍ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ သုံးရက်အတွင်း အသင်တို့သည်တစ်စုံတစ်ဦး၏ အုပ်ချုပ်မှုကိုခံယူရပေအံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ၎င်းအပြင် ကျွန်ုပ်မှခံစားရသည်မှာ ကိုယ်တော်သည်ဤဝေဒနာဖြင့်ပင် ကွယ်လွန် တော်မူပေအံ့။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်ချိန်၌ အဘီဒုလ် မုသ်သွလစ်ဘ် မျိုးဆက်တို့၏ မျက်နှာများ မည်သို့(အပြောင်းအလဲ)ဖြစ်လာသည်ကို ကျွန်ုပ်မှ သိရှိထားသော ကြောင့်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့သွား၍ မည်သူ့အား ကိုယ်စားလှယ်တော် လွှဲအပ်မည်ကို မေးလျှောက်ကြပါစို့။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ သိခွင့်ရလျှင်၊ ၎င်းအပြင် တစ်စုံတစ်ဦးအား အသိပေးထားပြီဖြစ်ပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အား ထို(ဆက်ခံ)သူမှ ဂရုစိုက်စေရန် ကိုယ်တော်အား အသိပေးလျှောက်တင်ကြ ပါအံ့’ဟု ပြောကြားလေ၏။ အလီမှ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအရာကို ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ဆွ)ထံမှတောင်းဆိုပြီး ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ထိုအရာကို ပေးရန် ငြင်းတော်မူခဲ့ပါက လူတို့သည်လည်း ကျွန်ုပ်တို့အား ထိုအရာကို မည်သည့်အခါမှ ပေးကြတော့မည်မဟုတ်ပါလေ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ) ထံ ထိုအရာကို အလျှင်းတောင်းဆိုမည်မဟုတ်ပါလေ’ဟု ပြောကြားခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘီဒုလ္လာဟ် ဘင်နီ အဘွဲ့စစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅၇၂၈)

၁၇၀၈။ ကျွန်မထံ ချီးမြှင့်ခံရသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မျက်နှာသာပေးမှုများအနက်တစ်ခုမှာ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ) သည် ကျွန်မ၏အိမ်သို့ အလှည့်ကျသည့်နေ့၌ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်မ၏ရင်ခွင်တွင်းမှီနေလျက် ကိုယ်တော်နှင့် ကျွန်မ၏တံတွေးများ ရောနှောခွင့်ရပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူစေရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ စီရင်ဖန်တီးပေး တော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရုဗ္ဗလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ကျောပြင်အား ကျွန်မရင်ခွင်ဖြင့် အားပြုဖေးမထားစဉ် အဘီဒုရ်ရဟ်မာန် (ﷺ)သည် လက်၌ စိဝါက်(တံပူ)ကိုင်လျက် ကျွန်မထံဝင်ရောက်လာခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းတံပူအား စိုက်ကြည့်သည် ကို ကျွန်မတွေ့ရလေလျှင် ကျွန်မက ‘ကိုယ်တော်အတွက် ကျွန်မယူပေးရမည်လော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ

ခေါင်းညိတ်ပြတော်မူခဲ့ပါ၏။ ကျွန်မသည် တံပူကိုယူရာ ၎င်းသည်ကိုယ်တော်အတွက် တောင့်တင်း မာဆတ်နေသဖြင့် ကျွန်မက ‘ကိုယ်တော်အတွက်ကျွန်မသည် ၎င်းကိုပျော့ပျောင်းနူးညံ့စေရမည်လော’ဟု မေးလျှောက် ၏။ ကိုယ်တော်မြတ် မှ ခေါင်းညိတ်ပြတော်မူသဖြင့် ကျွန်မသည် ၎င်းတံပူကို ပျော့ပျောင်းနူးညံ့အောင် ပြုလိုက်ပါ၏။ (သွားဖြင့်ကိုက်ဝါးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။) ၎င်းနောက်ကိုယ်တော်မြတ်သည် ယင်းတံပူဖြင့် ခံတွင်းသန့်စင် တော်မူ၏။ ကိုယ်တော်ရှေ့ဝယ် ရေထည့်ထားသည့် သံဘူး သို့မဟုတ် ကရားအိုး (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက မမှတ်မိခဲ့) တစ်လုံးရှိနေခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် ၎င်းအတွင်း လက်တော်နှစ်လိုက်ပြီး ၎င်းလက်ဖြင့် မျက်နှာအားပွတ်သပ်မှုပြီးနောက် ‘အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မှ အပ ၁,၀၀၀ ကိုးကွယ်အပ်ရာအရှင်သည် အလျှင်းမရှိ။ သေခြင်း၏ဒုက္ခမှာ ကေနပ်ပြင်ထန်လေစွ’ ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် လက်အစုံကိုမြှောက်၍ ‘အဆင့်မြင့်ဆုံးသော မိတ်သဟာယများ အတွင်းသို့/နှင့်တကွ’ဟု (အဆက်မပြတ်) ရွတ်ဆိုနေလျက် ကံတော်ကုန်ပြီး ကိုယ်တော်လက်အစုံ အောက်သို့ကျသွားပါ တော့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မှတစ်ဆင့် အုမရ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၇၃၀)

၁၇၀၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဖျားနာကြီးနေစဉ် ကျွန်မတို့သည် ကိုယ်တော်နှုတ်တော်တစ်ဖက်မှ ဆေးဝါး (အရည်)ကို လောင်းထည့်ပေးကြရာ ကိုယ်တော်သည် ‘ငါ၏ ပါးစပ်အတွင်းဆေးရည်လောင်းမထည့်ကြနှင့်’ဟု ဆိုတော်မူ သည့်အလား ကျွန်မတို့အား လက်ညှိုးညွှန်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်မတို့က ‘လူနာဟူသည် ဆေးဝါးကို မနှစ်သက်ကြ’ဟု ဆိုခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်အခြေအနေကောင်း၍ အနည်းငယ်သက်သာလာသောအခါ ‘ငါ၏ပါးစပ်အတွင်း ဆေးရည်လောင်း မထည့်ကြရန် ငါသည် အသင်တို့အား မတားမြစ်ခဲ့ပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်မတို့က ‘လူနာသည် ဆေးဝါး ကိုနှစ်သက်လေ့မရှိဟု ကျွန်မတို့မှ ထင်မြင်ယူဆခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဤအိမ်အတွင်းရှိ လူတိုင်း၏ပါးစပ်အတွင်း ငါကိုယ်တော်မှ ကြည့်ရှုနေစဉ်မှာပင် ဆေးရည်များ လောင်းထည့်ကြစေ။ အသင်တို့နှင့်အတူ လိုက်မလုပ်ခဲ့သော အဘွားစံမှအပ’ ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၇၃၅)

၁၇၁၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဝေဒနာပိုမိုဆိုးဝါးလာရာဝယ် သတိလစ်သွားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအပေါ် ဖာသိုမာ်(ﷺ)က ‘အို-ဖခမည်းတော်၊ ဖြစ်ရလေခြင်း’ဟု ဆိုလေရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင့်ခမည်းတော်သည် ဤနေ့၏နောက်ပိုင်း မည်သည့်ပူပင်သောကမျှမရှိတော့လေပြီ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ့်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၇၃၉)

အခန်း(၄၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူခြင်း

၁၇၁၁။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) သည် သက်တော်(၆၃)နှစ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၅:၇၄၂)

ကဏ္ဍ(၅၇) ဤတွင်ပြီး၏။

၅၈။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ငြိကာ ကဏ္ဍ

စုရဟ် ဖာသိဟဟ် (စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၁)

အခန်း(၁)   ဖာသိဟသုလ်ကိသုတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍

၁၃၁၂။ ကျွန်ုပ်သည် ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း၌ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေလျက်ရှိစဉ် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အား ခေါ်တော်မူခဲ့၏။ သို့သော်ကျွန်ုပ်မှ ကိုယ်တော်အား တုံ့ပြန်မှုမပြုခဲ့ချေ။ နောက်သော် ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ် သည်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေ၍ ဖြစ်ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်လေရာ ကိုယ်တော်မြတ်က‘အသင်တို့သည် အသင်တို့အား ရှင်သန်နိုးကြားစေရန်အလို့ငှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်မှ ဖိတ်ခေါ်လေသောအခါ (လိုက်သနာပြု၍) ပြန်လည်တုံ့ပြန်ကြကို(ဇး၂၄)ဟူ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မမိန့်မြွက်ထားပါသလော၊ ဝတ်ကျောင်းတော်မှ အသင်မထွက်ခွာမီ ငါသည် အသင့်အား ကုရ်အာန်မှ အကြီးအကျယ်အမြင့်အမားဆုံးသော စူရဟ်ကိုသင်ကြားပေး ပါအံ့’ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ကျွန်ုပ်၏လက်အား ဆုပ်ကိုင်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် ဝတ်ကျောင်းတော်မှ ထွက်ခွာလိုသောအခါ ကျွန်ုပ်က ‘ငါသည်အသင့်အား ကုရ်အာန်မှ အကြီးအကျယ်အမြင့်မားဆုံးသော စူရဟ်ကိုသင်ကြား ပေးပါအံ့ဟု ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အား မမိန့်တော်မူခဲ့ပါသလော’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည် ‘အလ်ဟမ္မဒု လစ်လ္လားဟ် ရဘ္ဘီလ်အားလမီးန် (ဟူသော စူရဟ်ဖြစ်၏)။ ၎င်းစူရဟ်၌ ထပ်ပြန်လဲလဲ ဖတ်ရွတ်ရသည့် ဝါကျချနှစ်ခုပါဝင်၏။ စင်စစ်သော်ကား မြင့်မြတ်လှစွာက ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်သည် ငါကိုယ်တော်မြတ်ထံ ချပေးသနားတော်မူခြင်းခံရပေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် ဘင်္ဂအလ်မုအိုလ္လာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁)

*မှတ်ချက် *

စူရော်ဖာသိဟာဟ်ကို 'ဖာသိဟသုလ်ကိသဘာ်'ဟုလည်းကောင်း၊ 'အွမ်လ် ကိသုဘာ်'ဟုလည်းကောင်း၊ ခေါ်ဆို၍အသံအသွယ်တော်မြတ် ပထမဦးဆုံးအသွင်းခံခြင်းနှင့် ဆွလ္လာသ်၌ပထမဦးဆုံးဖတ်ရှုတ် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။

စုရဟ် ဘကရဟ်(စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၂)

အခန်း(၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၂၂)

၁၃၃။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘မည်သည့်ပြစ်မှုသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်ပါး၌ အကြီးလေးဆုံးဖြစ်ပါသနည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းသာလျှင် အသင့်အား ဖန်ဆင်းထားပါသော်လည်း အသင်သည် ထိုအသျှင်မြတ်အပေါ် ယှဉ်ပြိုင်ဖက်တစ်ရပ်ပြုလုပ်ခြင်း’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘၎င်းမှာ အမှန်ပင်ကြီးလေးစွာသောပြစ်မှုဖြစ်ပါ၏ဟု လျှောက်တင်ပြီးနောက် ‘၎င်း၏နောက် (အကြီးဆုံးပြစ်မှု) ရှိသေးသလော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင့် အစာရေစာကို အသင်နှင့်အတူ မျှဝေရမည်ကို စိုး၍ အသင့်ရင်သွေးအား သတ်ဖြတ်ခြင်း’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ‘၎င်းနောက်ရှိပါသေးသလော’ဟု ထပ်မံမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင့်အိမ်နီးချင်း၏ ဇနီး/ခင်ပွန်းနှင့် တရားမဝင်ကာမမှုကို ကျူးလွန်ခြင်း’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၄)

အခန်း(၃)   အ-ဘဟ်အရှင်တော်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၅၇)

၁၃၁၄။ ကမ်အဟံသည် အလံမန္တဟံနှင့် ဆင်တူ၏။ ၎င်း၏ရေ(အရည်)မှာ မျက်စေ့ရောဂါများကိုပျောက်ကင်းစေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ၈အီးဒ် ဘင်နီဇိုင်)ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်- (၆၅)

* မှတ်ချက် *

ကံအာရ်=စားသုံးနိုင်သည့် သစ်လုံးမှီတစ်မျိုး

အလံမူဟန်အလှူကျသက်ပင်တစ်မျိုး(မုကာဟင်ဒ်၏ အဆို အရခိုမြဲသည့် အဆေးတစ်မျိုး)

အခန်း(၄) အ-ဘတ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၂:၅၈)

၁၃၁၅။ ဘနီအစ္စအီလ်အမျိုးသားတို့ထံ ‘အသင်တို့သည် (ငါအသျှင်မြတ်အား ခယရိုကျိုးသည့်အားဖြင့်) မြို့ တံခါးပေါက်သို့ ဝပ်တွား၍ဝင်ကြကုန်။ ၎င်းနောက်ဟိသ်သွန်ဟူလည်း မြွက်ဆိုကြကုန်(၂း၅၈)ဟူ၍ အမိန့်တော်ပေးခြင်း ခံရရာ၌ ၎င်းသူတို့သည် တင်ပါးများကို(မြေပေါ်)တရွတ်ဆွဲ၍ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းအပြင် ဟင်နီသွမ္မာန်ဟူ၍ ပြောင်းလဲကာ ဆိုခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၆)

*မှတ်ချက် *

ဟိသွံ သွသွန် = ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြစ်မှုများကို ခွင့် လွှတ်သနားဆော်မှုပါ-အရှင်

ဟင်န့်သွသွန် = ချွန်ထက်သောဂျုံ/ပြောင်းအစေ့

အခန်း(၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၀၆)

၁၃၁၆။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အကောင်းဆုံး ကုန်အန်ဖတ်ရွတ်သူမှာ အုဘိုင်းယံ(ﷺ)ဖြစ်ပြီး အကောင်းဆုံး တရားသူကြီး မှာ အလီ(ﷺ)ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အုဘိုင်းယံထံမှ အာယသ်တော်အချို့ကို ဖယ်ချန်လိုက်ကြ၏။ အကြောင်းမှာ အုဘိုင်းယံက ဤသို့ပြောခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

‘ကျွန်ုပ်သည် ရုရှလူလွှာ(၇)ထံတော်မှ အကယ်၍ ငါအသျှင်မြတ်သည် အကြင်အာယသ်တော်ကို ရပ်စဲ မေ့ပျောက်စေတော်မူလျှင် ငါအရှင်သည် ၎င်းထက်ကောင်းသော အာယသ်တော်ဖြစ်စေ၊ အလားတူ အာယသ်မျိုး ကိုဖြစ်စေ ဆောင်ကြဉ်း(ပို့ချ)ပေးလေသည်။ (၂:၁၀၆)ဟူသော အလွှာအသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်ကို ကြားနာဖူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့် အာယသ်ကိုမျှ ဖယ်ချန်သည်မဟုတ်’။

ဆင့် ပြန်သူ-အမတ်(တစ်ဆင့် အိတ်နအဘွား)ဝတ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၈)

*မှတ်ချက် *

ထုတ်ပြန်ပုံနှံရသော ဝဟီဗုဒ္ဓိတ်များ အနက် အချို့မှာ (ယာယီသာဖြစ်သဖြင့်) ပြန်လည်ရုတ်သိမ်းခြင်းခံရသော စာတို့နှင့် ယယ်ဖျက်နှင့် အစာသိပ်ပြုစာယသ်များ ဆရာဆွေးနွေးသောကြောင့် ဖြစ်၏။

အခန်း(၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၆)

၁၃၁၃။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ‘အာဒမ်သား (လူသား)သည် သူထံအခွင့်အရေးမရှိပါဘဲလျက် ငါအသျှင်မြတ်အား ရင်ဆိုင်မုသားဆို၏။ သူထံ အခွင့်အရေးမရှိပါဘဲလျက် ငါအသျှင်မြတ်အား စွပ်စွဲသမှုပြု၏။ သူက-ငါအသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ယခင်က ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သကဲ့သို့ ငါသည် သူ့အား မဖန်ဆင်းနိုင်ဟု ဟူသော စကားရပ်ဖြစ်၏။ အလျှင်း မဟုတ်ပြီ။ ငါအသျှင်မြတ်သည် (ယင်းပြောကြားမှုအပေါင်းမှ လွတ်ကင်းလျက်) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူလှ၏။ ငါ့ထံတော်၌ ဇနီးသို့မဟုတ် သား (မီးဆက်)ဟူ၍ အလျှင်းမရှိပြီ’ဟု ဗျာဒိတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အိတ်နအတ္တိတ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၉)

အခန်း(၇)   အ-ဘတ်အသွင်မြတ်၏ အာယသ်တော်(၂:၁၂၅)

၁၃၁။ ကျွန်ုပ်(အုမရ်)သည် အချက်သုံးရပ်၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် သဘောတူညီခဲ့၏ (ဝါ) ကျွန်ုပ်၏ အရှင်သခင်က ကျွန်ုပ်အား အချက်သုံးရပ်သဘောတူတော်မူခဲ့၏(ဆုတောင်းပြည့်ခဲ့၏)။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ ကိုယ်ထော်မိမိ အစ်ဘ်ရာဟီမ်ကို ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန်နေရာအဖြစ် ပြုပါမည်လော’ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယာ-ရုလူလ္လာဟ်၊ ကောင်းသူရော ဆိုးသူများပါ ကိုယ်တော့်ထံလာရောက်ကြကုန်၏။ မုအ်မင်နီတို့၏ မိခင်မွန်များအား လုံခြုံသောအကွယ်ကာဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားရန် ကိုယ်တော်မှ အမိန့်မပေးပါသလော’ဟူ၍လည်းကောင်း လျှောက်တင်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အလ်ဟီဂျာဟ်ဆိုင်ရာ အာယသ်တော်များ ထုတ်ပြန်ကျရောက်ခဲ့လေ၏။ ကြင်ရာတော်အချို့သည် တမန် တော်မြတ်(ﷺ)အား အပြစ်ရှာခဲ့ကြသည်ကို ကျွန်ုပ်သိရှိသွားသည်နှင့် ၎င်းတို့အိမ်သို့သွားရောက်ကာ ‘အသင်မတို့ သည် (ကိုယ်တော့်အား ဒုက္ခပေးခြင်းမှ) ရှောင်ကြကုန်။ သို့မဟုတ်ပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်မတို့ထက် သာသော ကြင်ရာတော်များကို ကိုယ်တော်မြတ်အား ချီးမြှင့်တော်မူပေအံ့’ဟု ပြောခဲ့လေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့် ကြင်ရာတော်တစ်ဦးထံ ရောက်ရှိရာ သူမက ‘အို-

အုမရ်၊ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ သူ၏ကြင်ရာတော်များနှင့် ဆွေးနွေးရမည့် ကိစ္စကိုအသင်သည် ထိုသူမတို့နှင့် ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်ပါသလော’ဟု ကျွန်ုပ်အားပြောဆိုသောအခါ အသျှင်မြတ်မှ ‘အကယ်၍ ထိုသူ(တမန်တော်မြတ်)သည် အသင်မတို့အား ကွာရှင်းခဲ့ပါလျှင်’ (၆၆:၅)ဟူသော အာယသ်တော်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ် တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ်(တစ်ဆင့် အနတ်)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၀)

*မှတ်ချက် *

ဧကန်အံ့အံ့ဘ်ရာဟီရ်နှင့် ဆိုင်ဆာအာယသ်ဆက်သည် (၂၁၂၅)ဖြစ်၏။

အခန်း(၈) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၃၆)

၁၃၁၉။ ရှေးကျမ်းရသူ(ယဟူဒီ)များသည် သောင်ရားဟ်ကျမ်းဂန်ကို အိဘ်ရာနီ (ဟီးဘရူး) ဘာသာစကားဖြင့် ဖတ်ကာ မှတ်စလင်မိတို့အား အရဘီဘာသာဖြင့် ရှင်းလင်းပြလေ့ရှိကြ၏။ ၎င်းအပေါ်ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘ရှေးကျမ်းရ သူများကို မယုံစားကြနှင့် (သို့မဟုတ်) ၎င်းတို့အား မယုံကြည်ကြကုန်နှင့်။ အသင်တို့သည် ဤသို့ပြောဆိုလိုက်ကြကုန်- ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ထံ ပို့ချသော ဓမ္မဒေသနာ (ကုရ်အာန်)ကို ယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကုန်၏’ (၂:၁၃၆) ဟူ၍မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၂)

အခန်း(၉) အ-၁ဟ်အရှင်တော်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၄၃)

၁၄၂၀။ ကိယာမသ်နေ့တွင် တမန်တော်နှုတ်(ﷺ)ခေါ်ယူခြင်းကို ခံရအံ့။ သူမှ ‘အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ဖန်ဆင်း ပျိုးထောင်ရှင်၊ လဘ်ဘိုင်းကံ ဝ,စအ်ဒိုင်းကံ’ဟု ဆိုအံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ၏အမျိုးသားများကို ‘သူသည်အသင် တို့ထံ ငါ၏ဗျာဒိတ်သဝဏ်ကို ဖြန့်ချိခဲ့ပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့ထံ မည်သည့် သတိပေးနှိုးဆော်သူမှ ရောက်မလာခဲ့ပါ’ဟူ၍ လျှောက်ထားကြလေအံ့။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ‘မည်သူတို့သည် အသင့်ဖက်မှ သက်သေခံမည်နည်း’ဟု မေးတော်မူရာ နှုတ်က ‘မဟမ္မဒ်(ﷺ)နှင့် သူ၏ နောက်လိုက်သားများ’ဟု လျှောက်တင်လေအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းသူ (မှတ်စလင်)တို့မှ နှုတ်ကသည် သတင်းကောင်းသဝဏ်ကို ဖြန့်ချိခဲ့ပါကြောင်း သက်သေခံထွက်ဆိုကြပေအံ့။ ထို့အပြင် ရုစတမန်တော်(မဟမ္မဒ်)သည် အသင်တို့အပေါ်၌ အသိသက်သေဖြစ်အံ့ ဟူသည်ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့ဗျာဒိတ်တော်မူထား၏။

‘ဤနည်းနှင့် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင် (မှတ်စလင်)တို့ကို တရားမျှတ သမာသမတ်ကျသော အုပ်စုဝင်များ အဖြစ် ပြုတော်မူပေပြီ။ (အကြောင်းမှာ) အသင်တို့သည် လူခပ်သိမ်းအဖို့ အသိသက်သေ အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ရုစတမန်တော်(မဟမ္မဒ်)သည် အသင်တို့အဖို့ အသိသက်သေအဖြစ်လည်းကောင်း (ပြုတော်မူခြင်း) ဖြစ်၏။’ (၂:၁၄၃)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစီအီးဒ်အလ်ခုဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၄)

အခန်း(၁၀) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၁၉၉)

၁၄၂၂။ ကုရ်ဒ်ရှ် အမျိုးသားတို့နှင့် ၎င်းတို့၏ သာသနာဝင်များက မုဇ်လီဖ်ဟ်၌ စခန်းချရပ်နားပြီးမိမိကိုယ်ကို အလ်ဟုမ်ဟု ခေါ်ဆိုလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ အခြားသောအရပ်များမှာကား အရဟုသ်၌ စခန်းချရပ်နားလေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ အစ္စလာမ်ပေါ်ထွန်းလာသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အရဟုသ်သို့သွား၍ စခန်းချ ရပ်နားစေတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ထိုမှတစ်ဆင့် ခရီးဆက်စေတော်မူခဲ့၏။ ဤသည်နှင့်စပ်လျဉ်းသော အလ္လာဟ်အရှင်၏ ဗျာဒိတ်တော်မှာ ‘ထို့နောက် လူအင်္ကျီမှ ပြန်လာကြသောနေရာမှ အသင်တို့သည်လည်း (သွားရောက်၍)ပြန်လာကြကုန် လော့’ (၂:၁၉၉)ဟူ၍ ဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအီရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၅)

အခန်း(၁၁)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၂၀၁)

၁၂၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ဆုမွန်ပန်ကြားလေ့ရှိတတ်၏။ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အို-ကျွန်တော်မျိုး တို့အား ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဤလောကီဘဝ၌ ကောင်းခြင်းမွန်မြတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ နောက်တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်းခြင်းမွန်မြတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါ။ ၎င်းအပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား (ငရဲ)မီးပြစ်ဒဏ်မှလည်း ကယ်တင်သနားတော်မူပါ။’ (၂:၂၀၁)

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၇)

အခန်း(၁၂) အ-၁အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂:၂၇၃)

၁၂၃။ စွန့်ပလွံသီးတစ်လုံး သို့မဟုတ် နှစ်လုံးမျှဖြစ်စေ၊ (အစားအစာ)တစ်လုတ် သို့မဟုတ် နှစ်လုတ်မျှဖြစ်စေ (၎င်းတို့) လုံလောက်သူအား သူဆင်းရဲဟု မခေါ်ဆို။ အမှန်စင်စစ် သူဆင်းရဲဟူသည်မှာ လူအများထံ အလှိုင်း မတောင်းခံသူ၊ ၎င်းအပြင် မိမိ၏နှင်းပါးမှုကို ဖော်ထုတ်ပြသခြင်း အလှိုင်းမရှိသူဖြစ်၏။ အသင်တို့ဖတ်လိုက ဖတ်ရွတ်လော့ ‘ယင်းသူတို့သည် (ကုဋေစောင့်စည်းလျက်) လူတို့ထံတွယ်ကပ်၍ တောင်းရမ်းခြင်းကိုလည်း မပြုကြချေ’ (၂:၂၇၃)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၆၃)

*မှတ်ချက် *

ဧကရာဇ်/ဆွကဒ် အကမ်းကြရာ၌ယနေ့ဆတ်တွင် လုံ့လနိပါးလျှစ်လျူရှင်နေကြသူများဖြစ်ကြ၏။
(မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

စူရဟ် အားလိအင်မ်ရာန်(စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃)

အခန်း(၁၃)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်များ(၃:၅)

၁၂၄။ ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အောက်ပါ အာယသ်တော်ကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်တော်မူခဲ့၏။ ‘ထိုအသျှင်မြတ် သည် ကျမ်းဂန်(ကုရ်အာန်)ကို အသင်(မုဟမ္မဒ်)အပေါ်ဝယ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးတော်မူသည့် အရှင်သခင်တည်း။ ထိုကျမ်းမြတ်၌ အကြွင်းမဲ့ရှင်းလင်းပြတ်သားလှသော မုက္ခပါဌ်တော်များလည်း ရှိကြကုန်၏။ ယင်းအာယသ်တော်များမှာ ကျမ်းဂန်၏ မူလအဓိပ္ပာယ် အခြေအမြစ်များ ဖြစ်ကြ၏။ အခြားသောအာယသ်တော်များမှာမူကား အနက်အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုးထွက်သည့် မုက္ခပါဌ်တော်များဖြစ်ကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ နှလုံးသားများ၌ (အမှန်တရားမှ) သွေဖည်တိမ်းစောင်းမှု ရှိနေကြသူများသည် လမ်းမမှားအောင် ပြဿနာရှာရေးအတွက် ယင်းအနက်အမျိုးမျိုးထွက်သည့် အာယသ်တော်များရှိ ဖုံးကွယ်နေသော အနက်အဓိပ္ပာယ်များကိုသာ လိုက်နာလိုက်စားကြကုန်၏။ စင်စစ် ယင်းဖုံးကွယ်ထားသော အနက် အဓိပ္ပာယ်များမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ မည်သူမျှအတိအကျမသိနိုင်ချေ။ သို့ရာတွင် အသိပညာအရာ၌ မြဲမြံ ကျယ်ဝန်းလိမ္မာသူများကမူ ယင်းအာယသ်တော်များ(နှစ်မျိုးနှစ်စားလုံး)မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ဖြစ်လေသဖြင့် ထိုမုက္ခပါဌ်တော်(အမျိုးအစား)တို့ကိုလည်း (လုံးဝ)ယုံကြည်ကြပါ၏ ဟုပြောဆို ကြ၏။ စင်စစ်၌ သိတတ်နားလည်တတ်ကြသူများမှအပ အခြားမည်သူမျှ အသိပေးခြင်းခံကြရသည် မဟုတ်ပါလေ’ (၃:၅)

၎င်းနောက် ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘အကယ်၍အသင်သည် မုသရ္ရာဘီဟုသ် အမျိုးအစား မုက္ခပါဌ်တော် များသာ လေ့လာလိုက်စားကြသူများကို တွေ့မြင်ရလေလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က (အမှန်တရားမှ လမ်းချော် တိမ်းစောင်းသူများဟု) အမည်ပေးတော်မူထားသည့် ၎င်းသူတို့အပေါ် သတိပြုကုန်’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၈၃)

*မှတ်ချက် *

မှတ်ကမ္ဘာသ် = အနက်အဓိပ္ပာယ်၌အကြွင်းမဲ့ရှင်းလင်းပြတ်သားသောမုက္ခပါဌ်တော်များ
မုသရ္ရာဘီဟုသ် = အနက်အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးကာကွယ်ယူနိုင်သည့် မုက္ခပါဌ်တော်များ

အခန်း(၁၄) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃:ရရ)

၁၄၂၅။ အိမ်တစ်အိမ်အတွင်း ဖိနပ်ချုပ်နေကြသော အမျိုးသမီးနှစ်ဦးသည် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးက သူမ၏လက်၌ သားရေဖောက်စူးတစ်ချောင်း စိုက်ဝင်နေလျက်ထွက်ရှိလာပြီး ကျန်တစ်ဦးကို တရားစွဲဆို တိုင်တန်းလေ၏။ ထိုအရေးအရာသည် အိတ်နုအတ္တုစ်(ﷺ)၏ ရှေ့ဝယ်ရောက်ရှိလာရာ သူက ‘အကယ်၍ လူသားတို့သည် မိမိတို့မှပြောဆိုသည့်အတိုင်းသာ ပေးဆပ်စေပါလျှင် လူမျိုးနွယ်တို့၏ပိုင်ဆိုင်မှုဘဝများမှာ ဆုံးရှုံးကြရပေအံ့ဟု ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် တရားခံအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်ပတ်သတ်၍ သတိပေး ကြမည်လော၊ သူမရှေ့၌ ဤသို့ဖတ်ပြပါလေ-ဧကန်ပင် အကြင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ပဋိညာဉ်နှင့် သူတို့၏ ကျိန်ဆိုချက်တို့ကို အနည်းငယ်မျှသာ အဖိုးအခဖြင့် လဲလှယ်ရောင်းချကုန်၏။ (၃:ရရ)’ဟု ပြောကြားလိုက်၏။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့မှ ထိုသူမအား သတိပေးသောအခါ သူမသည် ဖြောင့်ချက်ပေးခဲ့လေ၏။ ၎င်းနောက် အိတ်နုအတ္တုစ် က ‘တရားပြိုင်/တရားခံကိုလည်း ကျိန်ဆိုစေရမည်ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်’ဟု ပြောဆို ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နုအတ္တုစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၇၄)

အခန်း(၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃:၁၇၃)

၁၄၂၆။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လုံလောက်ပါ၏။ ၎င်းအပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အရေးအရာ အပေါင်းကို အကောင်းဆုံးစီစဉ်သူဖြစ်သတည်း’ဟူသော စကားမှာ တမန်တော်မြတ် အစ်ဘ်ရာဟီမ့် (ﷺ)သည် မီးပုံတွင်းပစ်ချခံရသောအခါဝယ် ပြောကြားရွတ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည်လည်း ထိုစကားကိုပင် ဆိုတော်မူခဲ့ ၏။ ‘အချို့သူ(မုနာဖစ်က)များက ‘ဧကန်ပင် လူတို့ (မုရှ်ရစ်က)များသည် အသင်နှင့်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် (စစ်အား ကြီးတစ်ရပ်ကို) စုဆောင်းထားကြလေပြီ။ သို့ရှိရာ ၎င်းတို့အား ကြောက်ပါလော့’ဟု ပြောဆိုလေသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းပြောကြားမှုမှာ (သက်ဝင်ယုံကြည်)သူတို့၏ အီမာန်ကို တိုးတက်များပြားစေသည်သာမက သူတို့မှ (ဤသို့) ဆိုကြကုန်၏- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ လုံလောက်ပါ၏။ ၎င်းအပြင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် အရေးအရာ အပေါင်းကို အကောင်းဆုံးစီစဉ်သူပင်ဖြစ်လေသတည်း’ (၃:၁၇၃)

ဆင့်ပြန်သူ- အိတ်နုအတ္တုစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၈၆)

အခန်း(၁၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃:၁၈၆)

၁၄၂၇။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဖဒတ်ကန်နယ်လုပ် ထူထဲသောခြံထည်ကို မြည်းတစ်ကောင်ပေါ်ဆင်ယင်၍ စီးနင်းထွက်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်၏နောက်မှ စီးနင်းလိုက်ပါလာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဘန္တအလ် ဟာရီဆ် ဘင်န်အလ်ခဏ်ရီမှ စအိဘင်န်အုဘာဒဟ်(ﷺ)ထံ အလည်အပတ်သွားခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်းမှာ ဘဒရ်စစ်ပွဲမတိုင်မီ ကာလ၌ဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုဘိုင်းယ်ဘင်န်စလူးလ် ပါဝင်သော လူတစ်စုအနီး ဖြတ်သန်းသွားတော်မူခဲ့၏။ ထိုစဉ်က အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အုဘိုင်းယ်သည် အစွလာမ်သို့ သက်ဝင်မှုမရှိသေးချေ။ ယင်းလူစုအတွင်း မုစ်လင်မ်၊ မုရှ်ရစ်က၊ ရုပ်တုကိုးကွယ်သူ၊ ယဟူဒီစသော ဘာသာအသီးသီးမှ လူများ ပါဝင်နေကြ၏။ အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် ရဝါဟ်(ﷺ)လည်း ထိုအုပ်စုအတွင်းရှိနေခဲ့၏။ ယင်းလူစုအနီး မြည်းရောက်၍ ဖုန်လုံးထလာရဝယ်- အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုဘိုင်းက အကျီစဖြင့် နှာခေါင်းကိုအုပ်ပြီး ‘ကျွန်ုပ်တို့အား ဖုန်များဖြင့်မပုံးပါစေနှင့် (မပေကျံပါ စေနှင့်)’ဟု ပြောလေ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့အား စလာမ်ဆိုပြီးနောက် မြည်းကိုရပ်စေ၍ အောက်သို့ ဆင်းတော်မူ၏။ သူတို့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံဖိတ်ခေါ် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကိုဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ပြတော်မူ၏။ ၎င်းအပေါ် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုဘိုင်းယ်ဘင်န်စလူးလ်က ‘အို-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသင့်ပြောဆိုမှု၌ ကောင်းခြင်း ဘာမျှမရှိ၊ အကယ်၍ ၎င်းအကြောင်းမှာ အမှန်တရားဖြစ်ပါလျှင် ၎င်းအရာဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့စကားဝိုင်းကို ဒုက္ခပေးပါနှင့် အသင့်အစီးအနင်းအပေါ် ပြန်တက်လော့။ အကယ်၍ အသင့်ထံသို့ တစ်စုံတစ်ဦးမှလာရောက်လျှင် ထိုသူအား အသင့် ဒဏ္ဍာရီကို ပြောပြလေ’ဟု ပြောလေ၏။ ဤတွင် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် ရဝါဟ်(ﷺ)က ‘မှန်လှပါ၊ ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်။ ၎င်း(ဓမ္မဒေသနာ)ကို ဆက်လက်ပို့ချပါလော့။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့မှ နှစ်သက်၍ဖြစ်ပါသည်’ဟု ဆိုလေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ မုစ်လင်မ်တို့သည် မုရှ်ရစ်ကများ၊ ယဟူဒီများနှင့် အပြန်အလှန်ဆဲဆိုကြရာမှ တိုက်ခိုက်လုနီးနီး ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့မှ ငြိမ်သက်သွားသည်အထိ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဆိတ်ငြိမ်နေတော်မူခဲ့၏။ ထိုနေရာမှ မြည်းကိုစီးနင်း၍ စအိဘင်န်အုဘာဒဟ်၏ အိမ်သို့

ရှေ့ဆက်သွားတော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က စအိဒ်အား‘အဘူဟုဘာဘ်၏ ပြောဆိုမှုကို အသင်ကြားခဲ့သလော။ သူသည်ဤသို့နယ်ပြောခဲ့၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အဘိဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အုဘိုင်းယ်ကို အဘူဘာဘ်ဟုလည်းခေါ်၏။ ထိုအခါ စအိဒ်ဘင်န်အုဘာဒ်ဟ်က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ သူ့အား ခြွင်းချက်ထား၍ ခွင့်လွှတ်လိုက်တော်မူပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်- ကိုယ်တော့်ထံကျမ်းမြတ်ကို ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးသနားတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သစ္စာတရားကို ကိုယ်တော့်ထံပို့၍ ဆောင်ကြဉ်းပေး တော်မူခဲ့စဉ်က ဤ(မဒီနဟ်)မြို့သားများက သူ့အား တညီတညွတ်တည်း သရဖူဆောင်းပေးရန်၊ သူ့ခေါင်း၌ ခေါင်းပေါင်း ပေါင်းပေးရန် (အကြီးအကဲအဖြစ်ရွေးချယ်သတ်မှတ်ရန်) ဆုံးဖြတ်ထားကြပြီး ဖြစ်ခဲ့ကြပြီးဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကိုယ်တော့်အား ချီးမြှင့်တော်မူထားသော သစ္စာတရားအားဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆန့်ကျင် တော်မူလိုက်သည့်အခါ ထိုသူသည်ဝန်တိုမစ္စေရိယနှင့်တကွ သောကပွေခွဲလေရာ (ယခုသော်) ကိုယ်တော်မှ တွေ့မြင်တော် မူသည့်အတိုင်းဖြစ်သွားပါသည်’ဟုလျှောက်တင်ခဲ့၏။ သို့ဖြင့်ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အုဘိုင်းယ်ကို ခြွင်းချက်ထားတော်မူခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်အတိုင်းရုလုလ္လာဟ်(ﷺ) အဆွံ့ဟဘ် တော်များသည် မုရှိရစ်ကံများ၊ ရှေးကျမ်းရသူများကို ခွင့်လွှတ်လေ့ရှိကြကုန်၏။ မိမိတို့၏ ထိခိုက်နစ်နာမှုများ အပေါ် ခန္တီစတရားဖြင့် အောင့်အည်း မျိုသိပ်လေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။ထို့ကြောင့် ဝါဇာဟ်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့အားတို့အား တိုက်ခိုက်တော်လှန်ခွင့် ကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အမိန့်တော်မပေးမချင်း ခွင့်လွှတ်ခြင်းစည်းမျဉ်း လက်ကိုင်ပြုလျက် ၎င်းတို့နှင့်ဆက်ဆံတော် မူခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြင့် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဘဒရ်စစ်ပွဲဆင်နွှဲပြီး ကိုယ်တော့် အကြောင်းခံဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ကုရ်ဇ်းမုရ် မုရ်ရစ်ကံ မျက်နှာကြီးများကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းတော်မူသောအခါတွင် အိဘ်နုဘိုင်းယ် ဘင်န်စလူးလ်နှင့် သူနှင့် အတူရှိကြသော မုရှိရစ်ကံနှင့် ရုပ်တုကိုးကွယ်ကြသူများက ‘ဤအခြင်းအရာ(အစ္စလာမ်)သည် ထွက်ပေါ်(အောင်မြင်မှု ရရှိလာပြီ)’ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ၎င်းနောက်ထိုသူတို့သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ ဘိုင်အသ်ပေးကာ ဖြစ်လာခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အုစာမဟ်ဘင်န် ဇိုဗီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၈၇)

အခန်း(၁၇) အ-ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃:၁၈၈)

၁၂၈။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဃဇ်ဝဟ်တစ်ရပ်အတွက် ခရီးထွက် သည့်အခါတိုင်း မုနာဖိကံများအနက် လူအချို့သည် ကိုယ်တော့်နောက်၌ချန်ရစ်နေပြီး မိမိတို့၏ နေအိမ်များ၌နေထိုင် လေ့ရှိတတ်ကြ၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ပြန်လာတော်မူလျှင် ၎င်းတို့သည် ဆင်ခြေများ အသွင်သွင်ပေးကာ ကျိန်ဆိုချက် များလည်း ပြုတတ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့မပြုလုပ်သော ကိစ္စများအပေါ်ချီးမွမ်းမှုလည်း လိုချင်မက်မောရှိတတ်ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအာယသ်တော်ထုတ်ပြန်ကျရောက်ခဲ့၏။

‘(၎င်းတို့သည် ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်မြောက်မည်ဟု) အသင်သည်အလျှင်းမထင်မှတ်လေနှင့်။ ထိုသူတို့သည် ၎င်းတို့ပြုခဲ့သော လုပ်ရပ်များဖြင့် ဝမ်းသာအားရလျက်ရှိကြကုန်၏။ ၎င်းအပြင် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့မပြုလုပ်သော ကိစ္စရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ (လူတို့၏)ချီးမွမ်းမှုကိုလည်း မက်မောလှချေ၏’ (၃:၁၈၈)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် အလ်ခုဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၉၀)

၁၂၉။ ‘အကယ်၍ လူတစ်ဦးချင်းသည် မိမိပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကိစ္စအပေါ် နှစ်ထောင်းအားရဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် မိမိမပြုလုပ်ထားသော ကိစ္စအတွက် ချီးမွမ်းမှုလည်းခံယူလိုသည် ဆိုသော် ထိုသူသည်ပြစ်ဒဏ်ခံရအံ့၊ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးလည်း ပြစ်ဒဏ်သင့်ရပေအံ့’ဟူ၍ ကျွန်ုပ်အားပြောလေရာ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ပြောပြခဲ့ပါ၏။ ‘ဤအရေးအရာသည် အသင်နှင့် မည်သို့ဆက်သွယ်နေပါသနည်း။ ထိုအရေးအရာမှာ ဤသို့ဖြစ်ကြောင်းသိလော့။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် ယဟူဒီတို့အား ခေါ်ယူ၍အကြောင်းတစ်ခုကို မေးမြန်းတော်မူခဲ့၏။၎င်းတို့မှ အမှန်တရားကို ဖုံးကွယ်၍ ကိုယ်တော့်အား တစ်စုံတစ်ရာလျှောက်တင်ကြ၏။ ကိုယ်တော်မေးမြန်းမှုအား ၎င်းတို့က ကိုယ်တော့်အားပြ သခဲ့ကြ၏။ ပြီးလျှင် ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ ဖုံးကွယ်မှုအပေါ် ပျော်ရွှင်နေခဲ့ကြကုန်၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအဘ္ဘာစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၉၁)

*မှတ်ချက် *

ကုရ်အန်နှင့် ဟဒီးဆ်၏ အသိ ယူဆအရအသိအာဇာနည်ကုရ်အန်ကြီးအကြောင်းအရာများမှာမဟုတ်ဘဲ ကုရ်အန်၏ ယဉ်ကျေးမှုအပိုင်း ထည့်သွင်းဆည်းပူးတတ် ရပေမည်။

စူရဟ် အန်နီစာအ်(စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၄)

အခန်း(၁၈) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၄:၃)

၁၇၃၀။ ‘အကယ်၍ အသင်တို့သည် ဘမဲ့မိန်းကလေးများအပေါ် ဆက်ဆံရာ၌ တရားမျှတအောင် ဆောင်ရွက် နိုင်မည် မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်ကြသော်’(၄:၃)ဟူသော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အုရ်ဝဟ်(ﷺ) က အာအိရဟ် (ﷺ)ကို မေးမြန်းခဲ့၏။ အာအိရဟ် (ﷺ)မှ ဤသို့ ရှင်းပြခဲ့၏။

‘အို-ငါ့အစ်မ၏သား၊ ဘမဲ့မိန်းကလေးဟူသည် သူမ၏ပိုင်ဆိုင်မှုကို မျှဝေပေးရသော အုပ်ထိန်းသူတစ်ဦး၏ အောက်၌ရှိနေတတ်ပေသည်။ သူမ၏ဥစ္စာနှင့်အလှအပတို့၏စွဲဆောင်ခြင်းကြောင့်သူမ၏ အုပ်ထိန်းသူက အခြားတစ်ဦးဦးမှ ပေးမည့် မဟရ်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ-ထိုက်သင့်သော မဟရ်ကိုမပေးဘဲ လက်ထပ်လိုသည်လည်းရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့၏ ဘဝတူများရကြသော အမြင့်ဆုံးမဟရ်နှင့် ဇနီးမိန်းမများအကြား တရားမျှတမှုကို မပေးစွမ်းနိုင်သည် ယင်းအုပ်ထိန်း သူများအပေါ်သို့ (မတရားမှုမပြုခြင်း)ကို တားမြစ်ထား၏။ ထိုဘမဲ့မိန်းကလေးများထက် အခြားအမျိုးသမီးများကို ရွေးချယ်ထိမ်းမြားရန်ကို ၎င်းသူတို့အား အမိန့်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။’

ဤအာယသ်တော်ထုတ်ပြန်ခံရပြီးနောက်မှာပင် လူတို့သည် ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ညွှန်ကြားချက်ကို မေးမြန်းကြသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ‘၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် အမျိုးသမီးများနှင့်ပတ်သက်၍ ဓမ္မသတ်ဆုံး ဖြတ်ချက်ကို အသင့်ထံတောင်းကြကုန်၏။ (၄:၁၂၇)’ဟူ၍ ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် ‘သို့ပါလျက် အသင်တို့သည် ထိုမိန်းကလေးတို့နှင့် ထိမ်းမြားရန် ဆန္ဒရှိသေး၏’ (၄:၁၂၇)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကား- အသင်တို့မည်သူမဆို ဥစ္စာနှင့်အလှ၌ပါလိုအပ်အားနည်းချက်ရှိနေသူတို့၏ ဥစ္စာနှင့် အလှအပ၌ ဆန္ဒရှိသော် တရားမျှတမှုမပေးနိုင်စွမ်းဘဲလျက် ထိမ်းမြားခြင်းမပြုရန် ၎င်းသူတို့အား တားမြစ်ခဲ့ပေသည်။ အကယ်၍ ထိုမိန်းကလေး တို့မှာ ဥစ္စာနှင့်ရူပကာချို့တဲ့ပါက သူမတို့အား ထိမ်းမြားမှုကို ၎င်းသူတို့မှ ရှောင်ကြဉ်လေ့ရှိကြခြင်းကြောင့်တည်း။’

ဆင့်ပြန်သူအာအိရဟ်(ﷺ)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်(၁၆၅၈)

အခန်း(၁၉) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၁၁)

၁၇၃၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)တို့သည် ဘနူစလီမာဟ်နေရပ်၌(ဖျားနာနေသော) ကျွန်ုပ်အားကြည့်ရှုရန် ခြေလျင်လျောက်လာခဲ့ကြ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား သတိလစ်နေသည့် အခြေအနေ၌ တွေ့မြင်တော်မူရာ ရေကိုတောင်း၍ ထိုရေဖြင့် ဂူသွေးပြုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ရေအနည်းငယ်ဖြင့် ကျွန်ုပ်အားပက်ဖျန်းတော် မူ၏။ ကျွန်ုပ်သည် သတိလည်လာသောအခါ ‘ယာ-ရစူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အားမည်သည့်အမိန့်ပေးတော်မူမည်နည်း’ဟု မေးလျှောက်ခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အသင်တို့၏ သားသမီးများ(နှင့်ဆိုင်သောအမွေ)နှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်ပေး တော်မူသည်..’ (၄:၁၁)ဟူသော အာယသ်တော် ထုတ်ပြန်ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်နီ(رحمته الله)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၁၀၀)

အခန်း(၂၀) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၄၀)

၁၇၃၂။ လူတစ်ချို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ‘ယာ-ရစူလုလ္လာဟ်၊ ကိယာမသ်နေ့၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တွေ့မြင်ကြရမည်လော’ဟု မေးမြန်းကြ၏။ (ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ်-၄၆၃ အတိုင်းဖြစ်ပြီး ဆက်လက်ဖော်ပြသည်မှာ) ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေ၏။

ကိယာမသ်နေ့တွင် ကြေငြာသူတစ်ဦးမှ ‘လူမျိုးတိုင်းသည် ၎င်းတို့ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခဲ့သည့်အရာ နောက်လိုက် ကြစေ’ဟု ဟစ်ကြွေးလတ္တံ့။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပ ရုပ်တုဆင်းတုများနှင့် အခြားရာများကို ကိုးကွယ်ဆည်း ကပ်ခဲ့ကြသူအပေါင်းတစ်ဦးမကျန်(ငရဲ)မီးအတွင်းသို့ ကျရောက်အံ့။ နောက်ဆုံးဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကိုသာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခဲ့ကြကုန်သော သုစရိုက်သားနှင့် ဒုစရိုက်သားများ၊ ၎င်းအပြင် ရှေးကျမ်းသူများအနက် အချို့သာ ကျန်ရစ်လေအံ့။ ထို့နောက် ယဟူဒီတို့သည် ဆင့်ခေါ်ခံရပြီး ‘အသင်တို့သည် မည်သည့်အရာကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခဲ့ကြကုန်သနည်း’ဟု အမေးမြန်းခံရအံ့။ ၎င်းတို့က ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်မြတ်သာ

(တမန်တော်) အုခိုင်းရ်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခဲ့ကြပါသည်’ဟု ဖြေကြားကြကုန်၏။ ‘အသင်တို့မှာ လူလိမ်များတည်း။ အကြောင်းမူကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မည်သူ့ကိုမျှ ကြင်ရာတော်ပြုသည်မရှိသလို သားဟူ၍ လည်း ရှိဖူးသည်မဟုတ်။ အသင်တို့ ယခု ဘာလိုအပ်သနည်း’ဟု အမေးမြန်းခံရရာ ၎င်းတို့က ‘အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင်။ ကျွန်တော်မျိုးတို့မှာရေငတ်လှသဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာကိုသောက်သုံးရန်ပေးသနားတော်မူပါ’ဟု ဖြေကြားကြအံ့။ သူတို့အား (သောက်ရေကို) ညွှန်ပြပြီးနောက် ‘အသင်တို့သောက်သုံးကြမည်လော’ဟု မေးမြန်းခိုက်ဝယ် သူတို့သည် ငရဲမီးအထက်တွင် စုရုံးခံရအံ့။ ၎င်းမီးသည် ၎င်း၏အနားစွန်းများ အချင်းချင်း ပြန်လည်ဖျက်ဆီးနေသည့် တံလျှပ်နှင့်တူ၏။ ထို့နောက် ထိုသူတို့သည် ငရဲမီးသို့ကျရောက်လေအံ့။ ပြီးလေလျှင် ခရိယာန်များသည် ဆင့်ခေါ်ခံရပြီး ‘အသင်တို့သည် မည်သည့်အရာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခဲ့ကြကုန်သနည်း’ဟု အမေးမြန်းခံရအံ့။ ၎င်းတို့က ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သားတော်ဖြစ်သော (တမန်တော်)အီစာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခဲ့ကြ ပါသည်’ ဟု ဖြေကြားကြကုန်၏။ ‘အသင်တို့မှာ လူလိမ်များတည်း။ အကြောင်းမူကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မည်သူ့ကိုမျှ ကြင်ရာတော်ပြုသည်မရှိသလို သားဟူ၍လည်း ရှိဖူးသည် မဟုတ်။ အသင်တို့ယခုဘာလိုအပ်သနည်း’ ဟုမေးမြန်းခြင်းခံကြကုန်ရအံ့။ သူတို့သည် ပထမအုပ်စုကဲ့သို့ပင် ပြောကြားပြီး (ပထမအုပ်စု ယဟူဒီများအတိုင်းပင် ငရဲမီးသို့ကျရောက်လေအံ့)။ ထို့နောက်ဝယ် သုစရိုက်သားဖြစ်စေ၊ ဒုစရိုက်သားများဖြစ်စေ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် (တစ်ပါးတည်း)ကိုသာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခဲ့ကြသူများသာ ကျန်ရစ်လတ္တံ့။ ထိုရောအခါ လောကအပေါင်း၏ ဖန်ဆင်းစိုးပိုင်ရှင်သည် ၎င်းသူတို့၏အသိဉာဏ်အတွင်း ရပ်ပုံအဆင့်ရောက်လုနီးပါး အသွင်ညွှန်ဖြင့် ၎င်းသူတို့ထံ ရောက်လာတော်မူအံ့။ ‘အသင်တို့ ဘာကိုစောင့်မျှော်နေကြသနည်း၊ လူမျိုးတိုင်းသည် သူတို့၏ ကိုးကွယ်ရာနောက်သို့ လိုက်သွားခဲ့ကြပြီဖြစ်၏’ဟု မိန့်မြွက်တော်မူရာ သူတို့က ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် လောကီဘဝ၌ လူတို့၏အကူအညီကို အလွန်အမင်းလိုအပ်ခဲ့စဉ်က လူတို့အား ကျွန်တော်မျိုးတို့မျှ ချန်ရစ်စွန့်လွှတ်ခဲ့ ပါ၏။ သူတို့ကို ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ မိတ်သဟာယများအဖြစ်လည်း မပြုခဲ့ကြပါ။ ယခုသော်ကား ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ် ခဲ့သော အရှင်သခင်အား စောင့်မျှော်နေကြကုန်၏’ဟု ဖြေကြားကြပေအံ့။ ဤတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ‘အသင်တို့၏အရှင်သခင်မှာ ငါသည်ပင်ဖြစ်တော့သတည်း’ဟု မြွက်ကြားတော်မူလေရာ သူတို့မှ ‘ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ အခြားမည်သည်ကိုမျှ ခဝပ်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းမရှိ’ ဟူ၍ နှစ်ကြိမ်သို့မဟုတ် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဆိုကြကုန်အံ့သတည်း။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၀၅)

အခန်း(၂၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄၄၁)

၁၃၃၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်(နားဆင်ရန်)အတွက် ကုန်အာန်ကိုဖတ်လော့’ဟု မိန့်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘ကိုယ်တော့်ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးထားပါလျက်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့်အား ဖတ်ရွတ်ပြရ မည်လော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါသည် အခြားသူများထံမှ (ကုန်အာန်)ဖတ်ကြားမှုကို နားဆင် လို၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့နှင့်ကျွန်ုပ်သည် စူရဟ်အန်နီစာအ်ကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်လေရာ ‘တဖန် ငါအသျှင်မြတ်သည် (ကိယာမသ်နေ့တွင်)လူမျိုးအသီးသီးမှ သက်သေတစ်ဦးစီကို ခေါ်ယူတော်မူအံ့။ ၎င်းအပြင် အသင် (မုဟမ္မဒ်)ကိုလည်း ဤအွမ္မဿ်၏သက်သေအဖြစ်ခေါ်ယူအံ့။ ထိုအခါ ယင်းအဖြစ်မှ မည်သို့အံ့နည်း’ (၄၄၁) သို့ နောက်ရှိလေလျှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ရပ်လော့’ဟု မျက်လုံးတော်မှ မျက်ရည်များယိုစီးလျက် မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်နီ မတ်စ်အူဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၀၆)

အခန်း(၂၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၄၄၇)

၁၃၃၄။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဆန့်ကျင်ကြသည့် လူဦးရေတိုးတက်များပြားနေသော မုရ်ရစ်က်များနှင့် အတူ မှစ်လင်မ်အချို့သည် ရှိနေခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသူ (မုရ်ရစ်က်နှင့် ရောနှောနေထိုင်လျက်ရှိသောမှစ်လင်မ်)များအနက် တစ်ဦးသည် မြားတစ်စင်းထိမှန်ပြီး (သို့မဟုတ်)ဓားခုတ်ခံရပြီးသေဆုံးခဲ့၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ဗျာဒိတ်တော်ကျရောက်လာခဲ့၏။

‘ကေန်စင်စစ် မိမိကိုယ်ကို နှိပ်စက်နေကြသူတို့၏ အသက်ဇိဝိန်ကို ကောင်းကင်တမန်တို့ကနှုတ်ယူခဲ့ကြပြီး - အသင်တို့သည်မည်သည့်ကိစ္စမျိုး၌ ပါဝင်ခဲ့ကြကုန်သနည်းဟု မေးမြန်းကြလေအံ့။ ၎င်းတို့က-ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုဒေသ၌ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခံရသူများဖြစ်ခဲ့ကြ၏ဟု ဖြေကြားကြအံ့။ ထိုကောင်းကင်တမန်တို့က ဤသို့ပြောခဲ့ကြကုန်၏- အလ္လာဟ်

အသျှင်မြတ်၏ ပထဝီမြေပြင်သည်ကျယ်ဝန်းစွာရှိသည်မဟုတ်လော၊ သို့ဖြစ်ရာအသင်တို့သည်ထိုပထဝီမြေပြင်ဝယ် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်နိုင်ပါလျက် (ဆက်လက်ရောနှောနေခြင်းကြောင့်) ထိုလူစားတို့၏ နေရာဌာနသည် ဂျပာနွမ်ဖြစ်၏။ ယင်းငရဲဘုံသည် အလွန်ဆိုးဝါးလှသည့် ဌာနတည်း’ (၄:၉၇)

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၂၀)

အခန်း(၂၃) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၁၆၃)

၁၇၃၅။ ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ယူနစ်ဘင်နီ မသ်သာ(ﷺ)ထက် သာလွန်ကောင်းမြတ်သည်ဟု ပြောကြားသူ မည်သူပင်ဖြစ်စေ ၎င်းသူသည် လူလိမ်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၂၈)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်အကြားဂုဏ်နှိမ်ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမပြုရန် သတိပေးတော်မူခြင်းဖြစ်၏။

စူရဟ် အလ်မာအီးဟ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၅)

အခန်း(၂၄) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၅:၆၇)

၁၇၃၆။ မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် သူ့ထံပို့ချခံရသည်များအနက်မှ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ထိမ်ချန်ခဲ့၏ဟု ပြောဆိုသူသည် မုချ လူလိမ်ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့ ဗျာဒိတ်တော်မူထားပေသည်။

‘အို-ရုရုလ်တမန်တော်၊အသင်သည် မိမိ၏အရှင်သခင်ထံတော်မှ ကျရောက်လာသမျှသော ဓမ္မဒေသနာ များကို အများသိအောင် ဖြန့်ချိပို့ဆောင်လော့။ အကယ်တန္တူ အသင်သည် ယင်းသို့မပြုလျှင် တမန်တော်၏ တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခြင်းမမည်ချေ’ (၅:၆၇)

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၃၆)

အခန်း(၂၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅:၈၇)

၁၇၃၇။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ဦးဆောင်တော်မူသော သာသနာ့စစ်ပွဲများ၌ ပါဝင်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ (ထိုစဉ်က) ကျွန်ုပ်တို့၌ ဇနီးမယားများမရှိခဲ့ကြပေ။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ‘ကျွန်ုပ်တို့မှာ မိမိကိုယ်ကို ထူးသင်း(သင်းကွပ်) ရပါမည်လော’ဟု လျှောက်တင်ကြရာ ယင်းသို့ပြုရန် ကိုယ်တော်မြတ်ကတားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ ယင်းအကြောင်းဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အဝတ်တစ်ထည်ပေးကမ်းခြင်းဖြင့်ပင်ဖြစ်စေ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ထမ်းမြားခွင့်ပြု တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်မှ သရဇ္ဈာယ်ရွတ်ဖတ်ခဲ့သည်မှာ-

‘အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အသင်တို့အား တရားဝင်ခွင့်ပြုထား တော်မူသည့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည့်အရာများကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်းမပြုကြကုန်နှင့်’ (၅:၈၇)။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၃၉)

*မှတ်ချက် *

၁။ ဤဟဒီးဆ်တော်၌ဖော်ပြသည့် ထိမ်းမြားခြင်းမှာ ယာယီလက်ထပ်ခြင်းဟု ရှင်ပြထားသည်ကို ဆွေ့ရ၏။ အစ္စလာမ်ဘာသာအရ ခွင့်ပြုခဲ့သော်လည်း ခိုင်ခံ့စွာစွဲလွှဲပြီးနောက် ယင်းကိစ္စအား ပိတ်ပင်ခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

၂။ အထက်အာယယ်တော်မှ သိရှိသကဲ့သို့ (သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည့် အရာများ)ဟူသည် အစားအသောက်၊ အသိုက်အုံ့ခြင်း၊ လုပ်ရပ်၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးစသည်တို့၏ ကောင်းမွန်ခြင်းများပါဝင်၏။

၁၃၇၈။ ကျွန်ုပ်တို့ထံ၌ စွန့်ပလွံသီးထံမှ ထုတ်လုပ်သော ယမကာ(အရက်)မှအပ အခြားအရက်မရှိခဲ့။ ၎င်းကိုဖဿီးခံ ဟု ခေါ်ဆို၏။ ကျွန်ုပ်သည် အဘူသွလ်ဟ်(ﷺ)နှင့် ထိုထိုသူသူများကို ရပ်၍ အရက်ထည့်ပေးနေစဉ် လူတစ်ဦးရောက် ရှိလာပြီး ‘အသင်တို့ထံ သတင်းရောက်ပြီလာ’ဟု မေး၏။ ၎င်းတို့က ‘ဘာများနည်း’ဟု မေးရာ ထိုသူက ‘မူးယစ်အနွယ် ဝင် ယမကာအပေါင်းကိုပိတ်ပင်လိုက်ပြီဖြစ်၏’ဟု ပြောပြ၏။ ထိုအခါ ၎င်းတို့က ‘အို-အနတ်စ်၊ ဤအရက်အိုးအား လုံးကို သွန်ပစ်လေလော့’ဆိုလိုက်ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် သူတို့သည် ၎င်းသူပို့သော သတင်းရပြီးနောက်ပိုင်း အရက်ကိုတော့အိုးခြင်းနှင့် ပြန်လှည့်ခြင်း (ထပ်မံသောက်သုံးခြင်း)ဟူ၍ လုံးဝဥသု မရှိခဲ့ကြချေ။

၁၃၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်မှ မကြားစဖူး ခုသွံဘဟ်(ခမ္မမိန့်ခွန်း)ခြွေတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အကယ်၍များ အသင်တို့သည် ငါကိုယ်တော်သိရှိသလောက် သိရှိခဲ့ကြလျှင် အသင်တို့မှာ မဆိုစလောက်သာ ရယ်မောပြီး မြားမြောင်စွာ ငိုကြွေးကြလေအံ့’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ၎င်းကိုကြားသိရာဝယ် ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ အဆွံ့ဟတ်တော်တို့သည် မိမိတို့၏ မျက်နှာများကို အုပ်ဖုံးလိုက်ကြ၏။ ၎င်းနောက် သူတို့ထံမှ ငိုရှိုက်သံများ ထွက်လာခဲ့ရာ၌ တစ်ဦးသောသူက ‘ကျွန်ုပ်၏ဖခင်မည်သူပါသနည်း’ ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မည်သူမည်ဝါဖြစ်၏’ ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။ သို့နှင့် ဤအာယသ်တော်ကျရောက်လာခဲ့ပေသည်။

၁၃၄၀။ အချို့သူတို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ပြက်ရယ်ပြုလှောင်ပြောင်သောအားဖြင့် (မဖွယ်မရာ) မေးခွန်း များ မေးခဲ့ကြကုန်၏။ တစ်ဦးတည်းသောသူက ‘ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်မည်သူပါသနည်း’ဟု မေးလာလျှင် နောက်တစ်ဦးက သူ၏ပျောက်ဆုံးနေသော ကုလားအုတ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ‘ကျွန်ုပ်၏ ကုလားအုတ်မအဘယ်မှာပါနည်း’ဟူ၍ မေးလျှောက် ကြကုန်၏။

အိတ်နဲ့အညွှန်းပုံ အာယသ် ဆက်(ရှာထ)ကို အဆုံ အထိ ဖတ်ရှုတ်ခဲ့၏။

၁၄၄၁။ ‘(အို-တမန်တော်) ပြောကြားလော့။ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အထက်အပေါ်သို့ ပြစ်ဒဏ် သက်ရောက်အောင် ပြုနိုင်စွမ်းတော်မူခဲ့၏’ဟူသော အာယသ်တော်ထုတ်ပြန်ကျရောက်ရာတွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘အို- အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်၏မျက်နှာတော်ဖြင့် ကျွန်တော်မျိုးခိုလှုံမှု ကိုတောင်းခံအပ်ပါ၏’ဟု ဆိုတော်မူ၏။ တဖန် ‘သို့တည်းမဟုတ် အသင်တို့၏ ခြေများအောက်မှလည်း (ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်စွမ်း၏)’ဟူသော အာယသ်တော်ကျရောက် ရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသျှင်မြတ်၏မျက်နှာတော်ဖြင့် ကျွန်တော်မျိုးသည် ခိုလှုံမှုကိုတောင်းခံအပ်ပါ၏။’ဟု ဆိုတော်မူ၏။ သို့ရာတွင် ‘သို့တည်းမဟုတ် အဖွဲ့အုပ်စုများ၏ အကွဲအပြဲအရှုပ်အထွေးများဖြင့် အသင်တို့အပေါ် ဖုံးလွှမ်းစေတော်မူပြီး အသင်တို့အချင်းချင်းအကြား ခါးသီးမှု၏အရသာကို မြည်းစမ်းစေနိုင်၏’ဟူသော အာယသ် တော်ကျရောက်လာသည်အခါ

ရုဇာလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘(ယင်းပြစ်ဒဏ်)ပေါ့ပါးလွန်း၏(သို့တည်းမဟုတ်) (ယင်းသို့ဖြစ်စေ ရန်မှာ) လွယ်ကူလွန်းလှ၏’ဟု ဆိုတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတိဂ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၅၂)

အခန်း(၂၉) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၆:၉၀)

၁၇၄၂။ အိဘ်နအတ္တုစ်(ﷺ)အား ‘စူရဟ်ဆွာဒ်၌ စစ်ဂျီဒဟ်ရှိပါသလား’ဟု မေးမြန်းရာ သူက ‘ရှိ၏’ဟု ပြောပြီး နောက် ‘၎င်းအပြင် ငါအသျှင်မြတ်သည်ထို (တမန်တော်)အစိဘ်ရာဟ်မိအား အကြင်သူများမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ တရားလမ်းမှန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူပြီးသည့် သူများတည်း။ သို့ဖြစ်လေရာ အသင်သည်လည်း ၎င်းတို့၏ လမ်းညွှန် မှုနောက်လိုက်ပါလေ’ (၆:၈၄-၉၀) ဟူ၍ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်၏။ ၎င်းနောက် ‘အသင်တို့၏ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုသူတို့အား နောက်လိုက်ပြုရန် အမိန့်ပေးခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များအနက် တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်တော်မူ၏။’ဟု ပြော ကြားခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တုစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၅၆)

*မှတ်ချက် *

စူရဟ်ဆွာဒ်၏ စစ်ဂျီဒဟ်မှာ(၃၈:၂၄)ဖြစ်၏။

*မှတ်ချက် *

ဆွဟ်းဟ်အလ်ဘုခါရီ အနှစ်ချုပ် ကျမ်း၊စ-၈၄။အောက်မြောက်ချက်သည် အလွန်ရှည်လျားစွာဖော်ပြထား၍၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မှန်နှာဆော်ဟူသည်ကို ရှင်းပြနိုင် ဖြစ်သည်။၎င်းအတိုင်းမြန်မာပြန်ဆို ပါကပုံ မှု ရှိအတွက်ချီးအတိုင်း အစွဲစဉ်ကို သာဖော်ပြလို က်သည်။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မှန်နှာဆော်၊လက်ဆော်၊မှန်ဆော်၊ဆာဆော်၊ထိုင်/ထစ်ယံဆော်၊မူရ်ဆိုင်စိုက်၊နာလ်ဟ်ဆော်၊ လူ့အသိဉာဏ်ထံဆုံ သဇာန်သာဉာဏ်သာဉာဏ်အသံ အနှုန်းများဖြစ်ပါသည်။ဇာတိဟုတ်ဆော်သော၊ဂုဏ်အောင်သောအရာဖြင့် အကြောင်းရှိသည်ကို ကျမ်းမြတ် ကုရ်အန်၌ဤသို့ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

‘ထို အသျှင်မြတ်နှင့် တူဆင်သောအရာဟူ၍ စဉ်းမှတ်မရှိပြီ။ထို အရှင်သည်ပင် အလုံးစုံ တော်မူကြွေးခဲ့ကြောင်းမူသော အရှင်သခင်တည်း’(၄၈:၁)

‘ထိုမှတစ်ပါးထို အသျှင်မြတ်၌ဂုဏ်ရည်တူသူဟူ၍ခိုင်းနှိုင်းပြစရာ မည်သူမျှပင် မရှိချေ’(၁၁:၄)

အခန်း(၃၀) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆:၁၅၁)

၁၇၄၃။ သတ်မှတ်/ခွင့်ပြု/တားမြစ်ခြင်းစသော အရေးအရာကဏ္ဍ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက် မည်သည် ကမျှ အခွင့်အရေးမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ရှက်ဖွယ်ပြစ်မှုများအား လျှို့ဝှက်စွာဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားစွာဖြစ်စေ၊ (မပြုရန်) ပိတ်ပင်တော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက် ချီးမွမ်းမှုကို နှစ်သက်သူဟူသည် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် အသျှင်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင် မိမိကိုယ်ကို ချီးမွမ်းထောပနာ ပြုတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၅၈)

စူရဟ်အလ်အာအ်ရာဖ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၇)

အခန်း(၃၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၇:၁၉၉)

၁၇၄၄။ မိမိအပေါ်ရှိသော လူတို့၏ စာရိတ္တဆိုးများအပေါ် ခွင့်လွှတ်ရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က တမန်တော်မြတ် (ﷺ)အား အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အဇ်ဇုဘ်ဂျီးရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၁၆၇)

စူရဟ်အလ်အန်ဖာလ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၈)

အခန်း(၃၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၈:၃၉)

၁၃၄၅။ အိဘ်နုအုမရ်(ﷺ)အား ‘ဖိသ်နဟ်၏ တိုက်ပွဲများအကြောင်းကို အသင်မည်သို့ယူဆထင်မြင်ပါသနည်း’ဟု မေးရာ အိဘ်နုအုမရ်က ၎င်းတို့အား ဤသို့ပြောပြခဲ့ပေ၏။

‘ဖိသ်နဟ်ဟူသည်ကို အသင်ကိုယ်တိုင်မှပင် နားလည်ပါ၏လော၊’ ရုစုလုလ္လာဟ်(၁)သည် မုရ်ရစ်များကို အစဉ်သဖြင့် ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်တော်မူခဲ့ပေ၏။ ယင်းတိုက်ခိုက်မှုမှာ ဖိသ်နဟ်ဖြစ်ပြီး အသင်တို့ကဲ့သို့ အာဏာငမ်းငမ်း တက်ရရှိရေး တိုက်ပွဲများ အလျှင်းမဟုတ်လေပြီ’

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အုမရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၁၇၄)

စူရဟ် ဘရာအဟ်(သို့မဟုတ်) စူရဟ်အသ်သောင်ဘဟ်(စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၉)

အခန်း(၃၃) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၉:၁၀၂)

၁၃၄၆။ ဤနေ့ည၏အိပ်မက်တွင် ငါကိုယ်တော်မြတ်ထံ လူနှစ်ဦးရောက်လာခဲ့ကြ၏။ ၎င်းတို့သည် ငါ့အား ရွှေအုတ်၊ငွေအုတ်များဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော မြို့တစ်မြို့သို့ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့၏။ ၎င်း၌ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခြမ်းသည် အသင်တို့ပ အလျှင်းမမြင်ဖူးသော ခန့်ညားလှပခြင်း၊ နောက်တစ်ခြမ်းသည် အသင်တို့အလျှင်းမမြင်ဖူးသော အကျည်းတန် ခြင်းဖြင့် ဖြစ်နေသော အမျိုးသားတို့ကို တွေ့ရလေ၏။ ၎င်းဧည့်သည်နှစ်ဦးက ထိုသူတို့သူတို့အား ‘အသင်တို့သည် ထိုမြစ်၌ ဖိကိုယ်ကို နှစ်မြှုပ်လိုက်ကြကုန်’ဟု ပြောဆိုလေ၏။ သို့ဖြင့် ထိုသူတို့သည် မြစ်တွင်းသို့ဆင်းဝင်လိုက်ပြီးနောက် ငါတို့ထံပြန်လာကြရာဝယ် သူတို့သည် အလွန်ပင်ခန့်ညားလှပသည့် အသွင်ပုံဟန်များဖြစ်သွားခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ အကျည်းတန်မှုမှာ လုံးဝပျောက်ကွယ်ကုန်လျက်။ ၎င်းနောက်ဧည့်သည်နှစ်ဦးက ငါ့အား ‘ဤသည်မှာ အိအန်မည်သော သုခဘုံ၊ ၎င်းအပြင်ကိုယ်တော်၏ စံရာဌာနဖြစ်၏။ ကိုယ်တစ်ခြမ်းမှာ အကျည်းတန်ပြီးနောက်တစ်ခြမ်းမှာ လှပတင့်တယ် လှသူတို့ကား ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်လုပ်ရပ်များရောထွေးကာ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ၎င်းတို့အား(အဆုံးဝယ်) ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူခဲ့ပေသည်’ဟု လျောက်တင်ပြောပြခဲ့ကြလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စမုရဟ် ဘင်န် ဂျန်ဒိုဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၁၉၆)

*မှတ်ချက် *

ပြီးခဲ့သည့် ည၌ ကအိပ်မက်မက်သည်ဟု မြန်မာလို ဆို တတ်သော်ငြားအစ္စလာမ်၌ည၌ သည် အရင်ယုဂျာဖြင့်နှစ်နေ့ည၌’ ဖြစ်၏။(မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

စူရဟ် ဟူးဒ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၁)

အခန်း(၃၄) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၁၁:၇)

၁၃၄၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဗျာဒိတ်တော်မူ၏။ ‘အို-လူသားတို့၊ သုံးသင့်အပ်ရာများ၌ သုံးစွဲကြကုန်။ ငါသည်လည်း အသင်တို့အပေါ်၌ သုံးစွဲပေးကမ်းတော်မူအံ့’။ တစ်ဖန်ဤသို့လည်း ဗျာဒိတ်တော်မူ၏။ ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လက်တော်သည် အစဉ်ပြည့်နှက်လျက်ရှိတော်မူ၏။ (ယင်းသို့ပြည့်ဝနေမှုမှာ) နေ့နေ့ညည အလျဉ်မပြတ်အောင် ချီးမြှင့်ပေးကမ်းနေတော်မူလည်း ထိခိုက်(လျော့ပါး)သွားခြင်းဟူ၍ အလျှင်းမရှိချေ။ ထို့ပြင်တစ်စုံ ဤသို့လည်း ဗျာဒိတ်တော်မူ၏။ ‘ထိုအသျှင်မြတ်မှ မိုကောင်းကင်နှင့်မြေပထဝီကို ဖန်ဆင်းလိုက်ကတည်းကပင် ထိုအရှင်သည် ပေးကမ်းသုံးစွဲနေလျက်ရှိသည်ကို အသင်တို့မမြင်တွေ့ကြလေသလော။ မည်မျှပင်သုံးစွဲပေးကမ်းစေကာမူ ထိုအရှင် လက်တော်တွင်းရှိအရာမှာ စိုးစဉ်းမျှလျော့နည်းသွားသည်ဟူ၍ မရှိချေ။ ထို့ပြင် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ပလ္လင်တော်သည် ရေပေါ်၌ရှိခဲ့၏။ ၎င်းအပြင်ထိုအသျှင်မြတ်၏လက်တော်ဝယ် (တရားမျှတမှုတည်းဟူသော) ချိန်ခွင်တော်ရှိနေရာ ထိုအရှင်သည် (လူသားတို့အား အဆင့်အတန်း) မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် နိမ့်ကျစေခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၂၀၆)

အခန်း(၃၅)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၁၁:၁၀၂)

၁၃၄၈။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ဇွာလင်မ်(ညှင်းပန်းနှိပ်စက်သူ၊ မတရားသူ၊ ယုတ်မာသူ၊ ဒုစရိုက်သား၊ မရှိရစ်က်)တစ်ဦးကို သက်သာခွင့်ပေးထားတော်မူလေ့ရှိ၏(လွှတ်ထားတော်မူလေ့ရှိ၏)။ သို့ရာတွင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူအားဆုပ်ကိုင် ဖမ်းဆီးတော်မူလေလျှင် ထိုအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းသူကိုမည်သည့်အခါမျှ လွှတ်တော့မည် မဟုတ်ပါ လေ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီးနောက် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷻ)သည် အောက်ပါ အာယသ်တော်ကို ဖတ်ကြားတော် မူခဲ့၏။

‘၎င်းတို့သည် မကောင်းမှုများပြုလုပ်လျက်ရှိနေကြစဉ် ထိုအသျှင်မြတ်သည် မြို့ရွာများကို ဆုပ်ကိုင်ဖမ်းဆီး သိမ်းယူတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဤသည်ပင် အသင့်ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင်၏ အရေးယူသိမ်းပိုက်ခြင်းတည်း။ ဧကန်အမှန် ထိုအသျှင်မြတ်၏ ဖမ်းဆီးအရေးယူခြင်းကား ပြင်းပြနာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သည့်အပြင် ပြင်းထန်လှပေစွတည်း။’ (၁၁:၁၀၂)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမုဗ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၂၈)

စူရဟ်အလ် ဟိဂျ်ရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၅)

အခန်း(၃၆)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၁၅:၁၈)

၁၃၄၉။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းကင်လောကအတွင်း အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာချမှတ်ပြီဆိုလျှင် ထိုအရှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်အမိန့်တော်ကို နာခံမှုအားဖြင့် ကောင်းကင်တမန်တို့သည် ၎င်းတို့၏တောင်ပံများကို ရိုက်ခတ်ကြ လေ့ရှိကုန်၏။ ယင်းအသံမှာ သံကြိုးကိုကျောက်တုံးပေါ် ပွတ်တိုက် တရွတ်တိုက်ဆွဲ၍ ထွက်ရှိလာသော အသံမျိုးနှင့် ဆင်တူ၏။ (ထိုသို့အသံထွက်နေခဲ့ရာ) နောက်ဆုံးတွင် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှု ပပျောက်သွားလေသောအခါ ‘အသင်တို့၏ ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင်သည် မည်သည်ကို မိန့်ကြားတော်မူလိုက်သနည်း’ဟု ၎င်းတို့မှ အချင်းချင်းမေးမြန်းကြကုန်၏။ ထိုအခါ ၎င်းတို့က ‘သစ္စာဓမ္မတည်း။ ထို့ပြင်တစ်စုံ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အမြင့်မားဆုံး-အကြီးအကဲ အထွဋ်မြတ်ဆုံး အရှင်သခင်တည်း’ ဟု ပြန်ကြားကြကုန်၏ (၃၄:၂၃)

၎င်းနောက် ခိုးဝှက်နားထောင်နေကြသော မိစ္ဆာကောင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ် စကားရပ်ကိုကြားသော် တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး ဤသို့ဆင့်၍ရပ်ကြကုန်၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ စုဖ်ယာန်က မိမိ၏ယာဘက် လက်ချောင်းများကို တစ်ခုအပေါ်တစ်ခုအလျားလိုက် ထပ်လျက်ဖြန့်ပြခဲ့၏)။ လင်းဝင်းတောက်ပသော မီးတောက်မီးလျှံ သည် ခိုးဝှက်နားထောင်နေသူအား ထပ်ကြပ်မကွာလိုက်၍ ၎င်း၏အောက်၌ရှိနေသူထံ သတင်းလက်ဆင့်မကမ်းမီ လောင်မြိုက်ပစ်လိုက်လေ၏။ (သို့မဟုတ်) ၎င်းမိစ္ဆာကောင်သည် သူ့အောက်ရှိနောက်တစ်ဦးထံ သတင်းလက်ပြောင်း မပြီမချင်း ထိုမီးလျှံမှ မလိုက်ချေ။ သို့နှင့် မိစ္ဆာကောင်တို့သည် မိမိတို့အောက်ရှိသူများထံ အဆင့်ဆင့် လက်ဆင့်ကမ်း လာကြရာ ကမ္ဘာမြေသို့ ရောက်လေ၏။ (သို့တည်းမဟုတ် ထိုသတင်းသည် မြေပြင်ပေါ်ရောက်မှ မီးလျှံများသည် နောက်မှလိုက်၏)။ ၎င်းနောက်အနာဂတ်ဟောဗေဒင် (မှော်/စုန်း/ကဝေပညာသည်)တစ်ဦးကို အသိပေးလေသော် ထိုသူသည် ၎င်း (သတင်းအမှန်)အား မုသားတစ်ရာပေါင်းထည့်လိုက်၏။ (ကောင်းကင်သတင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာ များ၌) ထိုသူဟောကြားမှုမှာ အမှန်ဖြစ်လာတော့၏။ လူတို့မှ ဤသို့ပြောဆိုကြကုန်၏။ ‘ထိုထိုသော နေ့ရက်ထိုထိုသော ကိစ္စကြာအံ့ဟု ကျွန်ုပ်တို့အား ထိုသူမှ မပြောခဲ့လေသလော၊ ထိုသူသည် ကောင်းကင်မှသတင်းကို အမှန် ကြားသိရ၍သာ အမှန်ဖြစ်လာကြော့ ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ကြရကုန်၏’။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၂၃)

စူရဟ် အန်နဟ်လ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၁၆)

အခန်း(၃၇)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၁၆:ရဝ)

၁၃၅၀။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷻ)သည် ဤသို့ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် စေးနည်းတွန့်တိုမှုနှင့် ပျင်းရိမှုမှလည်းကောင်း၊ အိုမင်း မစွမ်းစွာ အရွယ်လွန်ဘဝမှလည်းကောင်း၊ သင်္ချိုင်း၏ပြစ်ဒဏ်မှ လည်းကောင်း၊ ဒဂျီဂျာလ်၏ ဖိသိန်ဟ်မှ လည်းကောင်း၊ ရှင်သန်ခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်း၏ ဖိသိန်ဟ်မှလည်းကောင်း (ကင်းဝေးစေရန်) အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံမှုကိုတောင်းခံပါ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၂၀)

စူရဟ် ဘနီ အစ္စရာအီးလ်(သို့မဟုတ်) စူရဟ်အလ်အစ္စရာအ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၇)

အခန်း(၃၈) အ-ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၇း၃)

၁၇၅၁။ &pl k hī (ﷻ)ထံတော်သို့ (ချက်ပြုတ်ပြီး)အသားတစ်ချို့ကို ဆက်သလာကြ၏။ ရှေ့ခြေထောက်၏ အသားကို ကိုယ်တော်မှ နှစ်သက်သည်ဖြစ်သဖြင့် လက်ဆောင်ပို့လာခြင်းဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မှ တစ်လုတ်သုံးဆောင်ပြီး နောက် ‘ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကိယာမသ်နေ့တွင် လူသားအပေါင်း၏ဦးစီးခေါင်းဆောင်ဖြစ်အံ့။ အဘယ်ကြောင့်ဟူ သည်ကို အသင်တို့သိပါသလော၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မနုဿလူသားများ၏ ရှေးဦးစွာ မျိုးဆက်ရာ၊ နောက်ပိုင်း မျိုးဆက်များကို တစ်ပြင်ညီတစ်ပြေးတည်းအဖြစ် စုရုံးတော်မူအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ ဆော်ဩကြေညာသူ၏အသံကို အားလုံး ကြားစေနိုင်ပြီး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသူအနေနှင့်လည်း အားလုံးကို တွေ့မြင်နိုင်မည်ဖြစ်အံ့။ သူရိယနေမင်းသည် ၎င်းတို့ အပေါ် နှိပ်နေသည်မှာ ၎င်းတို့သည် စိုးစဉ်းမျှ သည်းညည်းခံနိုင်စွမ်းမရှိကြတော့သည်အထိ ဒုက္ခနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် ခံစားကြရအံ့။ ၎င်းနောက် လူအပေါင်းမှ ‘အသင်တို့သည် မိမိတို့ဆိုက်ရောက်နေကြသော အခြေအနေကို မတွေ့မြင် ကြသလော၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့ပအား မိမိတို့၏အရှင်ထံ ရှုပါအသ် (ကြားဝင်အသနားခံခြင်း) ပြုပေးနိုင်သူကို မရှာဖွေကြတော့ပြီလော’ဟု ဆိုကြရန်။ လူတစ်ချို့သည်အခြားသူတို့အား ‘အာဒမ်(ﷺ)ထံသွားကြကုန်’ဟု ပြောလေရာ ၎င်းတို့သည် အာဒမ်ထံသွား၍ ‘အသင်သည် မနုဿတို့၏ ဖခင်ကြီးဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ လက်တော်ဖြင့် အသင့်အား ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ အသင့်၏ကိုယ်အတွင်းသို့ထိုအသျှင်မြတ်ထံမှ အသင့်အဖို့ အရံသင့် စီရင်ထားတော်မူသော) ဝိညာဉ်ကို မှုတ်သွင်းတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်အသင့်ရှေ့မှောက်၌ ကောင်းကင်တမန်များကို ဦးချရန်စေခိုင်းတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့ကလည်း နာခံဆောင့်ရွံ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်၏အရှင်သခင်ထံ ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် ကြားဝင်အသနားခံ လျှောက်တင်ပေးပါလော့’ ကျွန်ုပ်တို့မှာမည်သည့်အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်နေသည်ကို အသင်မတွေ့မြင်ပါသလော။ ကျွန်ုပ်တို့မှ မည်သို့ဖြစ်နေသည်ကို အသင်မမြင်ပါသလော’ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်အံ့။ အာဒမ်မှ ဤသို့ပြောကြားပေအံ့။

‘ယနေ့သော်ကား ငါ၏အရှင်သခင်သည် မည်သည့်အခါမျှနှင့်မျှမတူအောင် အမျက်တော်ထွက် ပြင်းထန် နေတော်မူ၏။ သို့သာမက ယနေ့မှစ မည်သည့်အခါမျှ အမျက်ထွက်တော်မူမည်လည်း မဟုတ်တော့ပါ။ ထိုအသျှင်မြတ် သည် ငါ့အား ထိုအပင်(နှင့်ပတ်သက်ခြင်း)မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ငါသည် ချိုးဖောက်မိခဲ့၏။ ဟယ်၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အခြားတစ်ဦးထံ အသင်တို့ သွားကြလော့။ နူးဟ်ထံ သွားကြည့်ကြကုန်’။

သို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည် နူးဟ်(ﷻ)ထံသွားကြပြီး ‘အို-နူးဟ်၊ အသင်သည် ကမ္ဘာမြေပြင်ရောက် လူသား များအနက် ပထမဦးဆုံးရစူလ် (ရွေးချယ်ခံရသော တမန်တော်ဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းအပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အားကျေးဇူးသိတတ်သော ကျွန်စေတော်ဟု ဂုဏ်ပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသင့်အရှင်သခင်ထံ အသင်မှကြားဝင်အသနား ခံပေးပါလော့။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာဖြစ်နေသည်ကို အသင်မတွေ့မြင်ပါသလော’ဟု ပြောကြကုန်အံ့။ ထိုအခါ နူးဟ်က ‘ယနေ့သော်ကား ငါ၏အရှင်သခင်သည် မည်သည့်အခါနှင့်မျှမတူအောင် အမျက်တော်ထွက် ပြင်းထန်နေတော်မူ၏။ သို့သာမက ယနေ့မှစ၍ မည်သည့်အခါမျှ အမျက်ထွက်တော်မူမည်လည်း မဟုတ်တော့ပါ။ (လောကီ၌ရှိစဉ်) ငါသည် ဆုတောင်းပြည့်ခြင်း အခွင့်အရေးရှိခဲ့၏။ သို့သော် ထိုဆုတောင်းကြောင့် ငါ၏အမျိုးသားများ ပျက်စီးခဲ့သည်။ ဟယ်၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အခြားတစ်ဦးထံအသင်တို့သွားကြလော့။ အစ်ဘ်ရာဟီမ်ထံ သွားကြည့်ကြ ကုန်’ဟု ပြောကြားလေအံ့။

တစ်ဖန် ၎င်းတို့သည် အစ်ဘ်ရာဟီမ်(ﷻ)ထံ သွားရောက်ကြပြီး ‘အို-အစ်ဘ်ရာဟီမ်၊ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှုလ်တမန်တော်တစ်ပါးဖြစ်သည့်အပြင် ကမ္ဘာလူသားများအနက် အသျှင်မြတ်၏ ခလီးလ်လည်း ဖြစ်ခဲ့ပေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်သည် အသင့်အရှင်သခင်ထံ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်ကြားဝင် အသနားခံပေးပါလော့။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာဖြစ်နေကြသည်ကို အသင်မတွေ့မြင်ပါသလော’ဟု ပြောကြကုန်၏။ ထိုအခါ အစ်ဘ်ရာဟီမ်က ‘ယနေ့သော်ကား ငါ၏အရှင်သခင်သည် မည်သည့်အခါနှင့်မျှ မတူအောင် အမျက်တော်ထွက်ပြင်းထန်နေတော်မူ၏။ သို့သာမက ယနေ့မှစ၍ မည်သည့်အခါမျှ အမျက်ထွက်တော်မူမည်လည်း မဟုတ်တော့ပါ။ ငါသည် မိမိ၏အတ္တအားဖြင့် မသားသုံးကြိမ် ဆိုခဲ့ဖူးပါ၏။ ဟယ်-အတ္တ၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အခြားသူတစ်ဦးထံ အသင်တို့သွားကြလော့။ မူစာထံသွားကြည့် ကြကုန်’ဟု ပြောကြားလေအံ့။

၎င်းနောက်လူတို့သည် မူစာ(ﷻ)ထံ သွားရောက်ကြပြီး ‘အို-မူစာ၊ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှုလ်၊ ၎င်းအပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏နှုတ်မြွက်တော်ကို အသင့်ထံတိုက်ရိုက်မိန့်ခြင်းအားဖြင့် အသင့်အား လူ့အင်းထက် အဆင့်အတန်းမြင့်စွင့်စေတော်မူခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာအသင်သည် အသက်အရှင်သခင်ထံ ကျွန်ုပ်တို့ အတွက် ကြားဝင်အသနားခံပေးပါလော့။ ကျွန်ုပ်တို့ဘာဖြစ်နေကြသည်ကို အသင်မတွေ့မြင်ပါသလော’ဟု ပြောကြကုန် ၏။ ထိုအခါမူစာက

‘ယနေ့သော်ကား ငါ၏အရှင်သခင်သည် မည်သည့်အခါနှင့်မျှမတူအောင် အမျက်တော်ထွက် ပြင်းထန်နေတော်မူ၏။ သို့သာမက ယနေ့မှစမည်သည့်အခါမျှ အမျက်ထွက်တော်မူမည်လည်း မဟုတ်တော့ပါ။ ငါသည် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်မရဘဲ လူတစ်ဦးကို သတ်ခဲ့မိ၏။ ဟယ်-အတ္တ၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အခြားသူတစ်ဦးထံ အသင်တို့သွားကြလော့။ အီစာထံသွားကြည့်ကြကုန်’ဟု ပြောကြားလေအံ့။

ဆက်လက်၍ သူတို့သည် အီစာ(ﷺ)ထံ သွားရောက်ကြပြီး ‘အို-အီစာ၊ အသင်သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ရုစုလ်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မရိယမ်အပေါ်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူသော စကားရပ်နှင့်တစ်ကွ အသျှင်မြတ်ထံမှရှူးဟ်ကို လက်ခံရရှိခဲ့သူဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်သည် အသင့်အရှင်သခင်ထံ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ကြားဝင်အသနားခံပေးပါလော့။ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာဖြစ်နေကြသည်ကို အသင်မတွေ့မြင်ပါသလော’ဟု ပြောကြကုန်၏။ ထိုအခါ အီစာက ‘ယနေ့သော်ကား ငါ၏အရှင်သခင်သည် မည်သည့်အခါနှင့်မျှမတူအောင် အမျက်တော်ထွက် ပြင်းထန်နေတော်မူ၏။ သို့သာမက ယနေ့မှစ မည်သည့်အခါမျှ အမျက်ထွက်တော်မူမည်လည်းမဟုတ်တော့ပါ။ (အီစာသည် မိမိ၏မည်သည့် ပြစ်မှုမျှမဖော်ပြသော်လည်း ဤသို့ ပြောဆိုအံ့) ဟယ်-အတ္တ၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အတ္တ၊ အခြားသူတစ်ဦးထံ အသင်တို့ သွားကြလော့။ မုဟမ္မဒ်ထံ သွားကြည့်ကြကုန်’ဟု ပြောကြားလေအံ့။

နောက်ဆုံးသော် လူတို့သည်ငါကိုယ်တော်ထံ ရောက်ရှိလာကြပြီး ‘အို-မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အသင်သည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ ရုစုလ်ဖြစ်၏။ တမန်တော်အပေါင်း၌ အန္တိမလည်းဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းအပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်၏ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်မှ အပြစ်အပေါင်းကို ခွင့်လွှတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အသင့်အရှင်သခင်ထံတော်၌ ကြားဝင်အသနားခံပေးပါလော့။ ကျွန်ုပ်တို့မှ ဘာဖြစ်နေကြသည်ကို အသင်မတွေ့မြင်ကြ ပါသလော’ဟု ပြောကြားကုန်အံ့။ ထိုရောအခါ ငါကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အရိပ်ပလ္လင်တော်အောက် သို့သွားကာငါ၏အရှင် ရှေ့တော်မှောက်၌ ငါသည် ဦးချုပ်ဝံ့စွာလျက်ရှိအံ့။ ၎င်းနောက် ငါ၏အလျင် မည်သူတစ်ဦးမျှ မပြုဖူးသော အလွန်အနှိုင်းမဲ့ကောင်းမြတ်တင့်တယ်လှစွာသည့် အသျှင်မြတ်အား ဂုဏ်တော်မွမ်းမျိုးကျူးခြင်းကို အသျှင်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင် မှ ငါ့အားသင်ကြားရွတ်ဆိုလျှောက်ထားစေတော်မူအံ့။ ထိုနောက်ဝယ် အသျှင်မြတ်က ‘အို-မုဟမ္မဒ်၊ အသင်၏ဦးခေါင်းကြွလော့။ တောင်းဆိုလော့။ ငါအသျှင်မြတ်မှ ချီးမြှင့်တော်မူအံ့။ ထိုအရာ (အသင်၏ကြားဝင် အသနားခံမှု)ကို ငါအသျှင်မြတ်မှ လက်ခံသနားတော်မူပေပြီ’ဟူ၍ ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူပေအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ ငါကိုယ်တော် သည် ဦးခေါင်းကိုကြွ၍ ‘အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ နောက်လိုက်များ၊ အို-ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်သခင်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ နောက်လိုက်များ’ဟု လျှောက်ထားအသနားခံလေရာ အသျှင်မြတ်မှ ‘အို-မုဟမ္မဒ်၊ အသင်၏နောက်လိုက်များအနက် ထိုထိုသောသူများသည် စစ်ဆေးမေးမြန်းခံရခြင်းမရှိဘဲ သုခဘုံ၏လကျာဘက်တံခါးများအနက် ထိုထိုသော တံခါးပေါက် မှ ဝင်ရောက်စေ၊ ၎င်းနောက်ထိုသူတို့သည် လူတို့အား အခြားသောတံခါးများမှတစ်ဆင့် (ဂျန္နုသ်သို့)ဝေမျှ ဝင်ရောက်ကြ စေအံ့’ဟူ၍ မိန့်မြှောက်တော်မူပေအံ့။ ငါ၏အတ္တဝိညာဉ်(နပ်စ်)ကို ဖန်ဆင်းချုပ်ကိုင်ထားတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်တော်မူပေအံ့။ သုခဘုံရှိ ဝင်ပေါက်တံခါးတိုင်း၏ တံခါးပေါက်တိုင်နှစ်လုံးအကြားရှိ အကွာအဝေးမှာ မက္ကဟ်နှင့် ဟင်မ်ယရ်(သို့မဟုတ်) မက္ကဟ်နှင့် ဘုဆွ်ရာအကြား အကွာအဝေးတမျှ ဖြစ်ပေသည်’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၂၆)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ ခလီးလ်=အရာရာအားလုံးထက်ပို၍မြတ်မြတ်နိုးနိုးချစ်ခံရသောမိတ်သဟာယ၊ တမန်တော်တို့ ခလီးလ်ရှိ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာဖြစ်၏။ အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ကား ခလီးလ် မရှိတော့ပါ။
- ၂။ ရူးဟုလ္လာဟ်=အီစာသခင်၏ဘွဲ့တော်။
(ဤသို့)အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တော်နှင့် တွဲ၍ဖော်ပြသောနပ်စ်(+++)နှင့် ဟ်သက်၍သော(၁)အသျှင်မြတ်တော်ကို နပ်စ်သည် လူ/အရာတ္ထုစသည်များဖြစ်ပါက ‘အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ဖန်ဆင်းမှု’ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရမည်။ ၂၁၁-

အခန်း(၃၉)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ် ဗျာဒိတ်တော်(၁၇:၇၉)

၁၇၅။ ကိယာမသ်နေ့တွင် လူမျိုးတိုင်းသည် ဒူးထောက်လျက်ရှိကြအံ့။ လူမျိုး(အွမ်မုသ်)တိုင်းသည် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ တမန်တော်များနောက် လိုက်ကြကုန်အံ့။ ထိုသူတို့မှ ‘အို-မည်သူမည်ဝါ၊ (ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ကြားဝင်အသနားခံပေးပါ’ဟု ဆိုကြကုန်အံ့။ (ထိုသို့တစာစာ ဖြစ်နေကြမည်မှာ) တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ကြားဝင်အသနားခံ(ချွတ်ကယ်)ခွင့်ရရှိတော်မူမည့် အချိန်ထိပင်ဖြစ်အံ့။ ထိုနေ့သည်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သည်

ကိုယ်တော်အား-အလံမကာမလံမဟ်ဒူးသို့ မြင့်တင်ပေးတော်မူသည့်နေ့တော်ပင် ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၂၄)

*မှတ်ချက် *

၁။ကြာဆင်အသနားခံခြင်း(ရွတ်ကယ်မှုဟုလည်းအသုံးပြုသည်)=ယုဖာအသ်

၂။မကာမလံမဟ်မူးဒ်=ချီးမွမ်းခြင်းနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာ(မြင့်မြတ်ခြင်း)၏ စခန်းတော်

အမှတ်စဉ်(၁၇၅)၏မှတ်ချက်

ရူးဟုလ္လာဟ်၏ တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်မှာ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဝိညာဉ်’ဟူ၍ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင်ထိုစာသား၏ ဆိုလိုချက်မဟုတ်။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏(ဖန်ဆင်းမှုဖြစ်သော)ဝိညာဉ်’ဟု ကောက်ရပါမည်။ အလားတူစွာတိုင်သုလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အမိမိ၏အသက်မွေးမှု)၊ အဘ်ဒုလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဖန်ဆင်းတော်မူထားသည့် ကျွန်)တို့ကိုလည်း ဤသို့ပင် ယူကြရ၏။ (ဆ)အရှင်တွဲ၍အော်ပြောသောနာမ်သည် စွမ်းဆောင်မှု၊ အရည် အသွေးများဖြစ်ပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တန်ခိုးအစွမ်းတော်များကို အပ်၏။ ဥပမာ- အိလ်မုလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တူနှိုင်းမဲ့ပညာတော်)၊ ကလမုလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ စာတတ်မြောက်တော်ဖြစ်၏)။

ဤသည်မှာတမန်တော်မြတ်၏ အတွဲဟတ်တော်များအနက်မှ ဆက်ဦးသာသနာ့ယဉာရှင်များ၊ ထိုယဉာရှင်တို့၏ တပည့် သာသကများ မဂ်္ဂသဟ်ဒူးန့်(ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးဆ်ကို အခြေခံ၍သုံးသပ်ဆုံးဖြတ် အဖြေရှာနိုင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ)တို့မှတစ်ဆင့် စည်းရုံးမှုဖြစ်ပါ၏။

အခန်း(၄၀) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၇:၁၁၀)

၁၇၅၃။ ru ṭū v ၀၆ p ၀၆ c ၀၆ u wreāw n f ၀၆)သည် မိမိ၏ဆွေသဟာများနှင့်အတူ ဝတ်ပြုတော်မူရာတွင် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို အသံမြင့်၍ဖတ်ကြားသရဇ္ဈာယ်တော်မူလေ့ရှိ၏။ ယင်းကိုမုရ်ရစ်ကများမှ ကြားသိလေလျှင်ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၊ ကုရ်အာန်ကိုထုတ်ပြန်တော်မူသောအရှင်နှင့် ကုရ်အာန်ကိုသယ်ဆောင်လာပေးသူ (ဂျစ်ဘ်ရီးလ်)တို့အား အမနာပ ပြောဆိုလေ့ရှိကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကမိမိ၏ တမန်တော်အား ဤသို့ မိန့်မြွက်တော်မူခဲ့ပေသည်။ ‘၎င်းအပြင် အသင်သည်မိမိ၏ ဆွေလာသ်ဝတ်ပြုမှုတွင် (မုရ်ရစ်တို့မှ ကြားသိပြီး သရော်ရွတ်ချမှုမပြုနိုင်အောင်) အသံမြင့်လွန်းကျယ်လွန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အတူဝတ်ပြုနေသူများမှ မကြားရခြင်း လည်း မဖြစ်အောင်) နိမ့်လွန်းတိုးလွန်းစေခြင်းကိုလည်းကောင်း မပြုလေနှင့်။ (ဤနှစ်ရပ်ကြားမှ) အလယ်အလတ် လမ်းကြောင်းသို့ လိုက်ပါလော့’ (၁၇:၁၁၀)။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နအတ္တိဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၂၄၆)

စူရဟ်အလ်ကဟ်ဖ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၁၈)

အခန်း(၄၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၈:၁၀၅)

၁၇၅၄။ ကိယာမသ်နေ့တွင် မဟာဇရာမ လူဝကြီးတစ်ဦးရောက်လာအံ့။ ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ ခြင်ကောင်၏ တောင်ပံတစ်ဖက်စာမျှပင် အလေးချိန်စီးလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ အသင်တို့ဖတ်လိုက ဤအာယသ်တော်အား ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်။

‘ဤသို့သောသူများတည်း။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင်၏ သက်သေလက္ခဏာတော်များကို လည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်နှင့် ဆုံတွေ့ကြရမည်ကိုလည်းကောင်း ငြင်းပယ်ခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့၏ကျင့်ရပ်မှန်သမျှ အလဟဿအချဉ်းအနီးပင်တည်း။ ထို့ကြောင့်အသျှင်မြတ်သည်လည်း ကိယာမသ်နေ့တွင် ၎င်းတို့အဖို့ မည်သည့် အလေးချိန်ကိုမျှပင် သတ်မှတ်၍ပေးတော်မူမည်မဟုတ်ချေ။’ (၁၈:၁၀၅)

ဆင့်ပြန်သူ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

စူရဟ် မရ်ယမ်(စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၉)

အခန်း(၄၂)   အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၉:၃၉)

၁၃၅၅။ ကိယာမသ်နေတော်၌ သေခြင်းတရားသည် အဖြူနှင့်အနက်ကြားသိုးထီးတစ်ကောင်၏ ပုံသွင်ဖြင့် ဆောင်ယူလာခြင်းခံရအံ့။ ၎င်းနောက် ဟစ်ကြွေးကြေငြာသူတစ်ဦးက ‘အို-သုခဘုံသားတို့’ဟု ခေါ်လေရာ ၎င်းသူတို့က မိမိတို့၏ လည်တိုင်များကိုဆန့်၍ ဂရုတစိုက်ကြည့်ကြအံ့။ ခေါ်ယူသူမှ ‘ဤအရာကို အသင်တို့သိပါသလော’ဟု မေးရာ ၎င်းတို့မှ ‘သိပါ၏။ ၎င်းသည်သေခြင်းတရားဖြစ်၏’ဟုဆိုကြအံ့။ ၎င်းသူတို့ကတစ်ဦးမကျန် မြင်တွေ့ကြရပေအံ့။ တဖန် ၎င်းခေါ်ယူသူမှ ‘အို-ခရဲဘုံသားတို့’ဟု ခေါ်လေရာ ၎င်းသူတို့က မိမိတို့၏လည်တိုင်များဆန့်၍ ကရုတစိုက် ကြည့်ကြအံ့။ ခေါ်ယူသူမှ ‘ဤအရာကို အသင်တို့သိပါသလော’ဟု မေးရာ ၎င်းတို့မှ ‘သိပါ၏။ ၎င်းသည်သေခြင်းတရား ဖြစ်၏’ဟု ဆိုကြအံ့။ ၎င်းသူတို့ တစ်ဦးမကျန် မြင်တွေ့ကြရကုန်အံ့။ ၎င်းနောက် ထိုသိုးမှာ လှီးဖြတ်ခြင်းခံရပြီး ခေါ်ယူသူမှ ‘အို-သုခဘုံသားတို့။ (အသင်တို့အဖို့)ထာဝရသက်တမ်းဖြစ်ပြီ၊ သေခြင်းတရားဟူသည် အလျှင်းမရှိတော့ပါ။ အို-ခရဲဘုံသားတို့။ (အသင်တို့အဖို့) ထာဝရသက်တမ်းဖြစ်ပြီး၊ သေခြင်းတရားဟူသည် အလျှင်းမရှိတော့ပါ’ဟူ၍ ပြောကြားလေအံ့။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အထက်ပါကဲ့သို့ မိန့်ကြားတော်မူပြီးနောက် ဤအာယသ်တော်ကိုဖတ်ကြား တော်မူခဲ့၏။ ‘(အို-မုဟမ္မဒ်) အသင်သည်၎င်းတို့အားကြေကွဲရမည့်နေ့နှင့် စပ်လျဉ်း၍သတိပေးနှိုးဆော်ပါလေ။ (ထိုနေ့တွင် ၎င်းသူတို့မှာ) နောင်တသံဝေဂရကြသော်လည်း အရေးကိစ္စ(အဝဝ)မှာ ၎င်းတို့၏အလေးမမူကရုမစိုက်သော အခြေအနေ၌ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်ချေသတည်း’။ ထိုအခြေအနေ၌ရှိခဲ့ ကြကုန်သော လောကီသားတို့မှာကား ‘စင်စစ်ထို သူတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိကြပါလေ’ (၁၉:၃၉)။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၂၅)

စူရဟ် အန်နူးရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၂၄)

အခန်း(၄၃)   အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၄:၆)

၁၃၅၆။ အုဝိုင်းမိရ်သည် ဘနီအဂျီလာန် မျိုးနွယ်စုခေါင်းဆောင် အာဆွင်မွမ်ဘင်န်အဒီထံသို့ရောက်လာပြီး ‘မိမိ၏ ဇနီးသည်နှင့် အခြားသူတစ်ဦးကိုတွေ့လိုက်ရသောသူတစ်ဦးနှင့်ပတ်သက်၍ အသင်မည်သို့ ဆိုမည်နည်း’၊ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ သည် ၎င်းသူအား သတ်ပြီးနောက်ဝယ် အသင်တို့သည် ထိုခင်ပွန်းသည်အား သတ်ကြမည်လော၊ သို့မဟုတ်လျှင် ထိုသူဘာကို လုပ်ရမည်နည်း။ ဤအရေးအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်သည် ကျွန်ုပ်ကိုယ်စား ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ မေးမြန်းပေးပါလော့’ ဟူ၍ ပြောကြားလေ၏။ ထိုအခါ အာဆွင်မိသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်၍ ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်’ဟု ဆိုကာ ထိုအရေးကိုလျှောက်တင်လေ၏။ သို့ရာတွင်ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ထိုမေးခွန်းကိုမနှစ်မြို့ဘဲ ရှက်ဖွယ်ကိစ္စအဖြစ် အဖြစ်ယူဆတော်မူခဲ့၏။ အုဝိုင်းမိရ်မှ အာဆွင်မိကိုမေးမြန်းသော် အာဆွင်မိကရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ထိုမေးခွန်းကို မနှစ်မြို့ဘဲ ရှက်ဖွယ်ကိစ္စအဖြစ် ယူဆတော်မူခဲ့ကြောင်း အဖြေပေးလေ၏။ ဤတွင် အုဝိုင်းမိရ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ထိုကိစ္စကို မမေးရမချင်း မေးမြန်းမှုကိုလက်မလျှော့’ဟုပြောလေ၏။ အုဝိုင်းမိရ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်လာပြီး ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ဇနီးသည်နှင့် အခြားသူတစ်ဦးကို တွေ့လိုက်ရပါ၏။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူသည်၎င်းသူအားသတ်ပြီးနောက်ဝယ် ကိုယ်တော်တို့မှ ထိုခင်ပွန်းသည်ကို သတ်ကြမည် လော။ (ဆိုလိုသည်မှာ- ၎င်းသူအားသတ်ပြီး အသက်ဖိုးသွေးလျော်ကြေးပေးရမည်လော။) သို့မဟုတ်လျှင် ထိုသူ ဘာကိုလုပ်ရမည်နည်း’ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် အတွင်း အသင်နှင့် အသင့်ဇနီးတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စကိုထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူလိုက်ပေပြီ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။ သို့နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှီ၏ကျမ်းဂန်၌ မိန့်တော်မူလိုက်သည့်အတိုင်း ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့အား မုလာအနဟ် အရေးကိုဆောင်ရွက်စေတော်မူ၏။ ယင်းသို့ပြုပြီးသော် အုဝိုင်းမိရ်က ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် သူမအား(ပြန်လည်)သိမ်းပိုက်ပါက သူမအား မုချညှဉ်းပန်းမည်ဖြစ်အံ့’ဟု ဆိုလေ၏။ သို့ဖြင့် အုဝိုင်းမိရ်သည် သူမအား ကွာရှင်းလိုက်လေ၏။ မုလာအနဟ်ပြဿနာဖြစ်ပွားခဲ့သော သူတို့နှစ်ဦး၏ ကိစ္စနောက်ပိုင်း ကွာရှင်းမှု အစဉ်အလာ ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။ ၎င်းနောက် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘ရှုကြကုန်(စောင့်ကြည့်ကြကုန်)။ အကယ်၍ ထိုသူမသည် မျက်လုံးများကြီးသော၊ မျက်လုံးနက်မှောင်သော၊ တင်ပါးကြီးသော၊ ခြေထောက်တုတ်သော လူမည်း ကလေးငယ်တစ်ဦးမွေးဖွားလာခဲ့လျှင် အုဝိုင်းမိရ်၏ ပြောဆို(စွပ်စွဲ)မှုမှာ အမှန်ဟု ငါကိုယ်တော်မှတ်ယူအံ့။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ထိုသူမသည် ဝဟရဟ် (အနီရောင်ရှိ ပုတိုတိုသတ္တဝါ)ကဲ့သို့

နီစပ်နီစပ်ကလေးငယ်တစ်ဦးကို မွေးဖွားလာပါက အုပိုင်းမိရ်သည် သူမအပေါ် လီဆယ်စွပ်စွဲလိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ငါတို့မှမှတ်ယူရပေအံ့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ နောင်သောအခါ ထိုအမျိုးသမီးသည် ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားချက်အတိုင်း မွေးဖွားလာသော ကလေးသူငယ်၏ လက္ခဏာခြင်းရာကြောင့် အုပိုင်းမိရ်၏ ပြောပြချက်မှန်သွားခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်မှစ၍ ကလေးငယ်ကို ၎င်းတို့၏မိခင်နှင့် သာရှိစေခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ် ဘင်န် စအိဒ်(မူရင်းကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၂၆၉)

*မှတ်ချက် *

မုလာအနဟ် = လိအာန်ကို ဆောင်ရွက်ဆဲခြင်း

အခန်း(၄၄) အ-ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၄:၈)

၁၄၅။ ဟ်လုလ္လာဟ်ဘင်န်အုပိုင်းမိရ်သည် မိမိ၏ဇနီးဖြစ်သူသည် ရှုရီးက်ဘင်န်စဟ်မာအ်နှင့် တရားမဝင် ကာမမှု ကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စဲပြီးထိုပြဿနာကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ တင်ပြအရေးဆိုခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က ဟ်လုလ္လာဟ်အား ‘အသင်သည် သက်သေထူချက် (သက်သေလေးဦး) ဆောင်ယူလာမည်လော သို့တည်းမဟုတ် အသင့်ကျော ပြင်ဝယ ကြိမ်ရိုက်ပြစ်ဒဏ်ကို ခံယူမည်လော’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဟ်လုလ္လာဟ်က ‘ကိုယ်တော့်အား အမှန်တရား ဖြင့် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သော အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် မှန်ရာကိုဆိုနေခြင်းသာဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်၏ကျောပြင် ပေါ်ချမှတ်မည့် ပြစ်ဒဏ်ကို လွတ်မြောက်စေမည့် အကြောင်းအရာအား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော့်ထံပို့ချတော်မူပါအံ့’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ဂျစ်ဘရီးလ်(ﷺ)ဆင်းသက်ရောက်ရှိလာပြီး ကိုယ်တော်မြတ်အား အာယသ်တော်(၂၄:၆-၉)ကို ပို့ချလေတော့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (၂၄:၉) အဆုံးတိုင်ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ပြီး နောက် ထိုအမျိုးသမီးကို အခေါ်လွှတ်တော်မူ၏။ ဟ်လုလ္လာဟ်သည် ထိုသူမအား သွားခေါ်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက်(အသီးသီး) ကျိန်ဆိုကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘မုချကေန အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အနက် တစ်ဦးမှာ မုသာဝါဒီ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုသူသည် သောင်ဘဟ်ပြုမည်လော’ဟူ၍ ဆိုနေတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ထိုအမျိုးသမီးသည် ထရပ်၍ကျိန်ဆိုချက်ပြုလေ၏။ ပဉ္စမအကြိမ်မြောက် ကျိန်ဆိုအံ့ဆဲဆဲ၌ လူအများက သူမအား တားမြစ်ကာ ‘အကယ်၍ အသင်မသည် အပြစ်သားဖြစ်ပါက ဤတစ်ကြိမ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျိန်စာမှာ အသင်မအပေါ် မုချသက်ရောက်မည်ဖြစ်အံ့’ဟု ဆိုကြကုန်၏။ သို့နှင့်သူမသည် တုံ့ဆိုင်းဆိုင်းဖြစ်လျက် သူမ၏ငြင်းချက်ကို အမြန်ပြန်ရုပ်သိမ်းတော့မည်လောဟုပင် ကျွန်ုပ်တို့ထင်မြင်ခဲ့ကြ၏။ သို့သော်လည်း သူမက ‘ဤရက်ပိုင်းကာလ တစ်လျှော်လုံး ကျွန်မသည် မိမိ၏မိသားစုအား ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းစေလိမ့်မည်မဟုတ်’ဟု ပြောဆိုလိုက်ပါတော့သည်။ ၎င်းနောက် နောက်ဆုံးအကြိမ် ကျိန်ဆိုမှုပြုလိုက်လေ၏။ ထို့နောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သူမအားစောင့်ကြည့်ကြ လေကုန်။ အကယ်၍ သူမသည် မျက်လုံးနက်နက်၊ တင်ပါးကြီးကြီး၊ ညှို့သကျည်းတုတ်တုတ် ကလေးငယ်အား မွေးဖွားခဲ့သော် ၎င်းကလေးမှာ ရှုရီးက်ဘင်န်စဟ်မာအ်၏ ကလေးသာတည်း’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ နောင်တွင် သူမသည် ထိုဖော်ပြချက်အတိုင်းပင်မွေးဖွားခဲ့လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်မှတ် တော်မူခဲ့လေသည် ‘အကယ်၍များ ဤအမှုကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဥပဒေသဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမရှိပါလျှင် ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ထိုအမျိုးသမီးကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အပြစ်ပေးတော်မူအံ့။’

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘွစ်(မူရင်းကုန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၂၇၁)

*မှတ်ချက် *

လိအာန် ကျိန်ဆိုမှုများမှာ ငါးကြိမ်ဖြစ်ကြောင်း ဤဟဒီးဆ်ဆာ်မှ သိရ၏။

စူရဟ်အလ်ဖုရ်ကာန် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်- ၂၅)

အခန်း(၄၅) အ-ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၅:၃၄)

၁၄၆။ လူတစ်ဦးက ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကိယာမသ်နေဉ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကာဖီရ်တစ်ဦး၏ မျက်နှာ ကို မှောက်လျက်ဖြင့် ပြန်လည်စုရုံး (ရှင်ပြန်ထမြောက်)စေမည်လော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ထိုသူ၏ ခြေများကို ဤလောကီ၌ လျှောက်လှမ်းသွားလာစေတော်မူခဲ့သော အရှင်သခင်သည် ကိယာမသ်နေဉ် ထိုသူ၏ မျက်နှာကို လျှောက်လှမ်းသွားလာစေမည့် အရှင်သခင်ပင်မဟုတ်ပေသလော’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

စူရဟ် အရ် ရူးမ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃၀)

အခန်း(၄၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၃၀:၁-၂)

၁၃၅၉။ လူတစ်ဦးသည် ကင်ဒဟ်မျိုးနွယ်စုတို့အား ဤသို့ပြောကြားခဲ့၏။ ‘ကိယာမသ်နေ့တွင် မီးခိုးငွေ့များဖုံးလွှမ်းနေရာ ၎င်းသည် မုနာဖိက်များ၏ အမြင်နှင့်အကြားအာရုံများကို ချို့တဲ့သွားစေမည်ဖြစ်အံ့။ ယင်းပြောကြားချက် ကို ကြားသိသော အိဘ်နမတ်စ်အူးဒ်(ﷺ)သည် ဒေါသဖြစ်ကာ ထရပ်ပြီးဤသို့ပြောပြခဲ့လေ၏။

‘အကြောင်းရပ်တစ်ခုကို (သေချာစွာ)သိရှိသူသည် (သိရှိသည့်အတိုင်း) ပြောဆိုနိုင်၏။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ထိုသူသည် (တပ်အပ်သေချာစွာ)မသိရှိသော် ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာလျှင်အသိရှိတော်မူဆုံး ဖြစ်၏’ဟု ပြောဆိုလိုက်ခြင်းသည် ပညာရှိခြင်း၏လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က အရှင့်တမန်တော်မြတ်က အရှင့်တမန်တော်(ﷺ) အား ဤသို့မိန့်မြှောက်တော်မူခဲ့၏။ ‘(အို-မုဟမ္မဒ်) အသင်ပြောကြားလော့။ ငါသည် အသင်တို့ထံ၌ (ကုရ်အာန်)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သည့် အကျိုးကိုမျှမတောင်းဆို၊ သို့သော်မက ငါသည်ကျမ်း၌မပါသည်ကို လီဆယ် ထည့်သွင်းသူနှင့် ဟန်ဆောင်တတ်သူများအနက်မှ အလျှင်းမဟုတ်ချေ (၃၈:၈၆)’။ ကုရ်အာန်ရှိတို့သည် ကာလတစ်ရပ်အထိ အစ္စလာမ်ကို လက်ခံရန် နှောင့်နှေးရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ (တမန်တော်) ယူစုဖ်(ﷺ)၏ (ခေတ်ကာလမှ အငတ်ဘေး)ခုနစ်နှစ်အလား ၎င်းတို့အား ခုနစ်နှစ်(အငတ်ဘေး) ဆိုက်စေ ခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ကူညီတော်မူပါ’ဟူ၍ ဆုပန်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် (၇)နှစ်တိုင်တိုင် မိုးခေါင်ရေရှားဒဏ်ခံရပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးကြရကာ အသေကောင်တိရစ္ဆာန်များနှင့် အရိုးများကိုပင် စားခဲ့ကြရကုန်၏။ (ပြင်းထန်လှစွာသည့် ဆာလောင်မှုဝေဒနာကြောင့်) သူတို့သည် ကောင်းကင်နှင့် မြေကြီးအကြား တစ်စုံတစ်ရာကို မီးခိုးငွေ့များအလားမြင်တွေ့နေခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုအခါ အဘူစုဖ်ယာန်သည်ကိုယ်တော်ထံ ရောက်လာပြီး ‘အို-မုဟမ္မဒ်အသင်သည် ကျွန်ုပ်တို့အား မိမိတို့၏သားချင်းများနှင့် ကောင်းမွန်ဆက်ဆံကြရန် အမိန့်ပေးခဲ့၏။ ယခုသော်ကား အသင့်သားချင်းတို့မှာ ပျက်သုဉ်းနေကြရပေပြီ။ သို့ပါ၍ အသင်သည်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ(ဤနက္ခမမှ လွတ်ရန်) ဆုပန်ကြားပေးပါလော့’ဟု ပြောကြားလေသည်။

၎င်းနောက် အိဘ်နမတ်စ်အူးဒ်က (၄၄:၁၀-၁၅) အာယသ်တော်များ ရွတ်ဖတ်ပြီးနောက် ‘ထို့နောက်တွင် ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်မှု ရပ်တန့်သွားခဲ့၏။ သို့ရာတွင်လည်း ၎င်းတို့သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝါဒသို့ပြန်လှည့်သွားခဲ့ကြ၏။ သို့နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (၎င်းတို့အား ခြိမ်းခြောက်သောအားဖြင့်)ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူသည်မှာ ‘အကြင်နေ့တွင် ငါအသျှင်မြတ်သည် အကြီးအကျယ်ဆုံး ဖမ်းဆီးအရေးယူတော်မူအံ့ (၄၄:၁၆)’။ ထိုနေ့သည်ကား ဘဒ်ရစ်ပွဲဝင်တည်း။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မိန့်ကြားတော်မူသော ‘လီဇာမာ’ (ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်း)ဟူသည် ဘဒ်ရစ်ပွဲကို ဆိုလိုပါ၏’ဟူ၍ ဖြေကြားကာ (၃၀:၁-၃)ကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နမတ်စ်အူးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၂၈၇)

စူရဟ် အတ်စိရ်ဒဟ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃၂)

အခန်း(၄၇) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၂:၁၇)

၁၃၆၀။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဗျာဒိတ်တော်မူသည်မှာ- ငါအသျှင်မြတ် သည် ငါ၏ကောင်းမြတ်ဂုဏ်ရှင် ၁,၀၀၀ဆည်းကပ်သူတို့အတွက် မည်သည့်မျက်စေ့မျှ မြင်ခဲ့ဖူးခြင်းမရှိသော၊ မည်သည့် နားမျှ ကြားခဲ့ဖူးခြင်းမရှိသော၊ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ဖူးခြင်းမရှိသော အရာမျိုးတို့ကို ကြိုတင်ဆွဲထားတော်မူ၏။ ထိုအရာအပေါင်းမှာလည်း အရံသင့်ဖြစ်နေ၏။ ထို့ပြင်တစ်ဝ အသင်တို့မြင်တွေ့ဖူးသမျှ အရာအပေါင်းမှာ စင်စစ်၌ ဘာမျှမဟုတ်ချေ’။

ဆက်လက်၍ အဘူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)ဤသို့ပြောဆိုခဲ့၏။ ‘အသင်တို့ဖတ်လိုက ဤအာယသ်တော်ကို ဖတ်လော့- စင်စစ်သော်ကား ၎င်းတို့ကျင့်မူလေ့ရှိခဲ့ကြသည်များအတွက် ၎င်းတို့အဖို့ ၎င်းတို့၏မျက်ကွယ်၌ မျက်စေ့ အေးမြဖွယ် ဆုလာဘ်တော်အဖြစ် လျှို့ဝှက်ထားရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း မည်သူမျှ မသိကြလေပြီ’ (၃၂:၁၇)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၀၂)

*မှတ်ချက် *

၁။ဆွာလိဟီးန်=‘ကောင်းမြတ်ဂုဏ်ရှင်’ဟူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ နှစ်မြို့တော်မှသည့် အရေးကြီးမှုများကို ရှင်းဆက်သက်ဖြင့် အစဉ်တစိုက် ပြုကျင့် ဆောင်ရွက်နေဆဲရှိကြသူများကို ဆိုလိုသည်။

၂။အိဘာဒ်=အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်(ﷺ)တို့၏(ဘာ)ဖြစ်ခွင့် ပြုချက်များ၊ အသျှင်မြတ်နှင့် တမန်(ﷺ)တို့၏(လားပြုမှု)ဆလို သော အရေးအရာဟူသရွေ့တို့ကို အရှင် နှစ်မြို့မှသက်သက်အတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းမှန်သမျှ ‘အိဘာဒ်’ဟု ခေါ်ဆို၏။

၃။အိခဲလ္လာဆွ် =အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် တစ်ပါးတည်း၏နှစ်မြို့မှအတွက်သာလျှင် ဆွေးနာ/ ဆောင်ရွက်ခြင်း

စူရဟ် အလ်အဟ်ဇုတ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၃၃)

အခန်း(၄၈) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၅၁)

၁၇၆၁။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား မိမိကိုယ်ကို ဆက်သပေးအပ်ခဲ့ကြသော ထိုအမျိုးသမီးများကို ကျွန်မသည် အထင်အမြင် သေးလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ ၎င်းအပြင် ကျွန်မသည် ‘အမျိုးသမီးတစ်ဦး မိမိကိုယ်ကို (အမျိုးသားတစ်ဦးထံ) ပေးအပ်နိုင်ပါသလော’ဟု ပြောဆိုတတ်ခဲ့ပါ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ‘(အို-မုဟမ္မဒ်) အသင်သည် ထိုကြင်ရာ များအနက် မိမိအလို မရှိသူအား ဘေးဖယ်ခဲ့ထား၍ မိမိအလိုရှိသူအား မိမိအပါး၌ ထားရှိနိုင်သည်။ ထိုနည်းအတူ အသင်သည် ဘေးဖယ်ထားခဲ့အံ့အား အလိုရှိပါကလည်း ပြန်လည်ထားရှိနိုင်သည်။ အသင့်အပေါ်၌ မည်သည့်အပြစ်မျှ မရှိချေ’ (၃၃:၅၁) ဟူသော အာယသ်တော်ကျရောက်လာလေလျှင် ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်အား ‘ကိုယ်တော်၏ အရှင်သခင်သည် ကိုယ်တော်၏ လိုအင်ဆန္ဒနှင့် တောင့်တမှုများကို လျင်မြန်စွာပင် ဖြည့်စွမ်းပေးသနားတော်မူကြောင်း ကျွန်မ ခံစားသိရှိရလေပြီ’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၁၁)

၁၇၆၂။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၅၁) ထုတ်ပြန်ကျရောက်လာသည့် နောက်ပိုင်း အကယ်၍ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အခြားကြင်ရာတော်တစ်ဦးဦးထံ သွားလိုပါက မိမိ၏ညဉ့်အလှည့်ကျ ကြင်ရာတော်ထံ ခွင့်ပန်တော် မူလေ့ရှိ၏။ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်မြတ်အား ဤသို့လျှောက်ထားလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ ‘အကယ်၍ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်မြတ် ထံ သနားခံရသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ကို ငြင်းဆန်ခွင့်သာရှိပါလျှင်ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်အား ကျွန်မမှအပ အခြားမည်သူကိုမျှ အသာပေးရန် ခွင့်ပြုမည်မဟုတ်ပါလေ’

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၁၂)

အခန်း(၄၉) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၅၃)

၁၇၆၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ကြင်ရာတော်စောင်ဒဟ်(ﷺ)သည် တစ်ပိုတစ်ပါးကိစ္စအတွက် အပြင်ထွက်ခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ဟိဂျာဘ်ဝတ်ဆင်ရန် ဖရသွံတာဝန်ကျရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ သို့သော် သူမသည် ဝဇိုင့်ဖိုင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်လေရာ လူတိုင်းမှ သူမအား သံသကွဲကွဲမမြင်ရခင်ကတည်းကပင် သူမမှန်း သိရှိကြလေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူမအား တွေ့ရှိသော အုမရ်ဘင်န်အလ်ခသွ်သွ့ဘ်(ရသွီ)က ‘အို-စောင်ဒဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်မ သည် ကျွန်ုပ်တို့(၏အပြင်)မှ (အသင်မမှန်း မသိရလေအောင်) မပုန်းလျှိုးနိုင်ပါ။ သို့အတွက် အပြင်သို့ထွက်လျှင် အသင်မအား မမှတ်မိရလေအောင် နည်းလမ်းတစ်ခုကို စဉ်းစားပါလော့’ဟု ပြောဆိုလိုက်လေ၏။ စောင်ဒဟ်သည် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံလှည့်ပြန်လာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်မ၏အိမ်၌ ညဉ့်လယ်စာသုံးဆောင်နေတော်မူပြီး လက်တော်၌ အသားဖုံးအရိုးတစ်ချောင်းကိုင်ထားလျက်ရှိစဉ် သူမ၏ရောက်လာခဲ့ပြီး ‘ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မသည် တစ်ပိုတစ်ပါးကိစ္စအတွက် အပြင်သို့ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ဤတွင်အုမရ်မှ ထိုသို့ထိုနယ်ပြောဆိုခဲ့ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်လေ ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကိုယ်တော်အား ဝဟီပို့ချတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်လက်တော်မှ အရိုးသည် အောက်သို့ချမထားဘဲ လက်တွင်း၌ ကိုင်ထားဆဲမှာပင် ဝဟီ၏ အခြေအနေ ပြီးဆုံးသွား၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ် က ‘အသင်မတို့အနေဖြင့် လိုအပ်ချက်များအရ ပြင်ပသို့ထွက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်လေပြီ’ ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ ပေသည်။

*မှတ်ချက် *

စကားအကျဉ်းချုပ်သည် မှန်ဖက်တို့ကြောင့် ‘သဘာဝကိစ္စ’ဟူသောအသံ အနှုန်းအစား ကျင့်ကြံခြင်းဖြစ်သည်ဟု တစ်
တိုက်ရိုက်ပြန်ဆို ရေးသားရပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိဂျီဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၁၈)

အခန်း(၅၀)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၃:၅၄-၅၅)

၁၇၆၄။   အလ်ဟ်ဂျုဘ်၏ အမိန့်အတည်ဖြစ်ပြီးနောက် ကျွန်မထံ အဘီအလ်ကုအိုင်းစ်၏ အစ်ကိုဖြစ်သူ အမ်လဟ်
လာရောက်လည်ပတ်ရာ ဝင်ခွင့်တောင်းခံသော် ကျွန်မက ‘ကျွန်မသည် သူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ
အခွင့်အမိန့်မရယူသေးသရွေ့ ဝင်ခွင့်ပြုမည်မဟုတ်ချေ’ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ ရှုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်မထံ ဝင်လာတော်မူ
သောအခါ ကျွန်မက ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ အဘီအလ်ကုအိုင်းစ်၏အစ်ကိုသည် ကျွန်မအား လာရောက်ကြည့်ရှုရန်
ဝင်ခွင့်တောင်းခံခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ကိုယ်တော်အခွင့်မရယူသေးဘဲနှင့် အခွင့်မပြု ငြင်းဆိုခဲ့ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်
လိုက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သူ့အားခွင့်ပြုရန် အသင်မကို အဘယ်အရာမှ တားဆီးထားသနည်း၊ သူသည်
အသင်မ၏(မိခင်ဘက်မှ) ဦးလေးဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်မက ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ထိုအမျိုးသားသည် ကျွန်မအား
ပြုစုနေသူတစ်ဦးမဟုတ်ပါ။ အဘီအလ်ကုအိုင်းစ်၏ ဇနီးအမျိုးသမီးသာ ဖြစ်ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က
‘သူ့အားခွင့်ပြုလော့။ အကြောင်းမှာ သူသည် အသင်မ၏ ဦးလေးဖြစ်၏။ အသင်မ၏ ယာဘက်လက် ဖုန်လူးစေသား’ဟု
မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိဂျီဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၁၉)

*မှတ်ချက် *

‘ယာဘက်လက် ဖုန်လူးစေသား’ဟူသည် ‘အိဗ်ဟ်မုဒ် လုပ်ရပ်လုပ်မိချေ’ဟု ရည်ညွှန်းကြောင်းသိရန်၊ အရှက်တက်မှုဖြစ်၏။

အခန်း(၅၁)   အ-၁ဟ်အရှင်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၅၆)

၁၇၆၅။   လူတို့က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်အား မည်သို့စလမ်းဆိုနှုတ်ခွန်းဆက်ရမည်ကို
သိကြလေပြီ။ သို့သော် ကိုယ်တော်အပေါ် မည်သို့ ဆွလာသ်(ဆွလဝါသ်) ပို့ဆက်ရပါမည်နည်း’ဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။
တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ဆိုရန်မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ကင်အတ် ဘင်န်အဂျီဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၂၀)

၁၇၆၆။   ကျွန်ုပ်တို့က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ စလမ်းမှာ ဆိုတတ်လေပြီ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်အပေါ်
မည်သို့ ဆွလဝါသ်ပို့သရပါမည်နည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မှ ဤသို့မိန့်ဆို(သင်ကြားပေး)တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၂၁)

*မှတ်ချက် *

အရ်ဘီဦး ‘ဒ်ရုဗ်’ဟူ၍မသုံးနှုန်းပါ။ ဆွလာဟ်/ဆွလာသ်/ဆွဗာသ်ဟူ၍သာသုံးပါသည်။

အခန်း(၅၂)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၆၉)

၁၇၆၇။   မူစာ(ﷺ)သည် အရှက်ကြီးသူဖြစ်ကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ဤသို့မိန့်မြွက်တော်မူထား၏ ‘အို-
သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မူစာအားနှောင့်ယှက် ဒုက္ခပေးခဲ့ကြသောသူများကဲ့သို့ မဖြစ်ကြ ကုန်လင့်၊
စင်စင် ထိုသူတို့၏ ယိုးစွပ်မှုကင်းရှင်းကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ သူ့အား ထင်ရှားစေတော်မူခဲ့၏။ ဧကန်ပင် (မူစာ)သည်
အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ အလွန်ပင် ဂုဏ်ကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံခဲ့သူတည်း’ (၃၃:၆၉)။

စူရဟ်စဘာ (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃၄)

အခန်း(၅၃) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၃၄:၄၆)

၁၄၆၈။ တစ်နေ့သ၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွဖာတောင်ပေါ်သို့တက်တော်မူပြီး ‘ယာ-ဆွဘာဟဟ်’ဟု ဟစ်ကြွေးတော်မူ၏။ ကုရိုင်းရှ်အပေါင်းသည် ကိုယ်တော်ဝန်းကျင်၌ ကိုယ်တော်ဝန်းကျင်၌ စုရုံးဝိုင်းရံလာကြပြီး ‘မည်သည့် အရေးကိစ္စဖြစ်သနည်း’ဟု မေးကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်တို့ကြည့်ကြလေကုန်။ အကယ်၍ ရန်သူတစ်ဖွဲ့သည် နံနက်ခင်းသော်လည်းကောင်း၊ ညနေခင်းသော်လည်းကောင်း အသင်တို့အား (လာရောက်)တိုက်ခိုက်ကြအံ့ဟု ကျွန်ုပ်မှ ပြောဆိုလျှင် အသင်တို့မှ ကျွန်ုပ်အား မယုံကြည်ပါသလော’ဟု မိန့်ရာ ၎င်းတို့က‘ယုံကြည်၏’ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် ပြင်းထန်လှသည့် ပြစ်ဒဏ်၏မျက်နှာပြင်အတွင်းမှ အသင်တို့အား သတိပေး နှိုးဆော်သူ တည်း’ဟု မိန့်တော်မူရာတွင် အဘူလဟာ်က ‘အသင်ပျက်သုဉ်းစေသား၊ ကျွန်ုပ်တို့အား အသင်မှ ခေါ်ယူစုရုံးခြင်းမှာ ဤအရာအတွက်လော’ဟု ပြောလေ၏။ သို့ဖြစ်ရာအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ‘အဘူလဟာ်၏ လက်အစုံ ပျက်သုဉ်း စေသတည်း’ (၁၁၁:၁)ဟု ဗျာဒိတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တိစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၂၅)

စူရဟ်အဇ် ဇုမရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၃၉)

အခန်း(၅၄) အ-၁အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၃၉:၅၃)

၁၄၆၉။ မြားမြောင်လှစွာသည့် လူသတ်မှုနှင့် လွန်ကဲစွာသည့် တရားမဝင်ကာမမှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြသော မုရှ်ရစ်က်အချို့သည် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)ထံ လာရောက်ကြပြီး ‘အို-မုဟမ္မဒ်၊ အသင်ပြောကြားသမျှနှင့် လူတို့အား ဖိတ်ခေါ်သမှု သည် ကောင်းမြတ်လှ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ (အတိတ်ကာလမှ ဒုစရိုက်)လုပ်ရပ်များအတွက် ကျွန်ုပ်တို့မှ ချေဖျက်နိုင်ပါအံ့လောဟူသည် အသင်မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောပြရန် ကျွန်ုပ်တို့လိုလားဆန္ဒရှိကြ၏’ဟု တင်ပြခဲ့ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အောက်ပါအာသ်တော်များကျရောက်လာခဲ့၏။ ‘ထိုသူများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှအပ မည်သည့် ကိုးကွယ်ရာကိုမျှ ဟစ်ခေါ်ဆုပန်ကြသည်မဟုတ်၊ ၎င်းအပြင် တားမြစ်ထားသော အသက်စီဝိန်ကိုလည်း တရားသဖြင့်မှ အပ မသတ်ဖြတ်ကြ၊ ထိုမှတစ်ပါး ကာမေသုမိစ္ဆာစာရက်ကိုလည်း မကျူးလွန်ကြချေ’ (၂၅:၆၈)

‘(အို-မိုဟမ္မဒ်၊ ၎င်းတို့အား) ပြောပြလိုက်ပါလေ။ အို- မိမိကိုယ်ကို နှိပ်စက်ကျူးလွန်ခဲ့ကြကုန်သော ငါအသျှင်၏ ကျွန်အပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မဟာကရုဏာတော်မှ မျှော်လင့်ချက် မကင်းခဲ့ကြကုန်လင့်’ (၃၉:၅၃)

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တိစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၃၄)

အခန်း(၅၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၉:၆၇)

၁၄၇၀။ (ယဟူဒီ ဘုန်းတော်ကြီး)တစ်ဦးသည် ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ကောင်းကင်အလ္လာအားလုံးကို လက်ညှိုးတော်တစ်ချောင်းအပေါ်တင်ဆောင်အံ့။ ကမ္ဘာမြေအလ္လာများကိုလည်း လက်ညှိုးတော်တစ်ချောင်းအပေါ်တင်ဆောင်အံ့။ ၎င်းနောက်သစ်ပင်အပေါင်းသည်လည်း လက်ညှိုးတော်တစ်ချောင်း အပေါ်၊ ရေနင့်ဖုန်သဲများသည် လက်ညှိုးတော်တစ်ချောင်းအပေါ်၌ ရှိနေမည်ဖြစ်အံ့။ ၎င်းနောက် ထိုအသျှင်မြတ်မှ ငါသည်ဘုရင်ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူအံ့ဟူသောအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့မှ လေ့လာသိရှိထားပါသည်’ဟု ပြောကြားလေသည်။ ထို့နောက် ကျန်အဖန်ဆင်းခံအရာအပေါင်းမှာ ယင်းပြောချက်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏အဆိုကို အတည်ပြုသော သဘောဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ရုဗုလ္လာဟ်(ﷺ)က ဤသို့ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

‘ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အသျှင်မြတ်နှင့်ထိုက်တန်စွာတရားသဖြင့် သတ်မှတ်ညွှန်းဆိုခြင်း မပြုခဲ့ကြချေ’ (၃၉:၆၇)။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်ဒုလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၃၅)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၃၃၆)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၃၈)

(ပြန်မာပြန်ဆိုသူ)

မုရင်းကျွန်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၃၄၄)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၃၄၇)

စူရဟ် အလ်ရဂျာဆိယဟ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၄၅)

အခန်း(၆၀) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄၅:၂၄)

၁၇၇၆။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မိန့်မြွက်တော်မူခဲ့သည်မှာ-

‘အာဒမ်၏မျိုးဆက် (လူသား)သည် အဒ်ဒဟ်ရ်(ခေတ်ကာလ/အချိန်ယန္တရား)ကို ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ခြင်းဖြင့် ငါ့အား ထိခိုက်စေ၏။ အကြောင်းမှာငါအသျှင်မြတ်သည်ပင် အဒ်ဒဟ်ရ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ငါ၏လက်တော်များအတွင်း အရာအပေါင်း ရှိနေကြ၏။ ၎င်းအပြင် ငါအသျှင်မြတ်သာလျှင် နေ့နှင့်ညဉ့်၏ အပြောင်းအလဲ/အလှည့်အပြောင်းကို ဖြစ်စေတော်မူ၏’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၅၁)

*မှတ်ချက် *

‘ငါအသျှင်မြတ်သည်ပင် အဒ်ဒဟ်ရ်ဖြစ်တော်မူ၏’ဟူသည်မှာ ‘ငါအသျှင်မြတ်သည် ခေတ်ကာလ/အချိန် ယန္တရားတို့ကို ဆန်းစစ် အရှင်သခင်၊ ၎င်းအပြင် ခေတ်ကာလ၊ အချိန်အပါအဝင် အဖန်ဆင်ခံအပေါင်း၏ အရာအရာများကို ငါအသျှင်မြတ်သည် စီမံပေးသလို ဖြစ်ပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်ကာလကို မကောင်းဆို ပါက အသျှင်မြတ်၏ စီမံမှုကို မကောင်းဆို ရာအောက်သွား၏။

စူရဟ် အလ်ကဘူဖ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၄၆)

အခန်း(၆၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၄၆:၂၄)

၁၇၇၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏လျှာခင်ကို ကျွန်မမှတွေ့မြင်နိုင်သည်အထိကျယ်လောင်စွာ ရယ်မောခြင်း ကို ကျွန်မသည် အလျှင်းမတွေ့မြင်ခဲ့ရပါ။ ကိုယ်တော်သည် ပြုံးလေ့သာရှိတော်မူခဲ့၏။ (ကျွန်ရဲ့အချက်များမှာ ဟဒီးစ်တော် အမှတ်စဉ်-၁၃၅၅အတိုင်းဖြစ်၏)။

ဆင့်ပြန်သူ-တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ကြင်ရာတော် အာအိရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၅၃)

စူရဟ်မုဟမ္မဒ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၄၇)

အခန်း(၆၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၄၇:၂၂)

၁၇၇၈။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်ဟူသမျှသော ဖန်ဆင်းခံအရာအပေါင်းကို ဖန်ဆင်းမှုပြီးဆုံးတော်မူလေသော အခါ သန္ဓေသားသည် ထရပ်လျက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား သတိပြုမိစေ၏။ ၎င်းအပေါ်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ‘မည်သည့်အ ရေးကိစ္စနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက ‘သားချင်းတို့၏ သံယောဇဉ်အား ဖြတ်တောက်သူတို့ထံမှ (ကင်းဝေးရန်) ကျွန်တော်မျိုးသည် အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ၏’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ၎င်းအပေါ် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က ‘အကယ်၍ ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင်၏သံယောဇဉ်များအပေါ် တန်ဖိုးထားသူကို တန်ဖိုးထား နှစ်မြို့တော်မူပြီး အသင်၏သံယောဇဉ်များ ဖြတ်တောက်သူကို ငါအသျှင်မြတ်၏နှစ်မြို့မှု၌ ထိန်းချုပ်တော်မူ သည်ဆိုလျှင် အသင် လက်ခံ(ကျေနပ်)မည်လော’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက ‘မှန်လှပါ။ ကျွန်တော်မျိုး၏အရှင်သခင်’ဟု လျှောက်တင်သည်တွင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က ‘ထိုအရာသည်သင့်အဖို့တည်း’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။

(ဆင့်ပြန်သူမှ ပြောသည်မှာ) အကယ်၍ အသင်တို့ဖတ်ရွတ်လိုက ဖတ်ရွတ်ကြကုန်-

‘အကယ်၍ အသင်တို့အား လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပေးအပ်လိုက်ပြီးနောက် အသင်တို့သည် ကမ္ဘာမြေ ပေါ်ဝယ် ဒုစရိုက်လုပ်ရပ်များနှင့် အသင်တို့၏သားချင်းသံယောဇဉ်တို့ကို ဖြတ်တောက်ခြင်းများ ပြုကြမည်လော’(၄၇:၂၂)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၅၄)

၁၇၇၉။ အဘူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)၏ နောက်ထပ်ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ အထက်ပါအာယသ်တော်(၄၇:၂၂)ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကိုယ်တိုင်မှ ‘အသင်တို့ ဆန္ဒရှိလျှင် ဖတ်ရွတ်ကုန်’ဟူ၍ ညွှန်းဆိုတော်မူကြောင်း ဖော်ပြထား၏။

စူရဟ်ကာဖ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၅၀)

အခန်း(၆၃) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၅၀:၃၀)

၁၇၈၀။ လူတို့သည် (ငရဲ)မီးအတွင်းသို့ ပစ်ချခံရလေသောအခါ ၎င်း(ငရဲ)မီးက ‘နောက်ထပ် ရှိပါသေးသလော’ (၅၀:၃၀)ဟု (အဆက်မပြတ်) ပြောဆိုနေလေရာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ခြေတော်ကို ၎င်းအပေါ် လွှမ်းတော် မူလိုက်မှသာ ၎င်းက ‘အိုး-လုံလောက်ပါပြီ၊ လုံလောက်ပါပြီ’ဟု ပြောဆိုလေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်ိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၆၃၇)

၁၇၈၁။ သုခဘုံနှင့် (ငရဲ)မီးတို့ အငြင်းအခုံဖြစ်ကြရာ (ငရဲ)မီးက ‘ငါသည် ဝင့်ဝါမာန်တက်သူ များနှင့်အဓမ္မဝါဒီများကို ရယူရေး၏ အခွင့်ထူးရရှိထားပြီးဖြစ်၏’ဟု ပြောဆို၏။ သုခဘုံက ‘ငါ့မှာတော့ လူသားတို့အနက် ချဉ်းနဲ့သူများနှင့် နှိမ့်ချတတ်သူများကိုသာ ဝင်ရောက်စေခြင်းမှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း’ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုသည့်အပေါ် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်က သုခဘုံအား ‘အသင်သည် ငါအသျှင်မြတ်၏ ပြစ်ဒဏ်ခတ်ရာဌာနတည်း။ ငါ၏ကျွန်များအနက် ငါအလိုရှိသူကို အသင့်အားဖြင့် ဒဏ်ခတ်ခြင်းတည်း။ ၎င်းအပြင် အသင်တို့နှစ်ဦးစလုံး ကျေနပ်တင်းတိမ်သည်အထိ ငါအသျှင်မြတ်မှ ဖြည့်တင်းထည့်သွင်းပေးတော်မူအံ့’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။ သို့ရာတွင်(ငရဲ)မီးသည် မပြည့်ဝနိုင် အောင်ဖြစ်နေရကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ခြေတော်ကို ၎င်းအပေါ်လွှမ်းတင်တော်မူသည့်အခါ ၎င်းမှ ‘လုံလောက်ပါပြီ၊ လုံလောက်ပါပြီ’ဟု ဆိုလေခိုက် ၎င်းတွင်ပြည့်ဝမှုလုံသွားမည်ဖြစ်အံ့။ ၎င်း၏ သီးခြားအစိတ်အပိုင်း များသည်လည်း အချင်းချင်းတိုးဝှေ့နှိုးကပ်လာအံ့။ ၎င်းနောက်ဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏အဖန်ဆင်းခံ များအပေါ်ဝယ် စိုးစဉ်းမျှ မတရားပြုတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်ပါလေ။ သုခဘုံအဖို့ကား ၎င်းအတွင်း ပြည့်နှက်မှုလုံသွား အောင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဖန်ဆင်းခြင်းအသစ်စနစ်ကို ဖန်ဆင်းလိုက်တော်မူပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၆၇၇)

စူရဟ် အသွ်သွူးရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၅၂)

အခန်း(၆၄) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅၂:၁-၂)

၁၇၈၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မယရိဘ် ဆွလာသ်အတွင်းစူရဟ်အသွ်သွူးရ်အား ဖတ်ကြားသရဇ္ဈာယ်နေ တော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဖတ်ရွတ်မှုသည် အောက်ပါ အာယသ်တော်သို့ ရောက်ရှိလေ သော် ကျွန်ုပ်၏ နှလုံးသားမှာ လွင့်ထွက်သွားမတတ်ဖြစ်ခဲ့ရလေ၏။

‘ထိုသူတို့သည် ဖန်ဆင်းရှင်ဟူ၍မရှိဘဲ ဖန်ဆင်းခံကြရပါသလော သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့သည်မိမိကိုယ်မိမိ ဖန်ဆင်းသည့် ဖန်ဆင်းရှင်များလေလော၊ သို့တည်းမဟုတ် သူတို့သည်အာကာသကောင်းကင်များနှင့် မြေကမ္ဘာကို ဖန်ဆင်းခဲ့ပါသလော၊ အလျှင်းမဟုတ်လေပြီ။ စင်စစ်ထိုသူတို့မှာ မြဲမြံခိုင်မာသည့် ယုံကြည်ချက်မရှိကြချေ။ သို့တည်း မဟုတ် အသင့်အရှင်သခင်၏ ဘဏ္ဍာတော်များသည် ထိုသူတို့ထံ၌ ရှိနေပါသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူတို့သည် မိမိကြိုက်ရာ လုပ်ခွင့်ရထားသော အဓမ္မဝါဒီ မင်းဆိုးမင်းယုတ်များဖြစ်ကြသလော-----’ (၅၂:၃၅-၃၇)

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျဟ်တိုင်းရ် ဘင်န် မုသွ်အိုင်မ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၆၇၇)

စူရဟ်အန်နဂျ်မ်(စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၅၃)

အခန်း(၆၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၅၃:၁၉)

၁၇၈၃။ အကြင်မည်သူမဆို လာဘ်နှင့် အုဇ္ဇာတို့၏အမည်ဖြင့် (မေ့မှား၍)ကျိန်ဆိုချက် ပြုမိပါက ‘လာအီလားဟ အစ်လ္လာဟ်’ကို (ပြန်)ရွတ်ဖတ်ကြကုန်။ ၎င်းအပြင်မိမိ၏ မိတ်ဆွေအား ‘လာလော့၊ အရဲစွန့်ကြပါစို့။ ဆွဒကဟ်ဒါနကို

မဖြစ်မနေပေး ဆောင်ကြပါစို့'ဟု ပြောကြားကြလေကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ အဟုရိုင်ရိုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၈၃)

*မှတ်ချက် *

အခြားကို ကွယ်ရာဘက်ခုခု၏အနည်ဖြင့် တိုင်တည်မိပါကကလိမာန်ပြန်ဖတ်ပြီးအပြစ်ကျောက်ရေးအပြစ်တိုင်းဆိုကြပါသည်။

စူရဟ်အလ်ကမ်ရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၅၄)

အခန်း(၆၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅၄:၄၆)

၁၃၈၄။ ဤအာယသ်တော် (၅၄:၄၆)သည် မုဟမ္မဒ်(ﷺ) ထံတော်သို့မက္ကဟ်မြို့၌ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ခံရခြင်း ဖြစ်၏။
ထိုစဉ်က ကျွန်မသည်အဆော့သန်သော မိန်းမအရွယ်လေးသာရှိသေး၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှိုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၃၈၄)

စူရဟ်အရ်ရဟ်မာန်း (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၅၅)

အခန်း(၆၇) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၅၅:၆၂)

၁၃၈၅။ ရွှေနှင့်အတိပြီးသောဂျန္နသ်(ဥယျာဉ်တော်)နှစ်ခုရှိပြီး ၎င်းတို့၌လည်းသက်ဆိုင်ရာပစ္စည်းပစ္စယများစုံလင်စွာရှိကုန်၏။
အိဒ်နီသုခဘုံအတွင်း၌ ရှိကြမည်သူများအဖို့ သူတို့၏အရှင် သခင် မျက်နှာတော်အား အကာအကွယ်ဖြင့်
(ကန့်လန့်ကာတော်ခြားလျက်) မချတွေ့မြင် ဖူးမြော်ကြရကုန်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီကီင်းစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၀၀)

အခန်း(၆၈) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၅၅:၇၂)

၁၃၈၆။ ဂျန္နသ်သုခဘုံတွင် မိုင်(၆၀)အကျယ်ရှိသော ပုလဲခွံဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့် မဏ္ဍပ်ကြီးတစ်ခုရှိ၏။ မဏ္ဍပ်၏
ထောင့်တစ်ထောင့်စီ၌ ဇနီးမယားများရှိနေကြအံ့။ ထောင့်တစ်ထောင့်၌ ရှိသူတို့သည်အခြားထောင့်များ၌ ရှိနေကြသူများ
အား မြင်တွေ့ကြရမည်မဟုတ်။ မုအိမင်နီတို့သည် ၎င်းတို့ထံသွားရောက်၍ ၎င်းတို့နှင့် ပျော်ရွှင်ကြလေအံ့။ (ကျန်ရှိသည့်
အချက်များမှာ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၁၃၇၄၊ ၁၃၇၅နှင့် ၁၃၈၅ အတိုင်းဖြစ်၏)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီကီင်းစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၀၂)

စူရဟ်အလ်မွမ်သဟ်နဟ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၆၀)

အခန်း(၆၉) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၀:၁)

၁၃၈၇။ ရုဟူလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ကျွန်ုပ်အား အဇ်ဇုဘိုင်းရ်၊ အလ်မစ်က်ဒေါဒ် (ﷺ)တို့နှင့်အတူ စေလွှတ်တော်
မူခဲ့၏(၎င်းနောက် ဟာသိုဘ်ဘင်နီ ဘလ်သအဟ်မှ ဆင့်ပြန်ခဲ့သော အကြောင်းအရာအတိုင်းဖြစ်ပြီး အဆုံးတွင် ဤသို့ပြောထား၏
ထိုအခါ အောက်ပါအာယသ်တော်ကျရောက်လာခဲ့၏။

‘အို-သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူအပေါင်းတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ငါအသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ သက်စွန့်
ကြိုးပမ်းရန်ဖြစ်စေ၊ ငါအသျှင်မြတ်၏နှစ်မြို့ကျေနပ်မှုကို ဆည်းပူးရန်ဖြစ်စေ ထွက်ရှိလာကြပါသော် ငါ
အသျှင်မြတ်၏ရန်သူကိုလည်းကောင်း၊ အသင်တို့၏ရန်သူကိုလည်းကောင်း အသင်တို့မှ အဆွေခင်ပွန်းများ မပြုကြကုန်လင့်’
(၆၀:၁)

ဆင့်ပြန်သူ-အိုဗီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၁၂)

အခန်း(၇၀) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၀:၁၂)

၁၇၈။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်မည်သည့်အရာကိုမျှ တန်းတူထားကြမည်မဟုတ်ကြောင်း ကိုလည်းကောင်း’ (၆၀:၁၂)ဟူသော အယသ်တော်(အဆုံးထိ)ကို ဖတ်ကြားပြတော်မူပြီးသူသေအတွက် လွမ်းချင်းမချရန် ကျွန်ုပ်တို့အား တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ ထိုသည့်အခါ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် (ဘိုင်အသ်ပေးရန် ကမ်းထားသော)လက်ကို ပြန်ရုပ်သိမ်းကာ ‘ထိုထိုသော အမျိုးသမီးသည် ကျွန်မ၏သားချင်းတစ်ဦးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငိုချင်းချခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်မည် ထိုသူမအားပြန်ထေရပါမည် (ထိုသူမ၏သားချင်း သူသေအပေါ် ၎င်းအတိုင်း ပြန်လည်ပြုလုပ် လက်စားချေမည်)’ဟု လျှောက်တင်သည်၌ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ တစ်စုံတစ်ရာ မကန့်ကွက်ခဲ့ချေ။ သို့နှင့်သူမသည် ထွက်သွားခဲ့၏။ (ယင်းသို့ ပြန်လည်လုပ်ဆောင်ပြီးနောက်) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံပြန်လာခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူမ၏ ဘိုင်အသ်ကို လက်ခံရယူတော်မူခဲ့ပါ၏။

*မှတ်ချက် *

ကွယ်လွန်သောသူအတွက် အလွန်အကျွံမ်းနည်းမှု ဖြစ်ခြင်းတို့သည် ၎င်းသူမ၏သိင်္ဂါကြီး၏ ထံဆင်းသက်ရာအောက်အပါသည်။)

ဆင့်ပြန်သူ-အမွှာအသွီးယိုဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၄၁၅)

စူရဟ် အလ်ဂျုမုအဟ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၆၂)

အခန်း (၇၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၂:၃)

တမန်တော်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆၂:၃)

၁၇၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူထိုင်နေစဉ် စူရဟ် အလ်ဂျုမုအဟ် ကျရောက်လာခဲ့သည်။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ ‘ထို့ပြင်တစ်ဝ ထိုအသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ(မစ်လင်မိ)များအနက်မှ အခြားသူတို့ထံကိုလည်း ထိုသူ(မဟမ္မဒ်)အား စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏’ဟူသော နေရာထိရွတ်ဖတ်မှုရောက်လျှင် ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရစ္စလုလ္လာဟ် (ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူရှိနေသော စလ်မာန်(ﷺ)အပေါ်လက်တော်တင်၍ ‘အကယ်၍ အီမာန်ဟူသော အရာသည် ဆုရိုင်းယဟ် (အမြင့်ဆုံးဝေးသွားသော ကြယ်တာရာ)၌ ရှိနေလျှင်ပင် ဤ(စလ်မာန်၏ မျိုးနွယ်စု)လူများသည် အမိအရ (သွား)ယူကြပေအံ့’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၄၂၀)

စူရဟ် အလ်မုနာဖိကူးန် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၆၃)

အခန်း (၇၂) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆၃:၁)

၁၈၀။ ကျွန်ုပ်သည်ဃာဇ်ဝဟ် တစ်ရပ်၌ပါဝင်ခဲ့စဉ်ကာလအတွင်း အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န် အုဘိုင်းယ် ဘင်န်စလူးလ်မှ ‘ရစ္စလုလ္လာဟ်(ဆွ)နှင့် စပ်လျဉ်း၍မသုံးစွဲကြကုန်နှင့်၊ သို့မှသာ သူ့အနားရှိသူများသည် လူစုကွဲ၍သူ့အား ရှောင်ထွက်သွားကြ လိမ့်မည်။ အကယ်၍ ငါတို့(မဒီနာဟ်သို့) ပြန်ရောက်လျှင် ဧကန်ပင် ဂုဏ်သိက္ခာကြီးမြင့်သူသည် အမျိုးယုတ်သူကို ‘ထိုကြားမှ မောင်းထုတ်ပါအံ့’ဟု ပြောဆိုသည်ကိုကြားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်သည်ဦးလေးတော်စပ်သူ သို့မဟုတ် အုမန်(ﷺ)ထံ ၎င်းစကားကိုတင်ပြခဲ့၏။ သူကလည်းတမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အစီအရင်ခံခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အားခေါ်ယူရာ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော်အား အကြောင်းစုံလျှောက်တင်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အုဘိုင်းယ်နှင့် ၎င်းတို့၏အဖော်တို့ကို ဆင့်ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ၎င်းတို့သည်ယင်းသို့ မပြောရပါကြောင်း ကျိန်ဆိုကြလေ၏။ သို့ဖြင့် ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်၏ ပြောဆိုမှုအား အယုံအကြည်မဲ့သွား ပြီး ၎င်းစကားကို ယုံကြည်တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တစ်သက်တာတွင် မကြာမှားသော စိတ်ထိခိုက်မှုကို ခံစားသွားရပေ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အိမ်တွင်း၌သာနေနေခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်၏ဦးလေးက ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အသင့်စကားအပေါ် မယုံကြည်ခြင်းနှင့် အသင့်အား မုန်းတီးခြင်းကို အသင်မှအလိုရှိခဲ့သည်ကိုး’ဟုဆိုလေ၏။ သို့နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မုနာဖိကူးများ သည် အသင်(မဟမ္မဒ်)ထံသို့ ရောက်လာသည်ဝယ်’ အစချီသော စူရဟ်တော်ကို ထုတ်ပြန်တော်မူခဲ့၏။ ဤတွင် တမန်တော်(မြတ်)က ကျွန်ုပ်အားဆင့်ခေါ်ပြီး ‘အို-ဇိုင်းဒ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည်

အသင့်၏စကားကို အတည်ပြု ထောက်ခံလိုက် တော်မူလေပြီ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်းဒ် ဘင်န်အရ်ဂါမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၂၃)

၁၇၉၁။ (ဇိုင်းဒ် ဘင်န်အရ်ဂါမ်(ﷺ)၏ နောက်ထပ်ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ဤသို့ဖော်ပြခဲ့၏)
သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့အားခေါ်ယူ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ခွင့်လွှတ်မှုကို ၎င်းတို့ အား တောင်းဆိုစေခဲ့၏။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့သည် ဦးခေါင်းများကို ဘေးတစ်ဖက်သို့ လှည့်ကြကုန်၏။ (မျက်နှာလွှဲခဲ့ကြ ကုန်၏။
ဆင့်ပြန်သူ)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

၁၇၉၂။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့ဆိုတော်မူခဲ့၏။
‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အာန်ဆွရ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အန်ဆွာရ်များ၏သားသမီးတို့ကို လည်း ကောင်း ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးသနားတော်မူပါ’။
ဆင့်ပြန်သူ-ဇိုင်းဒ် ဘင်န်အရ်ဂါမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၂၉)
*မှတ်ချက် *

ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ အိဘ်နအလ်ဇာသွီ လ်က ‘ငှ်အပြင် အန်ဆွာရ်တို့၏မြေးများ’ဟူ၍ပါဝင်ခြင်းရှိ ၏ ဆက်လက်ပါဟု

စူရဟ်အသ် သဟ်ရီးမ် (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၆၆)

အခန်း (၇၃) အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၆၆:၁)

၁၇၉၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဇိုင်နဘ်ဘင်န်သီဂျဟ်ရှိ (ﷺ)၏ အိမ်၌ ပျားရည်ကို သောက်သုံးတော်မူလေ့ရှိပြီး သူမနှင့်နေတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့ဖြင့်ကျွန်မနှင့် ဟမ်ဆွဟ်တို့ တိတ်တဆိတ် သဘောတူလိုက်သည်မှာ အကယ်၍ ကျွန်မတို့တစ်ဦးဦးထံ ကိုယ်တော်မြတ်ကြွရောက်လာလျှင် ‘ကိုယ်တော်သည် မဃာဖီးရ် သုံးဆောင်လာပုံရအံ့။ အကြောင်းမှာ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်ထံမှ မဃာဖီးရ်၏အနံ့ကိုရရှိနေပါ၏။’ဟု ပြောဆိုမည်ဖြစ် ၏ (ကျွန်မတို့ ထိုအတိုင်းပင်ပြောရာ) ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မဟုတ်ပါ။ ငါသည်ဇိုင်နဘ်ဘင်န်သီဂျဟ်ရှိအိမ်၌ ပျားရည်ကို သောက်သုံးလာ ခဲ့သည်။ ငါသည် ၎င်းကိုမည်သည့်အခါမျှ မသောက်သုံးတော့ရန် ကျိန်ဆိုလိုက်သည်။ အသင်မသည် ဤအကြောင်းကို မည်သူ့ကိုမျှ မပြောဆိုလေနှင့်’ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၃၄)

*မှတ်ချက် *

ကြင်ရာဆာ်များ၏ ကျီစယ်မှုနှင့် တမန်ဆာ်မြတ်(ﷺ)၏စွယ် ရိုးသားမှုကို ဆွဲမြင်နိုင်သည်။

ဃာသီးရ်=အနံ့ဆိုးဆာထင်ရှားဆီ/ သစ်ဆေးဆီ/ အင်တွဲ

စူရဟ်အလ် ကလမ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၆၈)

အခန်း(၇၄) အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၈:၁၃)

၁၇၉၄။ ငါသည် အသင်တို့အား သုခဘုံသားများအကြောင်းကို ပြောပြရမည်လော၊ ချဉ်းနဲ့ပြီးဆင်းရဲနွမ်းပါး၍ သိုသိပ် ဖုံးဖိထားသူတိုင်း (သုခဘုံသား) ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့အပေါ် လူတို့မှ အထင်သေးစွာ ဆက်ဆံကြသော်လည်း ၎င်းတို့သည် အရေးအရာတစ်ရပ်ရပ်ဆောင်ရွက်ရန် တိုင်တည်ကျိန်ဆိုပါက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတိုင်တည် ချက်ကို ဖြည့်စွမ်းစေ တော်မူ၏။ ၎င်းအပြင်ငါသည် အသင်တို့အား (ငရဲ)မီးဘုံသားများအကြောင်းကို ပြောပြရမည်လော။ အတင်းအဓမ္မ မတရားပြုတတ်သော(အကြမ်းဖက်တတ်သော)၊ ဝင့်ဝါမိုက်ရိုင်းသော၊ ခေါင်းမာသော လူအပေါင်းတို့ ဖြစ်ကြသတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟာရီဆဟ် ဘင်န် ဝဟ်ဘ် အလ်ခူဇ်အီ (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၄၀)

အခန်း(၇၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၈:၄၂)

၁၇၉၅။ (ကိယာမသ်နေတွင်) ငါတို့၏ အရှင်သခင်သည် မိမိ၏ညိုသကျည်းတော်ကို ဖွင့်၍ချထားအံ့။ ၎င်းနောက် သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူ အမျိုးသားအမျိုးသမီးအပေါင်းတို့သည် အရှင်ရှေ့တော်မှောက်၌ ကိုယ်စီဝပ်တွားဦးချကြလေအံ့။ သို့ရာတွင် ဤလောက၌ ဟန်လုပ်/ အသိအမှတ်ပြုခံရရေး(နှင့်) နာမည်ကောင်းရကျော်စောရေးအတွက် ဦးချခဲ့ကြသူများ သာ ကျန်ရစ်လျက်ရှိကြအံ့။ ထိုသို့သောသူသည် ဦးချရန်ကြိုးစားသော်လည်း သူ၏ကျောရိုးများသည် တစ်ချောင်း တည်သော ကျောဆစ်ရိုးဖြစ်သွားပေအံ့ (ခန္ဓာကိုယ် ညွတ်ကိုင်းချမရဘဲ ဖြစ်နေအံ့။)

ဆင့်ပြန်သူ-အတူစအိုးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၄၄၁)

*မှတ်ချက် *

၁။ရီယာကို ပြောခြင်းဟု ဘာသာပြန်ကြသည်မှာမှန်သင့် သဘောကမှန် ဆက်လည်း လူမြင်အောင်ပြောခြင်းဟု ပြော၍ စားသောက်ခြင်းဟု တလွဲတယွှဲဖွင့် ဆိုမှုများကို ဆွဲမြင်ကြသိနေရပါသည်။ စင်စစ်၌စိတ်လက်မပါ ဟန်ပြလုပ်ဆောင်ခြင်းအားလုံးအမှတ်ပြုခံရရေး၊ ချီးမွမ်းခံရရေး၊ အထင်ကြီးခံရရေးအတွက် ပြုကျင့်ခြင်း၊ ကြွေးဝါဂုဏ်ယာခြင်း၊ ဟန်ဆောင်ခြင်း စသည့်တို့တို့သည် အဘိဿာသ် ဆိုရာဝယ် အများမသိအောင် ပြုလုပ်ရသည့် ကျင့်မှုများရှိသလို လူမြင်ကွင်းမှရှောင်ဖယ်မရနိုင်သည့် ကျင့်မှုကြီးစွာလည်း ဖြစ်ပါသည်။ လူမြင်ကွင်း၌ဖြစ်စေ၊ လုပ်ရပ်တိုင်း၏ ရလဒ်သည်မိမိ၏နီယာသ် ဆိုတည်မှီ နေပါသည်။

၂။ဆုမ်အဟ်=ထင်ဆီကျော်ကြားမှု၊ ဂုဏ်ခံခြင်း၊ အမည်ကောင်းရခြင်း

စူရဟ် အန်နာဇိအာသ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၇၉)

၁၇၉၆။ ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏လက်ညှိုးနှင့် လက်ခလယ်တော်ကိုညွှန်ပြလျက် ‘ငါ၏ပွင့်ပေါ်မှုနှင့် (စကြဝဠာ ပျက်သုဉ်းမည့်နောက်ဆုံး) ခေတ်ကာလမှာ ဤလက်နှစ်ချောင်းကဲ့သို့တည်း’ဟု မိန့်တော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့ရ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ်ဘင်န်စအိုးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၄၅၈)

စူရဟ် အဘ,ဘစ (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၈၀)

၁၇၉၇။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အား ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်လေ့ရှိပြီး အလွတ်ရအောင်ကျက်မှတ်သည့် အကြင်သူ ကား ဂုဏ်သိက္ခာကြီးမြင့်သော- အမိန့်နာခံသော မှတ်တမ်းကလောင်ရှင် (ကောင်းကင်တမန်)များနှင့် အတူရှိလတ္တံ့။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အား အလွတ်ရအောင် အားစိုက်ကြိုးပမ်းသော-၎င်းအပြင် ခက်ခဲခြင်းကြီးစွာဖြင့် ဖတ်ရွတ် သရဇ္ဈာယ်လေ့ရှိသော အကြင်သူများမှာကား အကျိုးကိုသိုလ် နှစ်ပြန်နှစ်ဆရလတ္တံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၄၅၉)

စူရဟ် အလ်မုသွဖိဖီးန် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၈၃)

အခန်း(၇၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈၃:၆)

၁၇၉၈။ ထိုနေ့တွင် မနုဿအပေါင်းတို့သည် လောကခပ်သိမ်းကို ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်တော်မူသော အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်တွင် ရပ်ကြကုန်အံ့သတည်း(၈၃:၆)။ ထိုရောအခါ လူအချို့သည် မိမိတို့ချွေးများဖြင့် မိမိတို့၏နားရွက် အလယ်ထိတိုင် ဖုံးလွှမ်းနေပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆:၄၆၀)

စူရဟ်အလ်အင်န်ရှီကဘက် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၈၄)

အခန်း(၇၇) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈၄:၈)

၁၇၉၉။ (ကိယာမသ်နေ့တွင် စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းမခံရဘဲ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသူဟူ၍မရှိ။ (ကျန်ရှိအချက်များမှာ ဟဒီးစ်တော်အမှတ်စဉ်- ၈၈ အတိုင်းဖြစ်၏)

အခန်း(၇၈) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈၄:၁၉)

၁၈၀၀။ ‘အမှန်ပင် အသင်သည် တစ်ဆင့်မှတစ်ဆင့်သို့တက်သွားကြရအံ့’(၈၄:၁၉)။ ဆိုလိုသည်မှာ အခြေအနေ တစ်ခုမှ နောက်တစ်ခုသို့ပြောင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ အသင်တို့၏တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်သာ သက်ဆိုင်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအဘျှံဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၆၄)

စူရဟ် အရှ်ရှုခွ်စ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၉၁)

အခန်း(၇၉) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၉၁:၁၂)

၁၈၀၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှသွ်ဘဟ်တစ်ရပ် မိန့်ခြွေနေတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရ၏။ ကုလားအုတ်မနှင့် ၎င်းအားသတ်ဖြတ်ခဲ့သူအကြောင်းဖြစ်၏။ ရဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ‘အကြင်အခါဝယ် ၎င်းတို့အနက်မှ အသုတ်မာဆုံးသော သူသည် (ကုလားအုတ်မကို သတ်ဖြတ်ရန်)အရှိန်နှင့်ထွက်ပေါ်လာခဲ့၏’ (၉၁:၁၂)ကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်တော်မူပြီး နောက် ‘အဘီဇ်အဟ်ကဲ့သို့ ကြံ့ခိုင်မှု၌ ရှာမှရှားသော၊ မိမိ၏ အမျိုးသားတို့ကိုကာကွယ်လေ့ရှိသော လူတစ်ဦးသည် (ဏှိုလားအုတ်)ကို သတ်ဖြတ်ရန် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ချေ၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် အမျိုးသမီးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ‘မည်သူမဆို မိမိ၏ဇနီးမယားကို ကျွန်တစ်ဦးအလား ကြမ်းတမ်းစွာရိုက်နှက်ပါက အမြော်အမြင်နည်းပါးရာ ရောက်၏။ အကြောင်းမှာ ထိုသူသည် ထိုနေ့ညနေ၌ ထိုသူမနှင့်ပင်အိပ်စက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် ကိုယ်တော်မြတ်သည် တစ်စုံတစ်ယောက်မှ လေလည်လျှင် မရယ်မောကြရန် ဤသို့သွန်သင် မိန့်ကြားခဲ့လေ၏။ ‘လူတိုင်းပင်ဖြစ်ရသည့်ကိစ္စအပေါ် အဘယ်ကြောင့် ရယ်မောရမည်နည်း’။ အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ဤသို့လည်း ဖော်ပြထား၏။ ‘အဇ်ဇုဘိုင်းရ် ဘင်န် အလ်အောင်ဝါမ်၏ဦးလေးဖြစ်သော အဘီဇ်အဟ်ကဲ့သို့သော သူတစ်ဦး--’။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်ဇ်အဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၆၅)

စူရဟ် အလ်အလပ်(က်) (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၉၆)

အခန်း(၈၀) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၉၆:၁၅)

၁၈၀၂။ အဘူဂျဟ်လ်က ‘အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ကအိဘဟ်၌ မဟမ္မဒ်အား ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေသည်ကို တွေ့လျှင် ကျွန်ုပ်သည်သူ၏လည်ပင်းကို (ကြိုးဖြင့်) ရစ်ပတ်အံ့’ဟု ပြောဆိုခဲ့လေ၏။ ဤသည်ကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကြားသိလေလျှင် ‘အကယ်၍ သူသည် ယင်းအတိုင်းပြုလုပ်ခဲ့သော် ကောင်းကင်တမန်များက သူ့အားဖမ်းယူလွှင့်ထုတ်ပစ် အံ့’ ဟူ၍ မိန့်ထေ့ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအဘျှံဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၆၅)

စူရဟ် အလ်ကောင်ဆရ် (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၀၈)

အခန်း(၈၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၀၈:၁)

၁၈၀၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အာကာသကောင်းကင်အလွှာများသို့ ပင့်ဆောင်ခြင်းခံယူပြီးနောက် ဤသို့ပြောပြ တော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် (ဂျန္နုသ်ရှိ)မြစ်တစ်စင်းထဲရောက်လတ်သော် ၎င်း၏မြစ်ကမ်းပါး များမှာ ပုလဲခွံများဖြင့် တည်ဖွဲ့ထားကြောင်းတွေ့ရ၏။ ငါသည် ဂျစ်ဘ်ရီးလ်အား ‘ဤ(မြစ်)မှာ အဘယ်အရာပါနည်း’ဟု မေးရာ ၎င်းက ‘၎င်းသည် အလ်ကောင်ဆရ်ဖြစ်ပါ၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၄၆၈)

၁၈၀၄။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အာအိရဟ်(ﷺ)အား ‘(အို-မုဟမ္မဒ်)ကေန့်စင်စစ် ငါအသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား အလ်ကောင်ဆရ်ကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့၏’(၁၀၈:၁)ဟူသော အာယသ်တော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းရာ သူမက ‘အလ်ကောင်ဆရ်သည် အသင်တို့၏ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ချီးမြှင့်သနားတော်မူထားသော မြစ်တစ်စင်းဖြစ်၏။ ၎င်း၏မြစ်ကမ်းပါးများမှာ ပုလဲခွံများဖြစ်ကြပြီး ၎င်းအတွင်း ခွက်ယောက်များမှာ ကြယ်တာရာများအလား မရေတွက်နိုင်အောင် ရှိနေကြ၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအုဘိုင်းဒ်ဒ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၄၈၉)

စူရဟ် အလ်ဖလ်(က်) (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၁၃)

၁၈၀၅။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား မုအောင်းဝိဇာသိုင်းန်အကြောင်းကို မေးမြန်းခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်(က) ‘၎င်း(စူရဟ်)တို့သည် ငါ့ထံ ဖတ်ပြခံရသလို ငါသည်လည်း၎င်းတို့အား ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားခဲ့သည့်အတိုင်းသာ ပြောခဲ့ကြပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိုင်းယ် ဘင်န်ကုအ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၀၀)

*မှတ်ချက် *

မုအောင်းဝိဇာသိုင်းန်=စူရဟ်အလ်ဖလ်(က်)(၁၁၃)နှင့် စူရဟ်အန်နုစ်(၁၁၄)နှစ်ပုဒ်ကို ဆီဆိုခြင်းဖြစ်၏။

(ဥပမာ) × × ကို ‘စူရဟ်အလ်ဖလ်ဟ်’(တစ်ဆက်တည်းဆိုလျှင်)‘စူရဟ်အလ်ဖလ်ဟ်’ဟု ဖတ်၏။

× × - စူရဟ်အန်နုစ်(ဝါ)စူရဟ်အန်နုစ်

× × - စူရဟ် ကာ့ဖ်

ကဏ္ဍ(၅၈) ပြီး၏။

(၅၉) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ဝဟီဗျာဒိတ်ကျရောက်ပုံနှင့် ရုစုလုလ္လာဟ်(ဆွ)ထံ ပထမဦးဆုံးထုတ်ပြန်ချက်

၁၈၀၆။ လူသားတို့ လုံခြုံမှုရှိစေရန် သို့မဟုတ် ယုံကြည်မှုရှိစေရန် အလိုငှာတန်ခိုးပြာဋိဟာများ ပေးအပ်ခြင်းမခံရသော တမန်တော်ဟူသည် မရှိခဲ့။ သို့ရာတွင် ငါ့အားပေးခံရသည်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူထားသော ဝဟီဗျာဒိတ်သာလျှင်တည်း။ သို့ဖြစ်ရာ ကိယာမသ်နေ့၌ ငါ၏နောက်လိုက်များသည် အခြားသော တမန်တော်အသီးသီး၏ နောက်လိုက်များထက် ပိုမိုများအံ့ဟု ငါကိုယ်တော်မှမျှော်လင့်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၀၄)

၁၈၀၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏စေတမန်တော်ထံသို့ ဝဟီဗျာဒိတ်တော်ကို အဆက်မပြတ်နှင့် မြားမြောင်စွာ ချပေးသနားတော်မူသောကာလမှာ ကိုယ်တော်မြတ် ပရိနီဗ္ဗာန်မစံမီရှေ့ပိုင်းအချိန်များနှင့် အသျှင်မြတ်မှ မိမိထံသို့ ကိုယ်တော်မြတ်အား ခေါ်ယူတော်မူခဲ့သည့်အချိန်ထိ ဖြစ်ပါ၏။ ၎င်းမှာ ဝဟီဗျာဒိတ်တော်၏အမြင့်မားဆုံး အစိတ်အပိုင်း၏ကာလအပိုင်းအခြားပင်။ ၎င်း၏နောက်ဝယ် ကိုယ်တော်မြတ် ပရိနီဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ် ဘင်န်မာလစ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၀၅)

အခန်း(၂) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို မတူညီသော နည်းလမ်း(၇)မျိုးဖြင့်ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ရန် ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးခြင်းခံရ၏။

၁၈၀၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူခဲ့စဉ်က ကျွန်ုပ်သည် ဟိရှာမ်ဘင်န် ဟကီး(၁)မှ စုရဟ် အလ်ဖရ်ကာန် ဖတ်ရွတ်နေမှုကို ကြားခဲ့ရ၏။ သူ၏ဖတ်ရွတ်မှုကိုနားထောင်ကြည့်ရာ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်အား မသင်ကြားဖူးသော (ဖတ်ရွတ်ပုံ)နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖတ်ရွတ်သည်ကို သတိပြုမိခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြု နေသည့် သူ့အား ခုန်အုပ်မိတော့မတတ်ဖြစ်သွားခဲ့သော်လည်း သူ့စလာမ်လှည့်သည်အထိ မိမိကိုယ်ကိုယ်ထိန်း ချုပ်ခဲ့ပေ၏။ သူ၏ဆွလာသ်ဦးသော် ကျွန်ုပ်သည်သူ့အပေါ်အင်္ကျီကိုဆွဲကာ သူလည်ပင်းကိုညှစ်၍ ‘အသင့်ထံမှ ကြားရသည့် ဤစုရဟ်ဖတ်ရွတ်မှုနေမှုကိုကြားခဲ့ရ၏’ လျှောက်တင်ခဲ့၏ ဤတွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘၎င်းသည်ဤ (ဖတ်ရွတ် နည်းလမ်းဖြင့်ထုတ်ပြန်ပို့ချခံရခြင်းဖြစ်၏)ဟု မိန့်လေ၏။ ‘သူ့အား လွှတ်လိုက်လေ။ အိုဟိရှာမ်၊ ဖတ်ရွတ်လော့’ဟု အမိန့်တော်ရှိလေ၏။ သို့ဖြင့်သူသည် ကျွန်ုပ်ကြားခဲ့ရသည့်အတိုင်း ဖတ်ရွတ်လေ၏။ ထိုအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) ‘၎င်းသည် ဤ(ဖတ်ရွတ်)နည်းလမ်းဖြင့် ထုတ်ပြန်ပို့ချခံရခြင်းဖြစ်၏’ဟု မိန့်လေ၏။ ‘သူ့အား လွှတ်လိုက်လေ။ အို -ဟိရှာမ်၊ ဖတ်ရွတ်လော့’ဟု အမိန့်တော် မူရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ကျွန်ုပ်အားသင်ကြားခဲ့သည့်အတိုင်းဖတ်ရွတ်လေ၏။ ၎င်းနောက် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘၎င်းသည် ဤ(ဖတ်ရွတ်)နည်းလမ်းဖြင့် ထုတ်ပြန်ပို့ချခံရခြင်းဖြစ်၏။ ဤကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်မှာ နည်းလမ်း(၇)သွယ်ဖြင့် ဖတ်ရွတ်ရန် ထုတ်ပြန်ပို့ချထား၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့အတွက် ပိုမိုလွယ်ကူရာနည်း လမ်းဖြင့် ဖတ်ရွတ်ရန်ထုတ်ပြန်ပို့ချထား၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့အတွက် ပိုမိုလွယ်ကူရာနည်းလမ်းဖြင့် ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ် ကြလေကုန်’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ်ဘင်န် အလ်ခသွ်သွ်ဘင်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၂၃)

အခန်း(၄) စုရဟ်အလ်အိမ်လော့ဆွ်၏ ထူးမြတ်မှုအဆင့်

၁၈၁၂။ လူတစ်ဦးသည် အခြားသူတစ်ဦးမှ စုရဟ်အလ်အိမ်လော့ဆွ်(စုရဟ် အမှတ်စဉ်-၁၁၂)ကိုသာ အထပ်ထပ် အခါခါ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်နေလျက်ရှိသည်ကို ကြားသိခဲ့ရ၏။ နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင်ထိုသူသည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်၍ ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ထားလေ၏။ ယင်းတစ်ပုဒ်တည်းဖတ်ရွတ်ခြင်းမှာ မလုံလောက်ဟုယူဆ၍ဖြစ်၏။ ဤတွင် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘ငါ၏ နဖစ်ကိုကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ်တော်မူသောအရှင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ဤစုရဟ်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ (၃)ပုံ(၁)ပုံနှင့် ညီမျှ၏’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ခွ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၃၃)

၁၈၁၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိမိ၏ဆွေသဟာတို့အား ‘အသင်တို့မည်သူမဆို တစ်ညညီအတွင်း ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်၏ သုံးပုံတစ်ပုံကို ဖတ်ရွတ်ရန် ခက်ခဲပါသလော’ဟု မေးတော်မူရာ ညွှန်ကြားချက်မှာ သူတို့အဖို့ ခက်ခဲလှသည်ဖြစ်သဖြင့် ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့အနက် မည်သူမှ ထိုသို့ပြုနိုင်စွမ်းပါမည်နည်း’ဟု လျှောက်တင် ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘နိစ္စထာဝရပြီးပြည့်စုံလျက် ဝေနေယျအပေါင်း၏ ဗိုလ်အားထားရာ တစ်ဆူ တည်းသော အလ္လာဟ်(ဟူသည့်စုရဟ်)သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ သုံးပုံတစ်ပုံနှင့်ညီမျှ၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၃၄)

အခန်း(၅) မုအောင်းဝိဇာသ်၏ ထူးမြတ်မှု

၁၈၁၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ညစဉ်အိပ်ရာဝင်တော်မူသည့်အခါတိုင်း စူရဟ်အလ်အိမ်လှာဆွ် စူရဟ်အလ် ဖလင်(က်)၊ စူရဟ်အန်နာစ်တို့ကို ဖတ်ရွတ်ပြီးနောက် လက်ခုပ်တော်အတွင်းမှတ်ထုတ်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် လက်တော် များဖြင့် ဦးခေါင်းမှစ မျက်နှာ၊ ခန္ဓာရှေ့ပိုင်းစသည့်ပွတ်သပ်နိုင်သည့် အစိတ်အပိုင်းမှန်သမျှ ပွတ်သပ်သုံးသပ်တော်မူ၏။ ထိုအတိုင်း သုံးကြိမ်သုံးခါပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၃၆-က)

*မှတ်ချက် *

မုအောင်းဝိဇာသ်သည် စူရဟ်အလ်ဖလင်(က်)နှင့် စူရဟ် အန်နာစ်ကို ဆီဆိုသည်။ စူရဟ်အမှတ်စဉ်(၆၅၃၆)နှင့် (၁၁၄)

အခန်း(၆) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်နေချိန် တည်ငြိမ်သာယာခြင်းနှင့် ကောင်းကင်တမန်များ ဆင်းသက်ကျရောက်ခြင်း

၁၈၁၅။ ကျွန်ုပ်သည် ညညီအချိန်တွင် စူရဟ်ဘကရဟ် ဖတ်ရွတ်နေခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏နံဘေး၌ ချည်နှောင်ထားသော မြင်းသည် ရုတ်ခြည်းပင် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ကာ မငြိမ်မသက်ဒုက္ခများလေ၏။ ကျွန်ုပ်မှ ဖတ်ရွတ်မှုရပ်တန့်လေလျှင် မြင်းသည် ငြိမ်သက်သွား၏။ တစ်ဖန်ပြန်ဖတ်လျှင် မြင်းသည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ပြန်၏။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်သည် ဖတ်ရွတ်မှုကို ရပ်တန့်ရာမြင်းသည် ငြိမ်သက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်သည်ထပ်မံဖတ်ပြန်ရာ မြင်းသည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်လျက် ဗျာများနုလေ၏။ ၎င်းနောက်ကျွန်ုပ်သည် ဖတ်ရွတ်မှုကိုရပ်တန့်လိုက်တော့၏။ ကျွန်ုပ်သား ယဟ်ယာမှာ မြင်းအနီးတွင် ရှိနေသဖြင့် သူ့အားမြင်းနင်းမည်ကို စိုးရွံ့ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကလေးကိုဝေးရာခေါ်ဆောင်စဉ် ကောင်းကင်ကိုကြည့်ရာ (တစ်စုံတစ်ရာကို) တွေ့ခဲ့ရ၏။ နောက်နေ့နံနက်ရောက်သော် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အသိပေးလျှောက် တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အို-အိတ်နဟုသျှိုင်းရ်၊ ဖတ်လော့။ အို-အိတ်နဟုသျှိုင်းရ်ဖတ်လော့’ဟု မိန့်လေရာ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏သားယဟ်ယာသည် မြင်း၏အနီးနံဘေး၌ရှိနေခဲ့ပါသည်။ သူ့အား မြင်းနင်းမည် ကိုစိုးရိမ်၍ ဦးခေါင်းမော့ကာ (ဖတ်ရွတ်ခြင်းရပ်တန့်ကာ) သူထံသွားခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည်ဦးခေါင်းမော့၍ ကောင်းကင်သို့ ကြည့်ရှုမိရာ မီးအိမ်ကဲ့သို့အရာများပါဝင်သည့် တိမ်တိုက်ကဲ့သို့ အရာကိုတွေ့လိုက်ရပါသည်။ ထိုအရာကိုမကြည့်ဖြစ်အောင် ထွက်လာခဲ့ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘၎င်းမှာ အဘယ်အရာဟူသည်ကို အသင်သိပါ၏ လော’ ဟုမေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘မသိရှိကြောင်းပါ’ဟု ဖြေကြား၏။ ထိုအခါတမန်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘ထိုရာများမှာ အသင့်ဖတ်ရွတ်သံကြောင့် ရောက်ရှိလာသော ကောင်းကင်တမန်များတည်း။ အကယ်၍များ အသင်သည် အရုဏ်တက်ချိန်တိုင်အောင် ဖတ်ရွတ်နေခဲ့မည်ဆိုပါက ၎င်းသည်ထိုနေရာမှာပင် နံနက်ခင်းတိုင်အောင်ရှိအံ့၊ ၎င်းမှာ ကွယ်ပျောက်မသွားခဲ့သည့်အတွက် လူတို့မှလည်း တွေ့မြင်ကြရပေအံ့။’

ဆင့်ပြန်သူ-အစိုင်းဒ်ဘင်န် ဟုသျှိုင်းရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၃၆-ခ)

အခန်း(၇) ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်နေလေ့ရှိသူကို အားကျစိတ်ထားပါ

၁၈၁၆။ လူနှစ်မျိုးနှစ်စားမှအပ အခြားမည်သူ့ကိုမျှ အားကျစိတ်မဖြစ်လေနှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ သင်ပေး တော်မူထားသော ကုရ်အာန်ကို နေ့ရောညညီပါ အချိန်အပိုင်းအခြားအလိုက်ဖတ်ရွတ်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်။ ထိုသူ၏ အိမ်နီးချင်းမှ ‘မည်သူမည်ဝါအား ပေးသနားခံရသည်မျိုးကို ငါလည်းချီးမြှင့်ခံရသည်မျိုးကို ငါလည်းချီးမြှင့်ခံရလို စမ်းပါဘိ၊ သို့ဖြစ်က ငါလည်းသူ့လိုပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်၏’ဟု ပြောဆိုရလေ့ရှိသူမျိုးဖြစ်၏။ (နောက်)ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးမှာ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကသူ့အား ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ပေးသနားတော်မူထား၏။ သူက ၎င်း(ဥစ္စာ)ကို မှန်ကန်၍ တရားနည်းလမ်းကျသည့်အရာ၌ သုံးစွဲနေလေ့သာရှိ၏။ ၎င်းအပေါ် အခြားသူက ‘မည်သူမည်ဝါအား ပေးသနားခံရသည်မျိုးကို ငါလည်းချီးမြှင့်ခံရလိုစမ်းပါဘိ၊ သို့ဖြစ်က ငါလည်းသူ့လိုပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်၏’ဟု ပြောဆိုရလေ့ရှိသူမျိုးဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၄၄)

အခန်း(၈) ကုရ်အာန်သင်ယူလေ့လာပြီး တစ်ပါးသူတို့အား ပြန်လည်သင်ကြားပို့ချသူသည်သာ အသင်တို့အနက် အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။

၁၈၁၇။ အသင်တို့(မုစ်လင်မ်များ)အနက် အကောင်းဆုံးပုဂ္ဂိုလ်များဟူသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို သင်ယူလေ့လာပြီး (တစ်ပါးသူတို့အား ပြန်လည်) ပို့ချသင်ကြားပေးသူများဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုဆ်မာန်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၄၅)

၁၈၁၈။ အသင်တို့(မုစ်လင်မ်များ)အနက် အဆင့်အမြင့်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များဟူသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို သင်ယူ လေ့လာပြီး (တစ်ပါးသူတို့အား ပြန်လည်)ပို့ချသင်ကြားပေးသူများဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုဆ်မာန်(ဘင်န်အဖ်ဖျန်း(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၄၆)

*မှတ်ချက် *

ကုရ်အာန်ကို သင်ဆည်းပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သူသည် အသံထွက်ဖတ်တတ်ယုံမျှမဟုတ်ကြောင်းသတိပြုပါ။

အခန်း(၉) ကုရ်အာန်ကို နှုတ်ငုံကျက်မှတ်ခြင်းနှင့် အထပ်ထပ်အခါခါ ဖတ်ရွတ်ခြင်း

၁၈၁၉။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို နှုတ်ငုံရသူ၏ ဥပမာကား ချည်နှောင်ထားသော ကုလားအုတ်များ၏ ပိုင်ရှင်နှင့် အလားညီတူ၏။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ၎င်းတို့အား(မြဲစွာ) ချည်နှောင်ထားသမျှ ၎င်းတို့ကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်မည် ဖြစ်အံ့။ အကယ်၍ ထိုသူသည်၎င်းတို့အားလွှတ်လိုက်ပါက ၎င်းတို့မှာ ထွက်ပြေးသွားပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အုမ့်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၅၀)

၁၈၂၀။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ဖတ်ရွတ်မပျက်ရှိကြစေ။ ငါ၏နဖစ်ကို ပိုင်စိုးချုပ်ကိုင်ထားသော အရှင်သခင်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ချည်ကြိုးများမှ လွတ်မြောက်သော ကုလားအုတ်များထက် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်မှာ ပို၍ လျင်မြန်စွာ ထွက်ပြေးနိုင်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူဗာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၅၂)

*မှတ်ချက် *

‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဖုဆ်ဟုဆော်မူသည်’ဟူသောအဓိပ္ပာယ်မှာ-ကုရ်အာန်ကို အစဉ်အမြဲဖတ်သောသူကြောင့် အသျှင်မြတ်က ဖုဆ်ဟုဆော်လိုက်သည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်း(၁၀) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ပီသမှန်ကန်စွာဖြေညှင်းစွာဖတ်ရမည်

၁၈၂၁။ အနတ်စ် ဘင်န်မာလစ်က်(ﷺ)အား တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းကြရာ သူက ‘ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလွန်ပင်ပီသမှန်ကန်စွာ ဖြည်းဖြည်းချင်း ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ်တော်မူလေ့ ရှိခဲ့ပါ၏’ဟု ဖြေကြားခဲ့သည်။ ၎င်းနောက်သူက ဘစ္စမစ်လ္လာဟ် ရဟ်မာနစ်ရဟ်မစ်ကို ဘစ္စမစ်လ္လာဟ်၊ အရ်ရဟ်မာန်၊ အရ်ရဟ်မစ်တို့ကို တစ်ဖြတ်စီဖြေညှင်းပီသစွာ ဖတ်ပြခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ကာသ်ဖျာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၅၆)

အခန်း(၁၁) ကုန်အာန်ကို နှစ်လိုဖွယ်အသံဖြင့် ဖတ်ရွတ်ရန်

၁၈၂၃။ w reāw nī w (𐎢𐎠𐎧)က ကျွန်ုပ်အား ‘အို-အဘူမူစာ အသင်သည် ဒါဂူးဒ်(𐎢𐎠𐎧) အနွယ်တော်တို့၏ လေမှုတ်တူရိယာ ပစ္စည်းများအနက် တစ်ခုကိုပေးသနားခြင်းခံရ၏။’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၆၈)

*မှတ်ချက် *

အဘူမူစာ၏ သာယာနာအာဇာနည်ဖတ်ကြားသံကို ဆုမူတ်တူရိယာဖြင့် တင်စားချီးမွမ်းခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၁၂) ကုန်အာန်တစ်စောင်လုံး ဖတ်ရွတ်ရန် သင့်တော်သည့် ကာလအပိုင်းအခြား

၁၈၂၄။ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည် ကျွန်ုပ်အား ဂုဏ်ကြီးရှင်မိသားစုမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် လက်ဆက်ပေးခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်၏ဇနီးထံမှ မကြာခဏဆိုသလို မေးမြန်းလေ့ရှိရာ သူမက ‘သူသည် ရှာမှရှားသော ယောက်ျားတစ်ဦးပင်၊ သူသည် ကျွန်ုပ်၏ဖခင်သို့ မည်သည့်အခါမှ မလာ (ဝါ) ထိမ်းမြားပြီးကတည်းက ကျွန်ုပ်မအနီးသို့ သူကပ်မလာခဲ့ပါ’ဟု ဖြေကြားလေ့ရှိ၏။ ဤအခြေအနေသည် ကာလအတန်ကြာလေလျှင် ကျွန်ုပ်၏ဖခင်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ဤအဖြစ်ကို လျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါ့အား လာတွေ့စေလော့’ဟု မိန့်မှာတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်မှ ကိုယ်တော်အား တွေ့ဆုံရာ ကိုယ်တော်က ‘အသင်သည် ဥပုသ်သီလကို မည်သို့စောင့်ထိန်းသနည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဖြစ်ပါသည်’ဟု ဖြေကြားရာကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်သည် ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန် တစ်စောင်လုံးကို အချိန်မည်မျှယူ၍ ဖတ်ရွတ်သနည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘တစ်ညညီလျှင် တစ်ခဏမဖြစ်ပါ၏’ဟု ဖြေဆိုခဲ့၏။ ထိုသည့်အပေါ် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဥပုသ်သီလကို တစ်လလျှင် သုံးရက်စောင့်ထိန်း၊ ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန် (၈-ဆုံး)ကို တစ်လလျှင် တစ်ကြိမ်သာဖတ်လော့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် ထို့ထက်စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်သော် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သို့ဆိုလျှင် ဥပုသ်သီလကို တစ်ပတ်လျှင်သုံးရက် စောင့်ထိန်းလော့’ဟု မိန့်ရာ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်သည် ထို့ထက်စွမ်းဆောင် နိုင်ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သို့ဆိုပါက ဥပုသ်သီလကို တစ်ရက်စောင့်ထိန်း၍ နှစ်ရက်လွှတ် လော့’ဟု မိန့်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်သည် ထို့ထက်စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သို့ဖြစ်လျှင်မူ အသင်သည် အဆင့်မြင့်ဆုံး အမျိုးအစားဖြင့် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းလေလော့။ ဒါဂူးဒ်(𐎢𐎠𐎧)မှ စောင့်ထိန်း ခဲ့သော တစ်ရက်ခြားတစ်ကြိမ် ဥပုသ်သီလမျိုးဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် အသင်သည် ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန် တစ်စောင်လုံးကို (၇)ရက်အတွင်းသာဖတ် ရွတ်လော့’ဟု မိန့်တော်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အင်အားချည့်နဲ့သော သက်ကြားအိုဖြစ်လာရာဝယ် ရုဗုလုလ္လာဟ်(𐎢𐎠𐎧)၏ ခွင့်ပြုမိန့်ကိုလက်ခံခဲ့သည်မှာ မှန်ပေစွာ စိတ်ရောက်လေ၏။ (လူအများစုမှ ဤသို့ပြန်လည်ပြောပြခဲ့ကြကုန်၏။) ဝါဒီလ္လာဟ်သည် နေ့အချိန်တွင် မိမိအိမ်သူအိမ်သားအချို့ကို ကုန်အာန်၏ (၇)ပုံ(၁)ပုံ ဖတ်ရွတ်ပြလေ့ရှိခဲ့သည်။ ညဉ့်အချိန်(ဆွလာသ်ဌ) ရွတ်ဖတ်မည့် အာယသ်/ရုဗုလုလ္လာဟ် အလွတ် ရရှိမှု မှန်မမှန်စစ်ဆေးနေခြင်းဖြစ်၏။ သို့အတွက် သူ့အဖို့ ညဉ့်ဌရွတ်ဖတ်စာအလွယ်ရန် လွယ်ကူသွားစေခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် သူသည် အားပွေးရန်လိုအပ်သောအခါ နေ့ရက်အချို့ကို ပြန်လည်စောင့်ထိန်းနိုင်ရန် အတိအကျရေတွက် မှတ်သား ထားလေ့ရှိခဲ့၏။ အကြောင်းမှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိခဲ့စဉ်အတွင်း သူပြုနေကျအရာများကို စွန့်လွှတ်ရန် မလိုလား၍ဖြစ်ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဒုလ္လာဟ်ဘင်နီအမ်ရ် ဘင်နီအလ်(အဘူမူစာ) မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၇၂)

အခန်း(၁၃) ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်အား လူထင်ကြီးအောင် ဖတ်သူသို့မဟုတ် လောကီအကျိုး တစ်စုံ တစ်ရာ ရရှိရေးအတွက် ဖတ်သူ၏ ပြစ်ဒဏ်

၁၈၂၅။ အသင်တို့အနက် လူတစ်စု(အချို့) ပေါ်ပေါက်လာလတ္တံ့။ ထိုသူတို့၏ ဆွလာသ်များသည် အထင်ကြီး (အားကျ)စရာဖြစ်အံ့။ ထိုသူတို့၏ ဆွိယာမ်(ဥပုသ်သီလများ)သည် အသင်တို့ထက် အထင်ကြီး(အားကျ)စရာဖြစ်အံ့။ ထိုသူတို့၏ ကျင့်ကြံမှုများသည် အသင်တို့ထက် အထင်ကြီးစရာဖြစ်အံ့။ သို့ရာတွင်သူတို့ဖတ်သော ကုန်အာန်သည် သူတို့၏ လည်ချောင်းအပြင်သို့ ကျော်လွန်မလာ၊ ထိုသူတို့သည် အစွလာမ်၏ဘောင်အပြင်ဘက်သို့ရောက်မည့်ပုံမှာ-သားကောင်မှ ဖြတ်ထွက်သွားသော မြားတစ်စင်းကဲ့သို့ဖြစ်အံ့။ ၎င်းအပေါ်မှ လေးပစ်သူမှ မြားခေါင်းထိပ်ကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုရာဘာမျှမတွေ့၊ ပြောင်ချောနေသော မြား၏ကိုယ်ထည် ကိုကြည့်ရာတွင်လည်း ဘာမျှမတွေ့၊ မြားမြီးတောင်ကို ကြည့်လေလျှင်လည်း

ဘာမျှမတွေ့၊ နောက်ဆုံးသော် ထိုသူသည် မြားတံ၏အောက်ဆုံးပိုင်း၌ တစ်စုံတစ်ရာကိုပင်လျှင် တွေ့များတွေ့ရပါပြီလောဟု သံသယဝင်နေတော့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ်အလ် ချဲဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၇၈)

*မှတ်ချက် *

ဆွလာသ်နှင့် ဆွယာမ်ကို လူအထင်ကြီးဆန်ကြီး အားကြီးမာန်တက်လုပ် ပြကြသည့် အပြင် ကုရ်အာန်ကို ယူဝလာနာယျာ အထင်ကြီးဆန် ဖတ်ရုံ သက်သက် ဖတ်ရွတ်နေကြလျက် ကုရ်အာန်၏ လမ်ညွန့်အပေါ် လက်ဆွေ့ လိုက်နာမှုကို သိရှိရပါသည်။

၁၈၂၆။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အား (အမြဲတစေ) ရွတ်ဖတ်ရုံသက်သက်သာမက ၎င်းအပေါ် လိုက်နာကျင့်သုံးသော မုအ်မင်န်တစ်ဦး၏ဥပမာကား အနံ့အရသာပြည့်စုံသည့် ရှောက်သီးနှင့်တူ၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်အား (အမြဲတစေ) ရွတ်ဖတ်လေ့မရှိသော်လည်း ၎င်းအပေါ်လိုက်နာကျင့်သုံးသော မုအ်မင်န်တစ်ဦး၏ ဥပမာကား အရသာ ကောင်းမွန်သော ရနံ့မဲ့သည့် စွန်ပလံ့သီးနှင့်တူ၏။ ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကို (အမြဲတစေ) ရွတ်ဖတ်နေလေ့ ရှိသောမုနာဖိက်တစ်ဦး၏ ဥပမာကား အနံ့ကောင်းမွန်သော်လည်း အရသာခါးသက်လှသည့် ဟင်းခတ်အရွက်တစ်မျိုး နှင့်တူ၏။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို မဖတ်ရွတ်သော မုနာဖိက်မှာကား အနံ့လည်းဆိုး၊ အရသာလည်း ခါးသီးလှသည့် အခွံမာသီးတစ်မျိုးနှင့် တူလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူရှာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၇၉)

*မှတ်ချက် *

အနံ့ဆို ပြီးအရသာခါးသော ယင်းအခွံ မာသီးကို အချို့က ‘ဂျဲကောသီး’ဟု ပြန်ဆို ကြ၏။

၁၈၂၇။ အသင်တို့သည် ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကို အသင်တို့နှလုံးသားမှ (၎င်း၏ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်ရသအား) လက်ခံနေသမျှ ဖတ်ရွတ်(လေ့လာ)မှုကို ရပ်တန့်လိုက်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဌန်ဒတ် ဘင်န်အတ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၆၅၈၀)

*မှတ်ချက် *

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား အဓိပ္ပာယ်ရသနှင့် ဖတ်ရွတ်လေ့လာနေသူများအဖို့ ယှဉ်သွား၏ အဆွေးအနွေးပြင်းထန်စွာ အားပေး ဆိုလို ရင်းအပေါ် အကောက်မှားရလအောင် အခိုက်အတန့်မျှ ဖတ်ရွတ်လေ့လာမှု ကို ရပ်တန့်လိုက်ရန်ဖြစ်၏။

အထက်ပါ ဟဒီးဆ်ဆော်များအရ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိရှိနားလည်အောင် မှစ်စလင်မံတို ဝမ်ကြောင်းရမည် ဖြစ်ရင်းလင်းစွာ သိရှိနိုင်၏။

(၆၀) ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ထိမ်းမြားလိုမှုကို စိတ်ဝင်စားစေခြင်း/ ဗျာဒိတ်တော်(၄:၃)

၁၈၂၈။ လူသုံးဦးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် တမန်တော်ကြင်ရာတော်များ၏ အိမ်များသို့သွားရောက်၍ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ မည်သို့ ၁,၀၀၀ ပြုသည်ကို မေးမြန်းစုံစမ်းကြလေ၏။ ၎င်းတို့မှ ယင်းအကြောင်းကိုသိရလေသည်တွင် မိမိတို့၏ အိဘာဒသ်များ ချို့ယွင်းအားနည်းသည်ဟု အထင်ရောက်ကာ ‘ကျွန်ုပ်တို့နှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မည်သို့ တူနိုင်မည်နည်း’ ကိုယ်တော်၏အတိတ်နှင့် အနာဂါတ်ပြစ်မှုများမှာ ခွင့်လွှတ်ခံထားရ၏။ (ခွင့်လွှတ်ခံထားရသည့်တိုင် ဤမျှအထိ အိဘာဒသ်ပြုတော်မူ၏။)ဟု ဆိုကြကုန်လေ၏။ ၎င်းနောက် ၎င်းတို့အနက်တစ်ဦးက ‘ကျွန်ုပ်သည် ရာသက်ပန် ညဉ့်လုံးပေါက်ဆွလာသ် ဝတ်ပြုပါတော့အံ့’ဟု ပြော၏။ နောက်တစ်ဦးက ‘ကျွန်ုပ်သည် တစ်နှစ်ပတ်လုံး မချိုးမဖောက် ရက်ဆက်ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းပါတော့အံ့’ဟု ပြော၏။ ထိုအခါတတိယတစ်ဦးက ‘ကျွန်ုပ်သည် အမျိုးသမီးများကို ဝေးစွာရှောင်၍ရာသက်ပန် အိမ်ထောင်မပြုဘဲနေတော့အံ့’ဟု ပြောကြားလေသည်။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ၎င်းတို့ထံ ကြွရောက်လာတော်မူပြီး ‘ထိုထိုသောစကားများဆိုခဲ့ကြသူများသည် အသင်တို့လော’ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါသည် အသင်တို့ထက်ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားလွှဲအပ်နာခံသူ၊ ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားသူဖြစ်၏။ သို့သော်ငါသည် ဥပုသ်သီလကို စောင့်ထိန်းသည်လည်းရှိပြီး မစောင့်ထိန်းဘဲနေသည့်အခါလည်းရှိ၏။ ငါသည်ဆွလာသ် လည်း ဝတ်ပြုသလို အိပ်စက်ခြင်းလည်းရှိ၏။ ၎င်းအပြင် ငါသည် အမျိုးသမီးများကိုလည်း ထိမ်းမြားလက်ထပ်တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ငါကိုယ်တော်မြတ်၏မလေ့တော်နောက် မလိုက်သူသည်ငါ၏အနက်မှ (ငါ၏နောက်လိုက်များအနက်မှ) မဟုတ်ပြီ’ဟူ၍ အမိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စံဘင်နီမာလ်စ်ကံ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁)

အခန်း(၂) အိမ်ထောင်မပြုခြင်းနှင့် သင်းကွပ်ငြေးသင်းခြင်းမှာ မနှစ်သက်ဖွယ်

၁၈၂၉။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အုဆ်မာန်းဘင်နီမဇ်အူးမ်(ﷺ)အား အိမ်ထောင်မပြုဘဲနေနေခြင်းကို ခွင့်ပြု တော်မမူခဲ့ချေ။ အကယ်၍များ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သူ့အားခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို သင်းကွပ် ငှားသင်းလိုက်ကြမည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-စအဒ် ဘင်နီအဘီ ဝက္က့ဆွံ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၁)

၁၈၃၀။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ငယ်ရွနုပျိုသူတစ်ဦးဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် တရားမဝင်ကာမမှု (ဇီနာ) ကျူးလွန်မိမည်ကို စိုးရိမ်ပါ၏။ ထို့ပြင် အမျိုးသမီးများနှင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာဆောင်ရန်လည်း မတတ်စွမ်းနိုင်ပါ’ ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဆိတ်ဆိတ်သာနေတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှနောက်တစ်ကြိမ်မေးသော်လည်း ကိုယ်တော်သည် နှုတ်ဆိတ်လျက်သာရှိတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်လည်းဆက်၍ မေးရာ (စတုတ္ထကြိမ်မြောက်တွင်)တမန်တော် မြတ်(ﷺ)မှ ‘အို- အဘူဟုရိုင်ရဟ်၊ အသင်ထိပ်တိုက်တိုးလိုသည့် အကြောင်းအရာကိုရေးပြီးနောက် ကလောင်တံမှာ မင်ကုန်သွားခဲ့လေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်သည် ငှားသင်းခြင်းပြုလိုကပြ၊ မပြုလိုကနေလော့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူလိုက် ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၃-၁)

*မှတ်ချက် *

ဆိုလိုသည်မှာ ‘ကံကြမ္မာသည် သတ်မှတ်ထားသည့် အတိုင်း ဖြစ်လာရအံ့ ။ ငှားသင်းခြင်းဖြင့် ကံကြမ္မာကို အခြေခံလဲသ ယင်းသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လည်းမည်သည့် အကျိုးထူး’။

အခန်း(၃) အပျိုစင်တို့အား ထိမ်းမြားခြင်း

၁၈၃၁။ ကျွန်မက ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ဆိုကြပါစို့။ ကိုယ်တော်သည် တောင်ကြားလွင်ပြင်တစ်ခုသို့ ဆင်းသက်ရာ ၎င်း၌ (တစ်စုံတစ်ရာသော ဝေနေယျက) စားသောက်ဖူးသည့် သစ်ပင်တစ်ပင်ရှိ၏။ ၎င်းနောက်ဝယ် မည်သည်ကမျှ မစားသောက်ဖူးသေးသော သစ်ပင်များကိုလည်း တွေ့ရပါလျှင် ကိုယ်တော့်ကုလားအုတ်အား မည်သည့်အပင်ထံ စားကျက်လွှတ်ကျောင်းပါမည်နည်း’ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘မည်သည်ကမျှ မစားသောက်ဖူး

သေးသောအပင်'ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

*မှတ်ချက် *

ထပ်မံဆင့် ပြန်သူကပြောသည်မှာအာအိရှဟ်သည် ရှာလုလ္လာဟ်(ဆွ)မှ ထိမ်းမြားလက်ဆက်ထားရှိခဲ့သည့်အချိန်အထိ အပျိုစင်ဖြစ်ကြောင်းဆို လိုခြင်းဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၁၇၁၄)

အခန်း(၄) သက်ကြီးအမျိုးသားနှင့် သက်ငယ်အမျိုးသမီးတို့၏ ထိမ်းမြားမှု

၁၈၃၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အာအိရှဟ်(رضي الله عنه)အား ထိမ်းမြားနိုင်ရန် အဘူဘကရ်(رضي الله عنه)ထံ ကမ်းလှမ်းတော် မူခဲ့၏။ အဘူဘကရ်က 'ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်၏ ညီနောက်ဖြစ်နေပါ၏'ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က 'အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ သာသနာတော်နှင့် ကျမ်းဂန်တော်အတွင်း အသင်သည် ငါ၏ညီနောင် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သူမသည် ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်အတွက် တရားဝင်(ဟလလ်)ဖြစ်တော်မူ၏'ဟု မိန့်ကြားခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၈)

အခန်း(၅) (ထိမ်းမြားသူနှစ်ဦးလုံးသည်) သာသနာတစ်ခုတည်းဖြစ်ရမည်

အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၂၅:၅၄)

၁၈၃၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဘဒရ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့သော အဘူဟုဇိုင်ဖဟ် ဘင်န် အုသ်ဘဟ် ဘင်န် ရဘီးအဟ်ဘင်န် အဘ်ဒီရှမ်စ် (رضي الله عنه)သည် စာလင်မ်(ရသွီ)ကို သားအဖြစ်မွေးစားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် မိမိ၏တူမ ဖြစ်သော ဟင်းဒ် ဘင်န်သီ အလ်ဝကီးဒ် ဘင်န် အုသ်ဘဟ် ဘင်န် ရဘီးအဟ်နှင့် ထိမ်းမြားလက်ဆက်ပေးခဲ့၏။ စာလင်မ်သည် အန်ဆွာရီအမျိုးသမီး၏ကျွန်စေဖြစ်ခဲ့ပြီး သူမကသူ့အားသူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဇိုင်းဒ်(رضي الله عنه)အား မွေးစားသားပြုတော်မူသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ အသိနိမ့်ခေတ်ကာလအတွင်းရှိ အစဉ်အလာတစ်ရပ်မှာ အကယ်၍ သူတစ်ထူးက သူငယ်တစ်ဦးကို သားအဖြစ်မွေးစားပါက လူတို့သည် သူငယ်အား မွေးစားဖခင် (မည်သူမည်ဝါ) ၏သားဟု ခေါ်ဆိုကြပြီး သူငယ်မှာ မွေးစားဖခင်၏ အမွေခံထိုက်သူဖြစ်သွား၏။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၃:၅)ကျရောက်လာသောအခါ မွေးစားသားတို့သည် မိမိတို့၏ ဖခင်အရင်းအမည်ကို အသုံးပြုခေါ်ဝေါ် စေခြင်းခံရလေသည်။ မိမိ၏ဖခင် မည်သူမည်ဝါမှန်းမသိရှိသော် ၎င်းကို 'မောင်လာ'နှင့် သာသနာညီနောင်ဟု သတ်မှတ်စေလေသည်။ နောင်သော် အဘူဟုဇိုင်ဖဟ် ဘင်န် အုသ်ဘဟ်၏ဇနီးဖြစ်သူ စဟ်လဟ် ဘင်န်သီ စဟ်တိုင်းလ် ဘင်န် အမ်ရ် အလ် ကုရိုင်းရှီ (رضي الله عنه)သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံလာရောက်၍ 'ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မတို့သည် စာလင်မ်ကို ကျွန်မတို့၏သားအဖြစ် မှတ်ယူခဲ့ကြပါသည်။ ယခုသော် ကိုယ်တော်မှ သိတော်မူသည့်အတိုင်း အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကျရောက်လာချေပြီ'ဟု လျှောက်တင်ခဲ့လေ၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက) မွေးစားသားဆိုင်ရာ ဟဒီးဆ်တော်ကို ဆက်လက်ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၅)

၁၈၃၄။ ရုစုလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)သည် သွီဘာအဟ် ဘင်န်သီ အဇ်ဇုဘိုင်းရ်(رضي الله عنه)ထံသို့ကြွရောက်လာပြီး 'အသင်မသည် ဟဂျ်ဝတ်ဖြည့်ဆည်းရန် ဆန္ဒရှိပါသလော'ဟု မေးတော်မူ၏။ သူမက 'အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်မ နေထိုင်မကောင်းပါ'ဟု ဖြေကြားလေ၏။ ကိုယ်တော်က 'ဟဂျ်ပြုရန် ရည်စူးလေလော့။ ၎င်းနောက် အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်မအား ရပ်တန့်လိုက်စေတော်မူသောနေရာဝယ် ကျွန်မသည် အိဟ်ရာမ်ကို ချွတ်ပါမည်ဟု ဆိုလျက် တစ်စုံတစ်ရာကိုတောင်းခံလော့'ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အလ်မိက်ဒါဒ် ဘင်န်အလ်အတ်စ်ဝ်ဒ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၆)

*မှတ်ချက် *

'အသျှင်မြတ်မှ ရပ်တန့်စေတော်မူသည်'၏ ဆိုလိုရာမှာဓမ္မတာအတိုင်း ကျဆက်ဆံသွားနိုင် သည့်အထိအကြံပြုပါသည်။

၁၈၅၃။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်အားဖြင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားကြလေ့ရှိ၏။ သူမ၏ကြွယ်ဝမှု၊ သူမ မိသားစု၏ အခြေအနေ၊ သူမ၏ ရူပါရုံ၊ သူမ၏ သာသနာ(ဒီးနီ)ဖြစ်ကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်သည် သာသနာကိုင်းရှိုင်းသည့် အမျိုးသမီးကို ပိုင်ဆိုင်နိုင်ရန်သာ ကြိုးစားလော့။ သို့မဟုတ်ပါလျှင် အသင်သည် ရှုံးနိမ့်သူဖြစ်လေအံ့။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၇)

၁၈၅၆။ လူချမ်းသာတစ်ဦးသည် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ အနီးမှ ဖြတ်သန်းသွားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဤသူနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့ဘာပြောကြမည်နည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ဆွေသဟာတော်တို့က ‘အကယ်၍ ထိုသူသည် အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ကမ်းလှမ်းလျှင် ထိုသူသည် ထိုသူမအား လက်ဆက်ခွင့် ကိုရပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ထိုသူမှ (တစ်ဦးဦးကိုယ်စား)ကြားဝင်အသနားခံလျှင် သူ၏အသနားခံမှုကိုလက်ခံကြပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ထိုသူမှ စကားပြော လျှင် ထိုသူစကားကို(လူတို့မှ) နားထောင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဆိတ်ဆိတ်သာနေတော်မူခဲ့၏။ တဖန်နွမ်းပါးသော မုစ်လင်မ်တစ်ဦးသည် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ အနီးမှ ဖြတ်သွားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဤသူနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသင်တို့ဘာပြောကြမည်နည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ၎င်းတို့က ‘အကယ်၍ ထိုသူသည် အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ကမ်းလှမ်းလျှင် လက်ခံသူရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။ အကယ်၍ သူသည် (တစ်ဦးဦးကိုယ် စား) ကြားဝင်အသနားခံလျှင် သူ၏အသနားခံမှုကိုလည်း လက်ခံကြလိမ့်မည်မဟုတ်ပါချေ’ဟု လျှောက်တင်ကြကုန်၏။ ဤတွင် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘ဤနွမ်းပါးသူသည် ပထမလူစားမျိုး ကမ္ဘာအပြည့်ရှိနေသည်ထက် ပိုမိုကောင်းမြတ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်ဝ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၈)

အခန်း(၆) အမျိုးသမီး၏ မကောင်းနိမိတ်ကိုရှောင်လွှဲပါ
အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၆၄:၁၄)

၁၈၅၇။ ငါ၏နောက်ဝယ် ငါကိုယ်တော်သည် အမျိုးသမီးများထက် အမျိုးသားများကိုပိုမိုထိခိုက်နစ်နာစေသော မည်သည့် ဖိသိန်ဟ်မျှ ချန်ရစ်မထားပြီ။
ဆင့်ပြန်သူ-အုစာမဟ် ဘင်နီ ဇိုဌီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၃၃)

*မှတ်ချက် *
အမျိုးသမီးများ၏ မကောင်းသည့် နိမိတ်သည် သူမ၏စာရိတ္တဆို ။ အိမ်၏မကောင်းနိမိတ်သည် သူမ၏အိမ်နှင့်ဆိုင်ကြသည်။ မြင်း(အစီးအနင်း)၏ မကောင်းနိမိတ်သည် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ် နှစ်မြို့တော်မူသောနေရာ၌ ထိရောက်စွာစီးကြောင်း မကောင်းနိမိတ်/နိမိတ်ဆို ကို မြန်မာလို ‘အမင်္ဂလာ’ဟု ဆိုလျှင်အောင် ဆို ရကောင်း၏။

အခန်း(၇) အာယသ်တော်(၄:၂၃)။ နို့စို့ဖက်မောင်နှမများသည် သွေး၏ ဆက်နွယ်မှုကြောင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားမှုမပြုရ

၁၈၅၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ကိုယ်တော်သည် ဟမ်ဇဟ်(ﷺ)၏ သမီးကိုလက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း မပြုပါသ လော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူမသည်ငါ၏ နို့စို့ဖက်ညီအစ်ကို၏သမီး(တူမ) ဖြစ်နေ၏။’ ဟု မိန့်တော်မူခဲ့သည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၃၇)

*မှတ်ချက် *
နို့စို့ဖက်ညီအစ်ကို မောင်နှမဟူသည် သားချင်းမဆက်စပ်သည့် တိုင် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏နို့ အံ့ချဲ့စိုက်သူများဆို၏။ အစ္စလာမ့် တရားဆက်၌ ၎င်းတို့ကို ညီအစ်ကို မောင်နှမအရင်းအချင်းအဖြစ် သဘောထားသည်။

၁၈၅၉။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ဆွ)သည် ကျွန်မနှင့် အတူရှိနေခဲ့စဉ် ဟမ်ဆွဟ် (ﷺ)၏ အိမ်သို့ ဝင်ခွင့်တောင်းနေသူတစ်ဦး ၏အသံကို ကျွန်မကြားလိုက်ရ၏။ ကျွန်မက ‘ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ်၊ ဤသူသည် ကိုယ်တော့်အိမ်တော်သို့ ဝင်ခွင့်

တောင်းခံနေပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဟစ်ဆွတ်၏(နို့စို့ဖက်တော်စပ်ဆက်နွယ်မှု) ဦးလေးဖြစ်သူ အမည်ကို ဖော်ပြ၍ ‘၎င်းသူသည် ထိုထိုသောသူဖြစ်သည်ဟု ငါမှထင်မြင်၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်မကလည်း ကျွန်မ၏(နို့စို့ဖက်တော်စပ်ဆက်နွယ်မှု) ဦးလေးတစ်ဦး၏ အမည်ကိုဖော်ပြပြီး ‘အကယ်၍ ထိုသူသည် ရှင်သန်နေသေး ပါက ကျွန်မထံဝင်လာ၍ရပါသလော’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ရပေ၏။ အကြောင်းမှာ သားချင်း ဆက်စပ်မှုဆိုင်ရာ၌ ဟရာမ်ဟု သတ်မှတ်ထားသမျှသည် နို့စို့ဖက်တော်စပ်ဆက်နွယ်မှု၌လည်း အကျုံးဝင်ပေ၏’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိုရှ်ဖ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၆)

၁၈၄၀။ ကျွန်မက ‘ယာ-ရစ္စလုလ္လာဟ်၊ အဘူစုဖ်ယာန်၏သမီးနှင့် ကျွန်မ၏ ညီမဖြစ်သူကို လက်ဆက်ထိမ်းမြား တော်မူပါလော့’ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင်မ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်စေချင်ပါသလော’ဟု မေးတော် မူ၏။ ကျွန်မက ‘မှန်လှပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူယခုသော် ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်၏ တစ်ဦးတည်းသော ကြင်ရာတော် မဟုတ်တော့သည့်အပြင် ကျွန်မ၏ညီမကိုလည်း ကျွန်မနှင့်အတူ ကောင်းခြင်းမျှဝေခံစားမှုရစေလို၍ ဖြစ်ပါသည်’ဟု ဖြေကြားရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ‘၎င်းသည် ငါ့အတွက် ဟလာလ်မဟုတ်’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ တစ်ဖန် ကျွန်မက ‘ကိုယ်တော်သည် အဘူစလမဟ်၏ သမီးအား ထိမ်းမြားလိုသည်ဟု ကျွန်မတို့ကြားသိရပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မှ ‘အဗ္ဗူစလမဟ်၏ သမီးလော’ဟု မေးသဖြင့် ကျွန်မက ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဖြေဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အကယ်၍ သူမသည် ငါ၏မယားပါသမီး မဟုတ်ခဲ့လျှင်လည်း သူမသည်ငါနှင့်ထိမ်းမြားရန် ဟရာမ် ဖြစ်၏။ အကြောင်း မှ သူမသည်ငါ၏နို့စို့ဖက်ဆက်နွယ်မှုမှ တော်စပ်သောတူမဖြစ်၏။ ငါနှင့်အဘူစလမဟ်တို့သည် ဆုဝိုင်းဘဟ်၏ နို့ချိုတိုက်ကျွေးမှုခံခဲ့ရပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာအသင်မသည် အသင်မ၏ သမီးများဖြစ်စေ၊ အသင်မ၏ ညီမများဖြစ်စေ (လက်ဆက်ထိမ်းမြားရေးအလို့ငှာ) ငါ့အားဆက်သခြင်းမပြုအပ်ပါလေ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မဟာဘီးဘဟ် ဘင့်နံသီအဘူစုဖ်ယာန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၈)

အခန်း(၈) အာယသ်တော်(၂:၂၃၃)အပေါ် နှစ်နှစ်ကျော်သော ကလေးအားနို့ဆက်မတိုက်ရ ဟူသောပြောကြားချက်(နှင့်) နို့စို့ဖက် ဆက်နွယ်မှုအကြား ထိမ်းမြားခြင်း ဟရာမ် ဖြစ်သော အတိုင်းအတာ

၁၈၄၁။ ကျွန်မသည် အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် အတူထိုင်နေစဉ် ကျွန်မထံတမန်တော်မြတ်(ﷺ) ဝင်ရောက်လာတော် မူခဲ့၏။ ယင်းအရေးအရာကိုမနှစ်သက်၍ ကိုယ်တော်မျက်နှာတော်၌ ဒေါသ၏အရိပ်အယောင်သန်းနေခြင်းကို ကျွန်မရိပ်စားမိ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မက ‘ဤသည်မှာ ကျွန်မ၏ (နို့စို့ဖက်)အစ်ကိုဖြစ်ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူသည် အသင်၏ နို့စို့ဖက်အစ်ကိုဖြစ်ကြောင်း သေချာပါစေလော့။ အကြောင်းသော် နို့စို့ဖက် ဆက်နွယ်မှုသည် ကလေးငယ်၏အစာအဟာရမှာ နို့တစ်မျိုးတည်းသာ ဖြစ်နေချိန်အတွက်သာ အခြေခံ (သတ်မှတ်)ထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိုရှ်ဖ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၉)

*မှတ်ချက် *

နို့စို့ဖက်ညီနောင်ဆက်နွယ်ဆက်စပ်မှုဟု ဆို ရှဉ့်ကလေးငယ်သည်(၂)နှစ်အောက် ဖြစ်ရမည်။ကလေးငယ်တို့ မိခင်အားဖြင့် နို့တိုက်ကျွေးရမည်။

၁၈၄၂။ ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိဇနီး၏တူမကို ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်းမှတားမြစ်ပိတ်ပင်တော်မူခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျုတီရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၄)

*မှတ်ချက် *

ဇနီးဖြစ်သူ၏ အစ်ကို၊ ဇာန်၊ ဇာန်၊ အစ်မ၊ နှမတို့၏ သမီးရင်းများကို ဆို လို သည်။

သို့ဖြစ်ရာအမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် မိမိ၏မိခင်၊ ဖခင်ဟု ညီမျှနှင့် ထိမ်းမြားတာသူ ခွင့်ထားအောင်ခံရ၏။(အနှစ်ချုပ်ကျမ်း၊ စာမျက်နှာ- ၈၉၂၊ ဟဒီးဆ်ဆက် အမှတ်စဉ်-၁၈၄၂ အတွင်း၌ ကွင်းစကွင်းပိတ် ဖြင့် ဖော်ပြထားသည့် စာအုပ်အမှတ်စဉ်)

အခန်း(၉)   အရှ်ယိုယာရ် အကြောင်း

၁၈၄၇။   &pl k hñ f (ꣳ)မှ အရှ်ယိုယာရ်ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၇)

*မှတ်ချက် *

ယိုယာရ်=ယထမလူသည် မိမိ၏သမီးကို ဒုတိယလူအားလက်ဆက်သခဲ့ ၏။နောင်သော် ဒုတိယလူမှ မိမိ၏သမီးကို ယထမလူနှင့် မပါဘဲ)ထိမ်းမြားဆဲသောအမှုကိစ္စ။(မဟရ်မပါဘဲ နှစ်ဖက်သမီးယှယ်ထိမ်းမြားရယူခြင်း)

အခန်း(၁၀)   တမန်တော်မြတ်(ꣳ)မှ နကဟ်အလ်မုသ်အဟ်ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ထား၏။

၁၈၄၄။   ကျွန်ုပ်တို့သည် တပ်မတော်အတွင်းရှိနေခဲ့ကြစဉ်က ရုစုလုလ္လာဟ်(ꣳ)သည်ကျွန်ုပ်တို့ထံကြွရောက်လာပြီး ‘အသင်တို့အား အလ်မုသ်အဟ် (ထိမ်းမြားမှု)အတွက် ခွင့်ပြုလိုက်ပေပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ(ပြုလိုက်) ပြုကြကုန်’ဟု အမိန့်ရှိ တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ် ဘင်န်အဘ်ဒုလ္လာဟ်နှင့် စလမဟ်   မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၂)

ဘင်န်အလ်အတ်က်ဝှ်ခ်(

*မှတ်ချက် *

နိကဟ်အလ်မုသ်အဟ် ဟူသည် သတ်မှတ်ကာလတစ်ရပ်အတွက် ယာယီထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်းဖြစ်၏။ဤနိကဟ်အမျိုးအစား အစွဲလားမဲ့ ဆက်ဦးပိုင်၌ အရေးယူလို အပ်ချက်အတွက်သာခွင့် ပြုခဲ့ ၏။သို့ရာတွင် နောက်ဆုံး ဘဝသတ်မှတ်ချက်ဖြင့်(ရာသက်ပန် ပိတ်ပင်တားမြစ်ဆော်မူခဲ့ ၏။

အခန်း(၁၁)   အမျိုးသမီးမှ အမျိုးသားကောင်းကို (ထိမ်းမြားလက်ဆက်ရေးအတွက်) ကမ်းလှမ်းနိုင်သည် (သို့မဟုတ်) အမျိုးသမီးကို အမျိုးသားကောင်းနှင့် လက်ဆက်ပေးနိုင်သည်။

၁၈၄၅။   အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည်(မိမိအားထိမ်းမြားတော်မူရန်) မိမိကိုယ်ကိုရုစုလုလ္လာဟ်(ꣳ)ထံ ဆက်သခဲ့၏။ ထိုအခါ လူတစ်ဦးက ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ (အကယ်၍ ကိုယ်တော်မှ အလိုမရှိပါလျှင်) ထိုသူမကို ကျွန်ုပ်အား ထိမ်းမြားပေးပါလော့’ဟု ပန်ကြားလျှောက်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ꣳ)က ‘အသင့်ထံ (ပိုင်ဆိုင်မှုဘာရှိသနည်း)’ဟု မေးတော်မူရာ ထိုသူက ‘ဘာမျှမရှိပါ’ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သံလက်စွပ်တစ်ကွင်းပင် ဖြစ်စေရအောင် သွားရှာလေလော့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူထွက်သွားပြီးပြန်ရောက်လာသော် ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏ ဘာမျှမရရှိလာခဲ့ပါ။ သံလက်စွပ်တစ်ကွင်းပင်ရှာမရခဲ့ပါ။ သို့သော်ဤသည်မှာ ကျွန်၏ခါးဝတ်ပုဆိုးဖြစ်ပါ၏။ သူမအား တစ်ဝက်တစ်ခြမ်းပေးပါမည်’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုသူထံ၌ ဝတ်စရာအပေါ်ပိုင်းအထည်(အင်္ကျီ)မရှိခဲ့ချေ။ တမန်တော်မြတ်(ꣳ)က ‘အသင့်ခါးဝတ်ပုဆိုးဖြင့် ထိုသူမဘာလုပ်ရမည်နည်း။ အကယ်၍ ၎င်းကိုအသင်ဝတ်ဆင်က သူမကိုယ်ပေါ် ဘာမျှမရှိ။ အကယ်၍ ၎င်းကိုသူမ,ဝတ်ဆင်က အသင့်ကိုယ်ပေါ်ဘာမျှမရှိဖြစ်ချေမည်’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သို့ဖြင့် ထိုသူသည် အချိန်အတန်ကြာထိုင်နေခဲ့ပြီးနောက် (ထွက်သွားရန်)ထရပ်လိုက်လေ၏။ ထိုသူထွက်ခွာသည်ကို တမန်တော်မြတ်(ꣳ)မှ တွေ့တော်မူလျှင် ၎င်းအား ပြန်လာရန်ခေါ်ယူတော်မူ(သို့မဟုတ်) ထိုသူအားဆင့်ခေါ်လိုက်တော် မူပြီး ‘အသင်သည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်မည်မျှကို သိနားလည်သနည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ထိုသူက စုရဟ်၏အမည်များ ကို ဖော်ပြလျက် ‘ကျွန်ုပ်သည် ထိုစုရဟ်တို့ကို သိနားလည်ပါ၏။ (ကျွန်ုပ်နှင့်အတူရှိ၏)’ဟူ၍ ပြောကြားလျှောက်တင်လေ သည်။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ꣳ)က ‘ငါသည်သူမကို အသင့်အားလက်ဆက်ပေးတော်မူလိုက်ပြီ။ အသင့်ထံ ကုရ်အာန်သိနားလည်မှု (အချို့)ရှိနေ၍ဖြစ်သည်’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ်ဘင်န်ဝှ်ခ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၄)

အခန်း(၁၂)   ထိမ်းမြားလက်ထပ်မည့် အမျိုးသမီးကိုကြည့်ရှုအကဲခတ်ခြင်းပိုင်၏။

၁၈၄၆။   အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ꣳ)ထံ အခစားဝင်၍ ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော် အား မိမိကိုယ်ကိုဆက်သရန် ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူမအား

မော့ကြည့်တော်မူ၏။ သူမအား အတန်အကြာစေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့်ရှုအကဲခတ်ပြီးနောက် ဦးခေါင်းတော်ငုံလိုက်တော်မူ၏။ (ကျန်ရှိ ဟဒီးဆ်မှာ အမှတ်စဉ်-၁၈၄၅အတိုင်းဖြစ်၏။ အဆုံးတွင် ဤသို့ဖော်ပြ၏။) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘အသင်သည် ကုရ်အာန်ကို (ကောင်းစွာအလွတ်) ဖတ်ကြားနိုင်သလော’ဟု မေးတော်မူရာ ထိုသူက ‘မှန်လှပါ’ဟု လျှောက်တင်၏။ ထိုအခါက တမန်တော်မြတ်(ဆွ)က ‘သွားကြကုန်။ ငါသည် သူမကိုအသင်နှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခွင့် ပြုတော်မူပြီ။ အသင်သည် ကုရ်အာန်အား သိနားလည်မှုရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ်ဘင်န် စ်ဒါဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၈)

*မှတ်ချက် *

ထိုသူ၏ ကုရ်အာန်သိတတ်နားလည်မှုကို ထိုသူမအတွက် မဟာရ်အဖြစ်သတ်မှတ်ထားမှုခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၁၃) အမျိုးသမီး၏ ဝလီ ခွင့်ပြုမှသာ နိကဟ်တရားဝင်သည်ဟူသော အဆိုမှန်သလော

၁၈၄၇။ ကျွန်ုပ်သည် ညီမဖြစ်သူအား လူတစ်ဦးနှင့်လက်ဆက်စေခဲ့၏။ ထိုသူသည် သူမအား ကွာရှင်းခဲ့၏။ သူမ၏ အစ်ဒဟ် နေ့ရက်များ လွန်မြောက်သော် ထိုသူသည် တစ်ဖန်လာရောက်ကာ သူမအားပြန်လည်ကမ်းလှမ်း၏။ ထိုအခါကျွန်ုပ်က သူမအား ‘ကျွန်ုပ်သည်သူမကိုအသင်နှင့် လက်ဆက်စေခဲ့၏။ သူမကို အသင့်ကုတင်(ဇနီး)ဖြစ်စေခဲ့၏။ သူမအားဖြင့် အသင့်ကို လေးစားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အသင်သည် သူမအားကွာရှင်းခဲ့၏။ ယခုသော် အသင်သည် သူမအား လာရောက်ကမ်းလှမ်းပြန်၏။ မဖြစ်ပါ။ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ သူမသည် အသင့်ထံ မည်သည့်အခါမျှပြန်သွားမည် မဟုတ်’ဟု ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုသူသည် လူဆိုးလူသွမ်းတစ်ဦးမဟုတ်၊ သူ့ဇနီးလည်း သူ့နောက်ပြန်လိုက်ချင်နေခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ‘ထိမ်းမြားခြင်းအပေါ် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်တားမြစ်ခြင်း မပြုကြကုန်လင့်’(၂:၂၃၂)ဟူသော အာယသ်တော်ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ၎င်း(ခွင့်ပြုရန်)ကို ကျွန်ုပ်ယခုပင် ဆောင်ရွက်ပါတော့မည်’ဟု ဆိုကာ ထိုသူအား ညီမဖြစ်သူနှင့်ပြန်လည်၍ ရွှေ့လက်တွဲ စေခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-မအ်ကိလ် ဘင်န်ယ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၀)

*မှတ်ချက် *

ဝလီဟူသည် ထိမ်းမြားခံရမည် အမျိုးသမီး၏ ဖခင်၊အစ်ကို၊ဆွမျိုးသားချင်းစသည်များ။

အခန်း(၁၄) အပျိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ရှင်မဖြစ်စေ သူမ၏ ကျေနပ်သဘောတူညီမှုမပါဘဲ ဖခင်ဖြစ်သူ သို့မဟုတ် ဝလီမှ ထိမ်းမြားပေးခွင့်မရှိခြင်း

၁၈၄၈။ ‘အိမ်ရှင်မတစ်ဦးအား သူမနှင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုပြုပြီးခြင်းမရှိဘဲလျက် ထိမ်းမြားရေးအတွက် မပေးလိုက်ရ။ ထို့အတူ အပျိုစင်တစ်ဦးကိုလည်း သူမ၏ခွင့်ပြုချက်မရယူသေးဘဲလျက် ထိမ်းမြားရေးအတွက်မပေးလိုက်ရ’ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူရာ လူတို့က ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ သူမ၏ခွင့်ပြုချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့ သိနိုင်ပါသနည်း မေးလျှောက်ကြသော် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူမ၏ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း/ နှုတ်ပိတ်နေခြင်း’ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဗ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၇)

၁၈၄၉။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ အပျိုစင်ဟူသည် အရှက်ကြီးပါသည်’ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)က ‘သူ၏ ကျေနပ်ခွင့်ပြုမှုသည် သူမ၏ နှုတ်ပိတ်တိတ်ဆိတ်နေမှုဖြစ်၏’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၈)

အခန်း(၁၅) သမီးဖြစ်သူမှ မလိုလားပါဘဲလျက် ဖခင်ဖြစ်သူမှ အဓမ္မစီစဉ်လျှင် ယင်းထိမ်းမြားမှုသည် တရားမဝင်

၁၈၅၀။ အိမ်ရှင်မဖြစ်သော ကျွန်ုပ်ကို ဖခင်ဖြစ်သူမှ(အဓမ္မ) အိမ်ထောင်ချပေးခဲ့ရာ ၎င်းထိမ်းမြားမှုအား ကျွန်ုပ် မနှစ်ခြိုက်ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသွားရောက် (လျှောက်ထား)သည်တွင် ထိမ်းမြားမှုမှာ တရား မဝင်ကြောင်း

ကြေညာတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ခန့်စာအံ ဘင့်နံသိ ခိဇမ်အလ် အန်ဆွာရီယဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၆၉)

*မှတ်ချက် *

အိမ်ရှင်မဟူသည် အိမ်အလုပ်ကို ဦးစီးရသူ၊ ရင့်ကျက်သူ၊ တစ်ခုလပ်၊ မုဆိုးမ စသည်ဖြင့် ဖြစ်နိုင်၏။

အခန်း(၁၆) မိမိညီနောင်မုစ်လင်မ်တစ်ဦးမှ ကြောင်းလမ်းထားသော အမျိုးသမီးကို မကမ်းလှမ်းရ ပထမလူ၏ ထိမ်းမြားမှု သို့မဟုတ် နောက်ဆုတ်မှုအထိ စောင့်ဆိုင်းရမည်

၁၈၅၁။ လူအချို့အကြား သဘောတူညီမှုပြုပြီးသော အရောင်းအဝယ်တစ်ခုကိုပျက်လိုဖျက်ဆီးမပြုရ။ ၎င်းအပြင် မိမိ၏ ညီနောင်မုစ်လင်မ်တစ်ဦးမှ စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းထားပြီးသော အမျိုးသမီးကိုမကမ်းလှမ်းရ၊ ပထမလူမှ ထိုသူအား လက်လျှော့ နောက်ဆုတ်ခြင်း သို့မဟုတ် မိမိအားကမ်းလှမ်းခွင့်ပြုခြင်းတိုင်အောင်စောင့်ဆိုင်းကြကုန်ဟူ၍ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ အမိန့်ချမှတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နုအ်မရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၇၃)

အခန်း(၁၇) နိကာဟ်ပြုခြင်း၌ ခွင့်မပြု တရားမဝင်သောစည်းကမ်းချက်များ

၁၈၅၂။ အရာရာအားလုံး မိမိတစ်ဦးတည်းရေးအတွက် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် မိမိ၏(မုစ်လင်မ်) ညီအစ်မအား ကွာရှင်းလိုက်ရန် တောင်းဆိုခြင်းကို အလျှင်းခွင့်မပြု။ အကြောင်းမှာ သူမအဖို့ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကြိုတင်ပြဌာန်းပြီး သည့်အရာကိုသာ သူမ၊ ရရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၈၂)

*မှတ်ချက် *

မိမိ၏ခင်ပွန်းဆောင်းထံ အခြားဇနီးရှိနေက မိမိနှင့် လက်ထပ်လို လျှင် ထို သူမအားကွာရှင်းပေးရမည် အကြောင်းအရာ။

အခန်း(၁၈) မိမိ၏ခင်ပွန်းထံ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ဆက်သခြင်းနှင့်မင်္ဂလာဆုတောင်း

၁၈၅၃။ ဂျွန်မသည် အန်ဆွာရ်အမျိုးသားတစ်ဦးအတွက် ၎င်း၏သတို့သမီးကိုပြင်ဆင်ပေးလေရာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) က ‘အို-အာအိရ်ဟ်၊ သူတို့အတွက် ပျော်ရွှင်ဖွယ်အစီအစဉ် မပြင်ဆင်ထားလေရောသလား’ အန်ဆွာရ်တို့သည် ဧကန်ပင် ပျော်ရွှင်ဖွယ်များကို နှစ်သက်ကြကုန်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၉၂-က)

အခန်း(၁၉) မိမိ၏ ဇနီးသည်နှင့် နှီးနှောစဉ်ရွတ်ဖတ်ရန်

၁၈၅၄။ အသင်တို့သည် မည်သူမဆို မိမိ၏ဇနီးသည်နှင့် ကိုယ်လက်နှီးနှောစဉ် ဤသို့ရွတ်ဆိုကြကုန်။

www

အကယ်၍ ၎င်းတို့မှကလေးတစ်ဦးရရန် ကံကြမ္မာရှိလျှင် ယှိုင်သွာန်သည် ထိုကလေးအား ထိခိုက်အောင် မည်သည့်အခါမျှ လုပ်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ- အိတ်နုအဘ္ဘွစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၉၄)

အခန်း(၂၀) သိုးတစ်ကောင်မျှသာ တတ်စွမ်းနိုင်လျှင်လည်း ဝလီမဟ်ပြုရမည်

၁၈၅၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇိုင်နတ်(ﷺ)အား ထိမ်းမြားရာတွင်ပေးခဲ့သောဝလီမဟ်သည် ကြင်ရာတော် များအားပေးခဲ့သော ဝလီမဟ်များအနက်အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သိုးတစ်ကောင်ဖြင့် ဝလီမဟ်ပြုတော် မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတိမ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၉၇)

*မှတ်ချက် *

ဝလီမဟ်-ထိမ်မြောက်လက္ခဏာတွက် ဆဋ္ဌိ ခံကျွေးမွှေး။

အခန်း(၂၁) သိုးတစ်ကောင်ထက်လျော့နည်း၍ ဝလီမဟ်ပေးခြင်း

၁၈၅၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အချို့ကြင်ရာတော်များနှင့် ထိမ်မြောက်ရာ၌ ဘာလီ(၂)မှဒွဖြင့် ဝလီမဟ် ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဆွဖီယဟ် ဘင်န်သီယိုင်ရှာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၀၀)

အခန်း(၂၂) ဝလီမဟ်အတွက် ဖိတ်ကြားခံရပါက မဖြစ်မနေသွားရောက်ပါ။ (၇)ရက်တိုင်တိုင်
ဖိတ်ကြားကျွေးမွှေးခြင်း (ရက်မည်မျှပေးရမည်ဟု တမန်တော်မြတ်မှ အမိန့်ပေးခဲ့)

၁၈၅၇။ အကယ်၍ အသင်တို့တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဝလီမဟ်တစ်ရပ်အတွက် ဖိတ်ကြားခံရပါက ၎င်းသို့ မုချ သွားရောက်ကြလော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၀၂)

အခန်း(၂၃) အမျိုးသမီးများကို ကရုစိုက်ရန်အထူးတိုက်တွန်းချက်

၁၈၅၈။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့်နောက်ဆုံးနေ့တော်အားယုံကြည်သူ မည်သူမဆိုမိမိ၏ အိမ်နီးချင်းကို ထိခိုက်နစ်နာမှု မဖြစ်စေနှင့်။ ၎င်းအပြင်အမျိုးသမီးများကို ကရုစိုက်ရန် အသင်တို့ကို ငါအမိန့်ပေး၏။ အကြောင်းမှာ သူတို့သည် နှိုးတစ်ချောင်းမှ ဖန်ဆင်းခံရ၏။ နံရိုး၏အကွေးကောက်ဆုံးအပိုင်းမှာ ၎င်း၏အထက်ပိုင်းနေရာဖြစ်၏။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ၎င်းအားဖြောင့်မတ်အောင်ကြိုးစားလျှင်၎င်းသည် ကျိုးပျက်အံ့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ၎င်းအား လွှတ်ထားလေလျှင် ၎င်းသည် ကွေးကောက်မြဲရှိနေအံ့။ သို့ဖြစ်ရာငါသည်အသင်တို့အား အမျိုးသမီးတို့ကို ကရုစိုက်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၄၄)

*မှတ်ချက် *

အကောင်းဆုံးဆက်ဆံရန်၊ ကုတစိုက်ရန်ဟူသည် ခင်ပွန်းဖြစ်သူအား နေရာတကာအလို လိုက် အသိပေးခြင်းဖြင့်၊ အကောင်းဆုံးဆက်ဆံရန်၊ ကုတစိုက်ရန်ဟူသည် ခင်ပွန်းဖြစ်သူအား နေရာတကာအလို လိုက် အသိပေးခြင်းဖြင့်၊ ကောင်းမွန်စွာထိန်းသိမ်းဆင့် ဆက်ဆံခြင်းဖြစ်ပါသည်။

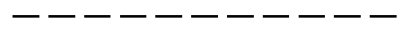
အခန်း(၂၄) မိသားစုအပေါ် သိမ်မွေ့ကြင်နာစွာဆက်ဆံပါ

၁၈၅၉။ အမျိုးသမီး(၁၁)ဦးသည် (တစ်နေရာတွင်)ထိုင်၍ မိမိတို့၏ခင်ပွန်းသည်များအကြောင်းကို မခြွင်းမချန် ဖွင့်ထုတ်ကြရန် ပဋိညာဉ်ပြုကြလေ၏။ ပထမဆုံးအမျိုးသမီးက ‘ကျွန်မ၏ယောက်ျားသည် ပိန်ပါးချည့်နဲ့သော ကုလားအုတ်၏အသား နှင့်တူ၏။ အကယ်၍ ၎င်းကိုတောင်ထိပ်တစ်ခုပေါ်သို့တင်ဆောင်ထားပါက ထိုတောင်သည် တက်ရန်မလွယ်လျှင်၊ ၎င်းအပြင် အသားကိုတိုးစေသည်လည်းမဟုတ်လျှင် ထိုအသားကိုသွားယူအဖို့ အလွန်မှပင် အောင့်အည်း မျိုသိပ်သည်းခံစရာ များစွာရှိနေ၏’ဟု ပြောဆိုလေ၏။ (သူမအမျိုးသားမှာ စရိုက်ဆိုးခြင်း၊ တန်ဖိုးမဲ့ခြင်း၊ မောက်မာဝင့်ဝါခြင်းနှင့် စေးနည်းတွန့်တိုခြင်းများရှိနေ၏ဟု ဆိုလိုသည်။) ဒုတိယတစ်ဦးက ‘ကျွန်မ၏ယောက်ျား အကြောင်းကို ဇာတ်ပြောပြောနိုင်မည်မဟုတ်။ သူ၏အကြောင်းပြော၍ မပြီးနိုင်မည်ကို ကျွန်မစိုးရိမ်၍ ဖြစ်ပါ၏။ အကြောင်းမှာ အကယ်၍သူ့အကြောင်းကို ပြော၍မပြီးနိုင်မည်ကို ကျွန်မစိုးရိမ်၍ ဖြစ်ပါ၏။ အကြောင်းမှာ အကယ်၍ သူ့အကြောင်းပြောလျှင် သူ၏ချို့ယွင်းချက်နှင့်စရိုက်အလုံးစုံကို တစ်စမကျန်ကျန်မပြောပြမိပေမည်’ဟု ပြောဆိုလေ ၏။ တတိယတစ်ဦးက ‘ကျွန်မ၏ယောက်ျားသည် အရပ်မြင့်သူတစ်ဦးဖြစ်၏။ အကယ်၍ ကျွန်မသည် အသံတိတ်နေခဲ့ လျှင် ကျွန်မအားကွာရှင်းခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ဇနီးတစ်ဦးကဲ့သို့ ဆက်ဆံခြင်းကိုလည်းပြုလိမ့်မည်မဟုတ်’ဟု ဆိုလေ၏။ စတုတ္ထတစ်ဦးက ‘ကျွန်မ၏ယောက်ျားသည် မပူလွန်းမအေးလွန်းသော သိဟာမဟ်၏ညဉ့်အလား အလယ် အလတ် မျှတသူတစ်ဦးဖြစ်၏။ ကျွန်မသည် သူ့အားကြောက်ရွံ့ ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ မကျေမနပ်ဖြစ်သော် လည်းကောင်းမရှိပါ’ဟု

ဆိုလေ၏။ ပဉ္စမတစ်ဦးက 'ကျွန်မ၏ ယောက်ျားမှာကား အိမ်တွင်းသို့ဝင်လျှင် ကျားသစ်၊ အိမ်ပြင်သို့ထွက်လျှင် ခြင်္သေ့ဖြစ်၏။ သူသည်အိမ်တွင်းရေးရာ မည်သည်ကိုမျှ မေးမြန်းသည် မဟုတ်'ဟု ဆိုလေ၏။ (ကျားသစ်သည် အရှက်ကြီး၏၊ ဒုက္ခပေး၊ အအိပ်မက်၏။ ခြင်္သေ့ဟု ခိုင်းနှိုင်းခြင်းမှာ စစ်ထွက်တိုက်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်။) ဆဌမတစ်ဦးက 'ကျွန်မယောက်ျားသည် အစားစားက အလွန်အမင်းစား၏(ဟင်းတစ်စမကျန် ပြောင်စင်အောင် စားတတ်၏) သောက်စရာဆိုလျှင်လည်းဘာမျှမကျန်၊ အိပ်ရာတွင်လည်းစောင်ခြုံကာ (ကျွန်မအားခွာပြီး)အိပ်လေရာ သူ၏လက်ကို ဟိုဟို ဒီဒီသို့ပင်မဆန့်ပါချေ။ ကျွန်မမှမည်သို့ရှေ့ဆက်စခန်းသွားရမည်ကို သိပါလော့'ဟု ပြောဆိုလေ၏။ သတ္တမတစ်ဦးက 'ကျွန်မယောက်ျားသည် နိုင်ထက်စီးနင်းပြုသူ သို့မဟုတ်ပျော့ညံ့မိုက်မဲလှ သူဖြစ်၏။ သူ၏ အပြစ်အနာ အဆာအပေါင်းကို သူ့ရှေ့ချပြခဲ့လျှင်ကား သူသည် ဦးခေါင်း သို့မဟုတ် ခန္ဓာကိုယ် သို့မဟုတ် နှစ်မျိုးလုံးကို အနာတရဖြစ်အောင်ပြုအံ့'ဟုဆိုလေ၏။ အဋ္ဌမတစ်ဦးက 'ကျွန်မ၏ယောက်ျားသည် မြင့်မြင့်မားမားရက်ရောသူ ဖြစ်ပြီး သူ၏စားကိုသားရေကြိုးဖြင့် ပတ်လွယ်ထားလေ့ရှိ၏ (မြင့်မြတ်၍ ရဲရင့် ခြင်းကို ဆိုလို၏)။ ၎င်းအပြင် သူ၏ပြာစများမှာ များလှပါဘိခြင်း(ဧည့်သည်များကို ဧည့်ခံရန် ထာဝစဉ်မီးမွှေးရသဖြင့်အိမ်အတွင်းပြာမှုန်ပြာစများ ပွသယောင်းနေခြင်းကို ဆိုလိုသည်)။ သူ၏အိမ်မှာသူ့အား အဆင်ချောစွာတိုင်ပင်ဆွေးနွေးနိုင်သူများနှင့်နီးကပ်၏ (အများအကျိုးဆောင်လေ့ရှိ ၏)'ဟု ပြောလေ၏။ ဒဿမတစ်ဦးက 'ကျွန်မ၏ယောက်ျားသည် မာလစ်ကံဖြစ်၏။ မာလစ်ကံဟူသည်ကို သိကြ သလော။ သူသည် ကျွန်မ ပြောပြနိုင်သည်ထက်ပင် မြင့်မြတ်၏။ သူ့ကုလားအုတ်အများစုမှာ အိမ်တွင်း၌သာထားလေ့ရှိ၏။(ဧည့်သည်များအတွက် ချိန်ခါမရွေး လှီးဖြတ်ကျွေးမွေးနိုင်ရန်ဖြစ်၏)။ အနည်းငယ်မျှကိုသာ စားကျက်သို့ လွှတ်ကျောင်း တတ်၏။ ကုလားအုတ်များသည် ဗျတ်စောင်းသံသို့မဟုတ် ခြုံတပ်ပုံသံကိုကြားရလျှင် ဧည့်သည်များအတွက် ၎င်းတို့အား လှီးဖြတ်တော့မည်သိရှိကြ၏'ဟု ပြောလေ၏။ ဧကဒဿမမြောက်အမျိုးသမီးက 'ကျွန်မ၏ယောက်ျားသည် အဘူဇရ်အိမ် ဖြစ်၏။ အဘူဇရ်အိမ်ကို အသင်တို့သိကြပါသလော။ သူသည် ကျွန်မအား အလှဆင်ပစ္စည်းတစ်ပုံတစ်ပင်ပေးထား၏ ကျွန်မ၏နားရွက်များမှာ ထိုအရာများကို လေးလံစွာချိတ်ဆွဲထားရပြီး ကျွန်မ၏လက်များမှာ ဝမ်းလာ၏ (စားကောင်း ဝတ်ကောင်းခြင်းကိုဆိုလိုသည်)။ ၎င်းအပြင်သူသည် ကျွန်မကိုနှစ်သက်၏။ ကျွန်မပျော်လိုက်သည်မှာ မိမိကိုယ်ကိုယ် ဘဝင်မြင့်သည်ဟုပင် ခံစားရ၏။ သူသည် ကျွန်မအား သိုးအနည်းငယ်မျှသာရှိပြီး ဆင်းရဲစွာနေရသော မိသားစုနှင့်အတူ တွေ့ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် သူသည် ကျွန်မအား မြင်းများ၊ ကုလားအုတ်များ၊ ကောက်ပဲသီးနှံ ခြွေလှေ့သန့်စင်သည့်လုပ်ငန်း ရှိသော လူကုံထံမိသားစုအတွင်းသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့၏။(ချမ်းသာသည့် လယ်ရှင်မိသားစုကိုဆိုလိုသည်) ကျွန်မ ဘာပြောပြော သူသည် ပြစ်တင်ဆဲဆိုခြင်းမရှိ။ ကျွန်မသည် နံနက်ခင်းနေ့မြင့်သည်အထိ အိပ်ပြီး(ရေသို့မဟုတ်) နို့သောက်သုံးလျှင်ဝမ်းဝတင်းတိမ်သည်အထိ သောက်တတ်၏။ အဘူဇရ်အိမ်၊ မိခင်မှာ ချီးမွမ်းစဖွယ်ကောင်းလှဘိခြင်း၊ သူမ၏ ကုန်းနီးအိတ်အတွင်း ထာဝစဉ်ရိက္ခာအပြည့်ရှိနေပြီး သူမ၏အိမ်မှာ ကျယ်ဝန်းလှပ၏ (ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းအပေါ် ရက်ရောခြင်းကို ဆိုလိုသည်)။ အဘူဇရ်အိမ်သားကိုမူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မည်သို့ဆိုမည်ထင်သနည်း။ သူ၏ကုတင်မှာ ဓားလွတ်တစ်ချောင်းကဲ့သို့ ကျဉ်းမြောင်းလှပြီး လေးလအရွယ်ကလေးတစ်ဦးဖြင့် သူ၏ဝမ်းကို ဝစေသူဖြစ်၏။ (အလွန် ပိန်လိုပါးလျားကာ အလွန်အစားနည်းခြင်းကိုဆိုလိုသည်)။ အဘူဇရ်အိမ်သမီးမှာကား သူမ၏မိဘနှစ်ပါးကို အလွန်နာခံသူဖြစ်၏။ သူမသည်လုံးကြီးပေါက်လှ ခန္ဓာပိုင်ရှင်ဖြစ်ရကား သူမ၏ခင်ပွန်း၏အခြားဇီနများအဖို့ မနာလိုစရာ ဖြစ်စေလေ၏။ အဘူဇရ်အိမ် အိမ်စေမိန်းကလေးကိုကား သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မည်သို့ဆိုမည်ထင်နည်း။ သူမသည် ကျွန်မတို့၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို မပေါက်ကြားစေဘဲ ထိန်းသိမ်း၏။ ကျွန်မတို့၏ရိက္ခာများကို မဖြုန်းတီး၊ ကျွန်မတို့အိမ် အတွင်း၌ အမှိုက်သရိုက်များကို နေရာအနှံ့မဖြစ်စေ (သူမသည် စိတ်ချယုံကြည်ရ၏။ သတိထားပြီး သန့်ရှင်း၏) တစ်နေ့သ၌ အဘူဇရ်အိမ်သည် အပြင်သို့ထွက်ပြီး တိရစ္ဆာန်များထံမှ နို့အုံနှစ်လုံးအား ဆော့ကစားနေလျက်ရှိခဲ့၏။ ဤတွင် သူသည် ကျွန်မအား ကွာရှင်း၍ ထိုအမျိုးသမီးအား ထိမ်းမြားလက်ထပ်လိုက်လေတော့၏။ ၎င်းနောက်ဝယ် ကျွန်မသည် အပြေးသန်ခွာမဲ့ခြင်းကိုစီးကာ လှံတံကိုစွဲလေ့ရှိသော လူကုံထံတစ်ဦးနှင့်လက်ဆက်ခဲ့ပါ၏။ 'အို-အွမ္မ၊ ဇရ်အဟ်၊ အသင်မစားသုံးလော့၊ အသင်မ၏သားချင်းတို့ကိုလည်း ပေးကမ်းထောက်ပံ့လော့'ဟု ဆိုလေ၏။ သို့ပင်ငြား ကျွန်မ၏ဒုတိယခင်ပွန်းမှ ကျွန်မအားပေးကမ်းသမျှမှာ အဘူဇရ်အိမ်အသေးငယ်ဆုံး ခွက်တစ်လုံးမျှပင် မဖြည့်နိုင် ခဲ့ပါလေ'ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့လေသည်။

‘အဘူဇရ်အိမ်မှ သူ့ဇနီးအွမ္မ၊ဇရ်အိမ်အား ဆက်ဆံခဲ့သည့်အတိုင်း ငါသည် အသင်မအပေါ် ယင်းသို့ပင်ဖြစ်၏’ဟု ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်မအား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သို့)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-

အလားညီတန်တူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စ်မာန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၆၄)

*မှတ်ချက် *

မိမိကိုယ်တိုင်မှ မုသားဆိုခြင်းနှင့် မိမိမုသားကို သက်သေပြဆဲဖြင့်ဟူသော အပြစ်နှစ်မျိုးရသည်ကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း(၃၀) ဃီရဟ် အကြောင်း

၁၈၆၅။ မုချကေန် အလ္လာဟ်အရှင်အထံတော်၌ ဃီရဟ်ရှိတော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ တားမြစ်ထားတော် မူသော အရာတစ်ခုခုအား မုအ်မင်န်တစ်ဦးမှ ပြုလုပ်သော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဃီရဟ်ကိုထိုးဆွရာ ရောက်စေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၅၀)

*မှတ်ချက် *

ဃီရဟ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာကျယ်ဝန်း၏။ သဘာဝယူအားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဆေးစားတန်ဖိုးထားမှု၊ ဂုဏ်သိက္ခာ(အချိုးသိက္ခာ) ဝန်တို မစ္ဆရိယ) ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ တစ်ဦး၏ ဂုဏ်အင်နှင့် သိက္ခာကို ဆက်ကူးထိပါးသောအခါ တွန့်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအနေဖြင့် လည်း ချီဆို၏။

၁၈၆၆။ အဇ်ဇာဒိုင်းရ်(ﷺ)သည် ကျွန်မအား ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခဲ့စဉ်က သူထံ၌ရေတွင်းရေကိုဆွဲသည့် ကုလားအုတ်တစ်ကောင်နှင့် မြင်းတစ်ကောင်မှအပ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက်ပိုင်ဆိုင်မှုသော်လည်းကောင်း၊ ကျွန်စေသော်လည်းကောင်း ဘာဆိုဘာမျှမရှိခဲ့ပါ။ ကျွန်မသည်သူ၏မြင်းကို ကောက်ရိုး၊ မြက်ခြောက်များကျွေးမွေးလေ့ရှိ၏။ ရေပုံးဖြင့် ရေငင်ရေသယ်လေ့ရှိခဲ့၏။ မုန့်ညက်နယ်၏။ သို့သော်ကျွန်မသည် မုန့်မဖုတ်တတ်ခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်မတို့၏ အာန်ဆွာရီ အိမ်နီးချင်းများက ကျွန်မအတွက် မုန့်ဖုတ်ပေးလေ့ရှိကြပြီး သူတို့သည် လေးစားဖွယ်အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြသည်။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အဇ်ဇာဒိုင်းရ်အား ပေးကမ်းတော်မူခဲ့သော ခြံမြေရှိစွန့်ပလွံခိုင်များကို ကျွန်မသည်ခေါင်းရွက်သယ်ယူ လာလေ့ရှိ၏။ ဤမြေမှာ ၂/၃ဖရစ်စ် (နှစ်မိုင်နီးပါးမျှ) ဝေးလံ၏။ တစ်နေ့ကျွန်မသည် စွန့်ပလွံခိုင်များကိုသယ်ရွက်လာစဉ် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား အန်ဆွာရီအချို့နှင့်အတူ ဆုံတွေ့ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အိမ်၊အိမ်’ဟု ဆို၍ ကုလားအုတ်အား ဒူးထောက်ထိုင်စေလိုက်ပြီး ထိုအစီးအနင်းအပေါ် ကိုယ်တော်၏နောက်မှ လိုက်ပါစီးနင်းစေရန်ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်မသည် အမျိုးသားများနှင့်အတူ သွားလျှင်ကို ရှက်ရွံ့ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အဇ်ဇာဒိုင်းရ်နှင့် သူ၏ဃီရဟ်ကို သတိရလိုက်၏။ အကြောင်းမှာ အဇ်ဇာဒိုင်းရ်ထံရောက်သော် ‘ကျွန်မသည် စွန့်ပလွံသီးတစ်ခိုင်ရွယ်သယ်လာစဉ် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)နှင့် ဆုံတွေ့ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်နှင့်အတူ အဆွံ့ဟတ်တော်အချို့ပါခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်သည် ကုလားအုတ် ကို ဒူးထောက်ထိုင်ချစေတော်မူခဲ့သည်။ ကျွန်မအား လိုက်ပါစီးနင်းစေရန်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်၌ ရှေ့မှောက်ဝယ် ရှက်ရွံ့ခဲ့၏။ ၎င်းအပြင်အသင့်ဃီရဟ်ကိုအမှတ်ရခဲ့ပါ၏။’ဟု ပြောပြခဲ့လေသည်။ အဇ်ဇာဒိုင်းရ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ အသင်မ၏စွန့်ပလွံခိုင်ရွက်သယ်ထားခြင်း (ကိုယ်တော်မြတ်မှ တွေ့မြင်သွားခြင်း အခြေအနေ)မှာ စင်စစ်၌ အသင်မသည် ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် အတူစီးနင်းခြင်းထက်ပင် ရှက်ရွံ့ဖွယ်ဖြစ်၏’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။ (ဤသို့ပင်ရှိခဲ့ရာ တစ်နေ့အဘူဘကရ်(ﷺ)မှ ကျွန်မထံ မြင်းအားကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရန် အစေခံတစ်ဦး ပေးပို့ခဲ့လေ၏။ ၎င်းအပေါ် အဘူဘကရ်သည် ကျွန်မအားသူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေပြီးလားဟုပင် ထင်မြင်မိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စ်မာန် ဘင်နုသိ အဘူဘကရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၅၁)

အခန်း(၃၁) အမျိုးသမီးတို့၏ ဝန်တိုမစ္ဆရိယနှင့် အမျက်ဒေါသ

၁၈၆၇။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်မအား ‘အသင်မသည် ငါ့အား ကျေနပ်နေသလော၊ အမျက်ထွက်နေသလော ဟူသည်ကို ငါကိုယ်တော်မှ သိရှိခဲ့၏’ဟု မိန့်တော်မူရာ ကျွန်မက ‘ကိုယ်တော်သည် မည်သည့်အချက်ဖြင့်သိရပါသနည်းဟု မေးလျှောက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်က ‘အသင်မသည် ငါ့အား ကျေနပ်ကြည်လင်နေပါက ‘အလျှင်းမဟုတ်၊ မဟုမ္မဒ်၏ အရှင်သခင်အား တိုင်တည်ပါ၏’ဟူ၍ ဆိုတတ်၏။ အကယ်၍ အသင်မသည် ငါ့အားအမျက်ထွက်စိတ်ကောက် နေပါက ‘အလျှင်းမဟုတ်၊ အစ်ဘ်ရာဟီမ်၏ အရှင်သခင်အားတိုင်တည်ပါ၏’ဟု ဆိုတတ်ချေ၏’ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် ကျွန်မက မှန်လှပါ။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မသည် ကိုယ်တော်၏

အမည်လေးတစ်ခုကိုသာ ချန်ရစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်'ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၅၅)

အခန်း(၃၂) အမျိုးသားတစ်ဦးသည် ဇူမတ်ရမ်မဟုတ်က အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် သူမ၏အမျိုးသား ရှိမနေချိန် ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မနေအပ်

၁၈၆၈။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က 'အမျိုးသမီးတို့ထံသွားရောက်ဝင်ထွက်ခြင်းကို သတိပြုကုန်'ဟု မိန့်တော်မူရာ အန်ဆွရ်အမျိုးသားတစ်ဦးက 'ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ်၊ အလ်ဟမုနှင့် ပတ်သက်၍ကား အဘယ်နည်း'ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က 'အမျိုးသမီး၏ အလ်ဟမုကပင် သေခြင်းတရားတည်း'ဟု ဖြေကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အု(က်)ဘဟ် ဘင်န်အာဖီရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၅၉)

*မှတ်ချက် *

၁။ ဇူမတ်ရမ်= ထို အမျိုးသမီးနှင့် နိကာဟ်ပြုခွင့် မရှိသောသူ (ဥပမာ-သူမ၏ဖခင်၊ ဇာတိစသည်များသည်)

၂။ အလ်ဟမု= လင်၊ ယောက်ျား၏ ညီအစ်ကို၊ ဇာတိများ၊ တူ၊ ဇာတိများစသည်ဖြင့် ။

၃။ လင်၊ ယောက်ျားရှိမနေချိန် အမျိုးသမီးနှင့် အတူ အလ်ဟမုတစ်ဦးရှိနေခြင်းမှာ မွယ်မရာ ဖြစ်သွားသောကြောင့် သေခြင်း ဖြစ်ခဲ့သော် မဟာပျက်စီးခြင်းဖြစ်၍ တမန်တော်မြတ်(သေခြင်းတရားနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြသောအခါ) မှုခွင့် မရှိပါ။

အခန်း(၃၃) အမျိုးသမီးသည် မိမိခင်ပွန်းမှ သတိထားမိအောင် အခြားအမျိုးသမီးကိုတို့ထိပြသခြင်းမပြုနှင့်

၁၈၆၉။ အမျိုးသမီးသည် မိမိ၏ခင်ပွန်းကို အခြားအမျိုးသမီးတစ်ဦးအပေါ် သတိထားမိပြီး စိုက်ကြည့်သွားစေရန် ယင်းအမျိုးသမီးအား ကြည့်ရှုခြင်း သို့မဟုတ် တို့ထိခြင်းမပြုလုပ်ရ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်မတ်စီအူးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၆၇)

အခန်း(၃၄) မိသားစုနှင့် အတန်ကြာခွဲခွာပြီးနောက်(ဝါ) ခရီးသွားပြီးနောက် ပြန်လာသော် အိမ်တွင်းသို့ ညဉ့်အချိန် မဝင်ရောက်လေနှင့်။

၁၈၇၁။ အကယ်၍ အသင်သည်(ခရီးစဉ်တစ်ခုခုမှ အသင့်မြို့ရွာသို့) ညဉ့်အချိန်ပြန်ရောက်လေလျှင် - မိမိ၏ ဇနီးသည် သူမ၏ ဆီးခုံမွေးများရိတ်ခြင်း၊ မပြီးမသင်ရသေးသည့် ဆံပင်များပြီးသင်ခြင်း မပြုပြီးသရွေ့ အသင့်မိသားစု ထံသို့ မဝင်ရောက်လေနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာတီရ်ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၇၃)

*မှတ်ချက် *

မိမိ၏အိမ်သူအိမ်သားများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သံသယပွားပွယ်ဆွဲမည်ကို စိုးခြင်း၊ ၎င်းတို့၏ အာရုံစိုက်မှုမှ လွှဲလွင့်မည်ကို စိုးခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။

(၆၁) ကွာရှင်းပြတ်စဲခြင်း ကဏ္ဍ

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော်(၆၅:၁)

အို-တမန်တော် (ပြောကြားလော့)၊ အသင်တို့သည် ဇနီးမိန်းမများကို ကွာရှင်းပြတ်စဲရာတွင် ၎င်းတို့၏ အစ်ဒဟ်(သတ်မှတ်ကာလများ)၌ ကွာရှင်းကြကုန်။ ၎င်းအပြင် ၎င်းတို့၏အစ်ဒဟ်ကို အသင်တို့မှ (တိတိကျကျ) ရေတွက်မှတ်သားကြကုန်။ ထိုမှတစ်ပါး အသင်တို့၏ ဖန်ဆင်းစိုးပိုင်ရှင်အား အကြောက်တရားထားရှိကြကုန်လော့။

၁၈၇၂။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ကျွန်ုပ်သည်မိမိ၏ဇနီးအား သူမ၏ရာသီပန်းပွင့်ချိန်ကာလ အတွင်း သွလာ(က်)ပြုခဲ့၏။ (ကွာရှင်းပြတ်စဲခဲ့၏။) အုမရ်ဘင်အလ်ခသွ်သွာတ်(ရသွီ)မှ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ ဤကိစ္စကို အရေးဆိုခဲ့၏။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ဆွ)က ‘ထိုသူမအား ပြန်သိမ်းရန် (ဇနီးအဖြစ်ပြန်လည်ပေါင်းသင်းလက်ခံရန် အသင့်သား ဖြစ်သော) သူ့ကိုအမိန့်ပေးလိုက်လော့။ ၎င်းနောက် သူမအားရာသီပန်းပွင့်ပြီး သန့်ရှင်းသွားချိန်ထိ ထပ်မံစောင့်စေလော့။ ထိုအခါကျမှ သူသည်သူမအား ပြန်လည်ပေါင်းသင်းလိုက် ပေါင်းသင်းစေ။ အကယ်၍ ကွာရှင်းပြတ်စဲလိုပါက ခန္ဓာ နီးနော့မှု မပြုမီအလျင် ကွာရှင်းပြတ်စဲစေ။ ဤသည်မှာ အမျိုးသမီးတို့အား ကွာရှင်းပြတ်စဲစေရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် မှ စီရင်တော်မူထားသည့် သတ်မှတ်ကာလ (အစ်ဒဟ်)ပင် ဖြစ်သတည်း’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဗိုလ်ချုပ်-အဘိဓမ္မာဘင်အိုမုရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၇၈)

*မှတ်ချက် *

မည်ကဲ့သို့သော မဟာဂုဂ္ဂိုလ်ကျော်ပင် ဖြစ်နေလင့်ကစား ၎င်း၏ဓမ္မသတ်ဖြတ်ထုံးသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့်အညီစီမံထား ကိုက်ညီအံဝင်မှုမရှိပါက ၎င်းစီးရင်ချက်ကို အစ္စလာမ်၏ရှုထောင့်မှ (တရားဥပဒေဟု မခေါ်ဆိုချေ။ အစ္စလာမ်ဥပဒေဟုသာ ခေါ်ဆိုရန်) တစ်ထိုင်တည်းဆုံးဖြတ်ခွင့် အလျှင်းမရှိကြောင်း ဤဟဒီးဆ် တော်၌ပြတ်သားစွာ ‘အမိန့်ပြုထားပြီ’ဖြစ်၏။ (ပြန်ဆ

အခန်း(၁) ရာသီပန်းပွင့်နေစဉ်အတွင်းကွာရှင်းခံရပါက ၎င်းကို သွလာ(က်)တစ်ကြိမ်ဟုသာ သတ်မှတ်၏။

၁၈၇၃။ ဓမ္မတာ ရာသီပန်းပွင့်နေစဉ်အတွင်း ကျွန်ုပ်၏ဇနီးအားကွာရှင်းမှုကို သွလာ(က်)သုံးကြိမ်အနက် တစ်ကြိမ် တည်းအဖြစ်သာ ရေတွက်သတ်မှတ်ခံခဲ့ရပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အိုမုရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၈၀)

အခန်း(၂) ကွာရှင်းမှုတွင် အမျိုးသားက အမျိုးသမီးကိုမျက်နှာချင်းဆိုင် သွလာ(က်)ဟု ဆိုရမည်လော

၁၈၇၄။ အလ်ဂျောင်းနီ၏ သမီးကို သတို့သမီးအဖြစ် ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ဆောင်ယူလာခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူမအနီးသို့ရောက်သော် သူမက ‘အသင့်ထံမှ (ကင်းလွတ်ရန်) ကျွန်မသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ထံ ခိုလှုံပါ၏’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်မသည် အကြီးအကျယ်အထွဋ်မြတ်ဆုံးသော အရှင်သခင်ထံ ခိုလှုံရန် တောင်းခံလိုက်ပြီဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်မသည် မိမိ၏အိမ်သူအိမ်သားများထံ ပြန်လေရော့’ဟူ၍ အမိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိုရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၈၁)

*မှတ်ချက် *

‘အသင်မသည် မိမိ၏အိမ်သူအိမ်သားများထံပြန်လေရော့’ဟူသည် သွလာ(က်)ဟူသောစကား၏ သွယ်ဝိုက်မှုဖြစ်၏။ အနုန်းတစ်ခု

၁၈၇၅။ (အထက်ပါ ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ်-၁၈၇၄ အတိုင်းဖြစ်ပြီး ဆက်လက်တွဲ၍ ဖော်ပြထားသည်မှာ)

ဂျောင်းနီယဟ် (ဘနီဂျောင်းနီ အနွယ်ဝင်အမျိုးသမီးတစ်ဦး)ကို သူမ၏အထိန်းတော်နှင့်အတူ ဆောင်ယူ ဆက်သခြင်းခံရ၏။ ရုစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် သူမထံရောက်ရာဝယ် သူမအား ‘ငါ့ထံဆက်သခြင်းခံရခြင်းအပေါ် အသင်မကြည်ဖြူပါသလော’ဟု မေးတော်မူ၏။ သူမက ‘မင်းသမီးတစ်ဦးသည် သာမန်လူတစ်ဦးထံ မိမိကိုယ်ကို အပ်နှင်းထိမ်းမြားနိုင်ပါသလော’ဟု ပြောလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က လက်မြှောက်ကာ သူမအား တည်ငြိမ် သွားစေရန် ပုတ်တော်မူလိုက်၏။ သူမက ‘အသင့်ထံမှ (ကင်းလွတ်ရန်) ကျွန်မသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံပါ၏’ဟု ဆိုလေ၏။ ဤတွင်ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်မသည် ခိုလှုံမှုပေးသော အရှင်သခင်ထံ ခိုလှုံမှုပန်ကြား လိုက်ချေပြီ’ဟု မိန့်တော်မူပြန်၏။

ကျွန်ုပ်တို့ထံ ထွက်ကြွလာကာ ‘အို-အဘူအုစိုင်းဒ်၊ သူမအား ဝတ်ဆင်ရန် ပိတ်ဖြူနှစ်စပေး၍ သူမ၏အိမ်သူအိမ်သားများထံ သူမကို ပြန်စေလိုက်လော့’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအုစိုင်းဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၈၂)

*မှတ်ချက် *

အထက်ပါ ရှောင်နုယဟ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မည်သူမည်ဝါမှန်းအလျှင်းမသိရှိခဲ့ ဟု ရှင်းလင်းဖော်ပြထား၏။

အခန်း(၃)

အာယသ်တော်(၂:၂၂၉)အရ သွလ္လာ(က်)ကိစ္စ (နှင့်) အချိန်ကာလတစ်ခုတည်းတွင် (တစ်ထိုင်တည်းဖြင့်) သွလ္လာ(က်) သုံးကြိမ်ပေးနိုင်သလော

၁၈၇၆။ ရိုဖါအဟ်အလ်ကုရ်ဇီ၏ ဇနီးသည် ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်ရောက်ပြီး ‘ယာ-ရုဟုလုလ္လာဟ်၊ ရိုဖ်အဟ်သည် ကျွန်မအားပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပြုပြင်ခြင်းမရှိသော သွလ္လာ(က်)ပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက်ဝယ် ကျွန်မသည် အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း ဘင်န် အဇ်ဇုဒ်ဒ်ရ် အလ်ကုရ်ဇီအားလက်ထပ်ခဲ့ရာ သူသည် ပန်သေပန်းညှိုးသူတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း သိခဲ့ရပါ၏’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က သူမအား ‘အသင်မသည် ရိုဖါအဟ်ထံ ပြန်သွားရန် ဆန္ဒရှိနေကောင်းအံ့။ အလျှင်းမဖြစ်ပြီ။ အသင်မနှင့်သူ (အဘ်ဒုရ်ရဟ်မာန်း)သည် အပြန်အလှန် ကိုယ်လက်နှီးနှောခြင်း မပြုသေးသမျှကာလပတ်လုံး’ ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၈၆)

*မှတ်ချက် *

ဆို လို သည်မှာကို ယ်လက်နှီးနှောခြင်းရှိမှသာထိမ်းမြားမှုအထူးပြု၏။နိကာဟ်အထူးပြုကြီးအစွဲဖြစ်နိုင်သည်။ အကြောင်းမှာထိုသူမသည် ရိုဖါအဟ်၏ သွလ္လာ(က်)ကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ခံယူပြီးသည့် အတွက်ရှောင်နုယဟ်၏ဝန်ထမ်းနှင့် ပြန်ဆက်ရန် အကြောင်းပြချက်တစ်ခုဖြင့် ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)တစ်ထိုင်တည်းသို့ သွလ္လာ(က်)ရွှေ့သတ်ရယူရေးအတွက် လာရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရ၏။

အခန်း(၄)

အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၆၆:၁)

အို-တမန်တော်၊ မိမိအဖို့ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ (ဟလာလ်)တရားဝင်ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့သော အရာကို အဘယ်အတွက်ကြောင့် ဟရာမ်ပြုရပါသနည်း။

၁၈၇၇။ ရုဟုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ပျားရည်နှင့် ချိုသောစားဖွယ်များကို နှစ်သက်တော်မူ၏။ ၎င်းအပြင် အဆွံ့ရ် ဆွလာသ်ဆောက်တည်ပြီးညလျှင် ကြင်ရာတော်များထံသွားရောက်လေ့ရှိပြီး ၎င်းတို့အနက်တစ်ပါးပါးထံ၌ ထိုအချိန် ကာလအတွင်း ခေတ္တနေလေ့ရှိတော်မူခဲ့၏။ တစ်ခါသော် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ဟမ်ဆွဟ်ဘင်န်သီအုမရ်(ﷺ)ထံ ကြွတော်မူရာ ခါတိုင်းထက်ကြာအောင် နေတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်မသည် သဝန်တို့သွားသဖြင့်အဘယ်အတွက်ကြောင့်ဟု မေးကြည့်ခဲ့ပါ၏။ သူမ၏သားချင်းအမျိုးသမီးတစ်ဦးက ပျားရည်အပြည့်ပါသော ပျားလဘိုတစ်ချပ်လက်ဆောင် လာပေးခဲ့ရာ သူမသည် ပျားရည်ညှစ်ယူပြီး ကိုယ်တော်မြတ်အား သောက်သုံးစေကြောင်း ကျွန်မထံပြောပြခဲ့ကြ၏။ ကျွန်မက ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်မတို့မှ ကိုယ်တော်အပေါ် လှည့်ကွက်တစ်ခုပြုလေအံ့’ဟု ဆိုပြီးနောက် စောင်ဒဟ်ဘင်န်သီအုမရ်(ﷺ)အား ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အသင်မထံချဉ်းကပ်လာပေအံ့။ ကိုယ်တော်သည် အသင်မထံ ရောက်လာလျှင် ‘ကိုယ်တော်သည် မဃာမီးရ်ကို သုံးဆောင်ထားတော်မူပါသလား’ဟု ပြောချေလော့။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘မဟုတ်ရပါ’ဟု ဆိုလျှင် ‘သို့ဆိုလျှင် ကိုယ်တော်ထံမှ ကျွန်မရှိသည့် ဆိုးဆိုးဝါးဝါးအနံ့မှာ ဘာများပါနည်း’ဟု မေးလော့။ ကိုယ်တော်မှ ‘ဟမ်ဆွဟ်သည် ငါ့အားပျားရည်တိုက်ကျွေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်’ဟု မိန့်လေအံ့။ သို့ဆိုလျှင် ‘ထိုပျားရည် (ပျားအံ့)မှ ပျားတို့သည် အုရ်ဖုသွ်အပင်၏ ဝတ်ရည်ကိုစုပ်ယူခဲ့လေရောလားမသိပါ’ဟု ဆိုလေ လော့။ ကျွန်မလည်း အလားတူပင်ပြောဆိုအံ့။ အို-ဆွဖီယဟ်၊ အသင်မကလည်းထိုအတိုင်းပင် ပြောဆိုပါလော့’ဟု ပြောကြားခဲ့လေ၏။ နောင်သောအခါ စောင်ဒဟ်က ပြောပြခဲ့၏။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်မ၏အိမ်တံခါးဝ၌ ရပ်သည်နှင့် ချက်ချင်းပင် အသင်မညွှန်ပြသည့်အတိုင်း ပြောထွက်လုမတတ် ဖြစ်သွားခဲ့၏။ အသင်မကိုကြောက်ရွံ့၍ ဖြစ်၏။’ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စောင်ဒဟ်အနီးသို့ရောက်လေလျှင် သူမက ‘ယာ-ရုဟုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် မဃာမီးရ်ကိုသုံးဆောင်တော်မူခဲ့ပါသလား’ဟု မေးရာကိုယ်တော်က ‘မဟုတ်ရပါ’ဟု ဖြေတော်မူ၏။ ‘သို့ဆိုပါက ကိုယ်တော်ထံမှ ရရှိသည့်အနံ့ဆိုးမှာဘာများပါနည်း’ ဟု

မေးက ကိုယ်တော်က ‘ဟမ်ဆွတ် သည် ငါ့အားပျားရည်တိုက်ကျွေးခဲ့၏’ဟု မိန့်သည်တွင် သူမက ‘သို့ဆိုလျှင် ၎င်းပျားရည်၏ပျားတို့သည် အုရိဖုသို့အပင်မှ ဝတ်ရည်ကိုစုပ်ယူခဲ့ကြလေရောသလားမသိပါလေ’ဟု ပြောဆိုလိုက်လေ၏။ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်မထံရောက်လာရာတွင် ကျွန်မလည်းအလားတူပင်ပြောဆိုခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် ဆွဖီယဟ်ထံကြွသွားရာဝယ် သူမလည်း ယင်းအတိုင်းသာ ပြောကြားခဲ့လေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဟမ်ဆွတ်ထံ နောက်တစ်ကြိမ် ကြွမြန်းသွားရာ သူမက ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မသည်ကိုယ်တော်အားဖျော်ရည်ကို ထပ်မံစီမံပေးရဦးမည်လော’ဟု မေးလျှောက်သည်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်မတို့သည် ကိုယ်တော်အားထိုစည်းစိမ်ခံစားရခြင်းမှ ပြတ်ကင်းအောင် ပြုမိချေပြီ’ဟု ပြောရာ ကျွန်မကသူမအား ‘တိတ်တဆိတ်သာနေလော့’ဟု ပြောခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၉၇)

အခန်း(၅) အလ်ဗုလ်အ်(နှင့်) ၎င်းနှင့်အညီမည်သို့သွလ္လာ(က်)ပေးရမည်။

အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၂:၂၂၉)

၁၈၇၈။ ဆာဘိသ် ဘင်န်ကိုင်းစ် (رضي الله عنه)၏ဇနီးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်ပြီး ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မသည် ဆာဘိသ်ဘင်န်ကိုင်းစ်ကို သူ၏စာရိတ္တသို့မဟုတ် သူ၏သာသနာကျင့်သုံးမှုများ၏ ချို့ယွင်းချက်များအပေါ် အပြစ်ရှစ်မြှင့်တင်ပါ။ သို့သော် မှစ်လင်မ်ဖြစ်သော ကျွန်မသည် အစ္စလာမ်နှင့် မဆီလျော်သော ဆက်ဆံမှုကို မနှစ်မြို့ပါ’ဟု လျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင်မ၏ခင်ပွန်းမှ အသင်မအား (မဟရ်အဖြစ်)ပေးခဲ့သော ဥယျာဉ်ကို အသင်မသည် ပြန်ပေးလိုပါသလော’ဟု မေးတော်မူ၏။ သူမက ‘မှန်လှပါ’ဟု ဖြေလေ၏။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဆာဘိသ်အား ‘အို-ဆာဘိသ်၊ အသင်၏ဥယျာဉ်ကိုလက်ခံလိုက်၊ ပြီးလျှင် သူမအား သွလ္လာ(က်) တစ်ကြိမ်ပေးလိုက်’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၁၉၇)

*မှတ်ချက် *

အလ်ဗုလ်အ် ဟူသည် လင်ဃာဘက်ကွာဖြစ်သူကို တိကျသည့် သတ်မှတ်ချက်ကြီး(နစ်နာကြီး)မေး၍ ဇနီးဖြစ်သူအား ကွာဆင် ဆိုလိုသည်။

အခန်း(၆) ဘရီးရဟ် ခင်းပွန်းသည်အတွက် တမန်တော်မြတ်၏ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးမှု

၁၈၇၉။ ဘရီးရဟ် (رضي الله عنه)၏ ခင်ပွန်းမှာ မုဃီးဆ်အမည်ရှိ ကျွန်တစ်ဦးဖြစ်၏။ သူသည် ဘရီးရဟ်၏နောက်မှ သူ့မျက်ရည်များ သူ့မှတ်ဆိတ်ပေါ် စီးတွေလျက် ငိုကြွေး၍သွားနေခဲ့သည်ကို ယခုပင်တွေ့နေရသည့်အလားမြင်ယောင် မိပေသည်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား ‘အို-အတ္တူစ်၊ ဘရီးဟ်အပေါ်ထားရှိသော မုဃီးဆ်၏ အချစ်မေတ္တာ နှင့် မုဃီးဆ်ပေါ်ထားရှိသော ဘရီးရဟ်၏ အမုန်းတရားတို့အား အသင် တအံ့တဩမဖြစ်ပေဘူးလော’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘရီးရဟ်ကို ‘အသင်မအား သူ့ထံသို့ ပြန်လှည့်စေလို၏။’ဟု မိန့်ဆိုရာ သူမက ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မအား ယင်းသို့ပြုရန် အမိန့်ချမှတ်တော်မူပါသလော’ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မဟုတ်ရပြီ။ ငါသည် သူ့အတွက် ကြားဝင် မေတ္တာရပ်ခြင်းသာ ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ရာ သူမက ‘ကျွန်မသည် သူ့အား အလိုမရှိတော့ပါလေ’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၂၀၆)

အခန်း(၇) လိအာန်(နှင့်) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၂၄:၆-၉)

၁၈၈၀။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏လက်ခလယ်နှင့်လက်ညှိုးကို ချဲကာပြသနေယင်း ဤသို့မိန့်ကြားတော် မူခဲ့ပါ၏။ ‘ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် ယသီးမ်(ဖမဲ့ကလေး)ကို စောင့်ရှောက်သူသည် ဂျန္နသ်သုခဘုံတွင်ဤသို့ ရှိကြလတ္တံ့။’

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ် ဘင်န် စအိုဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၂၂၄)

*မှတ်ချက် *

လိအာန်=လင်ယောက်ျားက မယားကို တရားဝင်ကာမူကျလွန်သည်ဟု စွဲချက်တင်လျှင် လင်မယားနှစ်ဦး ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများကို ကျန်ခဲ့သည့်အခါ

အခန်း(၈) အမျိုးသားဖြစ်သူမှ မိမိ၏ကလေးအပေါ် သွေးရင်းသားရင်းလောဟု သံသယစကား ဆိုလျှင်

၁၈၈၁။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ အခစားဝင်၍ ‘ယာ-ရစ္စလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်အတွက် အသားမည်းသည့် ကလေးတစ်ဦးမွေးဖွားပေးခဲ့ပါသည်’ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင့်ထံ၌ ကုလားအုတ်များ ရှိပါသလေ’ဟု မေးတော်မူရာ ၎င်းက ‘အနီရောင်ဖြစ်ပါ၏’ဟု လျှောက်တင်၏။ တစ်ဖန် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းတို့အကြား မီးခိုးရောင်တစ်ကောင်ရှိပါသလော’ မေးတော်မူရာ ထိုသူက ‘ရှိကြောင်းပါ’ဟု ဖြေဆိုသဖြင့် ကိုယ်တော်က ‘ထိုအချက်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း’ဟု မေးတော်မူ၏။ ၎င်းက ‘မျိုးရိုးလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မြင်ရပါ၏။’ဟု လျှောက်တင်လေသည်။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ‘မျိုးရိုးလိုက်ခြင်းကြောင့် အသင့်သားအငယ်ဆုံးမှာ ဤသို့အသားရောင် ဖြစ်ခြင်းကောင်းအံ့’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူအသူဟုရိုင်းရိုက် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၂၂)

အခန်း(၉) လိအာန် အမှုဖြစ်သူနှစ်ဦးအား ‘အသင်တို့အနက်တစ်ဦးဦးသည် လူလိမ်ဖြစ်ရာ အသင်တို့တစ်ဦးဦးမှ သောင်ဘတ်ပြုမည်လော’ဟု အိမာမ်မှ မေးမြန်းခြင်း

၁၈၈၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လိအာန်အမှုဖြစ်သူနှစ်ဦးအား ‘အသင်တို့၏ အကျိုးရလဒ်မှာ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အပေါ်၌သာ မူတည်၏။ အသင်တို့အနက် တစ်ဦးသည် မုသာဝါဒီဖြစ်၏။ ထို့ပြင်တစ်ဝ အသင်(ခင်ပွန်း)သည် သူမအပေါ် မည်သည့်အခွင့်အရေးမျှ မရှိတော့(ကွာရှင်းပြီး၍ ဖြစ်၏)’ဟု မေးလျှောက်လေလျှင် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှု (မဟာရ်)နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မည်သို့ ရှိပါသနည်း’ဟု သူမအပေါ်မသားစကားဆိုသော် အသင့်ပိုင်ဆိုင်မှုကို ပြန်လည်တောင်းဆိုရန် ပို၍ပင် အခွင့်အရေးရှိလေပြီ’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၂၃)

အခန်း(၁၀) အပူသည် အမျိုးသမီးသည် ခနောက်စိမ်းကို အသုံးပြု ခြယ်သနိုင်သလော

၁၈၈၃။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် (ကွယ်လွန်သွားသော) သူမ၏လင်သားအတွက် ဝမ်းနည်းပူဆွေးသဖြင့် သူမ၏ သားချင်းတို့က သူမ၏မျက်လုံးကွယ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ခဲ့ကြလေ၏။ သူတို့သည် ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)ထံသို့ အခစား ဝင်ရောက်ကာ ထိုသူမ၏မျက်စေ့များကို ခနောက်စိမ်းဖြင့်ခြယ်သခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားခဲ့ကြ၏။သို့ရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သူမ၏မျက်စေ့များကို ခနောက်စိမ်းဖြင့်မခြယ်သရ။ (ဂျာဟီလီယဟ်အချိန်က) အသင်တို့အနက် မုဆိုးမတစ်ဦးသည် အစုတ်ပြတ်ဆုံးအဝတ်များ ဝတ်ဆင်၍(ဝါ) နေ့အိမ်၏ အစုတ်အပြတ်ဆုံးနေရာ၌ နေရလေ့ရှိခဲ့၏။ တစ်နှစ်လွန်မြောက်ပြီးနောက် အကယ်၍ သူမအနီးခွေးတစ်ကောင်ဖြတ်သန်းသွားခဲ့လျှင် ကျွဲ/နွားချေးတစ်ပုံကို အဝေးသို့ ပစ်ရလေ့ရှိခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ လေးလနှင့်ဆယ်ရက် မကျော်မလွန်မချင်း (သူမသည် ခြယ်သပြင်ဆင်ခြင်းအမှု) အလျှင်း မပြုရ’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၂၄)

*မှတ်ချက် *

ဂျာဟီလီယဟ်ဆတ်က လင်ယောက်ျားမသည် အညစ်အကြေးဆုံးအဝတ်ဖြင့် တစ်နှစ်တိုင်တိုင် အိမ်တွင်းအောင်းသော ဓလေ့နှင့် အိပ်ပွားလုပ်ရပ်များရှိခဲ့၏။အစ္စလာမ်တွင်မူ ပြင်ဆင်ဖိးလိမ်းမှုမပြုရန် (၄)လနှင့် (၁၀)ရက်နှစ်ဆင့်ချိတ်မှတ် (၂

၁၈၈၄။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစားပေးမှု) ကုသိုလ်ဆုလာဘ်ကို မျှော်ကိုး၍ မိမိ၏ အိမ်သူအိမ်သားများ အပေါ် မှစ်လင်မိတ်တစ်ဦးမှ တစ်စုံတစ်ရာအား သုံးစွဲပါလျှင် ၎င်းသူမှာထိုသူအတွက် ဆွဒကတ်တစ်ရပ်အဖြစ် မှတ်သား ခံရ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမတ်စ်အူးဒ် အလ်အနီဆွရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၆၃)

၁၈၈၅။ မုဆိုးမတစ်ဦး(သို့မဟုတ်) နွမ်းပါးသူတစ်ဦးအား စောင့်ရှောက်သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ တိုက်ပွဲဝင်သူ သို့တည်းမဟုတ် တစ်ညညှိလုံး ဆွလာသ်ဝတ်ပြု၍ တစ်နေ့လုံး ဥပုသ်သီလစောင့် ထိန်းသူကဲ့သို့ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၆၅)

_____

**(၆၂) ရင်းနှီးစိုက်ထုတ်သော ထောက်ပံ့ပေးကမ်းခြင်းနှင့်
မိသားစုအပေါ် ထောက်ပံ့ပေးကမ်းခြင်း၏ ထူးမြတ်မှု**

အခန်း(၁)   မိမိ၏ မိသားစု ဖူလုံစေရန် တစ်နှစ်စာရိက္ခာကိုကြိုတင်စီစဉ်ခြင်း(နှင့်) မိမိ၏ လက်အောက်ခံ/
မိသားစုအပေါ် မည်သို့သုံးစွဲရမည်

၁၈၈၆။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဘနီအာန်နသွီးရ်၏ ခြံမြေမှ စွန့်ပလွံသီးများကို ရောင်းချပြီးနောက် မိမိ၏
မိသားစုများအဖို့ တစ်နှစ်ပတ်လုံးအတွက် ဖူလုံသော အစာရေစာများအား သိုမှီးထားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အမရ်ဘင်န်အလ်ဆသွ်(၁)   မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၇၀)

၁၈၈၇။   တစ်ခါက ကျွန်ုပ်သည် (ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုကြောင့်) အားကုန်ခွမ်းလျသောအခြေအနေ၌ ရှိနေစဉ်အမရ်
ဘင်န် အလ်ဆသွ်သွာဘ်(ﷺ)နှင့် တွေ့ဆုံ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းဂန်မှ အာယသ်တော်တစ်ရပ် ဖတ်ပြပါရန် ကျွန်ုပ်မှ
သူ့အားမေးမြန်းတောင်းဆို၏။ သူသည် သူ့အိမ်တွင်းသို့ဝင်၍ ကျွန်ုပ်အား ၎င်းဇီကာကို ရှင်းပြခဲ့၏။ (ထိုမှ ထွက်လာပြီး)
အတန်ငယ်လမ်းလျှောက်ပြီးသော် ပြင်းထန်သော မွတ်သိပ်မှုနှင့်ခွမ်းရိမှုကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် မှောက်လျက် လဲကျသွား၏။
ကျွန်ုပ်သည် မှောက်လျက်လဲကျသွား၏။ ကျွန်ုပ်၏ဦးခေါင်းရှေ့ဝယ် ရပ်နေတော်မူသော ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ) အား
ရုတ်ခြည်းတွေ့လိုက်ရ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘အို-အဘူဟုရိုင်ရဟ်’ဟု ခေါ်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်မှ ‘လဘ်ဘိုင်းကံ ဝ,စအ်ဒိုင်းကံ’ဟု
ထူးလိုက်၏။ ထိုအခါကိုယ်တော်က ကျွန်ုပ်အားလက်ဖြင့် ဆွဲထူထစေတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်မှ မည်သည်ကို ခံစားနေရကြောင်းထူး
သိရုံ သွားတော် မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်အားကိုယ်တော် အိမ်သို့ ခေါ်ဆောင် သွားခဲ့၏။
ကျွန်ုပ်အတွက်ပန်းကန်ကြီးတစ်လုံးအပြည့်နို့ကိုတောင်းယူပေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်လည်း ၎င်းနို့ကို သောက်လေ၏။ ထိုတော်မြတ်မှ
‘အဘူဟုရိုင်ရဟ်၊ ထပ်သောက်လေဦး’ဟု မိန့်သဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ထပ်သောက်ပြန်၏။ ကိုယ်တော်က ‘ထပ်သောက်လေဦး’ဟု
ဆိုပြန်ရာ ကျွန်ုပ်လည်း ကျွန်ုပ်၏ဝမ်းဗိုက်မှာ ဇလုံတစ်လုံးအလားဖြစ်သွားသည်ဟု ထင်ရသည် အထိ ဝမ်းပြည့်အောင်
သောက်ခဲ့ပါ၏။ ထို့နောက်ဝယ် ကျွန်ုပ်သည် အမရ်နှင့်တွေ့ဆုံသော် ကျွန်ုပ်၏ဖြစ်ပျက်မှုကို ပြောပြခဲ့၏။ ‘အို-အမရ်၊
ဤအရေးအရာ၌ တစ်စုံတစ်ဦးသောသူသည် အသင့်ထက်ပိုပြီး အခွင့်အရေးရရှိခဲ့သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆပါ၏။
အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား အာယသ်တော်တစ်ရပ်ဖတ်ပြရန် တောင်းဆိုခဲ့ပါသော်လည်း
စင်စစ်၌ ၎င်းအား ကျွန်ုပ်သည် အသင့်ထက်ပိုမိုသိရှိနားလည်ပါ၏’ဟု ဆိုသည့်အပေါ် အမရ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို
တိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍များ ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အားလက်ခံပြုစုခဲ့မည်ဆိုပါက ထိုအရေးအရာသည်
အနီရောင်ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ရရှိခြင်းထက်ပင် ကျွန်ုပ်နှစ်သက်မည်ဖြစ်ပါအံ့’ဟု ပြောဆိုခဲ့ပေ သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(၁)   မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၇၁-ခ)

အခန်း(၁)   စတင်စားသောက်လျှင် အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏နာမံတော်ကို ဖော်ကျူးပြီး လက်ျာလက်ဖြင့်စားပါ

၁၈၈၈။   ကျွန်ုပ်သည် ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ စောင့်ရှောက်မှုအောက်မှ ကလေးငယ်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏လက် သည်
စားသောက်နေစဉ် ဟင်းများအနံ့ ဟိုဟိုသည်သည် ပတ်မွေ့လျက်ရှိတတ်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ရုရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား
‘အို-သူငယ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်ကိုဖော်ကျူးလော့။ အသင့်လက်ျာလက်ဖြင့်စားလော့။ အသင့်နှင့်အနီးဆုံး
ဟင်းလျာကို (စ,တင်)ယူစားလော့’ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အမရ်ဘင်န် အဘီစလ်(၁)   မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၂၈၈)

အခန်း(၂) ဝမ်းပြည့်တင်းတိမ်သည်အထိ စားသောက်ကြသူများ

၁၈၈၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်ချိန်က ကျွန်မတို့သည် အနက်ရောင်အရာနှစ်ခု(စွန်ပလွံသီးနှင့် ရေ)ဖြင့်သာ ဝမ်းဖြည့်ခဲ့ကြရကုန်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၂၅)

အခန်း(၃) မုန့်ချပ်ငါးပါးနှင့် စားသောက်ပိုင်းကြီး

၁၈၉၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံချိန်ဖန်တီးမှုနှစ်ဆယ်တိုင်အောင် ပေါင်မုန့် (မုန့်ချပ်)ပါးကိုသော်လည်းကောင်း၊ သိုး(ကောင်လုံး)ကင်ကိုသော်လည်းကောင်း မစားသောက်ခဲ့ရချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၂၆)

၁၈၉၁။ ကျွန်ုပ်သိရှိခဲ့သမျှဝယ် တမန်တော်မြတ်သည် အစားအစာကို လင်ပန်းကြီးဖြင့်မည်သည့်အခါမျှစားသောက် တော်မူခြင်းမရှိခဲ့။ ကောင်းစွာဖုတ်ထားသည့် မုန့်ချပ်ပါးကိုလည်း စားဖူးတော်မူခြင်းမရှိခဲ့။ စားပွဲခင်းစားသောက် ပိုင်းကြီး၌လည်း မည်သည့်အခါမျှ စားသောက်ဖူးတော်မူခြင်းမရှိခဲ့ပါချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၂၈)

အခန်း(၄) လူတစ်ဦး၏ အစားအစာသည် လူနှစ်ဦးအဖို့ လုံလောက်၏။

၁၈၉၂။ လူနှစ်ဦးအတွက် အစာရေစာသည် သုံးဦးအတွက် လုံလောက်၏။ လူသုံးဦးအတွက် အစားအသောက် သည် လူလေးဦးအတွက် လုံလောက်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၀၄)

အခန်း(၅) မုအ်မင်န်ဟူသည် အူတစ်ခုစာအတွက်သာ စားသောက်၏။

၁၈၉၃။ အိဘ်နုအုမရ်(رضي الله عنه)သည် မိမိနှင့်အတူ သူဆင်းရဲတစ်ဦးကိုခေါ်ယူမလာဘဲ မည်သည့်အခါမျှအစာစား လေ့မရှိ။ တစ်နေ့သော် ကျွန်ုပ်သည် သူနှင့်အတူ စားသောက်ရန် သူဆင်းရဲတစ်ဦးကို ခေါ်ဆောင်လာခဲ့၏။ ထိုသူသည် အလွန်အကျွံစားသောက်ခဲ့လေ၏။ ၎င်းအပေါ် အိဘ်နုအုမရ်က သူ၏အစေခံအား ဤသို့ပြောဆိုမှာကြားခဲ့၏။ ‘ဤသူအား ငါ့အိမ်သို့ အဆင်မခံလေတော့နှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ‘မုအ်မင်န်သည်အူတစ်ခုစာအတွက်သာ စားသောက်ပြီး ကာဖိရ်သည် အူ(ရ)ခုစာ စားသောက်လေ့ရှိ၏။’ဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ဆိုတော်မူသည်ကို ငါမှကြားနာဖူးခဲ့၍ ဖြစ်၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-နာဖီအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၀၅)

*မှတ်ချက် *

စစ်မှန်သောမှစ်လင်မ် (မုအ်မင်န်)သည် အစာအနည်းငယ်မျှ(ဝမ်းဝရံမျှ)နှင့် တင်းတိမ်တတ်ကြ၏။ကာဖိရ်တို့သည် အစား တင်းတိမ်တတ်ကြီးဟူ၍မရှိ သောသောသားအားသာ မှန်၏။

အခန်း(၆) တစ်စုံတစ်ရာကို မှီပြီးမစားသောက်နှင့်

၁၈၉၄။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်ရှိနေခဲ့စဉ်က ကိုယ်တော်မြတ်သည် မိမိနှင့်အတူရှိနေသူတစ်ဦးကို ‘ငါ့ကိုယ်တော်သည် (အရာတစ်ခုခုအား)မှီရင်း အစားအစာစားသောက်ခြင်းမရှိ’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဂျဟ်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၁၁)

အခန်း(၇) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မည်သည့်အစားအသောက်ကိုမျှ ဝေဖန်မှုမပြု

၁၈၉၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (ဖိတ်ကြားကျွေးမွေးခံရရာဝယ်) မည်သည့်အစားအသောက်ကိုမျှ ဝေဖန်ခြင်း ဟူသည် အကျဉ်းမရှိခဲ့ပေ။ ကိုယ်တော်သည် မိမိနှစ်သက်သောအစာကိုသုံးဆောင်တော်မူပြီးမိမိ မနှစ်သက်ပါက ဖယ်ထားတော် မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၂၀)

အခန်း(၈) ဘာလီ(ပြောင်းဆန်)မှုန့်မှ အခွံအမှိုက်များကို မှုတ်ထုတ်သန့်စင်ခြင်း

၁၈၉၆။ ‘တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ခေတ်သမယ၌ အသင်တို့သည် ဂျုံမှုန့်(အနု)ကို သုံးကြပါသလော’ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က ‘အသုံးမပြုခဲ့ပါ’ဟု ဖြေဆိုပါ၏။ ‘အသင်တို့သည် ပြောင်းဆန်မှုန့်ကို ဆန်ခါချခဲ့ကြပါသလော’ဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်ကဏင်းသို့မပြုပါ။ သို့သော် အခွံအမှိုက်များကို မှုတ်ထုတ်သန့်စင်ခဲ့လေ့ရှိပါသည်’ဟု ဖြေကြားခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်ဝ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၂၁)

အခန်း(၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အဆွ်ဟတ်တော်တို့ စားလေ့ရှိသောအရာ

၁၈၉၇။ တစ်ခါသော် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏အဆွ်ဟတ်တော်များအကြား လူတစ်ဦးလျှင် စွန့်ပလွံသီး (၇)လုံးစီ ဝေငှပေးခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်ကိုလည်း (၇)လုံးပေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအနက် တစ်လုံးမှာ ခြောက်သွေ့မာကျောနေခဲ့၏။ ၎င်းတစ်လုံးမှအပ အခြားစွန့်ပလွံသီးများကို ပိုမိုနှစ်သက်ခဲ့ပါ၏။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းစွန့်ပလွံသီးတစ်လုံးကို ရှည်ကြာစွာ ဝါးယူခဲ့ရ၍ ဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၂၂)

၁၈၉၈။ မိမိတို့၏ရှေ့ဝယ် သိုးကောင်လုံးကောင်တစ်ကောင်ရှိနေသော လူတစ်စုအနီ အဘူဟုရိုင်ရဟ်(ﷺ)မှ ဖြတ်သန်းသွားရာ ၎င်းတို့မှ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့၏။ အဘူဟုရိုင်ရဟ်က စားရန်ငြင်းပယ်ပြီးနောက် ‘ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ပြောင်းဆန်မှုန့်ချပ် နှင့်ပင်လျှင် ဝမ်းပြည့်တင်းတိမ်အောင်မသုံးဆောင်ရဘဲ ဤလောကီကို စွန့်ခွာသွားတော်မူခဲ့ပါသည်’ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၂၅)

၁၈၉၉။ အလ်မဒီနဟ်သို့ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရောက်ချိန်မှစ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူချိန်အထိ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)၏ အိမ်တော်သူသားမိသားစုများသည် သုံးရက်ဆက်တိုက် ဂျုံမှုန့်ချပ်ဖြင့် ဝမ်းပြည့်တင်းတိမ်အောင် စားသောက် ခဲ့ရသည်ဟူ၍ မရှိပါချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၂၇)

အခန်း(၁၀) သလ်ဘီနဟ်

၁၉၀၀။ အာအိရှဟ်(ﷺ)၏ ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်ဦးဦး ကွယ်လွန်လေတိုင်း အမျိုးသမီးများမှာ စုရုံးလေ့ရှိကြ၏။ အသီးသီးလူစုခွဲကြသောအခါ အာအိရှဟ်၏ သားချင်းများနှင့် အရင်းနှီးသုံးမိတ်ဆွေများနေရစ်လေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် သလ်ဘီနဟ်တစ်အိုးချက်ရန် သူမက ခိုင်းစေလေ့ရှိ၏။ ဆရီးဒ်ဟူသော စားဖွယ်ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် ၎င်းအပေါ် သလ်ဘီနဟ် ကို လောင်းထည့်စေ၏။ အာအိရှဟ်က ‘ထိုအရာကို စားကြကုန်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်မသည် ရစူလုလ္လာဟ် (ﷺ)ထံမှ ဤသို့ကြားနာဖူးခဲ့၏- သလ်ဘီနဟ်သည် နှလုံးဝေဒနာရှင်နှင့် တည့်၏။ (သင့်တော်၏)၊ ၎င်းအပြင် ၎င်းသူ၏ ဝမ်းနည်းမှုအချို့ကို သက်သာပျောက်ကင်းစေ၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၂၈)

*မှတ်ချက် *

၁။သင်္ဂဟိန္ဒဝေဒနာသို့မဟုတ် စပါးခွံကို ရံဖန်ရံခါ ပျားရောင်ထည့်၍ပြင်ဆင်ထားသောစားဖွယ်တစ်မျိုး

၂။ ဆရီးဒ= အသားနှင့် ဂျုံမှန်ချပ်တို့ဖြင့် စီရင်ထားသည့် ဟင်းလျာတစ်မျိုး

၃။ အားအင်ပြည့် ဝသော အစားအစာဖြင့် စားကောင်းအိပ်ပျော်သောအခါ ဆေးနာကို ဆုပ္ပပါးစေသည်။

အခန်း(၁၁) ငွေဖြင့် ဆင်ယင်ထားသော ပန်းကန်ခွက်ယောက်ဖြင့်စားခြင်း

၁၉၀၁။ ပိုးထည် သို့မဟုတ် ဒီးဘာဂျီ ကို မဝတ်ဆင်ကြနှင့်။ ရွှေ သို့မဟုတ် ငွေခွက်များဖြင့်မသောက်ကြနှင့်။ ရွှေ သို့မဟုတ် ငွေပန်းကန်များဖြင့် မစားကြနှင့်။ ထိုအရာများသည် ဤလောကီဘဝ၌ ကာဖိရ်များအတွက်ဖြစ်ပြီး နောင်တမလွန်ဘဝ၌ ငါတို့အတွက်ဖြစ်ကုန်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-ဟုခေါ်ဖို့ဟန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇:၃၃၇)

အခန်း(၁၂) မိမိ၏ညီနောင်များအတွက် စားဖွယ်ပြင်ဆင်ရာ၌ ဒုက္ခခံရခြင်း

၁၉၀၂။ အဘူယူအိုင်းဘ်(𑄎𑄧𑄳)ဟူသော အန်ဆွာရ်အမျိုးသားထံ သားသတ်သမားကျွန်စေတစ်ဦးရှိခဲ့၏။ သူသည် ကျွန်စေအား ‘ငါသည် ရုဗုလုလ္လာဟ်(𑄎𑄧𑄳)နှင့်တကွ အခြားပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးကို ဖိတ်ခေါ်(ကျွေးမွေး)မည်ဖြစ်၍ စားဖွယ်တစ်ရပ် ပြင်ဆင်လော့’ဟု စေခိုင်းခဲ့၏။ သို့ဖြင့် သူသည်ရုဗုလုလ္လာဟ်(𑄎𑄧𑄳)နှင့်တကွ အမျိုးသားလေးဦးကိုဖိတ်ကြားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူတို့၏နောက် လူတစ်ဦးထပ်မံလိုက်လာလေရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင်သည် ငါအပါအဝင် ဧည့်သည်ငါးဦးကို ဖိတ်ကြားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ယခုသော် နောက်ထပ်လူတစ်ဦး ငါတို့နောက်လိုက်လာလေပြီ။ အသင်သည် သူ့အား ခွင့်ပြုလိုက ခွင့်ပြု၍ ငြင်းပယ်လိုက ငြင်းပယ်နိုင်၏’ဟု မိန့်ကြားလေ၏။ ထိုသည့်အပေါ် အိမ်ရှင်ဖြစ်သူက ‘ကျွန်ုပ်သည် သူ့အား လာရောက်ပါဝင်ရန်ခွင့်ပြုရန် ခွင့်ပြုပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူမတ်စ်အုန်း အလ်အနီ)စွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၅)

အခန်း(၁၃) သခွားရှည်နှင့် လတ်ဆတ်သည့်စွန့်ပလွံသီးကိုစားခြင်း

၁၉၀၃။ ရုရှလူလွှတ်( )သည် လတ်ဆတ်သည့် စွန်ပလွံသီးများကို သခွားရှည်နှင့်တစ်ကွ စားသုံးတော်မူခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ခဲ့ရ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အော်ဒါလွှာဟ်ဘင်နီ ဂျာမန်ဘင်နီ အဘီသွာဂျာမန်(ကုမ်း၏ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၅၇)

* မှတ်ချက် *

‘ကံဆရာ’ကို ‘ဆဲသီး’ဟုလည်းဆိုကြ၏။

အခန်း(၁၄) လတ်ဆတ်သော စွန့်ပလ္လံသီးနှင့် စွန့်ပလ္လံသီးခြားများ

၁၉၀၄။ စွန့်ပလွံသီးများ ခူးဆွတ်သည့်ရာသီအချိန်ထိအောင် ကျွန်ုပ်အား ငွေချေးပေးသည့် ယဟူဒီတစ်ဦး အလံမဒီနဟ်၌ နေထိုင်ခဲ့၏။ ရူးမဟ်သို့သွားရာလမ်း၌ ကျွန်ုပ်သည် မြေတစ်ကွက်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့၏။ ထိုနှစ်တွင် ထိုခြံမြေမှ ထွက်နှုန်းအလာအလာမကောင်းခဲ့၊ သို့ဖြစ်ရာ အကြွေးပေးဆပ်မှုကို နောက်တစ်နှစ်သို့ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ရ၏။ သီးနှံခူးဆွတ်ချိန်တွင် ၎င်းယဟူဒီသည် ကျွန်ုပ်ထံရောက်လာခဲ့၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်၏ခြံမြေမှ မည်သည်ကိုမျှရယူမသွားနိုင်ခဲ့ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် သူထံမှ တစ်နှစ်သက်သာခွင့်ကိုတောင်းရာ ၎င်းက ငြင်းဆန်လေ၏။ ဤသတင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ရောက်သော် ကိုယ်တော်မြတ်က အဆွဲဟတ်တော်တို့အား ‘ဂျာဘီရ်အတွက်သက်သာခွင့်ကို ၎င်းယဟူဒီထံ တောင်းဆိုရန် ငါတို့သွားကြပါစို့’ ဟုမိန့်တော်မူရာ သူတို့အားလုံး ကျွန်ုပ်၏ခြံမြေတွင်းရှိ ကျွန်ုပ်ထံ ရောက်ရှိလာကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းယဟူဒီနှင့် ဆွေးနွေးလေတော့၏။ သို့သော် ၎င်းယဟူဒီက ‘အို-အဘူကာစင်မ်၊ ကျွန်ုပ်သည် သူအား သက်သာခွင့်ပေးလိမ့်မည်မဟုတ်’ဟု ဆိုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ထိုယဟူဒီ၏သဘော ထားကို တွေ့သွားလေလျှင် ကိုယ်တော်သည်ထ၊ရပ်ရှိခြံမြေတစ်ခွင်သို့ လျှောက်လှမ်းသွားလာတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ထိုယဟူဒီတို့ထံပြန်လာပြီး

ပြောဆိုတော်မူရာ ၎င်းကကိုယ်တော့် မေတ္တာရပ်မှုကို ငြင်းပြန်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ထရပ်ပြီး မှည့်ဝင်းသော စွန့်ပလွံသီးအချို့ကို ဆောင်ယူလာကာ ကိုယ်တော့်ရှေ့၌ ထားရှိဆက်သခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ သုံးဆောင်တော်မူပြီးနောက် ကျွန်ုပ်အား ‘အို-ဂျာဘီရံ၊ အသင့်ခြံစောင့်တဲ့ အဘယ်မှာနည်း’ဟု မေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်မှ ပြောပြလျှောက်တင်လိုက်၏။ ‘၎င်းအတွင်း ငါ့အတွက် အိပ်ရာတစ်ခုခင်းလေလော့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်သည် အိပ်ရာတစ်ခုခင်းခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည်ဝင်ရောက်၍ အိပ်စက်တော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မှ ခိုးထလေလျှင် ကျွန်ုပ်သည် စွန့်ပလွံသီးအချို့ကို ထပ်မံဆက်သရာ ကိုယ်တော်မှသုံးဆောင်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ထလာပြီး ၎င်းယဟူဒီနှင့်ထပ်မံ ပြောဆိုပြန်လေ၏။ ထိုသူလည်း ကိုယ်တော့် မေတ္တာရပ်ခံမှုကို ငြင်းပြန်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် လတ်ဆတ်သည့် စွန့်ပလွံသီးများဖြတ်ခဲနေသောအပင်များအကြား၌ ရပ်လျက် ‘အို-ဂျာဘီရံ၊ အသင့်အကြွေး ပြန်ချေရန် စွန့်ပလွံသီးများကို ခူးထွတ်လေရော့’ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ ကျွန်ုပ်မှ စွန့်ပလွံသီးများကိုခူးနေစဉ် ၎င်းယဟူဒီက ကျွန်ုပ်နှင့်အတူတူချန်နေရစ်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ ၎င်းအား သူ၏ရပိုင်ခွင့်အားလုံးကို ပေးဆပ်ပြီးသည့်တိုင် စွန့်ပလွံသီးပမာဏ များပြားစွာ ထပ်မံပိုလျှံကျန်ရှိနေခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ထွက် လာကာ ဤသတင်းကောင်းကို ကိုယ်တော့်အား အသိပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုရောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ငါသည် ရုစုလုလ္လာဟ်ဖြစ်ကြောင်း ငါ့ကိုယ်တော်မှ သက်သေခံထွက်ဆို၏’ မိန့်တော်မူခဲ့သတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘီရံ ဘင်န်အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၅၄)

အခန်း(၁၅) အလ်အဂျ်ဝဟ်

၁၉၀၅။ နံနက်ခင်းတိုင်း အဂျ်ဝဟ်(၇)လုံးစားလေ့ရှိသူသည် ထိုနေ့အဖို့ထိုသူအပေါ် အဆိပ်သော်လည်းကောင်း၊ ပြုစားခြင်းသော်လည်းကောင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမည်မဟုတ်ချေ။

*မှတ်ချက် *

အလ်အဂျ်ဝဟ်=အလွန်ကောင်းမွန်သည့် စွန့်ပလွံ အမျိုးအစားတစ်မျိုး

အခန်း(၁၆) ပုဝါဖြင့် လက်ချောင်းများကို မသုတ်သင်မီ ၎င်းတို့ကို လျက်ပြီးစုပ်ကြ

၁၉၀၆။ အသင်တို့စားသောက်ကြရာဝယ် အသင်တို့မှလက်များကို လျက်ခြင်းသို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ဦးမှလျက်ခြင်း မပြုသေးဘဲ(အဝတ်ဖြင့်)မသုတ်သင်ကြနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအဿ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၆၆)

၁၉၀၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ခေတ်သမယ၌ ကျွန်ုပ်တို့ထံ မည်သည့်လက်သုတ်/ပုဝါများမရှိခဲ့ကြ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်ဝါးနှစ်ဖက်၊ လက်ဖျံများ၊ ခြေထောက်များမှ တစ်ပါး (အခြားနေရာများတွင် မသုတ်သင်ခဲ့ကြ)

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘီရံဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၆၇)

အခန်း(၁၇) အစားစားပြီးလျှင် ဖတ်ရွတ်ရန်

၁၉၀၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်မှ အစားအသောက်ခင်းသည့်အထည် ဖယ်လိုက်လေတိုင်း (စားသောက် ပြီးစီးတော်မူသည့်အခါတိုင်း) ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ဆိုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအုမာမ့်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၆၈)

၁၉၀၉။ (အထက်ပါ ဟဒီးဆ်တော်အတိုင်းဖြစ်ပြီး ရွတ်ဆိုမှုစာသားမှာကားအောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအုမာမ့်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၆၉)

အခန်း(၁၈)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၃၃:၅၃)

၁၉၁၀။   u   n f v   w   e u f   t   r e   w   u f   t   o   p   /   t   b   f,   b   i   e   u   t   b   f   (၁၈)
သည်   ယင်းအကြောင်းကို   ကျွန်ုပ်ထံမေးမြန်းလေ့ရှိခဲ့၏။ ရှုလုလ္လာဟ်(၁၈)သည်   ဇိုင်နတ်   ဘင်နီသိ   ဂျဟ်ရှိ(၁၈)၏
သတို့သားဖြစ်လာပြီး   သူမအား   အလ်မဒီနဟ်၌   လက်ထပ်ထိမ်းမြားတော်မူခဲ့၏။ ကောင်းကင်ယံ၌   နေမြင့်တက်လာသော
အခါ   တမန်တော်မြတ်(၁၈)သည်   လူတို့အား   ဖိတ်ကြားစားသောက်စေတော်မူ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်   ထိုင်လျက်   ချန်ရစ်နေခဲ့ကြ၏။
၎င်းနောက်   ရှုလုလ္လာဟ်(၁၈)သည်   ထရပ်ထွက်ခွာတော်မူရာ   ကျွန်ုပ်လည်း   ကိုယ်တော်   နောက်ထပ်   လိုက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည်
အာအိရူဟ်၏   အခန်းတံခါးဝသို့ရောက်လေသောအခါ   ထိုသူတို့သည်   ၎င်းတို့   နေရာမှ   ထွက်ခွာပြီဟု
အထင်ရောက်တော်မူပြီးပြန်လှည့်လာ၏။ ကျွန်ုပ်လည်းကိုယ်တော်နှင့်အတူ   ပြန်လှည့်လာခဲ့၏။ ထိုသူများမှာ   မိမိတို့ရာများ၌ပင်
ထိုင်နေဆဲဖြစ်ကြောင်းတွေ့လိုက်ရသော်   ကိုယ်တော်သည်   ဒုတိယအကြိမ်   ပြန်လည်ထွက်သွားခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်လည်း
ကိုယ်တော်သည်ထွက်သွား၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည်   အာအိရူဟ်(၁၈)၏   အခန်းတံခါးဝသို့   ရောက်သော်   ကိုယ်တော်သည်
ပြန်လှည့်သွားတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်လည်းကိုယ်တော်နှင့်အတူပြန်လှည့်၍   လူတို့ပြန်သွားကြပြီလားဟု   ကြည့်ခဲ့ကြ၏။ ထိုရာအခါ
တမန်တော်မြတ်(၁၈)သည်   သူနှင့်ကျွန်ုပ်အကြား   ကန့်လန့်ကာခန်းဆီးတစ်ခုကို   ချိတ်ဆွဲ   လိုက်၏။ ၎င်းနောက်   (အမျိုးသမီးများ၏
အကွယ်အကာ)ဟိဂျာဘ်   အမိန့်တော်   ထုတ်ပြန်ကျရောက်လာခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်(၁၈)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၇၅)

အခန်း(၁) မွေးကင်းစကလေးငယ်အား ဖွားမြင်သည့်နေ့တွင် ကပ်ပွန်းတပ်ခြင်း

၁၉၁၁။ u Rely o m w p O r (& n m u Rely b n f o W m w r e f a n r w ( )ထံယူသွားသည်၌ ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူ့အား အစ်ဘ်ရာဟံမဟု ကပ်ပွန်းတပ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် စွန့်ပလွံသီးတစ်လုံးဖြင့် သတ်နှီးက် ပြုတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် သူ့အတွက် ဘရဲကသ်မင်္ဂလာအလိုငှာ ဆုပန်ကြားတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်ထံ ပြန်ပေးတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၇၆)

*မှတ်ချက် *

၁။ထို ကလေးငယ်သည် အဘူမူစ်၏အကြီးဆုံး ဖြစ်၏။

၂။အင်္ဂါကပ်ဟူသည် ကလေးငယ်တစ်ဦးအဖွားဖွားလာလျှင် အလွယ်အလျင်ပြတ်၏ ကျေးဇူးတရားသိပွန်မှ အလွန်ကဲသောအားဖြင့် မိန်းကလေးဖြစ်က သို့ တစ်ကောင်လုံး ဖြတ်ခြင်းကို ခေါ်ဆို သည်။

၃။သတ်နှီးက်ဟူသည် ကလေးငယ်အား အစာအစာစားတတ်စေရန် အချို့စာ(စွန့်ပလွံ သီးသို့ မဟုတ် ပူးရည်) စားစားစားတတ်စေရန် ကာ ဆေးဆေးကို ပွတ်တို က်ကစားပေးသည့် လုပ်ထုံးတမ်းစု။ ၎င်းအပြင် ကလေးငယ်၏ နားတွင် အဇာန်သေးခြင်းဖြင့် အမည်မည်

၁၉၁၂။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၁၅၉၄ အတိုင်းဖြစ်၏။ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

ဤကလေးငယ်မွေးဖွားလာခြင်းအပေါ် သူတို့ (မုစ်လင်မ်များ)မှာ အထူးတလည် ပျော်ရွှင်ဝမ်းသာခဲ့ကြ ကုန်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ယဟူဒီများက မုစ်လင်မ်တို့အား ၎င်းတို့မှ ပြုစားထားကြသည့်အတွက် သူတို့သည် မျိုးဆက်မရနိုင်ကြတော့ဟူ၍ ပြောဆိုသတင်းလွှင့်ခဲ့ကြကြောင်းဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အတ်စ်မာအ် ဘင်န် အဘူဘီကရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၇၈)

အခန်း(၂) အင်္ဂါကပ်သည် ကလေးငယ်အပေါ် ထိခိုက်စေမည့်အရာအား ဖယ်ရှားရန်ဖြစ်၏။

၁၉၁၃။ ကလေးငယ်အတွက် အင်္ဂါကပ်ကို ပြုကြကုန်။ သို့ဖြစ်၍ သူ့အတွက် (သားကောင်ကို) လှီးဖြတ်ခြင်းမှာ ဝေဒနာကို ဖယ်ရှားခြင်းဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စလ်မာန် ဘင်န် အဘူမူစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၈၀)

*မှတ်ချက် *

ဆွဟီးဟ် အသ် သိရ်မိဇီကျမ်း၌ ယာကျားလေးအတွက် သို့ နှစ်ကောင်၊ မိန်းကလေးအတွက် သို့ တစ်ကောင် နှစ်ဦးဖြတ် ရန် အမူ ၎င်းမှာ မိမိစွန့်ပလွံတစ်ခု၏ဟု တမန်ဆွဟီးဟ်ကြီးချက်ကို ဖော်ပြထား၏။

အခန်း(၃) အလ်ဖရဒ်

၁၉၁၄။ ‘ဖရဒ် သော်လည်းကောင်း၊ အသီးရဟ် သော်လည်းကောင်း အလျှင်းပြုခွင့်မရှိ။’

အလ်ဖရဒ်ဟူသည် မိမိတို့၏ကုလားအုတ်သို့မဟုတ် သိုးများမှ ပထမဆုံးမွေးဖွားသည့် အကောင်ကို မိမိတို့၏ ရုပ်တုများအတွက် ပူဇော်သည့် မုရ်ရစ်က်တို့၏လေ့ဖြစ်၏။ အလ်အသီးရဟ်သည် မုရ်ရစ်က်တို့မှ ရေဂျတ်လ အတွင်း ၎င်းတို့၏ ရုပ်တုဆင်းတုများအတွက် သိုးတစ်ကောင်အား လှီးဖြတ်ပူဇော်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၈၂)

*မှတ်ချက် *

အလ်ဖရဒ်၌ အဓိပ္ပာယ်သို့ မျိုးထွက်၏။

- အစ္စလာမ်ထွန်းကားမီခေတ်က လူတို့သည် ၎င်းတို့၏ရုပ်ဆင်းတုများကို ပူဇော်ပသလေ့ရှိ သောအခါတို့၏သို့ တစ်ဦးချင်းပထမဆုံး မွေးဖွားလာသည့် အကောင်။
- မိမိတို့၏ ကုလားအုတ်များ ဦးဆုံးတို့ ဖွားလာခြင်းသို့မဟုတ် တို့ဖွားဆလို ခြင်းအလိုငှာ စွန့်ပလွံလှူပူဇော်မှုတစ်
- ကုလားအုတ်များ၏ မွေးဖွားမှုအပေါ် ခင်းကျင်းစီရင်သော စာသောက်ပွဲ

(၆၅) လှီးဖြတ်ခြင်းနှင့်အမဲလိုက်ခြင်းကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အမဲလိုက်ရာတွင် အ-ဟ်အသျှင်မြတ်၏နာမတော်ကို တ,သပါ

၁၉၁၅။ သားကောင်ကို မိအ်ရသွ်ဖြင့်သတ်ဖြတ်ခြင်းအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ မေးမြန်းလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အကယ်၍ ၎င်း၏ချွန်ထက်သောအဖျားများဖြင့် သားကောင်ကိုသတ်ခြင်း ဖြစ်သော် ၎င်းကိုစားသုံးလော့။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ၎င်း၏ဝင်ရိုး(လက်ကိုင်)ဖြင့် သတ်ဖြတ်ခံရလျှင်၊ ၎င်းအရာ၏ ကျယ်ပြန့်သောအပိုင်းဖြင့် ရိုက်ပုတ်ထိမှန်ခံရပါက ထိုသားကောင်စားသုံးခြင်းမှာ ဟရမ်ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ သားကောင် သည် ရိုက်ပုတ်ခံရပြီးသေဆုံး(သကဲ့သို့ဖြစ်)ခြင်းကြောင့်ပင်’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ (ဆက်လက်၍) ကျွန်ုပ် သားကောင်ကို လေ့ကျင့်ထားပြီးသော အမဲလိုက်ခွေးဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းအကြောင်းကို မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘အကယ်၍ အမဲလိုက်ခွေးသည် အသင့်အတွက်သားကောင်အား လက်ရဖမ်းမိက ၎င်းကိုစားသုံးလော့၊အကြောင်းသော် သားကောင်အား အမဲလိုက်ခွေးဖြင့်သတ်ဖြတ်ခြင်းသည် လှီးဖြတ်ခြင်းအလားဖြစ်၏။ သို့သော် အသင်သည် အသင်၏အမဲလိုက်ခွေး(များ)နှင့် အခြားခွေးကိုတွေ့၍ ၎င်းသည်လည်း မိမိ၏ခွေးနှင့်ရောနှော အမဲလိုက်မည်ကို စိုးရိမ်ပါလျှင် သတ်ဖြတ်လာသည့် ယင်းသားကောင်အား အသင်မစားသုံးလေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့် ဟူမူ အသင်သည် မိမိ၏အမဲလိုက်ခွေးအပေါ်၌သာ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသထားပြီး အခြားအမဲ လိုက်ခွေးအပေါ် ယင်းသို့ ပြုမထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေသည်’

ဆင့်ပြန်သူ-အဒိဘင်န် ဟာသိုဇ်မ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၈၇)

အခန်း(၂) လေးဖြင့် အမဲလိုက်ခြင်း

၁၉၁၆။ ကျွန်ုပ်က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှေးကျမ်းရသူတို့ အုပ်ချုပ်သော ဒေသ၌နေထိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့၏ အိုးခွက်ပန်းကန်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အားစားသုံးနိုင်ပါသလော။ ထိုမြေ၌သားကောင်များ အလွန်ပေါများလှပေရာ ကျွန်ုပ်သည် လေးတစ်စင်းဖြင့် အမဲလိုက်လေ့ရှိပါ၏။ လေ့ကျင့်ပေးထားသော် အမဲလိုက်ခွေးအပြင် လေ့ကျင့်မှုမပေးရသေးသည့် ခွေးလည်းပါဝင်လေ့ရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာမည်သည့်အရာသည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ စဆုံးရန်ဟလာလ်ဖြစ်ပါသနည်း’ မေးလျှောက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်ပြောပြသော ရှေးကျမ်းရသူများနှင့်စပ်လျဉ်းပြီးဆိုရလျှင် အကယ်၍ အသင်သည် ၎င်းတို့၏ပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ အခြားအိုးခွက်ပန်းကန်များ ရရှိနိုင်လျှင် ၎င်းတို့၏ပစ္စည်းများဖြင့် မစားသောက် မသုံးစွဲလေနှင့်။ အကယ်၍ မရနိုင်လျှင် အသင်သည် ၎င်းတို့၏အိုးခွက်တို့ကိုဆေးကြော၍ ထိုအရာများဖြင့် စားသုံးလေ။ အကယ်၍ အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမတော်ကို တသပြီးနောက် လေ့ကျင့်ပေးထားသည့် အမဲလိုက်ခွေးဖြင့် အမြဲလိုက်လျှင် ရလာသောသားကောင်ကို စားလော့။ အကယ်၍ အသင်သည် လေ့ကျင့်မှုမပေးရသေးသည့် ခွေးဖြင့် အမဲလိုက်လျှင် ရလာသောသားကောင်မသေဆုံးသေးက) ၎င်းကိုလီးဖြတ်၍စားသုံးလော့’ ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူစအ်လာဟ် အလ်ဇ်ယူနီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၈၇)

အခန်း(၃)   အလခဏ်နှင့် အလ်ဘွန်ဒုကဟ်

၁၉၁၇။ လူတစ်ယောက်သည် လက်ညှိုးနှစ်ချောင်းဖြင့် (တစ်စုံတစ်ရာထံ) ခဲများပစ်နေသည်ကို ကျွန်ုပ်မှ တွေ့ရလျှင် ထိုသူ့အား ‘ခဲပစ်ခြင်းအမှုကို မပြုလေနှင့်။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ခဲပစ်ခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ သို့မဟုတ် ကိုယ်တော်သည်ယင်းအမှုကို နှစ်မြို့တော်မူခြင်းမရှိခဲ့’ဟု ပြောပြခဲ့ပါသည်။ ခဲပစ်ခြင်းသည် သားကောင်အား အမဲလိုက်ခြင်း သော်လည်းကောင်း၊ ရန်သူကိုသတ်သင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း ဖြစ်မည်မဟုတ်။ သွားတစ်ချောင်းကိုကျိုးစေခြင်း သို့မဟုတ် မျက်လုံးတစ်လုံးပေါက်ထွက်စေခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေအံ့။ ၎င်းနောက်ဝယ် ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူ့အားခဲပစ်ခြင်း အမှုပြုနေသည်ကို ထပ်မံတွေ့ရလေလျှင် ဤသို့ပြောခဲ့ပေသည် ‘ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ရုဇုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ခဲပစ်ခြင်းအပေါ် တားမြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် မနှစ်မြို့ခြင်းကို ပြောပြပါလျက် အသင်သည် ခဲပစ်နေသေးသလော၊ ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ထိုထိုသောကာလတစ်ရပ်အထိ အပြောအဆိုလုပ်ရမည်မဟုတ်တော့ပါ’

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်နီ မိုယာမ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၈၈)

*မှတ်ချက် *

အလ်ခေဖ်=လက်မနှင့် လက်ခလယ်ကို သုံး၍ခဲယစ်ခြင်း

အလ်ဘွန်နိုဒကဟ်=ဆဟက်ဆး/ဆန္ဒဟ်တြး

အခန်း(၄) အမဲလိုက်ခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကို စောင့်ရှောက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ခွေးကို အပျော်တမ်း မွေးမြူထားလျှင်

၁၉၁၈။ မည်သူပင်ဖြစ်စေ အိမ်/ခြံစောင့်ခွေးသို့မဟုတ် အမဲလိုက်ခွေး မဟုတ်ပါဘဲလျက် ခွေးတစ်ကောင်ကို အပျော်တမ်းမွေးမြူထားပါက ထိုသူ၏ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များအနက် ကီးရသွံ့နှစ်ခုစာကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နုတ်ယူခြင်းခံရအံ့။ ဆင့်ပြန်သူအိတ်နု အမှီရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၈၉)

အခန်း(၅) မုဆိုးသည် သားကောင်ကို ထိမှန်အောင် ပစ်ခတ်ခဲ့သော်လည်း (၂-၃)ရက်အထိ လက်ရဖမ်းမိခြင်းမရှိပါလျှင်

၁၉၁၉။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်- ၁၉၁၅အတိုင်းဖြစ်ပြီး ဆက်လက်ပါရှိသည်မှာ)

၎င်းအပြင် အကယ်၍ အသင်၏မြားချက်သည် သားကောင်ကို ထိမှန်ခဲ့ပြီး ၎င်း(အသေကောင်ကို (၂-၃) ရက်နေပြီးမှ တွေ့ရှိခဲ့လျှင်၊ အသင့်မြားချက်မှအပ အခြားထိခိုက်ဒဏ်ရာတစ်စုံတစ်ရာကို မတွေ့ခဲ့လျှင် အသင်သည် ၎င်းကိုစားသုံးနိုင်၏။ သို့ရာတွင် အကယ်၍သားကောင်ကို ရေထဲ၌(သေဆုံးလျက်)တွေ့ရပါက ၎င်းအားမစားသုံးလေနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဒီဘင်နီဟာသိုင်မ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၃၉)

အခန်း(၆) ကျိုင်းကောင်များကိုစားခြင်း

၁၉၂၀။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့်အတူ ဃဇေဟ်(၆) သို့မဟုတ် (၇)ပွဲအပါအဝင် ဆင်နွဲ့ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းအပြင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ကျိုင်းကောင်းများကို စားလေ့ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

ဆင့် ပြန်သူ -အိဘ်နအဘီအာဘ်ဖ်ဖာ(မူရင်းကျမ်း၏ပာဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၀၃)

အခန်း(၇)   နတ်ရိန္ဒ ဇာတ်

၁၉၂၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်က ကျွန်ုပ်တို့သည် မြင်းတစ်ကောင်ကို နဟရ်လုပ်ပြီး စားသောက်ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ မဒီနာဟ်၌ ရှိခဲ့စဉ်က ဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဝတ်စံမာအ် ဘင့် န်သီအဘူဘွာကရ်(မူရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၁)

* မုတ်ချက် *

နတ်ရဲ=စာပေအသုံးအနှုန်းအရကုလားအုတ်တစ်မျိုးတည်းအတွက်သာသုံးနှုန်း၏။ကုလားအုတ်၏လည်ပတ်အသံအလွှတ်အသံကို
ပြတ်တောက်ခြင်းကို ဆို၏။

တော်ဟ်=ကုလားအတ်မအေအခြားတိရ်စွာန်မူးကို လိုဒ်တြ်ခြံး

အခန်း(၈) အလ်မဆ်လဟ်၊ အလ်မဆ်ဘူးရဟ်နှင့် အလ်မုဂျဆွမဟ်တို့သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ

၁၉၂၂။ ကျွန်ုပ်သည် လူငယ်အုပ်စုတစ်ဖွဲ့အနီး ဖြတ်သန်းသွားရာ ၎င်းတို့သည် ကြက်မတစ်ကောင်ကို ကြိုးချည်ထားပြီး ပစ်ခတ်နေခဲ့ကြလေ၏။ ၎င်းတို့မှ ကျွန်ုပ်အားတွေ့မြင်သော် ကြက်ကိုထား၍ လူစုခွဲ(ပြေး)ကြကုန်၏။ ကျွန်ုပ်မှ ဤသို့ ကြိမ်းမောင်းခဲ့ပေသည် ‘ဤအခြင်းအရာကို မည်သူတို့လုပ်ထားကြကုန်သနည်း၊ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ယင်းပြုသူတို့အား ကျိန်ဆဲတော်မူခဲ့၏။’

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နုအိုမ့်ရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၂၃)

*မှတ်ချက် *

အလ်မုဆ်လဟ်-တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အားအရှင်လတ်လတ် ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းအားလုံးသို့မဟုတ် အချို့ကို ဖြတ်ဆောက် ခြင်း
အလ်မဆွ် ဘူးရဟ်-ပိတ်လျှင်/ချည်နှောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်အားမြားသို့မဟုတ် အရာတစ်ခုခုဖြင့် ပစ်ခတ်ခြင်း
အလ်မဂျဗ္ဘမဟ်-ကြိုးဖြင့် ချည်၍ပစ်မှတ်အဖြစ်အသုံးပြုရသည့် တိရစ္ဆာန်

၁၉၂၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အလ်မုဆ်လဟ်ပြုသူကို ကျိန်စာပြုတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နုအိုမ့်ရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၂၄)

အခန်း(၉) ကြက်သား

၁၉၂၄။ ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကြက်သားစားသုံးနေတော်မူသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူသာအလ်အရှိုအရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၂၆)

အခန်း(၁၀) အစွယ်ပါ သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့၏အသား

၁၉၂၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အစွယ်များပါသည့် သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့၏ အသားစားသုံးခြင်းကို တားမြစ် တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဆအ်လဘ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၃၈)

အခန်း(၁၁) ကတိုး

၁၉၂၆။ ဖြောင့်မတ်သည့် သမာဓိရှင်နှင့် လူဆိုးလူသွမ်း၏ ဥပမာမှာ ကတိုးကိုသယ်ဆောင်လာသူနှင့် လေမှုတ်ဖားဖို တစ်စုံတည်းနေသူကဲ့သို့တည်း။ ကတိုးသယ်ဆောင်လာသူသည် အသင့်အားအမွှေးနံ့သာကို လက်ဆောင်ပေးမည် သို့မဟုတ် အသင်သည် သူထံမှ အနည်းငယ်ဝယ်ယူပေမည် သို့တည်းမဟုတ် သူထံမှ ကောင်းမွန်မွှေးပျံ့သည့်ရနံ့ကို ရရှိမည်ဖြစ် သည်။ သို့ရာတွင် ဖားဖိုထိုးနေသူကား အသင့်အဝတ်များကို လောင်ကျွမ်း(မီးသင့်)စေမည်သို့တည်းမဟုတ် အသင်သည် သူထံမှ အနံ့ဆိုးများရရှိလိမ့်မည်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူဝှ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၄၂)

အခန်း(၁၂) မျက်နှာများကို တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ခြင်း (အမှတ်အသားပြုခြင်း)

၁၉၂၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မျက်နှာများအပေါ် ရိုက်နှိပ်ခြင်းမပြုရန် တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နုအိုမ့်ရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၄၉)

*မှတ်ချက် *

တိရစ္ဆာန်များအတွက် ရည်ညွှန်သည်ဟု ရှင်းပြထား၏။

(၆၆) အလ်အသွာဟီ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)   အလ်အသွာဟီအသားများနှင့် စပ်လျဉ်း၍

၁၉၂၈။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ကုရ်ဘာနီ သားကောင်အား လှီးဖြတ်လိုက်သူမည်သူပင်ဖြစ်စေ သုံးရက်လွန် လျှင် ၎င်း၏အသားတစ်စတစ်လေမျှ သူထံရှိမနေစေရ’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ နောက်တစ်နှစ်ရောက်သော် လူတို့က ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်ကအတိုင်းပင်ပြုလုပ်ရမည်လော’ဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘၎င်းကိုစားလည်းစားကြ၊ တစ်ပါးသူတို့အား ပေးလည်းပေးကြ၊ ၎င်းနောက်သိုမှီးမှုလည်း ပြုကြလေကုန်။ အကြောင်းမှာ ထိုနှစ် (ပြီးခဲ့သည့်နှစ်)က လူတို့မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေခဲ့ကြရာ ငါသည် အသင်တို့အား(လိုအပ်နေသူများအပေါ်) ကူညီစေလိုတော်မူ၍ (သုံးရက်အတွင်း စားနိုင်သလောက်စားပြီး ကျန်ရှိနေသမျှကို စွန့်လှူပေးကမ်းစေလိုက်ခြင်း)ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-စလမဟ်ဘင်န် အလ်အတ်ကီအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၇၆)

၁၉၂၉။   ကျွန်ုပ်သည် ခုသွ်ဘဟ်မတိုင်မီ အီးဒ်ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခဲ့၏။ ၎င်းနောက်မှ လူထုရှေ့ဝယ် ဤသို့ဓမ္မမိန့်ခွန်းပေးခဲ့၏။

‘အို-လူအပေါင်းတို့၊ ဤအီးဒ်နှစ်ရက်၏(ပထမ)နေ့ရက်များတွင် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်းကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) မှ တားမြတ်ပိတ်ပင်ထားတော်မူပေသည်။ အကြောင်းသော် အီးဒ်တစ်ရက်မှာ ဥပုသ်ကိုချိုးရန် နေ့ဖြစ်ပြီး၊ နောက်အီးဒ်တစ်ရက်မှာ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ ကုရ်ဘာနီသားကောင်များကို စားသုံးကြရန်ဖြစ်လေ၏’

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ်ဘင်န် အလ်ခသွ်သွ်ဘတ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၈၇)

*မှတ်ချက် *

အလ်အသွာဟီ ဟူသည် အီးဒ်လ်အသွ် ဟာနေတွင် လှီးဖြတ်သောသားကောင်များ(ကုရ်ဘာနီသားကောင်၏အသားများ)ကို ဆီဆို ယထာအီးဒ်နေ့ဟူသည် အီးဒ်လ်ဖ်သွ် ရ်(ရှာဝ်ဝလ်လ်=ရက်၏)နေ့ကို ဆိုလိုသည် နောက်(ဒုတိယ)အီးဒ်နေ့ဟူသည် အီးဒ်လ်ဆိုလိုသည်။

_____

(၆၇) ဖျော်ရည် ယမကာများကဏ္ဍ

၁၉၃၀။ ဤလောကီ၌ မူးယစ်သေရည်များကို သောက်သုံးလေ့ရှိပြီး သောင်ဘတ်မပြုခဲ့သောသူတိုင်းအဖို့ နောင်တမလွန်၌ (တမလွန်ယမကာကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ) ကင်းပြတ်စေမည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၈)

၁၉၃၁။ တရားမဝင် ကာမမှုပြုသူသည် ၎င်းတရားမဝင်ကာမမှု ကျူးလွန်နေစဉ် မုအ်မင်န်တစ်ဦးမဟုတ်။ မူးယစ်သေစာ သုံးစွဲသူသည် ၎င်းမူးယစ်သေစာသောက်သုံးနေစဉ် မုအ်မင်န်တစ်ဦးမဟုတ်။ သမီးသည် ခိုးယူနေစဉ် မုအ်မင်န်တစ်ဦး မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၈၄)

အခန်း(၁) ပျားရည်ဖြင့် စီမံထားသော အလ်ဘိသ်အ်အမည်ရှိ အရက်

၁၉၃၃။ ယီမင်နယ်သားများ သောက်သုံးလေ့ရှိကြသည့် ပျားရည်ဖြင့် စီမံထားသော ယမကာ- အလ်ဘိသ်အ် အကြောင်းကို လူတို့မှ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား မေးမြန်းကြလေသောအခါ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ‘မူးယစ်စေတတ်သည့် ဖျော်ရည်၊ ယမကာအပေါင်းသည် ဟရာမ်ဖြစ်၏’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၉၂-က)

၁၉၃၄။ တရားမဝင်ကာမမှု၊ ပိုးထည်ဝတ်ဆင်ခြင်း၊ မူးယစ်သေစာသောက်စားခြင်းနှင့် ဂီတတူရိယာများ အသုံးပြုခြင်းကို ဟလာလ်ဟု သတ်မှတ်ကြသူများသည် ငါ၏အမွှာသားများအကြားရှိလာလတ္တံ့။ (ထိုသူများအနက်မှပင်) တောင်ခြေတစ်ခုအနီး နေထိုင်သူအချို့ရှိကြအံ့။ ညနေခင်းတွင် ၎င်းတို့၏သိုးထိန်းသည် ၎င်းတို့၏သိုးများနှင့်အတူရောက်လာပြီး တစ်စုံတစ်ရာကို တောင်းဆိုလေအံ့။ သို့သော် သူတို့သည် သူ့အား ‘ငါတို့ထံ နောက်တစ်နေ့မှ ပြန်လာလော့’ဟု ဆိုကြအံ့။ ထိုည၌ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့ကိုဖျက်ဆီးတော်မူအံ့။ ထိုတောင်တန်းကို ၎င်းတို့အပေါ် ကျရောက်စေအံ့။ ၎င်းနောက် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အနက်ကျန်ရစ်သူများကို မျောက်နှင့် ဝက်များအဖြစ် အသွင်ပြောင်းပြီး ထိုအတိုင်းပင် ကိယာမသ်နေ့အထိ ရှိနေစေတော်မူအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအာမိရ် အလ်အရှ်အရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၉၄-ခ)

အခန်း(၂) ယစ်မျိုးဓာတ်မပါသော ယမကာအား ပန်းကန်လုံးသို့မဟုတ် သောင်ရံဖြင့် စီမံပြင်ဆင် ပေးခြင်း

၁၉၃၅။ အဘူအုစိုင်းဒ် အတ်စာအိဒီ(رضي الله عنه)သည် မိမိ၏ဝလီမဟ်သို့ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဖိတ်ကြားခဲ့၏။ သတို့သမီးဖြစ်သော သူ့ဇနီးကလူတို့အားဧည့်ခံလျက်ရှိနေခဲ့၏။ ထိုသူမသည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အတွက် မည်သည့် ယမကာအား ပြင်ဆင်စီမံပေးခဲ့သည်ကို အသင်တို့သိကြပါသလော။ သူမသည် စွန်ပလွံသီးအချို့ကို သောင်ရံတစ်ခု အတွင်း တစ်ည၌လုံး ရေနှင့်စီမံထားခဲ့သောဖျော်ရည်တစ်မျိုးဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဇဟ်လ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၉၅)

*မှတ်ချက် *

၁။သောင်ရံ=ကျောက်၊ ကြေးနီသို့မဟုတ် သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသောလေ့ ၊လေး။

၂။‘ယမကာ’ဟူသောမြန်မာစာအသံ အနုဒ်သည် သောက်သုံး နိုင်သည့် ရောဏ်၊ ဖျော်ရည်ကို ဆိုလို ၏။ အာရဗီလိုက် ဝါဒီကလေး ကြ၏။ ယနေ့ဆတ်တွင် ကျော့သွေးသို့ နှုန်းကြ၏။

အခန်း(၃) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇလုံများ၊ စည်များအသုံးပြုခြင်းကို တားမြစ်ခဲ့ပြီးနောက်မှ ပြန်လည်သတ်မှတ် အသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်း

၁၉၃၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် သိုလှောင်စည်များအသုံးပြုခြင်းကို တားမြစ်တော်မူသောအခါ တစ်စုံ တစ်ယောက် ‘သို့သော် လူတိုင်းသည် အပေါ်ယံကြည့်၍ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်မဟုတ်ပါ’ဟု လျှောက်ခဲ့၏။ သို့ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရေနံချေးဖြင့် သုတ်လိမ်းဖုံးအုပ်ထားသော မြေအိုး၊ ရွှံ့အိုးများကိုသုံးရန် လူတို့ကို အခွင့်ပြုတော် မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၉၇)

*မှတ်ချက် *

ယခင်က စည်များ၊ အိုးများကို အရက်ဖောက်ရန်သာအသုံးပြုလေ့ရှိခဲ့၏။

အခန်း(၄) မမှည့်သေးသော စွန်ပလွံဖျော်ရည်နှင့် စွန်ပလွံသီးမှည့်ဖျော်ရည် အချင်းချင်းကို မူးယစ်ဓာတ်ထွက်နိုင်၍ မရောနှောရ။ ချက်ပြုတ်ပြီးသော အစားအစာ နှစ်မျိုးကို ဟင်းလျာတစ်မျိုးတည်းအဖြစ်မပြုရ။

၁၉၃၇။ မမှည့်သေးသော စွန်ပလွံနှင့် စွန်ပလွံသီးမှည့်၊ ၎င်းအပြင် စွန်ပလွံသီးနှင့် စပျစ်သီးခြောက်တို့အား (သောဏ်ရာ ဖျော်ရည်စီမံရန်အလို့ငှာ) ရောနှောခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ ထိုအသီးအနှံနှစ်မျိုး၏ ဖျော်ရည်ကို သီးခြားစွာ ပြုပြင်စီမံရမည်ဖြစ်၏။ (ယင်းဖျော်ရည်များကို လတ်ဆတ်နေသေးသမျှ သောက်သုံးနိုင်၏။)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူကာသ်အိဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၀၇)

အခန်း(၅) နို့ဖျော်ရည်နှင့် အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၁၆:၆၆)

၁၉၃၈။ အဘူဟုမိုင်းဒ်(رضي الله عنه)သည် အန်နုကီးအ်ဟူသောနေရာမှ ရုဗူလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)ထံတော်သို့ နို့တစ်ခွက်ကိုယူလာ ဆက်သခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က သူ့အား ‘တုတ်တစ်ချောင်းနှင့်ပင်ဖြစ်စေ ခွက်ပေါ်ကန့်လန့်ဖြတ်တင်၍ မဖုံးအုပ် လေသလော’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၁၀)

၁၉၃၉။ အကောင်းဆုံး ဒါနပစ္စည်း(လှူဖွယ်ဝတ္ထု)မှာ-ကလေးမွေးပြီးစ နို့များထွက်သော ကုလားအုတ်မဖြစ်၏။ သို့တည်းမဟုတ် နံနက်နှင့် ညနေ၌ နို့တစ်ခွက်စီ ညှစ်ယူအသုံးပြုနိုင်အောင် တစ်ဦးဦးကိုပေးကမ်းထားသည့် နို့ထွက် ကောင်းသော ဆိတ်မဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၁၃)

အခန်း(၆) နို့ကိုရေရောသောက်ခြင်း

၁၉၄၀။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)နှင့် အဆွိဟတ်တော်တစ်ပါးသည် အန်ဆွာရီတစ်ဦးထံ ဆိုက်ရောက်လာပြီး ကိုယ်တော်မြတ် က ‘အကယ်၍ အသင့်ထံ ရေအိတ်အတွင်း တစ်ညညတာထည့်ပေးထားသော ရေရရှိပါကပေးလော့။ ယင်းသို့မရရှိပါက အင်တုံထဲမှရေကို တစ်ပုံစာ ငါတို့သောက်သုံးအံ့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူသည် မိမိ၏ဥယျာဉ်မှ အပင်များကို ရေဖျန်းနေခဲ့၏။ ထိုသူက ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်ထံ တစ်နေ့ညညကထည့်ထားသော ရေရရှိပါ၏။ အရိပ်ရှိရာသို့ ကြွတော်မူပါ’ဟု လျှောက်တင်၏။ သို့ဖြင့် သူသည်ထိုနေရာသို့ ရောက်လျှင် ရေကို ခွက်တစ်လုံး အတွင်းသို့ထည့်၏။ ၎င်းအတွင်း မိမိ၏အိမ်မွေးဆိတ်တစ်ကောင်ထံမှ နို့ကိုညှစ်ထည့်ခဲ့၏။ ရုဗူလုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)မှ သောက်သုံး တော်မူပြီးနောက် ကိုယ်တော်နှင့် အတူပါလာသူလည်းသောက်သုံးခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ်ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၁၇)

အခန်း(၇) မတ်တပ်ရပ်လျက် သောက်သုံးခြင်း

၁၉၄၁။ အလီ(ﷺ) ဗလီ၏ဝင်းတံခါးသို့ရောက်လာပြီးရေကို မတ်တပ်ရပ်လျက်သောက်နေရင်းဖြင့် ‘လူအချို့သည် ရပ်လျက်ရေသောက်ခြင်းကို မနှစ်မြို့ကြ၊ သို့သော်ယခုကျွန်ုပ်ပြုမူသည်ကို အသင်တို့တွေ့မြင်ကြရသည့်အတိုင်း တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပြုတော်မူသည်ကို ကျွန်ုပ်မှ တွေ့မြင်ခဲ့၏’ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အင်္ဂါ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၂)

၁၉၄၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဇမ်ဇမ်ရေစင်ကို မတ်တပ်ရပ်လျက် သောက်သုံးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအဘ္ဘွဲ့(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၂)

အခန်း(၈) ရေသောက်ရာတွင် ရေအိတ်/ရေဗူး၏နှုတ်ခမ်းကို ကွေးကောက်ခြင်း

၁၉၄၃။ ရေအိတ်/ရေဗူးအတွင်းကို ရေကိုသောက်ရန် ၎င်း၏နှုတ်ခမ်းအား ကွေးညွတ်ခြင်းကို ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၃)

၁၉၄၄။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ရေဗူးသို့မဟုတ် သားရေအိတ်အတွင်းမှ ပါးစပ်အတွင်းသို့ (တိုက်ရိုက်) လောင်းထည့်ခြင်းနှင့် မိမိအိမ်နီးချင်း၏ အိမ်နံရံတွင် ၎င်း/သပ်ရိုက်ခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၃)

အခန်း(၉) ရေသောက်နေစဉ်အတွင်း၌ အသက်ရှူသွင်းခြင်းကို တားမြစ်၏။

၁၉၄၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ရေသောက်နေစဉ် လေရှူထုတ်ခြင်းကို သုံးကြိမ်ပြုတော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်(ရသွီ)မှတစ်ဆင့် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၄)

ဆုမာမဟ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(

*မှတ်ချက် *

ဤတစ်ခါတည်းမဟုတ်ဘဲ သုံးကြိမ်နှုတ်ဆွဲသောက်သုံးမှုကို ဆိုလိုသည်။ဓမ္မသတ်အလိုငှာသုံးကြိမ်အထိ နှုတ်ဆွဲရန်စဉ်-

အခန်း(၁၀) ငွေထည်ခွက်ယောက်ပန်းကန်များ

၁၉၄၆။ ငွေဖြင့်သောက်သုံးလေ့ရှိသူသည် မိမိ၏ဝမ်းဗိုက်အတွင်း ဂျဟန္နမ်၏ မီးကို ဖြည့်သွင်းနေခြင်းသာဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၄)

ကြင်ရာဆော် အွမ္မုလုလမဟ်(

အခန်း(၁၁) သစ်သားခွက်ဖြင့် သောက်သုံးခြင်း

၁၉၄၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် စကီးဖဟ် ဘနီစာအိဒဟ်ထံသို့ ကြွရောက်လာပြီး ‘အို-စဟ်လ်၊ ငါတို့အား ရေတိုက်လော့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်တို့အား သစ်သားခွက်(ဖလား) တစ်လုံးဖြင့် ရေတိုက်ခဲ့ကြ ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စဟ်လ် ဘင်န်စအိဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၄)

*မှတ်ချက် *

(ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက ပြောပြခဲ့၏) စဟ်လ်သည် ယင်းသစ်သားခွက်ကို ကျွန်ုပ်တို့အားထုတ်ပြရာ ကျွန်ုပ်တို့ခွက်ဖြည့် ထိ

နေကို သောက်ခဲ့ကြ၏။ နောင်သောအခါ အုမရ်ဘင်န် အတ်ဒုလ် အဇီးဇ်က မိမိအားလက်ဆောင် ပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပြီး အတ်လ်
ငင်ခွက်ကို ပေးခဲ့ပါ၏။

၁၉၄၈။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ကြိမ်ဖန်များစွာ သောက်သုံးတော်မူခဲ့သော ရေခွက်တစ်လုံး အနတ်စ်ဘင်န် မာလစ်က်
(ﷺ)ထံ၌ ရှိခဲ့၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူမှ ပြောပြသည်မှာ) ထိုခွက်၏ပတ်ပတ်လည်၌ သံကွင်းတစ်ခုပတ်ထား၏ အနတ်စ်
သည် ၎င်းကို ရွှေကွင်းသို့မဟုတ် ငွေကွင်းဖြင့်အစားထိုးလိုခဲ့ရာ အဘူသွလ်ဟ်(ﷺ)က သူ့အား ‘ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)မှ
အတည်ပြုထားသောအရာကို စိုးစဉ်းမျှအပြောင်းအလဲမလုပ်လေနှင့်’ဟု သူသည် ထိုအတိုင်းပင်ရှိစေခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န်မာလစ််က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၄၂)

*မှတ်ချက် *

ထို ဆတ်ကခွက်များသည် ဖလာနှင့် အဝကျယ်ပန်းကန်လုံးပုံ သဏ္ဌာန်မျိုးဖြစ်၏။

၁၉၅၄။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေတစ်ဦးကို ‘သုခဘုံသားအမျိုးသမီးများအနက်တစ်ဦးကို အသင့်အားကျွန်ုပ်မှ ပြသရမည်လော’ဟု ဆိုရာ ပြသပါမည့်အကြောင်းပြောလေ၏။ ကျွန်ုပ်က ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ ‘ဤလူမည်းအမျိုးသမီးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံအစစစားဝင်ရောက်၍ ‘ကျွန်မသည် ဝက်ရှူးပြန်ဝေဒနာခံစားရလေ့ရှိပါ၏။ ထိုရောဂါအခါ ကျွန်မ ခန္ဓာကိုယ်၌ အကာအကွယ်မဲ့ဖြစ်ရပါသည်။ သို့ပါ၍ ကျွန်မအတွက်ကိုယ်တော်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန် ပေးပါလော့’ဟု လျှောက်တင်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အကယ်၍ အသင်မဆန္ဒရှိပါလျှင် ကြံ့ခိုင်စွာ သည်းညည်း ခံလော့၊ ၎င်းနောက် အသင်မသည် ဂျန္နုသ်ကို ရရှိလေအံ့။ အကယ်၍ အသင်မဆန္ဒရှိပါလျှင် ၎င်းရောဂါပျောက်ကင်းရန် ငါသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ပါအံ့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သူမက ‘ကျွန်မသည် ကြံ့ခိုင်သည်းခံနေပါတော့အံ့၊ သို့ရာတွင်

ကျွန်မ၏အဖုံးအကာမဲ့မှု ဖြစ်လာပါလျှင် ကျွန်မခန္ဓာ အကာအကွယ်မဲ့ဖြစ်သွားစေရန်အတွက်သာလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ပေးတော်မူပါလော့’ဟု လျှောက်တင်သဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်သည် သူမအတွက် ဆုပန်ပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်န အဘ္ဘွန်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၅၅)

အခန်း(၄) မျက်စေ့အမြင်ကွယ်ပျောက်သွားသူ၏ ထူးမြတ်မှု
၁၉၉၅။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိန့်မြှောက်တော်မူခဲ့၏။ ‘အကယ်၍ ငါအသျှင်မြတ်သည် ငါ၏ကျွန်အား သူ၏မြတ်နိုးစွာသော အရာနှစ်ခုအားရုပ်သိမ်းတော်မူပါက (မျက်စေ့နှစ်ကွင်း အမြင်အာရုံကွယ်ပျောက်သွားစေပါက)၊ ၎င်းအပြင် သူသည် ကြံ့ခိုင်သည်ခံစားရပါက ငါအသျှင်မြတ်သည် သူ့အား ထိုအရာတို့ကို အစားပေးသည့်အနေနှင့် ဂျန္နသ်သို့ ဝင်ရောက်စေတော်မူအံ့။’
ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်နီ မာလစ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၅၇)

အခန်း(၅) လူမမာမေးသွားရောက်ခြင်း
၁၉၅၆။ ကျွန်ုပ်ဖျားနာခဲ့စဉ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်ထံ လူမမာအမေးကြွလာတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်သည် မြည်းသော်လည်းကောင်း၊ မြင်းသော်လည်းကောင်း စီးနင်း၍ လာခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပါ။
ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်နီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၆၈)

အခန်း(၆) လူမမာအနေဖြင့် ‘ကျွန်ုပ်ဖျားနာနေသည်’ ‘အို-ကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်း’ ‘ကျွန်ုပ်၏ ဝေဒနာ ဆိုးသထက် ဆိုးရွားသထက် ဆိုးရွားလာသည်’၊ ၎င်းအပြင် အိုင်ယူးဘ်(ﷺ)၏ စကား (၂၁:၈၃)ဟု ပြောဆိုခွင့်ရှိပါသလော
၁၉၅၇။ ကျွန်မသည် ခေါင်းကိုက်ဝေဒနာခံစားနေခဲ့ရစဉ်က ‘အို-ကျွန်မ၏ဦးခေါင်း’ဟု ဆိုမိ၏။ ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ)က ‘ငါဆက်လက်ရှင်သန်နေသေးချိန် ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့ပါက ငါသည် အသင်မအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာမှု တောင်းခံပေးလို၏။ အသင်မအတွက် ဆုပန်ပေးလို၏’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်မက ‘ဝါဆု(က်) လိယာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကိုတိုင်တည်ပါ၏။ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်မအား သေစေလိုသည်ထင်၏။ အကယ်၍ ဤအတိုင်းသာ ဖြစ်ခဲ့သော် နေ့ခင်း၏နောက်ဆုံးအချိန်များကို ကိုယ်တော်သည် အခြားကြင်ရာတော်တစ်ဦးဦးနှင့် အိပ်စက်နေရော့ဇ်ဖြစ်အံ့’ဟု ဆိုရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မဟုတ်ရပြီ။ ငါသည် ‘အို-ကျွန်ုပ်၏ဦးခေါင်း’ဟု ဆိုလေအံ့။ ငါသည်အဘူဘကရ်(ﷺ)နှင့် သူသားကို ဆင့်ခေါ်အံ့။ လူအချို့မှ တစ်စုံတစ်ရာကို တောင်းဆိုခြင်းသို့မဟုတ် အခြားလူတစ်ချို့မှ တစ်စုံတစ်ရာကို လိုလားခြင်းဖြစ်မည်စိုး၍ အဘူဘကရ်အား ငါ၏ဆက်ခံသူအဖြစ် ခန့်အပ်ပါအံ့။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်၌ ငါသည် ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ၎င်းကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်စေတော်မူပေအံ့ သို့တည်းမဟုတ် မုစ်လင်မ်တို့သည် ၎င်းကို တစ်နည်းတစ်ဖုံဖြစ်စေရန် တားဆီးကာကွယ်ကြအံ့’ဟူ၍ ဖာသာပြောကြားနိုင်ကောင်းအံ့’ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၇၀)
*မှတ်ချက် *
ဝါဆု(က်)လိယာဟ်=စိတ်မသက်သာမှု၊ သဘာကတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အာဆဗိတ်စကား။

အခန်း(၇) လူမမာ၏ သေခြင်းတရား တောင့်တမှု
၁၉၅၈။ မိမိအပေါ် ဘေးဆိုးဒုက္ခကျရောက်ခြင်းကြောင့် သေခြင်းတရားအား အသင်တို့မည်သူမျှ ဆန္ဒမပြုကြ ကုန်လင့်။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ထိုသူသည် သေဆုံးရန်တောင့်တပါက ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်အတွက် မျိုးရှင်သန်ခြင်းပိုမိုကောင်းမွန်ပါက ကျွန်တော်မျိုးအား ရှည်ကြာစွာရှင်သန်စေတော်မူပါ။ ထို့နောက် အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးအတွက် သေဆုံးခြင်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်ပါက ကျွန်တော်မျိုးအား သေဆုံးစေတော်မူပါ’ဟု ဆိုကြကုန်။
ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်ဘင်နီ မာလစ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၇၅)

၁၉၅၉။ ကျွန်ုပ်၏ခန္ဓာကိုယ်(ရ)နေရာ၌ အဆိပ်မတက်စေရန် သံပူကပ်နှိပ်ခြင်း ခံခဲ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေများသည် (တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်အတွင်း) လောကီစည်းစိမ်ခံစားမှုများကို လျော့ချခဲ့သည့် ရလဒ်များကို မခံစားရဘဲ ဤလောကီကို စွန့်ခွာသွားကြကုန်၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့မှ ကြွယ်ဝလာကြရာဝယ် အဆောက်အဦးများကို တည်ဆောက်ရေးမှ အပအခြားနေရာ၌ မသုံးစွဲကြပါချေ။ အကယ်၍များ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျွန်ုပ်တို့အား သေဆုပန်ခြင်းကို မတားဆီးတော်မူခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်မှာ သေဆုပန်မိမည်ဖြစ်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဆတ္တဘိန်း(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၇၆)

၁၉၆၀။ ‘မည်သူပင်ဖြစ်စေ သူ၏ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များက သူ့အား ဂျန္နသ်သို့ ဝင်ရောက်စေနိုင်စွမ်းခြင်းမရှိ’ ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူရာ လူတို့က ‘ယာရစ္စလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်ပင်လျှင် မဝင်ရောက်နိုင်ပါသလော’ဟု မေးလျှောက်ကြလေ၏။ ထိုအခါကိုယ်တော်မြတ်က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိမိ၏ ကျေးဇူးတော်၌ကရဏာတော်ကို ငါ့အပေါ်ချီးမြှင့်သနားခြင်းမရှိတော်မူက ငါသည်ပင်လျှင်ဝင်ရောက်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့၏ သာသနာ့လုပ်ရပ်များ၌ အစွန်းမရောက်မျှတမှုရှိစေကုန်။ မိမိ၏စွမ်းရည်အတွင်းမှပင် ဆောင်ရွက်ကြကုန်။ ထို့အပြင် အသင်တို့၏သာသနာ့လုပ်ရပ်များ၌အစွန်းမရောက်မျှတမှုရှိစေကုန်။ မိမိ၏စွမ်းရည်အတွင်းမှပင် ဆောင်ရွက်ကြကုန်။ ထို့ပြင်အသင်တို့မည်သူမျှ သေခြင်းတရားကိုဆန္ဒမပြုကြလေနှင့်။ အကြောင်းမှာ အကယ်၍ သူသည် သုစရိုက်သား ဖြစ်လျှင် မိမိ၏ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များကို တိုးတက်များပြားအောင်ပြုလေ။ အကယ်၍သူသည် ဒုစရိုက်သားဖြစ်လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်သို့ ပြန်လှည့်ပါလေ’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၇၇)

အခန်း(၈) လူမမာမေးသူမှ ဝေဒနာသည်အတွက် ဆုမွန်တောင်းခြင်း

၁၉၆၁။ ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် လူမမာကြည့်သွားရောက်လေတိုင်း သို့မဟုတ် မိမိထံလူမမာခေါ်ယူလာသည့် အခါတိုင်း ကိုယ်တော်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ၌ ဆုပန်ကြတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ ‘အို-မနုဿတို့၏ အရှင်သခင်၊ ရောဂါဝေဒနာကို ဖယ်ရှားပေးပါလော့။ ပျောက်ကင်းစေတော်မူသော အရှင်သခင်ဖြစ်သည်နှင့် ထိုသူ့အား ပျောက်ကင်း ချမ်းသာစေတော်မူပါ။ အသျှင်မြတ်မှအပ ပျောက်ကင်းစေနိုင်သူဟူ၍ မရှိပါ။ အသျှင်မြတ်၏ချမ်းသာခွင့်သည်သာ ရောဂါအပေါင်းကို ဖယ်ရှားနိုင်ပါသတည်း’

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၇၉)

(၆၉) ဆေးဝါးများ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ပျောက်ကင်းစေရာ ကုသမှုနှင့်အတူတွဲလျက် အ-၁ဟ်အသွင်မြတ်သည် မည်သည့် ရောဂါကိုမျှ ချပေးထားတော်မူသည်မဟုတ်

၁၉၆၂။ အလွှာဟ်အသွင်မြတ်သည် ပျောက်ကင်းချမ်းသာစေရာ(အကြောင်းခံ) မပါဝင်သော မည်သည့်ရောဂါ ဝေဒနာကိုမျှ ချပေးထားတော်မူသည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၈၂)

အခန်း(၂) အကြောင်းသုံးရပ်၌ ပျောက်ကင်းချမ်းသာမှုရှိပါ၏။

၁၉၆၃။ ဝေဒနာကင်းပျောက်ချမ်းသာမှုသည် အကြောင်းသုံးရပ်အတွင်း၌ရှိ၏။ သွေးခုပ်ခြင်း၊ ပျားရည်ကျိုက်ခြင်း၊ မီး/သံပူကပ်ခြင်းတို့ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ငါကိုယ်တော်မြတ်သည် ငါ၏နောက်လိုက်များအဖို့ သံပူကပ်ခြင်းကို တားမြစ် သည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နအဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၈၅)

*မှတ်ချက် *

သွေးခုပ်ခြင်းဟူသည် သွေးကြောများမှ ရာနေရာတွင် သွေးဆက်ပြီးခွက်သို့ မဟုတ် ပုလင်းသို့သွင်းရန်အတွက် လိုက်နာ ကုထုံးတစ်မျိုးဖြစ်၏။ တရုတ်လူမျိုးတို့မှ ယနေ့တိုင် တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုခံရပြီး ရှေးကုထုံးတစ်မျိုးဖြစ်ကြောင်းကို ပြောရန် ပျားရည် ကျိုက်ခြင်းဟူသည် ပျားရည်ကို အခြားဘာနှင့် မှော့ရောနှော၍ ပုံမှန်သောက်သုံးသွားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ အခြားတစ်မျိုးမှာ ပျားရည်ကို ပုံသဏ္ဌာန်မှာ (ရှေးယခင်က စစ်ပွဲ/တိုက်ပွဲ မှားတွင် အေး/လုံ/ပြေးထိပ်စသည်တို့၌ အဆိပ်များလူးထားသော ရှိကြိတ်ချပ်)နှင့်သိပ်ပြီး ကျပ်ပျက်သွားအောင် သံစသည် သတ္တုကို မီးပြင်းတိုက်၍ အဓိကအပေါ်ဖက်ကုသခြင်းဖြစ်၏။ (တိရစ္ဆာန်များကို သံပူတံသို့တစ်ချိန်၌ ကြပ်နှံသည့် ပြင်းထန်လွန်းသည့် အတွက် လူသားနှင့်တူ ခံနိုင်ရည်မရှိ၍ တားမြစ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း(၃) ပျားရည်ကုထုံးနှင့် အ-၁ဟ်အသွင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်(၁၆:၆၉)

၁၉၆၄။ လူတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်လာပြီး ‘ကျွန်ုပ်၏ညီသည် ဝမ်းဗိုက်နှင့်ဆိုင်သောဝေဒနာ ခံစားနေရပါ၏’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘သူ့အား ပျားရည်သောက်စေလော့’ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူသည် ဒုတိယအကြိမ်ပြန်ရောက်လာရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အထက်ပါအတိုင်းသာ မိန့်ပြန်၏။ ထိုသူမှ တတိယအကြိမ်ထပ် ရောက်လာသောအခါတွင် ကိုယ်တော်မြတ်သည် အထက်ပါအတိုင်းပင် မိန့်ပြန်၏။ ထိုသူသည်နောက်တစ်ကြိမ် ရောက်လာ ပြီး ‘ကျွန်ုပ်မှ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်၏’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အလွှာဟ်အသွင်မြတ်သည် မှန်ရာကို မြွက်ထားတော်မူ၏။ အသင့်ညီ၏ ဝမ်းဗိုက်မှာ မုသားဆိုလိုက်လေပြီ။ သူ့အား ပျားရည်သောက်စေလော့’ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြင့် ထိုသူသည် ၎င်းကိုပျားရည်(ထပ်မံ) တိုက်သောအခါဝယ် ဝေဒနာကင်းပျောက်သွားလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၈၈)

အခန်း(၄) စမုံနက်

၁၉၆၅။ ‘ဤ စမုံနက်သည် အတိစာမ်မုအပ ရောဂါအပေါင်းကိုပျောက်ကင်းစေ၏’ဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ‘အတိစာမ်ဟူသည် အဘယ်အရာပါနည်း’ဟု မေးလျှောက်၏။ ကိုယ်တော်က ‘သေခြင်းတရား’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အအိရှ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၉၁)

အခန်း(၅)   အူးဒီလ်ဟင်နီဒီနှင့် ဘတ်ရီကိုရှုခြင်း

၁၉၆၆။   အူးဒီဟင်နီဒီကို အသုံးပြုကြ၊ ၎င်းသည်ရောဂါခုနစ်မျိုးကို ပျောက်ကင်းစေသည်။ လည်ချောင်းဝေဒနာ ရှိသူသည် ၎င်းကိုရရှိကံလော့၊ အဆုတ်ဆုတ်/အဆုတ်ဆုတ်ရောဂါခံစားရသော ဝေဒနာသည်၏ ခံတွင်းတစ်ဖက်၌ ၎င်းကိုထည့်သွင်းလော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အွမ္မ ကိုင်းစ် ဘင့်နီသိ မိဟ်ဆွဲ(န်)(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၉၆)

*မှတ်ချက် *

(ကျန်ရှိအချက်ကို ဟဒီးဆ်ဆက်အမှတ်စဉ်-၁၆၇၅၅ပါရန်)။ အူးဒီဟင်နီဒီသည် အိန္ဒိယထွက်ထုံ သင်္ကေတမျိုးဖြစ်ပြီး နံ့သာ (ဆယာန်ဟုလည်းဆိုကြ၏)။ ဘတ်ရီသည် ယင်းလယ်ထွက်အမွှေးနံ့သာတစ်မျိုးဖြစ်၏။

အခန်း(၆)   ရောဂါဝေဒနာအတွက် သွေးစုပ်ကြ

၁၉၄၇။   (အဘူ သျှိုင်ဘတ်မှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား သွေးစုပ်ပေးသော ဟဒီးဆ်တော် အမှတ်စဉ်- ၁၀၀၄အတိုင်း ဖြစ်ပြီး ဆက်လက်ပါရှိသည်မှာ) ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ‘အသင်တို့ကိုယ်တိုင် အသုံးပြုကုသရန် အကောင်းဆုံးဆေးဝါးများမှာ သွေးစုပ်ခြင်းနှင့် ကုစ်သွလ်ဘတ်ရီ (ပင်လယ်ထွက် နံ့သာတစ်မျိုး) ဖြစ်ကြ၏။ အသင်တို့၏ကလေးငယ်များ လျှာခင်ကြီးခြင်းအပေါ် ကုသရာ၌ ၎င်းတို့၏လျှာခင်များ (သို့မဟုတ် အာခေါင် များ)ကို ဖိနှိပ်၍ မနှိပ်စက်ကြလေနှင့် ကုစ်သွကိုသာ အသုံးပြုကြကုန်။’

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၉၇)

*မှတ်ချက် *

လျှာခင်ကြီးခြင်း=အသီးဆာင်ခြင်း

အခန်း(၇)   ရု(က်)နှင့် မကုသသူ(ဝါ) ကုသမှုကိုမခံသူ

၁၉၆၈။   ‘လူမျိုးအုပ်စုများသည် ငါ့ရှေ့မှောက်၌ပြသခံခဲ့ကြကုန်၏။ တမန်တော်တစ်ပါး သို့မဟုတ်နှစ်ပါးသည် အနည်းငယ်မျှသော မိမိတို့၏ နောက်လိုက်များနှင့် ဖြတ်သန်းသွားကြ၏။ တမန်တော်တစ်ပါးမှာမူ မည်သည့် နောက်လိုက်မျှမရှိဘဲ ဖြတ်သန်းသွား၏။ ၎င်းနောက် အလွန်များပြားသည့် လူစုကြီးဖြတ်သန်းသွားရာ ငါက ‘ထိုသူများမှာ အဘယ်သူတို့နည်း၊ သူတို့သည် ကျွန်ုပ်၏နောက်လိုက်များပေလော့’ ဟုမေးလေ၏။ ‘မဟုတ်။ ၎င်းသည်မူစာနှင့် သူ၏နောက်လိုက်များ ဖြစ်ကြ၏။ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းကိုကြည့်လော့’ဟု ဆိုလေ၏။ (ယင်းသို့ကြည့်သောအခါ) မိုးကုပ် စက်ဝိုင်းအပြည့် ပမာဏရှိသော သူများကိုတွေ့ရလေ၏။ ‘ကြည့်လေလော့။ ကောင်းကင်ပြည့်လှစမ်း လူပမာဏကြီးကို ကြည့်ပါလော့’။ ၎င်းသည် အသင်၏ရူပ (နောက်လိုက်များ)ပင် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသူတို့အနက် လူခုနစ်သောင်းမှာ အစစ်အဆေးအမေးအမြန်းမရှိ၊ ဂျန္ဓုသ်သို့ ဝင်ရောက်ကြရအံ့’ဟု ငါ့အားပြောဆိုခဲ့၏’ ဟူ၍ မိန့်ကြားပြီးပြီးလျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ၎င်းလူခုနစ်သောင်းအကြောင်းကို မပြောဘဲ မိမိ၏အိမ်တော်အတွင်းသို့ ကြွမြန်းသွား တော်မူခဲ့၏။ သို့ဖြင့် လူတို့သည် ထိုအကြောင်းအရာကို ပြောကြကုန်တော့၏။ ‘၎င်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ် နှင့် အရူင့် စေတမန် တော်အား သက်ဝင် ယုံကြည် ထားကြသော ငါတို့ပင်တည်း’ဟုလည်းကောင်း၊ ‘ထိုလူစုမှာ ငါတို့ဖြစ်စေ၊ ငါတို့၏ အစ္စလာမ်ပေါ်ထွန်းပြီးကာလအတွင်း မွေးဖွားသည့် ကလေးများဖြစ်စေ ဖြစ်ကြအံ့။ အကြောင်းမှာ ငါတို့သည် ဂျာဟီလီယဟ် ကာလအတွင်း မွေးဖွားလာခဲ့ကြ၍ ဖြစ်သည်’ ဟုလည်းကောင်းပြောဆိုကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကြားသိလေသော် အပြင်သို့ထွက်ကြွလာပြီး ‘ထိုလူစုမှာကား မိမိကိုယ်ကို ရု(က်)ယဟ်ဖြင့် မကုသ (မပတ်သက်ကြ)၊ နီမိတ်ကောင်းနှင့် နီမိတ်ဆိုးကောက်ယူခြင်းလည်း မပြုလုပ်၊ မိမိကိုယ်ကို သံပူကပ်နှိပ်ခြင်းလည်း မရှိကြ။ သူတို့သည် သူတို့၏အရှင်သခင်တစ်ပါးတည်းအပေါ်၌သာ ယုံပုံအထားကြရာသာ ဖြစ်ကြကုန်၏’ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ ၎င်းအပေါ် အုကာရုဟ်ဘင်နီမိဟ်ဆွဲ(န်)(ﷺ)က ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့အနက်မှလော့’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်က ‘မှန်စွာ’ဟု မိန့်လေ၏။ ၎င်းနောက် နောက်လူတစ်ဦးက ‘ကျွန်ုပ်ဆရာ ထိုသူတို့အနက်မှ ဖြစ်ပါသလား’ဟု မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အုကာရုဟ်သည် အသင်၏ရှေ့ပြေးဖြစ်သွားချေပြီ (သာလွန်ကျော်တက်သွားပြီ)’ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘူစ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၀၆)

*မှတ်ချက် *

ရု(က်)ယဟ်=ကုရ်အန် အာယသ်ဆာ်အချို့ဖြင့် ဖတ်ရှုတ်မန်နှုတ် ကုသခြင်း။

အခန်း(၈) ကုဋ္ဌနူနာ ရောဂါ

၁၉၆၉။ အဒိဝါ ဟူသည်မရှိသလို သွယ်ယရဟ်ဟူသည်လည်းမရှိ။ ဟာမဟ်ဟူသည် မရှိသလို ဆွဖရ်ဟူသည်လည်း မရှိ။ လူတို့သည် ခြင်္သေ့ထံမှ ထွက်ပြေးကြသလို ကုဋ္ဌနူနာသည်ထံမှ ပြေးကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၀၈)

*မှတ်ချက် *

အဒိဝါ=အလို အလျှောက် ဧရာဂါကူးစက်ပြန့်နှံ့မှု

သွယ်ယရဟ်=ငှက်စသည်တို့မှ နိမိတ်ဆိုးအာကာယူခြင်း

ဟာမဟ်=

ဆွဖရ်=ဆွဖရ်လကို အမင်္ဂလာလဟု မှတ်ယူဆယူရှိမှု(နှင့်) ဝမ်းဗိုက်နှင့် ဆိုင်ဆောကူးစက်ဧရာဂါ

အခန်း(၉) ဆွဖရ်ဟူသည်မရှိ

၁၉၇၀။ ကျေးတောသား(အအ်ရာဘီ)တစ်ဦးသည် ထရပ်ပြီး ‘သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်၏ကုလားအုတ်များမှာ မည်သို့ရှိ သနည်း။ သူတို့သည် သဲမြေပေါ်တွင် သမင်များနှင့်တူ၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ထံ ဝဲစားကုလားအုတ်တစ်ကောင် လာဧရာဂါရောနှောနေပါက ၎င်းတို့အားလုံး ဝဲယားနာ ကူးစက်ကုန်ပါ၏’ဟု စောဒကဝင်လေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘သို့ဆိုလျှင် ပထမဦးဆုံးအကောင်အား ဝဲစားဝေဒနာဖြစ်ပွားစေသူမှာ မည်သူနည်း’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၁၅)

*မှတ်ချက် *

ကူးစက်ဧရာဂါအယူအဆအကြောင်းကို ဖယ်ဟုလ်ဘာရီ၊အတွဲ (၁၂)၊စာမျက်နှာ(၂၇၉)ရှုပါရန်။

အခန်း(၁၀) အဆုတ်ရောင်ရောဂါ

၁၉၇၁။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အန်ဆွာရ်မိသားစုများအနက် လူတစ်ဦးကို အဆိပ်မိသူများ၊ နား/နားရွက်ဝေဒနာ သည်များအား ရု(က်)ယဟ်ဖြင့် ကုသစေရန် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ (ဆင့်ပြန်သူမှ ဆက်လက်ပြောပြသည်မှာ) ရုစုလုလ္လာဟ် (ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် ကျွန်ုပ်သည် အဆုတ်ရောင်ရောဂါပျောက်ကင်းရန် သံပူကပ်ကုထုံးကို ခံယူခဲ့၏။ ၎င်းကို အဘူသွလ်ဟဟ်၊ အနုတ်စ်ဘင်န် အန်နသွရ်နှင့် ဇိုင်းဒ်ဘင်န်ဆာဘီသ် (رضي الله عنه)တို့မှာ သက်သေဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်အား သံပူကပ်သူမှာ အဘူသွလ်ဟဟ် ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ် ဘင်န်မာလ်စိုက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၁၇)

အခန်း(၁၁) အဖျားတက်ခြင်းသည် ဂျပာနွမ်၏မီးမှ ဖြစ်၏။

၁၉၇၂။ အဖျားတက်နေသောအမျိုးသမီးတစ်ဦးကို အတ်စ်မာအ်ဘင်န်သီအဘူဘာကရ်(رضي الله عنه)ထံ ခေါ်ဆောင်လာ သည့်အခါတိုင်း သူမသည်အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ထိုအမျိုးသမီးအတွက် ဆုပန်ကြားလေ့ရှိ၏။ ၎င်းနောက် ၎င်းခန္ဓာ၏ ရင်ဘတ်နေရာကို ရေစ၊အနည်းငယ်ဖြင့် တောက်ဖျန်းလေ့ရှိပြီး ဤသို့ဆိုတတ်လေ့ရှိခဲ့၏။ ‘ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အဖျားတက်မှုလျော့ပါးအောင် ရေဖြင့်ပြုရန် ကျွန်ုပ်တို့အား ခိုင်းစေတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဗာသွိုမ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၂၀)

အခန်း(၁၂) ပလိပ်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်သောအဆို

၁၉၇၃။ မည်သည့်မှစ်လင်မ်ပင်ဖြစ်စေ ပလိပ်ရောဂါခံစားရ(ပြီးသေဆုံး)လျှင် ယုဟီဒီ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ် ဘင်န်မာလ်စိုက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၂၈)

၁၉၄၄။ w reāw nī w f (ꠘꠞꠤ)သည် ကျွန်မသို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ဦးအား မကောင်းသည့် အရှုမှ (ကာကွယ်ရန်) ရု(က်)ယဟ် ပြုစေတော်မူခဲ့၏။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၃၄)

ဆင့်ပြန်သူ-အမွှာစလပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၃၅)

၁၉၇၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (အဆိပ်ရှိသတ္တဝါကြောင့်) အဆိပ်သင့်မှုအား ရု(က်)ယဟ်ဖြင့် ကုသသည့်နည်းကို ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၃၇)

၁၉၇၇။ ရုရှလူလွှာဟ်( )သည် မိမိ၏ရု(က်)ယဟ် ကုထုံး၌ ဤသို့ရွတ်ဖတ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၄၂)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်သည် ယင်းသို့ဖတ်ရှုတ်နေစဉ် လက်ညှိုးကို တံဆွေးဆွတ်ကာ မြေးနှင့် တို့ထိလိုက်ပြီး ယင်းအရာအနှောက်အယှက်ခံစားရသည့် နေရာအပေါ် သုတ်လိမ်းဆက်မူခဲ့၏။

၁၉၇၈။ ‘သို့သော်လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံးနိမိတ်ဟူသည် ဖန်တီးသောလျှင်ဖြစ်၏’ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားလေသောအခါ တစ်ဦးသောသူက ‘ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ ဖန်တီးဟူသည် အဘယ်အရာပါနည်း’ဟု မေး လျှောက်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘အသင်ကြားလာရသမျှအနက် ကောင်းမြတ်သော စကားတစ်ရပ်’ဟု မိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏။

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၅၁)

*မှတ်ချက် *

အောင်ကို ဖယ်ဟု အသံထွက်တတ်ကြ၏။

၁၉၇၉။ ရုရှလူလွှာဟ်(🕌)သည် ဟုဇိုင်လ်မျိုးနွယ်စုမှ အမျိုးသမီးနှစ်ဦးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဓမ္မသတ်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ထိုသူမနှစ်ဦးသည် အပြန်အလှန်ရန်ဖြစ်ခဲ့ကြပြီး တစ်ဦးသောသူက နောက်တစ်ဦးကို ခဲဖြင့်ပစ်ပေါက်ရာ ကျောက်တုံး သည် ဝမ်းဗိုက်ကိုထိမှန်၍ သန္ဓေသားပျက်ကျခဲ့လေ၏။ သူတို့နှစ်ဦးမှ တမန်တော်မြတ်(🕌)ထံ အမှုတင်ခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က သားအိမ်တွင်းမှ သန္ဓေသားအတွက် အသက်သွေးလျော်ကြေးပေးရန် စီရင်ချက်ချတော်မူခဲ့၏။ ထိုအမျိုးသမီးမှာ

ကျွန်တော်တို့အားဖြင့်။ ဒဏ်တပ်ခံရသည့် အမျိုးသမီး၏အုပ်ထိန်းသူက ‘ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ သောက်သုံးခြင်းသော်လည်းကောင်း စားသုံးခြင်းသော်လည်းကောင်းမရှိသောပြောဆိုခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ ငိုကြွေး ခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ မပြုနိုင်သော အဖန်ဆင်းခံတစ်ဦးအတွက် ကျွန်ုပ်မှာ ဒဏ်တပ်ခြင်းခံယူသင့်ပါသလော။ ဤသို့သော အမှုမျိုးမှာ ပ၊လပ်သင့်ပါ၏’ဟု av ၀၈ ၆၁၆၁ \ / p o n f ay:w r e f a w n f w (၆၁၆၁)က ‘ဤသူသည် ပုရောဟိတ်တို့၏ညီနောင်များအနက် တစ်ဦးဖြစ်သတည်း’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၄၄)

အခန်း(၁၈) အချို့စကားပြောကောင်းမှုသည် ပြုစားချက်အလားဖြစ်၏။

၁၉၈၀။ အရှေ့အရပ်မှ လူနစ်ဦးရောက်ရှိလာပြီးလူတို့အား ဟောပြောခဲ့ကြ၏။ သူတို့၏အပြောကောင်းခြင်းအပေါ် တအံ့တဩဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ဤတွင် ရုလုလ္လာဟ်(၆၁၆၁)က ‘အချို့အချို့သော အာဝဇ္ဇာန်းရွှင်ခြင်းမှာ ပြုစားချက်အလား အကျိုးသက်ရောက်စေ၏’ (သို့တည်းမဟုတ်) ‘မုချကေန် အာဝဇ္ဇာန်းရွှင်ခြင်းသည် ပြုစားချက်တစ်မျိုးဖြစ်၏’ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၆၂)

*မှတ်ချက် *

မိမိ၏အပြောကောင်းမှုအပေါ် တိမ်ညွတ်၍လူတို့သည် အကောင်း(သို့မဟုတ်)အဆိုး ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရန် အကောင်းအဆိုးကို သိရှိရန် လိုအပ်၏။

အခန်း(၁၉) အိဝါ ဟူသည်မရှိ

၁၉၈၁။ ရောဂါဝင်နေသော (မွေးမြူရေး) တိရစ္ဆာန်ကို ကျန်းမာသော တိရစ္ဆာန်များနှင့် အတူရောနှောထားရှိခြင်း မပြုကြနှင့် (သို့မဟုတ် ဤသို့မိန့်တော်မူခဲ့၏။) ကြိုတင်ကာကွယ်မှုအလိုငှာ ဝေဒနာသည်ကို ကျန်းမာသောသူနှင့် အတူမထားလေနှင့်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၆၇)

*မှတ်ချက် *

‘အိဝါဟူသည်မရှိ’ဆိုသည်မှာ အလ္လာဟ်အသွင်မြတ်၏ အခွင့်အမိန့်မရှိပါက မည်သည့် ဆရာ၊ ပြောဆိုသူ၊ ကြံရာဝှက် ဆိုလိုသည်။

အခန်း(၂၀) အဆိပ်သောက်ခြင်း၊ အဆိပ်ဖြင့်ကုသခြင်း၊ အန္တရာယ်ရှိသော- မသန့်သော- ညစ်ညမ်းသော အရာကို (ဆေးဝါးအဖြစ်) အသုံးပြုကုသခြင်း

၁၉၈၂။ အကြင်မည်သူမဆို တမင်သက်သက် မိမိကိုယ်ကို တောင်ပေါ်မှ ခုန်ချ၍သေကြောင်းကြံစည်ခဲ့လျှင် ထိုသူသည် (ငရဲ)မီးအတွင်းခုန်ချနေလျက်ရှိပြီး ၎င်းအတွင်း၌အမြဲမပြတ်ထာဝရ နေထိုင်ရအံ့။ အကြင်မည်သူမဆို အဆိပ်သောက်လျက် မိမိကိုယ်ကိုသေကြောင်းကြံစည်ခဲ့လျှင် ထိုသူသည်(ငရဲ)မီးအတွင်း) မိမိ၏လက်ထဲမှ အဆိပ်ကို သောက်နေလျက်ရှိပြီးအတွင်း၌ အမြဲမပြတ်ထာဝရ နေထိုင်ရအံ့။ အကြင်မည်သူမဆို သံထည်လက်နက် တစ်ခုခုဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ထိုးသတ်ခဲ့သော် ထိုသူသည် (ငရဲ)မီးတွင်း၌ ထိုလက်နက်ဖြင့် မိမိဝမ်းဗိုက်ကို ဖာသာထိုးနှက်လျက်ရှိနေပြီး ၎င်းအတွင်း၌ အမြဲမပြတ်ထာဝရနေရအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၇၀)

အခန်း(၂၁) ခွက်တစ်ခုအတွင်း ယင်ကောင်တစ်ကောင်ကျရောက်လျှင်

၁၉၈၃။ အသင်တို့တစ်ဦးဦး၏ခွက်အတွင်း ယင်ကောင်တစ်ကောင်ကျရောက်ခဲ့ပါက ထိုယင်ကောင်တစ်ကောင်လုံး ကို နှစ်မြှုပ်ပြီးမှ အဝေးသို့လွှင့်ပစ်လိုက်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ၎င်း၏အတောင်ပံတစ်ဖက်တွင် ရောဂါရှိနေပြီး နောက်အတောင်တစ်ဖက်တွင် ရောဂါပျောက်ဆေးဝါး ပါရှိနေ၍ ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၇၃)

ရဝ။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ခြေမျက်စေ့အောက် တွဲလွဲကျနေသော အဝတ်၏အပိုင်းသည် ---

၁၉၈၄။ ခြေမျက်စေ့အောက် တွဲလျားကျနေလေ့ရှိသော အိဇာရ်၏အပိုင်းသည် (ငရဲ)မီးအတွင်း၌ရှိ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(ရဟ်)

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် (၇၆၇၈)

*မှတ်ချက် *

အိဇာရ်(ခါးဆောက်ပိုင်းအထိ)ကို ခြေကွက်စိဆောက်အထိ နောက်ဆောင်ထပ်ဆင့်ရရှိသူသည် (ငရဲ)မီးအတွင်း၌ရှိ၏။
အတွဲ (၁၂)၊ စာမျက်နှာ(၃၇၀)၌ရှင်းပြထား၏။

အခန်း(၁) ဘုရားဒါ၊ ဟိဘရ် နှင့်ရှမ်းလတ်

၁၉၈၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မှ အလွန်နှစ်သက်မြတ်နိုးစွာ ဝတ်ဆင်တော်မူခဲ့သည့် အဝတ်အစားမှာ ဟိဘရ် ဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န်မာလ်စ်က(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၇၄)

*မှတ်ချက် *

ဟိဘရ်/ဟိဘရ်-သီမင် နိုင်ငံသားများ ဝတ်ဆင်ဆင်ရရှိသော အဝတ်အစားတစ်မျိုး
ဘုရား-ကျောင်းဆရာတော်များ ဝတ်ဆင်ဆင်ရရှိသော အနက်အုပ် စတုရန်းပုံ အထည်စ
ရှမ်းလတ်-ခန္ဓာကိုယ်အား ရှစ်ပတ်စည်းနှောင်သောပိတ်ထည်

၁၉၈၆။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူသောအခါ ကိုယ်တော်မြတ်ကို ဟိဘရ်ဘုရားဒါတစ်ထည်ဖြင့်
ဖုံးလွှမ်းပေးခဲ့ကြ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အာအိရဟ်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၇၅)

*မှတ်ချက် *

ဟိဘရ်-ဘုရားဒါ-အဆိမ်းအနက်ကွက် လေးဆင့် ကျကျအထည်စ/အောင်

အခန်း(၁) အဖြူရောင်အဝတ်များ

၁၉၈၇။ ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိလာရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အဖြူရောင်အဝတ်အစား များ
ဝတ်ဆင်လျက် အိပ်စက်နေတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် အိပ်ရာမှနိုးထသော်မူသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့မှ နောက်တစ်ကြိမ်
သွားရောက်ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘လာအီလားဟ အစ်လ္လာလွားဟ်ဟု မည်သူမျှမဆိုကြလေသလော။ ထို့နောက်
အကြင်သူသည် ၎င်း၌ သက်ဝင်ယုံကြည်လျက်နှင့်သေဆုံးသော် ဂျန္နုသ်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းမှအပ အခြားမရှိ’ ဟုမိန့်ကြားတော်မူ၏။
ကျွန်ုပ်က ‘အကယ်၍ထိုသူသည် တရားမဝင်ကာမမှု နှင့်ခိုးဝှက်မှုကို ကျူးလွန်ခဲ့လျှင်ပင်(ထိုအတိုင်း ဖြစ်ရအံ့လော)ဟု
သုံးကြိမ် တိုင်တိုင်မေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှလည်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ‘အကယ်၍ထိုသူသည် တရားမဝင်ကာမမှုနှင့်
ခိုးဝှက်မှုကျူးလွန်သူပင် ဖြစ်စေကာမူ’ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ ‘အဘူဇရ်မှ မနှစ်မြို့၊ သော်ငြား’ ဟူ၍လည်း
ထပ်မံမိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဇရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆၇၇)

*မှတ်ချက် *

၁။ အဘူဇရ်သည် ဇီနာနှင့် ခိုးဝှက်မှုကို အလွန်စက်ဆုပ် ရှုံ့မုန်းလှသူ ဖြစ်၏။
၂။ အီမာန်-ယုံကြည်မှုသည် ရှိသူပြုသူအရာအဆင်းထက် အကျော်သည်ကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၄) ပိုးထည်များကို ဝတ်ဆင်ခြင်းနှင့် အခင်းပြုခြင်း

၁၉၈၈။ ရုက္ခလုလ္လာဟ်(🌿)သည် ပိုးထည်များအား ဤမျှပမာဏထက်ပို၍ အသုံးပြုခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါ၏။
'အုမရ်(🌿)သည် ယင်းသို့ဆိုလျက် ၎င်း၏လက်ညှိုးနှင့် လက်ခလယ်အား ညွှန်ပြခဲ့၏။ သူသည် ရောစပ်ပါဝင်မှုကို ဆိုလိုခြင်းဟု ကျွန်ုပ်တို့နားလည်ခဲ့ကြ၏။' ဟုထပ်မံဆင့်ပြန်သူမှ ပြောခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၈)

အခန်း(၅) ပိုးသားစောင်/အခင်း

၁၉၈၉။ ဤလောက၌ ပိုးထည်ကို ဝတ်စားဆင်ယင်ခဲ့သူ မည်သူပင်ဖြစ်စေ နောင်တမလွန်၌ ထိုသူသည် မည်သည့် အဝတ်မျှ ဝတ်ဆင်ရလိမ့်မည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၉)

၁၉၉၀။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား ရွှေ၊ငွေ ခွက်ယောက်ပန်းကန်များဖြင့် သောက်သုံး စားသောက်ခြင်းကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအပြင် ပိုးနှင့် ဒီဘာဂျီ အားဝတ်ဆင်ခြင်း၊ ၎င်းအပေးထိုင်ခြင်းကိုလည်း တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုဇိုင်ဖျတ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၀)

*မှတ်ချက် *

ပိုးဒီဘာဂျီနှင့် ဆိုင်ဆာအိမ်နဲ့သည် အမျိုးသားများအတွက်သာဖြစ်၏။

အခန်း(၆) အမျိုးသားများသည် ကိုကုမံ မသုံးရ

၁၉၉၁။ ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အမျိုးသားတို့ကို ကိုကုမံ အသုံးပြုခြင်းမှ တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတိုစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၁)

အခန်း(၇) သားရေနယ်ဖိနပ်နှင့် အခြားဖိနပ်များ

၁၉၉၂။ ။ 'တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ဖိနပ်စီးရင်း ဆွလာသ် ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါသလား' ဟုမေးကြရာ ကျွန်ုပ်က 'မှန်၏' ဟုဖြေဆိုခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတိုစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၂)

၁၉၉၃။ ။ အသင်တို့ မည်သူတစ်ဦးမှ ဖိနပ်ကို တစ်ဖက်တည်းစီးနင်း၍ မသွားလာကြရ။ သူသည် ဖိနပ်နှစ်ဖက်စလုံး စီးနင်း၍ဖြစ်စေ၊ ဖိနပ်မပါပဲဖြစ်စေ သွားလာရပေမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၃)

အခန်း(၈) လက်ဝဲဖက်မှ ဖိနပ်ကို ဦးစွာချွတ်ရန်

၁၉၉၄။ ။အကယ်၍ အသင်တို့သည် ဖိနပ်စီးမည်ဆိုလျှင် ယာဖက်ဖိနပ်ကို ဦးစွာစီးနင်းလော့။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ဖိနပ်ချွတ်မည်ဆိုလျှင် ဝဲဖက်ဖိနပ်ကိုဦးစွာ ချွတ်လော့။ ယာဖက်ဖိနပ်ကို ဦးစွာဝတ်၍ နောက်ဆုံးမှ ချွတ်လော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၄)

အခန်း(၉) ပုံတူမပြုကြရ

၁၉၉၅။ ။ရုက္ခလုလ္လာဟ်(🌿)သည် ငွေလက်စွပ်တစ်ကွင်းပြုလုပ်တော်မူခဲ့၏။ လက်စွပ်ပေါ်၌ မုဟမ္မဒ်၊ ရုက္ခလုလ္လာဟ် ဟူ၍

စာလုံးထွင်းစေတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ငါ့ထံ၌ မဟုမ္မဒ်၊ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)ဟူ၍ စာလုံးထွင်းထားသော ငွေလက်စွပ် တစ်ကွင်းရှိ၏။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့ မည်သူတစ်ဦးမျှ မိမိ၏ လက်စွပ်အပေါ် ယင်းကဲ့သို့ ပုံတူထွင်းရကြောင်း မပြုကြရ” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စံဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၆၆))

အခန်း(၁၀) မိန်းမလျာများကို အိမ်များမှဖယ်ထုတ်ခြင်း

၁၉၆၆။ ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိန်းမဆန်သော ယောက်ျားများ(နှင့် ယောက်ျားဆန်သော မိန်းမများ)ကို ကျိန်ဆဲတော်မူပြီးနောက် “၎င်းတို့ကို အသင်တို့၏အိမ်မှ ဆွဲထုတ်ကြကုန်” ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ထိုထိုသော အမျိုးသားများကို ဆွဲထုတ်တော်မူပြီး အုမရ်(ﷺ)က ထိုထိုသော အမျိုးသမီးများကို ဆွဲထုတ်ခဲ့ပေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အိဘ်နုအတ္တူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၇၄))

အခန်း(၁၁) မုတ်ဆိတ်ချန်ထား (လွှတ်ထား)ကြကုန်

၁၉၆၆။ မုရ်ရစ်က်များပြုသမျှကို ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုကြကုန်။ နှုတ်ခမ်းမွေးကို တိုတိုညှပ်ကြ၊ မုတ်ဆိတ်ကို ချန်ထား ကြကုန်။

ဆင့် ပြန်သူ-အိဘ်နုအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၈))

အခန်း(၁၂) အလ်ခိသ္မာ့ဘ်(ဆံပင်ဆိုးဆေး)

၁၉၉၈။ ။ ယဟူဒီနှင့်နုဆွာရာတို့သည် ဆံပင်ကို ဆေးဆိုးခြင်းမပြုကြ။ သို့အတွက် အသင်တို့သည် ၎င်းတို့ပြုသမျှနှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုကြကုန်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရီရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၈၆))

အခန်း(၁၃) လှိုင်းတွန့်ဆံနွယ်

၁၉၉၉။ ။ ကျွန်ုပ်သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆံတော်အကြောင်းကို အနတ်စံ(ﷺ)ထံ မေးမြန်းရာ သူကဤသို့ ပြောပြခဲ့၏။ “ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆံတော်မှာ ဖြောင့်စင်းလွန်းခြင်း၊ ခွေလိပ်လွန်းခြင်း မရှိပါ။ ၎င်းအပြင် ပခုံးနှင့် နားခွက်အကြားအထိ ဆံနွယ်ကို အလျားလိုက် ချထားတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။”

၂၀၀၀။ ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်တော်နှင့်ခြေတော်များမှာ ကြီးမားတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော် အလျင်နှင့် ကိုယ်တော်နောက်တွင် ကိုယ်တော်မြတ်ကဲ့သို့သူမျိုး တစ်စုံတစ်ဦးမျှ မတွေ့စဖူးပါ။ ၎င်းပြင် ကိုယ်တော် လက်ဖဝါးတော်များမှာ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းတော်မူ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၄၉၃))

အခန်း(၁၄) အလ်ကအ်

၂၀၀၁။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် အလ်ကအ်ကို တားမြစ်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အိဘ်နုအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၅၀၄))

*မှတ်ချက် *

အလ်ကအ်-ဆံပင်ကို ဟို တစ်စသည်တစ်စအကွက်၊ အထုံ နှုတ်ချန်၍ဦးဆောင်ရိတ်ခြင်း။

အခန်း(၁၅) ဇနီးဖြစ်သူမှ မိမိ၏လက်ဖြင့် လင်ယောက်ျားအား နံ့သာသုတ်လိမ်းပေးခြင်း

၂၀၀၂။ u R f o n f t a u n h f q k o n a r f e l d n j z i h & p l v k h f ( ) အား သူ၏ဦးခေါင်းနှင့်မှတ်ဆိတ်တော် ၌ နံ့သာ၏ ပြောင်လက်မှုကို တွေ့ရသည်အထိ သုတ်လိမ်းပေးလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၈၂)

အခန်း(၁၆) မည်သူမျှ အမွှေးနံ့သာကို မငြင်းနှင့်

၂၀၀၃။ တမန်တော်မြတ်( )သည် အမွှေးနံ့သာ (လက်ဆောင်)ကို မည်သည့်အခါမျှ မငြင်းဆိုတော်မူခဲ့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၈၃)

အခန်း(၁၇) အင်ဇရီးရပ် (နံ့သာတစ်မျိုး)

၂၀၀၄။ ဟဂျီဂျသိလ် ဝဒါအ် (နောက်ဆုံးဟဂျီ) ကာလအတွင်း ကျွန်မသည် မိမိ၏လက်များဖြင့် ရုစုလုလ္လာဟ်( ) အား အိတ်ရာမ် ဆင်မြန်းချိန်နှင့် အိတ်ရာမ်ချွတ်ချိန်နှစ်ချိန်လုံး၌ (အမွှေးနံ့သာ တစ်မျိုးဖြစ်သော) ဇရီးဟ်ဖြင့် ထုံသင်း ပေးခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၈၄)

အခန်း(၁၈) ကိယာမသ်နေ၌ ပုံတူပန်းချီ/ရုပ်ပုံဖန်တီးသူများ၏ ပြစ်ဒဏ်

၂၀၀၅။ ရုပ်ပုံပန်းချီဖန်တီးသူများသည် ကိယာမသ်နေ၌ ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံကြရအံ့။ ‘အသင်တို့ စီရင်ဖန်တီးထားခဲ့ သောအရာများကို အသက်ဝင် ရှင်သန်အောင် ပြုကြလော့’ ဟူ၍ပြောဆိုခြင်း ခံကြရအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၈၅)

အခန်း(၁၉) ရုပ်ပုံပန်းချီများကို တစ်စမကျန် ဖျောက်ဖျက်ခြင်း

၂၀၀၆။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိန့်မြွက်တော်မူမည်မှာ-

‘ငါအသျှင်မြတ်၏ စီရင်ဖန်တီးမှု သဏ္ဌာန်အလား ဖန်တီးရန်ကြိုးစားသောသူထက် မတရားသူ ရှိပါသလော။ ထိုသူတို့အား အစေ့အဆံ အနှံတစ်ခုကို ဖန်တီးစေကုန်။ ထိုသူတို့အား မှက်ခြင်တစ်ကောင်ကို ဖန်တီးစေကုန်။ (အခြေခံ ဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ) ထိုသူတို့အား ဘာလီတစ်စေ့ကို ဖန်တီးစေကုန်’။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၈၇)

အခန်း(၃) အလ်ကာသို့အ်(သားချင်းဆက်ဆံရေး ဖြတ်တောက်သူ)၏အပြစ်

၂၀၀၉။ အလ်ကာသွိအ်သည် သုခဘုံကို ဝင်ရောက်ရမည်မဟုတ်။

ဆင့် ပြန်သူ-ဂျူတိုင်းရီ ဘင်န် မုသွန်အင်မ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၃)

အနီး(၄)မိမိ၏သားချင်းဆွေမျိုးအပေါ် ကောင်းစွာဆက်ဆံသူကို အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကောင်းစွာ ဆက်ဆံတော်မူ၏။

၂၀၀၈။ အရံရဟင်္ဂမ်(သန္ဓေသား)ဟူသောဝေါဟာရသည် အရံရဟ်မာန်းဟူသော ဂုဏ်တော်စကားလုံးမှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က (သန္ဓေသားအား) ဤသို့မိန့်မြှောက်တော်မူခဲ့၏။ ‘အသင်နှင့် ကောင်းစွာ ဆက်ဆံသူကို ငါအသျှင်မြတ်မှ ကောင်းစွာ ဆက်ဆံတော်မူအံ့။ အသင်နှင့် သားချင်းဆက်ဆံရေး ဖြတ်တောက်သူကို ငါအသျှင်မြတ်မှ ဆက်ဆံမှု ဖြတ်တောက်တော်မူအံ့’။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဟိုရော်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၇)

*မှတ်ချက် *

ရောင်မကို ဆွမ်းတော်စပ်မှု ဟုလည်းသုံးနှုန်း၏။

အဆန်း(၅)သားချင်းဆက်နွယ်မှုအပေါ် ကရုဏ် ကံနေသမျှ ဆက်ဆံရေး လန်းဆန်း၏။

၂၀၁၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ လျှို့ဝှက်ဂုဏ် တစ်ဖုံ၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းတစ်မျိုး ဤသို့ မိန့်တော်မူခဲ့၏။
 ‘(အဘူသွာလစ်ဘ်၏) မိသားစုတို့သည် ငါကိုယ်တော်မြတ်၏ ထောက်ပံ့ကူညီသူ (အောင်လိယာ)များ အနက်မှမဟုတ်။
 မုချကောန် ငါ၏ဝလီမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် သီလဂုဏ်မြင့် မုအ်မင်န်များသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုသူ
 (မိသားစုဝင်)တို့သည် ငါနှင့် သားချင်းတော်စပ် ဆက်နွယ်နေသဖြင့် ငါသည် ၎င်းတို့အပေါ် ကောင်းမွန်ရမည်။ သိတတ်ရမည်
 ဖြစ်၏။’

ဆင့် ပြန်သူ - အမ်ရီဘင်နီအလ်အာဆွဲ (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၉)

အခန်း(၆) မိမိအပေါ်ထားရှိသည့် သားချင်းတို့၏ ကျေးဇူးပြန်ဆပ်သူကို အလံဝါဆွဲလ်ဟု မခေါ်ဆို

၂၀၁၂။ အလံဝါဆွိလ်ဟူသည် မိမိအာကောင်းကျိုးပြုခဲ့သည့် အပေါ်သားချင်းတို့၏ ကျေးဇူးပြန်ဆပ်သူကို ခေါ်ဆိုခြင်းမဟုတ်။ အလံဝါဆွိလ်ဟူသည် မိမိနှင့်သားချင်းဆက်နွယ်မှုကို ဖြတ်တောက်ခဲ့သူတို့အား ကောင်းမွန်စွာ ဆက်ဆံသူကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘိဓမ္မာဘိဝံသ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈:၂၀)

*မှတ်ချက် *

သားချင်းဆွေမျိုးတို့အပေါ် ကောင်းစွာဆက်ဆံခြင်းသည် ၎င်းတို့နှင့်ဆွေဆုံခြင်း၊ ၎င်းတို့အား (မိမိတို့နှင့်အညီ) ဖွင့်ကြေးဖြင့် ကူညီခြင်း၊ ၎င်းတို့အပေါ် ကောင်းမွန်သော (အစွမ်းအား) ပြသခြင်း ဖြစ်သည်။

အခန်း(၅)ကလေးငယ်များကို သနားပါ။ နမ်းရှုပ်ပါ။ ပွေ့ဖက်ပါ

၂၀၁၃။ အအိရာဘိတစ်ယောက်သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်လာပြီး ‘အသင်တို့သည် ကလေး သူငယ် များကို နမ်းရှုပ်ကြလေသလော။ ကျွန်ုပ်တို့မှာမူ ၎င်းတို့ကို နမ်းရှုပ်ကြသည်မဟုတ်’ ဟုဆိုလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၎င်းအား အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်နှလုံးသားမှ ကရုဏာတရားကို ဖယ်ထုတ်လိုက်တော် မူသည့်နောက်ဝယ် ငါသည် အသင့်နှလုံးသားအတွင်း ကရုဏာတရားကို ထည်ပေးနိုင်စွမ်းမရှိ’ ဟု၍ မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈:၇)

၂၀၁၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးငယ် စစ်သုံးပန်းအချို့ကို ရှေ့တော်သွင်းလာရာဝယ်
 ၎င်းတို့အနက် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် သုံးပန်းများအတွင်း (နို့စို့)ကလေးသူငယ်ကိုတွေ့လေတိုင်း မိမိ၏နို့ကိုစိုက်ကျွေးနေခဲ့ပြီး

မိမိ၏ရင်ခွင်တွင်းထည့်ကာ ပြုစုယူယနေခဲ့ကြောင်း တွေ့ကြရကုန်၏။ (ထိုသူမ၏ ကလေးမှာ ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့၏။ သိန္နာတွင် နောင်သော် ပြန်လည်တွေ့ရှိခဲ့၏။) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်တို့အား ‘ဤအမျိုးသမီး သည် မိမိ၏သားကို မီးထဲသို့ပစ်ရကမည်ဟု အသင်တို့ထင်ပါသလော’ ဟုမေးတော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့က ‘အကယ်၍ သူမသည် ၎င်းကို မီးထဲကျခြင်းကို တားနိုင်စွမ်းရှိက အလျဉ်းပြုမည်မဟုတ်ပါ’ ဟုဖြေကြားကြကုန်၏။ ဤတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ဤအမျိုးသမီးမှ သူမ၏သားအား ကြင်နာသနားသည်ထက်ပင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သည် မိမိ၏ (အမိန့်နာခံသူ) ကျွန်ုပ်များ အပေါ်အသားပိုတော်မူ၏’ ဟုမိန့်ကြားခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုမရ်ဘင်န် အလ်သွ် သွာဘ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၈)

အခန်း(၈) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်သည် ရဟ်မသ်တော်ကို အပုံတစ်ရာ ပိုင်းစိတ်ထားတော်မူ၏

၂၀၁၅။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ရဟ်မသ်တော်ကို အပုံ(၁၀၀) တိတိပိုင်းစိတ်ထားတော်မူ၏။ အသျှင်မြတ် သည် မိမိနှင့်အတူ (၉၉)ပုံကို ထားရှိပြီး ကမ္ဘာမြေပေါ်သို့ (၁) ပုံတည်းသာ ချပေးသနားတော်မူခဲ့၏။ ထို(၁)ပုံတည်းသော ရဟ်မသ်တော်အကြောင်းခံကြောင့် အသျှင်မြတ်၏ ဖန်ဆင်းခံများမှာ အချင်းချင်းကြင်နာသနား ကြခြင်းဖြစ်၏။ သို့ရှိရာ မြင်းမသည်ပင်လျှင် ၎င်း၏မြင်းပေါက်လေးအာ နင်းချေမိမည်စိုး၍ မိမိ၏ခွာကို ပင့်မြှောက်လေ့ ရှိပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရီင််ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၉)

အခန်း(၉) ကလေးငယ်ကို ပေါင်ပေးတင်ခြင်း

၂၀၁၆။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် မိမိ၏ပေါင်တစ်ဖက်အပေါ် ကျွန်ုပ်အားတင်၍ ပေါင်တော်နောက်တစ်ဖက်ပေါ်၌ အလ်ဟစန်ဘင်န်အလီ (ရသွီ)ကိုတင်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့အား ဖက်ပွေ့ကာ ဤသို့ဆိုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးမှ သူတို့အား ကြင်နာသကဲ့သို့ အသျှင်မြတ်မှလည်း ၎င်းတို့အား ကြင်နာတော်မူပါ’

ဆင့်ပြန်သူ-အုစာမဟ် ဘင်န် ဇိုဇ်းဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၂)

အခန်း(၁၀) လူနှင့် တိရစ္ဆာန်များအပေါ် ကရုဏာ

၂၀၁၇။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဆွလာသ် ဝတ်ပြုရန် ထရပ်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ကိုယ်တော်နှင့်အတူ ရပ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေစဉ် ကျေးတောသားတစ်ဦးက ‘အိုအလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော် မျိုးနှင့် မဟမ္မဒ်ထံသို့သာ အသျှင်ကရုဏာတော်ကို သက်ရောက်စေတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မျိုးတို့နှင့် အတူရှိနေကြသော မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်မှာမျှ မချီးမြှင့်တော်မူပါနှင့်’ ဟူ၍ ဟစ်အော်ခဲ့လေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည်မိမိ၏ ဆွလာသ်ကို စလမ်းလှည့် အဆုံးသတ်ပြီးနောက် ၎င်းကျေးတောသားအား ‘အသင်သည် အလွန်တရာမှ ကျယ်ပြော လှသည့် ၎င်း(ရဟ်မသ်တော်)ကို ကန့်သတ်လိုက်ချေပြီ’ ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရီင််ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၉)

၂၀၁၈။ မုအ်မင်န်များကို ကြည့်လော့၊ ၎င်းတို့အချင်းချင်းကြားရှိ ကရုဏာ၊ ၎င်းတို့အချင်းချင်းကြားရှိ မေတ္တာ၊ ၎င်းတို့အချင်းချင်းကြားရှိ အကြင်နာတို့မှာ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုတည်းအလား ဖြစ်လျက်ရှိ၏။ သို့ရှိရာ ခန္ဓာကိုယ်၏ အစိတ် အပိုင်းတစ်ခုခုမှ မကျန်းမာသော် ကိုယ်ကာယတစ်ခုလုံးသည်လည်း ၎င်းနှင့်အတူ အိပ်စက်မရနိုင်အောင် ဝေဒနာ ခံစားကြရလေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အန်နုအ်မာန်း ဘင်န်ဘ်ဂိုရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၀)

၂၀၁၉။ အကယ်၍ မွတ်စလင်မ်တစ်ဦးဦးသည် အပင်တစ်ပင်ကိုစိုက်ရာ ထိုအပင်နှင့်ထိုအပင်မှအရာကို လူတစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ကောင် စားသုံးသည်နှင့်အညီ ဆွဒကဟ်(ဒါန)ပေးခြင်း၏ အကျိုးကုသိုလ်ကို ရရှိပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ်ဘင်န်မာလ်စ်က်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၁)

၂၀၂၀။ တစ်ပါးသူတို့အား မကြင်နာသနားတတ်သူသည် ကြင်နာသနားခြင်းဖြင့် ဆက်ဆံခံရလိမ့်မည်မဟုတ်။
ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာတီရ်ဘင်နီ အဘိဒုလ္လိဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၂)

အခန်း(၁၁) အိမ်နီးချင်းအပေါ် ကြင်နာစွာဆက်ဆံရန်

၂၀၂၁။ *နာဗ် ဇာလီ (عليه السلام)သည် ငါ့အား အိမ်နီးချင်းများအပေါ် ကြင်နာသိမ့်မွေ့စွာဆက်ဆံရန် အဆက်မပြတ် မှာကြားနေခဲ့သည်မှာ ၎င်းတို့အား ငါ၏ အမွေစားအမွေခံ ပြုစေတော့မည်လောဟု ထင်မြင်သွားခဲ့သည်အထိပင် ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၂)

အခန်း(၁၂) မိမိ၏အိမ်နီးချင်းအား ဒုက္ခပေးလေ့ရှိသူ၏ အပြစ်

၂၀၂၂။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူသည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူသည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းမရှိ’ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှမိန့်လေရာ ‘ယာ-ရုဗူလုလ္လာဟ်၊ မည်သူပါနည်း’ ဟုမေးလျှောက်သော် ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မိမိ၏အိမ်နီးချင်းကို အေးချမ်းစွာ မနေရအောင် အစဉ်သဖြင့် ဒုက္ခပေးလေ့ရှိသူ ဟုမိန့်တော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟူရီဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၅)

အခန်း(၁၃) အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည်သူမှန်က အိမ်နီးချင်းကို ဒုက္ခပေးခြင်း

၂၀၂၃။ အကြင်မည်သူပင်ဖြစ်စေ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့တော်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်ပါလျှင် မိမိ၏အိမ်နီးချင်းကို ဒုက္ခပေးခြင်း။ အကြင်မည်သူပင်ဖြစ်စေ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့တော်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်ပါလျှင် မိမိ၏ညွှတ်သည်ကို ရက်ရာစွာ ညှော်ဝတ်ပြုလော့။ အကြင်မည်သူပင်ဖြစ်စေ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့တော်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်ပါလျှင် ကောင်းသောစကားကိုသာ ဆိုကြကုန် သို့မဟုတ် ဆိတ်ဆိတ်နေကြကုန်။
ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟူရီဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၇)

အခန်း(၁၄) မအ်ရူးဖ် (ကိုဆောင်ရွက်ခြင်း) အပေါင်းမှာ ဆွဒကဟ်ဖြစ်၏။

၂၀၂၄။ အလ်မအ်ရူးဖ်မှန်သမျှ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ ဆွဒကဟ် တစ်ရပ်ဖြစ်၏။
ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာတီရ်ဘင်နီ အဘိဒုလ္လိဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၀)
*မှတ်ချက် *

အလ် မအ်ရူးဖ် - အစ္စလာမ်မှ ညွှန်ကြားထားသမျှကောင်းမှုကောင်းရာအားလုံး

အခန်း(၁၅) အရေးအရာတိုင်း၌ ကြင်နာပါ။ စနာညာတာပါ

၂၀၂၅။ အို-အာအိရှ်ဟ် အရေးအရာတိုင်း၌ ကြင်နာတတ်သော၊ စနာညာတာတတ်သောသူကို အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ် နှစ်သက်တော်မူ၏။
ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၁)

အခန်း(၁၆) မုအ်မင်န်တို့၏ အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု

၂၀၂၆။ မုအ်မင်န်တစ်ဦးသည် တစ်ခြားမုအ်မင်န်တစ်ဦးအဖို့ အဆောက်အဦးတစ်ခုမှ အချင်းအချင်းအားပြု ထောက်ကူနေသော သီးခြားအစိပ်အပိုင်းများနှင့် အလားညီတူ၏’ ဟုမိန့်တော်မူနေစဉ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည် မိမိ၏လက်ဖျားမှ လက်ချောင်းများကို ယှက်ဖြာဆုပ်ကိုင်ပြတော်မူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ထိုင်လျက်ရှိသည့်

ထိုအခိုက်မှာပင် လူတစ်ဦးရောက်လာပြီး တစ်စုံတစ်ရာကို တောင်းရမ်း/ တောင်းဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်တို့ဖက်လှည့်ကာ ‘သူ့အား ကူညီအားပေးလိုက်ကြကုန်၊ ၎င်းအတွက် အသင်တို့သည် အစားပေးဆုလဒ် ရကြအံ့။ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိတမန်တော်၏နှုတ်ထွက်အရာမှန်သမျှ အကောင်အထည်ဖော်တော်မူလေ့ရှိ၏’ ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူဝှ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၅)

အခန်း(၁၇) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဖာဟိရှီမဟုတ်၊ မုသဖဟိရှီ လည်းမဟုတ်ပါ

၂၀၂၇။ wreaw nfr w f (ﷺ) သည်စက္ကဘ်သော်လည်းကောင်း၊ ဖာဟိရှီသော်လည်းကောင်း၊ ကျိန်ဆဲလေ့ရှိသူ သော်လည်းကောင်း မဟုတ်ခဲ့ပါ။ အကယ်၍ ကိုယ်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ဦးဦးကို မာန်မဲကြိမ်းမောင်းလိုပါက ‘သူဘာဖြစ်နေသနည်း၊ သူနုဖူး ဖုန်မြေလူးပါစေ၊’ ဟုသာပြောဆိုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်ဘင်န် မာလစ်က်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၈)

*မှတ်ချက် *

ဖာဟိရှီ-ဆာင်သည့် စကားကို ဆိုဆုမရှိသူ
စက္ကဘ်-သူတစ်ပါးကို ဆဲဆုတိုင်းထွာနေဆုရှိသူ
မုသဖဟိရှီ-ညစ်ညမ်းစကားဖြင့် လူတို့အား ရယ်အဖွဲ့ ကုဆသူ

အခန်း(၁၈) စာရိတ္တမွန်၊ ရက်ရောမှု၊ တွန့်တိုစေးနည်းမှု

၂၀၂၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိမိထံ တစ်စုံတစ်ရာကို တောင်းဆိုခြင်းခံရလျှင် ‘မရှိပါ’ ဟူသည့်အဖြေကို မည်သည့်အခါမျှ မပေးတော်မူခဲ့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣဘ်ရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၀)

၂၀၂၉။ ကျွန်ုပ်သည် ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ဆယ်နှစ်တိုင်တိုင် အစေအပါးအလုပ်အကျွေးပြုခဲ့၏။ ကိုယ်တော် သည် ကျွန်ုပ်တို့အုပ်စုဟူ၍ အလျှင်းမဆိုခဲ့ပါ။ ၎င်းအပြင် ‘အဘယ့်ကြောင့် အသင်သည် ယင်းသို့ ပြုရသနည်း သို့မဟုတ် အဘယ်ကြောင့် အသင်သည် ယင်းသို့ မပြုခဲ့ပါသနည်း’ ဟူ၍လည်း အပြစ်တင်မှု အလျှင်းမရှိခဲ့ပါ။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတ်စ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၄)

အခန်း(၁၉) နာမည်ဆိုးဖြင့် ခေါ်တွင်ခြင်းနှင့် ကျိန်ဆဲခြင်းကို တားမြစ်သည်

၂၀၃၀။ တစ်စုံတစ်ဦးသည် အခြားသူကို ဖာစစ်က် သော်လည်းကောင်း၊ ကာဖိရ် သော်လည်းကောင်း၊ စွပ်စွဲလျှင် အကယ်၍ ထိုသူ၏ မိတ်ဆွေ (စွပ်စွဲခံရသူ) သည် အပြစ်ကင်းနေလျှင် (စွပ်စွဲသည့်အတိုင်း မဟုတ်လျှင်) ၎င်းစွပ်စွဲချက်မှာ ထိုသူထံသို့သာ ပြန်လှည့်သွားမည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူဝှ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၁)

၂၀၃၁။ အကြင်မည်သူမဆို အစွလာမ်မှအပ အခြားသာသနာ တစ်ရပ်ရပ်အားဖြင့် ကျိန်တွယ်ပြောဆိုပါက (မိမိ၏ ကျိန်ဆိုမှုမှာ အတုအယောင်အမှားအယွင်း ဖြစ်သော်) ထိုသူသည် ထိုသာသနာဝင်ဖြစ်၏။ အာဒမ်၏သား (လူသား) အဖို့ မိမိမပိုင်ဆိုင်သည့် (မစွမ်းနိုင်သည့်) အရာနှင့်စပ်လျဉ်းသောအဓိဋ္ဌာန်ကို ဖြည့်ဆည်းရန်တာဝန်မရှိ။ အကြင်မည်သူမဆို မည်သည့်အရာနှင့်ပင်ဖြစ်စေ ဤလောကီ၌ မိမိကိုယ်ကို သေကြောင်းကြံစည်လေသော် ထိုသူသည် ကိယာမသ်နေ၌ ထိုအရာဖြင့်ပင် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံရအံ့။ အကြင်မည်သူမဆို မုအ်မင်န်တစ်ဦးကို ကျိန်ဆဲခြင်းသည် ထိုသူအား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သည့်အလား ဖြစ်၏။ အကြင်မည်သူမဆို မုအ်မင်န်တစ်ဦးကို ကာဖိရ်ဟု စွပ်စွဲခြင်းသည် ထိုသူအား လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်သည့်အလားဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-ဟုခိုင်းဘိယဟ်အရပ်ရှိ သစ်ပင်အောက်၌
တမန်တော်မြတ်(အား)ဘိုင်းအသ်ဃးခဲသည့်
အဆွံ့ဟတ်တော် တစ်ဦးဖြစ်သူ ဆာဘိသ် ဘင်န် အတ်သွဟာက်

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၃)

*မှတ်ချက် *

အာဇာနည်-လူယုတ်အာဒ်ရိုက်သား

အခန်း(၂၀) နမီးမဟ်သည် မနှစ်မြို့ဖွယ်

၂၀၃၂။ ကသာသ်သည် ဂျန္ဒုသ်သို့ ဝင်ရမည် မဟုတ်။

ဆင့် ပြန်သူ-ဟုခိုင်းဖွယ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၅)

*မှတ်ချက် *

ကသာသ်-မနှစ်မြို့ဖွယ် မကောင်းသတင်း(လုပ်ကြံသတင်း)ကို လူတစ်ဦးမှ ဆက်တစ်ဦးသို့ ထုတ်ပြန်ခြင်းအား
ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပို့ဆောင်သယ်ယူ ဖြန့်ချိထုတ်ပြန်သူ
နမီးမဟ်-သွားရပ်လေလွင့် စကား

အခန်း(၂၁) ချီးမွမ်း (မြှောက်ပင့်) ခြင်းသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်

၂၀၃၃။ လူတစ်ဦးက တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ရှေ့ဝယ် အခြားသူတစ်ဦးအကြောင်း ဖော်ပြ၍ အလွန်အကျွံ ချီးမွမ်း
(မြှောက်ပင့်) ပြောဆိုခဲ့ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘အသင့်အား အသျှင်မြတ် သနားတော်မူပါစေ။ အသင်သည် အသင့်မိတ်ဆွေ၏
လည်ပင်းကို ဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်းတည်း’ ဟူ၍အကြိမ်ကြိမ် အမိန့်မရှိ မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ ၎င်းနောက် ‘အကယ်၍
အသင်တို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် လူတစ်ဦးကို မလွှဲမရှောင်သာ မြှောက်ပင့် ချီးမွမ်းရန်ရှိသော် ထိုသူသည် ထိုထိုသော
လူစားဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်ယူဆ၏ဟုသာ ဆိုလော့။ မိမိသည် ထိုသူကို ထိုအတိုင်း အမှန်ပင် ထင်မြင်မှသာ (ယင်းသို့)
ပြောဆိုလော့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအား စစ်ဆေးမေးမြန်းတော်မူမည့် အသျှင်သခင်ဖြစ်ပြီး
အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ရှေ့တော်မှောက်ဝယ် မည်သူသည် မည်သူ့ကိုမျှ တန်ဖိုးထားပြနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ’
ဟူ၍မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဘတ်ကီရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၇)

အခန်း(၂၂) ဝန်တိုမစ္ဆေရိယ (နှင့်) ဆက်ဆံရေးတင်းမာမှုတို့မှာ မနှစ်မြို့စရာ

၂၀၃၄။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မမုန်းတီးကြနှင့်။ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး ဝန်တိုမစ္ဆေရိယ စိတ်မပွားကြနှင့်။ အချင်းချင်း
မစွန့်ခွာကြကုန်နှင့်။ အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကိုးကွယ်ခဝပ်ကြသူအပေါင်းတို့-ညီနောင် ပီသကြလေကုန်။ မွတ်စလင်မ်
တစ်ဦးအဖို့ မိမိ၏ညီနောင် (မွတ်စလင်မ်) တစ်ဦးကို သုံးရက်ထက် ကျော်လွန်ပြီး စွန့်ခွာခွင့်မရှိ။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၉)

၂၀၃၅။ သံသယဝင်ခြင်းကို သတိပြုကြ။ သံသယဟူသည် မှားယွင်းသည့် အချက်အလက်များဖြစ်၏။ သူတစ်ပါး၏
ပြစ်ချက်များကို မရှာဖွေကြနှင့်။ (သူတစ်ပါးအတွင်းရေးကို) ထောက်လှမ်းရေးမပြုလုပ်ကြနှင့်။ အချင်းချင်း မစွန့်ခွာကြနှင့်
(ဆက်ဆံရေးကို မဖြတ်တောက်ကြနှင့်) ။ အချင်းချင်း ဝန်တိုမစ္ဆေရိယ မဖြစ်ကြကုန်နှင့်။ တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး အာဃာတ
မထားကြနှင့်။ ‘အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကိုးကွယ်ခဝပ်ကြသူအပေါင်းတို့၊ ညီနောင်ပီသကြလေကုန်။’

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရီဇ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၈၀)

အခန်း(၂၃) လက်ခံနိုင်သော သံသယအမျိုးအစား

၂၀၃၆။ ထိုထိုသူနှင့် မည်သူမည်ဝါတို့မှာ သာသနာရေးရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘာဆိုဘာမျှမသိဟု ငါသည် ထင်မြင်ယူဆခြင်းမရှိ၊ (အခြားဆင့်ပြန်ချက်တစ်ရပ်၌ ဤသို့ဖော်ပြ၏။)

ငါတို့နောက်လိုက်ပြုနေသော ငါတို့၏သာသနာ့အကြောင်းရပ်မှန်သမျှ သိရှိထားကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိုရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၃)

အခန်း(၂၄) ကိုယ့်အပြစ်ကိုယ်ဖုံးပါ

၂၀၃၇။ မုဂ္ဂဟိရူးနီမှအပ ငါ့နောက်လိုက်များ၏ အပြစ်အပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံရ၏။ (ယင်းလူစားမျိုး၏ ဥပမာကား) အကြင်သူသည် ညဉ့်၌ ကျူးလွန်သော်လည်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ယင်းလုပ်ရပ်ကို အများမသိအောင် ကာဆီးပေးတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူသည် နံနက်ခင်းတွင် ထွက်ရှိလာပြီးနောက် ‘အို-မည်သူမည်ဝါ၊ ကျွန်ုပ်သည် မနေ့က ထိုအလုပ်ကို လုပ်ခဲ့သည်’ ဟု(ဖွင့်ချ) ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ သူ၏ညဉ့်တာကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကာဆီးပေးမှုဖြင့် လွန်မြောက်ခဲ့သော်လည်း နံနက်လင်းသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကာဆီးပေးမှုကို ၎င်းကိုယ်တိုင်မှ ဖယ်ရှားပစ်လေ့ ရှိသူတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၅)

*မှတ်ချက် *

မုဂ္ဂဟိရူးနီ-ပွင့် လင်းထင်ရှားစွာဖြစ်မှုကျူးလွန်သူများသို့ မဟုတ် မိမိ၏ပြစ်မှုကို အများရှိကြောင်းနှင့် ချစ်

အခန်း(၂၅)

၂၀၃၈။ အကြင်သူသည် မိမိ၏ညီနောင် (မစ်လင်မ်) ကိုသုံးညဉ့်ထက် ကျော်လွန်၍ စွန့်ခွဲခွင့်မရှိ။ တွေ့ဆုံကြရာဝယ် တစ်ဦးက အခြားတစ်ဦးထံမှ မျက်နှာလွဲလျှင် ထိုသူကလည်း ပထမလူထံမှ မျက်နှာလွဲပစ်ကြသောအခြေအနေ၌ မိမိဖက်မှ စတင်စလာမိဆိုနှုတ်ဆက်သူမှာ ပိုမိုကောင်းမြတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူအိုင်းယူးဘ် အဟ်အန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၀)

*မှတ်ချက် *

၁။ လူတို့၏နောက်ကွယ်၌ကမ်းကုန်အောင် ဆက်ကုန်ရင်း ဦးသကာလလူအများ၏နောက်တွင်မူ (အထက်ပိုင်းကွယ်၌)က တစ်ဖန် ပြာဟဒီးဆ်ဆက်အရမိမိသည် လူကောင်းဖြစ်ကြောင်းမောရသက်ဆရာကြီးကကုန်ဆောင်ကြွယ်လျှင်ထိုသူကို သတိပြုကြကုန်။

၂။ အစ္စလာမ် လူမှုဆက်ဆံရေး၌ ခရစ်လုပ်မှုများ၊ တလွဲတရားစွဲစွဲမှုများ၊ ရှိရာရာပြုပြင်ကြည်သာ မစ်လင်မ်များစွာတို့ အဖို့ အလွန်ပင် ထိုခိုက်နစ်နာပါသည်။ အထက်ပါ ဟဒီးဆ်ဆက်၌ပါသော ‘ညီနောင်’ ဟူသော အသံသတိပြုကြကုန်။ တမန်ဆက်ကြီးနှင့် အဆွဲပတ်ဆက် အဆင်းတို့မှာ (မစ်လင်မ် အမည်ခံ) ကာဖီရ်၊ မုရှ်ရစ်၊ မုနာဖစ်က တို့အ တကူးတကဆီယူ အဆောင်ခြင်းအလျဉ်းပြုကြပါ။ မုနာဖစ်က မဟုတ်သော်လည်း နိဖုက်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုသည် အဆွဲပတ်ဆက်အချို့ကို ပင်လျှင် ရက်၍တိုင်တိုင် တမန်ဆက်ကြီးနှင့် အဆွဲပတ်ဆက်ကြီးထင်ရှားလွန်းသော သာသနာရှိနေပါ၏။ ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ကုရ်အန်အာသ်ဆက်များနှင့် ဟဒီးဆ်ဆက်များကို လည်း ဖော်ပြပါ။

အခန်း(၂၆) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၉:၁၁၉)။ မုသားဆိုခြင်းကို တားမြစ်ချက်

၂၀၃၉။ ဧကန်မလွဲ မှန်ကန်မှုသည် ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်မှုထံ လမ်းညွှန်၏။ ဧကန်မလွဲ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်မှု သည် အမတ်သုခဘုံသို့ လမ်းညွှန်၏။ အကြင်သူသည် မှန်ကန်သောစကားကိုသာ ပြောဆိုမပျက်ရှိနေစေကာ အဆွဲဆွဲစီးက် (သစ္စာရှင်) ဖြစ်အံ့။ ဧကန်မလွဲ မုသားသည် ယုတ်မာခြင်းထံ လမ်းညွှန်၏။ ဧကန်မလွဲ ယုတ်မာခြင်းသည် ငရဲဘုံသို့

လမ်းညွှန်၏။ အကြင်သူသည် မုသားစကားကိုသာ ဆက်၍ဆက်၍ဆိုနေပါက ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ လူလိမ်အဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်အံ့။

ဆင့် ပြန်သူ-အော်ဒါလွှဲဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၆)

အခန်း(၂၇) အပြစ်ရှာ ဒုက္ခပေးမှုခံရလျှင် ကြံ့ခိုင်သည်းခံကြ၊ အ-ဘယ်အသွင်မြတ် ဗျာဒိတ်တော် (၃၉:၁၀)

၂၀၄၀။ ဒုက္ခပေးသော စကားများအပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက်ပို၍ သည်းညည်းခံကြံ့ခိုင်သူဟူ၍ အလျှင်း မရှိပါချေ။ လူတို့က အသျှင်မြတ်ထံ သားတစ်ဦးရှိသည်ဟု အကြောင်းပြောဆို (စွပ်စွဲ)ကြသည်ကို ကြားသိုတော်ငြား ထိုသူတို့အား ကျန်းမာရေးနှင့် ထောက်ပံ့ရေးရိက္ခာများကို ပေးကမ်းမပျက်ရှိတော်မူ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူမံ)စာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၂)

အခန်း(၂၈) ဒေါသကြီးနေစဉ် သတိမရပြုကြ

၂၀၄၁။ ကြံ့ခိုင်အားကောင်းသူဟူသည် မိမိ၏ခွန်အားဖြင့် လူတိုင်းအား အနိုင်ယူတတ်သူမဟုတ်။ စင်စစ် ကြံ့ခိုင်အားကောင်းသူဟူသည် ဒေါသကြီးနေစဉ် မိမိကိုယ်ကို ထိန်းချုပ်တတ်သူကို ခေါ်၏။

ဆင့် ပြန် သူ - အဘူဟရိုင် ရဟ် (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၃၅)

၂၀၄၂။ လူတစ်ဦးမှ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ‘ကျွန်ုပ်အား (တစ်စုံတစ်ရာ) လမ်းညွှန်တော်မူပါ’ ဟုလျှောက်ထားရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ‘ဒေါသကို မပြင်းထန်စေနှင့်’ ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ထိုသူက ထပ်ခါထပ်ခါမေးရာ ကိုယ်တော်မြတ်က လည်း အကြိမ်တိုင်း၌ “ဒေါသကို မပြင်းထန်စေနှင့်” ဟုသာ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၃၇)

အခန်း(၂၉)   ဟယာအ်(ဣန္ဒြေပီရ)

၂၀၄၃။ ဟယာအ်သည် ကောင်းမြတ်ခြင်းမှအပ အခြားမည်သည်ကိုမျှ မသယ်ဆောင်ထားချေ။

ဆင့်ပြန်သူ - အင်မ်ရန် ဘင်န် ဟုဆိုပြီးနံ(

မုရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၃၈)

*မှတ်ချက် *

[illegible]

အခန်း(၃၀)   မရှက်တတ်လျှင် လုပ်ချင်ရာလုပ်လေ

၂၀၄၄။ လူသားတို့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော ရှေးတမန်တော်တို့၏ အဆိုတစ်ရပ်မှာ အကယ်၍ အသင်သည် မျှက်တတ်ပါက အသင် လုပ်ချင်ရာကိုလုပ်လေ။

ဆင့် ပြန်သူ - အဘူမတ်စ်အုံးဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၄၄)

*မှတ်ချက် *

မိမိဆွေကိုသာရှုတန်းစာင်သူသည် အရှက်တရားရှိသူ ဟူ၏။အရှက်ရှိ သိက္ခာမဲ့သူသည် လုပ်သမျှအတို ထိုက်လုပ်၊လုပ်လုပ်ဆု/ပြုဆု ရှိ၏။

အခန်း(၃၁)   အသင့် သာသနာရေး၌ မထိခိုက်လျှင် လူအများနှင့်၊ သင်မိသားစုနှင့် ရောထွေး ကျီစယ် နိုင်၏။

၂၀၄၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် (ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်) ရောထွေးနေထိုင်တော်မူလေ့ရှိရာ တစ်ခါကကျွန်ုပ်၏ ညီအငယ်ဆုံးကို “အို-အုမိုင်းရ်၏ ဖခင်၊ နုပိုင်းရ်ငှက်လေးဘာလုပ်ခဲ့သနည်း” ဟု မိန့်ကြား(ကျီစယ်)တော် မူခဲ့သည်အထိပင် ဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စံဘင်န် မာလစ်ကံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၅၀)

အခန်း(၃၁) မုအ်မင်န်ဟူသည် တစ်ကြိမ်သာ အမှားခံ၏

၂၀၄၆။ မုအ်မင်န်ဟူသည် ကျင်းပေါက်တစ်ခုတည်းမှ (အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ တစ်ကောင်တည်း၏) ကိုက်ခဲမှုကို နှစ်ကြိမ်မခံ။
ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၅၄)

အခန်း(၃၃) ခွင့်ပြုချက်ရှိသော ရှုအ်ရ်၊ ရဂျဇ်၊ ဟိဒါအ်နှင့် မနှစ်မြို့ဖွယ်အမျိုးအစား

၂၀၄၇။ အချို့သော ကဗျာလင်္ကာရေးဖွဲ့မှု၌ ဉာဏ်အမြော်အမြင် ပါဝင်၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘိုင်းသ် ဘင်န် ကအ်အ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၆၆)

*မှတ်ချက် *

၁။ ရှုအ်ရ်-ကဗျာလင်္ကာရေးဖွဲ့/သီကျူဉ္ဇူ

၂။ ရဂျဇ် - ကာရန်ဖွဲ့ထုံးပါ ကဗျာ

၃။ ဟိဒါအ် - ကုလားအုတ်ဆောင်းနှင့်သူများမှ ကုလားအုတ်ကြောင်းများနှင့် အညီ စည်ချက်လိုက် သီကျူဉ္ဇူ

အခန်း(၃၄) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသိပညာ၊ ကုရ်အာန်တို့အား သတိမရတော့သည်အထိ ကဗျာလင်္ကာ၌ နှစ်မွန်းခြင်းမှာ မနှစ်မြို့ဖွယ်

၂၀၄၈။ လူတစ်ဦး၏ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း ကဗျာလင်္ကာများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်ထက် ပြည်ပုပ်များပြည့်နှက်နေခြင်း က ပိုကောင်း၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အိဘ်နုအ်မရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၇၅)

အခန်း(၃၅) ဝိုင်းလ(က်)ဟု ဆိုခြင်းမှာ

၂၀၄၉။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၁၅၃၀ အတိုင်းဖြစ်ပြီး ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

“အသင်တို့သည် မိမိတို့ ချစ်ခင်နှစ်သက်သူများနှင့်အတူ ရှိအံ့”ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့က “နှစ်တို့ရော ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ကြရမည်လော”ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အမှန်ပင်ဖြစ်၏”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အနတ်စံ ဘင်န် မာလစ်ကံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၈၈)

*မှတ်ချက် *

ဝိုင်းလ(က်)-အသင်ပျက်စီးဆာသာ။

အခန်း(၃၆) ကိယာမသ်နေ့တွင် လူတို့အား မိမိတို့ ဖခင်၏အမည်များဖြင့် ခေါ်ခြင်း

၂၀၅၀။ သစ္စာဖောက်မှန်သမျှ ကိယာမသ်နေ့တွင် ၎င်းတို့အတွက် အလံတစ်ခုစီ စိုက်ထူထားပြီး ဤသို့ အများ သိအောင် ကြေညာခြင်းခံရအံ့ “ဤသစ္စာဖောက်မှာ မည်သူမည်ဝါ၏သား မည်သူမည်ဝါပင် ဖြစ်၏။”

ဆင့် ပြန်သူ- အိဘ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၁၉၆)

အခန်း(၃၇) အလ်ကရ်မ် ဟူသည်

၂၀၅၁။ စပျစ်သီးများကို အလ်ကရ်မ် ဟု မခေါ်ဆိုကြနှင့်။ စင်စစ် အလ်ကရ်မ်(သစ္စာတရား) ဟူသည် မုအ်မင်န်၏ နှလုံးသားသာ ဖြစ်၍တည်း။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၀၂)

အခန်း(၃၈) ပို၍ကောင်းမွန်သောအမည်ကို ပြောင်းမှည့်ရန်

၂၀၅၂။ ဇိုင်နတ်(ဇွဲ)၏ မူလအမည်မှာ ဘရိရဟ် ဖြစ်၏။ “ထိုအမည်ကြောင့် သူမသည် ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းသူ အဖြစ် ဂုဏ်ယူလျက်ရှိသည်”ဟု ဆိုကြလေသဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူမ၏အမည်ကို ဇိုင်နတ်ဟု ပြောင်းလဲ ပေးတော်မူခဲ့၏။
ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၂)

အခန်း(၃၉)

၂၀၅၃။ တစ်ခါက ခရီးစဉ်တစ်ခု၌ အွမ္မုရုလိုင်မ(ဇွဲ)သည် (အခြားအမျိုးသမီးများနှင့်အတူ) ပစ္စည်းထိန်းတာဝန် ယူခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ကျွန်စေဖြစ်သူ အန်ဂျယဟ်က သူတို့၏ ကုလားအုတ်များကို (လျင်မြန်စွာ) မောင်းနှင် နေခဲ့၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အို-အန်ဂျယဟ်၊ ဖန်ပုလင်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြည်းဖြည်းချင်း ရှိစေလော့” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနုတိစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၂)

*မှတ်ချက် *

ဖန်ပုလင်းများသည် အမျိုးသမီးများကို ဆိုလိုသည်။ ကုလားအုတ်ကို ပြောင်းစွာမောင်းနှင်သောကြောင့် အသံကြီးကြွယ်ကြွယ်သော သဘောရှိကြောင်းသိစေခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၄၀) အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်မှ နှစ်မြို့မူမရှိဆုံး အမည်နာမ

၂၀၅၄။ ကိယာမာသ်နေ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အစက်ဆုပ်တော်မူဆုံးအမည်နာမမှာ လူတစ်ဦးက မိမိကိုယ်ကို မှည့်ခေါ်ထားသော “ဘုရင်များ၏ကေရာဇ်”ဟူ၍ ဖြစ်လေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၄)

အခန်း(၄၁) နှာချေလျှင် ‘အလ်ဟမ္မဒု လစ်-ဘးဟ်’ ဟုရွတ်ဆိုရန်

၂၀၅၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရှေ့တော်မှောက်၌ အမျိုးသားနှစ်ဦး နှာချေခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးကို ‘အသင့်အပေါ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အသနားတော် သက်ရောက်ပါစေ။’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီး နောက်တစ်ဦးကို ယင်းသို့ မမိန့်ခဲ့ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟု မေးလျှောက်လေလျှင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘ထိုသူမှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောပနာပြုခဲ့ပြီး နောက်တစ်ဦးမှာမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောပနာမပြုပါ၍ ဖြစ်၏’ ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနုတိစ်ဘင်န် မာလိစ်က်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၄)

အခန်း(၄၂) နှာချေခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်မြို့ခြင်းနှင့် သမ်းဝေခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မနှစ်မြို့ခြင်း

၂၀၅၆။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် နှာချေခြင်းကို နှစ်သက်တော်မူပြီး သမ်းဝေခြင်းကို နှစ်သက်တော်မမူ။ သို့ဖြစ်ရာ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ နှာချေပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောပနာပြုလျှင် ၎င်းကိုကြားသိသော မုစ်လင်မ်တို့အတွက် ‘ယရ်ဟမုကလ္လာဟ်’ ဟုဆိုရန်တာဝန်ရှိကြ၏။ သမ်းဝေမှုသည်ကား ယှိုန်သွန်၏ဖက်မှ ဖြစ်ရာ မိမိသည် သမ်းဝေပါက (၎င်းသမ်းဝေမှုကို) တတ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံး ရပ်တန့်အောင်ပြုကြကုန်။ အကြောင်းမှာ အသင်တို့ မည်သူမဆို သမ်းဝေပါက ယှိုန်သွန်မှ ထိုသူအား ရယ်မောလေ့ရှိလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၄)

ဆင့် ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န်မာ)ပစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၆၄)

အခန်း(၈) ‘မည်သူနည်း’ ဟုမေးရာ ‘ကျွန်ုပ်’ ဟုဖြေကြားခြင်း

၂၀၆၃။ ကျွန်ုပ်သည် မိမိဖခင်၏ကြွေးမြီနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နီးနောတိုင်ပင်ရန် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ သွားရောက် ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ တံခါးခေါက်သော်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်က ‘မည်သူနည်း’ ဟုမေးမြန်းတော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က ‘ကျွန်ုပ်ပါ’ ဟုဖြေကြားအခါ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ‘ကျွန်ုပ်-ကျွန်ုပ်’ဟူ၍ မနှစ်မြို့တော်မူသောအသွင်ဖြင့် အထပ်ထပ်အခါ မိန့်တော် မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဣတိရ် ဘင်န် အဘ်နုလ္လ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၆၇)

အခန်း(၈) ထိုင်ဝိုင်းကိုချဲ့ပါ

၂၀၆၄။ ထိုင်နေသောလူတစ်ယောက်အား ထိုသူနေရာ၌ မိမိဝင်ထိုင်ရန်အလို့ငှာ ထအောင်မပြုလုပ်နှင့်။ သို့ရာတွင် ထိုင်ဝိုင်းကို ချဲ့လော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၆၂၇)

*မှတ်ချက် *

‘ထိုင်ဝိုင်းချဲ့’ဟူသည် ထိုင်နေကြသည့် အရာအထက်ကို နေရာချဲ့ခြင်းဟုတ်။ ယင်းအစွဲနှင့်အညီ အထက်သို့ ခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၉) အိတ်သိဘာအ်

၂၀၆၅။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကအ်ဘဟ်ကျောင်းတော်ဝင်းအတွင်း၌ ခြေများကို လက်ဖြင့် ဤသို့ ပိုက်ထွေးထားသော အိတ်သိဘာအ် အနေအထားမျိုးဖြင့် ထိုင်နေခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နုအိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၂၈၇)

*မှတ်ချက် *

အိတ်သိဘာအ် (အလ်ကုရ်ဖုဆွာအ်)-ခြေစံချောင်းနှစ်ဆောင်ကာလက်ဖြင့် သို့မဟုတ် အထက်ဖြင့် စုတ်၍ထိုင်သည့်ခြင်း။

အခန်း(၁၀) အစုအဝေးတစ်ရပ်၌ လူသုံးဦးထက်ပိုရှိပါက လူနှစ်ဦးမှ အချင်းချင်း တီးတိုးစကားဆိုခြင်းမှာ ပြဿနာမရှိ

၂၀၆၆။ အတူတကွထိုင်နေကြသူများ လူသုံးဦးသာရှိလျှင် အသင်တို့သည် တတိယလူကို ချန်၍ နှစ်ဦးသား လှိုဏ်တီးတီး မဆိုကြကုန်နှင့်။ အခြားသောသူများနှင့် ထိုင်ကြလျှင်လည်း (ဤသို့ပင် ရှိကြစေကုန်)၊ အကြောင်းမှာ ၎င်းကဲ့သို့တီးဆိုခြင်းသည် ထိုသူအား သောကဖြစ်စေတတ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၀၅)

အခန်း(၁၁) အိပ်ရာဝင်ချိန်၌ အိမ်တွင်းရှိ မီးများကို ငြိမ်းသတ်ကုန်

၂၀၆၇။ တစ်ည၌တွင် မဒီနဟ်မှ အိမ်တစ်အိမ်မီးလောင်ရာ ၎င်း၏ အိမ်သူအိမ်သားများ မီးသင့်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ‘မီးသည် အသင်တို့၏ ရန်သူကေန် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အသင်တို့ အိပ်ရာဝင်လေတိုင်း မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်ရန်အတွက် မီးကို ငြိမ်းသတ်ကြကုန်လော့’ ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူမူ)အ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၀၇)

အခန်း(၁၂) အဆောက်အဦးများနှင့် ပတ်သက်၍

၂၀၆၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏လက်ဖြင့် အိမ်တစ်ဆောင်ကို ကိုယ်တိုင်ပင် တည်ဆောက်ခဲ့၏။ မိုးဒဏ်မှ အကာအကွယ်ရရန်နှင့် နေဒဏ်မှ အရိပ်ရစေရန်အတွက် ဖြစ်၏။ ၎င်းအိမ် တည်ဆောက်ရာ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မည်သည့်အဖန်ဆင်းခံ ဝေနေယျကမျှ ပါဝင်ခဲ့ခြင်းမရှိချေ။

ဆင့် ပြန်သူ-အိတ်နု အို)မရ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၀၈)

၇၃။ တောင်းဆိုမှုများ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) တမန်တော်မှန်သမျှထံ၌ အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ် ဧကန်လက်ခံတော်မူသော တောင်းဆိုမှုန် တစ်ခုစီရှိ၏။

၂၀၆၉။ တမန်တော်တိုင်းအတွက် လက်ခံသဘောတူခြင်းခံရသည့် (အထူး) တောင်းဆိုမှုန်တစ်ခုစီရှိကြ၏။ ငါသည် ယင်းဆုတောင်းကို ကိယာမသ်နေ၌ ငါ၏နောက်လိုက်များအတွက် ယုဖအသ် အလိုငှါ ထိန်းသိမ်းထားလို၏။
ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၁၇-က)

အခန်း(၂) အကောင်းဆုံးသော အစ္စသိပ်ဟရ် (အသျှင်မြတ်ထံ ခွင့်လွှတ်မှု တောင်းခံခြင်း)

၂၀၇၀။ အစ္စသိပ်ဟရ် တို့၏ ဦးသျှောင်မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

❦❦❦❦❦❦ အကယ်၍အကြင်သူတစ်ဦးသည် ၎င်းကို နေ့ချိန်၌ ကိုယ်စိတ်တစ်လက်တည်း ဖတ်ရွတ်လေ့ရှိပြီး ထိုနေ့ (ဖတ်ရွတ်သည့်) ညနေခင်းမတိုင်မီ ကွယ်လွန်ခဲ့သော် ထိုသူသည် သုခဘုံသားအနက် တစ်ဦးဖြစ်ပေအံ့။ ၎င်းပြင် အကယ်၍ အကြင်သူတစ်ဦးသည် ညဉ့်အချိန်၌ ၎င်းကို ကိုယ်စိတ်တစ်လက်တည်း ဖတ်ရွတ်လေ့ရှိပြီး (ထိုဖတ်ရွတ်သည့်) နံနက်ခင်းမတိုင်မီ ကွယ်လွန်ခဲ့သော် ထိုသူသည် သုခဘုံသားအနက် တစ်ဦး ဖြစ်လေအံ့။
ဆင့် ပြန်သူ-ယုဒ္ဓါဒ် ဘင်န် အာဗီးစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၁၈)

အခန်း(၃) တမန်တော်မြတ်သည် (ﷺ)သည် နေ့နေ့ညဉ့်ညဉ့် အစ္စသိပ်ဟရ် တောင်းခံခြင်း

၂၀၇၁။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်၏။ ငါသည် နေ့စဉ် အကြိမ်(၇၀)မက အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခွင့်လွှတ်မှုကို တောင်းခံပြီး အသျှင်ထံတော်သို့ ပြန်လှည့်တော်မူ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၁၉)

အခန်း(၄) အသ်သောင်ဘဟ် (အ-၁ဟ်ထံသို့ သံဝေဂဖြင့် ပြန်လှည့်ခြင်း)

၂၀၇၂။ t b f k h i f b i e f r w p f l' (❦)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အကြောင်းအရာနှစ်ရပ်ကို ပြောပြခဲ့၏။ အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်မှဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ရပ်မှာ သူ့ထံမှ ဖြစ်ပါ၏။

မုအ်မင်န်တစ်ဦးသည် တောင်တစ်တောင်၏အောက်တွင် ထိုင်နေပြီး ထိုတောင်သည် သူ့အပေါ်ပြိုကျမည်ကို စိုးရွံသည့်အလား မိမိ၏အပြစ်များကို တွေ့မြင်လေ့ရှိ၏။ ဒုစရိုက်သားသူယုတ်မာကား မိမိနှာခေါင်းအပေါ် ဖြတ်ပျံလာရာဝယ် မိမိ၏လက်ဖြင့် မောင်းနှင်လိုက်သည့် ယင်ကောင်းများအလား မိမိ၏အပြစ်များကို တွေးထင်လေ့ရှိ၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူက မိမိ၏နှာခေါင်းပေါ်လက်ဖြင့် မောင်းခါသည့်ဟန်ပြုလုပ်ပြခဲ့၏။)

ရုဟူလုလ္လာဟ်(❦) မှမိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ-

လူတစ်ဦးသည် နေရာတစ်ခု၌ စခန်းချနေထိုင်၏။ ထိုနေရာ၌ သူသည် ဘဝပျက်ရ၏။ သို့သော် သူထံ စီးနင်းစရာ တိရစ္ဆာန်နှင့် စားရေးရိက္ခာအချို့ လက်ဝယ်ရှိခဲ့ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက်သူသည် ဦးခေါင်းချကာ ခေတ္တအိပ်စက်၏။ နိုးထသော် ရိက္ခာတင်ထားသော တိရစ္ဆာန်ထွက်ခွာသွားလေရာ ၎င်းအား ရှာဖွေတော့၏။ ပြင်းထန်သော အပူရှိန်နှင့် ရေငတ်ခြင်းဒဏ် သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလိုတော်ရှိသည့် နက္ခတ်ကို ခံစားရပြီးနောက် 'ငါသည် မူလနေရာသို့သာ ပြန်လှည့်လေအံ့' ဟုဆိုပြီး ပြန်လာ၏။ တစ်ရေးအိပ်ပြန်၏။ ၎င်းနောက် နိုးထသော် မိမိဦးခေါင်းအား မော့ကြည့်သောအခါ သူ၏ အစီးအနင်းသည် သူ၏ နံဘေးနားရောက်နေလျက်သား တွေ့ရတော့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိကျွန်၏ သောင်ဘဟ်ကို ထိုသူထက်ပင် ကျေနပ်နှစ်သက်တော်မူပေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူယုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၂၀)

အခန်း(၅)   အိပ်ရာဝင်လျှင် ရွတ်ဆိုရန်

၂၀၇၃။   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ညဉ့်အချိန် အိပ်ရာဝင်လေတိုင်း လက်တော်ကို ပါးပြင်အောက်၌ထား၍ ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော်မူလေ့ရှိ၏။

အိပ်ရာမှနိုးလာသော် ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော်မူလေ့ရှိ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- ဟုဇိုင်းဖတ် ဘင်န် အလ်ယံ)ဗာန်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၂၄)

အခန်း(၆)

၂၀၇၄။   ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အိပ်ရာဝင်လေလျှင် လက်ျာဘက်သို့စောင်း၍ အိပ်စက်ပြီး ဤသို့ ရွတ်ဆိုတော် မူလေ့ ရှိခဲ့ပါ၏။

“အကြင်မည်သူမဆို ဤစကားစုများကို (အိပ်ရာမဝင်မီ)ရွတ်ဖတ်၍ ထိုညဉ့်မှာပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပါက ထိုသူသည် အလ်ဖီသွံရဟ်အပေါ်၌ ကွယ်လွန်ခြင်းဖြစ်၏”ဟုလည်း မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဧပြန်သူ- အလ်ဘရာအံ ဘင်န် အာဇီဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၂၅)

*မှတ်ချက် *

အလ်ဖီသွံ ရဟ် - အစ္စလာမ်သာယာနာအသ် မာမတ်စွာရပ်တည်ခြင်း။

အခန်း(၇)   ညဉ့်တစ်ရေးနိုးသောအခါ တောင်းဆိုရန်

၂၀၇၅။   တစ်ညဉ့်တွင် ကျွန်ုပ်သည် အဒေါ်ဖြစ်သူ မိုင်မူနဟ်(ﷺ)၏အိမ်၌ အိပ်စက်ခဲ့၏။ (ညဉ့်ဆွလာသ်ကဏ္ဍမှ ဟဒီးဆ်တော်အတိုင်းဖြစ်၏။ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ-) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် (ထိုအချိန်တွင်) ဤသို့ ဆုပန်ကြား တော်မူလေ့ ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အိတ်နု အဘ္ဘူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၂၈)

အခန်း(၈)   (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၂၀၇၆။   အကြင်မည်သူမဆို အိမ်ရာဝင်သောအခါ အတွင်းခါးဝတ်ပုဆိုး/လုံချည်နှင့် အိမ်ကို ခါခင်းလေလော့။ အကြောင်းမှာ ၎င်းအပေါ်သို့ မည်သည့်အရာ လာရောက်ထားသည်ကို သူမသိ၍ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ဤသို့ ဆိုပါလေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၃၂)

အခန်း(၉)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏အလိုတော်ကို မည်သူမျှ တွန်းအားပေး၍မရသဖြင့် ယုံကြည်ခိုင်ခံ့စွာ အသျှင်မြတ်ထံ အသနားခံရမည်

၂၀၇၇။   အသင်တို့ မည်သူမျှ “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်မှ အလိုတော်ရှိပါလျှင် ကျွန်တော်မျိုးအား ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ”ဟုလည်းကောင်း၊ “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်မှ အလိုတော်ရှိပါလျှင် ကျွန်တော်မျိုးအား ကြင်နာသနားတော်မူပါ”ဟုလည်းကောင်း မဆိုကြကုန်လင့်။ သို့သော် ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ယုံကြည် ခိုင်ခံ့စွာဖြင့် ထာဝစဉ် အသနားခံနေရမည်။ အကြောင်းမှာ မည်သူတစ်ဦးကမျှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား အသျှင့် ဆန္ဒတော်နှင့် တစ်စုံတစ်ရာ ဆန့်ကျင်၍ တွန်းအားပေးနိုင်သည်မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၅၁)

အခန်း(၁၀)

၂၀၇၈။ အသင်တို့ မည်သူမဆို အကျိုးတရားဆိုက်ရောက်ချိန်အပေါ် ကြံ့ခိုင်စွာမစောင့်ဆိုင်းနိုင်ခြင်းမျိုး မရှိပါက ဆုတောင်းပြည့်သည်သာ ဖြစ်၏။ ငါသည် ဆုပန်ခဲ့သော်လည်း တောင်းဆုမပြည့်သေးချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၅၂)

အခန်း(၁၁) သောကဖြစ်ချိန် ဆုပန်ရန်

၂၀၇၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တစ်စုံတစ်ရာ သောကဖြစ်လေတိုင်း ဤသို့ ဆိုတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နု အဘ္ဘွစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၅၃)

အခန်း(၁၂) ဘေးဆိုးကပ်ဆိုးကျရောက်ချိန် ဒုက္ခကင်းရန် အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံကြ

၂၀၈၀။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ဘေးဆိုးကပ်ဆိုး၏ ခက်ခဲသောကာလမှ ကင်းဝေးရန်ကိုလည်းကောင်း၊ အတိယုက္ကာအိမ် (တမလွန်ပျက်စီးမှု)မှ ကင်းဝေးရန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝအဆုံးသတ်မကောင်းခြင်းမှ ကင်းဝေးရန်ကို လည်းကောင်း၊ ရန်သူတို့၏အာဃာတဂယက်မှ ကင်းဝေးရန်ကိုလည်းကောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံမှုတောင်းခံ လေ့ရှိခဲ့ပါ၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ စုဖ်ယာန်က “ဤဆင့်ပြန်ချက်၌ အချက်သုံးချက်သာ ပါဝင်၏။ ကျွန်ုပ်မှ ကျန်သည့် အချက်ကို ဖြည့်ထားသော်လည်း မည်သည့်အချက်ဟူသည်ကို မမှတ်မိတော့ပါ”ဟု ဆိုထား၏။)

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၅၄)

*မှတ်ချက် *

အခြားအဆောက်အအုံတစ်ခုအရစုဖ်ယာန်၏ဆင်းသက်သည့် မူမှာနောက်ဆုံး ဘာစ်ချက်ဟု ဖော်ပြထား၏။

အခန်း(၁၃) “ကျွန်တော်မျိုးကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦး ထိခိုက်နစ်နာခဲ့လျှင်”ဟူသော တမန်တော်ဆုတောင်း

၂၀၈၁။ အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် မုအ်မင်န်တစ်ဦးတစ်လေအပေါ် မမှန်ကန်မှု တစ်စုံတစ်ရာ ရှိခဲ့ပါလျှင် ထိုအချက်ကို ထိုသူအား ကိယာမသ်နေ၌ အသျှင်ထံပါးသို့ နီးကပ်စေသည့် အကြောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်သွားအောင်တော်မူပါ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၅၅)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တစ်စုံတစ်ဦးကို ထိခိုက်နစ်နာအောင် အကြောင်းမဲ့ ပြုလုပ်ပြောဆို ဆော်မှုခြင်းအရင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦးကို ထိခိုက်နစ်နာသက်ရောက်မှုအလားဖြစ်သွားခဲ့သော်-ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၁၄) ကော်တရာ စေးနည်းသူအဖြစ်မှ ကင်းဝေးရန် ခိုလှုံမှု တောင်းခံပါ

၂၀၈၂။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)က အောက်ပါအတိုင်း တောင်းဆိုပြုကြရန် ခိုင်းစေတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- စအ်ဒ် ဘင်န် အဘီဝက္ကဗ်ဆွ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၅၆)

အခန်း(၁၅) အပြစ်ဒုစရိုက်အပေါင်းနှင့် ကြွေးမြီမှ ကင်းလွတ်ရန် ခိုလှုံတောင်းခံကြ

၂၀၈၃ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အောက်ပါအတိုင်း ရွတ်ဆိုတောင်းခံလေ့ ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အာအိရဟိ) (

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၇၉)

အခန်း(၁၆)   ဤလောကီ၌ ကောင်းရာကို ပေးသနားတော်မူပါ

၂၀၈၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မကြာခဏဆိုသလို တောင်းခံလေ့ရှိတော်မူခဲ့သည်ဒုအာမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ - အနုတိန်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၃၉၈)

အခန်း(၁၇) အတိတ်နှင့်အနာဂတ်မှ ပြစ်မှုများကို ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူပါ

၂၀၈၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ဆုမွန်ပန်ကြားလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ - အဘူမုစာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၀၈)

အခန်း(၁၈) လာအိလားဟ အစ်--ဘ် ဖတ်ခြင်း၏ထူးမြတ်မှု

၂၀၈၆။ အကြင်မည်သူမဆို အောက်ပါအတိုင်း နေ့စဉ် အကြိမ်တစ်ရာ ဖတ်ရွတ်ပါက ကျွန်ဆယ်ဦးကို သူကောင်းပြုလွှတ်မြောက်စေခြင်း၊ ကောင်းမှုတစ်ရာပြုလုပ်သည်ဟု မှတ်တမ်းရေးသွင်းခံရခြင်း၊ မှတ်တမ်းတွင်းရှိ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ဖြတ်နှုတ်ခံရခြင်း စသည့် အကျိုးကို ရအံ့။ ၎င်းအပြင် ယင်း(ဖတ်ရွတ်မှု)သည် ထိုသူအား ညဉ့်အချိန်တိုင်အောင် တစ်နေ့လုံး ယှိုင်သွားနိုင်(၏အနှောင့်အယှက်)မှ ဒိုင်းလွှားတစ်ခုဖြစ်အံ့။ ထို့ပြင်တစ် ထိုသူထက်ပိုသာအောင် ပြုစွမ်းသူမှ အပ ဤကောင်းမှုကို မည်သူမျှမမီနိုင်။

ဆင့် ပြန်သူ - အဘူဟရိုင်ရှပ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၂)

၂၀၈၇။ (အထက်ပါ ဟဒီးဆ်တော်အတိုင်း ထပ်မံပါရှိသည်မှာ)

အကြင်မည်သူမဆို (အထက်ပါအတိုင်း) ဆယ်ကြိမ်ဖတ်ရွတ်လျှင် တမန်တော် အစ္စမာအီလ်(ﷺ)၏ မျိုးနွယ်မှ ကျွန်တစ်ဦးကို သူကောင်းပြုလွှတ်လပ်စေခြင်းအလား ဖြစ်ပေအံ့။

ဆင့် ပြန်သူ - အဘူအိုင်ယူးဘ်အလ်အန်ဆွာရီ

နှင့် အိတ်နမတ်စ်အုန်း(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၃-ခ)

အခန်း(၁၉) သပ်စင်ဘီးဟ် ကျပ်မက်ဆိခြင်း၏ထူးမြတ်မှု

၂၀၈၈။ အကြင်မည်သူမဆို “စုဘိဟားနုလ္လာဟိ ဝဘိဟမ်းဒိဟီး”ကို နေ့စဉ် အကြိမ်တစ်ရာ မြွက်ဆိုပါက သူ၏အပြစ်သည် ပင်လယ်ရေမြူပါများနှင့်အမျှ များပြားသော်ငြား အပြစ်အားလုံးကို ခွင့်လွှတ်သနားတော်မူခြင်း ခံရပေအံ့။

ဆင့် ပြန်သူ - အဘူဟုရိုင်ရှပ်(

မုရ်းကုမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၂)

အခန်း(၂၀)   ဇိက်ရဲ-ဂဟ် (အ-ဂဟ်အသျှင်မြတ်အား တ,သ တမ်းတခြင်း)၏ ထူးမြတ်မှု

၂၀၈၉။   မိမိ၏ ဖန်ဆင်းပျိုးထောင်ရှင်အား တ,သတမ်းတလေ့ရှိသူနှင့် သတိရတမ်းတမှုမရှိသူတို့၏ ဥပမာကား ရှင်သန်နေသူနှင့် အသေကောင်ကဲ့သို့အလားဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူမူစာ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၁၆)

၂၀၉၀။   အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်၌ ကောင်းကင်တမန်အချို့ ရှိကြကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် လမ်းမများ၊ လမ်းကြားများပေါ်ဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တသ,တမ်းတလျက်ရှိသူများကို ရှာဖွေလေ့ရှိကြ၏။ သူတို့သည် ဇိက်ရဲသမားအချို့ကို တွေ့လေသောအခါ “အသင်တို့ အသံအမဲရှာဖွေနေသည့်အရာထံ လာကြကုန်”ဟု အချင်းချင်း ပြောဆို(ခေါ်ယူ)ကြလေ၏။ ၎င်းနောက် ကောင်းကင်တမန်များသည် ထိုသူတို့အား သူတို့၏တောင်ပံများဖြင့် ငါတို့၏အနီးဆုံး ကောင်းကင်ယံအထိတိုင်အောင် ပိုင်းရံလိုက်ကြတော့၏။ (ထိုသူတို့၏ ဇိက်ရဲ ဘာဝနာစီးဖြန်းမှုပြီးဆုံး၍ ကောင်းကင် တမန်များ ပြန်ကြရာဝယ်) ၎င်းတို့၏အသျှင်သခင်က ထိုအကြောင်းကို သိနှင့်တော်မူပြီးဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့အား “ငါအသျှင်မြတ်၏ကျွန်များမှာ ဘာတွေဆိုနေကြသနည်း”ဟု မေးမြန်းတော်မူ၏။ ၎င်းတို့က “ထိုသူတို့သည် အသျှင်မြတ်မှာ အနှိုင်းမဲ့သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း၊ အနှိုင်းမဲ့ကြီးကဲထွဋ်မြတ်ခြင်း၊ အနှိုင်းမဲ့ချီးမွမ်းမှုကို ခံယူထိုခြင်းအကြောင်းဆို၍ အသျှင်အား ဂုဏ်တော်မွှမ်းကြပေသည်”ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ထိုအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က “ထိုသူတို့သည် ငါအသျှင်မြတ်အား တွေ့မြင်ခဲ့(ဖူး)သလော” ဟုမေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။’ ထိုသူတို့သည် အသျှင်မြတ်အား အလျဉ်းမတွေ့မြင်ခဲ့ကြပါ” ဟုလျှောက်တင်ကြကုန်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် “ထိုသူတို့မှ ငါအသျှင်မြတ်အားတွေ့မြင်ကြွယ်မြင် မည်သို့ရှိအံ့နည်း။” မေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “အကယ်၍ ထိုသူတို့မှ အသျှင်မြတ်ကို တွေ့မြင်ကြပါလျှင် အသျှင်မြတ်အား ပို၍ပင် ကိုင်းရှိုင်းစွာ ခဝပ်ဆည်းကပ်ကြပေအံ့။ ပို၍ပင် နက်နက် ရှိုင်းရှိုင်း စူးစူးနစ်နစ် တမ်းတကြပေအံ့။ အသျှင်မြတ်နှင့် တူဆင်နိုင်းဆစရာဟူ၍ အလျဉ်းမျှပင် မရှိသည့်အပြင် (နှိုင်းယှဉ်မှုအပေါင်းမှ) ကင်းလွတ်တော်မူသည့်အကြောင်း မကြာမပြတ် ကြွေးကြော်ပြောဆိုကြပေတော့အံ့” ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ အသျှင်မြတ်က “ထိုသူတို့သည် ငါထံ ဘာကိုတောင်းဆိုကြသနည်း” ဟုမေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “ထိုသူတို့သည် အသျှင်ထံ အမတသုခဘုံကို တောင်းဆိုကြပါသည်။” ဟုလျှောက်တင်ကြ၏။ အသျှင်မြတ်က “၎င်းကို ထိုသူတို့မှ မြင်တွေ့ခဲ့ကြသလော” ဟုမေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “အို-ဖန်ဆင်းရှင်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူတို့သည် ၎င်းကို အလျဉ်းမတွေ့မြင်ခဲ့ပါ” ဟုလျှောက်တင်ကြ၏။ အသျှင်မြတ်က “အကယ်၍ ထိုသူတို့မှ တွေ့မြင်ခဲ့ကြပါက ၎င်းကို အရူးအမူး တပ်မက်ကြပေအံ့။ ၎င်းအားရရေးအတွက် အလွန်ကြီးမားသော လုံ့လသတ္တိဖြင့် ကြိုးပမ်းကြပေအံ့။ ၎င်းအတွက် ပြင်းထန်သောဆန္ဒဖြစ်ကြပေအံ့” ဟုလျှောက်တင်ကြလေ၏။ အသျှင်မြတ်က “ထိုသူတို့သည် မည်သည့်အရာမှ ခိုလှုံမှုတောင်းခံကြသနည်း။” ဟုမေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “ထိုသူတို့သည် (ငရဲ) မီးမှ အသျှင်ထံ ခိုလှုံမှုကို တောင်းခံကြကုန်၏။” ဟုဖြေကြကုန်၏။ အသျှင်မြတ်က “၎င်းကို ထိုသူတို့မှ တွေ့မြင်ခဲ့ကြသလော” ဟုမေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “အို-ဖန်ဆင်းရှင်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူတို့သည် ၎င်းကို အလျဉ်းမတွေ့မြင်ခဲ့ပါ” ဟုဖြေကြား လျှောက်ထားကြ၏။ အသျှင်မြတ်က “အကယ်၍ ထိုသူတို့မှ တွေ့မြင်ခဲ့ကြလျှင် မည်သို့ရှိအံ့နည်း” ဟုမေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “အကယ်၍ ထိုသူတို့မှ ငရဲဘုံကို တွေ့မြင်ခဲ့ကြလျှင် ၎င်းမှ အပြေးကြီးပြေးကြပါလိမ့်မည်။ ၎င်းကိုလည်း အကြောက်ကြီး ကြောက်လန့်ကြပေအံ့” ဟုလျှောက်တင်ခဲ့ကြကုန်၏။ ဤတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က “ငါသည် ထိုသူတို့အား ခွင့်လွှတ်တော်မူကြောင်း အသင်တို့အား သက်သေထားတော် မူ၏” ဟုမိန့်တော်မူလေသည်။ ကောင်းကင်တမန်တော်တစ်ဦးကို “ထိုသူတို့အကြား မည်သူမည်ဝါသည် နေခဲ့၏။ ထိုသူသည် ၎င်းတို့အနက်မှ မဟုတ်ဘဲ လိုအပ်ချက်အချို့ကြောင့် ရောက်လာခဲ့ကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။” ဟုလျှောက်ထား လေသည်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က “ထိုသူတို့မှာကား မိမိတို့၏ မိတ်ဆွေများအား ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဆိုက်ရောက် အောင် ပြုမည်မဟုတ်သော လူစုတည်း” ဟုမိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၁၇)

*မှတ်ချက် *

ဇိက်ရဲပြုသူများအကြားဇိက်ရဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မဟုတ်ဘဲ အကြောင်းကိစ္စတစ်ရပ်ရပ် ဝင်ရောက်ပါဝင်နေမှုဖြစ်ကြောင်း ဆိုလို၏။

၇၄။ အရ် ရိကဘွက် ကဏ္ဍ

*မှတ်ချက် *

အရ် ရိကဘွက်- ကြားနာသူအား စိတ်လှုပ်ရှားမှု၊ ခံစားမှုဖြစ်ပေါ်စေခြင်းဖြင့် နှလုံးသားကို ထူထောင်ပေးနိုင်သော ဆောင်ပုဒ်များ

အခန်း(၁) ကျန်းမာရေးနှင့် အားလပ်ချိန်

၂၀၉၁။ လူပေါင်းများစွာ ဆုံးရှုံးရသော စည်းစိမ်မင်္ဂလာနှစ်ခုရှိ၏။ ကျန်းမာရေးနှင့် ကောင်းမှု ကျင့်ဆောင်ရေး အတွက် အားလပ်ချိန်တို့ဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အဘိဓမ္မာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၂)

*မှတ်ချက် *

၁။ ကျန်းမာရေးကောင်းနေစဉ် ကောင်းမှုများကို မလိုက်စား/ မရှာယူခြင်း။ ကောင်းမှုများ ကျင့် ဆောင်နိုင်ရန်(အားလပ်ချိန်မှန်းနေသဖြင့်) သီးသန့်အချိန် မထုတ်ယူခြင်း။

၂။ ရှင်သန်နေထိုင်ခြင်းနှင့် အထိုက်အတန်ဆုံး နှာဆောင်တမလွန်မှ တစ်ပါးအခြားမရှိ။

အခန်း(၂) ဤလောကီဝယ် သူစိမ်းပြင်ပြင်အလား နေထိုင်ပါဟူသည့် ဟဒီးဆ်တော်

၂၀၉၂။ အိတ်နု အုမရ်(ﷺ)မှ ဆင့်ပြန်ခဲ့၏။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ) သည်ကျွန်ုပ်ပခုံးကိုကိုင်၍ “ဤလောကီဝယ် အသင်သည် သူစိမ်းပြင်ပြင်အလား သို့မဟုတ် ခရီးသွားအာဂ္ဂန္တု အလားနေထိုင်သွားလော့။” ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ အိတ်နု အုမရ် မှဆိုလေ့ရှိသည့် စကားမှာ “အကယ်၍ အသင်သည် ညနေခင်းအထိ အသက်ရှင်နေလျှင် နံနက်ခင်း၌ ဆက်လက်ရှင်သန်နေရန် မမျှော်လင့်နှင့်။ အကယ်၍ အသင်သည် နံနက်ခင်းအထိ အသက်ရှင်နေလျှင် ညနေခင်း၌ ဆက်လက်ရှင်သန်နေရန် မမျှော်လင့်နှင့်။ အသင်၏ နာမကျန်းမှုအတွက် အသင့်ကျန်းမာရေးမှ ထုတ်ယူ (ပြင်ဆင်) ထားလော့။ အသင့်သေခြင်းတရားအတွက် အသင်ရှင်သန်မှုမှ ထုတ်ယူ (ပြင်ဆင်) ထားလော့” ဟူ၍ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-မုဏ္ဍဟ်ဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၂)

*မှတ်ချက် *

မဟုန်းနာမီ၊ မသေဆုံးမီ ကျန်းမာရေးကောင်းပြီး ရှင်သန်နေချိန်၌ ကောင်းမှုများကို ကျင့် ဆောင်နိုင်သောအခါ ကြုံရန် ရည်ညွှန်းပြောကြားခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၃) (အသက်ရှည်ရန်နှင့် လောကီသုခများအပေါ်) မျှော်လင့်မှုနှင့် စိတ်ကူယဉ်ခြင်း

၂၀၉၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) သည်လေးထောင့်ကွက်တစ်ခု ရေးဆွဲတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် ၎င်း၏အလယ်ဗဟိုမှ မျဉ်းတစ်ကြောင်းကို အကွက်၏ပြင်ပသို့ ရောက်အောင်ဆွဲလိုက်၏။ ပြီးလျှင် ဗဟိုမျဉ်းနှင့်ထိစပ်နေသော မျဉ်းငယ်များစွာကို ရေးဆွဲတော်မူပြီးနောက် “ဤသည်မှာ မနုဿလူသားပင်။ ဤလေးထောင့်ကွက်မှာ သူ၏ ယာယီဘဝသက်တမ်း (သေဆုံးမည့်နေ့) ဖြစ်ပြီး သူ့အား ထောင့်ပါးစုံမှ ဝိုင်းရံထား၏။ အကွက်ပြင်ပသို့ ရောက်သွားသော မျဉ်းမှာသူ၏ မျှော်လင့်မှုဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ဤမျဉ်းငယ်များစွာတို့မှာ သူ၏ဒုက္ခများနှင့် အန္တရာယ်များ ဖြစ်ကုန်၏။ အကယ်၍ ထို(ဒုက္ခနှင့် အန္တရာယ်များအနက်) တစ်ခုသည် သူနှင့်လွဲချော်သွားပါက နောက်တစ်ခုမှ သူ့အား လျှပ်တစ်ပြက်ဆုပ်ကိုင် မည် (လွှမ်းမိုးမည်) ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ၎င်းမှလည်း သူနှင့်လွဲချော်သွားပါကလည်း တတိယတစ်ခုမှ သူ့အားရုတ်ခြည်း ဆုပ်ကိုင်လိုက်မည်ဖြစ်အံ့” ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိဒုလ္လ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၂)

အခန်း(၃) (အသက်ရှည်ရန်နှင့် လောကီသုခများအပေါ်) မျှော်လင့်မှုနှင့် စိတ်ကူးယဉ်ခြင်း

၂၀၉၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မျဉ်းကြောင်းအချို့ကို ရေးဆွဲပြီးနောက် “ဤသည်မှာ (လူသား၏) မျှော်လင့်ချက်၊ ဤသည်မှာ သူ၏ ချက်ချင်းသေဆုံးမှုဖြစ်သည်။ သူသည် ဤ (မျှော်လင့်ချက်) အခြေအနေ၌ရှိနေစဉ် ပို၍နီးကပ်သော မျဉ်းကြောင်း (သေခြင်းတရား)က သူ့ထံရောက်လာလေ့ရှိ၏” ဟူ၍မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်ဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၆)

အခန်း(၄) အသက်(၆၀)အရွယ်ရောက်လာသူသည် သက်တမ်းတိုးရန် တောင်းဆိုခွင့်မရှိ

၂၀၉၅။ အသက်(၆၀)သို့ရောက်သည့်တိုင်အောင် မိမိ၏သေခြင်းတရားဆိုက်ရောက်မှု နှောင့်နှေးစေရန် တောင်းဆို သော မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ စောဒကကိုမျှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လက်ခံတော်မူမည် မဟုတ်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရီဟ်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၇)

*မှတ်ချက် *

ထိုသို့ ဆာသုသည် ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာငါ့အားနောက်ထပ် သက်တမ်းတစ်ရပ်ပေးသနားဆော်မှုပင် ငါသည်မူကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။’ ဟူ၍ပြောပိုင်ခွင့် မရှိချေ။ အကြောင်းမှာ ကောင်းမှုများကိုင် ဆောင်ရန် ထုံထွေးသောစိတ်ဖြင့် ပေးသနားခံထားရပြီး ဆာသုကြောင့် ဖြစ်၏။

၂၀၉၆။ အရွယ်လွန်အိုမင်းနေသူ၏ နှလုံးသား၌ အချက်နှစ်ရပ်မှာ နုပျိုနေဆဲ ရှိတတ်၏။ ၎င်းမှာ လောကီကို ချစ်ခင်မက်မောခြင်းနှင့် အတောမသတ်နိုင်သည့် မျှော်လင့်မှုတို့ဖြစ်ကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရီဟ်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၉)

အခန်း(၅) အ-ဟုတ်မျက်နှာတော်(နှစ်မြို့မှု)အလိုငှာ ပြုသော ကောင်းမှု

၂၀၉၇။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်ထံ ကြွရောက်တော်မူပြီး ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ကိယာမသ်နေ၌ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ မျက်နှာတော်အလိုငှာ ရိုးသားစွာဖြင့် လာအိလားဟ အစ်လ္လုလ္လာဟ် ကိုဆိုပြီးရောက်လာသူ မည်သူမျှ ရှိမည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား (ငရဲ) မီးမှ ကယ်တင်လွတ်ကင်းစေမည် ဖြစ်ပါအံ့။”

ဆင့်ပြန်သူ-အိသ်ဘာန် ဘင်န် မာလစ်ဘ် အလ်အနီဆွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၉)
ဘနီစာလင်မ် မျိုးနွယ်စုဝင်တစ်ဦး

၂၀၉၈။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိန့်မြွက်တော်မူ၏။ အကြင်သူသည် စစ်မှန်သော မုဒ်မင်န်တစ်ဦးဖြစ်အံ့။ သူ၏ ချစ်ခင်လှစွာသော ဒွန္နုယာသားတစ်ဦးကို ငါအသျှင်မြတ်မှ သေဆုံးစေပြီးနောက် ထိုသူသည် ကြံ့ခိုင်သည်းခံစွာ ရှိအံ့။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသို့သော ငါကျွန်အဖို့ ငါ၏အစာပေးမှုမှာ ဂျန္နုသ်မှ တစ်ပါးအခြားမရှိပြီ။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရီဟ်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၉)

အခန်း(၆) ကျင့်ရပ်မှန်သည့် သမာဓိရှင်များ ကွယ်လွန်သွားကုန်မည်

၂၀၉၉။ ဆွာလီဟူးန် (ကျင့်ရပ်မှန်သော သမာဓိရှင်များ) တို့မှာတစ်ဦးပြီးတစ်ဦး ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ဆက်တိုက် ထွက်ခွါ (ကွယ်လွန်) သွားကြကုန်အံ့။ ၎င်းနောက် အသုံးမကျသည့် ဘာလီစေ့အခွံများ၊ ညံ့ဖျင်းသည့် စွန်ပလွံသီးများ တို့နှင့်တူသော အလေနတ္တော လူစားများသာ ကျန်ရစ်အံ့။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ၎င်းတို့အား စိုးစဉ်းမျှ ဂရုပြုတော် မူလိမ့်မည် မဟုတ်လေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-မိရ်ဒါစ် အလ်အတ်ဖ်လီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၉)

အခန်း(၇) ဥစ္စာနေ၏ ဖိသိပ်မှုကို ရှောင်လွှဲကြ

၂၁၀၀။ အကယ်၍ အာဒမ်၏သား (လူသားတို့) သည်ငွေတွင်းနှစ်တွင်းရှိအံ့ငြား သူသည် တတိယတစ်တွင်း အတွက် ဆန္ဒရှိနေပေအံ့။ အကြောင်းသော် လူသားတို့၏ ဝမ်းဗိုက်ကို မြေမှုန့်မှအပ ပြည့်အောင်ဖြည့်နိုင်သော အရာမရှိ၍ ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်တစ်စုံ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ပြန်လှည့်သူ (သောင်ဘတ်ပြုသူ) ကိုအသျှင်မြတ်မှ ခွင့်လွှတ်တော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိဘ်နု အဘ္ဘွတ်စ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၄၄)

*မှတ်ချက် *

မြေမှုန့်ကသာပြည့် အောင်ဖြည့် နိုင်သည်ဟူသည်-ဤ နေကို ဆာချိန်ထိတိုင် ချစ်ခင်မက်မော့ဝတ်ပြုသည့်အခါမှသာ အောင်မြင်ပေ၏။ ပြန်၍ ဆာချိန်ထက် ကျော်လွန်သော အခါမှသာ တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိလာသည်။

အခန်း(၈) ကောင်းမှု၌ သုံးစွဲခြင်းမှန်သမျှ တမလွန်အတွက် ကောင်းခြင်းဖြစ်သည်

၂၁၀၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အသင်တို့အနက် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာနေထက် အမွေစား အမွေခံတို့၏ ဥစ္စာနေအား ပိုမိုချစ်ခင်ထိုက်သည်ဟု ယူဆသူရှိပါသလော” ဟုမေးတော်မူရာ လူတို့က “ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့အနက် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာနေထက် (အခြားအရာကို) ပိုမိုချစ်ခင်သူဟူ၍ တစ်ဦးမျှမရှိကြပါ” ဖြေကြားကြကုန်၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ကဤသို့ မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့၏။

“သို့ဖြစ်လေရာ သူ၏ဥစ္စာနေဟူသည် သူ၏သက်တမ်းအတွင်း (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှအလိုငှါ ကောင်းမှုရေးရာများ၌) သုံးစွဲသည့်အရာ မှန်သမျှပင်ဖြစ်၏။ သူ့အမွေခံများ၏ ဥစ္စာနေဟူသည်ကား သူသေပြီးနောက် ချန်ရစ်ခဲ့သည်အရာမှန်သမျှ ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒူလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၄၅)

အခန်း(၉) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အဆွတ်တော်တို့၏ ဘဝနေနည်း၊ လောကီအာရုံစွန့်ကြဲပုံ

၂၁၀၂။ တစ်ဆူတည်းသော ခဝပ်ကိုးကွယ်ခံထိုက်ရာ အသျှင်မှာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သာတည်း။ (တစ်ခါတစ်ရံ) ကျွန်ုပ်သည် ဆာလောင်မှုဒဏ်ကြောင့် မြေပြင်ပေါ် ဝမ်းလျားမှောက်ကာ အိပ်လေ့ရှိခဲ့၏။ (တစ်ခါတစ်ရံ၌ကား) ဆာလောင်မှုတ်သိပ်မှုကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ဝမ်းဗိုက်အပေါ် ကျောက်တုံးတစ်တုံးကို ချည်နှောင်ထားလေ့ရှိခဲ့၏။ တစ်နေ့တွင် တမန်တော်မြတ် (ﷺ) နှင့် အဆွတ်သတ်တော်များထွက်လာလေ့ရှိရာ လမ်းပေါ်၌ ကျွန်ုပ်ထိုင်နေခဲ့၏။ အဘူဘကရ် မှ ဖြတ်သန်းလာသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းတော်မှ အာယသ်တစ်ပိုဒ်ကို ကျွန်ုပ်မှ သူ့အားမေးမြန်းလေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ဆာလောင်မှုကို သူမှဖြည့်စွမ်းကောင်းမည်ဟု ထင်မြင်၍ သူ့အားမေးမြန်းခြင်းသာဖြစ်၏။ သို့သော် သူသည် ယင်းသို့ပြုဘဲ ဖြတ်သန်းသွားခဲ့၏။ (သူမှ မရိပ်စားမိခဲ့)။ တမန် အုမရ် မှ ဖြတ်သန်းလာသောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းတော်မှ အာယသ်တော်တစ်ပိုဒ်ကို ကျွန်ုပ်မှ သူ့အားမေးမြန်းလေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ဆာလောင်မှုကို သူမှဖြည့်စွမ်း ကောင်းမည်ဟု ထင်မြင်၍ သူ့အားမေးမြန်းခြင်းသာဖြစ်၏။ သို့သော်သူသည် ယင်းသို့မပြုဘဲ ဖြတ်သန်းသွားခဲ့၏။ (သူမှမရိပ်စားမိခဲ့)။ နောက်ဆုံးသော်ကား အဘူကာစင်မ် (တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဖြတ်သန်းလာတော်မူခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ် သည် ကျွန်ုပ်ကိုတွေ့လျှင်ပြီးတော်မူ၏။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်၏ရင်တွင်းနှင့် မျက်နှာပေါ်၌ဘာရှိသည်ကို ကိုယ်တော်မြတ်မြင်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ “အို-အဘာဟ်ရ်” ဟုခေါ်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်က “လတ်ဘိုင်းကံ၊ ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်” ဟုပြန်ထူးလိုက်၏။ ကိုယ်တော်က “ငါ့နောက် လိုက်ခဲ့လော့” ဟုဆိုပြီး ရှေ့ဆက်သွားရာ ကျွန်ုပ်မှ ကိုယ်တော်နောက်လိုက်ခဲ့ပါ၏။ ၎င်းနောက် ကိုယ်တော်သည် အိမ်တော်တွင်းသို့ ဝင်လေ၏။ ကျွန်ုပ်မှ စလာမ်ဆို ဝင်ခွင့်တောင်းရာ အခွင့်ပြုခဲ့ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ နို့တစ်ပန်ကန်ကိုတွေ့ရှိရာ “ဤနို့သည် မည်သည်မှ လာသနည်း” ဟုမေးမြန်းတော်မူ၏။ အိမ်သူအိမ်သားတို့က “ထိုဝိုဏ်း သူ/သူမမှ ကိုယ်တော်အား လက်ဆောင်ပေးပို့ခြင်းဖြစ် ပါသည်” ဟုလျှောက်တင်ကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “အို-အဘာဟ်ရ်” ဟုခေါ်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်က “လတ်ဘိုင်းကံ၊ ယာ-ရဗူလုလ္လာဟ်” ဟုပြန်ထူးလိုက်၏။ ကိုယ်တော်က “ဆွါဖဟ်အုပ်စုကို ငါ့ထံသို့ ခေါ်ဆောင်ခဲ့လော့” ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ယင်းဆွါဖဟ်အုပ်စုတို့သည် အစ္စလာမ်၏ ဧည့်သည်တော်များဖြစ်ကြကုန်၏။ သူတို့ထံ မိသားစုသော်လည်းကောင်း၊ ငွေကြေးဥစ္စာသော်လည်းကောင်း၊ မှီခိုရမည့်သူဟူ၍လည်းကောင်း မရှိကြပါချေ။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံတော်သို့ ဆွဒကဟ်တစ်ခု ဆက်သခံရသည့်အခါတိုင်း ကိုယ်တော်မြတ်သည် အချို့တစ်ဝက်ကို ၎င်းတို့ထံ ပေးပို့၍ အချို့တစ်ဝက် ကို မိမိအတွက်ယူတော်မူလေ့ရှိပါ၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ခိုင်းစေမှုသည် ကျွန်ုပ်အား စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်သွား စေပြီး “ဤ မဖြစ်စလောက် နို့တစ်ပန်းကန်ဖြင့် ဆွဲဖတ်အုပ်စုအတွက် အဘယ်ကဲ့သို့ လောက်ငှနိုင်အံ့နည်း” ဟုဖာသာ ပြောဆိုမိပါ၏။ ကျွန်ုပ်၏ခွန်အားဖြည့်တင်းရန် ထိုနို့သည် ကျွန်ုပ်အတွက် ပို၍ထိုက်တန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်မှတ်ယူနေခဲ့၏။ ယခုသော်ကား တမန်တော်မြတ် (ﷺ) ထိုနို့ကို ထိုသူတို့အားပေးရန် ခိုင်းစေတော်မူပေပြီ။ ထိုနို့မှာ ကျွန်ုပ်အတွက်ရော ကျန်ပါဦးမည်လားဟု တအံ့တဩရှိနေတော့၏။ သို့သော် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင် တမန်တော်၏ အမိန့်ကိုနာခံရန်မှတစ်ပါး ကျွန်ုပ်အဖို့ အခြားရှိပြီ။ သို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ဆွဲဖတ်အုပ်စုထံသွားရန် ထိုသူ တို့အား ခေါ်ယူလေ၏။ ၎င်းတို့ ရောက်ရှိလာပြီးကိုယ်တော်ထံ ဝင်ခွင့်တောင်းခံခဲ့ကြ၏။ သူတို့သည် ဝင်ခွင့်ရကြပြီး အိမ်အတွင်း၌ အသီးသီးနေရာယူ ထိုင်ကြကုန်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အို-အဘာဟိရ်” ဟုခေါ်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်က “လတ်ဘိုင်းက၊ ယာ-ရုလုလ္လာဟ်” ဟုပြန်ထူး၏။ ကိုယ်တော်က “ဤနို့ကို ယူ၍ သူတို့အား ပေးလော့” ဟုမိန့်တော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် နို့ပန်းကန်ကို ကျွန်ုပ်သည် နို့ပန်းကန်ကိုယူ၍ လူတစ်ဦးကို စပေး၏။ ထိုသူသည် ဝမ်းဝသည်အထိ သောက်သုံးပြီးပန်းကန်ကို ကျွန်ုပ်အား ပြန်ပေး၏။ ထိုပန်းကန်ကိုပင် ကျွန်ုပ်က နောက်ထပ်လူ တစ်ဦးကိုပေး၏။ ထိုသူမှ ဝမ်းဝသည်အထိ သောက်သုံးကြပြီးနောက် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)ထံတော်သို့ ရောက်၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က နို့ပန်းကန်ကိုယူငင် ကိုင်ဆောင်ထားပြီး ကျွန်ုပ်အားကြည့်၍ ပြုံးတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် “အို-အဘာဟိရ်”ဟုခေါ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်က “လတ်ဘိုင်းက၊ ယာ-ရုလုလ္လာဟ်” ဟုပြန်ထူးရာ ကိုယ်တော်က “ယခုသော် ငါနှင့်အသင်နှစ်ဦးသာ ကျန်တော့၏” ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ကျွန်ုပ်က “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်သည် မှန်ရာကို ဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်တော်မူပါ၏”ဟု လျှောက်တင်၏။ ကိုယ်တော်က “ထိုင်လော့၊ ပြီးလျှင် သောက်လော့” ဟုအမိန့်ရှိရာ ကျွန်ုပ်မှ ထိုင်၍ သောက်သုံးတော့၏။ ကိုယ်တော်က “သောက်လော့”ဟု မိန့်ပြန်ရာ သောက်သုံးနေပြန်၏။ ကိုယ်တော်သည် ဤသို့သာဆက်၍ဆက်၍ မိန့်နေရာ နောက်ဆုံးသော်ကား “မရတော့ပါ။ ကိုယ်တော်အား သစ္စာတရား ဖြင့် စေလွှတ်တော်မူသော အသျှင်သခင်အား တိုင်တည်ပါ၏။ (ဆက်လက်သောက်သုံးရန်) ကျွန်ုပ်၏ဝမ်းဗိုက်အတွက် နေရာမကျန်တော့ပါ”ဟု လျှောက်တင်ရသည်အထိ ဖြစ်ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “၎င်းကို ငါ့ထံ ကမ်းလေလော့”ဟု မိန့်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်က ကိုယ်တော်အား နို့ပန်းကန်ကိုပေးလေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောပနာပြု၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်ကို ဖတ်ကြားတသပြီးလျှင် ကျန်သည့်နို့ကို သောက်သုံးတော် မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၅၅)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ အဘိဟာရ်သည် အဘူဟုရိုင်ရှဟ်အား ရှစ်စဉ်နှစ် ဆီသည့် အမည်ဖြစ်၏။
- ၂။ အရာရာအားလုံးကို စွန့်လွှတ်၍ အစ္စလာမ်သို့ သက်ဝင်ခဲ့ ကြပါ။ အခပ်သိမ်းဖြတ်လှဲခဲ့ ကြ၏။ လုပ်ငန်း၊ မိသားစု၊ ဆောက်ပုံ ကူညီသူ နေသူစာယူ၍ အလျှင်မရှိသည့် အပြင် အစ္စလာမ်သာယာယူသော နှစ်မြှုပ် ဆည်းပူးကျင့် သုံး ရန် ကိုယ်တိုင်အပ်နှံခဲ့ကြခြင်းဖြင့် နေရာအတွက် မတ်စ်ဂျီဒီ နာဘီ ဝင်၍ အတွင်းအနောက်ဆုံး ဆောင် တစ်နေရာ၌ နေတတ်ဆောင် ကို ပြုမိန့်တော်မူကြောင်း ပြီး၎င်းတို့ အား နေထိုင်ဆွဲ၏။ ၎င်းတို့မှလည်း ရှုလုလ္လာဟ်(၁) တော်မှ အစ္စလာမ် အတွင်းအပြင် ဓမ္မအနှစ်သာရများကို အမိအရအနီးကပ် နာယူဆည်းပူးမှတ်သားခဲ့ ကြကုန်လေ ထိုသူတို့၏ ဦးဆုံးအယောက် (၈၀) မကျန်ခဲ့ကြပြီး နောင်သောအခါ “ဆွဲဖတ် ကျောင်းဆက်သားများ” ဟု ခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သည့် ဂုဏ်ဖြစ်နှင့် နေသူစာမရှိသော်ငြား အဆွံ့ ဟတ်ဆက်အဆင်းမှ လေးစားစွာဆက်ဆံခဲ့ ကြပါသည်။ အဆွံ့တစ်ဦးမှတစ်ဆင့် (ရှစ်ဆက် (ဆက်တစ်ဆယ့်ကို မက်ဆဟ်တွယ်မှု မရှိကြသည့်) အစ္စလာမ် ဓမ္မယူရှင်စစ်စစ်များ ဖြစ်ခဲ့ ကြ၍တည်း။ အထူးသဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်(ﷺ)၏ နာမံတော်ကို ချီးမွမ်းထောပနာပြု၍ ဆွဲ၏။
- ၃။ ထို နို့တစ်ခွက်/ပန်းကန်/လှေမှာ အဆေးချိန်အားဖြင့် (၁) ကီလိုဂရမ် ဖြစ်ခဲ့ ပါ။

၂၁၀၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ဤသို့ဆုပန်တော်မူခဲ့ပါ၏။

“အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ မုဟမ္မဒ်၏ မိသားစုဝင်များအပေါ် ရိက္ခာများကို ချီးမြှင့်သနားတော်မူပါ။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၆၇)

အခန်း(၁၀) မဇ္ဈိမ ပဋိပဋ္ဌာလမ်းစဉ်ကိုသာ လိုက်ရန်၊ ကောင်းမှုလုပ်ရပ်ကို အစဉ်တစိုက် မှန်မှန်ပြုရန်

၂၁၀၄။ ရုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ “အသင်တို့မည်သူမဆို မိမိ၏လုပ်ရပ်များသည် မိမိတို့အား (ငရဲ) မှ ကယ်တင်လိမ့်မည် မဟုတ်” ဟုမိန့်တော်မူရာ လူတို့က “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်ပင်လျှင် (ယင်းသို့ ဖြစ်မည်)လော” ဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါသည်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏

ကျေးဇူးတော်ဂရုဏာတော်ဖြင့် ငါ့အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု မပေးတော်မူသေးလျှင် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များကို ပီပြင်ကျနစွာ၊ ဖြေငြိမ်းစိတ်ထားစွာ၊ မယုတ်မလွန် သမမျှတစွာ (အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်အတိုင်း) ပြုကြကုန်။ ၎င်းအပြင် နံနက်ခင်း၊ ညနေခင်းများနှင့် ညဉ့်၏အပိုင်းတစ်ရပ်၌ အိဘာဒ် ပြုကြကုန်။ အသင်တို့၏ ပန်းတိုင်ရောက်အောင် အလယ်အလတ်၊ မျှမျှတတ၊ မယုတ်မလွန်၊ အစွန်းမရောက်စေဘဲ အစဉ်တစိုက်ပုံမှန်အားဖြင့် သွားကြလေကုန်” ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူဟုရီ ဟိုရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၇၀)

*မှတ်ချက် *

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မွတ်စလင်မ်တို့အား ခရီးသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ဆက်မူခဲ့၏။ ခရီးသည် ဟူသည် ခရီးသည် နှင့် အပြန်အထန် အသွားလာဆောင်ရွက်ကုန်သော ယာဉ်တစ်စီးကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ခရီးသည်သည် မိမိ၏အိမ်ထောင်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို အသိအမှတ်ပြု၍ အသွားလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ခရီးသည်သည် မိမိ၏အိမ်ထောင်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို အသိအမှတ်ပြု၍ အသွားလာခြင်းဖြစ်သည်။

၂၁၀၅။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မည်သည့် (ကောင်းမှု) လုပ်ရပ်မျိုးကို အနှစ်သက်ဆုံး ဖြစ်တော်မူပါသနည်း” ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “နည်းပင်နည်းငြား တစိုက်မတ်မတ် အဖြစ်ဆုံးသော လုပ်ရပ်မျိုး” ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူအိရှ်ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၇၁)

အခန်း(၁၁)

စိုးထိတ်ကြောက်ရွံ့စွာဖြင့် မျှော်လင့်ခြင်း

၂၁၀၆။ ကာဖိရ်တစ်ဦးမှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်လက်များတွင်းရှိ ကရုဏာတော်အပေါင်းအား သိရှိသွားခဲ့ပါက ထိုသူသည် ဂျန္နသ်ဝင်ရောက်ရေး၏ မျှော်လင့်ချက်ကို လက်လွှတ်ခံမည်မဟုတ်။ အလားတူစွာပင် မုအ်မင်န်တစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ခင်းကျင်းပြသမည့် ပြစ်ဒဏ်အပေါင်းအား သိရှိသွားခဲ့ပါက ထိုသူသည် မိမိကိုယ်ကို (ငရဲ) မီးမှ လွတ်ကင်းနိုင်မည်ဟု ယူဆထင်မြင်လိမ့်မည် မဟုတ်။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူ ဟုရီ ဟိုရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၇၂)

*မှတ်ချက် *

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပေါ် အကြောက်တရား မပြတ်ထားကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏ အပြစ်များအားလုံးကို လွှတ်တော်မူရန် မိမိ၏လုပ်ရပ်များအားလက်ခံတော်မူရန် ဖျော်လင့် ချက် ထားရမည်ကို ဆိုလို၏။

အခန်း(၁၂)

မိမိ၏နှုတ်လျှာကို ကာကွယ်၊ မုအ်မင်န်မှန်ပါက ကောင်းရာကိုသာဆိုပါ။ အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၅၀:၁၈)

၂၁၀၇။ အကြင်မည်သူမဆို သူ၏မေးရိုးနှစ်ခုကြားရှိအရာနှင့် သူ့ခြေနှစ်ချောင်းကြားရှိအရာကို အာမာနွေပြုနိုင်သည် ရှိသော် ငါသည်ထိုသူအတွက် သုခဘုံအား အာမာနွေပြုတော်မူ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-စဟ်လ် ဘင်န်စ်အဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၇၃)

*မှတ်ချက် *

ဆိုလိုရင်းမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ မိမိ၏နှုတ်လျှာကို မသားဆိုခြင်း၊ သွားပုပ်လေလွင့် ပြောဆိုခြင်း၊ အာမာနွေပြုခြင်း၊ စသောတရားမဝင်စကားများမှ ထိန်းသိမ်းရန်။ ၎င်းအပြင် တရားဆော်မှု တားမြစ်ထားသည်များကို စားသောက်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းရန် ဖြစ်၏။ မိမိ၏ အရှက်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများကို တရားမဝင် ကာမုကျလွန်ခြင်းမှ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်ဖြစ်၏။

၂၁၀၈။ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်)၏ ကျွန်တစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် နှစ်မြို့တော်မူသော စကားတစ်ခွန်းကို အလေးမမူ သတိမထားမိဘဲ ပြောဆိုမိနိုင်၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအား အဆင့်အတန်း မြှင့်တင်ပေးတော်မူလိုက်ပေအံ့။ (ထို့အတူ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏) ကျွန်တစ်ဦးသည် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်မနှစ်မြို့သည့် စကားတစ်ခွန်းကို ၎င်း၏လေးနက်မှုအပေါ် အလျှင်းမစဉ်းစားဘဲ ပြောဆိုမိနိုင်၏။ ထိုအကြောင်း ကြောင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူအား ဂျဟန္နမ်အတွင်းသို့ ပစ်သွင်းလိုက်တော်မူပေအံ့။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူ ဟုရီ ဟိုရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၇၄)

*မှတ်ချက် *

ဟဒီဆ်တစ်ရပ်၌ဤသို့လာရှိ၏။ ‘အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့တော်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူများအတွက်’
သို့တည်းမဟုတ် ဆိတ်ဆိတ်နေကြကုန်။’

အခန်း(၁၃) ပြစ်ဒဏ်သင့်မည့် လုပ်ရပ်များကို စွန့်လွှတ်ရန်။

၂၁၀၉။ ငါတမန်တော်မြတ်၏ ဥဒါဟရုဏ်နှင့် ငါ့အား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ပို့ချပေးတော်မူသော သတင်းသဝဏ်
၏ ဥဒါဟရုဏ်မှာ ဤသို့ရှိ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် လူအချို့ထံ ရောက်ရှိလာပြီး “ငါသည် (အသင်တို့၏) ရန်သူတပ်ထောင့်
ဗိုလ်တာများကို မိမိ၏မျက်စေ့များဖြင့် တပ်အပ်တွေ့မြင်ထားပြီးဖြစ်ချေသည်။ ငါသည် (အသင်တို့အား) သတိပေး နှိုးဆော်မှုပြုသူ
သက်သက်သာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ (အသင်တို့သည်) မိမိကိုယ်ကို ကယ်တင်ကြကုန်။ မိမိကိုယ်ကို ကယ်တင်ကြလေကုန်”
ဟုပြောကြားခဲ့၏။ ၎င်းတို့အနက် အုပ်စုတစ်စုက ထိုသူ့ကို လိုက်နာပြီး ညဉ့်အခါကာလ၌ ဖြေးညှင်းတိုးတိတ်စွာ ထွ်ခွာခဲ့ကြရာ
ဘေးကင်းလုံခြုံခဲ့ကြကုန်၏။ အခြားအုပ်စုတစ်စုမှာကား ထိုသူ့အား မယုံကြည်ကြ။ သို့ဖြင့် နံနက်ခင်းရောက်လျှင် (ရန်သူ)
တပ်ကြီး၎င်းတို့ထံ ဆိုက်ရောက်လာကာ ၎င်းတို့ကို ဖျက်ဆီးချေမှုန်းခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ မူစာ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၈၉)

အခန်း(၁၄) ဆန္ဒနှင့် စွဲလန်းမှုအပေါင်းက (၁၆)မီးကို ဝိုင်းရံထား၏။

၂၁၁၀။ (၁၆) မီးကိုလိုအင်ဆန္ဒများနှင့် နှစ်သက်စွဲလန်းခြင်း အပေါင်းတို့မှ ဝိုင်းရံထား၏။ သုခဘုံကိုကား မလိုလား
မနှစ်သက်စရာအပေါင်းတို့မှ ဝိုင်းရံထားကြ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၉၄)

---

*မှတ်ချက် *

လွန်လွန်ကဲကဲ လိုအင်ဆန္ဒများ၊ တိရစ္ဆာန်၏ ကံဆန်ဆန် စွဲလန်းမှု အပေါင်းမှာလေဘုံ သို့ရှိကြောင်းအကြောင်းအရာနှင့်
အသျှင်ဆာတမန်တော်အား နာခံခြင်း၊ ကြံ့ခိုင်သည်ခံမှု၊ မိမိကိုယ်ကို ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ သီလသမာဓိထားသောတရားစဉ်းစားမှု၊ ဂုဏ်သိသည့်
လမ်းကြောင်းဆေးလှူရှိကြ၏။ ငဲ့သို့ လမ်းကြောင်းသည့် အရာမှန်သမျှမှာလုပ်ရန်လွယ်ကူသလောက် သုခဘုံလမ်းကြောင်းသမျှမှာ
လုပ်ရန်ခက်ခဲ (မလွယ်ကူ)သည်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။

အခန်း(၁၅) သုခဘုံနှင့် (၁၆) မီးသည် လူတိုင်းအဖို့ သူ၏ ဖိနပ် (သားရေ) ကြိုးထက်ပင် နီးကပ်၏။

၂၁၁၁။ ဂျန္နုသုခဘုံသည် အသင်တို့တစ်ဦးတိုင်းတစ်ယောက်တိုင်းအဖို့ သူ့ဖိနပ်၏ (သားရေ)ကြိုးထက်ပင် သူနှင့်
နီးကပ်လျက်ရှိ၏။ (၁၆) မီးသည်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပင်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ် ခုလ္လဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၉၅)

အခန်း(၁၆) မိမိထက်နိမ့်ကျ သူကိုကြည့်၊ မိမိထက်မြင့်မားသူကို မော့မကြည့်နှင့်

၂၁၁၂။ အကယ်၍ အသင်တို့မည်သူမဆို (လောကီရေးရာ) ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပြင်ပလက္ခဏာအရာများ၌ မိမိတို့ထက်
သာလွန် အဆင့်မြင့်သူအား ကြည့်ရှုခဲ့ကြပါလျှင် မိမိထက် နိမ့်ကျသူကိုလည်း ကြည့်အပ်ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၉၇)

အခန်း(၁၇) မကောင်းမှု သို့မဟုတ် ကောင်းမှု ပြုရန် ရည်ရွယ်သည်

၂၁၁၃။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (အသင်တို့အပေါ် ခန့်အပ်တော်မူထားသော ကောင်းကင်တမန်တို့အား) ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှုလုပ်ရပ်များအား ရေးမှတ်ရန် အမိန့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် အသျှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ရေးမှတ်ရန် နည်းလမ်းကို ပြသတော်မူခဲ့၏။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ကောင်းမှု တစ်ရပ်ရပ် ပြုကျင့်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး မပြုလုပ်ဖြစ်လျှင် (ထိုသူ၏မှတ်တမ်း၌) ကောင်းမှုတစ်ခုအပြည့်အဝ ပြုကျင့်မှုကို ထိုသူ့အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ရေးမှတ်(စေ) တော်မူ၏။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ကောင်းမှုတစ်ရပ် ပြုလုပ်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး အမှန်ပင်လက်တွေ့ပြုခဲ့သော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ့အတွက်ဆယ်ကြိမ်မှ အကြိမ် (၇၀၀)တိုင် အကြိမ်ကြိမ် ရေးမှတ်(စေ)တော်မူ၏။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် မကောင်းမှုတစ်ရပ်ရပ်ပြုကျင့်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး မပြုလုပ်ဖြစ်လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ထိုသူ့အတွက် ကောင်းမှုတစ်ခုအပြည့်အဝ ပြုကျင့်မှုအဖြစ် ရေးမှတ်(စေ)တော်မူ၏။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ထိုသို့ ရည်ရွယ်ပြီး အမှန်ပင် လက်တွေ့ပြုကျင့်ခဲ့သော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (ထိုသူ၏ ကောင်းဆိုးမှတ်တမ်း၌) ထိုသူ့ အတွက် မကောင်းမှုလုပ်ရပ်တစ်ခုအဖြစ်(သာ) ရေးမှတ်(စေ)တော်မူမည်ဖြစ်၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အိဘ်နအတ္တူဇစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၄၇၈)

အခန်း(၁၈) အလ်အမာနဟ်များ ပျောက်ကွယ်ခြင်း

၂၁၁၄။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့အား အကြောင်းနှစ်ရပ်ကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းအနက် တစ်ခု (ဖြစ်ပေါ်နေပြီ) ကိုတွေ့မြင်နေရပြီဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ခုကို စောင့်မျှော်နေဆဲဖြစ်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ပြောပြတော်မူခဲ့သည်မှာ အ်အမာနဟ်သည် (အစကနဦးပိုင်း၌) လူတို့၏ နှလုံးသားများအတွင် ထည့်သွင်းခံရ၏။ သူတို့သည် ၎င်း (အ်အမာနဟ်) ကိုကျမ်းမြတ်ရှိအာန်မှ လေ့လာကြ၏။ ၎င်းနောက် ၎င်းကို (တမန်တော်မြတ်၏) စွန့်ဟ်မှ လေ့လာခဲ့ကြ ကုန်၏။ (ယင်းအမာနဟ်များ၏ ပျောက်ကွယ်မှုကိုလည်း ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။) “လူတစ်ဦးသည် သူ၏နှလုံးသားမှ အလ်အမာနဟ်ကို ထုတ်ပယ်ခံရသည့် နေရာ၌ အိပ်စက်နေမည်ဖြစ်အံ့။ ၎င်း၏သဲလွန်သာလျှင် မီး၏သဲလွန်စအလား ကျန်ရစ်အံ့။ ၎င်းနောက် ထိုသူသည် ဆက်လက်အိပ်မောကျနေရာ အလ်အမာနဟ်၏ အကြွင်းအကျန်ပင်လျှင် (သူနှလုံးသားမှ)ပယ်ထုတ်ခံရသည်အထိ ဖြစ်၏။ ၎င်း၏သဲလွန်စမှာ အသားအရေပေါ် ကြွတက်လာသည့် အရည်ကြည်ဖု နှင့် ဆင်တူ၏။ ၎င်း၏အောက်ခြေကို မီးကျည်းခဲဖြင့် တို့ထိလိုက်ပါက ထိုအရည်ကြည်ဖုအတွင်းဘာဆို ဘာမျှ မရှိ သည်ကို တွေ့ကြရအံ့။ သို့ဖြင့် နေ့တစ်နေ့ဆိုက်ရောက်လာအံ့။ ထိုသောအခါဝယ် လူတို့သည် စီးပွားရေး လုပ်ကိုင် ဆက်ဆံမှုများ၌ မိမိတို့အကြား အချင်းချင်းစိတ်ချယုံကြည်ရမှု မရှိသလောက် ဖြစ်ကြကုန်အံ့။ ဤတွင်ထိုထိုသော လူမျိုး (မျိုးနွယ်စု)မှ မည်သူမည်ဝါသည် ရိုးသားဖြောင့်မတ်၏ဟု ပြောကြလေ၏။ ထိုသူသည် သူ၏ထက်မြက်မှု၊စရိုက် ကောင်းနှင့်ခွန်အား (စွမ်းဆောင်ရည်)အပေါ်အများမှ ကြည်ညိုလေးစားကြပေ၏။ သို့ရာတွင်လည်း စင်စစ်မှာမူ သူ၏ နှလုံးသား၌ မုန်သင်းစေ့တစ်စေ့နှင့် ညီမျှသော အီမာန်ပင်လျှင် ရှိမည်မဟုတ်ချေ။”

ကျွန်ုပ်မှ ကာလတစ်ရပ်ကြုံတွေ့ခဲ့၏။ အသင်တို့အနက် မည်သူနှင့်ပင်ဖြစ်စေ ဆက်ဆံရေး၌ ကျွန်ုပ်မှ သတိဂရုမပြုခဲ့ချေ။ အကြောင်းသော် သူသည် မုစ်လင်မ်တစ်ဦးဖြစ်က သူ၏ သာသနာသည် သူ့အား လိမ်ညာလှည့်ဖျား တတ်ခြင်းမှ ကာကွယ်တားဆီးပါအံ့။ သို့သော် ယနေ့အဖို့မှာကား ကျွန်ုပ်သည် ထိုထိုသော သူများနှင့်မှအပ ဆက်ဆံ ပတ်သက်ခြင်းမပြုနိုင်ပါ။

ဆင့် ပြန်သူ-ဟုဇိုင်ဖိုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၀၄)

*မှတ်ချက် *

အလ်အမာနဟ် -စိတ်ချယုံကြည်မှု၊တာဝန်သိတတ်မှုရှိသောစာရိတ္တ၊ရိုသားပြင့် မတ်ခြင်း၊အပြုအမူတော်ကြွယ်ဝမှု၊ ကျင့် ယဉ်ကျေးမှုများ

၂၁၁၅။ လူတို့သည် ကုလားအုတ်များနှင့် တူလွန်းလှချေ၏။ အကောင်(၁၀၀)အနက် စီးနင်းရန်သင့်မြတ်လှသည့် ကုလားအုတ်တစ်ကောင်ကိုပင်လျှင် ရှာတွေ့နိုင်ခဲ့လှပေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ်ဘင်နီ အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၀၅)

*စကားချပ် *

ယနေ့ဆက် မြန်မာလို ကျေးဇူးတင်ဆုတောင်းကြသောကျမ်းနှင့်အိမာန်(၂)နှင့် အိမာန်(၁)ကို ကြေငြိမ်းစာအဖြစ် ဖတ်ကြားရပါ၏။

× × (အိမ်နံ့)သည် အစွဲလမ်းယုံ ကြည်ချက်ဆို င်ရာအကြောင်းအရာ အရာအရာများအပေါ်၌ ဟဲခဲင်သတ်ခေါ်ဝေါ်ကြည့်ရှုခြင်း)ဟူသည် ခေါင်းဆောင်၊ ဦးစီး၊ ကျွဲဆောင်ကျွဲရှက်ပြုသူ၊ သာသနာလမ်းပြစသည်တို့ကို ခေါ်ဆိုပါ၏။ အဓိပ္ပာယ်ရင်းနှီးမှုအလျှင်းမရှိကြောင်း သတိရန်လေ့ရှိပါသည်။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

အခန်း (၁၉) ရိယာအ် နှင့် စွမ်အဟ်

၂၁၁၆။ လူတို့၏ ချီးမွမ်းမှုကို ရရှိရန်အတွက် အကြင်သူသည် မိမိ၏ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များကို တမင်ကြားသိစေခဲ့ လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ၏ရည်ရွယ်ချက်အစစ်ကို လူတို့အား သိရှိစေမည်ဖြစ်အံ့။ အကြင်သူသည် ကောင်းမှု လုပ်ရပ်များကို လူတို့မှ အထင်ကြီးစေရန် လူသိရှင်ကြား ပြုလုပ်၍ လူတို့၏ ချီးမွမ်းမှုကို ရလေလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်က သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်အစစ်ကို ဖွင့်ချတော်မူမည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျန်ဒဘ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၀၆)

*မှတ်ချက် *

- ၁။ ရည်ရွယ်ချက်အစစ်အမှန်အား ဖော်ထုတ်ခြင်းမှာ အချို့က ကိယာမသ် နေ၌ ဟုဆိုပြီး အချို့က ဣန္ဒယတွင် ဖော်ထုတ်ကြ၏။
- ၂။ ရိယာအ်-လူတို့မှ အထင်ကြီးဆောင် ကောင်းမှုများကို လူသိရှင်ကြားပြုလုပ်ခြင်း။
စွမ်အဟ်-မိမိ၏ကောင်းမှုလုပ်ရပ်သတင်းကို လူတို့အကြားသိစေခြင်း။
ထိုသို့ သောလူစားများပြုသောမည်သည့် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်မျှ အိဘာအသ် ဟုမခေါ်ဆို။
အကြောင်းမှာ အိဘာအသ်ဟူသည် ‘အလ္လာဟ်နှစ်မြို့မှုအတွက်သာ’ဖြစ်ပြီး လူတို့အတွက် မဟုတ်ရသောကြောင့် ဖြစ်၏။
- ၃။ မလွဲမရှောင်သာ လူသိရှင်ကြားပြုရသည့် အိဘာအသ်များစွာရှိကြ၏။ အချို့အိဘာအသ်များကို အိဘာအသ်မှန်အရာအောင် သိရှိနားလည်ကူညီသည့် နိုင်ငံဆောင် ဖော်ထုတ်ရသည်လည်းရှိ၏။ (ဥပမာ-ကုမ်းပြုခြင်း၊ ဖိတ်ကြားခြင်း၊ နှစ်မြို့ရေးခြင်း၊ ရှယ်ချက်)ကို မိမိကိုယ်တိုင်မှ အသိရှိဆုံး သာဖြစ်သဖြင့် မှန်ကန်သန့်ရှင်းရန် အရေးကြီးသည်။ တတ်မြတ်သူပုဂ္ဂိုလ်သိရှင်ကြားရသည့် ဖျာသွံ တာဝန်ပင်လျှင် နီယာသ် မှန်ကန်ရိယာအ်ဖြစ်၏။

အခန်း(၂၀) ရိုးရိုးသားသားနှိမ့်နှိမ့်ချချ

၂၁၁၇။ ငါအသျှင်မြတ်အား ဖြူစင်ရိုးသားနှိမ့်ချစွာ အိဘာအသ် ပြုသူအပေါ် အဃာတအမုန်းပွားသူကို ငါအသျှင်မြတ် မှ စစ်ကြေညာတော်မူအံ့။ ငါ၏ကျွန်ကို ငါ့ထံပို့၍ နီးကပ်စွာလာရောက်စေသည့် ငါအမြတ်နိုးတော်မူဆုံး အရာတို့သည်ကား သူ့အပေါ်ပြဌာန်းထားသော ငါ၏ဥပဒေများ ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းအပြင် ငါသည်သူ့အား ချစ်ခင်သည်အထိ နဝါဖီလ်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ငါ၏ကျွန်သည် ငါ့ထံသို့ နီးသထက်နီးအောင် လာရောက်လေ၏။ ထိုအခါ ငါအသျှင်မြတ်သည် သူ၏ကြားသိမှုများ၏ အကြားအာရုံ၊ သူ၏တွေးမြင်မှုများ၏ အမြင်အာရုံ ၊ ဆုပ်ကိုင်လေသော သူ၏လက်၊ လျှောက်လှမ်းလေသော သူ၏ခြေထောက် ဖြစ်လာတော်မူ၏။ အကယ်၍သူသည် ငါ့အား တောင်းဆိုက ငါသည် သူ့အားပေးတော်မူအံ့။ အကယ်၍သူသည် ငါ့ထံခိုလှုံမှုတောင်းက ငါသည်သူ့အား ခိုလှုံမှုကို ပေးတော်မူအံ့။ ငါအသျှင်မြတ်သည် တစ်စုံတစ်ရာကို ပြုရန် မည်သည့်အခါမျှ တုန့်ဆိုင်းနှောင်းနှေးခြင်းမရှိ။ သို့သော်မုဒ်မင်န် တစ်ဦး၏ အသက်ကိုနှုတ်ယူရန်ကိုမူ နှောင့်နှေးတော်မူ၏။ အကြောင်းသော် သူသည် သေခြင်းကို မနှစ်မမြို့ဖြစ်ရာ ငါသည်လည်း သူ့အား စိတ်ပျက်အောင်ပြုခြင်းကို နှစ်မြို့တော်မူမူ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟုရီဝ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၀၇)

အခန်း(၂၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်အား တွေ့ဆုံ ဆုံစည်းလိုသူတို့. . .

၂၁၁၈။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှမိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

“အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တွေ့ဆုံ ဆုံစည်းလိုသူမည်သူမဆို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ တွေ့ဆုံ ဆုံစည်းလိုတော်မူ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တွေ့ဆုံ ဆုံစည်းရန် မနှစ်သက်သူကို အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှလည်း တွေ့ဆုံ ဆုံစည်းရန် နှစ်မြို့တော်မူခြင်းမရှိချေ။”

အာအိရ်ဟ် (ﷺ) သို့မဟုတ် ကြင်ရာတော်အချို့မှ “ကျွန်မတို့သည် သေခြင်းတရားကို မနှစ်မြို့ကြပါ” ဟုလျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

“ယင်းသဘောမျိုးမဟုတ်။ ဆိုလိုချက်မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ မုအ်မင်နီတစ်ဦးအဖို့ သေဆုံးရန် အချိန်နီးကပ်လာ လျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ့အား နှစ်မြို့တော်မူကြောင်းနှင့် သူ့အပေါ် မင်္ဂလာရောက်ကြောင်း ကောင်းသတင်းကို လက်ခံရလေ့ရှိအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်ပိုင်းတွင် သူ့ရှေ့ဝယ်ရှိသောအရာထက် မည်သည်ကိုမျှ ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း မရှိတော့သောကြောင့် သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံဆုံစည်းမှုသာ နှစ်သက်နေလေ၏။ အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ် သည်လည်း သူ့ကိုတွေ့ဆုံ ဆုံစည်းရန်နှစ်သက်တော်မူပေ၏။ သို့ရာတွင် ကာဖီရ်တစ်ဦးအဖို့ သေဆုံးရန်အချိန် နီးကပ်လေလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ချမှတ်သောပြစ်ဒဏ်၏ သတင်းဆိုးနှင့်အတူန့်အလှည့် ကိုသူသည် လက်ခံရလေ့ရှိအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်ပိုင်းတွင် သူ့ရှေ့ဝယ်ရှိသောအရာထက် မနှစ်မြို့သောအရာဟူသည် မရှိတော့ သောကြောင့် သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် တွေ့ဆုံ ဆုံစည်းမှု မနှစ်သက်ဖြစ်တော့၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် သည်လည်း ထိုသူ့ကို တွေ့ဆုံ ဆုံစည်းရန် နှစ်သက်တော်မူခြင်းမရှိချေ။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘာဒ်သ် ဘင်နီ အဆွ်ဆွ်)မိသ်(မူရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၁၄)

အခန်း(၂၂) စကရာသိလ် မောင်းသ်(သေခြင်းတရား၏ သေအံ့မှူးမှူးဖြစ်အင်များ)

၂၁၁၉။ စရိက်ကြမ်းတမ်းသည့် အာအိရ်ဟ်အချို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား လာရောက်တွေ့ဆုံပြီး (စကြဝဠာပျက်သုဉ်းမည့် နောက်ဆုံးသော) အချိန်ကာလကြီး မည်သည့်အချိန် ဆိုက်ရောက်အံ့မည်နည်း” ဟုမေးမြန်းကြ ကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ၎င်းတို့အနက် အသက်အငယ်ဆုံးသူတစ်ဦးကို ကြည့်၍ “အကယ်၍ ဤသူငယ်သည် အလွန်မှပင် အိုမင်းသည်အထိ ရှင်သန်နေထိုင်ရလေလျှင် အသင်တို့၏ နောက်ဆုံးကာလသည် ဆိုက်ရောက်လာမည် ဖြစ်အံ့” ဟူ၍မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရ်ဟ်(မူရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၁၈)

*မှတ်ချက် *

မှတ်တမ်းစာင်သူ ဟိရှမ်ကဗြာသည်မှာ-ကို ယ်ဆာ်မြတ်မိန့်ဆို သောနောက်ဆုံး ကာလဟူသည် တိုက်ရိုက်အိုမင်းသောကြောင့်ပင် ဟူ၏။

အခန်း(၂၃) ကိယာမသ်နေ့၌ ကမ္ဘာဂြိုဟ်တစ်ခုလုံးကို အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဆုပ်ကိုင်လိုက်တော် မူအံ့။

၂၁၂၀။ “မြေကမ္ဘာသည် ကိယာမသ်နေ့၌ ပေါင်မုန့်တစ်ခု (သဖွယ်) ဖြစ်သွားပေအံ့။ အသင်တို့၏ လမ်းခရီးအတွက် (ရိက္ခာပြင်ဆင်ရာ၌) မိမိတို့၏လက်ဖြင့် ပေါင်မုန့်အား ဂျမ်းထိုးမှောက်ခုံဖြစ်အောင် ပြုဘိသကဲ့သို့ (ပယ်ပယ်နယ်နယ် မုန့်နယ်သည်ကဲ့သို့) အရာရာကို လွှမ်းမိုးဩဇာသက်ရောက်တော်မူသော အသျှင်သခင်က ကမ္ဘာဂြိုဟ်အား ဂျမ်းထိုး မှောက်ခုံ ဖြစ်စေတော်မူအံ့။ သို့ရှိရာ ၎င်းပေါင်မုန့်သည် သုခဘုံသားများအတွက် ဧည့်ခံဖျော်ဖြေရေးတစ်ရပ် ဖြစ်ပါအံ့”ဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ယဟူဒီတစ်ဦးသည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံရောက်ရှိလာပြီး “အို-အဘူကာစင်မ်၊ အနန္တကရုဏာတော်ရှင် ၏ မင်္ဂလာသုခအပေါင်း အသင့်အပေါ် ခညောင်းပါစေ။ ကိယာမသ်နေ့တွင် သုခဘုံသားတို့အတွက် ဧည့်ခံဖျော်ဖြေမှု အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား ပြောပြရမည်လော”ဟု ပြောလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ပြောပါလေ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုယဟူဒီက “ကမ္ဘာမြေကြီးသည် ပေါင်မုန့်တစ်လုံး ဖြစ်သွားအံ့”ဟု (ကိုယ်တော်မြတ်မှ မိန့်ကြားသည့် စကားသဘာဝအတိုင်း) ပြောလေ၏။ ထိုသည့်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ကြည့်ရှုလျက် ရှေ့သွားတော်များ ပေါ်လွင်သည့်တိုင်အောင် ပြီးတော်မူခဲ့၏။ ထိုယဟူဒီမှဆက်လက်၍ “သုခဘုံသားတို့မှ ထိုပေါင်မုန့်နှင့် တွဲဖက်စားသုံးသော ခဲဖွယ်တော်ကြောင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်သည် အသင့်အား အသိပေးရပါမည်လော။ ၎င်းတို့သည် ဘလားမံနှင့် နူးနီ ဖြစ်လေအံ့”ဟု ပြောပြန်၏။ လူတို့က “၎င်း(ဘလားမံနှင့်နူးနီ ဟူသော ဟီဘရူးဝေါဟာရ)မှာ အဘယ်ရာများပါနည်း”ဟု မေးမြန်းလေရာ ထိုသူက ဤသို့ပြောပြလေသည်။ “၎င်းမှာ နွားထီးတစ်ကောင်နှင့် ငါးတစ်ကောင်ဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် လူခုနစ်သောင်းတို့မှာ ၎င်းတို့၏အသည်းမှ အခွံအဖုများကို စားသုံးကြလေအံ့။”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ စအီးဒ် အလ်ခုဒ်ရီ(မူရ်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၂၇)

၂၁၂၁။ ကိယာမသ်နေ့တွင် လူတို့သည် ချောပြောင်ကောင်းမွန်သည့် ပေါင်မုန့်လုံးအသွင်ရှိ အနီရောင်သန်းသော အဖြူရောင်မြေပြင်၌ စုရုံးခံကြရပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- စဟ်လ် ဘဇန် စအဲဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၅၈)

*မှတ်ချက် *

ဆင့်ပြန်သူ စဟ်လ်က “ထိုမြေပြင်၌ မည်သူ့အတွက်မျှ(မှတ်မိဖွယ်ရာ)အမှတ်အသားလက္ခဏာဟူ၍ရှိ ထားခြင်းမဟုတ်’ဟု ဆင်မုန့်ဟူသည် ဂျုံ/ပြောင်ဆံကို ဖြင့် နယ်၍ ၎င်းမုန့်ညက်အား ဖုတ်ထားသောမုန့်ချပ်၊ မုန့်လုံးဖြစ်၏။

အခန်း(၂၄) အလ်ဟရှ်ရ် (ကိယာမသ်နေ့၌ ပြန်လည်ထမြောက် စုရုံးကြခြင်း)

၂၁၂၂။ လူတို့သည် ပုံညွှန် / အသွင်သုံးမျိုးဖြင့် (ပြန်လည်ထမြောက်) စုရုံးခြင်းကို ခံကြရအံ့။ (ပထမအုပ်စုသည်) သုခဘုံကို မျှော်လင့်ဆန္ဒရှိ၍ ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုအပေါ် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့နေအံ့သော သူများ၊ (ဒုတိယအသုတ်မှာ) ကုလားအုတ်တစ်ကောင်စီပေါ်၌ လူနှစ်ဦး သို့မဟုတ် သုံးဦးစီ သို့မဟုတ် လေးဦးစီ သို့မဟုတ် ဆယ်ဦးစီ စီးနင်းနေကြသူများ၊ (တတိယအသုတ်ဖြစ်သော) ကျန်ရှိသည့်သူတို့မှာ စုရုံးကြရန်အတွက် မီး၏မောင်းနှင်မှုကို ခံရသူများ ဖြစ်ရန်၏။ ထိုမီးသည် ၎င်းတို့၏ နေ့ခင်း တစ်မှေးအိပ်ချိန်၌လည်းကောင်း၊ ကျော်ဖြတ်ရသည့် ညဉ့်ကာလ၌လည်းကောင်း၊ နံနက်ခင်းချိန် ရောက်ရာအရပ်၌လည်းကောင်း၊ နေ့လယ်နေ့ခင်း ရောက်ရာအရပ်၌လည်းကောင်း ၎င်းတို့နှင့်သာ အတူ ရှိနေပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၅၉)

*မှတ်ချက် *

ပထမအုပ်စုသည် ကောင်းမှုမကောင်းမှု မတိမ်းမယိမ်း ညီမျှနေသူများဟု သိရှိနိုင်၏။ ဒုတိယအသုတ်မှာ ရိက္ခာအသုံးအစေ့အဆီအနပ်ချီးမြှင့်ခံရကုန်သောလွယ်ကူသက်သာသည့် သူများဖြစ်ကြ၏။ တတိယအသုတ်မှာ ကားအော်ထိုင်(ပျို့ပျော်)ရိုက်ဆတ်အင်များ စုရုံးရာလွင်ပြင်သို့၊ ခြေလျင်သွားရန် တွန်းပို့ခြင်းကို ခံရမည့် သူများဖြစ်၏။

၂၁၂၃။ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ “လူတို့သည် ဗလာခြေကျင်း၊ အဝတ်နတ္ထိ အရေဖျားမလှီးဖြတ်ရသေးသော ဖြစ်အင်ဖြင့် (ပြန်လည်ထမြောက်) စုရုံးခြင်းကို ခံကြရပေအံ့” ဟုမိန့်တော်မူရာ ကျွန်မက “ယာ-ရုစုလုလ္လာဟ်၊ အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးများတို့သည် အချင်းချင်း ကြည့်ရှုကြမည်လော” ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “ယင်းအခြေအနေသည် ထိုသူတို့အဖို့ ထိုအရာ အပေါ်သတိကပ်ရန်ကိုပင် ခက်ခဲလွန်းပါဘိခြင်း”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အအိရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၆၄)

အခန်း(၂၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈၃၄-၆)

၂၁၂၄။ ကိယာမသ်နေ့၌ လူတို့သည် လွန်လွန်ကဲကဲ ချွေးများ ယိုစီးကျမည်မှာ ထိုချွေးတို့သည် ကမ္ဘာမြေကြီးအတွင်း အတောင် (ရဝ) အထိစိမ့်ဝင်သွားမည့်အပြင် (မြေပြင်ပေါ်ရှိ) လူတို့၏ ပါးစပ်များ၊ နားများအထိပင် မြင့်တက်ရောက်ရှိပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူ ဟရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၇၉)

အခန်း(၂၆) ကိယာမသ်နေ့တွင် ကြုံရမည့် အလ်ကိဆွာဆွံ (အလျော်အစား/ ကလဲ့စား)

၂၁၂၅။ (ကိယာမသ်နေ့တွင်) ပထမဦးစွာ လူသားတို့အကြား စီရင်ဆုံးဖြတ်ခံရမည့် အမှုများသည် သွေးကြွေး ကိစ္စများ ဖြစ်လေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘ်နုလ္လာဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၈၀)

အခန်း(၂၇) သုခဘုံနှင့် (ငရဲ)မီး၏ အခြင်းအရာများ

၂၁၂၆။ သုခဘုံသားတို့သည် သုခဘုံအတွင်းသို့လည်းကောင်း၊ ငရဲဘုံသားတို့သည် (ငရဲ) မီးအတွင်းသို့ လည်းကောင်း အသီးသီး ဝင်ရောက်ကုန်သောအခါဝယ် သေခြင်းတရားသည် သုခဘုံနှင့် ငရဲဘုံအကြား၌ ဆောင်ယူလေခြင်းခံရအံ့။ ၎င်းနောက် ၎င်းသည် လှီးဖြတ်ခြင်းခံရအံ့။ ထို့နောက် ဤသို့အသံတော်တစ်ရပ်လာရှိပါအံ့။ “အို-သုခဘုံသားတို့၊ သေခြင်းတရားဟူသည် အလျဉ်းမရှိတော့။ အို-ငရဲဘုံသားတို့၊ သေခြင်းတရားဟူသည် အလျဉ်းမရှိတော့”။ သို့ဖြစ်ရာ သုခဘုံသားအပေါင်းမှာ ပျော်အပေါ် အပျော်ဆင်၍ အပျော်ကြီးပျော်ကြပေအံ့။ ငရဲဘုံသားတို့မှာ ဝမ်းနည်းမှုအပေါ် ဝမ်းနည်းမှုဆင်၍ ကြေကွဲရပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အုမ္မရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၅၆)

၂၁၂၇။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သုခဘုံသားတို့အား “အို-သုခဘုံသား အပေါင်းတို့” ဟုခေါ်တော်မူရာ ၎င်းတို့က “လတ်ဘိုင်းက၊ အို-ကျွန်ုပ်တို့၏ဖန်ဆင်းရှင်၊ ဝ စအ်ဒိုင်းက” ဟုဖြေထူးကြပေအံ့။ အသျှင်မြတ်က “အသင်တို့ နှစ်မြို့ကျေနပ်ကြ၏လော” ဟုမေးတော်မူရာ ၎င်းတို့က “ကျွန်တော်မျိုးတို့သည် နှစ်မြို့ကျေနပ်ခြင်း အဘယ်မရှိနေပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဖန်ဆင်းခံ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မပေးခဲ့သော အရာတို့ကို အသျှင်မြတ်မှ ကျွန်တော်မျိုးတို့ အပေါ် ချီးမြှင့်တော်မူပြီးလေပြီ” ဟုလျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်မြတ်က “ငါအသျှင်မြတ်သည် ၎င်းထက် သာလွန်သော တစ်စုံတစ်ရာကို အသင်တို့အား ချီးမြှင့်တော်မူအံ့” ဟုမိန့်တော်မူရာ ၎င်းတို့က “အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ဖန်ဆင်းရှင်၊ မည်သည်က ၎င်းထက် သာလွန်ကောင်းမြတ်ပါသနည်း” ဟုလျှောက်ထားရာ အသျှင်မြတ်က “ငါအသျှင်မြတ်မှ ငါ၏ကျေနပ်အားရမှုကို အသင်တို့အပေါ်ချပေးသနားတော်မူအံ့။ သို့ဖြစ်၍ ငါသည် အသင်တို့အပေါ် နောင်နောင်ထာဝရ မည်သည့်အခါမျှ မျက်မာန်ရခြင်း အလျဉ်းရှိတော့မည် မဟုတ်လေအံ့” ဟူ၍မိန့်မြွက်တော်မူ ပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ စအီးဒ် အလ်ခွဲဒ်ရီ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၅၇)

၂၁၂၈။ ကာဖိရ်တစ်ဦး၏ ပခုံးသားနှစ်ဖက်ကြားမှ အကျယ်အဝန်းမှာ အမြန်ဆုံး၊ အစီးအနင်းကို မောင်းနှင်သူမှ သုံးရက်တိုင်တိုင်သွားရသော ခရီးတာ အကွာအဝေးနှင့် ညီမျှမည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟူရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၅၉-က)

၂၁၂၉။ မီးလောင်ကျွမ်းမှုဒဏ်သင့်ကြပြီးနောက် (ငရဲ)မီးမှ ထွက်လာကြကုန်သော သူအချို့သည် ၎င်းတို့၏ အသားအရောင်ပြောင်းလဲပြီးနောက် အမတသုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရမည်ဖြစ်အံ့။ ထိုရောအခါ သုခဘုံသားတို့သည် ၎င်းတို့ကို “ဂျဟန္နမီးယူးန် (မီးလောင်တိုက်သွင်းခံရသူများ) ” ဟုကင်ပွန်းတပ် ခေါ်ဆိုကြပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်က်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၆၄)

၂၁၃၀။ ကိယာမသ်နေ့တွင် ငရဲသားများအနက် အနိမ့်ဆုံးပြစ်ဒဏ်သင့်မည့် လူတစ်ဦးမှာ သူ၏ခြေဖဝါးခွက် နှစ်ခုအတွင်း တငွေငွေလောင်မြိုက်နေသော မီးကျည်းခဲနှစ်ခု ထားရှိခြင်းခံရအံ့။ ယင်းအဖြစ်ကြောင့် သူ၏ ဦးနှောက်ဆူပွက်နေသည်မှာ ကြေးဝါခွက် သို့မဟုတ် လည်တိုင်းကျဉ်းခွက် (ပုလင်း) တစ်လုံးအတွင်း ရေကို ပွက်အောင် ကျိုချက်နေသည့်နယ် ဖြစ်ပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-အန် နုအ်မာန်း ဘင်န်ဘရီးရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၆၇)

၂၁၃၁။ ပရမတ္ထသစ္စာတရားကို ပယ်ခဲ့ပါက ရောက်ရလတ္တံ့သော (ငရဲ) မီးအတွင်းမှ မိမိ၏ ဌာနီကိုပြသခြင်း မခံရဘဲလျက် မည်သူတစ်ဦးမျှ အမတ သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရလိမ့်မည်မဟုတ်။ အလားတူ ပရမတ္ထသစ္စာတရားကို လက်ခံခဲ့ပါက ရောက်ရလတ္တံ့သော သုခဘုံအတွင်းမှ မိမိ၏ ဌာနီကို ပြသခြင်းမခံရဘဲလျက် မည်သူတစ်ဦးမျှ ငရဲဘုံသို့ ဝင်ရောက်ရလိမ့်မည် မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟူရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၇၃)

ဆင့် ပြန်သူ-ဟာရီဆတ် ဘင်န့် ဝှိတ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၉)

၇၅။ နဖူးစာကံ သတ်မှတ်ချက် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ အသိတော်အားဖြင့် ကလောင်တံ မင်ခန်းခြင်း

၂၁၃၇။ လူတစ်ဦးက “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ သုခဘုံသားများနှင့် ငရဲသားများကို ခွဲခြားသိရှိနိုင်ပါ၏လော” ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “သိနိုင်၏” ဟုမိန့်လေ၏။ တစ်ဖန် ၎င်းက “လူတို့သည် (ကောင်းမှု) လုပ်ရပ်များကို အဘယ်ကြောင့် (ကြိုးစား) လုပ်ဆောင်ကြပါသနည်း။” ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “အကြင်မည်သူမဆို ထိုသို့ ပြုလုပ်ရန် ဖန်ဆင်းခံထားရသည့်အတိုင်း ယင်း(ကောင်းမှု) လုပ်ရပ်များကို ပြုလုပ်မည်ဖြစ်၏။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအတွက် လွယ်လင့်တကူ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် ယင်း (ကောင်းမှု) လုပ်ရပ်များကို ထိုသူမှ ပြုကျင့်မည်ဖြစ်၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အင်မိရာန်းဘင်နီ ဟုဆိုခြင်းနံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၅၅၅)

*မှတ်ချက် *

- ၁။   ဆာဒ်ဟ် မာ်ဖူနွံ ဌ်ကမ္မဉ် ဘင်ဆာကဆာဒ်တံ မင်ခန်းခြင်းဟူသည် အရာအပေါ်အတွက် သတ်မှတ်ချက်မရှိသောကြောင့် ဆိုလိုပါသည်။
- ၂။   အကြံမည်သူမဆို သူ့အတွက်ဖန်ဆင်းထားသောသူ၏လားရာအရသို့ ဦးဆောင် ခေါ်ယူသွားသည့် ဘုရားရှင်အားဖြင့် ဆိုလိုပါသည်။ ဟူ၍အထက်ပါဟဒီးဆ်ဆက်ကို ရှင်းပြထား၏။

အခန်း(၂)   အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၃၃:၃၈)

၂၁၃၈။ တစ်ခါက တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ရှေ့ဝယ် ခုသွံဘဟ် တစ်ရပ်ပေးတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းမွေ မိန့်ခွန်း၌ (စကြာဝဠာပျက်သုဉ်းမည့်) နောက်ဆုံးကာလတိုင်အောင် ဖြစ်ပျက်လာလတ္တံ့သော အရာဟူသမျှကို ဖော်ပြမိန့်ကြား တော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်တို့အနက် အချို့က စိတ်ထဲ၌သာ ထည့်သွင်းသိမှီးခဲ့ကြကုန်ပြီး အချို့မှာမူ မေ့မေ့ပျောက်ကွယ် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုမိန့်ကြားမှု၏နောက် (မိန့်ကြားခဲ့သည့်အတိုင်းပင်) ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဖြစ်ရပ်များကို ကျွန်ုပ်မှ တွေ့မြင်နေခဲ့ရ၏။ သို့ရာတွင် ထိုဖြစ်ရပ်များကို (ပေါ်ထွက်မလာချိန်အထိ) ကျွန်ုပ်မှ မေ့လျော့နေခဲ့ပါ၏။ ထို့နောက် (အမှန်တကယ် ဖြစ်လာသည့်အခါ) ပျောက်ကွယ်နေသူကို ပြန်တွေ့ပြီး မှတ်မိသွားသည့်အလား ကျွန်ုပ်သည် ယင်း (ဟောကိန်း) ဖြစ်စဉ်များကို ပြန်လည်သတိရလိုက်ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုဇိုင်ဖှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၀၀)

အခန်း(၃)   မိမိအတွက် ကံသတ်မှတ်ချက်မှတစ်ပါး အခြားအရာအလို့ငှာ ကိုးခြင်း (အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း)

၂၁၃၉။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူ၏။

“ဘနီအာဒမ်(လူသား)အဖို့ ကိုးခြင်း(အဓိဋ္ဌာန်)သည် ငါအသျှင်မြတ်မှ သူ၏ကဒရ်(နဖူးစာကံ သတ်မှတ်ချက်) ၌ ရေးသားထားတော်မူခြင်းမရှိသည့် မည်သည့်အရာမျှ ဖြစ်လာစေမည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် ကဒရ်၏ လမ်းကြောင်းအရ သူ့အပေါ်သူ၏ အဓိဋ္ဌာန်ပြုသည့်စေ၏။ ယင်းအဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်းအမှုအားဖြင့် ငါအသျှင်မြတ်သည် စေးနည်းသူကို သူ၏ဥစ္စာနေသံ့စွဲခြင်း ဖြစ်စေတော်မူ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ဖှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၀၆)

*မှတ်ချက် *

အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း-နီရ်

အခန်း(၄)   အလ်မအ်ဆွါးမိသည် အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ အစောင့်အရှောက်ခံများအနက်မှ ဖြစ်၏။

၂၁၄၀။ အတိုင်ပင်ခံ အုပ်စုနှစ်စုမှအပ ခလီဖဟ်ကို ရွေးချယ်ခန့်အပ်လေ့ရှိကြသည်မဟုတ်။ အုပ်စုတစ်စုသည် သူ့အား ကောင်းမြတ်ရာကို အကြံပေး၍ ၎င်း၌စွဲမြဲရန် တိုက်တွန်းလေ့ရှိ၏။ အခြားအုပ်စုမှာ သူ့အားဆိုးယုတ်ရာကို အကြံပေး၍

၎င်း၌မြဲရန် တိုက်တွန်းလေ့ရှိ၏။ ထို့ပြင်တစ်ဝ အလံမအ်ဆွမ်း ဟူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ အကာအကွယ်ပေး စောင့်ရှောက်တော်မူသော လူတစ်ဦးဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ စအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၀၈)

*မှတ်ချက် *

အလ် အ်ဆွမ်း-အပြစ်မဲ့ သူ၊ ကယ်တင်ခြင်းခံရသူ၊ ခိုလှုံမှုခံခြင်းခံရသူ။

အခန်း(၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၈:၂၄)

၂၁၄၁။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ကျိန်ဆိုချက်ပြုလေလျှင် အောက်ပါကဲ့သို့ (အကြိမ်တိုင်း) ဆိုတော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

“နှလုံးသားများကို ပြောင်းလဲစေတော်မူသော အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်(ကျိန်ဆို)ပါ၏။ (အခြားမည်သည် ကိုမျှ တိုင်တည်အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း) အလျှင်းမရှိ”။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၀၄)

---

(၇၆) ကျမ်းကျိန်ခြင်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁)   ကျမ်းကျိန်ခြင်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်း

၂၁၄၂။   အို-အဘိဒုရ် ရဟ်မာန်း ဘင်န် စမုရဟ် ဘုရင်မင်း/အုပ်ချုပ်သူ အာဏာပိုင်တစ်ဦးဖြစ်အောင် မကြိုးပမ်းလေနှင့်၊ အဘယ့်ကြောင့်မူ အကယ်၍ အသင်သည် အသင့်တောင်းဆိုမှုအပေါ် လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာပေးခြင်း ခံရပါလျှင် အသင်သည် ထိုအရာအတွက် အကြေအလည် တာဝန်ခံရပေအံ့။ အကယ်၍ အသင်သည် မတောင်းဆိုဘဲ ပေးအပ်ခြင်း ခံရပါက (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ) အသင့်အား အကူအညီပေးတော်မူအံ့။ ၎င်းအပြင် အသင်သည် တစ်စုံတစ်ရာကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် ကျိန်ဆိုချက် ပြုလုပ်သည့်အခါတိုင်း နောင်သောအခါ (ဤ) ပထမအရာထက် ပိုမိုကောင်းမြတ်သည့် အရာတစ်ရပ်ကို တွေ့ရှိသွားပါလျှင် ပို၍ကောင်းမြတ်ရာကို ပြုလေလော့။ (ကျိန်ဆိုမှု အပြောင်းအလဲအတွက်) လျော်ငွေ ဒဏ်ကြေး ထုတ်ဆောင်လော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိ ဒုရ်ရဟ်မာန်း ဘင်န် စမုရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၁၇)

၂၁၄၃။   ဤလောကီဝယ် ငါတို့ (မွတ်စလင်မ်တို့)သည် နောက်ဆုံး (ရောက်လာကြကုန်သည့်) လူများဖြစ်ကြ၏။ ကိယာမသ်နေ့တွင်မူ အဦးဆုံး ဖြစ်ကြကုန်၏။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍ အသင်တို့မည်သူမဆို မိမိ၏ မိသားစု ဒုက္ခရောက်စေသော ကျိန်ဆိုမိဋ္ဌာန်အပေါ် မဖြစ်မနေ ဖြည့်စွမ်းနေလျှင် ထိုသူသည် အပြစ်တစ်ရပ် ကျူးလွန်ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်အပါး၌ ကျိန်ဆိုမိဋ္ဌာန်ဖျက်သိမ်းမှုထက်ပင် အပြစ်ကြီးလေး၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ပြဌာန်းအမိန့်ပေးထားတော်မူသည့်အတိုင်း ၎င်း၏ လျော်ငွေဒဏ်ကြေး (ကဗျာရဟ်) ဖြင့်ချေဖျက်လော့။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟူရီ င်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၂၁)

*မှတ်ချက် *

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် (၅၈၇)အာဆလ်လာကြပါကုန်။

အခန်း(၂)   တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ကျိန်ဆိုမိဋ္ဌာန် ပြုပုံ

၂၁၄၄။   ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ) နှင့်အတူရှိခဲ့ကြစဉ်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် အုမရ် ဘင်န် အလ်ခသွ်သွ့ဘ်(رضي الله عنه)၏ လက်ကိုဆုပ်ကိုင်ထားတော်မူရာ အုမရ်က “ယာ-ရုဇူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ်ကိုမှအပ အရာအားလုံးထက် ကိုယ့်တော်အား ချစ်ခင်မြတ်နိုးပါ၏။” ဟုလျှောက်ထားလေ၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ငါ၏ နဖီစ်ကို ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ်ထားတော်မူသော အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ အသင်သည် ငါ့အား မိမိကိုယ်ကိုထက် မချစ်ခင်သောမျှ အလျဉ်း မဟုတ်သေး” ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အုမရ်က “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ယခုသော်ကား မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့အား မိမိကိုယ်ကိုထက် သာပို၍ ချစ်ခင်မြတ်နိုးပါသည်” ဟုလျှောက်တင်လေသောအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “အို-အုမရ်၊ အသင်သည် ယခုမှပင် (စစ်မှန်သော မုအိမင်န် တစ်ဦးဖြစ်ပြီ)တည်း” ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘိ ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်ဟီရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၂၈)

*မှတ်ချက် *

ဤဟဒီးဆ်ဆက်နှင့် ဟဒီးဆ်ဆက်အမှတ်စဉ်-၁၅မူရင်းကျမ်း(၁၁၄)ကို ယှဉ်တွဲ ဆွဲလာကြပါရန်။

၂၁၄၅။   တမန်တော်မြတ် (ﷺ)သည် ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်၏ အရိပ်အောက်၌ ရှိနေစဉ် ကျွန်ုပ်ရောက်ရှိသွားရာ ကိုယ်တော်မှ “ကအ်ဘဟ်၏ အသျှင်သခင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူတို့သည် ရုံးခိုမိသူများဖြစ်သတည်း။ ကအ်ဘဟ်၏ အသျှင်သခင်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ထိုသူတို့သည် ရုံးခိုမိသူများဖြစ်သတည်း”ဟုဆိုနေတော်မူခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်မှ “ငါ ဘာမှားနေသနည်းထင်၍မဖွယ်မရာ တစ်စုံတစ်ရာ တွေ့ရှိရ၍လော၊ ငါ ဘာမှားနေပါသနည်း” ဟု ဖာသာဆိုမိလေ၏။ ၎င်းနောက် ကျွန်ုပ်သည် ကိုယ်တော့နံဘေး၌ ထိုင်လိုက်၏။ ကိုယ်တော်သည် ထိုစကားကိုသာ ဆိုမြဲရှိနေတော်မူလေ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် မနေနိုင်တော့ပါ။

ထိုအခိုက် ကျွန်ုပ်မှာ မည်မျှအထိ ဝမ်းနည်းဆုံးနှင့်ရသည်ကို အလွှာဟ် အသျှင်မြတ်သာလျှင် အသိတော်မူဆုံးဖြစ်ပါ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်မှ “ထိုသူတို့မှာ အဘယ်သူများနည်း” ဟုမေးလျှောက် သဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က “ထိုသူတို့မှာကား- ဤသို့ ဤနယ် ပြုကျင့်သူ (အလွှာဟ်လမ်းတော်၌ မိမိ၏ဥစ္စာအနက်ကို မတွန့်မဆုတ် သံစွဲလေ့ရှိသူ)မှအပ ကြွယ်ဝချမ်းသာကြသူများ ဖြစ်ကြသတည်း” ဟု မိန့်ကြားတော် မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဇရ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၃၃)

*မှတ်ချက် *

စင်စစ် အသင်တို့မည်သူပင်မဆို ၎င်း(ငဲ့)အပေါ်မှ ဖြတ်သန်းရမည့် သူချင်းသာဖြစ်ကုန်၏။ ဤသည်မှာကား အာဂ်ခို၏ ဖန်ဆင်း ပြည့် ဝှီးခြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ဆော်မှုမည့် ဥပဒေတည်း(၁၉၈၇)

အခန်း(၄) မိမိ၏ကျိန်ဆိုချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်တစ်စုံတစ်ရာကို မေ့လျော့ပြုလုပ်မိပါလျှင်

၂၁၄၇။ (မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကို) မိမိတို့၏စိတ်ကူးကြံစည်ချက်သာရှိကြပြီး (လက်တွေ့အားဖြင့်) ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် (ထုတ်ဖော်) ပြောဆိုခြင်း မရှိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ငါ၏ (ထိုသို့သော) နောက်လိုက်များအပေါ် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ခွင့်လွှတ်တော်မူ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟူရိုင်ရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၅၇)

*မှတ်ချက် *

ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန် (၃၃:၅)၌ဆုလားကြရန်။

အခန်း(၅) အ-၁ဟုံအား နာခံမှုဘောင်အတွင်းမှ အဓိဋ္ဌာန်ပြု(ကိုး)ရမည်

၂၁၄၈။ အကြင်မည်သူမဆို အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်အား နာခံပါတော့မည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုလျှင် အသျှင်မြတ်အား နာခံလျက်သာရှိစေ။ အကြင်မည်သူမဆို အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖိဆန်မည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုလေလျှင် အသျှင်မြတ်အား ဖိဆန်လျက်သာ ရှိစေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အာအိရှဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၈၇)

*မှတ်ချက် *

အစ္စလာမ်သာယာနှစ်လက်ခံခြင်းသည် အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်အားဦးစည်ဆုန် နာခံပါမည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဝီသစ္စာအလွှာဟ်အိမ်ကို ဦးဆောင်မည့် နာခံသွားရန် မိန့်ကြားခြင်းဖြစ်၏။ အလွှာဟ် အားဖိဆန်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။ မည်သူမဆို ကိုယ်၏လည်း လမ်းသာကို ယ်တိုင်လျှောက်ကြရ၏။ (မြန်မာပြန်ဆို သူ)

အခန်း(၆) မိမိ၏ အဓိဋ္ဌာန်ကို မဖြည့်ဆည်းဘဲ သေဆုံးခဲ့လျှင်

၂၁၄၉။ ကျွန်ုပ်၏မိခင်သည် အဓိဋ္ဌာန်တစ်ရပ်ပြုခဲ့ပြီးနောက် မဖြည့်ဆည်းနိုင်ဘဲ ကွယ်လွန်ခဲ့၏။ ယင်းအရေးနှင့် စပ်လျဉ်း ကျွန်ုပ်သည် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)နှင့် နီးနှောတိုင်ပင်ခဲ့ပါ၏။ ယင်းအဓိဋ္ဌာန်ကို ကျွန်ုပ်မှ မိခင်၏ ကိုယ်စား ဖြည့်စွမ်းလိုက်ရန် ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဓမ္မသတ်ပေးတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-စအဒ် ဘင်န် အုဘာဒဟ် အလ်အန်စွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၈၉)

အခန်း(၇) မိမိမစွမ်းနိုင်သည့်အရာနှင့် မကောင်းမှုအလို့ငှာ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်းဖြစ်လျှင်

၂၁၅၀။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)မှ ခုသွံဘဟ် ပေးနေတော်မူစဉ် လူတစ်ဦးမှ ရပ်လျက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်က ထိုသူ့အကြောင်း မေးမြန်းတော်မူ၏။ လူတို့က “ထိုသူမှာ အဘူအစ္စရာအီးလ် ဖြစ်၏။ သူသည် မည်သည့်အခါမျှ မထိုင်တော့ဘဲ ရပ်နေမည်၊ ၎င်းအပြင် အရိပ်အောက်သို့ မည်သည့်အခါမျှ မဝင်ရောက်၊ ၎င်းအပြင် မည်သူ့ကိုမျှ စကားမပြောဆို၊ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းအံ့ ဟူ၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားပါသည်။” ဟုလျှောက်တင်ကြလေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ထိုသူအား စကားပြောဆိုရန်၊ အရိပ်အတွင်းသို့ ဝင်လာရန်၊ ထိုင်စေရန် အမိန့်ပေး လိုက်ကြကုန်၊ သို့သော် သူ၏ဥပုသ်သီလကို ပြီးဆုံးအောင် ဆက်လက်စောင့်ထိန်းပါစေ” ဟူ၍အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အဘျစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၉၅)

(ရရ)။ ကျိန်ဆိုချက်၏ ကဗျာရဟ် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အလ်မဒီနာဟ်၏ ဆွာအ်နှင့် တမန်တော်မြတ် (ﷺ)၏ မုဒ္ဒ

၂၁၅၁။ တမန်တော်မြတ် (ﷺ)၏ လက်ထက်တော်က (၁)ဆွာအ်သည် အသင်တို့၏ ခေတ်ကာလမှ (၁)မုဒ္ဒနှင့် ညီမျှခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အတ်စ်စအိတ် ဘင်န် ယ်ဒီးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၉၅)

၂၁၅၂။ အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ သူတို့၏ အချင်အတွယ်၊ အတိုင်းအတာများဖြစ်သော ဆွာအ်နှင့် မုဒ္ဒအပေါ် ဘရ်ကသ်မဂ်လာတော်များ ချနှင်းချီးမြှင့်သနားတော်မူပါ။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၆၉၅)

_____

၇၈။ ဖရာအိသွံ - အမွေခံဥပဒေများ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ကွယ်လွန်သူမိဘများ၏ပိုင်ဆိုင်မှုမှ သားသမီးတို့၏ အမွေခံဝေစု

၂၁၅၃။ အမွေခံထိုက်သူများကို ဖရာအိသွံ ပေးကြကုန်။ ၎င်းနောက် ပိုလျှံလေသမျှကို ကွယ်လွန်သူ၏ အနီးစပ်ဆုံး အမျိုးသား သားချင်းထံ ပေးလိုက်ကြကုန်။

ဆင့်ပြန်သူ - အိတ်နအတ္တုဝံ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၄)

*မှတ်ချက် *

ဖရာအိသွံ ဟူသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ဖော်ပြထားချက်အတိုင်း အမွေခံထိုက်သူများအား ခွဲဝေပေးကမ်းရာများနှင့်ချိုးက ကွယ်လွန်သူ၏အနီးစပ်ဆုံး ဆွေမျိုးသားချင်းအတွက် ဆရာဖြစ်ပြီး (၁/၂၊ ၁/၄၊ ၁/၃၊ ၁/၆)ပုံ စသဖြင့်ရှိရာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ၄၁-၁၂ နှင့် ၁၇

အခန်း(၁) အမွေခံသူ၏သမီးရှေ့ဝယ် အမွေခံသူ၏သားဖက်မှ သမီး၏ဝေစုမှာ-

၂၁၅၄။ မိမိ၏သမီး၊ မိမိ၏သားဖြစ်သူ၏သမီးနှင့် မိမိ၏ညီမတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အမွေကိစ္စကို မေးမြန်းလာရာ ကျွန်ုပ်က “သမီးဖြစ်သူသည် အမွေ၏တစ်ဝက်၊ ညီမဖြစ်သူသည်လည်း အမွေ၏ထက်ဝက် ယူရပေမည်။ အကယ်၍ အသင်သည် အိတ်န မတ်စ်အူးဒီထံ သွားလျှင်လည်း သူက ဤအတိုင်းသာ တစ်ထပ်တည်းဆိုပေအံ့”ဟု ပြောခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်၏အဆုံးအဖြတ်ကိုပြောပြပြီး အိတ်နမတ်စ်အူးဒီ(رضي الله عنه)ထံ သွားမေးကြရာ သူက “အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ထိုအတိုင်း တစ်ထပ်တည်းဆုံးဖြတ်ပါက ကျွန်ုပ်သည် လမ်းချော်မှောက်မှားတော့အံ့။ ကျွန်ုပ်သည် ဤအရေးအရာနှင့်ပတ်သက်၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စီရင်ချက်အတိုင်းသာ ဆုံးဖြတ်ပါအံ့။ ၎င်းမှာ- သမီးဖြစ်သူအတွက် ထက်ဝက်၊ သား၏သမီး ဖြစ်သူအတွက် (၆)ပုံ (၁)ပုံ (၎င်းတို့နှစ်ဦးပေါင်းဝေစုသည် ပိုင်ဆိုင်မှုတစ်စုံလုံး၏ (၃)ပုံ (၂)ပုံ ဖြစ်သွား၏)ဖြစ်ပြီး ကျန်ရှိသည်မှာ ညီမအတွက် ဖြစ်သည်”ဟူ၍ ပြောဆိုဆုံးဖြတ်လေ၏။ ထို့နောက်ဝယ် လူတို့သည် ကျွန်ုပ်ထံလာ၍ အိတ်နမတ်စ်အူးဒီ၏အဆိုကို ပြောပြကြရာ ကျွန်ုပ်မှ “အသင်တို့အကြား ဤပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်ထံ မည်သည့်ဝေပွဲသတ်မျှ လာမတောင်းကြလေနှင့်”ဟု ပြောခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူမူဝံ(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၅)

*မှတ်ချက် *

အထက်ပါအမှု၌ဆက်လက်အမွေခံသူ သုံ ဦးသာရှိ၏။ သမီးသား၏သမီး(၄)ဦးနှင့် ညီမတို့ဖြစ်ကြ၏။ အဆိုအတိုင်းအား ဤလိုဖြစ်၏။

သမီး(၁/၂)ပုံ + (သားဖြစ်သူဘက်)မှမြေး(၁/၆)ပုံ + ညီမ(၁/၃)ပုံ = ၁

အခန်း(၁) လွတ်လပ်သွားသောကျွန်မှာ သူ့အား သူကောင်းပြုခဲ့သည့်လူတို့မှ ပိုင်ဆိုင်(သက်ဆိုင်)၏

၂၁၅၅။ လွတ်လပ်ပြီးသောကျွန်သည် သူ့အား သူကောင်းပြုလွတ်လပ်စေခဲ့သူများနှင့် သက်ဆိုင်၏။ (သို့မဟုတ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ အလားတူစကားရပ်မျိုး မိန့်တော်မူခဲ့၏)

ဆင့်ပြန်သူ - အနုတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၆)

၂၁၅၆။ လူတစ်စု၏ ညီမဖြစ်သူ၏ သားသည်လည်း ထိုသူတို့အနက်မှပင် ဖြစ်၏။ သို့မဟုတ် ထိုသူတို့၏ သွေးသား မျိုးနွယ်မှပင် ဖြစ်၏။

အခန်း(၄)   ဖခင်ရင်းထက် အခြားသူအား အဖေခေါ်လျှင်

၂၁၅၇။   မိမိ၏ဖခင်မှအပ အခြားသူတစ်ဦးဦးကို ဖခင်ရင်းမဟုတ်မှန်းသိပါလျက် ထိုသူ၏သားအဖြစ် ကြေညာသူ မည်သူပင်ဖြစ်စေကာမူ ထိုသူအဖို့ ဂျနွယ်ကို ဟရာမ်ပြုထား၏။

u ~~ḥ~~ n f b [' ḍ ḥ w n ḥ b b w f ḥ f ( ) အား ပြောပြရာ ၎င်းက “ရုလုလ္လာဟ်( ) ထံတော်မှ ထိုအချက်ကို ကျွန်ုပ်၏နားများကြားခဲ့ပြီး ကျွန်ုပ်၏နှလုံးသားက အလွတ်မှတ်သားထားခဲ့၏”ဟု ပြောလေ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- စအဒ် ဘင်န် အဘီဝတ္တ)ဆွဲ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၅၈)

၂၁၅၈။   မိမိတို့၏ဖခင်များကို မငြင်းပယ်ကြကုန်နှင့်၊ ထို့ပြင်တစ်စုံ မိမိ၏ဖခင်အား ငြင်းပယ်သူ မည်သူမဆို ကာဖီရ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရ၏။

ဆင့် ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၅၉)

*မှတ်ချက် *

အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ သားအဖြစ် ကြေညာခြင်းသည် မိမိ၏ဖခင်ရင်းကို ငြင်းပယ်ရာဆုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၇၉။ စည်းကမ်းချိုးဖောက်သူအား စီရင်သော ပြစ်ဒဏ်၏ နယ်နိမိတ်များကဏ္ဍ

အခန်း(၁) စွန့်ပလွံရွက် ရိုးတံဖြင့်ရိုက်ခြင်း၊ ဖိနပ်ဖြင့်ရိုက်နှက်ခြင်း

၂၁၅၉။ မူးယစ်သေရည်သောက်စားခဲ့သူတစ်ဦးကို တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံသို့ ခေါ်ဆောင်လာကြရာ ကိုယ်တော် မြတ်က “သူ့အားရိုက်စေ” ဟု အမိန့်ရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့အနက် အချို့သည် ထိုသူအားမိမိတို့၏ လက် များဖြင့် ရိုက်ကြကုန်၏။ အချို့က ဖိနပ်များဖြင့် ရိုက်ကြ၏။ အချို့မှာမူ မိမိတို့၏ အဝတ်များကို (လိမ်ကျစ်ကာ) ကြာပွတ်အလားအသုံးပြု ရိုက်နှက်ခဲ့ကြလေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့မှ (ယင်းဒဏ်ပေးမှု) ပြီးဆုံးသော် တစ်စုံတစ်ဦးက ထိုသူအား “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်ကို အရှက်တကွဲအကျိုးနည်းအောင် ပြုတော်မူပါစေ” ဟု ဆိုလိုက်လေ၏။ ထိုသည့်အပေါ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “ယင်းသို့ မပြောဆိုလေနှင့်။ ရှိုင်းသွားနံ့မှ သူ့အားအနိုင်ရစေရန် အားပေး အားမြှောက် မပြုရ” ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရဟ်မှတစ်ဆင့် အဘူစုလမဟ်(ရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၆၈))

*မှတ်ချက် *

ဖြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်အတွက် အစ္စလာမ် နည်းကျတရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ခံပြီးသည့် မည်သည့် မှစ်လင်မ်ကိုမျှ သိသောကြောင့် ယ ရှိုင်းသွားနံ့ကို စစ်ကူသန့်သောဖြစ်၏။

၂၁၆၀။ ကျွန်ုပ်သည် အရက်သမားတစ်ဦးမှအပ တရားဝင်ပြစ်ဒဏ်ခံယူရင်း သေဆုံးရသူအား သနားလိမ့်မည် မဟုတ်။ အကယ်၍ ထိုသူသည် (ပြစ်ဒဏ်ခံယူရင်း) သေရမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ထိုသူ၏ မိသားစုအား အသက်သွေး လျော်ကြေးပေးရပေအံ့။ အကြောင်းမှာ အရက်သမားအတွက် ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့သော (ထိုအတိုင်း အတာအထိ) သတ်မှတ်ပြစ်ဒဏ် မရှိ၍ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အလီဘင်နီသွာလဗျာ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၆၉))

*မှတ်ချက် *

အလ်ဟုဒဒ် ဟူသောဤကဏ္ဍဆင်းစဉ်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာစည်းကမ်းချိုးဖောက်သူအားစီရင်သော(အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်)၏ ယ်း သတ်မှတ်ထားသော(မူသည့်) ပြစ်ဒဏ်၏ နယ်နိမိတ်အတိုင်းအတာများ ဖြစ်၏။ လူ့ သတ်မှတ်ချက်များ မဟုတ်ပါ။ အသိပညာရှိ ယ်း ယင်းသို့ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းကို လည်း အလ်ဟုဒဒ် ဟုပင် ခေါ်ဆို ၏။

၂၁၆၁။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ လက်ထက်တော်က အဘ်ဒုလ္လာဟ်မည်သော လူတစ်ဦးရှိခဲ့၏။ သူ၏ အမည် ပြောင်မှာ “မြည်း” ဟူ၍ဖြစ်ပြီး ရစ္စလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား ရယ်မောစေအောင်ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် အရက် သောက်သဖြင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ သူ့အား ကြိမ်ဒဏ်ပေးခဲ့၏။ ၎င်းနောက် တစ်နေ့သော်ထိုသူသည် ထိုအမှုဖြင့်ပင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံ ဆောင်ကြဉ်းခံရပြီး ကြိမ်ဒဏ်သင့်ခဲ့၏။ ထိုသည့်အပေါ် လူတို့အနက် တစ်ဦးသော သူက “အို-အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ ထိုသူအားကျိန်ဆဲတော်မူပါ။ ထိုသူသည် (ထိုအမှုဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ) ဆောင်ယူ ခေါ်လာခံရသည်မှာ မကြာခဏဖြစ်လေခြင်း” ဟု ဆိုလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က သူ့အား မကျိန်ဆဲကြ နှင့်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင့် စေတမန်တော်အား ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြောင်း ငါသိရှိထား၍ ဖြစ်၏” မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အမရ်ဘင်နီ အလ်ခသွ်သွဗ္ဘာ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၇၁))

အခန်း(၂) သူခိုးများကို ကျိန်ဆဲနိုင်သည်

၂၁၆၂။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူခိုးကို ကျိန်ဆဲတော်မူ၏။ ကြက်ဥတစ်လုံးကို (ပင်ဖြစ်စေ) ခိုးယူသူအား သူ၏လက်ကို ဖြတ်တောက်စေ။ ကြိုးတစ်ချောင်းကို(ပင် ဖြစ်စေ) ခိုးယူသူအား သူ၏လက်ကို ဖြတ်တော်စေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၇၄))

အခန်း(၃)ခိုးယူမှု၏ ပမာဏဆီမူတည်သောလက်ဖြတ်ခြင်း

၂၁၆၃။ ဒီးနာရ် ဒဂီးတစ်ချပ်၏ လေးပုံတစ်ပုံနှင့်အထက် တန်ကြေးရှိသော တစ်စုံတစ်ရာကို ခိုးယူမှုအတွက် လက်ကိုဖြတ်တောက်ရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရိုဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၈၀)

၂၁၆၄။ wreaw nfr w ( )၏ လက်ထက်တော်က ဒိုင်းလွှားတစ်ချပ်၏ တန်ဖိုးနှင့်ညီမျှသော တစ်စုံတစ်ရာကို ခိုးယူခြင်းမှတစ်ပါး (ငှင်းတန်ဖိုးအောက် ခိုးယူသော) သူခိုး၏ လက်ကိုဖြတ်တောက်ခဲ့ခြင်း မရှိချေ။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရိုဖ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၈၃)

*မှတ်ချက် *

ထို ဆတ်ကဒိုင်းလွှားတစ်ခု၏တန်ဖိုးမှာဒီးနာရ်ဒဂီးတစ်ချပ် ဖြစ်၏။

၂၁၆၅။ ဒိရ်ဟမ်(၃)ပြားတန်ဖိုးရှိ ဒိုင်းလွှားတစ်ချပ်ကို ခိုးယူခဲ့သော သူခိုးတစ်ဦး၏လက်အား တမန်တော်မြတ်( )မှ ဖြတ်တောက်တော်မူခဲ့ပါ၏။

ဇူပြန်သူ- အိဘ်နုအုမိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၇၈၃)

*မှတ်ချက် *

(၈၀)အစ္စလာမ်အားဆန့်ကျင်သူနှင့် အစ္စလာမ်မှ ဖောက်ပြန်သူများအနက် အစ္စလာမ်ကို စစ်ခင်သူတို့အတွက် ပြစ်ဒဏ်က

အခန်း(၁) နောက်တစ်ကြိမ် ပြစ်မှုမကျူးလွန်ရေး သို့မဟုတ် ကောင်းမြတ်စရိုက်ပွားများ စေရေးအတွက် ပေးထိုက်သည့် ပြစ်ဒဏ်

၂၁၆၆။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ တရားဝင်ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်၏ ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာကို ပါဝင်ပတ်သက်သူ ဖျတ်ပါက မည်သူ့အပေါ်မျှ ကြိမ်ဒဏ်ဆယ်ချက်ထက် ပို၍စီရင်ရိုက်နှက်ခြင်း မပြုရ။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဘုရ်ဒဟ်အလ်အန်ဆွာရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၈၃၃)

အခန်း(၂) ကျွန်များအပေါ်သွားပုပ်လေလွင့် စွပ်စွဲခြင်း

၂၁၆၇။ အကယ်၍ လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ကျွန်ကို မတရားစွပ်စွဲပြီး ထိုကျွန်မှာ ထိုသူပြောသည်နှင့် ကင်းရှင်း သန့်စင်ပါလျှင် ကိယာမသ်နေ့၌ ထိုစွပ်စွဲသိက္ခာချမှုအတိုင်း ထိုကျွန်မှ ထိုသူအား ပြန်လည်ပြောဆိုမှု မပြုမချင်းထို(စွပ်စွဲသူ)မှာ ကြိမ်ဒဏ်ပေးခြင်း ခံနေရအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၈၈၄၁)

*မှတ်ချက် *

မှစ်လင်မ်အချင်းချင်းအပြန်အလှန် ဂုဏ်သိက္ခာဆေးစားတတ်ရန် လိုအပ်သည်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၌မတရားစွပ်စွဲမှုကို (တရားမဝင်ကာမှု)ဟူ၍ ဖော်ပြထား၏။

၈၁။ အဒ်ဒီယာသ်- အသက်သွေးလျော်ကြေးကဏ္ဍ

၂၁၆၈။ သစ္စာရှင်မှအိမ်နိတ်တစ်ဦးသည် မိမိ၏သာသနာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေထိုင်ပြုမူ၏။ အကယ်၍ ထိုသူသည် တစ်စုံတစ်ဦးကို မတရားသဖြင့် မသတ်ဖြတ်ခဲ့ပါလျှင်။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နုအုမိရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၂)

ဆင့် ပြန်သူ - အဘိဓမ္မာပတ်ဘင်န် အိတ္တဝါစ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၅)

၂၁၇၀။ ငါတို့အားဆန့်ကျင်ရန် လက်နက်အသယ်အပို့ လုပ်သူသည် ငါတို့အနက်မှ မဟုတ်။
ဆင့်ပြန်သူ-အော်ဒုလ္လာဟ်ဘင်န်အိုမရ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၃)

ဆင့် ပြန်သူ-အော်ဒုလ္လှော်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၇)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူဟရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၇၆)

အခန်း(၅) လက်ချောင်းများဖြတ်ခြင်းအတွက် ဒီယတ်

၂၁၇၄။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိမိ၏လက်သန်းနှင့် လက်မကို ရည်ညွှန်းလျက် “ဤအရာနှင့် ဤအရာသည် အတူတူပင် ဖြစ်၏” ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နအတ္တိဝှစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၃)

*မှတ်ချက် *

လက်တစ်ချောင်းဖြတ်လျှင် လက်တစ်ချောင်းဖြင့် ပြန်လည်ဆေးဆပ်ခြင်းကို ဆို လို ၏။

၈၂။ သာသနာ့ဖောက်ပြန်ရေးသမားများကို အရေးယူခြင်းနှင့်
သစ္စာတရားအပေါ် ခေါင်းမာသူများကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် အခြားတစ်စုံတစ်ရာအား ဆည်းကပ်သူ၏အပြစ်

၂၁၇၅။ လူတစ်ဦးက “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂျာဟီလီယဟ်ခေတ်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည်များအတွက် ပြစ်ဒဏ်ခံရပါမည်လော”ဟု မေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က “အကြင်မည်သူမဆို အစ္စလာမ်အတွင်း၌ ကောင်းမြတ်သည့်အလုပ်များကို လုပ်သူဖြစ်က ဂျာဟီလီယဟ်ခေတ်၌ သူပြုလုပ်ခဲ့သည်များအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခံရမည် မဟုတ်။ အကြင်မည်သူမဆို အစ္စလာမ်အတွင်း၌ ဒုစရိုက်အလုပ်များကို လုပ်သူဖြစ်က သူ၏ယခင်ရော၊ နောက်ရော ပြုသည့် (မကောင်းမှု)လုပ်ရပ်များအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းကို ခံရမည်ဖြစ်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နုမတ်စ်အိုဒ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၈၅၆)

၈၃။ အိပ်မက်တိတ္ထိကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ကျင့်ရပ်မှန် သမာဓိရှင်တို့၏ အိပ်မက်များ

၂၁၇၆။ ကျင့်ရပ်မှန် သမာဓိရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ အိပ်မက်ကောင်းသည် အန်နဘူဝဟ်၏ (၄၆)ပုံအနက် (၁)ပုံဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အနုတ်စ် ဘင်န် မာလစ်ကံ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၂)

*မှတ်ချက် *

အန်နဘူဝဟ်-(ကျွန်ုပ်တို့ထံတွင် နဘူထယ်ဟု ဖတ်ကြ၏)တမန်ဆက်တို့၏ ဖြစ်စဉ်/ဘဝ။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်စွာမှ ဆိုသောရီ နိမိတ်ခြင်းများ။

အခန်း(၁) အိပ်မက်ကောင်းများသည် အ-ဘဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်မှဖြစ်၏

၂၁၇၇။ အသင်တို့တစ်ဦးဦးမှ နှစ်သက်ဖွယ်အိပ်မက်တစ်ခုမြင်မက်လျှင် ၎င်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အထံတော်မှဖြစ်သဖြင့် ထိုသူသည် ၎င်းအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ကျေးဇူးတင်ရှိလော့။ ၎င်းပြင် အခြားသူတို့ကို လည်း ပြောပြလေလော့။ အကယ်၍ ထိုသူသည် (မနှစ်မြို့ဖွယ်) တစ်စုံတစ်ရာကို တွေ့မြင်ရလျှင် ၎င်းသည် ရှိင်တွာန် ဘက်မှဖြစ်သဖြင့် ၎င်းကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မပြောဆိုလေနှင့်။ အကြောင်းသော်ကား ၎င်း(မပြောဆိုခြင်း) သည် ထိုသူအား မထိခိုက်မနစ်နာစေသောကြောင့်ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူစအီးဒ် အလ်ချ်ဒ်ရီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၁၄)

အခန်း(၃) အလ်မုဘ်ရှိရုသ် - ကောင်းသတင်းများ

၂၁၇၈။]]t eEh D[f eu f t v f b & 8 8 n b f S y r n b n f Q u & 8 p c h n f & 8 [k & p v k h f ( ) ၏ မိန့်ကြားမှုကို ကျွန်ုပ် ကြားနာခဲ့ရပါ၏။ “အလ်မုဘ်ရှိရုသ်ဟူသည် အဘယ်အရာပါနည်း”ဟု မေးကြရာ ကိုယ်တော်မြတ် က “စစ်မှန်မှန်ကန်သော အိပ်မက်ကောင်းများ”ဟူ၍ မိန့်တော်မူခဲ့လေ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၁၅)

*မှတ်ချက် *

အိပ်မက်ကောင်းသည် ကောင်းသတင်းကို သယ်ဆောင်ဆွေရှိ၏။

အခန်း(၄) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား အိပ်မက်၌ မြင်မက်ဖူးတွေ့ရပါလျှင်

၂၁၇၉။ အကြင်မည်သူမဆို ငါကိုယ်တော်မြတ်အား အိပ်မက်မြင်မက်ပါလျှင် ထိုသူ၏သတိဝင်ဦးကြားမှု၌ ငါ့အား တွေ့မြင် ဖူးမြော်ရပေအံ့။ ရှိင်တွာန်သည် ငါ၏ပံ့သွင်ကို မတုပနိုင်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၂၂)

*မှတ်ချက် *

-သတိဝင်ဦးကြားမှုဟူသည် နှုတ်တလွန်ကို ဆိုလိုသည်။

-အိဘ်နူစီရီနီက ‘မက်မြင်သောတမန်(ﷺ)၏မြတ်ဏ်းသည် ကိုယ်ဆက်၏ပံ့သွင်အစစ်ပင် ဖြစ်၏’ဟုဆိုခဲ့ကြောင်းအဘူအဆ်နု ဖြေပြခဲ့၏။

၂၁၈၀။ အကြင်မည်သူမဆို (အိပ်မက်၌) ငါ့အား ဖူးတွေ့ရပါက ထိုသူသည် အစစ်အမှန်ကို ကော်န်တွေ့မြင်ရခြင်း ပင် ဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ ရှိင်တွာန်သည် ငါ၏ပံ့သွင်ကို မဆောင်နိုင်ချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၂၆)

၂၀၈၁။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(ꣳ)သည် အဗ္ဗုဟရာမ် ဘင်္ဂနံသိ မိလ်ဟာန် (ꣳ)ထံ အလည်အပတ်သွားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ သူမသည် အုဘာဒဟ် ဘင်္ဂနံ အဆွံဆွာမိသ်(ꣳ)၏ ဇနီးဖြစ်၏။ တစ်နေ့သ၌ တမန်တော်မြတ် (ꣳ)သည် သူမထံသွားရောက်ရာ သူမသည် ကိုယ်တော်အား စားဖွယ်ရာများ တည်ခင်းညှော်ခံပြီးနောက် ကိုယ်တော်ဦးခေါင်းပေါ်မှ သန်းကိုရှာဖွေကြည့်ခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ရုဇုလုလ္လာဟ် (ꣳ) သည် တစ်ရေးအိပ်စက်တော်မူခဲ့ပြီး ပြုံးရယ်လျက် နီးထလာတော်မူ၏။ အဗ္ဗုဟရာမ်က “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်အား မည်သည့်အရာက ပြုံးစေပါသနည်း” ဟုမေးလျှောက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါ၏ အိမ်မက်၌ ငါ၏နောက်လိုက်အချို့ကို ငါ့ရှေ့ဝယ် ပြသခံကြရကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ တိုက်ပွဲဝင်ကြသူများဖြစ်ပြီး ပင်လယ်များ၏ အလယ်၌ ရေကြောင်းခရီးဖြင့် ရွက်လွှင့်နေကြကုန်၏။ သူတို့မှာ ရာဇပလ္လင်များ၏ ဘုရင်များအလား သို့တည်းမဟုတ် မိမိတို့၏ ပလ္လင်များပေါ် ထိုင်နေကြသည့် ဘုရင်များအလား ထင်မှတ်ရကုန်၏။ (ထပ်မံဆင့်ပြန်သူ အစွဟာက်က မည်သည့် အသုံးအနှုန်းမှာ မှန်ဟူသည်ကို မသဲကွဲခဲ့ချေ။ ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။ အဗ္ဗုဟရာမ်က “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မကို ထိုသူတို့အနက် အပါအဝင်ဖြစ်စေရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားပါလော့” ဟုလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်တော်မူခဲ့၏။ ၎င်းနောက် ဦးခေါင်းချတော်မူ၏(အိပ်စက်ပြန်၏)။ ထို့နောက် ပြုံးရယ်လျက် နီးထလာပြန်သော် အဗ္ဗုဟရာမ်က “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ မည်သည့်အရာက ကိုယ်တော်ကို ပြုံးစေပါသနည်း” ဟုမေးလျှောက်လေ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က ရှေ့နည်းတူ “ငါ၏ အိမ်မက်တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် လမ်းတော်၌ တိုက်ပွဲဝင်ကြသော ငါ၏ နောက်လိုက်အချို့ကို ငါ့ရှေ့ဝယ် ပြသခံကြရကုန်၏။” ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အဗ္ဗုဟရာမ်က “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်မကို ထိုသူတို့အနက် အပါအဝင်ဖြစ်စေရန် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ကြားပါလော့” ဟုလျှောက်ထားလေရာတွင် ကိုယ်တော်မြတ်က “အသင်မသည် ပွဲဦးထွက် ပုဂ္ဂိုလ်များအနက် အပါအဝင်ဖြစ်သည်” ဟုမိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်နီ မလိစ်က(ﷺ)   မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉:၁၃၀)

၁။ တမန်တော်မြတ်(ခေါ်) ဦးဆင်းတော်အမျိုးသမီးလိုက်ရှာသည့် ထင်မြင်ခြင်းမှာ ယုတ္တိရှိမည် မဟုတ်ပေ။ ကိုယ်တော်မြတ်မှာ အနှစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် ၎င်းထက်ပို၍ ရေချိုးသန့်စင်တော်မူလေ့ရှိရာ သန့်ရှင်းလွန်းသည့် အတွက် ဘွဲ့ခံရပါ။ ဤအကြောင်းပုံစံတစ်မျိုးမျိုးသာ ဖြစ်ကောင်းပေသည်။ ။ သန့်ရှို မရှိ စူးစမ်းကြည့် ရှုခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ။)

အခန်း(၆) အိပ်မက်၌ သံခြေကျင်း ခတ်ချုပ်နှောင်ခံရသည်ဟု မက်မြင်လျှင်

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၄၄)

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ် ဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိုမရ်(မူရင်ကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၆၀)

အခန်း(၈) မိမိမှ မမြင်မက်သည့် အိပ်မက်ကို မြင်မက်သည်ဟု မုသားသုံးပြောဆိုခြင်း

၂၁၈၄။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိမှ မတွေ့မြင်ခဲ့သော အိပ်မက်ကို မြင်မက်ခဲ့ရသည်ဟု ပြောဆိုပါက ကိယာမသ်နေ့၌ ထိုသူအား ဘာလီစေ့နှစ်စေ့အကြား အထုံးအဖွဲ့ဖြစ်အောင် ဖန်တီးရန် ခိုင်းစေခြင်းခံရအံ့။ သို့သော် ထိုသူသည် လုပ်နိုင်စွမ်း ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။ ၎င်းအပြင် အကယ်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိကိုမနှစ်သော (မိမိအား နားမထောင်စေချင်သော) လူအချို့၏ ပြောဆိုမှုအား (လိုက်လံ) နားထောင်ပါက ကိယာမသ်နေ့၌ ရုပ်ပုံ (ပုံတူပန်းချီ) တစ်ခုကို ဖန်တီးပါကိယာမသ်နေ့တွင် အပြစ်ပေးခံရအံ့။ ထိုရုပ်ပုံအတွင်း ဝိညာဉ်ထည့်သွင်းရန် ခိုင်းစေခြင်းခံရအံ့။ သို့သော်ထိုသူသည် လုပ်နိုင်စွမ်း ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၆၅)

၂၁၈၅။ မိမိမှ မြင်မက်ဖူးခြင်းမရှိသော အိပ်မက်ကို မြင်မက်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ အဆိုးဆုံးမုသား ဖြစ်၏။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၆၇)

အခန်း(၉) အိပ်မက်သဘောအား မမှန်မကန် ဖွင့်ဆို ခြင်းမှာ တရားမဝင်ဟု ယူဆခြင်း

၂၁၈၆။ v lw pD n f&plv k hñ ( )ထံ ရောက်လာပြီး “ကျွန်ုပ်သည် အိပ်မက်၌တိမ်တိုက်တစ်ခု အုပ်မိုးလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ၎င်းအတွင်းမှ ထောပတ်နှင့် ပျားရည်များ ကျဆင်းနေလေရာ လူတို့မှ ၎င်းတို့၏ လက်များဖြင့် လိုက်လံကောက်ယူနေကြကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့မြင်ခဲ့ပါ၏။ အချို့သူမှာ ပျားပြားစွာကောက်ယူ သိမ်းဆည်းနိုင်ပြီး အချို့မှာမူ အနည်းငယ်သာ ရကြကုန်၏။ ထိုအခိုက်မှာပင် ကမ္ဘာမြေကြီးထဲမှ ကြိုးတစ်ချောင်းသည် ကောင်းကင်ယံသို့ ဆန့်ထွက်နေ၏။ ကိုယ်တော်သည် ၎င်းကိုကိုင်၍ အထက်သို့ တက်သွားတော်မူ၏။ ၎င်းနောက် နောက်ထပ် လူတစ်ဦးသည် ၎င်းကိုကိုင်၍ အထက်သို့တက်သွားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် နောက်ထပ် (တတိယ)လူတစ်ဦးသည် ၎င်းကို ကိုင်၍ အထက်သို့တက်သွားခဲ့၏။ ၎င်းနောက် နောက်ထပ် (စတုတ္ထ) လူတစ်ဦးသည် ၎င်းကိုကိုင်၍ အထက်သို့ တက်ရာတွင် ၎င်းကြိုးပြတ်သွား၏။ ၎င်းနောက် ပြန်ဆက်သွားခဲ့ပြီး ထိုသူလည်းတက်ရောက်သွားကြောင်း ကျွန်ုပ်တွေ့မြင် ခဲ့ပါသည်” ဟူ၍ လျှောက်တင်လေ၏။ အဘူဘကရ် ( )က “ရုဇူလုလ္လာဟ်( )၊ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်ကို ကိုယ်တော်အတွက် စွန့်လွှတ်သည်ဖြစ်စေသား၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်အား ဤအိပ်မက်၏အနက်ကို ဖွင့်ခွင့်ပြု တော်မူပါ”ဟုလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “အနက်ဖွင့်လော့”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အဘူဘကရ်မှ “အုပ်မိုးနေသော မိုးတိမ်သည် အစွလာမ်ဟူသည့်သဘောကို ဆောင်၏။ ၎င်းအတွင်းမှ ကျရောက်လျက်ရှိသည့် ထောပတ်နှင့်ပျားရည် တို့သည် ကုန်အာနိဟူသည့်သဘောကိုဆောင်ပါ၏။ ကျရောက်လာသော ကုန်အာနိ၏ရသ(ပညာ)ကို အချို့ကများစွာ ရပြီး အချို့မှာ အနည်းငယ်သာ ရရှိ၏။ မိုးကောင်းကင်မှ မြေကြီးပေါ်ဆန့်တန်းနေသောကြိုးသည် ကိုယ်တော်မြတ်မှ လိုက်နာနေတော်မူသော ဓမ္မသစ္စာဖြစ်ပါ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ လိုက်နာရာ ၎င်းအားဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ကိုယ်တော်အား မြှင့်တင်တော်မူအံ့။ ၎င်းနောက် နောက်ထပ်လူတစ်ဦးသည် ၎င်း(လမ်းစဉ်)နောက်လိုက်ရာ သူသည်လည်း အထက်သို့ရောက်အံ့။ ၎င်းနောက် နောက်ထပ်(ဒုတိယ)တစ်ဦးသည် ၎င်း(လမ်းစဉ်)နောက်လိုက်ရာ သူသည်လည်း အထက်သို့ရောက်အံ့။ ၎င်းနောက် နောက်ထပ်(တတိယ)တစ်ဦးသည် ၎င်း(လမ်းစဉ်)နောက်လိုက်ရာ သူသည်လည်း အထက်သို့ရောက်အံ့။ ၎င်းနောက် နောက်ထပ်(စတုတ္ထ)တစ်ဦးသည် ၎င်း(လမ်းစဉ်)နောက်လိုက်ရာ အဆက်ပြတ်သွား၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူအတွက် ပြန်ဆက်စေပြီးသော် သူသည်လည်း အထက်သို့ရောက်အံ့။ ယာ-ရုဇူလုလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်၏ ဖခင်သည် ကိုယ်တော်အတွက် စွန့်လျှူသည်ဖြစ်ပါစေသား။ ကျွန်ုပ်မှ မှန်သလော မှားသလောဟူသည်ကို ပြောပြ ပါလော့”ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ တမန်တော်မြတ်( )က “အသင်သည် အချို့အချက်၌ မှန်၍ အချို့အချက်၌ မှား၏”ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။ အဘူဘကရ်က “ယာ-ရုဇူလုလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ကျွန်ုပ်မှ မှားယွင်းသည့်အချက်ကို ကိုယ်တော်မှ ကျွန်ုပ်အား ပြောပြရပေမည်”ဟုလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “ကျိန်ဆိုစကားမပြောလေနှင့်”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အိတ်နု အဘ္ဘွစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၇၀)

*မှတ်ချက် *

ခလီဖာကြီးဆေးပါးတို့၏ သမိုင်းဖြစ်စဉ် နိမိတ်ပြအိပ်မက်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်းသိနိုင်ပေသည်။

၈၄။ အလံဖိသာန် ကဏ္ဍ

အလံဖိသာန် (ဖိသ်နဟ်) ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ဆဒနာခံစားရူ၊ ပြဿနာအရှုပ်အရှင်း၊ စမ်းသပ်မှုများစွာသည်ဖြင့် ။

အခန်း(၁) ငါလွန်ပြီးနောက် အသင်တို့ မနှစ်သက်သည့်အရာများကို တွေ့ရပေအံ့။

၂၁၈၇။ အကြင်မည်သူမဆို မိမိ၏ခေါင်းဆောင်မှုပြုလုပ်သော တစ်စုံတစ်ရာကို မနှစ်သက်ပါက ကြံ့ခိုင်သည်းခံလျက် ရှိရမည်။ အကြောင်းသော် မည်သူပင်ဖြစ်စေ (မုစ်လင်မ်)ဘုရင်အား အနည်းငယ်မျှ ဖီဆန်လျှင်ပင် ထိုသူသည် ဂျာဟိလီယဟ်ခေတ်အတွင်း သေဆုံးခဲ့သူများအတိုင်း သေဆုံးကြပေအံ့။

(နောက်ထပ်ဆင့်ပြန်ထားသော ဟဒီးဆ်တစ်ရပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်၏။)

အကြင်မည်သူမဆို မိမိ၏ခေါင်းဆောင် ပြုလုပ်သည်များမှ တစ်စုံတစ်ရာကို မနှစ်သက်ဖွယ် တွေ့ရပါလျှင် ကြံ့ခိုင်သည်းခံလျက်ရှိရမည်။ အကြောင်းမှာ မုစ်လင်မ်တို့၏ စုစည်းညီညွတ်မှု တစ်ထွာမျှ ကွဲကွာသွားသူ မည်သူမဆို ဂျာဟိလီယဟ်ခေတ်အတွင်း သေဆုံးခဲ့သူများအတိုင်း သေဆုံးကြပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နအတ္တူစ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၇၇၊ ၉၁၇၈)

၂၁၈၈။ t h n[f b i e f t q ဖိဇ်ဒ် ( ) မကျန်းမမာဖြစ်စဉ်က ကျွန်ုပ်တို့သည် သူ့ထံ သွားရောက်တွေ့ဆုံ ခဲ့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့က “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာခြင်းကို ချီးမြှင့်ပါစေ။ တမန်တော်မြတ်( )ထံမှ အသင်ကြားနာဖူးသော ဟဒီးဆ်တော်တစ်ရပ်ကို အသင် ကျွန်ုပ်တို့အား ပြောပြပါမည်လော။ ၎င်းအားဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား အကျိုးအမြတ် ပေးသနားတော်မူပါစေ”ဟု ပြောဆိုရာ သူမှ ဤသို့ ပြောကြားခဲ့ပေ၏။

“တမန်တော်မြတ်( ) ကျွန်ုပ်တို့အား ဆင့်ခေါ်တော်မူရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ်တော်အား ဘိုင်အသ် ပေးခဲ့ကြကုန်၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ယူတော်မူသော ဘိုင်အသ်၏စည်းကမ်းချက်များအနက် အချို့မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် (မုစ်လင်မ်ဘုရင်၏အမိန့်ကို) တက်ကြွလန်းဆန်းချိန်နှင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ချိန်များ၌လည်းကောင်း၊ ကျဉ်းကြပ်ချိန်နှင့် လွယ်ကူချိန်များ၌လည်းကောင်း နားထောင်၊ နာခံကြရမည်။ အကယ်၍ ထိုသူသည် ကျွန်ုပ်တို့၏အခွင့်အရေးများကို မပေးသည့်တိုင်အောင် ကျွန်ုပ်တို့မှ သူ၏အခွင့်အရေးကို ပေးကြရမည်။ ထိုသူသည် ကုဖ်ရ်အမှုကို ထင်ရှားစွာကျူးလွန် ကြောင်း အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ အထောက်အထားတစ်ခု ရှင်းစွာမသိရဘဲ သူ့အား ရင်ဆိုင်တော်လှန်ခြင်း မပြုကြရုံမျှ ဖြစ်ပါ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျုနာဒဟ် ဘင်န် အဘီ အုမိုင်ယှ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၇၉)

အခန်း(၂) အလံဖိသာန် ပေါ်ထွက်ခြင်း

၂၁၈၉။ (စကြဝဠာပျက်သုဉ်းမည့်) နောက်ဆုံးကာလဆိုက်ရောက်လေလျှင် ထိုကာလတွင် နေထိုင်သန်ကြသူ များသည် အဆိုးယုတ်ဆုံးသူများအနက်မှဖြစ်ကြပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘီဒုလ္လာဟ် ဘင်န် မတ်စ်ဗူးဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၈၈)

အခန်း(၃) ဆိုးသထက်ဆိုးဝါးသည့်အချိန်ကာလသာ ဆိုက်ရောက်လာအံ့

၂၁၉၀။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်က်( )ထံသွားရောက်ပြီး အလံဟဂျီဂျာဂျီ၏လက်၌ လူအများမှ ဒုက္ခရောက်လှသည့်အကြောင်း ညည်းတွားခဲ့ကြ၏။ အနတ်စ်ဘင်န်မာလစ်က် က “အသင်တို့၏အသျှင်သခင်ကို အသင်တို့မှ ဆုံတွေ့ကြသည်တိုင် ကြံ့ခိုင်သည်းခံကြကုန်။ အကြောင်းမှာ လက်ရှိကာလထက် ဆိုးသထက်ဆိုးဝါးလာမည့် အချိန်ကာလ(ခေတ်)သာ ဆိုက်ရောက်မည်ဖြစ်အံ့။ ကျွန်ုပ်သည် ဤသည်ကို အသင်တို့၏တမန်တော်မှ ကြားနာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏”ဟူ၍ ပြောပြခဲ့ပါ၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဇ်ဇုဘိုင်ရ် ဘင်န် ဖါဒီ(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၈၉)

အခန်း(၄) ငါတို့အား လက်နက်များဖြင့် ချိန်ရွယ်သူမှာ

၂၁၉၁။ အသင်တို့ မည်သူတစ်ဦးမျှ တစ်စုံတစ်ရာသောလက်နက်ဖြင့် မိမိ၏မုစ်လင်မိညီနောင်ကို ချိန်ရွယ်ခြင်း မပြုလေနှင့် ထိုသူအား ပစ်ခတ်ထိခိုက်မိအောင် ရှိုင်တွာန်မှ သွေးဆောင်ဖြားယောင်းလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ပါက ထို(ချိန်ရွယ်သူ)အဖို့ (ငရဲ)မီးတွင်းထဲသို့ ကျရောက်ရပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၁၉၃)

အခန်း(၅) ထိုင်နေသူသည် ရပ်နေသူထက် သာမြတ်ခြင်းဖြစ်လာလျှင် ဖိသ်နဟ် ဖြစ်အံ့

၂၁၉၂။ (များမကြာတော့သောအချိန်တွင်) ထိုင်နေသူသည် ရပ်နေသူထက် ကောင်းမြတ်လျှင်၊ ရပ်နေသူသည် လျှောက်လှမ်းသွားလာနေသူထက် ကောင်းမြတ်လျှင်၊ လျှောက်လှမ်းသွားလာနေသူသည် ပြေးနေသူထက် ကောင်းမြတ်လျှင် ၎င်းအတွင်းဝယ် ဖိသ်နဟ် ရှိနေအံ့။ အကြင်မည်သူမဆို ဤစမ်းသပ်မှုများ(ဖိသ်နဟ်)ကို ဖော်ထုတ်ပါက ၎င်းတို့သည် ထိုသူအား ဖျက်ဆီးကြအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ အကြင်မည်သူမဆို ၎င်းတို့၏လက်မှ လွတ်ကင်းခိုလှုံနိုင်ရာ သို့မဟုတ် အကာအကွယ်ရရာ နေရာတစ်ခုကိုတွေ့သော် ၎င်းအတွင်း၌ အကာအကွယ်ယူလေလော့။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၀၂)

အခန်း(၆) ဖိသ်နဟ်ကာလအတွင်း စတည်းချရန်မှာ

၂၁၉၃။ ကျွန်ုပ်သည် အလ်ဟဂျီဂျာဂျီ ဘင်နီ ယူစုဖ် ထံ သွားရောက်ခဲ့၏။ အလ်ဟဂျီဂျာဂျီက “အို- အိဘ်နု အလ်အတ်ကီဝအ်၊ အသင်သည် ကျေးတောသားများနှင့် နေထိုင်ခြင်းဖြင့် အသင့်ဖခေနှင့်များအပေါ် လှည့်ပြောင်းလိုက် ပြီလော (အစွလာမ်မှ စွန့်ခွာပြီလော)”ဟု ဆိုလေ၏။ ကျွန်ုပ်က “အလျှင်း မဟုတ်ပြီ။ သို့ရာတွင် ရုဗူလုလ္လာဟ်(ﷺ)က ကျွန်ုပ်အား ကန္တာရအတွင်း၌ ကျေးတောသားများနှင့်နေထိုင်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့ပါ၏”ဟု ဖြေကြားခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- စလ်မဟ် ဘင်နီ အလ်အတ်ကီဝအ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၀၉)

အခန်း(၇) လူမျိုးတစ်မျိုးအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်လျှင်

၂၁၉၄။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် လူမျိုးတစ်မျိုးအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ကို ပို့လွှတ်တော်မူလျှင် ၎င်းပြစ်ဒဏ်သည် ရှိသမျှသောသူတို့အပေါ် ဖြူမည်းကောင်းဆိုး ခွဲခြားခြင်းမရှိဘဲ ကျရောက်ပေအံ့။ ၎င်းနောက် ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏လုပ်ရပ်များအတိုင်း ပြန်လည်ထမြောက် (စီရင်ခြင်းခံ)ရလေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နုအုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၂၄)

အခန်း(၈) လူအချို့၏ရှေ့၌ တစ်မျိုးပြော၍ နောက်တစ်နေရာ၌ တစ်မျိုးပြောဆိုခြင်း

၂၁၉၅။ အမှန်ပင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏လက်ထက်တော်၌ ကြောင်သူတော်စါဒ(နီဖာဂျီ)ရှိခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ယနေ့သော်ကား အီမာန်၏နောက်မှ ကုဖရ်ဖြစ်နေပါသတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ- ဟုဇိုင်ဖဟ် ဘင်နီ အလ်ယီမာန်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၃၀)

*မှတ်ချက် *

အီမာန်ယူထားသော်လည်းနီဖာဂျီအလုပ်များထင်ထင်ဆီဆီပြုနေကြခြင်း

အခန်း(၉) မီးပေါ်ထွက်ခြင်း

၂၁၉၆။ ဟီဂျာဇ်နယ်မှ မီးတစ်ခုထွက်ရှိမလာသေးသမျှ နောက်ဆုံးကာလ မဆိုက်ရောက်သေး။ ထိုမီး၏အလင်း သည် ဘုဆ်ရရှိ ကုလားအုတ်တို့၏လည်ပင်းများအပေါ် ရောက်ရှိထင်ဟပ်လေအံ့။

*မှတ်ချက် *

ဘုဆွံ့ ရှာသည် ရှာမ်၏နယ်မြေတစ်ခုဖြစ်၏။ထို မီးသည် အလ်မဒီနဟ်အနီး ဟိဂျရီ(၆၅၄)ခုနှစ်၊ ဂျမာဒဆ် ဆာဒ်(၃)ရက် နေ့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။တမန်ဆာ်မြတ် ယိုနိဗ္ဗာန်စံလွန်ပြီး (၂)နှစ်အလွန်တွင် ဖြစ်ခဲ့သေး၏။

၂၁၉၇။ များမကြာမီ ယူဖရေတီးစ်မြစ်သည် ရွှေစင်ရတနာများကို (ရွှေတောင်ကြီးအလား) ထုတ်ဖော်အန်ချ လေအံ့။ အကြင်မည်သူပင်ဖြစ်စေ ထိုခေတ်ကာလ၌ရှိနေခဲ့သော် ၎င်းမှ မည်သည့်အရာကိုမျှ မယူကြလေနှင့်။

အခန်း(၁၀) ခေါင်းစဉ်မရှိ

၂၁၉၈။ (အောက်ပါအခြင်းအရာများ မဖြစ်သေးသမျှ) နောက်ဆုံးကာလ မဆိုက်ရောက်သေး။

- မဟာအင်အားကြီးနှစ်ရပ်မှ အပြန်အလှန် စစ်မက်ဖြစ်ပွားအံ့။ နှစ်ဖက်စလုံး အသေအပျောက် ဆုံးရှုံးမှု များပြားအံ့။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် တစ်ဆူတည်းသောအရှင်နှင့် တစ်ခုတည်းသောသာသနာ့လမ်းကြောင်း လိုက်ကြသူများ ဖြစ်နေပေအံ့။
- ဒဂျီဂျာလ် (မဟာလူလိမ်ကြီး) အယောက်(၃၀)ခန့် ပေါ်ထွန်းလာအံ့။ ၎င်းတို့တစ်ဦးချင်းက မိမိသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ရွေးချယ်စေလွှတ်လိုက်သည့် တမန်တော်ဟု ကြွေးကြော်ကြေညာအံ့။
- သာသနာ့ အသိပညာများ ပျောက်ကွယ်လွင့်ပါးကုန်အံ့။
- မြေငလျင်လှုပ်ခါခြင်း၏အကြိမ်ရေ တိုးတက်များပြားလာအံ့။
- အချိန်ကာလသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ကျော်လွန်ကုန်ဆုံးသွားအံ့။
- အလ်ဖီသာန်(ပြဿနာနှင့်စမ်းသပ်မှုပေါင်းစုံ) ထွက်ပေါ်လာအံ့။
- သတ်ဖြတ်မှုများ တိုးပွားများပြားလာအံ့။
- ဥစ္စာဓနများ အလျှံအပယ် ပေါကြွယ်လာကြသည်မှာ ကြွယ်ဝသူတစ်ဦးမှ မိမိ၏ဆွေဒကဟ်အား လက်ခံသူတစ်ဦးမျှ မရှိတော့မည်ကို စိုးရိမ်လာပေအံ့။ ထိုသူသည် တစ်ယောက်ယောက်ကို လက်ဆောင်ပေး (လှူဒါန်း)လေတိုင်း (အပေးခံရ)သူက “ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကိုလိုအပ်နေသည်မဟုတ်”ဟု ပြောလေအံ့။
- လူတို့သည် မြင့်မားသောအဆောက်အဦများကို တည်ဆောက်ရာ၌ အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်လာကြအံ့။
- တစ်စုံတစ်ဦး၏သင်္ချိုင်းအနီး ဖြတ်သွားသူတစ်ဦးမှ “ငါသည် သူ့နေရာ၌ရှိခဲ့လျှင် ကောင်းလေစွ”ဟု ညည်းတွားလေအံ့။
- နေသည် အနောက်ဖက်အရပ်မှ မြင့်တက်ပေါ်ထွက်လေ့ ရှိလာပေအံ့။ သို့ဖြစ်ရာ နေသည် (ယင်းသို့ အနောက်အရပ်မှ) ထွက်ပေါ်သည်ကို လူတို့မှ တွေ့မြင်ကြလေလျှင် ၎င်းတို့အားလုံးသည် (အစွလာမ်ကို) သက်ဝင်ယုံကြည်လာကြပေအံ့။ သို့သော် “ကနဦးကပင် သက်ဝင်ယုံကြည်ထားပြီးသူမဟုတ်လျှင် လည်ကောင်း၊ မိမိ၏ယုံကြည်ချက်၌ ကောင်းမှုတစ်စုံတစ်ရာမျှပင် ပြုမထားသူသည်လည်းကောင်း (ထိုအခါမှ ခုံးခုံးချ) သက်ဝင်ယုံကြည်မှုသည် သူ့အား ကောင်းကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်မဟုတ်ချေ” (၆:၁၅၈) ဟူသော အချိန်ကာလသို့ ဆိုက်ရောက်နေပေအံ့။

လူနှစ်ဦးသည် မိမိတို့၏ရှေ့၌ အဝတ်တစ်စုံဖြန့်ခင်းထားပြီး ရောင်းချခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ (ပြန်လည်) ခေါက်သိမ်းခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ မပြုနိုင်မှီ နောက်ဆုံးကာလ ဆိုက်ရောက်လေအံ့။ လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ ကုလားအု်ထံ နို့ညှစ်ပြီး ယူသွားသော်လည်း ၎င်းမှ မသောက်သုံးရသေးမှီ နောက်ဆုံးကာလ ဆိုက်ရောက်အံ့။ လူတစ်ဦးသည် မိမိ၏ခြံမွေးတိရစ္ဆာန်များကို ရေတိုက်ကျွေးရန် ရေကန်ရေကျင်းအား မပြုပြင်ရသေးမှီ နောက်ဆုံးကာလ ဆိုက်ရောက်အံ့။ လူတစ်ဦးသည် အစားတစ်လုပ်ကို မိမိပါးစပ်တွင်းထည့်၍ မစားရသေးမှီ နောက်ဆုံးကာလ ဆိုက်ရောက်အံ့။

ဆင့် ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်းရှပ်(

မူရင်းကမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၃၇)

*မှတ်ချက် *

တမန်ဆက်တစ်ပါးကဲ့သို့ တုယပြဆို ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်းတမန်ဆက်ဟု သွယ်ဝိုက်ကြောင်းဖြစ်၏။

၈၅။ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) အိမာမ်သည် ကုမ်းရံအမှုနှင့် မပတ်သေးသမျှ ၎င်းကို နားထောင်၊ နာခံကြ

၂၁၉၉။ အသင်တို့၏ အိမာမ်သည် စပျစ်သီးခြောက်နှင့်တူသော ဦးခေါင်းပိုင်ရှင် အီသီယိုပီးယန်း ကျွန်တစ်ဦး ဖြစ်နေလင့်ကစား အသင်တို့မှ နားထောင် နာခံကြရမည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အနတ်စ် ဘင်န် မာလ်စီက်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၅၆)

အခန်း(၂) အဏာရရေး ငမ်းငမ်းတက်ခြင်းမှာ ရွံစရာ

၂၂၀၀။ အသင်တို့မှ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာရရန် ငမ်းငမ်းတက်နေကြခြင်းသည် ကိယာမသ်နေ့တွင် အသင်တို့အဖို့ အသင်တို့အဖို့ နောင်တရစေမည့်အရာ ဖြစ်လတ္တံ့။ ၎င်း (အာဏာဟူသည်) ကောင်းလှစွာသည့် အထိန်းတော် ဖြစ်သော်လည်း ဆိုးရွားလှစွာသော နှိ(ရိက္ခာ) ဖြတ်တောက်ပစ်သူလည်း ဖြစ်သတည်း။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဟုရိုင်ရှပ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၆၂)

*မှတ်ချက် *

အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာသည် အဏာပိုင်အဖို့ အထိန်းဆက်နှင့် တူ၏။ သူအထက်ကို မထွမ်းနိုင်၍ဖြစ်သည်။ ထိုအုပ်ချုပ်မှုကြောင့် သို့မဟုတ် ဆာဆုံခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းသူအဆင်းကို စွန့်ရာသည့် သာမက မဆိုင်းမတွ စစ်ဆေးခံရပြီးနောက် ထိုအာဏာပိုင်ပေးပေး ဖြစ်သွား၏။

အခန်း(၃) အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကို အပ်နှင်းခံရသော်လည်း လူတို့အပေါ် ရိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ ဆက်ဆံခြင်း မပြုလျှင်

၂၂၀၁။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လူအချို့အပေါ် အုပ်ချုပ်မှုအာဏာကို ပေးအပ်ထားသောသူ မည်သူမဆို ၎င်းတို့အား ရိုးသားတည်ကြည်စွာ ကြည့်ရှုထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက အမတ သုခဘုံ၏ ရနံ့ပင် ရရန်မည်သည့် အကြောင်းမျှ မရှိချေ။

ဆင့်ပြန်သူ-မအ်ကီလ် ဘင်န် ယ်စာဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၆၄)

၂၂၀၂။ မွတ်စလင်မ် ရေးရာများအပေါ် အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာရှိနေသော မည်သည့် အုပ်ချုပ်သူပင်ဖြစ်စေ မွတ်စလင်မ်တို့အား ကလိမ်ကကျစ်ပြုသော် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က ထိုသူအတွက် ဂျန္နသ်ကို ဟရာမ် ပြုတော်မူအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ-မအ်ကီလ် ဘင်န် ယ်စာဒ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၆၅)

အခန်း(၄) လူတို့အတွင်း ဒုက္ခနှင့် ပြဿနာများ သွတ်သွင်းသူကို အ-ဘ်အသျှင်မြတ်က သူ့အား ဒုက္ခနှင့် ပြဿနာများအတွင်းသို့ သွတ်သွင်းတော်မူအံ့။

၂၂၀၃။ “အကြင်မည်သူမဆို လူတို့အထင်ကြီးစေရန်အလို့ငှါ ကောင်းမှုတစ်ရပ် ပြုကျင့်လေလျှင် ကိယာမသ်နေ့ဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ဖွင့်ချတော်မူပေအံ့။ အကြင်မည်သူမဆို လူတို့အား ခက်ခဲကျဉ်းကြပ်မှု (ဒုက္ခ) အတွင်းသို့ သွတ်သွင်းလေလျှင် ကိယာမသ် နေ့ဝယ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က သူ့အား ခက်ခဲကျဉ်းကြပ်မှု (ဒုက္ခ) t w f o o b f a w n f a y t H [b o m w r e a w n f w f ( ) မိန့်ဆိုချက်ကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့ရ၏။ လူတို့က ကျွန်ုပ်အား “ကျွန်ုပ်တို့ကို လမ်းညွှန်ပါလော့” ဟုပြောရာ ကျွန်ုပ်က “လူ့ခန္ဓာကိုယ်၌ ပထမဦးဆုံး ပုပ်သိုးမည့်အရာသည် ဝမ်းဗိုက်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်ရာ ကောင်းမြတ်သော အစာရေစာ (ဟလာဟ်နှင့် ဟလာဟ်နည်းလမ်းဖြင့် ရှာကြံခြင်း) မှတစ်ပါးအခြားကို (မရှာဖွေ) မစားသောက် နိုင်စွမ်းရှိသူသည် ထိုအတိုင်းသာ ကျင့်ကြံသွားလော့။ လက်တစ်ဆုပ်စာခန့်မျှသာရှိသော သွေးများ မြေကျခြင်းကိုပင် မဖြစ်စေဘဲလျက် မိမိနှင့် ဂျန္နသ်အကြား အကာအတား အလျဉ်းမဖြစ်သောအရာကို ပြုနိုင်စွမ်းလျှင် များနိုင်သမျှများမြှောင်စွာ ပြုသွားလေလော့” ဟုပြောဆိုခဲ့ပေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-ရွှန်ဒ်(ခ)ဘဲ(ခ)သွာရိမ်အဘိသမီးမဟ် မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၆)

အခန်း(၅) တရားသူကြီးသည် ဒေါသကြီးနေစဉ် စီရင်ချက်ချနိုင်သလော

၂၂၀၄။ တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်သူသည် ဒေါသဖြစ်နေသော အချိန်အခါ၌ စီရင်ချက်ချမှတ်ခြင်းမပြုရ။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘူ ဘတ်ကီ(ခ)ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၂၇)

အခန်း(၆) ကလောင်ရှင်သည် ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ မြော်မြင်ဉာဏ်ရှိရမည်

၂၂၀၅။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ် ၃၄၃ အတိုင်းဖြစ်ပြီး ထပ်မံပါရှိသည်မှာ-)

၎င်း ယဟူဒီများသည် ကွယ်လွန်သွားသော အသင့် မိတ်ဆွေ၏ အသက်သွေးလျော်ကြေးကို ပေးခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ စစ်မက်ပြင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း။

ဆင့်ပြန်သူ-ဟုိုင်းယိဆွဟ် နှင့် မိုဟိုင်းယီဆွဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၀)

အခန်း(၇) အိမာမ်ကို မည်သို့ ဘိုင်အသ် ပေးရမည်နည်း

၂၂၀၆။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ) အားနားထောင်မည်၊ နာခံမည်ဟု ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ဘိုင်အသ်ပေးခဲ့ကြ၏။ (ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၁၈ အတိုင်းဖြစ်ပြီး ထပ်မံပါရှိသည်မှာ) ကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သို့အခြေအနေရှိသည်ဖြစ်စေ အမှန်တရားအပေါ်၌သာ မြဲမြံစွာ ရပ်တည်ကြမည် သို့မဟုတ် မှန်ရာကိုသာ ဆိုကြမည်။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ ရှိနေသမျှ ကျွန်ုပ်တို့သည် အပြစ်ရှာကဲ့ရဲ့တတ်သော အဆိုးမြင်သမားတို့၏ အပြစ်ရှာမှုကို ကြောက်ရွံ့ကြမည်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ-အုဘာအဟ်ဘင်န် အဆွ် ဆွာမိသ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၀ရ)

၂၂၀ရ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)အား နားထောင်၊ နာခံရန်အတွက် ကိုယ်တော်မြတ်ထံ ဘိုင်အသ်ပေးကြ သည့်အခါတိုင်း ကိုယ်တော်မြတ်မှ ဤသို့မိန့်တော်မူလေ့ရှိခဲ့ပါ၏။

“အသင်တို့ စွမ်းနိုင်သမျှအရာကို များနိုင်သမျှ များမြောင်စွာ ပြုကုန်”

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၀ရ)

အခန်း(၈) ခလီဖဟ်တစ်ဦးကို ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခြင်း

၂၂၀၈။ အိုမရ်(ﷺ)အား “အသင့်နေရာ၌ ဆက်ခံသူကို အသင်ရွေးချယ်ခန့်အပ်မည်လော” ဟုမေးကြရာ အိုမရ်က “အကယ်၍ ကျွန်ုပ်မှ ခလီဖဟ်တစ်ဦးကို ရွေးချယ်ခန့်အပ်သည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်ထက် ကောင်းမြတ်ခဲ့သူ ဖြစ်သော အဘူဘဏ်(ﷺ) ၏ရွေးချယ်မှုသာမှန်၏။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်မှ ဆုံးဖြတ်ရခက်သော အရေးအရာ ကျန်ရစ်လျှင် ကျွန်ုပ်ထက်ကောင်းမြတ်ခဲ့သူ ရုစုလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သာ အမှန်ဖြစ်၏။” ဟုမိန့်ကြားခဲ့လေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ-အဘ်ဒုလ္လာဟ် ဘင်န်အိုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၁)

အခန်း(၉) (ခေါင်းစဉ်မရှိ)

၂၂၀၉။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ “မွတ်စလင်မ် ခေါင်းဆောင်(၁၂) ဦးအထိရှိလာအံ့” ဟူ၍ မိန့်ကြားသည်ကို ကျွန်ုပ်ကြားနာခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်မှ ထပ်မံမိန့်ကြားမှု စကားတစ်ခွန်းကို ကျွန်ုပ်မှ မကြားခဲ့ရချေ။ ကျွန်ုပ်၏ဖခင်က “ထိုသူ (ခေါင်းဆောင်)များအားလုံးသည် ကုရ်ဇ်ရှ်များအနက်မှ ဖြစ်ကြလေအံ့” ဟူ၍ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ-ဂျာဘီရ် ဘင်န် စမုရ်ဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၂)

---

(၈၆) လိုအင်ဆန္ဒများ ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) မနှစ်မြို့ဖွယ် ဆန္ဒ အမျိုးအစား

၂၂၁၀။ “အသင်တို့သည် သေခြင်းတရားကို မတောင့်တကြကုန်နှင့်”ဟူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ) မိန့်ကြားချက်ကိုသာ ကျွန်ုပ်မကြားနာခဲ့ရပါက ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကို တောင့်တပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်မဲ့(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၃၉)

၂၂၁၁။ အသင်တို့ မည်သူတစ်ဦးမျှ သေခြင်းတရားကို မတောင့်တကြကုန်နှင့်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကယ်၍ အကြင်သူသည် ကောင်းရာကောင်းကျိုးပြုလေ့ရှိသူဖြစ်လျှင် မိမိ၏လုပ်ရပ်များကို ပိုပြီးတိုးမြှင့်သွားနိုင်ကောင်း၏။ ၎င်းအပြင် အကယ်၍ အကြင်သူသည် ဒုစရိုက်ပြုလေ့ရှိသူဖြစ်လျှင် မကောင်းမှုများကို ရပ်တန့်ပြီး သောင်ဘဟ်ပြုနိုင်ကောင်း၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၄၀)

_____

၈၇။ ကုန်အာန်နှင့်စွန့်ဟ်ကို လက်ကိုင်ပြခြင်း ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) ရုဇုလု-၁ဟ်(၉)၏ စွန့်ဟ်နောက်သို့လိုက်ခြင်း

၂၂၁၂။ ရုဇုလုလ္လာဟ်(၉)က “ငြင်းဆန်ကြသူများမှအပ ငါ၏နောက်လိုက်အပေါင်းမှာ ဂျန္ဓသသို့ ဝင်ရောက်ကြရ အံ့”ဟု မိန့်တော်မူရာ လူတို့က “ယာ-ရုဇုလုလ္လာဟ်၊ မည်သူတို့ ငြင်းဆန်ကြပါသနည်း” ဟုမေးလျှောက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကိုယ်တော်မြတ်က “ငါ့အား နာခံသော အကြင်မည်သူမဆို ဂျန္ဓသသို့ ဝင်ရောက်ရအံ့။ ငါ့အား မနာခံသော အကြင်မည်သူမဆို ငြင်းဆန်သူ ဖြစ်လေအံ့”ဟူ၍ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်(၅)ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၈၄)

*မှတ်ချက် *

ငြင်းဆန်သူဟူသည် ဂျန္ဓသထံခွင့်ကို ငြင်းဆန်လိုက်သူကို ဆိုလိုသည်။

၂၂၁၃။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အိပ်စက်နေတော်မူစဉ် ကောင်းကင်တမန်အချို့သည် ကိုယ်တော်ထံ ရောက်လာ ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့အနက် အချို့က “သူ အိပ်ပျော်နေ၏”ဟုဆိုရာ အခြားကောင်းကင်တမန်တို့က “သူ၏မျက်လုံး များ အိပ်စက်နေသော်လည်း သူ့နှလုံးသားမှာ နိုးကြားလျက်ရှိ၏”ဟု ဆိုကြ၏။ ၎င်းနောက် သူတို့က “အသင်တို့၏ ဤမိတ်ဆွေမွန်အတွက် ဥပမာထရစ်ရှိ၏။ သူ့အတွက်ဥပမာကို တင်ပြမည်ဖြစ်အံ့”ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ၎င်းတို့အနက် တစ်ဦးက “သူ အိပ်ပျော်နေ၏”ဟုဆိုရာ နောက်ဦးက “သူ၏မျက်လုံးများ အိပ်စက်နေသော်လည်း သူ့နှလုံးသားမှာ နိုးကြားလျက်ရှိ၏”ဟု ဆိုလေ၏။ ၎င်းနောက် သူတို့က “သူ၏ဥပမာကား ဤသို့ဖြစ်၏။ လူတစ်ဦးသည် အိမ်တစ်ဆောင် ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့၏။ ပြီးလျှင် ၎င်းအတွင်း စားသောက်စွဲရပ် ခင်းကျင်းခဲ့၏။ ဖိတ်ခေါ်သူတစ်ဦးဖြင့် လူတို့အား ဖိတ်ကြားစေ၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဖိတ်ခေါ်သူ၏ဖိတ်ကြားချက်ကို လက်ချူတိုင်းက အိမ်တွင်းသို့ဝင်၍ စားသောက်ပွဲ၌ စားသောက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုဖိတ်ခေါ်သူ၏ဖိတ်ကြားချက်ကို လက်မခံခဲ့သူတို့မှာ အိမ်တွင်းသို့လည်းမဝင်ရ၊ စားသောက်ပွဲ ၌လည်း မစားသောက်ခဲ့ကြရချေ”ဟု ပြောကြကုန်၏။ ထို့နောက် ကောင်းကင်တမန်များက “သူနားလည်သွားစေရန် ဤသုတ္တန်တရားကို သူ့အား ရှင်းပြကြလော့”ဟု ဆိုရာ တစ်ဦးသောသူက ‘သူ အိပ်ပျော်နေ၏’ဟုဆိုလေ၏။ နောက်တစ်ဦးက “သူ၏မျက်လုံးများ အိပ်စက်နေသော်လည်း သူ့နှလုံးသားမှာ နိုးကြားလျက်ရှိ၏”ဟု ပြောကြားရာ ၎င်းတို့မှ “အိမ်ဟူသည် အမတသုခဘုံကို ကိုယ်စားပြု၏။ ဖိတ်ခေါ်သူသည် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)ဖြစ်၏။ အကြင်မည်သူမဆို မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အား နာခံခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား နာခံခြင်းမည်ပေသည်။ မည်သူမဆို မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အား မနာခံခြင်းသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား မနာခံခြင်းမည်ပေသည်။ မုဟမ္မဒ်သည် လူတို့အား ပိုင်းခြားလိုက်ပေ၏” ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြလေသည်။

ဆင့်ပြန်သူ- ဂျာတိရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၈၅)

*မှတ်ချက် *

လူတို့အကြားမည်သူသည် မှစ်လင်မ်၊ မည်သူသည် ကာဖီရ်ဖြစ်ကြောင်းပိုင်းခြားလိုက်ခြင်းကို ဆိုလို၏။

အခန်း(၂) အမေးအမြန်းထူခြင်း(နှင့်) မိမိနှင့် မသက်ဆိုင်မှုအပေါ် စွက်ဖက်ဒုက္ခပေးခြင်းသည် မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာများ

၂၂၁၄။ “ဤသည်မှာ ဟူဟူသမျှကို ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ဖြစ်၏။ သို့ဆိုလျှင် မည်သူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ဖန်ဆင်းခဲ့သနည်း”ဟု ပြောဆိုကြသည့်တိုင်အောင် လူတို့သည် အမေးအမြန်းကို ရပ်ကြ လိမ့်မဟုတ်။

ဆင့်ပြန်သူ- အနတ်စ် ဘင်န် မာလစ်(၈)ဟ်(

မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၃၈၆)

အခန်း(၃)ကိုယ်ပိုင်အယူအဆ သို့မဟုတ် ကိယာခ်ကိုအခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်စီရင်ခြင်း

၂၂၁၅။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အသိပညာ ချီးမြှင့်တော်မူပြီးနောက် အသင်တို့ကို အသိပညာမှ ချို့တဲ့ပြတ်စဲမှု ဖြစ်စေတော်မူမည်မဟုတ်။ သို့ရာတွင် သာသနာ့အသိပညာရှင်များကို ၎င်းတို့၏ပညာရပ်များနှင့်အတူ သေဆုံးစေခြင်းဖြင့် ပညာသည် ရုပ်သိမ်းထုတ်ပယ်ခံရပေအံ့။ ထိုရာအခါ အသိပညာနိမ့်ကျသူများသာ ကျန်ရစ်လေအံ့။

ထိုသူတို့နှင့် နီးနှောတိုင်ပင်လေသောအခါ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်အယူအဆများအရ စီရင်ဆုံးဖြတ်သည့် ပေးကြလေအံ့။
ယင်းဓမ္မသတ်များဖြင့် ထိုသူတို့သည် အခြားသူများကို လမ်းမှားရောက်အောင် ဦးဆောင်ခေါ်ယူ သွားကြကုန်အံ့။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘိဒုလ္လာဟ် ဘင်န် အိမ်ရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၄၁၀)

*မှတ်ချက် *

- အစ္စလာမ်သာသနာဗျာဏ်အဆင့်သည် ဆောက်ပါအချက်အလက်ကို သာအခြေခံ၍ဓမ္မသတ်နှင့် စီရင် ဆုံးဖြတ်ပေးရမည်။
- (က) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ကျမ်းတော်ကုရ်အာန်မှ အဆောက်အထားများ
  - (ခ) တမန်တော်မြတ်(ﷺ) အမှန်တကယ် ကျင့် သုံး / အတည်ပြု သောတရားစင်စစ်မှ အဆောက်အထားများ
  - (ဂ) မုဂ်ဂ်သဟ်ဒ်အဆင့်မှ အကွဲအလွဲ မရှိ ညီညွတ်စွာလက်ခံထားသောဓမ္မသတ် အဆောက်အထားများ
- *မုဂ်ဂ်သဟ်ဒ်ဟူသည်- မှန်ကန်ခိုင်မာသည့် အဆောက်အထားကြောင့် မဟုတ်ဘဲ တစ်စုံတစ်ဦးကို မှုဆက်(၆)နှစ်တစ်နှစ်ကြာညှို့ အဆောက်အထားတို့ဖြင့် ဆန်းစစ်ခြင်းမရှိဘဲ နာခံလိုက်နာခြင်းအမှုမျိုးအလျှင်းမရှိသည့် ကမ္ဘာတော်များ၌ သာသနာကို ခေါ်ဆိုသည်။ ဗဟုဝစ်နစ်မှာ မုဂ်ဂ်သဟ်ဒ်နဲ့ ဖြစ်၏။ အချို့က ‘အမှီ မပြုသောလွတ်လပ်ပညာရှင်များ’ဟု ခေါ်ဆိုကြ၏။ *
- (ဃ) ကိယာစ်-မုဂ်ဂ်သဟ်ဒ်တစ်ဦးမှ တမန်(ﷺ)၏စံပြတော် နှင့် ဆင်တူသောအမှုများအပေါ် ချိန်ထိုးသုံးသပ်ပြီးသည့် နောက် ပေးသည့် ဓမ္မသတ် ခေါ်၏။ (ဥပမာ- ဇွန်နှင့် ဇွန်အတွက် အတိုဆိုင်ရာတမန်(ﷺ)၏စံပြတော်နှင့် ယနေ့ဆက် ဘဏ်စာရင်းမှ အတိုကိစ္စကို သုံးသပ်၍ဓမ္မသတ်ပေးခြင်း)

အထက်ဖော်ပြပါ(က)(ခ)(ဂ)၌မည်သည့် အဆောက်အထားကို မျှရာဆွေနိုင်သည့် အခါကမူသာကိယာစ် ကိုအသုံးပြုနိုင်ရ၏ နည်းလမ်းမှန်ကန်ချေ။

*သို့ရှိရာဓမ္မသတ်ကျမ်းတစ်ဆောင်ဆောင်မှ အချက်အလက်ဟုဆို လေတိုင်းအစ္စလာမ် ရှရီအသ်၏ပညတ်ချက်များကိုတမ်းတရန် နိုင်ပါ။

အခန်း(၄) အသင်တို့အလျင် ရှိခဲ့ကြကုန်သူတို့၏လမ်းများသို့ အသင်တို့ လိုက်ကြလေအံ့

၂၂၁၆။ “ငါ၏နောက်လိုက်များသည် လွန်လေပြီးသော လူမျိုးတို့၏ ကျင့်ဆောင်ချက်များကို မိတ္တူပြု၍ ထပ်တူ နီးပါးမျှ တစ်ထွာတစ်ထွာချင်း၊ တစ်တောင် တစ်တောင်ချင်း လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မရှိသေးဘဲနှင့် နောက်ဆုံးကာလ ဆိုက်ရောက်မည်မဟုတ်”ဟူ၍ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိန့်မှတ်တော်မူရာ “ယာ-ရုလုလ္လာဟ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်သည် ပါရုန်းနှင့် ဘိုင်ဇန်တိုင်းလူမျိုးတို့ကို ဆိုလိုခြင်းလော”ဟု မေးလျှောက်သည်တွင် ကိုယ်တော်က “သူတို့မှအပ အခြား မည်သူများဖြစ်နိုင်ဦးမည်နည်း”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အဘူဟုရိုင်ရှဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၄၂၁)

အခန်း(၅) အိမ်ထောင်သည်များကို ခဲပေါက်သတ်ခြင်း

၂၂၁၇။ ကေန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အား သစ္စာတရားနှင့်တကွ စေလွှတ်တော် မူခဲ့၏။ ၎င်းပြင် ကိုယ်တော်ထံ မြတ်ကျမ်းဂန်အား ထုတ်ပြန်သနားတော်မူခဲ့၏။ ထိုကျမ်းဂန်အတွင်း ရရှိမိ၏အာယသ်တော်ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ချမှတ်ထားတော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ - အုမရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၄၂၄)

အခန်း(၆) မိမိ၏အသိပညာအရ အကောင်းဆုံးကြိုးစား၍ ထုတ်ပြန်သောဓမ္မသတ်၏ အမှန်အမှား အပေါ် အစားပေးဆုလာဘ်

၂၂၁၈။ အကယ်၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်သူသည် မိမိ၏အသိပညာအရ အကောင်းဆုံးကြိုးစားပြီး စီရင်ချက်ချရာတွင် မိမိ၏ဆုံးဖြတ်မှုမှန်ကန်သွားပါက အကျိုးကုသိုလ် နှစ်ဆရရှိအံ့။ အကယ်၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်သူသည် မိမိ၏အသိပညာအရ အကောင်းဆုံးကြိုးစားပြီး စီရင်ချက်ချရာတွင် မိမိ၏ဆုံးဖြတ်မှု မှားယွင်းသွားလျှင်ပင် အကျိုးကုသိုလ်တစ်ရပ် ရှိပေအံ့။

ဆင့်ပြန်သူ - အမ်ရ် ဘင်န် အလ်အာ့ဆွ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၄၂၅)

အခန်း(၇) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် တစ်စုံတစ်ရာကို မနှစ်မြို့ခြင်းမဖြစ်ပါက ဆိတ်ဆိတ်နေတတ် ၏(၎င်းမှာ ခွင့်ပြုချက်ပင် ဖြစ်၏။) သို့သော် ယင်းသို့အခြေအနေ၌ အခြားသူတစ်ဦးမှ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းမှာ ၎င်းမှသဘောတူသည့်လက္ခဏာဟု မမှတ်ယူအပ်

၂၂၁၉။ ဂျာဘီရ် ဘင်န် အဘ်ဒုလ္လာဟ်(رضي الله عنه)သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ အိတ်နဆွိုင်ယဒ်သည် ဒဂျ်ဂျာလ်ဖြစ်ကြောင်း ကျိန်ဆိုပြောကြားလေရာ ကျွန်ုပ်က “အသင်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်၍ အဘယ်ကဲ့သို့ ကျိန်ဆိုပြောကြားနိုင်ပါမည်နည်း”ဟု မေးလေ၏။ ဂျာဘီရ်က “တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ရှေ့တော် မှောက်၌ အုမရ်(عليه السلام)သည် ဤအရေးအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား တိုင်တည်ကျိန်ဆိုပြောကြားခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ယင်းအမှုကို နှစ်မြို့ခြင်း မရှိခဲ့ပါ”ဟု ပြောပြခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- မုဟမ္မဒ် ဘင်န် အလ်မွန်ကဲဒီရ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၄၇၃)

*မှတ်ချက် *

ဂျာဘီရ်နှင့် အုမရ်သည် အိတ်နဆွိုင်ယဒ်အား ဒဂျ်ဂျာလ်အငယ်စားဟု ယူဆခဲ့ကြဟန်ရှိ၏။ ထိုအခါအခါ အုမရ်(ဂျ်ဂျာလ် အစစ်မတိုင်မီ အငယ်စားဒဂျ်ဂျာလ်များအယောက်(၃၀)နှင့် အထက် ထွက်မျီလာမည် ဖြစ်၏။

၈၈။ အသံသောင်ဟီးဒ် ကဏ္ဍ

အခန်း(၁) တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ မိမိ၏လူမျိုးအား သောင်ဟီးဒ်-၁ဟ်အပေါ် ဖိတ်ခေါ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍

၂၂၂၀။ wreaw n̄w (ﷺ)သည် စစ်ဆင်ရေးတပ်စိတ်တစ်ခုကို လူတစ်ဦး၏ ဦးဆောင်မှုအောက်မှ စေလွှတ် တော်မူခဲ့၏။
ထိုသူသည် ထိုခရီးစဉ်အတွင်း သူ့အဖော်များကို ဦးဆောင်ဝတ်ပြုသော ဆွလာသ်တိုင်း၌ ကုလ်ဟုဝလ္လား ဟု အဟဒ်
(စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၁၁၂)ကို ကိရာအသ်၏အဆုံးသတ် စူရဟ်အဖြစ် ဖတ်ကြားလေ့ရှိခဲ့၏။ ပြန်ရောက် လာကြသောအခါ
၎င်းတို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)အား ထိုအကြောင်းကို တင်ပြကြ၏။ ကိုယ်တော်မြတ်က “သူသည် အဘယ်ကြောင့်
ယင်းသို့ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်ကို မေးမြန်းကြကုန်”ဟု အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။ ၎င်းတို့မှ သူ့အားမေးရာ သူက “၎င်းစူရဟ်အတွင်း၌
အနန္တကရဏာတော်ရှင်၏ အနှိုင်းမဲ့ဂုဏ်တော်များ ပါဝင်နေသည့်အတွက် ယင်းသို့ပြုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ၎င်းအား
ဖတ်ကြားခြင်းကို ကျွန်ုပ်မြတ်နိုး၍ဖြစ်ပါသည်”ဟု ပြောပြခဲ့လေသည်။ တမန်တော် မြတ်(ﷺ)က ၎င်းတို့အား
“အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သူ့ကို ချစ်ခင်တော်မူကြောင်း သူ့အား ပြောလိုက်ကြကုန်”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။

ဆင့်ပြန်သူ- အာအိရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၄၇၂)

*မှတ်ချက် *

အသံသောင်ဟီးဒ် - အစ္စလာမ်သဿနာ၏တစ်ခုရှင်ဝါဒ (ဤကျမ်း၏အောက်ဆက်တွဲ ကဏ္ဍအမှတ်စဉ်-၂၌အကျယ်ကို ရှုရန်)
အိဇ်ဝဟ် - သောင်ဟီးဒ်လ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တစ်ပါးစာည်းကို သာဝေဝ်ကိုးကွယ်ရန်နှင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အမည်
လမ်းစဉ်တစ်ခုတည်းကို သာလိုက်နာရန်)အတွက် အစ္စလာမ်ကို ဆက်ခံသူနှင့် မုစ်လင်မံမဟုတ်သူ(မုစ်လင်မံမဟုတ်သူ)တို့အား အစ္စလာမ်ကို
လက်ခံပြီးဖြစ်သဖြင့် မုစ်လင်မံအရင်းခင်းအကြား ဤအသုံးအနှုန်းကို ၎င်းရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်(၉၄၇၂)အသုံးပြုခဲ့ မှု

အခန်း(၃) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော် (၁၄၄) (၃၇:၁၈၀) (၆၃:၈)

၂၂၂၂။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ဤသို့ ဆုပန်ကြားတော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

ﷻ

ဆင့်ပြန်သူ- အိဘ်နုအတ္တူဗ်စ် (မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၄၈၀)

၂၂၂၄။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဗျာဒိတ်တော်မူ၏။

“ငါအသျှင်မြတ်သည် ငါ၏ကျွန်စေ ထင်မြင်သည့်အတိုင်းပင် ဖြစ်တော်မူ၏ (သူ၏ထင်မြင်သော ငါ၏
စွမ်းဆောင်ရည်အတိုင်း ငါသည် သူ့အား စွမ်းဆောင်ပေးတော်မူ၏။) အကယ်၍ သူသည် ငါ့အား သတိရ တမ်းတလျှင်
ငါသည် သူနှင့်အတူ ရှိတော်မူ၏။ အကယ်၍ သူသည် ငါ့အား စိတ်အတွင်းမှ တမ်းတ သတိရလျှင် ငါသည် သူ့အား
စိတ်တွင်းမှ တမ်းတ သတိရတော်မူ၏။ အကယ်၍ သူသည် ငါ့အား လူတစ်စုအတွင်း တမ်းတသတိရလျှင် ငါသည်
သူ့အား ထိုသူတို့ထက် ကောင်းမြတ်သောအုပ်စုအတွင်း တမ်းတသတိရတော်မူ၏။ အကယ်၍ သူသည် ငါ့အနီးသို့
တစ်ထွာလှမ်းလာလျှင် ငါသည် သူ့အနီးသို့ တစ်တောင် သွားရောက်တော်မူ၏။ အကယ်၍ သူသည် ငါ့အနီးသို့
တစ်တောင်လှမ်းလာလျှင် ငါသည် သူ့အနီးသို့ လက်နှစ်ပြန်စာအကွာအဝေးအထိ သွားရောက်တော်မူ၏။ အကယ်၍ သူသည်
ငါထံသို့ လမ်းလျှောက်လျက်လာလျှင် ငါသည် သူထံသို့ ပြေးလွှားလျက် သွားတော်မူ၏။”

ဆင့်ပြန်သူ- အဘူဟုရိုင်ရှုဟ်(မူရင်းကျမ်း၏ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-(၉၅၀၂)

အခန်း(၅) အ-၁ဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗျာဒိတ်တော် (၄၈:၁၅)

၂၂၁၅။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိန့်မြွက်တော်မူ၏။

“အကယ်၍ ငါအသျှင်မြတ်၏ကျွန်သည် မကောင်းမှုတစ်ရပ်ကျူးလွန်ရန် ရည်ရွယ်လျှင် (အို-ကောင်းကင်
တမန်များ) သူသည် ၎င်းကိုမပြုသရွေ့ မရေးမှတ်ကြကုန်နှင့်။ အကယ်၍ သူမပြုလုပ်လေလျှင် ပြုလုပ်သည့်အတိုင်းသာ
မှတ်လော့။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ငါမှနှစ်မြို့မှုအလိုငှာ ၎င်းကို ကျူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လေလျှင် ကောင်းမှုတစ်ရပ်
အဖြစ် ရေးမှတ်လော့။ (အလားတူစွာပင်) အကယ်၍ သူသည် ကောင်းမှုတစ်ရပ်ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း
မဆောင်ရွက်ဖြစ်လျှင် ကောင်းမှုတစ်ရပ်အဖြစ် ရေးမှတ်လော့။ အကယ်၍ သူသည် (လက်တွေ့) ဆောင်ရွက်ပါလျှင်
၎င်းလုပ်ရပ်ကောင်းကို ဆယ်ကြိမ်မှ အကြိမ်(၅၀၀)အထိ သူ့အတွက် ရေးမှတ်လိုက်ကြကုန်။”

၂၂၂၆။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကျူးလွန်ပြီးနောက် “အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ ဖန်ဆင်းရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးမ အပြစ်ကျူးလွန်မိချေပြီ။ ကျွန်တော်မျိုးအား ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ”ဟု ဆိုလေလျှင် အသျှင်သခင်က “ အပြစ်များအပေါ် ခွင့်လွှတ်ခြင်းနှင့်ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း ပြုတော်မူသောအသျှင်သခင်တစ်ပါး သူ့ထံရှိနေကြောင်း ငါ၏ကျွန်မှ သိရှိပြီးဖြစ်သလော။ သို့ဖြစ်ရာ ငါသည် ငါ၏ကျွန်အား ခွင့်လွှတ်တော်မူလိုက်လေပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် ထိုသူသည် မည်သည့်ပြစ်မှုမှကျူးလွန်ခြင်းမရှိဘဲ တစ်ခဏတာ တည်နေ၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူသည် နောက်ထပ် ပြစ်မှုတစ်ရပ် ကျူးလွန်ပြီးနောက် “အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ဖန်ဆင်းရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးမှ ပြစ်မှုကျူးလွန်မိချေပြီ။ ကျွန်တော် မျိုးအား ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ”ဟု ဆိုလေလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က “အပြစ်များအပေါ် ခွင့်လွှတ်ခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ် ခတ်ခြင်း ပြုတော်မူသော အသျှင်သခင်တစ်ပါး သူ့ထံရှိနေကြောင်း ငါ၏ကျွန်မှ သိရှိပြီးဖြစ်သလော။ သို့ဖြစ်ရာ ငါသည် ငါ၏ကျွန်အား ခွင့်လွှတ်တော်မူလိုက်လေပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့နောက် ထိုသူသည် မည်သည့်ပြစ်မှုမှ ကျူးလွန်ခြင်းမရှိဘဲ တစ်ခဏတာ တည်နေပြန်၏။ ၎င်းနောက် ထိုသူသည် နောက်ထပ် ပြစ်မှုတစ်ရပ် ကျူးလွန်ပြီးနောက် “အို-ကျွန်တော်မျိုး၏ဖန်ဆင်းရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးမှ ပြစ်မှုကျူးလွန်မိချေပြီ။ ကျွန်တော်မျိုးအား ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ”ဟု ဆိုလေလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်က “အပြစ်များအပေါ် ခွင့်လွှတ်ခြင်းနှင့် ပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်း ပြုတော်မူသော အသျှင် သခင်တစ်ပါး သူ့ထံရှိနေကြောင်း ငါ၏ကျွန်မှ သိရှိပြီးဖြစ်သလော။ သို့ဖြစ်ရာ ငါသည် ငါ၏ကျွန်အား ခွင့်လွှတ်တော်မူ လိုက်လေပြီ။ သူသည် ဆန္ဒရှိရာ လုပ်နိုင်ပေ၏”ဟူ၍မိန့်မြွက်တော်မူပေ၏။

*မှတ်ချက် *

ပြစ်မှုတစ်မျိုးကို ကျူးလွန်မိပြီးဆောင်ယာပြုကာအလားတူပြစ်မှုမျိုးကို ထပ်မံကျူးလွန်သောသူ၏အလွှတ်ခွင့်အသျှင်မြတ်မှ ခွင့် လွှတ်တော်မူအံ့ ။

အခန်း(၆) ကိယာမသ်နေ့တွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် အခြားသူတို့အား ဖန်ဆင်းရှင်၏ ပြောကြားချက်

၂၂၂၇။ ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထမြောက်ရမည့်နေ့တော်တွင် ငါသည် ကြားဝင်အသနားခံပေအံ့။ အို- ကျွန်တော်မျိုး၏ ဖန်ဆင်းတော်ရှင်၊ မိမိတို့၏နှလုံးသားအတွင်း မှန်ညှင်းစေ့ပမာဏမျှသာ အီမာန်ရှိကုန်သူတို့အား အမတသုခဘုံသို့ ဝင်ခွင့်ပြုတော်မူပါလော့”ဟု ငါမှ လျှောက်ထားလျှင် ထိုသို့သောသူများမှာ သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်ကြပေအံ့။ ၎င်းနောက် ငါသည် “(အို-အသျှင်မြတ်) မိမိတို့၏နှလုံးသား၌ မဆိုစလောက်သော ပမာဏမျှသာ အီမာန်ရှိကုန်သူတို့အားလည်း အမတသုခဘုံသို့ ဝင်ခွင့်ပြုတော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်ထားမည်ဖြစ်အံ့။

*မှတ်ချက် *

အထက်ပါဟဒီးဆ်ကို တင်ပြပြီးနောက် ‘ကျွန်ုပ်သည် (ယင်းဆရာ စာအုပ်ဟူသည့် ယဏကို ပုံနှိပ်ဖော်ပြခြင်းအတွက်) အလ္လာဟ် ယခုပင် ကြည့် ရှုနေရသည့် အလားဖြစ်နေပါ၏’ဟု အနတ်စိမှ ပြောခဲ့ ပေ၏။

၂၂၂၈။ ဘဆွိရာမှ လူစုလာကြသည့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အနတ်စိဘင်နံ မာလစ်က (رحمة)ထံသွားရောက်ခဲ့ကြ၏။ (ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ ဆာဘိသ် အလ်ဘုနာနီလည်း ပါဝင်ခဲ့ပြီး သူက အဘူဟုရိုင်ရှပ်(رحمة) ဆင့်ပြန်ခဲ့သော ယုဖါအသ်ဆိုင်ရာ ဟဒီးဆ်တော်အကြောင်း မေးမြန်းခဲ့၏။ အဆုံး၌ ထပ်မံပါရှိသည်မှာ) ထို့နောက်ဝယ် သူတို့သည် အီစာ(رحمة)ထံသွားကြရာ အီစာက (ငါသည် ထိုအရာနှင့် မထိုက်တန်။ အသင်တို့သည် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)ထံသို့သာ သွားကြကုန်” ဟုဆိုလေအံ့။ ထိုသူတို့သည် ငါထံရောက်လာကြရာ ငါမှ “ငါသည် ထိုအရာအတွက် ဖြစ်၏။” ဟုမိန့်တော်မူအံ့။ ၎င်းနောက်ငါသည် ငါ၏ဖန်ဆင်းရှင်ထံ ခွင့်ပြုချက်ကို တောင်းခံလေရာ ခွင့်ပြုခြင်းခံရပေအံ့။ ပြီးလေလျှင် ယခု အချိန်၌ ငါမသိရှိနိုင်သေးသည့် နှိမ်းထားပနာခြင်းဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဂုဏ်တော်မွမ်းချီးမွမ်းရန် အသျှင်မြတ်ကပင် ငါ့အား (သင်ကြား) သိရှိစေတော်မူမည်ဖြစ်အံ့။ သို့ဖြစ်ရာ ငါသည်ယင်း ထောပနာစကားရပ်များဖြင့် အသျှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းသရဇ္ဇယ်ပြီး အသျှင်ရှေ့တော်၌ ပျပ်ဝပ်ပုံဆင်းဦးချမည်ဖြစ်အံ့။ ၎င်းနောက် “အို-မုဟမ္မဒ်၊ အသင့်ဦးခေါင်းကြွ၍ စကားဆို လျှောက်ထားလော့။ အသင့်ဆန္ဒ ပြည့်မြောက်စေမည်။ ကြားဝင်အသနားခံခြင်းအမှု ပြုလေလော့။ အကြောင်းမှာ အသင့်ယုဖါအသ်မှာ လက်ခံခြင်း ခံရပေအံ့” ဟုအမိန့်ရှိတော်မူရာ ငါက“အို-ဖန်ဆင်းတော်မူရှင်၊ အစ္စမ္မသီ (ကျွန်တော်မျိုး၏ နောက်လိုက်များ) အစ္စမ္မသီ” ဟု သံတော်ဦးတင်လျှောက်ထားလေအံ့။ ထို့နောက် “နှလုံးသားအတွင်း ပုရွက်ဆိတ် တစ်ကောင် သို့မဟုတ် မှန်ညှင်းစေ့တစ်စေ့စာမျှသာ အလေးချိန်နှင့် ညီမျှသော အီမာန်ရှိသူများအား (ငရဲ)မီးမှ ထုတ်ယူလိုက်ပါလေ”

Appendix I - Glossary

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ခက်ဆစ်အဓိပ္ပာယ်များ

Appendix I - Glossary

နောက်ဆက်တွဲ (ခ) - ခက်ဆစ်အဓိပ္ပာယ်များ

၁။ အဘ်ဒ်	ကျွန်(အမျိုးသား)
၂။ အာဒ်	တမန်တော်နူးဟ်(Noah)၏နောက် ရှိခဲ့ကြသော လူမျိုးစု။ လွန်စွာတိုးတက်သော်လည်း အလွန်ဆိုးသွမ်းကာ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ဖိဆန်သဖြင့် အနောက်အရပ်မှတိုက်သည့် လေပြင်းမုန်တိုင်းဖြင့် ဖျက်ဆီးခံခဲ့ကြရသည်။
၃။ အဘ်ဒဘူးရ်	အနောက်အရပ်မှတိုက်သည့် လေပြင်းမုန်တိုင်း
၄။ အဇာန်	ဆွလာသ်ဝတ်တက်ရန်အချိန်ဝင်ရောက်လျှင် လာရောက်ဝတ်ပြုရန် အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့် ကြွေးကြော်ခေါ်ယူခြင်း (ကြည့်-အလ်ဘုခါရီ၊ တွဲ-၁၊ စာ-၃၃၄)
၅။ အဇ်ခရ်/အိဇ်ခရ်	စအူဒီအာရေဗျ၊ ဟ်ဂျာဇ်နယ်၌တွေ့ရသော မွေးဖွားသားကြိုင်သော မြက်တစ်မျိုး
၆။ အဟ်ကာမ်	အစ္စလာမ့်ဥပဒေ၏အမိန့်(ဥပဒေသများ)။ ၎င်း၏ပုံစံငါးရပ်ရှိ၏။ ၁။ မပြုမနေရ (ဝါဂျီဟ်/ ဖရ်သျှ) ၂။ မုစ်သဟာဘ် (မပြုမနေရမဟုတ်) ၃။ မဟရ်ရမ် (ပိတ်ပင်တားမြစ်ချက်) ၄။ မ(က်)ရူးဟ်(တားမြစ်ချက် မဟုတ်သော်လည်း မနှစ်မြို့ဖွယ်) ၅။ ဟလာလ်(တရားဝင်ခြင်း/ ခွင့်ပြုခြင်း)
ရ။ အဂျီဝဟ်	စွန့်ပလွှဲသီးအမျိုးအစားတစ်မျိုး
၈။ အလ်အဟ်ဇုဘ်	မဟာမိတ်များ
၉။ အလ်အမာနဟ်	ယုံကြည်စိတ်ချရမှု၊ စာရိတ္တဆိုင်ရာ တာဝန်ခံတတ်မှု၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှု၊ အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဝတ္တရားများ
၁၀။ အလ်အကီးက်	အလ်မဒီနဟ်မြို့မှ အနောက်ဖက်(ရ)ကီလိုမီတာခန့်ဝေးသော တောင်ကြား
၁၁။ အလ်အဝါမိရ်	လူနေအိမ်၌ နေထိုင်တတ်သောမြွေ
၁၂။ အလ်ဘဟီးရဟ်	နို့စားကုလားအုတ်မ၊ ၎င်း၏နို့ကို ရုပ်ပွားဆင်းတုနှင့် နတ်ကိုးကွယ်ပသမှုများ၌ အသုံးပြု လေ့ရှိသည်။
၁၃။ အလ်ဘိုင်ဒါသ်	အလ်မဒီနဟ်၏တောင်ဖက် မက္ကဟ်မြို့သို့သွားသောလမ်းပေါ်ရှိ အရပ်တစ်ခု
၁၄။ အလ်ဘိုင်းသုလ်	သတ္တမကောင်းကင်ဘုံ၏အထက်မှ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ဗိမာန်တော်
မအ်မူးရ်	
၁၅။ အလ်ဘသွ်ရ်	ဆုပ်ကိုင်ခြင်း
၁၆။ အလ်ဖာသီဟဟ်	ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်မှ ပထမဦးဆုံး စူရဟ်တော်
၁၇။ အလ်ဖိရ်ဒေါင်းစ်	အမတသုခဘုံ၏အလယ်ဗဟိုမှ အမြင့်ဆုံးအပိုင်း
၁၈။ အလ်ဃာဘဟ်	မဒီနဟ်အနီးရှိ ကျော်ကြားသောနေရာတစ်ခု (စာပေဝေါဟာရမှာ ‘တော’ဖြစ်၏)
၁၉။ အလ်ဃူးရုလ်	ကိယာမသ်နေ့၌ မုစ်လင်မ်တို့ကိုပေးမည့် အမည်နာမ။ ဝူသျှပြုလေ့ရှိခဲ့သော ခန္ဓာ
မဟာဂျီလူးန်	အစိတ်အပိုင်းများ လင်းဝင်းလျက်ရှိမည်ဖြစ်၍ ယင်းသို့ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်၏။
၂၀။ အလ်ဟရူးရီယဟ်	အများမှလက်မခံသော ဘာသာရေးဂိုဏ်းကွဲတစ်ခု
၂၁။ အလ်ဟဆွ်ဘာဟ်	ဟာဂျီဝတ်ဖြည့်မှုအပေါင်း ပြီးသွားသောအခါ ဟာဂျီသို့သွားသော မက္ကဟ်မြို့ပြင်မှ နေရာ တစ်ရပ်
၂၂။ အလ်ဟိဂျ်ရ်	ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်တော်၏ မြောက်ဖက်စူးစူး အမိုးမပါသော ကအ်ဘဟ်၏ မြေနေရာ အစိတ်အပိုင်း
၂၃။ အလ်ဟုဒိုင်းဘီယဟ်	မက္ကဟ်မှ ဆယ်မိုင်ဝေးသော ဂျီဒဟ်သွားလမ်းပေါ်ရှိ ကျော်ကြားလှသည့်နေရာ
၂၄။ အလ်အိဟ်သီဘာဟ်	ပုဆစ်တုပ် ဒူးထောင်ထိုင်သည့်အနေအထား
၂၅။ အလ်ဂျီအ်ရာနဟ်	မက္ကဟ်မှ မိုင်အနည်းငယ်ဝေးသည့်နေရာ။ ထိုနေရာတွင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)က ဟုဒိုင်းန် စစ်ပွဲ၏ လက်ရပစ္စည်းများကို ခွဲဝေပေးခဲ့၏။ ၎င်းပြင် အွမ္မရဟ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ကို ထိုနေရာမှ စတင်ဝတ်ဆင်တော်မူခဲ့၏။

- ၂၆။ အလ်ဂျူဟ်ဖဟ် ရှာမ်နယ်သားတို့၏ မိကာသ်
- ၂၇။ အလ်ကဘာအိရ် အကြီးမားဆုံးပြစ်မှုများ
- ၂၈။ အလ်ကောင်ဆရ် ဂျန္နုသ်၏မြစ်တစ်စင်း (စူရဟ်အမှတ်စဉ်-၁၀၈ ၌ ကြည့်ပါ)
- ၂၉။ အလ်လိဇာမ် မုစ်လင်မ်နှင့်မုရ်ရိက်အကြားရှိ အရေးအရာများကို (ဘဒ်စစ်ပွဲအားဖြင့်) ဖြေရှင်းမှု
- ၃၀။ အလ်မဒီနဟ် တမန်တော်မြတ်၏ဝတ်ကျောင်းတော်တည်ရှိရာ စအူဒီအာရေဗျ၏ ကျော်ကြားလှသည့်မြို့
- ၃၁။ အလ်မဃာဇီ မယ်ဇဟ်၏ ဗဟုဂုဏ်နာမ်။ စစ်ပွဲ၊ စစ်ဖြစ်နေရာ၊ စစ်သည်တို့၏ကျင့်ရပ်နှင့် ထူးမြတ်မှုများ
- ၃၂။ အလ်မဟဆွတ် မက္ကာဟ်ပြင်ပတောင်ကြား၊ တစ်ခါတစ်ရံ ခိုင်းဖိဘနီကိနနဟ်ဟုလည်း ခေါ်၏။
- ၃၃။ အလ်မနာဆီ အလ်မဒီနဟ် ဆင်ခြေဖုံးရှိ လွင်ပြင်တောင်ကုန်းကျယ်
- ၃၄။ အလ်မကာမုလ်မဟ်မူးဒ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)တစ်ပါးတည်းကိုသာ ချီးမြှင့်သနားမည့် အမတသုခဘုံ၏ အဆင့် အမြင့်ဆုံးဌာနီ (အလ်ဘုခါရီ၊ တွဲ-၆၊ အမှတ်စဉ်-၂၄၂)
- ၃၅။ အလ်မရ်ဝဟ် မက္ကာဟ်မြို့ ဝတ်ကျောင်းတော်အနီးရှိ တောင်တစ်တောင်
- ၃၆။ အလ်မဆီးဆ် မိမိကိုယ်ကို အလ္လာဟ်ဟုကြေညာမည့် ကမ္ဘာလူလိမ်ကြီး ဒဂျ်ဂျာလ်၏ရှေ့ပြေး
အလ်ဒဂျ်ဂျာလ် (မိမိကိုယ်ကို တမန်တော်ဟု ကြေညာကြကုန်မည့်) ဒဂျ်ဂျာလ်အငယ်စားများ
- ၃၇။ အလ်မတ်စ်ဂျိဒ် ဂျေရုဆလင်ရှိ အမြင့်မြတ်ဆုံးဝတ်ကျောင်းတော်
အလ်အ(က)ဆွာ
- ၃၈။ အလ်မတ်ဂျိဒ် မက္ကာဟ်မြို့ရှိ အမြင့်မြတ်ဆုံးဝတ်ကျောင်းတော်၊ ၎င်းအတွင်း ကအ်ဘဟ်ဗိမ္မာန်တော်
အလ် ဟရာမ် တည်ရှိ၏
- ၃၉။ အလ်ကစာမဟ် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သတ်သည်ဟု မျိုးနွယ်တူလူ(၅၀)ဦးမှ စွပ်စွဲကျွမ်းကျီနိုင်ခြင်း
- ၄၀။ အလ် က(စ)ဝါအ် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ ကုလားအုတ်မ၏အမည်
- ၄၁။ အလ် ကိဆွာဆွ် ဒဏ်ရာ၊ ထိခိုက်မှုစသည်တို့အပေါ် ထပ်တူထပ်မျှ အစားပေးလျော်မှု
- ၄၂။ အလ် ဝါဆွိုလ် မိမိ၏ သားချင်းများအပေါ် ကောင်းသောဆက်ဆံရေးရှိသူ
- ၄၃။ အမ္မဟ် ကျွန်(အမျိုးသမီး)
- ၄၄။ အာမီးန် (အို-အလ္လာဟ်) ဆုပန်ကြားမှုကို လက်ခံတော်မူပါ
- ၄၅။ အမ္မာ ဘအ်ဒု မိန့်ခွန်းတစ်ရပ်၏ အဓိကအကြောင်းအရာမှ ခွဲထွက်လာသော နီဒါနီးအတွက် သုံးစွဲလေ့ ရှိသည့် အသုံးအနှုန်းတစ်ခု။ နီဒါနီးဟူသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ချီးမွမ်းထောပနာ ပြုခြင်း၊ ဂုဏ်တော်မွမ်းခြင်းဖြစ်၏။ စာပေအရအဓိပ္ပာယ်မှာ “ရှေ့ဆက်လာမည့်အရာများ (မှန်သမျှ)”ဟူ၍ဖြစ်ပြီး ယေဘုယျအားဖြင့် “ဆက်လက်၍ဆိုရပါလျှင်”ဟု ပြန်ဆိုရမည် ဖြစ်၏။
- ၄၆။ အန်နဂျရ် အမှန်တကယ်ဝယ်ယူချင်နေသူတစ်ဦးဦးအပေါ် အရောင်းအဝယ်ပျက်အောင် မဝယ်ဘဲ ထိုက်တန်သည်ထက် ပိုသောဈေးဖြင့် လုပ်ကြံလီဆယ်သွေးဆောင်သော ထွင်လုံး (ဥပမာ- လေလံဆွဲ ဈေးပြိုင်ပစ်ခြင်း)
- ၄၇။ အန် နဂျ်ဝဟ် ကိယာမသ်နေ့တွင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိမိ၏ကျွန်များအပေါ် သီးသန့်ဆိုမည့် စကားရပ်။ အခြားအဓိပ္ပာယ်မှာ- လျှို့ဝှက်တိုင်ပင်ပဋိ/အကြံယူ/စည်းဝေးခြင်း(ညီလာခံ) ကုရ်အာန်(၅၈၅-၁၃)၊ ဘုခါရီ တွဲ(၃)အမှတ်စဉ်(၆၂၁)
- ၄၈။ အန်ဆွာရ် အလ်မဒီနဟ်မြို့သူမြို့သားများဖြစ်ပြီး အစ္စလာမ်အား သက်ဝင်ယုံကြည်၊ ထောက်ကူ သည့်အပြင် မက္ကာဟ်မြို့နှင့် အခြားအရပ်များမှ ရွှေ့ပြောင်းလာသူတို့ကို လက်ခံကူညီ ခဲ့ကြသည့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာများ
- ၄၉။ အနဇဟ် မြားခေါင်းတပ်တုတ်ချောင်း
- ၅၀။ အကီကဟ် ကလေးငယ်တစ်ဦးမွေးဖွားလာလျှင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ကို ကျေးဇူးသိတတ်သော အားဖြင့် သိုးတစ်ကောင် သို့မဟုတ် နှစ်ကောင်ကို လှီးဖြတ်စွန့်လှူခြင်း

- ၅၁။ အ(က)ရဟ်ဟလ်ကဟ် မနုဗ်သက်မှုနှင့် စိတ်ပျက်မှုကို ဖော်ထုတ်သော အာမေဋ္ဌိတ်စကား
- ၅၂။ အရဟံသ် မက္ကဟ်မြို့ အရှေ့တောင်ဖက် (၂၅)ကီလိုမီတာခန့်ဝေးသော ဟဂျ်ကျင့်စဉ်၏ကျော်ကြား သော နေရာတစ်ခု
- ၅၃။ အရာ(က) စိဝါ(က)- သွားပွတ်တံ/တံပူပြုလုပ်သော သစ်ပင်အမည်
- ၅၄။ အရီးယဟ် (ဗဟုဂုဏ်-အရာယစ်) ဘိုင်းအိ အရာယဟ်သည် ရောင်းချခြင်းစနစ်တစ်ခုဖြစ်၏။ အပင်ပေါ်ရှိ လတ်ဆတ်သော စွန်ပလွံသီးများကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်၍ ခူးဆွတ်ပြီး အခြောက်လှန်း စွန်ပလွံသီးများဖြင့် လဲလှယ်ရောင်းချခြင်း
- ၅၅။ အရ်ရဂျ်မ် အိမ်ထောင်ရှိနေပါလျက် တရားမဝင်ကျူးလွန်သော ကာမမှုအပေါ် စီရင်သော ခဲပစ်ခံ သေဒဏ်
- ၅၆။ အရ်ရ(က)ယဟ် ရောဂါဝေဒနာ ပျောက်ကင်းသက်သာစေရန် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ စူရဟ်/အာယသ် တော်တို့ကို ဖတ်ကြားမန်းမှုတ်ခြင်း၊ ဝေဒနာဖြစ်သောနေရာအား တံတွေးဖြင့် တို့/ထိ/ သုတ်လိမ်းခြင်း ကုထုံးတစ်မျိုး
- ၅၇။ အရ်ရ် ထိခိုက်ဒဏ်ရာအတွက် အစားပေးလျော်ကြေး
- ၅၈။ အဆွဘဟ် သေသူ၏ အမွေခံ အမျိုးသား သားချင်းများ(ဖခင်ဘက်မှ)
- ၅၉။ အဆွဘ် ယီမင်နိုင်ငံလုပ် အထည်ကြမ်းတစ်မျိုး
- ၆၀။ အဆွဟာဘု ဆွဖွဟ် အလ်မဒီနဟ်ရှိ တမန်တော်မြတ်၏ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်း နေထိုင်ကာ သာသနာ့ပညာ ဆည်းပူးခဲ့ကြသူများ။ လူ(၈၀)ခန့် သို့မဟုတ် ထို့ထက်ပို၍ရှိခဲ့ပြီး အလွန်ပင် ဆင်းရဲနွမ်းပါး ခဲ့ကြ၏။
- ၆၁။ အရ်ယိုကွက် လင်နှင့်မယား သို့မဟုတ် လူနှစ်ဦးကြားမှ ခြားနားချက်
- ၆၂။ အာယုရဟ် အစ္စလာမ့် ပထမမြောက်လ မဟာရ်ရမ်လ (၁၀)ရက်
- ၆၃။ အဆွရ် မွန်းတိမ်၊ အဆွရ်ဆွလာသ်အချိန်
- ၆၄။ အဆွဆွဘာ အရှေ့ဖက်မှ တိုက်ခတ်သောလေ
- ၆၅။ အတ်စာအိဘဟ် ရုပ်တု၊ နတ်ဘုရားနှင့် အခြားကိုးကွယ်ရာတစ်ခုခု၏အမည်ကို တသပြီး ဘေးမဲ့လွတ်လေ့ ရှိကြသည့် ကုလားအုတ်မ
- ၆၆။ အတ်ဆွရာသွံ ရင်းမြစ်အဓိပ္ပာယ်မှာ ‘လမ်း’ဖြစ်၏။ ကိယာမသ်နေ၌ လူသားအားလုံး ဖြတ်ကျော်ကြရမည့် ငရဲဘုံပေါ် ဖြတ်ခင်းထားသောတံတား
- ၆၇။ အသ်သန်အီးမ် မက္ကဟ်သားတို့မှ အဗ္ဗရဟ်အတွက် အိဟ်ရာမ်ဝတ်ရန် သတ်မှတ်နေရာ။
- ၆၈။ အူးရဟ် အများရှေ့မှောက်၌ အမြင်မခံရသော (ဟရာမ်ဖြစ်သော) ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း
- ၆၉။ အဝါလီအလ်မဒီနဟ် လေးမိုင်နှင့်အထက် အကွာအဝေးရှိ အလ်မဒီနဟ်မြို့၏ ဆင်ခြေပုံးအရပ်
- ၇၀။ အဝါကင်န် (ဧကဂုဏ်-အုကီယဟ်/အောင်ကီယဟ် ဟု သုံးနှုန်းတတ်ကြ၏။)
၅ အဝါကင်န် = ၂၂ ယီမင်၏ ငွေသားရီယလ် (သို့မဟုတ်) ၂၀၀ ငွေသား ဒိရ်ဟမ် (ခန့်မှန်း- ၆၄၀ ဂရမ်) (ဘုခါရီ၊ အတွဲ-၂၊ အမှတ်စဉ်-၅၂၆)
- ၇၁။ အောင်စု(က်) (ဧကဂုဏ် - ဝါစ်က်)
၅ ဝါစ်က် = ၆၀ ဆွာအ် = ၁၃၅ ကီလိုဂရမ်ဝန်းကျင်
- ၇၂။ အာယာသ် အထောက်အထားများ၊ ဖြစ်ရပ်များ၊ စာပိုဒ်များ၊ သင်ခန်းစာများ၊ လက္ခဏာအခြင်းအရာ များ၊ (ဝဟီ)ထုတ်ပြန်ပို့ချမှုများ-- စသဖြင့်
- ၇၃။ အာယသုလ်ကုရ်စီ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၊ စူရဟ် အလ် ဘကရဟ်၏ အာယသ်တော် (၂၅၅)
- ၇၄။ အဇ်လာမ် စာပေအရ မြားတံများဖြစ်သည်။ အစ္စလာမ်မတိုင်မီ အသိနိမ့်ခေတ်ကာလ၌ အာရတ်တို့ အသုံးပြုခဲ့ကြသော နိမိတ်ကောက် ကံစမ်းမြား
- ၇၅။ ဘဒနဟ် (ဗဟုဂုဏ်-ဘုဒ်န်) ကုလားအုတ်(ဝါ) နွားမ (ဝါ) နွားထီး (မက္ကဟ်၏ မြင့်မြတ်နယ်မြေ၌ ဟာဂျီတို့မှ

ခေါ်ဆောင်လာသော ကုန်ဘာနီသားကောင်)

- ၇၆။ ဘာဇ(က်) စပျစ်ပိုင်တစ်မျိုး
- ၇၇။ ဘဒရ် ဘလ်မဒီနဟ်မြို့၏တောင်ဖက် (၁၅၀)ကီလိုမီတာခန့်ဝေးသော အရပ်တစ်ခု။ ထိုနေရာ၌ ရှေးဦးမှလက်လှမ်းမီရုံနှင့် ကုရိုင်းရှ်ကာဖိရ်မှ အစွလာမ့်သမိုင်း၏ ပထမဆုံးစစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွား ခဲ့ရာဒေသ။
- ၇၈။ ဘိုင်အဟ်/ဘိုင်အသ် ပြည်သူပြည်သားတို့မှ မိမိတို့၏အိမ်(ခေါင်းဆောင်)အား နာခံရန် အစွလာမ့်သာသနာ ရေးအရ ပေးကြရသည့် ကတိသစ္စာ
- ၇၉။ ဘိုင်းသုလ်မ(က်)ဒိစ် ဘိုင်းသ်၏စာပေအဓိပ္ပာယ်မှာ ‘အိမ်’ဖြစ်၏။ ဝတ်ပြုကျောင်းတော်ကို ‘ဘိုင်သုလ္လာဟ်’ဟု ခေါ်ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဘိုင်းသုလ်မ(က်)ဒိစ်ကို အစွလာမ့်ကမ္ဘာ၌ တတိယမြောက် အထွတ်မြတ်ဆုံး ဝတ်ကျောင်းတော်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ဂျေရုဆလင်မြို့တွင်ရှိ၏။ အလွန်ပင်ကျော်ကြား၏။
- ၈၀။ ဘိုင်းသုလ်မိဒရ(စ) အလ်မဒီနဟ်ရှိ ယဟူဒီတို့၏ဌာန
- ၈၁။ ဘာလမ် နွားသိုး
- ၈၂။ ဘနူအလ်အဆွ်ဖရ် ဘိုင်ဇန်တိုင်း(ရောမ)
- ၈၃။ ဘကီးအ် မဒီနဟ်မြို့သားတို့၏ သုဿန်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဆွေသဟာများစွာတို့ကို ထိုနေရာ၌ မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ကြသည်။
- ၈၄။ ဘရ်ရဟ် ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းသော
- ၈၅။ ဘိဒ်အဟ် အစဉ်အလာကို ကန့်ကွက်သည့်အယူ (သာသနာတွင်း၌ အတတ်ဆန်းခြင်း)
- ၈၆။ ဘဉ်နံသိ လဘူးနံ နှစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ
- ၈၇။ ဘဉ်နံသိ မချ်သွံ တစ်နှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ
- ၈၈။ ဘုအာဆ် အလ်မဒီနဟ်မှ (၂)မိုင်ဝေးကွာသောနေရာ။ ၎င်းနေရာ၌ အစွလာမ့်မတိုင်မီက (အန်ဆွာရ် များဖြစ်လာကြမည့်) အလ်အောင်းစ်နှင့် အလ်ခဇ်ရ်မျိုးနွယ်စုတို့ စစ်ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။
- ၈၉။ ဘုရုက် မြည်းထက်ကြီး၍ မြင်းထက်ငယ်သော သတ္တဝါတစ်မျိုး။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် မိအ်ရာဂျ် အတွက် ၎င်းအပေါ် စီးနင်းတော်မူခဲ့၏။
- ၉၀။ ဘုရ်ဒ်/ဘုရ်ဒဟ် အနက်ရောင် လေးထောင့်ကျကျ ကျဉ်းမြောင်းသောဝတ်စုံ
- ၉၁။ ဘုရ်နူစ် ခေါင်းစွပ်ဝတ်ရုံ
- ၉၂။ ဘုရ်ဒ် (ကေဂုစ်-ဘရီးဒ်) ၁ ဘရီးဒ် = ၃ ဖရ်စစ် = ၁၂ မိုင်
- ၉၃။ ဘုသွ်ဟန် အလ်မဒီနဟ်ရှိ တောင်ကြားတစ်ခု
- ၉၄။ ဒယာဘိ(စ်) (ကေဂုစ်-ဒယ်ဘူးစ်) ဗုံလုံသီးများ/ Snake-Cucumber
- ၉၅။ ဒိုင်ယာန် (စာပေအသုံးအရ) ရှေ့မှောက်သို့ခေါ်ယူ၍ လုပ်ရပ်များကို စစ်ဆေးသူ (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ကို ရည်ညွှန်းသည်။)
- ၉၆။ ဒဂျ်ဂျာလ် အလ်မဆီးဟုဒ် ဒဂျ်ဂျာလ် အငယ်စားများ (ဘုခါရီ၊ တွဲ-ငှ၊ အမှတ်စဉ်-၆၄၉၊ ၆၅၀)
- ၉၇။ ဒါနီ(က်) ဒိရ်ဟမ်၏ ခြောက်ပုံတစ်ပုံနှင့်ညီမျှသော အကြွေစေ့
- ၉၈။ ဒါရုလ် ကသ္မာအ် တရားရုံး၊ တရားရေးဌာန
- ၉၉။ ဒီဘာဂျ် ပိုးထည်စစ်စစ်
- ၁၀၀။ ဒီနာရ် ရှေးခေတ်သုံး ရွှေဒင်္ဂါး
- ၁၀၁။ ဒိရ်ဟမ် သန့်စင်ပြီး ဘာလီစေ့(၅၀)၏အလေးချိန်နှင့် ညီမျှသော ငွေဒင်္ဂါး
- ၁၀၂။ ဒီယဟ် (ဗဟုဂုစ်- ဒီယာသ်) တမင်မရွယ်သော လူသတ်မှု၊ စိတ်ထိခိုက်မှုအတွက် သတ်မိသူမှ အသတ်ခံ/ထိခိုက်သူ၏ သားချင်းတို့အား ပေးဆောင်ရသည့် အသက်သွေးလျော်ကြေး
- ၁၀၃။ သဗ္ဗဟာ မွန်းလွဲချိန်

- ၁၀၄။ ဇာသွန် နိသွာကိုင်းနံ အဘူဘကရိ(ﷺ)၏သမီး အတိမ်မာအ်(ﷺ)။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ခါးစည်းစ(ခါးပတ်)နှစ်ချောင်း ပိုင်ရှင်။ တမန်တော်မြတ်(ﷺ)မှ ပေးခဲ့သောဘွဲ့အမည် ဖြစ်၏။
- ၁၀၅။ ဇောင်းဝုလ်အရ်ဟာမ်သွေး၏မျိုးရိုး၊
- ၁၀၆။ ဇင်မီ အစ္စလာမ့်အစိုးရ၏ ကာကွယ်မှုအောက်ရှိ မွတ်စလင်မ်မဟုတ်သူများ
- ၁၀၇။ ဇူမဟ်ရာမ် အမျိုးသမီး၏ ထိမ်းမြားခွင့် အလျှင်းမရှိသူ (နှင့်) သူမ၏ခင်ပွန်း
- ၁၀၈။ ဇူသွါဝါ မက္ကဟ်ခရိုင်ရှိ တောင်ကြားဒေသဖြစ်ပြီး ရေတွင်းရှိ၍ ကျော်ကြား၏။ ယနေ့ခေတ်တွင် မက္ကဟ်မြို့၏ ကျယ်ဝန်းသောနယ်နိမိတ်အတွင်း ရောက်သွားသည်။
- ၁၀၉။ ဇုလ်ဟိဂျ်ဂျဟ် အစ္စလာမ့်ပြက္ခဒိန်တွင်းမှ ဒွါဒဿမမြောက်လ (နောက်ဆုံးလ)
- ၁၁၀။ ဇုလ်ဟုလ်ဗိုင်းဖဟ် အလ်မဒီနဟ်မြို့သားတို့၏ မိကွာသ်နေရာ (ယခု- အဘ်ယာရ်အလီ ခေါ်၏)
- ၁၁၁။ ဇုလ်ခလဆွဟ် ယီမင်နိုင်ငံရှိ ရုပ်တုရုပ်ပွားများ တည်ထားကိုးကွယ်ရာနေရာ။ အလ်ကအ်ဘဟ် အလ် ယမာနီယဟ် ဟုခေါ်ပြီး ခဆ်အမ်နှင့် ဘဂျိုင်လဟ်မျိုးနွယ်စုတို့ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့၏
- ၁၁၂။ ဇုလ်ကအ်ဒဟ် အစ္စလာမ့်ပြက္ခဒိန်ရှိ ဧကဒဿမမြောက်လ
- ၁၁၃။ ဇုလ်ကရ်နိုင်းနံ တစ်ချိန်တစ်ခါက ကမ္ဘာတစ်ဝှန်းလုံးကို အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် မဟာဧကရာဇ်တစ်ပါး၊ စစ်မှန်သော ယုံကြည်သူလည်း ဖြစ်၏ (ကြည့်- ကုရ်အာန် ၁၈:၈၃)
- ၁၁၄။ အီးဒုလ်အသွ်ဟာ ဇုလ်ဟိဂျ်ဂျဟ်လ(၁၀)ရက်နေ့မှ စတင်၍ လေးရက်တိုင်တိုင်ကျင်းပသော မုစ်လင်မ်တို့၏ ပျော်ရွှင်ပွဲ
- ၁၁၅။ အီးဒုလ်ဖိသွ်ရ် ရမ်သွာန်လပြီးပြီးချင်း ရှောင်ဝလ်လ(၁)ရက်မှစ၍ သုံးရက်တိုင်တိုင် ကျင်းပသော မုစ်လင်မ် တို့၏ ပျော်ရွှင်ပွဲ။ ဖိသွ်ရ်၏ စာပေအဓိပ္ပာယ်မှာ ရမ်သွာန်လ၏ ဥပုသ်သီလကို ချိုးဖျက်ခြင်း (ရပ်နားလိုက်ခြင်း) ဖြစ်၏။ ရှောင်ဝလ်ဝင်ရောက်သည်နှင့် ရမ်သွာန်၏ ဥပုသ်စောင့်ထိန်းခြင်း ကို ချက်ချင်း နားရ၏
- ၁၁၆။ ဖဒ(က) အလ်မဒီနဟ်အနီး မြို့တစ်မြို့
- ၁၁၇။ ဖာဟိရ် စကားကောင်းမဆိုတတ်သူ
- ၁၁၈။ ဖအီ/ဖအ်လ် စစ်မတိုက်ဘဲ ရရှိသော လက်ရပစ္စည်း
- ၁၁၉။ ဖဂျ်ရ် နေမထွက်မီ အရုဏ်ဦး သို့မဟုတ် နံနက်ခင်း။ ဖဂျ်ရ်ဆွလာသ်
- ၁၂၀။ ဖကီးဟ် သာသနာ့ဓမ္မသတ် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့်စွမ်းရည်ရှိသော ပညာရှိ
- ၁၂၁။ ဖရ(က) ချိန်တွယ်သည့် ခွက်ယောက်
- ၁၂၂။ ဖရာအိသွ် ကွယ်လွန်သူ၏သားချင်းများအတွက် အမွေခံဝေစု (ကုရ်အာန် ၄:၁၁၊ ၁၂၊ ၁၇၆)
- ၁၂၃။ ဖရီးသွဟ် (ဗဟုဂုဏ်-ဖရာအိသွ်) ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသောအမိန့်
- ၁၂၄။ ဖရ်ရူးဂျ် နောက်ကျောပွင့်နေသော အလ်ကာဘာအ်
- ၁၂၅။ ဖရ်စမ် (၃)မိုင်ခန့်ရှိသော အကွာအဝေး။
- ၁၂၆။ ဖသုသ် ကျွန်အမျိုးသမီး သို့မဟုတ် အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦး
- ၁၂၇။ ဖိဒ်ယဟ် သာသနာ့အရေးအရာတစ်ရပ်ရပ်၌ လုပ်ဆောင်မှု မှားယွင်း/မေ့လျော့ကျန်ရစ်ခြင်းကြောင့် ပေးရသည့်လျော်ကြေး (ငွေ၊ အစားအသောက်၊ တိရစ္ဆာန်အား လှီးဖြတ်ခြင်း တစ်ခုခုဖြင့် ဆောင်ရွက်လေ့ရှိ၏)
- ၁၂၈။ ဃရရ် မျက်မှောက်၌ မရှိသောအရာကို ရောင်းချခြင်း (ဥပမာ- မဖမ်းရသေးသည့်ငါး)
- ၁၂၉။ ဃာဇီ ဂျီဟာဒ်မှ အိမ်တော်ပြန်သည့် စစ်သည်တစ်ဦး
- ၁၃၀။ ဃဇ်ဝဟ် (ဗဟုဂုဏ်-ဃဇ်ဝါသ်)တမန်တော်မြတ်(ﷺ) ကိုယ်တော်တိုင် ဦးစီးဦးဆောင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော သာသနာ့စစ်ပွဲ /စစ်ဆင်ရေး
- ၁၃၁။ ဃဇ်ဝသုလ်ခန်ဒ(က) ရန်သူထိုးစစ်ကိုကာကွယ်ရန် အလ်မဒီနဟ်မြို့ပတ်လည်၌ ခန်ဒတ်က်(ကျုံး)တူးကာ ကာဖိရ် တို့နှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ခဲ့သည့် စစ်ပွဲအမည်

- ၁၃၂။ ဃီရတ် (အလွန်ကျယ်ပြန့်သောအဓိပ္ပာယ်ရှိ၏) အမျိုးသမီးများအတွက်သုံးလျှင် ဝန်တိုမိတ္တရိယ။ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ သီးသန့်ပိုင်ဆိုင်မှု။ ဂုဏ်သိက္ခာကိုထိပါးခြင်း- စိန်ခေါ်ခြင်းခံရရာဝယ် အုံကြွ ထွက်လာသော ဒေါသခံစားမှု
- ၁၃၃။ ဃုလူးလ် စစ်နိုင်လက်ရပစ္စည်းများကို ဖြန့်ဝေမှုမပြုမီ ခိုးယူခြင်း
- ၁၃၄။ ဃုရဗ် အထူးစံအိမ်/ဌာနများ
- ၁၃၅။ ဃုစလ်/ ဂုစလ် ရေချိုးသန့်စင်ခြင်း (ဂျုနဘ်အခြေအနေအတွက် အပါအဝင်)
- ၁၃၆။ ဟဒဆ်(အငယ်စား) လေလည်ခြင်း။ အပေါ့အပါးသွားခြင်း
- ၁၃၇။ ဟဒဆ်(အကြီးစား) သံဝါသမှ သုက်အရည်
- ၁၃၈။ ဟဒီးဆ် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အဆိုအမိန့်ဩဝါဒ၊ လုပ်ရပ်နှင့် လက်ခံမှုများ
- ၁၃၉။ ဟဒီ ဟာဂျီမှ ကုရ်ဘာနီပြုသော သားကောင်တစ်ကောင်
- ၁၄၀။ ဟိုင်းစ် ထောပတ်၊ စွန်ပလွံသီး၊ ဒိန်ခဲဖြင့် စီမံသော စားဖွယ်ဟင်းလျာတစ်မျိုး
- ၁၄၁။ ဟဂျီ မက္ကဟ်သို့ သာသနာ့ခရီးထွက်ခြင်း
- ၁၄၂။ ဟဂျီဂျိလ်အ(က)ဘရ်နဟရ်၏နေ့ (ဇုလ်ဟိဂျီဂျဟ်လ-၁၀ ရက်)
- ၁၄၃။ ဟဂျီဂျိလ်အ(စ)ဃရ် အွမ္မရဟ်
- ၁၄၄။ ဟဂျီဂျသုလ်ဝဒါအ် မက္ကဟ်လွန်မီ တစ်နှစ်အလျင်က တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နောက်ဆုံးဟဂျီ
- ၁၄၅။ ဟဂျီမဘ်ရူးရ် ဟလာလ်ငွေကိုအသုံးပြုပြီး တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နည်းစနစ်အတိုင်း အပြည့်စုံဆုံး ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်သဖြင့် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ လက်ခံတော်မူသည့်ဟဂျီ
- ၁၄၆။ ဟဂျီအသ်သမ်သုအ် ဟဂျီနှင့်အွမ္မရဟ်ကို တွဲ၍ပြုခြင်း (ဘုခါရီ၊ အတွဲ-၂၊ ဟဂျီကဏ္ဍ) နှင့် အလ်ကီရာန်
- ၁၄၇။ ဟဂျီဂျာမ် သွေးစုပ်ပေးသောသူ
- ၁၄၈။ ဟလာလ် အစ္စလာမ့်ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သော/တရားဝင်
- ၁၄၉။ ဟနီးဖ် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းကိုသာ သီးသန့်ဆည်းကပ်သော) အစ္စလာမ့် တစ်ဆူရှင် ဝါဒစစ်စစ်
- ၁၅၀။ ဟန်သာ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို အမည်နာမမသုံးဘဲ ခေါ်ဆိုသည့်အသုံးအနှုန်း
- ၁၅၁။ ဟနူးသွံ သူသေအား သုတ်လိမ်းပေးရသည့် အမွှေးနံ့သာတစ်မျိုး
- ၁၅၂။ ဟရာမ် အစ္စလာမ့်ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်သော၊ တားမြစ်ထားသော၊ ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သက်သော
- ၁၅၃။ ဟရမ် မက္ကဟ်နှင့်မဒီနဟ်တို့၏ မြင့်မြတ်ပရဂုဏ်များ
- ၁၅၄။ ဟရူးရာအ် အီရတ်မှ မြို့တစ်မြို့အမည်
- ၁၅၅။ ဟရ်ဘဟ် လုံတို
- ၁၅၆။ ဟရ်ဂျီ သတ်ဖြတ်ခြင်း
- ၁၅၇။ ဟရ်ရဟ် အလ်မဒီနဟ်ရှိ ကျောက်တုံးနက်များ ဖုံးနေသော ကျော်ကြားသည့်ကျောက်တောင်
- ၁၅၈။ ဟဆီးရ် စွန်ပလွံရွက်များဖြင့် ပြုလုပ်ထားပြီး လူတစ်ရပ်စာရှည်သော မြက်ဖျာ
- ၁၅၉။ ဟဝါလဟ် လူတစ်ဦးမှ နောက်တစ်ဦးသို့ အကြွေးလက်ပြောင်းခြင်း။ မြီစားဖြစ်သူသည် နောက်မြီရှင် တစ်ဦးထံ ပြောင်းလဲခံရပြီး အကြွေးဆပ်ခြင်းသဘောတူညီချက်
- ၁၆၀။ ဟဝါဇင်န် ကုရ်ဒီးရှ်မျိုးနွယ်စုတစ်စု၏အမည်
- ၁၆၁။ ဟယာအ် (အဓိပ္ပာယ်ကျယ်ဝန်းလှသည့် ဝေါဟာရဖြစ်၏။) ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှု၊ အတ္တ၊ ဂုဏ်အင်၊ အရှက်တရားရှိမှု စသဖြင့် ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် အသျှင်စေတမန်မှ တားမြစ် တော်မူသော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကျူးလွန်ရန် ရှက်ကြောက်လျှင် ကောင်းသော ဟယာအ် ဖြစ်၏။ သို့မဟုတ်ဘဲ

	ခိုင်းစေထားတော်မူသော ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များပြုရန် ရှက်ရွံ့လျှင် ဆိုးသော ဟယာအဖြစ်၏။
၁၆၂။ ဟိလ္လာဘ်	အမွှေးနံ့သာတစ်မျိုး
၁၆၃။ ဟိမဟ်	ကိုယ်ပိုင်သီးသန့် စားကျက်/နယ်ပယ်/စည်း
၁၆၄။ ဟင်မ်ယာန်	ခါးပတ်ပိုက်ဆံအိတ်
၁၆၅။ ဟင်န်နဟ်	ဆံပင်ဆိုးရန် အသုံးပြုသည့် အပင်တစ်မျိုး
၁၆၆။ ဟိက္ကဟ်	သုံးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ
၁၆၇။ ဟိရာအ်	မက္ကဟ်အနီးရှိ တောင်တစ်တောင်မှ ကျော်ကြားလှသည့် ဂူတစ်ခု
၁၆၈။ ဟူရီးစ်	နက်မှောင်သောမျက်ဆံ၊ ဖြူဆွတ်သောအရိုးအရေများဖြင့် အမျိုးသမီးအတိုင်း လှပ တင့်တယ်သည့် (လူသားမဟုတ်သော) အလ္လာဟ်အဖန်ဆင်းခံတစ်မျိုး
၁၆၉။ ဟုဘာလ်	အသိနိမ့်ခေတ်က ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်အတွင်း၌ ရှိခဲ့သော ရုပ်တုတစ်ခု၏အမည်
၁၇၀။ ဟုဘ်လဟ်	ကန္တာရ အပင်တစ်မျိုး
၁၇၁။ ဟုဒါအ်	ကုလားအုတ်ခြေလှမ်းသည့်စည်းချက်နှင့်အညီ ကုလားအုတ်မောင်းနှင်သူမှ သံချပ်/လက်ာ/ စစ်ချီတေး ကြွေးကြော်သီဆိုခြင်း
၁၇၂။ ဟူဒူးဒ်	(ကေဂုစ်-ဟဒ်) ဟလာလ်နှင့်ဟရာမ်အတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ စည်းတားထားတော် မူသော အတိုင်းအတာ
၁၇၃။ ဟုဂျ်ရဟ်	ဝင်းခြံ သို့မဟုတ် အခန်း
၁၇၄။ ဟုကမ်	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဆုံးဖြတ်စီရင်ချက်
၁၇၅။ ဟုမ်စ်	ကုရ်ခိုင်းရှ်မျိုးနွယ်စု၊ ၎င်းတို့၏အဆက်အနွယ်၊ ၎င်းတို့၏မဟာမိတ်များကို ဟုမ်စ်ဟု ခေါ်ခဲ့ ကြ၏။ စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့် တင်းကြပ်ခြင်းဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ထွက်၏။ ဂျာဟီလီယဟ် ခေတ်တွင် ဟုမ်စ်တို့က “ငါတို့သည် မုလ္လာဟ်(အလ္လာဟ်၏ လူများ)ဖြစ်ကြကုန်၏။ ငါတို့သည် မက္ကဟ်ပရဝုဏ်ပြင်ပသို့ ထွက်သွားမည်မဟုတ်”ဟု ပြောလေ့ရှိခဲ့ကြပြီး မိမိကိုယ်ကို အခြား သူတို့ထက် သာမြတ်သည်ဟု ယူဆနေကြသူများဖြစ်၏။
၁၇၆။ ဟုနိုင်းန်	မက္ကဟ်နှင့် သွာအိမ်ကြားရှိ တောင်ကြားဖြစ်၏။ ထိုနေရာ၌ တမန်တော်မြတ်နှင့် ကုရ်ခိုင်းရှ် မုရ်ရိုက်တို့ စစ်ဖြစ်ခဲ့၏။
၁၇၇။ အစ်ဒ္ဒဟ်	ကွာရှင်းခြင်းနှင့် ထိမ်းမြားခြင်းအတွက် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အချိန် ကာလ အပိုင်းအခြား
၁၇၈။ အိမ်သွာရ်	ဆွောင်မ(ဥပုသ်သီလ)နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုခြင်း (ဝါဖြေ/ဝါလွတ်ခြင်း)
၁၇၉။ အိဟ်ရာမ်	အခြားသောအခြေအနေများ၌ ဟလာလ်ဖြစ်သောလုပ်ရပ်အချို့ကို မကျင့်သုံးရန် တားမြစ် ခံထားရသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်။ ဟဂျ်နှင့် အွမ္မရဟ် ကျင့်စဉ်များကို ထိုအခြေအနေ အတွင်းမှာပင် ကျင့်ဆောင်ရ၏။ ဤအခြေအနေအတွင်း ဝင်ရောက်လျှင် ပထမဦးဆုံး ဟဂျ် သို့မဟုတ် အွမ္မရဟ် ဆောင်ရွက်ရန်ရည်ရွယ်သည်ဟု စိတ်ရောက်ရှိပါ (နှုတ်လျှာ နှင့်တကွ) ဖော်ပြရ၏။ ၎င်းနောက် သဘ်လီယဟ်ဖတ်ရ၏။ ၎င်းနောက် ချုပ်ရိုးမပါသည့် အဝတ်နှစ်ပိုင်းသာလျှင် ဆင်မြန်းရ၏။ ကိုယ်အထက်ပိုင်း အဝတ်စကို ရိဒါအ်၊ အောက်ပိုင်း အဝတ်စကို အိဇာရ်ဟုခေါ်၏။
၁၈၀။ အိဟ်စာန်	ခဝပ်ခြင်းနှင့် ကောင်းမှုလုပ်ရပ်များ၏ အမြင့်ဆုံးအဆင့် (အထွတ်အထိပ်စခန်း- အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်အား အိဘာဒ်သိပြုခြင်းနှင့် ကောင်းမှုကောင်းရာများ လုပ်ဆောင်ခြင်းမှန်သမျှ ၌ မိမိသည် အသျှင်မြတ်အား ဖူးတွေ့မြင်နေရသည်ဟု ထင်မှတ်ချက်ထားခြင်း၊ ယင်းသို့ မမှတ်ယူနိုင်က အသျှင်မြတ်သည် မိမိအား မြင်တွေ့နေတော်မူသည်ကို နှလုံးသွင်းရမည်)
၁၈၁။ အီလာအ်	ကာလတစ်ရပ်အထိ ဇနီးသည်ကိုမကပ်ဟု လင်ယောက်ျား၏ကျိန်ဆိုချက်
၁၈၂။ အီလီယာအ်	ဂျေရုဆလင်
၁၈၃။ အီမာမ်	ဆွလာသ်ကိုဦးဆောင်သူ သို့မဟုတ် မုစ်လင်မ်တို့၏ ရှေ့ဆောင်/ခလီဖဟ်

- ၁၈၄။ အိမာန် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း/ယုံကြည်ချက်
- ၁၈၅။ အင်မ်လာဆွံ အရိုက်ခံရ၍ ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျ သားလျှော့ခြင်း
- ၁၈၆။ အင်န်ဘိဂျာနီယတ် အမှတ်အသားမပါရှိသော သားမွေး/သိုးမွေးထည်
- ၁၈၇။ အိကာမတ် များမကြာမီ အခိုက်အတန့်အတွင်း ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရန် ကြေညာချက်။ အာဇံ၏နောက်ဆုံး
 𐄌𐄌 မှအပ အဇာန် နှစ်ကြိမ်စီဆိုသောစာသားများကို တစ်ကြိမ်စီသာ ကြွေးကြော်ခြင်း
- ၁၈၈။ အိကာမသုဆွံဆွလာသ် စွဲမြဲစွာ ဆွလာသ်ဝတ်ပြုခြင်း။
- ၁၈၉။ အိရှာအ် ညနေခင်းအလွန် ဝတ်ပြုရသောဆွလာသ်။ ၎င်း၏အချိန်မှာ နေဝင်ပြီး တစ်နာရီခွဲမှ ညဉ့်
 သန်းခေါင်အချိန်အထိ ဖြစ်၏။
- ၁၉၀။ အိရ်သိမာအတ်ဆွမ္မာအ် (၁) အဝတ်တစ်စုံဖြင့် ပုခံတစ်ဖက်ဖော် တစ်ဖက်ဖုံး လွှားတင်ထားခြင်း။ (၂) ခန္ဓာတစ်ခုလုံး
 အဝတ်ပတ်စည်းထားသော်လည်း ထိုင်ချသောအခါ အရှက်အင်္ဂါအစိတ် အပိုင်းအားလုံး
 ပေါ်လွင်သွားခြင်း
- ၁၉၁။ အိစ်သဘရတ်က အထူးစားပိုးထည်စစ်စစ်
- ၁၉၂။ အိစ်သိဟာသွံ (အမျိုးသမီးများ၏) ဓမ္မတာသွေးဆင်းခြင်း (ဘုခါရီ၊ တွဲ-၁၊ အမှတ်စဉ်-၃၀၃)
- ၁၉၃။ အိစ်သိဟ်စာန် လူတစ်ဦးမှ ကျေနပ်သွားစေရန် အထောက်အထားတစ်ရပ်ဖြင့် ဓမ္မသတ်ပေးခြင်း။ ယင်း ဓမ္မသတ်ကို
 ထုတ်ဖော်ခွင့်မရှိ (အိမာမ် အဘူဟနီဖဟ်နှင့် နောက်လိုက်များမှအပ အခြား အိမာမ်များမှ
 လက်ခံခြင်းမရှိ)
- ၁၉၄။ အိစ်သိခါရာဟ် မိမိရင်ဆိုင်နေရသည့် လုပ်ဆောင်ချက် သို့မဟုတ် အခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်
 လမ်းညွှန်ရရန် အသနားခံသော နှစ်ရကအသ် ဆွလာသ် (ဘုခါရီ၊ (၂:၂၆၃၊ ၈:၃၉၊ ၉:၄၈၇)
- ၁၉၅။ အိစ်သိစ်ကာအ် မိုးခေါင်သောအခါ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ဆုပန်သော နှစ်ရကအသ် မိုးဆုပန်ဆွလာသ်
- ၁၉၆။ အိအ်သိကုဒ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အား ခဝပ်ဆည်းကပ်ရေး(အိဘာဒ်)၏ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုတည်း ဖြင့်
 ဝတ်ကျောင်းတော်တစ်ခုအတွင်း ထီးတည်းနေထိုင်ကျင့်ကြံ စခန်းဝင်ခြင်း။ ထိုအခြေ အနေ၌
 မိမိ၏ဇနီးနှင့် သံဝါသမပြုရ။ တပိုတပါးသွားခြင်းနှင့် ဂျနာဖော်ဆွလာသ်မှအပ ဗလီကိုမခွာရ။
- ၁၉၇။ အိဇာရ် ကိုယ်ခန္ဓာအောက်ပိုင်းတစ်ခုလုံးကို ဖုံးကာဝတ်ဆင်ရသော အထည်စ (ပုဆိုး/လုံချည်)
- ၁၉၈။ ဂျဇာအတ် လေးနှစ်အရွယ် ကုလားအုတ်မ
- ၁၉၉။ ဂျလီးလ် မက္ကဟ်မြို့ရှိ မြက်မွေးတစ်မျိုး
- ၂၀၀။ ဂျမ်အ် မက္ကဟ်အနီးရှိ အလ်မုဇ်ဒလီဖဟ်
- ၂၀၁။ ဂျမ္မရဟ် မျက်နှာပြင်ကျယ် ကျောက်တိုင်ငယ်။ မိနာဉ် ဂျမ္မရဟ်တို့အား ကျောက်စရစ်ခဲများဖြင့်
 ပစ်ပေါက်လိုက်ရခြင်းသည် ဟဂျီကျင့်စဉ်တစ်ခုဖြစ်၏။
- ၂၀၂။ ဂျမ္မရသုလ်အကာဘတ် မက္ကဟ်မှ လာသောလမ်း မိနာ၏အဝင်ဝတွင်ရှိသော ကျောက်တိုင်သုံးတိုက် အနက်
 တစ်ခု။
- ၂၀၃။ ဂျနာဘတ် အိပ်မက်ကြောင့် သုက်လွှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဇနီးနှင့် ကိုယ်လက်နှီးနှောပြီးသွားသည့် အခြေအနေ။
 ထိုအခြေအနေ၌ ရေမချိုးနိုင်သေးပါက သယမ်မွန်ပြုရမည်။ ရေချိုးနိုင်က ရေချိုးသန့်စင်လိုက်ရမည်။
- ၂၀၄။ ဂျနီးဘ် အမျိုးအစားကောင်းမွန်သော စွန်ပလွံသီး
- ၂၀၅။ ဂျင်န် ရွံ့မှဖြစ်သောလူသား။ လင်းရောင်ခြည်မှဖြစ်သော ကောင်းကင်တမန်အလား မီးမှဖြစ်သော
 အလ္လာဟ်အဖန်ဆင်းခံ သတ္တဝါတစ်မျိုး
- ၂၀၆။ ဂျိဇ်ယတ် အစွလာမ့်အစိုးရလက်အောက်၌ နေထိုင်နေကြသော မုစ်လင်မ်မဟုတ်သူများမှ မဖြစ်မနေ
 ထမ်းဆောင်ရသော အဓိကအခွန်တော် (ဘုခါရီ၊ တွဲ-၄၊ ခန်း-၂၁၊ အမှတ်စဉ်- ၃၈၄၊ ၃၈၅၊
 ၃၈၆)
- ၂၀၇။ ဂျူဘွဟ် ဝတ်ရုံ

- ၂၀၈။ ဂျမဒဆိဆာနီယတ် အစွလာမ့်ပြက္ခဒိန်မှ ဆဌမမြောက်လ
- ၂၀၉။ ဂျမုအဟ် သောကြာနေ့
- ၂၁၀။ ဂျနုတ် ဂျနာဘတ်အခြေအနေ၌ ရှိနေသောသူ
- ၂၁၁။ ဂျရ်ဟမ် အာရတ်မျိုးနွယ်စုတစ်စု၏အမည်
- ၂၁၂။ ကအ်ဘတ် မက္ကဟ်မြို့ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းရှိ လေးထောင့်ကျကျ တည်ဆောက်ထားသော ကျောက်သားဗိမာန်။ မုစ်လင်မ်အပေါင်း ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရာတွင် ယင်းဗိမာန်အား ရှေ့ရှု မျက်နှာမူကြရသည်
- ၂၁၃။ ကဗာလဟ် သတ်မှတ်နေရာ၊ သတ်မှတ်အချိန်ကာလတစ်ခု၌ မြီစားမှမြီရှင်အား ကြွေးပေးမည် သို့မဟုတ် ဒဏ်ငွေဆောင်မည် သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ခံမည်ဟု သစ္စာကတိပြုခြင်း
- ၂၁၄။ ကာဖိရ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၊ အသျှင်စေတမန်တော်များ၊ ကောင်းကင်တမန်များ၊ အသျှင် ကျမ်းဂန်များ၊ ရှင်ပြန်ထမြောက်ရာနေ့၊ နဖူးစာကံသတ်မှတ်ချက်များအပေါ် အယုံအကြည် ကင်းမဲ့သူ
- ၂၁၅။ ကန့်ဇ် ဧကုသ်ပေးဆောင်ခြင်းမပြုဘဲ သိမ်းဆည်းထားသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ဓန (ကုရ်အာန် ၉:၃၄)
- ၂၁၆။ ကစဗသ် ကြတ်သည် (နေကြတ်သည်) (ကုစူးဖ် ဟု ခေါ်ကြ၏)
- ၂၁၇။ ကသိမ် ဆံပင်ဆေးဆိုးရန် အသုံးပြုသည့်အပင်
- ၂၁၈။ ကောင်ဆရ် (အလ်ဟောင်းသွ် ကိုရှုရန်)
- ၂၁၉။ ခသ္မိရဟ် ဟင်းရွက်တစ်မျိုး
- ၂၂၀။ ခလီးဖ် အိမာမ် သို့မဟုတ် မုစ်လင်မ် ခေါင်းဆောင်/ဘုရင်
- ၂၂၁။ ခိုင်ဘရ် အလ်မဒီနဟ်၏ မြောက်ဖက်အရပ်ရှိ ကျော်ကြားသော မြို့တစ်မြို့
- ၂၂၂။ ခလီးလ် မိမိ၏မိတ်ဆွေ၊ မြတ်နိုးသူတစ်ဦးဦးထက်ပင် သာလွန်၍ ရင်နှင့်အမျှ ချစ်ခင်သူ။ တမန်တော်မြတ်(ဝ)ထံ မိတ်ဆွေများစွာရှိသောလည်း ခလီးလ်အနေဖြင့် အလ္လာဟ်တစ်ပါး တည်းသာ ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်ထံ၌ကား ခလီးလ် များစွာရှိ၏။
- ၂၂၃။ ခလူးက် ရေမွှေးတစ်မျိုး
- ၂၂၄။ ခမီးဆွဟ် အမှတ်အသားပါ အနက်ရောင်လေးထောင့်စပ် သိုးမွေးစောင်
- ၂၂၅။ ခရုာ်ျ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ် ထုတ်ရသည့်ဧကုသ် (၁/၁၀ ပုံ ဝါ ၁/၂၀ ပုံ)
- ၂၂၆။ ခစဗဟ် ကြတ်သည် (လကြတ်သည်) (ခုစူးဖ် ဟု ခေါ်ကြ၏)
- ၂၂၇။ ခဝါရိရ်ျ သာသနာမှ သဘောထားကွဲလွဲသည့်အပြင် ကျန်ရှိ အခြားမုစ်လင်မ်တို့နှင့်လည်း သဘောထား ကွဲလွဲကြသူများ
- ၂၂၈။ ခဇီးရ် ဘာလီမှုန့်နှင့် အသားဟင်းရည်ကို စီမံထားသည့်အထူးဟင်းလျာတစ်မျိုး
- ၂၂၉။ ခဇီရဟ် ဂျုံမှုန့်၊ ဆီ စသည်တို့ဖြင့် စီမံထားသည့် အထူးဟင်းလျာတစ်မျိုး
- ၂၃၀။ ခုဖ် သားရေခြေစွပ်များ
- ၂၃၁။ ခုလ်အ် သတ်မှတ်လျော်ကြေးတစ်ရပ်ဖြင့် သို့မဟုတ် မဟရ်ကိုပြန်ပေးခြင်းဖြင့် ဇနီးကို ခင်ပွန်းနှင့် ဝေးစေသော ကွာရှင်းမှုတစ်မျိုး
- ၂၃၂။ ခုမ်ရဟ် မျက်နှာနှင့်လက်များသာ ဝင်ဆုံသော ဖျာချပ်လေး (ဆွလာသ်၏ စိဂ်္ဂ်ဒဟ်အတွက်)
- ၂၃၃။ ခုမုစ် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ပေးဆောင်ရသော လက်ရပစ္စည်းအနက်မှ ပုံ (ကြည့်- ကုရ်အာန် ၈:၄၁)
- ၂၃၄။ ခုသွ်ဘ် ဓမ္မမိန့်ခွန်း
- ၂၃၅။ ခုသွ်ဘသွန်နီကာဟ် ထိမ်းမြားမှုသဘောတူညီချက် အဆုံးသတ်အချိန်ပေးရသည့် ဓမ္မမိန့်ခွန်း
- ၂၃၆။ ခူးလ် မျက်လုံးအရောင်ခြယ် ခနောက်စိမ်းမှုန့်

- ၂၃၇။ ကုဖတ် အီရတ်မှ မြို့တစ်မြို့အမည်
- ၂၃၈။ ကုဖရ် အစ္စလာမ့်ယုံကြည်ချက်များမှ မည်သည်ကိုမဆို ယေဘုယျအားဖြင့် အယုံအကြည် ကင်းမဲ့ခြင်း၊ သွေဖည်ခြင်း
- ၂၃၉။ ကွန္ဒိယတ် ‘မည်သူမည်ဝါ၏မခင်၊ မည်သူမည်ဝါ၏မိခင်’ဟူ၍ခေါ်ဆိုသော ဂုဏ်ပုဒ်၊ အမည်နာမ၊ အာရတ်ရိုးရာဓလေ့တစ်ခုဖြစ်၏။
- ၂၄၀။ လိုင်းလသုလ်ကဒ်ရ် ရမသ္မာန်လမြတ်၏ နောက်ဆုံးဆယ်ညဉ့်ရှိ မညဉ့်များအနက် တစ်ညဉ့်။ ထိုညဉ့်အတွင်း ကောင်းမှုများ ကျင့်ကြံပွားများလျှင် အသျှင်မြတ်အား လပေါင်းတစ်ထောင် (၈၃နှစ်နှင့် လေးလ) အိဘားဒ်ပြုသည့်ကုသိုလ်ရရှိအံ့ဟု အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ မိန့်ကြားထားတော်မူ ၏။ (ကုရ်အာန် ၉၇:၁-၅) ဘုခါရီ(တွဲ-၃၊ စဉ်-၂၃၁ နှင့် ခန်း ၂)
- ၂၄၁။ လတ်ဘိုင်းက်
ဝစအိဒိုင်းက် အသျှင်/အသင့် ခေါ်ယူမှုကို တုန့်ပြန်ပါ၏။ အသျှင်/အသင့် အမိန့်များကို နာခံပါ၏။
- ၂၄၂။ လာသ်နှင့် အုဇ္ဇာ အစ္စလာမ်မတိုင်မီ အသိနိမ့်ခေတ်က ဟိဂျာဇ်နယ်၌ အလွန်ကျော်ကြားလှသည့် အကိုးကွယ်ခံ ရုပ်တု၏အမည်များ
- ၂၄၃။ လီအာန် လင်ဖြစ်သူမှ မယားဖြစ်သူအား တရားမဝင် ကာမမှုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲမှုအပေါ် လင်မယားနှစ်ဦးစလုံး၏ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုချက် ကုရ်အာန် (၂၄:၆-၉)
- ၂၄၄။ လုကသွတ် တွေ့ရှိ/ကောက်ရထားသော သူတစ်ပါး၏ ပျောက်ဆုံးပစ္စည်း (ပိုက်ဆံအိတ်၊ စသည်)
- ၂၄၅။ မဃာဗီးရ် အနံ့ဆိုးသော အစေးတစ်မျိုး
- ၂၄၆။ မဃရိတ် နေဝင်ချိန်၊ ညနေခင်းဆွလာသ်
- ၂၄၇။ မဟ်ရ် ထိမ်းမြားလက်ထပ်စဉ် လင်မှ မယားကိုပေးသော မင်္ဂလာ (သတို့သမီး)ကြေး
- ၂၄၈။ မဟ်ရမ် (ဇူမဟ်ရမ်ကိုရှု)
- ၂၄၉။ မ(က)ရူးဟ် ပြစ်ဒဏ်မထိုက်သော်လည်း သာသနာရှုထောင့်မှ မနှစ်သက်ဖွယ်- မလိုလားဖွယ်ရာများ
- ၂၅၀။ မမ်လူးက် အမျိုးသားကျွန်စေ
- ၂၅၁။ မနာစိက် ဟဂျ်နှင့် အွမ္မရာဟ်အတွင်းမှ ကျင့်ဆောင်မှုမှန်သမျှ အချက်များ
- ၂၅၂။ မနီးဟတ် (ဗဟုဝဏ်- မနာအဟ်) တစ်စုံတစ်ဦးအား ယာယီအသုံးချရန် လက်ဆောင်အဖြစ်ပေးသော ကုလားအုတ်မ သို့မဟုတ် သိုး၊ ၎င်းထံမှ နို့ကိုညှစ်ယူသောက်သုံးပြီးနောက် ပိုင်ရှင်ကို ပြန်ပေးရ၏
- ၂၅၃။ မကာမ်အိတ်ရာဟီမ် တမန်တော်အိတ်ရာဟီမ်နှင့် သားတော် အစ္စမာအီလ်တို့ ကအိဘဟ်ကို တည်ဆောက် နေခဲ့စဉ် အိတ်ရာဟီမ်တက်ရောက်ရပ်ခဲ့သည့် ကျောက်တုံး(နေရာ)
- ၂၅၄။ မာရှာအလ္လာဟ် “အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အလိုတော်ရှိသည့်အရာ”ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး ၎င်းအတွင်းနိမိတ် ကောင်းများ ပါဝင်၏
- ၂၅၅။ မရ်ရတ် ထပ်ခိုးပါသောအခန်း
- ၂၅၆။ မတ်စဂျိဒ် ဗလီဝတ်ကျောင်းတော်
- ၂၅၇။ မဆာနီ ကြိမ်ဖန်များစွာ ထပ်ဖန်တလဲလဲ ရွတ်ဆိုရသည့် ကုရ်အာန်အာယသ်တော်များ (ဆွလာသ် အတွင်းမှ စူရဟ်ဖာသီဟဟ်ကို ဆိုလိုသည်)
- ၂၅၈။ မောင်လာယဟ် ကျွန်ုပ်၏အရှင်သခင်၊ ဆရာသမား (ကျွန်ုပ်မှ ၎င်း၏သခင်ဖြစ်သူအား ရည်ညွှန်းခေါ်ဆိုသည့် အသုံးအနှုန်း၊ သူကောင်းပြုခံ လွတ်လပ်ပြီး ကျွန်အတွက်လည်းသုံး၏)
- ၂၅၉။ မောင်လာ (သုံးနှုန်းမှုကျယ်ပြန့်၏) အလ္လာဟ်(အသျှင်သခင်)၊ ကျွန်၏သခင်၊ သူကောင်းပြုခံရသော ကျွန် စသဖြင့် --
- ၂၆၀။ မယာဆိရ် ပိုးထည်ထိုင်ခင်း
- ၂၆၁။ မိဂျန္ဓဟ် မက္ကဟ်မြို့၏နေရာတစ်ခု

၂၆၂။ မိကုသ်	(ဗဟုဝဏ်-မဝါကီးသ်) ဟဂျ်နှင့်အွမ္မရဟ်အတွက် မက္ကဟ်သို့လာရာလမ်း အသီးသီး အသွယ် သွယ်၌ လူတို့မှ အိဟ်ရာမ်ဝတ်ဆင်ရန်
၂၆၃။ မိနာ	မက္ကဟ်ပြင်ပ အရဟံသ်သို့သွားရာလမ်းရှိ အရပ်တစ်ခု။ မက္ကဟ်မှ (၅)မိုင်ဝေး၍ အရဟံသ်မှ (၁၀)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသည်
၂၆၄။ မုအ်ဂျီဇာ	တမန်တော်မြတ်(ဆွ)ထံမှဖြစ်သော ထူးခြားအံ့ဖွယ်များ
၂၆၅။ မိအ်ရာဂျ်	တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မှ ကောင်းကင်လွှာများသို့ ရုပ်၊ နာမ်နှင့်တကွ တက်ကြွခြင်း ဖြစ်စဉ် တော်။ ကုရ်အာန် (၅၃:၁၂)၊ ဘုခါရီ (၄:၄၂၉)၊ (၅:၂၂၇)
၂၆၆။ မိရ်ဘဒ်	စွန်ပလွံသီးများကို အခြောက်လှန်းသည့်နေရာ
၂၆၇။ မိဆွ်ရ်	အီဂျစ်
၂၆၈။ မိစ်ဝါ(က်)	အရာ(က်) သစ်ပင်၏အမြစ်များဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော သွားပွတ်တံ/တံပူ
၂၆၉။ မိဆ်ကာလ်	၄၂/ရ ဂရမ်နီးပါးနှင့်ညီမျှသော ရွှေချိန်ရာတွင် သုံးသောအလေး။ (၂၀) မိဆ်ကာလ်သည် (၉၄)ဂရမ်နီးပါးရှိသည်။
၂၇၀။ မုအ်ရတ်စ်	အရှ်ယုဂျရ်ဟ်ထက် မိနာမှပါနီးသည် အရပ်တစ်ခု
၂၇၁။ မုအ်ဇင်န်	ဆွလာသ်ဝတ်ပြုကြရန် အဇာန်ကို ကြွေးကြော်ပြီး ခေါ်ယူလေ့ရှိသူ
၂၇၂။ မုဘာရ်ရ်ရုသ်	ကောင်းသတင်းများ၊ ဘုခါရီ(၉:၁၁၉)
၂၇၃။ မုဘိကုသ်	ပျက်ရာပျက်ကြောင်း မဟာဒုစရိုက်ကြီး (ပြုစားခြင်း)
၂၇၄။ မုဒ်ဘွရ်	သခင်ဖြစ်သူက မိမိသေဆုံးပြီးနောက် လွတ်လပ်ခွင့်ပေးမည်ဟု ကတိပြုခြင်းခံထားရသော ကျွန်စေ
၂၇၅။ မုဒ်(မုဒွ)	၂/၃ ကီလိုဂရမ် ဝန်းကျင်ရှိ အချိန်အတွယ်
၂၇၆။ မုဖဆွ်ဆွလ်/ မုဖဆွ်ဆွလာသ်	စူရဟ်ကုဒ်မှ ကုရ်အာန်အဆုံးအထိ (စူရဟ် အမှတ်စဉ်-၅၀ မှ ၁၁၄ အထိ)
၂၇၇။ မုဟာဂျီရ်	မည်သည့်အရပ်ဒေသမှ မည်သည့်ရှေးဦးမုစ်လင်မ်ဖြစ်စေ မက္ကဟ်ကို မအောင်နိုင်မီ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏လက်ထက်တော်အတွင်း အလ်မဒီနဟ်သို့ ပြောင်းရွှေ့အခြေချသူ ၎င်းအပြင် အလ္လာဟ်နှစ်မြို့မှုနှင့်အစွလာမ်အတွက် ပြောင်းရွှေ့သူ၊ ၎င်းအပြင် အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ တားမြစ်ချက်မှန်သမျှမှ စွန့်လွှတ်ကင်းရှင်းသူ
၂၇၈။ မုဟရ်ရမ်	အစွလာမ့်ပြက္ခဒိန်မှ ပထမဆုံးလ
၂၇၉။ မုဟ်ကမ်	ရုပ်သိမ်းခြင်းမရှိသော ကုရ်အာန်၏အမိန့်အာယသ်များ
၂၈၀။ မုဟ်ရင်မ်	ဟဂျ် သို့မဟုတ် အွမ္မရဟ်၏ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းထားသူ
၂၈၁။ မုဟ်ရိမဟ်	အိဟ်ရာမ်ဆင်မြန်းထားသော အမျိုးသမီး
၂၈၂။ မုဟ်ဆွရ်	အတားအဆီးတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် ဟဂျ်/အွမ္မရဟ်မပြုနိုင်သည့် မုဟ်ရင်မ်
၂၈၃။ မုဂျာဟ်ဒ်	(ဗဟုဝဏ်-မုဂျာဟ်ဒ်န) ဂျီဟာဒ်ပြုသော မုစ်လင်မ်(စစ်သည်)
၂၈၄။ မုဂျူဇစ်ဇ်	ခြေရာလက်ရာကို ကြည့်ရှုဖော်ထုတ်တတ်သည့် ပညာရှင်(ကာအိမ်)
၂၈၅။ မုကာသတ်	မိမိ၏လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ရွေးငွေတစ်ရပ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ရွေးယူသောကျွန်
၂၈၆။ မုလာအနဟ်	လိအာန်အမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်း
၂၈၇။ မုလ်ဟစ်ဒူးန်	သာသနာ့အစဉ်အလာကို ဆန့်ကျင်သူများ
၂၈၈။ မုကိုင်ယရ်	အရက်ဖောက်သည့် အိုးတစ်မျိုး၏အမည်
၂၈၉။ မုဆွလ္လာ	ဝတ်ပြုရန်(သတ်မှတ်ထားသော)နေရာ
၂၉၀။ မုရ်ရိကူးန်	အလ္လာဟ်နှင့်တမန်တော်အား အယုံအကြည်မဲ့သူများ၊ ရုပ်တုကိုးကွယ်သူများ၊ စင်ပြိုင် ဘုရားထားသူများ စသဖြင့်

၂၉၁။ မုစ်သဟသ္မဟ်	ဓမ္မတာသွေးဆင်းနေသည့် အမျိုးသမီး
၂၉၂။ မုသ်အဟ်	ယာယီထိမ်းမြားခြင်း။ ဌာနီနှင့်ဆေးကွာနေသူများအတွက် အစွလာမ့်ခေတ်ဦးပိုင်း၌ ခွင့်ပြု ခဲ့သော်လည်း နောင်တွင် အပြီးတိုင် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်
၂၉၃။ မုသဖဟိရ်	မကောင်းသောစကားများကို သယ်ယူပို့ဆောင်လေ့ရှိသူ
၂၉၄။ မုအ်သကိမ်	အိမ်သိကာမ် စခန်းဝင်နေသူ
၂၉၅။ မုသရှာဘိဟာသ်	ရှင်းလင်းမှုမရှိသည့်အပြင် နားလည်ရန်ခက်ခဲသော ကုရ်အာန်အာယသ်များ
၂၉၆။ မိသ်ရ(စ်)	“မကြောက်နှင့်” ဟူသော ပါရုန်း(ဖာရစ်)စကား
၂၉၇။ မုသကူးန်	(ဧကဝုစ်-မုသကီ) သီလသမာဓိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ၍ တရားလမ်းမှန်၌ ရှိကြသူများ။ အလ္လာဟ် ကိုကြောက်ခြင်း (အလ္လာဟ်တားမြစ်ထားသည့်အရာမှန်သမျှကို စွန့်လွှတ်ရှောင်ကြဉ်ခြင်း) နှင့် အလ္လာဟ်ကိုချစ်ခြင်း (အလ္လာဟ်ပြဌာန်းသည့် ကောင်းမှုမှန်သမျှ ကျင့်ဆောင်ခြင်း) အရည်အသွေးရှိသူ
၂၉၈။ မုဇာဘာနဟ်	စွန့်ပလွံသီးခြောက်/ စပျစ်သီးခြောက်ကို စိမ်းစိုသောစွန့်ပလွံသီး/စပျစ်သီးဖြင့် အချိန် အတွယ်နှင့် ရောင်းချခြင်း။ ခြောက်သွေ့သောအသီးအနှံများကို ချိန်စက်ထားကြသော် လည်း အသီးစိမ်းများမှာမူ အပင်ပေါ်ရှိဆဲ၌ပင် ခန့်မှန်းတွက်ဆကြခြင်း။
၂၉၉။ မုဖွေသ်	အရက်ဖောက်သည့် အိုးတစ်မျိုး၏အမည်
၃၀၀။ မုဒ်ဒလိဖဟ်	ဟာဂျီများ အရဟံသ်မှအပြန် တစ်ညလုံး သို့မဟုတ် ညဉ့်အချိန် အများစု ရပ်နားရသော အရဟံသ်နှင့်မိနာ ကြားရှိနေရာဒေသ။ ဇုလ်ဟိဂျီဂျဟ်လ (၉)ရက်နှင့် (၁၀)ရက်ကြား ညဉ့်၌ဖြစ်ပြီး ယင်းနေရာ၌ မယ်ရိတ်နှင့် အိရှာအိဆွလာသ်အား တစ်ပေါင်းတည်း ဝတ်ပြု ရ၏
၃၀၁။ နဖရ်၏နေ့	အရဟံသ်၊ မုဒ်ဒလိဖဟ်နှင့်မိနာ၌ ဟဂျီကျင့်ဝတ်အပေါင်းဖြည့်စွမ်းပြီးနောက် မိနာမှ ဟာဂျီ များ ထွက်ခွာသည့်နေ့။ ဇုလ်ဟိဂျီဂျဟ် (၁၂/၁၃)ရက်
၃၀၂။ နဘီးဇ်	စွန့်ပလွံသီး သို့မဟုတ် စပျစ်သီးတို့၏စိမ့်ရည် (အချဉ်မပေါက်သေးချိန်)
၃၀၃။ နာသ္မိဟဟ်	ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရန် အသုံးပြုသောကုလားအုတ်
၃၀၄။ နသ္မိ	မြားတံ၏အပိုင်း
၃၀၅။ နဟ်ဒ်	ခရီးသည်များအကြားရှိ ရိက္ခာများ/အသုံးစရိတ်များကို တူညီသောဝေစုဖြင့် ဝေမျှသုံးစွဲခြင်း
၃၀၆။ နဟရ်	လည်တိုင်အောက်ခြေရှိ သွေးကြောမနေရာကို ဖြတ်တောက်ခြင်း။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကုလားအုတ်ကို လှီးဖြတ်ခြင်း၌ သုံးနှုန်းသည်။ နဟရ်၏နေ့သည် ဇုလ်ဟိဂျီဂျဟ်လ (၁၀) ရက်နေ့ဖြစ်ပြီး ဟာဂျီများမှ မိမိတို့၏သားကောင်များကို လှီးဖြတ်ကြ၏
၃၀၇။ နမီးမဟ်	လူတို့အကြား အပြီးအာယာတပွားများစေရန် သတင်းအတုအလိမ်များကို သယ်ဆောင် ဖြန့်ချိခြင်း
၃၀၈။ နကီးဘ်	လူ(၆)ဦးပါ စစ်ဆင်ရေးအုပ်စုကိုဦးဆောင်သူ၊ လူမျိုးစုခေါင်းဆောင်
၃၀၉။ နကီးရ်	အရက်ဖောက်သည့် အိုးတစ်မျိုး၏အမည်
၃၁၀။ နဆွိရ်	မြားတံ၏အပိုင်းတစ်ပိုင်း
၃၁၁။ နဝါဖိလ်	(ဧကဝုစ်-နာဖိလဟ်) မလုပ်မနေရ (ဖရီးသ္မဟ်) တာဝန်မဟုတ်သည့် စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ် ပြုလုပ်နိုင်သော အိဗာဒဟ်များ
၃၁၂။ နီကာဟ်	အစွလာမ့်ဥပဒေအရ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း
၃၁၃။ နီဆွာဘ်	ဧကုသ်ပေးထိုက်သော အနိမ့်ဆုံး ပိုင်ဆိုင်မှုပမာဏ။ ဥပမာ- ရွှေ၏ နီဆွာဘ်သည် ၂၀ မိဆ်ကာလ် (၉၄ ဂရမ်ဝန်းကျင်)၊ ငွေ၏ နီဆွာဘ်သည် ၂၀၀ ဒိရ်ဟမ် (၆၄၀ ဂရမ်ဝန်းကျင်) ကောက်ပဲသီးနှံ၏ နီဆွာဘ်သည် ၅ အောင်စုက် (၆၇၃ ဒဿမ ၅ ကီလိုဂရမ်)၊ ကုလားအုတ်၏ နီဆွာဘ်သည် ၅ ကောင် နွား၏ နီဆွာဘ်သည် ၅ ကောင်

သိုး၏ နိဆွတ္တသည ၄၀ ကောင်

၃၁၄။ နူးနီ	ငါး
၃၁၅။ နှစ်ကံ	အိဘာဒသ်ဆိုင်ရာ ကျင့်မှုရာများ
၃၁၆။ နုဆွါဘ်	(ဗဟုဝဏ်- အနိဆွတ္တ) သတ်မှတ်ရာသီနှင့် အကြောင်းရပ်များအတွင်း ရုပ်တု၊ ဂျင်နီ၊ ကောင်းကင်တမန်၊ သူတော်စင်တို့၏ အမည်နာမဖြင့် ၎င်းတို့အား ပူဇော်ရန် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးရယူရန်အတွက် သားကောင်များကို လှီးဖြတ်ကြသော နေရာ သို့မဟုတ် သင်္ချိုင်းဂူများပေါ် စိုက်ထူထားသည့် ကျောက်တိုင်များ
၃၁၇။ နုစု(ကံ)	စွန့်လှူခြင်း၊ စွန့်လွှတ်ထားခြင်း
၃၁၈။ ကဘာအိ	အပေါ်ရံလက်ရှည်အင်္ကျီ
၃၁၉။ ကဒရ်	ကံတရားသတ်မှတ်ချက်/ ကြိုတင်ပြဋ္ဌာန်းချက်
၃၂၀။ ကလီးဘ်	ရေတွင်း
၃၂၁။ ကာရီအိ	ရှေးဦး မုစ်လင်မ်သာသနာ့ပညာရှင်များကို ‘ကုရ်ရာအိ’ (ကာရီအိ၏ ဗဟုဝဏ်)ဟု ခေါ်ဆို ကြ၏။ (ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို အာဂုံဆောင်ထားသူများကိုလည်း ယင်းသို့ပင် ခေါ်ဆို၏) ရှေးဦးမုစ်လင်မ်တို့၏ ဆရာများကို ကုရ်ရာအိဟု ခေါ်၏
၃၂၂။ ကာရင်နီ	ဟင်္ဂျီဂျီကိရာန်ကို ပြုကျင့်သူ
၃၂၃။ ကရ်နီလ် မနာဇိလ်	နဂိုဒ်နယ်သားများအတွက် မိကုသ်နေရာ။ မက္ကဟ်သွားလမ်းပေါ်တည်ရှိပြီး ယခု အတ်စိုင်းလ် ကဘီးရ် ဟုခေါ်ဆို၏။
၃၂၄။ ကဆွတ္တဘ်	ရွှေ၊ ပုလဲ၊ အခြားကျောက်မျက်ရတနာများဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော မဏ္ဍပ်နန်းဆောင်များ
၃၂၅။ ကသွီးဖဟ်	ထူထဲ၍ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသော အဝတ်အထည်
၃၂၆။ ကသုသ်	လူတို့အကြား အပြန်အလှန်သတင်း သယ်ယူပို့ဆောင်၍ ရန်မီးပွားစေသူ ဘုခါရီ(၈:၈၂)
၃၂၇။ ကိဘ်လဟ်	မုစ်လင်မ်အပေါင်း ဆွလာသ်ဝတ်ပြုရာတွင် မျက်နှာနှာအရပ်၊ မက္ကဟ်ရှိ ကအိဘဟ် ဗိမာန်တော်ကို မျက်နှာမူရ၏
၃၂၈။ ကီးလ်ဝလ်ကားလ်	အပြစ်ထိုက်သက်သည့် အလေအလွင့်စကားများ (အတင်းအဖျင်း)
၃၂၉။ ကင်သွာရ်	ဂျုံ၊ ဘာလီ စသော ကောက်နှံများကို ချိန်တွယ်သည့်အလေး
၃၃၀။ ကိရာမ်	အမှတ်အသားအနည်းငယ်ပါသော သိုးမွေးထည် ခန်းဆီး
၃၃၁။ ကိရာသွံ	၁ ကိရာသွံ = ၁/၂ ဒါနိုက် ၁ ဒါနိုက် = ၁/၆ ဒိရ်ဟမ် တစ်ခါတစ်ရံ အုဟုဒ်တောင်အလား လေးလံသည့်ပမာဏကို သုံးနှုန်းသည်။
၃၃၂။ ကစ်စီ	ပိုးတွဲအထည်။ အီဂျစ်ပြည်ရှိ ကစ်စီအရပ်မှ ထုတ်လုပ်သည့် အထည်ကိုလည်း ခေါ်ဆို သည်
၃၃၃။ ကိဆာမ်	သီးနှံများကို မမှည့်မီ ကြွေကျစေသော သီးနှံပင်ဖျက်ရောဂါ
၃၃၄။ ကိယာမ်	(ဆွလာသ်၌) ရပ်သည့်အနေအထား
၃၃၅။ ကိယာ့စ်	တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ စီရင်ချက်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်၍ အလားတူအမှုများအပေါ် မူဂျီသဟ်ဒ်တစ်ဦးမှပေးသော ဓမ္မသတ်/ဖြတ်ထုံး
၃၃၆။ ကုဘာအိ	အလ်မဒီနဟ်၏ မြို့ပြင်ဆင်ခြေဖုံးအရပ်တစ်ခု။ တမန်တော်မြတ်သည် ထိုနေရာ၌ ဝတ်ကျောင်းတည်ခဲ့ပြီး ကုဘာဗလီဟု အမည်တွင်၏။ အွမ္မရဟ်၏ကျင့်ရပ်တစ်ခုအဖြစ် စနေနေ့ညတွင် ထိုဗလီသို့သွားရောက်ပြီး ဆွလာသ်နှစ်ရကအသ် ဝတ်ပြုကြရ၏။
၃၃၇။ ကုဇ်ဟမ်	မြားတံ၏အပိုင်းတစ်ခု
၃၃၈။ ကွမ်ကွမ်	အဝကျဉ်းသောခွက်ရှည်
၃၃၉။ ကုနူးသ်	ဆွလာသ်အတွင်းမှ ဆုတောင်းတစ်ပုဒ်

- ၃၄၀။ ကုရိုင်းရှ်   ဂျာဟိလိယဟ်ခေတ်က အာရေဗျရှိ အလွန်ကြီးမားသည့် မျိုးနွယ်စုတစ်စုဖြစ်၏။ တမန်တော်မြတ်(ဆွ)သည် ဤမျိုးစုမှပင် ဖြစ်တော်မူ၏။ အစ္စလာမ်မတိုင်မီနှင့် အစ္စလာမ် ထွန်းပေါ်ချိန်၌ ဤမျိုးနွယ်စုသည် ဝိညာဉ်ရေးရာနှင့် ဓနဆိုင်ရာကဏ္ဍများ၌ အထူး တောင့်တင်းစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြ၏။
- ၃၄၁။ ကုရိုင်းရှ်   ကုရိုင်းရှ်မျိုးနွယ်စုဝင် ပုဂ္ဂိုလ်
- ၃၄၂။ ရဘ်(ရဘ္ဘ)   ဖန်ဆင်းရှင်၊ ပိုင်ရှင် (အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ နာမံတော်တစ်ပါး)
- ၃၄၃။ ရဘ်ဘုက   အသင်၏ဖန်ဆင်းရှင်၊ အသင်၏အသျှင်သခင်
- ၃၄၄။ ရဘီအုလ်အောင်ဝလ်   အစ္စလာမ်ပြက္ခဒိန်မှ တတိယမြောက်လ
- ၃၄၅။ ရာဟိလဟ်   အစီးအနင်းအဖြစ် အသုံးပြုသော ကုလားအုတ်မ (စာပေအရ အစီးအနင်း)
- ၃၄၆။ ရိုင်ယာန်   အမတသုခဘုံ၏ ဝင်ပေါက်များအနက် ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းနေလေ့ရှိသူများ၏ သီးသန့် ဝင်ပေါက်တစ်ခု၏အမည်
- ၃၄၇။ ရဂျာဘ်   အစ္စလာမ်ပြက္ခဒိန်မှ သတ္တမမြောက်လ
- ၃၄၈။ ရဂျဇ်   ကဗျာလင်္ကာဆိုင်ရာ ကာရန်စနစ်
- ၃၄၉။ ရကအဟ်   ဆွလာသ်ဝတ်ပြုမှု၌ ရပ်ခြင်းတစ်ကြိမ်၊ ဦးညွတ်ခြင်းတစ်ကြိမ်၊ ဝပ်တွားဦးချခြင်းနှစ်ကြိမ်- ယင်းအတိုင်း တစ်ခေါက်ကို ရကအသ်ဟုခေါ်သည်။
- ၃၅၀။ ရမ်သွာန်   အစ္စလာမ်ပြက္ခဒိန်မှ နဝမမြောက်လဖြစ်ပြီး ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းရသည့်လ ဖြစ်၏။ ဤလအတွင်း တမန်တော်မြတ်(ဆွ)ထံ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် စတင်ကျရောက်ခြင်း၊ ကဒရ် ညဉ့်မြတ်နှင့် ဘဒရ်စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့သည်
- ၃၅၁။ ရမလ်   ခြေဖျားလက်ဖျားလှုပ်ရှား၍ ကာယစွမ်းရည်ပြသလျက် မြန်မြန်သွက်သွက် လမ်းလျှောက် ခြင်း၊ ကအ်ဘဟ်ဗိမာန်အား သွဝါဖ်ပြုစဉ် ပထမသုံးကြိမ် ယင်းသို့ပြုရ၏ (အမျိုးသားများ အတွက်သာဖြစ်၏)
- ၃၅၂။ ရမီ   မိနာရှိ ဂျီမာရ်အား ခဲဖြင့်ပစ်ခြင်း
- ၃၅၃။ ရိဘာ   အတိုး။ အမျိုးအစားနှစ်ခုရှိ၏။ (၁) ချေးငွေအပေါ် ယူသည့်အတိုး- ရိဘာနစီးအအ်ဟု ခေါ်သည်။ (၂) အရည်အသွေးနိမ့်ပစ္စည်းကို များစွာဖေး၍ ယင်းပစ္စည်းအမျိုးအစားမှ အရည်အသွေးမြင့်သည်ကို ဖလှယ်ယူရခြင်း - ရိဘာဖသွ်လ် ဟုခေါ်သည်
- ၃၅၄။ ရိဒါအ်   ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်ပိုင်းကို ပတ်စည်းသောအဝတ်ပိုင်း
- ၃၅၅။ ရိကာဇ်   မြှုပ်နှံသိုဝှက်ထားသည့် ဓနဥစ္စာ(အမိုက်ခေတ်ဓလေ့)
- ၃၅၆။ ရူးဟုလ္လာဟ်   အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်မှ ဖန်ဆင်းထားတော်မူသည့် ဝိညာဉ်
- ၃၅၇။ ရူး(ကိ)ဘဟ်   အသက်ရှင်နေသမျှ နေထိုင်စေရန် နေအိမ်ကို လက်ဆောင်ပေးခြင်းပုံစံ
- ၃၅၈။ ဆွာအ်   (၄)မုဒ်နှင့်ညီမျှသော အချိန်အတွယ် (၃ ကီလိုဂရမ်နီးပါး)
- ၃၅၉။ စဘ်အလ်မဆာနီ   အထပ်ထပ်အခါခါ ရွတ်ဆိုရသည့် အာယသ်တော်(ရ)ကြောင်း (စူရဟ် ဖာသီဟဟ်)
- ၃၆၀။ ဆွာဘာဟာဟ်   အကူအညီတောင်းခံမှုကို ရည်ညွှန်းသော အာမေဠိတ်စကား
- ၃၆၁။ ဆွာဘီယူးန်   ‘လာအိလားဟ အစ်လ္လုလ္လာဟ်’ လည်းဆို၏။ ဇဘူးရ်(ဆာလံ)ကျမ်းလည်းဖတ်၏။ ယဟူဒီလည်း မဟုတ်။ ခရစ်ယာန်လည်းမဟုတ်သော အီရတ်ရှိ လူမျိုးတစ်မျိုး
- ၃၆၂။ စအ်ဒါန်   တိရစ္ဆာန်များ စားကျက်လွှတ်ကျောင်းရန် သင့်တော်သည့်ဆူးပင်
- ၃၆၃။ ဆွဒကဟ်   အလှူဒါနပေးခြင်းမှန်သမျှ/ အလှူဒါနပစ္စည်းမှန်သမျှ
- ၃၆၄။ ဆွဖာဝလ်မရ်ဝဟ်   အလ်မတ်စ်ဂျိဒ် အလ်ဟရာမ်၏ အရှေ့ဘက်ကပ်လျက်ရှိသော တောင်နှစ်လုံး။ အွမ္မရဟ် နှင့် ဟဂျ်ပြုသူသည် ယင်းတောင်နှစ်လုံးအကြား ခုနစ်ကြိမ် လျှောက်လှမ်းရ၏။ ၎င်းကို စအီ ဟုခေါ်သည်
- ၃၆၅။ ဆွဟ်ဘာအ်   ခိုင်ဘရ်အနီးရှိ နေရာတစ်ခု
- ၃၆၆။ စကီးနဟ်   တည်ငြိမ်မှု၊ အေးငြိမ်မှု၊ ငြိမ်းချမ်းမှု၊ စိုးထိတ်စိတ် ကင်းစင်ခြင်းစသည် --

၃၆၇။ စလဘ်	စစ်ပွဲ၌ကျဆုံးသွားသောစစ်သည်၏ စစ်ရေးပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု
၃၆၈။ စလစ်	ငွေကိုလက်ငင်းချေပြီး ပစ္စည်းကို နောက်မှပေးအပ်ရသည့် ကုန်ရောင်းစနစ်
၃၆၉။ စလမ်	စလမ်အတိုင်းပင် ဖြစ်၏
၃၇၀။ စမုရ်	သစ်ပင်တစ်မျိုး
၃၇၁။ စနဟ်	ကောင်းသည်/ကောင်းခြင်းဟူသော အီသီယိုးပီးယန်းစကား
၃၇၂။ စရီးယတ်	တမန်တော်မြတ်(ဆွ)မပါဝင်ဘဲ စေလွှတ်ခဲ့သည့် ဂျီဟာဒ်အတွက် တပ်ခွဲသီး/ စစ်ဆင်ရေး တပ်စိတ် (လူဦးရေ အနည်းအကျဉ်းမျှသာပါ၏)
၃၇၃။ စရိဖ်	မက္ကဟ်မှ (၆)မိုင်ဝေးသောနေရာတစ်ခု
၃၇၄။ စစီးက်	ဂျုံမှုန့် သို့မဟုတ် ဘာလီမှုန့်တို့ဖြင့် စီမံထားသော စားဖွယ်တစ်မျိုး (သကြားနှင့် စွန်ပလွံသီးကို ထည့်လေ့ရှိ၏)
၃၇၅။ စအီ	ဟဂျီနှင့်အွဇ္ဈဟ်ပြုသူမှ အဆွံ့ဆွဖာနှင့် အလံ်ဇ်ဝဟ်တောင်နှစ်လုံးအကြား ခုနစ်ကြိမ် သွားလာခြင်း
၃၇၆။ စိုင်ယိဒ်	ကျွန်ုပ်၏ဆရာသမား
၃၇၇။ ဆွစ်ဒီးက်	(ဗဟုဝုစ်-ဆွစ်ဒီးကူးန့်) တမန်တော်များကို ပထမဦးဆုံးနှင့် ရှေးဦးအကျဆုံး သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူများ။ ကြည့်-ကုရ်အာန် (၄၆၉)
၃၇၈။ စိဒ်ရ်	ဆီးပင်
၃၇၉။ စိဒရသုလ်မွန်သဟာ	အမတသုခဘုံအနီး သတ္တမမြောက်ကောင်းကင်လွှာအထက်၌ရှိသော ဆီးပင် (အမြင့်ဆုံး နယ်ခြားစည်း၏ ဆီးပင်)
၃၈၀။ ဆွစ်ဖီးန့်	အလီ၏နောက်လိုက်များနှင့် မုအာဝိယဟ်၏ နောက်လိုက်တို့မှ အီရတ်ရှိ ယူဖရေးတီး မြစ်အနီး ဖြစ်ပွားခဲ့ကြသော စစ်ပွဲ၏အမည်
၃၈၁။ စိဝါက်	အရောက်အပင်၏အမြစ်စ (သွားပွတ်တံ/တံပူအဖြစ် သုံးသည်)
၃၈၂။ စုဟူးလိယဟ်	ယီမင်နိုင်ငံ စုဟူးလ်ရွာကို အစွဲပြုခေါ်ဝေါ်သော ချည်ထည်
၃၈၃။ စွန်ဒုစ်	ပိုးထည်တစ်မျိုး
၃၈၄။ စွန္နဟ်	မုစ်လင်မ်အပေါင်မှ စံနမူနာပြုလိုက်နာရမည့် တမန်တော်မြတ်(ဆွ)၏ တရားဝင်နည်းလမ်း၊ အမိန့်၊ အိဘာဒ် သော်လျှောက်ချက်၊ ဩဝါဒ စသည်များ
၃၈၅။ စုသ်ရဟ်	တိုင်း၊ နံရံ၊ တုတ်ချောင်း၊ လှံ စသည်ကဲ့သို့ ပစ္စည်းတစ်ခု။ ၎င်း၏အမြင့်သည် ခြေတစ်ချောင်း စာထက် မပိုရဘဲ ဝတ်ပြုသူရှေ့၌ အတားအဆီး အမှတ်အသားအနေဖြင့် ထားရှိသည်။
၃၈၆။ ယုအိဘာန်	အစ္စလာမ့်ပြက္ခဒိန်မှ အဌမမြောက်လ
၃၈၇။ ရှာမ်	ဆီးရီးယား၊ ပါလက်စတိုင်း၊ လက်ဘနွန်၊ ဂျော်ဒန်တို့အား ခြုံငုံထားသည့်နယ်ပယ်
၃၈၈။ ရှောင်ဝလ်	အစ္စလာမ့်ပြက္ခဒိန်မှ ဒဿမမြောက်လ
၃၈၉။ ရှိယာရ်	မိမိတို့၏ညီမ သို့မဟုတ် သမီးများကို မဟရ်မပါဘဲ အလဲအလှယ်ပြု လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း အမျိုးအစား
၃၉၀။ ရှိရုက်	သားရေကြိုး
၃၉၁။ ရှိရ်ဂ်	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အပြင် အခြားအရာကိုလည်း ကိုးကွယ်သောဝါဒ (နောက်ဆက်တွဲ-၂ ၌ အသေးစိတ် ရှုကြရန်)
၃၉၂။ ယျုဖအ်	ကြိုတင်သတ်မှတ်ထားသော အပိုင်စီးခြင်း
၃၉၃။ သွာဘဟ်/သွိုင်ဘဟ်	အလ်မဒီနဟ်၏ အမည်နာမနောက်တစ်မျိုး
၃၉၄။ သဘူးက်	အလ်မဒီနဟ်၏မြောက်ဖက် (ရဝဝ)ကီလိုမီတာခန့်ဝေးသော ကျော်ကြားသည့်မြို့
၃၉၅။ သွာဃူးသ်	(အဓိပ္ပာယ်ကျယ်ပြန့်၏) စစ်မှန်သောအရှင်သခင် (အလ္လာဟ်)တစ်ပါးတည်းအား ကိုးကွယ် ခြင်းမှအပ ကျန်သည့် (မှားယွင်းသော) ကိုးကွယ်ခြင်းမှန်သမျှ

၃၉၆။ သဟဂျီဂျုဒ်	အိရှာအိနှင့် ဖျရ်ဆွလာသ်အချိန်ကြား မည်သည့်အချိန်မဆို ဝတ်ပြုနိုင်သည့် နဝါဖိလ် (အပို)ဆွလာသ်
၃၉၇။ သဟ်နီးက်	စွန်ပလွံသီး(ကဲ့သို့ အချို့တစ်ခုခုကို ညက်အောင်ဝါး၍ ၎င်း၏အရည်ကို ကလေးငယ်၏ ပါးစပ်တွင်းသို့ ထည့်ပေးခြင်း(နှင့်) ကလေးငယ်၏နားရွက်များ၌ အစာန်ဆိုခြင်း (အစွလာမ့် ဓလေ့တစ်ခုဖြစ်၏) ဘုခါရီ (၇:၂၂၂)
၃၉၈။ သွာအိဖ်	မက္ကဟ်အနီးရှိ ကျော်ကြားသောမြို့
၃၉၉။ သ(က်)ဘီရဟ်	‘အလ္လာဟ်အတက်ဘရ်’ဟု ဆိုခြင်း
၄၀၀။ သ(က်)ဘီရဟ်	သ(က်)ဘီရ်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဆိုခြင်း
၄၀၁။ သလ်ဘီနဟ်	ဂျုံမှုန့်နှင့်ပျားရည်တို့ဖြင့် စိမ့်ထားသောဟင်းလျာ
၄၀၂။ သလ်ဘီယလ်	‘လတ်ဘိုင်းက် အလ္လာဟွန်းမ္မ လတ်ဘိုင်းက်’ ဟုဆိုခြင်း
၄၀၃။ သ(က်)လီးဒ်	ကုရ်ဘာနီသားကောင်တို့၏ လည်ပင်းပေါ်၌ရောင်စုံကြိုးကုံးစွပ်ခြင်း
၄၀၄။ သရာဝီးဒ်	ရမ်သွာန်လ၏ညများ၌ အိရှာအိ ဆွလာဒ်အပြီး အပိုဝတ်ပြုရသောဆွလာသ် ယင်းဆွလာသ်ကို တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ ဝတ်ပြုနိုင်သည်
၄၀၅။ သရ်ဗီးယဟ်	ဟာဂျီများ မိနာသို့ထွက်ခွာသည့် ဇုလ်ဟိဂျီလ(၈)ရက်၏နေ့
၄၀၆။ သရဟ်ဟုဒ်	ဆွလာသ်၏ ကုအူးဒ်(ကအ်ဒဟ်)၌ “အသ်သဟီးယားသု” ဖတ်ခြင်း ဘုခါရီ(၁:၇၉၄)
၄၀၇။ သရ်ဗီးဒ်	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထံတော်မှ ကောင်းချီးမင်္ဂလာ အသင့်အပေါ်ကျရောက်ပါစေ
၄၀၈။ သရ်ဗီးက်	ဇုလ်ဟိဂျီလ၏ ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃ ရက်များ
၄၀၉။ သ(စ်)လင်မ်	ဆွလာသ်ပြီးဆုံးလျှင် ‘အတ်စလားမု အလိုင်းကွန်းမ် ဝရဟ်မသုလ္လာဟ်’ဟုဆိုလျက် လက်ျာဖက်၊ ၎င်းနောက်လက်ဝဲဖက်သို့ မျက်နှာလှည့်၍ အဆုံးသတ်ခြင်း
၄၁၀။ သောင်ဟီးဒ်	အစွလာမ့် တစ်ဆူရှင်ဝါဒ(နောက်ဆက်တွဲ-၂၌ အသေးစိတ် ရှုပါရန်)
၄၁၁။ သရီဘာသ်ယမီးနုက	အသင့်လက်ျာလက် မြေ/ဖုန်ထဲ ရောက်စေသား(ဝါ) ဖုန်လူးစေသား (ငါပြောသည့်အတိုင်း အသင်မလုပ်ပါက အသင်သည် ကောင်းကျိုးကြီးကြီး လက်လွှတ် ဆုံးရှုံးပြီး မြေ/ဖုန်မှအပ ဘာမျှရမည်မဟုတ်ဟုဆိုလို၏)
၄၁၂။ သွဝါဖ်	ကအ်ဘာဗိမာန်တော်ကို ဝိုင်းပတ်ခြင်း
၄၁၃။ သဝါဖုလ်အိဖာသွဟ်	ဟာဂျီများသည် မိနာမှ ပြန်ရောက်ပြီး ဇုလ်ဟိဂျီဂျဟ်လ(၁၀)ရက်နေ့တွင် ကအ်ဘာဗိမာန်ကို သွဝါဖ်ပြုခြင်း။ ဤသည်မှာ ဟာဂျီ၏ရက်နီ(မပြုမနေရစည်းကမ်း)၌ အပါအဝင်တစ်ရပ်ဖြစ်၏
၄၁၄။ သွဝါဖုလ် ဝဒါအ်	မက္ကဟ်မှမပြန်မီ ပြုသောသွဝါဖ်
၄၁၅။ သယမ်မွံမ်	သန့်ရှင်းသည့်မြေကြီးအပေါ် လက်များဖြင့် အသာအယာပုတ်၍ လက်ခုံနှစ်ဖက်ပေါ်ပွတ်သပ်ခြင်း၊ ၎င်းနောက် ဖုန်မှုန့်ကိုမှုတ်ထုတ်၍ မျက်နှာကို ပွတ်သပ်ခြင်း။ ဤသည်မှာ ဂူသွူနှင့်ယုစလ်အတွက် အစားထိုးပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘုခါရီ (၁:၃၃၄၊ ၁:၃၄၀)
၄၁၆။ သီလာအ်	စပျစ်သီးဖြင့်ဖောက်သော အရက်တစ်မျိုး
၄၁၇။ သုဘ္ဘာန်	နပန်းသမားများဝတ်ဆင်သော ဒူးဖုံးသည် နံငယ်ပိုင်း/ဘောင်းဘီတို
၄၁၈။ သွူးရ်	တောင်တစ်လုံး၏အမည်
၄၁၉။ သွဲလကာအ်	မက္ကဟ်ကို အောင်မြင်သောနေ့၌ အစွလာမ့်ကို သက်ဝင်ကြသူများ
၄၂၀။ ဆနီးယသုလ်ဝဒါအ်	အလ်မဒီနဟ်အနီးရှိ ဒေသတစ်ခု
၄၂၁။ ဆရီးဒ်	အသား၊ ပေါင်မှုန့်တို့ဖြင့် စီရင်ထားသည့် စားဖွယ်တစ်မျိုး
၄၂၂။ ဆောင်ရ်	အလ်မဒီနဟ်နယ်ရှိ ထင်ရှားသောတောင်

၄၂၃။ အုဟုဒ္ဓိ	အလ်မဒီနဟ်ရှိ ထင်ရှားသောတောင်တစ်လုံး။ အစ္စလာမ့်သမိုင်း၏ အကြီးမားဆုံးစစ်ပွဲတစ်ခု ယင်းတောင်ခြေ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဃဇ်ဝဟ်အုဟုဒ္ဓိ ဟုခေါ်သည်။
၄၂၄။ အွမ္မုဝလဒ်	မိမိ၏သခင်နှင့် ကလေးရရှိသော ကျွန်အမျိုးသမီး
၄၂၅။ အွမ္မရဟ်	သွဝါမ်နှင့်စအီကျင့်ရပ်အတွက် မက္ကဟ်သို့သွားခြင်း (ဘုခါရီ တွဲ-၃၊ စာ-၁)
၄၂၆။ အုကီယဟ်	(ဗဟုဂုဏ်-အဝါကီးနံ) ၁၂၈ ဂရမ်(ခန့်မှန်း) အတိုးအလျှော့ရှိနိုင်သည်
၄၂၇။ အုရ်ဖူးသွံ	အနံ့ဆိုး သစ်စေးထွက်သည့်အပင်
၄၂၈။ အုရ်ရ်	လယ်ယာမြေထွက်ကုန်၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံကို ဇကားသ်ထုတ်ခြင်း
၄၂၉။ ဝိုင်းဟက/ဝိုင်းဟ(က်)	အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင့်အား သနားကြင်နာပါစေ
၄၃၀။ ဝိုင်းလ(က်)	အသင်ပျက်စီးစေသား
၄၃၁။ ဝလာအ်	ကျွန်ကို လွတ်လပ်ခွင့်ပေးလိုက်သောသခင်နှင့် လွတ်လပ်သွားသောကျွန်တို့အကြားရှိ သက်ဆိုင်ဆက်ဆံမှုတစ်မျိုး
၄၃၂။ ဝလီ	(ဗဟုဂုဏ်-အောင်လီယာအ်) ကာကွယ်သူ၊ အုပ်ထိန်းသူ၊ ထောက်ပံ့ပေးသူ၊ ကူညီသူ၊ မိတ်ဆွေစသဖြင့်
၄၃၃။ ဝလီမဟ်	ထိမ်းမြားမင်္ဂလာညွှတ်ခံမှု
၄၃၄။ ဝကမ်	သာသနာ့ထောက်ပံ့လှူဒါန်းမှု - ဝတ္တကပစ္စည်း
၄၃၅။ ဝရ်စ်	ရေမွှေးတစ်မျိုး
၄၃၆။ ဝဆွာယဟ်	သေတမ်းစာ/မှာတမ်း
၄၃၇။ ဝါစ်က်	(ဗဟုဂုဏ်- အောင်စ(က်) သို့မဟုတ် အောင်စု(က်)) ၆၀ ဆွာအ် = ၁၃၅ ကီလိုဂရမ် (ခန့်မှန်း) အတိုးအလျှော့ရှိနိုင်သည်။
၄၃၈။ ဝိဆွာလ်	တစ်ရက်ထက်ပိုလွန်ပြီး မရပ်တမ်း(ဝါမဖြေဘဲ) ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း
၄၃၉။ ဝိသ်ရ်	အိရှာအ်ဆွလာသ်ပြီးသည့်နောက် သို့မဟုတ် သဟဂျ်ဂျုဒ်ပြီးသည့်နောက် ရကအသ်၏ မ,ဂဏန်းဖြင့် ဆွလာသ်အဆုံးသတ်ခြင်း
၄၄၀။ ယမ်စီဟန်း	(နေ/လ)ကြတ်ခြင်း
၄၄၁။ ယလံမ်လံမ်	ယီမင်နယ်သားတို့၏ မိကွာသ်
၄၄၂။ ယမာမဟ်	စအူဒီအာရေဗျမှ နဂျ်ဒ်နယ်သွားလမ်းရှိ နယ်ပယ်တစ်ခု
၄၄၃။ ယကီးနံ	အကြွင်းမဲ့ပြည့်စုံသောယုံကြည်ချက်
၄၄၄။ ယရ်မူးက်	ရှာမ်ရှိ နယ်ပယ်တစ်ခု
၄၄၅။ ယဆိရိဉ်	အလ်မဒီနဟ်၏ နောက်ထပ်အမည်နာမတစ်မျိုး
၄၄၆။ ဇကွာသ်	ပိုင်ဆိုင်မှု ခန့်ဥစ္စာများမှ တိကျစွာသတ်မှတ်ထားသည့်အပိုင်း(နှင့်) ဇကွာသ်တာဝန် ထိုက်သက်သည့် ပိုင်ဆိုင်မှုအချိုးအစားအတိုင်း တစ်ခုချင်းစီမှ တိကျစွာသတ်မှတ်ထားသည့် ပမာဏ။ ၎င်းကို မုစ်လင်မ်လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူတို့၏အကျိုးအတွက် ပေးဆောင်ရ၏။ အစ္စလာမ့် မဏ္ဍိုင် ငါးရပ် အနက် တစ်ခုဖြစ်၏။ လူမှုရေးရာမျှတမှုအတွက် ငွေကြေးစီးပွားထိန်းညှိခြင်းဖြစ်ပြီး မုစ်လင်မ်လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ် အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် လုံခြုံမှုကို ဖြစ်စေသည်
၄၄၇။ ဇကွာသုလ်ဖိသွံရ်	အီးဒုလ်ဖိသွံရ် ဆွလာသ်မတိုင်မီ မုစ်လင်မ်အပေါင်းမှ မဖြစ်မနေ ပေးဆောင်ရသော ဆွဒကဟ် (ဘုခါရီ တွဲ-၂၊ စာ-၃၃၉)
၄၄၈။ ဇမ်ဇမ်	မက္ကဟ်မြို့ ဝတ်ကျောင်းတော်အတွင်းမှ မြင့်မြတ်ရေတွင်း
၄၄၉။ ဇနာဒီကဟ်	သာသာမဲ့ ဒိဋ္ဌိကများ

၄၅၀။ ဇရန်ဘ်

မြက်မွေးတစ်မျိုး

၄၅၁။ ဇုတ်ရ်

မွန်းတည့်ချိန်။ နေ့လယ် ဆွလာသ်၏အမည်

Appendix II

နောက်ဆက်တွဲ (၂)

အစွလာမ့်ယုံကြည်ချက်
အခြေခံသဘောတရားများ
(အကျဉ်းချုပ်)

အစ္စလာမ့်ယုံကြည်ချက် အခြေခံသဘောတရားများ (အကျဉ်းချုပ်)

အစ္စလာမ့်ဘဝတည်ဆောက်မှုလမ်းစဉ်၌ ဥပဒေသနှင့်ရပ်သာရှိပါ၏။

- (၁) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကတိုက်ရိုက်ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူထားသော ဥပဒေသ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်
(၂) တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်(၂)ထံမှတစ်ဆင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေသ ဟဒီးဆ် စွန့်သံတော်တို့ဖြစ်ကြ၏။

ကာလကြာရှည်သည်နှင့်အမျှ ရှိုင်တွာန်၏အဆက်မပြတ် သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှု ဂယက်ကြောင့် မွတ်စလင်မ်တို့သည် ဤဥပဒေသနှင့်ရပ်ထက် လူလုပ်ဥပဒေသနှင့် စက်ရုံထုတ် ဥပဒေသ (ကျောင်းတော်ဝါဒ)များကို ဦးစားပေး ကျင့်သုံးလာကြကုန်၏။ ထိုရောအခါဝယ် မွတ်စလင်မ်အကြား အစ္စလာမ့်ယုံကြည်ချက်ဆိုင်ရာ ရင်းမြစ်အခြေခံသဘောတရားအချို့မှာ ပျောက်ဆုံးနေလျက်ရှိသည်။ (၁) လျစ်လျူရှုခံနေရပေသည်။ စစ်မှန်သော မုအ်မင်န်တိုင်း အဖို့ ဤအချက်များကို ပြန်လည် ဖော်ထုတ်တင်ပြရမည်။ ဤအချက်များအပေါ် ခိုင်မာမြဲမြံစွာ ရပ်တည်ကြရပေမည်။ အကြောင်းသော်ကား ၎င်းတို့မှာ မွတ်စလင်မ်တိုင်း၏ နှလုံးသားမြေယာ၌ သေတပန်သက်တဆုံး စိုက်ထူထားရမည့် ပန္နက်တော်များဖြစ်နေခြင်းကြောင့်တည်း။

ဤစေတနာနှင့် သောကအရင်းခံ၍ စာစုတစ်ခုကို မြန်မာပြန်ဆို တင်ပြလိုက်ရပေသည်။ ဤစာစုစာတမ်း၌ အမည်နာမ တပ်ထားခြင်းမရှိသလို သီးသန့်ကျမ်းဂန်အဖြစ် ထုတ်ဝေထားခြင်းမရှိပါ။ ကမ္ဘာတစ်ဝှန်းသို့ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိ ထားသော ကမ္ဘာ့ပညာရှင်အပေါင်း လက်ခံအသိအမှတ် ပြုထားပြီးသော **Dr. Nihal Min Khan \ The Tashih of the meaning of Sih Akh (Ujrah and unaj) Ahc - Ujrah** ၏ ကျမ်းများ၌ နောက်ဆက်တွဲကဏ္ဍ (၂)အဖြစ် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည့် စာစုဖြစ်ပါသည်။ မွတ်စလင်မ် မဟုတ်သူများပါ လေ့လာနိုင်အောင် ရေးသား ထားသည်ကို တွေ့ရပါ၏။ ရေးသားပြုစုသူ မက္ကာဟ်ရွှေမြို့တော်မှ ကအ်ဘဟ်ကျောင်းတော်၏ ရှေ့ဆောင် ဆရာများအနက် တစ်ဦးဖြစ်သော **Sih Adlan Nihal Min Khan** ဖြစ်ပါသည်။

ဤအကြောင်းအရာတို့အား ဖတ်ရှုလေ့လာကြသူအပေါင်း စစ်မှန်စွာ သက်ဝင်ယုံကြည်သူ (မုအ်မင်န်)များဖြစ်လာကြပါစေ။ ကောင်းမြတ်စွာသော တမလွန်၏ဆုလာဘ်များ ရရှိနိုင်ကြပါစေ။ ဤ ကျမ်းငယ်လေးမှာ နှစ်မြို့သဘောတူမှု ခံရပါစေကြောင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ရင်နှင့်အမျှဆုပန်ပါ၏။

အာမီးန့် - ဆွန်းမ အာမီးန့်

မုဟမ္မဒ် အုဆ်မာန်း တင့်ဦးလွင်(တောင်ကြီး)

မပြတ်မစဲ သနားကြင်နာညွှာတာတော်မူထသော အနန္တကရုဏာတော်ရှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့် (အစပြုပါ၏)

အ-၁ဟ်အရှင်မြတ်သည် မနုဿဘုရား(တမန်တော်)များကို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သနည်း။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တစ်စုံတစ်ရာကို တန်းတူထားယှဉ်တွဲ ကိုးကွယ်ခဝပ်မှုအား အစွလာမ့်စကား၌ ‘ရှိရ်က’ဟု ခေါ်ဆိုသည်။ လူသားတို့မှ ၎င်းရှိရ်က၏လမ်းကြောင်းကို ဖန်တီးဖော်ဆောင်လာ လေတိုင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ဖန်ဆင်းခံကျွန်များအပေါ် အလ္လာဟ်ရှင်တစ်ပါးတည်းကိုသာ သီးသီးသန့်သန့် ကိုးကွယ်ခဝပ်မှုဘက်သို့ လက်ကမ်းဖိတ်ခေါ်စေရန်၊ အရှင်မြတ်အား မည်သည့်အရာနှင့်မျှ ရင်ဘောင်တန်းတန်းတူထား ယှဉ်တွဲကိုးကွယ်မှုမပြုရေးအတွက် ညွှန်ကြားပြသစေရန် ‘ယှဉ်တွဲစင်ပြိုင် ဘုရားအများကိုးကွယ်မှုဝါဒ’၏ အမှောင်ထုမှ လူသားတို့အား ‘တစ်ဆူရှင်ဝါဒ’၏ လင်းရောင်ခြည် အတွင်းသို့ခေါ်ဆောင်စေရန် စေတမန် (မနုဿဘုရား)များ လူသားတို့အနက်မှပင် စေလွှတ်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။

စေတမန်အပေါင်းတို့မှာ တစ်မျိုးတည်းသော တရားဒေသနာကိုသာ ဟောကြကုန်၏။ ၎င်းမှာ ‘သောင်ဟီးဒ်’ပင် ဖြစ်၏။ သောင်ဟီးဒ်ဟူသည် တူနှိုင်းမဲ့ဂုဏ်အင်တော်ဖြင့် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လှစွာသော တစ်ဆူတည်း တစ်ပါးတည်း သန့်စင်စွာ ထီးတည်းတည်ရှိနေတော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းတရား (တစ်နည်းဆိုသော်) တစ်ဆူရှင်ဝါဒကို ခေါ်ဆို၏။ ဤအကြောင်းကို ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်၌ အောက်ပါအာယသ်(မုက္ခပါဌ်)တော်များက ညွှန်းဆိုဖော်ပြလျက်ရှိပါ၏။

စင်စစ်ဧကန် ငါအရှင်မြတ်သည် (နဗီတမန်တော်)နူဟ်ကို ၎င်း၏အမျိုးသားတို့ထံ စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ယင်း(နဗီတမန်တော်) နူဟ်က (မိမိအမျိုးသားတို့အား) အို-ငါ၏အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်။ အသင်တို့၌ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်မှတစ်ပါး အခြား ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာအလျှင်းမရှိပြီ။ ငါသည် အသင်တို့အပေါ်၌ အလွန်ကြီးကျယ်သော နေ့၏ပြစ်ဒဏ် (သက်ရောက်မည်)ကို မလွဲဧကန် စိုးရိမ်မိသည်ဟု ပြောကြားခဲ့လေသည်။ (ကုရ်အာန် ၇:၅၉)

ထိုနည်းတူစွာ(ငါအရှင်မြတ်သည်) အာဒံအမျိုးသားတို့ထံ ၎င်းတို့၏ညီအစ်ကို သားချင်းဖြစ်သူအို-အို(နဗီတမန်တော်) “ (စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။) ထိုအခါ ယင်း(နဗီတမန်တော်) “ဟူဒ်”က “အို-ငါ၏အမျိုးသားအပေါင်းတို့၊ သင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်။ အသင်တို့၌ ထိုအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ တစ်ပါးရှင်ကိုးကွယ်ရာ အလျှင်းမရှိပြီ။ သို့ပါလျက်အသင်တို့သည် မကြောက်ရွံ့ကြပါသလော”ဟု ဟောကြားခဲ့လေသည်။

(ကုရ်အာန် ၇:၆၅)

ထိုနည်းတူစွာ(ငါအရှင်မြတ်သည်) မဒ်ယန်(မြို့သားများထံ)သို့ ၎င်းတို့၏ညီအစ်ကို သားချင်းဖြစ်သူအို-အို(နဗီတမန်တော်) “ (စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။) ၎င်းရှုအိုက်ဗ်က “အို-ငါ၏အမျိုးသားတို့၊ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုသာလျှင် ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်။ အသင်တို့၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အပြင် အခြားခဝပ်ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ အလျှင်းမရှိပြီ။ အသင်တို့ ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ် အထံတော်မှ ထင်ရှားလှစွာသော သက်သေသာဓကသည် အသင်တို့ထံ ရောက်ရှိလာခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်ပေရာ အသင်တို့သည် (အလေးတင်းတောင်း) အခြင်အတွယ်နှင့် အတိုင်းအတာ(ဂိုဏ်း)များ ပြည့် ဖုန်ကန်စွာ ယေးကြကုန်။ ယင်းအရေးအခင်းသည် သူများဖြစ်ကြကုန်နှင့်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ကောင်းမွန်တင့်တယ် စွာစီစဉ်ထားပြီးခံရသော ကမ္ဘာကြီးဝယ် ပျက်စီးပျက်ကြောင်း မပြကြကုန်နှင့်။ အကယ်၍သာအသင်တို့သည် မုအ်မင်န်(မှန်ကန်စွာ သက်ဝင်ကြည်သူ)များဖြစ်ကြပါလျှင် အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်လျော့တည်း။

(ကုရ်အာန် ၇:၈၅)

ထိုနည်းတူစွာ (ငါအရှင်မြတ်သည်) “ဆမူဒ်”အမျိုးသားတို့ထံ ၎င်းတို့၏ညီအစ်ကိုသားချင်းဖြစ်သော တမန်တော် “ဆွာလိဟ်”အား (စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏)။ ၎င်း(ဆွာလိဟ်)က “အို-ငါ၏အမျိုးသားတို့၊ အသင်တို့ သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် (တစ်ဆူတည်းကိုသာလျှင်) ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြလေကုန်။ အသင်တို့၌ ထိုအရှင်မြတ် မှအပ အခြား ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ အလျှင်းမရှိပြီ။ (ကုရ်အာန် ၇:၇၃)

စင်စစ်သော်ကား ငါအရှင်မြတ်သည် လူမျိုးစု လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်းတွင် ရှုလ်တမန်တော်တစ်ပါးစီကို မလွဲဧကန် စေလွှတ်တော်မူခဲ့၏။ (၎င်းတို့ကို ဤသို့ပင် ဟောကြားစေတော်မူခဲ့၏) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ဆူတည်းကိုသာ ခဝပ်ကိုးကွယ်ကြ။ သွားသုံး(မှားယွင်းသောကိုးကွယ်မှုနှင့် အယူအဆအားလုံး)ကို ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်။ (ကုရ်အာန် ၁၆:၃၆)

တမန်တော်မှန်သမျှ မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ ခေတ်ကာလမှ လူမျိုးစု၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းများအတွက် လမ်းမှန်တရား ညွှန်ပြဖို့ရာ စေလွှတ်ခံခဲ့ကြရ၏။ သို့ပင်သို့ငြား တမန်တော်မြတ်မဟုတ်မှီ(ဆောင်ယူလာခဲ့သော ဒေသနာ့သဝဏ်မှာမူ လောကတစ်ခွင်ရှိ လူသားနှင့် ဂျင်နသတ္တဝါအားလုံးအတွက် အကျိုးဝင်သက်ရောက်လာခဲ့လေ၏။ (နိုင်ငံ၊ လူမျိုး၊ အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုတည်းအတွက် မဟုတ်တော့ချေ)။ စူရဟ် အလ် အအ်ရာဖ်၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ-

(အို -နဗီတမန်တော်)အသင်သည် (လူခပ်သိမ်းတို့အား ဤသို့)ပြောကြားပါလေ။ “အို-လူသားအပေါ်အောက်အစွမ်းအား အသင်တို့အားလုံးအပေါ် အကြင်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်မှ စေလွှတ်ခြင်းခံရသော ရှုလ်တမန်တော်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ (ကုရ်အာန် ၇:၁၅၈)

သို့ဖြစ်သောကြောင့် လူသားနှင့် ဂျင်နသတ္တဝါတို့အပေါ် စေတမန်များ စေလွှတ်ခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းကိုသာ ကိုးကွယ်ခဝပ်ကြရန်’ဟူသည်မှ အပ အခြားမဟုတ်ပါချေ။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကိုယ်တော်တိုင်မှ ဤသို့ ဗျာဒိတ်တော်မူထား၏။

စင်စစ်သော်ကား ငါအရှင်မြတ်သည် ဂျင်နသတ္တဝါတို့အားလည်းကောင်း၊ မနုဿလူသားတို့အား လည်းကောင်း ငါအရှင်မြတ်အား ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြရန်သာလျှင် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့၏။ (ကုရ်အာန် ၅၁:၅၆)

‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ဆည်းကပ်ပူဇော် ခဝပ်ကိုးကွယ်ခြင်း’ ဟူသော အနက်သဘောမှာ

- အရှင်မြတ်ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူထားသမျှကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် နာခံခြင်း
- အရှင်မြတ် တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားတော်မူထားသမျှကို စွန့်လွှတ်ချောင်ကြဉ်မှုဖြင့် ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်၏နောက်ဝယ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို နာခံခဝပ်သူများမှာ အမတသုခဘုံ၌ ဆုတော် လာဘ်တော်များ ချီးမြှင့်ခံရပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို မနာခံသူ(သွေဖီ)သူများမှာ ငရဲမီးအတွင်း၌ ပြစ်ဒဏ်ခံစားရမည်ဖြစ်ပါအံ့။

သောင်ဟီးဒ်

အစွလာမ့်တစ်ဆူရှင်ဝါဒ

သောင်ဟီးဒ်ခေါ် အစွလာမ့်တစ်ဆူရှင်ဝါဒ၌ ကဏ္ဍသုံးရပ်ပါဝင်၏။

(က) သောင်ဟီးဒ်ရ် ရဘူးဘိယဟ်

‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် တစ်ဆူတစ်ပါးတည်းသော တုနိုင်းမမီ ပြိုင်စံမဲ့ ဖန်ဆင်းရှင်ဖြစ်တော်မူခြင်း’ စကြဝဠာလောကခပ်သိမ်း၏ ဖန်ဆင်းရှင်၊ သတ်မှတ်စီစဉ် ပြဋ္ဌာန်းတော်မူသော အရှင်၊ ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသော အရှင်၊ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းတော်မူသောအရှင်၊ ဘေးကင်းလုံခြုံစေတော်မူသော အရှင် (စသည့် ကြောင်းကျိုးဖြစ်ပျက်မှု အပေါင်း၏ ပိုင်စိုးရှင်)မှာ အတုလံ အတုမဲ့ တစ်ပါးတည်းမှ တစ်ပါးတည်းသာရှိ၏။ ထိုအရှင် သခင်သည် ‘အလ္လာဟ်’ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤကဲ့သို့ ယုံကြည်သက်ဝင်ထားရှိရမည်ဖြစ်၏။

(ခ) သောင်ဟီးဒ်ရ် အလူးဟိယဟ်

‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် ယှဉ်ဘက်မရှိ တစ်ဆူတည်းသော ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်အပ်ရာ အရှင်သခင် ဖြစ်တော်မူခြင်း။’

ဦးချဝတ်ပြုခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်း၊ အကူအညီစောင့်မမှု တောင်းခံခြင်း၊ တိုင်တည်ကျိန်ဆိုခြင်း၊ သားကောင် လှီးဖြတ်ပူဇော်ခြင်း၊ အလှူဒါနပြုခြင်း၊ ဥပုသ်သီလစောင့်ထိန်းခြင်း၊ ဟဂျ်ပြုခြင်း စသည်တို့မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်း အတွက်သာဖြစ်ရမည်။ ယင်းကဲ့သို့ ‘ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်မှုကို ခံယူနိုင်သော အခွင့်အရေး’ဟူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ပါးတည်းမှအပ အခြားမည်သည့်အရာထံ၌ အလျှင်းမရှိကြောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ချက်ထား ရှိရမည်ဖြစ်၏။(ဂ) သောင်ဟီးဒ်ရ် အ(စ်)မာအ် ဝဆွ်ဆွ်ဖားသ်

‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်အင်တော်နှင့် နာမံတော်များမှာ ပြိုင်စံမရှိ တုနိုင်းမဲ့စွာဖြင့် အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်း ထံ၌ တည်နေတော်မူခြင်း’

ဤကဏ္ဍ၌ အချက်သုံးချက်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြရမည်။

၁။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ဂုဏ်တော် သို့မဟုတ် နာမံတော်များကို အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော် မုဟမ္မဒ် (၂)က သုံးနှုန်းတော်မူထားသည်မှအပ မိမိဖာသာ ခေါ်ဆိုသုံးနှုန်း သတ်မှတ်ခြင်းအလျှင်းမပြုရ။

၂။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များသို့မဟုတ် နာမံတော်များသည် အရှင်မြတ်မှအပ အခြားမည်သူ့ထံတွင်မှ အလားတူ တည်ရှိနိုင်သည်မဟုတ်။

၃။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်စွမ်းဆောင်ရည် (တန်ခိုးအာနုဘော်)အပေါင်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကိုယ်တော် တိုင် အရှင် ကျမ်းဂန် (ကုရ်အာန်)၌ မိန့်မှတ်တော်မူထားသည့် အတိုင်း၊ အရှင်စေတမန်တော်မြတ် (၂)မှ တစ်ဆင့် အသိပေး ဖော်ပြထားတော်မူသည့် အတိုင်း အတည်ပြုလက်ခံရမည်။ ၎င်းတို့အား အဓိပ္ပာယ် အပြောင်း အလဲပြုခြင်း၊ လျစ်လျူရှုအလေးမထားခြင်း၊ မမှန်ကန်သည့် အနက်သဘောကို ထုတ်ယူခြင်း၊ အဖန်ဆင်းခံ ဝေနေယျတစ်စုံတစ်ရာ၏ သဏ္ဌာန်နှင့် ပုံဆောင်ခိုင်းနှိုင်းခြင်းမျိုး အလျှင်းမပြုကြရ။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ရှိ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် မိန့်မြွက်ချက် အချို့ကို ဥပမာပေးပါအံ့။

ရဟ်မာန် အနန္တကရုဏာတော်ရှင်ကား အရ်ရှိ ပလ္လင်တော်ထက်ဝယ် စံမြန်းတော်မူ၏။

(၂၀:၅)

ကြီးကဲထွတ်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရာဇပလ္လင်တော်သည် အာကာသကောင်းကင်

ဂုလ္လာ (ကောင်းကင်ဘုံ ခုနစ်ဆင့်)၏ အထက်၌တည်ရှိနေ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရဖယ်နေ့တွင်ကား အာကာသ ပထမ အလ္လာထက်သို့ ဆင်းသက်တော်မူလေ့ရှိ၏။ အလားတူစွာပင် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ အသိပေးချက်အရ ညဉ့်ယံ၏နောက်ဆုံးတတိယပိုင်း၌လည်း ဆင်းသက်တော်မူလေ့ရှိကြောင်း သိရ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကွန်ပီတို့ နှင့် အတူတကွ ရှိသည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် (ဘီဇုသီဟီ)အားဖြင့် မဟုတ်ဘဲ အရှင်မြတ်၏ သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်စဉ်တော် အားဖြင့်သာ ဖြစ်တော်မူကြောင်း ဆိုလိုထားခြင်းဖြစ်၏။

ထိုအရှင်မြတ်နှင့် တူဆင်သောအရာဟူ၍ကား စိုးစဉ်းမျှပင် မရှိလေပြီ။ ထိုအရှင်မြတ်သည်ပင် အကြွင်းမဲ့ကြွေးတော်မူ အလုံးစုံမြင်တော်မူသော အရှင်သခင်ဖြစ်သတည်း။ (၄၂:၂)

ဤအာယတ်တော်က အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကြားခြင်း၊ မြင်ခြင်းဆိုင်ရာ တန်ခိုးအာနုဘော် ဂုဏ်အင်တော် များမှာ အခြားမည်သည့်အရာနှင့်မျှ ပုံဆောင်ခိုင်းနှိုင်း၊ မရနိုင်ကြောင်း အခိုင်အမာ ဆိုထားလျက်ရှိပေသည်။

**ငါအရှင်မြတ်၏ လက်အစုံဖြင့် ဖန်ဆင်းထားတော်မူသောသူ၏ရှေ့ဝယ်...(၃၈:၇၅)
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လက်တော်ကား ၎င်းတို့၏လက်များပေါ်၌ရှိတော်မူ၏။ (၄၈:၁၀)**

အထက်ပါအာယတ်တော်များက အရှင်မြတ်၏ လက်တော်များဟု အခိုင်အမာဆိုထားပါသော်လည်း ပုံပမာ ခိုင်းနှိုင်း ပြစရာ ရုပ်ဝတ္ထုဟူ၍ လုံးဝဥသို့ ရှိသည်မဟုတ်ပေ။

ဤသည်ပင်လျှင် စစ်မှန်သော မုအ်မင်န်အပေါင်း၏ ယုံကြည်ချက်ဖြစ်၏။ ဤသည်ပင် တမန်တော်နူးဟ်၊ အိဘ်ရာဟီမ်၊ မူစာ၊ အီစာ(၉)မှ နောက်ဆုံး အန္နီမတမန်တော်ဖြစ်သော မုဟမ္မဒ်အထိ ပွင့်ပေါ်သမျှ တမန်တော်အပေါင်း ၏ယုံကြည်ချက်ပင်ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ရင်တွင်း၌ နှလုံးသား၌၊ ဟိုနေရာ၌၊ ဒီနေရာ၌၊ နေရာတိုင်း ၌ တည်ရှိနေ တော်မူ၏ဟူသော အချို့သူများ၏ ယူဆချက်မှာ ဤယုံကြည်ချက်နှင့် မတူညီပါ။

ဖော်ပြပါ အချက်သုံးချက်စလုံးသည် လာအီလားဟ အစ်လလ္လာဟ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ် အပ်ရာဟူသည် အလျှင်းမရှိ)ဟူသော စကားရပ်၏ အနက်သဘော၌ ပါဝင်နေ၏။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော် မုဟမ္မဒ်(ﷺ)အား နည်းနာခံ နောက်လိုက်ပြုခြင်း(ဂုဏ္ဏီဘုလ် အစ်သိဘာအ်) သည်လည်းမဖြစ်မနေ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်လေ၏။

‘မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း ကွန်တော်မျိုး/မ သက်သေခံ ထွက်ဆို ပါ၏’ ဟူသောစကားရပ်၏အနက်သဘော၌ အထက်ပါအချက်မှာ ပါဝင်လျက်ရှိ၏။ ဤစကားရပ်ကပင် ‘အလ္လာဟ် အရှင်၏ကျမ်းဂန်(ကုရ်အာန်)၏ နောက်ဝယ် ရစူလုလ္လာဟ်(ﷺ)မှ အပ မည်သူ့ကိုမျှ နည်းနာခံ နောက်လိုက်ပြုရန် အကြောင်းမရှိဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ထွက်လေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အောက်ပါအတိုင်း မိန့်မြွက်တော်မူထားလေသည်။

ထို့ပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့အား ရှုလ်တမန်တော်မြတ်က ပေးခဲ့သည်ကို ယူကြလေကုန်။ ထိုနည်းတူစွာထိုက်စွာတမ တားမြစ်တော်မူသည်မှ ရှောင်ကြဉ်ကြလေကုန်။ (၅၉:၇)

(အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (လူအပေါင်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးကြပါမူ ငါ၏အမိန့်ဩဝါဒများကို အစဉ်တစိုက် လိုက်နာကြကုန်။

(သို့မှသာလျှင်)အသင်တို့ အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ချစ်ကြည်မြတ်နိုးတော်မူအံ့။ ထို့ပြင်တဝ ထိုအရှင်မြတ်သည်

အသင်တို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များကိုလည်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူအံ့။ စင်စစ်တမူ ကြိတ်လွှာညီအရ (အပြစ်များမှ) အကြိမ်ကြိမ်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူသောအရှင်၊ အစဉ်သနားညှာတာတော်မူသော မဟာ ကရုဏာတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသတည်း။
(၃၃၁)

မုဟမ္မဒ်(၂)အား နည်းနာခံ နောက်လိုက်ပြုခြင်းဟူသည်မှာ

- အစ္စလာမ့် တစ်ဆူရှင်ဝါဒကို လက်ခံရမည်။
- ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန်ကို လက်ခံလိုက်နာရမည်။
- တမန်တော်မြတ်(၂) ချမှတ်ကျင့်သုံး လမ်းညွှန်တော်မူသည့် တရားဝင်လမ်းစဉ်(စွန့်သ်)အပေါ် လက်ခံလိုက်နာ ရမည်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။

ရူဟာဒဟ် (မွတ်စလင်တို့၏ သက်သေခံထွက်ဆိုချက်)

အစ္စလာမ့် သာသနာကို လက်ခံသက်ဝင်ကြကုန်သော လူအများစုထံ၌ ‘လားအိုလားဟ အစ်လလ္လာဟ်-မုဟမ္မဒ်ရ် ရုစူးလုလ္လာဟ်’ ဟူသော အစ္စလာမ့် ပထမဆုံး အခြေခံစည်းမျဉ်း၏ အဓိပ္ပာယ်အစစ်အမှန်အား သိရှိနားလည် ထားမှု ရှိမနေကြောင်း သတိပြုမိပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ဤမဟာသစ္စာစကားရပ်၏ အနက်သဘောအချို့ကို အနုစိတ်ရှင်းပြရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်၏။

‘လားအိုလားဟ အစ်လလ္လာဟ်-မုဟမ္မဒ်ရ် ရုစူးလုလ္လာဟ်’

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာ အရှင်ဟူသည် အလျှင်းမရှိ၊ မုဟမ္မဒ်(၂)သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်ဖြစ်၏။

ဤမဟာသစ္စာစကားရပ် (ကလိမဟ်)တွင် ကဏ္ဍ (၃)ရပ် ပါဝင်၏။

(က) အသင်သည် မြေပထဝီနှင့် အာကာသလောကများကို ဖန်ဆင်းတော်မူသော ဝေနေယျအပေါင်းကို ပိုင်စိုးအုပ်ချုပ် တော်မူသော အတုလံ အတုမဲ့ ကြီးကဲထွတ်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အခြေအနေ (၄)ရပ်ပေါ်တွင် ပဋိညာဉ်ဖွဲ့ သစ္စာခံယူလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းအခြေအနေ (၄)ရပ်မှာ -

၁။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဟူဟူသမျှ၏ ဖန်ဆင်းရှင်ဖြစ်ကြောင်း ရင်နှင့်အမျှဝန်ခံထွက်ဆိုရမည်မှာ ‘ကြယ်တာရာများ၊ ဂြိုဟ်နက္ခတ်များ၊ နေ၊ လ၊ အာကာသကောင်းကင်များ၊ မြေကမာပထဝီနှင့်တကွ သိရှိသော မသိနိုင် သော သတ္တဝါများ အစရှိသဖြင့် ပါဝင်နေသည့် စကြဝဠာလောကအပေါင်း၏ ဖန်ဆင်းရှင်မှာ ‘အလ္လာဟ်’ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအရှင် မြတ်သည်သာ ၎င်းတို့၏ အရေးအရာအဝဝကို စုရုံးဖွဲ့စည်းသူ၊ စီမံချမှတ်သူ အရှင်သခင်ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုအရှင်သည် ရှင်စေ၊ သေစေတော်မူ၏။ ထိုအရှင်သည် (အရာအပေါင်းကို) ပြုစုပျိုးထောင်သူ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူ အရှင်သခင် ဖြစ်တော်မူ၏ (အစရှိသည့် ဂုဏ်တော် အာနုဘော်အားလုံး၏ ပိုင်စိုးရှင်ဖြစ်တော်မူပါ၏)’ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ဤသို့သော ဝန်ခံထွက်ဆိုမှုကို သောင်ဟီဒ် ဒုရ် ရုဘူဘီယဟ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် တစ်ဆူ တစ်ပါးတည်း သော တုနိုင်းမမီ ပြိုင်စံမဲ့ ဖန်ဆင်းရှင် ဖြစ်တော်မူခြင်း)ဟု ခေါ်ဆိုသည်။

၂။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာ အရှင်ဟူသည် အလျှင်းမရှိ၊ မုဟမ္မဒ်(၂)သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်ဖြစ်၏ဟု ရင်နှင့်အမျှ ဝန်ခံထွက်ဆိုရမည်။ ခဝပ်ကိုးကွယ်မှု (အိဘာဒဟ်) ဟူသည့် အရ်ဘီဝေါဟာရ၌ များလှစွာသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ဆောင်၏။ ကောင်းကင်တမန်များ၊

အီစာ- အုဇိုင်းရ်- မုဟမ္မဒ် အစရှိသည့် တမန်တော်များ၊ သူတော်စင်များ၊ ရုပ်ထုများ၊ နေ၊ လ စသည့် မည်သည့်ပင် ဖြစ်စေကာမူ ၎င်းတို့ကို ပူဇော်ဆည်းကပ် ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုအလျှင်းမပြုဘဲ ကိုးကွယ်ခဝပ်မှု၏ အရေးအရာအပေါင်းမှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အတွက် သာလျှင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဝါ) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အတွက်သာ နာခံခဝပ်ဆောင်ရွက်မှုအပေါင်းကို အိဘာဒတ်ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ အခြားအရာများအား ဦးချဝတ်ပြုခြင်း၊ ဆုမွန်တောင်းခံခြင်း၊ ကူညီစောင့်မမှုကို တောင်းဆိုခြင်း၊ တိုင်တည် ကျိန်ဆိုခြင်း (ရည်စူး၍) သားကောင်များကို လှီးဖြတ်ပူဇော်ခြင်း စသဖြင့် မပြုရအောင် ဆိုလိုရင်းမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်၏ တားမြစ်ချက်မှန်သမျှ ရှောင်ကြဉ် ရမည်။ ဤသို့သောဝန်ခံ ထွက်ဆိုမှုကို သောင်ဟီးဒုလ် အုလူးဟိယဟ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် ယှဉ်ဘက်မရှိ တစ်ဆူတည်းသော ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်အပ်ရာ အရှင်သခင်ဖြစ်တော်မူခြင်း) ဟုခေါ်ဆိုသည်။

၃။ ‘အို - အလ္လာဟ် အရှင် မြတ်၊ အရှင် မြတ် ကိုယ်တော်တိုင်မှ အရှင် ကျမ်းဂန်၌ ပညတ်သတ်မှတ်တော်မူထားသော အရှင် တမန်တော် မုဟမ္မဒ်(၂)မှ မိမိ၏စကားဖြင့် ပညတ်သတ်မှတ်တော်မူထားသော အရှင်မြတ်၏ အကောင်းဆုံး နာမံတော် များနှင့် အပြည့်ဝဆုံး တန်ခိုးအာနုဘော် ဂုဏ်တော်အပေါင်းကို ကျွန်တော်မျိုး။ ကျွန်မမှ သက်သေခံပါ၏။ အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းအတွက်သာ ထိုက်တန်တော်မူသော ၎င်း နာမံတော်နှင့် ဂုဏ်တော်အပေါင်းအပေါ် အဓိပ္ပာယ် အပြောင်းအလဲပြုခြင်း၊ လျစ်လျူရှုအလေးမထားခြင်း၊ မမှန်ကန်သည့်အနက်သဘောကို ထုတ်ယူခြင်း၊ အဖန်ဆင်းခံ ဝေနေယျ တစ်စုံတစ်ရာ၏သဏ္ဌာန်နှင့် ပုံဆောင်ခိုင်းနှိုင်းခြင်းမျိုး အလျှင်းမပြုပါကြောင်း ကျွန်တော်မျိုး/မ သက်သေခံ ပါ၏ ဟူ၍ ရင်နှင့်အမျှ ဝန်ခံထွက်ဆိုရမည်။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုရ်အာန် (၂၀:၅)(၃၈:၇၅)(၄၂:၁၁)၄၈:၁၀)တို့၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကိုယ်တော်တိုင် မိန့်မြွက်ထားမှုများကို တွေ့မြင်နိုင်ပေ၏။

ဤသို့သော ဝန်ခံထွက်ဆိုမှုကို သောင်ဟီးဒုလ်အ(စ်)မာအ် ဝဆွံဆွဟုသ် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်အင်တော် နှင့် နာမံတော်များမှာ ပြိုင်စုံမရှိ တူနှိုင်းမဲ့စွာဖြင့် အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းထံ၌သာ တည်နေတော်မူခြင်း) ဟုခေါ်ဆိုသည်။ ဤသည်ပင် တမန်တော်အပေါင်း၊ တမန်တော်မုဟမ္မဒ်(၂)၏ ဆွေသဟာ သာဝကတော်များ၊ တမန်တော်တို့၏ ပြောဆိုမတ်မှန်ကန်သည့် နောက်လိုက်များထံ ရှိကြကုန်သော ယုံကြည်ချက် သစ္စာအမှန်တည်း။

၄။ ‘အို-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊ မုဟမ္မဒ်(၂)သည် အရှင်မြတ်စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်ဖြစ်ပါကြောင်း ကျွန်တော်မျိုး/မ သက်သေခံပါ၏။’ ဟု ရင်နှင့်အမျှ ဝန်ခံထွက်ဆိုရမည်။ ၎င်း၏ အနက်သဘောမှာ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏နောက်ဝယ် တမန်တော်မုဟမ္မဒ်(၂)မှ အပ မည်သူ့ကိုမျှ နည်းနာခံနောက်လိုက်ပြုရန် အကြောင်းမရှိခြင်းကို ဖော်ညွှန်းသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မုဟမ္မဒ်(၂)သည် အရှင်မြတ်၏ အန္တိမ(နောက်ဆုံး၊ အဆုံးသတ်) စေတမန် တော်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ပင် တည်း။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အောက်ပါအတိုင်း မိန့်မြွက်တော်မူထား၏

(အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည်(လူခပင်းတို့အား ဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အား ချစ်ကြည်မြတ်နိုးကြပါမူ ငါ၏အမိန့်ဩဝါဒများကို အစဉ် တစိုက်လိုက်နာကြကုန်။

(၃၃၀)

ထို့ပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့အား ရှုလ်တမန်တော်မြတ်က ပေးခဲ့သည်ကိုယူကြလေကုန်။ ထိုနည်းတူစွာ ထို ရှုလ်တမန်တော်မြတ်က တားမြစ်တော်မူသည်မှ ကျောင်ကြဉ်ကြလေကုန်။ (၅၉:၇)

မုဟမ္မဒ်သည် အသင်တို့ ယောက်ျားများအနက် မည်သူတစ်ဦး၏ ဖခင်မျှမဟုတ်ချေ။ စင်စစ်မှာကား (မုဟမ္မဒ်)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရှုလ်တမန်တော်သာဖြစ်၏။ ၎င်းအပြင် တမန်တော်အပေါင်း (တို့၏ပွင့်ပေါ်မှု)ကို အဆုံးသတ်သူလည်းဖြစ်၏။ (၃၃:၄၀)

(အရဗီဝေါဟာရ ၂၆၂ နောက်ဆုံး။ အဆုံးသတ်၊ ဆုံးခန်းတိုင်စေခြင်း၊ အလျှင်းပြီးဆုံးသွားခြင်း ဟူသည်မှအပ အခြားမည်သည့် အဓိပ္ပာယ်မျှ မထွက်ပါ။)

မုဟမ္မဒ်(၂)သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သတ်မှတ်စေလွှတ်တော်မူသော တမန်တော်အပေါင်း၏အန္တိမ (အဆုံး သတ်)ဖြစ်သည့်အတွက် သူ၏အမိန့်ဩဝါဒတော်များကို အကြွင်းမဲ့နာခံကြရမည်ဖြစ်၏။ အခြားမည်သူတို့၏အမိန့်၊ ဩဝါဒ၊ အဆို၊ စကားရပ်ပင် ဖြစ်စေကာမူ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းဂန်(ကုရ်အာန်)နှင့်သော်လည်းကောင်း၊ တမန် တော်မြတ် မုဟမ္မဒ်(၂) ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီးနောက် ဝဟီ(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ ဗျာဒိတ်သတင်း ချမှတ်ထုတ်ပြန်မှု) ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ မရယမ်၏သားဖြစ်သူ တမန်တော်အီစာ(၆)ပြန်လည်ဆင်းသက် ရောက်ရှိလာသည့် ကာလမှသာ ဝဟီဗျာဒိတ်ကျရောက်ခြင်းကဏ္ဍ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပေမည်။ ဤလောက၏ နောက်ဆုံးသက်တမ်းအတွင်း ပြန်လည် ရောက်ရှိလာသော တမန်တော်အီစာ(၆)သည် အစ္စလာမ့်ဥပဒေသများအတိုင်း တရားမျှတစွာ စိုးစံအုပ်ချုပ်မည်ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်းကို ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီကျမ်း၊ အတွဲ(၃)၊ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ် (၄၂၅)၌ ခိုင်မာထင်ရှားစွာ တွေ့နိုင်ပါ၏။(ခ) အသင်သည် လားအီလားဟအစ်လလ္လာဟ် မုဟမ္မဒ်ရ် ရစူလုလ္လာဟ်ကို (အများကြားသိအောင်) ရွတ်ဆိုဖတ်ကြားရန် လိုအပ်သည်။ ဤအချက်သည် တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်(၂)၏(ဖြစ်အင်တစ်ခုရှိ) စကားရပ်ကို အကြောင်းခံ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့၏။ ကိုယ်တော်မြတ်(၂)သည် မိမိ၏ဦးရီးတော် အဘူသွာလစ်ဗ် ကွယ်လွန်အံ့ဆဲသဖြင့် ‘အို-ဦးရီးတော်၊ လားအီလားဟ အစ်လလ္လာဟ် မုဟမ္မဒ်ရ် ရစူလုလ္လာဟ်(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှအပ ခဝပ်ကိုးကွယ်အပ်ရာဟူသည် အလျှင်းမရှိ။ မုဟမ္မဒ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏စေတမန်တော်ဖြစ်ကြောင်း)ကို ရွတ်ဆိုဖတ်ကြားပါလော့။ သို့မှသာ ပြန်လည်ရှင်ပြန် ထမြောက် ရမည့်နေ့တွင် အသင့်ကိုယ်စား ကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ရင်ဆိုင်လျှောက်လဲပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်’ဟု မိန့်ကြား တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်တည်း။ ထို့ပြင် အဘူဇရ်အလ်ယစ်ဖာရီ(၁) အစ္စလာမ့်သို့ သက်ဝင်လက်ခံလိုက်သော အခါတွင် သူသည် ကအ်ဘဟ်ဝတ်ကျောင်းတော်သို့သွား၍ ကုရ်ခါးရှ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများရှေ့မှောက်၌ (ပိုင်းဝန်းရိုက်နှက်နေသည့် ကြားဖွယ်) ဤ အစ္စလာမ့်သစ္စာစကားရပ်ကို ကျယ်လောင်စွာ ဟစ်ကြွေးကြေညာခဲ့ပေ၏။

(ဂ) အသင်၏ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းအပြင်ရှိ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးမှ ဤစကားရပ်တော်၏ အနက်သဘောကို ထင်ထင် ရှားရှား ပေါ်လွင်နေစေရန် အထူးလိုအပ်၏။

ဆိုလိုသည်မှာ- အကြင်မည်သူမဆို မိမိ၏အရှင်သခင် (အလ္လာဟ်)နှင့် ပဋိညာဉ်ဖွဲ့ သစ္စာခံယူလိုက်ပြီဆိုလျှင် အရှင်မြတ် တရားဝင်ထားမြစ်တော်မူထားသော ပြစ်မှုဒုစရိုက်အပေါင်းမှ ကင်းရှင်းစွာ ရှောင်ကြဉ်ရမည်ဖြစ်၏။ အကြောင်း သော် အသင့်ခန္ဓာကိုယ် အတွင်းအပြင်ရှိ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးသည် ကိယာမသ်နေ့တွင် အသင်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုကာ (၎င်းတို့ကို အသုံးချပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သည်နှင့် စပ်သော) ‘အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ထားရှိသော ကတိသစ္စာကို ဖောက်ဖျက်လိမ့်လည်သူဖြစ်ကြောင်း’ သက်သေခံ ထွက်ဆိုကြပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ကျူးလွန် မှောက်မှားခဲ့ပါက အထက်ပါ အဖြစ်ဆိုးမျိုး မကြုံစေရေးအလို့ငှာ အပြစ်ကို အပြစ်ဟု သိရှိပြီးနောက် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးမှု ရရှိရန် အရှင်ထံသို့ နောင်တ သံဝေဂဖြင့် ပြန်လည်ဦးလှည့် ရမည်။ ဤသည်မှာ အစ္စလာမ့် မဟာ သစ္စာစကားရပ်အပေါ် ‘ပဋိညာဉ်တည်ခြင်း၏ သရုပ်သကန်’ပင်တည်း။

တစ်ဖန် ဤမဟာသစ္စာစကားရပ်အား ဝန်ခံထွက်ဆိုမှုနှင့်တကွ အစ္စလာမ့်သာသနာ့ဘောင်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက် လာလေလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် စေလွှတ်တော်မူခဲ့သော မနုဿဘုရား (တမန်တော်)အပေါင်းကို ယုံကြည်ရန်လည်း လိုအပ်၏။ တမန်တော်များအကြား(သေးသိမ်ရန်)ခွဲခြားခြင်း အလျှင်းမပြုကြရ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ကျမ်းဂန် (ကုရ်အာန်)၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထား၏။

သို့ပါလျက် ကာဖိရ် သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့က ၎င်းတို့သည် ငါအရှင်မြတ်အားစွန့်၍ ငါအရှင်မြတ်၏ ကျွန်များကို (မိမိတို့အား)ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော အဆွေခင်ပွန်းများပြုလုပ်ခဲ့ကြမည်ဟု ထင်မှတ်ကြလေသလော။ (သို့ဖြစ်လျှင်) ဧကန်စင်စစ် ငါအရှင်မြတ်သည် ဂျဟန္နမ်ငရဲဘုံကို ကာဖိရ်သွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့အဖို့ ဧည့်ခံ ရာဌာနအဖြစ် အဆင့်သင့်ပြုလုပ် ထားရှိတော်မူပြီး ဖြစ်ပေသည်။

(အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အား အချင်းတို့) ငါသည် အသင်တို့အား အကျင့်အမူအားဖြင့် လုံးဝ ဆုံးရှုံးသောသူတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အသင်တို့အား အသိပေးရမည်လောဟု ပြောကြားပါလော။

(ထိုသူကား) အကြင်သူများပင်တည်း။ [၎င်းတို့၏(ကောင်းမှုကုသိုလ်များနှင့်စပ်လျဉ်းသော) ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်မှုသည် လောကီဘဝ၌ပင် အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့ရလေပြီ၊ [(တစ်နည်း) ၎င်းတို့၏ လောကီဘဝနှင့် စပ်လျဉ်းသော ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုသည် အချည်းနှီးပင် ဖြစ်ခဲ့လေပြီ၊ [(တစ်နည်း)၎င်းတို့၏ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုသည် လောကီရေး ၌ပင် ပျက်ပြုန်းခဲ့ရချေပြီ၊ သို့ပါလျက် ၎င်းတို့သည် ဧကန်အမှန် မိမိတို့မှာကောင်းမြတ်သောအပြုအမူများကိုပင် ပြုလုပ်နေ ကြသည်ဟု ထင်မှတ်ကြ၏။

ဤသူများပင် အကြင်သူများတည်း။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်၏ သက်သေ လက္ခဏာတော်များကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအရှင်မြတ်နှင့်တွေ့ဆုံကြရမည်ကိုလည်းကောင်း ငြင်းပယ်ခဲ့ကြ လေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့၏အကျင့်အမူများမှာ အချည်းနှီးပင်ဖြစ်ခဲ့ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ငါအရှင်မြတ်သည် လည်း ကိယာမတ်ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့တွင် မည်သည့်အလေးချိန်ကိုမျှပင် ၎င်းတို့အဖို့ သတ်မှတ်ပေးတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။

ဤသည် (ဝါ) ဂျဟန္နမ်ငရဲဘုံသည်ပင် ၎င်းတို့၏အကျိုးတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသူတို့ကား သွေဖည်ငြင်းပယ် ခဲ့ ကြသည့် ပြင် ငါအရှင်မြတ်၏ သက်သေလက္ခဏာများကိုလည်းကောင်း၊ ငါအရှင်မြတ်၏ရစူလ်တမန် တော်များကို လည်းကောင်း ပြက်ရယ်ဖွယ် ရာများလည်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြသောကြောင့်ပင်။

ဧကန်မလွဲ အကြင်သူတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် ကောင်းမြတ်သော အကျင့် သီလများကိုလည်း ကျင့် မူဆောက်တည် ခဲ့ ကြကုန် ၏။ ထို သူ တို့ အဖို့ ဖန်ဒေါက်စ်တည်းဟူသောဥယျာဉ်သည် ဧည့်ခံရာ ဌာနအဖြစ် (အဆင်သင့်) ရှိကြပေသတည်း။

(ထိုသူတို့သည်) ယင်းဥယျာဉ်တွင် ထာဝစဉ်နေထိုင်သူများအဖြစ် (ဝင်ရောက်နေထိုင်ကြရပေမည်။) ထိုသူတို့သည် ယင်းဥယျာဉ်များမှ လုံးဝရွှေ့ပြောင်းလိုကြမည် မဟုတ်ပေတကား။

အို-(နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အားဤသို့) ပြောကြားပါလေ။ (အချင်းတို့) အကယ်၍ ငါ့အား ဖန်ဆင်း မွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်၏မုက္ခပါဌ်တော်များ(ကိုရေးသားရန်)အလို့ငှာ သမုဒ္ဒရာပင်လယ် (အားလုံးတို့) သည်ပင် မင်ရည်များဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ ထို့ပြင် အကယ်၍ ငါတို့သည် ယင်းပင်လယ်များကဲ့သို့ (အခြားပင်လယ်များ)ကိုပင် အကူအညီအဖြစ် (ထပ်မံ၍)ယူခဲ့ အံ့ ငြားသော်လည်း ငါ့အားဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်၏ မုက္ခပါဌ်တော် များကား ရေးသားကုန်ဆုံးခြင်းမရှိဘဲ၊ (ထိုထိုသော)သမုဒ္ဒရာ ပင်လယ်ရေများသည်သာလျှင် ကုန်ခန်း၍ သွားအံ့သတည်း။

(အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် (၎င်းတို့အားဤသို့)ပြောကြားပါလေ။ (အချင်းတို့)ငါသည် အသင်တို့ကဲ့သို့ပင် လူသားတစ်ဦးသာဖြစ်၏။ (ကွာခြားမှုမှာ) အသင်တို့၏ကိုးကွယ်ခဝပ်ရာသည် တစ်ဆူ တည်းသော ကိုးကွယ်အပ်ရာ အရှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း ငါထံသို့ ယဟီအမိန့်တော် ကျရောက်လာခြင်းသာတည်း။ သို့ဖြစ်ပေရာမိမိတို့၏ဆုံးရှုံးမှုနှင့် နှောင့်လင့်ချက်ထားသူ မည်သူမဆို ကောင်းမြတ်သော ကျင့်ရပ်များ ကျင့် မူဆောက်တည်ကြကုန်။ မိမိ၏အရှင်သခင်အား ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ရာ၌ မည်သည့် အရာနှင့်မျှ တန်းတူထား ယှဉ်ပြိုင်တွဲစပ်ခြင်းမပြုကြလေနှင့်။ (အို-နဗီတမန်တော်)

အထက်ဖော်ပြပြီးသမျှမှာ အစွလာမ်ကို လက်ခံလိုသူတိုင်းအတွက် မိတ်ဆက်နိဒါန်းဖြစ်၏။ ဤသို့ သက်သေခံထွက်ဆိုချက်ပြီးသည့်နောက် သူ သို့မဟုတ် သူမ အနေဖြင့် ရေချိုးသန့်စင်ရမည်။ ဆွလားသ် နှစ်ရက်အသံဝတ်ပြုရမည်။ ပြီးလျှင် အစွလာမ့် အခြေခံမဏ္ဍိုင်(၅)ရပ်အပေါ် ရပ်တည်ကျင့်သုံးသွားရပေမည်။ ဆွဟီးဟ် ဗုခါရီကျမ်း၊ အတွဲ ၁၊ ဟဒီးဆ် တော်အမှတ်စဉ် ၇ ၌ ဤသို့ ဖော်ပြထား၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော် ရဟူလုလ္လာဟ်(ﷺ)၏ မိန့်ကြားမှုကို အိမ်နဲ့အုမရီက ဆင့်ပြန်ခဲ့၏။ အစွလာမ်သည် မဏ္ဍိုင်(၅)ရပ်အပေါ်၌ အခြေခံထားသည်။

- လားအိလားဟအစ်လလ္လာဟ် မုဟမ္မဒုရ် ရဟူလုလ္လာဟ်ကို သက်သေခံထွက်ဆိုခြင်း
- ဆွလားသ် (ဝတ်ပြုမှု)ကို စွဲမြဲစွာ ကျင့်သုံးဆောက်တည်ခြင်း
- ဇကားသ် (သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း ချို့တဲ့သူများအတွက် တရားဝင်ဒါန) ပေးဆောင်ခြင်း
- ဟရ်ပြုခြင်း (မဏ္ဍာသို့ သာသနာ့ကျင့်စဉ်ခရီးသွားခြင်း)
- ရမ်သွာန်လမြတ်တွင် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းခြင်း

အထက်ပါ မဏ္ဍိုင် (၅)ရပ်နှင့်တကွ ယုံကြည်ချက် (၆) ရပ်ရှိ၏။ မွတ်စလင်တိုင်းက မဖောက်မပြန် ယုံကြည်ရ မည်မှာ-

- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်
- အရှင်မြတ်၏ ကောင်းကင်တမန်များ
- အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်များ
- အရှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ချမှတ်တော်မူထားသော (မူရင်းအတိုင်းရှိသည့်)ကျမ်းဂန်များ
- (သေလွန်ပြီးတစ်ဖန်) ပြန်လည်ရှင်ပြန် ထမြောက်စုရုံးရာနေ့
- အလ် - ကဒရ် (ကြောင်းကျိုးဖြစ်ပျက်မှု မှန်သမျှ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် က

ကြိုတင်စီမံပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း)

အထူးမှတ်ရန်မှာ - ကောင်းမှုကျင့်ရပ်မှန်သမျှ အောက်ပါ အခြေအနေနှစ်ရပ်နှင့် ကိုက်ညီပြည့်ဝမှသာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့လက်ခံမှုရရှိကြမည်ဖြစ်၏။

(၁) မည်သည့်ကောင်းမှု လုပ်ရပ်ပင်မဆို ဟန်ရေးပြကြွားဝါရန် အချိုးမွမ်းခံရရန် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားစေရန်စသည့် လောကီ အကျိုးအမြတ်များ အလျှင်းမပါဝင်ဘဲ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှု သက်သက်အတွက်သာ လုံးဝဥသည့် ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိခြင်း။

(၂) မည်သည့် လုပ်ရပ်ပင်မဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စေတမန်တော်များအနက် အဆုံးသတ်(အန္တိမ) ဖြစ်တော်မူသော တမန်တော်မုဟမ္မဒ် ဘင်န် အဗ်ဒူလ္လာဟ်၏ တရားဝင်လမ်းစဉ် (စွန္နသ်)နှင့်အညီ လျော်ကန်သင့်မြတ်စွာ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ရိုရ်

(စင်ပြိုင်ယှဉ်တွဲ တန်းတူထား ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှုဝါဒ)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက် လူသားတို့အား မဟာပြစ်မှုကြီးဖြစ်ပွားစေသော ဝါဒသုံးမျိုးရှိ၏။ ရိုရ်၊ ကုဖ်ရ် နှိဖွက်ဖြစ်ကြ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အလျင်းခွင့်လွှတ်မည်မဟုတ်သောမဟာပြစ်မှုကြီးမှာ ရိုရ် ဖြစ်သည်။

ရိုရ်၏ဃေဘုယျအဓိပ္ပာယ်မှာ ‘အရာတစ်ခုထက်ပို၍ (ဘုရားအများကို) စင်ပြိုင်ထား ယှဉ်တွဲကိုးကွယ် ဆည်းကပ်မှုဝါဒ’ဟူ၍ ထွက်၏။ ၎င်း၏ဆိုလိုရင်းမှာ ဤသို့ရှိ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တကွ အခြားအရာများကိုပါ တစ်ပြိုင်တည်းတွဲလျက် ကိုးကွယ်ခြင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များမှာ အခြားအရာတစ်ဦးဦး တစ်စုံတစ်ရာ၌ လည်း ရှိနေသည်ဟု ယူဆခြင်း၊ တစ်စုံတစ်ရာကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တန်းတူထား နာခံ ခဝပ်ခြင်း၊ ကောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ဒုက္ခဟူသော စွမ်းအားရင်းမြစ်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပြင် အခြားအရာ တစ်ခု၌လည်း တည်ရှိနေသည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းအစရှိသည်များကို ညွှန်းဆိုထား ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မိန့်မြွက်ချက်အချို့ကို လေ့လာ ကြည့်ပါအံ့။

ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တစ်စုံတစ်ရာကို မိမိနှင့် တွဲဖက်ယှဉ်ပြိုင် ကိုးကွယ်ခြင်းကိုးကွယ်ခြင်းမရှိ။ အလျှင်းဆုံးတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ထိုတွဲဖက်ယှဉ်ပြိုင် ကိုးကွယ်မှုမှတစ်ပါး အခြားပြစ်မှုတို့ကိုမူ မိမိအလိုရှိတော်မူသောသူအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ချမ်းသာတော်မူအံ့။ အမှန်စင်စစ်သောကား မည်သူ့အလိုတစ်စ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်ပါ။ ထိုသူသည် ဧကန်မလွဲ အလွန်ကြီးလေးလှသောပြစ်မှုဒုစ ကျူးလွန်ခဲ့သတည်း။

(၄၄၈)

၎င်းနောက်တံပိုးမှုတ်သောအခါ ထိုနေ့၌ ၎င်းတို့အကြား သွေးချင်းသားရင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် မေးမြန်းမှုသော်လည်းကောင်း ရှိကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ ၎င်းနောက် (ကောင်းမှုလုပ်ရန်များ၏) အလေးချိန် သာစီးသူတို့သာ အောင်မြင်ကြသူများဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းပြင်(ကောင်းမှုလုပ်ရန်များ၏) အလေးချိန်လျော့နည်းပေါ့ပါးသူတို့မှာ မိမိကိုယ်မိမိ ရှုံးနိမ့်စေသူများသာဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့သည် ငရဲဘုံ၌ ထာဝရနေထိုင်ကြရပေမည်။ ထိုငရဲမီးမှာ ၎င်းတို့၏ မျက်နှာများကိုလောင်ကျွမ်းမည်ဖြစ်ပြီး ပုံပျက်ပန်းပျက် နှုတ်ခမ်းနှင့်တကွ သွားများ ပေါ်လွင်နေကြမည်ဖြစ်အံ့။

(ထိုအခါအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့မိန့်ကြားတော်မူအံ့) ငါအရှင်မြတ်၏ အာယတ်တော်များကို အသင်တို့ထံ ဖတ်ကြားခြင်းခံရသောအခါဝယ် အသင်တို့သည် ငြင်းပယ်လေ့ရှိခဲ့ကြသည်မဟုတ်ပေလော။

၎င်းတို့မှ ဤသို့လျှောက်ထားပန်ကြားကြပေမည် “အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့၏အရှင်သခင်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့၏အရှင်သခင်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ် လွှမ်းမိုးဖိစီးခဲ့ပြီး ကျွန်တော်မျိုးတို့မှာ ချွတ်ချော်မှားယွင်းသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့၏အရှင်မြတ်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဤ(ငရဲဘုံ)မှထုတ်ယူသနား တော်မူပါ။ အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးသည် (ယင်းသို့အပြုအမူမျိုးကို) တစ်ဖန် ထပ်မံပြုလုပ်ဦးမည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့သည်သာ ပြစ်မှုကျူးလွန် အမှန်ပင်ဖြစ်ကြပါမည်။” (ကုရ်အန် ၂၃:၁၀-၁၈)

အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ်၍ (ကိုးကွယ်ခံထိုက်မှု၏)သက်သေ အကြောင်းမရှိသော တစ်စုံတစ်ရာကို ကိုးကွယ်ရာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် တောင်းဆိုသည်ရှိသော် ထိုသူ၏ (မှားယွင်းမှုအတွက်) အဆုံးသတ်မှုမှာ ထိ

ဖန်ဆင်းရှင်နှင့်ပင်ဖြစ်လေ၏။ မလွဲဧကန် ဆွေဖည် ငြင်းပယ် သောသူတို့မှကား အောင်မြင်မှုရရှိကြမည်မဟုတ်ချေ။
(ကုရ်အာန် ၂၃:၁၇)

ရှိရ်ကံအုပ်စု (၃)ခုရှိ၏။ ယင်းတို့မှာ-

၁။ အကြီးစားရှိရ်ကံ - အရှိရှိရ်ကံ အလ် အပ်(က)ဘရ်

၂။ အငယ်စား ရှိရ်ကံ - အရှိရှိရ်ကံ အလ်အဆွ်ဂရ်

၃။ မထင်မရှား အံ့ပုန်း ရှိရ်ကံ - အရှိရှိရ်ကံ အလ် ခဖီ တို့ဖြစ်ကြ၏။

၁။ အကြီးစား ရှိရ်ကံ

အထင်ရှားဆုံးနှင့် အပြင်းထန်ဆုံး အုပ်စုဖြစ်ပြီး အမျိုးအစား (၄)မျိုးရှိ၏။

(က) ရှိရ်ကံ အဒ်ဒုအာအ်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပြင် အခြားအကိုးကွယ်ခံ (နတ်စသည်) များထံ ဆုပန်ခြင်း၊ အရေးဆိုခြင်း၊ ဆည်းကပ် ပူဇော်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ကြ၏။ မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ မိန့်မြွက်တော်မူထားပေသည်။

စင်စစ် ၎င်းတို့သည် သင်္ဘော၌ စီးနင်းကြလေသောအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားသာလျှင် စေတနာ သဒ္ဓါဖြုတ်စွာနှင့် ဟစ်အော်တသ ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ကယ်တင်၍ ကုန်းမြေသို့ ဆောင်ကြဉ်းတော်မူသောအခါ ၎င်းတို့သည် ရုတ်တရက် ချက်ချင်းပင်လျှင် (အခြားအရာများကို ထိုအရှင်မြတ်နှင့်) တွဲဖက် နှိုင်းယှဉ်ကုန်၏။
(ကုရ်အာန် ၂၉:၂၅)

(ခ) ရှိရ်ကံ အလ်နီယဟ် ဝလ်အီရဒဟ် ဝလ်ကဆွ်ဒ်

ခဝပ်မှု၏ ကျင့်ရပ်များ (သို့မဟုတ်) သာသနာ့ရေးရာ ဆောင်ရွက်မှုများအတွင်း၌ရှိသော ရည်ရွယ်ချက်များ၊ သံန္နိဋ္ဌာန်များ၊ ဦးတည်ရာများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့ခြင်း သက်သက်အတွက်မဟုတ်မူဘဲ အခြား အရာများဖက်သို့ ဦးတည် တိမ်းညွတ်ခြင်းဖြစ်၏။ အနန္တစွမ်းအားရှင် မြတ်အလ္လာဟ်က ဤသို့မိန့်မြွက်တော်မူထား၏။

မည်သူမဆို လောကီဘဝကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းလောကီဘဝ၏ (ပကာသနဖြစ်သော) လှပ တင့်တယ်မှုကို လည်းကောင်း၊ ရည်စူးပါလျှင် ငါအရှင်မြတ်သည် ထိုကဲ့သို့သောသူတို့အား ၎င်းတို့၏ ကျင့်မှုဆောင်ရွက်ချက် များ၏ (အကျိုး)ကို ဤလောကီဘဝ၌ပင် အပြည့်ပေးတော်မူလေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ဤလောကီဘဝတွင် (အနည်း ငယ်မျှပင်) ယုတ်လျော့စေခြင်းကို ခံကြရသည်မရှိချေ။

ဤသူများသည် အကြင်သူများပင်တည်း။ ထိုသူတို့အဖို့ နောင်တမလွန်ဘဝတွင် ငရဲမီးမှအပအခြား တစ်စုံတစ်ရာမျှပင်(အကျိုးခံစားခွင့်) ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့ပြင် (၎င်းတို့ပြုလုပ်သမျှတို့သည်) ဖြစ်ရာ၌ပင် ၎င်းတို့ကျင့်မှု ဆောင်ရွက်ခဲ့သမျှတို့သည်လည်း နောင်တမလွန်ဘဝတွင် အကျိုးမဲ့ဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း။
(ကုရ်အာန် သး၁၅-၁၆)

(ဂ) ရှိရ်ကံ အသွ် သွာအဟ်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ကို ဆန့်ကျင်ထိပ်တိုက်ပြုသော (အာဏာပိုင်၊ အကြီးအကဲ၊ ဆရာသခင် အစ ရှိသည်တို့၏) အမိန့်များကို နာခံခြင်းနှင့် နာခံစေခြင်းဖြစ်၏။ အနန္တစွမ်းအားတော်ရှင် မြတ်အလ္လာဟ်က

ဤသို့ မိန့်မြွက် ထားတော်မူ၏။

ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ ဓမ္မဆရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘုန်းကြီး ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ‘မရိယမ်’၏ သားတော် ‘မဇိဟ်’ကိုလည်းကောင်း (မိမိတို့၏) အရှင်သခင်များအဖြစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အားစွန့်၍ ပြုလုပ်ထားခဲ့ကြလေသည်။ အမှန်စင်စစ်သော်ကား ထိုသူတို့သည် တစ်ဆူတည်းသော ကိုးကွယ်ရာ အရှင်မြတ်အားသာလျှင် ခဝပ်ကိုးကွယ်ရန် အမိန့်ပေးတော်မူခြင်းကို ခံခဲ့ကြရလေသည်။ ထိုအရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြား ခဝပ်ကိုးကွယ်ရာအရှင်ဟူ၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မရှိကြ။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့တွဲဖက် နှိုင်းယှဉ်(ကိုးကွယ်) ကြသည်တို့မှ (လုံးဝ) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူချေသတည်း (ကုရ်အာန် ၉:၃၁)

တစ်နေ့သ၌ ရုစူလုလ္လာဟ်(၂)က အထက်ပါ အာယသ်တော်အား ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်တော်မူသောအခါ အဒီဗင်န် ဟာသင်မ် က ‘ယာ-ရုစူလုလ္လာဟ် ထိုသူတို့သည် ၎င်း(ဓမ္မဆရာသခင်နှင့် ဘုန်းကြီးရဟန်း)တို့အား ကိုးကွယ်ခဝပ်ခြင်း မပြုကြပါ’ဟု လျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က ဤသို့ ရှင်းလင်းမိန့်ကြားတော်မူ၏။ ‘သူတို့သည် အမှန်ပင် ပြုကြပေ၏။ ၎င်း(ဓမ္မဆရာသခင်နှင့် ဘုန်းကြီးရဟန်း)တို့သည် တရားဝင်မှု(ဟလာလ်)ကို တရားမဝင်မှု ဖြစ်စေခဲ့၏။ တရားမဝင်မှု (ဟရာမ်) ကို တရားဝင်စေခဲ့ကြကုန်၏။ (နောက်လိုက်ဖြစ်သော) သူတို့သည်လည်း ၎င်းတို့ကို နည်းနာခံနောက်လိုက်ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့မှ ယင်းသို့ပြုခြင်းသည်ပင် ၎င်း(ဓမ္မဆရာသခင်နှင့် ဘုန်းကြီး ရဟန်း)တို့အား ကိုးကွယ်ခဝပ်ခြင်းမည်ပေသည်။’

အဟ်မဒ်၊ သိရ်မီဇီ၊ အိဗ်နုဂျရီးရ်၊ သဖ်စီရ် အသွ်သွဗရီ၊ အတွဲ ၁၀၊ စာ-၁၁၄

(ဃ) ရှိရ်က အလ် မဟဗ်ဗဟ်

ထိုနည်းတူစွာ ကျွန်ုပ်သည် ကိယာမတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၍လည်းမထင်၊ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်သည် မိမိအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်အထံတော်သို့ ပြန်ပို့ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည့်တိုင်လည်း၊ ဧကန်မလွဲ ကျွန်ုပ်သည် ယင်း ဥယျာဉ်ထက် ပိုမို၍ ကောင်းမြတ်သောနေရာကိုပင် ရရှိအံ့သတည်း။

(ထိုအခါ) ၎င်း၏အဖော်သည် ၎င်းအား ဖြေကြားသောအားဖြင့် (ဤသို့) ပြောဆိုခဲ့လေ၏။ (အို-ချစ်ဆွေ) အသင်သည် အကြင်အရှင်မြတ်အား သွေဖည် ငြင်းပယ်ခဲ့လေသလော။ ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင့်အား (ဦးစွာပထမ) မြေကြီးဖြင့် ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် သုက်ရည်တစ်စက်ဖြင့် (သန္ဓေတည်စေ)ပြီးနောက် အသင့်အား ယောက်ျား အဖြစ် ပြီးမြောက်စုံလင်အောင် စီမံဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုအရှင်မြတ်သည် ကျွန်ုပ်အား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။ ၎င်းပြင် ကျွန်ုပ်သည် မိမိအား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသောအရှင်မြတ်နှင့် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ်ကိုးကွယ်သည်လည်းမဟုတ်ပေ။ (ကုရ်အာန် ၁၈:၂၅-၃၈)

(ဃ) ကုဖ်ရ် အလ် အိအ်ရုဒ်

အမှန်တရားမှန်း သိပါလျက်နှင့် လှည့်ထွက်ဖောက်ပြန်သွားခြင်း သို့မဟုတ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ ချမှတ် ခင်းကျင်းတော်မူထားသော ထင်ရှားလှစွာသည့် သက်သေလက္ခဏာတော်များမှ သွေဖီခြင်းပုံသဏ္ဌာန်မျိုးဖြစ်၏။ အနန္တစွမ်းအားရှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့မိန့်မြွက်တော်မူထား၏။

ငါအရှင်မြတ်သည် မိုးကောင်းကင်များကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာမြေကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းမိုးကောင်းကင်များ နှင့် ကမ္ဘာမြေနှစ်ခု၏အကြားတွင် ရှိသမျှတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နက်နဲသိမ်မွေ့သော ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် လျော်ညီစွာ ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည့် အပြင် အချိန်ကာလတစ်ခု သတ်မှတ်ပိုင်းခြား၍ ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့၏။ သို့တစေလည် ဆွေဖည်ငြင်းပယ်သောသူတို့မှာမူ မိမိတို့သတိဓားနှိုးဆော်ခြင်းခံကြရသည်များမှ မျက်နှာ လွဲလျက်ပင်ရှိကြကုန်၏။
(ကုရ်အာန် ၄၆:၃)

(င) ကုဖ်ရ် အန်နီဖုက်

ဟန်ဆောင်မှုဖြင့် ဖုံးဖိကာကွယ်ထားသော ကုဖ်ရ် ပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်၏။ အနန္တစွမ်းအားရှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ မိန့်မြွက်ထားတော်မူ၏။

၎င်းတို့သည်ကား မိမိတို့၏ကျိန်ဆိုချက်များကို အကာအကွယ်ပြုလုပ်ပြီးလျှင် (သူတစ်ပါးတို့အား) အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်မှ တားဆီးပိတ်ပင်ခဲ့ကြလေ၏။ ဧကန်စင်စစ် ၎င်းတို့၏ပြုမူချက်များမှာ လွန်စွာ ဆိုးရွားလှ၏။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ၎င်းတို့သည် သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့ကြပြီးနောက် ဆွေဖည်ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသောကြောင့်ပို၍ ၎င်းတစ်စုံတစ်ယောက်လုံးများအပေါ် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ပြီဖြစ်၍ သို့ဖြစ်သော ၎င်းတို့သည် နားလည်ကြသည် မဟုတ်ပြီ။
(ကုရ်အာန် ၆၃:၂-၃)

၂။ ကုဖ်ရ် အလ်အ(ဆွ်)ဂရ်

ကုဖ်ရ် အန်နီအ်မဟ်ဟုလည်း ခေါ်ဆိုသည်။ ဤအမျိုးအစားသည် လူတစ်ဦးကို အစွဲလွှမ်းမီသောဘောင်အပြင် ဖက်သို့ လုံးလုံးလျားလျား ရောက်သွားစေမှုမရှိပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ချီးမြှင့်ပေးကမ်းထားသည့် မင်္ဂလာများ၊ အရှင်ကျေးဇူး တော်များအပေါ် ထင်ထင်ရှားရှား ကျေးဇူးတန်းခြင်း (နားလည် လက်ခံကျေနပ်မှုမရှိခြင်း) နှင့် ဆိုင်သော အမျိုးအစားဖြစ်၏။ အနန္တစွမ်းအားရှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ မိန့်မြွက်တော်မူထား၏။

ထိုမှတစ်ပါး ငါအရှင်မြတ်သည် ထို(နဗီတမန် တော်)အိဗ်ရာဟီမ်အား ဤမျက်မှောက်လောက၌လည်း၊ ကောင်းမြတ်ခြင်းကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့၏။

၎င်းပြင် ဧကန်စင်စစ် ယင်း(နဗီတမန်တော်) အိဗ်ရာဟီမ်သည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း အမှန်ပင် သူတော်စင်တို့ အနက်မှဖြစ်အံ့သတည်း။
(ကုရ်အာန် ၁၆:၁၂၂)

နိဗ္ဗာန်

(အရေခြုံ ကြောင်သူတော်ဝါဒ)

အစ္စလာမ်သာသနာကို လက်ခံပါသည်ဟု ဆိုသော်လည်း မွတ်စလင်ကျင့်ဝတ်နှင့်မညီ အစ္စလာမ့်သစ္စာ (အမှန်တရားများကို) အံ့ပုန်းငြင်းပယ်ပြီး စစ်မှန်သော မုအ်မင်န်တို့အား အမုန်းပွား ဒုက္ခပေးလျက် အစ္စလာမ့်စည်းဝိုင်း အတွင်း၌ တွယ်ကပ် အရေခြုံထားသူကို မုနာဖိက်ဟု ခေါ်၏။ ယင်းသို့သော အချက်အလက်များမှာ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်သည်။ တိမ်မယောင်နှင့်နက်သော နိဗ္ဗာန်၌ အခက်အလက် မြောက်မြားစွာရှိနေပြီး အဓိကအားဖြင့် အမျိုးအစားနှစ်ခု သတ်မှတ် ထား၏။

(က) ယုံကြည်မှု(အီမာန်)နှင့် သက်ဆိုင်သော နိဗ္ဗာန်

- ၁။ တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်(၂)နှင့် စပ်လျဉ်းသည်များကို (အများက)အထင်အမြင်မှားယွင်းစေခြင်း
- ၂။ ရစ္စလူလ္လာဟ်(၂) ဆောင်ယူလာတော်မူခဲ့သောအရာများအနက် တစ်ရပ်။တစ်ချို့ကို (အများက) အထင်အမြင် လွဲမှားစေခြင်း
- ၃။ ရစ္စလူလ္လာဟ်(၂)အား မနှစ်မြို့၊ မလိုလားခြင်း၊ မုန်းတီးခြင်း၊ မုန်းတီးစေခြင်း
- ၄။ ရစ္စလူလ္လာဟ်(၂) ဆောင်ယူလာတော်မူခဲ့သော အရာများအနက် တစ်ရပ်။တစ်ချို့ကို မနှစ်သက်ခြင်း၊ မလို လားခြင်း၊ မနှစ်မြို့ခြင်း ၊ ယင်းသို့ဖြစ်စေခြင်း (ဥပမာ - အစ္စလာမ့် တစ်ဆူရှင်ဝါဒ စသဖြင့်)
- ၅။ ရစ္စလူလ္လာဟ်(၂)၏ သာသနာတော်(၏အရေးအရာများ)၌ နိမ့်ကျလာမှုနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာထိခိုက်မှု ရှိလာလျှင် ဝမ်းသာ အားရဖြစ်ခြင်း
- ၆။ ရစ္စလူလ္လာဟ်(၂)၏ သာသနာတော် စည်ပင်တိုးတက် အောင်မြင်ကြီးထွားလာမည်ကို မလိုလားခြင်း (တစ်နည်း) သာသနာတိုးတက်မှုလုပ်ရပ်များကို တိုက်ရိုက်၊ သွယ်ဝိုက် ဟန့်တားနှောင့်ယှက်ခြင်း

မုနာဖိက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ မိန့်မြွက်ထားတော်မူ၏။

မုချုအာန် မုနာဖိက်အပေါင်းသည် ငရဲဘုံ ၏ အောက်ဆုံးအထပ် (အနက်ရှိုင်းဆုံးအဆင့်)၌ (ပြစ်ဒဏ် ခံရလျက်)ရှိကြလတ္တံ့ ၎င်းတို့အဖို့ ကူညီစောင့်မသူ တစ်ဦးမျှ မရှိကြောင်း အသင်သည် တွေ့မြင်ရလေအံ့။
(ကုရ်အာန် ၄: ၁၄၅)

(ခ) အကျင့်စရိုက်နှင့် လုပ်ရပ်များဆိုင်ရာ နိဗ္ဗာန်

အကျင့်စရိုက်နှင့် လုပ်ရပ်များဆိုင်ရာ နိဗ္ဗာန်၏လက္ခဏာ(၅)ချက်ရှိ၏။ ရစ္စလူလ္လာဟ်(၂)၏ ဩဝါဒ တော်များမှ အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရ၏။

- ၁။ စကားပြောသည့်အခါတိုင်း မုသားစကားဆိုတတ်၏။
- ၂။ ကတိပေးသည့်အခါတိုင်း (သူ၏ကတိကို)အမြဲတစေ ချိုးဖောက်တတ်၏။
- ၃။ ယုံကြည်စွာ အပ်နှံခံရလေတိုင်း သူ၏ မရိုးသားမှု ပေါ်လွင်တတ်၏။
(အပ်နှံပစ္စည်းများကို တိကျမှန်ကန်စွာ ပြန်ပေးလေ့မရှိ)
- ၄။ အချင်းများသည့်အခါတိုင်း ရုန်ရင်းကြမ်းတမ်းသော ဆဲဆိုသော မဖွယ်ရာသော စရိုက်များဖြင့် ပြုတတ်၏

၅။ ပဋိညာဉ်တစ်ရပ်ကို ပြုလေတိုင်း (ပြည့်ဝစွာ မဆောင်ရွက်ဘဲ) သစ္စာဖောက်တတ်၏။

မုနာဖိက် ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေသော အကျင့်စရိုက်၊ အပြုအမူ အပြောအဆိုနှင့် ခံယူချက်များမှာ ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်နှင့် ဟဒီးဆ်တော်များတွင် မြောက်မြားစွာ ထပ်မံလာရှိပါသည်။ အထက်ပါ တင်ပြထားမှုများသည် အကျဉ်းသဘော မျှသာဖြစ်၏။ (မြန်မာပြန်ဆိုသူ)

ဂျီဟာဒ်

(မတရားမှုများကို တော်လှန်ခြင်း)

ဂျီဟာဒ်၏ အဆင့်(၃)ဆင့်ရှိ၏။

(၁) နှလုံးသားဖြင့် (ရည်ရွယ်ချက် သို့မဟုတ် ခံစားချက်ဖြင့်) ဆောင်ရွက်ခြင်း

(၂) နှုတ်လျှာအားဖြင့် (ပြောဆို)ဆောင်ရွက်ခြင်း

(၃) လက်ဖြင့် (လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ လက်နက်စွဲကိုင်ခြင်းဖြင့်) ဆောင်ရွက်ခြင်း

မတရားမှုများကို တော်လှန်ရာ၌ အထက်ဖော်ပြပါ အဆင့်အားလုံးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏နှစ်မြို့မှု သက်သက်အတွက်သာဖြစ်ရမည်။ အလ္လာဟ်လမ်းအတွက် တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ဂျီဟာဒ်ဟု ခေါ်ဆို၏။ အလ္လာဟ် လမ်းဟူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် နှစ်မြို့တော်မူသော လက်ခံတော်မူသော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ထံမှတစ်ဆင့် ညွှန်ကြား လမ်းကြောင်းတော်မူထားသော သာသနာ့ကြိုးပမ်းမှု အရေးကိစ္စအဝဝကို ခြုံငုံသုံးစွဲသည့် အသုံးအနှုန်းဖြစ်၏။

တမန်တော်ဖြစ်ပွင့်ခြင်း (နဗီဝသ်)၏ ဂုဏ်အင်ကို ချီးမြှင့်သနားတော်မူခြင်းခံရသည်မှစ၍ ပရိနီဗ္ဗာန်စံလွန် တော်မူသည် အထိ ရစုလွလ္လာဟ်(ﷺ) သည် မုရ်ရှီရ်များကို တစ်စိုက်မတ်မတ် ဆန့်ကျင်တော်လှန်ခဲ့သည်မှာ အထင်အရှားပင်ဖြစ်၏။

တမန်တော်မြတ်(ﷺ)သည် ဟဂျ်၊ အွမ္မရ်၏ကာလများ၌လည်းကောင်း၊ အခြားအချိန်များ၌လည်းကောင်း လူတို့၏အစုအဝေးများ၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာနေရာများထံ သွားရောက်လေ့ရှိခဲ့ပြီး ၎င်းသူတို့အား မြင့်မြတ် ထွတ်ခေါင်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ဖက်တော်သို့ ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၊ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ဖတ်ရွတ်သရဇ္ဈာယ် ပြခြင်း ဆောင်ရွက်တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ဤသို့လည်းပြောကြားတော်မူလေ့ ရှိ၏။ ‘ငါ့အရှင်၏ ဒေသနာသဝဏ်ကို ငါဖြန့်ချိ (ပြီးဆုံး)သည်အထိ ဘယ်သူ သည် ငါ့အား လုံခြုံကာကွယ်မှု ပေးမည်နည်း။ အဘယ်သူမှ ပံ့ပိုးကူညီမည်နည်း။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသူသည် အမတသုခဘုံ ရရှိပေအံ့။ သို့စေကာမူ ကိုယ်တော်မြတ်မှာ မိမိအား လုံခြုံကာကွယ်မှုပေးသူနှင့် အားပေးထောက်ခံသူ တစ်ဦးတစ်လေမျှ မတွေ့ရှိခဲ့ရချေ။’

ကိုယ်တော်မြတ်မှာ လူတို့အား တစ်ဆူရှင်ဝါဒသို့ ဖိတ်ခေါ်ရေးတာဝန်ကို မလျော့စတမ်း ထမ်းဆောင်ခဲ့၏။ ဒုက္ခနှင့် ခံစားချက်ဒဏ်ရာများ ပြည့်နှက်နေလင့်ကစား (၁၃)နှစ်တိုင်တိုင် တောက်လျှောက် ဖိတ်ခေါ်နေလျက်သာ ရှိခဲ့ပေ၏။ ကိုယ်တော်သည် အသိတရားမဲ့သူများကို ခွင့်လွှတ်တော်မူလေ့ရှိ၏။ အကြောင်းမှာ သွေဖည်ငြင်းဆန်သူတို့နှင့် ဆန့်ကျင်လျက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ သာဓကတော်ထင်ရှားခဲ့ပြီးဖြစ်၍တည်း။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ မိန့်မြွက်ထားတော်မူ၏။

စင်စစ်သော်ကား ငါအရှင်မြတ်သည် ရှုလ်တမန်တော် တစ်ပါးပါးကို ဆလွှတ်လိုက်ခြင်းမရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ပြစ်ဒဏ်ပေးတော်မူသည်မဟုတ်။ (ကုရ်အာန် ၁၇:၁၅)

လူတို့သည် ထင်ရှားလှသည့် သက်သေလက္ခဏာတော် (တမန်တော်မြတ်)ထံမှ လမ်းညွှန်ချက်ကို မခံယူကြဘဲ လူ့ကျင့်ဝတ်များအား ဆက်လက် ချိုးဖောက် ဆိုးသွမ်းခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုလူ(ကုရ်ခင်းရှ်)တို့သည် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ နည်းနာခံ နောက်လိုက်သူအပေါင်းကို ဒုက္ခပေးခဲ့ကြ၏။ အစ္စလာမ်ကို စွန့်ခွာသွားစေရန် ရသမျှသော နည်းလမ်း အပေါင်းဖြင့် ပြဿနာရှာ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခဲ့ကြ၏။ ထိုသူတို့ခမျာ မိမိတို့၏ဇာတိချက်ကြွေမွေးရပ်မြေမှ နှင်ထုတ်မှုပင် ခံခဲ့ကြရ၏။ အချို့မှာ အိသီယိုးပီးယားသို့ အလွတ်ရန်ကြိုးပမ်း အချို့မှာ မဒီနာသို့သွားခဲ့ကြ၏။ အချို့မှာ မက္ကာဟ်၌ပင် ဒုက္ခများကို ခါးစည်းခံခဲ့ကြကုန်၏။ ကျန်နေရစ်သူ အများစုမှာ ပိတ်လှောင်ခံရခြင်း၊ အစာရေစာ ဖြတ်တောက် အငတ်ထား ခြင်း၊ ရိုက်နှက်ခြင်း၊ နည်းမျိုးစုံဖြင့် နှိပ်စက်ကလူပြုခြင်း စသည်ဖြင့် ခံစားကြရသည်၌ အချို့သူတို့မှာ မတ်မတ်ပင် မထိုင်နိုင်တော့သည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ကြရကုန်၏။

(ဥပမာအားဖြင့်) ဘီလာလီ(၁)မှာ လည်ပင်းကို ကြိုးနှင့် ပတ်ချည်ခံရပြီး တစ်ဖက်ကြိုးစကို ကလေးငယ်များ အား ကိုင်ဆွဲစေလျက် မက္ကာဟ်မြို့၏လမ်းများ၌ ဆွဲခေါ်ကစားစေခြင်းခံခဲ့ရ၏။ တစ်ဖန် ယာစီရီ(၂)၏ မိသားစု အားလုံးမှာ သာမန်လူတစ်ဦးမှ ခံနိုင်ရည်မရှိနိုင်သော ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်နည်းမျိုးဖြင့် ဒဏ်ခံခဲ့ကြရကုန်၏။

အလားတူပင် ကုရ်ခင်းရှ်တို့သည် ရှုလ်လွလ္လာဟ်(၃)အား လက်ရောက်ကျူးလွန်ခဲ့ကြ၏။ တစ်ကြိမ်သော် ကိုယ်တော်မြတ်အား အရှံရှုအိတ်နေရာတွင် ပိတ်ဆို့ဝိုင်းရံထားပြီး အူ(က်)ဘဟ်ဗင်န် အဘူမုအိုင်းသ်မှ လည်ပင်း ညှစ်သတ်ရန်ကြိုးစားလေ၏။ ကိုယ်တော်အဝတ်စကို ကိုယ်တော့လည်ပင်း၌ပတ်ယူ ဆွဲညှစ်နေသည်မှာ ကိုယ်တော့ မျက်လုံးများ ပြူးကျယ်လာသည်အထိ ဖြစ်နေခဲ့၏။ အဘူဘကရီ(၄)က မူ(က)ဘဟ်အား တွန်းတိုက်ထုတ်ကာ ၎င်း၏လက်မှ ကိုယ်တော့အား လွတ်မြောက်စေပြီး ‘ငါ၏အရှင်မှာ အလ္လာဟ်ဖြစ်၏ဟု ဆိုလျက်ရှိသူတစ်ဦးကို အသင်တို့ က သတ်ဖြတ်ကြတော့မည်လော’ဟု ပြောခဲ့လေ၏။

အဘူဂျဟလ်သည်လည်း ကိုယ်တော်မြတ်အား သတ်ဖြတ်ရန်ကြိုးပမ်းခဲ့ဖူး၏။ ရှုလွလ္လာဟ်(၅)သည် မတ်စ်ဂျိဒ် ဟရာမ်အတွင်း ဦးချဝပ်တွား ဆွလာသ်ဝတ်ပြုနေခိုက် အဘူဂျဟလ်သည် ကိုယ်တော့ဦးခေါင်းကို ပစ်ချေရန် အတွက် ကျောက်တုံးကြီးတစ်လုံးအား သယ်ဆောင်လာခဲ့၏။ ပစ်ချရန်ရွယ်လိုက်စဉ်မှာပင် ကြောက်လန့်တကြား လှည့်ပြေးခဲ့ရ၏။ ၎င်းနောက် တုန်လှုပ်စွာဖြင့် ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ ‘ကျွန်ုပ်သည် မုဟမ္မဒ်၏ အနားသို့ မကပ်နိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ ဧရာမ ကုလားအုပ်ထီးကြီးတစ်ကောင်က ကျွန်ုပ်အား ဝါးမျိုရန်(ပြင်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရခြင်း) ကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။

၎င်းနောက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိကတိတော်နှင့်အညီ မိမိ၏ သာသနာတော် အစ္စလာမ်အား ခင်းကျင်း ပြသရန် မိမိ၏စေတမန်တော်အား အောင်မြင်မှု ချီးမြှင့်ရန် အလို့ငှာ ရှုလွလ္လာဟ်(၆)ကို မဒီနာဟ်သို့ ပြောင်းရွှေ့စေ တော်မူခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏အောင်မြင်ခြင်းတရားနှင့်အတူ မုအ်မင်န်များဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်ကို ပံ့ပိုးစောင့်မတော်မူခဲ့၏။ ထိုမုအ်မင်န်တို့သည် မျိုးစုံလှစွာသော လူတို့ဖြင့် ဖွဲ့တည်ထားသည့် အစ္စလာမ့် တပ်မတော် တစ်ရပ်ပင် တည်း။ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ဖခင်၊ ဇနီးခင်ပွန်း၊ သွေးသားမျိုးဆက်များထက်ပင် ကိုယ်တော်မြတ်ကို ချစ်မြတ်နိုးကာ ကိုယ်တော့ အတွက် ရှိသမျှသောကိုယ်စီစွမ်းရည်အပေါင်းဖြင့် ကမ်းကုန်အောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြ သူများတည်း။ ထိုသူတို့သည် မိမိကိုယ်ကိုထက် ရှုလွလ္လာဟ်(၇)အား ပိုမို ရင်းနှီးနှီးကပ်(တန်ဖိုးထား) ကြသူ များတည်း။

မုဟမ္မဒ်(၈)နှင့် နောက်လိုက်အပေါင်းကို ဆန့်ကျင်သုတ်သင်ရေးအတွက် အာရပ်မုရ်ရှီရိုက်များနှင့် ယဟူဒီတို့က ညီညွတ်သော တပ်ပေါင်းစုကြီးတစ်ခု ဖွဲ့ခဲ့ကြ၏။ ၎င်းနောက် ရန်ပြုနှိမ်နင်းရန် ရှုထောင့်ပေါင်းစုံ ဆန့်ကျင်ရေးဖြစ်လာ စေရန် အပြီးတကြီး စီစဉ်ပြင်ဆင်ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းရန်ပြုသောအခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တမန် တော်မြတ်(ﷺ)နှင့် မုအ်မင်န်တို့ကို ပြန်လည် တော်လှန်တိုက်ခိုက်ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။

သို့တိုင်အောင် (လူတိုင်းအဖို့ အစဉ်သဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည့်) မပြုမနေရ တာဝန်အဖြစ် သတ်မှတ်တော်မူခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ အရှင်မြတ်က ဤသို့ မိန့်မြှောက်တော်မူခဲ့၏။

ယခုသော် မတရားသဖြင့် ခံနေကြရသော (စစ်လင်မ်)တို့သည် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံခဲ့ကြရသည့်အပေါ် တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခွင့်ရှိလေပြီ။ ၎င်းအပြင် မုချကန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ၎င်း(မုအ်မင်န်)တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ အရှင်ဖြစ်တော်မူ၏။ (ကုရ်အာန် ၂၂:၃၉)

၎င်းသူတို့သည် ငါတို့၏အရှင်မြတ်မှာ အလ္လာဟ်ဖြစ်သည် ဟု ပြောဆိုရုံသက်သက်ဖြင့် မိမိတို့၏ အခံအမြင်မှ မတရား နှင်ထုတ်ခံခဲ့ကြရသူများဖြစ်နေ၍တည်း။ (ကုရ်အာန် ၂၂:၄၀)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိအား ခဝပ်ကိုးကွယ်သူများကို တိုက်ခိုက်ခြင်းအမှု မပြုပါဘဲလျက် အောင်မြင်မှုကို ပေးစွမ်းနိုင်တော်မူသည်ဟု အထက်အာယသ်တော်များမှ ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထား၏။ သို့ပင်သို့ငြား အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် မုအ်မင်န်တို့၏ စွမ်းစွမ်းတမံ နာခံမှုအား အလိုဆန္ဒရှိတော်မူကြောင်း ဤသို့တွေ့ရ၏။

ယခုသော် အသင်တို့သည် ‘ကာဖိရ်’သွေဖည် ငြင်းပယ်သော သူတို့နှင့်ရင်ဆိုင် တွေ့ကြသောအခါ လည်ကုပ်များ ကို ခုတ်ဖြတ်ကြလေကုန်။ နောက်ဆုံးတွင် အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား ကောင်းစွာ သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြပြီးသောအခါ သို့ပန်းများကို ကြိုးများဖြင့် ကောင်းစွာတုပ်နှောင်ကြလေကုန်။ ထို့နောက် တစ်ဖန် (အသင်တို့သည်) ကျေးဇူးပြုခြင်းအားဖြင့် (လျော်ကြေး မယူဘဲ ပြန်လွှတ်ခြင်းကို)သော်လည်း ကောင်း၊ လျော်ကြေးယူ၍ (ပြန်လွှတ်)ခြင်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ (ပြုနိုင်ခွင့်ရှိ၏)။

စစ်မက်တိုက်ခိုက်မှုသည် လက်နက်ချသည့် တိုင်အောင် (၎င်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အမိန့်တော်သည်) ဤအတိုင်း ဖြစ်၏။ စစ်စစ်သော်ကား အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူပါလျှင် (စစ်မက် တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့် ထုတ်ပြန် ခြင်း ပြုတော်မမူဘဲ ကိုယ်တော်တိုင်) ၎င်းတို့အား လက်စားချေ အပြစ်ပေး တော်မူခဲ့မည်သာ။ သို့ရာတွင် ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အနက် အချို့ကို အချို့ဖြင့် စမ်းသပ်တော် မူအံ့ သောငှာ (စစ်တိုက် ရန် အမိန့်တော်ကို ထုတ်ပြန်တော် မူခဲ့ ၏။) အမှန်သော် ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ကြရသော သူတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ထိုအရှင် မြတ်သည် အလျှင်း အချဉ်းနီး ဖြစ်စေတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။

ထိုအရှင်မြတ်သည် အမှန်ပင် ၎င်းတို့အား လမ်းမှန်သို့ ပို့ပေးတော်မူသည့်ပြင် ၎င်းတို့၏ အခြေအနေကိုလည်း ကောင်းအောင်ပြုပြင်၍ ပေးတော်မူပေမည်။

ထိုမှတပါး ထိုအရှင်မြတ်သည် ၎င်းတို့အား ‘ဂျန္နတ်’ သုခဘုံသို့ ဝင်ရောက်စေတော်မူပေမည်။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ယင် ‘ဂျန္နတ်’သုခဘုံကို ၎င်းတို့အား(ကောင်းစွာ)သိထားစေတော်မူမည် ဖြစ်၏။ (ကုရ်အာန် ၄၇:၄-၆)

ထို့နောက်တစ်ဖန် မွတ်စလင်တို့အား စစ်မက်ပြု။ရန်ရှာ တိုက်ခိုက်သူများအားလုံးအပေါ် ပြန်လှန်တော်လှန် တိုက်ခိုက်ခြင်း (ဂျီဟာဒ်)၏ အခွင့်အမိန့်ကို ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ အသင်တို့အား ရန်ရှာတိုက်ခိုက်သူတို့နှင့် ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြကုန်။ သို့ အသင်တို့သည် လွန်ကျူးခြင်း အလျှင်းမပြုကြကုန်နှင့်။ ဧကန်မုချ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (လိုသည်ထက်ပိုသော) လွန်လွန်ကျူးကျူးပြတတ်သူကို အလျှင်းနှစ်သက်တော်မမူ။ (ကုရ်အာန် ၂:၁၉၀)

ထို့အပြင် မုရွံ့ရိုက် အပေါင်းကို အလျင်ကပြုထားခဲ့သော ပဋိညာဉ်များအား စွန့်ပစ်ကာ အညံ့ခံသည်အထိ တိုက်ခိုက် တွန်းလှန်ကြရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းတော်မူခဲ့၏။

(အို-မုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့) အသင်တို့သည် အတိတ်ဇာတ် ကျမ်းဂန်ရှုဆောင်သူတို့ဖြစ်(မိမိတို့ အောက်ကြို့၍ လူ့ခွန်တော်ကို ကြည်ဖြူစွာ ဆက်သခြင်း မပြုသမျှ ကာလပတ်လုံး တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို လည်း ယုံကြည်ကြသည် မဟုတ်ပေ။ နောက်ဆုံးနေ့ကို လည်း ယုံကြည်ကြသည်မဟုတ်ချေ။ ထိုပြင် ယင်းသူတို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က လည်းကောင်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏ ရှုလ်တမန်တော်က လည်းကောင်း၊ ‘ဟရာမ်’ ဟူ၍ တားမြစ်ထားတော်မူသော အရာများကို ‘ဟရာမ်’ တားမြစ်ထားသောအရာဟူ၍ မယူဆကြချေ။ ထိုနည်းတူစွာ ၎င်းတို့သည် မှန်ကန်သော (အစ္စလာမ်) သာသနာတော်ကို လည်း ယုံကြည်လက်ခံခြင်းမပြုကြချေ။

(ကုရ်အာန် ၉:၂၉)

သို့ဖြစ်ရာ မွတ်စလင်တို့အနေနှင့် မုရွံ့ရိုက်၊ ယဟူဒီ(ဂျူး)နှင့် နဆရ(ခရစ်ယာန်)တို့ကို အစဉ်တစိုက် မပြတ် တိုက်ခိုက်စစ်ဆင်ရန် ၎င်းမှာ အင်အားတောင့်တင်းပြီး မွတ်စလင်တို့အား ရန်ပြုနိုင်စွမ်းရှိနေသော်လည်း အကန့်အသတ်မဲ့ အငြိုးအာဃာတဖွဲ့ရန် ခွင့်ပြုချက်မရှိပါချေ။ (မွတ်စလင်တို့အပေါ် ရန်မပြုသရွေ့ ၎င်းတို့နှင့်သင့်မြတ်စွာနေရပေမည်)

ဤအချက်များဖြင့် သိသာထင်ရှားသည်မှာ အစကနဦးပိုင်း၌ စစ်မက်ပြုတိုက်ခိုက်ခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင် ထားခဲ့၏။ ၎င်းနောက်ဝယ် (၁) မွတ်စလင်တို့အား စတင်ရန်ပြုတိုက်ခိုက်သူများအပေါ် စစ်ဆင်နွှဲရန် (၂) ရန်လိုသော မုရွံ့ရိုက်အပေါင်းကို ဆန့်ကျင်ရန်အတွက် ဖွဲ့ရသွ်(လူတိုင်းအတွက် မပြုမနေရတာဝန်)အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့၏။ ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်ရှိ စူရဟ် ဘကရဟ်၊ အင်မ်ရာန်၊ သောင်ဘဟ် အစရှိသည့် ကဏ္ဍများ၌တွေ့ရမည်ဖြစ်၏။

အလားတူစွာပင် မဒီနဟ်မြို့၌ ထုတ်ပြန်ချမှတ်ပေးခြင်းခံရသော စူရဟ်(ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အခန်းကဏ္ဍ) အားလုံး၌ ဂျီဟာဒ်သည် မွတ်စလင်အပေါင်းအတွက် အရေးပါအရာရောက်လှသည့် ကိစ္စရပ်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးထား ပါသည်။

(အို-“မုအ်မင်န်”အပေါင်းတို့) အသင်တို့ အပေါ်ဝယ် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် “ဖော်ပြစီရင်စွာ၊ အမှန်စင်စစ် ထိုစစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် အသင်တို့ အဘို့ (သဘာဝ အလျောက်) ရွံ့ရှာစက်ဆုပ် (ဝန်လေး)ဘွယ်ရာပင် ဖြစ်ချေသည်။ (ကုရ်အာန် ၂:၂၁၆)

အသင်တို့သည် ယုဒ(ကျန်းမာရေး၊ နယ်ခြား၊ နေဥစ္စာ)ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ လေးလံမှု(ရောဂါ၊ အိုမင်းကြီးရွယ်) သည်ဖြစ်စေ မိမိတို့အိမ်များမှ (စစ်ချီ) ထွက်ကြ၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏လမ်းဆော်၌ မိမိတို့၏ဥစ္စာဥပစ္စည်းများနှင့် မိမိတို့၏အသက်ဇီဝိန် များဖြင့် လည်းကောင်း၊ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ကြလေကုန်။ ဤသည် အကယ်၍ အသင်တို့ သိတတ်ကြပါလျှင် အသင်တို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်ပေသတည်း။ (ကုရ်အာန် ၉:၄၁)

‘တိုက်ခိုက်တော်လှန်ရေး’၌ အသတ်ဖြတ်ခံရခြင်း၊ ကျွန်ပြုခံရခြင်း(သို့ပန်းဘဝရောက်ခြင်း)၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများ ဆုံးပါးခြင်း၊ လုပ်ငန်း/စက်ရုံများပျက်စီးခြင်း၊ တိုင်းပြည်ယိုယွင်းခြင်း၊ အကြောက်တရားဖြင့် စိုးတထိတ်ထိတ် ဖြစ်ရခြင်း၊ မိမိတို့၏နေရင်းဌာနီများကို စွန့်လွှတ်ဖယ်ခွာရမှု ရှိကောင်းမည်ဖြစ်ခြင်းစသည့် အချက်များကြောင့် လူသားတို့၏ သဘောသဘာဝအလျောက် သာမန်အားဖြင့် မနှစ်မြို့ဖွယ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်ပေမည်။ သို့ရာတွင်လည်း (၎င်း၏နောက်ကွယ် ၌)လူသားတို့ ဉာဏ်မီနိုင်စွမ်းမရှိသော မဟာဆုလာဘ်ကောင်းကျိုးများကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အရံသင့် စီမံဖန်တီးတော် မူပြီးဖြစ်ပါ၏။

သာသနာပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ အိက်ရိမဟ်က ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ အစကနဦးပိုင်းတွင် မွတ်စလင်တို့မှာ ဂျီဟာဒ်ကို မနှစ်မြို့ကြ၊ သို့ရာတွင် နောင်သောအခါ “ကျွန်ုပ်တို့ နားထောင်၏။ ၎င်းနောက် နာခံ၏”ဟု မြတ်မြတ်နိုးနိုး ဆိုခဲ့ကြကုန်၏။ အကြောင်းမှာ တော်လှန်ရေး၌ နှစ်မြုပ်ပါဝင်ခြင်းသည် ဒုက္ခတောသို့ တိုးဝင်ကြီး ဖြစ်သော်လည်း ရရှိမည့် အကျိုးကျေးဇူးနှင့် ရင်းရမည့် ဒုက္ခကို ယှဉ်တွဲသုံးသပ်နိုင်ခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အာယတ်တော်များနှင့် တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ စွန့်သင်တော်မှ ဂျီဟာဒ်ပြုရန် အလေး အနက် တိုက်တွန်းထားပေသည်။ ဂျီဟာဒ်ပြုခြင်း၏ ဆုလာဘ်အကျိုးကိုလည်း ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားပြီး ဂျီဟာဒ် ပြုသူ(မုဂျာဟစ်ဒ်) များအား အထူးချီးကျူးဂုဏ်ပြုထားပေသည်။ မိမိတို့၏ အရှင်မြတ်ထံမှ ရရှိမည့် အထူးထူးသော ဂုဏ်သိက္ခာများကိုလည်းရှင်း လင်းထားပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။ မုဂျာဟစ်ဒ်ဟူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စစ်သည်တော်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တည်း။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ သာသနာတော်ကို ထိုမုဂျာဟစ်ဒ်များဖြင့် အုတ်မြစ်ချတော်မူမည်ဖြစ်၏။ အရှင်မြတ် သည် အရှင်ရန်သူများ၏ အင်အားကို ဖြိုခွဲရန် အစ္စလာမ့် လင်းရောင်ခြည်ကို ကာကွယ်ရန် သာသနာကို လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းရန် ယင်းမုဂျာဟစ်ဒ်များဖြင့် အကြောင်းခံမည်ဖြစ်လေသည်။

မုဂျာဟစ်ဒ်ဒီးန်(မုဂျာဟစ်ဒ်များ)ဟူ သည် အလ္လာဟ် အရှင် မြတ် ၏ စကားရပ် တော် (ကလီမဟ်တော်)အတွက်၊ အစ္စလာမ့်သာသနာတော်အတွက် အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့မှု သက်သက်အတွက် အလ္လာဟ်ရန်သူများအား ဆန့်ကျင် တော်လှန်တိုက်ခိုက် သူများသာဖြစ်ရပေမည်။ (တစ်စုံတစ်ရာသော လောကီရေးရာအကျိုးအမြတ်အတွက်၊ နိုင်ငံအတွက်၊ လူမျိုးအတွက်၊ ယဉ်ကျေးမှု အတွက်၊ အာဏာပိုင်အတွက်၊ ဆရာသခင်အကြီးအကဲများအတွက်၊ ဂိုဏ်းဂဏ အုပ်စုအတွက်စသဖြင့် မဟုတ်ရပေ။) စစ်မှန်သည့် မုဂျာဟစ်ဒ်ဒီးန်တို့အဖို့ ၎င်းတို့၏ လက်နက်များ(စွမ်းရည်၊ အစီအစဉ်၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများ)ကို အသုံးပြု၍ အစ္စလာမ့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေသူများနှင့်အမျှ ၎င်းထိန်းသိမ်းသူတို့၏ ကောင်းမှု လုပ်ရပ်များနှင့်အမျှ ဖြစ်ထွန်း၍ အကျိုး ကုသိုလ်များကို ၎င်း(မုဂျာဟစ်ဒ်)တို့မှာ မိမိတို့အိမ်၌ အိပ်နေလျှင်ပင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ချီးမြှင့် ပေးသနားတော်မူထား၏။

အကြင်သူတစ်ဦးသည် အရာတစ်ခုခုကို ဖြစ်ပေါ်အောင် စွမ်းဆောင်ခဲ့ပါလျှင် ထိုစွမ်းဆောင်ချက်နှင့် ညီမျှသော အကျိုးကုသိုလ်သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ကိုသော်လည်းကောင်း(လုပ်ရန်အဆိုးအကောင်း/အဆင့်အတန်းအရ) ရရှိစေရန် လောကဥပဒေသရှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းထားတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဖိတ်ခေါ်သူသည် ကောင်းမှုသို့ ဖိတ်ခေါ်လျှင် ၎င်းလုပ်ရပ်နှင့် ညီမျှသည့် အကျိုးကုသိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ မကောင်းမှုသို့ ဖိတ်ခေါ်လျှင် ၎င်းလုပ်ရပ် နှင့်ညီမျှသော ပြစ်ဒဏ် ကိုလည်းကောင်း ရရှိခံစားရမည်ဖြစ်၏။ ဤအရေးအရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အောက်ပါ ဗျာဒိတ်တော်များ ဖြင့်လုံလောက်ပါ၏။

အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား လည်းကောင်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏ရုစုလ်တမန်တော်မြတ်အား လည်းကောင်း၊ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြရပေမည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် မိမိတို့ ပစ္စည်းဥစ္စာများဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ အသက်ဇီဝိန်များ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ကြရပေမည်။ ဤသည် အကယ်၍ အသင်တို့ သိရှိကြသည်ဖြစ်မူ အသင်တို့အဖို့အကောင်းဆုံးပင်ဖြစ်၏။

ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက် များကို ခွင့်လွှတ်တော်မူပေမည်။ ထို့ပြင် ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား အကြင်ဥယျာဉ်များသို့ ဝင်ရောက် စေတော်မူပေမည်။ ယင်းဥယျာဉ်များ၏အောက်မှ ချောင်းများသည် စီးတွေလျက်ရှိကြပေမည်။ ထိုမှတစ်ပါး (ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား) အကြင်နေအိမ်များသို့ ဝင်ရောက်စေတော်မူ ပေမည်။ ထိုနေအိမ်များမှာ အမြဲထာဝစဉ် နေထိုင်ရအံ့သောဥယျာဉ်များဝယ် ရှိကြပေ မည်။ ထိုသည် ကြီးကျယ်လှစွာသော အောင်မြင်မှုပင်။

ထိုမှတစ်ပါး အသင်တို့ နှစ်သက်ကြကုန်သော အခြား(အကျိုးကျေးဇူး)တစ်ပါးကိုလည်း (ထိုအရှင်မြတ် သည်းအသင်တို့အ

ချီးမြှင့်တော်မူပေမည်။ ယင်းသည်) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်မှ ကူညီစောင့်မူပင်။ နီးကပ်စွာသောအောင်နိုင်မှု
၎င်းပြင် (အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ‘မုအ်မင်န်’ သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့အား သတင်းကောင်းပြောကြားပါလေ။
(ကုရ်အာန် ၆၁:၁၃)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ခမ်းနားထည်ဝါလှသော ဤစကားရပ်တော်များမှာ လူ့နှလုံးသားတို့ကို ညှို့ယူနိုင်စွမ်းကြီးမား ပါဘိခြင်း၊ လူသားက မိမိ၏အရှင်သခင်ထံသို့ ဦးတည်သွားရန် ဆွဲဆောင်နိုင်ပါဘိခြင်း၊ ကောင်းမှု လိုလားသော နှလုံးသားများ အား နှစ်သိမ့်နိုင်ပါဘိခြင်း။ ဤစကားရပ်၏ ဆိုလိုချက်ကို နားလည်သဘောပေါက်သူအဖို့ နှလုံးသား၏ ကျေနပ်အားရမှုနှင့် ဘဝ၏ပျော်ရွှင်မှု၌ ပမာဏကြီးလှလေခြင်း၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ မိန့်မြွက် တော်မူထားပေသည်။

အသင်တို့သည် ဟာဂျီများအား ရေတိုက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ‘မတ်စ်ဂျီဒေဟရာမ်’ ထူးမြတ်သော ဗလီကျောင်း တော်ကို စည်ကားသာယာအောင် ပြုလုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်နှင့် နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည် သည့်ပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်သောသူ(၏ကောင်းမှုကုသိုလ်)နှင့် တူမျှသည်ဟု ထင်မြင် ယူဆထားကြလေသလော။ ထိုသူများသည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်အထံတော်၌ (အဆင့်အတန်း ချင်း)မတူကြ ချေ။ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မတရားကျူးလွန်သောသူတို့အား တရားလမ်းမှန်ကို ပြသတော်မူသည်မဟုတ်ပေ။

အကြင်သူတို့သည် ‘အီမာန်’ သက်ဝင်ယုံကြည် ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် (မိမိတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်း အိုးအိမ်စည်းစိမ်တို့ကို စွန့်လွှတ်ကာ တရပ်တကျေးသို့) ရွှေ့ပြောင်းသွားရောက် နေထိုင် ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုမှတစ် ယင်းတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ မိမိတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ အသက် ဇီဝိန်များဖြင့် လည်းကောင်း၊ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်အထံတော်၌ အဆင့်အတန်းအားဖြင့် အလွန်မြင့်မြတ်လှသည့်ပြင် ထိုသူတို့သည်သာလျှင် ‘အောင်မြင်မှု’ ကို ရရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန် သတည်း။

ထိုသူတို့ကား ဖန်ဆင်းမွေးမြူတော်မူသော အရှင်မြတ်သည် ထိုသူတို့ကို မိမိ အထံတော်မှ ကရုဏာတော်ကို ခံစားကြရမည်ကိုလည်းကောင်း၊ (ထို အရှင်မြတ်၏)နှစ်သက်မှုကို ရရှိကြမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုသူတို့အဖို့ ထာဝရ စည်းစိမ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဥယျာဉ်များ ရရှိကြမည်ကိုလည်းကောင်း သတင်းကောင်း မိန့်ကြားတော်မူလေသတည်း။

၎င်းတို့သည် ထိုဥယျာဉ်များ၌ ထာဝရနေထိုင် စံမြန်းကြပေမည်။ ဧကန်အမှန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အထံတော်၌သာ ကြီးကျယ်မြင့် မြတ်လှစွာသာ အကျိုးဆုလက်သည် ရှိချေသတည်း။ (ကုရ်အာန် ၉:၁၉-၂၂)

ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဂျီဟာဒ်သည် မြင့်မြတ်လှသည့် အခြား ကောင်းမှု များထက်ပင် သာလွန်ကြောင်း၊ အလ္လာဟ်လမ်းတော်ရှိ မုဂျာဟစ်ဒီန်တို့မှာ အရှင်ရှေ့မှောက်၌ အဆင့် အတန်းမြင့် စွင့်လှ ပေကြောင်း၊ ၎င်းသူတို့သာ အောင်မြင်ကြသူများဖြစ်ကြောင်း အသိပေးတော်မူထားပါ၏။ ၎င်းအပြင် ထိုသူတို့ရရှိ ခံစားရမည်မှာ(၁) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကရုဏာတော် (၂) အရှင်မြတ်၏ နှစ်မြို့လက်ခံသဘောတူမှု(၃)သုခဘုံမှ ဥယျာဉ်များဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ မဏ္ဍာရီ ဟရာမ်ဝတ်ကျောင်းတော်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူများ၊ ဟာဂျီတို့ အား ရေတိုက်ကျွေးသူများပင်လျှင် ယင်းမုဂျာဟစ်ဒီန်များနှင့် အရှင်မြတ်က တန်းတူထားတော်မူခြင်းမပြုချေ။ ဝတ်ကျောင်းတော်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် သူများဟူသည်-

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ဗလီကျောင်းတော်များကို အကြင်သူတို့သည်သာလျှင် စည်ကားသာယာအောင် ပြုနိုင်ကြပေသည်။

ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံးနေ့ကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်ကြသည့်ပြင် ထိုသူတို့သည် စွဲမြဲစွာ 'ဆွလာတ်' ဝတ်ပြုမှုကိုလည်းကောင်း၊ 'ကောတ်' တရားဝင်ဒါန ကြေးပေးဆောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ပြုကြကာ ထိုမှတစ်ပါး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပြင် မည်သူတစ်ဦး တယောက်ကိုမျှ ကြောက်ရွံ့ကြသည်လည်းမရှိချေ။ သို့ဖြစ်စေရာ ၎င်းတို့သည် တရားလမ်းမှန် ရရှိကြမည် ဖြစ်သည်။
(ကုရ်အာန် ၉၁)

အထက်ပါကဲ့သို့ သူကောင်းလူမွန်များပင်လျှင် အလ္လာဟ်ရှေ့တော်မှောက်၌ မုဂ္ဂဟတ်ဒ်တစ်ဦး၏ ဂုဏ်အင် အဆင်းကို အလှမ်းမမီနိုင်ပါ။

'မုအ်မင်န်' သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အနက်မှ (ချည့်နဲ့ကျိုးကန်းမစွမ်းမသန်သော) ဒုက္ခိတများ မဟုတ်ဘဲ (မိမိတို့ အိမ်တွင်းဝယ်) ထိုင်၍နေသော သူတို့နှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ မိမိတို့၏ အသက်စည်းစိမ်တို့ဖြင့် စစ်မက် ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်သောသူတို့သည် တူညီကြသည်မဟုတ်ပေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိတို့၏အသက်စည်းစိမ် တို့ဖြင့် စစ်မက် ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ကြကုန်သောသူတို့အား (မိမိတို့အိမ်တွင်းဝယ်) ထိုင်၍နေကြကုန်သောသူတို့ထက် ဂုဏ်ရည် အဆင့်အတန်းအားဖြင့် မြင့်မြတ်စေတော်မူခဲ့လေသည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် (ထိုင်၍နေသူများနှင့် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်သူများ) အားလုံးတို့ကို ကောင်းကျိုး ပေးသနားတော် မူမည်ဟု ပဋိညာဉ် ထားရှိတော်မူပြီး ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်သောသူတို့အား (မိမိတို့ အိမ်တွင်း၌ အငြိမ်း) ထိုင်၍နေသော သူတို့ထက် ကြီးကျယ်သောအကျိုးကျေးဇူး (ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း) အားဖြင့် မြင့်မြတ်စေတော်မူခဲ့လေပြီ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အထံတော်မှ ဂုဏ်ရည် အဆင့်အတန်းအမျိုးမျိုးတို့ကို ချီးမြှင့် ပေးသနား တော်မူခြင်းအားဖြင့် အပြစ်များမှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကရုဏာပြု တော်မူခြင်းအားဖြင့် (ထိုသူတို့အား မြင့်မြတ်စေတော်မူခဲ့လေပြီ) အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အကြိမ်ကြိမ် လွှတ်ငြိမ်းချမ်း ပေးသနားတော်မူသော အရှင်၊ အစဉ်အမြဲသနား ကြင်နာညှာတာ တော်မူသော အရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။
(ကုရ်အာန် ၄၂-၉၆)

သာသနာ့ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သော အိဗ်နုဇိုင်းဒ်က ဤသို့ဆိုခဲ့၏။ ထိုင်နေသူများထက် ပို၍နှစ်သက်ခံရသော မုဂ္ဂဟတ်ဒ်၏ အဆင့်အတန်း အကြောင်းခံ(၇)ချက်ရှိ၏။

'မဒီနာ'မြို့သားတို့အဖို့လည်းကောင်း၊ ထို သူတို့၏ပတ်ဝန်းကျင်၌ရှိကြသော အရပ်ကျေးတောသား တို့အဖို့လည်းကော အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ ရှုလ်တမန်တော်မြတ်အားစွန့်၍ နောက်ကျန်ရစ်ခဲ့ကြရန် မသင့်လျော်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့်၎င်းတို့ မိမိတို့၏အသက်ဇီဝိန်များကို ထို ရှုလ်တမန်တော်မြတ်၏ အသက်ဇီဝိန်ထက်ပိုမို၍ နှစ်သက်ကြရန်လည်း မထိုက်ပေ။ ဤ(ကဲ့သို့ နောက်ချန်ရစ်ခဲ့ခြင်း မပြုဘဲ ရှုလ်တမန်တော်မြတ်နှင့် အတူလိုက်ကြရန် အမိန့် ပြဌာန်းချက်)မူခြင်း အကြောင်းကား ထိုသူတို့၌အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းတော်တွင် မည်သည့် နေ့မှတ်သိပ်ခြင်းမဆို ဆို ခံအောက်ခံသည်ရ ထိုမှတစ်ပါး မည်သည့်ပင်ပန်းခြင်းမဆို ဆိုက်ရောက် ခဲ့သည်ရှိသော်၊ ထိုမှတစ်ပါး မည်သည့်ဆာလောင်ခြင်းမဆို ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်ရှိသော်၊ ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့သည် 'ကာဖီရ်' ဆွေဟည်ငြင်းပယ်သောသူတို့အား အနာဂတ်၌သတ္တန်ပေး မည်သည့်သွားလာမှုကိုမဆို သွားလာကြသည်ရှိသော်၊ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ရန်သူတစ်ဦးထံမှ (ရန်သူ၏တပ်လန် ခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူတို့ထံမှ လက်ရပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရခြင်းကို သော်လည်းကောင်း၊ ရရှိ(ခံစား)ခဲ့ကြရသည်ရှိသော် ၎င်းတို့ အဖို့ခံစားကြရသော ထိုအချက်အသီးသီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူတရပ်သည် ရေးသားခြင်း ခံခဲ့ကြရသည်ချည်းသာတည်း။

ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အကျင့်သီလ ကောင်းမြတ်သော သူတို့၏အကျိုးကို အချည်းနှီး ဖြစ်ဆောင်မူသည်မဟုတ်ချေ။ (ဧာ၂၀)

ဤအာယတ်တော်မှ (၅)ချက်ဖြစ်၏။ ၎င်းနောက် ဤအာယတ်တော်မှ နှစ်ချက် စုစုပေါင်း (၇)ချက်ဖြစ်၏။ အိမ်နုဇိုင်ဒ်၏ စကားနောက်တွင် အိမ်နုဇိုင်ယင်မ်က ဤသို့ဆိုခဲ့၏။ မှန်ပေစွ။ အမှန်ပင် ယင်းအဆင့်အတန်း မြင့်မားမှု အချက်များမှာ ဆွဟီးဟ် အလ်ဘုခါရီကျမ်း၌ တင်ပြထားပါ၏။ ၎င်းမှာ-

အဗူဟုရိုင်ရဟ်(၁)ဆင့်ပြန်ခဲ့၏ တမန်တော်မြတ်(၂)က “အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင် စေတမန်တော်(၂)ကို သက်ဝင်ယုံကြည်၏။ ဆွလာသ်ကို စွဲမြဲစွာဆောက်တည်၏။ ရမသွာန်လတွင် ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်း၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသူ့အား ဂျန္နသ်သို့ဝင်ရောက်စေရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကတိတော်ရှိပြီးဖြစ်၏။ ထိုသူသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ဂျီဟာဒ်ပြုတိုက်ခိုက်သူဖြစ်စေ၊ မိမိ၏မွေးရပ်ဌာန၌ ချန်နေရစ်သူဖြစ်စေ”ဟု မိန့်ကြား တော်မူရာ လူအများက “ယာရုစူလ်လွလ္လာဟ်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကောင်းသတင်းကို လူအများထံ အသိပေးရပါမည် လော”ဟု လျှောက်တင်ကြ၏။ ဤတွင်ကိုယ်တော်မြတ်က “အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ ဂျီဟာဒ်ပြုသူများအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က စီစဉ်ထားတော် မူသောအဆင့်အတန်း(၁၀၀)သည် အမတသုခဘုံ၌ ရှိ၏။ အဆင့်နှစ်ရပ်ကြားရှိ အကွာအဝေးတစ်ခုစီသည် မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေကမ္ဘာအကြားရှိ အကွာအဝေးအလားဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အသင်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုပန်ပါက အလ်ဖိရ်ဒေါင်းစ်ကို တောင်းဆိုပန်ကြားကြကုန်။ အကြောင်းမှာ ၎င်းသည် ဂျန္နသ်၏အစိတ်အပိုင်းမှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း”ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ ထပ်ဆင့်ဆင့်ပြန်သူက “ဂျန္နသုလ် ဖိရ်ဒေါင်းစ်၏အထက်၌ မဟာကရုဏာတော်ရှင်၏ရာဇပလ္လင်တော်ရှိနေ၏။ ယင်း (ပလ္လင်တော်)မှ ဂျန္နသ်၏ မြစ်ချောင်းများ အစပြု မြစ်ဖျားခံ၏ ဟူ၍လည်း တမန်တော်မြတ်(၂)က မိန့်တော်မူခဲ့သည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်မြင်ကြောင်း” ပြောဆိုခဲ့၏။

ဗုခါရီကျမ်း၊ အတွဲ-၄၊ ဟဒီးဆ်တော်အမှတ်စဉ်-၄၈

အိမ်နုဇိုင်ယင်မ်က အောက်ပါအာယတ်တော်ဖြင့် ဆက်လက်မှတ်ချက်ပေးခဲ့ပါ၏။

ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ‘မုအ်မင်န်’ သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့ထံမှ ထိုသူတို့၏ အသက်အိမ်နိမ့်များကိုလည်း ထိုသူတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း ထိုသူတို့အဖို့ ဂျန္နသ် အမတသုခဘုံ(သည် အစားလေးရန်) ရှိသည်ဟူ၍ ဝယ်ယူဆောင်မူခဲ့သည်။

ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ လမ်းဆော်၌ စက်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ရာ(ရဲဖန်ရဲခါ) ထိုသူတို့သည် (ရန်သူတို့အား) သတ်ဖြတ်ကြ၍(ရဲဖန်ရဲခါ) ထိုသူတို့သည် (ရန်သူတို့၏) သတ်ဖြတ်မှုကို ခံကြရကုန်၏ ထိုအသျှင်မြတ်သည် မိမိ၏အပေါ်၌တာဝန်ရှိကြောင်း၊ ‘တောင်ဝ်ရာတ်’ ကျမ်းမြတ်တွင်လည်းကောင်း၊ ‘အင်န်ဂျီလ်’ကျမ်းမြတ်တွင်လည်းကောင်း၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းဆော်မြတ်တွင် လည်းကောင်း မှန်ကန်စွာဖော်ပြထားသော စင်စစ်ဆက်ကား အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်ထက် ပို၍မိမိ၏ကတိကို ပြည့်စုံပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်သူ မည်သူရှိသနည်း။ သို့ဖြစ်ရာ အသင်တို့သည် မိမိတို့၏ဧကန်စင်စစ်လမ်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင် ကြလေကုန်။ အမှန်သော်က ဤသည်သာလျှင် အလွန်ကြီးကျယ်မြင့် မြတ်လှစွာသော အောင်မြင်မှုပင် တည်၏။

ဤအာယတ်တော်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အချက်(၁၀)ချက်ဖြင့် သေချာမှုကို ထောက်ပြထားတော်မူ၏။ (၁) ‘ဧကန်မုချ’ဟူသော စကားလုံးဖြင့် အသိပေးထားခြင်း (၂)

‘ဝယ်ယူတော်မူပြီ’ဟူသော အတိတ်ကာလပြု ကြိယာကို သုံးလျက် အတည်ပြုထားခြင်း (၃) ဤပဋိညာဉ်၏ ဝတ္တရားဖြည့်ရန် အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် တာဝန်ယူတော်မူကြောင်း ‘ဝယ်ယူခြင်း’ဟူ၍ သုံးနှုန်းထားခြင်း (၄) ‘တန်ရာတန်ကြေးပေးမည်’ဟူ၍ ကတိတော်ပြုထားခြင်း (၅) တာဝန်ခံမှု၊ ထို့ပြင် သတင်းကောင်းပေးမှုဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ ဖြစ်နေခြင်း (၆) မိမိ၏တာဝန်ဖြစ်ကြောင်း အရှင်မြတ်ကိုယ်တော်တိုင် အတည်ပြုထားခြင်း (၇) ဤအရောင်းအဝယ်မှာ ကောင်းကင်ကျကျမ်းဂန်များ၌ မှတ်တမ်းတင်ပြီးဖြစ်ကြောင်း အသိပေး ထားခြင်း (၈) အရှင်မြတ်က မိမိအား နာခံခဝပ်သူများအပေါ်ပြန်လည် မေးမြန်းချက်ဖြင့် သိရှိစေခြင်း (၉) ဤရောင်းဝယ်မှု သဘောတူ ညီချက်၏ မင်္ဂလာကို လက်ခံရန် အမိန့်ပြုထားခြင်း၊ ထိုသဘောတူညီမှုအပေါ်တွင် ကြံ့ခိုင်စွာ ရပ်တည်လျက် ဆုံးခန်းတိုင်သည်အထိ ဆောင်ရွက်သူအား သတင်းကောင်းပေးထားခြင်း (၁၀) ယင်းအရောင်းအဝယ်၌ ကြီးကဲလှစွာ သည့် အောင်မြင်မှုရှိနေကြောင်း အခိုင်အမာ သေချာစွာ အသိပေးထားခြင်း။ ဤနေရာ၌ ‘အရောင်းအဝယ်’ဟူသည်မှာ မိမိတို့ ရင်းနှီးခဲ့သည့် အသက်များ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများအတွက် ပြန်လည်ရရှိမည့် တန်ရာတန်ကြေး အဖိုးအခသည် ဂျန္ဓသ် အမတသုခဘုံသာ ဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုလိုသည်။

တစ်ဖန် မိမိ၏ သဘောတူညီချက်အား အပြောင်းအလဲမပြုဘဲ ဆုံးခန်းတိုင်စေသော လူစားများမှာ မည်သို့ ဖြစ်သည်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ဖော်ပြထားတော်မူသည်။

ထိုစစ်မက်ပြိုင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ကြသော (မုဂျာဟိဒ်များသည်) ဝန်ချတောင်းပန်လျက်ရှိကြသူများ၊ ဝတ်ကြသူများ၊ ချီးမွမ်း ထောမနာပြုလျက်ရှိကြသူများ၊ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်လျက်ရှိကြသူများ၊ ‘ရုက္ကအ်’ဦးညွှတ်လျက်ရှိကြသူများ၊ စိဂျီဒဟ ပျပ်ဝပ်ဦးချလျက်ရှိကြသူများ၊ ထို့ပြင် ကောင်းမှုများကို အမိန့်ပေးညွှန်ကြားလျက်ရှိကြသူများ၊ မကောင်းမှုများမှ တားမြစ်လျက်ရှိကြသူများဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် ၏စည်းကမ်းများကို ဆောင့် စည်းထိခိုက်ကြကုန်၏။ (အို-နဗီတမန်တော်) အသင်သည် ‘မုအ်မင်န်’ သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့ အား သတင်းကောင်းပြောကြားပါ။

ဤမျှဆိုလျှင် မုဂျာဟိဒ်တစ်ဦးအဖို့ ရရှိမည့် ဆုလာဘ်များ၊ ၎င်းတို့၏ တောက်ပြောင်သည့် အနေအထား၊ ၎င်းတို့၏ စိတ်ခံစားချက်အခြေအနေ၊ အခြားသူများအား အစွလာမ်သို့ ဖိတ်ခေါ်ရာ၌ ပေးဆပ်ရမည့် စွန့်လှူစတေးမှု၊ တစ်စိုက်မတ်မတ် တည်မြဲကြံ့ခိုင်ရေးအတွက် ထားရှိအပ်သည့် အတွင်းအပြင် သတ္တိဗျတ္တိများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည့်စုံဖူလုံလောက်ပေပြီ။

၎င်းတို့အား ကောင်းကင်တမန်များဖြင့် စေလွှတ်ကူညီစေ၍ အောင်နိုင်မှုကို ပေးသနားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်၌ ဆက်လက် အထောက်အထားပြုထားသည်မှာ-

(အို-နဗီတမန်တော်) ထိုအခါသင်သည် (စစ်မြပြင်၌) “မုအ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့ အား (ဤသို့)ပြောကြားလျက်ရှိခဲ့ လေသည်။ (ဟယ်-အချင်းတို့) အသင်တို့ကို ဓွေးမြုတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အ (ထိုအသျှင်မြတ် အထံတော်မှ) ဆင်းသက်ဆက်ဆံမှုခြင်းခံရလေသော ‘မလာအိကဟ်’ အပါးတော် စာတမန်သုံးထောင်ဖြင့် ကူညီဆောင်မတော်မူခြင်းသည် အသင်တို့ အတို့မလုံ လောက်ပါလော။

အဘယ်ကြောင့်မလုံလောက်ပါမည်နည်း။ (မုချလုံလောက်ပေမည်)။ အကယ်၍ အသင်တို့သည် ခန္တီတရားထားရှိကြပါလျှင်လည်းကောင်း၊ ထိုနည်းတူစွာ အသင်တို့သည် (မြစ်တားထားသော အချက်တို့မှ) ကြည်ရှောင်ကြပါလျှင်လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် ထို (ရန်)သူများသည် အသင်တို့ထံ ရုတ်တရက် တမဟုတ်ခြင်း လာရောက် (တိုက်ခိုက်)ကြပါလျှင်လည်းကောင်း၊ အသင်တို့ကို ဓွေးမြုတော်မူသော အသျှင်မြတ်သည် အမှတ်သညာထားရှိကြကုန်သော ‘မလာအိကဟ်’ အပါးတော်စာတမန်ငါးထောင်ဖြင့် အသင်တို့အား ကူညီဆောင်မတော်မူလတ္တံ့။

အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် (တမန်တော်မြတ်၏) ထို(ပြောကြားချက်)ကို အသင်တို့အဘို့ ဝမ်းမြောက် ဘွယ်ရာသတင်း(ဖြစ်စေရန်)နှင့် ထို(ပြောကြားချက်ကို ကြားသိရခြင်း) အားဖြင့် အသင်တို့၏ စိတ်နှလုံးများ

တည်ငြိမ်ရန်အတွက်သာလျှင် ပြုတော်မူခဲ့လေသည်။

အမှန်စင်စစ် ကူညီမှုဟူသည်ကား တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် လွှမ်းမိုးတော်မူသော။ အကျိုးအကြောင်း ဆင်ခြင်တုံဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏အထံတော်မှသာလျှင် ဖြစ်ချေသည်။

(၃၁၂၄-၁၂၆)

ထိုပြင် တထာဝရအသက်တို့သည် အားလည်းမလျှော့ကြကုန်လင့်၊ ပူပင်သာကာလည်းမဖြစ်ကြကုန်လင့်။ စင်စစ်ဆက်ကား အကယ်၍သာ အသက်တို့သည် ‘မုအ်မင်န်’ ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဒါတရားထားရှိသူများ ဖြစ်ကြပါမူ (နောက်ဆုံးတွင်) အသက်တို့သည်သာလျှင် အနိုင်ရရှိသူများ ဖြစ်ကြလတ္တံ့။

အကယ်၍ အသက်တို့၌ (အဟုဒ် စစ်ပြေပြင် တွင်) တစုံတရာ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် ထိရောက်ခဲ့ပါလျှင် ယင်းကဲ့သို့ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်သည်ပင်(ဗဒ်ရ်စစ် မြေပြင်တွင်) ထိုရန်သူများ၌လည်း ထိရောက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်လေသည်။ (နိုင်ငံတခါရုံးတလှည့်ဖြစ်သော) ဤခေတ်သမယများကို ငါအသျှင်မြတ်သည် လူသား တို့စပ်ကြားတွင် လှည့်ပတ်ဆက်ဆံတော်မူသည်။

(ယင်းသို့ ပြုလုပ်တော်မူခြင်းမှာ) အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်သည် အီမာန် ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဒါတရား ထားရှိကြသော ‘မုအ်မင်န်’တို့ကို သိရှိတော်မူရန် အလိုငှာ၎င်း၊ အသက်တို့အနက်မှ အချို့တို့ကို (အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏) ဖွဲ့စည်းပေးသော အသက် စွန့်သွားသော အာဇာနည်များအဖြစ် ပြုလုပ်တော်မူရန် အလိုငှာ၎င်း ဖြစ်ချေသည်။ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် မတရားကျူးကျော် ဆက်ကားသော သူများကို နှစ်သက်တော်မူသည် မဟုတ်ချေ။

၎င်းပြင် (ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်တော်မူခြင်းမှာ) အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် ‘မုအ်မင်န်’ အီမာန် ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဒါတရားထားရှိသော သူတို့အား (ပြစ်မှုအပေါင်းတို့မှ) သန့်ရှင်း စင်ကြယ်စေတော်မူရန်

အလိုငှာ၎င်း၊ ကာဖီရ်မယုံ မကြည် ဆွေဖယ် ငြင်းပယ်သောသူများကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းတော်မူရန် အလိုငှာ၎င်း၊ ပြု

(အို-မှစ်လင်မ်အပေါင်းတို့) အသက်တို့သည် ‘ဂျန္နတ်’ အမတ် သုခဘုံသို့ (လွယ်လင့်တကူ လျင်မြန်ထုတ် ချောက်) ဝင်ရောက်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ကြလေသလော။ (၃၁၃၉-၁၄၂)

ဆက်လက်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ကျဆုံးသူ(ရှုဟ်ဒီ)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၎င်းသူများမှာ ရှင်နေလျက်ပင် ဖြစ်ပြီး အရှင်မြတ်၏ ထောက်ပံ့ကျွေးမွေးမှုခံရသည့်ပြင် ၎င်းတို့၏မျက်နှာများသည် မင်္ဂလာဖြင့် တောက်ပရွှန်းဝေလျက်ပင် ရှိကြောင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အောက်ပါအာယသ်တော်များနှင့် အသိပေးတော်မူ၏။

၎င်းပြင် (အို-နဗီတမန်တော်) အသက်သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏ တရားလမ်းတော်၌(စစ်တိုက်စဉ်) အသတ်ခံရသောသူတို့ကို သူဆုများဟူ၍ အလျှင်း မထင်မှတ်ပါလေနှင့်။

စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်အံ့။ ထို့နောက် သို့တိုက်ခိုက်ရာတွင် ထိုသူသည် အသတ်ခံရသည်ဖြစ်၍ဖြစ်စေ ငါအသျှင်သည် ထိုသူအား မကြာမြင့်မီအတွင်း ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သောအကျိုးကို ပေးသနားတော်မူအံ့။ (၄:၇၄)

အို-ချစ်စွာသော အစ္စလာမ့်ညီနောင် မောင်နှမများ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ စကားရပ်(ကလိမတ်)တော်ကို မြင့်စွင့်ရန် ချည့်နဲ့အားနဲ့သူကို အကာအကွယ် ပြုရန်၊ မတရားခံရသူများကို ကယ်တင်ရန်(ကျွန်ုပ်တို့၏)စိတ်ဝိညာဉ်များအား (မည်ရွေ့မည်မျှ) မည်သည့်အတိုင်းအတာ အထိ တွန်းအားပေးထားတော်မူကြောင်း နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း တွေးမြင်စဉ်းစားကြပါကုန်။ အလားတူပင် စွလာသ်၊ ဆောင်မ်(ဥပုသ် သီလ)နှင့် ဂျီဟာဒ် သုံးရပ်စလုံးမှာ အချင်းချင်း ဆက်နွှယ်မှုရှိနေကြသည့်အပြင် မုအ်မင်န်တို့အပေါ် ထင်ရှားစွာ ပြဋ္ဌာန်း ထားသော အမိန့်ဖြစ်ကြောင်း

လေးနက်စွာစဉ်းစားကြပါကုန်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မည်သို့မည်ပုံအားဖြင့် သူရဲဘောကြောင်သူများကို စစ်တလင်းများအတွင်း လိုလားစွာ ထိုစိုက်ဆင်းသွားစေကြောင်း၊ သေခြင်းတရားကို ရင်ဖွင့်၍ ရင်ဆိုင်အံ့တုစေကြောင်း၊ ဂျီဟာဒ်အတွက် သေဆုံးနိုင်သည်ကို မုချသိနေလျက်နှင့် အရူးအမူးဖြစ်စေကြောင်း တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လိုက်တော်မူသည်ကို အသင်တို့ ရှုမြင်သုံးသပ်ကြ ပါလော့။

ဂျီဟာဒ်ကို မှီသော ကောင်းမှုမရှိသလောက်ဟုပင် ဆိုရခြင်းမည်။ ရှိသမျှသော မွတ်စလင်သာသနာပညာရှင် အပေါင်းမှ အကွဲအလွဲမရှိ တူညီစွာလက်ခံထားကြသည်မှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် စွန့်သံတော်များ၏ ဖော်ပြချက်အရ ဂျီဟာဒ်သည် ဟဂျ်နှင့် အွမ္မရဟ်ထက်သာမြတ်သလို (ဖရသွံတာဝန်မဟုတ်သော) စွလာသ်နှင့် ဆောင်မံတို့ထက်လည်း သာလွန်မြင့်မြတ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ဂျီဟာဒ်၏ အကျိုးအမြတ်သည် ကျယ်ပြန့်ပြည့်စုံလှသည်ကို ထင်ရှားစွာတွေ့ရ၏။ ထိုဂျီဟာဒ် ၌ ပွင့်လင်းသော - ဖုံးကွယ်ထားသော ကိုးကွယ်မှုပုံစံမျိုးစုံသာမက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပေါ်ထားရှိသည့် ချစ်ခြင်းတရား အတိမ်အနက်ပါဝင်နေ၏။ ထိုဂျီဟာဒ်သည် အကြင်သူ၏ အရှင်မြတ်အပေါ်ရှိနေသော ဖြူစင်ရိုးသားမှုနှင့် ယုံကြည် အားထားမှု၊ ခန္တီပါရမီ၊ သာသနာ့ကိုင်းရှိုင်းမှု၊ အရှင်မြတ်အား တသ သတိရမှု၊ အသက်နှင့် ဝိညာဉ်အား လွှဲအပ်မှု စသည့် အခြားမည်သည့် ခဝင်မှုမှာမှ မရှိသည့် ကျင့်မှုရာများကို ပေါ်လွင်လာစေပါသည်။

ဂျီဟာဒ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အလေးအနက် မိန့်ကြားထားခဲ့သော တမန်တော်မြတ်(ﷺ)၏ ဟဒီးဆ်တော်အချို့ကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

အဗူဟုရိုင်ရဟ်(၁)က ဆင့်ပြန်၏။ ရုစုလ္လုလ္လာဟ်(၂)၏ မိန့်ကြားမှုကို ကျွန်ုပ်တို့သို့ကြားနာခဲ့ရ၏။ “ငါ၏ အသက်ဝိညာဉ်ကို စိုးပိုင်ထိန်းချုပ်ထားတော်မူသော အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ငါ၏နောက်၌ ချန်မနေရစ်လိုသော မုအ်မင်န်များအနက် အချို့သူများကြောင့်သာ မဟုတ်ခဲ့ပါလျှင် ငါမှသယ်ယူလွှဲပြောင်းမှုနည်းလမ်းဖြင့် မပံ့ပိုးပေးနိုင်သူများ အတွက် ကြောင့်သာမဟုတ်ခဲ့ပါလျှင် ငါသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်အတွက် ထွက်ချီသည့် မည်သည့် စစ်ဆင်ရေး၏ နောက်မှာမဆို မုချဧကန် ဘယ်သောအခါမျှ ကျန်ရစ်နေခဲ့မည်မဟုတ်ချေ။ ငါ၏ ဘဝသက်တမ်းကို စိုးပိုင်ထိန်းချုပ်ထား တော်မူသော အရှင်မြတ်အား တိုင်တည်ပါ၏။ ငါသည် အလ္လာဟ်လမ်းတော်၌ သတ်ဖြတ်ခံရခြင်း(ရှုဟီးဒ်)ဖြစ်လိုလှပေ၏။ ၎င်းနောက်အသက်ပြန်ရှင်ပြီး ရှုဟီးဒ်ပြန်ဖြစ်လို၏။ ထို့နောက်တစ်ဖန် အသက်ရှင်၍ ရှုဟီးဒ်ဖြစ်လို၏။ ထပ်မံအသက်ရှင် ပြီး (ထပ်မံ)ရှုဟီးဒ်ဖြစ်လိုတော်မူလှ၏” (ဗုခါရီနှင့် မွတ်စလင်ကျမ်းများ) (ဆွဟီးဟ် အလ်ဗုခါရီ အတွဲ-၄၊ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် ၅၄)

“ဂျန္နုသ်သုခဘုံတွင် အဆင့်အတန်း(၁၀၀)ရှိ၏။ အဆင့်နှစ်ရပ်ကြားရှိ အကွာအဝေးတိုင်းသည် မိုးကောင်းကင်နှင့် မြေကမ္ဘာကြားရှိ အကွာအဝေးအလား ဖြစ်၏။ ထိုအဆင့် အတန်းများမှာ အလ္လာဟ်လမ်းတော်၏ မုဂျာဟိဒ်များအတွက် အရှင်မြတ်က အရံသင့်စီမံထားတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ (အလ်-ဗုခါရီ နှင့် မွတ်စလင်ကျမ်း) (ဆွဟီးဟ် အလ်ဗုခါရီ အတွဲ-၄၊ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ် -၄၈)

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌ မြေလူးဖုန်ကပ်(ပေကျံဖုံးလွှမ်းသွား)သော အကြင်မည်သူမဆို၏ ခြေအစုံကား ငရဲမီးမှ ထိတွေ့နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။” (ဆွဟီးဟ် အလ်ဗုခါရီ အတွဲ-၄၊ ဟဒီးဆ်အမှတ်စဉ်-၆၆)

လူတစ်ဦးက “ယာရုစုလ္လုလ္လာဟ်၊ ဂျီဟာဒ်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်သော အရာတစ်ခုကို ကျွန်ုပ်အား မိန့်ကြားသိရှိစေ ပါလော့”ဟု လျှောက်တင်ရာ ရုစုလ္လုလ္လာဟ်(၂)က “(ထိုအရာကို)အသင် ပြုစွမ်းနိုင်မည်မဟုတ်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့သူက “ထိုအရာကို ပြောပြပါလော့”ဟုထပ်မံလျှောက်တင်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်က “မုဂျာဟိဒ်တို့ ဂျီဟာဒ်ထွက်သည့် အချိန်မှစ၍ (ပြန်ရောက်လာချိန်အထိ) အသင်သည် တစ်စုံတစ်ရာကို အလျှင်းစားသောက်မှီဝဲခြင်းမပြုဘဲ မရပ်မနားရက်ဆက်

ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းထားလျက် ဆွလာသ်၌ မပြတ်စတမ်း ဝတ်ပြုရပ်တည်နေနိုင်ပါသလော”ဟု မေးတော်မူသဖြင့် ထိုသူက “မပြုနိုင်စွမ်းပါ”ဟု အဖြေပေးလေ၏။ ရုက္ခလွလ္လာဟ်(၁)က “ဤသည်ကား ဂျီဟာဒ်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်သောအရာပင် တည်း”ဟု မိန့်၍ အောက်ပါအတိုင်း ထပ်မံပြောပြတော်မူခဲ့ပါ၏။

- ရှုဟီဒီတို့၏ ဝိညာဉ်များသည် ဂျန္ဓသ်သုခဘုံ၌ မိမိလိုရာ သွားလာနေထိုင်နိုင်သော အစိမ်းရောင်ငှက်များ အသွင် ရှိကြ၏။
  - သူတို့၏ ပြစ်မှုဒုစရိုက်နှင့် အမှားအယွင်းအပေါင်းမှာ ခွင့်လွှတ်ခြင်းခံကြရ၏။
  - ထိုသူသည် မိမိ၏ မိသားစု သားချင်း (၇၀)ဦးအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ကြားဝင်အသနားခံ လျှောက်လဲပေးနိုင်(သော အခွင့်အရေးရရှိ)၏။
  - ကိယာမသ်နေ့တွင်(ကြိုဆိုကြရမည့်)အပြင်းစား တုန်လှုပ်ကြောက်လန့်ဖွယ်ရာများမှ လုံခြုံမှုရှိမည်။
  - ထိုသူသည် သေခြင်းတရား၏ ပူပန်သောကနှင့် ဝေဒနာပြင်းထန်မှုကို ခံစားရမည်မဟုတ်။
  - ပြန်လည်ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းက သူ့အား တုန်လှုပ်စေမည်မဟုတ်။
  - သတ်ဖြတ်ခံရသည်၌ (လက်သည်းဖြင့်)ဆိတ်သည့် နာကျင်မှုအလားမျှသာ ခံစားရမည်ဖြစ်၏။
- (ဗုခါရီနှင့် မွတ်စလင်ကျမ်း)

အသက်ငင်နေချိန်၌ သေခြင်းတရား၏ သောကနှင့် ဝေဒနာ မည်မျှကြီးမားသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးသိရှိ ကြပေမည်။ ဂျီဟာဒ်၌ရှိနေသူ၏ (ဆွလာသ်)ရပ်နေခြင်းနှင့် အိပ်စက်နေခြင်းမှာ ဂျီဟာဒ် မပါဝင်သူ၏ ဆွလာသ်နှင့် ဥပုသ်သီလ ထက် သာလွန်ကောင်းမြတ်လှ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်အတွင်း ကင်းလှည့်ကင်းစောင့်နေသူ မည်သူပင်မဆို သူ၏မျက်လုံးများမှာ ငရဲမီးနှင့် ထိတွေ့မှုကို ကြိုရမည်မဟုတ်။ ဂျီဟာဒ်ပြုစဉ် တစ်နေ့တာသည် လောက၏ သက်တမ်း တစ်ခုလုံးထက် သာလွန်ပြီး လောကအတွင်းရှိ အရာပေါင်းထက် သာမြတ်ပေ၏။

အထက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို နားလည်ပြီးဆိုလျှင် သဘူးကံစစ်ပွဲအတွင်း ရုက္ခလွလ္လာဟ်(၁)၏ နောက်သို့ လိုက်ပါခြင်းမပြုဘဲ ချန်နေရစ်သူများအပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ပြစ်တင်ကြိမ်းမောင်းတော်မူ ခဲ့ကြောင်း အောက်ပါအာယသ်တော်ဖြင့် ပို၍ သိမြင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

အို-မုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် မိမိတို့အား ‘အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းဆက်၌(စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန်)ထွက်ကြလေကုန်’ဟု ပြောဆို သောအခါ အသင်တို့သည်မည်သို့ အတွက်ကြ မြေကြီးဘက်သို့ လေးလံစွာထိုင်နေကြကုန်သတည်း။(၁)(လေးလံသွား ကြသနည်း)။

အသင်တို့သည် (ဤ)မျက်မှောက်လောကီဘဝ၏(စည်းစိမ်ချမ်းသာများ)ကို နောင်တမလွန်ဘဝ၏(စည်းစိမ်ချမ်းသာများ)ထက် နှစ်သက်ကြလေပြီလော။ သို့ဖြစ်ပါမူ (ဤ)ပစ္စက္ခမျက်မှောက်ဘဝ၏ စည်းစိမ် ချမ်းသာသည် နောင်တမလွန်ဘဝ၏(စည်းစိမ်ချမ်းသာ)နှင့်နှိုင်းလျှင် အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်ကြောင်း၊ (အသင်တို့ သည် ကောင်းစွာ မှတ်ယူကြလေကုန်)။

(အုဒ်)

၎င်းတို့သည် ဤလောကီ၏ သာယာမှုစည်းစိမ်များအပေါ် မက်မောစွာ ဖက်တွယ်ထားကြလျက်(အစ္စလာမ် သာသနာ တော် တည်တံ့ပြန့်ပွားစည်ပင်တိုးတက်ရေးအတွက်) ချီတက် ခရီးဆက်ရာ၌လည်း ဆုတ်ဆိုင်းလေးဖင့်ကြ၏။ နောက်ကျ ချန်ရစ်နေလေ့ရှိ၏။ အလားတူစွာပင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဂျီဟာဒ်ကို စွန့်လွှတ်လက်ရှောင်သူများအပေါ် နှစ်မြို့တော် မူခြင်းမရှိပေ။ ၎င်းတို့အတွင်း အရေခြုံဝါဒနှင့် စိတ်နှလုံးအတွင်း ရောဂါများဖြစ်စေတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဂျီဟာဒ်ကို လက်ရှောင်စွန့်လွှတ်သူများနှင့် ရေသာခိုပြီး(အိမ်တွင်း၌) ထိုင်နေသူတို့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ် စီရင်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်တော်မူထားပါ၏။ အရှင်မြတ်က ထိုသူတို့အား ပြင်းထန်သည့် စကားရပ်ဖြင့် စွဲချက်တင် တော်မူပြီး ၎င်းတို့၏သတ္တိကြောင့်နှင့် ဆင်ခြေစောဒကများအပေါ် ပြစ်တင်ရှုတ်ချတော်မူခဲ့၏။

အကယ်၍ အသင်တို့သည် (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းတော်၌ စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန်) မထွက်ကြပါလျှင်
ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား နာကျင်ဖွယ်ဖြစ်သောပြစ်ဒဏ်ကို ပေးတော်မူအံ့။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ထိုအရှင်မြတ်သည်
အသင်တို့အား အခြားလူမျိုးတစ်မျိုးကို လဲလှယ်(ဖန်ဆင်း)တော်မူအံ့။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် ထိုအရှင်မြတ်အား
စိုးစဉ်းမှုလည်း အကျိုးယုတ်စေနိုင်ကြမည်
မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို ပြုစွမ်းနိုင်တော်မူသော အရှင်မြတ်
ဖြစ်တော်မူပေသတည်း။
(ကုရ်အာန် ၉:၃၉)

အလားတူ အာယတ်တော်များမှာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ များစွာလာရှိပေသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စကားရပ်တော်(ကလိမဟ်-လားအိလားဟ အိလ္လုလ္လာဟ်)မြင့်စွင့်ရေး အလို့ငှာ
တစ်စုတစ်ရုံး လက်ရည်တစ်ပြင်တည်း တက်ကြွစွာ ရှေ့ဆက်ချီလှမ်းကြကုန်သော ဂျီဟာဒ်ကဲ့သို့
အရေးအရာမျိုးကို အစွဲလမ်း သာသနာ တော်နှင့် အစွဲလမ်း အဆုံးအမများမှလွဲ၍ အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ရှိ
မည်သည့် အသင်းအဖွဲ့အစည်း တွင်မျှ တွေ့ကြရလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်နှင့် စွန့်သံတော်၌ ဂျီဟာဒ်ဆိုင်ရာ အပြုအမူတိုင်းအတွက် ထင်ရှားသော
ရှင်းလင်းချက်နှင့် ဥပဒေများရှိပြီးဖြစ်၏။ ယနေ့ခေတ်မှ အဖွဲ့အစည်းကြီးတို့၏ နည်းလမ်းများ၊
စစ်မှုရေးရာအတတ်ပညာများမှာ ကုရ်အာန်နှင့် စွန့်သံတော်၌ ရှိနေသော သေနင်္ဂဗျူဟာများအနက်
အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်(ရေတစ်ပေါက်စာခန့်မျှ)သာ ဖြစ်၏ဟု ဆိုရပေမည်။

မွတ်စလင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ရန်သူများအပေါ် အစဉ်သဖြင့် သတိဝီရိယရှိနေကြရန်
ရေကုန် ရေခန်း ကာကွယ်တုံ့ပြန်နိုင်ရေးအတွက် အမြဲတစေ၊ အဆင်သင့်ဖြစ်နေကြရန် အမိန့်ပေးခြင်းခံရ၏။
ဤသည်မှာ ဂျီဟာဒ်၏ ဗွေဆော်ဦးခြေလှမ်းနှင့် ခုခံကာကွယ်ရေး၏ အရေးအကြီးဆုံးနည်းလမ်းပင်ဖြစ်၏။
အသင့်ပြင်ထားရန်ဟု ဆိုရာ၌ အလုံးစုံသော ကြိုတင်ပြင်ဆင်စီမံမှုများ၊ လက်နက်ကိရိယာများ၊ အစီးအနင်း၊
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ လေ့ကျင့်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ စားနပ် ရိက္ခာ၊ တပ်မတော်အင်အား အစရှိသဖြင့်
ပါဝင်ပေသည်။ အင်အားဟူသည် ကြည်းကြောင်း၊ ရေကြောင်း၊ လေကြောင်း စသည်ကို ဆိုလို၏။ ၎င်းအပြင်
ပုံသေအမြဲတမ်းရှိမည့် တပ်အင်အား၊ နေရာချ(အထိုင်ချ)မည့် တပ်အင်အား၊ ရွှေ့ပြောင်း
တပ်အင်အားစသည်တို့လည်း ဂရုတစိုက်ရှိစေရမည်ဖြစ်၏။

တပ်မတော်၏ အခြေခံ အသက်သည် ‘အမိန့်နာခံခြင်းနှင့် စစ်စည်းကမ်း’ဟူ၍ ဆိုလေ့ရှိကြ၏။
ဤအခြေခံ သဘောတရားကို ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ ဤသို့တွေ့ရပေမည်။ အမိန့်နာခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍

စင်စစ်သော်ကား ‘မုအ်မင်န်’ သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့က ‘စူရဟ်’ ကဏ္ဍတစ်ခုခု အဘယ်ကြောင့် မကျရောက်ပါသနည်းဟု
ပြောဆို(တောင့်တ)ခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ရှင်းလင်းပြတ်သားသော ‘စူရဟ်’ ကဏ္ဍတစ်စုံတစ်ရာသည် ချစ်ခြင်းကိုခံရ
ယင်း ‘စူရဟ်’ ကဏ္ဍ၌ စစ်မက်တိုက်ခိုက်ရန်အကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသော အခါ စိတ်နှလုံးများတွင် ရောဂါဆေးနာရှိသော
သူတို့သည် ဆေးကုသမှုကို စိုးရိမ်သောကြောင့် မိန်းမောနေသူများ ၏အကြည့်မျိုးနှင့် အသင့်ဘက်သို့ ကြည့်နေကြသည်ကို
အသင်တွေ့မြင်ရပေမည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့၌ ပျက်စီးမှုရှိပေမည်။

(၎င်းတို့၏) လိုက်နာမှုသည်လည်းကောင်း၊ ပြောဆိုမှုသည်လည်းကောင်း သိရှိပြီးဖြစ်၏။ သို့တစ်လည်း ၎င်းတို့သည်
အရေးကိစ္စအလုံးစုံ ပြဌာန်းပြီးဖြစ်သောအခါ၌လည်း အကယ်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ပတ်သက်၍ သစ္စာစောင့်သိကြလျှင်
၎င်းတို့အဖို့ အကောင်းဆုံးပင် ဖြစ်ခဲ့ပေမည်။

(ကုရ်အာန် ၄၇:၂၀-၂၁)

တစ်ဖန် စစ်စည်းကမ်းနှင့် ပတ်သက်၍

ဧကန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ထိုအရှင်မြတ်၏လမ်းဆောင်၌ စီတန်းလျက်လွန်စွာ သိပ်သည်းခိုင်ခံ့ လှစွာသော အဆောက်အအုံကဲ့သို့ပင် (မဆုတ်မနစ်၊ စိတ်ဓာတ်တည်ကြည်ကြံ့ခိုင်စွာ) တိုက်ခိုက်ကြကုန်သော သူတို့အား နှစ်မြို့တော်မူပေးတည်း။
(ကုရ်အာန် ၆၁:၄)

ထို့ပြင်အစ္စလာမ်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်သူများသည် လွယ်ကူချိန်မှသော် လည်းကောင်း၊ ခက်ခဲကျဉ်းကြပ် ချိန် မှာသော် လည်းကောင်း စိတ်ပါသည်ဖြစ်စေ (တက်ကြွနေသည်ဖြစ်စေ)၊ စိတ်မပါ(မောပန်းနွမ်းနယ်နေ)သည်ဖြစ်စေ ‘နာခံလိုက်နာရေး’အတွက် ဘိုင်အသ်ပေးကြရန် (သစ္စာပြုကြရန်) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အလေးအနက်တိုက်တွန်းတော် မူထားလေသည်။

(အို-နဗီတမန်တော်)၊ စင်စစ်ဧကန် အသင်နှင့် ဗိုင်အတ်(ပဋိညာဉ်)ပြုကြကုန်သော သူတို့မှာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်နှင့် ဗိုင်အတ်(ပဋိညာဉ်)ပြုကြသည်သာတည်း။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လက်ဆော်ကား ၎င်းတို့၏ လက်များပေါ်၌ ရှိတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ မည်သူမဆို ပဋိညာဉ်ကိုချိုးဖျက်ခဲ့ပါလျှင် ထိုသူသည် မိမိကိုယ်နှင့်ဆန့်ကျင်၍ ပဋိညာဉ်ကို ချိုးဖျက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် မည်သူမဆို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ပဋိညာဉ်ပြုခဲ့သောအချက်တို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့ပါလျှင် မကြာမြင့်မီပင် ထိုအရှင်မြတ်သည် ၎င်းအားကြီးကျယ်လှစွာသောအကျိုးကို ချီးမြှင့် ပေးသနားတော်မူအံ့သတည်း။
(ကုရ်အာန် ၄၈:၁၀)

၎င်းနောက် မိမိ၏ ပဋိညာဉ်ကို ပြည့်ဝအောင် မှန်ကန်စေခဲ့(ဆောင်ရွက်ခဲ့)သူများအား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကချီးမွမ်း ထော ပနာပြုတော်မူ၏။

“မုအ်မင်န်” သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အနက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် မိမိတို့ ထားရှိခဲ့ကြသော ပဋိညာဉ်နှင့် အညီ မှန်ကန်စွာပြုလုပ်ခဲ့ကြသူများလည်း ရှိကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်ပေရာ ၎င်းတို့အနက် မိမိတို့၏အဓိဋ္ဌာန်ကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများလည်းရှိကြ၏။ ထို့ပြင်၎င်းတို့အနက်(မိမိတို့၏အဓိဋ္ဌာန်ကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ရန်) စောင့်စားနေသူများလည်း ရှိကြကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် အနည်းငယ် စိုးစဉ်းမျှပင် မပြောင်းလဲခဲ့ကြပေ။
(ကုရ်အာန် ၃၃:၂၃)

ရန်သူတို့နှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့ ရင်ဆိုင်ကြရာဝယ် မုအ်မင်န်များအနေနှင့် မြဲမြံကြံ့ခိုင်စွာ တုံ့ပြန်ရန်၊ ဖိစိမ် ဖွယ်ပြင်းထန် ချိန်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား မြှားမြှောင်စွာ တ၊သ သတိရကြရန် အမိန့်လည်း ရှိနေ၏။

အို-‘မုအ်မင်န်’ သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အသင်တို့သည် အုပ်စုတစ်စုစုနှင့် (ရင်ဆိုင်) တွေ့ဆုံကြရသောအ မြဲမြံကြံ့ခိုင်စွာတည်ရှိကြလေကုန်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား များစွာ အောက်မေ့တမာကြလေကုန် သို့မှသာလျှင် အသင်တို့သည် အောင်မြင်ကြမည် ဖြစ်လေသည်။
(ကုရ်အာန် ၈:၄၅)

စစ်ဆင်ရေး၏ အစမှ အဆုံးတိုင် တိုက်ပွဲတစ်လျှောက်လုံး အကြောက်အလန့်မဲ့ ကြံ့ခိုင်မှု(နှင့်) စစ်မှန်သော သူရ သတ္တိကို ထုတ်ဖော်ပြသရန် တွန်းအားပေးထားသည်ကိုလည်း တွေ့နိုင်၏။

ယခုဆော် အသင်တို့သည် ‘ကာဖိရ်’သွေဖည် ငြင်းပယ်သော သူတို့နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြသောအခါ လည်ကုပ်များကို ခုတ်ဖြတ်ကြလေကုန်။ နောက်ဆုံးတွင် အသင်တို့သည် ၎င်းတို့အား ကောင်းစွာ သတ်ဖြတ်ခဲ့ ကြပြီးသောအခါ သုံးပန်းများ ကြီးများဖြင့် ကောင်းစွာ တုပ်နှောင်ကြလေကုန်။ ထို့နောက် တစ်ဖန် (အသင်တို့သည်) ကျေးဇူး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူတို့ ပြန်လွှတ်ခြင်းကို) သော်လည်းကောင်း၊ လျော်ကြေးယူ၍ (ပြန်လွှတ်)ခြင်းကို သော် လည်းကောင်း (ပြန်ခွင့်ရှိ၏)

စစ်မက်တိုက်ခိုက်မှုသည် လက်နက်ချသည့် တိုင်အောင် (၎င်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အမိန့်တော်သည်) ဤအတိုင်းဖြစ်၏။ စစ်စစ်ဆော်ကား အကယ်၍သာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အလိုရှိတော်မူပါလျှင် (စစ်မက် တိုက်ခိုက်ရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခြင်း ပြုတော်မမူဘဲ ကိုယ်တော်တိုင်) ၎င်းတို့အား လက်စားချေ အပြစ်ပေး တော်မူခဲ့မည်သာ။ သို့ရာတွင် ထိုအရှင်မြတ်သ အသင်တို့အနက် အချို့ကို အချို့ဖြင့် စမ်းသပ်တော် မူအံ့သောငှာ (စစ်တိုက်ရန်အမိန့်တော်ကို ထုတ်ပြန်သော်) မူစ အမှန်သော်ကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်၌သတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ကြရသော သူတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ထိုအရှင်မြတ်သည် အလျှင်း အချဉ်းနှီး ဖြစ်စေတော်မူမည် မဟုတ်ပေ။ (ကုရ်အာန်

၄၇)

၎င်းပြင် အသင်တို့သည် ရန်သူတို့အား လိုက်လံ(တိုက်ခိုက်)ရာ၌ စိတ်အားမလျှော့ကြကုန်လင့်။ အကယ်၍ အသင်တို့ ဒုက္ခခံစားကြရပါလျှင် ထိုသူတို့သည်လည်း အသင်တို့ကဲ့သို့ပင် ဒုက္ခခံစားကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ထိုသူတို့မမျှော်လင့်သော အရာများကို မျှော်လင့်ကြကုန်။

၎င်းပြင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသော အသျှင်၊ ကျိုးကြောင်း ခံနိုင်ခြင်းတုံ့ညဏ ပြည့်စုံတော်မူသော အသျှင်မြတ်ပင်ဖြစ်တော်မူလေသတည်း။ (ကုရ်အာန် ၄၁၀၄)

၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် (ယင်းကဲ့သို့ ဘေးအတန်တန်၊ ရန်အဖုံဖုံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုး ရောက်နေကြ သောအခါ တစ်စုံတစ်ရာ ငြီးငြိမ်းမပြဘဲ) ဤသို့သာလျှင် လျှောက်ထားကြကုန်သည်။

“အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ဓွမ်းမြှောက်မှုသောအသျှင်မြတ်၊ အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အပြစ်များကို လည် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အရေးကိစ္စတွင် ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အလွန်အကျွန်ပြုမှု ခဲ့ခြင်းများကိုလည်းကောင်း၊ ချမ်းသာခွင့် ပေးသနားတော်မူပါ။ ထိုမှတပါး အသျှင်မြတ်သည် ကျွန်တော် မျိုးတို့၏ ခြေများကို (ဥပမာအားဖြင့်) တရားလမ်းစဉ်အပေါ်၌ တည်တံ့ခိုင်မြဲစေတော်မူပါ။ ၎င်းပြင် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ‘ကာဖိရ်’ ယုံကြည်ခြင်းခံခဲ့သော သူတို့အပေါ်၌ အောင်မြင်ခြင်းကို ပေးသနားတော်မူ။”

(ကုရ်အာန် ၃:၁၄၆)

ထိုနည်းလည်းကောင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏လမ်းတော်၌ ဇွဲခတ်ကြိုးပမ်း တိုက်ပွဲဝင်ကြသူ မုဂ္ဂဟိဒီးန် များအား မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိရန်၊ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ရှိကြရန်၊ ပျော့ညံ့စေသော၊ ပူပန်သောက များစေသော အတွေးကြောင့် အတွေးဆိုးများ ဖယ်ထုတ်လိုက်ကြရန် အမိန့်ပေးတော်မူထားပေသည်။

ထိုပြင် တအသင်တို့သည် အားလည်းမလျှော့ကြကုန်လင့်၊ ပူပန်သောကလည်းမဖြစ်ကြကုန်လင့်။ စစ်စစ် ဆော်ကား အကယ်၍သာ အသင်တို့သည် “မုအ်မင်န်” ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဒါတရားထားရှိသူများ ဖြစ်ကြပါမူ (နောက်ဆုံးတွင်) အသင်တို့သည်သာလ အနိုင်ရရှိသူများ ဖြစ်ကြလတ္တံ့။

(ကုရ်အာန် ၃:၁၃၉)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏သာသနာတော်(အစ္စလာမ်)ကို ကာကွယ်သူတို့အား အောင်မြင်မှုဟူသော အာမခံချက် ပေးတော်မူထားကြောင်း လာရှိပေသည်။ လူအင်အား၊ လက်နက်၊ အထောက်အကူအင်အား အပေါ် ထည့်တွက်စဉ်းစားခြင်းထက် ပို၍ အဓိကကျသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား စစ်စစ်မှန်မှန် ယုံကြည်ချက်ထား ရှိခြင်း(နှင့်) အောင်မြင်မှု ဟူသည်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှသာ ဖြစ်ကြောင်း နှလုံးသွင်းရပေမည်။

(အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့) အကယ်၍ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား ကူညီ စောင့်မောကာပါလျှင်၊ အသင်တို့အပေါ်၌ အောင်မြင် လွှမ်းမိုးမည့် သူဟူ၍ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ရှိတော့မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် အကယ်၍ ထိုအသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား (ကူညီစောင့်မော တော်မူခြင်းမပြုဘဲ) စွန့်ပစ်ထားတော်မူပါလျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ စွန့်ပစ်ထားတော်မူပြီးနောက် အသင်တို့အား ကူညီစောင့်မောမည့် သူသည် အဘယ်သူရှိပါသေးသနည်း။ သို့ဖြစ်ရကား ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါတရား ထားရှိ သောသူတို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ် အပေါ်၌သာလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချ အာထာကြရမည်တည်း။
(ကုရ်အာန် ၃:၁၆၀)

ထို့နောက် တွာလူတ်ဘုရင်သည် (မိမိ၏) စစ်သည်တော်များနှင့် တကွ (ဂျာလူတ်အား စစ်မက်ပြိုင်ဆိုင်အတိုက်ခိုက်ရ ထွက်ခွါခိုတက်သွားသောအခါ ထို(တွာလူတ်)ဘုရင်က (အချင်းတို့)မှချ စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် အသင်တို့အား မြစ်တစ်ခုဖြင့် စမ်းသပ်တော်မူ လတ္တံ့၊ သို့ဖြစ်ရာ အကြင်သူသည် ထိုမြစ်ရေကို (လွန်ကျူးစွာ)သောက်သုံးသည်ရှိသော် ထိုသူသည် ငါနှင့်စပ်ဆိုင်သူမဟုတ်၊ ထို့ပြင် အကြင်သူသည် ထိုမြစ်ရေကိုမသောက်သော် ထိုသူသည်သာလျှင်ငါနှင့်စပ်ဆိုင်သူဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အကြင်သူသည် (ထိုမြစ်ရေကို) မိမိလက်ဖြတ်လက်ခုပ်မျှ သောက်သုံးသည်ရှိသော် (တစ်စုံတရာအပြစ်မရှိပေ) ဟု ပြောကြားလေသည်။ သို့တော်လည်း တွာလူတ်ဘုရင်၏စစ်သည်တော်များ အနက် အနည်းငယ်မျှသာလူတစ်စုမှ အပကျန်အားလုံးတို့သည် ထိုမြစ်ရေကို (လွန်ကျူးစွာ) သောက်သုံးကြ လေ၏။ ထို့နောက် ထို(တွာလူတ်) ဘုရင်သည်လည်း၎င်း၊ ထိုတွာလူတ် ဘုရင်နှင့် အတူတကွလိုက်ပါလာ သောယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရား ထားရှိသော မုအ်မင်န် တို့သည်၎င်း၊ ထိုမြစ်ကိုဖြတ်ကူး၍ ကျော်လွန်သွား ကြသည့်အခါ ထိုထိုက်ပါလာစေ စစ်သည်တော်တို့ (အနက်တချို့)က “ယနေအဘို့ ကျွန်ုပ်တို့၌ ဂျာလူတ်နှင့်ထိုဂျာလူတ်၏ စစ်သည်တော်တို့အား ပြိုင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရန် စွမ်းအားမရှိပြီ” ဟု ပြောဆို ကြလေသည်။ (ထိုအခါဝယ်) ငါတို့သည် ဧကန်မှန်၍ အသေ ဖူးဆွေရမည့် သူများ ဖြစ်ကြသည်ဟူ၍ယုံကြည်သောသူများက “အလ္လာဟ် အသျှင်မြတ်၏ အမိန့်တော်ဖြင့် အနည်းငယ်မျှသာ လူတစ်စုလေးများသည် စစ်သည်တော် မြောက်မြားစွာ ပါဝင်သောလူစုများကိုပင် ကြိမ်ဖန်များစွာ အောင် နိုင်မီ၊ ဘူးလေပြ အမှန်စင်စစ် အလ္လာဟ်အသျှင် မြတ်သည် ခန္တီပါရမီနှင့် ပြည့်စုံ သောသူများနှင့် အတူတကွ ရှိတော်မူကြပြန်၏။” ပြော
(ကုရ်အာန် ၂:၂၄၉)

အို-မုအ်မင်န် သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အကယ်၍ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် (၏သာသနာကို လည်းကောင်း၊ ထိုအရှင်မြတ်၏ ရှုလ်တမန်တော်)အား(လည်းကောင်း၊) ကူညီကြလျှင် ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အားကူညီတော်မူမည်။ ထိုမှတစ်ပါး ထိုအရှင်မြတ်သည် အသင်တို့၏ခြေများကို (စစ်မက်တိုက်ခိုက်ရာ၌) မြဲမြံကြံ့ခိုင်စေတော်မူပေမည်။
(ကုရ်အာန် ၄:၇)

အမှန်သော်ကား ငါအရှင်မြတ်၏ ရှုလ်တမန်တော်များဖြစ်ကြသော ကျွန်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ ငါအရှင်မြတ်၏အမိန့်ဗျာဒိတ်တော်သည် ရှေးဦးမဆွေကပင် သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ခဲ့ပြီအမှန် ၎င်းတို့သည်သာလျှင် ကူညီစောင့်မခြင်းခံကြရမည့် သူများ ဖြစ်ကြောင်း။
စင်စစ်သော်ကား ဧကန်အမှန် ငါအရှင်မြတ်၏တပ်မတော်သည်သာလျှင် လွှမ်းမိုးမည်ပင်။
(ကုရ်အာန် ၃:၁၇၁-၁၇၃)
စင်စစ် မုအ်မင်န်များ(အား ကူညီစောင့်မခြင်း)အတွက် ငါအရှင်မြတ်၏ မဖြစ်မနေတာဝန်ဝတ္တရားတည်း။

အလားတူစွာပင် ‘စစ်’ဟူသည် အနိုင်သော်လည်းကောင်း၊ အရှုံးသော်လည်းကောင်း တစ်သမတ်တည်း

ဖြစ်မနေ တတ်ကြောင်း၊ အလှည့်ကျအပြန်အလှန် သဘောသဘာဝရှိကြောင်းကို ကုန်အာန် (၃:၁၄၀)၌ ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြထားပေ၏။ တဖန် ဂျီဟာဒ်ကဲ့သို့ ရန်သူနှင့် ဆက်ဆံရေးကဲ့သို့ အထူးသတိထား ကိုင်တွယ်ရမည့် အရေးအရာများ၌ ဆုံးဖြတ်ချက် တိကျစေရေးအလို့ငှာ အရှင်မြတ်က “အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်း” ရ-ရာကို ပင်မစည်းကမ်းတစ်ရပ် အဖြစ် ပြုလုပ်စေတော်မူ၏။

ထိုမှတစ်ပါး ၎င်းတို့၏(အရေးကြီး)အမှုကိစ္စတို့ကို အချင်းချင်း ပြန်လည်ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြ
၄၂၈

ရုစလူလ္လာဟ်(၂)သည် ပြည့်ဝသည့် ဉာဏ်ထက်မြက်မှု ရှိသော်ငြား ဝဟီဗျာဒိတ်ဖြင့် ကူညီစောင့်မခြင်း ခံရသော် ငြား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဤသို့ အမိန့်ပေးတော်မူခဲ့၏။

အသင်သည် အရေးကိစ္စများ၌ ၎င်းသူတို့ (သာဝကတော်များ) နှင့် တိုင်ပင်သမှုပြုပါလေ။ ၃:၁၅၉

သို့ဖြစ်ရာ တမန်တော်မြတ်၏ နောက်လိုက်များသည် ကိုယ်တော့် စံနမူနာ ယူရပေမည်။ ကျမ်းတော် မြတ်ကုန်အာန် က လူတို့အား ပွင့်လင်းစွာသော်လည်းကောင်း၊ လျှို့ဝှက်စွာသော်လည်းကောင်း၊ ဒုစရိုက် အကြီးအငယ်မဟူ ကျူးလွန်ခြင်းမှ သတိပေးထားပေသည်။

အသင်တို့အနက်မှ အကြင်သူတို့သည် (မှတ်စံလင်မိနှင့် ကာဖီရ်) လူစုနှစ်စုတို့တစ်ဘက်နှင့် တစ်ဘက်ဆိုင်ဆိုင်တွေ့ တိုက်ခိုက်ကြသောနေ့တွင်(စစ်မြေပြင်မှ) ဧကန်စင်စစ် ကျောခိုင်း၍ ပြန်လှည့် ဆုတ်ခွာသွားကြ၏။ (စင်စစ်တမူကား ရှိုင်တွာန်သည် ထိုသူတို့ပြုကျင့်ခဲ့သောအချို့ပြုမှုချက် များကြောင့်ပင် ထိုသူတို့ကို ခြေချော်ခေါ်ခံခဲ့ရပြီ။)

၃၁၅

အမိန့်မနာခံသော သူများအပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကူညီစောင့်မမှု သက်ဆင်းလာလေ့မရှိကြောင်း အထက်ပါ အတိုင်း သတိပေးချက်ရှိနေ၏။ သို့သာမက ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခြင်း အရေးအရာများ၌ မည်သည့် အငြင်းပွားမှုမျှ မဖြစ်ကြရန် အငြင်းပွားခြင်းသည် စစ်ရှုံးနိမ့်ခြင်းသာမက အင်အားနှင့် ပိုင်နက်ဆုံးပါးရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း အကြောင်းခံပင်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိထားရန် အသိပေးတော်မူထားပါသည်။

ထိုမှတစ်ပါး အသင်တို့သည် အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်၏အမိန့်တော်များကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအသျှင်မြတ်၏ ရုစလူတမန်တော်၏အမိန့်တော်များကိုလည်းကောင်း၊ လိုက်နာကြလေကုန်။ ထို့ပြင် အသင်တို့သည် အချင်းချင်း အငြင်းမပွားကြကုန်လင့်။ သို့အငြင်းပွားခဲ့ကြလျှင် အသင်တို့သည် စိတ်ဓာတ်ကျဆုံးကြပေမည်။ အသင်တို့၏လ(အားအင်)သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်သွားနေမည်။ ၎င်းပြင် အသင်တို့သည် သည်းခံကြလေကုန်။ ဧကန်မလွဲ အလ္လာဟ်အသျှင်မြတ်သည် သည်းခံသူတို့နှင့် အတူရှိတော်မူသတည်း။ ၈:၄၆

ထို့အပြင် (စစ် ရှိ န် ပြင်းစဉ်) စစ်မြေပြင်မှ ကျောခိုင်းထွက် ပြေးခြင်းသည် အကြီးမားဆုံးပြစ်မှုတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ကျူးလွန်သူအပေါ် ပြင်းစွာသော ပြစ်ဒဏ်ရှိကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပေမည်။

အို-မုအ်မင်န်အဆင်းတို့၊ အသင်တို့သည် စစ်မြေပြင်၌ ကာဖီရ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရာဝယ် အသင်တို့၏ အကျိုးပြင်များ ၎င်းတို့ဖက်လှည့်ခြင်း(ကျောခိုင်းထွက်ပြေးခြင်း)အလျှင်းမပြုကြရ။ ၈၅

အကြင်မည်သူမဆို ထိုကဲ့သို့သောနေ့မျိုးတွင် စစ်ပရိယာယ် သို့မဟုတ် မိမိ၏တပ်စုထံသို့ ပြန်ဆုတ်ခြင်း မှအပ ရန်သူအားကျောခိုင်း(ထွက်ပြေး)ပါလျှင် မုချဧကန်ထိုသူသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံတော်မှ အမျက်တော်ကို ဆွဲယူလိုက်ခြင်းမည်၏။ ၎င်း၏လားရာဌာနသည် ငရဲဘုံတည်း။ ထိုငရဲဘုံသည် အမှန်ပင်ယုတ်ညံ့ ဆိုးဝါး လှသည့် စခန်းပင်ဖြစ်သတည်း။

၈၁၆

၎င်းအပြင် စစ်နိုင်ပစ္စည်းများကို ခွဲခြမ်းဖြန့်ဝေခြင်းမပြုမီအလျှင် ခိုးယူခြင်း(တစ်နည်း)တရားမဝင် အသုံးပြုခြင်း အပေါ် အလွန်ပြင်းထန်သည့် သတိပေးချက်ရှိနေပါသည်။

၎င်းပြင်၊ မည်သည့် နဗီတမန်တော်တပါးမျှ ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်ခြင်း (သစ္စာမဲ့ခြင်း) မရှိခဲ့ပြီ။ အမှန် စင်စစ်အာမည်သူမဆို ထိမ်ချန်လျှို့ဝှက်ခဲ့ပါမူ ထိုသူသည် ရှင်ပြန်ထမည့်နေ့တွင် မိမိ ထိမ်ချန် လျှို့ဝှက်သောအရာများကို (အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ရှေ့တော်မှောက်သို့) ယူဆောင်လာအံ့။

ထို့နောက် လူတိုင်းသည် မိမိ ရှာဖွေဆည်းပူး ခဲ့သမျှ(သောကုသိုလ်အကုသိုလ်၏အကျိုး)ကို အပြည့် အစုံ၊ ရရှိကြလတ္တံ့။ ၎င်းပြင် ထိုသူတို့သည် မတရား ပြုခြင်းကို အလျင်း ခံကြရမည်မဟုတ်ချေ။ ၁၆၁

သို့သာမက ယှဉ်ပြိုင် ရင်ဆိုင်တော်လှန်သည်ဆိုရာ၌ ဟန်ပြုကြွားဝါရန်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်သတင်းကျော်ဇောရန် လည်းကောင်း၊ သိက္ခာကောင်းရရန်လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးခြင်းနှင့် မာန်မာနအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားရေးထကြွမှုဖြစ်စေရန်လည်းကောင်း (လှဟုဒ်နှင့် ဆင်တူရိုးမှားဖြစ်စေသော) မှားယွင်းသည့် ခံယူချက်များအတွက် လည်းကောင်း အလျှင်းမဖြစ်ရကြောင်း အထူးသတိထားအပ်ပေသည်။ ရုစုလွလ္လာဟ်(၂)သည် တပ်စုတစ်ဖွဲ့အတွက် တစ်ဦးစီ ခန့်အပ်လေတိုင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို အထူးအားဖြင့် ကြောက်ရွံ့ရန်၊ တာဝန်ကျေပွန်ရန်၊ မိမိနှင့် အတူပါဝင်နေသော အများစုတစ်လင်တို့အပေါ် ကောင်းစွာဆက်ဆံရန် ၎င်းသူအား အလေးအနက် မှာကြား တော်မူလေ့ရှိခဲ့၏။ ဆက်လက်၍လည်း

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းတော်အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်အားဖြင့်သာ စီးနင်းဝင်ရောက် လေလော့။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အားဖြင့်သာ သွေဖီသည့်ရန်သူတို့အားသတ်ဖြတ်လော့။ ယင်းသို့ ဝင်ရောက်စီးနင်း တိုက်ခိုက်ရာ ၌ ကန့်သတ်ချက်ကို ကျော်လွန်၍ အလွန်အကျွံ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖိနှိပ်ခြင်းမပြုရ။ သစ္စာမဖောက်ရ။ ကလေးသူငယ်များ ကို မသတ်ဖြတ်ရ . . . ”စသည်ဖြင့် မိန့်မှာလေ့ရှိ၏။

စစ်ထွက်ရန်တာဝန်နေသည့် အဆွေတော် သာသကများကိုလည်း ကိုယ်တော်မြတ်(၂)က ဤသို့ မိန့်ကြားလေ့ ရှိ၏။

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်ဖြင့်ချီတက်ကြကုန်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်စေတမန်တော်၏ သာသနာ အတွက်သာ ဖြစ်ပါစေ။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများအား အလျှင်းမသတ်ဖြတ်ရ။ အတိုင်းထက် အလွန် ပြင်းထန်စွာ ဖိနှိပ်ခြင်းမပြုရ။ စစ်နိုင်ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းကြ။ ပြန်လည်စေ့စပ် သင့်မြတ်ရေးဖက် ဦးတည်ကြ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကောင်းမှုပြုသူများအား ချစ်မြတ်နိုးတော်မူသည့်အတွက် ကောင်းကျိုးဆောင်ကြကုန်။”

ရုစုလွလ္လာဟ်(၂)နှင့် ကိုယ်တော်အား သက်ဝင်ယုံကြည်သူများသည် အစ္စလာမ်သာသနာတော် အောင်မြင်ရန်၊ အစ္စလာမ်ဖက်သို့ ဖိတ်ခေါ်သမှုပြုနိုင်ရန် အတွက် အထူးစမ်းသပ်မှုကို ခံယူခဲ့ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် က သူတို့အပေါ် တည်ငြိမ်မှု ချပေးတော်မူခဲ့၏။ သူတို့အား ကောင်းကင်တမန်များဖြင့် ကူညီစေတော်မူ၏။ သူတို့၏ နှလုံးသားများကို စည်းလုံးညီညွတ်သွားစေတော်မူ၏။ ရန်သူတို့၏ နှလုံးသားအတွင်းသို့ တုန်လှုပ်မှုများကို ထည့်သွင်းတော်မူ လိုက်၏။ ၎င်းနောက်သူတို့အပေါ် အောင်နိုင်မှုကို ချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘာလူထုတစ်ရပ်လုံးကို (၁) အမိုက်မှောင်မှသည် လင်းရောင်ခြည်သို့လည်းကောင်း (၂) အဖန်ဆင်းခံ အချင်းချင်း ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှုမှသည် ဖန်ဆင်းရှင် အလ္လာဟ်တစ်ပါးတည်းအား ခဝပ်ကိုးကွယ်မှုသို့လည်းကောင်း၊ (၃) လောကီ၏ ပရိဒေဝ(ကျဉ်းကြပ်မှု)မှသည် ကျယ်ပြန့်သက်သာမှုသို့လည်းကောင်း (၄) သာသနာ့ အဓမ္မမှုများမှသည် အစ္စလာမ်၏ တရားမျှတမှုသို့လည်းကောင်း ဆောင်ကြဉ်းခေါ်ထုတ်ရေးအတွက် ဂျီဟာဒ်ပြုကြပေသည်။ ဤသည်မှာ အစ္စလာမ့်ယုံကြည်ချက် သစ္စာ၊ ဘာသာ သာသနာများအကြား အစ္စလာမ်၏ ထည်ဝါမှုအလို့ငှာ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်(၏နှစ်မြို့မှုသက်သက်)အတွက်သာလျှင် ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင် တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ရပါသည်။ ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ် ရှင်မြတ်နှင့် တမန်တော်(၂)၏ ကတိ ကဝတ်တော်အပေါ် ကောင်းစွာ သိနားလည်ထားပြီးဖြစ်ရာ သူတို့အဖို့ ဤအရေး အရာ၌ လူဦးရေအင်အား နည်းသည်ဖြစ်စေ၊ များသည်ဖြစ်စေ အန္တရာယ်နှင့် ဒုက္ခ အပေါင်းကို အသေးအဖွဲ လေးများအဖြစ် သဘောပိုက်နိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ အဆုံးသတ်၌ ကား ထိုသူတို့သာ အောင်မြင်လွှမ်းမိုးပေ လိမ့်မည်။ အကြောင်းမှာ သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏တပ်မတော်ဖြစ်နေ၍တည်း။ သူတို့၏ရန်သူများ မလွဲမသွေ ရှုံးနိမ့်ရခြင်းမှာ ယင်းရန်သူများသည် ရှိုင်သွာန်၏ (လမ်း၌တိုက်ခိုက်ကြကုန်သော) ဘက်တော်သားများ ဖြစ်နေ၍တည်း။

ဥပမာဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ကြည့်ကြပါစို့။

နဟာဝါန်းဒ်စစ်ပွဲအတွက် အီရတ်သို့ တပ်ဖွဲ့များ စေလွှတ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အုမရ်ဗင်န်အလ် ခသ်သွာဘ်(၁) မှ မိမိ၏ အဆွေတော်တို့နှင့် တိုင်ပင်ခဲ့၏။ သူ့အား အလီဗင်န်အဘီသွာလိဗ်(၁)မှ ဤသို့ပြောဆိုခဲ့ ပေသည်။ “အို - မုအ်မင်န်တို့၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး၊ ဤအရေးအရာသည် အင်အားနည်းသည်ဖြစ်စေ၊ များသည်ဖြစ်စေ အနိုင် သို့မဟုတ် အရှုံးဟူ၍ မဆိုနိုင်ပါ(အောင်မြင်မှုဟူ၍သာ ပြောဆိုပါရန်) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏သာသနာတော်ကို အထွတ် မြတ် ဆုံးဖြစ်စေတော်မူခဲ့လေပြီ။ မိမိ၏စစ်သည် ရဲမက်တို့အား ခရီးဆန်နိုင်သမျှ ကောင်းကင်တမန်များဖြင့် ကူညီ စောင့်မတော်မူထားပေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကတိပြုတော်မူထားပေသည်။ မုချဇနကန် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ ကတိကဝတ်ကို အပြည့်အဝ ဖြည့်စွမ်းတော်မူသော မိမိ၏စစ်သည်တော်များကို စောင့်မ တော်မူသော အရှင်သခင် ဖြစ်ပါ၏။

နောက်ထပ် ဥပမာ တစ်ရပ်ကို ရှုပါဦး။ အီရတ်မှ အပြန် ခါလိဒ်ဗင်န် ဝလီးဒီ(အား ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် အရပ်လူမျိုးတစ်ဦးက “ရောမတို့၏အင်အားမှာ ခမ်းနားလှပါဘိခြင်း၊ မွတ်စလင်တို့၏အင်အားမှာ သေးသိမ်လှပါဘိခြင်း’ ဟူ၍ ခန့်ခဲ့လေသည်။ ဤတွင် ခါလိဒ်က ဤသို့အဖြေပေးခဲ့ပါသည်။

“အသင်ပျက်စီးစေအံ့။ ရောမတို့အား ကြောက်လန့်သွားအောင် အသင်သည် ကျွန်ုပ်ကို ပြုလုပ်လေသလော။” တပ်မတော်၏ခမ်းနားခြင်းဟူသည် အောင်ပွဲ၊ တပ်မတော်၏ သေးသိမ်ခြင်းဟူသည် ရှုံးနိမ့်ခြင်းဖြစ်၏။ လူဦးရေအင်အား နှင့်အလျှင်းမသက်ဆိုင်ကြောင်း အသင်မှတ်ပါလေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အကယ်၍ အစီးအနင်း များသာ လမ်းခရီး၏ ဒဏ်ရာများ ပျောက်ကင်းသွားမည်ဆိုပါက ရောမတို့၏ အင်အားနှစ်ပြန် နှစ်ဆ ဖြစ်နေသော်ငြား ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့ထံ ဆက်လက်ချီတက်တိုက်ခိုက်ဦးမည်ဖြစ်၏။” (အီရတ်မှမဒီနဟ်သို့ ပြန်ရာလမ်း၌ ခါလိဒ်၏ စီးတော်မြင်းမှာ ခွာလိပ်ပြီး ဒဏ်ရာရရှိသွားခဲ့၏)

ထိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အကူအညီနှင့် ကတိတော်အပေါ် စိတ်ချယုံကြည်စွာဖြင့် ပြောင်မြောက် လှသည့် လုပ်ရပ်များကို အန္တရာယ်စက်ကွင်းများအတွင်း ထူးခြားအံ့ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် စွမ်းဆောင် နိုင်ခဲ့ကြ ပေသည်။ စအ်ဗင်န် အဘီဝက္ကဒ်ဆွ်(၁)၏ ဦးစီးကွပ်ကဲမှုအောက်မှ အစ္စလာမ့်တပ်မတော်ကြီး၏ ဖြစ်ရပ်မှာ သာဓက တစ်ခုဖြစ်ပါ၏။ သူသည် အလ်မဒါအီးန်မြို့ရှေ့၌ ရပ်နေခဲ့၏။ ရေစီးသန်လှစွာသော (အီရတ်ရှိ) တိုက်ဂရစ်မြစ်ကို ဖြတ်ကူးနိုင်ရန် မည်သည့် လှေသင်္ဘောနှင့်

နည်းလမ်းဟူ၍မရှိ။ မြစ်ရေတက်နေသည်မှာ ရေ၏အရောင်သည် မဲမှောင်နေ သည်အထိ၊ ရေအားကြီးနေသည်မှာ ရေမြှုပ်များပလုံစီနေသည်အထိ ဖြစ်နေခဲ့၏။ စအိန်သည် မြစ်ကမ်းပါးပေါ်တွင် ရှိနေကြသော မိမိ၏တပ်ဖွဲ့ဝင် အပေါင်းအား “ငါသည် ယင်းရန်သူတို့ကို တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းရန်အတွက် ဤမြစ်ကြီးကို ဖြတ်ကူးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ” ဟုပြောလိုက်ရာ လူအပေါင်းက “အသင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြတော်မူပါစေ။ သို့ဖြစ်ရာ ရှေ့သာဆက်ပါလော့။” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ သို့ဖြင့် စအိန်သည် မိမိ၏စီးတော်မြင်းဖြင့် မြစ်ကြီးအတွင်းသို့ မတုန်မဆိုင်း တစ်ဟုန်ထိုး ဒုန်းစိုင်းဆင်းချလေတော့၏။ သူ၏ စစ်သည်တော် များကလည်း အလားတူစွာပင် တွေဝေခြင်းမရှိ သူ့နောက်သို့ တစ်ဦးမကျန်လိုက်ပါလေ၏။ တိုက်ဂရစ်မြစ်ကြီး တစ်ခုလုံးမှာ ရေမျက်နှာပြင်ကို မမြင်ရတော့သည်အထိ မြင်းသည်တော်များ၊ ခြေလျင်ရဲမက်များဖြင့် ပြည့်နှက်ဖုံးလွှမ်းသွား တော့၏။ သူတို့၏ ချီတက်မှုမှာ မြေပြင်ပေါ်တွင် ချီတက်နေသကဲ့သို့ဖြစ်နေပြီး မြေပြင်ပေါ်၌ သွားသွားလာလာ စကားပြောဆိုနေကြသည့်အတိုင်းပင် အချင်းချင်း စကားဆိုလျက်ရှိကြပေသည်။ ဤသည်ကို တွေ့မြင်ကြကုန်သော ပါရှန်းစစ်သည်တို့မှာ “ဟယ်- သူရူးများပင်တည်း(အံ့ဖွယ်ဖြစ်လေစွ) အလ္လာဟ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ ငါတို့သည် မနုဿလူသားများနှင့် မဟုတ်ဘဲ လျင်သတ္တဝါတို့နှင့် စစ်မက်ဖြစ်နေခြင်းတည်း”ဟု ပြောဆိုရေရွတ် ကြကုန်၏။ ဤတွင် စအိန်က အောက်ပါအတိုင်း ကြွေးကြော်ရွတ်ဆိုနေလျက်ရှိ၏။ “ကျွန်တော်မျိုးတို့အဖို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သာလျှင် လုံလောက်ပါ၏။ အရှင်မြတ်သည် (ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ အရေးအရာများ၌) ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲတော်မူသော အရှင်တည်း။ အရှင်မြတ်ကို တိုင်တည်ပါ၏။ အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏အဆွေတော်များကို အောင်မြင်မှု ချီးမြှင့် တော်မူမည်ဖြစ်အံ့။ တပ်မတော် အတွင်း မတရားကာမမှုများ ကင်းရှင်းနေသမျှကာလပတ်လုံး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ရန်သူတို့ကို အနိုင်ရရှိပေအံ့။ ထို့နောက်ဝယ် ကောင်းမှုသူစရိုက်သည် မကောင်းမှုဒုစရိုက်အား လွှမ်းမိုးသွားပေအံ့”

မွတ်စလင်မှန်လျှင် မိမိတို့၏ ပြစ်မှုများ(နှင့်)အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ဖီဆန်မှုများအား မိမိတို့၏ ရန်သူများ ထက်ပင် ကြောက်ရွံ့တတ်ကြပေ၏။ ပါးရှားပြည်ကို သိမ်းပိုက်ရန် စေလွှတ်ခံရသော စအိန်ပင်န်အဘီဝက္က့စ်(ပင် အုမရ်ပင်န် အလ်ခသ်သွာဘီ)က ရေးသားပေးပို့သော စာချွန်၌ ဤသဘောတရားထင်ဟပ်နေသည်ကို တွေ့ကြ ရပေမည်။

“အမ္မာဘအိန် - အသင် နှင့် တကွ အတူရှိကြသော တပ်သားအပေါင်းတို့အား မည်သည့်အခြေအနေမျိုး၌မဆို အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ကို နာခံကြရန် ကျွန်ုပ် အမိန့်ပေးသည်။ အကြောင်းမှာ အရှင်မြတ်အား နာခံခြင်းအမှုသည် ရန်သူကို ရင်ဆိုင်ရသော လက်နက်များ၊ ဗျူဟာစနစ်များထက် သာလွန်ကောင်းမွန်၍ဖြစ်၏။ အသင် နှင့် တကွ အတူရှိကြသော တပ်သားအပေါင်းတို့အား မိမိတို့ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအဖြစ်ကို ရန်သူထက်ပင် ပိုမိုသတိပြု ကြောက်ရွံ့ ကြရန် ကျွန်ုပ် အမိန့်ပေးသည်။ အကြောင်း မှာ ပြစ်မှုဒုစရိုက်များသည် ရန်သူများထက် ပို၍ မိမိတို့အပေါ် အန္တရာယ်ပြုနိုင် ၍ဖြစ်၏။ ရန်သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က မနာခံ သွေဖည်ခြင်းဟူသော အပြစ်ကြောင့်သာ မွတ်စလင်တို့ အောင်မြင်ကြရခြင်း ဖြစ်၏။ အခြားအကြောင်းကြောင့် မဟုတ်ချေ။ ရန်သူတို့၏ လက်နက်အင်အား၊ လူအင်အားအတိုင်း သာတူညီမျှ မရှိသဖြင့် ၎င်းတို့အား လွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ထံ မရှိကြ။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သာ ၎င်းတို့အတိုင်း ပြစ်မှုဒုစရိုက်များ ကျူးလွန်လိုက်သော် ၎င်းတို့မှာ ကျွန်ုပ်တို့အား လွှမ်းမိုးအနိုင်ရသွားကြပေမည်။ ၎င်းအပြင် အသင်တို့ သိမှတ်ထားရန်မှာ အလ္လာဟ်လမ်းတော်အတွင်း အသင်တို့၏ (ဤ) စစ်ချီမှု၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ အစောင့် အရှောက်များ (ကောင်းကင်တမန်များ)အသင်တို့အပေါ်ရှိနေကြ၏။ သူတို့သည် အသင်တို့ပြုသမျှ သိရှိနေကြ၏။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့အား ရှက်ကြောက်ကြကုန်။ အလ္လာဟ်လမ်းဝယ်ရှိနေစဉ် ပြစ်မှု မကျူးလွန်ကြကုန်နှင့်။ ငါတို့၏ ရန်သူသည် ငါတို့ထက် ဆိုးသွမ်းကြသူများဖြစ်သဖြင့် ငါတို့အပေါ် မလွှမ်းမိုးနိုင်ဟု မှီကြကုန်နှင့်။ မိမိတို့ထက် ဆိုးသွမ်း

သူများက မိမိတို့အပေါ် မလွှမ်းမိုးပါဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ဖီဆန်ခြင်း (ဒုစရိုက်များ)၌ နှစ်မွန်းသွား ခဲ့သော အစ္စရာအီလ်မျိုးဆက်များသည် မက်ဂျီယန်(မဂျူစီ)တို့၏ အနိုင်ယူလွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံခဲ့ ကြရသည်တွင် မိမိတို့၏ အိမ်အတွင်းပိုင်းအထိ ဝင်ရောက်ခိုကပ်ကြရကုန်၏။ (ထိုအဖြစ်ကို ဆင်ခြင်ကြကုန်) ဤသည်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကတိတော်ပြည့်ဝခြင်း (ဗျာဒိတ်တော် အကြွင်းမဲ့မှန်ကန်ခြင်း)တည်း။ သို့ဖြစ်လေရာ အသင်တို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် ထံ၌ အသင်တို့ရန်သူများအပေါ် အောင်မြင်မှုရရန် တောင်းခံသကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို ဖေးမကူညီနိုင်စွမ်း (ပြစ်မှုဒုစရိုက် များမှရှောင်ကြဉ်နိုင်စွမ်း)ရှိရန် အောင်မြင်ထံ ဆုပန်တောင်းခံကြကုန်လော့။ အသင်တို့ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးအဖို့ ထိုအရေးအရာအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ကျွန်ုပ်ဆုမွန်တောင်းခံပါ၏။

မွတ်စလင်အပေါင်းသည် ယင်းအမိန့်ကို စွဲမြဲနာခံခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုမုဂျာဟိဒ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရောမတစ်ဦးက ၎င်းတို့၏ ဦးစီးခေါင်းဆောင်များအား ဤသို့ပြောပြခဲ့၏။ “ကျွန်ုပ်သည် ပီရိုတီကျစွာ ကျင့်ဆောင်တတ်သူများထံမှ အသင်တို့ဆီ ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသူတို့သည် မြင်းများကို ပြိုင်ပွဲဝင်သည့်အလား လျင်မြန်စွာစီးနင်းတတ်ကြ၏။ ညဉ့်ယံ၌ သီးသန့်အေးချမ်းစွာ ဝတ်ပြုကြ၏။ နေ့ဖက်၌ မြင်းသည်တော်များဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုအချိန်တွင် အသင်သည် အသင့်အဖော်များအား စကားပြောဆိုလျှင် ထိုသူတို့၏ ကုန်အာန် ဖတ်ရွတ်ခြင်းနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား တသ ဟစ်ကြွေး ခြင်းမှ ပြင်းထန်အားကောင်းသော အသံများကြောင့် အသင့်အဖော်တို့မှာ ဘာမျှ နားလည်နိုင်ကြမည်မဟုတ်။” ထိုအခါ ရောမခေါင်းဆောင်သည် မိမိ၏ငယ်သား အဖော်တို့ကို ကြည့်လျက် “ထိုသူများထံမှအသင်တို့ဆီ ရောက်လာ သည့် အရာအတွက် အသင်တို့မှာ စွမ်းအားရှိကြသည် မဟုတ်ပါတကား”ဟုပြောလိုက်လေတော့၏။

အွတ်ကဘဟ်ဗင်နာဖီ(အို)၏ ဖြစ်အင်တစ်ရပ်လည်း ရှိသေး၏။ သူသည် အာဖရိက၌ မွတ်စလင်လူစု တို့၏မိသားစု၊ အသက်၊ စည်းစိမ်များအား ထိပါးသောဒေသခံ(ဘာရ်ဘာရ်) လူရိုင်းတို့၏ ရန်မှ ကာကွယ်ရေးအလို့ငှာ အရ်ကီရ်ဝါန် ဟူသည့်အရပ်တွင် မြို့တည်လိုခဲ့၏။ သူသည် ထိုအရပ်သို့ ဦးစွာသွားခဲ့ရာ ထိုဒေသသည် ရွှံ့နွံထူထပ်လှ သည့်အပြင် မြွေ အပါအဝင် သားရဲတိရစ္ဆာန်ပေါင်းစုံ ကျက်စားနေကြောင်း တွေ့ရ၏။ သို့ဖြင့် အွတ်ကဘဟ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ဆုမွန်ပန်ကြားခဲ့ပြီး ဤသို့ဆိုခဲ့လေ၏။ “အို- မြွေများနှင့် သားရဲတိရစ္ဆာန်အပေါင်းတို့၊ ငါတို့သည် ရုစုလွလ္လာဟ်(အို)၏ အဆွေတော် သာဝကများဖြစ်ကြကုန်၏။ ငါတို့သည် ဤနေရာ၌ ဌာနီပြုမည်ဖြစ်၍ အသင်တို့သည် ငါတို့ထံမှ ဝေးစွာခွာကြလော့။ နောင်သောအခါ အသင်တို့အနက် တစ်ကောင်တစ်လေ တွေ့ရှိခဲ့ပါက ငါတို့သတ်ဖြတ် လေအံ့” ထိုနေ့တွင် သားရဲတိရစ္ဆာန်အပေါင်း ပြောင်းရွှေ့ထွက်သွားကြသည်ကို လူတို့တွေ့ကြကုန်၏။ ထို့နောက်ဝယ် ယင်းအဖြစ်ကို တွေ့မြင်၍ ကြသော ဒေသခံလူရိုင်းတို့သည် အံ့လိုက်ကျင်းလိုက် အစွလာမ်သို့ သက်ဝင်ခဲ့ကြပေ၏။

မွတ်စလင်တို့သည် ကာလကြာသည်နှင့်အမျှ နှလုံးသားများ မာမျည်းလာကြပြီး မိမိတို့၏ ဘဝလမ်းစဉ်ကို မေ့လျော့လာကြ၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိတို့အား လူသားတစ်ရပ်လုံးနှင့် လူမျိုးပေါင်းစုံအနက်မှ (မွတ်စလင် အဖြစ်)အဘယ်ကြောင့် ရွေးချယ်စေလွှတ်တော်မူခြင်းဟူသည့် အချက်ကို အသိမဲ့လာကြပေသည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဗျာဒိတ်တော်မူထားသည်မှာ-

(အို-မှစ်လင်မ်အပေါင်းတို့) အသင်တို့သည် လူခပင်းတို့အတို့ (တရားမွေ ညွှန်ကြားရန်အလို့ငှာ) ထွက်ခွာလာကြကုန် အကောင်းဆုံးသော သာသနာဝင် လူစုပင်တည်း။ (အကြောင်းမူကား) အသင်တို့သည် ကောင်းမြတ်သောကိစ္စများကို (ပြုလုပ်ကြရန်) ညွှန်ကြားကြသည့်ပြင် စက်ဆုပ် ရွံ့ရှာထွယ်ရာများမှလည်းဖြစ်တားကြကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါးအသင်တို့ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကိုလည်း ယုံကြည်ကြကုန်၏။

အကယ်၍သာ (အထက်)ကျမ်းဂန်ရရှိသူတို့သည်လည်း (အသင်တို့ကဲ့သို့ပင်) ယုံကြည်ကြပါမူ၊ မချ ယင်းသူတို့အတို့ (ထိုယုံကြည်ခြင်းသည်) သာ၍ပင်ကောင်းချေသည်။ ယင်းသူတို့အနက်မှ(အချို့) ယုံကြည် သောသူများလည်းရှိကြပေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုသူများအနက် အများဆုံးသော သူများမှာမူကား အမိန့်တော်ကို မနာခံသူများ (ဝါ) (ကာဖီရ်များ)သာ ဖြစ်ကြသည်။

၃၁၁၁

ယနေ့မွတ်စလင် အပေါင်းမှာကား တမန်တော်ဟူသည်ကို လုံးဝ မသိရှိသူ၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဒေသနာသဝဏ် (ဝဟီဗျာဒိတ်)ကို အလျှင်းမယုံကြည်သူ၊ မည်သည့် (တမလွန်)အစားပေးမှုကိုမျှ မျှော်လင့်ချက်မထားသူ၊ နောင်တမလွန် ဘဝကို အကြောက်အလန့်မဲ့သူတို့၏ ဘဝလမ်းစဉ်များသို့ ဦးတည်လျက်ရှိချေပြီ။ အစ္စလာမ်မတိုင်မီ အမှိုက်ခေတ်က အသိမဲ့ လူသားများနှင့် ဆင်တူနေကြ၏။ အစ္စလာမ်ကို ကျောခိုင်းကြပြီး အသိနိမ့်သူတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ လူမှုဆက်ဆံရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ကိုယ်ကျင့်စာဂနှင့် ဘဝသုခပျော်ပါးမှုကို အတုယူလျက်ရှိနေကြ၏။ မိမိတို့မှ တုပမီငြိမ်း နေမှုတို့မှာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မုန်းတီးဖယ်ကြဉ်တော်မူသည့် အရာများဟူသည်ကို မသိရှိကြ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည် အချက်နှစ်ချက်၏အကျိုး သက်ရောက်မှုဖြင့် မွတ်စလင်တို့အား စမ်းသပ်တော်မူကြောင်း တွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့မှာ (၁) အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှု (၂) အရှေ့တိုင်းမှ ဘာသာမဲ့(ကွန်မြူနစ်ဝါဒ)တို့ဖြစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုသူ၏ ဌာနီသည် အထိန်းအကွပ်မဲ့ လွတ်လပ် သည့် ဓနဥစ္စာ၊ သူတို့၏နယ်ပယ်သည် သားရိုင်းတို့၏ ဓားစာခံ၊ လူတကာ၏ အာဟာရသည် တစ်ခုတည်းဖြစ်လာကြသည် သာမက တမန်တော်မြတ်(၂)၏ ဟဒီးဆ်တော်အတွင်းရှိ အနက်အဓိပ္ပာယ် များမှာ တစ်နေ့တစ်ခြား ပိုမိုပေါ်လွင်လာခဲ့ ပေသည်။

“စားသောက်သူများသည် မိမိတို့ရှေ့ဝယ် ကြီးမားလှသော (သစ်သား)ပန်းကန်မှ စားဖွယ်ကို စားသုံးကြရန် အချင်းချင်း ခေါ်ယူကြသကဲ့သို့ အသင်(မွတ်စလင်)တို့အား ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် လူမျိုးစုများက အခြားလူမျိုးစုတို့ကို အသီးသီး ပါဝင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ကြကုန်အံ့။” ဤမိန့်ဆိုချက်အပေါ် လူတစ်ဦးက ထိုနေ့(ကာလ)၌ မိမိတို့၏ လူဦးရေပမာဏ နည်းပါးမှုကြောင့်(ယင်းသို့)ဖြစ်ရခြင်းလောဟု မေးမြန်းလျှောက်တင်ရာ တမန်တော်မြတ်(၂)က ‘အလျှင်းမဟုတ်ပြီ။ အသင်တို့၏ လူအင်အားမှာ အလွန်ကြီးထွားများပြားသော်လည်း အသင်တို့သည် ရေလျှံခြင်းအပေါ်မှာ အမှိုက်သရိုက် များ အလား တန်ဖိုးမဲ့ကုန်အံ့။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အသင်တို့အပေါ် ကြောက်ရွံ့ခြင်းဟူသည်ကို အသင်တို့ ရန်သူများ၏ နှလုံးသားမှ ဖယ်ရှားလိုက်ပြီး အသင်တို့၏ နှလုံးသားများအတွင်း ‘ဝဟ်န်’ကို လွှဲပြောင်းရောက်ရှိစေတော်မူအံ့။”ဟု မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါ တစ်ဦးသောသူက “ယာရစ္စလ်လွလ္လာဟ်၊ ဝဟ်န် ဟူသည် အဘယ်အရာပါ နည်း”ဟုမေးလျှောက်ရာ တမန်တော်မြတ်(၂)က ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။ “ဝဟ်န် ဟူသည် လောကီကို စုံမက် ချစ်ခင်မှုနှင့် သေခြင်းတရားကို ရွံ့မုန်းမှုပင်ဖြစ်၏။”

တစ်ဖန် တမန်တော်မြတ်(၂)ဤသို့လည်း အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့၏။

“အကယ်၍ အသင်(မွတ်စလင်)တို့သည်

- သူတစ်ဦးထံ ကုန်ပစ္စည်းများကို သတ်မှတ်တန်ဖိုးတစ်ခုဖြင့် ရောင်းချပြီးနောက် ၎င်းသူထံမှ ပြန်လည်၍ ဈေးနှိုမ်ကာ ဝယ်ယူခဲ့လျှင်
- နွားတို့၏ အမြီးများနောက်သို့ တကောက်ကောက်လိုက်ခဲ့လျှင် (စိုက်ပျိုးရေးအတွင်းနစ်မွန်းပြီး ၎င်းအတွင်း၌သာ အားရကျေနပ်နေလျှင်)
- အလ္လာဟ်လမ်းတော်၏ ဂျီဟာဒ်မှ ကျောခိုင်းထွက်ပြေးခဲ့ကြလျှင်

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အသင်တို့အပေါ် ကယ်သူမရှိ အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းမှုဖြင့် ဖုံးလွှမ်းစေတော်မူလိမ့် မည်။ (ယင်းအဖြစ်ဆိုးကို) အသင်တို့၏ သာသနာ(လမ်းစဉ်)သို့ အသင်တို့မှ ပြန်လည်ဦးလှည့်မှု မပြုမချင်း (အသင်တို့ အပေါ်မှ) ဖယ်ရှားတော်မူလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။” (အဘူဒါဝူဒ်ကျမ်း)

အရှေ့တိုင်းဗေဒပညာရှင်တစ်ဦးက အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့၏။

“မွတ်စလင်မ်တို့သည် ၎င်းတို့၏ သာသနာ့သွန်သင်ချက်များကို ကျောခိုင်းရှောင်ပြေးခဲ့ကြသဖြင့် လည်းကောင်း၊ သာသနာ့ဥပဒေနှင့် သာသနာ့အသိအမြင်များကို ဥပေက္ခာပြုလျက် လူလုပ်ဥပဒေများဖက်သို့ တိမ်းညွှတ်ခဲ့ကြသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့အတွင်း စာရိတ္တခြစားမှုများ၊ မုသားများ၊ ကြောင်သူတော်ဝါဒများ၊ စိတ်ဓာတ် သိမ်ဖျင်းယုတ်ညံ့ မှုများ၊ အာယာတအငြိုးတရားများ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ပေသည်။ သူတို့၏ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းမှာ အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာဖြစ်ကုန် လျက် မိမိတို့၏ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်အခြေအနေအပေါ် သိစိတ်များ ပျောက်ဆုံးကုန်သည်သာမက မိမိတို့အား မည်သည့် အရာများက ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးပေးသည်ကိုပင် မသိနိုင်တော့သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ကောင်းမွန် မြင့်မြတ်မြှောက်တင်နိုင် ကြိုးပမ်းခြင်း မရှိကြတော့ဘဲ အိပ်၊ စား၊ ကာမဖြစ်စဉ် အတွင်း၌သာ မွေ့လျော်အားရ လာခဲ့ကြကုန်၏။

အထက်ပါအချက်အားလုံးမှာ အများမြင်ကွင်း၌ အမှန်ပင်ရှိနေပေသည်။ စစ်မှန်သော မုအ်မင်န်တိုင်း ဤသည့်အပေါ် ခံစားချက်ဖြစ်ကြရသည်။ မည်သည့်လူမျိုးစု/လူ့အဖွဲ့အစည်း၌မဆို (၁) ဥစ္စာဓနအား ကိုးကွယ်မှု (၂) လောကီအား မက်မော တွယ်ဖက်မှု (၃) လွယ်ကူသက်သာမှု(ရေသာခိုမှု) အတွင်း နစ်မြုပ်နေပါက၊ ၎င်းအပြင် ဂျီဟာဒ်ကို စွန့်လွှတ်ထားပါက သာသနာ့ကိုင်းရှိုင်းသူတိုင်းအဖို့ ဤသည့် အပေါ် ထိခိုက်ခံစားကြရပေသည်။

သမိုင်းကပေးသော သင်ခန်းစာကျွန်ုပ်တို့ထံ ရှိနေပါသည်။ မွန်ဂိုနှင့် တာတာတို့သည် မွတ်စလင်မ်တို့အား မည်သို့ ပက်စက်စွာ ပြုကျင့်ခဲ့ကြပါသနည်း။ ထိုအဖြစ်က မိမိတို့၏ နှလုံးသားကို မီးမြှိုက်ခံရသည့်အလား အသင်တို့အား ရင်ကွဲ ပက်လက်ဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။ အသင်တို့၏ မျက်ဝန်းအစုံကို မျက်ရည်များ စီးဆင်းစေပါလိမ့်မည်။ အိပ်နုအလ်အစီးရ်၏ မှတ်တမ်းတင်ချက်တစ်ရပ်ကို ရှုပါလော့ . . .

“ကျွန်ုပ်သည် ဤဖြစ်ရပ်ကို ဖော်ပြရန် နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှောင်ကြဉ်သိုသိမ်းထားခဲ့ပါသည်။ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုရန်ကိုပင် အလွန်အမင်းဝန်လေးနေခဲ့ရပေ၏။ မွတ်စလင်မ်တို့၏ ငိုကြွေးမှုနှင့် ငြီးတွားသံများကို ရေးသားနိုင်သူ မည်သူရှိမည်နည်း။ ကျွန်ုပ်၏ မိခင်မှ ကျွန်ုပ်အား မွေးဖွားထွက်ရှိလာစေပြီး ဤအဖြစ်ကို မဖော်ထုတ်မီ ကျွန်ုပ်သေဆုံးခဲ့ ပါလျှင် သို့တည်းမဟုတ် မေ့လျော့သွားပါလျှင် သို့တည်းမဟုတ် အာရုံမြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားပါလျှင် မှတ်တမ်းပြု ဖော်ပြနိုင်သူ မည်သူရှိအံ့နည်း ဟု ကျွန်ုပ် လူးလာခေါက်တုံ့လျှောက်လှမ်းလျက် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အတွေးဝင်ခဲ့မိပေသည်။ အကြောင်းသော် ဤအမှု၌ အခြားမည်သည့် ဒုက္ခကပ်ဆိုးနှင့် မတူညီနိုင်သော နေ့နေ့ညည စိုးထိတ်ခါးသည်းလှစွာ ကုန်လွန်ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရသည့် မဟာဖြစ်စဉ်ဖော်ထုတ်ချက်များ ပါဝင်နေ၍တည်း။”

အိပ်နုအလ်အစီးရ်က ယင်းသို့ နိဒါန်းပျိုးပြီးနောက် မွတ်စလင်မ်တို့၏ ပျော့ညံ့အားနည်းမှုများ၊ ရန်သူများအပေါ် စိတ်တိုင်းကျ လုပ်ခွင့်ပေးလျက် လည်စင်းခံမှုများကို ဤသို့ ဖွင့်ထုတ်ဆိုခဲ့ပေ၏။

“တာတာရ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် နေအိမ်တစ်လုံးအတွင်း ဝင်ရောက်လာပြီး အိမ်သူအိမ်သား တစ်ဦးမကျန် အစု အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ခဲ့၏။ သူမအား ယောက်ျားရင့်မတစ်ဦးအဖြစ် ထင်မှတ်မှားနေခဲ့ကြကုန်၏။

တာတာရ်လူမျိုးတစ်ဦးသည် လမ်းမတစ်ခုအတွင်း ဝင်လာခဲ့၏။ ယင်းလမ်းမပေါ်တွင် အမျိုးသားအယောက် တစ်ရာရှိနေကြ၏။ ၎င်းတာတာရ်မှ တစ်ဦးပြီးတစ်ဦးကို သုတ်သင်သတ်ဖြတ်လိုက်သည်မှာ လူဦးရေတစ်ရာလုံး ကုန်စင်သည်အထိပင်ဖြစ်၏။ သို့ရာတိုင် ၎င်းလူတစ်ရာလုံး တစ်ဦးတစ်လေမျှ ထိုသူ့အား လက်တုံ့ပြန်ရန် မိမိတို့၏ လက်များကိုပင်လျှင် တစ်ချက်မျှ မမြှောက်ခဲ့ပါလေ။ အားကိုးရှာ ကယ်သူမျှော်စိတ်ထားကြောင့် ၎င်းတို့မှာ မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်နိုင်စွမ်းကင်းမဲ့ ခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့သည်အားတူ အနိုင်ယူခံရမှုမှ အလွှာဟ်အသျှင်မြတ်ထံ ခိုလှုံကြပါစို့။

တစ်ဖန် တာတာရ်တစ်ဦးသည် လူတစ်ယောက်အား ဖမ်းဆီးချုပ်ကိုင်ထားခဲ့ပြီး ထိုသူ့ကိုသတ်ရန် လက်နက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိ ဖြစ်နေခဲ့၏။ သို့နှင့် ၎င်းတာတာရ်သည် ယင်းလူအား “အသင့်ဦးခေါင်းကို ဤကျောက်တုံးပေါ် တင်ထားလော့၊ ယင်းအနေအထားအတိုင်း တုတ်တုတ်မျှပင် မလှုပ်လေနှင့်”ဟု ခိုင်းစေရာ ယင်းလူသည်လည်း မိမိခေါင်းကို ကျောက်တုံးပေါ် တင်ဆောင်လဲလျောင်းလိုက်လေသည်။ ယင်းလူကား (မည်သည့်အချုပ်အနှောင် အစောင့် အကြပ်မရှိပါဘဲနှင့်) ထို အတိုင်း မလှုပ်မယှက်စောင့်နေလိုက်သည်မှာ ၎င်းတာတာရ်မှ ဓားတစ်ချောင်း ရှာဖွေဆောင်ယူ လာပြီး သူ့အား သတ်ဖြတ် လိုက်သည်အထိပင်တည်း။ အလားတူ ဖြစ်အင်များစွာ ရှိပါသေး၏။ . . . . ။

သို့ဖြစ်လေသောကြောင့် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်ကို နာခံအပ်နှင်းရန်၊ အရှင်မြတ်အပေါ် တာဝန်ကျေပွန်ရန် (အစ္စလာမ်ကို မသိ၊ မွတ်စလင်မဟုတ်ကြကုန်သော) အနာဂတ်မျိုးဆက်များအား အစ္စလာမ်သာသနာတော်ဖက်သို့ ကမ်းလှမ်းဖိတ်ခေါ်ရန်၊ သူတို့အား အစ္စလာမ့်ကောင်းခြင်းများသိရှိစေရန်၊ အစ္စလာမ့်ဥပဒေသနှင့် အသိအမြင် ပညာရပ် များကို ညွှန်ပြသွန်သင်ရန် ခေတ်ဦးမွတ်စလင်တို့ ကျင့်ဆောင်ခဲ့ကြသည့်အတိုင်း ပြုကျင့်ဖော်ဆောင်ရမည့် တာဝန် ဝတ္တရားမှာ အစ္စလာမ်သာသနာဝင် လူမျိုးနွယ်များ၊ သာသနာ့ပညာရှင်များ၊ အုပ်ချုပ်သူ/အာဏာပိုင်/ အကြီးအကဲ/ ခေါင်းဆောင်များထံ အကြွင်းမဲ့တည်ရှိနေ ပါသည်။

လက်မွန်မဆွ ရှေးဦးပထမ မွတ်စလင်တို့သည် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်မြင့်စွင့်ရေးအတွက် အရှင် လမ်းတော်၌ ဖြူစင်ရိုးသားလှစွာ ကျားကုတ်ကျားခဲ ရေကုန်ရေခမ်း ရုန်းကန်အားထုတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ သူတို့သည် လူတို့အား အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ သာသနာတော်ဖက်သို့ ဖိတ်ခေါ်ရန် ရပ်တည်ရှင်သန်ခဲ့ကြကုန်၏။ အစ္စလာမ်၏ထူးခြားမှုနှင့် ကောင်းခြင်းတရားများကို ရှင်းပြခဲ့ကြကုန်၏။ လူတို့အား အစ္စလာမ့်သွန်သင်မှုများနှင့် ထပ်ဟပ်မိစေခဲ့ ကြကုန် ၏။ သူတို့၏ ပိုင်နက်နယ်နိမိတ်များ၊ ကျယ်ပြန့်တိုးပွားလာခြင်းမှာ ဤအကြောင်းရင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသူတို့၏ နောက်ပိုင်း ပေါက်ဖွားဆင်းသက်လာကြသော မျိုးဆက်များမှာမူ တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း ရရှိပြီးကာမှ သစ္စာတရား အပေါ် သံသယဝင်ကြကုန်၏။ (ထိုစည်းလုံးမှုကို)မိမိတို့ဖာသာ အပိုင်းပိုင်းအစစ်ဖြစ်အောင် ဆွဲဖြဲခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းနောက် မကြာလှသောအချိန်အတွင်း ဖြောင့်မတ်သည့်လမ်းမှ တိမ်းစောင်းသွားခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသူတို့အတွက် သစ္စာ လမ်းကြောင်းမှာ ခွဲခြမ်းပိုင်းစိပ်ခံရပါတော့သည်။ မိမိတို့၏ ကိုယ်စီရည်ရွယ်ချက်ကို ရှေ့တန်းတင်ကာ အမြင်သဘောထား၊ ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဂိုဏ်းဂဏ၊ အုပ်စုအသီးသီးဖြစ်လာခဲ့ကြလေသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ထိုသူတို့သည် မည်သို့မည်ပုံ အဆင့်အတန်းမြင့်တင်ပေးခြင်းခံရနိုင်ပါအံ့နည်း။ နည်းသည်ဖြစ်စေ၊ များသည်ဖြစ်စေ ကာဖီရ်တို့၏ ခြေလှမ်းများ နောက်သို့ တုပလိုက်ပါနေကြကုန်သော ထိုသူတို့ထံ၌ အဘယ်မှာလျှင် သာလွန်တိုးတက်မှုရှိပါအံ့နည်း။

ငြိမ်းချမ်းရေး နှင့် တည်မြဲကြံ့ခိုင်မှုတို့ဖြင့် အတိအကျသော အစွယ်စုံဥပဒေများ၏ မူလဇယားသိက္ခာနှင့်
ဝင်ကြားခြင်းကို ထိပ်တိုက်ဆန့်ကျင်ပြီး ကိုယ်ပိုင်ဥပဒေများ ဖန်တီးခဲ့ကြ၏။ ယင်းလူလုပ်ဥပဒေများဖြင့်ပင်
မိမိတို့၏လူစုတို့အား စီရင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်လျက်ရှိကြပေသည်။ အလွတ်အမြတ်က ဤသို့ဗျာဒိတ်တော်မှု
ထားပါသည်။

ပြီးနောက်ယင်းသူတို့သည် အမိန့်ခံရသူ၏စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုကို လိုလားကြလေသည်။ အမှန်စစ်သော်ကား
ယုံကြည်မှုထားရှိသော အမျိုးသားတို့အဖို့ အလွတ်အမြတ်ထက် ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုပေးရန်
ရှာ

ရှိုင်းခံ အဗဒုလ်လာဟ် ဗင်န် မဟမ္မဒ် ဗင်န် ဟုမိုင်းဒ်

(အလ်မတ်စ်ဂျိဒ် အလ်ဟရာမ်၊ မက္ကဟ်၊ စအူဒီအာရေဗျ)

ဆွဟီးဟ် အလ်ဗုခါရီ အနှစ်ချုပ်ကျမ်းကြီး၌ ပါဝင်သမျှ ဤတွင်ဘာသာပြန်ပြီးစီး၏